

लाल बहादुर शास्त्री प्रशासन अकादमी
Lal Bahadur Shastri Academy of Administration

मुसुरी
MUSSOORIE

पुस्तकालय
LIBRARY

अवधि संख्या
Accession No.

R-400 118321

वर्ग संख्या
Class No.

R 294.5921803

पुस्तक संख्या
Book No.

Jac

The Department of Public Instruction, Bombay.

उपनिषद्वाक्यकोशः ।

A CONCORDANCE

TO THE

PRINCIPAL UPANISHADS
AND BHAGAVADGÎTÂ

BY

Colonel G. A. Jacob,
BOMBAY STAFF CORPS.

---

750 COPIES.

Registered for Copyright under Act XXV. of 1867.

Bombay:

GOVERNMENT CENTRAL BOOK DEPÔT.

1891.

(All rights reserved.)

Price ४ Rupees.

Bombay Sanskrit Series No. XXXIX.

DEDICATED
TO
THE PEOPLE OF WESTERN INDIA,
AMONGST WHOM
I HAVE SPENT THE HAPPIEST YEARS
OF MY LIFE.

PREFACE.

THIS volume owes its existence to a pressing sense of need. I was studying a Vedantic commentary bristling with citations from the Upanishads, and, having an intense dislike to passing by a quotation without attempting to trace it to its source, I used to spend many hours in searching for them. At last I determined to lay aside the philosophy and compile a Concordance.

A friend whom I consulted thought that six months would suffice for the work; but I plodded on unremittingly for seven long years before the end was reached and the printing has occupied an additional twelve months. It is a satisfaction, however, to feel that the labour of others will be materially lightened by this eight years' toil,—and I doubt not that the student of philosophy, the philologist, and the lexicographer will alike welcome its outcome.

It is perhaps superfluous to say that every syllable of the manuscript had to be written with my own hand, for, in work of this kind, a Sâstrî would be manifestly useless. Let no one suppose, however, that the task was purely mechanical. Before a line of any text could be incorporated in the Concordance it was necessary to collate it with as many manuscripts as possible. This did not lead to much change in the case of the older Upanishads, they having been for the most part stereotyped by the commentaries of Saṅkara and Saṅkarānanda; but as regards the text of the minor Âtharvaṇa Upanishads it was very different. A cursory glance at some of these, as they appear in the volume forming part of the Bibliotheca Indica Series, will suffice to show that without revision they could not have been incorporated in the Concordance. A few examples will demonstrate this.

(a) In the *Atharvasîras*, we find, on page 6, अभित्त्वा शूरणो नुमः.. स्वदर्श for अभि त्वा शूर नोनुमः.. स्वर्दृशं,—on page 8, चरूपे twice for चाकूपे, and त्रिधा धर्ता for त्रिधर्ता (=त्रिधा + कृता),—on page 9, न च दिवो देवजनेन गुप्ता न चान्तरिक्षाणि न च भूम इमाः instead of नव दिवो देवजनेन गुप्ता नवान्तरिक्षाणि नव भूम इमाः,—and on page 10, स चक्षुषः पंक्ति पुनाति for आ चक्षुषः पंक्ति पुनाति.

(b) In the *Brahma*, page 250, स्वं विभोः प्रजाः संविज्ञायेरन् represents सं विभोः प्रजा विज्ञायेरन्.

(c) In the *Prāṇḍgnihotra*, page 264, the lucid sentence स ते प्राणा वापो गृहीत्वा (!!) does duty for सव्ये पाणावपो गृहीत्वा.

These are specimens selected from a multitude of others, and the defects of the Commentaries are even more glaring. Blunders of every description abound, whilst words and sentences have been omitted without number. We have here, however, no direct concern with the Commentaries, so I will cite only one instance of their inaccuracy from that on the *Kaṭhaśruti*. The editor of the volume calls it *Kanṭhaśruti* and makes Nārāyaṇa responsible for the following :—

यजुर्वेदे तु चरका द्वादशैषा कण्डाश्रयः ।

सन्न्यासोपनिषत्तुल्या चतुःखण्डा कृतभृतिः ॥

This is, of course, sheer nonsense, and what Nārāyaṇa really wrote was this :—

यजुर्वेदे तु चरका द्वादशैषां कण्डाश्रयः ।

सन्न्यासोपनिषत्तुल्या चतुःखण्डा कृतभृतिः ॥

Professor Weber* was therefore undoubtedly right in naming the Upanishad *Kaṭhaśruti*.

The labour of revising the texts was therefore immense, but I am not so sanguine as to suppose that it was always successful. In some instances, the text of even the best MSS. is in a very unsatisfactory state, and yields a minimum of sense.

I agree with Professor Whitney† in thinking that “ a little wholesome severity ” would not be out of place in dealing with such. “ Our attitude towards the obscurities of the Upanishads should be one of judicial, even of skeptical scrutiny... To see the humbly expectant bearing of many a student of these treatises, like that of an ancient Greek at the oracle of a crazed priestess, or a red Indian at the door of a medicine-lodge, is—one can hardly say whether more amusing or more nauseating.” The Professor's remarks had reference, primarily, to the interpretation of the Upanishads, but are equally applicable to the question of the text itself.

The materials requisite for restoring these texts have not, however, yet come to hand, and I had no alternative than to accept the reading recognized by the Commentator. As examples of corrupt readings, probably stereotyped many years ago, I may cite two from the *Sannyāsa-*

* See footnote on page 163 of his *History of Indian Literature*.

† *The Upanishads and their latest Translation* (Reprinted from the *American Journal of Philology*, Vol. vii.), page 6.

Upanishad, namely, अयं मूर्खानमस्य देह where Nārāyaṇa explains देह by दिदेह, and यद्ब्रह्माभ्युदय दिवं च लोकं च, where अभ्युदय is said to mean अभ्यजयत्. I have accordingly shown the word देह under the heading दिह् and अभ्युदय under अभ्युदि. These are but samples of numerous instances which had to be dealt with, and which were productive of not a little perplexity. My friend Mr Mahādeo Chimnaji Āpte, the founder of the Ānandāśrama, is preparing an edition of the minor Upanishads for publication in his Sanskrit Series, and its appearance will be very welcome.

It would have been easy to include a larger number of Upanishads in this volume ; but as, with a few exceptions, they are not available for reference in printed form, are of no great value, and have not been explained by any Commentator, I omitted them. The following is a list of those incorporated :—

Ait = Aitareya.

Amṛita = Amṛitabindu.

Āśrama.

Ātmapra = Ātmaprabodha.

Brahma.

Brahma = Brahmabindū.

Brahma = Brahmadevī.

Bṛi = Bṛihadāraṇyaka.

Chhā = Chhāndogya.

Chūl = Chūlikā.

Dhyāna = Dhyānabindu.

Garbha.

Gārūḍa.

Gauḍa = Gauḍapāda's Kārikās.

Gītā = Bhagavad-gītā.

Gopī = Gopīchandana.

Haṁsa.

Isā.

Jābāla.

Kaivalya.

Kālāg = Kālāgnirudra.

Kāṭha.

Kāṭhaśru = Kāṭhaśruti.

Kaush = Kaushṭhiki.

Kena.

Kṛish = Kṛishṇa.

Kshur = Kshurikā.

Mahā.

Maitri.

Māṇḍū = Māṇḍūkya.

Mukti = Muktikā.

Mund = Mundaka.

Nāda = Nādadbindu.

Nār = Nārāyaṇa.

Nīla = Nīlarudra.

Nṛip = Nṛisimhapūrvatāpanī.

Nṛisut = Nṛisinhottaratāpanī.

Nyāsa = Sannyāsa.

Parama = Paramahansa.

Piṇḍa.

Prāṇāg = Prāṇāgnihotra.

Prāsna.

Rāmap = Rāmapūrvatāpanī.

Rāmōt = Rāmottaratāpanī.

Sarvop = Sarvopanishatsāra.

Śikhā = Atharvaśikhā.

Śiras = Atharvaśiras.

Skanda.

Śwet = Śwetāśwatara.

Tait = Taittirīya.

Tejo = Tejobindu.

Vāsu = Vāsudeva.

Yogaśi = Yogaśikhā.

Yogat = Yogatattva.

Excluding the *Bhagavadgītā*, these, according to Indian writers, amount to 66 Upanishads, since the *Kāṭha* consists of two, the *Māṇḍūkya* (with *Kārikās*) of four, the *Mahānārāyaṇa* (or more commonly *Bṛhan-nārāyaṇa*) of two, the *Nṛsiṃhapūrvatāpani* of five, and the *Taittirīya* of three Upanishads.

The numbering of the chapters and verses is in strict accord with that of the editions in general use. In the case of one or two of the minor prose Upanishads, the numbering of the sections differs in part from that of the Bibliotheca Indica edition where it was at variance with the manuscripts. I had some difficulty with the *Muktikā*, the only available edition of which is that most meagre one published by Pandit Jīvananda Vidyāsāgara. It consists of two chapters, but neither the prose portions nor the verses have any numbers. I have numbered the verses, and the quotations from them show the chapter and verse; but the prose is indicated by the number of the chapter only. This sometimes looks very awkward, as, for example, on page 282*b*; but there seemed to be no remedy except to bring out a properly numbered edition myself, and that I was not prepared to do.

A word as to the typography and I have done. Every effort has been made by the proof-reader, the venerable Vāsudeva Sāstrī Tullu, and by myself, to ensure accuracy,—and yet, in spite of it all, mistakes have occurred. These, when of importance, have been corrected at the end of the volume,—but others, such as the dropping out of a *virāma*, or of a vowel mark, can be corrected with ease by the reader. Many of the proofs had to be examined in a darkened room during the hot season, and others whilst I was on tour and had a minimum of leisure to bestow on them. Some of the inaccuracies are I fear partly due to these causes. The setting up of a work of this kind is quite new to native compositors, and their ingenuity must have been considerably taxed.

G. A. J.

Poona, 3rd January, 1891.

उपनिषद्वाक्यकोशः ।

अंश

अकर्म

अंश

अउम

aitri. 2. 5. अबुद्धिपूर्वमिहैवावर्त्तते-
ज्ज्ञेन
—सौ ऽशौ ऽयं यश्चेतामात्रः
5. 2.

Rāmap.

88. उपर्युपर्युतमैरर्चितानि (so
one MS. and Weber;
other MSS. read उत्तमैः
for अउमैः).

5. 2. अस्य तामसौ ऽशौ ऽसौ
सः..यो ऽयं रुद्रः
—अस्य राजसौ ऽशौ ऽसौ
सः..यो ऽयं ब्रह्मा
—अस्य सात्त्विकौ ऽशौ ऽसौ
सः..यो ऽयं विष्णुः

Amṛita.

अकण्ठतालवोष्ठ

24. अकण्ठतालवोष्ठमनासिकम्

अकथ्य

Gauḍa.

3. 48. अकथ्यं सुखमुत्तमम्

अकरण

Nṛisut.

9. अकरणमलक्षणमसङ्गम्

अकर्ण

aitri. 6. 35. नभसो ऽन्तर्गतस्य तेजसो-
शमात्रम् (4 times).

Śwet.

3. 19. स शृणोत्यकर्णः

अंशु

Kaivalya.

21. स शृणोम्यकर्णः

aush. 2. 8. यमादित्या अंशुमाप्यायय-
न्ति

Amṛita.

14. शृणु शब्दमकर्णवत्

अकर्तृ

Chhā.

6. 16. 2. यदि तस्याकर्त्ता भवति

aitri. 6. 35. अंशुधारय इवाणुवातेरितः

Śwet.

7. 9. 1. अकर्त्ताविज्ञाता भवति

अंशुमन्त

Maitri.

1. 9. अनन्तधात्मा विश्वरूपो
ह्यकर्त्ता

itā. 10. 21. ज्योतिषां रविरंशुमान्

अंस

2. 7. अनवस्थो ऽसति कर्त्ता ऽक-
र्त्तैवावस्थः

aush. 2. 15. अथेतरः सव्यमन्वंसमभ्य-
वेक्षते (another reading
is सव्यमंसमन्वेक्षते).

Gītā.

4. 13. विद्यकर्त्तारिमव्ययम्
13. 29. अकर्त्तारं स पश्यति

अंहस्

अकर्मकृत्

Gītā.

3. 5. नहि कश्चित्..जातु तिष्ठ-
त्यकर्मकृत्

rāmap.

1. नो मुञ्चन्त्यंहसः (bis);

अक्रमेन्

- Gîtâ. 2. 47. मा ते संगो ऽस्त्वकर्मणि
3 8. कर्म ज्यायो ह्यकर्मणः
—न प्रसिध्येदकर्मणः
16. किं कर्म किमक्रमेति
17. अकर्मणश्च बोद्धव्यम्
18. कर्मण्यकर्म यः पश्येदक-
र्मणि च कर्म यः

अकल

- Swet. 6. 5. परस्त्रिकालादकलो ऽपि दृष्टः
Maitri. 6. 15. यः प्रागादित्यात् सो ऽकालो
ऽकलः
Prašna. 6. 5. अकलो ऽमृतो भवति

अकल्पक

- Gauḍa. 3. 33. अकल्पकमजं ज्ञानम्

अकल्मष

- Gîtâ. 6. 27. ब्रह्मभूतमकल्मषम्

अकाम

- Brih. 4. 3. 21. आत्मकाममकामं रूपम्
4. 4. 6. अकामो निष्काम आप्रका-
मः Nrisut. 5 (ter).

- Maitri. 3. 5. अकाममस्थिरत्वम्
Muṇḍ. 3. 2. 1. उपासते पुरुषं ये ह्यकामाः
Gauḍa. 4. 78. वीतशोकं तथाकामम्

अकामचार

- Chhâ. 7. 25. 2. तेषां सर्वेषु लोकेष्वकाम-
चारो भवति 8. 1. 6.

अकाममय

- Brih. 4. 4. 5. काममयो ऽ काममयः

अकामहत

- Brih. 4. 3. 33. श्रोत्रियो ऽ वृजिनो ऽ का-
महतः (ter).
Tait. 2. 8. 1. श्रोत्रियस्य चाकामहतस्य
(10 times)-

Isâ.

Māṇḍû.

Gauḍa.

Nrip.

Nrisut.

Brahmav.

Śikhâ.

Nâda.

Yogat.

Nâr.

Kâlâg.

Vâsu.

Râmot.

Gîtâ.

अकाय

8. शुक्रमकायमव्रणम्

अकार

8. अकार उकारो मकारः

Nâr. 5. Atmapra. 1.

9. अकारः प्रथमा मात्रा

1. 23. अकारो नयते विश्वम्

2. 1. पूर्वा मात्रा पृथिव्यकारः

Nrisut. 3.

2. वैश्वानरश्चतुरूपो ऽकार एव
चतुरूपो ह्ययमकारः

3. अकारं ब्रह्माणं नामौ

5. एष एवाकार आप्रतमार्थः

—तस्मादकारोकाराभ्याम्

7. अकारेणममात्मानमन्विष्य
(bis).

—अकारं . . उकारपूर्वार्द्धमा-
कृत्य—तस्यादिरयमकारः स एव
भवति

—सर्वात्मकेनाकारेण

—अकारेण परमं ब्रह्मान्विष्य
(bis).

—अकारेणममात्मानमन्विष्य

5. अकारस्य शरीरं तु

8. अकारः शंखमध्यगः

1. पूर्वास्य मात्रा पृथिव्यकारः

1. अकारो दक्षिणः पक्षः

10. अकारे शोचिन्तं पद्मम्

5. कारणरूपमकारं परं ब्रह्म

Atmapra. 1.

2. प्रथमा रेखा सा . . अकारः

2. अकारोकारमकाराः

2. अकारः प्रथमाक्षरो भवति †

3. अकाराक्षरसम्भूतः

10. 33. अक्षराणामकारो ऽ स्मि

अकाररूप

Nrisut.

2. स्थूलसूक्ष्मबीजसाक्षिभिर-
काररूपैः

अकार्पण्य

Gauḍa.

3. 2. अतो वक्ष्याम्यकार्पण्यम्

अकार्य

Gītā.

16. 24. कार्याकार्यव्यवस्थितौ

18. 30. कार्याकार्ये भयाभये

31. कार्यं चाकार्यमेव च

अकार्यकारिन्

Mahānār.

5. 11. अकार्यकार्यवकीर्णी

अकाल

Maitri.

6 14. द्वे वाव ब्रह्मणो रूपे काल-
श्चाकालश्च

—यः प्रागादित्यात्सो ऽ कालः

अकीर्त्ति

Gītā.

2 34. अकीर्त्तिं चापि भूतानि
—सम्भावितस्य चाकीर्त्तिः

अकीर्त्तिकर

Gītā.

2. 2. अकीर्त्तिकरमर्जुन

अकुटिल

Mukti.

1. गुणवन्तमकुटिलम्

अकुशल

Gītā.

18. 10. न द्वेष्ट्यकुशलं कर्म

अकृत

Chhā.

8. 13. 1. अकृतं कृतात्मा ब्रह्मलोक-
मभिसम्भवामि

Bṛih.

1. 4. 15. अन्यद्वा कर्माकृतम्

1. 5. 17. किञ्चिदक्षण्याकृतं भवति

Muṇḍ.

1. 2. 12. नास्त्यकृतः कृतेन

Gauḍa.

4. 9. सहजा अकृता च या

Śiras.

3. कृतमकृतं परमपरम्

Gītā

3. 18. नाकृतेन कथन

अकृतबुद्धित्व

Gītā.

18. 16. पश्यत्यकृतबुद्धित्वात्

अकृतात्मन्

Gītā.

15. 11. यतन्तो ऽप्यकृतात्मानः

अकृतार्थ

Maitri.

2. 6. हृदन्तरादकृतार्थो ऽ मन्यत

अकृत्वा

Chhā.

7. 21. 1. नाकृत्वा निस्तिष्ठति

अकृत्स्न

Bṛih.

1. 4. 7. तं न पश्यन्त्यकृत्स्नो हि सः
—अकृत्स्नो ह्येषो ऽ त एकैकेन
भवति17. यावदेतेषामेकैकं न प्राप्नो-
त्यकृत्स्न एव तावन्मन्यते

अकृत्स्नविद्

Gītā.

3. 29. तानकृत्स्नविदो मन्दान्

अकृष्टपच्य

Aśrama.

3. अकृष्टपच्यौषधिवनस्पतिभिः

अकोप

Rāmap.

55. अकोपो धर्मपालश्च

अक्रतु

Kāṭha.

2. 20. तमक्रतुः पश्यति वीतशोकः

Śwet.

3. 20. तमक्रतुं पश्यति वीतशोकः

Mahānār. 8. 3.

आक्रिय

Gītā.

6. 1. न निरभिर्न चाक्रियः

1. अकूर (= अनुस्वार)

Rāmap.

75. दीर्घाकूरयुता

2. अकूर

Krish.

17. सत्याकूरो दमोद्धवः

अक्रोध

Gītā. 16. 2. अहिंसा सत्यमक्रोधः

अक्रोधमय

Bṛih. 4. 4. 5. क्रोधमयो ऽक्रोधमयः

अक्लेद्य

Gītā. 2. 24. अक्लेद्यो ऽशोष्य एव च

अक्ष

Chhā. 7. 3. 1. द्वौ वाक्षौ मुष्टिरनुभवति

अक्षन्, अक्षि

Ait. 1. 4. अक्षिणी निरभिद्येताम-
क्षिभ्यां चक्षुः

2. 4. आदित्यश्चक्षुर्भूत्वाक्षिणी प्रा-
विशत्

Kaush. 4. 2. दक्षिणे ऽक्षिणि वाचः सव्ये
ऽक्षिणि सत्यस्य

17. दक्षिणे ऽक्षिणि पुरुषस्तमे-
वाहमुपासे

18. सव्ये ऽक्षिणि पुरुषस्तमेवा-
हमुपासे

Chhā. 1. 6. 7. तस्य यथा कप्यासं पुण्ड-
रीकमेवमक्षिणी

1. 7. 4. यदेतदक्षः शुक्लं भाः (bis).

5. य एषो ऽन्तरक्षिणि पुरुषो
दृश्यते सैवर्क

4. 15. 1. य एषो ऽक्षिणि पुरुषो वृ-
क्ष्यत एष आत्मा 8. 7. 4.

Bṛih. 2. 2. 2. इमा अक्षन् लोहिन्यो राजयः
—या अक्षन्नापस्ताभिः पर्जन्यः

2. 3. 5. यो ऽयं दक्षिणे ऽक्षन्पुरुषः
4. 2. 2 ; 5. 5. 2, 4.

4. 2. 8. एतद्वामे ऽक्षिणि पुरुषरूपम्

Maitri. 6. 6. अक्षिण्यवास्थितो हि पुरुषः
सर्थाथेषु चरति

7. तारको ऽक्षिणि वैष भर्गाख्यः

Maitri. 6. 35. एतद्यदादित्यस्य मध्य इवे-
त्याक्षिण्यमौ च

7. 11. यो ऽयं दक्षिणे ऽक्षिण्यव-
स्थितः

—जायेयं सव्ये चाक्षिण्यव-
स्थिता

Nṛip. 1. 1. भद्रं पश्येमाक्षभिर्यजत्राः
2. 4 ; Nṛisut. 1.

Garbha. 3. षष्ठे मुखनासिकाक्षिभ्रोत्रा-
णि

Mukti. 1. 36. सूर्याक्ष्यध्यात्मकुण्डिका
1.—vide सरस्वतीरहस्य

2. 23. अक्षिदृग्द्रव्येषु

अक्षमालिका

Mukti. 1. 36. तुरीयातीतसत्रयासपरित्रा-
जाक्षमालिका

1.—vide बह्वृच

अक्षय, अक्षय्य

Maitri. 2. 4. अनन्तो ऽक्षय्यः 6. 28.

4. 4. अक्षय्यमपरिमितं . . सुखम्
6. 30.

Mahânār. 11. 10. अक्षयः कविः

Gauḍa. 3. 40. अक्षया शान्तिरेव च

Châl. 20. अक्षय्यमन्नपानं च

Gopi. 3. अक्षयं पदमाप्नोति

Gītā. 5. 21. सुखमक्षयमभ्रुते

10. ३3. अहमेवाक्षयः कालः

1. अक्षर adj

Bṛih. 3. 8. 8. एतद्वै तदक्षरं गार्गी

9. एतस्य वा अक्षरस्य प्रज्ञा-
सने (5 times).

10. यो वा एतदक्षरं . . अवि-
दित्वा (bis).

—य एतदक्षरं गार्गी विदित्वा

11. एतदक्षरं . . अदृष्टं ब्रह्म

Bṛih.	3. 8. 11. एतस्मिन्नु खल्वक्षरे. . आ- काश ओतश्च प्रोतश्च	Brahma.	1. शुभ्रमक्षरं यद्ब्रह्म 2. तुरीये परमक्षरम् —यदक्षरं परं ब्रह्म तत्सूत्रम्
Katha.	3. 2. अक्षरं ब्रह्म यत्परम्	Brahmab.	16. यस्मिन् क्षीणे यदक्षरम् —तद्विज्ञानक्षरं ध्यायेत्
Śwet.	1. 7. सुप्रतिष्ठाक्षरं च 8. संयुक्तमेतत्क्षरमक्षरं च 10. अमृताक्षरं हरः 4. 8. ऋचो अक्षरे परमे व्योमन् Nṛip. 4. 2 ; 5. 2. 18. तदक्षरं तत्सवितुर्वरेण्यम् 5. 1. द्वे अक्षरे ब्रह्मपुरे त्वनन्ते	Nyāsa.	4. अजरममरमक्षरमव्ययम्
Maitri.	7. 6. अक्षरः शुद्धः पृतः	Atmapra.	1. अक्षरं प्रणवं तदेतदोमिति
Mund.	1. 5. परा यया तदक्षरमधिग- म्यते 7. तथाक्षरात्संभवतीह विश्वम् 1. 2. 13. येनाक्षरं पुरुषं वेद सत्यम् 2. 1. 1. तथाक्षराद्विविधाः सोम्य- भावाः 2. अक्षरात्परतः परः 2. 2. 2. तदेतदक्षरं ब्रह्म 3. लक्ष्यं तदेवाक्षरं. . विद्धि	Mukti.	2. 73. सकृद्विभातं त्वजमेकमक्षरम्
Mahānār.	1. 2. तदक्षरे परमे व्योमन् 3. तदक्षरे परमे प्रजाः 11. 1. अक्षरं परमं प्रभुम् 13. सो ऽक्षरः परमः स्वराद् Kaivalya. 8 ; Mahā. 3. 15. 1. अक्षरं ब्रह्म सम्मितम्	Gitā.	8. 3. अक्षरं ब्रह्म परमम् 11. यदक्षरं वेदविदो वदन्ति 21. अव्यक्तो ऽक्षर इत्युक्तः 11. 18. त्वमक्षरं परमं वेदितव्यम् 37. त्वमक्षरं सदसत्तत्परं यत् 12. 1. ये चाप्यक्षरमव्यक्तम् 3. ये त्वक्षरमनिर्द्देश्यम् 15. 16. क्षरश्चाक्षर एव च — कूटस्थो ऽक्षर उच्यते 18. अक्षरादपि चोत्तमः 2. अक्षर
Praśna.	4. 9. स परेऽक्षरे आत्मानि सम्प- तिष्ठते 10. परमेवाक्षरं प्रतिपद्यते —अक्षरं वेदयते यस्तु सोम्य	Chhā.	1. 1. ओमित्येतदक्षरमुद्गीथमुपा- सीत 5. ओमित्येतदक्षरमुद्गीथः 6. एतदस्मिन्नक्षरे संसृज्यते 7. य एतदेवं विज्ञानक्षरमुद्गी- थमुपास्ते 8 ; 1. 2. 14. 9. तस्यैवाक्षरस्यापचित्यै 10. इति खल्वेतस्याक्षरस्योप- व्याख्यानं भवति
Nṛip.	1. 4. स इन्द्रः सोऽग्निः सो ऽक्षरः 2. 4. जगद्धितं वा एतद्रूपमक्षरं भवति		1. 3. 6. अथ खलूद्गीथाक्षराण्युपा- सीत 7. य एतान्येवं विज्ञानुद्गीथा- क्षराण्युपास्त उद्गीथ इति
Śiras.	1. अक्षरमहं क्षरमहम् 3. जगद्धितं वा एतदक्षरम् 6. अक्षरात्सञ्जायते कालः		1. 4. 1. ओमित्येतदक्षरमुपासीत 4. एष उ स्वरो यदेतदक्षरम् 5. य एतदेवं विज्ञानक्षरं प्रणी- त्येतदेवाक्षरं स्वरं. . प्र- विशति
Garbha.	3. क्षराक्षरं मोक्षं चिन्तयति		

- Chhā. 2. 10. 3. अक्षरमतिशिष्यते
4. द्वाविंशतिरक्षराणि
- Chhā. 2. 23. 3. तस्या अभितपाया एतान्य-
क्षराणि सम्प्राप्तवन्त
8. 3. 5. त्रीण्यक्षराणि सतीयमिति
- Bṛih. 5. 2. 1. तेभ्यो हैतदक्षरमुवाच द
इति 2, 3.
5. 3. 1. ह इत्येकमक्षरं . . द इत्ये-
कमक्षरं . . यमित्येकम-
क्षरम्
5. 5. 1. स इत्येकमक्षरं तीत्येकम-
क्षरं यमित्येकमक्षरं प्रथ-
मोत्तमे अक्षरे सत्यम्
3. एकं शिर एकमेतदक्षरम्, 4.
— द्वौ बाहू द्वे एते अक्षरे . . द्वे
प्रतिष्ठे द्वे एते अक्षरे, 4.
5. 14. 1. भूमिरन्तरिक्षं द्यौरित्यष्टा-
वक्षराणि
2. ऋचो यजूंषि सामानीत्यष्टा-
वक्षराणि
3. प्राणो ज्ञानो व्यान इत्यष्टा-
वक्षराणि
- Kaṭha. 2. 16. एतद्व्यक्षरं ब्रह्म एतदेवाक्ष-
रं परमेतद्व्येवाक्षरं ज्ञात्वा
यो यदिच्छति तस्य तत्
- Maitri. 6. 2. एता उपासीतोमित्येतदक्ष-
रेण
4. ओमित्येतदक्षरस्य चैतत्
— एतदेवाक्षरं पुण्यमेतदेवाक्ष-
रं परमेतदेवाक्षरं ज्ञात्वा
&c.
5. एतद्वै . . परं चापरं च ब्र-
ह्म यदोमित्येतदक्षरम्
23. यः शब्दस्तदोमित्येतदक्षरम्
7. 11. एतद्वाच तत्स्वरूपं . . यदो-
मित्येतदक्षरम्
- raśna. 5. 5. त्रिमात्रेणैवोमित्येतनैवाक्षरेण

Māndū.

Nṛip.

Sikhā.

Amṛita.

Dhyāna.

Yoga.

Nār.

Rāmota.

Gītā.

Gopī.

Gopī.

Gītā.

1. ओमित्येतदक्षरमिदं सर्वम्
Nṛip. 2. 2; 4. 1;

Nṛisut. 1; Rāmota. 3.

2. 2. एवं द्वाविंशदक्षराणि सम्प-
द्यन्ते

—इत्यक्षराणां न्यासमुपदिशन्ति

4. 2. घृणिरिति द्वे अक्षरे

5. 2. यदक्षरं नारसिंहमेकाक्षरं
तद्भवति

1. ओमित्येतदक्षरमादौ प्रयुक्तम्

—ओमित्येतदक्षरस्य पादाश्च-
त्वारः

—चतुष्पादेतदक्षरं परं ब्रह्म

24. यदक्षरं न क्षरते कदाचित्

4. सुशब्दं चाक्षरे क्षीणे

7. त्रयाणामक्षरे प्रान्ते यो
ऽधीते ऽप्यर्द्धमक्षरम्

4. नम इति द्वे अक्षरे

—नारायणायेति पञ्चाक्षराणि

2. अकारः प्रथमाक्षरः

—उकारो द्वितीयाक्षरः

—मकारस्तृतीयाक्षरः

—अर्द्धमात्रश्चतुर्थाक्षरः

—बिन्दुः पञ्चमाक्षरः

—नादः षष्ठाक्षरः

3. अकाराक्षरसम्भूतः

—उकाराक्षरसम्भूतः

—मकाराक्षरसम्भवः

10. 25. गिरामस्येकमक्षरम्

33. अक्षराणामकारो ऽस्मि

अक्षरद्वय

3. गोपीत्यक्षरद्वयम्

अक्षरपञ्चक

3. तस्मादक्षरपञ्चकम्

अक्षरसमुद्भव

3. 15. ब्रह्माक्षरसमुद्भवम्

अक्षाध्यक्ष

Maitri. 6. 1. अक्षाध्यक्षो ज्वदातमनाः

अक्षारलवणाशिन्

Aśrama. 1. त्रिरात्रमक्षारलवणाशी (2 of the 5 MSS. have अक्षारा°).

अक्षित

Chhā. 3. 17. 6. अक्षितमस्यच्युतमसि
Tait. 1. 10. 1. सुमेधा भृमृतो जक्षितः
Atmapra. 1. अमृते लोके अक्षिते

अक्षिति

Kaush. 3. 2. आप्रोत्यमृतत्वमक्षितिं स्वर्गे
Bṛih. 1. 5. 1. यो वै तामक्षितिं वेद 2.
2. पुरुषो वा अक्षितिः
2. 2. 2. तमेताः सप्ताक्षितय उपति-
ष्ठन्ते

अक्षेत्रज्ञ

Chhā. 8. 3. 2. अक्षेत्रज्ञा उपर्युपरि सञ्च-
रन्तः

अक्षेम

Nilā. 3. वि ते ज्ञेयममनीनशत्

अक्षण्या

Bṛih. 1. 5. 17. किञ्चिदक्षण्या कृतं भवति

अखण्ड

Rāmōt. 5. अखण्डैकरसः (2)

अखण्डबोध

Kaivalya. 15. आधारमानन्दमखण्डबोधम्

अखिल

Nṛisut. 2. निरस्ताखिलविद्यातमोमोहः
Rāmāp. 1. रघोःकुले जखिलं राति
Gītā. 4. 33. सर्वं कर्मखिलं पार्थ

Gīta. 7. 29. अध्यात्मं कर्म चाखिलम्
15. 12. जगद्भासयते जखिलम्

अगतासु

Gītā. 2. 11. गतासूनगतासुंश्च

अगद

Kaush. 2. 15. स यद्यगदः स्यात्
Chhā. 3. 16. 2. अगदो ह भवति 4, 6.

अगन्तव्य

Nṛisut. 9. अनादातव्यमगन्तव्यम्

अगन्ध

Bṛih. 3. 8. 8. अरसमगन्धम् Nṛisut. 9.

अगन्धवन्त्

Kāṭha. 3. 15. अरसं नित्यमगन्धवच्च
Mukti. 2. 72.

अगम्यगम्यकर्तृ

Tejo. 4. अगम्यगम्यकर्त्ता च (So one MS. and Nārāyaṇa; 2 others have अगम्या-
गम°; and other 3, अग-
म्यागम्य°.)

अगर्हित

Aśrama. 2. कृषिगोरक्षवाणिज्यमगर्हित-
मुपयुञ्जानाः

अगार

Kaush. 2. 15. नवैस्तुणैरगारं संस्तीर्य

अगुण

Nṛisut. 9. अगुणमविक्रियमव्यपदेश्यम्

अगृह्य

Bṛih. 3. 9. 26. अगृह्यो न हि गृह्यते 4. 2.
4; 4. 4. 22; 4. 5. 15.

अगोत्र

Muṇḍ. 1. 1. 6. यत्तदद्रेश्यमग्राह्यमगोत्रम्

अभि

- Ait. 1. 4. मुखाद्वाग्वाचो ऽभिः
2. 4. अभिर्वाग्भूत्वा मुखं प्राविशत्
- Kaush. 2. 3. अभिमुपसमाधाय 15; Brih. 6. 3. 1. Nyāsa. 1.
9. अभिष्ट एकं मुखं तेनेमं लो-
कमस्ति
12. एतद्वै ब्रह्म दीप्यते यदभि-
र्ज्वलति
3. 3. यथाभेर्ज्वलतः सर्वा दिशो
विष्कुलिगा विप्रतिष्ठेरन्
4. 20.
4. 2. अभौ विषासहिः
9. अभौ पुरुषस्तमेवाहमुपासे
17. अभेरात्मा . . इति वा अह-
मेतमुपासे
- Kena. 16. ते अभिमनुवन् जातवेद एत-
द्विजानीहि
17. अभिर्वा अहमस्मि
27. यदभिर्वायुरिन्द्रस्ते ह्येनं
नेदिष्ठं पस्पर्शुः
- Chhā. 1. 3. 5. अभेर्मथनं
7. अभिस्थम्
1. 6. 1. अभिः साम . . अभिरमः
1. 13. 1. अभिरीकारः
2. 2. 1. अभिः प्रस्तावः
2. अभिः प्रतिहारः
2. 12. 1. एतद्रथन्तरमग्नौ प्रोतम्
2. स य एवमेतद्रथन्तरमग्नौ
प्रोतं वेद
—न प्रत्यङ्मुभिमाचामेत्
2. 20. 1. अभिर्हिङ्गारः
2. 21. 1. अभिर्वायुरादित्यः स उ-
द्गीथः
2. 22. 1. अभेरुद्गीथः
2. 24. 5. नमो ऽग्नये पृथिवीक्षिते
Maitri. 6. 35.

- Chhā. 3. 6. 1. यत्प्रथमममृतं तद्वसव उप-
जीवन्त्यभिना मुखेन
3. वसूनामेवैको भूत्वाभिनेव
मुखेन
3. 13. 3. सा वाक् सो ऽभिः
8. नदथुरिवाभेरिव ज्वलतः
3. 15. 6. अभिं प्रपद्ये
3. 18. 2. अभिः पादः
3. सो ऽभिना ज्योतिषा भाति
4. 3. 1. यदा वा अभिरुद्वायति वा-
युमेवाप्येति
4. 6. 1. अभिष्टे पादं वक्ता
— अभिमुपसमाधाय . . पश्चा-
दग्नेः प्राङ्मुपोपविवेश
4. 7. 1 ; 4. 8. 1.
2. तमभिरभ्युवाद सत्यकामा ३
4. 7. 3. अभिः कला सूर्यः कला
4. 10. 1. द्वादशवर्षाण्यग्नीन् परिच-
चार
2. तप्तो ब्रह्मचारी कुशलमग्नी-
न् परिचचारीन्मा त्वाम-
यः परिप्रवोचन्
4. अथ हामयः समुदिरे
4. 11. 1. पृथिव्यभिरन्नमादित्यः
4. 14. 2. इति हामीनभ्युदे
4. 17. 1. अभिं पृथिव्याः (प्राबृहत्)
2. अभेर्ऋचः
5. 2. 4. अमावाज्यस्य दृत्वा 5.
8. पश्चादग्नेः संविशति
5. 4. 1. असौ वाव लोको गौतमाभिः
2. एतस्मिन्नग्नौ देवाः भ्रष्टां जु-
ह्वति Brih. 6. 2. 9.
5. 5. 1. पर्जन्यो वाव गौतमाभिः
2. एतस्मिन्नग्नौ देवाः सोमं रा-
जानं जुह्वति Brih. 6. 2. 10
5. 6. 1. पृथिवी वाव गौतमाभिः

- Uhhā. 5. 6. 2. एतस्मिन्नग्नौ देवा वर्षं जु-
ह्वति Brih. 6. 2. 11.
(वृष्टिं)
5. 7. 1. पुरुषो वाव गौतमाग्निः
2. एतस्मिन्नग्नौ देवा अन्नं जु-
ह्वति Brih. 6. 2. 12.
5. 8. 1. योषा वाव गौतमाग्निः
2. एतस्मिन्नग्नौ देवा रेतो जुह्व-
ति Brih. 6. 2. 13.
5. 9. 2. तं प्रेनं दिष्टमितो ज्ञय एव
हरन्ति
5. 21. 2. अग्निस्तृप्यत्यग्नौ तृप्यति पृ-
थिवी तृप्यति
— यत्किञ्च पृथिवी चाग्निश्चा-
धितिष्ठतः
5. 24. 3. यथेषीकानुलमग्नौ प्रोतम्
6. 4. 1. यदग्ने रोहितं रूपम्
— अपागादग्नेरग्नित्वम्
7. 12. 1. आकाशे वै . . अग्निः
8. 1. 3. उभावग्निश्च वायुश्च
- Brih. 1. 1. 1. व्यात्तमग्निर्वैश्चानरः
1. 2. 2. तेजोरसो निरवर्त्तताभिः
7. अयमग्निरर्कः
1. 3. 12. अग्निरभवत्सो ज्यमग्निः प-
रेण मृत्युमतिक्रान्तः
1. 4. 6. मुखाच्च . . हस्ताभ्यां चाग्निम-
सृजत
— अग्निरच्चादः
15. तदग्निनैव देवेषु ब्रह्माभवत्
— अग्नावेव देवेषु लोकमिच्छन्ते
1. 5. 11. ज्योतीरूपमयमग्निः
— तावानयमग्निः
18. पृथिव्यै चैनमग्नेश्च
22. ज्वलिष्याम्येवाहमित्यग्निः
2. 1. 7. अग्नौ पुरुष एतं . . ब्रह्मोपासे
20. यथाग्नेः क्षुद्रा विस्फुलिङ्गाः
2. 2. 2. यत्कृष्णं तेनाग्निः

- Brih. 2. 5. 3. अयमग्निः सर्वेषां . . मध्व-
स्याग्नेः सर्वाणि . . मधु
— अग्नौ . . अमृतमयः पुरुषः
3. 1. 3. होत्रास्त्वजामिना वाचा
— सो ज्यमग्निः स होता
3. 2. 10. अग्निर्वै मृत्युः सो ऽपामन्नम्
13. यत्रास्य पुरुषस्य मृतस्याग्निं
वागप्येति
3. 7. 5. यो ऽग्नौ तिष्ठन्नग्नेरन्तरो य-
मग्निर्न वेद यस्याग्निः श-
रीरं यो ऽग्निमन्तरो यम-
यति
3. 9. 3. अग्निश्च पृथिवी च वायुश्च 7.
10. पृथिव्येव यस्यायतनमग्नि-
लोकः
24. सो ऽग्निः कस्मिन्प्रतिष्ठितः
4. 3. 4. अग्निरैवास्य ज्योतिर्भवती-
त्यग्निनैवायं ज्योतिषास्ते
5. शान्ते ऽग्नौ किंज्योतिरेवा-
यम् 6.
5. 9. 1. अयमग्निर्वैश्चानरो यो ज्यम-
न्तःपुरुषे Maitri. 2. 6.
5. 11. 1. यं प्रेतमग्नावभ्यादधति
5. 14. 8. तस्या अग्निरेव मुखं यदि
ह वा अपि बह्विवाग्नाव-
भ्यादधति
5. 15. 1. अग्ने नयस्तपथा राये Isa. 18.
6. 2. 9. असौ वै लोको ऽग्निः
10. पर्जन्यो वा अग्निः
11. अयं वै लोको ऽग्निः
12. पुरुषो वा अग्निः
13. योषा वा अग्निः
14. अथैनमग्नेये हरन्ति तस्याग्नि-
रेवाग्निर्भवति . . एतस्मिन्न-
ग्नौ देवाः पुरुषं जुह्वति
6. 3. 2. अग्नौ हुत्वा मन्ये संस्त्रवमव-
नयति (20 times).

Brih. 6. 3. 3. अग्नये स्वाहा 6. 4. 19.

6. जघनेनाग्निं . . संविशति

— जघनेनाग्निमासीनः

6. 4. 5. पुनर्ममैत्विन्द्रियं . . पुन-
रग्निः

12. आमपात्रे अग्निमुपसमाधाय

6. 4. 24. जाते अग्निमुपसमाधाय

— अग्निः . . स्विष्टकृत्

Tait. 1. 3. 2. अग्निः पूर्वरूपम्

1. 5. 2. भूरिति वा अग्निः

1. 6. 1. भूरित्यग्नौ प्रतितिष्ठति

1. 7. 1. अग्निर्वायुरादित्यः Maitri
4. 5.

1. 9. 1. अग्नयश्च स्वाध्यायप्रवचने च

2. 1. 1. आकाशाद्वायुर्वायोरग्निरग्ने-
रापः

2. 8. 1. भीषास्मादग्निश्चेन्द्रश्च मृत्यु-
र्धावति पञ्चमः Nrip. 2.4.

Kātha. 1. 13. त्वमग्निं स्वर्ग्यमध्येषि

14. स्वर्ग्यमग्निं नचिकेतः प्रजा-
नन्

15. लोकादिमग्निं तमुवाच तस्मै

16. तवैव नाम्ना भवितायमग्निः

19. एष ते अग्निर्नचिकेतः

— एतमग्निं तवैव प्रवक्ष्यन्ति

2. 10. ततो मया नाचिकेतश्चितो
अग्निः

4. 8. दिवे दिव ईह्यः . . अग्निः

5. 9. अग्निर्यथैको भुवनं प्रविष्टः

15. नेमा विद्युतो भान्ति कुतो
ज्यमग्निः Śwet. 6. 14;

Mund. 2. 2. 10.

6. 3. भयादस्याग्निस्तपति

Śwet. 1. 15. अरणीषु चाग्निः Brahma. 3.

2. 1. अग्नेज्योतिर्निचाय्य

6. अग्निर्यत्राभिमथ्यते

17. यो देवो अग्नौ यो अप्सु

Śwet.

4. 2. तदेवाग्निस्तदादित्यः

6. 15. स एवाग्निः सलिले सज्जि-
विष्टः

Maitri.

1. 1. यजमानश्चित्तैतानग्नीन्

2. अग्निरिवाधूमकः

2. 6. यः पुरुषः सो अग्निर्वैश्वानरः

3. 3. यथाग्निनायस्पिण्डो वाग्नि-
भूतः

— यथायस्पिण्डे हन्यमाने ना-
ग्निरभिभूयति

5. 1. त्वमग्निर्यहो वायुः

6. 2. स एषो अग्निर्दिविभितः सौरः

4. शाखा आकाशवाय्वग्न्युद-
कभूम्यादयः

5. अग्निर्वायुरादित्या इति भा-
स्वत्येषा

— प्राणे अग्निः सूर्या इति प्रताप-
वत्येषा

8. अग्निरिवाग्निना पिहितः

9. अग्निः सवितुश्च रश्मयः पु-
नन्त्वन्नं मम

— प्राणो अग्निर्विश्वो ऽसीति च

— प्राणो अग्निः परमात्मा

Prāṇag. 2.

10. यथाग्निर्वै देवानामन्नादः

— अग्निर्नैवान्नमच्येवांविद्

6. 12. अग्निर्वा अन्नेनोज्ज्वलति

17. अग्नौ चाधूमके यज्ज्योति-
श्चित्तरम्

— यश्चैषो ऽग्नौ यश्चायं हृदये
. . स एष एकः 7. 7.

24. यत् . . अग्नौ विद्युति वि-
भाति

26. उदरे ऽग्नौ जुहोति

— अनामये ऽग्नौ जुहोति

27. अभ्ययस्कारादयः

— तेजश्चैवाग्निसूर्ययोः

- Maitri. 6. 31. अग्नेर्यदौष्ण्यमाविष्टम्
—धूमार्चिर्विष्कुलिङ्गा इवाग्नेश्च
33. पञ्चेष्टको वा एषो अग्निः
—शिरःपक्षसी पुच्छपृष्ठवानेषो
अग्निः (ter)
—प्राणो धै वायुः प्राणो अग्निः
—असौ धा आदित्य इन्द्रः
सैषो अग्निः
34. तस्मादग्निर्यद्व्यथेतव्यः
(bis)
—सो अग्निन्नम्रौ यजामहे
—अग्निरम्रौ वा . . न लक्षयेत्
35. एतद्यत् . . अक्षिण्यमौ च
37. तत् त्रेधाभिहितमग्ना आदि-
त्ये प्राणे 7. 11.
—एषामौ हुतमादित्यं गमयति
—यद्विरमौ हूयते तदादित्यं
गमयति
—अमौ प्रास्ताहुतिः सम्यक्
7. 1. अग्निराग्नयत्रं . . पुरस्तादुद्यन्ति
7. इद्धो अग्निरिव विश्वरूपः
11. खजाग्नियोगात्
Mund. 2. 1. 4. अग्निर्मूर्द्धा
5. तस्मादग्निः समिधो यस्य
सूर्यः
7. प्राणो अग्निरुदयते
Mahânâr. 1. 7. तदेवाग्निस्तद्वायुस्तत्सूर्यः
2. 9. अविभ्रदग्ना आगहि
3. 7. तन्नो अग्निः प्रचोदयात्
5. 1. नमो अग्नये ऽधुमते
6. 2. नावेव सिन्धुं दुरितात्यग्निः
4. अग्ने त्वं पारया
5. अग्ने अत्रिवन्नमसा
6. पृतनाजितं सहमानमग्निम्
—क्षामहेवो अतिदुरितात्यग्निः
7. स्वां चामे तन्वं पिप्रयस्व
7. 1. ओं भूरग्नये

- Mahânâr. 7. 1. भूर्भुवः सुवरग्निरोग्
2. भूरन्नमग्नये
3. भूरग्नये च पृथिव्यै च
4. पाहि नो अग्ने एनसे
11. 10. तस्य मध्ये महानग्निः
14. 3. अग्निश्च मा मन्युश्च
19. 2. अग्नये स्विष्टकृते स्वाहा
21. 2. अग्नयं इत्याहुस्तस्मादग्नेय
आधातव्याः
22. 1. अग्नयो वै त्रयी विद्या . . त-
स्मादग्नीन्परमं वदन्ति
24. 1. तेजोदास्त्वमस्यग्नेः
25. 1. तपो अग्निः
Praśna. 1. 7. प्राणो अग्निरुदयते
2. 2. वायुरग्निरापः पृथिवी
5. एषो अग्निस्तपत्येष सूर्यः
Kaivalya. —8. स कालो अग्निः स चन्द्रमाः
Nrip. 1. 4. अग्निर्वै वेदाः
—स इन्द्रः सो अग्निः सो ऽक्षरः
2. 1. संवर्त्तको अग्निर्मरुतो विराट्
Nrisut. 3; Sîkhâ. 1.
5. 5. सो अग्निं स्तंभयति
10. यत्र नाग्निर्दहति
Nrisut. 2. यथा दाहं दग्ध्वाग्निः
Brahmav. 4. लोका वेदास्त्रयो अग्नयः
Sîras. 2. यो वै रुद्रः . . यथाग्निः
5. अग्निरिति भस्म Kâlâg. 1
6. यो अमौ रुद्रः . . तस्मै रुद्रा-
य नमो अस्त्वग्नये
—यो रुद्रो अमौ
Garbha. 5. अग्नयो ह्यत्र श्रियन्ते
Brahma. 2. सो अग्निर्जाग्रत्
3. अग्नोरेव शिखा नान्या
Prâṇâg. 2. प्राणो अग्निः परमात्मा
—चत्वारो अग्नयः किन्नामधेयाः
—सूर्यो अग्निर्नाम
—शारीरो अग्निर्नाम

Amrit,
Dhyān,
Yogat,
Nyāsa,

13. अग्निं शब्दमेवाभिचिन्तयेत्

16. चन्द्राग्निसूर्ययोः (sic)

6. त्रयो ऽग्नयो गुणास्त्रीणि

1. अग्नये स्विष्टकृत इति हुत्वा
—अग्रावरणी हुत्वा

—मय्यग्ने अग्निमित्यग्नीन् समा-
रोपयेत् (another reading
is अग्नेराग्निमिति च द्वाव-
ग्नी &c.)

2. अग्निमाधाय शक्तितः

3. सन्न्यस्याग्निमपुनरावर्त्तनम्

Kaṭhaśru.

3. अग्नये वैश्वानराय प्रजापत-
ये च

—दारुपात्राण्यग्नी जुहुयात्

4. सन्न्यस्याग्नीन् पुनरावर्त्त-
येत्

Pīṇḍa.

3. अहं वसति चाग्निषु

Hansa

1. यथा ह्यग्निः काष्ठेषु

2. अग्निश्चोभे पार्श्वे भवतः

Aruṇeya.

4. पितरं पुत्रमभ्युपवीतम्
(One MS. has अग्निम्.)

Jābāla.

4. अग्निर्ह वै प्राणः

—तं जानन्नम आरोह

—अनेन मंत्रेणाग्निमाजिघ्रेत्

—एष वा अग्नेर्योनिर्यः प्राणः

—ग्रामादाग्निमाहृत्य पूर्ववदग्नि-
माग्रापयेत्

—यद्यग्निं न विन्देदप्सु जुहुयात्

Vāsu.

2. त्रयो ऽग्नयो ज्योतिष्मन्तः

4. अग्नेर्भस्मासि

Rāmāp.

77. अग्निसंयुक्ता

88. अर्कविध्वग्नितेजांसि

Gītā.

4. 37. यथैधांसि समिद्धो ऽग्निः

8. 24. अग्निज्योतिरहः शुक्लः

9. 16. अहमग्निरहं हुतम्

11. 39. वायुर्यमो ऽग्निर्वरुणः

शशाङ्कः

Gītā.

15. 12. यच्चन्द्रमसि यच्चाग्नौ

18. 48. धूमेनाग्निरिवावृताः

अग्निगर्भ

Bṛih. 6. 4. 22. यथाग्निगर्भा पृथिवी

अग्नित्व

Chhā. 6. 4. 1. अपागादग्नेराग्नित्वम्

अग्निदेवत

Bṛih. 3. 9. 24. किंदेवतो ऽस्यां ध्रुवायां
दिश्यसीत्यग्निदेवत इति

अग्निदेशादिक

Rāmāp. 87. बीजादिकांश्चाग्निदेशादि-
कांश्च

अग्निपरिचरण

Āśrama. 3. अग्निपरिचरणं कृत्वा
(4 times).

अग्निपूत

Kaivalya. 24. सो ऽग्निपूतो भवति Nṛp. 5.
3; Śiras. 7; Mahā. 4.

अग्निप्रवेश

Kaṭhaśru. 3. अपां प्रवेशमग्निप्रवेशम्
Jābāla. 5. अपां प्रवेशो वा अग्निप्रवेशो
वा

अग्निरूप

Nṛisut. 3. अग्निरूपं प्रणवं सन्दध्यात्

अग्निलोक

Kaush. 1. 3. अग्निलोकमागच्छति

अग्निवर्ण

Mahānār. 6. 3. तामग्निवर्णां तपसा ज्वल-
न्तीम्

Nyāsa. 2. अग्निवर्णं निष्कामति

अग्निष्टोम

- Maitri. 6. 36. यमराज्यमग्निष्टोमेनाभिज-
यति
Nrip. 5. 8. सो ऽग्निष्टोमेन यजते
Kāṭhaśru. 3. सो ऽस्याग्निष्टोमः
Gopi. 5. अग्निष्टोमसहस्राणि

अग्निसंस्थित

- Kāṭhaśru. 3. अग्निसंस्थितानि पूर्वाणि दा-
रुपात्राण्यग्नौ जुहुयात्

अग्निसंकाश

- Brahmav. 9. मकारश्चाग्निसंकाशः

अग्निसंज्ञ

- Maitri. 6. 10. सोमसंज्ञो ऽयं भूतात्माग्नि-
संज्ञोऽपि

अग्निस्थान

- Garbha. 2. अग्निस्थाने पित्तम्

अग्निहोत्र

- Kaush. 2. 5. आन्तरमग्निहोत्रमित्याचक्षते
— अग्निहोत्रं न जुहवाञ्चक्रुः
Chhā. 5. 24. 1. य इदमविद्वानग्निहोत्रं जु-
होति
2. य एतदेवं विद्वानग्निहोत्रं
जुहोति 3.
5. एवं सर्वाणि भूतान्यग्नि-
होत्रमुपासते
Brih. 4. 3. 1. अग्निहोत्रे समूदाते
Tait. 1. 8. 1. ओमित्यग्निहोत्रमनुजानाति
1. 9. 1. अग्निहोत्रं च स्वाध्यायपव-
चने च
Maitri. 6. 36. अग्निहोत्रं जुहुयात्स्वर्गका-
मः
38. अग्निहोत्रं जुह्वानः
Mund. 1. 2. 3. यस्याग्निहोत्रमदर्शमपौर्ण-
मासम्

- Mahānār. 21. 2. अग्निहोत्रमित्याहुस्तस्माद्-
ग्निहोत्रे रमन्ते
22. 1. अग्निहोत्रं . . गृहाणां निष्कृ-
तिः . . तस्मादग्निहोत्रं परमं
वदन्ति
25. 1. एतद्वै जरामर्यमग्निहोत्रं स-
त्रम्
Prāṇāg. 1. विनाप्यग्निहोत्रेण
2. अग्निहोत्रं जुहोमीति
Kāṭhaśru. 3. पयसाग्निहोत्रं जुहुयात्
Jābāla. 6. vide स्थण्डिल

अग्निहोत्रक

- Mukti. 1. 38. तारसारमहावाक्यपञ्चब्र-
ह्माग्निहोत्रकम्

अग्निहोत्रभस्मन

- Vāsu. 4. रात्रावग्निहोत्रभस्मना

अग्निहोत्रहवणी

- Mahānār. 13. 5. यस्य वैकङ्कत्यग्निहोत्रहवणी

अग्नीध्र

- Mahānār. 25. 1. श्रोत्रमग्नीध्र

अग्नीषोम

- Mahā. 1. नापो नाग्नीषोमौ
Hamsa. 2. अग्नीषोमाभ्यां वैषट्
— अग्नीषोमौ पक्षौ

अग्नीषोमात्मक

- Rāmāp. 24. अग्नीषोमात्मकं जगत्

अग्न्यर्चिस्

- Brih. 2. 3. 6. यथाग्न्यर्चिः

अग्र

- Chhā. 6. 11. 1. यो ऽग्रे ऽग्न्याह्न्यात्
Brih. 4. 4. 2. एतस्य हृदयस्याग्रं प्रथोतते
Maitri. 6. 23. यदस्याग्रं तच्छान्तमशब्दम्

Brahma. 1. यथा जलौकामममं नय-
त्यात्मानं नयति

Dhyān. 18. अवाग्जं प्रणवस्याग्रम्

Mukti. 2. 36. *vide* शालिन्

अग्रतस्

Rāmap. 50. हनुमन्तं च श्रोतारमग्रतः

अग्रभुज्

Mahānār. 11. 10. सो ऽग्रभुग्विभजंस्तिष्ठन्ना-
हारम्

अग्रायाणतस्

Gauḍa. 4. 90. हेयज्ञेयाप्यपाक्यानि विज्ञे-
यान्यग्रायाणतः

अग्रस्त

Bhā. 2. 22. 5. सर्व ऊष्माणो ऽग्रस्ता अ-
निरस्ता . . वक्तव्याः

अग्रह

auḍa. 3. 32. ग्राह्याभावे तदग्रहम्

अग्रहण

auḍa. 1. 13. द्वैतस्याग्रहणं तुल्यम्

अग्राह्य

Maitri. 2. 5. सूक्ष्मो ऽग्राह्यो ऽदृश्यः

lunḍ. 1. 1. 6. यत्तददृश्यमग्राह्यमगोत्रम्

āṇḍā. 7. अदृष्टमव्यवहार्यमग्राह्यम्
Nrip. 4. 1. ; Nrisut. 1 ;
Rāmot. 3.

iras. 3. ग्राह्यमग्राह्येण . . ग्रसति

अग्राह्यत्व

Maitri. 2. 7. अदृश्यत्वादग्राह्यत्वात्

अग्राह्यभाव

auḍa. 3. 26. अग्राह्यभावेन हेतुना

अग्रे

it. 1. 1. आत्मा वा इदमेक एवाग्र
आसीत्

Ait. 4. 3. सो ऽग्र एव कुमारं जन्म-
नो ऽग्रे ऽधिभावयति

Kaush. 1. 5. पादेनैवाग्र आरोहति

Chhā. 1. 8. 2. भगवन्तावग्रे वदताम्

1. 10. 5. साग्र एव सुभिक्षा बभूव

3. 19. 1. असदेवेदमग्र आसीत्
6. 2. 1.

6. 2. 1. सदेव सोम्येदमग्र आसीत्
2. सत्त्वेव सोम्येदमग्र आसीत्

Bṛih. 1. 2. 1. नैवेह किञ्चननाम आसीत्

1. 4. 1. आत्मैवेदमग्र आसीत्पुरुष-
विधः

— सो ऽहमस्मीत्यग्रे व्याहरत्

— अहमयमित्येवाग्र उक्त्वा

10. ब्रह्म वा इदमग्र आसीत् 11;

Maitri. 6. 17. (ह वा)

17. आत्मैवेदमग्र आसीदेक एव

1. 5. 2. पयो ह्येवाग्रे मनुष्याः . .
उपजीवन्ति

— घृतं वैवाग्रे प्रतिलेहयन्ति

5. 5. 1. आप एवेदमग्र आसुः

Tait. 2. 7. 1. असद्वा इदमग्र आसीत्

Śwet. 5. 2. यस्तमग्रे ज्ञानैर्बिर्भासि

Maitri. 2. 6. प्रजापतिर्वा एको ऽग्रे ऽति-
ष्ठत्

5. 2. तमो वा इदमग्र आसीदेकम्

Mahānār. 22. 1. तपसा देवा देवतामग्र आयन्

Nrip. 1. 1. कामस्तदग्रे समवर्त्तत

Nār. 4. ओमित्येतदग्रे व्याहरेत्

Gopī. 3. गोपीत्यग्र उच्यताम्

5. आपो वा अग्र आसन्

Rāmap. 61. तदग्रे ऽनंगमालिखेत्

Gītā. 18. 37. यत्तदग्रे विषमिव

38. यत्तदग्रे ऽमृतोपमम्

39. यदग्रे चानुबन्धे च

अग्र्य

Bṛih. 4. 4. 18. ते निचिक्युर्ब्रह्म पुराणमग्र्यम्

- Kātha 3. 12. दृश्यते त्वय्यया बुद्ध्या
 Swet. 3. 19. तमाह्वर्य्यं पुरुषम्
 Maitri. 4. 6. ब्रह्मणो वावैता अग्न्यास्तनवः
 — या वास्या अग्न्यास्तनवस्ता
 अभिध्यायेत्
 Brahma. 2. आयुष्यमग्न्यं प्रतिमुञ्च
 अघ
 Kaush. 2. 8. माहं पुत्र्यमघं रुदमिति
 10. मा त्वं पुत्र्यमघं निगाः
 Nār. 3. सर्वेभ्यो अघेभ्यो विमुक्तो
 भवति (some MSS. read
 पापेभ्यः)
 Mukti. 1. 45. सर्वाघौघनिवृत्तनम्
 Gītā. 3. 13. भुञ्जते ते त्वघं पापाः

अघमर्षण

- Mahānār 5. 8. वरुणः पुनात्वघमर्षणः
 11. वरुणो ऽपामघमर्षणः
 12. पुनातु वरुणः पुनात्वघमर्षणः

अघायु

- Gītā 3. 16. अघायुरिन्द्रियारामः

अघासुर

- Krish. 17. अघासुरो महाव्याधिः

अघोर

- Swet. 3. 5. या ते रुद्र शिवा तनूरघोरा
 Nīla 8.

- Mahānār. 17. 3. अघोरेभ्यो ऽथ घोरेभ्यः

अघोष

- Amṛita. 24. अघोषमव्यञ्जनमस्वरं च

अघातृ

- Maitri. 6. 11. अभ्रातारसयिता भवति

अङ्क

- Bṛih. 6. 4. 24. अङ्क आधाय

अङ्कस्थित

- Rāmāp. 47. अङ्कस्थितां कृत्वा

अङ्किताङ्कभृत्

- Rāmāp. 26. जगद्योन्याङ्किताङ्कभृत्

अङ्कुर

- Maitri. 6. 31. यथैवेह बीजस्याङ्कुरा वा
 35. यस्य हि सोमः प्राणा वा
 अप्ययङ्कुराः
 Gaudā. 4. 59. जायते तन्मयोऽङ्कुरः
 Nṛisut. 9. अङ्कुरेष्वपि गुणभिन्ना
 Mukti. 2. 26. बीजाङ्कुरक्रमः
 36. vide शालिन्

अङ्कुश

- Mukti. 2. 44. अङ्कुशेन विना

अङ्ग

- Ait. 4. 1. सर्वेभ्यो ऽङ्गेभ्यस्तेजः सम्भू-
 तम्
 2. तत् स्त्रिया आत्मभृयं गच्छ-
 ति यथा स्वमङ्गं तथा
 Kaush. 2. 3. आङ्ग्यलेपेनाङ्गान्यनुविमृ-
 ज्य

11. अङ्गादङ्गात्सम्भवसि

Bṛih. 6. 4. 9.

3. 5. वागेवास्या एकमङ्गमुदल्हम्
 (Similarly 9 times more).

- Kena. 33. वेदाः सत्राङ्गानि

- Chhā. 1. 2. 10. एतमु एवाङ्गिरसं मन्यन्ते
 ऽङ्गानां यद्रसः

2. 19. 1. यज्ञायज्ञीयमङ्गेषु प्रोतं, 2.
 2. नाङ्गेन विहूर्छति

- Bṛih. 1. 1. 1. ऋतवो ऽङ्गानि

1. 3. 8. आङ्गिरसो ऽङ्गानां हि रसः
 19.

Bṛih. 1. 3. 19. प्राणो वा अङ्गानां रसः
—यस्मात्कस्माच्चाङ्गात्याण
उत्क्रामति...एष हि वा अ-
ङ्गानां रसः

3. 7. 2. व्यस्रांसिषतास्याङ्गानि

4. 3. 36. एभ्यो ऽङ्गेभ्यः सम्प्रमुच्य

Tait. 1. 5. 1. अङ्गान्यन्या देवताः

Maitri. 2. 6. अणिष्ठो वाङ्गे ऽङ्गे समानयति

Nrip. 1. 1. स्थिरैरङ्गैस्तुष्टुवांसः 2. 4.

Nṛisut. 1.

2. किं दैवतं कान्यङ्गानि

3. तत्सामो ऽङ्गं वेद (3 times).

2. 2. तस्य हि पञ्चाङ्गानि भवन्ति
—चत्वार्यङ्गानि भवन्ति

—व्यतिषक्तान्यङ्गानि भवन्ति

4. 1. अङ्गानि जानीयात्

Kshur.

3. कूर्मो ऽङ्गानीव संहत्य

Śiras.

4. सर्वाणि चाङ्गान्यभिमृशति

5. भस्मनाङ्गानि संस्पृशेत्

Mahā.

2. तान्यङ्गेष्वाभितानि

Amṛita.

35. व्यानः सर्वेषु चाङ्गेषु

Kathāśru.

1. यजमानस्याङ्गान्...समा-
रोप्य

Vāsu.

1. ममाङ्गे प्रतिदिनमालिप्तम्

Gopī.

5. सर्वान् वेदान् सरहस्योप-
निषदङ्गान्

Rāmāp.

8. पुंल्यङ्गास्त्रादिकल्पना

90. अङ्गव्यूहानिलजायैः

Mukti.

2. 42. अङ्गानङ्गैः समाक्रम्य

Gitā.

2. 58. कूर्मोऽङ्गानीव सर्वशः

अङ्गकषाय

Bṛih. 6. 4. 9. स त्वमङ्गकषायो ऽसि

अङ्गद

Rāmāp.

54. अङ्गदं चारिमर्दनम्

अङ्गन्यास

Iamaśa.

2. हृदयाद्यङ्गन्यासकरन्यासौ

अङ्गमन्त्र

Nrip.

4. 1. मन्त्रराजस्य... अङ्गमन्त्रान्
नो ब्रूहि

अङ्गलेपन

Vāsu.

1. मदङ्गलेपनं पुण्यम्

अङ्गसंग

Kṛish.

4. अङ्गसंगं करिष्यामि

अङ्गस्पर्शन

Kṛish.

2 तवाङ्गस्पर्शनाद्विना

अङ्गार

Chhā.

2. 12. 1. अङ्गारा भवन्ति स प्रतिहारः

5. 4. 1. चन्द्रमा अङ्गाराः

Bṛih. 6. 2. 11.

5. 5. 1. अशनिरङ्गाराः

Bṛih. 6. 2. 10.

5. 6. 1. दिशोऽङ्गाराः Bṛih. 6. 2. 9.

5. 7. 1. चक्षुरङ्गाराः Bṛih. 6. 2. 12.

5. 8. 1. यदन्तः करोति ते ऽङ्गाराः

Bṛih. 6. 2. 13.

5. 24. 1. यथाङ्गारानपोह्य भस्मनि
जुहुयात्

6. 7. 3. एको ऽङ्गारः खद्योतमात्रः

5. एकमङ्गारं खद्योतमात्रम्

Bṛih.

6. 2. 14. अङ्गारा अङ्गाराः

अङ्गारावक्षयण

Bṛih.

3. 9. 18. त्वां स्वदिमे ब्राह्मणा अङ्गा-
रावक्षयणमक्रतारे इति

अङ्गिन्

Chhā.

2. 19. 2. स य एवमेतद्यज्ञायश्नीयम-
ङ्गेषु प्रोतं वेदाङ्गी भवति

अङ्गिर, अङ्गिरस्

Chhā.

1. 2. 10. तं हाङ्गिरा उद्गीथमुपासा-
न्वक्त्रे एतमु एवाङ्गिरसं
मन्यन्ते

- Muṇḍ. 1. 1. 2. अथर्वा तां पुरोवाचाङ्गिरः
—भारद्वाजो ऽङ्गिरसे (प्राह)
3. शौनकः... अङ्गिरसं विधि-
वदुपसन्नः
8. 2. 11. तदेतत् सत्यमृषिरङ्गिराः
पुरोवाच
Maitri. 7. 5. अङ्गिरसश्चन्द्रमा ऊर्ध्वा
उद्यन्ति
Nrip. 5. 9. सो ऽङ्गिरसमधीते
Sikhā. 1. पिप्पलादो ऽङ्गिराः सनत्कु-
मारश्च
—विराडेकऋषिरङ्गिराः
(so 2 MSS.)
Brahma. 1. अङ्गिरसं भगवन्तं पिप्प-
लादम्
अंगुलि
Śiras. 6. अप्वङ्गुल्या मथिते मथितम्
Prāṇāg. 1. कनिष्ठिकयाङ्गुल्या अङ्गुष्ठे-
न च
Amṛit. 19. नासिकापुटमङ्गुल्या पिधाय
Piṇḍa. 6. हस्ताङ्गुल्यः शिरो मुखम्
Vāsu. 2. अनामिकाङ्गुल्या
अंगुष्ठ
Brih. 6. 4. 5. अनामिकाङ्गुष्ठाभ्यामादाय
Maitri. 6. 22. भवणाङ्गुष्ठयोगेन
38. अङ्गुष्ठप्रादेशशरीरमात्रम्
Mahānār. 16. 3. अङ्गुष्ठमात्रः पुरुषो अङ्गुष्ठं
च समाश्रितः
Kshur. 6. अङ्गुष्ठे तु समाहितः
(3 MSS. have न for तु)
Prāṇāg. 1. कनिष्ठिकयाङ्गुल्या अङ्गु-
ष्ठेन च
अंगुष्ठमात्र
Kātha. 4. 12. अङ्गुष्ठमात्रः पुरुषो मध्य
आत्मानि तिष्ठति

- Kātha. 4. 13. अङ्गुष्ठमात्रः पुरुषो ज्यो-
तिरिवाधूमकः
6. 17. अङ्गुष्ठमात्रः पुरुषो ज्न्तरा-
त्मा Śwet. 3. 18.
Śwet. 5. 8. अङ्गुष्ठमात्रो रवितुल्यरूपः
Maitri. 6. 38. शरीरप्रादेशाङ्गुष्ठमात्रम्
Mahānār. 16. 3. अङ्गुष्ठमात्रः पुरुषो अङ्गु-
ष्ठं च समाश्रितः

अंगुष्ठाग्र

- Prāṇāg. 2. अयं पुरुषो यो ऽङ्गुष्ठाग्रे प्राति-
ष्ठितः

अंघ्रि

- Rāmāp. 87. पीठस्याङ्घ्रिष्वेषु

अचक्षुःश्रोत्र

- Muṇḍ. 1. 1. 6. अचक्षुःश्रोत्रं तदपाणिपादम्

अचक्षुष्क

- Brih. 3. 8. 8. अचक्षुष्कमश्रोत्रम्

अचक्षुस्

- Śwet. 3. 19. पदयत्यचक्षुः

- Kaivalya. 21. पदयाम्यचक्षुः

अचर

- Gītā. 13. 15. अचरं चरमेव च

अचल

- Maitri. 2. 7. शुद्धः स्थिरो ज्वलः
6. 23. स्थिरमचलममृतम् 7. 3.
38. सत्त्वान्तरस्थमचलममृतम्
Gauḍa. 3. 37. समाधिरचलो ऽभयः
Parama. 2. तं शान्तमचलमद्वयानन्दम्
Vāsu. 4. अचला भक्तिश्चास्य वर्धते
Gītā. 2. 24. अचलो ऽयं सनातनः
53. समाधावचला बुद्धिः
6. 13. धारयन्नचलं स्थिरः
7. 21. तस्य तस्याचलां भद्राम्

- Gītā. 8. 10. प्रयाणकाले मनसाचलेन
12. 3. कूटस्थमचलं ध्रुवम्

अचलप्रतिष्ठ

- Gītā. 2. 70. आपूर्यमाणमचलप्रतिष्ठम्
अचाण्डाल

- Bṛih. 4. 3. 22. चाण्डालो ऽचाण्डालः

अचातुर्मास्य

- Mund. 1. 2. 3. यस्याग्निहोत्रं . . अचातुर्मा-
स्यम्

अचापल

- Gītā. 16. 2. मार्दवं ह्रीरचापलम्

अचित्त

- Chhā. 7. 5. 2. यद्यपि बहुविदचित्तो भवति
—यद्वायं विद्वन्नेत्यमचित्तः

स्यात्

- Maitri. 6. 19. अचित्तं चित्तमध्यस्थम्

अचित्तचित्त

- Tojo. 9. अचित्तचित्तमात्मानम्

अचित्ता

- Mukti. 2. 29. चित्तं गच्छत्यचित्ताताम्

अचिन्त्य

- Maitri. 5. 1. अचिन्त्यायाप्रमेयाय
6. 17. अजो ऽतर्क्यो ऽचिन्त्यः
19. अचिन्त्यं गुह्यमुत्तमम्
7. 1. अचिन्त्यो ऽमूर्तो गभीरः

- Kaivalya. 6. अचिन्त्यमव्यक्तमनन्त-
रूपम्

- Māṇḍū. 7. अलक्षणमचिन्त्यमव्यपदे-
श्यम् Nṛip. 4. 1;
Rāmōt. 3.

- Gauḍa. 4. 41. अचिन्त्यान्भूतवत्स्पृशेत्
52. यतो ऽचिन्त्याः सदैव ते

- Nṛisut. 1. अलक्षणमलिङ्गमचिन्त्यम्

Nṛisut.

Brahmab.

Tojo.

Skanda.

Gītā.

Mund. 3.

Gītā.

Kaivalya.

Tait.

Kaivalya.

Mukti.

Maitri.

Gītā.

Mund. 3.

Maitri.

Nṛisut.

6. अद्वैतमचिन्त्यमलिङ्गम्

6. नैव चिन्त्यं न चाचिन्त्य-
मचिन्त्यं चिन्त्यमेव च

11. अचिन्त्यमप्रबुद्धं च

14. अचिन्त्यमव्यक्तमनन्तम-
व्ययम्

2. 25. अव्यक्तो ऽयमचिन्त्यो ऽयम्

12. 3. सर्वत्रगमचिन्त्यं च

अचिन्त्यरूप

1. 7. बृहच्च तद्विव्यमचिन्त्यरूपम्

8. 9. सर्वस्य धातारमचिन्त्यरूपम्

अचिन्त्यशक्ति

21. अपाणिपादो ऽहमचिन्त्य-
शक्तिः

अचिरम्

1. 4. 2. कुर्वाणाचिरमात्मनो वा-
सांसि

अचिरात्

1. ययाचिरात्सर्वपापं व्यपोह्य

1. 27. ज्ञानं लब्ध्वाचिरादेव मा-
मकं धाम यास्यसि

अचिरेण

6. 27. तद्भावमचिरेणैति
— अचिरेणैति भूमित्वम्

4. 39. अचिरेणाधिगच्छति

अचीर्णव्रत

2. 11. नैतदचीर्णव्रतो ऽधीते

अचेतन

2. 3. शकटमिवाचेतनमिदं श-
रीरम्

अचेतयितव्य

9. अनहङ्कर्तव्यमचेतयितव्यम्

अचेतस्

- Piṇḍa. 1. कथं गृह्णन्त्यचेतसः
 Gītā. 3. 32. विद्धि नष्टानचेतसः
 15. 11. नैनं पश्यन्त्यचेतसः
 17. 6. कर्शयन्तः...भूतग्राममचे-
 तसः

अच्छाय

- Bṛih. 3. 8. 8. अच्छायमतमः
 Prasna. 4. 10. अच्छायमशरीरमलोहितम्

अच्छावद्

- Nīlarud. 6. शिवेन वचसा त्वा गिरि-
 शाच्छावदामसि

अच्छिन्न

- Dhyāna. 18. तैलधारमिवाच्छिन्नम्

अच्छेद्य

- Gītā. 2. 24. अच्छेद्यो ज्यमदाहो ज्यम्

अच्युत

- Chhā. 3. 17. 6. अक्षितमस्यच्युतमसि
 Maitri. 5. 1. त्वं विश्वं त्वमथाच्युतः
 6. 23. स्थिरमचलममृतमच्युतम्
 38. अचलममृतमच्युतम् 7. 3.
 — सत्त्वमध्ये स्थितो ऽच्युतः
 7. 7. अच्युतो विष्णुर्नारायणः
 Mahānār. 11. 3. शाश्वतं शिवमच्युतम्
 Tejo. 8. शाश्वतं ध्रुवमच्युतम्
 Vāsu. 2. द्वारकानिलयाच्युत
 Skanda. 1. अच्युतो अस्मि महादेव
 4. सो ऽच्युतो ज्ञानविग्रहः
 Gītā. 1. 21. रथं स्थापय मे ऽच्युत
 11. 42. एको ऽथवाच्यच्युत तत्स-
 मक्षम्
 18. 73. नष्टो मोहः..त्वत्पसादात्
 ..अच्युत

अच्युतक्षिति.

- Mahānār. 19. 2. अच्युतक्षितये स्वाहा
 1. अज adj.
 Bṛih. 4. 4. 20. अज आत्मा महान् ध्रुवः
 22. स वा एष महानज आत्मा
 24, 25.
 Kātha. 2. 18. अजो नित्यः शाश्वतो ज्यं
 पुराणः Gītā. 2. 20.
 5. 1. अजस्यावक्रचेतसः
 Śwet. 1. 9. शाश्वौ ह्रावजौ ..अजा
 हेका
 2. 15. अजं ध्रुवं सर्वतत्त्वैर्विशु-
 द्धम्
 4. 5. अजामेकां..अजो हेको
 जुषमाणो ऽनुशेतेजहात्येनां
 ..अजो ऽन्यः Mahānār.
 9. 2.
 Maitri. 2. 4. अजः स्वतन्त्रः स्वे महिम्नि
 तिष्ठति 6. 28.
 6. 17. अपरिमितो ऽजो ऽतर्क्यः
 7. 1. श्रीमानजो धीमान्
 Muṇḍ. 2. 1. 2. स बाह्याभ्यन्तरो ह्यजः
 Gauḍa. 1. 16. अजमनिद्रमस्वप्नम्
 3. 36; 4. 81.
 3. 1. प्रागुत्पत्तेरजं सर्वम्
 19. नान्यथाजं कथञ्चन
 26. अजं प्रकाशते
 33. अकल्पकमजं ज्ञानम्
 — ब्रह्म ज्ञेयमजं नित्यमजे-
 नाजं विबुध्यते
 43. अजं सर्वमनुस्मृत्य
 47. अजमजेन ज्ञेयेन
 4. 11. जायमानं कथमजम्
 12. अतः कार्यमजं यदि
 13. अजह्नि जायते यस्य
 38. अजं सर्वमुदाहृतम्

- Gauḍa. 4. 46. एवंधर्मा अजाः स्मृताः
 48. अनाभासमजं यथा
 — अनाभासमजं तथा
 57. सद्भावेन ह्यजं सर्वम्
 60. नाजेषु सर्वधर्मेषु
 74. अजः कल्पितसंवृत्या
 परमार्थेन नाप्यजः
 80. तत्साम्यमजमद्वयम्
 93. अजं साम्यं विशारदम् 100
 95. अजे साम्ये तु ये केचित्
 96. अजेष्वजमसङ्क्रान्तं धर्मेषु
 ज्ञानमिष्यते
 Nṛisut. 2. अप्यजयैनं चतुष्पादं मात्रा-
 भिरोद्गारेण चैकीकुर्यात्
 Chāḍi. 3. अष्टरूपमजां ध्रुवाम्
 Śiras. 4. अजः संसृजति विसृजति च
 Tojo. 8. दुष्प्रेक्ष्यमजमव्ययम्
 Krish. 7. अप्यजेन साजिता पुरा
 Skanda. 3. अजो ऽस्मि किमतः परम्
 Mukti. 2. 73. सकृद्विभातं त्वजमेकमक्षरम्
 75. अजो ऽमरश्चैव तथाजरो
 स्मृतः
 Gitā. 2. 21. य एनमजमव्ययम्
 4. 6. अजो ऽपि सन्नव्ययात्मा
 7. 25. मामजमव्ययम्
 10. 3. यो मामजमनादिं च वेत्ति
 12. आदिदेवमजं विभुम्
 2. अज, अजा
 Chhā. 2. 6. 1. अजा हिंकारः 2. 18. 1.
 Bṛih. 1. 4. 4. अजेतराभवद्वस्त इतरः
 — ततो ऽजावयो ऽजायन्त
 अजत्व
 Nṛisut. 7. अजत्वादमरत्वात्
 अजपोपसंहार
 Hamsa. 2. तदा तुर्यातीतमुन्मननमज-
 पोपसंहारमित्याभिधीयते

अजय

15. मत्सरो मुष्टिको ऽजयः

अजय्य

7. अजय्या वैष्णवी माया

अजर

- Kaush. 3. 8. स एष प्राण एव प्रज्ञात्मा-
 नन्दो ऽजरो ऽमृतः
 Bṛih. 4. 4. 25. अजरो ऽमरो ऽमृतो ऽभयः
 5. 14. 8. शुद्धः पूतो ऽजरो ऽमृतः
 Śwet. 3. 21. वेदाहमेतमजरं पुराणम्
 Praśna. 5. 7. शान्तमजरममृतमभयम्
 Nṛisut. 1. एकमजरममृतमभयम्
 2. अजरममरममृतमभयम्
 Nyāsa. 4. अजरममरमक्षरमव्ययम्
 Mukti. 2. 75. अजो ऽमरश्चैव तथाजरो
 स्मृतः

अजरत्व

7. अजरत्वादमृतत्वात्

अजस्रम्

- Maitri. 4. 4. यः ह्ययुक्तो ऽजस्रं चिन्तयति
 6. 4. ओमित्यनेनैतदुपासीताजस्रम्
 35. ये विन्दव इवाभ्युच्चरन्त्य-
 जस्रम्
 7. 11. अजस्रं ब्रह्मधीयात्तं वा
 Nṛip. 2. 4. सर्वाणि भूतानि. . अजस्रं
 सृजति (bis)
 Atmapra. 1. यत्र ज्योतिरजस्रम्
 Gitā. 16. 19. क्षिपाम्यजस्रमशुभान्

अजाग्रत्

- Nṛisut. 2. स्वप्ने ऽजाग्रतमद्वेषुप्रम्
 ऽजाग्रतमस्वप्नम्
 — तुरीये ऽजाग्रतमस्वप्नमद्व-
 ेषुप्रम्

अज्ञाचल

Gauḍa. 4. 45. अज्ञाचलमवस्तुत्वम्

अज्ञात

Śwet. 4. 21. अज्ञात इत्येवं कश्चिद्भिरः
प्रपद्ये

Gauḍa. 3. 20. अज्ञातस्यैव भावस्य
—अज्ञातो ह्यमृतो भावः

4. 6. अज्ञातस्यैव धर्मस्य
—अज्ञातो ह्यमृते धर्मः
29. अज्ञातं जायते यस्मात्
77. अज्ञातस्यैव सर्वस्य

अज्ञातपुत्र

Kaush. 2. 8. अथाज्ञातपुत्रस्य

अज्ञातशत्रु

Kaush. 4. 1. अज्ञातशत्रुं काश्यमात्र-
ज्योवाच
— तं होवाचाज्ञातशत्रुः
(22 times).

19. तं हाज्ञातशत्रुरामन्त्रया-
ञ्चक्रे

Bṛih. 2. 1. 1. स होवाचाज्ञातशत्रुं काश्यम्
— स होवाचाज्ञातशत्रुः
(17 times).

अज्ञाति

Gauḍa. 3. 2. अज्ञाति समतां गतम् 38.

4. 4. अज्ञातिं ख्यापयन्ति ते

5. ख्याप्यमानामज्ञातिम्

19. अज्ञातिः परिदीपिता

21. अज्ञातेः परिदीपकम्

29. अज्ञातिः प्रकृतिस्ततः

42. अज्ञातेखसतां सदा

43. अज्ञातेखसतां तेषाम्

अज्ञानत्

Gauḍa. 1. 15. निज्ञातस्त्वमज्ञानतः

Gītā. 7. 24. परं भावमज्ञानन्तः 9. 11.
11. 41. अज्ञानता महिमानं तवेमम्
13. 25. अन्ये त्वेवमज्ञानन्तः

अज्ञायमान

Gauḍa. 3. 24. अज्ञायमानो बहुधा मायया
जायते तु सः

अजित

Kṛish. 7. अप्यजेन साजिता पुरा

अजिन

Aruṇeya. 5. अजिनं मेखलां यज्ञोपवीतं
च त्यक्त्वा

Gītā. 6. 11. चेलाजिनकुशोत्तरम्

अजीर्यत्

Kātha. 1. 28. अजीर्यताममृतानामुपेत्य

अज्ञ

Śwet. 1. 9. ज्ञाज्ञौ ह्यवजावीशनीशौ

Maitri. 6. 34. अनमिहोऽन्यनमिचिदज्ञान-
भिध्यायिनाम्

Gītā. 3. 26. अज्ञानां कर्मसंविनाम्

4. 40. अज्ञश्चाभ्रह्मणश्च

अज्ञात

Nṛisut. 9. ज्ञातो ज्ञातश्चेति होचुः

Mukti. 2. 30. भवानज्ञाततत्पदः

अज्ञान

Maitri. 3. 5. नास्ति क्यमज्ञानं . . इति ता-
मसानि

Skanda. 11. त्यजेदज्ञाननिर्माल्यम्

Mukti. 2. 61. अज्ञानदुष्पनाकारा

Gītā. 5. 15. अज्ञानेनावृतं ज्ञानम्

16. ज्ञानेन तु तदज्ञानम्

13. 11. अज्ञानं यदतो ज्ञ्यथा

14. 16. अज्ञानं तमसः फलम्

17. प्रमादमोहौ . . अज्ञानमेव च

16. 4. अज्ञानं च . . पार्थ

अज्ञानज

- Gītā. 10. 11. अज्ञानजं तमः
14. 8. तमस्त्वज्ञानजं विद्धि

अज्ञानतस्

- Mukti. 1. 46. ज्ञानतो ज्ञानतो वापि

अज्ञानभुज्

- Nrip. 4. 1. अज्ञानभुक् चेतोमुखः प्राज्ञः
(so Nārāyaṇa and 2 MSS.)
Nṛisut. 1. अज्ञानभुक् चेतोमुखश्चतु-
रात्मा प्राज्ञः (so Nārā-
yaṇa ; but other MSS.
आनन्दभुक्)

अज्ञानविमोहिता

- Gītā. 16. 15. इत्यज्ञानविमोहिताः

अज्ञानसम्भूत

- Gītā. 4. 42. तस्मादज्ञानसम्भूतम्

अज्ञानसम्मोह

- Gītā. 18. 72. कश्चिदज्ञानसम्मोहः प्र-
ष्टस्ते

अज्वलत्

- Nṛisut. 6. ज्वलन्तमज्वलन्तं . . बु-
धिरै

अञ्ज

- Bṛih. 6. 4. 12. शरभृष्टीः प्रतिलोमाः सर्पि-
षाक्ता जुहुयात्

अञ्जन

- Mukti. 2. 46. विचिन्वन्ति तमो ज्ञानैः

अञ्जनासुत

- Mukti. 1. 28. दृढता नो चेत् . . अञ्ज-
नासुत

अञ्जलि

- Chhā. 5. 2. 6. अञ्जलौ मन्थमाधाय

अञ्जसा

- Bṛih. 3. 9. 28. वृक्षो ज्ञानसा प्रेत्यसम्भवः
4. 4. 15. यदैतमनुपश्यत्यात्मानं दे-
वमञ्जसा

- Mukti. 1. 8. वक्ष्यामि वेदान्तस्थितिम-
ञ्जसा

अञ्जिन्

- Mahānār. 20. 6. यदञ्जिभिर्वाघञ्जिर्विह्वया-
महे

अण्

- Mahānār. 24. 1. वसुरण्यो विभूरसि

अणिमन्

- Kaush. 4. 19. पिंगलस्याणिष्ठा तिष्ठन्ति
Chhā. 6. 6. 1. यो ऽणिमा स ऊर्ध्वः समु-
दीयति 2, 3, 4.
6. 8. 7. स य एषो ऽणिमा 6. 9. 4;
6.10. 3; 6.11. 3; 6.12.
3; 6. 13. 3; 6. 14. 3;
6. 15. 3.
6. 12. 2. यं एतमणिमानं न निभाल-
यस एतस्य . . एषो ऽणिम
एवं महान्यग्रोधस्तिष्ठति
8. 6. 1. ताः पिङ्गलस्याणिष्ठास्तिष्ठ-
न्ति

- Bṛih. 4. 3. 20. तावताणिष्ठा तिष्ठन्ति
36. यत्रायमणिमानं न्येति . .
अणिमानं निगच्छति

अणिष्ठ

- Chhā. 6. 5. 1. यो ऽणिष्ठस्तन्मनः
2. यो ऽणिष्ठः स प्राणः
3. यो ऽणिष्ठः सा वाक्
Maitri. 2. 6. अणिष्ठो वाङ्मे ऽङ्गे समान-
यति

अणीय

Mahânâr. 11. 11. तस्य मध्ये वह्निशिखा
अणीयोर्ध्ना व्यवस्थिता
Mahâ. 3; Vâsu. 3.

अणीयस्

Chhâ. 3. 14. 3. अणीयान्त्रीहेर्वा यवाद्वा
Kâtha. 2. 8. अणीयान् ह्यतर्क्यमणुप्रमा-
णात्
20. अणोरणीयान्
Śwet. 3. 20; Mahânâr. 8.
3; Kaivalya 20.

Śwet. 3. 9. यस्माच्चाणीयो न ज्यायो-
ऽस्ति कश्चित् Mahânâr.
10. 4.

Maitri. 6. 20. यदा .. अणोरणीयांसं ..
पश्यति
7. 7. आत्मान्तर्हृदये णीयान्

Mahânâr. 1. 5. अतः परं नान्यदणीयसम्
Nrisut. 1. अणोरणीयांसं .. व्याचक्ष्व
Gîtâ. 8. 9. अणोरणीयांसमनुस्मरेद्यः

1. अणु adj.

Kaush. 4. 19. सहस्रधा केशो विपाटित-
स्तावदण्वयः

Chhâ. 6. 12. 1. अण्वय इवेमा धाना भगवः
Brih. 4. 4. 8. अणुः पन्था विततः पुराणः

Kâtha. 1. 21. अणुरेष धर्मः
2. 13. अणुमेतमाप्य स मोदते
20. अणोरणीयान्
Śwet. 3. 20; Mahânâr. 8.
3; Kaivalya. 20.

Maitri. 6. 20. यदा .. अणोरणीयांसं ..
पश्यति

35. त्रिसूत्रमणुमव्ययम्
—अणुवातेरितः

38. अणोरप्यण्वयं ध्यात्वा

7. 11. अणोर्ध्नुर्हिरणुः कण्ठदेशे

Mund. 2. 2. 2. यदणुभ्यो ऽणु
3. 1. 9. एषो ऽणुरात्मा चेतसा वे-
दितव्यः

Nrisut. 1. अणोरणीयांसमिममात्मा-
नम्

Kshur. 8. अणुरक्ताश्च पीताश्च
(MSS. have अनु^२, but
Nârâyana says अणव-
श्च ता रक्ताश्चेति)

Râmap. 29. यश्चाणुश्च स्वडेतया
Gîtâ. 8. 9. अणोरणीयांसमनुस्मरेद्यः

2. अणु

Brih. 6. 3. 13. अणुप्रियङ्गवः

अणुप्रमाण

Kâtha. 2. 8. अणीयान् ह्यतर्क्यमणुप्रमा-
णात्

अणुमात्र

Gauḍa. 4. 97. अणुमात्रे ऽपि वैधर्म्ये

अणूपमा

Vâsu. 3. पीता भास्वत्यणूपमा
अण्ड

Ait. 1. 4. मुखं निरभिद्यत यथाण्डम्
Maitri. 6. 8. अपिहितः सहस्राक्षेण हि-
रण्मयेनाण्डेन

36. अन्तर्याण्डोपयोगात्
Śiras. 6. फेनादण्डं भवत्यण्डाद्ब्रह्मा
Mahâ. 3. तासु तेजो हिरण्मयमण्डम्

अण्डज

Ait. 5. 3. अण्डजानि च जारुजानि च
स्वेदजानि चोद्भिज्जानि च
Gauḍa. 4. 63. अण्डजान् स्वेदजान् वापि
65.

अण्वन्त

Brih. 4. 1. 1. पशूनिच्छन्नण्वन्तानिति

अण्व्य (1)

Maitri. 6. 38. अणोरप्यण्यं ध्यात्वा
(MS. has अणुम्)

अतत्त्वार्थवन्त

Gītā. 18. 22. अतत्त्वार्थवदल्पं च

अतद्वावृत्तिरूप

Mukti. 2. 55. अतद्वावृत्तिरूपो ऽसौ स-
माधिः

अतन्द्रित

Nyāsa. 1. व्रतवान् स्यादतन्द्रितः

Gītā. 3. 23. यदि ह्यहं न वर्त्तेयं जातु
कर्मण्यतन्द्रितः

अतपस्क

Maitri. 4. 3. नातपस्कस्यात्मज्ञाने ऽधि-
गमः

Gītā. 18. 67. इदं ते नातपस्काय

अतमस्

Brih. 3. 8. 8. अच्छायमतमः

Śwet. 4. 18. यदातमस्तत्र दिवा न रात्रिः
(2 MSS. read तमस्)

Nṛisut. 7. अतमाः सच्चिदानन्दमात्रः
(ter)

अतमस्क

Nṛisut. 9. असत्त्वमरजस्कमतमस्कम्

अतमाविष्ट

Maitri. 6. 24. अतमाविष्टमागच्छति

अतर्क्य

Kāṭha. 2. 8. अणीयान् ह्यतर्क्यमणुप्रमा-
णात्

Maitri. 6. 17. अपरिमितो ऽजो ऽतर्क्यः

अतल

Arūṇeya. 1. vide तलातल

अतसीपुष्प

Dhyāna. 11. अतसीपुष्पसंकाशम्

अतापस

Brih. 4. 3. 22. तापसो ऽतापसः

अतिक्रम

Kaush. 3. 1. बह्वीः सन्धा अतिक्रम्य

Brih. 1. 3. 12. परेण मृत्युमतिक्रान्तः
13-16.

3. 9. 26. यस्तान्पुरुषान्निरुद्ध प्रयू-
ह्यात्यक्रामत्

4. 3. 7. इमं लोकमतिक्रामति मृत्यो
रूपाणि

6. 4. 7. एनां यष्ट्या वा पाणिना
वोपहत्यातिक्रामेत्

Maitri. 6. 28. भूतेन्द्रियार्थानतिक्रम्य
30. ब्रह्मलोकमतिक्रम्य

Hamsa. 1. अनाहतमतिक्रम्य

अतिक्रम

Maitri. 4. 3. न स्वधर्मातिक्रमेणाश्रमी भ-
वति

Amṛita. 21. नातिमूर्ध्वमतिक्रमः

अतिगम्भीर

Gauḍa. 4. 100. दुर्दर्शमतिगम्भीरम्

अतिग्रह, अतिग्राह

Brih. 3. 2. 1. कति ग्रहाः कत्यतिग्रहाः
— अष्टौ ग्रहा अष्टावतिग्रहाः
(bis); 9.

2. प्राणो वै ग्रहः सो ऽपानेना-
तिग्रहेण गृहीतः

3. वाग्वै ग्रहः स नास्त्रातिग्रा-
हेण गृहीतः (similarly 6
times more).

अतिघ्नी

Brih. 2. 1. 19. अतिघ्नीमानन्दस्य गत्वा

अतिचञ्चल

Amṛita. 5. मनश्चैवातिचञ्चलम्

Mukti. 2. 25. अतिचञ्चलं चित्तम्

अतिच्छन्दस्

Bṛih. 4. 3. 21. अस्यैतदतिच्छन्दाः... रूपम्

अतिजन

Chhā. 6. 14. 1. तं ततो ऽतिजने विस्त्रजेत्

अतिजागर

Amṛita. 27. अतिस्वप्नातिजागरम्

अतिज्वलत्

Nṛisut. 7. अतिज्वलन्नतिसर्धतोमुखः

अतितराम्

Kena. 27. तस्माद्वा एते देवा अतित-
रामिवान्यान्देवान्28. तस्माद्वा इन्द्रो ऽतितरामि-
वान्यान्देवान्

अतितृ

Gītā. 13. 25. ते ऽपि चातितरन्त्येव मृत्युम्

अतिथि

Tait. 1. 9. 1. अतिथयश्च स्वाध्यायप्रव-
चने चKātha. 1. 7. वैश्वानरः प्रविशत्यतिथि-
ब्राह्मणो गृहान्

9. अतिथिर्नमस्यः

5. 2. वेदिषदतिथिर्दुरोणसत्
Mahānār. 9. 3; 17. 8;

Nṛip. 3. 1.

अतिथिदेव

Tait. 1. 11. 2. अतिथिदेवो भव

अतिथिवर्जित

Mund. 1. 2. 3. यस्याग्निहोत्रं... अतिथिव-
र्जितम्

अतिदीर्घ

Kātha 1. 28. अतिदीर्घे जीविते को रमेत

अतिदुश्चर

Mahānār. 21. 2. धर्माच्चातिदुश्चरम्

अतिदुष्कर

Mahānār. 21. 2. दानाच्चातिदुष्करम्

अतिदूर

Maitri. 6. 14. कालस्तस्यातिदूरमपसरति

अतिधन्वन्

Chhā. 1. 9. 3. अतिधन्वा शौनकः

अतिनमामि

Nṛisut. 7. अतिनमाम्यत्यहं भूत्वा

अतिनृसिंह

Nṛisut. 7. अतिनृसिंहो ऽतिभीषणः

अतिनेद्

Bṛih. 3. 1. 8. या हुता अतिनेदन्ते (bis).

अतिपत्

Chhā. 4. 1. 2. हंसा निशायामतिपेतुः

अतिपान

Mahānār. 5. 2. अत्याशनादतीपानात्

अतिपितामह

Bṛih. 6. 4. 28. अतिपितामहो वताभूः

अतिपितृ

Bṛih. 6. 4. 28. एतमाहुरतिपिता वताभूः

अतिषट्

Mahānār. 6. 2. स नः पर्षदति दुर्गाणि वि-
श्वा, 6.4. अग्ने त्वं पारया... अति
दुर्गाणि विश्वा5. सिन्धुं न नावा दुरितानि-
पर्षि

अतिप्रच्छ

- Bṛih. 3. 6. 1. गार्गि मातिप्राक्षीः (bis).
— अनतिप्रश्न्यां वै देवताम-
तिपृच्छसि

अतिप्रश्न

- Praśna. 3. 2. अतिप्रश्नान् पृच्छसि

अतिभद्र

- Nṛisut. 7. अतिभद्रो ऽतिमृत्युमृत्युः

अतिभीषण

- Nṛisut. 7. अतिसिंहो ऽतिभीषणः

अतिभू

- Mahānār. 17. 1. भवे भवे नातिभवे

अतिम्

- Amṛita. 21. नातिमूर्ध्वमतिक्रमः
(अतिमतिशयम् Nār.)

अतिमहत्

- Nṛisut. 7. अतिमहानतिविष्णुः

अतिमुक्ति

- Bṛih. 3. 1. 3. सा मुक्तिः सातिमुक्तिः 4,
5, 6.

अतिमुच

- Kena. 2. अतिमुच्य धीराः प्रेत्यास्मा-
ल्लोकादमृता भवन्ति

- Bṛih. 1. 3. 12. यदा मृत्युमत्यमुच्यत
13—16.

3. 1. 3. केन यजमानः... अग्निमति-
मुच्यते 4, 5.

अतिमृत्यु

- Chhā. 2. 10. 1. आत्मसम्मिमतिमृत्यु स-
प्रविधं सामोपासीत, 6
(उपास्ते)

अतिमृत्युमृत्यु

- Nṛisut. 7. अतिभद्रो ऽतिमृत्युमृत्युः
अतिमोक्ष

- Bṛih. 3. 1. 6. इत्यतिमोक्षा अथ सम्पदः
अतिरात्र

- Maitri. 6. 36. स्वाराज्यमतिरात्रेण
Nṛip. 5. 8. सो ऽतिरात्रेण यजते

अतिरिच

- Bṛih. 6. 4. 24. यत्कर्मणात्यरीरिचम्
Śwet. 2. 6. सोमो यत्रातिरिच्यते
Mahānār. 21. 2. एतान्यवराणि तपोसि न्या-
स एवात्यरेचयत्
24. 1. तस्माद्भ्यासमेषां तपसाम-
तिरिक्तमाहुः

- Nyāsa. 3. अतो ऽतिरिक्तं यत्किञ्चित्
Gitā. 2. 34. मरणादतिरिच्यते

अतिरुच

- Bṛih. 2. 1. 9. सर्वैस्तानतिरोचते

अतिरुह

- Śwet. 3. 15. यदन्नेनातिरोहति

अतिवद्

- Chhā. 7. 16. 1. एष तु वा अतिवदति यः
सत्येनातिवदति सो ऽहं भ-
गवः सत्येनातिवदानीति
Bṛih. 3. 9. 19. यदिदं कुरूपञ्चालानां ब्रा-
ह्मणानत्यवादीः

अतिवह

- Bṛih. 1. 3. 11. एना मृत्युमत्यवहत्
12. वाचमेव प्रथमामत्यवहत्
13. अथ प्राणमत्यवहत्
(similarly in 14, 15, 16.)
16. एनमेषा देवता मृत्युमतिव-
हति

अतिवादिन्

- Chhā. 7. 15. 4. एवं विज्ञानञ्जतिवादी भव-
ति तं चेद्भूयुरतिवाद्यसीत्य-
तिवाद्यस्मीति ब्रूयात्
Mund. 3. 1. 4. विज्ञानन् विद्वान् भवते
नातिवादी

अतिविष्णु

- Nṛisut. 7. अतिमहानतिविष्णुः

अतिविस्मित

- Maitri. 4. 1. ते .. ऊर्ध्वरेतसो अतिवि-
स्मिताः

अतिवीर

- Nṛisut. 7. अत्युग्रो अतिवीरः

अतिवृत्

- Mund. 3. 2. 1. ते शुक्रमेतदतिवर्त्तन्ति धी-
राः
Gītā. 6. 44. शब्दब्रह्मातिवर्त्तते
14. 21. कथं चैतांस्त्रीन् गुणानतिव-
र्त्तते

अतिशिष्य

- Chhā. 2. 10. 3. अक्षरमतिशिष्यते
6. 7. 3. एका कलातिशिष्या 6.
8. 1. 4. किं ततो अतिशिष्यते

अतिशी

- Chhā. 3. 12. 2. एतामेव नातिशीयते
3. एतदेव नातिशीयन्ते 4.

अतिशेष

- Chhā. 1. 10. 5. स ह खादित्वातिशेषान् जा-
याया आजहार

1. अतिष्ठा

- Śwet. 3. 14. अत्यतिष्ठशालम्

2. अतिष्ठा

- Kaush. 4. 3. बृहत्पाण्डुरवासा अतिष्ठाः
—एवमुपास्ते अतिष्ठाः .. भ-
वति Brih. 2. 1. 2.
Brih. 2. 1. 2. अतिष्ठाः .. इत्येतमुपासे
अतिसर्वतोमुख

- Nṛisut. 7. अतिज्वलन्नातिसर्वतोमुखः

अतिसूक्ष्म

- Śwet. 4. 16. घृतात्परं मण्डमिवातिसू-
क्ष्मम्

- Kashur. 9. अतिसूक्ष्मां च तन्वीं च

अतिसृज्

- Kaush. 1. 2. तं यः प्रत्याहृतमतिसृजते
—त्वमस्मीति तमतिसृजते

- Brih. 1. 4. 11. तच्छ्रेयोरूपमत्यसृजत क्षत्र-
म्
14. तच्छ्रेयोरूपमत्यसृजत धर्म-
म्

- Kāṭha. 1. 21. अति मा सृजैनम्
2. 3. कामानभिधायान् .. अत्य-
न्नाक्षीः

11. धृत्या धीरः .. अत्यन्नाक्षीः

अतिसृष्टि

- Brih. 1. 4. 6. सैषा ब्रह्मणो अतिसृष्टिः
—मर्त्यः सन्नमृतानसृजत त-
स्मादतिसृष्टिः
—अतिसृष्ट्यां हास्यैतस्यां
भवति य एवं वेद

अतिस्थूल

- Amṛita. 21. स्थूलातिस्थूलमात्रायाम्

अतिस्वप्न

- Amṛita. 27. अतिस्वप्नातिजागरम्

अतिस्वप्नशील

- Gītā. 6. 16. न चातिस्वप्नशीलस्य

अतिस्व

Chhā. 1. 4. 4. यदा वा ऋचमाप्रोत्योमि-
त्येवातिस्वरति

अतिहन्

Ait. 3. 3. तदेतदाभिष्टं नदत् पराड-
त्यजिष्ठांसत्

अती

Kaush. 1. 4. तं मनसात्येति
—तां मनसैवात्येति

Brih. 1. 3. 1. असुरान्यज्ञ उद्गीथेनात्ययाम
2. अनेन वै न उद्गात्रात्येव्य-
न्तीति 3—7.

3. 5. 1. मोहं जरां मृत्युमत्येति

Isā. 4. तद्वावतोऽन्यानत्येति तिष्ठत्

Kāṭha. 4. 9. तदु नात्येति कश्चन 5. 8 ;
6. 1

Śwet. 3. 8. तमेव विदित्वातिमृत्युमेति
6. 15.

Maitri. 6. 22. तं पृथग्लक्षणमतीत्य

Mahānār. 9. 1. सोमः पवित्रमत्येति रेभन्
17. 8.

Kaivalya. 9. ज्ञात्वा तं मृत्युमत्येति

Gītā. 8. 28. अत्येति तत्सर्वमिदं विदित्वा

14. 20. गुणानेतानतीत्य त्रीन्

21. गुणानेतानतीतो भवति प्रभो

15. 18. यस्मात्क्षरमतीतो ऽहम्

अतीन्द्रिय

Nāda. 18. अतीन्द्रियं गुणातीतम्

Gītā. 6. 21. बुद्धिमाद्यमतीन्द्रियम्

अतीन्द्रियभूत

Maitri. 2. 3. कस्यैष खल्वीदृशो महि-
मातीन्द्रियभूतस्य

अतृणाद

Brih. 1. 5. 2. वत्सं जातमाहुरतृणाद इति

अतेजस्क

Brih. 3. 8. 8. अतेजस्कमप्राणम्

अतेजोमय

Brih. 4. 4. 5. तेजोमयो ज्ञेजोमयः

अत्ति

Brih. 2. 2. 4. अत्तिर्ह वै नामैतद्यद्विरिति

अत्तृ

Brih. 1. 2. 5. सर्वस्यैतस्यात्ता भवति

2. 2. 4. सर्वस्यात्ता भवति

Maitri. 6. 9. एवं विधिना खल्वनेनात्ता

Praśna. 2. 11. अत्ता विश्वस्य सत्पतिः

अत्यदुत

Gītā. 18. 77. रूपमत्यद्भुतं हरेः

अत्यन्त

Gītā. 6. 28. अत्यन्तं सुखमभ्युते

अत्यन्तनिर्मल

Mukti. 2. 67. देही चात्यन्तनिर्मलः

अत्यन्तम्

Chhā. 2. 23. 2. अत्यन्तमात्मानमाचार्यकु-
ले ऽवसादयन्

Kāṭha. 1. 17. इमां शान्तिमत्यन्तमेति

Śwet. 4. 11; Śiras 5.

Śwet. 4. 14. ज्ञात्वा शिवं शान्तिमत्य-
न्तमेति

अत्यन्तमलिन

Mukti. 2. 67. अत्यन्तमलिनो देहः

अत्यर्थम्

Gītā. 7. 17. प्रियो हि ज्ञानिनो ऽत्यर्थ-
महम्

अत्यशन

Mahānār. 5. 2. अत्याशनादतीपानात्

अत्यभ्रत्

Gītā. 6. 16. नात्यभ्रतस्तु योगो ऽस्ति

अत्यहम्

Nṛisut. 7. अतिनाम्यत्यहं भूत्वा

अत्यागिन्

Gītā. 18. 10. भवसत्यागिनां प्रेत्य

अत्याश्रमस्थ

Kaivalya. 5. अत्याश्रमस्थः सकलेन्द्र-
याणि निरुध्य

अत्याश्रमिन्

Śwet. 6. 21. अत्याश्रमिभ्यः परमं पवित्रं
प्रोवाच

Kaivalya. 24. तस्मादविमुक्तमाश्रितो भव-
त्यत्याश्रमी

अत्याहार

Amṛita. 27. अत्याहारमनाहारम्

अत्युग्र

Nṛisut. 7. अत्युग्रो ऽतिवीरः

अत्युष्ण

Gītā. 17. 9. *vide* विदाहिन्

अत्र

Bṛih. 5. 13. 4. प्र क्षत्रमत्रमाप्नोति .. य
एवं वेद

अत्रि

Bṛih. 2. 2. 4. वागेवात्रिर्वाचा ह्यन्नमद्यते
ऽतिर्ह वै नामैतद्यदत्रिरिति

Jābāla. 2. अथ हैमत्रिः पप्रच्छ 5;

Rāmot 4.

अत्रिवत्

Mahānār 6. 5. अमे अत्रिवन्नमसा गृणानः

अत्व

Gauḍa. 1. 19. विश्वस्यात्वविवक्षायाम्

अथकार

Chhā. 1. 13. 1. चन्द्रमा अथकारः

अथर्व

Mund. 1. 1. 1. अथर्वाय ज्येष्ठपुत्राय

अथर्वन्

Bṛih. 2. 6. 3. दध्यङ्गुः अथर्वणो ऽथर्वणो दै-
वात् 4. 6. 3.

— अथर्वा दैवो मृत्योः प्राध्व-
सनात्

Mund. 1. 1. 2. अथर्वणे थां प्रवदेत ब्रह्मा-
थर्वा तां पुरोवाचाङ्गिरे

Nṛip. 1. 2. ऋग्यजुःसामाथर्वाणः

5. 9. सो ऽथर्वाणमधीते

Chūl. 10. अथर्वाणो भृगूत्तमाः

14. अथर्वाणः शिरो विदुः

Śiras. 6 मूर्दानमस्य संसीव्याथर्वा
— तद्वा अथर्वणः शिरः

Śikhā. 1. अथर्वाणं भगवन्तं पप्रच्छ

— अथैभ्यो ऽथर्वा प्रत्युवाच

Nyāsa. 1. ब्रह्मणे ऽथर्वणे प्रजापतये

अथर्वविहित

Chūl. 13. स्तूयते मन्त्रसंयुक्तैरथर्व-
विहितैर्विभुः

अथर्ववेद

Mund. 1. 1. 5. ऋग्वेदो यजुर्वेदः सामवेदो
ऽथर्ववेदः

Nṛip. 2. 1. साथर्वणैर्मन्त्रैरथर्ववेदः
Nṛisut. 3; Śikhā 1.

Mahā. 3. आनुष्टुभं छन्दो ऽथर्ववेदः

Mukti. 1. अथर्ववेदगतानां .. उपनि-
षदाम्

अथर्वशिखा

Mukti. 1. *vide* गारुड

अथर्वशिरस्

- Śiras. 7. य इदमथर्वशिरो ब्राह्मणो
ऽधीते
— अथर्वशिरः सकृज्जाप्त्वा
Nār. 5. एतदथर्वशिरो यो ऽधीते
(one MS. has अथर्वाङ्गि-
रसम्)

Mukti.

1. *vide* गारुड

अथर्वशिरःशिखा

- Nrip. 5. 10. एकेनाथर्वशिरःशिखाध्या-
यिकेन
— अथर्वशिरःशिखाध्यायिक-
शतमेकम्

अथर्वागिरस्

- Chhā. 3. 4. 1. अथर्वाङ्गिरस एव मधुकृतः
2. एते ऽथर्वाङ्गिरस एतदिति-
हासपुराणमभ्यतपन्
Brih. 2. 4. 10. अथर्वाङ्गिरस इतिहासः पु-
राणम् 4. 1. 2; 4. 5. 11;
Maitri. 6. 32.
Tait. 2. 3. 1. अथर्वाङ्गिरसः पुच्छं प्रतिष्ठा
Maitri. 6. 33. ऋग्यजुःसामाथर्वाङ्गिरसः
Mahā. 2; Śiras. 4 (सम्)
Praśna. 2. 8. ऋषीणां चरितं सत्यमथर्वा-
ङ्गिरसामसि
Śiras. 1. सामाहमथर्वाङ्गिरसोहम्

अद्

- Ait. 2. 1. यस्मिन् प्रतिष्ठिता अन्नम-
दामेति
Kaush. 2. 9. तेन मुखेन राज्ञोत्ति . . वि-
शोत्ति . . पक्षिणोत्ति . .
लोकमत्ति . . भूतान्यत्ति
Chhā. 1. 12. 5. ओमदामो पिबाम
4. 1. 1. सर्वत एव मे ऽस्त्यन्तीति
4. 3. 7. यदनन्नमत्ति

Chhā. 5. 10. 6. यो यो ह्यन्नमत्ति . . तद्भूय
एव भवति

5. 12. 2. अस्त्यन्नं पश्यसि प्रियम-
स्त्यन्नं पश्यति प्रियम्
5. 13. 2; 5. 14. 2; 5. 15.
2; 5. 16. 2; 5. 17. 2.
5. 18. 1. अन्नमत्थ . . सर्वेष्व्वात्मस्व-
न्नमत्ति

Brih. 1. 2. 5. यद्यदेवाष्टजत तत्तदनुमधि-
यत सर्वं वा अत्तीति

1. 3. 17. यद्धि किञ्चान्नमद्यते ऽनेनैव
तदद्यते
18. यदनेनान्नमत्ति
1. 5. 1. कस्मात्तानि न क्षीयन्ते
ऽद्यमानानि सर्वदा 2.
— अन्नमत्ति प्रतीकेन 2.
2. तत्साधारणमन्नं यदिदमद्यते

2. 2. 4. वाचा ह्यन्नमद्यते
3. 9. 25. श्रानो वैनदद्युः
5. 9. 1. येनेदमन्नं पच्यते यदिदम-
द्यते Maitri. 2. 6.

Tait. 2. 2. 1. अद्यते ऽत्ति च भूतानि
Maitri. 6. 12.

3. 10. 6. अहमन्नमन्नमदन्तमा शेषि
Nrip. 2. 4.

Śwet. 4. 6. तयोरन्यः पिप्पलं स्वाहृत्ति
Mund. 3. 1. 1.Maitri. 2. 6. पञ्चभीरदिमभिर्विषयानन्ति
6. 31.

6. 1. हृत्पुष्कर एवाभितो ऽन्न-
मत्ति 2.

2. सर्वभूतान्यन्नमत्ति

10. अभिनैवान्नमत्त्येवंवित्

13. यावन्तीह वै भूतान्यन्नमदन्ति
तावत्स्वन्तःस्थो ऽन्नमत्ति

Mahānār. 25. 1. यत्सायंप्रातरन्ति तत्समिधः

Nrisut. 4. असौ हि . . सर्वमत्ति

Prāpāg. 1. यदन्नमद्भि बहुधा विराडम्

अदक्षिण

Gitā. 17. 13. मन्त्रहीनमदक्षिणम्

1. अदत्क (भक्षयितृ)

Chhā. 8. 14. 1. श्वेतमदत्कमदत्कं श्वेतं लि-
न्दु माभिमाम् (2 MSS.
have अतर्क्य in both
places for अदत्कं)

2. अदत्क (दन्तरहित)

Chhā. 8. 14. 1. See preceding quota-
tion.

अदत्त

Siras. 3. द्रुतमद्रुतं दत्तमदत्तम्

अददान

Chhā. 8. 8. 5 अददानमश्रद्धानमयजमा-
नम्

अदम्भित्व

Gitā. 13. 7. अमानित्वमदम्भित्वम्

अदर्श

Mund. 1. 2. 3. यस्याग्निहोत्रमदर्शम्

अदर्शन

Makti. 2. 64. दर्शनादर्शने हित्वा

अदर्शनीय

Chhā. 1. 2. 4. तस्मात्तेनाभयं पश्यति दर्श-
नीयं चादर्शनीयं च

अदाभ्य

Mahānār. 20. 14. त्रीणि पदा विवक्रमे वि-
ष्णुर्गोपा अदाभ्यः

अदाह्य

Gitā. 2. 24. अच्छेद्यो ज्यमदाह्यो ज्यम्

अदिनि

Bṛih. 1. 2. 5. तददिनेरदितित्वम् (bis).

Katha. 4. 7. या प्राणेन संभवत्यदितिः

Mahānār. 13. 7. अदिनिर्देवा गन्धर्वाः

Krish. 20. रज्जुर्मातादितिस्तथा

अदितित्व

Bṛih. 1. 2. 5. तददिनेरदितित्वम् (bis).

अदीर्घ

Bṛih. 3. 8. 8. अहस्त्वमदीर्घम्

अदीर्घत्व

Gauḍa. 2. 2. अदीर्घत्वाच्च कालस्य

अदुग्ध

Siras. 4. अदुग्धा इव धेनवः

अदृढ

Mund. 1. 2. 7. प्रवा ह्येते अदृढा यज्ञरूपाः

अदृश्य, अद्रेश्य

Tait. 2. 7. 1. अदृश्यं ज्ञात्ये ज्ञिरुक्ते

Maitri. 2. 5. सूक्ष्मो ऽप्राप्तो ऽदृश्यः

6. 2. कालाख्यो ऽदृश्यः

Mund. 1. 1. 6. यत्तदद्रेश्यमग्राह्यमगोत्रम्

Nila. 10. अदृश्यं त्वावरोहन्तम्

Haṁsa. 2. अदृश्यं नवमे देहम्

अदृश्यत्व

Maitri. 2. 7. अदृश्यत्वादग्राह्यत्वात्

अदृष्ट

Bṛih. 3. 7. 23. अदृष्टो द्रष्टा

3. 8. 11. अदृष्टं द्रष्टृ

Praśna. 4. 5. दृष्टं चादृष्टं च... सर्वं प-
श्यति

Māndū. 7. अदृष्टमव्यवहार्यमग्राह्यम्
Nṛip. 4. 1; Nṛisut. 1;
Rāmot. 3.

Nṛisut. 9. ब्रूतेष दृष्टो ऽदृष्टो वेति
— किमेष दृष्टो ऽदृष्टो वेति

अदृष्टपूर्व

- Gitā. 11. 6. बहून्यदृष्टपूर्वाणि
45. अदृष्टपूर्वं हपितोऽस्मि दृष्ट्वा

अदृष्टा

- Bṛh. 1. 4. 15. स्वं लोकमदृष्ट्वा प्रैति

अदेय

- Tait. 1. 11. 3. श्रद्धया देयमश्रद्धयादंम

अदेव

- Bṛh. 4. 3. 22. देवा अदेवाः

अदेशकाल

- Gitā. 17. 22. अदेशकाले यद्गानम्

अदेहमुक्तत्व

- Mukti. 2. 76. विशत्यदेहमुक्तत्वम्

अदोमय

- Bṛh. 4. 1. 5. तद्यदेतदिदममयोऽदोमयः

अद्वा

- Chhā. 3. 14. 1. यस्य स्यादद्वा न विचिकि-
त्सास्ति

- Maitri. 1. 1. सपूर्णः खलु वा अद्वाविकलः

अदुत

- Mahānār. 2. 7. सदसस्पतिमद्भुतं प्रियम्
Kaivalya. 6. विभुं विदानन्दमरूपमद्भुतम्
Gitā. 11. 20. दृष्ट्वाद्भुतं रूपमुयं तदेदम्
18. 74. अद्भुतं रोमहर्षणम्
76. संवादमिममद्भुतम्

अदुतकर्मन्

- Brahmav. 2. विष्णोरद्भुतकर्मणः

अद्य

- Chhā. 6. 4. 5. न नोऽद्य कश्चनाश्रुतं . . उ-
दाहरिष्यति
8. 8. 5. अद्यहाददानं . . आहुरासु-
रो वत

- Bṛh. 1. 5. 23. स एवाद्य स उ श्रः

Kātha. 4. 13.

— तदेवाप्यद्य कुर्वन्ति

3. 1. 7. कतिभिरद्यर्गभिः . . करिष्य-
ति
8. कत्ययमद्याध्वर्युः . . आहु-
तीर्होष्यति
9. कतिभिरयमद्य ब्रह्मा . . य-
ज्ञं . . देवताभिर्गोपायार्ति
10. कत्ययमद्योद्गाता . . स्तो-
त्रियाः स्तोप्यति
6. 1. 5. यन्मेऽद्य रेतः पृथिवीम-
स्कान्त्सीत्

- Kātha. 1. 5. यन्मयाद्य करिष्यति

16. वरं तवेहाद्य ददामि भूयः

- Mahānār. 9. 6. अद्या नो देव सवितः 17. 7.

Rāmap. 3. आदाय मैथिलीमद्य

- Gitā. 4. 3. स एवायं मया तेऽद्य

11. 7. पद्याद्य सचराचरम्

16. 13. इदमद्य मया लब्धम्

अदृष्ट

- Chhā. 7. 9. 1. अदृष्टाश्रोतामन्तावोद्वा . .
भवति

- Maitri. 6. 11. अमन्ताश्रोतास्पष्टाद्रष्टा . .
भवति

अद्रिजा

- Kātha. 5. 2. आद्रिजा कृतं बृहत्
Mahānār. 9. 3 ; 17. 5 ;
Nrip. 3. 1.

अद्रोह

- Gitā. 16. 3. अद्रोहो नातिमानिता

अद्रोहिन्

- Jābāla. 5. शुचिरद्रोही भैक्षणः

अद्वय

- Kaivalya. 19. तद्ब्रह्माद्वयमस्यहम्

- Gauḍa. 2. 33. अद्वयेन च कल्पितः
—भावा अप्यद्वयेनैव
35. प्रपञ्चोपशमो ऽद्वयः
3. 30. अद्वयं च द्वयाभासम् (bis);
4. 62 (bis).
4. 1. विवदन्तो ऽद्वयाः
45. विज्ञानं शान्तमद्वयम्
77. यानुत्पत्तिः समाद्वया
80. तत्साम्यमजमद्वयम्
85. ब्राह्मण्यं पदमद्वयम्
Nṛisut. 8. अद्वयो ह्ययमात्मैकल एव
—एतदद्वयं स्वप्रकाशं . . आ-
त्मैव
9. अद्वय एवायमात्मा
—विभुरद्वय आत्मानन्दः
—अविक्रिये ऽद्वये
—असुखदुःखो ऽद्वयः . . अ-
मित्रो ऽद्वयः
—किमद्वयेन द्वितीयमेव न
—अव्यवहार्यमद्वयम्
—तद्वा एतद्ब्रह्माद्वयं बृहत्त्वात्
—सत्यं सृष्टं परिपूर्णमद्वयम्
—सुविभातमद्वयं पश्यत
—अनुज्ञामद्वयं लब्ध्वा
Parama. 2. तं शान्तमचलमद्वयानन्दम्
Mukti. 1. 34. महानारायणाद्वयम्
2. 73. ओलपकं सर्वगतं यदद्वयम्
अद्वयता
Gauḍa. 2. 33. तस्मादद्वयता शिवा
अद्वयतारक
Mukti. 1. *vide* मुक्तिका
अद्वितीय
Chhā. 6. 2. 1 एकमेवाद्वितीयम् 2.
Kaivalya. 23. गुहाशयं निष्कलमद्वितीयम्
Nṛisut. 8. अव्यवहार्यः केनचनाद्वि-
तीयः

- Nṛisut. 9. आत्मैव सिद्धो ऽद्वितीयः
Rāmap. 7. चिन्मयस्याद्वितीयस्य
अद्वितीयत्व
Nṛisut. 8. अविकल्पो ह्ययमात्मा अ-
द्वितीयत्वात्
—अविकल्पो ह्ययमोङ्कारो
द्वितीयत्वात्
अद्वैष्ट
Gāḍa. 12. 13. अद्वैष्टा सर्वभूतानाम्
अद्वैत
Brāh. 4. 3. 32. सलिल एको द्रष्टव्यो
भवति
Māṇḍū. 7. शान्तं शिवमद्वैतं चतुर्थम्
Nṛisut. 1 (शिवं शान्तं)
12. प्रपञ्चोपशमः शिवो ऽद्वैतः
Nṛisut. 2.
Gauḍa. 1. 10. अद्वैतः सर्वभावानाम्
16. अजमनिद्रमस्वप्नमद्वैतम्
17. अद्वैतं परमार्थतः
2. 18. रज्जुमुखाद्वैतं चाद्वैतम्
36. अद्वैते योजयेत् स्मृतिम्
—अद्वैतं समनुप्राप्य
3. 18. अद्वैतं परमार्थो हि
Nrip. 4. 1. शिवमद्वैतं चतुर्थम्
Rāmōt. 3.
Nṛisut. 6. अद्वैतमचिन्त्यमलिङ्गम्
Chhāl. 15. अद्वैतं द्वैतमित्येतत्
Parama. 2. अद्वैते परमस्थितिः
Atmapra. 1. द्वैतादद्वैतमभयं भवति
Vāsu. 3. सर्वानुस्यूतमद्वैतम्
Rāmōt. 5. अद्वैतपरमानन्दात्मा (1)
—यः सच्चिदानन्दोद्वैतैकरसा-
त्मा (47).
अद्वैतत्व
Nṛisut. 7. अद्वैतत्वाच्चाकोरिणोसमा-
त्मानमन्विष्य

अद्वैतीभूत

Maitri. 6. 7. यत्राद्वैतीभूतं विज्ञानम्

अधःपुष्प

Dhyāna. 14. अटपत्रमधःपुष्पम्

अधःपूर्ण

Mukti. 2. 56. ऊर्ध्वपूर्णमधःपूर्णम्

अधःशाख

Gītā. 15. 1. ऊर्ध्वमूलमधःशाखम्

अधःस्तंभ

Maitri. 7. 8. अधःस्तंभेनाश्लिष्यन्ति

अधम

Gaṇḍa. 4. 76. उत्तमधममध्यमान्

Gītā. 16. 20. ततो यान्त्यधमां गतिम्

अधर

Bṛih. 2. 2. अधरयैर्न वर्तन्त्या पृथिव्य-
न्वायत्ता

Tait. 1. 3. 4. अधरा हनुः पूर्वरूपम्

Rāmāp. 85. पीठाधरोर्ध्वम्

अधराञ्च

Chhā. 6. 14. 1. उदङ् वाधराङ् वा प्रध्मायीत

अधरेय

Chhā. 4. 1. 4. यथा कृताय विजितायाध-
रेयाः संयन्ति

अधर्म

Chhā. 7. 2. 1. धर्मं चाधर्मं च 7. 7. 1.

—न धर्मो नाधर्मः

Kāṭha. 2. 14. अन्यत्र धर्मादन्यत्राधर्मात्

Mahānār. 19. 2. अधर्माय स्वाहा

Gaṇḍa. 2. 25. धर्माधर्मौ च तद्विदः

Nāda. 2. अधर्मश्चोत्तरं स्मृतम्

Āśrama. 4. न तेषां धर्मो नाधर्मः

Gītā. 1. 40. अधर्मो ऽभिभवत्युत

41. अधर्माभिभवात्कुण्ण

Gītā. 4. 7. अभ्युत्थानमधर्मस्य

18. 31. यथा धर्ममधर्मं च

32. अधर्मं धर्ममिति या मन्

अधर्ममय

Bṛih. 4. 4. 5. धर्ममयो ऽधर्ममयः

अधस्

Aitar. 4. 5. शतं मा पुर आयसीररक्ष
त्रधः

Kaush. 3. 8. यमधो निनीषते

Bṛih. 3. 1. 8. अध इव हि मनुष्यलोकः

6. 4. 2. तां सृष्ट्वा उपास्त तस्मा
त्त्रियमध उपासीत

Śwet. 5. 4. सर्वा दिश ऊर्ध्वमधश्चतिर्यक

Muṇḍ. 2. 2. 11. अधश्चोर्ध्वं च प्रसृतम्

Mahānār. 11. 8. अधोनिष्ठ्या वितस्त्यां तु

Praśna. 1. 6. यदधः . . प्रकाशयति

Nṛip. 1. 3. स मृतो ऽधो गच्छति

— आचार्यस्तेनैव मृतो ऽधो
गच्छति

Siras. 1. अधश्चोर्ध्वश्चाहम्

Amṛita. 22. तिर्यगूर्ध्वमधो दृष्टिं विनिर्धाय

Nār. 2. अधश्च नारायणः

Rāmāp. 51. भरताधस्तु सुमीवं शत्रुघ्ना-
धो विभीषणम्

52. तदधस्तौ तालवृन्तकरौ

59. तदधः साध्यमालिखेत्

86. पृथिव्यञ्जे स्वासनाधः प्र-
कल्प्य

Mukti. 2. 74. पुरस्तिरश्चोर्ध्वमधश्च

Gītā. 14. 18. अधो गच्छन्ति तामसाः

15. 2. अधश्चोर्ध्वं प्रसृतास्तस्य
शाखाः

—अधश्च मूलान्यनुसन्तता

अधस्तात्

Ait. 1. 2. या अधस्तात्ता आपः

Chhā. 1. 1. 8. सो ऽधस्ताच्छकटस्य

Chhā. 7. 25. 1. स एवाधस्तात् . अहमेवा-
धस्तात्
2. आत्मैवाधस्तात्

Brih. 1. 4. 11. ब्राह्मणः क्षत्रियमधस्तादुपास्ते
Maitri. 6. 30. ये नैकरूपास्त्वधस्ताद्रश्मयः
7. 6. अधस्तादुद्यन्ति

Siras. 4. तिर्यगूर्ध्वमधस्ताच्चास्यान्तो
नोपलभ्यते

Prāṇag. 2. प्रायश्चित्तीयस्त्वधस्तात्
अधि

Kena. 3. अविदितादाधि
Nīlārud. 1. प्रत्यष्टाद्भूम्यामधि

अधिक

Sikhā. 2. तत्राधिकं क्षणमेकमास्थाय
Haimsa. 2. एकविंशतिसहस्राणि षट्
शतान्यधिकानि

Gītā. 6. 22. मन्यते नाधिकं ततः
46. तपस्विभ्यो अधिको योगी
ज्ञानिभ्योऽपि मतो अधिकः
— कर्मिभ्यश्चाधिको योगी

अधिकतर

Gītā. 12. 5. केशो अधिकतरस्तेषाम्

अधिकरण

Tait. 1. 3. 1. पञ्चस्वधिकरणेषु

अधिकार

Gītā. 2. 47. कर्मण्येवाधिकारस्ते

अधिकृ

Praśna. 3. 4. यथा सम्राडेवाधिकृतान् वि-
नियुक्ते

Brahma. 3. कर्मण्यधिकृता ये

अधिगम्

Kātha. 3. 7. संसारं चाधिगच्छति

vet. 6. 13. सांख्ययोगाधिगम्यम्

Maitri. 6. 22. परं ब्रह्माधिगच्छति

Brahmah. 17.

Mund. 1. 1. 5. परायया तदक्षरमधिगम्यते
Gītā. 2. 71. स शान्तिमधिगच्छति

4. 39. परां शान्तिमचिरेणाधिग-
च्छति

5. 6. ब्रह्म नचिरेणाधिगच्छति

24. ब्रह्मभूतोऽधिगच्छति

6. 15. शान्तिं . . अधिगच्छति

14. 19. मद्भावं सोऽधिगच्छति

18. 49. सञ्ज्ञासेनाधिगच्छति

अधिगम

Kātha. 2. 12. अध्यात्मयोगाधिगमेन

Maitri. 4. 3. वेदविद्याधिगमः

— नातपस्कस्यात्मज्ञाने
अधिगमः

Mukti. 2. 44. अध्यात्मविद्याधिगमः

अधिगा

Chhā. 7. 1. 3. यद्वै किञ्चितदध्यगीष्टाः

अधिजन्

Kaush. 2. 11. हृदयादधिजायसे

Brih. 6. 4. 9.

Chhā. 6. 2. 3. तेजस एव तदध्यापो जा-
यन्ते

4. अद्भ्य एव तदध्यज्ञाद्यं जा-
यते

Mahānār. 1. 8. सर्वे निमेषा जज्ञिरे विद्युतः
पुरुषादधि

5. 5. ऋतं च सत्यं चाभीष्टात्त-
पसोऽध्यजायत

6. समुद्रादर्शवादि संवत्सरो
अजायत

Mahā. 1. संवत्सरादधिजायन्ते

अधिज्य

Brih. 3. 8. 2. उज्ज्यं धनुरधिज्यं कृत्वा

अधिज्योतिषम्

Tait. 1. 3. 1. अधिलोकमधिज्योतिषम्

Pait. 1. 3. 2. अथाधिज्योतिषम्
— इत्यधिज्योतिषम् (MSS.
read ज्यौ in each case).

अधिदैव

Gītā. 7. 30. साधिभृताधिदैवं माम्
8. 1. अधिदैवं किमुच्यते

अधिदैवत

Kaush. 2. 12. इत्यधिदैवतम् 4. 2. 10;
Kenā. 29; Chhā. 1. 5.
2; 1. 6. 8; 4. 3. 2; Brih.
2. 3. 3; 3. 7. 14.

Chhā. 1. 3. 1. अथाधिदैवतम् 3. 18. 1,
2; Brih. 1. 5. 22.
3. 18. 1. इत्युभयमादिष्टं भवत्यध्या-
त्मं चाधिदैवतं च 2.

Gītā. 8. 4. पुरुषश्चाधिदैवतम्

अधिदैवत्व

Maitri. 4. 4. अधिदैवत्वं देवेभ्यश्च (एता
भवति)

अधिप

Śwet. 4. 13. यो देवानामधिपः
6. 9. न चास्य कश्चिज्जनितः
न चाधिपः

अधिपति

Chhā. 5. 2. 6. सहि ज्येष्ठः श्रेष्ठो राजाधि-
पतिः

Brih. 1. 3. 18. अन्नादोऽधिपतिर्य एवं वेद
2. 5. 15. आत्मा सर्वेषां.. अधिपतिः
4. 3. 33. अन्येषामधिपतिः
4. 4. 22. सर्वस्याधिपतिः 5. 6. 1.
6. 3. 5. स राजेशानोऽधिपतिः स
मां राजेशानोऽधिपतिं
करोतु

Maitri. 5. 2. स भूतानामधिपतिर्बभूव

Mahānār. 12. 3. एष भूतानामधिपतिः

Mahānār. 17. 5. ब्रह्मणोऽधिपतिर्ब्रह्मा
Nrip. 1. 6. ब्रह्मणोऽधिपतिः

अधिपतिवन्त

Maitri. 6. 5. ब्रह्मा रुद्रो विष्णुरित्यधि-
पतिवत्येषा

अधिप्रज्ञम्

Tait. 1. 3. 1. अधिविदमधिप्रज्ञमध्यात्मम्
3. अथाधिप्रज्ञं.. इत्यधिप्रज्ञम्

अधिप्रज्ञम्

Kaush. 3. 8. एता दशैव भूतमात्रा अ-
धिप्रज्ञम्

अधिभू

Ait. 4. 3. कुमारं जन्मनो ज्ये अधि-
भावयति

अधिभूत

Kaush. 3. 8. दश प्रज्ञामात्रा अधिभूतम्
Brih. 3. 7. 14. अथाधिभूतम्
15. इत्यधिभूतम् Tait. 1. 7. 1.

Gītā. 8. 1. अधिभूतं च किं प्रोक्तम्
4. अधिभूतं क्षरो भावः

अधिमात्रम्

Māndū. 8. ओङ्कारोऽधिमात्रम्

अधियज्ञ

Gītā. 8. 2. अधियज्ञः कथं को ज्ञ
4. अधियज्ञो ज्ञमेवात्र

अधिरुध्

Śwet. 2. 6. वायुर्यत्राधिरुध्यते
(one MS. has अभि०)

अधिलोकम्

Tait. 1. 3. 1. अधिलोकमधिज्योतिषम्
— अथाधिलोकम्
2. इत्यधिलोकम्

अधिवस्

Brahmab. 4. यद्रूतेषु वसत्यधि

अधिवह्

Chhâ. 1. 6. 1. तदेतदेतस्यामृच्यधृढं साम
तस्मादृच्यधृढं साम गी-
यते 2, 3, 4, 5; 1. 7. 1,
2, 3, 4.

अधिवास

Mund. 1. 2. 5. यत्र देवानां पतिरेकोऽधि-
वासः

अधिविद्यम्

Tait. 1. 3. 1. अधिविद्यमधिप्रजमध्यात्मम्
2. अथाधिविद्यम्
3. इत्यधिविद्यम्

अधिविधा

Tait. 1. 7. 1. एतदधिविधाय ऋषिरवोचत्

अधिशी

Bṛih. 3. 1. 8. या हुता अधिशेरते (bis).

अधिश्चि

Śwet. 4. 13. यस्मिंल्लोका अधिश्चिताः

अधिष्ठा

Chhâ. 5. 19. 2. यत्किञ्च द्यौश्चादित्यश्चा-
धितिष्ठतः
5. 20. 2. यत्किञ्च दिशश्च चन्द्रमा-
श्चाधितिष्ठन्ति
5. 21. 2. यत्किञ्च पृथिवी चामिश्रा-
धितिष्ठतः
5. 22. 2. यत्किञ्च विशुश्च पर्जन्यश्चा-
धितिष्ठतः
5. 23. 2. यत्किञ्च वायुश्चाकाशश्चा-
धितिष्ठतः

Śwet. 1. 1. अधिष्ठिताः केन सुखेतरेषु
वर्त्तामहे

Śwet. 1. 3. यः कारणानि निखिलानि
तानि . . अधितिष्ठत्येकः

4. 11. यो योनिं योनिमधितिष्ठ-
त्येकः 5. 2; Siras. 5.

5. 4. योनिस्वभावानधितिष्ठत्येकः
5. सर्वमेतद्विश्वमधितिष्ठत्येकः

Praśna. 3. 4. एतान् ग्रामानेतान् ग्रामान-
धितिष्ठस्वेति

Châl. 4. तेनैवाधिष्ठिता पुरा

19. क्षेत्रज्ञाधिष्ठितम्

Siras. 4. सुहो भूत्वा शरीराण्य-
धितिष्ठति

Gîtâ. 4. 6. प्रकृतिं स्वामधिष्ठाय
13. 17. हृदि सर्वस्य धिष्ठितम्
15. 9. अधिष्ठाय मनश्चायम्

अधिष्ठान

Chhâ. 8. 12. 1. अशरीरस्यात्मनो अधिष्ठा-
नम्

Nṛisut. 3. तदधिष्ठानमात्मानं संज्वाल्य

Gîtâ. 3. 40. अस्याधिष्ठानमुच्यते
18. 14. अधिष्ठानं तथा कर्त्ता

अधिसमाधा

Prâṇag. 4. सर्वा ह्यस्मिन् देवताः
शरीरे अधिसमाहिताः

अधिसम्भू

Tait. 1. 4. 1. अध्यमृतात्संबभूव

अधी

Kausl. 1. 1. सदस्येव स्वाध्यायमधीत्य

Chhâ. 6. 1. 2. सर्वान् वेदानधीत्य

7. 1. 1. अधीहि भगवः
2. ऋग्वेदं भगवो ज्येमि . .
एतद् भगवो ज्येमि

7. 3. 1. मन्त्रानधीयीत्यथाधीते

7. 14. 1. आशेद्धो वै स्मरो मन्त्रान-
धीति

Chhā. 8. 15.	1. आचार्यकुलोद्भेदमधीत्य य- थाविधानम् — शुचौ देशे स्वाध्यायमधी- यानः	Yogat.	7. यो ऽधीते ऽप्यर्द्धमक्षरम्
Brih. 3. 7. 1.	यज्ञमधीयानाः	Nyāsa.	2. वेदानधीत्यानुज्ञातः . . गुरुणा
Tait. 2. 1. 1.	तेजस्वि नावधीतमस्तु 3. 1. 1. Kāṭha. 6. 19.	Kāṭhaśru.	3. वेदमधीत्य वेदै वेदान् व
3. 1. 1.	अधीहि भगवो ब्रह्मेति 3. 2. 1; 3. 3. 1; 3. 4. 1; 3. 9. 1.	Nār.	3. यो ह वै नारायणस्योपनि- षदमधीते
Kāṭha 1. 13.	त्वमग्निं स्वर्ग्यमध्येऽपि मृत्यो		4. यो ह वै नारायणस्याष्टाक्ष- पदमध्योति
Swet. 1. 5.	पञ्चाशद्वेदां पञ्चपर्वामधीमः		5. एतदथर्वशिरो यो ऽधीते — प्रातरधीयानो रात्रिकृतं पापं नाशयति
Maitri. 7. 10.	ब्राह्मणो नावैदिकमधीयीत		— सायमधीयानो दिवसकृ- पापं नाशयति
Munḍ. 3. 2. 11.	नैतदधीर्णव्रतो ऽधीते		— मध्यान्दिनमादित्याभिमुखं ऽधीयानः
Kaivalya. 1.	अधीहि भगवन् ब्रह्मविद्याम् 24. यः शतरुद्रियमधीते		
Nrip. 5. 3.	य एतं मन्त्रराजं . . नित्यम- धीते 4-9.	Gārūḍa.	1. य इमां महाविद्याममावा- स्यायामधीयानो धारयेत्
	9. स ऋचो ऽधीते — स यजूंष्यधीते — स सामान्यधीते — सो ऽथर्वाणमधीते — सो ऽङ्गिरसमधीते — स शाखा अधीते — स पुराणान्यधीते — स कल्पानधीते — स गाथा अधीते — स नाराशंसीरधीते — स प्रणवमधीते — स सर्वमधीते	Kālāg.	1. अधीहि भगवन्स्त्रिपुण्ड्रवि- धिसतत्त्वम् 2. यस्त्वेतदधीते सौप्येवमेव भवति
Śiras.	7. य इदमथर्वशिरो ब्राह्मणो ऽधीते	Āśrama.	2. अधीयाना नाध्यापयन्तः — अधीयाना अध्यापयन्तः
Śikhā.	2. एतामधीत्य द्विजो गर्भ- वासान्मुच्यते	Vāsu.	4. यस्त्वेतदधीते वा
Mahā.	4. य इमां महोपनिषदं ब्राह्म- णो ऽधीते	Rāmot.	2. य एतत्तारकं ब्राह्मणो नि- त्यमधीते
Prāṇāg.	1. अधीतं . . शारीरयज्ञम्	Mukti.	1. अष्टोत्तरशतोपनिषदं वि- धिवदधीत्य 2. 65. अधीत्य चतुरो वेदान्
Amrit.	1. शास्त्राण्यधीत्य मेधावी	Gītā.	18. 70. अध्येष्यते च य इमं धर्म्यं संवादम्

अधीतवेद

अधीश

Brih. 4. 2. 1. अधीतवेद उक्तोपनिषत्कः

Rāmāp. 46. तदधीशेन सार्द्धम्

अधुना

- Krish. 4. कृतकृत्याधुना वयम्
 Rāmāp. 42. आशाविदो ऽधुना
 58. निर्देशस्तस्य चाधुना
 74. मालामन्त्रो ऽधुनेरितः

अधूमक

- Kaṭha. 4. 13. ज्योतिरिवाधूमकः
 Maitri. 1. 2. अग्निरिवाधूमकः
 6. 17. अग्नौ चाधूमके यज्ज्योति-
 श्वित्रतरम्

अधृति

- Bṛih. 1. 5. 3. धृतिरधृतिः.. सर्वं मन एव
 Maitri. 6. 30.

अधोपहास

- Bṛih. 6. 4. 3. अधोपहासं चरति
 4. अधोपहासं चरन्ति

अधोविन्दु

- Yogat. 9. ऊर्ध्वनालमधोविन्दु
 (so Nārāyaṇa and 2
 MSS. of text; but
 others 'विन्दु').

अधोमुख

- Mahānār 11. 7. सुषिरं चाप्यधोमुखम्
 (some MSS. read हृदयं
 for सुषिरं); Brahma. 3.

- Mahā. 3. हृदये चाप्यधोमुखम्
 Dhyāna. 14. ऊर्ध्वनालमधोमुखम्
 Yogat. 9. तच्च पद्ममधोमुखम्

अध्यक्ष

- Gitā. 9. 10. मयाध्यक्षेण प्रकृतिः

अध्यक्षरम्

- Māṇḍā. 8. सो ज्यमात्माध्यक्षरम्

अध्ययन

- Chhā. 2. 23. 1. त्रयो धर्मस्कन्धा यज्ञो ऽध्य-
 यनं दानमिति प्रथमः

- Gitā. 11. 48. न वेदयज्ञाध्ययनैर्न दानैः

अध्यर्द्ध

- Bṛih. 3. 9. 1. कत्येव देवाः.. अध्यर्द्ध इति
 8. कतमो ऽध्यर्द्ध इति
 9. कथमध्यर्द्ध इति यदस्मिन्निदं
 सर्वमध्यार्धोत्तेनाध्यर्द्ध इति

अध्यवसाय

- Maitri. 2. 5. *vide* लिङ्ग ; 5. 2.
 6. 10. अध्यवसायसंकल्पाभिमा-
 नाः
 30. *vide* लिङ्ग
 — अध्यवसायस्य दोषक्षयात्

अध्यवसायात्मन्

- Maitri. 6. 30. अध्यवसायात्मबन्धमुपागतः

अध्यात्म

- Kaush. 2. 12. अथाध्यात्मम् 4. 2; 4. 10;
 Kena. 30; Chhā. 1. 5.
 2; 1. 7. 1; 4. 3. 3;
 Bṛih. 2. 3. 4; 3. 7. 15;
 Tait. 1. 3. 4; 1. 7. 1.

- Chhā. 1. 2. 14. इत्यध्यात्मम् 3. 18. 1, 2;
 Bṛih. 1. 5. 21; Tait.
 1. 3. 4.

3. 18. 1. इत्युभयमादिष्टं भवत्यध्या-
 त्मं चाधिदैवतं च 2.

- Bṛih. 2. 5. 1. यथायमध्यात्मं शारीरः..
 पुरुषः (similarly in
 2—13).

3. 1. 10. कतमास्ता या अध्यात्म-
 मिति

5. 14. 4. एवमेषा गायत्र्यध्यात्मं प्र-
 तिष्ठिता

- Tait. 1. 3. 1. अधिविद्यमधिप्रजमध्यात्म-
म्
Kāṭha. 6. 18. अन्यो ज्येवं यो विदध्या-
त्ममेव
Praśna. 3. 1. कथं बाह्यमभिधत्ते कथम-
ध्यात्मम्
12. अध्यात्मं चैव प्राणस्य वि-
ज्ञाय
Tejo. 9. तद्ब्रह्माणं तदध्यात्मम्
Kāṭhaśru. 4. अध्यात्ममस्य ध्यायतः
Mukti. 1. 36. सूर्याक्ष्यध्यात्मकुण्डिका
1. *vide* मुक्तिका
2. 44. अध्यात्मविद्याधिगमः
Gītā. 7. 29. अध्यात्मं कर्म चाखिलम्
8. 1. किं तद्ब्रह्म किमध्यात्मम्
3. स्वभावो ज्ञ्यात्ममुच्यते
11. 1. अध्यात्मसंज्ञितम्

अध्यात्मचेतस्

- Gītā. 3. 30. सन्न्यस्याध्यात्मचेतसा

अध्यात्मज्ञान

- Gītā. 13. 11. अध्यात्मज्ञाननित्यत्वम्

अध्यात्मनित्य

- Gītā. 15. 5. अध्यात्मनित्या विनिवृत्त-
कामाः

अध्यात्मनिष्ठ

- Jābāla. 6. शुरुध्यानपरायणो ज्ञ्यात्म-
निष्ठः

अध्यात्ममन्त्र

- Nyāsa. 3. अध्यात्ममन्त्रान् जपन्
Kāṭhaśru. 4. अध्यात्ममन्त्रान् जपेत्

अध्यात्मयोग

- Kāṭha. 2. 12. अध्यात्मयोगाधिगमेन

अध्यात्मविद्या

- Mukti. 2. 44. अध्यात्मविद्याधिगमः
Gītā. 10. 32. अध्यात्मविद्या विद्यानाम्

अध्याभू

- Śwet. 2. 1. अभेज्योतिर्निचाय्य पृथिव्या
अध्याभरत्

अध्यास्

- Chūl. 4. ध्यायते ज्ञ्यासिता तेन

अध्वृध्

- Bṛih. 3. 9. 9. यदस्मिन्निदं सर्वमध्याध्नोत्ते-
नाध्यर्द्ध इति

अध्रुव

- Kāṭha. 2. 10. न ह्यध्रुवैः प्राप्यते हि ध्रुवं
तत्

4. 2. ध्रुवमध्रुवोऽपि न प्रार्थयन्ते

- Gītā. 17. 18. राजसं चलमध्रुवम्

अध्वन्

- Kaush. 1. 1. अन्यतमो वाध्वा
Chhā. 5. 10. 5. एतमध्वानं पुनर्निवर्त्तन्ते
Bṛih. 2. 4. 11. सर्वेषामध्वनां पादावेकाय-
नम् 4. 5. 12.

4. 2. 1. महान्तमध्वानमेप्यन्

- Kāṭha. 3. 9. सो ज्वनः पारमाध्नोति

- Gauḍa. 4. 27. निमित्तं न सदा चित्तं सं-
स्पृशत्यध्वसु त्रिषु

अध्वर

- Mahānār. 6. 7. प्रतो हि कमीद्यो अध्वरेषु
सनाच्च होता

अध्वर्यु

- Kaush. 2. 6. आत्मानमध्वर्युः संस्करोति

Chhâ. 4. 16. 2. वाचा होताध्वर्युरुद्रातान्य-
तराम्

4. 3. 1. 4. अध्वर्युणात्विजा चक्षुषादि-
त्येन चक्षुर्वै यज्ञस्याध्वर्युः
— असावादित्यः सोऽध्वर्युः

8. कत्ययमद्याध्वर्युः आहुती-
होष्यतीति

Tait. 1. 8. 1. ओमित्यध्वर्युः प्रतिगरं प्र-
तिगृणानि

Mahânâr. 25. 1. चक्षुरध्वर्युः

Chât. 8. स्नातकाध्वर्यवो ह्ये

Prânâg. 3. शारीरयज्ञस्य . . कोऽध्वर्युः

4. अहङ्करोऽध्वर्युः

अन्

Tait. 2. 7 1. को धेयान्यात्कः प्राप्यात्

अन

Chhâ. 5. 2. 1. एतदनस्यान्नमनो ह वै नाम
प्रत्यक्षम्

Bṛh. 1. 3. 17. यद्धि किञ्चान्नमग्नेते
व तदगते

18. तस्माद्यदभेनान्नमत्ति

1. 5. 3. प्राणोऽपानो व्यान उदानः
समानोऽनः

6. 1. 14. य एवमेतदनस्यान्नं वेद
— एतमेव तदनमनमं कुर्वन्तो
मन्यन्ते

अनग्र

Chhâ. 5. 2. 2. अनग्रो भवति

Bṛh. 6. 1. 14. एतमेव तदनमनमं कुर्वन्तो
मन्यन्ते

अनग्निक

Jâbâla. 4. उत्सन्नाभिरनग्निको वा

अनग्नचित्

Maitri. 6. 34. अनग्नितोऽन्यनग्नितोऽन्य-
भिधायिनाम्

अनग्नितोऽन्य

Maitri. 6. 34. अनग्नितोऽन्यनग्नितोऽन्य-
भिधायिनाम्

अनघ

Gîtâ. 3. 3. पुरा प्रोक्ता मयानघ

14. 6 ज्ञानसंगेन चानघ

15. 20. इदमुक्तं मयानघ

अनंग

Ramap. 61. नदयेऽनङ्गमालिखेत्

अनदुह

Swet 5. 4. सर्वा दिशः . . प्रकाशयन्
धाजते यद्गन्तान्

Chât. 11. अनद्वान् रोहितोच्छिष्टः

अनणु

Bṛh. 3. 8. 3. अस्थूलमनणु

अनतिप्रथ्य

Dirh. 3. 6. 1. अनतिप्रथ्यां देवतामति-
पृच्छसि

अनद्यमान

Chhâ. 4. 3. 7. अनद्यमानो यदनन्नमत्ति

अननुभूत

Praśna. 4 5. अनुभूतं चाननुभूतं च

अननुमत्त

Āśrama. 4. अननुमत्ता उन्मत्तयदाचर-
न्तः

अननुविद्य

Chhâ. 8. 1. 6. य इहात्मानमननुविद्य व्र-
जन्ति

8. 8. 4. आत्मानमननुविद्य व्रजतः

अननुशिष्य

Chhâ. 5. 3. 4. अननुशिष्य वाव किल मा

Bṛh. 4. 1. 2. पिता मेऽमन्यत नाननुशिष्य
हरेतेति 3 - 7.

अननूक्त

Brih. 1. 4. 15. यथा वेदो वाननूक्तः

अननूच्य

Chhā. 6. 1. 1. अननूच्य ब्रह्मबन्धुरिव भवति

1. अनन्त

Kaush. 2. 5. एते अनन्ते अमृते आहुती

Kena. 34. अनन्ते स्वर्गे लोके ज्येये प्रतिष्ठति

Chhā. 1. 9. 2. स एषो ज्ञन्तः

Brih. 1. 5. 13. सर्व एव समा सर्वे ज्ञन्ताः
—अनन्तानुपास्ते ज्ञन्तं स लोकं जयति

2. 4. 12. अनन्तमपारं विज्ञानघन एव

2. 5. 19. बहुनि चानन्तानि च

3. 1. 9. अनन्तं वै मनो ज्ञन्ता विश्वे देवा अनन्तमेव स तेन लोकं जयति

3. 2. 12. अनन्तं वै नामानन्ता विश्वे देवा अनन्तमेव स तेन लोकं जयति

4. 1. 5. अनन्त इत्येनदुपासीत
— अनन्ता हि दिशः

6. 2. 7. बहोरनन्तस्यापर्यन्तस्य

Tait. 2. 1. 1. सत्यं ज्ञानमनन्तं ब्रह्म

Kātha. 3. 15. अनाद्यनन्तं महतः परम्

Śwet. 1. 9. अनन्तश्चात्मा विश्वरूपः

5. 1. द्वे अक्षरे ब्रह्मपुरे त्वनन्ते
13. अनाद्यनन्तं कलिलस्य मध्ये

Maitri. 2. 4. अनन्तो ज्ञेयः 6. 28.

6. 17. एको ज्ञन्तः प्रागनन्तो दक्षिणतो ज्ञन्तः प्रतीच्यनन्त उदीच्यनन्तः . . सर्वतो ज्ञन्तः

Maitri. 6. 28. अनन्तः परमो गु

30. अनन्ता रश्मयस्त

7. 4. अप्राणो निरात्मानन्तः

Mahānār. 11. 7. अनन्तमव्ययं कविम्

Gauḍa. 2. 19. प्राणादिभिरनन्तैश्च भावैः

26. अनन्त इति चापरे

Nrisut. 9. मोहात्मकमनन्तं तुच्छम्

— सर्वज्ञो ज्ञन्तो अभिज्ञः

Sīras. 3. यः सर्वव्यापी सो ज्ञन्तो

यो ज्ञन्तस्तत्तारम्

4. कस्मादुच्यते ज्ञन्तः

— तस्मादुच्यते ज्ञन्तः

Brahmab. 9. निर्विकल्पमनन्तं च

Sarvop. 3. सत्यं ज्ञानमनन्तमानन्दं ब्रह्म

— अनन्तं नाम . . अनन्तमि-

त्युच्यते

Jābāla. 2. य एषो ज्ञन्तो ज्ञेयः आत्मा

(bis); Rāmōt. 4 (bis).

Rāmāp. 6. रमन्ते योगिनो ज्ञन्ते

56. इच्छीशधात्रनन्ताश्च

Gītā. 2. 41. बहुशाखा ह्यनन्ताश्च

11. 11. अनन्तं विश्वतोमुखम्

37. अनन्त देवेश जगन्निवास

47. तेजोमयं विश्वमनन्तमाद्यम्

2. अनन्त

Gītā. 10. 29. अनन्तश्चास्मि नागानाम्

अनन्तक

Gārūḍa. 1. यद्यनन्तकदूतस्त्वं यदि वा-
नन्तकः स्वयम्

अनन्तग

Rāmāp. 79. अनन्तगो ज्ञन्तः

अनन्तता

Brih. 4. 1. 5. कानन्तता . . दिश एव

Gauḍa. 4. 30. अनन्तता चादिमतो मोक्ष-
स्य न भविष्यति

अनन्तबाहु

Gītā. 11. 19. अनन्तबाहुं शशिसूर्यनेत्रम्

अनन्तमात्र

Gauḍa. 1. 29. अमात्रोऽनन्तमात्रश्च

अनन्तर

Bṛih. 2. 5. 19. अनन्तरमबाह्यम् 3. 8. 8.

4. 5. 13. अनन्तरोऽबाह्यः (bis);

Gauḍa. 1. 26.

अनन्तरम्

Gauḍa. 1. 27. व्यभ्रुते तदनन्तरम्

Gītā. 12. 12. त्यागाच्छान्तिरनन्तरम्

18. 55. विशते तदनन्तरम्

अनन्तरूप

Mahānār. 1. 5. यदेकमव्यक्तमनन्तरूपम्

Kaivalya. 6. अचिन्त्यमव्यक्तमनन्तरूपम्

Rāmāp. 23. अत्र रामोऽनन्तरूपः

Gītā. 11. 16. पश्यामि त्वां सर्वतोऽनन्तरूपम्

38. त्वया ततं विश्वमनन्तरूपम्

अनन्तरूपिन्

Rāmāp. 14. स्वभूज्योतिर्मयोऽनन्तरूपी

अनन्तर्हित

Bṛih. 6. 4. 25. अनन्तर्हितेन जातरूपेण प्राशयति

अनन्तलोक

Kāṭha. 1. 14. अनन्तलोकाग्निमथो प्रतिष्ठां विद्धि

अनन्तवन्त्

Chhā. 4. 6. 3. एष वै सोम्य चतुष्कलः पादो ब्रह्मणोऽनन्तवान्नाम

Chhā. 4. 6. 4. स य एतमेवं विद्वांश्चतुष्कलं पादं ब्रह्मणोऽनन्तवान्नाम नित्युपास्तेऽनन्तवानस्मिन्लोकौ भवत्यनन्तवतो लोकान्जयति

अनन्तविजय

Gītā. 1. 16. अनन्तविजयं राजा

अनन्तवीर्य

Gītā. 11. 19. अनादिमध्यान्तमनन्तवीर्यम्

40. अनन्तवीर्यामितविक्रमस्त्वम्

अनन्तशक्ति

Maitri. 7. 2. अगन्तशक्तिर्धाता

अनन्तेवासिन्

Bṛih. 6. 3. 12. एतं नापुत्राय वानन्तेवासिने वा ब्रूयात्

अनन्त्य

Kāṭha. 2. 11. क्रतोरनन्त्यमभयस्य पारम्

अनन्द

Bṛih. 4. 4. 11. अनन्दा नाम ते लोकाः
Kāṭha. 1. 3.

अनन्ध

Chhā. 8. 4. 2. अनन्धः सन्ननन्धो भवति
8. 10. 1. यद्यपीदं शरीरमन्धं भवत्यनन्धः स भवति 3.

अनन्न

Chhā. 4. 3. 7. अनद्यमानो यदनन्नमाप्ति
5. 2. 1. न ह वा एवविदि किञ्चनानन्नं भवति

Bṛih. 6. 1. 14. न ह वा अस्यानन्नं जग्धं भवति नानन्नं परिगृहीतम्

अनन्य

- Gītā. 8. 22. भक्त्या लभ्यस्त्वनन्यया
9. 22. अनन्याश्रित्यन्तो माम्
11. 54. भक्त्या त्वनन्यया
12. 6. अनन्येनैव योगेन

अनन्यगामिन्

- Gītā. 8. 8. चेतसानन्यगामिना

अनन्यचेतस्

- Gītā. 8. 14. अनन्यचेताः सततम्

अनन्यत्व

- Gauḍa. 3. 13. जीवात्मनोरनन्यत्वम्
4. 12. कारणाद्यधनन्यत्वम्

अनन्यधी

- Mukti. 1. 22. द्विजो नित्यमनन्यधीः

अनन्यप्रेक्त

- Kātha. 2. 8. अनन्यप्रेक्त गतिरत्र नास्ति

अनन्यभक्त

- Mañtri. 6. 29. अनन्यभक्ताय . . . दद्यात्

अनन्यभाङ्

- Gītā. 9. 30. भजंत मामनन्यभाक्

अनन्यमनस्

- Gītā. 9. 13. भजन्त्यनन्यमनसः

अनन्ययोग

- Gītā. 10. 13. मयि चानन्ययोगेन

अनन्वागत

- Bṛih. 4. 3. 15. अनन्वागतस्तेन भवति 16.
22. अनन्वागतं पुण्येनानन्वा-
गतं पापेन

अनपग

- Kaush. 4. 12. द्वितीयो ऽनपग इति वा अ-
हमतमुपास

- Bṛih. 2. 1. 11.

अनपजय्यम्

- Mahānār. 20. 9. लोकाननपजय्यमभ्यजयन्

अनपर

- Bṛih. 2. 5. 19. अपूर्वमनपरमनन्तरमबाह्यम्
Gauḍa. 1. 26. अपूर्वो ऽनन्तरो ऽबाह्यो ऽनपरः

अनपानयितव्य

- Nrisut. 9. अप्राणयितव्यमनपानयित-
व्यम्

अनपेक्ष

- Gītā. 12. 16. अनपेक्षः शुचिर्दक्षः

अनपेक्षमाण

- Kāthār. 1. आत्मानमेवं ध्यात्वानपेक्ष-
माणम्

अनभिध्यायिन

- Maitrī. 6. 34. अनभिहोत्र्यनभिचिदज्ञान-
भिध्यायिनाम्

अनभिनिहित

- Chhā. 2. 22. 5. सर्वे स्पर्शा लेशेनानभिनि-
हिता वक्तव्याः
(so MSS. and Śāyana.)

अनभिभूत

- Maitrī. 2. 7. सितासितैः कर्मफलैरनभि-
भूत इव

अनभिमानमय

- Maitrī. 6. 28. अनभिमानमयेन चैवेषुणा

अनभिशांकित

- Kshur. 14. छिन्देदनभिशाङ्कितः
(Three MSS. have व for भि)

अनभिष्वंग

- Gītā. 13. 9. असात्क्रिरनभिष्वङ्गः

अनभिसन्धाय

- Gītā. 1. 25. तदित्यनभिसन्धाय फलम्

अनभिज्ञेह

Parāma.
Gītā.

3. शुभाशुभयोरनभिज्ञेहः
2. 57. यः सर्वत्रानभिज्ञेहः

अनभ्युदित

Kena.

4. यद्वाचानभ्युदितं येन वाग-
भ्युद्यते

अनमामि

Nṛisut.

6. नमाम्यनमामि . . बुबुधिरे

अनमीव

Prāpāg.

1. अनमीवस्य शुष्मिणः

अनरण्य

Maitri.

1. 4. *vide* आदि

अनर्थ

Maitri.

4. 2. मर्त्ये ऽनर्था इवास्थिताः

Mukti.

2. 1. तत्रोच्छास्त्रमनर्थाय

अनल

Swet.

2. 11. नीहारधुमार्कानिलानलाना-
म्

6. 19. दग्धेन्धनमिवानलम्

Rāmāp.

79. अनन्तगो ऽनलः

Gītā.

3. 39. दुष्पूरेणानलेन च

7. 4. भूमिरापो ऽनलो वायुः

अनलवर्चस्

Kshur.

18. क्षुरेणानलवर्चसा

(Nārāyaṇa reads and
explains अमलवर्चसा. He
says योग एव निर्मला
धारा यस्य तेन क्षुरेण म-
नसा अमलवर्चसा पादस्यो-
परि मृष्टत्वान्निर्मलतेजसा)

अनल्प

Nṛisut.

5. तस्मादयमनल्पो ऽभिन्न-
रूपः

अनवद्य

- Tait. 1. 11. 2. यान्यनवद्यानि कर्माणि ता-
नि सेवितव्यानि

- Maitri. 7. 1. अनवद्यो घनो गहनः

अनवस्थ

- Bṛih. 1. 2. 7. तमनवरुध्यैवामन्यत

अनवलोकयत्

- Gītā. 6. 13. दिशश्चानवलोकयन्

अनवस्थ

- Kaṭha. 2. 22. अनवस्थेष्ववस्थितम्

- Maitri. 2. 7. अनवस्थो ऽसति कर्त्ता ऽक-
र्त्तैवावस्थः

4. 3. आश्रमेष्वेवानवस्थः

अनवाप्त

- Gītā. 3. 22. नानवाप्तमवाप्तव्यम्

अनविप्रयुक्त

- Prasna. 5. 6. प्रयुक्ता अन्योन्यसक्ता अ-
नविप्रयुक्ताः

अनवेक्षमाण

- Kaṭhaśru. 2. एतच्चैतच्चानवेक्षमाणाः

अनवेक्ष्य

- Gītā. 18. 25. अनवेक्ष्य च पौरुषम्

अनशन

- Mahānār. 21. 2. तपो नानशनात्परम्

- Kaṭhaśru. 3. अत ऊर्ध्वमनशनम्

अनशनायत्वा

- Nṛisut. 7. अनशनायत्वादपिपास-
त्वात्

अनशितुम्

- Chhā. 4. 10. 3. स ह व्याधिना ऽनशितुं दधे

अनभ्रत्

- Katha. 1. 8. यस्यानभ्रन् वसति ब्राह्मणो
गृहे
9. तिस्रो रात्रीर्यदवात्सीर्गृहे
मे ऽनभ्रन्
Śwet. 4. 6. अनभ्रन्न्यो अभिचाकशीति
Mund. 3. 1. 1.
Gītā. 6. 16. न चैकान्तमनभ्रतः

अनस्

- Brih. 4. 3. 35. यथानः सुसमाहितम्

अनसूय

- Gītā. 18. 71. भ्रद्वावाननसूयश्च

अनसूयन्त

- Gītā. 3. 31. भ्रद्वावन्तो ऽनसूयन्तः

अनसूयु

- Gītā. 9. 1. इदं तु ते . . प्रवक्ष्याम्यनसू-
यव

अनसूरि

- Chhā. 4. 3. 7. बभसो ऽनसूरिः

अनस्तमित

- Brih. 1. 5. 22. सैषानस्तमिता देवता यद्वा-
युः

अनहंवादिन्

- Gītā. 18. 26. मुक्तसंगो ऽनहंवादी

अनहंकर्त्तव्य

- Nrisut. 9. अनहङ्कर्त्तव्यमचेतयितव्य-
म्

अनहंकार

- Gītā. 13. 8. अनहङ्कार एव च

अनहम्

- Nrisut. 6. अहमनहं . . बुबुधिरै

अनाकाश

- Brih. 3. 8. 8. अवाय्वनाकाशम्

अनाख्येय

- Hamisa. 1. अनाख्येयमिदं गुह्यम्

अनागार

- Hamisa. 2. पश्यत्यनागारश्च (Four
MSS. have अनागारिश्च
and one नागारिश्च.)

अनाग्रयण

- Mund. 1. 2. 3. यस्याग्निहोत्रं . . अनाग्रयण-
म्

अनातत

- Nīla. 12. अनातताय धृष्णवे

अनात्मन्

- Sarvop. 1. अनात्मनो देहादीनात्मत्वेना-
भिमन्यते
Gītā. 6. 6. अनात्मनस्तु शत्रुत्वे

अनात्मप्रकाश

- Nrisut. 5. नह्यन्यदस्त्यमेयमनात्मप्र-
काशम्

अनात्म्य

- Tait. 2. 7. 1. अदृश्ये ऽनात्म्ये ऽनिरुक्ते

अनादर

- Chhā. 3. 14. 2. अवाक्यनादरः 4.

अनादवन्त

- Chāl. 5. गौरनादवती सा तु

अनादातव्य

- Nrisut. 9. अव्यक्तमनादातव्यम्

अनादि

- Katha. 3. 15. अनाद्यनन्तं महतः परम्

- wet. 5. 13. अनाद्यनन्तं कलिलस्य मध्ये
Gauḍa. 4. 14. हेतोः फलस्य चानादिः
23. हेतुर्न जायते ज्ञादेः
30. अनादेरन्तवत्त्वं च
91. सर्वे धर्मा अनादयः
Sarvop. 4. अनादिरन्तर्वत्ती
Gitā. 10. 3. यो मामजमनादिं च वेत्ति
13. 19. अनादी उभावपि
अनादित्व
Gitā. 13. 31. अनादित्वान्निर्गुणत्वात्
अनादिनिधन
Maitri. 5. 1. अनादिनिधनाय च (नमः)
अनादिमन्त
Swet. 4. 4. अनादिमत्त्वं त्रिभुत्वेन व-
र्त्तते
Gitā. 13. 12. अनादिमत्परं ब्रह्म
अनादिमध्यान्त
Gitā. 11. 19. अनादिमध्यान्तमनन्तवीर्यम्
अनादिमाया
Gauḍa. 1. 16. अनादिमायया सुप्रः
अनादृत्य
B.ih. 6. 2. 3. अनादृत्य वसतिं कुमारः
प्रदुद्राव
अनाद्य
Brahmab. 9. अप्रमेयमनाद्यं च
अनाद्यन्त
Maitri. 7. 1. अप्रमेयो ज्ञाद्यन्तः
2. अनाद्यन्तोऽपरिमितः
अनानन्दयितव्य
Nrisut. 9. अविस्मयितव्यमनानन्दयि-
तव्यम्
अनानात्व
Gauḍa. 4. 100. बुद्धा पदमनानात्वम्

अनापन्नादिमध्यान्त

- Gauḍa. 4. 85. अनापन्नादिमध्यान्तं किम-
तः परमीहते
अनाप्तवत्
Gauḍa. 4. 78. हेतुं पृथगनाप्तवत्
अनाभास
Gauḍa. 3. 46. अनिङ्गनमनाभासम्
4. 48. अनाभासमजं यथा
— अनाभासमजं तथा
अनामक
Gauḍa. 3. 36. अनामकमरूपकम्
Siras. 5. स गच्छेत्पदमनामकम्
(vide पञ्चनामकम्)
अनामगोत्र
Mukti. 2. 72. अनामगोत्रं मम रूपमीदृशम्
अनामय
Śwet. 3. 10. तद्रूपमनामयम्
Maitri. 4. 4. अनामयं सुखमभुते
6. 26. अनामयेऽग्नौ जुहोति
Nyāsa. 2. परं पदमनामयम्
Jābāla. 4. उद्धृत्य प्राश्नीयात् साज्यं
हविरनामयम्
Rāmōt. 5. नारायणमनामयम्
Gitā. 2. 51. पदं गच्छन्त्यनामयम्
14. 6. प्रकाशकमनामयम्
अनामिका
Brih. 6. 4. 5. अनामिकाङ्गुष्ठाभ्यामादाय
Prāṇāg. 1. अनामिकया अपाने
Vāsu. 2. अनामिक्याङ्गुल्या
अनायास
Mukti. 1. 6. अनायासेन येनाहं मुच्येयम्
अनारम्बण
Chhā. 2. 9. 4. तान्यन्तरिक्षे ज्ञानरम्बणानि

Bṛih. 3. 1. 6. यदिदमन्तरिक्षमनारम्भण-
मिव

अनारम्भ

Gītā. 3. 4. न कर्मणामनारम्भात्

अनार्यजुष्ट

Gītā. 2. 2. अनार्यजुष्टमस्वर्यम्

अनावृत

Bṛih. 2. 5. 18. नैनेन किञ्चनानावृतम्

अनावृत्ति

Gītā. 8. 23. यत्र काले त्वनावृत्तिम्

26. एकया यात्यनावृत्तिम्

अनाशक

Bṛih. 4. 4. 22. यज्ञेन दानेन तपसानाशकेन

Jābāla. 5. वीराध्वाने वा अनाशकं वा

अनाशकायन

Chhā. 8. 5. 3. यदनाशकायनमित्याचक्षते

अनाशिन

Gītā. 2. 18. अनाशिनोऽप्रमेयस्य

अनाश्रित

Gītā. 6. 1. अनाश्रितः कर्मफलम्

अनासिक

Amṛita. 24. अकण्ठताल्वोष्ठमनासिकं च

अनाहत

Dhyāna. 5. अनाहतं च यच्छब्दम्

Harṁsa. 1. अनाहतमतिक्रम्य

अनाहार

Amṛita. 27. अत्याहारमनाहारम्

अनाहिताग्नि

Chhā. 5. 11. 5. नानाहिताग्निर्नाविद्वान्

अनिकेत

Nyāsa. 3. अनिकेतश्चरेत्

Kaṭhaśru. 4.

Gītā

12. 19. अनिकेतः स्थिरमतिः

अनिकेतवासिन्

Jābāla.

6. अनिकेतवास्यप्रयत्नः

अनिकेतस्थिति

Parama.

3. अनिकेतस्थितिरेव स भि

अनिंगन

Gauda.

3. 46. अनिङ्गनमनाभासम्

आनच्छत्

3. 36. अनिच्छन्नपि वार्ष्णेय

अनित्य

Katha.

2. 10. जानाम्यहं शेषधिरित्यनि-
त्यम्

— अनित्यैर्द्रव्यैः प्राप्तवानस्मि
नित्यम्

Siras.

1. सोहं नित्यानित्यः

Gītā.

2. 14. आगमापायिनोऽनित्याः

9. 33. अनित्यमसुखं लोकम्

अनिद्र

Gauda.

1. 16. अजमनिद्रमस्वप्नम्

3. 36 ; 4. 81.

अनिधन

Brahma

1. स देवानां निधनमनिधनम्

अनिन्दित

Mukti.

2. 43. विना युक्तिमनिन्दिताम्

अनिन्द्रिय

Nrip.

2. 4. अनिन्द्रियोऽपि सर्वतः
पश्यति सर्वतः शृणोति

Nṛisut.

9. अनिन्द्रियमविषयम्

अनिमित्त

Gauda.

4. 27. अनिमित्तो विपर्यासः

77. अनिमित्तस्य चित्तस्य

अनिमित्तत्व

Gauḍa. 4. 25. निमित्तस्यानिमित्तत्वम्
अनियत

Garbha. 5. अनियतं मूत्रपुरीषमाहार-
परिमाणात्
अनियम

* Gauḍa. 4. 34. कालस्यानियमाद्रतौ
अनिरस्त

Chhā. 2. 22. 5. सर्व ऊष्माणो ऽग्रस्ता अनि-
रस्ता विवृत्ता वक्तव्याः

अनिराकरण

Mahānār. 7. 6. अनिराकरणं धारयिता भू-
यासम्

अनिरुक्त

Chhā. 1. 13. 3. अनिरुक्तस्त्रयोदशस्तोमः
संचरो हुंकारः

2. 22. 1. अनिरुक्तः प्रजापतेः

Tait. 2. 6. 1. निरुक्तं चानिरुक्तं च

2. 7. 1. अदृश्ये ऽनात्म्ये ऽनिरुक्ते

Brahma. 1. यत्र जाग्रति शुभाशुभमनि-
रुक्तमस्य देवस्य (so four
MSS.; one has निरुक्तम्.)

अनिरूप्यमाण

Sarvop. 4. विकारहेतौ .. अनिरूप्य-
माणे सती

अनिर्देश्य

Kaṭha. 5. 14. अनिर्देश्यं परमं सुखम्

Maitri. 7. 1. अनिर्देश्यः सर्वसृक्

Gītā. 12. 3. ये त्वक्षरमनिर्देश्यम्

अनिर्वृत्ति

Maitri. 7. 1. अनिर्वृत्तिर्योगीश्वरः

अनिल

Bṛih. 5. 15. 1. वायुरनिलममृतम् Isā. 17.

Swet. 2. 11. नीहारधूमाकारानिलानला-
नाम्

12. पृथ्याप्यतेजोनिलखे
6. 2 (खानि).

Kaivalya. 23. न चानिलो मे ऽस्ति
Rāmāp. 56. सहस्रदुग्बह्विधमरक्षोवरु-
णानिलाः

79. अनिलो ऽनन्तगो ऽनलः

अनिलज

Rāmāp. 90. अंगव्यूहानिलजायैः

अनिलयन

Tait. 2. 6. 1. निलयनं चानिलयनं च
2. 7. 1. अदृश्ये ऽनात्म्ये ऽनिरुक्ते
ऽनिलयने

अनिवर्त्तक

Maitri. 4. 2. अनिवर्त्तकमस्य यत्पुराकृ-
तम्

अनिश्चित

Gauḍa. 2. 17. अनिश्चिता यथा रज्जुः

अनिष्ट

Maitri. 2. 4. अनेनेदृशेनानिष्टेन, 5.

3. 5. अनिष्टेष्विन्द्रियाण्येषु द्विष्टिः

Gītā. 13. 12. अनिष्टमिष्टं मिश्रं च

अनिष्टविषय

Sarvop. 2. अनिष्टविषये बुद्धिर्दुःख-
बुद्धिः

अनिष्टसंप्रयोग

Maitri. 1. 3. rīde आद्य

अनिस्तिष्ठत्

Chhā. 7. 20. 1. नानिस्तिष्ठच्छ्रद्धाति

अनीडाख्य

Śwet. 5. 14. भावमाद्यमनीडाख्यम्

अनीश

- Śwet. 1. 2. आत्माप्यनीशः सुखदुःख-
हेतोः
8. अनीशश्चात्मा बुध्यते भो-
क्तृभावात्
9. द्वावजावीशनीशौ

अनीशा

- Śwet. 4. 7. अनीशया शोचति मुह्यमा-
नः Mund. 3. 1. 2.

अनीश्वर

- Gītā. 16. 8 जगदादुरनीश्वरम्

अनुकम्पा

- Gauḍa. 3. 16. उपासनोपदिष्टं तदर्थम-
नुकम्पया
Gītā. 10. 11. तेषामेवानुकम्पार्थम्

अनुकृति

- Tait. 1. 8. 1. ओमित्येतदनुकृतिः

अनुक्रम

- Śwet. 5. 11. कर्मणुगान्यनुक्रमेण . . रू-
पाणि
Amṛita. 35. अथ वर्णास्तु . . अनुक्रमात्
Kāthasru. 1. यो ऽनुक्रमेण सञ्चयति

अनुक्रमण

- Maitri. 4. 3. स्वाश्रमेष्वेवानुक्रमणम्

अनुगम्

- Śwet. 1. 3. ध्यानयोगानुगताः

अनुग्रह

- Nṛisut. 6. उग्रमुग्रं . . बुधुधिरे

अनुग्रह

- Maitri. 2. 6. येन वा एता अनुगृहीता
इत्येष वाव स व्यानः
Praśna. 3. 8. चाक्षुषं प्राणमनुगृह्णानः

Siras.

4. भक्ता ज्ञानेन भजत्यनुगृह्णा-
ति च

Sarvop.

1. अदित्याद्यनुगृहीतैः

अनुग्रह

Gopi.

4. लोकानुग्रहार्थम्

Rāmāp.

72. vīde आदि

Gītā.

11. 1. मदनुग्रहाय

अनुचरण

Maitri.

4. 3. स्वधर्मस्यानुचरणम्

अनुचिन्त

Nṛisut.

3. तुरीयेणानुचिन्तयन् प्रसेत्

Gītā.

8. 8. याति पार्थानुचिन्तयन्

अनुच्छिन्तिधर्मन्

Bṛih.

4. 5. 13. अयमात्मानुच्छिन्तिधर्मा

अनुज्ञ

Rāmāp.

28. हेमाभेनानुज्ञैव
41. जगामागर्भदनुज्ञः

अनुज्ञन्

Bṛih.

1. 1. 2. अहर्वा अश्वं पुरस्तान्महिमा-
न्वजायत
— रात्रिरेनं पश्चान्महिमान्व-
जायत

1. अनुज्ञा

Chhā.

1. 1. 8. यद्वि किञ्चानुजानात्योमि-
त्येव तदाह

Tait.

1. 8. 1. ओमित्यभिहोत्रमनुजानाति

Mahānār.

15. 5. ब्राह्मणेभ्यो ह्यनुज्ञाता गच्छ
देवि

Nṛisut.

8. एष ह्यस्य सर्वस्य स्वात्मा-
नमनुजानाति
— ओमिति ह्यनुजानाति
— वागेवेदं सर्वमनुजानाति
— ओमिति ह्येवानुजानाति

Nṛisut.	8. वागेव ह्यनुजानाति
	9. ओमित्यनुजानीध्वम्
Nyāsa.	2. अनुज्ञातः... गुरुणा
Kaṭhaśru.	3. तस्य सञ्ज्ञासो गुरुभिरनु- ज्ञातस्य बान्धवैश्च

2 अनुज्ञा

Chhā. 1. 1. 8. एषो एव समृद्धिर्दनुज्ञा
Nrisut. 1. ओतानुज्ञात्रनुज्ञाविकल्पैः
2 (ter).
3. ओतापुज्ञात्रनुज्ञाविकल्परूपा
(Twice more with रूपम्)
8. चिदेव ह्यनुज्ञा (so 6 MSS.)
9. कैषानुज्ञेत्येष एवात्मनि
— अनुज्ञामद्वयं लब्ध्वा

अनुज्ञाक्षर

1. 8. तद्वा एतदनुज्ञाक्षरम्
अनुज्ञातृ
 1. ओतानुज्ञात्रनुज्ञाविकल्पैः
 2 (ter).
 2. अनुज्ञाता ह्ययमात्मा 8.
 3. ओतानुज्ञात्रनुज्ञाविकल्परूपा
 (Twice more with रूपम्)
 8. न ह्ययमोतो नानुज्ञाता
 — अनुज्ञाता ह्ययमोद्धारः
 9. ओतमोतेन जानीयादनुज्ञा-
 तारमान्तरम्

अनुज्ञातृत्व

Nṛisut. 2. ओतत्वाद्नुज्ञातृत्वात्

અનુજ્ઞાત્વ

Nrisut. 2. अनुज्ञात्वादविकल्परूपत्वात्

अनुज्ञाकरस

Nrisut. १. अनुशैकरसो ह्ययमात्मा चि-
द्रूप एव
८. अनुशैकरसो ह्ययमात्मा प्र-

Nṛisut. 8. अनुज्ञैकरसो ह्ययमो-
ङ्गारः

अनुत्क्रान्त

Chhā. 8. 6. 4. यावदस्माच्छरीरादनुत्क्रा
न्तः

अनुत्तम

Chhā. 3. 13.	7. अनुत्तमेष्टूतमेषु लोकेषु
Brahmav.	1. ब्रह्मविद्यां . . अनुत्तमाम्
Vāsu.	3. वैदिकानामनुत्तमम्
Gītā.	7. 18. मामेवानुत्तमां गतिम्
	24. ममाव्ययमनुत्तमम्

अनुत्पत्ति

Gaṇḍa. 4. 77. यानुत्पत्तिः समाह्वया

अनुत्पन्न

(Gaudā. 4. 93. आदिशान्ता ह्यनुत्पन्नाः

अनुदर्शिन

(Gita. 13. 8. जन्ममृत्युजराव्याधिदुःख
दोषानुदर्शनम्

अनुदानयितव्य

Nr̥isut. १. अव्यानयितव्यमनुदानयि-
तव्यम्

अनुदृश

Kaush. 3. 2. चक्षुः पश्यत्सर्वे प्राणा अनु-
पश्यन्ति

Bṛih 4. 4. 15. यदैतमनुपश्यत्यात्मानं दे
वम्

19. मनसैवानुद्रष्टव्यम्

20. एकधैवानुद्रष्टव्यमेतदप्रमे-
यम्

Isa. 6. सर्वाणि भूतान्यात्मन्येवानु
पश्यति

7. कः शोक एकत्वमनुपश्यत

Kaṭha. 1. 6. अनुपश्य यथा पूर्वं
 ४. १. साधैः श्रुतान्तरादिभिः

- Kaṭha. 5. 12. तमात्मस्थं ये ऽनुपश्यन्ति
धीराः
13; Śwet. 6. 12; Śiras. 5.
Śwet. 1. 15. सत्येनैनं तपसा यो ऽनुपश्य-
ति Brahma. 3.
Praśna. 4. 5. दृष्टं दृष्टमनुपश्यति
Brahma. 3. तमात्मानं ये ऽनुपश्यन्ति
धीराः
Brahma. 15. एकमेवानुपश्यति
Nyāsa. 2. भयं किमनुपश्यति
(Four MSS. have अनु-
तिष्ठति)

- Gītā. 1. 21. न च श्रेयो ऽनुपश्यामि
13. 30. एकस्थमनुपश्यति
14. 19. यदा ब्रह्मानुपश्यति
15. 10. विमृष्टा नानुपश्यन्ति

अनुद्विग्नमनस्

- Gītā. 2. 56. दुःखेष्वनुद्विग्नमनाः

अनुद्वेगकर

- Gītā. 17. 15. अनुद्वेगकरं वाक्यम्

अनुधे

- Bṛih. 1. 5. 2. स्तनं वानुधापयन्ति

अनुधै

- Kaush. 3. 2. मनो ध्यायत् सर्वे प्राणा
अनुध्यायन्ति

- Bṛih. 4. 4. 21. नानुध्यायद्ब्रह्मञ्छब्दान्
Śiras. 7. स सर्वैर्वैदैरनुध्यातो भवति
Mahā. 4.

- Hatinsa. 1. आज्ञामनुध्यायन्
(some MSS. have अनु-
यायन्)

अनुनम्

- Śiras. 5. ऊर्जेन पशवो ऽनुनामयन्तं
मृत्युपाशान्

अनुनी

- Mukti. 2. 3. तत्र चेदनुनीयसे

अनुन्मत्त

- Jābāla. 6. अनुन्मत्ता उन्मत्तवदाचर-
न्तः (One MS. has अन-
नुमत्ता)

अनुपकारिन्

- Gītā. 17. 20. दानं दीयते ऽनुपकारिणे

अनुपतापिन्

- Chhā. 8. 4. 2. उपतापी सन्ननुपतापी भ-
वति

अनुपनीत

- Śiras. 7. अनुपनीत उपनीतो भवति
Mahā. 4.

- Nṛip. 5. 10. अनुपनीतशतमेकम्

अनुपनीय

- Chhā. 5. 11. 7. तान् हानुपनीयैवैतदुवाच

अनुपप्लव

- Nār. 4. अनुपप्लवः सर्वमायुरप्येति
(one MS. has, अनुपप्लवः)

- Gopī. 4. अनुपप्लवः सर्वमायुरेति
(so Nārāyaṇa.)

अनुपरिवृत्

- Bṛih. 6. 2. 16. त एवमेवानुपरिवर्त्तन्ते

अनुपलभ्य

- Chhā. 8. 8. 4. अनुपलभ्यात्मानमननुविष्य

अनुपलम्भ

- Gauḍa. 4. 88. अवस्त्वनुपलम्भं च

अनुपान

- Chhā. 1. 10. 3. हस्तानुपानमिति

अनुप्रच्छ

- Kaṭha. 1. 25. मरणं मानुप्राक्षीः

अनुप्रातिष्ठा

Chhâ. 4. 16. 5. यज्ञं प्रतितिष्ठन्तं यजमानो
ऽनुप्रातिष्ठति

अनुपपद

Gitâ. 9. 21. एवं त्रयीधर्ममनुपपन्नाः

अनुप्रभू

Chhâ. 6. 11. 1. जीवेनात्मनानुप्रभूतः

अनुप्रविश

Kaush. 4. 20. इदं शरीरमात्मानमनुप्रवि-
ष्टः (bis).

Chhâ. 6. 3. 2. अनेन जीवेनात्मनानुप्रवि-
श्य 3.

Brih. 1. 5. 14. सर्वमिदं प्राणभृदनुप्रविश्य
Tait. 2. 6. 1. तत्सृष्ट्वा तदेवानुप्राविशत्तद-
नुप्रविश्य सच्च त्यच्चाभवत्

Kathâ. 1. 29. यो ऽयं वरो गृहमनुप्रविष्टः
2. 12. तं दुर्दर्शं गृहमनुप्रविष्टम्

Śiras. 7. तृतीयं जप्त्वेवमेवानुप्रविशति

अनुप्राण

Kaush. 3. 2. प्राणं प्राणन्तं सर्वे प्राणा
अनुप्राणन्ति

Tait. 2. 3. 1. प्राणं देवा अनुप्राणन्ति

अनुप्राप्

Chhâ. 8. 14. 1. यशोऽहमनुप्रापत्सि

Nṛiṣ. 2. 4. स्नेहो यथा पललपिण्डमोतं
प्राेतमनुप्राप्तं व्यतिषक्तः

Śiras. 4. शान्तरूपमोतप्राेतमनुप्राप्तः

अनुफल

Maitri. 3. 2. कृतस्यानुफलैरभिभूयमानः

अनुबन्ध

Gitâ. 18. 25. अनुबन्धं क्षयं हिंसाम्
39. यदमे चानुबन्धे च

अनुबुध्

Chhâ. 8. 7. 2. देवाह्वरा अनुबुबुधिरे

अनुब्रू

Brih. 1. 4. 16. यदनुब्रूते तेनर्षाणाम्

5. 14. 4. यामेवामूं सावित्रीमन्वाहै-
षैव

— यस्मा अन्वाह तस्य
प्राणांस्त्रायते

5. एके सावित्रीमनुष्टुभमन्वा-
हुर्वागनुष्टुवेतद्वाचमनुब्रूमः

— गायत्रीमेन् सावित्रीमनु-
ब्रूयात्

6. 3. 6. सर्वां च सावित्रीमन्वाह

6. 4. 14. वेदमनुब्रूवीत

15. द्वौ वेदावनुब्रूवीत

16. त्रीन् वेदानुब्रूवीत

18. सर्वान्वेदानुब्रूवीत

Maitri. 4. 5. अयोत्तरं प्रश्नमनुब्रूहि

Jābāla. 4. भगवन् सत्र्यासमनुब्रूहि

Mukti. 1. पृथक् शान्तिमनुब्रूहि

अनुभवात्मन्

Nṛisut. 9. नाविद्यानुभवात्मनि

अनुभा

Kathâ. 5. 15. तमेव भान्तमनुभाति सर्वम्

Śwet. 6. 14; Muṇḍ. 2.

2. 10.

अनुभू

Chhâ. 6. 7. 3. वेदान्नानुभवसि

6. वेदानुभवसि

7. 3. 1. यथा . . मुष्टिरनुभवत्येवं .
मनो ऽनुभवति

Muṇḍ. 1. 2. 10. नाकस्य पृष्ठे ते झुकते ऽनु-
भूत्वा

Praśna. 4. 5. अत्रैष देवः स्वप्ने महिमान-
मनुभवति

- Praśna. 4. 5. अनुभूतं चाननुभूतं च
5. 3. भद्रया सम्पन्नो महिमानम-
नुभवति
4. सोमलोके विभूतिमनुभूय
- Nṛisut. 1. तदेकमजरममृतमभयमो-
मित्यनुभूय
3. इममनुनियमे ऽनुभूय
7. कैषेतीयमियं नेत्यवचनेनै-
वानुभवन्नुवाच
— एवमेव चिदानन्दावप्यव-
चनेनैवानुभवन्नुवाच
- Nṛisut. 9. न ह्यत्र किञ्चनानुभूयते
Hansa. 2. स एव जपकोट्यां नादमनु-
भवति
- Mukti. 2. 51. योगिभिर्यानुभूयते
अनुभूति
Nṛisut. 7. किं सदितीदमिदं नेत्यनुभूतिः
9. न विजानात्यनुभूतेः
— माया च तमोरूपानुभूतेः
अनुमति
Bṛih. 6. 4. 19. अग्नये स्वाहानुमतये स्वाहा
Nyāsa. 1. अनुमतये ऽग्नये स्विष्टकृते
अनुमन्तृ
Nṛisut. 9. उपद्रष्टानुमन्तैष आत्मा
Gītā. 13. 22. उपद्रष्टानुमन्ता च
अनुमन्त्र
Kaush. 2. 15. तं पितानुमन्त्रयते
Bṛih. 6. 4. 5. तदभिमृशेदनु वा मन्त्र
येत
Prāṇāg. 1. द्वाभ्यामनुमन्त्रयते
Kāṭhaśru. 1. त्वं ब्रह्मा त्वं यज्ञस्त्वं सर्व-
मित्यनुमन्त्रयेत्
अनुमा
Maitri. 6. 1. बहिरात्मक्या गत्यान्तरा-
त्मनो ऽनुमीयते गतिः

- Maitri. 6. 1. अन्तरात्मक्या गत्या ब-
हिरात्मनो ऽनुमीयते गतिः
अनुमुद्
Gāṇḍ. 4. 5. ख्याप्यमानामजातिं तैरनु-
मोदामहे वयम्
Kāṭhaśru. 1. मातरं पितरं भार्यां पुत्रान्
सुहृदो बन्धून्नुमोदयित्वा
अनुमृज्
Bṛih. 6. 4. 21. त्रिरेनामनुलोमामनुमार्ष्टि
अनुयाज
Prāṇāg. 3. शारीरयज्ञस्य .. के अनु-
याजाः
4. भृतान्यनुयाजाः
अनुरञ्ज्
Gītā. 11. 36. जगत्प्रहृष्यत्यनुरज्यते च
अनुरिष्
Chhā. 4. 16. 3. यज्ञं रिष्यन्तं यजमानो ऽनु-
रिष्यति
अनुरूप
Kāṭhaśru. 3. ताननुरूपाभिर्धृतिभिर्वित-
त्य
Mukti. 2. 24. अनुरूपां च मारुते
अनुलिप्
Maitri. 3. 4. मांसेनानुलिप्तम्
अनुलोम
Bṛih. 6. 4. 21. त्रिरेनामनुलोमामनुमार्ष्टि
अनुवच्
Bṛih. 1. 5. 17. यज्ञे किञ्चानूक्तम्
Tait. 1. 11. 1. वेदमनूच्याचार्यो ऽन्तेवासि-
नमनुशास्ति
अनुवद्
Kaush. 3. 2. वाचं वदन्तीं सर्वे प्राणा
अनुवदन्ति

Bṛih. 5. 2. 3. दैवी वागनुवदति स्तनयि-
त्तुर्दद इति

अनुवाक

Nyāsa.

1. ओं चित्सखायमिति चतुर्भि-
रनुवाकैः

अनुविद्

Ait.

4. 5. गर्भे नु सन्नन्वेषामवेदं .
जनिमानि

Chhā.

8. 1. 6. इहात्मानमनुविद्य व्रजन्ति
8. 4. 3. ब्रह्मलोकं ब्रह्मचर्येणानुवि-
न्दन्ति

8. 5. 1. इष्टात्मानमनुविन्दते
2. ब्रह्मचर्येणात्मानमनुविद्य
3. यं ब्रह्मचर्येणानुविन्दते
4. अरं च ण्यं चार्णवौ ब्रह्मलोके
ब्रह्मचर्येणानुविन्दन्ति

8. 7. 1. यस्तमात्मानमनुविद्य वि-
जानाति 3.
8. 12. 6. यस्तमात्मानमनुविद्य जा-
नाति

Bṛih.

1. 4. 7. यथा ह वै पदेनानुविन्देत्
4. 4. 8. अणुः पन्थाः . . अनुवित्तो
मयैव

9. एष पन्था ब्रह्मणा हानुवित्तः
Jābāla. 5.

13. यस्यानुवित्तः प्रतिबुद्धात्मा

Mahānār. 10. 2. गवि देवासो घृतमन्ववि-
न्दन्

22. 1. तपस ऋषयः सुवरन्वविन्दन्
—शमेन नाकं मुनयो ऽन्वविन्दन्

अनुविधा

Gītā.

2. 67. यन्मनो ऽनुविधीयते

अनुविधाव्

Kāṭha.

4. 14. एवं धर्मान् पृथक् पदयं-
स्तानेवानुविधावति

अनुविनश्

Bṛih. 2. 4. 12. तान्येवानुविनश्यति 4.5.13.

अनुविमृज्

Kaush.

2. 3. आज्यलेपेनांगान्यनुविमृज्य
4.

अनुविली

Bṛih.

2. 4. 12. उदकमेवानुविलीयेत

अनुविपद्

Chhā.

8. 12. 4. यत्रैतदाकाशमनुविषण्णं
चक्षुः

अनुवीक्ष्

Bṛih.

1. 4. 1. सो ऽनुवीक्ष्य नान्यदात्मनो
ऽपश्यत्

अनुवृत्

Gītā.

3. 16. नानुवर्त्तयतीह यः
21. लोकस्तदनुवर्त्तते
23. मम वर्त्मानुवर्त्तन्ते 4. 11.

अनुव्याख्या

Chhā.

8. 9. 3. भूयो ऽनुव्याख्यास्यामि
8. 10. 4 ; 8. 11. 3.

अनुव्याख्यान

Bṛih.

2. 4. 10. सूत्राण्यनुव्याख्यानानि
4. 1. 2; 4. 5. 11; Maitri.
6. 32.

अनुव्याह

Maitri.

6. 6. प्रजापातिस्तपस्तप्तवानुव्या-
हरद्भुवः स्वरिति

अनुव्रज्

Kāṭhaśru.

2. अनुव्रजन्नाभुमापातयेत्

अनुशंस

Chāl.

9. शंसन्तमनुशंसन्ति

अनुशास

- Kena. 3. यथैतदनुशिष्यात्
Chhâ. 4. 2. 2. अनु म एतां भगवो देवतां
शाधि यां देवतामुपास्ते
4. अन्वेव मा भगवः शाधि
4. 9. 2. को नु त्वानुशशास
4. 14. 2.
4. 11. 1. अथ हैनं गार्हपत्यो ऽनुश-
शास
4. 12. 1. अथ हैनमन्वाहार्यपचनो
ऽनुशशास
4. 13. 1. अथ हैनमाहवनीयो ऽनुश-
शास
4. 14. 2. को नु मानुशिष्यात्
5. 3. 1. कुमारानु त्वाशिषत्पिता
4. अथ नु किमनुशिष्टो ऽवो-
चथा यो हीमानि न वि-
द्यात् कथं सो ऽनुशिष्टः
— अननुशिष्य वाव किल मा
भगवानब्रवीदनु त्वाशिषमिति
Brih. 1. 5. 17. पुत्रमनुशिष्टं लोक्यमाहुः
— तस्मादेनमनुशासति
4. 2. 1. अनु मा शाधीति
4. 3. 32. इति हैनमनुशशास याज्ञ-
वल्क्यः
6. 2. 1. अनुशिष्टो न्वसि पित्रा
3. नो भवान् पुरानुशिष्टानवो-
चत्
Tait. 1. 11. 1. वेदमनूच्याचार्यो ऽन्तेवा-
सिनमनुशास्ति
Kāṭha. 1. 20. एतद्विद्यामनुशिष्टस्त्वया
2. 7. कुशलानुशिष्टः
Maitri. 4. 1. भगवन् . . अनुशाधि त्वम्
Nṛisut. 9. इति ह प्रजापतिर्देवाननुश-
शास

अनुशासन

- Brih. 2. 5. 19. इत्यनुशासनम्

- Tait. 1. 11. 4. एतदनुशासनम्
Kāṭha. 6. 15. एतावदनुशासनम्

अनुशासितृ

- Gîtâ. 8. 9. कविं पुराणमनुशासितारम्
अनुशी
Sweet. 4. 5. अजो ह्येको जुषमाणो ऽनु-
शेते Mahânâr. 9. 2.

अनुशुच

- Gîtâ. 2. 11. अशोच्यानन्वशोचस्त्वम्
— नानुशोचन्ति पण्डिताः
25. नानुशोचिषुमर्हसि

अनुशुष्

- Brih. 1. 5. 21. अनुशुष्य हैवान्ततो म्रियते
अनुथु

- Kaush. 3. 2. श्रोत्रं शृण्वत् सर्वे प्राणा
अनुशृण्वन्ति
Praśna. 4. 5. श्रुतं तमेवार्थमनुशृणोति
Gîtâ. 1. 44. नरके नियतं वासो भवती-
त्यनुशुभ्रम्

अनुषञ्ज

- Maitri. 4. 6. तस्यैव लोके प्रतिमोदतीह
यो यस्यानुषक्तः
Gîtâ. 6. 4. न कर्मस्वनुषज्जते
18. 10. कुशले नानुषज्जते

अनुष्टा

- Chhâ. 3. 19. 3. घोषा उलूलवो ऽनुतिष्ठन्ति
Kāṭha. 5. 1. पुरमेकोदशद्वारमजस्य . .
अनुष्टाय
Gîtâ. 3. 31. अनुतिष्ठन्ति मानवाः
32. नानुतिष्ठन्ति मे मतम्

अनुष्टुभ्

- Brih. 5. 14. 5. एतामेके सावित्रीमनुष्टुभम्
न्वाहुर्वागनुष्टुबेतद्वाचमनु-
ष्टुभः

Maitri. 7. 4. विश्वे देवा अनुष्टुप् ... उत्तरत उच्यन्ति

Nrip. 1. 1. अनुष्टुभो वा इमानि भूतानि जायन्ते

— अनुष्टुभा जातानि जीवन्ति

— अनुष्टुभं प्रयन्ति

— अनुष्टुप् प्रथमा भवति

— अनुष्टुबुत्तमा भवति

— वाग्वा अनुष्टुप्

— परमा वा एषा छन्दसां यदनुष्टुप्

2. 2. द्वात्रिंशदक्षरानुष्टुब् भवति

— अनुष्टुभा सर्वमिदं सृष्टम् 3.

— अनुष्टुभा सर्वमुपसंहतम् 3.

3. एकादशपदानुष्टुब् भवति

5. 1. द्वात्रिंशदक्षरा वा अनुष्टुप्

— अनुष्टुभा साम्मिन् भवति

2. अनुष्टुभा होमं कुर्यादनुष्टुभार्चनम्

Nrisut. 2. नारसिंहानुष्टुभा . . तुरीयं विद्यात्

4. अनुष्टुभा नत्वा प्रसाद्य

— अनुष्टुभा . . संभाव्य

— ब्रह्मणैकीकुर्यादनुष्टुभैव वा

— ब्रह्मण्येवानुष्टुभं सन्दध्यात्

Śiras. 1. त्रिष्टुब्जगत्यनुष्टुप् चाहम्

अनुष्णगु

Rāmap. 24. स त्वनुष्णगुविश्वश्चेत्

अनुष्वधम्

Mahānār. 9. 11. अनुष्वधमावह मादयस्व

अनुसंभ्रज्

Chhā. 4. 4. 5. इमाः सोम्यानुसंभ्रज

अनुसञ्चर्

Brih. 4. 3. 7. उभौ लोकावनुसञ्चरति

18. उभे कूले ऽनुसञ्चरति

— उभावन्तावनुसञ्चरति

Tait. 3. 10. 5. इमांल्लोकान् . . अनुसञ्चरन्
अनुसंज्वर्

Brih. 4. 4. 12. कस्य कामाय शरीरमनु-
सञ्चरेत्

अनुसन्तन्

Chhā. 3. 16. 2. इदं मे प्रातःसवनं माध्य-
न्दिनं सवनमनुसन्तनुत

4. इदं मे माध्यान्दिनं सवनं
तृतीयसवनमनुसन्तनुत

6. इदं मे तृतीयसवनमायुरनु-
सन्तनुत

Gītā 15. 2. अधश्च मूलान्यनुसन्ततानि

अनुसन्धा

Nrisut. 1. एतं त्रिशरीरमात्मानं त्रि-
शरीरं परं ब्रह्मानुसन्द-

ध्यात्

2. इममात्मानं परं ब्रह्मानुस-
न्दध्यात्

4. अहमित्यनुसन्दध्यात्

— ओमिति संहरन्ननुसन्द-
ध्यात्

अनुसमाह

Chhā. 1. 5. 5. इति होतृषदनादैवापि दुः-
ह्रीथमनुसमाहरति

अनुसामि

Kātha. 5. 7. स्थाणुमन्ये ऽनुसंयन्ति

अनुसारिन्

Sarvop. 2. पुण्यपापकर्मानुसारो

अनुसिक्

Vāsu. 3. अनुस्यूतो वसामि

अनुसृ

Maitri. 6. 34. इह मनः शान्तिपदमनुस-
रति

7. 11. स्कन्धात्स्कन्धमनुसरति

अनुस्मरण

Maitri. 6. 34. ब्रह्मणः पदव्योमानुस्मरणं
विरुद्धम्

अनुस्मृ

Gauḍa. 3. 43. दुःखं सर्वमनुस्मृत्य
— अजं सर्वमनुस्मृत्य

Gītā. 8. 7. मामनुस्मर युध्य च
9. अणोरणीयांसमनुस्मरेद्यः
13. मामनुस्मरन्

अनुस्यूतत्व

Sarvop. 3. मणिगणसूत्रमिव सर्वक्षेत्रे-
ष्वनुस्यूतत्वेन

अनुस्वार

Rāmap. 77. अनुस्वारसंयुता

अनूचान

Kaush. 4. 1. गार्ग्यो बालाकिरनूचानः
Brih. 2. 1. 1. दृप्रबालाकिर्हानूचानो गार्ग्यः

अनूचानतम

Brih. 3. 1. 1. कःस्विदेषां . . अनूचानतमः

अनूचानमानिन्

Chhā. 6. 1. 2. महामना अनूचानमानी, 3.

अनूच्य

Kaush. 1. 5. वैरूपवैराजे अनूच्ये
— बृहद्रथन्तरे अनूच्ये

अनूत्क्रम्

Brih. 4. 4. 2. तमुत्क्रामन्तं प्राणोऽनूत्क्रा-
मति प्राणमनूत्क्रामन्तं स-
र्वे प्राणा अनूत्क्रामन्ति

अनूत्था

Chhā. 3. 19. 3. घोषा उत्तूलवोऽनूदतिष्ठन्
— घोषा उत्तूलवोऽनूत्तिष्ठ-
न्ति

अनूदि

Brih. 2. 1. 10. यन्तं पश्चाच्छब्दोऽनूदेति

अनूह्य

Maitri. 6. 17. अनूह्य एष परमात्मा

अनृजु

Mukti. 1. 51. असूयकायानृजवे शठाय
(so MSS.)

1. अनृण adj.

Mahānār. 22. 1. पितृणामनृणो भवति

2. अनृण

Mahānār. 22. 1. तदेव तस्य अनृणम्

अनृत

Chhā. 1. 2. 3. तस्मात्तयोभयं वदति स-
त्यं चानृतं च

6. 16. 1. तत एवानृतमात्मानं कुरुते
— अनृतेनात्मानमन्तर्द्ध्यति

7. 2. 1. सत्यं चानृतं च 7. 7. 1;
Tait. 2. 6. 1.

— न सत्यं नानृतम्

8. 3. 1. तेषां सत्यानां सतामनृतम-
पिधानम्

2. अनृतेन हि प्रत्यूढाः

Brih. 5. 5. 1. मध्यतोऽनृतं तदेतदनृतमु-
भयतः सत्येन परिगृहीतम्
— नैनं विद्वांसमनृतं हिनस्ति

Maitri. 6. 34. अनृताः कर्मवशानुगाः

7. 10. सत्यमिवानृतं पश्यन्ति

11. सत्यानृतोपभोगार्थः

Mund. 3. 1. 6. सत्यमेव जयते नानृतम्

Mahānār. 8. 2. एवमनृतादात्मानं जुगुप्सेत्

Praśna. 1. 16. न येषु जिह्वमनृतम्

6. 1. समूलो वा एष परिशुष्य-
ति योऽनृतमभिवदति

— तस्मात्तार्हाम्यहमनृतं वक्तुम्

- Gauḍa. 1. 12. न सत्यं नापि चानृतम्
 Aruṇeya. 2. *vide* आदि
 Āsrama. 4. न तेषां धर्मो नाधर्मो न चा-
 नृतम्

अनृतापिधान

- Chhā. 8. 3. 1. सत्याः कामा अनृतापिधानाः

अनृताभिशांसिन्

- Maitri. 7. 10. तर्थाभिधातिनो ऽनृताभिशां-
 सिनः

अनृताभिसन्ध

- Chhā. 6. 16. 1. सो ऽनृताभिसन्धो ऽनृतेना-
 त्मानमन्तद्वायि

अनृसिंह

- Nṛisut. 6. नृसिंहमनृसिंहं . . बुबुधिरे

अनेक

- Swet. 4. 1. वर्णानेकान् . . दधाति
 Kaivalya. 22. वेदैरनेकैरहमेव वेद्यः
 Nṛisut. 9. अनेकान् स्वाव्यतिरिक्तान्
 वटान् . . उत्पाद्य
 Vāsu. 3. एको विष्णुरनेकेषु

अनेकचित्त

- Gitā. 16. 16. अनेकचित्तविभ्रान्ताः

अनेकजन्मन्

- Gitā. 6. 45. अनेकजन्मसंसिद्धः

अनेकदिव्याभरण

- Gitā. 11. 10. अनेकदिव्याभरणम्

अनेकधा

- Maitri. 6. 25. यस्मात्सर्वमनेकधा युनाक्ति
 Gitā. 11. 13. प्रविभक्तमनेकधा

अनेकबाहूदरवक्त्रनेत्र

- Gitā. 11. 16. अनेकबाहूदरवक्त्रनेत्रं प-
 र्यामि त्वाम्

अनेकरूप

- Kātha. 1. 16. सृङ्गां चेमामनेकरूपां गृहाण
 Śwet. 4. 14. विश्वस्य स्रष्टारमनेकरूपम्
 5. 13.

अनेकवक्त्रनयन

- Gitā. 11. 10. अनेकवक्त्रनयनम्

अनेकवटशक्ति

- Nṛisut. 9. अनेकवटशक्तिरेकैव

अनेकवर्ण

- Brahmab. 19. गवामनेकवर्णानाम्
 Gitā. 11. 24. नभःस्पृशं दीप्तमनेकवर्णम्

अनेकशस्त्र

- Mukti. 2. 65. अधीत्य . . सर्वशास्त्राण्य-
 नेकशः

अनेकाद्भुतदर्शन

- Gitā. 11. 10. अनेकाद्भुतदर्शनम्

अनेजत्

- Isā. 4. अनेजदेकं मनसो जवीयः

अनेवंविद्

- Chhā. 4. 17. 10. तस्मादेवंविदमेव ब्रह्माणं-
 कुर्वीत नानेवंविदम्
 Brih. 1. 4. 15. यदि ह वा अप्यनेवंविन्मह-
 त्पुण्यं कर्म करोति

अनौपम्य

- Maitri. 6. 7. निर्वचनमनौपम्यं निरुपाख्यम्
 Nāda. 18. अनौपम्यमभावं च

अन्त

- Chhā. 5. 3. 6. यामेव कुमारस्यान्ते वाच-
 मभाषथाः Brih. 6. 2. 5.
 Chhā. 6. 18. 2. अन्तादाचामेति (bis).
 8. 1. 5. यं यमन्तमभिकामा भव-
 न्ति

- Chhā. 8. 2. 10. यं यमन्तमभिकामो भवति
 Brih. 1. 3. 10. यत्रासां दिशामन्तः
 —न जनमियाच्चान्तमियात्
 1. 5. 3. सैषा ह्यन्तमायत्तैषा हि न
 2. 4. 1. अन्तं करवाणीति 4. 5. 2.
 3. 3. 1. यदा लोकानामन्तानपृच्छाम
 4. 1. 5. नैवास्या अन्तं गच्छति
 4. 3. 18. उभावन्तावनुसञ्चरति
 19. एतस्मा अन्ताय धावति
 33. सर्वेभ्यो मा जन्तेभ्य उदरौ-
 स्तीत्
 4. 4. 3. तृणस्यान्तं गत्वा
 6. प्राप्यान्तं कर्मणस्तस्य
 Śwet. 1. 10. अन्ते विश्वमायानिवृत्तिः
 4. 1. वि चैति चान्ते विश्वम्
 6. 20. दुःखस्यान्तो भविष्यति
 Maitri. 1. 2. अन्ते सहस्रस्य
 Mahānār. 11. 9. तस्यान्ते सुषिरं सूक्ष्मम्
 Gauda. 1. 27. मध्यमन्तस्तथैव च
 2. 6. आदावन्ते च यन्नास्ति 4. 31.
 Nṛisut. 3. ओङ्कारं सर्वेश्वरं द्वादशान्ते
 — प्रणवं षोडशान्ते
 Śiras. 4. तिर्यगूर्ध्वमधस्ताच्चास्यान्तो
 नोपलभ्यते
 Prāṇāg. 2. सो ऽस्यान्ते अमृतायामृत-
 योनौ
 Nyāsa. 1. अमावास्यायां प्रातरेवान्ते
 ऽग्निमुपसमाधाय
 Kāṭhaśru. 3. द्वादशरात्रस्यान्ते
 Vāsu. 3. मध्याह्नन्तविवर्जितम्
 Gopī. 2. जगत्सृष्टिस्थित्यन्तकारिण्यः
 Rāmāp. 64. अन्ते पञ्चाक्षरानैवम्
 Gītā. 2. 16. उभयोरपि दृष्टो जन्तस्तु
 7. 19. बहूनां जन्मनामन्ते
 8. 6. त्यजत्यन्ते कलेवरम्
 10. 19. नास्त्यन्तो विस्तरस्य मे
 20. भूतानामन्त एव च

- Gītā. 10. 32. सर्गीणामादिरन्तश्च
 40. नान्तो ऽस्ति मम दिव्यानां
 विभूतीनाम्
 11. 16. नान्तं न मध्यं न पुनस्तवा-
 दिं पश्यामि
 15. 3. नान्तो न चादिर्न च सम्प-
 तिष्ठा

अन्तःकरण

- Maitri. 6. 34. स्वयं तदन्तःकरणेन गृह्यते
 Gopī. 2. शुद्धान्तःकरणानाम्
 Skanda. 2. अन्तःकरणजृम्भणात्
 — अन्तःकरणनाशेन
 Rāmōt. 5. अन्तःकरणचतुष्टयात्मा
 (12).

अन्तःपुरुष

- Maitri. 3. 3. करणैः कारयितान्तः पुरुषः
 — भूतात्मान्तःपुरुषेणाभि-
 भूतः

अन्तःप्रज्ञ

- Māṇḍū. 4. स्वप्रस्थानो जन्तःप्रज्ञः
 Nṛip. 4. 1; Rāmōt. 3.
 7. नान्तःप्रज्ञं न बहिःप्रज्ञम्
 Rāmōt. 3.
 Gauda. 1. 1. ह्यन्तःप्रज्ञस्तु तैजसः
 Nṛip. 4. 1. न बहिःप्रज्ञं नान्तःप्रज्ञम्

अन्तःशरीरस्थ

- Gītā. 17. 6. मां चैवान्तःशरीरस्थम्

अन्तःशान्त

- Mukti. 2. 70. अन्तःशान्तः समस्नेहो भव

अन्तःशुद्ध

- Maitri. 7. 4. अन्तःशुद्धः पूतः शुन्यः

अन्तःसुख

- Gītā. 5. 24. यो जन्तुसुखो जन्तरा-
 रामः

अन्तःस्थ

- Maitri. 6. 10. पुरुषश्चेता प्रधानान्तःस्थः
— भोक्ता पुरुषोऽन्तःस्थः
13. तावत्स्वन्तःस्थो ज्ञमन्ति
Gītā. 8. 22. यस्यान्तःस्थानि भूतानि
अन्तःस्थान

- Gaṇḍa. 2. 1. अन्तःस्थानात्तु भेदानाम् 4.

अन्तःस्थित

- Vāsu 1. चक्रतीर्थान्तःस्थितं (some
MSS. read. °न्तरे स्थितम्.)

अन्तक

- Kaṭha. 1. 26. यदन्तकैतत्सर्वेन्द्रियाणां ज-
रयन्ति तेजः
Muhānār. 16. 2. रुद्र ओमाविशान्तकः
Nṛip. 4. 3. यो वै नृसिंहः . . यश्चान्तकः
(26)
Rāmōt. 5. यो वै श्रीरामः . . यश्चान्त-
कः (14).

अन्तकाल

- Bṛih. 4. 3. 88. अन्तकाले सर्वे प्राणा अभि-
समायन्ति
Swet. 3. 2. सञ्चुकोचान्तकाले Siras 5.
Nṛisut. 2. यथेदं सर्वमन्तकाले काला-
मिसूर्यो ज्ञैः
Gītā. 2. 72. स्थित्वास्यामन्तकाले ऽपि
8. 5. अन्तकाले च मामेव स्मरन्

अन्ततस्

- Chhā. 1. 2. 9. एतमु एवान्ततो ऽविच्चो-
त्क्रामति व्याददात्येवान्त-
तः
1. 3. 12. आत्मानमन्तत उपसृत्य
स्तुवीत
Bṛih. 1. 4. 11. ब्रह्मैवान्तत उपनिश्रयति
15. तद्वास्यान्ततः क्षीयते

- Bṛih. 1. 5. 21. अनुशुष्य हैवान्ततो श्रियते
6. 3. 6. अन्तत आचम्य पाणी प्र-
क्षाल्य
Tait. 2. 2. 1. अथैनदपियन्त्यन्ततः
Maitri. 6. 11 (एतद्)
3. 10. 1. एतद्वा अन्ततो ज्ञं राद्धम-
न्ततो ऽस्मा अन्नं राध्यते
Rāmāp. 80. अन्ततो नतिः

अन्तर

- Kaush. 2. 10. यत्ते सुसीमे हृदये श्रितम-
न्तःप्रजापतौ
Chhā. 1. 6. 6. य एषो ज्न्तरादित्ये हिरण्म-
यः पुरुषो दृश्यते
1. 7. 5. य एषो ज्न्तरक्षिणि पुरुषो
दृश्यते
3. 12. 4. अस्मिन्नन्तःपुरुषे हृदयम्
8. यो ज्यमन्तःपुरुष आकाशः
9. यो ज्यमन्तर्हृदय आकाशः
3. 13. 7. तद्यदिदमस्मिन्नन्तःपुरुषे
ज्योतिः
3. 14. 3. एष म आत्मान्तर्हृदये 4.
5. 8. 1. यदन्तः करोति ते ऽङ्गाराः
Bṛih. 6. 2. 13.
5. 9. 1. गर्भो दश वा मासानन्तः
शयित्वा
8. 1. 1. दहरो ऽस्मिन्नन्तराकाशः 2.
— तस्मिन्यदन्तस्तदन्वेष्टव्यम्
3. तावानेषो ज्न्तर्हृदय आका-
शः . . द्यावापृथिवी अ-
न्तरेव समाहिते
Bṛih. 1. 3. 8. अयमास्ये ज्न्तरिति सो
ज्यास्यः
2. 1. 17. य एषो ज्न्तर्हृदय आकाशः
4. 2. 3 ; 4. 4. 22 ; Tait.
1. 6. 1.
2. 3. 4. यश्चायमन्तरात्मन्नाकाशः
5.

- Bṛih. 4. 2. 3. य एषो ऽन्तर्हृदये लोहित-
पिण्डः
— यदेतदन्तर्हृदये जालकम्
— हिता नाम नाद्यो ऽन्तर्हृदये
4. 3. 7. हृद्यन्तर्ज्योतिः पुरुषः
5. 6. 1. अन्तर्हृदये यथा व्रीहिर्वा
5. 9. 1. अयमग्निर्वैश्वानरो यो ऽय-
मन्तः पुरुषे Maitri. 2. 6.
- Isā. 5. तदन्तरस्य सर्वस्य
- Maitri. 5. 2. असा आत्मान्तर्बहिश्च
6. 1. द्वौ . . अस्य पन्थाना अन्त-
र्बहिश्च
— य एषो ऽन्तरादित्ये हिरण्म-
यः पुरुषः Mahānār. 12. 2.
24. ध्यानमन्तः परे तच्चे . . नि-
धीयते
7. 1. पुनर्विशन्त्यन्तः 2-6.
7. एष हि खत्वात्मान्तर्हृदये
- Śwet. 2. 16. पूर्वो हि जातः स उ गर्भे
अन्तः
Mahānār. 2. 1; Śiras. 5.
- Muṇḍ 2. 2. 6. स एषो ऽन्तश्चरते
3. 1. 5. अन्तः शरीरे ज्योतिर्मयः
- Mahānār. 1. 1. प्रजापतिश्चरति गर्भे अन्तः
3. यदन्तः समुद्रे कवयो वद-
न्ति
10. 7. तस्मिन्यदन्तस्तदुपासित-
व्यम्
11. 6. अन्तर्बहिश्च तत्सर्वं व्याप्य
Vāsu. 3.
15. 6. अन्तश्चरसि भूतेषु
Prāṇag. 1.
- Praśna. 6. 2. इहैवान्तःशरीरे
- Gauḍa. 1. 2. मनस्यन्तस्तु तैजसः
2. 14. चित्तकाला हि ये ऽन्तस्तु
15. अव्यक्ता एव ये ऽन्तस्तु
4. 33. कायस्यान्तर्निर्दर्शनात्

- Nṛip. 1. 1. तस्यान्तर्मेनसि कामः स-
मवर्तत
4. अन्तरादित्ये हिरण्मयः पु-
रुषः
- Chūl. 2. अन्तः पश्यति सत्त्वस्थम्
- Śiras. 6. यो अग्नौ रुद्रो यो अप्सवन्तः
— यो रुद्रो अग्नौ यो रुद्रो
अप्सवन्तः
- Nār. 2. अन्तर्बहिश्च नारायणः
- Brahmav. 2. प्रसादान्तःसमुत्थस्य विष्णोः
- Rāmāp. 89. परमात्मानमन्तः
- Rāmōt. 5. यो ब्रह्माण्डस्यान्तर्बहिर्व्या-
प्नोति विराट् (36).
- Gītā. 13. 15. बहिरन्तश्च भूतानाम्
1. अन्तर
- Bṛih. 3. 7. 1. यो ऽन्तरो यमयति
3. यः पृथिव्यां तिष्ठन्पृथिव्या
अन्तरः . . यः पृथिवीम-
न्तरो यमयति
(similarly in 4-23).
- Tait. 2. 2. 1. एतस्मादन्नरसमयादन्यो
ऽन्तर आत्मा प्राणमयः
2. 3. 1. एतस्मात्प्राणमयादन्यो ऽन्त-
र आत्मा मनोमयः
2. 4. 1. अन्यो ऽन्तर आत्मा विज्ञान-
मयः
2. 5. 1. अन्यो ऽन्तर आत्मानन्द-
मयः
2. अन्तर
- Tait. 2. 7. 1. यदा . . एतस्मिन्नुदरमन्तरं
कुरुते
- Śiras. 1. सो ऽन्तरादन्तरं प्राविशति-
शश्चान्तरं प्राविशत्
- Parama. 3. इदमन्तरं ज्ञात्वा स परम-
हंसः
- Gopī. 5. वैवस्वते ऽन्तरे

- Skanda. 9. यथान्तरं न पश्यामि
10. यथान्तरं (!) न भेदाः स्युः
Râmap. 60. लिखेद्विजान्तरे रमाम्
Mukti. 2. 67. उभयोरन्तरं ज्ञात्वा
Gitâ. 11. 20. द्यावापृथिव्योरिदमन्तरं हि
13. 34. क्षेत्रक्षेत्रज्ञयोरेवमन्तरम्

अन्तरतर

- Brih. 1. 4. 8. अन्तरतरं यदयमात्मा

अन्तरतस्

- Brih. 1. 4. 6. उभयमलोमकमन्तरतो
ऽलोमका हि योनिरन्तरतः
3. 9. 28. अस्थीन्यन्तरतो दारुणि

अन्तरम्

- Śwet. 1. 7. अत्रान्तरं वेदविदो विदि-
त्वा

अन्तरा

- Chhâ. 8. 14. 1. ते यदन्तरा तद्ब्रह्म
Brih. 3. 8. 3. यदन्तरा द्यावापृथिवी
4, 6, 7.
6. 2. 2. यदन्तरा पितरं मातरं च
Maitri. 2. 6. एतेषामन्तरा प्रसूतिरेवो-
दानस्य
— एतयोरन्तरा देवौष्ण्यं प्रा-
सुवत्
Praśna. 3. 8. अन्तरा यदाकाशः स स-
मानः

अन्तराकाश

- Maitri. 6. 28. आविर्भूते जन्तराकाशे

अन्तराग्नि

- Garbha. 2. हृदये जन्तराग्निः

अन्तरात्मक

- Maitri. 6. 1. अन्तरात्मक्या गत्या बहि-
रात्मनो ज्ञुमीयते गतिः

अन्तरात्मन्

- Kātha. 4. 1. पराङ् पश्यति नान्तरा-
त्मन्
6. 17. अङ्गुष्ठमात्रः पुरुषो जन्तरा-
त्मा Śwet. 3. 13.

- Maitri. 6. 1. अन्तरात्मा प्राणः
— बहिरात्मक्या गत्यान्त-
रात्मनो ज्ञुमीयते गतिः

- Mund. 2. 1. 9. येनैष भृतैस्तिष्ठते ह्यन्तरात्मा
Mahânâr. 8. 5.

- Kālâg. 2. द्वितीया रेखा सा .. अन्त-
रात्मा

- Râmap. 89. आत्मानमन्तरात्मानं च

- Gitâ. 6. 47. महतेनान्तरात्मना

अन्तरादिश्

- Praśna. 1. 6. यदन्तरादिशः .. प्रकाश-
यति

अन्तराराम

- Gitâ. 5. 24. यो जन्तुः सुखो जन्तरारामः

अन्तरिक्ष

- Ait. 1. 2. द्यौः प्रतिष्ठान्तरिक्षं मरीचयः
Kaush. 3. 1. अतृणमहमन्तरिक्षे पौलोमान्
Chhâ. 1. 3. 7. अन्तरिक्षं गीः
1. 6. 2. अन्तरिक्षमेवर्क्
— अन्तरिक्षमेव सा
2. 2. 1. अन्तरिक्षमुद्गीयः 2.
2. 9. 4. तस्मात्तान्यन्तरिक्षे ज्गारं-
बणान्यादायात्मानं परिप-
तन्ति

2. 17. 1. अन्तरिक्षं प्रस्तावः

3. 1. 1. अन्तरिक्षमपूपः

3. 14. 3. ज्यायानन्तरिक्षात्

3. 15. 5. अन्तरिक्षं प्रपद्ये

4. 6. 3. अन्तरिक्षं कला

4. 17. 1. वायुमन्तरिक्षात्

- Chhâ. 7. 6. 1. ध्यायतीवान्तरिक्षम्
 7. 8. 1. बलेनान्तरिक्षं (तिष्ठति)
 7. 10. 1. येयं पृथिवी यदन्तरिक्षम्
 Brih. 1. 1. 1. अन्तरिक्षमुदरम् 1. 2. 3.
 2. 3. 2. एतन्मूर्त्तं यदन्यद्वायोश्चान्तरिक्षाच्च
 3. अयामूर्त्तं वायुश्चान्तरिक्षं च
 3. 1. 6. यदिदमन्तरिक्षमनारम्बणमिव
 3. 7. 6. यो ऽन्तरिक्षे तिष्ठन्नन्तरिक्षादन्तरो यमन्तरिक्षं न वेद
 यस्यान्तरिक्षं शरीरं यो ऽन्तरिक्षमन्तरो यमयति
 3. 9. 3. अन्तरिक्षं चादित्यश्च 7.
 5. 14. 1. भूमिरन्तरिक्षं द्यौरित्यष्टावक्षराणि
 Tait. 1. 5. 1. भुव इत्यन्तरिक्षम्
 1. 7. 1. पृथिव्यन्तरिक्षं द्यौः
 Maitri. 6. 33. करैर्यजमानमन्तरिक्षमुत्क्षिप्त्वा
 — अन्तरिक्षं प्रजापतेर्द्वितीया चितिः
 6. 34. अन्तरिक्षं दक्षिणाग्निः
 Muṇḍ. 2. 2. 5. यस्मिन् द्यौः पृथिवी चान्तरिक्षमोतम्
 Mahânâr. 1. 9. अन्तरिक्षमथो सुवः
 5. 7. दिवं च पृथिवीं चान्तरिक्षम्
 8. यत्पृथिव्यां रजः स्वमान्तरिक्षे विरोदसी
 19. 2. अन्तरिक्षाय स्वाहा (bis).
 22. 1. अन्वाहार्यपचनो यजुरन्तरिक्षं वामदेव्यम्
 23. 1. पृथिवी चान्तरिक्षं च
 Praśna. 2. 9. त्वमन्तरिक्षे चरासि
 5. 4. अन्तरिक्षं यजुर्भिरुन्नीयते सोमलोकम्
 7. यजुर्भिरन्तरिक्षं (अन्वेति)

- Nrip. 1. 2. यक्षगन्धर्वाप्सरोगणैः सेवितमन्तरिक्षम्
 2. 1. द्वितीयान्तरिक्षं स उकारः
 Nṛisut. 3. Śikhâ. 1.
 Brahmag. 6. यजुर्वेदो ऽन्तरिक्षं च
 Śiras. 2. यो वै रुद्रः . . यच्चान्तरिक्षम्
 6. नागा ये अन्तरिक्षे
 — नवान्तरिक्षाणि नव भूम इमाः
 Nila. 18. ये अन्तरिक्षे ये दिवि
 Kâlâg. 2. द्वितीया रेखा सा . . अन्तरिक्षम्

अन्तरिक्षक्षित्

- Chhâ. 2. 24. 9. नमो वायवे ऽन्तरिक्षक्षिते
 Maitri. 6. 35.

अन्तरिक्षलोक

- Brih. 1. 5. 4. मनो ऽन्तरिक्षलोकः
 3. 1. 10. अन्तरिक्षलोकं याज्यया
 3. 6. 1. अन्तरिक्षलोकेषु गार्गाति कस्मिन्नु खल्वन्तरिक्षलोका ओताश्च प्रोताश्चेति

अन्तरिक्षसद्

- Kāṭha. 5. 2. अन्तरिक्षसद्भाता
 Mahânâr. 9. 3; 17. 8,
 Nrip. 3. 1.

अन्तरिक्षोदर

- Chhâ. 3. 15. 1. अन्तरिक्षोदरः कोशः

अन्तरे, अन्तरेण

- Brih. 3. 3. 2. तावानन्तरेणाकाशः
 6. 4. 5. अन्तरेण स्तनौ वा भुवौ वा निमृज्यात्
 Tait. 1. 6. 1. अन्तरेण तालुके
 Kāṭha. 2. 5. अविद्यायामन्तरे वर्त्तमानाः
 Muṇḍ. 1. 2. 8.
 Maitri. 6. 1. एषो ऽन्तरे हृत्पुष्कर एवाभितः 2.

Maitri. 7. 9. अविद्यायामन्तरे वेष्ट्य-
मानाः

Mund. 1. 2. 2. आज्यभागावन्तरेण

Gîtâ. 5. 27. चक्षुश्चैवान्तरे भुवोः

अन्तर्ग

Maitri. 6. 35. संस्फुरत्यसावन्तर्गः सुराणा-
म्

अन्तर्गत

Maitri. 6. 34. एवमन्तर्गतं यस्य मनः

35. नभसो ऽन्तर्गतस्य तेजसो-
शमात्रम् (Four times.)

Brahma. 3. सूत्रमन्तर्गतं येषाम्

Gîtâ. 7. 28. येषां त्वन्तर्गतं पापम्

अन्तर्ज्योतिस्

Gîtâ. 5. 24. तथान्तर्ज्योतिरेव यः

अन्तर्धा

Kaush. 2. 15. पाणिनान्तर्धाय

Chhâ. 6. 16. 1. अनुतेनात्मानमन्तर्धाय
2. सत्येनात्मानमन्तर्धाय

Maitri. 2. 7. गुणमयेन पटेनात्मानमन्त-
र्धाय

6. 6. एतस्यामिदं सर्वमन्तर्हित-
मस्मिन् सर्वस्मिन्नेषान्त-
र्हिता

Râmâp. 93. विश्वज्यापी राघवो ऽथो त-
दानीमन्तर्दधे

अन्तर्भू

Maitri. 7. 11. नभसः खे ऽन्तर्भूतस्य (bis).

अन्तर्त्य

Maitri. 6. 36. अन्तर्याण्डोपयोगात्

अन्तर्याम

Maitri. 2. 6. उपांशुरन्तर्याममभिभवत्य-
न्तर्याम उपांशुं च

अन्तर्यामिन्

Brîh. 3. 7. 1. वेत्य नु त्वं . . तमन्तर्यामि-
णम्

— यो वै तत्काप्य सूत्रं विद्या-
त्तं चान्तर्यामिणम्

— तत् . . सूत्रमविद्वास्तं चा-
न्तर्यामिणम्

— वेद वा अहं . . तत्सूत्रं
तं चान्तर्यामिणम्

2. अन्तर्यामिणं वृहीति

3. एष त आन्मान्तर्याम्यमृतः
4—23.

Mândû.

6. एषो ऽन्तर्याम्येष योनिः स-
र्वस्य Nrip. 4. 1; Nrisut.
1; Râmot. 3.

Brahma.

1. सम्प्रसारो ऽन्तर्यामी

Sarvop.

1. कूटस्थो ऽन्तर्यामी कथम्
3. तदान्तर्यामीत्युच्यते

अन्तर्वन्त्

Sarvop.

4. अनादिरन्तर्वन्त्नी

अन्तर्वेदि, °दी

Maitri.

6. 36. यष्टव्यमन्तर्वेद्याम्

Garbha.

5. मुखे ऽन्तर्वेदिः

अन्तर्हितेन्द्रिय

Maitri.

6. 25. निद्रेवान्तर्हितेन्द्रियः

1. अन्तर्हृदय adj.

Maitri.

6. 29. एवमुक्त्वान्तर्हृदयः शाका-
यन्यः 30.

2. अन्तर्हृदय

Maitri.

6. 22. अन्तर्हृदयाकाशशब्दमाक-
र्णयन्ति

27. अन्तर्हृदयाकाशं विनुदन्ति

28. अन्तर्हृदयाकाशस्य पारं
तीर्त्वा

अन्तवत्त्व

Gauḍa. 4. 30. अनादेरन्तवत्त्वं च

अन्तवन्त्

Kaush. 2. 5. या अन्या आहुतयो अन्त-
वत्यः

Chhā. 1. 8. 8. अन्तवद्दे किल ते शालाव-
त्यसाम्

Bṛih. 1. 5. 13. अन्तवत्त उपास्ते ऽन्तवन्तं
स लोकं जयति

3. 8. 10. अन्तवदेवास्य तद्भवति

Gītā. 2. 18. अन्तवन्त इमे देहाः

7. 23. अन्तवत्तु फलं तेषाम्

अन्तवेला

Chhā. 3. 17. 6. सो ऽन्तवेलायामेतत्त्रयं प्र-
तिपद्येत

अन्तश्चित्त

Gauḍa. 2. 13. अन्तश्चित्ते व्यवस्थितान्

अन्तश्चेतस्

Gauḍa. 2. 9. अन्तश्चेतसा कल्पितं त्व-
सत् 10.

अन्तस्तृष्णा

Maitri. 3. 5. अन्तस्तृष्णा स्नेहो रागः

अन्ति

Rāmāp. 34. अन्ति स्तुत्य देवाद्याः
(so all MSS.)

अन्तिक

Isā. 5. तदूरे तद्वन्तिके

Kaṭha. 4. 5. आत्मानं जीवमन्तिकान्

Maitri. 1. 2. अन्तिकमाजगामाग्निरेव

7. 10. ब्रह्मणो ऽन्तिकं प्रयाताः

Munḍ. 3. 1. 7. दूरात्सुदूरे तदिहान्तिके च

Gītā. 13. 15. दूरस्थं चान्तिके च तत्

अन्तेवासिन

Chhā. 3. 11. 5. प्राणाय्याय वान्तेवासिने

4. 10. 1. अन्यानन्तेवासिनः समाव-
र्तयन्

Bṛih. 6. 3. 7. वाजसनेयाय याज्ञवल्क्या-
यान्तेवासिने

8. मधुकाय पैङ्ग्यायान्तेवा-
सिने

9. चूलाय भागवित्तये ऽन्तेवा-
सिने

10. जानक्य आयस्थूणायान्ते-
वासिने

11. सत्यकामाय जावालाया-
न्तेवासिने

12. जावालो ऽन्तेवासिभ्य उ-
क्त्वोवाच

Tait. 1. 3. 3. अन्तेवास्युत्तररूपम्

1. 11. 1. आचार्यो ऽन्तेवासिनमनु-
शास्ति

अन्य

Nṛip. 1. 7. त्रिणुं प्रथमस्यान्यम्

—मुखं द्वितीयस्यान्यम्

—भद्रं तृतीयस्यान्यम्

—म्यहं चतुर्थस्यान्यं साम
जानीयात्

Nṛisut. 7. तस्यान्यो ऽयं मकारः

Rāmāp. 73. अन्त्यार्धाश्रयुतः

अन्ध

Kaush. 3. 3. जीवति चक्षुरपेतो ऽन्धान्हि
पश्यामः

Chhā. 5. 1. 9. यथान्धा अपश्यन्तः Bṛih.
6. 1. 9.

5. 13. 2. अन्धो ऽभविष्यो यन्मां ना-
गमिष्यः

8. 4. 2. अन्धः सन्नन्यो भवति

- Chhā. 8. 9. 1. अयमस्मिन्नन्धे ऽन्धो भवति
2.
8. 10. 1. यद्यपीदं शरीरमन्धं भवति
3.
Bṛih. 4. 4. 10. अन्धं तमः प्रविशन्ति Iśā.
9, 12.
11. अन्धेन तमसावृताः Iśā. 3.
Kāṭha. 2. 5. अन्धेनैव नीयमाना यथा-
न्धाः Maitri. 7. 9 ;
Mund. 1. 2. 8.
Nṛisut. 6. अन्धा बधिरा मुग्धाः
Garbha. 3. अन्धाः खञ्जाः कुञ्जाः
Amṛita. 14. अन्धवत् पश्य रूपाणि

अन्धकार

- Gauḍa. 2. 17. अनिश्चिता यथा रज्जुरन्ध-
कारे विकल्पिता

अन्धोदपानस्थ

- Maitri. 1. 4. अन्धोदपानस्थो भेक इवाहम्

अन्न

- Ait. 2. 1. यस्मिन्प्रतिष्ठिता अन्नमदाम
3. 1. अन्नमेभ्यः सृजा इति
2. या वै सा मूर्तिरजायतानं
वै तत्
3. अभिव्याहृत्य हैवान्नमत्र-
प्स्यत्
4. अभिप्राण्य हैवान्नमत्रप्स्यत्
5. दृष्ट्वा हैवान्नमत्रप्स्यत्
6. श्रुत्वा हैवान्नमत्रप्स्यत्
7. स्पृष्ट्वा हैवान्नमत्रप्स्यत्
8. ध्यात्वा हैवान्नमत्रप्स्यत्
9. विसृज्य हैवान्नमत्रप्स्यत्
10. स एषो ऽन्नस्य ग्रहो यद्वायुः
Kaush. 4. 2. चन्द्रमस्यन्नम्
4. अन्नस्यात्मेति वा अहमेत-
मुपासे

- Kaush. 4. 4. एतमेवोपास्ते ऽन्नस्यात्मा
भवति
Chhā. 1. 3. 6. अन्नं यमन्ने हीदं सर्वं स्थि-
तम्
1. 8. 4. प्राणस्य का गतिरित्यन्न-
मिति . . अन्नस्य का गतिः
1. 10. 6. यद्वतान्नस्य लभेमहि
1. 11. 9. अन्नमिति होवाच सर्वाणि ह
वा इमानि भूतान्यन्नमेव
प्रतिहरमाणानि जीवन्ति
1. 12. 2. अन्नं नो भगवानाणायतु
5. अन्नमिहाहरदन्नपते ऽन्नमि-
हाहराहरोमिति
1. 13. 2. अन्नं या
2. 22. 2. अन्नमात्मन आगायानि
4. 3. 6. यस्मै वा एतदन्नं तस्मा
एतन्न दत्तमिति
8. सर्वासु दिक्ष्वन्नमेव दश
कृतम्
4. 11. 1. पृथिव्यग्निरन्नमादित्यः
5. 2. 1. किं मे ऽन्नं भविष्यतीति
— तद्वा एतदनस्यान्नम्
5. 6. 2. तस्या आहुतेरन्नं संभवति
5. 7. 2. एतस्मिन्नग्नौ देवा अन्नं जु-
ह्वति Bṛih. 6. 2. 12.
5. 10. 4. तद्देवानामन्नम्
6. यो यो ह्यन्नमन्ति . .
तद्भूय एव भवति
5. 12. 2. अत्स्यन्नं पश्यसि प्रियम-
त्स्यन्नं पश्यति प्रियम् 5. 13.
2; 5. 14. 2; 5. 15. 2;
5. 16. 2; 5. 17. 2.
5. 18. 1. अन्नमत्थ
— सर्वैवात्मस्वन्नमन्ति
6. 2. 4. ता अन्नमसृजन्त
— तदेव भूयिष्ठमन्नं भवति
6. 4. 1. यत्कृष्णं तदन्नस्य 2, 3, 4.
6. यदु कृष्णमिवाभूदित्यन्नस्य
रूपम्

- Chhā. 6. 5. 1. अन्नमशितं त्रेधा विधीयते
 6. 6. 2. अन्नस्यादयमानस्य
 6. 7. 6. सात्तेनोपसमाहिता प्राज्वा-
 लीत्
 6. 8. 4. तस्य क मूलं स्यादन्यत्राज्ञात्
 .. अन्नेन शुद्धेनापो मूल-
 मन्विच्छ
 7. 4. 2. वर्षस्य संकल्प्या अन्नं स-
 ङ्कल्पते ऽन्नस्य संकल्प्यै
 प्राणाः सङ्कल्पन्ते
 7. 7. 1. अन्नं च रसं च
 7. 9. 1. अन्नं वाव बलाद्भूयः
 — अन्नस्याये दृष्टा भवति
 — अन्नमुपास्य
 2. यो ऽन्नं ब्रह्मेत्युपास्ते .. याव-
 दन्नस्य गतम्
 — अस्ति भगवो ऽज्ञाद्भूय इत्य-
 ज्ञाद्भूयो ऽस्तीति
 7. 10. 1. आपो वा अज्ञाद्भूयस्यः
 — अन्नं कनीयो भविष्यति
 — अन्नं बहु भविष्यति
 7. 26. 1. आत्मनो ऽन्नम्
 Brih. 1. 2. 5. कनीयो ऽन्नं करिष्ये
 — सर्वमस्यान्नं भवति
 1. 3. 17. यद्धि किञ्चान्नमद्यते
 18. सर्वं यदन्नं तदात्मन आगा-
 सीरनु नो ऽस्मिन्नन्न आभ-
 जस्व
 — यदनेनान्नमस्ति
 27. अन्न इत्यु हैक आहुः
 1. 4. 6. एतावद्वा इदं सर्वमन्नं चैवा-
 ज्ञादश्च
 — सोम एवान्नम्
 1. 5. 1. सम्राज्ञानि मेधया तपसाज-
 नयत्पिता 2.
 — सो ऽन्नमस्ति प्रतीकेन 2.
 2. तत्साधारणमन्नं यदिदम-
 द्यते

- Brih. 1. 5. 2. अन्नं पुनः पुनर्जनयते
 — स हीदमन्नं धिया धिया
 जनयते
 2. 1. 3. नास्यान्नं क्षीयते
 2. 2. 1. प्राणाः स्थूणां दाम
 2. नास्यान्नं क्षीयते य एवं वेद
 4. वाचा ह्यन्नमद्यते
 — सर्वमस्यान्नं भवति य एवं
 वेद
 3. 2. 10. यदिदं सर्वं मृत्योरन्नं का
 स्वित्सा देवता यस्या मृ-
 त्युरन्नामित्यग्निर्वै मृत्युः
 सो ऽपामन्नम्
 3. 9. 8. अन्नं चैव प्राणश्चेति
 4. 2. 3. अथैनयोरेतदन्नम्
 4. 3. 37. अन्नैः पनैरावसथैः
 5. 9. 1. येनेदमन्नं पच्यते Maitri.
 2. 6.
 5. 12. 1. अन्नं ब्रह्मेत्येक आहुस्तन्न
 तथा पृथति वा अन्नमृते
 प्राणात्
 — शुष्यति वै प्राण ऋते ऽज्ञात्
 — अन्नं वै वि अन्ने हीमानि
 सर्वाणि भूतानि विष्टानि
 6. 1. 14. तस्यो मे किमन्नं .. तत्ते
 ऽन्नम्
 — य एवमेतदनस्यान्नं वेद
 6. 2. 11. तस्या आहुत्या अन्नं संभ-
 वति
 16. ते चन्द्रं प्राप्यान्नं भवन्ति
 — ते पृथिवीं प्राप्यान्नं भवन्ति
 6. 3. 4. अन्नमसि ज्योतिरसि
 Tait. 1. 5. 3. मह इत्यन्नमन्नेन वाव सर्वे
 प्राणा महीयन्ते
 2. 1. 1. ओषधीभ्यो ऽन्नमन्नात्पुरुषः
 2. 2. 1. अन्नाद्वै प्रजाः प्रजायन्ते
 Maitri. 6. 11.
 — अथो अन्नेनैव जीवन्ति
 Maitri. 6. 11 (अतो)

2. 2. 1. अन्नं हि भूतानां ज्येष्ठम् (bis)

— सर्वं वै ते ऽन्नमाप्नुवन्ति ये
ऽन्नं ब्रह्मोपासते

— अन्नाद्भूतानि जायन्ते जाता-
न्यच्चेन वर्धन्ते

Maitri. 6. 12.

— अद्यते ऽस्ति च भूतानि तस्मा-
दन्नं तदुच्यते Maitri 6. 12.

3. 1. 1. तस्मा एतत्प्रोवाचान्नं प्राणम्

3. 2. 1. अन्नं ब्रह्मेति व्यजानादन्नात्
.. भूतानि जायन्ते ऽच्चेन
जातानि जीवन्त्यन्नं प्रयान्ति

3. 7. 1. अन्नं न निन्द्यात् तद्भूतं प्रा-
णो वा अन्नम्

— तदेतदन्नमन्ने प्रतिष्ठितं स य
एतदन्नमन्ने प्रतिष्ठितं वेद प्र-
तितिष्ठति 3. 8. 1; 3.9.1.

3. 8. 1. अन्नं न परिचक्षीत तद्भूतं
आपो वा अन्नम्

3. 9. 1. अन्नं बहु कुर्वीत तद्भूतं पृ-
थिवी वा अन्नम्

3. 10. 1. यथा कया च विधया बह-
न्नं प्राप्नुयात् । अराध्यस्मा
अन्नमित्याचक्षते

— सुखतो ऽन्नं राद्धं सुखतो
ऽस्मा अन्नं राध्यते

— मध्यतो ऽन्नं राद्धं मध्यतो
ऽस्मा अन्नं राध्यते

— अन्ततो ऽन्नं राद्धमन्ततो
ऽस्मा अन्नं राध्यते

6. अहमन्नमहमन्नमहमन्नम्

— अहमन्नमन्नमदन्तमाशेति

Nrip. 2. 4.

Swet. 3. 15. यदन्नेनातिरोहति

Maitri. 2. 6. यो ज्यंस्थविष्ठो धातुरन्नस्य

4. 5. कालो यः प्राणो ऽन्नम्

5. 1. त्वमन्नस्त्वं यमस्त्वं पृथिवी

(in a MS. of Max Müller's the reading is त्वं
मनुस्त्वं यमश्च त्वं, &c.)

Maitri. 6. 1. हृत्पुष्कर एवाश्रितो ऽन्नम-
त्ति, 2.

2. सर्वभूतान्यन्नमत्ति

5. अन्नमापश्चन्द्रमा इत्याप्या-
यनवत्येषा

9. सवितुश्च रश्मयः पुनन्वन्नम्

10. यथान्नमन्नादश्च

— प्राकृतमन्नं भुक्ता इति

— तस्यायं भूतात्प्रा ह्यन्नम्

— प्राकृतमन्नं...महदाद्यं वि-
शेषान्तम्

— एवं व्यक्तमन्नमव्यक्तम-
न्नम्

— देवानां.. सोमो ऽन्नम्

— अग्निनैवान्नमस्यैववित्

11. परं वा एतदात्मनो रूपं
यदन्नम्

12. अन्नमभिजिघृक्षमाणानि

— सूर्यो रश्मिभिराददात्यन्नम्

— अन्नेनाभिविक्ताः पचन्तीमे
प्राणाः

— अग्निर्वा अन्नेनोज्ज्वलति

— अन्नमात्मेभ्युपासीत

13. विश्वभृद्वै नामैषा तनूर्भगव-
तो विणोर्यदिदमन्नम्

— प्राणो वा अन्नस्य रसः

— यावन्तीह वै भूतान्यन्नम-
दन्ति तावत्स्वन्तःस्थो ऽन्न-
मत्ति

— अन्नमेव विजरन्नमन्नं संव-
ननं स्मृतम्

— अन्नं पशूनां प्राणो ऽन्नं
ज्येष्ठमन्नं भिषक् स्मृतम्

14. अन्नं वा अस्य सर्वस्य यो-
निः कालश्चान्नस्य

- Maitri. 6. 15. संवत्सरो वै..अन्नम्
 17. उदरस्थो ऽथवा यः पच-
 त्यन्नम्
 36. यत्समृद्धमिदं तस्यान्नम्
 37. तेनान्नं भवत्यन्नाद्भुतानामु-
 त्पत्तिः
 — आदित्याज्जायते वृष्टिर्वृ-
 ष्टेरन्नम्
 7. 7. अस्थैवान्नमिदं सर्वम्
 Muṇḍ 1. 1. 8. ततो ऽन्नमभिजायते ऽन्नात्
 प्राणः
 9. तस्मात्..अन्नं च जायते
 2. 2. 7. प्रतिष्ठितो ऽन्ने
 Mahānār. 12. 3. किं तत्सत्यमन्नमायुः
 14. 1. आन्नमापः
 16. 1. प्राणमन्नेनाप्यायस्व
 (similarly four times more.)
 2. तेनान्नेनाप्यायस्व
 19. 1. चौरस्यान्नं नवभ्रातृम्
 23. 1. औषधिवनस्पतिभिरन्नं भ-
 वत्यन्नेन प्राणाः
 — तस्मादन्नं ददन्त्सर्वाण्येता-
 नि ददात्यन्नात्प्राणा भवन्ति
 Prasna. 1. 14. अन्नं वै प्रजापतिः
 2. 10. कामायात्रं भविष्यतीति
 3. 5. द्रुतमन्नं समं नयति
 6. 4. मनो ऽन्नमन्नाद्दीर्यम्
 Kaivalya. 12. स्त्रियन्नपानादिविचित्रभोगैः
 Nrip. 1. 4. अन्नममृतम्
 Siras. 6. तत्पाणो अभिरक्षति शिरो
 अन्नमथो मनः
 Prāṇāg. 1. अन्नं भूसौ निक्षिप्य
 — अन्नपते ऽन्नस्य नो धेहि
 — यदन्नमन्नि बहुधा विराट्
 Gītā. 3 14. अन्नाद्भवन्ति भूतानि
 15. 14. पचाम्यन्नं चतुर्विधम्
अन्नकाम
 Maitri. 6. 12. अन्नकामेनेदं प्रकल्पितं ब्र-
 ह्मणा

अन्नकार्य

- Sarvop. 2. अन्नकार्याणां षण्णां कोशा-
 नां समूहः

अन्नतम

- Maitri. 3. 5. शुक्तस्वरो ऽन्नतमः

अन्नत्व

- Maitri. 6. 9. अन्नत्वं न पुनरूपेति
 10. तिसृष्ववस्थास्वन्नत्वं भवति
 — परिणामत्वात्तदन्नत्वम्

अन्नद

- Kaush. 2. 1. अन्नदास्त्वेवैनमुपमंत्रयन्ते
 2.

अन्नपति

- Chhā. 1. 12. 5. अन्नपते ऽन्निहाहर
 Prāṇāg. 1. अन्नपत इति..अनुमन्त्र-
 यते
 — अन्नपते ऽन्नस्य नो धेहि

अन्नपान

- Chhā. 8. 2. 7. अन्नपाने समुत्तिष्ठतः
 Tait. 1. 4. 2. अन्नपाने च सर्वदा
 Maitri. 6. 36. आस्यवशिष्टैरन्नपानैश्च
 Chūl. 20. अक्षय्यमन्नपानं च

अन्नपानलोक

- Chhā. 8. 2. 7. अन्नपानलोकेन सम्पन्नो म-
 हीयते

अन्नपानलोककाम

- Chhā. 8. 2. 7. यद्यन्नपानलोककामो भ-
 वति

अन्नपूर्णा

- Mukti. 1. vide गारुड

अन्नबहु

- Maitri. 6 37. एषा नाद्यन्नबहुम् (!)

अन्नभूत

- Maitri. 6. 10. सुखदुःखमोहसंज्ञं ह्यन्नभूत-
मिदं जगत्

अन्नमय

- Chhā. 6. 5. 4. अन्नमयं हि सोम्य मनः
6. 6. 5 ; 6. 7. 6.

- Tait. 2. 8. 1. एतमन्नमयमात्मानमुपसं-
क्रामति

3. 10. 5. एतमन्नमयमात्मानमुपसं-
क्रम्य

- Maitri. 6. 11. अन्नमयो ह्ययं प्राणः

- Sarvop. 1. अयमन्नमयः प्राणमयः..
कथम्

2. अन्नमयः कोश इत्युच्यते

अन्नरस

- Kaush. 1. 7. केनान्नरसानिति जिह्वयेति

2. 15. अन्नरसान्मे त्वयि दधानी-
ति पितान्नरसांस्ते मयि दध
इति पुत्रः

3. 5. तस्या अन्नरसः परस्तात्प्र-
तिविहिता भृतमात्रा

6. प्रज्ञया जिह्वां समारुह्य जि-
ह्वया सर्वानन्नरसानामोति

7. नहि प्रज्ञापेता जिह्वान्नरसं
कंचन प्रज्ञापयेत्

- नाहमेतमन्नरसं प्राज्ञासिषम्

8. नान्नरसं विजिज्ञासीतान्नर-
सस्य विज्ञातारं विद्यात्

अन्नरसमय

- Tait. 2. 1. 1. स वा एष पुरुषो ऽन्नरसमयः

2. 2. 1. एतस्मादन्नरसमयादन्यो
ऽन्तर आत्मा प्राणमयः

अन्नवन्त

- Chhā. 1. 3. 7. अन्नवानन्नादो भवति 1. 13.
4; 2. 8. 3; Tait. 3. 6. 1;
3. 7. 1; 3. 8. 1; 3. 9. 1.

- Chhā. 7. 9. 2. अन्नवतो वै स लोकान्..
अभिसिध्यति

- Maitri. 6. 13. अन्नवान्.. भवति यो हैवं
वेद

अन्नसम्भव

- Gītā. 3. 14. पर्जन्यादन्नसम्भवः

अन्नसूत्र

- Prāṇāg. 1. अन्नसूत्रं शारीरयज्ञम्

अन्नाद

- Kaush. 2. 9. तेन मुखेन मामन्नादं कुरु
(Five times.)

- Chhā 1. 3. 7. अन्नवानन्नादो भवति 1. 13.
4; 2. 8. 3; Tait. 3. 6. 1;
3. 7. 1; 3. 8. 1; 3. 9. 1.

2. 12. 2. ब्रह्मवर्चस्यन्नादो भवति 3.
13. 3.

2. 14. 2. तेजस्यन्नादो भवति 3. 13. 1.

4. 3. 8. सैपाविराडन्नादी
—अन्नादो भवति य एवं वेद

- Bṛih. 1. 3. 18. अन्नादो ऽधिपतिर्य एवं वेद

1. 4. 6. एतावद्वा इदं सर्वमन्नं चैवा-
न्नादश्च

—आग्निरन्नादः

4. 4. 24. आत्मानन्नादो वसुदानः

- Tait. 3. 7. 1. प्राणो वा अन्नं शरीरमन्नादम्

3. 8. 1. आपो वा अन्नं ज्योतिरन्नादम्

3. 9. 1. पृथिवी वा अन्नमाकाशो
ऽन्नादः

3. 10. 6. अहमन्नादो ऽहमन्नादो ऽहम-
न्नादः

- Maitri. 6. 10. यथान्नमन्नादश्च

—यथाग्निर्वै देवानामन्नादः

अन्नाद्य

- Chhā. 3. 1. 3. तस्याभितप्रस्य.. वीर्यमन्ना-
द्यं रसो ऽजायत 3. 2. 2;
3. 3. 2; 3. 4. 2; 3. 5. 2.

- Chhâ. 3. 13. 1. तत्तेजो ऽन्नाद्यमित्युपासीत
3. एतद्ब्रह्मवर्चसमन्नाद्यमित्यु-
पासीत
5. 19. 2. तृप्यति प्रजया पशुभिरन्ना-
द्येन 5. 20. 2; 5. 21. 2;
5. 22. 2; 5. 23. 2.
6. 2. 4. अन्न एव तदध्यन्नाद्यं जा-
यते
Brih. 1. 3. 17. अथात्मने ऽन्नाद्यमागायत्
28. तेष्वात्मने ऽन्नाद्यमागायेत्
1. 5. 2. सर्वं हि देवेभ्यो ऽन्नाद्यं प्रय-
च्छति
Tait. 1. 3. 4. सन्धीयते . . अन्नाद्येन

अन्नायु

- Ait. 3. 10. अन्नायुर्या एष यज्ञायुः

अन्यकृत

- Mahânâr. 18. 1. अन्यकृतस्यैनसो ज्वयज-
नमसि

अन्यतम

- Kaush. 1. 1. अन्यतमो वाध्वा
Maitri. 7. 10. अतो अन्यतममेतेषामुक्तम्

अन्यतर

- Kaush. 3. 8. न ह्यन्यतरतो रूपं किञ्चन
सिध्येत्
Chhâ. 4. 16. 2. तयोरन्यतरां मनसा संस्क-
रोति ब्रह्मा
3. अन्यतरामेव वर्त्तनीं संस्कु-
र्वन्ति हीयते अन्यतरा
4. न हीयते अन्यतरा

अन्यतस्त्यजायिन्

- Kaush. 4. 7. एवमुपास्ते जिष्णुर्ह वा अ-
पराजयिष्णुरन्यतस्त्यजा-
यी भवति
Brih. 2. 1. 6. एवमुपास्ते जिष्णुर्हपराजि-
ष्णुर्भवत्यन्यतस्त्यजायी

अन्यतात्मन्

- Maitri. 7. 10. अन्यतात्मानो वै ते ऽसुराः

अन्यतोभू

- Gauḍa. 4. 49. नाभासा अन्यतोभुवः 51.

अन्यत्काम

- Mahâ. 2. पुनरेव नारायणः सो ऽन्य-
त्कामः 3.

अन्यत्रमनस्

- Brih. 1. 5. 3. अन्यत्रमना अभूवं नादर्श-
मन्यत्रमना अभूवं नाश्रौषम्

अन्यथा

- Gauḍa. 1. 15. अन्यथा गृह्यतः स्वप्न.

अन्यथाभाव

- Gauḍa. 3. 21. प्रकृतेरन्यथाभावो न कथ-
ञ्चिद्भविष्यति 4. 7, 29.

अन्यदेवता

- Gîtâ. 7. 20. प्रपद्यन्ते ऽन्यदेवताः
9. 33. ये ऽन्यन्यदेवता भक्ता य-
जन्ते

अन्यभाव

- Gauḍa. 4. 53. द्रव्यत्वमन्यभावो वा

अन्यराजन्

- Chhâ. 7. 25. 2. ये ऽन्यथातो विदुरन्यराजा-
नस्ते

अन्यहेतुक

- Gauḍa. 2. 14. विशेषो नान्यहेतुकः

अन्यादृश

- Chhâ. 4. 14. 2. इमे नूनमीदृशा अन्यादृ-
शा इति

अन्याय

- Gîtâ. 16. 12. ईहन्ते . . अन्यायेनार्थसञ्च-
यान्

अन्योन्य

- Chhā. 1. 1. 6. आपयतो वै तावन्योन्यस्य कामम्
 Brih. 1. 5. 21. तानि सृष्टान्यन्योन्येनास्प-
 र्द्धन्त
 5. 5. 2. एतावन्योन्यस्मिन्प्रतिष्ठितौ
 Garbha. 3. *vide* द्वैध्य

अन्योन्यदृश्य

- Gauḍa. 4. 67. उभे ह्यन्योन्यदृश्येते

अन्योन्यसक्त

- Prasna. 5. 6. प्रयुक्ता अन्योन्यसक्ताः

अन्वभ्यवेक्ष्

- Kaush. 2. 15. अथेतरः सव्यमन्वंसमभ्य-
 वेक्षते

अन्वय

- Tait. 2. 2. 1. तस्य पुरुषविधतामन्वर्यपु-
 रुषविधः 2. 3. 1; 2. 4.
 1; 2. 5. 1.

अन्वर्थादिसंज्ञक

- Rāmāy. 11. मन्त्रोऽन्वर्थादिसंज्ञकः

अन्ववक्रम्

- Brih. 4. 4. 1. हृदयमेवान्ववक्रामति
 2. सविज्ञानमेवान्ववक्रामति

अन्ववसो

- Kaush. 4. 20. एतमात्मानमेत आत्मानो
 ऽन्ववस्यन्ति

अन्ववार्ज्

- Ait. 2. 1. तमशनायापिपासाभ्याम-
 न्ववार्जत्

अन्ववे

- Brih. 1. 3. 10. नेत्पाप्मानं मृत्युमन्ववाया-
 नि

अन्वाभज्

- Brih. 1. 3. 18. अनु नो ऽस्मिन्न आभज-
 स्वेति

अन्वायत्त

- Chhā. 1. 10. 9. देवता प्रस्तावमन्वायत्ता
 1. 11. 4, 5.
 10. देवतोद्गीथमन्वायत्ता
 1. 11. 6, 7.
 11. देवता प्रतिहारमन्वायत्ता
 1. 11. 8, 9.
 2. 9. 2. तस्मिन्निमानि सर्वाणि भू-
 तान्यन्वायत्तानि
 — तदस्य पशवोऽन्वायत्ताः
 3 तदस्य मनुष्या अन्वायत्ताः
 4. तदस्य वयांस्यन्वायत्तानि
 5. तदस्य देवा अन्वायत्ताः
 6. तदस्य गर्भा अन्वायत्ताः
 7. तदस्यारण्या अन्वायत्ताः
 8. तदस्य पितरोऽन्वायत्ताः
 3. 16. 1. तदस्य वसवोऽन्वायत्ताः
 3. तदस्य रुद्रा अन्वायत्ताः
 5. तदस्यादित्या अन्वायत्ताः
 Brih. 2. 2. 2. ताभिरेनं रुद्रोऽन्वायत्तः
 — वर्त्तन्या पृथिव्यन्वायत्ता
 3. 8. 9. दर्वी पितरोऽन्वायत्ताः

अन्वारुह्

- Brih. 4. 3. 35. प्राज्ञेनात्मनान्वारुहः

अन्वालभ्

- Prāṇāg. 2. हृदयमन्वालभ्य जपेत्

अन्वाविश्

- Chhā. 8. 1. 5. यथाद्येवेह प्रजा अन्वावि-
 शन्ति

अन्वावृत्

- Kaush. 2. 8. आदित्यस्यावृतमन्वावर्त्त

इति दक्षिणं बाहुमन्वावर्त-
ते, 9.

अन्वाहार्यपचन

Chhâ 4. 12. 1. अथ हैनमन्वाहार्यपचनो ऽनु-
शशास

5. 18. 2. मनो ऽन्वाहार्यपचनः

Mahânâr. 22. 1. अन्वाहार्यपचनो यजुरन्त-
रिक्षं वामदेवव्यम्

Praśna. 4. 3. व्यानो ऽन्वाहार्यपचनः

Kathasru. 1. आहवनीये गार्हपत्ये अ-
न्वाहार्यपचने

अग्नि

Chhâ. 5. 14. 1. रथश्रेणयो ऽनुयन्ति

Kathâ. 4. 2. पराचः कामाननुयन्ति बालाः

Praśna. 5. 2. एतेनैवायतनेनैकतरमन्वेति
7. तमोद्गारेणैवायतनेनान्वेति

Gîtâ. 9. 23 यजन्ते अद्भ्यान्विताः 17. 1.

16. 10. दम्भमानमदान्विताः

17. धनमानमदान्विताः

17. 5. कामरागवलान्विताः

18. 27. हर्षशोकान्वितः कर्त्ता

अग्निप्

Chhâ. 4. 1. 7. सह क्षत्तान्विष्य नात्रिदामि-
ति प्रत्येयाय

6. 8. 4. मूलमन्विच्छ 6.

8. 1. 1. तस्मिन्यदन्तस्तदन्वेष्टव्यम्

2. किं तदत्र विद्यते यदन्वेष्ट-
व्यम्

8. 7. 1. सो ऽन्वेष्टव्यः स विजिज्ञासि-
तव्यः 3

2. तमात्मानमन्विच्छामो य-
मात्मानमन्विष्य सर्वाश्च
लोकानाप्नोति

Maitri. 6. 8. एष वा जिज्ञासितव्यो ऽन्वे-
ष्टव्यः

Praśna. 1. 1. परं ब्रह्मन्वेष्टमाणाः

Praśna. 1. 10. अद्भ्या विद्ययात्मानमन्वि-
ष्य

Nrisut. 3. तुरीयं चतुरात्मानमन्विष्य

5. पुरतो ऽस्मात् सर्वस्मात्
सुविभातमन्विष्य

6. नृसिंहानुष्टुभान्विष्य

7. इममात्मानमन्विष्य

— परमं सिंहमन्विष्य

— सर्वात्मकमात्मानमन्विच्छेत्

— परमं ब्रह्मान्विच्छेत्

— अकारेण परमं ब्रह्मान्विष्य
मकारेण मनआद्यवितारं

.. अन्विच्छेत्

Jābāla. 6. आत्मानमन्विच्छेत्

Mukti. 2. 63. अन्वेष्टव्यं प्रयत्ने... ज्यो-
तिरान्तरम्

Gîtâ. 2. 49. बुद्धौ शरणमन्विच्छ

अन्वीक्ष

Chhâ. 8. 4. 4. तौ हान्वीक्ष्य प्रजापतिरुवाच

अन्वेपणा

Chhâ 4. 1. 7. यत्रारे ब्राह्मणस्यान्वेपणा
तदेनमृच्छेति

अन्वेपिन्

Amrita. 2. ब्रह्मलोकपदान्वेषी

अप्

Ant. 1. 2. अम्मो मरीचीर्मरमापः

— या अधस्तात्ता आपः

3. अद्भ्य एव पुनर्षं समुद्भूय

4. शिश्राद्रेतो रेतस आपः

2. 4. आपो रेतो भूत्वा शिश्रं प्रा-
विशन्

3. 2. सो ऽपो ऽभ्यतपत्

5. 3. पृथिवी वायुराकाश आपो
ज्योतीर्वापि

Kaush. 1. 7. आपो वै खल मे

1. 4. 2. अप्ठु तेजः
10. अप्ठु पुरुषस्तमेवाहमुपासे
1. 1. 2. पृथिव्या आपो रसो ज्वापो-
पथयो रसः
1. 8. 4. अन्नस्य का गतिरित्याप इति
5. अपां का गतिः
2. 4. 1. सर्वास्वप्सु पञ्चविधं सामो-
पासीत
- 2 न हाप्सु प्रैत्यप्सुमान् भव-
ति य एतदेवं विद्वान् सर्वा-
स्वप्सु पञ्चविधं सामोपास्ते
3. 1. 2. ता अमृता आपः 3. 2. 1;
3. 3. 1; 3. 4. 1; 3.
5. 1.
3. 11. 6. यद्यप्यस्मा इमामग्निः परि-
गृहीतां धनस्य पूर्णा दद्यात्
4. 3. 2. यदाप उच्छ्रुप्यन्ति वायुमे-
वापियन्ति
4. 12. 1. आपो दिशो नक्षत्राणि
चन्द्रमाः
4. 14. 3. यथा पुष्करपलाश आपो
न श्लिप्यन्ते
5. 2. 2. किं मे वासो भविष्यतीत्याप
इति होतुः
— पुरस्ताद्योपरिष्ठाद्याग्निः प-
रिदर्शति
5. 3. 3. पञ्चम्यामाहुतावापः पुरुष-
वन्नसो भवन्ति 5. 9. 1.
5. 16. 1. अप एव भगवो राजन्
6. 2. 3. तदपो जसृजत . . तेजस एव
तदध्यापो जायन्ते
4. ता आप ऐक्षन्त बह्वः स्याम
— अद्भ्य एव तदध्यक्षाद्यं जा-
यते
6. 4. 1. यच्छुक्लं तदपाम् 2, 3, 4.
6. यदु शुक्लं . . तदपां रूपम्
6. 5. 2. आपः पीताखेधा विधीयन्ते
6. 6. 3. अपां सोम्य पीयमानानाम्

- Chhâ. 6. 7. 1. काममपः पिब
6. 8. 3. आप एव तदशितं नयन्ते . .
एवं तदप आचक्षते ज्ञानाया
  4. अन्नेन शुद्धेनापो मूलमन्वि-
च्छाग्निः शुद्धेन &c.
  6. क मूलं स्यादन्यत्राद्भ्यो
ज्ज्ञिः सोम्य शुद्धेन &c.
  7. 2. 1. अपश्च तेजश्च 7. 7. 1.
  7. 4. 2. समकल्पतामापश्च तेजश्च
  7. 6. 1. ध्यायन्तीवापः
  7. 10. 1. आपो वा अत्राद्भ्यस्यः
— आप एवेमा मुर्त्ता अप
उपास्व
  2. यो ज्वाो ब्रह्मेत्युपास्ते . . या-
वदपां गतम्
— अस्ति भगवो ज्वाो भूय इ-
त्यज्वाो वाव भूयो ज्वाति
  7. 11. 1. तेजो वा अज्वाो भूयः
— तेज एव . . अपः सृजते
  7. 26. 1. आत्मत आपः
  8. 7. 4. यो ज्यं भगवो ज्वा परि-
ख्यायते
- Bṛh. 1. 2. 1. तस्यार्चत आपो ज्वायन्त
2. आपो वा अर्कस्तद्यदपां शर
आसीत्
  3. स एषो ज्वा प्रतिष्ठितः
  1. 5. 13. प्राणस्यापः शरीरम्
— यावानेव प्राणस्तावन्य
आपः
  20. अद्भ्यश्चैवं चन्द्रमसश्च
  2. 1. 8. अप्ठु पुरुष एतं . . ब्रह्मोपासे
  2. 2. 2. या अक्षन्नापस्ताभिः पर्जन्यः
  2. 4. 11. सर्वासामपां समुद्र एकायनं
4. 5. 12.
  2. 5. 2. इमा आपः सर्वेषां भूतानां
मध्वासामपां सर्वाणि भू-
तानि मधु
— अप्ठु . . अमृतमयः पुरुषः

- Bṛih. 3. 2. 10. अग्निर्वै मृत्युः सोऽपामन्नम्
13. अप्सु लोहितञ्च रेतश्च नि-
धीयते
3. 6. 1. यदिदं सर्वमप्स्वोतञ्च प्रो-
तञ्च कस्मिन्नु खल्वाप
ओताश्च प्रोताश्च
8 7. 4. योऽप्सु तिष्ठन्नञ्जोऽन्तरोय-
मापो न विदुर्यस्यापः शरीरं
योऽपोऽन्तरो यमयति
3. 9. 16. आप एव यस्यायतनम्
—य एवायमप्सु पुरुषः स एषः
22. वरुणः कस्मिन्प्रतिष्ठित इत्य-
प्स्विति कस्मिन्वापः
5. 5. 1. आप एवेदमग्र आसुस्ता
आपः सत्यमसृजन्त
6. 1. 14. आपो वास इति
6. 2. 2. आपः पुरुषवाचो भृत्वा
समुत्थाय वदन्ति
6. 4. 1. पृथिव्या आपोऽपामोषधयः
5. वदोषधीरप्यसरद्यदपः
23. सोऽप्यन्तीमद्भिरभ्युक्षति
Isā. 4. तस्मिन्नपो मातरिश्वा दधाति
Tait. 1. 3. 2. आपः सन्धिः
1. 4. 3. यथापः प्रवता यन्ति
1. 7. 1. आप ओषधयो वनस्पतयः
2. 1. 1. अग्नेरापोऽज्यः पृथिवी
3. 8. 1. आपो वा अन्नं . . अप्सु ज्यो-
तिः प्रतिष्ठितं ज्योतिष्यापः
Kātha. 4. 6. अज्यः पूर्वमजायत
6. 5. यथाप्सु परीव ददृशे
Śwet. 1. 15. आपः स्रोतःसु Brahma. 3.
2. 17. यो देवो अग्नौ यो अप्सु
4. 2. तदापस्तत्प्रजापतिः
Maitri. 6. 5. अन्नमापश्चन्द्रमा इत्याप्या-
यनवत्येषा
7. अथापो व्यायनात्
9. अग्निः पुरस्तात्परिदधाति

- Maitri. 6. 9. अग्निर्भूय एवोपरिष्ठात्प-
रिदधाति
31. अपां यः शिबतमो रसः
34. अपामापः . . न लक्षयेत्
35. आपो ज्योती रसोऽमृतम्
Śiras. 6; Prānāg. 1;
Mahānār. 15. 2, 3.
7. 11. अप्सु प्रक्षेपको लवणस्येव
Muṇḍ. 2. 1. 3. खं वायुज्योतिरापः पृथि-
वी Prāśna. 6. 4; Kai-
valya. 15 (आपश्च); Nār.
1.
Mahānār. 1. 7. तदापः स प्रजापतिः
9. स आपः प्रदुषे उभे इमे
12. अज्यः सम्भूतो हिरण्यगर्भः
4. 13. सुमित्रिया न आपः
5. 1. नमो वारुण्यै नमोऽज्यः
—यदपां कूरं यदमेध्यम्
8. इमास्तदापो वरुणः पुनातु
11. वरुणोऽपामघमर्षणः
13. 1. तद्भक्ष तदाप आपः
14. 1. आपो वा इदं सर्वम् &c.
—भूर्भुवः सुवराप ओम्
2. आपः पुनन्तु पृथिवीम्
Prānāg. 1.
—सर्वं पुनन्तु मामापः
Prānāg. 1.
Prāśna. 2. 2. वायुरगिरापः पृथिवी
4. 8. आपश्चापोमात्रा च
Kaivalya. 23. न भूमिरापो न च वह्निरस्ति
Nṛip. 1. 1. आपो ह वा इदमासन्
Śiras. 1. आपो जहं तेजो जहम्
2. यो वै रुद्रः . . याथापः
6. यो अग्नौ रुद्रो यो अप्सवन्तः
—यो रुद्रो अग्नौ यो रुद्रो अ-
प्सवन्तः
—यो रुद्रो अप्सु यो रुद्र ओ
वधीषु

- Siras. 6. उच्छ्वसिते तमो भवति तम-
स आपः
— अपस्वङ्कुल्या मथिते मथितं
(भवति)
- Garbha. 1. पृथिव्यापस्तेजो वायुराका-
शम्
— का पृथिवी का आपः
— यद्भवं ता आपः
— आपः पिण्डीकरणे
- Mahā. 1. नापो नाग्नीषोमी
- Prāṇāg. 3. ता इमाः प्रतता आपः
1. आपो ऽमृतमसि
2. सज्ये पाणावपो गृहीत्वा
— तमद्भिः प्रतिषिञ्चामि
- Nilā. 19. येषामप्सु सदस्कृतम्
- Nyāsa. 4. अद्भिः पूताभिराचरेत्
Kathāśru. 4.
— ज्योतिष आपो ऽग्नः पृ-
थिवी
- Kathāśru. 3. मृन्मयान्यप्सु जुहुयात्
— भूः स्वाहेत्यप्सु जुहुयात्
— अपां प्रवेशमग्निप्रवेशम्
- Aruṇeya. 2. भूमावप्सु वा विसृजेत्
- Āsrama. 2. उद्धृतपरिपूताभिराद्भिः
- Jābāla. 4. यद्यग्निं न विन्देदप्सु जुहु-
यात्
— आपो वै सर्वा देवताः
5. अपां प्रवेशे वा अग्निप्रवे-
शे वा
6. भूः स्वाहेत्यप्सु परित्यज्य
5. आपो वा अग्न आसन्
- Gopī. 2. 23. न चैनं क्लेदयन्त्यापः
- Gitā. 70. समुद्रमापः प्रविशन्ति य-
द्भुत्
7. 4. भूमिरापो जलो वायुः
8. रसो ऽहमप्सु कौन्तेय

अपकृष्

Brahma.

1. एकेन तन्तुना जालं किञ्चि-
पति तेनापकर्षति

अपक्कषाय

Nrisut.

6. तस्मादपक्कषाय इममेव
.. नृसिंहानुष्टुभैव जानीयात्

अपक्षि

Kaush.

2. 9. मास्माकं प्राणेन प्रजया
पशुभिरपक्षेष्टा यो ऽस्मान्
हेष्टि.. तस्य.. पशुभिरप-
क्षीयस्व

Brih.

1. 5. 14. आ च पुर्यते ऽपचक्षीयते 15.
6. 2. 16. आप्यायस्वापक्षीयस्वेति

अपक्षीयमाणपक्ष

Brih.

6. 2. 16. रात्रेरपक्षीयमाणपक्षमपक्षी-
यमाणपक्षात् &c.

अपगम्

Mahānār

5. 1. यदपां क्रूरं यदमेध्यं..
तदपगच्छतात्

अपचिति

Chhā.

1. 1. 9. एतस्यैवाक्षरस्यापचित्यै

Brih.

1. 5. 14. एतस्या एव देवताया अप-
चित्यै

अपजि

Brih.

1. 2. 7. अप पुनर्मृत्युं जयति 1. 5.
2; 3. 2. 10; 3. 3. 2.

1. 5. 2. तदहः पुनर्मृत्युमपजयति

अपद्

Brih.

5. 14. 7. अपदसि न हि पश्यसे

अपद्

Kaush.

1. 4. ते ऽस्मादपद्रवन्ति
5. तावस्मादपद्रवतः

अपध्वंस्

Parama. 2. एतद्वपुरपध्वस्तम्

अपध्वान्त

Chhā. 2. 22. 1. अपध्वान्तं वरुणस्य

अपनिन्दु

Chhā. 4. 14. 2. को नु मानुशिष्याद्भो इति
हापेव निन्दुते

अपनुद्

Mahānār. 20. 2. अप मृधो नुदस्व

22. 1. दानेनारातीरपानुदन्त

— धर्मेण पापमपनुदन्ति

23. 1. यज्ञेनासुरानपानुदन्त

Gītā. 2. 8. ममापनुद्याद्यच्छोकम्

अपमान

Tejo. 14. तथा मानापमानयोः
Gītā. 6. 7; 12. 18.

Parama. 2. न मानापमानं च

Gītā. 14. 25. मानापमानयोस्तुल्यः

अपमृत्यु

Nrip. 2. 4. मृत्युमपमृत्युं च मारयति

अपर

Kaush. 1. 5. इयैतनौधसे चापरौ पादौ
— श्रीधिरा चापरौ

Chhā. 8. 9. 3. अपराणि द्वात्रिंशत् वर्षाणि
(bis); 8. 10. 4 (bis).

8. 11. 3. अपराणि पञ्च वर्षाणि (bis).

Bṛih. 1. 1. 2. तस्यापरे समुद्रे योनिः

3. 8. 5. अपरस्मै धारयस्वेति

4. 3. 18. पूर्वं चापरं च

Kaṭha. 1. 6. प्रतिपश्य तथापरे

Śwet. 3. 9. यस्मात्परं नापरमस्ति कि-
ञ्चित् Mahānār. 10. 4.

5. 12. संयोगहेतुरपरो ऽपि दृष्टः

Maitri. 3. 2. अस्ति खल्वन्यो ऽपरो भूता-
त्माख्यः

4. 3. स्तंभशाखेवापराणि

6. 5. एतद्वै सत्यकाम परं चापरं
च ब्रह्म Prasna. 5. 2.

10. अथापरं वेदितव्यम्

Mund. 1. 1. 4. द्वे विद्ये वेदितव्ये . . परा
चैवापरा च

5. तत्रापरा ऋग्वेदो यजुर्वेदः
सामवेदः &c.

Gauḍa. 1. 9. क्रीडार्थमिति चापरे

12. नात्मानं नापरांश्चैव

26. प्रणवो ह्यपरं ब्रह्म

2. 13. विकरोत्यपरान् भावान्

26. षड्विंश इति चापरे

— अनन्त इति चापरे

27. परापरमथापरे

4. 3. अभूतस्यापरे धीराः

Chāl. 14. सप्ताविंशमथापरे

Sras. 3. परमपरं परायणं च त्वम्

4. यस्मात्परमपरं परायणं च

5. परमपरं परायणं चेति

Brahma. 1. यत्परं नापरं त्यजति

Nāda. 9. विद्युन्माली तथापरा

Mukti. 1. 16. भक्तियोगेन चापरे

Gītā. 2. 22. नवानि गृह्णाति नरो
ऽपराणि

4. 4. अपरं भवतो जन्म

25. दैवमेवापरे यज्ञम्

— ब्रह्माग्नावपरे यज्ञम्

27. प्राणकर्माणि चापरे

28. योगयज्ञास्तथापरे

29. प्राणे ऽपानं तथापरे

30. अपरे नियताहाराः

6. 22. यं लब्धा चापरं लाभम्

7. 5. अपरेयमितस्त्वन्याम्

13. 24. कर्मयोगेन चापरे

- Gītā. 16. 14. हनिष्ये चापरानपि
18. 3. न त्याज्यमिति चापरे

अपरपक्ष

- Kaush. 1. 2. तानपरपक्षेण प्रजनयति
(or उपक्षे न)

- Chhā. 5. 10. 3. रात्रेरपरपक्षमपरपक्षाद्यान्
षड् दक्षिणैति मासांस्तान्

- Bṛih. 3. 1. 5. पूर्वपक्षापरपक्षाभ्यां (bis)
— पूर्वपक्षापरपक्षयोः

अपरप्रयोड्य

- Maitri. 7. 2. अपरप्रयोज्यः स्वतन्त्रः

अपरस्पर

- Gītā. 16. 8. अपरस्परसम्भृतम्

अपराजयिष्णु

- Kaush. 4. 7. एतेमेवमुपास्ते जिष्णुर्ह वा
अपराजयिष्णुः.. भवति

अपराजित

- Kaush. 1. 3. अपराजितमायतनम् 5.
4. 7. इन्द्रो वैकुण्डो अपराजिता
सेना Bṛih. 2. 1. 6.

- Chhā. 8. 5. 3. अपराजिता पूर्व्वद्वयः

- Gītā. 1. 17. सात्यकिश्चापराजितः

अपराजिष्णु

- Bṛih. 2. 1. 6. जिष्णुर्हापराजिष्णुर्भवति

अपराध्

- Bṛih. 6. 2. 8. नस्त्वं गौतम मापराधाः

अपराह्

- Chhā. 2. 9. 6. प्रागपराह्णात्स प्रतिहारः
7. प्रागस्तमयात्स उपद्रवः
2. 14. 1. अपराह्ः प्रतिहारः

अपरिग्वेद

- Gauḍa. 3. 41. मनसो निमहस्तद्भवेदपरि-
खेदतः

अपरिग्रह

- Tejo. 3. निराशीरपरिग्रहः Gītā. 6.
10.

- Aruṇeya. 4. ब्रह्मचर्यमहिंसां चापरिग्रहं च
Jābāla. 5. मुण्डो अपरिग्रहः शुचिः

अपरिच्छिन्न

- Maitri. 7. 2. अपरिमितो अपरिच्छिन्नः

अपरिज्ञान

4. 19. अशक्तिरपरिज्ञानम्
21. पूर्वापरापरिज्ञानम्

अपरित्यागिन्

- Āśrama. 1. आप्रायणाद्गुरोरपरित्यागी

अपरिमित

- Maitri. 4. 4. अक्षय्यमपरिमितं.. सुखम्
6. 30.

6. 17. अपरिमितो ऽजो ऽतर्क्यः
37. अपरिमितं तेजः 7. 11.

7. 2. अनाद्यन्तो अपरिमितः
Sarvop. 4. अपरिमितानन्दसमुद्रः

अपरिमितधा

- Maitri. 5. 2. अपरिमितधा वोद्धतः
6. 26. अपरिमितधा चात्मानं
विभज्य

अपरिमेय

- Gītā. 16. 11. चिन्तामपरिमेयां च

अपरिहार्य

- Gītā. 2. 27. तस्मादपरिहार्ये ऽर्थे

अपरोक्षात्

- Bṛih. 3. 4. 1. यत्साक्षादपरोक्षाद्ब्रह्म 2;
3. 5. 1.

अपरोक्षात्मन्

- Vāsu. 3. अपरोक्षात्मसिद्धये

अपर्यन्त

Brih. 6. 2. 7. बहोरनन्तस्यापर्यन्तस्य

अपर्याप्त

Gîtâ. 1. 10. अपर्याप्तं तदस्माकं बलम्

अपलायन

Gîtâ. 18. 43. युद्धे चाप्यपलायनम्

अपालित

Châl. 11. vide पलित

अपवर्ग

Maitri. 6. 30. सर्गस्वर्गपवर्गहेतुः

अपवाद

Gauda. 3. 25. संभूतेरपवादाच्च

अपश्यन्त

Chhâ. 5. 1. 9. यथान्धा अपश्यन्तः

Brih. 6. 1. 9.

Brih. 4. 1. 4. अपश्यतो हि किं स्यात्

Nrisut. 9. तदेतदात्मानमोमित्यपश्य-
न्तः पश्यत

अपसरण

Maitri. 1. 4. स्थानादपसरणं सुराणाम्

अपसृ

Maitri. 6. 14. कालस्तस्यातिदूरमपसरति

अपहततमस्क

Chhâ. 7. 11. 2. तेजस्वतो लोकान्.. अपह-
ततमस्कान्

अपहतपाप्मन्

Chhâ. 1. 2. 9. वैवैतेन दुरभि न दुर्गेन्धि वि-
जानात्यपहतपाप्मा शेषः

8. 1. 5. एष आत्मापहतपाप्मा

Maitri. 7. 7.

8. 4. 1. अपहतपाप्मा शेष ब्रह्मलोकः

8. 7. 1. य आत्मापहतपाप्मा 3.

Brih. 4. 3. 21. अपहतपाप्माभयं रूपम्

Maitri. 2. 3. अपहतपाप्मानस्तिग्मतेजसः

4. 4. यस्तपसापहतपाप्मा

6. 1. यः कश्चिद्विद्वानपहतपाप्मा

अपहति

Chhâ. 8. 12. 1. न वै सशरीरस्य सतः प्रि-
याप्रिययोरपहतिरस्ति

अपहन्

Kaush. 4. 20. सर्वान् पाप्मानो ऽपहत्य

Kena. 34. अपहत्य पाप्मानम्

Chhâ. 1. 3. 1. उद्यस्तमोभयमपहन्ति

2. 24. 6. अपजहि परिघम् 10.

15. अपहत परिघम्

4. 11. 2. अपहते पापकृत्याम् 4. 12. 2;

4. 13. 2.

Brih. 1. 3. 10. पाप्मानं मृत्युमपहत्य 11.

Mahânâr. 2. 8. उद्दीप्त्स्व जातवेदो ऽपन्ननि-
र्कतिं मम

अपहन्तृ

Chhâ. 1. 3. 1. अपहन्ता ह वै भयस्य तमसो
भवति य एवं वेद.

अपहानि

Swet. 1. 11. ज्ञात्वा देवं सर्वपाशापहानिः

अपह

Chhâ. 6. 16. 1. अपहार्षीस्तेयमकार्षात्

Brih. 3. 9. 26. परिमोषिणो ऽप्यीन्यपजहुः

अपहतचेतस्

Gîtâ. 2. 44. तयापहतचेतसाम्

अपहतज्ञान

Gîtâ. 7. 15. माययापहतज्ञानाः

अपन्ह

Chhâ. 7. 15. 4. अतिवाद्यस्मीति ब्रूयाम्ना-
पह्वीत

अपाणिपाद

- Swet. 3. 19. अपाणिपादो जवनो ग्रहीता
 Muṇḍ. 1. 1. 6. अचक्षुःश्रोत्रं तदपाणिपादम्
 Kaivalya. 21. अपाणिपादो ऽहमचिन्त्यश-
 क्तिः
 Brahma. 2. अमनस्कमश्रोत्रमपाणिपादम्

अपात्र

- Gītā. 17. 22. अपात्रेभ्यश्च दीयते

अपादा

- Bṛih. 4. 3. 9. अस्य लोकस्य सर्वावतो
 मात्रामपादाय
 6. 2. 7. अस्ति हिरण्यस्यापात्तम्

अपान

- Chhā. 1. 3. 3. यदपानिति सोऽपानः
 — अप्राणन्नपानन्वाचमभि-
 व्याहरति (similarly in 4, 5).
 Bṛih. 7. 5. 23. प्राण्यश्चैवापान्याच्च
 3. 4. 1. योऽपानेनापानिति स त
 आत्मा सर्वान्तरः
 6. 4. 10. अभिप्राण्य आपान्यात्
 11. अपान्याभिप्राण्यात्

अपान

- Ait. 1. 4. नाभ्या अपानोऽपानान्मृत्युः
 2. 4. मृत्युरपानो भूत्वा नाभिं
 प्राविशत्
 3. 10. तदपानेनाजिघृक्षत्
 11. यद्यपानेनाभ्यपानितं . . को
 ऽहमिति
 Chhā. 1. 3. 3. यदपानिति सोऽपानः
 — यः प्राणापानयोः संधिः स
 व्यानः
 3. 13. 3. प्रत्यङ्मुखिः सोऽपानः
 5. 21. 1. तां जुहुयादपानाय स्वाहेत्य-
 पानस्तृप्यति
 2. अपाने तृप्यति वाक्तृप्यति

- Bṛih. 1. 5. 3. प्राणोऽपानो व्यान उदानः
 समानः Tait. 1. 7. 1.
 3. 1. 10. अपानो याज्या
 3. 2. 2. सोऽपानेनातिग्रहेण गृहीतो
 ऽपानेन हि गन्धान् जिघ्रति
 3. 4. 1. योऽपानेनापानिति स त आ-
 त्मा सर्वान्तरः
 3. 9. 26. कस्मिन्नु प्राणः . . अपान
 इति कस्मिन्नुपानः
 5. 14. 3. प्राणोऽपानो व्यान इत्यष्टाव-
 क्षराणि
 Tait. 1. 5. 3. भुव इत्यपान.
 2. 2. 1. अपान उत्तरः पक्षः
 Katha. 5. 3. अपानं प्रत्यगस्यति
 5. न प्राणेन नापानेन मर्त्यो
 जीवति कश्चन
 Maitri. 2. 6. प्राणोऽपानः समान उदानो
 व्यानः
 — योऽयमवाङ् संक्रामत्येष
 बाव सोऽपानः
 — योऽयं स्थविष्ठो धातुरन्न-
 स्यापाने प्रापयति
 6. 5. प्राणोऽपानो व्याना इति
 प्राणवत्येषा
 9. प्राणाय स्वाहापानाय स्वाहा
 33. प्राणोऽपानो व्यानः समान
 उदानः
 Mahānār. 15. 8. अपाने निविष्टोऽमृतं जुहो-
 मि 9.
 16. 1. अपाने निविद्यामृतं हुतमपा-
 नमन्नेनाप्यायस्व
 Prasna. 3. 5. पायूपस्थेऽपानम्
 8. सैषा पुरुषस्यापानमवष्टभ्य
 4. 3. गार्हपत्यो ह वा एषोऽपानः
 Garbha. 1. अपानमुत्सर्गे
 Prāṇāg. 1. अनामिकया अपाने
 4. अपानः प्रतिप्रस्थाता
 Amṛita. 34. अपानस्तु पुनर्गुदे
 36. अपानस्तस्य मध्ये तु

- Nyâsa. 4. वृषणापानयोर्मध्ये
 Kāṭhaśru. 1. प्राणापानव्यानोदानसमानान्
 Mukti. 2. 51. अपाने ऽस्तंगते
 52. यावन्नापान उद्गतः
 Gītā. 4. 29. अपाने जुहति प्राणं प्राणे
 ऽपानं तथापरे
 — प्राणापानगती रुद्धा

अपाप

- Mahānār. 5. 3. सोहमपापो विरजो नि-
 मुक्तः

अपापविद्ध

- Isā. 8. शुद्धमपापविद्धम्

अपार

- Bṛih. 2. 4. 12. अनन्तमपारं विज्ञानघन
 एव
 Maitri. 6. 21. तीर्त्वा पारमपारेण पञ्चा-
 युञ्जीत
 Mahānār. 1. 1. अम्भस्यपारे

अपावृ

- Chhā. 2. 24. 4. लोकद्वारमपावार्णु
 8, 12, 13.
 Bṛih. 5. 15. 1. तत्त्वं पूषन्नपावृणु Isā. 15;
 Maitri. 6. 35.
 Gītā. 2. 32. स्वर्गद्वारमपावृतम्

अपिग्रह

- Chhā 3. 13. 8. कर्णावपिगृह्य

अपितृ

- Bṛih. 4. 3. 22. पिता ऽपिता भवति

अपिधा

- Bṛih. 5. 9. 1. यमेतत्कर्णावपिधाय शृणो-
 ति Maitri. 2. 6.
 5. 15. 1. हिरण्मयेन पात्रेण सत्य-
 स्यापिहितं सुखम् Isā. 15;
 Maitri. 6. 35.

- Tait. 1. 4. 1. ब्रह्मणः कोशो ऽसि मेधया-
 पिहितः

- Maitri. 6. 8. अग्निरिवाग्निनापिहितः

- Amṛita. 19. नासिकापुटमङ्गुल्यापिधाय

अपिधान

- Chhā. 8. 3. 1. तेषां सत्यानां सतामनृतम-
 पिधानम्

- Prānāg. 2. अथापिधानमसि

अपिपास

- Chhā. 3. 17. 6. अपिपास एव स बभूव
 8. 1. 5. विजिघत्सो ऽपिपासः
 8. 7. 1, 3.

- Maitri. 7. 7. अविजिघत्सो ऽपिपासः

अपिपासत्व

- Nṛisut. 7. अनशनायत्वादपिपासत्वात्

अपी

- Kaush. 3. 3. तदेनं वाक् सर्वैर्नामभिः
 सहाप्येति (similarly 6
 times more) 4. 20.

- Chhā. 4. 3. 1. यदा वा अग्निरुद्वायति वा-
 युमेवाप्येति (similarly
 thrice more)

2. यदाप उच्छुष्यन्ति वायुमे-
 वापियन्ति

3. प्राणमेव वागप्येति

6. 8. 1. स्वमपीतो भवति

6. 10. 1. समुद्रात्समुद्रमेवापियन्ति

8. 11. 1. विनाशमेवापीतो भवति 2.

- Bṛih. 3. 2. 13. अग्निं वागप्येति

4. 1. 2. देवो भूत्वा देवानप्येति 3-7.

4. 4. 6. ब्रह्मैव सन् ब्रह्माप्येति
 Nṛisut. 5 (ter).

8. तेन धीरा अपियन्ति . .

- स्वर्गम्

14. इतरे दुःखमेवापियन्ति
 Śwet. 3. 10.

Tait. 2. 2. 1. अथैनदपियन्त्यन्ततः

Maitri. 6. 11 (एतद्)

2. 8. 1. ये कर्मणा देवानपियन्ति

Mund. 1. 2. 7. जरामृत्युं ते पुनरेवापिय-
न्ति

2. 1. 1. प्रजायन्ते तत्र चैवापियन्ति

Nrip. 2. 4. यमप्येति सुवनं साम्पराये

Nār. 4. सर्वमायुरप्येति

अपीति

Māṇḍū. 11. मितेरपीतेर्वा Nrisut. 2.

— अपीतिश्च भवति य एवं वेद

Nrisut. 2.

अपुंस

Siras. 1. पुमानपुमान् स्त्रियश्चाहम्

अपुत्र, ०त्रिन्

Bṛih. 6. 3. 12. एतं नापुत्राय . . द्रूयात्

Swet. 6. 22. नापुत्रायाशिष्याय वा पुनः
(दातव्यं)

Maitri. 6. 29. एतद्ब्रह्मतमं नापुत्राय नाशि-
ष्याय . . कीर्त्तयेत्

Kāthāśru. 1. यद्यपुत्रो भवति

Rāmāp. 83. अपुत्रिणां पुत्रदं च

अपुनरावर्त्तन

Nyāsa. 3. सन्न्यस्याभिमुपुनरावर्त्तनम्

अपुनरावृत्ति

Gītā. 5. 17. गच्छन्त्यपुनरावृत्तिम्

अपुष्प

Prāṇāg. 1. अपुष्पा याश्च पुष्पिणीः

अपूप

Chhā. 3. 1. 1. अन्तरिक्षमपूपः

अपूर्व

Bṛih. 2. 5. 19. अपूर्वमनपरमनन्तरमबाह्यम्

Gauḍa. 1. 26. अपूर्वो ऽनन्तरो ऽबाह्यः

Gauḍa. 2. 8. अपूर्वं स्थानिधर्मो हि

अपृथक्

Gauḍa. 2. 34. न पृथङ्नापृथक्किञ्चित्
(MSS. न पृथक्त्वात्पृ०)

Parama. 3. न पृथक्नापृथक्

अपृथग्धर्मिन्

Maitri. 6. 22. तत्र ते ऽपृथग्धर्मिणो ऽपृथ-
ग्विवेक्याः

अपृथग्भाव

Gauḍa. 2. 30. एतैरेषो ऽपृथग्भावैः

अपृथग्विवेक्य

Maitri. 6. 22. तत्र ते ऽपृथग्धर्मिणो ऽपृथ-
ग्विवेक्याः

अपे

Chhā. 6. 4. 1. अपागादग्नेरभित्वम्

2. अपागादादित्यादादित्य-
त्वम्

3. अपागाच्चन्द्राच्चन्द्रत्वम्

4. अपागाद्विशुतो विशुत्त्वम्

अपेक्ष

Nrip. 1. 4. यदि दातुमपेक्षते पुत्राय शु-
भ्रुषवे दास्यति

7. य इह स्थातुमपेक्षते

अपेक्षा

Gauḍa. 4. 18. यस्य सिद्धिरपेक्षया

अपैशुन

Gītā. 16. 2. त्यागः शान्तिरपैशुनम्

अपोह

Chhā. 5. 24. 1. यथाङ्गारानपोह्य भस्मनि
जुह्यात्तादृक् तत्स्यात्

अपोहन

Gītā. 15. 15. मत्तः स्मृतिर्ज्ञानमपोहनं च

अपौर्णमास

Mund. 1. 2. 3. यस्याग्निहोत्रं . . अपौर्णमा-
सम्

अपौल्कस

Bṛih. 4. 3. 22. पौल्कसोऽपौल्कसः

अप्तेर्याम

Nrip. 5. 8. सोऽप्तेर्यामेण यजते

अप्यय

Kaṭha. 6. 11. योयो हि प्रभवाप्ययौ

Māṇḍu. 6. प्रभवाप्ययौ हि भूतानाम्
Nrip. 4. 1; Nrisut. 1;
Rāmōt. 3.

अप्रकाश

Gītā. 14. 13. अप्रकाशोऽप्रवृत्तिश्च

अप्रच्युत

Gauḍa. 2. 38. तत्त्वादप्रच्युतो भवेत्

अप्रजायमान

Bṛih. 6. 1. 12. यथा कृत्वा अप्रजायमाना
रेतसा

अप्रज्ञ

Māṇḍu. 7. न प्रज्ञं नाप्रज्ञम् Nrip. 4.
1; Nrisut. 1; Rāmōt. 3.

अप्रतिगृह्य

Bṛih. 4. 1. 3. अप्रतिगृह्यस्य प्रतिगृह्णाति

अप्रतिमप्रभाव

Gītā. 11. 43. लोकत्रयेऽप्यप्रतिमप्रभाव

अप्रतिरूप

Kaush. 4. 11. प्रतिरूपो हैवास्य प्रजाया-
माजायते नाप्रतिरूपः

Bṛih. 1. 3. 2. यदेवेदमप्रतिरूपं वदति
(similarly in 3—6.)
2. 1. 8. प्रतिरूपं हैवैनमुपगच्छति
नाप्रतिरूपम्

अप्रतिष्ठ

Gītā. 6. 38. अप्रतिष्ठो महाबाहो
16. 8. असत्यमप्रतिष्ठम्

अप्रतिष्ठित

Chhā. 1. 8. 6. अप्रतिष्ठितं वै किल ते
दाल्भ्य साभ

अप्रतीकार

Gītā. 1. 46. यदि मामप्रतीकारम्

अप्रदाय

Gītā. 3. 12. तैर्दत्तानप्रदायैभ्यो यो भुङ्क्ते

अप्रदाह

Mahānār. 15. 9. शिवोऽमात्रिंशदप्रदाहाय
(five times).

अप्रबुद्ध

Maitri. 2. 6. ता अश्मेवाप्रबुद्धा अप्राणाः
Tejo. 11. अचिन्त्यमप्रबुद्धं च

अप्रमत्त

Chhā. 1. 3. 12. कामं ध्यायन्नप्रमत्तः
2. 22. 2. एतानि मनसा ध्यायन्नप्रम-
त्तः स्तुवीत

Kaṭha. 6. 11. अप्रमत्तस्तदा भवति

Swet. 2. 9. मनो धारयेताप्रमत्तः

Mund. 2. 2. 4. अप्रमत्तेन वेदव्यम्
Dhyāna. 19.

Mukti. 1. 52. यमेवैष त्रिधाः श्रुतमप्रम-
त्तम्

अप्रमाण

Sarvop. 4. प्रमाणाप्रमाणसाधारणा

अप्रमेय

Bṛih. 4. 4. 20. एकधैवानुदृष्टव्यमेतदप्रमेयम्

Maitri. 5. 1. अचिन्त्यायाप्रमेयाय

7. 1. अप्रमेयो ज्ञाद्यन्तः

Rachmah. 9. अप्रमेयमनाद्यं च

- Gītā. 2. 18. अनाशिनो ऽप्रमेयस्य
11. 17. दीपानलार्कश्रुतिमप्रमेयम्
42. तत्क्षामये त्वामहमप्रमेयम्

अप्रयत्न

- Jābāla. 6. अनिकेतवास्यप्रयत्नः
अप्रवर्त्तिन्
Chhā. 3. 12. 9. तदेतत्पूर्णमप्रवर्त्ति
— पूर्णमप्रवर्त्तिनीं श्रियं लभते
य एवं वेद
Bṛih. 2. 1. 5. पूर्णमप्रवर्त्तिति . . एतमुपासे

अप्रवृत्त

- Gauḍa. 4. 30. निवृत्तस्याप्रवृत्तस्य
1. अप्रवृत्ति
Kaush. 4. 8. पूर्णमप्रवृत्ति ब्रह्मेति वा
अहमेतमुपासे

2. अप्रवृत्ति

- Gītā. 14. 13. अपकाशो ऽप्रवृत्तिश्च

अप्रशान्त

- Swet. 6. 22. नाप्रशान्ताय दातव्यम्

अप्रसाह

- Chhā. 5. 2. 8. वाचंयमो ऽप्रसाहः

अप्रसिद्ध

- Gauḍa. 4. 17. अप्रसिद्धः कथं हेतुः

अप्रसिद्धत्व

- Gauḍa. 4. 38. उत्पादस्याप्रसिद्धत्वात्

अप्राण

- Bṛih. 3. 8. 8. अतेजस्कमप्राणम्
Maitri. 2. 4. अप्राणो निरात्मा 6. 28;
7. 4.
6. ता अदमेवाप्रवुद्धा अप्राणाः
6. 19. अप्राणादिह यस्मात् सम्भूतः
प्राणसंज्ञको जीवः

- Muṇḍ. 2. 1. 2. अप्राणो ह्यमनाः शुभ्रः
Nṛisut. 7. अशरीरो निरिन्द्रियो ऽप्रा-
णः (ter).

अप्राणत्

- Kaush. 2. 14. अप्राणच्छुष्कं . . शिष्ये
Chhā. 1. 3. 3. अप्राणन्ननपानन् 4, 5.
Bṛih. 4. 1. 3. अप्राणतो हि किं स्यात्

अप्राणयितव्य

- Nṛisut. 9. अप्राणयितव्यमनपानयित-
व्यम्

अप्राणाख्य

- Maitri. 6. 26. असावप्राणाख्यः प्राणसंस्प-
र्शनोज्ज्वलति

अप्राप्त

- Sarvop. 2. अप्राप्तशरीरसंयोगम्

अप्राप्य

- Chhā. 8. 9. 1. इन्द्रो ऽप्राप्यैव देवान्
8. 10. 1. सहाप्राप्यैव देवान् 8. 11. 1.
Tait. 2. 4. 1. यतो वाचो निवर्त्तन्ते अ-
प्राप्य 2. 9. 1; Brahma. 3.
Gītā. 6. 37. अप्राप्य योगसंसिद्धिम्
9. 3. अप्राप्य मां निवर्त्तन्ते
16. 20. मामप्राप्यैव कौन्तेय

अप्रिय

- Kaush. 1. 4. तस्य प्रिया ज्ञातयः सुकृत-
मुपयन्त्यप्रिया दुष्कृतम्
Bṛih. 1. 4. 10. एकस्मिन्नेव पशावादीय-
माने ऽप्रियं भवति
Tait. 3. 10. 4. पर्येणं श्रियन्ते द्विषन्तः स-
पत्नाः परि ये ऽप्रिया भ्रा-
तृव्याः

- Gītā. 5. 20. नोद्विजेत्प्राप्य चाप्रियम्

अप्रियवेत्तु

- Chhā. 8. 10. 2. अप्रियवेत्तेव भवति 4.

अप्रोच्य

Chhâ. 4. 10. 2. तस्मै हामोच्यैव प्रवासा-
च्चक्रे

अप्सरस्, अप्सरा

Kaush. 1. 3. अम्बाश्चांम्बायवीश्चाप्सरसः
4. तं पञ्चशतान्यप्सरसां प्र-
तियन्ति

Maitri. 6. 31. अप्सरसो भानवीयाश्च म-
रीचयः

Mahânâr. 16. 6. अप्सरास्तु च या मेधा

Nrip. 1. 2. यक्षगन्धर्वाप्सरोगणैः

अप्सुचारिन्

Maitri. 6. 26. अप्सुचारिणः . . सूत्रयन्त्रे-
णोद्धृत्य

अप्सुमन्त

Chhâ. 2. 4. 2. न हाप्सु प्रैत्यप्सुमान् भ-
वति

अफल

Prânâg. 1. याः फलिनीर्या अफलाः

अफलप्रेप्सु

Gîtâ. 18. 23. अफलप्रेप्सुना कर्म

अफलाकाक्षिन्

Gîtâ. 17. 11. अफलाकाक्षिभिः . . इज्यते
17. अफलाकाक्षिभिर्युक्तैः

अबल

Chhâ. 4. 4. 5. कृशानामबलानां चतुःशता
गा निराकृत्य

अबलिमन्

Chhâ. 8. 6. 4. अबलिमानं नीतो भवति

अबलीयंस

Brih. 1. 4. 14. अबलीयान् बलीयांसमाशं-
सते धर्मेण

अबल्य

Brih. 4. 4. 1. स यत्रायमात्माबल्यं न्येत्य

अबाह्य

Brih. 2. 5. 19. अनन्तरमबाह्यम् 3. 8. 8.
4. 5. 13. अनन्तरो ऽबाह्यः (bis);
Gaudâ. 1. 26.

अबाह्यस्वरूप

Nrisut. 9. अत एव शुद्धो ऽबाह्यस्व-
रूपः

अबिभ्रत्

Mahânâr. 2. 9. अबिभ्रदग्ने आगहि

अबुद्ध, अबुद्धि

Gaudâ. 3. 8. तथा भवत्यबुद्धानाम्
Gîtâ. 7. 24. मन्यन्ते मामबुद्धयः

अबुद्धिपूर्व

Maitri. 2. 5. अबुद्धिपूर्वमिहैवावर्त्तते
उंशेनेति सुप्तस्येवाबुद्धिपूर्व
विवोधः

अबुध्

Brih. 4. 4. 11. अबिद्वांसो ऽबुधो जनाः

अबोद्धव्य

Nrisut. 9. अमन्तव्यमबोद्धव्यम्

अबोद्ध

Chhâ. 7. 9. 1. अबोद्धाकर्त्ताविज्ञाता

अब्ज

Râmâp. 86. पृथिव्यब्जे स्वासनाधः प्र-
कल्प्य

92. गदारिशंखाब्जधरम्

अब्जकाण्ड

Krish. 25. अब्जकाण्डं जगद्बीजम्

अब्जा

- Katha. 5. 2. अब्जा गोजा कृतजाः
Mahânâr. 9. 3; 17. 8;
Nrip. 3. 1.

अब्धि

- Râmap. 43. ततस्ततार हनुमानब्धिम्

अब्रह्मन्

- Siras. 1. ब्रह्माब्रह्माहम्

अब्रह्मवादिन्

- Nrip. 2. 4. मुमुक्षवो अब्रह्मवादिन्श्च
(so Nârâyana and
Sankara; but they
give ब्रह्मवादिन्श्च as a
variant).

अब्रह्मविद्

- Muṇḍ. 3. 2. 9. नास्याब्रह्मविष्कुले भवति
Mândûkya. 10.

अब्राह्मण

- Chhâ. 4. 4. 5. नैतदब्राह्मणो विवक्तुमर्हति

अभक्त

- Gitâ. 18. 67. इदं ते नातपस्काय नाभ-
क्ताय कदाचन

अभद्र

- Nrisut. 6. भद्रमभद्रं . . बुबुधिरै

अभय

- Chhâ. 1. 4. 4. एतदक्षरमेतदमृतमभयं तत्
प्रविश्य देवा अभया अ-
भवन्
5. एतदेवाक्षरं स्वरममृतमभ-
यं प्रविशति
4. 15. 1. एतदमृतमभयमेतद्ब्रह्म
8. 3. 4; 8. 7. 4; 8. 8. 3;
8. 10. 1; 8. 11. 1; Maitri.

- Brib. 4. 2. 4. अभयं वै जनक प्राप्नो ऽसि
—अभयं त्वागच्छताद्यो नो
भगवन्नभयं वेदयसे

4. 3. 21. अपहृतपाप्माभयं रूपम्

4. 4. 25. एष महानज आत्मा . . अ-
भयो ब्रह्म

- अभयं वै ब्रह्माभयं हि वै
ब्रह्म भवति य एवं वेद

Nrisut. 8 (4 times).

- Tait. 2. 7. 1. यदा ह्येवैष एतस्मिन्नदृश्ये
. . अभयं प्रतिष्ठां विन्दते
—अथ सो ऽभयं गतो भवति

- Katha. 2. 11. अभयस्य पारम्
3. 2. अभयं तितीर्षतां पारम्

- Maitri. 6. 8. सर्वभूतेभ्यो ऽभयं दत्त्वा
23. शान्तमशब्दमभयम् 7. 3.
7. 9. इन्द्रस्याभयाय

- Mahânâr. 20. 2. अभयं कृणुहि विश्वतो नः
4. यत इन्द्र भयामहे ततो
नो अभयं कृधि

- Praśna. 1. 10. एतदमृतमभयमेतत्परायणम्
5. 7. शान्तमजरममृतमभयम्

- Gauḍa. 3. 37. समाधिरचलो ऽभयः
39. अभये भयदर्शनः
40. मनसो निग्रहायत्तमभयम्
4. 78. अभयं पदमभुते

- Nrisut. 1. एकमजरममृतमभयम्
2. अजरमजरममृतमभयम्

- Prâṇâg. 1. ईशानो अभयं कृणोतु
2. अभयं सर्वभूतेभ्यः
Aruṇeya. 4.

- Atmapra. 1. द्वैताद्वैतमभयं भवति

- Gitâ. 10. 4. भयं चाभयमेव च
16. 1. अभयं सत्त्वसंशुद्धिः
18. 30. कार्याकार्ये भयाभये

अभयङ्कर

Mahânâr. 20. 5. योगेन अभयं कुरु.

अभयत्व

Nṛisut.

7. अभयत्वादशोक्तत्वात्

अभात

Nṛisut.

6. अभातमद्वैतमचिन्त्यम्

अभाव

Śwet.

6. 4. तेषामभावे कृतकर्मनाशः

Gauḍa.

2. 3. अभावश्च रथादीनाम्

Nāda.

18. अनौपम्यमभावं च

Brahmah.

7. भावो नाभाव इष्यते

Sarvop.

1. शब्दाद्यभावे ऽपि

—विषयविशेषविज्ञानाभावात्

2. अवस्थात्रयाभावात्

Vāsu.

3. यो गोपीचन्दनाभावे

Skanda.

6. तुषाभावे न तण्डुलः

Gītā.

2. 16. नाभावो विद्यते सतः

10. 4. सुखं दुःखं भावो ऽभावः

अभावयत्

Gītā.

2. 66. न चाभावयतः शान्तिः

अभिकाम

Chhā.

8. 1. 5. यं यमन्तमभिकामा भवन्ति

8. 2. 10. यं यमन्तमभिकामो भवति

अभिकाशः

Bṛih.

4. 3. 11. असुप्तः सुप्तानभिचाकशीति

Śwet.

3. 5. तथा नस्तनुवा.. अभिचाकशीहि

4. 6. अनभ्रन्नयो अभिचाकशीति Muṇḍ. 3. 1. 1.

Nīla.

8. तथा नस्तन्वा.. अभिचाकशत्

अभिकृप्

Kāṭha.

6. 9. हृदा मनीषा मनसाभिकृप्तः

Śwet. 3. 13; 4. 17,

20 (2 MSS.); Mahānār.

1. 11.

अभिक्रम्

Bṛih.

6. 4. 6. मलोद्भाससं यशस्विनीमभिक्रम्योपमन्त्रयेत्

अभिक्रम

Gītā.

2. 40. नेहाभिक्रमनाशो ऽस्ति

अभिक्षर

Bṛih.

4. 1. 2. सर्वार्णयेन भूतान्यभिक्षरन्ति 3-7.

अभिगम्

Bṛih.

4. 4. 11. तांस्ते प्रेत्याभिगच्छन्ति

Isā. 3.

Muṇḍ.

1. 2. 12. गुरुमेवाभिगच्छेत्

Nṛip.

1. 1. यत् पुरुषो मनसाभिगच्छति

अभिगा

Chhā.

8. 14. 1. श्वेतं लिन्दु माभिगाम्

अभिगामिन्

Āśrama.

1. ऋतुकालाभिगामी

अभिगै

Chhā.

1. 5. 2. एतमु एवाहमभ्यगासिषम् 4.

4. प्राणांस्त्वं भुमानमभिगायतात्

2. 24. 3. वासवं सामाभिगायति

7. रौद्रं सामाभिगायति

11. वैश्वदेवं सामाभिगायति

अभियह

Maitri.

6. 12. अन्नमभिजिघृक्षमाणानि

अभिघ्रा

Kaush.

2. 11. पुत्रस्य मूर्धानमभिजिघ्रेत्

— पुत्र ते नाम्ना मूर्धानमभिजि-

घ्रामीति त्रिरस्य मूर्धानम-

भिजिघ्रेत्

अभिचिन्त

Amṛita

19 शब्दमेवाभिचिन्तयेत्

अभिजन्

- Chhā. 7. 12. 1. आकाशमभिजायते
 Mund. 1. 1. 8. ततो ऽन्नमभिजायते
 Amṛita. 38. न स भूयो ऽभिजायते
 Gītā. 13. 23.
 Yogaśi. 1. गात्रकम्पो ऽभिजायते
 Pinda. 5. मतिस्तस्याभिजायते
 Gītā. 2. 62. कामाक्रोधो ऽभिजायते
 6. 41. योगभ्रष्टो ऽभिजायते
 16. 3. सम्पदं देवीमभिजातस्य
 4. अभिजातस्य .. सम्पदमा-
 सुरीम्
 5. सम्पदं देवीमभिजातो ऽसि
 पाण्डव

अभिजनवन्त

- Gītā. 16 15. आद्यो अभिजनवानस्मि
 अभिजि
 Maitri. 6. 36. यमराज्यमग्निष्टोमेनाभिज-
 यति (यजति in MS.)
 Mahānār. 20. 9. छन्दोभिरिमालोकाननप-
 ज्ययमभ्यजयन्
 25. 1. सूर्याचन्द्रमसोर्भिमानौ
 ब्राह्मणो विद्वानभिजयति
 Prasna. 1. 9. चान्द्रमसमेव लोकमभिज-
 यन्ते
 10. आदित्यमभिजयन्ते
 Nyāsa. 1. सर्वमभिजित्य सर्वश्रियं द-
 धतु (one MS. has सर्वम-
 भिजन्युः)

अभिज्ञा

- Gītā. 4. 14. इति मां यो ऽभिजानाति
 7. 13. मोहितं नाभिजानाति माम्
 25. मूढो ऽयं नाभिजानाति
 लोकः
 9. 24. न तु मामभिजानन्ति
 18. 55. भक्त्या मामभिजानाति

अभितःसर

- Nilā. 25. गर्दभावभितःसरौ (MSS.
 अभितःसरौ).

अभितप्

- Ait. 1. 4. तमभ्यतपत्तस्याभितप्रस्य
 &c.
 3. 2. सो ऽयो ऽभ्यतपत्ताभ्यो
 ऽभितप्राभ्यो मूर्तिरजायत
 Chhā. 2. 23. 3. प्रजापतिर्लोकानभ्यतपत्
 4. 17. 1.
 — तेभ्यो ऽभितप्रेभ्यस्त्रयी
 विद्या संप्राप्तवत्
 — तामभ्यतपत्तस्या अभित-
 प्रायाः &c.
 4. तान्यभ्यतपत्तेभ्यो ऽभितप्रे-
 भ्य ओषधिरः &c.
 3. 1. 3. एतमृग्वेदमभ्यतपन्
 — तस्याभितप्रस्य यशस्तेज
 इन्द्रियं धीर्थमन्नाद्यं रसो
 ऽजायत 3. 2. 2; 3. 3. 2;
 3. 4. 2; 3. 5. 2.
 3. 2. 2. एतं यजुर्वेदमभ्यतपन्
 3. 3. 2. एतं सामवेदमभ्यतपन्
 3. 4. 2. एतदितिहासपुराणमभ्यत-
 पन्
 3. 5. 2. एतद्ब्रह्मभ्यतपन्
 4. 17. 2. एतास्तिष्ठो देवता अभ्यत-
 पन्
 3. एतां त्रयीं विद्यामभ्यतपन्
 7. 11. 1. वायुमागृह्णाकाशमभितप-
 ति

अभितस्

- Chhā. 3. 1. 4. तदादित्यमभितो ऽभ्यत्
 3. 2. 3; 3. 3. 3; 3. 4.
 3; 3. 5. 3.
 8. 6. 4. तमभित आसीनाः

Bṛih. 1. 1. 2. एतौ वा अश्वं महिमानाव-
भितः सम्बभूवतुः

Nīla. 9. ये चेमे अभितो रुद्राः

Rāmāp. 62. लिख्य मन्त्र्यभितो गिरम्

Gitā. 5. 26. अभितो ब्रह्मनिर्वाणम्

अभिदास

Chhā. 1. 2. 8. यश्चैनमभिदासति

अभिदृश

Chhā. 4. 3. 6. तं . . नाभिपश्यन्ति मर्त्याः

अभिदु

Kena. 17. तदभ्यद्रवत् 21, 24.

Bṛih. 1. 3. 2. तमभिद्रुत्य पाप्मनाविध्यन्
3-6.

7. तमभिद्रुत्य पाप्मनाविध्य-
त्सन्

1. अभिधा

Maitri. 4. 3. एष स्वधर्मो ऽभिहितो यो
वेदेषु

6. 25. सर्वभावपरित्यागो योग
इत्यभिधीयते

37. तत् त्रेधाभिहितमग्रा आदि-
त्ये प्राणे 7. 11.

7. 10. यद्देवेष्वभिहितं तत् सत्यम्

Prasna. 3. 1. कथं बाह्यमभिधत्ते कथम-
ध्यात्मम्

Brahma. 1. स जाग्रदभिधीयते

Sarvop. 3. ज्ञानमित्यभिधीयते

Hansa. 2. तदा तुर्यातीतमुन्मननमज-
पोपसंहारमित्याभिधीयते

Rāmāp. 6. परं ब्रह्माभिधीयते

Mukti. 1. 22. सैव सालोक्यसारूप्यमु-
क्तिरित्यभिधीयते

2. 16. मुक्तमित्यभिधीयते

Gitā. 2. 39. एषा ते ऽभिहिता सांख्ये

13. 1. क्षेत्रमित्यभिधीयते

17. 27. सदित्येवाभिधीयते

Gitā. 18. 11. स त्यागीत्यभिधीयते
68. मद्रक्तेष्वभिधास्यति

2. अभिधा

Gauda. 4. 60. शाश्वताशाश्वताभिधा
अभिधान

Mukti. 2. 34. चित्तनाशाभिधानम्
अभिधाव्

Kaush. 1. 3. तं ब्रह्माहाभिधावत मम
यशसा

अभिधी (?)

Maitri. 7. 9. अतो नैनामभिधीयेत
अभिध्यातु

Maitri. 6. 22. असा अभिध्याता . . स्वा-
तन्त्र्यं लभते

7. 11. अभिध्यातुर्विस्तृतिरिवैतत्

अभिध्यान

Swot. 1. 10. तस्याभिध्यानाद्योजनात्
11. तस्याभिध्यानात्तृतीयम्

Maitri. 7. 9. वेदादिशास्त्रहिंसकधर्माभि-
ध्यानमस्तु

अभिधै

Kaush. 2. 3. यदेकधनमभिध्यायात्

Katha. 1. 28. अभिध्यायन् वर्णरतिप्रमो-
दान्

2. 3. कामानभिध्यायन्नचिकेतो
ऽत्यस्त्राक्षीः

Maitri. 1. 1. आत्मानमभिध्यायेत्
— कः सो ऽभिध्येयो ऽयं यः
प्राणाख्यः

2. 6. सो त्मानमभिध्यात्वा

4. 5. एके ऽन्यमभिध्यायन्त्येके
ऽन्यम्

6. ता अभिध्यायेदर्चयेन्निहु-
याथ

- Maitri. 6. 9. आत्मज्ञेवाभिधायति
— इह्यामात्मानमभिधायेत्
22. हे वाव ब्रह्मणी अभिध्ये
34. तस्मादभिः . . अभिधाय-
व्यः (bis).
— तत्सवितुर्वरेण्यं भर्गो ज्ञ्या-
भिध्येयम्
38. काममभिधायमानः

- Praśna. 5. 1. स यः . . प्रायणान्तमोङ्कार-
मभिधायीत
3. स यद्येकमात्रमभिधायीत
5. ओमित्येतेनैवाक्षरेण परं
पुरुषमभिधायीत

अभिनद्धाक्ष

- Chhā. 6. 14. 1. पुरुषं गन्धारेभ्यो अभिनद्धा-
क्षमानीय
— अभिनद्धाक्ष आनीतो अभि-
नद्धाक्षो विसृष्टः

अभिनन्द

- Mund. 1. 2. 7. एतच्छ्रूयो ये अभिनन्दन्ति
मुहाः

- Gitā. 2. 57. नाभिनन्दति न द्वेष्टि

अभिनन्द

- Chhā. 5. 8. 1. अभिनन्दा विस्फुलिङ्गाः
Brih. 6. 2. 13.

अभिनहन

- Chhā. 6. 14. 2. तस्य यथाभिनहनं प्रमुच्य

अभिनिःसृ

- Chhā. 8. 6. 6. तासां मूर्धानमभिनिःसृतैका
Katha. 6. 16.

अभिनिधा

- Brih. 6. 4. 25. अस्य दक्षिणं कर्णमभिनि-
धाय

अभिनिपद्

- Kaush. 2. 15. एत्य पुत्र उपरिष्ठादभिनि-
पद्यते

अभिनिवृत्

- Sarvop. 1. सो अभिमानो ययाभिनिव-
र्त्तते सा विद्या

अभिनिवेश

- Gauḍa. 4. 75. अभूताभिनिवेशः
79. अभूताभिनिवेशात्

अभिनिष्पत्ति

- Gauḍa. 4. 74. परतन्त्राभिनिष्पत्त्या

अभिनिष्पद्

- Chhā. 8. 3. 4. स्वेन रूपेणाभिनिष्पद्यते
8. 12. 3; Maitri. 2. 2.
8. 4. 2. नक्तमहरेवाभिनिष्पद्यते
8. 12. 2. स्वेन रूपेणाभिनिष्पद्यन्ते
Brih. 6. 2. 16. अथेममेवाकाशमभिनिष्प-
द्यन्ते

अभिनु

- Śiras. 4. अभि त्वा शूर नोनुमः

अभिन्न

- Nrisut. 9. सर्वज्ञो ज्ञन्तो अभिन्नः

अभिन्नरूप

- Nrisut. 5. तस्मादयमनल्पो अभिन्नरूपः

अभिपद्

- Kaush. 4. 19. तं ह पाणावभिपद्य प्रवव्राज
Brih. 3. 1. 3. सर्वं मृत्युनाभिपन्नम्
4. सर्वमहोरात्राभ्यामभिपन्नम्
5. सर्वं पूर्वपक्षापरपक्षाभ्याम-
भिपन्नम्
6. 4. 20. अथैनामभिपद्यते

अभिप्रज्ञा

- Ait. 2. 5. आवाभ्यामभिप्रज्ञानीहि

अभिप्रतन्

- Kaush. 4. 19. हिता नाम पुरुषस्य नाड्यो
हृदयात्पुरीततमभिप्रतन्व-
न्ति

अभिप्रतारिन्

- Chhā. 4. 3. 5. अभिप्रतारिणं च काक्षसे-
निम्
6. अभिप्रतारिन् !

अभिप्रवृत्

- Kaush. 2. 13. यदि ह वा एवंविद्वांसमुभौ
पथतावभिप्रवृत्तंयाताम्
Gītā. 4. 20. कर्मण्यभिप्रवृत्तां अपि

अभिप्रव्रज्

- Kaush. 2. 3. वार्चयमो अभिप्रव्रज्य, 4.
Chhā. 8. 7. 2. इतो हैव देवानामभिप्रव-
व्राज

अभिप्रस्था

- Chhā. 4. 4. 5. ता अभिप्रस्थापयन्नुवाच
4. 6. 1. स ह श्रोभुते गा अभिप्र-
स्थापयाच्चकार 4. 7. 1;
4. 8. 1.

- Brh. 2. 1. 19. पुरीततमभिप्रतिष्ठन्ते

अभिप्रहन्

- Bṛih. 4. 3. 11. स्वप्नेन शरीरमभिप्रहृत्य

अभिप्राण

- Ait. 3. 4. अभिप्राण्य हैवाज्ञमवप्यत्
11. यदि प्राणेनाभिप्राणितं . .
को ऽहम्

- Bṛih. 6. 4. 10. अभिप्राण्यापान्यात्
11. अपान्याभिप्राण्यात्

अभिप्रातर

- Bṛih. 6. 4. 19. अभिप्रातरैव स्थालीपाका-
वृताज्यं चेष्टित्वा

अभिप्राप्

- Chhā. 5. 10. 3. नैते संवत्सरमभिप्राप्नुवन्ति

अभिप्रास्

- Chhā. 6. 13. 2. अभिप्रास्यैनदथ मोपसीदथाः

अभिप्रे

- Kaush. 1. 4. ब्रह्म विद्वान् ब्रह्माभिप्रेति
— ब्रह्म विद्वान् ब्रह्मैवाभिप्रेति

अभिप्रेक्ष्

- Āsrama. 3. यां दिशमभिप्रेक्षन्ते

अभिभव

- Gītā. 1. 41. अधर्माभिभवात्कृष्ण

1. अभिभू

- Kaush. 4. 20. तावदेतमसुरा अभिभवभूवुः
Chhā. 1. 2. 1. अनैनैरानाभिभविष्याम इति
4. 6. 1. ता यत्राभि सायं बभूवुः
4. 7. 1; 4. 8. 1.

- Thit. 3. 10. 6. अहं विश्वं भुवनमभ्यभवाम्
Nrip. 2. 4.

- Maitrī. 2. 6. उपांशुरन्तर्यौममभिभवति
3. 1. कर्मफलैरभिभूयमानः 2.

- इन्द्रैरभिभूयमानः 2.
2. अभिभूतः प्राकृतैर्गुणैः

- कृतस्यानुफलैरभिभूयमानः
3. यथाभिन्दयस्विण्डो वाभि-
भूतः

- भूतात्मान्तःपुरुषेणाभिभूतः
— यथायस्विण्डे हन्यमाने ना-
ग्निरभिभूयत्येवं नाभिभूय-
त्यसौ पुरुषो अभिभूयत्ययं
भूतात्मा

5. एतैः परिपूर्णं एतैरभिभूतः

4. 4. यैः परिपूर्णं अभिभूतः

- C. 27. अयस्विण्डं यथाभ्ययस्का-
रादयो नाभिभवन्ति

Praśna. 4. 6. स यदा तेजसाभिभूतो भ-
वति

Gītā. 1. 40. अधर्मो ऽभिभवत्युत
14. 10. रजस्तमश्चाभिभूय

2. अभिभू

Mahānār. 15. 1. सर्वमसि सर्वायुरभिभूः

अभिभूतत्वं

Maitri. 3. 2. अभिभूतत्वात् सम्मृढत्वं
प्रयातः

अभिमथ्

Chhā. 2. 12. 1. अभिमन्यति स हिंकारः

Bṛih. 1. 4. 6. अथेत्यभ्यमन्यत्

Swet. 2. 6. अभिर्यत्राभिमथ्यते

अभिमन्

Bṛih. 1. 2. 5. यदि वा इममभिमंस्ये

Mund. 1. 2. 9. वयं कृतार्था इत्यभिमन्य-
न्ति बालाः

Sarvop. 1. अनात्मनो देहादीनात्मत्वे-
नाभिमन्यते

अभिमन्तृ

Neisut. 9. अभिमन्ता जीवः

अभिमन्त्र्

Bṛih. 6. 1. 6. यद्युदक आत्मानं परिपश्ये-
त्तदभिमन्त्रयेत्

28. अयास्य मातरमभिमन्त्र-
यते

* Mahānār. 4. 5. तेन या ब्रह्मदत्तासि काश्य-
पेनाभिमन्त्रिता

Kālāg. 1. अभिरिति भस्मेत्यनेन चा-
भिमन्त्र्य

Vāsu. 2. त्रिवारमभिमन्त्र्य

अभिमान

Maitri. 2. 5. vide लिङ्ग ; 5. 2.

Maitri. 6. 10. अध्यवसायसंकल्पाभिमानाः
30. vide लिङ्ग

Prāsna. 2. 4. सो ऽभिमानादूर्ध्वमुत्क्रामत
इव

Sarvop. 1. सो ऽभिमान आत्मनो बन्धः
—तमभिमानं कारयति या
साविद्या

—सो ऽभिमानो ययाभिनिव-
र्त्तते सा विद्या

Gītā. 16. 4. दम्भो दर्पो ऽभिमानश्च

अभिमानाध्यक्ष

Maitri. 6. 28. अभिमानाध्यक्षः क्रोधज्यं
.. धनुर्गृहीत्वा

अभिमानित्व

Maitri. 3. 2. अभिमानित्वं प्रयातः
6. 30.

अभिमुख

Kaush. 2. 15. अभिमुखायैव सम्प्रदध्यात्

Rāmāp. 21. अभिमुखो भवेत्

Gītā. 11. 28. समुद्रमेवाभिमुखा ब्रवन्ति

अभिमृश्

Kaush. 2. 10. संवेद्यन् जायायै हृदयम-
भिमृशेत्

Bṛih. 6. 3. 4. अथैनमभिमृशति

6. 4. 5. तदभिमृशेदनु वा मन्त्रेणेत
9. उपस्थमस्या अभिमृश्य

Maitri. 1. 2. शिरसास्य चरणावभिमृ-
शमानः

Siras. 4. सर्वाणि चाङ्गान्यभिमृशति
(one MS. has अभिस्पृ-
शति).

अभिया

Brahma. 1. देवदत्तः स्वप्ने आनन्दम-
भियाति

अभिरक्ष

- Chhā. 4. 17. 10. कुरून्धाभिरक्षति
— सर्वाश्चरिजो ऽभिरक्षति
Śiras. 6. तत्पाणो अभिरक्षति शिरः
Gītā. 1. 10. बलं भीष्माभिरक्षितम्
— बलं भीमाभिरक्षितम्
11. भीष्ममेवाभिरक्षन्तु

अभिरम्

- Gītā. 18. 45. स्वे स्वे कर्मण्यभिरतः

अभिराम

- Rāmāp. 3. अभिरामेण वपुषा

अभिलाषिन्

- Maitri. 6. 30. सद्ब्रह्मणि सत्यभिलाषिणि

अभिवच्

- Kaush. 1. 6. तदेतच्छ्लोकेनाभ्युक्तम्
Brih. 4. 4. 23. तदेतदृचाभ्युक्तम् Muṇḍ.
3. 2. 10; Praśna. 1. 7;
Nṛip. 4. 2; 5. 2, 10;
Mukti. 1. 51; 2. 77.

- Tait. 2. 1. 1. तदेवाभ्युक्ता Nṛip. 1. 1.

अभिवद्

- Kena. 4. येन वाग्भ्युद्यते
17. तमभ्यवदत् को ऽसीति 21.
Chhā. 4. 1. 2. हंसो हंसमभ्युवाद
8. तं हाभ्युवाद त्वं नु भगवः
सयुग्वा रैक इति
4. 2. 1. तं हाभ्युवाद रैकैमानि षट्
शतानि गवाम्
4. तं हाभ्युवाद रैकेदं सहस्रं
गवाम्
4. 5. 1. एनमृषभो ऽभ्युवाद
4. 6. 2. तमभिरभ्युवाद
4. 7. 2. तं हंस उपनिपत्याभ्युवाद
4. 8. 2. तं मङ्गरुपनिपत्याभ्युवाद

- Chhā. 4. 9. 1. तमाचार्यो ऽभ्युवाद 4.14. 1.
4. 14. 2. इति हामीनभ्यूदे

- Brih. 2. 4. 14. इतर इतरमभिवदति 4.
5. 15.

— केन कमभिवदेत् 4. 5. 15.

3. 2. 3. वाचा हि नामान्यभिवदति

3. 8. 8. तदक्षरं . . ब्राह्मणा अभिव-
दन्ति

6. 2. 1. तमुदीक्ष्याभ्युवाद

- Kathā. 1. 10. त्वत्प्रसृष्टं माभिवदेत्पतीतः

- Muṇḍ. 1. 2. 6. प्रियां वाचमाभिवदन्त्यः

- Praśna. 2. 2. ते प्रकाश्याभिवदन्ति

4. 2. न स्पृशते नाभिवदते

6. 1. यो ऽनृतमभिवदति

अभिवन्दन

- Brahma. 3. तस्मात् सन्ध्याभिवन्दनम्

अभिवादिन्

- Maitri. 4. 5. भगवच्चभिवादासीत्यभिवा-
द्यसीति

अभिविज्वल्

- Gītā. 11. 28. विशन्ति वक्त्राण्यभिवि-
ज्वलन्ति

अभिविमान

- Chhā. 5. 18. 1. प्रादेशमात्रमभिविमानमा-
त्मानम्

अभिविसृज्

- Kaush. 3. 4. वागेवास्मिन् सर्वाणि ना-
मान्यभिविसृज्यन्ते
— प्राण एवास्मिन् सर्वे गन्धा
अभिविसृज्यन्ते
— चक्षुरेवास्मिन् सर्वाणि रूपा-
ण्यभिविसृज्यन्ते
— श्रोत्रमेवास्मिन् सर्वे शब्दा
अभिविसृज्यन्ते

Kaush. 3. 4. मन एवास्मिन्सर्वाणि ध्या-
नान्यभिविस्तृज्यन्ते
(In each of the above,
some MSS. read अ-
स्मात् for अस्मिन्).

अभिवीक्ष्

Ait. 3. 12. स जातो भूतान्यभिव्यैक्षत्

अभिवृ

Kātha. 2. 2. श्रेयो हि धीरो अभि प्रेयो
वृणीते

अभिवृष्

Prasna. 2. 10. यदा त्वमभिवर्षस्यथेमाः
प्राण ते प्रजा आनन्दरूपाः

अभिव्यक्तिकर

Śwet. 2. 11. ब्रह्मण्यभिव्यक्तिकराणि

अभिव्यादा

Brih. 1. 2. 4. तं जातमभिव्याददात्

अभिव्याप्

Gopt. 5. अभिव्याप्यायतो भूत्वा
(2 MSS. read अप्सरो-
भिर्वृतो भूत्वा).

अभिव्याहार

Chhā. 8. 12. 4. अभिव्याहाराय वाक्

अभिव्याह

Ait. 3. 3. अभिव्याहृत्य हैवान्नमत्र-
प्स्यत्

11. यदि वाचाभिव्याहृतम्

Kaush. 1. 6. एतया वाचाभिव्याह्रियते
सत्यम्

Chhā. 1. 3. 3. अप्राणन्नपानन्वाचमभि-
व्याहरति

4. अप्राणन्नपाननृचमभिव्या-
हरति

Chhā. 8. 12. 4. यो वेदेदमभिव्याहराणीति
स आत्मा

अभिव्रज्

Siras. 4. उदञ्चः प्राञ्चो अभिव्रज-
न्त्येके

अभिषिच्

Maitri. 6. 12. अच्चेनाभिषिक्ताः पचन्ती-
मे प्राणाः

Nrip. 1. 3. सावित्रस्याष्टाक्षरं पदं श्रि-
याभिषिक्तं .. वेद श्रिया
हैवाभिषिच्यते 4. 2.

अभिष्टु

Chhā. 1. 3. 9. यां देवतामभिष्टोष्यन् स्यात्
11. यां दिशमभिष्टोष्यन् स्यात्

Maitri. 6. 38. तद्ब्रह्माभिष्टूयमानम्

अभिष्वङ्

Maitri. 3. 5. इष्टेष्वभिष्वङ्गः

अभिष्वङ्गिन्

Maitri. 7. 10. तदिमे मूढा उपजीवन्त्य-
भिष्वङ्गिणः

अभिसंवाञ्छ्

Kena. 31. अभि हैनं सर्वाणि भूतानि
संवाञ्छन्ति

अभिसंविश्

Chhā. 1. 11. 5. सर्वाणि ह वा इमानि भूतानि
प्राणमेवाभिसंविशन्ति

3. 6. 2. त एतदेव रूपमभिसंवि-
शन्ति

3. 7. 2; 3. 8. 2; 3. 9. 2;

3. 10. 2.

3. स एतदेव रूपमभिसंविशति

3. 7. 3; 3. 8. 3; 3. 9. 3;

3. 10. 3.

Bṛih. 1. 3. 18. माभिसंविशतेति

— एनं स्वा अभिसंविशन्ति

Tait. 3. 1. 1. यत्प्रयन्त्यभिसंविशन्ति

3. 2. 1. अन्नं प्रयन्त्यभिसंविशन्ति

3. 3. 1. प्राणं प्रयन्त्यभिसंविशन्ति

3. 4. 1. मनः प्रयन्त्यभिसंविशन्ति

3. 5. 1. विज्ञानं प्रयन्त्यभिसंवि-
शन्ति

3. 6. 1. आनन्दं प्रयन्त्यभिसंवि-
शन्ति

Nṛip. 1. 1. अनुष्टुभं प्रयन्त्यभिसंविशन्ति

3. 1. आकाशं प्रयन्त्यभिसंवि-
शन्ति

अभिसंवृति

Gauḍa. 4. 73. परतन्त्राभिसंवृत्या

अभिसंस्था

Chhā. 1. 8. 5. स्वर्गं वयं लोकं सामाभि-
संस्थापयामः

7. प्रतिष्ठां वयं लोकं सामाभि-
संस्थापयामः

अभिसन्धा

Gopī. 5. धूममार्गविस्तृतं हि वेदार्थ-
मभिसन्धाय

— अर्चिमार्गविस्तृतं वेदार्थम-
भिसन्धाय

Gītā. 17. 12. अभिसन्धाय तु फलम्

अभिसमावृत्

Chhā. 8. 15. 1. अभिसमावृत्य कुटुंबे . .
स्वाध्यायमधीयानः

अभिसमि

Chhā. 4. 1. 4. एनं सर्वं तदभिसमेति

4. 15. 2. एतं हि सर्वाणि वामान्यभि-
संयन्ति

अभिसमे

Chhā. 5. 1. 12. तं ह्यभिसमेत्योचुः

Bṛih. 3. 1. 1. ब्राह्मणा अभिसमेताः

4. 3. 38. यथा राजानं प्रयियासन्तं
. . अभिसमायन्त्येवमा-
त्मानं . . अभिसमायन्ति

4. 4. 1. एनमेतं प्राणा अभिसमायन्ति

Maitrī. 4. 1. अतिविस्मिता अभिसमे-
त्योचुः

अभिसम्पद

Chhā. 8. 15. 1. ब्रह्मलोकमभिसम्पद्यन्तं

Bṛih. 4. 3. 8. शरीरमभिसम्पद्यमानः

33. ये कर्मणा देवत्वमभिसम्प-
द्यन्ते

4. 4. 5. यत्कर्म कुरुते तदभिसंपद्यते

6. 1. 4. श्रोत्रे होमे सर्वे वेदा अ-
भिसम्पन्नाः

Praśna. 5. 3. तूर्णमेव जगत्यामभिसम्प-
द्यते

अभिसंप्रपद

Śwet. 5. 11. देही . . रूपाण्यभिसंप्रपद्यते

अभिसंभू

Kaush. 2. 14. प्राणमेव प्रज्ञात्मानमभिसं-
भूय (bis)

Chhā. 3. 14. 4. एतमितः प्रत्याभिसंभवि-
तास्मि

4. 15. 5. अर्चिषमेवाभिसंभवन्ति 5.
10. 1.

5. 10. 3. धूममभिसंभवन्ति

Bṛih. 6. 2. 16.

8. 13. 1. ब्रह्मलोकमभिसंभवामि

Bṛih. 6. 2. 15. ते अर्चिरभिसंभवन्ति

Mahānār. 2. 7. आत्मनात्मानमभिसंबभूव

अभिसिध्

Chhā. 7. 4. 3. स लोकान् . . अभिसि-
ध्यति

7. 5. 3; 7. 7. 2; 7. 9. 2;

7. 11. 2; 7. 12. 2:

अभिसृज्

- Ait. 3. 3. तदेतदभिसृष्टं नदत् .. अ-
त्यजिवांसत्
Brih. 6. 4. 2. तेनैनामभ्यसृजत्

अभिहन्

- Maitri. 1. 3. रोगशोकाद्यैरभिहते ऽस्मि-
ज्छरीरे
Gîtâ. 1. 13. सहसैवाभ्यहन्यन्त

अभिहिंक्

- Kaush. 2. 11. गवां त्वा हिंकारेणाभिहिं-
करोमीति त्रिरस्य मूर्धा-
नमभिहिंकुर्यात्

अभिहु

- Maitri. 6. 9. प्राणाय स्वाहा .. इति पञ्च-
भिरभिजुहोति

अभिह्

- Brih. 4. 1. 6. मनसा वै स्त्रियमभिवर्धते
5. 3. 1. अभिहरन्त्यस्मै स्वाश्वान्ये
च य एवं वेद

अभी

- Mukti. 2. 39. ज्ञमनो नाशमभ्येति

अभीक्ष्ण

- Kena. 30. अनेन चैतदुपस्मरत्यभीक्ष्णं
संकल्पः

अभीढ्

- Mahânâr. 5. 5. ऋतं च सत्यं चाभीद्धात्त-
पसो ज्यजायत

अभीष्

- Râmôt. 4. वृणीष्व यदभीष्टम्

अभीषण

- Nrisut. 6. भीषणमभीषणं .. बुबुधिरे

अभूत

- Gauḍa. 4. 3. अभूतस्यापरे धीराः
4. अभूतं नैव जायते
26. अभूतो हि यतश्चार्थः
38. न च भूतादभूतस्य संभवो
ऽस्ति
75. अभूताभिनिवेशः
79. अभूताभिनिवेशात्

अभूततस्

- Gauḍa. 3. 23. भूततो अभूततो वापि

अभूति

- Brih. 1. 4. 10. तस्य ह न देवाश्चनाभूत्या
ईशते

अभेद

- Gauḍa. 3. 13. अभेदेन प्रशस्यते
Skanda. 11. अभेददर्शनं ज्ञानम्

अभोज्य

- Mahânâr. 14. 2. यदुच्छिष्टमभोज्यम्
Prâṇâg. 1.

अभ्यधिक

- Śwet. 6. 8. न तत्तमश्चाभ्यधिकश्च दृ-
श्यते
Gîtâ. 11. 43. न त्वत्समो ऽस्त्यभ्यधिकः
कुतो ज्ञ्यः

अभ्यनुवच्

- Chhâ. 3. 12. 5. तदेतदृचाभ्यनूक्तम्

अभ्यनुशास्

- Chhâ. 5. 11. 3. हन्ताहमन्यमभ्यनुशासा-
नीति

1. अभ्यन्तर adj.

- Mund. 2. 1. 2. स बाह्याभ्यन्तरः
Pruśna. 5. 6. क्रियास्तु बाह्याभ्यन्तरम-
ध्यमास्तु

Dhyāna. 9. स बाह्याभ्यन्तरे स्थितः

2. अभ्यन्तर

Maitri. 2. 6. अभ्यन्तरं विविशामि . . अभ्यन्तरं प्राविशत्

Garbha. 3. अर्द्धमासाभ्यन्तरे पिण्डम्
— मासाभ्यन्तरे कठिनम्

अभ्यपान्

Ait. 3. 11. यद्यपानेनाभ्यपानितं . . कौ
ऽहम्

अभ्यर्च

Kaush. 2. 6. श्रैष्ठ्यायाभ्यर्च्यन्ते
(one MS. has ०र्चन्ते)

Rāmāp. 90. त्रिमलादीश्च शक्तीरभ्य-
र्चयेत्

Gitā. 18. 46. स्वकर्मणा तमभ्यर्च्य

अभ्यवदान्य

Bṛih. 6. 2. 7. मा नो भवान् बहोरनन्त-
स्यापत्यन्तस्याभ्यवदान्यो
ऽभूत्

अभ्यस्

Maitri. 6. 23. मूर्द्धि स्थाने ततो अभ्यसेत्
Garbha. 4. तत् सांख्यं योगमभ्यसेत्
(3 MSS. have अभ्यसे).

Brahmab. 12. ग्रन्थमभ्यस्य मेधावी

Ampita. 1. अभ्यस्य च पुनः पुनः
28. नित्यमभ्यस्यतः क्रमात्

Itanisa. 2. दशममेवाभ्यसेत्

Vāsu. 3. पूर्वमभ्यस्य पुण्ड्रस्थं हृत्प-
द्मस्थं ततो अभ्यसेत्

Mukti. 2. 11. नाभ्यस्तं च पुनः पुनः
14. जन्मान्तरशताभ्यस्ता
25. दृढाभ्यस्तपदार्थैकभावनात्

अभ्यसन

Gitā. 17. 15. स्वाध्यायाभ्यसनं चैव

अभ्यसूय

Gitā. 3. 32. ये त्वेतदभ्यसूयन्तः

18. 67. न च मां यो अभ्यसूयति

अभ्यसूयक

Gitā. 16. 18. प्रद्विषन्तो अभ्यसूयकाः

अभ्याख्या

Tait. 1. 11. 4. अथाभ्याख्यातेषु

अभ्यागम्

Kāush. 1. 1. तं हाभ्यागतं पप्रच्छ

Chhā. 5. 11. 2. तं हन्ताभ्यागच्छमेति तं
हाभ्याजग्मुः 4.

अभ्यादा

Chhā. 3. 14. 2. सर्वमिदमभ्यात्तः 4.

अभ्यावा

Chhā. 6. 7. 3. महतो अभ्याहितस्य 5.

Bṛih. 2. 4. 10. यथाद्रिधाधेरभ्याहितात्
4. 5. 11. यथाद्रिधाधेरभ्याहितस्य
Maitri. 6. 32.

5. 11. 1. यं प्रेतमप्रावभ्यादधति

5. 14. 8. यदि ह वा अपि बह्विवाप्रा-
वभ्यादधति

अभ्यारोह

Bṛih. 1. 3. 28. अथातः पवमानानामेवा-
भ्यारोहः

अभ्याश

Chhā. 1. 3. 12. अभ्याशो ह यदस्मै सका-
मः समृच्छेत यत्कामः स्तु-
वीत

2. 1. 4. अभ्याशो ह यदेनं साधवो
धर्मा आ च गच्छेयुः

3. 19. 4. अभ्याशो ह यदेनं साधवो
घोषा आ च गच्छेयुः

Chhâ. 5. 10. 7. अभ्याशो ह यत्ते रमणीयां
योनिमापद्येरन्
— अभ्याशो ह यत्ते कपूयां
योनिमापद्येरन्

अभ्यास

- Śwet. 1. 14. ध्याननिर्मथनाभ्यासात्
Brahma. 3; Dhyāna.
20.
Kaivalya. 11. ज्ञाननिर्मथनाभ्यासात्
Nyāsa. 4. तदभ्यासेन प्राणापानौ
संयम्य
5. तदभ्यासेन रुभ्येत पूर्वज-
न्मार्जितात्मना
Mukti. 2. 8. द्रागभ्यासवशाद्याति
— तदाभ्यासस्य साफल्यम्
40. एकतत्त्वदृढाभ्यासात्
53. ध्यानाभ्यासप्रकर्षतः
Gitâ. 6. 35. अभ्यासेन तु कौन्तेय
12. 10. अभ्यासे ज्यसमर्थो ऽसि
12. श्रेयो हि ज्ञानमभ्यासात्
18. 36. अभ्यासाद्रमते यत्र

अभ्यासयोग

- Kshur. 14. चतुरभ्यासयोगेन
Gitâ. 8. 8. अभ्यासयोगयुक्तेन
12. 9. अभ्यासयोगेन ततः

अभ्याहन्

- Chhâ. 6. 11. 1. वृक्षस्य यो मूले ज्भ्याह-
न्यात्. . मध्ये ज्भ्याहन्या-
त्. . अग्रे ज्भ्याहन्यात्

अभ्युक्ष्

- Brih. 6. 4. 19. तेनैनां त्रिरभ्युक्षति
23. सोप्यन्तीमद्भिरभ्युक्षति

अभ्युच्चर

- Maitri. 6. 26. प्राणादयो वै पुनरेव तस्मा-
दभ्युच्चरन्तीह 31.

Maitri. 6. 35. ये बिन्द्व इवाभ्युच्चरन्त्य-
जसम्

अभ्युत्थान

Gitâ. 4. 7. अभ्युत्थानमधर्मस्य

अभ्युदय

Mukti. 2. 39. मनसो ज्भ्युदयो नाशः
(MSN. अभ्युदये).

अभ्युदि

Nyāsa. 1. यद्ब्रह्माभ्युदय दिवं च लोकम्
(अभ्युदय अभ्याजयत् Nār.)

Mukti. 2. 51. प्राणो यावन्नाभ्युदितो हृदि

अभ्युद्धा

Chhâ. 1. 11. 5. सर्वाणि ह वा इमानि भूता-
नि प्राणमेवाभिसंविशन्ति
प्राणमभ्युज्जिहते

अभ्येर्

Mahānār. 2. 5. तृतीये धामान्यभ्यैरयन्त
अभ्र

Chhâ. 2. 15. 1. अभ्राणि संश्रवन्ते स हिंकारः

5. 5. 1. अभ्रं धूमः

5. 10. 5. धूमो भूत्वाभ्रं भवति

6. अभ्रं भूत्वा मेघो भवति

8. 12. 2. अभ्रं विद्युत्स्तनयितुः

Brih. 6. 2. 10. अभ्राणि धूमः

अभ्रार्चिस्

Maitri. 6. 35. विद्युदिवाभ्रार्चिषः परमे
व्योमन्

अभ्रूणहन्

Brih. 4. 3. 22. भ्रूणहा अभ्रूणहा

अम्

Prāyâg. 1. अमा शिष्यान्तो ऽसि

अम

- Chhâ. 1. 6. 1. इयमेव सा ऽग्निरमस्तत्साम
2. अन्तरिक्षमेव सा वायुर-
मस्तत्साम (similarly in
3, 4, 6.)
1. 7. 1. वागेव सा प्राणो ऽमस्तत्साम
2. ...आत्माः
3. ...मनो ऽमः
4. यक्षीलं परः कृष्णं तदमः
5. 2. 6. अमो नामासि
- Brih. 1. 3. 22. वाग्वै सामैष सा चामश्चेति
तत्सामः सामत्वम्
6. 4. 20. अमो ऽहमस्मि सा त्वं सा
त्वमस्यमो ऽहम्

अमत

- Kena. 11. यस्यामतं तस्य मतम्
- Chhâ. 6. 1. 3. अमतं मतं (भवति)
6. 4. 5. न नो ऽयं कश्चनाश्रुतममत-
मविज्ञातमुदाहरिष्यति
- Brih. 3. 7. 23. अमतो मन्ता
3. 8. 11. अमतं मन्तु

अमत्वा

- Chhâ. 7. 18. 1. नामत्वा विजानाति

अमनस्

- Chhâ. 5. 1. 11. यथा बाला अमनसः
- Brih. 3. 8. 8. अवागमनः
4. 1. 6. अमनसो हि किं स्यात्
- Maṇḍ. 2. 1. 2. अप्राणो ह्यमनाः शुभ्रः

अमनस्क

- Kātha. 3. 7. अमनस्कः सदाशुचिः
- Brahma. 2. स्वयममनस्कमश्रोत्रम्

अमनस्ता

- Gauḍa. 3. 32. अमनस्तां तदा याति
- Mukti. 2. 30. अमनस्ता तदोदेति

अमनीभाव

- Maitri. 6. 34. यदा यात्यमनीभावम्
- Gauḍa. 3. 31. मनसो ह्यमनीभावे द्वैतं
नैवोपलभ्यते

अमन्तव्य

- Nṛisut. 9. अमन्तव्यमवोद्धव्यम्

अमन्तृ

- Chhâ. 7. 9. 1. अद्रष्टाश्रोतामन्ता..भवति
- Maitri. 6. 11. अमन्ताश्रोतास्पृष्टा..भवति

अमन्ववत्

- Aruṇeya. 2. अत ऊर्ध्वममन्ववदाचरेत्
1. अमर

- Brih. 4. 4. 25. अजरो ऽमरो ऽमृतः
- Nṛisut. 2. अजरममरममृतमभयम्
- Nyâsa. 4. अजरममरमक्षरमव्ययम्
- Mukti. 2. 75. अजो ऽमरश्चैव तथाजरो
ऽमृतः

2. अमर (=उ)

- Râmap. 75. अमरविभूषिता

अमरत्व

- Nṛisut. 7. अजत्वादमरत्वात्

अमर्ष

- Gîtâ. 12. 15. हर्षामर्षभयोद्वेगैः

अमल

- Hansa. 2. दिव्यचक्षुस्तथामलम्
- Râmap. 94. ये ते पठन्त्यमला यान्ति
मोक्षम्
- Mukti. 2. 69. गृहाणामलवासनाः
- Gîtâ. 14. 14. लोकानमलान्प्रतिपद्यते

अमलक

- Chhâ. 7. 3. 1. यथा वै द्वे वामलके

अमलवर्चस्

Kshur.

18. vide. अनलवर्चस्

अमहत

Nṛisut.

6. महान्तममहान्तं . . बुबुधिरे

अमा

Chhâ. 5. 2. 6. अमो नामास्यमा हि ते सर्व-

मिदम्

Bṛih. 1. 5. 20. अमैवासां तद्भवति

Prâṇag.

1. प्राणे जुहोम्यमा शिष्यान्तो
असि (all the MSS.
have जुहोम्यामा).

अमातृ

Bṛih. 4. 3. 22. माता अमाता

अमात्र

Bṛih. 3. 8. 8. अमुखममात्रम्

Mândû. 12. अमात्रश्चतुर्थो ज्यवहार्यः

Nṛisut. 2.

Gauḍa 1. 23. नामात्रे विद्यते गतिः

29. अमात्रो जनन्तमात्रश्च

अमात्रा

Nṛisut.

2. मात्रामात्राः प्रतिमात्राः कु-
र्यात् (मात्राश्च ता अमात्रा-
श्च मात्रामात्राः Sankarâ-
nanda.)

अमानव

Chhâ. 4. 15. 5. तत् पुरुषो अमानवः 5. 10. 2.

अमानित्व

Gîtâ. 13. 7. अमानित्वमदम्भित्वम्

अमाय

Nṛisut. 9. अमायमप्यौपनिषदमेव

अमावास्या

Kaush. 2. 3. वैर्णमास्यां वामावास्या-
यां वा

Kaush.

2. 8. मासि मास्यमावास्यायां वृ-
त्तायाम्

Chhâ. 5.

2. 4. अमावास्यायां दीक्षित्वा

Bṛih. 1.

5. 14. अमावास्यां रात्रिम्

Nyâsa.

1. अमावास्यायां प्रातरेवान्ते

Gârûḍa.

1. य इमां महाविद्याममावा-
स्यायां शृणुयात्— य इमां महाविद्याममावा-
स्यायामधीयानो धारयेत्

अमितद्युति

Nṛip.

1. 6. पिनाकिनं ह्यमितद्युतिम्

अमितविक्रम

Gîtâ.

11. 40. अनन्तवीर्यामितविक्रमस्त्व-
म्

अमितौजस्

Kaush.

1. 3. अमितौजाः पर्यकः

5. स आगच्छत्यमितौजसं
पर्यकम्

अमुख

Bṛih. 3.

8. 8. अमुखममात्रम्

अमुत्र

Katha.

4. 10. यदेवेह तदमुत्र यदमुत्र त-
दन्विह

Gîtâ.

6. 40. पार्थ नैवेह नामुत्र

अमूर्हि

Bṛih. 1.

5. 23. यद्वा एते अमूर्हप्रियन्त

अमूढ

Nṛisut.

9. अमूढो मूढ इव व्यवहर-
न्नास्ते

Gîtâ.

15. 5. गच्छन्त्यमूढाः पदमव्ययं तत्

अमूर्त्त

Bṛih. 2.

3. 1. द्वे वाव ब्रह्मणो रूपे मूर्त्तौ
चैवामूर्त्तौ च Maitri 6. 3.

Brih. 2. 3. 3. अथामूर्त्तं वायुश्चान्तरिक्षं च
— एतस्यामूर्त्तस्य . . एष रसः

5. अथामूर्त्तं प्राणश्च यश्चायम-
न्तरात्मन्नाकाशः

Maitri. 6. 3. यदमूर्त्तं तत्सत्यं तद्ब्रह्म

7. 1. अत्रिन्त्यो ऽमूर्त्तः

2. अलिङ्गो ऽमूर्त्तः

Mund. 2. 1. 2. दिव्यो ह्यमूर्त्तः पुरुषः

Prasna 1. 5. रयिर्वा एतत्सर्वं यन्मूर्त्तं
चामूर्त्तं च

Gauḍa. 2. 23. अमूर्त्तं इति च तद्विदः

Nâr. 2. मूर्त्तामूर्त्तं च नारायणः

अमूर्त्तिमत्

Maitri. 6. 14. कालो मूर्त्तिरमूर्त्तिमान्

अमूल

Chhâ. 6. 8. 3. नेदममूलं भविष्यति 5.

अमृत

Ait. 4. 6. स्वर्गे लोके सर्वान् कामा-
नाप्त्वामृतः समभवत् 5. 4;
Atmapra. 1.

Kaush. 2. 5. एते अनन्ते अमृते आहुती
14. यदमृता देवास्तदमृतो भव-
ति य एवं वेद

8. 2. मामायुरमृतमित्युपास्व
— स यो मामायुरमृतमित्यु-
पास्ते

8. स एष प्राण एव प्रज्ञात्मान-
न्दो ऽजरो ऽमृतः

Kena. 2. धीराः प्रेत्यास्मालोकादमृ-
ता भवन्ति 13.

12. विद्यया विन्दते ऽमृतम्

Chhâ. 1. 4. 4. एतदक्षरमेतदमृतमभयं त-
त्पविश्य देवा अमृता अ-
भवन्

Chhâ. 1. 4. 5. स्वरममृतमभयं प्रविशति
— यदमृता देवास्तदमृतो भ-
वति

3. 1. 2. ता अमृता आपः 3. 2. 1;
3. 3. 1 ; 3. 4. 1 ; 3. 5. 1.

3. 5. 4. तानि वा एतान्यमृतानाम-
मृतानि वेदा ह्यमृतास्तेषा-
मेतान्यमृतानि

3. 6. 1. यत्प्रथमममृतं तद्वसव उप-
जीवन्ति (similarly 4
times more).

— अमृतं दृष्ट्वा तृप्यन्ति 3.
7. 1 ; 3. 8. 1 ; 3. 9. 1 ;
3. 10. 1.

3. स य एतदेवममृतं वेद . .
एतदेवामृतं दृष्ट्वा तृप्यति
3. 7. 3 ; 3. 8. 3 ; 3. 9.
3 ; 3. 10. 3.

3. 12. 6. त्रिपादस्यामृतं दिवि

4. 15. 1. एतदमृतमभयमेतद्ब्रह्म 8.
3. 4 ; 8. 7. 4 ; 8. 8. 3 ;
8. 10. 1 ; 8. 11. 1 ;
Maitri. 2. 2 ; Nrisut.
8 (4 times).

7. 24. 1. यो वै भूमा तदमृतम्

8. 3. 5. तद्यत्सत्तदमृतम्

8. 12. 1. अमृतस्याशरीरस्यात्मनो
ऽधिष्ठानम्

8. 14. 1. तद्ब्रह्म तदमृतं स आत्मा

Brih. 1. 3. 28. मृत्योर्मांमृतं गमय (ter).

— मृत्युर्वा असत्सदमृतम्

— अमृतं मा कुर्वित्येवैतदाह
(bis).

— मृत्युर्वै तमो ज्योतिरमृतम्

1. 4. 6. मर्त्यः सन्नमृतानसृजत

1. 5. 17. प्राणा अमृता आविशन्ति

1. 6. 3. एतदमृतं सत्येन छन्नं प्राणो
वा अमृतम

- Bṛih. 2. 3. 1. द्वे वाव ब्रह्मणो रूपे . . म-
र्त्यं चामृतं च
3. एतदमृतमेतद्यदेतत्त्यं . . ए-
तस्यामृतस्यैतस्य यत एत-
स्य त्यस्य. 5.
2. 4. 2. कथं तेनामृता स्यामिति
3. येनाहं नामृता स्यां 4. 5. 4.
2. 5. 1. इदममृतमिदं ब्रह्मेदं सर्वम्
(14 times).
3. 7. 3. एष त आत्मान्त्योर्म्यमृतः
4—23.
3. 9. 10. तस्य का देवतेत्यमृतमिति
4. 3. 12. बहिः कुलायादमृतमभिरत्वा
— स ईयते ऽमृतो यत्र कामम्
4. 4. 7. अथ मर्त्यो ऽमृतो भवति
Kāṭha. 6. 14, 15.
—अथमशरीरो ऽमृतः प्राणः
4. 4. 14. य एतद्द्विदुरमृतास्ते भवन्ति
Kāṭha. 6. 2, 9. Svet.
3. 1, 10, 13; 4. 17, 20.
16. ज्योतिषां ज्योतिरायुः . .
अमृतम्
17. विद्वान्ब्रह्मामृतो ऽमृतम्
25. अजरो ऽमृतो ऽमृतो ऽमृतः
4. 5. 3. स्यां न्वहं तेनामृताहो नीति
5. 14. 8. शुद्धः पृतो ऽजरो ऽमृतः
5. 15. 1. वायुरनिलममृतम् Isā. 17.
Isā. 11. विद्यामृतममृतते Maitri.
7. 9.
14. संभूत्यामृतममृतते
Tait. 1. 4. 1. अध्यमृतात्संबभूव
— अमृतस्य देव धारणो भू-
यासम्
1. 6. 1. अमृतो हिरण्यः
2. शान्तिसमृद्धममृतम्
1. 10. 1. सुमेधा अमृतो ऽक्षितः
3. 10. 3. प्रजातिरमृतमानन्द इत्यु-
पस्थे

- Tait. 3. 10. 6. पूर्व देवेभ्यो ऽमृतस्य नात्र
भायि Nṛip. 2. 4.
Kāṭha. 1. 28. अजीर्यताममृतानामुपेत्य
5. 8. तदेव शुक्रं तद्ब्रह्म तदेवा-
मृतम्. 6. 1.
6. 17. तं विद्याच्छुक्रममृतम्
Śvet. 1. 10. क्षरं प्रधानममृताक्षरं हरः
2. 5. शृण्वन्तु विश्वे अमृतस्य
पुत्राः
3. 7. ईशं तं ज्ञात्वा अमृता भवन्ति
5. 1. क्षरं त्वविद्या ह्यमृतं तु
विद्या
6. ते तन्मया अमृता वै बभूवुः
6. 6. ज्ञात्वात्मस्थममृतं विश्वधाम
17. स तन्मयो ह्यमृत ईशसंस्थः
19. अमृतस्य परं सेतुम्
Maitri. 3. 2. अमृतो ऽस्यात्मा बिन्दु-
रिव पुष्करे
4. 6. परस्यामृतस्याशरीरस्य
6. 27.
6. 22. एतदमृतमेतत् सायुज्यत्वम्
23. अचलममृतमच्युतम् 38;
7. 3.
24. तद्ब्रह्म चामृतं शुक्रम्
35. एतद्ब्रह्मेतदमृतमेतद्दर्गः (bis).
— एतद्यदादित्यस्य मध्ये अमृ-
तम्
— आपो ज्योती रसो ऽमृतं
ब्रह्म Śiras. 6; Prāṇāg. 1;
Mahānār. 13. 1; 15. 2, 3.
— एतच्छुक्रमेतदमृतमेतद्ब्रह्म-
विषयम्
Mund. 1. 1. 8. कर्मसु चामृतं (जायते).
1. 2. 11. यत्रामृतः स पुरुषो ह्यव्य-
यात्मा
2. 2. 2. तदमृतं तद्देहव्यम्
5. अमृतस्यैष सेतुः
7. आनन्दरूपममृतं यद्विभाति

- Muṇḍ. 2. 2. 11. ब्रह्मैवेदममृतं पुरस्तात्
 3. 2. 9. गुहाग्रन्थिभ्यो विमुक्तो
 ऽमृतो भवति
- Mahānār. 1. 7. तदेव शुक्रममृतं तद्ब्रह्म
 11. य एनं विदुरमृतास्ते भव-
 न्ति
 2. 4. प्र तद्ब्रह्मे अमृतं नु विद्वान्
 5. यत्र देवा अमृतमानशानाः
 (अमृतत्वं Nārāyaṇa).
 9. 12. जिह्वा देवानाममृतस्य ना-
 मिः
 11. 7. या सा सत्येत्यमृता
 12. 3. अन्नमायुरमृतो जीवो वि-
 श्वः
 14. 1. अमृतमापः
 15. 8. प्राणे निविष्टो ऽमृतं जुहोमि 9.
 — अपाने निविष्टो ऽमृतं जुहो-
 मि 9.
 — व्याने निविष्टो ऽमृतं जुहोमि 9.
 — उदाने निविष्टो ऽमृतं जुहोमि
 9.
 — समाने निविष्टो ऽमृतं जुहोमि
 16. 1. प्राणे निविष्टायामृतं हृतम् (si-
 milarly 4 times more).
- Praśna. 1. 10. एतदमृतमभयमेतत्परायणम्
 2. 5. सदसच्चामृतं च यत्
 3. 11. न हास्य प्रजा हीयते ऽमृतो
 भवति
 12. अमृतमभ्रुते
 5. 7. शान्तमजरममृतमभयम्
 6. 5. अकलो ऽमृतो भवति
- Kaivalya. 6. शिवं प्रशान्तममृतम्
 Gauḍa. 3. 19. मर्त्यताममृतं व्रजेत्
 20. अजातो ह्यमृतो भावः
 21. न भवत्यमृतं मर्त्यं न
 मर्त्यममृतं तथा 4. 7.
 22. स्वभावेनामृतो यस्य भावः
 — कृतकेनामृतस्तस्य 4. 8.

- Gauḍa. 4. 6. अजातो ह्यमृतो धर्मः
 8. स्वभावेनामृतो यस्य धर्मः
- Nrip. 1. 4. अन्नममृतम्
 6. तमेवं विद्वानमृत इह भवति
- Nṛisut. 2. 4. यस्य छायामृतम्
 1. तदेकमजरममृतमभयम्
 2. अजरममरममृतमभयम्
 3. ज्ञो ऽमृतो हुतसंवित्कः
- Śiras. 2. यो वै रुद्रः . . यच्चामृतम्
 3. अपाम सोमममृता अभुम्
 — किमु धूर्त्तरमृतं मर्त्यं च
- Prāṇāg. 1. आपो ऽमृतमसि
 — अमृतं प्राणे जुहोमि
 2. अमृताय त्वोपदधामि
 — सो ऽस्यान्ते अमृता ामृ-
 तयोनौ
- Atmapra. 1. अमृते लोके अक्षिते (bis).
 Jābāla. 3. शतरुद्रियेणेत्यान्येव ह
 वा अमृतस्य नामानि
 — एतेह वा अमृतो भवति (4
 MSS. add कथं जानीयाम्)
- Rāmot. 5. ब्रह्मानन्दामृतम् (3).
 — यो वै श्रीरामः . . यच्चामृतम्
 (16).
- Mukti. 2. 75. अजो ऽमरश्चैव तथाजरो
 ऽमृतः
- Gītā. 9. 19. अमृतं चैव मृत्युश्च
 10. 18. तृमिहि शृण्वतो नास्ति मे
 ऽमृतम्
 13. 12. यज्ज्ञात्वामृतमभ्रुते
 14. 20. विमुक्तो ऽमृतमभ्रुते
 27. अमृतस्याव्ययस्य च
- अमृतत्व**
- Kaush. 2. 10. तेनामृतत्वस्येशाने मा त्वं
 पुञ्यमघं निगाः
 3. 2. प्राणेन ह्येवास्मिंल्लोके ऽमृत-
 त्वमाप्नोति

- Kaush. 3. 2. आमोत्यमृतत्वमसिद्धिं स्वर्गे
लोके
Kena. 12. अमृतत्वं हि विन्दते
Chhâ. 2. 22. 2. अमृतत्वं देवेभ्य आगायानि
2. 23. 2. ब्रह्मसंस्थो ऽमृतत्वमेति
8. 6. 6 तयोर्ध्वमायन्नमृतत्वमेति
Katha. 6. 16.
Bṛih. 2. 4. 2. अमृतत्वस्य तु नाशास्ति वि-
त्तेन 1. 5. 3.
4. 5. 15 एतत्पदरे ग्वत्त्वमृतत्वमिति
Katha. 1. 13. स्वर्गलोका अमृतत्वं भजन्ते
1. 1. आयत्तान्धुमृतत्वमिच्छन्
2 अपर्धिरा अमृतत्वं विदित्वा
6. 6 अमृतत्वं च गच्छति
Nṛp. 3. 1; 13; Atmapra.
1 (ter); Rāmot 2, 5.
Swet. 1. 6 उद्वत्त्वस्यामृतत्वमिति
3. 13 उद्वत्त्वस्य ज्ञानः
Maitri. 6. 24. एनं हृद्वामृतात् गच्छति
36 पुण्यलोकाविजित्यर्थाया-
मृतत्वाय च
Mahânâr. 9. 12. उपांशुना सममृतत्वमानम्
10. 5. त्यागिनेके अमृतत्वमानशुः
Kaivalya. 2.
15. 10. ब्रह्मणि स आत्मा मृतत्वाय
16 1.
Gauḍa. 4. 92. सो ऽमृतत्वाय कल्पते
Brahmav. 14; Gîtâ. 2.
15.
Nṛp. 1. 2. यो जानीते सो ऽमृतत्वं च
गच्छति 3-7; 2. 3; 4. 1.
7. येनासावमृतीभूत्वा सो
ऽमृतत्वं च गच्छति
Nṛsūt. 7. अमरत्वाद्जरत्वादमृत-
त्वात्
— ब्रह्म ह वा इदं सर्वममृ-
तत्वात्

- Kshur. 25. अमृतत्वं समाप्नोति (most
MSS. omit this verse).
Mahâ. 4. जायेनामृतत्वं च गच्छति
Nyâsa. 1. अमृतत्वाय कल्पताम्
Nâr. 2. ब्रह्मत्वं च गत्वामृतत्वं च
गच्छति
—ततो ऽमृतत्वमश्नुते
Gopi. 3.
Jâbâla. 3. किं जायेनामृतत्वं ब्रूहि
अमृतनाद
1. *vib* मरस्वर्तएभ्य
अमृतनिषेवण
Hansa. 2. पष्ठे ऽमृतनिषेवणम्
अमृतविन्दु
1. *vib* मरस्वर्तएभ्य
अमृतमय
Bṛih 2. 5. 1. तेजोमयो ऽमृतमयः पुरुषः
(28 times)
Nṛp 5. 2. ब्रह्ममयममृतमयं भवति
Nṛsūt. 3. अमृतमयश्चतुर्गतात्मा
अमृतयोनौ
Mahânâr. 14. 3. इदमहं माममृतयोनौ सत्यं
ज्योतिषि जुहामि
4. इदमहं माममृतयोनौ सूर्यं
ज्योतिषि जुहामि
Prâjâg. 2. सो ऽस्यान्ते अमृतायामृत-
योनौ (so four MSS.)
अमृतसम्भूत
Mahânâr. 4. 2. दूर्वा अमृतसम्भूताः (ता
in four MSS.)
अमृतस्थान
Dhyâna. 23. अमृतस्थानं विजानीयात्
अमृताख्य
Maitri. 6. 7. आत्मनो त्मा नेतामृताख्यः

अमृतापिधान

Mahânâr. 15. 10. अमृतापिधानमसि

अमृतीभू

Nrip. 1. 7. येनासावमृतीभृत्वा सो ऽमृ-
तत्वं च गच्छतिJâbâla. 1. येनासावमृतीभृत्वा मोक्षी
भवति Râmôt. 1.

अमृतोद्भव

Gîtâ. 10. 27. उच्चैःश्रवसं . . अमृतोद्भवम्

अमृतोपम

Gîtâ. 18. 37. परिणामे ऽमृतोपम्
38. यत्तदमे ऽमृतोपमम्

अमृतोपस्तरण

Mahânâr. 15. 7. अमृतोपस्तरणमसि
Prânâg. 1.

अमृत्यु

Kaush. 1. 2. तन्म ऋतवो ऽमृत्यव आभ-
रध्वम्

अमृत्युमृत्यु

Nrisut. 6. मृत्युमृत्युममृत्युमृत्युं . . बु-
बुधिरै

अमृषा

Brih. 3. 9. 28. यथा वृक्षो वनस्पतिस्तथैव
पुरुषो ऽमृषा

अमेध्य

Mahânâr. 5. 1. यदपां क्रूरं यदमेध्यम्

Gîtâ. 17. 10. उच्छिष्टमपि चामेध्यम्

अमेय

Nrisut. 5. न ह्यन्यदस्त्यमेयमनात्मप्र-
काशम्

अमोघ

Chhâ. 7. 14. 2. अमोघा हास्याशिषो भ-
वान्ति

अमोघा (= क्ष)

Râmâp. 76. क्षुधा क्रोधिन्यमोघा च
अमोहत्वNrisut. 7. अशोकत्वादमोहत्वात्
अमौनBrih. 3. 5. 1. अमौनं च मौनं च निर्विद्य
अम्बया

Kaush. 1. 3. अम्बया नद्यः

अम्बर

Kaivalya. 23. न चानिलो मे ऽस्ति न चा-
म्बरं च

अम्बरीष

Maitri. 1. 4. vide आदि

अम्बा

Kaush. 1. 3. अम्बाश्चाम्बायवीश्चाप्सर-
सः

अम्बायवी (!)

Kaush. 1. 3. अम्बाश्चाम्बायवीश्चाप्सर-
सः (vide Goldstücker's
Lexicon).

अम्बिका

Nrip. 3. 1. पाहि . . औपलाम्बिकाम्

अम्बिकापति

Mahânâr. 13. 4. अम्बिकापतये . . नमः

अम्बु

Śwet. 1. 5. पञ्चलोतोम्बु

अम्बुभक्ष

Nyâsa. 2. वायुभक्षो ऽम्बुभक्षो वा

अम्बुवेग

Gîtâ. 11. 28. यथा नदीनां बहवो ऽम्बु-
वेगाः

अम्भस्

- Ait. 1. 2. अम्भो मरीचीर्मरमापः
— अदो ऽम्भः परेण दिवः
Mahânâr. 1. 1. अम्भस्यपारे भुवनस्य मध्ये
Râmâp. 80. प्राणो ऽम्भो विद्यया युतम्
Gîtâ. 2. 67. वायुनोवामिवाम्भसि
5. 10. पद्मपद्ममिवाम्भसा

अम्भिणी

- Brih. 6. 5. 3. वासाम्भिण्याः
— अम्भिण्यादित्यात्

अम्भ

- Garbha. 1. *vide* रस
Gîtâ. 17. 9. *vide* विदाहिन्

अयक्ष्म

- Nîla. 6. यथा नः सर्वमिज्जगदय-
क्ष्मम्
17. तथा . . अस्मानयक्ष्मया
परिभुज

अयजमान

- Chhâ. 8. 8. 5. अश्रद्धानमयजमानम्

अयज्ञ

- Gîtâ. 4. 31. नायं लोके ऽस्त्ययज्ञस्य

अयज्ञोपवीत

- Nrisut. 6. अशिखा अयज्ञोपवीताः

अयज्ञोपवीतिन्

- Jâbâla. 5. अयज्ञोपवीती कथं ब्राह्मणः

अयति

- Gîtâ. 6. 37. अयतिः श्रद्धयोपेतः

अयत्नोपनत

- Mukti. 2. 23. अयत्नोपनतेष्वक्षिदृग्द्रव्येषु

अयथावत्

- Gîtâ. 18. 31. अयथावत्प्रजानाति

अयन

- Śwet. 3. 8. नान्यः पन्था विद्यते ऽयनाय
6. 15.

- Praśna. 1. 9. तस्यायने दक्षिणं चोत्तरं च
Gîtâ. 1. 11. अयनेषु च सर्वेषु

अयशस्

- Brih. 6. 4. 7. इत्ययशा एव भवति
Gîtâ. 10. 5. तपो दानं यशो ऽयशः

अयस्कार

- Maitri. 6. 27. अग्न्ययस्कारादयः

अयस्पिण्ड

- Maitri. 3. 3. यथाग्निनायस्पिण्डो वाभि-
भूतः

- यथायस्पिण्डे हन्यमाने
6. 27. भूमावयास्पिण्डं निहितम्
— मृद्वत्संस्थमयास्पिण्डम्

अयाचत्

- Kaush. 2. 1. एष धर्मो ऽयाचतो भवति 2.

अयाचमान

- Kaush. 2. 1. अयाचमानाय बलिं हरन्ति
(bis) ; 2. 2 (bis).

अयाचित

- Mahânâr 17. 6. त्रिसुपर्णमयाचितं ब्राह्मणाय
दद्यात्
7. य इमं त्रिसुपर्णमयाचितं
ब्राह्मणाय दद्यात् 8.

अयाज्य

- Brih. 4. 1. 3. प्राणस्य वै कामायायाज्यं
याजयति

अयाज्ययाजक

- Maitri. 7. 8. अयाज्ययाजकाः शुक्रशि-
ष्याः

अथास्य

Brh. 1. 3. 8. अयमास्ये ऽन्तरिति सो
ऽथास्यः

19. अथास्य आङ्गिरसः 24.

2. 6. 3. पन्थाः सौभरो ऽयाम्यादा-
ङ्गिरसात् 4. 6. 3.

—अथास्य आङ्गिरस आभृते-

स्वादात् 4. 6. 3.

अयुक्त

Katha 3. 5. अयुक्तेन मनसा सदा

Maitr. 4. 3. आश्रमेष्वेवानवस्थस्तपस्वी
चेत्कुर्वता इत्येतदयुक्तम्

Gītā 2. 66. गच्छि युद्धिरयुक्तस्य न चा-
युक्तस्य भावना

5. 12. अयुक्तः कामकारेण

18. 28. अयुक्तः प्राकृतः स्तब्धः

अयुत

Sraut. 7. प्रगवानामयुतं जघ्नं भवति

Mahā. 4.

अयोग

Gītā 5. 6. दुःखमाप्तुमयोगतः

अयोध्या

Mukti 1. 1. अयोध्यानगरं रम्ये

अयोनि

Maitr. 6. 20. निरात्मकत्वादसंख्यो ऽयो-
निः

Nrisut. 9. अयानि स्वात्मस्थम्

1. अर

Kaush. 3. 8. यथा रथस्यारेषु नेमिर्गर्पितो
नाभावरा अर्पिताः

Chhā. 7. 15. 1. यथा वा अरा नामौ सर्मापि-
ताः

Brh. 2. 9. 15. यथा रथनाभौ च रथनेमौ
चाराः सर्वे सर्मापिताः

Mund. 2. 2. 6. अरा इव रथनाभौ

Praśna. 2. 6; 6. 6.

Nrip. 5. 1. नाभ्यां वा एते अराः प्रति-
ष्ठिताः

—अरेर्वा एतत् सुवद्धं भवति

—वेदा वा एते अराः

2. अर

Chhā. 8. 5. 3. अरश्च ह वै ण्यार्णवौ
ब्रह्मलोके

1. अरं च ण्यं चार्णवौ ब्रह्म-
लोके

3. अर (—अर)

Tait. 2. 7. 1. यदा विंशत्य एतस्मिन्नुद-म-
न्तरे कुरुते

अरजस्क

Nrisut. 9. अरजस्यरजस्कमतमस्कम्

अरणि

Brh. 6. 1. 22. हिमं सरो वारणी

Katha 4. 8. अरण्यानि वना ज्ञातयेदाः

Swet. 4. 11. स्त्र्यंशमणिं कृत्वा

Dhyan. 20

15. अरणीषु सप्तभिः Brahman. 3

Kaivalya 11. आत्मानमरणिं कृत्वा

Brahman. 3.

Nyāsa. 1. अमावरणीं हुत्वा

अरणिदेश

Kaṭhasru 3. अरणिदेशाद्भस्मसुष्टिं पिबे-
दित्येके

अरण्य

Chhā. 5. 10. 1. ये चेमे ऽरण्ये अद्धातप इत्यु-
पासते

Brh. 5. 11. 1. यं प्रेतमरण्यं हरन्ति

6. 2. 15. ये चामी अरण्ये अद्धां स-
त्यमुपासते

- Maitri. 1. 2. अरण्यं निर्जगाम
6. 8. अरण्यं गत्वा . . उपलभेतै-
नम्
Muṇḍ. 1. 2. 11. तपःश्रद्धे ये ह्युपवसन्त्य-
रण्ये
Mahānār. 21. 2. शम इत्यरण्ये मुनयः
Siras. 1. गुह्यो ऽहमरण्यो ऽहम्
Nyāsu. 1. अरण्ये गत्वा . . ब्राह्मेष्टि
निर्वपेत्
Kaṭhaśru. 3. सो ऽरण्यं परेत्य

अरण्यायन

- Chhā. 8. 5. 3. यदरण्यायनमित्याचक्षते

अरति

- Gītā. 13. 10. अरतिर्जनसंसदि

अरस

- Bṛih. 3. 8. 8. अरसमगन्धम् Nṛisut. 9.
Kaṭha. 3. 15. अरसं पित्तमगन्धवच्च यत्
Mukti. 2. 72.

अरात्तितृ

- Maitri 6. 11. अरात्तरसयिता भवति

अरागद्वेषतम्

- Gītā. 18. 23. अरागद्वेषतः कृतम्

अराति

- Mahānār. 22. 1. तपसा सपत्नान् प्रणुदामा-
रातीः
— दानेनारातीरपानुदन्त
Siras. 3. किं नूनमस्मान् कृणवद-
रातिः

अरातीय

- Mahānār. 6. 2. अरातीयतो निदहाति वेदः

अरि

- Gītā. 6. 9. सुहृन्मित्रार्थुदासीनमध्य-
स्थद्वेष्यबन्धुषु

अरिन्

- Rāmap. 92. गदारिशांखाञ्जधरम्

अरिमर्दन

- Rāmap. 54. अंगदं चारिमर्दनम्
Mukti. 2. 8. विद्धि त्वमरिमर्दनं

अरिमारण

- Rāmap. 34. आश्वरिमारणं कुरु

अरिष्ट

- Chhā. 3. 15. 3. अरिष्टं कोशं तपद्ये
Yogat. 15. निश्चितं चात्मभूतानामरिष्टं
योगसेवया

अरिष्टेनेमि

- Nrip. 1. 1. स्वास्ति नस्ताढ्यो ऽरिष्टेने-
मिः Nṛisut. 1.

अरिष्टि

- Kaush. 2. 11. येन प्रजापतिः प्रजाः पर्यगृ-
ह्णात्तदरिष्ट्यै
Bṛih. 1. 4. 16. स्वाय लाकायारिष्टिमि-
च्छेत्
— सर्वाणि भूतान्यारिष्टिमिच्छ-
न्ति

अरिसूदन

- Gītā. 2. 4. पूजार्हावरिसूदन

अरुण

- Nilā. 9. असौ यस्ताम्रो अरुणः

अरुण

- Bṛih. 6. 5. 3. उद्दालको ऽरुणात्
— अरुण उपवेशेः

अरुन्धती

- Nilā. 21. कल्माषपुच्छमोषधे जंभ-
याश्वरुन्धति

अरुन्मुख

Kaush. 3. 1. अरुन्मुखान् यतीन् साला-
वृकेभ्यः प्रायच्छम्

अरूप, अरूपक

Kaṭha. 3. 15. अशब्दमस्पर्शमरूपम्
Nṛisut. 9; Mukti. 2. 72.

Śwet. 3. 10. ततो यदुत्तरतरं तदरूपम्

Kaivalya. 6. चिदानन्दमरूपमद्भुतम्

Gauḍa. 3. 36. अनामकमरूपकम्

Mukti. 2. 32. सरूपो ऽरूप एव च

33. अरूपो देहमुक्तिगः

36. अरूपस्तु मनोनाशः

अरूपज्ञ

Bṛih. 4. 4. 1. तथारूपज्ञो भवति

अरेतस्

Bṛih. 6. 4. 10. इत्यरेता एव भवति

अरेफजात

Amṛita. 24. अरेफजातमुभयोष्ठवर्जितम्

अर्क

Bṛih. 1. 2. 2. आपो वा अर्कः

7. अयमग्निरर्कः

— तावेतावर्काश्चमेधौ

Śwet. 2. 11. नीहारधूमाकानिलानलानाम्

Maitri. 6. 8. एष हि खल्वात्मा . . अर्कः

Praśna. 4. 2. अर्कस्यास्तं गच्छतः

Dhyāna. 15. तत्रार्कचन्द्रवह्नीनाम्

Rāmāp. 88. अर्कविध्वभितेजांसि

अर्कत्व

Bṛih. 1. 2. 1. तदेवार्क्यस्यार्कत्वम्

— य एवमेतद्वर्क्यस्यार्कत्वं
वेद

अवर्ग

अर्घोश

Rāmāp. 73. अन्त्यार्घोशयुतः

अर्घ्य

Bṛih. 6. 2. 4. अथ हास्मा अर्घ्यं चकार

अर्च

Bṛih. 1. 2. 1. सो ऽर्चन्नचरत्तस्यार्चत आपो
ऽजायन्तार्चते वै मे कमभूत्

Maitri. 4. 6. ता अभिध्यायेदर्थयेन्निहु-
याच्च

6. 5. ओमित्युक्तेनैताः प्रस्तुता
अर्चिताः

Mund. 1. 2. 6. प्रियां वाचमभिवदन्त्यो ऽर्च-
यन्त्यः

3. 1. 10. तस्मादात्मज्ञमर्चयेद्भुति-
कामः

Mahāuār. 13. 1. अर्चयन्ति तपः सत्यम्
Śiras. 6.

Praśna. 6. 8. ते तमर्चयन्तस्त्वं हि नः पिता

Rāmāp. 86. रत्नासने देशिकं चार्चयि-
त्वा

87. तांस्तस्य दिक्ष्वर्चयेच्च

88. अउमैरर्चितानि

89. ज्ञानात्मानं चार्चयेत्

Rāmāp. 4. क्षेत्रे ऽस्मिन्यो ऽर्चयेद्भक्त्या

Gītā. 7. 21. श्रद्धयार्चितुमिच्छति

अर्चन

Nṛip. 5. 2. अनुष्टुभा होमं कुर्यादनुष्टु-
भार्चनम्

Rāmāp. 4. जपहोमार्चनादिभिः

अर्चाविधि

Rāmāp. 85. अर्चाविधायस्य

अर्चिमन्त्र

Mund. 2. 2. 2. यद्वर्चिमद्यदणुभ्यो ऽणु

अर्चिर्माण

Gopl.

5. अर्चिर्माणविस्तृतं वेदार्थम्

अर्चिस्

Chhā. 4. 15. 5. अर्चिषमेवाभिसम्भवन्त्य-
र्चिषो ऽहः 5. 10. 1.

5. 4. 1. अहरर्चिः Brih. 6. 2. 9.

5. 5. 1. विशुद्धर्चिः Brih. 6. 2. 10.

5. 6. 1. रात्रिर्चिः Brih. 6. 2. 11.

5. 7. 1. जिह्वार्चिः

5. 8. 1. योनिरर्चिः Brih. 6. 2. 13.

Brih. 6. 2. 12. वागर्चिः

14. अर्चिरर्चिः

15. ते अर्चिरभिसम्भवन्त्यर्चि-
षो ऽहः

Maitri.

6. 31. धृमार्चिर्विष्णुलिङ्गा इव

35. अर्चिषो वै यशस आश्रय-
वशात्

Mund. 1. 2. 2. यदा लेलायते ह्यर्चिः

2. 1. 8. सप्तार्चिषः समिधः

Mahânār. 8. 4.

12. 2. एतस्मिन्मण्डले अर्चिषि
—एतस्मिन्मण्डले अर्चिर्दीप्यतेPraśna. 3. 5. तस्मादेताः सप्तार्चिषो भव-
न्ति

Mahā. 3. तस्य मध्ये महानर्चिः

(so MSS.)

अर्चिसमप्रभ

Amṛita.

37. व्यानो ऽप्यर्चिसमप्रभः

अर्जुन

Gītā.

1. 4. भीमार्जुनसमा युधि

47. एवमुक्त्वा अर्जुनः संख्ये

2. 2. अकीर्त्तिकरमर्जुन

45. निजैर्गुण्यो भवार्जुन

3. 7. नियम्यारभते अर्जुन

4. 5. नव चार्जुन

Gītā.

4. 9. मामेति सो अर्जुन

37. भस्मसात्कुरुते अर्जुन

6. 16. जाग्रतो नैव चार्जुन

32. समं पश्यति यो अर्जुन

46. तस्माद्योगी भवार्जुन

7. 16. जनाः सुकृतिनो अर्जुन

26. वर्त्तमानानि चार्जुन

8. 16. पुनरावर्त्तिनो अर्जुन

27. योगयुक्तो भवार्जुन

9. 19. सदसच्चाहमर्जुन

10. 32. मध्यं चैवाहमर्जुन

39. तदहमर्जुन

42. किं ज्ञानेन तवार्जुन

11. 47. मया प्रसन्नेन तवार्जुन

50. इत्यर्जुनं वासुदेवस्तथोक्त्वा

54. अहमेवंविधो अर्जुन

18. 9. नियतं क्रियते अर्जुन

34. धृत्या धारयते अर्जुन

61. हृद्देशे अर्जुन तिष्ठति

76. केशवार्जुनयोः

अर्णव

Ait.

2. 1. महत्यर्णवे प्रापतन्

Chhā.

8. 5. 2. अरश्च ह वै ण्यश्चार्णवौ

4. अरं च ण्यं चार्णवौ

Maitri.

6. 35. एतज्ज्ञानुर्णवः

Mahânār.

5. 5. ततः समुद्रो अर्णवः

6. समुद्रादर्णवादधि संवत्सरो
अजायत

अर्थ

Kaush.

2. 3. अर्थं ब्रूयाद्दुतं वा प्रहिणुयात्

Chhā.

5. 11. 6. येन हैवार्थेन पुरुषश्चरेत्तं है-
व वदेत्

Brih.

6. 4. 9. तस्यामर्थं निष्ठाया 10, 11, 21.

Isā.

8. अर्थान् व्यदधाच्छाश्वती-
भ्यः समाभ्यः

Katha.

2. 1. हीयते रथ्याद्य उ प्रेयो वणीते

- Kaṭha. 3. 10. इन्द्रियेभ्यः परा ह्यर्थाः
अर्थेभ्यश्च परं मनः
Śwet. 6. 23. तस्यैते कथिता ह्यर्थाः
Maitri. 2. 6. अमन्यतार्थानभ्रानीति
4. 2. शब्दस्पर्शादयो ह्यर्थाः
5. 1. स्वार्थे स्वाभाविके ऽर्थे च
6. 28. भूतेन्द्रियार्थानतिक्रम्य
7. 8. अर्थं पुरस्कृत्य
10. अयमर्थः स्यात्
11. सत्यानृतोपभोगार्थः
Muṇḍ. 3. 2. 6. वेदान्तविज्ञानसुनिश्चिता-
र्थाः Mahānār. 10. 6 ;
Kaivalya. 3.
Praśna. 4. 5. श्रुतं तमेवार्थमनुशृणोति
Gauḍa. 4. 26. चिन्तं न संस्पृशत्यर्थम्
—अभुतो हि यतश्चार्थः
Nṛip. 4. 2. न साज्ञार्थो ऽस्ति यः सा-
वित्री वेद
Nyāsa. 2. संविभज्य सुतानर्थान्
(Nār. has अर्थः)
Rāmāp. 12. अर्थं मन्त्रो वदत्ययम्
Mukti. 1. 17. वेदान्तवाक्यार्थविवारान्
2. 20. नैकमर्थेण न तस्यार्थस्त-
स्यार्थो ऽस्ति न कर्मभिः
Gītā. 2. 27. तस्मादपरिहार्ये ऽर्थे
46. यावानर्थ उदपाने
3. 18. नैव तस्य कृतेनार्थः
34. इन्द्रियस्येन्द्रियस्यार्थे
13. 11. तत्त्वज्ञानार्थदर्शनम्
18. 34. यया तु धर्मकामार्थान्

अर्थकाम

- Gītā. 2. 5. हत्वार्थकामांस्तु गुरुनिहैव
अर्थ, अर्थाय, अर्थे
Maitri. 6. 14. आत्मसम्बोधनार्थम्
36. पुण्यलोकविजित्यर्थाय
Muṇḍ. 1. 2. 12. तद्विज्ञानार्थम्

- Gauḍa. 1. 9. भोगार्थं सृष्टिरित्यन्ये क्री-
डार्थमिति चापरे
Nṛip. 5. 2. दक्षिणार्थं तावत्कल्पते
Garbha. 4. यन्मया परिजनस्यार्थं कृतं
कर्म
Nyāsa. 3. जन्तुसंरक्षणार्थम्
Kaṭhaśru. 4.
Kaṭhaśru. 1. प्राणसन्धारणार्थम्
Jābāla. 6.
Parama. 1. स्वशरीरस्योपभोगार्थाय
Aruṇeya. 5. भिक्षार्थं ग्रामं प्रविशन्ति
Gopī. 4. लोकानुययार्थम्
Kṛish. 21. संहारार्थं च शत्रुणाम्
— कृपायै संयुक्तताम्
Rāmāp. 7. उपामसकामं कार्यार्थम्
35. स्वानुययार्थम्
Gītā. 1. 7. संज्ञार्थं तावदर्थीयं ते
9. मदर्थं त्यक्तार्थीयताः
33. उपामर्थं कोचित्
3. 9. तदर्थं कर्म शोक्तेय
4. 8. धर्मसंस्थापनार्थाय
10. 11. तेषामेवानुक्रमार्थम्
11. 42. यच्चावहासार्थमसत्कृतो ऽस्ति
12. 10. मदर्थमपि कर्माणि कुर्वन्
16. 12. ईहन्ते कामभोगार्थम्
17. 12. दम्भार्थमपि चैव यत्
18. सत्कारमानपुजार्यम्
19. परस्योत्सादनार्थं वा
21. यत्तु प्रत्युपकारार्थम्

अर्थव्यपाश्रय

- Gītā. 3. 18. कश्चिदर्थव्यपाश्रयः

अर्थसञ्चय

- Gītā. 16. 12. ईहन्ते . . अर्थसञ्चयान्

अर्थाभास

- Gauḍa. 4. 26. नार्थाभासं तथैव च
— नार्थाभासस्ततः पृथक्

अर्थार्थिन्

Gītā. 7. 16. आर्त्तो जिज्ञासुरर्थार्थी

अर्थोपार्जन

Maitri. 3. 5. जिगीषार्थोपार्जनम्

1. अर्द्ध

Maitri. 6. 14. एतस्याभेयमर्द्धमर्द्धं वारुणम्

Yogat. 7. यो ऽधीते ऽयमर्द्धमक्षरम्

2. अर्द्ध

Chhā. 5. 3. 4. स हायस्तः पितुरर्द्धमेयाय

6. गौतमो राज्ञो ऽर्द्धमेयाय

Prasna. 1. 11. दिव आहुः परे अर्द्धे पुरी-
षिणम्

अर्द्धचतुर्

Garbha. 5. अर्द्धचतस्रो रोमाणि कोटयः

अर्द्धचतुर्थ

Siras 5. या सार्द्धचतुर्थी मात्रा

अर्द्धचतुर्थमात्र

Siras. 5. तदेतेनात्मन्नेतेनार्द्धचतुर्थमा-
त्रेण शान्तिं संसृजति

अर्द्धचन्द्राकृति

Prāṇāg. 2. शारीरो ऽग्निः... अर्द्धचं-
द्राकृतिः

अर्द्धमात्र

Amṛita. 31. अर्द्धमात्रं च चिन्तयेत्

Dhyāna. 17. त्रिमात्रं चार्द्धमात्रं च

Rāmōt. 2. अर्द्धमात्रभक्त्युत्थाक्षरो भवति

अर्द्धमात्रा

Nṛip. 2. 1. यावसाने ऽस्य चतुर्थ्यर्द्ध-

मात्रा Nṛisut. 3; Sikkhā.

1.

4. 3. यो वै नृसिंहः... याश्चतस्रो
ऽर्द्धमात्रास्तस्मै वै नमो-
नमः (12).

Brahmav. 4. तिस्रो मात्रार्द्धमात्रा च

10. अर्द्धमात्रा तथा ज्ञेया

Sikkhā. 1. चतुर्थ्यर्द्धमात्रा स्थूलह्रस्व-
दीर्घप्लुतः

Nāda. 1. अर्द्धमात्रा शिरस्तथा

7. परमा चार्द्धमात्रा च

Dhyāna. 22. अर्द्धमात्रां रज्जुं कृत्वा

Yogat. 10. अर्द्धमात्रा तु निश्चला

Rāmōt. 5. यो वै श्रीरामः... याश्चत-
स्रो ऽर्द्धमात्राः (40).

अर्द्धमात्रात्मक

Rāmōt. 3. अर्द्धमात्रात्मको रामः

अर्द्धमास

Bṛih 1. 1. 1. मासाश्चार्द्धमासाश्च पर्वाणि

3. 8. 9. अर्द्धमासा मासा कृतवः

Mahānār. 1. 9.

Mahānār. 25. 1. ये ऽर्द्धमासाश्च मासाश्च ते
चातुर्मास्यानि

Garbha. 3. अर्द्धमासाभ्यन्तरे पिण्डम्

अर्द्धवृगल

Bṛih. 1. 4. 3. इदमर्द्धवृगलमिव स्वः

अर्द्धान्त्य

Nṛip. 1. 5. वीरं प्रथमस्यार्द्धान्त्यं तं स
द्वितीयस्यार्द्धान्त्यं हं भी
तृतीयस्यार्द्धान्त्यं मृत्युं च-
तुर्थस्यार्द्धान्त्यं साम जा-
नीयात्

अर्पण

Gītā. 9. 27. तत्कुरुष्व मदर्पणम्

अर्पितमनोबुद्धि

Gītā. 8. 7. मय्यर्पितमनोबुद्धिः
12. 14.

अर्थमन्

Tait. 1. 1. 1. शं नो भवत्वर्थमा 1. 12. 1.

Nrip 2. 4. इन्द्रो बरुणो मित्रो ज्यमा
देवाः

Gîtâ. 10. 29. पितृणामर्थमा चास्मि
अर्वन्

Brih. 1. 1. 2. अर्वाञ्चुरान् (अवहत)
अर्वाग्विल

Brih. 2. 2. 3. अर्वाग्विलश्चमस ऊर्ध्व-
बुधः (ter).
अर्वाञ्च

Chhâ. 1. 7. 6. स एष ये चैतस्मादर्वाञ्चो
लोकास्तेषां चेष्टे
8. ये चैतस्मादर्वाञ्चो लोका-
स्तांश्चाप्नोति
3. 10. 4. अर्वाग्वस्तमेना

Brih. 4. 4. 16. यस्मादर्वाक् संवत्सरो ऽहो-
भिः परिवर्त्तते

Maitri. 6. 2. अर्वाग्विचरत एतौ प्राणा-
दित्यौ
अर्ह

Chhâ. 4. 4. 5. नैतद्ब्राह्मणो विवक्तुमर्हति

Brih. 6. 2. 8. को हि त्वेवं नुवन्तमर्हति
प्रत्याख्यातुमिति

Kaṭha. 2. 21. कस्तं मदामदं देवं मदन्यो
ज्ञातुमर्हति

Maitri. 1. 4. उद्धर्तुमर्हसि

Prâsna. 6. 1. तस्मान्नार्हाम्यहमनृतं वक्तुम्

Gîtâ. 2. 17. न कश्चित्कर्तुमर्हति

25. नानुशोचितुमर्हसि

26. नैनं शोचितुमर्हसि

27. न त्वं शोचितुमर्हसि 30.

31. न विकल्पितुमर्हसि

3. 20. सम्पद्यन्कृतुमर्हसि

6. 39. छेतुमर्हस्यशेषतः

10. 16. वक्तुमर्हस्यशेषेण

11. 44. प्रियः प्रियायार्हसि देव
सोढुम्

Gîta. 16. 24. कर्म कर्तुमिहार्हसि
1. अर्ह

Gîtâ. 1. 37. तस्मान्नार्हा वयं हन्तुम्
2. अर्ह

Chhâ. 5. 11. 5. पृथगर्हाणि कारयान्चकार
अर्हा

Chhâ. 5. 3. 6. तस्मै ह प्राप्तायार्हा चकार
अलक्ष

Parama. 3. न लक्षं नालक्षम् (so MSS.)
अलक्षण

Mândû. 7. अलक्षणमचिन्त्यम्
Nrip. 4. 1; Râmôt. 3.

Nrisut. 1. अलक्षणमलिङ्गमचिन्त्यम्
(so two MSS.)

9. अकरणमलक्षणमसङ्गम्

अलक्ष्मी

Mahânâr. 20. 10. अलक्ष्मी मे नश्यत

अलङ्कार

Chhâ. 8. 8. 5. प्रेतस्य शरीरं .. अलङ्कारे-
णेति संस्कुर्वन्ति

अलङ्कृ

Kaush. 1. 4. तं ब्रह्मालङ्कारेणालङ्कुर्वन्ति
—स ब्रह्मालङ्कारेणालङ्कृतः

Râmâp. 27. सर्वालङ्कृतया चिता

57. नलादिभिरलङ्कृतः

अलब्धावरण

Gauda. 4. 98. अलब्धावरणाः सर्वे धर्माः

अलब्धा

Kaush. 2. 1. प्रामं भिक्षित्वालब्धा 2.

Chhâ. 6. 8. 2. अन्यत्रायतनमलब्धा

अलम्

Ait. 2. 2. न वै नो ऽयमलमिति

Bṛih. 1. 3. 18. न हैवालं भार्येभ्यो भवति
— सहैवालं भार्येभ्यो भवति

2. 4. 13. अलं वा अर इदं विज्ञानाय
Mukti. 1. 26. माण्डूक्यमेकमेवालम्

2. 12. निषेव्यन्ते यद्येते चिरमप्य-
लम्

अलस

Gītā. 18. 28. शयो नैष्कृतिको ऽलसः

अलात

Gauḍa. 4. 47. अलातस्पन्दितं यथा

48. अस्पन्दमानमलातम्

49. अलाते स्पन्दमाने वै
— नालातं प्रविशन्ति ते

50. न निर्गता अलातात्ते

अलातचक्र

Maitri. 6. 24. अलातचक्रमिव स्फुरन्तम्

अलाबुपात्र

Aruṇeya. 5. मृत्पात्रं वा अलाबुपात्रं
दारुपात्रं वा

अलाभ

Jābāla. 6. लाभालाभौ समौ भूत्वा

Gītā. 2. 38. लाभालाभौ जयाजयौ

अलिङ्ग

Kāṭha. 6. 8. व्यापको ऽलिङ्ग एव च

Maitri. 6. 31. तस्यैतलिङ्गमलिङ्गस्य

35. तच्छुक्लं पुरुषमलिङ्गम्

7. 2. अलिङ्गो ऽमूर्त्तो ऽपरिच्छि-
न्नः

Muṇḍ. 3. 2. 4. न च प्रमादात्तपसो वाप्य-
लिङ्गात्

Nṛisut. 1. अलक्षणमलिङ्गमभिव्यक्तम्

6. अद्वैतमविव्यक्तमलिङ्गम्

अलूक्ष

Tait. 1. 11. 4. अलूक्षा धर्मकामाः स्युः
(bis).

अलेपक

Mukti. 2. 73. अलेपकं सर्वगतं यद्वह्यम्

अलेप्य

Maitri. 2. 7. स्थिरो ऽवलक्ष्यलेप्यः

अलोक

Bṛih. 4. 3. 22. लोका अलोकाः

अलोक्यता

Bṛih. 1. 3. 28. न हैवालोक्यताया आशास्ति

अलोमक

Bṛih. 1. 4. 6. तस्मादेतदुभयमलोमकम-
न्तरतो ऽलोमकाहि योनि-
रन्तरतः

अलोलत्व

Gītā. 16. 2. दया भूतेष्वलोलत्वम्

(other readings are

अलोलुत्वं and अलोलुप्त्वम्)

अलोलुपत्व

Śwet. 2. 13. लघुत्वमारोग्यमलोलुपत्वम्

अलोहित

Bṛih. 3. 8. 8. अलोहितमस्नेहम्

Praśna. 4. 10. अच्छायमशरीरमलोहितम्

अल्प

Chhā. 7. 6. 1. ये ऽल्पाः कलहिनः पिशुनाः

7. 23. 1. नाल्पे सुखमस्ति

7. 24. 1. यत्र . . अन्यद्विजानाति तद-
ल्पम्

— यदल्पं तन्मर्त्यम्

Kāṭha. 1. 26. सर्वं जीवितमल्पमेव

Śwet. 2. 13. मूत्रपुरीषमल्पम्

Gauḍa. 4. 43. दोषो ऽप्यल्पो भविष्यति

Nṛisut. 9. सर्वे जीवाः सर्वमयाः . . त-
थाप्यल्पाः

Nṛisut.	9. अव्यवहार्योऽप्यल्पः —नाल्पः साक्ष्यविशेषः	Mukti.	1. सह नाववत्विति शान्तिः अव
Gītā.	18. 22. अतत्त्वार्थवदल्पं च अल्पबुद्धि	Prāṇāg.	2. महानवोऽयं पुरुषः अवकाश
Gītā.	16. 9. नष्टात्मानोऽल्पबुद्धयः अल्पमेधस्	Maitri.	6. 22. यथोर्णनाभिस्तन्तुनोर्ध्वमु- त्क्रान्तोऽवकाशं लभति
Kāṭha.	8. पुरुषस्याल्पमेधसः		अवकाशप्रदान
Gītā.	23. तद्भवत्यल्पमेधसाम् अल्पविद्	Garbha.	1. आकाशमवकाशप्रदाने अवकीर्णिन्
Chhā.	7. 5. 2. यद्यल्पविच्छित्तवान् भवति अव्	Mahānār.	5. 11. अकार्यकार्यवकीर्णी स्तेनः अवचृ
Ait.	10. तदपानेनाजिघृक्षत्तदावयत्	Maitri.	6. 11. अस्पृष्टाद्गृष्टावक्ता . . भवति अवक्रचेतस्
Chhā.	1. 9. तेनेतराप्रमाणानवाति		
Bṛih.	1. 8. वागेनं तद्भूत्वाऽवति 9. मन एनं तद्भूत्वाऽवति 10. प्राण एनं तद्भूत्वाऽवति 20. सर्वाणि भूतान्यवन्ति(bis).	Kāṭha.	5. 1. पुरमेकादशद्वारमजस्याव- क्रचेतसः अवक्रम्
Tait.	1. 1. 1. तन्मामवतु । तद्वक्तारम- वतु । अवतु माम् । अवतु वक्तारम्	Mahānār.	8. 2. यथासिंधारां कर्तेऽवहि- तामवक्रामेत् अवक्री
	1. 12. 1. तन्मामावीत् । तद्वक्तारमा- वीत् । आवीन्माम् । आ- वीद्वक्तारम्	Bṛih.	6. 4. 6. काममेनामवक्रीणीयात् अवगम्
	2. 1. 1. सह नाववतु 3. 1. 1; Kāṭha. 6. 19.	Nṛisut.	9. प्रमाणैरेतैरवगतः
	3. 10. 6. यो मा ददाति स इदेव मावेवाः	Gītā.	10. 41. तत्तद्देवावगच्छ त्वम् अवचन
Mahānār.	6. 1. पवित्रे अधि सानो अव्ये 17. 6. ब्रह्म मेऽव 7, 8.	Nṛisut.	7. कैषेतीयमियं नेत्यवचनेनै- वानुभवसुवाच — एवमेव चिदानन्दाव्यव- चनेनैवानुभवसुवाच अवज्ञा
Gauḍa.	2. 29. तं चावति स भूत्वासौ		
Nṛip.	2. 4. यो मा ददाति स इदेव मावत् (Nārāyaṇa, how- ever, explains मावत् by महत्)		
Vāsu.	2. अतो देवा अबन्तु नः		9. 11. अवजानन्ति मां मूढाः 17. 22. असत्कृतमवज्ञातम्

अवट

Maitri. 6. 28. अवटैवावटकृद्वातुकामः
संविशति

Nilā. 20. ये वावटेषु शेरते

अवटकृत्

Maitri. 6. 28. अवटैवावटकृद्वातुकामः
संविशति

अवतन्

Nilā. 14. अवतत्य धनुस्त्वं सहस्राक्ष

अवतार

Gauda. 3. 15. उपायः सो ज्वताराय

Krish. 1. नो ज्वद्यमवतारान्वै
2. आज्ञयावतारांस्ते हि (so
one MS. and Nār., other
MSS. तारास्ते).

3. गृह्यन्ते ज्वतारान्वयम्

Rāmōt. 5. मत्स्यकूर्माद्यवताराः (10).

अवतृ

Krish. 8. सो ज्वतीर्णो महीतले

Mukti. 2. 6. शुभेष्वेवावतारयेत्

अवदत्

Chhā. 5. 1. 8. यथा कलः अवदन्तः Brih.
6. 1. 8.

Brih. 4. 1. 2. अवदतो हि किं स्यात्

अवदातमनस्

Maitri. 6. 1. अक्षाध्यक्षो ज्वदातमनाः

अवदान

Maitri. 6. 33. यजमानस्यात्मविदे ज्वदानं
करोति

अवद्य

Krish. 1. नो ज्वद्यमवतारान् वै

अवधा

Chhā. 6. 13. 1. लवणमेतदुदके ज्वधाय

Chhā. 6. 13. 1. यद्दोषा लवणमुदके ज्वधाः

Brih. 1. 4. 7. यथा क्षुरः क्षुरधाने ज्वहितः

Mahānār. 8. 2. यथासिधारां कर्ते ज्वहिता-
मवक्रामेत्

अवधू

Mahānār. 22. 1. दमेन दान्ताः कित्विषम-
वधून्वन्ति

अवधूत, तक

Mukti. 1. 37. परब्रह्मावधूतकम्

1. vide सरस्वतीरहस्य

अवध्य

Gītā. 2. 30. देही नित्यमवध्यो ज्यम्

अवनह्

Maitri. 3. 4. चर्मणावनह्

अवनिपाल

Gītā. 11. 26. अवनिपालसंघैः

अवनी

Chhā. 5. 2. 4. अग्रावाज्यस्य हुत्वा मन्ये
सम्पातमवनयेत् (5times).

Brih. 6. 3. 2. अग्नौ हुत्वा मन्ये संस्त्रव-
मवनयति (20 times).

अवपद्

Chhā. 2. 9. 6. तस्मात्ते प्रतिहता नावपद्य-
न्ते

अवभास्

Sarvop. 3. आत्मा यदावभासते

अवभृथ

Chhā. 3. 17. 5. तन्मरणमेवास्यावभृथः

Mahānār. 25. 1. यन्मरणं तदवभृथः

Prāṇāg. 3. शारीरयज्ञस्य . किमवभृ-
थमिति

4. अवभृथं मरणात्

अवमन्

mṛita. 16. यं लब्ध्वाप्यवमन्येत

अवमृश

Chhā. 6. 13. 1. तद्भावमृश्य न विवेद

Mahānār. 5. 2. पाणिना ह्यवमर्शतु

अवयजन

Mahānār. 18. 1. देवकृतस्यैनसो ज्वयजनम-
सि

— मनुष्यकृतस्यैनसो ज्वयज-
नम्

— पितृकृतस्यैनसो ज्वयजनम्

— आत्मकृतस्यैनसो ज्वयज-
नम्

— अन्यकृतस्यैनसो ज्वयज-
नम्

— दिवा च नक्तं चैनश्चक्रम
तस्यावयजनमसि

— विद्वांसश्चाविद्वांसश्चैनश्चक्रम
तस्यावयजनम् (bis).

— स्वपन्तश्च जाग्रतश्चैनश्चक्रम
तस्यावयजनमसि

— सुषुप्तश्च जाग्रतश्चैनश्चक्रम
तस्यावयजनम्

— एनस एनसो ज्वयजनम्

अवयव

Gauḍa. 3. 7. विकारावयवौ (bis).

अवयवभूत

Śwet. 4. 10. तस्यावयवभूतैस्तु व्याप्तं
.. जगत्

अवर

Kaush. 3. 1. न वै धरो ज्वरस्मै वृणीते
— अवरो वै किल मेति हो-
वाच प्रतर्दनः

Brih. 4. 3. 12. प्राणेन रक्षस्ववरं कुलायम्

Kaṭha. 2. 8. न नरेणावरेण प्रोक्तः

Śwet 5. 8. आराममात्रो ह्यवरो ऽपि
दृष्टः

Mund. 1. 2. 7. उक्तमवरं येषु कर्म

Mahānār. 21. 2. एतान्यवराणि तपांसि

Gītā. 2. 49. दूरेण ह्यवरं कर्म

अवरपुरुष

Chhā. 4. 11. 2. नास्यावरपुरुषाः क्षीयन्ते

4. 12. 2 ; 4. 13. 2.

अवरुध्

Kaush. 2. 3. सामे ऽमुष्मादिदमवरुन्ध्या-
त् (6 times).

Chhā. 2. 15. 2. विरूपांश्च सुरूपांश्च पश्यन-
वरुन्धे

Brih. 1. 5. 21. तान्याप्त्वा मृत्युरवारुन्धत्

2. 2. 1. सप्त द्विषतो भ्रातृव्यानवरु-
णाद्धि

3. 1. 1. गवां सहस्रमवरुरोध

अवरुह्

Nīla. 1. अपदयं त्वावरोहन्तम्

2. दिव उग्रो अवारुहत्

10. अदृश्यं त्वावरोहन्तम्

अवरोधन

Kaush.. 2. 3. अथात एकधनावरोधनम्

अवरोधिन्

Kaush 2. 3. वाङ्मयं देवतावरोधिनी
(so MSS.; similarly
five times more).

अवर्ण

Śwet. 4. 1. य एको ज्वर्णः (the MSS.

with Śankarānanda and

Nārāyaṇa read वर्णः ;

so too Anubhūtiprakāśa

xii. 62).

Mund. 1. 1. 6. अग्राह्यमगोत्रमवर्णम्

अवलम्ब

Maitri. 3. 5. परिमहावलम्बः

अवलुप्

Mahânâr. 14. 3. अहस्तदवलुपतु
4. रात्रिस्तदवलुपतु

अवलोकन

Parama. 3. हाटकादीनां नैव परिग्रहे-
न्नावलोकनं च

अवलोकनमात्र

Parama. 3. अवलोकनमात्रेण न बाध-
क इति चेत्

अवश

Maitri. 6. 30. इह कर्मोपभोगाय तैः संस-
रति सो ऽवशः

Gîtâ. 3. 5. कार्यते ह्यवशः कर्म
6. 44. ह्रियते ह्यवशो ऽपि सः
8. 19. रात्र्यागमे ऽवशः पार्थ
9. 8. भूतग्रामं . . अवशम्
18. 60. करिष्यस्यवशो ऽपि तत्

अवशिष्

Brih. 5. 1. 1. पूर्णस्य पूर्णमादाय पूर्णमे-
वावशिष्यते Mukti. 1.

Maitri. 6. 9. अवशिष्टं यतवागभाति
36. आस्यवशिष्टैरन्नपानैश्च

Gîtâ. 7. 2. ज्ञातव्यमवशिष्यते

अवश्य

Kâtâ. 3. 5. तस्यैत्रियाण्यवश्यानि

अवष्टम्भ

Praśna. 2. 2. एतद्वाणमवष्टम्भ्य विधार-
यामः

3. एतद्वाणमवष्टम्भ्य विधार-
यामि

3. 8. सैषा पुरुषस्यापानमवष्टम्भ्य

Nṛisut.

Hamsa.

Gîtâ.

Nilâ.

Chhâ. 2. 23. 2. अत्यन्तमात्मानमाचार्यकुले
ऽवसादयन्

Gîtâ. 6. 5. नात्मानमवसादयेत्

अवसान

Mahânâr. 19. 2. अवसानेभ्यः स्वाहा
Nṛip. 2. 1. यावसाने ऽस्य चतुर्थ्यर्द्ध-
मात्रा Nṛisut. 3 ; Sîkhâ.
1.

अवसानपति

Mahânâr. 19. 2. अवसानपतिभ्यः स्वाहा

अवस्तु

Gauḍa. 4. 87. अवस्तु सोपलंभं च
88. अवस्त्वनुपलंभं च

अवस्तुक

Gauḍa. 4. 36. स्वप्ने चावस्तुकः कायः
— चित्तदृश्यमवस्तुकम्

अवस्तुत्व

Gauḍa. 4. 45. अजाचलमवस्तुत्वम्

अवस्थ

Maitri. 2. 7. अनवस्थो ऽसति कर्त्ता ऽक-
र्त्तैवावस्थः

1. अवस्था

Kâtâ. 2. 22. अनवस्थेष्ववस्थितम्
6. 10. यदा पञ्चावतिष्ठन्ते ज्ञानानि
Maitri. 6. 30.

- Maitri. 2. 7. प्रेक्षकवद्वास्थितः स्वस्थश्च
— ऋतभुक्. . अवस्थितः
6. 6. अक्षिण्यवास्थितो हि पुरुषः
सर्वार्थेषु चरति
7. 11. दक्षिणे ऽक्षिण्यवस्थितः
— सव्ये चाक्षिण्यवस्थिताः
- Nṛisut. 6. प्रणवेनैव तस्मिन्नवस्थिताः
- Kshur. 2. तत्रासनमवस्थितः
- Sikhā. 2. प्रणवश्चतुर्धावस्थितः
- Tejo. 10. शून्यातीतमवस्थितम्
- Nyāsa. 5. परात्परमवस्थिताः
(so Nārāyaṇa with अवस्थात् as variant).
- Parama. 1. यच्चित्तं तत्सदा मय्येवाव-
तिष्ठते तस्मादहं च तस्मि-
न्नेवावस्थीयते
3. सदात्मा आत्मन्येवावतिष्ठते
- Vāsu. 3. आत्मा भूतेष्वहमवस्थितः
— भूतेषु तथात्मावस्थितोऽस्म्य-
हम्
- Gitā. 1. 11. यथाभागमवस्थिताः
22. योदुक्कामानवस्थितान्
27. सर्वान्वन्धून्वस्थितान्
30. न च शक्नोम्यवस्थितान्
33. त इमे ऽवस्थिता युद्धे
2. 6. ते ऽवस्थिताः प्रमुखे धार्त-
राष्ट्राः
6. 18. आत्मन्येवावतिष्ठते
9. 4. न चाहं तेष्ववस्थितः
11. 32. ये ऽवस्थिताः प्रत्यनीकेषु
योधाः
14. 23. यो ऽवतिष्ठति नैगते
15. 11. पश्यन्त्यात्मन्यवस्थितम्
2. अवस्था
- Maitri. 6. 10. तिसृष्ववस्थास्वप्नत्वं भवति
- Vāsu. 2. त्रयः कालास्तिस्रो ऽवस्थाः
- अवस्थानत्रय

अवस्थान

- Parama. 2. तदेवावस्थानम्
- अवहन्
- Bṛih. 6. 4. 13. ग्रीहीनवघातयेत्
- अवहा
- Kaṭhaśru. 3. मा त्वं मामवहाय परागाः
— नाहं त्वामवहाय परागाम्
- अवहास
- Gitā. 11. 42. यच्चावहासार्थमसत्कृतो
ऽस्ति
- अवाक्शाख
- Kaṭha. 6. 1. ऊर्ध्वमूलो ऽवाक्शाखः
- अवाकिन्
- Chhā. 3. 14. 2. अवाक्यनादरः 4.
- अवाग्ज
- Dhyāna. 18. अवाग्जं प्रणवस्याग्रम्
- अवाङ्मनोगोचरत्वं
- Nṛisut. 2. अविकल्पो ह्ययमात्मा
अवाङ्मनोगोचरत्वात्
- अवाङ्मुख
- Garbha. 4. अवाङ्मुखः पीडितो जहम्
(one MS. has अवाङ्मुख-
पीडमानः.)
- अवाच्
- Bṛih. 3. 8. 8. अवागमनः
1. अवाच्य
- Maitri. 6. 7. निर्वचनमनौपम्यं निरुपा-
ख्यं किं तदवाच्यम्
2. अवाच्य
- Maitri. 3. 1. अवाच्योर्ध्वा वा गतिः

अवाच्यवाद

- Gītā. 2. 36. अवाच्यवादांश्च बहून्
अवाच्य
Bṛih. 3. 8. 3. यदवाक् पृथिव्याः 4, 6, 7.
4. 2. 4. अवाची दिग्वाचः प्राणाः
Maitri. 2. 6. यो ज्यमवाङ् संक्रामति
4. 3. अनेनोर्ध्वभागभवत्यन्यथा-
वाङिति
6. 17. ऊर्ध्वं चावाङ् च सर्वतो
ऽनन्तः
— तिर्यग्वावाङ् वोर्ध्वं वा
Śiras. 5. मुनयो ज्वाग्वदन्ति न तस्य
महणम्

अवान्तरदिश, दिशा

- Chhā. 5. 6. 1. अवान्तरदिशो विस्फुलि-
गाः Bṛih. 6. 2. 9.
Bṛih. 1. 1. 1. अवान्तरदिशः पर्शवः
Tait. 1. 7. 1. दिशो ज्वान्तरदिशः
Mahānūr. 23. 1. दिशश्चवान्तरदिशाश्च

अवाप्

- Chhā. 8. 8. 4. उभौ लोकाववाप्नोति
Katha. 2. 3. नैतां सङ्कां वित्तमयीमवाप्नोति
Maitri. 6. 29. सन्तोषं द्वन्द्वतितिक्षां शान्त-
त्वं योगाभ्यासादवाप्नोति
Śiras. 7. द्वितीयं जप्त्वा गणाधिपत्य-
मवाप्नोति
Śikhā. 2. क्रतुशतस्यापि फलमवा-
प्नोति
Nār. 4. स सर्वान् कामानवाप्नोति
Vāsu. 3. ऊर्ध्वं पदमवाप्नोति
Gopī. 5. तेषां पुण्यमवाप्नोति
Gītā. 2. 8. अवाप्य भूमावसपत्नमृद्धम्
33. पापमवाप्स्यसि
38. नैवं पापमवाप्स्यसि
53. तदा योगमवाप्स्यसि

- Gītā. 3. 11. श्रेयः परमवाप्स्यथ
22. नानवाप्तमवाप्तव्यम्
6. 36. शक्यो ज्वाप्तुमुपायतः
12. 5. दुःखं देहवद्भिरवाप्यते
10. सिद्धिमवाप्स्यसि
15. 8. शरीरं यदवाप्नोति
16. 23. न स सिद्धिमवाप्नोति
18. 56. यत्पसादादवाप्नोति

अवाप्ति

- Mukti. 2. नित्यानन्दावाप्तिः

अवायु

- Bṛih. 3. 8. 8. अवाय्वनाकाशम्

अवारित

- Nyāsa. 4. भिक्षादि वैदलं पात्रं स्नान-
द्रव्यमवारितम् (so all the
MSS.)

अवासनत्व

- Mukti. 2. 29. अवासनत्वात्सततम्

अवि

- Chhā. 2. 6. 1. अवयः प्रस्तावः 2. 18. 1.
Bṛih. 1. 4. 4. अत्रिरितरा मेष इतरः
— ततो ज्जावयो ज्जायन्त

अविकम्प

- Gītā. 10. 7. सो ज्विकम्पेन योगेन यु-
ज्यते

अविकल

- Maitri. 1. 1. अविकलः संपद्यते यज्ञः

अविकल्प

- Nṛisut. 1. ओतानुज्ञात्रनुज्ञाविकल्पैः
2 (ter).
2. अविकल्पो ह्ययमात्मा 8.
3. ओतानुज्ञात्रनुज्ञाविकल्प-
रूपा (twice with रूपम्)

Nrisut. 8. अद्वयो ह्यमात्मैकल एवा-
विकल्पः

— अविकल्पो ह्यमोद्भूतः
— अविकल्पो नाविकल्पो ऽपि

अविकल्परूप

Nrisut. 2. अविकल्परूपं हीदं सर्वम्
अविकल्परूपत्व

Nrisut. 2. अनुज्ञात्वादविकल्परूप-
त्वात्

अविकार

Nrisut. 9. अविकारो ह्युपलब्धा सर्वत्र
अविकारित्व

Nrisut. 8. असङ्गत्वादविकारित्वात्
अविकार्य

Gītā. 2. 25. अविकार्यो ऽयमुच्यते
अविक्रिय

Nrisut. 2. ततो ऽविक्रियो महाचैत-
न्यः

9. सर्वसाक्षिण्याविक्रिये ऽद्वये
— द्रष्टा द्रष्टुः साक्ष्यविक्रियः
— अगुणमविक्रियमव्यपदेश्यम्

अविक्रियात्मक

Mukti. 2. 74. दृशिस्तु शुद्धो ऽहमविक्रि-
यात्मकः

अविचिकित्स

Brih. 4. 4. 23. अविचिकित्सो ब्राह्मणो भ-
वति

Maitri. 7. 7. अविचिकित्सो ऽपिपासः

अविचिकित्सत्

Nrisut. 7. किमिदमेवमित्यु इत्येवा-
हाविविकित्सन्
— आत्मानं . . मकारेण ब्रह्मणा

सन्दध्यादुकारेणाविचिकि-
त्सन्

Nrisut. 7. एनं मकारार्थेन . . एकीकु-
र्यादुकारेणाविचिकित्सन्

अविज्ञानन्त

Kena. 11. विज्ञातमविज्ञानताम्

Chhā. 7. 17. 1. नाविज्ञानन् सत्यं वदति

अविज्ञात

Kena. 11. अविज्ञातं विज्ञानताम्

Chhā. 6. 1. 3. अविज्ञातं विज्ञातमिति

o. 4. 5. न नो ऽय कश्चनाभुतममत
मविज्ञातमुदाहरिष्यति

7. यद्विज्ञातमेवाभूत्

Brih. 1. 5. 8. विज्ञातं विजिज्ञास्यमविज्ञा-
तमेत एव

10. यत्किञ्चाविज्ञातं प्राणस्य त-
द्रूपं प्राणो ह्यविज्ञातः

9. 7. 23. अविज्ञातो विज्ञाता

3. 8. 11. अविज्ञातं विज्ञातृ

अविज्ञातृ

Chhā. 7. 9. 1. अकर्त्ताविज्ञाता भवति

अविज्ञान

Tait. 2. 6. 1. विज्ञानं चाविज्ञानं च

अविज्ञानवन्त

Kāthā. 3. 5. यस्त्वविज्ञानवान् भवति 7.

अविज्ञाय

Śwet. 6. 20. तदा देवमविज्ञाय दुःख-
स्यान्तो भविष्यति

अविज्ञेय

Gītā. 13. 15. सूक्ष्मत्वात्सदविज्ञेयम्

अवितथ

Gauḍa. 2. 6. अवितथा इव लक्षिताः

4. 31.

अवितृ

- Mahānār. 6. 5. अस्माकं बोध्याविता तनूनाम्
20. 3. त्रातारमिन्द्रमवितारमि-
न्द्रम्
Nṛisut. 7. मकारेण मनआद्यवितारं
..अन्विच्छेत्

अवित्ति

- Chhā. 1. 11. 2. भगवतो वा अहमवित्त्या-
न्यानवृषि (so Sāyana,
but 2 MSS. read अवि-
त्त्वा).

अवित्त्वा

- Chhā. 1. 2. 9. एतमु एवान्ततो ऽवित्त्वा

अविदित

- Kena. 3. अविदितादधि
Bṛih. 1. 4. 15. एनमविदितो न भुनक्ति
Nṛisut. 9. विदिताविदितात्परः (bis).

अविदित्वा

- Bṛih. 3. 8. 10. यो वा एतदक्षरं गार्ग्यवि-
दित्वास्मिहोके जुहोति
—यो वा एतदक्षरं गार्ग्यविदि-
त्वास्माहोकात्तैति

अविद्व

- Chhā. 8. 4. 2. विद्वः सप्तविद्वो भवति

अविद्या

- Chhā. 1. 1. 10. नाना तु विद्या चाविद्या च
Bṛih. 4. 3. 20. तदत्राविद्यया मन्यते
4. 4. 3. अविद्यां गमयित्वा 4.
10. ये ऽविद्यामुपासते Iśā. 9.
10. अन्यदेवाहुरविद्यया
11. विद्यां चाविद्यां च यस्तद्वेदो-
भयं सह । अविद्यया
मृत्युं तीर्त्वा Maitri 7. 9.

- Katha. 2. 4. अविद्या या च विद्येति ज्ञाता
Maitri. 7. 9.

5. अविद्यायामन्तरे वर्त्तमानाः
Muṇḍ. 1. 2. 8.

- Śwet. 5. 1. क्षरं त्वविद्या द्यमृतं तु
विद्या

- Maitri. 7. 9. बृहस्पतिः.. इमामविद्याम-
सृजत्
— अविद्यायामन्तरे वेष्ट्य-
मानाः

- Muṇḍ. 1. 2. 9. अविद्यायां बहुधा वर्त्त-
मानाः

- Praśna. 6. 8. अविद्यायाः परं पारं तार-
यसि

- Nṛisut. 2. निरस्ताखिलाविद्यातमो-
मोहः
9. तथाहि प्राज्ञैः सैषाविद्या
जगत्सर्वम्

- Nṛisut. 9. माया चाविद्या च स्वयमेव
भवति

— नाविद्यानुभवात्मनि

- Sarvop. 1. का अविद्या का विद्येति
— तमभिमानं कारयति या सा
अविद्या

- Rāmot. 3. निरस्ताविद्यातमोमोहः

अविद्याग्रन्थि

- Muṇḍ. 2. 1. 10. सो ऽविद्याग्रन्थि विकिर-
तीह सोम्य

अविद्यातत्कार्यहीन

- Nṛisut. 2. अविद्यातत्कार्यहीनः स्वा-
त्मबन्धहरः Rāmot. 3.

अविद्वंस

- Chhā. 1. 10. 9. तां चेदविद्वान् प्रस्तोष्यसि
1. 11. 4.
10. तां चेदविद्वानुद्गास्यसि
1. 11. 6.

Chhā. 1. 10. 11. तां चेदविद्वान्प्रतिहरिष्यसि
1. 11. 8.

1. 11. 5. तां चेदविद्वान् प्रास्तोष्यः
7. तां चेदविद्वानुदगास्यः
9. तां चेदविद्वान् प्रत्यहरिष्यः

5. 11. 5. नानाहिताग्निर्नाविद्वान्
5. 24. 1. स य इदमविद्वानग्निहोत्रं
जुहोति

8. 6. 5. निरोधो ऽविदुषाम्

Bṛih. 3. 7. 1. सूत्रमविद्वांस्तं चान्तर्यामि-
णम्

4. 4. 11. अविद्वांसो ऽनुयो जनाः

6. 1. 11. यथा मुग्धा अविद्वांसो म-
नसा

6. 4. 3. य इदमविद्वानधोपहासं
चरति

4. य इदमविद्वांसो ऽधोपहासं
चरन्ति

Tait. 2. 6. 1. उताविद्वानमुं लोकं प्रेत्य
कश्चन गच्छती ३

Mahānār. 18. 1. यद्विद्वांसश्चाविद्वांसश्चैनश्च-
कृम

— यच्चाहमेनो विद्वांसश्चावि-
द्वांसश्चैनश्चकृम

Gītā. 3. 25. सक्ताः कर्मण्यविद्वांसः

अविधि

Muṇḍ. 1. 2. 3. यस्याग्निहोत्रं .. अविधिना
हुतम्

अविधिपूर्वकम्

Gītā. 9. 23. यजन्त्यविधिपूर्वकम्

16. 17. यजन्ते .. दम्भेनाविधिपू-
र्वकम्

अविनश्यत्

Gītā. 13. 27. विनश्यत्स्वविनश्यन्तम्

अविनाभाव्य

Rāmāp. 22. कीलो मध्ये ऽविनाभाव्यः

अविनाशित्व

Bṛih. 4. 3. 23. न हि द्रष्टुर्दृष्टेर्विपरिलोपो
विनश्यते ऽविनाशित्वात्
(similarly in 24—30).

अविनाशिन

Bṛih. 4. 5. 14. अविनाशी वा अरे ऽयमात्मा
3. सत्यमविनाशि

— यन्न विनश्यति तदविनाशि

Gītā.

2. 17. अविनाशि तु तद्विद्धि

21. वेदाविनाशिनं नित्यम्

अविपश्चित्

Gāṇḍā. 4. 97. अणुमात्रे ऽपि वैधर्म्ये जाय-
माने ऽविपश्चितः

Gītā.

2. 42. प्रवदन्त्यविपश्चितः

अविभक्त

Nṛisut.

3. अविभक्तास्तीनेव .. सम्पू-
ज्य

Gītā.

13. 16. अविभक्तं च भूतेषु

18. 20. अविभक्तं विभक्तेषु

अविमुक्त

Knaiṇḍyā.

24. तस्मादविमुक्तमाश्रितो भ-
वत्यत्याश्रमी

Jābāla.

1. अविमुक्तं वै कुरुक्षेत्रम्
Rāmōt. 1.

— तदेव मन्येत तदविमुक्तमेव

Rāmōt. 1 (so 4 MSS.)

— तस्मादविमुक्तमेव निषेवे-

ताविमुक्तं न विमुञ्चेत्

Rāmōt. 1.

2. सो ऽविमुक्त उपास्यः

(bis); Rāmōt. 4.

— सो ऽविमुक्ते प्रतिष्ठितः

Rāmōt. 4.

— सो ऽविमुक्तः कस्मिन् प्र-

तिष्ठितः Rāmōt. 4

- Jābāla. 2. सो ऽविमुक्तं तानमाचष्टे
Rāmōt. 4.
Rāmōt. 2. सो ऽविमुक्तमाश्रितो भव-
ति
4. अविमुक्ते तव क्षेत्रे
— यो ऽविमुक्तं पश्यति
अविरत
- Kaṭha. 2. 24. नाविरतो दुश्चरितात्
अविरुद्ध
- Gauḍa. 4. 2. अविवादो ऽविरुद्धश्च
अविरोध
- Amṛita. 16. आगमस्याविरोधेन
अविलक्षण
- Gauḍa. 3. 9. आकाशेनाविलक्षणः
अविवश
- Maitri. 6. 25. इन्द्रियविले ऽविवशः (MS.
reads अविनाशः in text
and com.)
अविवाद
- Gauḍa. 4. 2. अविवादो ऽविरुद्धश्च
5. अविवादं निबोधत
अविशंकित
- Gauḍa. 2. 30. कल्पयेत्सो ऽविशङ्कितः
अविशिष्ट
- Sarvop. 4. अविशिष्टसुखस्वरूपः
अविशिष्टता
- Sarvop. 3. अविशिष्टतयोपलभ्यमानः
(most MSS. have अव०)
अविशेष
- Maitri. 6. 24. अविशेषविज्ञानं विशेष-
मुपगच्छति
- Gauḍa. 4. 50. आभासस्याविशेषतः

- Sarvop. 2. तद्गतविशेषाविशेषज्ञः
अविश्व
- Śiras. 3. सर्वमसर्वं विश्वमविश्वम्
अविषय
- Nṛisut. 9. अनिन्द्रियमविषयम्
अविषयज्ञानत्व
- Nṛisut. 9. अविषयज्ञानत्वाज्ज्ञानमेव
एव न विज्ञानानि
अविष्कान्दिन्
- Prāṇāg. 2. हविरविष्कान्दी (so the
best of my MSS.; but
Nārāyaṇa has अविस्क-
न्दति)
अविष्टंभन
- Maitri. 2. 2. उच्छ्वासाविष्टंभनेन
अविष्णु
- Nṛisut. 6. विष्णुमविष्णुं . . बुबुधिरे
अविसर्जयितव्य
- Nṛisut. 9. अविसर्जयितव्यमननन्द-
यितव्यम्
अवीर
- Nṛisut. 6. वीरमवीरं . . बुबुधिरे
अवीरहन्
- Nilā. 3. एष एत्यवीरहा रुद्रः
अवृजिन
- Bṛih. 4. 3. 33. भोत्रियो ऽवृजिनो ऽकाम-
हतः (ter).
अवे
- Bṛih. 6. 4. 23. सहावैतु जरायुणा
Kaivalya. 2. भद्राभक्तिध्यानयोमादवैहि
अवेक्ष
- Chhā. 8. 8. 1. उदशराव आत्मानमवेक्ष्य

Chhâ. 8. 8. 1. उदशरावे ज्वेक्षान्चक्राते 2.

2. उदशरावे ज्वेक्षेयाम्

Gîtâ. 1. 23. योत्स्यमानानवक्षेऽहम्

2. 81. स्वधर्ममपि चावेक्ष्य

अवेद

Brih. 4. 3. 22. वेदा अवेदाः

अवेदि

Brih. 4. 4. 14. न चेदवेदिर्महती विनष्टिः

[A MS. in Poona College reads न चेदवेदीर्महती &c.]

अवैदिक

Maitri. 7. 10. तस्माद्वाङ्मणो नावैदिकमधीयीत

अवैश्वदेव

Mund. 1. 2. 3. यस्याभिहोत्रं . . अवैश्वदेवम्

अवोपधा

Kaush. 4. 20. यथा क्षुरः क्षुरधाने ज्वोपहितः

अव्यक्त

Kathâ. 3. 11. महतः परमव्यक्तमव्यक्तात् पुरुषः परः

6. 7. महतो ज्यक्तमुत्तमम्

8. अव्यक्तात्परः पुरुषः

Śwet. 1 8. व्यक्ताव्यक्तं भरते विश्वमीशः

Maitri. 6. 10. एषं व्यक्तमन्नमव्यक्तमन्नम् 22. परे ज्ञान्दे ज्यक्ते ब्रह्मणि

Mahânâr. 1. 5. यदेकमव्यक्तमनन्तरूपम्

Kaivalya. 6. अचिन्त्यमव्यक्तमनन्तरूपम्

Gauḍa. 2. 15. अव्यक्ता एव ये जन्तस्तु

Nṛisut. 9. अव्यक्तमनादातव्यम्

(one MS. has अव्यक्तव्यम् and two others अव्यक्तव्यम्).

Châl.

Śiras.

Tejo.

Sarvop.

Jābāla.

Skanda.

Mukti.

Gîtâ.

15. अव्यक्तं व्यक्तदर्शनम्

1. नित्यानित्यो व्यक्ताव्यक्तः

4. अव्यक्ते महति तमसि

5. अव्यक्तं ब्रह्म निराश्रयम्

4. अव्यक्तादिसृष्टिप्रपञ्चेषु

2. य एषो जन्तो ज्यक्त आत्मा (bis); Rām. 4. (bis).

14. अचिन्त्यमव्यक्तमनन्तमव्ययम्

1. 36. अव्यक्तैकाक्षरं पूर्णं

1. vide जाबालि

2. 25. अव्यक्तो ज्यमचिन्त्यो ज्यम्

7. 24. अव्यक्तं व्यक्तीमापन्नम्

8. 18. अव्यक्ताव्यक्तयः सर्वाः

20. अव्यक्तो व्यक्तात्सनातनः

21. अव्यक्तो ज्ञर इत्युक्तः

12. 1. ये चाप्यक्षरमव्यक्तम्

3. अव्यक्तं पर्युपासते

5. अव्यक्तासक्तचेतसाम्

6. अव्यक्ता हि गतिः

13. 5. बुद्धिरव्यक्तमेव च

अव्यक्तगायत्री

Haimsa.

2. अव्यक्तगायत्री छन्दः

(so MSS.)

अव्यक्तत्व

Maitri.

2. 7. अव्यक्तत्वात् सौक्ष्म्यात्

अव्यक्तनिधन

Gîtâ.

2. 28. अव्यक्तनिधनान्येव

अव्यक्तमुख

Maitri.

6. 10. सोमसंज्ञो ज्यं भूतात्मानि-
संज्ञो ज्यव्यक्तमात्रः

Maitri. 6. 10. पुरुषो ह्यव्यक्तमुत्प्रेने त्रिगु-
णं भुंक्ता इति

अव्यक्तमूर्ति

Gītā. 9. 4. मया.. अव्यक्तमूर्तिना

अव्यक्तलिङ्ग

Āsrama. 4. अव्यक्तलिङ्गा अव्यक्ताचा-
राः Jābāla. 6.

अव्यक्तसंज्ञक

Gītā. 8. 18. तत्रैवाव्यक्तसंज्ञके

अव्यक्ताचार

Āsrama. 4. अव्यक्तलिङ्गा अव्यक्ता-
चाराः Jābāla. 6.

अव्यक्तादि

Gītā. 2. 28. अव्यक्तादीनि भूतानि

अव्यक्तीभूत

Siras. 5. अव्यक्तीभूता खं विचरति

अव्यग्र

Maitri. 2. 7. अचलश्चालेभ्यो ज्यग्रः

अव्यञ्जन

Amṛita. 24. अघोषमव्यञ्जनमस्वरं च

अव्यथमान

Chhā. 7. 4. 3. लोकान्.. अव्यथमानान-
व्यथमानो ऽभिस्थिति
7. 5. 3.

अव्यपदेश्य

Māṇḍū. 7. अलक्षणमचिन्त्यमव्यपदे-
श्यम्

Nṛip. 4. 1; Rāmōt. 3.

Nṛisut. 1. अलिङ्गमचिन्त्यमव्यपदे-
श्यम्

० अगणमविक्रियमव्यपदेश्यम्

अव्यभिचार

Gītā. 14. 26. मां च यो ज्यभिचारेण
भक्तियोगेन सेवते

अव्यभिचारिन्

Nṛisut. 2. अव्यभिचारिणं नित्यानन्द-
म्

Sarvop. 4. यस्य लक्षणं.. अव्यभि-
चारि

Gītā. 13. 10. भक्तिरव्यभिचारिणी
18. 33. योगेनाव्यभिचारिण्या

अव्यय

Kaush. 1. 7. असावृद्धीतिरव्ययः स ब्रह्मा

Kātha. 3. 15. अशब्दमस्पर्शमरूपमव्यय-
म् Mukti. 2. 72.

Śwet. 3. 12. ईशानो ज्योतिरव्ययः

6. 10. स नो दधातु ब्रह्माव्ययम्

Maitri. 6. 18. परे ज्यये सर्वमेकीकरोति
20. सुखमव्ययमश्नुते 34.

35. त्रिसूत्रमणुमव्ययम्

Munḍ. 1. 1. 6. सुसूक्ष्मं तदव्ययम्
3. 2. 7. परे ज्यये सर्व एकीभवन्ति

Mahānār. 11. 7. अनन्तमव्ययं कविम्

Gauḍa. 1. 10. ईशानः प्रभुरव्ययः
26. अनपरः प्रणवो ज्ययः

Chūl. 1. त्रिसूत्रं मणिमव्ययम्

Tejo. 8. दुष्प्रेक्ष्यमजमव्ययम्

Nyāsa. 4. अजरमजरमक्षरमव्ययम्

5. भित्त्वा मूर्धनमव्ययम्

Nār. 3. विष्णवाख्यं पदमव्ययम्

Vāsu. 3. यो मां ध्यायते हरिमव्ययम्
— मद्रूपमव्ययं ब्रह्म

Skanda. 14. अचिन्त्यमव्यक्तमनन्तम-
व्ययम्

Mukti. 1. 24. ध्यायन्मद्रूपमव्ययम्

2. 75. सर्वगतो जहमव्ययः

- Gītā. 2. 17. विनाशमव्ययस्यास्य
21. य एनमजमव्ययम्
84. अकीर्त्ति . . कथयिव्यन्ति
ते ऽव्ययाम्
4. 1. प्रोक्तवानहमव्ययम्
13. विद्यकर्त्तारमव्ययम्
7. 13. मामेभ्यः परमव्ययम्
24. ममाव्ययमनुत्तमम्
25. मामजमव्ययम्
9. 2. सुसुखं कर्त्तुमव्ययम्
13. ज्ञात्वा भूतादिमव्ययम्
18. निधानं वीजमव्ययम्
11. 2. माहात्म्यमपि चाव्ययम्
4. दर्शयात्मानमव्ययम्
18. त्वमव्ययः शाश्वतधर्मगोप्ता
13. 31. परमात्मायमव्ययः
14. 5. देहे देहिनमव्ययम्
27. अमृतस्याव्ययस्य च
15. 1. अश्वत्थं माहुरव्ययम्
5. गच्छन्त्यमूढाः पदमव्ययं
तत्
17. बिभर्त्यव्यय ईश्वरः
18. 20. एकं भावमव्ययमीक्षते
56. शाश्वतं पदमव्ययम्
- अव्ययमान**
- Maitri. 2. 2. व्ययमानो ऽव्ययमानः
अव्ययात्मन्
- Maṇḍ. 1. 2. 11. यत्रामृतः स पुरुषो ह्यव्य-
यात्मा
- Gītā. 4. 6. अजो ऽपि सन्नव्ययात्मा
अव्यवसायिन्
- Gītā. 2. 41. बुद्धयो ऽव्यवसायिनाम्
अव्यवहार्य
- Māṇḍā. 7. अदृष्टमव्यवहार्यम्
Nrip. 4. 1; Nrisut. 1;
Rāmōt. 3.

Māṇḍā.

Nrisut.

Bṛih. 1.

Nrisut.

Maitri.

Mukti.

Isā.

Jābāla.

Kaush.

Chhā.

12. अमात्रभूतुर्थो ऽव्यवहार्यः
Nrisut. 2.

8. एकरसो ऽव्यवहार्यः केन-
चन

9. अव्यवहार्यो ऽव्यल्पः
(Nārāyaṇa reads व्यव-
हार्यः)

— सुविभातमव्यवहार्यमद्वयम्

— अव्यवहार्यं केनचन

अव्याकृत

Bṛih. 1. 4. 7. तद्धेदं तर्ह्यव्याकृतमासीत्

अव्यानयितव्य

Nrisut. 9. अव्यानयितव्यमनुदानयि-
तव्यम्

अव्याहत

Maitri. 6. 6. अथाव्याहतं वा इदमासीत्

अव्युत्पन्नमनस्

Mukti. 2. 30. अव्युत्पन्नमना यावत्

अव्रण

Isā. 8. अकायमव्रणमस्त्राविरम्

अव्रतिन्

Jābāla. 4. अथ पुनरव्रती वा व्रती वा

1. अश् (भोजने)

Kaush. 2. 1. नाहमतो दत्तमभीयाम् 2.

Chhā. 1. 2. 9. तेन यदभ्राति यत्पिबति

2. 19. 2. संवत्सरं मज्जो नाभीयात्त-
द्वतं मज्जो नाभीयादिति वा

3. 6. 1. न वै देवा अभन्ति न पि-
बन्ति 3. 7. 1; 3. 8. 1.

3. 9. 1; 3. 10. 1.

3. 17. 1. स यदशिशिषति यत्पि-
पासति

2. यदभ्राति यत्पिबति

- Chhā. 4. 10. 3. ब्रह्मचारिज्ञान किं नु ना-
श्रासीति
— व्याधिभिः प्रतिपूर्णे जस्मि
नाशिष्यामीति
5. 2. 2. अशिष्यन्तः पुरस्ताच्चोपरि-
ष्टाच्चाङ्गिः परिदधति
6. 5. 1. अन्नमाशितं त्रेधा विधीयते
3. तेजो ज्ञितं त्रेधा विधीयते
6. 6. 2. अन्नस्याद्यमानस्य
4. तेजसः सोम्याद्यमानस्य
6. 7. 1. पञ्चदशाहानि माशीः
6. 7. 2. स ह पञ्चदशाहानि नाश
3. अशानाथ मे विज्ञास्यसि
4. स हाशाय हैनमुपसमाद
6. 8. 3. यत्रैतत्पुरुषो ज्ञाशिष्यति
नामाप एव तदज्ञितं नयन्ते
7. 9. 1. यद्यपि दशरात्रीर्नाश्रीयान्
- Brih. 3. 8. 8. न तदश्राति किञ्चन न तद-
श्राति कश्चन
4. 1. 2. इष्टं हुतमाशितं पायितं
4. 5. 11.
6. 1. 14. श्रोत्रिया अशिष्यन्त आ-
चामन्यशित्वाचामन्ति
6. 4. 14. अश्रीयतामीश्वरौ जनयि-
तवै 15-18.
- Maitri. 1. 4. यैरेवाशितस्यासकृदिहाव-
र्त्तनम्
2. 6. अमन्यतार्थानशानीति
6. 9. अवशिष्टं यतवागश्राति
11. न यद्यश्रात्यमन्ता .. भवति
— यदि खल्वश्राति प्राणसमृद्धौ
भूत्वा मन्ता भवति
- Mahānār. 25. 1. यदश्राति तद्धविः
- Ga-bha. 3. मात्राशितपीतनाडीसूत्रग-
तेन
5. कोष्ठाभिर्नामाशितपीतलेह्य-
चोष्यं पचनीति

- Prāṇāg. 2. अशितपीतलीढखादितानि
- Yogaśi. 10. यदा नाश्राति किल्बिषम्
- Kathāśru. 1. यथालाभमश्रीयान्
- Gitā. 5. 8. अभन् गच्छन्
9. 20. अभन्ति दिव्यान्दिवि देव-
भोगान्
26. अभ्रामि प्रयतात्मनः
27. यत्करोषि यदश्रासि
2. अश् (प्राप्ति)
- Brih. 1. 3. 22. अभुते साक्षः सायुज्यम्
- Isā. 11. विद्ययामृतमभुते Maitri.
7. 9.
14. संभूत्यामृतमभुते
- Tait. 2. 1. 1. सो ऽभुते सर्वान् कामान्
- Maitri. 4. 4. अनामयं सुखमभुते
6. 20. सुखमव्ययमभुते 34.
- Mahānār. 2. 5. यत्र देवा अमृतमानशानाः
10. 5. त्यागेनैके अमृतत्वमानशुः
Kaivalya. 2.
- Prasna. 3. 12. अमृतमभुते
- Kaivalya. 24. कैवल्यं फलमभुते
- Gauḍa. 1. 15. तुरीयं पदमभुते
4. 78. अभयं पदमभुते
- Nrip. 3. 1. महर्ता श्रियमभुते 4. 2.
- Nāda. 20. परमानन्दमभुते
- Nār. 4. ततो ऽमृतत्वमभुते Gopī. 3.
4. मृतो मोक्षमभुते
5. देवेन्द्रपदमभुते
- Gitā. 3. 4. नैष्कर्म्यं पुरुषो ऽभुते
5. 21. सुखमक्षयमभुते
6. 28. अत्यन्तं सुखमभुते
13. 12. यज्ज्ञात्वामृतमभुते
14. 20. विमुक्तो ऽमृतमभुते
- अशक्त
- Kathāśru. 1. यद्यशक्तो भवति
- Gitā. 12. 11. अथैतदयशक्तो ऽसि कर्तुम्

अशक्ति

Gauḍa. 4. 19. अशक्तिरपरिज्ञानम्

अशन

Bṛih. 1. 4. 16. यदेभ्यो ऽशनं ददाति
Kāṭhaśru. 1. पाणिपात्रेणाशनं कुर्यात्
Aruṇeya. 4. औषधवदशनमाचरेत्

अशनापिपास

Chhā. 6. 8. 3. अशनापिपासे मे सोम्य
विजानीहि

अशनाय

Chhā. 1. 12. 2. अन्नं नो भगवानायायतु
अशनायाम वा इति

अशनाया

Chhā. 6. 8. 3. एवं तदप आचक्षते ऽशना-
येति
Bṛih. 1. 2. 1. मृत्युनैवेदमावृतमासीदश-
नायया
— अशनाया हि मृत्युः
4. अशनाया मृत्युः

अशनायापिपास

Ait. 2. 1. तमशनायापिपासाभ्याम-
न्ववार्जत्
5. तमशनायापिपासे अवृताम्
— भागिन्यावेवास्यामशना-
यापिपासे भवतः

Bṛih. 3. 5. 1. यो ऽशनायापिपासे . . अ-
त्येति

Kāṭha. 1. 12. उभे तीर्त्वाशनायापिपासे

अशनि

Chhā. 5. 5. 1. अशनिरङ्गराः Bṛih. 6.
2. 10.

Bṛih. 3. 9. 6. कतमः स्तनयित्पुरित्यश-
निरिति

अशब्द

Kāṭha. 3. 15. अशब्दमस्पर्शमरूपम्
Nṛisut. 9; Mukti. 2. 72.

Maitri. 6. 22. द्वे वाव ब्रह्मणी . . शब्दश्चा-
शब्दश्च
— शब्देनैवाशब्दमाविष्क्रिय-
ते

— अनेनोर्ध्वमुत्क्रान्तो ऽशब्दे
निधनमेति
— परे ऽशब्दे ऽव्यक्ते ब्रह्म-
ण्यस्तं गताः

23. शान्तमशब्दमभयम् 7. 3.

Nṛisut. 8. न ह्यशब्दमिवेहास्ति

अशम

Gītā. 14. 12. लोभः प्रवृत्तिः . . अशमः
स्पृहा

अशरीर

Chhā. 8. 12. 1. अमृतस्याशरीरस्यात्मनो
ऽधिष्ठानम्
— अशरीरं वाव सन्तं न प्रि-
याप्रिये स्पृशतः
2. अशरीरो वायुः . . अशरी-
राण्येतानि

Bṛih. 4. 4. 7. अयमशरीरो ऽमृतः प्राणः

Kāṭha. 2. 22. अशरीरं शरीरेषु

Maitri. 4. 6. परस्यामृतस्याशरीरस्य 6.
27.

Praśna. 4. 10. अच्छायमशरीरमलोहितम्

Nṛisut. 7. अशरीरो निरिन्द्रियो ऽप्रा-
णः (ter).

अशरीरिन्

Rāmāp. 7. निष्कलस्याशरीरिणः

अशस्त्र

Gītā. 1. 46. अशस्त्रं शस्त्रपाणयः

अशान्त

- *Kāṭha. 2. 24. नाशान्तः... एनमापुयात्
 Maitri. 6. 29. एतद्दुःखतमं ... नाशान्ताय
 कीर्त्तयेत्
 Mahānār. 5. 1. यदमेध्यं यदशान्तं तदप-
 गच्छतात्
 Gītā. 2. 66. अशान्तस्य कुतः सुखम्

अशान्तमानस

- Kāṭha. 2. 24. नाशान्तमानसो वापि

अशाश्वत

- Maitri. 1. 2. अशाश्वतं मन्यमानः शरी-
 रम्
 Gaṇḍa. 4. 60. शाश्वताशाश्वताभिधा
 Gītā. 8. 15. दुःखालयमशाश्वतम्

अशास्त्रविहित

- Gītā. 17. 5. अशास्त्रविहितं घोरम्

अशिख

- Nṛisut. 6. अशिखा अयज्ञोपवीताः

अशिव

- Maitri. 7. 9. तथा शिवमशिवमित्युद्दि-
 शन्त्याशिवं शिवमिति

अशिष्य

- Śwet. 6. 22. नापुत्रायाशिष्याय वा (हा-
 तव्यम्)
 Maitri. 6. 29. नापुत्रायनाशिष्याय... की-
 र्त्तयेत्

अशीतिषट्शत

- Amṛita. 33. अशीतिषट्शतं चैव

अशीर्य

- Bṛih. 3. 9. 26. अशीर्यो न हि शीर्यते 4.
 2. 4; 4. 4. 22; 4. 5. 15.

अशुचि

- Kāṭha. 3. 7. अमनस्कः सदाशुचिः

Brahma.

2. नोच्छिद्यो नाशुचिर्भवेत्

Mukti.

2. 66. स्वदेहाशुचिगन्धेन

Gītā.

16. 16. पतन्ति नरको ऽशुचौ

18. 27. लुब्धो हिंसात्मको ऽशुचिः

अशुचित्रत

Gītā.

16. 10. प्रवर्त्तन्ते ऽशुचित्रताः

अशुद्ध

Maitri.

6. 34. शुद्धं चाशुद्धमेव च

Brahmab. 1.

— अशुद्धं कामसम्पर्कात्

Brahmab.

1. अशुद्धं कामसङ्कल्पम्

अशुभ

Jābāla.

6. अशुभकर्मनिर्मूलनपरः

(one MS. has शुभाशुभ^२)

Garbha.

4. अशुभक्षयकारकम् (ter).

Mukti.

2. 3. शुभश्चैवाशुभश्च तौ

4. अथ चेदशुभो भावः

6. अशुभेषु समाविष्टम्

7. अशुभाच्चालितं याति

Gītā.

4. 16. यज्ज्ञात्वा मोक्ष्यसे ऽशुभात्

9. 1.

16. 19. क्षिपाम्यजस्रमशुभान्

18. 71. सो ऽपि मुक्तो ऽशुभात्

अशुश्रूषु

Gītā.

18. 67. न चाशुश्रूषवे वाच्यम्

अशून्य

Tejo.

10. अशून्ये शून्यभावं च

अशृण्वत्

Chhā.

5. 1. 10. यथा बधिरा अशृण्वन्तः

Bṛih. 6. 1. 10.

Bṛih.

4. 1. 5. अशृण्वतो हि किं स्यात्

अशेष

Mukti.

1. 21. निर्धृताशेषपापौषः

अशेषतस्

- Brahmah. 18. त्यजेद्वन्थमशेषतः
 Aruṇeya. 1. केन . . कर्माण्यशेषतो वि-
 सृजामि
 Gītā. 6. 24. त्यक्त्वा सर्वानशेषतः
 39. छेत्तुमर्हस्यशेषतः
 7. 2. वक्ष्याम्यशेषतः
 18. 11. त्यक्तुं कर्माण्यशेषतः

अशेषेण

- Gītā. 4. 35. येन भूतान्यशेषेण द्रक्ष्य-
 सि
 10. 16. वक्तुमर्हस्यशेषेण
 18. 29. प्रोच्यमानमशेषेण
 63. विमृश्यैतदशेषेण

अशोक

- Bṛih. 5. 10. 1. स लोकमागच्छत्यशोक-
 महिमम्
 Maitri. 6. 28. अभयमशोकमानन्दम् 7.3.

अशोकत्व

- Nṛisut. 7. अशोकत्वादमोहत्वात्

अशोच्य

- Gītā. 2. 11. अशोच्यानन्वशोचस्त्वम्

अशोष्य

- Gītā. 2. 24. अक्लेशोऽशोष्य एव च

अश्मन्

- Kaush. 2. 11. अश्मा भव परशुर्भव
 Chhā. 1. 2. 7. यथाश्मानमाखणमृत्वा वि-
 ध्वंसेत, 8 (विध्वंसेते).
 8. स एषोऽश्माखणः
 Bṛih. 1. 3. 7. यथाश्मानमृत्वा लोटो वि-
 ध्वंसेत
 Maitri. 2. 6. ता अश्मेवाप्रबुद्धा अप्राणाः
 Āsrama. 4. समलोष्टाश्मकाञ्चनाः

अश्रद्धधत्, दधान

- Chhā. 7. 19. 1. नाश्रद्धधन्मनुते
 8. 8. 5. अददानमश्रद्धधानम्
 Praśna. 2. 4. तेऽश्रद्धधाना बभूवुः
 Gītā. 4. 40. अज्ञश्चाश्रद्धधानश्च
 9. 3. अश्रद्धधानाः पुरुषाः

अश्रद्धा

- Bṛih. 1. 5. 3. अश्दाअश्दा . . सर्वं मन एव
 Maitri. 6. 30.
 Tait. 1. 11. 3. अश्दया देयमश्रद्धया ज्ञेयम्
 Gītā. 17. 28. अश्रद्धया हुतं दत्तम्

अश्रमण

- Bṛih. 4. 3. 22. अश्रमणोऽश्रमणः

अश्रवणीय

- Chhā. 1. 2. 5. तस्मात्तेनोभयं शृणोति श्रव-
 णीयं चाश्रवणीयं च

अश्रु

- Maitri. 1. 3. *vide* संघात
 Kathaśru. 2. अनुव्रजन्नाश्रुमापातयेत्
 — यदश्रुमापातयेत्

अश्रुत

- Chhā. 6. 1. 3. येनाश्रुतं श्रुतं भवति
 6. 4. 5. न नोऽय कश्चनाश्रुतममत-
 मविज्ञातमुदाहरिष्यति
 Bṛih. 3. 7. 23. अश्रुतः श्रोता
 3. 8. 11. अश्रुतं श्रोतृ
 Praśna. 4. 5. श्रुतं चाश्रुतं च

अश्रुपातक

- Nyāsa. 2. पृथिव्यां नाश्रुपातकाः
 (4 MSS. read व for त)

अश्रुपूर्ण

- Gītā. 2. 1. अश्रुपूर्णाकुलेक्षणम्

अश्वोत्

- Chhâ. 7. 9. 1. अद्रष्टाश्रोतामन्ता..भवति
Maitri. 6. 11. अमन्ताश्रोतास्पष्टा.. भ-
वति

अश्रोत्र

- Bṛih. 3. 8. 8. अचक्षुष्कमश्रोत्रम्
Brahma. 2. अमनस्कमश्रोत्रमपाणिपा-
दम्

अश्रोत्रिय

- Siras. 7. अश्रोत्रियः श्रोत्रियो भवति
Mahâ. 4.

अश्व, अश्वा

- Ait. 2. 2. ताभ्यो ऽश्वमानयत्
5. 3. अश्वा गावः पुरुषा हस्तिनः
Chhâ. 2. 6. 1. अश्वाः प्रतिहारः 2. 18. 1.
4. 17. 10. कुरुन्वाभिरक्षति
8. 13. 1. अश्व इव रोमाणि विधूय
पापम्
Bṛih. 1. 1. 1. उषा वा अश्वस्य मेध्यस्य
शिरः
— संवत्सर आत्माश्वस्य मेध्य-
स्य
2. अहर्वा अश्वस्पुरस्तान्महि-
मा
— एतौ वा अश्वं महिमानाव-
भितः
— अश्वो मनुष्यान् (अवहत्)
1. 2. 7. अश्वः समभवद्यदश्वत्
2. 5. 16. अश्वस्य शीर्ष्णां प्र यदीमुवा-
च
3. 4. 2. असौ गौरसावश्वः
Kāṭha. 1. 23. हस्तिहिरण्यमश्वान्
Śwet. 4. 22. मा नो अश्वेषु रीरिषः
Mahânâr. 2. 9. मा नो हिंसीत्.. गामश्वम्
Gitâ. 10. 27. उच्चैःश्रवसमश्वानाम्

अश्वक्रान्त

- Mahânâr. 4. 4. अश्वक्रान्ते रथक्रान्ते

अश्वतर

- Nîla. 25. यस्य हरी अश्वतरौ

अश्वतरीरथ

- Chhâ. 4. 2. 1. निष्कमश्वतरीरथं तदादाय
2. अयं निष्को ज्यमश्वतरीरथः
4.
3. निष्कमश्वतरीरथं दुहितरं
तदादाय
5. 13. 2. प्रवृत्तो ऽश्वतरीरथो दासी-
निष्कः

अश्वत्थ

- Chhâ. 8. 5. 3. अश्वत्थः सोमसवनः
Kāṭha. 6. 1. एषो ऽश्वत्थः सनातनः
Gitâ. 10. 26. अश्वत्थः सर्ववृक्षाणाम्
15. 1. अश्वत्थं प्राहुरव्ययम्
3. अश्वत्थमेनं सुविरूढमूलम्

अश्वत्थनामन्

- Maitri. 6. 4. एको ऽश्वत्थनामैतद्ब्रह्म

अश्वत्थामन्

- Gitâ. 1. 8. अश्वत्थामा विकर्णश्च

अश्वनाय

- Chhâ. 6. 8. 3. गोनायो ऽश्वनायः 5.

अश्वपति

- Chhâ. 5. 11. 4. अश्वपतिर्वै भगवन्तो ज्यं
कैकेयः

- Maitri. 1. 4. vide आदि

अश्वमेध

- Bṛih. 1. 2. 7. तदेवाश्वमेधस्याश्वमेधत्वम्
— अश्वमेधं वेद य एनमेवं वेद
— एष वा अश्वमेधो य एष
तपति

Brih. 1. 2. 7. तावेतावर्काश्वमेधौ

अश्वमेधकृत

Gopi. 5. नाश्वमेधकृतः फलम्

अश्वमेधत्व

Brih. 1. 2. 7. तदेवाश्वमेधस्याश्वमेधत्वम्

अश्वमेधयाजिन्

Brih. 3. 3. 2. यत्राश्वमेधयाजिनो गच्छन्ति

— क न्वश्वमेधयाजिनो गच्छन्ति

— यत्राश्वमेधयाजिनो ऽभवन्

अश्वल

Brih. 3. 1. 2. होताश्वलो बभूव

— प्रष्टुं दध्रे होताश्वलः

10. ततो होताश्वल उपरराम

अश्ववृष

Brih. 1. 4. 4. वडवेतराभवदश्ववृष इतरः

अश्विन्

Brih. 2. 5. 16. तन्मधु दध्यङ्गाथर्वणो ऽश्विभ्यामुवाच 17, 18, 19.

17. अश्विना दधीचे ऽद्वयं शिरः प्रत्यैरयतम्

2. 6. 3. विश्वरूपस्त्वाष्ट्रो ऽश्विभ्याम्

4. 6. 3.

— अश्विनौ दधीच आथर्वणात्

4. 6. 3.

6. 4. 21. गर्भं ते अश्विनौ देवावाधत्तां पुष्करस्तजौ

22. हिरण्यमयो अरणी याभ्यां निर्मन्यतामश्विनौ

Mahânâr. 16. 5. मेधां मे अश्विनावुभावाधत्ताम्

Nâr. 2. अश्विनौ च नारायणः

Gitâ. 11. 6. अश्विनौ मरुतस्तथा

22. विश्वे ऽश्विनौ मरुतश्चोष्मपाथ

अद्वय

Brih. 2. 5. 17. दधीचे ऽद्वयं शिरः प्रत्यैरयतम्

अष्टक

Swet. 1. 4. अष्टकैः षड्भिः (Nâr. explains अष्टकैः with अक्षकैः as variant).

Râmap. 26. धृष्टचष्टकविभूषितः

अष्टदल

Haṁsa. 2. हृदये ऽष्टदले हंसात्मानं ध्यायेत्

Râmap. 64. पुनरष्टदलं लिखेत्

अष्टधा

Maitri. 5. 2. अष्टधैकादशधा द्वादशधा

Haṁsa. 2. तस्याष्टधा वृत्तिर्भवति

Gitâ. 7. 4. भिन्ना प्रकृतिरष्टधा

अष्टन्

Brih. 3. 2. 1. अष्टौ ग्रहा अष्टावतिग्रहाः (bis); 9.

3. 9. 2. अष्टौ वसवः

26. अष्टावायतनान्यष्टौ लोका अष्टौ देवा अष्टौ पुरुषाः

5. 14. 1. भूमिरन्तरिक्षं द्यौरित्यष्टावक्षराणि

2. ऋचो यजूंषि सामानीत्यष्टावक्षराणि

3. प्राणो ऽपानो व्यान इत्यष्टावक्षराणि

Swet. 6. 3. एकेन द्वाभ्यां त्रिभिरष्टभिर्वा

Mahânâr. 1. 12. अष्टः संभूतो हिरण्यगर्भ इत्यष्टौ

Nrip. 4. 3. यो वै नृसिंहः . . ये चाष्टौ लोकपालास्तस्मै वै नमो नमः (16).

- Nrip. 4. 3. यो वै नृसिंहः... ये चाष्टौ व-
सवस्तस्मै वै नमो नमः (17)
— यो वै नृसिंहः... ये चाष्टौ
महास्तस्मै वै नमो नमः
(20)
5. 2. अष्टसु पत्रेष्वष्टाक्षरं नाराय-
णं भवति
- Siras. 2. यो वै रुद्रः... ये चाष्टौ महाः
— यो वै रुद्रः... ये चाष्टौ प्रति-
महाः
- Garbha. 3. अष्टौ प्रकृतयः षोडश वि-
काराः
5. हृदयं पलान्यष्टौ
- Aruneya. 3. अष्टौ मासानेकाकी यति-
श्चरेत्
- Nār. 1. नारायणादष्टौ वसवः
- Gāṇḍa. 1. अष्टौ ब्राह्मणान् माहयित्वा
- Āśrama. 3. शेषानष्टौ मासान्
- Kṛish. 14. अष्टावष्टसहस्रे द्वे
- Rāmāp. 8. द्विचत्वारि षडष्टासाम्
69. ध्यायेदष्टवसून्
- Rāmōt. 5. यो वै श्रीरामः... ये चा-
ष्टौ वसवः (31).
— यो वै श्रीरामः... ये चा-
ष्टौ लोकपालाः (32.)

अष्टपत्र

- Nrip. 5. 1. अष्टारमष्टपत्रं चक्रम्
- Dhyāna. 14. अष्टपत्रमधःपुष्पम्
- Rāmāp. 63. केसरेष्वष्टपत्रेषु

अष्टपाद

- Maitri. 6. 35. अष्टपादं शुचिं हंसम्
- Chūl. 1. अष्टपादं शुचिर्हंसम्

अष्टम

- Chhā. 1. 1. 3. अष्टमो यदुत्तरीयः
- Brih. 2. 2. 3. वागष्टमी ब्रह्मणा संविदाना
(bis.)

- Brih. 2. 2. 3. वाग्यष्टमी ब्रह्मणा संविज्ञे
- Nrip. 2. 3. भद्रमष्टमं (स्थानं जानीयात्)
- Garbha. 3. अष्टमे सर्वसम्पूर्णः
- Nāda. 10. शाङ्करी च तथाष्टमी
15. अष्टम्यां व्रजते रुद्रम्
- Pinḍa. 7. अष्टमेन तु पिण्डेन
- Hamsa. 2. अष्टमो मृदङ्गनादः
— परा वाचा तथाष्टमे

अष्टरूप

- Chūl. 3. अष्टरूपामजां ध्रुवाम्

अष्टसहस्र

- Kṛish. 14. अष्टावष्टसहस्रे द्वे

अष्टाक्षर

- Brih. 5. 14. 1. अष्टाक्षरं ह वा एकं गाय-
त्र्यै पदम् 2, 3.
- Nrip. 1. 3. सावित्रस्याष्टाक्षरं पदम् 4, 2.
2. 2. अष्टाक्षरः प्रथमः पादो
भवति
— अष्टाक्षरास्त्रयः पादा भव-
न्ति
5. 1. अष्टाक्षरा वै गायत्री
2. अष्टसु पत्रेष्वष्टाक्षरं नारा-
यणं भवति
- Nār. 4. एतद्वै नारायणस्याष्टाक्षरं
पदम्
— यो ह वै नारायणस्याष्टा-
क्षरं पदमध्येति

अष्टाचत्वारिंशत्

- Chhā. 3. 16. 5. अष्टाचत्वारिंशद्वर्षाणि
- Āśrama. 1.
- Āśrama. 1. अष्टाचत्वारिंशद्वर्षवासी

अष्टाचत्वारिंशदक्षर

- Chhā. 3. 16. 5. अष्टाचत्वारिंशदक्षरा ज-
गती

अष्टादशन्

Mund. 1. 2. 7. प्रवा ह्येते अदृढा यज्ञरूपा
अष्टादश

Râmap. 9. अष्टादशामी कथिताः

अष्टार

Nrip. 5. 1. अष्टारमष्टपत्रं चक्रं भवति

अष्टाण

Râmap. 64. तेषु नारायणाष्टाणम्

अष्टोत्तर

Mukti. 1. 44. सारमष्टोत्तरं शतम्

40. गुह्यमष्टोत्तरं शतम्

50. एवमष्टोत्तरं शतम्

अष्टोत्तरशत

Mukti. 1. 29. अष्टोत्तरशतं पठ

40. एवमष्टोत्तरशतम्

42. गृहीत्वाष्टोत्तरशतम्

47. इदमष्टोत्तरशतम्

1. अष्टोत्तरशतोपनिषदम्

2. अष्टोत्तरशतोपनिषदः प्रमाणम्

1. अस् (भुवि)

Ait. 1. 1. आत्मा वा इदमेक एवाग्र
आसीत्

3. 11. कथं त्विदं मदृते स्यात्

14. तमिदन्द्रं सन्तमिन्द्रमित्या-
चक्षते

4. 5. गर्भे नु सन्नन्वेषामवेदं..
जनिमानि

Kaush. 1. 1. अस्ति संवृतं लोके
— ब्रह्मार्हो अस्ति गौतम (so
MSS.)

2. तमागतं पृच्छति को ऽसीति

— ह्यादशत्रयोदशेन पित्रासम्

— ऋतुरस्म्यार्तवो ऽस्मि को
अस्ति त्वमस्मीति

Kaush.

1. 5. तं ब्रह्मा पृच्छति को ऽसीति

6. ऋतुरस्म्यार्तवो ऽस्मि

— त्वमात्मासि यस्त्वमसि

सो ऽहमस्मि तमाह को

अहमस्मीति

— इदं सर्वमसि

7. वर्गो ऽसि पाप्मानं मे वृद्धि-
धि

— एतयैवावृता मध्ये सन्तमु-
द्गर्गो ऽसि पाप्मानं मे उद्गृ-
द्धि

— संवर्गो ऽसि पाप्मानं मे सं-
वृद्धि

9. सोमो राजासि.. पंचमुखो
अस्ति

11. आत्मा वै पुत्र नामासि

— तेजो वै पुत्र नामासि

15. यशु वा उपाभिगदः स्यात्

— स यद्यगदः स्यात्

3. 2. स होवाच प्राणो ऽस्मि

— अस्ति त्वेव प्राणानां निःश्रे-
यसम्

8. यद्धि भूतमात्रा न स्युर्न
प्रज्ञामात्राः स्युर्थद्वा प्रज्ञा-
मात्रा न स्युर्न भूतमात्राः स्युः

4. 1. अनुत्तानः संस्पष्ट आस

19. बालाकिस्तूष्णीमास

Kena.

13. इह चेद्वेदीदय सत्यमस्ति

17. तमभ्यवदत् को ऽसीति 21.

— अग्निर्वाहमस्मीत्यब्रवीज्जा-
तवेदा वा अहमस्मीति

21. वायुर्वा अहमस्मीत्यब्रवी-
न्मातरिश्वा वा अहमस्मीति

Chhâ.

1. 3. 8. येन साम्ना स्तोष्यन् स्यात्
(similarly in 9, 10, 11.)

1. 5. 2. तस्मान्मम त्वमेको ऽसीति
4.

1. 8. 1. उद्गीथे वै कुशलाः स्मः

1 10 3 उच्छिष्टं वै मे पीतं स्यात्

1. 11. 1. उषस्तिरस्मि चाक्रायणः
7. आदित्यमुच्चैः सन्तं गायन्ति
2. 11. 2. महामनाः स्यात्तद्वृतम्
2. 21. 3. तेभ्यो न ज्यायः परमन्य-
दस्ति
4. सर्वमस्मीत्युपासीत तद्वृतम्
3. 14. 4. यस्य स्यादद्वा न विचिकि-
त्सास्ति
3. 17. 6. अक्षितमस्यच्युतमसि
प्राणमंशितमसीति
3. 19. 1. असदेवेदमग्र आसीत्तत्सदा-
सीत्
4. 1. 1. बहुदायी बहुपात्र्य आस
3. कम्बर एनमेतत्सन्तं स यु-
ग्वानमिव रैकमात्य
4. 2. 3. हरेत्वा शूद्र तथैव सह गो-
भिरस्तु
4. 3. 8. पञ्चान्ये पञ्चान्ये दश सन्तः
4. 4. 1. किंगोत्रो जहमस्मीति
2. यद्रोत्रस्त्वमसि (bis), 4.
— जवाला तु नामाहमस्मि स-
त्यकामो नाम त्वमसि 4.
4. किंगोत्रो नु सोम्यासि
— यद्रोत्रो जहमस्मि
— सत्यकामो जावालो जस्मि
4. 5. 1. प्राप्ताः सोम्य सहस्रं स्मः
4. 10. 3. व्याधिभिः प्रतिपूर्णा जस्मि
4. 11. 1. सो जहमस्मि स एवाहमस्मीति
4. 12. 1; 4. 13. 1.
5. 1. 6. अहं श्रेयानस्म्यहं श्रेयान-
स्मीति
12. भगवन्नेधि त्वं नः श्रेष्ठो जसि
13. यदहं वसिष्ठास्मि त्वं तद्व-
सिष्ठो जसि Brih. 6. 1.
14.
— यदहं प्रतिष्ठास्मि त्वं तत्प-
तिष्ठासि

- Chhā. 5. 1. 14. यदहं सम्पदस्मि त्वं तत्स-
म्पदसि Brih. 6. 1. 14.
— यदहमायतनमस्मि त्वं
तदायतनमसि
Brih. 6. 1. 14.
5. 2. 6. अमो नामासि
— अहमेवेदं सर्वमसानि
5. 11. 5. यक्ष्यमाणो भगवन्तो जह-
मस्मि
5. 15. 1. तस्मात्त्वं बहुलो जसि प्रजया
5. 16. 1. तस्मात्त्वं . . पुष्टिमानसि
5. 17. 1. तस्मात्त्वं प्रतिष्ठितो जसि
प्रजया
5. 24. 1. यथाङ्गारानपोह्य भस्मनि
जुहुयात्तादृक् तत्स्यात्
4. तद्वैश्वानरे हुतं स्यात्
6. 1. 1. श्वेतकेतुर्हारीण्य आस
3. अनुज्ञानमानी स्तब्धो जसि
4. सर्व . . विज्ञातं स्यात् 5, 6.
6. 2. 1. सदेव सोम्येदमग्र आसीत्
— असदेवेदमग्र आसीत्
2. कुतस्तु खलु सौम्यैवं स्यात्
— सत्त्वेव सोम्येदमग्र आसीत्
3. तदैक्षत बहु स्याम्
— तत्तेज ऐक्षत बहु स्याम्
4. आप ऐक्षन्त बह्व्यः स्याम्
6. 7. 3. एको जङ्गारः . . परिशिष्टः
स्यात्
— एका कलातिशिष्टा स्यात्
6. 8. 4. तस्य क मूलं स्यात् 6.
7. तत्त्वमसि श्वेतकेतो 6. 9.
4; 6. 10. 3; 6. 11. 3;
6. 12. 3; 6. 13. 3; 6.
14. 3; 6. 15. 3; 6. 16. 3.
6. 9. 2. अमुष्याहं वृक्षस्य रसो
जस्मि (bis).
6. 10. 1. न विदुरियमहमस्मीति

- Chhā. 7. 1. 3. मन्त्रविदेवास्मि नात्मवित्
 5. अस्ति भगवो नाम्नो भूय
 इति नाम्नो वाव भूयो अस्ति
 (similarly in each section down to 14th).
 7. 5. 2. नायमस्तीत्येवैनमाहुः.. य-
 द्वायं विद्वाञ्चेत्यमचित्तः
 स्यात्
 7. 15. 2. धिक् त्वास्त्वित्येवैनमाहुः
 पितृहा वै त्वमसि मातृहा वै
 त्वमसि, &c., &c.
 3. नैवैनं व्रुयुः पितृहासीति न
 मातृहासीति, &c., &c.
 4. तं चेद्भ्रूयुरतिवाद्यसीत्यति-
 वाद्यस्मीति व्रुयात्
 7. 23. 1. नात्पे सुखमस्ति
 8. 1. 3. यच्चास्येहास्ति यच्च नास्ति
 8. 3. 1. तेषां सत्यानां सताम्
 8. 4. 2. अन्धः सन्.. विद्धः सन्..
 उपतापी सन्
 8. 8. 3. साध्वलङ्कृतौ सुवसनौ परि-
 ष्कृतौ स्वः
 8. 11. 1. अयमहमस्मीति 2.
 8. 12. 1. न वै सशरीरस्य सतः प्रि-
 याप्रिययोरपहतिरस्त्यश-
 रीरं सन्तं न प्रियाप्रिये
 स्पृशतः
 Brih. 1. 2. 1. नैवेह किञ्चनान्य आसीन्मृ-
 त्युनैवेदमावृतमासीत्
 — आत्मन्वी स्यामिति
 2. अपां शर आसीत्
 4. तद्यद्रेत आसीत्
 — न ह पुरा ततः संवत्सर
 आस
 6. तस्य शरीर एव मन आसी-
 त्
 7. मेध्यं म इदं स्यादात्मन्व्य-
 नेन स्यामिति

- Brih. 1. 3. 28. नात्र तिरोहितमिवास्ति
 — न हैवालोक्यताया आशा-
 स्ति
 1. 4. 1. आत्मैवेदमय आसीत् 17.
 — सो ऽहमस्मीत्यग्रे व्याहर-
 त्
 2. यन्मदन्यन्नास्ति कस्मान्न
 विभेमीति
 3. स हैतावानास यथा खीपुः
 मांसौ
 — तस्मादिदमर्द्धवृगलमिव स्वः
 5. अहं वाव सृष्टिरस्मि
 6. मर्त्यः सन्नमुतानसृजत
 7. तद्देदं तर्ह्यव्याकृतमासीत्
 — यथा क्षुरः क्षुरधानं ज्व-
 हितः स्यात्
 8. ईश्वरो ह तथैव स्यात्
 10. ब्रह्म वा इदमय आसीत् 11.
 Maitri. 6. 17 (ह वा)
 — अहं ब्रह्मास्मि (bis).
 — अन्यो ऽसावन्यो ऽहम-
 स्मि
 11. एकं सन्न व्यभवत्
 — क्षत्रात्परं नास्ति
 14. धर्मात्परं नास्ति
 17. जाया मे स्यात्.. वित्तं मे
 स्यात् (bis).
 1. 5. 2. तस्मान्नोष्टियाजुकः स्यात्
 21. अस्यैव सर्वे रूपमसामेति
 1. 6. 3. एतच्चयं सदेकमयमात्मात्मो
 एकः सन्नेतच्चयम्
 2. 1. 1. अनुचानो गार्ग्य आस
 13. स ह तूष्णीमास गार्ग्यः
 2. 3. 6. न ह्येतस्मादिति नेत्यन्यत्प-
 रमस्ति
 2. 4. 1. उद्यास्यन्.. अस्मात्स्थाना
 दस्मि

- Brih. 2. 4. 2. पृथिवी वित्तेन पूर्णा स्या-
त्कथं तेनामृता स्यामिति
— तथैव ते जीवितं स्यादमृत-
त्वस्य तु नाशास्ति वित्तेन
4. 5. 3.
3. येनाहं नामृता स्याम् 4. 5. 4.
4. प्रिया वतारे नः सती
12. न हास्योद्ग्रहणायेव स्यात्
— न प्रेत्य संज्ञास्ति 13; 4.
5. 13.
3. 1. 2. ब्रह्मिष्ठो ऽसी ३ इति
— गोकामा एव वयं स्मः
3. 3. 1. तस्यासीदुहिता गन्धर्वगृ-
हीता
— तमपृच्छाम को ऽसीति
3. 7. 1.
3. 5. 1. स ब्राह्मणः केन स्यायेन
स्यात्तेनेदृश एव
3. 7. 1. तस्यासीद्भार्या गन्धर्वगृही-
ता
23. नान्यो ऽतो ऽस्ति द्रष्टा ना-
न्यो ऽतो ऽस्ति श्रोता &c.
3. 8. 5. नमस्ते ऽस्तु याज्ञवल्क्य 4.
2. 1, 4.
11. नान्यदतो ऽस्ति द्रष्टृ नान्य-
दतो ऽस्ति श्रोतृ &c.
3. 9. 10. स वै वेदिता स्यात्
11—17.
20. किं देवतो ऽस्यां प्राच्यां दि-
द्यसि
(similarly in 21—24).
25. यद्धचेतदन्यत्रास्मत्स्यात्
26. कस्मिन्नु त्वं चात्मा च प्रति-
ष्ठितौ स्थः
4. 1. 2. अवदतो हि किं स्यात्
3. अप्राणतो हि किं स्यात्
4. अपश्यतो हि किं स्यात्
5. अशृण्वतो हि किं स्यात्

- Brih. 4. 1. 6. अमनसो हि किं स्यात्
7. अहदस्य हि किं स्यात्
4. 2. 1. उपनिषद्भिः समाहितात्मासि
— एवं वृन्दारक आढ्यः सन्
2. एतमिन्धं सन्तमिन्ध इत्या-
चक्षते
4. अभयं वै जनक प्राप्तो ऽसि
— इमे विदेहा अयमहमस्मीति
4. 3. 7. समानः सन्तुभौ लोकावनु-
सञ्चरति
20. अहमेवेदं सर्वमस्मीति
23. ननु तद्वितीयमस्ति 24—30.
31. यत्र वा अन्यदिव स्यात्
4. 4. 6. ब्रह्मैव सन् ब्रह्माप्तेति
Nrisut. 5 (ter).
12. अयमस्मीति पुरुषः
14. इहैव सन्तो ऽथ विद्मस्तद्वयम्
19. नेह नानास्ति किञ्चन
Katha. 4. 11.
23. तस्यैव स्यात्पदवित्
4. 5. 2. प्रव्रजिष्यन् . . अस्मि
3. यन्नु मे . . पृथिवी वित्तेन
पूर्णा स्यात्स्यां न्वहं तेना-
मृता
5. प्रिया वै खलु नो भवती
सती
15. उक्तानुशासनासि मैत्रेयि
5. 4. 1. तद्वै तदेतदेव तदास सत्य-
मेव
— जित इन्वसावसत्
5. 5. 1. आप एवेदमग्र आहूः
5. 14. 7. गायत्र्यस्येकपदी द्विपदी
— अपदसि न हि पद्यसे
5. 15. 1. यो ऽसावसौ पुरुषः सो
ऽहमस्मि Isa. 16.
6. 1. 14. यद्वा अहं प्रतिष्ठास्मि त्वं
तत्प्रतिष्ठो ऽसि

- Brih. 6. 1. 14. यद्वा अहं प्रजातिरस्मि त्वं
तत्प्रजातिरसि
6. 2. 1. अनुशिष्टो न्वसि पित्रा
4. स आजगाम . . यत्र प्रवा-
हणस्य जैवलेरास
7. अस्ति हिरण्यस्यापात्तम्
6. 3. 4. भ्रमदसि ज्वलदसि &c.
6. माध्वीर्नः सन्त्वोषधीः
Mahânâr. 9. 8; 17. 7.
— मधु द्यौरस्तु नः पिता Ma-
hânâr. 9. 9; 17. 7.
— मधुमौ अस्तु सूर्यः Mahâ-
nâr 9. 10; 17. 7.
— दिशामेकपुण्डरीकमसि
6. 4. 9. त्वमङ्गकपायो ऽसि
12. यस्य जायायै जागः स्यात्
20. अमो ऽहमस्मि सा त्वं सा
त्वमस्यमो ऽहं सामाहमस्मि
26. अस्य नाम कगेति वेदो ऽसि
28. इलासि मेत्रावरुणी
Isâ. 2. एवं त्वयि नान्यथेतो ऽस्ति
Tait. 1. 1. 1. त्वमेव प्रत्यक्षं ब्रह्मासि
1. 12. 1.
1. 4. 1. ब्रह्मणः कोशो ऽसि
3. यशो जने ऽस्मानि
— श्रेयान् वस्यसो ऽस्मानि
— प्रतिवेशो ऽसि
1. 10. 1. ऊर्ध्वपवित्रो वाजिनीव स्व-
मृतमस्मि
1. 11. 3. वृत्तविक्रित्वा वा स्यात्
4. अलूक्षा धर्मकामाः स्युः
(bis).
2. 1. 1. तेजस्वि नावधीतमस्तु
3. 1. 1; Katha. 6. 19.
2. 6. 1. अस्ति ब्रह्मोति चेद्वेद सन्तमे-
नं ततो विदुः
— सो ऽकामयत बहु स्याम्

- Tait. 2. 7. 1. असद्वा इदमय आसीत्ततो
वै सद्जायत
— यदेष आकाश आनन्दो न
स्यात्
2. 8. 1. युवा स्यात्साधुयुवाध्यायि-
कः . . तस्येयं पृथिवी
सर्वा वित्तस्य पूर्णा स्यात्
3. 10. 6. अहमस्मि प्रथमजा कृता रे
स्य Nrip. 2. 4.
Katha. 1. 1. नचिकेता नाम पुत्र आस
9. नमस्ते ऽस्तु ब्रह्मन् स्वस्ति
मे ऽस्तु
10. सुमना यथा स्यात्
12. स्वर्गं लोके न भयं किञ्च-
नास्ति
20. अस्तीत्येके नायमस्तीति
चैके
24. महाभूमौ नचिकेतस्त्वमेधि
2. 6. अयं लोको नास्ति परः
8. अनन्यप्रोक्ते गतिरत्र नास्ति
9. सत्यधृतिर्यतासि
10. प्राप्रवानस्मि नित्यम्
6. 12. अस्तीति ब्रुवतो ऽन्यत्र कथं
तदुपलभ्यते
13. अस्तीत्येवोपलब्धव्यः
— अस्तीत्येवोपलब्धस्य
Śwet 3. 9. यस्मात्परं नापरमस्ति . . न
ज्यायो ऽस्ति कश्चित्
Mahânâr. 10. 4.
19. न च तस्यास्ति वेत्ता
4. 3. त्वं स्त्री त्वं पुमानसि
19. न तस्य प्रतिमा अस्ति
6. 9. न तस्य कश्चित् पतिरस्ति
Maitri. 2. 1. मरुत्तान्नेति विभ्रुतो ऽसि
3. 2. अस्ति खल्वन्यो ऽपरो भू-
तात्माख्यः
4. 1. भगवन्नमस्ते ऽस्तु

Maitri.

4. 4. अस्ति ब्रह्मेति ब्रह्मविद्या-
विदब्रवीत्
5. भगवन्नभिवाद्यसीत्यभिवा-
द्यसीति
5. 2. तमो वा इदमय आसीदेकं
तत् परे स्यात्
6. 2. चतस्रो दिशश्चतस्र उपदि-
शो दलसंस्था आसम्
3. एताभिः सर्वमिदमोतं श्रोतं
चैवास्मि
6. अथाव्याहृतं वा इदमासीत्
9. प्राणो ऽग्निर्विश्वो ऽसीति च
— विश्वो ऽसि वैश्वानरो ऽसि
— यत्र विश्वामृतो ऽसि
10. न हि बीजस्य स्वादुपरिग्र-
हो ऽस्ति
30. सद्भायी सद्याजी स्यात्
34. यद्येवं ब्रह्मणि स्यात्
35. सैकधामतः स्यात् तदात्म-
कश्च
7. 9. वेदादिशास्त्रहिंसकधर्माभि-
ध्यानमस्त्विति वदन्ति
10. अयमर्थः स्यात्
11. द्वयोरेका द्विधा सती
Mund. 1. 1. 7. यथा सतः पुरुषात्
1. 2. 12. नास्त्यकृतः कृतेन
Mahânâr. 2. 4. यस्तद्वेद स पितुः पितासत्
4. 5. उद्धृतासि वराहेण
— तेन या ब्रह्मदत्तासि
13. सुमित्रिया न आप ओष-
धयः सन्तु
5. 10. आर्द्रं ज्वलति ज्योतिरहम-
स्मि ज्योतिर्ज्वलति ब्रह्मा-
हमस्मि योहमस्मि ब्रह्मा-
हमस्मि
7. 6. धारणं मे अस्तु
9. 4. यस्मान्न जातः परो ज्योस्ति
Nrip. 2. 4.

Mahânâr.

9. 12. घृतस्य नाम गुह्यं यदस्ति
11. 12. पीताभा स्यात्तनूपमा
13. 2. तस्मै रुद्राय नमो ऽस्तु, 3.
15. 1. ओजोसि सहोसि बलमसि
भ्राजोसि देवानां धाम नामा-
सि विश्वमासि . . सर्वमासि
7. अमृतोपस्तरणमसि
10. अमृतापिधानमसि
16. 2. प्राणानां ग्रन्थिरसि
17. 3. नमस्ते अस्तु रुद्र रूपेभ्यः
5. ब्रह्मा शिवो मे अस्तु
18. 1. एनसो ऽवयजनमसि
(10 times).
19. 2. पितृभ्यः स्वधा अस्तु
20. 7. ज्योतिष्कृदसि सूर्य
8. उपयामगृहीतो ऽसि
24. 1.
13. वरुणस्य स्कम्भनमसि व-
रुणस्य स्कम्भसर्जनमसि
24. 1. वसुरण्यो विभूरसि
— प्राणे त्वमसि सन्धाता
— ब्रह्मन् त्वमसि विश्वसृक्
— तेजोदास्त्वमस्यग्रेः
— वर्चोदास्त्वमसि सूर्यस्य
— बुध्नोदास्त्वमसि चन्द्रम-
सः
Prašna. 2. 8. देवानामसि वद्वितमः
— चरितं सत्यमथर्वाङ्गिर-
सामसि
9. रुद्रो ऽसि परिरक्षिता
3. 2. ब्रह्मिष्ठो ऽसीति
6. 7. नातः परमस्तीति
Kaivalya. 19. तद्ब्रह्माह्वयमस्यहम्
20. शिवरूपमस्मि
21. न चास्ति वेत्ता मम
22. मम नास्ति नाशो न जन्म
देहोन्मियबुद्धिरस्ति

Kaivalya.	23. न च बहिरस्ति न चानि- लो मे ऽस्ति	Nrip.	4. 2. न ह वा एतस्यर्चा न यजुषा न साम्नार्थो ऽस्ति
Gauḍa.	1. 19. स्यादाग्निसामान्यमेव च 20. स्यादुभयत्वं तथाविधम् 2. 6. आदावन्ते च यन्नास्ति 4. 31. — वितथैः सदृशाः सन्तः 4. 31. 3. 6. आकाशस्य न भेदो ऽस्ति 15. नास्ति भेदः कथञ्चन 4. 13. दृष्टान्तस्तस्य नास्ति वै 17. फलादुत्पद्यमानः सन् 38. न च भूताद्भूतस्य संभवो ऽस्ति 40. नास्त्यसद्हेतुकमसत् — सच्च सद्हेतुकं नास्ति 42. अस्ति वस्तुत्ववादिनाम् 44. अस्ति वस्तु तथोच्यते 50. विज्ञाने ऽपि तथैव स्युः 53. द्रव्यं द्रव्यस्य हेतुः स्यात् 55. नास्ति हेतुफलोद्भवः 57. शाश्वतं नास्ति तेन वै — उच्छेदस्तेन नास्ति वै 67. किं तदस्तीति चोच्यते 73. यो ऽस्ति कल्पितसंवृत्या परमार्थेन नास्त्यसौ — परतन्त्राभिसंवृत्या स्या- न्नास्ति परमार्थतः 75. अभूताभिनिवेशो ऽस्ति 83. अस्ति नास्त्यस्ति नास्तीति नास्ति नास्तीति वा पुनः 94. वैशारद्यं तु वै नास्ति 97. असङ्गता सदा नास्ति	Nripaut.	2. नैव तत्र काचन भिदास्ति 8. — सर्वात्मा सन्सर्वमस्ति 5. न ह्यन्यदस्त्यमेयमनात्म- प्रकाशम् 8. न ह्यशब्दमिवेहास्ति — नैवात्र काचन भिदास्ति 9. न ह्यस्ति द्वैतसिद्धिः 1. अहमेकः प्रथममासीत् 3. विश्वरूपो ऽस्ति ब्रह्मैकस्त्वम् — हृदि त्वमसि यो नित्यम् 6. तस्मै रुद्राय नमो अस्त्वग्रये — तस्मादन्यं न परं किञ्च- नास्ति — न तस्मात्पूर्वं न परं तदस्ति न भूतं नोत भव्यं यदासीत्
		Śiras.	3. द्विधा तनूः स्यात् 1. एको ह वै नारायण आ- सीत् 2. बलमस्तु तेजः 3. स विद्वान् यज्ञोपवीती स्यात् — एकं सन्तं बहुधा यः करोति (one MS. has सततम्).
		Garbha.	1. आपो ऽमृतमसि — अमा शिष्यान्तो ऽसि 2. अथापिधानमसि — विश्वो ऽस्ति .. विश्वामृतो ऽस्ति 4. नमस्ते अस्तु बाहुभ्याम् 6. छुमना असत् 11. नमो ऽस्तु नीलशिखण्डाय 18. नमो ऽस्तु सर्पेभ्यः 9. पतङ्गी च तृतीया स्यात् 22. तदस्यहं वासुदेवः 8. पयोमध्ये ऽस्ति सर्पिवत् 1. व्रतवान् स्यादतन्निवृतः
		Mahā.	
		Brahma .	
		Prānâg.	
		Nîla.	
		Nâda.	
		Brahmab.	
		Yogat.	
		Nyâsa.	
Nrip.	1. 1. आपो ह वा इदमासन् स- लिलमेव — रेतः प्रथमं यदासीत् 2. 4. तस्माद्वृत्तिर्ह आसीत्		

Nyāsa.	4. नदीपुलिनशायी स्यात् Kathāśru. 4.	Rāmap.	39. स तु रामे शंकितः सन् 48. ततः सिंहासनस्थः सन् 50. स्यान्निकोणगम्
Kathāśru.	2. त्वं त्वष्टा त्वं प्रतिष्ठासि — अहं त्वष्टाहं प्रतिष्ठास्मि 3. द्वादशरात्रं पयोभक्षः स्यात्	Rāmōt.	4. मुक्ताः सन्तु न चान्यथा — जीवन्तो मन्त्रसिद्धाः स्युः
Parama.	1. तच्च न मुख्यो ऽस्ति 2. विज्ञानघन एवास्मि 3. तद्वाधको ऽस्त्येव — तद्ब्रह्माहमस्मि (MSS. omit अस्मि)	Mukti.	1. 4. राम त्वं परमात्मासि 10. तास्यपनिषदः काः स्युः 11. तेषां शाखा ह्यनेकाः स्युः 12. ऋग्वेदस्य तु शाखाः स्युः 13. आथर्वणस्य शाखाः स्युः 25. सैव सायुज्यमुक्तिः स्यात् 44. नास्त्यत्र संशयः 51. शेवधिष्टे ऽहमस्मि — वीर्यवती तथा स्याम्
Arūṇeya.	4. ओजः सखा यो ऽसीन्द्रस्य वचो ऽस्ति		2. 20. तस्यार्थो ऽस्ति न कर्मभिः 21. नास्त्युत्तमं पदम् 32. द्विविधश्चित्तनाशो ऽस्ति 33. जीवन्मुक्तः सरूपः स्यात् 38. उपाय एक एवास्ति 45. एतास्ता युक्तयः पुष्टाः स- न्ति
Nār.	2. न द्वितीयो ऽस्ति कश्चित्		46. सतीषु युक्तिष्वेतासु 53. सम्पज्ञानसमाधिः स्यात् 61. मलिना जन्महेतुः स्यात् 68. मोक्षः स्याद्वासानक्षयः 74. न मे ऽस्ति कश्चिद्विषयः स्व- भावतः
Jābāla.	5. यद्यातुरः स्यान्मनसा वाचा वा सन्न्यसेत्		
Vāsu.	2. ब्रह्मैवाहस्मीति भावयन् 3. भूतेषु तथात्मावस्थितोऽस्म्य- हम् 4. अग्नेर्भस्मासि		
Gop.	2. गोप्यो नाम विष्णुपत्न्यः स्युः 4. मायाशवलितं ब्रह्मासीत् — पञ्चभूतेषु गन्धवतीयं पृथि- व्यासीत् 5. आपो वा अय आसन्		
Krish.	22. यत्सृष्टमीश्वरेणासीत्		
Skanda.	1. अच्युतो ऽस्मि महादेव — विज्ञानघन एवास्मि दि- वो ऽस्मि किमतः परम् 3. अजो ऽस्मि किमतः परम् 6. तुषेण बद्धो ब्रह्मिः स्यात् 10. यथान्तरं (?) न भेदाः स्युः 5. भुवि स्यादथ तत्त्वतः 16. रेफारूढा मूर्त्तयः स्युः 18. जगत्पाणाय . . नमः स्यात् 20. रामो वाच्यः स्यात् 29. एवं त्रिकोणरूपं स्यात्	Gītā.	1. 36. का प्रीतिः स्याज्जनार्दन 37. सुखिनः स्याम माधव 2. 7. यच्छ्रेयः स्यात् 12. न त्वेवाहं जातु नासम् 40. नेहाभिक्रमनाशो ऽस्ति 42. नान्यदस्तीति वादिनः 47. मा ते संगो ऽस्त्वकर्मणि 66. नास्ति बुद्धिरयुक्तस्य 3. 10. एष वो ऽस्त्विष्टकामधुक् 12. यज्ञशिष्टाशिनः सन्तः
Rāmap.			

- Gītā. 3. 17. यस्त्वात्मरतिरेव स्यात्
 22. न मे पार्थोऽस्ति कर्त्तव्यम्
 24. संकरस्य च कर्त्ता स्याम्
 4. 3. भक्तो ऽसि मे सखा चेति
 6. अजो ऽपि सन्नव्ययात्मा
 भूतानामीश्वरो ऽपि सन्
 31. नायं लोको ऽस्त्ययज्ञस्य
 36. अपि चेदसि पापेभ्यः
 40. नायं लोको ऽस्ति न परः
 6. 16. नात्यश्नतस्तु योगो ऽस्ति
 7. 7. मत्तः परतरं नान्यत्किञ्चि-
 दस्ति धनञ्जय
 8. प्रभास्मि शशिसूर्ययोः
 9. तेजश्चास्मि विभावसौ
 — तपश्चास्मि तपस्विषु
 10. बुद्धिर्बुद्धिमतामस्मि
 11. कामो ऽस्मि भरतर्षभ
 8. 2. ज्ञेयो ऽसि नियतात्मभिः
 5. नास्त्यत्र संशयः
 9. 29. न मे द्वेष्यो ऽस्ति न प्रियः
 32. ये ऽपि स्युः पापयोनयः
 10. 17. चिन्त्यो ऽसि भगवन् मया
 18. तृप्तिर्हि शृण्वतो नास्ति मे
 ऽमृतम्
 19. नास्त्यन्तो विस्तरस्य मे
 21. मरीचिर्मरुतामस्मि
 22. वेदानां सामवेदो ऽस्मि
 देवानामस्मि वासवः
 — इन्द्रियाणां मनश्चास्मि भू-
 तानामस्मि चेतना
 23. रुद्राणां शंकरश्चास्मि
 — वसूनां पावकश्चास्मि
 24. सरसामस्मि सागरः
 25. गिरामस्थेकमक्षरम्
 — यज्ञानां जपयज्ञो ऽस्मि
 28. धेनूनामस्मि कामधुक्
 — प्रजनश्चास्मि कन्दर्पः सर्पा-
 णामस्मि वासुकिः

- Gītā. 10. 29. अवन्तश्चास्मि नागानाम्
 — पितृणामर्यमा चास्मि
 30. प्रह्लादश्चास्मि दैत्यानाम्
 31. पवनः पवतामस्मि
 — झषाणां मकरश्चास्मि श्लो-
 तसामस्मि जाह्नवी
 33. अक्षराणामकारो ऽस्मि
 36. द्यूतं छलयतामस्मि
 37. वृष्णीनां वासुदेवो ऽस्मि
 38. दण्डो दमयतामस्मि नी-
 तिरस्मि जिगीषताम्
 — मौनं चैवास्मि गुह्यानाम्
 39. न तदस्ति विना यत्स्या-
 न्मया
 40. नान्तो ऽस्ति मम दिव्यानां
 विभूर्तीनाम्
 11. 12. यदि भाः सदृशी सा स्यात्
 31. नमो ऽस्तु ते देववर
 32. कालो ऽस्मि लोकक्षयकृत्
 38. वेत्तासि वेद्यं च परं च
 धाम
 39. नमो नमस्ते ऽस्तु सहस्रकृ-
 त्वः
 40. नमो ऽस्तु ते सर्वत एव
 सर्व
 — सर्वं समामोषि ततो ऽसि
 सर्वः
 42. यच्चावहासार्थमसत्कृतो ऽसि
 43. पितासि लोकस्य चराच-
 रस्य
 — न त्वत्समो ऽस्त्यभ्यधिकः
 कुतो ऽन्यः
 45. अदृष्टपूर्वं हृषितो ऽस्मि दृष्ट्वा
 51. हृदानीमस्मि संवृत्तः सचे-
 ताः
 52. दृष्टवानसि यन्मम
 53. दृष्टवानसि मां यथा

- Gītā. 12. 10. अभ्यासे ऽप्यसमर्थो ऽसि
 11. अथैतदप्यशक्तो ऽसि
 15. 18. अतो ऽस्मि लोके वेदे च
 20. एतद्बुद्ध्या बुद्धिमान् स्यात्
 16. 5. सम्पदं दैवीमभिजातो ऽसि
 13. इदमास्ति . . धनम्
 15. आद्यो ऽभिजनवानास्मि को
 ऽन्यो ऽस्ति सदृशो मया
 18. 16. तत्रैवं सति
 40. न तदस्ति पृथिव्याम्
 — मुक्तं यत् . . स्यान्निर्गुणैः
 55. यावान्यश्चास्मि तत्त्वतः
 64. इष्टो ऽसि मे दृढमतिः
 65. प्रियो ऽसि मे
 70. अहमिष्टः स्यामिति मे
 मतिः
 73. स्थितो ऽस्मि गतसन्देहः

2. अम् (क्षेपणे)

- Kāṭha. 5. 3. अपानं प्रत्यगस्यति
 Svet. 3. 6. 'यामिषुं . . हस्ते विभर्ष्यस्तत्रे
 Nīla. 5.
 Nīla. 1. अपदयमस्यन्तं रुद्रम्
 Nyāsa. 5. अयं मूर्धनमस्य देह

असंयतात्मन्

- Gītā. 6. 36. असंयतात्मना योगो दुष्पा-
 पः

असंवित्ति

- Nṛisut. 9. मायया नासंवित्तिः स्वप्न-
 काशे

असंविदान

- Chhā. 8. 7. 2. तौ हासंविदानावेव . . आ-
 जग्मतुः

असंवृत

- Bṛih. 2. 5. 18. नैनेन किञ्चनासंवृतम्

असंशय

- Gītā. 8. 7. मामेवैष्यस्यसंशयः
 18. 68. मामेवैष्यत्यसंशयः

असंशयम्

- Gītā. 6. 35. असंशयं महाबाहो
 7. 1. असंशयं समग्रं माम्

असकृत्

- Maitrī. 1. 4. यैरेवाशितस्यासकृदिहा-
 वर्त्तनम्

असकृदावर्त्तिन्

- Chhā. 5. 10. 8. असकृदावर्त्तिनि भूतानि
 भवन्ति

असक्त

- Gītā. 3. 7. असक्तः स विशिष्यते
 19. तस्मादसक्तः सततम्
 — असक्तो व्याचरन्कर्म
 25. कुर्याद्विद्वांस्तथासक्तः
 9. 9. असक्तं तेषु कर्मसु
 13. 14. असक्तं सर्वमृशैव

असक्तबुद्धि

- Gītā. 18. 49. असक्तबुद्धिः सर्वत्र

असक्तात्मन्

- Gītā. 5. 21. बाह्यस्पर्शेष्वसक्तात्मा

असक्ति

- Gītā. 13. 9. असक्तिरनभिष्वङ्गः

असंकल्पनीय

- Chhā. 1. 2. 6. उभयं सङ्कल्पयते सङ्कल्प-
 नीयं चासङ्कल्पनीयं च

असंक्रान्त

- Gauḍa. 4. 96. अनेष्वजमसंक्रान्तं धर्मेषु
 ज्ञानमिष्यते

असंख्य

Maitri. 6. 20. निगात्मकत्वादसंख्यो ज्यो-
तिश्चिन्त्यः

असंख्यात

Chāḍ. 6. असंख्याताः कुमारकाः

असंग

Bṛih. 3. 8. 8. अनाकाशमसङ्गम्
3. 9. 26. असङ्गो न हि सज्यते
4. 2. 4; 4. 4. 22; 4.
5. 15.

4. 3. 15. असङ्गो ह्ययं पुरुषः 16.
Gauḍa. 4. 72. असङ्गं तेन कीर्तितम् 96.
Nṛisut. 5. एष हि स्वप्रकाशो ऽसङ्गः
9. असङ्गो ह्ययमात्मा
— हन्तासङ्गा व्ययमिति हेतुः
— अकरणमलक्षणमसङ्गम्

Mukti. 2. 28. असङ्गव्यवहारत्वात्

असंगता

Gauḍa. 1. 97. असङ्गता सदा नास्ति

असंगत्व

Nṛisut. 8. असङ्गत्वादविकारित्वाद-
सत्त्वादन्वस्य

असंगशस्त्र

Gītā. 15. 3. असङ्गशस्त्रेण दृढेन धित्वा

असञ्चरत्

Bṛih. 1. 5. 20. सञ्चरं भासञ्चरं न व्य-
थते 21.

असत्

Chāḍ. 3. 19. 1. असदेवेत्ययं आसीत्
6. 2. 1.

6. 2. 1. तस्मादसतः सज्जायेत
2. कथमसतः सज्जायेत

Bṛih. 1. 3. 28. अमर्तो मा सद्गमय

Bṛih. 1. 3. 28. स यदाहासतो मा सद्गम-
येति मृत्युर्वा असत्

Tait. 2. 6. 1. असन्नेव स भवत्यसद्भेदे-
ति वेद चेत्

2. 7. 1. असद्वा इदमय आसीत्

Swet. 4. 18. यदातमस्तन्न . . सन्न चासन्

Maitri. 2. 7. अनवस्थो ऽसति कर्त्ता
ऽकर्त्तवावस्थः

Mund. 2. 2. 1. एतज्जानथ सदसद्दरेण्यम्

Mahānār. 14. 2. असतां च प्रतिग्रहम् Prānāg.
1.

Praśna. 2. 5. सदसच्चा मृतं च यत्

4. 5. सच्चासच्च सर्वं पश्यति

Gauḍa. 2. 9. अन्तश्चेतसा कल्पितं त्वसत्
10 (MSS. read तद्विम-
सत् for त्वसत्).

33. भावैरसद्भिरेवायम्

3. 28. असतो मायया जन्म

4. 22. सदमत्सदसद्वापि

39. असज्जागरिते दृष्ट्वा

— असत् स्वप्ने अपि दृष्ट्वा

10. नास्त्यसद्देतुकमसत्

— सद्देतुकमसत्कुतः

Nṛip. 1. 1. सतो बन्धुमसति निरविन्दन्

Nṛisut. 4. वश्यां स्फुरन्तीमसतीं नि-
पीद्य

9. इहापि सन्मात्रमसदन्यत्

Sarvop. 4. न सती नासती न सदसती
— विकारहेतौ निरूप्यमाणे

ऽसती

Gītā. 2. 16. नासतो विद्यते भावः

9. 19. सदसच्चाहमर्जुन

11. 37. त्वमक्षरं सदसत्तत्परं यत्

13. 12. न सत्तन्नासदुच्यते

17. 28. असदित्युच्यते पार्थ

असत्कृत

Gītā. 11. 12. यद्यावहासार्थमसत्कृतो ऽसि

Gītā.	17. 22.	असत्कृतमवज्ञातम्
	1.	असत्त्व
Nṛisut.	9.	असत्त्वमरजस्कमतमस्कम्
	2.	असत्त्व
Nṛisut.	8.	असत्त्वादन्त्यस्य
	9.	अस्य सत्त्वमसत्त्वं च दर्शयति
		असत्य
Maitri.	6. 3.	यन्मूर्त्तिं तदसत्यम्
Gītā.	16. 8.	असत्यमप्रतिष्ठम्
		असद्वाह
Gītā.	16. 10.	मोहाद्वहीत्यासद्वाहान्
		असद्देतुक
Gauḍā.	4. 40.	नास्त्यसद्देतुकमसत् सद- सद्देतुकं तथा
		असन्न्यस्तसंकल्प
Gītā.	6. 2.	न ह्यसन्न्यस्तसङ्कल्पः
		असपन्न
Bṛih.	1. 5. 12.	स इन्द्रः स एषो ऽसपन्नः
Gītā.	2. 8.	असपन्नमृद्धम्
		असमत्त्व
Maitri.	3. 5.	उद्धतत्वमसमत्त्वमिति ता- मसानि
		असमर्थ
Gītā.	12. 10.	अभ्यासे ऽप्यसमर्थो ऽसि
		असमानयितव्य
Nṛisut.	9.	अनुदानयितव्यमसमानयि- तव्यम्
		असमाहित
Kāṭha	2. 24.	नाशान्तो नासमाहितः

असम्प्रज्ञात

Mukti.	2. 54.	असम्प्रज्ञातनामायं समा- धिः
		असम्बन्ध
Gauḍā.	4. 16.	असंबन्धो विपाणवत्
		असम्बाध
Chhā.	7. 12. 2.	लोकान् . . असंबाधान् . . अभिसिध्यति
		असम्भव
Isā.	13.	अन्यदाहुरसंभवात्
		असम्भूति
Isā.	12.	अन्धं तमः प्रविशन्ति ये ऽसंभूतिमुपासते
		असम्भेद
Chhā.	8. 4. 1.	एषां लोकानामसंभेदाय
		Bṛih. 1. 4. 22.
		असम्मूढ
Dhyāna	8.	स्थिरबुद्धिरसम्मूढः
		Gītā. 5. 20.
Gītā.	10. 3.	असम्मूढः स मर्त्येषु
	15. 19.	यो मामेवमसम्मूढो जानाति
		असम्मोह
Gītā.	10. 4.	बुद्धिर्ज्ञानमसम्मोहः
		असर्व
Śiras.	3.	सर्वमसर्वं विश्रमाविश्रम्
		असर्वतोमुख
Nṛisut.	6.	सर्वतोमुखमसर्वतोमुखं . . बुबुधरे
		असहस्र
Chhā.	4. 4. 5.	नासहस्रेणावर्त्तयेति

असद्य

Châl. 3. असद्यः सो ज्यथाद्रष्टुम्
(one MS. has अशक्यः)

असाधु

Kaush. 3. 8. नो एवासाधुना कनीयान्
Brîh. 4. 4. 22.

— एष उ एवासाधु कर्म का-
रयति

Chhâ. 2. 1. 1. यदसाधु तदसामेति
2. तदाहुरसाध्नैः नमुपागादित्य-
साधुनैः नमुपागादिति
3. असाम नो वनेति यदसाधु
भवत्यसाधु वनेति

7. 2. 1. साधुचासाधु च 7. 7. 1.
— न साधु नामाधु

Brîh. 5. 12. 1. किमेवाम्मा असाधु कुर्या-
मिति

Mahânâr. 4. 11. यन्मया भुक्तमसाधुनाम्

असामन्

Chhâ. 2. 1. 1. यदसाधु तदसामेति
2. तदाहुरसाध्नैः नमुपागात्
3. तदाहुरसाम नो वनेति

असार

Maitrî. 4. 2. कदलीगर्भ इवासारम्

असिक्री

Mahânâr. 5. 4. असिक्रिया मरुद्धे . . शृ-
णुष्या

1. असित (सि)

Brîh. 3. 9. 26. असितो न व्यथते न रिप्यति
4. 2. 1; 4. 4. 22; 4. 5.
15.

2. असित

Châl. 5 असिता सितरक्ता च

3. असित

Brîh. 6. 5. 3. जिह्वावान् वाध्यो गो ऽसि-
ताद्वार्षगणात्
— असितो वार्षगणो हरितान्
कश्यपात्

Gîtâ. 10. 13. असितो देवलो व्यासः

असिद्ध

Nrisut. 9. सिद्धं ह्यसिद्धं तत्
Mukh. 1. 27. तथाप्यसिद्धं चेज्ज्ञानम्

असिद्धत्व

Nrisut. 9. सिद्धत्वासिद्धत्वाभ्याम्

असिद्धि

Gîtâ. 2. 48. सिद्ध्यासिद्ध्योः समो भूत्व,
4. 22. समः सिद्धावसिद्धौ च
18. 26. सिद्ध्यासिद्ध्योर्निर्विकारः

असिधारा

Mahânâr. 8. 2. यथासिधारां कर्त्तुं ऽवहि-
ताम्

असु

Ait. 5. 2. क्रतुरसुः कामो वश इति
Kaush. 4. 2. प्रतिभ्रुत्कायामसुः
13. असुरिति वा अहमेतमु-
पासे Brîh. 2. 1. 10.

Brîh. 3. 9. 15. तस्य का देवतेत्यसुरिति
Mahânâr. 11. 5. परादपि परश्चासु

(4 MSS. read परश्चास्तु)

1. असुख

Gîtâ. 9. 33. अनित्यमसुखं लोकम्

2. असुख

Chhâ. 7. 22. 1. नासुखं लब्ध्वा करोति

असुखदुःख

Nrisut. 9. असुखदुःखो ऽद्वयः परमा-
त्मा

असुनियम

Nṛisut.

3. इममसुनियमे ऽनुभूय
(Nārāyaṇa seems to
have read असौ नियमे).

असुम

Bṛih. 4. 3. 11. असुमः सुप्रानभिचाकशीति

असुभोजन

Kṛish. 25. शरः कालो ऽसुभोजनः

असुमन्त

Mahānār. 5. 1. नमो ऽग्रये ऽसुमते (MSS.
read सुमते).

असुर

Kaush. 4. 20. तावदेनमसुरा अभिवभूवुः

— अथ हत्वासुरान्

Chhā 1. 2. 1. देवासुरा ह वै यत्र संयेतिरे
2. तं हासुराः पाप्मना विविधुः
(similarly 3, 4, 5, 6).8. 7. 2. देवासुरा अनुबुबुधरे
— विरोचनो ऽसुराणाम्8. 8. 4. देवा वासुरा वा
— विरोचनो ऽसुरान् जगाम
5. असुराणां ह्येषोपनिषत्

Bṛih. 1. 1. 2. अर्वासुरान् (अवहत्)

1. 3. 1. देवाश्चासुराश्च
— कानीयसा एव देवा ज्या-
यसा असुराः
— असुरान्यज्ञ उद्गीथेनात्य-
यामेति

7. अभवन् परासुराः

5. 2. 1. देवा मनुष्या असुराः

3. एनमसुरा ऊचुर्ब्रवीतु नो
भवानिति

Maitri. 1. 4. vide आदि

Maitri.

7. 9. असुरेभ्यः क्षयाय

10. देवासुरा ह वै य आत्मका-
माः

Mahānār.

13. 7. मनुष्याः पितरो ऽसुराः

23. 1. यज्ञेनासुरानपानुदन्त

Rāmāp.

37. असुरं हत्वा कबन्धम्

44. सीतां दृष्ट्वासुरान् हत्वा

Rāmōt.

5. देवासुरमनुष्यादिभावात्मा

Gītā.

11. 22. गन्धर्वयक्षासुरसिद्धसंघाः

असुषुम

Nṛisut.

2. जाग्रत्यस्वप्रमसुषुमम्

— स्वप्ने ऽजाग्रतमसुषुमम्

— तुरीये ऽजाग्रतमस्वप्रमसु-
षुमम्

असूत्र

Kāthāśru.

4. लघुमुण्डो ऽसूत्रोदरपात्रः
कस्मात्

असूयक

Mukti.

1. 51. असूयकायानृजवे शठाय

असूया

Parama.

2. vide आदि

Arūṇeya.

3. vide आदि

असूर्य

Isā.

3. असूर्या नाम ते लोकाः

(असूर्याः is a variant).

असृष्टान्न

Gītā.

17. 13. विधिहीनमसृष्टान्नम्

असौनामन्

Bṛih. 1.

4. 7. असौनामायमिदं रूपः (bis)

अस्तम् (इ, गम् &c.)

Kaush.

2. 7. एतथैवावृतास्तं यन्तम्

Chhā.

1. 9 1. आकाशं प्रत्यस्तं यन्ति

अस्नातक

Jābāla. 4. स्नातको वा ऽस्नातको वा

अस्नाविर

Iśā. 8. अकायमव्रणमस्नाविरम्

अस्नेह

Bṛih. 3. 8. अलोहितमस्नेहम्

अस्पन्दता

Mukti. 2. 76. विशत्यदेहमुक्तत्वं पवनो
ऽस्पन्दतामिव

अस्पन्दमान

Gauḍa. 4. 48. अस्पन्दमानमलातम्
— अस्पन्दमानं विज्ञानम्

अस्पर्श

Kāṭha. 3. 15. अशब्दमस्पर्शमिरूपम्
Nṛisut. 9; Mukti. 2. 72.

अस्पर्शयोग

Gauḍa. 3. 39. अस्पर्शयोगो नामायम्

4. 2. अस्पर्शयोगो वै नाम

अस्पृष्ट

Gauḍa. 4. 84. भगवानाभिरस्पृष्टः

अस्पृष्ट

Maitri. 6. 11. अमन्ताभ्रोतास्पृष्टा . . भवति

अस्मदीय

Gītā. 11. 26. सहास्मदीयैरपि योधमुख्यैः

अस्वप्न

Gauḍa. 1. 16. अजमनिद्रमस्वप्नम् 3. 36;
4. 81.Nṛisut. 2. जाग्रत्स्वप्नमसुषुप्तम्
— सुषुप्ते ऽजाग्रतमस्वप्नम्
— तुरीये ऽजाग्रतमस्वप्नमसु-
षुप्तम्

अस्वप्ननिद्रा

Gauḍa. 1. 14. प्राज्ञस्वस्वप्ननिद्रया

अस्वर

Brahmab. 7. अस्वरं भावयेत् परम्
— अस्वरेण हि भावेनAmṛita. 4. अस्वरेण मकारेण
24. अधोषमव्यञ्जनमस्वरं च

अस्वर्ग्य

Maitri. 7. 8. अस्वर्ग्यैः सह स्वर्ग्यस्य
— ते तस्करा अस्वर्ग्याः

Gītā. 2. 2. अनार्यजुष्टमस्वर्ग्यम्

अस्वातन्त्र्य

Maitri. 4. 2. बन्धनस्थस्येवास्वातन्त्र्यम्

अस्वादु

Āit. 5. 1. येन वा स्वादु चास्वादु च
विजानाति

अह

Śwet. 2. 16. एषो ऽह देवः

Maitri. 6. 22. अथहैषा गतिः

अहंश्रेयस्

Kaush. 2. 14. देवता अहंश्रेयसे विवद-
मानाः

Chhā. 5. 1. 6. प्राणा अहंश्रेयसि व्युदिरे

Bṛih. 6. 1. 7. ते हेमे प्राणा अहंश्रेयसे
विवदमानाः

अहंकार

Śwet. 5. 8. संकल्पाहङ्कारसमन्वितः

Maitri. 6. 5. बुद्धिर्मनो ऽहङ्कारा इति चे-
तनवत्येषा

Praśna. 4. 8. अहङ्कारश्चाहङ्कर्तव्यं च

Mahā. 1. अहङ्कारस्त्रयोदशः

Prāṇāg. 4. अहङ्कारो ऽध्वर्युः

Parama. 2. vide आदि

- Aranyāya. 3. *vile* आदि
 Mukti. 2. 62. घनाहङ्कारशालिनी
 Gītā. 3. 27. अहङ्कारविमृष्टात्मा
 7. 4. अहङ्कार इतीयं मे
 13. 5. महाभूतान्यहङ्कारः
 16. 18. अहङ्कारं बलं दर्पम् 18. 53.
 17. 5. दम्भाहङ्कारसंयुक्ताः
 18. 58. अथ चेत्त्वमहङ्कारात्
 59. यदहङ्कारमाश्रित्य

अहङ्कारादेशः

- Chhā. 7. 25. 1. अथातो ऽहङ्कारादेशः

अहंकृ

- Praśna. 4. 8. अहङ्कारश्चाहङ्कर्तृत्वं च
 Gītā. 18. 17. यस्य नाहङ्कृता भावः

अहंकृति

- Mukti. 2. 53. अहङ्कृतिं विना

अहत

- Kaush. 2. 15. अहतेन वाससा संप्रच्छन्नः

अहतवासस्

- Bṛih. 6. 4. 13. व्यहं कंसे न पिबेदहतवा-
 साः

अहत्वा

- Gītā. 2. 5. गुरूनहत्वा हि महानुभावान्

अहन्

- Chhā. 4. 15. 5. अर्निषीं ऽहरह आपूर्यमाण-
 पक्षम् 5. 10. 1; Bṛih. 6.
 2. 15.
 5. 4. 1. अहरर्षिः Bṛih. 6. 2. 9.
 6. 7. 1. पञ्चदशाहानि माशीः
 2. पञ्चदशाहानि नाश
 8. 4. 2. नक्तमहरेवाभिनिष्पद्यते

- Bṛih. 1. 1. 2. अहर्वा अश्वं पुरस्तात्
 4. 4. 16. संवत्सरो ऽहोभिः परिव-
 र्त्तते
 5. 5. 3. तस्योपनिषदहरिति
 Mahānār. 14. 3. यदह्ना पापमकार्षं . . अह-
 स्तदवलुपतु
 Praśna. 1. 13. अहरेव प्राणो रात्रिरेव
 रयिः
 Kathaśru. 1. यथाहनि तथा रात्रौ
 Parama. 3. नाहर्न नक्तम् (instead of
 this two MSS. read नाहं
 न त्वं).

- Gītā. 8. 17. सहस्रयुगपर्यन्तमहः
 24. अग्निर्ज्योतिरहः शुक्रः

अहन्त्व

- Nṛisut. 7. नमामित्वादहन्त्वादिति
 — पुनः पुनरहन्त्वादिति

अहम्

- Bṛih. 1. 4. 1. ततो ऽहन्नामाभवत्
 5. 5. 4. तस्योपनिषदहमिति
 Nṛip. 2. 3. अहमित्येकादशं स्थानं
 जानीयात्
 4. कस्मादुच्यते अहमिति
 Nṛisut. 2. निरस्ताखिलाविद्यातमोमो-
 हो ऽहमेवेति
 4. अहमित्यनुसन्दध्यात्
 — अहमित्यात्मानमादाय
 — एष एव नमाम्येष एवाहम्
 5. एष एवाहमेष हि व्याप्रतमः
 — एष एवाहमेष ह्यवोत्कृष्टः
 — एतदेवाहमेतद्धि महाविभूति
 6. अहमनहं . . बुबुधरे
 7. कस्त्वमित्यहमिति होवाच
 — तस्मादहमिति सर्वाभिधा-
 नम्
 9. अहं सः सो ऽहमिति

Pinda. 3. अहं वसति तोयेष्वहं वस-
ति चाग्निषु
— अहमाकाशगो भूत्वा

Gopī. 2. प्रकृतिमहदहमायाः
Gītā. 9. 29. मयि ते तेषु चाप्यहम्

अहरहर

Chhā. 8. 3. 2. सर्वाः प्रजा अहरहर्गच्छन्त्यः
3. अहरहर्वा एवैवित् स्वर्ग
लोकमेति 5.

Bṛih. 2. 1. 3. अहरहर्हं सुतः प्रसुतो भव-
ति

Maitrī. 6. 12. सर्वाणि . . भूतान्यहरहः प्रप-
तन्ति

Prasna. 4. 4. स एनं यजमानमहरहर्ब्रह्म
गमयति

अहरागम

Gītā. 8. 18. प्रभवन्त्यहरागमे
19. प्रभवत्यहरागमे

अहर्गण

Mahānir. 25. 1. ये संवत्सराश्च परिवत्सरा-
श्च ते अहर्गणाः

अहर्जर

Tait. 1. 4. 3. यथा मासा अहर्जर (य-
न्ति)

अहर्निशम्

Mukti. 1. 2. स्तूयमानमहर्निशम्

अहल्लिक

Bṛih. 3. 9. 25. अहल्लिकेति होवाच

अहिंसत्

Chhā. 8. 15. 1. अहिंसन्सर्वभूतान्यन्यत्र
तीर्थेभ्यः

अहिंसा

Chhā. 3. 17. 4. यत्तपोदानभार्जवमहिंसा

Prāpāg. 4. स्मृतिर्दया क्षान्तिरहिंसा
पत्नीसंयाजाः

— अहिंसा इष्टयः

Aruṇeya. 4. ब्रह्मचर्यमहिंसां चापरिध
हं च

Krish. 16. सत्यभामाहिंसेति वै

Gītā. 10. 5. अहिंसा समता तुष्टिः

13. 7. अहिंसा क्षान्तिरार्जवम्

16. 2. अहिंसा सत्यमक्रोधः

17. 14. ब्रह्मचर्यमहिंसा च

अहित

Gītā. 2. 36. यद्विप्यन्ति तवाहिताः

16. 9. क्षयाय जयतो प्रहिताः

अहिनिर्व्वयनी

Bṛih. 4. 4. 7. यथाहिनिर्व्वयनी वल्मीके
मृता

अहिम

Bṛih. 5. 10. 1. स लोकमागच्छत्यशोकम-
हिमम्

अहुत

Mund. 1. 2. 3. यस्याग्निहोत्रं . . अहुतम्

Sūras. 3. हुतमहुतं दत्तमदत्तम्

अहृदय

Bṛih. 4. 1. 7. अहृदयस्य हि किं स्यात्

अहृदयज्ञ

Chhā. 7. 2. 1. हृदयज्ञं चाहृदयज्ञं च
7. 7. 1.

— न हृदयज्ञो नाहृदयज्ञः

अहैतुक

Gītā. 18. 22. एकस्मिन् कार्ये सक्तमहै-
तुकम्

अहोरात्र

Kaush. 1. 4. एवमहोरात्रे पर्यवेक्षेत

2. 7. यदहोरात्राभ्यां पापमकरोत्

- Kaush. 2. 7. यदहोरात्राभ्यां पापं करोति
Chhā. 8. 4. 1. नैतं सेतुमहोरात्रे तरतः
Brih. 1. 1. 1. अहोरात्राणि प्रतिष्ठाः
3. 1. 4. सर्वमहोरात्राभ्यामाप्तं ..
केन यजमानो ऽहोरात्रयो-
रामिमातिमुच्यते
3. 8. 9. निमेषा मुहूर्ता अहोरात्राणि
Maitri. 6. 1. अहोरात्रेणैतौ व्यावर्त्तते
Mahānār. 1. 8. अहोरात्राश्च सर्वशः
5. 6. अहोरात्राणि विदधत्
25. 1. ये अहोरात्रे ते दर्शपूर्णमासौ
Praśṇa. 1. 13. अहोरात्रो वै प्रजापतिः
Nyāsa. 2. तासामहोरात्रेण निर्वपेत्
Harṣa. 2. अहोरात्रयोरैकविंशतिसह-
स्राणि षट्शतान्यधिकानि
भवन्ति

अहोरात्रकृत

- Gopi. 4. अहोरात्रकृतं पापं नाशय-
ति

अहोरात्रप्रमाण

- Amṛita. 33. अहोरात्रप्रमाणतः

अहोरात्रविद्

- Gītā. 8. 17. अहोरात्रविदो जनाः

अहस्व

- Brih. 3. 8. 8. अहस्वमदीर्घम्

आ

- Chhā. 2. 8. 1. यदेति स आदिः

आकम्प

- Chhā. 7. 8. 1. शतं विज्ञानवतामेको बल-
वानाकम्पयते

आकर्ण

- Maitri. 6. 22. अन्तर्हृदाकाशशब्दमाकर्ण-
यन्ति

आकर्षण

- Amṛita. 9. वायोराकर्षणं तथा

आकार

- Mukta. 2. 62. अज्ञानधुघनाकारा

आकाश

- Ait. 5. 3. पृथिवी वायुराकाश आपो
ज्योतीषि

- Kaush. 1. 6. आकाशाद् योनेः संभूतः
4. 2. आकाशे पूर्णम्
8. आकाशे पुरुषस्तमेवाहमु-
पासे

- Kena 25. तस्मिन्नेवाकाशे स्त्रियमा-
जगाम

- Chhā. 1. 9. 1. अस्य लोकस्य का गतिरि-
त्याकाश इति

- इमानि भूतान्याकाशादेव
समुत्पद्यन्त आकाशं प्रत्य-
स्तं यन्ति

- आकाशो ह्येवैभ्यो ज्यायान्

- आकाशः परायणम् Nṛip.

3. 1.

3. 12. 7. यो ऽयं बहिर्द्धा पुरुषादा-
काशः

8. यो ऽयमन्तः पुरुष आकाशः

9. यो ऽयमन्तर्हृदय आकाशः

3. 13. 5. स वायुः स आकाशः

3. 18. 1. आकाशो ब्रह्म

4. 10. 5. प्राणं च हास्मै तदाकाशं चोचुः

4. 13. 1. प्राण आकाशो द्यौर्विद्युत्

5. 6. 1. आकाशो धूमः

5. 10. 4. पितृलोकादाकाशमाकाशा-
श्चन्द्रमसम्

- Chhâ. 5. 10. 5. यथेतमाकाशमाकाशाद्वा-
युम्
5. 15. 1. आकाशमेव भगवो राजन्
5. 23. 2. आकाशस्तृप्यत्याकाशे तृ-
प्यति यत्किञ्च वायुश्चाका-
शश्चाधितिष्ठतस्तत्तृप्यति
7. 2. 1. वायुं चाकाशं च 7. 7. 1.
7. 4. 2. समकल्पेतां वायुश्चाका-
शं च
7. 11. 1. वायुमागृह्णाकाशमभितप-
ति
7. 12. 1. आकाशो वाव तेजसो भू-
यानाकाशे वै सूर्यान्-
न्द्रमसौ
— आकाशेनाह्वयत्याकाशेन
शृणोत्याकाशेन प्रतिशृ-
णाति . . आकाशमुपास्व
2. स य आकाशं ब्रह्मेत्युपा-
स्ते (bis).
— यावदाकाशस्य गतम्
— अस्ति भगव आकाशाद्भूय
इत्याकाशाद्भूयो ज्स्तीति
7. 13. 1. स्मरो वा आकाशाद्भूयः
7. 26. 1. आत्मत आकाशः
8. 1. 1. दहरो जस्मिन्नन्तराकाशः 2.
3. यावान्वा अयमाकाशस्ता-
वानेषो ज्न्तर्हृदय आकाशः
8. 12. 2. यथैतान्यमुमुयादाकाशात्स-
मुत्थाय
4. यत्रैतदाकाशमनुविषण्णं
चक्षुः
8. 14. 1. आकाशो वै नाम नामरू-
पयोर्निर्वहिता
Brih. 1. 4. 3. तस्मादयमाकाशः स्त्रिया
पूर्यते
2. 1. 5. आकाशे पुरुष एतं . . ब्र-
ह्मोपासे

- Brih. 2. 1. 17. य एषो ज्न्तर्हृदय आकाश
4. 2. 3; 4. 4. 22; Tait.
1. 6. 1.
2. 3. 4. यश्चायमन्तरात्मन्नाकाशः
5.
2. 5. 10. आकाशः सर्वेषां . . मध्व-
स्याकाशस्य सर्वाणि . . म-
धु
— आकाशे . . अमृतमयः पु-
रुषः
3. 2. 13. आकाशमात्मा (अप्येति)
3. 3. 2. तावानन्तरेणाकाशः
3. 7. 12. य आकाशे तिष्ठन्नाकाशाद-
न्तरो यमाकाशो न वेद य-
स्याकाशः शरीरे य आ-
काशमन्तरो यमयति
3. 8. 4. आकाशे तदेतं च प्रोतं च
7.
7. कस्मिन्नु खल्वाकाश ओ-
तश्च प्रोतश्च
11. एतस्मिन्नु खल्वक्षरे गार्ग्या-
काश ओतश्च प्रोतश्चेति
2. 9. 13. आकाश एव यस्यायतनम्
4. 1. 2. आकाशः प्रतिष्ठा 3—7.
4. 3. 19. आकाशे श्येनो वा सुपर्णो
वा
4. 4. 17. आकाशश्च प्रतिष्ठितः
20. विजरः पर आकाशात्
6. 2. 16. अथेममेवाकाशमभिनिष्प-
द्यन्त आकाशाद्वायुम्
Tait. 1. 3. 1. आकाशः सन्धिः
1. 7. 1. आकाश आत्मा 2. 2. 1.
2. 1. 1. आत्मन आकाशः संभूत
आकाशाद्वायुः
2. 7. 1. यदेष आकाश आनन्दो न
स्यात्

- Tait. 3. 9. 1. पृथिवी वा अन्नमाकाशो
ज्जादः पृथिव्यामाकाशः प्र-
तिष्ठित आकाशे पृथिवी
3. 10. 3. सर्वमित्याकाशे
Śwet. 6 20. यदा चर्मवदाकाशं वेष्टयि-
ष्यन्ति
Maitri. 6. 2. इदं वायु तत्पुष्करं योज्यमा-
काशः
4. शाखा आकाशवाय्वग्न्यु-
दकभूस्यादयः
17. एतस्मादाकाशादेव ग्वल्वि-
दं चेतामात्रं बोधयति
22. अन्तर्हृदयाकाशशब्दमा-
कर्णयन्ति
27. अन्तर्हृदयाकाशं विनुदन्ति
28. अन्तर्हृदयाकाशस्य पारं
तीर्त्वा
38. अतः परमाकाशम्
Mahānār. 12. 3. आदित्यो वै ... वायुराकाशः
Praśna. 2. 2. आकाशो ह वा एष देवः
3. 8. अन्तरा यदाकाशः स समानः
4. 8. आकाशश्चाकाशमात्रा च
Gauḍa. 1. 2. आकाशे च हृदि प्राज्ञः
3. 4. आकाशे सम्पलीयन्ते
6. आकाशस्य न भेदो ऽस्ति
7. नाकाशस्य घटाकाशः
9. आकाशेनाविलक्षणः
12. यथाकाशः प्रकाशितः
Nrip. 3. 1. आकाशादिव जायन्त आ-
काशादिव जातानि जीव-
न्त्याकाशं प्रयन्ति
— तस्मादाकाशं बीजं विद्यात्
Siras. 2 यो वै रुद्रः ... यदाकाशम्
Śikhā. 2. शिवमाकाशं मध्ये ध्रुवस्थम्
Garbha. 1. पृथिव्यापस्तेजोवायुराका-
शम्
— को वायुः किमाकाशम्

- Garbha. 1. यत्सुषिरं तदाकाशम्
— आकाशमवकाशप्रदाने
Brahma. 1. इयेनाकाशवत्
2. हृद्याकाशे तद्विज्ञानमाका-
शं तत्सुषिरमाकाशं तद्वेद्यं
हृद्याकाशम्
Brahmab. 13. घटसंभृतमाकाशम्
— घटो लीयत नाकाशम्
Amrit. 11. आकाशं शून्यं कृत्वा
31. एकमात्रस्तथाकाशः
Nyāsa. 4. मनसाकाशश्चाकाशाद्वायुः
Gītā. 13. 32. आकाशं नोपलिप्यते
आकाशकल्प
Gauḍa. 4. 1 ज्ञानेनाकाशकल्पेन
आकाशग
Pinda. 3. अहमाकाशगो भूत्वा
आकाशमय
Brih. 4. 1. 5. वायुमय आकाशमयः
Maitri. 6. 27. हृद्याकाशमयं कोशम्
आकाशमात्रा
Prasna. 4. 8. आकाशश्चाकाशमात्रा च
आकाशवत्
Gauḍa. 3. 3. आत्मा ह्याकाशवत्
4. 91. प्रकृत्याकाशवज्ज्ञेयाः
Sarvop. 4. आकाशवत् सूक्ष्मः
केवलः
आकाशवन्त
Chhā. 7. 12. 2. आकाशवतो वै स लोकान
... अभिसिध्यति
आकाशशरीर
Tait. 1. 6. 2. आकाशशरीरं ब्रह्म
आकाशस्थित
Gītā. 9. 6. यथाकाशस्थितो नित्यम्

आकाशात्मन्

- Kaush. 2. 14. आकाशात्मानः स्वरीयुः
— आकाशात्मा स्वरेति
Chhā. 3. 14. 2. सत्यसंकल्प आकाशात्मा
Maitri. 2. 6.
Maitri. 6. 17. एष आकाशात्मैव

आकुल

- Gītā. 2. 1. अभुपर्णाकुलेक्षणम्

आकूति

- Mahānār. 20. 16. वाङ्मनश्चक्षुःश्रोत्रजिह्वाघ्राण-
रेतोबुद्ध्याकृतिसंकल्पा मे
शुध्यन्ताम्

आकृति

- Swet. 6. 6. वृक्षकालाकृतिभिः परः

आकृष

- Nrip. 5. 7. स मनुष्यानाकर्षयति
— स देवानाकर्षयति
— स नागानाकर्षयति
— स ग्रहानाकर्षयति
— स यक्षानाकर्षयति
— स सर्वानाकर्षयति
Nrisut. 7. अकारं . . उकारपूर्वाद्धैमा-
कृष्य
— उत्तरार्द्धेन तं सिंहमाकृष्य
— शृङ्गं शृङ्गार्द्धमाकृष्य
Brahma. 1. यदा याति संसृष्टमाकृष्य
Amṛita. 19. एकेन मारुतमाकृष्य
DLyāna. 21. तोयमाकर्षयेत् पुनः

आक्रम

- Chhā. 8. 6. 5. रश्मिभिरूर्ध्व आक्रमते
Bṛih. 3. 1. 6. केनाक्रमेण . . स्वर्गं लोक-
माक्रमते
4. 3. 9. तमाक्रममाक्रम्य
4. 4. 3. अन्यमाक्रममाक्रम्य (bis)

- Bṛih. 5. 10. 1. तेन स ऊर्ध्व आक्रमते (ter)
Maitri. 6. 30. अक्षय्यमपरिमितं सुखमा-
क्रम्य

- Mund. 3. 1. 6. येनाक्रमन्त्यृषयो ह्यापका-
माः

आक्रम

- Bṛih. 3. 1. 6. केनाक्रमेण . . स्वर्गं लोक-
माक्रमते
4. 3. 9. तमाक्रममाक्रम्य
4. 4. 3. अन्यमाक्रममाक्रम्य (bis).

आखण

- Chhā. 1. 2. 7. यथाइमानमाखणमृत्वा
विध्वंसेत, 8 (सते).
8. स एषो ऽइमाखणः

1. आख्या

- Bṛih. 1. 4. 12. गणश आख्यायन्ते
1. 5. 21. एतेनाख्यायन्ते प्राणाः
6. 5. 3. इमानि शुक्रानि यजृषि वा-
जसनेयेन याज्ञवल्क्येना-
ख्यायन्ते
Maitri. 2. 3. इयं ब्रह्मविद्या . . मैत्रिणा-
ख्याता
Nāda. 8. एष ओङ्कार आख्यातः
Vāsu. 1. गोपीचन्दनमाख्यातम्
Gopī. 1. य एवं विज्ञानेन तदाख्यापये-
त्
Gītā. 11. 31. आख्या हि मे को भवानुम-
रूपः
18. 63. इति ते ज्ञानमाख्यातम्

2. आख्या

- Rāmāp. 5. तथा रात्यस्य रामाख्या

आगम्

- Kaush. 1. 2. तमागतं पृच्छति को ऽसीति
3. अभिलोकमागच्छति
— तमित्यविदागच्छति

- Kaush. 1. 4. स आगच्छत्यारं हृदम् (similarly twice more).
 5. स आगच्छतीत्यं वृक्षम् (similarly 6 times more).
 4. 19. तौ ह सुप्रं पुरुषमाजग्मतुः
 Kena. 25. तस्मिन्नेवाकाशे खियमाजगाम
 Chhā. 2. 1. 4. अभ्याशो ह यदेनं साधवो धर्मा आ च गच्छेयुः
 3. 19. 4. अभ्याशो ह यदेनं साधवो घोषा आ च गच्छेयुः
 4. 14. 1. आजगाम हास्याचार्यः
 5. 12. 2. मूर्द्धा ते व्यपतिप्यद्यन्मां नागमिप्यः
 5. 13. 2. अन्धो ऽभविप्यो यन्मां नागमिप्यः
 5. 14. 2. प्राणस्त उदक्रमिप्यद्यन्मां नागमिप्यः
 5. 15. 2. सन्देहस्ते व्यशीर्यद्यन्मां नागमिप्यः
 5. 16. 2. वस्तिस्ते व्यभेत्स्यद्यन्मां नागमिप्यः
 5. 17. 2. पादौ ते व्यम्लास्येतां यन्मां नागमिप्यः
 5. 19. 1. यद्भक्तं प्रथममागच्छेत्
 6. 10. 2. सत आगम्य न विदुः सत आगच्छामह इति
 8. 7. 2. प्रजापतिसकाशमाजग्मतुः
 8. 9. 2. किमिच्छन् पुनरागमः
 8. 10. 3; 8. 11. 2.
 Brih. 2. 1. 12. नैनं पुरा कालान्मृत्युरागच्छति
 15. तौ ह पुरुषं सुप्रमाजग्मतुः
 4. 3. 37. अयमायात्ययमागच्छतीति — इदं ब्रह्मायातीदमागच्छतीति
 5. 10. 1. स वायुमागच्छति — स आदित्यमागच्छति

- Brih. 5. 10. 1. स चन्द्रमसमागच्छति — स लोकमागच्छत्यशोकम्
 6. 1. 8. संवत्सरं प्रोप्यागत्योवाच 9—12.
 6. 2. 1. पञ्चालानां परिषदमाजगाम — स आजगाम जैवलिं प्रवाहणम्
 3. स आजगाम पितरम्
 4. स आजगाम गौतमः
 Maitri. 1. 2. अन्तिकमाजगाम ... शाकायन्यः
 6. 7. ग इति गच्छन्त्यस्मिन्नागच्छन्त्यस्मादिमाः प्रजाः
 24. अतमाविष्टमागच्छति
 Mahānār. 2. 9. अबिभ्रदग्मागहि
 16. 7. आ मां मेधा... जगम्या
 Brahma. 3. स्वप्ने... गच्छत्यागच्छते पुनः
 Rāmāp. 44. आगत्य रामेण सह
 Mukti. 1. 51. विद्या ह वै ब्राह्मणमाजगाम
 Gītā. 3. 34. तयोर्न वशमागच्छेत्
 4. 10. सद्भावमागताः
 14. 2. मम साधर्म्यमागताः

आगम

- Amrita 16. आगमस्याविरोधेन

आगमन

- Maitri. 4. 2. दुर्निवार्यमस्य मृत्योरागमनम्
 Gaudā. 3. 9. गत्यागमनयोरपि

आगमापायिन

- Gītā. 2. 14. आगमापायिनो ऽनित्याः

आगातृ

- Chhā. 1. 2. 14. आगाता ह वै कामानां भवति

आगार

Aśrama.

4. शून्यागारदेवगृहवासिनः

आगै

Chhā. 1. 2. 13. सह स्मैभ्यः कामानागायति

1. 7. 9. कं ते काममागायानि

1. 12. 2. अन्नं नो भगवानागायतु

2. 22. 2. अमृतत्वं देवेभ्य आगायानि
नीत्यागायेत्

— अन्नमात्मन आगायानि

Bṛih. 1. 3. 2. यो वाचि भोगस्तं देवेभ्य आ-
गायत् (similarly in
3—7).

17. अथात्मने ज्ञाद्यमागायत्

18. यदन्नं तदात्मन आगासीः

28. तेष्वात्मने ज्ञाद्यमागायेत्

— यं कामं कामयते तमागायति

आग्निवेद्य

Bṛih. 2. 6. 2. गौतम आग्निवेद्यात् 4.6.2.

— आग्निवेद्यः शाण्डिल्या-
चानभिम्लाताच्च

4. 6. 2. अग्निवेद्यो गार्ग्यात्

आग्नीध्रीय

Chhā. 2. 24. 7. जघनेनाग्नीध्रीयस्य

आग्नेय

Maitri. 6. 14. एतस्याग्नेयमर्द्धमर्द्धं वारु-
णम्

— मघाद्यं अविष्टार्द्धमाग्नेयम्

38. सौरसौम्याग्नेयसात्त्विकानि

Nāda. 6. आग्नेयो प्रथमा मात्रा

Amṛit. 30. आग्नेयस्तु त्रिमात्राणि

Hamsa. 2. आग्नेय्यां निद्रालस्यादथो
भवन्ति

Kālāg. 1. यद्व्यं तदाग्नेयं भस्म

Jābāla. 4. आग्नेयीमेव कुर्यात्

Rāmāp. 53. आग्नेयादिषु संयुतः

आग्रह

Chhā. 7. 11. 1. एतद्वायुमागृह्य

आधार

Prāpāg.

3. शारीरयज्ञस्य . . कावा-
धारौ

4. श्रोत्रे आधारौ

आघ्रा

Ait. 5. 1. येन वा गन्धानाजिघ्रति

Jābāla. 4. अनेन मंत्रेणाग्निमाजिघ्रेत्

— ग्रामादाग्निमाहृत्य पूर्ववद-
ग्निमाघ्रापयेत्

आङ्गिरस

Chhā. 3. 17. 6. घोरं आङ्गिरसः

Bṛih. 1. 3. 8. अयास्य आङ्गिरसः 19, 24.

2. 6. 3. पन्थाः सौभरो ज्यास्यादा-
ङ्गिरसात् 4. 6. 3.— अयास्य आङ्गिरस आभू-
तेस्त्वाष्टात् 4. 6. 3.

3. 3. 1. सुधन्वाङ्गिरसः

आच्

Kaush. 2. 3. दक्षिणं जान्वाच्य

आचक्ष

Ait. 3. 14. तमिदं सन्तमिन्द्रमित्या-
चक्षते परोक्षेणKaush. 2. 5. आन्तरमग्निहोत्रमित्याचक्षते
15. पितापुत्रीयं संप्रदानमिति चा-
चक्षतेChhā. 1. 3. 2. स्वर इतीममाचक्षते
6. वागीर्वाचो ह शिर इत्याच-
क्षते2. 1. 1. यत्खलु साधु तत्सामेत्या-
चक्षते

4. 15. 2. एतं संयज्ञाम इत्याचक्षते

5. 1. 15. न मनांसीत्याचक्षते प्राणा
इत्येवाचक्षते

- Chhā. 6. 8. 1. तस्मादेनं स्वपितृत्याचक्षते
3. एवं तदप आचक्षते ऽशनाया
5. एवं तत्तेज आचष्ट उदन्या
7. 24. 2. गोअश्वमिह महिमेत्याचक्ष-
ते
7. 26. 2. तं स्कन्द इत्याचक्षते
8. 5. 1. यद्यज्ञ इत्याचक्षते ब्रह्मचर्य-
मेव तत् (similarly 5 times
more).

- Bṛih. 1. 5. 21. तेन ह वाव तत्कुलमाचक्ष-
ते
3. 8. 3. यद्भूतं च भवच्च भविष्यच्चे-
त्याचक्षते 4, 6, 7.
3. 9. 9. स ब्रह्म त्यदित्याचक्षते
4. 2. 2. इन्धं सन्तमिन्द्र इत्याचक्षते
Tait. 1. 3. 1. ता महासंहिता इत्याचक्षते
2. 6. 1. तत्सत्यमित्याचक्षते
3. 10. 1. अराध्यस्मा अन्नमित्याचक्षते
Praśna. 4. 2. स्वपितृत्याचक्षते
Nṛip. 1. 1. तस्मात् सर्वमिदमानुष्टुभमि-
त्याचक्षते
3. तस्मात् सर्वदा नाचष्टे यद्या-
चष्टे स आचार्यः
4. तस्मादिदं साम यत्रकुत्रचि-
न्नाचष्टे
Jābāla. 2. सो ऽविमुक्तं ज्ञानमाचष्टे
यो वै तदेवं वेद Rāmot. 4.

आचम

- Chhā. 2. 12. 2. न प्रत्यङ्मुनिमाचामेत्
5. 2. 7. एतयर्चा पच्छ आचामति
तत्सवितुर्वृणीमह इत्याचा-
मति वयं देवस्य भोजन-
मित्याचामति श्रेष्ठं सर्व-
धातममित्याचामति
6. 13. 2. अन्तादाचामेति . . मध्यादा-
चामेति . . अन्तादाचामेति

- Bṛih. 6. 1. 14. श्रोत्रिया अशिष्यन्त आ-
चामन्त्यशित्वाचामन्ति
6. 3. 6. अथैनमाचामति तत्सवितु-
र्वरेण्यम्
— अन्तत आचम्य पाणी
प्रक्षाल्य
Maitri. 6. 9. आचान्तो भूत्वात्मेज्यानः
Jābāla. 5. प्राश्याचम्यार्यं विधिः परि-
ब्राजिनाम्

आचर

- Chhā. 5. 10. 9. पञ्चमश्चाचरंस्तेः
10. न स ह तैरैथाचरन् पा-
प्मना लिप्यते
Mund. 1. 2. 1. तान्याचरथ नियतं सन्य-
कामाः
Mahānār. 22. 1. शमेन शान्ताः शिवमाच-
रन्ति
Gauḍa. 2. 36. जडवल्लोकमाचरेत्
Nṛisut. 6. देवानां व्रतमाचरन्
Nyāsa. 4. अद्भिः पृताभिराचरेत्
Kaṭhaśru. 4.
Aruṇeya. 2. अमंत्रवदाचरेत्
— त्रिसन्ध्यादौ ज्ञानमाचरेत्
— सन्धि समाधावात्मन्याच-
रेत्
4. औषधवदशनमाचरेत्
Asrama. 4. अनुनुमत्ता उन्मत्तवदाच-
रन्तः
Jābāla. 6. अनुनुमत्ता उन्मत्तवदाच-
रन्तः
— भैक्षमाचरन्नुदरपात्रेण
Skanda. 12. भैक्षमाचरेद्देहरक्षणे
13. इत्येवमाचरेद्धीमान्
Mukti. 2. 17. मनोनिर्वासनीभावमाचराशु
31. निर्णीतं तावदाचर
Gitā. 3. 19. असक्तो ह्याचरन्कर्म
21. यद्यदाचरति श्रेष्ठः

- Gītā. 4. 23. यज्ञायाचरतः कर्म
16. 22. आचरत्वात्मनः श्रेयः

आचरण

- Chhā. 8. 12. 3. यथा प्रयोग्य आचरणे
युक्तः

आचार

- Gītā. 16. 7. न शौचं नापि चाचारः

आचार्य

- Kaush. 1. 1. हन्ताचार्यं पृच्छानीति
Chhā. 4. 9. 1. तमाचार्यो ऽभ्युवाद सत्य-
काम
3. आचार्याद्धैव विद्या विदि-
ता साविष्टं प्रापयति
4. 11. 1. आचार्यस्तु ते गतिं वक्तव्या-
जगाम हास्याचार्यस्तमा-
चार्यो ऽभ्युवाद

7. 15. 1. प्राण आचार्यः
2. स यदि .. आचार्यं वा ..
किञ्चिद्भृशमिव प्रत्याह

- Tait. 1. 3. 2. आचार्यः पूर्वरूपम्
1. 11. 1. आचार्यो ऽन्तेवागिनमनु-
शास्ति
— आचार्याय प्रियं धनमाह-
त्य

- Nrip. 1. 3. यथाचष्टे स आचार्यस्तेनैव
मृतो ऽधो गच्छति

- Gītā. 1. 2. आचार्यमुपसंगम्य
3. पश्यैतां .. आचार्य
26. आचार्यान्मातुलान्भ्रातृन्
34. आचार्याः पितरः पुत्राः

आचार्यकुल

- Chhā. 2. 23. 2. आचार्यकुलवासी तृतीयो
ऽत्यन्तमात्मानमाचार्यकु-
ले ऽवसादयन्

4. 5. 1. पापय न आचार्यकुलम्

- Chhā. 4. 9. 1. प्राप हाचार्यकुलम्
8. 15. 1. आचार्यकुलद्वेदमधीत्य

आचार्यजाया

- Chhā. 4. 10. 3. तमाचार्यजायोवाच
आचार्यदेव

- Tait. 1. 11. 2. आचार्यदेवो भव

आचार्यमुख

- Nrip. 1. 5. तस्मादिदं साम येन केनचि-
दाचार्यमुखेन यो जानीते

आचार्यनन्त

- Chhā. 6. 14. 2. आचार्यवान् पुरुषो वेद
Bṛih. 4. 1. 2. यथा .. आचार्यवान् ब्रूयान्
3-7.

आचार्यहन

- Chhā. 7. 15. 2. आचार्यहा वै त्वमसि
3. नाचार्यहासीति

आचार्योपासन

- Gītā. 13. 7. आचार्योपासनं शौचम

आच्छादन

- Nyāsa 3. कौपीनाच्छादनं तथा
Kathaśru. 4.
Parama. 1. कौपीनं दण्डमाच्छादनं च
.. परिग्रहेत्
2. नाच्छादनं चेति परमहंसः
(so 6 out of 7 MSS.
of the text, but instead
of चेति Nārāyaṇa reads
चरति and says चरति
गच्छत्यादत्त इत्यर्थः)

- Aruneya. 1. दण्डमाच्छादनं च कौपीनं
च परिग्रहेत्

आच्छिद्

- Yogat. 14. षडपत्रमिवाच्छिप्तम्

आजन्

Kaush. 4. 11. प्रतिरूपो हैवास्य प्रजाया-
माजायते

Katha. 1. 6. सस्यमिवाजायते पुनः

Mahā. 1. पुरुषाश्चतुर्दशाजायन्ते

आजानज

Tait. 2. 8. 1. आजानजानां देवानाम् (bis).

आजानदेव

Bṛih. 4. 3. 33. एक आजानदेवानामानन्दः
— शतमाजानदेवानामानन्दाः

आजि

Chhā. 1. 3. 5. आजिः सरणम्

1. आज्ञा

Chhā. 5. 3. 7. निरं वसेत्याज्ञापयान्चकार

2. आज्ञा

Hansa. 1. आज्ञामनुध्यायन्

Krish. 2. आज्ञयावतारांस्ते हि

Rāmāp. 37. तस्याज्ञया तथा

आज्ञान

Ait. 5. 2. संज्ञानमाज्ञानं विज्ञानम्

आड्य

Chhā. 5. 2. 4. अग्नावाज्यस्य हुत्वा 5.

Bṛih. 6. 3. 1. आवृताज्यं संस्कृत्य

13. आज्यस्य जुहोति

6. 4. 19. स्थालीपाकावृताज्यं चेष्टि-
त्वा

Maitri. 6. 36. *vide* आदि

Mahānār. 25. 1. काम आज्यम्

Gītā. 9. 16. मन्त्रो ऽहमहमेवाज्यम्

आज्यभाग

Mund. 1. 2. 2. तदाज्यभागावन्तरेण

Prānūg. 3. शारीरयज्ञस्य . . कावाज्य-
भागौ

4. चक्षुषी आज्यभागौ

आज्यलेप

Kaush. 2. 3. आज्यलेपेनाङ्गान्यनुविमृज्य,
4.

आज्यस्थाली

Prānūg. 3. शारीरयज्ञस्य . . का आ-
ज्यस्थाली

4. सव्यहस्त आज्यस्थाली

आज्याहुति

Kaush. 2. 3. सुवेणाज्याहुतीर्जुहोति

4. एता आज्याहुतीर्जुहोति

Nyāsa. 1. आज्याहुतीर्जुह्यात्

आञ्जनहस्त

Kaush. 1. 1. शतमाञ्जनहस्ताः

आटिकी

Chhā. 1. 10. 1. आटिक्या सह जायया

आढक

Garbha. 5. कफस्याढकम्

आढ्य

Bṛih. 4. 2. 1. वृन्दारक आढ्यः सन्

Gītā. 16. 15. आढ्यो ऽभिजनवानस्मि

आणव

Tejo. 1. आणवं शांभवं शाक्तम्

आण्ड

Chhā. 3. 19. 1. तदाण्डं निरवर्तत

आण्डकपाल

Chhā. 3. 19. 1. ते आण्डकपाले रजतं
सुवर्णं चाभवताम्

आण्डज

Chhā. 6. 3. 1. आण्डजं जीवजमुद्भिज्ज

आत्

Chhā. 3. 17. 7. आदित् प्रत्नस्य रेतसः

आततायिन्

- Gītā. 1. 36. हत्वैतानाततायिनः
 आतन्
 Chhā. 4. 1. 2. समं दिवा ज्योतिराततम्
 8. 6. 2. महापथ आतत उभौ यामौ
 Prasna. 3. 3. यथैषा पुरुषे जायैतस्मिन्ने-
 तदाततम्
 Nrip. 5. 10. दिवीव चक्षुराततम् Aruṇe-
 ya. 5; Vāsu. 4; Skanda.
 15; Mukti. 2. 77.

आतप

- Kathā. 3. 1. जायातपौ ब्रह्मविदो वदन्ति
 6. 5. जायातपयोरिव ब्रह्मलोके

आतुर

- Mund. 1. 2. 9. तेनातुराः क्षीणलोकाश्च्यव-
 न्ते
 Jābāla. 5. यद्यातुरः स्यान्मनसा वाचा
 वा सन्न्यसेत्

आत्तसर्वेह

- Mukti. 2. 20. हृदयेनात्तसर्वेहः

आत्मक

- Skanda. 14. विरिञ्चिनारायणशंकरा-
 त्मक
 Rāmōt. 5. यत्स्थावरजंगमात्मकम्
 (18).
 Vāsu. 2. ऊर्ध्वपुण्ड्रयात्मकाः

आत्मकाम

- Brih. 4. 3. 21. आप्तकाममात्मकाममका-
 मं रूपम्
 4. 4. 6. आप्तकाम आत्मकामः
 Nrisut. 5 (ter).
 Maitri. 6. 7. स वा एवं प्रवरणीय आ-
 त्मकामेन
 7. 10. देवास्तुरा ह वै य आत्म-
 कामाः

- Maitri. 7. 10. भगवन् वयमात्मकामाः

आत्मकृत

- Mahānār. 18. 1. आत्मकृतस्यैनसो ऽवयज-
 नमसि

आत्मक्रीड

- Chhā. 7. 25. 2. आत्तरतिरात्मक्रीडः
 Mund. 3. 1. 4. आत्मक्रीड आत्तरतिः
 Nrisut. 6. आत्तरतय आत्मक्रीडाः

आत्मगुण

- Swet. 5. 8. बुद्धेर्गुणेनात्मगुणेन चैव
 12. क्रियागुणैरात्मगुणैश्च तेषाम्
 6. 3. कालेन चैवात्मगुणैश्च सूक्ष्मैः

आत्मचैतन्यरूप

- Nrisut. 3. तत्तेज आत्मचैतन्यरूपं ब-
 लमवष्टभ्य

आत्मज्ञ

- Krsh. 21. गोप्तरं धर्ममात्मजम्
 Rāmāp. 27. पुष्टः कोशलजात्मजः

आत्मज्ञ

- Maitri. 2. 1. शीघ्रमात्मज्ञः कृतकृत्यः
 Mund. 3. 4. 10. तस्मादात्मज्ञं ह्यर्चयेद्भूति-
 कामः
 Nrisut. 9. दृश्यते चेन्नात्मज्ञाः

आत्मज्ञान

- Maitri. 4. 2. नातपस्कस्यात्मज्ञाने ऽधि-
 गमः
 Śiras. 4. आत्मज्ञानेन योगैश्वर्येण

आत्मज्योतिस्

- Śikhā. 1. नसममित्यात्मज्योतिः

आत्मतत्त्व

- Śwet. 2. 14. तद्वात्मतत्त्वं प्रसमीक्ष्य
 देही

Swet. 2. 15. यदात्मतत्त्वेन तु ब्रह्मतत्त्वं
...प्रपश्येत्

आत्मतृप्त

Gītā. 3. 17. आत्मतृप्तश्च मानवः

आत्मत्व

Sarvop. 1. अनात्मनो देहादीनात्मत्वे-
नाभिमन्यते

आत्मदा

Nrip. 2. 4. य आत्मदा बलदाः

आत्मध्यान

Kaṭhaśru. 1. इदमेवास्य तद्यज्ञोपवीतं
यदात्मध्यानम्

आत्मन्

At. 1. 1. आत्मा वा इदमेक एवाय
आसीत्

4. 1. आत्मन्येवात्मानं विभर्त्सि
2. सास्यैतमात्मानमत्र गतं
भावयति

3. आत्मानमेव तद् भावयति

4. आत्मा पुण्येभ्यः कर्मभ्यः
प्रतिधीयते

— अस्यायमितर आत्मा कृत-
कृत्यः... प्रैति

5. 1. कोयमात्मेति वयमुपास्महे
कतरः स आत्मा

4. स एतेन प्रज्ञेनात्मानस्माहो-
कादुत्क्रम्य Atmapra. 1.

Kaush. 1. 6. आत्मा भूतस्य भूतस्य त्व-
मात्मासि

2. 6. एतदैष्टिकं कर्मभयमात्मान-
मध्वर्युः संस्करोति

— स एष त्रयैविद्याया आत्मैष
उ एवैतदिन्द्रस्यात्मा भव-
ति

11. आत्मा वै पुत्रनामासि

Kaush.

3. 3. एवमेवैतस्मादात्मनः प्राणा
यथायतनं विप्रतिष्ठन्ते

4. 20.

8. स म आत्मेति विद्यात्

4. 4. अन्नस्यात्मेति वा अहमेत-
मुपास इति स यो हैतमे-
वमुपास्ते ऽन्नस्यात्मा भ-
वति

5 सत्यस्यात्मेति वा अहमेत-
मुपासे... एवमुपास्ते सत्य-
स्यात्मा भवति

6. शब्दस्यात्मेति वा अहमेत-
मुपासे

— एवमुपास्ते शब्दस्यात्मा
भवति

10. तेजस आत्मेति वा अहमे-
तमुपासे... एवमुपास्ते ते-
जस आत्मा भवति

17. वाच आत्माग्रेरात्मा ज्यो-
तिष आत्मेति वा अहमेत-
मुपासे

— एतमेवमुपास्त एतेषां सर्वे-
षामात्मा भवति 4. 18.

18. सत्यस्यात्मा विशुत आ-
त्मा तेजस आत्मेति वा
अहमेतमुपासे

20. इदं शरीरमात्मानमनुप्राविष्टः
(bis).

— एतमात्मानमेत आत्माने
ऽन्ववस्यन्ति

— एवमेवैत आत्मान आत्मानं
भुञ्जन्ति

— यावद्ध वा इन्द्र एतमात्मानं
न विजज्ञे

Keua.

12. आत्मना विन्दते वीर्यम्

Chhā. 1. 3. 12. आत्मानमन्तत उपसृत्य स्तु-
बीत

- Chhā. 1. 7. 2. आत्मा साम . . आत्माः
 1. 13. 1. आत्मेहकारः
 2. 9. 4. आदायात्मानं परिपतन्ति
 2. 22. 2. अन्नमात्मन आगायानि
 3. सर्वे स्वरा इन्द्रस्यात्मानः
 सर्वे ऊष्माणः प्रजापतेरा-
 त्मानः सर्वे स्पर्शा मृत्यो-
 रात्मानः
 5. प्रजापतेरात्मानं परिददानि
 — मृत्योरात्मानं परिहराणि
 2. 23. 2. अत्यन्तमात्मानमाचार्यकु-
 ले ऽवसादयन्
 3. 14. 3. एष म आत्मान्तर्हृदये 4.
 4. 3. 7. आत्मा देवानां जनिता प्र-
 जानाम्
 4. 15. 1. अक्षिणि पुरुषो दृश्यत एष
 आत्मा 8. 7. 4.
 5. 11. 1. कोन आत्मा किं ब्रमेति
 2. सम्पतीममात्मानं वैश्वानर
 मध्येति 4.
 5. 12. 1. कं त्वमात्मानमुपास्ते
 5. 13. 1; 5. 14. 1, 5. 15.
 1; 5. 16. 1; 5. 17. 1.
 — सुतेजा आत्मा वैश्वानरो
 ऽयं त्वमात्मानमुपास्ते
 2. भवत्यस्य ब्रह्मवर्चसं कुले
 य एतमेवमात्मानमुपास्ते
 5. 13. 2; 5. 14. 2; 5.
 15. 2; 5. 16. 2; 5. 17. 2.
 — मूर्द्धा त्वेष आत्मनः
 5. 13. 1. विश्वरूप आत्मा वैश्वानरो
 ऽयं त्वमात्मानमुपास्ते
 2. चक्षुश्चेतदात्मनः
 5. 14. 1. पृथग्वर्त्मात्मा वैश्वानरो
 ऽयं त्वमात्मानमुपास्ते
 2. प्राणस्त्वेष आत्मनः
 5. 15. 1. एष वै बहुल आत्मा वैश्वा-
 नरो ऽयं त्वमात्मानमुपास्ते

- Chhā. 5. 15. 2. सन्देहस्त्वेष आत्मनः
 5. 16. 1. एष वै रयिरात्मा वैश्वान-
 रो ऽयं त्वमात्मानमुपास्ते
 2. वस्तिस्त्वेष आत्मनः
 5. 17. 1. एष वै प्रतिष्ठात्मा वैश्वानरो
 ऽयं त्वमात्मानमुपास्ते
 2. पादौ त्वेतावात्मनः
 5. 18. 1. पृथग्विबेममात्मानं वैश्वानरं
 विद्वांसः
 — प्रादेशमात्रमभिविमानमा-
 त्मानम्
 — सर्वेष्व्वात्मस्वन्नमन्ति
 2. आत्मनो वैश्वानरस्य मूर्द्धेव
 सुतेजाः . . प्राणः पृथग्व-
 र्त्मात्मा
 5. 24. 2. तस्य . . सर्वेष्व्वात्मसु हुतं भ-
 वति
 4. आत्मनि हैवास्य तद्वैश्वानरे
 हुतं स्यात्
 6. 3. 2. अनेन जीवेनात्मनानुप्रवि-
 द्य 3.
 6. 8. 7. तत्सत्यं स आत्मा 6. 9. 4;
 6. 10. 3; 6. 11. 3; 6.
 12. 3; 6. 13. 3; 6. 14.
 3; 6. 15. 3; 6. 16. 3.
 6. 11. 1. जीवेनात्मनानुप्रभृतः
 6. 16. 1. अनृतमात्मानं कुरुते . .
 अनृतेनात्मानमन्तर्दाय
 2. सत्यमात्मानं कुरुते . . स-
 त्येनात्मानमन्तर्दाय
 7. 3. 1. मनो ह्यात्मा
 7. 5. 2. चित्तमात्मा
 7. 25. 2. आत्मैवाधस्तादात्मोपरि-
 ष्टात् &c.
 — आत्मैवेदं सर्वमिति
 7. 26. 1. आत्मतः प्राण आत्मत आ-
 शा &c.

- Chhā. 7. 26. 1. आत्मत एवेदं सर्वमिति
 8. 1. 5. एष आत्मापहतपाप्मा
 Maitri. 7. 7.
 6. य इहात्मानमननुविद्य
 — य इहात्मानमनुविद्य
 8. 3. 3. स वा एष आत्मा हृदि
 4. एष आत्मेति होवाच
 8. 8. 3; Maitri. 2. 2.
 8. 4. 1. अयं य आत्मा स सेतुः
 8. 5. 1. इष्टात्मानमनुविन्दते
 2. सत आत्मनस्त्राणं विन्दते
 — ब्रह्मचर्येण ह्येवात्मानमनु-
 विद्य मनुते
 3. एष ह्यात्मा न नश्यति
 8. 7. 1. य आत्मापहतपाप्मा 3.
 — यस्तमात्मानमनुविद्य वि-
 जानाति 3.
 2. तमात्मानमन्विच्छामो य-
 मात्मानमन्विष्य सर्वांश्च
 लोकानामेति
 8. 8. 1. उदशराव आत्मानमेवेक्ष्य
 यदात्मनो न विजानीथः
 — भगव आत्मानं पश्यावः
 4. आत्मानमननुविद्य व्रजतः
 — आत्मैवेह महद्य आत्मा
 परिचर्य्य आत्मानमेवेह
 महयन्नात्मानं परिचरन्
 8. 10. 1. स्वप्ने महीयमानश्चरत्येष
 आत्मा
 8. 11. 1. स्वप्नं विजानात्येष आत्मा
 — नाह खल्वयमेवं सम्प्रत्या-
 त्मानं जानाति 2.
 8. 12. 1. अशरीरस्यात्मनो अधिष्ठानम्
 4. यो वेदेदं जिघ्राणीति स
 आत्मा
 — यो वेदेदमभिव्याहराणीति
 स आत्मा

- Chhā. 8. 12. 4. यो वेदेदं शृण्वानीति स
 आत्मा
 5. यो वेदेदं मन्वानीति स 1
 आत्मा
 6. ब्रह्मलोके तं . . देवा आ-
 त्मानमुपासते
 — यस्तमात्मानमनुविद्य जा-
 नातीति
 8. 14. 1. तद्ब्रह्म तदमृतं स आत्मा
 8. 15. 1. आत्मनि सर्वेन्द्रियाणि स-
 म्प्रतिष्ठाय
 Brih. 1. 1. 1. संवत्सर आत्माश्चस्य
 1. 2. 3. स त्रेधात्मानं व्यकुरुत
 Maitri. 6. 3.
 4. द्वितीयो म आत्मा जयेत
 5. स तथा वाचा तेनात्मनेदं
 सर्वमसृजत
 7. तं . . आत्मन आलभत
 — तस्य संवत्सर आत्मा
 — तस्येमे लोका आत्मानः
 — मृत्युरस्यात्मा भवति
 1. 3. 2. यत्कल्याणं वदति तदात्मने
 (similarly in 3—6.)
 7. भवत्यत्माना . . य एवं वेद
 17. अथात्मने ज्ञाद्यमागायत्
 18. इदं सर्वं यदन्नं तदात्मन
 आगासीः
 28. तेष्वात्मने ज्ञाद्यमागायेत्
 — आत्मने वा यजमानाय वा
 1. 4. 1. आत्मैवेदमग्न आसीत्पुरुष-
 विधः सो ऽनुवीक्ष्य नान्य-
 दात्मनो ऽपश्यत्
 3. आत्मानं द्वेधापातयत्
 4. मात्मन एव जनयित्वा
 7. आत्मेत्येवोपासीत
 — एतत्पदनीयमस्य सर्वस्य य-
 द्यमात्मा

- Brih. 1. 4. 8. अन्तरतरं यदयमात्मा
 — यो ऽन्यमात्मनः प्रियं ब्रुवा-
 णं ब्रूयात्
 — आत्मानमेव प्रियमुपासीत
 — स आत्मानमेव प्रियमुपास्ते
 10. आत्मानमेवावेत्
 — आत्मा ह्येषां स भवति
 15. आत्मानमेव लोकमुपासीत
 स य आत्मानमेव लोक-
 मुपास्ते
 — आत्मनो यद्यत्कामयते
 16. अयं वा आत्मा सर्वेषां भू-
 तानां लोकः
 17. आत्मैवेदमग्र आसीदेक एव
 — मन एवास्यात्मा
 — आत्मैवास्थ कर्मात्मना हि
 कर्म करोति
 1. 5. 1. त्रीण्यात्मने ऽकुरुत 3.
 3. तान्यात्मने ऽकुरुत
 — एतन्मयो वा अयमात्मा
 15. आत्मैवास्थ षोडशी कला
 — तदेतन्नभ्यं यदयमात्मा
 — आत्मना चेज्जीवति
 20. एवं वित्सर्वेषां भूतानामात्मा
 1. 6. 3. अथ कर्मणामात्मैत्येतदे-
 षामुक्त्यम्
 — एतच्चयं सदेकमयमात्मा-
 त्मो एकः सन्नेतच्चयम्
 2. 1. 13. आत्मनि पुरुष एतं . . ब्र-
 ह्मोपासे
 20. आत्मनः सर्वे प्राणाः . . व्यु-
 च्छरन्ति
 2. 3. 4. यश्चायमन्तरात्मन्नाकाशः 5.
 2. 4. 5. आत्मनस्तु कामाय पतिः
 प्रियो भवति (similarly
 9 times more); 4. 5. 6.
 (11 times more).

- Brih. 2. 4. 5. आत्मा वा अरे द्रष्टव्यः
 भोतव्यः 4. 5. 6.
 — आत्मनो वा अरे दर्शनेन
 श्रवणेन
 6. ब्रह्म तं परादाद्यो ऽन्यत्रा-
 त्मनो ब्रह्म वेद (similarly
 5 times more); 4. 5. 7.
 (6 times more).
 — इदं सर्वं यदयमात्मा 4. 5. 7.
 14. यत्र वा अस्य सर्वमात्मैवा-
 भूत् 4. 5. 15.
 2. 5. 1. अयमेव स गो ऽयमात्मा
 (14 times).
 14. अयमात्मा सर्वेषां भूतानां
 मध्वस्यात्मनः सर्वाणि . .
 मधु
 — यश्चायमस्मिन्नात्मनि . .
 पुरुषः
 — यश्चायमात्मा तेजोमयः . .
 पुरुषः
 15. स वा अयमात्मा सर्वेषां भू-
 तानामधिपतिः
 — आत्मनि . . एत आत्मानः स-
 मार्पिताः
 19. अयमात्मा ब्रह्म सर्वानुभूः
 3. 2. 13. आकाशमात्मा (अप्येति)
 3. 3. 2. तान्वायुरात्मनि धित्वा
 3. 4. 1. य आत्मा सर्वान्तरस्तं मे
 व्याचक्ष्व 2; 3. 5. 1.
 — एष त आत्मा सर्वान्तरः
 (bis); 2 (bis); 3. 5. 1.
 — यः प्राणेन प्राणिति स त
 आत्मा सर्वान्तरः (simi-
 larly 3 times more).
 3. 5. 1. एतं वै तमात्मानं विदित्वा
 3. 7. 3. एष त आत्मान्तर्गम्यमृतः
 4—23.

Brih. 3. 9. 4. आत्मैकादशः

10. सर्वस्यात्मनः परायणम्
(16 times).

26. कस्मिन्नु त्वं चात्मा च प्रति-
ष्ठितौ

— स एष नेति नेत्यात्मा
4. 2. 4; 4. 4. 22; 4. 5. 15.

4. 2. 3. अस्माच्छरीरादात्मनः

4. 3. 6. आत्मैवास्य ज्योतिर्भवती-
त्यात्मनैवायं ज्योतिर्वास्ते

7. कतम आत्मेति Maitri.
6. 31.

21. प्राज्ञेनात्मना सम्पग्निवक्तः

35. शरीर आत्मा प्राज्ञेनात्म-
नान्वाबुद्धः

38. आत्मानमन्तकाले सर्वे
प्राणा अभिसमायन्ति

4. 4. 1. स यत्रायमात्माबल्यं न्येत्य
2. तेन प्रद्योतेनैष आत्मा नि-
ष्क्रामति

3. अन्यमाक्रममाक्रम्यात्मान-
मुपसंहरति (bis).

—अयमात्मेदं शरीरं निहत्य 4.

5. स वा अयमात्मा ब्रह्म

12. आत्मानं चेद्विजानीयात्

13. यस्यानुवित्तः प्रतिबुद्ध आ-
त्मा

15. यदैतमनुपश्यत्यात्मानम्

17. तमेव मन्य आत्मानम्

20. अज आत्मा महान्ध्रुवः

22. स वा एष महानज आत्मा
24, 25.

—येषां नो ज्यमात्मायं लोकः

23. आत्मन्येवात्मानं पश्यति
सर्वमात्मानं पश्यति

4. 5. 6. आत्मनि खल्वरे दृष्टे भुते
मते

Brih. 4. 5. 13. अयमात्मानन्तरो ज्वाहः

14. अविनाशी वा अरे ज्यमा-
त्मानुच्छित्तिधर्मा

6. 4. 2. एतं प्राञ्चं यावाणमात्मन
एव समुदपारयत्

6. यशुदक आत्मानं परिपश्येत्

Isa. 6. सर्वाणि भूतान्यात्मन्येवानु-
पश्यति सर्वभूतेषु चात्मानम्

7. यस्मिन् सर्वाणि भूतान्या-
त्मैवाभूत्

Tait. 1. 4. 2. कुर्वोणाचीरमात्मनो वासां-
सि

1. 5. 1. मह इति तद्ब्रह्म स आत्मा

1. 7. 1. आकाश आत्मा 2. 2. 1.

2. 1. 1. तस्माद्वा एतस्मादात्मन आ-
काशः संभूतः

— अयमात्मा । इदं पुच्छम्

2. 2. 1. अन्यो ज्ञन्तर आत्मा प्राणम-
यः

2. 3. 1. तस्यैष एव शरीर आत्मा
यः पूर्वस्य 2. 4. 1; 2. 5.
1; 2. 6. 1.

— अन्यो ज्ञन्तर आत्मा म-
नोमयः

— आदेश आत्मा

2. 4. 1. अन्यो ज्ञन्तर आत्मा विज्ञा-
नमयः

— योग आत्मा

2. 5. 1. अन्यो ज्ञन्तर आत्मानन्दमयः
— आनन्द आत्मा

2. 7. 1. तदात्मानं स्वयमकुरुत

2. 8. 1. एतमन्नमयमात्मानं . . प्रा-
णमयमात्मानं . . मनोमय-
मात्मानं . . विज्ञानमयमा-
त्मानं . . आनन्दमयमा-
त्मानमुपसंक्रामति

3. 10. 5. (उपसंक्रम्य).

Katha-

9. 1. स य एवं विद्वानेते आत्मानं
स्पृणुत उभे द्वेवैष एते आ-
त्मानं स्पृणुते य एवं वेद

2. 20. आत्मास्य जन्तोर्निहितो गु-
हायाम्

— तमक्रतुः पश्यति . . महि-
मानमात्मनः

22. महान्तं विभुमात्मानं मत्वा
4. 4.

23. नायमात्मा प्रवचनेन लभ्यः
Mund. 3. 2. 8.

— तस्यैष आत्मा विवृणुते त-
नूं स्वाम् Mund. 3. 2. 3.

3. 3. आत्मानं रथिनं विद्धि

4. आत्मेन्द्रियमनोयुक्तम्

10. बुद्धेरात्मा महान् परः

13. तद्यच्छेज्ज्ञान आत्मनि

— ज्ञानमात्मनि महति निय-
च्छेत्तद्यच्छेच्छान्त आत्मनि

4. 5. य इमं मध्वदं वेद आत्मानम्

12. मध्य आत्मनि तिष्ठति

15. एवं मुनेर्विज्ञानत आत्मा
भवति

5. 6. यथा च मरणं प्राप्य आत्मा
भवति

6. 5. यथादर्शे तथात्मनि

7. सत्त्वादधि महानात्मा

Swet.

1. 2. आत्माप्यनीशः सुखदुःख-
हेतोः

6. पृथगात्मानं . . मत्वा

8. अनीशश्चात्मा बुध्यते भोक्तृ-
भावात्

9. अनन्तश्चात्मा विश्वरूपः

10. क्षरात्मानावीशने देवः

15. एवमात्मात्मनि गृह्यते

Brahma. 3.

Swet.

1. 16. सर्वव्यापिनमात्मानम्
Brahma. 3.

3. 20. आत्मा गुहायां निहितो ऽस्य
जन्तोः Mahānār. 8. 3.

Maitri.

1. 1. चित्तैतानमीनात्मानमभि-
ध्यायेत्

2. 1. अयं वाव खल्वात्मा ते

2. तमः प्रणुदत्येष आत्मा

— स्वेन रूपेणाभिनिष्पद्यता इ-
त्येष आत्मा

6. स वायुरिवात्मानं कृत्वा

— पञ्चधात्मानं विभज्य (bis).

7. स वा एष आत्मेहोशन्ति
कवयः

— गुणमयेन पटेनात्मानमन्त-
र्धाय

3. 1. यद्येवमस्यात्मनो महिमानं
सूचयसि

2. अमृतो ऽस्यात्मा बिन्दुरिव
पुष्करे

— निबध्नात्यात्मनात्मानम् 6.30

4. 1. आत्मन्नेव सायुज्यमुपैति, 4.

3. मनसः प्राप्यते ह्यात्मा

5. 2. असा आत्मान्तर्बहिश्च

6. 1. द्विधा वा एष आत्मानं बि-
भर्ति

3. आत्मानं युञ्जीतेति

7. आत्मनो त्मा नेतामृताख्यः

— सर्वमात्मा जानीतेति

8. एषं हि खल्वात्मेज्ञानः 7.7.

9. एष उभयात्मैवंविदात्म-
न्नेवाभिध्यायत्यात्मन्नेव
यजति

— द्वाभ्यामात्मानमभिध्यायेत्

11. परं वा एतदात्मनो रूपं यद-
क्षम्

12. अक्षमात्मेत्युपासीत

- Maitri. 6. 14. तत्रैकैकमात्मनो नवांशकं
सचारकविधम्
15. संवत्सरो वै . . आत्मा
20. यदात्मनात्मानं . . पश्यति
तदात्मनात्मानं दृष्ट्वा निरा-
त्मा भवति
— प्रसन्नात्मात्मनि स्थित्वा
34.
26. अपरिमितधा चात्मानं वि-
भज्य
31. आत्मा ह्येषामुद्भन्ता
32. एतस्मादात्मानि सर्वे प्रा-
णाः . . उच्चगन्ति
34. आत्मन्येव धत्ते
— चेतसो निवेशितस्यात्मानि
36. इमौ स्थितावात्मशुची
7. 1. सर्वस्यात्मा सर्वभुक्
7. एष हि खल्वात्मान्तर्हृदये
Mupd. 2. 2. 4. प्रणवो धनुः शरो ह्यात्मा
Dhyāna. 19.
5. तमेवैकं जानथ आत्मानम्
6. ओमित्येवंध्यायथ आत्मानम्
7. दिव्ये ब्रह्मपुरे ह्येष व्यो-
म्यात्मा प्रतिष्ठितः
3. 1. 5. सत्येन लभ्यस्तपसा ह्येष
आत्मा
9. एषो ऽणुरात्मा चेतसा वे-
दितव्यः
— यस्मिन् विशुद्धे विभवत्ये-
ष आत्मा
3. 2. 4. नायमात्मा बलहीनेन लभ्यः
— तस्यैष आत्मा विशते ब्रह्म-
धान
7. कर्माणि विज्ञानमयश्च आ-
त्मा
Mahānār. 2. 7. आत्मनात्मानमभिसम्बभूव
8. 2. अन्तादात्मानं जुगुप्सेत्
Mahānār. 11. 4. आत्मा नारायणः परः
12. 3. आदित्यो वै . . आत्मा
15. 10. ब्रह्मणि स आत्मा मृतत्वाय
16. 1.
23. 1. स एव परमेशी ब्रह्मात्मा
— विज्ञानेनात्मानं वेदयति
1. ओमित्यात्मानं युञ्जीत
1. आत्मा यजमानः
Garbha. 5 ; Prāṇāg. 4.
Praśna. 1. 10. विद्यायात्मानमन्विष्य
2. 3. पञ्चधात्मानं प्रविभज्य
3. 1. आत्मानं वा प्रविभज्य कथं
प्रातिष्ठते
3. आत्मन एष प्राणो जायते
6. हृदि ह्येष आत्मा
10. प्राणस्तेजसा युक्तः सहात्म-
ना
4. 7. एवं . . तत्सर्वं पर आत्मनि
सम्प्रतिष्ठते
9. स परे ऽक्षरे आत्मनि सम्प्र-
तिष्ठते
10. सर्वभूतस्थमात्मानं सर्वभू-
तानि चात्मानि Gītā. 6. 29.
11. आत्मानमरणिं कृत्वा
Brahma. 3.
12. स एव मायापरिमोहिता-
त्मा
Māndū. 2. अयमात्मा ब्रह्म Nrip. 4.
1 ; Nrisut. 1 ; Rāmot. 3.
— सोऽयमात्मा चतुष्पात्
Nrip. 4. 1 ; Nrisut. 1 ;
Rāmot. 3.
7. स आत्मा स विज्ञेयः
Nrip. 4. 1. (most MSS.
omit second स); Rāmot.
3. (omitting second स).
8. सोऽयमात्माध्यक्षरम्

- Māṇḍū 12. ओङ्कार आत्मैव संविश- Nṛisut. 2. चतुरूपो ह्ययमोङ्कारः . .
त्यात्मनात्मानं य एवं आत्मैव
वेद Nṛisut. 2. — अमात्रश्चतुर्थः . . आत्मैव
- Gauḍa. 1. 12. नात्मानं नापरांश्चैव — एष ह्यात्मानं प्रकाशयति
2. 12. कल्पयत्यात्मनात्मानमात्मा — इममात्मानं परं ब्रह्मानुस-
देवः न्दध्यात्
17. तद्वदात्मा विकल्पितः 3. तदधिष्ठानमात्मानं संज्वालय
3. 3. आत्मा ह्याकाशवत् 4. तं वा एतमात्मानं परमं ब्रह्म
4. तद्वज्जीवा इहात्मनि — एतमेवात्मानं परमं ब्रह्म
7. नैवात्मनः सदा जीवः — एकादशात्मानमात्मानम्
8. आत्मापि मलिनो मलैः — एतमेवात्मानमात्मानं परमं
11. तेषामात्मा परो जीवः ब्रह्म
13. जीवात्मनोरनन्यत्वम् — अहमित्यात्मानमादाय
14. जीवात्मनोः पृथक्त्वम् 5. आत्मन्येव नृसिंहे ब्रह्मणि व-
Nṛip. 1. 7. आत्मनि ब्रह्मण्यनुष्टुभं र्त्तते (bis).
जानीयात् — इदं सर्वं यदयमात्मा मा-
2. 4. सर्वानात्मनः . . उद्बुद्धाति यामात्रम्
— सर्वानात्मनः . . विरमति — तस्मादात्मानमेवैवं जानी-
— सर्वानात्मनः . . स्वतेजसा यात् (ter).
ज्वलति — आत्मैव नृसिंहो देवः (ter).
5. 1. नात्मानं माया स्पृशति — असङ्गो ज्यं न वीक्षत आत्मा
Nṛisut. 1. अणोरणीयांसमिममात्मा — आत्मन्येव नृसिंहे देवे परे
नं . . नो व्याचक्ष्व ब्रह्मणि वर्त्तते
— तमेतमात्मानमोभिति ब्रह्म- — इममात्मानमाप्रतममुत्कृष्ट-
णैकीकृत्य तमं . . अन्विष्य
— ब्रह्म चात्मना ओमित्येकी- 6. देवा इममात्मानं ज्ञातुमैच्छन्
कृत्य — तुरीयातुरीयमात्मानं . . बु-
— तं वा एतं त्रिशरीरमात्मा- बुधिरे
नम् — तुरीयातुरीयमात्मानं जा-
— चिदेकरसो ह्ययमात्मा नीयात्
— स एवात्मा स एव विज्ञेयः — तुरीयातुरीयमात्मानं . . अ-
2. एतमात्मानं जाग्रत्यस्वप्र- न्विष्य
मसुषुप्तम् — आत्मनैवात्मानं परमं ब्रह्म
— ओतो ह्ययमात्मा पश्यति
— अनुज्ञाता ह्ययमात्मा 7. अकारेणममात्मानमन्विष्य
— अनुज्ञैकरसो ह्ययमात्मा (bis).
— अविकल्पो ह्ययमात्मा 8.

Nrisut.

7. अकारमिममात्मानमुकार-
पूर्वाईमाकृष्य
— मकारार्थेनानेनात्मनैकीकु-
र्यात्
— सर्वं ह्ययमात्मा . . आत्मै-
वेदं सर्वम्
— सर्वात्मकमात्मानमन्वि-
च्छेत्
8. ओतश्च प्रोतश्च ह्ययमात्मा
सिंहः
— अह्ययो ह्ययमात्मैकल एव
— एतदह्यं स्वप्रकाशं महा-
नन्दमात्मैव
9. ओङ्कारमात्मानमुपदिश
— उपद्रष्टानुमन्तैष आत्मा
— आत्मैव सिद्धो ऽद्वितीयः
— स वा एष आत्मा पर एव
— आत्मा परमात्मैव
— अस्य व्यञ्जिका नित्यनि-
वृत्तापि मूढैरात्मैव दृष्टा
— आत्मन एव त्रैविध्यं (4
MSS., read आत्मन्येव).
— तस्मादह्य एवायमात्मा
— बुद्धः सुखरूप आत्मा
— आत्मा पुरतो हि सिद्धः
— आत्मा हि स्वमहिमस्थः
— किं तन्नित्यमात्मा (so 2
MSS., but Nārāyaṇa
reads किं तन्निरात्मकमा-
त्मनः)
— असङ्गो ह्ययमात्मा
— सदानन्दचिन्मात्रमात्मैव
— तदेतदात्मानमोमित्यपश्य-
न्तः पश्यत
— आत्मा ब्रह्मैव ब्रह्मात्मैव
— कैषानुज्ञेत्येष एवात्मेति
4. पूरयेत्सर्वमात्मानम्

Châl.

Siras.

Mahā.

Brahma.

Prāṇâg.

Brahmab.

Amrit.

Dhyân.

Tejo.

Yogat.

Nyâsa.

Kaṭhaśru.

Sarvop.

12. आत्मा पुरुष एव च
5. तदेतेनात्मज्ञेतेनार्धचतुर्थमा-
त्रेण शान्तिं संसृजति
1. प्राणाश्चातुर्दश आत्मा
1. प्राणो ह्येष आत्मा आत्म-
नो महिमा बभूव
— आत्मानं नयति परं सन्धय
— परापरं ब्रह्मात्मा
3. तमात्मानं ये ऽनुपश्यन्ति
धीराः (so 4 MSS.; one
has आत्मस्थं).
- यदात्मा प्रज्ञयात्मानं सन्ध-
ते परमात्मनि
2. एष एवात्मा ध्यायेत
11. एक एवात्मा मन्तव्यः
5. चिन्तयेदात्मनो रश्मीन्
15. संक्षिप्यात्मनि बुद्धिमान्
— धारयित्वा तथात्मानम्
31. चिन्तयेदात्मनात्मनि
8. एवं सर्वाणि भूतानि मणिसू-
त्रमिवात्मनि
10. सर्वत्रात्मा व्यवस्थितः
16. आत्मा सञ्चरते ध्रुवम्
9. अचित्तचित्तमात्मानम्
11. लभते योगयुक्तात्मा
12. शिरस्यात्मनि धारयेत्
5. पूर्वजन्मार्जितात्मनः
1. य आत्मानं . . सुशुभं करोति
— आत्मानमेवं ध्यात्वा नपेक्ष-
माणम्
— एतेनात्मानं सन्धते
1. आत्मा मायाचेति कथम्
— सो ऽभिमान आत्मनो बन्धः
— तदात्मनो जागरणम्
— तदात्मनः स्वप्नम् (so 2
MSS.; 3 have तन्मनःस्वप्नं)
- तदात्मनः सुषुप्नम्

Kshur.

- Sarvop. 2. एतत्कोशद्वयसंयुक्तः ..
आत्मा
3. यदा प्रकाशत आत्मा
— आत्मा यदावभासते
4. तत्पदार्थस्यात्मेत्युच्यते
- Parama. 2. परमात्मात्मनोरेकत्वज्ञाने-
न
3. सदात्मा आत्मन्येवावति-
ष्ठते
- Aruneya. 2. सन्धि समाधावात्मन्याच-
रेत्
- Kālāg. 2. प्रथमा रेखा सा .. आत्मा
- Atmapra. 1. तस्य य आत्मा हेमपुण्ड-
रीकमध्ये
- Āsrama. 2. आत्मानं प्रार्थयन्ते
(4 times); 3 (4 times);
4 (3 times).
4. आत्मानं मोक्षयन्ते
- Jābāla. 1. य एषो ऽनन्तो ऽव्यक्त आ-
त्मा (bis); Rāmōt. 4.
(bis).
5. इदमेवास्य तद्यज्ञोपवीतं य
आत्मा
6. आत्मानमन्विच्छेत्
- Vāsu. 2. त्रय आत्मानः
— स्वमात्मानं पश्यन्
3. स्वमात्मानं भावयेत् (bis).
— हृत्पङ्कजे स्वमात्मानम्
— आत्मा भूतेष्वहमवस्थितः
— भूतेषु तथात्मावस्थितो-
स्म्यहम्
- Gopī. 2. या आत्मना ... परं धाम अ-
जयन्
- Rāmāp. 18. जगत्प्राणायामने
19. आत्मा रामेति गीयते
89. आत्मानमन्तरात्मानं च
- Rāmōt. 3. परं ज्योतीरसो ऽहमित्या-
त्मानमादाय

- Rāmōt. 5. अद्वैतपरमानन्दात्मा (1).
— देवासुरमनुष्यादिभावात्मा
(9).
— अन्तःकरणचतुष्टयात्मा
— सच्चिदानन्दाद्वैतैकरसात्मा
(47).
- Mukti. 1. 37. सावित्र्यात्मा पाशुपतम्
58. भावितं तीव्रसंवेगादात्मना
- Gītā. 2. 55. आत्मन्येवात्मना तुष्टः
3. 13. ये पचन्त्यात्मकारणात्
17. आत्मन्येव च सन्तुष्टः
43. संस्तभ्यात्मानमात्मना
4. 7. तदात्मानं सृजाम्यहम्
35. द्रक्ष्यस्यात्मन्यथो मयि
38. कालेनात्मानि विन्दति
42. ज्ञानासिनात्मनः
5. 7. सर्वभूतात्मभृतात्मा
16. येषां नाशितमात्मनः
21. विन्दत्यात्मानि यः सुखम्
6. 5. उद्धरेदात्मनात्मानं नात्मा-
नमवसादयेत्
— आत्मैव ह्यात्मनो बन्धुरा-
त्मैव रिपुरात्मनः
6. बन्धुरात्मात्मनस्तस्य येना-
त्मैवात्मना जितः
— वर्तेतात्मैव शत्रुवत्
7. परमात्मा समाहितः
8. ज्ञानविज्ञानतृप्तात्मा
10. योगी युञ्जीत सततमात्मानम्
11. स्थिरमासनमात्मनः
15. युञ्जन्नेवं सदात्मानम् 28.
18. आत्मन्येवावतिष्ठते
19. युञ्जतो योगमात्मनः
20. यत्र चैवात्मनात्मानं
पश्यन्नात्मनि तुष्यति
26. आत्मन्येव वशं नयेत्
7. 18. ज्ञानी त्वात्मैव मे मतम्

- Gītā. 8. 12. मूर्ध्याध्यात्मनः प्राणम्
 9. 5. ममात्मा भूतभावनः
 28. सञ्ज्यासयोगयुक्तात्मा
 34. युक्तैवमात्मानं मत्परायणः
 10. 15. स्वयमेवात्मनात्मानम्
 18. विस्तरेणात्मनो योषम्
 20. अहमात्मा गुडाकेश
 11. 3. आत्मानं परमेश्वर
 4. दर्शयात्मानमव्ययम्
 13. 24. ध्यानेनात्मानि पश्यन्ति के-
 चिदात्मानमात्माना
 28. न हिनस्त्यात्मनात्मानम्
 29. यः पश्यति तथात्मानम्
 32. तथात्मा नोपलप्यते
 15. 11. पश्यन्त्यात्मन्यवस्थितम्
 16. 21. नाशनमात्मनः
 22. आचरत्यात्मनः श्रेयः
 17. 19. मूढप्राहेणात्मनः
 18. 16. कर्त्तारमात्मानं केवलम्
 39. सुखं मोहनमात्मनः
 51. धृत्यात्मानं नियम्य च
आत्मनिष्ठ
 Mukti. 1. 52. वैष्णवीमात्मनिष्ठाम्
आत्मन्विन्
 Brih. 1. 2. 1. आत्मन्वी स्यामिति
 7. आत्मन्व्यनेन स्यामिति
 2. 1. 13. आत्मन्वीति . . एतमुपासे
 — एवमुपास्त आत्मन्वीह भ-
 वत्यात्मन्विनीहास्य प्रजा
 भवति
आत्मपरदेह
 Gītā. 16. 18. मामात्मपरदेहेषु प्रद्विषन्तः
आत्मप्रकाश
 Nṛisut. 6. आत्मप्रकाशं शून्यं जान-
 न्तः

आत्मप्रबोध

- Atmapra. 1. आत्मप्रबोधोपनिषदं मुहूर्-
 त्तमुपासित्वा न स पुनराव-
 र्त्तते
 Mukti. 1. vide बहुत्र
आत्मबुद्धिप्रकाश
 Śwet. 6. 18. तंह देवमात्मबुद्धिप्रकाशम्
आत्मबुद्धिप्रसादज
 Gītā. 18. 37. तत्सुखं... आत्मबुद्धिप्रसा-
 दजम्
आत्मबोधक
 Mukti. 1. 33. योगतत्त्वात्मबोधकम्
आत्मभाव
 Śwet. 1. 2. संयोग एषां न त्वात्मभा-
 वात्
 Gaudā. 2. 34. नात्मभावेन नानेदम्
आत्मभावस्थ
 Gītā. 10. 11. नाशयाम्यात्मभावस्थः
आत्मभूत
 Yogat. 15. निश्चितं चात्मभूतानामरिष्टं
 योगसेवया
 Gītā. 5. 7. सर्वभूतात्मभूतात्मा
आत्मभूय
 Ait. 4. 2. तत्त्रिधा आत्मभूय गच्छति
आत्ममलच्युति
 Amṛitā. 20. कुर्यादात्ममलच्युतिम्
आत्ममात्र
 Nṛisut. 5. आत्ममात्रं ह्येतदुत्कृष्टम्
आत्ममाया
 Gaudā. 8. 10. संघाताः स्वप्रवत्सर्वे आ-
 त्ममायाविवर्जिताः
 Gītā. 4. 6. सम्भवाभ्यात्ममायया

आत्ममिथुन

- Chhâ. 7. 25. 2. आत्ममिथुन आत्मानन्दः
Nrisut. 6. आत्ममिथुना आत्मानन्दाः

आत्ममूर्ति

- Râmap. 31. श्रीरामायाम्मूर्त्ये

आत्मयज्ञ

- Maitri. 6. 10. उत्तरो विकारो ऽस्यात्मय-
ज्ञस्य

आत्मयाजिन्

- Maitri. 6. 10. सञ्ज्ञासी योगी चात्मया-
जी च (bis).

आत्मयोग

- Gîtâ. 11. 47. रूपं परं दर्शितमात्मयोगा-
त्

आत्मयोनि

- Swet 6. 16. स विश्वकृद्विश्वविदात्मयो-
निः

आत्मरति

- Chhâ. 7. 25. 2. आत्मरतिरात्मक्रीडः
Mund. 3. 1. 4. आत्मक्रीड आत्मरतिः
Nrisut. 6. आत्मरतय आत्मक्रीडाः
Gîtâ. 3. 17. यस्त्वात्मरतिरेव स्यात्

आत्मवत्

- Maitri. 6. 30. परेष्व्वात्मवद्विगतभयः

आत्मवन्त

- Nrisut. 8. नहीदं सर्वं स्वत आत्मवत्
Gîtâ. 2. 45. निर्योगक्षेम आत्मवान्
4. 41. आत्मवन्तं न कर्माणि नि-
बध्नन्ति धनञ्जय

आत्मवश्य

- Gîtâ. 2. 64. आत्मवश्यैर्विधेयात्मा

आत्मविद्

- Chhâ. 7. 1. 3. मन्त्रविदेवास्मि नात्म-
वित्

— तरति शोकमात्मवित्

- Brilh. 3. 7. 1. स आत्मवित्स सर्ववित्
Maitri. 1. 2. आत्मविद्भगवाञ्छाकायन्यः

— नाहमात्मवित् त्वं तत्त्ववित्

6. 33. करैर्यजमानस्यात्मविदे ऽव-
दानं करोत्यथात्मविदु-
स्त्विष्य ब्रह्मणे प्रायच्छत्

- Mund. 2. 2. 9. तद्यदात्मविदो विदुः

आत्मविद्या

- Chhâ. 4. 14. 1. एषा सोम्य ते ऽस्मद्विद्यात्म-
विद्या च

- Swet. 1. 16. आत्मविद्यातपोमूलम्
Brahma. 3.

आत्मविनिग्रह

- Gîtâ. 13. 7. स्थैर्यमात्मविनिग्रहः
17. 16. मौनमात्मविनिग्रहः

आत्मविनिश्चय

- Gandâ. 2. 18. तद्वदात्मविनिश्चयः

आत्मविभूति

- Gîtâ. 10. 16. दिव्या ह्यात्मविभूतयः
19.

आत्मविवृद्धिजन्म

- Swet. 5. 11. मासांबुवृष्ट्या चात्मविवृ-
द्धिजन्म

आत्मशुद्धि

- Gîtâ. 5. 11. संगं त्यक्त्वात्मशुद्धये
6. 12. युज्याद्योगमात्मविशुद्धये

आत्मसंयमयोगाग्नि

- Gîtâ. 4. 27. आत्मसंयमयोगाग्नौ जुहति

आत्मसंस्थ

- Śwet. 1. 12. नित्यमेवात्मसंस्थम्
Gauḍa. 3. 38. आत्मसंस्थं तदा ज्ञानम्
Gītā. 6. 25. आत्मसंस्थं मनः कृत्वा

आत्मसत्यानुबोध

- Gauḍa. 3. 32. आत्मसत्यानुबोधेन न स-
ङ्कल्पयते यदा

आत्मसन्निधि

- Sarvop. 2. आत्मसन्निधौ नित्यत्वेन प्र-
तीयमानः

आत्मसंबोधन

- Maitri. 6. 14. प्रमेयो ऽपि प्रमाणतां . .
उपैत्यात्मसंबोधनार्थम्

आत्मसम्भावित

- Gītā. 16. 17. आत्मसम्भाविताः स्तब्धाः

आत्मसम्मित

- Chhā. 2. 10. 1. आत्मसम्मितमतिमृत्यु सप्त-
विधं सामोपासीत 6 (°स्ते)

आत्मसाक्षिक

- Maitri. 6. 24. यत् सुखं चात्मसाक्षिकम्

आत्मसात्कृ

- Nṛisut. 8. चिद्धीदं सर्वं निरात्मकमा-
त्मसात्करोति

आत्मसिद्ध

- Nṛisut. 9. ब्रूतैवैनमात्मसिद्धमिति हो-
वाच

आत्मस्थ

- Kātha. 5. 12. तमात्मस्थं ये ऽनुपश्यन्ति
धीराः 13 ; Śwet. 6. 12 ;
Śiras. 5 ; Brahma. 3
(ऱide आत्मन्).

- Śwet. 6. 6. ज्ञात्वात्मस्थममृतं विश्वधाम

- Maitri. 3. 2. आत्मस्थं प्रभुं . . नापश्यत्
आत्महन्

- Isā. 3. ये केचात्महनो जनाः

- Parama. 3. स आत्महा भवेत्

आत्माख्य

- Maitri. 3. 1. अन्यो वा परः को ऽयमा-
त्माख्यः

आत्मात्मक

- Maitri. 6. 31. प्रत्याहात्मात्मकानीति

आत्मादेश

- Chhā. 7. 25. 2. अथात आत्मादेशः

आत्मानन्द

- Chhā. 7. 25. 2. आत्ममिथुन आत्मानन्दः
Nṛisut. 6. आत्ममिथुना आत्मानन्दाः
9. विभुरद्वय आत्मानन्दः

आत्मेज्यान

- Maitri. 6. 9. आत्रान्तो भूत्वात्मेज्यानः

आत्मेश्वर

- Mahānār. 11. 3. पतिं विश्वस्यात्मेश्वरम्
Sarvop. 1. आत्मेश्वरो ऽनात्मनो देहा-
दीनात्मत्वेनाभिमन्यते

आत्मोपाधि

- Sarvop. 2. आत्मसन्निधौ नित्यत्वेन प्र-
तीयमान आत्मोपाधिः

आत्मौपम्य

- Gītā. 6. 32. आत्मौपम्येन सर्वत्र

आत्यन्तिक

- Gītā. 6. 21. सुखमात्यन्तिकं यत्

आत्रेय

- Bṛih. 2. 6. 3. भारद्वाज आत्रेयात्
4. 6. 3.

— आत्रेयो माण्डेः 4. 6. 3.

आत्रेयीपुत्र

Brih. 6. 5. 2. कापीपुत्र आत्रेयीपुत्रात्
— आत्रेयीपुत्रो गौतमीपुत्रात्

आथर्वण

Chhā. 7. 1. 2. अध्येमि . . आथर्वणं चतुर्थम्
4. नाम वै . . आथर्वणश्चतुर्थः

7. 2. 1. वाग्वै . . विज्ञापयति . . आ-
थर्वणं चतुर्थम्

7. 7. 1. विज्ञानेन वै . . विजानाति
. . आथर्वणं चतुर्थम्

Brih. 2. 5. 16. दध्यङ्गाथर्वणः 17, 18, 19.
17. आथर्वणाथ . . दधीचे

2. 6. 3. अश्विनौ दधीच आथर्वणात्
4. 6. 3.

— दध्यङ्गाथर्वणो ऽथर्वणो दै-
वात् 4. 6. 3.

3. 7. 1. कबन्ध आथर्वणः

Nrip. 2. 1. साथर्वर्णेर्मन्त्रैरथर्ववेदः
Npīsut. 3; Sīkbā. 1.

Mukti. 1. 13. आथर्वणस्य शाखाः स्युः

आदर्श

Kaush. 4. 2. आदर्शे प्रतिरूपः

11. आदर्शे पुरुषस्तमेवाहमुपासे

Chhā. 8. 7. 4. यथायमादर्शे कतम एषः

Brih. 2. 1. 9. आदर्शे पुरुष एतं . . ब्रह्मो-
पासे

3. 9. 15. यएवायमादर्शे पुरुषः स एषः

Kātha. 6. 5. यथादर्शे तथात्मनि

Gītā. 3. 38. यथादर्शो मलेन च

आदा

Kaush. 1. 3. पुष्पाण्यादाय

Kona. 22. इदं सर्वमाददीयम्

23. एतदादत्स्वेति . . तन्न श-
शाकादातुम्

Chhā. 2. 9. 4. आदायात्मानं परिपतन्ति

Chhā. 3. 16. 5. प्राणा वावादित्या एते हीदं
सर्वमाददते

4. 2. 1. निष्कमश्नतरीरथं तदादाय
प्रतिचक्रमे

3. निष्कमश्नतरीरथं दुहितरं
तदादाय प्रतिचक्रमे

8. 12. 1. शरीरमात्तं मृत्युना
— आत्तो वै सशरीरः प्रिया-
प्रियाभ्याम्

6. सर्वे च लोका आत्ताः

Brih. 1. 4. 10. एकास्मिन्नेव पशावादीयमा-
ने

2. 1. 15. तं पाणावादायोत्तस्थौ

17. प्राणानां विज्ञानेन विज्ञान-
मादाय

2. 1. 12. यतो यतस्त्वाददीत लवण-
मेव

3. 9. 5. इदं सर्वमाददाना यन्ति

4. 3. 11. शुक्रमादाय पुनरति स्थानम्

5. 1. 1. पूर्णस्य पूर्णमादाय Mukti. 1.

6. 4. 5. इदमहं तत्रेत आददं

— अनामिकाङ्गुष्ठाभ्यामादाय

7. इन्द्रियेण ते यशसा यश
आददे

10. इन्द्रियेण ते रेतसा रेत आ-
ददे

12. प्राणापानौ त आददे ऽसा-
विति

— पुत्रपशूंस्त आददे ऽसाविति

— इष्टान्मुकृते त आददे ऽसा-
विति

— आशापराकाशौ त आददे
ऽसाविति

Kātha. 2. 1. भेष्य आददानाय माधु
भवति

Swet. 5. 10. यद्यच्छरीरमादते

Maitri. 6. 12. सूर्यो रश्मिभिर्गदात्तयज्ञम्

- Muṇḍ. 1. 2. 5. यथाकालं चाहृतयो ह्याद- Maitri. 6. 27. अभ्ययस्कारादयः
दायन् 31. शान्तादिलक्षणोक्तः
Praśna. 4. 2. नादत्ते नानन्दयते 36. मंत्रौषधाज्यामिषपुरोडा-
8. हस्तौ चादातव्यं च शस्थालीपाकादिभिः
Nṛip. 2. 4. सर्वत आदत्ते 7. 6. शनिराहुकेनूरगरक्षोयक्ष-
Nṛisut. 4. अहमित्यात्मानमादाय नरविहगशरमेभादयः
Prāṇag. 2. पुनरादाय पुनरुपस्पृशेत् 8. यक्षराक्षसभूतगणपिशा-
Vāsu. 2. इमं मे गङ्गा इति जलमादाय चोरगप्रहादीनाम्
Rāmāp. 35. स्वनिवृत्त्यर्थमाददे Māṇḍā. 9. आदिश्च भवति य एवं वेद
43. आदाय मैथिलीमद्य ददत Nṛisut. 2.
45. तैः सार्द्धमादायास्त्रांश्च Gāṇḍa. 1. 27. सर्वस्य प्रणवो ह्यादिः
47. जनकात्मजामादाय 2. 6. आदावन्ते च यन्नास्ति
Rāmōt. 3. परं ज्योतीरसो ऽहमित्या- 4. 31.
त्मानमादाय 4. 14. हेतोरादिः फलं येषामा-
Gītā. 5. 15. नादत्ते कस्यचित्पापम् दिहेतुः फलस्य च 15.
आदानं 23. आदिर्न विद्यते यस्य तस्य
ह्यादिर्न विद्यते
Maitri. 6. 7. आदानादादित्यः 98. आदौ बुद्धास्तथा मुक्ताः
Mukti. 2. 57. यदादानं पदार्थस्य 7. तस्यादिरयमकारः स एव
भवति
1. आदि Nṛisut. 3. भूस्ते आदिः
Chhā. 2. 8. 1. यदेति स आदिः 1. किमादौ प्रयुक्तं ध्यानं ध्या-
2. 9. 4. यत्संगवलेयां स आदिः Siraś. यितव्यम्
2. 10. 2. आदिरिति व्यक्षरम् Śikhā. — ओमित्येतदक्षरमादौ प्रयु-
Swet. 4. 1. वि चैति चान्ते विश्रमादौ 6. 5. आदिः स संयोगनिमित्तहेतुः
Maitri. 1. 4. यथेमे दंशमशकादयः 4. भिक्षादि वैदलं पात्रम्
— सुशुभभूरिद्युम्नेन्द्रद्युम्नकुव- 1. अनात्मनो देहादीन्
लयाश्चयैवनाश्चवध्यश्चा- — आदित्याद्यनुगृहीतैः
श्वपतिःशशबिन्दुर्हरिश्च- 3. ब्रह्मादिपिपीलिकापर्यन्तम्
न्द्रोबरीषननक्तुशर्यातिय- — कूटस्थाद्युपहितभेदानाम्
यात्यनरण्योक्षसेनादयः 4. अव्यक्तादिमृष्टिप्रपञ्चेषु
— गन्धर्वासुरयक्षराक्षसभूत- 2. निद्रालस्यादयः
गणपिशाचोरगप्रहादीनां 1. स्वपुत्रमित्रकलत्रबन्धादीन्
निरोधं पश्यामः 2. निन्दागर्वमत्सरदंभदर्पेच्छा-
Parama. 6. 4. शाखा आकाशवाय्वभ्युद- ह्येषुखदुःखकामक्रोधरो-
कभूत्यादयः पलोभमोहमदहर्षाद्याहं-
16. यस्मादेवेमे चन्द्रर्क्षमहसं- कारादींश्च हित्वा
वत्सरादयः सून्ये

Aruneya.

3. कामक्रोधलोभमोहदंभदर्पा-
सूयाममत्वाहंकारानृतादी-
न्यपि त्यजेत्

Vāsu.

3. मध्याद्यन्तर्विवर्जितम्

Krish.

24. एवमादि न संशयः

Rāmap.

52. आदौ स्वदीर्घगैरेष संयुतः

72. कूटरेफानुमहेन्दुनादश-
क्यादिभिर्युतः

Mukti.

2. 42. जयेदादौ स्वकं मनः

Gīta.

3. 41. तस्मात्त्वमिन्द्रियाण्यादौ

4. 4. त्वमादौ प्रोक्तवानिति

10. 2. अहमादिर्हि देवानाम्

20. अहमादिश्च मध्यं च

32. सर्गणामादिरन्तश्च

11. 16. न पुनस्तवादिं पश्यामि

15. 3. नान्तो न चादिर्न च सम्प्र-
तिष्ठा

2. आदि (अ + आदि)

Rāmap.

66. आदिकान्तान्

आदिकर्त्तृ

Gītā.

11. 37. गरीयसे ब्रह्मणो ऽप्यादिकर्त्ते

आदितम्

Ait.

4. 1. पुरुषे ह वा अयमादितो
गर्भो भवति

1. आदित्य

- * Chhā. 2. 24. 11. स आदित्यं स वैश्वदेवं सा-
माभिगायति

Bṛih.

6. 5. 3. आदित्यानीमानि शुक्रानि
यजुषि

2. आदित्य

Ait.

1. 4. चक्षुष आदित्यः

2. 4. आदित्यश्चक्षुर्भूत्वाक्षिणी प्रा-
विशत्

Kaush.

2. 7. कौषीतकिरुच्यन्तमादित्यमु-
पतिष्ठते

Kaush.

2. 7. एतथैवावृतादित्यमुपतिष्ठते
8. यमादित्या अंशुमाप्याय-
यन्ति

- आदित्यस्यावृत्तमन्वावर्ते 9.

12. तस्यादित्यमेव तेजो गच्छति

- एतद्वै ब्रह्म दीप्यते यदादित्यो
दृश्यते

4. 2. आदित्ये बृहत्

3. य एवैष आदित्ये पुरुषस्त-
मेवाहमुपासे

Chhā.

1. 3. 7. आदित्य एवोत्

1. 5. 1. असौ वा आदित्य उद्गीथः
Maitri. 6. 4.

1. 6. 3. आदित्यः साम . . आदित्यो
ऽमः

5. यदेतदादित्यस्य शुक्रं भाः 6.

6. य एषो ऽन्तरादित्ये हिर-
ण्मयः पुरुषो दृश्यते

1. 11. 7. आदित्य इति होवाच सर्वा-
णि ह वा इमानि भूतान्या-
दित्यमुच्चैः सन्तं गायन्ति

1. 13. 2. आदित्य ऊकारः

2. 2. 1. आदित्यः प्रतिहारः

2. आदित्यः प्रस्तावः

2. 9. 1. अमुमादित्यं सप्तविधं सा-
मोपासीत

8. आदित्यं सप्तविधं सामो-
पास्ते

2. 10. 5. एकविंशत्यादित्यमाप्नोत्ये-
कविंशो वा इतो ऽसावा-
दित्यो द्वाविंशेन परमादि-
त्याज्जयति

6. आप्नोतीहादित्यस्य जयम्

- परो हास्यादित्यस्य जया-
ज्जयो भवति

2. 14. 1. एतद्बृहदादित्ये प्रोतम् 2.

2. 20. 1. आदित्य उद्गीथः

2. 21. 1. अभिर्वायुरादित्यः स उद्गीथः

- Chhā. 2. 24. 1. आदित्यानां च विश्वेषां च
देवानां तृतीयसवनम्
14. नम आदित्येभ्यश्च विश्वे-
भ्यश्च देवेभ्यः
16. तस्मा आदित्याश्च . . तृतीय-
सवनं संप्रयच्छन्ति
3. 1. 1. असौ वा आदित्यो देवमधु
4. तदादित्यमभितो ऽश्रयत्
3. 2. 3; 3. 3. 3; 3. 4.
3; 3. 5. 3.
— एतद्यदेतदादित्यस्य रोहितं
रूपम्
3. 2. 3. एतद्यदेतदादित्यस्य शुक्लं
रूपम्
3. 3. 3. एतद्यदेतदादित्यस्य कृष्णं
रूपम्
3. 4. 3. एतद्यदेतदादित्यस्य परः
कृष्णं रूपम्
3. 5. 3. एतद्यदेतदादित्यस्य मध्ये
क्षोभत इव
3. 6. 4. यावदादित्यः पुरस्तादुदेता
3. 7. 4.
3. 8. 4. यावदादित्यो दक्षिणत उ-
देता . . आदित्यानामेव
तावदाधिपत्यं स्वाराज्यं
पर्येता
3. 9. 4. यावदादित्यः पश्चादुदेता
3. 10. 4. यावदादित्य उत्तरत उदेता
3. 13. 1. स प्राणस्तच्छुः स आदित्यः
3. 15. 6. आदित्यं प्रपद्ये
3. 16. 5. तदस्यादित्या अन्वायत्ताः
प्राणा वावादित्याः
6. स ब्रूयात्प्राणा आदित्याः
— माहं प्राणानामादित्यानां म-
ध्ये यज्ञो विलोप्सीय
3. 18. 2. आदित्यः पादः
5. स आदित्येन ज्योतिषा भा-
ति च तपति च

- Chhā. 3. 19. 1. आदित्यो ब्रह्मेत्यादेशः
3. यत्तदजायत सो ऽसावादि-
त्यः
4. स य एतमेवं विद्वानादित्यं
ब्रह्मेत्युपास्ते
4. 11. 1. पृथिव्यग्निरन्नमादित्यः
— य एष आदित्ये पुरुषो दृ-
श्यते
4. 15. 5. संवत्सरादादित्यमादित्या-
च्चन्द्रमसम् 5. 10. 2.
4. 17. 1. आदित्यं दिवः
2. सामान्यादित्यात्
5. 4. 1. आदित्य एव समित् Brh.
6. 2. 9.
5. 13. 1. आदित्यमेव भगवो राजन्
5. 19. 2. चक्षुषि तृप्यत्यादित्यस्तृप्य-
त्यादित्यं तृप्यति द्यौस्तृप्य-
ति
— यत्किञ्च द्यौश्चादित्यश्चाधि-
तिष्ठतस्तत्तृप्यति
6. 4. 2. यदादित्यस्य रोहितं रूपम्
— अपागादादित्यादादित्यत्व-
म्
8. 6. 1. असौ वा आदित्यः पिङ्गलः
2. आदित्यस्य रश्मय उभौ
लोकौ गच्छन्ति . . आदि-
त्यात् प्रतायन्ते ते . . आदि-
त्ये सृष्टाः
5. यावत् क्षियेन्मनस्तावदा-
दित्यं गच्छति
Brh. 1. 2. 3. आदित्यं तृतीयम्
1. 3. 14. स आदित्यो ऽभवत्सो ऽसा-
वादित्यः परेण मृत्युमति-
क्रान्तस्तपति
1. 4. 12. वसवो रुद्रा आदित्याः
1. 5. 12. ज्योतीरूपमसावादित्यः
— तावानसावादित्यः

- Brih. 1. 5. 19. दिवश्चैनमादित्याच्च
22. तप्स्याम्यहमित्यादित्यः
2. 1. 2. आदित्ये पुरुष एतमेवाहं
ब्रह्मोपासे
2. 2. 2. या कनीनका तयादित्यः
2. 5. 5. आदित्यः सर्वेषां.. मध्व-
स्यादित्यस्य सर्वाणि.. म-
धु
— आदित्ये.. अमृतमयः पु-
रुषः
3. 1. 4. अध्वर्युर्णात्विजा चक्षुषादि-
त्येन
— इदं चक्षुः सो ऋतावादित्यः
3. 2. 13. चक्षुरादित्यं (अप्येति)
3. 7. 9. य आदित्ये तिष्ठन्नादित्या-
दन्तरो यमादित्यो न वेद
यस्यादित्यः शरीरं य
आदित्यमन्तरो यमर्यात
3. 9. 2. द्वादशादित्याः
3. आदित्यश्च द्यौश्च 7.
5. कतम आदित्या इति
— एते आदित्याः.. ते यदिदं
सर्वमाददाना यन्ति तस्मा-
दादित्या इति
12. य एवासावादित्ये पुरुषः
स एषः
20. स आदित्यः कस्मिन्प्रति-
ष्ठितः
4. 3. 2. आदित्येनैवायं जोतिषास्ते
3. अस्तमित आदित्ये 4—6.
Kāṭhaśru. 1.
5. 5. 2. यत्तत्सत्यमसौ स आदित्यः
5. 10. 1. स आदित्यमागच्छति
6. 2. 15. यान् षण्मासानुदडादित्य
एति
— देवलोकादादित्यमादित्या-
दैशुतम्

- Brih. 6. 2. 16. यान् षण्मासान् दक्षिणा-
दित्य एति
6. 3. 6. प्रातरादित्यमुपतिष्ठते
6. 5. 3. अंभिण्यादित्यात्
Tait. 1. 3. 2. आदित्य उत्तररूपम्
1. 5. 2. मह इत्यादित्य आदित्येन
वाव सर्वे लोका महीय-
न्ते
— सुवरित्यादित्यः
1. 6. 2. सुवरित्यादित्ये (प्रतिनिष्ठ-
ति)
1. 7. 1. अग्निर्वायुरादित्यः
Maitri. 4. 5.
2. 8. 1. यथायं पुरुषे यथासावादि-
दित्ये स एकः 3. 10. 4.
Sweet. 4. 2. तदेवामिस्तदादित्यः
Maitri. 1. 2. आदित्यमुदीक्षमाणः
6. 1. अयं यः प्राणो यथासा आ-
दित्यः
— असौ वा आदित्यो बहि-
रात्मा
— एषो ऽन्तरादित्ये हिरण्मयः
पुरुषः Mahānār. 12. 2.
2. अर्वाग्विचरत एतौ प्राणा-
दित्यौ
3. यज्ज्योतिः स आदित्यः
— एतद्वा आदित्य ओमित्येवं
ध्यायत
4. एतस्यैतत्तेजो यदसा आ-
दित्यः
5. अग्निर्वायुरादित्या इति भा-
स्वत्येषा
6. भूः पादा आदित्यश्चक्षुः
7. असौ वा आदित्यः सविता
— यो ह वा अमुष्मिन्नादित्ये
निहितः.. एष भर्गाख्यः
— आदानादादित्यः

- Maitri. 6. 15. यः प्रागादित्यान् सो ऽकालः
 16. कालसंज्ञमादित्यमुपासीता-
 दित्यो ब्रह्मेत्येके
 17. अस्थैतद्भास्वरं रूपं यदमु-
 ष्मिन्नादित्ये तपति
 — यश्चायं हृदये यश्चासा आदि-
 त्ये स एष एकः 7. 7.
 24. ब्रह्म तमसः परमपश्यच्चद-
 मुष्मिन्नादित्ये . . विभाति
 30. भगवानसावादित्यः
 33. असौ वा आदित्य इन्द्रः
 34. हृद्यादित्ये प्रतिष्ठितः
 35. नम आदित्याय दिविक्षिते
 — यो ऽसा आदित्ये पुरुषः
 — एष ह वै सत्यधर्मो यदा-
 दित्यस्यादित्यत्वम्
 — एतद्यदादित्यस्य मध्य इव
 — एतद्यदादित्यस्य मध्ये अ-
 मृतम्
 — एतद्यदादित्यस्य मध्ये यजु-
 र्दीप्यति
 — एतद्यदादित्यस्य मध्ये उ-
 दित्वा मयूखे भवतः
 37. तत् त्रेधाभिहितमस्मा आ-
 दित्ये प्राणे 7. 11.
 — एषामौ हुतमादित्यं गमयति
 — यद्विरमौ हूयते तदादित्यं
 गमयति
 — अग्नौ प्रास्तावृतिः . . आदि-
 त्यमुपतिष्ठत आदित्या-
 ज्जायते वृष्टिः
- Mahânâr. 7. 3. आदित्याः पश्चादुच्यन्ति
 1. 3. येनादित्यस्तपति तेजसा
 3. 9. तन्न आदित्यः प्रचोदयान्
 10. आदित्याय विद्महे
 12. 2. आदित्यो वा एष एतन्म-
 ण्डलं तपति
- Mahânâr. 12. 3. आदित्यो वै तेज ओजः
 — संवत्सरो ऽसावादित्यः
 23. 1.
 13. 1. घृणिः सूर्य आदित्यः
 22. 1. सत्येनादित्यो रोचते दिवि
 23. 1. य एष आदित्ये पुरुषः स
 परमेष्ठी ब्रह्मात्मा
 — याभिरादित्यस्तपति रश्मि-
 भिः
 25. 1. आदित्यस्य सायुज्यं गच्छ-
 ति
- Praśna. 1. 5. आदित्यो ह वै प्राणः
 6. अथादित्य उदयन्यत्प्राचीं
 दिशं प्रविशति
 10. आदित्यमभिजयन्ते
 3. 8. आदित्यो ह वै बाह्यः प्राणः
- Nrip. 1. 2. वसुरुद्रादित्यैः सर्वैः से-
 वितम्
 4. अन्तरादित्ये हिरण्मयः
 पुरुषः
 2. 1. रुद्रादित्याः Nrisut. 3.
 4. 2. आदित्य इति त्रीणि
 3. यो वै नृसिंहः . . ये चादि-
 त्यास्तस्मै वै नमो नमः
 (19).
 5. 2. आदित्याः पश्चात् (आसते)
 5. स आदित्यं स्तंभयति
- Sikhâ. 1. विष्णुरादित्या जगत्याहव-
 नीयः
- Brahma. 2. स आदित्यश्च विष्णुश्चेश्वर-
 श्च
- Sarvop. 1. आदित्याद्यनुगृहीतैः
 Nâr. 1. नारायणाद् द्वादशादित्याः
 2. द्वादशादित्याश्च नारायणः
 Râmôt. 5. यो वै श्रीरामः . . ये च
 द्वादशादित्याः (34).
 Gîlâ. 5. 16. तेषामादित्यवज्ज्ञानम्

- Gītā. 10. 21. आदित्यानामहं विष्णुः
 11. 6. पद्यादित्यान्वसन्
 22. रुद्रादित्या वसवो ये च
 साध्याः
आदित्यगत
 Gītā. 15. 12. यदादित्यगतं तेजः
आदित्यज्योतिस्
 Bṛih. 4. 3. 2. आदित्यज्योतिः सम्राडिति
 होवाच
आदित्यत्व
 Chhā. 6. 4. 2. अपागादादित्यादादित्यत्वम्
 Maitri. 6. 35. एष ह वै सत्यधर्मो यदादि-
 त्यस्यादित्यत्वम्
आदित्यदेवत्व
 Bṛih. 3. 9. 20. किंदेवतो ज्ञ्यां प्राच्यां दि-
 श्यसीत्यादित्यदेवत्व इति
आदित्यपूत
 Nrip. 5. 3. स आदित्यपूतो भवति
आदित्यमण्डल
 Yogasi. 5. आदित्यमण्डलं दिव्यम्
आदित्यलोक
 Bṛih. 3. 6. 1. आदित्यलोकेषु गार्गाति
 कस्मिन्नु खत्वादित्यलो-
 का आताश्च प्रोताश्चेति
आदित्यवर्ण
 Svet. 3. 8. आदित्यवर्णं तमसः पर-
 स्तान् Gītā. 8. 9.
 Maitri. 6. 24. आदित्यवर्णमूर्जस्वन्तं ब्रह्म
आदित्यात्मन्
 Maitri. 6. 16. तस्मादादित्यात्मा ब्रह्म
आदित्याद्य
 Maitri. 6. 15. य आदित्याद्यः स कालः

- आदित्याभिमुख**
 Nār. 5. मध्यन्दिनमादित्याभिमुखो
 ऽधीयानः
आदिदेव
 Gītā. 10. 12. आदिदेवमजं विभुम्
 11. 38. त्वमादिदेवः पुरुषः पुराणः
आदिबुद्ध
 Gauḍa. 4. 92. आदिबुद्धाः प्रकृत्यैव सर्वे
 धर्माः सुनिश्चिताः
आदिभाजिन
 Chhā. 2. 9. 4. आदिभाजीनि ह्येतस्य साप्तः
आदिमत्त्व
 Māṇḍū. 9. आप्रेरादिमत्त्वाद्वा Nṛisut.
 2.
आदिमध्यान्तविहीन
 Kaivalya. 6. तमादिमध्यान्तविहीनमेकम्
आदिमन्त
 Gauḍa. 4. 30. अनन्तता चादिमतो मोक्ष-
 स्य न भविष्यति
आदिश्
 Chhā. 3. 18. 1. इत्युभयमादिष्टं भवति 2.
 Nāda. 18. योगयुक्तं तदादिशेत्
 Mukti. 1. 46. इदं शास्त्रं मयादिष्टम्
आदिशान्त
 Gauḍa. 4. 93. आदिशान्ता ह्यनुत्पन्नाः
आदिसामान्य
 Gauḍa. 1. 19. आदिसामान्यमुक्तम्
आदीप्
 Maitri. 6. 18. यथा पर्वतमादीपम्
आदेश
 Keuā. 29. तस्यैष आदेशः

- Chhā. 3. 5. 1. गुह्या एवादेशा मधुकृतः
2. एते गुह्या आदेशा एतद्ब्र-
ह्माभ्यतपन्
3. 19. 1. आदित्यो ब्रह्मेत्यादेशः
6. 1. 3. उत तमादेशमप्राक्ष्यः
4. कथं नु भगवः स आदेशः
6. एवं सौम्य स आदेशः
Bṛih. 2. 3. ८. अथात आदेशो नेति नेति
Tait. 1. 11. 4. एष आदेश एष उपदेश
2. 3. 1. आदेश आत्मा
Nṛisut 1. अथायमादेशः
2. अथ तस्यायमादेशः
1. आद्य (= अदनीय)
Praśna. 2. 11. वयमाद्यस्य दातारः
2. आद्य
Maitri. 1. 3. कामक्रोधलोभमोहभयावि-
षादिष्यैष्टवियोगानिटसंप्र-
योगक्षुत्पिपासाजरामृत्यु-
रोगशोकाद्यैः
6. 28. तं ब्रह्मद्वारपारं निहत्याद्यम्
Mahānār. 25. 1. याद्याहुतीराहुती
Gauḍa 1. 14. स्वप्ननिद्रायुतावाद्यौ
3. 15. मृद्धोद्विस्कुलिङ्गाद्यैः
Nṛip. 1. 4. उद्यं प्रथमस्याद्यं ज्वलं द्वि-
तीयस्याद्यं तृतिं तृतीय-
स्याद्यं मृत्युं चतुर्थस्याद्यं
साम जानीयात्
6. महा प्रथमान्तार्द्धस्याद्यम्
— त्रितो द्वितीयान्तार्द्धस्याद्यम्
— षणं तृतीयान्तार्द्धस्याद्यम्
— नमा चतुर्थान्तार्द्धस्याद्यम्
Amṛita. 34. प्राण आद्यो हृदि स्थाने
Gopī. 2. प्रकृतिमहदहमाद्याः
Gītā. 8. 28. योगी परं स्थानमुपैति चाद्यम्
11. 31. विज्ञातुमिच्छामि भवन्त-
माद्यम्

- Gītā. 11. 47. तेजोमयं विश्वमनन्तमाद्यम्
15. 4. तमेव चाद्यं पुरुषं प्रपद्ये
आद्यन्त
Rāmāp. 38. शंसतां सर्वमाद्यन्तम्
आद्यन्तवत्त्व
Gauḍa. 2. 7. तस्मादाद्यन्तवत्त्वेनमित्यैव
खलु ते स्मृताः 4. 31.
आद्यन्तवन्त्
Gītā. 5. 22. आद्यन्तवन्तः कौन्तेय
आहु
Bṛih. 4. 3. 15. प्रतियन्यायं प्रतियोन्याद्ववति
16, 17, 34, 36.
आधा
Chhā. 4. 6. 1. समिधमाधाय 4. 7. 1; 4.
8. 1.
5. 2. 6. अञ्जलौ मन्थमाधाय
Bṛih. 6. 4. 8. इन्द्रियेण ते यशसा यश
आदधामि
11. इन्द्रियेण ते रेतसा रेत आ-
दधामि
21. गर्भं ते अश्विनौ देवावाध-
त्ताम्
24. अङ्ग आधाय
Mahānār. 16. 5. मेधां मे अश्विनावुभावाध-
त्ताम्
20. 3. स्वस्ति नो मधवाधातु
21. 2. तस्मादग्नय आधातव्याः
Nyāsa. 2. अग्निमाधाय शक्तिः
Gītā. 5. 10. ब्रह्मण्याधाय कर्माणि
8. 12. मूर्ध्न्याधाय आत्मनः प्राणम्
12. 8. मय्येव मन आधत्स्व
आधान
Bṛih. 2. 2. 1. तस्येदमेवाधानम्

आधार

- 1aitri. 6. 36. यच्छान्तं तस्याधारं खम्
— वर्त्यधारस्नेहयोगात्
Taitri. 15. आधारमानन्दमखण्डबोधम्
1. आधारद्वयमुत्थाप्य
— आधारद्वयान्तरपर्यन्तम्

आधाराख्यक

- Rāmā. 86. शक्तिं चाधाराख्यकाम्

आधिक्य

- Gauḍa. 3. 10. आधिक्ये सर्वसाम्ये वा

आधिपत्य

- Kaush. 4. 20. आधिपत्यं पर्येत्
— आधिपत्यं पर्येति
Chhā. 3. 6. 4. आधिपत्यं स्वराज्यं पर्ये-
ता 3. 7. 4; 3. 8. 4; 3. 9.
4; 3. 10. 4.
5. 2. 6. स मा... आधिपत्यं गमयतु
Gītā. 2. 8. सुराणामपि चाधिपत्यम्

आध्मा

- Bṛih. 3. 2. 11. स उच्छ्रयत्याध्मायत्याध्मा-
तो मृतः शेते

आध्यात्मिक

- Gauḍa. 2. 16. बाह्यानाध्यात्मिकाश्चैव
33. तत्त्वमाध्यात्मिकं दृष्ट्वा

आध्यायिक

- Tait. 2. 8. 1. युवा स्यात्साधुयुवाध्या-
यिकः

आन

- Mahānār. 1. 2. तदेव भूतं तदु भव्यमानम्
[अनितीत्यानं प्राणिजातम्
Nār. Dīpikā].

आनक

- Gītā. 1. 13. पणवानकगोमुखाः

आनन्त्य

- Kātha. 3. 17. तदानन्त्याय कल्पते
Swet. 5. 9. स चानन्त्याय कल्पते

आनन्द

- Tait. 2. 7. 1. एष ह्येवानन्दयाति
Praśna. 4. 2. नादत्ते नानन्दयते
8. उपस्थश्चानन्दयितव्यं च
Brahma. 1. ज्योतिष्कामो ज्योतिरा-
नन्दयते

आनन्द

- Kaush. 1. 7. केनानन्दं रतिं प्रजातिमिति
2. 15. आनन्दं रतिं प्रजातिं मे
त्वयि दधानीति पितानन्दं
रतिं प्रजातिं ते मयि दध
इति पुत्रः
3. 5. तस्यानन्दो रतिः प्रजातिः
परस्तात् प्रतिविहिता भूत-
मात्रा
6. प्रज्ञयोपस्थं समारुह्योपस्थे-
नानन्दं रतिं प्रजातिमाप्नोति
7. न हि प्रज्ञापित उपस्थ आ-
नन्दं न रतिं न प्रजातिं
कांचन प्रज्ञापयेत्
— नाहमेतमानन्दं न रतिं न
प्रजातिं प्राज्ञासिषम्
8. नानन्दं... विज्ञातासीतान-
न्दस्य... विज्ञातारं विद्यात्
— स एष प्राण एव प्रज्ञात्मा-
नन्दः
Bṛih. 2. 1. 19. अतिग्रीमानन्दस्य गत्वा
2. 4. 11. सर्वेषामानन्दानामुपस्थ ए-
कायनम् 4. 5. 12.
3. 9. 23. विज्ञानमानन्दं ब्रह्म
4. 1. 6. आनन्द इत्येनदुपासीत
— प्रतिरूपः पुत्रो जायते स
आनन्दः

- Bṛih. 4. 3. 9. पाप्मन आनन्दांश्च पश्यति
 10. न तत्रानन्दाः... भवन्त्यथा-
 नन्दान्... सृजते
 32. एषो ऽस्य परम आनन्द एत-
 स्थैवानन्दस्यान्यानि भूता-
 नि मात्रामुपजीवन्ति
 33. स मनुष्याणां परम आनन्दः
 — ये शतं मनुष्याणामानन्दाः
 स एकः पितृणां जितलो-
 कानामानन्दः (similarly 5
 times more).
 — एष एव परम आनन्दः
 Tat. 2. 4. 1. आनन्दं ब्रह्मणो विद्वान्
 2. 9. 1.
 2. 5. 1. आनन्द आत्मा
 2. 7. 1. यदेष आकाश आनन्दो न
 स्यात्
 2. 8. 1. सैषानन्दस्य मीमांसा भवति
 — स एको मानुष आनन्दः
 — ते ये शतं मानुषा आन-
 न्दाः स एको मनुष्यगन्ध-
 र्वाणामानन्दः (similarly
 9 times more).
 3. 6. 1. आनन्दो ब्रह्मेति व्यजानादा-
 नन्दाद्धि... भूतानि जायन्त
 आनन्देन जातानि जी-
 वन्त्यानन्दं प्रयन्ति
 3. 10. 3. प्रजातिरमृतमानन्द इत्यु-
 पस्थे
 Maitri. 6. 13. आनन्दं विज्ञानस्य (रसः)
 23. अभयमशोकमानन्दम् 7. 3.
 27. आनन्दं परमालयम्
 Mahānār. 23. 1. विज्ञानादानन्दो ब्रह्मयोनिः
 Kaivalya. 15. आधारमानन्दमखण्डबोधम्
 Gauda. 1. 4. आनन्दस्तु तथा प्राज्ञम्
 Nṛisut. 7. चिदानन्दावप्यवचनेनैवा-
 नुभवस्तुवाच

Nṛisut.

Brahma.

Tejo.

Sarpop.

Parama.

Gopī.

Nṛisut.

Nṛisut.

Garbha.

Māṇḍū.

Gauda.

Nṛisut

7. स परम आनन्दः

1. यथा कुमारः... आनन्द-
 मुपयाति तथा... देवदत्तः
 ... आनन्दमभियाति
 8. आनन्दमेतज्जीवस्य
 8. आनन्दं नन्दनातीतम्
 3. सत्यं ज्ञानमनन्तमानन्दं
 ब्रह्म
 4. आनन्दो नाम सुखचैत-
 न्यस्वरूपः
 — अपरिमितानन्दसमुद्रः
 — आनन्द इत्युच्यते
 2. तं शान्तमचलमद्वयानन्दम्
 5. चिद्वानन्दैकरूपम्
 — परब्रह्मानन्दैकरूपम्

आनन्दघन

2. अस्मात् सर्वस्मात् प्रिय-
 तम आनन्दघनं हि
 6. स्वप्रकाशमानन्दघनम्
 8. सद्ब्रह्मो ज्यं चिद्वान आन-
 न्दघनः

आनन्दचिद्वान

9. अयोनि स्वात्मस्थमानन्द-
 चिद्वानम्

आनन्दता

- Bṛih. 4. 1. 6. कानन्दता... मन एव

आनन्दन

1. उपस्थ आनन्देने

आनन्दभुज्

5. आनन्दभुक् चेतोमुखः
 Nrip. 4. 1; Nṛisut. 1 (vide
 अज्ञानभुज्); Rāmōt. 3.

1. 3. आनन्दभुक्तया प्राज्ञः

आनन्दभोग

1. ऐक्यादानन्दभोगाच्च

आनन्दमय

- Tait. 2. 5. 1. अन्यो ऽन्तर आत्मानन्दम-
यः
2. 8. 1. एतमानन्दमयमात्मानमुप-
संक्रामति 3. 10. 5 (उप-
संक्रम्य)
Māṇḍū. 5. प्रज्ञानघन एवानन्दमयः
Nrip. 4. 1; Nrisut. 1;
Rāmōt. 3.
Sarvop. 1. अयं . . आनन्दमयः कथम्
2. तदानन्दमयः कोश इत्यु-
च्यते

आनन्दयितृ

- Maitri. 6. 7. आनन्दयिता कर्ता

आनन्दरूप

- Muṇḍ. 2. 2. 7. आनन्दरूपममृतं यद्विभाति
Prasna. 2. 10. ते प्रजा आनन्दरूपास्तिस्र-
न्ति
Nrisut. 2. द्वैतरहित आनन्दरूपः
Rāmōt. 3.

आनन्दवन्त

- Maitri. 6. 13. आनन्दवांश्च भवति यो
हैवं वेद

आनन्दामृत

- Nrisut. 3. अथानन्दामृतेनैवांश्चतुर्धा
सम्पूज्य

आनन्दामृतरूप

- Nrisut. 3. आनन्दामृतरूपं प्रणवम्

आनन्दिन्

- Chhā. 7. 10. 1. आनन्दिनः प्राणा भवन्ति
Bṛih. 1. 5. 19. येनानन्दोऽयं भवति
Tait. 2. 7. 1. रसं ह्येवायं लब्ध्वानन्दी भ-
वति
Maitri. 6. 33. तत्रानन्दी मोदी भवति

आनभिम्लात

- Bṛih. 2. 6. 2. अभिवेदयः शाण्डिल्या-
द्यानभिम्लाताश्च
— आनभिम्लात आनभिम्ला-
तात् (bis).
— आनभिम्लातो गौतमात्

आनी

- Ait. 2. 2. ताभ्यो गामानयत्
— ताभ्यो ऽश्वमानयत्
3. ताभ्यः पुरुषमानयत्
Kaush. 2. 7. उदकमानीय
Chhā. 6. 14. 1. अभिनद्धाक्षमानीय
— अभिनद्धाक्ष आनीतः
6. 16. 1. पुरुषं . . हस्तगृहीतमानय-
न्ति

आनुष्टुभ

- Nrip. 1. 1. स एतं मन्त्रराजं नारसिंह-
मानुष्टुभमपश्यत्
— सर्वमिदमानुष्टुभमित्याच-
क्षते
7. आत्मनि ब्रह्मण्यानुष्टुभं जा-
नीयात्
2. 1. मन्त्रराजं नारसिंहमानुष्टुभं
प्रायच्छत्
— मन्त्रराजं नारसिंहमानुष्टुभं
प्रतिगृहीयात्
3. सर्वमिदमानुष्टुभं जानीयात्
3. 1. आनुष्टुभस्य मन्त्रराजस्य
नारसिंहस्य शक्तिं . . वृ-
हि
4. 1. आनुष्टुभस्य मन्त्रराजस्य . .
अङ्गमन्त्रान् नो ब्रूहि
5. 2. द्वात्रिंशदक्षरं मन्त्रराजं ना-
रसिंहमानुष्टुभम्
3. आनुष्टुभस्य मन्त्रराजस्य
. . फलं नो ब्रूहि

Nrip. 5. 3. य एतं मन्त्रराजं . . अनुष्टु-
भं नित्यमधीते 4-9.

Mahā. 3. अनुष्टुभं छन्दो ऽथर्ववेदः

आनृण्य

Mahānār. 19. 1. श्रीश्च पुष्टिश्चानृण्यम्

आन्तर

Kaush. 2. 5. आन्तरमग्निहोत्रमित्याच-
क्षते

Brih. 4. 3. 21. न बाह्यं किञ्चन वेद ना-
न्तरम् (bis).

Nrisut. 9. बाह्यान्तरवीक्षणात्
— ओतमोतेन जानीयादनुज्ञा-
तारमान्तरम्

Mukti. 2. 63. ज्योतिरान्तरम्

आन्तरान्तर

Maitri. 7. 1. सर्वस्यान्तरान्तरः

आप

Ait. 4. 6. स्वर्गे लोके सर्वान् कामा-
नाप्त्वा 5. 4; Atmapra. 1.

Kaush. 1. 7. केन मे पौञ्छानि नामान्या-
प्रोपि

2. 15. स्वर्गान् लोकान् कामाना-
मुहि

3. 2. प्राणेन ह्येवास्मिंलोके ऽमृत-
त्वमाप्नोति
— आप्नोत्यमृतत्वमक्षितिं स्वर्गे
लोके

4. वाचा सर्वानि नामान्या-
प्रोति (similarly 4 times
more); 6 (similarly 9
times more).

Chhā. 1. 1. 6. आपयतो वै तावन्न्योन्यस्य
कामम्

Chhā. 1. 4. 4. यदा वा कचमाप्नोत्योमित्ये-
वातिस्वरति

1. 7. 7. स एष ये चामुष्मात्पराञ्चो
लोकास्तांश्चाप्नोति

8. ये चैतस्मादर्वाञ्चो लोका-
स्तांश्चाप्नोति

2. 10. 5. एकविंशत्यादित्यमाप्नो-
ति

6. आप्नोतीहादित्यस्य जयम्

7. 10. 2. आप्नोति सर्वान् कामान्

7. 26. 2. सर्वमाप्नोति सर्वशः

Maitri. 7. 11.

8. 1. 4. यदै नज्जरा वाप्नोति

8. 7. 1. स सर्वश्च लोकानाप्नोति
2, 3; 8. 12. 6.

Brih. 1. 2. 7. नैनं मृत्युराप्नोति

1. 4. 17. तदिदं सर्वमाप्नोति य एव वेद

1. 5. 21. तान्याप्नोत्तान्याप्त्वा मृत्यु-
रवारुन्धत्

— अथेममेव नाप्नोत्

23. नेन्मा पाप्मा मृत्युरामुवत्

3. 1. 3. सर्वं मृत्युनापम

4. सर्वमहोरात्राभ्यामापम

5. सर्वं पूर्वपक्षापरपक्षाभ्या-
मापम

4. 4. 19. मृत्योः स मृत्युमाप्नोति Ka-
tha. 4. 10; Atmapra. 1.

4. 5. 14. अत्रैव मा भगवान्मोहान्त-
मापीपिपत्

5. 14. 6. प्रथमं पदमाप्नुयात्

— द्वितीयं पदमाप्नुयात्

— तृतीयं पदमाप्नुयात्

— तुरीयं दर्शितं पदं . . . नैव के-
नचनप्यम्

Isā. 4. नैनद्देवा आप्नुवन्

Tait. 1. 6. 2. आप्नोति स्वाराज्यमाप्नोति
मनसस्पतिम्

- Tait. 2. 1. 1. ब्रह्मविदाप्नोति परम्
2. 2. 1. सर्वं वै ते ज्ञप्तामुवन्ति
Kātha. 2. 9. नैषा तर्केण मतिरापनेया
...यां त्वमापः
13. अणुमेतमाप्य स मोदते
24. प्रज्ञानेनैनमाप्नुयात्
3. 7. न स तत्पदमाप्नोति
8. स तु तत्पदमाप्नोति
9. सो ऽध्वनः पारमाप्नोति
4. 11. मनसैवेदमाप्नव्यम्
Maitri. 3. 5. भूतात्मा तस्मान्नानारूपा-
ण्याप्नोति
4. 3. यमाप्त्वा न निवर्त्तते
Malânâr. 12. 3. ब्रह्मणः सायुज्यं . . आप्नो-
त्येतासामेव देवतानां सायु-
ज्यं . . आप्नोति
24. 1. य एवं वेद ब्रह्मणो महिमा-
नाप्नोति तस्माद्ब्रह्मणो
महिमानम्
25. 1. तस्माद्ब्रह्मणो महिमानमा-
प्नोति (bis).
Kaivalya. 24. अनेन ज्ञानमाप्नोति संसारा-
र्णवनाशनम्
Māṇḍû. 9. आप्नोति ह वै सर्वान् का-
मान् . . य एवं वेद
Gāṇḍa. 4. 90. हेयज्ञेयाप्यपाक्यानि
Nṛip. 3. 1. महतीं श्रियमाप्नुयात्
Nṛisut. 2. आप्नोति ह वा इदं सर्वं . .
य एवं वेद
8. मृत्योर्मृत्युमाप्नोति
Brahmab. 16. यदीच्छेच्छान्तिमाप्नुयात्
Amṛita. 29. इच्छयाप्नोति कैवल्यम्
Nâr. 3. सर्वैश्च लोकानाप्नोति
5. नारायणे सायुज्यमाप्नोति
Vâsu. 2. योगी मत्सायुज्यमाप्नोति
3. तत्र ध्यात्वाप्नुयात्परम्
4. विष्णुसायुज्यमाप्नोति
Gopî. 8. भक्षयं पदमाप्नोति

- Skanda. 13. स एव मुक्तिमाप्नुयात्
Râmâp. 92. मोक्षमाप्नोति सर्वः
Mukti. 1. 19. सौलोक्यमुक्तिमाप्नोति
— मृतो मत्तारमाप्नुयात्
2. 4. मामकं पदमाप्नुहि
Gitâ. 2. 70. स शान्तिमाप्नोति न काम-
कामी
3. 2. येन श्रेयो ऽहमाप्नुयाम्
19. परमाप्नोति पूरुषः
4. 21. नाप्नोति कित्त्विषम्
18. 47.
5. 6. दुःखमाप्नुमयोगतः
12. शान्तिमाप्नोति नैष्ठिकीम्
8. 15. नाप्नुवन्ति महात्मानः
12. 9. मामिच्छामुं धनञ्जय
18. 50. यथा ब्रह्म तथाप्नोति नि-
बोध मे
आप
Mahânâr. 13. 1. तद्ब्रह्म तदाप आपो ज्यो-
ती रसो ऽमृतं (आप आ-
प्यम् Nâr.) 15. 3.
आपत्
Kāthâsru. 2. अनुव्रजन्नाश्रमापातयेत्
— यदश्रमापातयेत्
आपद्
Kaush. 1. 3. देवयानं पन्थानमापद्य
Chhâ. 5. 10. 7. रमणीयां योनिमापद्येरन्
— कपूयां योनिमापद्येरन्
Bṛih. 6. 2. 2. वेत्थो यथेमं लोकं पुनराप-
द्यन्ता ३ इति
Kātha. 2. 6. पुनः पुनर्वशमापद्यते मे
Maitri. 3. 1. सदसद्योनिमापद्यता इति
2 (bis).
Praśna. 2. 3. मा मां हमापद्यथ
Gitâ. 7. 24. अव्यक्तं व्यक्तिमापद्यम्
16. 20. आसुरीं योनिमापन्नाः

आपयितृ

Chhā. 1. 1. 7. आपयिता ह वै कामानां
भवति

आपाण्डुर

Amṛita. 37. आपाण्डुर उदानस्तु

आपिष्

Bṛih. 2. 1. 15. तं पाणिनापेयं बोधयान्त्वकार

आपीङ्

Garbha. 4. मन्त्रेणापीङ्मानो महता
दुःखेन

आपूर्यमाणपक्ष

Chhā. 4. 15. 5. अह्न आपूर्यमाणपक्षमापू-
र्यमाणपक्षाद्यान् षडुदङ्ङेति
मासांस्तान् 5. 10. 1.

Bṛih. 6. 2. 15. अह्न आपूर्यमाणपक्षमापूर्य-
माणपक्षाद्यान् षण्मासानु-
दङ्ङादित्य एति

6. 3. 1. आपूर्यमाणपक्षस्य पुण्याहे

आपृ

Bṛih. 1. 5. 14. आ च पूर्यते ऽप च क्षीयते
15.

Gītā. 2. 70. आपूर्यमाणमचलप्रतिष्ठम्
11. 30. तेजोभिरापूर्य जगत्सममम्

आपोमय

Chhā. 6. 5. 4. आपोमयः प्राणः 6. 6. 5 ;
6. 7. 6.

6. 7. 1. आपोमयः प्राणो न पिबतो
विच्छेत्स्यते

Bṛih. 4. 4. 5. पृथिवीमय आपोमयः

आपोमात्रा

Praśna. 4. 8. आपश्चापोमात्रा च

आप्तकाम

Bṛih. 4. 3. 21. आप्तकाममात्मकामं . . रूप-
म्

4. 4. 6. आप्तकाम आत्मकामः
Nṛisut. 5 (ter).

Śwet. 1. 11. केवल आप्तकामः

Mund. 3. 1. 6. येनाक्रमन्त्यृषयो ह्याप्तकामाः

Gauḍa. 1. 9. आप्तकामस्य का स्पृहा

आप्ततम

Nṛisut. 5. एष ह्येवाप्ततमः

— आप्ततममुत्कृष्टतमं चिन्मा-
त्रम् (bis).

आप्ततमार्थ

Nṛisut. 5. एष एवाकार आप्ततमार्थः

आप्ति

Bṛih. 3. 1. 3. केन यजमानो मृत्योराप्ति-
मतिमुच्यते

4. केन . . अहोरात्रयोराप्तिम-
तिमुच्यते

5. केन . . पूर्वपक्षापरपक्षयो-
राप्तिमतिमुच्यते

Kaṭha. 1. 14. अनन्तलोकोऽपि मथो प्रतिष्ठां
विद्धि

2. 11. कामस्यापि जगतः प्रतिष्ठाम्

Māṇḍū. 9. आप्तेरादिमत्त्वाद्वा Nṛisut.
2.

आप्तिसामान्य

Gauḍa. 1. 19. आप्तिसामान्यमेव च

आप्य

Śwet. 2. 12. पृथ्याप्यतेजोऽनिलखे
6. 2 (खानि)

आप्यायनवन्त्

Maitri. 6. 5. अन्नमापश्चन्द्रमा इत्याप्या-
यनवत्येषा

आप्यै

- Kaush. 1. 2. तेषां प्राणैः पूर्वपक्ष आप्यायते
 2. 8. आप्यायस्व समेतु ते
 — यमादित्या अंशुमाप्याययन्ति
 — मास्माकं प्राणेन प्रजया पशु-
 भिराप्याययिष्ठा यो ऽस्मान्
 द्वेष्टि यं च वयं द्विप्मस्त-
 स्य . . पशुभिराप्याययस्व

Bṛih. 6. 2. 16. आप्यायस्वापक्षीयस्वेति

- Mahānār. 16. 1. प्राणमन्त्रेनाप्यायस्व
 — अपानमन्त्रेनाप्यायस्व
 — व्यानमन्त्रेनाप्यायस्व
 — उदानमन्त्रेनाप्यायस्व
 — समानमन्त्रेनाप्यायस्व

Garbha. 2. 1. तेनाप्यायस्व
 3. मात्राशितपीतनाडीसूत्रगते-
 न प्राण आप्यायते

Mukti. 1. आप्यायन्त्विति शान्तिः

आप्लु

Bṛih. 6. 4. 13. त्रिरात्रान्त आप्लुत्य

आबन्ध्

Bṛih. 3. 1. 1. दश दश पादा एकैकस्याः
 शृङ्गयोरारब्धाः

Nṛisut. 6. शृङ्गाभ्यां शृङ्गमावध्य

आबल्य

Kaush. 3. 3. आबल्यमेत्य सम्मोहमेति
 (आबाल्यं is another
 reading).

आभञ्

Ait. 2. 5. एतास्वेव वां देवतास्वामि-
 जामि

आभा

- Mahānār. 20. 7. विश्वमाभासि रोचनम्
 Brahmay. 8. सूर्यमण्डलमाभाति
 (so all the MSS.)

आभास

- Gauḍa. 4. 47. ऋजुवक्रादिकाभासम्
 49. नाभासा अन्यतोभुवः 51.
 50. आभासस्याविशेषतः
 Nṛisut. 9. जीवेशावाभासेन करोति
 (Nārāyaṇa and one
 other MS. read जीवे-
 शावभासेन).

आभू

Chhā. 6. 9. 3. यद्यद्भवन्ति तदाभवन्ति
 6. 10. 2.

Bṛih. 3. 9. 28. न पुनराभवेत्

Nīla. 14. शिवो नः शम्भुराभव

आभूति

- Bṛih. 2. 6. 3. अयास्य आङ्गिरस आभू-
 तेस्त्वाष्टात् 4. 6. 3.
 — आभूतिस्त्वाष्टो विश्वरूपा-
 त्त्वाष्टात् 4. 6. 3.

आभू

- Kaush. 1. 2. विचक्षणादृतवो रेत आभू-
 तम्
 — तन्म ऋतवो ऽमृत्यव आभ-
 रध्वम्

आमन्

Bṛih. 6. 3. 5. आमस्यामंहि ते महि

आमन्त्र

- Kaush. 4. 19. तं हाजातशत्रुरामन्त्रयांचक्रे
 Chhā. 4. 4. 1. जबालां मातरमामन्त्रयां-
 चक्रे

- Brih. 1. 4. 1. तस्मादप्येतर्ह्यामन्त्रिकः
2. 1. 15. तमेतैर्नामभिरामन्त्रयांचक्रे

आमपात्र

- Brih. 6. 4. 12. आमपात्रे अग्निमुपसमाधाय

आमय

- Maitri. 3. 4. अन्यैश्चामयैर्वहुभिः परिपूर्णम्
Gītā. 17. 9. दुःखशोकामयप्रदाः

आमिप

- Maitri. 6. 36. *vide* आदि

आम्ना

- Kaṭha. 2. 15. सर्वे वेदा यत्पदमामनन्ति

आम्नाय

- Gauḍa. 3. 24. नेह नानेति चाम्नायात्

आम्न

- Brih. 4. 3. 36. यथान्नं वोदुंबरं वा पिप्प-
लं वा

1. आय

- Chhā. 7. 9. 1. अन्नस्याये द्रष्टा भवति (the
MSS. have अन्नस्यायी,
but Sāyaṇa gives the
above as a variant).

2. आय (dat. term).

- Rāmāp. 19. तथा चायति कथ्यते

आयञ्

- Mahānār. 6. 7. अस्मभ्यं च सौभगमायजस्व

आयतन

- Ait. 2. 1. आयतनं नः प्रजानीहि
Kaush. 1. 3. अपराजितमायतनम् 5.
Kena. 33. सत्यमायतनम्
Chhā. 5. 1. 5. यो ह वा आयतनं वेदाय-
तनं ह स्वानां भवति मनो
ह वा आयतनम्

- Chhā. 5. 1. 14. मन उवाच यदहमायतन-
मस्मि त्वं तदायतनमसीति

5. 2. 5. आयतनाय स्वाहा

6. 8. 2. अन्यत्रायतनमलब्ध्वा

7. 24. 2. क्षेत्राण्यायतनानीति

- Brih. 3. 9. 10. पृथिव्येव यस्यायतनम्

11. काम एव यस्यायतनम्

12. रूपाण्येव यस्यायतनम् 15.

13. आकाश एव यस्यायतनम्

14. तम एव यस्यायतनम्

16. आप एव यस्यायतनम्

17. रेत एव यस्यायतनम्

26. एतान्यष्टावायतनानि

4. 1. 2. अब्रवीत्तु ते तस्यायतनम्
3—7.

- वागेवायतनम्

- (similarly 3—7).

7. हृदयं वै सर्वेषां भूतानामा-
यतनम्

6. 1. 5. यो ह वा आयतनं वेदाय-
तनं स्वानां भवत्यायतनं
जनानां मनोवा आयतनम्
14. यद्वा अहमायतनमस्मि त्वं
तदायतनमसीति मनः

6. 3. 2. ओत्राय स्वाहायतनाय स्वा-
हा

- Kaṭha. 1. 23. भूमेर्महदायतनं वृणीष्व

- Mahānār. 11. 8. विश्वस्यायतनं महत् Kai-
valya. 16; Brahma. 3;
Dhyāna. 23.

- Praśna. 1. 10. एतद्वै प्राणानामायतनम्

5. 2. एतेनैवायतनेनैकतरमन्वेति

7. तमोङ्कारेणैवायतनेनान्वेति

- Kshur. 7. वायोरायतनं चात्र

आयतनवन्त

- Chhā. 4. 8. 3. एष वै सोम्य चतुष्कलः पा-
दो ब्रह्मण आयतनवाचाम

- Chhâ. 4. 8. 4. स यः... चतुष्कलं पादं ब्रह्म-
- ण आयतनवानित्युपास्त
आयतनवानस्मिँह्लोके भ-
वत्यायतनवतो ह लोका-
ञ्जयति

आयतप्राण

- Amṛita. 10. त्रिः पठेदायतप्राणः (all
the MSS. have आयतः)

आयति

- Praśna. 3. 12. उत्पत्तिमायति स्थानम्

आयत्त

- Bṛih. 1. 5. 3. सैषा ह्यन्तमायत्तैषा हि न

आयम्

- Bṛih. 4. 3. 14. तं नायतं बोधयेत्
Muṇḍ. 2. 2. 3. आयम्य तद्भावगतेन चेतसा
Gauḍa. 4. 56. संसारस्तावदायतः
Gopī. 5. अभिव्याप्यायतो भूत्वा (2
MSS. read अप्सरोभि-
वृते भूत्वा).

आयमन

- Chhâ. 1. 3. 5. दृढस्य धनुष आयमनम्

आयस्

- Chhâ. 5. 3. 4. स हायस्तः पितुरर्द्धमेयाय

आयस

- Ait. 4. 5. शतं मा पुर आयसीररक्षन्

आयस्थूण

- Bṛih. 6. 3. 10. जानक्य आयस्थूणाय
11. जानकिरायस्थूणः

आया

- Bṛih. 4. 3. 37. यथा राजानमायान्तं... प्र-
तिकल्पन्ते ज्यमायाति
— इदं ब्रह्मायातीदमागच्छ-
तीति

- Muṇḍ. 1. 2. 12. ब्राह्मणो निर्वेदमायात्
Mahānār. 15. 1. आयातु वरदा देवी
Praśna. 3. 1. कथमायात्यस्मिञ्छरीरे
3. मनोऽकृतेनायात्यस्मिञ्छरीरे
10. यच्चित्तस्तेनैष प्राणमायाति
Kshur. 11. तद्भिच्चा कण्ठमायाति
Mukti. 2. 18. शममायाति दीपवत्

आयास्य

- Chhâ. 1. 2. 12. तेन तं हायास्य उद्धीथमुषा-
सांचक्र एतमु एवायास्यं
मन्यन्त आस्याद्यदयते

आयु

- Śwet. 4. 22. मा न आयौ... रीरिषः
(आयुषि is a variant)

आयुज्

- Tait. 1. 11. 4. ये तत्र ब्राह्मणाः सम्म-
शिर्नो युक्ता आयुक्ताः
(bis; in first case one
MS. has युक्ता वायुक्ताः)

आयुध

- Nilā. 12. नमांसि त आयुधाय
Rāmāp. 57. वह्निस्तदायुधैः पूज्यः
Gītā. 10. 28. आयुधानामहं वज्रम्

आयुष्य

- Brahma. 2. आयुष्यमय्यं प्रतिमुञ्च
Gopī. 5. गोपीचन्दनमायुष्यम्

आयुस्

- Kaush. 2. 11. शतं शरद आयुषो जीवस्य
3. 2. मामायुरमृतमित्युपास्वायुः
प्राणः प्राणो वा आयुर्या-
वद्धचस्मिञ्छरीरे प्राणो व-
सति तावदायुः
— स यो मामायुरमृतमित्युपा-
स्ते सर्वमायुरस्मिँह्लोक एति

- Kaush. 4. 8. सर्वमायुरेति 4. 16; Chhâ.
2. 11. 2; 12. 2; 13.
2; 14. 2; 15. 2; 16. 2;
17. 2; 18. 2; 19. 2;
20. 2; 4. 11. 2; 4. 12.
2; 4. 13. 2; Gopî. 4.
- Chhâ. 2. 24. 6. एतास्म्यत्र यजमानः पर-
स्तादायुषः 10, 15.
3. 16. 6. इदं मे तृतीयसवनमायुर-
नुसन्तनुत
- Brih. 2. 1. 10. एवमुपास्ते सर्वं हैवास्मि-
ल्लोक आयुरेति 12.
4. 4. 16. आयुर्योपास्ते ऽमृतम्
6. 4. 14. सर्वमायुरियादिति 15—18.
- Tait. 2. 3. 1. प्राणो हि भूतानामायुः
(bis).
— सर्वमेव ते आयुर्यान्ति ये
प्राणं ब्रह्मोपास्ते
- Maitri. 5. 1. विश्वभुग्विश्वमायुस्त्वम्
- Mahânâr. 4. 2. शतमायुर्विवर्द्धति
12. 3. किं तत्सत्यमन्नमायुः
- Nrip. 1. 1. व्यशेम देवहितं यदायुः
2. 4; Nrisut. 1.
3. vide ऐश्वर्यवन्त
3. 1. तामिहायुषे शरणं प्रपद्ये
- Sîras. 1. आयुरायुषा . . तर्पयामि
- Brahma. 1. देवानामायुः
- Prâpâg. 1. या त आयुरूपहारत्
- Pînda. 7. दीर्घमायुः प्रजायते
- Nâr. 4. सर्वमायुरप्येति
- Skanda. 9. तथा मे स्वस्तिरायुषि
- Râmâp. 82. आयुरारोग्यवर्द्धनम्
- Gîtâ. 17. 8. vide विवर्द्धन

आर

- Kaush. 1. 3. एतस्य ब्रह्मलोकस्यारो ह्रदः
4. स आगच्छत्यारं ह्रदम्

आरण्य

- Chhâ. 2. 9. 7. तदस्यारण्या अन्वायत्ताः

आरण्यक

- Aruṇeya. 2. सर्वेषु वेदेष्वारण्यकमाव-
त्तयेत्

आरम्भ

- Swet. 6. 3. आरभ्य कर्माणि गुणान्वि-
तानि
- Maitri. 7. 9. नारम्भणीयेति
- Gîtâ. 3. 7. नियम्यारभते ऽर्जुन
18. 25. मोहादारभ्यते कर्म

आरम्भ

- Gîtâ. 14. 12. लोभः प्रवृत्तिरारम्भः क-
र्मणाम्

आराग्रमात्र

- Swet. 5. 8. आराग्रमात्रो ह्यवरो ऽपि
दृष्टः

आराध्

- Gopî. 5. कृष्णमाराधयामासुः
- Râmâp. 91. आराधयेद्राघवं चन्दनाक्षैः

आराधन

- Gîtâ. 7. 22. तस्याराधनमीहते

आराम

- Brih. 4. 3. 14. आराममस्य पश्यन्ति

आरुणि

- Kaush. 1. 1. गार्ग्यायणिर्यक्ष्यमाण आ-
रुणि वव्रे
- Chhâ. 3. 11. 4. उद्दालकायारुणये
5. 11. 2. उद्दालको वै . . अयमा-
रुणिः

5. 17. 1. उद्दालकमारुणिम्
6. 8. 1. उद्दालको हारुणिः

Bṛih. 3. 6. 1. उद्दालक आरुणिः 23 ; 6.
3. 7 ; 6. 4. 4.

Kaṭha. 1. 11. औद्दालकिरारुणिः

Mahānār. 22. 1. प्राजापत्यो हारुणिः सुपर्णेयः

Aruṇeya. 1. आरुणिः प्रजापतेर्लोकं ज-
गाम

Jābāla. 6. vide प्रभृति

Mukti. 1. 31. श्वेताश्वो हंस आरुणिः

1. vide जाबालि

आरुण्य

Chhā. 5. 3. 1. श्वेतकेतुर्हारुण्यः 6. 1. 1 ;
Bṛih. 6. 2. 1.

आरुद्

Mahānār. 5. 12. रजो भूमिस्त्वमरौदयस्व

आरुध्

Kaush. 2. 2. वाक्परस्ताच्चक्षुःक्षेपते च-
क्षुः परस्ताच्छ्रेत्रमारुधते
&c.

आरुरुक्षु

Gītā. 6. 3. आरुरुक्षोर्मुनेर्योगम्

आरुह्

Laush. 1. 5. पादिनैवाय आरोहति

Maṭṭri. 6. 29. अनया ब्रह्मविद्यया .. ब्र-
ह्मणः पन्थानमारुढाः

Mahānār. 5. 3. नाकस्य पृष्ठमारुह्य

Praśna. 6. 1. स तूष्णीं रथमारुह्य प्रव-
त्राज

Nṛisat. 1. तस्मिन्निदं सर्वं त्रिशरीर-
मारोप्य

Amṛita. 2. ओङ्कारं रथमारुह्य

Jābāla. 4. तं जानन्नय आरोह

आरोग्य

Swet. 2. 13. लघुत्वमारोग्यमलोलुपत्वम्
Gopī. 5. बलारोग्यविवर्द्धनम्

Rāmāp. 82. आयुरारोग्यवर्द्धनम्

Gītā. 17. 8. vide विवर्द्धन

आर्जव

Chhā. 3. 17. 4. यत्तपोदानमार्जवमहिंसा

Gītā. 13. 7. अहिंसा क्षान्तिरार्जवम्

16. 1. स्वाध्यायस्तप आर्जवम्

17. 14. शौचमार्जवम्

18. 42. क्षान्तिरार्जवमेव १

आर्जीकीया

Mahānār 5 4 आर्जीकीये शृणुष्या सुपो-
मया

आर्त्त

Kaush. 3. 3. यत्रैतत्पुरुष आर्त्तो मरिष्यन्

Bṛih. 3. 4. 2. अतो ज्ञ्यदात्तम् 3. 5. 1 ;
3. 7. 23

Gītā. 7. 16. आर्त्तो जिज्ञासुर्गार्थी

आर्त्तभाग

Bṛih. 3. 2. 1. जारत्कारव आर्त्तभागः 13.
13. आहर सोम्य हस्तमार्त्तभाग

आर्त्तभागीपुत्र

Bṛih. 6 5. 2. वाक्कोरुणीपुत्र आर्त्तभागी-
पुत्रान्

— आर्त्तभागीपुत्रः शौङ्गीपुत्रान्

आर्त्तव

Kaush. 1. 2. ऋतुरस्यार्त्तवो ऽस्मि 1. 6.

Bṛih. 6. 4. 13. यस्य जायामार्त्तवं विन्देत्

आर्त्तिह

Mukti. 2. 72. मम रूपमीदृशं भजस्व
.. आर्त्तिहम्

आर्त्विज्य

Chhā. 1. 10. 6. स मा सर्वैरार्त्विज्यैर्वृणीतेति

1. 11. 2. भगवन्तं वा अहमेभिः सर्वै-
रार्त्विज्यैः पर्य्यशिषम्

Chhā. 1. 11. 3. भगवांस्त्वेव मे सर्वैरात्वि-
जैरिति

Bṛih. 1. 3. 25. आर्त्विज्यं करिष्यन्वाचि
स्वरमिच्छेत् तथा वाचा
... आर्त्विज्यं कुर्यात्

आर्द्र

Bṛih. 1. 4. 6. यत्किञ्चेदमार्द्रं तद्रेतसो
ऽमृतं

6. 3. 4. आर्द्रं सन्दीप्तमसि

Mahānār. 5. 10. आर्द्रं ज्वलति ज्योतिर्गह-
मस्मि

आर्द्रैधामि

Bṛih. 2. 4. 10. यथार्द्रैधामेगभ्याद्विहितं

4. 5. 11. यथार्द्रैधामेगभ्याद्विहितस्य

Mantri. 6. 32

आर्पभ

Bṛih. 6. 4. 18. औष्णेन वार्षभेण वा

आर्पय

Chhā. 1. 3. 9. यदाप्येयं तमृषिं... उपधा-
वेत्

आल्प

Chhā. 4. 2. 5. अनेनैव मुखेनालापयिष्य-
था इति

आल्भ

Bṛih. 1. 2. 7. तं... आत्मन आल्भत
— प्रोक्षितं प्राजापत्यमालभन्ते

आल्भ्व

Tait. 1. 6. 1. य एष स्तन इवालंबते

Mahānār. 11. 9. लंबत्याकोशसन्निभम्

Mahā. 3.

आल्भ्व

Mantri. 7. 11. ब्रह्मधीयाल्भ्वं वा

आल्भ्वन

Katha. 2. 17. एतदालंबनं श्रेष्ठमेतदालं-
बनं परमेतदालंबनं ज्ञात्वा
ब्रह्मलोके महीयते

आल्भ्वायनीपुत्र

Bṛih. 6. 5. 2. माङ्कतीपुत्र आल्भ्वायनी-
पुत्रात्

— आल्भ्वायनीपुत्र आल्भ्वापु-
त्रात्

आल्भ्वीपुत्र

Bṛih. 6. 5. 1. कौशिकीपुत्र आल्भ्वीपु-
त्राच्च वैश्यान्नपदीपुत्राच्च

2. आल्भ्वायनीपुत्र आल्भ्वीपु-
त्रात्

— आल्भ्वीपुत्रो जायन्तीपुत्रात्

आलय

Brahma. 1. याति स्वमालयम्

आल्स्य

Amṛita. 27. भयं क्रोधमथालस्यम्

Yogast. 8. आल्स्याच्च प्रमादतः

Hansa. 2. आमेस्यां निद्रालस्यादयो
भवन्ति

Gītā. 14. 8. प्रमादालस्यनिद्राभिः

18. 39. निद्रालस्यप्रमादोत्थम्

आलिख्

Rāmāp. 58. त्रिरेखापुटमालिख्य

59. तन्मध्ये बीजमालिख्य त-
दधः साध्यमालिखेत्

61. तदधो ज्जंगमालिखेत्

63. वर्गाष्टकमथालिखेत्

71. एवं मण्डलमालिख्य

आलिप्

Vāsu. 1. ममाङ्गे प्रतिदिनमालिप्तं गो-
पीभिः प्रक्षालनात्

- Vāsu. 3. गोपीचन्दनमालिष्य
आलोक
- Maitri. 6. 28. आवृत्तचक्रमिव संसारच-
क्रमालोकयति
आलोकन
- Mukti. 2. 17. सम्यगलोकनात्सत्यात्
आवरणच्युति
- Gauḍa. 4. 97. किमुतावरणच्युतिः
आवर्त्तन
- Maitri. 1. 4. असकृदिहावर्त्तनं दृश्यते
आवस्
- Chhā. 5. 10. 9. गुरोस्तल्पमावसन्
Nāka. 14. आपितः सह देवत्वम्
आवसथ
- Ait. 3. 12. तस्य त्रय आवसथास्त्रयः
स्वप्नः
— अयमावसथः (ter).
Chhā. 1. 1. 1. सह सर्वत आवसथान्
मापयान्चक्रे
Bṛih. 4. 3. 37. अन्नैः पनैरावसथैः
आवसथ
- Kaṭhaśru. 1. सभ्यावसथ्ययोश्च
आवह
- Tait. 1. 4. 1. आवहन्ती त्रितन्वाना
2. ततो मे श्रियमावह
1. 5. 3. सर्वे ऽस्मै देवा बलिमावह-
न्ति
- Mahānār. 2. 8. पशूंश्च मध्यमावह जीवनं च
9. 11. अनुष्वधमावह मादयस्व
15. 1. आयत्रीमावाहयामि सावि-
त्रीमावाहयामि सरस्वती-
मावाहयामि
- Nyāsa. 3. यन्मन्युर्जायामावहत्
Kaṭhaśru. 4.

- Ramap. 90. देवमावाहयेच्च
आवा
- Mahānār. 22. 1. सत्येन वायुरावाति
आवाहन
- Parama. 3. नावाहनं न विसर्जनम्
आविक्षिप्
- Kaush. 4. 19. तत उ हैनं यष्ट्याविचिक्षेप
आविरस्
- Maitri. 6. 27. आविःसन्नभासि निहितम्
आविर्भाव
- Chhā. 7. 26. 1. आत्मत आविर्भावतिरोभा-
वौ
Sārvop. 3. आविर्भावतिरोभाषज्ञाता
— आविर्भावतिरोभावहीनः
आविर्भू
- Maitri. 6. 28. आविर्भूते ऽन्तराकाशे
Gopi. 5. तत उपनिषदः श्रुतय आ-
विर्भवुः
— सगुणं ब्रह्म . . वसुदेवसङ्ग-
न्याविर्भविष्यति
आविश
- Bṛih. 1. 5. 17. प्राणैः सह पुत्रमाविशति
— एनमेते दैवाः प्राणा अमृता
आविशन्ति
18. दैवी वागाविशति
19. दैवं मन आविशति
20. दैवः प्राण आविशति
2. 5. 18. पुरः पुरुष आविशत्
Kaṭha. 1. 1. कुमारं सन्तं भद्राविवेश
Śwet. 2. 17. यो विश्वं भुवनमाविवेश
Maitri. 6. 24. अथाविष्टं भित्त्वा
31. अग्नैर्यदौष्ण्यमाविष्टम्
38. महो देवो भुवनान्याविवेश

Muṇḍ. 1. 2. 10. इमं लोकं हीनतरं चाविशन्ति
3. 2. 5. युक्तात्मानः सर्वमेवाविश-
न्ति

Mahānār. 7. 5. छन्दोभ्यश्छन्दास्याविवेश
9. 4. य आविवेश भुवनानि वि-
श्रा Nṛip. 2. 4.
10. 1. महो देवो मर्त्यानाविवेश
15. 9. शिवोमाविशाप्रदाहाय
(5 times).

16. 2. रुद्र ओमाविशान्तकः
Praśna. 4. 11. स सर्वज्ञः सर्वमेवाविवेश
Siras. 6. ओषधीर्वारुह आविवेश
(bis).

Gītā. 1. 28. कृपया परयाविष्टः
2. 1. तं तथा कृपयाविष्टम्
8. 10. भुवोर्मध्ये प्राणमावेश्य स-
म्यक्
12. 2. मय्यावेश्य मनः
15. 13. गामावेश्य च
17. यो लोकत्रयमावेश्य

आविष्कृ

Bṛih. 2. 5. 16. दंस उग्रमाविष्कृणोमि
Maitri. 6. 22. शब्देनैवाशब्दमाविष्कृत्यते
34. आविष्कृतमेतेनास्य यज्ञम्

आविस्

Muṇḍ. 2. 2. 1. आविः सन्निहितं गुहाचरम्
आवृ

Chhā. 5. 9. 1. स उल्वावृतो गर्भः
Bṛih. 1. 2. 1. मृत्युनैवेदमावृतमासीदश-
नायया
4. 4. 11. लोका अन्येन तमसावृताः
Isā. 3.
Śwet. 3. 16. सर्वमावृत्य तिष्ठति Gītā.
13. 12.

6. 2. येनावृतं नित्यमिदं हि सर्वम्
Mahānār. 1. 3. येनावृतं खं च दिवं मही च

Gauḍa.

Prāṇāg.

Rāmap.

Gītā.

Bṛih. 6.

Kaush.

Chhā. 2.

Praśna.

Siras.

4. 82. सुखमात्रियते नित्यम्
83. चलस्थिरोभयाभावैरावृणो-
त्येव बालिशः

2. पञ्चवायुभिरावृतः
55. सुमन्त्रैरेभिरावृतः
56. दशभिस्त्वेभिरावृतः
3. 38. धूमेनाव्रियते वह्निः
— यथोल्बेनावृतो गर्भस्तथा ते-
नेदमावृतम्

39. आवृतं ज्ञानमेतेन
40. ज्ञानमावृत्य देहिनम्

5. 15. अज्ञाननावृतं ज्ञानम्

14. 9. ज्ञानमावृत्य तु तमः

18. 32. मन्यते तमसावृता

48. धूमेनाभिरिवावृताः

आवृज्

6. 4. 3. आस्य स्त्रियः सुकृतं वृज्जते

1. आवृत्

8. इत्यैन्द्रीमावृतमावर्ते
9. इति दैवीमावृतमावर्ते

2. अथावृत्तेषु
3. कल्पन्ते हास्मै लोका ऊर्ध्वा-
श्चावृत्ताश्च

4. 4. 5. नासहस्रेणावर्त्तयेति

4. 15. 6. इमं मानवमावर्त्त नावर्त्तन्ते

4. 17. 9. यतो ऋत आवर्त्तते तत्तद्व-
च्छति

5. 3. 2. वेत्थ यथा पुनरावर्त्तन्ते

15. 1. न च पुनरावर्त्तते Vāsu. 4.

Maitri. 2. 5. अत्रुद्धिपूर्वमिहैवावर्त्तते ऽंशो-
न

1. 9. त एव पुनरावर्त्तन्ते

10. एतस्मान्न पुनरावर्त्तन्ते

5. 4. सोमलोके विभूतिमनुभूय
पुनरावर्त्तते

6. स एवेदमावरीवर्त्ति भूतम्

- Sikhā. 1. सकृदावर्त्तव्यः
Garbha. 2. शुक्रशोणितसंयोगादावर्त्त-
ते गर्भः
Yogaśi. 8. यदि त्रिकालमावर्त्तेत्
Kāṭhaśru. 2. प्रदाक्षिणमावृत्त्य
4. सञ्चस्याग्नीञ्च पुनरावर्त्त-
येत्
Aruṇeya. 2. सर्वेषु वेदेष्वारण्यकमावर्त्त-
येत्
— उपनिषदमावर्त्तयेत्
Kāṭhag. 2. न स पुनरावर्त्तते
Atmapra. 1.
Gītā. 8. 26. अन्ययावर्त्तते पुनः
2. आवृत्
Kaush. 2. 4. एतथैवावृता . . जुहोति
7. एतथैवावृता मध्ये सन्तम्
— एतथैवावृतास्तं यन्तम्
— एतथैवावृतादित्यमुपतिष्ठते
8. पश्चाच्छ्रमसं दृश्यमानमुप-
तिष्ठेतैतथैवावृता
— इत्यैन्द्रीमावृतमावर्त्त आदि-
त्यस्यावृतमन्वावर्त्ते
9. पुरस्ताच्छ्रमसं दृश्यमानमु-
पतिष्ठेतैतथैवावृता
— इति दैवीमावृतमावर्त्त आ-
दित्यस्यावृतमन्वावर्त्ते
Bṛih. 6. 3. 1. आवृताज्यं संस्कृत्य
6. 4. 19. स्थालीपाकावृताज्यं चेष्टि-
त्वा

आवृत्तचक्र

- Maitri. 6. 28. आवृत्तचक्रमिव संसारच-
क्रमालोकयति

आवृत्तचक्षुः

- Kāṭha. 4. 1. आवृत्तचक्षुरमृतत्वमिच्छन्
Maitri. 6. 1. तन्निष्ठा आवृत्तचक्षुः

आवृत्ति

- Gītā. 8. 23. आवृत्तिं चैव योगिनः
आवृह
Bṛih. 3. 9. 28. यत्समूलमावृहेयुर्वृक्षम्
आवे
Kaush. 1. 3. पुष्पाण्यादायावयतो वै च
जगानि
Bṛih. 3. 6. 1. यदिदं सर्वमप्स्वोतं च प्रो-
तं च कस्मिन्नु खल्वाप
ओताश्च प्रोताश्च
— कस्मिन्नु खलु वायुरोतश्च
प्रोतश्च (similarly nine
times more).
8. 8. 3. कस्मिन्स्तदोतं च प्रोतं चे-
ति 6.
4. आकाशे तदोतं च प्रोतं चे-
ति 7.
7. कस्मिन्नु खल्वाकाश ओ-
तश्च प्रोतश्चेति
11. एतस्मिन्नु खल्वक्षरे . . आ-
काश ओतश्च प्रोतश्चेति
Maitri. 6. 3. एताभिः सर्वमिदमोतं प्रोतम्
7. 7. अस्मिन्नोता इमाः प्रजाः
Mund. 2. 2. 5. यस्मिन् द्यौः पृथिवी चा-
न्तरिक्षमोतम्
3. 1. 9. प्राणैश्चित्तं सर्वमोतं प्रजानाम्
Mahānār. 2. 3. स ओतः प्रोतश्च विभुः प्र-
जास्तु
Nṛip. 2. 4. स्नेहो यथा फलपिण्डमोतं
प्रोतमनुप्राप्तं व्यतिषक्तः
Nṛisut. 1. ओतानुज्ञात्रनुज्ञाविकल्पैः
2 (ter).
2. ओतो ह्ययमात्मा
3. ओतानुज्ञात्रनुज्ञाविकल्परू-
पा (twice more with रू-
पम्).

- Nisut. 8. ओतश्च प्रोतश्च ह्ययमात्मा सिंहः
— अयं हि सर्वमेवैतः
(a variant is सर्वं नैवैतः)
— अयं ह्योत इव
— ओतश्च प्रोतश्चैष ओङ्कारः
— न ह्ययमोतो नानुज्ञाता
(his).
9. ओतमोतेन जानीयादनुज्ञा-
तारमान्तरम्
Siras. 4. शान्तरूपमोतप्रोतमनुप्राप्तः
6. यस्मिन्निदं सधर्मोतप्रोतम्
Brahma. 2.

आवेशितचेतस्

- Gītā. 12. 7. मय्यावेशितचेतसाम्
आव्रज्
Kaush. 4. 1. स हाजातशनुं काश्यमा-
व्रज्य
Bṛih. 4. 1. 1. याज्ञवल्क्य आव्रजाज
Nisut. 9. उपद्रष्टारमाव्रजेत्

आशंस

- Bṛih. 1. 4. 14. अवलीयान् बलीयांसमाशं-
सते धर्मण

आशय

- Gītā. 15. 8. वार्युर्गन्धानिवाशयात्
आशा
Chhā. 2. 22. 2. आशां मनुष्येभ्यः (आगा-
यानि)
7. 14. 1. आशा वाव स्मराद्धयस्या-
शेद्धो वै स्मरो मन्त्रानधीते
— आशामुपास्वेति
2. स य आशां ब्रह्मेत्युपास्त
आशयास्य सर्वे कामाः
समृध्यन्ति
— यावदाशया गतम्

- Chhā. 7. 14. 2. अस्ति भगव आशया भूय
इत्याशया वाव भूयोऽस्ति
7. 15. 1. प्राणो वा आशया भूयान्
7. 26. 1. आत्मत आशा
Bṛih. 1. 3. 28. न ह्यैवालोक्यताया आशास्ति
2. 4. 2. अमृतत्वस्य तु नाशास्ति
चित्तेन 4. 5. 3.
6. 4. 12. आशापराकाशो त आददे
Kaṭha. 1. 8. आशाप्रतीक्षे सङ्गतं सृनुतां च
Prānāg. 4. आशा रशना
Rāmāp. 89. आशाव्याशास्वधि

आशापाशशत

- Gītā. 16. 12. आशापाशशतैर्वद्धाः

आशाम्बर

- Parama. 3. आशांवरौ ननमस्कारः

आशाविद्

- Rāmāp. 42. आशाविदो ध्रुवा

आशिष्ट (आशु)

- Tait. 2. 8. 1. आशिष्टो दृष्टिष्ठो वलिष्ठः

आशिस

- Chhā. 1. 3. 8. अथ खल्वाशीः समृद्धिः
7. 11. 2. अमोघा हास्याशिषो भ-
वन्ति

आशु

- Nīla. 21. जम्भयाश्चरन्वति
Rāmāp. 34. आश्वरिमरणं कुरु
40. समतालान् विभिन्नाशु
43. आश्राशु गच्छत
Rāmōt. 4. आशु मुक्ताः सन्तु
Mukti. 2. 4. तत्कमेणाशु तेनैव
17. आचराशु महाकपे
38. शोषयाशु यथा शोषमेति
58. भवत्याशु . . विगतेतरवा-
सनः

Gītā. 2. 65. प्रसन्नचेतसो ह्याशु

आशेद

Chhā. 7. 14. 1. आशेदो वै स्मरो मन्वान-
धीनि

आश्वर्य

Kathā. 2. 7. आश्वर्यो वक्ता. . आश्वर्यो
ज्ञाता

Gītā. 2. 29. आश्वर्यवत्पश्यति कश्चि-
देनमाश्वर्यवद्भवति तथैव
चान्यः

— आश्वर्यवच्चैनमन्यः शृणोति

11. 6. पश्याश्वर्याणि भारत

आश्वर्यरूप

Nāstut. 9. युयमाश्वर्यरूपा इति न चेति

आश्रम

Mātrī. 1. 3. आश्रमेऽप्येवानवस्थः

Gāudā. 2. 27. आश्रमा इति तद्विदः

3. 16. आश्रमस्त्रिविधाः

Asrama. 1 चत्वार आश्रमाः षोडश-
भेदा भवन्ति

आश्रमपार

Nyāsa. 1. स्वस्थो वाश्रमपारं गच्छेयम्

आश्रमिन्

Mātrī. 1. 3. न स्वधर्मातिक्रमेणाश्रमी भ-
वति

Nyāsa. 2. अनुज्ञात उच्यते गुरुणाश्रमी

आश्रय

Swet. 2. 10. शब्दजलाश्रयादिभिः

— गुह्यानिवाताश्रयेण

Mātrī. 6. 27. प्रणश्यति चित्तं तथाश्रयेण
सह

35. अर्चिषो वै यशस आश्रय-
वशात्

Sarvop. 2. सुखदुःखबुद्ध्याश्रयः

आश्रि

Mātrī. 6. 1. एषो जन्तरे हत्पुष्कर एवा-
श्रितः 2.

18. यथा पर्वतमादीपं नाश्रय-
न्ति मृगहिजास्तद्वत्त्ववि-
दो दोषा नाश्रयन्ति

Karvāya. 24. अविमुक्तमाश्रितो भवत्य-
त्याश्रमी

Kshur. 12. योगमाश्रित्य नित्यशः

Mahā. 2. तान्यङ्गेष्वश्रितानि

Brāhma. 1. यथा खं दयेनमाश्रित्य

Anrit. 34. उदानः कण्ठमाश्रितः

Rāmōt. 2. सो ज्विमुक्तमाश्रितो भवति

Gītā. 1. 36. पापमेयाश्रयेदस्मान्

7. 15. असुरं भावमाश्रिताः

29. मामाश्रित्य यतन्ति ये

9. 11. मानुषीं तनुमाश्रितम्

13. दैवीं प्रकृतिमाश्रिताः

12. 11. मद्योगमाश्रितः

15. 14. प्राणिनां देहमाश्रितः

16. 10. काममाश्रित्य दुष्पुण्यम्

18. 39. यदङ्कशमाश्रित्य

आश्रु

Chhā. 1. 1. 9. ओमित्याश्रवयति

Tāt. 1. 8. 1. ओश्रवयेत्याश्रवयान्त

आश्लिष

Mātrī. 7. 8. अधःस्नेवेनाश्लिष्यन्ति

आश्वतराश्वि

Chhā. 5. 11. 1. बुडिल आश्वतराश्विः

5. 16. 1. बुडिलमाश्वतराश्विम्

Brh. 5. 14. 8.

आश्वत्य

Arūṇeya. 5. पालाशं वैत्वमाश्वत्यं दण्डम्
(so Nārāyaṇa only).

आश्वलायन

- Praśna. 1. 1. कैसल्य आश्वलायनः 3. 1.
Kaivalya. 1. अथाश्वलायनो भगवन्तं पर-
मेष्ठिनं परिसमेत्य

आश्वस्

- Gītā. 11. 50. आश्वसयामास च भीतमनम्

आस्

- Kaush. 1. 5. तस्मिन् ब्रह्मस्ते
2. 15. अपि वास्मा आसीनाया-
भिमुखायैव संप्रदध्यात्

- Chhā. 1. 10. 11. ते ह समारतास्नृष्णीमासां-
चक्रिरे

4. 2. 3. अयं यामो यस्मिन्नास्ते

7. 13. 1. यद्यपि बहव आसंगन्

8. 6. 4. तममित आसीना आहुः

- Bṛih. 2. 2. 3. तस्यासत ऋषयः सप्त तीरे
(bis).

2. 4. 4. एह्यास्व व्याख्यास्यामि ते

4. 1. 1. जनको वैदेह आसाञ्चक्रे

4. 3. 2. आदित्येनैवायं ज्योतिषास्ते
(similarly in 3—6).

6. 3. 6. जघनेनाग्निमासीनः

- Tait. 3. 10. 5. एतत्साम गायत्रास्ते

- Kaṭha. 2. 21. आसीनो दूरं व्रजति

5. 3. मध्ये वामनमासीनं . . उपा-
सते

- Nrip. 5. 2. तस्य पुरस्ताद्वसव आसते

- Nrisut. 9. मूढ इव व्यवहरन्नास्ते मा-
ययैव

- Mukti. 2. 64. य आस्ते कपिशार्दूल

- Gītā. 2. 54. किमासीत व्रजेत किम्

61. युक्त आसीत मत्परः

6. 14.

3. 6. य आस्ते मनसा स्मरन्

5. 13. आस्ते मुखं वशी

Gītā.

9. 9. उदासीनवदासीनम्

14. 23. उदासीनवदासीनः

आसक्तचेतस्

Gītā.

12. 5. अव्यक्तासक्तचेतसाम्

आसक्तमनस्

Gītā.

7. 1. मय्यासक्तमनाः पार्थ

आसक्तिपूरित

- Mahānār. 24. 1. आसक्तिपूरितं जारयिष्यः

आसद्

Kaush.

1. 1. पितरमासाद्य पप्रच्छ

Gītā.

9. 20. ते पुण्यमासाद्य सुरेन्द्रलो-
कम्

आसन्

Maitrī.

6. 36. आस्यवशिष्टैरन्नपानैश्च

आसन

Bṛih. 6.

2. 4. तस्मा आसनमाहृत्य

Tait.

1. 11. 3. तेषां त्वयासनेन प्रश्रुतित-
व्यम्

Kshur.

2. तत्रासनमवस्थितः

Yogasī.

2. आसनं पद्मकं बद्ध्वा

Aruṇeya.

5. आसनशयनादिकं भूमौ

(2 MSS. read आसनश-
यनाभ्याम्).

Asrama.

4. vide धारिन्

— vide यज्ञोपवीत

Rāmop.

85. पद्माद्यासनस्यः

Gītā.

6. 11. स्थिरमासनमात्मनः

12. उपविश्यासने

11. 42. विहारशय्यासनभोजनेषु

आसन्दी

Kaush.

1. 3. विचक्षणासन्दी

5. स आगच्छति विचक्षणा-
मासन्दीम्

आसन्ध

Brih. 1. 3. 7. इममासन्धं प्राणमूचुः

आसहस्रसंवत्सरान्त

Maitri. 6. 36. प्राजापत्यमासहस्रसंवत्स-
रान्तक्रतुना

आसिच्

Brih. 6. 4. 21. आसिञ्चतु प्रजापतिः

Kaṭha. 4. 15. यथोदकं शुद्धे शुद्धमासि-
क्तम्

आसु (अभिषेवं)

Chhā. 5. 12. 1. तस्मात्तव सुतं प्रसूतमासुतं
कुले दृश्यते

आसुर

Chhā. 8. 8. 5. अयजमानमादुरासुरो व-
तेति

Nasut. 6. तान हासुरः पाप्मा परिज-
यास

— एनमासुरं पाप्मानं परिज-
सामः

— तेभ्यो हासावासुरः पाप्मा
.. ज्योतिरभवत्

— तस्य हासावासुरः पाप्मा
.. ज्योतिर्भवति

Rāmāp. 35. तदा रावण आसुरः

Gītā. 7. 15. आसुरं भावमाश्रिताः

9. 12. राक्षसीमासुरीं चैव

16. 4. अभिजातस्य .. सम्पदमा-
सुरीम्

5. निबन्धायासुरी मता

6. दैव आसुर एव च

— आसुरं पार्थ मे शृणु

7. जना न विदुरासुराः

19. आसुरीप्सेव योनिषु

20. आसुरीं योनिमापन्नः

आसुरनिश्चय

Gītā. 17. 6. तान्विद्यासुरनिश्चयान्

आसुरायण

Brih. 2. 6. 3. जातुकर्ण्य आसुरायणाश्च
यास्काश्च 4. 6. 3.

— आसुरायणलैवणेः 4. 6. 8.

6. 5. 2. प्राश्रीपुत्र आसुरायणात्

— आसुरायण आसुरः

आसुरि

Brih. 2. 6. 3. औपजन्धनिरासुरेः
4. 6. 3.

— आसुरिर्भारद्वाजात्

4. 6. 3.

6. 5. 2. आसुरायण आसुरेः

3 आसुरिर्याज्ञवल्क्यात्

आसुरिवासिन्

Brih. 6. 5. 2. साञ्ज्ञावीपुत्रः प्राश्रीपुत्रा-
दासुरिवासिनः

आसू (प्रेरणं)

Mahānār. 9. 7. यद्भद्रं तच्च आसूच
17. 7.

आसृप्

Chhā. 1. 12. 4. बहिष्पयमानेन संरब्धाः स-
र्वन्तीत्येवमाससृपुः

आस्ताव

Chhā. 1. 10. 8. उद्गातृनास्तावे स्तोम्यमाणा-
नुषोपविवेश

आस्तिक्य

Gītā. 18. 42. ज्ञानं विशानमास्तिक्यम्

आस्था

Śwet. 2. 5. आ ये धामानि दिव्यानि
तस्थुः

- Maitri. 1. 2. स परमं तप आस्थाय
4. 2. मर्त्ये ऽनर्था इवास्थिताः
Kaivalya. 12. शरीरमास्थाय करोति सत्यम्
Kshur. 2. निःशब्दं देशमास्थाय
21. निःशब्दं देशमास्थितः
Sikhā. 2. तत्राधिकं क्षणमेकमास्थाय
Brahma. 2. योगमुत्तममास्थितः
Nyāsa. 5. वृषणापानयोर्मध्ये पाणी आ-
स्थाय
Gītā. 3. 20. कर्मणैव हि संसिद्धिमास्थि-
ताः
4. 42. योगमातिष्ठ
5. 4. एकमप्यास्थितः सम्यक्
6. 31. एकत्वमास्थितः
7. 18. आस्थितः स हि युक्तात्मा
20. तं तं नियममास्थाय
8. 12. आस्थितो योगधारणाम्

आस्य

- Chhā. 1. 2. 12. एतमु एवायास्यं मन्यन्त
आस्याद्यदयेते
5. 18. 2. आस्यमाहवनीयः
Brh. 1. 3. 8. अयमास्ये ऽन्तरिति सो
ऽयास्यः
Maitri. 6. 36. आस्यमाहवनीयमिति मत्वा

आसु

- Brh. 4. 2. 3. एताभिर्वा एतदास्रवदास्र-
वति

आस्वाद्

- Gāḍa. 3. 45. नास्वादयेत् सुखं तत्र

आहन्

- Brh. 3. 9. 28. तृष्णात् प्रैति रसो वृक्षादि-
वाहतात्
Maitri. 7. 11. मनः कायाभिमाहन्ति

आहरितपिङ्गल

- Mahānār. 20. 24. उत्तिष्ठ पुरुषाहरितपिङ्गल

आहव

- Rāmāp. 41. तं वालिनमथाहवे (नि-
हृत्य)
46. तमाहवे हत्वा
Gītā. 1. 31. हत्वा स्वजनमाहवै
आहवनीय
Chhā. 2. 24. 11. जघनेनाहवनीयस्य
4. 13. 1. अथ हैनमाहवनीयो ऽनुश-
शास
4. 17. 6. आहवनीये जुहुयात्
5. 18. 2. आस्यमाहवनीयः
Maitri. 6. 5. गार्हपत्यो दक्षिणाग्निराहव-
नीया इति मुखवत्येषा
31. द्यौराहवनीयः
36. आस्यमाहवनीयमिति म-
त्वा

- Mahānār. 22. 1. आहवनीयः साम सुवर्गे
लोको बृहत्

25. 1. यन्मुखं तदाहवनीयः

- Prasna. 4. 3. यद्गार्हपत्यावपणीयते प्रण-
यनादाहवनीयः प्राणः

- Nrip. 2. 1. रुद्रादित्या जगत्याहवनी-
यः Npīsut. 3.

- Brahmav. 7. आहवनीयस्तथैव च

- Siras. 1. गार्हपत्यो दक्षिणाग्निराहव-
नीयो ऽहम्

- Sikhā. 1. विष्णुरादित्या जगत्याहव-
नीयः

- Garbha. 5. मुखे आहवनीयः

- Prānāg. 1. द्वे आहवनीये (जुहोति)
2. आहवनीयो भूत्वा मुखे
तिष्ठति

- Kāthasru. 1. आहवनीये गार्हपत्ये
3. एवमाहवनीयम्

- Kālūg. 2. तृतीया रेखा सा . . आहव-
नीयः

आहार

- Mahânâr. 11. 10. विभजंस्तिष्ठन्नाहारम्
 Garbha. 4. आहारा विविधा भुक्ताः
 Gîtâ. 17. 7. आहारस्त्वपि सर्वस्य
 8. आहाराः सात्विकप्रियाः
 9. आहारो राजसस्येष्टः

आहारपरिमाण

- Garbha. 5. अनियतं मृत्रपुरीषमाहार-
 परिमाणात्

आहारशुद्धि

- Chhâ. 7. 26 2. आहारशुद्धौ सत्त्वशुद्धिः

आहिताग्नि

- Nyâsa 1. अथाहिताग्निर्घ्नियते

आहुति

- Kaush. 2. 5. एते अनन्ते अमृते आहुती
 — या अन्या आहुतयो ऽन्त-
 वत्यः
 Chhâ. 5. 3. 3. पञ्चम्यामाहुतावापः पुरुष-
 वचसो भवन्ति 5. 9. 1.
 5. 4. 2. तस्या आहुतेः सोमो राजा
 संभवति
 5. 5. 2. तस्या आहुतेर्वर्षं संभवति
 5. 6. 2. तस्या आहुतेर्गन्धं संभवति
 5. 7. 2. तस्या आहुते रेतः संभवति
 5. 8. 2. तस्या आहुतेर्गर्भः संभवति
 5. 19. 1. यां पथ्यमामाहुतिं जुहुयात्
 Brih. 3. 1. 8. कति . . आहुतीर्होष्याति
 6. 2. 2. यतिथ्यामाहुत्यां हुतायाम्
 9. तस्या आहुत्यै सोमो राजा
 संभवति
 10. तस्या आहुत्यै वृष्टिः संभ-
 वति
 11. तस्या आहुत्या अन्नं संभ-
 वति

- Brih. 6. 2. 12. तस्या आहुत्यै रेतः संभव-
 ति

13. तस्या आहुत्यै पुरुषः संभ-
 वति

14. तस्या आहुत्यै पुरुषो भा-
 स्वरवर्णः संभवति

- Maitri. 6. 9. विशन्तु त्वामाहुतयश्च स-
 र्वाः

37. अग्नौ प्रास्ताहुतिः सम्यक्

- Mund. 1. 2. 2. तदाज्यभागावन्तरेणाहुतीः
 प्रतिपादयेत्

5. यथाकालं चाहुतयो व्या-
 ददायन्

6. एष्टेहीति तमाहुतयः

- Mahânâr. 13. 5. प्रत्येवास्याहुतयस्तिष्ठन्ति

25. 1. याद्याहुतीराहुती
 (so Nârâyana)

- Praśna. 4. 4. एतावाद्द्विती समं नयतीति
 स समानः

- Prânâg. 2. विश्वं तु त्वाहुतयः सर्वाः

- Nyâsa. 1. तस्यैषाहुतिर्दिश्या

आह

- Chhâ. 1. 2. 1. देवा उद्वीथमाजुहः

1. 10. 5. अतिशेषान् जायाया आज-
 हारं

1. 12. 5. अन्नमिहाहारदन्नपते ऽन्नमि-
 हाहाराहरोमिति

4. 2. 5. आजहारेमाः शूद्र

4. 4. 5. समिधं सोम्याहार

6. 12. 1. न्यग्रोधफलमत आहार

6. 13. 1. लवणमुदके ज्वाषा अङ्ग
 तदाहार

- Brih. 3. 2. 13. आहार सोम्य हस्तम्

6. 2. 4. आसनमाहृत्योदकमाहार-
 याञ्चकार

- Tait. 1. 11. 1. आचार्याय प्रियं धनमाहृत्य

- Dhyāna. 16. तस्याहर्बिजमाहृत्य
 Nyāsa. 2. दारमाहृत्य सदृशम्
 Kāṭhaśru. 3. दारानाहृत्य पुत्रानुत्पाद्य
 Āśrama. 2. प्रतिदिवसमाहृतोऽञ्जवृत्तिमु-
 पयुञ्जानाः (2 MSS. read
 आहृत्योः)
 3. तदाहृतोदुम्बरबदरनीवार-
 दयामाकैः
 Jābāla. 4. ग्रामादग्निमाहृत्य
 Vāsu. 1. विष्णुचन्दनं वैकुण्ठस्थाना-
 दाहृत्य

आह्लाद

- Chhā. 7. 11. 1. विद्युद्भिराह्लादाश्चरन्ति

आह्लाद

- Gopī. 2. कथाह्लादः (bis).

आह्लादन

- Gopī. 2. तासां चन्दनमाह्लादनम्

आह्ले

- Kaush. 2. 15. पिता पुत्रं प्रेष्यन्नाहृत्यति
 Chhā. 7. 12. 1. आकाशेनाहृत्यति
 Rāmāp. 38. आहृत्य शंसतां सर्वम्
 42. हरीनाहृत्य सुमीवः
 45. तानाहृत्याथ वानरान्

इ

- Kaush. 1. 4. तमित्वा संप्रतिविदो मज्ज-
 न्ति
 2. 14. स्वरीयुः .. स्वरेति
 3. 1. इन्द्रः सत्यादेव नेयाय
 2. सर्वमायुरस्मिँल्लोक एति
 3. आबल्यमेत्य सम्मोहमेति

- Kaush. 4. 8. सर्वमायुरेति 16; Chhā. 2.
 11. 2; 2. 12. 2; 2. 13.
 2; 2. 14. 2; 2. 15. 2;
 2. 16. 2; 2. 17. 2; 2.
 18. 2; 2. 19. 2; 2. 20.
 2; 4. 11. 2; 4. 12. 2;
 4. 13. 2; Gopī. 4.
 13. न पुरा कालात्सम्मोहमेति
 Chhā. 1. 2. 12. एतमु एवायास्यं मन्यन्त
 आस्याद्यदयते
 1. 5. 1. ओमिति ह्येव स्वरत्रेति, 3.
 2. 23. 2. ब्रह्मसंस्थो ऽमृतत्वमेति
 2. 24. 6. एनास्म्यत्र यजमानः पर-
 स्तादायषः 10, 15.
 3. 17. 2. तदुपसदैरेति
 3. स्तुतशब्देरेव तदेति
 4. 4. 5. न सत्यादगाः
 4. 15. 5. षड्दृष्टेति मासान् 5.10.1.
 4. 16. 1. एष ह यन्निदं सर्वं पुनाति
 5. 9. 2. यत एवेतो यतः सभृतः
 5. 10. 3. षड्दक्षिणैति मासान्
 8. 3. 3. एवंवित्र स्वर्गं लोकमेति 5.
 8. 6. 6. तयोर्ध्वमायन्नमृतत्वमेति
 Katha. 6. 16.
 Brih. 1. 2. 3. यत्र क्रत्रैति तदेव प्रतिति-
 ष्ठति
 1. 3. 10. न जनमियान्नान्तमियात्
 1. 5. 15. प्रधिनागादित्येवाहुः
 2. 1. 10. यन्तं पश्चाच्छब्दो ऽनुदेति
 — सर्वं हैवास्मिँल्लोक आयु-
 रेति 12.
 2. 3. 1. द्वे वाव ब्रह्मणो रूपे..
 स्थितं च यच्च
 3. एतदमृतमेतद्यदेतत्त्यम् 5.
 — एतस्य यतः.. एष रसः 5.
 2. 5. 19. इन्द्रो मायाभिः पुरुषं
 ईयते

- Brih. 3. 3. 1. पतञ्जलस्य काण्यस्य गृहा-
 नैम
 3. 9. 5. इदं सर्वमाददाना यन्ति
 4. 1. 3. वधाशङ्का भवति यां दिश-
 मेति
 4. 2. 1. महान्तमध्वानमेप्यन्
 4. 3. 11. शुक्रमादाय पुनरेति स्थानम्
 12. स ईयते ऽमृतो यत्र कामम्
 13. उच्चावचमीयमानः
 4. 4. 6. सह कर्मणैति लिङ्गं मनो
 यत्र निपक्तम्
 9. तेनैति ब्रह्मवित्पुण्यकृत्
 5. 3. 1. एति स्वर्गे लोके य एवं वेद
 6. 2. 15. यान् षण्मासानुदडादित्य
 एति
 16. यान् षण्मासान्दक्षिणादि-
 त्य एति
 6. 4. 14. सर्वमायुरियादिति 15-18.
 Jait. 1. 4. 3. यथापः प्रवता यन्ति
 2. 3. 1. सर्वमेव न आयुर्यन्ति ये
 प्राणं ब्रह्मोपासते
 Śaṭha. 1. 5. बहूनामेमि प्रथमां बहूना-
 मेमि मध्यमः
 17. इमां शान्तिमत्यन्तमेति
 Svet. 4. 11; Śiras. 5.
 4. 2. ते मृत्योर्यन्ति विततस्य
 पाशम्
 Svet. 1. 6. जुष्टस्तस्तेनामृतत्वमेति
 2. 3. युक्त्वाय मनसा देवान्
 मुवर्यतः
 4. 14. ज्ञात्वा शिवं शान्तिमत्य-
 न्तमेति
 Maitri. 4. 6. अथ कृत्स्नक्षय एकत्वमेति
 पुरुषस्य
 6. 17. एकस्य हैकत्वमेति य एवं
 वेद
 Maitri. 6. 21. ततो निरात्मकत्वमेति
 22. अशब्दे निधनमेति
 27. तद्भावमचिरेणैति
 — अचिरेणैति भूमित्वम्
 35. सैकधामेतः स्यात्
 Mahānār. 20. 5. वृषेन्द्रः पुर एतु नः
 22. 1. तपसा देवा देवतामप
 आयन्
 Prasna. 4. 2. न विसृजते नेयायते
 Kaivalya. 12. स एव जायत पशितृप्तिमेति
 13. तमोभिभूतः सुखरूपमेति
 Gauḍa. 3. 20. मर्त्यतां कथमेप्यति
 4. 6.
 Nrip. 1. 7. ब्रह्मणः सायुज्यं सलोक-
 तां यान्ति
 Śiras. 1. देवा ह वै स्वर्गं लोकमायन्
 Nīla. 3. एष एत्यवीरहा रुद्रः
 — वातीकाग्रे ऽप्येतु ते
 9. एषां हेड ईमहे
 Haimsa. 1. तं विदित्वा न मृत्युमेति
 Kālāg. 2. शिवसायुज्यमेति
 Jābāla. 5. तेनैति सञ्ज्ञासी ब्रह्मवित्
 Mukti. 1. 50. स मामेति न संशयः
 2. 34. शान्तिमेति न संशयः
 38. यथा शोषमेति संसारपाद-
 पः
 Gītā. 4. 9. पुनर्जन्म नैति मामेति सो
 ऽर्जुन
 8. 6. तं तमेवैति कौन्तेय
 7. मामेवैष्यस्यसंशयः
 9. 34. मामेवैष्यसि युक्त्वैवमात्मा-
 नम्
 11. 55. स मामेति पाण्डव
 18. 65. मामेवैष्यसि सत्यं ते प्र-
 तिजाने
 68. मामेवैष्यत्यसंशयः

इक्ष्वाकु

- Maitri. 2. 1. इक्ष्वाकुर्वशध्वज
Gītā. 4. 1. मनुर्इक्ष्वाकवेऽब्रवीत्

इङ्ग

- Gītā. 6. 19. यथा दीपो निवातस्थो ने-
ङ्गते
14. 23. योऽवतिष्ठति नेङ्गते

इच्छा

- Amrita. 29. इच्छयाप्नोति कैवल्यम्
Parama. 2. *vide* आदि
Mukti. 1. 29. विदेहमुक्ताविच्छा चेत्
Gītā. 7. 27. इच्छाद्वेषसमुत्थेन
13. 6. इच्छा द्वेषः सुखं दुःखम्

इच्छादि

- Sarvop. 2. मनआदिश्च प्राणादिश्च स-
त्त्वादिश्चेच्छादिश्च

इच्छामय

- Maitri. 6. 28. इच्छामयेन चैवेपुणा

इच्छामात्र

- Gauḍa. 1. 8. इच्छामात्रं प्रभोः सृष्टिः

इच्छाशक्ति

- Kālāg. 2. द्वितीया रेखा सा . . इच्छा-
शक्तिः

इज्या

- Gītā. 11. 53. न दानेन न चेज्यया

इडा

- Kshur. 16. इडा रक्षतु वामेन
Prāṇāg. 3. शरीरयज्ञस्य . . केडा
4. जिह्वेडा

इतरथा

- Jābāla. 4. यदि वेतरथा ब्रह्मचर्यादेव
प्रयजेत्

इतिहास

- Bṛih. 2. 4. 10. इतिहासः पुराणम् 4. 1. 2;
4. 5. 11; Maitri. 6.
32, 33.

इतिहासपुराण

- Chhā. 3. 4. 1. इतिहासपुराणं पुण्यम्
2. एते ऽथर्वान्निरस एतदिति-
हासपुराणमभ्यतपन्
7. 1. 2. अध्येमि . . इतिहासपुराणम्
4. नाम वै . . इतिहासपुराणः
7. 2. 1. वाग्वै . . विज्ञापयति . . इ-
तिहासपुराणम्
7. 7. 1. विज्ञानेन वै . . विज्ञानाणि
. . इतिहासपुराणम्
7. इतिहासपुराणानां रुद्राणां
शतसहस्राणि जप्तानि भव-
न्ति Mahā. 4,

इत्थंविद्

- Kaush. 1. 3. तमित्थंविदागच्छति
5. तमित्थंवित्पादेनैवाय आ-
रोहति

इत्या

- Kāṭha. 2. 25. क इत्या वेद यत्र सः

इत्या

- Kaush. 1. 7. केनेत्या इति पादाभ्यामिति
2. 15. इत्यां मे त्वयि दधानीति पि-
तेत्यां ते मयि दध इति पुत्रः
3. 5. तयोरित्याः परस्तात्पति-
विहिता भूतमात्रा
6. प्रज्ञया पादौ समारुह्य पा-
दाभ्यां सर्वा इत्या आप्नोति
7. न हि प्रज्ञापेनैव पादावित्
कांचन प्रज्ञापयेयाताम्
— नावामेतामित्यां प्राज्ञासि

Kaush. 3. 8. नेत्यां विजिज्ञासीतैतारं वि-
द्यात्

इत्वन् (!)

Chhâ. 4. 2. 3. हरेत्वा शूद्र तवैव सह
गोभिरस्तु

इद्

Chhâ. 8. 17. 7. आदित् प्रवस्य रेतसः

Brih. 5. 4. 1. जित इञ्चसावसत्

Pait. 3. 10. 6. यो मा ददाति स इदेव मा रे
वाः

Swet. 2. 4. वयुनाविदेक इत्

4. 8. य इत्तहिदुस्त इमे समासते

Nrip. 4. 2 ; 5. 2.

22. सदमित्त्वा हवामहे

Nrip. 2. 4. यो मा ददाति स इदेव मा-
वत्

Nîla. 6. यथा नः सर्वमिज्जगदय-
क्षम्

इदं रूप

Brih. 1. 4. 7. असौ नामायमिदं रूपः (bis).

इदन्द्र

Ait. 3. 14. तस्मादिदन्द्रो नामेदन्द्रो ह
वै नाम तमिदन्द्रं सन्त-
मिन्द्रमित्याचक्षते

इदम्मय

Brih. 4. 4. 5. इदम्मयो ऽदोमयः

इध्म

Brih. 6. 3. 13. औदुंबर इध्मः

Mahânâr. 25. 1. शारीरमिध्मः

इन

Râmap. 70. इन्द्रशेनांश्च धातारम्

इन्दु

Maitri. 6. 8. एष हि खल्वात्मा . . इन्दुः

Mahânâr. 6. 1. बृहत्सोमो वावृधे सुवान
इन्दुः

Râmap. 56. इन्हीशधावनन्ताश्च

72. vide आदि

इन्द्र

Ait. 3. 14. तमिदन्द्रं सन्तमिन्द्रमित्या-
चक्षते

5. 3. एष ब्रह्मैष इन्द्रः

Kaush. 1. 3. इन्द्रप्रजापती इन्द्रगोपौ 5.

2. 6 एष उ एवैतदिन्द्रस्यात्मा
भवति

11. इन्द्र भ्रेष्ठानि द्रविणानि
धेहि

3. 1. इन्द्रस्य प्रियं धामोपजगाम
— तं हेन्द्र उवाच प्रतर्दन वरं
वृणीष्व

— तं हेन्द्र खवाच न वै वरो-
ऽवरस्मै वृणीते

— इन्द्रः सत्यादेव नेयाय स-
त्यं हीन्द्रः

2. एवमु हैतदिति हेन्द्र उवाच

4. 2. वायाविन्द्रो वैकुण्ठः

7. इन्द्रो वैकुण्ठो ऽपराजिता
सेनेति वा अहमेतमुपासे
Brih. 2. 1. 6.

20. स यावद्ध वा इन्द्र एतमा-
त्मानं न विजज्ञे

Kena. 24. अथेन्द्रमनुवन्मघवसेतहि-
जानीहि

27. यदभिर्वायुरिन्द्रस्ते ह्येनसे-
दिष्टं पस्पशुः

28. तस्माद्वा इन्द्रो ऽनितरामि-
वान्यान्देवान्

Chhâ. 2. 22. 1. अक्ष्णं बलवदिन्द्रस्य

3. सर्वे स्वरा इन्द्रस्यात्मानः
— इन्द्रं शरणं प्रपन्नो ऽभूवम्

5. इन्द्रे बलं ददानीत

- Chhā. 3. 7. 1. यद् द्वितीयममृतं तद्ब्रुवा
उपजीवन्तन्दिणे मुखेन
3. रुद्राणामेवैको भूत्वेन्द्रेणै-
व मुखेन
8. 7. 2 इन्द्रो हैव देवानामभिप्रव-
त्राज
8. 9. 1. इन्द्रो आप्यैव देवानेतद्भयं
ददर्श
- Bṛih. 1. 4. 11. इन्द्रो वरुणः सोमो रुद्रः
1. 5. 12. स इन्द्रः स एषो ऽसपत्नः
2. 2. 2. यच्छुक्रं तेनेन्द्रः
2. 5. 19. इन्द्रो मायाभिः पुरुरूपः
3. 3. 2. तानिन्द्रः सुपर्णो भूत्वा वा-
यवे प्रायच्छत्
3. 9. 2. इन्द्रश्चैव प्रजापतिश्च
6. कतम इन्द्रः...स्तनयित्वुरे-
वेन्द्रः
4. 2. 2 एतमिन्द्रं सन्तमिन्द्र इ-
त्याचक्षते
6. 4. 22. यथा द्यौरिन्द्रेण गर्भिणी
23. इन्द्रस्यायं व्रजः कृतः
— तमिन्द्र निर्जहि गर्भेण
- Tait. 1. 1. 1. शं न इन्द्रो बृहस्पतिः 1.
12. 1.
1. 4. 1. स मेन्द्रो मेधया स्पृणोतु
2. 8. 1. भीषास्मादग्निश्चेन्द्रश्च मृत्यु-
र्धावति पञ्चमः
Nrip. 2. 4.
— शतं देवानामानन्दाः स ए-
क इन्द्रस्यानन्दः
— शतमिन्द्रस्यानन्दाः स ए-
को बृहस्पतेरानन्दः
- Kātha. 6. 3. भयादिन्द्रश्च...धावति
Maitri. 5. 1. त्वमिन्द्रस्त्वं निशाकरः
6. 8. एष हि खल्वात्मा...इन्द्रः
33. दिवमुक्त्वावेन्द्राय प्राय-
च्छदसौ वा आदित्य इन्द्रः
- Maitri. 7. 2. इन्द्रो ऽप्यमृतः
9. इन्द्रो ऽभयः
11. पुरुषश्चाक्षुषः...इन्द्रो ऽयममृतः
- Mahānār. 2. 7. प्रियमिन्द्रस्य यम्
4. 12. तन्मे इन्द्रो वरुणः पुनस्तु
5. 1. नम इन्द्रो नमो वरुणाय
7. 5. प्रोवाचोर्पा...इन्द्रः
10. 2. इन्द्र एकं न जान
11. 13. स ब्रह्मा स तवः सेन
Kaivalya. 8
16. 5. मेधां मे इन्द्रो वरुणः
20. 3. ज्ञातारमिन्द्रमास्तं रामिन्द्रं
...शूरमिन्द्रं...
पुरुहूतमिन्द्रं...
मघवाधात्विन्द्रः
4. यत इन्द्र भयामहं
5. वृषेन्द्रः पुर एतु
11. महौ इन्द्रो वचवाहुः
- Praśna. 2. 9. इन्द्रस्त्वं प्राण तेजसा
Gauḍa. 3. 24. इन्द्रो मायाभिरित्यापि
Nrip. 1. 1. स्वास्ति न इन्द्रो बृहदग्निः
Nṛisut. 1.
4. स इन्द्रः सो ऽग्निः सो ऽक्षरः
2. 4. इन्द्रो वरुणो मित्रो ऽयमा
देवाः
- Siras. 2. यो वै रुद्रः...यश्चेन्द्रः
4. ईशानमिन्द्र तस्थुषः
- Sikhā. 2. ब्रह्मविष्णुरुद्रेन्द्राः सम्प्र-
सूयन्ते
- Nāda. 15. षष्ठ्यामिन्द्रस्य सायुज्यम्
Aruṇeya. 4. इन्द्रस्य वज्रो ऽसि
Nār. 1. नारायणादिन्द्रो जायते
Gārūḍa. 1. बृहत्त्वेन इन्द्रायेन्द्रो भार-
द्वाजाय
— हतमिन्द्रस्य वज्रेण
Krish. 10. शृंगमिन्द्रः सखा सुराः

इन्द्रगोप, गोपक

Bṛih. 2. 3. 6. यथेन्द्रगोपः

Amṛita. 36. इन्द्रगोपकसन्निभः

इन्द्रजाल

Maitri. 4. 2. इन्द्रजालमिव मायामयम्

7. 8. वृथातर्कदृष्टान्तकुहकेन्द्र-
जालैः10. सत्यमिवानृतं पश्यन्तीन्द्र-
जालवत्

इन्द्रद्युम्न

Chhā. 5. 11. 1. इन्द्रद्युम्नो भाल्लवयः

5. 14. 1. इन्द्रद्युम्नं भाल्लवयम्

Maitri. 1. 4. cide आदि

इन्द्रयोनि

Tait. 1. 6. 1. अन्तरेण तालुके य एष
स्तन इवालंबते सेन्द्रयोनिः

इन्द्रलोके

Kaush. 1. 3. स इन्द्रलोके [आगच्छति]

Bṛih. 3. 6. 1. इन्द्रलोकेषु गार्गाति क-
स्मिन्नु खल्विन्द्रलोका
ओताश्च प्रोताश्चेति

इन्द्रवज्र

Kshur. 13. इन्द्रवज्र इति प्रोक्तः

इन्द्रसेना

Nṛip. 3. 1. यामिन्द्रसेनेत्युत आहुः

इन्द्रिय

Kaush. 2. 15. इन्द्रियैर्गिन्द्रियाणि संस्पृश्य

Chhā. 3. 1. 3. इन्द्रियं वीर्यमन्नाद्यं रसो
ज्जायत 3. 2. 2 ; 3. 3.

2 ; 3. 4. 2 ; 3. 5. 2.

Bṛih. 6. 4. 5. पुनर्मयैत्विन्द्रियं पुनश्चेजः

6. मयि तेज इन्द्रियं यशः

Bṛih. 6. 4. 7. इन्द्रियेण ते यशसा यश
आददे8. इन्द्रियेण ते यशसा यश
आदधामि10. इन्द्रियेण ते रेतसा रेत
आददे11. इन्द्रियेण ते रेतसा रेत
आदधामिKatha. 3. 4. इन्द्रियाणि हयानाहुः
— आत्मेन्द्रियमनोयुक्तम्

5. तस्येन्द्रियाण्यवश्यानि

6. तस्येन्द्रियाणि वश्यानि

10. इन्द्रियेभ्यः परा शर्याः

6. 6. इन्द्रियाणां पृथग्भावं...म
त्वा

7. इन्द्रियेभ्यः परं मनः

Swet. 2. 8. हृदीन्द्रियाणि मनसा स-
न्निवेश्यMaitri 6. 21. इन्द्रियाणि संयोज्य नहि-
मानं निरीक्षेत25. एकत्वं प्राणमनसोर्गिन्द्र-
याणां तथैव च

28. भूतेन्द्रियार्थानतिक्रम्य

31. किमात्मकानि वा एतानी-
न्द्रियाणि प्रवर्गन्ति

Pracna 5. 5. इन्द्रियैर्मनसि सम्पद्यमानैः

6. 1. इन्द्रियं मनो ज्ञम्

Kaivalya. 5. सकलेन्द्रियाणि निरुध्य

22. न जन्म देहेन्द्रियवृद्धि-
स्ति

Nṛip. 1. 4. प्राणा वा इन्द्रियाणि पशवः

Nṛisut 9. भूतानीन्द्रियाणि...सृष्टा

Sikhā. 2. सर्वानि चेन्द्रियाणि सहभु-
तानि

Mahā 1. देशेन्द्रियाणि

Nyāsa 4. घातयन्तीन्द्रियाणि

Kathasru. 4.

- Parama. 3. इन्द्रियाणां गतिरुपरमते
Mukti. 2. 22. चक्षुरादीन्द्रियं स्वतः
41. निगृहीतेन्द्रियद्विषः
Gitā. 2. 8. उच्छ्रोषणमिन्द्रियाणाम्
58. इन्द्रियाणीन्द्रियार्थेभ्यः
68.
60. इन्द्रियाणि प्रमाथीनि
61. वशे हि यस्येन्द्रियाणि
64. विषयानिन्द्रियैश्चरन्
67. इन्द्रियाणां हि चरताम्
3. 7. यस्त्विन्द्रियाणि मनसा
नियम्य
34. इन्द्रियस्येन्द्रियस्यार्थे
40. इन्द्रियाणि मनो बुद्धिः
41. तस्मात्त्वमिन्द्रियाण्यादौ
42. इन्द्रियाणि पराण्याहुरि-
न्द्रियेभ्यः परं मनः
4. 26. भोत्रादीनीन्द्रियाणि
5. 9. इन्द्रियाणीन्द्रियार्थेषु
11. केवलैरिन्द्रियैरपि
10. 22. इन्द्रियाणां मनश्चास्मि
13. 5. इन्द्रियाणि दशैकं च
15. 7. मनःषष्ठानीन्द्रियाणि
18. 33. मनःप्राणेन्द्रियक्रियाः
38. विषयेन्द्रियसंयोगात्
इन्द्रियकर्मन्
Maitri. 6. 10. एवं सर्वाणीन्द्रियकर्माणि
Gitā. 4. 27. सर्वाणीन्द्रियकर्माणि

इन्द्रियकृत

- Amṛita. 7. तथेन्द्रियकृता दोषा दह्य-
न्ते
Jābāla. 2. सर्वानिन्द्रियकृतान्दोषा-
न्वारयति (one MS. has
इन्द्रियपुरुषान्); Rāmota.
4.

- Jābāla. 2. सर्वानिन्द्रियकृतान्पापान्ना-
शयति (one MS. has
सर्वाणीन्द्रियकृतपापानि); Rāmota. 4.

इन्द्रियगोचर

- Gitā. 13. 5. पञ्च चेन्द्रियगोचराः

इन्द्रियग्राम

- Gitā. 6. 24. मनसैवेन्द्रियग्रामम्
12. 14. सन्नियम्येन्द्रियग्रामम्

इन्द्रियधारणा

- Kaṭha. 6. 11. स्थिरामिन्द्रियधारणाम्

इन्द्रियनिग्रह

- Skanda. 12. शौचमिन्द्रियनिग्रहः

इन्द्रियबिल

- Maitri. 6. 25. इन्द्रियबिले प्रविवशः

इन्द्रियाग्नि

- Gitā. 4. 26. इन्द्रियाग्निषु जुहति

इन्द्रियान्तर

- Gauḍa. 2. 15. विशेषस्त्विन्द्रियान्तरे

इन्द्रियाराम

- Gitā. 3. 16. अघायुरिन्द्रियारामः

इन्द्रियार्थ

- Maitri. 3. 5. अनिष्टेष्विन्द्रियार्थेषु द्विष्टिः
6. 8. बहिःकृत्वेन्द्रियार्थान्
10. इन्द्रियार्थान् पञ्च स्वादुनि
भवन्ति
— इन्द्रियार्थस्तद्वयो न स्पृ-
शति
19. बहिः . . इन्द्रियार्थाश्च . .
निवेशयित्वा
34. इन्द्रियार्थविमूढस्य
Gitā. 2. 58. इन्द्रियाणीन्द्रियार्थेभ्यः 68.
3. 6. इन्द्रियार्थान्विमूढात्मा

- 3itā. 5. 9. इन्द्रियाणीन्द्रियार्थेषु
6. 4. यदा हि नेन्द्रियार्थेषु
13. 8. इन्द्रियार्थेषु वैराग्यम्

इन्ध्

- Maitri. 7. 7. इन्द्रो ऽग्निरिव विश्वरूपः
Chāḥ. 1. द्विवर्त्तमानं तेजसैद्धम् (4
MSS. have तेजसैन्धं)

इन्ध

- Bṛih. 4. 2. 2. इन्धो ह वै नामैषः . . त-
मिन्धं सन्तमिन्द्र इत्याच-
क्षते
Maitri. 6. 35. द्विधर्मो ऽन्धं तेजसेन्धम्

इन्धन

- Swet. 1. 13. इन्धनयोनिगृहः

इभ

- Maitri. 7. 6. *vide* आदि

इभ्य

- Chhā. 1. 10. 2. स हेभ्यं कुल्माषान् खादन्तं
विभिक्षे

इभ्यग्राम

- Chhā. 1. 10. 1. उपस्तिर्ह चाक्रायण इभ्य-
ग्रामे प्रव्राणक उवास

इरा

- Kaush. 1. 5. श्रीश्वेरा चापरौ (पादौ)

इला

- Bṛih. 6. 4. 28. इलासि मैत्रावरुणी

इल्य

- Kaush. 1. 3. इल्यो वृक्षः
5. स आगच्छतील्यं वृक्षम्
1. इष् (इच्छायां)

- Chhā. 7. 3. 1. पुत्रांश्च पशून्धेच्छेयेत्यथेच्छत
इमं च लोकममुं चेच्छेये-
त्यथेच्छते

- Chhā. 7. 14. 1. पुत्रांश्च पशून्धेच्छत इमं च
लोकममुं चेच्छते

8. 3. 2. यच्चान्यदिच्छस लभते
8. 7. 3. किमिच्छन्ताववास्तमिति
— तमिच्छन्ताववास्तमिति

8. 9. 2. किमिच्छन् पुनरागमः

- Bṛih. 1. 3. 25. वाचि स्वराभिच्छेत

1. 4. 3. स द्वितीयमैच्छत्
15. अग्रावेव देवेषु लोकमि-
च्छन्ते
16. यत्पजामिच्छते
— स्वाय लोकायारिष्टमि-
च्छेत्
— सर्वाणि भूतान्यरिष्टमि-
च्छन्ति
17. नेच्छंश्चनातो भूयो विन्देत्

4. 1. 1. पशूनिच्छन्नप्यन्तानिति
4. 4. 12. किमिच्छन् कस्य कामाय
22. एतमेव प्रव्राजिनो लोक-
मिच्छन्तः प्रव्रजन्ति

6. 2. 7. स वै गौतम तीर्थनेच्छासै
6. 4. 9. स यामिच्छेत्कामयेत मेति
10. यामिच्छेन्न गर्भं दधीतेति
11. यामिच्छेद्दधीतेति
12. एष्विच्छोत्रियस्य दारेण
नोपहासमिच्छेत्
14. य इच्छेत्पुत्रो मे शुक्रो जा-
येत
15. य इच्छेत्पुत्रो मे कपिलः
पिङ्गलो जायेत
16. य इच्छेत्पुत्रो मे श्यामो
लोहिताक्षो जायेत
17. य इच्छेद्दुहिता मे पण्डिता
जायेत
18. य इच्छेत्पुत्रो मे पण्डितः
. . जायेत

19. अन्यामिच्छ प्रफर्व्य सं
जायां पत्या सह

- Katha. 1. 23. स्वयं च जीव शरदो याव-
दिच्छसि
2. 15. यदिच्छन्तो ब्रह्मचर्यं चरन्ति
Gītā. 8. 11.
16. यो यदिच्छति तस्य तन्
Maitri. 6. 4.
4. 1. अमृतत्वमिच्छन्
Maitri 3. 5. इष्टेष्वभिष्वङ्गः
6. 4. देवताभिध्यानमिच्छति
7. 8. वैदिकेषु परिस्थानुमिच्छ-
न्ति
Mahānār. 20. 1. बलिमिच्छन्तः
Gauḍa. 1. 11. कार्यकारणबद्धौ ताविष्येते
विश्वेतेजसौ
3. 20. अजातस्य . . जातिमिच्छन्ति
4. 6.
4. 3. भूतस्य जातिमिच्छन्ति
10. जरामरणमिच्छन्तः
25. इष्यते युक्तिदर्शनात्
— इष्यते भूतदर्शनात्
37. तद्धेतुः स्वप्न इष्यते
— सज्जागर्गितमिष्यते
64. स्वप्नदृक्चित्तमिष्यते
66. जाग्रतश्चित्तमिष्यते
87. द्वयं लौकिकमिष्यते
— शुद्धं लौकिकमिष्यते
96. धर्मेषु ज्ञानमिष्यते
Nrip. 1. 3. यनुर्लक्ष्मीं स्त्रीशूद्राय ने-
च्छन्ति
Nṛisut. 6. देवा इममात्मानं ज्ञानुमै-
च्छन्
Brahmav. 13. योज्यः शान्तये सर्वमि-
च्छता
Brahmab. 3. मनसो मुक्तिरिष्यते
7. भावो नाभाव इष्यते
16. यदीच्छेच्छन्तिमाप्नुयात्
Nyāsa. 2. गुहां प्रवेष्टुमिच्छामि

- Mukti. 1. 5. त्वद्रूपं ज्ञातुमिच्छामि
23. सैव सालोक्यसारूप्यसा-
मीप्यमुक्तिरिष्यते
Gītā. 1. 35. एतान्न हन्तुमिच्छामि
3. 12. इष्टान् भोगान्हि वः
7. 21. भ्रष्टयार्चितुमिच्छति
11. 3. द्रष्टुमिच्छामि ते रूपम्
7. यच्चान्यद्द्रष्टुमिच्छसि
31. विज्ञातुमिच्छामि भवन्तम्
46. इच्छामि त्वां द्रष्टुमहं तथैव
12. 9. मामिच्छामि धनञ्जय
17. 9. आहारा राजसस्येष्टाः
18. 1. तत्त्वमिच्छामि वेदितुम्
12. अनिष्टमिष्टं मिश्रं च
60. कर्तुं नेच्छसि यन्मोहात्
63. यथेच्छसि तथा कुरु
64. इष्टो ऽसि मे दृढमतिः
2. इष् (गतौ)
Kena. 1. केनेषितं पतति प्रेषितं मनः
— केनेषितां वाचमिमां वदन्ति
Gauḍa. 4. 16. एषितव्यः क्रमस्त्वया
इष
Siras. 5. शाश्वतं वै पुराणमिषम्
— रुद्रो हि . . इषं . . नियन्ता
इषीका
Katha. 6. 17. प्रवृहेन्मुञ्जादिवेपीकाम्
इषीकातूल
Chhā. 5. 24. 3. यथेपीकातूलमग्नौ प्रोतम्
इषु
Swet. 3. 6. यामिषुं . . हस्ते विभार्थ
Nīla. 1.
Maitri. 6. 28. अनभिमानमयेन चैवेषुणा
— इच्छामयेन चैवेषुणा
Nīla. 4. उतो त इषवे नमः
7. या त इषुः शिवतमा

- Nīla. 13. याश्च ते हस्त इषवः
15. अनेशनस्येषवः
20. या इषवो यातुधानानाम्
Gītā. 2. 4. इषुभिः प्रतियोत्स्यामि

इषुधि

- Nīla. 16. अथो य इषुधिस्तवारे

इष्टका

- Katha. 1. 15. या इष्टका यावतीर्वा यथा
वा
Maitri. 6. 33. तस्येमा इष्टकाः (ter).

इष्टकामदुह

- Gītā. 3. 10. एष वो ऽस्त्विष्टकामधुक्

इष्टफल

- Prasna. 4. 4. इष्टफलमेवोदानः

इष्टवियोग

- Maitri. 1. 3. rīle आभ

इष्टविषय

- Sarvop. 2. इष्टविषये बुद्धिः सुखबुद्धिः

इष्टानिष्ट

- Garbha. 1. इष्टानिष्टानि . . दशविधा भ-
वन्ति

- Gītā. 13. 9. इष्टानिष्टोपपत्तिषु

इष्टापूर्त्त

- Chhā. 5. 10. 3. इष्टापूर्त्तं दत्तमित्युपासते
Katha. 1. 8. इष्टापुर्त्तं पुत्रपशुंश्च
Mund. 1. 2. 10. इष्टापुर्त्तं मन्यमाना वरिष्ठम
Mahānār. 1. 6. इष्टापुर्त्तं बहुधा जातं जाय-
मानम्
Prasna. 1. 9. ये ह वै तदिष्टापुर्त्तं कृतमि-
त्युपासते
Brahma. 1. एवमिष्टापुर्त्तः शुभाशुभैर्न
लिप्यते

इष्टासुकृत

- Bṛih. 6. 4. 12. इष्टासुकृते त आददे

इष्टि

- Prasna. 1. 12. शुक्र इष्टिं कुर्वन्ति
Prāṇāg. 3. शारीरयज्ञस्य . . का इष्टयः
4. अहिंसा इष्टयः
Nyāsa. 2. ब्राह्मीमिष्टिं यजेत्
Kathasru. 1. वैश्वानरीमिष्टिं कुर्यात्
Jābāla. 4. तद्वै के प्राजापत्यामेवेष्टिं
कुर्वन्ति

इष्टियाजुक

- Bṛih. 1. 5. 2. तस्माच्चेष्टियाजुकः स्यात्

इहकार

- Chhā. 1. 13. 1. आत्मेहकारः

इहजन्मन्

- Kshur. 19. प्रभावादिहजन्मनि

इहलोक

- Gītā. 2. 5. श्रेयो भोक्तुं भैक्ष्यमपीह-
लोके

ईकार

- Chhā. 1. 13. 1. अग्निरीकारः

ईक्ष्

- Ait. 1. 1. स ईक्षत लोकांश्च सृजै
3. स ईक्षते मे तु लोकाः 3. 1.
3. 11. स ईक्षत कथं न्विदं मद्गते
स्यात्
— स ईक्षत कतरेण प्रपद्यै
— स ईक्षत यदि वाचाभिर्व्या-
हृतं . . अथ को जहमिति
Kena. 14. त एक्षन्तास्माकमेवायं वि-
जयः

- Chhā. 6. 2. 3. तदैक्षत बहु स्यां प्रजायेय
— तत्तेज ऐक्षत बहु स्याम्
4. आप ऐक्षन्त बहुचः स्याम
6. 3. 2. सेयं देवतैक्षत
- Bṛih. 1. 2. 5. स ऐक्षत यदि वा इमम-
भिमंस्ये
1. 4. 2. स हायमीक्षाञ्चक्रे
4. सो हेयमीक्षाञ्चक्रे
6. 4. 2. प्रजापातिरीक्षाञ्चक्रे हन्ता-
स्मै प्रतिष्ठां कल्पयानि
- Kāṭha. 4. 1. कश्चिद्धीरः प्रत्यगात्मानमै-
क्षत्
- Maitri. 7. 1. विषरेणेक्षन्ति 2—6.
- Praśna. 5. 5. पुरिशयं पुरुषमीक्षते
6. 3. स ईक्षाञ्चक्रे कस्मिन्नहमु-
क्तान्त उत्क्रान्तो भविष्या-
मि
- Gauḍa. 4. 66. जायस्वित्तेक्षणीयास्ते
- Nṛisut. 6. त ऐक्षन्त हन्तैनमासुरं पा-
त्मानं परियसामः
- Rāmāp. 36. तद्व्याजेनेक्षितुं सीताम्
- Gītā. 6. 29. ईक्षते योगयुक्तात्मा
18. 20. एकं भावमव्ययमीक्षते
- ईक्षण
- Gītā. 2. 1. अभुपूर्णाकुलेक्षणम्
1. ईड्
- Kāṭha. 1. 17. ब्रह्मजज्ञं देवमीष्टं विदित्वा
4. 8. दिवे दिव ईष्टः... अग्निः
- Śwet. 4. 11. ईशानं वरदं देवमीष्टम्
Śiras. 5.
6. 5. तं विश्वरूपं भवभूतमीष्टम्
7. विदाम देवं भुवनेशमीष्टम्
- Mahānār. 6. 7. प्रत्नो हि कमीष्टः
- Gītā. 11. 44. प्रसादये त्वामहमीशमी-
ष्टम्

2. ईड्
9. एषां हेड ईमहे
- ईदृश्, ईदृश
- Chhā. 4. 14. 2. इमे नूनमीदृशा अन्यादृशाः
- Bṛih. 3. 5. 1. केन स्याद्येन स्यात्तेनेदृशा एव
- Kāṭha. 1. 25. न हीदृशा लम्बनीयामनुज्यैः
- Maitri. 2. 3. कस्यैष खल्वीदृशो महिमा
4. अनेनेदृशो नानिष्टेन
- Yogaśi. 4. ईदृशे तु शरीरे वा
- Mukti. 2. 72. अनामगोत्रं मम रूपमी-
दृशम्
- Gītā. 2. 32. लभन्ते युद्धमीदृशम्
6. 42. लोके जन्म यदीदृशम्
11. 49. दृष्ट्वा रूपं घोरमीदृङ्मनदम्
- ईम्
- Bṛih. 2. 5. 16. प्र यदीमुवाचेति
- Nrip. 3. 1. स ई पाहि य ऋजीषी
- ईर्
- Chhā. 7. 4. 1. वाचमीरयति तामु नास्त्रीर-
यति 7. 5. 1.
- Maitri. 2. 6. अनेन खल्वीरितः परिभ्रम-
तीदं शरीरम्
3. 3. एतानि गुणानि पुरुषेणे-
रितानि
5. 2. तत्परेणेरितं विषमत्वं प्र-
याति
— तद्वजः खल्वीरितं विषमत्वं
प्रयाति
— तत्सत्त्वमेवेरितं रसः सम्पा-
स्रवत्
6. 35. अंशुधारय इवाणुवातेरितः
- Rāmāp. 74. मालामन्त्रो ऽधुनेरितः
(so MSS. and Weber, but
Nārāyaṇa has ०रिता).
- Mukti. 1. 11. वेदाश्चत्वार ईरिताः
17. चतुर्थी मुक्तिरीरिता

ईरज

Ramap.

67. तत्सन्धिष्वीरजादीनाम्

ईरपुत्र

Rimap.

38. पुनितार्वीरपुत्रेण

ईर्म

B-h 1. 2. 3 अन्ते चासौ ईर्म

ईर्या

Matri.

1. 3. *rule* आद्य

3. 5 व्यावृत्तत्वमप्या

1 ईश

Chhā. 1. 6. 8. स एष ये चामुष्मात्परांनो

लोकास्तेषांचेट देवकामा-
नां च1. 7. 6 स एष ये चैतस्मादर्याञ्चो
लोकास्तेषांचेट मनुष्यका-
मानां च

9. एष खेय कामागानस्येटे

Brh. 1. 4 16. तस्य ह न देवाश्चनभृत्या
ईशते

Katha. 1. 27. जीविष्यामो यावदंशिष्यसि

Sweet. 1. 19. क्षगत्मानावीशते देव एकः

3. 1. ईशत ईशनीभिः (bis), 2.

4. 13. य ईशे ऽस्य द्विपदश्चतुष्पदः

5. 1. विद्याविद्ये ईशते यस्तु सो
ऽन्यः

6. 2. तेनेशितं कर्म विवर्त्तते

17 य ईशे अस्य जगतः

Mahânār. 1. 10. न तस्येशे कश्चन तस्य
नाम महेशः

Śiras. 4. यः सर्वान्देवानांशते

5. य इमौलोकानीशन ईश-
नीभिःBrahma. 2. न तत्र देवा ऋषयः पितर
ईशते

2. ईश, ईश

Isā.

1. ईशा वास्यमिदं सर्वम्

Sweet.

1. 8 व्यक्ताव्यक्तं भरते विश्व-
मीशः

9 इवजायाशनीशी

3. 7 ईशं तं ज्ञात्वा अमृता भ-
वान्त20 पश्यति . . महिमानमीशम्
Mahânār. S. 31. 1. जुष्टं यदा पश्यत्यन्यमीशम्
Mund. 3. 1. 2.

5. 3 भुयः मुद्रा पतयस्तथेशः

Matri. 6. 18 यदा पश्यन् पश्यति . . ई-
शम्

Mund. 3. 1. 3. यदा पश्यः पश्यते . . ईशम्

Mahânār. 16. 3. ईशः सर्वस्य जगतः

Nrsut. 9. जीवेशावाभासेन करोति

Kauvādyā. 20. पुगतनोऽहं पुरुषो ऽहमीशः

Sikhā. 2. ईशा वा सर्वमिदं प्रयुक्तम्

Ramap. 56. इन्दीशधात्रनन्ताश्च

Mukta. 1. 30. *rule* तित्तिरि

Gitā. 11. 15. त्रयाणामीशं कमलासनस्थम्

44. प्रसादये त्वामहमीशमीशम्

ईशान

Sweet.

6. 17. नान्यो हेतुर्विद्यत ईशनाय

ईशनी

Śiras.

4. ईशनीभिर्वननीभिश्च शक्ति-
भिः (one MS. has ईशा^०)

5. इमौलोकानीशन ईशनीभिः

ईशसंस्थ

Sweet.

6. 17. स तन्मयो ह्यमृत ईशसंस्थः

ईशान

Kaush.

2. 10. अमृतत्वस्येशाने मा त्वं प-
त्र्यमघं निगाः

Brh. 1. 4. 11. पर्जन्यो यमो मृत्युरीशानः

- Brih. 4. 4. 15. ईशानं भूतभव्यस्य Katha.
4. 5.
22. सर्वस्येशानः सर्वस्याधिपतिः
5. 6. 1.
6. 3. 5. स हि राजेशानो अधिपतिः
स मां राजेशानो अधिपतिं
करोतु
Katha. 4. 12. ईशानो भूतभव्यस्य 13.
Swet. 3. 12. ईशानो ज्योतिरव्ययः
15. उतामृतत्वस्येशानः
17. सर्वस्य प्रभुमीशानम्
4. 11. ईशानं वरदं देवमीशम्
Siras. 5.
Maitri. 6. 8. एष हि खल्वत्मेशानः 7. 7.
7. 1. सर्वस्येशानः
Mahānār. 17. 5. ईशानः सर्वविद्यानाम्
Nrip. 1. 6.
Gauḍa. 1. 10. ईशानः प्रभुरव्ययः
Nrisut. 9. विष्णुरीशानो ब्रह्मा
Siras. 3. यो रुद्रः स ईशानो य ई-
शानः स भगवान्महेश्वरः
4. कस्मादुच्यते ईशानः
— ईशानमस्य जगतः स्वर्दृश-
मीशानमिन्द्र तस्थुषः
— तस्मादुच्यते ईशानः
Sikhā. 2. ध्येयमीशानं प्रध्यायन्ति
Mahā. 1. न ब्रह्मा न ईशानः
3. स ब्रह्मा स ईशानः
Prāṇāg. 1. तदीशानो अभयं कृणोतु
... ईशानाय स्वाहा
Hamsa. 2. ईशाने ब्रह्मादाने
ईशानदेवत्व
Siras. 5. या सा तृतीया मात्रा ईशान-
देवत्या (one MS. has दै)
ईशावास्य
Mukti. 1. vide मुक्तिका

ईशितृ

- Swet. 6. 9. न चेशिता नैव च तस्य लि-
ङ्गम्

ईशिनी

- Swet. 3. 1. ईशत ईशिनीभिः (bis) 2.

ईश्वर

- Brih. 1. 4. 8. ईश्वरो ह तथैव स्यात्
6. 4. 14. अभ्रीयातामीश्वरौ जनयि-
तवै 15-18.
Swet. 6. 7. तमीश्वराणां परमं महेश्वरम्
Mahānār. 4. 8. ईश्वरीं सर्वभूतानाम्
17. 5. ईश्वरः सर्वभूतानाम्
Nrip. 1. 6. Gita. 18.
60.
Gauḍa. 1. 28. प्रणवं हीश्वरं विद्यात्
Nrip. 4. 3. यो वै नृसिंहः ... यथेश्वर-
स्तस्मै वै नमोनमः (5).
Nrisut. 1. प्राज्ञ ईश्वरस्तृतीयः पादः
2. ईश्वरश्चतुरूपो मकार एव
चतुरूपो ह्ययं मकारः
5. एष हि साक्ष्येय हीश्वरः
9. नियन्तेश्वरः सर्वाहमानी
— सर्वगो ह्येष ईश्वरः
Brahmav. 7. ईश्वरः परमो देवः
Sikhā. 2. ईश्वरः शिव एव च
Chāl. 12. vide इयाव
Brahma. 2. स आदित्यश्च विष्णुश्चेश्वरश्च
Kṛish. 22. यत्सृष्टमीश्वरेणासीत्
Rāmāp. 84. ईश्वरेणापि दुर्गमम्
Rāmōt. 5. यो ब्रह्मा विष्णुरीश्वरः (5).
Gitā. 4. 6. भूतानामीश्वरोऽपि सन्
13. 28. समवस्थितमीश्वरम्
15. 8. यद्याप्युक्तामतीश्वरः
17. बिभर्त्यव्यय ईश्वरः
16. 14. ईश्वरोऽहमहं भोगी

ईश्वरप्रास

Nṛisut.

1. ईश्वरप्रासस्तुरीयः
2. तुरीय ईश्वरप्रासः स्वराट्

ईश्वरभाव

Gītā.

18. 43. वानमीश्वरभावश्च

ईश्वरवत्

Nṛisut.

9. त्रिरूप ईश्वरवत्

ईह

Gāṇḍā.

4. 85. किमतः परमीहते

Gītā.

7. 22. तस्याराधनमीहते
16. 12. ईहन्ते कामभोगार्थम्

उ

Nṛisut.

7. किमिदमेवमित्यु इत्येवाह

उकार

Māṇḍū.

8. अकार उकारो मकारः
Nār. 5 ; Atmapra. 1.

10. उकारो द्वितीया मात्रा

Gāṇḍā.

1. 23. उकारश्चापि तैजसम्

Nrip.

2. 1. द्वितीयान्तरिक्षं स उकारः
Nṛisut. 3 ; Sikkhā 1.

Nṛisut.

2. हिरण्यगर्भश्चतुरूप उकार
एव चतुरूपो ह्ययमुकारः

3. उकारं विष्णुं हृदये

5. एष एवोकार उक्कृष्टतमार्थः

— तस्मादकारोकाराभ्याम्

7. उकारेण परमं सिंहमन्वि-
ष्य

— आत्मानं . . मकारेण ब्रह्म-
णा सन्दध्यादुकारेणावि-
चिकित्सन्— एनं मकारार्थेन . . एकीकु-
र्यादुकारेणाविचिकित्सन्.

Brahmav.

6. उकारः परिकीर्तितः

8. उकारश्चन्द्रसंकाशः

Nāda.

- 1 उकारस्तूत्तरः स्मृतः

Yogat.

10. उकारेणैव भिद्यते

Kālāg.

2. द्वितीया रेखा सा . . उकारः

Vāsu.

2. अकारोकारमकाराः

Ramot.

2. उकारो द्वितीयाक्षरो भवति

3. उकाराक्षरसम्भूतः

उकारपूर्वाद्ध

Nṛisut.

7. अकारं . . उकारपूर्वाद्धमा-
कृष्य

उकाररूप

Nṛisut.

2. स्थूलसूक्ष्मवीजसाक्षिभिर्ह-
काररूपैः

उत्तक्रम

Rāmāp.

81. उत्तक्रमाल्लिखेत्

उक्तानुशासन

Bṛh.

4. 5. 15. उक्तानुशामनामि मैत्रेयि

उक्तोपनिषत्क

Bṛh.

4. 2. 1 अधीतवेद उक्तोपनिषत्कः

उक्त्य

Kaush.

2. 6. उक्त्यं ब्रह्मेतिह स्माह शु-
क्लभृङ्गारः

3. 3. तस्मादितदेवोक्त्यमुपासी-
तेति

Chhā.

1. 7. 5. अक्षिणि पुरुषो वृद्धये
. . तदुक्त्यम्

Bṛh.

1. 6. 1. एतदेवमुक्त्यम् 2, 3.

5. 13. 1. प्राणो वा उक्त्यं . . उक्त्यस्य

सायुज्यं सलोकतां जयति
य एवं वेद

Maitri.

6. 36. सोमराज्यमुक्त्येन

(should it not be उक्त्ये-
न ?)

- Nrip. 2. 4. प्र नृनं ब्रह्मणस्पतिर्मन्त्रं व-
दत्युक्त्यम् (3 MSS. read
उक्त्यम्)

उक्त्यविद्

- Brh. 5. 13 1. उद्धग्मादुक्त्यविद्धारस्तिष्ठति

उक्त्य

- Nrip. 5 8. स उक्त्येन यजते

उक्षमेन

- Matri. 1. 4. *vide* आदि

उग्र

- Brh. 2. 5. 16. दंस उग्रमाविष्कृणोमि

4. 3 37. उग्रः प्रत्येनसः सूतप्रामण्यः
38.

- Swet. 1. 5. पञ्चयोन्युग्रवक्राम्

- Mahānār. 5. 2. यच्च उग्रान्प्रतिग्रहात्

6. 6. अभिमुग्रं हुवेम

- Nrip. 1. 4. उग्रं प्रथमस्याद्यम्

2. 3. उग्रं प्रथमं स्थानं जानीयात्

4. कस्मादुच्यते उग्रमिति

- मृगं न भाममुपहत्नुमुग्रम्

- तस्मादुच्यते उग्रमिति

- Nrisut.

4. एष ह्येवोयः

5. एष एवोय एष हि व्याप्त-
तमः

- एष एवोय एष ह्येवोत्कृष्टः

- एतदेवोयमेतदि महावि-
भृति

6. उग्रमनुग्रं . . बुबुधिरे

- Siras. 1. उग्रं च बलिश्च पुरस्ताज्ज्यो-
तिः

- Nila. 2. दिव उग्रो अवारुक्षत्

- Gītā. 11. 20. दृष्ट्वाद्भुतं रूपमुग्रं तवेदम्
30. भासस्तवोयाः प्रतप्रन्ति वि-
ष्णो
48 न तपोभिह्रैः

उग्रकर्मन्

- Gītā. 16. 9. प्रभवन्त्युग्रकर्मणः

उग्रत्वं

- Nrisut

7. उग्रत्वाद्दीरत्त्वान्महत्त्वात्
(bis).

उग्रपुत्र

- Brh. 3. 8. 2 काश्यो वा वैदेहो वोमपुत्रः¹

उग्ररूप

- Gītā. 11. 31. आख्याहि मे को भवानु-
ग्ररूपः

उच्चर

- Brh. 2. 1. 20. यथोर्णनाभिस्तन्तु नोच्चरेत्

- 4 2. 3. यथा हृदयादूर्ध्वो नाशुच-
रति

4. 3. 5. यत्र वागुच्चरति

- Matri. 6. 32. तस्माद्वा . . सर्वे प्राणाः . .
सर्वाणि च भूतान्युच्चरन्ति

- Siras. 4 यस्मादुच्चार्यमाण एव (8
times).

उच्चारितमात्र

- Matri. 7. 11. उच्चारितमात्र एव सर्वं श-
रीरं विद्योतयति

- Sikhā. 1. सकृदुच्चारितमात्रः

उच्चावच

- Brh. 2. 1. 18. उतेवोच्चावचं निगच्छति

4. 3. 13. स्वप्नान्त उच्चावचमीय-
मानः

उच्चैःश्रवस्

- Gītā. 10. 27. उच्चैःश्रवसमश्नानाम्

उच्चैस्

- Chhā. 1. 11. 7. सर्वाणि ह वा इमानि भूता-
न्यादित्यमुच्चैः सन्तं गा-
यन्ति

Gītā. 1. 12. सिंहनादं विनयोच्चैः

उच्छास्त्र

Mukti. 2. 1. उच्छास्त्रं शास्त्रितं चेति
— तत्रोच्छास्त्रमनर्थाय

उच्छिष्ट

Chhā. 1. 10. 3. उच्छिष्टं वै मे पीतं स्यादिति
4. न स्विदेते ऽप्युच्छिष्टा इति
5. 24. 4. यद्यपि चण्डालाद्योच्छिष्टं

प्रयच्छेत्

Maitri. 6. 9. उच्छिष्टोच्छिष्टोपहतं यच्च
पापेन दत्तम्

Mahānār. 14. 2. यदुच्छिष्टमभोज्यम्

Prānāg. 1.

Brahma. 2. नोच्छिष्टो नाशुचिर्भवेत्

Gītā. 17. 10. उच्छिष्टमपि चामेध्यम्

उच्छिष्टोपहत

Maitri. 6. 9. मनःपूतिमुच्छिष्टोपहतमि-
त्यनेन तत्पावयेत्
— उच्छिष्टोच्छिष्टोपहतं यच्च
पापेन दत्तम्

उच्छुष्

Chhā. 4. 3. 2. यदाप उच्छुष्यन्ति वायुमे-
वापियन्ति

उच्छेद

Gauḍa. 4. 57. उच्छेदस्तेन नास्ति वै

उच्छेदिन्

Gauḍa. 4. 59. नासौ नित्यो न चोच्छेदी

उच्छ्रोषण

Gītā. 2. 8. यच्छोकमुच्छ्रोषणमिन्द्रि-
याणाम्

उच्छ्रुम्

Śwet. 2. 9. क्षीणे प्राणे नासिकयोच्छ्रु-
सीत (two MSS. read
नासिकयोः श्रसीत)

Maitri. 7. 11. अनेनैव तदुद्ध्यत्युदयत्यु-
च्छ्रसति

Siras. 6. उच्छ्रसिते तमो भवति

Amṛita. 12. नोच्छ्रसेन्नानुच्छ्रसेत्

Yogat. 13. उच्छ्रसन्निश्चसंस्तथा

उच्छ्राम

Maitri. 2. 2. उच्छ्रामाविष्टभनेन

Prasma. 4. 4. उच्छ्रामनिश्वासौ

उच्छ्रि

Brih. 3. 2. 11. स उच्छ्रियत्याध्मायति

उज्ज्य

Brih. 3. 8. 2. उज्ज्यं धनुर्गधिज्यं कृत्वा

उज्ज्वल्

Brih. 3. 1. 8. या हुता उज्ज्वलन्ति (bia).

Maitri. 6. 12. अग्निर्वा अन्नोऽज्ज्वलति
26. सर्पिस्तृणकाष्ठसंस्पर्शो-
ज्ज्वलति
— अप्राणाग्नयः प्राणसंस्पर्शो-
ज्ज्वलति
— यदुज्ज्वलत्येतद्ब्रह्मणो रूपम्

उज्ज्वृत्ति

Āsrama. 2. उज्ज्वृत्तिमुपयुञ्जानाः

उत्

Chhā. 1. 3. 6. प्राण एवोत्प्राणेन ह्युत्तिष्ठति

7. द्यौरेवोत्

— आदित्य एवोत्

— सामवेद एवोत्

1. 6. 7. तस्योदिति नाम

2. 8. 2. यदुदिति स उत्थीयः

Brih. 1. 3. 23. प्राणो वा उत्

— उच्च गीथाचेति स उत्थीयः

उत्त

Chhā. 6. 1. 3. उत्त तमादेशमप्राक्ष्यः

उत्कट

- Gauḍa. 1. 19. आदिसामान्यमुत्कटम्
21. मानसामान्यमुत्कटम्

उत्कर्तृत्व

- Nṛisut. 7. उद्भूत्वा दुत्कर्तृत्वात्

उत्कर्ष

- Māṇḍā. 10. उत्कर्षादुभयत्वाद्वा
Nṛisut. 2.

- Gauḍa. 1. 20. उत्कर्षो दृश्यते स्फुटम्

उत्कृप्

- Māṇḍā. 10. उत्कर्षति ह वै ज्ञानसन्त-
तिम् Nṛisut. 2.

- Gauḍa. 3. 16. हीनमध्यमोत्कृष्टदृष्टयः

- Nṛisut. 5. आत्ममात्रं ह्येतदुत्कृष्टम्
— एष एवोय एष ह्येतदुत्कृष्टः
(so with each word of
the Mantra).

- Dhyān. 21. तथैवोत्कर्षयद्वायुम्

- Gopī. 5. सर्वलोकोत्कृष्टसौन्दर्यक्री-
डाभोगाः

उत्कृष्टतम

- Nṛisut. 5. अयं . . ब्रह्मैव व्याप्ततम उ-
त्कृष्टतमः

- आप्ततममुत्कृष्टतमं चि-
न्मात्रम् (bis)

उत्कृष्टतमार्थ

- Nṛisut. 5. एष एवोकार उत्कृष्टत-
मार्थः

उत्कृष्टत्व

- Nṛisut. 7. उत्कृष्टत्वादुत्पादकत्वात्

उत्क्रम

- Ait. 4. 6. अस्माच्छरीरभेदादूर्ध्व उ-
त्क्रम्य

- Ait. 5. 4. एतेन प्रज्ञेनात्मनास्माहो-
कादुत्क्रम्य Atmapra. 1.

- Kaush. 2. 14. देवता अहंभ्रयसे विवद-
माना अस्माच्छरीरादुच्च-
क्रमुः

- देवताः प्राणे निःभ्रयसं वि-
दित्वा . . शरीरादुच्चक्रमुः

- तथो एवैवंविद्वान् . . श-
रीरादुत्क्रामति

3. 3. तमाहुरुदक्रमींचित्तम्
— स यदास्माच्छरीरादुत्क्रा-
मति सहैवैतैः सर्वैरुत्क्रा-
मति

4. सह ह्येतावस्मिच्छरीरे व-
सतः सहोत्क्रामतः

- Chhā. 1. 2. 9. एतमु एवान्ततो प्रविश्वो-
त्क्रामति

5. 1. 7. यस्मिन् व उत्क्रान्ते Bṛih.
6. 1. 7.

8. वागुच्चक्राम Bṛih. 6. 1. 8.

9. चक्षुर्होच्चक्राम Bṛih. 6. 1. 9.

10. श्रोत्रं होच्चक्राम Bṛih. 6.
1. 10.

11. मनो होच्चक्राम Bṛih. 6.
1. 11.

12. प्राण उच्चिक्रमिष्यन् . . मो-
त्क्रमीरिति

5. 14. 2. प्राणस्त उदक्रमिष्यत्

8. 6. 5. अस्माच्छरीरादुत्क्रामति

- Bṛih. 1. 2. 6. यशोवीर्य्यमुदक्रामत्
— तत्प्राणेषूत्क्रान्तेषु

1. 3. 19. यस्मात्कस्माच्चाङ्गात्प्राण
उत्क्रामति

3. 2. 11. उदस्मात्प्राणाः क्रामन्त्या-
हो नेति

- Bṛih. 3. 2. 13. तौ होत्क्रम्य मन्त्रयाञ्च-
क्रते
3. 9. 4. यदास्माच्छरीरान्मर्त्यादु-
त्क्रामन्ति
4. 3. 8. स उत्क्रामन् क्रियमाणः
4. 4. 2. तमुत्क्रामन्तं प्राणोऽनुक्रा-
मति
6. न तस्य प्राणा उत्क्रामन्ति
Nrisut. 5 (ter).
5. 5. 2. स यदोत्क्रमिष्यन् भवति
5. 9. 1; Maitri. 2. 6.
6. 1. 12. रेतो होचक्राम
13. अथ ह प्राण उत्क्रमिष्यन्
— ते होचुर्मा भगव उत्क्रमीः
Maitri. 2. 2. उच्छ्वासादिर्धमनोर्ध्वमु-
त्क्रान्तः
6. य ऊर्ध्वमुत्क्रामत्येष वाव
स प्राणः
6. 21. तथा . . ऊर्ध्वमुत्क्रमेत्
22. अनेनोर्ध्वमुत्क्रान्तो ऽश्वे
निधनमेति
— तन्तुनोर्ध्वमुत्क्रान्तः
— ओमित्यनेनोर्ध्वमुत्क्रान्तः
7. 11. नभासि प्रशाखयैवोत्क्रम्य
Praśna. 2. 4. अभिमानादूर्ध्वमुत्क्रामत इव
— तस्मिन्नुत्क्रामत्यथेतरे सर्व
एवोत्क्रामन्ते
— यथा मक्षिका मधुकररा-
जानमुत्क्रामन्तं सर्वा एवो-
त्क्रामन्ते
12. शिवां तां कुरु मोत्क्रमीः
3. 1. कथं प्रातिष्ठते केनोत्क्रमते
6. 3. कस्मिन्नहमुत्क्रान्त उत्क्रा-
न्तो भविष्यामि
Kshur. 22. निर्विशङ्कः खमुत्क्रमेत्
Śiras. 4. प्राणानूर्ध्वमुत्क्रामयति

Śikhā.

1. प्राणान् . . ऊर्ध्वमुत्क्रामय-
तीत्योङ्कारः

Jābāla.

1. अत्र हि जन्तोः प्राणेषूत्क्र-
ममाणेषु (प्राणैरुत्क्रममा-
णस्य is a variant);
Rāmōt. 1.

Gītā.

15. 8. यच्चाप्युत्क्रामतीश्वरः
10. उत्क्रामन्तं स्थितं वापि

उत्क्रम

Maitri.

6. 14. उत्क्रमेण सार्पाद्यं भविष्ठा-
र्द्धान्तं सीम्यम्

उत्क्रमण

Chhā. 8.

6. 6. विष्वङ्मुन्या उत्क्रमणे भव-
न्ति Katha. 6. 16.

उत्क्रान्तप्राण

Chhā. 7.

15. 3. यद्यप्येनानुत्क्रान्तप्राणाञ्छू-
लेन समासं व्यतिसन्दहेत्

उत्क्षिप्

Maitri.

6. 33. करैर्यजमानं . . उत्क्षिप्वा
(bis).
— आत्माविदुत्क्षिप्य ब्रह्मणे
प्रायच्छत्

Amṛita.

11. उत्क्षिप्य वायुम्

उत्तम

Chhā. 3.

13. 7. अनुत्तमेपुत्रमेषु लोकेषु
3. 17. 7. उद् . . अगन्म ज्योतिरुत्त-
मम्

8. 12. 3. स उत्तमः पुरुषः

Bṛih. 5.

5. 1. प्रथमोत्तमे अक्षरे सत्यम्

Kātha.

6. 7. मनसः सत्त्वमुत्तमं . . मह-
तो ज्योक्तमुत्तमम्

Maitri.

6. 19. अचिन्त्यं गुह्यमुत्तमम्

Mahānār.

15. 5. उत्तमे शिखरे देवी

Gāṇḍa.

3. 47. अकथ्यं ह्युत्तमम्

- Gauḍa. 3. 48. एतत्तदुत्तमं सत्यम् 4. 71.
4. 76. उत्तमाधममध्यमान्
Nṛip. 1. 1. अनुदुबुत्तमा भवति
Brahma. 2. योगमुत्तममास्थितः
3. पवित्रं ज्ञानमुत्तमम्
Yogaśi. 1. सर्वज्ञानेषु चोत्तमाम्
Mukti. 2. 21. नास्त्युत्तमं पदम्
Gītā. 4. 3. रहस्यं ह्येतदुत्तमम्
6. 27. सुखमुत्तमम्
9. 2. पवित्रमिदमुत्तमम्
14. 1. ज्ञानानां ज्ञानमुत्तमम्
15. 17. उत्तमः पुरुषस्त्वन्यः
18. अक्षरादपि चोत्तमः
18. 6. निश्चितं मतमुत्तमम्

उत्तमविद्

- Gītā. 14. 14. तदोत्तमविदां लोकान्

उत्तमांग

- Gītā. 11. 27. सन्दृश्यन्ते तूर्णितैरुत्तमाङ्गैः

उत्तमाशय

- Mukti. 2. 20. मुक्त एवोत्तमाशयः

उत्तमौजम्

- Gītā. 1. 6. उत्तमौजाश्च वीर्यवान्

उत्तम्

- Bṛih. 1. 3. 23. प्राणेन हीदं सर्वमुत्तमम्

1. उत्तर adj.

- Kaush. 2. 13. यदि . . पर्वतावभिप्रवर्तये-
तां दक्षिणश्चोत्तरश्च

- Chhā. 3. 15. 1. द्यौरस्योत्तरं बिलम्
3. 17. 7. पश्यन्त उत्तरं देवं देवत्रा
सूर्यम्

- Bṛih. 2. 2. 2. द्यौरुत्तरया (वर्त्तन्यान्वा-
यत्तः)

- Tait. 1. 3. 4. उत्तरा हनुरुत्तररूपम्
2. 1. 1. अयमुत्तरः पक्षः

- Tait. 2. 2. 1. अपान उत्तरः पक्षः
2. 3. 1. सामोत्तरः पक्षः
2. 4. 1. सत्यमुत्तरः पक्षः
2. 5. 1. प्रमोद उत्तरः पक्षः

- Maitri. 2. 6. उत्तरं व्यानस्य रूपं च
4. 5. अथोत्तरं प्रश्नमनुवृद्धि
6. 10. उत्तरो विकारो ज्ञेयात्मय-
ज्ञस्य
7. 11. त्रिपाच्चरति चोत्तरं

- Prasma. 1. 9. तस्यायमे दक्षिणं चोत्तरं च
10. उत्तरेण . . आदित्यमभिज-
यन्ते

- Nāda. 1. उकारस्तुत्तरः स्मृतः
2. अधर्मश्चोत्तरं स्मृतम्
7. भानुमण्डलसङ्काशा . . वे-
न्मात्रा तथोत्तरा

2. उत्तर

- Gītā. 6. 11. चैलाजिनकुशोत्तरम्

उत्तरतर

- Swet. 3. 10. ततो यदुत्तरतरं तदरूपम्

उत्तरतस्

- Chhā. 3. 7. 4. उत्तरतो ज्ञमेता 3. 8. 4.
3. 9. 4. उत्तरत उदेता 3. 10. 4.
7. 25. 1. स उत्तरतः . . अहमुत्तरतः
2. आत्मोत्तरतः

- Maitri. 7. 4. उत्तरत उद्यान्ति
Nṛip. 5. 2. विश्वेदेवा उत्तरतः
Siras. 3. तस्योत्तरतः शिरः
— य उत्तरतः स ओङ्कारः

उत्तररूप

- Tait. 1. 3. 1. द्यौरुत्तररूपम्
2. आदित्य उत्तररूपम्
3. अन्तेवास्युत्तररूपम्
— पितोत्तररूपम्
4. उत्तरा हनुरुत्तररूपम्

उत्तरवेदि

Prāṇg.

3. शरीरयज्ञस्य . . कोत्तरवे-
दि:

4. नासिकोत्तरवेदि:

उत्तराभिमुख

Amṛita.

18. उत्तराभिमुखः स्थितः

उत्तरामुख

Mahā.

3. उत्तरामुखो भूत्वा

उत्तरायण

Maitri.

6. 30 मरुदुत्तरायणं गतः

Gītā.

8. 24. षण्मासा उत्तरायणम्

उत्तरारणि

Swet.

1. 14. प्रणवं चोत्तरारणिम् Kai-
valya. 11; Brahma. 3;
Dhyāna. 20.

उत्तरार्द्ध

Nṛisut.

7. उत्तरार्द्धेन तं सिंहमाकृष्य

उत्तरासङ्ग

Nyāsa.

3. उत्तरासङ्गस्त्रिदण्डः

Kathasru.

4. उत्तरासङ्गमेव च

उत्तरेण

Mund. 2.

2. 11. ब्रह्म दक्षिणतश्चोत्तरेण

Siras.

5. उत्तरेण येन देवा यान्ति

उत्तितीर्षु

Nṛisut.

6. ते देवा ज्योतिष उत्तिती-
र्षवः

उत्तीर्णविकृतित्व

Nṛisut.

7. उद्धान्तकत्वादुत्तीर्णविकृ-
तित्वात्

उत्तु

Krish.

27. भूमावुत्तारितं सर्वम्

उत्थ

Gītā.

18. 39. निद्रालस्यप्रमादोत्थम्

उत्था

Kaush.

3. 3. प्राण एव . . शरीरं परि-
गृह्योत्थापयति (bis).

Chhā. 1.

3. 6. प्राण एवोत्थाणनं ह्युत्तिष्ठति
2. 24. 6 इत्युत्कोत्तिष्ठति 10, 15.

7. 8.

1. उत्तिष्ठन् परिचरिता भवति

Brah. 1.

6. 1 अतो हि सर्वाणि नामान्यु-
त्तिष्ठन्ति2. अतो हि सर्वाणि रूपाण्यु-
त्तिष्ठन्ति3. अतो हि सर्वाणि कर्माण्यु-
त्तिष्ठन्ति

2. 1

15 तं पाणावादायोत्तस्थौ

— स नोत्तस्थौ . . स होत्तस्थौ

5. 13.

1. प्राणो वा उक्तं प्राणो हीदं
सर्वमुत्थापयत्युद्वास्मादु-
क्त्यविद्धीरस्तिष्ठति

6. 4

19. उत्तिष्ठतो विश्वावसो

Mahānār. 20.

24. उत्तिष्ठ पुरुषाहरितपिङ्गल

Katha. 3

14. उत्तिष्ठत जायत

Maitri. 1.

2. उत्तिष्ठोत्तिष्ठ वरं वृणीष्व

Mahānār. 25.

1. यत्सञ्चरत्युपविशत्युत्तिष्ठ
ते च स प्रवर्ग्यः

Nṛisut.

7. तदैतत्सर्वमस्मादेवोत्तिष्ठति

Hanisa.

1. आधारान्नायुमुत्थाप्य

Āsrama.

3. उदुंबराः प्रातरुत्थाप्य

Gītā. 2.

3. उत्तिष्ठ परन्तप

37. तस्मादुत्तिष्ठ कौन्तेय

4. 42. उत्तिष्ठ भागत

11. 12. भवेद्युगपदुत्तिष्ठता

33. तस्माच्चमुत्तिष्ठ यशो लभस्व

उत्थातु

Chhā. 7.

8. 1. यदा बली भवत्युत्थाता भ-
वति

उत्थापन

Dhyāna. 16 पद्मस्योत्थापनं कृत्वा

उत्थापयितृत्व

Nrisut. 7. उत्प्रेष्टृत्वादुत्थापयितृत्वा-
त्

उत्पट

Brih. 3. 9 28. त्वन्न एवास्य रुधिरं प्र-
स्यन्दि त्वन्न उत्पटः

उत्पत्

Chhā. 6. 3. 3. शुद्धमुत्पत्तिं विजानीहि 5.

उत्पत्ति

Maitri. 6. 37. अन्नाद्भूतानामुत्पत्तिः

Prasna. 3. 12. उत्पत्तिमायति स्थानम्

Gaṇḍa. 2. 32. न निरोधो न चोत्पत्तिः
Brahmab. 10.

3. 1. प्रागुत्पत्तेरजं सर्वम्
14. प्रागुत्पत्तेः प्रकीर्तितम्

Brahmav. 1. यत्रोत्पत्तिं लयं चैव

Sarvop. 3. उत्पत्तिविनाशरहितम्

Rāmot. 3. उत्पत्तिस्थितिसंहारकारिणी

Mukti. 2. 24. चिन्नस्योत्पत्तिपरमां वास-
नाम्

उत्पथवारकत्व

Nrisut. 7. उत्पथवारकत्वादुद्भासक-
त्वात्

उत्पद्

Katha. 6. 6. इन्द्रियाणां . . पृथगुत्पद्य-
मानानाम्

Prasna. 1. 4. स मिथुनमुत्पादयते रथिं
च प्राणं च

15. ते मिथुनमुत्पादयन्ते

Gaṇḍa. 4. 17. फलादुत्पद्यमानः सन्
— फलमुत्पादयिष्यति

Nrisut.

9. स्वाव्यतिरिक्तान् वटान्
स्वबीजानुत्पाद्य

Amṛita.

28. स्वयमुत्पद्यते ज्ञानम्

Kathasru.

3. दारानाहत्य पुत्रानुत्पाद्य

Rāmop.

24. उत्पन्नं सीतया भाति

उत्पलनाल

Amṛita.

13. वक्त्रेणोत्पलनालेन

Dhyāna.

21. यथैवोत्पलनालेन

उत्पाटिका

Brih. 3.

9. 28. त्वगस्योत्पाटिका बहिः

उत्पाद

Gaṇḍa.

4. 38. उत्पादस्याप्रसिद्धत्वात्

उत्पादकत्व

Nrisut.

7. उत्कृष्टत्वादुत्पादकत्वात्

उत्प्रेष्टृत्व

Nrisut.

7. उत्प्रेष्टृत्वादुत्थापयितृत्वात्

उत्त्व

Gaṇḍa.

1. 20. तैजसस्योत्त्वविज्ञाने

उत्सद्

Gītā.

1. 43. उत्साद्यन्ते जानिधर्माः

3. 24. उत्सीदयुरिमे लोकाः

उत्सन्नकुलधर्म

Gītā.

1. 44. उत्सन्नकुलधर्माणां मनुष्या-
णाम्

उत्सन्नाग्नि

Jābāla.

4. उत्सन्नाग्निरनग्निको वा

उत्सर्ग

Gaṇḍa.

3. 38. ग्रहो न तत्र नोत्सर्गः

Garbha.

1. अपानमुत्सर्गे

उत्सादन

Gītā.

17. 19. परस्योत्सादनार्थम्

उत्साह

Gītā. 18. 26. धृत्युत्साहसमन्वितः

उत्सृज्

Bṛh. 4. 3. 35. यथा नः सुसमाहितमुत्सर्ज-
णायदेवमेवायं शारीरं
आत्मा . . उत्सर्जन्याति

Maitrī. 6. 11. प्राणांश्चेत्सृजति

Amṛita. 1. उल्कावन्नान्यथोत्सृजन्तं

3. रथमुत्सृज्य गच्छति

Asrama. 3. पुष्पफलमुत्सृजन्तः

Mukta. 2. 46. चेतसो दीपमुत्सृज्य

Gītā. 9. 19. वर्षं निगृह्णाम्युत्सृजामि च

16. 23. यः शास्त्रविधिमुत्सृज्य

17. 1. ये शास्त्रविधिमुत्सृज्य

उत्सेक

Gauda. 3. 41. उत्सेकं उदधेर्यद्वत्

उत्सृष्ट

Maitrī. 6. 7. चेता मन्ता गन्तोत्सृष्टा

उदक

Kaush. 2. 7. उदकमानीय

Chhā. 1. 4. 3. यथा मत्स्यमुदकं परिप-
श्येत्

2. 22. 2. तृणोदकं पशुभ्यः (आगा-
यानि)

3. 19. 2. यद्वास्तेयमुदकं स समुद्रः

4. 15. 1. यद्यप्यास्मिन् सर्पिर्वोदकं वा
सिञ्चन्ति

6. 13. 1. लवणमेतदुदके ज्वधाय

— यद्दोषा लवणमुदके ज्वधाः

Bṛh. 2. 4. 12. सैन्धवखिल्य उदके प्रास्त
उदकमेवानुविलीयेत

6. 2. 4. उदकमाहारयाञ्चकार

6. 4. 6. यद्युदक आत्मानं परिप-
श्येत्

Katha. 1. 7. हर वैवस्वतोदकम्

4. 14. यथोदकं दुर्गे वृष्टम्

15. यथोदकं शुदे शुडमा-
सिक्तम्

Maitrī. 6. 4. आकाशवाय्वग्न्युदकभू-
म्यादयः

Nṛp. 5. 5. स उदकं स्तम्भयति

Gītā. 1. 42. तुमपिण्डोदकक्रियाः

उदकुम्भ

Kaush. 2. 15. उदकुम्भं सपात्रमुपनिधाय

उदक्प्रवण

Chhā. 4. 17. 9. एष ह वा उदक्प्रवणो यज्ञः

उदगयन

Bṛh. 6. 3. 1. उदगयन आपूर्यमाणपक्षस्य
पुण्याहे

Mahānār. 25. 1. य एवं विद्वानुदगयनं प्र-
मीयते

उदङ्कः

Bṛh. 4. 1. 3. उदङ्कः शैलवायन.

उदङ्गुव

Chhā. 2. 24. 3. उदङ्गुव उपविश्य 7, 11.

उदज्

Bṛh. 3. 1. 2. स एता गा उदजनाम्

— एताः सौम्यादज

3. 7. 1. ब्रह्मगवीरुदजमे

1. उदञ्च

Bṛh. 5. 1. 1. पूर्णात्पूर्णमुदच्यते Mukti.
1.

2. उदञ्च

Chhā. 3. 4. 1. ये ज्योदञ्चो रश्मयस्ता
एवाज्योदीच्यो मधुनाशः

3. 13. 4. उदङ् सुषिः स समानः

3. 15. 2. सुभृता नामोदीची

- Chhā. 4. 5. 2. उदीची दिक् कला
 4. 15. 5. षडुदङ्गेति मासान् 5.10.1.
 6. 14. 1. उदङ् वाधराङ् वा प्रध्मा-
 यीत
 Brih. 1. 2. 3. दक्षिणा चोदीची च पार्श्वे
 3. 9. 23. किदेवतो ऽस्यामुदीच्यां दि-
 श्यसि
 4. 2. 4. उदीची दिगुदञ्चः प्राणाः
 6. 2. 15. यान् षण्मासानुदङ्गादित्य ए-
 ति
 Maitri. 6. 17. पतीच्यनन्त उदीच्यनन्तः
 Prasna 1. 6. यदुदीचीं . . प्रकाशयति
 Siras. 1. दक्षिणां च उदञ्चो ऽहम्
 4. उदञ्चः प्राञ्चो ऽभिन्नजन्त्ये-
 के
 Kathasru. 1. प्राचीमुदीचीं वा दिशम्
 Rāmup. 50 उदरदक्षिणयोः स्वस्य

उदधि

- Gauḍa. 3. 41. उत्सेक उदधेर्यद्वत
 Krish. 19. भद्रभाण्डोदधिमृदे

उदन्

- Brih. 3. 4. 1. य उदानेनोदानिति स
 आत्मा सर्वान्तरः

उदन्या

- Chhā. 6. 8. 5. तत्तेज आचष्ट उदन्यति

उदपात्र

- Kaush. 2. 7. त्रिः प्रसिच्योदपात्रम्
 Brih. 6. 4. 19. उदपात्रं पूरयित्वा
 Kathasru. 1. कार्यं निर्वर्त्तयन्नुदपात्रे

उदपान

- Chhā. 1. 10. 4. कामो म उदपानमिति
 Gītā. 2. 46. यावानर्थं उदपाने

उदय

- Chhā. 2. 9. 2. तस्य यत्पुरोदयात्स हिंकारः

- Chhā. 3. 19. 3. तस्योदयं प्रति . . घोषा उलू-
 लवो ऽनुत्तिष्ठन्ति
 Katha. 6. 6. इन्द्रियाणां . . उदयास्तमयी
 Nāda. 17. ज्योतिषामुदयो यतः
 Mukti. 2. 8. याति यदा ते वासनोदयम्
उदर

- Brih. 1. 1. 1. अन्तरिक्षमुदरम् 1. 2. 3.
 Maitri. 6. 26. उदरे ऽग्नौ जुहोति
 Mahānār. 14. 3. पापमकार्षं . . उदरेण 4.
 Gauḍa. 3. 12. पृथिव्यामुदरे चैव
 Garbha. 5. उदरे गार्हपत्यः

उदरपात्र

- Kathasru. 4. लघुमुण्डो ऽसूत्रोदरपात्रः
 कस्मात् (so most MSS.,
 but Nārāyaṇa 'पात्रम्')
 Aruṇeya. 5. उदरपात्रं पाणिपात्रं वा
 Jābāla. 6. मैक्षमाचरन्नुदरपात्रेण

उदरशाण्डिल्य

- Chhā. 1. 9. 3. तं हैतमतिधन्या शौनक उ-
 दरशाण्डिल्यायोक्तोवाच

उदरस्थ

- Maitri. 6. 17. उदरस्थो ऽथवा यः पचत्य-
 न्नम्

उदराग्नि

- Aruṇeya. 2. लौकिकाग्नीनुदराग्नौ समा-
 रोपयेत्

उदशराव

- Chhā. 8. 8. 1. उदशराव आत्मानमवेक्ष्य
 — उदशरावे ज्वेक्षाम्ब्रकृते, 2.
 2. उदशरावे ज्वेक्षेथामिति

उदहार

- Nīla. 10. अदृशन्नुत त्वोदहार्यः

उदाकृ

- Brih. 3. 1. 2. ता होदाचकार

उदान

1. Chhâ.3. 13. 5. ऊर्ध्वः सुषिः स उदानः
 5. 23. 1. तां जुह्यादुदानाय स्वाहे-
 त्युदानस्तृप्यति
 2. उदाने तृप्यति वायुस्तृप्यति
 Brih. 1. 5. 3. प्राणो ऽपानो व्यान उदानः
 Tait. 1. 7. 1.
 3. 4. 1. य उदानेनोदानिति स त
 आत्मा सर्वान्तरः
 3. 9. 26. कस्मिन्नु व्यानः... उदान
 इति कस्मिन्नुदानः
 Maitri. 2. 6. प्राणो ऽपानः समान उदानो
 व्यानः
 — एतेषामन्तरा प्रसूतिरेवो-
 दानस्य
 — पीताशितमुद्गरिति निगिर-
 तीति वैष बाव स उदानः
 6. 9. प्राणाय स्वाहा... उदानाय
 स्वाहा
 33. प्राणो ऽपानो व्यानः समान
 उदानः
 Mahânâr.15. 8. उदाने निविष्टो ऽमृतं जुहो-
 मि 9.
 16. 1. उदाने निविद्यामृतं हुतमु-
 दानमन्त्रेनाप्यायस्व
 Prasna. 3. 7. एकयोर्ध्व उदानः... नयति
 9. तेजो ह वै उदानः
 4. 4. इष्टफलमेवोदानः
 Prânâg. 1. सर्वाभिरुदाने
 4. उदान उद्गाता
 Amrita. 34. उदानः कण्ठमाश्रितः
 37. आपाण्डुर उदानस्तु
 Kathâsru. 1. प्राणापानव्यानोदानसमानान्

उदार

- Gîtâ. 7. 18. उदाराः सर्व एवैते

उदास्

- Nrisut. 6. त्रयो देवा उदासते
 Châl. 8. उदासीनं ध्रुवं हंसम्
 Gîtâ. 6. 9. मुहन्मित्रार्युदासीनमध्य-
 स्थद्वेष्यबन्धुषु
 9. 9. उदासीनवदासीनम्
 12. 16. उदासीनो गतव्यथः
 14. 23. उदासीनवदासीनः
 उदाह
 Chhâ. 6. 4. 5. न नो ऽद्य कश्चनाश्रुतममत-
 मविज्ञातमुदाहरिष्यति
 Brih. 6. 2. 3. इति ह प्रतीकान्युदाजहार
 Maitri. 6. 30. अत्रोदाहरन्ति (bis), 31,
 35, 36, 37, 38 (bis);
 7. 11.
 Gauḍa. 4. 38. अजं सर्वमुदाहृतम्
 Krish. 6. माया त्रेधा बुदाहता
 Gîtâ. 13. 6. सविकारमुदाहृतम्
 15. 17. परमात्मेत्युदाहृतः
 17. 19. तत्तामसमुदाहृतम् 22; 18.
 22, 25.
 24. तस्मादोमित्युदाहृत्य
 18. 24. तद्राजसमुदाहृतम्

उदि

- Kaush. 2. 7. कौपीतकिरुद्यंतमादित्यमु-
 पतिष्ठते
 Chhâ. 1. 3. 1. उद्यन्वा एष प्रजाभ्य उद्गा-
 यति । उद्यन्तमोभयमप-
 हन्ति
 1. 6. 7. स एष सर्वेभ्यः पाप्मभ्य
 उदितः
 — उदेति ह वै सर्वेभ्यः पाप्म-
 भ्यो य एवं वेद
 2. 9. 3. यत्पथमोदिते स प्रस्तावः
 2. 14. 1. उद्यान्हिकार उदितः प्रस्तावः

- Chhā. 3. 6. 2. एतस्माद्गुपादुद्यन्ति 3. 7. 2; 3. 8. 2; 3. 9. 2; 3. 10. 2.
3. एतस्माद्गुपादुदेति 3. 7. 3; 3. 8. 3; 3. 9. 3; 3. 10. 3.
4. यावदादित्यः पुरस्तादुदेता 3. 7. 4.
3. 8. 4. यावदादित्यो दक्षिणत उदेता
3. 9. 4. यावदादित्यः पश्चादुदेता
3. 10. 4. यावदादित्य उत्तरत उदेता
3. 11. 1. नैवोदेता नास्तमेता
2. न निम्लोच नोदियाय
3. न ह वा अस्मा उदेति
3. 16. 2. उदैव तत एति 4, 6
- Brih. 1. 1. 1. उद्यन्तु पूर्वादिः
1. 5. 23. यतश्चोदेति सूर्यः
— प्राणाद्वा एष उदेति
- Tait. 2. 8. 1. भीषोदेति सूर्यः Nrip. 2. 4.
- Kātha. 4. 9. यतश्चोदेति सूर्यः
- Maitri. 2. 6. खानीमानि भिच्चोदितः
6. 8. प्राणः प्रजानामुदयत्येष सूर्यः Prasna. 1. 8.
35. एतद्यदादित्यस्य मध्ये उदित्वा मयुखे भवतः
7. 1. पुरस्तादुद्यन्ति
2. दक्षिणत उद्यन्ति
3. पश्चादुद्यन्ति
4. उत्तरत उद्यन्ति
5. ऊर्ध्वा उद्यन्ति
6. अधस्तादुद्यन्ति
11. अनेनैव तदुद्ध्यत्युदयत्युच्छसति
- Prasna. 1. 6. आदित्य उदयन्यत्पाचीं दिशं प्रविशति

- Prasna. 1. 7. स एष वैश्वानरो विश्व-
रूपः प्राणो ऽभिरुदयते
3. 8. आदित्यो ह वै बाह्यः प्राण उदयाति
4. 2. ताः पुनः पुनरुदयतः प्रचरन्ति
- Gauḍa. 3. 3. आत्मा ह्याकाशवज्जीवैर्घटाकाशैरिवोदितः
- Nrip. 1. 1. वाचैव प्रयन्ति वाचैवोद्यन्ति
- Mukti. 2. 30. अमनस्ता तदोदेति

उदीक्ष

- Brih. 6. 2. 1. तमुदीक्ष्याभ्युवाद
- Maitri. 1. 2. आदित्यमुदीक्षमाणः

उदीर

- Kaush. 2. 12. तस्मादेव पुनरुदीरते 13.

उदुंबर

- Brih. 4. 3. 36. यथाम्रं वोदुंबरं वा
- Āśrama. 3. वैश्वानसा उदुंबरा बालखिल्याः केनपाश्च
— उदुंबराः प्रातरुत्थाय (one MS. has औदुंबराः)
— तदाह तौदुंबरबदरनीवार-
श्यामाकैः

उदृ

- Mahānār. 9. 12. समुद्रादूर्ध्वमधुमां उदारत्

उदे

- Chhā. 3. 11. 1. तत ऊर्ध्व उदेत्य
5. 3. 6. स ह प्रातः सभाग उदेयाय

उदोदन

- Brih. 6. 4. 16. उदोदनं पाचयित्वा

उद्गन्त

- Maitri. 6. 31. उद्गन्ता चैतेषामिह कः
— आत्मा ह्येषामुद्गन्ता

उद्गम्

Chhā. 3. 17. 7. उद्...अगन्म ज्योतिरु-
त्तमम्

Mukti. 2. 52. यावन्नापान उद्गतः

उद्गात्

Kaush. 2. 6. ऋड्मये साममयमुद्गाता
(प्रवयति)

Chhā 1. 2. 13. स ह नैमिषीयानामुद्गाता
बभूव

1. 6. 8. तस्मान्त्वोद्गातैतस्य हि
याता

1. 7. 8. एवंविदुद्गाता वृयात्

1. 10. 8. उद्गातृनास्तावे स्तोष्यमाणा-
नुपोपविवेश

10. एवमुद्गातारमुवाच
— उद्गातर्या देवतोद्गीथमन्वा-
यत्ता 1. 11. 6.

1. 11. 6. अथ हैनमुद्गातोपससाद

4. 16. 2. वाचा होताध्वर्युरुद्गाता

Brih. 1. 3. 2. अनेन वै न उद्गात्रात्येप्य-
न्तीति 3—7.

28. स एष एवंविदुद्गाता

3. 1. 5. उद्गात्रत्विजा वायुना प्राणेन
प्राणो वै यज्ञस्योद्गाता

— स वायुः स उद्गाता

10. कत्ययमद्योद्गाता...स्तोत्रि-
याः स्तोष्यति

Mahānār. 25. 1. प्राण उद्गाता

Prāṇāg. 3. शरीरयज्ञस्य...क उद्गाता

4. उदान उद्गाता

उद्गीथ

Kaush. 1. 5. उद्गीथ उपश्रीः

Chhā. 1. 1. 1. ओमित्येतदक्षरमुद्गीथमु-
पासीत

2. साक्ष उद्गीथो रसः

Chhā. 1. 1. 3. परमः पराद्धर्षो ऽष्टमो य-
दुद्गीथः

4. कतमः कतम उद्गीथः

5. ओमित्येतदक्षरमुद्गीथः

7. य एतदेवं विद्वानक्षरमुद्गी-
थमुपास्ते 8; 1. 2. 14.

1. 2. 1. देवा उद्गीथमाजुः

2. ते ह नासिकयं प्राणमुद्गीथ-
मुपासान्चक्रिरे (similarly
in 3, 4, 5, 6, 7).

10. तं हांगिरा उद्गीथमुपासा-
न्चक्रे (similarly in 11,
12).

1. 3. 1. य एवासौ तपति तमुद्गीथ-
मुपासीत

2. तस्माद्वा एतमिमममुं चो-
द्गीथमुपासीत

3. व्यानमेवोद्गीथमुपासीत 5.

4. यत्साम स उद्गीथः

6. अथ खलुद्गीथाक्षराण्युपा-
सीतोद्गीथ इति

7. य एतान्येवं विद्वानुद्गीथा-
क्षराण्युपास्त उद्गीथ इति

1. 5. 1. य उद्गीथः स प्रणवो यः
प्रणवः स उद्गीथ इत्यसौ
वा आदित्य उद्गीथः Mai-
tri. 6. 4.

3. मुख्यः प्राणस्तमुद्गीथमुपा-
सीत

5. य उद्गीथः स प्रणवो यः
प्रणवः स उद्गीथः

1. 6. 7. तस्यैर्क् च साम च गेष्णी
तस्मादुद्गीथः

1. 8. 1. त्रयो होद्गीथे कुशला बभूवुः
— उद्गीथे वै कुशलाः स्मो
हन्तोद्गीथे कथां वदामः

1. 9. 2. स एष परोवरीयानुद्गीथः

- Chhā. 1. 9. 2. परोवरीयांसमुद्गीथमुपास्ते
 3. यावत्त एनं प्रजायामुद्गीथं
 वेदिष्यन्ते
 1. 10. 10. देवतोद्गीथमन्वायत्ता
 1. 11. 6, 7.
 1. 12. 1. अथातः शौव उद्गीथः
 2. 2. 1. अन्तरिक्षमुद्गीथः 2.
 2. 3. 1. वर्षति स उद्गीथः 2. 15. 1.
 2. 4. 1. याः प्राच्यः स्यन्दन्ते स उ-
 द्गीथः
 2. 5. 1. वर्षा उद्गीथः 2. 16. 1.
 2. 6. 1. गाव उद्गीथः 2. 18. 1.
 2. 7. 1. चक्षुरुद्गीथः 2. 11. 1.
 2. 8. 2. यदुदिति स उद्गीथः
 2. 9. 5. यत्संप्रति मध्यन्दिने स उ-
 द्गीथः
 2. 10. 3. उद्गीथ इति त्र्यक्षरम्
 2. 12. 1. ज्वलति स उद्गीथः
 2. 13. 1. स्त्रिया सह शेते स उद्गीथः
 2. 14. 1. मध्यन्दिन उद्गीथः
 2. 17. 1. द्यौरुद्गीथः
 2. 19. 1. मांसमुद्गीथः
 2. 20. 1. आदित्य उद्गीथः
 2. 21. 1. अमिर्वायुरादित्यः स उ-
 द्गीथः
 2. 22. 1. अग्नेरुद्गीथः
 Brih. 1. 3. 1. असुरान्यज्ञ उद्गीथेनात्ययाम्
 23. एष उ वा उद्गीथः
 — उच्च गीथा चेति स उद्गीथः
 6. 3. 1. उद्गीथमसि
 Maitri. 6. 4. उद्गीथं प्रणवाख्यं प्रणेतारम्
 37. स उद्गीथं वर्षति

उद्गीथभाजिन

- Chhā. 2. 9. 5. उद्गीथभाजिनो ह्येतस्य साम्नः
 उद्
 Maitri. 2. 6. यो ज्यं पीताशितमुद्गिरति
 निगिरति

उद्दे

- Chhā. 1. 1. 1. ओमित्युद्गायति 9; 1. 4. 1.
 1. 3. 1. उद्गन्वा एष प्रजाभ्य उद्गा-
 यति
 4. अप्राणन्नपानञ्चुद्गायति
 1. 10. 10. तां चेद्विद्गानुद्गास्यसि 1.
 11. 6.
 1. 11. 7. तां चेद्विद्गानुद्गास्यः
 Brih. 1. 3. 2. त्वं न उद्गायेति तथेति तेभ्यः
 ... उद्गायन् 3—7.
 24. यदितः . . अन्येनोद्गायन्
 — प्राणेन चोद्गायन्
 6. 3. 4. उद्गीथमस्युद्गीथमानमसि
 Śwet. 1. 7. उद्गीतमेतत्परमं तु ब्रह्म

उद्गह

- Chhā. 2. 3. 2. उद्गह्नाति तन्निधनम् 2. 15.
 1.
 Nrip. 2. 4. सर्वाणि भूतान्युद्गह्नाति . .
 उद्गाह्यत उद्गह्यते

उद्गहन

- Brih. 2. 4. 12. न हास्योद्गहणायेव स्यात्

उद्गासकत्व

- Nrisut. 7. उत्पथवारकत्वादुद्गासकत्वात्

उद्गालक

- Chhā. 3. 11. 4. उद्गालकायारुणये
 5. 11. 2. उद्गालको वै . . अयमारुणिः
 5. 17. 1. उद्गालकमारुणिम्
 6. 8. 1. उद्गालको हारुणिः
 Brih. 3. 7. 1. उद्गालक आरुणिः 23; 6.
 3. 7; 6. 4. 4.
 6. 5. 3. याज्ञवल्क्य उद्गालकात्
 — उद्गालको ऋणात्

उद्गालकायन

- Brih. 4. 6. 2. गार्ग्यायण उद्गालकायनात्
 — उद्गालकायनो जाबालायनात्

उद्दिश

- Maitri. 7. 9 तथा शिवमशिवमित्युद्दि-
शन्त्यशिवं शिवमिति
Gītā. 17. 21 फलमुद्दिश्य वा पुनः

उद्दीप

- Mahānār. 2 8. उद्दीप्यस्व जातवेदः

उद्देशतम्

- Rāmāp. 58. एवमुद्देशतः प्रोक्तम्
Gītā. 10. 40. एष तुद्देशतः प्रोक्तः

उद्दृष्टव

- Nṛisut. 7. उद्दृष्ट्वादुत्कर्तृत्वात्

उद्धतत्व

- Maitri. 3. 5. उद्धतत्वमसमत्वमिति ता-
मसानि

उद्धरण

- Maitri. 6. 30. परमं वै शेषधेरिव परस्यो-
द्धरणम्

उद्धव

- Krish. 17. सत्याकृरो दमोद्धवः

उद्धूलन

- Vāsn. 4. अग्निहोत्रभस्मना . . उद्धूल-
नं कुर्यात् (one MS. has
उद्धर्त्तनम्)

उद्धृ

- Bṛih. 6. 4. 19. उद्धृत्य प्राश्नाति
Maitri. 1. 4. उद्धर्तुमर्हसि
6. 26. अप्ठुचारिणः . . उद्धृत्य
— इमान् प्राणान् . . उद्धृत्य
Mahānār. 4. 5. उद्धृतासि वराहेण
Āśrama. 2. उद्धृतपरिपूताभिरङ्गिः कार्यं
कुर्वन्तः
Jābāla. 4. उद्धृत्य प्राश्नीयात् साज्यं
हविर्नामयम्

Vāsu.

2. गोपीचन्दनं नमस्कृत्वोद्धृ-
त्य

Gītā.

- 6 5. उद्धरेदात्मनात्मानम्

उद्दुभ्य

Maitri.

7. 11. अनेनैव तदुद्दुभ्यत्युदयत्यु-
च्छसति

उद्भव

Śwet.

3. 1. य एवैक उद्भवे संभवे च
4. यो देवानां प्रभवश्चोद्भव-
श्च 4. 12.

Piṇḍa.

4. मांसत्वकृशोणितोद्भवः

Vāsu.

1. वैकुण्ठस्थानोद्भवम्

Gītā.

10. 34. उद्भवश्च भविष्यताम्

उद्भा

Nṛisut.

4. नृसिंहः स्वयमुद्भौ

उद्भिज्ज

Ait.

5. 3. अण्डजानि च जारुजानि च
स्वेदजानि चोद्भिज्जानि च

Chhā.

6. 3. 1. आण्डजं जीवजमुद्भिज्ज-
मिति

उद्धू

Maitri.

1. 4. उद्धृतप्रध्वंसिनः
3. 4. शरीरमिदं मैथुनादेवोद्धृतम्
5. 2. अपरिमितधावोद्धृतः
Gopī. 5. कृष्णगोपीरतोद्धृतम्

उद्धूतत्व

Maitri.

- 5 2. उद्धृतत्वादुद्धृतम्

उद्भान्तकत्व

Nṛisut.

7. उद्भान्तकत्वादुत्तीर्णाविकृति-
त्वात्

उद्गम्

Bṛih. 6.

3. 5. अथैनमुद्यच्छति

Katha.

6. 2. महद्गम्यं वक्ष्यमद्यतम्

Gītā. 1. 20. धनुरुद्यस्य पाण्डवः

45. हन्तुं स्वजनमुद्यताः

उद्या

Bṛih. 2. 4. 1 उद्यास्यन्वा अरे ऽहमस्मा-
त्स्थानादास्मि

उद्युञ्

Mukti. 2. 47. विमृदाः कर्तुमुद्युक्ताः

उदुध्

Bṛih. 4. 3. 33. सर्वेभ्यो माऽन्तेभ्य उदरौ-
त्सीत्

उद्रेक

Rāmāp. 2. स्वाद्रेकतो ऽथवा

उदूर्ग

Kaush. 2. 7. उदूर्गो ऽसि पाप्मानं म उदृ-
द्धि

उदूर्त्मन्

Maitrī. 6. 30. न ह्यत्रोदूर्त्मना गतिः

उदूह

Kaush. 3. 5. वागेवास्या एकमदूमुदू-
ल्हम् (similarly 9 times
more ; another reading
is उदूदम्)

उदूा

Chhā. 4. 3. 1. यदा वा अभिरुह्यायति वा-
युमेवाप्येति

उद्विञ्

Gītā. 5. 20. नोद्विजेत्प्राप्य चाप्रियम्
12. 15. यस्मान्नोद्विजते लोको लो-
कान्नोद्विजते च यः

उदृञ्

Kaush. 2. 7. उदृर्गो ऽसि पाप्मानं म उ-
दृद्धि

उदृत्

B.ih. 2. 1. 5. नास्यास्माहोकात्प्रजोद्वर्त्तते

उद्वेग

Parama. 3. दुःखे नोद्वेगः (so MSS.)

Gītā 12. 15. हर्षमर्षभयोद्वेगैः

उद्वृञ्

Chhā. 1. 12. 1. स्वाध्यायमुद्वृजान

उन्नम्

Swet. 2. 8. त्रिरुन्नतं स्थाप्य समं शरीरम्

Kshur. 1. किञ्चिदुदयमुन्नतम्

उन्नी

Kaush. 3. 8. यमेभ्यो लोकेभ्य उन्निनीषते

Katha. 5. 3. ऊर्ध्वं प्राणमुन्नयति

Prasna. 5. 4. अन्तरिक्षं यजुर्भिरुन्नयिते
5. स मामभिरुन्नयिते ब्रह्म-
लोकम्

उन्मत्तक

Asrama 3. केनपा उन्मत्तकाः (2 MSS.
read उन्मादकाः and one
उन्मदकाः)

उन्मद्

Nṛisut. 6. उन्मत्ता इव परिवर्त्तमानाः

Asrama. 4. अनुमत्ता उन्मत्तवदाचर-
न्तः

Jābāla. 6. अनुमत्ता उन्मत्तवदाच-
रन्तः

Mukti. 2. 47. नागेन्द्रमुन्मत्तम्

उन्मनन

Hamsa. 2. तदा तुर्यातीतमुन्मननमज-
पोपसंहारमित्यभिधीयते
(6 MSS. have उन्मनाम°,
and one reads उन्मनाः)

उन्मनीभाव

Brahmab. 4. यदा यात्युन्मनीभावम्

उन्मिप्

Gītā. 5. 9. उन्मिषन्निमिषन्नपि

उन्मी

Chhā. 8. 6. 5. स ओमिति वा होद्वा मी-
यते

उन्मुक्त

Mahānār. 20. 13. उन्मुक्तो वरुणस्य पाशः

उप

Chhā. 2. 8. 2. यदुपेति स उपद्रवः

उपकरणवन्त

Brah. 2. 1. 2. यथैवापकरणवतां जीवितम्
1. 5. 3.

उपकोसल

Chhā. 1. 10. 1. उपकोसलः कामलायनः
4. 14. 1. उपकोसलैषा . . अस्मद्विद्या
— आचार्यो ऽभ्युदायोपकोस-
ला ३ इति

उपगम्

Kauśh. 3. 1. इन्द्रस्य प्रियं धामोपजगाम

Brah. 2. 1. 8. प्रतिरूपं हैवैनमुपगच्छति

Maitri. 6. 24. अतो ऽविशेषविज्ञानं वि-
शेषमुपगच्छतिParama. 1 इति नारदो भगवन्तमुपग-
म्योवाच

उपगै

Krish. 7. या देवैरुपगीयते

उपग्रह

Maitri. 6. 31. स्वर्केर्लिङ्गरूपग्रहा

उपघात

Brah. 6. 1. 19. स्थालीपाकस्योपघातं जुहो-
ति

24. पृषदाज्यस्योपघातं जुहोति

उपचार

Gauḍa. 3. 36. नोपचारः कथञ्चन

Parama. 1 लोकस्योपचाराय (so MSS.)

उपचारिन्

Maitri. 6. 30. यथावदुपचारी

उपजन

Kauśh. 1. 2. स जाय उपजायमानः

Gītā. 2. 62. संगस्तेषुपजायते

65. हानिरस्योपजायते

14. 2. संगे ऽपि नोपजायते

11. प्रकाश उपजायते

उपजन

Chhā. 8. 12. 3. नोपजनं गमरन्निदं शरीरम्

उपजीव

Chhā. 3. 6. 1. यत्प्रथमममृतं तद्वसत्र उप-
जीवन्ति (similarly 4
times more).

8. 1. 5. तं तमेवोपजीवन्ति

Brah. 1. 1. 16. आपिपीलिकाभ्य उपजीवान्त

1. 5. 1. स ऊर्जमुपजीवति 2.

2. पयो ह्यथ मनुष्याश्च पशव
ओपजीवन्ति4. 3. 32. एतस्यैवानन्दस्यान्यानि भू-
तानि मात्रासुपजीवन्ति

5. 8. 1. ह्यो स्तनौ देवा उपजीवान्त

Maitri. 7. 10. तदिमे मृदा उपजीवन्ति
— यद्वेदेष्टं तद्विद्वांस उप-
जीवन्ति

Mahānār. 11. 2. पुरुषस्त्वद्विधमुपजीवति

Maha. 3. (read: पुरुषग)

Mahānār. 22. 1. लोके दातारं सर्वभूतान्यु-
पजीवन्ति

उपतप्

Chhā. 3. 16. 2. तं चेदेतस्मिन्वयसि कि-
ञ्चिदुपतपेत् 4, 6.

7 किं म एतदुपतपसि

Bṛih. 4. 3. 6. उपतपता वाणिमानं नि-
गच्छति

Nyāsa. 4. नात्यर्थं . . शरीरमुपतापयेत्
Kathasru. 4.

उपतापिन

Chhā. 6. 15. 1. पुरुषं . . उपतापिनं ज्ञानयः
पर्युपासते

8. 4 2 उपतापी सन्ननुपतापी भवति

1. उपदिश

Gauḍa. 3. 16. उपासनोपदिष्टयम्

Nrip. 2 2. अक्षराणां न्यासमुपदिश-
न्ति ब्रह्मवादिनः

5. 1 मोक्षद्वारं यद्योगिन उपदि-
शन्ति

Nṛisut. 9 ओङ्कारमात्मानमुपदिश

Gopī. 5. ताश्चोपादिशत्

Rāmōt. 4. उपदेक्ष्यसि मन्मन्त्रम्

Mukti. 1. 24. गुरुपादिष्टमार्गेण
45. मयोपादिष्टं शिष्याय तुभ्यम्

50. यथावदुपदिश्यते

2. 66. किमन्यदुपदिश्यते

Gitā. 4. 34. उपदेक्ष्यन्ति ते ज्ञानम्

2. उपदिश

Maitri. 6. 2. चतस्रो दिशश्चतस्र उपदि-
शः

उपदेश

Tait. 1. 11. 4. एष आदेश एष उपदेशः

Gauḍa. 1. 18 उपदेशादयं वादः

Mukti. 1. 16. काश्यां तारोपदेशतः

उपदेष्टृ

Nrip. 5. 2. सर्वेषां मन्त्राणामुपदेष्टा
भवति

उपद्रव

Chhā. 2 8. 2. यदुपेति स उपद्रवः

2. 9. 7. यदूर्ध्वमपराङ्मात्मागस्तमया-
त्स उपद्रवः

2. 10. 3. उपद्रव इति चतुरक्षरम्

उपद्रवभाजिन

Chhā. 2. 9 7. उपद्रवभाजिनो ह्येतस्य
साम्नः

उपद्रष्टृ

Nṛisut. 9. उपद्रष्टानुमन्त्रैष आत्मा
— उपद्रष्टारमात्रजेत्

Gitā. 13 22. उपद्रष्टानुमन्ता च

उपदु

Chhā. 2. 9 7. ते पुरुषं दृष्ट्वा कक्षं श्रभ्रमि-
त्युपद्रवन्ति

उपधा

Prāgāg. 2. अमृताय त्वोपदधामि

Sarvop. 3. कृटस्थाद्युपहितभेदानाम् (4
MSS. have उपरहित).

उपधाव्

Chhā. 1. 3. 8. येन साम्ना स्तोष्यन् स्या-
त्तत् सामोपधावेत् (simi-
larly in 9, 10, 11).

Nrip. 2. 1. ते प्रजापतिमुपाधावन्

उपधृ

Gitā. 7. 6. एतद्योनीनि भूतानि . . उप-
धारय

9. 6. तथा सर्वाणि भूतानि मत्स्था-
नीत्युपधारय

उपनम्

- Chhâ. 2. 1. 4. एनं साधवो धर्मा आ च गच्छेयुरूप च नमेयुः
Nrip. 1. 1. उपैनं तदुपनमति यत्कामो भवति (2 MSS. read उपनमिति and Nârâyana explains thus: उप एनं तत् उ पनं इति पदच्छेदः पनं पन्नं छान्दसो वर्णलोपः)

उपनयन

- Aruneya. 4. सोपनयनादूर्ध्वमेतानि प्राग्वा त्यजेत्
Asrama. 1. उपनयनादूर्ध्वं त्रिरात्रम्

उपनिधा

- Kaush. 2. 15. उदकुंभं सपात्रमुपनिधाय
Chhâ. 1. 10. 2. ये म इम उपनिहिता इति

उपनिषत्

- Chhâ. 4. 7. 2. तं हंस उपनिषत्याभ्युवाद
4. 8. 2. तं मद्गुरुपनिषत्याभ्युवाद

उपनिषेद्

- Chhâ. 3. 19. 4. साधवो घोषा आ च गच्छे युरूप च निषेडेर्न्

उपनिश्रि

- Brih. 1. 4. 11. ब्रह्मैवान्तत उपनिश्रयति स्वां योनिम्

उपनिषद्, षद

- Kaush. 2. 1. य एवं वेद तस्योपनिषन्न याचेदिति 2. 2.
Kena. 32. उपनिषदं भो ब्रूहीत्युक्ता त उपनिषद् ब्राह्मी वाव त उपनिषदमब्रूमेति
Chhâ. 1. 1. 10. यदेव.. करोति भदयोप- निषदा

- Chhâ. 1. 13. 4. अज्ञादो भवति य एतामेवं साक्षामुपनिषदं वेद
8. 8. 4. तेभ्यो हैतामुपनिषदं श्रोवाच
5. असुराणां क्षिपोपनिषत्
Brih. 2. 1. 20. तस्योपनिषत्सत्यस्य सत्य- मिति Maitri. 6. 32.
2. 4. 10. उपनिषदः श्लोकाः सूत्राणि 4. 1. 2; 4. 5. 11; Maitri. 6. 32.
4. 2. 1. एताभिरुपनिषद्भिः समाहि- तात्मासि
5. 5. 3. तस्योपनिषदहरिति
4. तस्योपनिषदहमिति
Tait. 1. 3. 1. संहिताया उपनिषदं व्या- ख्यास्यामः
2. 9. 1. इत्युपनिषत् Mahânâr. 12. 3; 24. 1; 25. 1; Skanda. 16; Râmôt. 3; Mukti. 1.
3 10. 6. य एवं वेदेत्युपनिषत् Mahâ- nâr. 21. 2; Nrip. 2. 4; 3. 1; Gopî. 2.
Swet. 1. 16. तद्ब्रह्मोपनिषत्परम् Brah- ma. 3.
5. 6. तद्वेदगुणोपनिषत्सु गूढम्
Mahânâr. 7. 5. श्रोवाचोपनिषदिन्द्रो ज्येष्ठः
Aruneya. 2. उपनिषदमावर्त्तयेत्
5. एतदुपनिषदं विन्यसेत् ख- त्वेतदुपनिषदं विद्वान्
Nâr. 3. एतद्वै नारायणस्योपनिषदम्
— यो ह वै नारायणस्योपनि- षदमधीते
Kâlâg. 2. ओं सत्यमित्युपनिषत् Mukti. 2. 78
Gopî. 5. तत उपनिषदः भुतय आवि- र्बभूवुः
— सरहस्योपनिषदज्ञान्
Krish. 15. ऋचोपनिषदस्ता वै

- Atmapra. 1. आत्मप्रबोधोपनिषदं मुहूर्त्त-
मुपासित्वा
Mukti. 1. 10. तासूपनिषदः काः स्युः
11. तासूपनिषदस्तथा
14. एकैकोपनिषन्मता
1. दशसंख्यकानामुपनिषदाम्
— एकोनविंशतिसंख्यकाना-
मुपनिषदाम्
— द्वाविंशत्संख्याकानामुपनि-
षदाम्
— षोडशसंख्याकानामुपनिष-
दाम्
— एकत्रिंशत्संख्याकानामुप-
निषदाम्
— अष्टोत्तरशतोपनिषदम्

उपनिष्क्रम

- Kaush. 2 15. अथ दक्षिणावृद्धुपनिष्क्रामति
1. उपनी
Kaush. 4. 19. प्रतिलोमरूपमेव तन्मन्ये
यत् क्षत्रियो ब्राह्मणमुप-
नयेत्
Chhā. 4. 4. 5. उप त्वा नेष्ये . . तमुपनीय
Praśna. 5. 3. तमृचो मनुष्यलोकमुपन-
यन्ते
Nṛip. 5. 10. अनुपनीतशतमेकमेकेनोप-
नीतेन तत्समम्
— उपनीतशतमेकम्
Siras. 7. अनुपनीत उपनीतो भवति
Mahā. 4.

2. उपनी (५ इ)

- Bṛih. 4. 3. 5. यत्र वागुच्चरत्युपैव तत्र
न्येति

उपपत्ति

- Gauḍa. 3. 10. नोपपत्तिर्हि विद्यते
Gītā. 13. 9. इष्टानिष्टोपपत्तिषु

उपपद्

- Gauḍa. 4. 53. द्रव्यत्वमन्यभावो वा ध-
र्माणां नोपपद्यते
Mukti. 1. 52. ब्रह्मचर्योपपन्नम्
Gītā. 2. 3. नैतत्त्वय्युपपद्यते
32. यदृच्छया चोपपन्नम्
6. 39. त्वदन्यः . . छेत्ता न ह्युपप-
द्यते
13. 18. मद्भावायोपपद्यते
18. 7. सन्न्यासः . . नोपपद्यते

उपपातक

- Nār. 5. पञ्चमहापातकोपपातकंभ्यः
प्रमुच्यते (some MSS.
read 'पातकात्')
Kālāg. 2. समस्तमहापातकोपपात-
कंभ्यः

उपप्रे

- Kena. 19. तदुपप्रेयाय सर्वजनेन 23.

उपबर्हण

- Kaush. 1. 5. श्रीरुपबर्हणम्

उपभुज्

- Chhā. 4. 11. 2. उप वयं तं भुञ्जामः 4. 12.
2; 4. 13. 2.

उपभोक्तृ

- Swet. 5. 7. कृतस्य तस्यैव स चोपभो-
क्ता (one MS. has रसो°
for स चो°).

उपभोग

- Maitri. 7. 11. सत्यानृतोपभोगार्थः
Parama. 1. स्वशरीरस्योपभोगार्थाय

उपमथ्

- Chhā. 5. 2. 4. सर्वोपमथस्य मन्यं ह्यधिमु-
नोरुपमथ्य

उपमन्त्र

- Kaush. 2. 1. त एवैनमुपमन्त्रयन्ते 2.
— अन्नदास्त्वेवैनमुपमन्त्रय-
न्ते 2.
Chhā. 2. 13. 1. उपमन्त्रयते स हिंकारः
5. 8. 1. यदुपमन्त्रयते स धूमः
Brih. 6. 2. 3 एनं वसन्त्योपमन्त्रयान्त्रक्रे
6. 4. 6. यश्चस्विनीमभिक्रम्योपम-
न्त्रयत

उपमन्थनी

- Brih. 6. 3. 13. औदुम्बर्या उपमन्थन्यौ

उपमा

- Maitri. 6. 22. सप्तत्रिंशेयं तस्योपमा
Gītā 6. 19. सोपमा स्मृता

उपमास

- Kaush. 1. 2. द्वादशत्रयोदशोपमासः
(another reading is)
११शो मासः)

उपयम्

- Brih. 1. 5. 21. मृत्युः श्रमो भृत्वोपयेमे

उपया

- Mahānār. 20. 8. उपयाम गृहीतो ऽसि 24. 1.
(so Nārāyaṇa in both cases).

24. 1. भृयो न मृत्युमुपयाहि

- Brahma. 1. यथा कुमारो निष्काम आ-
नन्दमुपयाति

- Gītā. 10. 10. येन मामुपयान्ति ते

उपयुञ्ज

- Āśrama. 2. कृषिगोरक्षवाणिज्यमगार्ह-
तमुपयुञ्जानाः

— उच्छवृत्तिमुपयुञ्जानाः

उपयोग

- Maitri. 6. 36. अन्तर्यामिणोपयोगात्

उपर

- Prasna. 1. 11. इमे अन्य उपरे विचक्षणं
... आहुरर्पितम्

उपरम्

- Brih. 3. 1. 19 ततो होताश्चल उपरराम
3. 2. 13. ततो ह जारत्कारव आर्त्त-
भाग उपरराम
3. 3. 2. ततो ह भुज्युर्लाघ्यानिरुपर-
राम
3. 4. 2. ततो होषस्तथाक्रायण उप-
रराम
3. 5. 1. ततो ह कहेलः कौषीतकेय
उपरराम
3. 6. 1. ततो ह गार्गा वाचक्रव्युप-
रराम
3. 7. 23. ततो होहालक आरुणिरुप-
रराम
3. 8. 12. ततो ह वाचक्रव्युपरराम
4. 4. 23. शान्तो दान्त उपरतः

- Nrisut. 6. शान्ता दान्ता उपरताः

- Parama. 3. इन्द्रियाणां गतिरुपरमते

- Gītā. 2. 34. भयाद्रणादुपरतम्

6. 20. यत्रोपरमते चित्तम्

25. शनैः शनैरुपरमते

उपरम्

- Śarvop. 1. चतुर्दशकरणोपरमात्

उपरि

- Chhā. 8. 3. 2 उपर्युपरि सञ्चरन्तो न वि-
न्देयुः

- Brih. 5. 14. 3. एष रज उपर्युपरि तपति

- Maitri. 4. 6. अतस्ताभिः सहैवोपर्युपरि
लोकेषु चरति

- Mahānār. 11. 8. नाभ्यामुपरि तिष्ठति

- Brahmav. 10. शिखा च दीपसङ्काशा य-
स्मिन्नुपरि वर्तते

उपविश

- Kaush. 2. 1. माम् भिक्षित्वा जलवोप-
विशेत् 2.
Chhâ. 2. 24. 3. उदङ्मुख उपविश्य 7, 11.
Mahânâr. 25. 1. यत्सञ्चरत्युपविशत्युत्तिष्ठ-
ते च स प्रवर्ग्यः
Mukti. 2. 43. उपविश्योपविश्य
Gitâ. 1. 47. रथोपस्थ उपविशत्
6. 12. उपविश्यासने

उपवेशि

- Bṛih. 6. 5. 3. अरुण उपवेशेः
— उपवेशिः कुशेः

उपव्याख्यान

- Chhâ. 1. 1. 1. तस्योपव्याख्यानम्
1. 4. 1; 3. 19. 1; Mân-
dû. 1; Nrip. 4. 1; Nrisut.
1; Râmot. 3.
10. इति खल्वेतस्याक्षरस्योप-
व्याख्यानं भवति

उपठये

- Brahma. 3. उपवीतं च तन्मयम्
Aruneya. 2. उपवीतं शिखां. . विसृजेत्
4. पितरं पुत्रमध्युपवीतम्

उपशम्

- Chhâ. 2. 12. 1. उपशाम्यति स निधनम्
Maitri. 6. 34. स्वयोना उपशाम्यते (bis.)
— स्वयोना उपशान्तस्य म-
नसः

उपशम

- Ganda. 1. 29. ईतस्योपशमः शिवः
Mukti. 2. 30. परमोपशमप्रदा
37. संकल्पोपशमे न तत्

उपशान्ततेजस्

- Praśna. 3. 9. तेजो ह वै उदानस्तस्मादु-
पशान्ततेजाः

उपश्रि

- Chhâ. 6. 8. 2. बन्धनमेवोपश्रियते
— प्राणमेवोपश्रियते

उपश्री

- Kaush. 1. 5. उश्री उपश्रीः

उपश्रु

- Chhâ. 3. 13. 8. नद्युरिवामेरिव ज्वलत उ-
पश्रुणोति
4. 1. 5. तदु ह जानश्रुतिः पौत्राय-
ण उपशुभाव

- Mahânâr. 9. 13. उप ब्रह्मा शृणवच्छस्यमानम्

उपसंश्लिष्टत्वं

- Maitri. 3. 3. अभिभूयत्ययं भूतात्मोपसं-
श्लिष्टत्वात्

उपसंह

- Bṛih. 4. 4. 3. आत्मानमुपसंहरति (bis).
Nrip. 2. 2. अनुश्रुभा सर्वमुपसंहतम्

उपसंक्रम

- Tait. 2. 8. 1 एतमन्नमयमात्मानमुपसं-
क्रामति
— प्राणमयमात्मानमुपसंक्रा-
मति
— मनोमयमात्मानमुपसंक्रा-
मति
— विज्ञानमयमात्मानमुपसं-
क्रामति
— आनन्दमयमात्मानमुपसं-
क्रामति
3. 10. 5. एतमन्नमयमात्मानमुपसं-
क्रम्य, &c., as above.

उपसङ्गम्

- Mukti. 1. सहृदं विधिवदुपसङ्गम्य
Gitâ. 1. 2. आचार्यमुपसङ्गम्य

उपसत्तु

Chhā. 7. 8. 1. परिचरत्तुपसत्ता भवति

1. उपसद्

Chhā. 1. 11. 4. अथ हैनं प्रस्तोतोपससाद

6. अथ हैनमुद्रातोपससाद

8. अथ हैनं प्रतिहर्तोपससाद

6. 7. 2. अथ हैनमुपससाद 4.

6. 13. 1. मा प्रातरुपसीदथाः

2. अभिप्रास्थैनदथ मोपसीदथाः

7. 1. 1. उपससाद सनत्कुमारं ना-
रदः

— यद्वेत्थ तेन मोपसीद

7. 8. 1. उपसीदन्द्रा भवति

Mund. 1. 1. 3. अङ्गिरसं विधिवदुपसन्नः

1. 2. 13. तस्मै स विद्वानुपसन्नाय

Praśna. 1. 1. भगवन्तं पिप्पलादमुपसन्नाः

Mukti. 1. 52. अस्मा इमामुपसन्नाय

2. उपसद्

Mahānār. 25. 1. यद्रमते तदुपसदः

उपसद्

Chhā. 3. 17. 2. तदुपसदहरेति

उपसदी

Brih. 6. 4. 24. अस्योपसदां मा ऐत्सीत्
प्रजया च पशुभिः

उपसद्गतिन्

Brih. 6. 3. 1. ह्यदशाहमुपसद्गती भूत्वा

उपसमाधा

Kaush. 2. 3. अग्निमुपसमाधाय 15 ;

Brih. 6. 3. 1; Nyāsa. 1.

Chhā. 4. 6. 1. तन्नाग्निमुपसमाधाय 4. 7.
1 ; 4. 8. 1.

6. 7. 5. तं तृणैरुपसमाधाय प्रज्वा-
लयेत्

Chhā. 6. 7. 6. साक्षेनोपसमाहिता प्राज्वा-
लीत्

Brih. 6. 4. 12. आमपात्रे अग्निमुपसमाधाय
24. जाते अग्निमुपसमाधाय

उपसमि

Chhā. 1. 12. 3. इहैव मा प्रातरुपसमीयात्

उपसमे

Chhā. 1. 12. 2. अन्ये श्रान उपसमेत्योतुः
Jābāla. 4. अथ ह जनको वेदेहो याज्ञ-
वल्क्यमुपसमेत्योवाच

उपसम्पद्

Chhā. 6. 14. 2. गान्धारानेवोपसम्पद्येत

8. 3. 4. परं ज्योतिरुपसम्पद्य 8.
12. 2, 3; Maitri. 2. 2.

उपसरण

Chhā. 1. 3. 8. उपसरणानीत्युपासीत्

उपसिच्

Brih. 6. 3. 13. तान् पिष्टान् दधानि मधुनि
घृत उपसिञ्चति

उपसृ

Chhā. 1. 3. 12. आत्मानमन्तत उपसृत्य
स्तुवीत्

Tait. 3. 1. 1. वरुणं पितरमुपससार
3. 2. 1; 3. 3. 1; 3. 4. 1;
3. 5. 1.

Mahānār. 22. 1. प्रजापतिं पितरमुपससार

उपसृज्

Brih. 1. 3. 6. एता देवताः पाप्माभिरुपासृ-
जन्

उपसृप्

Mahānār. 22. 1. लोके धर्मिष्ठं प्रजा उपसर्पन्ति

उपसेचन

Katha. 2. 25. मृत्युर्यस्योपसेचनम्

उपसेव्

- Chhā. 2. 22. 1. तान् सर्वानेवोपसेवेत
Gitā. 15. 9. विषयानुपसेवेत

उपस्तरण

- Kaush. 1. 5. सोमांशव उपस्तरणम्

उपस्थ

- Kaush. 1. 7. केनानन्दं रतिं प्रजातिमित्यु-
पस्थेनेति
3. 5. उपस्थ एवास्या एकमंगमु-
दूल्हम्
6. प्रज्ञयोपस्थं समारुहोपस्थे-
नानन्दं रतिं प्रजातिमा-
प्नोति
7. न हि प्रज्ञापेत उपस्थ आन-
दं न रतिं न प्रजातिं कांचन
प्रज्ञापयेत्

- Chhā 5. 8. 1. तस्या उपस्थ एव समित्
Brih. 6. 2. 13.

- Brih. 2. 4. 11. सर्वेषामानन्दानामुपस्थ ए-
कायनम् 4. 5. 12.

6. 4. 3. तस्या वेदिरुपस्थः
9. उपस्थमस्या अभिनृदय

- Tait. 3. 10. 3. प्रजातिरमृतमानन्द इत्यु-
पस्थे

- Prasua. 4. 8. उपस्थश्चानन्दयितव्यं न
Garbha. 1. उपस्थ आनन्दने

उपस्था

- Kaush. 2. 7. कौपीतकिरुच्यंतमादित्यमु-
पतिष्ठते
— एवं विद्वानेतयैवावृतादि-
त्यमुपतिष्ठते
8. पश्चाच्चद्रमसं दृश्यमानमुप-
तिष्ठते
9. पुरस्ताच्चद्रमसं दृश्यमानमु-
पतिष्ठते

- Brih. 2. 2. 2. तमेताः सप्ताक्षितय उपति-
ष्ठन्ते

5. 14. 7. न हौवास्यै स काम ऋ-
ध्यते यस्मा एवमुपतिष्ठते

6. 3. 6. प्रातरादित्यमुपतिष्ठते

- Mañtri. 6. 37. अग्नौ प्रास्ताहुतिः सम्यगा-
दित्यमुपतिष्ठते

- Chāl. 20. पितृणां चोपतिष्ठते

- Nyāsa. 1. प्रेतस्य मन्त्रैः संस्कारोप-
तिष्ठते
— तेरेवोपतिष्ठते

उपस्थान

- Brih. 5. 14. 7. तस्या उपस्थानम्

उपस्पर्शन

- Kāthasru. 1. कथं वास्योपस्पर्शनम् (his).

उपस्पृश

- Brih. 1. 5. 3. पृष्ठत उपस्पृष्टो मनसा वि-
जानाति

- Prānāg. 2. उपस्पृश्य पुनरादाय पुनरु-
पस्पृशेत्

उपस्मृ

- Kena. 30. अनेन नैतदुपस्मृत्यभीक्ष्णं
संकल्पः

उपहत्तु

- Nrip. 2. 4. मृतं न भीममुपहत्तुमुपम

उपहन

- Brih. 6. 4. 7. यष्ट्या वा पाणिना चोपहत्य
13. नैनां वृषलो न वृषल्युप-
हन्यात्

- Gitā. 1. 38. लोभोपहतचेतसः
2. 7. कार्पण्यदोषोपहतस्वभावः
3. 24. उपहन्यामिमाः प्रजाः

उपहार

- Nyāsa. 3. सम्पूज्योपहारैश्चतुर्धा

Mukti.

1. उपहारपाणयः

उपहास

Bṛih. 6. 4. 12. एवंविच्छेन्नियस्य दारेण
नोपहासमिच्छेत्

उपहितत्व

Sarvop. 2. उपहितत्वाज्जीव इत्युच्यते

उपहृ

Gitā. 4. 25. यज्ञेनैवोपनुहति

उपहृ

Prāṇāg. 1. या त आयुरुपहरात्
(= उपहरत् Nārāyaṇa).

उपहे

Mahānār. 4. 8. तामिहोपहये श्रियम्

उपांशु

Maitri. 2. 6. उपांशुरन्तर्याममभिवत्य-
न्तर्याम उपांशुं च

Mahānār. 9. 12. उपांशुना सममृतत्वमानद्

उपाकरण

Chhā. 2. 24. 3. पुरा प्रातरनुवाकस्योपाक-
रणात्

7. पुरा माध्यन्दिनस्य सवन-
स्योपाकरणात्

8. पुरा तृतीयसवनस्योपाक-
रणात्

उपाकृ

Chhā. 4. 16. 2. यत्रोपाकृते प्रातरनुवाके 4.

Bṛih. 4. 5. 1. अन्यदृत्तमुपाकरिष्यन्

उपाख्यान

Kaṭha. 3. 16. नाचिकेतमुपाख्यानम्

Maitri. 1. 1. तस्योपाख्यानम्

3. 2. अस्योपाख्यानम् 6. 10.

उपागम्

Maitri. 6. 30. अध्यवसायात्मबन्धमुपा-
गतः

उपादा

Bṛih. 4. 4. 4. पेशसो मात्रामुपादाय

उपाधि

Tejo. 7. उपाधिरहितं स्थानम्

Sarvop. 3. सर्वोपाधिविनिर्मुक्तः

Mukti. 1. उपाधिविनिर्मुक्तघटाक्षश-
वत् 2.

उपानह्

Nyāsa. 4. त्रिविष्टपमुपानहौ (3 MSS.
have त्रिविष्टपमनामयम्);
Kathāśru. 4.

उपाप्

Tait. 1. 8. 1. ब्रह्मोपापमुपानिती ब्रह्मोपा-
प्नोति

उपाभिगद

Kaush. 2. 15. यद्यु वा उपाभिगदः स्यात्
समासेनैव ब्रूयात्

उपाय

Mund. 3. 2. 4. एतैरुपायैर्यतते यस्तु वि-
हान्

Gauḍa. 3. 15. उपायः सो ज्वताराय
42. उपायेन निगृहीयात्

Harṇsa. 1. ब्रह्मविद्याप्रबोधो हि केनो-
पायेन जायते

Mukti. 1. 26. केनोपायेन सिध्यति

2. 38. उपाय एक एवास्ति

Gitā. 6. 86. शक्यो ज्वापुमुपायतः

उपायनकीर्त्ति

Bṛih. 6. 2. 7. स होपायनकीर्त्त्या उवाच

उपालभ्

- Chhā. 2. 22. 3. तं यदि स्वरेषूपालभेत
4. यद्येनमूष्मसूपालभेत
— यद्येनं स्पर्शेषूपालभेत

उपावसृप्

- Brih. 4. 2 1. कूर्चादुपावसर्पन्

उपाश्रि

- Kāṭha. 5. 5. यस्मिन्नेतातुपाश्रितौ
Gītā. 4. 10. मामुपाश्रिताः
14. 2. इदं ज्ञानमुपाश्रित्य
16. 11. चिन्तां . . प्रलयान्तामुपाश्रि-
ताः
18. 57. बुद्धियोगमुपाश्रित्य

उपास्

- Ait. 5. 1. को ऽयमात्मेति वयमुपा-
स्महे
Kaush. 2. 6. तदृगित्युपासीत (similarly
5 times more).
3. 2. मामायुरमृतमित्युपास्व
— स यो मामायुरमृतमित्यु-
पास्ते
3. तस्मादेतदेवोक्तमुपासीत
4. 3. तमेवाहमुपासे (16 times).
— अहमेतमुपासे (16 times).
— स यो हैतमेवमुपास्ते (16
times).
Kena. 4. तदेव ब्रह्म त्वं विद्धि नेदं य-
दिदमुपासते 5, 6, 7, 8.
31. तद्वर्णमित्युपासितव्यम्
Chhā. 1. 1. 1. ओमित्येतदक्षरमुद्गीथमुपा-
सीत
7. अक्षरमुद्गीथमुपास्ते 8.
1. 2 2. ते इ नासिक्त्यं प्राणमुद्गीथ-
मुपासाञ्चक्रिरे (similarly
in 3, 4, 5, 6, 7).

- Chhā. 1. 2. 10. तं हांगिरा उद्गीथमुपासां-
चक्रे (similarly in 11.
12).
14. य एतदेवं विद्वानक्षरमुद्गीथ-
मुपास्ते
1. 3. 1. य एवासौ तपति तमुद्गी-
थमुपासीत
2. तस्माद्वा एतन्मिमममुं चोद्गी-
थमुपासीत
3. व्यानमेवोद्गीथमुपासीत 5.
6. अथ खलूद्गीथाक्षराण्युपा-
सीत
7. य एतान्येवं विद्वानुद्गीथा-
क्षराण्युपास्ते
8. उपसरणानीत्युपासीत
1. 4. 1. ओमित्येतदक्षरमुपासीत
1. 5. 3. प्राणस्तमुद्गीथमुपासीत
1. 9. 2. परोवरीयांसमुद्गीथमुपास्ते
4. य एतमेवं विद्वानुपास्ते
2. 1. 4. य एतदेवं विद्वान् साधु
सामेत्युपास्ते
2. 2. 1. पञ्चविधं सामोपासीत 3. 1;
4. 1; 5. 1; 6. 1.
3. पञ्चविधं सामोपास्ते 3. 2;
4. 2; 5. 2; 6. 2.
2. 7. 1. पञ्चविधं परोवरीयः सामो-
पासीत
2. पञ्चविधं परोवरीयः सामो-
पास्ते
2. 8. 1. सप्तविधं सामोपासीत 9. 1;
10. 1.
3. सप्तविधं सामोपास्ते 9. 8;
10. 6.
2. 21. 4. सर्वमस्मीत्युपासीत तद्वत्तम्
3. 13. 1. तत्तेजो ऽन्नाद्यमित्युपासीत
2. भीक्षु यश्चेत्युपासीत
3. ब्रह्मवर्चसमन्नाद्यमित्युपा-
सीत

- Chhā. 3. 13. 4. कीर्त्तिश्च श्रुष्टिश्चेत्युपासीत
 5. ओजश्च महश्चेत्युपासीत
 8. दृष्टं च भुतं चेत्युपासीत
 3. 14. 1. शान्त उपासीत
 3. 18. 1. मनो ब्रह्मेत्युपासीत
 3. 19. 4. आदित्यं ब्रह्मेत्युपास्ते
 4. 2. 2. अनु म एतां देवतां शाधि
 यां देवतामुपास्ते
 4. 3. 7. वयं ब्रह्मचारिन्नेदमुपास्महे
 4. 5. 3. चतुष्कलं पादं ब्रह्मणः प्र-
 काशवानित्युपास्ते
 4. 6. 4. . . अनन्तवानित्युपास्ते
 4. 7. 4. . . . ज्योतिष्मानित्युपास्ते
 4. 8. 4. . . आयतनवानित्युपास्ते
 4. 11. 2. स य एतमेवं विद्वानुपास्ते
 4. 12. 2; 4. 13. 2.
 5. 10. 1. अरण्ये श्रद्धातप इत्युपा-
 सते
 3. ग्राम इष्टापूर्त्तं दत्तमित्यु-
 पासते
 5. 12. 1. कं त्वमात्मानमुपास्ते 5.
 13. 1; 5. 14. 1; 5. 15.
 1; 5. 16. 1; 5. 17. 1.
 — एष वै सुतेजा आत्मा वै-
 श्वानरो यं त्वमात्मानमुपा-
 स्ते (similarly 5 times
 more).
 2. भवत्यस्य ब्रह्मवर्चसं कुले
 य एतमेवमात्मनं वैश्वानर-
 मुपास्ते 5. 13. 2; 5. 14.
 2; 5. 15. 2; 5. 16. 2;
 5. 17. 2.
 5. 18. 1. प्रादेशमात्रमभिमानमा-
 त्मानमुपास्ते
 5. 24. 5. एवं सर्वाणि भूतान्यग्निहो-
 त्रमुपासते
 7. 1. 4. नामैवैतन्नामोपास्व

- Chhā. 7. 1. 5. यो नाम ब्रह्मेत्युपास्ते (bis).
 7. 2. 1. वाचमुपास्व
 2. यो वाचं ब्रह्मेत्युपास्ते
 (bis).
 7. 3. 1. मन उपास्व (similarly
 down to section 14).
 2. यो मनो ब्रह्मेत्युपास्ते (and
 similarly in each section
 down to 14th).
 8. 12. 6. ब्रह्मलोके . . देवा आत्मान-
 मुपासते
 Brih. 1. 4. 7. यो ऽत एकैकमुपास्ते न स
 वेद
 — आत्मेत्येवोपासीत
 8. आत्मानमेव प्रियमुपासीत
 — आत्मानमेव प्रियमुपास्ते
 10. यो ऽन्यां देवतामुपास्ते
 11. ब्राह्मणः क्षत्रियमधस्तादुपा-
 स्ते राजसूये
 15. आत्मानमेव लोकमुपासी-
 त स य आत्मानमेव लोक-
 मुपास्ते
 1. 5. 2. एतदुपास्ते न स पाप्मनो
 व्यावर्त्तते
 13. यो हैतानन्तवत उपास्ते
 — यो हैताननन्तानुपास्ते
 2. 1. 2. आदित्ये पुरुष एतं . . ब्रह्मो-
 पासे
 — अतिष्ठाः . . राजेति . . एत-
 मुपासे
 — एवमुपास्ते ऽतिष्ठाः . . भव-
 ति
 3. चन्द्रे पुरुष एतं . . ब्रह्मो-
 पासे
 — सोमो राजेति . . एतमुपासे
 — एवमुपास्ते ऽहरहर्ह सुतः
 प्रसुतो भवति

- Bṛih. 2. 1. 4. विद्युति पुरुष एतं . . ब्रह्मोपासे
 — तेजस्वीति . . एतमुपासे
 — एवमुपास्ते तेजस्वी ह भवति
 5. आकाशे पुरुष एतं . . ब्रह्मोपासे
 — पूर्णमप्रवर्तति . . एतमुपासे
 — एवमुपास्ते पुर्यते प्रजया
 6. वायौ पुरुष एतं . . ब्रह्मोपासे
 — इन्द्रो वैकुण्ठः . . एतमुपासे
 — एवमुपास्ते जिष्णुर्ह . . भवति
 7. अग्नौ पुरुष एतं . . ब्रह्मोपासे
 — विषासहिरिति . . एतमुपासे
 — एवमुपास्ते विषासर्हिर्ह भवति
 8. अप्सु पुरुष एतं . . ब्रह्मोपासे
 — प्रतिरूप इति . . एतमुपासे
 — एवमुपास्ते प्रतिरूपं हैवेनमुपगच्छति
 9. आदशे पुरुष एतं . . ब्रह्मोपासे
 — रोचिष्णुगिति . . एतमुपासे
 — एवमुपास्ते रोचिष्णुर्ह भवति
 10. यन्तं पश्चाच्छब्दो जूदेत्येतं . . ब्रह्मोपासे
 — अक्षुरिति . . एतमुपासे
 — एवमुपास्ते सर्व . . आयुरेति 12.
 11. दिक्षु पुरुष एतं . . ब्रह्मोपासे
 — द्वितीयो ज्ञपग इति . . एतमुपासे
 — एवमुपास्ते द्वितीयवान् ह भवति

- Bṛih. 2. 1. 12. ऋषामयः पुरुष एतं . . ब्रह्मोपासे
 — मृत्युरिति वा अहमेतमुपासे
 13. आत्मानि पुरुष एतं . . ब्रह्मोपासे
 — आत्मन्वीति . . एतमुपासे
 — एवमुपास्त आत्मन्वीह भवति
 4. 1. 2. प्रजेत्येनदुपासीत
 — देवो भूत्वा देवानप्येति य एवं विद्वानेतदुपास्ते 3—7.
 3. प्रियमित्येनदुपासीत
 4. सत्यमित्येनदुपासीत
 5. अनन्त इत्येनदुपासीत
 6. आनन्द इत्येनदुपासीत
 7. स्थितिरित्येनदुपासीत
 4. 4. 10. ये ज्विद्यामुपासते 13a. 9.
 16. आयुर्होपासते ऽमृतम्
 5. 5. 1. ते देवाः सत्यमेवोपासते
 5. 8. 1. वाचं धेनुमुपासीत
 6. 2. 15. ये चामी अरण्ये श्रद्धां सत्यमुपासते
 6. 4. 2. तां सृष्ट्वाध उपास्त तस्मात्स्त्रियमध उपासीत
 13a. 12. ये ऽसंभृतिमुपासते
 Tait. 1. 6. 2. इति प्राचीनयोग्योपास्त्र
 1. 11. 2. यान्यस्माकं सुचरितानि तानि त्वयोपास्यानि नो इतराणि
 4. एवमुपासितव्यमेवमु चैतदुपास्यम्
 2. 2. 1. ये ऽहं ब्रह्मोपासते
 2. 3. 1. ये प्राणं ब्रह्मोपासते
 2. 5. 1. विज्ञानं . . ब्रह्मज्येष्ठमुपासते
 3. 10. 3. तत्प्रतिष्ठेत्युपासीत . . तन्मह इत्युपासीत . . तन्मन इत्युपासीत

- Tait. 3. 10. 4. तन्नम इत्युपासीत . . तद्ध-
क्षेत्युपासीत . . तद्धन्मणः
परिमर इत्युपासीत
- Kaṭha. 5. 3. विश्वे देवा उपासते
- Swet. 6. 5. देवं स्वचित्तस्थमुपास्य
- Maitri. 4. 4. अनेन त्रिकेण ब्रह्मोपास्ते
6. 2. एता उपासीतोमित्येतदस-
रेण
4. ओमित्यनेनैतदुपासीताज-
सम्
6. एतस्माद्भूर्भुवःस्वरित्युपा-
सीतानेन हि प्रजापतिः . .
उपासितो भवति
— तस्मादेषोपासीत (MM.
proposes एतां for एषा).
12. अन्नमात्मेत्युपासीत
14. यः कालं ब्रह्मेत्युपासीत
16. कालसंज्ञमादित्यमुपासीत
23. सर्वापरत्वाय तदेता उपा-
सीत
37. तस्मादोमित्यनेनैतदुपासीत
7. 11.
- Mund. 3. 2. 1. उपासते पुरुषं ये ह्यकामाः
- Mahânār. 8. 1. ब्रह्मेतदुपास्यैतत्तपः
10. 7. तस्मिन्यदन्तस्तदुपासित-
व्यम्
- Praśna. 1. 9. इष्टापूते कृतमित्युपासते
- Nrip. 2. 4. विश्व उपासते प्रशिषं यस्य
देवाः
5. तदेतदुपासीत
- Śiras. 5. तदेतदुपासीत
- Nyāsa. 4. एतां वृत्तिमुपासीनाः (5
MSS. have उपासीत).
- Kaṭhaśru. 4. एतां वृत्तिमुपासन्तः (so 4
MSS.; one has सेत).
- Atmapra. 1. आत्मप्रबोधोपनिषदं मुह-
र्त्तमुपासित्वा

- Jābāla. 2. सो ऽविमुक्त उपास्यः (bis);
Rāmōt. 4.
— एतद्वै सन्धिं सन्ध्यां ब्रह्म-
विद उपासते Rāmōt. 4.
4. तद्धक्षेतदुपासितव्यम्
- Gopī. 5. गोपीचन्दनलिप्ताङ्गं पुरुषं य
उपासते
— सन्मुखास्तानुपासते
Rāmōt. 2. इत्युपासितव्यम्
— तदेवोपास्यमिति ज्ञेयम्
- Gitā. 9. 14. नित्ययुक्ता उपासते 12. 2.
15. यजन्तो मामुपासते
12. 6. मां ध्यायन्त उपासते
13. 25. श्रुत्वान्येभ्य उपासते
उपासक
Rāmāp. 7. उपासकानां कार्यार्थम्
उपासन, ना
Kaush. 2. 7. कौषीतकेष्ठीण्युपासनानि
भवन्ति
- Chhā. 2. 1. 1. समस्तस्य खलु साध्न उपा-
सनं साधु
Gauḍa. 3. 16. उपासनोपदिष्टेयम्
- Parama. 3. न ध्यानं नोपासनं च
- Mukti. 1. 25. मदुपासनया भवेत्
1. न कर्मसांख्ययोगोपासना-
दिभिः
उपासनाश्रित
Gauḍa. 3. 1. उपासनाश्रितो धर्मः
उपासा
Mund. 2. 2. 3. शरं ह्युपासानिश्चितं स-
न्धीयत
उपे
Kaush. 1. 1. उपायानीति 4. 19.
— यो न मानमुपागाः
4. तस्य प्रिया शालयः सुकृ-
तमुपयान्ति

- Chhā. 2. 1. 2. साक्षैतमुपागादिति साधुनै-
नमुपागात्
— असाक्षैतमुपागादित्यसाधु-
नैतमुपागादिति
4. 4. 3. उपेयां भगवन्तमिति
6. 1. 2. स ह द्वादशवर्ष उपेत्य
- Bṛih. 2. 1. 14. उप न्वायानीति
15. प्रतिशोमं वै तद्यद् ब्राह्मणः
क्षत्रियमुपेयात्
6. 2. 7. उपैम्यहं भवन्तमिति वाचा
ह स्म वै पृथ्वी उपयन्ति
- Katha. 1. 28. अजीर्यताममृतानामुपेत्य
Maitri. 1. 2. वैराग्यमुपेतो ऽरण्यं निर्ज-
गाम
3. 3. नानात्वमुपैति (bis).
4. 1. आत्मन्त्रं सायुज्यमुपैति 4.
6. 9. अन्नत्वं न पुनरुपैति
14. प्रमेयो ऽपि प्रमाणतां पृथ-
क्त्वादुपैति
- Mund. 3. 1. 3. परमं साम्यमुपैति
3. 2. 8. परात्परं पुरुषमुपैति दि-
व्यम्
- Prasna. 1. 2. कबन्धी कात्यायन उपेत्य
पप्रच्छ
6. 1. मामुपेत्यैतं प्रश्नमपृच्छत
- Brahma. 1. परं ब्रह्मधाम क्षेत्रज्ञमुपैति
Nyāsa. 2. दीक्षामुपेयात् Kathaśru. 4.
Gītā. 6. 27. उपैति शान्तरजसम्
37. अयतिः श्रद्धयोपेतः
8. 10. स तं परं पुरुषमुपैति दिव्यम्
15. मामुपेत्य पुनर्जन्म . . नामु-
वन्ति
16. मामुपेत्य तु कौन्तेय
28. योगा परं स्थानमुपैति चाद्यम्
9. 28. विमुक्तो मामुपैत्यसि
12. 2. श्रद्धया परयोपेताः

उपेक्ष

Nrisut.

7. स यदैतत् सर्वमुपेक्षते

उपोत्था

Bṛih. 3. 8

2. द्वौ बाणवन्तौ . . हस्ते कृ-
त्वोपोत्तिष्ठेदेवमेवाहं त्वां
द्वाभ्यां प्रश्नाभ्यामुपोदस्थाम्

उपोद्गह

Chhā. 4. 2.

5. तस्या ह मुखमुपोद्गहन्
उपोपविश

Chhā. 1. 10.

8. उद्गातृनास्तावे स्तोप्यमा-
णानुपोपविवेश

4. 1.

9. सोऽथस्ताच्छकटस्य पामानं
कषमाणमुपोपविवेश

4. 6.

1. पश्चादग्नेः प्राङ्मुपोपविवेश
4. 7. 1. 1. 8. 1.

उभ

Kaush.

1. 1. एह्यभौ गमिष्यावः
2. 13. यदि ह वा एवमिष्टांसमु-
भौ पर्वतावभिप्रवर्तयताम्

Chhā. 1. 1. 10.

तेनोभौ कुरुतः
1. 7. 7. उभौ स गायति
4. 16. 4. उभे एव वर्त्तनी संस्कुर्वन्ति
5. रथो वोभाभ्यां चक्राभ्यां
वर्त्तमानः

7. 12.

1. सूर्याचन्द्रमसामुभौ
8. 1. 3.

8. 1.

3. उभे अस्मिन् द्यावापृथिवी
. . उभावमिश्र वायुश्च

8. 3.

5. यद्यं तेनोभे यच्छति यदनेनो-
भे यच्छति तस्माद्यम्

8. 6.

2. महापथ आतत उभौ ग्रामौ
गच्छति . . आदित्यस्य र-
श्मय उभौ लोकौ गच्छन्ति

8. 8.

4 उभौ लोकाववाप्नोति

- Brīh. 3. 5. 1. उभे ह्येते एषणे एव भवतः
4. 4. 22.
4. 3. 7. उभौ लोकावनुसञ्चरति
9. उभे स्थाने पश्यति
18. उभे कुले ऽनुसञ्चरति..
उभावन्तावनुसञ्चरति
4. 4. 22. उभे उ हैवैष एते तरति
Tait. 2. 9. 1. उभे ह्येवैष एते आत्मानं
स्पृणुते य एवं वेद
Katha. 1. 12. उभे तीर्त्वाशनायापिपासे
2. 1. उभे नानार्थे पुरुषं सिनीतः
19. उभौ तौ न विजानीतः
Gītā. 2. 19.
25. उभे भवत ओदनम्
4. 4. उभौ येनानुपश्यति
6. 13. तत्त्वभावेन चोभयोः
Maitri. 7. 11. तेजस्तत्.. उभयोस्तयोः
Mahānār. 1. 9. स आपः प्रदुषे उभे इमे
अन्तरिक्षमथो सुवः
16. 5. मेधां मे अधिनावुभावाध-
त्ताम्
Praśna. 3. 7. उभाभ्यामेव मनुष्यलोकं
(नयति)
Gauḍa. 1. 13. उभयोः प्राज्ञतुर्ययोः
2. 11. उभयोरपि.. स्थानयोः
4. 67. उभे ह्यन्योन्यदृश्ये ते
Garbha. 3. उभयोर्बीजतुल्यत्वात्पुंस-
कम्
Nila. 12. उभाभ्यां.. बाहुभ्याम्
13. उभयो राशोर्ज्याम्
Hamśa. 2. अग्निश्चोभे पार्श्वे भवतः
Mukti. 2. 67. उभयोरन्तरं ज्ञात्वा
Gītā. 1. 21. सेनयोरुभयोर्मध्ये 24; 2. 10.
27. सेनयोरुभयोरपि
2. 16. उभयोरपि दृष्टो ऽन्तः
50. उभे सुकृतदुकृते
5. 2. निःश्रेयसकरावुभौ

- Gītā. 5. 4. उभयोर्विन्दते फलम्
13. 19. अनादी उभावपि

उभय

- Chhā. 1. 2. 1. उभये प्राजापत्याः
2. तस्मात्तेनोभयं जिघ्रति
(similarly in 3-6).
3. 18. 1. इत्युभयमादिष्टम् 2.
8. 7. 2. तद्धोभये देवासुरा अनुबु-
द्धिरे
Brīh. 1. 4. 6. तस्मादेतदुभयमलोमकम-
न्तरतः
14. एतद्वैतदुभयं भवति
4. 1. 1 उभयमेव सन्नाडिति होवाच
4. 3. 9. उभयान् पाप्मन आनन्ता-
श्च पश्यति
Isā. 11. यस्तद्वैतोभयं सह 14; Mai-
tri. 7. 9.
Swet. 1. 13. तद्धोभयं वै प्रणवेन देहे
Maitri. 6. 9. एष उभयात्मैवंवित्
Gauḍa. 1. 5. वेदैतदुभयं यस्तु
4. 67. लक्षणाशून्यमुभयम्
Hamśa. 2. शिष्टोभयपार्श्वे भवतः
Rāmap. 13. सोभयस्यास्य देवस्य
उभयतस्
Brīh. 5. 5. 1. एतदनृतमुभयतः सत्येन परि-
गृहीतम्
Nrip. 2. 2. प्रत्यक्षरमुभयत ओङ्कारो
भवति
उभयतःप्रज्ञ
Māṇḍū. 7. नान्तःप्रज्ञं न बहिःप्रज्ञं नो-
भयतःप्रज्ञम् Rāmōt. 3.
Nrip. 4. 1. न बहिःप्रज्ञं नान्तःप्रज्ञं नो-
भयतःप्रज्ञम्
Nṛisut. 1. न स्थूलप्रज्ञं न सूक्ष्मप्रज्ञं नो-
भयतःप्रज्ञम्

उभयत्व

- Maṇḍā. 10. उत्कर्षादुभयत्वाद्वा
Nṛisnt. 2.

- Gauḍa. 1. 20. स्यादुभयत्वं तथाविधम्

उभयथा

- Gauḍa. 3. 18. तेषामुभयथा द्वैतम्

उभयपद

- Chhā. 4. 16. 5. स यथोभयपाद् व्रजन्

उभयविभ्रष्ट

- Gitā. 6. 38. कश्चित्तोभयविभ्रष्टः

उभयोष्ठवर्जित

- Amṛita. 24. अरेफजातमुभयोष्ठवर्जितम्

उमा

- Kena. 25. उमां हैमवतीम्

उमापात

- Mahānār. 13. 4. उमापातये नमोनमः

- Nrip. 1. 6. उमापतिं पशुपतिम्

उमासहाय

- Kaivalya. 7. उमासहायं परमेश्वरं प्रभुम्

उरग

- Maitri. 1. 4. vide आदि

7. 6. Ditto.

8. Ditto.

- Gitā. 11. 15. उरगांश्च दिव्यान्

उरस्

- Chhā. 5. 18. 2. उर एव वेदिः

- Bṛih. 1. 2. 3. इवमुरः

- Maitri. 7. 11. मारुतस्तूरसि चरन्

- Mahānār. 25. 1. उरो वेदिः

- Kshur. 4. उरोमुखकटिधीवम्

उरु

- Nrip. 2. 4. यस्योरुषु त्रिषु विक्रमणे-
ष्वधि

उरुक्रम

- Tait. 1. 1. 1. शं नो विष्णुरुक्रमः
1. 12. 1.

उरुगाय

- Katha. 2. 11. स्तोममहदुरुगायम्

उरुगायवन्त

- Chhā. 7. 12. 2. लोकान्. असंवाधानुरु-
गायवतो ऽभिसिध्यति

उर्वी

- Mahānār. 6. 4. पृथ्वी बहुला न उर्वी
13. 7. उर्वी पृथ्वी बहुला विश्वा

उलूल

- Chhā. 3. 19. 3. घोषा उलूलवो ऽनुरतिष्ठन्
— घोषा उलूलवो ऽनृत्तिष्ठन्ति

उल्का

- Amṛita. 1. उल्कावज्ञान्यथोत्सृजेत्
(so Nārāyaṇa, but 2
MSS. उल्कावत्ता^०)

उल्व

- Chhā. 3. 19. 2. यदुल्वं स मेघो नीहारः

5. 9. 1. स उल्ववृत्तो गर्भः

- Gitā. 3. 38. यथोल्वेनावृत्तो गर्भः

उशनस्

- Gitā. 10. 37. कवीनामुशनाः कविः

उशीनर

- Kaush. 4. 1. सो ऽवसदुशीनरेषु

उष्

- Bṛih. 1. 4. 1. सर्वान्पाप्मन औषन्
— औषति ह वै स तम्

उषस्

Bṛih. 1. 1. 1. उषा वा अश्वस्य मध्यस्य शिरः

6. 3. 6. मधु नक्तमुतोषसः Mahānār. 9. 9; 17. 7.

उषस्त, उषस्ति

Chhā. 1. 10. 1. उषस्तिर्ह चाक्रायणः

1. 11. 1. उषस्तिरस्मि चाक्रायणः

Bṛih. 3. 4. 1. उषस्तश्चाक्रायणः 2.

उष्ण

Chhā. 1. 3. 2. उष्णो ज्यमुष्णो जसौ

Garbha. 1. यदुष्णं तत्तेजः

Parame. 2. न शीतं न चोष्णम्

उष्णिमन्

Chhā. 3. 13. 7. उष्णिमानं संस्पर्शनं विजानाति

उष्मप

Gitā. 11. 22. विश्वे ऽश्विनौ मरुतश्चोष्मपाश्च

उकार

Chhā. 1. 13. 2. आदित्य उकारः

ऊति

Mahānār. 20. 4. मघवञ्छग्धि तव तन्न ऊतिभिः

6. ऊर्ध्व ऊ षु ण ऊतये तिष्ठा

ऊरु

Bṛih. 6. 4. 21. अथास्या ऊरु विहापयति

Kshur. 7. हे जानुनि तथोरुभ्याम्

14. ऊरोर्मध्ये तु संस्थाप्य

ऊरुच्छन्न

Kaush. 3. 3. जीवत्युरुच्छन्न इत्येवं हि पद्यामः

ऊर्ज

Bṛih. 1. 5. 1. स ऊर्जमुपजीवति 2.

Siras. 5. ऊर्जेन पशवो ज्ञानामयन्तं

मृत्युपाशान्

— शाश्वतेन वै पुराणेन..

ऊर्जेन

Prānāg.

1. ऊर्जं नो धेहि

ऊर्जित

10. 41. श्रीमदूर्जितमेव वा

ऊर्जस्वन्त

Maitri. 6. 24. आदित्यवर्णमूर्जस्वन्तं ब्रह्म

Mahānār. 16. 7. ऊर्जस्वतां पयसा पिबन्माना

ऊर्णनाभ

Swet. 6. 10. यस्तूर्णनाभ इव तन्तुभिः
(2 MSS. have तन्तुनाभः)

ऊर्णनाभि

Bṛih. 2. 1. 20. यथोर्णनाभिस्तन्तुनोच्चरेत्

Maitri. 6. 22. यथोर्णनाभिस्तन्तुनोर्ध्वमुत्क्रान्तः

Mund. 1. 1. 7. यथोर्णनाभिः सृजते गृह्णते च

Brahma. 3. ऊर्णनाभिर्यथा तन्तून्

ऊर्णनाभी

Kshur. 9. ऊर्णनाभीव तन्तुना

ऊर्ध्व

Ait. 4. 6. शरीरभेदादूर्ध्व उत्क्रम्य

Chhā. 1. 4. 3. ऊर्ध्वा ऋचः सामो यजुषः

2. 2. 1. इत्यूर्ध्वेषु

- Chhā. 2. 2. 3. कल्पन्ते हास्मै लोका ऊर्ध्वा-
धावृत्ताश्च
2. 9. 6. यदूर्ध्वं मध्यन्दिनात्प्रागप-
राह्णात्स प्रतिहारः
7. यदूर्ध्वमपराह्णात्प्रागस्तमया-
त्स उपद्रवः
3. 5. 1. ये ऽस्योर्ध्वा रश्मयस्ता एवा-
स्योर्ध्वा मधुना डचः
3. 10. 4. द्विस्तावदूर्ध्वमुदेता
3. 11. 1. तत ऊर्ध्वं उदेत्य नैवादेता
नास्तमेता
3. 13. 5. ऊर्ध्वः सुषिः स उदानः
6. 6. 1. यो ऽणिमा स ऊर्ध्वः समु-
दीपति 2, 3, 4.
7. 1. 1. ततस्त ऊर्ध्वं वक्ष्यामि
7. 11. 1. ऊर्ध्वाभिश्च तिरश्चीभिश्च
विशुद्धिः
8. 6. 5. रश्मिभिरूर्ध्वं आक्रमते
6. तयोर्ध्वमायज्ञमृतत्वमेति
Kāṭha. 6. 16.
Bṛih. 3. 8. 3. यदूर्ध्वं... द्विषः 4, 6, 7.
2. 3. यैषा हृदयादूर्ध्वा नाड्युच्च-
रति
4. ऊर्ध्वा दिगूर्ध्वाः प्राणाः
4. 3. 14. अत ऊर्ध्वं विमोक्षाय ब्रुहि
15, 16, 33.
4. 4. 8. इत ऊर्ध्वा विमुक्ताः
5. 10. 1. तेन स ऊर्ध्वं आक्रमते
(ter).
Kāṭha. 5. 3. ऊर्ध्वं प्राणमुच्चयति
Śvet. 4. 19. नैनमूर्ध्वं... परिजघमत्
Mahānār. 1. 10.
5. 4. सर्वा दिश ऊर्ध्वमधश्च ति-
र्यक्
Maitri. 2. 2. उच्छ्वासाविष्टमनेनोर्ध्वमु-
त्क्रान्तः
6. य ऊर्ध्वमुत्क्रामत्येष वाव
स प्राणः
Maitri. 3. 1. अवाच्योर्ध्वा वा गतिः
2 (bis).
17. ऊर्ध्वं चावाङ् च सर्वतो
ऽनन्तः
— तिर्यग्वावाङ् बोर्ध्वं वा
21. तथा... ऊर्ध्वमुत्क्रमेत्
22. अनेनोर्ध्वमुत्क्रान्तो ऽश्वे
निधनमेति
— तन्तुनोर्ध्वमुत्क्रान्तः
— ओमित्यनेनोर्ध्वमुत्क्रान्तः
30. ऊर्ध्वेन विनिर्गतः
— ऊर्ध्वमकः स्थितस्तेषाम्
— ऊर्ध्वमेव व्यवस्थितम्
7. 5. ऊर्ध्वा उद्यन्ति
Mund. 2. 2. 11. अधश्चोर्ध्वं च प्रसृतम्
Mahānār. 11. 11. अणीयोर्ध्वा व्यवस्थिता
Mahā. 3; Vāsu. 3.
20. 6. ऊर्ध्वं ऊ पुण उतये तिष्ठा
— ऊर्ध्वो वाजस्य सनिता
Praśna. 1. 6. यदूर्ध्वं... प्रकाशयति
2. 4. ऊर्ध्वमुत्क्रामत इव
3. 7. एकयोर्ध्वं उदानः... नयति
Siras. 1. अधश्चोर्ध्वंश्चाहम्
4. पाणानूर्ध्वमुत्क्रामयति
— तिर्यगूर्ध्वमधस्ताच्चास्यान्तो
नोपलभ्यते
6. येन रुद्रेण जगदूर्ध्वं धारितम्
— मस्तिष्कादूर्ध्वः पौरयत्
Śikhā. 1. प्राणान्... ऊर्ध्वमुत्क्रामय-
तीत्योङ्कारः
Amṛita. 21. नातिमूर्ध्वमतिक्रमः
22. तिर्यगूर्ध्वमधो वृष्टिं त्रिनि-
धाय
5. ऊर्ध्वं प्रपद्यते देहान्
3. अत ऊर्ध्वमनशनम्
2. अत ऊर्ध्वममंत्रवदाचरेत्
4. उपनयनादूर्ध्वं... प्राग्वा

- Aruṇeya. 4. ऊर्ध्वं वैणवं दण्डं . परि-
महेत्
Nār. 2. ऊर्ध्वं च नारायणः
Āśrama. 1. उपनयनादूर्ध्वं त्रिरात्रम्
Vāsu. 2. पुण्ड्राख्य ऊर्ध्वाः
3. ऊर्ध्वं पदमवाप्नोति
Rāmap. 59. द्वितीयान्तं च तस्योर्ध्वम्
85. पीठाधरोर्ध्वम्
Mukti. 2. 74. पुरस्तिरओर्ध्वमधश्च
Gitā. 12. 8. अत ऊर्ध्वं न संशयः
14. 18. ऊर्ध्वं गच्छन्ति सत्त्वस्थाः
15. 1. अधओर्ध्वं प्रसृतास्तस्य

शाखाः

ऊर्ध्वक

- Nyāsa. 3. ऊर्ध्वको बाहुर्विमुक्तमार्गः
(Nārāyaṇa reads ऊर्ध्व-
गोपायुः and gives this
as variant.)

ऊर्ध्वग

- Maitri. 6. 21. ऊर्ध्वगा नाडी सुषुम्नाख्या

ऊर्ध्वगमन

- Aruṇeya. 2. ऊर्ध्वगमनं विसृजेत्

ऊर्ध्वगोपायु

- Nyāsa. 3. ऊर्ध्वगोपायुर्विमुक्तमार्गः
(so Nārāyaṇa with ऊर्ध्व-
को बाहुः as variant);
Kāṭhaśru. 4.

ऊर्ध्वचतुष्कवन्त

- Vāsu. 3. यतिरूर्ध्वचतुष्कवान्

ऊर्ध्वदण्डिन्

- Vāsu. 3. ऊर्ध्वदण्ड्यूर्ध्वरेताः

ऊर्ध्वद्वार

- Amṛita. 26. ऊर्ध्वद्वारमतः परम्

ऊर्ध्वनाल

- Dhyāna. 14. ऊर्ध्वनालमधोमुखम्
Yogat. 9. ऊर्ध्वनालमधोबिन्दुम्

ऊर्ध्वपवित्र

- Tait. 1. 10. 1. ऊर्ध्वपवित्रो वाजिनीव
स्वमृतमस्मि

ऊर्ध्वपुण्ड्र

- Vāsu. 2. एकमूर्ध्वपुण्ड्रं वा धारयेत्
3. हृदयस्थोर्ध्वपुण्ड्रमध्ये
— ऊर्ध्वपुण्ड्रं विधीयते

ऊर्ध्वपुण्ड्रचय

- Vāsu. 2. एते सर्वे प्रणवमयोरूर्ध्वपुण्ड्र-
त्रयात्मकाः

ऊर्ध्वपुण्ड्रविधि

- Vāsu. 1. ऊर्ध्वपुण्ड्रविधिं . . मे ब्रूही-
ति

ऊर्ध्वपुण्ड्रन्

- Vāsu. 3. ऊर्ध्वपुण्ड्रचूर्ध्वयोगवत्

ऊर्ध्वपूर्ण

- Mukti. 2. 56. ऊर्ध्वपूर्णमधःपूर्णम्

ऊर्ध्वबाहु

- Maitri. 1. 2. ऊर्ध्वबाहुस्तिष्ठति
Śiras. 1. ते देवा ऊर्ध्वबाहवो रुद्रं
सुवन्ति

ऊर्ध्वबुध

- Bṛih. 2. 2. 3. अर्वाग्बिलश्चमस ऊर्ध्वबुधः
(ter).

ऊर्ध्वभाज्

- Maitri. 4. 3. अनेनोर्ध्वभागभवति

ऊर्ध्वमूल

- Kāṭha. 6. 1. ऊर्ध्वमूलो ज्वाकशाखः
Maitri. 6. 4. ऊर्ध्वमूलं त्रिपाङ्गुलम्

Gītā. 15. 1. ऊर्ध्वमूलमधःशाखम्

ऊर्ध्वयोगविद्

Vāsu. 3. ऊर्ध्वपुण्ड्रूर्ध्वयोगविद्

ऊर्ध्वरेत, तस्

Maitri. 2. 3. ऊर्ध्वरेतसो बालखिल्याः

4. गुणेष्विवोर्ध्वरेतसः

4. 1. ऊर्ध्वरेतसो प्रतिविस्मिताः

Mahānār. 12. 1. ऊर्ध्वरेतं विरूपाक्षम् Nrip.

1. 6.

Vāsu. 3. ऊर्ध्वदण्डद्व्यूर्ध्वरेताः

ऊर्ध्ववायु

Yogat. 14. ऊर्ध्ववायुविमोक्षणे

ऊर्ध्वच्छासिन्

Bṛih. 4. 3. 35. यत्रैतदूर्ध्वोच्छासी भवति

38.

ऊर्मि

Śwet. 1. 5. पञ्चमूर्त्तिर्गोमिम्

Maitri. 4. 2. महानदीधूमय इव

Mahānār. 9. 12. समुद्रादूर्मिर्मधुमां उदारत्

Rāmāp. 63. विलिखेदूर्मिसंख्यया

ऊवध्य

Bṛih. 1. 1. 1. ऊवध्यं सिकताः

ऊष्मन्

Chhā. 2. 22. 3. सर्व ऊष्माणः प्रजापतेरात्मानः

4. यद्येनमूष्मसूपालभेत

5. सर्व ऊष्माणो ज्यस्ता अनि-
स्ता विवृत्ता वक्तव्याः

ऊहन

Amṛita. 16. आगमस्याविरोधेन ऊहनम्

ऋ

Kaush. 3. 8. तद्यथा रथस्यारेषु नेमिर-

र्षितो नाभावरा अर्षिता

एवमेवैता भूतमात्राः प्रज्ञा-

मात्रास्वर्षिताः प्रज्ञामात्राः

प्राणे र्षिताः

Chhā. 1. 2. 7. तं हासुरा ऋत्वा विदध्वं-

सुर्यथादमानमाखणमृत्वा

विदध्वंसेत

8. यथादमानमाखणमृत्वा वि-

ध्वंसेत

4. 1. 7. यत्रारे ब्राह्मणस्यान्वेषणा

तदेनमृच्छेति

Bṛih. 1. 3. 7. यथादमानमृत्वा लोष्टो वि-

ध्वंसेत

1. 4. 11. स्वां स योनिमृच्छति

Kāṭha. 4. 9. तं देवाः सर्वे र्षिताः

Śwet. 1. 16. क्षीरे सार्षिरिवार्षितम्

Brahma. 3 (MSS. have
अन्वितम्)

Maitri. 6. 4. प्रस्तुता अर्षिता अर्षिता भ-

वन्ति

Praśna. 1. 11. सप्तचक्रे षडर आहुरर्षितम्

Dhyāna. 9. पुष्पे गन्धमिवार्षितम्

Krish. 3. शश्वत्स्पर्शार्षिते ज्स्माकम्

Gītā. 2. 72. ब्रह्मनिर्वाणमृच्छति

5. 29. ज्ञात्वा मां शान्तिमृच्छति

ऋक्ष

Maitri. 6. 16. vide आदि

ऋग्यजुःसामाथर्वरूप

Nrip. 1. 4. ऋग्यजुःसामाथर्वरूपः सूर्यः

ऋग्वेद

Chhā. 1. 3. 7. ऋग्वेदस्थम्

3. 1. 2. ऋग्वेद एव पुष्पम्

3. एता ऋच एतमृग्वेदमभ्य-
तपन्

- Chhâ. 3. 15. 7. ऋग्वेदं प्रपद्ये
 7. 1. 2. ऋग्वेदं भगवो ऽध्येमि
 4. नाम वा ऋग्वेदः
 7. 2. 1. वाग्वा ऋग्वेदं विज्ञापयति
 7. 7. 1. विज्ञानेन वा ऋग्वेदं विज्ञा-
 नानि

- Brih. 1. 5. 5. वागेवर्ग्वेदः
 2. 4. 10. ऋग्वेदो यजुर्वेदः सामवेदः
 4. 1. 2 ; 4. 5. 11; Mai-
 tri. 6. 32 ; Mund. 1.
 1. 5.

- Nrip. 2. 1. सकृग्भिः ऋग्वेदः Npist.
 3 ; Sikhâ. 1.

- Brahmav. 5. ऋग्वेदो गार्हपत्यश्च
 Mahâ. 3. गायत्रं छन्द ऋग्वेदः
 Kâlâg. 2. प्रथमा रेखा सा . . ऋग्वेदः
 Mukti. 1. 11. ऋग्वेदादिविभागेन
 1. 12. ऋग्वेदस्य तु शाखाः स्युः
 1. ऋग्वेदगतानां . . उपनिष-
 दाम्

ऋङ्गुय

- Kaush. 2. 6. यजुर्मयं ऋङ्गुयं ऋङ्गुये
 साममयं (प्रवयति)
 Nrip. 5. 2. ऋङ्गुयं यजुर्मयं साममयम्

ऋङ्गुर्ति

- Kaush. 1. 7. सामशिरा असावृङ्गुर्तिः

ऋक्

- Kaush. 1. 5. ऋक्श्च सामानि च प्राचीना-
 तानानि
 2. 6. तदृगित्युपासीत
 8. एतास्तिष्ठ ऋचो जपित्वा
 Chhâ. 1. 1. 2. वाच ऋक्स ऋचः साम रसः
 4. कतमा कतमर्कं
 5. वागेवर्कं प्राणः साम
 — वाक् च प्राणश्चर्कश्च साम च

- Chhâ. 1. 3. 4. या वाक् सर्कं तस्मादप्रा-
 णन्ननपानचृचमभिव्याहर-
 ति यर्कं तत्साम
 9. यस्यामृचि तामृचं . . उप-
 धावेत्

1. 4. 3. तानु तत्र मृत्युः . . पर्यप-
 द्यदृचि साम्नि यजुषि
 — ते नु विच्वोर्द्धा ऋचः साम्नो
 यजुषः
 4. यदा वा ऋचमाप्रोत्योमि-
 त्येवातिस्वरति

1. 6. 1. इयमेवर्गभिः साम
 — तदेतदेतस्यामृच्यध्वृहं साम
 तस्मादृच्यध्वृहं साम गी-
 यते 2, 3, 4, 5.
 2. अन्तरिक्षमेवर्कं
 3. द्यौरवर्कं
 4. नक्षत्राण्येवर्कं
 5. यदेतदादित्यस्य शुक्रं भाः
 सैवर्कं
 8. तस्यर्कं च साम च गेष्णौ

1. 7. 1. वागेवर्कं
 2. चक्षुरेवर्कं
 3. श्रोत्रमेवर्कं
 4. यदेतदक्षः शुक्रं भाः सैवर्कं
 5. य एषो ऽन्तरिक्षिणि पुरुषो
 दृश्यते सैवर्कं

3. 1. 2. ऋक् एव मधुकृतः
 3. एता ऋक् एतमृग्वेदमभ्यत-
 पन्

3. 12. 5. तदेतदृचाभ्यनूक्तम्
 3. 17. 6. तत्रैत द्वे ऋचौ भवतः
 4. 17. 2. अग्नेर्ऋचः
 3. भूरित्यृग्भ्यः
 4. तद्यद्युक्तो रिष्येत् . . ऋ-
 चामेव तद्वसेनर्चा वीर्ये-

गर्चा यज्ञस्य विरिष्टं सं-
 दधाति

Chhâ. 5. 2. 7. एतयर्चा षड् आचामति | Vâsu.

6. 7. 2. ऋचः सोम्य यजुषि सामा-
नीति | Krish.

Brih. 1. 2. 5. ऋचो यजुषि सामानि 5.
14. 2; Praśna. 2. 6.

3. 1. 7. कर्तिभिः... ऋग्भिः... करि-
प्यति | Ramap.

4. 1. 23. तदेतदृचाभ्युक्तम् Muṇḍ. 3
2. 10; Praśna. 1. 7;
Nrip. 4. 2; 5. 2, 10;
Mukti. 1. 51; 2. 77.

6. 4. 29. सामाहमस्मि ऋक्त्वम्

Tait. 1. 5. 2. भूरिति वा ऋचः

2. 3. 1. ऋग्दक्षिणः पक्षः

Swet. 4. 8. ऋचो अक्षरे परमे व्योमन्
Nrip. 4. 2; 5. 2.

— यस्तन्न वेद किमुच्चा करि-
प्यति Nrip. 4. 2; 5. 2.

Maitri. 6. 5. ऋग्यजुः सामेति विज्ञानव-
त्येषा

33. ऋग्यजुःसामाथर्वाङ्गिरसः
Mahâ. 2; Siras. 4.

Muṇḍ. 2. 1. 6. तस्मादृचः साम यजुषि

Mahânâr. 12. 1. तत्र ता ऋचस्तदृचा मण्डलं
स ऋचां लोकः

22. 1. गार्हपत्यमृक् पृथिवी रथ-
न्तरम्

Praśna. 5. 3. तमृचो मनुष्यलोकमुपनय-
न्ते

7. ऋग्भिरेतं... अन्वेति

Nrip. 1. 2. ऋग्यजुःसामाथर्वाङ्गः
2. 1. स ऋग्भिः ऋग्वेदः Nrisut.
3; Sikhâ. 1.

4. 2. न इ वा एतस्य ऋचा...
अर्थो ज्ति यः सावित्री वेद

5. 9. स ऋचो ऽधीते

Siras. 1. ऋगहं यजुरहम्

2. एताभिर्ऋग्भिः... त्रिवारम-
भिर्मन्त्र्य

9. गोप्यो गाव ऋचस्तस्य

15. ऋचोपनिषदस्ता वै ब्रह्मरूपा
ऋचः स्त्रियः

94. इमा ऋचः सर्वकामार्थदाश्च

1. 14. तासामेकामृचं यस्तु पठते

9. 17. ऋक् साम यजुरेव च

ऋच

1. 40. *vide* मुक्तिका

ऋजीषिन्

2. 11. अस्मै प्रयन्धि मघवच्चृजी-
षिन्

3. 1. स ईषाहि य ऋजीषी तरुवः

ऋजु

4. 47. ऋजुवक्रादिकाभासम्

ऋत

Tait. 1. 1. 1. ऋतं वदिष्यामि

1. 9. 1. ऋतं च स्वाध्यायप्रवचने च

1. 12. 1. ऋतमवादिषम्

4. 1. ऋतं दक्षिणः पक्षः

10. 6. अहमस्मि प्रथमजा ऋताश्च
स्य Nrip. 2. 4.

Katha. 3. 1. ऋतं पिबन्ती सुकृतस्य लोके

5. 2. अद्रिजा ऋतं बृहत्
Mahânâr. 9. 3; 17. 8;
Nrip. 3. 1.

Mahânâr. 6. तदेवर्त्तं तदु सत्यमाहुः

2. 6. ऋतस्य तन्तुं विततुं विवृत्य

7. प्रजापतिः प्रथमजा ऋतस्य

5. 5. ऋतं च सत्यं चाभीष्टात्तप-
सो ऽध्यजायत

8. 1. ऋतं तपः सत्यं तपः

12. 1. ऋतं सत्यं परं ब्रह्म Nrip.

1. 6.

Siras. 6. पृथिवी द्विधा त्रिधर्त्ता धा-
रिता

Gītā. 10. 14. सर्वमेतदृतं मन्ये

ऋतजा

Kaṭha. 5. 2. अञ्जा गोजा ऋतजाः
Mahānār. 9. 3 ; 17. 8 ;
Nrip. 3. 1.

ऋतभुज्

Maṭri. 2. 7. ऋतभुक् . . अवस्थिता इति

ऋतय्

Bṛiḥ. 2. 5. 17. स वां मधु प्रायेचदृतायन्
6. 3. 6. मधु वाना ऋतायते . . क्षर-
न्ति Mahānār. 9. 8 ; 17.
7.

ऋतसद्

Kaṭha. 5. 2. नृषद्वरसदृतसत्
Mahānār. 9. 3 ; 17. 8 ;
Nrip. 3. 1.

ऋतु

Kaush. 1. 2. विचक्षणादृतवो रेत आभृ-
तम्
— तन्म ऋतवो ऽमृत्यव आ-
भरध्वम्
— ऋतुरस्म्यार्तवो ऽस्मि 6.

Chhā. 2. 5. 1. ऋतुषु पञ्चविधं सामोषा-
सीत

2. कल्पन्ते हास्मा ऋतव ऋ-
तुमान् भवति य एतदेवं
विद्वानृतुषु पञ्चविधं सा-
मोषास्ते

2. 16. 1. एतद्वैराजमृतपु प्रोतम् 2.
2. ऋतुञ्च निन्देत्तद्वृतम्

Bṛiḥ. 1. 1. 1. ऋतवो ऽङ्गानि
3. 8. 9. अर्द्धमासा मासा ऋतवः
Mahānār. 1. 9.

Śwet. 4. 4. ऋतवः समुद्राः
Mahānār. 25. 1. य ऋतवस्ते पशुबन्धाः
Nrip. 5. 1. षड् वा ऋतव ऋतुभिः
सम्मितं भवति

Gītā. 10. 35. ऋतूनां कुसुमाकरः

ऋतुकाल

Garbha. 3. ऋतुकाले प्रयोगात्
Asrama. 1. ऋतुकालाभिगामी

ऋतुमन्त्

Chhā. 2. 5. 2. ऋतुमान् भवति

ऋते

At. 3. 11. स ईक्षत कथं न्विदं मदृते
स्यात्

Chhā. 5. 1. 8. कथमशकतर्त्ते मज्जीवि-
तुमिति 9, 10, 11.

Bṛiḥ. 5. 12. 1. पृथयति वा अन्नमृते प्राणात्
— शुष्यति वै प्राण ऋते ऽज्ञात्
6. 1. 8. कथमशकत मदृते जीवितु-
मिति 9—12.

13. न वै शक्ष्यामस्त्वदृते जीवि-
तुम्

Sarvop. 2. भृतात्मज्ञानादृते

Mukti. 2. 21. सन्त्यक्तवासनान्मौनादृते

Gītā. 11. 32. ऋते ऽपि त्वां न भविष्यान्ति
सर्वे

ऋत्विज्

Chhā. 4. 17. 10. मानवो ब्रह्मैवैक ऋत्विक्कु-
रूनश्राभिरक्षत्येवंविद्ध वै
ब्रह्मा यज्ञं . . सर्वाश्चर्त्वि-
जो ऽभिरक्षति

5. 11. 5. यावदेकैकस्मा ऋत्विजे
धनं दास्यामि

Bṛiḥ. 3. 1. 3. होत्रर्त्विजाभिना वाचा
4. अध्वर्युणाऋत्विजा चक्षुषादि-
त्येन

- Bṛih. 3. 1. 5. उद्गात्रात्वजा वायुना प्राणन
6. ब्रह्मणर्विजा मनसा चन्द्रेण
Prānâg. 3. शारीरयज्ञस्य . . के ऋत्वि-
जः

- Kathasru. 1. ये चास्य ऋत्विजस्तान् . .
वृणीत्वा
—यजमानस्याङ्गानृत्विजः . .
समारोप्य

ऋत्विज्य

- Jābāla. 4. अयं ते योनिर्ऋत्विजः

ऋध्

- Bṛih. 5. 14. 7. न हैवासमै स काम ऋध्यते
Gītā. 2. 8. अवाप्य भृमावसपत्नमृद्धम्

ऋभु

- Jābāla. 6. *vide* प्रभृति

ऋप्

- Isā. 4. नैवेवा आमुवन् पूर्वमर्षत्
(2. MSS. have अर्शत्)

ऋषभ

- Chhā 4. 5. 1. एनमृषभो ऽभ्युवाद्
Bṛih. 1. 4. 4. सा गौरभवदृषभ इतरः
5. 8. 1. प्राण ऋषभो मनो वन्सः
Tait. 1. 4. 1. यच्छन्दसामृषभः

Mahānār. 7. 5.

- Nṛisut. 4. संयोज्य शृङ्गैर्ऋषभस्य
Garbha. 1. *vide* निषाद्

ऋषि

- Ait. 2. 4. तदुक्तमृषिणा
Kaush. 1. 7. स ब्रह्मेति विज्ञेय ऋषिः
Chhā. 1. 3. 9. यदार्षेयं तमृषिं . . उपधा-
वेत्
Bṛih. 1. 4. 10. तथर्षिणां तथा मनुष्याणाम्
— तद्वैतत्पश्यन्मृषिर्षामदेवः
16. यदनुब्रूते तेनर्षाणाम्

- Bṛih. 2. 2. 3. तस्यासत ऋषयः सप्त तीरे
(bis).

— प्राणा वा ऋषयः

2. 5. 16. तदेतदृषिः पश्यन्नवोचत्
17, 18, 19.
6. 2. 2. अपि हि न ऋषेर्वचः श्रुतम्
Tait. 1. 7. 1. एतदधिविधाय ऋषिरवोचत्
Swet. 5. 2. ऋषिं प्रसृतं कपिलं यस्तमये
6. ये पूर्वे देवा ऋषयश्च तद्विदुः
Mund. 3. 1. 6. येनाक्रमन्त्यृषयो ह्याप्तका-
माः
3. 2. 5. सम्प्राप्यैनमृषयो ज्ञानतृप्ताः
11. एतत्सत्यमृषिरङ्गिराः पुरो-
वाच

- Mahānār. 5. 12. पुनन्तु ऋषयः
7. 5. इन्द्राय ऋषिभ्यो नमः
9. 1. ऋषिर्विप्राणाम् 17. 8.
16. 4. त्वया जुष्ट ऋषिर्भवतु
22. 1. तपसऋषयः सुवरन्वविन्दन्
23. 1. मानसा ऋषयः प्रजा अमु-
जन्त

- Prasna. 1. 2. तान् ह स ऋषिरुवाच
9. ऋषयः प्रजाकामाः
12. एते ऋषयः शुक्रं शर्ष्टि कुर्व-
न्ति

2. 8. ऋषीणां चरितं सत्यम्
Nṛip. 1. 2. किं छन्दः क ऋषिरिति
3. 1. तदेतदृषिणोक्तं निदर्शनम्
(bis).

- Siras. 4. ऋषिभिर्नान्यैर्भक्तैः
5. येन देवा यान्ति येन पित-
रं येन ऋषयः

- Malā. 3. ऋषिं विश्वेश्वरं देवं (4
MSS. have ऋषिं कविं
and omit देवम्)

- Brahma. 2. न तत्र देवा ऋषयः पितर
ईशते

- Kathaśru. 1. तदप्येतदृषिणोक्तम्
 Piṇḍa. 1. देवता ऋषयः सर्वे
 Hamsa. 2. अथ हंस ऋषिः
 Nār. 1. नारायणात् . . सर्वे ऋषयः
 2. सर्वे ऋषयो ऽपि नारायणः
 Rāmāp. 35. स्तुवन्त्येवं हि ऋषयः
 82. प्रागुक्तमृषिसेवितम्
 Gitā. 5. 25. ऋषयः क्षीणकल्मषाः
 10. 13. आहुस्त्वा मृषयः सर्वे
 11. 15. ऋषींश्च सर्वानुरगांश्च दि-
 व्यान्
 13. 4. ऋषिभिर्बहुधा गीतम्
ऋषिसंघ
 Śwet. 6. 21. प्रोवाच सम्यगृषिसंघमुष्टम्

लृम

- Rāmāp. 68. हं सं भूं वृं लं शूं जूं च

ए

- Kaush. 1. 1. एद्युभौ गमिष्यावः
 — एहि व्येव त्वा जपयिष्या-
 मि 4. 19.
 2. 11. अथ प्रोष्यायन् पुत्रस्य मृ-
 र्धानमभिजिघ्रेत्
 15. एत्य पुत्र उपरिष्ठादाभिनि-
 पद्यते
 3. 3. आबल्यमेत्य सम्मोहमेति
 4. 19. कुत एतदागादिति Brih.
 2. 1. 16.
 — यत एतदागादिति
 Chhā. 1. 10. 7. यज्ञं विततमेयाय
 4. 4. 3. गौतममेत्यावाच

- Chhā. 5. 1. 7. प्रजापतिं पितरमेत्याचुः
 5. 3. 1. पञ्चालानां समितिमेयाय
 4. स हायस्तः पितुरर्द्धमेयाय
 6. राज्ञो ऽर्द्धमेयाय
 5. 14. 1. त्वां पृथग्बलय आययन्ति
 6. 1. 2. अनुजानमानी स्तब्ध ए-
 याय
 8. 6. 6. तयोर्ध्वमायन्नमृतत्वमेति
 Katha. 6. 16.
 8. 9. 2. स समित्पाणिः पुनरेयाय
 8. 10. 3; 8. 11. 2.
 Brih. 2. 4. 4. एद्यास्व व्याख्यास्यामि ते
 4. 4. 6. पुनरैत्यस्मै लोकाय कर्मणः
 5. 14. 4. यदिदानीं द्वौ विवदमाना-
 वेयाताम्
 6. 2. 15. पुरुषो मानस एत्य
 6. 3. 6. यथेतमेत्य
 6. 4. 5. पुनर्मभैत्विन्द्रियं पुनस्तेजः
 20. तावेहि संरभावहै सह

- Tait. 1. 4. 2. आमायन्तु ब्रह्मचारिणः
 3. एवं मां ब्रह्मचारिणो धात-
 रायन्तु सर्वतः
 Katha. 1. 17. त्रिभिरेत्य सन्धिम्
 2. 2. श्रेयश्च प्रेयश्च मनुष्यमेतः
 Maitri. 7. 11. इदयादायती तावत् . . सा-
 रणी
 Mund. 1. 2. 6. एषेहीति तमाहुतयः
 Mahānār. 16. 4. आगाद्विश्वाची भद्रा

एक

- Ait. 1. 1. आत्मा वा इदमेक एवाय
 आसीत्
 Kaush. 2. 3. एतेषामेकस्मिन्पर्वणि 4.
 9. ब्राह्मणस्त एकं मुखम्
 — राजा त एकं मुखम्
 — श्येनस्त एकं मुखम्
 — अग्निष्ट एकं मुखम्

- Kaush. 3. 2. एक आहुरेकभूयं वै प्राणा गच्छन्ति
 4. प्रज्ञायै सर्वाणि भूतान्येकं भवन्ति
 5. वागेवास्या एकमङ्गमुदूल्हम् (similarly 9 times more).
 Chhā. 1. 5. 2. तस्मान्ममत्वमेकोऽसीति 4
 2. 10. 2. तत इहैकं तत्समम्
 3. 6. 3. वसूनामेवैको भूत्वा (similarly 4 times more).
 4. 3. 6. महात्मनश्चतुरो देव एकः कः स जगार
 4. 16. 3. रथो वैकेन चक्रेण वर्त्तमानः
 4. 17. 10. मानवो ब्रह्मैवैक ऋत्विक्
 5. 3. 5. तेषां नैकञ्चनाशकं विवक्तुमिति
 — अहमेषां नैकञ्चन वेद
 6. 1. 4. यथा सोम्यैकेन मृत्पिण्डेन
 5. यथा सोम्यैकेन लोहमणिना
 6. यथा सोम्यैकेन नखनिङ्कन्तनेन
 6. 2. 1. एकमेवाहितीयम् 2.
 — एक आहुरसदेवेदमय आसीत्
 6. 7. 3. एको ऽङ्गारः खद्योतमात्रः
 — एका कलातिशिष्टा स्यात्
 5. एकमङ्गारं खद्योतमात्रम्
 6. 11. 2. अस्य यदेकां शाखां जीवो जहाति
 6. 12. 1. आसामङ्गैकां भिन्धि
 7. 4. 1. नास्मि मन्वा एकं भवन्ति 7. 5. 1.
 7. 8. 1. शतं विज्ञानवतामेको बलवानाकम्पयते
 7. 26. 2. दश वैकं च
 8. 6. 6. शतं वैका च हृदयस्य नाड्यस्तासां मूर्धनमभिनिःसृतैका Kaṭha. 6. 16.
 Brih. 1. 2. 7. एकैव देवता भवति मृत्युरेव
 — एतासां देवतानामेको भवति
 1. 3. 27. अन्न इत्यु हैक आहुः
 1. 4. 7. अन्नं ह्येतं सर्वं एकं भवन्ति
 10. एकस्मिन्नेव पशावादीयमाने
 11. बद्ध वा इदमय आसीदेकमेव तदेकं सन्न व्यभवत्
 17. आत्मैवेदमय आसीदेक एव
 1. 5. 1. एकमस्य साधारणम् 2.
 — पशुभ्य एकं प्रायच्छत् 2.
 23. तस्मादेकमेव व्रतं चरेत्
 1. 6. 3. एतच्छयं सदेकमयमात्मात्मो एकः सन्नेतच्छयम्
 3. 1. 9. एकयेति कतमा सैकेति
 3. 9. 1. कत्येव देवाः . . एक इति
 9. यदयमेक इवैव पवते
 — कतम एको देव इति प्राण इति
 4. 3. 32. सलिल एको द्रष्टा ऽद्वैतो भवति
 33. स एकः पितृणां जितलोका-नामानन्दः (similarly 5 times more).
 5. 3. 1. इ इत्येकमक्षरं . . इ इत्येकमक्षरं . . यमित्येकमक्षरम्
 5. 5. 1. स इत्येकमक्षरं तीत्येकमक्षरं यमित्येकमक्षरम्
 3. एकं शिर एकमेतदक्षरम् 4.
 5. 12. 1. अन्नं ब्रह्मेत्येक आहुः . . प्राणो ब्रह्मेत्येक आहुः
 5. 14. 1. अष्टाक्षरं ह वा एकं गायत्र्यै पदम् 2, 3.
 5. एके सावित्रीमनुष्टुभमन्वाहुः
 — न ह वै तत्रायत्र्या एकञ्चन पदं प्रति

- Brih. 6. 2. 2. नाहमत एकञ्चन वेदेति Śwet. 3. 1. य एको जालवानीशते
3. ततो नैकञ्चन वेदेति — य एवैक उद्भवे संभवे च
Isā. 4. अनेजदेकं मनसो जव्रीयः 2. एको हि रुद्रो न द्वितीयाय
Tait. 2. 8. 1. स एको मानुष आनन्दः तस्थुः
— स एको मनुष्यगन्धर्वाणा- 3. द्यावाभूमी जनयन्देव एकः
मानन्दः Mahānār. 2. 2 (Nārā-
— स एको देवगन्धर्वाणामा- yaṇa has पृथिवी)
नन्दः 7. विश्वस्यैकं परिवेष्टितारम्
— स एकः पितृणां . . आनन्दः 4. 14, 16 ; 5. 13.
— स एक आजानजानां देवा- 9. वृक्ष इव स्तब्धो दिवि ति-
नामानन्दः ष्टत्येकः Mahānār. 10. 4.
— स एकः कर्मदेवानामानन्दः 4. 1. य एको ऽवर्णः . . वर्णान-
— स एको देवानामानन्दः नेकान् . . दधाति
— स एक इन्द्रस्यानन्दः 5. अजामेकां . . अजो ह्येको
— स एको बृहस्पतेरानन्दः जुषमाणः Mahānār. 9. 2.
— स एकः प्रजापतेरानन्दः 11. यो योनिं योनिमधितिष्ठत्ये-
— स एको ब्रह्मण आनन्दः कः 5. 2 ; Siras. 5.
— स यश्चायं पुरुषे यश्चासावा- 5. 4. योनिस्वभावानधितिष्ठत्ये-
दित्ये स एकः 3. 10. 4. कः
Katha. 1. 20. अस्तीत्येके नायमस्तीति त्रै- 5. सर्वमेतद्विश्रमधितिष्ठत्येकः
के 6. 1. स्वभावमेके कवयो वदन्ति
5. 9. अग्निर्यथैको भुवनं प्रविष्टः 3. एकेन द्वाभ्यां त्रिभिरष्टभिः
— एकस्तथा सर्वभूतान्तरा- 10. देव एकः समावृणोति
त्मा 10, 11. 11. एको देवः सर्वभूतेषु गृहः
10. वायुर्यथैको भुवनं प्रविष्टः Brahma. 3.
12. एको वशी . . एकं रूपं ब- 12. एको वशी . . एकं बीजम्
हुधा यः करोति 15. एको हंसो भुवनस्यास्य
13. एको बहूनां यो विदधाति मध्ये
कामान् Śwet. 6. 13. Maitri. 2. 6. प्रजापतिर्वा एको ऽग्रे जति-
Śwet. 1. 3. यः कारणानि . . अधिति- ष्टत् स नारमतैकः
ष्टत्येकः — स एको नाशकत्
9. अजा ह्येका भोक्तृभोगार्थ- 4. 5. एके ऽन्यमभिधायान्त्येके
युक्ता ऽन्यम्
10. क्षरात्मानावीशते देव एकः 5. 2. तमो वा इदमग्न आसीदेकम्
2. 4. वयुनाविदेक इत् — स वा एष एकस्त्रिधा भूतः
14. एकः कृतार्थो भवते वीत- 6. 4. एको ऽश्वत्थनामैतद्ब्रह्म
शोकः — एको ऽस्य संबोधयिता

- Maitri. 6. 8. ज्योतिरेकं तपन्तम् Nrip.
 Praśna. 1. 8.
 16. आदित्यो ब्रह्मेत्येके
 17. एको ज्ञन्तः प्रागजन्तः
 — एष कृत्स्नक्षय एको जा-
 गत्ति
 — यश्चैषो ऽग्नौ यश्चायं हृदये
 ... स एष एकः 7. 7.
 — एकस्यैकत्वमेति य एवं वेद
 30. अत्रैका आहुः
 — ऊर्ध्वमेकः स्थितस्तेषाम्
 31. अपां यः शिवतमो रस इ-
 त्येके
 — वाक् भोत्रं ... प्राण इत्येके
 — बुद्धिर्धृतिः स्मृतिः प्रज्ञान-
 मित्येके
 36. शान्तमेकं समृद्धं चैकम्
 7. 11. एका द्विधा सती
 Mupd. 1. 2. 5 यत्र देवानां पतिरेको ऽधि-
 वासः Kshur.
 2. 2. 5. तमेवैकं जानथ आत्मानम् Châl.
 Mahānār. 1. 5. एकमव्यक्तमनन्तरूपम्
 2. 3. यस्मिन्निदं सं च वि चैकम्
 10. 2. इन्द्र एके सूर्य एके जजान
 वेनादेकं स्वधया निष्टतक्षुः
 5. त्यागेनैके अमृतत्वमानशुः
 Kaivalya. 3.
 7. एकयोर्ध्व उदानः पुण्येन
 पुण्यं लोकं नयति
 Kaivalya. 6. आदिमध्यान्तविहीनमेकम्
 Gauda. 1. एक एव त्रिधा स्थितः
 5. एकमाहुर्मनीषिणः
 26. पञ्चविंशक इत्येके
 3. 5. यथैकस्मिन् घटाकाशे
 Nrip. 1. 1. स प्रजापतिरेकः पुष्करपर्णे
 समभवत् Sikhā.
 2. 4. एकः पुरस्ताद्य इदं बभूव
 10. अनुपनीतशतमेकमेकेनोप-
 नीतेन तत्समम्
 — उपनीतशतमेकमेकेन गृह-
 स्थेन तत्समम्
 — गृहस्थशतमेकमेकेन वान-
 प्रस्थेन तत्समम्
 — वानप्रस्थशतमेकमेकेन य-
 तना तत्समम्
 — रुद्र जापकशतमेकमेकेना-
 थर्वशिरःशिखाध्यायिकेन
 तत्समम्
 — अथर्वशिरःशिखाध्यायिक-
 शतमेकमेकेन मन्त्रराज-
 जापकेन तत्समम्
 Nrisut. 1. तदेकमजरममृतमभयम्
 8. एकमेव तद्भवति (4 times).
 9. अनेकवटशक्तिरेकैव
 — यथावटबीजसामान्यमेकम्
 — एक एव साक्षी स्वप्रकाशः
 18. सुपुण्यैका न छिद्यते
 6. एकस्तु पिबते देवः
 14. तं षड्विंशकमित्येके
 16. तमेकमेव पश्यन्ति
 1. अहमेकः प्रथममासीत्
 3. यत्परं ब्रह्म स एको य
 एकः स रुद्रः
 4. कस्मादुच्यते एकः
 — तीर्थमेके व्रजन्ति तीर्थमेके
 — प्राञ्चो ऽभिन्नजन्येके
 — साकं स एको भूतश्चरति
 प्रजानाम्
 — तस्मादुच्यते एकः
 5. एको ह देवः प्रदिशो ऽनु
 सर्वाः
 — एको रुद्रो न द्वितीयाय
 तस्यौ
 2. तत्राधिकं क्षणमेकमास्थाय
 — शिव एको ध्येयः शिवद्वारः

Mahā.	1. एको ह वै नारायण आसीत् — पुरुषाश्चतुर्दशाजायन्त एका कन्या	Gopī.	5. परब्रह्मानन्दैकरूपम्
Brahma.	1. एकेन तन्तुना जालं विक्षिपति 2. एकमेव परं ब्रह्म विभाति 3. एको मनीषी . . एकं सन्तम्	Rāmōt.	8. ब्रह्मानन्दैकविग्रहः 5. पूर्णानन्दैकविज्ञानम्
Prānāg.	1. तूर्णामेकामेककृषौ जुहोति . . एकां दक्षिणाभावेकां गार्हपत्ये एकां सर्वप्रायश्चित्तीये 4. एकेन जन्मना जन्तुर्मेक्षं च प्राप्नुयात्	Mukti.	1. 14 तासामेकामृचं यस्तु पठते 15. मुक्तिरेकेति चाक्षरे 18. कैवल्यमुक्तिरेकैव 26. माण्डुक्यमेकमेवालम् 2 25. दृढाभ्यस्तपदार्थिकभावनात् 27. एकस्मिन् तयोः क्षाणे 38. उपाय एक एवास्ति 40. एकतत्त्वदृढाभ्यासात् 48. एकं प्राणपरिस्पन्दः 73. सकृद्विभातं त्वजमेकमक्षरम्
Brahmab.	11. एक एवात्मा मन्तव्यः 12. एक एव हि भुतात्मा 15. एकमेवानुपश्याति	Gītā.	2 41. एकेह कुरुनन्दन 3. 2. तदेकं वद निश्चित्य 5. 1. यच्छ्रेय एतयोरेकम् 4. एकमप्यास्थितः सम्यक् 5. एकं सांख्यं च योगं च 8. 26. एकया यात्यनावृत्तिम् 10. 25. गिरामस्येकमक्षरम् 11. 20. व्याप्ते त्वयैकेन दिशश्च सर्वाः 42. एको ऽथवाप्यच्युत तत्समक्षम्
Amṛita.	19. एकेन मारुतमाकृष्य 20. ओमित्येकेन रेचयेत् 33. लक्षयैको ऽपि निश्चासः		13. 5. इन्द्रियाणि दशैकं च 33. यथा प्रकाशयत्येकः . . रविः 18. 3. इत्येके . . प्राहुर्मनीषिणः 20. एकं भावं . . ईक्षते 22. एकस्मिन् कार्ये सक्तम् 66. मामेकं शरणं ब्रज
Kathasru.	3. भस्ममुष्टिं पिवेदित्येके 4. भिक्षाशी न दद्यात्तैवैकं धारयेत्		
Pīṇḍa.	3. दिनमेकं तु वायुगः		
Parama.	1. यद्येको ऽपि भवति 2. तयोर्भेद एक एव विभग्रः 3. पूर्णानन्दैकरूपरसबोधः		
Nār.	2. नित्यो देव एको नारायणः — शुद्धो देव एको नारायणः 5. सर्वभूतस्थमेकं नारायणम् Atmapra. 1.		
Jābāla.	4. तदैके प्राजापत्यामेवेष्टिं कुर्वन्ति		
Vāsu.	2. एकमूर्ध्वपुण्ड्रं वा धारयेत् 3. एको विष्णुरनेकेषु		
Gopī.	2. ब्रह्मानन्दैकरूपम् 5. चिद्ब्रह्मानन्दैकरूपम्		
		Bṛih. 2.	6. 3. प्रध्वंसन एकक्षरेरेककृषि- विप्रचित्तेः 4. 6. 3. 5. 15. 1. पूषन्नेकर्षे यम सूर्य Isā. 16. Mund. 8. 2. 10. स्वयं जुहते एकार्षम् Praśna. 2. 11. वात्यस्त्वं प्राणैककृषिः

एकऋषि, एकार्षि

- Nrip. 2. 1. विराडेकऋषिः Nrisut. 3.
 Sikhā. 1. विराडेकऋषिरङ्गिराः (so
 some MSS.)
 Prānāg. 1. तूष्णीमेकामेकऋषौ जुहोति
 2. एकऋषिर्भुत्वा मुर्धनि तिष्ठति

एकतर

- Praśna. 5. 2. एतेनैवायतनेनैकतरमन्वेति

एकता, एकत्व

- Chhā. 6. 9. 1. एकतां रसं गमयन्ति
 Bṛih. 1. 5. 17. तस्य सर्वस्य ब्रह्मेत्येकता
 — तेषां सर्वेषां यज्ञ इत्येकता
 — तेषां सर्वेषां लोक इत्येकता
 Isā. 7. कः योक्त एकत्वमनुपश्यतः
 Maitri. 4. 6. कृत्स्नश्च एकत्वमेति पुरु-
 षस्य
 6. 17. एकस्य द्वैकत्वमेति य एवं
 वेद
 25. एकत्वं प्राणमनसोः
 Siras. 5. रुद्रमेकत्वमाहुः (bis)
 Brahman. 15. भिन्ने तमसि द्वैकत्वम्
 Parama. 2. परमात्मात्मनोरेकत्वज्ञानेन
 Gitā. 6. 31. एकत्वमास्थितः
 9. 15. एकत्वेन पृथक्त्वेन

एकत्रिंशक

- Gauḍa. 2. 26. एकत्रिंशक इत्याहुः

एकत्रिंशत्

- Bṛih. 3. 9. 2. अष्टौ वसव एकादश रुद्रा
 द्वादशादित्यास्त एकत्रिं-
 शत्

एकत्रिंशत्संख्याक

- Mukti. 1. एकत्रिंशत्संख्याकानामुप-
 निषदां

एकदण्डधर

- Āsrama. 4. हंसा एकदण्डधराः

एकदण्डिन्

- Brahma. 3. सा सन्ध्या ह्येकदण्डिनाम्
 Parama. 3. एकदण्डी स उच्यते
 Gopī. 5. एकदण्डी त्रिदण्डी वा

एकधन

- Kaush. 2. 3. अथात एकधनावरोधनम्
 — यदेकधनमभिध्यायात्

एकधा

- Kaush. 3. 3. अस्मिन्प्राण एवैकधा भ-
 वति (bis); 4. 20.
 Chhā. 7. 26. 2. स एकधा भवति
 Bṛih. 4. 1. 20. एकधेवानुब्रष्टव्यमेतत्
 Brahman. 12. एकधा बहुधा चैव
 Nār. 5. तानेकधा समभवत्तदोमिति
 Vāsu. 2. तदेतदोमित्येकधा समभवत्

एकधाभूय

- Bṛih. 5. 12. 1. एकधाभूय भूत्वा (bis)

एकधामन्

- Maitri. 6. 35. मैकधामेतः स्यात्

एकनीड

- Mahānār. 2. 3. यत्र विश्वं भवत्येकनीडम्

एकनेमि

- Swet. 1. 4. तमेकनेमि त्रिवृतं षोडशा-
 न्तम्

एकपद्

- Chhā. 4. 16. 3. स यथैकपाद् व्रजन्
 Bṛih. 4. 1. 2. एकपाद्वा एतत्सम्प्राडिति
 3—7.

5. 14. 7. गायत्र्यस्यैकपदी
 Maitri. 7. 11. त्रिष्वेकपाच्चरेद्भद्रम्

एकपाश

- Swet. 1. 4. विश्वरूपैकपाशम्

एकपुण्डरीक

- Bṛih. 6. 3. 6. दिशामेकपुण्डरीकमस्यहं
मनुष्याणामेकपुण्डरीकं
भूयासम्

एकविन्दु

- Gāndā. 3. 41. कुशाग्रेणैकविन्दुना

एकभक्ति

- Gītā. 7. 17. एकभक्तिर्विशिष्यते

एकभूय

- Kaush. 3. 2. तद्वैक आहुरेकभूयं वै प्रा-
णा गच्छन्ति
— एकभूयं वै प्राणा भुत्वा

एकमात्र

- Praśna. 5. 3. यद्येकमात्रमभिध्यायीत
Amṛita. 31. एकमात्रस्तथाकाशः

एकमूर्द्धन

- Sīras. 6. सहस्रपादकमुर्ध्ना व्याप्तम्

एकमोह

- Swet. 1. 1. द्विनिमित्तैकमोहम्

एकरस

- Nṛisut. 2. सुविभातमेकरसमेव
5. सच्चिदानन्दमात्रमेकरसम्
(bis).
8. एकरसो ऽय्यवहार्यः केनचन
Rāmot. 5. अखण्डैकरसः (So MSS. ;
editions read 'रसात्मा')
— सच्चिदानन्दोद्वैतैकरसात्मा
(47)

एकरात्र

- Garbha. 3. एकरात्रोषितं कललं भवति
Kāthasru. 1. ग्रामे एकरात्रं . . वसेत्

Āsrama.

4. ग्रामेकरात्रवासिनः
— एकरात्रद्विरात्रकृच्छ्रं द्वा-
यणादि चरन्तः

एकल

- Chhā. 3. 11. 1. एकल एव मध्येस्थाता
Nṛisut. 1. नृसिंह एवैकलः
8. अद्वयो ह्ययमात्मैकल एव

एकवर्णता

- Brahmab. 19. क्षीरस्याप्येकवर्णता

एकविंश

- Chhā. 2. 10. 5. एकविंशो वा इतो ऽसाया-
दित्यः
Mantr. 7. 1. अनुष्टुबेकविंशः . . उत्तरत
उच्यन्ति

एकविंशति

- Chhā. 2. 10. 5. एकविंशत्यादित्यमाप्नोति
Mukti. 1. 12. एकविंशतिसंख्यया
Haimsa. 2. अहोरात्रयोरेकविंशतिस-
हस्राणि

एकशत

- Chhā. 8. 11. 3. तान्येकशतं सम्पेदुः
— एकशतं ह वै वर्षाणि . .
ब्रह्मचर्यमुवास
Praśna. 3. 6. अत्रैतदेकशतं नाडीनाम्

एकशफ

- Bṛih. 1. 4. 4. तत एकशफमजायत

एकसभ

- Bṛih. 6. 3. 1. एकसभमसि

एकस्तंभ

- Yoga-i. 4. एकस्तंभे नवद्वारे

एकस्थ

- Gîtâ. 11. 7. इहैकस्थं जगत्कृत्स्नम्
13. तत्रैकस्थं जगत्कृत्स्नम्
13. 30. एकस्थमनुपदयति

एकहंस

- Brah. 4. 3. 11. हिरण्यमयः पुरुष एकहंसः 12.

एकांश

- Gîtâ. 10. 42. विटभ्याहमिदं कृत्स्नमेकां-
शेन

एकाकिन्

- Brah. 1. 4. 2. तस्मादेकाकी विभंति
3. तस्मादेकाकी न रमन्ते
17. तस्मादप्येतैकाकी काम-
यते जाया मे स्यात्
Garbha. 4. एकाकी तेन दह्येऽहम्
Mahâ. 1. स एकाकी नर एव
Aruneya. 3. अटौ मासानेकाकी यति-
श्रुते
Gîtâ. 6. 10. एकाकी यतचित्तात्मा

1. एकाक्षर adj.

- Nrip. 5. 2. यदक्षरं नारसिंहमेकाक्षरं
तद्वति
Brahmav. 3. ओमित्येकाक्षरं ब्रह्म Amrit.
20; Gîtâ 8. 13.
Mukti. 1. 36. अव्यक्तैकाक्षरं पूर्णा
1. vide सरस्वतीरहस्य

2. एकाक्षर

- Garbha. 3. तदेकाक्षरं ज्ञात्वा
Nâr. 4. ओमित्येकाक्षरम्

एकाग्र

- Maitri. 6. 27. तदेकाग्रैवमन्तर्हृदयाका-
शं विनुदन्ति
Gîtâ 6. 12. तत्रैकाग्रं मनः कृत्वा
18. 72. एकाग्रेण चेतसा

एकाग्रभाक्ति

- Vâsu. 3. नित्यमेकाग्रभाक्तिस्तु

एकाग्रमनस्

- Vâsu. 3. एकाग्रमनसा यो मां ध्या-
यते

एकात्मप्रत्ययसार

- Mândû. 7. एकात्मप्रत्ययसारं प्रपञ्चो-
पशमम् Nrip. 4. 1;
Nrisut. 1; Râmôt. 3.

एकादश

- Brah. 3. 9. 4. आत्मैकादशः
Nrip. 2. 3. अहमित्येकादशं स्थानं जा-
नीयात्
Mahâ. 1. मन एकादशम्
Nâda. 11. एकादशी भवेन्मौनी
16. एकादश्यां तपोलोकम्

एकादशद्वार

- Kâtha. 5. 1. पुरमेकादशद्वारमजस्य

एकादशधा

- Maitri. 5. 2. अट्टैकादशधा द्वादशधा

एकादशन्

- Chhâ. 7. 26. 2. पुनश्चैकादश स्मृतः
Brah. 3. 9. 2. एकादश रुद्राः
Nâr. 1. नारायणादेकादश रुद्राः
Râmop. 69. एकादश रुद्राश्च तत्र वै
Râmôt. 5. यो वै श्रीरामः . . ये चैका-
दश रुद्राः (33)

एकादशपद

- Nrip. 2. 3. एकादशपदानुष्टुप् भवति

एकादशात्मन्

- Nrisut. 4. एकादशात्मानमात्मानम्

एकान्त

- Skanda. 13. एकान्ते हैतवार्जिते

एकान्तम्

Gītā. 6. 16. न चैकान्तमनभ्रतः

एकान्तिक (?)

Skanda. 13. वसेदेकान्तिको भूत्वा

एकायन

Chhā. 7. 1. 2. अध्येमि..एकायनम्
 4. नाम वै..एकायनम्
 7. 2. 1. वाग्वै..विज्ञापयति.. ए-
 कायनम्
 7. 5. 2. चित्तं ह्यवैषामेकायनम्
 7. 7. 1. विज्ञानेन वै.. विजानाति
 ..एकायनम्

Bṛih. 2. 4. 11. सर्वासामपां समुद्र एकाय-
 नम्
 (similarly 12 times
 more); 4. 5. 12. (simi-
 larly 12 times more).

एकार

Chhā. 1. 13. 2. निहव एकारः

एकीकृ

Maitri. 6. 18. परं ऽयये सर्वमेकीकरोति
 Gauda. 3. 45. एकीकुर्यात् प्रयत्नतः
 Nṛisut. 1. आत्मानमोमिति ब्रह्मणैकी-
 कृत्य
 — ब्रह्म चात्मना ओमित्ये-
 कीकृत्य
 2. चतुष्पादं मात्राभिरोङ्का-
 रेण चैकीकुर्यात्
 4. आत्मानमादाय..ब्रह्मणैकी-
 कुर्यात् Rāmōt. 3.
 7. तं सिंहं..मकारार्थेनानेना-
 त्मनैकीकुर्यात्
 — एनं मकारार्थेन परेण ब्र-
 ह्मणैकीकुर्यात्

एकीभू

Bṛih. 4. 4. 2. एकीभवति न पश्यतीत्याहुः
 (similarly 7 times more).Mund. 3. 2. 7. परं ऽयये सर्व एकीभव-
 न्तिPrasna. 4. 2. सर्वा एतस्मिंस्तेजोमण्डल
 एकीभवन्ति— तत्सर्वं परं देवे मनस्येकी-
 भवति

Mandū. 5. सुषुप्तस्थान एकीभूतः

Nṛip. 4. 1; Nṛisut. 1;
 Rāmōt. 3.

एकैक

Kaush. 3. 2. एकैकमेतानि सर्वाणि प्र-
 ज्ञापयन्ति

Chhā. 5. 11. 5. यावदेकैकस्मा ऋत्विजे

6. 3. 3. त्रिवृतं त्रिवृतमेकैकाम् 4.

4. त्रिवृत्त्रिवृदेकैका भवति

6. 4. 7; 6. 8. 6.

Bṛih. 1. 4. 6. अमुं यजामुं यजेत्येकैकं
 देवम्7. एकैकमुपास्ते न स वेदा-
 कृत्स्नो ह्येषो ऽत एकैकेन
 भवति

10. एकैकः पुरुषो देवान् भुनक्ति

17. यावद्..एकैकं न प्राप्नोति

3. 1. 1. दश दश पादा एकैकस्य
 शृङ्गयोःSwet. 5. 3. एकैकं जालं बहुधा विकु-
 र्वन्Maitri. 6. 14. तत्रैकैकमात्मनो नवांशकं
 सचारकविधम्

Prašna. 3. 6. तासां शतं शतमेकैकस्याम्

Nṛisut. 1. तुरीयावसितत्वादैकैकस्य

Mukti. 1. 14. एकैकस्यास्तु शाखाया ए-
 कैकोपनिषन्मता

एकैकशस्

Mukti. 2. 12. एकैकशो निषेज्यन्ते

एकोत्तर

Kshur. 15. एकोत्तरं नाडिशतम्

एकोनविंशतिमुख

Māṇḍū. 3. सप्ताङ्ग एकोनविंशतिमुखः
4 ; Nrip. 4. 1 ; Nṛisut.
1, Rāmōt. 3.

एकोनविंशतिसंख्यक

Mukti. 1. एकोनविंशतिसंख्यकाना-
मुपनिषदाम्

एज्

Bṛih. 6. 2. 2. ताभ्यामिदं विश्वमेजत्समे-
ति

6. 4. 23. एवा ते गर्भ एजतु

Isā. 5. तदेजति तन्नैजति

Kāṭha. 6. 2. सर्वं प्राण एजति निःसृतम्

Muṇḍ. 2. 2. 1. एजत्प्राणं निमिषच्च यत्

Mahānār. 19. 2. यदेजति जगति

एतदात्मन्

Maitri. 6. 3. स वा एष ओमित्येतदा-
त्माभवत्

एतदुपनिषद्

Chhā. 8. 8. 4. यतर एतदुपनिषदो भवि-
ष्यन्ति

एतद्योनि

Gītā. 7. 6. एतद्योनीनि भूतानि

एतद्विध

Maitri. 1. 4. एतद्विधे ऽस्मिञ्छरीरे किं
कामोपभोगैः2. 3. एतद्विधं..चेतनवत् प्रति-
ष्ठापितम् 4, 5.

एतन्मय

Bṛih. 1. 5. 3. एतन्मयो वा अयमात्मा

एतर्हि

Chhā. 6. 7. 3. एतर्हि वेदान्नानुभवसि

6. एतर्हि वेदाननुभवसि

Bṛih. 1. 4. 17. एतर्ह्येकाकी कामयते

एतृ

Kau-sh. 3. 8. नेत्यां विजिज्ञासीतैतारं
विद्यात्

Bṛih. 1. 3. 18. श्रेष्ठः पुर एता भवति

Maitri. 4. 4. स ब्रह्मणः पर एता भवति

एध्

Bṛih. 6. 4. 24. एधमानः स्वे गृहे

एधस्

Gītā. 4. 37. यथैधांसि समिद्धो ऽग्निः

एनस्

Bṛih. 5. 15. 1. युयोध्यस्मज्जुहुराणेनः

Isā. 18.

Mahānār. 7. 4. पाहि नो अग्र एनसे

18. 1. देवकृतस्यैनसो ऽवयजनम-
सि— मनुष्यकृतस्यैनसो ऽवय-
जनम्

— पितृकृतस्यैनसो ऽवयजनम्

— आत्मकृतस्यैनसो ऽवय-
जनम्

— अन्यकृतस्यैनसो ऽवयजनम्

— यद्विवा च नक्तं चैनश्चकृम

— यद्विद्वांसश्चाविद्वांसश्चैनश्च-
कृम— यच्चाहमेनो विद्वांसश्चाविद्वां-
सश्चैनश्चकृम— यत्स्वपन्तश्च जाग्रतश्चैनश्च-
कृम

Mahānār. 18. 1. यत्सुपुत्रश्च जायतश्चैनश्चकृम्
— एनस एनसो ऽवयजनमसि

ए५

Kauśh. 1. 2. मा पुंसि कर्तयैरयध्वम्
एलापत्रक

Gāruḍa. 2. यथेलापत्रकदृतस्त्वं यदि
वैलापत्रकः स्वयम्

एवंभूत

Rāmāp. 92. एवंभूतं जगदाधारभूतम्
एवंरूप

Gītā. 11. 48. एवंरूपः शक्य अहं नृलो-
के द्रष्टुम्

एवंविद

Chhā. 1. 2. 8. य एवंविदि पापं कामयते

1. 7. 8. एवंविदुद्वाता ब्रूयात्

4. 14. 3. एवंविदि पापं कर्मनश्चिप्यते

4. 17. 8. यत्रैवंविद्वद्वा भवति 9.

9. एवंविदं ह वा एषा ब्रह्मा-
णमनु गाथा

10. एवंविद्व वै ब्रह्मा यज्ञं . .
अभिरक्षति तस्मादेवंवि-
दमेव ब्रह्माणं कुर्वति

5. 2. 1. न ह वा एवंविदि किञ्चना-
नञ् भवति

5. 24. 4. एवंविद्यद्यपि चण्डालायो-
च्छिष्टं प्रयच्छेत्

8. 3. 3. एवंविदस्वर्गं लोकमेति 5.

Bṛih. 1. 3. 18. य एवंविदं स्वेपु प्रतिप्रति-
र्बुभूषति

28. स एष एवंविदुद्वाता

1. 4. 16. एवंविदे . . अरिष्टमिच्छन्ति

1. 5. 15. यो ऽयमेवंवित्पुरुषः

17. यदैवंविदस्माल्लोकाल्यैति

20. एवंवित्सर्वेषां भूतानामात्मा
भवति

Bṛih. 1. 5. 20. एवंविदं सर्वाणि भूतान्य-
वन्ति

21. य उ हैवंविदा स्पर्द्धते

4. 3. 37. एवंहैवंविदं . . प्रतिकल्पन्ते

4. 4. 23. एवंविच्छान्तो दान्तः

5. 14. 5. यदि ह वा अप्येवंविद्वद्वि-
प्रतिगृह्णाति

8. एवं हैवैवंविद्यद्यपि बह्वि-
पापं कुरुते

6. 4. 12. एवंविच्छोत्रियस्य दारेण
नोपहासमिच्छेदुन ह्येवंवि-
त्परो भवति

28. य एवंविदो ब्राह्मणस्य पु-
त्रो जायते

Tait. 2. 8. 1. स य एवंविदस्माल्लोका-
त्प्रेत्य 3. 10. 5.

Kaṭha. 6. 18. अन्यो ऽप्येवं यो विद्ध्य-
त्ममेव

Maitri. 6. 9. एष उभयात्मैर्विवत्
10. अप्रिनेवाचमच्येवंवि-
त् 35. यो हैवंवित्स सवि-
त्

Nṛisut. 6. एवंवित् . . परमेव ब्रह्म भ-
वति

एवंविदं

Aitareya. 4. 6. स एवंविद्वान् . . अमृतः
समभवत्.

Kaush. 2. 7. एवंविद्वानेत्यैवानुतादित्य-
मुपतिष्ठते

13. यदि ह वा एवंविद्वांसमुभौ
पर्वतावभिप्रवर्त्तयताम्

14. एवंविद्वान् प्राणे निःश्रेयसं
विदित्वा

4. 20. एवंविद्वान् सर्वान् पाप्मनो
ऽपहत्य

Bṛih. 1. 2. 3. तदेव प्रतितिष्ठत्येवंविद्वान्

1. 5. 2. तदहः पुनर्मृत्युमपजयत्ये-
वंविद्वान्

- Brih. 4. 1. 2. देवो भुत्वा देवानप्येति य एवंविद्वानेतदुपास्ते 3-7.
 5. 12. 1. किंस्विदेवैवंविदुषे साधु कुर्याम्
 6. 4. 3. य एवंविद्वानधोपहासं चरति
 6. 4. 12. यमेवंविद्वान् ब्राह्मणः शपति
 Katha. 1. 18. य एवंविद्वांश्चिनुते नाचिके-
 तम्
 Maitri. 4. 1. य एवंविद्वाननेन त्रिकेण ब्र-
 ह्मापास्ते
 Mahānār. 25. 1. तस्यैवंविदुषो यज्ञस्यात्मा
 यजमानः
 Praśna. 3. 11. य एवंविद्वान् प्राणं वेद
 Gauḍa. 4. 86. एवंविद्वाञ्छमं व्रजेत्
 Kaṭhaśru. 1. य एवंविद्वानेतेनात्मानं स-
 न्यसे
 Gopī. 1. य एवंविद्वानेतदाख्यापयेत्
 3. य एवंविद्वान् गोपीचन्दनं
 धारयेत्
 4. य एवंविद्वान् यतिहस्ते द-
 द्यात्

एवंविध

- Gītā. 11. 53. शक्य एवंविधो ब्रह्म
 54. अहमेवंविधो ऽर्जुन

एषणा

- Brih. 3. 5. 1. उमे ह्येते एषणे एव भवतः
 4. 4. 22.

ऐकान्तिक

- Gītā. 14. 27. सुखस्यैकान्तिकस्य च

ऐक्य

- Nrisut. 1. ऐक्यादानन्दभोगाच्च
 3. सुगैरैक्यं सम्पाद्य
 Rāmāp. 18. नमस्त्वैक्यं प्रवदेत्

ऐक्ष्वाक

- Maitri. 1. 2. दुःशक्यमेतत् प्रथमैक्ष्वाक
 ऐतदात्म्य

- Chhā. 6. 8. 7. ऐतदात्म्यमिदं सर्वम्
 6. 9. 4; 6. 10. 3; 6. 11.
 3; 6. 12. 3; 6. 13. 3;
 6. 14. 3; 6. 15. 3; 6.
 16. 3.

ऐतरेय

- Chhā. 3. 16. 7. महिदास ऐतरेयः
 Mukti. 1. 30. ऐतरेयं च छान्दोग्यम्
 1. *rule* बहुच

ऐन्द्र

- Kaush. 2. 8. इत्यैन्द्रीमावृतमावर्ते
 Nāda. 10. पञ्ची चैन्द्री विधीयते

ऐरंमदीय

- Chhā. 8. 5. 3. तदैरंमदीयं सरः

ऐरावत

- Gītā. 10. 27. ऐरावतं गजेन्द्राणाम्

ऐशान

- Sīras. 5. स गच्छेदैशानं पदम्

ऐश्वर

- Chhā. 2. भित्ते तमासि चैश्वरे
 Gītā. 9. 5. पश्य मे योगमैश्वरम् 11.8.
 11. 3. ते रूपमैश्वरं पुरुषोत्तम
 9. परमं रूपमैश्वरम्

ऐश्वर्य

- Kaush. 2. 15. स यद्यगदः स्यात्पुत्रस्यैश्वर्ये
 पिता वसेत्
 Śikhā. 2. करणं सर्वमैश्वर्यं सम्पन्नम्
 Mahā. 2. विभ्रत् . मन ऐश्वर्यम्
 Rāmāp. 5. ऐश्वर्यं यस्य पूजनात्
 34. त्वमैश्वर्यं दापयाथ

ऐश्वर्यवन्त

- Nrip. 1. 3. आयुर्यशःकीर्तिज्ञानैश्वर्य-
वान् भवति

ऐष्टिक

- Kaush. 2. 6. एतदैष्टिकं कर्ममयमात्मा-
नमध्वर्युः संस्करोति

ओकस्

- Nrip. 2. 4. यस्मिन् . . देवा ओकांसि
चक्रिरे

ओगीयस्

- Bṛh. 5. 14. 4. तस्मादाहर्बलं सत्यादोगीयः

ओष

- Mukti. 1. 21. निर्धृताशेषपापौषः
45. सर्वावौषानिहन्तनम्

ओङ्कार

- Chhā. 2. 23. 4. तेभ्यो ऽभितप्तेभ्य ओङ्कारः
संप्रास्तवत्
— ओङ्कारेण सर्वा वाक् सन्तु-
ण्णा ओङ्कार एवेदं सर्वम्

- Maitri. 6. 21. *vile* युञ्
23. यो ऽसौ परापरो देवा ओ-
ङ्कारो नाम नामतः
25. एवं प्राणमथोङ्कारं . . युन-
क्ति

- Praśn. 5. 1. स यः . . प्रायणान्तमोङ्कार-
मभिधायीत
2. एतद्वै . . परं चापरं च ब्रह्म
यदोङ्कारः
7. तमोङ्कारेणैवायतनेनान्वेति
विद्वान्

- Māṇḍ. 1. भूतं भवद्भविष्यदिति सर्व-

मोङ्कार एव Nrip. 4. 1;
Nṛisut. 1; Rāmōt. 8.

- Māṇḍ. 1. यच्चान्यत्रिकालातीतं तद-
प्योङ्कार एव Nrip. 4. 1;
Nṛisut. 1; Rāmōt. 3.
8. सो ऽयमात्माध्यक्षरमो-
ङ्कारो ऽधिमात्रम्
12. शिवो ऽद्वैत एवमोङ्कार आ-
त्मैव Nṛisut. 2.

- Gauda 1. 24. ओङ्कारं पादशो विद्यान्
— ओङ्कारं पादशो ज्ञात्वा
28. सर्वव्यापिनमोङ्कारं मत्वा
29. ओङ्कारो विदितो येन

- Nrip. 2. 1. सा सोमलोक ओङ्कारः
Nṛisut. 3.
2. प्रत्यक्षरमुभयत ओङ्कारो
भवति
4. 3. यो वै नृसिंहः . . यश्चोङ्कार-
स्तस्मै वै नमोनमः (11)

- Nṛisut. 1. इममात्मानमोङ्कारं नो व्या-
चक्ष्व
2. मात्राभिरोङ्कारेण चैकीकु-
र्यात्
— चतुरूप ओङ्कार एव चतू-
रूपो ह्ययमोङ्कारः
3. ओङ्कारं सर्वेश्वरं द्वादशान्ते
4. परमं ब्रह्मोङ्कारम् (ter).
— ब्रह्मण्येवानुष्टुभं सन्दध्या-
दोङ्कार इति
6. ओङ्कारे परे ब्रह्मणि पर्यव-
सितः
8. ओतश्च प्रोतश्चैव ओङ्कारः
— वाग्वा ओङ्कारो वागेवेदं
सर्वम्
— चिन्मयो ह्ययमोङ्कारः (4
times).
— अनुज्ञाता ह्ययमोङ्कारः

Nrisut.

8. वाग्वा ओङ्कारो वागेवेदं
सर्वमनुजानाति
— अनुज्ञैकरसो ह्ययमोङ्कारः
— वाग्वा ओङ्कारो वागेव ह्य
नुजानाति
— अविकल्पो ह्ययमोङ्कारः
9. ओङ्कारमात्मानमुपादेश

Brahmay.

13. ओङ्कारस्तु तथा योज्यः

Siras.

3. य उत्तरतः स ओङ्कारो य
ओङ्कारः स प्रणवः

4. कस्मादुच्यते ओङ्कारः

- तस्मादुच्यते ओङ्कारः

6. वायोरोङ्कार ओङ्कारात्
सावित्री

Sikhā.

1. स एष ओङ्कारश्चतुष्पादः
— प्राणान् . . ऊर्ध्वमुत्क्रामय-
तीत्योङ्कारः

Prāṇag.

4. ओङ्कारो यूपः

Nāda.

8. एष ओङ्कार आख्यातः

Amṛita.

2. ओङ्कारं रथमारुह्य

Yogasi.

3. ओङ्कारं तत्र चिन्तयेत्

Kāthasru.

2. त्वं वषट्कारस्त्वमोङ्कारः
— अहं वषट्कारो ऽहमोङ्कारः

Hansa.

2. ओङ्कारः शिरः

Gopa.

5. तत ओङ्कारमपश्यत्

Rāmap.

31. ओङ्काराय नमोनमः

Rāmōt.

5. यो वै श्रीरामः . . यश्चो-
ङ्कारः (39)

Gītā.

9. 17. वेद्यं पदित्रमोङ्कारः

ओङ्कारगत

Śikhā.

2. कृत्स्नमोङ्कारगतं च

ओङ्कारप्लव

Maitri.

6. 28. ओङ्कारप्लवेन . . पारं तीर्त्वा

ओङ्काररूप

Nrisut.

2. ओतानुज्ञानुज्ञाविकल्पैरो-
ङ्काररूपैः

ओङ्काराय

Nrisut.

6. त एतमेवोङ्कारायविद्योतं . .
बुबुधिरं
— इममेवोङ्कारायविद्योतं
. . जानीयात्
— इममेवोङ्कारायविद्योतं . .
अन्विष्य

ओजस

Chhā. 3. 13.

5. एतदोजसं महर्धेन्युपासीत

Mahānar. 12.

3. आदित्यो वै तेज ओजाबलम्

15.

1. ओजो ऽसि महो ऽसि बल-
मसि

Arumeyā.

4. ओजः सत्त्वा यो ऽसि

Gītā. 15.

13. धारयाम्यहमोजसा

ओजस्विन्

Chhā. 5. 13.

5. ओजस्वी महस्वान भवति

ओतत्व

Nrisut.

2. ओतत्वादनुज्ञानृत्वात्

ओदन

Kātha.

2. 25. यस्य त्रयं च क्षत्रं च उभे
भवत ओदनम्

ओम्

Chhā. 1. 1.

1. ओमित्येतदक्षरमुद्गीथमुपा-
सीत

- ओमित्युद्गीयति

5. ओमित्येतदक्षरमुद्गीथः

6. एतन्मिथुनमोमित्येतदाभि-
क्षरे संसृज्यते

8. यद्धि विज्ञानुजानात्योमि-
त्येव तेदाह

9. ओमित्याश्रायत्योमिति
शंसत्योमित्युद्गीयति

1. 4. 1.

1. ओमित्येतदक्षरमुपासीत

- ओमिति ह्युद्गीयति

- Chhā. 1. 4. 4. यदा वा ऋचमाप्रोत्योमि-
त्येवातिस्वरति
1. 5. 1. ओमिति ह्येष स्वरच्चेति 3.
1. 12. 5. ओमदामो पिबाम...अन्न-
मिहाहराहरोम्
8. 6. 5. स ओमिति वा होहामीयते
Bṛh. 3. 9. 1. ओमिति होवाच (7 times);
5. 2. 1, 2, 3; 6. 2. 1.
5. 1. 1. ओं खं ब्रह्म
5. 15. 1. ओं क्रतो स्मर कृतं स्मर
Isā. 17.
Tait. 1. 8. 1. ओमिति ब्रह्म
— ओमितीदं सर्वम्
— ओमित्येतदनुकृतिर्ह स्म
वा अत्योभावयेत्याभाव-
यन्ति
— ओमिति सामानि गायन्ति
— ओं शोमिति शस्त्राणि शंस-
न्ति
— ओमित्यध्वर्युः प्रतिगरं प्र-
तिगृणाति
— ओमिति ब्रह्मा प्रसौति
— ओमित्यग्निहोत्रमनुजानाति
— ओमिति ब्राह्मणः प्रवक्ष्य-
न्नाह
Kathā. 2. 15. तत्ते पदं सङ्गृहेण ब्रवीम्यो-
मित्येतत्
Maitri. 4. 4. ओं ब्रह्मणो महिमा
6. 2. एता उपासीतोमित्येतदक्ष-
रेण
3. स वा एष ओमित्येतदात्मा-
भवत्
— ओमिति तिष्ठो मात्राः
— एतद्वा आदित्य ओमित्येवं
ध्यायत
4. एतस्यैतत्तेजो यदसा आ-
दित्य ओमित्येतदक्षरस्य
चेतत्

- Maitri. 6. 4. तस्मादोमित्यनेनैतदुपासीत
37; 7. 11.
5. स्वनवत्येषास्य तनूर्या ओ-
मिति
— इत्यत ओमित्युक्तेनैताः प्र-
स्तुताः
— एतद्वै सत्यकाम परं चापरं
च ब्रह्म यदोम् (cf. Pra-
śna. 5. 2.)
22. तत्रा ओमिति शब्दः
— ओमित्यनेनोर्ध्वमुत्क्रान्तः
23. यःशब्दस्तदोमित्येतदक्षरम्
24. धनुः शरीरमोमित्येतच्छरः
26. प्राणानोमित्यनेनोद्धृत्य
35. ओमापो ज्योती रसो ऽमृ-
तं ब्रह्म
— भूर्भुवःस्वरोम् Mahānār.
13. 1; Śiras, 6; Prāṇāg.
9. 1.
7. 11. एतद्वाव तत्स्वरूपं... यदो-
मित्येतदक्षरम्
Mund. 2. 2. 6. ओमित्येवं ध्यायथ आ-
त्मानम्
Mahānār. 13. 1. घृणिः सूर्य आदित्य ओम्
15. 9. शिवोमाविशाप्रदाहाय (5
times).
16. 2. रुद्रोमाविशान्तकः
17. 5. सदाशिवोम्
24. 1. ओमित्यात्मानं युञ्जीत
Praśna. 5. 5. त्रिमात्रेणैवोमित्येतेनैवाक्ष-
रेण
Māṇḍū. 1. ओमित्येतदक्षरमिदं सर्वम्
Nṛip, 2. 2; 4. 1;
Nṛisut. 1; Rāmōt. 3.
Nṛisut. 1. एतमात्मानमोमिति ब्रह्म-
णैकीकृत्य ब्रह्म चात्माना
ओमित्येकीकृत्य
— तदेकमजरममृतमभयमो-
मित्यनुभूय

Nrisut.

1. संहरेदोमिति
4. ओमिति संहृत्य
- ओमिति संहरन्
8. एवं नैवमिति पृष्ट ओमित्येवाह
- ओमिति ह्यनुजानाति
- ओमिति ह्येवानुजानाति
9. तदेतदात्मानमोमित्यपदयन्तः पदयत
- अत्र ह्येव न विचिकित्स्यमित्यो सत्यम्
- ओमित्यनुजानीध्वम्

Brahmav.

3. ओमित्येकाक्षरं ब्रह्म

Amṛit. 20; Gītā. 8. 13.

Śiras.

7. ओ सत्यमो सत्यम्

Śikhā.

1. ओमित्येतदक्षरमादौ प्रयुक्तं ध्यानं ध्यायितव्यम्
- ओमित्येतदक्षरस्य पादाश्रित्वारः
- ओमोमोमिति त्रिरुक्तः

Mahā.

3. ओ जनदिति व्याख्या

Amṛita.

20. ओमित्येकेन रेचयेत्

Hansa.

2. ओ वेदप्रवचनम्

Nyāsa.

1. ओ चित्सखायम्

Arṇeya.

5. ओ हि ओ हि ओ हित्येतदुपनिषदं विन्यसेत्
(one MS. has. ओं ह्रीं ओं ह्रीं ओं ह्रीं विन्यसेत्.)

Nār.

4. ओमित्येतदग्रे व्याहरेत्
- ओमित्येकाक्षरम्
5. ओ नमो नारायणाय

Atmapra. 1.

- तानेकधा समभवत्तदोमिति
- अकारं परं ब्रह्म ओम्

Kālāg.

2. ओ सत्यमित्युपनिषत्

Mukti. 2. 78.

Atmapra.

1. इत्यक्षरं प्रणवं तदेतदोमिति

Vāsu.

2. तदेतदोमित्येकधा समभवत्

Rāmap.

14. जीवत्वेनेदमो यस्य

65. तथो नमो भगवते वासुदेवाय

Rāmot.

3. अहमो तत्सद्यत्परं ब्रह्म
- ओ तद्ब्रह्मभद्रः परं ज्योतीरसोऽहम्

Mukti.

2. 73. तदेव चाहं सकलं विमुक्त ओम्

Gītā.

17. 23. ओ तत्सदिति निर्देशो ब्रह्मणः

24. तस्मादोमित्युदाहृत्य

औतद्ब्रह्मात्मक

Rāmot.

2. औतद्ब्रह्मात्मकाः सच्चिदानन्दाख्याः (so Nārāyaṇa).

ओषधि

Chhā. 1.

1. 2. अपामोषधयो रस ओषधीनां पुरुषो रसः

Bṛih. 1.

1. 1. ओषधयश्च वनस्पतयश्च लोमानि

3. 2. 13. ओषधीर्लोमानि (अपियन्ति)

6. 3. 6. माध्वीर्नः सन्त्वोषधीः

Mahānār 9. 8; 17. 7.

6. 4. 1. अपामोषधय ओषधीनां पुष्पाणि

5. यदोषधीरप्यसरस्यदपः

Tait. 1.

7. 1. आप ओषधयो वनस्पतयः

2. 1. 1. पृथिव्या ओषधय ओषधीभ्यो ऽन्नम्

Śvet

2. 17. य ओषधीषु यो वनस्पतीषु

Muṇḍ. 1.

1. 7. यथा पृथिव्यामोषधयः सम्भवन्ति

2. 1. 5. ओषधयः पृथिव्याम्

9. अतश्च सर्वा ओषधयः

Mahānār. 8. 5 (विश्वा)

Mahānār. 1.

4. यत ओषधीभिः पुरुषान्पद्गुध

Mahānār. 4. 13. सुमित्रिया न आप ओषधयः
मन्तु

Nrip. 1 4. य ओषधीनां प्रभवति ता-
रापतिः सोमः

Siras. 6. य ओषधीर्वारुध आविवेश
— यो रुद्र ओषधीर्वारुध आ-
विवेश
— यो रुद्र ओषधीषु

Prānāg. 1. या ओषधयः सोमराजः
(bis).
— मा ते वध्नाभ्योषधे

Nīla. 21. कल्माषपृच्छमोषधे जम्भय
Gītā. 15. 13. पुण्यामि औषधीः सर्वाः

ओषधिवनस्पति

At. 1. 4. लोमभ्य ओषधिवनस्पतयः
2 4. ओषधिवनस्पतयो लोमानि
भृत्वा

Chhā. 5. 10. 6 ते . . ओषधिवनस्पतय इति
जायन्ते

Mahānār. 19. 2. ओषधिवनस्पतिभ्यः स्वाहा
23. 1. पर्जन्येनौषधिवनस्पतयः प्र-
जायन्त ओषधिवनस्पति-
भिरन्नं भवति

Asrama. 3. अकृष्टपच्यौषधिवनस्पतिभिः

ओषधिसंभार

Nyāsa. 1. ओषधिसंभारान् संभृत्य
(3. MSS. have विधिव-
त्संभारान् and 2 others
omit वत्)

ओष

Varbha 5 पोडश पार्श्वदन्तौष्ठपटलानि
Prānāg. 4. दन्तोष्ठौ सूक्तवाकः

औक्ष

Brah. 6 1 12 औक्षेन वार्षभेण वा

औदुंबर

Brah. 6. 3. 1. औदुंबरे कंसे चमसे वा
13. चतुरौदुंबरो भवति

— औदुंबरः सुवः

— औदुंबरधमसः

— औदुंबर इध्मः

— औदुंबर्या उपमन्थन्यौ

Arumeyā. 5 पालाशं वैल्वमौदुंबरं द-
ण्डम् (so 2 MSS.).

औहालकि

Katha 1 11. औहालकारारुणिः

औपजन्धनि

Brih. 2 6. 3. त्रैवणिरौपजन्धनेः

4. 6. 3.

— औपजन्धनिगसुरेः

4. 6. 3.

औपनिषद

Brah. 3. 9. 26. तं त्वौपनिषदं पुरुषं पृच्छा-
मि

Mund. 2. 2. 3. धनुर्गृहीत्वौपनिषदं महा-
स्त्वम्

Nrisut. 9. अमायमप्यौपनिषदमेव

औपमन्यव

Chhā. 5. 11. 1. प्राचीनशाल औपमन्यवः

5. 12. 1. औपमन्यव कं त्वमात्मा-
नमुपास्ते

औपल

Nrip. 3. 1. पाहि . . औपलामंबिकाम्

औपस्वतीपुत्र

Brih. 6. 5. 1. पाराशरीपुत्र औपस्वतीपु-
त्रात्

— औपस्वतीपुत्रः पाराशरी-
पुत्रात्

औपाधिक

Sarpop.

4. त्वंपदार्थादौपाधिकान्तप-
दार्थादौपाधिकादिलक्षणः

औषध

Maitri. 6. 36. *vide* आदि

Kathasru. 1. औषधवत् प्राश्रीयत्

Aruneaya. 4. औषधवदशनमाचरेत्

Gītā. 9. 16. स्वधाहमहमौषधम्

औष्ण्य

Maitri. 2. 6. एतयोरन्तरा देवौष्ण्यं प्रा-
सुवद्यदौष्ण्यं स पुरुषः6. 27. ब्रह्मणो वावैतन्तजः... यच्छ
रीरस्यौष्ण्यम्

31. अग्नेर्यदौष्ण्यमाविष्टम्

7. 11. एतत् सर्मारणे प्रकाशप्रक्षे-
पकौष्ण्यस्थानीयम्

— घृतस्य औष्ण्यमिव

औहोइकार

Chhā. 1. 13. 2. विश्वे देवा औहोइकारः

क

Chhā. 4. 10. 5. कं ब्रह्म खं ब्रह्मेति

— कं च खं च न विजानामि

— यद्वाव कं तदेव खं यदेव
खं तदेव कमिति

Brih. 1. 2. 1. अर्चते वै मे कमभूत्

— कं ह वा अस्मै भवति

Śwet. 4. 13. कस्मै देवाय हविषा विधेम

Nrip. 2. 4.

1. कंस

Chhā. 5. 2. 8. निर्णिज्य कंसं चमसं वा

Brih. 6. 3. 1. औदुंबरे कंसे चमसे वा

Brih. 6. 4. 13. त्र्यहं कंसे न पिबेत्
24. कंसे पृषदाज्यं सन्नीय

2. कंस

Krish. 17. कलिः स कंसभृपतिः

कक्ष

Chhā. 2. 9. 7. ते पुरुषं दृष्ट्वा कक्षं श्वभ्र-
मित्युपद्रवन्ति

कक्षोपस्थलोमन्

Nyāsa. 3. कक्षोपस्थलोमानि वर्जयेत्
(so 2 MSS. and Nā-
rāyaṇa.); Kathasru. 4
(लोमान्)

कक्ष्य

Brih. 2. 5. 17. सवां मधु प्रावोचत्... क-
क्ष्यम्

कच्चिद्

Gītā. 6. 38. कच्चिन्नेभयविभ्रष्टः

18. 72. कच्चिदेतच्छ्रुतं पार्थ

— कच्चिदज्ञानसम्मोहः प्रनष्ट-
स्तं

कटि

Kshur. 4. उरोमुखकटिप्रविम्

Garbha. 3. गुल्फजठरकटिप्रदेशः

कटिदेश

Nāda. 3. स्वर्लोकः कटिदेशे तु

कटु

Garbha. 1. *vide* रसGītā. 17. 9. *vide* विदाहिन्

कठ

Mukti. 1. 30. *vide* तित्तिरि

37. त्रिपुरा कठभावना

कठरुद्र

Mukti. 1. *vide* सरस्वतीरहस्य

कठवल्ली

- Mukti. 1. *vide* सरस्वतीरहस्य
 कठिन
 Garbha. 1. तत्र यत्कठिनं सा पृथिवी
 3. मासाभ्यन्तरे कठिनम्
 कण्ठ
 Nrip. 5. 2. कण्ठे बाहौ वा शिखायां वा
 बध्नीयात्
 Kshur. 11. तद्विच्चा कण्ठमायाति
 Brahma. 2. नाभिर्हृदयं कण्ठं मूर्द्धा
 3. कण्ठे स्वप्नं विनिर्दिशेत्
 Amṛita. 34 उदानः कण्ठमाश्रितः
 Piṇḍa. 6. हृत्कण्ठं तालु जायते
 Vāsu. 2. ललाटकण्ठहृदयबाहुमूलेषु

कण्ठदेश

- Maitri. 7. 11. द्विरणुः कण्ठदेशे
 Nāda. 4. कण्ठदेशे तपस्ततः

कण्ठान्तर

- Kshur. 15. ततः कण्ठान्तरे योगी
 कतम
 Chhā. 1. 1. 4. कतमा कतमर्कतमत्कतम-
 त्साम कतमः कतम उद्गीथः
 1. 11. 4. कतमा सा देवतेति 6, 8.
 8. 7. 4. यश्चायमादर्शे कतम एषः
 Brih. 3. 1. 7. कतमास्तास्तिष्ठ इति 8,10.
 9. कतमा सैकेति
 10. कतमास्ता या अध्यात्म-
 मिति
 3. 2. 1. ये ते ऽष्टौ ग्रहा अष्टावति-
 ग्रहाः कतमे ते
 3. 4. 1. कतमो याज्ञवल्क्य सर्वा-
 न्तरः 2; 3. 5. 1.
 3. 9. 1. कतमे ते त्रयश्च त्री च शता
 2. कतमे ते त्रयस्त्रिंशदिति

- Brih. 3. 9. 3. कतमे वसव इति
 4. कतमे रुद्रा इति
 5. कतम आदित्या इति
 6. कतम इन्द्रः कतमः प्रजा-
 पतिरिति .. कतमः स्तन-
 यिलुरिति .. कतमो यज्ञ
 इति
 7. कतमे षडिति
 8. कतमे ते त्रयो देवा इति ..
 कतमौ तौ द्वौ देवाविति
 .. कतमो ऽध्यर्द्ध इति
 9. कतम एको देव इति
 4. 3. 7. कतम आत्मेति Maitri. G. 31.
 6. 2. 3. कतमे त इतीम इति
 Maitri. 2. 1. यः कतमो भगवा इति
 3. 2. कतम एष इति
 4. 5. श्रेयः कतमो यः सो ऽस्मा-
 कं ब्रूहि
 Mahānār. 12. 3. कतमः स्वयम्भुः
 13. 7. कतमा का या सा सत्ये-
 त्यमृता
 23. 1. ब्रह्मा विश्वः कतमः
 Praśna. 5. 1. कतमं वाक् स तेन लोकं
 जयति
 Jābāla. 2. कतमं चास्य स्थानं भवति
 (but Nārāyaṇa and 2
 MSS. of text. कतमन्);
 Rāmōt. 4.

कतर

- Ait. 3. 11. स ईक्षत कतरेण प्रपद्यै
 5. 1. कतरः स आत्मा
 Chhā. 5. 10. 8. एतयोः पथोर्न कतरेणचव
 Praśna. 2. 1. कतर एतन् प्रकाशयन्ते
 4. 1. कतर एष देवः स्वप्नान्
 पश्यति
 Gauda. 4. 18. कतरत्पूर्वनिष्पन्नम्
 Gītā 2. 6. नचैतद्विद्मः कतरस्यो गरीयः

कतिविध

- Mukti. 1. 10. राम वेदाः कतिविधाः
 कथं
 Śwet. 6. 23. तस्यैते कथिता ह्यर्थाः
 Maitri. 2. 3. राजन्... अहं ते कथयि-
 ष्यामि
 Yogasi. 9. संक्षेपात् कथितं मया
 Hamsa. 1. पार्वत्या कथितं तत्त्वम्
 Parama. 3. स यतिः कथ्यते (MSS)
 Rāmap. 9. अष्टादशमी कथिताः
 19. तथा चायेति कथ्यते
 Gītā. 2. 34. अकीर्ति... कथयिष्यन्ति
 ते ऽव्ययाम्
 10. 9. कथयन्तश्च मां नित्यम्
 18. भूयः कथय
 19. हन्त ते कथयिष्यामि
 18. 75. कृष्णात्साक्षात्कथयतः स्व-
 यम्

कथा

- Chhā. 1. 8. 1. हन्तोऽस्मि कथां वदामः
 Mukti. 2. 63. बहुशास्त्रकथाकन्यारोम-
 न्येन वृथैव किम्

कदर्थ

- Chhā. 5. 11. 5. जनपदे न कदर्थो न मण्यपः

कदलीगर्भ

- Maitri. 4. 2. कदलीगर्भ इवासारम्

कदलीपुष्प

- Dhyāna. 14. कदलीपुष्पसङ्काशम्

कदाचन, कदाचित्

- Chhā. 3. 11. 2. न निम्लोच नोदियाय क-
 दाचन
 Mahānār. 21. 2. सत्येन न सुवर्णांशोका-
 द्यवन्ते कदाचन

- Maitri. 6. 28. पुत्रदारकुटुम्बेषु सक्तस्य न
 कदाचन
 Nṛisut. 9. न हीदं सर्वं कदाचित्
 Amṛita. 24. यदक्षरं न क्षरते कदाचित्
 Prānāg. 2. न भवेदहं कदाचन
 Dhyāna. 8. नान्यो भेदः कदाचन
 Gītā. 2. 20. न जायते म्रियते वा कदा-
 चित्
 47. मा फलेषु कदाचन
 18. 67. नाभक्ताय कदाचन

कटु

- Maitri. 6. 30. कटुनीलाः

कटुद्र

- Mahānār. 13. 3. कटुद्राय प्रचेतसे

कनिष्ठिका

- Prānāg. 1. कनिष्ठिकयाङ्गुल्या अङ्गु-
 छेन च

कनीनका

- Bṛih. 2. 2. 2. या कनीनका तथादित्यः

कनीयस्

- Kaush. 3. 28. नो एवासाधुना कनीयान्
 Bṛih. 4. 4. 22.

- Chhā. 7. 10. 1. अन्नं कनीयो भविष्यति

- Bṛih. 1. 2. 5. कनीयो ऽन्नं करिष्ये
 4. 4. 23. न वर्द्धते कर्मणा नो कनी-
 यान्

कन्या

- Nyāsa. 3. शीतोपघातिनीं कन्याम्
 Kathaśru. 4.

- Āsrama. 4. कन्याकौपीनवाससः

- Mukti. 2. 63. बहुशास्त्रकथाकन्यारोम-
 न्येन

कन्दर

- Jābāla. 6. vide स्थण्डिल

कन्दर्प

Gītā. 10. 28 प्रजनश्चास्मि कन्दर्पः

कन्यकुमारी

Mahānār. 3. 12. कन्यकुमार्यै धीमहि (2
MSS. read 'भारि')

कन्या

Mahā. 1. पुरुषाश्चतुर्दशाजायन्त ए-
का कन्या

कपाल

Tāt. 1. 6. 1. व्यपोह्य शीर्षकपालं
Garbha. 5. शिरः कपालं केशा दर्भाः

कपालसम्पुट

Yogasi. 7. कपालसम्पुटं भिन्वा

कपालाष्टक

Brahma. 1. यथैवैष कपालाष्टकं सज्ज-
यति

कपि

Mukti. 1. 18. सन्नामभजनात्कपे
2. 5. जेतव्यो भवता कपे

कपिध्वज

Gītā. 1. 20. अथ... दृष्ट्वा... कपिध्वजः

1. कपिल

Bṛih. 6. 4. 15. पुत्रो मे कपिलः पिङ्गलो
जायेत

Swat. 5. 2. ऋषिं प्रसूतं कपिलं यस्त-
मये

Maitri. 6. 30. कपिला मृदुलोहिताः
Sīras. 5. ईशानदेवत्या कपिला वर्णेन
Garbha. 2. धूम्रः पीतः कपिलः पाण्डुरः

2. कपिल

Gītā. 10. 26. सिद्धानां कपिलो मुनिः

कपिशार्दूल

Mukti. 2. 64. य आस्ते कपिशार्दूल

कपिश्रेष्ठ

Mukti. 2. 58. भवत्याशु कपिश्रेष्ठ

कपीन्द्र

Rāmāp. 40. तेन हृष्टः कपीन्द्रो ऽसौ

कपीश्वर

Rāmāp. 38. कपीश्वरमाहूय शंसताम्

कपूय

Chhā. 5. 10. 7. कपूयचरणाः... कपूयां यो-
निमापद्येरन्

कपूयचरण

Chhā. 5. 10. 7. vide कपूय

कप्यास

Chhā. 1. 6. 7. तस्य यथा कप्यासं पुण्ड-
रीकमेवमक्षिणी

कफ

Maitri. 1. 3. vide संघात

3. 4. vide वसा

Garbha. 5. पित्तप्रस्थं कफस्याढकम्

कवन्ध

Bṛih. 3. 7. 1. कवन्ध आथर्वणः

Rāmāp. 37. असुरं हत्वा कवन्धम्

कवन्धिन

Prasna. 1. 1. कवन्धी कात्यायनः 3.

1. कम्

Chhā. 1. 2. 8. य एवंविदि पापं कामयते

5. 2. 9. यदा कर्मसु काम्येषु स्त्रियं
स्वप्नेषु पश्यति

8. 2. 10. यं कामं कामयते सो ऽस्य
सङ्कल्पादेव समुत्तिष्ठति

- Bṛih. 1. 2. 4. सो ऽकामयत द्वितीयो म
आत्मा जयेत
6. सो ऽकामयत भूयसा यज्ञेन
भूयो यजेय
7. सो ऽकामयत मेध्यं म इदं
स्यात्
1. 3. 28. तेषु वरं वृणीत यं कामं
कामयेत
— यं कामं कामयते तमगायति
1. 4. 15. आत्मनो यद्यत्कामयते तत्तत्
सृजते
17. सो ऽकामयत जाया मे स्यात्
— एकाकां कामयते जाया मे
स्यात्
3. 2. 7. मनसा हि कामान्कामयते
3. 9. 27. यो वः कामयते (bis).
4. 3. 19. यत्र सुप्तो न कञ्चन कामं
कामयते Māṇḍā. 5. Nrip.
4. 1; Nrisut. 1; Ra-
mot. 3.
4. 4. 6. इति नु कामयमानो ऽथा-
कामयमानः
22. प्रजां न कामयन्ते
6. 1. 4. सं हासै पद्यते यं कामं
कामयते (bis).
6. 3. 1. स यः कामयेत महत्प्राप्नुयाम्
6. 4. 9. स यामिच्छेत्कामयेत मेति
Tait. 2. 6. 1. सो ऽकामयत बहु स्याम्
Mund. 3. 1. 10. विशुद्धसत्त्वः कामयते यां-
श्च कामान्
3. 2. 2. कामान् यः कामयते मन्य-
मानः
Mahānār. 2. 7. प्रियमिन्द्रस्य काम्यम्
Nār. 1. पुरुषो ह वै नारायणो ऽका-
मयत
Gītā. 18. 2. काम्यानां कर्मणां न्यासम्

2. कम्
Mahānār. 6. 7. प्रत्नो हि कर्मोद्यः
Vāsu. 2. विष्णोर्नु कर्मिति मईयेत्
कमण्डलु
Parama. 1. न दण्डं न कमण्डलुं न शि-
खाम् (The words न क-
मण्डलुं are only in one
of the MSS.)
Asrama. 4. vāle धारिन्
— शिष्यकमण्डलुहस्ताः
— vāle यज्ञोपवीत
Jābāla. 6. त्रिदण्डं कमण्डलुं शिष्यम्
कमण्डलुधर
Mahānār. 3. 18. कमण्डलुधराय धीमहि
कमलधारिन्
Rāmāp. 27. शिष्टः कमलधारिण्या
कमलपत्राक्ष
Gītā. 11. 2. त्वत्तः कमलपत्राक्ष
कमलासन
Dhyāna. 12. चिन्तयेत् कमलासनम्
Krish. 9. यष्टिका कमलासनः
कमलासनस्थ
Gītā. 11. 15. ब्रह्माण्मीशं कमलासनस्थम्
कम्प
Praśna. 5. 6. न कम्पते जः
Hansa. 2. चतुर्थे कम्पते शिरः
कम्बलाश्वतर
Gāruḍa. 2. यदि कंबलाश्वतरदृतस्त्वं
यदि वा कंबलाश्वतरः स्व-
यम्
कर
Maitri. 6. 33. कैरैर्यजमानमन्तरिक्षमु-
त्क्षिप्त्वा

- Maitri. 6. 33. करैर्यजमानं दिवमुत्क्षिप्त्वा
— करैर्यजमानस्यान्मविदेऽव-
दानं करोति

करण

- Śwet. 6. 8. न तस्य कार्यं करणं च
विद्यन्ते
- Maitri 3. 3. करणैः कारयितान्तःपुरुषः
- Sikhā. 2. करणं सर्वमैश्वर्यं सम्पन्नम्
- Sarvop. 1. चतुर्भिः करणैः 2.
- Gītā. 18. 14. करणं च पृथग्विधम्
18. करणं कर्म कर्त्तन्ति

करणाधिपाधिप

- Śwet. 6. 9. स कारणं करणाधिपाधिपः

करन्यास

- Hansa. 2. हृदयाद्यङ्गन्यासकरन्या-
सौ भवतः

कराली

- Mund. 1. 2. 4. काली कराली च

करीपिन्

- Mahānār. 4. 8. नित्यपुष्टं करीपिणीम्

करुण

- Gītā. 12. 13. मैत्रः करुण एव च

कर्कोटक

- Brahma. 1. खगः कर्कोटकः पुष्करः

कर्कोटक

- Gāruḍa. 1. यदि कर्कोटकदृतस्त्वं यदि
वा कर्कोटकः स्वयम्

1. कर्ण

- Ait. 1. 4. कर्णौ निरभिद्येतां कर्णाभ्यां
श्रोत्रम्
2. 4. दिशः श्रोत्रं भूत्वा कर्णौ प्रा-
विशन्

- Kaush. 2. 11. अथास्य दक्षिणे कर्णे जपति
- Chhā. 3. 13. 8. यत्रैतत्कर्णावपिगृह्यनिनद-
मिव . . उपशृणोति

- Bṛh. 5. 9. 1. तस्यैष घोषो भवति यमे-
तत्कर्णावपिधाय शृणोति
- Maitri. 2. 6.

6. 4. 25. अथास्य दक्षिणं कर्णमभि-
निधाय

- Tait. 1. 4. 1. कर्णाभ्यां भूरि विश्रुवम्
- Mahānār. 7. 6. कर्णयोः श्रुतं मा च्योद्धुम्
- Nṛp. 1. 1. भद्रं कर्णेभिः शृणुयाम दे-
वाः 2. 1. Nṛisut. 1.

- Rāmot. 4. समुपार्दक्षिणे कर्णे

- Mukta. 1. 21. जन्तोर्दक्षिणकर्णे तु
1. भद्रं कर्णेभिरिति शान्तिः

2. कर्ण

- Gītā. 1. 8. भवान्मोक्षमश्न कर्णश्च
11. 34. कर्णं तथान्यानापि यो ध-
वीरान्

कार्णिका

- Hansa. 2. कार्णिकायां स्वप्नम्

कर्त्त

- Mahānār. 8. 2. यथासिधारां कर्त्तेऽवहि-
तामवक्रामद्यसु वेह वेह वा
विह्वलिष्यामि कर्त्तं पति-
ष्यामि

कर्त्तृ

- Kaush. 1. 2. तन्मा पुंसि कर्त्तर्यैरयध्वं
पुंसां कर्त्ता मातरि मा
निषिञ्च
3. 8. न कर्म विजिज्ञासीत क-
र्त्तारं विद्यात्
4. 19. यो वै बालाक एतेषां पुरु-
षाणां कर्त्ता

- Chhâ. 6. 16. 1. स यदि तस्य कर्त्ता भवति
7. 8. 1. उपसीदन् . . कर्त्ता भवति
7. 9. 1. अन्नस्याये . . कर्त्ता भवति
Brih. 4. 3. 10. स्रवन्त्यः सृजते स हि कर्त्ता
4. 4. 13. स विश्वकुत्स हि सर्वस्य
कर्त्ता
Maitri. 2. 7. अनवस्थो ऽसति कर्त्ता ऽक-
र्त्तैवावस्थः
3. 3. यः कर्त्ता सो ऽयं वै भूता-
त्मा
— कर्त्तृभिर्हन्यमानः
6. 7. आनन्दयिता कर्त्ता वक्ता
10. अस्य कर्त्ता प्रधानः
18. यदा पश्यन् पश्यति ह्रस्म-
वर्गं कर्त्तारम्
Muṇḍ. 1. 1. 1. विश्वस्य कर्त्ता
3. 1. 3. यदा पश्यः पश्यते ह्रस्म-
वर्गं कर्त्तारम्
Mahānâr. 18. 2. कामः कर्त्ता कामः कार-
यिता
3. मन्युः कर्त्ता मन्युः कार-
यिता
Praśna. 4. 9. एष हि . . मन्ता बोद्धा कर्त्ता
Sarvop. 1. कर्त्ता जीवः क्षेत्रज्ञः . . क-
थम्
2. सुखदुःखबुद्ध्याश्रयो देहा-
न्तः कर्त्ता
Rāmāp. 12. क्रियाकारणकर्तृणां (vide
क्रिया)
Gītā. 3. 24. संकरस्य च कर्त्ता स्याम्
27. कर्त्ताहमिति मन्यते
4. 13. तस्य कर्त्तारमपि माम्
14. 19. नान्यं गुणेभ्यः कर्त्तारम्
18. 14. अधिष्ठानं तथा कर्त्ता
16. कर्त्तारमात्मानं केवलम्
18. करणं कर्म कर्त्तैति
19. ज्ञानं कर्म च कर्त्ता च

- Gītā. 18. 26. कर्त्ता सात्त्विक उच्यते
27. हर्षशोकान्वितः कर्त्ता
28. कर्त्ता तामस उच्यते
कर्त्तृत्व
Mukti. 2. कर्त्तृत्वभोक्तृत्वसुखदुःखा-
दिलक्षणः
— कर्त्तृत्वादुदुःखनिवृत्तिहारा
Gītā. 5. 14. न कर्त्तृत्वं न कर्माणि
13. 20. कार्यकारणकर्त्तृत्वे
कर्मकृत
Mahānâr. 4. 7. वाचा कृतं कर्मकृतम्
कर्मक्षय
Swet. 6. 4. कर्मक्षये याति स तत्त्वतो
ऽन्यः
कर्मचारिन्
Nāda. 6. न बध्यते कर्मचारी
कर्मचित
Muṇḍ. 1. 2. 12. परीक्ष्य लोकान् कर्मचि-
तान्
कर्मचोदना
Gītā. 18. 18. त्रिविधा कर्मचोदना
कर्मज
Gītā. 2. 51. कर्मजं बुद्धियुक्ता हि
4. 12. सिद्धिर्भवति कर्मजा
32. कर्मजान्विद्धि तान्सर्वान्
कर्मजित
Chhâ. 8. 1. 6. यथेह कर्मजितो लोकः
क्षीयते
कर्मण्य
Nrip. 2. 4. यतो वीरः कर्मण्यः सुदक्षः
Siras. 7. शुचिः पुनः कर्मण्यो भ-
वति

कर्मदेव

Brih. 4. 3. 33. एकः कर्मदेवानामानन्दः

Tait. 2. 8. 1.

— शतं कर्मदेवानामानन्दाः

Tait. 2. 8. 1.

कर्मन्

Ait. 4. 4. अयमात्मा पुण्येभ्यः कर्म-
भ्यः प्रातिधीयतेKaush. 1. 7. केन कर्माणीति हस्ताभ्या-
मिति2. 15. कर्माणि मे त्वयि दधानीति
पिता कर्माणि ते मयि
दध इति पुत्रः3. 1. यो मां वेद न ह वै तस्य
केनचन कर्मणा लोको मी-
यते5. तयोः कर्म परस्तात्प्राति-
विहिता भूतमात्रा6. प्रज्ञया हस्तौ समारूढ हस्ता-
भ्यां सर्वाणि कर्माण्या-
मिति7. न हि प्रज्ञापेतौ हस्तौ कर्म
किञ्चन प्रज्ञापयेयाताम्

— नावामेतर्कर्म प्राज्ञासिष्व

8. न कर्म विजिज्ञासीत कर्त्ता-
रं विद्यात्— न साधुना कर्मणा भूयान्
Brih. 4. 4. 22.

— एष ह्येव साधु कर्म कारयति

— एष उ एवासाधु कर्म कार-
यति4. 19. यस्य वै तत्कर्म स वै वे-
दितव्यःKenz. 33. तस्यै तपो दमः कर्मेति प्र-
तिष्ठाChhâ. 1. 3. 5. यान्यन्यानि वीर्यवन्ति क-
र्माणि

Chhâ. 4. 14. 3. एवंविदि पापं कर्म न श्लिष्यते

5. 2. 8. समृद्धं कर्मेति विद्यात्

9. यदा कर्मसु काम्येषु स्त्रियं
स्वप्नेषु पश्यति

7. 3. 1. कर्माणि कुर्वीत्यथ कुरुते

7. 4. 1. मन्त्रेषु कर्माणि

2. मन्त्राणां संकृष्टै कर्माणि
सङ्कल्पन्ते कर्मणां संकृष्टै
लोकः सङ्कल्पते7. 14. 1 आदोदो वै स्मरः... कर्मा-
णि कुरुते

7. 26. 1. आत्मतः कर्माणि

Brih. 1. 4. 15. अन्यद्वा कर्माकृतम्

— महत्पुण्यं कर्म करोति

— न हास्य कर्म क्षीयते

17. अथ कर्म कुर्वीय (bis).

— आत्मेवास्य कर्मात्मना हि
कर्म करोति1. 5. 2. कर्मभिर्यद्वैतञ्च कुर्यात् क्षी-
येत ह16. मनुष्यलोकः पुत्रेणैव जय्यो
नान्येन कर्मणा

— कर्मणा पितृलोकः

21. प्रजापतिर्ह कर्माणि ससृजे

— एवमन्यानि कर्माणि यथा-
कर्म

1. 6. 1. त्रयं वा इदं नाम रूपं कर्म

— कर्मणामात्मेत्येतदेष्टामुक्थ-
मतो हि सर्वाणि कर्माण्यु-
त्तिष्ठन्ति

— एतद्वि सर्वैः कर्मभिः समम्

— एतदेषां ब्रह्मैताद्वि सर्वाणि
कर्माणि विभर्ति2. 4. 11. सर्वेषां कर्मणां हस्तावेका-
यनम् 4. 5. 12.3. 2. 8. स कर्मणातिग्राहेण गृहीतो
हस्ताभ्यां हि कर्म करोति

- Bṛih. 3. 2. 13. तौ ह यदूचतुः कर्म हैव तदूचतुः
 — यत् प्रशशंसतुः कर्म हैव तत्प्रशशंसतुः
 — पुण्यो वै पुण्येन कर्मणा भवति 4. 4. 5 (omits वै)
 4. 3. 2. पल्ययते कर्म कुरुते 3—6.
 33. ये कर्मणा देवत्वमभिसम्पद्यन्ते
 4. 4. 2. तं विद्याकर्मणी समन्वारभेते
 5. यत्कृतुर्भवति तत्कर्म कुरुते यत्कर्म कुरुते तदभिसम्पद्यते
 6. तदेव सक्तः सह कर्मणैति
 — प्राप्यान्तं कर्मणस्तस्य
 — पुनरैत्यस्मै लोकाय कर्मणः
 23. न वर्द्धते कर्मणा नो कनीयान्
 — न लिप्यते कर्मणा पापकेन
 6. 4. 24. यत्कर्मणात्यरीरिचम्
 Iśā. 2. कुर्वन्नेवेह कर्माणि
 — न कर्म लिप्यते नरे
 Tait. 1. 11. 2. यान्यनवद्यानि कर्माणि तानि सेवितव्यानि
 3. यदि ते कर्मविचिकित्सा
 2. 5. 1. विज्ञानं . . कर्माणि तनुते ऽपि च
 2. 8. 1. ये कर्मणा देवानपियन्ति
 3. 10. 2. कर्मेति हस्तयोः
 Śwet. 6. 2. तेनेशितं कर्म विवर्त्तते ह
 8. तत्कर्म कृत्वा विनिवृत्य भूयः
 4. आरभ्य कर्माणि गुणान्वितानि
 Maitri. 6. 7. कार्यकारणकर्मनिर्मुक्तम्
 20. हन्ति कर्म शुभाशुभम् 34.

- Mund. 1. 1. 8. कर्मसु चामृतम् (अभिजायते)
 1. 2. 1. मन्त्रेषु कर्माणि . . अपश्यन्
 7. उक्तमवरं येषु कर्म
 2. 1. 10. कर्म तपो ब्रह्म परामृतम्
 2. 2. 8. क्षीयन्ते चास्य कर्माणि
 3. 1. 8. नान्यैर्देवैस्तपसा कर्मणा वा
 3. 2. 7. कर्माणि विज्ञानमयश्च आत्मा
 Mahānār. 4. 12. कर्मणा वा दुष्कृतं कृतम् 19. 1.
 8. 2. एवं पुण्यस्य कर्मणो दूराद्बन्धो वाति
 10. 5. न कर्मणा न प्रजया धनेन
 Kaivalya. 2.
 Praśna. 6. 4. वीर्यं तपो मन्त्राः कर्म
 Nṛip. 1. 1. तत् कर्मणा करोति
 Kshur. 23. सर्वाणि कर्माणि . . दग्ध्वा
 Garbha. 3. शुभाशुभं च कर्म विन्दति 5.
 4. यन्मया . . कृतं कर्म शुभाशुभम्
 — न च कर्म शुभाशुभं विन्दति
 Kaivalya. 14. जन्मान्तरकर्मयोगात्
 Brahma. 3. कर्मण्यधिकृता ये
 Nīla. 22. कर्मणि कर्मणि
 Jābāla. 6. अशुभकर्मनिर्मूलनपरः
 Sarvop. 2. पुण्यपापकर्मानुसारी
 Aruṇeya. 1. केन . . कर्मण्यशेषतो विस्तृजामि
 4. कर्म कलत्रं चान्यदपीह
 Skanda. 7. कर्मनाशे सदाशिवः
 Rāmop. 73. ग्रहमारणकर्मणि
 Mukti. 1. न कर्म सांख्ययोगोपासनादिभिः
 2. 19. समाधिमय कर्माणि
 20. तस्यार्थो ऽस्ति न कर्मभिः
 Gitā. 2. 47. कर्मण्येवाधिकारस्ते
 48. योगम्यः कुरु कर्माणि
 49. दुरेण ह्यवरं कर्म

- Gītā. 2. 50. योगः कर्मसु कौशलम्
 3. 1. ज्यायसी चेत्कर्मणस्ते
 — तत्किं कर्मणि घोरं
 4. न कर्मणामनाग्म्भात्
 5. कार्यते ह्यवशः कर्म
 8. नियतं करु कर्म त्वं कर्म
 ज्यायो ह्यकर्मणः
 9. यज्ञार्थात्कर्मणोऽन्यत्र
 — तदर्थं कर्म कौन्तेय... स-
 माचर
 15. कर्म ब्रह्मोद्भवं विद्धि
 19. कार्यं कर्म समाचर
 — असक्तो ह्याचरन्कर्म
 20. कर्मणैव हि संसिद्धिम्
 22. वर्त एव च कर्मणि
 23. यदि ह्यहं न वर्तयं जानु
 कर्मणि
 24. न कुर्यां कर्म चेदहम्
 25. सक्ताः कर्मण्यविद्वांसः
 27. क्रियमाणानि... कर्माणि
 सर्वशः
 30. मयि सर्वाणि कर्माणि स-
 ज्यस्य
 31. मुच्यन्ते ते ऽपि कर्मभिः
 4. 9. जन्म कर्म च मे दिव्यम्
 12. कांक्षन्तः कर्मणां सिद्धिम्
 14. न मां कर्माणि लिम्पन्ति
 — कर्मभिर्न स बध्यते
 15. एवं ज्ञात्वा कृतं कर्म
 — कुरु कर्मैव तस्मात्
 16. किं कर्म किमकर्मेति
 — तत्ते कर्म प्रवक्ष्यामि
 17. कर्मणो ह्यपि बोद्धव्यम्
 — गहना कर्मणो गतिः
 18. कर्मण्यकर्म यः पश्येद्-
 कर्मणि च कर्म यः
 20. कर्मण्यभिप्रवृत्तो ऽपि

- Gītā. 4. 21. शरीरं केवलं कर्म
 23. यज्ञायाचरतः कर्म
 33. सर्वं कर्माखिलं पार्थ
 41. आत्मवन्तं न कर्माणि नि-
 बध्नन्ति
 5. 1. सञ्ज्ञासं कर्मणां कृष्ण
 10. ब्रह्मण्याधाय कर्माणि
 11. योगिनः कर्म कुर्वन्ति
 14. न कर्तृत्वं न कर्माणि
 6. 1. कार्यं कर्म करोति यः
 3. कर्म कारणमुच्यते
 4. न कर्मस्वनुपज्जते
 17. युक्तचेष्टस्य कर्मसु
 7. 29. अध्यात्मं कर्म चाखिलम्
 8. 1. किं कर्म पुरुषोत्तम
 9. 9. न च मां तानि कर्माणि निब-
 ध्नन्ति
 — असक्तं तेषु कर्मसु
 12. 6. ये तु सर्वाणि कर्माणि मयि
 सञ्जस्य
 10. मदर्थमपि कर्माणि कुर्वन्
 13. 29. प्रकृत्यैव तु कर्माणि क्रिय-
 माणानि
 14. 9. राजः कर्मणि भारत
 12. लोभः प्रवृत्तिरारम्भः कर्म-
 णाम्
 16. कर्मणः सुकृतस्याहुः
 16. 24. कर्म कर्तुमिहाहंसि
 17. 26. प्रशस्ते कर्मणि तथा
 27. कर्म चैव तदर्थयिम्
 18. 2. काम्यानां कर्मणां न्यासम्
 3. त्याज्यं दोषवत्... कर्म
 — यज्ञदानतपःकर्म 5.
 6. एतान्यपि तु कर्माणि
 7. नियतस्य तु... कर्मणः
 8. दुःखमित्येव यत्कर्म
 9. यत्कर्म नियतं क्रियते ऽर्जुन

- Gītā. 18. 10 न द्वेष्ट्यकुशलं कर्म
 11. नहि देहभूता शक्यं त्यक्तुं
 कर्माण्यशेषतः
 12. त्रिविधं कर्मणः फलम्
 15. यत्कर्म प्रारभते नरः
 18. करणं कर्म कर्त्तन्ति
 19. ज्ञानं कर्म च कर्त्ता च
 23. अफलप्रेप्सुना कर्म यत्
 24. यत्तु कामेप्सुना कर्म
 25. मोहादारभ्यते कर्म
 41. कर्माणि प्रविभक्तानि
 43. क्षात्रं कर्म स्वभावजम्
 44. परिचर्यात्मकं कर्म
 45. स्वे स्वे कर्मण्यभिगतः
 47. स्वभावनियतं कर्म कुर्वन्
 48. सहजं कर्म कौन्तेय
 60. निबद्धः स्वेन कर्मणा

कर्मनामन्

- Bṛāh. 1. 4. 7. तान्यस्यैतानि कर्मनामान्ये-
 व

कर्मफल

- Maitri. 2. 7. सितासितैः कर्मफलैरभि-
 भूत इव
 3. 1. सितासितैः कर्मफलैरभिभू-
 यमानः 2.

- Mahānār. 6. 3. कर्मफलेषु जुष्टाम्
 Gītā. 4. 14. न मे कर्मफले स्पृहा
 5. 12. युक्तः कर्मफलं त्यक्त्वा
 6. 1. अनाश्रितः कर्मफलम्

कर्मफलत्याग

- Gītā. 12. 11. सर्वकर्मफलत्यागम्
 18. 2.
 12. ध्यानात्कर्मफलत्यागः

कर्मफलत्यागिन्

- Gītā. 18. 11. यस्तु कर्मफलत्यागी

कर्मफलप्रेप्सु

- Gītā. 18. 27. रागी कर्मफलप्रेप्सुः

कर्मफलसंयोग

- Gītā. 5. 14. न कर्मफलसंयोगम्

कर्मफलहेतु

- Gītā. 2. 47. मा कर्मफलेहेतुर्भूः

कर्मफलासङ्ग

- Gītā. 4. 20. त्यक्त्वा कर्मफलासङ्गम्

कर्मबन्ध

- Gītā. 2. 39. कर्मबन्धं प्रहास्यसि

1. कर्मबन्धन

- Gītā. 3. 9. लोको ऽयं कर्मबन्धनः

2. कर्मबन्धन

- Gītā. 9. 28. मोक्ष्यसे कर्मबन्धनैः

कर्ममय

- Kaush. 2. 5. ताः कर्ममय्यो हि भवन्ति
 6. एतदैष्टिकं कर्ममयमात्मा-
 नमध्वर्युः संस्करोति

कर्मयोग

- Gītā. 3. 3. कर्मयोगेन योगिनाम्
 7. कर्मेन्द्रियैः कर्मयोगम्
 5. 2. सन्न्यासः कर्मयोगश्च
 — कर्मयोगो विशिष्यते
 13. 24. कर्मयोगेन चापरे

कर्मवशानुग

- Maitri. 6. 34. अनृताः कर्मवशानुगाः

कर्मसङ्ग

- Gītā. 14. 7. तन्निवध्नाति . . कर्मसङ्गेन

कर्मसङ्गिन्

- Gītā. 3. 26. अज्ञानां कर्मसङ्गिनाम्
 14. 15. कर्मसङ्गिषु जायते

कर्मसंग्रह

Gitā. 18. 18. त्रिविधः कर्मसंग्रहः

कर्मसंज्ञित

Gitā. 8. 3. विसर्गः कर्मसंज्ञितः

कर्मसंन्यास

Gitā. 5. 2. तयोस्तु कर्मसंन्यासात्

कर्मसमुद्भव

Gitā. 3. 14. यज्ञः कर्मसमुद्भवः

कर्मसिद्धि

Maitri. 4. 3. नातपस्कस्यात्मज्ञाने ऽधि-
गमः कर्मसिद्धिर्वा

कर्मातिशेष

Chhā. 8. 15. 1. गुरोः कर्मातिशेषेण

कर्माध्यक्ष

Swet. 6. 11. कर्माध्यक्षः सर्वभूताधिवासः
Brahma. 3.

कर्मानुग

Swet. 5. 11. कर्मानुगानि . . रूपाणि

कर्मानुबन्धिन्

Gitā. 15. 2. कर्मानुबन्धीनि मनुष्यलोके

कर्मिन्

Mund. 1. 2. 9. यत्कर्मिणो न प्रवेदयन्ति
रागात्

Gitā. 6. 46. कर्मिभ्यश्चाधिको योगी

कर्मेन्द्रिय

Maitri. 2. 6. कर्मेन्द्रियाण्यस्य हयाः

Garbha. 5. कर्मेन्द्रियाणि हवीषि
Prāṇāg. 4.

Gitā. 3. 6. कर्मेन्द्रियाणि संयम्य

7. कर्मेन्द्रियैः कर्मयोगम्

कर्मोपभोग

Maitri. 6. 30. इह कर्मोपभोगाय तैः संस-
रति

कल्

Gitā. 10. 30. कालः कलयतामहम्

कल

Chhā. 5. 1. 8. यथा कला अवदन्तः

Bṛih. 6. 1. 8.

कलत्र

Arṇyeya. 4. कर्म कलत्रं चान्यदपीह

Parama. 1. स्वपुत्रमित्रकलत्रबन्धा-
दीन्

कलल

Garbha. 3. एकरत्रोषितं कललं भवति

कलविकरण

Mahānār. 17. 2. कलविकरणाय नमः

कलहिन

Chhā. 7. 6. 1. ये ऽल्पाः कलहिनः पिशुनाः

कला

Chhā. 4. 5. 2. प्राची दिक् कला प्रतीची
दिक् कला &c.4. 6. 3. पृथिवी कलान्तरिक्षं कला
&c.

4. 7. 3. अग्निः कला सूर्यः कला &c.

4. 8. 3. प्राणः कला चक्षुः कला &c.

6. 7. 3. ते षोडशानां कलानामे-
का कलातिशिष्टा 6.Bṛih. 1. 5. 11. तस्य रात्रय एव पञ्चदश
कला ध्रुवैवास्य षोडशी
कला

— एतया षोडश्या कलया

15. वित्तमेव पञ्चदश कला
आत्मैवास्य षोडशी कला

Maitri. 6. 14. यावत्यो वै कालस्य कलाः

Mund. 3. 2. 7. गताः कलाः पञ्चदश प्रति-
ष्ठाः

Mahānār. 1. 8. कला मुहूर्ताः काशाथ

- Praśna. 6. 6. कला यस्मिन् प्रतिष्ठिताः
Piṇḍa. 4. कलानां तस्य संभवः
(some MSS. गलानां)

Rāmāp. 89. कलापारतत्त्वे

कलात्रयानन

- Nāda. 8. कलात्रयानना वापि तासां
मात्रा

कलासर्गकर

- Swet. 5. 14. कलासर्गकरं देवं ये विदुः

कलासूक्ष्म

- Tejo. 5. व्योमरूपं कलासूक्ष्मम्

कलि

- Nrip. 1. 5. कलौ नान्येषां भवति
Kṛish. 17. कलिः स कंसभृपतिः
Mukta. 1. 40. *vide* मुक्तिका

कलिकाल

- Kṛish. 11. कलिकालस्तिरस्कृतः

कलिल

- Swet. 4. 14. सूक्ष्मातिसूक्ष्मं कलिलस्य
मध्ये
5. 13. अनाद्यनन्तं कलिलस्य मध्ये

कलिसन्तरण

- Mukta. 1. *vide* सरस्वतीहरस्य

कलुषीकृत

- Maitri. 3. 2. कलुषीकृतश्चास्थिरः 6. 30.

कलेवर

- Nāda. 19. शनैर्मुञ्चेत् कलेवरम्
Gītā. 8. 5. मुक्त्वा कलेवरम्
6. त्यजत्यन्ते कलेवरम्

कल्प

- Mund. 1. 1. 5. शिक्षा कल्पो व्याकरणम्
Nrip. 5. 9. स कल्पानधीते

कल्पक्षय

- Gītā. 9. 7. कल्पक्षये पुनस्तानि

कल्पतरु

- Rāmāp. 30. कल्पतरौ स्थितम्

कल्पता

- Mahānār. 1. 9. संवत्सरश्च कल्पताम्
(= समर्थतां गतः Nār.)

कल्पना

- Rāmāp. 7. रूपकल्पना
8. पुंस्त्र्यंशादिकल्पना
9. वर्णवाहनकल्पना
10. शक्तिसेनाकल्पना
— सेनादिकल्पना
13. यन्त्रकल्पना

कल्पादि

- Gītā. 9. 7. कल्पादौ विमृजाम्यहम्

कल्पितसंवृति

- Gāṇḍa. 4. 73. यो ऽस्ति कल्पितसंवृत्या
74. अजः कल्पितसंवृत्या

कल्माषपुच्छ

- Nāḥa. 21. कल्माषपुच्छमोषधे जम्भय

कल्याण

- Brh. 1. 3. 2. यत्कल्याणं वदति तदात्मने
3. यत्कल्याणं जिब्रति तदा-
त्मने
4. यत्कल्याणं पश्यति तदा-
त्मने
5. यत्कल्याणं शृणोति तदा-
त्मने
6. यत्कल्याणं सङ्कल्पयति
तदात्मने

4. 4. 22. अतः कल्याणमकरवम्
Nrip. 2. 1. शोभमानः कल्याणः (bis).

कल्याणकृत्

Gītā. 6. 40. नहि कल्याणकृत्कश्चित्

कल्याणतम

Bṛih. 5. 15. 1. यत्तं रूपं कल्याणतमं तत्ते
पश्यामि Isā. 16.

कल्याणतर

Bṛih. 4. 1. 4. नवतरं कल्याणतरं रूपम्
(bus).

कवच

Nṛip. 2. 2. ओं कवचाय हुम्

कवि

Isā. 8. कविर्मर्नापा परिभृः

Kātha. 3. 14. दुर्गं पथस्तत्कवयो वदन्ति

Śvet. 6. 1. स्वभावमेकं कवयो वदन्ति

Mātrī. 2. 7. स वा एष आत्मेहोशन्ति
कवयः

Muṇḍ. 1. 2. 1. मन्त्रेषु कर्माणि कवयो या-
न्यपश्यन्

Mahānār. 1. 3. यदन्तः समुद्रे कवयो व-
दन्ति

6. तदेव ब्रह्म परमं कर्वानाम्

9. 1. पदयीः कर्वानाम् 17. 8.

11. 7. अनन्तमव्ययं कविम्

10. अक्षयः कविः

Praśna. 5. 7. स सामभिर्यत्तत्कवयो व-
दयन्ते

Nṛip. 1. 1. हृदि प्रतीप्य कवयो मर्नापा

Gītā. 4. 16. कवयो ज्यत्र मोहिताः

8. 9. कविं पुराणमनुशासितारम्

10. 37. कर्मानामुशनाः कविः

18. 2. सत्र्यासं कवयो विदुः

कडमल

Gītā. 2. 2. कुतस्त्वा कडमलमिदम्

कश्यप

Bṛih. 2. 2. 4. इमावेव वसिष्ठकश्यपाव-
यमेव वसिष्ठो ज्यं कश्यप

6. 5. 3. असिनो वार्षगणो हरितात्
कश्यपात्

— हरितः कश्यपः शिल्पात्
कश्यपात्

— शिल्पः कश्यपः कश्यपा-
नैध्रुवेः

— कश्यपो नैध्रुविर्वाचः

Krish. 20. कश्यपोलृखलः ख्यातः

कप्

Chhā. 4. 1. 8. पामानं कपमाणमुपोषविवेश
कपाय

Garbha. 1. 1. रस

कपायकुण्डलिन्

Mātrī. 7. 8. वृथा कपायकुण्डलिनः
कहोल

Bṛih. 3. 5. 1. कहोलः कौपीनकेयः

कांस्य

Mātrī. 6. 22. नद्यः किङ्किणी कांस्यम्

कांस्यघण्टा

Brahmav. 13. कांस्यघण्टानिनादस्तु

काक्षसेनि

Chhā. 4. 3. 5. अभिप्रतारिणं च काक्षसेनिम्
कांक्ष्

Gītā. 1. 32. न कांक्षि विजयं कृष्ण

33. येषामर्थे कांक्षितं नो रा-
ज्यम्

4. 12. कांक्षन्तः कर्मणां सिद्धिम्

5. 3. यो न द्वेष्टि न कांक्षति

12. 17. न शोचति न कांक्षति 18.

54.

14. 22. न निवृत्तानि कांक्षति

काञ्चन

- Dhyāna. 7. पाषाणेष्विव काञ्चनम्
Yogat. 8.
Āsrama. 4. समलोटाश्मकाञ्चनाः

काञ्चनाद्वि

- Gopī. 5 काञ्चनाद्विसमं फलम्

काण्ड

- Mahānār. 4. 3 काण्डात्काण्डात्परोहन्ती

कार्णवीपुत्र

- Bṛih. 6. 5. 1. वैयाघ्रपदीपुत्रः कार्णवीपु-
त्राच्च कार्णवीपुत्राच्च

कात्यायन

- Prasna. 1. 1. कवन्वी कात्यायनः 3.

कात्यायनी

- Bṛih. 2. 4. 1. ते ऽनया कात्यायन्यान्तं
करवाणीति 4. 5. 2.

4. 5. 1. मैत्रेयी च कात्यायनी च
— स्त्रीष्वैव तर्हि कात्यायनी

- Mahānār. 3. 12. कात्यायन्यै विद्महे

कात्यायनीपुत्र

- Bṛih. 6. 5. 1. पौतिमाषीपुत्रः कात्यायनी-
पुत्रात्
— कात्यायनीपुत्रो गौतमीपु-
त्रात्
— पाराशरीपुत्रः कात्याय-
नीपुत्रात्
— कात्यायनीपुत्रः कौशिकी-
पुत्रात्

कानीयस

- Bṛih. 1. 3. 1. ततः कानीयसा एव देवाः

कापालिन्

- Maitri. 7. 8. वृथा... कापालिनः

कार्णपुत्र

- Bṛih. 6. 5. 1. वैयाघ्रपदीपुत्रः कार्णवीपु-
त्राच्च कार्णपुत्राच्च

2. कार्णपुत्र आत्रेयीपुत्रात्

कापेय

- Chhā. 1. 3. 5. शौनके च कापेयम्
6. तं कापेयं नाभिपश्यन्ति
7. शौनकः कापेयः

काप्य

- Bṛih. 2. 6. 3. शाण्डिल्यः कैशोर्यात्का-
प्यात् 4. 6. 3.

- कैशोर्यः काप्यः कुमारहा-
रितात् 4. 6. 3.

3. 3. 1. पतञ्जलस्य काप्यस्य
8. 7. 1.

3. 7. 1. पतञ्जलं काप्यम् (ter).

- पतञ्जलः काप्यः (bis).

- वेत्थ नु त्वं काप्य (bis).

काम

- Ait. 4. 6. स्वर्गे लोके सर्वान् कामा-
नाम्ना 5. 4 ; Ātmopra. 1.

5. 2. क्रतुरसुः कामो वश इति

- Kaush. 1. 7. केन धियो विज्ञातव्यं का-
मानिति

2. 15. स्वर्गान् लोकान् कामाना-
मुहि

3. 5. तस्य धीः कामाः परस्नात्प-
निर्वहिता भूतमात्रा

- Chhā. 1. 1. 6. आपयतो वै तावन्त्योन्यस्य
कामम्

7. आपयिता ह वै कामानां
भवति

8. समर्द्धयिता ह वै कामानां
भवति

1. 2. 13. सह स्मैभ्यः कामानागायति

Chhā. 1. 2. 14. आगता ह वै कामानां भवति

1. 3. 12. स्तुवीत कामं ध्यायन्
— अभ्याशो ह यदस्मै स कामः

समुद्ध्येत यत्कामः स्तुवीत

1. 7. 9. कं ते काममागायानि

1. 10. 4. कामो म उद्वानमिति

3. 19. 3. सर्वाणि च भूतानि सर्वे च कामाः (bis).

4. 9. 2. भगवांस्त्वेव मे कामे व्रूयात्

4. 10. 3. बहय इमे अस्मिन्पुरुषे कामा नानाव्ययाः

5. 1. 4. सं हास्मै कामाः पद्यन्ते

7. 10. 2. आप्नोति सर्वान् कामान्

7. 14. 2. अस्य सर्वे कामाः समुद्ध्यन्ति

8. 1. 4. सर्वे च कामाः

5. अस्मिन् कामाः समाहिताः

6. व्रजन्त्येतांश्च सत्यान् कामान्

8. 2. 10. यं कामं कामयते

8. 3. 1. इमे सत्याः कामा अनृतापिधानाः 2.

8. 7. 1. आप्नोति सर्वांश्च कामान् 2, 3; 8. 12. 6.

8. 12. 5. एतान् कामान् पश्यन् रमते 6. सर्वे च लोका आत्ताः सर्वे च कामाः

Brih. 1. 3. 28. वरं वृणीत यं कामं कामयेत

— यं कामं कामयते तमागायति

1. 4. 17. एतावान्वै कामः

1. 5. 3. कामः सङ्कल्पो विचिकित्सा Maitri. 6. 30.

2. 4. 5. न वा अरे पत्युः कामाय पतिः प्रियो भवत्यात्मनस्तु

कामाय पतिः प्रियो भवति (similarly 9 times more); 4. 5. 1 (similarly 11 times more)

Brih. 3. 2. 7. स कामेनातिग्राहेण गृहीतो मनसा हि कामा-कामयते

3. 9. 11. काम एव यस्यायनम्

4. 1. 3. प्राणस्य वै कामाय

4. 3. 19. यत्र सुप्तो न कञ्चन कामं कामयते Māṇḍū. 5; Nṛp. 4. 1, Nṛisat 1; Rāmot. 3.

4. 4. 7. यदा सर्वे प्रमुच्यन्ते कामाः Katha. 6. 14.

12. किमिच्छन् कस्य कामाय

5. 14. 7. असावस्मै कामो मा समर्द्धि... न ह वैवास्मै स काम ऋध्यते

6. 1. 4. सं हास्मै पद्यते यं कामं कामयते (bis).

6. 3. 1. यावन्तो देवाः... ज्ञान्ति पुरुषस्य कामान्

— ते मा तृप्ताः सर्वैः कामैस्तर्पयन्तु

Tait. 2. 1. 1. सो ऽभुते सर्वान् कामान्

2. 5. 1. सर्वान् कामान् समभुते

3. 10. 4. तन्नम इत्युपासीत नम्यन्ते ऽस्मै कामाः

Kātha. 1. 24. कामानां त्वा कामभाजं करोमि

25. ये ये कामा दुर्लभाः... सर्वान् कामांश्छन्दतः प्रार्थयस्व

2. 3. प्रियान् प्रियरूपांश्च कामान्... भवत्याक्षीः

Kātha. 2. 4. न त्वा कामा बहवो जलो-
लुपन्त Maitri. 7. 9 (लो-
लुपन्ते)

11. कामस्याग्निं जगतः प्रतिष्ठाम्
4. 2. पराचः कामाननुयन्ति बालाः
5. 8. कामं कामं . . निर्भिमाणः
13. एको बहूनां यो विदधाति
कामान् Swet. 6. 13.

Maitri. 1. 2. अन्यान् कामान् वृणीष्व
3. *vide* आद्य
6. 30. अत्र हि सर्वे कामाः समा-
हिताः 35, 38.
38. काममभिधायमानः

Mund. 3. 1. 10. कामयते यांश्च कामान्...
जयते तांश्च कामान्
3. 2. 2. कामान् यः कामयते...स
कामभिर्जायते तत्र तत्र
(Nārāyaṇa explains
कर्मभिः)
— इहैव सर्वे प्रवर्तयन्ति
कामाः

Mahānār. 18. 2. कामो ऽकार्षीन्नाहं करोमि
कामः करोति कामः कर्त्ता
कामः कारयिता एतत्ते
काम कामाय स्वाहा

19. 2. कामाय स्वाहा
25. 1. काम आज्यम्

Praśna. 2. 10. कामायान्नं भविष्यतीति
Māṇḍū. 9. आप्नोति ह वै सर्वान् का-
मान् . . य एवं वेद

Caṇḍa. 3. 42. यथा कामो लयस्तथा
Nṛip. 1. 1. तस्यान्तर्मनसि कामः सम-
वर्त्तत

— कामस्तदपे समवर्त्तत

Kshur. 25. यदा कामान् स मुच्यते
(not in most MSS.)

Prāṇāg. 4. कामः पशुः

Tejo.

Nyāsa.

Parama.

Aruṇeya

Nār.

Gītā

Arūṇeya

Nār.

Gītā

Arūṇeya

Nār.

Gītā

Arūṇeya

Nār.

Gītā

Arūṇeya

Nār.

Gītā

Arūṇeya

Nār.

Gītā

Arūṇeya

Nār.

Gītā

Arūṇeya

Nār.

Gītā

Arūṇeya

Nār.

Gītā

Arūṇeya

12. कामं क्रोधं च कित्त्वियम्

2. त्यक्त्वा कामान् सङ्गस्यति

2 *vide* आदि

— सर्वान् कामान् परित्यज्य

3. सर्वे कामा मनोगता व्या-
वर्त्तन्ते (सर्वान् कामाना-
त्मनो गतान् व्यावर्त्तेरन्
MSS.)

3. *vide* आदि

4. स सर्वान् कामानवाप्नोति

55. प्रजहाति यदा कामान्

62. संगत्सङ्गायते कामः का-

मान्क्रोधो ऽभिजायते

70. तद्वत्कामा यं प्रविशन्ति सर्वे

71. विहाय कामान् यः सर्वान्

3. 37. काम एष क्रोध एष

6. 24. संकल्पप्रभवान् कामान्

7. 11. कामरागविवर्जितम्

— कामो ऽस्मि भरतर्षभ

20. कामैस्तैस्तैर्हृतज्ञानाः

22. लभते च ततः कामान्

16. 10. काममाश्रित्य दुष्पुत्रम्

18. कामं क्रोधं च संभिताः

21. कामः क्रोधस्तथा लोभः

17. 5. कामरागबलान्विताः

18. 34. यथा तु धर्मकामार्थान्

53. कामं क्रोधं परिग्रहम्

कामकाम

9. 21. गतागते कामकामा लभन्ते

कामकामिन्

2. 70. स शान्तिमाप्नोति न काम-

कामी

कामकार

5. 12. अयुक्तः कामकारेण

कामकारतस्

16. 23. वर्त्तते कामकारतः

कामक्रोधपरायण

Gītā. 16. 12. कामक्रोधपरायणाः

कामक्रोधवियुक्त

Gītā. 5. 26. कामक्रोधवियुक्तानाम्

कामक्रोधोद्व

Gītā. 5. 23. कामक्रोधोद्वं वेगम्

कामचार

Chhā. 7. 25. 2. सर्वेषु लोकेषु कामचारो
भवति 8. 1. 6; 8. 4. 3;
8. 5. 4.

कामद

Gopī. 5. कामदं मोक्षदं चैव

कामदुह

Gītā. 10. 28. धेनूनामस्मि कामधुक्

कामपूरण

Mukti. 1. 47. याचतः कामपूरणम्

कामप्रश्न

Brih. 4. 3. 1. स ह कामप्रश्नमेव वद्रे

कामभाज्

Kātha. 1. 24. कामानां त्वा कामभाजं
करोमि

कामभोग

Gaudā. 3. 42. विक्षिप्तं कामभोगयोः

43. कामभोगान्निवर्त्तयत्

Gītā. 16. 16. प्रसक्ताः कामभोगेषु

कामम्

Chhā. 6. 7. 1. काममपः पिब

Brih. 6. 4. 7. काममेनामवक्रीणीयात्

— काममेनां यदद्या वा पाणि-
ना वोपहत्य

काममय

Brih. 3. 9. 11. य एवायं काममयः पुरुषः

Brih. 4. 4. 5. काममयो ऽकाममयः

— काममय एवायं पुरुष इति

काममालिनी

Mahānār. 3. 14. काममालिन्यै धीमहि

कामरूप

Rāmāp. 30. कामरूपाय रामाय

Gītā. 3. 39. कामरूपेण कौन्तेय

48. कामरूपं दुरासदम्

कामरूपिन्

Tait. 3. 10. 5. कामाक्षी कामरूपी

कामलायन

Chhā. 4. 10. 1. उपकोसलः कामलायनः

कामविवाजित

Maitrī. 6. 34. शुद्धं कामविवाजितम्

Brahmab. 1

कामसङ्कल्प

Brahmab. 1. अशुद्धं कामसङ्कल्पम्

Gītā. 4. 19. कामसङ्कल्पवर्जिताः

कामसम्पर्क

Maitrī. 6. 34. अशुद्धं कामसम्पर्कात्

कामहेतुक

Gītā. 16. 8. किमन्यत्कामहेतुकम्

कामागान

Chhā. 1. 7. 9. एष ह्येव कामागानस्येष्टे

कामात्मन्

Gītā. 2. 43. कामात्मानः स्वर्गपराः

कामान्निन्

Tait. 3. 10. 5. कामाक्षी कामरूपी

कामिका (=त)

Rāmāp. 74. मेदश्च कामिका

79. कामिका कामिका द्रव्युक्ता

कामिकापञ्चम

Rāmap. 78. कामिकापञ्चमो लान्तः

कामिन्

Maitri. 6. 10. यद्वन्न कश्चिच्छून्यागारे कामिन्यः प्रविष्टाः स्पृशन्ति

कामेप्सु

Gītā. 18. 24. यत्तु कामेप्सुना कर्म

कामोपभोग

Maitri. 1. 3. अस्मिञ्छरीरे किं कामोपभोगैः (lus).

4. अस्मिन्त्संसारे किं कामोपभोगैः

Gītā. 16. 11. कामोपभोगपरमाः

काय

Gauda. 4. 33. कायस्यान्तर्निर्दशनात्
36. स्वप्ने चावस्तुकः कायः
— यथा कायस्तथा सर्वम्

Brahma. 3. वाक्कायश्च शर्वाजिता

Gītā. 5. 11. कायेन मनसा बुद्ध्या

6. 13. समं कायशिरोधीवम्

11. 44. तस्मात्पणम्य प्रणिधाय कायम्

18. 8. कायक्लेशभयात्त्यजेत्

कायाग्नि

Maitri. 7. 11. मनः कायाग्निमाहन्ति

कारक

Garbha. 4. अशुभक्षयकारकम् (ter).

Gītā. 1. 43. वर्णसंकरकारकैः

कारण

Swet. 1. 1. किं कारणं ब्रह्म

3. यः कारणानि . . अधितिष्ठति

6. 9. स कारणं करणाधिपाधिपः

Swet. 6. 13. तत्कारणं सांख्ययोगाधिगम्यम्

Maitri. 6. 7. कार्यकारणकर्मनिर्मुक्तम्
34. मन एव . . कारणं बन्ध-

मोक्षयोः Brahmap. 2

Gauda. 3. 25. कारणं प्रतिषिध्यते

4. 11. कारणं यस्य वै कार्यं कारणं तस्य जायते

12. कारणान्यशनन्यत्वम्

— कारणं ते कथं ध्रुवम्

Chñl. 19. कारणैर्व्यञ्जयेद्बुधः

Gopi. 1. ब्रह्मानन्दकारणम्

Rāmap. 12. क्रियाकारणकर्तृणाम्
(vide क्रिया)

Mukti. 2. 22. वासनामात्रकारणम्

25. जन्मजरामरणकारणम्

66. विरागकारणं तस्य

75. न कारणं कार्यम्

Gītā. 3. 13. ये पञ्चन्यात्मकारणान्

6. 3. कर्म कारणमुच्यते

— शमः कारणमुच्यते

11. 20. कार्यकारणकर्तृत्वे

21. कारणं गुणसंगो ज्ञस्य

18. 13. पञ्चेमानि . . कारणानि

कारणत्व

Rāmap. 15. कारणत्वेन चिच्छक्त्या

कारणबद्ध

Gauda. 1. 11. प्राज्ञः कारणबद्धस्तु

कारणरूप

Nār. 5. कारणरूपमकारं परं ब्रह्म

Atmapra. 1.

Atmapra. 1. तस्मात्कारणरूपं बोधस्वरूपम्

कारयितृ

Maitri. 3. 2. भगवन्तं कारयितारं नापश्यत्

- Maitri. 3. 3. करणैः कारयितान्तःपुरुषः
 Mahânâr 18. 2. कामः कर्त्ता कामः कार-
 यिता
 3. मन्युः कर्त्ता मन्युः कार-
 यिता

कारिन्

- Gopî. 2. जगत्सृष्टिस्थित्यन्तकारिण्यः
 Râmôt. 3. जगदाकारकारिणी
 — उत्पत्तिस्थितिसंहारकारि-
 णी

कारुण्य

- Skanda. 1. तव कारुण्यलेशतः

कार्तिकी

- Asrma. 3. कार्तिक्यां पौर्णमास्याम्

कार्पण्य

- Maitri. 3. 6. कार्पण्यं क्रोधः .. इति ता-
 मसानि

- Gîtâ. 2. 7. कार्पण्यदोषोपहतस्वभावः

कार्यकारणताभाव

- Gauḍa. 4. 52. कार्यकारणताभावाद्यतो
 ऽचिन्त्याः सदैव ते

कार्यकारणब्रह्म

- Gauḍa. 1. 11. कार्यकारणब्रह्मौ तौ

कार्शकेयीपुत्र

- Bṛih. 6. 5. 2. वैवृभनीपुत्रः कार्शकेयीपु-
 त्रात्
 — कार्शकेयीपुत्रः प्राचीनयो-
 गीपुत्रात्

कार्णायस

- Chhâ. 6. 1. 6. एकेन नखनिकृन्नेन सर्वं
 कार्णायसं विज्ञातम्

काल

- Kaush. 4. 13. न पुरा कालात्सम्भवेति

- Kaush. 4. 14. न पुरा कालात् प्रैति
 Chhâ. 2. 13. 1. कालं गच्छति तन्निधनम्
 Bṛih. 1. 2. 4. तमेतावन्तं कालमबिभः
 — तमेतावतः कालस्य परस्ता-
 दसृजत
 2. 1. 10. नैनं पुरा कालात्प्राणो जहाति
 12. नैनं पुरा कालान्मृत्युराग-
 च्छति

- Śwet. 1. 2. कालः स्वभावो नियतिः
 4. 15. स एव काले भुवनस्य गोप्ता
 6. 1. कालं तथान्ये परिमुह्यमानाः
 3. कालेन चैवात्मगुणैश्च
 6. वृक्षकालाकृतिभिः परः
 Maitri 4. 5. कालो यः प्राणः
 6. 14. अन्नं .. सर्वस्य योनिः का-
 लश्चाक्षस्य सूर्यो योनिः
 कालस्य

- निमेषादिकालात्
 — अनेनैव प्रमीयते हि कालः
 — यावत्त्यो वै कालस्य कलाः
 — यः कालं ब्रह्मेत्युपासीत
 कालस्तस्यातिदूरमपसरति
 — कालात्प्रवन्ति भूतानि का-
 लाकृद्धिं प्रयान्ति च
 — काले चास्तं नियच्छन्ति
 कालो मूर्त्तिरमूर्त्तिमान्
 15. द्वे वाव ब्रह्मणो रूपे काल-
 आकालश्च
 — य आदित्याद्यः स कालः
 — तस्मात्संवत्सरो वै .. का-
 लः
 — कालः पचति भूतानि .. म-
 हात्मनि
 — यस्मिंस्तु पच्यते कालः
 16. विग्रहवानेष कालः

- Mahânâr. 11. 14. अहमेव कालो नाहं कालस्य
 17. 2. कालाव नमः

Kaivalya. 8. स कालो ऽग्निः स चन्द्रमाः

Gauda. 1. 8. कालात्प्रसृतिं भूतानाम्

2. 2. अदीर्घत्वाच्च कालस्य

24. काल इति कालविद्ः

4. 34. कालस्यानियमाद्रतौ

Nrip. 4. 3. यो वै नृसिंहः यश्च कालस्तस्मै वै नमोनमः 22.

Brahmay. 3. स्थानं कालं लयं तथा

Châl. 2. भृतसम्मोहने काले

12. कालः प्राणश्च भगवान्

Sivas. 2. यो वै रुद्रः यश्च कालः

6. अक्षरात्सञ्जायते कालः

कालाद्यापक उच्यते

(for कालान् one MS. has कालः)

Amrita. 23. कालतो नियतः स्मृतः

Sarvop. 3. नामदेशकालवस्तुनिमित्तेषु

4. देशकालनिमित्तेषु

Hamsa. 2. बाहू कालश्च

Nâr. 2. कालश्च नारायणः

Vâsu. 2. त्रयः कालास्तिस्रो ऽवस्थाः

Krish. 25. शरः कालो ऽधुभोजनः

Râmop. 80. नारायणात्मकः कालः

Mukti. 1. 43. ततः कालवशादेव

Gîtâ. 4. 2. स कालेनह महता

38. कालेनात्मनि विन्दति

8. 7. तस्मात्सर्वेषु कालेषु

23. यत्र काले त्वनावृत्तिम्

— तं कालं वक्ष्यामि भरतर्षभ

27. तस्मात्सर्वेषु कालेषु

10. 30. कालः कलयतामहम्

33. अहमेवाक्षयः कालः

11. 32. कालो ऽस्मि लोकक्षयकृत्

17. 20. देशे काले च पात्रे च

कालकर्णी

vide सुवःकालकर्णी

कालकाञ्च

Kaush. 3. 1. अतृणं . . पृथिव्यां काल-काञ्चान्

कालकाल

Swet. 6. 2. ज्ञः कालकालो गुणी 16.

कालचिन्तक

Gauda. 1. 8. मन्यन्ते कालचिन्तकाः

कालवन्त

Maitri. 6. 5. भूतं भव्यं भविष्यदिति कालवन्त्येषा

कालविद्

Gauda. 2. 24. काल इति कालविद्ः

कालसंज्ञ

Maitri. 6. 16. कालसंज्ञमादित्यमुपासीत

कालसात्कृ

Mukti. 2. 76. स्वदेहे कालसात्कृते

कालाख्य

Maitri. 6. 2. कालाख्यो ऽदृश्यः

कालाग्निरुद्र

Kālâg. 1. कालाग्निरुद्रं भगवन्तं सन-त्कुमारः पप्रच्छ

2. इत्याह भगवान् कालाग्निरुद्रः

Mukti. 1. 32. कालाग्निरुद्रमैत्रेयी

1. *vile* सरस्वतीरहस्य

कालाग्निसूर्य

Nrisut. 2. यथेदं सर्वमन्तकाले कालाग्निसूर्यो ऽखैः

कालात्मयुक्त

Swet. 1. 3. यः कारणानि निखिलानि तानि कालात्मयुक्तान्यधि-तिष्ठति

कालानल

Gītā. 11. 25. कालानलसन्निभानि

कालिक

Gārūḍa. 2. यदि कालिकदूतस्त्वं यदि
वा कालिकः स्वयम्

कालिका

Krish. 24. गदा च कालिका साक्षात्
काली

Mund. 1. 2. 4. काली कराली च

कावपेय

Bṛih. 6. 5. 4. यज्ञवचा राजस्नंवायनस्तु-
रात्कावपेयात्
— तुरः कावपेयः प्रजापतेः

काशिराज

Gītā. 1. 5. काशिराजश्च वीर्यवान्

काशिविदेह

Kaush. 4. 1. सो ऽयसत् . . काशिविदेहेषु

काशी

Mukti. 1. 16. काश्यां तारापदेशतः
19. काश्यां तु ब्रह्मनाले ऽस्मिन्
20. यत्रकुत्रापि वा काश्याम्

काश्य

Kaush. 4. 1. अजातशत्रुं काश्यम्

Bṛih. 2. 1. 1.

Bṛih. 3. 8. 2. काश्यो वा वैदेहो वोयपुत्रः

Gītā. 1. 17. काश्यश्च परमेष्वासः

काश्यप

Mahānār. 4. 5. तेन या ब्रह्मदत्तासि काश्य-
पेनाभिमान्विता

कापायण

Bṛih. 4. 6. 2. सौकरायणः कापायणात्
— कापायणः सायकायनात्

कापायवासस्

Nyāsa. 3. कापायवासाः कक्षोपस्थ-
लोमानि वर्जयेत्
Kāthasru. 1. कापायवासाः कक्षोपस्थ-
लोमान् वर्जयेत् (MSS.
vary considerably.)

कापायवेष

Asrama. 4. rīde धारिन्

काष्ठ

Mātri. 6. 26. नृणकाष्ठसंस्पर्शेन

Amṛita. 14. काष्ठवत् पश्यते देहम्

Harisa. 1. यथा ह्यग्निः काष्ठेषु

Gārūḍa. 3. नृणेन मोक्षयति काष्ठेन
मोक्षयति

Vāsu. 3. तैलं तिलेषु काष्ठेषु बह्निः

काष्ठदण्ड

Parana. 3. काष्ठदण्डो धृता येन

काष्ठा

Bṛih. 6. 1. 28. परमां वत काष्ठां प्रापत्

Kātha. 3. 11. सा काष्ठा सा परा गतिः

Mahānār. 1. 8. कला मुहूर्त्ताः काष्ठाश्च

किंकिणी

Mātri. 6. 22. नयः किङ्किणी कांस्यम्

किंमोत्र

Chhā. 4. 4. 1. किंमोत्रो ऽहमस्मि

4. किंमोत्रो नु सोम्यासि

किंज्योतिस्

Bṛih. 4. 3. 2. किंज्योतिरयं पुरुषः 3—6

किनाट

Bṛih. 3. 9. 28. किनाटे स्नावतस्तिरम्

किंदेवत

Bṛih. 3. 9. 20. किंदेवतो ऽस्यां प्राच्यां दि
श्यसि

- Bṛih. 3. 9. 21. किंदेवतो ऽस्यां दक्षिणायां दिश्यसि
 22. किंदेवतो ऽस्यां प्रतीच्यां दिश्यसि
 23. किंदेवतो ऽस्यामुदीच्यां दिश्यसि
 24. किंदेवतो ऽस्यां ध्रुवायां दिश्यसि

किन्नामधेय

- Prāṇāg. 2. चत्वारो ऽग्नयस्ते किन्नामधेयाः

किमर्थम्

- Bṛih. 4. 1. 1. किमर्थमवारीः

किमाचार

- Gītā. 14. 21. किमाचारः कथं च

किमात्मक

- Maitri. 6. 31. किमात्मकानि वा एतानीन्द्रियाणि प्रचरन्ति

किम्मय

- Maitri. 6. 2. कः पुष्करः किम्मयो वेति

1. किरीटिन्

- Gītā. 11. 17. किरीटिनं गदिनं चक्रिणं च
 46. किरीटिनं गदिनं चक्रहस्तम्

2. किरीटिन्

- Gītā. 11. 35. कृताञ्जलिवैपमानः किरीटी

किल्बिष

- Mahānār. 22. 1. दमेन दान्ताः किल्बिषमवधुन्वन्ति

- Amṛita. 8. धारणाभिश्च किल्बिषम् (दहेत्)

— किल्बिषं च क्षयं नीत्वा

- Tejo. 12. कामं क्रोधं च किल्बिषम्

- Yogaśī. 10. यदा नाभाति किल्बिषम्

- Gītā. 4. 21. नाभोति किल्बिषम् 13. 47.

कीट

- Kaush. 1. 2. कीटो वा पतङ्गो वा Chhā. 6. 9. 3; 6. 10. 2.

- Chhā. 7. 2. 1. आकीटपतङ्गपिपीलकम् 7. 7. 1; 7. 8. 1; 7. 10. 1.

- Bṛih. 6. 1. 14. आकीटपतङ्गेभ्यः
 6. 2. 16. ते कीटाः पतङ्गा यदिदं दन्दशूकम्

- Rāmot. 4. कृमिकीटादयः

- Mukti. 1. 24. भ्रमरकीटवत्

कीर्त्ति

- Kaush. 2. 15. यशो ब्रह्मवर्चसं कीर्त्तिस्त्वा जुषतामिति

- Chhā. 2. 11. 2. महान् कीर्त्या 12. 2; 13. 2; 14. 2; 15. 2; 16. 2; 17. 2; 18. 2; 19. 2; 20. 2; Tan. 3. 6. 1; 3. 7. 1; 3. 8. 1; 3. 9. 1.

3. 13. 4. एतत्कीर्त्तिश्च व्युष्टिश्चेत्युपासीत

3. 18. 3. भानि च तर्पति च कीर्त्या यशसा . . य एवं वेद 4, 5, 6.

- Bṛih. 1. 4. 7. कीर्त्तिं शोकं विन्दते य एवं वेद

- Tait. 1. 10. 1. कीर्त्तिः पृष्ठं गिरेरिव

- Nṛip. 1. 3. rīḥ ऐश्वर्यवन्त

- Gītā. 2. 33. ततः स्वधर्मं कीर्त्तिं च

10. 34. कीर्त्तिः श्रोत्राश्च नारीणाम्

कीर्त्तिमन्

- Chhā. 3. 13. 4. कीर्त्तिमान् व्युष्टिमान् भवति

कील

- Rāmop. 22. कीलां मध्ये अविनाभाव्यः

कीलक

Harṇsa.

2. सो ऽहमिति कीलकम्

कुंकुम

Vāsu.

1. चन्दनं कुङ्कुमादिसहितम्

Gopi.

5. केलिकुङ्कुमसंभवम्

— कुङ्कुमं . . जलक्रीडासु सं-

भूतम्

— कृष्णगोपीजलक्रीडाकुङ्कुम-

कुचर

Nrip.

2. 1. मृगो न भीमः कुचरो गि-
रिष्ठाः

कुटीचर

Aruneṣya.

2. कुटीचरो ब्रह्मचारी

(so 4 MSS; 2 read कु-
टीचकः)

Āśrama.

4. कुटीचरा बहूदका हंसाः
परमहंसाश्च (1 MS. has
कुटीचकाः)— कुटीचराः स्वपुत्रगृहेषु मि-
क्षाचर्यं चरन्तः (2 MSS.
have कुटीचकाः)

कुटुम्ब

Chhā

8. 15. 1. कुटुम्बे शुची देशे स्वाध्या-
यमधीयानः

Maitri.

6. 28. पुत्रदारकुटुम्बेषु सक्तस्य

Aruneṣya.

2. कुटुम्बं विमृजेत्

कुडव

Garbha.

5. शुक्रकुडवम्

कुणप

Paruṇa.

2. स्ववपुः कुणपमिव दृश्यते

कुण्डलिन्

Rāmap.

25. द्विभुजः कुण्डली रत्नमाली

कुण्डली

Mukti.

1. 38. हृदयं कुण्डली भस्म

कुण्डिका

Nyāsu.

4. कुण्डिकां चमसं शिष्यम्

Kāthasāru. 4.

Mukti.

1. 36. सूर्याक्ष्यध्यात्मकुण्डिका

1. ride जावाल

कुन्तिभोज

Gītā.

1. 5. पुरुजित्कुन्तिभोजश्च

कुन्तीपुत्र

Gītā.

1. 16. कुन्तीपुत्रो युधिष्ठिरः

कुब्ज

Garbha.

3. अन्धाः खञ्जः कुब्जा वा-
मनकाः

कुमार; ंरी

Ait.

4. 3. कुमारं जन्मनो ऽपे अधि-
भावयति

Chhā. 5.

3. 1. कुमारानु त्वाशिषत्पिता
6. यामेव कुमारस्यान्ते वाच-
मभाषथाः Brih. 6. 2. 5
(तु for एव)

Brih. 1.

5. 2. कुमारं जातं घृतं वैवाधे प्र-
तिलेहयन्ति2. 1. 19. यथा कुमारो वा महाराजो
वा6. 2. 1. तमुदीक्ष्याभ्युवाद कुमारः ३
इति3. अनादृत्य वसति कुमारः
प्रदुद्राव

Katha.

1. 2. तं ह कुमारं सन्तम्

Swet.

4. 3. त्वं कुमार उत वा कुमारी

Praśna.

6. 1. तमहं कुमारमब्रुवम्

Brahma.

1. यथा कुमारो निष्काम आ-
नन्दमुपयाति

Nila.

24. नमः कुमाराय शत्रवे

कुमारक

Chāḍi.

3. ध्येयमानः कुमारकः

6. असंख्याताः कुमारकाः

कुमारहारित

Brīh.

2. 6. 3. कैशोर्यः काप्यः कुमारहा-

रितात् 4. 6. 3.

— कुमारहारितो गालवात्

4. 6. 3.

6. 4. 4. नद्धिद्वान् कुमारहारित
आह

कुम्भक

Amṛita.

9. रेचकपूरककुम्भकाः

13. कुम्भकस्येति लक्षणम्

Dhyāna.

12. कुम्भकेन हृदि स्थाने

Yogat.

13. निर्वाणं कुम्भकं विदुः

Mukti.

2. 52. बहिष्ठं कुम्भकं विदुः

कुम्भकावस्था

Mukti.

2. 51. तावत्सा कुम्भकावस्था

कुरु

Chhā.

1. 10. 1. मटचीहतेषु कुरुषु

4. 17. 10. कुरुनश्चाभिरक्षति

Gītā.

1. 25. समवेतान् कुरुन्

कुरुक्षेत्र

Jābāla.

1. कुरुक्षेत्रं देवानां देवयजनम्

(ter); Rāmōt. 1 (ter).

Gītā.

1. 1. धर्मक्षेत्रे कुरुक्षेत्रे

कुरुद्वय

Rāmap.

60. कुरुद्वयं च तत्पार्थ

कुरुनन्दन

Gītā.

2. 41. एकेह कुरुनन्दन

6. 43. संसिद्धौ कुरुनन्दन

14. 13. तमसि . . विवृद्धे कुरुनन्दन

कुरुपञ्चाल

Kansh.

4. 1. सो ज्वसत्कुरुपञ्चालेषु

Bāh.

3. 1. 1. कुरुपञ्चालानां ब्राह्मणाः

3.

9. 19. यदिदं कुरुपञ्चालानां ब्रा-
ह्मणानृत्यवादीः

कुरुप्रवीर

Gītā.

11. 48. त्वदन्येन कुरुप्रवीर

कुरुवृद्ध

Gītā.

1. 12. कुरुवृद्धः पितामहः

कुरुश्रेष्ठ

Gītā.

10. 19. प्राधान्यतः कुरुश्रेष्ठ

कुरुसत्तम

Gītā.

4. 31. कुतो ज्ञयः कुरुसत्तम

कुल

Chhā.

3. 13. 6. अस्य कुले वीरो जायते

5. 12.

1. तव सुतं प्रसूतमासुतं कुले
दृश्यते

2. भवत्यस्य ब्रह्मवर्चसं कुले

5. 13. 2; 5. 14. 2; 5.

15. 2; 5. 16. 2; 5. 17. 2.

5. 13.

1. तव बहु विश्वरूपं कुले दृ-
श्यते

Brīh.

1. 5. 21. तेन ह वाव तत्कुलमाचक्षते
यस्मिन् कुले भवति य एवं
वेद

Mund.

3. 2. 9. नास्याब्रह्मवित्कुले भवति
Māṇḍā. 10.

Gopī.

5. पुनात्यादशमं कुलम्

Rāmap.

1. रघोः कुले ऽखिलं राति

Gītā.

1. 40. धर्मे नटे कुलं कृत्स्नम्

42. कुलग्नानां कुलस्य च

6. 42. कुले भवति धीमताम्

कुलक्षय

Gītā.

1. 40. कुलक्षये प्रणश्यन्ति

कुलक्षयकृत्

Gītā. 1. 38. कुलक्षयकृतं दोषम् 39.

कुलघ्न

Gītā. 1. 42. कुलग्नानां कुलस्य च
43. दोषैरेतैः कुलग्नानाम्

कुलधर्म

Gītā. 1. 40. कुलधर्माः सनातनाः
43. कुलधर्माश्च शाश्वताः

कुलस्त्री

Gītā. 1. 41. प्रदुष्यन्ति कुलस्त्रियः

कुलाय

Kaush. 4. 20. विश्वम्भरकुलाये Brih.
1. 4. 7.Brih. 4. 3. 12. प्राणेन रक्षन्नवरं कुलायं
वहिः कुलायादमृतश्चरि-
त्वा

कुलालशाला

Jābāla. 6. *vide* स्थण्डिल

कुलिक

Gāruda. 2. यदि कुलिकदृतस्त्वं यदि
वा कुलिकः स्वयम्
(5 MSS. omit.)

कुलीन

Chhā. 6. 1. 1. न वै सोम्यास्मत्कुलीनः &c.
Mukti. 1. 49. कुलीनाय सुमेधसे

कुल्माष

Chhā. 1. 10. 2. स हेभ्यं कुल्माषान् खादन्तं
बिभिक्षे
7. तं जायोवाच हन्त ये त इम
एव कुल्माषा इति

कुवल्यापीड

Krish. 16. दर्पः कुवल्यापीडः

कुवल्याश्व

Maitri. 1. 4. *vide* आदि

कुविद्

Mahānār. 9. 5. वसोः कुविद्वनानि नः

कुश

Gītā. 6. 11. वेलाजिनकुशोत्तरम्

कुशल

Chhā. 1. 8. 1. त्रयो होद्रीथे कुशला ब-
भूतुः

— उद्रीथे वै कुशलाः स्मः

4. 10. 2. तमो ब्रह्मचारी कुशलमभी-
न् परिचचारीत
4. तमो ब्रह्मचारी कुशलं न
परिचचारीत्

Tait. 1. 11. 1. कुशलान्न प्रमादितव्यम्

Kātha. 2. 7. कुशलो ऽस्य लब्धा
— आश्चर्यो ज्ञाना कुशलानु-
शिष्टः

Gītā. 18. 10. कुशले नानुषज्जते

कुशाय

Gauḍa. 3. 41. कुशाभेणैकविन्दुना

कुश्रि

Brih. 6. 5. 3. उपवेशिः कुश्रेः
— कुश्रिर्वाजश्रवसः
4. वात्स्यः कुश्रेः
— कुश्रिर्यज्ञवचसो राजस्त्वा-
यनात्

कुष्टान्न

Mahānār. 19. 1. कुष्टाच्चं पतिताच्चं भुक्त्वा

कुसीद

Mahānār. 20. 12. शमलं कुसीदम्

कुसुमाकर

Gītā. 10. 35. ऋतूनां कुसुमाकरः

कुहक

Maitri. 7. 8. वृथातर्कदृष्टान्तकुहकेन्द्र-
जालैः

— नैरात्म्यवादकुहकैः

Krish. 12. दुर्बोधं कुहकं तस्य

कूट

Rāmap. 72. *vide* आदि

कूटस्थ

Sarvop. 1. कूटस्थो जन्तर्यामी कथम्

3. तदा कूटस्थ इत्युच्यते

— कूटस्थाद्युपहितभेदानाम्

Gītā. 6. 8. कूटस्थो विजितेन्द्रियः

12. 3. कूटस्थमचलं ध्रुवम्

15. 16. कूटस्थो ऽक्षर उच्यते

कूपचक्रघट

Yogat. 5. एवं संसारचक्रेण कूपचक्र-
घटा इव

कूपभूत

Dhyāna. 22. कूपभूतं तु पङ्कजम्

कूर्च

Bṛih. 4. 2. 1. जनको ह वैदेहः कूर्चादु-
पावसर्पन्

कूर्म

Kshur. 3. कूर्मोऽङ्गानीव संहृत्य

Yogat. 12. कूर्मेवत् पाणिपादाभ्याम्

Rāmap. 86. कूर्मनागौ

Rāmot. 5. मत्स्यकूर्माद्यवताराः (10)

Gītā. 2. 58. कूर्मोऽङ्गानीव सर्वशः

कूल

Bṛih. 4. 3. 18. यथा महामत्स्य उभे कूले
ऽनुसञ्चरति

1. कृ (करणे)

Ait. 2. 5. एतासु भागिन्यौ करोमि

Kaush. 2. 7. यज्ञोपवीतं कृत्वा

— यदहोरात्राभ्यां पापमक-
रोत्

— यदहोरात्राभ्यां पापं करोति

9. तेन मुखेन मामन्नादं कुरु
(5 times)

3. 1. नास्य पापं चक्षुषो मुग्धा-
नीलं वेतीति

8. एष ह्येव साधु कर्म कार-
यति

— एष उ एवासाधु कर्म का-
रयति

Chhā. 1. 1. 10. तेनोभौ कुरुतो यश्चैतदेवं
वेद यश्च न वेद

— यदेव विद्यया करोति

1. 3. 5. अप्राणन्नपानंस्तानि करोति

2. 24. 2. स यस्तं न विद्यात्कथं कु-
र्यादथ विद्वान् कुर्यात्

3. 14. 1. स क्रतुं कुर्वीत

4. 1. 4. यत्किञ्च प्रजाः साधु कुर्व-
न्ति 4. 1. 6.

4. 15. 5. यदु चैवास्मिञ्छव्यं कुर्व-
न्ति यदि च न

4. 17. 10. एवंविदमेव ब्रह्माणं कुर्वीत

5. 3. 6. तस्मै ह प्राप्तायार्हाञ्चकार

5. 8. 1. यदन्तः करोति ते ऽङ्गाराः
Bṛih. 6. 2. 13.

5. 11. 1. समेत्य मीमांसां चक्रुः

5. पृथग्हाणि कारयाञ्चकार

6. 3. 3. तासां त्रिवृतं त्रिवृतमेकैकां
करवाणि

4. तासां त्रिवृतं त्रिवृतमेकै-
कामकरोत्

6. 13. 1. स ह तथा चकार

2. तद्ध तथा चकार

6. 16. 1. स्नेयमकार्षात् (श्रीः in
one MS.)

- Chhā. 6. 16. 1. अनृतमात्मानं कुरुते
2. सत्यमात्मानं कुरुते
7. 3. 1. कर्माणि कुर्वीत्येव कुरुते
7. 14. 1. आशेद्धो वै स्मरो मन्वा-
नधीते कर्माणि कुरुते
7. 21. 1. यदा वै करांत्यथ निस्ति-
ष्ठति... कृत्वैव निस्तिष्ठति
7. 22. 1. यदा वै सुखं लभते ज्य
करोति नासुखं लब्ध्वा
करोति सुखमेव लब्ध्वा
करोति
- Brih. 1. 2. 1. तन्मनो ऽकुरुत
4. स भाणकरोत्
5. कनीयो ऽन्नं करिष्ये
1. 3. 25. आर्त्विज्यं करिष्यन्
— आर्त्विज्यं कुर्यात्
28. अमृतं मा कुरु (bis).
1. 4. 15. महत्पुण्यं कर्म करोति
17. अथ कर्म कुर्वीय (bis).
— आत्मना हि कर्म करोति
1. 5. 1. त्रीण्यात्मने ऽकुरुत 3.
2. यद्धैतन्न कुर्यात् क्षीयेत ह
3. मनो वाचं प्राणं तान्यात्म-
ने ऽकुरुत
23. तं देवाश्चक्रिरे धर्मम्
— तदेवाप्यद्य कुर्वन्ति
2. 4. 1. ते जनया कात्यायन्यान्तं
करवाणीति 4. 5. 2.
2. 4. 3. किमहं तेन कुर्याम् 4. 5. 4.
2. 5. 18. पुरश्चक्रे द्विपदः पुरश्चक्रे
चतुष्पदः
3. 1. 2. नमो वयं ब्रह्मिष्ठाय कुर्मः
7 कतिभिः... ऋग्भिः... क-
रिष्यति
3. 2. 8. हस्ताभ्यां हि कर्म करोति
3. 8. 2. उज्ज्यं धनुरधिज्यं कृत्वा
— द्वौ बाणवन्तौ... हस्ते कृत्वा

- Brih. 3. 9. 18. त्वां स्विदिमे ब्राह्मणा अ-
ङ्गारावक्ष्यगमक्रता रे इति
28. मज्जा मज्जोपमा कृता
4. 3. 2. पल्ययते कर्म कुरुते 3—6.
13. रूपाणि देवः कुरुते बहूनि
4. 4. 4. नवतरं कल्याणतरं रूपं कु-
रुते
5. यत्कतुर्भवति तत्कर्म कु-
रुते यत्कर्म कुरुते तदभि-
संपद्यते
6. यत्किञ्चेह करोत्ययम्
21. प्रज्ञां कुर्वीत ब्राह्मणः
22. किं प्रजया करिष्यामः
— पापमकरवं... कल्याणम-
करवम्
5. 12. 1. एवंविदुषे साधु कुर्या कि-
मेवास्मा असाधु कुर्याम्
5. 14. 5. न तथा कुर्याद्वायवीमेव
सावित्रीमनुवृथात्
8. एवंविद्यद्यपि बह्वि पापं
कुरुते
5. 15. 1. ओं क्रतो स्मर कृतं स्मर क्र-
तो स्मर कृतं स्मर 18. 17.
6. 1. 13. तस्यो मे बलिं कुरुतेति
14. एतमेव तदनमनमं कुर्वन्तो
मन्यन्ते
6. 2. 2. यत्कृत्वा देवयानं वा प-
न्थानं प्रतिपद्यन्ते
4. अस्मा अर्घ्यं चकार
6. 3. 5. स मां राजेशानो जधिपतिं
करोतु
6. 4. 23. इन्द्रस्यायं व्रजः कृतः
24. यद्वा न्यूनमिहाकरं... तत्
...स्विष्टं सुहुतं करोतु नः
26. अथास्य नाम करोति
27. तमिह धातवे करिति
28. वीरवती भव यास्मान्
वीरवतो ऽकरत्

Isā.

2. कुर्वन्नेवेह कर्माणि

Tait. 1.

4. 2. कुर्वाणाचीरमात्मनो वासां-
सि

2. 1.

1. सह वीर्यं करवावहे

3. 1. 1.

2. 7.

1. तदात्मानं स्वयमकुरुत
— यदा ह्येवैष एतस्मिन्नुदरम-
न्तरं कुरुते

2. 9.

1. किमहं साधु नाकरवं कि-
महं पापमकरवम्

3. 9.

1. अन्नं बहु कुर्वीत तद्व्रतम्

Katha.

1. 5. किं स्वियमस्य कर्त्तव्यं
यन्मयाद्य करिष्यति
7. तस्यैतां शान्तिं कुर्वन्ति
24. कामानां त्वां कामभाजं
करोमि

5. 12. एकं रूपं बहुधा यः करोति

Śvet.

1. 14. स्वदेहमरणिं कृत्वा
Dhyāna. 20.

2. 3. बृहज्ज्योतिः करिष्यतः

7. तत्र योनिं कृणवसे

3. 6. शिवां गिरित्र तां कुरु

4. 8. यस्तन्न वेद किमृचा करि-
ष्यति Nrip. 4. 2; 5. 2.5. 3. सर्वाधिपत्यं कुरुते महात्मा
7. कृतस्य तस्यैव स चोपभो-
क्ता6. 3. तत्कर्म कृत्वा विनिवृत्त्य
भूयः (so MSS.)8. न तस्य कार्यं करणं च वि-
द्यते

12. एकं बीजं बहुधा यः करोति

Maitri.

2. 6. स वायुरिवात्मानं कृत्वा

3. 2. कृतस्यानुकूलैरभिभूयमानः

6. 7. कार्यकारणकर्मनिर्मुक्तम्

8. बहिः कृत्वेन्द्रियार्थान्

9. अनेनैव चतुर्दशविधस्य मा-
र्गस्य व्याख्या कृता भवति

Maitri.

6. 33. यजमानस्य . . अवदानं क-
रोति

34. मनः कृत्वा सुनिश्चलम्

Mund. 1.

2. 12. नास्त्यकृतः कृतेन

Mahānār.

4. 6. यन्मया दुष्कृतं कृतम्

7. वाचा कृतं कर्मकृतम्

12. कर्मणा वा दुष्कृतं कृतम्
19. 1.

13. 6. कृणुष्व पाज इति पञ्च

14. 3. यदह्ना पापमकार्षम्

4. यद्रात्र्या पापमकार्षम्

18. 1. यद्विवा च नक्तं चैनश्चकृम
— यद्विद्वांसश्चाविद्वांसश्चैनश्च-
कृम— यच्चाहमेनो विद्वांसश्चावि-
द्वांसश्चैनश्चकृम— यत्स्वपन्तश्च जाग्रतश्चैनश्च-
कृम

— यत्सुषुप्तश्च जाग्रतश्चैनश्चकृम

2. कामो ऽकार्षान्नाहं करो-
मि कामः करोति3. मन्युरकार्षान्नाहं करोमि
मन्युः करोति

20. 2. अभयं कृणुहि विश्वतो नः

4. यत इन्द्र भयामहे ततो
नो अभयं कृधि

11. स्वस्ति नो मघवा करोतु

Praśna.

1. 4. एतौ मे बहुधा प्रजाः करि-
ष्यतः

9. इष्टापूर्यते कृतमित्युपासते

12. एते ऋषयः शुक इष्टिं कुर्व-
न्तीतर इतरस्मिन्

2. 12. शिवां तां कुरु मोत्कमीः

Kaivalya.

11. आत्मानमरणिं कृत्वा
Brahma. 3.12. शरीरमास्थाय करोति स-
र्वम्

Gaṇḍa.	3. 6. रूपकार्यसमाख्याथ	Amṛita.	31. सिद्धिं कृत्वा तु मनसा चिन्तयेत्
	4. 11. कारणं यस्य वै कार्यम्	Dhyāna.	16. पद्मस्थोत्थापनं कृत्वा
	12. अतः कार्यमजं यदि		22. अर्द्धमात्रां रज्जुं कृत्वा
	— जायमानादि वै कार्यात्	Yogaśi.	2. कुर्यान्नासापद्विष्टिं च
Nṛip.	1. 1. तत् कर्मणा करोति		3. हत्कृत्वा परमेष्ठिनम्
	5. तेनैव शरीरेण देवतादर्शनं करोति	Nyāsa.	1. पितृभ्यः श्राद्धतर्पणं कृत्वा
	2. 4. यस्मिन् ... देवा ओकांसि चक्रिरे	Kathāśru.	1. य आत्मानं क्रियाभिः सु- गुप्तं करोति
	5. 2. अनुद्भवा होमं कुर्यात्		— वैश्वानरीमिष्टिं कुर्यात्
Nṛisut.	2. मात्रामात्राः प्रतिमात्राः कुर्यात्		— पाणिपात्रेणाशनं कुर्यात्
	— इदं सर्वं स्वात्मानमेव करोति	Sarvop.	1. तमभिमानं कारयति यासाविद्या
	3. मात्रामात्राः प्रतिमात्राः कृत्वा		2. सङ्कल्पादिधर्मान् यदा करोति
Kshur.	9. जीवेशावाभासेन करोति		— अप्राप्तशरीरसंयोगमिव कुर्यान्
	6. स्थिरमात्रादृढं कृत्वा	Hanisa.	2. एवं कृत्वा हृदये षष्ठदले
	— हे तु गुल्फे तु कुर्वति		हंसात्मानं ध्यायेत्
Sīras.	3. कृतमकृतं परमपरम्	Arūṇya.	4. सन्न्यस्तं मया सन्न्यस्तं मया सन्न्यस्तं मयेति त्रिः कृत्वा
Garbha.	4. यन्मया . . कृतं कर्म शुभाशुभम्		— इत्यनेन मंत्रेण कृत्वा
	5. दर्शनाग्नी रूपाणां दर्शनं करोति	Nār.	3. रुद्रं स सारथिं कृत्वा
Brahma.	2. सशिखं वपनं कृत्वा	Kālāg.	2. त्रिपुण्ड्रं भस्मना करोति
	3. एकं सन्तं बहुधा यः करोति	Asrama.	2. उद्धृतपरिपूताभिरद्भिः कार्यं कुर्वन्तः
Prāṇāg.	1. तदीशानो अभयं कृणोतु		3. अभिपरिचरणं कृत्वा (4 times).
Ūla.	5. शिवां गिरित्र तां कृणु		— वृत्त्युपार्जनं कृत्वा
	11. तेभ्यो ञ्मकरं नमः	Jābāla.	4. एके प्राजापत्यामेवेष्टिं कुर्वन्ति
	12. उभाभ्यामकरं नमः		— तदु तथा न कुर्यादामेयीमेव कुर्यात्
	19. येषामप्यु सदस्कृतम्		4. प्राणमैवैतया करोति
Brahmab.	3. निर्विषयं . . मनः कार्यम्		— त्रैधातवीमेव कुर्यात्
Amṛita.	2. षिण्युं कृत्वा तु सारथिम्		6. सन्न्यासेन देहत्यागं करोति
	11. शूल्यं कृत्वा निरात्मकम्		
	13. वायुं कृत्वा निराश्रयम्		
	17. कृत्वा मनोमयीं रक्षाम्		
	20. कुर्यादात्ममलच्युतिम्		

- Vāsu. 4. अभिहोत्रभस्मना .. उद्धू-
लनं कुर्यात्
- Gopī. 5. जपदानादि यत्कृतम्
— नात्र कार्या विचारणा
- Krish. 2. गोपाक्षः स्त्रीश्च नो कुरु
4. अंगसंगं करिष्यामि भव-
द्वाक्यं करोम्यहम्
13. रुद्रो येन कृतो वंशः
19. दृग्धोदधिः कृतस्तेन
- Rāmap. 4. प्रभाहीनांस्तथा कृत्वा
7. उपासकानां कार्यार्थम्
30. स्तूतिं चक्रुश्च जगतः पतिम्
34. आश्वरिमारणं कुरु
46. युद्धमकारयत्
47. अंकस्थितां कृत्वा
85. द्वारपूजां कृत्वा
86. (मध्यपश्चार्चनं च) कृत्वा
- Mukti. 1. श्रवणमनननिदिध्यासना-
नि नैरन्तर्येण कृत्वा
— वेदान्तश्रवणादि कृत्वा
2. 19. मा करोतु करोतु वा
23. तद्वत्कार्येषु धीरधीः
26. क्रियते चित्तबीजस्य
47. विमूढाः कर्तुमुद्युक्ताः
75. न कारणं कार्यम्
- Gitā. 1. 1. किमकुर्वत सञ्जय
45. महत्पापं कर्तुं व्यवसिता
वयम्
2. 17. न कश्चित्कर्तुमर्हति
33. संप्रामं न करिष्यासि
38. सुखदुःखे समे कृत्वा
48. योगस्थः कुरु कर्माणि
3. 5. कार्यते ह्यवशः कर्म
8. नियतं कुरु कर्म त्वम्
17. तस्य कार्यं न विद्यते
18. नैव तस्य कृतेनार्थः
19. कार्यं कर्म समाचर

- Gitā. 3. 20. सम्पद्यन्कर्तुमर्हसि
21. स यत्प्रमाणं कुरुते
22. न मे पार्थास्ति कर्त्तव्यम्
24. न कुर्यां कर्म चेदहम्
25. यथा कुर्वन्ति भारत
— कुर्याद्द्विद्वांस्तथासक्तः
27. प्रकृतेः क्रियमाणानि गुणैः
कर्माणि
33. निग्रहः किं करिष्यति
4. 15. एवं ज्ञात्वा कृतं कर्म
— कुरु कर्मैव तस्मात्त्वं पूर्वैः
पूर्वतरं कृतम्
20. नैव किञ्चित्करोति सः
21. शारीरं केवलं कर्म कुर्वन्
22. कृत्वापि न निबध्यते
5. 7. कुर्वन्नपि न लिप्यते
8. नैव किञ्चित्करोमीति
10. संगं त्यक्त्वा करोति यः
11. योगिनः कर्म कुर्वन्ति
13. नैव कुर्वन्न कारयन्
27. स्पर्शान्कृत्वा बहिर्बाह्यान्
— प्राणापानौ समौ कृत्वा
6. 1. कार्यं कर्म करोति यः
12. तत्रैकामं मनः कृत्वा
25. आत्मसंस्थं मनः कृत्वा
9. 2. सुसुखं कर्तुमव्ययम्
27. यत्करोषि यदभासि
— तत्कुरुष्व मदपणम्
12. 10. मदर्थमपि कर्माणि कुर्वन्
11. अथैतदप्यशक्तो असि क-
र्तुम्
— सर्वकर्मफलत्यागं ततः कुरु
13. 20. कार्यकारणकर्तृत्वं
29. प्रकृत्यैव तु कर्माणि क्रिय-
माणानि
31. न करोति न लिप्यते
16. 24. कार्यकार्यव्यवस्थितौ

- Gītā. 16. 24. कर्म कर्तुमिहार्हसि
 17. 18. दम्भेन चैव यत् क्रियते
 19. यत्पीडया क्रियते तपः
 25. क्रियन्ते मोक्षकांक्षिभिः
 28. तपस्तप्तं कृतं च यत्
 18. 5. न त्याज्यं कार्यमेव तत्
 6. कर्त्तव्यानीति मे . . मतम्
 8. स कृत्वा राजसं त्यागम्
 9. कार्यमित्येव यत्कर्म नि-
 यतं क्रियते ऽर्जुन
 22. एकस्मिन् कार्ये सत्कर्महे-
 तुकम्
 23. अरागद्वेषतः कृतम्
 24. क्रियते बहुलायासम्
 30. कार्याकार्ये भयाभये
 31. कार्यं चाकार्यमेव च
 47. स्वभावनियतं कर्म कुर्वन्
 56. सर्वकर्मण्यापि सदा कुर्वाणः
 60. कर्तुं नेच्छसि यन्मोहात्क-
 रिष्यस्यवशो ऽपि तत्
 63. यथेच्छसि तथा कुरु
 68. भक्तिं मयि परां कृत्वा
 73. करिष्ये वचनं तव

2. कृ (हिंसायां)

- Siras. 3. किं नूनमस्मान् कृणवदरा-
 तिः

कृकलास

- Bṛih. 1. 5. 14. प्राणं न विच्छिन्द्यादपि कृ-
 कलासस्य

कृच्छ्रचान्द्रायण

- Āśrama. 4. एकरात्रद्विरात्रकृच्छ्रचान्द्रा-
 यणादि चरन्तः

कृच्छ्रीभू

- Chhā. 5. 3. 7. स ह कृच्छ्रीबभूव

कृत्

- Kshur. 12. तद्रूपं नाम कृन्तयेत्

कृत

- Chhā. 4. 3. 8. एते पञ्चान्ये पञ्चान्ये दश
 सन्तस्तत्कृतं तस्मात्सर्वा-
 सु दिक्ष्वन्नमेव दश कृतम्

कृतक

- Gauḍa. 3. 22. कृतकेनामृतः 4. 8.

कृतकर्मनाश

- Swet. 6. 4. तेषामभावे कृतकर्मनाशः

कृतकृत्य

- Āit. 4. 4. अस्यायमितर आत्मा कृ-
 कृत्यः . . प्रैति

- Maitri. 2. 1. शीघ्रमात्मज्ञः कृतकृत्यः
 6. 30. कृतकृत्यो मरुदुत्तरायणं
 गतः

- Parama. 3. इति कृतकृत्यो भवति

- Krish. 4. कृतकृत्याधुना वयम्

- Gītā. 15. 20. कृतकृत्यश्च भारत

कृतघ्न

- Gopī. 5. ब्रह्महन्ता कृतघ्नश्च

- Mukti. 1. 48. नास्तिकाय कृतघ्नाय

कृतनिश्चय

- Gītā. 2. 37. युद्धाय कृतनिश्चयः

कृतपिण्ड

- Piṇḍa. 6. षष्ठेन कृतपिण्डेन

कृतपुरश्चरण

- Nṛip. 1. 7. स कृतपुरश्चरणो ऽपि म-
 हाविष्णुर्भवति

कृताकृत

- Bṛih. 4. 4. 22. नैनं कृताकृते तपतः

- Kātha. 2. 14. अन्यत्रास्माकृताकृतात्

कृताञ्जलि

- Gītā. 11. 14. कृताञ्जलिरभाषत
35. कृताञ्जलिर्वैषमानः किरी-
टी

कृतात्मन्

- Chhā. 8. 13. 1. कृतात्मा ब्रह्मलोकमभिसं-
भवामि
Mund. 3. 2. 2. पर्याप्तकामस्य कृतात्मनस्तु
5. कृतात्मानो वीतरागाः प्र-
शान्ताः

कृतान्त

- Gītā. 18. 13. सांख्ये कृतान्ते प्रोक्तानि

कृताय

- Chhā. 4. 1. 4. यथा कृतायविजिताय 6.

कृतार्थ

- Swet. 2. 14. एकः कृतार्थो भवते वीत-
शोकः
Mund. 1. 2. 9. वयं कृतार्था इत्यभिमन्य-
न्ति बालाः

कृति

- Chhā. 7. 21. 1. कृतिस्त्वेव विजिज्ञासित-
व्येति कृतिं भगवो विजि-
ज्ञासे

कृते

- Gītā. 1. 35. किन्तु महीकृते

कृत्याकृत्य

- Kaivalya. 24. कृत्याकृत्यान् पूतो भवति

कृत्स्न

- Bṛih. 4. 5. 13. कृत्स्नो रसघन एव
— कृत्स्नः प्रज्ञानघन एव
Kātha. 6. 18. योगविधिं च कृत्स्नम्
Gauda. 4. 84. प्राप्य सर्वज्ञतां कृत्स्नाम्

Siras.

Sikhā.

Mukti.

Gītā.

2. यो वै रुद्रः... यच्च कृत्स्नम्

2. कृत्स्नमोज्जारगतं च

2. 50. विलाप्य विकृतिं कृत्स्नाम्

1. 40. धर्मे नष्टे कुलं कृत्स्नम्

7. 6. अहं कृत्स्नस्य जगतः

29. ते ब्रह्म तद्भिदुः कृत्स्नम्

9. 7. भूतयाममिमं कृत्स्नम्

10. 42. विष्टभ्याहमिदं कृत्स्नम्

11. 7. इहैकस्थं जगत्कृत्स्नम्

13. तत्रैकस्थं जगत्कृत्स्नम्

13. 33. यथा प्रकाशयति... कृत्स्नं
लोकम्— क्षेत्रं क्षेत्री तथा कृत्स्नं
प्रकाशयति

18. 22 यत्तु कृत्स्नवदेकस्मिन्

कृत्स्नकर्मकृत्

Gītā.

4. 18. स युक्तः कृत्स्नकर्मकृत्

कृत्स्नक्षय

Maitri.

4. 6. कृत्स्नक्षय एकत्वमेति पु-
रुषस्य6. 17. एष कृत्स्नक्षय एको जा-
गर्ति

कृत्स्नता

Bṛih. 1.

4. 17. तस्यो कृत्स्नता

कृत्स्नविद्

Gītā.

3. 29. कृत्स्नविन्न विचालयेत्

कृप

Gītā.

1. 8. कृपश्च समितिञ्जयः

कृपण

Bṛih. 3.

8. 10. अक्षरं... अविदित्वास्मा-
होकात्तैति स कृपणः

Gauda.

3. 1. तेनासौ कृपणः स्मृतः

4. 94. तस्मान्ते कृपणाः स्मृताः

Gītā.

2. 48. कृपणाः फलहेतवः

कृपा

- Krish. 21. कृपार्थे सर्वभूतानाम्
Mukti. 1. 6. कृपया वद मे राम
10. कृपया वद तत्त्वतः
Gitā. 1. 28. कृपया परयाविष्टः
2. 1. तं तथा कृपयाविष्टम्

कृमि

- Bṛih. 6. 1. 14. यदिदं किञ्चाश्रम्य आकु-
मिभ्यः
Rāmōt. 4. कुमिकीटादयः

कृश

- Gitā. 17. 6. कर्शयन्तः शरीरस्थं भुत-
यामम् (another reading
is कर्षयन्तः)

कृश

- Chhā. 4. 4. 5. कृशानामबलानां चतुःश-
ता गा निराकृत्य

कृशीभू

- Kāṭhaśru. 1. कृशीभूत्वा ग्रामे एकरात्रं
.. वसेत्

कृष्

- Dhyāna. 22. कर्षयेन्नालमार्गेण
Gitā. 15. 7. इन्द्रियाणि प्रकृतिस्थानि
कर्षति

कृषि

- Āsrama. 2. कृषिगोरक्षवाणिज्यम्
Gitā. 18. 44. कृषिगोरक्ष्यवाणिज्यम्

1. कृष्ण

- Kaush. 4. 19. शुक्रस्य कृष्णस्य पितस्य
Chhā. 3. 3. 3. एतदादित्यस्य कृष्णं रूपम्
6. 4. 1. यत्कृष्ण तदन्नस्य 2, 3, 4.
6. यदु कृष्णमिवाभूदित्यन्नस्य
रूपम्

- Bṛih. 2. 2. 2. यत्कृष्णं तेनामिः
Śwet. 4. 5. लोहितशुक्रकृष्णाम् Mahā
nār. 9. 2.
Mahānār. 19. 1. तिलाः कृष्णास्तिलाः श्वेता
Kshur. 8. कृष्णास्तान्नविलोहिताः
Siras. 2. यो वै रुद्रः... यच्च कृष्णम्
5. विष्णुदेवत्या कृष्णा वर्णेन
Śikhā. 1. तृतीया कृष्णा विष्णुमर्त
विष्णुदेवत्या
Garbha. 2. शुक्रो रक्तः कृष्णो धूम्रः
Gitā. 8. 25. धूमो रात्रिस्तथा कृष्णः
26. शुक्रकृष्णे गती ह्येते

2. कृष्ण

- Chhā. 3. 17. 6. कृष्णाय देवकीपुत्राय
Mahānār. 4. 5. कृष्णेन शतबाहुना
Vāsu. 2. कृष्णादिपञ्चानामभिः
Gopī. 5. कृष्णगोपीरतोद्भूतम्
— कृष्णगोपीनां जलक्रीडासु
— कृष्णगोपीजलक्रीडाकुङ्कु-
मम्
— तत्र भवत्यः... कृष्णं भजि-
ष्यथ
— कृष्णमाराधयामासुः
Krish. 8. वेदार्थः कृष्णरामयोः
14. कृष्णो ब्रह्मैव शाश्वतम्
Mukti. 1. 39. गोपालतपनं कृष्णम्
1. vide गारुड
Gitā. 1. 28. वृद्धेभ्यं स्वजनं कृष्ण
32. न कांक्षे विजयं कृष्ण
42. अधर्माभिभवत्कृष्ण
5. 1. सन्न्यासं कर्मणां कृष्ण
6. 34. चञ्चलं हि मनः कृष्ण
37. कां गतिं कृष्ण गच्छति
39. एतं मे संशयं कृष्ण
11. 35. नमस्कृत्वा भूय एवाह
कृष्णम्

- Gītā. 11. 41. हे कृष्ण हे यादव हे सखे-
ति
17. 1. तेषां निष्ठा तु का कृष्ण
18. 75. योगेश्वरात्कृष्णात्
78. यत्र योगेश्वरः कृष्णः

कृष्णपक्ष

- Praśna. 1. 12. तस्य कृष्णपक्ष एव रयिः

कृष्णपिङ्गल

- Mahānār. 12. 1. पुरुषं कृष्णपिङ्गलम्
Nrip. 1. 6. कृष्णपिङ्गलमूर्ध्वरेतम्

कृष्णयजुर्वेद

- Mukti. 1. कृष्णयजुर्वेदगतानां . उप-
निषदाम्

कृष्णवर्त्मन्

- Maitri. 6. 35. जटाभिरूपा इव कृष्णवर्त्मनः

कृष्णारूप

- Gopī. 2. कृष्णारूपं परं धाम

कृष्णायस

- Chhā. 6. 1. 6. कृष्णायसमित्येय सत्यम्

कृत्

- Maitri. 6. 29. एतद्बुद्धतमं नापुत्राय नाशि-
ष्याय नाशान्ताय कीर्त्तयेत्
Gauḍa. 4. 72. असङ्गं तेन कीर्त्तितम् 96.
Gītā. 9. 14. सततं कीर्त्तयन्तो माम्

कृप्

- Chhā. 2. 2. 3. कल्पन्ते हास्मै लोका ऊ-
र्ध्वाश्चावृत्ताश्च
2. 5. 2. कल्पन्ते हास्मा ऋतवः
Bṛih. 5. 13. 3. सम्यञ्चि हास्मै सर्वाणि भू-
तानि श्रेष्ठ्याय कल्पन्ते
6. 4. 2. अस्मै प्रतिष्ठां कल्पयानि

- Bṛih. 6. 4. 5. धिष्ण्या यथास्थानं कल्प-
न्ताम्

21. विष्णुर्योनिं कल्पयतु

- Kāṭha. 3. 17. तदानन्त्याय कल्पते
6. 4. ततः सर्गेषु लोकेषु शरीर-
त्वाय कल्पते

- Śwet. 5. 9. शतधा कल्पितस्य च भागः
— स चानन्त्याय कल्पते

- Maitri. 6. 17. न ह्यस्य प्राच्यादिदिशः क-
ल्पन्ते

- Mahānār. 5. 7. सूर्याचन्द्रमसौ यथापूर्वम-
कल्पयत्

- Kaivalya. 13. स्वमायया कल्पितविश्वलो-
के . विलीने

- Gauḍa. 1. 18. कल्पितो यदि केनचित्
2. 9. अन्तश्चेतसा कल्पितं त्व-
सत् 10.

12. कल्पयत्यात्मनात्मानम्

13. एवं कल्पयते प्रभुः

14. कल्पिता एव ते सर्वे 15.

16. जीवं कल्पयते पूर्वम्

30. कल्पयेत्सो ऽविशङ्कितः

33. अद्वयेन च कल्पितः

4. 92. सो ऽमृतत्वाय कल्पते
Brahmav. 14; Gītā. 2. 15.

- Nrip. 5. 2. दक्षिणार्थं तावत्कल्पते

- Siras. 6. इमा विश्वा भुवनानि चाकृ-
पे (bis.)

- Nyāsa. 1. अमृतत्वाय कल्पताम्
(4 MSS. read कल्पते)

- Rāmapi. 10. कल्पितस्य शरीरस्य

- Gītā. 14. 26. ब्रह्मभूयाय कल्पते 18. 53

केतु

- Maitri. 7. 6. vide आदि

केन

- Mukti. 1. 30. ईशकेन कठप्रभमुण्डमाण्डू-
क्यतिष्ठिरिः

1. vide जाबालि

केलि

- Gopī. 5. केलिकुङ्कुमसंभवम्
- केवल**
- Śwet. 1. 11. केवल आप्रकामः
4. 18. शिव एव केवलः
6. 11. साक्षी चेता केवलो निर्गु-
णश्च Brahma. 3.
- Nāda. 20. विमलः केवलः प्रभुः
- Sarvop. 4. आकाशवत् सूक्ष्मः केवलः
- Skanda. 6. स जीवः केवलः शिवः 10.
- Gītā. 4. 21. शारीरं केवलं कर्म
5. 10. केवलैरिन्द्रियैरपि
18. 16. कर्त्तारमात्मानं केवलम्

केवलत्व

- Maitrī. 6. 21. केवलत्वं लभता इति

केवलरूप

- Mukti. 2. 64. स्वयं केवलरूपतः

केश

- Kaush. 4. 19. तद्यथा सहस्रधा केशो वि-
पाटितः
- Bṛih. 3. 2. 13. वनस्पतीन्केशाः (अपिय-
न्ति)
4. 2. 3. यथा केशः सहस्रधा भिन्नः
4. 3. 20.

- Mund. 1. 1. 7. यथा सतः पुरुषात्केशलो-
मानि
- Garbha. 5. शिरः कपालं केशा दर्भाः
- Prānūg. 4. केशा दर्भाः
- Kaṭhaśru. 1. सशिखान् केशान्निष्कृत्य
2, 3.

3. केशश्मश्रुलोमनखानि

केशधारिन्

- Brahma. 3. नेतरे केशधारिणः (one
MS. has इतरे)

केशव

- Vāsu. 2. केशवादिद्वादशनामभिः
- Skanda. 10. शिवकेशवयोस्तथा
- Gītā. 1. 31. विपरीतानि केशव
2. 54. समाधिस्थस्य केशव
3. 1. मां नियोजयसि केशव
10. 14. यन्मां वदसि केशव
11. 35. एतच्छ्रुत्वा वचनं केशवस्य
18. 76. केशवार्जुनयोः

केशान्त

- Tait. 1. 6. 1. यत्रासौ केशान्तो विवर्त्तते

केशिनिषूदन

- Gītā. 18. 1. पृथक् केशिनिषूदन

केसर

- Harisa. 2. केसरे जाग्रदवस्था
- Rāmop. 63. केसरेष्वष्टपत्रेषु
64. लिखेत्तत्केसरे रामम्
66. आदिक्षान्तान् केसरेषु
— विलिखेत्केसरे द्वियम्

कैकेय

- Chhā. 5. 11. 4. अश्वपतिर्वै... कैकेयः

कैवल्य

- Kaivalya. 24. एवं विदित्वैनं कैवल्यं फ-
लमश्नुते
- Amṛita. 29. इच्छयाप्नोति कैवल्यम्
- Mukti. 1. 18. कैवल्यमुक्तिरेकैव
26. इयं कैवल्यमुक्तिस्तु
31. ब्रह्मकैवल्यजाबालश्चेताश्चः
1. vide सरस्वतीरहस्य
— विदेहमुक्तिः सैव कैवल्य-
मुक्तिः
— कैवल्यमुक्तिर्ज्ञानमात्रेणो-
क्ता
— तेन सह कैवल्यं लभन्ते

कैशोर्य

- Brīh. 2. 6. 3. शाण्डिल्यः कैशोर्याल्का-
प्यात् 4. 6. 3.
— कैशोर्यः काप्यः कुमारहा-
रितात् 4. 6. 3.

कोटर

- Jābāla. 6. vile स्थण्डिल

कोटि, कोटी

- Gauḍa. 4. 84. कोट्यश्चतस्रो एतास्तु
Garbhā. 5. अर्द्धचतस्रो रोमाणि कोट्यः
Harisa. 2. भानुकोटिप्रतीकाशः

कोटिगुण

- Gopī. 5. ततः कोटिगुणं पुण्यम्

कोणत्रय

- Rāmāp. 28. तदा कोणत्रयं भवेत्

कोणपार्श्व

- Rāmāp. 61. कोणपार्श्वे रामामाये

कोणाग्रान्तर

- Rāmāp. 62. क्रोधं कोणाग्रान्तरेषु

कोल

- Chhā. 7. 3. 1. द्वे वा कोले द्वौ वाक्षौ

कोश

- Chhā. 3. 15. 1. अन्तरिक्षोदरः कोशः
— स एष कोशो वसुधानः
3. अरिष्टं कोशं प्रपद्ये ऽमुना-
मुनामुना

- Tait. 1. 4. 1. ब्रह्मणः कोशो ऽसि मेधया
पिहितः

- Maitri. 3. 4. आमयेवैबहुभिः परिपूर्णं को-
श इव वसुना

2. 27. दद्याकाशमयं कोशम्

- Mund. 2. 2. 9. हिरण्यमये परे कोशे

- Gauḍa. 3. 11. रसादयो हि ये कोशाः

Nṛisut.

Mahāmār. 11.

9. देवताः कोशांश्च सृष्ट्वा
9. लम्बत्या कोशसन्निभम्
Mahā. 3 (but Sainkar-
ānanda reads कोशव-
दिदम्)

Sārvaop.

2. पण्णां कोशानां समूहो
ऽन्नमयः कोशः

— अन्नमये कोशे

— पाणमयः कोशः

— मनोमयः कोशः

— विज्ञानमयः कोशः

— आनन्दमयः कोशः

कोशचतुष्टय

Sārvaop.

2. एतत्कोशचतुष्टयम्

कोशत्रय

Sārvaop.

2. एतत्कोशत्रयसंयुक्तः

कोशद्वय

Sārvaop.

2. एतत्कोशद्वयसंयुक्तः

कोशलजा

Rāmāp.

27. पुष्टः कोशलजात्मजः

कोष्ठाग्नि

Garbhā.

5. ज्ञानाग्निर्दर्शनाग्निः कोष्ठाग्निः
— कोष्ठाग्निर्नामाशितपीतलेख-
चोप्यं पचतीति

Prāśāg.

2. कोष्ठाग्निर्नामाशितपीतलीढ-
खादितानि सम्यक् भ्रपयि-
त्वा

कौण्डिन्य

Brīh. 2. 6.

1. कौशिकः कौण्डिन्यात्
4. 6. 1.

— कौण्डिन्यः शाण्डिल्यात्
4. 6. 1.

कौत्स

Brīh. 6. 5.

4. माण्डव्यः कौत्सात्
— कौत्सो माहित्यैः

कौत्सायन

Maitri. 5. 1. अथ यथेयं कौत्सायनी
स्तुतिः

कौन्तेय

- Gitā. 1. 27. तान् समीक्ष्य स कौन्तेयः
2. 14. मात्रास्पर्शान् कौन्तेय
37. तस्मादुत्तिष्ठ कौन्तेय
60. यततो ह्यपि कौन्तेय
3. 9. तदर्थं कर्म कौन्तेय
39. कामरूपेण कौन्तेय
5. 22. आद्यन्तवन्तः कौन्तेय
6. 35. अभ्यासेन तु कौन्तेय
7. 8. रसो ऽहमप्सु कौन्तेय
8. 6. तं तमेवैति कौन्तेय
16. मामुपेत्य तु कौन्तेय
9. 7. सर्वभूतानि कौन्तेय
10. हेतुनानेन कौन्तेय
23. ते ऽपि मामेव कौन्तेय
27. यत्तपस्यसि कौन्तेय
31. कौन्तेय प्रतिजानीहि
13. 1. इदं शरीरं कौन्तेय
31. शरीरस्थो ऽपि कौन्तेय
14. 4. सर्वयोनियु कौन्तेय
7. तन्निबध्नाति कौन्तेय
16. 20. मामप्राप्यैव कौन्तेय
22. एतैर्विमुक्तः कौन्तेय
18. 48. सहजं कर्म कौन्तेय
50. समासेनैव कौन्तेय
60. स्वभावजेन कौन्तेय

कौपीन

- Nyāsa. 3. कौपीनाच्छादनं तथा
Kāṭhāsra. 4.
Parama. 1. कौपीनं दण्डमाच्छादनं च
... परिग्रहेत्
Aruneya. 1. दण्डमाच्छादनं च कौपीनं
च परिग्रहेत्

Aruneya.

4. वैणवं दण्डं कौपीनं परि-
ग्रहेत्

Asrama.

4. *vide* धारिन्
— कन्याकौपीनवाससः

कौमार

Maitri. 6. 10. कौमारं यौवनं जरा Gitā.
2. 13.

कौरव्यायणीपुत्र

Brh. 5. 1. 1. इति ह स्माह कौरव्यायणी-
पुत्रः

कौशल

Gitā. 2. 50. योगः कर्मसु कौशलम्

कौशिक

Brh. 2. 6. 1. गौपयनः कौशिकात्
4. 6. 1.

— कौशिकः कौण्डिन्यात्
4. 6. 1.

— शाण्डिल्यः कौशिकाच्च गौ-
तमाच्च 4. 6. 1.

कौशिकायनि

Brh. 2. 6. 2. वैजवापायनः कौशिकायनेः
— कौशिकायनिर्धृतकौशिकात्
4. 6. 2.

4. 6. 2. सायकायनः कौशिकायनेः

कौशिकीपुत्र

Brh. 6. 5. 1. कात्यायनीपुत्रः कौशिकी-
पुत्रात्
— कौशिकीपुत्र आलंबीपुत्राच्च
वैयाघ्रपदीपुत्राच्च

कौषीतकि

Kaush. 2. 1. प्राणो ब्रह्मोति ह स्माह कौ-
षीतकिः

7. सर्वजितः कौषीतकेः

— सर्वजिद्ध स्म कौषीतकिः

Chhā. 1. 5. 2. कौषीतकिः पुत्रमुवाच 4.

कौषीतकी

Mukti. 1. 32. मैत्रायणी कौषीतकी

1. *rule* बहुव

कौषीतकेय

Bṛih. 3. 5. 1. कहोलः कौषीतकेयः

कौसल्य

Praśna. 1. 1. कौसल्यश्चाश्रलायनः 3. 1.

6. 1. हिरण्यनाभः कौसल्यो राज-
पुत्रः

क्रतु

Ait. 5. 2. क्रतुरसुः कामो वश इति

Chhā. 3. 14. 1. स क्रतुं कुर्वीत

Bṛih. 5. 15. 1. ओं क्रतो स्मर कृतं स्मर
क्रतो स्मर 15. 17.

Katha. 2. 11. क्रतोरनन्त्यमभयस्य पारम्

Śwet. 4. 9. छन्दांसि यज्ञाः क्रतवो व्रता-
नि

Maitri. 2. 3. क्रतुं प्रजापतिमनुवन्

6. 36. असहस्रसंवत्सरान्तक्रतुना

Mund. 2. 1. 6. क्रतवो दक्षिणाश्च

Mahānār. 22. 1. अग्निहोत्रं . . यज्ञक्रतुनां प्रा-
यणम्

Nṛip. 5. 8. स सर्वैः क्रतुभिर्यजते

Śiras. 7. तेन सर्वैः क्रतुभिरिष्टं भवति
Mahā. 4.

Gītā. 9. 16. अहं क्रतुरहं यज्ञः

क्रतुमय

Chhā. 3. 14. 1. अथ खलु क्रतुमयः पुरुषः

क्रतुशत

Śikhā. 2. क्रतुशतस्यापि फलमवाप्नोति

क्रम

Mahānār. 6. 1. अक्रान्त्समुद्रः प्रथमं विध-
मन्

Gānda. 4. 96. यतो न क्रमते ज्ञानम्

99. क्रमते नहि बुद्धस्य ज्ञानम्

क्रम

Maitri. 6. 14. मघायं श्रविष्ठाईमाभेयं
क्रमेण

Gānda. 4. 16. एषितव्यः क्रमस्त्वया
89. क्रमेण विदिते स्वयम्

Garbha. 2. प्रजापत्यात् क्रमान्

Amrita. 28. नित्यमभ्यस्यतः क्रमात्

Kathasru. 1. यो वा एवं क्रमेण सञ्चय-
सति

Vāsu. 3. क्रमादेवं स्वमात्मानं भाव-
येत्

Rāmāp. 23. एष साधारणः क्रमः

88. मध्ये क्रमादर्कविध्वंसिते-
जांसि

— वृत्तत्रयं . . क्रमाद्भावयेच्च

Mukti. 1. 29. तामां क्रमं सशान्तिं च

2. 4. तत्क्रमेणाशु तेनैव

26. बीजांकुरक्रमः

50. संभवव्यव्ययक्रमः

क्रमकोप

Gānda. 4. 19. क्रमकोपो ऽथवा पुनः

क्रमशस्

Amrita. 21. क्रमशो मन्त्र निर्दिशेत्

(so MSS; मन्त्र = मन्त्रं
Nāṭyana).

क्रिया

Praśna. 5. 6 क्रियासु . . सम्यक् प्रयुक्ता-
सु न कल्पते ज्ञः

Chūl. 7. ध्यानक्रियाभ्यां . . भुंक्ते

Kathasru. 1. य आत्मानं क्रियाभिः सुगुप्तं
करोति

Āśrama. 2. शतसंवत्सरभिः क्रियाभि-
र्यजन्तः (4 times).

3. पञ्चमहायज्ञक्रियाम्

- Rāmāp. 12. क्रियाकारणकर्तृणाम्
(so 4 MSS. ; but one MS. and Weber have क्रियाकर्मज्यः)
- Gītā. 1. 42. लुप्तपिण्डोदकक्रियाः
11. 48. न च क्रियाभिर्न तपोभिरुचैः
17. 24. यज्ञदानतपःक्रियाः
25. यज्ञतपःक्रियाः
— दानक्रियाश्च विविधाः
18. 33. मनःप्राणोन्मियक्रियाः

क्रियागुण

- Śwet. 5. 12. क्रियागुणैरात्मगुणैश्च तेषाम्

क्रियाङ्ग

- Brahma. 3. क्रियाङ्गं तद्धि वै स्मृतम्

क्रियाज्ञानात्मन्

- Nrisut. 9. सर्वगो ह्येष ईश्वरः क्रिया-
ज्ञानात्मा

क्रियावन्त

- Mund. 3. 1. 4. आत्मक्रीड आत्मरतिः
क्रियावान्
3. 2. 10. क्रियावन्तः श्रेष्ठिया ब्रह्म-
निष्ठाः

क्रियाविशेषबहुल

- Gītā. 2. 48. क्रियाविशेषबहुलाम्

क्रियाशक्ति

- Kālag. 2. प्रथमा रेखा सा...क्रिया-
शक्तिः

क्रीड

- Chhā. 8. 12. 3. जक्षन् क्रीडन् रममाणः
Kaivalya. 14. प्रबुद्धः पुरत्रये क्रीडति
Krish. 9. वने वृन्दावने क्रीडन्
19. क्रीडते बालको भूत्वा

क्रीडा

- Maitri. 5. 1. विश्वक्रीडारतिप्रभुः

- Gaudā. 1. 9. क्रीडार्थमिति चापरे

- Haiṇsa. 2. वारुण्यां क्रीडा

क्रीडाभोग

- Gopī. 5. सर्वलोकोत्कृष्टसौन्दर्यक्री-
डाभोगाः

क्रुध

- Bṛih. 3. 1. 2. ते ह ब्राह्मणाधुक्रुधुः

क्रूर

- Mahānār. 5. 1. यदपां क्रूरं यदमेध्यम्

- Haiṇsa. 2. याम्ये क्रूरे मतिः

- Gītā. 16. 19. तानहं द्विषतः क्रूरान्

क्रोध

- Maitri. 1. 3. vide आद्य

3. 5. कार्पण्यं क्रोधः... इति ता-
मसानि

6. 38. न क्रोधान् स्तुन्वानः (न
प्रशंसन् क्रोधम् MS.)

- Siras. 5. यस्मिन् क्रोधं या च तृष्णां
क्षमां च. . हित्वा

- Amṛita. 27. भयं क्रोधमथालस्यम्

- Tejo. 12. कामं क्रोधं च क्लिबिषम्

- Parama. 2. vide आदि

- Arūṇya. 3. vide आदि

- Kṛish. 11. लोभक्रोधादयो दैत्याः

- Rāmāp. 62. क्रोधं कोणायान्तरेषु

- Gītā. 2. 62. कामात्क्रोधो अभिजायते

63. क्रोधाद्भवति सम्मोहः

3. 37. काम एष क्रोध एष

16. 4. क्रोधः पारुष्यमेव च

18. कामं क्रोधं च संश्रिताः

21. कामः क्रोधस्तथा लोभः

- Gītā. 18. 53. कामं क्रोधं परिहृयम्

क्रोधज्य

- Maitri. 6. 28. क्रोधज्यं. . धनुर्गृहीत्वा

क्रोधमय

Bṛih. 4. 4. 5. क्रोधमयो ऽक्रोधमयः

क्रोधरूपिन्

Rāmāp. 45. तदा रामः क्रोधरूपी

क्रोधिनी (=र)

Rāmāp. 76. क्षुधा क्रोधिन्मोघा च

क्रौञ्च

Chhā. 2. 22. 1. क्रौञ्चं बृहस्पतेः

क्रौञ्चिकीपुत्र

Bṛih. 6. 5. 2. भालुकीपुत्रः क्रौञ्चिकीपु-
त्राभ्याम्
— क्रौञ्चिकीपुत्रौ वैदृभतीपु-
त्रात्

क्रुद्

Siras. 4. क्रन्दते क्रामयति च (two
MSS. read क्रामयते)

क्रुम्

Siras. 4. vide क्रुद्

क्रिद्

Gītā. 2. 23. न चैनं क्रुदयन्त्यापः

क्रीव

Bṛih. 6. 1. 12. यथा क्रीवा अप्रजायमाना
रेतसा

* Nṛisut. 6. मुग्धाः क्रीवा मूकाः

केश

Śwet. 1. 11. क्षीणैः केशैः

Brahma. 3. बाकायकेशवर्जिता

Mukti. 2. केशरूपत्वात्

Gītā. 12. 5. केशो अधिकतरस्तेषाम्

18. 8. कायकेशभयात्

कैव्य

Gītā. 2. 3. कैव्यं मास्म-गमः पार्थ

क्रीमन्

Bṛih. 1. 1. 1. यकृच्च क्रीमानश्च पर्वताः

क्वधःस्थ

Kāṭha. 1. 28. जीर्यन्मर्त्यः क्वधःस्थः

क्षण

Sikhā. 2. तत्राधिकं क्षणमेकमा-
स्थाय

Kṛish. 13. तेषां ज्ञानं हतं क्षणात्

Rāmāp. 83. प्राप्नुवन्ति क्षणात्सम्यक्

Gītā. 3. 5. नहि कश्चित्क्षणमापि

क्षणवेष

Maitri. 4. 2. नट इव क्षणवेषम्

क्षणितु

Bṛih. 5. 18. 4. त्रायते हैनं प्राणः क्षणितोः

क्षत्

Chhā. 4. 1. 5. स ह सञ्जिहान एव क्षत्ता-
रमुवाच7. स ह क्षत्तान्विष्य नाविद-
मिति प्रत्येयाय8. स ह क्षत्ताविदमिति प्रत्ये-
याय

क्षत्र

Chhā. 5. 3. 7. सर्वेषु लोकेषु क्षत्रस्यैव प्र-
शासनमभूत्Bṛih. 1. 4. 11. तच्छ्रेयो रूपमत्यसृजत क्ष-
त्रम्— यान्येतानि देवत्रा क्षत्राणि
— क्षत्रात्परं नास्ति

— क्षत्र एव तद्यशो दधाति

— सैषा क्षत्रस्य योनिर्यद्वृद्धा

14. क्षत्रस्य क्षत्रं यद्वर्मः

15. तदेतद्वृद्धा क्षत्रं विट् शूद्रः

2. 4. 5. न वा अरे क्षत्रस्य कामाय

क्षत्रं प्रियं भवत्यात्मनस्तु
कामाय क्षत्रं प्रियं भवति
4. 5. 6.

Bṛih. 2. 4. 6. क्षत्रं तं परादाद्यो ऽन्यत्रा-
त्मनः क्षत्रं वेद 4. 5. 7.
— इदं क्षत्रं . . इदं सर्वं यद-
यमात्मा 4. 5. 7.

5. 13. 4. प्राणो वै क्षत्रं प्राणो हि वै
क्षत्रम्
— प्र क्षत्रमत्रमाप्नोति क्षत्रस्य
सायुज्यं सलोकतां जय-
ति य एवं वेद

6. 3. 3. क्षत्राय स्वाहा
Kātha. 2. 25. यस्य ब्रह्म च क्षत्रं च उभे
भवत ओदनम्
Pruśna. 2. 6. यज्ञः क्षत्रं ब्रह्म च

क्षत्रविद्या

Chhā. 7. 1. 2. अध्येमि . . क्षत्रविद्याम्
4. नामवै . . क्षत्रविद्या
7. 2. 1. वाग्वै . . विज्ञापयति . .
क्षत्रविद्याम्
7. 7. 1. विज्ञानेन वै . . विजानाति
. . क्षत्रविद्याम्

क्षत्रिय

Kaush. 4. 19. प्रतिलोमरूपमेव तन्मन्ये
यत् क्षत्रियो ब्राह्मणमुपन-
येत

Bṛih. 1. 4. 11. ब्राह्मणः क्षत्रियमथस्तादुपा-
स्ते

15. क्षत्रियेण क्षत्रियः (अभवत्)
2. 1. 15. प्रतिलोमं वै तद्यद् ब्राह्मणः
क्षत्रियमुपेयात्

Gitā. 2. 31. श्रेयो ऽन्यत्क्षत्रियस्य न वि-
द्यते

32. सुखिनः क्षत्रियाः पार्थ

18. 41. ब्राह्मणक्षत्रियविशाम्

क्षत्रिययोनि

Chhā. 5. 10. 7. ब्राह्मणयोनिं वा क्षत्रिय-
योनिं वा वैश्ययोनिं वा

क्षम्

Maitri. 7. 6. भान्तः क्षान्तः शान्तः
Mahānār. 6. 6. क्षामहेत्रो अतिदुरितात्यग्निः
Gitā. 11. 42. तत्क्षामये त्वामहमप्रमेयम्

क्षमा

Sīras. 5. क्षमां हित्वा हेतुजालस्य
मूलम् (bis).
— क्रोधं या च तृष्णां क्षमां च
. . हित्वा

Gitā. 10. 4. क्षमा सत्यं दमः शमः
34. स्मृतिर्मेधा धृतिः क्षमा
16. 3. तेजः क्षमा धृतिः शौचम्

क्षमिन्

Gitā. 12. 13. समदुःखसुखः क्षमी

क्षय

Maitri. 7. 9. असुरेभ्यः क्षयाय
Garbha. 4. अशुभक्षयकारकम् (ter).
Brahmab. 5. यावद्धृदि गतं क्षयम्
Amṛita. 8. कित्त्विषं च क्षयं नीत्वा
Mukti. 1. 43. प्रारब्धक्षयपर्यन्तम्

— प्रारब्धे तु क्षयं गते

1. प्रारब्धक्षयात् 2.

2. सर्ववासनाक्षयात्

2. 10. वासनाक्षयविज्ञानमनो-
नाशाः

Gitā. 16. 9. क्षयाय जगतो ऽहिताः
18. 25. अनुबन्धं क्षयं हिंसाम्

क्षयिष्णु

Maitri. 1. 4. सर्वं चेदं क्षयिष्णु पश्यामः

क्षय्यलोक

Chhā. 7. 25. 2. ते क्षय्यलोका भवन्ति

क्षर

Bṛih. 6. 3. 6. ऋतायते मधु क्षरन्ति
सिन्धवः Mahānār. 9. 8;

17. 7.

Mahānār. 13. 1. मधु क्षरन्ति तद्भक्ष 15. 3.
Śiras. 6. मधु क्षरन्ति यद्भुवम्

Amṛita. 24. यदक्षरं न क्षरते कदाचित्

क्षर

Swet. 1. 8. संयुक्तमेतत् क्षरमक्षरं च
10. क्षरं प्रधानं . . क्षरात्मानावी-
शते देवः

5. 1. क्षरं त्वविद्या ह्यमृतं तु विद्या

Śiras. 1. अक्षरमहं क्षरमहम्

Garbha. 3. क्षराक्षरं मोक्षं चिन्तयति

Gītā. 8. 4. अधिभूतं क्षरो भावः

15. 16. क्षरश्चाक्षर एव च

— क्षरः सर्वाणि भूतानि

18. यस्मात्क्षरमतीतो ऽहम्

क्षान्त

Gītā. 18. 43. क्षान्तं कर्म स्वभावजम्

क्षान्त (=क्ष + अन्त)

Rāmāp. 66. आदिक्षान्तान्

क्षान्ति

Gauḍa. 4. 92. यस्यैवं भवति क्षान्तिः

Prānag. 4. स्मृतिर्दया क्षान्तिरहिंसा प-
त्नीसंयाजाः

Gītā. 13. 7. अहिंसा क्षान्तिरार्जवम्

18. 42. क्षान्तिरार्जवमेव च

1. क्षि (क्षये)

Chhā. 4. 11. 2. नास्यावरपुरुषाः क्षीयन्ते

4. 12. 2; 4. 13. 2.

8. 1. 6. कर्मजितो लोकः क्षीयते
. . पुण्यजितो लोकः क्षी-
यते

Bṛih. 1. 4. 15. तद्धास्यान्तः क्षीयत एव
— न हास्य कर्म क्षीयते

1. 5. 1. कस्मात्तानि न क्षीयन्ते
ऽद्यमानानि सर्वदा 2.

2. यद्वैतन्न कुर्यात् क्षीयते ह

2. 1. 3. नास्यान्नं क्षीयते 2. 2. 2.

Swet. 1. 11. क्षीणैः क्लेशैर्जन्ममृत्युप्रहाणिः

2. 9. क्षीणि प्राणे नासिकयोच्छ्र-
सीत

Mund. 2. 2. 8. क्षीयन्ते चास्य कर्माणि

Gauḍa. 1. 15. विपर्यासे तयोः क्षीणे

4. 55. क्षीणे हेतुफलावेशे 56.

Brahmab. 16. यस्मिन् क्षीणे यदक्षरम्

Dhyāna. 4. सुशब्दं चाक्षरे क्षीणे

Mukti. 2. 14. न क्षीयते क्वचित्

27. एकस्मिन् तयोः क्षीणे

41. क्षीयन्ते भोगवासनाः

Gītā. 9. 21. क्षीणे पुण्ये मर्त्यलोकं वि-
शान्ति

2. क्षि (निवासे)

Nrip. 2. 4. क्षियन्ति भुवनानि विश्वा

क्षिप्

Chhā. 8. 6. 5. स यावत् क्षिप्येन्मनस्ताव-
दादित्यं गच्छति

Swet. 2. 7. नहि ते पृथ्मक्षिपत्

Rāmāp. 39. यो रामस्तमर्चिक्षिपत्

Gītā. 16. 19. क्षिपाम्यजस्रमशुभान्

क्षिप्रम्

Mukti. 2. 27. क्षिप्रं द्वे अपि नश्यतः

Gītā. 4. 12. क्षिप्रं हि मानुषे लोके

9. 31. क्षिप्रं भवति धर्मात्मा

क्षीणकल्मष

Gītā. 5. 25. ऋषयः क्षीणकल्मषाः

क्षीणदोष

Mund. 3. 1. 5. यं पश्यन्ति यतयः क्षीणदोषाः

क्षीणलोक

Mund. 1. 2. 9. क्षीणलोकाध्यवन्ते

क्षीर

Swet. 1. 16. क्षीरे सर्पिरिवार्पितम्

Brahma. 3.

Brahmab. 19. क्षीरस्याप्येकवर्णता

— क्षीरवत्पश्यते ज्ञानम्

Vāsu. 3. क्षीरे घृतं यथा

क्षीरोदार्णवशायिन्

Nrip. 1. 5. क्षीरोदार्णवशायिनं नृके-
सरिम्

क्षीरौदन

Bṛih. 6. 4. 14. क्षीरौदनं पाचयित्वा

क्षुत्पिपास

Tejo. 13. शीतोष्णं क्षुत्पिपासं च

क्षुद्र

Ait. 5. 3. इमामि च क्षुद्रमिश्राणीव

Chhā. 5. 10. 8. क्षुद्राण्यसकृदावर्त्तानि भू-
तानिBṛih. 2. 1. 20. यथाग्नेः क्षुद्रा विस्फुलिङ्गा
व्युच्चरन्ति

Gītā. 2. 3. क्षुद्रं हृदयदौर्बल्यम्

1. क्षुध्

Chhā. 5. 24. 5. यथेह क्षुधिता बाला मातरं
पर्युपासते

2. क्षुध्

Maitri. 1. 3. vide आद्य

3. 5. क्षुत् पिपासा . . इति ताम-
सानि

क्षुधा

Rāmāp. 76. क्षुधा क्रोधिन्यमोषा च

क्षुभ्

Chhā. 3. 5. 3. एतदादित्यस्य मध्ये क्षोभत
इव

क्षुर

Kaush. 4. 20. यथा क्षुरः क्षुरधाने ज्वोप-
हितःBṛih. 1. 4. 7. यथा क्षुरः क्षुरधाने ज्वहितः
3. 3. 2. यावती क्षुरस्य धाराKāṭha. 3. 14. क्षुरस्य धारा निशिता क्षुर-
त्ययाKshur. 11. मनसस्तु क्षुरं गृह्य
18. क्षुरेणानलवर्त्तसा

क्षुरधान

Kaush. 4. 20. vide क्षुर

Bṛih. 1. 4. 7. vide क्षुर

क्षुरि, क्षुरिका

Kshur. 1. क्षुरिकां सम्प्रवक्ष्यामि

Mukt. 1. 32. सुवालक्षुरिमन्त्रिका

1. vide सरस्वतीरहस्य

क्षेत्र

Chhā. 7. 24. 2. क्षेत्राण्यायतनानीति

Swet. 5. 3. यस्मिन् क्षेत्रे संहरत्येष देवः

Nrip. 5. 1. क्षेत्रं क्षेत्रं वा मायैषा सम्प-
द्यतेNṛisut. 9. परिपूर्णानि क्षेत्राणि दर्श-
यित्वाRāmōt. 4. मणिकर्ण्यी वा मत्क्षेत्रे वा
— क्षेत्रे ज्व तव देवेश
— अविमुक्ते तव क्षेत्रे
— क्षेत्रे जस्मिन्यो ज्वयेत्Gītā. 13. 1. क्षेत्रमित्यभिधीयते
2. क्षेत्रक्षेत्रज्ञयोर्ज्ञानम्
3. तत्क्षेत्रं यच्च यादृक् च
6. एतत्क्षेत्रं . . उदाहृतम्

13. 18. इति क्षेत्रं तथा ज्ञानम्
26. क्षेत्रक्षेत्रज्ञसंयोगात्
33. क्षेत्रं क्षेत्री तथा कृत्स्नम्
34. क्षेत्रक्षेत्रज्ञयोरेवमन्तरम्

क्षेत्रज्ञ

- Śwet. 6. 16. प्रधानक्षेत्रज्ञपतिः
Maitri. 2. 5. चैतामात्रः प्रतिपुरुषः क्षेत्रज्ञः
5. 2.
Châl. 19. क्षेत्रज्ञाधिष्ठितम्
Brahma. 1. परं ब्रह्मधाम क्षेत्रज्ञमुपैति
Sarvop. 1. कर्त्ता जीवः क्षेत्रज्ञः . . क-
थम्
2. तत्र यत् प्रकाशते चैतन्यं
स क्षेत्रज्ञ इत्युच्यते
Gîtâ. 13. 1. तं प्राहुः क्षेत्रज्ञमिति तद्विदः
2. क्षेत्रज्ञं चापि मां विद्धि
— क्षेत्रक्षेत्रज्ञयोर्ज्ञानम्
26. क्षेत्रक्षेत्रज्ञसंयोगात्
34. क्षेत्रक्षेत्रज्ञयोरेवमन्तरम्

क्षेत्रपाल

- Râmop. 87. विघ्नदुर्गा क्षेत्रपालं च वाणीम्

क्षेत्रभाग

- Chhâ. 8. 1. 5. यं जनपदं यं क्षेत्रभागम्

क्षेत्रिन्

- Gîtâ. 13. 33. क्षेत्रं क्षेत्री . . प्रकाशयति

क्षेम

- Tait. 3. 10. 2. क्षेम इति वाचि

क्षेमतर

- Gîtâ. 1. 46. तन्मे क्षेमतरं भवेत्

क्ष्वेल

- Râmop. 77. क्ष्वेलः प्रीतिश्च सामरा

ख

- Chhâ 4. 10. 5. कं ब्रह्म खं ब्रह्मेति
— कं च तु खं च न विजानामि
— यद्वाव कं तदेव खं यदेव
खं तदेव कामिति

- Brih. 5. 1. 1. खं ब्रह्म खं पुराणं वायुरं
खम्

5. 10. 1. यथा रथचक्रस्य खम्
— यथा लम्बरस्य खम्
— यथा दुन्दुभेः खम्

- Kâtha. 4. 1. पराञ्चि खानि व्यतृणत्
Śwet. 2. 12. पृथ्वाप्यतेजोनिखं 6. 2.
('खानि)

- Maitri. 2. 6. खानीमानि भिच्चोदितः
6. 36. यच्छान्तं तस्याधारं खम्
7. 11. नभसः खे ऽन्तर्भूतस्य
(bis).

- Mund. 2. 1. 3. खं वायुर्ज्योतिरापः पृथिवी
Praśna. 6. 4; Kaivalya.
15; Nâr. 1.

- Mahânâr. 1. 3. येनावृतं खं च दिवं मही च

- Gauḍa. 3. 11. खं यथा सम्प्रकाशितः
4. 28. खे वै पश्यन्ति ते पदम्

- Kshur. 22. निर्विशङ्कः खमुत्क्रमेत्
Śiras. 5. अव्यक्तीभूता खं विचरति

- Brahma. 1. यथा खं श्येनमाश्रित्य

- Krish. 23. छन्नं च खं च संविद्धि

- Gîtâ. 7. 4. खं मनो बुद्धिरेव च
8. शब्दः खे पौरुषं नृषु

खखोलक

- Mahânâr. 20. 23. खखोलकाय स्वाहा

खग

- Brahma. 1. खगः कर्कटकः पुष्करः

- Krish. 16. गर्वो रक्षः खगो बकः

खचर

- Maitri. 3. 2. जालेनेष खचरः 6. 30.

खज

Maitri. 7. 11. खजाप्रियोगाद्धि सम्प्रयु-
क्तम्

खञ्ज

Garbha. 3. अन्धाः खञ्जाः कुञ्जाः

खङ्गरूप

Krish. 20. खङ्गरूपं महेश्वरः

खण्ड

Gopī. 5. गोपीचन्दनखण्डं तु

खद्योत

Swet. 2. 11. खद्योतविशुम्भफटिकशर्श-
नाम्

खद्योतमात्र

Chhā. 6. 7. 3. एको ऽङ्गारः खद्योतमात्रः
5. एकमङ्गारं खद्योतमात्रम्

खलकुल

Brih. 6. 3. 13. खल्वाश्च खलकुलाश्च

खल्व

Brih. 6. 3. 13. *vide* खलकुल

खाद्

Chhā. 1. 10. 2. कुल्माषान् खादन्तं विभिक्षे
4. न वा अजीविष्यमिमान्खा-
दन्निति

5. स ह खादित्वातिशेषान्
जायाया आजहार

7. तान् खादित्वा मुं यज्ञं वित-
तमेयाथ

Prāṇāg. 2. अशितपीतलीढखादितानि

खिद्

Nyāsa. 2. ब्रह्मचर्याश्रमे खिन्नः

खेदन

Hansa. 2. तृतीये खेदनं याति

ख्या

Gauḍa. 4. 4. अजातिं ख्यापयन्ति ते
5. ख्याप्यमानामजातिम्

Amṛita. 32. एष प्राण इति ख्यातः

Krish. 20. कश्यपोलुखलः ख्यातः

Rāmap. 36. स रावण इति ख्यातः

ग

Maitri. 6. 7. ग इति गच्छन्त्यस्मिन्

गगन

Mahānār. 10. 7. तत्रापि दहं गगनं विशोकः

Gauḍa. 3. 8. गगनं मलिनं मलैः

गगनोपम

Gauḍa. 4. 1. धर्मान् यो गगनोपमान्

Mukti. 2. 73. दृशिस्वरूपं गगनोपमं परम्

गङ्गा

Mahānār. 5. 4. इमं मे गङ्गे यमुने . . स्तोमं
सचत

Vāsu. 2. इमं मे गङ्गे इति जलमादाय

Gopī. 5. न गङ्गाया समं तीर्थम्

Rāmot. 4. गङ्गायां वा तटे पुनः

गजेन्द्र

Gītā. 10. 27. ऐरावतं गजेन्द्राणाम्

गण

Brih. 2. 1. 11. नास्माद्गणश्छिद्यते

Maitri. 1. 4. *vide* आदि

7. 8. ditto.

Nrip. 1. 2. यक्षगन्धर्वाप्सरोगणैः

Mukti. 1. 2. सनकाद्यैर्मुनिगणैः

38. रुद्राक्षगणदर्शनम्

गणपति

Mukti. 1. *vide* गारुड

गणशम्

Bṛih. 1. 4. 12. गणश आख्यायन्ते

गणाधिपत्य

Śiras. 7. द्वितीयं जप्त्वा गणाधिपत्य-
मवाप्नोति

गणान्न

Mahānār. 19. 1. गणात्तं गणिकान्नम्

गणिकान्न

Mahānār. 19. 1. *vide* गणान्न

गतक्षय

Maitri. 6. 34. हृदि यावद्वत्क्षयम्

गतरस

Gītā. 17. 10. यातयामं गतरसम्

गतव्यथ

Mukti. 2. 19. यस्मिंश्चति गतव्यथः

Gītā. 12. 16. उदार्मानो गतव्यथः

गतश्री

Mahānār. 16. 4. गतश्रीरुत त्वया

गतसङ्ग

Gītā. 4. 23. गतसंगस्य युक्तस्य

गतसन्देह

Gītā. 18. 73. स्थितो ऽस्मि गतसन्देहः

गतागत

Gītā. 9. 21. गतागतं कामकामा लभन्ते

गतासु

Gītā. 2. 11. गतासुनगतासुंश्च

गति

Chhā. 1. 8. 4. का साधो गतिरिति

— स्वरस्य का गतिः

— प्राणस्य का गतिः

— अन्नस्य का गतिः

Chhā. 1. 8. 5. अपां का गतिः
— अमुष्य लोकस्य का गतिः 7.
7. अस्य लोकस्य का गतिः
1. 9. 1.

1. 14. 1. आचार्यस्तु ते गतिं वक्ता

Bṛh. 4. 3. 32. एवास्य परमा गतिः

Tait. 3. 10. 2. गतिरिति पादयोः

Kātha. 2. 8. अनन्यप्रोक्ते गतिरत्र नास्ति

3. 11. सा काष्ठा सा परा गतिः

6. 10. नामाहुः परमां गतिम् Mai-
tri. 6. 30; Gītā. 8. 21.

Maitri. 1. 4. भगवंस्त्वं नो गतिः

3. 1. अवाच्यार्ध्वा वा गतिः
2 (bis).1. 1 अस्माकं गतिरन्या न वि-
द्यते6. 1. बहिरात्मक्या गत्यान्तरा-
त्मनो ऽनुमीयते गतिः— अन्तरात्मक्या गत्या बहि-
रात्मनो ऽनुमीयते गतिः

7. भाभिर्गतिरस्य हीति भर्गः

22. अथाहिषा गतिः

24. सा गतिर्लोक एव सः

30. न ह्यत्रोद्धर्तना गतिः

— तेन यान्ति परां गतिम्

Mahānār. 4. 7. गच्छामि परमां गतिम्

Gauda. 1. 23. नामात्रं विद्यते गतिः

8. 9. गत्यगमनयोग्ये

4. 34. कालस्यानित्यमाद्वतौ

Nyāsa. 5. एषा गतिर्गतिमताम् (4
MSS. have मतिर्मतिमनः)

— ये प्राप्य परमां गतिम्

Parama. 3. इन्द्रियाणां गतिरुपरमते

Gītā. 4. 17. गहना कर्मणा गतिः

29. प्राणापानगती रुद्धा

6. 37. कां गतिं कृष्ण गच्छति

45. ततो याति परां गतिम्

13. 28; 16. 22.

- Gītā. 7. 18. मामेवानुत्तमां गतिम्
8. 13. स याति परमां गतिम्
26. शुक्लकृष्णे गती द्वेते
9. 18. गतिर्भर्त्ता प्रभुः साक्षी
32. ते अपि यान्ति परां गतिम्
12. 5. अव्यक्ता हि गतिः
16. 20. ततो यान्त्यधमां गतिम्
23. न सुखं न परां गतिम्

गतिमन्त्

- Nyāsa. 5. एषा गतिर्गतिमन्ताम् (4
MSS. have मतिर्मतिमतः)

गतिविस्तार

- Hansa. 1. हेमस्य गतिविस्तारम्

गद

- Mantri. 1. 2. गजेमां गाथां जगाद

गदा

- Krish. 24. गदा च कालिका साक्षात्
Rāmap. 92. गदारिशंखाब्जधरम्
93. शंखचक्रे गदाब्जे
Rāmōt. 5. एतया गदया नमस्करोति
(one MS. has गाथया)

गदिन्

- Gītā. 11. 17. किरीटिनं गदिनं चक्रिणं च
46. किरीटिनं गदिनं चक्रहस्तम्

गन्त्

- Mantri. 6. 7. चेता मन्ता गन्तोत्सटा

गन्ध

- Ait. 5. 1. येन वा गन्धानाजिघ्रति
Kaush. 1. 7. केन गन्धानिति प्राणेनेति
3. 4. आस्मिन् सर्वे गन्धा अभि-
विस्मृज्यन्ते प्राणेन सर्वान्
गन्धानामोति

- Kaush. 3. 5. तस्य गन्धः परस्तात्प्रतिवि-
हिता भूतमात्रा
6. प्रज्ञया प्राणं समारुह्य प्राणेन
सर्वान् गन्धानामोति
7. न हि प्रज्ञापेतः प्राणो गन्धं
कञ्चन प्रज्ञापयेत्
— नाहमेतं गन्धं प्राज्ञासिषम्
8. न गन्धं विजिज्ञासीत प्रातारं
विद्यात्

- Chhā. 8. 12. 4. गन्धाय प्राणम्

- Bṛih. 2. 4. 11. सर्वेषां गन्धानां नासिके ए-
कायनम् 4. 5. 12.

3. 2. 2. अपानेन हि गन्धान् जिघ्रति

- Kāṭha. 4. 3. येन . . गन्धं . . एतेनैव वि-
जानाति

- Swet. 2. 13. गन्धः शुभो मृत्रपुरीषमल्पम्

- Mahānār. 8. 2. दूराद्गन्धो वाति (bis).

- Dhyāna. 7. पुष्पमध्ये यथा गन्धम्
Yogat. 8.

9. पुष्पे गन्धमिवार्पितम्

- Nyāsa. 5. नासिके न गन्धाय

- Sarvop. 2. शब्दस्पर्शरूपरसगन्धाः

- Parama. 2. न गन्धं न च मनो अपि

- Vāsu. 3. यथा गन्धः पुष्पेषु

- Mukti. 2. 66. स्वदेहाशुचिगन्धेन

- Gītā. 7. 9. पुण्यो गन्धः पृथिव्याम्

15. 8. वायुर्गन्धानिवाशयात्

गन्धद्वार

- Mahānār. 4. 8. गन्धद्वारां दुराधर्षाम्

गन्धमाल्य

- Chhā. 8. 2. 6. गन्धमाल्ये समुत्तिष्ठतः

गन्धमाल्यलोक

- Chhā. 8. 2. 6. गन्धमाल्यलोकेन सम्पन्नो
महीयते

गन्धमाल्यलोककाम

Chhā. 8. 2. 6. यदि गन्धमाल्यलोककामो भवति

गन्धरसादिज्ञान

Garbha. 3. बुद्धिर्गन्धरसादिज्ञानं गन्धर्व

Chhā. 2. 21. 1. सर्पा गन्धर्वाः पितरः

Bṛih. 1. 1. 2. वाजी गन्धर्वान्

Maitri. 1. 14. *vide* आदि

Mahānār. 2. 4. प्र तद्गोत्रे . . गन्धर्वः

13. 7. अदितिर्देवा गन्धर्वा मनुष्याः

16. 6. गन्धर्वेषु च यन्मनः

Nāda. 13. गन्धर्वस्तु चतुर्थिकाम्

Nṛip. 1. 2. यक्षगन्धर्वाप्सरोगणैः

Gītā. 10. 26. गन्धर्वाणां चित्ररथः

11. 22. गन्धर्वयक्षासुरसिद्धसंघाः

गन्धर्वगृहीत

Bṛih. 3. 3. 1. तस्यासीद्गृहिता गन्धर्वगृहीता

3. 7. 1. तस्यासीद्गार्ह्य्या गन्धर्वगृहीता

गन्धर्वनगर

Gauḍa. 2. 31. गन्धर्वनगरं यथा

गन्धर्वलोक

Bṛih. 3. 6. 1. गन्धर्वलोकेषु गार्गीति कस्मिन्नु खलु गन्धर्वलोका ओताश्च प्रोताश्चेति

4. 3. 33. स एको गन्धर्वलोक आनन्दः

— ये शतं गन्धर्वलोक आनन्दाः

Kaṭha. 6. 3. यथाष्टु . . तथा गन्धर्वलोके गन्धर्वन्त

Gopī. 4. पञ्चभूतेषु गन्धर्वतीयं पृथिव्यासीत्

गन्धार

Chhā. 6. 14. 1. पुरुषं गन्धारेभ्यो ऽभिनक्षमानीय

2. एतां दिशं गन्धाराः

— गन्धारानेवोपसम्पद्येत

गभीर

Maitri. 7. 1. गभीरो गुप्तः

गम्

Ait. 4. 2. तत् खिया आत्मभुयं गच्छति यथा स्वमङ्गम्

— सास्यैतमात्मानमत्र गतं भावयति

Kaush. 1. 1. एष्टुभौ गमिष्यावः

2. चन्द्रमसमेव ते सर्वे गच्छन्ति

2. 4. संस्पर्शं जिगमिषेत्

12. आदित्यमेव तेजो गच्छति

— चन्द्रमसमेव तेजो गच्छति

— विद्युतेव तेजो गच्छति

— दिश एव तेजो गच्छति

13. चक्षुरेव तेजो गच्छति

— श्रोत्रमेव तेजो गच्छति

— मन एव तेजो गच्छति

— प्राणमेव तेजो गच्छति

14. स तद्गच्छति यत्रैते देवाः

3. 2. एक आहुरेकभूयं वै प्राणा गच्छन्ति

Kena. 3. न तत्र चक्षुर्गच्छति न वाग् गच्छति नो मनः

30. यदेतद्गच्छतीव च मनः

Chhā. 2. 13. 1. कालं गच्छति तन्निधनं पारं गच्छति तन्निधनम्

2. 20. 2. देवतानां सलोक्तानां साष्टितां सायुज्यं गच्छति

4. 15. 1. वर्त्मनी एव गच्छति

6. स एतान् ब्रह्म गमयति

5. 10. 2.

- Chhā. 4. 17. 9. यतो यत आयत्ते तत्तद्-
च्छति
5. 2. 4. यदि महज्जिगमिपेत्
6. स मा ज्यैष्ठ्यं श्रेष्ठ्यं रा-
ज्यमाधिपत्यं गमयतु
5. 3. 7. इयं न प्राक् त्यक्तः पुरा
विद्या ब्राह्मणान् गच्छति
6. 9. 1. एकतां रसे गमयन्ति
7. 1. 5. यावच्चक्षो गतं तत्रास्य य-
थाकामचारो भवति
7. 2. 2. यावद्दक्षो गतं तत्र &c.
(similarly in each sec-
tion down to 14th.)
8. 3. 2. सूर्यं तदत्र गत्वा विन्दते
—सर्वाः प्रजा अहर्गर्ह्यं च्छन्त्यः
8. 6. 2. महापथ आतत उभौ ग्रामौ
गच्छति . . आदित्यस्य र-
श्मय उभौ लोकौ गच्छन्ति
5. यावत् क्षिप्र्यन्मनस्तावदा-
दित्यं गच्छति
8. 8. 1. धिगेचनो ऽबुगन् जगाम
Brh. 1. 3. 10. यत्रामां दिशामन्तस्तदम-
यात्स्वकार
28. असतो मा सद्गमय तमसो
मा ज्योतिर्गमय मृत्योर्मा-
मृतं गमय
— मृत्योर्मा मृतं गमय (ter).
1. 1. 11. यद्यपि राजा परमतां गच्छति
1. 5. 1. स देवानपि गच्छति 2.
20. पुण्यमेवासुं गच्छति नह वै
देवान् पापं गच्छति
2. 1. 19. अतिग्रीमानन्दस्य गत्वा
3. 3. 2. अगच्छन्वै ते यत्राश्वमेध-
याजिनो गच्छन्तीति क
न्वश्वमेधयाजिनो गच्छ-
न्तीति
— तत्रागमय यत्राश्वमेधयाजि-
नो ऽभवन्

- Brh. 4. 1. 5. यां कां च दिशं गच्छति
नैवास्या अन्तं गच्छति
4. 2. 1. इतो विमुच्यमानः क गमि-
ष्यसीति नाहं . . वेद यत्र
गमिष्यामि . . वक्ष्यामि
यत्र गमिष्यासि
4. अभयं त्वा गच्छताद्याज्ञव-
ल्क्य
4. 3. 1. जनकं ह वैदेहं याज्ञव-
ल्क्यो जगाम
4. 4. 3. तृणस्यान्तं गत्वा
— अविद्यां गमयित्वा 4.
5. 12. 1. परमतां गच्छतः . . परमतां
गच्छति
6. 1. 6. प्राणा अहश्चेयमे विवदम-
ना ब्रह्म जग्मुः
6. 2. 4. भवानेव गच्छस्विति
15. ब्रह्मलोकान् गमयति
Tait. 2. 6. 1. उताविद्वानमुं लोकं प्रेत्य
कश्चन गच्छती 3
2. 7. 1. अथ सो ऽभयं गतो भवति
Kātha. 1. 3. तान् स गच्छति ता ददत्
4. 11. मृत्योः स मृत्युं गच्छति
6. 8. अमृतत्वं च गच्छति Nrip.
3. 1; 4. 3; Atmapra.
1 (ter); Rāmot. 2, 5.
Maitri. 6. 7. ग इति गच्छन्त्यस्मिन्
8. अरण्यं गत्वा . . उपलभेतै-
नम्
10. प्रधानस्य व्यक्तां गतस्य
24. एनं दृष्ट्वा मृतत्वं गच्छति
39. अनेनास्य तमसः पारं गमि-
ष्याति
— मरुदुत्तरायणं गतः
37. एषामौ हुतमादित्यं गमयति
— यद्धविरभौ हूयते तदादि-
त्यं गमयति
38. अतः परमतां गच्छति

Mund.3.	2.	7. गताः कलाः पञ्चदश प्रतिष्ठाः	Siras.	3. अगन्म ज्योतिरविदाम देवान्
Mahānār.	4.	7. गच्छामि परमां गतिम्		5. स गच्छेद्वाङ्मं पदम्
	5.	3. गच्छेद्ब्रह्मसलोकताम्		— स गच्छेद्द्वैष्णवं पदम्
	15.	5. गच्छ देवि यथासुखम्		— स गच्छेद्देशानं पदम्
	21.	2. यज्ञेन हि देवा दिवं गताः		— स गच्छेत्पद्मानामकम्
		23. 1.		
	22.	1. दमेन ब्रह्मचारिणः सुवर- गच्छन्	Garbha.	4. गतास्ते फलभोगिनः
	25.	1. देवानामेव महिमानं गत्वा- दित्यस्य सायुज्यं गच्छति	Mahā.	4. जाप्येनामृतत्वं च गच्छति
		— पितृणामेव महिमानं गत्वा चन्द्रमसः सायुज्यं गच्छति	Brahma.	1. भूयस्तेनैव स्वप्नाय गच्छति जलौकावत्
Praśna.	4.	4. स एनं यजमानमहरहर्ब्रह्म गमयति	Brahmab.	3. स्वप्ने . . गच्छत्यागच्छते पुनः
		8. पादौ च गन्तव्यं च	Amṛita.	4. यावद्भूदि गते क्षयम्
Kaivalya.	7.	मुनिर्गच्छति भृत्यानिम्		3. तावद्ध्येन गन्तव्यम्
Gauḍa.	2.	2. गत्वा देशात्र पश्यति		— रथमुत्सृज्य गच्छति
		8. तानयं प्रेक्षते गत्वा		4. पदं सृद्धं च गच्छति
	3.	2. अजाति समतां गतम् 38.	Yogaśi.	25. प्राणस्तेन हि गच्छति
	22.	स्वभावनामृतो यस्य भा- वो गच्छति मर्त्यताम् 4. 8	Nyāsa.	8. स गच्छेत् परमं पदम्
		(has धर्मः for भावः)		1. आश्रमपारं गच्छेयम्
	4.	34. न युक्तं दर्शनं गत्वा का- लस्यानियमाद्रतौ		— अरण्ये गत्वा . . ब्राह्मेष्टिं निर्वपेत्
Nṛip.	1.	2. यो जानीते सो ऽमृतत्वं च गच्छति 3 (bis), 4 (bis), 5 (bis), 6 (ter), 7 (ter); 2. 3 (ter); 4. 1.	Kathasru.	— यज्ञयज्ञं गच्छ
		3. स मृतो ऽधो गच्छति		2. वनं गच्छति संयतः
		— आचार्यस्तेनैव मृतो ऽधो गच्छति		2. देवानां सार्ष्टितां सालोक्य- तां सायुज्यतां गच्छति
		7. येनासावमृतीभूत्वा सो ऽमृ- तत्वं च गच्छति		3. वीराध्वानं महाप्रस्थानं वृद्धाश्रमं वा गच्छेत्
	2.	4. सर्वतो गच्छति	Piṇḍa.	2. देहं गते पञ्चसु पञ्चधा — हंसस्त्यक्त्वा गतो देहम्
	5.	10. यत्र गत्वा न निवर्तन्ते योगिनः	Sarvop.	2. तद्वतविशेषाविशेषज्ञः
Kshur.		5. भूत्वा तत्र गतः प्राणः	Hansa.	1. मणिपूरकं च गत्वा
			Aruncya.	1. आरुणिः . . प्रजापतेर्लोकं जगाम तं गत्वोवाच
			Nār.	3. ब्रह्मत्वं च गत्वामृतत्वं च गच्छति
			Atmapra.	5. वैकुण्ठभुवनं गमिष्यति
				1. वैकुण्ठं भगवद्भक्तं गमिष्य- ति (a variant is गमयि ^०)

- Jābāla. 1. यत्र कचन गच्छति तदेव
मन्येत Rānot. 1.
4. प्राणं गच्छ स्वाहा
- Rāmap. 37. शवरीं गत्वा
41. जगामागर्जदनुजः
43. आश्वाशु गच्छत
47. स्वपुरं तैर्जगाम सः
- Mukti. 1. 43. प्राग्ध्ये तु क्षयं गते
1. ऋग्वेदगतानां . उपनिष-
दाम्
— शुक्लयजुर्वेदगतानाम्
— कृष्णयजुर्वेदगतानाम्
— सामवेदगतानाम्
— अथर्ववेदगतानाम्
- Gītā. 2. 29. चित्तं गच्छत्यचित्तताम्
2. 3. कैव्यं मास्म गमः पार्थ
52. तदा गन्तासि निर्वेदम्
4. 24. ब्रह्मैव तेन गन्तव्यम्
5. 5. तद्योगैरपि गम्यते
8. अभन् गच्छन्
17. गच्छन्त्यपुनरावृत्तिम्
6. 37. कां गतिं कृष्ण गच्छति
40. दुर्गतिं तात गच्छति
8. 15. संसिद्धिं परमां गताः
24. तत्र प्रयाता गच्छन्ति ब्रह्म
11. 51. सचेताः प्रकृतिं गतः
14. 1. परां सिद्धिमितो गतः
15. रजसि प्रलयं गत्वा
18. ऊर्ध्वं गच्छन्ति सत्त्वस्थाः
— अधो गच्छन्ति तामसाः
15. 4. यस्मिन्गता न निवर्त्तन्ति
भूयः
5. गच्छन्त्यमूढाः पदमव्ययं
तत्
6. यद्गत्वा न निवर्त्तन्ते
18. 62. तमेव शरणं गच्छ

गमन

- Hārīsa. 2. वायव्ये गमनादौ बुद्धिः
गय

- Bṛih. 5. 14. 4. एषा गयास्तत्रे प्राणा वै गयाः
— तद्यद्यास्तत्रे तस्माद्वायवी

गरीयस्

- Gītā. 2. 6. न चैतद्विद्मः कतरन्नो गरी-
यः
11. 37. गरीयसे ब्रह्मणो ज्योदि-
कर्त्त
43. त्वमस्य पूज्यश्च गुरुर्गरी-
यान्

गरुड

- Mahānār. 3. 15. तन्नो गरुडः प्रचोदयात्
Krish. 26. गरुडो वटभाण्डीरः

गरुडध्वज

- Atmapra. 1. ब्रह्मण्यो गरुडध्वजः

गर्ज

- Rāmap. 41. जगामागर्जदनुजः

गर्त्त

- Bṛih. 4. 3. 20. गर्त्तमिव पतति
Mukti. 1. 48. शास्त्रगर्त्तेषु मुखते

गर्त्तसद

- Nrip. 2. 4. स्तुहि श्रुतं गर्त्तसदं युवानम्

गर्हभ, गर्हभी

- Bṛih. 1. 4. 4. गर्हभीतरा गर्हभ इतरः
Nīla. 25. गर्हभावभितःसरौ

गर्हभीविपीत

- Bṛih. 4. 1. 5. गर्हभीविपीतो भारद्वाजः

गर्भ

- Ait. 4. 1. पुरुषे ह वा अयमादितो
गर्भो भवति

- Ait. 4. 3. तं स्त्री गर्भं विभर्त्ति
5. गर्भे नु सन्नन्वेषामवेदमहं
देवानां जनिमानि
— गर्भ एवैतच्छयानो वामदेवः
- Chhâ. 2. 9. 6. तदस्य गर्भा अन्वायत्ताः
5. 8. 2. तस्या आहुतेर्गर्भः संभवति
5. 9. 1. गर्भो दश वा मासानन्तः
शयित्वा
- Brih. 6. 4. 10. यामिच्छेन्न गर्भं दधीत
21. धाता गर्भं दधातु ते
— गर्भं धेहि सिनीवालि गर्भं
धेहि पृथुष्टुके
— गर्भं ते अश्विनौ देवावाध-
त्ताम्
22. तं ते गर्भं हवामहे दशमे
मासि सूतवे
— वार्युर्दशां यथा गर्भ एवं
गर्भं दधामि ते ऽसौ
23. एवा ते गर्भं एजतु
— तमिन्द्र निर्जहि गर्भेण
- Katha. 4. 8. गर्भं इव सुभृतो गर्भिणीभिः
Swet. 2. 16. पूर्वो हि जातः स उ गर्भे
अन्तः Mahânâr. 2. 1 ;
Siras. 5.
- Mahânâr. 1. 1. प्रजापतिश्चरति गर्भे अन्तः
Praśna. 2. 7. प्रजापतिश्चरसि गर्भे
Siras. 4. vide महाभय
Garbha. 2. शुक्रशोणितसंयोगादावर्त्त-
ते गर्भः
Râmôt. 2. vide महद्भय
Mukti. 1. 31. गर्भो नारायणो हंसः
1. vide सरस्वतीरहस्य
Gîtâ. 3. 38. यथोल्बेनावृतो गर्भः
14. 3. तस्मिन् गर्भं दधाम्यहम्
- गर्भवास**
Śikhâ. 2. एतामधीत्य द्विजो गर्भवा-
सान्मुच्यते
Nyâsa. 2. गर्भवासमयाङ्गीतः

गर्भिन्

- Brih. 6. 4. 11. इति गर्भिण्येव भवति
22. यथा बौरिन्त्रेण गर्भिणी
Kathâ. 4. 8. गर्भं इव सुभृतो गर्भिणीभिः

गर्व

- Parama. 2. vide आदि
Krish. 16. गर्वो रक्षः खगो बकः

गहन

- Brih. 4. 4. 13. अस्मिन्सन्देहे गहने प्रविष्टः
Maitri. 7. 1. अनवद्यो घनो गहनः
Gîtâ. 4. 17. गहना कर्मणो गतिः

गह्वरेष्ठ

- Katha. 2. 12. गुहाहितं गह्वरेष्ठं पुराणम्

गाण्डीव

- Gîtâ. 1. 30. गाण्डीवं संसते हस्तात्

गातृ

- Chhâ. 1. 6. 8. तस्मात्त्रेवोद्गतैतस्य हि
गाता

गान्न

- Amrita. 12. नैव गात्राणि चालयेत्
Harisa. 2. प्रथमे चिच्छिणी गात्रम्
Gîtâ. 1. 29. सीदन्ति मम गात्राणि

गात्रकम्प

- Yogasi. 1. गात्रकम्पो ऽभिजायते

गात्रभञ्जन

- Harisa. 2. द्वितीये गात्रभञ्जनम्

गाथा

- Chhâ. 4. 17. 9. एषा ब्रह्माणमनु गाथा
Maitri. 1. 2. राजेमां गाथां जगाद
Nrip. 5. 9. स गाथा अधीते

गान्धर्व

- Brih. 4. 4. 4. पित्र्यं वा गान्धर्वं वा

गान्धार

Garbha.

1. *vidh* निपाद

गायत्र

Chhā. 2. 11.

1. एतद्गायत्रं प्राणेषु प्रातम्
2. स य एवमेतद्गायत्रं प्राणेषु
प्रातं वेद प्राणी भवति

3. 16.

1. गायत्रं प्रातस्त्वनम्

Maitri.

7. 1. अग्निर्गायत्रं त्रिवृद्धयन्तरं
... पुग्स्तादुद्यन्ति

Mahā.

3. गायत्रं छन्दः ऋग्वेदः

Āsrama.

1. गायत्रो ब्राह्मणः प्राजापत्यो
वृहन्
— त्रिरात्रमक्षरलवणाशी गा-
यत्रीमन्त्रे स गायत्रः

गायत्री

Chhā. 3. 12.

1. गायत्री वा इदं सर्वं भूतं
यदिदं किञ्च वाग्वै गा-
यत्री

2. या वै सा गायत्रीयं वाव
सा येयं प्रथिवी

3. सैषा चतुष्पदा षड्विधा
गायत्री

3. 16.

1. चतुर्विंशत्यक्षरा गायत्री

Brh. 5. 14.

1. अष्टाक्षरं ह वा एकं गाय-
त्र्यै पदम् 2, 3

1. सैषा गायत्र्येतस्मिंस्तुरीये
... प्रतिष्ठिता

— एवमेषा गायत्र्यध्यात्मं प्र-
तिष्ठिता

— तद्यद्गायत्रं तस्माद्गायत्री

2. गायत्रीमेव सावित्रीमनुब्रु-
यात्

— हैव तद्गायत्र्या एकञ्चन
पदे प्राति

7. गायत्र्यस्यैकपदी द्विपदी

Mahānār. 13.

7. सावित्री गायत्री जगती

Mahānār. 15.

1. गायत्री छन्दसां माता
— गायत्रीमावाहयामि

Nrip.

2. 1. ब्रह्मा वसवो गायत्री गार्ह-
पत्यः Nṛisat. 3; Sikkā
1.

4. 2. अथ सावित्री गायत्री
— गायत्री वा इदं सर्वम्

5.

1. अष्टाक्षरा वै गायत्री
— गायत्र्या सम्मितं भवति

Sra.

1. सावित्र्यहं गायत्र्यहम्

6. सावित्र्या गायत्री गायत्र्या
लोका भवन्ति

7. गायत्र्याः षष्टिसहस्राणि
जप्तानि भवन्ति Mahā. 4.

Amentā.

10. सव्याहृतिं सप्रणशौ गायत्रीम्

Aruncya.

2. गायत्रीं च स्ववाचाशौ स-
मारोपयेत्

Gopl.

3. ततो व्याहृतीस्ततो गायत्रीं
गायत्र्या वेदाः

Gītā.

10. 35. गायत्री छन्दसामहम्

गायत्रीमन्त्र

Āsrama.

1. त्रिरात्रमक्षरलवणाशी गा-
यत्रीमन्त्रे (?) स गायत्रः
(one MS. has 'मन्त्री')

गायत्रीविद्

Brh. 5. 14.

8. यन्तु हो तद्गायत्रीविद्वद्वृथाः

गारुड

Mukti

1. 39. दत्तात्रेयं च गारुडम्

1. प्रभृमुण्डकमाण्डुक्याथर्व-
शिरोथर्वशिखाबृहज्जाबा-
लनृसिंहतापनीनारदपरि-
त्राजकसीताशरभमहाना-
रायणरामरहस्यरामताप-
नीशाण्डिल्यपरमहंसपरि-
त्राजकान्नपूर्णासूर्यात्मपा-
शुपतपरब्रह्मत्रिपुरातपन-

देवीभावनाभस्मजाबालग-
णपतिमहावाक्यगोपालत-
पनकृष्णहयग्रीवदत्तात्रेय-
गारुडानाम्

गार्गी

- Bṛih. 3. 6. 1. गार्गी वाचक्रवी (bis).
— कस्मिन्नु खल्वाप ओताश्च
प्रोताश्चेति वायौ गार्गीति
(similarly 9 times
more).
— गार्गी मातिप्राक्षीः (bis).
3. 8. 1. पृच्छ गार्गीति 2, 5.
4. यद्वर्ध्वं गार्गी दिवः 7.
8. एतद्वै तदक्षरं गार्गी
9. अक्षरस्य प्रशासने गार्गी
(4 times).
10. एतदक्षरं गार्ग्यविदित्वा
11. एतदक्षरं गार्ग्यदृष्टं द्रष्टु
— अक्षरे गार्ग्याकाश ओतः

गार्ग्य

- Kaush. 4. 1. गार्ग्यो बालाकिः
Bṛih. 2. 1. 1. दृष्ट्वा बालाकिर्ह. . गार्ग्यः
2. स होवाच गार्ग्यः . . 3—13.
13. स ह तृष्णीमास गार्ग्यः
16. तदु ह न मेने गार्ग्यः
4. 6. 2. आग्निवेद्यो गार्ग्यात्
— गार्ग्यो गार्ग्यात्
— गार्ग्यो गौतमात्
Praśna. 1. 1. सौर्यायणी च गार्ग्यः
4. 1.
4. 2. यथा गार्ग्य मरीचयो ऽर्क-
स्य

गार्ग्यायण

- Bṛih. 4. 6. 2. पाराशर्यायणो गार्ग्यायणात्
— गार्ग्यायण उद्दालकायनात्

गार्ग्यायणि

- Kaush. 1. 1. चित्रो ह वै गार्ग्यायणिः
(MSS. णिः)
— चित्रं गार्ग्यायणिम् (MSS.
निः)

गार्हपत्य

- Chhā. 2. 24. 3. जघनेन गार्हपत्यस्य
4. 11. 1. एनं गार्हपत्यो ऽनुशशास
4. 17. 4. भूः स्वाहेति गार्हपत्ये जुह्व-
यात्
5. 18. 2. हृदयं गार्हपत्यः
Maitri. 6. 5. गार्हपत्यो दक्षिणामिराहव-
नीया इति मुखवत्येषा
34. पृथिवी गार्हपत्यः
Mahānār. 22. 1. गार्हपत्यमृक पृथिवी रथ-
न्तरम्
Praśna. 1. 3. गार्हपत्यो ह वा एषो ऽपानः
— यद्गार्हपत्यात्प्रणीयते प्रणय-
नादाहवनीयः प्राणः
Nrip. 2. 1. ब्रह्मा वसवो गायत्री गार्ह-
पत्यः Nrisut. 3; Sikkhā. 1.
Brahmav. 5. ऋग्वेदो गार्हपत्यश्च
Siras. 1. गार्हपत्यो दक्षिणामिराहव-
नीयो ऽहम्
Garbha. 5. उदरे गार्हपत्यः
Prānāg. 1. एकां गार्हपत्ये (जुहोति)
2. गार्हपत्यो भृत्वा नाभ्यां ति-
ष्ठति
Kathāśru. 1. आहवनीये गार्हपत्ये
3. इत्येवं गार्हपत्यम्
Kālāg. 2. प्रथमा रेखा सा गार्हपत्यः

गालव

- Bṛih. 2. 6. 3. कुमारहारितो गालवान्
4. 6. 3.
— गालवो विदर्भाकौण्डिन्यान्
4. 6. 3.

गाह्

Gauḍa. 4. 95. तच्च लोको न गाहते

गिर

Chhā. 1. 3. 6. वाग्गीर्वाचो ह गिर इत्या-
चक्षते

Maitri. 6. 34. न शक्यते वर्णयितुं गिरा

Rāmap. 62. लिख्य मन्व्यभितो गिरम्

Gītā. 10. 25. गिरामस्म्येकमक्षरम्

गिरि

Tait. 1. 10. 1. कीर्त्तिः पृष्ठं गिरेरिव

Mund. 2. 1. 9. अतः समुद्रा गिरयश्च सर्वे
Mahānār. 8. 5.

गिरिकुहर

Jābāla. 6. *vids* स्थण्डिल

गिरित्र

Śwet. 3. 6. शिवां गिरित्र तां कुरु
Nīla. 5 (कृणु)

गिरिश

Nīla. 6. त्वा गिरिशच्छावदामसि

गिरिशन्त

Śwet. 3. 5. तथा नः . . गिरिशन्ताभि-
चाकशीहि

6. यामिषुं गिरिशन्त हस्ते
बिर्भाषि Nīla. 5 (4 MSS.
have गिरिशन्तं)

Nīla. 8. तथा नस्तन्वा . . गिरिश-
न्ताभिचाकशत् (four
MSS. have गिरिशं त्वा°)

गिरिष्ठा

Nrip. 2. 4. मृतो न भीमः कुचरो गि-
रिष्ठाः

गी

Chhā. 1. 3. 6. वाग्गीर्वाचो ह गिर इत्या-
चक्षते

Chhā. 1. 3. 7. अन्तरिक्षं गीः

— वायुर्गीः

— यजुर्वेदो गीः

गीतवादित्र

Chhā. 8. 2. 8. गीतवादित्रे समुत्तिष्ठतः

गीतवादित्रलोक

Chhā. 8. 2. 8. गीतवादित्रलोकेन सम्पन्नो
महीयते

गीतवादित्रलोककाम

Chhā. 8. 2. 8. यदि गीतवादित्रलोककामो
भवति

गीथा

Bṛih. 1. 3. 23. वागेव गीथोच्च गीथाचोति
स उद्रीथः

गुडाकेश

Gītā. 1. 24. एवमुक्तः . . गुडाकेशेन

2. 9. गुडाकेशः परन्तपः

10. 20. अहमात्मा गुडाकेश

11. 7. मम देहे गुडाकेश

गुण

Śwet. 5. 5. गुणांश्च सर्वान् विनियोज-
येद्यः

8. बुद्धेर्गुणेनात्मगुणेन चैव

Maitri. 2. 4. गुणेष्विवोर्ध्वरेतसः

3. 2. एषो ऽभिभूतः प्राकृतैर्गुणैः

3. भूतात्मा . . गुणैर्हन्यमानः

— एतानि गुणानि पुरुषेणेरि-
तानि

6. 30. गुणः . . अध्यवसायात्मब-
न्धमुपागतः

Gauḍa. 2. 20. गुणा इति गुणविदः

Nṛisut. 3. गुणैरैक्यं सम्पाद्य

Yogat. 6. त्रयो ऽप्यत्र गुणास्त्रीणि

- Rāmap. 15. रजःसत्त्वतमोगुणैः
Mukti. 2. 13. बिसच्छेदाद्गुणा इव
34. मैत्रादिभिर्गुणैर्युक्तम्
Gitā. 3. 5. प्रकृतिजैर्गुणैः
27. प्रकृतेः क्रियमाणानि गुणैः
कर्माणि
28. गुणा गुणेषु वर्तन्ते
13. 19. विकारांश्च गुणाश्चैव
21. भुङ्क्ते प्रकृतिजान् गुणान्
23. य एवं वेत्ति . . गुणैः सह
14. 5. गुणाः प्रकृतिसम्भवाः
19. नान्यं गुणेभ्यः कर्त्तारम्
— गुणेभ्यश्च परं वेत्ति
20. गुणानेतानतीत्य त्रीन्
21. कैर्लिंगैस्त्रीन्गुणानेतानतीतो
भवति
— त्रीन्गुणानतिवर्त्तन्ते
23. गुणैर्या न विचाल्यते
— गुणा वर्त्तन्त इत्येव
26. स गुणान्समतीत्यैतान्
18. 40. प्रकृतिजैः . . त्रिभिर्गुणैः
41. स्वभावप्रभवैर्गुणैः
गुणकर्मन्
Gitā. 3. 29. सज्जन्ते गुणकर्मसु
गुणकर्मविभाग
Gitā. 3. 28. तत्त्ववित्तु . . गुणकर्मविभा-
गयोः
4. 13. गुणकर्मविभागशः
गुणगहर
Chāl. 2. निर्गुणं गुणगहरे (so all
the MSS.)
गुणतस्
Gitā. 18. 29. गुणतस्त्रिविधं शृणु
गुणप्रवृद्ध
Gitā. 15. 2. गुणप्रवृद्धा विषयप्रवालाः

गुणभिन्न

Nrisut.

9. स्वयं गुणभिन्नाङ्कुरेष्वपि
गुणभिन्ना (so all the
MSS. but printed text
गुणा°).

गुणभुज्

Maitri.

7. 1. भास्वरो गुणभुक्

गुणभेदतस्

Gitā.

18. 19. त्रिधैव गुणभेदतः

गुणभोक्तृ

Gitā.

13. 14. निर्गुणं गुणभोक्तृ च

गुणमय

Mukti.

2. 7. गुणमयेन पटेनात्मानमन्त-
र्धाय

Gitā.

7. 13. त्रिभिर्गुणमयैर्भविः
14. दैवी लेषा गुणमयी

गुणर्द्ध

Nrisut.

4. स्वसुतान् गुणर्द्धान्
(Nārāyaṇa explains
गुणाद्यान्)

गुणवन्त्

Mukti.

1. गुणवन्तमकुटिलम्

गुणविद्

Gauḍa.

2. 20. गुणा इति गुणविदः

गुणसंख्यान

Gitā.

18. 19. प्रोच्यते गुणसंख्याने

गुणसङ्ग

Gitā.

13. 21. कारणं गुणसंगो ऽस्य

गुणसम्मूढ

Gitā.

3. 29. प्रकृतेर्गुणसम्मूढाः

गुणातीत

Nāda.

18. अतीन्द्रियं गुणातीतम्

Gitā.

14. 25. गुणातीतः स उच्यते

गुणान्त

Rāmāp. 81. गुणान्तः सगुणः स्वयम्
गुणान्वय

Swet. 5. 7. गुणान्वयो यः फलकर्मकर्त्ता

गुणान्वित

Swet. 6. 4. आरभ्य कर्माणि गुणान्वि-
तानि

Gītā. 15. 10. भुञ्जानं वा गुणान्वितम्

गुणाभास

Śwet. 3. 17. सर्वेन्द्रियगुणाभासम्
(Gītā. 13. 14.)

गुणिन्

Swet. 6. 2. जः कालकालो गुणी 16.

गुणेश

Swet. 6. 16. प्रधानक्षेत्रज्ञपतिगुणेशः

गुणौघ

Maitrī. 3. 2. गुणौघैरुद्यमानः 6. 30.

गुद

Bṛh. 1. 1. सिन्धवो गुदाः

Kshur. 7. गुदे शिश्रे त्रयस्त्रयः

Amṛita. 31. अपानस्तु पुनर्गुदे

Hamsa. 1. गुदमवष्टभ्य

गुप्

Chhā. 5. 10. 8. तस्माज्जुगुप्सेत

Bṛh. 3. 1. 9. कतिभिः... यज्ञं... देवता-
भिर्गोपायति

Tait. 1. 4. 1. श्रुतं मे गोपाय

Maitrī. 7. 1. गभीरो गुप्तः

Mahānār. 8. 2. एवमनृतादात्मानं जुगुप्सेत्

Siras. 6. नव दिवो देवजनेन गुप्ताः

Aruṇeya. 4. सखा मा गोपाय

Mukti. 1. 51. गोपाय मा शेवधिष्टे जहम-
स्मि

1. गुरु

Gītā. 6. 22. न दुःखेन गुरुणापि वि-
चाल्यते

2. गुरु

Chhā. 5. 10. 9. गुरोस्तल्पमावसन्

8. 15. 1. गुरोः कर्मातिशेषेण

Swet. 6. 23. यथा देवे तथा गुरौ

Mund. 1. 2. 12. गुरुमेवाभिगच्छेत्

Nṛp. 5. 2. स गुरुर्भवति

— एतद्रक्षोघ्नं मृत्युतारकं
गुरुणा लब्धम् (2 MSS.
read गुरुतः)

Nyāsa. 2. अनुज्ञात उच्यते गुरुणा-
श्रमी

Kāthasru. 3. तस्य सञ्ज्यामो गुरुभिरनु-
ज्ञातस्य बान्धवैश्च
— तैजसानि गुरवे दद्यात्

Asrama. 1. आप्रायणादुरोरपरित्यागी

Mukti. 1. 24. गुरुपदिष्टमार्गेण

2. 31. गुरुशास्त्रप्रमाणैस्तु

Gītā. 2. 5. गुरुनहत्वा हि महानुभावा-
न्

— हत्वार्थकामांस्तु गुरुन्

11. 43. त्वमस्य पूज्यश्च गुरुर्गरीयान्

17. 14. देवद्विजगुरुप्राज्ञपूजनम्

गुरुकुल

Asrama. 1. चतुर्विंशतिवर्षाणि गुरुकु-
लवासी

गुरुतल्पग

Mahānār. 5. 11. भृङ्गहा गुरुतल्पगः

19. 1. ब्रह्महा गुरुतल्पगः

Gopī. 5. गोघ्नश्च गुरुतल्पगः

गुरुभक्त

Hamsa 1. शान्ताय शान्ताय गुरुभक्ताय

गुरुभक्ति

- Jukti. 1. 48. गुरुभक्तिविहीनाय दातव्यं
न कदाचन

गुरुमानार्थमानस

- Pejo. 4. अगम्यगम्यकर्त्ता च गुरु-
मानार्थमानसः

गुरुशुश्रूषण

- Nyāsa. 2. गुरुशुश्रूषणे रतः (4 MSS.
have 'णपरः')

गुर्वागम

- Mantri. 6. 28. चतुर्जालं ब्रह्मकोशं प्रणुदेद्गु-
र्वागमेन

गुल्फ

- Kshur. 6. द्वे तु गुल्फे तु कुर्वीत
Garbha. 3. गुल्फजठरकटिप्रदेशः

गुह

- Chha. 3. 5. 1. गुह्या एवादेशा मयुक्तः
2. एतं गुह्या आदेशा एतद्ब्र-
ह्माभ्युत्पन्नं

- Brih. 6. 4. 26. तद्गुह्यमेव नाम भवति
Katha. 1. 29. यो ज्यं वरो गूढमनुप्रविष्टः

2. 12. तं दुर्दर्शं गूढमनुप्रविष्टम्
3. 17. य इमं परमं गुह्यं आवयेत्
5. 6. गुह्यं ब्रह्म सनातनम्

- Swet. 3. 7. यथानिकायं सर्वभूतेषु गूढम्
4. 15. विश्राधिपः सर्वभूतेषु गूढः
16. ज्ञात्वा शिवं सर्वभूतेषु गूढ-
म्

5. 1. विद्याविद्ये निहिते यत्र गुढे
6. तद्वेद गुह्योपनिषत्सु गूढम्
6. 11. एको देवः सर्वभूतेषु गूढः

Brahma. 3.

22. वेदान्ते परमं गुह्यं पुराक-
ल्पे प्रचोदितम्

- Maitri. 6. 19. अचिन्त्यं गुह्यमुत्तमम्
28. अनन्तः परमो गुह्यः
34. गुह्यमेतत्सनातनम्

- Mahānār. 9. 12. घृतस्य नाम गुह्यं यदास्ति
10. 2. त्रिधाहितं पणिभिर्गुह्यमा-
नम्

24. 1. एतद्वै . . देवानां गुह्यम्

- Siras. 1. गुह्यो ज्जरण्यो ज्जरम्

- Tejo. 5. परं गुह्यमिदं स्थानम्

- Hansa. 1. अनाख्येयमिदं गुह्यम्

- Mukti. 1. 46. गुह्यमष्टोत्तरं शतम्

- Gita. 10. 38. मौने चैवास्मि गुह्यानाम्

11. 1. परं गुह्यमध्यात्मसंज्ञितम्

18. 63. गुह्याद्गुह्यतरम्

- 68 य इदं परमं गुह्यम्

75. श्रुतवानेतद्गुह्यमहं परम्

गुहा

- Tait. 2. 1. 1. निहितं गुहायां परमे व्योमन्

- Katha. 1. 14. विद्धि त्वमेनें निहितं गुहा-
याम्

2. 20. आत्मास्य जन्तोर्निहितं गु-
हायाम्

3. 1. गुहां प्रविष्टो परमे परांज्

4. 6. गुहां प्रविश्य तिष्ठन्तम्

7. गुहां प्रविश्य तिष्ठन्तीम्

- Swet. 2. 10. गुहानिवाताश्रयेण

3. 20. आत्मा गुहायां निहितो
जस्य जन्तोः Mahānār. 8.3.

- Maitri. 2. 6. एष पञ्चधात्मानं विभज्य
निहितो गुहायाम्

6. 4. पुनः पञ्चधा ज्ञेयं निहितं
गुहायाम्

- Mund. 2. 1. 10. एतद्यो वेद निहितं गुहायाम्

3. 1. 7. पश्यत्स्वहैव निहितं गुहा-
याम्

- Mahānār. 2. 4. अमृतं . . निहितं गुहासु
— त्रीणि पदा निहिता गुहासु

- Mahânâr. 10. 5. परेण नाकं निहितं गुहा-
याम् Kaivalya 3.
15. 6. अन्तश्चरसि भूतेषु गुहाया-
म् Prâṇâg. 1.
- Nyâsa. 2. गुहां प्रवेदुमिच्छामि
गुहाग्रन्थि
- Muṇḍ. 3. 2. 9. गुहाग्रन्थिभ्यो विमुक्तो
ऽमृतो भवति
गुहाचर
- Muṇḍ. 2. 2. 1. आविः सन्निहितं गुहाचरं
नाम महत्पदम्
गुहाशय
- Muṇḍ. 2. 1. 8. गुहाशया निहिताः
Mahânâr. 8. 1.
- Kaivalya. 23. गुहाशयं निष्कलमद्वितीय-
म्
गुहाहित
- Kaṭha. 2. 12. गुहाहितं गह्वरेष्ठं पुराणम्
गुह्यतम
- Maitri. 5. 1. नमो गुह्यतमाय च
6. 29. एतद्गुह्यतमं नापुत्राय . . की-
र्त्तयेत्
- Gîtâ. 9. 1. इदं तु ते गुह्यतमं प्रवक्ष्या-
मि
15. 20. इति गुह्यतमं शास्त्रम्
18. 64. सर्वगुह्यतमं भूयः
गुह्यतर
- Gîtâ. 18. 63. गुह्याद्गुह्यतरम्
गूढविज्ञान
- Hainsa. 2. सप्तमे गूढविज्ञानम्
गूढात्मन्
- Kaṭha. 3. 12. एष सर्वेषु भूतेषु गूढात्मा
न प्रकाशते

1. मा गृधः कस्यस्विद्धनम्
गृध्र
- Mahânâr. 9. 1. श्येनो गृध्राणाम् 17. 8
गृह
- Brh. 1. 4. 16. यदस्य गृहेषु श्रापदा वयांसि
3. 3. 1. पतञ्जलस्य काप्यस्य गृहा-
नैम
3. 7. 1. पतञ्जलस्य काप्यस्य गृहेषु
6. 4. 24. एधमानः स्वे गृहे
- Kaṭha. 1. 7. वैश्वानरः प्रविशत्यतिथिर्ब्रा-
ह्मणो गृहान्
8. यस्यानभन् वसति ब्राह्मणे
गृहे
9. अवात्सीर्गृहे मे ऽनभन्
- Mahânâr. 22. 1. गृहाणां निष्कृतिः
Jâbâla. 4. ब्रह्मचर्यादेव प्रव्रजेद्ब्रह्माद्वा
वनाद्वा
- Kṛish. 19. भग्नभाण्डोदधिर्गृहे
Râmâp. 41. वालिनो वैगतो गृहात्
Gîtâ 13. 9. पुत्रदारगृहादिषु
- गृहगोधा
- Gârûḍa. 2. गोधानां गृहगोधानाम्
गृहस्थ
- Nrip. 5. 10. उपनीतशतमेकमेकेन गृह-
स्थेन तत्समम्
— गृहस्थशतमेकम्
- Aruṇeya. 2. गृहस्थो ब्रह्मचारी वानप्र-
स्थो वा
Kâlâg. 2. ब्रह्मचारी गृहस्थो वानप्र-
स्थो यतिर्वा
Aśrama. 2. गृहस्था अपि चतुर्विधाः
Vâsu. 2. गृहस्थो ललाटादिद्वादश-
स्थलेषु . . धारयेत्

गृहिन

Jābāla.

4. ब्रह्मचर्यं समाप्य गृही भवेत्
— गृही भूत्वा वनी भवेत्

गृह्या

Mahānār. 19. 2. गृह्याभ्यः स्वाहा

1. ग (निगरणे)

Chhā. 4. 3. 6. महात्मनश्चतुरो देव एकः
कः स जगार

2. ग (शब्दे)

Mahānār. 6. 5. अग्ने अत्रिवन्नमसा गुणानः
Gitā. 11. 21. केचिद्भीताः प्राञ्जलया गृ-
णन्ति

गेष्ण

Chhā. 1. 6. 8. तस्यर्क् च साम च गेष्णौ
1. 7. 5. यावमुप्य गेष्णौ तौ गेष्णौ

गेह

Gitā. 6. 41. शुचीनां श्रीमतां गेहे

गेहिनी

Krish. 5. यशोदा मुक्तिगेहिनी
गै

Chhā. 1. 3. 4. अप्राणन्नपानन् साम गा-
यति

1. 6. 1. तस्मादृच्यध्यूढं साम गीयते
2, 3, 4, 5; 1. 7. 1, 2, 3.

1. 7. 6. तद्य इमे वीणायां गायन्त्ये-
तं ते गायन्ति

7. य एतदेवं विद्वान् साम गाय-
त्युभौ स गायति

9. य एतदेवं विद्वान् साम गा-
यति

1. 11. 7. आदित्यमुच्चैः सन्नं गायन्ति

3. 12. 1. वाग्वा इदं सर्वं भूतं गायति

Bṛih. 1. 3. 27. वाचि खल्वेष एतत्प्राणः
प्रतिष्ठितो गीयते

Tait. 1. 8. 1. ओमिति सामानि गायन्ति

3. 10. 5. एतत्साम गायन्नास्ते

Brahmav. 14. तत्परं ब्रह्म गीयते

Chhā. 9. सप्रेवैते च गीयते

Rāmāp. 19. आत्मा रामेति गीयते

Gitā. 13. 4. ऋषिभिर्बहुधा गीतम्

गो

At. 2. 2. ताभ्यो गामानयन्

5. 3. अश्वा गावः पुरुषा हस्तिनः

Kaush. 2. 11. गवां त्वा हिंकारेणाभिहिं-
करोमि

Chhā. 2. 6. 1. गाव उद्गीथः 2. 18. 1.

4. 2. 1. षट् शतानि गवाम् 2.

3. सहस्रं गवाम् 4.

— हारेत्वा शूद्र तवैव सह
गोभिरस्तु

4. 1. 5. चतुःशता गा निराकृत्य

4. 6. 1. स ह श्रोभृते गा अभिप्रस्था.
पयाञ्चकार 4. 7. 1; 4.
8. 1.

— गा उपरुध्य 4.7.1; 4.8.1.

Bṛih. 1. 4. 4. सा गौरभवन्

— ततो गावो जायन्त

3. 1. 1. गवां सहस्रमवरुध

2. स एता गा उदजताम्

3. 4. 2. असौ गौरसावश्चः

6. 3. 6. माध्वीर्गोवो भवन्तु नः

Mahānār. 9. 10; 17. 7.

Tait. 1. 4. 2. वासांसि मम गावश्च

Svet. 4. 22. मा नो गोषु . . गीरिषः

Mahānār. 2. 9. मा नो हिंसातु . . गामश्चम्

10. 2. गावो देवासो घृतमन्वावि-
न्दन्

Nṛip. 3. 1. पार्हि . . गाम्

Chhā. 5. गौरनादयती सा तु

Śiras. 1. गौरहं गौर्यहम्

— गां गोभिः [तर्पयामि]

- Brahmab. 19. गत्रामनेकवर्णानाम्
— लिङ्गिनस्तु गत्रां यथा
- Krish. 9. गोप्यो गावः कचस्तस्य
- Gitā. 5. 18. ब्राह्मणे गवि हस्तिनि
15. 13. गामाविश्य च
- गोअश्व**
- Chhā. 7. 24. 2. गोअश्वमिह महिमंत्याचक्ष-
ते
- Bṛih. 6. 2. 7. गोअश्वानां दासीनाम्
- गोकाम**
- Bṛih. 3. 1. 2. गोकामा एव वयं स्मः
- गोकुल**
- Gopī. 5. गोकुले धर्मसङ्कुले
- गोकुलवन**
- Krish. 10. गोकुलवनं वैकुण्ठम्
- गोक्षीरस्फटिकप्रभ**
- Amṛta. 37. समानस्तस्य मध्ये तु गो-
क्षीरस्फटिकप्रभः
- गोघ्न**
- Gopī. 5. गोघ्नश्च गुरुतल्पगः
- गोचर**
- Kātha. 3. 1. विषयांस्तेषु गोचरान्
- Amṛta. 32. बाह्यप्राणः स गोचरः
- गोजा**
- Kātha. 5. 2. अञ्जा गोजा ऋतजाः
Mahānār. 9. 3; 17. 8.
Nrip. 3. 1.
- गोतम**
- Bṛih. 2. 2. 1. इमावेव गोतमभरद्वाजाव-
यमेव गोतमः
- गोधा**
- Gāruḍa. 2. गोधानां गृहगोधानाम्

गोधूम

- Bṛih. 6. 3. 13. गोधूमाश्च मसूराश्च

गोनाय

- Chhā. 6. 8. 3. गोनायो ऽश्वनायः

गोप

- Nīla. 10. उत त्वा गोपा अदृशन्
- Krish. 2. गोपान्नः स्त्रीश्च नो कुरु
9. गोपगोपीसुरैः सह

गोपस्वरूप

- Krish. 11. गोपस्वरूपो हरिः साक्षात्

गोपा

- Chhā. 4. 3. 6. भुवनस्य गोपाः Nrip. 2. 4.
Swet. 3. 2. संसृज्य विश्वा भुवनानि
गोपाः

- Mahānār. 20. 14. विष्णुर्गोपा अदाभ्यः

गोपालतपन

- Makti. 1. 39. गोपालतपनं कृष्णम्
1. rīde गारुड

गोपिका

- Gopī. 1. गोपिका नाम संरक्षणी
(Nārāyaṇa gives this as
variant; see गोपी)
5. गोपिकास्वरूपैः
— गोपिक्ताः श्रुतयो ऽभवन्

गोपी

- Vāsu. 1. प्रतिदिनमालिप्तं गोपीभिः
प्रक्षालनात्
- Gopī. 1. गोपी का नाम । संरक्षणी
(so Nār. and 3 MSS.)
2. गोप्यो नाम विष्णुपत्न्यः स्युः
— काश्च विष्णुपत्न्यो गोप्यो
नाम

Gopī.

3. गोपीत्यय उच्यताम्
— गोपीत्यक्षरद्वयम्
5. चन्दनं चापि गोपीनाम्
— कृष्णगोपीरतोद्भूतम्
— कृष्णगोपीनां जलक्रीडाम्
— कृष्णगोपीजलक्रीडाकुडुम्
9. गोपगोपीसुरैः सह
— गोप्या गाव ऋचस्तस्य

Krish.

गोपीचन्दन

Vāsu.

1. गोपीचन्दनमाख्याताम्
2. गोपीचन्दनं नमस्कृत्योद्धृत्य
— गोपीचन्दन पापघ्न
3. गोपीचन्दनमालिप्य
— गोपीचन्दनधारणात्
(Gopī. 5 (bis).
— गोपीचन्दनवारिभ्याम्
— यो गोपीचन्दनाभावे

4. एवं विधिना गोपीचन्दनं
यो धारयेत्

Gopī.

1. गोपीचन्दनमृत्तिकाया नि-
रुक्त्या
2. गोपीचन्दनसंस्क्तमानुषा-
णाम्
3. य एवंविहान् गोपीचन्दनं
धारयेत्
5. गोपीचन्दनपङ्केन
— गोपीचन्दनमायुष्यम्
— गोपीचन्दनदानस्य
— न शुद्धिर्गोपीचन्दनात्
— गोपीचन्दनमण्डनम्
— पापघ्नं गोपीचन्दनम्
— गोपीचन्दनमित्युक्तं द्वारव-
त्यां सुरेश्वरैः
— गोपीचन्दनखण्डं तु
— एतत्संभोगसंभूतं चन्दनं
गोपीचन्दनम्

गोपीचन्दनलिप्राङ्ग

Vāsu.

3. गोपीचन्दनलिप्राङ्गो देह-
स्थानि च तस्य यः

Gopī.

5. गोपीचन्दनलिप्राङ्गो यं यं
पश्यति
— गोपीचन्दनलिप्राङ्गो भ्रियते
यत्र कुत्रचित्
— गोपीचन्दनलिप्राङ्गं पुरुषं
य उपासते
— गोपीचन्दनलिप्राङ्गः पुरुषो
येन पूज्यते
— गोपीचन्दनलिप्राङ्गः साक्षा-
द्विष्णुमयो भवेत्
— गोपीचन्दनलिप्राङ्गो व्रतं
यस्तु समाचरेत्
— गोपीचन्दनलिप्राङ्गैर्नपदा
नार्दि यत्कृतम्

गोमृ

Kaush.

2. 1. चक्षुर्गोमृ
— यश्चक्षुर्गोमृ गोमृमान् भवति

Sweet.

4. 15. स एव कालं भुवनस्य गोम्रा
6. 17. ज्ञः सर्वगो भुवनस्यास्य
गोम्रा

Mund. 1.

1. 1. विश्वस्य कर्त्ता भुवनस्य
गोम्रा

Mahānār.

5. 9. एष सर्वस्य भुवनस्य भव्ये
भुवनस्य गोम्रा

Siras.

4. संसृज्य विश्वा भुवनानि गोम्रा

Krish.

21. गोम्रां धर्ममात्मजम्

गोमृमन्त

Kaush.

2. 1. यश्चक्षुर्गोमृ गोमृमान् भवति

गोमुख

Gītā.

1. 13. पणवानकगोमुखाः

गोरक्ष

Āśrama.

2. कृषिगोरक्षवर्णिज्यम्

गोरक्ष्य

Gītā. 18. 44. कृपिगोरक्ष्यवाणिज्यम्

गोविन्द

Vāsu. 2. गोविन्द पुण्डरीकाक्ष

Gītā. 1. 32. किं नो राज्येन गोविन्द

2. 9. न योत्स्य इति गोविन्दम्

गोश्रुति

Chhā. 5. 2. 3. गोश्रुतये वैद्याव्रपश्याय

गोस्तेय

Mahānār. 19 1. गोस्तेयं सुगपानम्

गौण

Gāṇḍa. 3. 14. भविष्यद्दृष्ट्या गौणं तत्

गौतम

Kaush. 1. 1. गौतमस्य पुत्र
— ब्रह्मार्हो ऽसि गौतम

Chhā. 4. 4. 3. हरिद्रुमते गौतममेत्य
5. 3. 6. गौतमो राज्ञो ऽर्द्धमेयाय
— भगवन् गौतम . . वरं वृणी-
थाः

7. यथा मा त्वं गौतमावदः

5. 4. 1. असौ वाव लोको गौतमाग्निः
(similarly four times more).

5. 17. 1. गौतम के त्वमात्मानमुपा-
स्से

Bṛih. 2. 6. 1. शाण्डिल्यः कौशिकाच्च गौ-
तमाच्च 4. 6. 1.

2. गौतम आग्निवेद्यात्
4. 6. 2.

— आनभिष्मते गौतमात्

— गौतमः सैतवप्राचीनयोग्या-
भ्याम्

— भारद्वाजो भारद्वाजाच्च गौ-
तमाच्च

— गौतमो भारद्वाजात्

Bṛih. 2. 6. 3. माण्डिगौतमात् 4. 6. 3.

— गौतमो वात्स्यात् 4. 6. 3.

3. 7. 1. वेद वा अहं गौतम तत्सूत्रम्

2. वायुर्वै गौतम तत्सूत्रम्

4. 6. 2. गार्ग्यो गौतमात्

— गौतमः सैतवात्

3. गौतमो गौतमात्

6. 2. 4. स आजगाम गौतमः

— वरं भगवते गौतमाय दद्याः

6. दैवेषु वै गौतम तद्वरेषु

7. स वै गौतम तीर्थेनेच्छासै

8 तथा नस्त्वं गौतम मापराधाः

9. असौ वै लोको ऽग्निगौतम

(similarly in 10-13).

Katha. 1. 10. वीतमन्युर्गौतमो माम्भि

4. 15. एवं मुनेर्विजानत आत्मा
भवति गौतम

5. 6. यथा च मरणं प्राप्य आत्मा
भवति गौतम

Haiṇsa. 1. गौतम उवाच
— शृणु गौतम तन्मम

गौतमीपुत्र

Bṛih. 6. 5. 1. कात्यायनीपुत्रो गौतमीपु-
त्रात्

— गौतमीपुत्रो भारद्वाजीपुत्रा-
त् 2.

2. आत्रेयीपुत्रो गौतमीपुत्रात्

गौपवन

Bṛih. 2. 6. 1. पैतिमाप्यो गौपवनात् (bis);
4. 6. 1 (bis).

— गौपवनः पैतिमाप्यात्
4. 6. 1.

— गौपवनः कौशिकात्
4. 6. 1.

गौर

Mahānār. 9. 13. चतुःशृंगो ऽवमीक्षोर एतत्

गौरी

- Mahānār. 3. 14. तन्नो गौरी प्रचोदयात्
Nrip. 4. 3. यो वै नृसिंहः.. या गौरी
तस्मै वै नमोनमः (8)
Siras. 1. गौरहं गौर्यहम्
Rāmōt. 5. यो वै श्रीरामः.. या गौरी
(24)

गौपत्य

- Nār. 4. चिन्दते.. गौपत्यम् (गौप-
त्यं is a variant).
Gopī. 4. ततः प्राजापत्यं.. गौपत्यं च

ग्रन्थ

- Brahmab. 18. ग्रन्थमभ्यस्य मेधावी
— त्यजेद्ग्रन्थमशेषतः
Tejo. 13. न मुक्तियन्थसञ्चयम्

ग्रन्थविस्तर

- Maitri. 6. 34. शेषान्ये ग्रन्थविस्तराः
Brahmab. 5. अतो ऽन्यो ग्रन्थविस्तरः

ग्रन्थि

- Chhā. 7. 26. 2. स्मृतिलम्बे सर्वग्रन्थिनां वि-
प्रमोक्षः
Kāṭha. 6. 15. यदा सर्वे प्रभिद्यन्ते हृदय-
स्येह ग्रन्थयः
Mund. 2. 2. 8. भिद्यते हृदयग्रन्थिः
Mahānār. 16. 2. प्राणानां ग्रन्थिरसि

ग्रस्

- Nrisut. 3. तुरीयेणानुचिन्तयन् ग्रसेत्
— ओतानुज्ञात्रनुज्ञाविकल्परूपं
चिन्तयन् ग्रसेत् (bis).
4. तानग्रसत् स्वयम्
Siras. 3. वायव्यं वायव्येन ग्रसति
Gītā. 11. 30. लेलिहसे ग्रसमानः

ग्रसिष्णु

- Gītā. 13. 16. ग्रसिष्णु प्रभविष्णु च

ग्रह

- Ait. 2. 5. यस्यै कस्यै च देवतायै
हविर्गृह्यते
3. 3. तद्वाचाजिपृक्षत्तन्नाशक्रोडा-
चा ग्रहीतुं स यद्वैनद्वाचा-
ग्रहेष्यत् (similarly in
4-9).
10. तदपानेनाजिपृक्षत्तदावयत्
Kaush. 2. 11. नामास्य गृह्णाति
Brih. 2. 1. 17. तानि यदा गृह्णाति
— तद्गृहीत एव प्राणो भवति
गृहीता वाग्गृहीतं चक्षु-
गृहीतं श्रोत्रं गृहीतं मनः
18. जानपदान् गृहीत्वा ..
प्राणान् गृहीत्वा
2. 4. 7. दुन्दुभेस्तु ग्रहणेन.. शब्दो
गृहीतः 4. 5. 8.
8. शंखस्य तु ग्रहणेन.. शब्दो
गृहीतः 4. 5. 9.
9. वीणायै तु ग्रहणेन.. शब्दो
गृहीतः 4. 5. 10.
3. 2. 2. सो ऽपानेनातिग्रहेण गृहीतः
(similarly 7 times more).
3. 9. 26. अगृह्यो न हि गृह्यते
4. 2. 4; 4. 4. 22; 4. 5. 15.
Kāṭha. 1. 16. सृङ्गां चेमामनेकरूपां गृ-
हाण
Śwet. 1. 13. इन्धनयोनिर्गृह्यः
15. एवमात्मात्मनि गृह्यते ऽसौ
Brahms. 3.
Maitri. 4. 2. पाप्मना गृहीत इव भ्राम्य-
माणम्
6. 28. धृतिदण्डं धनुर्गृहीत्वा
— प्रलोभदण्डं धनुर्गृहीत्वा
34. यजमानो हविर्गृहीत्वा
— स्वयं तदन्तःकरणेन गृह्यते
Mund. 1. 1. 7. यथोर्णनाभिः सृजते गृह्यते च

- Mund. 2. 2. 3. धनुर्गृहीत्वौपनिषदं महास्त्रम्
3. 1. 8. न चक्षुषा गृह्यते नापि वाचा
Mahânār. 20. 7. उपयाम गृहीतो ऽसि 24. 1.
Gauḍa. 1. 15. अन्यथा गृह्यतेः स्वप्नः
2. 9. बहिष्कृतो गृहीतम् 10.
4. 21. कथं पूर्वं न गृह्यते
35. गृहीतं चापि यत्किञ्चित्
67. तन्मतेनैव गृह्यते
Kshur. 11. मनसस्तु धुरं गृह्य
Siras. 3. ग्राह्यमग्राह्यं . . प्रसति
Prānāg. 2. सव्ये पाणावपो गृहीत्वा
Amṛita. 12. एवं वायुर्गृहीतव्यः 13.
Tejo. 7. स्वभावभावनाग्राह्यम्
14. तद्ग्राह्यं ब्रह्म तत्परम्
Piṇḍa. 1. कथं गृह्यन्त्यचेतसः
Parana. 3. हिरण्यं रसेन ग्राह्यम्
— न दृष्टं च न स्पृष्टं च न
ग्राह्यं च
Gāruḍa. 3. अष्टौ ब्राह्मणान् ग्राहयित्वा
— शतं ब्राह्मणान् ग्राहयित्वा
— सहस्रं ब्राह्मणान् ग्राहयित्वा
Kṛish. 1. गृह्यन्ते नैव भूतले
3. गृह्यन्ते ऽवतारान्वयम्
Mukti. 1. 42. गृहीत्वाष्टोत्तरशतम्
2. 69. गृहाणामलवासनाः
Gītā. 2. 22. नवानि गृह्णाति नरो ऽपराणि
5. 9. प्रलपन्विस्मजन् गृह्णन्
6. 35. वैराग्येण च गृह्यते
15. 8. गृहीत्वैतानि संयाति
16. 10. मोहाद्गृहीत्वासद्ग्राहान्

ग्रह

- Ait. 3. 10. स एषो ऽन्नस्य ग्रहो य-
ज्ञायुः
Brih. 3. 2. 1. कति ग्रहाः कृत्यतिग्रहाः
— अष्टौ ग्रहा अष्टावतिग्रहाः
(bis) ; 9.
2. प्राणो वै ग्रहः

- Brih. 3. 2. 3. वाग्वै ग्रहः (similarly 6
times more).

- Maitri. 1. 4. vile आदि
6. 16 ditto.
7. 8. ditto.

- Gauḍa. 3. 38. ग्रहो न तत्र नोत्सर्गः
4. 82. यस्य कस्य च धर्मस्य ग्र-
हेण भगवानसौ (MSS.
read यस्य धर्मस्य ग्रहणं
भगवानपि सौ ऽभ्युते)
84. ग्रहैर्यासां सदा वृतः

- Nrip. 4. 3. यो वै नृसिंहः . . ये चाष्टौ ग्र-
हास्तस्मै वै नमोनमः (20)

5. 5. स सर्वान् ग्रहान् स्तंभयति
7. स ग्रहानाकर्षयति

- Siras. 2. यो वै रुद्रः . . ये चाष्टौ ग्र-
हाः

- Rāmāp. 73. ग्रहमारणकर्मणि

- Rāmōt. 5. यो वै श्रीरामः . . ये च नव
ग्रहाः (30)

ग्रहण

- Brih. 2. 4. 7. न वाद्याञ्छब्दाञ्छ्रुत्याद्ग्रह-
णाय 8, 9; 4. 5. 8, 9, 10.
— दुन्दुभेस्तु ग्रहणेन 4. 5. 8.
8. शंखस्य तु ग्रहणेन 4. 5. 9.
9. वीणायै तु ग्रहणेन 4. 5. 10.

- Gauḍa. 4. 37. ग्रहणाज्जागरितवत्

- Siras. 5. मुनयो ऽवागवदन्ति न तस्य
ग्रहणम्

ग्रहणग्राहकाभास

- Gauḍa. 4. 47. ग्रहणग्राहकाभासं विज्ञान-
स्पन्दितं यथा

ग्रहीतृ

- Śwet. 3. 19. अपाणिपादो जवनो ग्रहीता

ग्राम

- Kaush. 2. 1. यथा ग्रामं भिक्षित्वा 2. 2.

- Chhā. 4. 2. 4. अयं ग्रामो यस्मिन्नास्ते
5. 10. 3. य इमे ग्राम इष्टापूर्ते दत्त-
मित्युपासते
6. 14. 2. स ग्रामाद्ग्रामं पृच्छन्
8. 6. 2. महापथ आतत उभौ ग्रामौ
गच्छति

- Praśna. 3. 4. एतान् ग्रामानेतान् ग्रामान-
धितिष्ठस्वेति
Kathasru. 1. ग्रामे एकरात्रं . ग्रामे वा
नगरे वापि वसेत्
Aruṇeya. 5. भिक्षार्थं ग्रामं प्रविशन्ति
Āśrama. 4. ग्रामैकरात्रवासिनः
Jābāla. 4. ग्रामादग्निमाहृत्य

ग्रामणी

- Bṛih. 4. 3. 37. उग्रः प्रत्येनसः सूतग्रामण्यः
38.

ग्रामबहिष्कृत

- Āśrama. 3. अकृष्टपच्यौषधिवनस्पतिभि-
र्ग्रामबहिष्कृताभिः

ग्राम्य

- Bṛih. 6. 3. 13. दश ग्राम्याणि धान्यानि भ-
वन्ति

ग्राम्यकाम

- Nyāsa. 2. ग्राम्यकामान् विमृज्य च
ग्रावन्

- Bṛih. 6. 4. 2. स एतं प्राञ्चं ग्रावाणमात्म-
न एव समुदपारयत्

ग्रासांबुवृष्टि

- Swet. 5. 11. ग्रासांबुवृष्ट्या चात्मविवृ-
द्धिर्जन्म

ग्राह्यग्राहकवत्

- Gauḍa. 4. 72. ग्राह्यग्राहकवद्वयम्

ग्राह्याभाव

- Gauḍa. 3. 32. ग्राह्याभावे तदग्रहम्

ग्रीवा

- Kshur. 4. उरोमुखकटिग्रीवम्
Prānāgr. 4. ग्रीवा धारापोता
Kaivalya. 4. समग्रीवाशिरःशरीरः
Gitā. 6. 13. समं कायशिरोग्रीवम्

ग्रीष्म

- Chhā. 2. 5. 1. ग्रीष्मः प्रस्तावः 2. 16. 1.
Maitri. 6. 33. वसन्तो ग्रीष्मो वर्षाः शर-
द्धेर्मन्तः

7. 2. ग्रीष्मो व्यानः सोमो रुद्रा
दक्षिणत उद्यन्ति

ग्लानि

- Gitā. 4. 7. ग्लानिर्भवति भारत

ग्लाव

- Chhā. 1. 12. 1. वको दाल्भ्यो ग्लावो वा
मैत्रेयः 3.

घट

- Gauḍa. 3. 3. घटादिवच्च संप्रातैः
4. घटादिषु प्रलीनेषु

- Brahmab. 13. लीयमाने घटे यथा
— घटो लीयेत नाकाशम्
14. घटवद्विविधाकारम्

- Yogat. 13. घटमध्ये यथा दीपम्

घटश्रोत्र

- Rāmap. 46 घटश्रोत्रसहस्राक्षजिह्वायाम्

घटसम्भृत

- Brahmab. 13. घटसम्भृतमाकाशम्

घटाकाश

- Gauḍa. 3. 3. जीवैर्घटाकाशैरिव
4. घटाकाशादयो यथा
5. यथैकस्मिन् घटाकाशे
7. नाकाशस्य घटाकाशः

Mukti. 1. उपाधिविनिर्मुक्तघटाकाश-
वत् 2.

घटोपम

Brahmab. 13. तद्वज्जीवो घटोपमः

घण्टानाद

Hansa. 2. घण्टानादस्तृतीयः

घन

Maitri. 7. 1. अनवद्यो घनो गहनः

Mukti. 2. 62. घनाहंकारशालिनी

घनप्रज्ञ

Gauḍa. 1. 1. घनप्रज्ञस्तथा प्राज्ञः

घृणि

Mahānār. 13. 1. घृणिः सूर्य आदित्यः

Nrip. 4. 2. घृणिरिति द्वे अक्षरं

घृत

Bṛih. 1. 5. 2. कुमारं जातं घृतं वैवाग्ने
प्रतिलेहयन्ति

6. 3. 1. तां त्वा घृतस्य धारया यजे

13. दधनि मधुनि घृत उपसि-
ञ्चति

6. 4. 25. दधि मधु घृतं सत्रीय

Śwet. 4. 16. घृतात्परं मण्डमिवातिसू-
क्ष्मम्

Maitri. 6. 27. अस्यैतद्वृतम्

7. 11. घृतस्य चौण्यमिव

Mahānār. 9. 11. घृतं मिमिक्षिरे घृतमस्य
योनिर्घृते श्रितो घृतम्बस्य
धाम

12. घृतस्य नाम गुह्यं यदस्ति

13. वयं नाम प्रत्रवामा घृतस्य

10. 2. गवि देवासो घृतमन्ववि-
न्दन्

Brahmab. 20. घृतमिव पयसि निगूढम्

Dhyāna. 7. पयोमध्ये यथा घृतम्

Vāsu. 3. क्षीरे घृतं यथा

घृतकौशिक

Bṛih. 2. 6. 3. कौशिकायनिर्घृतकौशिका-
त् 4. 6. 3.

-- घृतकौशिकः पाराशर्याय-
णात् 4. 6. 3.

घोर

Mahānār. 17. 3. अघोरेभ्योऽथ घोरेभ्यो घोर
घोरतरेभ्यः

Parama. 3. स याति नरकान् घोरान्

Nār. 3. सर्वेभ्यो घोरेभ्यो विमुक्तो
भवति

Gītā. 3. 1. तत्किं कर्मणि घोरे

11. 49. दृष्ट्वा रूपं घोरमीदृङ्ममेदम्

17. 5. अशास्त्रविहितं घोरम्

2. घोर

Chhā. 3. 17. 6. घोर आङ्गिरसः

घोरतर

Mahānār. 17. 3. अघोरेभ्योऽथ घोरेभ्यो
घोर घोरतरेभ्यः

घोरसन्न्यासिक

Āsrama. 2. यायावरा घोरसन्न्यासि-
काश्च

-- घोरसन्न्यासिका उद्धृतपरि-
पूताभिरङ्घ्रिः कार्यं कुर्वन्तः

घोष

Chhā. 3. 19. 3. घोषा उलूलवोऽनूदतिष्ठन्
— घोषा उलूलवोऽनूत्तिष्ठन्ति

4. आभ्याशो ह यदेनं साधवो
घोषा आ च गच्छेयुः

Bṛih. 5. 9. 1. तस्यैष घोषो भवति... नैनं
घोषं शृणोति Maitri. 2. 6.

Gītā. 1. 19. स घोषो धार्तराष्ट्रणाम्

घोषवन्त

Chhā. 2. 22. 5. सर्वे स्वरा घोषवन्तो बल-
वन्तो वक्तव्याः

घोषिन्

Nāda. 9. घोषिणी प्रथमा मात्रा

घ्रा

Chhā. 1. 2. 2. तस्मात्तेनोभायं जिघ्रति सुर-
भि च दुर्गन्धि च

8. 12. 4. यो वेदेदं जिघ्राणीति स
आत्मा

Bṛh. 1. 3. 3. यत्कल्याणं जिघ्रति तदात्मने
— यदेवेदमप्रतिरूपं जिघ्रति

2. 4. 14. इतर इतरं जिघ्रति 4. 5. 15.
— केन कं जिघ्रेत् 4. 5. 15.

3. 2. 2. अपानेन हि गन्धान् जिघ्रति
4. 3. 24. यद्वै तन्न जिघ्रति जिघ्रन्वै
तन्न जिघ्रति

— न तु . . ततो अन्यद्विभक्तं य-
ज्जिघ्रेत्

31. तत्रान्यो अन्यज्जिघ्रेत्

4. 4. 2. एकीभवति न जिघ्रति

Maitri. 6. 7. यत्र द्वैतीभूतं विज्ञानं तत्र . .
जिघ्रति

Praśna. 4. 2. न जिघ्रति न रसयते
8. घ्राणं च घ्रातव्यं च

Gītā. 5. 8. स्पृशन् जिघ्रन्

घ्राण

Kaush. 1. 7. केन गन्धानिति घ्राणेनेति
(so MSS.)

3. 4. घ्राण एवास्मिन् सर्वे गन्धा
अभिविस्पृज्यन्ते घ्राणेन स-
र्वान् गन्धानामोति

Chhā. 8. 12. 4. गन्धाश्च घ्राणम्

Praśna. 4. 8. घ्राणं च घ्रातव्यं च

Garbha. 1. नासिका घ्राणे

Jābāla.

2. ध्रुवोर्घ्राणस्य च यः सन्धिः

Rāmōt. 4.

Gītā. 15. 9. रसनं घ्राणमेव च

घ्राति

Bṛh. 4. 3. 24. न हि घ्रातुर्घ्रातिर्विपरिलोपः

घ्रातृ

Kaush. 3. 8. न गन्धं विजिज्ञासीत घ्रा-
तारं धियात्

Bṛh. 4. 3. 24. न हि घ्रातुर्घ्रातिर्विपरिलोपः

Maitri. 6. 7. घ्राता द्रष्टा श्रोता स्पृशति च
11. घ्राता भवति द्रष्टा भवति

Praśna. 1. 9. एष हि . . घ्राता रसयिता

चक्र

Chhā. 4. 16. 3. रथो वैकेन चक्रेण वर्त्त-
मानः

5. रथो वोभाभ्यां चक्राभ्यां
वर्त्तमानः

Maitri. 2. 6. अनेन खल्वीरितः परिभ्र-
मतीदं शरीरं चक्रमिव
मृत्यवेन

3. 3. एतानि गुणानि पुरुषेणेरि-
तानि चक्रमिव मृत्यवेन

Nṛp. 5. 1. महाचक्रं नाम चक्रं नो ब्रूहि
— अष्टारमष्टपत्रं चक्रं भवति
— द्वादशारं द्वादशपत्रं चक्रम्
— षोडशारं षोडशपत्रं चक्रम्
— द्वात्रिंशदरं द्वात्रिंशपत्रं च-
क्रम्

2. तदेव चक्रं सुदर्शनं महाच-
क्रम्

Kṛish. 22. तच्चक्रं ब्रह्मरूपभूक्

Rāmāp. 93. शङ्खचक्रे गदाचक्रे

Gītā. 3. 16. एवं प्रवर्त्तितं चक्रम्

चक्रक

Maitri. 6. 22. किंकिणी कांस्यं चक्रकम्

चक्रतीर्थ

Vāsu. 1. चक्रतीर्थान्तःस्थितम्

चक्ररूप

Vāsu. 3. अस्थीनि चक्ररूपाणि भवन्ति

चक्रवर्त्तिन्

Maitri. 1. 4. महाधनुर्धराश्चक्रवर्त्तिनः

चक्रसमायुक्त

Vāsu. 1. चक्रसमायुक्तं पीतवर्णम्

चक्रहस्त

Gītā. 11. 46. किरीटिनं गदिनं चक्रहस्तम्

चक्राकार

Gopī. 5. चक्राकारं सुलक्षणम्

चक्राङ्कित

Vāsu. 2. चक्राङ्कितं नमस्तुभ्यम्

चक्रिन्

Gītā. 11. 17. किरीटिनं गदिनं चक्रिणं च

चक्षु

Mukti. 1. 15. मुक्तिरेकेति चक्षिरे

चक्षुःश्रोत्र

Prasna. 3. 5. चक्षुःश्रोत्रं सुखवासिकाभ्यां प्राणः स्वयं प्रातिष्ठते

चक्षुपीडन

Swet. 2. 10. मनोनुकूले न तु चक्षुपीडने

चक्षुरपेत

Kaush. 3. 3. जीवति चक्षुरपेतो ऽन्धान् हि पश्यामः

चक्षुरायत्त

Maitri. 6. 6. चक्षुरायत्ता हि पुरुषस्य महती मात्रा

चक्षुर्मय

Bṛh. 4. 4. 5. चक्षुर्मयः श्रोत्रमयः

चक्षुष्पाति

Tait. 1. 6. 2. वाक्पातिश्चक्षुष्पातिः

चक्षुष्य

Chhā. 3. 13. 8. चक्षुष्यः श्रुतो भवति य एवं वेद

चक्षुस्

At. 1. 4. अक्षिभ्यां चक्षुश्चक्षुष आदित्यः

2. 4. आदित्यश्चक्षुर्भूत्वाक्षिणी प्राविशत्

3. 5. तच्चक्षुपाजिघृक्षत्तत्राशक्रो-
चक्षुषा ग्रहीतुं स यदैनच्चक्षु-
षाग्रहैष्यत्

11. यदि चक्षुषा दृष्टं.. कोऽह-
मिति

Kaush. 1. 7. केन रूपाणीति चक्षुषेति

2. 1. चक्षुर्गोप्तु

— यश्चक्षुर्गोप्तु [वेद] गोप्तु-
मान् भवति

2. वाक् परस्ताच्चक्षुरारुंधते
चक्षुः परस्ताच्छ्रोत्रमारुंधते

3. चक्षुर्नाम देवतावरोधिनी

4. चक्षुस्ते मयि जुहोमि

13. तस्य चक्षुरेव तेजो गच्छति
— एतद्वै ब्रह्म दीप्यते यच्चक्षु-
षा पश्यति

14. अथैनच्चक्षुः प्रविवेश

— तद्वाचा वदच्चक्षुषा पश्यत्
(ter).

sh. 2. 15. चक्षुर्मे त्वयि दधानीति पि-
ता चक्षुस्ते मयि दध इति
पुत्रः

3 2. चक्षुषा रूपं श्रोत्रेण शब्दम्
— चक्षुः पश्यत्सर्वे प्राणा अनु-
पश्यन्ति

3. चक्षुः सर्वे रूपैः सहाप्येति
(bas) : 4. 20.

4. चक्षुरेवास्मिन्सर्वाणि रूपा-
ण्यभिविष्टज्यन्ते चक्षुषा
सर्वाणि रूपाण्याप्नोति

5. चक्षुरेवास्या एकमंगमुद-
त्तम्

6. प्रज्ञया चक्षुः समारुह्य च-
क्षुषा सर्वाणि रूपाण्याप्नोति
न हि प्रज्ञापेतं चक्षुरूपं किं-
चन प्रज्ञापयेत्

Kena

1. चक्षुः श्रोत्रं क उ देवो युनक्ति

2. चक्षुषश्चक्षुः

3. न तत्र चक्षुर्गच्छति

6. यच्चक्षुषा न पश्यति येन
चक्षुर्षि पश्यति

Chhā 1. 2. 4. अथ ह चक्षुरुद्वीथमुपासां-
चकिरे

1. 7. 2. चक्षुरेवर्क्... चक्षुरेव सा

2. 7. 1. चक्षुरुद्वीथः 11. 1.

3. 13. 1. स प्राणस्तच्चक्षुः स आदित्यः

3. 18. 2. चक्षुः पादः

5. चक्षुरेव ब्रह्मणश्चतुर्थः पादः

4. 3. 3 प्राणं चक्षुः [अप्येति]

4. 8. 3. प्राणः कला चक्षुः कला

5 1. 3. चक्षुर्वाच प्रतिष्ठा

8. पश्यन्तश्चक्षुषा 10, 11 ;

Brih. 6. 1. 8, 10-12.

9. चक्षुर्होच्चक्राम... प्रविवेश ह
चक्षुः Brih. 6. 1. 9.

13. चक्षुरुवाच यदहं प्रतिष्ठास्मि

15. न वै वाचो न चक्षुर्षि

Chhā. 5. 7. 1. चक्षुरङ्गाराः

Brih. 6. 2. 12

5. 13. 2. चक्षुद्वेतदात्मनः

5. 18. 2. चक्षुर्वैश्वरूपः

5. 19. 1. चक्षुस्तृप्यति चक्षुषि तृप्य-
त्यादित्यस्तृप्यति

8. 12. 4. आकाशमनुविषण्णं चक्षुः

— दर्शनाय चक्षुः

5. मनो ऽस्य दैवं चक्षुः स वा
एष एतेन दैवेन चक्षुषा

Bek. 1. 1. 1. सूर्यश्चक्षुः

1 3. 4. चक्षुरुचुस्त्वं न उद्रायेति

— चक्षुरुदगायत्

— यश्चक्षुषि भोगस्तं देवेभ्य आ
गायत्

14. अथ चक्षुरत्यवहत्

1 4 7. पश्यश्चक्षुः

17. चक्षुर्मानुषं वित्तं चक्षुषा
हि तद्विन्दते

1. 5. 21. ब्रह्म्याम्यहमिति चक्षुः

— आम्यति चक्षुः

1. 6. 2. अथ रूपाणां चक्षुरित्येतदे-
षामुक्तम्

2. 1. 17. गृहीतं चक्षुः

2. 3 4. सत एष रसो यच्चक्षुः

2. 4. 11. सर्वेषां रूपाणां चक्षुरेकाय-
नम् 4. 5. 12.

3 1. 4. अध्वर्युर्णात्वज्ञा चक्षुषादि-
त्येन चक्षुर्वै यज्ञस्याध्वर्युः

— चक्षुः सो ऽसावादित्यः

3. 2. 5. चक्षुर्वै महः... चक्षुषा हि
रूपाणि पश्यति

13. चक्षुर्गादित्यं [अप्येति]

3 7 18. यश्चक्षुषि तिष्ठश्चक्षुषो ऽन्तरो
यं चक्षुर्न वेद यस्य चक्षुः
शरीरं यश्चक्षुर्गन्तरो यम-
यति

- Brh. 3. 9. 12. चक्षुर्लोकः 15
 20. कस्मिन्नु चक्षुः प्रतिष्ठितमिति
 रूपेति चक्षुषा हि रूपा-
 णि पश्यति
 4. 1. 4. चक्षुर्वै ब्रह्म (bis).
 — चक्षुरेवायतनम्
 — का सत्यता . . चक्षुरेव . .
 चक्षुषा वै &c.
 — चक्षुर्वै . परमं ब्रह्म नैनं
 चक्षुर्जहाति
 4. 4. 2. चक्षुषो वा मूर्ध्ना वा
 18. उत चक्षुषश्चक्षुः [ये विदुः]
 5. 14. 4. चक्षुर्वै सत्यं चक्षुर्हि वै
 सत्यम्
 6. 1. 3. चक्षुर्वै प्रतिष्ठा चक्षुषा हि
 समे च दुर्गे च प्रतिष्ठिति
 9. अपश्यन्तश्चक्षुषा
 11. यद्वा अहं प्रतिष्ठास्मि त्वं
 तत्प्रतिष्ठो ऽसीति चक्षुः
 6. 3. 2. चक्षुषे स्वाहा सम्पदे स्वाहा
 Tait. 1. 7. 1. चक्षुः श्रोत्रं मनो वाक्चक्षुः
 3. 1. 1. अत्र प्राणं चक्षुः श्रोत्रं म-
 नो वाचमिति
 Katha. 5. 11. सूर्यो यथा सर्वलोकस्य चक्षुः
 6. 9. न चक्षुषा पश्यति कश्चनैनम्
 Svet. 4. 20; Mahānār.
 1. 11.
 12. प्राप्तुं शक्यो न चक्षुषा
 Maitri. 6. 6. आदित्यश्चक्षुः
 — चक्षुषा ह्ययं मात्राश्चरति
 — सत्यं वै चक्षुः
 31. वाक् श्रोत्रं चक्षुर्मनः प्राणः
 7. 11. चक्षुष्यस्मिन् प्रतिष्ठिता
 Muṇḍ. 2. 1. 4. चक्षुषी चन्द्रसूर्यौ
 3. 1. 8. न चक्षुषा गृह्यते नापि वाचा
 Mahānār. 12. 3. बलं यशश्चक्षुः श्रोत्रम्
 25. 1. चक्षुर्ध्वयुः

- Prasna. 2. 2. वाङ्मनश्चक्षुः श्रोत्रं च 4.
 12. या श्रोत्रे या च चक्षुषि
 4. 8. चक्षुश्च द्रष्टव्यं च
 Nrip. 5. 10. दिविव चक्षुराततम्
 Aruṇeya. 5; Vāsu. 4;
 Skanda. 15; Mukti.
 2. 77.
 Nrisut 2. चक्षुषो द्रष्टा . . चक्षुषः साक्षी
 Siras. 5. सर्वं ह वा इदं भस्म मन
 एतानि चक्षुषि
 7. आचक्षुषः पंक्तिं पुनानि
 Mahā. 4.
 Garbha. 1. चक्षुषी रूपे
 Prāmāg. 4. चक्षुषी आज्यभागौ
 Nāda. 2. धर्मश्च दक्षिणं चक्षुः
 Gārūḍa. 3. चक्षुषा मोक्षयति
 Kālāg. 1. आललाटादाचक्षुषश्च
 Gopā. 5. यं यं पश्यति चक्षुषा
 Mukti. 2. 22. चक्षुरादीन्द्रियं स्वतः
 Gītā. 5. 27. चक्षुश्चैवान्तरे भुवोः
 11. 8. दिव्यं ददामि ते चक्षुः
 15. 9. श्रोत्रं चक्षुः स्पर्शनं च
 चञ्चल
 Maitri. 3. 2. कलुषीकृतश्चास्थिरश्चञ्चलः
 6. 30.
 Gītā. 6. 26. मनश्चञ्चलमस्थिरम्
 34. चञ्चलं हि मनः कृष्ण
 चञ्चलत्वं
 Gītā. 6. 33. एतस्याहं न पश्यामि चञ्च-
 लत्वात्
 चण्डाल
 Chhā. 5. 24. 4. यद्यपि चण्डालायोच्छिष्टं प्र-
 यच्छेत्
 चण्डालयोनि
 Chhā. 5. 10. 7. सूकरयोनिं वा चण्डालयो-
 निं वा

चतुःशत

Chhā. 4. 4. 5. कृशानामबलानां चतुःशता
गा निराकृत्य

चतुःशिरस्

Sikhā. 1. ओङ्कारश्चतुष्पादश्चतुःशिराः

चतुःशृङ्ग

Mahānār. 9. 13. चतुःशृङ्गो ऽवमीद्वीर एतत्

चतुःसप्तात्मन्

Nrisut 3. चतुःसप्तात्मानं चतुरात्मा-
नम् (ter).

चतुर

Chhā 4. 3. 6. महात्मनश्चतुरो देव एकः
कः स जगार

5. 10. 9. एते पतन्ति चत्वारः

Bṛh. 5. 8. 1. तस्याश्चत्वारः स्तनाः

6. 3. 13. चतुरौदुवरो भवति

Tait. 1. 5. 3. एताश्चतस्रश्चतुर्धा चतस्रश्च-
तस्रो व्याहृतयः

Maitri. 6. 2. चतस्रो दिशश्चतस्र उपदिशः
7. 11. भेदाश्चेते ऽस्य चत्वारः

Mahānār. 10. 1. चत्वारि भृंगा त्रयो अस्य
पादाः

Gaṇḍa. 4. 84. कोट्यश्चतस्र एतास्तु

Nrip. 1. 2. चत्वारो वेदाः साङ्गाः स-
शाखाश्चत्वारः पादा भव-
न्ति

2. 2. चत्वारः पादाश्चत्वार्यङ्गानि
भवन्ति

4. 3. यो वै नृसिंहः... याश्चतस्रो
ऽर्द्धमात्रास्तस्मै वै नमो
नमः (12).

P.śshur. 14. चतुरभ्यासयोगेन

Sikhā. 1. पादाश्चत्वारो देवाश्चत्वारो
वेदाश्चत्वारः

Brahma.

Prāṇāg.

Amrita.

Nyāsa.

Kathasru.

Sarvop.

Āśrama.

Rāmap.

Rāmot.

Mukti.

Gītā.

2. पुरुषस्य चत्वारि स्थानानि

2. चत्वारो ऽग्रयः किन्नामधेयाः

29. चतुर्भिः पश्यते देवान्

1. चतुर्भिरनुवाकैः

1. चतुर्षु वर्णेषु भैक्षचर्यं चरेत्
- चतुरो मासान् वार्षिकान्
... वसेत्

1. चतुर्भिः करणैः 2.

1. अथातश्चत्वार आश्रमाः

8. द्विचत्वारि षडष्टासाम्

5. यो वै श्रीरामः... याश्चत-
स्रो ऽर्द्धमात्राः (40)

1. 11. वेदाश्चत्वार ईरिताः

2. 65. अधीत्य चतुरो वेदान्

10. 6. चत्वारो मनवस्तथा

चतुरक्षर

Chhā 2. 10. 2. प्रतिहार इति चतुरक्षरम्

3. उपद्रव इति चतुरक्षरम्

चतुरशीतिधा

Maitri. 3. 3. चतुरशीतिधा परिणतम्

चतुराकृति

Prāṇāg. 2. दर्शनाभिर्नाम चतुराकृतिः

चतुरात्मन्

Nrisut.

1. स्थूलभुक् चतुरात्मा

— सूक्ष्मभुक् चतुरात्मा

— चेतोमुखश्चतुरात्मा

— अथ चतुर्थश्चतुरात्मा

2. जागरितस्थानश्चतुरात्मा
विश्रः

— स्वप्रस्थानश्चतुरात्मा तैजसः

— सुषुप्तस्थानश्चतुरात्मा प्राज्ञः

— स्वप्रकाशश्चतुरात्मा

3. तुरीयं चतुरात्मानमन्विष्य

— भवति च सर्वेषु पादेषु च-
तुरात्मा (4 times).

Nṛisut.

3. अमृतमयश्चतुरात्मा सर्व-
मयश्चतुरात्मा
— चतुःसप्तात्मानं चतुरात्मा-
नम् (ter).
— सप्तात्मानं चतुरात्मानम्
(5 times).

चतुर्जाल

Maitrī

3. 3. चतुर्जालं चतुर्दशविधम्
6. 28. चतुर्जालं ब्रह्मकोशं प्रणुदेत्
38. चतुर्जालं ब्रह्मकोशं भिन्देत्

चतुर्थ

Chhā

3. 9. 1. यच्चतुर्थममृतं तन्मरुत उप-
जावन्ति सोमं मुखेन
3. 18. 3. नागेव ब्रह्मणश्चतुर्थः पादः
(similarly in 4, 5, 6).
5. 22. 1. अथ यां चतुर्थी जुहुयात्
7. 1. 2. अथ्येभि... आथर्वणं चतुर्थम्
4. नाम वै... आथर्वणश्चतुर्थः
7. 2. 1. वाग्वै... विज्ञापयति... आ-
थर्वणं चतुर्थम्
7. 7. 1. विज्ञानं वै... विज्ञानाति
... आथर्वणं चतुर्थम्

Brh.

5. 14.

Tait.

1. 5.

Māṇḍh.

7. 3.

Nṛisut.

1. 2.

Nrip.

1. 2.

2. 1.

3. 1.

3. 1.

3. 1.

3. 1.

3. 1.

3. 1.

3. 1.

3. 1.

3. 1.

3. 1.

Nrip.

2. 1. सा सामश्चतुर्थः पादो भव-
ति
2. चतुर्थं चतुर्थेन [युज्यते]
3. ज्वलन्तं चतुर्थं [स्थानं
जानीयात्]
4. 1. शिवमद्वैतं चतुर्थं मन्यन्ते
Rāmot. 3.

Nṛisut.

1. अथ

चतुर्थश्चतुरात्मा

3. चतुर्थ्योतानुज्ञात्रनुज्ञावि-

कल्परूपा

— सा चतुर्थः पादो भवति

1 चतुर्थी विमुन्मती सर्ववर्णा

— चतुर्थ्यर्द्धमात्रा स्थूलह्रस्व-

दीर्घप्लुतः

— चतुर्थः शान्तात्मा प्लुतप्र

योगे

Garbha.

3. चतुर्थे गुल्फजटरकटिप्रदेशः

Nāda.

9. चतुर्थी वायुवेगिनी

Pṇḍa.

5. चतुर्थेन तु पिण्डेन

Hauṣa.

2. शङ्खनादश्चतुर्थः

— चतुर्थे कम्पते शिरः

Rāmop.

19. तादात्मिका या चतुर्थी

Rāmot.

2. अर्द्धमात्रश्चतुर्थाक्षरो भवति

चतुर्थक

Nāda.

13. गन्धर्वस्तु चतुर्थिकाम्

चतुर्थपाद

Nṛisut.

3. तथा... अन्विष्य चतुर्थपा-

देन च

चतुर्थान्तार्द्ध

Nrip.

1. 6. नमा चतुर्थान्तार्द्धस्याद्यम्

चतुर्दश

Mahā.

1. प्राणाश्चतुर्दश आत्मा

चतुर्दशकरण

Sarpop.

1. मनआदिचतुर्दशकरणैः

— चतुर्दशकरणोपरमात्

चतुर्दशन्

Mahā.

1. पुरुषाश्चतुर्दशजायन्ते

चतुर्दशलोक

Gopi.

5. चतुर्दशलोकानसृजत

चतुर्दशवायु

Sarvop.

2. प्रागादिचतुर्दशवायुभेदाः

चतुर्दशविध

Maitri

3. 3. चतुर्जाले चतुर्दशविधम्
6. 10. अनेनैव चतुर्दशविधस्य मा-
र्गस्य व्याख्या कृता

चतुर्धा

Tait.

1. 5. 3. एताश्चतस्रश्चतुर्धा

Np̄sūt.

3. अथानन्दामृतनैनाश्चतुर्धा
सम्पृज्य

— सम्पृज्योपहारैश्चतुर्धा

Sikhā.

2. प्रणवश्चतुर्धावस्थितः

Mukti

1. 17. चतुर्धा मुक्तिरीरिता

चतुर्भुज

Dhyāna

11. चतुर्भुजं महावीरम्

Gītā.

11. 46. तेनैव रूपेण चतुर्भुजेन

चतुर्मात्र

Amrita.

30. चतुर्मात्राणि वारुणः

चतुर्मुख

Mahānār.

3. 18. चतुर्मुखाय विद्महे

Mahā.

5. तत्र ब्रह्मा चतुर्मुखो ऽजायत

चतुर्वेक्त्र

Dhyāna.

12. चतुर्वेक्त्रं पितामहम्

चतुर्वैर्ग

Gopi.

5. चतुर्वैर्गफलप्रदम्

चतुर्विंशति

Chhā.

3. 16. 1. तस्य यानि चतुर्विंशतिव-
र्षाणि

Āśrama.

1. अथवा चतुर्विंशतिवर्षाणि
गुरुकुलवासी

चतुर्विंशतिवर्ष

Chhā.

6. 1. 2. चतुर्विंशतिवर्षः . . . एयाय

चतुर्विंशतिसंख्याक

Chūl.

15. चतुर्विंशतिसंख्याकमव्य-
क्तम्

चतुर्विंशत्यक्षर

Chhā.

3. 16. 1. चतुर्विंशत्यक्षरा गायत्री

Nrip.

1. 3. चतुर्विंशत्यक्षरा महालक्ष्मी-
र्यजुः

4. 2. महालक्ष्मीर्यजुर्गायत्री चतु-
र्विंशदक्षरा

चतुर्विध

Āśrama.

1. ब्रह्मचारिणश्चतुर्विधा भव-
न्ति

2. गृहस्था अपि चतुर्विधा भ-
वन्ति

3. वानप्रस्था अपि चतुर्विधा
भवन्ति

4. परिव्राजका अपि चतुर्विधा
भवन्ति

Mukti.

1. 25. चतुर्विधा तु या मुक्तिः

Gītā.

7. 16. चतुर्विधा भजन्ते माम्

15. 14. पञ्चाम्यन्नं चतुर्विधम्

चतुर्विधाहारमय

Garbha.

1. चतुर्विधाहारमयं शरीरम्

चतुश्चत्वारिंशत्

Chhā.

3. 16. 3. चतुश्चत्वारिंशद्वर्षाणि

चतुश्चत्वारिंशदक्षर

Chhā.

3. 16. 3. चतुश्चत्वारिंशदक्षरा त्रिष्टुप्

चतुष्कपाल

Garbha.

5. चतुष्कपालं शिरः

चतुष्कल

- Chhā. 4. 5. 2. एष वै सोम्य चतुष्कलः पा-
दां ब्रह्मणः 4. 6. 3; 4. 7.
3; 4. 8. 3.
3. य एतमेवं विद्वांश्चतुष्कलं
पादं ब्रह्मणः . . उपास्त
4. 6. 4; 4. 7. 4; 4. 8. 4.

चतुष्टय

- Rāmot. 5. अन्तःकरणचतुष्टयात्मा
(12).
Mukti. 1. साधनचतुष्टयसम्पन्नाः

चतुष्पद्, चतुष्पद, चतुष्पाद

- Chhā. 3. 12. 5. सैषा चतुष्पदा षड्विधा गा-
यत्री
3. 18. 2. तदेतच्चतुष्पाद्ब्रह्म
Bṛih. 2. 5. 18. पुरश्चक्रे चतुष्पदः
5. 14. 7. गायत्र्यस्येकपदी द्विपदी त्रि-
पदी चतुष्पदी
Swet. 4. 13. य ईशे ऽस्य द्विपदश्चतुष्पदः
Māṇḍū. 2. सो ऽयमात्मा चतुष्पात्

Nrip. 4. 1; Nṛisut. 1;
Rāmot. 3

- Nṛisut. 2. अजयैनं चतुष्पादं मात्राभि-
रोङ्कारेण चैकीकुर्यात्
Śikhā. 1. चतुष्पादे तदक्षरं परं ब्रह्म
— ओङ्कारश्चतुष्पादश्चतुःशिराः
Brahma. 2. तत्र चतुष्पादं ब्रह्म विभाति
Prāṇāg. 1. द्विपदे चतुष्पदे

चतुरूप

- Nṛisut. 2. वैश्वानरश्चतुरूपो ऽकार एव
चतुरूपो ह्ययमकारः
— हिरण्यगर्भश्चतुरूप उकार
एव चतुरूपो ह्ययमुकारः
— ईश्वरश्चतुरूपो मकार एव

चतुरूपो ह्ययं मकारः

Nṛisut.

2. चतुरूप ओङ्कार एव चतु-
रूपो ह्ययमोङ्कारः

चन

Kaush.

3. 1. तस्य मे तत्र न लोम चना-
मीयत

Bṛih. 1.

4. 10. तस्य ह न देवाश्चनभृत्या
ईशते

17. नेच्छंश्चनतो भूयो विन्देत्

चन्दन

Vāsu.

1. चन्दनं कुंकुमादिसहितम्

Gopi.

1. चन्दनं तुष्टिकारणं च

2. तामां चन्दनमाह्लादनम्

3. चन्दनं तु ततः पश्चात्

- चन्दनं तु त्रियक्षरम्

4. अस्य चन्दनस्य वैभवम्

5. चन्दनं चापि गोपीनाम्

- चन्दनैर्युतम्

- एतत्संभोगसंभूतं चन्दनम्

Rāmāp.

91. आराधयेद्वाघवं चन्दनाद्यैः

चन्द्र

Chhā. 4.

3. 1. यदा चन्द्रो ऽस्तमेति वायु-
मेवाप्येति

4. 7. 3. सूर्यः कला चन्द्रः कला

6. 4. 3. अपागाच्चन्द्राच्चन्द्रत्वम्

8. 13. 1. चन्द्र इव राहोर्मुखात्प्रमुच्य

Bṛih. 1.

3. 16. असौ चन्द्रः परेण मृत्युम-
निक्रान्तो भाति

1. 5. 13. ज्योतीरूपमसौ चन्द्रः

- तावानसौ चन्द्रः

2. 1. 3. चन्द्रे पुरुष एतं . . ब्रह्मोपासे

2. 5. 7. चन्द्रः सर्वेषां मध्वस्य चन्द्र-
स्य सर्वाणि . . मधु

- चन्द्रे . . अमृतमयः पुरुषः

3. 1. 6. ब्रह्मणोऽर्त्विजा मनसा चन्द्रेण

- यदिदं मनः सो ऽसौ चन्द्रः

- Bṛih. 3. 2. 13. मनश्चन्द्रं [अप्येति]
6. 2. 16. पितृलोकाच्चन्द्रं ते चन्द्रं
प्राप्यान्नं भवन्ति

- Maitri. 6. 16. *vide* आदि
Mund. 2. 1. 4. चक्षुषी चन्द्रसूर्यौ
Dhyāna. 15. तत्रार्कचन्द्रवर्द्धनम्
16. चन्द्राभिसूर्ययोः (sic).
Rāmāp. 24. चन्द्रश्चन्द्रिकया यथा
Rāmōt. 2. चन्द्राय नमो भद्राय नमः

चन्द्रतारक

- Bṛih. 3. 7. 11. यश्चन्द्रतारके तिष्ठश्चन्द्रता-
रकादन्तरो यं चन्द्रतारको
न वेद यस्य चन्द्रतारको
शरीरं यश्चन्द्रतारकमन्तरो
यमयति
Kātha 5. 15 न तत्र सूर्यो भाति न चन्द्र-
तारकम् Swet. 6. 14;
Mund. 2. 2. 10.

चन्द्रत्व

- Chhā. 6. 4. 3. अपागाच्चन्द्राच्चन्द्रत्वम्

चन्द्रमस

- Ait. 1. 4. हृदयान्मनो मनसश्चन्द्रमा.
2. 4. चन्द्रमा मनो भूत्वा हृदयं
प्राविशत्
Kaush. 1. 2. चन्द्रमसमेव ते सर्वे गच्छन्ति
— स्वर्गस्य लोकस्य द्वारं य-
च्चन्द्रमाः
2. 8 पश्चाच्चन्द्रमसं दृश्यमानमु-
पतिष्ठत
— यन्मे सुसीमं हृदयं दिवि
चन्द्रमसि श्रितम्
9. पुरस्ताच्चन्द्रमसं दृश्यमान-
मुपतिष्ठत
12 तस्य चन्द्रमसमेव तेजो
गच्छति
— एतद्वै ब्रह्म दीयते यच्चन्द्र-
मा दृश्यते

- Kaush. 4. 2. चन्द्रमस्यचम
4. य एषैव चन्द्रमसि पुरुष-
स्तमेवाहमुपासे

- Chhā. 1. 6. 1. चन्द्रमाः साम... चन्द्रमा
अमः

1. 13. 1. चन्द्रमा अथकारः
2. 20. 1. चन्द्रमा निधनम्
3. 13. 2. तच्छ्रोत्रं स चन्द्रमाः
4. 12. 1. आपो दिशो नक्षत्राणि च
चन्द्रमा इति य एष चन्द्र-
मसि पुरुषो दृश्यते
4. 15. 5. आदित्याचन्द्रमस चन्द्रमा
सो विद्युतम् 5. 10. 2.
5. 4. 1. चन्द्रमा अङ्गागः Bṛih
6. 2. 11.
5. 10. 1. आकाशाच्चन्द्रमसम्
5. 20. 2. चन्द्रमास्तृण्यति चन्द्रमसि
तृण्यति दिग्मस्तृण्यति
— यत्किञ्च दिशश्च चन्द्रमा
श्रित्वितिष्ठति
6. 4. 3. यच्चन्द्रमसो गेहहितं रूपम्

- Bṛih. 1. 3. 16 तद्यदा मृत्युमत्यसृज्यत स
चन्द्रमा अभवत्

1. 5. 20. अङ्गभेदे चन्द्रमसश्च
22. भार्याभ्यर्त्तयति चन्द्रमाः
3. 9. 3. चन्द्रमाथ नक्षत्राणि च
4. 3. 3. चन्द्रमा एवायं ज्योतिः...
चन्द्रमसैवायं ज्योतिर्याग्ने
4. चन्द्रमस्यसन्निभे 5. 6.

5. 10. 1. स चन्द्रमसस्तारो श्रित
Tait. 1. 5. 2. मह इति चन्द्रमाश्चन्द्रमसा
वाच सर्वाणि ज्योतीर्वापि स.
दीयन्ते

1. 7. 1. आदित्यश्चन्द्रमा नक्षत्राणि

- Swet. 4. 2 तद्वायुस्तद् चन्द्रमा

- Maitri. 6. 5 अशमाश्चन्द्रमा हव्याथा
यनन्त्येया

- Maitri. 7. 5. अंगिरसश्चन्द्रमा ऊर्ध्वाः
 Mahânâr. 1. 7. तत्सूर्यस्तदु चन्द्रमाः
 24. 1. द्युसोदास्त्वमसि चन्द्रमसः
 25. 1. चन्द्रमसः सायुज्यं गच्छति
 Prasna. 1. 5. रयिरेव चन्द्रमाः
 Kaivalya. 8. स कालो ऽग्निः स चन्द्रमाः
 Nrip. 5. 10. यत्र न चन्द्रमास्तपति
 Gîtâ. 15. 12. यच्चन्द्रमसि यच्चादौ

चन्द्रलोक

- Bṛih. 3. 6. 1. चन्द्रलोकेषु गार्गाति कस्मि-
 नु खलु चन्द्रलोका ओताश्च
 प्राताश्चाति

चन्द्रमङ्गलश

- Brahmav. 9. उकारश्चन्द्रमङ्गलशः

चन्द्रिका

- Râmav. 24. चन्द्रश्चन्द्रिकया यथा

चमर

- Krish. 22. चमरो धर्मसंज्ञकः (see
 latter word).

चमस

- Chhâ. 5. 2. 8. निर्णिज्य कंसं चमसं वा
 Bṛih. 2. 2. 3. अर्वाग्विलश्चमसः (ter).
 6. 3. 1. औदुंबरे कंसे चमसे वा
 13. औदुंबरश्चमसः
 Nyâsa. 4. कुण्डिकां चमसं शिष्यम्
 Kâthasru. 4.

चमू

- Gîtâ. 1. 3. पश्येतां.. महतीं चमूम्

चयन

- Maitri. 1. 1. ब्रह्मयज्ञो वा एष यत्पूर्वेषां
 चयनम्

चर

- Kaush. 4. 15. पुरुषः क्षुप्रः स्वमया चरति

- Chhâ. 3. 17. 3. यन्मैथुनं चरति
 4. 4. 2. बह्वहं चरन्ती परिचारिणीः
 5. 11. 6. येन हैवार्थेन पुरुषश्चरेत्
 7. 11. 1. विशुद्धिराहादाश्चरन्ति
 8. 10. 1. स्वप्ने महीयमानश्चरत्ये-
 आत्मा

- Bṛih. 1. 2. 1. सो ऽर्धचरत्
 1. 5. 23. तस्मादेकमेव व्रतं चरेत्
 — यद्यु चरेत्समापिपयिषेत्
 2. 1. 18. स यत्रैतत्स्वमया चरति
 3. 5. 1. भिक्षाचर्यं चरन्ति 4. 4. 25
 4. 1. 1. किमर्थमचारीः
 4. 3. 12. बहिः कुलायादमृतश्चरित्व
 15. रम्भसादे रत्वा चरित्वा
 16. स्वप्ने रत्वा चरित्वा
 17. बुद्धान्ते रत्वा चरित्वा
 34. स्वप्नान्ते रत्वा चरित्वा
 6. 4. 3. अधोपहासं चरति
 4. अधोपहासं चरन्ति

- Tait. 1. 11. 1. सत्यं वद धर्मं चर
 Katha. 2. 15. यदिच्छन्तो ब्रह्मचर्यं चर-
 न्ति Gîtâ. 8. 11.

- Maitri. 2. 7. प्रति शरीरेषु चरति
 4. 6. ताभिः सहैवोपर्युपरि लो-
 केषु चरति
 5. 2. भूतेषु चरन्ति प्रविष्टः
 6. 6. चक्षुषा ह्यर्थं मात्राश्चरति
 — अक्षिण्यवस्थितो हि पुरुष
 सर्वार्थेषु चरति
 14. तावतीषु चरत्यसौ
 7. 11. मारुतस्तूरसि चरन्
 — त्रिष्वेकपाच्चरेद्ब्रह्म त्रिपाच-
 रति चोत्तरे

- Mund. 1. 2. 5. एतेषु यश्चरते भ्राजमानेषु
 11. भिक्षचर्या चरन्तः
 2. 1. 8. सप्त इमे लोका येषु चरन्ति
 प्राणाः Mahânâr. 8. 4.

- Mund. 2. 2. 6. स एषो ऽन्तश्चरति
 Mahānār. 1. 1. प्रजापतिश्चरति गर्भे अन्तः
 15. 6. अन्तश्चरसि भूतेषु Prāgāg.
 1.
 Praśna. 1. 15. ये ह तत्प्रजापतिव्रतं चरन्ति
 2. 7. प्रजापतिश्चरसि गर्भे
 8. ऋषीणां चरितं सत्यम्
 2. त्वमन्तरिक्षे चरसि
 3. 6. आमु व्यानश्चरति
 Gaudā. 4. 65. चरन् जागरति जाग्रत्
 Sīras. 4. साकं न एको भूतश्चरति
 प्रजानाम्
 Brahmab. 21. चरेद्ब्रह्मिमतः परम्
 Nyāsa. 2. चरेत वनमार्गेण
 3. अनिकेतश्चरेत् Kathaśru
 4.
 Kathaśru. 1. चतुर्य वर्णेषु भैक्षचर्यं चरेत्
 Aruṇeya. 3. अष्टौ मासानेकाकी यतिश्च-
 रेद् द्वैवेव वा चरेत्
 Āśrama 1. वेदब्रह्मचर्यं चरेत्
 4. स्वपुत्रगृहेषु भिक्षाचर्यं चर-
 न्तः
 — साधुवृत्तेषु ब्राह्मणकुलेषु
 भैक्षचर्यं चरन्तः
 — एकरात्रद्विरात्रकृच्छ्रा-
 न्द्रायणादि चरन्तः
 — यथोपपन्नचातुर्वर्ण्यभैक्षच-
 र्यं चरन्तः
 Parama. 2. *vide* आच्छादन
 Gītā. 2. 64. विषयानिन्द्रियैश्चरन्
 67 इन्द्रियाणां हि चरताम्
 71. पुमांश्चरति निःस्पृहः
 3. 36. पापं चरति पुरुषः

चर

- Śwet. 3. 13. स्थावरस्य चरस्य च
 Gītā. 13. 15. अचरं चरमेव च

चरक

- Bṛih. 3. 3. 1. मन्त्रेषु चरकाः पर्यव्रजाम
 चरण
 Maitri. 1. 2. शिरसास्य चरणावभिमृश-
 मानः
 Havisā. 2. रुद्राणी चरणौ
 चराचर
 Mahānār. 1. 4. विवेश भूतानि चराचराणि
 Rāmāp. 16. जगदेतच्चराचरम्
 Gītā. 10. 39. भुतं चराचरम्
 11. 43. पितासि लोकस्य चराच-
 रस्य

चरितब्रह्मचर्यं

- Kathaśru. 3. ब्रह्मचारी . . चरितब्रह्मचर्यः
 चरित्र
 Rāmāp. 4. धर्ममार्गं चरित्रेण

चरु

- Kathaśru. 3. प्रजापतये च प्राजापत्यं
 चरुम्

चर्मन्

- Chhā. 4. 17. 7. लोहेन दारु चर्मणा
 5. 2. 8. चर्मणि वा स्थण्डिलं वा
 Tait. 1. 7. 1. चर्म मातं स्त्रावास्थि मज्जा
 Śwet. 6. 20. यदा चर्मवदाकाशं वेष्टयि-
 ष्यन्ति
 Maitri. 1. 3. अस्थिचर्मस्त्रायु . . संघाते
 3. 4. चर्मणावनद्धम्
 Āśrama 3. चरिचर्मवल्कलपरिवृताः

चर्माधिपवण

- Bṛih. 6. 4. 3. चर्माधिपवणे . . तौ मुष्कौ

चल

- Gaudā. 3. 44. शमप्राप्तं न चालयेत्
 4. 61. वित्तं चलति मायया (bis).

- Amṛita. 12. नैव गात्राणि चालयेत्
Mukti. 2. 7. अशुभाद्यालितं याति
49. प्राणस्पन्देन चाल्यते
Gītā. 6. 21. यत्र न . . चलति तत्त्वतः

चल

- Gītā. 6. 35. मनो दुर्निग्रहं चलम्
17. 18. राजसं चलमधुवम्

चलत्वं

- Maitri. 3. 5. चलत्वं व्यग्रत्वं जिगीषा

चलस्थिरोभयाभाव

- Gauḍa. 4. 83. चलस्थिरोभयामावैरावृणो-
त्येव बालिशः (MSS.
read से for वै).

चलाचलनिकेत

- Gauḍa. 2. 37. चलाचलनिकेतश्च यतिः

चलितमानस

- Gītā. 6. 37. योगाचलितमानसः

चलाभास

- Gauḍa. 4. 45. जाल्याभासं चलाभासम्

चाक्रायण

- Chhā. 1. 10. 1. उपस्तिर्ह चाक्रायणः
1. 11. 1. उपस्तिरस्मि चाक्रायणः
Bṛih. 3. 4. 1. उपस्तश्चाक्रायणः 2.

चाक्षुष

- Kaush. 1. 3. प्रतिरूपा च चाक्षुषी
Chhā. 8. 12. 4. स चाक्षुषः पुरुषः
Bṛih. 2. 5. 5. अयमध्यात्मं चाक्षुषः . .
पुरुषः
4. 4. 1. यत्रैष चाक्षुषः पुरुषः पराङ्
पर्यावर्त्तते
Kātha. 5. 11. न लिप्यते चाक्षुषैर्बाह्यदोषैः
Maitri. 7. 11. पुरुषश्चाक्षुषो यो ज्यम्
— चाक्षुषः स्वप्रचारी च
Pṛasna. 3. 8. चाक्षुषं प्राणमनुगृह्णानः

चाट

- Maitri. 7. 8. vide रङ्गावतारिन्

चाणूरमल्ल

- Krish. 15. द्वेषश्चाणूरमल्लो ज्यम्

चाण्डाल

- Bṛih. 4. 3. 22. चाण्डालो ज्ञाण्डालः
Brahma. 2. तत्र . . चाण्डालो न कण्ड-
लः

चातुर्मास्य

- Mahānār. 25. 1. ये अर्द्धमासश्च मासाश्च
चातुर्मास्यानि

चातुर्वर्ण्य

- Āśrama. 4. यथोपपन्नचातुर्वर्ण्यनैस्त्वा-
नै चरन्तः

- Gītā. 4. 13. चातुर्वर्ण्यं मया सृष्टम्

चान्द्रमस

- Pṛasna. 1. 9. चान्द्रमसमेव लोकमभिज-
यन्ते

- Gītā. 8. 25. तत्र चान्द्रमसं ज्योतिः

चाप

- Gītā. 1. 47. विसृज्य सशरं चापम्

चि

- Kātha. 1. 18. य एवं विद्वांश्चिनुते नाचि-
केतम्
2. 10. ततो मया नाचिकेतश्चिते
ऽग्निः

- Maitri. 1. 1. यजमानश्चित्वैतानग्नीन्
3. 4. शरीरं . . अस्थिभिश्चितम्
6. 34. तस्मादग्निः . . चेतव्यः (bis)

- Maṇḍ. 1. 1. 8. तपसा चीयते ब्रह्म

चिकीर्षु

- Gītā. 1. 23. युद्धे प्रियचिकीर्षवः
3. 25. चिकीर्षुलोकसंग्रहम्

विच्छक्ति

Rāmān.

15. कारणत्वेन विच्छक्त्या

चिच्चिणी

Hansa.

2. चिच्चिणीति द्वितीयम्
— प्रथमे चिच्चिणी गात्रम्

चिणी

Hansa.

2. चिणीति प्रथमम्

1. चित्

Kauch.

3. 3. उदक्रमीच्चित्तम्

Chhā. 7.

5. 1. चित्तं वाच संकल्पाद्भूयः

— यदा वै चेतयते

2. तानि चित्ते प्रतिष्ठितानि

— चित्तं . . एकायनं चित्तमा-
त्मा चित्तं प्रतिष्ठा चित्त-
मुपास्व3. यच्चित्तं ब्रह्मेत्युपास्ते चि-
त्तान्वै स लोकान् . .
अभिसिध्यति

— यावच्चित्तस्य गतम्

— अस्ति भगवच्चित्ताद्भूय इति
चित्ताद्वाव भूयो अस्ति

7. 6. 1. ध्यानं वाच चित्ताद्भूयः

7. 26. 1. आत्मतच्चित्तम्

Maitri.

6. 19. तत्र चित्तं निधायते

20. चित्तस्य हि प्रसादेन हन्ति
कर्म 34.27. प्रणश्यति चित्तं तथाश्रयेण
सह

34. तथा वृत्तिक्षयाच्चित्तम्

— चित्तमेव हि संसारम्

— समासक्तं यथा चित्तम्

Mund. 3.

1. 9. प्राणैश्चित्तं सर्वमोतं प्रजा-
नाम्

Mahānār. 23.

1. शान्त्या चित्तं चित्तेन स्मृ-
तिः

Prašna.

4. 8. चित्तं च चेतयितव्यं च

Gauda.

2. 25. चित्तमिति चित्तविदः

3. 44. लये संबोधयेच्चित्तम्

45. निश्चलं निश्चरच्चित्तम्

46. यदा न लीयते चित्तम्

4. 26. चित्तं न संस्पृशत्यर्थम्

27. निमित्तं न सदा चित्तं सं-
स्पृशति

28. तस्मान्न जायते चित्तम्

46. एवं न जायते चित्तम्

54. चित्तं वापि न धर्मजम्

61. चित्तं चलति मायया (bis).

62. अद्वयं च द्वयाभासं चित्तम्

66. जायच्चित्तेक्षणीयास्ते

— जायतश्चित्तमिष्यते

72. चित्तं निर्विषयं नित्यम्

76. तदा न जायते चित्तम्

77. अनिमित्तस्य चित्तस्य

Prānāg.

4. होता चित्तम्

Parama.

1. यच्चित्तं तत्तदा मध्येवाव-
तिष्ठते

Mukti

2. 7. लालयेच्चित्तबालकम्

24. चित्तस्थोत्पत्तिपरमाम्

25. अतिचञ्चलं चित्तं सञ्जायते

27. द्वे बीजे चित्तवृक्षस्य 48.

29. चित्तं गच्छत्याचित्तात्

54. प्रशान्तवृत्तिकं चित्तम्

Gītā

6. 18. यदा विनियतं चित्तम्

20. यत्रोपरमते चित्तम्

12. 9. अथ चित्तं समाभातुम्

2. चित्

Kaivalya.

21. न चास्ति वेत्ता मम चित्स-
दाहम्

Nrisut.

7. चिद्धीदं सर्वं प्रकाशते प्रका-
शते चेति— चिदानन्दावप्यवचनेनैवानु-
भवन्

Nrisut.

8. चिद्दीदं सर्वं निरात्मकमा-
त्मसात्करोति
— चिदेव ह्यनुज्ञा (so 6 MSS.)

Nyāsa.

1. ओं चित्सखायम्

Skanda.

4. चिज्जडानां तु यो द्रष्टा

Rāmap.

27. सर्वालंकृतया चित्रा

चिति

Maitri.

6. 33. सेयं प्रजापतेः प्रथमा चितिः
— इदमन्तरिक्षं प्रजापतेर्द्विती-
या चितिः
— सैषा यौः प्रजापतेस्तृतीया
चितिः

चित्तकाल

Gauḍa.

2. 14. चित्तकाला हि ये ऽन्तस्तु

चित्तज्ञ

Gauḍa.

4. 54. एवं न चित्तज्ञा धर्माः

चित्तज्ञय

Mukti.

2. 45. पुष्टाः सन्ति चित्तज्ञये

चित्तदर्प

Mukti.

2. 41. प्रक्षीणाचित्तदर्पस्य

चित्तदृश्य

Gauḍa.

4. 28. चित्तदृश्यं न जायते

36. चित्तदृश्यमवस्तुकम्

77. चित्तदृश्यं हि तद्यतः

चित्तधर्म

Mukti.

2. पुरुषस्य ... चित्तधर्मः

चित्तनाश

Mukti.

2. 32. द्विविधश्चित्तनाशो ऽस्ति

34. चित्तनाशाभिधानम्

चित्तबीज

Mukti.

2. 26. क्रियते चित्तबीजस्य

चित्तमध्यस्थ

Maitri.

6. 19. अचित्तं चित्तमध्यस्थम्

चित्तवन्त

Chhā. 7.

5. 2. यद्यल्पविचित्रवान् भवति

चित्तविद्

Gauḍa.

2. 25. चित्तमिति चित्तविदः

चित्तवृत्ति

Tejo.

8. चित्तवृत्तिविनिर्मुक्तम्

चित्तात्मन्

Chhā. 7.

5. 2. चित्तैकायनानि चित्तात्मानि

चित्तैकायन

Chhā. 7.

5. 2. *vide* चित्तात्मन्

चित्प्रकाश

Vāsu.

3. चित्प्रकाशं निरञ्जनम्

1. चित्र

Mahānār. 13.

2. विश्वं भूतं भव्यं भुवनं चित्रम्

16.

4. त्वया जुष्टश्चित्रं विन्दते वसु

Nrisut.

9. सैषा चित्रा सुदृढा बहङ्गुरा

2. चित्र

Kaush.

1. 1. चित्रो ह वै गार्ग्यायणिः

— चित्रं गार्ग्यायणिम्

चित्रतर

Maitri

6. 17. अग्नौ चाधुमके यज्ज्योति-

श्चित्रतरम्

चित्रभित्ति

Maitri.

4. 2. चित्रभित्तिरिव मिथ्यामनो-

रमम्

चित्ररथ

Gītā.

10. 26. गन्धर्वाणां चित्ररथः

चिदात्मक

Rāmot.

3. रामचन्द्रश्चिदात्मकः सो

ऽहम्

Mukti.

2. 55. बुद्धिशून्यं चिदात्मकम्

चिदात्मन्

Rāmap.

6. नित्यानन्दे चिदात्मनि

चिदानन्द

Kaivalya.

6. चिदानन्दमरूपमद्भुतम्

Mukti.

2. 51. चिदानन्दं विचिन्तय

चिदेकरस

Nrisut.

1. चिदेकरसो ह्ययमात्मा
— निदेकरसो हि

चिद्धन

Nrisut.

8. सद्बोधोऽयं चिद्धनः
— अतश्चिद्धन एव

Gopī.

5. चिद्धानानन्दैकरूपम्

चिद्रूप

Nrisut.

2. अनुज्ञेकरसो ह्ययमात्मा
चिद्रूप एव
— अत्रिकल्पो ह्ययमात्मा . .
चिद्रूपः

9. एष आत्मा सिंहश्चिद्रूप एव

चिद्रूपत्व

Nrisut.

2. तुरीयत्वाच्चिद्रूपत्वाद्वा

चिन्त्

Kāṭha.

2. 8. बहुधा चिन्त्यमानः

Śwet.

1. 2. कालः स्वभावो नियतिर्यदृ-
च्छा भूतानि यानिः पुरुष
इति चिन्त्यम्6. 2. पृथ्याप्यतेजोनिखानि चि-
न्त्यम्

Maitri.

4. 4. यः सुयुक्तो ऽजस्तं चिन्तय-
ति6. 7. यो ऽस्य भर्गाख्यस्तं चिन्त-
यामि20. निरात्मकत्वादसंख्यो ऽयो-
निश्चिन्त्यः

Gauḍa.

1. 24. न किञ्चिदपि चिन्तयेत्
Gītā. 6. 25.

Nrisut.

3. ओतानुज्ञात्रनुज्ञाविकल्परू-
पं चिन्तयन् (bis).

Prahmay.

14. ध्रुवं हि चिन्तयेद्ब्रह्म

Garbha.

3. क्षराक्षरं मोक्षं चिन्तयति

Brahmab.

6. नैव चिन्त्यं न चाचिन्त्यम्-
चिन्त्यं चिन्त्यमेव च

Amṛita.

5. चिन्तयेदात्मनो रश्मीन्
8. रुचिरं चैव चिन्तयेत्

31. अर्धमात्रं च चिन्तयेत्

— चिन्तयेदात्मनात्मनि

Dhyāna.

12. चिन्तयेत् कमलासनम्

15. उपर्युपरि चिन्तयेत्

Yogaśi.

3. ओङ्कारं तत्र चिन्तयेत्

Vāsu.

3. हृदये चिन्तयेद्हरिम्
(some MSS have चि-
व्रविं for चिन्तयेत्)

Gītā.

9. 22. अनन्याश्चिन्तयन्तो माम्
10. 17. चिन्त्यो ऽसि भगवन्मया

चिन्ता

Maitri.

4. 1. विद्यया तपसा चिन्तया चो-
पलभ्यते ब्रह्म

Gauḍa.

3. 38. चिन्ता यत्र न विद्यते

Gītā.

16. 11. चिन्तामपरिमेयां च

चिन्मय

Nrisut.

8. चिन्मयो ह्ययमोङ्कारश्चिन्म-
यमिदं सर्वम्

— चिन्मयो ह्ययमोङ्कारः (ter)

Rāmap.

1. चिन्मये ऽस्मिन्महाविष्णौ

7. चिन्मयस्याद्वितीयस्य

49. चिन्मयः परमेश्वरः

चिन्मात्र

Kaivalya.

18. चिन्मात्रो ऽहं सदाशिवः

Nrisut.

5. उक्कटतमं चिन्मात्रम् (bis)

9. सदानन्दचिन्मात्रमात्मैव

- Sarvop. 3. विज्ञानचिन्मात्रस्वभावः
Mukti. 2. 18. मयि चिन्मात्रविग्रहे
51. परिशिष्टं च चिन्मात्रम्
70. चिन्मात्रवासनः

चिर

- Chhá. 5. 3. 7. चिरं वसेत्याज्ञापयाञ्च-
कार
6. 14. 2. तावदेव चिरं यावन्न वि-
मोक्ष्ये
Maitri. 7. 10. अतश्चिरं ध्यात्वामन्यत
Mukti. 2. 12. निषेव्यन्ते यद्यंत चिरम-
प्यलम

चिरजीविका

- Kathā. 1. 24. वृणीष्व वित्तं चिरजीवि-
कां च

चिरलोकलोक

- Tait. 2. 8. 1. पितृणां चिरलोकलोकाना-
म् (bis)

चिराभ्यस्त

- Mukti. 2. 10. समकालं चिराभ्यस्ताः
13. त्रिभिरेतैश्चिराभ्यस्तैः

चिराभ्यास

- Mukti. 2. 14. चिराभ्यासयोगेन विना

चीर

- Asrama. 3. चीरचर्मवल्कलपरिवृताः

चीर्ण

- Mupd. 3. 2. 10. शिरोव्रतं विधिवद्यैस्तु ची-
र्णम्

चुद्

- Gauḍa. 3. 15. सृष्टिर्या चोदितान्यथा

चूडा

- Mukti. 1. 34. चूडानिर्वाणमण्डलम्

चूर्णहस्त

- Kaush. 1. 4. शतं चूर्णहस्ताः

चूर्णित

- Gītā. 11. 27. सन्दृश्यन्ते चूर्णितैरुत्तमा-
ङ्गैः

चूल

- Bṛih. 6. 3. 9. चूलाय भागवित्तये
10. चूलो भागवित्तिः

चूप्

- Garbha. 5. अशितपीतलेद्यचोप्यं पच-
तीति

चेकितान

- Gītā. 1. 5. धृष्टकेतुश्चेकितानः

चेतन

- Kathā. 5. 13. नित्यो नित्यानां चेतनश्चेत-
नानां Swet. 6. 13.

- Maitri. 2. 5. चेतनेनेदं शरीरं चेतनवत्
प्रतिष्ठापितम्

- Brahma. 2. धारयेद्यः स चेतनः

चेतनवन्त्

- Maitri. 2. 3. चेतनवत् प्रतिष्ठापितम्
4, 5, 6.

6. 5. बुद्धिर्मनोऽहङ्कारा इति चे-
तनवत्त्रयेषा

चेतना

- Gītā. 10. 22. भूतानामस्मि चेतना

13. 6. संघातश्चेतना धृतिः

चेतस्

- Maitri. 6. 34. समाधिनिर्द्धीतमलस्य चे-
तसः

- Mupd. 2. 2. 3. आयम्य तद्भावगेनेन चेतसा
3. 1. 9. एषो ऽणुरात्मा चेतसा वे-
दितव्यः

- Gauda. 1. 25. युञ्जीत प्रणवे चेतः
Garbha. 3. पञ्चात्मिका चेतसा बुद्धिर्ग-
न्धरसादिज्ञाना (2 MSS.
read तेजसा)
- Mukti. 2. 18. चेतः शममायाति दीपवत्
46. चेतसो दीपमुत्सृज्य
47. हठाचेतसो जयम्
- Gītā. 1. 38. लोभोपहतचेतसः
2. 7. धर्मसम्मूढचेताः
8. 8. चेतसानन्यगामिना
18. 57. चेतसा सर्वकर्मणि मयि
सञ्जस्य
72. एकाग्रेण चेतसा
चेतामात्र
Maitri. 2. 5. चेतामात्रः प्रतिपुरुषः क्षेत्रज्ञः
5. 2.
6. 17. एतस्मादाकाशादेव खान्विदं
चेतामात्रं बोधयति
चेतृ
Swet. 6. 11. साक्षी चेता केवलो निर्गुणश्च
Brahma. 3.
Mantri. 6. 7. चेता मन्ता गन्तोत्सृष्टा
10. पुरुषश्चेता प्रधानान्तःस्थः
चेतोंशु
Gauda. 1. 6. सर्वं जनयति प्राणश्चेतोंशु-
न्पुरुषः पृथक्
चेतोमुख
Māṇḍū. 2. आनन्दभुक् चेतोमुखः
Nrip. 4. 1; Nrisut 1.
(ride अज्ञानभुज); Rā-
mot. 3.
चेल
Gītā. 6. 11. चैलाजिनकुशोत्तरम्
चेष्ट
Brih. 6. 4. 19. स्थात्कीपाकावृताज्यं चेष्टि-
त्वा

- Mahānār. 19. 2. यदेजति जगति यच्च चेष्टति
Gītā. 3. 33. सदृशं चेष्टते स्वस्याः प्रकृतेः
चेष्टा
Gītā. 18. 14. विविधाश्च पृथक् चेष्टाः
चैकितानेय
Brih. 1. 3. 21. ब्रह्मदत्तचैकितानेयः
चैकितायन
Chhā. 1. 8. 1. चैकितायनो दान्भ्यः
3. चैकितायनं दान्भ्यम्
चैतन्य
Maitri. 6. 10. भोक्तृत्वाच्चैतन्यं प्रसिद्धं
तस्य
38. स्वतन्त्रं चैतन्यं . . पश्यति
Brahma. 2. हृदि चैतन्ये तिष्ठति
Sarvop. 2. भावरहितं . . चैतन्यं . . त-
त्तुरीयं चैतन्यम्
— तत्र यत्प्रकाशते चैतन्यम्
3. उत्पत्तिविनाशरहितं चैत-
न्यम्
1. पूर्वं व्यापकं चैतन्यम्
— आनन्दो नाम सुखचैतन्य-
स्वरूपः
चैतन्यदीप्त
Nrisut. 9. मेधा . . चैतन्यदीप्ता
चौर
Mahānār. 19. 1. चौरस्यात्र नवभ्रातृम्
च्यु
Mund. 1. 2. 9. क्षीणलोकाश्च्यवन्ते
Mahānār. 7. 6. कर्णयोः भुतं मा ज्योद्भुम्
21. 2. सत्येन न सुवर्गास्तोकाश्च्य-
वन्ते
Gauda. 4. 10. च्यवन्ते तन्मनीषया
Gītā. 9. 24. अनश्च्यवन्ति ते

छन्न

Krish. 23. छन्नं तु खं च संविद्धि

छद्

Chhā. 1. 4. 2. ते छन्दोभिरच्छादयन्त्यदे-
भिरच्छादयंस्तच्छन्दसां छ-
न्दस्त्वम्

Bṛih. 1. 6. 3. एतदमृतं सत्येन छन्नम्
— ताम्यामयं प्राणश्छन्नः

छन्दतस्

Kātha. 1. 25. सर्वान् कामांश्छन्दतः प्रा-
र्थयस्व

छन्दस्

Chhā. 1. 3. 10. येन छन्दसा स्तोत्र्यन् स्या-
त्तच्छन्द उपधावेत्

1. 4. 2. ते छन्दोभिरच्छादयन्त्यदे-
भिरच्छादयंस्तच्छन्दसां छ-
न्दस्त्वम्

Bṛih. 1. 2. 5. ऋचो यजूंषि सामानि छ-
न्दांसि

Tait. 1. 4. 1. यश्छन्दसामृषभः . . छन्दो-
भ्यो ऽध्यमृतात्संबभूव

Swet. 4. 9. छन्दांसि यज्ञाः क्रतवो व्र-
तानि

Mund. 1. 1. 5. निरुक्तं छन्दो ज्योतिषम्

Mahānār. 7. 5. यश्छन्दसामृषभो विश्वरूप-
श्छन्दोभ्यश्छन्दांस्याविवेश
— भूर्भुवः सुवश्छन्द ओम्

14. 1. छन्दांस्यापः

15. 1. गायत्री छन्दसां माता

20. 9. छन्दोभिरिमौल्लोकाननपज-
त्यमभ्यजयन्

Nṛip. 1. 1. परमा वा एषा छन्दसां
यदनुष्टुप्

2. किं छन्दः क ऋषिरिति

5. 1. छन्दांसि वै पत्राणि

Siras.

Mahā.

1. छन्दो ऽहं सत्यो ऽहम्

2. सर्वाणि छन्दांसि तान्यङ्गे
व्याभ्रतानि

3. गायत्रं छन्द ऋग्वेदः

— त्रैदुभं छन्दो यजुर्वेदः

— जागतं छन्दः सामवेदः

— आनुष्टुभं छन्दो ऽथर्ववेदः

Huinsa.

Nār.

2. अव्यक्तगायत्री छन्दः

1. नारायणात् . . सर्वाणि
छन्दांसि

Vāsu.

2. तिस्रो व्याहृतयस्त्रीणि छन्दां
सि

Gītā.

10. 35. गायत्रीछन्दसामहम्

13. 4. छन्दोभिर्विविधैः पृथक्

15. 1. छन्दांसि यस्य पर्णानि

छन्दस्त्व

Chhā. 1.

4. 2. यदेभिरच्छादयंस्तच्छन्दसां
छन्दस्त्वम्

छलय

Gītā.

10. 36. द्युतं छलयतामस्मि

छान्दोग्य

Mukti.

1. 30. ऐतरेयं च छान्दोग्यम्

1. vide जाबालि

छाया

Kaush.

4. 2. छायायां द्वितीयः

12. छायायां पुरुषस्तमेवाहमु-
पासे

Kātha.

3. 1. छायातपौ ब्रह्मविदो वदन्ति

6. 5. छायातपयोरिव ब्रह्मलोके

Prasna.

3. 3. यथैषा पुरुषे छाया

Nṛip.

2. 4. यस्य छायामृतम्

Dhyāna.

10. छाया तस्यैव निष्कला

छायामय

Bṛih. 2.

1. 12. छायामयः पुरुष एतं . . ब्र-
ह्मोपासे

Bṛih. 3. 9. 14. य एवायं छायामयः पुरुषः
स एषः

छिद्

Kaush. 2. 11. मा छेत्था मा व्यथिष्ठाः
Bṛih. 2. 1. 11. नास्माद्वणश्छिद्यते
6. 4. 24. अस्योपसथां मा छैत्सीत्
प्रजया न पशुभिश्च

Śwet. 4. 15. तमेवं ज्ञात्वा मृत्युपाशां-
दिङ्नानि

Maitri. 6. 33. अतः सम्मोहं छित्त्वा
Mund. 2. 2. 8. छिद्यन्ते सर्वसंशयाः
Kshur. 14. छिन्देदनभिशाङ्कितः
(5 MSS. read छिन्येत्)
18. छिद्यन्ते ध्यानयोगेन सुषुम्णै-
का न छिद्यते (3 MSS.
have भिद्यते at the end).

19. छिन्देन्नाडीशतं धीरः
(4 MSS. have छिन्येत्)

22. पाशं छित्त्वा यथा हंसः
24. छित्त्वा तन्तुं न बध्यते 25.

Kaṭhaśrn. 2. प्रजां विद्यां छिन्यात्
Gītā. 2. 23. नैनं छिन्दन्ति शस्त्राणि
4. 42. छित्चैनं संशयम्
6. 39. छेत्तुमर्हस्यशेषतः
15. 3. असंगशस्त्रेण कृद्धेन छित्त्वा

छिन्नद्वैध

Gītā. 5. 25. छिन्नद्वैधा यतात्मानः

छिन्नपाश

Kshur. 22. छिन्नपाशस्तथा जीवः

छिन्नसंशय

Dhyāna. 5. स योगी छिन्नसंशयः

Gītā. 18. 10. मेधावी छिन्नसंशयः

छिन्नाश्र

Gītā. 6. 38. छिन्नाश्रमिव नश्यति

छेत्

Gītā. 6. 39. छेत्ता न ह्युपपद्यते

छेद

Muktī. 2. 13. विसच्छेदाहुणा इव

जक्ष

Chhā. 3. 17. 3. अथ यद्धसति यज्जक्षति
8. 12. 3. स तत्र पर्येति जक्षन् क्रीडन्
Bṛih. 4. 3. 13. जक्षदुतेवापि भयानि पश्यन्
6. 1. 14. न ह वा अस्यानन्नं जग्धं
भवति

जग (!)

Kaush. 1. 3. पुष्पाण्यादायाचयतो वै च
जगानि

1. जगत् adj.

Isā. 1. यत्किञ्च जगत्यां जगत्
Māhānār. 16. 7. हिरण्यवर्णा जगती
Śiras. 4. ईशानमस्य जगतः स्वर्दशम्
Vāsu. 3. यच्च किञ्चिज्जगत्सर्वम्

2. जगत्, जगती

Chhā. 3. 16. 5. अष्टान्त्यारिशदक्षरा जगती
Isā. 1. ईशा वास्यमिदं सर्वं य-
त्किञ्च जगत्यां जगत्
Kātha. 2. 11. कामस्याग्निं जगतः प्रतिष्ठाम्
6. 2. यदिदं किञ्च जगत्सर्वम्
Śwet. 3. 6. मा हिंसीः पुरुषं जगत्
4. 10. तस्यावयवभूतैस्तु व्याप्तं स-
र्वमिदं जगत्
6. 17. य ईशो अस्य जगतो नित्य-
मेव
Maitri. 6. 10. सुखदुःखमोहसंज्ञं .. इदं
जगत्

- Maitri. 7. 3. मरुतो जगती . . पश्चादुद्य-
न्ति
- Mahānār. 1. 4. यतः प्रसूता जगतः प्रसूती
2. 9. गामश्वं पुरुषं जगत्
11. 6. यच्च किञ्चिज्जगत्यास्मिन्
13. 7. सावित्री गायत्री जगती
16. 3. ईशः सर्वस्य जगतः
19. 2. यदेजति जगति
22. 1. धर्मो विश्वस्य जगतः प्रतिष्ठा
23. 1. सर्वैः सर्वमिदं जगत्
- Praśna. 5. 3. तूर्णमेव जगत्यामभिसम्प-
द्यते
- Nrip. 2. 1. रुद्रादित्या जगत्याहवनी-
यः Nrisut. 3.
5. 1. द्वादशाक्षरा वै जगती
— जगत्या सम्मितं भवति
9. एषाविद्या जगत्सर्वम्
Siras. 1. त्रिष्टुब्जगत्यनुष्टुप चाहम्
6. येन रुद्रेण जगदूर्ध्वं धारि-
तम्
- Śikha. 1. विष्णुरादित्या जगत्याहव-
नीयः
- Nila. 6. यथा नः सर्वमिज्जगदय-
क्षम्
- Gopī. 2. जगत्सृष्टिस्थित्यन्तकारि-
ण्यः
- Krish. 12. मायया मोहितं जगत्
13. तस्य माया जगत्कथम्
- Rāmap. 16. जगदेतच्चराचरम्
24. अमीषोमात्मकं जगत्
30. स्तुतिं चक्रुश्च जगतः पतिम्
- Gītā. 7. 5. ययेदं धार्यते जगत्
6. अहं कृत्स्नस्य जगतः
13. एभिः सर्वमिदं जगत्
8. 26. जगतः शाश्वते मते
9. 4. मया ततमिदं सर्वं जगत्
10. जगद्विपरिवर्त्तते

- Gītā. 9. 17. पिताहमस्य जगतः
10. 42. विष्टभ्याहमिदं . . स्थितो
जगत्
11. 7. इहैकस्थं जगत्कृत्स्नम्
13. तत्रैकस्थं जगत्कृत्स्नम्
30. तेजोभिरापूर्य जगत्समयम्
36. जगत्प्रहृष्यत्यनुरज्यते च
15. 12. जगद्भासयते अखिलम्
16. 18. जगदाह्वनीश्वरम्
9. क्षयाय जगतो ऽहिताः

जगत्पति

- Gītā. 10. 15. देवदेव जगत्पते

जगत्प्राण

- Rāmap. 18. जगत्प्राणायामने ऽस्मै

जगदाकारकारिन्

- Rāmot. 3. जगदाकारकारिणी
(so MSS. ; but printed
editions 'नन्ददायिनी')

जगदाधारभूत

- Rāmap. 92. एवंभूतं जगदाधारभूतम्

जगद्धित

- Nrip. 2. 4. जगद्धितं वा एतद्रूपमक्षरं
भवति

- Siras. 3. जगद्धितं वा एतदक्षरम्

जगद्बीज

- Krish. 25. अञ्जकाण्डं जगद्बीजम्

जगदोनि

- Rāmap. 26. प्रकृत्या परमेश्वर्या जगदो-
न्या

जगन्निवास

- Gītā. 11. 25. प्रसीद देवेश जगन्निवास
45.
37. अनन्त देवेश जगन्निवास

जग्धतृण

Kāṭha. 1. 3. पीतोदका जग्धतृणाः

जघनार्द्ध

Bṛih. 1. 1. 1. निमोचन् जघनार्द्धः

जघनेन

Chhā. 2. 24. 3. जघनेन गार्हपत्यस्य

7. जघनेनाग्नीध्रीयस्य

11. जघनेनाहवनीयस्य

Bṛih. 6. 3. 6. जघनेनाग्निं . . संविशति

— जघनेनाग्निमासीनः

जघन्यगुणवृत्तिस्थ

Gītā. 14. 18. जघन्यगुणवृत्तिस्था अधो
गच्छन्ति तामसाः

जङ्गम

Ait. 5. 3. जङ्गमं च पतत्रि च यश्च
स्थावरम्Chūl. 17. यस्मिन् सर्वमिदं . . स्थाव-
रजङ्गमम्

Gāruḍa. 2. स्थावराणां जङ्गमानाम्

Vāsu. 3. जङ्गमस्थावरेषु च

Rāmōt. 5. यत्स्थावरजङ्गमात्मकम्

Gītā. 13. 26. सत्त्वं स्थावरजङ्गमम्

जंघा

Kshur. 6. जंघे चैव त्रयस्त्रयः

जट

Maitri. 7. 8. vide रङ्गावतारिन्

जटाधर

Āsrama. 3. बालखिल्या जटाधराः

Rāmap. 25. पीतवासा जटाधरः

जटाभिरूप

Maitri. 6. 35. जटाभिरूपा इव कृष्णवर्त्म-
नः

जठर

Garbha. 3. गुल्फजठरकाटिप्रदेशः

जड

Nṛisut. 9. तदेतज्जडं मोहात्मकम्

Skanda. 3. व्यतिरिक्तं जडं सर्वम्

4. चिज्जडानां तु यो द्रष्टा

जडभरत

Jābāla. 6. vide प्रभृति

जडवत्

Gauda. 2. 36. जडवद्भोक्तृमाचरेत्

जन्

Ait. 3. 2. ताभ्यो ऽभितप्राभ्यो मूर्तिर-
जायत या वै सा मूर्तिर-
जायतान्नं वै तत्

13. स जातो भूतान्यभिव्यैक्षत्

4. 1. अथैतज्जनयति तदस्य प्रथ-
मं जन्म

4. इतः प्रयत्नेव पुनर्जायते

Chhā. 2. 3. 1. मेघो जायते स प्रस्तावः
2. 15. 1.

2. 12. 1. धूमो जायते स प्रस्तावः

3. 1. 3. रसो ऽजायत 3. 2. 2; 3.
3. 2; 3. 4. 2; 3. 5. 2.

3. 13. 6. अस्य कुले वीरो जायते

3. 19. 3. यत्तदजायत सो ऽसावादि-
त्यस्तं जायमानं &c.

5. 2. 3. जायेरन्नेवास्मिञ्छाखाः

5. 9. 1. गर्भो दश वा मासानन्तः
शयित्वा . . जायते

2. स जातो यावदायुषं जीवति

5. 10. 6. तिलमाषा इति जायन्ते

8. जायस्व भ्रियस्वेति

6. 2. 1. तस्मादसतः सज्जायेत

— कथमसतः सज्जायेतेति

7. 12. 1. आकाशे जायते

- Brih. 1. 2. 1. तस्यार्चत आपो ऽजायन्त
4. द्वितीयो म आत्मा जायेत
— तं जातमभिव्याददात्
1. 4. 3. ततो मनुष्या अजायन्त
4. कथं नु मात्मन एव जनार्थि-
त्वा संभवति
— ततो गावो ऽजायन्त
— तत एकशफमजायत
— ततो ऽजावयो ऽजायन्त
1. 5. 1. सप्तान्नानि मेधया तपसा-
जनयत् 2.
2. मेधया हि तपसाजनयत्पि-
ता
— कुमारं जातं घृतं वैवाधे
प्रतिलेहयन्ति
— वत्सं जातमाहुरतृणाद इति
— इदमन्नं पुनः पुनर्जनयते
— इदमन्नं धिया धिया जनयते
12. ततः प्राणो ऽजायत
14. ततः प्रातरर्जयते
2. 1. 8. अथो प्रतिरूपोऽस्माज्जायते
3. 9. 22. तस्मादपि प्रतिरूपं जातमाहुः
28. जात एव न जायते को न्वे-
नं जनयेत्पुनः
4. 1. 6. तस्यां प्रतिरूपः पुत्रो जायते
4. 3. 8. अयं पुरुषो जायमानः
6. 2. 16. ततो योषाशौ जायन्ते
6. 3. 7. जायेरञ्छाखाः प्ररोहेयुः
पलाशानि 8—12.
6. 4. 14. पुत्रो मे शुक्रो जायेत
— ईश्वरौ जनयितवै 15—18.
15. पुत्रो मे कपिलः पिङ्गलो
जायेत
16. पुत्रो मे श्यामो लोहिताक्षो
जायेत
17. दुहिता मे पण्डिता जायेत
18. पुत्रो मे पण्डितः... जायेत

- Brih. 6. 4. 24. जाते ऽग्निमुपसमाधाय
28. वीरमजीजनत्सा त्वम्
— य एवंविदो ब्राह्मणस्य
पुत्रो जायते
- Tait. 2. 2. 1. अन्नाद्भूतानि जायन्ते जा-
तान्यन्नेन वर्द्धन्ते Maitri.
6. 12.
2. 7. 1. ततो वै सदजायत
3. 1. 1. यतो वा इमानि भूतानि
जायन्ते येन जातानि जी-
वन्ति
3. 2. 1. अन्नात्... जायन्ते ऽन्नेन
जातानि जीवन्ति
3. 3. 1. प्राणात्... जायन्ते प्राणेन
जातानि जीवन्ति
3. 4. 1. मनसा... जायन्ते मनसा
जातानि जीवन्ति
3. 5. 1. विज्ञानात्... जायन्ते वि-
ज्ञानेन जातानि जीवन्ति
3. 6. 1. आनन्दात्... जायन्त आ-
नन्देन जातानि जीवन्ति
- Katha. 2. 18. न जायते म्रियते वा
Gītā. 2. 20.
3. 8. यस्माद्भूयो न जायते
4. 6. यः पूर्वं तपसो जातमग्न्यः
पूर्वमजायत
- Śwet. 1. 1. कुतः स्म जाता जीवाम
केन
2. 16. पूर्वं हि जातः स उ गर्भे
अन्तः स एव जातः स
जनिष्यमाणः Śiras. 5.
3. 3. द्यावाभूमी जनयन्देव एकः
Mahānār. 2. 2 (पृथिवी)
4. हिरण्यगर्भं जनयामास पूर्वम्
4. 3. त्वं जातो भवसि विश्वतो-
मुखः
4. यतो जातानि भुवनानि
विश्वा

- Śwet. 4. 12. हिरण्यगर्भं पश्यत जायमानम् Mahānār. 10. 3.
5. 2. जायमानं च पश्येत्
- Maitri. 6. 9. विश्वं त्वया धार्यते जायमानम् Prāpāg. 2.
15. संवत्सरेणेह वै जाता विवर्धन्ते
37. अदित्याज्जायते वृष्टिः
7. 11. मन्द्रं जनयति स्वरम्
- Mund. 1. 1. 9. तस्मादेतद्ब्रह्म नामरूपमन्नं च जायते
2. 1. 3. एतस्माज्जायते प्राणः
Kaivalya. 15.
2. 2. 6. बहुधा जायमानः
3. 2. 2. स कामभिर्जायते तत्र तत्र
- Mahānār. 1. 6. बहुधा जातं जायमानम् 13. 2.
2. 1. पूर्वो हि जातः स उ गर्भो अन्तः स विजायमानः स जनिष्यमाणः
5. 5. ऋतं च सत्यं चाभीष्टात्तपसो ऽध्यजायत ततो राज्यजायत
6. 1. जनयन्प्रजा भुवनस्य राजा
9. 2. बर्ही प्रजां जनयन्तीं सरूपाम्
4. यस्मान्न जातः परो ऽन्यो ऽस्ति Nrip. 2. 4.
10. 2. इन्द्र एकं सूर्य एकं जजान
- Praśna. 3. 1. कुत एष प्राणो जायते
3. आत्मन एष प्राणो जायते
- Kaivalya. 14. ततस्तु जातं सकलं विचित्रम्
19. मध्येव सकलं जातम्
- Gauḍa. 1. 6. सर्वं जनयति प्राणः
3. 1. जाते ब्रह्मणि वर्त्तते
2. यथा न जायते किञ्चिज्जायमानं समन्ततः

- Gauḍa. 3. 24. बहुधा मायया जायते
25. को न्वेनं जनयेत्
27. तत्त्वतो जायते यस्य जातं तस्य हि जायते
28. वन्ध्यापुत्रो न तत्त्वेन मायया वापि जायते
43. जातं नैव तु पश्यति
48. न कश्चिज्जायते जीवः 4. 71.
— एतत्तदुत्तमं सत्यं यत्र किञ्चिन्न जायते 4. 71.
4. 4. भूतं न जायते किञ्चिदभूतं नैव जायते
11. कारणं तस्य जायते
— जायमानं कथमजम्
12. जायमानादि वै कार्यान्
13. अजाद्वै जायते यस्य
— जाताश्च जायमानस्य
21. जायमानादि वै धर्मात्
22. स्वतो वा परतो वापि न किञ्चिद्वस्तु जायते
— सदसत्सदसद्वापि न किञ्चिद्वस्तु जायते
23. हेतुर्न जायते जादेः
28. तस्मान्न जायते चित्तं चित्तदृश्यं न जायते
29. अजातं जायते यस्मात्
46. एवं न जायते चित्तम्
57. संवृत्या जायते सर्वम्
58. धर्मा य इति जायन्ते जायन्ते ते न तत्त्वतः
59. जायते तन्मयो ऽङ्कुरः
68. जायते श्रियते ऽपि च 69, 70.
74. संवृत्या जायते तु सः
75. निर्निमित्तो न जायते
76. तदा न जायते चित्तम्
97. अणुमात्रेऽपि वैधर्म्ये जायमाने ऽविपश्चितः

- Nrip. 1. 1. अनुदुभो वा इमानि भूतानि जायन्ते अनुदुभा जातानि जीवन्ति
2. 4. यतो वीरः... जायते देव-कामः
3. 1. आकाशादेव जायन्ते आकाशादेव जातानि जीवन्ति
- Kshur. 1. न पुनर्जन्म योगयुक्तस्य जायते
- Chûl. 18. व्यक्ततां भूयो जायन्ते
- Garbha. 2. यथा देवदत्तस्य ब्रह्मादि-विषया जायन्ते
4. जातश्चाहं मृतश्चैव — मृतश्चाहं पुनर्जातो जातश्चाहं पुनर्भूतः
- Mahā. 1. नास्य प्रजा नसंवत्सरा जायन्ते
2. व्यक्षः शूलपाणिः पुरुषो ऽजायत
3. तत्र ब्रह्मा चतुर्भुखो ऽजायत
- Yogat. 3. यस्मिन् जाते भगे पूर्णे
- Kaṭhaśru. 1. यथा मेदोवृद्धिर्न जायते
- Piṇḍa. 6. हृत्कण्ठं तालु जायते
- Hansa. 1. ब्रह्मविद्याप्रबोधो हि केनोपायेन जायते
2. नादो दशविधो जायते
- Nâr. 1. नारायणात्प्राणो जायते — नारायणाद्ब्रह्मा जायते — नारायणाद्बुद्धिर्न जायते — नारायणात्प्राणो जायते — नारायणादिन्द्रो जायते
- Jâbâla. 4. यतो जातो अरोचथाः
- Vâsu. 4. पापबुद्धिस्तस्य न जायते
- Gopî. 4. पीतवर्णा मृदो जायन्ते लोकानुग्रहार्थम्
- Râmap. 1. जाते दशस्ये हरो
17. जातान्याभ्यां भुवनानि द्विसप्त

- Mukti. 1. 9. वेदा जाताः सुविस्तराः
13. सहस्रसंख्यया जाताः
2. vide समाधि
2. 2. ज्ञानं यथावन्नैव जायते
- Gîtâ. 1. 29. रोमहर्षश्च जायते
41. जायते वर्णसंकरः
2. 27. जातस्य हि ध्रुवो मृत्युः
3. 26. न बुद्धिभेदं जनयेत्
10. 6. मद्भावा मानसा जाताः
14. 12. रजस्येतानि जायन्ते
13. तमस्येतानि जायन्ते
15. कर्मसंगिषु जायते — मूढयोनिषु जायते
1. जन
- Kaush. 4. 1. जनको जनक इति वा उ जना धावन्तीति Brih.
2. 1. 1 (omits उ)
- Brih. 1. 3. 10. तस्मान्न जनमियात्
4. 4. 11. भविष्ठांसो ऽबुधो जनाः
17. यस्मिन्पञ्च पञ्च जनाः
6. 1. 5. आयतनं स्वानां भवत्यायतनं जनानाम् (bis).
- Isâ. 3. ये के चात्महनो जनाः
- Tait. 1. 4. 3. यशो जने ऽस्मिन्
- Katha. 1. 19. एतमग्निं तथैव प्रवक्ष्यन्ति जनासः
6. 17. सदा जनानां हृदये सन्निविष्टः Swet. 3. 13; 4. 17.
- Swet. 2. 16. प्रत्यङ् जनास्तिष्ठति 3. 2; Siras 5 (bis).
- Gaṇḍa. 1. 29. स मुनिर्नैतरो जनः
- Îla. 2. जनासः पश्यतेमम्
- Krish. 23. वदन्ति विबुधा जनाः
- Râmap. 84. न देयं प्राकृते जने
- Gîtâ. 3. 21. तत्तदेवेतरो जनः
7. 16. जनाः सुकृतिनो ऽर्जुन
28. जनानां पुण्यकर्मणाम्

- Gītā. 8. 17. अहोरात्रविदो जनाः
24. ब्रह्मविदो जनाः
9. 22. ये जनाः पर्युपासते
16. 7. जना न विदुरासुराः
17. 4. यजन्ते तामसा जनाः
5. तप्यन्ते ये तपो जनाः

2. जन

- Chhā. 5. 11. 1. जनः शर्कराक्ष्यः
5. 15. 1. अथ होवाच जनम्

जनक

- Kaush. 4. 1. जनको जनक इति वा उ
जना धावन्ति Brh. 2. 1.
1 (omits उ)
Brh. 3. 1. 1. जनको वैदेहः
4. 1. 1—7; 4. 2. 1, 4. 4.
7; 5. 14. 8; Jābāla. 4.
— जनकस्य वैदेहस्य, 2.
4. 2. 4. अभयं वै जनकं प्राप्नो ऽसि
4. 3. 1. जनकं ह वैदेहम्
— जनकश्च वैदेहः

- Gītā. 3. 20. आस्थिता जनकादयः

जनकात्मजा

- Rāmāp. 47. जनकात्मजामादाय

जनत्

- Mahā. 3. ओ जनदिति व्याहृत्या
(Sāṅkarānanda reads
जन इति व्याहृत्या)

जननी

- Śiras. 4. ईशानीभिर्जननीभिश्च शक्ति-
भिः
Yogat. 4. या भार्या जननी हि सा

जनपद

- Chhā. 5. 11. 5. न मे स्तेनो जनपदे
8. 1. 5. यं जनपदं यं क्षेत्रभागम्

- Brh. 2. 1. 18. स्वे जनपदे यथाकामं परि-
वर्त्तेत

जनलोक

- Nrip. 5. 6. स जनलोकं जयति
Nāda. 4. जनलोकस्तु हृदये
Aruṇeya. 1. vide तपोलोक

जनम्

- Mahān. 15. 2. ओ जनः
3. भूर्भुवःसुवर्महर्जनस्तपःस-
त्यम्

जनमंसद

- Gītā. 13. 10. अरतिर्जनमंसदि

जनाधिप

- Gītā. 2. 12. न त्वं नेमे जनाधिपाः

जनार्दन

- Gītā. 1. 36. का प्रीतिः स्याज्जनार्दन
39. प्रपद्यद्भिर्जनार्दन
44. मनुष्याणां जनार्दन
2. 1. मता बुद्धिर्जनार्दन
10. 18. विभृतिं च जनार्दन
11. 51. रूपं तव सौम्यं जनार्दन

जनिन्

- Chhā. 4. 3. 7. जनिता प्रजानाम्
Swet. 6. 9. न चास्य कश्चिज्जनिता
Mahānār. 2. 5. स नो बन्धुर्जनिता
Chūl. 5. जनित्री भृतभाविनी

जनिमन्

- Ait. 4. 5. अवेदमहं देवानां जनिमा-
नि विश्वा

जन्तु

- Kātha. 2. 20. आत्मास्य जन्तोर्निहितो गु-
हायाम्
6. 8. यं ज्ञात्वा मुच्यते जन्तुः

- Śwet. 3. 20. आत्मा गुहायां निहितो ऽस्य
जन्तोः Mahānār. 8. 3.
Maitri. 6. 34. समासक्तं यथा चित्तं जन्तोः
Garbha 4. जन्तुभिश्च समन्वितः
Prāṇāg. 4. जन्तुर्मोक्षं च प्राप्नुयात्
Yogaśi. 8. अथ न ध्यापयेज्जन्तुः
Jābāla. 1. अत्र हि जन्तोः प्राणदूत्क-
ममाणेषु Rāmōt. 1.
Nyāsa. 3. जन्तुसंरक्षणार्थम् Katha-
sra. 4
Rāmōt. 4. देहि तज्जन्तैर्मुक्तिम्
Mukti. 1. 21. जन्तोर्दक्षिणकर्णे तु
2. 2. लोकवासनया जन्तोः
Gītā. 5. 15. तेन मुख्यन्ति जन्तवः

जन्मकर्मफल

- Gītā 2. 43. जन्मकर्मफलप्रदम्

जन्मन्

- Ait. 1. 1. तदस्य प्रथमं जन्म
3. कुमारं जन्मनो ऽप्ये प्रधि-
भावयति
— तदस्य द्वितीयं जन्म
4. तदस्य तृतीयं जन्म
Kaivalya. 22. न जन्म देहेन्द्रियशुद्धिर-
स्ति
Gauḍa. 3. 27. सतो हि मायया जन्म यु-
ज्यते न तु तच्छतः
28. असतो मायया जन्म तत्त्व-
तो नैव युज्यते
4. 15. तथा जन्म भवेत्तेषां पुत्रा-
ज्जन्म पितुर्थथा
58. जन्म मायोपमं तेषाम्
Siras. 1. vide महाभय
Garbha. 4. जन्म जन्म पुनः पुनः
— न स्मरति जन्ममरणानि
Prāṇāg. 4. एकेन जन्मना जन्तुर्मोक्षं च
प्राप्नुयात्

- Yogat. 5. भ्रमन्तो यानि जन्मानि
Nār. 5. जन्मसंसारबन्धनात्
Atmapra 1.
Rāmōt 2. vide महद्भय
Mukti 2. 25. जन्मजरामरणकारणम्
Gītā. 2. 27. ध्रुवं जन्म मृतस्य च
4. 4. अपरं भवतो जन्म परं
जन्म विषस्यतः
5. बहूनि भेष्यतीताणि जन्मानि
9. जन्म कर्म च मे दिश्यम्
6. 42. लोके जन्म यदीदृशम्
7. 19. बहूनां जन्मनामन्ते
13. 8. जन्ममृत्युजराव्याधिरुःख-
दोषानुदर्शनम्
21. सदस्योऽपि जन्मस्य
11. 20. जन्ममृत्युजरादुःखैः
16. 20. मुदा जन्मनि जन्मनि

जन्मनिरोध

- Śwet. 3. 21. जन्मनिरोधं प्रवदन्ति यस्य
जन्मबन्ध
Gītā. 2. 51. जन्मबन्धविनिर्मुक्ताः
जन्ममरण
Garbha. 1. तदा व स्मरति जन्ममर-
णानि
Gītā. 7. 29. जन्ममरणमोक्षाय
जन्ममृत्यु
Katha. 1. 17. त्रिकर्भकृत्तरति जन्ममृत्यु
Śwet. 1. 11. जन्ममृत्युप्रहाणिः
जन्मविनाशिन्
Mukti. 2. 61. शुद्धा जन्मविनाशिनी
जन्महेतु
Mukti. 2. 61. मलिना जन्महेतुः स्यात्
जन्मान्तर
Yogaśi. 10. जन्मान्तरसहस्रेषु

Kaivalya. 11. जन्मान्तरकर्मयोगात्

Mukti. 2. 11. जन्मान्तरशताभ्यस्ता

जन्मान्तरित

Rāmōt. 1. स जन्मान्तरितान्दोऽञ्चा-
जयति

जप्

Kaush. 2. 1. यत्कस्मिन् यद् यत् जपिष्या

11. अथस्य लक्षणे कर्म जपति

Chhā. 5. 2. 6. जपत्यमो नामान्तरमा हि
ने सन्निदिदम्

Bṛh. 1. 3. 28. यद प्रस्तुत्यात्तद्वर्तमानं जपेत्
6. 3. 6. जपेत्तद्वर्तमानं ततो वरं
जपति

6. 9. 9. जपेत्तद्वर्तमानं ततो वरं
जपति

Kaivalya. 21. सर्वदा सकृद्वा जपेत्

Nrip. 1. 7. तस्मादिदं साम मध्यम ज-
पति

Siras. 7. याचय्याः पठितसहस्राणि
जपानि भवन्ति Mahā. 1.

— इतिहसपुत्राणानां रुद्राणां
शतसहस्राणि जपानि भ-
वन्ति Mahā. 1.

— प्रययानामयुतं जपं भवति
Mahā. 3.

— अथर्वशिरः सकृज्जपेत्
.. द्वितीयं जप्या .. तृतीयं
जप्या

Mahā. 1. जाप्येनामृतत्वं च गच्छति

Prāṇag. 2. हृदयमन्त्रालभ्य जपेत्

Amṛita. 17. जप्त्वा चैवाथ मण्डलम्

Nyāsa. 3. अध्यात्ममन्त्रान् जपन्
Kāṭhaśru. 4. अध्यात्ममन्त्रान् जपेत्

Jābāla. 3. किं जप्येनामृतत्वं वृहि
(4 MSS. read जाप्येन)

Rāmāp. 11. जपत्रयो मन्त्रिणा

Rāmōt. 4. श्रीरामचन्द्रस्य मनुं जजाप
Mukti. 2. 21. न समाधानजाप्याभ्याम्

जप

Nrip. 1. 5. मुमुक्षुर्भवति जपात्

Gopī. 5. जपदानादि यत्कृतम्

Rāmāp. 91. तस्मै जपादींश्च सम्यक् स-
मर्थ

Rāmōt. 1. जपहोमार्चनाविभिः

जपकोटि

Hansa. 2. स एव जपकोट्या नाहम-
नुभवति (so MSS.)

जपपत्र

Gṛh. 19. 25. यशानां जपयज्ञो ऽस्मि

जवाला

Chhā. 1. 1. जवालां मातरमामंत्रयाञ्चके
2. जवाला तु नामाहमस्मि 4.

जमदग्नि

Bṛh. 2. 2. 1. इमावेव विश्वामित्रजमद-
ग्नौ .. अयं जमदग्निः

जम्भ

Nila. 21. कल्माषपुच्छमोषधे जम्भय

जय

Chhā. 2. 10. 6. आप्रोर्ताहादित्यस्य जयम्
— परो हास्यादित्यस्य जया-
ज्जयो भवति

Mukti. 2. 47. इडाचेतसो जयम्

Gītā. 2. 38. लाभालाभौ जयाजयौ

10. 36. जयोऽस्मि व्यवसायोऽस्मि

जयद्रथ

Gītā. 11. 31. द्रोणं च भीष्मं च जयद्रथं च

जयन्तक

Rāmāp. 54. ततो धृतिर्जयन्तकः

जरा

Chhā. 8. 1. 4. यदेनज्जरा वामोति
5. नास्य जरयैतज्जीर्यति

- Chhâ. 8. 4. 1. न जरा न मृत्युर्न शोकः
 Brih. 3. 5. 1. यः... जरां मृत्युमत्येति
 4. 3. 36. यत्रायमणिमानं न्येति ज-
 रया

- Katha. 1. 12. न जरया विभेति
 Svet. 2. 12. न तस्य रोगो न जरा न मृत्युः
 Maitri. 1. 3. *vide* आद्य
 3. 5. जरा शोकः... इति ताम-
 सानि
 6. 10. कौमारं यौवनं जरा
 Gîtâ. 2. 13

- Siras. 4. *vide* महाभय
 Rāmot. 2. *vide* महद्भय
 Mukti. 2. 25. जन्मजरामरणकारणम्
 Gîtâ. 13. 8. जन्ममृत्युतराव्याधिदुःख-
 दोषानुदर्शनम्
 14. 20. जन्ममृत्युजरादुःखैः

जराप्रणुदन्

- Prāṇag. 2. शरीरो अग्निर्नाम जराप्रणुदा

जरामरण

- Gauda. 4. 10. जरामरणनिर्मुक्ताः सर्वे ध-
 र्माः स्वभावतः
 — जरामरणमिच्छन्तः
 Siras. 4. *vide* महाभय

जरामर्य

- Mahānār. 25. 1. एतद्वै जरामर्यमग्निहोत्रं
 सत्रम्

जरामृत्यु

- Mund. 1. 2. 7. जरामृत्युं ते पुनरेवापिय-
 न्ति

जरायु

- Chhâ. 3. 19. 2. यज्जरायु ते पर्वताः
 Brih. 6. 4. 23. सहावैतु जरायुणा

Nrip.

Svet.

Siras.

Vasu.

Gopi

Brahma

Kathasru.

Asrama.

Jahāla.

Nala.

Brahma.

Kena.

Svet.

जरितृ

2. 4. मृडा जरित्रे सिंह स्तवानः
 जल

2. 10. शब्दजलाश्रयादिभिः
 5. जलमिति भस्म
 2. इमं मे गङ्गा इति जलमा-
 दाय

जलक्रीडा

5. जलक्रीडास्तु संभृतम्
 — कृष्णगोपीजलक्रीडाकुङ्कु-
 मम्

जलचन्द्र

12. दृश्यते जलचन्द्रवत्

जलतीर

1. जलतीरे निकेतनं हि
 जलपवित्र

4. *vide* धार्गिन्
 — *vide* यज्ञोपवीत
 6. पात्रं जलपवित्रम्

जलापभेषज (?)

3. एष एत्यर्वाहो रुद्रो जला-
 पभेषजाः (4 MSS. have
 'जीः and one 'जी. Nārā-
 yaṇa explains जलास')

जलौका

1. भृयस्तेनैव स्वप्राय गच्छति
 जलौकावत्
 — यथा जलौकाग्रमग्नं नयति

जव

19. तदुपप्रेयाय सर्वजवेन 23.

जवन

3. 19. अपाणिपादो जवनो ग्रहीता

जवस्

- Ait. 4. 5. श्येनो जवसा निरदीयम्

जवीयस्

Isā. 4. अनेजदेकं मनसो जवीयः

जागत

Chhā. 3. 16. 5. जागतं तृतीयसवनम्

Mahā. 3. जागतं छन्दः सामवेदः

जागरण

Sarvop. 1. तदात्मनो जागरणम्

जागरितदेश

Bṛh. 4. 3. 14. अथो खल्वाहुर्जागरितदेश
एवास्यैषः

जागरितवत्

Gauda. 1. 37. महणाज्जागरितवत्

जागरितस्थान

Maṇḍū. 3. जागरितस्थानो बहिःप्रज्ञः
Nrip. 4. 1 ; Rāmōt. 3.

9. जागरितस्थानो वैश्वानरः

Nṛisut. 1. जागरितस्थानः स्थूलप्रज्ञः

2. जागरितस्थानश्चतुःरात्मा

जागरितान्त

Katha. 4. 4. स्वप्नान्तं जागरितान्तं च

जागृ

Kauśh. 2. 5. जाग्रच्च स्वपंश्च सन्ततं जु-
होति

Bṛh. 4. 3. 14. यानि ह्येव जाग्रत्पश्यति

20. यदेव जाग्रद्भ्यं पश्यति

6. 4. 4. सुप्तस्य वा जाग्रतो वा रेतः
स्कन्दति

Katha. 3. 14. उत्तिष्ठत जाग्रत

4. 8. जागृवद्भिर्हविष्मद्भिर्मनुष्ये-
भिः

5. 8. य एष क्षुप्तेषु जागर्ति

Maitri. 6. 17. एष कृत्स्नक्षय एको जा-
गर्तिMahānār. 18. 1. यत्स्वपन्तश्च जाग्रतश्चैनश्च-
कृम

— यत्सुषुप्तश्च जाग्रतश्चैनश्चकृम

Prasna. 4. 1. कान्यस्मिन् जाग्रति

3. प्राणामय एवैतस्मिन् पुरे
जाग्रतिKauṣalya. 12. स एव जाग्रत् परितृप्तिमेति
17. जाग्रत्स्वप्नसुषुप्त्यादिप्रपञ्चम्

Gauda. 2. 4. तथा जागरिते स्मृतम्

5. स्वप्नजागरिते स्थाने

3. 29. तथा जाग्रद्भ्याभासं स्पन्दते
मायया मनः

30. तथा जाग्रन्न संशयः L. 62.

4. 37. सज्जागरितमिष्यते

39. असज्जागरिते दृष्ट्वा

41. विपर्यासाद्यथा जाग्रत्

* 61. तथा जाग्रद्भ्याभासं चित्तं
चलति मायया

65. चरन् जागरिते जाग्रत्

66. जाग्रतश्चित्तमिष्यते

— जाग्रच्चित्तेक्षणियास्ते

Nrip. 5. 10. तद्विप्रासः . . जागृवांसः

समिन्धते Aruṇeya. 5 ;

Vāsu. 4 ; Skanda. 15 ;

Mukti. 2. 78.

Nṛisut. 2. जाग्रत्यस्वप्नसुषुप्तम्

Brahma. 1. स जाग्रदभिधीयते

— यत्र जाग्रति शुभाशुभम-
निरुक्तमस्य देवस्य

2. जागरितं स्वप्नं सुषुप्तं तुरीयम्

— जागरिते ब्रह्मा

— सो ऽभिर्जागृत्

3. जाग्रत् स्वप्ने तथा जीवो

गच्छत्यागच्छते पुनः

— नेत्रस्थं जाग्रतं विद्यात्

Brahmab. 11. जाग्रत्स्वप्नसुषुप्तिषु

Sarvop. 1. जाग्रद्वस्त्रप्रसुप्तं तुरीयं च
कथम्

Gītā. 2. 69. तस्यां जागर्ति संयमी
— यस्यां जाग्रति भूतानि
6. 16. जाग्रतो नैव चार्जुन

जाग्रदवस्था

Hansa. 2. केसरे जाग्रदवस्था

जाग्रदृत्ति

Gauḍa. 2. 10. जाग्रदृत्तावपि

जाग्रद

Maitri. 6. 31. पयमानपावकशुचिसंपातो
हि जाग्रदः

जातपुत्र

Kaush. 2. 8. इति तु जातपुत्रस्याथा जात-
पुत्रस्य

जातमात्र

Garbha. 4. जातमात्रस्तु यैष्णवेन ध्यायु-
ना संस्पृष्टः

जातरूप

Bṛih. 6. 4. 25. अनन्तहितेन जातरूपेण प्रा-
शयति

Sīras. 5. विश्वं देवं जातरूपं वरेण्यम्

जातवेदम्

Kena. 16. जातवेद एतद्विजानीहि

17. जातवेदा वा अहमस्मीति

Bṛih. 6. 3. 1. यावन्तो देवास्तथैयं जात-
वेदस्तिर्यञ्चः

Kaṭha. 4. 8. अरण्योर्निहितो जातवेदाः

Maitri. 6. 8. विश्वरूपं हरिणं जातवेदस-
म् Praśna. 1. 8.

Mahānār. 2. 8. उदीप्यस्व जातवेदः

9. मा नो हिंसीज्जातवेदः

6. 2. जातवेदसे सुनवाम सोमम्

5. विश्वानि नो दुर्गहा जातवेदः

जाति

Gauḍa. 3. 3. जातवेतन्निदर्शनम्

20. अजातस्यैव भावस्य जाति-
मिच्छन्ति

1. 3. भूतस्य जातिमिच्छन्ति

6. अजातस्यैव धर्मस्य जाति-
मिच्छन्ति

28. तस्य पश्यन्ति ये जातिम्

42. जातिस्तु देशिता बुद्धैः

जातिदोष

Gauḍa. 1. 13. जातिदोषा न संस्त्यन्ति

जातिधर्म

Gītā. 1. 13. उत्साद्यन्ते जातिधर्माः

जातीपुष्प

Kaush. 19. जातीपुष्पसमायोगैः

जातु

Bṛih. 3. 8. 1. न वै जातु युष्माकमिमं
कश्चिद्ब्रह्मोद्यं जेता 12.

Gītā. 2. 12. न त्वेवाहं जातु नासम्

3. 5. न हि कश्चित् जातु ति-
ष्ठत्यकर्मकृत्

23. यदि ब्रह्मं न वर्त्तेयं जातु

जातूकर्ण्य

Bṛih. 2. 6. 3. पाराशर्यो जातूकर्ण्यात्

4. 6. 3.

— जातूकर्ण्य आमुरायणाच्च
यास्काच्च 4. 6. 3.

जात्याभास

Gauḍa. 4. 45. जात्याभासं चलाभासम्

जानकि

Bṛih. 6. 3. 10. जानक्य आयस्थूणाय

11. जानकिरायस्थूणः

जानकी

- Rāmō. 5. यो वै श्रीरामः... या जानकी (25)

जानकीदेहभूष

- Rāmāp. 32. जानकीदेहभूषाय

जानपद

- Bṛih. 2. 5. 71. महागन्तो जानपदान् गृहीत्वा

जानश्रुति

- Chhā. 4. 1. 1. जानश्रुतिः पौत्रायणः
5; 1. 2. 1, 3.
2. जानश्रुतेः पौत्रायणस्य

जानु

- Kaush. 2. 3. दक्षिणं जान्वाच्य
Kshur. 7. द्वे जानुनि तथोरुभ्याम्
Nāda. 3. भुवोलोकस्तु जानुगोः

जाबाल

- Chhā. 4. 1. 1. सत्यकामो जाबालः 2, 4;
5, 2, 3; Bṛih. 4. 1. 6;
6, 3, 12.

1. 10. 1. सत्यकामे जाबाले

- Bṛih. 4. 1. 6. तथा तज्जाबालो ऽब्रवीत्

6. 3. 11. सत्यकामाय जाबालाय

- Mukti. 1. 31. ब्रह्मकैवल्यजाबालश्चेताश्चः
1. *vide* मुक्तिका
— *vide* गारुड

जाबालदर्शन

- Mukti. 1. *vide* जाबालि

जाबालायन

- Bṛih. 4. 6. 2. उद्दालकायनो जाबालाय-
नात्
— जाबालायनो माध्यन्दिना-
यनात्

जाबालि

- Mukti. 1. 10. *vide* मुक्तिका
1. केनञ्ज्दोग्यारुणिमेत्राय-
णमैत्रेयीव चसूचिकयोग-
नृडामणिवामुदेधमहस्स-
ज्यासाव्यक्तकुण्डिकास-
वित्रीरुद्राक्षनावालदर्शन-
जाबालीनाम्

जाम्बवन्त

- Rāmāp. 54. जाम्बवन्तं च तैर्युक्तः

जायन्तीपुत्र

- Bṛih. 6. 5. 2. आलंवीपुत्रो जायन्तीपुत्रात्
— जायन्तीपुत्रं माण्डूकाय-
नीपुत्रात्

जाया

- Kaush. 2. 10. अथ संवेद्यन् जायायै ह-
दयमभिमृशन्

- Chhā. 1. 10. 1. आद्रिस्त्या सह जायया
5. स ह त्वादित्वातिशेषान्
जायाया आजहार
7. तं जायोवाच हन्त ये न
इम एव कुल्माषा इति

4. 2. 4. इयं जाया ज्यं यामः

4. 10. 2. तं जायोवाच तप्तो ब्रह्मचारी

- Bṛih. 1. 4. 17. जाया मे स्यात् (bis).
— वाग्जाया

2. 4. 5. न वा अरे जायायै कामाय
जाया प्रिया भवत्यात्मन-
स्तु कामाय जाया प्रिया
भवति 4. 5. 6.

6. 4. 12. यस्य जायायै जारः स्यात्
13. यस्य जायामार्त्तं विन्देत्
19. अन्यामिच्छ प्रफर्ष्य सं जा-
यां पत्या सह

Maitri. 7. 11. अस्य जायेयं सव्यं चाक्षि-
प्यवस्थिता

Nyāsa. 2. यन्मन्युर्जयामावहत्
Kathāśru. 4.

जार

Bṛh. 6. 4. 12. यस्य जाययै जारः स्यात्

जारत्कारव

B ṛh. 3. 2. 1. जारत्कारव आर्त्तभागः 13.

जारुज

Ait. 5. 3. अण्डजानि च जारुजानि च

जाल

Śwet. 5. 3. एकैकं जालं बहुधा विकुर्वन्

Maitri. 3. 2. जालेनेव खचरः 6. 30.

Brahma. 1. एकेन तन्तुना जालं विक्षि-
पति

जालक

Bṛh. 4. 2. 3. यदेतदन्तर्हृदये जालकमिव

जालवन्त्

Śwet. 3. 1. य एको जालवानीशने

जाह्नवी

Gītā. 10. 31. स्नातसामस्मि जाह्नवी

जि

Kaush. 1. 7. तां जितिं जयति

Chhā. 1. 9. 2. परोवरीयसो ह लोकान्
जयति 2. 7. 2.

2. 10. 5. ह्यविंशेन परमादिन्याज्ज-
यति

4. 5. 3. प्रकाशवतो ह लोकान्जय-
ति

4. 6. 4. अनन्तवतो ह लोकान्ज-
यति

4. 7. 4. ज्योतिष्मतो ह लोकान्ज-
यति

Chhā. 4. 8. 4. आयतनवतो ह लोकान्ज-
यति

8. 8. 5. अमुं लोकं जेष्यन्तो मन्य-
न्ते

Bṛh. 1. 5. 13. अन्तवन्तं स लोकं जयति
— अनन्तं स लोकं जयति

15. यद्यपि सर्वज्यानिं जीयते

16. मनुष्यलोकः पुत्रैर्गैव जय्यो
नान्येन कर्मणा

23. सायुज्यं सलोकतां जयति
5. 13. 1-4.

3. 1. 7. किं ताभिर्जयतीति 8. 10.
8. देवलोकमेव . . जयति . .

पितृलोकमेव . . जयति . .

मनुष्यलोकमेव . . जयति

3. 1. 9. अनन्तमेव स तेन लोकं
जयति 3. 2. 12.

10. पृथिवीलोकमेव पुरो ऽनु-
वाक्यया जयति

3. 8. 1. न वै जातु युष्माकमिमं क-
श्चिद्ब्रह्मोद्यं जेता 12.

5. 4. 1. जयतीमाँल्लोकान् जित इ-
न्द्रसावसत्

5. 11. 1. परमं हैव लोकं जयति य
एवं वेद (ter).

5. 14. 1. स यावदेषु त्रिषु लोकेषु
तावद्ध जयति

2. स यावतीयं त्रयी विद्या
तावद्ध जयति

3. स यावदिदं प्राणि तावद्ध
जयति

6. 2. 16. ये यज्ञेन दानेन तपसा लो-
कान्जयन्ति

Mund. 3. 1. 6. सत्यमेव जयते नानृतम्

10. तं तं लोकं जयते तांश्च
कामान्

Praśna. 5. 1. कतमं वाव स तेन लोकं ज-
यति

Nrip. 1. 3. स त्रीँलोकान् जयति
2. 1. तेन वै सर्वे मृत्युमजयन्
— स मृत्युं जयति
5. 6. स भूलोकं जयति
— स भुवर्लोकं जयति
— स स्वर्लोकं जयति
— स महर्लोकं जयति
— स जनलोकं जयति
— स तपोलोकं जयति
— स सत्यलोकं जयति
— स सर्वलोकं जयति

Sikhā. 2. विष्णुः सर्वान् जयति

Gopī. 2. कृष्णाख्यं परं धामाजयन्

Mukti. 2. 5. जेतव्यो भवता कपे
42. जयेदादौ स्वकं मनः
43. न शक्यते मनो जेतुम्

Gitā. 2. 6. यद्वा जयेम यदि वा नो
जयेयुः

37. जित्वा वा भोक्ष्यसे महीम्
5. 19. इहैव तैर्जितः सर्गः
6. 6. येनात्मैवात्मना जितः
10. 38. नीतिरस्मि जिगीषताम्
11. 33. जित्वा शत्रून् भुङ्क्व राज्यम्
34. युध्यस्व जेतासि रणे सप-
त्नान्

जिगीषा

Maitri. 3. 5. जिगीषार्थोपार्जनम्

जिज्ञासु

Gitā. 6. 44. जिज्ञासुरपि योगस्य
7. 16. आर्त्तो जिज्ञासुरर्थार्थी

जितक्रोध

Tejo. 3. जिताहारो जितक्रोधः

जितलोक

Bṛih. 4. 3. 33. पितृणां जितलोकानाम्
(bis).

जितसङ्ग

Tejo. 3. जितसङ्गो जितेन्द्रियः

जितसङ्गदोष

Gitā. 15. 5. निर्मानमोहा जितसङ्गदोषाः

जितात्मन्

Gitā. 6. 7. जितात्मनः प्रशान्तस्य
18. 49. जितात्मा विगतस्पृहः

जिताहार

Tejo. 3. जिताहारो जितक्रोधः

जिति

Kaush. 1. 7. सा या ब्रह्मणो जितिर्या
व्यष्टिस्तां जितिं जयति

जितेन्द्रिय

Tejo. 3. जितसङ्गो जितेन्द्रियः
Gopi. 5. मिताहारो जितेन्द्रियः
Gitā. 5. 7. विजितात्मा जितेन्द्रियः

जित्वन्

Bṛih. 4. 1. 2. जित्वा शैलिनिः

जिष्णु

Kaush. 4. 7. एवमुपास्ते जिष्णुः... भव-
ति Bṛih. 2. 1. 6.

जिह्वा

Prasua. 1. 16. न येषु जिह्वामनुत् न मा-
या च

जिह्वा

Kaush. 1. 7. केनान्नरमानिति जिह्वेति
3. 5. जिह्वास्या एकमङ्गमुदुह-
म्

- Kaush. 3. 6. प्रज्ञया जिहां समारुह्य जिह्या सर्वानन्नरसानामोति
7. न हि प्रज्ञापेता जिह्वाचरसं कंचन प्रज्ञापयेत्
- Chhā. 5. 7 1. जिह्वार्चिः
- Bṛih. 2. 4. 11. सर्वेषां रसानां जिह्वैका-
यनम् 4. 5. 12.
3. 2. 4. जिह्वा वै महः
— जिह्वया हि रसान्विजा-
नाति
- Tait. 1. 3. 4. जिह्वा सन्धानम्
1. 4. 1. जिह्वा मे मधुमत्तमा
- Mund. 1. 2 4. लेलायमाना इति सप्त
जिह्वाः
- Mahānār. 8. 4. सप्तार्चिषः सप्त
जिह्वाः
9. 12. जिह्वा देवानाम्
11. 14. जिह्वा मे मधुवादिनी
- Garbha. 1. जिह्वा रसने
5. द्वादश पला जिह्वा
- Prāṇāg. 4. जिह्वेडा
- Nyāsa. 5. सन्दश्य दशनैर्जिह्वाम्
जिह्वाग्रदेशः
- Maitri. 7. 11. जिह्वाग्रदेशे व्यणुकं च विद्धि
जिह्वावन्तं
- Bṛih. 6. 5. 3. वाजश्रवा जिह्वावतो वा-
ध्योगात्
— जिह्वावान् वाध्योगो ऽसि-
ताद्वार्षगणात्
जीव्
- Kaush. 2. 11. स जीव शरदः शतमिति
(bis).
— शतं शरद आयुषो जीवस्व
3. 3. जीवति वागपेता मूकान् हि
पश्यामः (similarly five
times more).

- Chhā. 1. 10. 4. न वा अजीविष्यमिमान-
खादन्निति
1 11. 9. अन्नमेव प्रतिहरमाणानि
जीवन्ति
2. 11. 2. ज्योग् जीवति 12. 2; 13.
2; 14. 2; 15. 2; 16. 2;
17. 2; 18. 2; 19. 2;
20. 2; 4. 11. 2; 4. 12.
2; 4. 13. 2.
3. 16. 7. स ह षोडशं वर्षशतमजी-
वत्
5. 1. 8. कथमशकतर्ते मज्जीवितु-
मिति 9, 10, 11.
5. 9. 2. स जातो यावदायुषं जीवति
6. 11. 1. जीवन् सवेत् (ter)
7. 9. 2. यशु ह जीवेत्
- Bṛih. 1. 5. 15. आत्मना चेज्जीवति
3. 9. 28. जीवतस्तत्प्रजायते
6. 1. 8. कथमशकत मृदूते जीवि-
तुम् 9—12.
— एवमजीविष्मोति 9—12.
13. न वै शक्यामस्त्वदृते जी-
वितुमिति
6. 2. 13. स जीवति यावज्जीवति
13. 2. जिजीविषेच्छतं समाः
Tait. 2. 1. 1. अथो अन्नेनैव जीवन्ति
Maitri. 6. 11 (अतो)
3. 1. 1. येन जातानि जीवन्ति
3. 2. 1. अन्नेन जातानि जीवन्ति
3. 3. 1. प्राणेन जातानि जीवन्ति
3. 4. 1. मनसा जातानि जीवन्ति
3. 5. 1. विशानेन जातानि जीवन्ति
3. 6. 1. आनन्देन जातानि जीवन्ति
- Kaṭha. 1. 23. स्वयं च जीव शरदो या-
वदिच्छसि
27. जीविष्यामो यावदीशिष्य-
सि त्वम

- Katha.** 5. 5. न प्राणेन नापानेन मर्त्यो जी-
वति कश्चन
— इतरेण तु जीवन्ति
- Śwet.** 1. 1. कुतः स्म जाता जीवाम केन
- Mahānār.** 4. 6. जीवामि शरदः शतम्
- Nrip.** 1. 1. अनुष्टुभा जातानि जीवन्ति
3. 1. आकाशादेश्च जातानि जी-
वन्ति
- Nilā.** 7. तथा नो मृड जीवसे
- Rāmōt.** 4. जीवन्तो मन्त्रसिद्धाः स्युः
- Gītā.** 2. 6. यानेव हत्वा न जिजीवि-
षामः
3. 16. मोघं पार्थ स जीवति
- जीव**
- Chhā.** 6. 3. 2. अनेन जीवेनात्मनानुप्रवि-
श्य 3.
6. 11. 1. जीवेनात्मनानुप्रभुतः
2. यदेकां शाखां जीवो जहाति
3. न जीवो म्रियते
8. 3. 2. ये चास्येह जीवा ये च प्रे-
ताः
- Kātha.** 4. 5. आत्मानं जीवमन्तिक्रात्
- Śwet.** 5. 9. जीवः स विज्ञेयः
- Maitri.** 6. 19. प्राणसंज्ञको जीवः
- Mahānār.** 1. 4. तोयेन जीवान्विससर्ज भू-
म्याम्
12. 3. किं तत्सत्यमन्नमायुरमृतो
जीवो विश्वः
- Kaivalya.** 13. स्वप्ने स जीवः सुखदुःखभो-
क्ता
14. स एव जीवः स्वपिति
— यश्च जीवस्ततस्तु जातं स-
कलं विचित्रम्
- Gauḍa.** 1. 16. यदा जीवः प्रबुध्यते
2. 16. जीवं कल्पयते पूर्वम्
3. 3. जीवैर्घटाकाशैरिव
4. तद्द्विजीवा इहात्मनि

- Gauḍa.** 3. 5. तद्द्विजीवाः सुखादिभिः
6. तद्द्विजीवेषु निर्णयः
7. नैवात्मनः सदा जीवः
11. तेषामात्मा परो जीवः
13. जीवात्मनोरनन्यत्वम्
14. जीवात्मनोः पृथक्त्वम्
48. न कश्चिज्जायते जीवः
4. 71.
4. 63. जीवान्पश्यति यान् सदा
65.
68. यथा स्वप्नमयो जीवः
— तथा जीवा अमी सर्वे
69, 70.
69. यथा मायामयो जीवः
70. यथा निर्मितको जीवः
- Nrip.** 4. 3. यो वै नृसिंहः... यश्च जी-
वस्तस्मै वै नमोनमः (30)
- Nrisut.** 9. जीवेशावाभासेन करोति
(Nārāyaṇa and one MS.
read अभासेन)
9. अभिमन्ता जीवः
— सर्वे जीवाः सर्वमयाः
- Kshur.** 22. छिन्नपाशस्तथा जीवः
- Garbha.** 3. सप्ते जीवेन संयुक्तः
- Brahma.** 2. स पुरुषः स प्राणः स जीवः
3. जायत् स्वप्ने तथा जीवो ग-
च्छति
— आनन्दमेतज्जीवस्य
- Brahmah.** 13. तद्द्विजीवो घटोपमः
Sarvop. 1. कर्त्ता जीवः क्षेत्रज्ञः... क-
थम्
2. उपहितत्वाज्जीव इत्युच्यते
- Skanda.** 6. जीवः शिवः शिवो जीवः
स जीवः केवलः शिवः
7. एवं ब्रह्मस्तथा जीवः
— पाशब्रह्मस्तथा जीवः
10. स जीवः केवलः शिवः

जीवधन

- Praśna. 5. 5. एतस्माज्जीवधनात्परात्परं
पुरिशयं पुरुषमीक्षते
जीवज
- Chhâ. 6. 3. 1. आण्डजं जीवजमुद्भिज्जम्
जीवत्व
- Râmap. 14. जीवत्वेनेदमो यस्य
जीवन
- Chhâ. 1. 9. 3. परोवरीयो हैभ्यस्तावद-
स्मिंल्लोके जीवनं भविष्यति
4. परोवरीय एव हास्यास्मिं-
ल्लोके जीवनं भवति
- Mahânâr. 2. 8. पशूंश्च मह्यमावह जीवनं च
Gîtâ. 7. 9. जीवनं सर्वभूतेषु
- जीवन्मुक्त**
- Mukti. 1. 43. जीवन्मुक्ता भवन्ति ते
2. 33. जीवन्मुक्तः सरूपः स्यात्
35. जीवन्मुक्तस्य तन्मनः
— मनोनाशो जीवन्मुक्तस्य
विद्यते
76. जीवन्मुक्तपदं त्यक्त्वा
जीवन्मुक्ति
- Mukti. 2. केयं जीवन्मुक्तिः
— तन्निरोधनं जीवन्मुक्तिः
— जीवन्मुक्तिविदेहमुक्तयोः
— जीवन्मुक्त्यादिलाभः
- जीवभूत**
- Gîtâ. 7. 5. जीवभूतां महाबाहो
15. 7. जीवभूतः सनातनः
- जीवल**
- Prânâg. 1. जीवलां नवारिषाम्
जीवलोक
- Gîtâ. 15. 7. ममैवांशो जीवलोके

जीववाचिन्

- Râmap. 19. जीववाचि नमो नाम
जीवात्मन्
- Râmot. 5. यो वै श्रीरामः... यो जी-
वात्मा (7)
- जीवापेत**
- Chhâ. 6. 11. 3 जीवापेतं वाव किलेदं भि-
यते
- जीवित**
- Brih. 2. 4. 2. यथैवोपकरणवतां जीवितं
तथैव ते जीवितं स्यात्
4. 5. 3.
- Kâṭha. 1. 26. सर्वं जीवितमल्पमेव
28. अतिदीर्घं जीविते को रमेत
- Gîtâ. 1. 32. किं भोगैर्जीवितेन वा
- जीवितुकाम**
- Gâruda. 1. भारद्वाजो जीवितुकामेभ्यः
शिष्येभ्यः प्रायच्छत्
- जुष**
- Kaush. 2. 15. यशो ब्रह्मवर्चसं कीर्त्तिस्त्वा
जुषतामिति
- Swet. 1. 6. जुष्टस्तस्तेनामृतत्वमेति
2. 7. जुषेत ब्रह्म पूज्यम्
4. 5. अजो ह्येको जुषमाणो जुशे-
ते Mahânâr. 9. 2.
7. जुष्टं यदा पश्यत्यन्यमीशम्
6. 21. ऋषिसंघजुष्टम्
- Mahânâr. 6. 3. कर्मफलेषु जुष्टाम्
15. 1. इदं ब्रह्म जुषस्व नः
16. 4. मेधा देवी जुषमाणा
— त्वया जुष्टा जुषमाणा दुरु-
क्तान्
— त्वया जुष्ट ऋषिर्भवतु

- Mahânâr. 16. 4. त्वया जुष्टश्चित्रं विन्दते
वक्ष सा नो जुषस्व द्रवि-
णेन मेधे
6. सा मां मेधा . . जुषताम् 7.
Gitâ. 3. 26. जोषयेत्सर्वकर्माणि

जुहराण

- Brih. 5. 15. 1. युयोध्यस्मज्जुहराणमेनः
Isâ. 18.

जुहू

- Chhâ. 3. 15. 2. प्राची दिग् जुहूर्नाम

जूति

- Ait. 5. 2. मनीषा जूतिः स्मृतिः संक-
ल्पः

जूम्

- Râmâp. 68. हं खं भूं वूं लं शूं जूं च

जूम्भण

- Skanda 2. अन्तःकरणजृम्भणात्

जू

- Kaush. 1. 3. न वा अयं जरयिष्यति (?)
Chhâ. 3. 15. 1. अन्तरिक्षोदरः कोशो भू-
मिवुक्षो न जीर्यति
8. 1. 5. नास्य जरयैतज्जीर्यति
Kâtha. 1. 26. सर्वेन्द्रियाणां जरयन्ति ते-
जः
28. जीर्यन्मर्त्यः कृपःस्थः
Śwet. 4. 3. त्वं जीर्णो दण्डेन वञ्चसि
Mahânâr. 24. 1. आसक्तिपूरितं जारयिष्ठाः
Gitâ. 2. 22. वासांसि जीर्णानि यथा
विहाय
— तथा शरीराणि विहाय
जीर्णानि

जेतृ

- Râmâp. 26. प्रसन्नवदनो जेता

जैवलि

- Chhâ. 1. 8. 1. प्रवाहणो जैवलिः 2. 8; 5.
3. 1.
Brih. 6. 2. 1. जैवलिं प्रवाहणम्
4. प्रवाहणस्य जैवलेः

ज्ञ

- Swet. 1. 9. ज्ञाज्ञौ द्वावजावीशनीशौ
6. 2. ज्ञः कालकालो गुणी 16.
17. ज्ञः सर्वगो भुवनस्यास्य गोप्रा
Praśna. 5. 6. न कम्पते ज्ञः
Nṛisut. 3. ज्ञो ऽमृतो हृतसंवित्कः
Sarvop. 2. तद्वतविशेषाविशेषज्ञः
(MSS. have ज्ञानं for ज्ञः)
Mukti. 2. 39. ज्ञमनो नाशमभ्येति मनो
ज्ञस्य हि शृङ्खला

ज्ञा

- Chhâ. 2. 13. 1. ज्ञपयते स प्रस्तावः
5. 2. 9. समृद्धिं तत्र जानीयात्
6. 15. 1. जानासि मां जानासि मा-
मिति 8. 6. 4.
— यावन्न वाङ्मनसि सम्पद्यते
. . तावज्जानाति
2. अथ न जानाति
8. 6. 4. यावदस्माच्छरीरादनुक्ला-
न्तो भवति तावज्जानाति
8. 12. 6. यस्तमात्मानमनुविद्य जाना-
ति
Brih. 1. 5. 21. तानि ज्ञातुं दधिरे
3. 9. 20. हृदयेन हि रूपाणि जानाति
21. हृदयेन हि श्रद्धां जानाति
23. हृदयेन हि सत्यं जानाति
6. 2. 3. तथा नस्त्वं तात जानीयाः
Kâtha. 2. 4. अविद्या या च विद्येति
ज्ञाता Maitri. 7. 9.
10. जानाम्यहं शेषधिरित्यनि-
त्यम्

- Katha. 2 16. एतज्ज्ञेवाक्षरं ज्ञात्वा Maitri.
6. 4.
17. एतदालंबनं ज्ञात्वा
21. कस्तं मदामदं देवं मदन्यो
ज्ञातुमर्हति
6. 8. यं ज्ञात्वा मुच्यते जन्तुः
Śwet. 1. 8. ज्ञात्वा देवं मुच्यते सर्वपाशैः
2. 15; 4. 16; 5. 13; 6. 13.
11. ज्ञात्वा देवं सर्वपाशापहानिः
12. एतज्ज्ञेयं नित्यमेवात्मसं-
स्थम्
3. 7. ईशं तं ज्ञात्वा अमृता भवन्ति
4. 14. ज्ञात्वा शिवं शान्तिमत्य-
न्तमेति
15. तमेवं ज्ञात्वा मृत्युपाशांश्छि-
नन्ति
16. ज्ञात्वा शिवं सर्वभूतेषु गृढम्
6. 6. ज्ञात्वात्मस्थममृतम्
Maitri. 6. 4. पुनः पञ्चधा ज्ञेयम्
7. सर्वमात्मा जानीतेति
8. एष वा जिज्ञासितव्यः
7. 8. लोको न जानाति वेदवि-
द्यान्तरं तु यत्
Mund. 2. 1. एतज्ज्ञानथ सदसद्वरेण्यम्
5. तमेवैकं जानथ आत्मानम्
Mahānār. 24. 1. स भूतं स च भव्यं जिज्ञास
— ज्ञात्वा तमेव मनसा
Kaivalya. 9. ज्ञात्वा तं मृत्युमत्येति
17. तद्ब्रह्माहमिति ज्ञात्वा
Gauḍa. 1. 15. निद्रातच्छमजानतः
18. ज्ञाते द्वैतं न विद्यते
24. ओङ्कारं पादशो ज्ञात्वा
27. एवं हि प्रणवं ज्ञात्वा
3. 33. ब्रह्म ज्ञेयमजं नित्यम्
47. अजमजेन ज्ञेयेन सर्वज्ञम्
4. 88. ज्ञानं ज्ञेयं च विज्ञेयम्
89. ज्ञाने च त्रिविधे ज्ञेये

- Gauḍa. 4. 90. हेयज्ञेयाप्यपाक्यानि
91. प्रकृत्याकाशवज्ज्ञेयाः
Nrip. 1. 2. तत्साम्नः प्रथमं पादं जानी-
यात् 4.
— तत्साम्नो द्वितीयं पादं जानी-
यात् 4.
— तत्साम्नस्तृतीयं पादं जानी-
यात् 4.
— तत्साम्नश्चतुर्थं पादं जानी-
यात् 4.
— यो जानीते सो ऽमृतत्वं च
गच्छति 3 (bis), 4 (bis),
5 (bis), 6 (3 times),
7 (3 times); 2. 3 (3
times); 4. 1.
3. तस्मादिदं साङ्गं साम जानी-
यात् 5, 6, 7.
— हात्रिंशदक्षरं साम जानी-
यात्
प्रणवं यदि जानीयात् स्त्री-
शुद्धः
4. मृत्युं चतुर्थस्याद्यं साम जा-
नीयात्
5. नृकेसरिं . . परमं पदं साम
जानीयात्
— मृत्युं चतुर्थस्यार्दान्त्यं सा-
म जानीयात्
— इदं साम येन केनचिदाचा-
र्यमुखेन यो जानीते
— यो जानीते स मुमुक्षुर्भवति
6. यो यजुर्वेदवाच्यस्तं साम
जानीयात्
— नमा चतुर्थान्तार्द्धस्याद्यं
साम जानीयात्
7. म्यहं चतुर्थस्यान्त्यं साम
जानीयात्
— आत्मनि ब्रह्मण्यानुष्टुभं जा-
नीयात्

Nrip.	2. 3. उग्रं प्रथमं स्थानं जानीयात् — अहमित्येकादशं स्थानं जानीयात् — सर्वमिदमानुष्टुभं जानीयात्	Jābāla.	3. एतैर्ह वा अमृतो भवति कथं जानीयाम् (so 4 MSS.) 4. तं जानन्नम आरोह
	4. 1. प्रणवं सावित्रीं . . अङ्गानि जानीयात्	Vāsu.	3. भक्त्या जानाति वाथ यः
		Rāmōt.	2. तदेवोपास्यमिति ज्ञेयम् 3. सा सीता भवति ज्ञेया
Nṛisut.	5. तस्मादात्मानमेवैवं जानीयात् (bis). — परमेव ब्रह्म मकारेण जानीयात् 6. आत्मानं ज्ञातुमैच्छन् — आत्मानं नृसिहानुष्टुभैव जानीयात् — आत्मप्रकाशं शून्यं जानन्तः 9. अविषयज्ञानत्वाज्ज्ञानमेव ह्यत्र न विजानाति — ज्ञातो वैष विज्ञातः — ज्ञातो ज्ञातश्चेति होचुः — ओतमोतेन जानीयादनुज्ञातारमान्तरम्	Mukti.	1. 5. त्वद्रूपं ज्ञातुमिच्छामि 2. 65. ब्रह्मतत्त्वं न जानाति 67. उभयोरन्तरं ज्ञात्वा
		Gitā.	1. 38. कथं न ज्ञेयमस्माभिः 4. 15. एवं ज्ञात्वा कृतं कर्म 16. यज्ज्ञात्वा मोक्षयसे ऽशुभात् 9. 1. 32. एवं ज्ञात्वा विमोक्षयसे 35. यज्ज्ञात्वा न पुनर्मोहमेव यास्यसि 5. 3. ज्ञेयः स नित्यसञ्ज्ञासी 29. ज्ञात्वा मां शान्तिमृच्छति 7. 1. यथा ज्ञास्यसि तच्छृणु 2. यज्ज्ञात्वा नेह भूयो ऽन्य- ज्ज्ञातव्यमवशिष्यते 8. 2. ज्ञेयो ऽसि नियतात्मभिः 27. नैते सृती पार्थ जानन् 9. 13. ज्ञात्वा भूतादिमव्ययम् 11. 25. दिशो न जाने न लभे च शर्म 54. ज्ञातुं द्रष्टुं च तत्त्वेन 13. 12. ज्ञेयं यत्तत्प्रवक्ष्यामि यज्ज्ञा- त्वा मृतमभुते 16. भूतभर्तुं च तज्ज्ञेयम् 17. ज्ञानं ज्ञेयं ज्ञानगम्यम् 18. ज्ञेयं चोक्तं समासतः 14. 1. यज्ज्ञात्वा मुनयः सर्वे 15. 19. जानाति पुरुषोत्तमम् 16. 24. ज्ञात्वा शास्त्रविधानोक्तम् 18. 18. ज्ञानं ज्ञेयं परिज्ञाता 55. नतो मां तत्त्वतो ज्ञात्वा
Brahmav.	9. निष्ठा मात्रास्तथा ज्ञेयाः		
Śiras.	10. अर्द्धमात्रा तथा ज्ञेया 7. स सर्वैर्देवैर्ज्ञातो भवति Muhā. 4; Kālāg. 2.		
Garbha.	3. तदेकाक्षरं ज्ञात्वा		
Brahma.	3. यं ज्ञात्वा मुच्यते बुधः		
Brahmab.	8. तद्ब्रह्माहमिति ज्ञात्वा 9. ज्ञात्वा च परमं शिवम् 14. तद्ब्रह्म न च जानाति स जानाति च नित्यशः		
Dhyāna.	6. तज्ज्ञेयं च निरञ्जनम् Yogat. 14		
Kaṭhaśru.	2. मे तद्ब्रह्मतो ज्ञास्यथ		
Sarvop.	3. ज्ञातृज्ञानज्ञेयानाम्		
Haṁsa.	1. मतं ज्ञात्वा पिनाकिनः		
Parama.	3. इदमन्तरं ज्ञात्वा स परम- हंसः		

ज्ञाति

- Kaush. 1. 4. तस्य प्रिया ज्ञातयः सुकृतमु-
पयन्ति
Chhâ. 6. 15. 1. पुरुषं... उपतापिनं ज्ञातयः
पर्युपासते
8. 12. 3. रममाणः स्त्रीभिर्वा... ज्ञा-
तिभिर्वा
ज्ञातृ
Chhâ. 8. 5. 1. ब्रह्मचर्येण श्रेष्ठो यो ज्ञाता तं
विन्दते
Katha. 2. 7. आश्चर्यो ज्ञाता कुशलानु-
शिष्टः
Sarvop. 3. ज्ञातृज्ञानज्ञेयानामविर्भाव-
तिरोभावज्ञाता

ज्ञान

- Tait. 2. 1. 1. सत्यं ज्ञानमनन्तं ब्रह्म
Katha. 3. 13. तद्यच्छेज्ज्ञान आत्मनि
— ज्ञानमात्मनि महति निय-
च्छेत्
6. 10. यदा पञ्चावतिष्ठन्ते ज्ञानानि
Maitri. 6. 30.
Swet. 5. 2. यस्तमये ज्ञानैर्विभर्त्ति
Maitri. 6. 34. एतज्ज्ञानं च मोक्षं च
Kaivalya. 11. ज्ञाननिर्मथनाभ्यासात्
24. अनेन ज्ञानमाप्नोति संसारा-
र्णवनाशनम्
Gauda. 3. 33. अकल्पकमजं ज्ञानम्
38. आत्मसंस्थं तदा ज्ञानम्
4. 1. ज्ञानेनाकाशकल्पेन
88. ज्ञानं ज्ञेयं च विज्ञेयम्
89. ज्ञाने च त्रिविधे ज्ञेये
96. धर्मेषु ज्ञानमिष्यते
— यतो न क्रमते ज्ञानम्
99. क्रमते नहि बुद्धस्य ज्ञानम्
— सर्वे धर्मास्तथा ज्ञानम्
Nrip. 1. 3. *vide* ऐश्वर्यवन्तं

- Siras. 4. भक्ता ज्ञानेन भजति
Sikhâ. 2. सर्वज्ञानयोगध्यानानाम्
Garbha. 3. सर्वलक्षणज्ञानसम्पूर्णः
Brahma. 3. ज्ञानमेव परं तेषां पवित्रं
ज्ञानमुत्तमम्
Brahmab. 5. एतज्ज्ञानं च ध्यानं च
18. ज्ञानविज्ञानतत्त्वतः
19. क्षीरवत्पश्यते ज्ञानम्
28. स्वयमुत्पद्यते ज्ञानम्
Sarvop. 2. भूतात्मज्ञानादृते
3. ज्ञातृज्ञानज्ञेयानाम्
— सत्यं ज्ञानमनन्तमानन्दं
ब्रह्म
— ज्ञानमित्युत्पत्तिविनाशर-
हितं चैतन्यं ज्ञानमित्यभि-
धीयते
Parama. 2. परमात्मात्मनोरेकत्वज्ञानेन
3. ज्ञाने स्थिरस्थः
Jâbâla. 2. सो ऽविमुक्तं ज्ञानमाचष्टे यो
वै तदेवं वेद Râmot. 4.
Vâsu. 3. इत्येतन्निश्चितं ज्ञानम्
4. सम्यग् ज्ञानं लब्ध्वा
Krish. 13. बलं ज्ञानं सुराणां वै तेषां
ज्ञानं हतं क्षणात्
Skanda. 11. अभेददर्शनं ज्ञानम्
Mukti. 1. 27. तथाप्यसिद्धं चेज्ज्ञानम्
— ज्ञानं लब्ध्वाचिरादेव
2. 2. ज्ञानं यथावद्वैव जायते
Gitâ. 3. 39. आवृतं ज्ञानमेतेन
40. ज्ञानमावृत्य देहिनम्
41. ज्ञानविज्ञाननाशनम्
4. 33. ज्ञाने परिसमाप्यते
34. उपदेक्ष्यन्ति ते ज्ञानम्
38. नहि ज्ञानेन सवृशम्
39. भ्रष्टावाँल्लभते ज्ञानम्
— ज्ञानं लब्ध्वा परां शान्तिम्
5. 15. अज्ञानेनावृतं ज्ञानम्

- Gītā. 5. 16. ज्ञानेन तु तदज्ञानम्
— तेषामादित्यवज्ज्ञानम्
6. 8. ज्ञानविज्ञानतृप्तात्मा
7. 2. ज्ञानं ते जहं सविज्ञानम्
9. 1. ज्ञानं विज्ञानसहितम्
10. 4. बुद्धिर्ज्ञानमसम्मोहः
38. ज्ञानं ज्ञानवतामहम्
42. किं ज्ञानेन तवार्जुन
12. 12. श्रेयो हि ज्ञानमभ्यासाज्ज्ञानाद्व्याप्तं विशिष्यते
13. 2. क्षेत्रक्षेत्रज्ञयोर्ज्ञानं यत्तज्ज्ञानं मतं मम
11. एतज्ज्ञानमिति प्रोक्तम्
17. ज्ञानं ज्ञेयं ज्ञानगम्यम्
18. इति क्षेत्रं तथा ज्ञानम्
14. 1. ज्ञानानां ज्ञानमुत्तमम्
2. इदं ज्ञानमुपाश्रित्य
9. ज्ञानमावृत्य तु तमः
11. ज्ञानं यदा तदा विद्यात्
17. सत्त्वात्सञ्जायते ज्ञानम्
15. 15. मत्तः स्मृतिर्ज्ञानमपोहनं च
16. 1. ज्ञानयोगव्यवस्थितिः
18. 18. ज्ञानं ज्ञेयं परिज्ञाता
19. ज्ञानं कर्म च कर्ता च
20. तज्ज्ञानं विद्धि सात्त्विकम्
21. पृथक्त्वेन तु यज्ज्ञानम्
— तज्ज्ञानं विद्धि राजसम्
42. ज्ञानं विज्ञानमास्तिक्यम्
50. निष्ठा ज्ञानस्य या परा
63. इति ते ज्ञानमाख्यातम्

ज्ञानगम्य

- Gītā. 13. 17. ज्ञानं ज्ञेयं ज्ञानगम्यम्

1. ज्ञानचक्षुस् adj.

- Chūl. 16. पश्यन्तो ज्ञानचक्षुषः
- Gītā. 15. 10. पश्यन्ति ज्ञानचक्षुषः

2. ज्ञानचक्षुस्

- Gītā. 13. 34. ज्ञानचक्षुषा .. ये विदुः

ज्ञानतस्

- Mukti. 1. 46. ज्ञानतो ज्ञानतो वापि

ज्ञानतपस्

- Gītā. 4. 10. बहवो ज्ञानतपसा पूताः

ज्ञानतृप्त

- Mund.3. 2. 5. सम्प्राप्यैनमृषयो ज्ञानतृप्ताः

ज्ञानदण्ड

- Parama. 3. ज्ञानदण्डो धृतो येन

ज्ञानदीप

- Gītā. 10. 11. ज्ञानदीपेन भास्वता

ज्ञानदीपित

- Gītā. 4. 27. आत्मसंयमयोगाग्नौ ..
ज्ञानदीपिते

ज्ञाननिर्धूतकल्मष

- Gītā. 5. 17. ज्ञाननिर्धूतकल्मषाः

ज्ञाननिष्ठ

- Brahma. 3. ज्ञानशिखिनो ज्ञाननिष्ठाः

ज्ञानेनेत्र

- Brahma. 21. ज्ञानेनेत्रं समादाय

ज्ञानप्रसाद

- Mund.3. 1. 8. ज्ञानप्रसादेन विशुद्धसत्त्वः

ज्ञानप्लव

- Gītā. 4. 36. सर्वं ज्ञानप्लवेनैव

ज्ञानबलक्रिय

- Śwet. 6. 8. स्वाभाविकी ज्ञानबलक्रिया
च

ज्ञानमय

- Mund.1. 1. 2. यस्य ज्ञानमयं तपः Nyāsa.1.

- Brahma. 3. यस्य ज्ञानमयी शिखा
— शिखा ज्ञानमयी यस्य
- Rāmāp. 49. मुद्रां ज्ञानमयीं याम्ये
ज्ञानमात्र
- Mukti. 1. कैवल्यमुक्तिज्ञानमात्रेणोक्ता
ज्ञानमार्ग
- Rāmāp. 4. ज्ञानमार्गं च नामतः
ज्ञानयज्ञ
- Gītā. 4. 33. श्रेयान्द्रव्यमयाद्यज्ञाज्ञान-
यज्ञः परन्तप
9. 15. ज्ञानयज्ञेन चाप्यन्ये
18. 70. ज्ञानयज्ञेन तेनाहमिदः
ज्ञानयज्ञोपवीतिन्
- Brahma. 3. सूत्रमन्तर्गतं येषां ज्ञानय-
ज्ञोपवीतिनाम्
— ज्ञानशिखिनो ज्ञाननिष्ठा
ज्ञानयज्ञोपवीतिनः
ज्ञानयोग
- Gītā. 3. 3. ज्ञानयोगेन सांख्यानम्
ज्ञानवन्त
- Chhā. 7. 2. विज्ञानवतो वै स लोकान्
ज्ञानवतो ऽभिसिध्यति
- Nrip. 3. 1. यदि प्लुता भवति ज्ञानवान्
भवति
- Gītā. 3. 33. सदृशं चेदते स्वस्याः प्रकृ-
तेर्ज्ञानवानपि
7. 19. ज्ञानवान्मां प्रपद्यते
10. 38. ज्ञानं ज्ञानवतामहम्
ज्ञानवर्जित
- Parama. 3. सर्वाशी ज्ञानवर्जितः
ज्ञानविग्रह
- Skanda. 4. सो ऽच्युतो ज्ञानविग्रहः
ज्ञानवैराग्यद
- Mukti. 1. 11. ज्ञानवैराग्यद पुंसाम्

- ज्ञानशक्ति**
- Kālāg. 2. तृतीया रेखा सा...ज्ञान-
शक्तिः
- ज्ञानशिखिन्**
- Brahma. 3. ज्ञानशिखिनो ज्ञाननिष्ठाः
ज्ञानसङ्ग
- Gītā. 14. 6. ज्ञानसंगेन चानघ
ज्ञानसञ्छिन्नसंशय
- Gītā. 4. 41. ज्ञानसञ्छिन्नसंशयम्
ज्ञानसन्तति
- Māṇḍū. 10. उत्कर्षति ह वै ज्ञानसन्त-
तिम् Nṛisut. 2.
- ज्ञानाग्नि**
- Garbha. 5. ज्ञानाभिर्दर्शनाग्निः कोष्ठाग्निः
— ज्ञानाग्निः शुभाशुभं च कर्म
विन्दति
- Gītā. 4. 19. ज्ञानाभिर्दग्धकर्माणम्
37. ज्ञानाग्निः सर्वकर्माणि
ज्ञानात्मन्
- Rāmāp. 89. ज्ञानात्मानं चार्चयेत्
Rāmōt. 5. यो वै श्रीरामः... यो ज्ञाना-
त्मा (46)
- ज्ञानालोक**
- Gauḍa. 3. 35. तदेव निर्भयं ब्रह्म ज्ञाना-
लोकं समन्ततः
ज्ञानावस्थितचेतस्
- Gītā. 4. 23. गतसंगस्य युक्तस्य ज्ञाना-
वस्थितचेतसः
ज्ञानासि
- Gītā. 4. 42. हत्स्थं ज्ञानासिनात्मनः
ज्ञानिन्
- Parama. 3. स एव योगी च स एव ज्ञा-
नी च

- Gītā. 3. 39. ज्ञानिनो नित्यवैरिणा
 4. 34. ज्ञानिनस्तत्त्वदर्शिनः
 6. 46. ज्ञानिभ्यो ऽपि मतो ऽधिकः
 7. 16. ज्ञानी च भरतर्षभ
 17. तेषां ज्ञानी नित्ययुक्तः
 — प्रियो हि ज्ञानिनो ऽत्यर्थम-
 हम्
 18. ज्ञानी त्वात्मैव मे मतम्

ज्ञानोपसर्ग

- Maitri. 7. 8. इदानीं ज्ञानोपसर्गा राजन्
 ज्ञेयाभिन्न
 Gauḍa. 3. 33. अकल्पकमजं ज्ञानं ज्ञेया-
 भिन्नं प्रचक्षते
 4. 1. ज्ञानेन . . ज्ञेयाभिन्नेन
 1. ज्या

- Brih. 4. 3. 20. एनं व्रन्तीव जिनन्तीव
 2. ज्या

- Nilā. 13. प्रमुञ्च धन्वनः . . ज्याम्
 ज्यानि

- Brih. 1. 5. 15. यद्यपि सर्वज्यानिं जीयते
 ज्यायस्

- Chhā. 1. 9. 1. आकाशो ह्येवैभ्यो ज्यायान्
 2. 21. 3. यानि पञ्चधा त्रीणि तेभ्यो
 न ज्यायः परमन्यदस्ति
 3. 12. 6. ततो ज्यायांश्च पुरुषः
 3. 14. 3. ज्यायान्प्रथिव्या ज्यायान-
 न्तरिक्षाज्ज्यायान्दिवो ज्या-
 यानेभ्यो लोकेभ्यः

- Śwet 3. 9. यस्मान्नाणीयो न ज्यायोस्ति
 कश्चित् Mahānār. 10. 4.

- Gītā. 3. 1. ज्यायसी चेत्कर्मणस्ते
 8. कर्म ज्यायो ह्यकर्मणः

ज्यायस

- Brih. 1. 3. 1. ज्यायसा असुराः

ज्येय

- Kena. 34. अनन्ते स्वर्गे लोके ज्येये
 प्रतिष्ठिते

ज्येष्ठ

- Chhā. 3. 11. 4. ज्येष्ठाय पुत्राय पिता ब्रह्म
 प्रोवाच
 5. ज्येष्ठाय पुत्राय पिता ब्रह्म
 प्रब्रूयात्
 5. 1. 1. यो ह वै ज्येष्ठं च भ्रेष्ठं च
 वेद ज्येष्ठश्च . . भवति प्राणो
 वाव ज्येष्ठः Brih. 6. 1. 1.
 (वै for वाव)

5. 2. 4. ज्येष्ठाय भ्रेष्ठाय स्वाहा
 6. ज्येष्ठः भ्रेष्ठो राजाधिपतिः
 Brih. 6. 1. 1. ज्येष्ठश्च भ्रेष्ठश्च स्वानां भव-
 ति . . य एवं वेद
 6. 3. 2. ज्येष्ठाय स्वाहा भ्रेष्ठाय
 स्वाहा

- Tait. 2. 2. 1. अत्र हि भूतानां ज्येष्ठम् (bis)
 2. 5. 1. विज्ञानं देवाः सर्वे ब्रह्म ज्ये-
 ष्ठमुपासते

- Maitri. 6. 13. अत्र ज्येष्ठमन्नं भिषक्
 Mahānār. 7. 5. प्रोवाचोपनिषदिन्द्रो ज्येष्ठः
 17. 2. ज्येष्ठाय नमः

- Sīras. 1. ज्येष्ठोऽहं भ्रेष्ठोऽहं वरिष्ठोऽहम्

ज्येष्ठपुत्र

- Mund. 1. 1. 1. अथर्वाय ज्येष्ठपुत्राय
 ज्यैष्ठ्य

- Chhā. 5. 2. 6. स मा ज्यैष्ठ्यं . . गमयतु
 ज्योक्

- Chhā. 2. 11. 2. ज्योग् जीवति 12. 2; 13.
 2; 14. 2; 15. 2; 16. 2;
 17. 2; 18. 2; 19. 2; 20.
 2; 4. 11. 2; 4. 12. 2;
 4. 13. 2.

ज्योतिःस्वरूपिन्

Rāmot. 5. परं ज्योतिःस्वरूपिणम्

ज्योतिर्मय

Mund. 3. 1 5. अन्तः शरीरे ज्योतिर्मयः

Rāmop. 14. स्वभूर्ज्योतिर्मयः

ज्योतिर्वर्जित

Brahma. 2. ज्योतिर्वर्जितं न

ज्योतिष

Mund. 1. 1. 5. निरुक्तं छन्दो ज्योतिषम्

ज्योतिष्काम

Brahma. 1. ज्योतिष्कामो ज्योतिरान-
न्दयते

ज्योतिष्कृत्

Mahānār. 20. 7. ज्योतिष्कृदसि सूर्यं

ज्योतिष्टोम

Mukti. 2. यथा . . ज्योतिष्टोमेन स्वर्गम्

ज्योतिष्मन्त्

Chhā. 4. 7. 3. एष वै सोम्य चतुष्कलः
पादो ब्रह्मणो ज्योतिष्मा-
न्नाम4. चतुष्कलं पादं ब्रह्मणो ज्यो-
तिष्मानित्युपास्ते ज्योति-
ष्मानस्मिँल्लोके भवति ज्यो-
तिष्मतो ह लोकाञ्जयति

Vāsu. 2. त्रयो ज्योतिष्मन्तः

ज्योतिस्

Ait. 5. 3. पृथिवी वायुराकाश आ-
पो ज्योतीषीत्येतानिKaush. 4. 17. ज्योतिष आत्मेति वा अ-
हमेतमुपासेChhā. 3. 13. 7. यदतः परो दिवो ज्योति-
र्दीप्यतेChhā. 3. 13. 7. यदिदमास्मिन्नन्तःपुरुषे
ज्योतिः3. 17. 7. उद्वयं तमसः परि ज्योति-
ष्पद्यन्तः . . अगन्म ज्यो-
तिरुत्तमम्3. 18. 3. सोऽग्निना ज्योतिषा भाति
च तपति च (similarly in
4, 5, 6).

4. 1. 2. समं दिवा ज्योतिराततम्

8. 3. 4. परं ज्योतिरुपसम्पद्य 8. 12.
2, 3. Maitri. 2. 2.Brih. 1. 3. 28. तमसो मा ज्योतिर्गमय (bis).
— मृत्युर्वै तमो ज्योतिरमृतम्

3. 9. 10. मनो ज्योतिः 11-17.

4. 3. 2. आदित्यै नैवायं ज्योतिः, स्ते
3. चन्द्रमा एवास्य ज्योतिः. . चन्द्रमसैवायं ज्योति-
षास्ते (similarly in 4,
5, 6).

9. स्वेन भासा स्वेन ज्योतिषा

4. 4. 16. ज्योतिषां ज्योतिः . . उपा-
सते

6 3. 4. अन्नमासि ज्योतिरासि

Tait. 1. 5. 2. सर्वाणि ज्योतीषि महीयन्ते

3. 8. 1. ज्योतिरन्नादमप्सु ज्योतिः
प्रतिष्ठितं ज्योतिष्यापः

3. 10. 3. ज्योतिरिति नक्षत्रेषु

Kāṭha. 4. 13. ज्योतिरिवाधूमकः

Swet. 2. 1. अग्नेर्ज्योतिर्निचाय्य

8. बृहज्ज्योतिः करिष्यतः

3. 12. ईशानो ज्योतिरव्ययः

Maitri. 6. 3. यद्ब्रह्म तज्ज्योतिर्यज्ज्योतिः
स आदित्यः8. परायणं ज्योतिरेकं तपन्तम्
Praśna. 1. 8.17. अग्नौ चाधूमके यज्ज्योति-
श्चित्रतरम्

- Maitri. 6. 27. यत्तस्य ज्योतिरिव सम्प-
द्यति
35. आपो ज्योती रसो ऽमृतं
ब्रह्म Siras. 6; Prânâg.
1; Mahânâr 13. 1; 15.
2, 3.
- Mund. 2. 1. 3. खं वायुर्ज्योतिरापः पृथिवी
Prašna. 6. 4; Kaivalya
15; Nar. 1.
2. 2. 9. तच्छुभ्रं ज्योतिषां ज्योतिः
- Mahânâr. 1. 1. 1. शुक्रेण ज्योतींषि समनुप्र-
विष्टः
5. 10. आर्द्रं ज्वलति ज्योतिः...
ज्योतिर्ज्वलति
9. 4. व्रीणि ज्योतींषि सचते Nrip.
2. 4.
11. 4. नारायणः परो ज्योतिः
14. 1. ज्योतींष्यापः
3. सत्ये ज्योतिषि जुहोमि
4. सूर्ये ज्योतिषि जुहोमि
20. 15. ज्योतिरहं विरजा विपाप्मा
भूयासम् 16-21, 24, 25.
22. 1. सुवर्गस्य लोकस्य ज्योतिः
- Prašna. 2. 9. सूर्यस्त्वं ज्योतिषां पतिः
Nrisut. 6. सच्चिदानन्दघनं ज्योतिः
(bis).
— देवा ज्योतिष उत्तितीर्षवः
— तज्ज्योतिरस्य सर्वस्य पु-
रतः सुविभातम्
- Śiras. 3. अग्नम् ज्योतिरविदाम दे-
वान्
- Brahma. 1. वेद एव परं ज्योतिः
— ज्योतिष्कामो ज्योतिरान-
न्दयते
2. इदि प्राणश्च ज्योतिश्च
- Nâda. 17. ज्योतिषामुदयो यतः
Nyâsa. 4. वायोर्ज्योतिर्ज्योतिष आपः

- Atmapra. 1. यत्र ज्योतिरजसम्
Skanda. 5. स एव ज्योतिषां ज्योतिः
Râmāp. 77. ज्योतिस्तीक्ष्णामिसंयुक्ता
Râmōt. 3. परं ज्योतीरसो ऽहम्
Mukti. 2. 63. ज्योतिरान्तरम्
Gītā. 8. 24. अभिर्ज्योतिरहः शुक्रः
25. तत्र चान्द्रमसं ज्योतिः
10. 21. ज्योतिषां रविरंशुमान्
13. 17. ज्योतिषामपि तज्ज्योतिः

ज्योतीरूप

- Bṛih. 1. 5. 11. ज्योतीरूपमयमग्निः
12. ज्योतीरूपमसावादित्यः
13. ज्योतीरूपमसौ चन्द्रः
- ज्वल
- Kaush. 2. 12. एतैश्च ब्रह्म दीप्यते यदग्नि-
ज्वलत्यथैतन्मित्रयते यत्र
ज्वलति
3. 3. यथाग्नेर्ज्वलतः सर्वा दिशो
विष्फुलिगा विप्रतिष्ठन्
4. 20.
- Chhā. 2. 12. 1. ज्वलति स उद्गीथः
3. 13. 8. नदधुरिवाग्नेरिव ज्वलतः
- Bṛih. 1. 5. 22. ज्वलिष्याम्येवाहमित्यग्निः
6. 3. 4. ज्वलदसि पूर्णमसि
- Mahânâr. 5. 10. आर्द्रं ज्वलति ज्योतिरहम्-
स्मि ज्योतिर्ज्वलति ब्रह्मा-
हमास्मि
6. 3. तामग्निवर्णां तपसा ज्वल-
न्तीम्
- Nrip. 1. 4. ज्वलं द्वितीयस्याद्यम्
5. तं स द्वितीयस्याद्वन्त्यम्
2. 3. ज्वलन्तं चतुर्थं (स्थानं जा-
नीयात्)
4. कस्मादुच्यते ज्वलन्तमिति
— स्वतेजसा ज्वलति ज्वाल-
यति ज्वाल्यते ज्वालय-
ते... ज्वलन्

- Nrip. 2. 4. तस्मादुच्यते ज्वलन्तमिति
 Nrisut. 4. एष एव ज्वलन्
 5. एष एव ज्वलन्नेष हि
 व्याप्ततमः
 — एष एव ज्वलन्नेष ह्येवो-
 त्कृष्टः
 — एतदेव ज्वलन्नेताद्वि महा-
 विभूति
 6. ज्वलन्तमज्वलन्तं .. बुबु-
 धिरे

Gītā. 11. 30. वदनैर्ज्वलद्भिः

ज्वलत्त्व

- Nrisut. 7. ज्वलत्त्वात् सर्वतो मुखत्वात्
 उवलन

Gītā. 11. 29. यथा प्रदीपं ज्वलनं पतंगाः
 ज्वलनाभास

Krish. 20. यस्यासौ ज्वलनाभासः
 ज्वालितु

Nrip. 2. 4. ज्वलन् ज्वलिता
 ज्वालिनी (= व)

Rāmap. 76. दीर्घा ज्वालिनी च

झष

Gītā. 10. 31. झषाणां मकरभास्मि

ण्य

Chhā. 8. 5. 3. अरश्च ह वै ण्यश्चार्षवी ब्र-
 ह्मलोके
 4. अरं च ण्यं चार्षवी ब्रह्मलोके

तक्षक

Gārūḍa. 2. यदि तक्षकदूतस्त्वं यदि
 वा तक्षकः स्वयम्

तज्जलान्

Chhā 3. 14. 1. सर्वं खल्विदं ब्रह्म तज्ज-
 लान्

तट

Rāmōt. 4. गंगायां वा तटे पुनः

तड्

Brahma. 1. यट्यादिना ताड्यमानः

तडिदाभमात्र

Nār. 5. तस्मात्तडिदाभमात्रम् (So
 Nārāyaṇa; other MSS.
 तडिदा(भासः); Atmapra 1.

तडिद्गर्भ

Swet. 4. 4. तडिद्गर्भं ऋतवः समुद्राः

तण्डुल

Skanda. 6. तुषाभावे न तण्डुलः

ततम

Ait. 3. 13. स एतमेव पुरुषं ब्रह्म तत-
 ममपश्यत्

तत्कृतु

Brih. 4. 4. 5. स यथाकामो भवति तत्क-
 र्तुर्भवति

तत्त्व

Swet. 6. 3. तत्त्वस्य तत्त्वेन समेत्य यो-
 गम्

Maitri. 6. 24. ध्यानमन्तः परे तत्त्वे .. नि-
 धीयते

Gauda. 2. 20. तत्त्वानीति च तद्विदः

30. एवं यो वेद तत्त्वेन

38. तत्त्वमाध्यात्मिकं दृष्ट्वा

तत्त्वं दृष्ट्वा तु बाह्यतः

- Gauḍa. 2. 38. तत्त्वादप्रच्युतो भवेत्
3. 28. वन्ध्यापुत्रो न तत्त्वेन मा-
यया वापि जायते
Brahmab. 18. ज्ञानविज्ञानतत्त्वतः
Hansa. 1. पार्वत्या कथितं तत्त्वम्
Mukti. 2. 40. एकतत्त्वदृढाभ्यासात्
Gitā. 6. 21. यत्र न . . चलति तत्त्वतः
9. 24 न तु मामभिजानन्ति तत्त्वेन
11. 54. ज्ञातुं द्रष्टुं च तत्त्वेन
18. 1. सञ्जयासस्य . . तत्त्वमिच्छा-
मि वेदितुम्

तत्त्वज्ञान

- Gitā. 13. 11. तत्त्वज्ञानार्थदर्शनम्
तत्त्वतस्
Swet. 6. 4. कर्मक्षये याति स तत्त्वतो
ऽन्यः
Mund. 1. 2. 13. प्रोवाच तां तत्त्वतो ब्रह्म-
विद्याम्
Gauḍa. 3. 19. तत्त्वतो भिद्यमाने हि
27. सतो हि मायया जन्म यु-
ज्यते न तु तत्त्वतः
— तत्त्वतो जायते यस्य
28. असतो मायया जन्म तत्त्वतो
नैव युज्यते
4. 58. जायन्ते ते न तत्त्वतः
Rāmap. 5. भुवि स्यादथ तत्त्वतः
45. न्यवेदयत तत्त्वतः
Rāmot. 3. तत्त्वतः प्रवदन्ति ये
Mukti. 1. 5. त्वद्रूपं ज्ञातुमिच्छामि तत्त्वतः
7. वदामि शृणु तत्त्वतः
10. कृपया वद तत्त्वतः
29. शृणु वक्ष्यामि तत्त्वतः
Gitā. 4. 9. एवं यो वेत्ति तत्त्वतः
7. 3. कश्चिन्मां वेत्ति तत्त्वतः
10. 7. यो वेत्ति तत्त्वतः
18. 55. यावान् यश्चास्मि तत्त्वतः
— ततो मां तत्त्वतो ज्ञात्वा

तत्त्वदर्शिन

- Gitā. 2. 16. दृष्टो ऽन्तस्त्वनयोस्तत्त्वदर्-
शिभिः
4. 34. ज्ञानिनस्तत्त्वदर्शिनः

तत्त्वदर्शिवस्

- Brahma. 2. योगवित्तत्त्वदर्शिवान्

तत्त्वब्रह्ममार्ग

- Jābāka. 6. तत्त्वब्रह्ममार्गे सम्यक्
सम्पन्नः

तत्त्वभाव

- Katha. 6. 13. तत्त्वभावेन चोभयोः
— तत्त्वभावः प्रसीदति
Swet. 1. 10. तस्याभिध्यानाद्योजनात्त-
त्त्वभावात्

तत्त्वमार्ग

- Dhyāna. 2. तत्त्वमार्गे यथा दीपः (ono
MS. omits); Yogat. 2.

तत्त्वयुक्त

- Tejo. 12. मुनीनां तत्त्वयुक्तं तु

तत्त्वयोगज्ञ

- Kshur. 21. निःसङ्गस्तत्त्वयोगज्ञः

तत्त्वविद्

- Maitri. 1. 2. त्वं तत्त्वविच्छुभ्रमो वयम्
Gauḍa. 2. 54. इति तत्त्वविदो विदुः
Gitā. 3. 28. तत्त्ववित्तु महाबाहो
5. 8. युक्तो मन्येत तत्त्ववित्

तत्त्वभूत

- Gauḍa. 2. 38. तत्त्वभूतस्तदारामः

तत्पद

- Mukti. 2. 30. भवानज्ञाततत्पदः

तत्त्वदार्थ

- Sarvop. 4. स तत्त्वदार्थः परमात्मा
— तत्त्वदार्थदौषाधिकाद्विल-
क्षणः
— तत्त्वदार्थस्यात्मेत्युच्यते

तत्पर

- Śwet. 1. 7. लीना ब्रह्मणि तत्परा योनि-
मुक्ताः
Yogat. 11. पुरुषोत्तमतत्परः
Gitā. 4. 39. तत्परः संयतेन्द्रियः

तत्परायण

- Gitā. 5. 17. तन्निष्ठास्तत्परायणाः

तत्प्रजाति

- Bṛih. 6. 1. 14. यद्वा अहं प्रजातिरस्मि त्वं
तत्प्रजातिरसि

तत्प्रतिष्ठ

- Bṛih. 6. 1. 14. यद्वा अहं प्रतिष्ठास्मि त्वं
तत्प्रतिष्ठो ऽसि

तत्सम

- Śwet. 6. 8. न तत्समश्चाभ्यधिकश्च
Gauḍa. 3. 34. सुषुप्ते ऽन्यो न तत्समः

तत्सम्पद्

- Bṛih. 6. 1. 14. यद्वा अहं सम्पदस्मि त्वं
तत्सम्पदसि

तत्स्थ

- Maitri. 6. 10. भोक्ता पुरुषः...तत्स्थो भुं-
क्ता इति
16. एष तत्स्थः सविताख्यः

तथाविध

- Gauḍa. 1. 20. स्यादुभयत्वं तथाविधम्

तथास्मृति

- Gauḍa. 2. 16. यथाविद्यस्तथास्मृतिः

तदर्थीय

- Gitā. 17. 27. कर्म चैव तदर्थीयम्

तदहम्

- Bṛih. 1. 5. 2. यदहरेव जुहोति तदहः पुन-
र्मृत्युमुपजयति

- Jābāla. 4. यदहरेव विरजेत्तदहरेव
प्रव्रजेत्

तदात्मक

- Maitri. 6. 35. सैकधामेतः स्यात् तदात्म-
कश्च

तदात्मन्

- Gitā. 5. 17. तद्बुद्धयस्तदात्मानः

तदाराम

- Gauḍa. 2. 38. तत्त्वीभूतस्तदारामः

तद्गह

- Gauḍa. 2. 29. तद्गहः समुपैति तम्

तद्दृश्य

- Gauḍa. 4. 64. तथा तद्दृश्यमेवेदम् 66.

तद्बुद्धि

- Gitā. 5. 17. तद्बुद्धयस्तदात्मानः

तद्गुक्त

- Nāda. 19. तद्गुक्तस्तन्मनासक्तः

तद्वाव

- Maitri. 6. 27. अतस्तद्वावमचिरेणैति

तद्भूय

- Chā. 5. 10. 6. यो रेतः सिञ्चति तद्भूय
एव भवति

तद्वन

- Kena. 31. तद्वनं तद्वनं नाम तद्वनमित्यु-
पासितव्यम्

तद्वसिष्ठ

- Chhā. 5. 1. 13. यदहं वसिष्ठास्मि त्वं तद्व-
सिष्ठो ऽसि Brih. 6. 1.
14 (यद्वा)

तद्विद्

- Kaush. 1. 2 तद्विदे ऽहं प्रतिपद्विदे ऽहम्
Brih. 3. 9. 28. परायणं तिष्ठमानस्य तद्विदः
Gauḍa. 2. 20. भूतानीति च तद्विदः
— तत्त्वानीति च तद्विदः
21. विषया इति च तद्विदः
— देवा इति च तद्विदः
22. यज्ञा इति च तद्विदः
— भोज्यमिति च तद्विदः
23. स्थूल इति च तद्विदः
— अमूर्त्त इति च तद्विदः
24. दिश इति च तद्विदः
— भुवनानीति च तद्विदः
25. बुद्धिरिति च तद्विदः
— धर्माधर्मौ च तद्विदः
27. आश्रमा इति तद्विदः
28. लय इति च तद्विदः

- Gītā. 13. 1. तं प्राहुः क्षेत्रज्ञमिति च
तद्विदः

तद्विद्वांस

- Kaush. 2. 8. मन्ये ऽहं मां तद्विद्वांसम्
Chhā. 3. 16. 7. तद्विद्वानाह महिदास ऐत-
रेयः
6. 4. 5. एतद्व स्म वै तद्विद्वांस आहुः
Brih. 6. 1. 14. तद्विद्वांसः श्रोत्रियाः
6. 4. 4. तद्विद्वानुहालक आरुण्यः
— तद्विद्वाञ्चाको मौहल्यः
— तद्विद्वान् कुमारहारितः
Brahmab. 16. तद्विद्वांश्चरं ध्यायेत्

तनु

- Brih. 4. 4. 4. नवतरं कल्याणतरं रूपं
तनुते

- Tait. 2. 5. 1. विज्ञानं यज्ञं तनुते कर्माणि
तनुते ऽपि च
Swet. 2. 1. तत्त्वाय सविता धियः
Mahānār. 22. 1. लोके साधुप्रजावांस्तनुं त-
न्वानः
Chāḍ. 4. तन्यते प्रेरिता पुनः
Gītā. 2. 17. येन सर्वमिदं ततम् ४ 22;
18. 16
9. 1. मया ततमिदं सर्वम्
11. 38. त्वया ततं विश्रमनन्तरूपं

तनय

- Swet. 4. 22. मा नस्तोके तनये . . . रि-
रिषः
Mahānār. 6. 4. भवा तोकाय तनयाय
शंयोः
1. तनु adj.
Mahānār. 11. 12. नीवारशृङ्गवत्तन्वी Vāsu 3
Kshur 9. अतिसूक्ष्मां च तन्वीं च
Haṁsa. 2. तनु सूक्ष्म प्रचोदयान् (so 5
MSS. : two तन्नः सूक्ष्मः

2 तनु, तनू

- Kātha. 2. 23. तस्मैष आत्मा त्रितृणुते तनू-
स्वाम् Muṇḍ 3. 2. 3.
Swet. 3. 5. या ते रुद्र शिवा तनूः...
तया गस्तनुवा शन्तमया
Nila. 8 (तन्वा)
5. 11. ते जद्वस्तनुम्
Maitri. 4. 6. ब्रह्मणो वाचैता अध्यास्त-
नवः
— या वास्या अध्यास्तनवस्ता
अभिध्यायेत्
5. 2. इत्यस्य प्रागुक्ता एतास्त-
नवः
6. 5. स्वन्नवः शेषास्य तनूर्या ओ-
मित
6. एषैवास्य पतापतेः स्थविष्ठा
तनुः

- Maitri. 6. 6. एषा वै प्रजापतेर्विश्वभृत्तनुः
13. विश्वभृद्वै नमिषा तनुर्भग-
वतो विष्णोः
Mahānār. 6. 5. अविता तनुनाम्
7. स्वां चाग्ने तन्वं पिप्रयस्व
Praśna. 2. 12. या ते तनुर्वाचि प्रतिष्ठिता
Nrip. 1. 1. स्थिरैरङ्गैस्तुद्रुवांस्तनूभिः,
2. 4; Nisut. 1.
Garbha. 3. द्विधा तनुः स्यात्
Gītā. 7. 21. यो यो यां यां तनुं भक्तः
9. 11. मानुषीं तनुमाश्रितम्

तनूपमा

- Mahānār. 11. 12. पतिताभा स्यात्तनूपमा

तन्तु

- Bṛh. 2. 1. 20. यथोर्णनाभिस्तन्तुनोच्चरत्
Swet. 6. 10. यस्तुर्णनाभि इव तन्तुभिः
Maitri. 6. 22. यथोर्णनाभिस्तन्तुनोर्ध्वमु-
त्क्रान्तः
Mahānār. 2. 6. ऋतस्य तन्तु विततं विवृत्य
22. 1. साधुप्रजावांस्तन्तुं तन्वानः
Kshur. 9. ऊर्णनाभीव तन्तुना
24. छिन्ना तन्तुं न वध्यते (bis).
Brahma. 1. एकेन तन्तुना जालं विक्षि-
पति
3. ऊर्णनाभिर्यथा तन्तून्
Sarvop. 4. तन्तुकार्येषु तन्तुरिव

तन्तुकार्यं

- Sarvop. 4. तन्तुकार्येषु तन्तुरिव

तन्तुनाभ

- Swet. 6. 10. यस्तन्तुनाभि इव तन्तुभिः
(so Saṅkarānanda; but
see ऊर्णनाभि)

तन्त्रीनाद

- Haiṁsa. 2. पञ्चमस्तन्त्रीनादः

तन्द्रा

- Maitri. 3. 5. निद्रा तन्द्रा .. इति तामसा नि

तन्द्रीराघवेत्तिन्

- Maitri. 6. 28. तृष्णोर्ष्याकुण्डली तन्द्रीरा-
घवेत्ती

तन्निष्ठ

- Maitri 6. 1. तन्निष्ठा आवृत्तचक्षुः
Gītā. 5. 17. तन्निष्ठास्तत्परायणाः

तन्मनासक्त

- Nada. 19. तद्वक्तस्तन्मनासक्तः (so 5
MSS. and Nārāyaṇa).

तन्मनीषा

- Gaṇḍa. 4. 10. च्यवन्ते तन्मनीषया

तन्मय

- Swet. 5. 6. ते तन्मया अमृता वै बभूवुः
6. 17. स तन्मयो ह्यमृत ईशसंस्थः
Maitri. 6. 31. यच्चित्तस्तन्मयो भवति
Mund. 2. 2. 4. शरवत्तन्मयो भवेत्
Dhyāna. 19.
Gaṇḍa. 4. 39. स्वप्ने पश्यति तन्मयः
59. जायते तन्मयो शुक्रः
Nisut. 1. तन्मयं हि तदेवेति
Brahma. 3. उपवीतं च तन्मयम्
Rāmāp. 17. सीतरामौ तन्मयौ

तन्मात्र

- Prāgūg. 4. तन्मात्राणि सदस्याः

तन्मुख

- Gopī. 5. देवास्तन्मुखास्तानुपासते
(so one MS.; but all the
rest सन्मुखाः)

तन्यतु

- Bṛh. 2. 5. 16. तन्यतुर्न वृष्टिम्

तप्

- Chhā. 1. 3. 1. य एवासौ तपति तमुद्धीथ-
मुपासीत
2. 14. 2. तपन्तं न निन्देत्तद्व्रतम्
3. 18. 3. सो अग्निना ज्योतिषा भाति
च तपति च (similarly in
4, 5, 6.
— भाति च तपति च कीर्त्या
यशसा ब्रह्मवर्चसेन य एवं
वेद 4, 5, 6.
4. 10. 2. तपो ब्रह्मचारी कुशलमग्निं
परिचर्चार्तु
4. तपो ब्रह्मचारी कुशलं नः
परिचर्चार्तु
4. 17. 1. तप्यमानानां रसान् प्रावृ-
हत् 2.
3. तप्यमानाया रसान् प्रावृहत्
6. 16. 1. परशुमस्मै तपत
— परशुं तपं प्रतिगृह्णाति 2.
Brih 1. 2. 2. तस्य भ्रान्तस्य तप्तस्य 6.
6. स तपो ज्येत्यत (Gopā 5.
7. एष वा अश्वमेधो य एष
तपति
1. 3. 14. असावादित्यः परेण मृत्यु-
मतिक्रान्तस्तपति
1. 5. 22. तपस्याम्यहमित्यादित्यः
2. 3. 2. सत एष रसो य एष तपति
3. 8. 9. यजते तपस्तप्यते बहुनि
वर्षसहस्राणि
4. 4. 22. नैनं कृताकृते तपतः
23. नैनं पाप्मा तपति सर्वं पा-
प्मानं तपति
5. 11. 1. एतद्वै परमं तपो यद्व्याहि
तस्तप्यते
5. 14. 3. परोरजा य एष तपति 6.
— एष राज उपर्युपरि तपति
— श्रिया यशसा तपति यो
ऽस्या एतदेवं पदं वेद

- Tait. 2. 6. 1. स तपो ज्येत्यत स तपस्तप्त्वा
3. 1. 1; 3. 2. 1; 3. 3. 1;
3. 4. 1; 3. 5. 1; Pras-
na. 1. 1; Nrip. 1. 1
2. 9. 1. तं ह वाच न तपति किम-
हं साधु नाकरवम् किमहं
पापमकरवम्
Katha 6. 3. भयादस्याग्निस्तपति भया-
त्तपति सूर्यः
Maitri 6. 6. प्रजापतिस्तपस्तप्त्वा
य एष तपत्यग्निरिवाग्निना
पहितः
— ज्योतिरेकं तपन्तम्
Prasna 1. 8.
12. तेनासौ तपति
17. अस्थैतद्वास्वरं रूपं यदमु-
ष्मिन्नादित्यं तपति
7. 1. तपन्ति वर्षन्ति सुवन्ति
2—6.
Mahānir 1. 3. येनादित्यस्तपति ते जसा भ्रा-
जसा च
12. 2. आदित्यो वा एष एतन्म-
ण्डलं तपति
— सैषा त्रय्येष विद्या तपति
23. 1. याभिर्गादित्यस्तपति राशि-
भिः
Prasna 5. 5. एषो अग्निस्तपत्येष सूर्यः
Nrip 2. 4. तपन वितपन सन्तपन्
5. 10. यत्र सूर्यो न तपति
— यत्र न चन्द्रमास्तपति
KathaŚru 1. यो नऋशः स तप्यत तपः
Gita. 9. 19. तपास्यहम्
11. 19. स्थिते जसा विश्वभिर्दे तपन्तम्
17. 3. तप्यन्ते ये तपो जनाः
17. अहया परया तपं तपः
28. तपस्तपं कृतं य यन्
तपःप्रभाव
Swet 6. 21. तपःप्रभावादेवपसासाक्ष

तपस्

- Kaush. 1. 2. तेन सत्येन तेन तपसा ऋ-
तुरस्मि
- Kena. 33. तस्यै तपो दमः कमेति
प्रतिष्ठा
- Cbhā. 2. 23. 2. तप एव द्वितीयः
3. 17. 4. अथ यत्तपो दानम्
- Bṛih. 1. 2. 6. स तपो ज्ञप्यत Gopī. 5.
1. 5. 1. मेधया तपसाजनयाप्तिता
2.
3. 8. 10. तपस्तप्यते बहूनि वर्षसह-
स्राणि
4. 4. 22. यज्ञेन दानेन तपसा 6. 2. 16.
5. 11. 1. एतद्वै परमं तपः (ter).
- Tait. 1. 9. 1. तपश्च स्वाध्यायप्रवचने च
— तप इति तपोनित्यः पौरु-
शिष्टिः
— स्वाध्यायप्रवचने एवेति ना-
को मौद्गल्यस्तद्धि तपः
2. 6. 1. स तपो ज्ञप्यत स तपस्तप्त्वा
3. 1. 1; 3. 2. 1; 3. 3.
1; 3. 4. 1; 3. 5. 1; Pra-
śna. 1. 4; Nrip. 1. 1.
3. 2. 1. तपसा ब्रह्म विजिज्ञासस्व
तपो ब्रह्मेति 3. 3. 1; 3.
4. 1; 3. 5. 1.
- Kātha. 2. 15. तपांसि सर्वाणि च यद्ददन्ति
4. 6. यः पूर्वं तपसो जातम्
- Swet. 1. 15. सत्येनैतं तपसा यो अनुप-
श्यति Brahma 3.
16. आत्मविद्यातपोमूलम्
Brahma. 3.
- Maitri. 1. 2. स तत्र परमं तप आस्थाय
4. 3. तपसा प्राप्यते सत्त्वम्
4. यस्तपसापहतपाप्मा
— विद्यया तपसा चिन्तयावो-
पलभ्यते ब्रह्म
6. 6. प्रजापतिस्तपस्तप्त्वा

- Mund. 1. 1. 8. तपसा चीयते ब्रह्म
9. यस्य ज्ञानमयं तपः
Nyāsa. 1.
1. 2. 11. तपःश्रद्धे ये ह्युपवसन्त्यरण्ये
2. 1. 7. प्राणापानौ ब्रीहियवौ तपश्च
10. कर्म तपो ब्रह्म परामृतम्
3. 1. 5. सत्येन लभ्यस्तपसा ह्येष
आत्मा
8. नान्यैर्देवैस्तपसा कर्मणा वा
3. 2. 4. तपसो वाप्यलिङ्गात्
Muhānār. 5. 5. ऋतं च सत्यं चाभीष्टात्तप-
सो ज्ञयजायत
6. 3. तामभिवर्णां तपसा ज्वल-
न्तीम्
8. 1. ऋतं तपः सत्यं तपः &c.
— ब्रह्मेतदुपास्यैतत्तपः
13. 1. अर्चयन्ति तपः सत्यम्
Siras. 6.
15. 3. भूर्भुवः सुवर्महर्जनस्तपः स-
त्यम्
21. 2. तप इति तपो नानशनात्परं
यद्धि परं तपस्तदुर्ध्वं . . त-
स्मात्तपसि रमन्ते
— तानि वा एतान्यवराणि त.
पांसि न्यास एवात्यरेच-
यत्
22. 1. तपसा देवा देवतामम आ-
यंस्तपसऋषयः सुवरन्व-
विन्दंस्तपसा सपत्नान्पु-
दामारातीः &c.
23. 1. बलेन तपस्तपसा श्रद्धा
24. 1. तपसोपरिष्ठाज्ज्ञात्वा तम्
— तस्मान्न्यासमेषां तपसाम-
तिरिक्तमाहुः
25. 1. तपो ऽग्निः
Praśna. 1. 2. तपसा ब्रह्मचर्येण श्रद्धया
10; 5. 3.
15. येषां तपो ब्रह्मचर्यम्
6. 4. अक्षादीर्यं तपो मन्त्राः

Siras.

5. शाश्वतेन वै पुराणेन... त-
पसा

Mahā.

6. एतद्धि परमं तपः
2. बिभ्रन्... तपो वैराग्यम्

Nāda.

4. कण्ठदेशे तपस्ततः

Nyāsa.

5. संस्थाप्य हृदयं तपः

Kāṭhasru.

1. यो नऋशः स तप्यते तपः

Gitā.

5. 29. भोक्तारं यज्ञतपसाम्
7. 9. तपश्चास्मि तपस्विषु
8. 28. वेदेषु यज्ञेषु तपःसु चैव
10. 5. तपो दानं यज्ञो ज्यशः
11. 48. न च क्रियाभिर्न तपोभिरुपैः
53. नाहं वेदैर्न तपसा
16. 1. स्वाध्यायस्तप आर्जवम्
17. 5. तप्यन्ते ये तपो जनाः
7. यज्ञस्तपस्तथा दानम्
14. शारीरं तप उच्यते
15. वाङ्मयं तप उच्यते
16. तपो मानसमुच्यते
17. श्रद्धया परया तपः तपः
18. सत्कारमानपूजार्थं तपः
19. यत्पीडया क्रियते तपः
24. यज्ञदानतपःक्रियाः
25. यज्ञतपःक्रियाः
27. यज्ञे तपसि दाने च
28. तपस्तपः कृतं च यत्
18. 3. यज्ञदानतपःकर्म 5.
5. यज्ञो दानं तपश्चैव
42. शमो दमस्तपः शौचम्

तपस्य

Gitā.

9. 27. यत्तपस्यसि कौन्तेय

तपस्विन्

Maitri.

4. 3. आश्रमेष्वेवानवस्थस्तपस्वी
वेत्युच्यते

Gitā.

6. 46. तपस्विभ्यो अधिको योगी
7. 9. तपश्चास्मि तपस्विषु

तपोनित्य

Tait. 1. 9. 1 तपोनित्यः पौरुशिष्टिः

तपोयज्ञ

Gitā.

4. 28. ब्रह्मयज्ञस्तपोयज्ञाः

तपोलोक

Nrip.

5. 6. स तपोलोकं जयति

Nāda.

16. एकादश्यां तपोलोकम्

Aruṇeya.

1. भूर्लोकभुवर्लोकस्वर्लोकम्-
हर्लोकजनलोकतपोलोकम्

1. तपोर्वी (?) adj.

Maitri.

6. 26. यथा तपोर्वी सर्पः... उ-
ज्ज्वलति

2. तपोर्वी

Maitri.

6. 26. अतस्तपोर्वीष सः

तमस्

Chhā. 1. 3.

1. अपहन्ता ह वै भयस्य तम-
सो भवति3. 17. 7. उद्धयं तमसः परि ज्योति-
स्पश्यन्तः

7. 26. 2. तमसः पारं दर्शयति

Bṛih. 1. 3.

28. तमसो मा ज्योतिर्गमय
(bis).

— मृत्युर्वै तमो ज्योतिरमृतम्

3. 7. 13. यस्तमसि तिष्ठस्तमसो ऽन्त-
रो यं तमो न वेद यस्य
तमः शरीरं यस्तमो ऽन्तरो
यमयति

3. 9. 14. तम एव यस्यायतनम्

4. 4. 10. अन्धं तमः प्रविशन्ति... ततो
भूय इव ते तमः Isā. 9. 12.11. लोका अन्धेन तमसावृताः
Isā. 3.

Śwet.

3. 8. आदित्यवर्णी तमसः परस्तात्
Gitā. 8. 9.

- Maitri. 2. 2. तमः प्रणुदत्येष आत्मा
5. 2. तमो वा इदमग्र आसीदेकम्
6. 24. तमोलक्षणं भित्त्वा तमः
— ब्रह्म तमसः परमपश्यत
28. रजस्तमोभ्यां विद्वस्य
30. अनेनास्य तमसः पारं गमि-
प्यति
- Mund. 2. 2. 6. पाराय तमसः परस्तात्
- Mahānār. 1. 5. विश्वं पुराणं तमसः पर-
स्तात्
- Kaivalya. 7. समस्तसाक्षि तमसः पर-
स्तात्
- Nrisut. 2. तमसो द्रष्टा . . तमसः साक्षी
— यथा तमः सविता
— निरस्ताखिलाविद्यातमोमोहः
9. सुविस्पष्टस्तमसः परस्तात्
- Chāl. 2. भिन्ने तमसि चैश्वरे
- Siras. 4. अव्यक्ते महति तमसि द्यो-
तयति
6. उच्छ्वसिते तमो भवति त-
मस आपः
- Nāda. 2. पादौ रजस्तमस्तस्य
- Brahmab. 15. भिन्ने तमसि त्रैकत्वम्
- Kālāg. 2. तृतीया रेखा सा . . तमः
- Jābāla. 4. सत्त्वं रजस्तमः
- Rāmap. 15. रजःसत्त्वतमोगुणैः
88. रजः सत्त्वं तम इति Gitā.
14. 5.
- Rāmot. 3. निरस्ताविद्यातमोमोहः
- Mukti. 2. 46. विचिन्वन्ति तमोऽञ्जनैः
- Gitā. 10. 11. अज्ञानजं तमः
13. 17. तमसः परमुच्यते
14. 8. तमस्त्वज्ञानजं विद्धि
9. ज्ञानमावृत्य तु तमः
10. रजस्तमश्चाभिभूय
— रजः सत्त्वं तमश्चैव तमः
सत्त्वं रजस्तथा

- Gitā. 14. 13. तमस्येतानि जायन्ते
15. तथा प्रलीनस्तमसि
16. अज्ञानं तमसः फलम्
17. प्रमादमोहौ तमसो भवतः
17. 1. सत्त्वमाहो रजस्तमः
18. 32. मन्यते तमसावृता

तमोद्वार

- Gitā 16. 22. तमोद्वारैस्त्रिभिः

तमोभय

- Chā. 1. 3. 1. उद्यंस्तमोभयमपहन्ति

तमोभिभूत

- Kaivalya. 13. तमोभिभूतः सुखरूपमेति

तमोरूप

- Nrisut. 9. माया च तमोरूपानुभूतेः

तमोलक्षण

- Maitri 6. 24. तमोलक्षणं भित्त्वा तमः

तरणि

- Mahānār. 20. 7. तरणिर्विश्वदर्शतः

तरुत्र

- Nrip. 3. 1. स ई पाहि य ऋजीषी तरुत्रः

तर्क

- Katha. 2. 9. नैषा तर्केण मतिरापनेया

- Maitri. 6. 18. धारणा तर्कसमाधिः

20. ब्रह्म तर्केण पश्यति

7. 8. वृथातर्कदृष्टान्तकुहकेन्द्र-
जालैः

- Amrita. 6. तर्कश्चैव समाधिश्च

16. आगमस्याविरोधेन ऊहनं
तर्क उच्यते

तर्जनी

- Vāsu. 2. यतिस्तर्जन्या . . धारयेत्

तत्कारी

- Gārūḍa. 2. ओं तत्कारिं मत्कारिम्
(so 3 MSS.; two others
तत्कारिं मत्कारिं; Weber
तत्कारिं सत्कारिं)

तर्याभिधातिन्

- Maitri. 7. 10. तर्याभिधातिनो ऽनृताभिधा-
तिनः

तलातल

- Aruṇeya. 1. अतलपातालनिर्गतलवितलसु-
तलरसातलतलानलम्

तल्प

- Chhā. 5. 10. 9. गुरोस्तल्पमावसन्

तव्यस्

- Mahānār. 13. 3. मीळ्हुष्टमाय तव्यसे

तस्कर

- Maitri. 7. 8. प्राकश्यभृता वै ते तस्कराः

तात

- Chhā. 4. 4. 2. नाहमेनद्देद तात यद्देवस्त्व-
मांस

- Bṛih. 6. 2. 4. तथा नस्त्वं तात जानीथाः

- Kaṭha. 1. 4. तात कस्मै मां दास्यसि

- Gītā. 6. 40. दुर्गतिं तात गच्छति

तादात्मक

- Rāmāp. 19. तादात्मिका या चतुर्थी

तादृग्रूप

- Mukti. 2. 59. तादृग्रूपो हि पुरुषः

तादृश

- Chhā. 5. 24. 1. अङ्गारानपोद्य भस्मनि जुहु-
यात्तादृक् तस्यान्

- Kaṭha. 4. 15. तादृगेव भवति

तान्तान्त (=द)

- Rāmāp. 78. तान्तान्तो धान्त इत्यथ

तापनी

- Mukti. 1. 32. बृहज्जाबालतापनी

तापस

- Bṛih. 4. 3. 22. तापसो ऽतापसः

- Brahma. 2. तत्र . . तापसो न तापसः

- Kṛish. 10. तापसास्तत्र ते ब्रुमाः

तापिन्

- Gauḍa. 4. 99. धर्मेण तापिनः

तापिनी (=ब)

- Rāmāp. 79. तापिनी दीर्घयुक्ता भूः
(MSS. read ताप०)

तामस

- Maitri. 3. 5. सम्मोहः . . असमत्वमिति
तामसानि

5. 2. अस्य तामसो ऽंशो ऽसौ
स . . यो ऽयं रुद्रः

- Kṛish. 5. सत्त्वराराजसतामसी

6. तामसी दैत्यपक्षे तु

- Gītā. 7. 12. राजसास्तामसाश्च ये

11. 18. अथो गच्छन्ति तामसाः

17. 2. सात्त्विकी राजसी चैव ता-
मसी चेति

4. यजन्ते तामसा जनाः

13. तामसं परिचक्षते

19. तत्तामसमुदाहृतम् 22; 18.
22, 25, 39.

18. 7. तामसः परिकीर्तितः

28. कर्त्ता तामस उच्यते

32. बुद्धिः सा पार्थ तामसी

35. धृतिः सा पार्थ तामसी

तामसप्रिय

- Gītā. 17. 10. भोजनं तामसप्रियम्

ताम्र

- Kshur. 8. कृष्णास्तान्निवलोहिताः

- Nila. 9. असौ यस्तान्नो अरुणः

तार

- Siras. 3 यो ऽनन्तस्तत्तारं यत्तारं
तच्छुक्लम्
4. कस्मादुच्यते तारं . . तस्मा-
दुच्यते तारम्
- Râmap. 74. तारो नतिश्च
- Mukti. 1. 16. तारोपदेशतः
19. मत्तारमाप्नुयात्
21. मत्तारं समुपादिशत्
- तारक
- Maitri. 6. 7. तारकोऽक्षिणि वैष भर्गाख्यः
Nrip. 1. 7. देहान्ते देवः परं ब्रह्म तारकं
व्याचष्टे
5. 2. तस्य मध्ये नाभ्यां तारकं
भवति
- Jâbâla. 1. रुद्रस्तारकं ब्रह्म व्याचष्टे
Râmot. 1.
- Râmot. 2. किं तारकं किं तरतीति
— तारकं दीर्घानलं बिन्दुपु-
र्वकम् &c.
— तारकत्वात्तारको भवति
— तदेव तारकं ब्रह्म त्वं विद्धि
— तस्मादुच्यते तारकमिति
— य एतत्तारकं ब्राह्मणो नि-
त्यमधीते
5. यत्तारकं ब्रह्म (4)

तारकत्व

- Râmot. 2. तारकत्वात्तारको भवति

तारणात्त

- Sikhâ. 2. तारणात्तानि सर्वाणि

तारापति

- Nrip. 1. 4. य ओषधीनां प्रभवति तारा-
पतिः सोमः

तारद्वय

- Râmap. 58. मध्ये तारद्वयं लिखेत्

तारसार

- Mukti. 1. 38. *vide* अभिहोत्रक
1. *vide* मुक्तिका

ताक्ष्य

- Nrip. 1. 1. स्वस्ति नस्ताक्षर्यो ऽरिष्टनेमिः
Nrisut. 1.

ताल

- Râmap. 40. सप्ततालान् विभिध्यान्

तालनाद

- Hansa. 2. षष्ठतालनादः

तालमात्रा

- Amrita. 23. तालमात्रा तथा योगः

तालवृन्तकर

- Râmap. 52. तदधस्तौ तालवृन्तकरौ

तालु, तालुका

- Tait. 1. 6. 1. अन्तरेण तालुके य एष
स्तन इवालंबते
Maitri. 6. 20. तालुरसनाग्रनिपीडनात्
Prâpâg. 4. तालुः शंयोर्वाकः
Pipâla. 6. हृत्कण्ठे तालु जायते
Hansa. 2. पञ्चमे स्रवते तालु

ताल्वध्यय

- Maitri. 6. 21. ताल्वध्ययं परिवर्त्य

ताल्वन्तर्विच्छिन्न

- Maitri. 6. 21. ऊर्ध्वगा नाडी . . ताल्वन्त-
र्विच्छिन्ना

ति

- Chhâ. 8. 3. 5. यत्ति तन्मर्त्यम्
Brih. 5. 5. 1. तीत्येकमक्षरम्

तित्त

- Garbha. 1. *vide* रस

तिग्मतेजस्

Maitri. 2. 3. तिग्मतेजसा ऊर्ध्वरेतसः

तिज्

Gñā. 2. 14. तांस्तिक्षस्व भारत

तिच्चिरि

Mukti. 1. 30. ईशकेनकटप्रभमुण्डमा-
ण्डूक्यतिच्चिरिः

तितिक्षु

Brih. 4. 4. 23. तितिक्षुः समाहितो भूत्वा

Nrisut. 6. तितिक्षवः समाहिताः

तिरश्चीन

Kaush. 1. 5. यजुंषि तिरश्चीनानि

तिरश्चीनवंश

Chhā. 3. 1. 1. तस्य दौरेव तिरश्चीनवंशः

तिरस्

Mukti. 2. 71. पुरस्तिरश्चोर्ध्वमधश्च

तिरस्कृ

Arish. 11. कलिकालस्तिरस्कृतः
(Nārāyaṇa explains अ-
तिरस्कृतः also).

तिरो ऽस्

Brih. 1. 4. 4. हन्त तिरो ऽसानीति

तिरोधा

Kena. 24. तदभ्यद्रवत्तस्मात्तिरोदधे

Brih. 1. 2. 28. नात्र तिरोहितमिवास्ति

तिरोभाव

Chhā. 7. 26. 1. आत्मन आविर्भावतिरोभा-
वौSarvop. 3. आविर्भावतिरोभावज्ञाता
— आविर्भावतिरोभावहीनः

तिर्यञ्च

Kaush. 1. 5. शाकरैरेवते तिरश्ची

Chhā. 7. 11. 1. तिरश्चीभिश्च विशुद्धिराहा-
दाश्चरान्तिBrih. 6. 3. 1. यावन्तो देवास्त्वयि जात-
वेदस्तिर्यञ्चः

— या तिरश्ची निपद्यते

Swet. 4. 19. नैनमुर्ध्वं न तिर्यञ्चं न मध्ये
परिगजयन्त Mahānār. 1.
10.5. 4. सर्वा दिश ऊर्ध्वमधश्च ति-
र्यक्

Maitri. 6. 17. तिर्यग्वावाट् चोर्ध्वं वा

Siras. 4. तिर्यगूर्ध्वमधस्तात्तास्यान्तो
नोपलभ्यतेAmrita. 22. तिर्यगूर्ध्वमधो दृष्टिं विनि-
धाय

Kālāg. 1. तिर्यक् तिस्रो रेखाः प्रकुर्वन्ति

तिल

Chhā. 5. 10. 6. तिलमापाः Brih. 6. 3. 13.

Swet. 1. 15. तिलेषु तैलम् Brahman. 3.

Mahānār. 19. 1. तिलाः कृष्णास्तिलाः श्वेता-
स्तिलाः सौम्या वशानुगाः

— तिलाः पुनन्तु मे पापम्

— तिलाः शान्तिं कुर्वन्तु (ter).

— तिलाः शमयन्तु

Dhyana. 7. तिलमध्ये यथा तैलम्
Yogat. 8.

9. तिलानां तु यथा तैलम्

Harisa. 1. तिलेषु तैलमिव

Vāsu. 3. तैलं तिलेषु

Mukti. 1. 9. तिलेषु तैलवत्

तिलमात्र

Gopī. 5. तिलमात्रप्रदानेन

— तिलमात्रं प्रदाय

तिलौदन

Brih. 6. 4. 17. तिलौदनं पाचयित्वा

तीक्ष्ण

Kshur. 12. मनोद्वारेण तीक्ष्णेन

तीक्ष्णभृङ्ग

Mahānār. 3. 11. तीक्ष्णभृङ्गाय विद्महे

तीक्ष्णा (=प)

Rāmāp. 77. ज्योतिस्तीक्ष्णाग्निमंयुक्ता

तीर

Brih. 2. 2. 3. तस्यासत ऋषयः सप्त तीरे
(bus).

तीर्थ

Chhā. 8. 15. 1. अहिंसन्त्सर्वभृतान्यन्यत्र
तीर्थेभ्यः

Brih. 6. 2. 7. स चै गौतम तीर्थेनच्छसै

Mahānār. 4. 11. तीर्थं मे देहि याचितः

Siras. 4. तीर्थमेके व्रजन्ति तीर्थमेके

7. स सर्वेषु तीर्थेषु स्नातो भव-
ति Mahā. 4; Kālāg. 2;
Vāsu. 4.Āśrama. 4. नगरे तीर्थेषु पञ्चरात्रं वस-
न्तः

Gopī. 5. न गङ्गाया समं तीर्थम्

तीव्र

Mukti. 2. 58. भावितं तीव्रसंवेगात्

तुच्छ

Nrisut. 9. मोहात्मकमनन्तं तुच्छम्

तुमुल

Gītā. 1. 13. स शब्दस्तुमुलो भवत्
19. स घोषः . . तुमुलः

1. तुर

Chhā. 5. 2. 7. तुरं भगव्य धीमहि

2. तुर

Brih. 6. 5. 4. यज्ञवचा राजस्तंबायन-
मगताकावधेयान्

Brih. 6. 5. 4. तुरः कावधेयः प्रजापतेः

तुरीय, तुर्य

Brih. 5. 14. 3. अस्या एतदेव तुरीयं द-
र्शनं पदम् 6.

— यद्वै चतुर्थं तत्तुरीयम्

4. सैषा गायत्र्येतस्मिस्तुरीये
दर्शति पदे . . प्रतिष्ठिता

7. नमस्ते तुरीयाय . . पदाय

Mantri. 7. 11. तेभ्यस्तुर्यं महत्तरम्

Gauḍa. 1. 10. देवस्तुर्या विभुः स्मृतः

11. द्वौ तौ तुर्ये न सिध्यतः

12. तुर्यं तत्सर्वदृक् सदा

13. उभयोः प्राज्ञतुर्ययोः

— सा च तुर्ये न विद्यते

14. न निद्रां नैव च स्वप्नं तुर्यं
पश्यन्ति

15. तुरीयं पदमश्रुते

Nrisut. 1. ईश्वरप्रासस्तुरीयः

2. तुरीये ऽजायतमस्वप्नमसु-
प्तम्

— तुरीय ईश्वरप्रासः स्वराद्

— मन्त्रराजेन तुरीयं विद्यात्

3. तथा तुरीयं चतुरात्मानम-
न्विष्य

— तुरीयेणानुचिन्तयन्

4. नृसिंह एवैकल एष तुरीयः

8. अथ तुरीयेणैतत्प्रोतम्

Brahma.

2. जागरितं स्वप्नं सुषुप्तं तुरीयम्
— तुरीये परमक्षरम् (4 MSS.

have तुरीयं)

3. तुरीयं मूर्ध्नि संस्थितम्

Sarvop.

1. जाग्रत्स्वप्नसुषुप्तं तुरीयं च
कथम्2. तदा तत्तुरीयं चैतन्यमित्यु-
च्यते

Hastak.

6. तद्व्यापारे तुरीयम्

तुरीयत्व

Nṛisut.

2. तुरीयत्वाच्चिद्रूपत्वाद्वा

तुरीयातीत

Mukti.

1. 36. *vide* अक्षमालिका1. *vide* मुक्तिका

तुरीयातुरीय

Nṛisut.

6. तुरीयातुरीयमात्मानम् (ter)

(some MSS. read तुरी-
यतुरीयं)

तुरीयावसितत्व

Nṛisut.

1. तुरीयावसितत्वादेकैकस्य

तुरीयोङ्काराग्रविद्योत

Nṛisut.

1. परमं ब्रह्मोङ्कारं तुरीयोङ्कार-
राग्रविद्योतम् (ter).

तुर्याख्य

Maitri.

6. 19. प्राणो वै तुर्याख्ये धारयेत्
प्राणम्

तुर्यातीत

Hansa.

2. तुर्यातीतमुन्मननमजपोपसं-
हारमित्यभिधीयते

तुलसी

Vāsu.

3. तुलसीमूलमृत्तिकां

तुल्य

Kātha.

1. 22. नान्यो वरस्तुल्य एतस्य
कश्चित्

24. एतस्तुल्यं यदि मन्यसे वरम्

Gauḍa.

1. 13. द्वैतस्याग्रहणं तुल्यम्

22. त्रिषु धामसु यस्तुल्यम्

Gopī.

5. न तत्तुल्यं भवेद्भाके

Gītā.

14. 25. मानापमानयोस्तुल्यस्तुल्यो
मित्रारिपक्षयोः

तुल्यनिन्दात्मसंस्तुति

Gītā.

14. 24. तुल्यप्रियाप्रियो धीरस्तुल्य-
निन्दात्मसंस्तुतिः

तुल्यनिन्दास्तुति

Gītā.

12. 19. तुल्यनिन्दास्तुतिर्मीनी

तुल्यप्रियाप्रिय

Gītā.

14. 24. तुल्यप्रियाप्रियो धीरः

तुल्यविक्रम

Amṛita.

29. पञ्चभिस्तुल्यविक्रमः

तुप्

Kātha.

1. 15. अथास्य मृत्युः पुनरेवाह
तुष्टः

Nyāsa.

4. स्तुयमानो न तुप्येत
Kāthasru. 4.

Gītā.

2. 55. आत्मन्येवात्मना तुष्टः

6. 20. पश्यन्नात्मनि तुप्यति

10. 9. तुप्यन्ति च रमन्ति च

तुप

Skanda.

6. तुपेण बद्धो व्रीहिः स्यात्तु-
पाभावे न तण्डुलः

तुष्टि

Gītā.

10. 3. अहिंसा समता तुष्टिः

तुष्टिकारण

Gopī.

1. चन्दनं तुष्टिकारणं च
— किं तुष्टिकारणं ब्रह्मानन्द-
कारणं (some MSS. have
तुष्टिकारणं in both places).

तूर्णम्

Praśna.

5. 3. तूर्णमेव जगत्यामभिसम्पद्यते

तूष्णीम्

Kaush.

4. 19. तत उह बालाकिस्तूष्णीमास

Chhā.

1. 10. 11. तेह समारतास्तूष्णीमासाच-
किरे

- Bṛih. 2. 1. 13. स ह तृष्णीमास गार्ग्यः
 Praśna. 6. 1. स तृष्णीं रथमारुह्य प्रवव्राज
 Prāṇāg. 1. तृष्णीमेकमेककृपौ नुहोति
 Gītā. 2. 9. तृष्णीं वभुव ह

तृण

- Kaush. 2. 15. नवैस्तृणैरगारं संस्तार्य
 Kena 19. तस्मै तृणं निदधौ 23.
 Chhā. 2. 22. 2. तृणोदकं पशुभ्यः (अग्रा-
 यानि)
 6. 7. 5. तंतृणैरुपसमाधाय प्रज्वाल-
 येत्
 7. 2. 1. तृणवनस्पतानि 7. 7. 1.
 7. 8. 1. तृणवनस्पदयः 7. 10. 1;
 Maitri. 1. 4.

- Bah. 4 4. 3. यथा तृणजलायुका तृणस्या-
 न्तं गत्वा

- Maitri. 6. 26. तृणकाष्ठसंस्पर्शेन
 Garuda 3. तृणेन मोक्षयति काष्ठेन मो-
 क्षयति

तृणकूट

- Jabala. 6. ride स्थण्डिल

तृणजलायुका

- Bṛih. 1. 4. 3. यथा तृणजलायुका तृणस्या-
 न्तं गत्वा

तृणोदक

- Bṛih. 1. 4 16. यत्पशुभ्यस्तृणोदकं विन्दति

तृतीय

- Ant. 4. 4. तदस्य तृतीयं जन्म
 Chhā. 2. 23. 2. ब्रह्मचार्योऽचार्यकुलवासी
 तृतीयः
 3. 8. 1. यत्तृतीयममृतं तदादित्या
 उपजीवन्ति
 5. 10. 8. जायस्य श्रियस्वेत्येतत्तृतीयं
 स्थानम्
 6. 21 1. अथ यां तृतीयां नुह्यात्

- Chhā. 6. 11. 2. तृतीयां जहात्यथ सा शुष्य-
 ति

8. 5. 3. तृतीयस्यामितो दिवि

- Bṛih. 1. 2. 3. आदित्यं तृतीयं वायुं तृती-
 यम्

3. 1. 7. शस्यैव तृतीया 10.

4. 3. 9. सन्ध्यं तृतीयं स्वप्नस्थानम्

5. 14. 6 तृतीयं पदमाप्नुयात्

- Kathā. 1. 4. द्वितीयं तृतीयं तं होवाच
 19. तृतीयं वरं नचिकेतो तृणी-
 प्व

20. वराणामेव वरस्तृतीयः

- Swet. 1. 11. तस्याभिधानात्तृतीयं . . वि-
 श्वैश्वर्यम्

- Maitri. 6. 33. सैषा द्यौः प्रजापतेस्तृतीया
 चितिः

- Mahāpar. 2. 5 तृतीये धामान्यभ्यैरयन्त

- Mandū. 3. प्राज्ञस्तृतीयः पादः Nrip.
 4. 1; Ramot. 3.

11. प्राज्ञो मकारस्तृतीया मात्रा

- Nrip. 1. 2. तत्सामस्तृतीयं पादं जानी-
 यात् 4.

4. नृसि तृतीयस्याद्यम्

5. हं भी तृतीयस्यार्द्धान्त्यम्

7. भद्रं तृतीयस्यान्त्यम्

2. 1. सा तृतीयः पादो भवति
 Nrisut. 3.

- तृतीया द्यौः स मकारः
 Nrisut. 3; Sikkā. 1.

2. तृतीयं तृतीयेन (युज्यते)

3. महाविष्णुं तृतीयं (स्थानं
 जानीयात्)

- Nrisut. 1. प्राज्ञ ईश्वरस्तृतीयः पादः

3. तृतीया तृतीयस्य

- Siras. 5. या सा तृतीया मात्रा ईशा-
 नदेवत्या

7. तृतीयं जन्मैवमेवानुपवि-
 षति

- Sikhā. 1. तृतीया कृष्णा विष्णुमती
 Nāda. 9. पतङ्गी च तृतीया स्यात्
 13. विद्याधरस्तृतीयायाम्
 Pinda. 5. तृतीयेन तु पिण्डेन
 Hauṣa. 2. घण्टानादस्तृतीयाः
 — तृतीये स्वेदनं याति
 Kālag. 2. यास्य तृतीया रेखा
 Rāmāp. 33. तृतीयं वायुसूनुं च
 Rāmōl. 2. मकारस्तृतीयाक्षरो भवति
तृतीयसवन

- Chhā. 2. 24. 1. आदित्यानां च विश्वेषां च
 देवानां तृतीयसवनम्
 11. पुरा तृतीयसवनस्योपाक-
 रणात्
 16. तस्मा आदित्याश्च विश्वे च
 देवास्तृतीयसवनं संप्रय-
 च्छन्ति
 3. 16. 4. इदं मे माध्यन्दिनं सवनं
 तृतीयसवनमनुसन्तनुत
 5. यान्यष्टात्रत्वारिंशद्वर्षाणि
 तत्तृतीयसवनम्
 — जागतं तृतीयसवनम्
 6. इदं मे तृतीयसवनमायुरनु-
 सन्तनुत
 Kālag. 2. तृतीया रेखा सा . . तृतीय-
 सवनम्

तृतीयान्ताद्धं

- Nrip. 1. 6. षणं तृतीयान्ताद्धस्याद्यम्
तृद्धं
 Brih. 3. 9. 28. तस्मात्तदा तृष्णात्यैति रसः
तृप्
 Ait. 3. 3. अभिव्याहृत्य हैवान्नमत्र-
 प्यत् (similarly in
 4-9).
 Chhā. 3. 6. 1. एतदेवामृतं दृष्ट्वा तृप्यन्ति
 3. 7. 1; 3. 8. 1; 3. 9. 1;
 3. 10. 1.

- Chhā. 3. 6. 3. एतदेवामृतं दृष्ट्वा तृप्यति
 3. 7. 3; 3. 8. 3; 3. 9.
 3; 3. 10. 3.
 5. 19. 1. प्राणाय स्वाहेति प्राणस्तृप्य-
 ति (similarly 4 times
 more).
 2. प्राणे तृप्यति चक्षुस्तृप्यति
 (similarly 19 times
 more).
 — तृप्यति प्रजया पशुभिरन्ना-
 द्येन तेजसा ब्रह्मवर्चसेन
 5. 20. 2; 5. 21. 2; 5.
 22. 2; 5. 23. 2.

- Brih. 1. 3. 18. तेनैतास्तृप्यन्ति
 6. 3. 1. ते मा तृप्ताः सर्वैः कामैस्तर्प-
 यन्तु
 Katha. 1. 26. न विन्नेन तर्पणीयो मनुष्यः
 Maitri. 6. 23. तृप्तं स्थिरमचलममृतम् 7.3.
 Gauda. 1. 4. स्थूलं तर्पयंतं विश्वम्
 Siras. 1. तर्पयामि स्वेन तेजसा
 Mukti. 2. 75. सदैव तृप्ता जहमितीह भावय
 Gītā. 6. 8. ज्ञानविज्ञानतृप्तात्मा

तृप्ति

- Chhā. 5. 19. 2. तस्यानु तृप्तिं तृप्यति प्रजया
 5. 20. 2; 5. 21. 2; 5. 22.
 2; 5. 23. 2.
 Tait. 3. 10. 2. तृप्तिरिति वृष्टौ
 Gauda. 1. 4. त्रिधा तृप्तिं निबोधत
 Gītā. 10. 18. तृप्तिर्हि शृण्वतो नास्ति मे
 ऽमृतम्

तृप्तिमन्तृ

- Chhā. 7. 10. 2. अपो ब्रह्मेत्युपास्ते . . तृप्ति-
 मान् भवति

तृष्णा

- Siras. 5. यस्मिन् क्रोधं या च तृष्णां
 क्षमां च . . हिस्वा

तृष्णासङ्गसमुद्रव

Gītā. 14. 7. रजो रागात्मकं . . तृष्णास-
ङ्गसमुद्रवम्

तृष्णेर्ष्याकुण्डलिन्

Maitri. 6. 28. सम्मोहमौली तृष्णेर्ष्याकु-
ण्डली

तृह्

Kaush. 3. 1. दिवि प्रह्लादीयानतृणम्

तृ

Chhā. 7. 1. 3. तरति शोकमात्मधित्
— मा भगवाञ्छोकस्य पारं
तारयतु

8. 4. 1. नैनं सेतुमहोरात्रे तरतः
2. एतं सेतुं तीर्त्वा (bis).

Brh. 4. 3. 22. तीर्णो हि तदा सर्वाञ्छोकान्
4. 4. 22. एतमु हैवैते न तरतः
— उभे उ हैवैष एते तरति
23. नैनं पाप्मा तरति सर्वं पा-
प्मानं तरति

Isā. 11. अविद्यया मृत्युं तीर्त्वा
Maitri. 7. 9.

14. विनाशेन मृत्युं तीर्त्वा
Kaṭha. 1. 12. उभे तीर्त्वा शनायापिपासे
17. तरति जन्ममृत्यु

3. 2. अभयं तितीर्षतां पारम्
Maitri. 6. 21. तीर्त्वा पारमपारेण पञ्चा-
द्युञ्जीत

28. अन्तर्हृदयाकाशस्य पारं
तीर्त्वा

Mund. 3. 2. 9. तरति शोकं तरति पाप्मा-
नम्

Praśna. 6. 8. अविद्यायाः परं पारं तार-
यसि

Nrip. 2. 1. सर्वे पाप्मानमतरन् संसारं
चातरन्

Nrip.

2. 1. स पाप्मानं तरति 3. 1; 5.
4; Rāmōt. 2.

— स संसारं तरति Rāmōt. 2.

3. 1. स मृत्युं तरति 5. 4; Rām-
ōt. 2.

5. 4. स भ्रूणहत्यां तरति Rāmōt.
2.

— स ब्रह्महत्यां तरति Rāmōt.
2.

— स वीरहत्यां तरति Rāmōt.
2.

— स सर्वहत्यां तरति Rāmōt.
2.

— स सर्वं तरति Rāmōt. 2.

Kshur.

Sras.

Rāmāp.

Rāmōt.

Gītā.

Ait.

Kaush.

22. संसारं तरते तदा

4. गर्भजन्मव्याधिज्जरामरण-
संसारमहाभयात्तारयति

43. ततस्ततारं हनुमान्

2. किं तारकं किं तरतीति

7. 14. मायामेतां तरन्ति न

18. 58. मत्पसादान्तरिष्यसि

तेजस्

4. 1. सर्वेभ्योऽङ्गेन्यस्तेजः संभूतम्

1. 6. तेजो भूतस्य भूतस्य

2. 6. तच्चेज इत्युपासीत

11. तेजो वै पुत्र नामासि (वे-
दो वै one MS.)

12. तस्यादित्यमेव तेजो गच्छ-
ति

— चंद्रमसमेव तेजो गच्छति

— विद्युतमेव तेजो गच्छति

— दिश एव तेजो गच्छति

13. तस्य चक्षुरेव तेजो गच्छति

— श्रोत्रं . . मनः . . प्राणमेव ते-
जो गच्छति

4. 2. अप्सु तेजः

10. तेजस आत्मेति वा . . एत-
मपासे 18.

- Kaush. 4. 10. एतमुपास्ते तेजस आत्मा भवति
- Chhā. 3. 1. 3. तेज इन्द्रियं वीर्यमन्नाद्यं रसो ज्ञायत 3. 2. 2; 3. 3. 2; 3. 4. 2; 3. 5. 2.
3. 13. 1. तदेतत्तेजो ज्ञाद्यमित्युपासीत
5. 19. 2. तृप्यति . . तेजसा ब्रह्मवर्चसेन
6. 2. 3. तत्तेजो ऽमृतं तत्तेज ऐक्षत बहु स्याम्
— तेजस एव तदध्यापो जायन्ते
6. 4. 1. तेजसस्तद्रूपम् 2, 3, 4, 6.
6. 5. 3. तेजो ऽशितं त्रेधा विधीयते
6. 6. 4. तेजसः सोम्यादयमानस्य
6. 8. 4. तेजोमूलमन्विच्छ तेजसा . . सन्मूलमन्विच्छ 6.
5. तेज एव तन्पीतं नयते
— तत्तेज आचष्ट उदन्या
6. प्राणस्तेजसि तेजः परस्यां देवतायाम् 6. 15. 1, 2.
7. 2. 1. अपश्च तेजश्च 7. 7. 1.
7. 4. 2. समकल्पतामापश्च तेजश्च
7. 11. 1. तेजो वा अज्ञो भूयः
— तेज एव तत्पूर्वं दर्शयित्वा-
थापः सृजते तेज उपास्वेति (bis).
2. यस्तेजो ब्रह्मेत्युपास्ते
— अस्ति भगवस्तेजसो भूय इति तेजसो वाव भूयो ऽस्तीति
7. 12. 1. आकाशो वाव तेजसो भूयान्
7. 26. 1. आत्मतस्तेजः
8. 6. 3. तेजसा हि तदा सम्पन्नो भवति

- Bṛih. 3. 7. 14. यस्तेजसि तिष्ठस्तेजसो ऽन्तरो यं तेजो न वेद यस्य तेजः शरीरं यस्तेजो ऽन्तरो यमयति
4. 4. 7. अयमशरीरो ऽमृतः प्राणो ब्रह्मैव तेज एव
5. 15. 1. व्यूहं रश्मीन् समूहं तेजः Isā. 16.
6. 4. 5. पुनर्मामैत्विन्द्रियं पुनस्तेजः
6. मयि तेज इन्द्रियं यशः
- Kāṭha. 1. 26. सर्वेन्द्रियाणां जरयन्ति तेजः
- Swet. 2. 12. पृथ्वाप्यतेजोनिलखे 6. 2. (खानि)
- Maitri. 1. 2. तेजसा निर्दहन्निव
6. 4. एतस्यैतत्तेजो यदसा आदित्यः
27. ब्रह्मणो वावैतत्तेजः . . यच्छरीरस्यौष्ण्यम्
— तेजश्चेवाग्निसूर्ययोः
35. नभसो ऽन्तर्गतस्य तेजसो ऽंशमात्रम् (4 times).
— द्विधर्मो ऽन्धं तेजसेन्धम्
36. तेजसः समृद्धौ
37. अपरिमितं तेजः 7. 11.
38. तेजोमध्ये स्थितं सत्त्वम्
7. 11. नभसः . . यत् परं तेजः
— तेजस्तत् . . उभयोस्तयोः
- Mahānār. 1. 3. येनादित्यरतपति तेजसा
12. 8. आदित्यो वै तेज ओजो बलम्
- Praśna. 2. 9. इन्द्रस्त्वं प्राण तेजसा
3. 9. तेजो ह वै उदानः
10. प्राणस्तेजसा युक्तः
4. 6. स यदा तेजसाभिभूतो भवति
8. तेजश्च तेजोमात्रा च
— तेजश्च विद्योतयितव्यं च
5. 5. स तेजसि सूर्ये सम्पन्नः

Nrisut. 3. तेजसा शरीरत्रयं संव्याप्य
— तत्तेज आत्मचैतन्यरूपं व-
लमवष्टभ्य

Chûl. 1. द्विवर्त्तमानं तेजसैद्धम्

Siras. 1. आपो ऽहं तेजो ऽहम्
— तर्पयामि स्वेन तेजसा

2. यो वै रुद्रः . . यच्च तेजः

Garbha. 1. पृथिव्यापस्तेजोवायुराका-
शम्

— का आपः किं तेजः

— यदुष्णं तत्तेजः

— तेजः प्रकाशने

Mahā. 1. तेजो द्वादशम्

3. तासु तेजो हिरण्यमण्डम्

Brahma. 2. बलमस्तु तेजः

Rāmāp. 23. तेजसा वह्निना समः

49. वामे तेजः प्रकाशनम्

88. अर्कविध्वग्नेतेजांसि

Mukti. 1. 33. तेजो नादो ध्यानं विद्या

Gītā. 7. 9. तेजश्चास्मि विभावसौ

10. तेजस्तेजस्विनामहम् 10.36.

11. 30. तेजोभिरापूर्य जगत्समग्रम्

15. 12. यदादित्यगतं तेजः

— तत्तेजो विद्धि मामकम्

16. 3. तेजः क्षमा धृतिः शौचम्

18. 43. शौर्यं तेजो धृतिर्दाक्ष्यम्

तेजस्वन्तु

Chhā. 7. 11. 2. तेजस्वतो लोकान् . . अभि-
सिध्यति

तेजस्वितम

Kaush. 2. 6. यथैतत् . . तेजस्वितमं . . भ-
वत्येवं हैव स . . तेजस्वि-
तमो भवति

तेजस्विन्

Chhā. 2. 14. 2. तेजस्व्यन्नादो भवति
3. 13. 1.

Chhā. 7. 11. 2. तेजस्वी वै स तेजस्वतो लो-
कान् . . अभिसिध्यति

Bṛih. 2. 1. 4. तेजस्वीति . . एतमुपासे
— एवमुपास्ते तेजस्वीह भवति
तेजस्विनी हास्य प्रजा भ-
वति

Tait. 2. 1. 1. तेजस्वि नावधीतमस्तु
3. 1. 1; Katha. 6. 19.

Gītā. 7. 10. तेजस्तेजस्विनामहम् 10.36

तेजोऽशसम्भव

Gītā. 10. 41. तत्तदेवावगच्छ त्वं मम ते-
जोऽशसम्भवम्

तेजोदा

Mahānār. 24. 1. तेजोदास्त्वमस्यग्रेः

तेजोविन्दु

Tejo. 1. तेजोविन्दुः परं ध्यानम्
(1 MSS., and Nārāya-
ṇa, read तेज?)

Mukti. 1. ride सरस्वतीरदस्य

तेजोमण्डल

Praśna. 4. 2. एतस्मिन्तेजोमण्डले एकी-
भवन्ति

तेजोमय

Chhā. 6. 5. 4. तेजोमयी वाक् 6. 6. 5;
6. 7. 6.

Bṛih. 2. 5. 1. तेजोमयो ऽमृतमयः पुरुषः
(28 times)

4. 4. 5. तेजोमयो ऽतेजोमयः

Śwet. 2. 14. तेजोमयं भ्राजते तत्सुध्मा-
तम्

Gītā. 11. 47. तेजोमयं विश्वमनन्तमाद्यम्

तेजोमात्रा

Bṛih. 4. 4. 1. स एतास्तेजोमात्राः सम-
भ्याददानः

Praśna. 4. 8. तेजश्च तेजोमात्रा च

तेजोरस

; Brh. 1. 2. 2. तेजोरसो निरवर्त्ततामिः

तेजोराशि

Gītā. 11. 17. तेजोराशिं सर्वतो दीप्ति-
मन्तम्

तेजोवृष

, Mantr. 6. 34. मद्गुह्यसस्तेजोवृषः

तैजस

Brh. 2. 5. 8. तैजसस्तेजोमयो ऽमृतमयः
पुरुषः4. 1. 9. तेनैति ब्रह्मवित्पुण्यकृतैज-
सश्च, Māndū. 4. प्रविविक्तभुक् तैजसः Nrip.
4. 1; Rāmōt. 3.

10. स्वप्नस्थानस्तैजस उकारः

Gauda. 1. 1. ह्यन्तःप्रज्ञस्तु तैजसः

2. मनस्यन्तस्तु तैजसः

3. तैजसः प्रविविक्तभुक्

4. प्रविविक्तं तु तैजसम्

11. इष्येते विश्वतैजसौ

20. तैजसस्योत्पत्तिविज्ञाने

23. उकारश्चैव तैजसं (नयते)

Neisnt 1. सृष्टमभुक् चतुरात्मा तैजसः

2. स्वप्नस्थानश्चतुरात्मा तैजसः

Kathasru. 3. तैजसानि गुरवे दद्यात्

तैजसात्मक

, Rāmōt. 3. शत्रुघ्नस्तैजसात्मकः

तैतिल

Kshar. 17. नाडीषु तैतिलम्

19. यथा वास्यन्ति तैतिलम्

(in both cases, one MS.

has तै for तै)

तैत्तिरीयक

Gauda. 3. 11. व्याख्यातास्तैत्तिरीयके

Mukti. 1. vide सरस्वतीरहस्य

तैल

Swet. 1. 15. तिलेषु तैलं दधिनीव सर्पिः

Brahma. 3.

Dhyāna. 7. तिलमध्ये यथा तैलम्

Yogat. 8.

9. तिलानां तु यथा तैलम्

Hansa.

1. तिलेषु तैलमिव

Vāsu

3. तैलं तिलेषु काष्ठेषु वह्निः

Mukti.

1. 9. तिलेषु तैलवह्नेर्दे वेदान्तः

तैलधार

Dhyāna. 18. तैलधारमिवाच्छिन्नम्

तोक

Swet. 4. 22. मा नस्तोके . . रीरिषः

Mahānār. 6. 1. भवा तोकाय तनयाय शोयोः

Kālag.

1. मा नस्तोकेति समुद्ध्य

तोय

Mahānār. 1. 4. तोयेन जीवान्विसमर्ज भू-
म्याम्

Dhyāna. 21. तोयमाकर्षयेत् पुनः

Pinda.

3. अहं वसति तोयेषु

Gita.

9. 26. पत्रं पुष्पं फलं तोयम्

त्मन्

Mantri. 2. 6. सो त्मानमभिध्यात्वा

6. 7. आत्मनो त्मा नेतामृताख्यः

त्य

Kaush. 1. 6. यद्देवाश्च प्राणाश्च तत्त्यम्

Brh. 1

3. 24. त्यस्य . . मूर्धानं विपातयतात्

2.

3. 1. द्वे वाव ब्रह्मणो रूपे . . सच्च
त्यं च

3. एतदमृतमेतद्यदेतत्त्यम् 5.

— एतस्य त्यस्यैष रसः . . त्य-

स्य ह्येष रसः 5.

3.

9. 9. स ब्रह्म त्यदित्याचक्षते

Tait. 2.

6. 1. सच्च त्यच्चाभवत्

त्यक्तजीवित

Gītā. 1. 9. मदर्थे त्यक्तजीविताः

त्यक्तसर्वपरिग्रह

Gītā. 4. 21. निराशीर्यतचित्तात्मा त्य-
क्तसर्वपरिग्रहः

यज्ञ

Īśā. 1. तेन त्यक्तेन भुञ्जीथाः

Maitrī. 1. 4. महतीं श्रियं त्यक्त्वा

Brahma. 1. यत्परं नापरं त्यजति

2. बहिःसूत्रं त्यजेद्बुधः

— बहिःसूत्रं त्यजेद्बिद्वान्

Arūṇeya. 3.

Brahmah. 18. त्यजेद्ब्रह्ममशेषतः

Amṛita. 4. मात्रालिङ्गपदं त्यक्त्वा

Nyāsa. 2. त्यक्त्वा कामान् सद्यस्यति

— भोगांस्त्यजति सुस्थितान्

Pitṛa. 2. हंसस्त्यक्त्वा गतो देहम्

Arūṇeya. 3. कामक्रोधलोभमोहदम्भदर्पा-
सूयाममत्वाहंकारानृतानी-
न्यपि त्यजेत्

4. सोपनयनादूर्ध्वमेतानि प्रा-
ग्या त्यजेत्

5. मेखलां यज्ञोपवीतं च त्य-
क्त्वा

Kālāg. 2. देहं त्यक्त्वा शिवसायुज्य-
मेति

Skanda. 11. त्यजेदज्ञाननिर्माल्यम्

Mukti. 2. 15. भोगेच्छां दूरतस्त्यक्त्वा

16. सम्यग्वासनया त्यक्तम्

32. शुभो ज्यसौ त्वया त्याज्यः

57. त्यक्तपूर्वापरविचारणम्

63. पुनर्जन्मांकुरं त्यक्त्वा

68. मोक्षार्थित्वमपि त्यज

69. त्यक्त्वा विषयवासनाः

Gītā. 1. 33. प्राणांस्त्यक्त्वा धनानि च

2. 3. हृदयदौर्बल्यं त्यक्त्वा

48. संगं त्यक्त्वा धनंजय

Gītā.

2. 51. फलं त्यक्त्वा मनीषिणः

4. 9. त्यक्त्वा देहं पुनर्जन्म नैरि

20. त्यक्त्वा कर्मफलसंगम्

5. 10. संगं त्यक्त्वा करोति यः

11. संगं त्यक्त्वात्मशुद्धये

12. युक्तः कर्मफलं त्यक्त्वा

6. 24. त्यक्त्वा सर्वानशेषतः

8. 6. त्यजत्यन्ते कलेवरम्

13. यः प्रयाति त्यजन्देहम्

16. 21. तस्मादेतच्चयं त्यजेत्

18. 3. त्याज्यं दोषवदित्येकं

— न त्याज्यमिति चापरे

5. न त्याज्यं कार्यमेव तत्

6. संगं त्यक्त्वा फलानि च

8. कायकेशभयाच्च्यजेत्

9. संगं त्यक्त्वा फलं चैव

11. नहि . . शक्यं त्यक्तुं कम
ण्यशेषतः

48. सदोपमपि न त्यजेत्

51. शब्दादीन्विषयांस्त्यक्त्वा

त्याग

Mahānār. 10. 5. त्यागेनैके अमृतत्वमानशु
Kaivalya. 2.

Prānāg. 4. त्यागो दक्षिणा

Parama. 3. त्यागो रागे

Skanda. 12. स्नानं मनोमलत्यागः

Gītā. 12. 12. त्यागाच्छान्तिरनन्तरम्

16. 2. त्यागः शान्तिरपैशुनम्

18. 1. त्यागस्य च हर्षिकेश
2. सर्वकर्मफलत्यागं प्राहुस्त्य
गम्

4. निश्चयं शृणु मे तत्र त्यागे

— त्यागो हि . . त्रिविधः

8. स कृत्वा राजसं त्यागम्

9. स त्यागः सात्त्विको मतः

त्यागफल

Gītā. 18. 8 नैव त्यागफलं लभेत

त्यागिन

- Asrama. 4. त्रिदण्डकमण्डलुशिक्यपक्ष-
जलपवित्रपात्रपादुकासन-
शिखायज्ञोपवीतानां त्या-
गिनः
- Gītā. 18. 10. त्यागी सत्त्वसमाविष्टः
11. यस्तु कर्मफलत्यागी स
त्यागी
त्रपु
- Chhā. 4. 17. 7. रजतेन त्रपु त्रपुणा सीसम्
त्रय
- Chhā. 3. 17. 6 अन्तर्वेलायामेतत्त्रयं प्रति-
पद्येत
- Bṛh. 1. 6. 1. त्रयं वा इदं नाम रूपं कर्म
3. एतत्त्रयं सदेकमयमात्मात्मो
एकः सन्नेतत्त्रयम्
5. 2. 1. त्रयाः प्राजापत्याः प्रजापतौ
.. ब्रह्मचर्यमुपुः
3. एतत्त्रयं शिक्षिष्यं दानं द-
याम्
- Kāthā. 1. 18. त्रिणात्रिकेतस्त्रयमेतद्ब्रिदि-
त्वा
- Swet. 1. 7. तस्मिन्त्रयं सुप्रतिष्ठाक्षरं च
9. त्रयं यदा विन्दते ब्रह्मेतत्
- Nṛisut. 1. त्रयमप्येतत् सुपुत्रं स्वप्नं मा-
यामात्रम्
— त्रयमत्रापि सुपुत्रं स्वप्नं
मायामात्रम्
- Mukti. 2. 11. त्रयमेतत्समं यावत्
15. त्रयमेव समाश्रय
- Gītā. 16. 21. तस्मादेतत्त्रयं त्यजेत्
- ## त्रयस्त्रिंशत्
- Bṛh. 3. 9. 2. इन्द्रश्चैव प्रजापतिश्च त्रय-
स्त्रिंशद्विति
- Maitri. 7. 5. त्रिणवत्रयस्त्रिंशौ .. ऊर्ध्वा
उच्यन्ति

त्रयस्त्रिंशत्

- Bṛh. 3. 9. 1. कत्येव देवाः .. त्रयस्त्रिंश-
दिति
2. महिमान एवैषामेते त्रयस्त्रि-
शत्स्त्रेव देवा इति
— कतमे ते त्रयस्त्रिंशदिति
- ## त्रयाक्षर
- Yogat. 6. स्थिताः सर्वे त्रयाक्षरे
त्रयी
- Jābāla. 1. मोक्षमंत्रस्त्वय्येवं विदेत्
त्रयीधर्म
- Gītā. 9. 21. एवं त्रयीधर्ममनुप्रपन्नाः
त्रयी विद्या
- Kaush. 2. 6. स एष त्रय्यै विद्याया आत्मा
Chhā. 1. 1. 9. तेनेयं त्रयी विद्या वर्त्तते
1. 4. 2. देवा वै मृत्योर्विभ्यतस्त्रयीं
विद्यां प्राविशन्
2. 21. 1 त्रयी विद्या हिंकारः
2. 23. 3. तेभ्यो अभितेभ्यस्त्रयी विद्या
संप्राप्तवत्
4. 17. 3. स एतां त्रयीं विद्यामभ्यत-
पत्
8. अस्यास्त्रय्याविद्याया वीर्येण
- Bṛh. 5. 14. 2. स यावतीर्यं त्रयी विद्या
तावद् जयति
6. यावतीर्यं त्रयी विद्या य-
स्तावत्प्रतिगृहीयात्
- Mahānār. 12. 2. सैषा त्रय्यैव विद्या तपति
22. 1. अग्नयो वै त्रया विद्या
- ## त्रयोदश
- Chhā. 1. 13. 3. अनिरुक्तस्त्रयोदशस्तोभः
Mahā. 1. अहङ्कारस्त्रयोदशः
- ## त्रयोदशन्
- Amṛita. 33. सहस्राणि त्रयोदश
त्रय
- Gaudā. 4. 42. अजातेस्त्रसतां सदा
43. अजातेस्त्रसतां तेषाम्

त्राण

Chhá. 8. 5. 2. सत आत्मनस्त्राणं विन्दते

त्राणन

Rámaj. 12. मननात्त्राणनान्मन्त्रः

त्रातृ

Mahánár. 20. 3. त्रातारमिन्द्रमवितारमिन्द्र-
म

त्रि

Ait. 3. 12. तस्य त्रय आवसयास्त्रयः
स्वप्नाःKaush. 2. 7. कौपीतकेस्त्रीण्युपासनानि
भवन्ति

8. एतास्तिस्त्र ऋचो जपित्वा

Chhá. 1. 8. 1. त्रयो होद्रीथे कुशला वभुवुः

2. 10. 3. त्रिभिस्त्रिभिः समं भवति

2. 21. 1. त्रय इमे लोकाः स प्रस्तावः

3. यानि पंचधा त्रीणि तेभ्यो
न ज्यायः परमन्यदस्ति

2. 23. 1. त्रयो धर्मस्कन्धाः

4. 17. 2. स एतास्तिस्त्रो देवता अ-
भ्यतपत्

6. 3. 1. त्रीण्येव बीजानि भवन्ति

2. इमास्तिस्त्रो देवताः 3, 4;

6. 4. 7; 6. 8. 6.

6. 4. 1. त्रीणि रूपाणीत्येव सत्यम्
2, 3, 4.

8. 3. 5. त्रीण्यक्षराणि सतीर्यामिति

Bṛih. 1. 3. 22. सम एभिस्त्रिभिर्लोकैः

1. 5. 1. त्रीण्यात्मने ऽकुरुत 3.

4. त्रयो लोका एत एव

5. त्रयो वेदा एत एव

16. अथ त्रयो वाव लोकाः

3. 1. 7. तिसृभिरिति कतमास्तास्ति-
स्त्र इति

8. तिस्र इति कतमास्तास्तिस्त्रः

10.

Bṛih. 3. 9. 1. त्रयश्च त्री च शता त्रयश्च त्री
च सहस्रेति

— कत्येव देशाः... त्रय इति

8. कतमे ते त्रयो देवा इतीम

एव त्रयो लोकाः

5. 14. 1. स यावदेषु त्रिषु लोकेषु ता-
वद्ध जयति6. य इमांस्त्रील्लोकान् पूर्णान्
प्रतिगृह्णीयात्

6. 4. 16. त्रीन् वेदाननुब्रवीत

Tait. 1. 5. 1. एतास्तिस्त्रो व्याहृतयः

Kātha. 1. 9. तिस्रो रात्र्यर्धदवात्सर्गहे मे
— तस्मात्पति त्रीन् वरान् वृ-
णीष्व

10. एतच्छयाणां प्रथमं वरं वृणे

17. त्रिभिरित्य सन्धिम्

Swet. 6. 3. एकेन द्वाभ्यां त्रिभिरष्टभिर्वा

Maitr. 6. 3. ओमिति तिस्रो मात्राः

10. तिसृष्ववस्थास्वन्नत्वं भवति

7. 11. त्रिष्वेकपाच्चरेद्ब्रह्म

Mahánár. 2. 4. त्रीणि पदा निहिता गुहासु

9. 4. त्रीणि ज्योतीषि सचने

Nṛip. 2. 4.

10. 1. चत्वारि शृङ्गा त्रयो अस्य
पादाः

20. 14. त्रीणि पदा विचक्रमे

Frasma. 5. 6. तिस्रो मात्रा मृत्युमन्यः

Kaivalya. 18. त्रिषु धामसु यद्गोम्यम्
Gauda. 1. 5 (ज्यं)

Gauda. 1. 22. त्रिषु धामसु यत्तुल्यम्

4. 27. अध्वसु त्रिषु

90. उपलम्भस्त्रिषु स्मृतः

Nṛip. 1. 3. स त्रील्लोकान् जयति

2. 2. अष्टाक्षरास्त्रयः पादा भवन्ति

4. यस्योरुषु त्रिषु विक्रमणेष्वा-
धि4. 2. सूर्य इति त्रीण्यादित्य इति
त्रीणि

- Nṛisut. 3. विभक्तांस्त्रीनेवाविभक्तां-
स्त्रीनेव . . सम्पूज्य
6. त्रयो देवा उदासते
Brahmav. 4. तत्र देवास्त्रयः प्रोक्ताः . .
त्रयो ऽग्रयः
— तिस्रो मात्रार्द्धमात्रा च
9. तिस्रो मात्रास्तथा ज्ञेयाः
Kshur. 6. जंघे चैव त्रयस्त्रयः
7. गुदे शिथे त्रयस्त्रयः
Suras. 3. तिस्रो मात्राः परस्तु सः
Garbha. 5. त्रीणि स्थानानि भवन्ति
— अर्थानि च ह वै त्रीणि श-
तानि षष्टिश्च
Prāpāg. 1. या ओषधयः सोमराज्ञा-
रिति तिसृभिः
2. स्त्रियस्त्रिस्तुः
Amṛita. 9. प्राणायामास्त्रयः प्रोक्ताः
28. त्रिभिर्मसैरे संशयः
Tejo. 4. मुखाग्नि त्रीणि विन्दन्ति
Yoga. 6. त्रयो लोकास्त्रयो वेदास्त्रयः
सन्ध्यास्त्रयः सुराः
— त्रयो ऽग्रयो गुणास्त्रीणि
7. त्रयाणामक्षरे प्रान्ते
Kālāg. 1. त्रिभिः . . तिस्रो रेखाः प्रकु-
र्वीत
Jābāla. 4. एतयैव त्रयो धातवः (one
MS. has एत एव)
Vāsu. 2. ब्रह्मादयस्त्रयो मूर्त्ययः
— तिस्रो व्याहृतयस्त्रीणि छ-
न्दांसि
— त्रयो वेदास्त्रयः स्वरास्त्रयो
ऽग्रयो ज्योतिष्मन्तः
— त्रयः कालास्तिस्रो ऽवस्था-
स्त्रय आत्मानः
— पुण्ड्रास्त्रय ऊर्ध्वाः
4. त्रीणि पदेति मन्त्रैः
Rāmāp. 16. शक्तयस्त्रिस्तु एव च

- Mukti. 2. 13. त्रिभिरेतैश्चिराभ्यस्तैः
Gitā. 3. 22. त्रिषु लोकेषु किञ्चन
7. 13. त्रिभिर्गुणमयैर्भावैः
14. 20. गुणानेतानतीत्य त्रीन्
21. कैर्लिङ्गैस्त्रीन्गुणानेतानतीतो
भवति
— त्रीन्गुणानतिवर्त्तते
16. 22. तमोद्धारैस्त्रिभिः
18. 40. एभिः . . त्रिभिर्गुणैः

त्रिंशत्पर्वकुल

- Amṛita. 32. त्रिंशत्पर्वकुलः प्राणः

त्रिक

- Maitri. 4. 4. अनेन त्रिकेण ब्रह्मोपास्ते

त्रिकपाल

- Kaṭhaśru. 3. वैष्णवं त्रिकपालम्

त्रिकर्मकृत्

- Kaṭha. 1. 17. त्रिकर्मकृत्तरति जन्ममृत्यू

त्रिकाल

- Swet. 6. 5. परस्त्रिकालादकलो ऽपि दृ-
ष्टः

- Yogaśi. 8. यदि त्रिकालमावर्त्तन्

त्रिकालातीत

- Māṇḍū. 1. यश्चान्यस्त्रिकालातीतं तद-
व्योङ्कार एव Nṛip. 4. 1 ;
Nṛisut. 1 ; Rāmōt. 3.

त्रिकोण

- Rāmāp. 50. स्यात्त्रिकोणं ('क' in
Weber's edition.)

त्रिकोणरूप

- Rāmāp. 29. एवं त्रिकोणरूपं स्यात्

त्रिगुण

- Swet. 5. 7. विश्वरूपस्त्रिगुणस्त्रिवर्त्मा
Maitri. 6. 10. तस्मात् त्रिगुणं भोज्यम्

Maitri. 6. 10. त्रिगुणभेदपरिणामत्वात्
— पुरुषो ह्यव्यक्तमुखेन त्रिगुणं
मुक्ता इति

Tejo. 6. व्यम्बकं त्रिगुणं स्थानम्

त्रिणव

Maitri. 7. 5. त्रिणवत्रयस्त्रिंशौ . ऊर्ध्वा
उद्यान्ति

त्रिणाचिकेत

Kātha. 1. 17. त्रिणाचिकेतस्त्रिभिरेत्य स-
न्धिम्

18. त्रिणाचिकेतस्त्रयमेतद्विद-
त्वा

3. 1. पञ्चाशयो ये च त्रिणाचि-
केताः

त्रिदण्ड

Nyāsa. 3. उत्तरासङ्गत्रिदण्डः

Āsrama. 4. *vide* धारिन्

— *vide* यज्ञोपवीत

Jābāla. 6. त्रिदण्डं कमण्डलुं शिष्यम्

त्रिदण्डिन्

Gopī. 5. एकदण्डी त्रिदण्डी वा

त्रिदिव

Praśna. 2. 13. त्रिदिवे यत्प्रतिष्ठितम्

त्रिधा

Chhā. 7. 26. 2. स एकधा भवति त्रिधा
भवति

Maitri. 5. 2. स वा एकस्त्रिधा भूतः

6. 38. द्विस्त्रिधा

Mahānār. 10. 1. त्रिधा बद्धो वृषभो रोरवीति

2. त्रिधा हितं पणिभिर्गुह्यमानम्

Gauḍa. 1. 1. एक एव त्रिधा स्थितः

2. त्रिधा देहे व्यवस्थितः

3. त्रिधा भोगं निबोधत

4. त्रिधा तृप्तिं निबोधत

Chhā.

Siras.

Kālāg.

Gītā.

Tejo.

Tejo.

Chhā. 3. 12.

Brih. 5. 14.

Maitri. 6.

Kālāg.

Mukti. 1.

Mukti. 1.

Dhyāna.

15. त्रिधा तं पञ्चधा तथा

3. द्विधा त्रिधा बद्धस्त्वम्

6. पृथिवी द्विधा त्रिधर्ता धा-
रिता

1. त्रिधा चाललाटात्

18. 19. त्रिधैव गुणभेदतः

त्रिधातु

6. त्रिधातु रूपवर्जितम् (see 2

MSS. of text, and Nār-
yaṇa; others read त्रि-
धातुं)

त्रिधामन्

4. त्रिधामा हंस उच्यते

त्रिपद, त्रिपाद

6. त्रिपादस्यामृतं दिवि

7. गायत्र्यस्येकपदी द्विपदी
त्रिपदी

4. त्रिपदं व्यक्षरम्

— ऊर्ध्वमूलं त्रिपाद्वत्

7. 11. त्रिपाच्चरति चोत्तरे

त्रिपुण्ड्र

1. अधीहि भगवंस्त्रिपुण्ड्रवि-
धिसतत्त्वम्

2. इति त्रिपुण्ड्रं भस्मना क-
रोति

त्रिपुरा

1. 37. त्रिपुरा कठभावना

1. *vide* बद्धच

त्रिपुरातपन

1. 37. त्रिपुरातपनं देवी

1. *vide* गारुड

त्रिब्रह्मन्

17. त्रिब्रह्म च त्रिरक्षरम्

त्रिमल

Garbha.

1. तत् सप्तधातु त्रिमलं द्वियो-
निम्

त्रिमात्र

Prašna.

5. 5. त्रिमात्रेणैवोमित्येतेनैवाक्ष-
न्

Amṛita.

30. आमेयस्तु त्रिमात्राणि

Dhyāna.

17. त्रिमात्रं चार्द्धमात्रं च

Hansa.

1. त्रिमात्रो ऽहमित्येव सर्वदा
ध्यायन्

त्रिमार्ग

Dhyāna

17. त्रिस्थानं च त्रिमार्गं च

त्रिमार्गभेद

Sweet.

1. 4 त्रिमार्गभेदं द्विभिन्नैकमो-
हम्

त्रिरक्षर

Dhyāna.

17. त्रिरक्षरं च त्रिरक्षरम्

त्रिरात्र

Brh.

6. 4. 13. त्रिरात्रान्त आपृत्य

त्रिगात्रम्

Asrama.

1. उपनयनादूर्ध्वं त्रिगात्रम्

त्रिरूप

Nṛisut.

9. त्रिरूप ईश्वरवत्

त्रिरेखापुट

Rāmāp.

58. त्रिरेखापुटमालिख्य

त्रिलोचन

Kaivalya.

7. त्रिलोचनं नीलकण्ठं प्रशा-
न्तम्

Dhyāna.

13. ललाटस्थं त्रिलोचनम्

त्रिवर्त्मन्

Sweet.

5. 7. विश्वरूपं त्रिगुणं त्रिवर्त्मम्
(Nārāyaṇa reads त्रिवर्त्म)

त्रिवारम्

Vāsu.

2. त्रिवारमभिमन्त्र्य

त्रिविध

Sweet.

1. 12. सर्वप्रोक्तं त्रिविधं ब्रह्ममेतत्

Gāṇḍa.

3. 16. आश्रमास्त्रिविधाः

4. 89. ज्ञाने च त्रिविधे ज्ञेये

Krish.

5. माया सा त्रिविधा प्रोक्ता

Gītā

16. 21. त्रिविधं नरकस्येदं द्वारम्

17. 2. त्रिविधा भवति श्रद्धा

7. त्रिविधो भवति प्रियः

17. तपस्तत्त्रिविधम्

23. निर्देशः . . . त्रिविधः स्मृतः

18. 4. व्यासो हि . . . त्रिविधः सम्प्र
कीर्तितः

12. त्रिविधं कर्मणः फलम्

18. त्रिविधा कर्मचोदना

- त्रिविधः कर्मसंग्रहः

29. गुणतस्त्रिविधं शृणु

36. सुखं त्विदानीं त्रिविधम्

त्रिविष्टप

Nyāsa.

4. त्रिविष्टपसुपानहौ

Kāthasūtr. 4.

त्रिवृत्

Chhā. 6.

3. 3. तासां त्रिवृत् त्रिवृतमेकैक
करवाणि

4. तासां त्रिवृत् त्रिवृतमेकै
कामकरात्

- त्रिवृत्त्रिवृदेकैका भवति

6. 4. 7; 6. 8. 6.

Sweet.

1. 4. तमेकनेमिं त्रिवृतम्

Maitri.

7. 1. गायत्रं त्रिवृद्ग्रन्थं . . .
रस्तादुद्यन्ति

त्रिवृत्सूत्र

Brahma.

2. त्रिवृत्सूत्रं च यन्महत्

Aruṇeya.

3. त्रिवृत्सूत्रं व्यजेद्विद्वान्

(vide बहिःसूत्र)

त्रिशक्ति

Kālāg.

1. ज्यायुषैर्ययवकैस्त्रिशक्तिभिः

त्रिशंकु

Tait. 1. 10.

1. इति त्रिशङ्कोर्वेदानुवचनम्

त्रिशरीर

Nrisut.

1. तस्मिन्निदं सर्वं त्रिशरीर-
मारेण्य— एतं त्रिशरीरमात्मानं त्रि-
शरीरं परं ब्रह्मानुसन्दध्यात्

त्रिशिखी

Mukti.

1. 31. परिब्राह्म त्रिशिखी र्माता

त्रिशिखीब्राह्मण

Mukti.

1. vide मुक्तिका

त्रिशीर्षन्

3. 1. त्रिशीर्षणं त्वाष्ट्रमहनम्

त्रिष्टुभ्

Chhā. 3. 16.

3. चतुश्चत्वारिंशदक्षग त्रिष्टुप्

Maitri.

7. 2. इन्द्रस्त्रिष्टुप् पञ्चदशः... द-
क्षिणत उद्यान्ति

Nrip.

2. 1. विष्णुरुद्रास्त्रिष्टुब्दक्षिणाग्निः
Nrisut. 3.

Siras.

1. त्रिष्टुब्जगत्यनुष्टुप् चाहम्

Sikhā.

1. रुद्रो रुद्रास्त्रिष्टुब्दक्षिणाग्निः

त्रिस्

Kausb.

2. 7. त्रिः प्रसिच्योदपात्रम्
11. त्रिरस्य मूर्धानमभिनिघ्रेत्
— त्रिरस्य मूर्धानमभिहिं-
र्यात्

Brh. 6.

4. 19. तेनैनां त्रिरभ्युक्षति
21. त्रिरेनामनुलोमामनुमार्ष्टि
25. वाग्वागिति त्रिः

Śwet.

2. 8. त्रिरुक्षतं स्थाप्य समं शरीरम्

Sikhā.

1. ओमोमोमिति त्रिरुक्षः

Am. ita.

Hansa.

Aruneya.

10. त्रिः पठेदायतप्राणः

1. स्वाधिष्ठानं त्रिः प्रदक्षिणी-
कृत्य4. सत्र्यस्तं मया सत्र्यस्तं म-
या सत्र्यस्तं मयेति त्रिःकृ-
त्वा

त्रिसन्ध्यादि

2. त्रिसन्ध्यादौ ज्ञानमाचरेत्

त्रिसुपर्ण

6. त्रिसुपर्णमयाचितं ब्राह्मणाय
दद्यात्— ये ब्राह्मणास्त्रिसुपर्णं पठ-
न्ति 7, 8.7. य इमं त्रिसुपर्णमयाचितं
ब्राह्मणाय दद्यात् 8.

त्रिसूत्र

Maitri.

6. 35. त्रिसूत्रमणुमव्ययम्

Chhā.

1. त्रिसूत्रं मणिमव्ययम्

त्रिस्थान

Dhyāna.

17. त्रिस्थानं च त्रिमार्गं च

त्रिस्थूण

Yogasi.

4. त्रिस्थूणे पञ्चदैवतं

त्रेता

Mund 1.

2. 1. तानि त्रेतायां बहुधा सन्त-
तानि

त्रेधा

Chhā. 6.

5. 1. अन्नमशितं त्रेधा विधीयते
2. आपः पीतास्त्रेधा विधीयन्ते
3. तेजो अशितं त्रेधा विधीयते

Brh. 1.

2. 3. स त्रेधात्मानं व्यकुरुत
Maitri. 6. 3.

— स एष प्राणस्त्रेधा विहितः

Maitri.

6. 37. अपरिमितं तेजस्तत् त्रेधा-
विहितम्

- Maitri. 7. 11. परं तेजस्वेधाभिहितम्
Krish. 6. माया त्रेधा ब्रुदाहता (Nār-
āyaṇa has त्रिधा)

त्रै

- Chhā. 3. 12. 1. याग्या इदं सर्वं भूतं गाय-
ति च त्रायते च
Bṛih. 5. 13. 4. त्रायते ह्येनं प्राणः क्षणितोः
5. 14. 4. एषा गयास्तत्रे प्राणा त्रै ग-
यास्तत्प्राणास्तत्रे . गयां-
स्तत्रे तस्माद्गायत्री नाम
— यस्मा भन्वाह तस्य प्राणां-
स्त्रायते
Siras. 4. गर्भजन्मव्याधिजगमरण
संसारमहाभयात्तारयति
त्रायते च
Gitā. 2. 40. त्रायते महतो भयात्

त्रैगुण्यविषय

- Gitā. 2. 45. त्रैगुण्यविषया वेदाः

त्रैधातवी

- Jābāla. 4. त्रैधातवीमेव कुर्यात् (so
Sankarānanda and 3
MSS. of the text; but
Nārāyaṇa reads त्रैधात-
वीयामेव with 3 other
MSS. of text).

त्रैलोक्य

- Gitā. 1. 35. यो वै श्रीरामः . . यच्च त्रै-
लोक्यम् (26)

त्रैवणि

- Bṛih. 2. 6. 3. आसुरायणस्त्रैवणेः 4. 6. 3.
— त्रैवणिरौपजन्धनेः 4. 6. 3.

त्रैविद्य adj.

- Gitā. 9. 20. त्रैविद्या मां सोमपाः पून-
पापाः

Nṛisut.

Chhā. 3. 16.
Mahā.

Mahā.

Chhā. 2. 10

Bṛih. 5. 3.

5. 5

Maitri. 6.

Brahmav.

Atmapra.

Maitri. 7. 11.

Tejo.

Kalāg.

Rāmāp.

Bṛih. 6. 4. 13

त्रैविध्य

9. तस्मादात्मन एव त्रैविध्यम्

त्रैष्टुभ

3. त्रैष्टुभं माध्यन्दिनं सवनम्
3. त्रैष्टुभं छन्दो यजुर्वेदः

व्यक्ष

2. व्यक्षः शूलपाणिः पुरुषः
(Sankarānanda reads
व्यक्षशूलपाणिपुरुषः)

व्यक्षर

1. हिंकार इति व्यक्षरं प्रस्ताव
इति व्यक्षरं तत्समम्
3. उर्द्वीथ इति व्यक्षरम्
— अक्षरमिति शिष्यते व्यक्षरं
तत्समम्
4. निधनमिति व्यक्षरम्

- 1 एतत् व्यक्षरं हृदयमिति

- 1 एतत् व्यक्षरे सत्यमिति

4. त्रिपदं व्यक्षरम्

4. व्यक्षरस्य शिवस्य च

1. इति व्यक्षरं प्रणवं तदेतदो-
मिति

3. भन्दनं तु त्रिव्यक्षरम्

व्यणुक

7. 11. जिह्वापदेशे व्यणुकं च
विद्धि

व्यम्वक

6. व्यम्वकं त्रिगुणे स्थानम्

1. व्यम्वकं यजामहे

- अयायुषैरुष्यं वै त्रिविशक्तिभिः

व्यस्र

2. व्यस्रं पुनर्भवेत्

अथहम्

- अथहं कसे न पिबेत्

श्यायुष

Kālāg.

1. त्रिभिस्त्रयार्थैश्चयंवकैस्त्रिंश-
क्तिभिः

त्वच्

Ait.

1. 4. त्वङ्निरभिद्यत त्वचो लो-
मानि

2. 4. ओषधिवनस्पतयो लोमानि
भूत्वा त्वचं प्राविशन्

3. 7. तत्त्वचाजिघृक्षन्तन्नाशक्रो-
त्त्वचा महीतुं स यद्वैनत्त्व-
चाग्रहेत्यत्

11. यदि त्वचा स्पृष्टं . . को ऽहम्

Chhā 2. 19. 1. त्वक् प्रस्तावः

Bṛih. 2. 4. 11. सर्वेषां स्पर्शानां त्वगेकायनम्
4. 5. 12.

3. 2. 9. त्वग्नै महः . . त्वचा हि स्पर्शान् वेदयते

3. 7. 21. यस्त्वचि तिष्ठस्त्वचो ऽन्तरो
यं त्वङ् न वेद यस्य त्वक्
शरीरं यस्त्वचमन्तरो य-
मयति

3. 9. 28. त्वगस्योत्पाटिका वहिः
— त्वच एवास्य रुधिरं प्रस्प-
न्दि त्वच उत्पटः

Tait. 1. 7. 1. चक्षुः श्रोत्रं मनो वाक्त्वक्

Prasna. 4. 8. त्वक् च स्पर्शयितव्यं च

5. 5. यथा पादोदरस्त्वचा वि-
निर्मुच्यते

Garbha. 1. त्वक् स्पर्शे

Nyāsa. 5. न त्वचं न स्पर्शयेत्

Piṇḍa. 4. मांसत्वक्शोणितोद्भवः

Rāmāp. 77. सप्रतिष्ठा ह्लादिनी त्वक्

Gītā. 1. 30. त्वक् चैव परिदहते

त्वंपदार्थ

Sarvop. 3. तदा त्वंपदार्थः प्रत्यगात्मे-
त्युच्यते

Sarvop.

4. त्वंपदार्थादौपाधिकात् . .
विलक्षणः

त्वर्

Gītā.

11. 27. वक्त्राणि ते त्वरमाणा वि-
शन्ति

त्वष्टृ

Bṛih. 6.

4. 21. त्वष्टा रूपाणि पिंशतु

Kathāśru.

2. त्वं त्वष्टा त्वं प्रतिष्ठासि
— अहं त्वष्टाहं प्रतिष्ठासि

त्वादृश्

Kātha.

1. 22. वक्ता चास्य त्वादृगन्यो न
लभ्यः

2. 9. त्वादृङ् नो भूयान्नचिमेतः
प्रष्टा

त्वाष्ट्र

Kaush.

3. 1. त्रिशीर्षाणं त्वाष्ट्रमहनम्

Bṛih. 2.

5. 17. त्वाष्ट्रं यद्वस्त्रावपि कश्यम्

2.

6. 3. अयास्य आज्जिरस आभू-
तेस्त्वाष्ट्रात् 4. 6. 3.

— आभूतिस्त्वाष्ट्रो विश्वरूपा-
त्त्वाष्ट्रात् 4. 6. 3.— विश्वरूपस्त्वाष्ट्रो ऽश्विभ्याम्
4. 6. 3.

थम्

Chhā. 1.

3. 6. अन्नं थमन्ने हीदं सर्वं स्थि-
तम्

7. पृथिवी थं . . अग्निस्थं . . ऋ-
ग्वेदस्थम्

- Bṛih. 5. 2. 1. तेभ्यो हैतदक्षरमुवाच द
इति 2, 3.
3. एषा दैवी वागनुवदति स्त-
नयितुर्देदद इति
5. 3. 1. द इत्येकमक्षरम्

दंश

- Gāruḍa. 3. द्वादशवर्षं न तं दशन्ति
सर्पाः
— यावज्जीवं न तं दशन्ति
सर्पाः

दंश

- Chhā. 6. 9. 3. दंशो वा मशको वा 6.10.2.
Maitri. 1. 4. यथेमे दंशमशकादयः

दंष्ट्राकराल

- Gītā. 11. 25. दंष्ट्राकरालानि च ते मुखानि
27. दंष्ट्राकरालानि भयानकानि

दंसम्

- Bṛih. 2. 5. 16. दंस उपमाविष्कृणोमि

दक्ष

- Rāmāp. 22. दक्षवामयोः स्तनयोः
Gītā. 12. 16. अनपेक्षः शुचिर्दक्षः

दक्षिण

- Kaush. 2. 3. दक्षिणं जान्वाच्य
8. इति दक्षिणं बाहुमन्वाचर्त्तने
9.
11. अथास्य दक्षिणे कर्णे जपति
13. यदि . . पर्वतावभिवर्त्तयतां
दक्षिणश्चोत्तरश्च
4. 2. दक्षिणे दक्षिणि वाचः
17. दक्षिणे दक्षिणि पुरुषस्तमे-
वाहमुपासे

- Chhā. 3. 2. 1. ये ऽस्य दक्षिणा रश्मयस्ता
एवास्य दक्षिणा मधुनाद्यः

- Chhā. 3. 13. 2. दक्षिणः सुषिः स व्यानः
3. 15. 2. सहमाना नाम दक्षिणा
4. 5. 2. दक्षिणा दिक् कला
Bṛih. 1. 2. 3. दक्षिणा चोदीची च पार्श्वे
2. 3. 5. यो ऽयं दक्षिणे ऽक्षन्पुरुषः
4. 2. 2; 5. 5. 2, 4.
3. 9. 21. किं देवतो ऽस्यां दक्षिणायां
दिद्यसि

4. 2. 4. दक्षिणा दिग्दक्षिणे प्राणाः
6. 4. 25. अथास्य दक्षिणं कर्णमभि-
निधाय

- Tait. 2. 1. 1. अयं दक्षिणः पक्षः
2. 2. 1. व्यानो दक्षिणः पक्षः
2. 3. 1. ऋग्दक्षिणः पक्षः
2. 4. 1. कृतं दक्षिणः पक्षः
2. 5. 1. मोदो दक्षिणः पक्षः

- Swet. 4. 21. यत्ते दक्षिणं मुखम्
Maitri. 7. 11. यो ऽयं दक्षिणे ऽक्षिण्यव-
स्थितः

- Mahānār. 25. 1. दक्षिणा वाग्धोता
— यो दक्षिणे प्रमीयते
Praśna 1. 6. यद्दक्षिणां . . प्रकाशयति
9. तस्यायने दक्षिणं चोत्तरं च
— दक्षिणं प्रतिपद्यन्ते
16. पिङ्गला दक्षिणेन तु
Śiras. 4. दक्षिणाः प्रत्यञ्चः . . अभि-
व्रजन्त्येके

- Nāda. 1. अकारो दक्षिणः पक्षः
2. धर्मश्च दक्षिणं चक्षुः
Rāmāp. 28. दक्षिणे लक्ष्मणेनाथ
50. उदग्दक्षिणयोः स्वस्य
Rāmōt. 4. मुमूर्षोर्दक्षिणे कर्णे
Mukti. 1. 21. जन्तोर्दक्षिणकर्णे तु

दक्षिणतम्

- Chhā. 3. 7. 4. द्विस्तावदक्षिणत उदेता
3. 8. 4. यावदादित्यो दक्षिणत उ-
देता

- Chhā. 3. 9. 4. दक्षिणतोऽस्तमेत 3. 10. 4.
 7. 25. 1. स दक्षिणतः . . अहं दक्षिणतः
 2. आत्मा दक्षिणतः
 Brih. 3. 1. 9. ब्रह्मा यज्ञं दक्षिणतः . . गो-
 पायति
 Maitri. 6. 17. प्रागनन्तो दक्षिणतोऽनन्तः
 7. 2. दक्षिणत उद्यन्ति
 Mund. 2. 2. 11. ब्रह्म दक्षिणतश्चोत्तरेण
 Nrip. 5. 2. रुद्रा दक्षिणतः
 Siras. 3. दक्षिणतः पादौ

दक्षिणहस्त

- Prāṇāg. 4. दक्षिणहस्तः सुवः

1. दक्षिणा

- Chhā. 3. 17. 4. ता अस्य दक्षिणाः
 Brih. 3. 9. 21. कस्मिन्नु यज्ञः प्रतिष्ठित इति
 दक्षिणायामिति कस्मिन्नु
 दक्षिणा प्रतिष्ठिता
 — यदा भ्रद्धते यथ दक्षिणां
 ददाति भ्रद्धायां दक्षिणा
 प्रतिष्ठिता
 Kātha. 1. 2. दक्षिणास्तु नीयमानास्तु
 Mund. 2. 1. 6. तस्मात् . . क्रतवो दक्षिणाश्च
 Mahānār. 22. 1. यज्ञानां वरूथं दक्षिणा
 Nrip. 5. 2. दक्षिणार्थं तावत् कल्पते
 — यां काञ्चिद्दद्यात् सा दक्षि-
 णा भवति
 Prāṇāg. 3. शरीरयज्ञस्य . . का दक्षि-
 णा
 4. व्याघो दक्षिणा
 Mukti. 1. 34. दक्षिणा शरभे स्कन्दम्
 2. दक्षिणा adv.
 Chhā. 5. 10. 3. यान् षड् दक्षिणैति मासा-
 न्
 Brih. 6. 2. 16. यान् षण्मासान् दक्षिणादि-
 त्य एति

दक्षिणाक्षिमुख

- Gauḍa. 1. 2. दक्षिणाक्षिमुखे विश्वः

दक्षिणामि

- Chhā. 4. 17. 5. दक्षिणामौ जुहुयात्
 Maitri. 6. 5. गार्हपत्यो दक्षिणामिराहव-
 नीया इति मुखवत्येषा
 34. अन्तरिक्षं दक्षिणामिः
 Nrip. 2. 1. विष्णुरुद्रास्त्रिदुर्दक्षिणामिः
 Nrisut. 3.
 Brahmv. 6. दक्षिणामिस्तथैव च
 Siras. 1. गार्हपत्यो दक्षिणामिराह-
 वनीयोऽहम्
 Sikhā. 1. रुद्रोरुद्रास्त्रिदुर्दक्षिणामिः
 Garbha. 5. हृदि दक्षिणामिः
 Prāṇāg. 1. एकां दक्षिणामौ (जुहोति)
 2. दक्षिणामिर्भूत्वा हृदये
 तिष्ठति
 Kāthaśru. 3. इत्येवं दक्षिणामिम्
 Kālāg. 2. द्वितीया रेखा सा च दक्षि-
 णामिः

दक्षिणाञ्च

- Siras. 1. दक्षिणाञ्च उदञ्चोऽहम्

दक्षिणामुख

3. दक्षिणामुखो भूत्वा

दक्षिणामूर्ति

- Mukti. 1. vide सरस्वतीरहस्य

दक्षिणावृत्

- Kaush. 2. 15. अथ दक्षिणावृत्तपनिष्क्रामति

दग्धेन्धन

- Swet. 6. 19. दग्धेन्धनमिवानलम्

दण्ड

- Swet. 4. 3. त्वं जीर्णो दण्डेन वञ्चसि
 Parama. 1. कौपीनं दण्डमाच्छादनं च
 . . परिग्रहेत्

Parama.

2. न दण्डं न कमण्डलुं न शि-
खाम्

Prāṇāg.

4. दन्तोष्ठौ सूक्तवाकः

Mukti.

2. 42. दन्तैर्दन्तान्विचूर्ण्य च

Aruṇeya.

1. दण्डमाच्छादनं च कौपीनं च
परिग्रहेत्
2. दण्डौष्ठोकांश्च विसृजेत्
4. वैणवं दण्डं . . परिग्रहेत्
5. पालाशं वैल्वमौदुंबरं दण्डम्

Mahānār.

3. 4. तन्नो दन्ती प्रचोदयात्

दन्दशूक

Bṛih.

6. 2. 16. ते कीटाः पतङ्गा यदिदं द-
न्दशूकम्

Gītā.

10. 38. दण्डो दमयतामस्मि

दत्तात्रय

दध्र

Jābāla.

6. *vide* प्रभृति

Kena.

9. दध्रमेवापि नूनं त्वं वेत्थ ब्र-
ह्मणो रूपम्

Mukti.

1. 39. दत्तात्रेयं च गारुडम्

1. *vide* गारुड

दम्

ददापयितु

Bṛih.

4. 4. 23. शान्तो दान्त उपरतः

Mahānār.

20. 24. देहि देहि ददापयिता

5. 2.

1. दाम्यतेति न आत्येति

दधि

3. दद इति दाम्यत दत्त दय-
ध्वमिति

Chhā.

5. 2. 4. दधिमधुनोरुपमथ्य

Mahānār.

22. 1. दमेन दान्ताः किल्बिषमव-
धून्वन्ति

6. 6. 1. दध्रः सोम्य मथ्यमानस्य

Bṛih.

6. 3. 13. तान् पिष्टान् दधनि . . उप-
सिञ्चति

Nṛisut.

6. शान्ता दान्ता उपरताः

6. 4. 25. दधि मधु घृतं सन्नीय

Harisa.

1. शान्ताय दान्ताय गुरुभ-
क्ताय

Swet.

1. 15. दधिनीव सर्पिः Brahma. 3.
(4 MSS. have दध°)

Gītā.

10. 30. दण्डो दमयतामस्मि

दध्यञ्च

दम

Bṛih.

2. 5. 16. दध्यङ्गुथर्वणः 17, 18, 19.

Kena.

33. तस्यै तपो दमः कर्मेति प्र-
तिष्ठा

17. आथर्वणाय . . दधीचे

Bṛih.

5. 2. 3. एतन्नयं शिक्षेहमं दानं द-
यामिति

2. 6. 3. अश्विनौ दर्धात्र आथर्वणात्

Tait.

1. 9. 1. दमश्च स्वाध्यायप्रवचने च

4. 6. 3.

Mahānār.

21. 2. दम इति नियतं ब्रह्मचा-
रिणस्तस्माद्दमे रमन्ते— दध्यङ्गुथर्वणो ऽथर्वणो दै-
वान् 4. 6. 3.

22.

1. दमेन दान्ताः किल्बिषमव-
धून्वन्ति &c.

दध्योदन

25.

1. दमः शमयिता

Bṛih.

6. 4. 15. दध्योदनं पार्चयित्वा

Gauda.

4. 36. दमः प्रकृतिदान्तत्वात्

दन्त

Krish.

17. सत्याकूरो दमोद्धवः

Garbha.

5. षोडश पार्श्वदन्तौष्ठपटला-
नि

Gītā.

10. 4. क्षमा सत्य दमः शमः

- Gītā. 16. 1. दानं दमश्च यज्ञश्च
18. 42. शमो दमस्तपः शौचम्
दमाय

- Tait. 1. 4. 2. दमायन्तु ब्रह्मचारिणः
दम्भ

- Parama. 2. *vide* आदि

- Aruṇeya. 3. ditto.

- Gītā. 16. 4. दम्भो दर्पो ऽभिमानश्च
10. दम्भमानमदान्विताः
17. दम्भेनाविधिपूर्वकम्
17. 5. दम्भाहंकारसंयुक्ताः
12. दम्भार्थमपि चैव यत्
18. तपो दम्भेन चैव यत्

दय्

- Bṛih. 5. 2. 3. दयध्वमिति न आत्येति
— ददद इति दाम्यत दत्त द-
यध्वमिति

दया

- Bṛih. 5. 2. 3. एतच्चयं शिक्षेहमं दानं द-
यामिति
Prāṇāg. 4. स्मृतिर्दया क्षान्तिरहिंसा प-
त्नीसंयाजाः

- Krish. 16. दया सा रोहिणी माता

- Gītā. 16. 2. दया भूतेष्वलोलत्वम्

दयासमुद्र

- Mukti. 1. दयासमुद्रं सद्गुरुम्

दर्प

- Tejo. 12. लोभं मोहं भयं दर्पम्

- Parama. 2. *vide* आदि

- Aruṇeya. 3. ditto.

- Krish. 16. दर्पः कुलयापीडः

- Gītā. 16. 4. दम्भो दर्पो ऽभिमानश्च
18. अहंकारं बलं दर्पम् 18. 53.

दर्भ

- Garbhā. 5. शिरः कपालं केशा दर्भाः

- Prāṇāg.

3. शारीरयज्ञस्य . . के दर्भाः
4. केशा दर्भाः

दर्वी

- Bṛih. 3. 8. 9. दर्वी पितरो ऽन्वायत्ताः
Mukti. 2. 65. दर्वी पाकरसं यथा

दर्श

- Kāṭhāśru. 3. यद्दर्शं तद्दर्शं

दर्शत

- Bṛih. 5. 14. 3. अस्या एतदेव तुरीयं दर्शनं
पदम् 6.
— दर्शतं पदमिति ददृश इव
4. सैषा गायत्र्येतस्मिंस्तुरीये
दर्शते पदे . . प्रतिष्ठिता
7. नमस्ते तुरीयाय दर्शताय
पदाय

दर्शन

- Chhā. 8. 3. 1. न तमिह दर्शनाय लभते
8. 12. 4. दर्शनाय चक्षुः

- Bṛih. 2. 4. 5. आत्मनो वा अरे दर्शनेन

- Gauḍa. 4. 25. इष्यते युक्तिदर्शनात्

33. भूतानां दर्शनं कुतः

34. न युक्तं दर्शनम्

36. अनस्य दर्शनात्

- Garbhā. 5. दर्शनामी रूपाणां दर्शनं
करोति

- Skanda. 11. अभेददर्शनं ज्ञानम्

- Mukti. 1. 88. रुद्राक्षगणदर्शनम्

2. 64. दर्शनादर्शने हित्वा

- Gītā. 13. 11. तत्त्वज्ञानार्थदर्शनम्

दर्शनकाक्षिन्

- Gītā. 11 52. नित्यं दर्शनकाक्षिणः

दर्शनाभि

- Garbhā. 5. ज्ञानाभिर्दर्शनाभिः कोष्ठाभिः
— दर्शनामी रूपाणां दर्शनं
करोति

- Prāṇāg. 2. दर्शनाभिर्नाम चतुराकृतिः

दर्शपूर्णमास

- Brih. 1. 5. 2. अथो आहुर्दर्शपूर्णमासाविति
Mahânâr. 25. 1. ये अहोरात्रे ते दर्शपूर्णमा-

सौ

दर्शित्व

Mukti.

2. शरीरनाशदर्शित्वात्

दल

Râmap.

67. दलेषु द्वादशाक्षरम्

दलसंस्थ

Maitri.

6. 2. अस्येमाश्रतस्त्रो दिशश्चत-
स्र उपदिशो दलसंस्थाः

दर्शन

Kaush.

3. 8. ता वा एता दशैव भूत-
मात्रा अधिप्रज्ञं दश प्र-
ज्ञामात्रा अधिभूतम्

Chhâ. 4.

3. 8. एते पञ्चान्ये पञ्चान्ये दश
सन्तस्तत्कृतम्
— सर्वासु दिक्ष्वन्नमेव दश
कृतम्

5. 9. 1. गर्भो दश वा मासानन्तः
शयित्वा

7. 9. 1. यद्यपि दशरात्रीर्नाश्रियात्

7. 26. 2. दश चैकं च

- Brih. 2. 5. 19. युक्ता ह्यस्य हरयः शता
दश

— अयं वै दश च सहस्राणि

3. 1. 1. दश दश पादा एकैकस्याः
शृङ्गयोः

3. 9. 4. दशमे पुरुषे प्राणाः

6. 3. 13. दश साम्याणि धान्यानि
भवन्ति

- Gauḍa. 4. 63. दिक्षु वै दशसु स्थितान् 65.

- Mahâ. 1. दर्शेन्द्रियाणि

- Râmap. 8. दश द्वादश षोडश

56. दशभिस्त्वेभिरावृतः

Gîtâ.

13. 5. इन्द्रियाणि दशैकं च

दशन

Nyâsa.

5. सन्दश्य दशनैर्जिह्वाम्

दशनान्तर

Gîtâ.

11. 27. केचिद्विलम्बा दशनान्तरेषु

दशम

Brih. 6.

4. 22. दशमे मासि सूतवे

Nrip.

2. 3. नमामि दशमं (स्थानं जा-
नीयात्)

Nâda.

11. ध्रुवेति दशमी मता

Piṇḍa.

16. दशम्यां च ध्रुवं व्रजेत्

Hansa.

8. दशमेन तु पिण्डेन

2. दशमो मेघनादः

— नवमं परित्यज्य दशममे-
वाभ्यसेत्

— दशमं परमं ब्रह्म भवेत्

Gopî.

5. पुनात्यादशमं कुलम्

दशरथ

Râmap.

1. जाते दशरथे हरौ

दशविध

Garbha.

1. इष्टानिष्टानि . . दशविधा भ-
वन्ति

Hansa.

2. नादो दशविधो जायते

दशसंख्यक

Mukti.

1. दशसंख्यकानामुपनिषदाम्

दशाङ्गुल

Swet.

3. 14. अत्यतिष्ठदशाङ्गुलम्

दशास्यान्तक

Râmap.

32. दशास्यान्तकरूपिणे

33. भो दशास्यान्तक

दशोपनिषद्

Mukti.

1. 27. दशोपनिषदं पठ

दस

Brh. 2. 5. 17. त्वाष्ट्रं यस्मादपि कस्यम्

दह

Kena. 18. इदं सर्वं दहेयम्
19. एतद्देहेति... न शशाक द-
ग्धम्

Chhā. 6. 7. 3. तेन ततोऽपि न बहु दहेत्
5. तेन ततोऽपि बहु दहेत्
6. 16. 1. स दहते ऽथ हन्यते
2. स न दहते ऽथ मुच्यते
3. स यथा तत्र न दहते

Kaivalya. 11. पाशं दहति पण्डितः

Nrip. 3. 1. सर्वं पाप्मानं दहति
5. 10. यत्र नाग्निर्देहति

Nrisut. 2. यथा दाह्यं दग्ध्वाग्निः

Kshur. 23. दीपो दग्ध्वा लयं ध्वनत्
— कर्माणि... दग्ध्वा लयं ध्र-
जेत्

Garbha. 4. एकाकी तेन दह्ये ऽहम्

Amrita. 7. यथा पर्वतधातृनां दहन्ते
धमनान्मलाः

— तथेन्द्रियकृता दोषा दहन्ते

8. प्राणायामैर्देहेदोषान्

2. दग्धे पुण्यपापे

Hainsa.

Rāmap. 44. पुरं दग्ध्वा तथा स्वयम्

Gītā. 2. 23. नैनं दहति पावकः

4. 19. ज्ञानाग्निर्दग्धकर्माणम्

दहर

Chhā. 8. 1. 1. ब्रह्मपुरे दहरं पुण्डरीकं
वेदम दहरोऽस्मिन्नन्तरा-
काशः 2.

Mahānār. 10. 7. दहं विपाप्मं वरं वेदमभुतं
... तत्रापि दहं गगनम्

Ksbur. 10. दहरं पुण्डरीकेति

दा (ददाति)

Kaush. 1. 1. यद्यः परे ददति

Kaush. 2. 1. नाहमतो दत्तमश्रीयाम् 2.
— एनमुपमंत्रयन्ते ददाम त
इति 2.

4. 1. सहस्रं दद्या इत्येतस्यां वाचि

Chhā. 1. 10. 3. एतेषां मे देहेति

1. 11. 3. यावच्छेभ्यो धनं दद्यास्ता-
वन् मम दद्याः

2. 22. 5. इन्द्रे बलं ददानीति

3. 11. 6. यद्याप्यस्मा इमां... धनस्य
पूर्णां दद्यात्

4. 3. 5. तस्मा उ ह न ददतुः

6. यस्मै वा एनदन्नं तस्मा
एतन्न दत्तमिति

7. दत्तास्मै भिक्षामिति

8. तस्मा उ ह ददुः

5. 10. 3. दत्तमित्युपासते

5. 11. 5. यावदेकैकस्मा ऋत्विजे धनं
दास्यामि तावद्भगवज्ज्ञो
दास्यामि

7. 15. 1. प्राणः प्राणं ददाति प्राणाय
ददाति

1. 4. 16. यदेभ्यो ऽशनं ददाति

2. 1. 1. सहस्रमेतस्यां वाचि दद्याः

3. 8. 9. ददतो मनुष्याः प्रशंसन्ति

3. 9. 21. यदा ह्येव श्रद्धते ऽथ दक्षि-
णां ददाति

4. 1. 2. हस्त्यृषभं सहस्रं ददामीति

4. 3. 1. तस्मै ह याज्ञवल्क्यो वरं द-
दौ... कामप्रश्नं वज्रे तं हा-
स्मै ददौ

14. सो ऽहं भगवते सहस्रं ददामि
15, 16, 33; 4. 4. 7.

4. 4. 23. सो ऽहं भगवते विदेहान्द-
दामि

5. 2. 2. दत्तेति न आत्थेति

3. ददद इति दाम्यत दत्त दय-
ध्वमिति

Bṛih.	5.	3.	1.	ददत्वस्मै स्वाशान्ये च य एवं वेद	Nṛisut.	2.	अस्य सर्वस्य स्वात्मानं ददाति		
	6.	2.	4.	वरं भगवते गौतमाय दद्याः		7.	स्वात्मानमेषां ददाति		
	6.	4.	7.	सा चेदस्मै न दद्यात्... सा चेदस्मै नैव दद्यात्	Siras.	3.	हुतमहुतं दत्तमदत्तम्		
			8.	सा चेदस्मै दद्यात्	Kaṭhaśru.	1.	सर्वस्वं दद्यात्		
Tait.	1.	11.	3.	अद्भया देयमअद्भयादेयं श्रिया देयं ह्रिया देयं मिश्रा देयं संविदा देयम्		3.	तैजसानि गुरवे दद्यात्		
	3.	10.	6.	यो मा ददाति स इदेव माश्वाः	Gopi.	4.	मिक्षाशी न दद्यात्		
Kaṭha.	1.	1.	1.	वाजअयसः सर्वथेदसं ददौ		1.	मृतस्य दीयते पिण्डम्		
			3.	तान् स गच्छन्ति ता ददन्	Rāmāp.	2.	ददतो न प्रातिगृह्णन्तः		
			4.	कस्मै मां दास्यसीति... मृत्यवे त्वा ददामीति		—	ददतः प्रातिगृह्णन्तः		
			16.	वरं तवेहाद्य ददामि भुयः	Gopi.	4.	य एवं शिक्षन् यतिहस्ते दद्यात्		
Swet.	6.	22.	नाप्रशान्ताय दास्यन्	Rāmāp.	33.	देहि श्रियं च ते			
Maitri.	6.	8.	सर्वभुतेभ्यो ऽभयं दत्त्वा		34.	त्वमैश्वर्यं दापय			
			9.	यच्च पापेन दत्तम्	43.	आदाय मैथिलीमश ददत			
			29.	अनन्यभक्ताय सर्वगुणसम्पन्नाय दद्यात्	84.	न देयं प्राकृते जने			
Mahānār.	4.	7.	मृत्तिके देहि मे फुट्टिम्	Rāmāp.	4.	तद्दास्यामि परमेश्वर			
		11.	तीर्थं मे देहि याचितः			तज्जन्तोर्मुक्तिम्			
	16.	5.	भेषां मे इन्द्रो ददातु		47.	राज्यं देयं धनं देयम्			
	17.	6.	त्रिसुपर्णमयाचितं द्राक्षणाय दद्यात् 7, 8.	Mukta.	—	इदमष्टोत्तरशतं न देयम्			
	20.	11.	महाँ इन्द्रः... शर्म यच्छतु		48.	दातव्यं न कदाचन			
		24.	देहि देहि ददापयिता		50.	सम्यक्कारीक्ष्य दातव्यम्			
	23.	1.	तस्मादन्नं ददन्त्वर्षाण्येतानि ददाति		52.	सम्यक्कारीक्ष्य दद्याः			
Nip.	1.	4.	यदि दातुमपेक्षते पुत्राय शुभ्रुषवे दास्यति		12.	दास्यन्ते यज्ञभाविताः			
			7.	स सर्वैश्वर्यं ददाति	—	तैर्दत्तानप्रदायैभ्यः			
		2.	4.	सर्वदा भद्रं ददाति	9	27.	यज्जुहोषि ददासि यत्		
			—	यो मा ददाति स इदेव मायत्	10.	10.	ददामि बुद्धियोगं तम्		
		5.	2.	अद्भया यां काञ्चिदद्यात्	11.	8.	दिव्यं ददामि ते चक्षुः		
					16.	15.	यक्ष्ये दास्यामि मोदिष्ये		
					17.	20.	दातव्यमिति यद्दानं दीयते		
						21.	दीयते च परिक्लिष्टम्		
						22.	अपात्रेभ्यश्च दीयते		
						28.	अअद्भया हुतं दत्तम्		
							दाक्ष्य		
					Gītā.	18.	13.	शौर्यं तेजो धृतिर्दाक्ष्यम्	
								दातृ	
					Bṛih.	3.	9.	28.	रतेर्दातुः परायणम्

Mahānār. 22. 1. लोके दातारं सर्वभूतान्यु-
पजीवन्ति

Praśna. 2. 11. वयमाद्यस्य दातारः

दान

Chhā. 2. 23. 1. यज्ञो ऽध्ययनं दानमिति प्र-
थमः

3. 17. 4. अथ यत्तपोदानम्

Bṛih. 4. 4. 22. यज्ञेन दानेन तपसा 6. 2. 16.

5. 2. 3. एतच्छयं शिक्षेहमं दानं
दयाम्

Mahānār. 8. 1. दानं तपो यज्ञस्तपः

21. 2. दानमिति सर्वाणि भूतानि
प्रदांसन्ति दानान्नानिदु-
ष्करं तस्माद्दानेन रमन्ते

22. 1. दानं . . दानेनारातीरपातुद-
न्त दानेन क्षिपन्तो मित्रा
भवन्ति दाने सर्वं प्रतिष्ठितं
तस्माद्दानं परमं वदन्नि

Nyāsa. 4. स्नानं दानं तथा शौचम्
Kathāśru. 4.

Gopī. 5. जपदानादि यत्कृतम्
— गोपीचन्दनदानस्य

Gitā. 8. 28. दानेषु यत्पुण्यफले प्रदिष्टम्

10. 5. तपो दानं यशो ऽयशः

11. 48. न वेदयज्ञाध्ययनैर्न दानैः

53. न दानेन न चेज्यया

16. 1. दानं दमश्च यज्ञश्च

17. 7. यज्ञस्तपस्तथा दानम्

20. यज्ञानं दीयते ऽनुपकारिणे

— तद्दानं सात्त्विकं स्मृतम्

21. तद्दानं राजसं स्मृतम्

22. अदेशकाले यद्दानम्

24. यज्ञदानतपःक्रियाः

25. दानक्रियाश्च विविधाः

27. यज्ञे तपसि दाने च

18. 3. यज्ञदानतपःकर्म 5.

5. यज्ञो दानं तपश्चैव

43. दानमीश्वरभावश्च

दानव

Gitā. 10. 14. न . . देवा न दानवाः 4

दामन्

Bṛih. 2. 2. 1. प्राणाः स्थूणात्रं दाम

दायक

Mukti. 2. 54. परमानन्ददायकम् (MSS.
read दीपकं)

दार

Bṛih. 6. 4. 12. एवंविच्छेत्रियस्य दारेण
नोपहासमिच्छेत्

Maitrī. 6. 28. पुत्रदारकुटुंबेषु सक्तस्य

Nyāsa. 2. दारमाहृत्य सदृशम्

Kathāśru. 3. दारानाहत्य पुत्रानुत्पाद्य

Gitā. 13. 9. पुत्रदारगृहादिषु

दारु

Chhā. 4. 17. 7. लोहेन दारु चर्मणा

Bṛih. 3. 9. 28. अस्थीन्यन्तरतो दारूणि

दारुपात्र

Kathāśru. 3. दारुपात्राण्यग्नौ जुहुयात्

Aruṇeya. 5. मृत्पात्रं वा अलावुपात्रं दा-
रुपात्रं वा

दारुभूत

Kaush. 2. 14. तद्वाप्राणत् शुष्कं दारुभूतं
शिष्ये

दाल्भ्य

Chhā. 1. 2. 13. वको दाल्भ्यः 1. 12. 1.

1. 8. 1. चैकितायनो दाल्भ्यः

3. चैकितायनं दाल्भ्यम्

6. अप्रतिष्ठितं वै किल ते दा-
ल्भ्य साम

दासभार्य्य

Chhā. 7. 24. 2. हस्तिहरिण्यं दासभार्य्यम्

दासी

Bṛih. 6. 2. 7. गोअश्वानां दासीनाम्

दासीनिष्क

Chhā. 5. 13. 2. प्रवृत्तो ऽश्वतरीरथो दासी-
निष्कः

दास्य

Bṛih. 4. 4. 23. त्रिदेहान्ददामि मां चापि
सह दास्याय

दिग्भविद्व

Bṛih. 6. 4. 9. दिग्भविद्वामिव मादयेमाम्

दिन

Piṇḍa. 3. दिनमेकं तु वायुगः

Vāsu. 3. अस्थीनि चक्ररूपाणि भव-
न्त्येव दिने दिने

1. दिव्

Gītā. 10. 36. द्युतं डलयतामस्मि

2. दिव्, द्यु

Ait. 1. 2. अदो ऽम्भः परेण दिवं द्यौः
प्रतिष्ठाKaush. 2. 8. मे सुसीमं हृदयं दिवि चं-
न्द्रमसि श्रितम्

3. 1. दिवि प्रह्लादायाननृणम्

Chhā. 1. 3. 7. द्यौरैवात

1. 6. 3. द्यौरैवर्क् . . द्यौरैव सा

2. 2. 1. द्यौर्निधनम्

2. द्यौर्हिकारः

2. 17. 1. द्यौरुद्गीथः

3. 1. 1. तस्य द्यौरैव तिरश्चीनवंशः

3. 12. 6. त्रिपादस्यामृतं दिवि

3. 13. 7. यदतः परो दिवो ज्योति-
र्दीप्यते

3. 14. 3. ज्यायान्दिवः

3. 15. 1. द्यौरस्पोत्तरं विलम्

5. दिवं प्रपद्ये

Chhā. 3. 19. 2. यत्सुवर्णं सा द्यौः

4. 1. 2. समं दिवा ज्योतिराततम्

4. 6. 3. द्यौः कला

4. 13. 1. प्राण आकाशो द्यौर्विशुन्

4. 17. 1. आदित्यं दिवः

5. 12. 1. दिवमेव भगवो राजन्

5. 19. 2. द्यौस्तृप्यति दिवि तृप्यत्यां
यत्किञ्च द्यौश्चादित्यश्चा-
धितिष्ठतस्तृप्यति

7. 2. 1. दिवं च पृथिवीं च 7. 7. 1.

7. 6. 1. ध्यायतीव द्यौः

7. 8. 1. बलेन द्यौः (तिष्ठति)

7. 10. 1. यद् द्यौर्यत्पर्वताः

8. 5. 3. तृतीयस्यामितो दिवि

Bṛih. 1. 1. 1. द्यौः पृष्ठम् 1. 2. 3.

1. 5. 12. मनसो द्यौः शरीरम्

— यावदेव मनस्तावती द्यौः

19. दिवश्चैनमादित्याच्च

2. 2. 2. द्यौरुत्तरया (वर्त्तन्त्या)

3. 7. 8. यो दिवि तिष्ठन्दिवो ऽन्त-
रो यं द्यौर्न वेद यस्य
द्यौः शरीरं यो दिवमन्तरो
यमयति

3. 8. 3. यदूर्ध्वं . . दिवः 4. 6. 7.

3. 9. 3. आदित्यश्च द्यौश्च 7.

5. 14. 1. भूमिरन्तर्दिक्षं द्यौः

6. 3. 6. मधु द्यौरस्तु नः पिता Mahā-
nār. 9. 9; 17. 7.

6. 4. 20. द्यौरहं पृथिवी त्वम्

22. यथा द्यौरिन्द्रेण गर्भिणी

Tait. 1. 3. 1. द्यौरुत्तररूपम्

1. 7. 1. पृथिव्यन्तरिक्षं द्यौः

Śwet. 2. 3. युक्ताय . . धिया दिवम्

3. 9. वृक्ष इव स्तब्धो दिवि ति-
ष्ठत्येकः Mahānār. 10. 4.

Maitri. 6. 2. स एषोऽग्निर्दिवि श्रितः सौरः

33. करैर्यजमानं दिवमुत्तिष्ठात्वा

Maitri. 6. 33. सैषा द्यौः प्रजापतेस्तृतीया

चितिः

34. द्यौराहवनीयः

Mund. 2. 5. यस्मिन्द्यौः पृथिवी चान्त-
रिक्षमोतम्

Mahânâr. 1. 3. येनावृतं खं च दिवं मही च

5. 7. दिवं च पृथिविं चान्तरिक्षम्

21. 2. यज्ञेन हि देवा दिवं गताः

23. 1.

22. 1. सत्येनादित्यो रोचते दिवि

23. 1. अन्तरिक्षं च द्यौश्च

Praśna. 1. 10. दि॒व आहुः परे अर्द्धे पुरी-
षिणम्

Nrip. 1. 2. वसुधैरादित्यैः सर्वैः सेवितं
दिवम्

2. 1. तृतीया द्यौः स मकारः

Nṛisut. 3; Śikhā. 1.

5. 10. दि॒वीव चक्षुराततम्

Aruṇeya. 5; Vāsa. 4;

Skanda. 15; Mukti. 2.

77.

Brahmav. 7. सामवेदस्तथा द्यौश्च

Śiras. 2. यो वै रुद्रः.. या च द्यौः

6. नव दिवो देवजनेन गुप्ताः

Nilā. 1. अवरोहन्तं दिवितः

2. दिव उग्रो अवारुक्षत्

18. ये अन्तरिक्षे ये दिवि

19. ये चामी रोचने दिवि

Nyāsa. 1. अभ्युदय दिवं च लोकम्

Kālāg. 2. तृतीया रेखा सा.. द्यौः

Gitā. 9. 20. अश्रन्ति दि॒व्यान्दिवि दे॒व-
भोगान्

11. 12. दिवि सूर्यसहस्रस्य

18. 40. दिवि दे॒वेषु वा पुनः

दिवसकृत

Nār. 5. दिवसकृतं पापं नाशयति

दिवा

Śwet. 4. 18. यदातमस्तत्र दिवा न रात्रिः

Mahânâr. 18. 1. यद्दिवा च नक्तं चैनश्चकृम

20. 1. ये भूताः प्रचरन्ति दिवा
नक्तम्

Praśna. 1. 13. ये दिवा रत्या संयुज्यन्ते

Kathaśru. 1. नास्य नक्तं न वा दिवा

दिवाकर

Mahânâr. 3. 8. दिवाकराय धीमहि

9. दिवाकराय विद्महे

दिविक्षित्

Chhā. 2. 24. 14. नम आदित्येभ्यश्च.. दिवि-
क्षिप्तः

Maitri. 6. 35. नम आदित्याय दिविक्षिते

दिवे दिवे

Katha. 4. 8. दिवे दिव ईदृचः.. अग्निः

दि॒व्य

Śwet. 2. 5. आ ये धामानि दि॒व्यानि
तस्थुः

Mund. 2. 1. 2. दि॒व्यो ह्यमूर्तः पुरुषः

2. 2. 7. दि॒व्ये ब्रह्मपुरे.. आत्मा प्र-
तिष्ठितः

3. 1. 7. बृहच्च तद्दि॒व्यमचिन्त्यरूपम्

3. 2. 8. परात्परं पुरुषमुपैति दि॒व्यम्

Brahma. 1. दि॒व्ये ब्रह्मपुरे सम्प्रतिष्ठिताः
— दि॒व्ये ब्रह्मपुरे.. यद्ब्रह्म वि-
भाति

5. आदित्यमण्डलं दि॒व्यम्

Nyāsa. 1. तस्यैषाहुतिर्दि॒व्या

Gitā. 1. 14. दि॒व्यो शंखौ प्रदध्मतुः

4. 9. जन्म कर्म च मे दि॒व्यम्

8. 8. परमं पुरुषं दि॒व्यम्

10. स तं परं पुरुषमुपैति दि॒व्यम्

20. अश्रन्ति दि॒व्यान्दिवि दे॒व-
भोगान्

- Gītā. 10. 12. पुरुषं शाश्वतं दिव्यम्
16. दिव्या ह्यात्मविभूतयः 19.
40. नान्तो अस्ति मम दिव्यानां
विभूतीनाम्
11. 5. नानाविधानि दिव्यानि
8. दिव्यं ददामि ते चक्षुः
15. उरगांश्च दिव्यान्

दिव्यगन्धानुलेपन

- Gītā. 11. 11. दिव्यगन्धानुलेपनम्

दिव्यचक्षुस्

- Hamsa. 2. दिव्यचक्षुस्तथामलम्

दिव्यमन्त्र

- Amṛita. 20. दिव्यमन्त्रेण बहुशः कुर्या-
दात्ममलच्युतिम्

दिव्यमाल्याम्बरधर

- Gītā. 11. 11. दिव्यमाल्याम्बरधरम्

दिव्यानेकोद्यतायुध

- Gītā. 11. 10. दिव्यानेकोद्यतायुधम्

1. दिश

- Chhā. 5. 9. 2. तं प्रेतं दिष्टमितो अग्नय एव
हरन्ति

- Gaṇḍa. 4. 2. देशितस्तं नमाम्यहम्
42. जातिस्तु देशिना बुद्धेः

2. दिश

- Ait. 2. 4. दिशः श्रोत्रं भूत्वा कर्णौ
प्राविशन्

- Kaush. 2. 12. तस्या दिश एव तेजो ग-
च्छति

3. 3. यथाभेज्ज्वलतः सर्वा दिशो
विष्कुलिणा विप्रतिष्ठेरन्
4. 20.

- Chhā. 1. 3. 11. यां दिशमभिष्टोप्यन् स्या-
त्तां दिशमुपधावेत्

2. 17. 1. दिशः प्रतिहारः

- Chhā. 2. 21. 4. सर्वा दिशो बलिमस्मै हर-
न्ति

3. 15. 1. दिशो ह्यस्य सक्तयः
2. तस्य प्राची दिग् जुहूर्नाम
— एतमेवं वायुं दिशां वत्सं
वेद (bis).

3. 18. 2. दिशः पादः
6. स दिग्भिर्ज्योतिषा भाति

4. 3. 8. सर्वासु दिक्ष्वन्नमेव दश कृ-
तम्

4. 5. 2. प्राची दिक् कला प्रतीची
दिक् कला &c.

4. 12. 1. आपो दिशो नक्षत्राणि च-
न्द्रमाः

5. 6. 1. दिशोऽङ्गाराः Bṛih. 6. 2. 9.

5. 20. 2. दिशस्तृप्यन्ति दिक्षु तृप्य-
तीषु यत्किञ्च दिशश्च च-
न्द्रमाश्चाधितिष्ठन्ति तत्तृ-
प्यति

6. 8. 2. दिशं दिशं पतित्वा (bis).

6. 14. 2. एतां दिशं गन्धारा एतां
दिशं व्रज

- Bṛih. 1. 1. 1. दिशः पार्श्वे

1. 2. 3. तस्य प्राची दिक् शिरः
— अस्य प्रतीची दिक् पुच्छम्

1. 3. 10. यत्रासां दिशामन्तः

15. ता दिशो अभवस्ता इमा
दिशः परेण मृत्युमति-
क्रान्ताः

2. 1. 11. दिक्षु पुरुषं एतं . . ब्रह्मोपासे

2. 5. 6. दिशः सर्वेषां . . मध्वासां
दिशां सर्वाणि . . मधु

- दिक्षु . . अमृतमयः पुरुषः

3. 2. 13. दिशः श्रोत्रं (अप्येति)

3. 7. 10. यो दिक्षु तिष्ठन्दिग्भ्यो जन्त-
रो यं दिशो न विदुर्यस्य
दिशः शरीरं यो दिशो
जन्तरो यमयति

- Bṛih. 3. 8. 9. प्रतीच्यो ऽन्या यां यां च दिशम्
 3. 9. 13. तस्य का देवतेति दिश इति
 19. दिशो वेद . . यद्दिशो वेत्य
 20. किं देवतो ऽस्यां प्राच्यां दिश्यसि (similarly in 21—24.
 4. 1. 3. वधाशङ्का भवति यां दिशमेति
 5. कानन्तता . . दिश एव
 — यां कां च दिशं गच्छति . . अनन्ता हि दिशः
 — दिशो वै सम्राट् भ्रात्रम्
 4. 2. 4. तस्य प्राची दिक् प्राञ्चः प्राणाः
 — दक्षिणा दिक्षक्षिणे प्राणाः
 — प्रतीची दिक् प्रत्यञ्चः प्राणाः
 — उदीची दिगुदञ्चः प्राणाः
 — ऊर्वा दिगूर्वाः प्राणाः
 — अवाची दिगवाञ्चः प्राणाः
 — सर्वा दिशः सर्वे प्राणाः
 6. 3. 6. दिशामेकपण्डगीकमसि
 6. 4. 22. वार्यार्दिशां यथा गर्भः
 For. 1. 7. 1. दिशो ऽवान्तरदिशः
 Śwet. 5. 4. सर्वा दिश ऊर्ध्वमधश्च तिर्यक्
 Maitri. 6. 2. चतस्रो दिशश्चतस्र उपदिशः
 Muṇḍ. 2. 1. 4. दिशः श्रोत्रे
 Mahānār. 2. 1. एष हि देवः प्र दिशो ऽनु सर्वाः
 6. परि दिशः परि सुवः
 7. परीत्य सर्वाः प्रदिशो दिशश्च
 8. जीवनं च दिशो दिशः
 23. 1. दिशश्चान्तरदिशश्च
- Praśna. 1. 6. आदित्य उदयन्यत्प्राचीं दिशं प्रविशति
 Gaṇḍa. 2. 24. दिश इति च तद्विदः
 4. 63 दिक्षु वै दशसु स्थितान् 65.
 1. दिशश्चान्तरं प्रविशन्
 — दिशश्च प्रतिदिशश्चाहम्
 9. दिक्षु श्रिताः सहस्रशः
 1. प्राचीमुदीचीं वा दिशम्
 2. दिशश्च नारायणः
 3. यां दिशमभिप्रेक्षन्ते
 71. तस्य दिक्षु विदिक्षु च
 87. तांस्तस्य दिक्ष्वर्चयेच्च
 89. ज्ञानात्मानं चार्चयेत्तस्य दिक्षु
 6. 13. दिशश्चानवलोकयन्
 11. 20. व्याप्तं त्वयैकेन दिशश्च सर्वाः
 25. दिशो न जाने न लभे च शर्म
 36. दिशो ब्रवन्ति
 दिह
 5. अयं मूर्धानमस्य देह (= दिदेह Nārāyaṇa).
 दीक्षा
 4. अमावास्यायां दीक्षित्वा
 23. दीक्षितमाहुः मन्त्रं वद
 दीक्षा
 Chhā. 3. 17. 1. ता अस्य दीक्षा
 Bṛih. 3. 9. 23. स सोमः कस्मिन्प्रतिष्ठित इति दीक्षायामिति कस्मिन्नु दीक्षा प्रतिष्ठिता
 — सत्ये ह्येव दीक्षा प्रतिष्ठिता
 Muṇḍ. 2. 1. 6. दीक्षा यज्ञाश्च सर्वे
 Mahānār. 25. 1. यावद्भियते सा दीक्षा
 Garbha. 5. धृतिर्दीक्षा सन्तोषश्च
 Nyāsa. 2. दीक्षामुपेयात् Kathaśru. 4.

दीप्

- { Kaush. . 2. 12. एतद्वै ब्रह्म दीप्यते (4 times);
13 (4 times).
Chhā. 3. 13. 7. यदतः परो दिवो ज्योति-
दीप्यते
Bṛih. 1. 3. 12. अग्निः परोऽण मृत्युमतिक्रा-
न्तो दीप्यते
3. 1. 8. दीप्यत इव हि देवलोकः
Maitri. 6. 35. एतद्यदादित्यस्य मध्ये यजु-
दीप्यति
Mahānār. 12. 2. य एष एतस्मिन्मण्डले ऽग्नि-
दीप्यते
Nrip. 2. 4. दीप्तो दीपयन् दीप्यमानः
Gītā. 11. 24. नभःस्पृशं दीपमनेकवर्णम्

दीप

- Maitri. 6. 30. दीपवद्यः स्थितो हृदि
36. यथा दीपस्य संस्थितिः
Kshur. 23. दीपो दग्ध्वा लयं व्रजेत्
Dhyāna. 2. तत्त्वमार्गे यथा दीपः
Yogat. 2. घटमध्ये यथा दीपम्
Mukti. 2. 18. शममायाति दीपवत्
46. चेतसो दीपमुत्सृज्य
Gītā. 6. 19. यथा दीपो निवातस्थः

दीपप्रकाश

- Vāsu. 2. तत्र दीपप्रकाशं स्वमात्मानं
पश्यन्

दीपवत्प्रकाश

- Atmapra. 1. तडिदाभमात्रं दीपवत्प्रकाशं
(प्रकाशं in one M.S.)

दीपवर्त्ति

- Yogaśi. 5. प्रज्वलेद्दीपवर्त्तिवत्

दीपशिखा

- Yogaśi. 6. दीपशिखायां या मात्रा

दीपसङ्काश

- Brahmav. 10. शिखा च दीपसङ्काशा
दीपोपम
Swet. 2. 15. यदात्मतत्त्वेन . . दीपोपमेन
दीपविशालनेत्र
Gītā. 11. 24. व्यात्ताननं दीपविशालने-
त्रम्
दीमहुताशवक्त्र
Gītā. 11. 19. पद्यामि त्वां दीमहुताशव-
क्त्रम्
दीमानलार्कद्युति
Gītā. 11. 17. दीमानलार्कद्युतिमप्रमेयम्

दीपिमन्त

- Gītā. 11. 17. तेजोराशिं सर्वतो दीपिम-
न्तम्
दीर्घ

- Nrip. 3. 1. ह्रस्वा वा दीर्घा वा श्रुता वे-
ति
— यदि दीर्घा भवति
Śikhā. 1. स्थूलह्रस्वदीर्घश्रुतः
Pinda. 7. दीर्घमायुः प्रजायते

दीर्घघण्टानिनाद

- Dhyāna. 18. दीर्घघण्टानिनादवत्
दीर्घभाजिन्

- Rāmap. 61. दीर्घभाजि पङ्क्त्ये

दीर्घयुक्त

- Rāmap. 79. तापिनी दीर्घयुक्ता भूः

दीर्घयुत

- Rāmap. 78. दीर्घयुतो वायुः

दीर्घसूत्रिन्

- Gītā. 18. 28. विषादी दीर्घसूत्री च

दीर्घा (=

Rāmop.

75. दीर्घाकुरयुता

— अथो दीर्घा समानदा

76. युक्ता दीर्घा ज्वालनी च

दीर्घानल (=रा)

Rāmot.

2. दीर्घानलं बिन्दुपूर्वकं दीर्घा-
नलं पुनः

1. दुःख adj.

Gītā.

5. 6. दुःखमाप्तुमयोगतः

18. 8. दुःखमित्यव यत्कर्म

2. दुःख

Bṛih. 4.

4. 14. इतरे दुःखमेवापियन्ति
Swet. 3. 10.

Swet.

6. 20. दुःखस्यान्तो भविष्यति

Gauḍa.

3. 43. दुःखं सर्वमनुस्मृत्य

4. 82. दुःखं त्रिन्त्रियते सदा

Nep.

5. 10. यत्र न मृत्युः प्रविशति य-
त्र न दुःखम्

Sikhā.

2. दुःखभयेभ्यः सन्तारयति

Garbha.

4. यन्त्रेणापीक्ष्यमानो महता
दुःखेन

Nyāsa.

2. किंवा दुःखं समुद्दिश्य

Parama.

2. न सुखं न दुःखम्

— vide आदि

3. दुःखे नोद्देगः

Mukti.

2. कर्तृत्वादिदुःखनिवृत्तिद्वारा

Gītā.

2. 56. दुःखेष्वनुद्दिग्ममनाः

6. 22. न दुःखेन गुरुणापि

23. दुःखसंयोगवियोगम्

32. सुखं वा यदि वा दुःखम्

10. 4. सुखं दुःखं भवो जभावः

13. 6. इच्छा द्वेषः सुखं दुःखम्

8. जन्ममृत्युजराव्याधिदुःख-
दोषानुदर्शनम्

14. 16. रजसस्तु फलं दुःखम्

17. 9. दुःखशोकामयप्रदाः

दुःखक्षय

Gauḍa.

3. 40. दुःखक्षयः प्रबोधश्च

दुःखतर

Gītā.

2. 36. ततो दुःखतरं नु किम्

दुःखता

Chhā. 7.

26. 2. न रोगं नोत दुःखताम्

Maitri. 7. 11.

दुःखबुद्धि

Sarvop.

2. अनिष्टविषये बुद्धिर्दुःखबु-
द्धिः

दुःखम्

Gītā.

12. 5. दुःखं देहवज्जिरवाप्यते

दुःखयोनि

22. दुःखयोनय एव ते

दुःखहन

Gītā.

6. 17. योगो भवति दुःखहा

दुःखान्त

Gītā.

18. 36. दुःखान्तं च निगच्छति

दुःखालय

Gītā.

8. 15. दुःखालयमशाश्वतम्

दुःशक्य

Maitri.

1. 2. दुःशक्यमेतत् प्रथम् (one
MS. has अशक्यं मा
पृच्छ प्रश्नं)

दुःप्वप्रिय

Mahār.ār. 9.

6. परा दुःप्वप्रियं सुख 17. 7.

दुःसाध्य

Tejo.

2. दुःसाध्यं च दुराराध्यम्

दुःस्वप्न

Mahār.ār. 19.

1. दुःस्वप्नं दुर्जनस्पर्शम्

दुःस्वप्ननाशिन्

Mahânâr. 4. 1. दूर्वा दुःस्वप्ननाशिनी

दुःस्वप्नहन्

Mahânâr. 17. 6. दुःस्वप्नहन्दुरुष्वहा

दुग्धदोह

Katha. 1. 3. दुग्धदोहा निरिन्द्रियाः

दुग्धसिन्धु

Krish. 18. दुग्धसिन्धोः समुत्पन्नः

दुग्धोदधि

Krish. 19. दुग्धोदधिः कृतस्तेन

1. दुन्दुभि

Brih. 2. 4. 7. यथा दुन्दुभेर्हन्यमानस्य . .

दुन्दुभेस्तु ग्रहणेन 4. 5. 8.

5. 10. 1. यथा दुन्दुभेः खम्

2. दुन्दुभि

Râmâp. 39. दुन्दुभेर्विग्रहं दर्शयामास

दुन्दुभ्याघात

Brih. 2. 4. 7. दुन्दुभेस्तु ग्रहणेन दुन्दु-
भ्याघातस्य वा 4. 5. 8.

दुरत्यय

Katha. 3. 14. क्षुरस्य धारा निशिता दु-
रत्यया

Gîtâ. 7. 11. मम माया दुरत्यया

दुराचार

Mukti. 1. 18. दुराचाररतो वापि

48. दुराचाररताय वै

दुराधर्ष

Mahânâr. 4. 8. गन्धद्वारां दुराधर्षम्

21. 2. तद्दर्षं तद्दुराधर्षम्

1. दमो भूतानां दुराधर्षम्

— शमो भूतानां दुराधर्षम्

दुराराध्य

2. दुःसाध्यं च दुराराध्यम्

दुराश्रय

2. दुःश्रेयं च दुराश्रयम्

दुरासद

3. 43. कामरूपं दुरासदम्

दुरित

2. नावेव सिन्धुं दुरितात्यग्निः

5. सिन्धुं न नावा दुरितानि-
र्पापि

6. क्षामहेवो अति दुरितात्य-
ग्निः

7. विश्वानि . . दुरितानि परा-
सुव 17. 7.

14. 3. यत्किञ्च दुरितं मयि 4 ;
19. 1 (यत्किञ्चिन्)

दुरुक्त

Mahânâr. 16. 4. जुषमाणा दुरुक्तान्

दुरुद्धीथ

Chhâ. 1. 5. 5. इति हंतृपदनाद्धैवापि दुरु-
द्धीथमनुसमाहरति

दुरुष्वहन्

Mahânâr. 17. 6. दुःस्वप्नहन्दुरुष्वहा

दुरोणसद्

Katha. 2. वेदिपदतिथिर्दुरोणसन्

Mahânâr. 9. 3 ; 17. 8 ;

Nrip. 3. 1.

दुर्ग

Brih. 6. 1. 3. प्रतिनिष्ठति समे प्रतिनिष्ठति
दुर्गे (bis).

— चक्षुषा हि समे च दुर्गे च
प्रतिनिष्ठति

Katha. 3. 14. दुर्गं पथस्तत्कवयो वदन्ति

4. 14. यथोदकं दुर्गे वृष्टम्

Mahānār. 6. 2. स नः पर्यवति दुर्गाणि वि
श्रा 6.

4. अग्रे त्वं पारया . . अति दु-
र्गाणि विश्रा

दुर्गति

Gītā. 6. 40. दुर्गतिं तात गच्छति

दुर्गन्ध

Maitrī. 1. 3. दुर्गन्धं निःसारे ऽस्मिञ्छरिरे

दुर्गन्धिन

Chhā. 1. 2. 2. तस्मात्तेनोभयं जिघ्रति सु-
ग्धि च दुर्गन्धि च
9. नैवेतेन सुग्धि न दुर्गन्धि
विजानाति

दुर्गम

Rāmāp. 84. ईश्वरेणापि दुर्गमम्

दुर्गहन

Mahānār. 6. 4. दुर्गहा जातवेदः

दुर्गा

Mahānār. 3. 12. तन्नो दुर्गा प्रचोदयात्

6. 3. दुर्गा देवीं शरणमहं प्रपद्ये

Rāmāp. 87. विघ्नं दुर्गा क्षेत्रपालं च वा-
णीम्

दुर्जनस्पर्श

Mahānār. 19. 1. दुःस्वप्नं दुर्जनस्पर्शम्

दुर्जय

Krish. 12. दुर्जया सा सुरैः सर्वैः

दुर्दर्श

Katha. 2. 12. तं दुर्दर्शं गूढमनुप्रविष्टम्

Gauḍa. 3. 39. दुर्दर्शः सर्वयोगिभिः

4. 100. दुर्दर्शमतिगम्भीरम्

दुर्दृष्टि

60. भ्रान्तं पश्यति दुर्दृष्टिः

दुर्धर्ष

Mahānār. 21. 2. यद्धि परं तपस्तदुर्धर्षम्

दुर्निग्रह

35. मनो दुर्निग्रहं चलम्

दुर्निरीक्ष्य

Gītā. 11. 17. पश्यामि त्वां दुर्निरीक्ष्यं
समन्तात्

दुर्निवार्य

Maitrī. 4. 2. दुर्निवार्यमस्य मृत्योः(रागम-
नम्

दुर्निष्पतर

Chhā. 5. 10. 6. अतो वै खलु दुर्निष्पतरम्

दुर्वृद्धि

23. धार्तराष्ट्रस्य दुर्वृद्धेः

दुर्वोध

12. दुर्वोधं कुहकं तस्य

दुर्भिपज्य

14. दुर्भिपज्यं हास्मै भवति

दुर्मति

Gītā. 18. 16. न स पश्यति दुर्मतिः

दुर्मित्रिय

Mahānār. 4. 13. दुर्मित्रियास्तस्मै भृत्यास्तः

दुर्मैधस्

Gītā. 18. 35. न विमुञ्चति दुर्मैधाः

दुर्योधन

Gītā. 1. 1. दृष्ट्वा तु . . दुर्योधनस्तदा

दुर्लक्ष्य

Tejo. 2. दुर्लक्ष्यं दुस्तरं ध्यानम्

दुर्लभ

Kāṭha. 1. 25. ये ये कामा दुर्लभा मर्त्य-
लोके

Mukti. 1. 15. मुनिदुर्लभाम्

दुर्लभतर

Parama. 1. यो ज्यं परमहंसमार्गो लो-
केषु दुर्लभतरः

Gītā. 6. 42. एतद्धि दुर्लभतरम्

दुर्वासस्

Jābāla. 6. *vide* प्रभृति

दुर्विचिन्तित

Mahānār. 4. 7. मनसा दुर्विचिन्तितम्

दुश्चरित

Kāṭha. 2. 24. नाविरतो दुश्चरितान्

Mahānār. 14. 2. यद्वा दुश्चरितं मम
Prānāg. 1.

दुष्

Chhā. 8. 10. 1. नैवैषोऽस्य दोषेण दुष्यति 3.

Gītā. 1. 41. स्त्रीषु दुष्टास्तु वार्ष्णेय

दुष्कृत्

Gītā. 4. 8. विनाशाय च दुष्कृताम्

दुष्कृत

Kaush. 1. 4. तत्सुकृतदुष्कृते धुनुते वा
तस्य प्रिया ज्ञातयः सुकृत-
मुपयन्त्यप्रिया दुष्कृतम्

Chhā. 8. 4. 1. न सुकृतं न दुष्कृतम्

Maitri. 6. 9. पुनन्वन्नं मम दुष्कृतं च
यदन्यत्

Mahānār. 4. 6. यन्मया दुष्कृतं कृतम्
12. यन्मे मनसा वाचा कर्मणा
वा दुष्कृतं कृतम् 19. 1.

Gītā. 2. 50. उभे सुकृतदुष्कृते

दुष्कृतिन्

Gītā. 7. 15. न मां दुष्कृतिनो मूढाः

दुष्टमतङ्गज

Mukti. 2. 44. मत्तो यथा दुष्टमतङ्गजः

दुष्टाश्व

Kāṭha. 3. 5. दुष्टाश्वा इव सारथेः

दुष्टाश्वयुक्त

Swet. 2. 9. दुष्टाश्वयुक्तमिव वाहम्

दुष्पूर

Gītā. 3. 39. दुष्पूरेणानलन च

16. 10. काममाश्रित्य दुष्पूरम्

दुष्प्राप

Gītā. 6. 36. दुष्प्राप इति मे मतिः

दुष्प्रेक्ष्य

Tejo. 2. दुष्प्रेक्ष्यं च दुराश्रयम्

8. दुष्प्रेक्ष्यमजमव्ययम्

दुस्तर

Tejo. 2. दुर्लभ्यं दुस्तरं ध्यानम्

दुह

Chhā. 1. 3. 7. दुग्धे ऽस्मै वाग्दोहम्
1. 13. 4; 2. 8. 3.

दुहितृ

Chhā. 4. 2. 3. दुहितरं तदादाय प्रतिचक्रमे

Bṛih. 3. 3. 1. तस्यासीदुहिता गन्धर्वगृ-
हीता

6. 4. 17. दुहिता मे पण्डिता जायेत

दूत

Kaush. 2. 1. प्राणस्य ब्रह्मणो मनो दूतम्
— मनो दूतं वेद दूतवान्भवति

3. दूतं वा प्रहिणुयात्

Gāruḍa. 2. यद्यनन्तकदूतस्त्वम्

— यदि वासुकिदूतस्त्वम्

— यदि तक्षकदूतस्त्वम्

— यदि कर्कोटकदूतस्त्वम्

Gârûḍa.

2. यदि शङ्खपुलिकदूतस्त्वम्
 — यदि पद्मकदूतस्त्वम्
 — यदि महापद्मकदूतस्त्वम्
 — यद्येलापत्रकदूतस्त्वम्
 — यदि महैलापत्रकदूतस्त्वम्
 — यदि कालिकदूतस्त्वम्
 — यदि कुलिकदूतस्त्वम्
 (most MSS. omit).
 — यदि कंबलाभ्रतरदूतस्त्वम्

दूतवन्त

Kaush. 2. 1. मनो दूतं वेद दूतवान् भवति

दूर्

Brîh. 1. 3. 9. सा वा एषा देवता दूर्नाम

दूर

Brîh. 1. 3. 9. दूरं ह्यस्या मृत्युर्दूरं ह वा
 अस्मान्मृत्युर्भवति य एवं
 वेद

Isâ.

5. तदूरे तद्वन्तिके

Kāṭha.

2. 4. दूरमेते विपरीते विपृची
 Maitri. 7. 9.

21. आसीनो दूरं व्रजति

Muṇḍ. 3. 1. 7. दूरात्सुदूरे तदिहान्तिके च

Mahânâr. 8. 2. दूराद्दन्धा वाति (bis).

Gîtâ.

2. 49. दूरेण ह्यवरं कर्म

दूरतस्

Mukti. 2. 15. भोगेच्छां दूरतस्त्यक्त्वा

दूरस्थ

Gîtâ. 13. 15. दूरस्थं चान्तिके च तत्

दूर्वा

Mahânâr. 4. 1. दूर्वा दुःस्वप्ननाशिनी
 2. दूर्वा अमृतसम्भृताः
 3. एवा नो दुर्वै प्रतनु

दूषिका

Maitri. 1. 3. vide संघात

दृढ

Chhâ. 1.

Gauḍa.

Mukti.

Gîtâ.

Mukti.

Gîtâ.

Gîtâ.

Gîtâ.

Taitt. 2.

Brîh. 2.

Ant.

3. 5. दृढस्य धनुष आयमनम्
 3. 17. द्वैतिनो निश्चिता दृढम्
 2. 13. हृदयग्रन्थयो दृढाः
 25. दृढाभ्यस्तपदार्थकभावनात्
 40. एकतत्त्वदृढाभ्यासात्
 48. द्वितीयं दृढभावना
 57. दृढभावनाया
 6. 34. प्रमाथि बलवद्दृढम्
 15. 3. असंगशस्त्रेण दृढेन छिन्वा

दृढता

1. 28. तथापि दृढता नोच्चेत्

दृढनिश्चय

12. 14. यतात्मा दृढनिश्चयः

दृढमति

18. 64. इष्टो ऽसि मे दृढमतिः

दृढव्रत

7. 28. भजन्ते मां दृढव्रताः

14. यतन्तश्च दृढव्रताः

दृढिष्ठ

2. 8. 1. आशिष्ठो दृढिष्ठो बलिष्ठः

दृप्तवालाकि

Brîh. 2. 1. 1. दृप्तवालाकिर्ह . . गार्ग्यः

1. दृश

Ant.

3. 5. दृष्ट्वा हेवाज्ञमत्रप्स्यत्
 11. यदि चक्षुषा दृष्टं . . को ऽह-
 मिति
 13. ब्रह्म ततममपश्यद्विदमदर्श-
 मिति
 5. 1. येन वा रूपं पश्यति
 2. 8. पञ्चाक्षरमसं दृश्यमानमुप-
 तिष्ठेत्
 9. पुरस्ताच्चन्द्रमसं दृश्यमान-
 मपतिष्ठेत्

- Kaush. 2. 12. एतद्वै ब्रह्म दीप्यते यदा-
दित्यो दृश्यते ज्यैतन्म्रियते
यन्न दृश्यते
— एतद्वै ब्रह्म दीप्यते यच्चन्द्र-
मा दृश्यते ज्यैतन्म्रियते
यन्न दृश्यते
13. एतद्वै ब्रह्म दीप्यते यच्चक्षु-
षा पश्यत्यज्यैतन्म्रियते य-
न्न पश्यति
14. तद्वाचा वदच्चक्षुषा पश्य-
च्छिष्ये (ier.)
3. 2. चक्षुः पश्यत् सर्वे प्राणा अ-
नुपश्यन्ति
3. जीवति वागपेतो मृकान् हि
पश्यामः (similarly five
times more.)
— यत्रैतत्पुरुषः सुप्तः स्वप्नं न
कंचन पश्यति
— न शृणोति न पश्यति
4. 19. यदा सुप्तः स्वप्नं कंचन न
पश्यति

Kena. 6. यच्चक्षुषा न पश्यति येन
चक्षुषि पश्यति

- Chhā. 1. 2. 4. तस्मात्तेनोभयं पश्यति द-
र्शनीयं चादर्शनीयं च
1. 6. 6. य एषो ज्ज्तरादित्ये हिरण्म-
यः पुरुषो दृश्यते
1. 7. 5. य एषो ज्ज्तराक्षिणि पुरुषो
दृश्यते
2. 9. 7. ते पुरुषं दृष्ट्वा कक्षं श्रभ्रमि-
त्युपद्रवन्ति
2. 24. 4. पश्येम त्वा वयम् 8, 12, 13.
3. 6. 1. एतदेवामृतं दृष्ट्वा तृप्यन्ति
3. 7. 1; 3. 8. 1; 3. 9.
1; 3. 10. 1.
3. एतदेवामृतं दृष्ट्वा तृप्यति 3.
7. 3; 3. 8. 3; 3. 9. 3;
3. 10. 3.

- Chhā. 3. 13. 8. एतद्वृष्टं च भुत च
4. 3. 8. तयेदं सर्वं दृष्टं सर्वमस्येदं
दृष्टम्
4. 11. 1. य एष आदित्ये पुरुषो दृ-
श्यते
4. 12. 1. य एष चन्द्रमसि पुरुषो दृ-
श्यते
4. 13. 1. य एष विद्युति पुरुषो दृ-
श्यते
4. 15. 1. य एषो अक्षिणि पुरुषो दृ-
श्यते 8. 7. 4.
5. 1. 7. शरीरं पापिष्ठतरमिव दृ-
श्येत
8. पश्यन्तश्चक्षुषा 10, 11;
Brih. 6. 1. 8, 10—12.
8. यदि स्त्रियं पश्येत्
9. स्त्रियं स्वप्नेषु पश्यति
1. तस्मात्तव सुप्तं प्रसुतमाशु-
तं कुले दृश्यते
2. अत्स्यन्नं पश्यसि प्रियम-
न्यन्नं पश्यति प्रियम् 5.
13. 2; 5. 14. 2; 5. 15.
2; 5. 16. 2; 5. 17. 2.
5. 13. 1. तस्मात्तव बहु विश्वरूपं
कुले दृश्यते
6. 12. 1. किमत्र पश्यसि (bis).
7. 11. 1. तेज एव तत्पूर्वं दर्शयित्वा
(bis).
7. 15. 4. स वा एष एवं पश्यन् 7.
25. 2.
7. 24. 1. यत्र नान्यत्पश्यति.. स
भूमा
— यत्रान्यत्पश्यति.. तदल्पम्
7. 26. 1. एतस्यैवं पश्यतः
2. न परयो मृत्युं पश्यति..
सर्वं ह पश्यः पश्यति
— तमसः पारं दर्शयति

Chhā. 8. 8. 1. किं पश्यथ इति . . आत्मानं
पश्यावः

2. प्रजापतिरुवाच किं पश्यथ
इति

8. 9. 1. अप्राप्त्यैव देवानेतद्भयं ददर्श
— नाहमत्र भोग्यं पश्यामि 2;
8. 10. 2, 4; 8. 11. 1, 2.

8. 12. 5. एतान् कामान् पश्यन् र-
मते

Bṛh. 1. 3. 4. यत्कल्याणं पश्यति तदा-
त्मने

— यदेवदमप्रतिरूपं पश्यति

25. यज्ञे स्वरवन्तं दिदृक्षन्ते

1. 4. 1. नान्यदात्मनां पश्यत्
7. तन्न पश्यन्त्यकृत्स्नो हि सः
— पश्यंश्चक्षुः

10. तद्धैतत्पश्यन्पिबामिदेवः

1. 5. 3. अन्यत्रमना अभुवं नादर्शम्
— मनसा ह्येव पश्यति
Maitri. 6. 30.

21. द्रक्ष्याम्यहमिति चक्षुः

2. 4. 5. आत्मा वा अरे द्रष्टव्यः
4. 5. 6.

14. तदितर इतरं पश्यति 4.
5. 15.

— तत्केन कं पश्येत् 4. 5. 15.

2. 5. 16. तदेतदृषिः पश्यन्नवोचत्
17, 18, 19.

3. 2. 5. चक्षुषा हि रूपाणि पश्यति

3. 4. 2. न दृष्टेर्द्रष्टारं पश्येः

3. 9. 20. चक्षुषा हि रूपाणि पश्यति

4. 1. 4. चक्षुषा वै पश्यन्तमाहुरद्रा-
क्षीरिति स आहाराक्षमिति

4. 3. 9. उभे स्थाने पश्यति

— पाप्मन आनन्दांश्च पश्यति

13. उतेवापि भयानि पश्यन्

14. आराममस्य पश्यन्ति न
तं पश्यति कश्चन

Bṛh. 4. 3. 14. यानि ह्येव जायन्त्यस्यति

15. दृष्ट्वैव पुण्यं च पापं च 16,
17, 34.

— स यत्तत्र किञ्चित्पश्यति 16.

19. न कश्चन स्वप्नं पश्यति

Māṇḍū. 5; Nṛp. 4. 1;

Nṛisut. 1; Rāmōt. 3.

20. यदेव जाग्रद्भयं पश्यति

23. यद्वै तन्न पश्यति पश्यन्वै.

तन्न पश्यति

— न तु . . ततो अन्यद्विभक्तं
यत्पश्येत्

31. तत्रान्यो अन्यत्पश्येत्

4. 4. 2. एकीभवति न पश्यतीत्याहुः

19. य इह नानेव पश्यति

Kāṭha. 4. 10, 11; At-
mapra. 1.

23. आत्मन्येवात्मानं पश्यति
सर्वमात्मानं पश्यति

4. 5. 6. आत्मानि खल्वरे दृष्टे भुते
मते

6. 5. 2. शुद्धमेवैतन्मण्डलं पश्यति

5. 14. 3. दर्शितं पदमिति ददृश इव

4. अहमदर्शमहमश्रौषमिति य
एव ब्रूयादहमदर्शमिति त-
स्मा एव अहध्याम

15. 1. यत्ते रूपं कल्याणतमं तत्ते
पश्यामि Isa. 16.

Kāṭha. 1. 11. त्वां ददृशिवान्मृत्युमुखात्
प्रमुक्तम्

27. लप्स्यामहे वित्तमद्राक्ष्म
चेत्त्वा

2. 11. स्तोममहदुरुगायं प्रतिष्ठां
दृष्ट्वा

14. अन्यत्र भृताच्च भव्याच्च
यत्तत्पश्यसि तद्वद

20. तमक्रतुः पश्यति वीतशोकः

3. 12. दृश्यते त्वभ्यया बुद्ध्या

- Katha. 4. 1. तस्मात्पराङ् पश्यति ना-
न्तरात्मन्
14. एवं धर्मान् पृथक् पश्यन्
6. 9. न चक्षुषा पश्यति कश्चैननम्
Śwet. 4. 20; Mahānār.
1. 11.
- Śwet. 1. 3. अपश्यन् देवात्मशक्तिम्
13. वद्वेयथा योनिगतस्य मूर्ति-
र्न दृश्यते
14. देवं पश्येन्न गृहवत् Bra-
hma. 3.
3. 19. पश्यत्यचक्षुः
20. तमक्रतुं पश्यति Mahā-
nār. 8. 3.
1. 7. जुष्टं यदा पश्यत्यन्यमी-
शम् Mund. 3. 1. 2.
12. हिरण्यगर्भं पश्यत जाय-
मानम् Mahānār. 10. 3.
5. 2. जायमानं च पश्येत्
8. आराधमात्रो ह्यवरो ऽपि दृष्टः
12. संयोगहेतुरपरो ऽपि दृष्टः
6. 5. अकलो ऽपि दृष्टः
8. न तत्समश्चाभ्यधिकश्च दृ-
श्यते
- Maitri. 1. 4. सर्वं चेदं क्षयिष्णु पश्यामः
— गन्धर्व . . यहादीनां निरोधं
पश्यामः
— असकृदिहावर्त्तनं दृश्यते Mahānār. 2.
2. 6. ताः . . स्थाणुरिव तिष्ठमा-
ना अपश्यत्
3. 2. आत्मस्थं प्रभुं . . नापश्यत्
6. 1. यः पश्यतीमां हिरण्यवस्था-
त्
7. यत्र द्वैतीभूतं विज्ञानं तत्र . .
पश्यति
10. अत्र दृष्टं नाम प्रत्ययम्
16. यत्किञ्चित् शुभाशुभं दृ-
श्यतेह लोके
- Maitri. 6. 18. यदा पश्यन् पश्यति रुक्म-
वर्णम्
20. ब्रह्म तर्केण पश्यति
— यदात्मनात्मानं . . पश्यति
तदात्मनात्मानं दृष्ट्वा निरा-
त्मा भवति
24. ब्रह्म तमसः परमपश्यत्
— एनं दृष्ट्वा मृतत्वं गच्छति
25. स्वप्न इव यः पश्यति
28. स्वे महिम्नि तिष्ठमानं दृष्ट्वा
35. द्विधर्मोऽन्धं तेजसेन्धं सर्वं
पश्यन् पश्यति
38. स्वे महिम्नि तिष्ठमानं पश्यति
10. सत्यमिवानृतं पश्यन्ति
11. न पश्यन् मृत्युं पश्यति
— सर्वं हि पश्यन् पश्यति
- Mund. 1. 2. 1. मन्त्रेषु कर्माणि कवयो या-
न्यपश्यन्
8. तस्मिन्दृष्टं परावरे
3. यदा पश्यः पश्यते रुक्म-
वर्णं कर्त्तारम्
5. यं पश्यन्ति यतयः क्षीण-
दापाः
7. पश्यत्स्वित्त्वैव निहितं गु-
हायाम्
8. ततस्तु तं पश्यते निष्कलम्
- Mahānār. 2. 3. वेनस्तत्पश्यन्
6. तदपश्यत्तदभवत्पञ्चासु
11. 6. दृश्यते श्रूयते पि वा
Vāsu. 3.
23. 1. मानसेन मनसा साधु प-
श्यति
4. 1. कतर एष देवः स्वप्नान् प-
श्यति
2. तर्क्षेण पुरुषो न शृणोति न
पश्यति
5. यदृष्टं दृष्टमनुपश्यति
- Praśna. 4. 1. कतर एष देवः स्वप्नान् प-
श्यति
2. तर्क्षेण पुरुषो न शृणोति न
पश्यति
5. यदृष्टं दृष्टमनुपश्यति

- Prasna. 4. 5. दृष्टं चादृष्टं च . . सर्वं प-
श्यति सर्वः पश्यति
6. अत्रैष देवः स्वप्नाच्च पश्यति
8. चक्षुश्च द्रष्टव्यं च

Kaivalya. 21. पश्याम्यचक्षुः

- Gauda. 1. 20. उत्कर्षो दृश्यते स्फुटम्
2. 2. गत्वा देशाच्च पश्यति
9. दृष्टं वैतथ्यमेतयोः
(सदसतोर्वैतथ्यं युक्तम्
MSS.)
29. यं भावं दर्शयेद्यस्य तं भावं
स तु पश्यति
31. स्वप्नमात्रे यथा दृष्टे
— तथा विश्वमिदं दृष्टम्
35. निर्विकल्पो ह्ययं दृष्टः
38. तत्त्वमाध्यात्मिकं दृष्ट्वा त-
त्त्वं दृष्ट्वा तु बाह्यतः
3. 43. जातं नैव तु पश्यति
4. 28. तस्य पश्यन्ति ये जातिं खे
वै पश्यन्ति ते पदम्
35. प्रतिबुद्धो न पश्यति
39. असज्जागर्गते दृष्ट्वा स्वप्ने
पश्यति तन्मयः
— असत् स्वप्नेऽपि दृष्ट्वा च
प्रतिबुद्धो न पश्यति
41. धर्मास्तत्रैव पश्यति
63. जीवान् पश्यति यान् सदा
(65.
84. येन दृष्टः स सर्वदृक्

- Nrip. 1. 1. भद्रं पश्यमाक्षभिर्भयजत्राः
2. 4; Nrisut. 1.
— एतं मन्त्रराजं . . अनुष्टुभ-
मपश्यत्
2. 4. सर्वतः पश्यति
— यस्य रूपं दृष्ट्वा सर्वे . . भी-
त्या पलायन्ते
4. 3. स्वात्मानं दर्शयति (bis);
Rāmōt. 5.

Nrip.

Nrisut.

Brahmav.
Chāl.

4. 3. स देवं पश्यति Rāmōt. 5.
5. 10. विष्णोः परमं पदं सदा प-
श्यन्ति सूरयः Aruṇeya.
5; Vāsu. 4; Skanda.
15; Mukta. 2. 77.
2. यदि सर्वमिदं दर्शयति
3. इहेदं सर्वं दृष्ट्वा (2 MSS.
read सृष्ट्वा)
4. नत्वा च बहुधा दृष्ट्वा
6. द्वितीयाद्भ्यमेव पश्यन्तः
— आत्मनैवात्मानं परमं ब्रह्म
पश्यति
9. मूढैरात्मैव दृष्टा (Nārāyaṇa
and 3 MSS. read द्रष्टा)
— अस्य सत्त्वमसत्त्वं च दर्श-
यति
9. माया . . क्षेत्राणि दर्शयित्वा
— पश्यन्तेहापि सन्मात्रमस-
दन्यत्
— ब्रूतेऽपि दृष्टोऽदृष्टो वेति दृष्टः
— युयमेव दृष्टः
— दृश्यते चेन्नात्मज्ञाः
— कथं पश्यन्तीति होवाच
— तदेतदात्मानमोमित्यपश्य-
न्तः पश्यत
— तदेतत्पण्डिता एव पश्यन्ति
— सुविभातमद्वयं पश्यत
— किमेव दृष्टोऽदृष्टो वेति दृष्टः
— पश्याम एव भगवन्न च वयं
पश्यामः
11. शिखाभा दृश्यते परा
1. सर्वः पश्यन् न पश्यति
2. अन्तः पश्यति सत्त्वस्थम्
3. असह्यः सोन्यथा द्रष्टुम्
8. पश्यन्त्यस्यां महात्मानम्
16. पश्यन्तो ज्ञानचक्षुषः
— तमेकमेव पश्यन्ति

Siras.

1. ते देवा रुद्रमपश्यन्

Mukti.

2. 60. भ्रान्तं पश्यति ३६६:

Garbha.

4. मातरो विविधा दृष्टाः

Gītā.

1. 2. दृष्ट्वा तु पाण्डवानीकम्

Nīla.

1. अपश्यं त्वावरोहन्तम्

3. पश्येतां . . महतीं नमूम्

— अपश्यमस्यन्तं रुद्रम्

20. अथ व्यर्वास्थितान्दृष्ट्वा

2. जनासः पश्यतेमम्

25. उवाच पार्थ पश्येतान्

10. अदृशन्तु त्वोदहार्यः

26. तत्रापश्यत्स्थितान्पार्थः

— तस्मै दृष्टाय ते नमः

28. दृष्ट्वेमं स्वजनं कृष्ण

22. नीलगलमालः शिवः पश्य

31. निमित्तानि च पश्यामि वि-
परीतानि

Brahmab.

12. दृश्यते जलचन्द्रवत्

38. यद्यप्येते न पश्यन्ति

19. क्षीरवत्पश्यते ज्ञानम्

Amṛita.

14. अन्धवत् पश्य रूपाणि

2. 16. उभयोरपि दृष्टो ऽन्तस्तु

— काष्ठवत् पश्यते देहम्

29. आश्चर्यवत्पश्यति कश्चिदे-
नम्

25. येनासौ पश्यते मार्गम्

59. परं दृष्ट्वा निवर्त्तते

29. चतुर्भिः पश्यते देवान्

69. सा निशा पश्यतो मुनेः

Dhyāna.

2. दृश्यते पुरुषोत्तमः (one

MS. omits); Yogat. 2.

1. 18. कर्मण्यकर्म यः पश्यत्

20. एवं पश्येन्निगृह्यत् (so 5

MSS. ; one has देवम्)

35. द्रक्ष्यस्यात्मन्यथो मयि

Yogavā.

7. ततः पश्यति तत्परम्

5. 5. यः पश्यति स पश्यति 13
24.

10. तदा पश्यन्ति योगेन

8. पश्यन् शृण्वन् स्पृशन् जि-
घ्रन्

Kāthasrñ.

1. निष्क्रस्य पुत्रं दृष्ट्वा 2.

6. 20. पश्यन्नात्मनि तुष्यति

Sarvop.

2. अप्राप्तशरीरसंयोगमिव
कुर्वाणो यदा दृश्यते30. यो मां पश्यति सर्वत्र सर्वं
च मयि पश्यति

Hamsa.

2. पश्यत्यनागरश्च

32. समं पश्यति यो ऽजुन

Parama.

2. स्ववपुः कुणपमिव दृश्यते

33. एतस्याहं न पश्यामि

3. हिरण्यं रसेन दृष्टम्

9. 5. पश्य मे योगमैश्वरम् 11.8.

— न दृष्टं च न स्पृष्टं च न
ग्राह्यं च

11. 3. द्रष्टुमिच्छामि ते रूपम्

Vāsu.

2. स्वमात्मानं पश्यन्

1. मया द्रष्टुमिति प्रभो

Gopī.

3. पञ्चत्वं न स पश्यति

— दर्शयात्मानमव्ययम्

5. यं यं पश्यति चक्षुषा

5. पश्य मे पार्थ रूपाणि

— तत ओङ्कारमपश्यत्

6. पश्यादित्यान्वसून्

Skanda.

9. यथान्तरं न पश्यामि

— पश्याश्चर्याणि भारत

Rāmap.

39. विप्रहं दर्शयामास

7. पश्याद्य सचराचरम्

44. सीतां दृष्ट्वा सुरान् हत्वा

— यच्चान्यद्द्रष्टुमिच्छसि

46. तां दृष्ट्वा तदधीशेन

8. न तु मां शक्यसे द्रष्टुम्

Rāmōt.

4. यो ऽविमुक्तं पश्यति

9. दर्शयामास पार्थाय

- Gītā. 11. 13. अपश्यद्देवदेवस्य शरीरे
 15. पश्यामि देवांस्तव देव देहे
 16. पश्यामि त्वां सर्वतो ज्ञान्त-
 रूपम्
 — नान्तं न मध्यं न पुनस्तवा-
 दिं पश्यामि
 17. पश्यामि त्वां दुर्निरीक्ष्यं
 समन्तात्
 19. पश्यामि त्वां दीपहृताश-
 वस्त्वम्
 20. वृष्टाद्भूतं रूपमुद्यं तवेदम्
 23. वृष्टा लोकाः प्रव्यथितास्त-
 थाहम्
 24. वृष्टा हि त्वां प्रव्यथितान्त-
 रात्मा
 25. वृष्टैव कालानलसन्निभानि
 15 अदृष्टपूर्वं दृष्टितो जस्मि
 वृष्टा
 — तदेव मे दर्शय देव रूपम्
 46. इच्छामि त्वां ब्रष्टुमहं तथैव
 47. रूपं परं दर्शितमात्मयो-
 गात्
 48. एवंरूपः शक्य अहं नृलोके
 ब्रष्टुम्
 49. वृष्टा रूपं घोरमाद्भुतमेदम्
 50. स्वकं रूपं दर्शयामास भूयः
 51. वृष्टेदं मानुषं रूपम्
 52. सुदुर्दर्शमिदं रूपं वृष्टवानसि
 यन्मम
 53. शक्य एवैवधो ब्रष्टुं वृष्ट-
 वानसि मां यथा
 54. ज्ञातुं ब्रष्टुं च तत्त्वेन
 13. 24. ध्यानेनात्मनि पश्यन्ति
 28. समं पश्यन् हि सर्वत्र
 29. यः पश्यति तथात्मानम-
 कर्त्तारं स पश्यति
 15 10. पश्यन्ति ज्ञानचक्षुषः

- Gītā. 15. 11. पश्यन्त्यात्मन्यवस्थितम्
 — नैनं पश्यन्त्यचेतसः
 18. 6. पश्यत्यकृतबुद्धित्वान्न स
 पश्यति दुर्मतिः
 2. दृश्
 Mukti. 2. 23. अक्षिदृग्द्रव्येषु
 दृशि
 Mukti. 2. 74. दृशिस्तु शुद्धो ज्ञमविक्रि-
 यात्मकः
 दृशिस्वरूप
 Mukti. 2. 73. दृशिस्वरूपं गगनोपमं परम्
 दृष्टपूर्वं
 Gītā. 11. 47. यन्मे त्वदन्येन न दृष्टपूर्वं
 दृष्टान्त
 Maatri. 7. 8. वृथातर्कदृष्टान्तकुहकेन्द्र-
 जालैः
 Gaudā. 4. 13. दृष्टान्तस्तस्य नास्ति वै
 20. बीजाङ्गुराख्यो वृष्टान्तः
 Brahmad. 9. हेतुदृष्टान्तवर्जितम्
 दृष्टि
 At. 5. 2. मेधा दृष्टिर्भूतिर्मतिः
 Kaush. 3. 3. तस्यैषैव दृष्टिरेतद्विज्ञानम्
 Chhā. 3. 13. 7. तस्यैषा दृष्टिः
 Brih. 3. 4. 2. नदृष्टेर्ब्रह्मणः पश्येः
 4. 3. 23. न हि ब्रह्मदृष्टेर्विपरिलोपः
 5. 15. 1. तत्त्वं पूषन्नपावृणु सत्यध-
 र्माय दृष्टये Isā. 15.
 5. 11. संकल्पनस्पर्शनदृष्टिहोमैः
 Gaudā. 3. 16. हीनमध्यमोत्कृष्टदृष्टयः
 Amṛita. 22. दृष्टिं विनिधाय महामतिः
 Nyāsa. 5. मापमानां तथा दृष्टिम्
 Gītā. 16. 9. एतां दृष्टिमवष्टभ्य
 1. देव adj.
 Chhā 1. 12. 5. देवो वरुणः प्रजापतिः

- Chhā. 3. 17. 7. पश्यन्त उत्तरं देवं देवत्रा
सूर्यम्
5. 2. 7. वयं देवस्य भोजनमित्या-
चामति
Bṛih. 6. 3. 6. भर्गो देवस्य धीमहि
Maitri. 6. 7; Mahānār.
15. 2.
6. 4. 19. देवाय सवित्रे सत्यप्रसवाय
स्वाहा
21. गर्भं ते अश्विनौ देवावाध-
त्ताम्
Katha. 1. 17. ब्रह्मजज्ञं देवमीशं विदित्वा
Swet. 2. 2. देवस्य सवितुः सदे
4. मही देवस्य सवितुः परि-
हृतिः
Mund. 1. 2. 4. विश्वरूपी च देवि
Mahānār. 4. 1. सहस्रपरमा देवी
4. शिरसा धारिता देवि
6. 3. दुर्गा देवीं शरणमहं प्रपद्ये
9. 6. अद्या नो देव सवितः
17. 7.
7. विश्वानि देव सवितः 17. 7.
15. 1. आयातु वरदा देवी
5. उत्तमे शिखरे देवी
— गच्छ देवि यथासुखम्
16. 4. मेधा देवी जुषमाणा
— त्वया जुष्टं ऋषिर्भवतु देवी
5. ददातु मेधां देवी सगस्वती
Gauḍa. 1. 10. देवस्तुर्यो विभुः स्मृतः
2. 12. कल्पयत्यात्मनात्मानमात्मा
देवः
Siras. 5. विश्वं देवं जातरूपं वरेण्य-
म्
Rāmāp. 37. देवीं सन्दृश्य
2. देव
Ait. 3. 14. परोक्षप्रिया इव हि देवाः
Bṛih. 4. 2. 2.
Ait. 4. 5. अन्वेषामवेदमहं देवानां ज-
निमानि विश्वा
5. 3. एते सर्वे देवाः... सर्वे तत्प्र-
ज्ञानेत्रम्
1. 6. यदन्यदेवेभ्यश्च प्राणेभ्यश्च
तत्सदय यदेवाश्च प्राणाश्च
तत्त्यम्
2. 14. स तद्वच्छति यत्रैते देवास्त-
त्प्राप्य यदमृता देवास्तद-
मृता भवति
3. 3. प्राणेभ्यां देवा देवेभ्यो लो-
काः 4. 20.
1. 20. सर्वेषां देवानां... श्रेष्ठं...
पर्यन्तम्
1. चक्षुः श्रोत्रं क उ देवो यु-
नक्ति
9. यदस्य देवेष्वथ नु मीमां-
स्यमेव ते
14. ब्रह्म ह देवेभ्यो विजिग्ये
तस्य ह ब्रह्मणा विजये दे-
वा अमहीयन्त
27. तस्माद्वा एते देवा अतित-
रामिवान्यान्देवान्
28. तस्माद्वा इन्द्रो अतितरामि-
वान्यान्देवान्
Chhā. 1. 2. 1. देवासुरा ह वै यत्र संयेतिरे
— देवा उद्गीथमाजहः
1. 4. 2. देवा वै मृत्योर्विभ्यतः
2. 9. 5. तदस्य देवा अन्वायत्ताः
2. 22. 2. अमृतत्वं देवेभ्य आगायानि
3. 1. 1. असौ वा आदित्यो देवमधु
3. 6. 1. न वै देवा अभन्ति न पिव-
न्ति 3. 7. 1; 3. 8. 1;
3. 9. 1; 3. 10. 1.
11. 2. देवास्तेनाहं सत्येन मा वि-
रार्थिष ब्रह्मणा
3. 4. वायुरेव देवेषु प्राणः प्राणेषु

ChhA. 4. 3. 6. महात्मनश्चतुरो देव एकः
कः स जगार

7 आत्मा देवानां जानता प्र-
जानाम्

5 4 2. तस्मिन्मयी देवाः श्रद्धां जुह-
ति Brih. 6. 2. 9.

5 5. 2. ...देवाः सोमं राजानं जु-
हति Brih. 6. 2. 10.

5. 6. 2. ...देवा वर्षं जुहति

5. 7. 2. ...देवा अन्नं जुहति Brih.

5. 8 2. ...देवा रेतो जुहति Brih.
6. 2. 13.

5 10. 4. तद्देवानामन्नं तं देवा भक्ष-
यन्ति

7. 2. 1. देवांश्च मनुष्यांश्च 7. 7. 1

7. 6. 1. ध्यायन्तीव देवमनुष्याः

7. 8. 1. बलेन देवमनुष्याः (ति-
ष्ठन्ति)

7. 10. 1. यद्देवमनुष्याः

8 7. 2. देवासुरा अनुवुवुधिरं
— ईश्रो हँव देवानामभिप्रव-
त्राज

8. 8. 4. देवा वासुरा वा

8. 9 1. अप्राप्यैव देवानेतद्भयं द-
दर्श 8. 10. 1; 8. 11. 1.

8. 12 6. ब्रह्मलोके .. देवा आत्मान-
मुपासते

Brih. 1. 1. 2. हयो भूत्वा देवानवहत्

1. 3. 1. इया ह प्राजापत्या देवाश्चा-
सुराश्च

— कानीयसा एव देवाः

— ते ह देवा ऊनुः .. असुरा-
न् .. अत्ययाम

2. तं देवेभ्य आगायत् 3-7

7. ततो देवा अभवन्

18. ते देवा अब्रुवन्

Brih. 1. 4. 6. अमुं यजामुं यजेत्येकैकं
देवम्

— एष उ ह्येव सर्वे देवाः

— श्रेयसो देवानमृजत

10. यो यो देवानां प्रत्यबुध्यत

— तस्य ह न देवाश्चनाभृत्या
ईशते

— यथा पशुरेवं स देवानाम्

— एकैकः पुरुषो देवान् भुन-
क्ति

15. तदग्निनैव देवेषु ब्रह्माभवत्

— अग्नावेव देवेषु लोकमिच्छ-
न्ते

16. तेन देवानां लोकः

1. 1. द्वे देवानभाजयत् 2.

— स देवानां गच्छति 2.

2. तस्माद्देवेभ्यो जुहति च प्र

च जुहति

— देवेभ्यो ज्ञाद्यं प्रयच्छति

6. देवाः पितरो मनुष्या एत
एव वागेष देवाः

20. न ह वै देवान् पापं गच्छति

23. तं देवाश्चक्रिरे धर्मम्

20. सर्वे देवाः व्युच्चरन्ति

1. 5. न वा अरे देवानां कामाय
देवाः प्रिया भवन्त्यात्मन-

स्तु कामाय देवाः प्रिया

भवन्ति 4. 5. 6.

6. देवास्तं परादुर्योऽन्यत्रा-

त्मनो देवान्वेद 4. 5. 7.

— इमे देवाः .. इदं सर्वं य-
दयमात्मा 4. 5. 7.

15. आत्मानि .. सर्वे देवाः

9. यजमानं देवाः .. अन्वाय-
त्ताः

1. कति देवा याज्ञवल्क्य

(7 times).

Bräh. 3. 9. 2. त्रयस्त्रिंशत्त्वेव देवा इति
8. कतमे ते त्रयो देवा इति
— एषु हीमे सर्वे देवा इति
— कतमौ तौ द्वौ देवाविति
9. कतम एको देव इति
26. अष्टौ देवा अष्टौ पुरुषाः

4. 1. 2. देवो भूत्वा देवानप्येति 3-7.
4. 3. 13. रूपाणि देवः कुरुते बहूनि
20. यत्र देव इव राजेव
22. देवा अदेवाः
4. 4. 15. यदैतमनुपश्यत्यात्मानं देवम्
16. तद्देवा ज्योतिषां ज्योतिः . .
उपासते

5. 2. 1. देवा मनुष्या असुराः
— देवा ऊचुर्ब्रवीतु नो भवानिति

5. 5. 1. प्रजापतिर्देवांस्ते देवाः सत्य-
मेवोपासते

5. 8. 1. द्वौ स्तनौ देवा उपजीवन्ति

5. 15. 1. विश्वानि देव वयुनानि वि-
द्वान् Isā. 18.

6. 2. 2. द्वे सती अभृणवं पितृणामहं
देवानामुत

11. एतस्मिन्नग्नौ देवा वृष्टिं जु-
ह्वति

14. देवाः पुरुषं जुह्वति

16. तांस्तत्र देवाः...भक्षयन्ति

6. 3. 1. यावन्तो देवाः...तिर्यञ्चः

Isā. 4. नैनद्देवा आमुवन

Tait. 1. 4. 1. अमृतस्य देव धारणो भू-
यासम्

1. 5. 3. सर्वे ऽस्मै देवा बलिमावह-
न्ति

2. 3. 1. प्राणं देवा अनुप्राणन्ति

2. 5. 1. विज्ञानं देवाः सर्वे ब्रह्मज्ये-
ष्ठमुपासते

2. 8. 1. आजानजानां देवानाम्
(bis).

8. 1. ये कर्मणा देवानपियन्ति
— ये शतं कर्मदेवानामान-
न्दाः स एको देवानामान-
न्दः

— ये शतं देवानामानन्दाः स
एक इन्द्रस्यानन्दः

10. 6. पूर्वं देवेभ्यो ऽमृतस्य नाश्भा-
यि Nrip. 2. 4.

Katha. 1. 21. देवैरत्रापि त्रिचिकित्सितम्
22.

2. 12. अध्यात्मयोगाधिगमेन देवं
मत्वा

21. कस्तं मदामदं देवे मदन्यो
ज्ञातुमर्हति

4. 9. तं देवाः सर्वे र्षपताः

1. 8. ज्ञात्वा देवं मुच्यते सर्वपा-
शैः 2. 15; 4. 16; 5. 13;
6. 13.

10. क्षरात्मानावीशते देवः

11. ज्ञात्वा देवं सर्वपाशापहा-
निः

14. देवं पश्येन्नृगृहवत्

Brahma. 3.

2. 3. युक्ताय मनसा देवान् सु-
वर्यतः

16. एषो ऽह देवः प्रदिशो ऽनु
सर्वाः

17. यो देवो अग्नौ यो अप्सु
.. तस्मै देवाय नमो नमः

3. 3. द्यावाभूमी जनयन्देव एकः
Mahānār. 2. 2 (°प्रथिवी)

4. यो देवानां प्रभवश्चोद्भवश्च
4. 12.

4. 1. विश्वमादौ स देवः

8. यस्मिन्देवा अधि विश्वे नि-
पेदुः Mahānār. 1. 2;

Nrip. 4. 2; 5. 2.

- Śwet. 4 11. ईशानं वरदं देवमीशम्
Śiras. 5.
13. यो देवानामधिपः
— कस्मै देवाय हविषा वि-
धेम Nrip. 2. 4.
17. एष देवो विश्वकर्मा
5. 3. यस्मिन् क्षेत्रे संहर्त्येष देवः
4. एवं स देवो भगवान् वरेण्यः
14. कलासर्गकरं देवं ये विदुः
6. 1. देवस्यैष महिमा तु लोके
5. देवं स्वचित्स्थमुपास्य
7. विदाम देवं भुवनेशमीशम्
10. देव एकः समावृणोति
11. एको देवः सर्वभूतेषु गूढः
Brahma. 3.
18. तं ह देवमात्मबुद्धिप्रकाशम्
20. तदा देवमविज्ञाय
23. यस्य देवे परा भक्तिर्यथा
देवे तथा गुरौ
Maitri. 2. 6. एतयोरन्तरा देवौष्ण्यं प्रा-
सुवत्
4. 4. अधिदैवत्वं देवेभ्यश्च (एता
भवति)
6. 7. भर्गो देवस्य धीमहीति सवि-
ता वै देवः
10. यथामिर्वै देवानामन्नादः
23. यो ऽसौ परापरो देवा
ओङ्कारः
32. तस्माद्वा . . सर्वे देवाः . . उ-
च्चरन्ति
33. महो देवो भुवनान्याविवेश
7. 10. देवासुरा ह वै य आत्मका-
माः
Mund. 1. 1. 1. ब्रह्मा देवानां प्रथमः संबभूव
1. 2. 5. यत्र देवानां पतिरेको ऽधि-
वासः
2. 1. 7. तस्माच्च देवा बहुधा सम्प्रसू-
ताः
Mund. 3. 1. 8. नान्यैर्देवैस्तपसा कर्मणा वा
3. 2. 7. देवाश्च सर्वे प्रतिदेवतासु
Mahānār. 2. 1. एष हि देवः प्रदिशो ऽनु स-
र्वाः
5. यत्र देवा अमृतमानशानाः
6. 6. क्षामेवो अतिदुरितात्यग्निः
7. 1. नमो देवेभ्यः 2, 3, 5.
9. 1. ब्रह्मा देवानाम् 17. 8.
12. जिह्वा देवानाम्
10. 1. महो देवो मर्त्यानाविवेश
2. गवि देवासो घृतमन्त्रविन्दन्
3. यो देवानां प्रथमं पुरस्तात्
— स नो देवः शुभया स्मृत्या
संयुनक्ति
11. 1. सहस्रशार्पि देवम् Mahā. 2.
— विश्वं नारायणं देवम्
13. 7. अदितिर्देवा गन्धर्वाः
15. 1. देवानां धाम नामासि
20. 6. देवो न सन्निता
9. विष्णुमुखा वै देवाः
21. 2. यज्ञो हि देवानां यज्ञेन हि
देवा दिवं गताः 23. 1.
22. 1. तपसा देवा देवतामय आ-
यन्
24. 1. एतद्वै महोपनिषदं देवानां
गुह्यम्
25. 1. देवानामेव महिमानं गत्वा
Prasna. 2. 1. कत्येव देवाः प्रजां विधार- १
यन्ते
2. आकाशो ह वा एष देवः
5. वायुरेष पृथिवी रयिर्देवः
8. देवानामसि वद्धितमः
4. 1. कतर एष देवः स्वप्नान् प-
श्यति
2. तत्सर्वं परे देवे मनस्येकीभ-
वति
5. अत्रैष देवः स्वप्ने महिमानम-
नुभवति

- Praśna. 4. 6. अत्रैष देवः स्वप्नान्न पश्यति Nrip. 4. 3. एतैर्मन्त्रैर्नित्यं देवं स्तौति स
11. विज्ञानात्मा सह देवैश्च सर्वैः देवं पश्यति Rāmot. 5.
- Gauḍa. 1. 9. देवस्यैष स्वभावो ज्यम् 5. 5. स सर्वान्देवान् स्तंभयति
2. 19. मायैषा तस्य देवस्य 7. स देवानाकर्षयति
21. देवा इति तद्विदः Nrip. 5. आत्मैव नृसिंहो देवः (ter)
1. 1. भद्रं कर्णेभिः शृणुयाम देवाः — नृसिंहे देव परे ब्रह्मणि व-
2. 4; Nrip. 1. र्त्तते
7. देहान्ते देवः परं ब्रह्म तारकं 6. देवा इममात्मानं ज्ञातुमै-
व्याचष्टे च्छन्
2. 1. देवा ह वै मृत्योः.. अवि- — देवा ज्योतिष उत्तितीर्षवः
भयुः — देवाः पुत्रैपणायाः.. व्युत्था-
4. देवा ह वै प्रजापतिमब्रुवन् य
3. 1; 4. 1, 3; 5. 1, 3; — देवानां व्रतमाचरन्
Nrip. 1, 7, 9. — त्रयो देवा उदासते
— स्वमहिम्ना.. सर्वान्देवानु- 9. ब्रूद्येव भगवानिति ते देवा
ब्रूहति ऊचुः
— स्वमहिम्ना.. सर्वान्देवान् — इति ह प्रजापतिर्देवाननु-
.. विरमति शशास
— स्वमहिम्ना.. सर्वान्देवान् Brahmav. 4. तत्र देवास्त्रयः प्रोक्ताः
.. स्वतेजसा ज्वलति 6. विष्णुश्च भगवान्देवः
— यस्य रूपं दृष्ट्वा सर्वे देवाः 7. ईश्वरः परमो देवः
.. भीत्या पलायन्ते Chōl. 6. एकस्तु पिबते देवः (so 4
— विश्व उपासते प्रशिषं यस्य MSS.)
देवाः 19. एवं सहस्रशो देवं पर्यस्य-
— यं सर्वे देवा नमान्ति न्तम्
— इन्द्रो वरुणो मित्रो ज्यमा 1. देवा ह वै स्वर्गं लोकमायन्
देवाः Siras. — यो मां वेद स देवान् वेद
— यं सर्वे देवा नमान्ति
— इन्द्रो वरुणो मित्रो ज्यमा
देवाः
4. 2. देवानां वेदानां निदानम्
3. कैर्मन्त्रैर्देवः स्तुतः प्रीतो भव-
ति
— ओं यो वै नृसिंहो देवो भग-
वान् यश्च ब्रह्मा तस्मै वै न-
मो नमः (similarly, 31
times)
— एतैर्द्वात्रिंशन्मन्त्रैर्नित्यं देवं
स्तुवध्वं ततो देवः प्रीतो भ-
वति

- Śiras. 5. उत्तरेण येन देवा यान्ति
7. स सर्वैर्देवैर्ज्ञातो भवति
Mahā. 4; Kālāgni. 6. Gītā.
- Sikhā. 1. देवाश्चत्वारो वेदाश्चत्वारः
Mahā. 2. ऋषिं विश्वेश्वरं देवम् (1
MS. omits देवं and in-
serts कविं after ऋषिम्)
- Brahma. 1. देवानामायुः स देवानां नि-
धनमनिधनम्
— शुभाशुभमनिरुक्तमस्य दे-
वस्य
2. तत्र . . देवा न देवाः
— न तत्र देवा ऋषयः पितर
ईशते
- Amṛita. 29. चतुर्भिः पश्यते देवान्
Tejo. 12. न देवा न परं विदुः
Kathuśru. 2. देवा ह वै समेत्य प्रजापति-
मनुवन्
— देवानां सार्ष्टितां सलोक्य-
तां सायुज्यतां गच्छति
- Nār. 2. नित्यो देव एको नारायणः
— शुद्धो देव एको नारायणः
Kālāg. 2. तेन सर्वे देवा ध्याता भ-
वन्ति
- Jābāla. 1. कुरुक्षेत्रं देवानां देवयजनम्
(ter); Rāmota. 1 (ter).
- Vāsu. 2. अतो देवा अवन्तु नः
4. सर्वैर्देवैः पूज्यो भवति
- Gopī. 5. एवं ब्रह्मादयो देवाः
Krish. 7. या देवैरुपगीयते
Rāmāp. 11. नैवं विना देवः प्रसीदति
13. सोमयस्यास्य देवस्य
29. तं देवा ये समाययुः
34. अन्ति स्तुत्य देवाद्याः
90. देवमावाहयेच्च
- Rāmota. 5. देवाश्चरमनुष्यादिभावात्मा
— एतैः सप्तचत्वारिंशन्मन्त्रै-
3. 11. देवान्भावयतानेन ते देवा
भावयन्तु वः
12. देवा दास्यन्ते यज्ञभाविताः
7. 23. देवान्देवयजो यान्ति
9. 25. यान्ति देवव्रता देवान्
10. 2. अहमादिर्हि देवानाम्
14. न . . देवा न दानवाः
22. देवानामस्मि वासवः
11. 11. सर्वार्थमयं देवम्
14. प्रणम्य शिरसा देवम्
15. पश्यामि देवांस्तव देव देहे
44. अर्हसि देव सोढुम्
45. तदेव मे दर्शय देव रूपम्
52. देवा अप्यस्य रूपस्य
17. 4. यजन्ते सात्त्विका देवान्
14. देवद्विजगुरुप्राज्ञपूजनम्
18. 40. दिवि देवेषु वा पुनः
- देवकाम**
8. तेषां चेष्टे देवकामानां च
1. 7. 8. तांश्चाप्नोति देवकामांश्च
2. 4. यतो वीरः कर्मण्यः . . जा-
यते देवकामः
- देवकी**
7. देवकी ब्रह्मविद्या सा
देवकीपुत्र
6. कृष्णाय देवकीपुत्राय
5. ब्रह्मण्यो देवकीपुत्रः
Atmapra. 1.
- देवकृत**
1. देवकृतस्यैनसो ऽवयज-
नमसि
देवकोश
6. देवकोशः समुब्जितः

देवगन्धर्व

8. 1. शतं मनुष्यगन्धर्वाणामान-
न्दाः स एको देवगन्धर्वा-
णामानन्दः
— शतं देवगन्धर्वाणामानन्दाः
स एकः पितृणां . . आनन्दः

देवगृह

1. शून्यागारदेवगृहवासिनः
2. स्थण्डिल

देवजन

6. नव दिव्यो देवजनेन गुप्ताः

देवजात

4. 12. यान्येतानि देवजातानि ग-
णश आख्यायन्ते

देवता

2. 1. एता देवताः सृष्टा अस्मि-
न्महन्वर्णये प्रापतन्
5. एतास्तेव वां देवतास्था
भजामि
— यस्त्यै कस्त्यै च देवताये ह-
विर्गृह्यते

2. 1. सर्वा देवता बलिं हरन्ति
2. 2.
3. बाङ्गामदेवतावरोधिनी
(similarly 5 times more).
12. सर्वा देवता वायुमेव प्र-
विश्य
13. सर्वा देवताः प्राणमेव प्र-
विश्य
14. देवता अहंभ्रयसे विवद-
मानाः
— सर्वा देवताः प्राणे निःभ्रयसं
विदित्वा

- Chhā. 1. 3. 9. यां देवतामभिष्टोप्यन् स्या-
त्तां देवतामुपधावेत्
1. 10. 9. या देवता प्रस्तावमन्वाय-
त्ता तां चेद्विद्वान् प्रस्तो-
प्यसि 1. 11. 4.
10. या देवतोद्गीथमन्वायत्ता
तां चेद्विद्वानुद्गास्यसि
1. 11. 6.
11. या देवता प्रतिहारमन्वा-
यत्ता तां चेद्विद्वान् प्रति-
हरिष्यसि 1. 11. 8.
1. 11. 4. कतमा सा देवतेति 6, 8.
5. सैषा देवता प्रस्तावमन्वा-
यत्ता
7. सैषा देवतोद्गीथमन्वायत्ता
9. सैषा देवता प्रतिहारमन्वा-
यत्ता
2. 20. 1. एतद्वाजनं देवतासु प्रोतम् 2.
2. देवतानां सलोकतां सार्ष्टि-
तां सायुज्यं गच्छति
4. 2. 2. अनु म एतां . . देवतां शा-
धि यां देवतामुपास्स इति
4. 17. 2. एतास्तिस्रो देवता अभ्य-
तपत्
8 आसां देवतानां . . वीर्येण
6. 3. 2. सेयं देवतैश्चत
— इमास्तिस्रो देवताः 3, 4,
6. 4. 7; 6. 8. 6.
6. 4. 7. देवतानां समास इति तद्वि-
दाञ्चक्रुः
6. 8. 6. तेजः परस्यां देवतायाम् 6.
15. 1, 2.
Bṛh. 1. 2. 7. पशून् देवताभ्यः प्रत्यौहत्
— एकैव देवता भवति मृत्यु-
रेव
— एतासां देवतानामेको भवति
1. 3. 6. एता देवताः प्राणमिरुपास-
जन्

- Brīh. 1. 3. 9. सा वा एषा देवता दूर्नाम Siras.
 10. सा वा एषा देवतैतासां दे-
 वतानां पाप्मानं मृत्युमप-
 हृत्य 11. | Prānā.
 16. एनमेषा देवता मृत्युमतिव-
 हति | Pinda.
 1. 4. 10. यो ऽन्यां देवतामुपास्ते Nār.
 1. 5. 14. एतस्या एव देवताया अप-
 चित्यै | Haṁsa.
 20. यथैषा देवतैवं सः Kālāg.
 — यथैतां देवतां . . अवन्ति | Jābāla.
 22. अन्या देवता यथादेवतम्
 — एवमेतासां देवतानां वायुः | Rāmāp.
 — मोर्चान्त ह्यन्या देवताः
 — सैवानस्तमिता देवता Gītā.
 23. एतस्यै देवतायै सायुज्यं स
 लोकतां जयति
 3. 1. 9. कतिभिः . . यज्ञं . . देवता-
 भिर्योपायति Nrip.
 3. 2. 10. का स्वित्सा देवता यस्या
 मृत्युरन्नम्
 3. 6. 1. अनतिप्रभ्यां वै देवतामति-
 पृच्छसि Maitrī.
 3. 9. 10. वैदेव शाकल्य तस्य का
 देवता 11—17. Kāṭha.
 5. 12. 1. एते ह त्वेव देवते एकधा-
 भूयं भूत्वा Chhā.
 Tait. 1. 5. 1. अङ्गान्यन्या देवताः
 Svet. 4. 15. यस्मिन् युक्ता ब्रह्मर्षयो दे-
 वताश्च
 Mahānār. 12. 3. एतासामेव देवतानां सायु-
 ज्यं . . आप्नोति Brīh. 4. 3. 33.
 14. 1. सर्वा देवता आपः
 22. 1. तपसा देवा देवतामग्र
 आयन् Nāda.
 Praśna. 3. 3. पृथिव्यां या देवता
 Nṛisut. 9. विराजं देवताः कोशांश्च
 सूत्रा Garbha.

3. हृदिस्था देवताः सर्वाः

Brahma. 2.

1. देवता वेदयति

4. सर्वा ह्यस्मिन् देवताः शरीरे
 ऽधिसमाहिताः

1. देवता ऋषयः सर्वे

1. नारायणात् . . सर्वा देवताः

2. परमहंसो देवता

2. तृतीया रेखा सा . . शिवो
 देवता

4. आपो वै सर्वा देवताः

— सर्वाभ्यो देवताभ्यो जुहोमि

8. रूपस्थानां देवतानाम्

13. देवता न प्रसीदति

4. 12. यजन्त इह देवताः

देवतादर्शन

1. 5. तेनैव शरीरेण देवतादर्शनं
 करोति

देवताभिध्यान

6. 34. यजमानो हविर्गृहीत्वा दे-
 वताभिध्यानमचछति

देवतामय

4. 7. अदितिर्देवतामयी

देवत्रा

Chhā. 3. 17. 7. पश्यन्त उत्तरं देवं देवत्रा
 सूर्यम्

Brīh. 1. 4. 11. यान्येतानि देवत्रा क्षत्राणि

देवत्व

Brīh. 4. 3. 33. ये कर्मणा देवत्वमभिसम्प-
 द्यन्ते

14. ओषितः सह देवत्वम्

देवदत्त

2. यथा देवदत्तस्य द्रव्यादि-
 विषया जायन्ते

Brahma. 1. देवदत्तो यष्ट्यादिना ताद्यमानो न याति
— देवदत्तः स्वप्ने आनन्दमभियाति

Gītā. 1. 15. देवदत्तं धनञ्जयः
देवदेव

Gītā. 10. 15. देवदेव जगत्पते
11. 13. अपश्यद्देवदेवस्य शरीरे

देवनिकाय

Maitri. 6. 30. तेन देवनिकायानां स्वधामानि प्रपद्यते

देवपथ

Chhā. 4. 15. 6. एष देवपथो ब्रह्मपथः

देवपितृकार्य

Tait. 1. 11. 2. देवपितृकार्याभ्यां न प्रमदितव्यम्

देवप्रसाद

Śvet. 6. 21. नपःप्रभावो देवप्रसादाच्च

देवभोग

Gītā. 9. 20. अभ्रन्ति दिव्यान्दिवि देवभोगान्

देवमधु

Chhā. 3. 1. 1. असौ वा आदित्यो देवमधु

देवयज्

Gītā. 7. 23. देवान्देवयजो यान्ति

देवयजन

Jābāla. 1. कुरुक्षेत्रं देवानां देवयजनम् (ter) ; Rāmōt. 1 (ter).

देवयान

Kaush. 1. 3. स एतं देवयानं पंथानमापद्य

Chhā. 5. 3. 2. वेत्थ पथो देवयानस्य पितृयाणस्य च व्यावर्त्तना इति

Chhā. 5. 10. 2. एष देवयानः पन्थाः
Brh. 6. 2. 2. वेत्थो देवयानस्य वा पथः प्रतिपदं . . यत्कृत्वा देवयानं वा पन्थानं प्रतिपद्यन्ते

Mund. 3. 1. 6. सत्येन पन्था व्रिततो देवयानः

Mahānār. 22. 1. अग्नयो वै त्रयीविद्या देवयानः पन्थाः

देवरथाह्वय

Brh. 3. 3. 2. द्वाविंशतं वै देवरथाह्वयानि

देवरूप

23. यावन्ति देवरूपाणि

24. नमन्ति देवरूपेभ्यः

देवर्षि

13. देवर्षिर्नारदस्तथा

26. देवर्षाणां च नारदः

देवल

Gītā. 10. 13. असितो देवलो व्यासः

देवलोक

Brh. 1. 5. 16. मनुष्यलोकः पितृलोको देवलोकः

— विद्यया देवलोकः

— देवलोको वै लोकानां श्रेष्ठः

3. 1. 8. देवलोकमेव ताभिर्जयति दीप्यत इव हि देवलोकः

3. 6. 1. देवलोकेषु गार्गीति कस्मिन्नु खलु देवलोका ओताश्च प्रोताश्चेति

6. 2. 15. मासेभ्यो देवलोकं देवलोकानादित्यम्

देववर

Gītā. 11. 31. नमो ऽस्तु ते देववर प्रसीद

देवविद्

1. स देवविन्स देवविन्

देवव्रत

Gītā. 9. 25. यान्ति देवव्रता देवान्

देवसुपि

Chhā. 3. 13. 1. हृदयस्य पञ्च देवसुपयः

देवहित

Nrip. 1. 1. व्यशेम देवहितं यदायुः
2. 4; Nrisut. 1.

देवागार

Nyāsa. 4. देवागारेषु वाद्यतः
Kāthāśru. 4. देवागारेषु वा स्वपेत्

देवात्मशक्ति

Śwet. 1. 3. अपश्यन्देवात्मशक्तिम्

देवालय

Skanda. 10. देहो देवालयः प्रोक्तः

देवी

Mukti. 1. 37. त्रिपुरातपनं देवी
1. *vile* गारुड

देवेन्द्रपद

Gopī. 5. देवेन्द्रपदमश्रुते

देवेश

Skanda. 14. नृसिंह देवेश तव प्रसादतः
Rāmōt. 4. क्षेत्रे ऽत्र तव देवेश
Gītā. 11. 25. प्रसीद देवेश जगन्निवास
37. अनन्त देवेश जगन्निवास

देश

Chhā. 8. 15. 1. शुचौ देशे स्वाध्यायमधी-
यानः

Maitri. 6. 30. शुचौ देशे शुचिः सत्त्वस्थः

Gauḍa. 2. 2. गत्वा देशान्न पश्यति
— तस्मिन्देसे न विद्यते 4. 34.

Kshur. 2. निःशब्दं देशमास्थाय

21. निःशब्दं देशमास्थितः

Nyāsa.

Sarvop.

Gītā.

Prāśna.

Rāmop.

Mukti.

Kāthā.

Śwet.

Mahānār.

Kaivalya.

Gauḍa.

Amṛita.

Nyāsa.

Piṇḍa.

Sarvop.

Hansa.

Kālāg.

Vāsu.

Skanda.

Gītā.

2. शुचौ देशे पारश्रमन्

3. नामदेशकालवस्तुनिमित्तेषु

4. देशकालनिमित्तेषु

6. 11. शुचौ देशे प्रतिष्ठाप्य

17. 20. देशे काले च पात्रे च

देशादिगन्तर

4. 5. देशादिगन्तरैश्च प्रत्यनुभूतं
पुनः पुनः प्रत्यनुभवति

देशिक

86. रत्नासने देशिकं चार्चयित्वा

1. 42. वेदवेद्याव्रतस्नातदेशिकस्य

देह

5. 4. देहाद्भिमुच्यमानस्य

1. 13. तद्भोभयं वै प्रणवेन देहे

11. 11. सन्तापयति स्वं देहम्

22. न जन्म देहेन्द्रियबुद्धिरस्ति

1. 2. त्रिधा देहे व्यवस्थितः

14. काष्ठवत् पश्यते देहम्

5. ऊर्ध्वं प्रपद्यते देहात्

2. भिन्ने पञ्चात्मके देहे

— हंसस्य क्त्वा गतो देहम्

1. अनात्मनो देहादीन्

1. सर्वेषु देहेषु व्याप्तो भवति

2. अद्भुतं नवमे देहम्

2. देहं त्यक्त्वा शिवसायुज्य-
मेति

3. देहादिरहितं सूक्ष्मम्

10. देहो देवालयः प्रोक्तः

2. 13. देहिनो ऽस्मिन्यथा देहे

18. अन्तवन्त इमे देहाः

30. देहे सर्वस्य भारत

9. त्यक्त्वा देहं पुनर्जन्म नैति

2. देहे ऽस्मिन्मधुसूदन

4. देहे देहभृतां वर

13. यः प्रयाति त्यजन्देहम्

11. 7. मम देहे गुडाकेश

- Gītā. 11. 15. पश्यामि देवांस्तव देव देहे
 13. 22. देहे ऽस्मिन्पुरुषः परः
 32. सर्वत्रावस्थितो देहे
 14. 5. देहे देहिनमव्ययम्
 11. सर्वद्वारेषु देहे ऽस्मिन्
 15. 14. प्राणिनां देहमाश्रितः

दहत्याग

- Jābāla. 6. सन्न्यासेन देहत्यागं करोति

देहत्रय

- Mukti. 1. देहत्रयभगं प्राप्य

देहभृत्

- Gītā. 8. 4. देहे देहभृतां वर
 14. 14. प्रलयं याति देहभृत्
 18. 11. न हि देहभृता शक्यम्

देहभेद

- Śwet. 1. 11. देहभेदे विश्वैश्वर्यम्

देहमुक्तिग

- Mukti. 2. 33. अरूपो देहमुक्तिगः

देहरक्षण

- Skanda. 12. भैक्षमाचरेद्देहरक्षणे

देहवन्त्

- Gītā. 12. 5. दुःखं देहवद्भिरवाप्यते

देहवासना

- Mukti. 2. 2. देहवासनया ज्ञानं यथाव-
 नैव जायते

देहसमुद्भव

- Gītā. 14. 20. गुणान् . . देहसमुद्भवान्

देहस्थ

- Vāsu. 3. देहस्थानि . . अस्थीनि

देहान्त

- Nrip. 1. 7. देहान्ते देवः परं ब्रह्म तारकं
 व्याचष्टे

देहान्तःकर्तृ

- Sarvop. 2. सुखदुःखबुद्ध्याभ्रयो देहा-
 न्तःकर्त्ता यदा

देहान्तर

- Gītā. 2. 13. तथा देहान्तरप्राप्तिः

देहिन

- Katha. 5. 4. शरीरस्थस्य देहिनः
 7. शरीरत्वाय देहिनः
 Śwet. 2. 14. आत्मतत्त्वं प्रसमीक्ष्य देही
 3. 18. नवद्वारे पुरे देही Gītā.
 5. 13.

5. 11. देही . . रूपाण्यभिसंप्रपद्यते
 12. बहूनि चैव रूपाणि देही
 स्वगुणैर्वृणोति

- Maitri. 6. 28. नित्यमुक्तस्य देहिनः
 — सुसमिद्धस्य देहिनः
 3. सर्वदेहिनाम्

2. 13. देहिनो ऽस्मिन्यथा देहे
 22. अन्यानि संयाति नवानि
 देही
 30. देही नित्यमवध्यो ऽयम्
 59. निराहारस्य देहिनः
 3. 40. एतैर्विमोहयत्येषः . . देहि-
 नम्

14. 5. देहे देहिनमव्ययम्
 7. तन्निबध्नाति . . देहिनम्
 20. देही देहसमुद्भवान्
 17. 2. देहिनां सा स्वभावजा

दैत्य

- Krish. 11. लोभक्रोधादयो दैत्याः
 Gītā. 10. 30. प्रह्लादश्चास्मि दैत्यानाम्

दैत्यपक्ष

- Krish. 6. तामसी दैत्यपक्षे तु

1. दैव adj.

- Kaush. 2. 4. अथातो दैवः स्मरः
9. दैवोमावृतमावर्त्तं
12. अथातो दैवः परिमरः
Chhā. 5. 1. 4. दैवाश्च मानुषाश्च
7. 1. 2. अध्येमि...दैवम्
4. नाम वै...दैवः
7. 2. 1. वाग्वै...विज्ञापयति...दै-
वम्
7. 7. 1. विज्ञानेन वै...विजानाति
...दैवम्
8. 12. 5. मनो ऽस्य दैवं चक्षुः...
एतेन दैवेन चक्षुषा मनसा
Bṛih. 1. 4. 17. भ्रात्रं दैवं (विन्नं)
1. 5. 17. देवाः प्राणा अमृता आवि-
शन्ति
18. दैवी वागाविशति सा वै दे-
वी वाक्
19. दैवं मन आविशति तद्वै दैवं
मनः
20. दैवः प्राण आविशति स वै
दैवः प्राणः
4. 4. 4. गान्धर्वं वा दैवं वा
5. 2. 3. दैवी वागनुवदति स्तनयिलु-
र्दद इति
6. 2. 6. दैवेषु वै गौतम तद्वरेषु
Tait. 3. 10. 2. इति मानुषीः समाज्ञा अथ
दैवीः
Māhātār. 16. 6. दैवी मेधा मनुष्यजा
Gītā. 4. 25. दैवमेवापरे यज्ञम्
7. 14. दैवी ह्येषा गुणमयी
9. 13. दैवीं प्रकृतिमाश्रिताः
16. 3. सम्पदं दैवीमभिजातस्य
5. दैवी सम्पद्विमोक्षाय
— सम्पदं दैवीमभिजातो ऽसि
6. दैव आसुर एव च
— दैवो विस्तरशः प्रोक्तः

2. दैव

- Gītā. 18. 14. दैवं चैवात्र पञ्चमम्

3. दैव

- Bṛih. 2. 6. 3. दध्यङ्नाथर्वणो ऽथर्वणो दैवा-
त् 4. 6. 3.
— अथर्वा दैवो मृत्योः प्राध्वं-
सनात् 4. 6. 3.

दैवत

- Śwet. 6. 7. तं दैवतानां परमं च दैवतम्
Nṛip. 1. 2. किं दैवतं...कानि दैवतानि
Kālāg. 1. का रेखाः किं दैवतम्

दैवोदासि

- Kaush. 3. 1. प्रतर्दनो ह वै दैवोदासिः

दोग्ध्री

- Chāl. 7. सर्वसाधारणीं दोग्ध्रीम्

दोष

- Chhā. 8. 10. 1. नैवैषो ऽस्य दोषेण दुष्यति 3.
Maitri. 6. 18. ब्रह्मविदो दोषा नाश्रयन्ति
Gauḍa. 4. 43. दोषो ऽप्यल्पो भविष्यति
Amṛita. 7. दोषा दहन्ते प्राणानिग्रहात्
8. प्राणायामैर्दहेदोषान्
Jābāla. 2. सर्वानिन्द्रियकृतान्दोषान्
वारयति Rāmot. 4.
Rāmot. 4. स जन्मान्तरितान्दोषान्ना-
शयति
Mukti. 2. 9. न दोषाय मरुत्सुत
Gītā. 1. 38. कुलक्षयकृतं दोषम् 29.
43. दोषैरेतैः कुलग्नानाम्
2. 7. कार्पण्यदोषोपहतस्वभावः
13. 8. जन्ममृत्युजराव्याधिदुःख-
दोषानुदर्शनम्
18. 43. सर्वारम्भा हि दोषेण
दोषक्षय
Maitri. 6. 30. अध्यवसायस्य दोषक्षयात्

दोषवन्त

Gītā. 18. 3. त्याज्यं दोषवत्.. कर्म
दोषा

Chhā. 6. 13. 1. यद्दोषा लवणमुदके ज्वायाः

दोह

Chhā. 1. 3. 7. दुग्धे ऽस्मै वाग्दोहं यो वा-
चो दोहः 1. 13. 4; 2. 8. 3.

दौर्बल्य

Gītā. 2. 3. क्षुद्रं हृदयदौर्बल्यम्

द्यावापृथिवी

Chhā. 7. 4. 1. समकूपतां द्यावापृथिवी
8. 1. 3. उभे अस्मिन् द्यावापृथिवी
Bṛih. 3. 8. 3. यदन्तरा द्यावापृथिवी 4,6,7.
9. द्यावापृथिव्यौ विधृते तिष्ठतः
6. 4. 21. विजिहीषां द्यावापृथिवी इति

Mahānār. 2. 2. द्यावापृथिवी जनयन्
6. परि द्यावापृथिवी यन्ति
5. 9. द्यावापृथिव्योर्हिरण्यं सं-
भृतं सुवः.. संशिशोधि

Mahā. 1. नेमे द्यावापृथिवी
Gītā. 11. 20 द्यावापृथिव्योरिदमन्तरं हि

द्यावाभूमी

Swet. 3. 3. द्यावाभूमी जनयन्

द्युत्

Maitri. 6. 20. यदा.. द्योतमानं मनःक्षया-
त्पश्यति

Siras. 4. अव्यक्ते महति तमसि द्यो-
तयति (two MSS. have
द्योतयते)

द्युम्नोदा

Mahānār. 24. 1. द्युम्नोदास्त्वमसि चन्द्रमसः

द्युलोक

Bṛih. 3. 1. 10. द्युलोको शस्यया (जयति)

द्यौर्लोक

Jābāla. 2. स एष द्यौर्लोकस्य परस्य च
सन्धिर्भवति Rāmot. 4.

द्रम्

Kāṭha. 2. 5. दन्द्रम्यमाणाः परियन्ति मु-
दाः Maitri. 7. 9.

द्रव

Garbha. 1. यद्भवं ता आपः

द्रविण

Kaush. 2. 11. इन्द्र भ्रेष्ठानि द्रविणानि धेहि
Bṛih. 6. 4. 6. माय तेज इन्द्रियं.. द्रवि-
णम्

Tait. 1. 10. 1. द्रविणं सुवर्चसम्
Mahānār. 16. 4. सा नो जुषस्व द्रविणेन मेधे

द्रव्य

Kāṭha. 2. 10. अनित्यैर्द्रव्यैः प्राप्तवानस्मि
नित्यम्

Gauḍa. 4. 53. द्रव्यं द्रव्यस्य हेतुः स्यात्
Kālāg. 1. किं द्रव्यं किं स्थानं कति
प्रमाणम्

— यद्द्रव्यं तदभेद्यं भस्म

Vāsu. 1. द्रव्यमंत्रस्थानादिसहितम्

Mukti. 2. 23. अक्षिद्द्रव्येषु
Garbha. 2. यथा देवदत्तस्य द्रव्यादि-
विषया जायन्ते

द्रव्यत्व

Gauḍa. 4. 53. द्रव्यत्वमन्यभावा वा

द्रव्यत्वाभाव

Gauḍa. 4. 50. न निर्गता अलाताच्चे द्रव्य-
त्वाभावयोगतः

52. न निर्गता विज्ञानाच्चे द्रव्य-
त्वाभावयोगतः

द्रव्यमय

Gītā. 4. 33. श्रेयान्द्रव्यमयाद्यज्ञात्

द्रव्ययज्ञ

- Gītā. 4. 28. द्रव्ययज्ञास्तपोयज्ञाः
द्रव्यादान
Hauisa. 2. ईशाने द्रव्यादाने
Kaush. 3. 8. न रूपं विनिज्ञासीत द्रष्टारं
विद्यात्
Chhā. 7. 8. 1. उपसीदन् द्रष्टा भवति
7. 9. 1. अन्नस्याये द्रष्टा भवति
Bṛih. 3. 4. 2. न दृष्टेर्द्रष्टारं पश्येः
3. 7. 23. अदृष्टो द्रष्टा
— नान्यो ज्ञो ज्ञस्ति द्रष्टा
3. 8. 11. अदृष्टं द्रष्टु
— नान्यदतो ज्ञस्ति द्रष्टु
4. 3. 23. न हि द्रष्टुर्दृष्टेर्विपरिलोपः
32. सलिल एको द्रष्टा द्वैतो भ-
वति
Maitri. 6. 7. घाता द्रष्टा श्रोता स्पृशति च
11. यदि खल्वभाति .. द्रष्टा
भवति
Praśna. 4. 9. एष हि द्रष्टा स्पृशति श्रोता
Nṛisut. 2. चक्षुषो द्रष्टा श्रोत्रस्य द्रष्टा
— वाचो द्रष्टा मनसो द्रष्टा
— बुद्धेर्द्रष्टा प्राणस्य द्रष्टा
— तमसो द्रष्टा सर्वस्य द्रष्टा
9. द्रष्टा द्रष्टुः साक्ष्यविक्रियः
(Nārāyaṇa seems to read
अद्रष्टुः)
Skanda. 4. चिज्जडानां तु यो द्रष्टा
Gītā. 14. 19. यदा द्रष्टानुपश्यति
द्राक्
Mukti. 2. 8. द्रागभ्यासवशात्

दु

- Gītā. 11. 28. समुद्रमेवाभिमुखा द्रवन्ति
36. दिशो द्रवन्ति

दुतम्

- Siras. 4. दुतमस्य रूपमुपलभ्यते

दुपद

- Gītā. 1. 4. दुपदश्च महारथः
18. दुपदो द्रौपदेयाश्च

दुपदपुत्र

- Gītā. 1. 3. व्यूढा दुपदपुत्रण

दुम

- Krish. 10. तापसास्तत्र ते दुमाः

द्रोण

- Gītā. 1. 25. भीष्मद्रोणप्रमुखतः
2. 4. द्रोणं च मधुसूदन
11. 26. भीष्मो द्रोणः सूतपुत्रस्त-
थासौ
34. द्रोणं च भीष्मं च जयद्रथं च

द्रोणकलश

- Prāpāg. 3. शारीरयज्ञस्य...को द्रोण-
कलशः
4. मूर्द्धा द्रोणकलशः

द्रौपदेय

- Gītā. 1. 6. सौभद्रो द्रौपदेयाश्च
18. दुपदो द्रौपदेयाश्च

द्वन्द्व

- Kaush. 1. 4. सर्वाणि च द्वन्द्वानि
Maitri. 3. 1. द्वन्द्वैरभिभूयमानः 2.
Gītā. 10. 33. द्वन्द्वः सामासिकस्य च
15. 5. द्वन्द्वैर्विमुक्ताः सुखदुःखसंज्ञैः

द्वन्द्वतितिक्षा

- Maitri. 6. 29. द्वन्द्वतितिक्षां ... योगाभ्या-
सादवाप्नोति

द्वन्द्वमाह

- Gītā. 7. 27. द्वन्द्वमोहेन भारत
28. ते द्वन्द्वमोहनिर्मुक्ताः

इन्द्रातीत

Gitā. 4. 22. इन्द्रातीतो विमत्सरः

Nrip.

1. दूय adj.

Bṛih. 1. 3. 1. इया ह प्राजापत्या देवाश्चा-
सुराश्च

Mukti.

2. दूय

Gauḍa. 4. 72. प्राण्यमाहकवद्वयम्
75. इयं तत्र न विद्यते
87. इयं लौकिकामप्यते

Nrip.

दूयकाल

Gauḍa. 2. 14. इयकालाश्च ये बहिः

दूयनाश

Gauḍa. 4. 24. अन्यथा इयनाशतः

दूयाभाव

Gauḍa. 4. 75. इयाभावं स बुद्धैव

Nrip.

दूयाभास

Gauḍa. 3. 20. इयाभासं स्पन्दते मायया
मनः (bis).

Mukti.

30. अइयं च इयाभासम् (bis);
4. 62 (bis).

4. 61. यथा स्वये इयाभासम्
— तथा जायद्वयाभासम्

Rāmap.

द्वाविंशत्

Chhā. 8. 7. 3. द्वाविंशत् वर्षाणि ब्रह्मचर्य-
मूषतुः

Mahā.

Nāda.

8. 9. 3. अपराणि द्वाविंशत् वर्षाणि
(bis); 8. 10. 4 (bis).

Bṛih. 3. 3. 2. द्वाविंशत् वै देवस्थाह्वयानि

Kaush.

Nrip. 2. 2. एवं द्वाविंशदक्षराणि सम्प-
द्यन्ते

4. 3. एतैर्द्वाविंशन्मन्त्रैर्नित्यं देवं
स्तुवध्वम्

Rāmap.

5. 2. द्वाविंशत्सु पत्रेषु द्वाविंशद-
क्षरं मन्त्रराजं . . भवति

Mātrn.

द्वाविंशत्पत्र

5. 1. द्वाविंशदरं द्वाविंशत्पत्रं
चक्रं भवति

द्वाविंशत्संख्यक

1. द्वाविंशत्संख्यकानामुपनि-
षदाम्

द्वाविंशदक्षर

1. 3. द्वाविंशदक्षरं साम जानी-
यात्

2. 2. द्वाविंशदक्षरानुष्टुप् भवति

5. 1. द्वाविंशदक्षरा वा अनुष्टुप्

2. द्वाविंशत्सु पत्रेषु द्वाविंशद-
क्षरं मन्त्रराजं . . भवति

द्वाविंशदर

Nrip.

5. 1. द्वाविंशदरं द्वाविंशत्पत्रं
चक्रं भवति

द्वाविंशाख्योपनिषद्

1. 28. द्वाविंशाख्योपनिषदं सम-
भ्यस्य

द्वाविंशार

68. द्वाविंशारं महापद्मम्

द्वादश

1. मन एकादशं तेजो द्वादशम्

11. ब्राह्मीति द्वादशी मता

16. द्वादश्यां ब्रह्म शाश्वतम्

द्वादशत्रयोदश

1. 2. द्वादशत्रयोदशोपमासां द्वा-
दशत्रयोदशेन पित्रासम्

द्वादशदल

65. तद्द्विर्द्वादशदलम्

द्वादशधा

5. 2. द्वादशधापार्गमितथा

द्वादशन

- Chhā. 4. 10. 1. द्वादशवर्षाण्यमीन् पस्वि-
चार
Bṛih. 3. 9. 2. द्वादशादित्याः
5. द्वादश वै मासाः संवत्सरस्य
Nṛip. 5. 2. द्वादशसु पत्रेषु द्वादशाक्षरं
वासुदेवं भवति
Nṛisut. 3. ओङ्कारं सर्वेश्वरं द्वादशान्ते
Garbha. 5. द्वादश पला जिह्वा
Nār. 1. नारायणाद्द्वादशादित्याः
2. द्वादशादित्याश्च नारायणः
Āsrama. 1. प्रतिवेदं द्वादश वा
Vāsu. 2. ललाटादिद्वादशस्थलेषु
— केशत्रादिद्वादशनामाभिः
Rāmāp. 8. दश द्वादश षोडश
70 द्वादशेनांश्च
Rāmōt. 5. यो वै श्रीरामः . . येन द्वा-
दशादित्याः (34).

द्वादशपत्र

- Nṛip. 5. 1. द्वादशारं द्वादशपत्रं चक्रम्

द्वादशमात्र

- Amṛita. 23. द्वादशमात्रो योगस्तु

द्वादशरात्र

- Kathasru. 3. द्वादशरात्रं पयसाग्निहोत्रं
जुहुयात्
— द्वादशरात्रं पयोभक्षः स्यात्
— द्वादशरात्रस्यान्ते अग्रे वै-
श्वानराय . . जुहुयात्

द्वादशवप

- Chhā. 6. 1. 2. स ह द्वादशवर्ष उपेत्य
Gāruḍa. 3. द्वादशवर्षं न तं दशान्ति
सर्पाः

द्वादशाकृति

- Praśna. 1. 11. पञ्चपादं पितरं द्वादशाकृ-
तिम्

द्वादशाक्षर

- Nṛip. 5. 1. द्वादशाक्षरा वै जगती
2. द्वादशसु पत्रेषु द्वादशाक्षरं
वासुदेवं भवति
65. त्रिलिखेद्द्वादशाक्षरम्
67. दलेषु द्वादशाक्षरम्

द्वादशात्मक

- Maitri. 6. 14. द्वादशात्मकं वत्सरम् .

द्वादशार

- Nṛip. 5. 1. द्वादशारं द्वादशपत्रं चक्रम्

द्वादशाह

- Bṛih. 6. 3. 1. द्वादशाहमुपसङ्गती भुत्वा

द्वार, द्वार

- Ait. 3. 12. एतया द्वारा प्रापद्यत सैषा
त्रिदृतिनीम द्वाः

- Kaush. 1. 2. एतैस्त्वे स्वर्गस्य लोकस्य द्वारं
यच्चन्द्रमाः

- Maitri. 6. 30. सौरं द्वारं भित्त्वा

- Yogat. 12. एवं सर्वेषु द्वारेषु

- Gītā. 16. 21. त्रिविधं नरकस्येदं द्वारम्

द्वारका

- Vāsu. 1. द्वारकायां मया प्रतिष्ठितम्

द्वारकानिलय

- Vāsu. 1. द्वारकानिलयाच्युत

द्वारगोप

- Kaush. 1. 3. इन्द्रप्रजापती द्वारगोपौ 5.

द्वारप

- Chhā. 3. 13. 6. स्वर्गस्य लोकस्य द्वारपाः
— स्वर्गस्य लोकस्य द्वारपान्
(bis).

द्वारपूजा

- Rāmāp. 85. द्वारपूजां कृत्वा

द्वारवती

Gopī. 5. गोपीचन्दनमित्युक्तं द्वारव-
त्यां सुरेश्वरैः

द्वारविवर

Mait. 6. 30. एषो ऽत्र द्वारविवरः

द्वारा, द्वारेण

Mund. 1. 2. 11. सूर्यद्वारेण ते विरजाः प्र-
यान्ति

Mukti. 2. कर्तृत्वादिदुःखनिवृत्तिद्वारा

द्वारोपेत

Rāmap. 71. द्वारोपेतं च राश्यादिभूषितम्

द्वाविंश

Chhā. 2. 10. 5. द्वाविंशेन परमादित्याज्ज-
यति

द्वाविंशति

Chhā. 2. 10. 4. तानि ह वा एतानि द्वाविंश-
तिरक्षराणि

द्वासप्तति

Bṛih. 2. 1. 19. हिता नाम नाड्यो द्वासप्ततिः
सहस्राणि

Praśna. 3. 6. द्वासप्ततिर्द्वासप्ततिः प्रातःशा-
खानाडीसहस्राणि भवन्ति

Brahmav. 12. द्वासप्ततिसहस्राणि Kshur.
17.

द्वि

Chhā. 3. 17. 6. तत्रैते द्वे ऋचौ भवतः

4. 3. 4. तौ वा एतौ द्वौ संवर्गौ

7. 3. 1. द्वे वामलके द्वे वा कोले
द्वौ वाक्षौ

Bṛih. 1. 5. 1. द्वे देवानभाजयत् 2.

2. 3. 1. द्वे वाक् ब्रह्मणो रूपे Maitri
6. 3. 15.

3. 8. 1. द्वौ प्रश्नौ प्रक्ष्यामि

Bṛih. 3. 8. 2. द्वौ बाणवन्तौ सपत्नातिव्या-
धिनी

— त्वां द्वाभ्यां प्रश्नाभ्यामुपोद-
स्थाम्

3. 9. 1. कत्येव देवाः...द्वविंति
3. कतमौ तौ द्वौ देवौ

4. 3. 9. एतस्य पुरुषस्य द्वे एव स्थाने
1. 5. 1. याज्ञवल्क्यस्य द्वे भार्ये व-

भूवतुः
5. 5. 3. द्वौ बाहू द्वे एते अक्षरे...द्वे
प्रतिष्ठे द्वे एते अक्षरे 4.

5. 8. 1. द्वौ स्तनौ देवा उपजीवन्ति
5. 11. 4. यदिदानीं द्वौ विवदमाना-

वेयाताम्
6. 2. 2. द्वे सृती अभृण्वं पितृणामहं
देवानामुत

6. 4. 15. द्वौ वेदावनुश्रुवीत

Swet. 1. 9. ज्ञाज्ञौ द्वौ जात्रीशनीशौ
4. 6. द्वा सुपर्णा सयुजा सखाया

Mund. 3. 1. 1.
5. 1. द्वे अक्षरे ब्रह्मपुरे त्वनन्ते
6. 3. एकेन द्वाभ्यां त्रिभिरष्टभिः

Maitri. 6. 1. द्वौ वा एता अस्य पन्थानौ
9. द्वाभ्यामात्मानमभिध्यायेत्

22. द्वे वाक् ब्रह्मणी अभिध्येये
— द्वे ब्रह्मणी वेदितव्ये

36. द्वे वाक् खल्वेते ब्रह्मज्यो-
तिषो रूपके

7. 11. सा तयोर्नाडी द्वयोरेका

Mund. 1. 1. 4. द्वे विद्ये वेदितव्ये Brah-
mah. 17.

Mahānār. 10. 1. द्वे शीर्षे सप्तहस्तासौ अस्य
Gāṇḍa. 1. 11. द्वौ तौ तुर्ये न सिध्यतः

3. 12. द्वयोर्द्वयोर्मधुजने
Nṛip. 4. 2. घृणिरिति द्वे अक्षरे

Kshur. 6. द्वे तु गुल्फे तु कुर्वति
7. द्वे जागुनि तयोर्भ्याम्

- Garbha. 5. मेदप्रस्थौ द्वौ
Prāṇāg. 1. अन्नपत इति द्वाभ्यामनुम-
न्वयते
— द्वे आहवनीये (जुहोति)
Aruṇeya. 3. द्वाभेव वा चरेन्
Nār. 4. नम इति द्वे अक्षरे
Krish. 14. अष्टावटसहस्रे द्वे
Rāmāp. 8. द्वि चत्वारि षडष्टासाम्
Mukti. 2. 27. द्वे बीजे चित्तवृक्षस्य 48.
— क्षिप्रं द्वे अपि नश्यतः
Gītā. 15. 16. द्वाविमौ पुरुषौ लोके
16. 6. द्वौ भूतसर्गा लोके जस्मिन्

द्विज

- Maitri. 6. 18. नाश्रयन्ति मृगद्विजाः
Chāl. 16. तमकमेव पश्यन्ति... द्वि-
जाः
Sikhā. 2. एतामधीन्य द्विजो गर्भवा-
सान्मुच्यते
Mukti. 1. 22. द्विजो नित्यमनन्यधीः
24. मत्सायुज्यं द्विजः सम्य-
ग्भजेत्
Gītā. 17. 14. देवद्विजगुरुर्याज्ञपूजनम्

द्विजोत्तम

- Mukti. 1. 42. ये पठन्ति द्विजोत्तमाः
Gītā. 1. 7. तान्निबोध द्विजोत्तम

द्वितीय

- Ait. 4. 3. तदस्य द्वितीयं जन्म
Kaush. 4. 2. छायायां द्वितीयः
12. द्वितीयो ऽनपग इति वा अ-
हमतमुपास Bṛih. 2. 1. 11.
— एवमुपास्ते विन्दते द्विती-
यात्
Chhā. 2. 23. 2. तप एव द्वितीयः
3. 7. 1. यद्वितीयममृतं तद्ब्रह्म उप-
जीवन्ति
5. 20. 1. यां द्वितीयां जुहुयात्

- Chhā. 6. 11. 2. द्वितीयां जहात्यथ सा शु-
ष्यति
Bṛih. 1. 2. 4. द्वितीयो म आत्मा जायेत !
1. 4. 2. द्वितीयाद्वै भयं भवति
3. स द्वितीयमैच्छत्
1. 5. 12. द्वितीयो वै सपत्नः
4. 3. 23. न तु तद्वितीयमस्ति ततो
ऽन्यद्विभक्तम् 24-30.
5. 14. 6. अस्या एतद्वितीयं पदमा-
यात्
Kātha. 1. 4. द्वितीयं तृतीयं तं होवाच
13. एतद् द्वितीयेन वृणे वरेण
19. यमवृणीथा द्वितीयेन वरेण
Swet. 3. 2. एको हि रुदो न द्वितीयाय
तस्थुः
Maitri. 6. 33. अन्तरिक्षं प्रजापतेर्द्वितीया
चित्तिः
Māṇḍā. 4. तैजसो द्वितीयः पादः Nṛip.
4. 1; Rāmot. 3.
10. उकारो द्वितीया मात्रा
Nṛip. 1. 2. तत्साप्तो द्वितीयं पादं जा-
नीयात् 4.
4. ज्वलं द्वितीयस्याद्यम्
5. तं स द्वितीयस्यार्द्धान्वयम्
7. मुखं द्वितीयस्यान्यम्
2. 1. द्वितीयान्तरिक्षं स उकारः
Nṛisut. 3; Sikhā. 1.
— सा द्वितीयः पादो भवति
Nṛisut. 3.
2. द्वितीयं द्वितीयेन
3. वीरं द्वितीयं स्थानम्
1. तैजसो हरिण्यगर्भो द्वितीयः
पादः
3. द्वितीया द्वितीयस्य
6. द्वितीयाद्भयमेव पश्यन्तः
9. किमद्वयेन द्वितीयमेव न
5. एको रुद्रो न द्वितीयाय
तस्थौ

Siras.

5. या सा द्वितीया मात्रा वि-
ष्णुदेवत्या7. द्वितीयं जप्त्वा गणाधिपत्य-
मवाप्नोति

Śikhā.

1. द्वितीया शुभशुक्ला रौद्री

Nāda.

13. द्वितीयायां समुत्क्रान्तः

Yogaśi.

7. द्वितीयं सुषुम्णाद्वारम्

Pinḍa.

4. द्वितीयेन तु पिण्डेन

Hansa.

2. चिच्छिणीति द्वितीयम्

— द्वितीये गात्रभञ्जनम्

Nār.

2. न द्वितीयो ऽस्ति कश्चित्

Kālāg.

2. यास्य द्वितीया रेखा

Rāmap.

53. द्वितीयं वासुदेवाद्यैः

Rāmot.

2. उकारो द्वितीयाक्षरो भवति

Mukti.

2. 48. द्वितीयं दृढभावना

द्वितीयवन्त

Kaush.

4. 12. एवमुपास्ते त्रिन्दते द्वितीया-
द्वितीयवान् हि भवति

Bṛih. 2.

1. 11. एवमुपास्ते द्वितीयवान् ह
भवति

द्वितीयान्त

Rāmap.

59. द्वितीयान्तं च तस्योर्ध्वम्

द्वितीयान्ताद्धे

Nrip.

1. 6. वेतो द्वितीयान्ताद्धस्याद्यम्

द्विधर्मान्ध

*Maitri.

6. 35. द्विधर्मोऽन्धं तेजसेन्धम् (!)

द्विधा

Maitri.

6. 1. द्विधा वा एष आत्मानं वि-
भर्ति

7. 11. एका द्विधा सती

Śiras.

3. द्विधा त्रिधा बद्धस्त्वम्

6. पृथिवी द्विधा त्रिधर्ता धा-
रिता

Garbha.

3. द्विधतनूः स्यात् (one MS.
has द्विविधा).

द्विनिमित्त

Śwet.

1. 4. द्विनिमित्तैकमोहम्

द्विपद्

Bṛih. 2.

5. 18. पुरश्चक्रे द्विपदः

5. 14. 7. गायत्र्यस्येकपदी द्विपदी

Śwet.

4. 13 य ईशे ऽस्य द्विपदश्चतुष्पदः

Gauḍa.

4. 1. तं वन्दे द्विपदां वरम्

Prāṇāg.

1. द्विपदे चतुष्पदे

द्विभुज

Rāmap.

25. द्विभुजः कुण्डली

27. हेमाभया द्विभुजया

48. द्विभुजो रघुनन्दनः

द्विमात्र

Praśna.

5. 4. यदि द्विमात्रेण मनसि स-
म्पद्यते

Amṛita.

30. द्विमात्रो मारुतस्तथा

द्वियोनि

Garbha.

1. तत् सप्तधातु त्रिमलं द्वि-
योनिम् (नि Nar.)

द्विरणु

Maitri.

7. 11. द्विरणुः कण्ठदेशे

द्विरात्र

Āśrama.

4. एकरात्राद्विरात्रकृच्छ्रा-
न्नायणादि चरन्तः

द्विवर्त्तमान

Chūl.

1. द्विवर्त्तमानं तेजसैद्धम्

द्विविध

Maitri.

6. 34. मनो हि द्विविधं प्रोक्तम्
Brahmab. 1.

Mukti.

2. 1. पौरुषं द्विविधं स्मृतम्

3. द्विविधो वासनाव्यूहः

32. द्विविधश्चित्तनाशो ऽस्ति

61. वासना द्विविधा प्रोक्ता

Gītā.

3. 3. लोके ऽस्मिन्द्विविधा निष्ठा

1. द्विष

- Kaush. 2. 8. यो ऽस्मान्द्वेष्टि यं च वयं द्वि-
प्सः 9 ; Mahânâr. 4. 13.
13. य एनं द्विषन्ति यांश्च स्वयं
द्वेष्टि
Brîh. 1. 3. 7. परास्य द्विषन् भ्रातृव्यो भ-
वति य एवं वेद
2. 2. 1. समह द्विषतो भ्रातृव्यानव-
रुणाद्धि
5. 14. 7. असावदो मा प्रापदिति यं
द्विष्यात्
6. 4. 12. तं चेद्विष्यात्
Tait. 3. 10. 4. पर्येणं म्रियन्ते द्विषन्तः स-
पत्नाः
Mahânâr. 20. 11. हन्तु पाप्मानं यो ऽस्मान्द्वेष्टि
12. तस्मिन्सीदतु यो ऽस्मान्द्वेष्टि
22. 1. दानेन द्विषन्तो मित्रा भव-
न्ति
23. 1. यज्ञेन द्विषन्तो मित्रा भवन्ति
Parama. 3. न द्वेष्टि न प्रमोदश्च
Gîtâ. 2. 57. नाभिनन्दति न द्वेष्टि
5. 3. यो न द्वेष्टि न कांक्षति
6. 9. सुहृन्मित्रार्युदासीनमध्य-
स्थद्वेष्ट्यबन्धुषु
9. 29. न मे द्वेष्ट्यो ऽस्ति न प्रियः
12. 17. यो न हृष्यति न द्वेष्टि
14. 22. न द्वेष्टि सम्प्रवृत्तानि
16. 19. तानहं द्विषतः क्रूरान्
18. 10. न द्वेष्टचकुशलं कर्म

2. द्विष

- Mukti. 2. 41. निगृहीतेन्द्रियद्विषः
Maitri. 3. 5. हिंसा रतिर्द्विष्टिः
— अनिष्टेऽपिन्द्रियार्थेषु द्विष्टिः

द्विस्

- Maitri. 6. 38. द्विस्त्रिधा हि

द्विसप्तन्

17. जातान्याभ्यां भुवनानि द्विसप्त

द्विस्तावत्

- Chhâ. 3. 7. 4. द्विस्तावदक्षिणत उदेता
3. 8. 4. द्विस्तावत्पश्चादुदेता
3. 9. 4. द्विस्तावदुत्तरत उदेता
3. 10. 4. द्विस्तावदूर्ध्वमुदेता
Brîh. 3. 3. 2. पृथिवी द्विस्तावत्पर्येति
— द्विस्तावत्समुद्रः पर्येति

द्वेधा

- Brîh. 1. 4. 3. आत्मानं द्वेधापातयत्

द्वेष

- Parama. 2. *vide* आदि
Krish. 15. द्वेषश्चाणुरमल्लो ऽयम्
Gîtâ. 2. 64. रागद्वेषवियुक्तैस्तु
3. 34. रागद्वेषौ व्यवस्थितौ
7. 27. इच्छाद्वेषसमुत्थेन
13. 6. इच्छा द्वेषः सुखं दुःखम्
18. 51. रागद्वेषौ व्युदस्य च

द्वैत

- Brîh. 2. 4. 14. यत्र हि द्वैतमिव भवति
4. 5. 15.
Gauḍa. 1. 13. द्वैतस्याग्रहणं तुल्यम्
17. मायामात्रमिदं द्वैतम्
18. ज्ञाते द्वैतं न विद्यते
29. द्वैतस्योपशमः शिवः
3. 18. द्वैतं तद्भेद उच्यते
— तेषामुभयथा द्वैतम्
31. मनोदृश्यमिदं द्वैतम्
— अमनीभावे द्वैतं नैवोपल-
भ्यते
Châl. 15. अद्वैतं द्वैतमित्येतत्
Atmapra. 1. द्वैतादद्वैतमभयं भवति

द्वैतरहित

Nrisut.

2. सर्वदा द्वैतरहितः Rāmot.

3.

द्वैतवर्जित

Skanda.

13. एकान्ते द्वैतवर्जिते

द्वैतविद्

Maitri.

6. 35. यो हैवविस् सविस् द्वैत-
वित्

द्वैतसिद्धि

Nrisut.

9. न ह्यस्ति द्वैतसिद्धिः

द्वैतिन्

Gauḍa.

3. 17. द्वैतिनो निश्चिता दृढम्

द्वैतीभाव

Maitri.

7. 11. सत्यान्तोपभोगार्थो द्वैती-
भावो महात्मनः

द्वैतीभूत

Maitri.

6. 7. यत्र द्वैतीभूतं विज्ञानम्

द्वैध्य

Garbha.

3. अन्योन्यवायुपरिपीडित-
शुक्रद्वैध्यात् (Nārāyaṇa
and one MS. read द्वैवि-
ध्यात्)

व्यक्षर

Chhā.

2. 10. 2. आदिरिति व्यक्षरम्

धन

Chhā.

1. 11. 3. यावत्त्रेभ्यो धनं दद्यास्ता-
वन्मम दद्याः3. 11. 6. इमामङ्गिः परिगृहीतां ध-
नस्य पूर्णम्

Chhā. 5. 11.

5. यावदेकैकस्मा क्वात्विजे धनं
दास्यामि

5 15.

1. बहुलो ऽसि प्रजया च ध-
नेन च

Isā.

1. मा गृधः कस्यस्विद्धनम्

Tait. 1. 11.

1. आचार्याय प्रियं धनमाहत्य

Mahānār. 10.

5. न कर्मणा न प्रजया धनेन
Kaivalya. 2.

Mukti.

1. 47. राज्यं देयं धनं देयम्

Gitā.

1. 33. प्राणांस्त्यक्त्वा धनानि च

16. 13.

मे भविष्यति पुनर्धनम्

17. धनमानमदान्विताः

धनञ्जय

Gitā.

1. 15. देवदत्तं धनञ्जयः

2. 48. संगं त्यक्त्वा धनञ्जय

49. बुद्धियोगाद्धनञ्जय

4. 41.

न निवर्धन्ति धनञ्जय

9. 9.

7. 7.

नान्यत्किञ्चिदस्ति धनञ्जय

10. 37.

पाण्डवानां धनञ्जयः

11. 14.

हृष्टरोमा धनञ्जयः

12. 9.

मामिच्छासुं धनञ्जय

18. 29.

पृथक्केन धनञ्जय

72. कञ्चिदज्ञानसम्मोहः प्रनष्टस्ते

धनञ्जय

धनमात्रा

Chhā. 1. 10.

6. लभेमहि धनमात्राम्

धनसनि

Chhā. 1. 7.

6. एतं ते गायन्ति तस्मात्ते ध-
नसनयः

धनुर्धर

Rāmap.

25. धीरो धनुर्धरः

48. धनुर्धरः प्रसन्नात्मा

Gitā.

18. 78. यत्र पार्थो धनुर्धरः

धनुस्

- Chhâ. 1. 3. 5. दृढस्य धनुष आयमनम्
 Brih. 3. 8. 2. उज्ज्यं धनुर्धिज्यं कृत्वा
 Maitri. 6. 24. धनुः शरीरमोमित्येतच्छरः
 28. धृतिदण्डं धनुर्गृहीत्वा
 — प्रलोभदण्डं धनुर्गृहीत्वा
 Muṇḍ. 2. 2. 3. धनुर्गृहीत्वौपनिषदं महास्त्रम्
 4. प्रणवो धनुः शरो ह्यात्मा
 Dhyâna. 19.
 Nila. 7. शिवं बभूव ते धनुः
 14. अवतत्य धनुस्त्वं सहस्राक्ष
 15. विज्यं धनुः शिखण्डिनः
 17. हस्ते बभूव ते धनुः
 Krish. 25. धनुः शार्ङ्गं स्वमाया तत्
 Gitâ. 1. 20. धनुरुद्यम्य पाण्डवः

धन्वन्

- Nila. 12. उभाभ्यामकरं नमः... तत्र
 धन्वने
 13. प्रमुञ्च धन्वनः... ज्याम्
 16. परि ते धन्वनो हेतिरस्मान्
 वृणक्तु

धमन

- Amṛita. 7. दहन्ते धमनान्मलाः

धमनि

- Chhâ. 3. 19. 2. या धमनयस्ता नयः

धरणी

- Mahânâr. 4. 5. धरणी लोकधारिणी

धरित्री

- Mahânâr. 4. 5. भूमिर्धेनुर्धरित्री च

धर्म

- Kaush. 2. 1. एष धर्मो ज्याचतः 2.
 Chhâ. 2. 1. 4. एनं साधवो धर्मा आ च ग-
 च्छेयुः
 2. 23. 1. त्रयो धर्मस्कन्धाः

- Chhâ. 7. 2. 1. धर्मो चाधर्मो च 7. 7. 1.
 — न धर्मो नाधर्मो व्यज्ञापयि-
 व्यत्
 Brih. 1. 4. 14. नच्छेयोरूपमत्यसृजत ध-
 र्मम्
 — क्षत्रस्य क्षत्रं यद्धर्मः
 — धर्मात्परं नास्ति
 — अवलीयान् बलीयांसमा-
 शंसते धर्मेण
 — यो वै स धर्मः सत्यं वै तत्
 — सत्यं वदन्तमाहुर्धर्मं वद-
 तीति धर्मं वा वदन्तं सत्यं
 वदतीति
 1. 5. 23. तं देवाश्चाक्रिरे धर्मम्
 2. 5. 11. धर्मः सर्वेषां... मध्वस्य ध-
 र्मस्य सर्वाणि... मधु
 — धर्मे... अमृतमयः पुरुषः
 Tait. 1. 11. 1. सत्यं वद धर्मं चर
 — धर्मान्न प्रमादितव्यम्
 Katha. 1. 21. अगुरेष धर्मः
 2. 14. अन्यत्र धर्मादन्यत्राधर्मान्
 4. 14. एवं धर्मान्पृथक् पश्यन्
 Maitri. 7. 9. वेदादिशास्त्रहिंसकधर्माभि-
 ध्यानमस्तु
 Mahânâr. 19. 2. धर्माय स्वाहा
 20. 14. इतो धर्माणि धारयन्
 21. 2. धर्म इति धर्मेण सर्वमिदं
 परिगृहीतं धर्मान्नाति... रं
 तस्माद्धर्मं रमन्ते
 22. धर्मो विश्वस्य जगतः प्रति-
 ष्ठा... धर्मेण पापमपनुदन्ति
 धर्मं सर्वं प्रतिष्ठितं तस्मा-
 द्धर्मं परमं वदन्ति
 Gauda. 2. 25. धर्माधर्मौ च तद्विदः
 3. 1. उपासनाश्रितो धर्मः
 4. 1. धर्मान्... गगनोपमान्
 6. अजातस्यैव धर्मस्य
 — अजातो ह्यमृतो धर्मः

Gauḍa. 4. 8. स्वभावेनामृतो यस्य धर्मः

10. सर्वे धर्माः स्वभावतः

21. जायमानाद्धि त्रै धर्मात्

33. सर्वे धर्मा मृषा स्वप्ने

41. धर्मास्तत्रैव पश्यति

46. एवं धर्मा अजाः स्मृताः

53. द्रव्यत्वमन्यभावो वा ध-
र्माणां नोपपद्यते

54. एवं न चित्तजा धर्माः

58. धर्मा य इति जायन्ते

59. तद्वद्धर्मेषु योजना

81. सकृद्भिर्भातो ह्येष धर्मः

82. यस्य कस्य च धर्मस्य य-
हेण

91. सर्वे धर्मा अनादयः

92. सर्वे धर्माः सुनिश्चिताः

93. सर्वे धर्माः समाभिज्ञाः

96. अजेयु... धर्मेषु

98. अलब्धावरणाः सर्वे धर्माः

99. क्रमते न हि बुद्धस्य ज्ञानं
धर्मेषु

— सर्वे धर्मास्तथा ज्ञानम्

Siras.

1. धर्मेण धर्मं तर्पयामि

Nāda.

2. धर्मश्च दक्षिणं चक्षुः

Asrama.

4. न तेषां धर्मो नाधर्मः

Krish.

21. गोप्तरं धर्ममात्मजम्

Gītā.

1. 40. धर्मे नष्टे कुले कृत्स्नम्

2. 7. धर्मसम्मृद्वेताः

40. स्वल्पमप्यस्य धर्मस्य

4. 7. यदा यदा हि धर्मस्य

8. धर्मसंस्थापनार्थाय

9. 3. अभ्रद्धानाः... धर्मस्यास्य
परन्तप

14. 27. शाश्वतस्य च धर्मस्य

18. 31. यया धर्ममधर्मं च

32. अधर्मं धर्माति या म-
न्यते

34. यया तु धर्मकामार्थान्

Rāmap.

Tait. 1. 11.

Gītā.

Gauḍa.

Rāmap.

Bṛih. 4. 4.

Rāmap.

Mahānar

Gopī.

Krish.

Chhā. 2. 23.

Gītā.

Rāmap.

2. धर्म

56. *vide* अनिल

धर्मकाम

4. अलुप्ता धर्मकामाः स्यु
(bis).

धर्मक्षेत्र

1. 1. धर्मक्षेत्रे कुरुक्षेत्रे

धर्मज

4. 54. चित्तं वापि न धर्मजम्

धर्मपाल

55. अकोपो धर्मपालश्च

धर्ममय

5. धर्ममयो ऽधर्ममयः

धर्ममार्ग

4. धर्ममार्गं चरित्रेण

धर्मरति

4. 10. पद्मपद्मे पद्ममुन्दरि धर्म-
रतये स्वाहा (धर्मकृतये
is a variant).

धर्मसङ्कुल

5. गोकुले धर्मसङ्कुले

धर्मसंज्ञक

22. स परं धर्मसंज्ञकः (so Nā-
rāyaṇa, with चमरो धर्म-
संज्ञकः as variant).

धर्मस्कन्ध

1. त्रयो धर्मस्कन्धाः

धर्मात्मन्

9. 31. क्षिप्रं भवति धर्मात्मा

धर्मादिक

83. अत्र धर्मादिकानपि

87. धर्मादिकांश्च

धर्मावह

Śwet. 6. 6. धर्मावहं पापनुदं भगेशम्

धर्माविरुद्ध

Gītā. 7. 11. धर्माविरुद्धो भूतेषु कामो
जस्मि

धर्मिन्

Sarvop. 2. एतेषां पञ्चवर्गाणां धर्मा

धर्मिष्ठ

Mahānār. 22. 1. लोके धर्मिष्ठं प्रजा उपसर्प-
न्ति

धर्म्य

Kātha. 2. 13. प्रवृत्त्य धर्म्यम्

Gītā. 2. 31. धर्म्याद्रि युद्धाच्छ्रेयः

33. अथ चेत्त्वमिमं धर्म्यं संग्रामं
न करिष्यसि

9. 2. प्रत्यक्षावगमं धर्म्यम्

18. 70. अध्येष्यते च य इमं धर्म्यं
संवादम्

धर्म्यामृत

Gītā. 12. 20. य तु धर्म्यामृतामदम्

धा

Kaush. 1. 1. यस्मिन् मा धास्यसि
— मा लोके धास्यसि

2. 11. नामास्य दधाति
— इन्द्र श्रेष्ठानि द्रविणानि धेहि

15. वाचं मे त्वयि दधानीति पि-
ता वाचं ते मयि दध इति
पुत्रः (similarly 11 times
more).

Bṛih. 1. 4. 11. क्षत्र एव तद्यशो दधाति

3. 3. 2. तान् वायुरात्मनि धित्वा

3. 9. 3. एतेषु हीदं वसु सर्वं हितम्

6. 4. 10. यामिच्छेन्न गर्भं दधीतेति

11. यामिच्छेद्दधीतेति

Bṛih. 6. 4. 20. रेतो दधावहै

21. धाता गर्भं दधातु ते

— गर्भं धेहि सिनीवालि गर्भं
धेहि पृथुष्टुके

22. एवं गर्भं दधामि ते जसौ

25. भूस्ते दधामि भुवस्ते दधामि

स्वस्ते दधामि भूर्भुवः स्वः

सर्वं त्वयि दधामि

Isā.

4. तस्मिन्नपो मातरिश्वा दधा-
ति

Śwet.

4. 1. वर्णानेकान् . . दधाति

6. 10. स नो दधातु ब्रह्माव्ययम्

Maitri.

6. 34. आत्मन्येव धत्ते

35. लोकमस्मै यजमानाय धेहि
(ter).

— सर्वमस्मै यजमानाय धेहि

7. 7. सत्ये नभासि हिताय नमः

Mahānār. 10.

2. त्रिधा हितं पणिभिर्गुह्यमानम्

20.

1. मयि पुष्टिं पुष्टिपतिर्दधातु

Gauḍa.

4. 2. सर्वसत्त्वसुखो हितः

Nṛip.

1. 1. स्वस्ति नो बृहस्पतिर्दधातु
Nṛisut. 1.

Sikhā.

2. धेयाश्चेति (धातव्या धार-
णीयाः पादादयः Nār.)

Prānāg.

1. अन्नपते ज्ञस्य नो धेहि . .
ऊर्जं नो धेहि

Nyāsa.

1. सर्वश्रियं दधतु सुमनस्य-
माना

3. भिक्षाशनं दध्यात्

Atmapra.

1. यस्मिँल्लोके स्वार्हितं तस्मि-
न्मां धेहि

Krish.

2. अन्यो न विग्रहं धत्ते

Rāmāp

17. ततो रामो मानवो मायया-
धात्

Gītā.

7. 22. मयैव विहितानिह तान्

14.

3. तस्मिन् गर्भं दधाम्यहम्

18.

64. ततो वक्ष्यामि ते हितम्

धातु

- Chhâ. 6. 5. 1. यः स्थविष्ठो धातुः 2, 3.
Maitri. 2. 6. योऽयं स्थविष्ठो धातुरन्नस्य
Gauḍa. 4. 81. एष धर्मो धातुः स्वभावतः
Jābāla. 4. एतथैव त्रयो धातवो यदुत
सत्त्वं रजस्तमः

धातुकाम

- Maitri. 6. 28. अवटैवावटकृद्धातुकामः सं-
विशति

धातृ

- Bṛih. 6. 4. 21. धाता गर्भं दधातु ते
Tait. 1. 4. 3. एवं मां ब्रह्मचारिणो धात-
रायन्तु सर्वतः
Kāṭha. 2. 20. धातुः प्रसादात् Swet. 3.
20 ; Mahânâr. 8. 3.
Maitri. 6. 8. एष हि खल्व्वात्मा . . धाता
7. 2. धाता भास्करः
Mahânâr. 5. 7. सूर्याचन्द्रमसौ धाता यथा-
पूर्वमकल्पयन्
Kāṭhaśru. 2. त्वं धाता त्वं विधाता
Rāmāp. 56. इन्द्रीशधात्रनन्ताश्च
70. द्वादशेनांश्च धातारम्
Gitā. 8. 9. सर्वस्य धातारमचिन्त्यरूपम्
9. 17. माता धाता पितामहः
10. 33. धाताहं विश्वतोमुखः

धाना

- Chhâ. 6. 12. 1. अण्वय इवेमा धाना भगवः

धानारूह

- Bṛih. 3. 9. 28. धानारूह इव वै वृक्षः

धान्त (=न)

- Rāmāp. 73. तान्तान्तो धान्त इत्यथ

धान्य

- Bṛih. 6. 3. 13. दश ग्राम्याणि धान्यानि
भवन्ति

धान्यार्थिन्

- Brahmab. 18. पलालमिव धान्यार्थी

धामन्

- Kaush. 3. 1. इन्द्रस्य प्रियं धामोपजगाम
Swet. 2. 5. आ ये धामानि दिव्यानि
तस्थुः
Maitri. 6. 38. सर्वापरं धाम 7. 3.
Mahânâr. 2. 5. धामानि वेद भुवनानि विश्वा
— तृतीये धामान्यभ्यैरयन्त
9. 11. घृतम्बस्य धाम
15. 1. देवानां धाम नामासि
Kaivalya. 18. त्रिषु धामसु यद्भोग्यम्
Gauḍa. 1. 5 (ज्यं)
Gauḍa. 1. 22. त्रिषु धामसु यत्तुल्यम्
Nṛip. 5. 10. एतत् परमं धाम मन्त्ररा-
जाध्यायिकस्य
Parama. 2. तदेव मे परमं धाम
Gopî. 2. कृष्णाख्यं परं धामाजयन्
Mukti. 1. 27. मामकं धाम यास्यसि
Gitā. 8. 21. तद्धाम परमं मम 15. 6.
10. 12. परं ब्रह्म परं धाम
11. 38. वेत्तासि वेद्यं च परं च धाम

धारण, धारणा

- Tait. 1. 4. 1. अमृतस्य देव धारणो भू-
यासम्
Maitri. 6. 18. ध्यानं धारणा तर्कः
20. अतः परास्य धारणा
Mahânâr. 7. 6. धारणं मे अस्तु
Kshur. 1. धारणां योगसिद्धये
13. धारणाभिर्निकृन्तयेत्
Garbha. 1. तत्र पृथिवी धारणे
Brahma. 2. धारणात्तस्य सूत्रस्य
Nâda. 8. धारणाभिर्निबोधत
Amṛita. 6. प्राणायामो ऽथ धारणा
8. धारणाभिश्च किल्बिषम्
15. धारणा परिकीर्त्तना

- Amṛita. 23. धारणा योजनं तथा
Vāsu. 2. धारणान्मुक्तिदो भव
3. गोपीचन्दनधारणात् Gopī.
5 (bis).

धारणमात्र

- Gopī. 1. गोपीचन्दनमृत्तिकायाः . .
धारणमात्रेण च

धारयितु

- Mahānār. 7. 6. अनिराकरणं धारयिता भृ-
यासम्

धारा

- Bṛih. 3. 3. 2. यावती क्षुरस्य धारा
6. 3. 1. तां त्वा घृतस्य धारया यजे
Kāṭha. 3. 14. क्षुरस्य धारा निशिता दुर-
त्यया

धारापोतु (?)

- Prāṇāg. 3. शारीरयज्ञस्य . . का धारा-
पोता (2 MSS. of the
Dīpikā explain this word
by उपकरणाविशेषः)
4. ग्रीवा धारापोता (see ex-
planation given in print-
ed Dīpikā, with which
one MS. agrees; the
other omits it.)

धारिन्

- Mund. 2. 1. 3. पृथिवी विश्वस्य धारिणी
Kaivalya. 15 ; Nār. 1.
Aśrama. 4. त्रिदण्डकमण्डलुशिक्यप-
क्षजलपवित्रपात्रपादुकास-
नशिखायज्ञोपवीतकौपीन-
काषायवषधारणः
Mukti. 2. 48. निवृत्तिव्रतधारिणः

धार्तराष्ट्र

- Gītā. 1. 19. स घोषो धार्तराष्ट्रानाम्

- Gītā. 1. 20. धार्तराष्ट्रान् कपिध्वजः
23. धार्तराष्ट्रस्य दुर्बुद्धेः
36. निहत्य धार्तराष्ट्रान्
37. धार्तराष्ट्रान् स्वबान्धवान्
46. धार्तराष्ट्रं रणे हन्युः
2. 6. ते ऽवस्थिताः प्रमुखे धार्त-
राष्ट्राः

धर्म

- Bṛih. 2. 5. 11. अयमध्यात्मं धर्मः . . पुरुषः

धार्मिक

- Chhā. 8. 15. 1. धार्मिकान् विदधत्

धाव्

- Kaush. 1. 4. यथा रथेन धावयन्
4. 1. जनको जनक इति वा उ ज-
ना धावन्तीति Bṛih. 2. 1.
1 (वै for वा उ)

- Bṛih. 4. 3. 19. अयं पुरुष एतस्मा अन्ताय
धावति

- Isā. 4. तद्धावतो ऽन्यानत्येति तिष्ठत्

- Tait. 2. 8. 1. मृत्युर्धावति पञ्चमः Kāṭha.
6. 3 ; Nṛp. 2. 4.

धिक्

- Chhā. 7. 15. 2. धिक् त्वास्त्वित्येवैनमाहुः

धिष्ण्य

- Bṛih. 6. 4. 5. धिष्ण्या यथास्थानं कल्प-
न्ताम्

1. धी

- Chhā. 5. 2. 7. तुरं भगस्य धीमहि
Bṛih. 6. 3. 6. भर्गो देवस्य धीमहि Maitri.
6. 7 ; Mahānār. 15. 2.
Mahānār. 3. 1. सहस्राक्षस्य महादेवस्य
धीमहि
2. महादेवाय धीमहि 17. 4.
3. नन्दिकेश्वराय धीमहि
4. वक्रतुण्डाय धीमहि

- Mahānār. 3. 5. महासेनाय धीमहि
 6. सप्तजिह्वाय धीमहि
 7. ललेलाय धीमहि
 8. दिवाकराय धीमहि
 9. महाद्युतिकराय धीमहि
 10. सहस्रकिरणाय धीमहि
 11. वक्रपादाय धीमहि
 12. कन्यकुमार्यै धीमहि
 13. महादुर्गायै धीमहि
 14. काममालिन्यै धीमहि
 15. सुपर्णपक्षाय धीमहि
 16. वासुदेवाय धीमहि
 17. वचनखाय धीमहि Nrip.
 4. 2.
 18. कर्मडलुधराय धीमहि

2. धी

- Kaush. 1. 7. केन धियो विज्ञातव्यं कामानिति प्रज्ञथैवेति
 3. 5. तस्य धीः कामाः परस्तात्पतिविहिता भूतमात्रा
 7. न हि प्रज्ञापेता धीः काचन सिध्येत्
 Brih. 1. 5. 2. इदमच्च धिया धिया जनयते
 3. ह्रीर्धार्भारित्येतत्सर्वं मन एव Maitri. 6. 30.
 6. 3. 6. धियो यो नः प्रचोदयात् Mahānār. 15. 2.
 Śwet. 2. 1. तत्त्वाय सविता धियः
 3. युक्ताय...धिया दिवम्
 4. युञ्जते मन उत युञ्जते धियः
 Maitri. 6. 7. धियो यो नः प्रचोदयादिति बुद्धयो वै धियः
 25. शुद्धितमया धिया
 Mukti. 1. 3. धीविक्रियासहस्राणाम्

धीमन्त्

- Maitri. 7. 1. श्रीमानजो धीमान्

- Gauḍa. 3. 34. निर्विकल्पस्य धीमतः
 Skanda. 13. इत्येवमाचरेद्धीमान्
 Gitā. 1. 3. तव शिष्येण धीमता
 6. 42. कुले भवति धीमताम्

धीर

- Kena. 2. धीराः प्रेत्यास्माहोकादमृता भवन्ति 13.
 Brih. 4. 4. 8. तेन धीरा अपियन्ति.. स्वर्गम्
 21. तमेव धीरो विज्ञाय
 5. 13. 1. उद्धास्मादुक्थविद्धीरस्तिष्ठति
 Isā. 10. इति शुभ्रम धीराणाम् 13.
 Katha. 2. 2. तौ सम्परीत्य विविनक्ति धीरः
 — श्रेयो हि धीरो ऽभि..वृणीते
 11. धृत्या धीरः.. अत्यस्त्राक्षीः
 12. धीरो हर्षशोकौ जहाति
 22. आत्मानं मत्वा धीरो न शोचति 4. 4.
 4. 1. कश्चिद्धीरः प्रत्यगात्मानमैक्षन्
 2. अथ धीरा भमृतत्वं विदित्वा
 5. 12. तमात्मस्थं ये ऽनुपश्यन्ति धीराः 13; Śwet. 6. 12; Siras. 5.
 6. 6. इन्द्रियाणां पृथग्भावं.. मत्वा धीरो न शोचति
 Muṇḍ. 1. 1. 6. यद्भूतयोनिं परिपश्यन्ति धीराः
 2. 2. 7. तद्विज्ञानेन परिपश्यन्ति धीराः
 3. 2. 1. शुक्रमेतदतिवर्त्तन्ति धीराः
 5. सर्वगं सर्वतः प्राप्य धीराः

- Mahânâr. 5. 12. रजोभूमिस्त्वमौरोदयस्व
प्रवदन्ति धीराः
Gauḍa. 1. 28. ओङ्कारं मत्वा धीरो न शो-
चति
4. 3. अभूतस्यापरे धीराः
Kshur. 19. छिन्देन्नाडीशतं धीरः
Brahma. 3. तमात्मानं ये ऽनुपश्यन्ति
धीराः
Râmaph. 25. धीरो धनुर्धरः
Gîtâ. 2. 13. धीरस्तत्र न मुह्यति
15. समदुःखसुखं धीरम्
14. 24. तुल्यप्रियाप्रियो धीरः

धीरधी

- Mukti. 2. 23. तद्वत्कार्येषु धीरधीः
धृ
Kaush. 1. 4. तत्सुकृतदुष्कृते धुनुते वा
(some MSS. read धुनु-
वाते)
Chhâ. 8. 13. 1. धृत्वा शरीरम्
धूम

- Chhâ. 2. 12. 1. धूमो जायते स प्रस्तावः
5. 4. 1. रश्मयो धूमः Brih. 6. 2. 9.
5. 5. 1. अभ्रं धूमः
5. 6. 1. आकाशो धूमः
5. 7. 1. प्राणो धूमः Brih. 6. 2. 12.
5. 8. 1. यदुपमन्वयते स धूमः
5. 10. 3. धूममभिसम्भवन्ति धूमा-
द्वात्रिम् Brih. 6. 2. 16.
5. धूमो भवति धूमो भूत्वाभ्रं
भवति
Brih. 2. 4. 10. पृथग्धूमा विनिश्चरन्ति
4. 5. 11; Maitri. 6. 32
(omits वि)
6. 2. 10. अभ्राणि धूमः
11. अग्निधूमः
13. लोमानि धूमः

- Brih. 6. 2. 14. धूमो धूमः
Śwet. 2. 10. नीहारधूमाकर्णानलानलाना-
म्
Maitri. 6. 31. धूमार्चिर्विष्फुलिना इवाग्नेः
7. 11. एतद्धूमस्येव . . .
Mahânâr. 19. 2. धूमाय स्वाहा
Gauḍa. 3. 5. रजोधूमादिभिर्युते
Gîtâ. 3. 38. धूमेनाव्रियते वह्नि-
8. 25. धूमो रात्रिस्तथा . . .
18. 48. धूमेनाग्निरिवावृता

धूमगन्ध

- Kaush. 2. 3. अथ धूमगन्धं प्रजिह्वीय 4.
धूममार्ग
Gopî. 5. धूममार्गवितृतं हि . . .
धूम

- Garbha. 1. धूमः पीतः कपिलः प . . .
धूर्ति
Śiras. 3. किमु धूर्तिरमृतं मत् . . .

धृ

- Chhâ. 4. 10. 3. स ह व्याधिना ऽनशितु . . .
Brih. 1. 2. 5. तत्तदनुमध्रियत
6. शरीरं श्रयितुमध्रियत
1. 5. 21. वदिष्याम्येवाहमिति वाक्कल्प . . .
— तानि ज्ञातुं दधिरे
22. ज्वलिष्याम्येवाहमित्यग्नि-
र्दधे
23. यद्वा एते ऽमुर्धध्रियन्त
3. 1. 2. प्रष्टुं दधे होताश्वलः . . .
3. 8. 5. अपरस्मै धारयस्वेति . . .
4. 3. 19. संहत्य पक्षौ संलयायै-
ध्रियते
Śwet. 2. 9. मनो धारयेताप्रमत्तः . . .
Maitri. 6. 9. विश्वं त्वया धार्यते जायमा-
नम् Prâṇâg. 2.

- Maitri. 6. 19. प्राणो वै तुर्याख्ये धारयेत्वा-
गम् Krish. 25. धृतं पाणौ स्वलीलया
Jahānār 4. 4. शिरसा धारिता देवि Rāmap. 49. धृत्वा व्याख्याननिरतः
9. 13. धारयामा नमोभिः 50. शत्रुघ्नभरतौ धृतः
20. 14. इतो धर्माणि धारयन् 51. पश्चिमे लक्ष्मणं धृत्वा
1. 2. 1. यावद्विद्यते सा दीक्षा Gitā. 9. 9. इन्द्रियाणीन्द्रियार्थेषु वर्त-
Siras. 6. येन रुद्रेण जगदूर्ध्वं धारितं न्त इति धारयन्
व प्रथिवी द्विधा त्रिधर्ता 6. 13. धारयन्नचलं स्थिरः
श धारिता 7. 5. ययेदं धार्यते जगत्
Brahm 2. तत्सूत्रमिति धारयेत् 15. 13. धारयाम्यहमोजसा
— तत्सूत्रं धारयेद्योगी 18. 33. धृत्वा यया धारयते
— धारयेद्यः स चेतनः 34. धृत्वा धारयते ऽर्जुन
Amṛta. 15. धारयित्वा तथात्मानम् धृतच्छत्र
19. आकृष्य धारयेत् Rāmap. 51. धृतच्छत्रं सन्नामरम्
Yogat. 12. शिरस्यात्मनि धारयेत् धृतराष्ट्र
Nyāsa 3. पवित्रं धारयेज्जन्तुसंरक्ष-
गार्थम् Gitā. 11. 26. अमी च त्वां धृतराष्ट्रस्य
Kathasru. 4. लवैकं धारयेज्जन्तुसंरक्ष- पुत्राः
गार्थं वर्षावर्जम् धृति
Parahna. 3. ज्ञानदण्डो धृतो येन Ait. 5. 2. मेधा दृष्टिर्धृतिर्मतिः
— काष्ठदण्डो धृतो येन Brih. 1. 5. 3. धृतिरधृतिः... सर्वं मन एव
Gāruda. 3. य इमां महाविद्याममावा- Maitri. 6. 30.
स्यायामधीयानो धारयेत् Katha. 2. 11. धृत्वा भीरो नचिकेतो ज्य
Vās. 1. मद्भक्तैर्ब्रह्मादिभिर्धारितम् स्नाक्षीः
2. ललाटादिद्वादशस्थलेषु.. Maitri. 6. 31. बुद्धिर्धृतिः स्मृतिः प्रज्ञानम्
धारयेत् Garbha. 5. धृतिर्दीक्षा सन्तोषश्च
— ललाटकण्ठहृदयबाहुमूले- Gitā. 10. 34. स्मृतिर्मेधा धृतिः क्षमा
षु.. धारयेत् 11. 24. धृतिं न विन्दामि शमं च
— शिराललाटहृदयेषु.. धा- विष्णो
रयेत् 13. 6. संघातश्चेतना धृतिः
— ललाटे.. एकमूर्ध्वपुण्ड्रं वा 16. 3. तेजः क्षमा धृतिः शौचम्
धारयेत् 18. 26. धृत्युत्साहसमन्वितः
3. मुमुक्षुर्धारयेन्नित्यम् 33. धृत्वा यया धारयते
4. विधिना गोपीचन्दनं यो — धृतिः सा पार्थ सात्त्विकी
धारयेत् 34. यया.. धृत्वा धारयते
1. य एतच्च धारयेत् — धृतिः सा पार्थ राजसी
3. य एवाविद्वान् गोपीचन्दनं 35. धृतिः सा पार्थ तामसी
धारयेत्

- Gītā. 18. 43. शौर्यं तेजो धृतिर्दाक्ष्यम्
51. धृत्यात्मानं नियम्य च

धृतिगृहीत

- Gītā. 6. 25. बुद्ध्या धृतिगृहीतया

धृतिदण्ड

- Maitri. 6. 28. धृतिदण्डं धनुर्गृहीत्वा

धृप्

- Brih. 3. 1. 2. ते ह ब्राह्मणा न दधृषुः
3. 9. 27.

धृष्टकेतु

- Gītā. 1. 5. धृष्टकेतुश्चेकितानः

धृष्टद्युम्न

- Gītā. 1. 17. धृष्टद्युम्नो विराटश्च

1. धृष्टि

- Rāmāp. 26. धृष्टचटकविभूषितः (some
MSS. read दृष्टा° and
others दृष्टच°)

2. धृष्टि

- Rāmāp. 54. ततो धृष्टिर्जयन्तकः
90. धृष्ट्यादिकैर्लोकपालैः

धृष्णु

- Nīla. 12. अनातताय धृष्णवे

धे

- Brih. 6. 4. 27. तमिह धातवे करिति

धेनु

- Brih. 5. 8. 1. वाचं धेनुमुपासीत
Mahānār. 4. 5. भूमिर्धेनुर्धरित्री च
Śiras. 4. अदुग्धा इव धेनवः
Gītā. 10. 28. धेनूनामास्मि कामधुक्

धैर्य

- Kaṭha. 6. 17. तं स्वाच्छरीरात्प्रवृत्ते...
धैर्येण

धैवत

- Garbha. 1. vide निषाद

ध्मा

- Brih. 2. 4. 8. यथा शंखस्य ध्मा यमान-
स्य 4. 5. 9.

- Gītā. 1. 12. शंखं दध्मौ प्रतापान्
15. पौण्ड्रं दध्मौ महाशूराश्च
18. शंखान्दध्मुः पृथक् पृथक्

ध्यातृ

- Mahānār. 11. 5. नारायणः परो ध्याता
Sikhā. 1. किं तद्धानं को वा ध्याता
Tejo. 10. न ध्यानं न च वा ध्याता

ध्यान

- Kaush. 3. 2. मनसा ध्यानम्
3. मनः सर्वेध्यानेः सहायकः
(bis); 4. 20.

4. मन एवास्मिन् सर्वा च
ध्यानान्यभिविस्तृज्यन्ते
नसा सर्वाणि ध्यानान्य
प्रोति
6. प्रज्ञया मनः समारुह्य मन
सा सर्वाणि ध्यानान्यप्रोति

- Chhā. 7. 6. 1. ध्यानं वाव चित्ताद्भूयः
— ध्यानमुपास्वेति
2. यो ध्यानं ब्रह्मेत्युपास्ते या-
वद् ध्यानस्य गतं तत्र
— अस्ति भगवो ध्यानाद्भूय इ-
ति ध्यानाद्वाव भूयो जित

7. 7. 1. विज्ञानं वाव ध्यानाद्भूयः

7. 26. 1. आत्मनो ध्यानम्

- Śwet. 1. 14. ध्याननिर्मथनाभ्यासात्
Brahma 8; Dhyāna.

- Maitri. 6. 9. ध्यानं प्रयोगस्थं मनो
इन्द्रिष्टतम्

Maitri. 6. 18. ध्यानं धारणा तर्कः

24. ध्यानमन्तः परं तत्त्वे . . नि-
धीयते

Mahānār. 11. 5. नारायणः परो ध्याता ध्या-
नम्

Kaivalya. 2. श्रद्धाभक्तिध्यानयोगात्

Nrip. 1. 2. किं ध्यानं किं दैवतम्

Chāl. 7. ध्यानक्रियाभ्यां . . मुक्ते

Sukhā. 1. किमादौ प्रयुक्तं . . ध्यानं

— ओमित्येतदक्षरमादौ प्रयु-

क्तं ध्यानं ध्यायितव्यम्

2. सर्वज्ञागानि सम्प्रतिष्ठाय
ध्यानानि

— सर्वज्ञानयोगध्यानानाम्

Brahma. 3. तेन सन्ध्या ध्यानमेव

Brahmab. 5. एतज्ज्ञानं च ध्यानं च (so
MSS.).

Amṛta. 6. प्रत्याहारस्तथा ध्यानम्

Tejo. 1. तेजोविन्दुः परं ध्यानम्

2. दुर्लभं दुस्तुरं ध्यानम्

10. न ध्यानं न च वा ध्याता

3. न मन्त्रं न ध्यानं नोपासनं च

Parania-
Skanda. 11. ध्यानं निर्विषयं मनः

Rāmāp. 5. यथा ध्यानेन वैराग्यम्

Mukti. 1. 3. स्वरूपध्याननिर्गतम्

33. तेजो नादो ध्यानं दिव्या

50. तत्साधनमथो ध्यानम्

2. 53. ध्यानाभ्यासप्रकर्षतः

Gītā. 12. 12. ज्ञानाद्ब्रह्मानं विशिष्यते

— ध्यानात्कर्मफलत्यागः

13. 24. ध्यानेनात्मानि पश्यन्ति

ध्यानबलयोग

Kshur. 13. तद्ब्रह्मबलयोगेन . . नि-
कुन्तयेत्

ध्यानविन्दु

Mukti. 1. *vile* सरस्वतीरहस्य

ध्यानयोग

Śwet. 1. 3. ध्यानयोगानुगताः

Kshur. 18. छिद्यन्ते ध्यानयोगेन

Dhyāna. 3. भिद्यते ध्यानयोगेन

ध्यानयोगपर

Gītā. 18. 52. ध्यानयोगपरो नित्यम्

ध्यानसन्ध्या

Brahma. 3. निरोदका ध्यानसन्ध्या

ध्यानान्तःस्थ

Maha. 1. तस्य ध्यानान्तःस्थस्य 2, 3.

ध्यानापादांश

Chāl. 7. 6. 1. ध्यानापादांशा इवैव ते भ-
वन्ति (bis).

ध्यायिन

Maitri. 6. 34. यो बुद्धयन्तस्थो ध्यायी
ध्यै

Ant. 3. 8. ध्यात्वा दैवान्नमत्राप्स्यन्
11. यदि मनसा ध्यातं . . को
ऽहम्

Kausht. 2. 13. एतद्वै ब्रह्म दीप्यते यन्मनसा
ध्यायत्यथैतन्म्रियते यज्ञ
ध्यायति

14. तन्मनसा ध्यायच्छिष्ये

3. 2. मनो ध्यायत् सर्वं प्राणा अ-
नुध्यायन्ति

3. न वाचा वदति न ध्यायति

Chāl. 1. 3. 12. आत्मानमन्तत उपसृत्य स्तु-
वीत कामं ध्यायन्

2. 22. 2. एतानि मनसा ध्यायन्नप्रमत्तः

5. 1. 8. ध्यायन्तो मनसा 9, 10.

7. 6. 1. ध्यायतीव पृथिवी ध्यायती-
वान्तीरक्षं ध्यायतीव द्यौ-
र्यायन्तीवापः &c.

Brah. 4. 3. 7. ध्यायतीव लेलायतीव

Maitri.	6. 3. एतद्वा आदित्य ओमित्येवं ध्यायत	Haimsa.	2. हृदये ऽष्टदले हंसात्मानं ध्यायेत्
	17. अनेनैव चेदं ध्यायते	Kālāg.	2. तेन सर्वे देवा ध्याता भवन्ति
	38. अणोरप्यण्यं ध्यात्वा	Atmapra.	1. विष्णुं ध्यायन्न सीदति
Mund.	2. 6. ओमित्येवं धायथ आत्मानम्	Vāsu.	2. मां पाहि शरणागतमिति मां ध्यात्वा
	3. 1. 8. ततस्तु तं पश्यते निष्कलं ध्यायमानः		3. यो मां ध्यायते हरिमव्ययम्
Kaivalya.	7. नीलकण्ठं प्रशान्तं ध्यात्वा		— तत्र ध्यात्वामुयात्परम्
Chūl.	3. ध्येयमानः कुमारकः	Gopl.	4. य एतद्ब्रह्मस्य सायं प्रातर्ध्यायेत्
Siras.	1. ते देवा रुद्रमध्यायन्	Rāmop.	69. ध्यायेदष्टवसुन्
	5. यस्तां ध्यायते नित्यम् (4 times).		92. स यो ध्यायेन्मोक्षमामोक्षैः सर्वैः
Sikhā.	1. किमादौ प्रयुक्तं ध्यानं ध्यायितव्यं . . कश्चिद्व्ययः	Mukti.	1. 24. ध्यायन्मद्रूपमव्ययम्
	— ओमित्येतदक्षरमादौ प्रयुक्तं ध्यानं ध्यायितव्यम्	Gītā.	2. 62. ध्यायतो विषयान्पुंसः
	2. ध्येयमीशानं प्रध्यायन्ति		12. 6. मां ध्यायन्त उपासते
	— शिव एको ध्येयः शिवङ्करः		ध्रुव
Mahā.	2. सोऽन्यत्कामो मनसा ध्यायेत 3 (or अध्यायत)	Chhā.	7. 4. 3. लोकान् ध्रुवान् ध्रुवः . . अभिसिध्यति 7. 5. 3.
	3. सोऽध्यायत पूर्वमुखो भूत्वा (some MSS. ध्यायेत)		7. 26. 2. सत्त्वशुद्धौ ध्रुवा स्मृतिः
Prāpāg.	2. एष एवात्मा ध्यायेत	Brih.	1. 5. 14. ध्रुवैवास्य षोडशी कला
Brahmab.	16. तद्विद्वानक्षरं ध्यायेत्		3. 9. 24. किं देवतो ऽस्यां ध्रुवायां दिश्यसि
Amṛitā.	15. मनः सङ्कल्पकं ध्यात्वा		4. 4. 20. एतदप्रमेयं ध्रुवं . . महान्ध्रुवः
	21. पश्चाद् ध्यायेत पूर्वोक्तम्	Kātha.	2. 10. न ह्यध्रुवैः प्राप्यते हि ध्रुवं तत्
Tejo.	10. न ध्येयो ध्येय एव च		3. 15. अनाद्यनन्तं महतः परं ध्रुवम्
Yogaśi.	1. यदा तु ध्यायते मन्त्रम्		4. 2. ध्रुवमध्रुवोऽपि न प्रार्थयन्ते
	3. ध्यायेत सततं प्राज्ञः	Śwet.	2. 15. अजं ध्रुवं सर्वतत्त्वैर्विशुद्धम्
	8. अथ न ध्यापयेज्जन्तुः	Maitri.	1. 4. ध्रुवस्य प्रचलनम्
Kāthāśru.	1. आत्मानमेवं ध्यात्वा		6. 23. ध्रुवं विष्णुसंज्ञितम् 38; 7. 3.
	4. अध्यात्ममस्य ध्यायतः		
Haimsa.	1. ब्रह्मरन्ध्रं ध्यायन्	Mahānār.	10. 2. ध्रुवाय स्वाहा
	— त्रिमात्रोऽहमित्येव सर्वदा ध्यायन्	Gauda.	4. 12. कारणं ते कथं ध्रुवम्
		Brahmav.	14. ध्रुवं हि चिन्तयेद्ब्रह्म

- Chôl. 3. अष्टरूपामजां ध्रुवाम्
8. उदासीनं ध्रुवं हंसम्
Siras. 6. मधु क्षरन्ति यद्भुवम्
Nâda. 11. ध्रुवेति दशमी मता
16. दशम्यां च ध्रुवं व्रजेत्
Brahmab. 8. ब्रह्म सम्पद्यते ध्रुवम्
Dhyâna. 16. आत्मा सञ्चरते ध्रुवम्
Tejo. 8. शाश्वतं ध्रुवमच्युतम्
Gîtâ. 2. 27. जातस्य हि ध्रुवो मृत्युर्ध्रुवं
जन्म मृतस्य च
12. 3. कुटस्थमवलं ध्रुवम्
18. 78. तत्र श्रीर्विजयो भूतिर्ध्रुवाणि

ध्रुवक्षिति

- Mahânâr. 1. 2. ध्रुवक्षितये स्वाहा
ध्रुवशील
Aruceya. 3. वर्षासु ध्रुवशीलः
ध्रुवस्थ
Sikhâ. 2. शिवमाकाशं मध्ये ध्रुवस्थम्
ध्रुवाग्नि
Brahmav. 2. ध्रुवाग्निः संप्रचक्षते

नकुल

- Gîtâ. 1. 16. नकुलः सहदेवश्च
नक्त
Chhâ. 8. 4. 2. नक्तमहरेवाभिनिष्पद्यते
Brih. 6. 3. 6. मधु नक्तमुतोषसः Mahâ-
nâr. 9. 9; 17. 7.
Mahânâr. 18. 1. यद्दिवा च नक्तं चैनश्चकृम
20. 1. ये भूताः प्रचरन्ति दिवा न-
क्तम्
Kathâsru. 1. नास्य नक्तं न वा दिवा
Parama. 3. नाहर्न नक्तम् (two MSS.
have नाहं न त्वम्)

नक्षत्र

- Kathâsru. 1. यो नक्षत्रः स तप्यते तपः
नक्षत्र
Kansh. 2. 3. शुद्धपक्षे वा पुण्ये नक्षत्रे
Chhâ. 1. 6. 4. नक्षत्राण्येवर्क् . . नक्षत्राण्ये-
व सा
2. 20. 1. नक्षत्राणि प्रतिहारः
2. 21. 1. नक्षत्राणि वयांसि मरीचयः
स प्रतिहारः
4. 12. 1. आपो दिशो नक्षत्राणि च-
न्द्रमाः
5. 4. 1. नक्षत्राणि विस्फुलिङ्गाः
Brih. 6. 2. 11.
7. 12. 1. आकाशे वै . . नक्षत्राणि
8. 1. 3. विद्युन्नक्षत्राणि
Brih. 1. 1. 1. नक्षत्राण्यस्थीनि
3. 9. 3. चन्द्रमाश्च नक्षत्राणि च
6. 3. 1. पुंसां नक्षत्रेण . . जुहोति
Tait. 1. 7. 1. आदित्यश्चन्द्रमा नक्षत्राणि
3. 10. 3. ज्योतिरिति नक्षत्रेषु
Maitri. 7. 1. नक्षत्राणि . . पुरस्तादुद्यन्ति
Nrip. 5. 10. यत्र न नक्षत्राणि भान्ति
Mahâ. 1. न नक्षत्राणि न सूर्यः
Râmot. 5. यो वै श्रीरामः . . यानि न-
क्षत्राणि (29)
Gîtâ. 10. 21. नक्षत्राणामहं शशी

नक्षत्रलोक

- Brih. 3. 6. 1. नक्षत्रलोकेषु गार्गीति क-
स्मिन्नु खलु नक्षत्रलोका
ओताश्च प्रोताश्चेति

नक्षत्रविद्या

- Chhâ. 7. 1. 2. अध्येमि . . नक्षत्रविद्याम्
4. नाम वै . . नक्षत्रविद्या
7. 2. 1. वाग्वै . . विज्ञापयति . . न-
क्षत्रविद्याम्

Chhā. 7. 7. 1. विज्ञानेन वै . . विजानाति
. . नक्षत्रविद्याम्

नख

Kaṣhā. 1. 20. अनुप्रविष्ट आलोमभ्य आ-
नखेभ्यः

Chhā. 8. 8. 1. आलोमभ्य आनखेभ्यः प्र
तिरूपम्

Kaṣhasru. 3. केशश्मश्रुलोमनखानि

नखनिकृन्तन

Chhā. 6. 1. 5. एकेन नखनिकृन्तनेन सर्व
काष्णायस विजातम्

नखाग्र

Bṛh. 1. 1. 7. स एष इह प्रविष्ट आनखा-
ग्रैभ्यः

नगर

Kaṣhasru. 1. नगरे पञ्चरात्रं चतुरां मा-
सान् . . यामे वा नगरे वा-
पि वसेत्

Āsrama. 4. नगरे तीर्थेषु पञ्चरात्रं व-
सन्तः

Mukta. 1. 1. अयोध्यानगरे रम्ये

नगरागिप

Prāṇag. 1. जीवलां नगरागिषाम्

नचिकेतस्

Kaṭha. 1. 1. नचिकेता नाम पुत्र आस
14. स्वर्ग्यमग्निं नचिकेतः प्रजा-
नन्

19. एष ते अग्निर्नचिकेतः
— तृतीयं वरं नचिकेतो वृ-
णीष्व

21. अन्यं वरं नचिकेतो वृ-
णीष्व

24. महाभूमौ नचिकेतस्त्वमेधि

25. नचिकेतो मरणं मानप्राक्षीः

Kaṭha. 1. 29. नान्यं तस्मान्नचिकेता वृ-
णीते

2. 3. कामानभिध्यायन्नचिकेतो
ज्येष्ठाक्षीः

4. विद्याभीप्सिनं नचिकेतसं
मन्ये Maitri. 7, 9 (has
प्सितं)

9. त्वादङ् नो भूयन्नचिकेतः
प्रष्टा

11. धृत्या धीरो नचिकेतो ज्य-
ष्ठाक्षीः

13. विवृतं सद्य नचिकेतसं मन्ये

नचिरात्

Ghā. 12. 7. भवामि नचिरात्पार्थ
नचिरेण

Ghā. 5. 6. ब्रह्म नचिरेणाधिगच्छति

नक्षपूर्व

Rāmā. 87. नक्षपूर्वास्तास्तस्य दिक्ष्वर्च-
येद्य

नट

Maitri. 4. 2. नट इव क्षणवपम्
7. 8. nide रङ्गावतारिन्

नति

Rāmā. 67. वर्मास्त्रनतिसंयुक्तम्

74. तारो नतिश्च

80. अन्ततो नतिः

नद्

At. 3. 3. एतदभिसृष्टं नद्त् पराङ्मन्य-
जिघांसत्

नदण्डधर

Āsrama. 4. परमहंसा नदण्डधराः

नदथु

Chhā. 3. 13. 8. नदथरिवाग्नेरिव ज्वलतः

नदी

- Kaush. 1. 3. विजरा नदी
— अम्बया नद्यः
— विजरां वा अयं नदीं प्रापत्
4. स आगच्छति विजरां नदीम्
Chhā. 3. 19. 2. या धमनयस्ता नद्यः
6. 10. 1. इमाः सांस्य नद्यः पुरस्ता-
त्प्राच्यः स्यन्दन्ते
Brh. 3. 8. 9 प्राच्यो ऽस्या नद्यः स्यन्दन्ते
Maitri. 6. 22 नद्यः सिद्धिणी कांस्यम्
Mund. 3. 2. 8 यथा नद्यः स्यन्दमानाः
Praśna. 6. 5 यथेमा नद्यः स्यन्दमानाः
Gītā. 11. 28. यथा नदीनां बहवो ऽम्बु-
वेगाः

नदीपुलिन

- Jābāla. 6. *vidā* स्थाण्डिल

नदीपुलिनशायिन्

- Nyāsa. 4. नदीपुलिनशायी स्यात्
Kāṭhāśru. 4.

ननक्तु

- Maitri. 1. 4. *vide* आदि

ननमस्कार

- Parama. 3. आशाम्बरो ननमस्कारः

ननिन्दास्तुति

- Parama. 3. नस्वधाकारो ननिन्दास्तुतिः
(निन्दा is in one MS. only).

नन्द

- Kṛish. 5. यो नन्दः परमानन्दः

नन्दनातीत

- Tejo. 8. आनन्दं नन्दनातीतम्

नन्दिकेश्वर

- Mahānār. 3. 3. नन्दिकेश्वराय धीमहि

नपर

- Tejo. 11. नपरं परमात्परम्

नपुंसक

- Kaush. 1. 7. केन नपुंसकानीति
Swet. 5. 10. नैव चायं नपुंसकः
Garbha. 3. उभयोर्बीजतुल्यत्वाच्चपुंसक-
म्

नभःस्पृश

- Gītā. 11. 24. नभःस्पृश दीप्तमनेकवर्णम्

नभस

- Brh. 1. 1. 1. नभो मांसाणि
Maitri. 6. 27. आविः सन्नभसि निहितम्
35. नभसो ऽन्तर्गतस्य तेजसो-
ऽमात्रम् (4 times).
7. 7. सत्ये नभसि हिताय नमः
11. नभसः खे ऽन्तर्भूतस्य (bis).
— नभसि प्रशाखयैवोत्कम्य
Gītā. 1. 19. नभश्च पृथिवीं चैव

नभ्य

- Brh. 1. 5. 15. तदतन्नभ्यं यदयमात्मा

नम्

- Tait. 3. 10. 4. तन्नम इत्युपासीत नम्यन्ते
ऽस्मै कामाः
Gauḍa. 4. 2. देशितस्त्वं नमाम्यहम्
Nrip. 1. 6. नमा चतुर्थान्ताद्देश्याद्यम्
7. म्यहं चतुर्थस्यान्त्यम्
2. 3. नमामि दशमं (स्थानं जा-
नीयात्)
4. नमामि तमहं सर्वतोमुखम्
— कस्मादुच्यते नमामीति
— यं सर्वं देवा नमन्ति
— तस्मादुच्यते नमामीति
Nrisut. 4. आत्मानं . . अनुशुभा नत्वा
— नृसिंहं नत्वा

- Nrisut. 4. एष एव नमाम्येष एवाहम्
— नत्वा च बहुधा वृद्धा
5. एष एव नमाम्येष हि व्याप-
तमः
— एष एव नमाम्येष ह्येवोत्कृष्टः
— एतदेव नमाम्येतद्धि महा-
विभूति
6. नमाम्यनमामि . . बुबुधिरं
Śiras. 4. प्रणामयति नामयति च
Sikhā. 2.
Kāish. 24. नमन्ति देवरूपेभ्यः
Gītā. 11 37. कस्माच्च तेन नमरन्महा-
त्मन्

नमउक्ति

- Bṛih. 5. 15. 1. भूयिष्ठां ते नमउक्तिं विधेम
Isā. 18.

नमस्

- Chhā. 2. 24. 5. नमो ऽग्रे पृथिवीक्षिते
Maitri. 6. 35.
9. नमो वायवे ऽन्तरिक्षक्षिते
Maitri. 6. 35.
14. नम आदित्येभ्यश्च विश्वे-
भ्यश्च देवेभ्यः
Bṛih. 2. 6. 3. ब्रह्म स्वयंभु ब्रह्मणे नमः
4. 6. 3; 6. 5. 4.
3. 1. 1. नमः परमात्मने
2. नमो वयं ब्रह्मिषाय कुर्मः
3. 8. 5. नमस्ते ऽस्तु याज्ञवल्क्य
4. 2. 1, 4.
5. 14. 7. नमस्ते तुरीयाय दर्शताय
पदाय
Tait. 1. 1. 1. नमो ब्रह्मणे नमस्ते वायो
1. 12. 1.
3. 10. 4. तन्नम इत्युपासीत
Katha 1. 9. नमस्ते ऽस्तु ब्रह्मन्
Swet. 2. 5. युजे वां ब्रह्म पूर्वं नमोभिः

- Swet. 17. तस्मै देवाय नमो नमः
Maitri. 4. 1. भगवन्नमस्ते ऽस्तु
5. 1. विश्वेश्वर नमस्तुभ्यम्
— नमः शान्तात्मने तुभ्यं नमो
गुह्यतमाय च
6. 35. नम आदित्याय दिविक्षिते
— नमो ब्रह्मणे सर्वक्षिते
38. ओं नमो ब्रह्मणे नमः
7. 7. तस्मै ते विश्वरूपाय . . नमः
Muṇḍ 3. 2. 11. नमः परमकृषिभ्यः Praśna.
6. 8.
Mahānār. 5. 1 नमो ऽग्रे ऽस्तुमते नम इ-
न्द्राय नमो वरुणाय &c.
5. 3. सुतरसिद्धतरमे नमः
5. अग्रे अत्रिचक्षमा गृणानः
7. 1. नमो देवेभ्यः 2, 3, 5.
6. नमो ब्रह्मणे धारणं मे अस्तु
9. 13. वयं नाम . . धारयामा न-
मोभिः
12 1. विश्वरूपाय वै नमः
13. 2. तस्मै रुद्राय नमो अस्तु
(bis); 3.
4. नमो हिरण्यवाहवे
— उमापतये नमो नमः
17 1. सद्योजाताय वै नमः
— भवोद्भवाय नमः
2. वामदेवाय नमः &c.
3. नमस्ते अस्तु रुद्र रूपेभ्यः
19. 2. नमो रुद्राय पशुपतये
— भूतेभ्यो नमः
Nrip. 2. 2. ओं हृदयाय नमः
4. 3. ओं यो वै नृसिंहो देवो भ-
गवान् यश्च ब्रह्मा तस्मै वै
नमो नमः (similarly 31
times).
Nrisut. 9. नमस्ते भगवन् प्रसीद
— नमस्तुभ्यं वयं ते

āras.

2. यो वै रुद्रः स भगवान्. .
तस्मै वै नमो नमः (31
times).

3. तस्मै महाप्रासाय वै नमो
नमः

6. तस्मै रुद्राय नमो अस्त्वग्नये
— तस्मै रुद्राय वै नमो नमः
(bis).

— भूर्भुवः स्वरो नमः Prā-
nāg. 1.

Nila.

4. नमस्ते भवभामाय नमस्ते
भवमन्यवे

— नमस्ते अस्तु वाह्यभ्यामुतो
त इषवे नमः

10. तस्मै दृष्टाय ते नमः

11. नमो ऽस्तु नीलशिखण्डाय
— तेभ्यो ऽहमकरं नमः

12. नमोऽसि त आयुधाय
— उभाभ्यामकरं नमः

18. नमो अस्तु सर्पेभ्यः
— तेभ्यः सर्पेभ्यो नमः 19, 20.

24. नमो भवाय नमः शर्वाय
नमः कुमाराय शत्रवे

25. नमो नीलशिखण्डाय नमः
सभाप्रपादिने

— तस्मै नीलशिखण्डाय नमः

Nār.

4. नम इति पश्चात्
— नम इति द्वे भक्षरे

5. ओ नमो नारायणाय At-
mapra. 1 (bis).

Atmapra

1. ओ नमः प्रत्यगानन्दं ब्रह्म
पुरुषम्

Vāsu.

2. चक्राङ्कित नमस्तुभ्यम्

Rāmap.

18. जगत्प्राणायात्मने ऽस्मै नमः
स्यान्नमस्त्वैक्यं प्रवदेत्

19. जीववाचि नमो नाम

30. नमो मायामयाय च

Rāmap.

31. नमो वेदादिरूपाय ओंका-
राय नमो नमः

65. तथो नमो भगवते वासुदे-
वाय

Rāmot.

2. दीर्घानलं पुनर्माय नमश्च-
न्द्राय नमो भद्राय नमः

5 यो वै श्रीरामः... तस्मै वै
नमो नमः (47 times).

— ओ नमो भगवते वासुदेवा-
य (41).

Gitā.

11. 31. नमो ऽस्तु ते देववरप्रसीद

39. नमो नमस्ते ऽस्तु सहस्रकृ-
त्वः पुनश्च भूयो ऽपि नमो
नमस्ते

10. नमः पुरस्तात्... नमो ऽस्तु ते
सर्वत एव सर्वे

नमस्कारं

Brh. 3.

3. 12. यदस्मान्नमस्कारेण मुन्ये-
ध्वम्

नमस्कृ

Maitri.

1. 2. तस्मै नमस्कृत्वा 6. 29, 30;
7. 10.

Gauda.

4. 100. बुध्वा पदमनानात्वं नम-
स्कुर्मो यथाबलम् (MSS.
have मनः कुर्मो)

Vāsu.

1. नमस्कृत्य भगवन्तम्

2. गोपीचन्दनं नमस्कृत्वा

Rāmot.

5. एतया गदया नमस्करोति

Gitā.

9. 34. मयाजी मां नमस्कुरु
18. 65.

11. 35. नमस्कृत्वा भूय एवाह कृ-
ष्णम्

1. नमस्य

Gitā.

9. 14. नमस्यन्तश्च मां भक्त्या

11. 36. सर्वे नमस्यन्ति च सिद्धसं-
धाः

२. नमस्य

Kāṭha. 1. 9. अतिथिर्नमस्यः

नमामित्वं

Nṛisut. 7. नमामित्वादहन्त्यादिति

नर

Brh. 2. 5. 16. तद्वां नरा मनये दंस उग्रम

Isā. 2. न कर्म लिप्यते नरे

Kāṭha. 2. 8. न नरेणावरेण प्रोक्तः

3. 9. मनःप्रसहवाचनः

Maitri. 7. 6. *vido* आदि

Mahā. 1. स एकाकी नर एव

Gītā. 2. 22. नवानि गृह्णाति नरोऽपराणि

5. 23. स युक्तः स सुखी नरः

10. 27. नराणां च नराधिपम्

12. 19. भक्तिमागमे त्रियो नरः

16. 22. एतैर्विमुक्तः... नरः

17. 17. श्रद्धया परया तपं तपः... नरैः

18. 15. यत्कर्म प्राग्भते नरः

45. संमिद्धिं लभते नरः

71. शृणुयादपि यो नरः

नरक

Parama. 3. स याति नरकान् घोरान्

Gopī. 1. लोकस्य मरकात्... संरक्षणौ

Gītā. 1. 42. संकरो नरकायैव

14. नरके नियतं वासः

16. 16. पतन्ति नरकेऽशुचौ

21. त्रिविधं नरकस्येदं द्वारम्

नरपुङ्गव

Gītā. 1. 5. शैव्यश्च नरपुङ्गवः

नरलोकवीर

Gītā. 11. 28. तथा तवामी नरलोकवीराः

नराधम

Gītā. 7. 15. न मां... प्रपद्यन्ते नराधमाः

16. 19. तानहं... नराधमान्

नराधिप

Gītā. 10. 27. नराणां च नराधिपम्

नल

Rāmāp. 57. नलादिभिर्लंकृतः (Weber has नीला¹)

नव

Kaush. 2. 15. नवैस्तृणैर्गगारं संस्तीर्य

Gītā. 2. 22. नवानि गृह्णाति नरोऽपराणि
— अन्यानि संयाति नवानि देही

नवकुल

Mahān. 3. 1. नवकुलाय विद्महे विषद-
न्ताय धीमहि । तन्नः सर्पः
प्रचोदयात् (This Mantra occurs in one MS., but, not being recognized by Nārāyaṇa, is put in a footnote to my edition. It occurs also in one MS. of the Gāruda).

नवतर

Bṛh. 3. 9. 28. रोहति मूलान्नवतरः पुनः

4. 4. 1. अन्यं नवतरं कल्याणतरं
रूपम् (bis).

नवद्वार

Swet. 3. 18. नवद्वारे पुरे देही Gītā.
5. 13.

Yogaśi. 4. एकस्तंभे नवद्वारे

Yogat. 13. निषिद्धे तु नवद्वारे

नवधा

Chhā. 7. 26. 2. पञ्चधा सप्तधा नवधा

नवन्

1. Siras. 6. नव दिवो देवजनेन गुप्ता
नवान्तरिक्षाणि नव भूम
इमाः
- Rāmōt. 5. यो वै श्रीरामः... ये च नव
ग्रहाः (30)
2. 3. मृत्युमृत्युं नवमं (स्थानं
जानीयात्)
- Garbha. 3. नवमे मासि सर्वलक्षणज्ञा-
नसम्पूर्णः
- Nāda. 11. नवमी महती नाम
16. नवम्यां च महर्लोकम्
- Piṇḍa. 8. नवमेन तु पिण्डेन
- Hanisa. 2. नवमो भेरीनादः
— नवमं परित्यज्य दशम-
मेवाभ्यसेत्
— अद्दयं नवमे देहम्

नवश्राद्ध

- Mahānār. 19. 1. चौरस्यान्नं नवश्राद्धम्

नवषट्कार

- Parama. 3. नवषट्कारो यादृच्छिकः

नवांशक

- Maitri. 6. 14. तत्रैकैकमात्मनो नवांशकं
सचारकविधम्

नवात्मक

- Nrisut. 4. सच्चिदानन्दपूर्णात्मसु नवा-
त्मकं... संभाव्य

नवाधिकशत

- Mukti. 1. 12. नवाधिकशतं शाखा यजुषः

नव्यं

- Mahānār. 6. 4. अमे त्वं पारया नव्यः
7. सनाच्च होता नव्यश्च सत्सि

नश

- Chhā. 8. 5. 3. एष ह्यात्मा न नश्यति
8. 9. 1. शरीरस्य नाशमन्वेष नश्य-
ति 2.
- Mahānār. 20. 10. अलक्ष्मी मे नश्यत
Chhā. 18. नश्यन्ते व्यक्ततां भूयो
जायन्ते
- Nilā. 2. अनेशन्नस्येषवः
Nār. 5. रात्रिकृतं पापं नाशयति
— दिवसकृतं पापं नाशयति
- Gārūḍa. 2. हतं विषं नष्टं विषम्
Jābāla. 2. सर्वानिद्रियकृतान्पापान्नाश-
यति Rāmōt. 4.
- Gopī. 4. अहोरात्रकृतं पापं नाशयति
5. तेषां पापानि नश्यन्ति
- Rāmōt. 4. स जन्मान्तरितान्दोषान्नाश-
यति
- Mukti. 2. 13. निःशंकमेव नश्यन्ति
27. क्षिप्रं द्वे अपि नश्यतः
- Gītā. 1. 40. धर्मे नष्टे कुलं कृस्त्वम्
3. 32. विद्धि नष्टान्नेतसः
4. 2. योगो नष्टः परन्तप
5. 16. येषां नाशितमात्मनः
6. 38. छिन्नाभ्रमिव नश्यति
10. 11. नाशयाभ्यात्मभावस्थः
18. 73. नष्टो मोहः स्मृतिर्लब्धा

नष्टात्मन्

- Gītā. 16. 9. नष्टात्मानो जल्पबुद्धयः

नस्

- Mahā. 1. तस्य ध्यानान्तःस्थस्य यज्ञः-
स्तोममुच्यते (so Nārā-
yaṇa and some MSS.;
others यज्ञस्तोमम्).

नसंवत्सर

- Mahā. 1. नास्य प्रजा नसंवत्सरा जा-

यन्ते (so Nārāyaṇa; but
Sainkarānanda reads
अस्य प्रधानसंवत्सरा जा-
यन्ते)

नसम

Śikhā.

1. नसममित्यात्मज्योतिः

नस्वधाकार

Parama.

3. नस्वधाकारो ननिन्दास्तुतिः

1. नाक

- Chhā. 2. 10. 5. तन्नाकं तद्विशोकम्
Mund. 1. 2. 10. नाकस्य पृष्ठे Mahānār. 1.
1.
Mahānār. 5. 3. नाकस्य पृष्ठमारुह्य
10. 5. परेण नाकम् Kuivalya. 3.
22. 1. शमेन नाकं मुनयो ज्व-
विन्दन्

2. नाक

- Brih. 6. 4. 4. नाको मौद्गल्यः Tait. 1. 9. 1.

नाग

- Brih. 1. 3. 22. समो नागेन
Nrip. 5. 7. स नागानाकर्षयति
Siras. 6. नागा ये अन्तरिक्षे
Gāruda. 2. नागानां सर्पाणां वृश्चिकानाम्
Rāmap. 86. कूर्मनागौ
Gītā. 10. 29. अनन्तश्चास्मि नागानाम्

नागेन्द्र

- Mukti. 2. 47. ते निबध्नन्ति नागेन्द्रम्

नाचिकेत

- Katha. 1. 18. य एवं विद्वांश्चिनुते नाचि-
केतम्
2. 10. ततो मया नाचिकेतश्चितो
जग्मिः
3. 2. नाचिकेतं शकेमहि
16. नाचिकेतमपाख्यानम्

Kātha.

6. 18. मृत्युप्रोक्तां नाचिकेतो ज्य
लब्ध्वा विद्याम्

नाडिशत

Kshur.

15. एकोत्तरं नाडिशतम्

नाडिसञ्चय

Kshur.

15. समूहनाडिसञ्चयम्

नाडी

Kaush.

4. 19. हिता नाम पुरुषस्य नाद्यः

Chhā. 8.

6. 1. या एता हृदयस्य नाद्यः
2. ता आमु नाडीषु सृप्ता आ-
भ्यो नाडीभ्यः प्रतायन्ते
3. आसु तदा नाडीषु सप्ता
भवति
6. शतं चैका च हृदयस्य नाद्यः
Kātha. 6. 16.

Brih. 2.

1. 19. हिता नाम नाद्यो ह्यसप्रतिः
सहस्राणि

4.

2. 3. यैषा हृदयादूर्ध्वा नाद्युच-
रति

— हिता नाम नाद्यो जन्तर्हृदये

4.

3. 20. हिता नाम नाद्यः

Maitri.

6. 21. ऊर्ध्वगा नाडी सुषुप्ताख्या
37. एषा नाद्यन्नबद्धम् (!)

7. 11. सा तयोर्नाडी द्वयोरेका

Mund. 2.

2. 5. संहता यत्र नाद्यः

Prašna.

3. 6. अत्रैतदेकशतं नाडीनाम्

Brahmav.

11. सा नाडी सूर्यसङ्काशा (one
MS. reads सूत्रसंकाशा)

Kshur.

8. तत्र नाडी सुषुप्ता तु नाडी-
भिर्बहुभिर्वृता

9. शुक्लां नाडीं समाभयेत्

11. तां नाडीं पूरयन्त्यतः

17. नाडीषु तैतिलम्

20. सा नाडी तां विभावयेत्

Brahma.

1. प्राणदेवतास्ताः सर्वा नाड्यः

नाडीशत

- Kshur. 19. छिन्देन्नाडीशतं धीरः
नाडीसूत्रगत
 Garbha. 3. अशितपीतनाडीसूत्रगतेन
नातिनीच
 Gītā. 6. 11. नात्युच्छ्रितं नातिनीचम्
नातिमानिता
 Gītā. 16. 3. अद्रोहो नातिमानिता
नात्यर्थम्
 Nyāsa. 4. नात्यर्थं . . शरीरमुपनाप-
 येत् Kathasru. 4.
नात्युच्छ्रित
 Gītā. 6. 11. नात्युच्छ्रितं नातिनीचम्
नाद
 Dhyāna. 4. नादे बिन्दोः परं स्थितम्
 Yogal. 10. मकारे लभते नादम्
 Haṁsa. 1. अथो नादमाधाराद्ब्रह्मरन्ध्र-
 पर्यन्तम्
 2. यदा हंसो नादे लीनो भ-
 वति
 — स एव जपकोट्यां नादम-
 नुभवति
 — नादो दशविधो जायते
 Rāmap. 68. नादबिन्दुसमायुतम्
 72. vide आदि
 73. बिन्दुनादैः
 Rāmot. 2. नादः पञ्चाक्षरो भवति
 Mukti. 1. 31. बिन्दुनादैः शिरः शिखा
 33. तेजो नादो ध्यानं विद्या
नादबिन्दु
 Mukti. 1. vide बहुच
नादान्त
 Śikhā. 2. विष्णुर्मनसि नादान्ते

नाना

- Kaush. 3. 8. नो एतन्नाना
 Chhā 1. 1. 10. नाना तु विद्या चाविद्या च
 Brh. 4. 4. 19. नेह नानास्ति किञ्चन
 Katha. 4. 11.
 — य इह नानेव पश्यति
 Katha. 4. 10, 11 ; Atma-
 pra. 1.
 Gauda. 2. 34. नात्मभावेन नानेदम्
 3. 24. नेह नानेति चास्मायात्
नानात्यय
 Chhā. 4. 10. 3. बहव इमे ऽस्मिन्पुरुषे का-
 मा नानात्ययाः
 6. 9. 1. नानात्ययानां वृक्षाणां रसान्
नानात्व
 Maitri. 3. 3. नानात्वमुपैति (bis).
 — एतद्वै नानात्वस्य रूपम्
 Gauda. 3. 13. नानात्वं निन्द्यते यच्च
 4. 91. विद्यते नहि नानात्वं तेषां
 कचन किञ्चन
नानाभावा
 Gītā. 18. 21. नानाभावान्पृथग्विधान्
नानायोनिसहस्र
 Garbha. 4. नानायोनिसहस्राणि मयो-
 पितानि यानि वै
नानारस
 Maitri. 6. 22. यथा सम्पन्ना मधुत्वं नाना-
 रसाः
नानारूप
 Maitri. 3. 5. भूतात्मा तस्मान्नानारूपा-
 ण्यप्राप्नोति
नानार्थ
 Katha. 2. 1. उभे नानार्थे पुरुषं सिनीतः

नानावर्णाकृति

Gītā. 11. 5. नानावर्णाकृतीनि च

नानाविध

Garbha. 4. पीता नानाविधाः स्तनाः

Gītā. 11. 5. नानाविधानि दिव्यानि

नानाशस्त्र

Gītā. 1. 9. नानाशस्त्रप्रहरणाः

नान्दन

Ait. 3. 12. सैषा विद्वतिर्नाम द्वास्तदे-
तन्नान्दनम्

नाभि

Ait. 1. 4. नाभिर्निरभिद्यत नाभ्या अपा-
नः2. 4. मृत्युरपानो भूत्वा नाभिं प्रा-
विशत्

Kaush. 3. 8. नाभावरार अर्पिताः

Chhā. 7. 15. 1. यथा वा अरा नाभौ स-
मर्पिताःTait. 3. 10. 6. पूर्वदेवेभ्यो ऽमृतस्य नाभेभा-
यि Nrip. 2. 4.Maitri. 6. 6. स्वरित्यस्याः शिरो नाभि-
र्भुवःMahānār. 1. 6. विश्वं विभर्त्ति भुवनस्य
नाभिः

9. 12. जिह्वादेवानाममृतस्य नाभिः

11. 8. नाभ्यामुपरि तिष्ठति

Nrip. 5. 1. मध्ये नाभिर्भवति नाभ्यां
वा एते अराः प्रतिष्ठिताः
2. तस्य मध्ये नाभ्यां तारकं
भवति

— ब्रह्मविष्णुमहेश्वरा नाभ्याम्

Nrisut. 3. अकारं ब्रह्माणं नाभौ

Brahma. 2. नाभिर्हृदयं कण्ठं मूर्द्धा

Prāpāg. 2. गार्हपत्यो भूत्वा नाभ्यां ति-
ष्ठति

नाभिदेश

Kshur. 7. नाभिदेशे समाभ्येत

Nāda. 3. नाभिदेशे महर्जगत्

Amrita. 34. समानो नाभिदेशे तु

नाभिस्थान

Dhyāna. 11. नाभिस्थाने प्रतिष्ठितम्

नामतस्

Maitri. 6. 23. ओङ्कारो नाम नामतः

Rāmāp. 4. ज्ञानमार्गं च नामतः

नामधेय

Ait. 5. 2. एतानि प्रज्ञानस्य नामधेया-
नि भवन्तिChhā. 6. 1. 4. वाचारंभणं विकारो नाभ-
धेयम् 5, 6; 6. 4. 1, 2,
3, 4.Brh. 2. 3. 6. अथ नामधेयं सत्यस्य स-
त्यमिति

नामधेया

Nāda. 10. पञ्चमी नामधेया च

नामन्

Ait. 3. 12. सैषा विद्वतिर्नाम द्वाः

14. तस्मादिदन्द्रो नामेदन्द्रो ह
वै नामKaush. 1. 7. केन मे पौंस्त्वानि नामान्या-
प्रोषि2. 3. वाङ्माम देवतावरोधिनी
(similarly five times
more).

11. नामास्य दधाति

— नामास्य गृह्णाति

— पुत्र ते नाम्ना मूर्धानमभि-
जिघ्रामि3. 2. न हि कश्चन शक्रुयात्सकृ-
द्वाचा नाम प्रज्ञापयितुम्

- Kaush. 3. 3. तदेनं वाक् सर्वैर्नामभिः स-
हाप्येति (bis) ; 4. 20.
4. वागेवास्मिन् सर्वाणि नामा-
न्यभिर्विस्तृज्यन्ते वाचा स-
र्वाणि नामान्याप्नोति
5. तस्यै नाम परस्तात्प्रतिवि-
हिता भूतमात्रा
6. प्रज्ञया वाचं समारुह्य वाचा
सर्वाणि नामान्याप्नोति
7. न हि प्रज्ञापेता वाङ्माम किं-
चन प्रज्ञापयेत्
—, नाहमेतन्नाम प्राज्ञासिषमि-
ति
4. 19. हिता नाम पुरुषस्य नाद्यः
Kena. 31. तद्ध तद्वनं नाम
Chhā. 1. 6. 7. तस्योदिति नाम
1. 7. 5. यन्नाम तन्नाम
3. 15. 2. प्राची दिग्जुहूर्नाम (simi-
larly 3 times more).
4. 2. 5. रैकपर्णा नाम
4. 4. 2. जवाला त नामाहमस्मि स-
त्यकामो नाम त्वमसि 4.
4. 5. 2. चतुष्कलः पादो ब्रह्मणः प्र-
काशवान्नाम (similarly
in 4. 6. 3; 4. 7. 3; 4. 8. 3.)
5. 2. 1. अनो ह वै नाम प्रत्यक्षम्
6. अमो नामासि
7. 1. 3. यद्वै किञ्चैतदध्ययीष्टा ना-
मैवैतत्
4. नाम वा ऋग्वेदः... नामैवै-
तन्नामोपास्व
5. स यो नाम ब्रह्मेत्युपास्ते
यावन्नामो गतम् &c.
— अस्ति भगवो नाम्नो भूय
इति नाम्नो वाव भूयोऽस्ति
7. 2. 1. वाग्वाव नाम्नो भूयसी
7. 3. 1. वाचं च नाम च मनो जुभ-
वति

- Chhā. 7. 4. 1. तामु नाक्षीरयति नास्मि म-
न्त्रा एकं भवन्ति 7. 5. 1.
7. 26. 1. आत्मतो नाम
8. 3. 4. ब्रह्मणो नाम सत्यमिति
Brih. 1. 3. 9. सा वा एषा देवता दुर्नाम
1. 4. 1. ततो ऽहन्नामाभवत्
— अथान्यन्नाम प्रव्रूते यदस्य
भवति
7. प्राणन्नेव प्राणो नाम भवति
1. 5. 17. पुत्रो मुञ्चति तस्मात्पुत्रो
नाम
1. 6. 1. त्रयं वा इदं नाम रूपं कर्म
— तेषां नाम्नां वागित्येतदेषा-
मुक्त्यम्
— अतो हि सर्वाणि नामान्यु-
त्तिष्ठन्ति
— एताद्ध सर्वैर्नामभिः समम्
— तदेषां ब्रह्मेतद्धि सर्वाणि ना-
मानि विभर्ति
2. 1. 15. तमेतैर्नामभिरामन्वयाञ्च-
क्रे
17. अथ हैतत्पुरुषः स्वपिति
नाम
19. हिता नाम नाद्यो ह्यसप्रतिः
सदस्त्राणि
2. 2. 4. अत्तिर्ह वै नाभैतद्यदत्रिरिति
3. 2. 3. स नाम्नातिप्राहेण गृहीतो
वाचा हि नामान्यभिवदति
12. किमेनं न जहातीति नामेत्य-
नन्तं वै नाम
4. 2. 2. इन्धो ह वै नामैषः
3. हिता नाम नाद्यः 4. 8. 20.
4. 4. 11. आनन्दा नाम ते लोकाः
Kātha. 1. 3.
5. 14. 4. गयांस्तत्रे तस्माद्वायत्री नाम
6. 4. 26. अथास्य नाम करोति...
तद्गुह्यमेव नाम भवति

- Kātha. 1. 1. नाचिकेता नाम पुत्रः
16. तवैव नाम्ना भवितायमग्निः
- Śwet. 4. 19. यस्य नाम महद्यशः Ma-
hânâr. 1. 10 (तस्य)
- Maitri. 1. 2. बृहद्रथो वै नाम राजा
2. 1. मरुन्नाप्तेति विश्रुतो ऽसि
6. 23. ओङ्कारो नाम नामतः
- Mahânâr. 9. 12. घृतस्य नाम गुह्यं यदास्ति
13. वयं नाम प्रव्रवामा घृतस्य
15. 1. देवानां धाम नामासि
- Praśna. 6. 4. लोकेषु च नाम च
- Nrip. 5. 1. महाचक्रं नाम चक्रम्
- Nrisut. 7. तस्य ब्रह्मणो नाम ब्रह्मेति
- Kshur. 12. तद्रूपं नाम कृन्तयेत्
- Châl. 6. पिबन्ते नामाविषयम्
- Garbha. 5. तत्र कोष्ठमिर्नाम Prâṇâg. 2.
- Prâṇâg. 2. सूर्यो ऽग्निर्नाम
— दर्शनाग्निर्नाम
— शरीरो ऽग्निर्नाम
- Nâda. 1. सप्तमी वैष्णवी नाम
— नवमी महती नाम
- Dhyâna. 2. विष्णुर्नाम महायोगी Yo-
gat. 1.
- Sarvop. 3. नामदेशकालवस्तुनिमित्तेषु
- Jâbâla. 3. एतान्येव ह वा अमृतस्य
नामानि
6. तत्र परमहंसा नाम . . स
परमहंसो नाम
- Vâsu. 2. केशवादिद्वादशनामाभिः
— कृष्णादिपञ्चनामाभिः
- Gopî. 1. गोपी का नाम संरक्षणी
2. गोप्यो नाम विष्णुपत्न्यः स्युः
2. काश्च विष्णुपत्न्यो गोप्यो
नाम
- Râmap. 3. रामनाम भुवि ख्यातम्
19. जीववाचि नमो नाम
21. यथा नामी वाचकेन नाम्ना

- Mukti. 1. 16. केचित्स्वप्नामभजनात्
18. मन्नामभजनात्कपे
2. 54. असम्प्रज्ञातनामायम्
69. मैत्र्यादिवासनानाम्नीः

नामयज्ञ

- Gîtâ. 16. 17. यजन्ते नामयज्ञैस्ते

नामरूप

- Chhâ. 6. 3. 2. नामरूपे व्याकरवाणि
3. नामरूपे व्याकरोत्
8. 14. 1. नामरूपयोर्निर्वहिता
- Bṛih. 1. 4. 7. तन्नामरूपाभ्यां व्याक्रियत
— नामरूपाभ्यामेव व्याक्रियते
1. 6. 3. नामरूपे सत्यम्
- Mund. 1. 1. 9. नामरूपमन्नं च जायते
3. 2. 8. यथा नयः . . नामरूपे विहा-
य तथा विज्ञानामरूपाहि-
मुक्तः
- Praśna. 6. 5. भिद्येते तासां नामरूपे
(bis).

नामरूपात्मक

- Nrisut. 2. नामरूपात्मकं हीदं सर्वम्

नामिन्

- Râmap. 21. यथा नामी वाचकेन नाम्ना

नायक

- Gauḍa. 4. 98. बुद्ध्यन्त इति नायकाः
Gîtâ. 1. 7. नायका मम सैन्यस्य

नारद

- Chhâ. 7. 1. 1. उपससाद सनत्कुमारं ना-
रदः
Parama. 1. इति नारदो भगवन्तमुपग-
म्योवाच
Gârûḍa. 1. ब्रह्मा नारदाय नारदो बृह-
त्सेनाय
Vâsu. 1. नमस्कृत्य भगवन्तं नारदः

- Krish. 26. सुदामा नारदो मुनिः
Gītā. 10. 13. देवर्षिर्नारदस्तथा
26. देवर्षिणां च नारदः

नारदपरिव्राजक

- Mukti. 1. *vide* गारुड

नारसिंह

- Nrip. 1. 1. स एतं मन्त्रराजं नारसिंहं
हमानुष्टुभमपदयत्
2. 1. तेभ्य एतं मन्त्रराजं नारसिंहं
हमानुष्टुभं प्रायच्छत्
— स एतं मन्त्रराजं नारसिंहं
हमानुष्टुभं प्रतिगृहीयात्
3. 1. मन्त्रराजस्य नारसिंहस्य
शक्तिं बीजं च नो ब्रूहि
— माया वा एषा नारसिंही
4. 1. मन्त्रराजस्य नारसिंहस्य
द्भ्रमन्वान् नो ब्रूहि
5. 2. यदक्षरं नारसिंहमेकाक्षरं
तद्भवति
— द्वात्रिंशत्सु पत्रेषु द्वात्रिंशद-
क्षरं मन्त्रराजं नारसिंहम्
3. मन्त्रराजस्य नारसिंहस्य
फलं नो ब्रूहि
— य एतं मन्त्रराजं नारसिंहं
. . नित्यमधीते 4—9.

- Nrip. 2. नारसिंहेनानुष्टुभा . . तुरीयं
विद्यात्

- Rāmap. 72. नारसिंहं च वाराहम्

1. नारायण adj.

- Nrip. 5. 2. अष्टसु पत्रेष्वष्टाक्षरं नारा-
यणं भवति

2. नारायण

- Maitri. 6. 8. एष हि खल्वात्मा . . नारा-
यणः 7. 7.

- Mahānār. 3. 16. नारायणाय विद्महे

- Mahānār. 11. 1. विश्वं नारायणं देवम्
2. विश्वं नारायणं हरिम् Mahā.
3.

3. नारायणं महाज्ञेयम्
4. नारायणः परो ज्योतिरा-
त्मा नारायणः परः

— नारायणः परं ब्रह्मतत्त्वं
नारायणः परः

5. नारायणः परो ध्याता ध्यानं
नारायणः परः

6. सर्वं व्याप्य नारायणः स्थि-
तः Vāsu. 3.

Garbha.

Mahā.

Nār.

4. तत् प्रपद्ये नारायणम्
1. एको ह वै नारायण आसीत्
2. पुनरेव नारायणः सोन्यत्कामः 3.

1. पुरुषो ह वै नारायणः
— नारायणात्प्राणो जायते
— नारायणाद्ब्रह्मा जायते
— नारायणाद्बुद्धो जायते
— नारायणात्प्रजापतिर्जायते
— नारायणादिन्द्रो जायते
— नारायणादष्टौ वसवो ना-
रायणादेकादश रुद्राः
— नारायणाद्वादशादित्याः
— सर्वाणि च भूतानि नारा-
यणादेव समुत्पद्यन्ते ना-
रायणे प्रलीयन्ते

2. नित्यो देव एको नारायणः
— ब्रह्मा च नारायणः
— शिवश्च नारायणः शक्रश्च
नारायणः

- द्वादशादित्याश्च नारायणः
— वसवो ज्योतिर्वाचश्च नारायणः
— सर्वे ऋषयो जपि नारायणः
— कालश्च नारायणो दिशश्च
नारायणः

Nār.

2. अधश्च नारायण ऊर्ध्वं च
नारायणः

— मूर्त्तामूर्त्तं च नारायणः

— अन्तर्बहिश्च नारायणः

— नारायण एवेदं सर्वं यद्भूतं
यच्च भाव्यम्

3. एतद्वै नारायणस्योपनिष-
दम्

— यो ह वै नारायणस्योपनि-
षदमधीते

4. नारायणायेत्युपरिष्ठात्

— नारायणायेति पञ्चाक्षराणि

— तद्वै नारायणस्याष्टाक्षरं प-
दम्

— यो ह वै नारायणस्याष्टाक्षरं
पदमध्येति

5. ओं नमो नारायणाय At-
mapra. 1 (bis).

— सर्वभूतस्थमेकं नारायणम्
Atmapra. 1.

— नारायणे सायुज्यमाप्नोति

Vāsu.

4. नारायणे मय्यचला भक्तिः

Skanda.

14. विरिञ्चिनारायणशंकरा-
त्मक

Rāmap.

64. तेषु नारायणाष्टार्णम्

Rāmōt.

5. नारायणमनामयम्

Mukti.

1. 31. गर्भो नारायणो हंसः

1. vide सरस्वतीरहस्य

नारायणात्मक

Rāmap.

80. नारायणात्मकः कालः

नाराशंसी

Nrip.

5. 9. स नाराशंसीरधीते

नारी

Gītā.

10. 34. कीर्त्तिः श्रीर्वाक् च नारी-
णाम्

नालमार्ग

Dhyāna.

22. कर्षयेन्नालमार्गेण

नाश

Chhā. 8. 9. 1. शरीरस्य नाशमन्वेष्ट न-
श्यति 2.

Kaivalya.

22. न पुण्यपापे मम नास्ति नाशः

Skanda.

2. अन्तःकरणनाशेन

7. कर्मनाशे सदाशिवः

Mukti.

2. 28. शरीरनाशदर्शित्वात्

33. अस्य नाशमिदानीं . . शृणु

39. मनसो ऽभ्युदयो नाशः

— ज्ञमनो नाशमभ्येति

Gītā.

2. 40. नेहाभिक्रमनाशो ऽस्ति

11. 29. विशन्ति नाशाय समृद्ध-
वेगाः

— तथैव नाशाय विशन्ति
लोकाः

नाशन

Gītā.

3. 41. ज्ञानविज्ञाननाशनम्

16. 21. त्रिविधं . . नाशनमात्मनः

नासाग्रदृष्टि

Yogaśi.

2. कुर्यान्नासाग्रदृष्टिं च

नासाभ्यन्तरचारिन्

Kshur.

5. प्राणान् सञ्चारयेद्योगी ना-
साभ्यन्तरचारिणः

Gītā.

5. 27. प्राणापानौ समौ कृत्वा ना-
साभ्यान्तरचारिणौ

नासिका

Ait.

1. 4. नासिके निरभिद्येतां नासि-
काभ्यां प्राणः

2. 4. वायुः प्राणो भूत्वा नासिके
प्राविशत्

Bṛih. 2.

4. 11. सर्वेषां गन्धानां नासिके
एकायनम् 4. 5. 12.

Śwet.

2. 9. क्षीणे प्राणे नासिकयोच्छ्र-
सीत (2 MSS. read ना-
सिकयोः श्वसीत)

- Garbha. 1. नासिका घ्राणे
3. षष्ठं मुखनासिकाक्षिभ्रोत्रा-
णि
Prāṇāg. 4. नासिकोत्तरवेदिः
Dhyāna. 23. नासिकायां तु मूलतः
Nyāsa. 5. श्रवणे नासिके न गन्धाय
Prašna. 3. 5. मुखनासिकाभ्याम्

नासिकाग्र

- Gītā. 6. 13. सम्प्रेक्ष्य नासिकाग्रं स्वम्

नासिकापुट

- Ampita. 19. नासिकापुटमङ्गल्या पि-
धाय

नासिक्य

- Chhā. 1. 2. 2. ते ह नासिक्यं प्राणमुद्गीथ-
मुपासांचक्रिरे

नासी

- Jābāla. 2. वरणायां नास्यां च मध्ये
(one MS. वरणाया ना-
स्याश्च); Rāmōt. 4.
— का च नासी (one MS.
केन नासी); Rāmōt. 4.
— सर्वानिद्रियकृतान्पापान्ना-
शयतीति तेन नासी भवति
Rāmōt. 4.

नास्तिक

- Mukti. 1. 48. नास्तिकाय कृतघ्नाय

नास्तिक्य

- Maitri. 3. 5. नास्तिक्यमज्ञानं...इति ता-
मसानि

नि

- Chhā. 2. 8. 2. यच्चीति तच्चिधनम्

निःशङ्क

- Mukti. 2. 13. निःशङ्कमेव नश्यन्ति

निःशब्द

- Maitri. 6. 23. निःशब्दः शून्यभूतस्तु
Kshur. 2. निःशब्दं देशमास्थाय
21. निःशब्दं देशमास्थितः
Dhyāna. 4. निःशब्दं परमं पदम्

निःश्रेयस

- Kaush. 2. 14. प्राणे निःश्रेयसं विदित्वा
(bis).
3. 2. अस्ति त्वेव प्राणानां निःश्रे-
यसम्

निःश्रेयसकर

- Gītā. 5. 2. निःश्रेयसकरावुभौ

निःश्रेयसादान

- Kaush. 2. 14. अथातो निःश्रेयसादानम्

निःश्वस्

- Bṛih. 2. 4. 10. महतो भूतस्य निःश्वसितम्
4. 5. 11; Maitri. 6. 32.

निःप्रा

- Chhā. 6. 9. 1. यथा मधु मधुकृतो निस्ति-
ष्ठन्ति
7. 20. 1. यदा वै निस्तिष्ठत्यथ श्व-
धाति . . निस्तिष्ठन्नेव श्व-
धाति
7. 21. 1. यदा वै करोत्यथ निस्ति-
ष्ठति नाकृत्वा निस्तिष्ठति
कृत्वैव निस्तिष्ठति

निःसङ्कल्प

- Maitri. 6. 19. निःसङ्कल्पस्ततस्तिष्ठेत्
30. तस्मात् . . निःसङ्कल्पः . .
तिष्ठेत्

निःसङ्ग

- Gauḍa. 3. 45. निःसङ्गः प्रज्ञया भवेत्
4. 79. निःसङ्गः विनिवर्त्तते
Kshur. 21. निःसङ्गस्तन्वयोगज्ञः

निःसार

Maitri. 1. 3. निःसारे ऽस्मिच्छरीरे

निःसृ

Kaṭha. 6. 2. सर्वं प्राण एजति निःसृतम्

निःस्पृह

Gītā. 2. 71. पुमांश्चरति निःस्पृहः

6. 18. निःस्पृहः सर्वकामेभ्यः

निःस्वधाकार

Gauḍa. 2. 37. निस्तुतिर्निर्ममस्कारो निःस्व-
धाकार एव च

निकृत्

Kshur. 13. धारणाभिर्निकृन्तयेत्

निकृन्तन

Mukti. 1. 45. सर्वाधौघनिकृन्तनम्

निकेतन

Kaṭhaśru. 1. जलतीरे निकेतनं हि

निक्षिप्

Prāṇāg. 1. अन्नं भूमौ निक्षिप्य

निखिल

Śwet. 1. 3. यः कारणानि निखिलानि
तानि . . अधितिष्ठति

निगद्

Kshur. 10. वेदान्तेषु निगद्यते

निगम्

Bṛih. 2. 1. 18. उतेवोच्चावचं निगच्छति

4. 3. 36. अणिमानं निगच्छति

Gītā. 9. 31. शश्वच्छान्तिं निगच्छति

18. 36. दुःखान्तं च निगच्छति

निगम

Krish. 3. निगमो वसुदेवः

निगुह्

Śwet. 1. 3. अपश्यन्देवात्मशक्तिं स्व-
गुणैर्निगूढाम्

14. देवं पश्येन्नगूढवत्
Brahma. 3.

Kaivalya. 1. सदा सद्भिः सेव्यमानां नि-
गूढाम्

Brahmab. 20. घृतमिव पयसि निगूढम्

Dhyāna. 20. एवं पश्येन्नगूढवत् (so 5
MSS.; one has देवं)

निगृहीतानिल

Maitri. 6. 21. परः पूर्वं प्रतिष्ठाप्य निगृही-
तानिलम्

निगृ

Maitri. 2. 6. यो ज्यं पीताशितमुद्गिरति
निगिरति

निग्रह्

Gauḍa. 3. 34. निगृहीतस्य मनसः

35. निगृहीतं न लीयते

42. उपायेन निगृहीयात्

Mukti. 2. 41. निगृहीतेन्द्रियद्विषः

Gītā. 2. 68. निगृहीतानि सर्वशः

9. 19. वर्षं निगृह्णाम्युत्सृजामि च

निग्रह

Gauḍa. 3. 41. मनसो निग्रहस्तद्वत्

Mukti. 2. 38. मनसः स्वस्य निग्रहे

Gītā. 3. 33. निग्रहः किं करिष्यति

6. 34. तस्याहं निग्रहं मन्ये

निग्रहायत्त

Gauḍa. 3. 40. मनसो निग्रहायत्तम् (MSS.
read निग्रहो यत्तत्)

निचि

Bṛih. 4. 4. 18. ते निचिक्युर्ब्रह्म पुराणम्

Kaṭha. 1. 17. देवमीद्यं विदित्वा निचाप्य

Kaṭha. 3. 15. निचाय्य तन्मृत्युमुखात्पमु-
च्यते

Śwet. 2. 1. अमेज्योर्तिनिचाय्य
4. 11. वरदं देवमीष्टं निचाय्य
Siras. 5.

निज

Skanda. 2. न निजं निजवद्भाति
14. वेदात्मकं ब्रह्म निजं विजा-
नते

नितप्

Chhā. 7. 11. 1. निशोचति नितपति वर्षिष्य-
ति वै

नितल

Aruṇeya. 1. *vide* तलातल

नित्य

Bṛih. 4. 4. 23. एष नित्यो महिमा ब्राह्म-
णस्य

Kaṭha. 2. 18. अजो नित्यः शाश्वतो ज्यं
पुराणः Gītā. 2. 20.

3. 15. अरसं नित्यमगन्धवच्च
Mukti. 2. 72.
5. 13. नित्यो नित्यानां चेतनश्चेत-
नानाम् Śwet. 6. 13.

Śwet. 1. 12. एतज्ज्ञेयं नित्यमेवात्मसं-
स्थम्

3. 21. ब्रह्मवादिनो हि प्रवदन्ति
नित्यम्

4. 21. तेन मां पाहि नित्यम्
6. 2. येनावृतं नित्यमिदं हि सर्वम्

17. य ईशे अस्य जगतो नित्यं

Maitri. 7. 8. नित्यं शिल्पोपजीविनः

Mund. 1. 1. 6. नित्यं विभुं सर्वगतम्

3. 1. 5. सम्यग्ज्ञानेन ब्रह्मचर्येण नि-
त्यम्

Mahānār. 11. 2. विश्रुतः परमं नित्यम्
Mahā. 3.

Kaivalya. 16. सूक्ष्मात् सूक्ष्मतरं नित्यम्

Gauḍa. 1. 3. विश्वो हि स्थूलभुङ् नित्यम्

3. 33. ब्रह्म ज्ञेयमजं नित्यम्

4. 11. भिन्नं नित्यं कथं न तत्

59. नासौ नित्यो न चोच्छेदी

72. चित्तं निर्विषयं नित्यम्

82. सुखमाश्रियते नित्यम्

Nṛip. 1. 3. एतैर्ह्यत्रिंशन्मन्त्रैर्नित्यं देवं
स्तुवन्

— य एतैर्मन्त्रैर्नित्यं देवं स्तौ-
ति Rāmot. 5.

5. 3. य एतं मन्त्रराजं . . नित्य-
मधीते 4—9.

Nṛisut. 9. नित्यः शुद्धो बुद्धः

— किं तन्नित्यमात्मा (so 2
MSS.; but Nārāyaṇa
किंतन्निरात्मकमात्मनः)

— नित्यं शुद्धं बुद्धं मुक्तम्

Siras. 1. सो ऽहं नित्यानित्यः

3. इति त्वमसि यो नित्यम्

5. यस्तां ध्यायते नित्यम् (4
times)

Brahmab. 3. तस्मान्निर्विषयं नित्यम्

Amṛita. 25. अतः समभ्यसेन्नित्यम्

27. नित्यं योगी विवर्जयेत्

28. नित्यमभ्यस्यतः क्रमात्

Hamsa. 2. शुद्धो बुद्धो नित्यः

Nār. 2. नित्यो देव एको नारायणः

— नित्यो निष्कलंको निरा-
ख्यातः

Vāsu. 3. नित्यमेकाग्रभक्तिस्तु

— मुमुक्षुर्धारयेन्नित्यम्

Rāmot. 2. य एतत्तारकं ब्राह्मणो नि-
त्यमधीते

5. एतैः सप्तत्रत्वारिंशन्मन्त्रै-
र्नित्यं देवं स्तुवन्

Mukti. 1. 22. द्विजो नित्यमनन्यधीः

2. 72. मम रूपमीदृशं भजस्व
नित्यम्

- Gītā. 2. 18. नित्यस्य . . शरीरिणः
 21. वेदाविनाशिनं नित्यम्
 24. नित्यः सर्वगतः स्थाणुः
 26. नित्यं वा मन्यसे मृतम्
 30. देही नित्यमवध्यो ज्यम्
 3. 15. नित्यं यज्ञे प्रतिष्ठितम्
 31. ये मे मतमिदं नित्यम्
 9. 6. यथाकाशस्थितो नित्यम्
 10. 9. कथयन्तश्च मां नित्यम्
 11. 52. नित्यं दर्शनकाक्षिणः
 13. 9. नित्यं च समचित्तत्वम्
 18. 52. ध्यानयोगपरो नित्यम्

नित्यज्ञात

- Gītā. 2. 26. अथ चैनं नित्यज्ञातम्

नित्यतृप्त

- Gītā. 4. 20. नित्यतृप्तो निराश्रयः

नित्यत्व

- Survop. 2. नित्यत्वेन प्रतीयमानः
 Gītā. 13. 11. अध्यात्मज्ञाननित्यत्वम्

नित्यानिवृत्त

- Nṛisut. 9. नित्यानिवृत्तापि मूढैरात्मैव
 दृष्टा

- Parama. 2. यो हेतुस्तेन नित्यानिवृत्तः

नित्यपुष्ट

- Mahānār. 4. 8. नित्यपुष्टां करीषिणीम्

नित्यपूतस्थ

- Parama. 1. स एव नित्यपूतस्थ इति
 2. तन्नित्यपूतस्थस्तस्य स्वय-
 मेव स्थितिरिति

— यदा पदे नित्यपूतस्थः (so
 Nārāyaṇa, but no MS. of
 the text. Vide निरन्त-
 रपूतस्थ)

नित्यप्रमुदित

- Maitri. 7. 8. नित्यप्रमुदिता नित्यप्रवासि-
 ताः

नित्यप्रवासित

- Maitri. 7. 8. See above.

नित्यमुक्त

- Maitri. 6. 28. नित्यमुक्तस्य देहिनः (MS.
 reads नित्ययुक्तस्य)

नित्ययाचनक

- Maitri. 7. 8. नित्यप्रवासिता नित्ययाच-
 नकाः

नित्ययुक्त

- Gaṇḍa. 1. 25. प्रणवे नित्ययुक्तस्य नभ-
 यम्

- Gītā. 7. 17. तेषां ज्ञानी नित्ययुक्तः
 8. 14. नित्ययुक्तस्य योगिनः
 9. 14. नित्ययुक्ता उपासते 12. 2.

नित्यवैरिन्

- Gītā. 3. 39. ज्ञानिनो नित्यवैरिणा

नित्यशस्

- Kshur. 12. योगमाश्रित्य नित्यशः
 Brahmap. 14. स जानाति च नित्यशः
 Gītā. 8. 14. यो मां स्मरति नित्यशः

नित्यसत्त्वस्थ

- Gītā. 2. 45. निर्द्वन्द्वो नित्यसत्त्वस्थः

नित्यसन्न्यासिन्

- Gītā. 5. 3. ज्ञेयः स नित्यसन्न्यासिन्

नित्यानन्द

- Nṛisut. 2. अव्यभिचारिणं नित्यानन्द-
 म्
 Rāmap. 6. नित्यानन्दे चिदात्मनि
 Mukti. 2. नित्यानन्दावाप्तिः

नित्याभियुक्त

- Gītā. 9. 22. तेषां नित्याभियुक्तानाम्
निदर्शनम्
Gauḍa. 3. 3. जातावेतन्निदर्शनम्
4. 33. कायस्यान्तर्निदर्शनात्
Nrip. 3. 1. तदेतद्दृषिणोक्तं निदर्शनम्
(bis).

निदह

- Mahānār. 6. 2. अरातीयतो निदहाति वेदः

निदाघ

- Jābāla. 6. vide प्रभृति

निदान

- Nrip. 4. 2. नृसिंहगायत्री देवानां वेदानां निदानं भवति

निदानवन्त

- Nrip. 4. 2. य एवं वेद स निदानवान् भवति

निदिध्यासन

- Mukti. 1. श्रवणमनननिदिध्यासनानि

निद्रा

- Maitri. 3. 5. निद्रा तन्द्रा... इति तामसानि

- Gauḍa. 6. 25. निद्रेवान्तर्हितेन्द्रियः

- Hansa. 2. 14. न निद्रां नैव च स्वप्नम्
2. अभ्येष्ट्यां निद्रालस्यादयो भवन्ति

- Rāmap. 74. निद्रायाः स्मृतिः

- Gītā. 14. 8. प्रमादालस्यनिद्राभिः
18. 39. निद्रालस्यप्रमादोत्थम्

निद्रातत्त्व

- Gauḍa. 1. 15. निद्रातत्त्वमजानतः

निधन

- Chhā. 2. 2. 1. द्यौर्निधनम्
2. पृथिवी निधनम्
2. 3. 2. उद्दृष्टाति तन्निधनम् 2. 15. 1.
2. 4. 1. समुद्रो निधनम् 2. 17. 1.
2. 5. 1. हेमन्तो निधनम् 2. 16. 1.
2. 6. 1. पुरुषो निधनम् 2. 18. 1.
2. 7. 1. मनो निधनम्
2. 8. 2. यच्चीति तन्निधनम्
2. 9. 8. यत्प्रथमास्तमिते तन्निधनम्
2. 10. 4. निधनमिति व्यक्षरम्
2. 11. 1. प्राणो निधनम्
2. 12. 1. उपशाम्यति तन्निधनं संशाम्यति तन्निधनम्
2. 13. 1. कालं गच्छति तन्निधनं पारं गच्छति तन्निधनम्
2. 14. 1. अस्तं यन्निधनम्
2. 19. 1. मज्जा निधनम्
2. 20. 1. चन्द्रमा निधनम्
2. 21. 1. सर्पा गन्धर्वाः पितरस्तन्निधनम्

- Bṛih. 6. 3. 4. निधनमसि संवर्गो ऽसि

- Maitri. 6. 22. अशब्दे निधनमेति

- Brahma. 1. स देवानां निधनमनिधनम्

- Gītā. 3. 35. स्वधर्मे निधनं श्रेयः

निधनभाजिन

- Chhā. 2. 9. 8. निधनभाजिनो ह्येतस्य साम्नः

निधा

- Kena. 19. तस्मै तृणं निदधौ 23.

- Chhā. 1. 10. 5. तान् प्रतिगृह्य निदधौ

2. 9. 8. तस्मात्तन्निदधति

8. 3. 2. हिरण्यनिधिं निहितं .. न विन्देयुः

- Bṛih. 2. 2. 3. यशो निहितं विश्वरूपम् (ter)

3. 2. 13. अप्सु लोहितं च रेतश्च निधीयते

- Tait. 2. 1. 1. निहितं गुहायां परमे व्योमन्
 Kātha. 1. 14. विद्धि त्वमेनं निहितं गुहा-
 याम्
 2. 20. आत्मास्य जन्तोर्निहितो
 गुहायाम्
 Kātha. 4. 8. अरण्योर्निहितो जातवेदाः
 Śwet. 3. 20. आत्मा गुहायां निहितो अस्य
 जन्तोः Mahānār. 8. 3.
 5. 1. विद्याविधे निहिते यत्र गृढे
 Maitri. 1. 2. विराज्ये पुत्रं निधापयित्वा
 2. 6. एष पञ्चधात्मानं विभज्य
 निहितो गुहायाम्
 4. 5. निहितमस्माभिरेतत्. . म-
 नासि
 6. 4. पुनः पञ्चधाज्ञेयं निहितं गु-
 हायाम्
 7. यो ह वा अमुष्मिन्नादित्ये
 निहितः. . एष भर्गाख्यः
 19. तत्र चित्तं निधायेत
 24. ध्यानमन्तः परे तत्त्वे लक्ष्ये-
 षु च निधीयते
 27. आविः सन्नभसि निहितम्
 — भूमावयस्विण्डं निहितम्
 Muṇḍ. 2. 1. 8. गुहाशया निहिताः Ma-
 hānār. 8. 4.
 10. एतद्यो वेद निहितं गुहायाम्
 2. 2. 2. यस्मिन् लोका निहिता लो-
 किनश्च
 3. 1. 7. पश्यत्स्विहैव निहितं गुहा-
 याम्
 3. 2. 1. यत्र विश्वं निहितं भाति शु-
 भ्रम्
 Mahānār. 2. 4. अमृतं. . निहितं गुहासु
 — त्रीणि पदा निहिता गु-
 हासु
 10. 5. परेण नाकं निहितं गुहायाम्
 Kaivalya. 3.
 Nīla. 16. अस्मिन्निधेहि तम्

निधान

- Muṇḍ. 3. 1. 6. यत्र तत्सत्यस्य परमं नि-
 धानम्
 Gitā. 9. 18. निधानं बीजमव्ययम्
 11. 18. त्वमस्य विश्वस्य परं निधा-
 नम् 38.

निधि

- Chhā. 7. 1. 2. अध्येमि. . निधिम्
 4. नाम वै. . निधिः
 7. 2. 1. वाग्वै. . विज्ञापयति. . नि-
 धिम्
 7. 7. 1. विज्ञानेन वै. . विजानाति
 . . निधिम्

निधै

- Bṛih. 2. 4. 4. व्याचक्षाणस्य तु मे निदि-
 ध्यासस्वेति 4. 5. 5.
 5. आत्मा. . निदिध्यासितव्यः
 4. 5. 6.

निनद

- Chhā. 3. 13. 8. निनदमिव नदधुरिवाग्नेरिव
 ज्वलत उपभृणोति

निनाद

- Brahmav. 13. कांस्यघण्टानिनादस्तु

निन्द

- Chhā. 2. 14. 2. तपन्तं न निन्देत्तद्व्रतम्
 2. 15. 2. वर्षन्तं न निन्देत्तद्व्रतम्
 2. 16. 2. ऋतून् निन्देत्तद्व्रतम्
 2. 17. 2. लोकान् निन्देत्तद्व्रतम्
 2. 18. 2. पशून् निन्देत्तद्व्रतम्
 2. 20. 2. ब्राह्मणां निन्देत्तद्व्रतम्
 Tait. 3. 7. 1. अन्नं न निन्द्यात्तद्व्रतम्
 Gaudā. 3. 13. नानात्वं निन्द्यते यच्च
 Nyāsa. 4. निन्दितो न शपेत्परान्
 Kāṭhāśru. 4.
 Gitā. 2. 36. निन्दन्तस्तव सामर्थ्यम्

निन्दा

Parama.

2. vile आदि

निषद्

Brih. 6. 3. 1. या तिरश्ची निषद्यते

निपीड्

Nrisut.

4. वश्यां स्फुरन्तीमसतीं नि-
पीड्य

निपीडन

Maitri. 6. 20. तालुरसनामनिपीडनात्

निपृ

Brih. 1. 4. 16. यत्पितृभ्यो निपृणाति

निबन्ध्

Maitri. 3. 2. निबध्नात्यात्मनात्मानम्
6. 30.

Mukti. 2. 47. ते निबध्नन्ति नागेन्द्रम्

Gītā. 4. 22. कृत्वापि न निबध्यते
41. आत्मवन्तं न कर्माणि नि-
बध्नन्ति

5. 12. फले सक्तो निबध्यते

9. 9. न . . निबध्नन्ति धनञ्जय

14. 5. निबध्नन्ति महाबाहो

7. तस्मिन्निबध्नाति कौन्तेय

8. तस्मिन्निबध्नाति भारत

18. 17. न हन्ति न निबध्यते

60. निबद्धः स्वेन कर्मणा

निबन्ध

Gītā. 16. 5. निबन्धायासुरी मता

निबुध्

Kāṭha. 1. 14. प्र ते ब्रवीमि तदु मे निबोध

3. 14. प्राप्य वरास्त्रिबोधत

Gauḍa. 1. 3. त्रिधा भोगं निबोधत

4. त्रिधा तृप्तिं निबोधत

4. 5. अवित्रादं निबोधत

Nāda. 8. धारणाभिर्निबोधत

Gītā.

1. 7. तान्निबोध द्विजोत्तम

18. 13. कारणानि निबोध मे

50. यथा ब्रह्म तथाप्रोति नि-
बोध मे

निभल्

Chhā. 6. 12. 2. यं . . अणिमानं न निभाल-
यसे

6. 13. 2. सत्सोम्य न निभालयसे

निमज्ज्

Śwet.

4. 7. समाने वृक्षे पुरुषो निमग्नः
Muṇḍ. 3. 1. 2.

निमज्जन

Maitri.

1. 4. निमज्जनं पृथिव्याः

निमित्त

Śwet.

6. 5. संयोगनिमित्तहेतुः

Gauḍa.

4. 25. निमित्तस्यानिमित्तत्वम्

27. निमित्तं न सदा चित्तं सं-
स्पृशति

Sarvop.

3. नामदेशकालवस्तुनिमित्तेषु

4. देशकालनिमित्तेषु

Gītā.

1. 31. निमित्तानि च पश्यामि

निमित्तता

Gauḍa.

4. 78. बुद्ध्वा निमित्ततां सत्याम्

निमित्तमात्र

Gītā.

11. 33. निमित्तमात्रं भव सव्यसा-
चिन्

निमिष्

Kena.

29. एतद्विशुतो व्यशुतदा . . न्य-
मीमिषदा

Muṇḍ. 2.

2. 1. एजत्प्राणस्त्रिमिषच्च यत्

Gītā.

5. 9. उन्मिषस्त्रिमिषन्नपि

निमृज्

Brih. 6.

4. 5. अन्तरेण स्तनौ वा भुवौ वा
निमृज्यात् (MS. निमृ-
ज्यात्)

Tait. 1. 4. 3. नि भगाहं त्वयि मृजे

निमेष

Bṛih. 3. 8. 9. निमेषा मुहूर्त्ता अहोरात्रा-
णि

Maitri. 6. 14. निमेषादिकालात्

Mahânâr. 1. 8. सर्वे निमेषा जज्ञिरे विद्युतः
पुरुषादधि

निमुच्

Chhâ. 3. 11. 2. न निमोच नोदियाय कदा-
चन

3. न ह वा अस्मा उदेति न नि-
मोचति

Bṛih. 1. 1. 1. निमोचन् जघनार्द्धः

नियतमानस

Gîtâ. 6. 15. योगी नियतमानसः

नियतव्रत

Châl. 20. ब्राह्मणो नियतव्रतः

नियतात्मन्

Gîtâ. 8. 2. ज्ञेयो ऽसि नियतात्मभिः

नियताहार

Gîtâ. 4. 30. अपरे नियताहाराः

नियति

Swet. 1. 2. कालः स्वभावो नियतिः

नियन्तृ

Maitri. 2. 6. रथः शरीरं मनो नियन्ता
6. 31. एतेषामिह को नियन्ता वा

— आत्मा ह्येषां . . नियन्ता

Nṛisut. 9. नियन्तेश्वरः सर्वाहंमानी

Siras. 5. रुद्रो हि . . इषं . . नियन्ता

नियम्

Kāṭha. 3. 13. ज्ञानमात्मानि महति निय-

Maitri. 6. 14. काले चास्तं नियच्छन्ति
19. यदा वै . . मनो नियम्य

Mund. 1. 2. 1. तान्याचरथ नियतं सत्य-
कामाः

Mahânâr. 21. 2. दम इति नियतं ब्रह्मचारिणः

Gauḍa. 2. 13. नियतांश्च बहिश्चित्तः

Brahma. 1. स नियच्छति मधुकररा-
जानं माक्षीकवत्

Amṛita. 23. कालतो नियतः स्मृतः

Mukti. 2. 46. हठान्नियमयन्ति ये

Gîtâ. 1. 44. नरके नियतं वासः

3. 7. नियम्यारभते ऽर्जुन

8. नियतं कुरु कर्म त्वम्

41. नियम्य भरतर्षभ

6. 26. ततस्ततो नियम्यैतत्

7. 20. प्रकृत्या नियताः स्वया

18. 7. नियतस्य तु . . कर्मणः

9. यत्कर्म नियतं क्रियते

23. नियतं संगरहितम्

51. धृत्यात्मानं नियम्य च

नियम

Gîtâ. 7. 20. तं तं नियममास्थाय

नियुज्

Gîtâ. 3. 1. मां नियोजयसि केशव

36. बलादिव नियोजितः

18. 59. प्रकृतिस्त्वां नियोक्ष्यति

निरग्नि

Gîtâ. 6. 1. न निरग्निर्न चाक्रियः

निरञ्जन

Swet. 6. 19. निरवद्यं निरञ्जनम्

Mund. 3. 1. 3. निरञ्जनः परमं साम्यमुपै-
ति

Nṛip. 1. 2. ब्रह्मस्वरूपं निरञ्जनम्

Nṛisut. 9. सत्यो मुक्तो निरञ्जनः

Brahmab. 8. निर्विकल्पं निरञ्जनम्

- Dhyāna. 6. तज्ज्ञेयं च निरञ्जनम्
Yogat. 14.
Hauṁsa. 2. निरञ्जनाय निराभासाय
— निरञ्जनः शान्तः प्रकाशि-
तः
Nār. 2. निर्विकल्पो निरञ्जनः
Vāsu. 3. चित्प्रकाशं निरञ्जनम्

निरध्यवसाय

- Maitri. 6. 30. तस्मान्निरध्यवसायः . . ति-
ष्ठेत्

निरन्तरपृतस्थ

- Parama. 2. यदा पदे निरन्तरपृतस्थः
(4 MSS. have निरन्तरः
Nārāyaṇa, however,
reads नित्यपृतस्थः)

निरपेक्ष

- Nṛisut. 9. आत्मा हि स्वमाहिमस्थो
निरपेक्षः
Kshur. 21. निरपेक्षः शनैः शनैः

निरभिमान

- Maitri. 6. 30. निरभिमानस्तिष्ठेत्

निरम्

- Rāmap. 19. व्याख्याननिरतः
Mukti. 1. 3. स्वरूपध्याननिरतम्
Gītā. 18. 45. स्वकर्मनिरतः

निरय

- Maitri. 3. 1. संवृष्ट्युपेतं निरये

निरवद्य

- Swet. 6. 19. निरवद्यं निरञ्जनम्

निरविद्य

- Nṛisut. 9. निरविद्यो बाह्यान्तरवीक्ष-
णात् (4 MSS. read
निरवद्यः)

निरम्

- Nṛisut. 2. निरस्ताखिलाविद्यातमोमो-
हो ऽहमेवेति
Brahmab. 1. निरस्तविषयाङ्गम्
Rāmōt. 3. निरस्ताविद्यातमोमोहो ऽह-
मेव

निरहङ्कार

- Nṛisut. 6. निरहङ्कारा निरागाः
Tejo. 3. निर्द्वन्द्वो निरहङ्कारः
Gītā. 2. 71. निर्ममो निरहङ्कारः 12. 13.

निराकृ

- Chhā. 4. 1. 5. चतुःशता गा निराकृत्य

निराकृतित्व

- Maitri. 3. 5. निराकृतित्वमुद्धतत्वं . . इति
तामसानि

निराख्या

- Nār. 2. नित्यो निष्कलंको निरा-
ख्यातः

निराग

- Nṛisut. 6. निरहङ्कारा निरागाः (नि-
रागाराः is a variant)

- Mukti. 2. 23. निरागमेव पतति

निरात्मक

- Nṛisut. 7. न हीदं सर्वं निरात्मकमा-
त्मैवेदं सर्वम्
3. चिद्धीदं सर्वं निरात्मकमा-
त्मसात्करोति
9. न ह्येतन्निरात्मकमपि न
Amṛita. 11. शून्यं कृत्वा निरात्मकम्

निरात्मकत्व

- Maitri. 6. 20. निरात्मकत्वादसंख्यो ऽयो-
निः
21. ततो निरात्मकत्वमेति
— निरात्मकत्वाच्च सुखदुःख-
भाग्यवति

निरात्मन्

- Maitri. 2. 4. अप्राणो निरात्मा 6. 28 ;
7. 4.
6. 20. तदात्मनात्मानं दृष्ट्वा निरा-
त्मा भवति

निराधार

- Tejo. 6. निराधारं निराश्रयम्

निराधि

- Mukti. 2. 32. त्याज्यो वासनौवो निरा-
धिना

निराभास

- Hansa. 2. निरञ्जनाय निराभासाय

निरालम्ब

- Mukti. 1. 33. सर्वसारं निरालम्बम्
1. *vide* मुक्तिका

निराश

- Maitri. 6. 30. तत्फलछिन्नपाशो निराशः

निराशिश्

- Tejo. 3. निराशीरपरिमहः
Gītā. 6. 10.

- Gītā. 3. 30. निराशीर्निर्ममो भूत्वा
4. 21. निराशीर्यतचित्तात्मा

निराश्रय

- Maitri. 6. 19. तच्च लिङ्गं निराश्रयम्
Amṛita. 13. वायुं कृत्वा निराश्रयम्
Tejo. 5. अव्यक्तं ब्रह्म निराश्रयम्
6. निराधारं निराश्रयम्
Gītā. 4. 20. नित्यतृप्तो निराश्रयः

निराहार

- Gītā. 2. 59. निराहारस्य देहिनः

निरिन्द्रिय

- Bṛih. 6. 4. 4. निरिन्द्रिया विसृकृतः
12. निरिन्द्रियो विसृकृत्

- Kaṭha. 1. 3. दुग्धदोहा निरिन्द्रियाः
Nṛisut. 7. अशरीरो निरिन्द्रियो ज्ञा-
णः (ter)

निरिन्धन

- Maitri. 6. 34. यथा निरिन्धनो वह्निः

निरीक्ष

- Maitri. 6. 21. महिमानं निरीक्षेत
Gītā. 1. 22. यावदेताञ्चिरीक्षे ज्हम्

निरुक्त

- Chhā. 2. 22. 1. निरुक्तः सोमस्य
8. 3. 3. तस्यैतदेव निरुक्तं ह्ययमि-
ति

- Tait. 2. 6. 1. निरुक्तं चानिरुक्तं च
Mund. 1. 1. 5. निरुक्तं छन्दो ज्योतिषम्

निरुक्ति

- Gopi. 1. गोपीचन्दनमृत्तिकाया नि-
रुक्त्या

निरुध्य

- Maitri. 6. 34. तावन्मनो निरोद्धव्यम्
Kaivalya. 5. सकलेन्द्रियाणि निरुध्य
Kshur. 3. मनो हृदि निरुध्य च Gītā.
8. 12.
4. सर्वद्वारान् निरुध्य च (one
MS. reads सर्वद्वाराणि
रुध्य च)

- Brahmab. 5. तावदेव निरोद्धव्यम्
Hansa. 1. विशुद्धौ प्राणाच्चिरुध्य
Gītā. 6. 20. निरुद्धं योगसेवया

निरुपद्रव

- Yogat. 15. निर्वाते निर्जने निरुपद्रवे

निरुपाख्य

- Maitri. 6. 7. निर्वचनमनौपम्यं निरुपा-
ख्यम्

निरूप

Sarvop.

4. विकारहेतौ निरूप्यमाणे
ऽसती

निरूह

Brih. 3.

9. 26. यस्तान्पुरुषान्निरूह

Nrisut.

7. स एतत् सर्वं निरूह

निरोदक

Brahma.

3. निरोदका ध्यानसन्ध्या

निरोध

Chhā. 8.

6. 5. निरोधो ऽविदुषाम्

Maitri.

1. 4. निरोधं पश्यामः

Prašna.

1. 10. इत्येष निरोधः

Gauḍa.

2. 32. न निरोधो न चोत्पत्तिः
Brahmab. 10.

निरोधन

Maitri.

6. 20. वाङ्मनःप्राणनिरोधनात्

Mukti.

2. तन्निरोधनं जीवनमुक्तिः

2. 45. प्राणस्पन्दनिरोधनम्

निर्ऋति

Mahānār.

2. 8. अपन्ननिर्ऋतिं मम

निर्गम

Maitri.

1. 2. अरण्यं निर्जगाम

Gauḍa.

4. 50. न निर्गता अलातात्ते

52. न निर्गता विज्ञानात्ते

Rāmap.

41. वाली तदा निर्जगाम

निर्गुण

Śwet.

6. 11. साक्षी चेता केवलो निर्गुण-
श्च Brahma. 3.

Maitri.

6. 10. अस्य निर्गुणो भोक्ता

7. 1. निर्गुणः शुद्धो भास्वरः

Chāl.

2. निर्गुणं गुणगह्वरे

14. पुरुषं निर्गुणं सांख्यम्

Gītā.

13. 14. निर्गुणं गुणभोक्तृ च

निर्गुणत्व

Gītā.

13. 31. अनादित्वाच्चिर्गुणत्वान्

निर्यन्थ

Jābāla.

6. vide निर्द्देन्द्व

निर्जन

Yogat.

15. निर्वति निर्जने निरुपद्रवे

निर्झर

Jābāla.

6. vide स्थण्डिल

निर्णय

Gauḍa.

3. 6. तद्वज्जीवेषु निर्णयः

Hansa.

1. हंसपरमहंसनिर्णयम्

निर्णिञ्

Chhā. 5.

2. 8. निर्णिज्य कंसं चमसं वा

निर्णी

Mukti.

2. 31. गुरुशास्त्रप्रमाणैस्तु निर्णीतं
तावदाचर

निर्देह

Maitri.

1. 2. तेजसा निर्देहास्त्रिव

निर्दिश

Amrita.

21. क्रमशो मन्त्रं निर्दिशेत्

(so MSS. ; मन्त्रं=मन्त्रं
Nārāyaṇa).

निर्दी

Ait.

4. 5. इयेनो जवसा निर्दीयम्

निर्देश

Rāmap.

58. निर्देशस्तस्य चाधुना

Gītā.

17. 23. ओं तत्सदिति निर्देशो ब्र-
ह्मणः

निर्दीष

Gītā.

5. 19. निर्दीषं हि समं ब्रह्म

निर्द्देन्द्व

Tejo.

3. निर्द्देन्द्वो निरहङ्कारः

Jābāla. 6. यथाजातरूपधरो निर्द्दिन्द्ः
(so best MSS.; others have निर्धन्थः)

Gītā. 2. 45. निर्द्दिन्द्ः नित्यसत्त्वस्थः
5. 3. निर्द्दिन्द्ः हि महाबाहो

निर्धाव्

Maitri. 6. 34. समाधिनिर्वीतमलस्य चे-
तसः

निर्धू

Mukti. 1. 21. निर्धृताशेषपापौघः

निर्नमस्कार

Gauḍa. 2. 37. निस्तुतिर्निर्नमस्कारः

निर्निमित्त

Gauḍa. 4. 75. निर्निमित्तो न जायते

निर्भय

Gauḍa. 1. 25. प्रणवो ब्रह्म निर्भयम्
3. 35. तदेव निर्भयं ब्रह्म

निर्भिद्

Ait. 1. 4. मुखं निरभिद्यत यथाण्डम्
— नासिके निरभिद्येताम्
— आक्षिणी निरभिद्येताम्
— कर्णौ निरभिद्येताम्
— त्वङ् निरभिद्यत
— हृदयं निरभिद्यत
— नाभिर्निरभिद्यत
— शिश्नं निरभिद्यत

Chhā. 3. 19. 1. तत्संवत्सरस्य मात्रामश-
यत तच्चिरभिद्यत

निर्मथन

Śwet. 1. 14. ध्याननिर्मथनाभ्यासात्
Brahma. 3; Dhyāna.
20.

Kaivalya. 11. ज्ञाननिर्मथनाभ्यासात्

निर्मन्थ

Bṛh. 6. 4. 22. हिरण्मयीं अरणीं याभ्यां
निर्मन्थतामभिनौ

निर्मम

Jābāla. 6. अनिकेतवास्यप्रयत्नो नि-
र्ममः

Gītā. 2. 71. निर्ममो निरहंकारः 12. 13.
3. 30. निराशीर्निर्ममो भृत्वा
18. 53. निर्ममः शान्तो ब्रह्मभूयाय
कल्पते

निर्ममत्व

Maitri. 2. 7. अयाद्यत्वाच्चिर्ममत्वाच्च

निर्मल

Brahma. 21. निष्कलं निर्मलं शान्तम्

Mukti. 2. 75. अतीव निर्मलः

Gītā. 14. 16. सात्त्विकं निर्मलं फलम्

निर्मलत्व

Gītā. 14. 6. तत्र सत्त्वं निर्मलत्वात्प्रका-
शकम्

निर्मा

Bṛh. 3. 9. 22. हृदयादिव निर्मितः

4. 3. 9. स्वयं विहत्य स्वयं निर्माय

Katha. 5. 8. कामं कामं . . निर्ममाणः

निर्मानमोह

Gītā. 15. 5. निर्मानमोहा जितसंगदोषाः

निर्माल्य

Skanda. 11. त्यजेदज्ञाननिर्माल्यम्

निर्मितक

Gauḍa. 1. 70. यथा निर्मितको जीवः

निर्मुच्

Maitri. 6. 7. कार्यकारणकर्मनिर्मुक्तम्

Mahānār. 5. 3. निर्मुक्तो मुक्तकिल्बिषः

Gauḍa. 4. 10. जरामरणनिर्मुक्ताः

Gītā. 7. 28. ते इन्द्रमोहनिर्मुक्ताः

निर्मूलनपर

Jābāla. 6. अशुभकर्मनिर्मूलनपरः

निर्योगक्षेम

Gītā. 2. 45. निर्योगक्षेम आत्मवान्

निर्वचन

Maitri. 6. 7. निर्वचनमनौपम्यं निरुपा-
ह्यम्

निर्वप्

Nyāsa. 1. ब्राह्मेष्टि निर्वपेत्
2. तासामहोरात्रेण निर्वपेत्

निर्वहितृ

Chhā. 8. 14. 1. आकाशो वै नाम नामरूप-
योर्निर्वहिता

निर्वाण

Yogat. 13. निर्वाणं कुंभकं विदुः

* Mukti. 1. 34. चूडानिर्वाणमण्डलम्
1. *vide* बहुच

निर्वाणकाल

Kshur. 23. यथा निर्वाणकाले तु

निर्वाणपरम

Gītā. 6. 15. शान्तिं निर्वाणपरमाम्

निर्वाणानुशासन

Aruneya. 5. एवं निर्वाणानुशासनं वेदा-
नुशासनम् (four MSS.
have तन्निर्वाणमनुशास-
नं); Skanda. 16.

निर्वात

Yogat. 15. निर्वाते निर्जने निरुपद्रवे

निर्वासन

Mukti. 2. 21. यस्य निर्वासनं मनः

निर्वासनीभाव

Mukti. 2. 17. मनो निर्वासनीभावमाचर

निर्विकल्प

Gauḍa. 2. 35. निर्विकल्पो ह्ययं दृष्टः

3. 34. निर्विकल्पस्य धीमतः

Brahmab. 8. निर्विकल्पं निरञ्जनम्

9. निर्विकल्पमनन्तं च

6. निश्चलं निर्विकल्पं च

2. निर्विकल्पो निरञ्जनः

निर्विकार

Gītā. 18. 26. सिद्ध्यसिद्ध्योर्निर्विकारः

निर्विकारिन्

Mukti. 1. 3. साक्षिणं निर्विकारिणम्

निर्विघ्न

Nṛisut. 3. शुद्धः संविष्टो निर्विघ्नः

निर्विण्णचेतस

Gītā. 6. 23. योक्तव्यो योगो निर्विण्ण-
चेतसा

निर्विद

B. ih. 3. 5. 1. पाण्डित्यं निर्विद
— बाल्यं च पाण्डित्यं च नि-
र्विद
— अभौतं च मौनं च नि-
र्विद

Nrip. 1. 1. सतो बन्धुमसति निरवि-
न्दन्

निर्विशङ्क

Kshur. 22. निर्विशङ्कः खमुक्त्रमेत्

निर्विषय

Maitri. 6. 34. मोक्षे निर्विषयं स्मृतम्

Gauḍa. 4. 72. चित्तं निर्विषयं नित्यम्

Brahmab. 2. मुक्तं निर्विषयं स्मृतम्

3. अतो निर्विषयस्यास्य म-
नसः

- Brubmah. 3. तस्मान्निर्विषयं नित्यम्
Skanda. 11. ध्यानं निर्विषयं मनः
निर्वृत्
Chhā. 3. 19. 1. तदाण्डं निर्वर्त्तत
Brih. 1. 2. 2. तेजोरसो निर्वर्त्तताग्निः
Maitri. 6. 30. सङ्गमग्नौ . . निर्वृत्तो ऽन्यः
Kāṭhaśru. 1. कार्यं निर्वर्त्तयन्नुदपात्रे
Aśrama. 3. पञ्चमहायज्ञक्रियां निर्वर्त्तयन्तः (4 times).

निर्वृतत्व

- Maitri. 6. 22. एतत् सायुज्यत्वं निर्वृतत्वम्

निर्वेद

- Mund. 1. 2. 12. ब्राह्मणो निर्वेदमायात्
Gītā. 2. 52. तदा गन्तासि निर्वेदम्

निर्वैर

- Gītā. 11. 55. निर्वैरः सर्वभूतेषु

निर्व्रीडत्व

- Maitri. 3. 5. मृदुत्वं निर्व्रीडत्वं . . इति
तामसानि

निर्हा

- Brih. 6. 4. 23. तमिन्द्र निर्जह गभेण

निलयन

- Tait. 2. 6. 1. निलयनं चानिलयनं च

निवप्

- Nrip. 2. 4. अन्यं ते ऽस्मन्निवपन्तु से-
नाः

निवस्

- Gītā. 12. 8. निवसिष्यसि मय्येव

निवात

- Śwet. 2. 10. गुहानिवाताश्रयेण

- Maitri. 6. 22. निवाते वदति

निवातस्थ

- Gītā. 6. 19. यथा दीपो निवातस्थः

निवास

- Gītā. 9. 18. निवासः शरणं सुहृत्

1. निविद्

- Rāmāp. 44. न्यवेदयत तत्त्वतः

2. निविद्

- Brih. 3. 9. 1. एतयैव निविदा प्रतिपेदे
यावन्तो वैश्वदेवस्य निवि-
दुच्यन्ते

निविश

- Maitri. 6. 19. बहिः . . इन्द्रियार्थाश्च निवे-
शयित्वा

34. चेतसो निवेशितस्यात्मनि

- Mahānār. 15. 8. प्राणे निविष्टो ऽमृतं जुहोमि 9.

- अपाने निविष्टः &c., 9.

- व्याने निविष्टः &c., 9.

- उदाने निविष्टः &c., 9.

- समाने निविष्टः &c., 9.

16. 1. श्रद्धायां प्राणे निविश्या-
मृतं हृतम्

- अपाने निविश्य &c.

- व्याने निविश्य &c.

- उदाने निविश्य &c.

- समाने निविश्य &c.

- Mahā. 1. तं पुरुषं पुरुषो निवेद्य

- Gītā. 12. 8. मायि बुद्धिं निवेशय

निवृत्

- Kena. 19. स तत एव निवृत्ते 23.

- Chhā. 5. 10. 5. एतमध्वानं पुनर्निवर्त्तन्ते

8. 4. 1. सर्वे पाप्मानो ऽतो निवर्त्तन्ते

- Tait. 2. 4. 1. यतो वाचो निवर्त्तन्ते 2. 9.
1; Brahma. 3.

- Maitri. 4. 3. यमाप्त्वा न निवर्त्तन्ते

- Gauḍa. 1. 17. प्रपञ्चो यदि विद्येत निव-
र्त्तत न संशयः

3. 43. कामभोगान्निवर्त्तयेत्

- Gauḍa. 4. 80. निवृत्तस्याप्रवृत्तस्य
Nrip. 5. 10. यत्र गत्वा न निवर्त्तन्ते यो-
गिनः
Nyāsa. 5. भूयस्ते न निवर्त्तन्ते (4
MSS. have निवर्त्तन्)
Mukti. 1. 28. द्वात्रिंशाख्योपनिषदं सम-
भ्यस्य निवर्त्तय
Gitā. 1. 39. पापादस्मान्निवर्त्तितुम्
2. 59. परं दृष्ट्वा निवर्त्तते
8. 21. यं प्राप्य न निवर्त्तन्ते
25. योगी प्राप्य निवर्त्तते
9. 3. अप्राप्य मां निवर्त्तन्ते
14. 22. न निवृत्तानि काक्षति
15. 4. यस्मिन् गता न निवर्त्तन्ति
भूयः
6. यद्वत्त्वा न निवर्त्तन्ते
निवृत्ति
Swet. 1. 10. विश्रमायानिवृत्तिः
Gauḍa. 1. 10. निवृत्तेः सर्वदुःखानाम्
Sarvop. 1. तन्निवृत्तिर्माक्षः
Rāmap. 35. स्वनिवृत्त्यर्थमाददे
Mukti. 2. कर्तृत्वादुदुःखनिवृत्तिद्वारा
2. 48. निवृत्तिव्रतधारिणः
Gitā. 16. 7. प्रवृत्तिं च निवृत्तिं च 18. 30.
निश्
Mukti. 2. 40. तावान्निशीव वेतालाः
निशा
Chhā. 4. 1. 2. हंसा निशायामतिपेतुः
Gitā. 2. 69. या निशा सर्वभूतानाम्
— सा निशा पश्यतो मुनेः
निशाकर
Maitri. 5. 1. त्वमिन्द्रस्त्वं निशाकरः
निशि
Kātha. 3. 14. क्षुरस्य धारा निशिता दुर्-
त्यया
Muṇḍ. 2. 2. 3. शरं क्षुपासानिशितम्

निशुच्

- Chhā. 7. 11. 1. निशोचति नितपति वार्ष-
प्यति वै

निशु

- Nila. 11. निशीर्य शल्यानां मुख-
(2 MSS. have विशीर्य)

निश्चय

- Gitā. 6. 23. स निश्चयेन योक्तव्या योगः
18. 4. निश्चयं शृणु मे तत्र

निश्चर

- Maitri. 6. 32. पृथग्भूमा निश्चरन्ति
Gauḍa. 3. 45. निश्चलं निश्चरच्चित्तम्
Gitā. 6. 26. यतो यतो निश्चरति

निश्चल

- Gauḍa. 3. 22. कथं स्थास्यति निश्चल
4. 8.

45. निश्चलं निश्चरच्चित्तम्
4. 80. निश्चला हि तदा स्थितिः

- Tejo. 6. निश्चलं निर्विकल्पं च
Yogat. 10. अर्द्धमात्रा तु निश्चला

- Gitā. 2. 53. यदा स्थास्यति निश्चला

निश्चि

- Gauḍa. 1. 14. न . . पश्यन्ति निश्चिताः
22. त्रिषु धामसु यत्तुल्यं सा-
मान्यं वेत्ति निश्चितः

2. 18. निश्चितायां यथा रज्वाम्
3. 17. द्वैतिनो निश्चिता दृढम्
23. निश्चितं युक्तियुक्तं च

- Yogat. 15. निश्चितं चात्मभूतानामरिष्टं
योगसेवया

- Vāsu. 3. इत्येतान्निश्चितं ज्ञानम्

- Gitā. 2. 7. निश्चितं ब्रूहि तन्मे

3. 2. तदेकं वद निश्चित्य
16. 11. एतावदिति निश्चिताः

18. 6. निश्चितं मतमुत्तमम्

निश्चस्

- Bṛh. 2. 4. 10. अस्थैवैतानि सर्वाणि निश्च-
सितानि 4. 5. 11.
Yogut. 13. उच्छ्वासनिश्चसंस्तथा

निश्वास

- Prasna. 1. 1. उच्छ्वासनिश्वासौ
Amṛita. 33. लक्ष्मैको ऽपि निश्वासः

निश्वासभूत

- Mukti. 1. 9. निश्वासभूता मे विष्णोः

निपङ्गति

- Nila. 15. शियो अस्य निपङ्गतिः

निपञ्च

- Bṛh. 1. 1. 6. मनो यत्र निपञ्चमस्य

निपद्

- Swet. 4. 8. यस्मिन्देवा अधि विश्वे नि-
पेदुः Mahānār 1. 2; Nrip.
4. 2; 5. 2.

निपाद्

- Garbha. 1. षट्जक्रपभगान्धारमध्यम-
पञ्चमधैवतनिपादाः

निपिच्

- Kaush. 1. 2. पुंसा कर्त्रा मातरि मा नि-
पिच

- Bṛh. 6. 3. 7. य एनं शुष्के स्थण्णौ नि-
पिञ्चेत् 8—12.

निषिध्

- Yogut. 13. निषिद्धे तु नवद्वारे
15. निषिद्धे तु न निर्वाते

निषेव्

- Jābāla. 1. तस्मादविमुक्तमेव निषेवेत
Rāmōt. 1.
Mukti. 2. 12. एकैकशो निषेव्यन्ते

निष्क

- Chhā. 4. 2. 1. निष्कमश्चतरीरथं तदादाय
2. अयं निष्कोऽयमश्चतरीरथः
4.
3. निष्कमश्चतरीरथं दुहितरं
तदादाय

निष्कल

- Swet. 6. 19. निष्कलं निष्क्रियं शान्तम्
Mund. 2. 2. 9. विरजं ब्रह्म निष्कलम्
3. 1. 8. ततस्तु तं पश्यते निष्कलं
ध्यायमानः

- Kaivalya. 23. गुहाशयं निष्कलमद्विती-
यम्

- Brahma. 1. विरजं निष्कलं . . ब्रह्म

- Nāda. 17. व्यापकं निष्कलं शिवम्

- Brahmah. 8 तदेव निष्कलं ब्रह्म
21. निष्कलं निर्मलं शान्तम्

- Dhyāna. 10. शया तस्यैव निष्कला
— सकले निष्कले भावे

13. निष्कलं पापनाशनम्

- Rāmāp. 7. निष्कलस्याशरीरिणः

निष्कलंक

- Nār. 2. नित्यो निष्कलंको निरा-
ख्यातः (some MSS. read
निष्कलः)

निष्काम

- Bṛh. 4. 4. 6. अकामो निष्काम आप्रका-
मः Nṛisut. 5 (ter)

- Maitri. 6. 30. विगतभयो निष्कामः

- Nrip. 5. 10. तदेतन्निष्कामस्य भवति

- Brahma. 1. यथा कुमारो निष्काम आ-
नन्दमुपयाति

निष्कामत्व

- Maitri. 6. 30. परमं वै शेषधेरिव पर-
स्योद्धरणं यन्निष्कामत्वम्

निष्कृत

Kāṭhaśru.

1. सशिखान् केशान्निष्कृत्य
2. 3.

निष्कृति

Mahānār. 22.

1. अग्निहोत्रं सायं प्रातर्गृहाणां
निष्कृतिः

निष्क्रम

Bṛih. 4. 4.

2. तेन प्रयोतेनैष आत्मा नि-
ष्क्रामति

Maitri.

3. 4. अथ मृत्रद्वारेण निष्क्रान्तम्

Nyāsa.

2. अग्निवर्णं निष्क्रामति

Kāṭhaśru.

1. निष्क्रम्य पुत्रं दृष्ट्वा 2.

निष्क्रिय

Swet.

6. 12. एको वशी निष्क्रियाणां बहू-
नाम्

Brahma.

19. निष्कलं निष्क्रियं शान्तम्
3. एको मनीषी निष्क्रियाणां ब-
हूनाम् (4 MSS. have नि-
ष्क्रियायां)

निष्ठक्ष

Mahānār. 10.

2. वेनादेकं स्वधया निष्ठतक्षुः

निष्ठि

Mahānār. 11.

8. अधो निष्ठ्या वितस्त्यां तु

1. निष्ठा

Bṛih. 6. 4.

9. तस्यामर्थं निष्ठाय 10, 11,
21.

2. निष्ठा

Chhā. 7. 20.

1. निष्ठा त्वेव विजिज्ञासित-
व्येति निष्ठां भगवो विजि-
ज्ञासे

Tejo

9. तन्निष्ठा तत्परायणम्

Gītā.

3. 3. लोके अस्मिन्निविधा निष्ठा
17. 1. तेषां निष्ठा तु का कृष्ण
18. 50. निष्ठा ज्ञानस्य या परा

निष्ठीव्

Chhā. 2. 12.

2. न प्रत्यङ्मुभिमात्रामेन नि-
ष्ठीवेत्तद्वतम्

निष्णात

Maitri.

6. 22. शब्दब्रह्मणि निष्णातः
Brahmab. 17.

निष्पद्

Gaudā.

3. 16. निष्पन्नं ब्रह्म तत्तदा

निष्परिग्रह

Nṛisut.

6. निरागा निष्परिग्रहाः

Jābāla.

6. निर्द्वन्द्वो निष्परिग्रहः

निष्पीड्

Yogat.

3. निष्पीड्य च पयोधरान्

निस्तुति

Gaudā.

2. 37. निस्तुतिर्निर्ममस्कारः

निस्त्रैगुण्य

Gītā.

2. 15. निस्त्रैगुण्यो भवान्जुन

निस्पन्द

Gaudā.

4. 49. न ततो ज्ययन्न निस्पन्दात् 51.

निस्पृह

Maitri.

2. 7. निस्पृहः प्रेक्षकवदवस्थितः

Parama.

3. सुखे निस्पृहः (MSS. नस्पृ-
हः or न स्पृहा)

निहन्

Bṛih. 4. 4.

3. एवमेवायमात्मनं शरीरं
निहत्य 4.

Maitri.

6. 28. तं ब्रह्मद्वारपारं निहत्याद्यम्
42. निहत्य राघवः

Rāmāp.

1. 36. निहत्य धार्तराष्ट्रान्

Gītā.

11. 33. मयैवैते निहताः पूर्वमेव

निहव

- Chhā. 1. 13. 2. निहव एकारः

निहितार्थ

- Swet. 4. 1. वर्णानेकान् निहितार्थो दधाति (Nārāyaṇa reads निहितार्थान् and gives the above as a variant).

निहु

- Maitri. 4. 6. ता अभिध्यायेदर्चयेन्निहुयाच्च
Gauḍa. 3. 26. स एष नेति नेतीति व्याख्यातं निहुते यतः

1. नी (प्रापणे)

- Kaush. 3. 8. तं यमधो निनीषते
Chhā. 1. 8. 5. न स्वर्गं लोकमति नयेदिति
7. न प्रतिष्ठां लोकमति नयेदिति
4. 15. 3. एष हि सर्वाणि वामानि नयति
6. 8. 3. आप एव तदशितं नयन्ते
5. तेज एव तत्पीतं नयते
8. 6. 4. अवलिमानं नीतो भवति
Bṛih. 5. 15. 1. अग्ने नय सुपथा राये Iśā 18
Kāṭha. 1. 2. दक्षिणासु नीयमानासु
2. 5. अन्धेनैव नीयमाना यथान्धाः Maitri 7. 9; Muṇḍ 1. 2. 8.
Muṇḍ 1. 2. 5. तं नयन्त्येताः सूर्यस्य रश्मयः
Praśna. 3. 5. हुतमन्नं समं नयति
7. पुण्येन पुण्यं लोकं नयति
10. यथासङ्कल्पितं लोकं नयति
4. 4. एतावाहुती समं नयतीति स समानः
Gauḍa. 1. 23. अकारो नयते विश्वम्
Brahma. 1. यथा जलौकायमयं नयत्यात्मानं नयति
Amṛita. 8. किल्बिषं च क्षयं नीत्वा

Dhyāna.

22. भुवोर्मध्ये नयेत्तयम्

Gītā.

6. 26. आत्मन्येव वशं नयेत्

2. नी (इ)

- Kaush. 2. 10. मा त्वं पुष्ट्यमघं निगाः
Bṛih. 4. 3. 36. यत्रायमणिमानं न्येति
4. 4. 1. सम्मोहमिव न्येति

नीति

Gītā. 10. 38. नीतिरस्मि जिगीषताम्

नीर

Kāṭhaśru. 1. नीरैः सर्वत्रावस्थितैः

नील

- Kaush. 3. 1. नास्य पापं चक्षुषो मुखानीलं वेतीति
Chhā. 1. 6. 5. यन्नीलं परःकृष्णम् 6; 1. 7. 4 (bis).

8. 6. 1. शुक्रस्य नीलस्य पीतस्य
— एष शुक्र एष नील एष पीतः

- Bṛih. 4. 3. 20. शुक्रस्य नीलस्य पिङ्गलस्य
4. 4. 9. तस्मिञ्शुक्रमुत नीलमाहुः
Swet. 4. 4. नीलः पतङ्गो हरितो लोहितः

Maitri. 6. 30. कद्रुनीलाः

नीलकण्ठ

Kaivalya. 7. त्रिलोचनं नीलकण्ठं प्रशान्तम्

नीलगलमाल

Nila. 22. नीलगलमालः शिवः (so Calc. edition, but vide नीलगलसाला)

नीलप्रीव

- Nila. 1. नीलप्रीवं शिखाण्डिनम्
2. नीलप्रीवं विलोहितम् 10.
21. यः स्वजनामीलप्रीवः

नीलतोयदं

Mahânâr. 11. 12. नीलतोयदमध्यस्था विद्यु-
ह्लेखेव Vâsu. 3.

नीलमुख्य

Râmâp. 91. वसिष्ठाद्यैर्मुनिभिर्नीलमुख्यैः

नीललोहित

* Nrip. 1. 6. शङ्करं नीललोहितम्

नीलशिखण्ड

Nilâ. 10. नमो ऽस्तु नीलशिखण्डाय
22. सर्वेण नीलशिखण्डेन
23. सर्वे नीलशिखण्ड वीर
25. नमो नीलशिखण्डाय
— नीलशिखण्डाय नमः

नीलागलसाला

Nilâ. 22. नीलागलसाला शिवः
(so 2 MSS. and Nârâ-
yaṇa. The MS. of the
Dīpikâ is torn here, but
this is what remains :
नीलागलसाला शिव इति ।
“अलसालासि पूर्वा शि-
लाजालास्युत्तरा नीलाग-
लसाला” . . मृक् । अस्या-
मृचि (AV. 6. 16. 4)
ओषधीप्रकरणाद्वापि च
ओषधे अरुन्धतीति वच-
नान्नीलागलसाला ओषधी
शिवः शिवस . . Four
other MSS. read नीला-
गलसालः, नीलागलत्सा-
ला, नीलागलसालाः and
नीलागलशीलाः)

नीवार

Āśrama.

3. तदाहतोदुंबरबदरनीवार-
द्यामाकैः

नीवारशूक

Mahânâr. 11. 12. नीवारशूकवत्तन्वी Vâsu.
3.

नीहार

Chhâ. 3. 19. 2. यदुल्वं स मेघो नीहारः
Swet. 2. 11. नीहारधूमाकर्कानिलानला-
नाम्

नृ

Nrip. 2. 4. ना वीर्यतमः श्रेष्ठतमः
Nrisut. 4. एष उ एव नृ एष हि सर्व-
त्र सर्वदा सर्वात्मा
Gopî. 5. मण्डनात्पावनं नृणाम्
Gîtâ. 7. 8. शब्दः खे पौरुषं नृषु

नृकेसरि

Nrip. 1. 5. क्षीरोदार्यवशायिनं नृकेस-
रिम्

नृकेसरिविग्रह

Nrip. 1. 6. पुरुषं नृकेसरिविग्रहम्

नृचक्षस्

Mahânâr. 9. 5. सवितारं नृचक्षसम्

नृत्यगीत

Katha. 1. 26. तवैव वाहास्तव नृत्यगीते

नृपोत्तम

Râmâp. 33. रघुवीर नृपोत्तम

नृलोक

Gîtâ. 11. 48. एवंपुरुषः शक्य अहं नृलो-
के ब्रह्म

नृषद्

Katha. 5. 2. नृषद्भरसदृतसत् Mahânâr.
9. 3 ; 17. 8 ; Nrip. 3. 1.

नृसिंह

Mahânâr. 3 17. नृसिंहाय विद्महे Nrip. 4. 2.

- Nrip. 1. 4. नृसिं तृतीयस्याद्यम्
5. हं भी तृतीयस्यार्दान्यम्
2. 3. नृसिंहं षष्ठं (जानीयात्)
4. कस्मादुच्यते नृसिंहमिति
— तस्माच्चृसिंह आसीत्परमे-
श्वरः
— तस्मादुच्यते नृसिंहमिति
4. 3. यो वै नृसिंहो देवो भग-
वान् &c. (32 times).
- Nrisut. 2. एष वीरो नृसिंह एव
4. नृसिंहं नत्वा (2 MSS.
read नागसिंहं)
— नृसिंह एवैकलः
— एष एव नृसिंहः
— नृसिंहः स्वयमुद्भूतौ
5. आत्मन्येव नृसिंहे . . वर्त्तते
(bis).
— एष एव नृसिंह एष हि व्या-
प्रतमः
— आत्मैव नृसिंहो देवः (ter).
— एष एव नृसिंह एष ह्ये-
वोत्कृष्टः
— एतदेव नृसिंहमेतद्धि महा-
विभूति
6. नृसिंहमनृसिंहं . . बुबुधिरे
- Skanda. 14. नृसिंह देवेश तव प्रसादतः
Rāmāp. 73. यो नृसिंहः समाख्यातः
- नृसिंहगायत्री**
- Nrip. 4. 1. यजुर्लक्ष्मीं नृसिंहगायत्री-
मित्यङ्गानि जानीयात्
2. एषा ह वै नृसिंहगायत्री दे-
वानां वेदानां निदानम्
- नृसिंहतापनी**
- Mukti. 1. *vide* गारुड
- नृसिंहत्व**
- Nrisut. 7. नृसिंहत्वाद्भीषणत्वात्

नृसिंहानुष्टुभ्

- Nrisut. 6. नृसिंहानुष्टुभैव बुबुधिरे
— नृसिंहानुष्टुभैव जानीयात्
— नृसिंहानुष्टुभान्विष्य
नेति नेति
- Brih. 2. 3. 6. अथात आदेशो नेति नेति
3. 9. 26. स एष नेति नेत्यात्मा 4.
2. 4; 4. 4. 22; 4. 5. 15.
- नेतृ**
- Maitri. 6. 7. आत्मनो त्मा नेतामृताख्यः
- नेत्र**
- Hansa. 2. बिन्दुस्तु नेत्रम्
- नेत्रस्थ**
- Brahma. 3. नेत्रस्थं जायतं विद्यात्
- नेद्**
- Brih. 1. 3. 10. नेत्पाप्मानं मृत्युमन्ववा-
याति
1. 5. 23. नेन्मा पाप्मा मृत्युरामुवत्
- नेदिष्ठ**
- Kena. 27. ते ह्येनन्नेदिष्ठं पस्पर्शुः
28. स ह्येनन्नेदिष्ठं पस्पर्श
- नेमि**
- Kaush. 3. 8. तद्यथा रथस्यारेषु नेमि-
र्षितः
- नैकरूप**
- Maitri. 6. 30. ये नैकरूपाः . . रश्मयः
- नैध्रुवि**
- Brih. 6. 5. 3. शिल्पः कश्यपः कश्यपाच्चै-
ध्रुवेः
— कश्यपो नैध्रुविर्वाचः
- नैमिषीय**
- Chhā. 1. 2. 13. स ह नैमिषीयानामुज्ञाता
बभूव

नैरन्तर्य

Sarvop. 2. भावरहितं नैरन्तर्यं चैतन्यं
यदा

Mukti. 1. नैरन्तर्येण कृत्वा

नैरात्म्यवाद

Maitri. 7. 8. नैरात्म्यवादकुहकैः

नैर्ऋत्य

Hansa. 2. नैर्ऋत्ये पापे मनीषा

नैष्कर्म्य

Mukti. 2. 20. नैष्कर्म्येण न तस्यार्थः

Gîtâ. 3. 4. नैष्कर्म्यं पुरुषो ऽभुते

18. 49. नैष्कर्म्यसिद्धिं परमाम्

नैष्कारुण्य

Maitri. 3. 5. मात्सर्यं नैष्कारुण्यं...इति
तामसानि

नैष्कृतिक

Gîtâ. 18. 28. शठो नैष्कृतिको ऽलसः

नैष्ठिक

Âsrama. 1. आप्रायणादुरोरपरित्यागी
नैष्ठिको बृहन्

Gîtâ. 5. 12. शान्तिमाप्नोति नैष्ठिकीम्

नौ

Bṛih. 4. 2. 1. रथं वा नावं वा समाददीत

Mahânâr. 6. 2. नावेव सिन्धुं दुरितात्यग्निः

5. सिन्धुर्न नावा दुरितातिपर्षि

Gîtâ. 2. 67. वायुर्नावमिवाम्भसि

नौधस

Kaush. 1. 5. श्यैतनौधसे चापरौ पादौ

न्यग्रोधफल

Chhâ. 6. 12. 1. न्यग्रोधफलमत आहर

न्यस्

Râmap. 22. बीजशक्ती न्यसेत्

न्यायपूर्वक

Gaûda. 2. 3. श्रूयते न्यायपूर्वकम्

न्याय्य

Gîtâ. 18. 15. न्याय्यं वा विपरीतं वा

न्यास

Mahânâr. 21. 2. न्यास इति ब्रह्मा

— एतान्यवराणि तपांसि न्या-
स एवात्यरेचयत्

23. 1. न्यास इत्याहुर्मनीषिणो ब्र-
ह्माणम्

24. 1. तस्मान्न्यासमेषां तपसाम-
तिरिक्तमाहुः

Nrip. 2. 2. अक्षराणां न्यासमुपदिश-
न्ति ब्रह्मवादिनः

Gîtâ. 18. 2. काम्यानां कर्मणां न्यासम्

न्यून

Bṛih. 6. 4. 24. यद्वा न्यूनमिहाकरम्

Gopi. 5. न्यूनं संपूर्णतां याति

न्ये

Bṛih. 4. 4. 1. स यत्रायमात्माबल्यं न्येत्य

पक्कपाय

Mukti. 2. 31. ततः पक्कपायेन नूनं वि-
ज्ञानवस्तुना

पक्ष

Bṛih. 4. 3. 19. संहृत्य पक्षौ संलयायैव
ध्रियते

Tait. 2. 1. 1. अयं दक्षिणः पक्षो ऽयमु-
त्तरः पक्षः

2. 2. 1. व्यानो दक्षिणः पक्षो ऽपान
उत्तरः पक्षः

Tait. 2. 3. 1. ऋतुदक्षिणः पक्षः सामोत्तरः
पक्षः

2. 4. 1. ऋतं दक्षिणः पक्षः सत्यमु-
त्तरः पक्षः

2. 5. 1. मोदो दक्षिणः पक्षः प्रमोद
उत्तरः पक्षः

Nâda. 1. अकारो दक्षिणः पक्षः

Hainsa. 2. अग्नीषोमौ पक्षौ

Asrama. 4. vide धारिन्
— vide यज्ञोपवीत

पक्षपात

Brahmah. 6. पक्षपातविनिर्भुक्तम्

पक्षस्

Maitri. 6. 33. शिरःपक्षसीपुच्छपृष्ठवान्
(ter)

पक्षिन्

Kaush. 2. 9. तेन मुखेन पक्षिणो जत्सि

Bṛih. 2. 5. 18. पुरः स पक्षी भूत्वा

Gîtâ. 10. 30. वैनतेयश्च पक्षिणाम्

पङ्क

Gopî. 5. गोपीचन्दनपङ्केन

पङ्कज

Dhyâna. 22. कूपभूतं तु पङ्कजम्

पंक्ति

Maitri. 7. 5. पंक्तिखिण्वत्रयस्त्रिंशौ . .
ऊर्ध्वा उद्यन्ति

Mahânâr. 17. 6. आसहस्रात्पंक्तिं पुनन्ति
7, 8.

Śiras. 7. आचक्षुषः पंक्तिं पुनाति
Mahâ. 4.

पङ्क

Maitri. 4. 2. सदसत्फलमयैः पार्श्वैः प-
ङ्कुरिव बद्धम्

पच्

B ih. 5. 9. 1. येनेदमन्नं पच्यते Maitri.
2. 6.

6. 4. 14. क्षीरौदनं पाचयित्वा

15. दध्यौदनं पाचयित्वा

16. उदोदनं पाचयित्वा

17. तिलौदनं पाचयित्वा

18. मांसौदनं पाचयित्वा

Katha. 1. 6. सस्यमिव मर्त्यः पच्यते

Swet. 5. 5. यश्च स्वभावं पचति

Maitri. 6. 12. अन्नेनाभिषिक्ताः पचन्तीमे
प्राणाः

15. कालः पचति भूतानि . .
महात्मनि

— यस्मिंस्तु पच्यते कालः

17. उदरस्थो ऽथवा यः पच-
त्यन्नम्

Gauḍa. 4. 90. हेयज्ञेयाप्यपाक्यानि

Garbha. 5. कोष्ठानिर्नामाशितपीतले-
ह्यचोष्यं पचतीति

Gîtâ. 3. 13. ये पचन्त्यात्मकारणात्

15. 14. पचाम्यन्नं चतुर्विधम्

पच्छत्सु

Chhâ. 5. 2. 7. एतयश्चा पच्छ आचामति

पञ्चतन्मात्र

Maitri. 3. 2. पञ्चतन्मात्रा भूतशब्देनो-
च्यन्ते

Mahâ. 1. पञ्चतन्मात्राणि पञ्चमहा-
भूतानि

पञ्चत्व

Gopî. 3. पञ्चत्वं न स पश्यति

पञ्चदश

Kaush. 1. 2. पञ्चदशात् प्रसूतात्

Maitri. 7. 2. त्रिष्टुप् पञ्चदशो बृहत् . .
दक्षिणत उद्यन्ति

Mahâ. 1. पञ्चदशी बुद्धिः

पञ्चदशान्

- Chhā. 6. 7. 1. पञ्चदशाहानि माशोः
2. स ह पञ्चदशाहानि नाश
Bṛih. 1. 5. 14. रात्रय एव पञ्चदश कलाः
15. वित्तमेव पञ्चदश कलाः
Muṇḍ. 3. 2. 7. गताः कलाः पञ्चदश प्रति-
ष्ठाः

पञ्चदुःखौघ

- Swet. 1. 5. पञ्चदुःखौघवेगाम्

पञ्चदैवत

- Yogaśi. 4. त्रिस्थुणे पञ्चदैवतं

पञ्चदैवत्य

- Sikhā. 2. पञ्चधा पञ्चदैवत्यः प्रणवः
परिपठ्यते

पञ्चधा

- Chhā. 2. 21. 3. यानि पञ्चधा त्रीणि तेभ्यो
न ज्यायः परमन्यदस्ति

7. 26. 2. पञ्चधा सप्तधा नवधा

- Maitri. 2. 6. पञ्चधात्मानं विभज्य (bis).

6. 4. पुनः पञ्चधा ज्ञेयम्

- Muṇḍ. 3. 1. 9. यास्मिन् प्राणः पञ्चधा संवि-
वेश

- Mahānār. 23. 1. स वा एष पुरुषः पञ्चधा
पञ्चात्मा

- Praśna. 2. 3. पञ्चधात्मानं प्रविभज्य

3. 12. विभुत्वं चैव पञ्चधा

- Chāl. 15. त्रिधा तं पञ्चधा तथा

- Sikhā. 2. पञ्चधा पञ्चदैवत्यः प्रणवः

- Piṇḍa. 2. गते पञ्चसु पञ्चधा

- Rāmāp. 10. ब्रह्मण्येवं हि पञ्चधा

पञ्चन्

- Chhā. 3. 13. 1. हृदयस्य पञ्च देवसुषयः

6. एते पञ्च ब्रह्मपुरुषाः

- पञ्चब्रह्मपुरुषान् (bis).

- Chhā. 4. 3. 8. एते पञ्चान्ये पञ्चान्ये दश

5. 3. 5. पञ्च . . प्रभानप्राक्षीत्

- Bṛih. 6. 2. 3.

5. 10. 10. य एतानेवं पञ्चाग्नीन् वेद

8. 11. 3. अपराणि पञ्च वर्षाणि
(bis).

- Bṛih. 1. 4. 17. यस्मिन्पञ्च पञ्च जनाः

- Tait. 1. 3. 1. पञ्चस्वधिकरणेषु

- Kāṭha. 6. 10. यदा पञ्चावतिष्ठन्ते ज्ञाना-
नि Maitri. 6. 30.

- Maitri. 2. 6. पञ्चभीरदिमभिर्विषयानन्ति
6. 31.

6. 9. पञ्चभिरभिजुहोति

10. इन्द्रियार्थान् पञ्च स्वादु-
नि भवन्ति

- Mahānār. 13. 6. कृणुष्व पाज इति पञ्च

- Nrip. 2. 2. तस्य हि पञ्चाङ्गानि भ-
वन्ति

- Garbha. 1. पञ्चात्मकं पञ्चसु वर्त्त-
मानम्

5. पञ्च मज्जाशतानि

- Amṛita. 5. शब्दादिविषयाः पञ्च

29. पञ्चभिस्तुल्यविक्रमः

35. अथ वर्णास्तु पञ्चानाम्

- Piṇḍa. 2. गते पञ्चसु पञ्चधा

- Nār. 4. नारायणायैति पञ्चाक्षराणि

- Sarvop. 2. एते पञ्च वर्गाः

- एतेषां पञ्चवर्गाणाम्

2. कृणादिपञ्चनामभिः

- Vāsu. 13. 5. पञ्च चेन्द्रियगोचराः

- Gitā. 18. 13. पञ्चेमानि . . कारणानि

15. पञ्चैते तस्य हेतवः

पञ्चपर्व

- Śwet. 1. 5. पञ्चपर्वामधीमः

पञ्चपाद

- Praśna. 1. 11. पञ्चपादं पितरं द्वादशाकृ-
तिम्

पञ्चप्राण

Śwet. 1. 5. पञ्चप्राणोर्मिम्

पञ्चबुद्ध्यादि

Śwet. 1. 5. पञ्चबुद्ध्यादिमूलात्

पञ्चब्रह्मन्

Mukti. 1. 38. *vide* अग्निहोत्रक
1. *vide* सरस्वतीरहस्य

पञ्चब्रह्मन्त्र

Kālag. 2. सद्यादिपञ्चब्रह्मन्त्रैः परि-
गृह्य

पञ्चभूत

Gopi. 4. पञ्चभूतेषु गन्धवतीयं पृ-
थिव्यासीत्

पञ्चम

Kaush. 2. 9. त्वयि पञ्चमं मुखं तेन
मुखेन सर्वाणि भूतान्यस्ति

Chhā. 3. 10. 1. यत्पञ्चमममृतं तत्साध्या
उपजीवन्ति ब्रह्मणा मुखेन

5. 3. 3. वेत्थ यथा पञ्चम्यामाहुता-
वापः पुरुषवचसो भवन्ति

5. 9. 1. इति तु पञ्चम्यामाहुतावापः
पुरुषवचसो भवन्तीति

5. 10. 9. एते पतन्ति चत्वारः पञ्च-
मश्वाचरंस्तैः

5. 23. 1. अथ यां पञ्चमीं जुहुयात्
7. 1. 2. इतिहासपुराणं पञ्चमम् 7.

2. 1; 7. 7. 1.

4. इतिहासपुराणः पञ्चमः

Tait. 2. 8. 1. मृत्युर्धावति पञ्चमः Kātha.
6. 3; Nrip. 2. 4.

Nrip. 2. 2. सप्रणवं सर्वं पञ्चमं भवति
— पञ्चमं पञ्चमेन (युज्यते)

3. सर्वतोमुखं पञ्चमं (स्थानं
जानीयात्)

Garbha. 1. *vide* निषाद

Garbha. 3. पञ्चमे पृष्ठवंशः

Nāda. 10. पञ्चमी नामधेया च

14. पञ्चम्यामथ मात्रायाम्

Piṇḍa. 6. पञ्चमेन तु पिण्डेन

Hansa. 2. पञ्चमस्तन्त्रीनादः

— पञ्चमे स्त्रयते तालु

Rāmot. 2. बिन्दुः पञ्चमाक्षरो भवति

Gītā. 18. 14. दैवं चैवात्र पञ्चमम्

पञ्चमहापातक

Nār. 5. पञ्चमहापातकोपपातकेभ्यः
प्रमुच्यते

पञ्चमहाभूत

Āit. 5. 3. इमानि च पञ्चमहाभूतानि

Maitri. 3. 2. पञ्चमहाभूतानि भूतशब्दे-
नोच्यन्ते

Nrip. 4. 3. यो वै नृसिंहः . . यानि पञ्च-
महाभूतानि (21)

Mahā. 1. पञ्चतन्मात्राणि पञ्चमहा-
भूतानि

Rāmot. 5. यो वै श्रीरामः . . यानि पञ्च-
महाभूतानि (17)

पञ्चमहायज्ञ

Āśrama. 3. पञ्चमहायज्ञक्रियां निर्वर्त्त-
यन्तः (4 times).

पञ्चमात्र

Amṛita. 30. पार्थिवः पञ्चमात्राणि

पञ्चमुख

Kaush. 2. 9. पञ्चमुखो ऽसि प्रजापतिः

पञ्चयोनि

Śwet. 1. 5. पञ्चयोन्युपपत्ताम्

पञ्चरात्र

Kāthaśru. 1. नगरे पञ्चरात्रं . . वसेत्

Āśrama. 4. नगरे तीर्थेषु पञ्चरात्रं वस-
न्तः

पञ्चवायु

- Maitri. 6. 9. पञ्चवायुः समाश्रितः
Prāṇāg. 2. पञ्चवायुभिरावृतः

पञ्चविंशक

- Gauḍa. 2. 26. पञ्चविंशक इत्येके
Mahā. 1. स एष पञ्चविंशकः पुरुषः
(Śaṅkarānanda explains
स एकः पञ्चविंशतिः पु-
रुषः)

पञ्चविध

- Chhā. 2. 2. 1. पञ्चविधं सामोपासीत 2.
3. 1; 2. 4. 1; 2. 5. 1;
2. 6. 1.
3. पञ्चविधं सामोपास्ते 2.
3. 2; 2. 4. 2; 2. 5. 2;
2. 6. 2.

2. 7. 1. पञ्चविधं परोवरीयः सा-
मोपासीत
2. पञ्चविधं परोवरीयः सा-
मोपास्ते
— इति तु पञ्चविधस्य

पञ्चशत

- Kaush. 1. 4. पञ्चशतान्यप्सरसाम्

पञ्चस्रोतस्

- Śwet. 1. 5. पञ्चस्रोतोऽम्बुम्

पञ्चाक्षर

- Rāmāp. 64. अन्ते पञ्चाक्षरानेवम्

1. पञ्चाग्नि adj.

- Kāṭha. 3. 1. पञ्चामयो ये च त्रिणाचि-
केताः

2. पञ्चाग्नि

- Chhā. 5. 10. 10. य एतानेवं पञ्चाग्नीन् वेद
Nrip. 4. 3. यो वै नृसिंहः... ये पञ्चा-
ग्रयस्तस्मै वै नमो नमः (14)

Rāmōt.

5. यो वै श्रीरामः... ये पञ्चा-
ग्रयः (19)

पञ्चात्मक

- Śwet. 2. 12. पञ्चात्मके योगगुणे प्रवृत्ते
Garbha. 1. पञ्चात्मकं पञ्चसु वर्त्तमा-
नम्
— पञ्चात्मकं कस्मात्
— अस्मिन् पञ्चात्मके शरीरे
3. पञ्चात्मकः समर्थः
— पञ्चात्मिका चेतसा बुद्धि-
गन्धरसादिज्ञाना
2. भिन्ने पञ्चात्मके देहे

पञ्चात्मन्

- Māhānār. 23. 1. स वा एष पुरुषः पञ्चधा
पञ्चात्मा

पञ्चाल

- Chhā. 5. 3. 1. पञ्चालानां समितिमेयाय
Brīh. 6. 2. 1. पञ्चालानां परिषदमाजगाम

पञ्चावर्त्त

- Śwet. 1. 5. पञ्चावर्त्ती... अधीमः

पञ्चाशत्

- Mukti. 1. 13. पञ्चाशद्वेदतो हरे

पञ्चाशद्वेद

- Śwet. 1. 5. पञ्चाशद्वेदां... अधीमः

पञ्चेष्टक

- Maitri. 6. 33. पञ्चेष्टको वा एषो ऽग्निः
संवत्सरः

पट

- Maitri. 2. 7. गुणमयेन पटेनात्मानमन्त-
र्धाय

पटल

- Garbha. 5. षोडश पार्श्वदन्तौष्ठपटलानि

पठ्

- Maitri. 6. 9. मन्त्रं पठति
 Mahânâr. 17. 6. ये ब्राह्मणास्त्रिष्टुपर्णं पठन्ति
 7. 8.
 Châl. 10. पठन्ते भार्गवा ह्येतत्
 11. पठ्यते भृगुविस्तरे
 Prâñag. 4. इदं वा ब्रह्म यः पठेत्
 Aurita. 10. त्रिः पठेदायतप्राणः
 Dhyâna. 1. तच्छ्रुत्वा च पठित्वा च
 (one MS. omits); Yo-
 gat. 1.
 Râmâp. 94. ये ते पठन्त्यमला यान्ति
 मोक्षम्
 Mukti. 1. 14. तासामेकामृचं यस्तु पठते
 27. दशोपनिषदं पठ
 29. अष्टोत्तरशतं पठ
 42. ये पठन्ति द्विजोत्तमाः
 46. पठतां बन्धमोचकम्
 50. यः पठेच्छृणुयाद्वापि

पट्टीश

- Chhâ. 5. 1. 12. यथा स्रहयः पट्टीशशङ्कुन्
 संखिदेत्
 Brih. 6. 1. 13. यथा महास्रहयः पट्टीश-
 शङ्कुन् संबृहेत्

पणव

- Gîtâ. 1. 13. पणवानक्रगोमुखाः

पणि

- Mahânâr. 10. 2. त्रिधाहितं पणिभिर्गुह्यमानम्

पण्डित

- Chhâ. 6. 14. 2. पण्डितो मेधावी
 Brih. 6. 4. 17. दुहिता मे पण्डिता जायेत
 18. पुत्रो मे पण्डितः... जायेत
 Kaivalya. 11. पाशं दहति पण्डितः
 Nrisut. 9. तदेतत्पण्डिता एव पश्यन्ति

Gîtâ.

2. 11. नानुशोचन्ति पण्डिताः
 4. 19. तमाहुः पण्डितं बुधाः
 5. 4. बालाः प्रवदन्ति न पण्डिताः
 18. पण्डिताः समदर्शिनः

पण्डितम्मन्यमान

Kâtha.

2. 5. स्वयन्धीराः पण्डितम्मन्य-
 मानाः Maitri. 7. 9;
 Muñd. 1. 2. 8.

पत्

Kena.

1. केनेषितं पतति प्रेषितं मनः

Chhâ.

5. 10. 9. एते पतन्ति चत्वारः
 6. 8. 2. दिशं दिशं पतित्वा (bis).

Brih.

1. 4. 3. आत्मानं द्वेधापातयत्
 4. 3. 20. गर्त्तमिव पतति

Maitri.

7. 8. राजकर्मणि पतितादयः

Mahânâr.

8. 2. कर्तुं पतिष्यामि

Gauḍa.

4. 46. न पतन्ति विपर्यये

Mahâ.

3. ललाटात्स्वेदो ऽपतत्

Mukti.

2. 23. निरागमेव पतति

Gîtâ.

1. 42. पतन्ति पितरो ह्येषाम्
 16. 16. पतन्ति नरके ऽशुचौ

पतङ्गः

Kaush.

1. 2. कीटो वा पतङ्गो वा
 Chhâ. 6. 9. 3; 6. 10.
 2.

Chhâ.

7. 2. 1. आकीटपतङ्ग-पिपीलिकम्
 7. 7. 1; 7. 8. 1; 7. 10.
 1.

Brih.

6. 1. 14. आकृमिभ्य आकीटपतङ्गे-
 भ्यः

6. 2. 16. ते कीटाः पतङ्गा यदिदं द-
 न्दशूकम्

Śwet.

4. 4. नीलः पतङ्गो हरितो लोहि-
 ताक्षः

Gîtâ.

11. 29. यथा प्रदीपं ज्वलनं पतङ्गाः

पतङ्गी

Nāda.

9. पतङ्गी च तृतीया स्यात्

पतञ्चल

Bṛih. 3.

3. 1. पतञ्चलस्य काप्यस्य 3. 7. 1.

3. 7.

1. पतञ्चलं काप्यम् (ter).
— पतञ्चलः काप्यः (bis).

पतत्र

Swet.

3. 3. सं बाहुभ्यां धमति संप-
तत्रैः Mahānār. 2. 2.

पतत्रिन्

Ait.

5. 3. जंगमं च पतत्रि च यच्च स्था-
वरम्

पति

Chhā. 1.

2. 11. वाग्धि बृहती तस्या एष
पतिः

Bṛih. 1.

3. 20. वाग्वै बृहती तस्या एष पतिः
21. वाग्वै ब्रह्म तस्या एष पतिः

1. 4.

3. पतिश्च पत्नी चाभवताम्

2. 4.

5. न वा अरे पत्युः कामाय
पतिः प्रियो भवति 4. 5. 6.

6. 4.

19. अन्यामिच्छ प्रफुर्यं सं जा-
यां पत्या सह

Swet.

5. 3. भूयः सृष्ट्वा पतयस्तथेशः

6. 7.

पतिं पतीनां परमं परस्तात्
9. न तस्य कश्चित् पतिरस्ति
लोके

16. प्रधानक्षेत्रज्ञपतिः

Mund. 1.

2. 5. यत्र देवानां पतिरेको अधि-
वासः

Mahānār. 11.

3. पतिं विश्वस्यात्मेश्वरम्

Praśna.

2. 9. सूर्यस्त्वं ज्योतिषां पतिः

Nāda.

15. पशूनां च पतिं तथा

Rāmap.

30. स्तुतिं चक्रुश्च जगतः पतिम्

पतितान्न

Mahānār. 19.

1. कुष्टाच्च पतितान्नं भुक्त्वा

पत्तन

Rāmap.

40. सरामस्तस्य पत्तनं जगाम

पत्नी

Bṛih. 1.

4. 3. पतिश्च पत्नी चाभवताम्

4. 2.

3. एषास्य पत्नी विराट्

Mahānār. 25.

1. श्रद्धा पत्नी

Prāpāg.

3. शारीरयज्ञस्य . . का पत्नी

4. बुद्धिः पत्नी

पत्नीसंयाज

Prāpāg.

3. शारीरयज्ञस्य . . के पत्नी-
संयाजाः4. स्मृतिर्दया क्षान्तिरहिंसा प-
त्नीसंयाजाः

पत्र

Bṛih. 3.

3. 2. यावद्वा माक्षिकायाः पत्रम्

Nṛip.

5. 1. पत्रैर्वा एतत्सर्वतः परिक्राम-
ति छन्दांसि वै पत्राणि2. पट्सु पत्रेषु पडक्षरं सुदर्श-
नं भवति— अष्टसु पत्रेषु . . नारायणं भ-
वति— द्वादशसु पत्रेषु . . वासुदेवं
भवति— षोडशसु पत्रेषु . . षोडश-
कला भवन्ति— द्वात्रिंशत्सु पत्रेषु . . मन्त्र-
राजं . . भवति

Rāmap.

69. तेषु पत्रेषु यत्नतः

Gitā.

9. 26. पत्रं पुष्पं फलं तोयम्

पथस्

Kāṭha.

3. 11. दुर्गं पथस्तत्कवयो वदन्ति
(पथःशब्दः सान्तो नपुं-
सकः Dīpikā).

1. पथिन्

- Kaush. 1. 3. देवयानं पन्थानमापद्य
Chhâ. 5. 3. 2. वेत्य पथोर्देवयानस्य पि-
तृयाणस्य च व्यावर्त्तनाये
इति
5. 10. 2. एष देवयानः पन्थाः
8. एतयोः पथोर्न कतरेणचन
Brih. 4. 3. 10. न पन्थानो भवन्त्यथ..
पथः सृजते
4. 4. 8. अणुः पन्था विततः पुराणः
9. एष पन्था ब्रह्मणा हानु-
वित्तः Jâbâla. 5.
6. 2. 2. वेत्यो देवयानस्य वा पथः
प्रतिपदं.. यत्कृत्वा देव-
यानं वा पन्थानं प्रतिप-
द्यन्ते
16. य एतौ पन्थानौ न विदुः
Swet. 3. 8. नान्यः पन्था विद्यते ज्य-
नाय 6. 15.
Maitri. 6. 1. द्वौ वा एता अस्य पन्थानौ
29. ब्रह्मणः पन्थानमारुढाः
Mund. 1. 2. 1. एष वः पन्थाः स्वकृतस्य
लोके
3. 1. 6. सत्येन पन्था विततो देव-
यानः
Mahânâr. 22. 1. अग्नयो वै त्रयी विद्या देव-
यानः पन्थाः
Kaivalya. 9. नान्यः पन्था विमुक्तये
Sîras. 5. अयं पन्था विहितः
Mukti. 2. 6. योजनीया शुभे पथि
Gitâ. 6. 38. विमुढो ब्रह्मणः पथि
2. पथिन्
Brih. 2. 6. 3. वत्सनपाद्वाभ्रवः पथः सौ-
भरात् 4. 6. 3.
— पन्थाः सौभरो ज्यास्यादा-
ङ्गिरसात् 4. 6. 3.

पथा

- Swet. 2. 5. वि श्लोक एतु पथ्येव सूरेः
1. पद्
Brih. 1. 4. 7. एतत्पदनीयमस्य सर्वस्य
यदयमात्मा
5. 14. 7. अपदसि न हि पद्यसे
2. पद्
Mund 2. 1. 4. अस्य पद्भ्यां पृथिवी
Mahânâr. 14. 3. यदह्ना पापमकार्ष.. पद्भ्या-
म्
4. यद्वाच्या पापमकार्ष.. प-
द्भ्याम्
पद्
Brih. 1. 4. 7. यथा ह वै पदेनानुविन्देत्
5. 14. 1. अष्टाक्षरं ह वा एकं गायत्र्यै
पदम्
— तावद् जयति यो ऽस्या एत-
देवं पदं वेद 2, 3.
3. अस्या एतदेव तुरीयं दर्शतं
पदम् 6.
— दर्शतं पदमिति दृष्ट्वा इव
— यशसा तपति यो ऽस्या ए-
तदेवं पदं वेद
4. सैषा गायत्र्येतस्मिस्तुरीये
दर्शते पदे.. प्रतिष्ठिता
5. न ह वै तद्गायत्र्या एकञ्चन
पदं प्रति
6. प्रथमं पदमाप्नुयात्
— द्वितीयं पदमाप्नुयात्
— तृतीयं पदमाप्नुयात्
— तुरीयं दर्शतं पदं.. नैव
केनचनाप्यम्
7. नमस्ते तुरीयाय दर्शताय
पदाय

- Kathā. 2. 15. सर्वे वेदा यत्पदमामनन्ति
.. तत्ते पदं संग्रहेण ब्रवीमि
3. 7. न स तत्पदमाप्नोति
8. स तु तत्पदमाप्नोति
9. तद्विष्णोः परमं पदम् Ma-
itri. 6. 26.

- Maitri. 4. 2. न स्मरेत् परमं पदम्
6. 34. तदा तत् परमं पदम्
Brahmab. 4.

— पदव्योमानुस्मरणम्

- Mupd. 2. 1. आविः सान्निहितं गुहाचरं
नाम महत्पदम्

- Mahânâr. 2. 4. त्रीणि पदा निहिता गुहासु
4. 4. रक्षस्व मां पदे पदे
20. 14. त्रीणि पदा विचक्रमे

- Gauḍa. 1. 15. तुरीयं पदमभुते
4. 28. खे वै पश्यन्ति ते पदम्
78. अभयं पदमभुते
85. ब्राह्मण्यं पदमद्वयम्
100. बुद्ध्वा पदमनानात्वम्

- Nrip. 1. 3. सावित्रस्याष्टाक्षरं पदम्
4. 2.
5. नृकेसरिं .. परमं पदं साम
जानीयात्
5. 10. तद्विष्णोः परमं पदं सदा
पश्यन्ति .. विष्णोर्यत् प-
रमं पदम् Aruṇeya. 5 ;
Vāsu. 4 ; Skanda. 15 ;
Mukti. 2. 77.

- Nṛisut. 4. भृङ्गप्रोतान् पदान् स्पृष्ट्वा
Śiras. 5. स गच्छेद्ब्राह्मं पदम्

— स गच्छेद्द्वैष्णवं पदम्
— स गच्छेदैशानं पदम्

- Brahma. 2. सूत्रं नाम परं पदम्
Nāda. 15. सप्तम्यां वैष्णवं पदम्

- Amṛita. 2. ब्रह्मलोकपदान्वेषी
4. पदं सूक्ष्मं च गच्छति

- Dhyāna. 4. निःशब्दं परमं पदम्
Tejo. 5. विष्णोस्तत् परमं पदम्

- Yogaśi. 8. स गच्छेत् परमं पदम्

- Yogat. 7. लब्धं तत् परमं पदम्

- Nyāsa. 2. परं पदमनामयम्

5. अथ शैवं पदं यत्र

- Parama. 2. यदा पदे निरन्तरपूतस्थः

(the MSS. read पदाप-
दे)

- Nâr. 3. विष्णवाख्यं पदमव्ययम्

4. एतद्वै नारायणस्याष्टाक्षरं
पदम्

— यो ह वै नारायणस्याष्टाक्षरं
पदमध्येति

- Vāsu. 3. ऊर्ध्वं पदमवाप्नोति

4. त्रीणि पदेति मन्त्रैः

- Gopî. 3. अक्षयं पदमाप्नोति

- Râmap. 94. तथा पदं परमं यान्ति ते च

- Mukti. 2. 4. मामकं पदमाप्नुहि

11. तावन्न पदसम्प्राप्तिः

21. नास्त्युत्तमं पदम्

76. जीवन्मुक्तपदं त्यक्त्वा

- Gîtâ. 2. 51. पदं गच्छन्त्यनामयम्

8. 11. तत्ते पदं संग्रहेण प्रवक्ष्ये

15. 4. ततः पदं तत्परिमार्गितव्यम्

5. गच्छन्त्यमूढाः पदमव्ययं
तत्

पदक्रम

- Chûl. 10. मन्त्रोपनिषदं ब्रह्म पदक्रम-

समन्वितम्

पदविद्

- Bṛih. 4. 4. 23. तस्यैव स्यात्पदवित्

1. पदवी

- Mahânâr. 9. 1. पदवीः कवीनाम् 17. 8.

2. पदवी

- Mukti. 1. 15. स मत्तायुज्यपदवीं प्राप्नोति

पदार्थ

- Mukti. 2. 25. वृद्धाभ्यस्तपदार्थकभावनात्
57. यदादानं पदार्थस्य

पद्म

- Dhyâna. 16. पद्मस्योत्थापनं कृत्वा
Yogat. 9. हृदि स्थाने स्थितं पद्मं तच्च
पद्ममधोमुखम्
10. अकारे शोभितं पद्मम्
Râmâp. 85. पद्माद्यासनस्थः

पद्मक

- Amṛita. 18. पद्मकं स्वस्तिकं वापि
Yogaśi. 2. भासनं पद्मकं बध्वा
Gârûḍa. 2. यदि पद्मकदूतस्त्वं यदि वा
पद्मकः स्वयम्

पद्मकोश

- Mahânâr. 11. 7. पद्मकोशप्रतीकाशम् Mahâ.
3; Brahma. 3.

पद्मत्याग

- Hainsa. 2. पद्मत्यागे तुरीयम्

पद्मनामक

- Siras. 5. स गच्छेत्पद्मनामकम् (so 2
MSS. of the text and
Nârâyaṇa ; others read
पद्मनामकम्)

पद्मपत्त्र

- Yogat. 14. पद्मपत्रमिवाच्छिन्नम्
Gitâ. 5. 10. पद्मपत्रमिवाम्भसा

पद्मप्रभा

- Mahânâr. 4. 10. पद्मप्रभे पद्मसुन्दरि धर्मरत-
ये स्वाहा

पद्मसुन्दरी

- Mahânâr. 4. 10. पद्मप्रभे पद्मसुन्दरि

पद्मसूत्रनिभ

- Brahmav. 11. पद्मसूत्रनिभा सूक्ष्मा

पद्मिनी

- Mukti. 2. 41. पद्मिन्य इव हेमन्ते

पयस्

- Kaush. 2. 8. सं ते पयांसि समु यन्तु
वाजाः
Brih. 1. 5. 2. तत्पयः पयो ह्येवाग्रे मनु-
ष्याश्च पशवश्चोपजीवन्ति
— पयसि हीदं सर्वं प्रतिष्ठितम्
— संवत्सरं पयसा जुह्वत्
Mahânâr. 16. 7. पयसा पिन्वमाना . . मेधा
Brahmab. 20. घृतमिव पयसि निगूढम्
Dhyâna. 7. पयोमध्ये यथा घृतम्
Yogat. 8. पयोमध्ये ऽस्ति सार्विवत्
Kathasru. 3. पयसामिहोत्रं जुह्वयात्

पयोधर

- Yogat. 3. निष्पीड्य च पयोधरान्

पयोभक्ष

- Kathasru. 3. ह्यदशरात्रं पयोभक्षः स्यात्
1. पर

- Kaush. 1. 1. यन्नः परे ददति
Chhâ. 2. 10. 6. परो हास्यादित्यस्य जया-
ज्जयो भवति
2. 21. 3. यानि पंचधा त्रीणि तेभ्यो
न ज्यायः परमन्यदस्ति
4. 1. 3. तमु ह परः प्रत्युवाच 4.2.3
6. 8. 6. तेजः परस्यां देवतायाम् 6.
15. 1, 2.
8. 3. 4. परं ज्योतिरुपसम्पद्य
8. 12. 2, 3; Maitri. 2. 2.
Brih. 1. 4. 11. तस्मात् क्षत्रात्परं नास्ति
14. तस्माद्धर्मात्परं नास्ति
2. 3. 6. न ह्येतस्मादिति नेत्यन्यत्प-
रमस्ति

- Bṛih. 3. 7. 1. अयं च लोकः परश्च लोकः
2; 4. 1. 2; 4. 5. 11.
— इमं च लोकं परं च लोकम्
4. 4. 20. विजरः पर आकाशात्
6. 2. 15. पराः परावतो वसन्ति
6. 4. 12. उत क्षेत्रवित्परो भवति
- Tait. 2. 1. 1. ब्रह्मविदामोति परम्
- AKatha. 2. 6. अयं लोको नास्ति परः
16. एतदेवाक्षरं परम् Maitri.
6. 4.
17. एतदालंबनं परम्
3. 2. अक्षरं ब्रह्म यत्परम्
10. इन्द्रियेभ्यः परा दृष्टो अर्थे-
भ्यश्च परं मनः
— मनसश्च परा बुद्धिर्बुद्धेरा-
त्मा महान् परः
11. महतः परमव्यक्तमव्यक्ता-
त्पुरुषः परः
— पुरुषाच्च परं किञ्चित्सा का-
ष्ठा सा परा गतिः
15. अनाद्यनन्तं महतः परम्
6. 7. इन्द्रियेभ्यः परं मनः
8. अव्यक्तात्परः पुरुषः
- Śwet. 1. 16. तद्ब्रह्मोपनिषत्परम् (Śaṅka-
rānanda explains परं);
Brahma. 3.
3. 7. ततः परं ब्रह्म परं बृहन्तम्
9. यस्मात्परं नापरमस्ति कि-
ञ्चित् Mahānār. 10. 4.
4. 16. घृतात्परं मण्डमिवातिसू-
क्ष्मम्
6. 5. परस्त्रिकालादकलोऽपि दृ-
ष्टः
6. स वृक्षकालाकृतिभिः परः
8. परास्य शक्तिर्विविधैव श्रू-
यते
19. अमृतस्य परं सेतुम्
23. यस्य देवे परा भक्तिः

- Maitri. 1. 4. किमेतैर्वा परे ऽन्ये (bis).
3. 1. अन्यो वा परः को ऽयमा-
त्माख्यः
4. 6. परस्यामृतस्याशरीरस्य
6. 27.
5. 2. तत्परे स्यात् तत्परेणेरितम्
6. 5. एतद्वै सत्यकाम परं चापरं
च ब्रह्म Praśna. 5. 2.
11. परं वा एतदात्मनो रूपं य-
दक्षम्
18. परे ऽन्ये सर्वमेकीकरोति
20. अतः परास्य धारणा
— मोक्षलक्षणमित्येतत्परं रह-
स्यम्
22. अन्यथा परे शब्दवादिनः
— परे ऽशब्दे ऽन्यक्ते ब्रह्मणि
— शब्दब्रह्म परं च यत्
Brahmab. 17.
— परं ब्रह्माधिगच्छति
Brahmab. 17.
24. ध्यानमन्तः परे तच्चे. . नि-
धीयते
30. परेष्वात्मवद्विगतभयः
— परमं वै शेषधेरिव पर-
स्योद्धरणम्
— तेन यान्ति परां गतिम्
7. 11. नभसः. . यत् परं तेजः
— सुप्तः सुप्तात् परश्च यः
- Mund. 1. 1. 4. द्वे विद्ये वेदितव्ये. . परा
चैवापरा च
5. परा यया तदक्षरमधिग-
म्यते
2. 1. 2. अक्षरात्परतः परः
2. 2. 9. हिरण्मये परे कोशे
3. 2. 7. परे ऽन्ये सर्व एकीभवन्ति
8. परात्परं पुरुषमुपैति
- Mahānār. 1. 5. अतः परं नान्यदणीयसं हि
परात्परम्

- Mahānār. 9. 4. यस्मान्न जातः परो ज्योतिरिति Nrip. 2. 4.
10. 8. यः परः स महेश्वरः
11. 4. नारायणः परं ब्रह्मतत्त्वं नारायणः परः
— नारायणः परो ज्योतिरात्मा नारायणः परः
5. नारायणः परो ध्याता ध्यानं नारायणः परः
— परादपि परश्चास्तु तस्माद्यस्तु परात्परः
12. 1. ऋतं सत्यं परं ब्रह्म Nrip. 1. 6.
21. 2. सत्यं परं परं सत्यम्
— तपो नानशनात्परं यद्धि परं तपस्तदुर्ध्वम्
— ब्रह्मा हि परः परोहि ब्रह्मा
- Praśna. 1. 1. परं ब्रह्मान्वेषमाणाः
11. दिव आहुः परे अर्द्धे पुरीषिणम्
— अथेमे अन्य उ परे (so Śaṅkara; but see उपर which accords with the R̥gveda).
4. 2. परे देवे मनस्येकीभवति
7. सर्वं पर आत्मनि सम्प्रतिष्ठते
9. स परे ऽक्षरे आत्मनि सम्प्रतिष्ठते
10. परमेवाक्षरं प्रतिपद्यते
5. 5. ओमित्येतेनैवाक्षरेण परं पुरुषमभिध्यायीत
— परात्परं पुरिशयं पुरुषमीक्षते
7. शान्तमजरममृतमभयं परं चेति
6. 7. एतावदेवाहमेतत्परं ब्रह्म वेदनातः परमस्ति

- Praśna. 6. 8. अविद्यायाः परं पारं तारयसि
- Kaivalya. 1. परात्परं पुरुषं याति विद्वान्
16. यत् परं ब्रह्म सर्वात्मा
- Gauḍa. 1. 26. प्रणवश्च परः स्मृतः
3. 11. तेषामात्मा परो जीवः
12. परं ब्रह्म प्रकाशितम्
4. 85. किमतः परमीहते
- Nrip. 1. 6. तस्मादिदं साम सच्चिदानन्दमयं परं ब्रह्म
7. परं ब्रह्म तारकं व्याचष्टे
- Nrisut. 1. त्रिशरीरं परं ब्रह्मानुसन्दध्यात्
2. इममात्मानं परं ब्रह्मानुसन्दध्यात्
5. आत्मन्येव नृसिंहे देवे परे ब्रह्मणि
— परमेव ब्रह्म मकारेण जानीयात्
— परमेव ब्रह्म भवति य एवं वेद
6. एवंवित्.. परमेव ब्रह्म भवति
— परे ब्रह्मणि पर्यवसितः
7. एनं मकारार्थेन परेण ब्रह्मणैकीकुर्यात्
— शृङ्गमेनं परे शृङ्गे.. योजयेत्
9. स वा एष आत्मा पर एव
— परः प्रत्यगेकरसः
— विदिताविदितात्परः (bis).
- Brahmav. 11. शिखाभा दृश्यते परा
14. तत्परं ब्रह्म गीयते
- Kshur. 17. सुषुम्णा तु परे लीना
- Śiras. 3. परमपरं परायणं च त्वम्
— तिस्रो मात्राः परस्तु सः
— यद्वैद्युतं तत्परं ब्रह्म यत्परं ब्रह्म स एकः

Siras.

4. कस्मादुच्यते परं ब्रह्म
— यस्मात्परमपरं परायणं च
— तस्मादुच्यते परं ब्रह्म
5. परमपरं परायणं चेति
6. तस्मादन्यं न परं किंचना-
स्ति
— न तस्मात्पूर्वं न परं तदस्ति

Sikhā.

1. चतुष्पादेतदक्षरं परं ब्रह्म

Brahma.

1. वेद एव परं ज्योतिः
— आत्मानं नयति परं स-
न्धय
— यत्परं नापरं त्यजति
— परं ब्रह्मधाम क्षेत्रज्ञमुपैति
2. तुरीये परमक्षरम्
— यत्परं ब्रह्म विभाति
— एकमेव परं ब्रह्म विभाति
— यदक्षरं परं ब्रह्म तत्सूत्रम्
— सूत्रं नाम परं पदम्
3. ज्ञानमेव परं तेषाम्
17. सदेदितं परं ब्रह्म
7. अस्वरं भावयेत्परम्
16. शब्दाक्षरं परं ब्रह्म
21. चरेद्ब्रह्मिमतः परम्
26. ऊर्ध्वद्वारमतः परम्
4. बीजाक्षरात्परं बिन्दुं नादं
विन्दोः परे स्थितम्
5. तस्य शब्दस्य यत्परम्
— तत्परं विन्दयेद्यस्तु
1. तेजोबिन्दुः परं ध्यानम्
— स्थूलं सूक्ष्मं परं च यत्
5. परं गुह्यमिदं स्थानम्
11. नपरं परमात्परम्
12. न देवा न परं विदुः
14. तद्वाचं ब्रह्म तत्परम्
7. ततः पश्यति तत्परम्
10. संसारछेदनं परम्
2. परं पदमनामयम्
5. परात्परमवस्थिताः

Nāda.

Brahmab.

Amṛita.

Dhyāna.

Tejo.

Yogaśi.

Nyāsa.

Sarvop.

Harisa.

Nār.

Jābāla.

Vāsu.

Gopī.

Skanda.

Rāmap.

Rāmot.

Mukti.

Gītā.

4. परं ब्रह्मेत्युच्यते

2. परा वाचा तथाष्टमे

5. कारणरूपमकारं परं ब्रह्म
Atmapra. 1.

2. स एष द्यौर्लोकस्य परस्य च
सन्धिर्भवति Rāmot. 4.

3. भावयेन्मां परं हरिम्

- परं ब्रह्म भवाम्यहम्

- तत्र ध्यात्वाभुयात्परम्

2. कृष्णाख्यं परं धाम

- परं ब्रह्मैव विष्णुः

5. परब्रह्मानन्दैकरूपम्

- श्रीकृष्णाख्यं परं ब्रह्म

1. शिवो जस्मि किमतः परम्

3. अजो जस्मि किमतः परम्

5. स एव हि परं ब्रह्म

6. परं ब्रह्माभिधीयते

3. यत्परं ब्रह्म रामचन्द्रः

- ओं तद्रामभद्रः परं ज्योती-
रसो ऽहम्

5. परं ज्योतिः स्वरूपिणम्
(one MS. परं)

- यो वै श्रीरामः . . यः परं ब्रह्म

2. 73. दृशिस्वरूपं गगनोपमं परम्

1. 28. कृपया परयाविष्टः

2. 59. परं दृष्ट्वा निवर्त्तते

3. 11. श्रेयः परमवाप्स्यथ

19. परमाप्नोति पुरुषः

42. इन्द्रियाणि पराण्याहुरिन्द्रि-
येभ्यः परं मनः

- मनसस्तु परा बुद्धिः

43. एवं बुद्धेः परं बुद्ध्वा

4. 39. ज्ञानं लब्ध्वा परां शान्तिम्

40. नायं लोकोऽस्ति न परः

5. 16. प्रकाशयति तत्परम्

6. 45. ततो याति परां गतिम्

13. 28 ; 16. 22.

7. 5. प्रकृतिं विद्धि मे पराम्

Gītā.

7. 13. मामेभ्यः परमव्ययम्
 24. परं भावमजानन्तः 9. 11.
 8. 10. स तं परं पुरुषमुपैति दि-
 व्यम्
 20. परस्तस्मात्तु भावो ऽन्यः
 22. पुरुषः स परः पार्थ
 28. योगी परं स्थानमुपैति चा-
 द्यम्
 9. 32. ते ऽपि यान्ति परां गतिम्
 10. 12. परं ब्रह्म परं धाम
 11. 1. परं गुह्यमध्यात्मसंज्ञितम्
 18. त्वमस्य विश्वस्य परं नि-
 धानम् 38.
 37. त्वमक्षरं सदसत्तत्परं यत्
 38. वेत्तासि वेद्यं च परं च धाम
 12. 2. श्रद्धया परयोपताः
 13. 12. अनादिमत्परं ब्रह्म
 22. देहे ऽस्मिन्पुरुषः परः
 34. ये विदुर्यान्ति ते परम्
 14. 1. परं भूयः प्रवक्ष्यामि
 — परां सिद्धिमितो गताः
 16. 23. न सुखं न परां गतिम्
 17. 17. श्रद्धया परया तप्तं तपः
 19. परस्योत्सादनार्थम्
 18. 50. निष्ठा ज्ञानस्य या परा
 54. मङ्गलं लभते पराम्
 62. तत्प्रसादात्परां शान्तिम्
 68. भक्तिं मयि परां कृत्वा
 75. श्रुतवानेतद्ब्रह्ममहं परम्
 2. पर

Nyāsa.

4. निन्दितो न शपेत् परान्
 Kāṭhaśrn. 4.

परःकृष्ण

- Chhā. 1. 6. 5. यत्नीलं परःकृष्णम् 6; 1.
 7. 4 (bis).
 3. 4. 3. एतदादित्यस्य परःकृष्णं रू-
 पम्

परतन्त्र

Gauda.

4. 24. परतन्त्रास्तिता मता
 73. परतन्त्राभिसंवृत्या
 74. परतन्त्राभिनिष्पत्त्या

परतर

Nāda.

17. ततः परतरं शुद्धम्

Gītā.

7. 7. मत्तः परतरं नान्यत्

परतस्

Gauda.

4. 22. स्वतो वा परतो वापि

Gītā.

3. 42. यो बुद्धेः परतस्तु सः

परदारवर्जिन

Āśrama.

1. सदा परदारवर्जी

परधर्म

Gītā.

3. 35. परधर्मात्स्वनुष्ठितात् 18.
 47.

— परधर्मो भयावहः

परन्तप

Mukti.

1. 13. शाखाः सास्रः परन्तप

Gītā.

2. 3. उत्तिष्ठ परन्तप
 9. गुडाकेशः परन्तपः
 4. 2. योगो नष्टः परन्तप
 5. न त्वं वेत्थ परन्तप
 33. ज्ञानयज्ञः परन्तप
 7. 27. सम्मोहं . . यान्ति परन्तप
 9. 3. धर्मस्यास्य परन्तप
 10. 40. नान्तो ऽस्ति . . परन्तप
 11. 54. प्रवेष्टुं च परन्तप
 18. 41. शूद्राणां च परन्तप

परब्रह्मन्

Mukti.

1. 37. परब्रह्मावधूतकम्
 1. vide गारुड

परम्

- Chhā. 2. 10. 5. इतिशेन परमादित्याज्ज-
 यति

- Swet. 1. 12. नातः परं वेदितव्यं हि कि-
ञ्चित्
3. 7. ततः परं ब्रह्म परं बृहन्तम्
Maitri. 6. 24. ब्रह्म तमसः परमपश्यत्
(printed text has पर्यै)
38. अतः परमाकाशम्
Mund. 2. 2. 1. परं विज्ञानाद्यद्वरिष्ठं प्रजा-
नाम्
Krish. 22. स परं धर्मसंज्ञकः (so Nārā-
yaṇa ; see last word).
Gitā. 2. 12. सर्वे वयमतः परम्
6. 7. परमात्मा समाहितः
13. 17. तमसः परमुच्यते
14. 19. गुणेभ्यश्च परं वेत्ति

परम्

- Chhā. 1. 1. 3. परमः परार्द्धो ऽष्टमो यदु-
द्गीथः
Brh. 4. 1. 2. वाग्वै . . परमं ब्रह्म
3. प्राणो वै . . परमं ब्रह्म
4. चक्षुर्वै . . परमं ब्रह्म
5. श्रोत्रं वै . . परमं ब्रह्म
6. मनो वै . . परमं ब्रह्म
7. हृदयं वै . . परमं ब्रह्म
4. 3. 20. सो ऽस्य परमो लोकः
32. एषास्य परमा गतिरेषास्य
परमा सम्पदेषो ऽस्य परमो
लोक एषो ऽस्य परम आन-
न्दः
33. स मनुष्याणां परम आन-
न्दः
— एष एव परम आनन्दः
5. 11. 1. एतद्वै परमं तपः (ter).
— परमं हैव लोकं जयति य
एवं वेद (ter).
6. 4. 28. परमां वत काष्ठां प्रापत्
Tait. 2. 1. 1. निहितं गुहायां परमे व्योमन्

- Tait. 3. 6. 1. सैषा भार्गवी वारुणी विद्या
परमे व्योमन् प्रतिष्ठिता
Kāṭha. 3. 1. गुहां प्रविष्टौ परमे परार्द्धे
3. 9. तद्विष्णोः परमं पदम्
Maitri. 6. 26.
17. य इमं परमं गुह्यं श्रावयेत्
5. 14. अनिर्देश्यं परमं सुखम्
6. 10. तामाहुः परमां गतिम्
Maitri. 6. 30.
Swet. 1. 7. उद्गीतमेतत्परमं तु ब्रह्म
4. 8. ऋचो अक्षरे परमे व्योमन्
Nrp. 4. 2 ; 5. 2.
6. 7. तमोश्चराणां परमं . . परमं
च दैवतं . . परमं परस्तात्
21. अत्याश्रमिभ्यः परमं पावित्रं
प्रोवाच
22. वेदान्ते परमं गुह्यं पुराक-
ल्पे प्रचोदितम्
Maitri. 1. 2. स तत्र परमं तप आस्थाय
4. 2. न स्मरेत् परमं पदम्
6. 28. अनन्तः परमो गुह्यः
30. परमं वै शेषधेरिव पर-
स्योद्धरणं यज्ञिष्कामत्वम्
34. तदा तत् परमं पदम्
Brahmab. 4.
35. विद्युदिवाभ्राविषः परमे
व्योमन्
Mund. 3. 1. 3. निरञ्जनः परमं साम्यमुपैति
6. यत्र तत्सत्यस्य परमं नि-
धानम्
3. 2. 1. स वेदैतत्परमं ब्रह्मधाम
9. यो ह वै तत्परमं ब्रह्म वेद
Mahānār. 1. 2. तदक्षरे परमे व्योमन्
3. तदक्षरे परमे प्रजाः
6. तदेव ब्रह्म परमं कवीनाम्
4. 7. गच्छामि परमां गतिम्
6. 6. परमात्सधस्थात्
11. 1. अक्षरं परमं प्रभुम्
2. विश्वतः परमं नित्यम् Mahā.
3.

Mahânâr. 11. 13. सोक्षरः परमः स्वराट् Kai-
valya. 8 ; Mahâ. 3 ; Nrip.
1. 4.

22. 1. किं भगवन्त परमं वदन्ति
— सत्यं परमं वदन्ति
— तपः परमं वदन्ति
— दमः परमं वदन्ति
— शमः परमं वदन्ति
— दानं परमं वदन्ति
— धर्मं परमं वदन्ति
— प्रजननं परमं वदन्ति
— अग्नीन्परमं वदन्ति
— अग्निहोत्रं परमं वदन्ति

23. 1. यज्ञं परमं वदन्ति
— मानसं परमं वदन्ति

Kaivalya. 10. ब्रह्म परमं याति

Nrip. 1. 1. परमा वा एषा छन्दसां य-
दनुष्टुप्
5. नृकेसरि . . परमं पदं साम
जानीयात्

5. 10. एतत्परमं धाम मन्त्रराजा-
ध्यायिकस्य
— तद्विष्णोः परमं पदं सदा
पश्यन्ति . . विष्णोर्यत् प-
रमं पदम् Aruṇeya. 5 ;
Vāsu. 4 ; Skanda. 15 ;
Mukti. 2. 77.

Nripit. 4. परमं ब्रह्मोङ्कारम् (ter).
— परमात्मानं परमं ब्रह्म
6. प्रणवमेव परमं ब्रह्म
— परमं ब्रह्म पश्यति
7. उकारेण परमं सिंहमन्वि-
ष्य
— स परम आनन्दः
— मकारेण परमं ब्रह्मान्वि-
च्छेत्
— अकारेण परमं ब्रह्मान्विष्य

Brahmay.

7. ईश्वरः परमो देवः

Siras.

Brahma.

Nâda.

Brahmah.

Anrita.

Dhyâna.

Tejo.

Yoga'si.

Yogat.

Nyâsa.

Hansa.

Nâr.

Parama.

Râmap.

Mukti.

Gîta.

Mund. 3.

6. एतद्धि परमं तपः

2. यज्ञोपवीतं परमं पवित्रम्

3. इदं यज्ञोपवीतं तु परमम्

7. परमा चार्द्धमात्रा च

9. ज्ञात्वा च परमं शिवम्

4. परमं ब्रह्मविद्यायाः

1. निःशब्दं परमं पदम्

5. विष्णोस्तत् परमं पदम्

9. तद्व्योम परमं स्थितम्

11. सर्वं च परमं शून्यं न
परं परमात्परम्

8. स गच्छेत् परमं पदम्

7. लब्धं तत् परमं पदम्

5. ये प्राप्य परमां गतिम्

2. दशमं परमं ब्रह्म भवेत्

3. प्रयाति परमं पारम्

2. तदेव मे परमं धाम

84. इदं रहस्यं परमम्

94. तथा पदं परमं यान्ति ते च

2. 24. उत्पत्तिपरमां वासनाम्

30. परमोपशमप्रदा

6. 32. स योगी परमो मतः

8. 3. अक्षरं ब्रह्म परमम्

8. परमं पुरुषं दिव्यम्

15. संसिद्धिं परमां गताः

21. तमाहुः परमां गतिम्

— तद्धाम परमं मम 15. 6.

10. 1. शृणु मे परमं वचः 18. 64.

12. पवित्रं परमं भवान्

11. 9. परमं रूपमैश्वरम्

18. त्वमक्षरं परमं वेदितव्यम्

16. 11. कामोपभोगपरमाः

18. 49. नैकर्म्यसिद्धिं परमाम्

68. य इदं परमं गुह्यम्

परमऋषि, ०र्षि

2. 11. नमः परमऋषिभ्यः Praśna.

6. 8.

Mukti. 1. 17. अन्ये . . परमर्षयः

परमता

Bṛih. 1. 4. 11. यद्यपि राजा परमतां गच्छति

5. 12. 1. एकधाभूयं भूत्वा परमतां गच्छतः
— एकधाभूयं भूत्वा परमतां गच्छति

Maitri. 6. 38. अतः परमतां गच्छति

परमपुरुष

Rāmōt. 5. यो वै श्रीरामः . . यः परमपुरुषः (41)

परमव्योम्निक

Nṛip. 1. 2. ब्रह्मस्वरूपं निरञ्जनं परमव्योम्निकम्

परमास्थिति

Parama. 2. अद्वैते परमास्थितिः

परमहंस

Haimsa. 1. हंसपरमहंसनिर्णयम्
2. परमहंसो देवता
— परमहंसो भानुकोटिप्रतीकाशः

Parama. 1. योगिनां परमहंसानाम्
— यो ज्यं परमहंसमार्गः
2. न दण्डं न कमण्डलुं . नाच्छादनं चेति परमहंसः
3. इदमन्तरं ज्ञात्वा स परमहंसः

Aruṇeya. 5. परमहंसपरिव्राजकानाम्
Asrama. 4. कुटीवरा बहुदका हंसाः परमहंसाश्च
— परमहंसा नदण्डधराः

Jābāla. 6. तत्र परमहंसा नाम

— स परमहंसो नाम

Vāsu. 2. परमहंसो ललाटे . . धारयेत्

Mukti. 1. vide मुक्तिका

परमहंसपरिव्राजक

Mukti. 1. vide गारुड

परमात्मन्

Bṛih. 3. 1. 1. नमः परमात्मने

Maitri. 6. 9. प्राणो ऽग्निः परमात्मा
Prāṇāg. 2.

17. अनूह्य एष परमात्मा

Mahānār. 11. 13. परमात्मा व्यवस्थितः
Mahā. 3 ; Vāsu. 3.

Nṛisut. 4. परमात्मानं परमं ब्रह्म संभाव्य

9. आत्मा परमात्मैव

— असुखदुःखो ऽह्यः परमात्मा

Sikhā. 2. परमात्मनि स्थाप्य

Brahma. 3. आत्मानं सन्धत्ते परमात्मनि

Sarvop. 1. प्रत्यगात्मा परमात्मा . . कथम्

4. स तत्पदार्थः परमात्मा परं ब्रह्मेत्युच्यते

Haimsa. 1. स वै ब्रह्म परमात्मेत्युच्यते

Parama. 2. परमात्मात्मनेरेकत्वज्ञानेन

Kālāg. 2. तृतीया रेखा सा . . परमात्मा

Rāmop. 89. परमात्मानमन्तः

Rāmōt. 5. यो वै श्रीरामः . . यः परमात्मा (45)

Mukti. 1. 4. राम त्वं परमात्मासि

Gitā. 13. 22. परमात्मेति चाप्युक्तः

31. परमात्मायमव्ययः

15. 17. परमात्मेत्युदाहृतः

परमात्मरूप

Kaivalya. 23. एवं विदित्वा परमात्मरूपम्

24. प्रयाति शब्दं परमात्मरूपम्

परमानन्द

- Nrip. 5. 10. सदानन्दं परमानन्दम्
 Nāda. 20. परमानन्दमभुते
 Kṛish. 5. यो नन्दः परमानन्दः
 Rāmōt. 5. अद्वैतपरमानन्दात्मा (1)
 Mukti. 2. 54. परमानन्ददायकम् (MSS.
 read °दीपकं)

परमार्थ

- Gauḍa. 3. 18. अद्वैतं परमार्थो हि
 4. 73. परमार्थेन नास्त्यसौ
 74. परमार्थेन नाप्यजः
 Mukti. 2. 1. परमार्थाय शास्त्रितम्

परमार्थतस्

- Gauḍa. 1. 17. अद्वैतं परमार्थतः
 4. 73. नास्ति परमार्थतः

परमार्थता

- Gauḍa. 2. 32. इत्येषा परमार्थता
 Brahmas. 10.

परमालय

- Maitri. 6. 27. आनन्दं परमालयम्

परमुक्तिप्रदायक

- Garbha. 4. अशुभक्षयकारकं परमुक्ति-
 प्रदायकम् (ter).

परमेश्वर, श्री

- Maitri. 7. 7. एष परमेश्वर एष भूताधि-
 पतिः (cf. Bṛih. 4. 4. 22).
 Kaivalya. 7. उमासहायं परमेश्वरम्
 Nrip. 2. 4. तस्मान्नृसिंह आसीत् पर-
 मेश्वरः
 Nṛisut. 4. सिंहो ज्ञेयः परमेश्वरः
 8. तस्मात् परमेश्वर एव
 (4 times).
 Skanda. 5. स एव परमेश्वरः
 Rāmāp. 26. प्रकृत्वा परमेश्वर्या
 49. चिन्मयः परमेश्वरः

Rāmōt.

4. तद्वास्यामि परमेश्वर

5. तुष्टाव परमेश्वरम्

Gitā.

11. 3. आत्मानं परमेश्वर

13. 27. तिष्ठन्तं परमेश्वरम्

परमेष्ठिन्

- Bṛih. 2. 6. 3. सनयः परमेष्ठिनः परमेष्ठी
 ब्रह्मणः 4. 6. 3.

Mahānār. 19. 2. परमेष्ठिने स्वाहा

23. 1. य एष आदित्ये पुरुषः स
 एव परमेष्ठी ब्रह्मात्मा

Kaivalya.

1. भगवन्तं परमेष्ठिनं परिस-
 मेत्य

Yogasi.

3. हत्कृत्वा परमेष्ठिनम्

6. सा मात्रा परमेष्ठिनः

9. प्रसन्नं परमेष्ठिनम्

परमेष्वास

- Gitā. 1. 17. काश्यश्च परमेष्वासः

परम्पराप्राप्त

- Gitā. 4. 2. एवं परम्पराप्राप्तम्

परलोकस्थान

- Bṛih. 4. 3. 9. इदं च परलोकस्थानं च
 (bis).
 — यथाक्रमो ज्यं परलोकस्था-
 ने भवति

परशु

- Kaush. 2. 11. अदमा भव परशुर्भव
 Chhā. 6. 16. 1. परशुमस्मै तपत
 — परशुं तप्तं प्रतिगृह्णाति 2.

परश्वन्

- Kaush. 1. 2. परश्व वा शार्दूलो वा

परस्

- Chhā. 3. 13. 7. यदतः परो दिवो ज्योति-
 र्दीप्यते
 Maitri. 4. 4. स ब्रह्मणः पर एता भवति
 6. 21. परः.. प्रतिष्ठाप्य

परस्तात्

- Kaush. 2. 2. वाक्परस्ताच्चक्षुरारुन्धते
(similarly 3 times more).
3. 5. परस्तात्प्रतिविहिता भुत-
मात्रा (so, 9 times more).
Chhâ. 2. 24. 6. परस्तादायुषः 10, 15.
Brih. 1. 2. 4. एतावतः कालस्य परस्तात्
7. संवत्सरस्य परस्तात्
Swet. 3. 8. आदित्यवर्णं तमसः परस्ता-
त् Gîtâ. 8. 9.
6. 7. पतिं पतीनां परमं परस्तात्
Mund. 2. 2. 6. पाराय तमसः परस्तात्
Mahânâr. 1. 5. विश्वं पुराणं तमसः परस्तात्
Kaivalya. 7. समस्तसाक्षिं तमसः परस्ता-
त्
Nrisut. 9. सुविस्पष्टस्तमसः परस्तात्

परस्परम्

- Gauḍa. 3. 17. परस्परं विरुध्यन्ते
4. 3. विवदन्तः परस्परम्
Garbha. 2. परस्परं सौम्यगुणत्वात्स-
द्धिधो रसः
Gîtâ. 3. 11. परस्परं भावयन्तः
10. 9. बोधयन्तः परस्परम्

पराकाश

- Brih. 6. 4. 12. आशापराकाशौ त आददे

पराञ्च

- Ait. 3. 3. तदेतदभिसृष्टं नदत् पराङ-
त्यजिघांसत्
Chhâ. 1. 6. 8. स एष ये चामुष्मात्पराञ्चो
लोकास्तेषां चेटे
1. 7. 7. स एष ये चामुष्मात्पराञ्चो
लोकास्तांश्चाप्नोति
Brih. 4. 4. 1. यत्रैष चाक्षुषः पुरुषः पराङ्
पर्यावर्त्तते

- Kaṭha. 4. 1. पराञ्चि खानि व्यतृणत् . .
तस्मात्पराङ् पश्यति ना-
न्तरात्मन्
2. पराचः कामाननुयन्ति बा-
लाः

परादा

- Brih. 2. 4. 6. ब्रह्म तं परादाद्यो ज्यैत्रा-
त्मनो ब्रह्म वेद (similarly
5 times more) ; 4. 5. 7
(similarly six times
more).

परान्तकाल

- Mund. 3. 2. 6. परान्तकाले परामृताः
Mahânâr. 10. 6 ; Kai-
valya. 4.

परापर

- Maitri. 6. 23. यो ज्यौ परापरो देवा ओ-
ङ्कारो नाम नामतः
Gauḍa. 2. 27. परापरमथापरे
Brahma. 1. परापरं ब्रह्मात्मा

पराभू

- Chhâ. 8. 8. 4. देवा वासुगा वा ते पराभ-
विष्यन्ति
Brih. 1. 3. 7. अभवन् परासुराः . . परा-
स्य द्विषन् भ्रातृव्यो भवति
य एवं वेद

परामृत

- Mund. 2. 1. 10. पुरुष एवेदं विश्वं . . परा-
मृतम्
3. 2. 6. परान्तकाले परामृताः
Mahânâr. 10. 6 ; Kai-
valya. 4.

परायण

- Chhâ. 1. 9. 1. आकाशः परायणम् Nrip.
3. 1.

- Brih. 3. 9. 10. सर्वस्यात्मनः परायणम्
(16 times).
28. रातेर्दातुः परायणम्
- Maitri. 6. 8. परायणं ज्योतिरेकं तपन्तम्
Prašna. 1. 8.
- Mahânâr. 11. 3. विश्वात्मानं परायणम्
- Prašna. 1. 10. एतदमृतमभयमेतत्परायण-
म्
- Sîras. 3. परमपरं परायणं च त्वम्
4. यस्मात्परमपरं परायणं च
5. परमपरं परायणं चेति
- Tejo. 9. तन्निष्ठा तत्परायणम्
- Nyâsa. 5. तद्ब्रह्म तत्परायणम्
- Gîtâ. 4. 29. प्राणायामपरायणाः
16. 12. कामक्रोधपरायणाः
- पराङ्**
- Kathu. 3. 1. गुहां प्रविष्टौ परमे पराङ्
परादुर्ध्वं
- Chhâ. 1. 1. 3. परमः पराङ्घ्र्योऽष्टमो यदुद्धी-
यः
- परावत्**
- Brih. 6. 2. 15. ब्रह्मलोकेषु पराः परावतो
वसन्ति
- परावप्**
- Nîla. 13. याश्च ते हस्त इषवः परा
ता भगवो वप
- परावर**
- Mund. 1. 1. 2. भारद्वाजो ऽङ्गिरसे पराव-
रां (ग्राह)
2. 2. 8. तस्मिन्दृष्टे परावरे
- परासु**
- Mahânâr. 9. 6. परा दुःष्वम्रियं सुव 17. 7.
7. दुरितानि परासुव 17. 7.
- परिकृत**
- Brahmay. 6. उकारः परिकीर्त्तितः
7. मकारः परिकीर्त्तितः

- Amrita. 15. धारणा परिकीर्त्तिता
16. समाधिः परिकीर्त्तितः
- Gîtâ. 18. 7. तामसः परिकीर्त्तितः
27. राजसः परिकीर्त्तितः
- परिक्रम्**
- Nrip. 5. 1. पञ्चैर्वा एतत् सर्वतः परि-
क्रामति
- परिक्लिष्टम्**
- Gîtâ. 17. 21. दीयते च परिक्लिष्टम्
- परिख्या**
- Chhâ. 8. 7. 4. यो ज्यैभगवो ऽष्टु परिख्या-
यते. . कतम एषः
— एष उ एवैषु सर्वेष्वेतेषु परि-
ख्यायते
- परिग्रभ्**
- Swet. 4. 19. नैनमूर्ध्वं न तिर्यञ्चं न मध्ये
परिग्रभत् Mahânâr.
1. 10.
- परिग्रस्**
- Nrisut. 6. तान् हासुरः पाप्मा परि-
जयास (2 MSS. read
प्राह)
— एनमासुरं पाप्मानं परिग्र-
सामः
- परिग्रह्**
- Kaush. 2. 11. अथैनं परिगृह्णाति येन प्र-
जापतिः प्रजाः पर्यगृह्णात्त-
दरिष्ट्यै तेन त्वा परिगृ-
ह्णाम्यसौ
3. 3. प्राण एव प्रज्ञात्मेदं शरीरं
परिगृह्णोत्यापयति (bis).
- Chhâ. 3. 11. 6. इमामाङ्गिः परिगृहीताम्
- Brih. 5. 5. 1. एतदनृतमुभयतः सत्येन प-
रिगृहीतम्
6. 1. 14. नानन्नं परिगृहीतम्

Mahānār. 21. 2. धर्मेण सर्वमिदं परिगृहीतम्
Parama. 1. कौपीनं दण्डमाच्छादनं च

...परिग्रहेत्

3. हाटकादीनां नैव परिग्रहेत्

Araṇya. 1. दण्डमाच्छादनं कौपीनं च
परिग्रहेत्

4. वैणवं दण्डं कौपीनं परिग्र-
हेत्

Kālāg. 1. सद्यादिपञ्चव्रतमन्त्रैः परि-
गृह्य

परिग्रह

Maitri. 3. 5. परिग्रहावलम्बः

6. 10. स्वादुपरिग्रहः

Gītā. 18. 53. कामं क्रोधं परिग्रहम्

परिघ

Chhā. 2. 24. 6. अपजहि परिघम् 10.

15. अपहत परिघम्

परिचक्षु

Tait. 3. 8. 1. अन्नं न परिचक्षीत तद्भुतम्

Gauḍa. 3. 47. अजमजेन ज्ञेयेन सर्वज्ञं प-
रिचक्षते

Gītā. 17. 13. तामसं परिचक्षते

17. सात्त्विकं परिचक्षते

परिचर

Chhā. 4. 10. 1. द्वादशवर्षाण्यग्नीन् परिच-
चार

2. तप्तो ब्रह्मचारी कुशलमग्नी-
न्परिचचारीत् (so MSS.).

4. तप्तो ब्रह्मचारी कुशलं नः
परिचचारीत् (so MSS.).

7. 8. 1. परिचरन्नुपसत्ता भवति

8. 8. 4. आत्मा परिचर्यः... आत्मानं
परिचरन्

Bṛih. 6. 2. 1. आजगाम जैवलिं प्रवाहणं
परिचारयमाणम्

Katha. 1. 25. आभिर्मत्पत्ताभिः परिचार-
यस्व

परिचरितृ

Chhā. 7. 3. 1. उत्तिष्ठन् परिचरिता भवति

परिचर्यात्मक

Gītā. 18. 44. परिचर्यात्मकं कर्म

परिचारिन्

Chhā. 4. 4. 2. बह्वहं चरन्ती परिचारिणी
यौवने त्वामलभे 4.

परिचिन्त

Gītā. 10. 17. त्वां सदा परिचिन्तयन्

परिजन

Garbha. 4. यन्मया परिजनस्यार्थं कृतं
कर्म शुभाशुभम्

परिज्ञातृ

Gītā. 18. 18. ज्ञानं ज्ञेयं परिज्ञाता

परिणम्

Śwet. 5. 5. प्राच्यांश्च सर्वान् परिणाम-
येद्यः

Maitri. 3. 3. चतुरर्शातिधा परिणतम्

परिणाम

Gītā. 18. 37. परिणामे स्मृतोपमम्

38. परिणामे विपमिव

परिणामत्व

Maitri. 6. 10. त्रिगुणभेदपरिणामत्वान्
— परिणामत्वान्नदत्तत्वम्

परिणिविश्

Bṛih. 1. 3. 18. तं समन्तं परिण्यविशन्त

परितृप्ति

Kaivalya. 12. स एव जायत् परितृप्तिमेति

परित्यज्

Śiras. 4. सर्वान् भावान् परित्यज्य

- Śikhā. 2. सर्वमन्यत्परित्यज्यैताम-
धीत्य
Hamsa. 2. नवमं परित्यज्य दशममे-
वाभ्यसेत्
Parama. 2. सर्वान् कामान् परित्यज्य
Jābāla. 6. एतन् सर्वं भूः स्वाहेत्यप्सु
परित्यज्य
Mukti. 2. 70. ता अप्यतः परित्यज्य
71. तामप्यथ परित्यज्य
Gītā. 18. 66. सर्वधर्मान्परित्यज्य
परित्याग
Maitri. 6. 25. सर्वभावपरित्यागः
Gītā. 18. 7. मोहात्तस्य परित्यागः
परित्राण
Gītā. 4. 8. परित्राणाय साधूनाम्
परिदह्
Gītā. 1. 30. त्वक् चैव परिदहते
परिदा
Chhā. 2. 22. 5. प्रजापतेरात्मानं परिददा-
नीति
परिदीप्
Gauḍa. 4. 19. अजातिः परिदीपिता
परिदीपक
Gauḍa. 4. 21. अजातेः परिदीपकम्
परिदृश्
Chhā. 1. 4. 3. तानु तत्र मृत्युर्यथा मत्स्य-
मुदके परिपश्येदेवं पर्य-
पश्यत्
3. 17. 7. उद्वयं तमसः परि ज्योतिः
पश्यन्तः
Bṛih. 6. 4. 6. यद्युदक आत्मानं परिप-
श्येत्
Kāṭha. 6. 5. यथाप्सु परीव दृशे तथा
गन्धर्वलोके

- Muṇḍ. 1. 1. 6. यद्भृतयोनिं परिपश्यन्ति
धीराः
2. 2. 7. तद्विज्ञानेन परिपश्यन्ति धी-
राः
परिदेवना
Gītā. 2. 28. तत्र का परिदेवना
परिद्रष्टु
Praśna. 6. 5. एवमेवास्य परिद्रष्टुरिमाः
षोडशकलाः
परिधा
Chhā. 5. 2. 2. पुरस्ताच्चोपरिष्टाच्चाङ्घ्रिः परि-
दधति
Maitri. 6. 9. अङ्घ्रिः पुरस्तात्परिधाति
— अङ्घ्रिर्भूय एवोपरिष्टात्परि-
दधाति
परिधान
Bṛih. 6. 2. 7. प्रावाराणां परिधानस्य
परिधानीया
Chhā. 4. 16. 2. पुरा परिधानीयायाः
4. न पुरा परिधानीयायाः
परिपठ्
Śikhā. 2. पञ्चधा पञ्चदैवत्यः प्रणवः
परिपद्यते
परिपत्
Chhā. 2. 9. 4. तस्मात्तान्यन्तरिक्षे ज्वा-
म्बुगान्यात्मानमादाय परि-
पतन्ति
Mahānār. 2. 9. श्रिया मा परिपातय
परिपन्थिन्
Gītā. 3. 34. तौ ह्यस्य परिपन्थिनौ
परिपीड
Garbha. 3. vide द्वैध्य

परिपू

Aśrama.

2. उद्धृतपरिभूताभिरङ्गिः का-
र्ष्यं कुर्वन्तः

परिपूर्णता

Mukti.

1. उपाधिविनिर्मुक्तघटाकाश-
वत्परिपूर्णता

परिपू

Maitri.

3. 4. अन्यैश्वर्यामयैर्बहुभिः परि-
पूर्णम्

5. एतैः परिपूर्णं एतैरभिभूतः

4. 4. यैः परिपूर्णो जमिभूतः

Nṛisut.

9. स्वाव्यतिरिक्तानि परिपूर्णानि
क्षेत्राणि दर्शयित्वा

— सत्यं सूक्ष्मं परिपूर्णमद्वयम्

परिप्रभ

Gītā.

4. 34. परिप्रभेन सेवया

परिप्रवच्

- Chhā. 4. 10. 2. मा त्वाग्रयः परिप्रवोचन्

परिभवासह

Nṛisut.

2. सर्वसंहारसमर्थः परिभवा-
सहः

परिभुज्

Nīla.

17. तथा त्वं विश्वतो अस्मान-
यक्ष्मया परिभुज

परिभू

Isā.

8. परिभूः स्वयंभूः

परिभ्रम्

Mantri.

2. 6. अनेन खल्वीरितः परिभ्रम-
तीदं शरीरम्

3. 1. द्वन्द्वैरभिभूयमानः परिभ्र-
मति 2 (bis).

Nyāsa.

2. शुचौ देशे परिभ्रमन् (two
MSS. and Nār. have
परिभ्रमः)

परिमर

- Kaush. 2. 12. अथातो दैवः परिमरः

- Tait. 3. 10. 4. तद्ब्रह्मणः परिमर इत्युपा-
सीत

परिमार्ग

- Gītā. 15. 4. ततः पदं तत्परिमार्गितव्यम्

परिमुच्

- Maitri. 6. 34. एवमन्तर्गतं यस्य मनः स
परिमुच्यते

- Mon. 3. 2. 6. परामृताः परिमुच्यन्ति स-
र्वे Mahānār. 10. 6; Kai-
valya. 4.

परिमुह

- Śwet. 6. 1. कालं तथान्ये परिमुहमाणाः

परिमृ

- Kaush. 2. 13. न एवैनं परिम्रियन्ते

- Tait. 3. 10. 4. पर्येणं म्रियन्ते द्विषन्तः स-
पत्ताः परि ये अप्रिया भ्रा-
तृव्याः

परिमोपिन्

- Bṛih. 3. 9. 26. अस्य परिमोपिणो ऽस्थी-
न्यपजहूः

परिरक्षितृ

- Prasna. 2. 9. रुद्रो ऽसि परिरक्षिता

परिलिप्

- Bṛih. 6. 3. 1. परिसमृह्य परिलिप्य

परिवत्सर

- Mahānār. 25. 1. ये संवत्सराश्च परिवत्स-
राश्च ते ऽहर्गणाः

परिवस्

- Gītā. 17. 10. पूतिपर्युषितं च यन्

परिविष्

- Chhā. 4. 3. 5. परिविष्यमाणौ ब्रह्मचारी
बिभिक्षे

परिवृ

- Prāṇāg. 2. सहस्ररश्मिभिः परिवृतः
 Āsrama. 3. चीरचर्मवल्कलपरिवृताः

परिवृज्

- Nila. 16. परि ते धन्वनो हेतिरस्मान्
 वृणक्तु

परिवृत्

- Bṛih. 2. 1. 18. स्वे जनपदे . . परिवर्त्तत
 — स्वे शरीरे . . परिवर्त्तते
 4. 4. 16. यस्मादर्वाक् संवत्सरो ऽङ्गा-
 भिः परिवर्त्तते
 Svet. 6. 6. यस्मात्पञ्चः परिवर्त्तते
 ज्यम्
 Maitri. 6. 21. ताल्वध्ययं परिवर्त्य
 Nṛisut. 6. उन्मत्ता इव परिवर्त्तमानाः
 Prāṇāg. 2. स्वे शरीरे यज्ञं परिवर्त्त-
 यामि

परिवेष्टित्

- Śvet. 3. 7. त्रिंशत्स्थैकं परिवेष्टितारम्
 4. 14, 16 ; 5. 13.

परिवेष्टृ

- Kaush. 2. 1. वाक् परिवेष्टी
 — यो वाचं परिवेष्टीं (वेद)

परिवेष्ट्रीमन्त्

- Kaush. 2. 1. यो वाचं परिवेष्ट्रीं परिवे-
 ष्ट्रीमान्भवति

परिव्यथ्

- Praśna. 6. 6. यथा मा वो मृत्युः परि-
 व्यथाः

परिव्रज्

- Kaush. 2. 15. पुत्रस्यैश्वर्यं पिता वसेत् परि-
 वा व्रजेत्
 Bṛih. 3. 3. 1. मन्त्रेषु चरकाः पर्यव्रजाम

परिव्रश्च

- Chhā. 8. 9. 1. परिवृक्णो परिवृक्णः 2.

परिव्राज्

- Jābāla. 5. अत्र परिव्राज् विवर्णवासाः
 Mukti. 1. 34. परिव्राट् त्रिशिखी सीता

परिव्राज

- Mukti. 1. 36. *vide* अक्षमालिका

परिव्राजक

- Aranyea. 5. परमहंसपरिव्राजकानाम्
 Āsrama. 4. परिव्राजका अपि चतुर्विधाः

परिव्राजिन्

- Jābāla. 5. अयं विधिः परिव्राजिनाम्
 (so MSS. and Sāṅkara).

परिशिष्

- Chhā. 6. 7. 3. अङ्गारः खद्योतमात्रः परि-
 शिष्टः
 5. अङ्गारं खद्योतमात्रं परि-
 शिष्टम्
 Kaṭha. 4. 3. किमत्र परिशिष्यते 5. 4.
 Mukti. 2. 51. परिशिष्टं च चिन्मात्रम्

परिशुध्

- Chōl. 16. पश्यन्ति परिशुद्धं विभुम्
 Yogaśi. 7. परिशुद्धं विसर्पति

परिशुष्

- Praśna. 6. 1. समूलो वा एष परिशुष्यति
 Gītā. 1. 29. मुखं च परिशुष्यति

परिषद्

- Bṛih. 6. 2. 1. पञ्चालानां परिषदमाजगाम

परिष्कृ

- Chhā. 8. 8. 2. साध्वलङ्कृतौ सुवसनौ परि-
 कृतौ 3.
 8. 9. 1. परिष्कृते परिष्कृतः 2.

परिहृति

Swet. 2. 4. मही देवस्य सवितुः परि-
हृतिः

परिष्वञ्ज

Swet. 4. 6. समानं वृक्षं परिष्वजते
Mund. 3. 1. 1.

परिसमाप्

Nṛisut. 6. आत्मप्रकाशं शून्यं जान-
न्तस्तत्रैव परिसमाप्ताः
Gītā. 4. 33. ज्ञाने परिसमाप्यते

परिसमूह

Kaush. 2. 3. परिसमूह परिस्तीर्य
Bṛih. 6. 3. 1. परिसमूह परिलिप्य

परिसमे

Kaivalya. 1. भगवन्तं परमेष्ठिनं परिस-
मेत्य

परिस्तु

Kaush. 2. 3. परिसमूह परिस्तीर्य
Bṛih. 6. 3. 1. परिस्तीर्यावृताज्यं संस्कृत्य

परिस्था

Maitri. 7. 8. वैदिकेषु परिस्थानुमिच्छन्ति

परिहृ

Chhā. 2. 13. 2. न कांचन परिहरेत्तद्व्रतम्
2. 22. 5. मृत्योरात्मानं परिहराणि

परी

Kaush. 4. 20. स्वाराज्यमाधिपत्यं पर्येत्
— स्वाराज्यमाधिपत्यं पर्येति
य एवं वेद

Chhā. 3. 6. 4. तावदाधिपत्यं स्वाराज्यं
पर्येता 3. 7. 4; 3. 8. 4; 3.
9. 4; 3. 10. 4.

8. 12. 3. स तत्र पर्येति जक्षन् क्री-
डन्

Bṛih. 3. 3. 2. तं समन्तं पृथिवी . . पर्येति
तां समन्तं पृथिवीं . . समु-
द्रः पर्येति

Isā. 8. स पर्यगाच्छुक्रमकायम्
Kātha. 2. 5. दन्द्रम्यमाणाः परियन्ति
मूढाः Maitri. 7. 9.

Mund. 1. 2. 8. जङ्घन्यमानाः परियन्ति मू-
ढाः

Mahānār. 2. 6. परि द्यावापृथिवी यन्ति
7. परीत्य लोकान् परीत्य भू-
तानि परीत्य सर्वाः प्रदिशः

परीक्ष

Mund. 1. 2. 12. परीक्ष्य लोकान् कर्मचितान्
Mukti. 1. 49. सम्यक्परीक्ष्य ज्ञातव्यम्
52. सम्यक्परीक्ष्य दद्याः

परीष

Chhā. 1. 11. 2. भगवन्तं वा अहमेभिः सर्वै-
रात्विज्यैः पर्यैषिषम्
(one MS. has पर्यैषिषम्)

परुष्णी

Mahānār. 5. 4. इमं मे गमे यमुने . . स्तोमं
सचता परुष्ण्या

परुस्

Mahānār. 4. 3. काण्डात्काण्डात्परोहन्ती
परुषः परुषः परि

परे

Kāthāśru. 3. सो ऽरण्यं परेत्य
— मा त्वं मामवहाय परागाः
— नाहं त्वामवहाय परागाम्
परेण

Ait. 1. 2. अदो ऽग्निः परेण दिवम्
Bṛih. 1. 3. 12. परेण मृत्युमतिक्रान्तः
13. 16.

Mahānār. 10. 5. परेण नाकं निहितं गुहायाम्
Kaivalya. 3.

परोक्ष

- Ait. 3. 14. इदं सन्तमिन्द्रमित्या-
चक्षते परोक्षेण
Brih. 4. 2. 2. इदं सन्तमिन्द्र इत्याच-
क्षते परोक्षेण

परोक्षप्रिय

- Ait. 3. 14. परोक्षप्रिया इव हि देवाः
Brih. 4. 2. 2.

परोरजस्

- Brih. 5. 14. 3. परोरजा य एष तपति 6.
— एष परोरजा इति सर्वसु
ह्येष रज उपर्युपरि तपति
4. गायत्र्येतस्मिंस्तुरीये दर्शते
पदे परोरजसि प्रतिष्ठिता
7. नमस्ते तुरीयाय दर्शताय
पदाय परोरजसे

परोवरीयस्

- Chhā. 1. 9. 2. स एष परोवरीयानुव्रथिः
— परोवरीयो हास्य भवति
परोवरीयसो ह लोकान्
जयति य एतदेवं विद्वान्
परोवरीयांसमुद्रीथमुपास्ते
3. परोवरीयो हैभ्यस्तावदस्मिँ-
ह्लोके जीवनं भविष्यति
— परोवरीय एव हास्यास्मिँ-
ह्लोके जीवनं भवति
2. 7. 1. प्राणेषु पञ्चविधं परोवरीयः
सामोपासीत . . परोवरी-
यांसि वा एतानि
2. परोवरीयो हास्य भवति
परोवरीयसो ह लोकान्
जयति य एतदेवं विद्वान्
प्राणेषु पञ्चविधं परोवरीयः
सामोपास्ते

पर्जन्य

- Chhā. 2. 15. 1. एतद्वैरूपं पर्जन्ये प्रोतम्
2. स य एवमेतद्वैरूपं पर्जन्ये
प्रोतं वेद
3. 13. 4. तन्मनः स पर्जन्यः
5. 5. 1. पर्जन्यो वाव . . अग्निः
Brih. 6. 2. 10 (वै)
5. 22. 2. पर्जन्यस्तृप्यति पर्जन्ये तृ-
प्यति विद्युत्तृप्यति
— यत्किञ्च विद्युच्च पर्जन्य-
श्चाधितिष्ठतः
Brih. 1. 4. 11. पर्जन्यो यमो मृत्युरीशानः
2. 2. 2. या अक्षन्नापस्ताभिः पर्जन्यः
Mund. 2. 1. 5. सोमात् पर्जन्यः
Mahānār. 23. 1. ताभिः पर्जन्यो वर्षति पर्ज-
न्येनौषधिवनस्पतयः प्रजा-
यन्ते
Praśna. 2. 5. एष पर्जन्यो मघवानेषः
Gītā. 3. 14. पर्जन्यादन्नसम्भवः
— यज्ञाद्भवति पर्जन्यः

पर्ण

- Chhā. 2. 23. 4. यथा शंकुना सर्वाणि पर्णा-
नि सन्तृण्णानि
Brih. 3. 9. 28. तस्य लोमानि पर्णानि
Āsrama. 3. शीर्णपर्णफलभोजिनः
Gītā. 15. 1. छन्दांसि यस्य पर्णानि
पर्यक

- Kaush. 1. 3. अमितौजाः पर्यङ्कः
5. अमितौजसं पर्यङ्कम्
पर्यन्त

- Sarvop. 3. ब्रह्मादिपिपीलिकापर्यन्तम्
(so MSS.)

- Hansa. 1. आधारार्द्धपर्यन्तम्

- Mukti. 1. 43. प्रारब्धक्षयपर्यन्तम्

पर्यवसो

- Nṛisut. 6. ओङ्कारे परे ब्रह्मणि पर्यव-
सितो भवेत्

पर्यवस्था

Gītā. 2. 65. बुद्धिः पर्यवतिष्ठते

पर्यवे

Bṛih. 6. 2. 16. तेषां यदा तत्पर्यवैति

पर्यवेक्ष्

✓ Kaush. 1. 4. यथा रथेन धावयन् रथ-
चक्रे पर्यवेक्षेतैवमहोरात्रे
पर्यवेक्षेत

पर्यस्

Chāḍ. 19. एवं सहस्रशो देवं पर्यस्य-
न्तम्

पर्याप्

Gītā. 1. 10. पर्याप्तं त्विदमेतेषां बलम्

पर्याप्तकाम

Muṇḍ. 3. 2. 2. पर्याप्तकामस्य कृतात्मनस्तु

पर्यावृत्

Chhā. 1. 5. 2. रश्मींस्त्वं पर्यावर्त्तयात्

Bṛih. 4. 4. 1. यत्रैष चाक्षुषः पुरुषः पराङ्
पर्यावर्त्तते

पर्युक्ष्

Kaush. 2. 3. परिसमूह्य परिस्तीर्य पर्यु-
क्ष्य

पर्युपास्

Chhā. 5. 24. 5. यथेह क्षुधिता बाला मातरं
पर्युपासते

6. 15. 1. पुरुषं . . उपतापिनं ज्ञातयः
पर्युपासते

Gītā. 4. 25. योगिनः पर्युपासते

9. 22. ये जनाः पर्युपासते

12. 1. भक्तास्त्वां पर्युपासते

3. अव्यक्तं पर्युपासते

20. यथोक्तं पर्युपासते

पर्ये

Chhā. 5. 1. 8. संवत्सरं प्रोष्य पर्येत्योवाच
9, 10, 11.

पर्वत

Kaush. 2. 13. यदि ह वा एवंविद्वांसमुभौ
पर्वतावभिप्रवर्तेयाताम्

Chhā. 3. 19. 2. यज्जरायु ते पर्वताः

7. 6. 1. ध्यायन्तीव पर्वताः

7. 8. 1. बलेन पर्वताः (तिष्ठन्ति)

7. 10. 1. यद्द्यौर्यत्पर्वताः

Bṛih. 1. 1. 1. यकृच्च क्रोमानश्च पर्वताः

3. 8. 9. नद्यः स्यन्दन्ते श्वेतेभ्यः पर्व-
तेभ्यः

Kātha. 4. 14. पर्वतेषु विधावति

Maitri. 6. 18. यथा पर्वतमादीप्तम्

पर्वतधातु

Amṛita. 7. यथा पर्वतधातुनां दहन्ते
धमनान्मलाः

पर्वतमूर्धन्

Mahānār. 15. 5. भूम्यां पर्वतमूर्धनि

पर्वन्

Kaush. 2. 3. एतेषामेकस्मिन् पर्वणि 4.

Bṛih. 1. 1. 1. मासाश्चार्द्धमासाश्च पर्वोणि

पर्शु

Bṛih. 1. 1. 1. अवान्तरदिशः पर्शवः

पल

Garbha. 5. हृदयं पलान्यष्टौ

— द्वादश पला जिह्वा

(2 MSS. have पलानि)

पल्लपिण्ड

Nṛip. 2. 4. स्नेहो यथा पल्लपिण्डमौतं
प्रोतमनुग्राहं व्यतिषक्तः

Śiras. 4. यथा स्नेहेन पल्लपिण्डमिव

पलाय, पत्यय्

- Bṛih. 4. 3. 2. पत्ययते कर्म कुरुते 3-6.
Nṛip. 2. 4. सर्वाणि भूतानि भीत्या प-
लायन्ते

पलाल

- Brahmab. 18. पलालमिव धान्यार्थी

पलाश

- Chhâ. 5. 2. 3. प्ररोहेयुः पलाशानि
Bṛih. 6. 3. 7-12.

पलित adj.

- Châl. 11. स्कंभो ज्थ पलितस्तथा (so
4 MSS. and Nārāyaṇa ;
the latter says अथश-
ब्दो विरोधे पलितो वृद्धः ।
वृद्धः कुमारश्चेति विरुद्धः ।
one MS. with Calcutta
text, reads अप्यपलितः)

पल्लव

- Mukti. 2. 86. *vide* शालिन्

पवन

- Maitri. 6. 7. पवनात्पावनः
Mukti. 2. 76. विशत्यदेहमुक्तत्वं पवनो
ऽस्पन्दतामिव
Gītâ. 10. 31. पवनः पवतामस्मि

पवननन्दन

- Mukti. 1. 45. मयोपदिष्टं . . तुभ्यं पवन-
नन्दन

पवनात्मज

- Mukti. 2. 72. मम रूपमीदृशं भजस्व . .
पवनात्मज

पवमान

- Bṛih. 1. 3. 28. अथातः पवमानानामेवाभ्या-
रोहः

- Maitri. 6. 34. तत एव पवमानपावकशु-
चयः
— पवमानपावकशुचिसंघातो
हि जाडरः

पवित्र adj. & n.

- Śwet. 6. 21. अत्याश्रमिभ्यः परमं पवि-
त्रं प्रोवाच
Maitri. 6. 9. वसोः पवित्रमग्निः सवितुश्च
रश्मयः पुनस्त्वन्नम्
Mahânâr. 6. 1. पवित्रे अधि सानो अव्ये
9. 1. सोमः पवित्रमत्येति रेभन्
17. 8.
23. 1. मानसं वै प्राजापत्यं पवित्रम्
Śiras. 1. पुष्करमहं पवित्रमहम्
Brahma. 2. यज्ञोपवीतं परमं पवित्रम्
3. पवित्रं ज्ञानमुत्तमम्
Nyâsa. 3. पवित्रं धारयेत्
4. पवित्रं स्नानशार्दी च
Kāṭhaśru. 4.
Aruṇeya. 2. पवित्रं विसृजेत्
Gītâ. 4. 38. पवित्रमिह विद्यते
9. 2. पवित्रमिदमुत्तमम्
17. वेद्यं पवित्रमोकारः
10. 12. पवित्रं परमं भवान्

पशव्य

- Chhâ. 2. 22. 1. विनर्हि साम्नो वृणे पशव्यम्

पशु

- Kaush. 2. 8. मास्माकं प्राणेन प्रजया पशु-
भिराप्याययिष्ठाः
— तस्य . . पशुभिराप्याययस्व
9. मास्माकं प्राणेन प्रजया पशु-
भिरपक्षेष्ठाः
— तस्य . . पशुभिरपक्षीयस्व
4. 8. पूर्यते प्रजया पशुभिः
16. प्रजायते प्रजया पशुभिः
Bṛih. 6. 1. 6 (bis).

- Chhā. 2. 6. 1. पशुषु पञ्चविधं सामोपासीत
2. भवन्ति हास्य पशवः पशु-
मान् भवति य एतदेवं वि-
द्वान् पशुषु पञ्चविधं सा-
मोपास्ते
2. 9. 2. तदस्य पशवो ऽन्वायत्ताः
2. 11. 2. महान् प्रजया पशुभिर्भ-
वति 12. 2; 13. 2; 14.
2; 15. 2; 16. 2; 17. 2;
18. 2; 19. 2; 20. 2.
2. 15. 2. विरूपांश्च सुरूपांश्च पशून्-
वरुन्धे
2. 16. 2. विराजति प्रजया पशुभि-
र्ब्रह्मवर्चसेन
2. 18. 1. एता रेवत्यः पशुषु प्रोताः 2.
2. पशून् निन्देत्तद्व्रतम्
2. 22. 2. तृणोदकं पशुभ्यः
5. 17. 1. प्रतिष्ठितो ऽसि प्रजया च
पशुभिश्च
5. 19. 2. तृप्यति प्रजया पशुभिः
5. 20. 2; 5. 21. 2; 5.
22. 2; 5. 23. 2.
7. 2. 1. पशूश्च वयांसि च 7. 7. 1.
7. 3. 1. पुत्रांश्च पशूश्चैव
7. 8. 1. वलेन पशवश्च वयांसि च
7. 10. 1. यत्पशवश्च वयांसि च
7. 13. 1. स्मरेण वै पुत्रान् विजाना-
ति स्मरेण पशून्
7. 14. 1. पुत्रांश्च पशूश्चैव
- Bṛih. 1. 2. 5. यज्ञान् प्रजाः पशून्
7. पशून् देवताभ्यः प्रत्यौहत्
1. 4. 10. यथा पशुरेवं स देवानाम्
— बहवः पशवो मनुष्यं भु-
ञ्ज्युः
— एकस्मिन्नेव पशावादीय-
माने
16. यत्पशुभ्यस्तृणोदकं विन्दति
तेन पशूनाम्
17. पांक्ताः पशुः

- Bṛih. 1. 5. 1 पशुभ्य एकं प्रायच्छत् 2.
2. पयो ह्यपे मनुष्याश्च पशव-
श्चोपजीवन्ति
2. 1. 5. पूर्यते प्रजया पशुभिः
3. 9. 6. कतमो यज्ञ इति पशव इति
4. 1. 1. पशूनिच्छन्नवन्तानिति
4. 5. 6. न वा अरे पशूनां कामाय
पशवः प्रिया भवन्त्यात्म-
नस्तु कामाय पशवः प्रि-
या भवन्ति
6. 4. 24 अस्योपसद्यां मा च्छेत्सीत्
प्रजया च पशुभिश्च
- Tait. 1. 3. 4. सन्धीयते प्रजया पशुभिः
1. 4. 2. श्रियमावह लोमशां पशु-
भिः सह
2. 3. 1. प्राणं देवा अनुप्राणन्ति म-
नुष्याः पशवश्च ये
3. 6. 1. महान् भवति प्रजया पशुभिः
3. 7. 1; 3. 8. 1; 3. 9. 1.
3. 10. 3. यश इति पशुषु
- Kaṭh. 1. 22. वृणीष्व बहून् पशून्
- Maitrī. 6. 10. यस्माद्वाजसम्भवा हि पशवः
13. अन्नं पशूनां प्राणः
- Mund. 2. 1. 7. साध्या मनुष्याः पशवो व-
यांसि
- Mahānār. 1. 4. यत ओपधीभिः पुरुषान्प-
शूश्च
2. 8. पशूश्च मह्यमावह
14. 1. पशव आपः
25. 1. मनुयुः पशुः
- Nrip. 1. 4. प्राणा वा इन्द्रियाणि पशवः
- Siras. 5. ऊर्जेन पशवो ऽनुनामयन्तं
मृत्युपाशान्
- Garbha. 5. लोभादयः पशवः
- Brahma. 2. तत्र . . पशवो न पशवः
- Prānāg. 3. शारीरयज्ञस्य . . काः पशुः
4. कामः पशुः
- Nāda. 15. पशूनां च पनि तथा

पशुपति

- Mahānār. 19. 2. नमो रुद्राय पशुपतये स्वाहा
Nrip. 1. 6. उमापतिं पशुपतिम्

पशुपाश

- Śiras. 5. पशुपाशविमोक्षणम् (some
MSS. omit पशु)

— पशुपाशविमोक्षणाय

पशुबन्ध

- Mahānār. 25. 1. य ऋतवस्ते पशुबन्धाः

पशुमन्त्र

- Chhā. 2. 6. 2. पशुमान् भवति 2. 18. 2.

पश्चात्

- Kaush. 2. 8. पश्चाच्छ्रमसं दृश्यमानमुप-
तिष्ठत

- Chhā. 3. 6. 4. यावदादित्यः पुरस्तादुदेता
पश्चादस्नमेता 3. 7. 4.

3. 8. 4. द्विस्तावत्पश्चादुदेता

3. 9. 4. यावदादित्यः पश्चादुदेता

4. 6. 1. पश्चादग्नेः प्रादुपोपविवेश
4. 7. 1; 4. 8. 1.

5. 2. 8 पश्चादग्नेः संविशति

6. 10. 1. पश्चात्पत्नीच्यः

7. 25. 1. स पश्चात्. अहं पश्चात्

2. आत्मा पश्चात्

- Bṛih. 1. 1. 2. रात्रिरेनं पश्चान्माहिमान्व-
जायत

2. 1. 10. यन्तं पश्चाच्छब्दो जृदेति

- Maitri. 6. 21. अपारेण पश्चाद्युञ्जति

7. 3. आदित्याः पश्चाद्युञ्जति

- Mund. 2. 2. 11. ब्रह्म पश्चाद्ब्रह्म दक्षिणतः

- Nrip. 5. 2. आदित्याः पश्चात् (आसते)

- Amṛita. 21. पश्चाद् ध्यायेत पूर्वोक्तम्

- Nār. 4. नम इति पश्चात्

- Gopī. 3. चन्दनं तु ततः पश्चात्

पश्चिम

- Rāmāp. 51. पश्चिमे लक्ष्मणं धृत्वा

पश्चिमासुख

- Mahā. 3. पश्चिमासुखो भूत्वा

पश्य

- Chhā. 7. 26. 2. न पश्यो मृत्युं पश्यति. .
सर्वं ह पश्यः पश्यति

- Mund. 3. 1. 3. यदा पश्यः पश्यति रुक्म-
वर्णम्

1. पा (पाने)

- Chhā. 1. 2. 9 तेन यदश्नाति यत्पिबति
1. 10. 3. उच्छिष्टं वै मे पीतं स्यात्

1. 12. 5. ओं पिबाम

3. 6. 1. न वै देवा अश्नन्ति न पि-
बन्ति 3. 7. 1; 3. 8. 1;
3. 9. 1; 3. 10. 1.

3. 17. 1. यदशिशिषति यत्पिबति
2. यदश्नाति यत्पिबति

5. 2. 7. तुभं भगस्य धीमहीति सर्वं
पिबति

5. 10. 9. सुरां पिबंश्च

6. 5. 2. आपः पीताखेधा विधीयन्ते

6. 6. 3. अपां सोम्य पीयमानानाम्

6. 7. 1. काममपः पिवापोमयः प्रा-
णो न पिबतो विच्छेत्स्यते

6. 8. 5. यत्रैतत्पुरुषः पिपासति नाम
तेज एव तत्पीतं नयते

6. 11. 1. पेपीयमानो मोदमानः

- Bṛih. 4. 1. 2. इष्टं हुतमाशिनं पायितम्
4. 5. 11.

6. 4. 13. व्यहं कंसे न पिबेदहत-
वासाः

- Kātha. 3. 1. ऋतं पिबन्तौ सुकृतस्य लोके

- Mahānār. 20. 2. सोमं पिब वृत्रहन्

25. 1. यत्पिबति तदस्य सोमपानम्

- Chhā. 6. पिबन्ते नाम विषयम्

— एकस्तु पिबते देवः

- Sira... 3. अपाम सोमममृता अभूम

- Garbha. 3. मात्राशितपीतनाडीसूत्रग-
तेन
4. पीता नानाविधाः स्तनाः
5. अशितपीतलेह्यत्रोप्यं पच-
तीति
Prāṇāg. 2. अशितपीतलीढखादितानि
Yogat. 3. यः स्तन्यं पूर्वं पीत्वापि
Kāṭhaśru. 3. भस्ममुष्टिं पिबेदित्येके
Skanda. 12. ब्रह्मामृतं पिबेत्

2. पा (रक्षणे)

- Śwet. 4. 21. रुद्र यत्ते दक्षिणं मुखं तेन
मां पाहि नित्यम्
Mahānār. 7. 4. पाहि नो अग्र एनसे . . पाहि
नो विश्ववेदसे . . यज्ञं पा-
हि विभावसो . . सर्वं पाहि
शतक्रतो
Nrip. 3. 1. स ई पाहि य ऋजीषी तरुत्रः
Vāsu. 2. मां पाहि शरणागतम्
(some MSS. read रक्ष मां)

पाकरस

- Mukti. 2. 65. दर्वी पाकरसं यथा
पांक्त
Bṛih. 1. 4. 17. स एष पांक्तो यज्ञः पांक्तः
पशुः पांक्तः पुरुषः पांक्त-
मिदं सर्वम्
Tait. 1. 7. 1. पांक्तं वा इदं सर्वं पांक्तैव
पांक्तं स्पृणोति
पाजस्

- Mahānār. 13. 6. कृणुष्व पाज इति पञ्च

पाजस्य

- Bṛih. 1. 1. 1. पृथिवी पाजस्यम्

पाञ्चजन्य

- Gītā. 1. 15. पाञ्चजन्यं हृषीकेशः

पाणि

- Kaush. 2. 15. पाणिनान्तर्थाय
4. 19. तं ह पाणावभिपद्य प्रवव्राज

- Bṛih. 2. 1. 15. तं पाणावादायोत्तस्थौ
— तं पाणिनापिषं बोधयाञ्च-
कार
4. 3. 5. यत्र स्वः पाणिर्न विनिर्ज्ञा-
यते
5. 12. 1. स ह स्माह पाणिना मा प्रा-
तृद
6. 3. 6. अन्तत आचम्य पाणी प्र-
क्षाल्य
6. 4. 7. यष्ट्या वा पाणिना बोधहन्त्य
19. प्रक्षाल्य पाणी

- Mahānār. 5. 2. पाणिना ह्यवमर्शतु
Prāṇāg. 2. सद्ये पाणावपो गृहीत्वा
Yogat. 12. कुर्मवत् पाणिपादाभ्याम्
Nyāsa. 5. पाणी आस्थाय संभ्रंयन्
Krish. 25. धृतं पाणी स्वलीलया
Mukti. 1. उपहारपाणयः

पाणिपात्र

- Kāṭhaśru. 1. पाणिपात्रेणाशनं कुर्यात्
Aruṇeya. 5. उदरपात्रं पाणिपात्रं वा

पाण्डुपुत्रवासस्

- Kaush. 4. 3. वृहत्पाण्डुरवासा अतिष्ठाः
19. वृहत्पाण्डुरवासाः सोम रा-
जन् Bṛih. 2. 1. 15
(वृहन्)

- Bṛih. 2. 1. 3. वृहत्पाण्डुरवासाः सोमो
राजा

पाण्डव

- Gītā. 1. 1. मामकः पाण्डवाश्चैव
14. माधवः पाण्डवाश्चैव
20. धनुरुद्यम्य पाण्डवः
4. 35. एवं यास्यसि पाण्डव
6. 2. योगं तं विद्धि पाण्डव
10. 37. पाण्डवानां धनञ्जयः
11. 13. अपश्यत् . . पाण्डवस्तदा
55. स मामेति पाण्डव
14. 22. मोहमेव च पाण्डव
16. 5. मा शुचः . . पाण्डव

Māṇḍū.

4. तैजसो द्वितीयः पादः

Nrip. 4. 1; Rāmōt. 3.

5. प्राज्ञस्तृतीयः पादः Nrip.

4. 1; Rāmōt. 3.

8. पादा मात्रा मात्राश्च पादाः

Gauḍa.

1. 24. पादा मात्रा न संशयः

2. 21. पादा इति पादविदः

Nrip.

1. 2. तत्साम्नः प्रथमं पादं जानी-

यात् 4 (similarly 3 times
more in each place).

— चत्वारः पादा भवन्ति

2. 1. सा प्रथमः पादो भवति

Nṛisut. 3 (bis).

— सा द्वितीयः पादो भवति

Nṛisut. 3.

— सा तृतीयः पादो भवति

Nṛisut. 3.

— सा साम्नश्चतुर्थः पादो भवति

2. अष्टाक्षरः प्रथमः पादो भव-
त्यष्टाक्षराख्यः पादा भव-
न्ति

— चत्वारः पादाः . . भवन्ति

Nṛisut.

1. तैजसो हिरण्यगर्भो द्वितीयः
पादः

— प्राज्ञ ईश्वरस्तृतीयः पादः

3. भवति च सर्वेषु पादेषु चतु-
रात्मा (4 times).

— सा चतुर्थः पादो भवति

Kshur.

12. पादस्यापरि मर्मज्य

Siras.

3. दक्षिणतः पादौ

Śikhā.

1. ओमित्येतदक्षरस्य पादाश्च-
त्वारः

Nāda.

2. पादौ रजस्तमस्तस्य

3. भूर्लोकः पादयोस्तस्य

Yogaśi.

2. हस्तौ पादौ च संयुतौ

Yogat.

12. कूर्मवत् पाणिपादाभ्याम्

पादतल

Mahānār. 11. 11. आपादतलमस्तकम्

पादप्रदेश

Garbha.

3. मासत्रयेण पादप्रदेशः

पादविद्

Gauḍa.

2. 21. पादा इति पादविदः

पादशस्

Gauḍa.

1. 24. ओङ्कारं पादशो विद्यात्

— ओङ्कारं पादशो ज्ञात्वा

पादुका

Aśrama.

4. *vide* धारिन्— *vide* यज्ञोपवीत

पादोदर

Pruśna.

5. 5. यथा पादोदरस्त्वचा विनि-
र्मुच्यते

पान

Bṛih. 4.

3. 37. अन्नैः पानैरावसथैः

Kaivalya.

12. स्त्रियन्नपानादिविचित्रभोगैः

पानवन्त्

Chhā. 7.

9. 2. अन्नवतो वै स लोकान् पा-
नवतो ऽभिसिध्यतिपाप *adj. & n.*

Kaush.

2. 7. यदहोरात्राभ्यां पापमक-
रोत्

— यदहोरात्राभ्यां पापं करोति

3. 1. नास्य पापं चकृषो मुखा-
न्नीलं वेतीति

Chhā. 1.

2. 8. य एवंविदि पापं कामयते

4. 14.

3. एवमेवंविदि पापं कर्म न
श्लिष्यते

8. 13.

1. अथ इव रोमाणि विधूय
पापम्

Bṛih. 1.

5. 20. न ह वै देवान् पापं गच्छति

3. 2. 13.

पुण्यो वै पुण्येन कर्मणा भ-
वति पापः पापेनेति

4. 3. 15.

दृष्ट्वैव पुण्यं च पापं च

16, 17, 34.

- Bṛih. 4. 3. 22. अनन्वागतं पापेन
 4. 4. 5. पापकारी पापो भवति पुण्यः
 पुण्येन कर्मणा भवति पापः
 पापेन
 22. अतः पापमकरवमिति
 5. 14. 8. एवंविद्यद्यपि बह्वि पापं
 कुरुते
 Tait. 2. 9. 1. किमहं पापमकरवम्
 Maitri. 6. 9. यच्च पापेन दत्तम्
 Mahānār. 4. 1. सर्वं हरतु मे पापम्
 2. शतं मे घ्नन्ति पापानि
 6. मृत्तिके हर मे पापम्
 — त्वया हतेन पापेन 7.
 11. पापेभ्यश्च प्रतिग्रहः
 5. 11. तस्मात्पापात्प्रमुच्यते
 14. 3. मन्युकृतेभ्यः पापेभ्यो रक्ष-
 न्ता 4.
 — यदह्ना पापमकार्षम्
 4. यद्रात्र्या पापमकार्षम्
 19. 1. तिलाः पुनन्तु मे पापम्
 22. 1. धर्मेण पापमपनुदन्ति
 Praśna. 3. 7. पुण्येन पुण्यं लोकं नयति
 पापेन पापम्
 Dhyāna. 3 यदि शैलसमं पापम्
 Nār. 5. रात्रिकृतं पापं नाशयति . .
 दिवसकृतं पापं नाशयति
 Huiṣa. 2. नैर्ऋत्ये पापे मनीषा
 Jābāla. 2. सर्वानिन्द्रियकृतान्पापान्ना-
 शयति (or सर्वाणीन्द्रियकृ-
 तपापानि); Rāmōt. 4.
 Gopī. 4. अहोरात्रकृतं पापं नाश-
 यति
 5. तेषां पापानि नश्यन्ति
 Rāmōt. 4. ब्रह्महत्यादिपापेभ्यः
 Mukti. 1. 21. निर्धूताशेषपापौघः
 Gītā. 1. 36. पापमेवाश्रयेदस्मान्
 39. पापादस्मान्निर्वातितुम्

- Gītā. 1. 45. अहो वत महत्पापम्
 2. 33. पापमवाप्स्यसि
 38. नैवं पापमवाप्स्यसि
 3. 13. भुञ्जते ते त्वघं पापाः
 36. पापं चरति पुरुषः
 4. 36. अपि चेदसि पापेभ्यः
 5. 10. लिप्यते न स पापेन
 15. नादत्ते कस्यचित्पापम्
 6. 9. साधुष्वपि च पापेषु
 7. 28. येषां त्वन्तर्गतं पापम्

पापक

- Bṛih. 4. 4. 23. तं विदित्वा न लिप्यते व
 र्मणा पापकेन

पापकारिन्

- Bṛih. 4. 4. 5. पापकारी पापो भवति

पापकाशिन्

- Swet. 3. 5. अघोरा पापकाशिनी Nār.
 8.

पापकृत्तम

- Gītā. 4. 36. सर्वेभ्यः पापकृत्तमः

पापकृत्या

- Chhā. 4. 11. 2. अपहते पापकृत्याम् 4. 12
 2; 4. 13. 2.

पापकोटिशत

- Nāda. 6. न बध्यते कर्मचारी पाप
 कोटिशतैरपि

पापघ्न

- Vāsu. 2. गोपीचन्दन पापघ्न
 Gopī. 5. पापघ्नं गोपीचन्दनम्

पापनाशन

- Dhyāna. 13. निष्कलं पापनाशनम्

पापनुद्

- Swet. 6. 6. धर्मावहं पापनुद् भगेशम्

पापबुद्धि

Vāsu.

4. पापबुद्धिस्तस्य न जायते

पापयोनि

Gītā.

9. 32. ये अपि स्युः पापयोनयः

पापसंहरण

Gopī.

2. पापसंहरणाच्छुद्धान्तःकर-
णानाम्

पापिष्ठतर

Chhā. 5.

1. 7. शरीरं पापिष्ठतरमिव दृ-
श्यते

पापीयस्

Chhā. 4.

16. 3. स इन्द्रा पापीयान् भवति

Brh. 1.

4. 11. स पापीयान् भवति

6. 1. 7. यस्मिन्व उक्त्वान्त इदं श-
रीरं पापीयो मन्यते

पाप्मन्

Kaush.

2. 7. वर्गो ऽसि पाप्मानं मे वृद्धि
— उद्धर्गो ऽसि पाप्मानं म उ-
द्धृद्धि
— संवर्गो ऽसि पाप्मानं मे सं-
वृद्धि

4. 20. सर्वान् पाप्मनो ऽपहत्य

Kena.

34. अपहत्य पाप्मानम्

Chhā. 1.

2. 2. तं हासुराः पाप्मना विविधुः
(similarly 3, 4, 5, 6).— पाप्मना ह्येष विद्धः (simi-
larly 3, 4, 5, 6.6. 7. स एष सर्वेभ्यः पाप्मभ्य उ-
दित उदेति ह वै सर्वेभ्यः
पाप्मभ्यो य एवं वेद5. 10. 10. न स ह तैराचरन् पाप्मना
लिप्यते5. 24. 3. एवं हास्य सर्वे पाप्मानः प्र-
दुयन्ते

8. 4. 1. सर्वे पाप्मानो ऽतो निवर्त्तन्ते

Chhā. 8.

6.

3. तं न कश्चन पाप्मा स्पृशति

Brh. 1.

3.

2. तमभिद्रुत्य पाप्मनाविध्यन्
स यः स पाप्मा . . स एव
स पाप्मा 3-6.6. एता देवताः पाप्मभिर्ह-
पासृजज्ञेयमेनाः पाप्मना-
विध्यन्7. तमभिद्रुत्य पाप्मनाविव्य-
त्सन्10. देवतानां पाप्मानं मृत्युम-
पहत्य 11.

— तदासां पाप्मनो विन्यदधान्

— नेत्पाप्मानं मृत्युमन्यवा-
यानि

1. 4.

1. सर्वान् पाप्मन औपन्

1. 5.

2. न स पाप्मनो व्यावर्त्तते

23. नेन्मा पाप्मा मृत्युराप्नुवन्

4. 3.

8. पाप्मभिः संसृज्यते . . पाप्म-
नो विजहाति

9. पाप्मन आनन्दांश्च पश्यति

4. 4.

23. नैनं पाप्मा तरति सर्वं पा-
प्मानं तरति नैनं पाप्मा
तपति सर्वं पाप्मानं तपति

5. 5.

3. हन्ति पाप्मानं जहाति च 4

5. 7.

1. विद्यत्येनं पाप्मनः

Tait. 2.

5.

1. शरीरे पाप्मनो हित्वा

Maitri. 4.

2.

2. पाप्मना गृहीत इव भ्राम्य-
माणम्

Mund. 3.

2.

9. तरति शोकं तरति पाप्मा-
नम्

Mahānār. 20.

11.

हन्तु पाप्मानं यो ऽस्मान्द्वेष्टि

Praśna. 5.

5.

एवं ह वै स पाप्मना विनि-
र्मुक्तः

Nrip. 2.

1.

1. देवा ह वै . . पाप्मभ्यः . .
अविभयुः

— तेन . . सर्वे पाप्मानमतरन्

— यः . . पाप्मभ्यः . . विभी-
यान्

- Nrip. 2. 1. स पाप्मानं तरति
3. 1; 5. 4; Rāmōt. 2.
3. 1. सर्वं पाप्मानं दहति
- Nṛisut. 6. तान् हासुरः पाप्मा परिज-
यास
— एनमासुरं पाप्मानं परिज-
सामः
— तेभ्यो हासावासुरः पाप्मा
.. ज्योतिरभवत्
— तस्य हासुरः पाप्मा .. ज्यो-
तिर्भवति
- Gītā. 3. 41. पाप्मानं प्रजहि ह्येनम्
पापन
- Chhā. 4. 1. 8. पामानं कपमाणमुपोपवि-
वेश
पायु
- Bṛih. 2. 4. 11. सर्वेषां विसर्गाणां पायुरेका-
यनम् 4. 5. 12.
- Tait. 3. 10. 2. विमुक्तिरिति पायौ
- Praśna. 4. 8. पायुश्च विसर्जयितव्यं च
पायूपस्थ
- Praśna. 3. 5. पायूपस्थे ज्ञानम्
पार
- Chhā. 2. 13. 1. पारं गच्छति तन्निधनम्
7. 1. 3. शोकस्य पारं तारयतु
7. 26. 2. तमसः पारं दर्शयति
- Kaṭha. 2. 11. क्रतोरनन्त्यमभयस्य पारम्
3. 2. अभयं तितीर्षतां पारम्
9. सो ज्वनः पारमाप्नोति
- Maitri. 6. 21. तीर्त्वा पारमपारेण पथाद्यु-
ञ्जीत
28. अन्तर्हृदयाकाशस्य पारं ती-
र्त्वा
30. अनेनास्य तमसः पारं गमि-
ष्यति
- Munḍ. 2. 2. 6. पाराय तमसः परस्तात्

- Praśna. 6. 8. यो ऽस्माकमविद्यायाः परं
पारं तारयसि
- Nār. 3. प्रयाति परमं पारम्
पारतत्त्व
- Rāmāp. 89. कलापारतत्त्वे
पारमार्थिक
- Mukti. 1. 18. पारमार्थिकरूपिणी
2. 56. असौ समाधिः पारमार्थिकः
पाराशरीपुत्र
- Bṛih. 6. 5. 1. भारद्वाजीपुत्रः पाराशरीपु-
त्रात् 2.
— पाराशरीपुत्र औपस्वतीपु-
त्रात्
— औपस्वतीपुत्रः पाराशरी-
पुत्रात्
— पाराशरीपुत्रः कात्यायनी-
पुत्रात्
2. पाराशरीपुत्रो वात्सीपुत्रात्
— वात्सीपुत्रः पाराशरीपुत्रात्
— पाराशरीपुत्रो वार्कारुणी-
पुत्रात्
पाराशर्य
- Bṛih. 2. 6. 2. सैतवप्राचीनयोग्यौ पाराश-
र्यात्
— पाराशर्यो भारद्वाजात्
— भारद्वाजः पाराशर्यात्
— पाराशर्यो वैजवापायनात्
3. पाराशर्यायणः पाराशर्यात्
4. 6. 3.
— पाराशर्यौ जातूकर्ण्यात्
4. 6. 3.
- पाराशर्यायण**
- Bṛih. 2. 6. 3. घृतकौशिकः पाराशर्याय-
णात् 4. 6. 3.
— पाराशर्यायणः पाराशर्यात्
4. 6. 3.

- Brih. 4. 6. 2. सैतवः पाराशर्यायणात्
— पाराशर्यायणो गार्ग्यायणा-
त्

पारिक्षित

- Brih. 3. 3. 1. क पारिक्षिता अभवन् (ter).

पारुष्य

- (Gitā. 16. 4. क्रोधः पारुष्यमेव च

पार्थ

- Gitā. 1. 25. उवाच पार्थ पश्यैतान्
26. तत्रापश्यस्थितान्पार्थः
2. 3. कैव्यं मास्म गमः पार्थ
21. कथं स पुरुषः पार्थ
32. सुखिनः क्षत्रियाः पार्थ
39. बुद्ध्या युक्तो यया पार्थ
42. वेदवादरताः पार्थ
55. सर्वान्पार्थ मनोगतान्
72. एषा ब्राह्मी स्थितिः पार्थ
3. 16. मोघं पार्थ स जीवति
22. न मे पार्थास्ति कर्त्तव्यम्
23. मनुष्याः पार्थ सर्वशः 4. 11.
4. 33. सर्वं कर्माखिलं पार्थ
6. 40. पार्थ नैवेह नामुत्र
7. 1. मय्यासक्तमनाः पार्थ
10. विद्धि पार्थ सनातनम्
8. 8. याति पार्थानुचिन्तयन्
14. तस्याहं सुलभः पार्थ
19. राश्यागमे ऽवशः पार्थ
22. पुरुषः स परः पार्थ
27. नैते सृती पार्थ जानन्
9. 13. महात्मानस्तु मां पार्थ
32. मां हि पार्थ व्यपाश्रित्य
10. 24. मां विद्धि पार्थ बृहस्पतिम्
11. 5. पश्य मे पार्थ रूपानि
9. दर्शयामास पार्थाय
12. 7. भवामि नचिरात्पार्थ
16. 4. अज्ञानं च . . पार्थ

- Gitā. 16. 6. आसुरं पार्थ मे शृणु
17. 26. सच्छब्दः पार्थ युज्यते
28. असदित्युच्यते पार्थ
18. 6. इति मे पार्थ निश्चितं मतम्
30. बुद्धिः सा पार्थ सात्त्विकी
31. बुद्धिः सा पार्थ राजसी
32. बुद्धिः सा पार्थ तामसी
33. धृतिः सा पार्थ सात्त्विकी
34. धृतिः सा पार्थ राजसी
35. धृतिः सा पार्थ तामसी
72. कश्चिदेतच्छ्रुतं पार्थ
74. पार्थस्य च महात्मनः
78. यत्र पार्थो धनुर्धरः

पार्थिव

- Brih. 6. 3. 6. मधुमत्पार्थिवं गतः
Mahānār. 9. 9 ; 17. 7.
Amṛta. 30. पार्थिवः पञ्चमात्राणि

पार्वती

- Rāmā. 1. पार्वत्या कथितं तत्त्वम्

पार्श्व

- Brih. 1. 1. 1. दिशः पार्श्वे
1. 2. 3. दक्षिणा चोदीची च पार्श्वे
Nrip. 5. 2. सूर्याचन्द्रमसौ पार्श्वयोः
(आसते)
Garbha. 5. षोडश पार्श्वदन्तौष्ठपटलानि
Hamsa. 2. अग्निश्चोमे पार्श्वे भवतः
— शिष्टोभयपार्श्वे भवतः
Rāmāp. 60. कुरुद्वयं च तत्पार्श्वे

पार्श्वार्चन

- Rāmāp. 85. पार्श्वार्चनं मध्यपद्मार्चनं च

पार्ष्णि

- Chōl. 13. पार्ष्णिः सलिल एव च (पा-
र्ष्णिः पादपृष्ठं तत्तुल्यः सं-
हारे लोकमर्दनात् Nārā-
yana).

पालाश

Aruṇeya. 5. पालाशं बैल्वमौदुंबरं दण्ड-
म्

पावक

Maitri. 6. 34. तत एव पवमानपावकशु-
चयः

— पवमानपावकशुचिसंघातो
हि जाठरः

Muṇḍ. 2. 1. 1. यथा सुदीप्तात् पावकाद्भि-
स्फुलिङ्गाः

Mahānār. 3. 6. पावकाय विद्महे

Gītā. 2. 28. नैनं दहति पावकः

10. 23. वसूनां पावकश्चास्मि

15. 6. न शशांको न पावकः

पावन

Maitri. 6. 7. पवनात्पावनः

Gopī. 5. मण्डनात्पावनं नृणाम्
— पावनं पीतवर्णकम्

Gītā. 18. 5. पावनानि मनीषिणाम्

पावनि

Mukti. 2. 33. त्वं पावने भृणु सादरम्

पाश

Kaṭha. 4. 2. ते मृत्योर्यन्ति विततस्य पा-
शम्

Maitri. 4. 2. सदसत्फलमयैः पाशैः पङ्क्तु-
रिव बद्धम्

Mahānār. 20. 13. उन्मुक्तो वरुणस्य पाशः

Kaivalya. 11. पाशं दहति पिण्डितः

Kshur. 22. पाशं छिन्वा यथा हंसः

पाशबद्ध

Skanda. 7. पाशबद्धस्तथा जीवः

पाशमुक्त

Skanda. 7. पाशमुक्तः सदाशिवः

पाशुपत

Siras.

5. यस्माद्भूतमिदं पाशुपतम्
— तदेतत् पाशुपतं पशुपाश-
विमोक्षणाय

Mukti.

1. 37. सावित्र्यात्मा पाशुपतम्
1. vide गारुड

पाषाण

Dhyāna.

7. पाषाणेष्विव काश्चनं Yogat.
8.

Rāmot.

4. पाषाणप्रतिमादिषु

पिङ्गल

Kaush.

4. 19. पिङ्गलस्याणिष्ठा तिष्ठन्ति

Chhā. 8.

6. 1. ताः पिङ्गलस्याणिष्ठास्तिष्ठ-
न्ति

— असौ वा आदित्यः पिङ्गलः

Bṛih. 4.

3. 20. शुक्लस्य नीलस्य पिङ्गलस्य

4.

4. 9. पिङ्गलं हरितं लोहितं च

6.

4. 15. पुत्रो मे कपिलः पिङ्गलो जा-
येत

पिङ्गला

Kshur.

16. पिङ्गला दक्षिणेन तु

पिण्ड

Maitri.

7. 11. लोहितस्यात्र पिण्डः

Garbha.

3. अर्द्धमासाभ्यन्तरे पिण्डम्

Piṇḍa.

1. मृतस्य दीयते पिण्डम्

4. प्रथमेन तु पिण्डेन (and so
with each number up
to दशमेन)

9. पिण्डे पिण्डे शरीरस्य

Gītā.

1. 42. लुमपिण्डोद्भक्क्रियाः

पिण्डदान

Piṇḍa.

9. पिण्डे पिण्डे शरीरस्य पि-
ण्डदानेन संभवः

पिण्डीकरण

Garbha.

1. आपः पिण्डीकरणे

पितापुत्रीय

- Kaush. 2. 15. अथातः पितापुत्रीयं संप्र-
दानम्

पितामह

- Bṛih. 6. 2. 8. मापराधास्तव च पितामहाः
Kaivalya. 2. तस्मै स होवाच पितामहश्च
Dhyāna. 12. चतुर्वक्त्रं पितामहम्
Gitā. 1. 12. कुरुवृद्धः पितामहः
26. पितृन्थ पितामहान्
34. तथैव च पितामहाः
9. 17. माता धाता पितामहः

पितृ

- Kaush. 1. 1. पितरमासाद्य पप्रच्छ
2. द्वादशत्रयोदशेन पित्रासम्
2. 15. पिता पुत्रं प्रेष्यन्नाहयति
— अहतेन वाससा सम्प्रच्छन्नः
पिता शोते
— वाचं मे त्वयि दधानीति
पिता वाचं ते मयि दध
इति पुत्रः (similarly 11
times more).
— तं पितानुमंत्रयते
— स यद्यगदः स्यात्पुत्रस्यैश्व-
र्यं पिता वसेत्

- Chhā. 2. 9. 8. तदस्य पितरो ऽन्वायत्ताः
2. 21. 1. सर्पा गन्धर्वाः पितरस्तन्निध-
नम्
2. 22. 2. स्वधां पितृभ्यः
3. 11. 4. पिता ब्रह्म प्रोवाच
5. पिता ब्रह्म प्रब्रूयात्
5. 1. 7. प्राणाः प्रजापतिं पितरमे-
त्योचुः
5. 3. 1. कुमारान् स्वाशिष्यपिता
4. आयस्तः पितुर्द्धमेयाय
6. 1. 1. तं ह पितोवाच 3.
7. 15. 1. प्राणो ह पिता

- Chhā. 7. 15. 2. स यदि पितरं वा. . कि-
ञ्चिद्दशमिव पन्थाह
8. 2. 1. पितरः समुत्तिष्ठन्ति
Bṛih. 1. 4. 16. यत्पितृभ्यो निष्पाति. . तेन
पितृणाम्
1. 5. 1. मेधया तपसाजनयत्पिता 2.
6. देवाः पितरो मनुष्या एत
एव
— मनः पितरः
7. पिता माता प्रजैत एव मन
एव पिता
3. 8. 9. दर्वी पितरो ऽन्वायत्ताः
4. 1. 2. पिता मे ऽमन्यत नाननुशि-
ष्य हरेतेति 3—7.
4. 3. 22. पिता ऽपिता भवति
23. पितृणां जितलोकानाम् (bis).
5. 2. 1. प्रजापतौ पितरि ब्रह्मचर्य-
मूषुः
5. 8. 1. स्वधाकारं पितरः (उप-
जीवन्ति)
5. 12. 1. तद्ध स्माह प्रातुदः पितरम्
6. 2. 1. अनुशिष्टो न्वसि पित्रा
2. द्वे सृती अभृणवं पितृणाम-
हं देवानामुत मर्त्यानाम्
— यदन्तरा पितरं मातरं च
3. स आजगाम पितरम्
6. 3. 6. मधु द्यौरस्तु नः पिता
Mahānār. 9. 9; 17. 7.
Tait. 1. 3. 3. पितोत्तररूपम्
2. 8. 1. पितृणां चिरलोकलोकानाम्
(bis).
3. 1. 1. वरुणं पितरमुपससार 3.
2. 1; 3. 3. 1; 3. 4. 1;
3. 5. 1.
Kātha. 1. 4. स होवाच पितरं तात
Mahānār. 2. 4. यस्तद्देह स पितुः पितासन्
13. 7. मनुष्याः पितरो ऽमृताः
22. 1. प्रजापतिं पितरमुपससार

- Mahānār. 22. 1. पितृणामनृणा भवति
25. 1. पितृणामेव महिमानं गत्वा
- Praśna. 1. 11. पञ्चपादं पितरं द्वादशाङ्ग-
तिम्
2. 8. पितृणां प्रथमा स्वधा
11. पिता त्वं मातरिभ्यः
6. 8. त्वं हि नः पिता यो ऽस्मा-
कमविद्यायाः परं पारं ता-
रयामि
- Gauḍa. 4. 15. पुत्राज्जन्म पितुर्यथा
Chât. 20. पितृणां चापतिष्ठते
Śiras. 5. येन देवा यान्ति येन पितरः
Garbha. 3. पितु रेतौतिरेकात्पुरुषः
1. पितरः सुहृदस्तथा
Brahma. 2. तत्र . . पिता न पिता
— न तत्र देवा कथयः पितर
ईशते
Nīla. 22. भवेन मरुतां पिता (=
पित्रा Nārāyaṇa).
Yogat. 4. यः पिता स पुनः पुत्रो य
पुत्रः स पुनः पिता
Nyāsa. 1. पितृभ्यः आद्धतर्पणं कृत्वा
Kāthasru. 1. मातरं पितरं . . अनुमोदयि-
त्वा
Aruṇeya. 4. पितरं पुत्रमभ्युपवीतम्
Gitā. 1. 26. पितृनथ पितामहान्
34. आचार्याः पितरः पुत्राः
42. पतन्ति पितरो ह्येषाम्
9. 17. पिताहमस्य जगतः
25. पितृन्यान्ति पितृव्रताः
10. 29. पितृणामर्थमा ज्ञास्मि
11. 43. पितासि लोकस्य चराचर-
स्य
44. पितेव पुत्रस्य सखेव सख्युः
14. 4. अहं बीजप्रदः पिता

पितृकृत

- Mahānār. 18. 1. पितृकृतस्यैनसो ऽवयजन-
मसि

पितृदेव

- Tait. 1. 11. 2. पितृदेवो भव

पितृमन्त्र

- Bṛh. 4. 1. 2. यथा . . पितृमान् . . ब्रूयात्
3—7.

पितृमेधिक

- Nyāsa 1. एतान् पितृमेधिकान्

पितृयाण

- Chhā. 5. 3. 2. वेत्थ पथोर्देवयानस्य पितृ-
याणस्य च व्यावर्त्तनाश्चे
इति

- Bṛh. 6. 2. 2. वेत्थो देवयानस्य वा पथः
प्रतिपदं पितृयाणस्य वा
यन्कृत्वा देवयानं वा पन्था-
नं प्रतिपद्यन्ते पितृयाणं वा

- Praśna. 1. 9. एष ह वै रयिर्यः पितृयाणः

पितृलोक

- Chhā. 5. 10. 4. मासेभ्यः पितृलोकं पितृ-
लोकादाकाशम्

8. 2. 1. पितृलोकेन सम्पन्नो मही-
यते

- Bṛh. 1. 5. 16. मनुष्यलोकः पितृलोको दे-
वलोकः

— कर्मणा पितृलोकः

3. 1. 8. पितृलोकमेव ताभिर्जयत्य-
तीव हि पितृलोकः

6. 2. 16. मासेभ्यः पितृलोकं पितृलो-
काच्चन्द्रम्

- Kātha. 6. 5. यथा स्वप्ने तथा पितृलोके

पितृलोककाम

- Chhā. 8. 2. 1. यदि पितृलोककामो भवति

पितृवध

- Kaush. 3. 1. न मातृवधेन न पितृवधेन

पितृव्रत

Gītā. 9. 25. पितृन्यान्ति पितृव्रताः

पितृहन्

Chhā. 7. 15. 2. पितृहा वै त्वमसि
3. नैवैनं ब्रूयः पितृहासीति

पित्त

Maitri. 1. 3. *vide* संघात

3. 4. *vide* वसा

Garbha. 2. अग्निस्थाने पित्तम्

5. पित्तप्रस्थम्

पित्तस्थान

Garbha. 2. पित्तस्थाने वायुः

पित्र्य

Chhā. 7. 1. 2. अध्येमि . . पित्र्यम्

4. नाम वै . . पित्र्यः

7. 2. 1. वाग्वै . . विज्ञापयति . . पि-
त्र्यम्

7. 7. 1. विज्ञानेन वै . . विजानाति
. . पित्र्यम्

Bṛih. 4. 4. 4. पित्र्यं वा गान्धर्वं वा

पित्र्यावन्त

Kaush. 1. 2. पञ्चदशात् प्रसूतात् पित्र्या-
वतः

पिनाकिन्

Nṛip. 1. 6. पिनाकिनं ह्यमितश्रुतिम्

Hansa. 1. मतं ज्ञात्वा पिनाकिनः

पिन्व

Mahānār. 16. 7. ऊर्जस्वती पयसा पिन्व-
माना . . मेधा

पिपासा

Maitri. 1. 3. *vide* आद्य

3. 5. क्षुत्पिपासा . . इति तामसा-
नि

पिपीलिक, ंलिका

Chhā. 7. 2. 1. आकीटपतङ्गपिपीलिकम्
7. 7. 1; 7. 8. 1; 7. 10. 1.

Bṛih. 1. 4. 4. आपिपीलिकाभ्यः 16

Sarvop. 3. ब्रह्मादिपिपीलिकापर्यन्तम्

पिप्पल

Bṛih. 4. 3. 36. यथान्नं वोदुंबरं वा पिप्प-
लं वा

Swet. 4. 6. तयोरन्यः पिप्पलं स्वाद्वस्ति
Mund. 3. 1. 1.

पिप्पलाद

Praśna. 1. 1. भगवन्तं पिप्पलादमुपसन्नाः

Sikhā. 1. पिप्पलादो ऽङ्गिराः सनत्कु-
मारश्च

Brahma. 1. अङ्गिरसं भगवन्तं पिप्पला-
दम्

पिप्पलाशन

Chāl. 8. सुपर्णं पिप्पलाशनम्

पिश

Bṛih. 6. 4. 21. त्वष्टा रूपाणि पिशतु

पिशाच

Maitri. 1. 4. *vide* आदि

7. 8. ditto.

Prāṇag. 1. रुद्रैः प्रजग्धं यदि वा पि-
शाचैः

पिशुन

Chhā. 7. 6. 1. अल्पाः कलहिनः पिशुनाः

पिष्

Bṛih. 6. 3. 13. तान् पिष्टान् दधनि मधुनि
धृत उपसिञ्चति

पीठ

Rāmāp. 85. पीठाधरोर्ध्वम्

87. पीठस्याग्निष्वेषु

पीड

- Garbha. 4. अवाङ्मुखः पीडितो ऽहम्
(one MS. has अवाङ्मुख-
पीडचमानः)

पीडा

- Gitā. 17. 19. यत्पीडया क्रियते तपः

पीत

- Kaush. 4. 19. शुक्रस्य कृष्णस्य पीतस्य
Chhā. 8. 6. 1. शुक्रस्य नीलस्य पीतस्य
— एष शुक्र एष नील एष पीतः
Kshur. 8. अणुरक्ताश्च पीताश्च
Garbha. 2. धूम्रः पीतः कपिलः पाण्डुरः
Vāsu. 3. पीता भास्वत्यणूपमा

पीतवर्ण, °क

- Vāsu. 1. चक्रसमायुक्तं पीतवर्णम्
Gopī. 4. पीतवर्णी मृदो जायन्ते
5. पावनं पीतवर्णकम्

पीतवासस्

- Rāmap. 25. पीतवासा जटाधरः

पीता (=ष)

- Rāmap. 80. पीता रतिस्तथा लान्तः

पीताभ

- Mahānār. 11. 12. पीताभा स्यात्तनूपमा

पीताशित

- Maitri. 2. 6. यो ज्यं पीताशितमुद्भिरति
निगिरतीति

पीतोदक

- Kātha. 1. 3. पीतोदका जग्धतृणाः

पुंस्

- Kaush. 1. 2. मा पुंसि कर्त्तर्यैरयध्वं पुंसा
कर्त्रा मातरि मा निषिञ्च
Brih. 6. 3. 1. पुंसां नक्षत्रेण मन्थं सप्तीय
अहोनि

- Brih. 6. 4. 20. पुंसे पुत्राय वित्तये
Swet. 4. 3. त्वं स्त्री त्वं पुमानमि
5. 10. नैव स्त्री न पुमानेषः
Mund. 2. 1. 5. पुमान् रेतः सिञ्चति योषि-
तायाम्
Siras. 1. पुमानपुमान् स्त्रियश्चाहम्
Nār. 3. मनःप्रमहवान्पुमान्
Rāmap. 8. पुंक्षयंगास्त्रादिकल्पना
Mukti. 1. 41. ज्ञानवैराग्यदं पुंसाम्
2. 66. न विरज्येत यः पुमान्
Gitā. 2. 62. ध्यायतो विषयान्पुंसः
71. पुमांश्चरति निःस्पृहः

पुच्छ

- Brih. 1. 2. 3. अस्य प्रतीची दिक् पुच्छम्
Tait. 2. 1. 1. इदं पुच्छं प्रतिष्ठा
2. 2. 1. पृथिवी पुच्छं प्रतिष्ठा
2. 3. 1. अथर्वाङ्गिरसः पुच्छं प्रतिष्ठा
2. 4. 1. महः पुच्छं प्रतिष्ठा
2. 5. 1. ब्रह्म पुच्छं प्रतिष्ठा
Maitri. 6. 33. शिरःपक्षसीपुच्छपृष्ठवान्
(ter).

- Nāda. 1. मकारस्तस्य पुच्छं वै

पुण्डरीक

- Chhā. 1. 6. 7. तस्य यथा कप्यासं पुण्ड-
रीकमेवमक्षिणी
8. 1. 1. दहरं पुण्डरीकं वेदम 2.
Brih. 2. 3. 6. पुरुषस्य रूपं . . यथा पुण्ड-
रीकम्
Mahānār. 10. 7. यत्पुण्डरीकं पुरमध्यसंस्थ-
म्
Kshur. 10. दहरं पुण्डरीकेति (3 MSS.
have तु for ति)
Nār. 5. तदिदं पुरं पुण्डरीकम्
(some MSS. read पुण्ड-
रीकाक्षम्)
Atmapra. 1. यदिदं पुरं ब्रह्मपुरमिदं पु-
ण्डरीकं वेदम

पुण्डरीकाक्ष

Atmapra. 1. ब्रह्मण्यः पुण्डरीकाक्षः

Vāsu. 2. गोविन्द पुण्डरीकाक्ष

पुण्ड्र

Vāsu. 2. पुण्ड्राख्य ऊर्ध्वाः

पुण्ड्रस्थ

Vāsu. 3. पूर्वमभ्यस्य पुण्ड्रस्थम्

पुण्य *adj. & sub.*Ait. 4. 4. सो ऽस्यायमात्मा पुण्येभ्यः
कर्मभ्यः प्रतिधीयते

Kaush. 2. 3. शुद्धपक्षे वा पुण्ये गक्षत्रे

Bṛih. 1. 4. 15. महत्पुण्यं कर्म करोति

1. 5. 20. पुण्यमेवासुं गच्छति

3. 2. 13. पुण्यो वै पुण्येन कर्मणा भ-
वति4. 3. 15. दृष्ट्वैव पुण्यं च पापं च 16,
17, 34.

22. अनन्वागतं पुण्येन

4. 4. 5. पुण्यः पुण्येन कर्मणा भवति

Maitri. 6. 4. एतदेवाक्षरं पुण्यम्

Muṇḍ I. 2. 6. एष वः पुण्यः सुकृतो ब्रह्म-
लोकःMahānār. 8. 2. पुण्यस्य कर्मणो दूरान्नन्धो
वाति

Praśna. 3. 7. पुण्येन पुण्यं लोकं नयति

Yogaśi. 9. पुण्यमेतत् समासाद्य

Haimsa. 2. पूर्वदले पुण्ये मतिः

Nār. 5. सर्ववेदपारायणं पुण्यं लभते
(some MSS. omit पुण्यं)

Vāsu. 1. मदङ्गलेपनं पुण्यम्

Gopī. 5. ततः कोटियुगं पुण्यम्

— तेषां पूज्यमवामोति

— विष्णुरूपमिदं पुण्यम्

Gītā. 7. 9. पुण्यो गन्धः पृथिव्याम्

9. 20. ते पुण्यमासाद्य सुरेन्द्रलो-
कम्Gītā. 9. 21. क्षीणे पुण्ये मर्त्यलोकं वि-
शन्ति

33. किं पुनर्ब्राह्मणाः पुण्याः

18. 76. संवादं . . । कृष्णार्जुनयोः
पुण्यम्

पुण्यकर्मन्

Gītā. 7. 28. जनानां पुण्यकर्मणाम्

18. 71. लोकान्प्राप्तुयात्पुण्यकर्मणा-
म्

पुण्यकृत

Bṛih. 4. 4. 9. तेनैति ब्रह्मवित्पुण्यकृतैज-
सःMahānār. 5. 9. एष पुण्यकृतां लोकान् . .
संशिशाधि

पुण्यकृत

Gītā. 6. 41. प्राप्य पुण्यकृताँल्लोकान्

पुण्यजित

Chhā 8. 1. 6. पुण्यजितो लोकः क्षीयते

पुण्यपाप

Maitri. 6. 18. विद्वान् पुण्यपापे विहाय

Muṇḍ. 3. 1. 3. विद्वान् पुण्यपापे विभूय

Kaivalya. 22. न पुण्यपापे मम नास्ति नाशः

Haimsa. 2. दग्धे पुण्यपापे

पुण्यपापकर्मन्

Sarvop. 2. पुण्यपापकर्मनुसारी

पुण्यफल

Gītā. 8. 28. दानेषु यत्पुण्यफलं प्रदिष्टम्

पुण्यलोक

Chhā. 2. 23. 2. सर्व एते पुण्यलोका भवन्ति

5. 10. 10. पुण्यलोको भवति य एवं वेद

Maitri. 6. 36. पुण्यलोकविजित्यर्थाय

पुण्यादि

Sarvop. 2. मन आदिश्च प्राणादिश्च स-
त्त्वादिश्चेच्छादिश्च पुण्या-
दिश्च

पुण्याह

Brih. 6. 3. 1. आपुर्यमाणपक्षस्य पुण्याहे

पुत्र

Kaush. 1. 1. स ह पुत्रं श्वेतकेतुं प्रजि-
वाय

— गौतमस्य पुत्र

2. 11. पुत्रस्य मूर्धानमभिजिघ्रेत्

— आत्मा वै पुत्र नामासि

— तेजो वै पुत्र नामासि

— पुत्र ते नाम्ना मूर्धानमभि-
जिघ्रामि

15. पिता पुत्रं प्रेष्यसाद्वयति

— एतस्य पुत्र उपरिष्टादभिनि-
पद्यते— वाचं मे त्वयि दधानीति
पिता वाचं ते मयि दधइति पुत्रः (similarly 11
times more).— स यद्यगदः स्यात्पुत्रस्यैश्वर्ये
पिता वसेत्

Chhā. 1. 5. 2. कौपीनकिः पुत्रमुवाच 4.

3. 1. 1. मरीचयः पुत्राः

3. 11. 4. ज्येष्ठाय पुत्राय पिता ब्रह्म
प्रोवाच5. ज्येष्ठाय पुत्राय पिता ब्रह्म
प्रनूयात्

6. 8. 1. श्वेतकेतुं पुत्रमुवाच

7. 3. 1. पुत्रांश्च परशूश्चेच्छेय

7. 13. 1. स्मरेण वै पुत्रान्विजानाति

7. 14. 1. पुत्रांश्च परशूश्चेच्छेते

Brih. 1. 4. 8. तदेतन्मेयः पुत्रात्

1. 5. 16. मनुष्यलोकः पुत्रेणैव जध्यः

17. पुत्रमाह त्वं ब्रह्म

— स पुत्रः प्रत्याहाहं ब्रह्म

— पुत्रमनुशिष्टं लोक्यमाहुः

— एभिरेव प्राणैः सह पुत्रमा-
विशतिBrih. 1. 5. 17. एनं सर्वस्मात्पुत्रो मुञ्चति
तस्मात्पुत्रो नाम— स पुत्रेणैवास्मिंल्लोके प्रति-
तिष्ठति2. 4. 5. न वा अरे पुत्राणां कामाय
पुत्राः प्रिया भवन्त्यात्मन-
स्तु कामाय पुत्राः प्रिया
भवन्ति 4. 5. 6.

4. 1. 6. तस्यां प्रतिरूपः पुत्रो जायेत

6. 4. 14. पुत्रो मे शुक्रो जायेत

15. पुत्रो मे कपिलः पिङ्गलो
जायेत16. पुत्रो मे श्यामो लोहिताक्षो
जायेत

18. पुत्रो मे पण्डितः... जायेत

20. पुंसि पुत्राय वित्तये

28. य एवंविदो ब्राह्मणस्य पुत्रो
जायेत

Katha. 1. 1. नचिकेता नाम पुत्रः

Swet. 2. 5. शृण्वन्तु विश्वे अमृतस्य
पुत्राः

Maitri. 1. 2. विराज्ये पुत्रं निधापयित्वा

6. 28. पुत्रदारकुटुम्बेषु सक्तस्य

29 ब्रह्मणः पन्थानमारूढाः

पुत्राः प्रजापतेः

Prasna. 2. 13. मातेव पुत्रान् रक्षस्व

Gauda. 4. 15. पुत्राज्जन्म पितुर्यथा

Nrip. 1. 4. पुत्राय शुश्रूषवे दास्यत्य-
न्यस्मै शिष्याय चYogat. 4. यः पिता स पुनः पुत्रो यः
पुत्रः स पुनः पिताKāthāśru. 1. भार्य्यं पुत्रान्... अनुमोद-
यित्वा

— निष्क्रम्य पुत्रं दृष्ट्वा 2.

2. अथ पुत्रो वदति

3. दारानाहत्य पुत्रानुत्पाथ

Aruṇeya. 1. पुत्रान् भ्रातृन् बन्धवादीन्

4. पितरं पत्रमभ्यपवीतम

Parama. 1. स्वपुत्रमित्रकलत्रबन्धादी-
न्

Mukti. 2. यथा पुत्रकामेष्टिना पुत्रम्

Gītā. 1. 26. पुत्रान्पौत्रान् सर्वोस्तथा

34. आचार्याः पितरः पुत्राः

11. 26. धृतराष्ट्रस्य पुत्राः

44. पितेव पुत्रस्य सखेव सख्युः

13. 9. पुत्रदारगृहादिषु

पुत्रकामेष्टि

Mukti. 2. यथा पुत्रकामेष्टिना पुत्रम्

पुत्रद

Rāmāp. 83. अपुत्रिणां पुत्रदं च

पुत्रपशु

Bṛih. 6. 4. 12. पुत्रपशून् आददे

Kāthā. 1. 8. पुत्रपशूश्च सर्वाङ्

पुत्रपौत्र

Kāthā. 1. 23. शतायुषः पुत्रपौत्रान् वृणी-
ष्व

पुत्रपय

Bṛih. 3. 9. 17. य एवायं पुत्रमयः पुरुषः
स एषः

पुत्ररोद

Chhā. 3. 15. 2. न पुत्ररोदं रोदिति

— मा पुत्ररोदं रुदम्

पुत्रैषणा

Bṛih. 3. 5. 1. पुत्रैषणायाश्च . . व्युत्थाय
4. 1. 22; Nṛisut. 6.

— या जेय पुत्रैषणा सा वित्तै-
षणा 4. 1. 22.

पुत्र्य

Kaush. 2. 8. माहं पुत्र्यमघं रुदमिति
(MSS. पौत्रम्)

10. मा त्वं पुत्र्यमघं निगाः
(one MS. पौत्रम्)

पुनर्

Ait. 4. 4. स इतः प्रयत्नेव पुनर्जायते

Kaush. 2. 12. तस्मादेव पुनरुदीरते 13.

Chhā. 4. 2. 3. पुनरेव . . सहस्रं गवां . . आ-
दाय

5. 3. 2. वेत्य यथा पुनरावर्त्तन्ते

5. 10. 5. एतमध्वानं पुनर्निवर्त्तन्ते

7. 26. 2. पुनश्चैकादश स्मृतः

8. 9. 1. स समित्पाणिः पुनरेयाय
8. 10. 3; 8. 11. 2.

2. किमिच्छन् पुनरागमः
8. 10. 3; 8. 11. 2.

8. 15. 1. न च पुनरावर्त्तते Vāsu. 4.

Bṛih. 1. 2. 7. स पुनरेकैव देवता भवति

1. 5. 2. स हीदमन्नं पुनः पुनर्जनयते

3. 9. 28. रोदति मृलान्नवतरः पुनः
— न पुनराभवत्

— को न्वेनं जनयेत्पुनः

4. 3. 11. शुक्रमादाय पुनरिति स्था-
नम्

15. पुनः प्रणिद्यायं प्रतियोनि
16, 17, 34, 36.

4. 4. 6. तस्माद्भाकात्पुनरिति

6. 2. वेत्यो यथेमं लोकं पुनरा-
पद्यन्ता ३

— बहुभिः पुनः पुनः प्रयद्भिः

16. ते पुनः पुरुषाभौ ह्युन्ते

6. 4. 5. पुनर्मामैत्विन्द्रियं पुनस्तेजः
पुनर्भगः पुनरभिः

Tait. 3. 2. 1. पुनरेव वरुणं पितरमुपस-
सार 3. 3. 1; 3. 4. 1;
3. 5. 1.

Kāthā. 1. 6. सस्यमिवाजायते पुनः

15. अथास्य मृत्युः पुनरेवाह
तुष्टः

2. 6. पुनः पुनर्वशमापद्यते मे

Śwet. 6. 22. नापुत्रायाशिष्याय वा पुनः

Maitri.	6. 4. पुनः पञ्चधा ज्ञेयम् 9. अत्रत्वं न पुनरुपैति 26. प्राणादयो वै पुनरेव तस्मा- दभ्युच्चरन्तीह 31. 7. 1. पुनर्विशन्त्यन्तर् 2—6.	Dhyāna.	21. तोयमाकर्षयेत् पुनः
Mand. I.	2. 7. जरामृत्युं पुनरेवापि यन्ति	Yogasi.	6. योगाभ्यासेन वै पुनः
Mohānār.	4. 12. तन्मे पुनन्तु पुनः पुनः	Yogat.	4. या माता सा पुनर्भार्या — यः पिता स पुनः पुत्रो य पुत्रः स पुनः पिता
Praśna	1. 9. त एव पुनरावर्त्तन्ते 10. एतस्मान्न पुनरावर्त्तन्ते 2. 1. कः पुनरेषां वशिष्ठः 4. 2. पुनः पुनरुदयतः 5. प्रत्यनुभूतं पुनः पुनः प्रत्यनु- भवति 5. 4. सौमलांके विभूतिमनुभूय पुनरावर्त्तते 5. यः पुनरेतं त्रिमात्रैर्गोमि- त्येतेनैवाक्षरेण . . अभिध्या- यीत 11. पुनश्च जन्मान्तरकर्मयोगात् 23. मकारश्च पुनः प्राज्ञं (नयते) 41. विक्षिप्तं शमयेत् पुनः 46. न च विक्षिप्यते पुनः 19. क्रमकोपोऽथवा पुनः 83. अस्ति नास्त्यस्ति नास्तीति नास्ति नास्तीति वा पुनः 7 पुनः पुनरहन्त्याद्य 1. तन्यते प्रेरिता पुनः 19. पर्यस्यन्तं पुनः पुनः 4. जन्म जन्म पुनः पुनः — पुनर्जातः . . पुनर्भूतः 2. पुनरेव नारायणः सान्यत्का- मः 3. 3. स्वप्ने . . गच्छत्यागच्छते पु- नः 2. पुनरादाय पुनरुपस्पृशेत् 11. भिद्यमानं पुनः पुनः 1. अभ्यस्य च पुनः पुनः 34. अपानस्तु पुनर्गुदे	Kathaśru.	4. न पुनरावर्त्तयेत्
Kālap	2. न स पुनरावर्त्तते Atmapra 1.	Jābala	1. अथ पुनरव्रती वा व्रती व
Rāmāp.	28. सधनुष्पाणिना पुनः 52. व्यस्रं पुनर्भवेत् 64. पुनरष्टदलं लिखेत्	Rāmaś.	2. दीर्घानलं पुनः 4. गंगायां वा तटे पुनः 5 पुनरेतया गद्या नमस्क रोति
Katyāyana.	11. पुनश्चाभ्यस्तं च पुनः पुनः 23. अक्षिद्गृह्येषु यथा पुनः 31. यदा ते विद्यते पुनः	Mukha	11. यावन्नाभ्यस्तं च पुनः पुनः 23. अक्षिद्गृह्येषु यथा पुनः 31. यदा ते विद्यते पुनः
Gandā	1. 23. मकारश्च पुनः प्राज्ञं (नयते) 41. विक्षिप्तं शमयेत् पुनः 46. न च विक्षिप्यते पुनः 19. क्रमकोपोऽथवा पुनः 83. अस्ति नास्त्यस्ति नास्तीति नास्ति नास्तीति वा पुनः 7 पुनः पुनरहन्त्याद्य 1. तन्यते प्रेरिता पुनः 19. पर्यस्यन्तं पुनः पुनः 4. जन्म जन्म पुनः पुनः — पुनर्जातः . . पुनर्भूतः 2. पुनरेव नारायणः सान्यत्का- मः 3. 3. स्वप्ने . . गच्छत्यागच्छते पु- नः 2. पुनरादाय पुनरुपस्पृशेत् 11. भिद्यमानं पुनः पुनः 1. अभ्यस्य च पुनः पुनः 34. अपानस्तु पुनर्गुदे	Gita	4. 35. यज्ज्ञात्वा न पुनर्मोहम् 5. 1. पुनर्योगं च शंससि 8. 26. अन्ययावर्त्तते पुनः 9. 7. कल्पक्षये पुनस्तानि 8. विसृजामि पुनः पुनः 33. किं पुनर्ब्राह्मणाः पुण्याः 11. 16. न पुनस्तवादिं पश्यामि 39. पुनश्च भूयोऽपि नमो न मस्ते 49. प्रीतमनाः पुनस्त्वम् 50. भूत्वा पुनः सौम्यवपुर्भ हात्मा 16. 13. मे भविष्यति पुनर्धनम् 17. 21. फलमुद्दिश्य वा पुनः 18. 24. साहकारेण वा पुनः 40. दिवि देवेषु वा पुनः 77. हृष्यामि च पुनः पुनः

पुनरावर्त्तिन्

*Gītā. 8. 16. पुनरावर्त्तिनो ऽर्जुन

पुनरावृत्ति

Brah. 6. 2. 15. तेषां न पुनरावृत्तिः

Mukti. 1. 20. पुनरावृत्तिरहितां मुक्तिम्

पुनरुत्पादन

{ Chhā. 3. 17. 5. सौप्त्यत्यसौद्येति पुनरुत्पा-
दनमेवास्य

पुनर्जन्मकर

Mukti. 2. 62. पुनर्जन्मकरी प्रोक्ता

पुनर्जन्मन्

* Kshur. 1. यां प्राप्य न पुनर्जन्म

20. पुनर्जन्मविवर्जिताः

Brahmah. 11. पुनर्जन्म न विद्यते

Gītā. 4. 9. त्यक्त्वा देहं पुनर्जन्म नैति

8. 15. मामुपेत्य पुनर्जन्म

16. पुनर्जन्म न विद्यते

पुनर्जन्माङ्कुर

Mukti. 2. 63. पुनर्जन्माङ्कुरं त्यक्त्वा

पुनर्भव

Prasna. 3. 9. तस्मादुपशान्ततेजाः पुन-
र्भवम्

Kālāg. 1. तत्समाचरेन्मुमुक्षुर्न पुनर्भ-
वाय

पुनर्मृत्यु

Bṛih. 1. 2. 7. अप पुनर्मृत्युं जयति 1. 5.
2; 3. 2. 10; 3. 3. 2.

1. 5. 2. तदहः पुनर्मृत्युमपजयति

पुर, पुर

Ait. 4. 5. शनं मा पुर आयसीररक्षन्

* Chhā. 8. 5. 3. अपराजिता पूर्वज्ञानः

Bṛih. 2. 5. 18. पुरश्चक्रे द्विपदः पुरश्चक्रे च-
तुष्पदः

Bṛih. 2. 15. 18. पुरः पुरुष आविशत्
— अयं पुरुषः सर्वाद्युर्ध्वं पु-
रिषायः

Katha. 5. 1. पुरमेकादशद्वारम्

Swet. 3. 18. नवद्वारे पुरे देही Gītā.
5. 13.

Mahānār. 6. 4. पृथ्वी पृथुला न उर्ध्वा

Prasna. 4. 3. प्राणामय एतस्मिन् पुरे
जायति

Nār. 5. तदिदं पुरं पुण्डरीकम्

Atmapra. 1. यदिदं पुरं ब्रह्मपुरम्

Ramap. 11. पुरे दग्धा तथा स्वयम्

पुरःसर

Swet. 2. 11. एतानि रूपाणि पुरःसरानि

Mukti. 1. 41. तत्तच्छान्तिपुरःसरम्

पुरतस्

Katha. 1. 1. शत्रुपाशान् पुरतः प्रयोद्य
Nāsat. 1. अस्मात्सर्वस्मात्पुरतः सुवि-

भातम्

5. पुरतोऽस्मात्सर्वस्मात्सुवि-
भातम् 9.

1. सर्वस्य पुरतः सुविभातम्

8. अयं ह्यस्मात्सर्वस्मात्पुरतः
सुविभातः

1. आत्मा पुरतो हि निदः

पुरत्रय

Kaivalya. 11. प्रबुद्धः पुरत्रये क्रीडति

15. यस्मिन् लयं याति पुरत्रयं
च

पुरमध्यसंस्थ

Mahānār. 10. 7. यत्पुण्डरीकं पुरमध्यसंस्थ-
म्

पुरयाचक

Maitri. 7. 8. पुरयाचका अयाज्ययान-
काः

पुरस्

- Bṛih. 1. 3. 18. पुर एता भवति
 2. 5. 18. पुरः स पक्षी भूत्वा
 Mahānār. 20. 5. वृषेन्द्रः पुर एतु नः
 Mukti. 2. 74. पुरस्तिरश्वार्धमधश्च

पुरस्कृ

- Maitri. 7. 8. अर्थं पुरस्कृत्य

पुरस्ताज्ज्योतिस्

- Śiras. 1. वलिश्च पुरस्ताज्ज्योतिरि-
 त्यहमेव सर्वे

पुरस्तात्

- Kaush. 2. 1. ये पुरस्तात् प्रत्याचक्षीरन् २.
 9. पुरस्ताबन्ध्रमसं दृश्यमान-
 मुपतिष्ठेत्
 Chhā. 3. 6. 4. यावदादित्यः पुरस्तादुदेता
 3. 7. 4.
 3. 8. 4. पुरस्तादस्तमेता 3. 9. 4.
 5. 2. 2. पुरस्तात्पेरिष्टाज्जिः परि-
 दधन्ति
 6. 8. 6. तदुक्तं पुरस्तादेव
 6. 10. 1. पुरस्तान्वाच्यः स्यन्दन्ते
 7. 25. 1. स पुरस्तात् . अहं पुरस्तात्
 2. आत्मा पुरस्तात्
 Bṛih. 1. 1. 2. अश्वं पुरस्तान्महिमान्वाजा-
 यत
 Kaṭha. 1. 11. यथा पुरस्ताद्भविता प्रतीतः
 Maitri. 1. 2. एतदुक्तं पुरस्तात्
 6. 9. अङ्गिः पुरस्तात्परिदधाति
 7. 1. पुरस्तादुद्यन्ति
 8. वाट्ये पुरस्तादुक्ते ऽपि
 Muṇḍ. 2. 11. ब्रह्मैवेदममृतं पुरस्तात्
 Mahānār. 10. 3. यो देवानां प्रथमं पुरस्तात्
 Nrip. 2. 4. एकः पुरस्ताद्य इदं बभूव
 3. 2. तस्य पुरस्ताद्वसव आसते
 Nṛisut. 9. सदेव पुरस्तात्
 — सत्यं हीत्यं पुरस्तात्

Nṛisut.

9. एतौ हि पुरस्तात्सुविभात-
 मव्यवहार्यमद्वयम्

Śiras.

3. सोमसूर्यः पुरस्तात्

Brahma.

2. यत्सहजं पुरस्तात्

Gītā.

11. 40. नमः पुरस्तादथ पृष्ठतस्ते
 पुरा

Kaush.

4. 13. न पुरा कालात् सम्मोहमेति
 11. न पुरा कालात् प्रैति

Chhā. 2.

9. 2. तस्य यत्पुरोदयात् स हिं-
 कारः

2. 24.

3. पुरा प्रातरनुवाकस्योपाक-
 रणात्

7. पुरा माध्यन्दिनस्य सवन-
 स्योपाकरणात्

11. पुरा तृतीयसवनस्योपाक-
 रणात्

4. 16.

2. पुरा परिधानीयायाः

4. न पुरा परिधानीयायाः

5. 3.

7. इयं न प्राक् त्वत्तः पुरा वि-
 द्या ब्राह्मणान् गच्छति

Bṛih. 1.

2. 4. न ह पुरा ततः संवत्सर
 आस

2. 1.

10. नैनं पुरा कालाव्याणो ज-
 हानि

12.

- नैनं पुरा कालान्मृत्युराग-
 च्छति

6. 2.

3. नो भवान् पुरानुशिष्टानवो-
 चत्

Kaṭha.

1. 21. देवैरत्रापि विचिकित्सितं
 पुरा

Muṇḍ. 1.

1. 2. तां पुरोवाचाङ्गिरै

3. 2.

11. एतत् सत्यमृषिरङ्गिराः पु-
 रोवाच

Chhā.

4. तेनैवाधिष्ठिता पुरा

Krish.

7. अप्यजेन साजिता पुरा

Gītā.

3. 3. पुरा प्रोक्ता मयानघ

10. पुरोवाच प्रजापतिः

17. 23. यज्ञाश्च विहिताः पुरा

पुराकल्प

- Swet. 6. 22. पुराकल्पे प्रचोदितम्
पुराकृत
Maitri. 4. 2. महानदीपुर्मय इवानिवर्त्त-
कमस्य यत्पुराकृतम्

1. पुराण *adj.*

- Bṛih. 4. 4. 8. अणुः पन्था विततः पुराणः
18. ते निचिक्कयुर्ब्रह्म पुराणम्
5. 1. 1. खं पुराणं वायुरं खम्
Kātha. 2. 12. गुहाहितं गह्वरेष्ठं पुराणम्
18. शाश्वतो ज्यं पुराणः Gītā.
2. 20.
Swet. 3. 21. वेदाहमेतमजरं पुराणम्
4. 18. प्रज्ञा च तस्मात्प्रसृता पुराणी
Mahānār. 1. 5. विश्वं पुराणं तमसः पर-
स्तात्
Siras. 5. शाश्वतं वै पुराणमिषम्
— शाश्वतेन वै पुराणेन . . ऊ-
र्जेन
Gītā. 8. 9. कविं पुराणमनुशासितारम्
11. 38. त्वमादिदेवः पुरुषः पुराणः
15. 4. यतः प्रवृत्तिः प्रसृता पुराणी

2. पुराण

- Bṛih. 2. 4. 10. इतिहासः पुराणम् 4. 1. 2;
4. 5. 11 ; Maitri. 6. 32,
33.
Nṛip. 5. 9. स पुराणान्यधीते

पुरातन

- Kaivalya. 20. पुरातनो ज्हं पुरुषो ज्हमीशः
Gītā. 4. 3. योगः प्रोक्तः पुरातनः

पुरिशय

- Bṛih. 2. 5. 18. अयं पुरुषः सर्वाह पुरुं
पुरिशयः
Praśna. 5. 5. परात्परं पुरिशयं पुरुषमी-
क्षते

पुरी

- Rāmāp. 45. पुरीं लंकां समाययौ
पुरीतत्
Kaush. 4. 19. हृदयात्पुरीततमभिप्रतन्व-
न्ति

- Bṛih. 2. 1. 19. हृदयात्पुरीततमभिप्रतिष्ठन्ते
— पुरीतति शेते

पुरीप

- Chhā. 6. 5. 1. तस्य यः स्थविष्ठो धातुस्तत्
पुरीपं भवति

पुरीपिन्

- Praśna. 1. 11. दिव आहुः परे अर्द्धे पुरी-
पिणम्

पुरीजित्

- Gītā. 1. 5. पुरुजित्कुन्तिभोजश्च

पुरुष

- Bṛih. 2. 5. 19. इन्द्रो मायाभिः पुरुषः

पुरुष

- Ait. 1. 3. अद्भ्य एव पुरुषं समुद्भूत्य
2. 3. ताभ्यः पुरुषमानयत्ता अनु-
वन् सुकृतं वतेति पुरुषो
वाव सुकृतम्
3. 13. एतमेव पुरुषं ब्रह्म ततममप-
श्यत्
4. 1. पुरुषे ह वा अयमादितो
गर्भो भवति
5. 3. अश्वा गावः पुरुषा हस्तिनः
Kaush. 1. 2. पुरुषो वान्यो वा
2. 5. यावद्वै पुरुषो भाषते
— यावद्वै पुरुषः प्राणिनि
3. 3. यत्रैतत्पुरुषः सुप्रः स्वप्नं न
कंचन पश्यति
— यत्रैतत्पुरुष आर्त्तो मरिष्यन्
4. 3. य एवैष आदित्ये पुरुषस्त-
मेवाहमुपासे

Kaush.

4. 4. य एवैष चन्द्रमसि पुरुषः
 5. य एवैष विद्युति पुरुषः
 6. य एवैष स्तनयिलौ पुरुषः
 7. य एवैष वायौ पुरुषः
 8. य एवैष आकाशे पुरुषः
 9. य एवैषो ज्ञी पुरुषः
 10. य एवैषो ऽप्सु पुरुषः
 11. य एवैष आदर्शे पुरुषः
 12. य एवैष ज्ञायायां पुरुषः
 13. य एवैष प्रतिश्रुत्वायां पुरुषः
 14. य एवैष शब्दे पुरुषः
 15. य एवैतत्पुरुषः सुप्तः स्व-
 मया चरति
 16. य एवैष शरीरे पुरुषः
 17. य एवैष दक्षिणे ऽक्षिणि
 पुरुषः
 18. य एवैष सव्ये ऽक्षिणि पुरुषः
 19. यो वै बालाक एतेषां पुरु-
 षाणां कर्त्ता
 — तौ ह सुप्तं पुरुषमाजग्मतुः
 — कैष एतद्बालाके पुरुषो ऽश-
 यिष्ट
 — यत्रैष एतद्बालाके पुरुषो
 ऽशयिष्ट
 — हिता नाम पुरुषस्य नाद्यः

Chhā. 1.

1. 2. ओषधीनां पुरुषो रसः पुरु-
 षस्य वाग्रसः
 1. 6. 6. य एषो जन्तरादित्ये हिर-
 ण्मयः पुरुषो दृश्यते
 1. 7. 5. य एषो जन्तरक्षिणि पुरुषो
 दृश्यते सैवर्कं
 2. 6. 1. पुरुषो निधनम् 2. 18. 1.
 2. 9. 7. ते पुरुषं दृष्ट्वा कक्षं श्वभ्रमि-
 त्युपद्रवन्ति
 3. 12. 3. इयं वाव सा यदिदमस्मिन्
 पुरुषे शरीरम्

Chhā. 3. 12.

4. यद्वैतत्पुरुषे शरीरमिदं वाव
 तद्यदिदमस्मिन्नन्तः पुरुषे
 हृदयम्
 6. तावानस्य महिमा ततो ज्या-
 यांश्च पुरुषः
 7. यो ऽयं बहिर्द्धा पुरुषादा-
 काशः
 8. अयं वाव स योऽयमन्तःपु-
 रुष आकाशः
 3. 13. 7. इदं वाव तद्यदिदमस्मिन्न-
 न्तःपुरुषे ज्योतिः
 3. 14. 1. अथ खलु क्रतुमयः पुरुषो
 यथाक्रतुरस्मिँल्लोके पुरुषो
 भवति
 3. 16. 1. पुरुषो वाव यज्ञः
 4. 10. 3. बहव इमे ऽस्मिन्पुरुषे
 कामा नानात्ययाः
 1. 11. 1. य एष आदित्ये पुरुषो दृ-
 श्यते
 4. 12. 1. य एष चन्द्रमसि पुरुषो
 दृश्यते
 4. 13. 1. य एष विद्युति पुरुषो दृश्यते
 4. 15. 1. य एषो ऽक्षिणि पुरुषो दृ-
 श्यते 8. 7. 4.
 5. तत्पुरुषो ऽमानवः 5. 10. 2.
 5. 7. 1. पुरुषो वाव . . अग्निः
 5. 11. 6. येन हैवार्येन पुरुषश्चरेत्
 6. 2. 3. यत्र क्वच शोचति स्वेदते
 वा पुरुषः
 6. 4. 7. तिस्रो देवताः पुरुषं प्राप्य
 6. 8. 6.
 6. 7. 1. षोडशकलः सोम्य पुरुषः
 6. 8. 1. यत्रैतत्पुरुषः स्वपिति
 3. यत्रैतत्पुरुषो जशिशपिति
 5. यत्रैतत्पुरुषः पिपासति
 6. पुरुषस्य प्रयतो वाङ्मनसि
 सम्पद्यते

- Chhā. 6. 14. 1. पुरुषं गन्धारेभ्यो ऽभिनद्धा-
क्षमानीय
2. आचार्यवान् पुरुषो वेद
6. 15. 1. पुरुषं . . उपतापिनं ज्ञातयः
पर्युपासते
6. 16. 1. पुरुषं . . हस्तगृहीतमानय-
न्ति
8. 12. 3. स उत्तमः पुरुषः
4. स चाक्षुषः पुरुषः
Brih. 1. 4. 1. पूर्वः . . पाप्मन औषत्तस्मा-
त्पुरुषः
10. एकैकः पुरुषो देवान् भुन-
क्ति
17. पांक्तः पुरुषः
1. 5. 2. पुरुषो वा अक्षितिः
15. योऽ यमेवंपितृपुरुषः
2. 1. 2. आदित्ये पुरुष एतं . . ब्रह्मो-
पासे
3. चन्द्रे पुरुष एतं . . ब्रह्मोपासे
4. विद्युति पुरुष एतं . . ब्रह्मो-
पासे
5. आकाशे पुरुष एतं . . ब्र-
ह्मोपासे
6. वायौ पुरुष एतं . . ब्रह्मो-
पासे
7. अग्नौ पुरुष एतं . . ब्रह्मोपासे
8. अप्सु पुरुष एतं . . ब्रह्मोपासे
9. आदर्शे पुरुष एतं . . ब्रह्मो-
पासे
11. दिक्षु पुरुष एतं . . ब्रह्मोपासे
12. आयामयः पुरुष एतं . ब्र-
ह्मोपासे
13. आत्मनि पुरुष एतं . . ब्रह्मो-
पासे
15. तौ ह पुरुषं सुप्रमाजग्मतुः
16. य एष विज्ञानमयः पुरुषः 17.
17. अथ हैतत्पुरुषः स्वपिति
नाम

- Brih. 2. 3. 3. य एष एतस्मिन्मण्डले
पुरुषः 5. 5. 2, 3.
5. यो ऽयं दक्षिणे ऽक्षन्पुरुषः 4.
2. 2; 5. 5. 2, 4.
6. तस्य हैतस्य पुरुषस्य रूपम्
2. 5. 1. तेजोमयो ऽमृतमयः पुरुषः
(28 times).
18. पुरः पुरुष आविशत्
— अयं पुरुषः सर्वासु पूर्षु पु-
रिशयः
3. 2. 11. यत्रायं पुरुषो म्रियते 12.
13. पुरुषस्य मृतस्याग्निं वाग-
व्येति
— कायं तदा पुरुषो भवतीति
3. 7. 2. पुरुषं प्रेतमाहुर्व्यसंसिपता-
स्याङ्गानीति
3. 9. 4. दशमे पुरुषे प्राणाः
10. यो वै तं पुरुषं विद्यात् . .
वेद वा अहं तं पुरुषम्
11—17.
— शारीरः पुरुषः स एषः
11. काममयः पुरुषः स एषः
12. आदित्ये पुरुषः स एषः
13. प्रातिश्रुतः पुरुषः स एषः
14. आयामयः पुरुषः स एषः
15. आदर्शे पुरुषः स एषः
16. अप्सु पुरुषः स एषः
17. पुत्रमयः पुरुषः स एषः
26. अष्टौ देवा अष्टौ पुरुषाः
— यस्तान्पुरुषान्निरूढ्य प्रत्यू-
द्यात्यक्रामन्तं त्वौपनिषदं
पुरुषं पृच्छामि
28. यथा वृक्षः . . तथैव पुरुषः
1. 3. 2. किं ज्योतिरयं पुरुषः 3—6.
7. ह्यन्तर्ज्योतिः पुरुषः
8. अयं पुरुषो जायमानः
9. एतस्य पुरुषस्य द्वे एव स्था-
ने

- Brih. 4. 3. 9. अत्रायं पुरुषः स्वयंज्योति-
र्भवति 14.
11. हिरण्मयः पुरुष एकहंसः 12
15. असङ्गो ह्ययं पुरुषः 16.
18. अयं पुरुष एतावुभावन्ता-
वनुसञ्चरति
19. अयं पुरुष एतस्मा अन्ताय
धावति
21. एवमेवायं पुरुषः प्राज्ञेना-
त्मना सम्परिप्लवक्तः
36. अयं पुरुष एभ्यो ऽङ्गेभ्यः
सम्प्रमुच्य
4. 4. 1. यत्रैष चाक्षुषः पुरुषः परा-
ङ्पर्यावर्त्तते
5. काममय एवायं पुरुष इति
5. 6. 1. मनोमयो ऽयं पुरुषो भाः
सत्यः
5. 9. 1. अयमग्निर्वैश्वानरो यो ऽय-
मन्तः पुरुष Maitri. 2. 6.
5. 10. 1. यदा वै पुरुषो ऽस्माद्धोका-
त्यैति
5. 15. 1. यो ऽसावसौ पुरुषः सो ऽह-
मस्मि Isa. 16.
6. 2. 12. पुरुषो वा अग्निर्गैतम
13. तस्या आहुत्यै पुरुषः संभ-
वति
14. अग्नौ देवाः पुरुषं जुह्वति त-
स्या आहुत्यै पुरुषो भास्व-
रवर्णः संभवति
15. पुरुषो मानस एत्य
6. 3. 1. घ्नन्ति पुरुषस्य कामान्
6. 4. 1. फलानां पुरुषः पुरुषस्य रेतः
Tait. 1. 6. 1. तस्मिन्नयं पुरुषो मनोमयः
2. 1. 1. अन्नात्पुरुषः स वा एष पु-
रुषो ऽन्नरसमयः
2. 8. 1. स यश्चायं पुरुषे यश्चासावा-
दित्ये स एकः 3. 10. 1.

- Katha. 1. 8. ऐतद्वृत्ते पुरुषस्याल्पमेधसः
2. 1. उभे नानार्थे पुरुषं सिनीतः
3. 11. अव्यक्तात्पुरुषः परः पुरु-
षान्न परं किञ्चित्
4. 12. अंगुष्ठमात्रः पुरुषः 13; 6.
17; Śwet. 3. 13; Mahā-
nār. 16. 3.
5. 8. कामं कामं पुरुषो निर्मि-
माणः
Śwet. 1. 8. अव्यक्तात्परः पुरुषः
1. 2. भूतानि योनिः पुरुष इति
चिन्त्यम्
3. 6. मा हिंसीः पुरुषं जगत्
8. वेदाहमेतं पुरुषं महान्तम्
9. तेनेदं पूर्णं पुरुषेण सर्वम्
Mahānār. 10. 4.
12. महान् प्रभुर्वै पुरुषः
14. सहस्रशीर्षा पुरुषः
15. पुरुष एव इदं सर्वम्
19. तमाहुर्ध्वं पुरुषम्
4. 7. समाने वृक्षे पुरुषो निमग्नः
Muṇḍ. 3. 1. 2.
Maitri. 2. 6. यदौष्ण्यं स पुरुषो ऽथ यः
पुरुषः सो ऽग्निर्वैश्वानरः
3. 3. एतानि गुणानि पुरुषेणेति-
तानि
— नाभिभूयत्यसौ पुरुषः
4. 6. अथ कृत्स्नक्षय एकत्वमेति
पुरुषस्य
6. 1. य एषो ऽन्तरादित्ये हिर-
ण्मयः पुरुषः Mahānār.
12. 2.
6. चक्षुरायत्ता हि पुरुषस्य म-
हती मात्रा
— अक्षिण्यवस्थितो हि पुरुषः
सर्वार्थेषु चरति
10. पुरुषश्चेता प्रधानान्तःस्थः
— भोक्ता पुरुषो ऽन्तःस्थः
— तस्माद्धोक्ता पुरुषः

- Maitr. 6. 10. पुरुषो ह्यव्यक्तमृत्वेन त्रि-
गुणं भुंक्ता इति
18. यदा पश्यन् पश्यति . .
पुरुषम्
30. स हि सर्वकाममयः पुरुषः
— अतः पुरुषो ऽध्यवसाय-
मङ्कल्पाभिमानलिङ्गः
31. यो ऽसा आदित्ये पुरुषः सो
ऽसा अहम्
— तच्छुक्ते पुरुषमलिङ्गम्
7. 11. पुरुषश्चाक्षुषो यो ऽयम
Mund. 1 1 7. यथा मनः पुरुषात्केशला-
मानि
1 2 11. यत्रासूतः स पुरुषो ह्यव्यया-
त्मा
13. येनाक्षरं पुरुषं ब्रह्म सत्यम्
2 1 2. दिव्यो ह्यमूर्तः पुरुषः
3. बर्हीः प्रजः पुरुषात् सत्यं
सृताः
10. पुरुष एवेवं विश्व-
3. 1 3. यदा पश्यः पश्यसे . . पुरुष-
म्
3 2 1. उपासते पुत्र्यं ये द्युतामाः
2. परात्परं पुरुषमैतत् दिव्यं
म्
Mahānir 1 4 यत् ओषधीभिः पुरुषाणां
शुंश्च
8. सर्वे निमेषा नशिरे विश्वतः
पुरुषादधि
2. 9. मा नो हिर्माज्जातयेदो गा-
मशं पुरुषं जगत
3 1. तत्पुरुषस्य विश्वहं
2. तत्पुरुषाय विश्वहं 3, 4,
15; 17. 4.
11. 2. विश्वमेवेदं पुरुषस्तद्विश्वमु-
पजीवति Mahā. 3 (पु-
षम्)
12. 1. पुरुषं कृष्णपिङ्गलम्

- Mahānir. 12. 2. य एष एतस्मिन्मण्डले अ-
र्चिषि पुरुषः
3. य एष पुरुष एष भूतानाम-
धिपतिः
13. 2. पुरुषो वै रुद्रस्तन्महः
20. 21. उत्तिष्ठ पुरुष
23. 1. य एष आदित्ये पुरुषः स
परमेष्ठी ब्रह्मात्मा
— स वा एष पुरुषः पञ्चधा
पञ्चात्मा
Prasne 1 3. यथेवा पुरुषं द्यावा
2. सैषा पुरुषस्यायानमवस्थ-
3. 1. एतस्मिन्पुरुषे काचित् सग-
न्ति
2. सर्वेषु पुरुषेषु न शृणोति न
पश्यति
3. एष हि . . विज्ञानमा पुरुषः
4. 1. ओमित्येव त्रैधाक्षरेण परं पु-
रुषमाभिधायीयत
— परात्परं परिशयं पुरुषमी-
दति
1. षोडशकलं . . पुरुषं वेत्य-
— तं त्वा पृच्छामि कामौ पुरु-
ष इति
2. इहैवान्तःशरीरे . . स पुरु-
षः
3. पुरुषं प्राप्तास्त वच्छन्ति
पुरुषं दत्तेयं प्रोक्ष्यते
3. तं तेन पुरुषं वेद
Kātyāy. 1. परात्परं पुरुषं ज्ञानि
20. पुरातनो ऽहं पुरुषो ऽहमीशः
Gauda 1 6. नवोऽशुतः पुरुषः प्रथक
Nep. 1 1. यत् पुरुषो मनसाभिगच्छति
4. अन्तरादित्ये दिग्गमयः पु-
रुषः
6. पुरुषं नृकेमगिविषहम्
1. 3. यो वै नमिहः . . यश्च पुरुष-
स्त्वयौ वै नमो नमः (4)

Nrip.	5. 1. षोडशकलो वै पुरुषः पुरुष एवेदं सर्वं पुरुषेण सम्मितं भवति	Mukti.	2. तत्पुरुषप्रयत्नसाध्यम् — <i>vide</i> समाधि
Chûl.	12. आत्मा पुरुष एव च — श्यावश्च पुरुषस्तथा (Nārāyaṇa seems to read सासुरस्तथा for he says असुरैर्वाणादिभिः सहितः सासुरः)	Gītā.	2. 59. तादृषो हि पुरुषः 2. 15. यं हि न व्यथयन्त्येते पुरुषम् 21. कथं स पुरुषः पार्थ 60. पुरुषस्य विपश्चितः 3. 4. नैष्कर्म्यं पुरुषो ऽभुते 8. 4. पुरुषश्चाधिदैवतम् 8. परमं पुरुषं दिव्यम् 10. स तं परं पुरुषमुपैति दिव्यम् 22. पुरुषः स परः पार्थ 9. 3. अश्रद्धानाः पुरुषाः 10. 12. पुरुषं शाश्वतं दिव्यम् 11. 18. सनातनस्त्वं पुरुषो मतो मे 33. त्वमादिदेवः पुरुषः पुराणः 13. 19. प्रकृतिं पुरुषं चैव 20. पुरुषः सुखदुःखानां भोक्तृ- त्वे हेतुः 21. पुरुषः प्रकृतिस्थो हि 22. देहे ऽस्मिन्पुरुषः परः 23. य एवं वेत्ति पुरुषम् 15. 4. तमेव चायं पुरुषं प्रपद्ये 16. इतिमौ पुरुषौ लोके 17. उत्तमः पुरुषस्त्वन्यः 17. 3. श्रद्धामयो ऽयं पुरुषः
Siras	14. पुरुषं निर्गुणं सांख्यम् 3. सूक्ष्मः पुरुषः सर्वम् — प्राजापत्यं सौम्यं सूक्ष्मं पुरुषम्		पुरुषदेवत्य 1. चतुर्था विशुन्मती . . पुरुष- देवत्या पुरुषनाय 3. अश्रनायः पुरुषनायः 5. पुरुषयुग 7. आसप्तमात्पुरुषयुगात्पुनाति Mahā. 4.
Garbhā.	3. पितृ रेतोतिरेकात् पुरुषः		पुरुषरूप
Mahā.	1. तस्मिन्पुरुषाश्चतुर्दशाजायन्ते — स एष पञ्चविंशकः पुरुष- स्तं पुरुषं पुरुषो निवेदय 2. व्यक्षः शूलपाणिः पुरुषो ज्जायत 3. पुरुषः परमात्मा व्यवस्थितः		
Brahma.	1. पुरुषः प्राणो हिंसा 2. अस्य पुरुषस्य चत्वारि स्थानानि — स पुरुषः स प्राणः स जीवः 2. महानयो ऽयं पुरुषः 5. मा हिंसीत् पुरुषान्मम 9. पुरुषस्य शरीरे तु 2. सह तेनैव पुरुषः 1. पुरुषो ह वै नारायणः 5. प्रत्यगानन्दं ब्रह्म पुरुषम् Atmapra 3.	Sikhā.	
Prāpāg.			
Nila.			
Dhyāna.			
Nyāsa.			
Nār.			
Gopī.	5. गोपीचन्दनलिप्राङ्गं पुरुषं य उपासते — गोपीचन्दनलिप्राङ्गः पुरुषो येन पूज्यते	Chhā. 6.	
Mukti.	1. मुमुक्षवः पुरुषाः 2. पुरुषस्य . . चित्तधर्मः	Siras.	
		Brih. 4.	

पुरुषर्षभ

- Gîtâ 2. 15 यं हि न व्यथयन्त्येते . . पु-
रुषर्षभ

पुरुषवचस्

- Chhâ 5. 3 3. वेत्थ यथा पञ्चम्यामाहुता-
वापः पुरुषवचसो भवन्ति
5. 9. 1 इति तु पञ्चम्यामाहुतावापः
पुरुषवचसो भवन्ति

पुरुषवाच्

- Brih. 6. 2. 2. वेत्थो यतिथ्यामाहुत्यां हु-
तायामापः पुरुषवाचो भू-
त्वा समुत्थाय वदन्ती ३

पुरुषविद्

- Maitri. 6. 33. पुरुषविदः प्रजापतेः (ter)

पुरुषविध

- Brih. 1. 4. 1. आत्मेवेदमग्र आसत्पुरुष
विधः
Tait. 2. 2. 1. स वा एष पुरुषविध एव
तस्य पुरुषविधनामन्वयं
पुरुषविधः 2. 3. 1. 2
4. 1; 2. 5. 1.

पुरुषविधता

- Tait. 2. 2. 1. तस्य पुरुषविधनामन्वयं पु-
रुषविधः 2. 3. 1; 2. 4.
1; 2. 5. 1.

पुरुषव्याघ्र

- Gîtâ. 18. 4. न्यागो हि पुरुषव्याघ्र

पुरुषशरीर

- Prânâg. 1. अस्मिन्नेव पुरुषशरीरे

पुरुषसंज्ञ

- Maitri. 2. 5. अग्राद्यो ऽवृद्धयः पुरुषसंज्ञः

पुरुषाम्नि

- Brih. 6. 2. 16. ते पुनः पुरुषामौ हृयन्ते

पुरुषायण

- Prasna 6. 5. एवमेवास्य परिब्रह्मरिमाः
षोडशकलाः पुरुषायणाः

पुरुषायतन

- Kshu. 10. पुरुषायतनं महत्

पुरुषार्थ

- Chhâ. 1. स्तूयते पुरुषार्थं च

पुरुषोत्तम

- Dhyana 2. यथा दीपो दृश्यते पुरुषोत्त-
मः (one MS. omits) ;
Yogat. 2.
Yogat. 11. पुरुषोत्तमतत्परः
Gopi 5 पुरुषोत्तमरूपेण
Gîtâ 8. 1 किं कर्म पुरुषोत्तम
10. 15. वेत्थ त्वं पुरुषोत्तम
11. 3 रूपमैश्वरं पुरुषोत्तम
15. 18. प्रथितः पुरुषोत्तमः
19. जानाति पुरुषोत्तमम्

पुरुहूत

- Mahânuir 20. 3. हयामि शक्रं पुरुहूतमिन्द्र-
म्

पुरोडाश

- Maitri 6. 36. vide आदि

पुरोधस्

- Gîtâ 10. 24. पुरोधसां च मुख्यं माम्

पुरोऽनुवाक्या

- Brih. 3. 1. 7. पुरोऽनुवाक्या न याज्या न
शस्यैव तृतीया 10.
10. प्राण एव पुरोऽनुवाक्या
— पृथिवीलोकमेव पुरोऽनुवा-
क्या जयति

पुरोवात

- Chhâ 2. 3. 1. पुरोवातो हिंकारः

पुष्प

- Brh. 1. 4. 13 इयं हीदं सर्वं पुष्पयति
6. 4. 24 अस्मिन् सहजं पुष्पासम्
27. येन विश्वा पुष्पाभि वायुनि
Pinda. 7. वाचं पुष्पयति वीर्यवान्
Rāmāp. 27. पुष्टः कौशलजात्मजः
Muktī. 2. 45. एतास्ता युक्तयः पुष्टा.
Gītā. 15. 13. पुष्णामि चौपधीः तर्वाः

पुष्कर

- Maitrī. 5. 2. विन्दुमिव पुष्कर इति
6. 2. कः पुष्करः किम्भया वेति
— इदं वाचं वत्पुष्करं यो ज्य-
भावाजः
Sūras. 1. पुष्करमन्त्रं पवित्रजगाम
Brahma. 1. स्वयः कर्कटकः पुष्करः
Brahmab. 15. तावत्तिष्ठति पुष्करे

पुष्करपर्ण

- Nrip. 1. 1. स प्रजापतिरेकः पुष्करपर्णे
समभवत्

पुष्करपलाश

- Chhā. 4. 14. 3 यथा पुष्करपलाश आपो
न क्षिप्यन्ते

पुष्करस्त्रज

- Brh. 6. 4. 21. गर्भं ते अश्विनौ देवायाधत्तां
पुष्करस्त्रजौ
Mahānār. 16. 5. मेधां ये अश्विनायस्त्रावा-
धत्तां पुष्करस्त्रजौ

पुष्करिणी

- Brh. 4. 3. 10. न तत्र . . पुष्करिण्यः . . भ-
वन्त्यथ . . पुष्करिण्यः . .
सृजते
6. 4. 23. यथा वायुः पुष्करिणीं स-
मिञ्चयति

पुष्कल

- Sarvop. 1. मनआदिचतुर्दशकरणैः पु-
ष्कलैः
Gītā. 11. 21. स्तुवन्ति त्वां स्तुतिभिः
पुष्कलाभिः
पुष्टि
Mahānār. 4. 7. मृत्तिके देहि मे पुष्टिम्
19. 1. श्रीश्च पुष्टिश्चानृण्यम्
20. 1. मयि पुष्टिं पुष्टिपतिर्दधानु
Sūras. 3. शान्तिस्त्वं पुष्टिस्त्वम्

पुष्टिकाम

- Mahānār. 20. 1. तेभ्यो वलिं पुष्टिकामो ह-
रामि

पुष्टिपति

- Mahānār. 20. 1. मयि पुष्टिं पुष्टिपतिर्दधानु

पुष्टिमन्त्र

- Chhā. 5. 19. 1. तस्मात्त्वं रग्यमानं पुष्टि-
मानमि

पुष्प

- Kausl. 1. 3. पुष्पाण्यादाय
Chhā. 3. 1. 2. ऋग्वेद एव पुष्पम्
3. 2. 1. यजुर्वेद एव पुष्पम्
3. 3. 1. सामवेद एव पुष्पम्
3. 4. 1. इतिहासपुराणं पुष्पम्
3. 5. 1. ब्रह्मैव पुष्पम्
Brh. 6. 4. 1. आपधीनां पुष्पाणि पुष्पा-
णां फलानि
Tajyana. 7. पुष्पमध्ये यथा गन्धम्
Yogat. 8.
9. पुष्पे गन्धमिवापितम्
Asrama. 3. पुष्पफलमुत्सृजन्तः
Vāsa. 3. यथा गन्धः पुष्पेषु
Gītā. 9. 26. पत्रं पुष्पं फलं तोयम्
पुष्पित
Gītā. 2. 42. यामिमां पुष्पितां वाचम्

पुष्टिपन्

Prāṇāg.

1. अपृष्ठा याश्च पुष्टिणीः

पू

Chhā. 4. 16.

1. एष ह वै यज्ञो यो ऽयं पवत
एष ह यन्निदं सर्वं पुनाति
— यदेष यन्निदं सर्वं पुनाति
तस्मादेष एव यज्ञः

5. 10. 10. शुद्धः पूतः पुण्यलोको भवति

Brhā. 1. 3

13. वायुः परेण मृत्युमतिव्रान्तः पवते

5. 9. 1. कतमो ऽयद्धे इति यो ऽयं पवत इति

2. यदयमेक इवैव पवते ऽथ कथमयद्धेः

5. 14. 2. शुद्धः पूतो ऽजगे ऽमृतः सम्भवति

Tait. 2. 8

1. भीष्मास्माद्वातः पवते Neṣp. 2. 1.

Mātrā.

2. 4. शुद्धः पूतः शून्यः 6. 28. 31.

6. 9. उच्छिष्टोपहतमित्यनेन तन्पावयेत्

— पुनन्त्वन्नं मम दुष्कृतं च यदन्यत्

7. 4. अन्तःशुद्धः पूतः शून्यः

6. शुद्धः पूतो भान्तः क्षान्तः

Mund. 2

1. 6. सोमो यत्र पवते यत्र सूर्यः

Mahānār

4. 12. तन्मे इन्द्रो वरुणो बृहस्पतिः सविता च पुनन्तु

5. 8. इमास्तदापो वरुणः पुनातु

12. पुनन्तु ऋषयः पुनन्तु वसवः

पुनातु वरुणः पुनात्वधमर्षणः

14. 2. आपः पुनन्तु पृथिवीं पृथि-

वीं पूता पुनातु मां पुनन्तु

ब्रह्मणस्पतिर्ब्रह्मपूता पुना-

तु माम् Prāṇāg. 1.

— सर्वं पुनन्तु मामापः Prā-

ṇāg. 1.

Mahānār. 17. 6. आसहस्रात्पुक्तिं पुनन्ति 7. 8.

19. 1. तिलाः पुनन्तु मे पापम्

Kāṇvāya.

21. सुरापानात्पूतो भवति

— ब्रह्महत्यायाः पूतो भवति

— सुवर्णस्तेयात्पूतो भवति

— कृत्याकृत्यात्पूतो भवति

Sūras.

6. मस्तिष्कादुद्ध्वं प्रैरयत्पवमानः

7. आचक्षुषः पुक्तिं पुनाति

Mahā. 4

— आसप्तमान्पुरुषयुगात्पुनर्नाति

Mahā. 1.

— शुचिः पूतः कर्मण्यो भवति

Nvāsa

1. आद्भिः पूताभिराचरेत्

Kāṭhāru. 4.

Kālāg.

2. समस्तमहापातकोपपातकेभ्यः पूतो भवति

Ātmāpra.

1. तस्मिन्मां धेहि पवमान

Vasu.

4. सर्वमहापातकेभ्यः पूतो भवति

Gopī.

5. तं तं पूतं विजानीयात्

— पुनात्यादशमं कुलम्

Gītā.

4. 10. बहवो ज्ञानतपसा पूताः

10. 31. पवनः पवतामस्मि

पूज

Vāsu.

4. सर्वैर्देवैः पूज्यो भवति

Gopī.

5. गोपीचन्दनलिप्ताङ्गः पुरुषो येन पूज्येत

— विष्णुपूजितभूतित्वात्

Skanda.

11. सोहम्भावेन पूजयेत्

Rāmāp.

17. सीतारामौ . . पूज्यौ

38. पूजितावीरपुत्रेण

57. वह्निस्तदायुधैः पूज्यः

90. अंगव्यूहानिलजायैश्च पूज्य

91. मुख्योपहारैर्विविधैश्च पूज्य

Gītā.

11. 43. त्वमस्य पूज्यश्च गुरुगरीयान्

पूजन

- Rāmāp. 5. ऐश्वर्यं यस्य पूजनात्
Gītā. 17. 14. देवद्विजगुरुप्राज्ञपूजनम्

पूजा

- Rāmāp. 13. विना यन्त्रेण चत्पूजा
Gītā. 17. 15. सत्कारमानपूजार्थम्

पूजार्ह

- Gītā. 2. 4. पूजार्हावगिन्दन

पूतपाप

- Gītā. 9. 20. त्रैविद्या मां सोमपाः पूतपा-
पाः

पूति

- Gītā. 17. 10. पूतिपर्युषितं च यत्

पूय

- Bṛih. 5. 12. 1 पूयति वा अचमृते प्राणात्

पूरक

- Amṛita. 9. गेचकपूरककुम्भकाः
12. पूरकस्यति लक्षणम्
Dhyāna 11. पूरकेण विचिन्तयन्

पूरुष

- Bṛih. 4. 4. 12 अयमस्मीति पूरुषः
Gītā. 3. 19. परमाप्नोति पूरुषः
36. पापं चरति पूरुषः

पूर्णानन्द

- Parama. 3. पूर्णानन्दैकरूपरसबोधः
(MSS.)
Rāmōt. 5. पूर्णानन्दैकाविज्ञानम्

पूर्त्त

- Śwet. 2. 7. न हि ते पूर्त्तमक्षिपत् (so
Nārāyaṇa and Saṅkarā-
nanda).

पूर्व

- Kaush. 1. 5. बृहस्पत्यन्तरे सामनी पूर्वा
पादौ

- Kaush. 1. 5. तस्य भुतं च भविष्यच्च पू-
र्वी पादौ
2. 5. एतत् पूर्वं विद्वांसो अग्नि-
होत्रं न जुहवांचक्रुः
8. न ह्यस्मात् पूर्वाः प्रजाः प्रैति
10. न ह्यस्याः पूर्वाः प्रजाः प्रैति
Kena 3. इति शुभ्रम् पूर्वेषाम्
Chhā. 6. 4. 5. पूर्वं महाशाला महाश्रो-
त्रियाः
7. 11. 1. तेन एव तत्पूर्वं दर्शयित्वा
(bis).
Bṛih. 1. 1. 2. तस्य पूर्वं समुद्रे योनिः
1. 4. 1. स यत्पूर्वो ऽस्मात्सर्वस्मात्
— यो ऽस्मान्पूर्वो बुभूषति
4. 3. 1. तं सम्राडेव पूर्वः पप्रच्छ
18. पूर्वं च परं च
4. 4. 22. पूर्वं विद्वांसः प्रजां न का-
मयन्ते
6. 2. 7. वाचा ह स्म वै पूर्वं उपयन्ति
8. इयं विद्येतः पूर्वं न कस्मि-
न्न ब्राह्मण उवास
Isa 4. नैनहेवा आमुवन् पूर्वमर्षत्
Tait. 2. 3. 1. तस्यैष एव शारीर आत्मा
यः पूर्वस्य 2. 4. 1 ; 2. 5.
1 ; 2. 6. 1.
3. 10. 6. पूर्वदेवेभ्यो ऽमृतस्य ना रेभा-
यि Nrip. 2. 4.
Kātha. 1. 6. अनुपश्य यथा पूर्वं
1. 6. यः पूर्वं तपसो जातमग्न्यः
पूर्वमजायत
Śwet. 2. 16. पूर्वा हि जातः स उ गर्भे
अन्तः Mahānār. 2. 1 ;
Siras. 5.
3. 4. हिरण्यगर्भं जनयामास पू-
र्वम्
5. 6. ये पूर्वं देवा ऋषयश्च तद्विदुः
6. 5. देवं स्वचित्तस्थमुपास्य पू-
र्वम्

- Swet. 6. 18. यो ब्रह्माणं विदधाति पूर्वम्
Maitri. 1. 1. ब्रह्मयज्ञो वा एष यत्पूर्वेषां
चयनम्
6. 21. परः पूर्व प्रतिष्ठाप्य
Gauda. 2. 16. जीवं कल्पयते पूर्वम्
4. 21. कथं पूर्व न गृह्यते
Nrip. 2. 1. प्रणवस्य या पूर्वा मात्रा
Nrisut. 3 (bis).
Śiras. 6. न तस्मात्पूर्वं न परं तदस्ति
Śikhā. 1. पूर्वास्य मात्रा पृथिव्यकारः
Yogat. 3. यः स्तन्यं पूर्व पीत्वापि
Kathasru. 3. अमिसंस्थितानि पूर्वाणि दा-
रुपात्राणि
Survop. 4. पूर्व व्यापकं चैतन्यम्
Vāsu. 3. पूर्वमभ्यस्य पुण्ड्रस्थम्
Mukti. 2. 69. मानसीर्वासिनाः पूर्वम्
Gītā. 4. 15. पूर्वैरपि मुमुक्षुभिः
— पूर्वैः पूर्वतरं कृतम्
10. 6. महर्षयः सप्त पूर्वै

पूर्वजन्मार्जित

- Nyāsa. 5. पूर्वजन्मार्जितात्मनः
पूर्वजाति
Garbha. 3. पूर्वजातीः स्मरति (so MSS.)

पूर्वतर

- Gītā. 4. 15. पूर्वैः पूर्वतरं कृतम्

पूर्वदल

- Hansa. 2. पूर्वदले पुण्यं मतिः

पूर्वनिष्पन्न

- Gauda. 4. 18. कतरत्पूर्वनिष्पन्नम्

पूर्वपक्ष

- Kaush. 1. 2. तेषां प्राणैः पूर्वपक्ष आप्या-
यते
Brh. 3. 1. 5. पूर्वपक्षापरपक्षाभ्याम् (bis).
— पूर्वपक्षापरपक्षयोः

पूर्वप्रज्ञा

- Brh. 4. 4. 2. तं विद्याकर्मणी समन्वार-
भेते पूर्वप्रज्ञा च

पूर्वरूप

- Tait. 1. 3. 1. पृथिवी पूर्वरूपम्
2. अग्निः पूर्वरूपम्
— आचार्यः पूर्वरूपम्
3. माता पूर्वरूपम्
4. अधरा हनुः पूर्वरूपम्

पूर्ववत्

- Kathasru. 1. तान् सर्वैश्च पूर्ववद्गुणीत्वा
Jābāla. 4. पूर्ववदग्निमात्रापयेत्
Krish. 19. पूर्ववच्च महोदधौ

पूर्वापर

- Gauda. 4. 21. पूर्वापरापरिज्ञानमजातेः प-
रिदापकम्
Mukti. 2. 57. त्यक्तपूर्वापरविचारणम्

पूर्वाभ्यास

- Gītā. 6. 14. पूर्वाभ्यासेन तेनैव

पूर्वामुख

- Mahā. 3. सो ज्ञायत पूर्वामुखो भू-
त्वा

पूर्वार्द्ध

- Brh. 4. 1. 1. उद्यन्तु पूर्वार्द्धैः

पूर्वाह्न

- Chhā. 5. 11. 7. समित्पाणयः पूर्वार्द्धं प्रतिच-
क्रमिरे

पूर्वोक्त

- Ancita. 21. पश्चाद् ध्यायेत पूर्वोक्तम्

पूर्वोत्तर

- Mukti. 1. 41. पूर्वोत्तरेषु विहितः (?)

पृथ्वी

- Swet. 2. 5. युजे वां ब्रह्म पृथ्वी नमोभिः
7. जुषेत ब्रह्म पृथ्वीम्

पृथन्

- Bṛh. 1. 4. 13. शौद्रं वर्णमसृजत पृषणमियं
वै पृषा

5. 15. 1. तत्त्वं पृषन्नपावृणु Isā. 15;
Maitri. 6. 35.

— पृषन्नेकपे . . व्यृह ग्दर्मान्
Isā. 16.

- Nṛp. 1. 1. स्वस्ति नः पृषा विश्ववेदाः
Nṛp. 1.

पृतनाजित्

- Mahānār. 6. 6. पृतनाजितं सहमानम्

पृथक्

- Chhā. 5. 11. 5. पृथग्हीणि कारयान्त्कार
5. 11. 1. तस्मात्त्वां पृथग्वलय आ-
ययन्ति पृथग्यथेणयोऽनु-
यन्ति

5. 18. 1. पृथग्विधममात्मानं वैश्वानरं
विद्वांसः

- Bṛh. 2. 4. 10. पृथग्धुमा विनिश्चरन्ति 4
5. 11; Maitri. 6. 13
(omits वि)

- Katha. 4. 14. एवं धर्मान् पृथक् पश्यन्
6. 6. पृथगुत्पद्यमानानाम्

- Swet. 1. 6. पृथगात्मानं प्रेरितारं च म-
त्वा

- Praśna. 3. 4. इतरान् प्राणान् पृथक् पृथ-
गेव सन्निधत्ते

- Gauḍa. 1. 6. चैतौशून् पुरुषः पृथक्
2. 30. पृथगेवेति लक्षितः
34. न पृथङ्नापृथक्किञ्चित्
(MSS. न पृथक्कात्पृथक्)

4. 26. नार्थाभासस्ततः पृथक्
36. पृथगन्यस्य दर्शनात्

- Gauḍa. 4. 64. न विद्यन्ते ततः पृथक् 60
78. हेतुं पृथगनामुवन

- Parama. 3. न पृथग्नापृथक्

- Mukti. 1. पृथक् शान्तिमनुवृद्धि

- Gītā. 1. 18. शंखान्धधुः पृथक् पृथक्
5. 4. सांख्ययोगौ पृथक्
18. 1. त्यागस्य च . . पृथक्
11. विविधाश्च पृथक् चेष्टा.

पृथक्

- Mātr. 6. 11. प्रमेयोऽपि प्रमाणतोऽपि पृथ-
क्कादुपैति

- Gauḍa. 1. 11. जीवात्मनोः पृथक् यत्

- Gītā. 9. 15. एकत्वेन पृथक्त्वेन

18. 21. पृथक्त्वेन तु यज्ज्ञानम्
29. पृथक्त्वेन धनञ्जय

पृथग्भाव

- Katha. 6. 6. इन्द्रियाणां पृथग्भावो . .
मत्वा

- Gītā. 13. 30. यदा भूतपृथग्भावम्

पृथग्लक्षण

- Mātr. 6. 22. तं पृथग्लक्षणमर्तात्य

पृथग्वर्त्मन्

- Chhā. 5. 14. 1. एष वै पृथग्वर्त्मात्मा
5. 18. 2. प्राणः पृथग्वर्त्मात्मा

पृथग्वाद

- Gauḍa. 1. 94. भेदनिष्ठाः पृथग्वादाः

पृथग्विध

- Gauḍa. 2. 16. ततो भावान्पृथग्विधान्

- Gītā. 10. 5. मत्त एव पृथग्विधाः

18. 14. करणं च पृथग्विधम्

21. नानाभावान्पृथग्विधान्

पृथिवी

- Āit. 1. 2. पृथिवी मरः

5. 3. पृथिवी वायुराकाश आपो
ज्योतीषि

[illegible]

- Maitri. 1. 4. निमज्जनं पृथिव्याः
5. 1. त्वं यमस्त्वं पृथिवी
6. 4. पृथिवी गार्हपत्यः
- Mund. 1. 1. 7. यथा पृथिव्यामोषधयः स-
म्भवन्ति
2. 1. 3. पृथिवी विश्वस्य धारिणी
Kaivalya. 15 ; Nār. 1.
1. अस्य पञ्चां पृथिवी
5. ओषधयः पृथिव्याम्
2. 2. 5. यस्मिन्वीः पृथिवी चान्त-
रिक्षमोतम्
- Mahanār. 5. 7. द्विं च पृथिवीं चान्तरि-
क्षम्
8. यत्पृथिव्यां रजः स्वमान्त-
रिक्षे
7. 1. पृथिव्यै स्वाहा २
3. भूरग्रये च पृथिव्यै च
14. 2. आपः पुनन्तु पृथिवीं पृ-
थिवी पुन पुनान्तु माम्
Prāṇag. 1.
22. 1. गार्हपत्यमृक् पृथिवी रथ-
न्तरम्
23. 1. येन सर्वमिदं कृतं पृथिवी
चान्तरिक्षं च
- Praśna. 2. 2. वायुरग्निरापः पृथिवी
5. वायुरेव पृथिवी रयिदेवः
3. 8. पृथिव्यां या देवता
1. 8. पृथिवी च पृथिवीमात्रा च
6. 4. खं वायुर्ज्योतिरापः पृथिवी
Kaivalya. 15.
- Gauḍa. 3. 12. पृथिव्यामुदरे चैव
Neip. 2. 1. षण्णवस्य या पूर्वा मात्रा पृ-
थिव्यकारः Nrisut. 3.
Brahmav. 5. पृथिवी ब्रह्म एव च
Sras. 2. यो वै रुद्रः... या च पृथिवी
6. पृथिवी द्विधा त्रिधा च धारि-
ता
Sikhā. 1. पूर्वास्य मात्रा पृथिव्यकारः

- Garbha. 1. पृथिव्यापस्तेजोवायुराका-
शम्
— का पृथिवी का आपः
— तत्र यत्कठिनं सा पृथिवी
— तत्र पृथिवी धारो
- Nīla. 1. दिवितः पृथिवीमवः
18. ये केच पृथिवीमनु
- Nyāsa. 2. पृथिव्यां नाभ्युपातकाः
4. अद्भ्यः पृथिवी पृथिव्या इ-
त्येषां भूतानाम्
- Gopi. 1. पञ्चभूतेषु गन्धवतीयं पृ-
थिव्यासीत्
— पृथिव्याश्च वैभवाङ्गभिदाः
- Rāmāp. 86. पृथिव्यङ्गे स्यामनाभः प्रक-
ल्प्य
- Gīta. 1. 19. नमश्च पृथिवीं चैव
7. 9. पुण्यो गन्धः पृथिव्याम्
18. 40. न तदस्ति पृथिव्याम्
- Chhā. 2. 24. 5. नमो ऽग्नये पृथिवीक्षिते
Maitri. 6. 35.
- Gītā 1. 18. सर्वशः पृथिवीपते
- Brh. 4. 4. 5. पृथिवीमय आपोमयः
- Praśna. 4. 8. पृथिवी च पृथिवीमात्रा च
- Brh. 3. 1. 10. पृथिवीलोकमेव पुरोऽनुवा-
क्यया जयति
- Maitri. 6. 11. याः काश्चित् पृथिवीभिताः
(cf. Tait. 2. 2. 1).
- Mahanār. 6. 4. पृथ्वी बहुला न उर्वी

- (Garbha. 1. आकाशमवकाशप्रदाने पृ-
थुस्तु (see one MS. and
Dipikā).

पृथुक

- Brih. 6. 4. 21. गर्भं धेहि पृथुकं

पृषदाज्य

- Brih. 6. 4. 24. कसे पृषदाज्यं सत्रीय पृष-
दाज्यस्योपघातं जुहोति

पृष्ठ

- Chhā. 3. 13. 7. विश्वतः पृष्ठेषु सर्वतः पृष्ठेषु

- Brih. 1. 1. 1. यौः पृष्ठम् 1. 2. 3.

- Tait. 1. 10. 1. कीर्त्तिः पृष्ठं गिरिरिव

- Maitri. 6. 33. शिरःपक्षसीपुच्छपृष्ठवान्
(ter).

- Mund. 1. 2. 10. नाकस्य पृष्ठे Mahānār. 1. 1.

- Mahānār. 5. 3. नाकस्य पृष्ठमारुह्य

पृष्ठतस्

- Brih. 1. 5. 3. पृष्ठत उपस्पृष्टो मनसा वि-
जानाति

- Gitā. 11. 40. नमः पुरस्तादथ पृष्ठतस्ते

पृष्ठवंश

- Garbha. 3. पञ्चमे पृष्ठवंशः (all the
MSS. have पृष्टिवंशः)

पृ

- Kaush. 4. 2. आकाशे पूर्णम्
8. पूर्णमप्रवृत्तिं ब्रह्मेति वा अ-
हमेतमुपासे .. एतमेवमुपा-
स्ते पूर्यते प्रजया

- Chhā. 3. 11. 6. धनस्य पूर्णम्

3. 12. 9. तदेतत्पूर्णमप्रवृत्तिं पूर्णमप्र-
वृत्तिनीं श्रियं लभते य ए-
वं वेद

- Brih. 1. 4. 3. तस्मादयमाकाशः स्त्रिया
पूर्यते

- Brih. 2. 1. 5. पूर्णमप्रवृत्तिं .. एतमुपासे
— एवमुपास्ते पूर्यते प्रजया

2. 4. 2. सर्वा पृथिवी वित्तन पूर्णा
4. 5. 3.

4. 3. 20. शुक्रस्य नीलस्य पिङ्गलस्य
हरितस्य लोहितस्य पूर्णाः

5. 1. 1. पूर्णमदः पूर्णमिदं पूर्णात्पूर्णं
मुदच्यते &c. Mukti. 1.

5. 14. 6. य इमांस्त्रीलोकान्पूर्णात्प्र-
तिगृह्णीयात्

6. 3. 4. ज्वलदग्निं पूर्णमग्निं

6. 4. 19. उदपात्रं पूरयित्वा

- Tait. 2. 2. 1. तेनैष पूर्णः 2. 3. 1; 2. 4.
1; 2. 5. 1.

2. 8. 1. तस्येयं पृथिवी वित्तस्य पूर्णा

- Swet. 3. 9. तेनेदं पूर्णं पुरूपेण सर्वम्
Mahānār. 10. 4.

- Maitri 1. 1. स पूर्णः खलु .. संपश्यते यज्ञः
6. 26. पूरयतीमाक्षीकान्

- Nrip. 5. 10. यतीनां तु शतं पूर्णम्

- Kshur. 4. पूरयेत्सर्वमात्मानम्

11. तां नाडीं पूरयन्त्यतः

- Yogat. 3. यस्मिन् जाने भगे पूर्णं
(so all MSS.).

12. वायुः पुरतः पुरतः (so Nā-
rāyana; but 4 MSS. read

- पुरतःपुरतः one पुरकपुर-
कः and one पुरतः पुरतः)

- Mukti 1. 36. अव्यक्तैकाक्षरं पूर्णा

1. पूर्णमद इति शान्तिः

2. 52. तावत्पूर्णा समावस्थाम्

पेशस्

- Brih. 4. 4. 4. पेशसो मात्रामुपादाय

पेशस्कारिन्

- Brih. 4. 4. 4. यथा पेशस्कारी पेशसो
मात्रामुपादाय

पेङ्गल

- Mukti. 1. 35 शाण्डिल्य पेङ्गलं भिक्षुम्
1. *and* मृत्तिका

पैंग्य

- Kaush. 2. 2. प्राणो ब्रह्मति ह स्माह पैंग्यः
Brh. 6. 7. 8 मधुकाय पैंग्याय
9. मधुकः पैंग्यः

पैपलाद

- Garbha. 5. पैपलादं मांशशाग्रम्

पैस्त्र

- Kaush. 1. 7. केन मे पैस्त्रानि नामान्या-
ग्रोपि (MSS read पै-
स्यानि)

पैण्डू

- Gita. 1. 15. पैण्डू दध्मा महाशग्रम्

पौतिमापीपुत्र

- Brh. 6. 5. 1. पौतिमार्यापुत्रः कान्यायनी-
पुत्रान्

पौतिमाष्य

- Brh. 2. 6. 1 पौतिमाष्यो गौपवनात्
(his), 4. 6. 1 (his).
--- गौपवनः पौतिमाष्यात्
1. C 1.

पौत्र

- Gita. 1. 26. पुत्रान्पौत्रान् सर्वांस्तथा
34. मातुलाः शशुराः पौत्राः

पौत्त्रायण

- Chhā. 4. 1. 1. ज्ञानभ्रुतिः पौत्त्रायणः
5; 1. 2. 1, 3.
2. ज्ञानभ्रुतेः पौत्त्रायणस्य

पौरुशिष्टि

- Tait. 1. 9. 1. तपोनिव्यः पौरुशिष्टिः

पौरुप

- Kaush. 3. 1. इन्द्रस्य प्रियं धामोपजगाम
युद्धेन पौरुपेण च
Mukti. 2. 1. पौरुपं द्विद्विधं स्मृतम्
6. पौरुपेण प्रयत्नेन 7.
15 पौरुपेण ध्वेकिता
Gita. 7. 8 शब्दः खे पौरुपं नृपु
18. 25. अनवेक्यं च पौरुपम्

पौर्णमास

- Kaush. 2. 3. पौर्णमास्यां वामावास्याय
या
9. पौर्णमास्यां पुरस्ताच्चन्द्रम
सं . . उपतिष्ठेत्
Chhā. 5. 2. 1 पौर्णमास्यां रात्रेः
Arama. 3. कर्मिक्त्यां पौर्णमास्याम्

पौर्णमास्य

- Katha. ru. 3. यत्पौर्णमास्ये सत्पौर्णमास्ये
पौर्णमास्ये

- Gita. 6. 43. लभते पौर्णमास्यम्

पौलुपि

- Chhā. 5. 11. 1. सत्ययज्ञः पौलुपिः
5. 13. 1. सत्ययज्ञं पौलुपिम्

पौलोम

- Kaush. 3. 1. अतृणमहमन्तरिक्षे पौलो-
मान्

पौल्कस

- Brh. 4. 3. 22. पौल्कसो ऽपौल्कसः
Brahma. 2. तत्र . . पौल्कसो न पौल्कसः
Parama. 3. स पौल्कसो भवेत्

प्यायन

- Maitri. 6. 7. अथापो व्यायानात्

प्र

- Chhā. 2. 8. 1. यत्वेति स प्रस्तावः

प्रकाटित

Mukti. 2. 24. भावसवित्प्रकाटिताम्

प्रकटीकृ

Rāmap. 2. विद्वाद्भिः प्रकटीकृतः

प्रकर्ष

Mukti. 2. 53. ध्यानाभ्यासप्रकर्षतः

प्रकाश

Kaṭha. 3. 12. गृहात्मा न प्रकाशते

Swet. 5. 4. सर्वा दिशः... प्रकाशयन्

6. 23. तस्यैते कथिता धर्माः प्र-
काशन्ते

Prasna. 1. 6. यत्सर्वं प्रकाशयति

2. 1. कतर एतन् प्रकाशयन्ते
2. ते प्रकाश्याभिवदन्ति

Kaivalya. 17. जायस्त्वप्रसुपुष्यादिप्रपञ्चं
यन् प्रकाशते

Gaṇḍa. 2. 3. स्वप्न आहः प्रकाशितम्

3. 12. परं ब्रह्म प्रकाशितम्
— यथाकाशः प्रकाशितः
26. अजं प्रकाशते

Nrisut. 2. एष आत्मानं प्रकाशयति

7. प्रकाशते प्रकाशते चेति

Sarvop. 2. तत्र यन् प्रकाशते चैतन्य-
म्

3. यदा प्रकाशत आत्मा

Hārīsa. 2. निरञ्जनः शान्तः प्रकाशि-
तः (so MSS.).

Gītā. 5. 16. प्रकाशयति तत्परम्

13. 33. यथा प्रकाशयत्येकः कृच्छं
लोकमिमं रविः
— क्षेत्रं क्षेत्री तथा कृत्स्नं प्र-
काशयति भारत

1. प्रकाश *adj.*

Gītā. 7. 25. नाहं प्रकाशः सर्वस्य

2. प्रकाश

Maitri. 7. 11. एतन् समीरणे प्रकाशप्रक्षे-
पकौण्यस्थानीयम्

Gītā. 14. 11. प्रकाश उपजायते
22. प्रकाशं च प्रवृत्तिं च
प्रकाशक

Gītā. 14. 6. प्रकाशकमनामयम्
प्रकाशन

Garbha. 1. तेजः प्रकाशनं

Rāmap. 19. वामे तेजः प्रकाशनम्

प्रकाशवन्त

Chhā. 4. 5. 2. चतुष्कलः पादौ ब्रह्मणः प्र-
काशकाक्षाम

3. चतुष्कलं पादं ब्रह्मणः प्रका-
शयानित्युपास्ते प्रकाशया-
नस्मिन्लोकं भवति प्रका-
शयतां लोकाञ्जयति

7. 12. 2. स लोकान् प्रकाशयतः...
अभिमिष्यति

प्रकीर्त्ति

Gītā. 11. 36. तत्र प्रकीर्त्त्या जगत्प्रहृष्यति

प्रकृ

Kālāg. 1. तिर्यक् तिष्ठो रेखाः प्रकुर्वन्ति

प्रकृति

Swet. 4. 10. मायां तु प्रकृतिं विद्यात्

Maitri. 6. 10. भोक्ता पुरुषो भोज्या प्रकृ-
तिः

Gaṇḍa. 3. 21. प्रकृतेरन्यथाभावो न कथ-
ञ्चिद्भाविष्यति 4. 7, 29.

4. 9. प्रकृतिः सेति विज्ञेया स्व-
भावं न जहाति या

29. अजातिः प्रकृतिस्ततः

91. प्रकृत्याकाशवज्जोयाः

92. आदिवुद्धाः प्रकृत्यैव

93. अकृत्यैव सुनिर्वृताः

- Nrip. 4. 3. यो वै नृसिंहः... या प्रकृति-
स्तस्मै वै नमो नमः (9).
- Garbha. 3. अष्टौ प्रकृतयः षोडश वि-
काराः
- Gopī. 2. प्रकृतिमहदहमाद्याः
- Rāmap. 25. प्रकृत्या सहितः इयामः
26. प्रकृत्या परमेश्वर्या
- Rāmot. 3. प्रणवत्वात्प्रकृतिः
5. यो वै श्रीरामः... या प्रकृ-
तिः (38)
- Gitā. 3. 27. प्रकृतेः क्रियमाणानि गुणैः
29. प्रकृतेर्गुणसम्मूढाः
33. सदृशं चेदने स्वस्याः प्रकृतेः
— प्रकृतिं यान्ति भूतानि
4. 6. प्रकृतिं स्वामधिष्ठाय
7. 4. भिन्ना प्रकृतिरष्टधा
5. प्रकृतिं विद्धि मे पराम्
20. प्रकृत्या नियताः स्वया
9. 7. प्रकृतिं यान्ति मामिकाम्
8. प्रकृतिं स्वामवष्टभ्य
— अवशं प्रकृतेर्वशात्
10. मयाध्यक्षेण प्रकृतिः
12. प्रकृतिं मोहिनीं भिताः
13. दैवीं प्रकृतिमाभिताः
11. 51. सचेताः प्रकृतिं गतः
13. 19. प्रकृतिं पुरुषं चैव
20. हेतुः प्रकृतिरुच्यते
23. य एवं वेत्ति पुरुषं प्रकृतिं च
29. प्रकृत्यैव तु कर्माणि क्रिय-
माणानि
18. 59. प्रकृतिस्त्वां नियोक्ष्यति
प्रकृतिज
Gitā. 3. 5. प्रकृतिर्जैर्गुणैः
13. 21. भुङ्क्ते प्रकृतिजान् गुणान्
18. 40. सत्त्वं प्रकृतिर्जैर्भुक्तम्
प्रकृतिदान्त
Gauda. 4. 86. दसः प्रकृतिदान्तत्वात्

प्रकृतिनिर्मल

- Gauda. 4. 98. अलब्धावरणाः सर्वे धर्माः
प्रकृतिनिर्मलाः

प्रकृतिभेद

- Maitri. 6. 30. प्रकृतिभेदवशात्

प्रकृतिमय

- Maitri. 2. 6. प्रकृतिमयो ऽस्य प्रतोदः

प्रकृतिलीन

- Mahānār. 10. 8. तस्य प्रकृतिलीनस्य यः
परः स महेश्वरः

प्रकृतिसम्भव

- Gitā. 13. 19. विद्धि प्रकृतिसम्भवान्
14. 5. गुणाः प्रकृतिसम्भवाः

प्रकृतिस्थ

- Gitā. 13. 21. पुरुषः प्रकृतिस्थो हि
15. 7. इन्द्रियाणि प्रकृतिस्थानि
कर्षति

प्रकृत्

- Gauda. 1. 5. भोक्ता यश्च प्रकीर्तितः
3. 14. प्रागुत्पत्तेः प्रकीर्तितम्
4. 88. सदा बुद्धेः प्रकीर्तितम्
Amṛita. 36. प्राणा वायुः प्रकीर्तितः
Mukti. 2. 57. वासना सा प्रकीर्तिता

प्रकृप्

- Maitri. 6. 12. अन्नकामेनेदं प्रकल्पितं ब्रह्म-
णा

- Rāmap. 86. स्वासनाधः प्रकल्प्य

प्रक्षल्

- Bṛih. 6. 3. 6. पाणी प्रक्षाल्य
6. 4. 19. प्रक्षाल्य पाणी

प्रक्षालन

- Vāsu. 1. प्रतिदिनमालिप्तं गोपीभिः प्र-
क्षालनात्

प्रक्षि

Mukti. 2. 41. प्रक्षीणचित्तदर्पस्य

प्रक्षेपक

Maitri. 7. 11. एतन् समीरणे प्रकाशप्रक्षे-
पकौष्णस्थानीयम्
— अप्सु प्रक्षेपको लवणस्येव

प्रग्रह

Katha. 3. 9. मनः प्रग्रहेभेव च

प्रघा

Kaush. 2. 3. धूमगन्धं प्रजिघ्राय 4.

प्रचक्ष्

Gauda. 3. 33. ज्ञेयाभिर्घ्नं प्रचक्षते

प्रचर्ग

Maitri. 6. 31. किमात्मकानि वा एतानी-
न्द्रियाणि प्रचरन्ति

Mahânâr. 20. 1. ये भूताः प्रचरन्ति

Praśna. 4. 2. ताः पुनः पुनरुदयतः प्रचर-
न्ति

Gauḍa. 1. 63. स्वप्रदृक् प्रचरन् स्वप्ने

प्रचलन

Maitri. 1. 4. ध्रुवस्य प्रचलनम्

प्रचार

Gauda. 3. 31. प्रचारः स तु विज्ञेयः

प्रचुद्

Bṛih. 6. 3. 6. धियो यो नः प्रचोदयात्
Mahânâr. 15. 2.

Śwet. 6. 22. वेदान्ते परमं गुह्यं . . प्रचो-
दितम्

Maitri. 6. 7. धियो यो नः प्रचोदयादिति
बुद्धयो वै धियस्ता यो
ऽस्माकं प्रचोदयात्

Mahânâr. 3. 1. तन्नो रुद्रः प्रचोदयात् 17. 4.
3. तन्नो वृषभः प्रचोदयात् 11.

Mahânâr. 3. 4. तन्नो दन्ती प्रचोदयात्
5. तन्नः पष्ठः प्रचोदयात्
6. तन्नो वैश्वानरः प्रचोदयात्
7. तन्नो अग्निः प्रचोदयात्
8. तन्नः सूर्यः प्रचोदयात्
9. तन्न आदित्यः प्रचोदयात्
10. तन्नो भानुः प्रचोदयात्
12. तन्नो दुर्गा प्रचोदयात्
13. तन्नो भगवती प्रचोदयात्
14. तन्नो गौरी प्रचोदयात्
15. तन्नो गरुडः प्रचोदयात्
16. तन्नो विष्णुः प्रचोदयात्
17. तन्नः सिंहः प्रचोदयात्
Nrip. 4. 2.

18. तन्नो ब्रह्मा प्रचोदयात्

4. 9. तन्नो महालक्ष्मीः प्रचोदयात्
Nrip. 4. 2.

Harisa. 2. तनु सूक्ष्म प्रचोदयात् (so
5 MSS. ; two have तन्नः
सूक्ष्मः and one तनुसूक्ष्माय)

प्रचेतस्

Mahânâr. 13. 3. कद्रुद्राय प्रचेतसे

प्रचोदयितृ

Maitri. 2. 3. प्रचोदयिता वा अस्य
4. प्रचोदयिता वैपो ऽप्यस्य 5,
6.
— प्रचोदयिता वैपो ऽस्य क-
थम् 5.

प्रच्छ्

Kaush. 1. 1. तं हाभ्यागतं पप्रच्छ
— हन्ताचार्यं पृच्छानीति स
ह पितरमासाद्य पप्रच्छे-
तीति माशाक्षीत्
2. तमागतं पृच्छति को ऽसीति
5. तं ब्रह्मा पृच्छति को ऽसीति

- Chhā. 1. 8. 3. हन्त त्वा पृच्छानीति पृच्छेति
 4. 4. 4. अपृच्छं मातरम्
 5. 3. 5. पञ्च... प्रश्नान्प्राप्सित्
 Brh. 6. 2. 3.
 5. 11. 3. प्रक्षयन्ति मामिमे महाशा-
 लाः
 6. 1. 3. उत तमादेशमप्राक्ष्यः
 6. 7. 4. यात्किञ्च पप्रच्छ सर्वं ह प्र-
 तिपेदे
 6. 14. 2. स ग्रामाद्ग्रामं पृच्छन्
 Brh. 3. 1. 2. एवं पप्रच्छ त्वं... ब्रह्मिष्ठो
 ऽसी ३ इति
 — प्रष्टुं दध्रे होताश्रवः
 3. 2. 1. जारत्कारव आर्त्तभागः प-
 प्रच्छ
 3. 3. 1. भुज्युर्लघ्वानिः पप्रच्छ
 — तमपृच्छाम को ऽसीति 3.
 7. 1.
 — यदा लोकानामन्तानपृच्छा-
 म
 — स त्वा पृच्छामि याज्ञव-
 ल्क्य
 3. 4. 1. उपस्तथाक्रायणः पप्रच्छ
 3. 5. 1. कहोलः कौपीतकेयः पप्रच्छ
 3. 6. 1. गार्गी वानक्रवी पप्रच्छ
 3. 7. 1. उद्दालक आरणिः पप्रच्छ
 3. 8. 1. द्वौ प्रश्नौ प्रक्षयामि
 — पृच्छ गार्गीति 2, 5.
 3. 9. 1. विदग्धः शाकल्यः पप्रच्छ
 26. तं त्वौपनिषदं पुरुषं पृच्छा-
 मि
 27. यो वः कामयते स मा पृ-
 च्छतु सर्वे वा मा पृच्छत
 यो वः कामयते तं वः
 पृच्छामि सर्वान्वा वः पृ-
 च्छामीति
 28. तान्नेहैतैः श्लोकैः पप्रच्छ
 4. 3. 1. तं सम्राडेव पूर्वं पप्रच्छ

- Mund. 1. 1. 3. अङ्गिरसं विधिवदुपसन्नः
 पप्रच्छ
 Praśna. 1. 2. यथाकामं प्रश्नान् पृच्छथ
 3. कबन्धी कात्यायन उपेत्य
 पप्रच्छ
 2. 1. भार्गवो वैदर्भिः पप्रच्छ
 3. 1. कौसल्यश्चाश्वलायनः पप्रच्छ
 2. अतिप्रश्नान् पृच्छसि
 4. 1. सौर्यायणी च गार्ग्यः पप्रच्छ
 5. 1. शैब्यः सत्यकामः पप्रच्छ
 6. 1. सुकेशा भारद्वाजः पप्रच्छ
 — मामुपेत्यैतं प्रश्नमपृच्छत
 — तं त्वा पृच्छामि कासौ पु-
 रुष इति
 Nrisut. 8. एवं नैवमिति पृष्ट ओमि
 त्येवाह
 9. न भेतव्यं पृच्छतेति
 Siras. 1. ते रुद्रमपृच्छन् को भवान्
 — ते देवा रुद्रमपृच्छन्
 Sikkā. 1. अथर्वाणं भगवन्तं पप्रच्छ
 Brahma. 1. अङ्गिरसं भगवन्तं पिप्प-
 लादं पप्रच्छ
 Kālāg. 1. कालाग्निरुद्रं भगवन्तं सन-
 त्कुमारः पप्रच्छ
 Jābāla. 2. अथ हैनमग्निः पप्रच्छ 5;
 Rāmōt. 4.
 5. पृच्छामि त्वा याज्ञवल्क्य
 Vāsu. 1. सर्वेश्वरं वासुदेवं पप्रच्छ
 Rāmōt. 2. अथ हैनं भरद्वाजः पप्रच्छ
 Mukti. 1. 4. स्तुवन्पप्रच्छ मारुतिः
 7. साधु पृष्टं महाबाहो
 — श्रीरामचन्द्रं मारुतिः प-
 प्रच्छ
 Gītā. 2. 7. पृच्छामि त्वां धर्मसम्पृ-
 चेताः
 प्रच्छद्
 Kaush. 2. 15. वसनान्तेन वा प्रच्छास्य

प्रजक्ष

Prāṇāg.

1. रुद्रैः प्रजग्धं यदि वा पि-
शाचैः

प्रजनन्

Kaush.

1. 2. तानपरपक्षेण प्रजनयति
4. 16. प्रजायते यजया पशुभिः
Bṛh. 6. 1. 6 (bas)

Chhā.

2. 13. 2. मिथुनाग्निमिथुनात्यजायते
6. 2. 3. तदैक्षत बहु स्यां प्रजायेय
— तत्तेज ऐक्षत बहु स्यां प्र-
जायेय

4. आप ऐक्षन्त बहुः स्याम
प्रजायेमहीति

Bṛh.

1. 4. 17. जाया मे स्यादथ प्रजायेय
(bas)

3. 9. 28 जीवतस्तत्प्रजायते

6. 1. 8. प्रजायमाना रेतसा 9-11.

Tait.

2. 2. 1. अन्नाद्दे प्रजाः प्रजायन्ते
Maitr. 6. 11

2. 6. 1. सो ऽकामयत बहु स्या प्र-
जायेय

Maitr.

6. 15. संवत्सरात्... इमाः प्रजाः
प्रजायन्ते

Mund.

2. 1. 1. प्रजायन्ते तत्र चैवापियन्ति

Mahānār.

21. 2. तस्माद्भूयिष्ठाः प्रजायन्ते

23. 1. पर्जन्येनौषधिवनस्पतयः प्र-
जायन्ते

Pṛaśna.

1. 3. कुतो ह वा इमाः प्रजाः प्र-
जायन्ते

14. तस्मादिमाः प्रजाः प्रजायन्ते

Nṛip.

1. 7. विश्वमेनाननु प्रजायते

Garbha.

3. द्विधा तनूः स्याद्युग्माः प्रजा-
यन्ते

Nāda.

12. सार्वभौमः प्रजायते

Piṇḍa.

5. अस्थिमज्जाः प्रजायते
7. दीर्घमायः प्रजायते

प्रजन

Tait.

1. 3. 1. प्रजनश्च स्वाध्यायप्रवचने च

Gītā.

10. 28. प्रजनश्चास्मि कन्दर्पः

प्रजनन

Bṛh.

1. 3. 3. प्रजननं सन्धानम्

Mahānār.

21. 2. प्रजननमिति भूयांसः

- तस्माद्भूयिष्ठाः प्रजनने रम-
न्ते

22

1. प्रजनने वै प्रतिष्ठा... तस्मा-
त्प्रजनन परमं वदन्ति

प्रजननकर्मन्

Prāṇāg.

2. हिमाशुप्रभाभिः प्रजनन-
कर्मा

प्रजा

Kaush.

2. 1. नद्यस्मात् पूर्वाः प्रजाः प्रैति

- मास्माकं प्राणेन प्रजया प-
शुभिर्गाप्यायिष्ठाः

- तस्य... प्रजया... आप्याय-
यस्व

5. मास्माकं प्राणेन प्रजया प-
शुभिर्प्रक्षेष्ठाः

- तस्य... प्रजया... अपक्षी-
यस्व

10

- न द्यस्याः पूर्वाः प्रजाः प्रैति

11

- येन प्रजापतिः प्रजाः पर्यगृ-
ह्णात्

1. 8

- एतमेवमुपास्ते पूर्यते प्रजया

11

- एतमेवमुपास्ते प्रतिरूपो है-
वास्य प्रजायामाजायते ना-
प्रतिरूपः

16

- एतमेवमुपास्ते प्रजायते प्र-
जया

Chhā.

1. 3. 1. उद्यन्वा एष प्रजाभ्य उद्गा-
यति

1. 9

1. 9. 1. यथा... एनं प्रजायामुद्गीयं
वेदिष्यन्ते

- Chhā. 2. 11. 2. महान् प्रजया पशुभिर्भव-
ति 12. 2; 13. 2; 14. 2;
15. 2; 16. 2; 17. 2;
18. 2; 19. 2; 20. 2.
2. 16. 2. मिराजति प्रजया
3. 11. 4. मनुः प्रजाभ्यः (उवाच)
8. 15. 1.
4. 1 4. यत्किञ्च प्रजाः साधु कुर्व-
न्ति
4. 3. 7. जनिता प्रजानाम्
5. 3. 2. वेत्थ यदितो ऽथ प्रजाः प्र-
यन्तीति
5. 15 1 तस्मात्त्वं बहुलोमि प्रजया
5. 17. 1. तस्मात्त्वं प्रतिष्ठितो ऽसि प्र-
जया
5. 19. 2. तृप्यति प्रजया पशुभिः 5.
20. 2; 5. 21. 2; 5. 22.
2; 5. 23. 2.
6. 8. 1. सर्वाः प्रजाः सदायतनाः
सत्प्रतिष्ठाः 6
6. 9. 2. इमाः सर्वाः प्रजाः सति स-
म्पद्य
6. 10. 2. इमाः सर्वाः प्रजाः सत आ-
गम्य
8. 1. 5. यथा ह्येवेह प्रजा अन्वावि-
शन्ति
8. 3. 2. इमाः सर्वाः प्रजा अहरह-
र्गच्छन्त्यः
- Bṛih. 1. 2. 5. यज्ञान् प्रजाः पशून्
1. 4. 16. यत्प्रजामिच्छते
17. प्राणः प्रजा 1. 5. 7.
1. 5. 7. पिता माता प्रजैत एव
20. इमाः प्रजाः शोचन्ति
2. 1. 4. तेजस्विनी हास्य प्रजा भवति
5. एवमुपास्ते पूर्यते प्रजया . .
नास्यास्माद्धोकात्प्रजोद्भवेत्ते
7. विपासहिर्हास्य प्रजा भवति
9. रोचिष्णुर्हास्य प्रजा भवति
- Bṛih. 2. 1. 13. आत्मन्विनी हास्य प्रजा
भवति
4. 4. 22. प्रजां न कामयन्ते किं प्रज-
या करिष्यामः
6. 1 6. प्रजायने ह प्रजया पशुभिः
(bis).
6. 2. 2. वेत्थ यथेमाः प्रजाः प्रयत्यो
विप्रतिपद्यन्ता ३ इति
6. 4. 24. अस्योपसद्यां मा चैत्सीन्
प्रजया च पशुभिश्च
- That 1. 3. 3. प्रजा सन्धिः
1. सन्धीयते प्रजया पशुभिः
1. 9. 1. प्रजा च स्वाध्यायप्रवचने च
2. 2. 1. अन्नाद्वै प्रजाः प्रजायन्ते
Maitri. 6. 11.
3. 6. 1. महान् भवति प्रजया पशुभिः
3. 7. 1, 3. 8. 1; 3.
9. 1.
- Swet. 4. 5. बह्वीः प्रजाः सृजमानां स-
रूपाः
- Maitri. 2. 6. बह्वीः प्रजा असृजत
6. 7. ग इति गच्छन्त्यस्मिन्नाग-
च्छन्त्यस्मादिमाः प्रजाः
8. प्राणः प्रजानामुदयत्येष सूर्यः
Praśna. 1. 8.
9. प्रजास्तत्र यत्र विश्वामृतो
ऽसि
15. संवत्सरात् . . इमाः प्रजाः
प्रजायन्ते
16. सिन्धुराजः प्रजानाम्
37. तेनेमे प्राणाः प्राणेभ्यः प्रजाः
— वृष्टेरन्नं ततः प्रजाः
7. 7 अस्मिन्नोता इमाः प्रजाः
- Mund. 2. 1. 5. बह्वीः प्रजाः पुरुषात् सम्प्र-
सृताः
2. 2. 1. परं विज्ञानाद्यद्वरिष्ठं प्रजा-
नाम्

Mund. 3. 1. 9. प्राणैश्चित्तं सर्वमोतं प्रजा-
नाम्

Mahânâr. 1. 3. तदक्षरं परमे प्रजाः
2. 3. स ओतः प्रोतश्च विभुः प्र-
जासु

6. तदपश्यत्तदभवत्प्रजासु

C. 1. जनयन्प्रजा भुवनस्य राजा

9. 2. बर्ही प्रजां जनयन्तीम्

4. प्रजापतिः प्रजया संविदानः
Nrip. 2. 4.

10. 5. न कर्मणा न प्रजया

Kaivalya. 2.

19. 1. श्रद्धा प्रजा च मेधा च (bis).

22. 1. लोके धर्मिष्ठं प्रजा उपसर्प-
न्ति

23. 1. मानसा ऋषयः प्रजा अ-
सृजन्त

Prasna. 1. 3. कुतो ह वा इमाः प्रजाः प्र-
जायन्ते

4. एतौ मे बहुधा प्रजाः करि-
ष्यतः

14. तस्मादिमा प्रजाः प्रजायन्ते

2. 1. कत्येव देवाः प्रजां विधा-
रयन्ते

7. तुभ्यं प्राणः प्रजास्त्विमा
बलिं हरन्ति

10. इमाः प्राण ते प्रजा आनन्द-
रूपास्तिष्ठन्ति

3. 11. न हास्य प्रजा हीयते

Siras. 4. सार्कं स एको भूतश्चरति
प्रजानाम्

6. तदा संहार्यते प्रजा

Mahâ. 1. नास्य प्रजा नसंवत्सरा
जायन्ते (Sankarânanda

reads अस्य प्रधानसंव-
त्सरा जायन्ते)

Brahma. 2. सं विभोः प्रजा विज्ञायेगन्

Kāthasâru. 2. प्रजां विद्यां छिन्द्यात्

Nâr.

1. प्रजाः सृजेयेति

Gîtâ.

3. 10. सह्यज्ञाः प्रजाः सृष्ट्वा

24. उपहन्यामिमाः प्रजाः

10. 6. येषां लोक इमाः प्रजाः

प्रजाकाम

Prasna

1. 4. प्रजाकामो वै प्रजापतिः

9. ऋषयः प्रजाकामाः

प्रजातन्तु

Tait. 1. 11.

1. प्रजातन्तुं मा व्यवच्छेत्सीः

प्रजाति

Kaush.

1. 7. केनानन्दं रतिं प्रजातिमिति

2. 15. आनन्दं रतिं प्रजातिं मे
त्वयि दधानीति पितानन्दं
रतिं प्रजातिं ते मयि दध
इति पुत्रः

3. 5. तस्यानन्दो रतिः प्रजातिः
परस्तात् प्रतिविहिता भूत-
मात्रा

6. प्रज्ञयोपस्थं समारूढोपस्थे-
नानन्दं रतिं प्रजातिमाप्नोति

7. न हि प्रज्ञापेत् उपस्थ आ-
नन्दं न रतिं न प्रजातिं कां-
चन प्रज्ञापयेत्

— नाहमेतमानन्दं न रतिं न प्र-
जातिं प्राज्ञामिषम्

8. न प्रजातिं विजिज्ञासीति . .
प्रजातोर्विज्ञातारं विद्यात्

Brih. 6.

1. 6. यो ह वै प्रजातिं वेद . . रे-
तो वै प्रजातिः

14. यद्वा अहं प्रजातिरस्मि त्वं
तत्प्रजातिरसीति रेतः

6. 3. 2. मनसे स्वाहा प्रजात्यै स्वाहा

Tait. 1.

9. 1. प्रजातिश्च स्वाध्यायप्रवच-
ने च

3. 10.

3. प्रजातिरमृतमानन्द इत्यु-
पस्थे

प्रजापति

- Ait. 5. 3. एष प्रजापतिरिते सर्वे देवाः
 Kaush. 1. 3. इन्द्रप्रजापती द्वारगोपौ 5.
 2. 9. पंचमुखो ऽसि प्रजापतिः
 10. यत्ते सुसीमे ब्रह्मये श्रितम-
 न्तः प्रजापतौ
 11. येन प्रजापतिः प्रजाः पर्यगृ-
 ह्णात्
 4. 2. शरीरं प्रजापतिः
 10. प्रजापतिरिति वा अहमेतमु-
 पासे
 Chhā. 1. 12. 5. देवो ब्रह्मणः प्रजापतिः सवि-
 ता
 1. 13. 2. प्रजापतिर्हिकारः
 2. 22. 1. अनिरुक्तः प्रजापतेः
 3. सार्धं ऊपमाणः प्रजापतेरा-
 त्मानः
 4. प्रजापतिं शरणं प्रपन्नो ऽभू-
 तम्
 5. प्रजापतेरात्मानं परिददानी-
 ति
 2. 23. 3. प्रजापतिर्लोकांभ्यतपत्
 4. 17. 1
 3. 11. 4. एतद्ब्रह्मा प्रजापतय उवाच
 प्रजापतिर्भनवे 8. 15. 1.
 5. 1. 7. प्राणाः प्रजापतिं पितरमे-
 त्योचुः
 8. 7. 1. इति ह प्रजापतिरुवाच
 8. 12. 6.
 2. प्रजापतिसकाशमाजग्मतुः
 3. तौ ह प्रजापतिरुवाच
 4; 8. 8. 1, 2.
 8. 8. 4. तौ हान्वीत्य प्रजापतिरु-
 वाच
 8. 9. 2. तं ह प्रजापतिरुवाच
 8. 10. 3; 8. 11. 2.
 8. 11. 3. प्रजापतौ ब्रह्मचर्यमुवास
 8. 14. 1. प्रजापतेः सभां वेदम् प्रपद्ये

- Bṛh. 1. 5. 14. संवत्सरः प्रजापतिः 15.
 21. प्रजापतिर्ह कर्माणि ससृजे
 3. 9. 2. इन्द्रश्चैव प्रजापतिश्च
 6. कतमः प्रजापतिरिति . . य-
 ज्ञः प्रजापतिरिति
 17. तस्य का देवतेति प्रजापति-
 रिति
 5. 2. 1. प्रजापतौ पितरि ब्रह्मचर्य-
 मृषुः
 3. 3. 1. एष प्रजापतिर्यद्ब्रह्मम्
 5. 5. 1. ब्रह्म प्रजापतिं प्रजापतिर्देवा-
 न् (अमृजत)
 5. 3. 3. प्रजापतये स्वाहा
 6. 1. 2. प्रजापतिरीक्षान्श्चक्रे हन्ता-
 स्मै प्रतिष्ठां कल्पयानि
 21. आसिञ्चतु प्रजापतिः
 6. 5. 4. तुरः कावचेयः प्रजापतेः
 प्रजापतिर्ब्रह्मणः
 Sat. 2. 8. 1. शतं बृहस्पतेरानन्दाः स
 एकः प्रजापतेरानन्दः
 — शतं प्रजापतेरानन्दाः स
 एको ब्रह्मण आनन्दः
 Svet. 1. 2. तदापस्तव्यजापतिः
 Maṭṛi. 2. 3. क्रतुं प्रजापतिमनुवन्
 5. प्रजापतिर्विश्वारूढः
 6. प्रजापतिर्वा एको ऽमे ऽतिष्ठत्
 5. 1. त्वं रुद्रस्त्वं प्रजापतिः
 2. प्रजापतिर्विश्वेत्यस्य प्रायुक्ता
 एतास्तनवः
 6. 6. स सत्यं प्रजापतिस्तपस्तप्त्वा
 — एषैवास्य प्रजापतेः स्थवि-
 ष्ठा तनुः
 — अनेन हि प्रजापतिः . . उपा-
 सितो भवति
 — एषा वै प्रजापतेर्विश्वभृन्ननुः
 8. प्रजापतिर्विश्वसृक् हिरण्य-
 गर्भः 7. 7.

Maitri. 6. 15. तस्मात् संवत्सरो वै प्रजापतिः

16. यज्ञो विष्णुः प्रजापतिः

29. ब्रह्मणः पन्थानमारुढो पुत्राः प्रजापतेः

33. पुरुषविदः . . प्रजापतेः (ter).

Mahānār. 1. 1. प्रजापतिश्चरति गर्भे अन्तः

7. तदापः स प्रजापतिः

2. 7. प्रजापतिः प्रथमजा ऋतस्य

9. 4. प्रजापतिः प्रजया संविदानः
Nrip. 2. 4.

12. 3. कतमः स्वयम्भूः प्रजापतिः
संवत्सर इति 23. 1.

15. 6. त्वं रुद्रस्त्वं ब्रह्मा त्वं प्रजापतिः

22. 1. प्रजापतिं पितरमुपससार

Praśna. 1. 4. प्रजाकामो वै प्रजापतिः

9. संवत्सरो वै प्रजापतिः

12. मासो वै प्रजापतिः

13. अहोरात्रो वै प्रजापतिः

14. अन्नं वै प्रजापतिः

2. 7. प्रजापतिश्चरति गर्भे

Nrip. 1. 1. स प्रजापतिरेकः पुष्करपर्णं समभवत्

4. स होवाच प्रजापतिः 3. 1,
4. 1; 5. 1, 3.

7. तस्मादिदं सामाङ्गं प्रजापतिः

2. 1. ते प्रजापतिमुपाधावन्

4. देवा ह वै प्रजापतिमब्रुवन्
3. 1; 4. 1, 3; 5. 1, 3;
Nṛisut. 1, 7, 9.

4. 3. इति तान् प्रजापतिरब्रवीत्

Nṛisut. 9. इति ह प्रजापतिर्देवाननु-
शशास

Châl. 13. प्रजापतिर्विराट् चैव

Brahma. 2. प्रजापतेर्यत्सहजं पुरस्तात्

Nyâsa. 1. ब्रह्मणे ऽथर्वणे प्रजापतये

Kathasru.

2. देवा ह वै समेत्य प्रजाप-
तिमब्रुवन्

3. प्रजापतये च प्राजापत्यं
चरुम्

Aruṇeya.

1. आरुणिः प्रजापतेर्लोकं ज-
गाम

— तं होवाच प्रजापतिः

Nār.

1. नारायणात्प्रजापतिर्जायते

Gopl.

5. प्रजापतिर्वायुर्भूत्वा

Ghā.

3. 10. पुरोवाच प्रजापतिः

11. 39. प्रजापतिस्त्वं प्रपितामहश्च

प्रजापतिलोक

Kaush.

1. 3. प्रजापतिलोकं [भागच्छति]

Bṛh. 3.

6. 1. प्रजापतिलोकेषु मार्गानि
कस्मिन्नु खलु प्रजापति-
लोका ओताश्च प्रोताश्चेति

4. 3. 33. एकः प्रजापतिलोक आनन्दः

— शतं प्रजापतिलोक आनन्दाः

प्रजापतिव्रत

Praśna.

1 15. ये तत्प्रजापतिव्रतं चरन्ति

प्रजावत्

Mahānār.

9. 6. प्रजावत्सावीः सौभगम् 17. 7.

17. 6. बस्ते सोम प्रजावत्

प्रजाव्

Chhā. 3.

16. 7. प्र ह षोडशवर्षशतं जीव-
ति य एवं वेद

प्रज्ञ

At.

5. 4. स एतेन प्रज्ञेनात्मनास्मालो-
कादुत्क्रम्य Atmapra. 1.

Māṇḍā.

7. न प्रज्ञं नाप्रज्ञं Nrip. 4. 1;
Nṛisut. 1; Rāmot. 3.

प्रज्ञता

Bṛh. 4.

1. 2. का प्रज्ञता . . वागेव

प्रज्ञप्ति

Gaṇḍa.

4. 24. प्रज्ञप्तेः सनिमित्तत्वम् 25.

1. प्रज्ञा

- Ait. 2. 1. एनमब्रुवन्नायतनं नः प्रज्ञा-
नीहि
- Kaush. 3. 2. न हि कश्चन शक्नुयात् सकृ-
द्वाचा नाम प्रज्ञापयितुम्
— एकैकमेतानि सर्वाणि प्र-
ज्ञापयन्ति
7. न हि प्रज्ञापेता ब्राह्मण-
किञ्चन प्रज्ञापयेत् (simi-
larly, 9 times more).
— नाहमेतन्नाम प्राज्ञासिषम्
(similarly, nine times
more)
— न हि प्रज्ञापेता धीः काञ्चन
सिध्येन्न प्रज्ञातव्यं प्रज्ञायेत
- Brih. 4. 1. 2. वाचा वै . . बन्धुः प्रज्ञायते
— सर्वाणि च भूतानि वाचैव
. . प्रज्ञायन्ते
- Katha. 1. 14. स्वर्ग्यमग्निं नचिकेतः प्रज्ञा-
नन्
28. जीर्यन्मर्त्यः क्रधःस्थः प्रज्ञा-
नन्
- Gītā. 11. 31. न हि प्रज्ञानामि तत्र प्रवृत्तिम्
18. 31. अयथावत्प्रज्ञानानि

2. प्रज्ञा

- Ait. 5. 3. प्रज्ञा प्रतिष्ठा Atmapra. 1
- Kaush. 1. 5. सा प्रज्ञा प्रज्ञया हि विप-
श्यति
7. केन धियो विज्ञातव्यं का-
मानिति प्रज्ञयैवेति ब्रूयात्
2. 3. प्रज्ञा नाम देवतावरोधिनी
4. प्रज्ञां ते मायि जुहोमि
15. प्रज्ञां मे त्वयि दधानीति पिता
प्रज्ञां ते मायि दध इति पुत्रः
3. 2. आप्नोति प्रज्ञया सत्यं संक-
ल्पम्

- Kaush. 3. 3. यो वै प्राणः सा प्रज्ञा या
वा प्रज्ञा स प्राणः (bis).
4. यथास्यै प्रज्ञायै सर्वाणि भू-
तान्येकं भवन्ति
6. प्रज्ञया वाचं समारुह्य वाचा
सर्वाणि नामान्याप्नोति
(similarly 9 times more).
- Brih. 4. 1. 2. प्रज्ञेत्येनदुपासीत
4. 4. 21. प्रज्ञां कुर्वति ब्राह्मणः
- Swet. 4. 18. प्रज्ञा च तस्मात्प्रसृता पु-
राणी
- Prasna. 2. 13. श्रीश्च प्रज्ञां विधेहि नः
- Gauḍa. 3. 45. निःसङ्गः प्रज्ञया भवेत्
- Brahma 3. यदात्मा प्रज्ञयात्मानं स-
न्धते
- Gītā. 2. 57. तस्य प्रज्ञा प्रतिष्ठिता
58, 61, 68.
67. तदस्य हरति प्रज्ञाम्

प्रज्ञात्मन्

- Kaush. 2. 14. प्राणमेव प्रज्ञात्मानमभिमं-
भूय (bis).
3. 2. प्रज्ञात्मानं मामायुरमृतमि-
त्युपास्व
3. अथ खलु प्राण एव प्रज्ञा-
त्मा (bis).
8. स एष प्राण एव प्रज्ञात्मा
4. 20.
4. 20. एवमेवैष प्रज्ञात्मेदं शरीर-
मात्मानमनुप्रविष्टः
— एवमेवैष प्रज्ञात्मेतैरात्मभि-
र्भुक्ते

प्रज्ञान

- Ait. 5. 2. संज्ञानमाज्ञानं विज्ञानं प्र-
ज्ञानम्
— एतानि प्रज्ञानस्य नामधेया-
नि भवन्ति

- Ait. 5. 3. सर्वं तत् प्रज्ञानेवं प्रज्ञाने प्र-
तिष्ठितम्
— प्रज्ञानं ब्रह्म Atmapra. 1.
Katha. 2. 24. प्रज्ञानेनैनमाप्नुयात्
Maitri. 6. 31. बुद्धिर्भूतिः स्मृतिः प्रज्ञानम्

प्रज्ञानघन

- Brih. 4. 5. 13. आत्मा . . कृत्स्नः प्रज्ञानघन
एव
Māṇḍ. 5. प्रज्ञानघन एवानन्दमयः
Nrip. 4. 1; Nrisut. 1;
Rāmōt. 3.
7. न प्रज्ञानघनं न प्रज्ञं नाप्रज्ञम्
Nrip. 4. 1. न प्रज्ञं नाप्रज्ञं न प्रज्ञानघन-
म् Nrisut. 1; Rāmōt. 3.
Nrisut. 8. अनुज्ञैकरसो ह्ययमात्मा प्र-
ज्ञानघन एव

प्रज्ञानेत्र

- Ait. 5. 3. सर्वं तत् प्रज्ञानेवं प्रज्ञाने
प्रतिष्ठितं प्रज्ञानेत्रो लोकः
Atmapra. 1. सर्वं तत्प्रज्ञानेवं प्रज्ञानेत्रे प्र-
तिष्ठितं प्रज्ञानेत्रो लोकः

प्रज्ञापेता

- Kaush. 3. 7. न हि प्रज्ञापेता वाङ्माम किं-
चन प्रज्ञापयेत् (similarly
9 times more).

प्रज्ञामात्रा

- Kaush. 3. 8. दश प्रज्ञामात्रा अधिभूतम्
— यद्धि भूतमात्रा न स्युर्न प्र-
ज्ञामात्राः स्युः
— एवमेवैता भूतमात्राः प्रज्ञा-
मात्रास्वर्पिताः प्रज्ञामात्राः
प्राणे प्रर्पिताः

प्रज्ञावाद

- Gītā. 2. 11. प्रज्ञावादांश्च भाषसे

प्रज्वल्

- Chhā. 6. 7. 5. तं तृणैरुपसमाधाय प्रज्वा-
लयेत्
6. साध्वेनोपसमाहिता प्राज्वा-
लीत्
Yogaśi. 5. प्रज्वलेद्दीपवर्त्तिवत्

प्रणख

- Chhā. 1. 6. 6. आप्रणखात्सर्व एव सुवर्णः

प्रणम्

- Kaivalya. 5. भक्त्या स्वगुहं प्रणम्य
Siras. 4. ब्रह्म ब्राह्मणेभ्यः प्रणामयति
Sikhā. 2. प्रणवः . . प्राणान् प्रणामयति
Mukti. 1. 5. प्रणमामि मुहुर्मुहुः
Gītā. 11. 14. प्रणम्य शिरसा देवम्
35. सगद्गदं भीतभीतः प्रणम्य
41. तस्मात्प्रणम्य प्रणिधाय का-
यम्

प्रणय

- Gītā. 11. 41. मया प्रमादात्प्रणयेन वापि

प्रणयन

- Praśna. 4. 3. यद्गार्हपत्यात्प्रणीयते प्रण-
यनादाहवनीयः प्राणः

प्रणव

- Chhā. 1. 5. 1. य उद्गीथः स प्रणवो यः
प्रणवः स उद्गीथः 5;
Maitri. 6. 4.
— असौ वा आदित्य उद्गीथ
एष प्रणवः Maitri. 6. 4.

- Swet. 1. 13. तद्भोभयं प्रणवेन देहे
14. प्रणवं चोत्तरारणिम्
Kaivalya. 11. Brahma.
3; Dhyāna. 20.

- Mupd. 2. 2. 4. प्रणवो धनुः शरो ह्यात्मा
Dhyāna. 19.

- Gauḍa. 1. 25. युञ्जीत प्रणवे चेतः प्रणवो
ब्रह्म निर्भयम्

Gauḍa.	1. 25. प्रणवेनित्ययुक्तस्य न भयम् 26. प्रणवो ह्यपरं ब्रह्म प्रणवश्च परः स्मृतः — अनपरः प्रणवो ऽन्ययः 27. सर्वस्य प्रणवो ह्यादिः — एवं हि प्रणवं ज्ञात्वा 28. प्रणवं हीश्वरं विद्यात्	Vāsu.	2. प्रणवेनैकमूर्ध्वपुण्ड्रं वा धा- रयेत् 4. प्रणवेनोद्धूलनं कुर्यात्
		Rāmāp.	60. तत्सर्वं प्रणवाभ्यां च
		Gītā.	7. 8. प्रणवः सर्ववेदेषु प्रणवत्व
		Rāmōt.	3. प्रणवत्वात्प्रकृतिः
Nrip.	1. 3. तं प्रणवं तत्साक्षो ऽङ्गं वेद — प्रणवं .. स्त्रीशूत्रायनेच्छन्ति — प्रणवं यदि जानीयात् स्त्री- शूत्रः	Vāsu	2. एते सर्वे प्रणवमयोर्ध्वपुण्ड्र- त्रयात्मकाः
			प्रणवस्वरूप
	2. 1. तस्य ह वै प्रणवस्य या पूर्वा मात्रा Nrisut. 3 (bis).	Nār.	5. प्रत्यगानन्दं ब्रह्म पुरुषं प्र- णवस्वरूपम् Atmapra. I
	4. 1. प्रणवं सावित्रीं .. अङ्गानि जानीयात्		प्रणवाख्य
	5. 9. स प्रणवमधीते	Mantri.	6. 4. उद्गीथं प्रणवाख्यं प्रणेतारम्
Nrisut	3. अग्निरूपं प्रणवं सन्दध्यात् — आनन्दामृतरूपं प्रणवम् 4. प्रणवेन सञ्चिन्त्य 6. प्रणवेनैव तस्मिन्नवस्थिताः — प्रणवमेव परमं ब्रह्म		25. प्रणवाख्यं प्रणेतारं भारूपम् 7. 5. — प्रणवाख्यः प्रणेतार भारूपः
Brahmav.	10. प्रणवस्योपरि स्थिता		प्रणवादिक
Kshor.	3. प्रणवेन शनैः शनैः	Nrip	1. 3. सर्वे वेदाः प्रणवादिकाः
Siras.	3. य ओङ्कारः स प्रणवो यः प्रणवः स सर्वव्यापी 4. कस्मादुच्यते प्रणवः — तस्मादुच्यते प्रणवः 7. प्रणवानामयुतं जपं भवति Mahā. 4.	Mantri	6. 27. प्रणयति चित्तं तथाश्रयेण सह
		Gāruḍa.	2. नष्टं विषं प्रनष्टं विषम् (most MSS. omit two last words).
		Gītā.	1. 40. कुलक्षये प्रणयन्ति 2. 63. बुद्धिनाशात्प्रणयति 6. 30. तस्याहं न प्रणयामि स च मे न प्रणयति 9. 31. न मे भक्तः प्रणयति 18. 72. कश्चिदज्ञानसम्मोहः प्रनष्टस्ते
Śikha.	2. प्रणवः सर्वान्प्राणान् प्रणा- मयति — प्रणवश्चतुर्धावस्थितः — पञ्चधा पञ्चदैवत्यः प्रणवः परिपक्यते		प्रणिधा
Dhyāna	18. अवागजं प्रणवस्यापमं		
Atmapra.	1. इत्यक्षरं प्रणवं तदेतदेवमिति	Gītā.	11. 41. तस्मात्प्रणम्य प्रणिधाय का-

प्रणिपात

- Gītā. 4. 34. तद्विद्धि प्रणिपातेन
 Kena. 8. येन प्राणः प्रणीयते
 Prasna. 4. 3. यद्गार्हपत्यात्प्रणीयते प्रण-
 यनादाहवनीयः प्राणः

प्रणु

- Chhā. 1. 4. 5. स य एतदेवं विद्वानक्षरं प्र-
 णौति

प्रणुद्

- Kātha. 1. 18. मृत्युपाशान् पुरतः प्रणोद्य
 Maitri. 2. 2. तमः प्रणुदत्येष आत्मा
 6. 28. चतुर्गोलं ब्रह्मकोशं प्रणुदे-
 हुर्वागमेन

- Mahānār. 22. 1. तपसा सपत्नान् प्रणुदामारा-
 तीः

प्रणुदन्

- Prāṇag. 2. जराप्रणुदा

प्रणेतृ

- Maitri. 6. 4. उद्गीथं प्रणवाख्यं प्रणेतारम्
 25. प्रणवाख्यं प्रणेतारम् 7. 5.
 — प्रणवाख्यः प्रणेता

प्रतन्

- Chhā. 8. 6. 2. आदित्यात्यतायन्ते . . ना-
 डीभ्यः प्रतायन्ते
 Mahānār. 4. 3. एवा नो दूर्वे प्रतनु सहस्रे-
 ण शतेन च
 Mahā. 3. ता इमाः प्रतता आपः

प्रतप्

- Gītā 11. 30. भासस्तवोग्राः प्रतपन्ति वि-
 ष्णो

प्रतर्दन

- Kaush. 8. 1. प्रतर्दो ह वै देवोदासिः

- Kaush. 3. 1. प्रतर्दनं वरं वृणीष्वेति
 — स होवाच प्रतर्दनः (bis).

प्रताप

- Maitri. 6. 38. प्रदीपप्रतापवत्

प्रतापवंत्

- Maitri. 6. 5. प्राणोऽग्निः सूर्या इति प्रता-
 पवत्येषा

- Gītā. 1. 12. शंखं रुध्मौ प्रतापवान्

प्रति

- Chhā. 2. 8. 2. यत्प्रतीति स प्रतिहारः
 2. 9. 1. मां प्रति मां प्रतीति
 Brh. 5. 14. 5. न ह्येव तद्वायुश्या एकश्चन
 पदं प्रति

प्रतिकूप

- Brh. 4. 3. 37. यथा राजानमायान्तं . . प्र-
 तिकल्पन्ते . . एषमेवंविदं
 . . प्रतिकल्पन्ते

प्रतिक्रम

- Kaush. 1. 1. स ह समित्पाणिः . . प्रतिच-
 क्रमे
 4. 19. बालाकिः समित्पाणिः प्रति-
 चक्रमे
 Chhā. 4. 2. 1. अश्वतरिरथं तदादाय प्रति-
 चक्रमे
 3. अश्वतरिरथं दुहितरं तदा-
 दाय प्रतिचक्रमे
 5. 11. 7. समित्पाणयः पूर्वोऽङ्गे प्रति-
 चक्रामिरे

प्रतिगर

- Tait. 1. 8. 1. ओमित्यध्वर्युः प्रतिगरं प्र-
 तिगृणति

प्रतिगृ

- Tait. 1. 8. 1. See preceding quotation.

प्रतिग्रह

- Chhā. 1. 10. 5. तान् प्रतिगृह्य निदर्शयौ
6. 16. 1. परशुं तप्तं प्रतिगृह्णाति 2.
Brih. 4. 1. 3. अप्रतिगृह्यस्य प्रतिगृह्णाति
5. 14. 5. यदि ह वा अप्येवैविद्धहि-
व प्रतिगृह्णाति
6. य इमांस्त्रीक्षीकान्पूर्णां प्रति-
गृह्णीयात्
— यावतीयं त्रयीं विद्या य-
स्तावत्प्रतिगृह्णीयात्
— यावदिदं प्राणि यस्तावत्प्र-
तिगृह्णीयात्
— कुत उ एतावत्प्रतिगृह्णीयात्
Nip. 2. 1. एतं मन्वराजं . . प्रतिगृह्णी-
यात्
Kāṭhaśru. 1. बल्कलं वा प्रतिगृह्य नान्यत्
प्रतिगृह्णीयात्
Āsrama. 2. ददतो न प्रतिगृह्णन्तः
— ददतः प्रतिगृह्णन्तः

प्रतिग्रह

- Mahānār. 4. 11. पापेभ्यश्च प्रतिग्रहः
5. 2. यच्च उपात्प्रतिग्रहात्
14. 2. असतां च प्रतिग्रहम्
Prānāg. 1.
Siras. 2. यो वै रुद्रः . . ये चाष्टौ प्रति-
ग्रहाः

प्रतिचक्षण

- Brih. 2. 5. 19. तदस्य रूपं प्रतिचक्षणाय

प्रतिजन

- Praśna. 2. 7. त्वमेव प्रतिजायसे

प्रतिज्ञा

- Chhā. 4. 1. 8. अहं ह्यरा रे इति ह प्रतिजज्ञे
4. 9. 2. अन्ये मनुष्येभ्य इति ह प्र-
तिजज्ञे
4. 14. 2. इतिमिति ह प्रतिजज्ञे

- Brih. 6. 2. 5. प्रतिज्ञातो म एष वरः
Gitā. 9. 31. कौन्तेय प्रतिजानीहि
18. 65. सत्यं ते प्रतिजाने

प्रतिद्विद

- Kaush. 1. 2. तद्विदे ऽहं प्रतिद्विदे ऽहम्

प्रतिदह

- Chhā. 2. 22. 4. स त्वा प्रतिधक्ष्यति

प्रतिदिनम्

- Vāsu. 1. ममाङ्गे प्रतिदिनमालिप्तम्

प्रतिदिवसम्

- Āsrama. 2. प्रतिदिवसमाहृतो ऽङ्गवृत्ति-
मुपयुञ्जानाः

प्रतिदिश

- Siras. 1. दिशश्च प्रतिदिशश्चाहम्

प्रतिदृश

- Kāṭha. 1. 6. प्रतिपद्य तथापरे

प्रतिदेवता

- Mund. 3. 2. 7. देवाश्च सर्वे प्रतिदेवताश्च

प्रतिधा

- Ait. 4. 4. अस्यायमात्मा पुण्येभ्यः क
र्मभ्यः प्रतिधीयते

प्रतिन्यायम्

- Brih. 4. 3. 15. प्रतिन्यायं प्रतियोन्याद्भवति,
16, 17, 34, 36.

1. प्रतिपद्

- Chhā. 3. 13. 6. प्रतिपद्यते स्वर्गं लोकम्
3. 17. 6. अन्तवेलायामेतच्चयं प्रति-
पद्येत
4. 15. 6. एतेन प्रतिपद्यमाना इमं सप्त-
नवमावर्त्तं नावर्त्तन्ते
5. 11. 3. तेभ्यो न सर्वमिव प्रतिपत्स्ये
6. 7. 4. यत्किञ्च पप्रच्छ सर्वं ह
प्रतिपदे

- Bṛih. 1. 4. 10. ऋषिर्वाग्देवः प्रतिपेदे
 3. 9. 1. स हैतयैव निविदा प्रतिपेदे
 4. 3. 14. यमेव न प्रतिपद्यते
 6. 2. 2. यत्कृत्वा देवयानं वा पन्था-
 नं प्रतिपद्यन्ते

Muṇḍ. 1. 2. 2. आज्यभागावन्तरेणाहुतीः
 प्रतिपादयेत्

- Praśna. 1. 9. दक्षिणं प्रतिपद्यन्ते
 4. 10. परमेवाक्षरं प्रतिपद्यते
 Gītā. 14. 14. लोकानमलान्प्रतिपद्यते

2. प्रतिपद्

Bṛih. 6. 2. 2. वेत्थो देवयानस्य वा पथः
 प्रतिपदम्

प्रतिपाल्

Chhā. 1. 12. 3. तद्ध वको दाल्भ्यो ग्लावो
 वा मैत्रेयः प्रतिपालयाच-
 कार

प्रतिपिप्

Chhā. 2. 22. 4. स त्वा प्रतिपेक्ष्यति

प्रतिपुरुष

Maitri. 2. 5. चेतामात्रः प्रतिपुरुषः क्षेत्रज्ञः
 5. 2.

प्रतिपूर्ण

Chhā. 4. 10. 3. व्याधिभिः प्रतिपूर्णां ऽस्मि

प्रतिप्रति

Bṛih. 1. 3. 18. य उ हैवंविदं स्वेषु प्रतिप्र-
 तिर्बुभूषति

प्रतिप्रस्थातृ

Prāṇāg. 3. शारीर्यज्ञस्य . . कः प्रति-
 प्रस्थाता

4. अपानः प्रतिप्रस्थाता

प्रतिबुध्

Kaush. 3. 3. यदा प्रतिबुध्यते 4. 20.

Bṛih. 1. 4. 10. तद्यो यो देवानां प्रत्यबुध्यत
 4. 4. 13. यस्यानुविक्तः प्रतिबुद्ध आ-
 त्मा

Gauḍa. 2. 2. प्रतिबुद्धश्च वै सर्वः 4. 34.
 4. 35. प्रतिबुद्धो न पश्यति 39.

Brahma. 2. प्रतिबुद्धः सर्वविदिति

प्रतिबोध

Kena. 12. प्रतिबोधविदितं मतम्

प्रतिबोधन

Maitri. 2. 6. एतासां प्रतिबोधनायाभ्य-
 न्तरं विविशामि

प्रतिब्रू

Kaush. 1. 1. कथं प्रतिब्रूवाणि
 2. तं यः प्रत्याह तमतिस्त्रजते
 ऽथ यो न प्रत्याह
 — तं प्रतिब्रूयान् 5.

Chhā. 4. 4. 4. अपृच्छं मातरं सा मा प्र-
 त्यब्रवीत्

7. 15. 2. किञ्चिद् भृशमिव प्रत्याह

Bṛih. 1. 5. 17. स पुत्रः प्रत्याहाहं ब्रह्म

Maitri. 6. 31. प्रत्याहात्मात्मकानीति

प्रतिभा

Chhā. 6. 7. 2. न वै मा प्रतिभान्ति भोः

Kātha. 2. 6. न साम्परायः प्रतिभाति
 बालम्

प्रतिमन्

Chhā. 4. 3. 7. शौनकः कापेयः प्रतिमन्वा-
 नः प्रत्येयाय

प्रतिमा

Śwet. 4. 19. न तस्य प्रतिमा अस्ति

Rāmōt. 4. पाषाणप्रतिमादिषु

प्रतिमात्रा

Nrisut. 2. मात्रामात्राः प्रतिमात्राः कु-
 र्यात्

प्रतिमुच्च

Brahma. 2. आयुष्यमर्घ्यं प्रतिमुच्च

प्रतिमुद्

Maitri. 4. 6. तस्यैव लोके प्रतिमोदतीह
यो यस्यानुषक्तः

प्रतियुध्

Gītā. 2. 4. इयुभिः प्रतियोत्स्यामि

प्रतियोनि

Bṛih. 4. 3. 15. प्रतिन्यायं प्रतियोन्याद्भव-
ति 16, 17, 34, 36.

प्रतिरूप

Kāush. 1. 3. प्रतिरूपा च चाक्षुषी

4. 2. आदर्शे प्रतिरूपः

11. प्रतिरूप इति . . एतमुपासे
Bṛih. 2. 1. 8.— एवमुपास्ते प्रतिरूपो हैवा-
स्य प्रजायामाजायते नाप्र-
तिरूपःChhā. 8. 8. 1. आलोमभ्य आनखेभ्यः प्र-
तिरूपम्Bṛih. 2. 1. 8. एवमुपास्ते प्रतिरूपं हैवैन-
मुपगच्छति नाप्रतिरूपमथो
प्रतिरूपो ऽस्माज्जायते2. 5. 19. रूपं रूपं प्रतिरूपो बभूव
Kātha. 5. 9, 10.3. 9. 22. प्रतिरूपं जातमाहुर्हृदयादि-
व सृष्टः

4. 1. 6. तस्यां प्रतिरूपः पुत्रो जायते

Kātha. 5. 9. रूपं रूपं प्रतिरूपो बहिश्च 10.

प्रतिलिह्

Bṛih. 1. 5. 2. घृतं वैवाये प्रतिलेहयन्ति

प्रतिलोम

Bṛih. 2. 1. 15. प्रतिलोमं वै तद्यद्वाहणः
क्षत्रियमुपेयात्Bṛih. 6. 4. 12. प्रतिलोमं शरबर्हिस्तीर्त्वा
— शरभृष्टीः प्रतिलोमाः

प्रतिलोमरूप

Kāush. 4. 19. प्रतिलोमरूपमेव तन्मन्ये
यत्क्षत्रियो ब्राह्मणमुपनयेत

प्रतिवच्

Chhā. 2. 22. 3. स त्वा प्रतिवक्ष्यति

4. 1. 3. तमु ह परः प्रत्युवाच 4. 2. 3

5. 11. 7. प्रातर्वचः प्रतिवक्तास्मि

Sikhā. 1. एभ्यो ऽथर्वा प्रत्युवाच

Rāmot. 4. तं प्रत्युवाच स्वयमेव या-
ज्ञवल्क्यः

प्रतिवद्

Kātha. 1. 15. तत्प्रत्यवदद्यथोक्तम्

प्रतिविधा

Kāush. 3. 5. परस्तात्यतिविहिता भूतमा-
त्रा (10 times).

प्रतिविधि

Maitri. 4. 3. अयं . . अस्य प्रतिविधिर्भू-
तात्मनः

प्रतिवदम्

Āśrama. 1. प्रतिवेदं द्वादश वा

प्रतिवेश

Tait. 1. 4. 3. प्रतिवेशो ऽसि प्र मा भाति

प्रतिशाखानाडी

Praśna. 3. 6. द्वासप्रतिर्द्वासप्रतिः प्रतिशा-
खानाडीसहस्राणि

प्रतिशु

Chhā. 4. 5. 1. भगव इति ह प्रतिशुभाद्
4. 6. 2; 4. 7. 2; 4. 8. 2;
4. 9. 1; 4. 14. 2.

7. 12. 1. आकाशेन प्रतिशृणोति

Bṛih. 6. 2. 1. स भो इति प्रतिशुभाद्

प्रतिश्रुत्का

- Kaush. 4. 2. प्रतिश्रुत्कायामसुः
13. प्रतिश्रुत्कायां पुरुषस्तमेवा-
हमुपासे

प्रतिषिच्

- Prāṇāg. 2. तमद्भिः प्रतिषिञ्चामि

प्रतिषिध्

- Gauḍa. 3. 25. संभवः प्रतिषिध्यते
— कारणं प्रतिषिध्यते

1. प्रतिष्ठा

- Ait. 2. 1. यस्मिन् प्रतिष्ठिता अन्न-
मदाम

5. 3. सर्वं तत्पञ्चानेत्रं प्रज्ञाने प्र-
तिष्ठितम्

- Kena. 34. अनन्ते स्वर्गे लोके ज्येये
प्रतिष्ठितति

- Chhā. 3. 12. 2. अस्यां हीदं सर्वं भूतं प्र-
तिष्ठितम्

3. अस्मिन्हीमे प्राणाः प्रति-
ष्ठिताः 4.

4. 16. 5. रथो वोभाभ्यां चक्राभ्यां
वर्त्तमानः प्रतिष्ठित्येवम-
स्य यज्ञः प्रतिष्ठितति, यज्ञं
प्रतिष्ठितन्तम् &c.

5. 1. 3. प्रतिष्ठां वेद प्रति ह तिष्ठति

5. 17. 1. तस्मात्त्वं प्रतिष्ठितो ऽसि
प्रजया

7. 4. 2. सङ्कल्पे प्रतिष्ठितानि

3. लोकान् . . प्रतिष्ठितान् प्रति-
ष्ठितः . . अभिसिध्यति

7. 5. 3.

7. 5. 2. चित्ते प्रतिष्ठितानि

7. 24. 1. स भगवः कस्मिन्प्रतिष्ठितः

2. अन्यो ह्यन्यस्मिन्प्रतिष्ठितः

- Bṛih. 1. 2. 3. स एषो ऽष्टु प्रतिष्ठितो यत्र

- ... क्व चैति तदेव प्रतिष्ठितति

- Bṛih. 1. 3. 17. इह प्रतिष्ठितति

27. साधो यः प्रतिष्ठां वेद प्रति
ह तिष्ठति

- वावि हि खल्वेष एतत्प्राणः
प्रतिष्ठितो गीयते

1. 5. 1. तस्मिन्सर्वं प्रतिष्ठितम् 2.

2. पयसि हीदं सर्वं प्रतिष्ठितम्

17. पुत्रेणैवास्मिन्लोके प्रतिष्ठि-
ति

3. 9. 20. स आदित्यः कस्मिन्प्रति-
ष्ठित इति चक्षुर्पीति कस्मि-
न्नु चक्षुः प्रतिष्ठितमिति
(similarly, in 21—24).

26. कस्मिन्नु त्वं चात्मा च प्रति-
ष्ठितौ

- कस्मिन्नु प्राणः प्रतिष्ठितः &c.

4. 1. 7. हृदये ह्येव सर्वाणि भूतानि
प्रतिष्ठितानि

4. 2. 3. हिता नाम नाद्यो ऽन्तर्हृदये
प्रतिष्ठिताः

4. 4. 17. आकाशश्च प्रतिष्ठितः

5. 5. 2. तावेतावन्योन्यस्मिन्प्रतिष्ठि-
तौ रश्मिभिरेपो ऽस्मिन्प्र-
तिष्ठितः

5. 14. 4. सैषा गायत्र्येतास्मिन्सुरीये
दर्शते पदे . . प्रतिष्ठिता

- तद्वै तत्सत्ये प्रतिष्ठितम्

- तद्वै तत्सत्यं बले प्रतिष्ठितं
प्राणो वै बलं तत्प्राणे प्रति-
ष्ठितम्

- एवमेवा गायत्र्यध्यात्मं प्र-
तिष्ठिता

6. 1. 3. प्रतिष्ठितति समे प्रतिष्ठितति
दुर्गे (bis).

- चक्षुषा हि समे च दुर्गे च
प्रतिष्ठितति

- Tait. 1. 6. 1. भूरित्यग्नौ प्रतिष्ठितति

- Tait. 3. 6. 1. सैषा भार्गवी वारुणी विद्या पग्मे व्योमन् प्रतिष्ठिता स य एवं वेद प्रतिष्ठिते
3. 7. 1. प्राणे शरीरे प्रतिष्ठितं शरीरे प्राणः प्रतिष्ठितः — तदेतदन्नमन्ने प्रतिष्ठितं स य एतदन्नमन्ने प्रतिष्ठितं वेद प्रतिष्ठिते 3. 8. 1; 3. 9. 1.
3. 8. 1. अप्सु ज्योतिः प्रतिष्ठितं ज्योतिष्यापः प्रतिष्ठिताः
3. 9. 1. पृथिव्यामाकाशः प्रतिष्ठित आकाशे पृथिवी प्रतिष्ठिता
- Maitri. 2. 3. चेतनवत्प्रतिष्ठापितं 4, 5, 6.
6. 21. प्रतिष्ठाप्य निगृहीतानिलम् 34. हव्यादित्ये प्रतिष्ठितः 7. 11. चक्षुष्यस्मिन्प्रतिष्ठिता
- Mund. 2. 7. एष व्योम्न्यात्मा प्रतिष्ठितः — प्राणशरीरनेनाप्रतिष्ठितो ज्ञे
- Mahānār. 4. 7. त्वयि सर्वं प्रतिष्ठितम् 10. 8. यो वेदादौ स्वरः प्रोक्तो वेदान्ते च प्रतिष्ठितः 11. 9. तस्मिन्सर्वं प्रतिष्ठितम् 13. 5. प्रतिष्ठिताः प्रत्येवास्याहुत-यस्तिष्ठन्ति 22. 1. सत्ये सर्वं प्रतिष्ठितम् — तपसि सर्वं प्रतिष्ठितम् — दमे सर्वं प्रतिष्ठितम् — शमे सर्वं प्रतिष्ठितम् — दाने सर्वं प्रतिष्ठितम् — धर्मे सर्वं प्रतिष्ठितम् 23. 1. यज्ञे सर्वं प्रतिष्ठितम् — मानसे सर्वं प्रतिष्ठितम्
- Prāśna. 1. 15. येषु सत्यं प्रतिष्ठितम् 2. 6. प्राणे सर्वं प्रतिष्ठितम् 7. यः प्राणैः प्रतिष्ठितसि 12. या ते तनूर्वाचि प्रतिष्ठिता 13. त्रिदिवे यत्प्रतिष्ठितम्
- Praśna. 6. 3. कस्मिन् वा प्रतिष्ठिते प्रतिष्ठास्यामि 6. कला यस्मिन् प्रतिष्ठिताः 19. मयि सर्वं प्रतिष्ठितम् Nrip. 5. 1. नाभ्यां वा एते अराः प्रतिष्ठिताः 3. हृदि प्राणाः प्रतिष्ठिताः Brahma. 2. अयं पुरुषो यो ऽङ्गुष्ठे प्रतिष्ठितः 2. प्रत्यष्टाङ्ग्यामधि 8. कलात्रयानना वापि तासां मात्रा प्रतिष्ठिता 32. यत्र प्राणः प्रतिष्ठितः 11. नाभिस्थाने प्रतिष्ठितम् 2. सो ऽत्रिमुक्ते प्रतिष्ठितः Rāmōt. 4. — सो ऽत्रिमुक्तः कस्मिन् प्रतिष्ठितः Rāmōt. 4. — वरणायां नास्यां च मध्ये प्रतिष्ठितः Rāmōt. 4. 1. सर्वं तत्प्रज्ञानेन प्रज्ञानेने प्रतिष्ठितम् 1. द्वारकायां मया प्रतिष्ठितम् 2. 57. तस्य प्रज्ञा प्रतिष्ठिता 58, 61, 68. 3. 15. नित्यं यज्ञे प्रतिष्ठितम् 6. 11. शुचौ देशे प्रतिष्ठाप्य 2. प्रतिष्ठा Ait. 1. 2. द्यौः प्रतिष्ठा 5. 3. प्रज्ञा प्रतिष्ठा प्रज्ञानं ब्रह्म Atmapra. 1. Kena. 33. तस्यै तपो दमः कर्मेति प्रतिष्ठा Chhā. 1. 8. 7. न प्रतिष्ठां लोकमति नयेत् — प्रतिष्ठां वयं लोकं सामाभिः संस्थापयामः

Chhā. 5. 1. 3. प्रतिष्ठां वेद प्रति ह तिष्ठति

.. चक्षुर्वाच प्रतिष्ठा

13. यदहं प्रतिष्ठास्मि त्वं तत्प-
तिष्ठासीति

5. 2. 5. प्रतिष्ठायै स्वाहा

5. 17. 1. एष वै प्रतिष्ठात्मा

7. 5. 2. चित्तं प्रतिष्ठा

Bṛih. 1. 1. 1. अहोरात्राणि प्रतिष्ठाः

1. 3. 27. सामो यः प्रतिष्ठां वेद ..

तस्य वै वागेव प्रतिष्ठा

4. 1. 2. अत्रवीचु नेतस्यायतनं प्र-
तिष्ठां .. आकाशः प्रतिष्ठा
3-7.

7. हृदयं वै .. सर्वेषां भूतानां
प्रतिष्ठा

5. 5. 3. स्वरिति प्रतिष्ठा द्वे प्रतिष्ठे

6. 1. 3. यो ह वै प्रतिष्ठां वेद ..

चक्षुर्वै प्रतिष्ठा

14. यद्वा अहं प्रतिष्ठास्मि त्वं
तत्प्रतिष्ठोऽसि

6. 3. 2. वाचे स्वाहा प्रतिष्ठायै स्वाहा

6. 4. 2. अस्मै प्रतिष्ठां कल्पयानि

Tait. 2. 1. 1. इदं पुच्छं प्रतिष्ठा

2. 2. 1. पृथिवी पुच्छं प्रतिष्ठा

2. 3. 1. अथर्वाङ्गिरसः पुच्छं प्र-
तिष्ठा

2. 4. 1. महः पुच्छं प्रतिष्ठा

2. 5. 1. ब्रह्म पुच्छं प्रतिष्ठा

2. 7. 1. एतस्मिन्नदृश्ये .. अभयं प्र-
तिष्ठां विन्दते

3. 10. 3. तत्प्रतिष्ठेत्युपासीत

Kāṭha. 1. 14. अनन्तलोकानिमित्तो प्रतिष्ठां
विद्धि

2. 11. कामस्याग्निं जगतः प्रतिष्ठां
.. स्तोममहदुरुगायं प्रति-
ष्ठां दृष्ट्वा

Mund. 1. 1. 1. ब्रह्मविद्यां सर्वविद्याप्रति-
ष्ठाम्

3. 2. 7. गताः कलाः पञ्चदश प्रतिष्ठाः

Mahānār. 22. 1. सत्यं वाचः प्रतिष्ठा

— धर्मो विश्वस्य जगतः प्रतिष्ठा

— प्रजननं वै प्रतिष्ठा

Kāṭhaśru.

2. त्वं त्वष्टा त्वं प्रतिष्ठासि

— अहं त्वष्टाहं प्रतिष्ठास्मि

Gītā.

14. 27. ब्रह्मणो हि प्रतिष्ठाहम्

प्रतिष्ठावन्त

Tait. 3. 10. 3. तत्प्रतिष्ठेत्युपासीत प्रतिष्ठा-

वान् भवति

प्रतिष्ठासंस्तार

Chhā. 1. 8. 7. प्रतिष्ठासंस्तारं हि साम

प्रतिष्ठिति

Mahānār. 13. 5. प्रतिष्ठिताः प्रत्येवास्याहुत-

यस्तिष्ठन्त्यथो प्रतिष्ठित्यै

प्रतिसृप्

Chhā. 5. 2. 6. प्रतिसृप्याञ्जलौ मन्थमा-

धाय

प्रतिस्त्री

Chhā. 2. 13. 1. प्रतिस्त्री सह शेते सप्रतिहारः

प्रतिहर्तृ

Chhā. 1. 10. 11. एवमेव प्रतिहर्तारमुवाच

— प्रतिहर्तार्या देवता प्रतिहार-

मन्वायत्ता 1. 11. 8.

1. 11. 8. अथ हैनं प्रतिहर्तोपससाद

प्रतिहार

Chhā. 1. 10. 11. देवता प्रतिहारमन्वायत्ता

1. 11. 8, 9.

2. 2. 1. आदित्यः प्रतिहारः

2. अग्निः प्रतिहारः

2. 3. 1. विद्योतते स्तनयनि स प्रति-
हारः 2. 15. 1.

2. 4. 1. या प्रतीच्यः स प्रतिहारः

2. 5. 1. शरत्प्रतिहारः 2. 16. 1.

2. 6. 1. अन्धाः प्रतिहारः 2. 18. 1.

2. 7. 1. भोत्रं प्रतिहारः 2. 11. 1.

- Chhā. 2. 8. 1. यत्पतीति स प्रतिहारः
 2. 9. 6. यदूर्ध्वं मध्यन्दिनात्पागप-
 राह्यात्स प्रतिहारः
 2. 10. 2. प्रतिहार इति चतुरक्षरम्
 2. 12. 1. अङ्गारा भवन्ति स प्रतिहारः
 2. 13. 1. प्रतिल्ली सह शेते स प्रति-
 हारः
 2. 14. 1. अपराहः प्रतिहारः
 2. 17. 1. दिशः प्रतिहारः
 2. 19. 1. अस्थि प्रतिहारः
 2. 20. 1. नक्षत्राणि प्रतिहारः
 2. 21. 1. नक्षत्राणि वयांसि मरीचयः
 स प्रतिहारः

प्रतिहारभाजिन

- Chhā. 2. 9. 6. प्रतिहारभाजिनो ह्येतस्य
 साम्नः
 प्रतिह
 Chhā. 1. 10. 11. तां चेदविद्वान् प्रतिहरिष्य-
 सि 1. 11. 8.
 1. 11. 9. इमानि भूतान्यन्नमेव प्रति-
 हरमाणानि जीवन्ति
 — तां चेदविद्वान् प्रत्यहरिष्यः
 2. 9. 6. तस्मात्ते प्रतिहता नावपद्यन्ते

प्रती

- Kaush. 1. 4. तं पञ्चशतान्यप्सरसां प्र-
 तियन्ति
 Brih. 6. 2. 4. तत्र प्रतीत्य ब्रह्मचर्यं वत्स्या-
 वः
 Kātha. 1. 10. माभिवदेत् प्रतीतः
 11. यथा पुरस्ताद्भविता प्रतीतः
 Sarvop. 2. नित्यत्वेन प्रतीयमानः

प्रतीक

- Brih. 1. 5. 1. सो ऽन्नमस्ति प्रतीकेन 2.
 2. मुखं प्रतीकम्
 6. 2. 3. इति स प्रतीकान्युक्तप्रहार

प्रतीकाश

- Muhānār. 11. 7. पञ्चकोशप्रतीकाशम्
 Mahā. 3 ; Brahma 3.
 Harisu. 2. परमहंसो भानुकोटिप्रती-
 काशः

प्रतीक्षा

- Kātha. 1. 8. आशाप्रतीक्षे सङ्गतं सन्तु-
 च
 Brih. 2. 5. 17. दधीचे ऽश्व्यं शिरः प्रत्यै-
 रयतम्

प्रतीप्

- Nrip. 1. 1. इदि प्रतीप्य कवयो मन्त्रे-
 या (one MS. has प्रतीप्या
 and another प्रतीक्ष्य)

प्रतृ

- Śwet. 2. 8. ब्रह्मोडुपेन प्रतरेत . . स्त्रोतां-
 सि
 Prāhāg. 1. प्र प्रदातारं तारिषः

प्रतोद

- Maitri. 2. 6. प्रकृतिमयो ऽस्य प्रतोदः

प्रल

- Chhā. 3. 17. 7. आदित्यलस्य रेतसः
 Mahānār. 6. 7. प्रलो हि कमीशो अध्वरेषु

प्रत्यक्ष

- Chhā. 5. 2. 1. अनो ह वै नाम प्रत्यक्षम्
 Tait. 1. 1. 1. त्वमेव प्रत्यक्षं ब्रह्मासि स्वा-
 मेव प्रत्यक्षं ब्रह्म वदिष्या-
 मि 1. 12. 1 (अवादि-
 षम्)

प्रत्यक्षादिषू

- Brih. 4. 2. 2. प्रयोक्षप्रिया इव हि देवाः
 प्रत्यक्षादिषः

प्रत्यक्षरम्

- Nrip. 2. 2. तस्मात् प्रत्यक्षरमुभयत ओ-
ङ्कारो भवति

प्रत्यक्षावगम

- Gītā 9. 2. प्रत्यक्षावगमं धर्म्यम्

प्रत्यगात्मन्

- Kātha. 1. 1. काश्चिद्दीरः प्रत्यगात्मानमे-
क्षन्

- Sarvop. 1. प्रत्यगात्मा परमात्मा . . क-
थम्
3. तदा त्वंपदार्थः प्रत्यगात्मे-
त्युच्यते

प्रत्यगानन्द

- Nār. 5. प्रत्यगानन्दं ब्रह्म पुरुषं प्र-
गवस्वरूपम् Atmapra. 1.

प्रत्यगेकरस

- Nrisut. 9. परः प्रत्यगेकरसः

प्रत्यङ्गुव

- Mahânār. 2. 1. प्रत्यङ्गुवस्तिष्ठति सर्वतोमुखः

प्रत्यञ्च

- Chhā. 2. 4. 1. याः प्रतीच्यः स प्रतिहारः
2. 12. 2. न प्रत्यङ्गुमिमाचामेव नि-
ष्ठिवेत्तद्वत्
3. 3. 1. ये ऽस्य प्रत्यञ्चो रश्मयस्ता
एवास्य प्रतीच्यो मधुनाद्यः
3. 13. 3. प्रत्यङ् सुषिः सो ऽपानः
3. 15. 2. राज्ञी नाम प्रतीची
4. 5. 2. प्रतीची दिक् कला
6. 10. 1. पश्चात्प्रतीच्यः
Brih. 1. 2. 3. अस्य प्रतीची दिक् पुच्छम्
3. 8. 9. प्रतीच्यो ऽन्या यां यां च
दिशम्

3. 9. 22. किं देवतो ऽस्यां प्रतीच्यां
दिशसि

- Brih. 4. 2. 4. प्रतीची दिक् प्रत्यञ्चः प्राणाः
Kātha. 5. 3. अपानं प्रत्यगस्यति
Swet. 2. 16. प्रत्यङ् जनास्तिष्ठति 3. 2;
Siras. 5 (bis).

- Maitri. 6. 17. प्रतीच्यन्तः

- Praśna. 1. 6. यत्प्रतीचीं . . प्रकाशयति

- Siras. 1. प्राञ्चः प्रत्यञ्चो ऽहम्
4. दक्षिणाः प्रत्यञ्चः . . अभि-
व्रजन्त्येके

प्रत्यनीक

- Gītā. 11. 32. ये ऽवस्थिताः प्रत्यनीकेषु
योधाः

प्रत्यनुभू

- Praśna. 4. 5. देशदिगन्तैरेव प्रत्यनुभूतं
पुनः पुनः प्रत्यनुभवति

प्रत्यय

- Maitri. 6. 10. अत्र दृष्टं नाम प्रत्ययम्
Rānap. 39. प्रत्ययार्थं च

प्रत्यरा

- Swet. 1. 4. त्रिंशतिप्रत्यराभिः

प्रत्यवसृप्

- Brih. 2. 1. 19. वाभिः प्रत्यवसृप्य पुरीतति
शेते

प्रत्यवाय

- Gītā. 2. 40. प्रत्यवायो न विद्यते

प्रत्यस्

- Kaush. 2. 8. हरितमृगे वा प्रत्यस्यति
Brih. 4. 4. 7. वल्मीके मृता प्रत्यस्ता श-
यीत

प्रत्याख्या

- Brih. 6. 2. 8. को हि त्वेवं ब्रुवन्तमर्हति
प्रत्याख्यातुमिति

प्रत्याचक्ष

- Kaush. 2. 1. ये पुरस्तात् प्रत्याचक्षीरन् 2

Tait. 3. 10. 1. न कञ्चन वसतौ प्रत्याच-
क्षीत

प्रत्याजन्

Kaush. 1. 2. तेषु तेषु स्थानेषु प्रत्याजा-
यते

प्रत्याधान

Bṛh. 2. 2. 1. तस्येदमेवाधानमिदं प्रत्या-
धानम्

प्रत्यायन

Chhā. 3. 19. 3. प्रत्यायनं प्रति घोषा उत्तुल-
वो ऽनुतिष्ठन्ति

प्रत्याश्रु

Bṛh. 6. 3. 4. भावितमसि प्रत्याभावित-
मसि

प्रत्यास्वर

Chhā. 1. 3. 2. स्वर इतीममाचक्षते स्वर
इति प्रत्यास्वर इत्यमुम्

प्रत्याहार

Maitri. 6. 18. प्राणायामः प्रत्याहारः
Amṛita. 5. प्रत्याहारः स उच्यते
6. प्रत्याहारस्तथा ध्यानम्

प्रत्युत्थायिन्

Bṛh. 6. 2. 16. लोकान् प्रत्युत्थायिनः

प्रत्युपकार

Gītā. 17. 21. यत्तु प्रत्युपकारार्थम्

प्रत्यूह

Chhā. 8. 3. 2. अनृतेन हि प्रत्यूढाः
Bṛh. 1. 2. 7. पशून् देवताभ्यः प्रत्यूहीहत्
3. 9. 26. यस्तान्पुरुषान्निरूह्य प्रत्यूह्य
Nasut. 7. स एतत् सर्वं . प्रत्यूह्य

प्रत्ये

Chhā. 4. 1. 7. नाविदमिति प्रत्येयाय
8. अविदमिति प्रत्येयाय

Chhā. 4. 3. 7. शौनकः कापेयः प्रतिमन्वा-
नः प्रत्येयाय

Bṛh. 5. 5. 2. नैनमेते रश्मयः प्रत्यायन्ति ।

Kāṭhāśru. 2. एतच्चैतच्चानवेक्षमाणाः प्र-
त्यायन्ति

प्रत्येनस्

Bṛh. 4. 3. 37. उपाः प्रत्येनसः सूतग्रामण्यः
38.

प्रथ

Gītā. 15. 18. अतो ऽस्मि लोकां वेदे न प्र-
थितः पुरुषोत्तमः

प्रथम

Ait. 4. 1. तदस्य प्रथमं जन्म
Kema. 1. केन प्राणः प्रथमः प्रैति युक्तः
27. एतत्प्रथमो विदांचकार 28.

Chhā. 2. 9. 3. यत्प्रथमोदितं स प्रस्तावः
8. यत्प्रथमास्तामिमे तन्निधनम्

2. 23. 1. यज्ञो ऽध्ययनं दानमिति प्र-
थमः

3. 6. 1. यत्प्रथमममृतं तद्वैसव उ-
पजीवन्ति

5. 19. 1. यद्भक्तं प्रथममागच्छेत्
— स यां प्रथमामाहुतिं जुहु-
यात्

Bṛh. 1. 3. 12. वाचमेव प्रथमामत्यवहत्

5. 5. 1. प्रथमोत्तमे अक्षरे सत्यम्

5. 14. 6. अस्या एतत्प्रथमं पदमा-
मुयात्

Kāṭhā. 1. 5. बहूनामेमि प्रथमः

10. एतत् त्रयाणां प्रथमं वरं वृणे

Śwet. 2. 1. युञ्जानः प्रथमं मनः

13. योगप्रवृत्तिं प्रथमां वदन्ति

Maitri. 6. 33. सेयं प्रजापतेः प्रथमा चितिः

Mund. 1. 1. 1. ब्रह्मा देवानां प्रथमः संव-
भूव

Mahānār. 6. 1. अक्रान्तसमुद्रः प्रथमे विध-
मेन्

Mahânâr. 10. 3. यो देवानां प्रथमं पुरस्तात्

Prasna. 2. 8. पितृणां प्रथमा स्वधा

Mândû. 3. वैश्वानरः प्रथमः पादः
Nrip. 4. 1; Nrisut 1;
Râmot. 3.

9. वैश्वानरो ऽकारः प्रथमा
मात्रा

Nrip.

1. रेतः प्रथमं यदासीत्
— अनुष्टुप् प्रथमा भवति
2. तत्साम्नः प्रथमं पादं जानी-
यात्

4. उग्रं प्रथमस्यावाम्
5. वीरं प्रथमस्याङ्गन्त्यम्
7. विष्णुं प्रथमस्यान्त्यम्

1. सा प्रथमः पादो भवति
Nrisut 3 (bis).
2. अष्टाक्षरः प्रथमः पादो भ-
वति

— प्रथमं प्रथमेन युज्यते
3. उग्रं प्रथमं स्थानं जानीयात्

7. भुंक्ते ऽसौ प्रथमं प्रभुः

1. अहमेकः प्रथममासीत्

5. या सा प्रथमा मात्रा

Sikhâ. 1. प्रथमा रक्ता ब्राह्मी ब्रह्मदे-
वत्या

Nâda. 6. आग्नेयी प्रथमा मात्रा

9. घोषिणी प्रथमा मात्रा

12. प्रथमायां तु मात्रायाम्

Pinâ.

4. प्रथमेन तु पिण्डेन

Hainsa.

2. त्रिणीति प्रथमम्

— प्रथमे त्रिञ्चिणी गात्रम्

Kâlâg.

2. यास्य प्रथमा रेखा

Râmot.

2. अकारः प्रथमाक्षरः

प्रथमज, °जा

Brih. 5. 4. 1. य एवमेतं... प्रथमजं वेद

Tait. 3. 10. 6. अहमस्मि प्रथमजाः Nrip.
2. 4.

Mahânâr. 2. 7. प्रजापतिः प्रथमजाः

प्रथमान्ताद्धे

Nrip. 1. 6. महा प्रथमान्ताद्धेस्यायम्

प्रद

Hainsa. 1. भुक्तिमुक्तिफलप्रदम्
Gopi. 5.

Gopi. 5. चतुर्वर्गफलप्रदम्

Mukti. 2. 30. परमोपशमप्रदा

Gitâ. 2. 43. जन्मकर्मफलप्रदाम्

17. 9. दुःखशोकामयप्रदाः

प्रदक्षिणम्

Kaṭhasru. 2. प्रदक्षिणमावृत्य

प्रदक्षिणीकृ

Hainsa. 1. स्वाधिष्ठानं त्रिः प्रदक्षिणी
कृत्य

प्रदह्

Chhâ. 4. 1. 2. तत्रा मा प्रधाक्षीः

प्रदा

Kaush. 3. 1. अरुन्मुखान् यतीन् मात्रा-
वृक्केभ्यः प्रायच्छम्

Chhâ. 1. 10. 3. तानस्मै प्रददौ
5. 24. 4. यद्यापि चण्डाला योच्छिद्र
प्रयच्छेत्

Brih. 1. 5. 1. पशुभ्य एकं प्रायच्छत्
2. देवेभ्यो ऽन्नाद्यं प्रायच्छति

3. 3. 2. तानिन्द्रः... वायवे प्राय-
च्छत्

6. 4. 19. प्राश्येतरस्याः प्रायच्छति
27. एनं मात्रे प्रदाय स्तनं प्राय-
च्छति

Katha. 1 25. अभिर्मत्यन्ताभिः परिचार-
यस्व

Maitri. 6 33. अन्तरिक्षमुत्तिष्ठन्ना वायवे
प्रायच्छत्

— दिवमुत्तिष्ठन्नाय वाय-
च्छत्

Maitri. 6. 83. आत्मविदुस्त्रिप्य ब्रह्मणे प्रा-
यच्छत्

Nrip. 2. 1. तेभ्य एतं मन्त्रराजं . . प्रा-
यच्छत्

Gāruḍa. 1. भारद्वाजो जीवितुकामेभ्यः
शिष्येभ्यः प्रायच्छत्

Gopī. 5. तिलमात्रं प्रदाय
Mukti. 2. 12. तत्र सिद्धिं प्रयच्छन्ति

प्रदातृ

Prāṇāg. 1. प्र प्रदातारं तारिपः

प्रदान

Prāṇāg. 1. प्राणाय प्रदानाय स्वाहा
(so MSS; printed text
has प्रधानाय)

Gopī. 5. तिलमात्रप्रदानेन

प्रदिश

Śwet. 2. 16. एषो ऽह देवः प्रदिशो ऽनु
सर्वाः

Mahānār. 2. 7. परित्य सर्वाः प्रदिशो दि-
शश्च

Sīras. 5. एको ह देवः प्रदिशो ऽनु
सर्वाः

Gītā. 8. 28. दानेषु यत्पुण्यफलं प्रदिष्टम्

प्रदिह

Gītā. 2. 5. रुधिरप्रदिग्धान्

प्रदीप्

Gītā. 11. 29. यथा प्रदीपं ज्वलनं पतंगा
विशन्ति

प्रदीप

Maitri. 6. 38. प्रदीपप्रतापवत्

प्रदु

Chhā. 5. 24. 3. यथेषीकानृलमग्नौ प्रोतं प्रदु-
येतैव हास्य सर्वे पाप्मानः
प्रदुयन्ते

प्रदुप्

Gītā. 1. 41. प्रदुप्यन्ति कुलस्त्रियः

प्रदुह

Mahānār. 1. 9. स आपः प्रदुहे उभे इमे
अन्तरिक्षमथो सुवः

प्रदृश्

Śwet. 2. 15. दीपोपमेनेह युक्तः प्रपश्यन्

Nāda. 5. मन्त्र एव प्रदर्शितः

Gītā. 1. 39. प्रपश्यद्भिर्जनार्हिन

2. 8. न हि प्रपश्यामि

11. 49. तदेव मे रूपमिदं प्रपश्य

प्रदेश

Gāuḍa. 4. 33. संवृते ऽस्मिन् प्रदेशे वै

Garbhā. 3. गुल्फजटरकटिप्रदेशः

प्रद्युत्

Bṛih. 4. 4. 2. एतस्य हृदयस्यायं प्रद्योतते

प्रद्योत

Bṛih. 4. 4. 2. तेन प्रद्योतेनैव आत्मा नि-
ष्क्रामति

प्रद्राणक

Chhā. 1. 10. 1. इभ्यग्रामे प्रद्राणक उवास

प्रदु

Bṛih. 6. 2. 3. अनादृत्य वसति कुमारः
प्रदुद्राव

प्रद्विप्

Gītā. 16. 18. प्रद्विपन्ता ऽभ्यसूयकाः

प्रधान

Śwet. 1. 10. क्षरं प्रधानममृताक्षरं हरः

6. 16. प्रधानक्षेत्रज्ञपतिः

Maitri 6. 10. पुरुषश्चेता प्रधानान्तःस्थः

— भूतात्मा ह्यन्नमस्य कर्त्ता
प्रधानः

Mantri. 6. 10. अनेनैव प्रधानस्य भोज्यत्वं
व्याख्यातम्

— प्रधानस्य व्यक्तां गतस्य

प्रधानज

Swet. 6. 10. तन्तुभिः प्रधानजैः

प्रधि

Brih. 1. 5. 15. प्रधिर्विस्तम्
— प्रधिनागादित्येवाहुः

प्रध्मा

Chhā. 6. 14. 2. प्राद्धोदङ्गाधराङ्गा प्रध्मा-
यीत

Gītā. 1. 14. दिव्यौ शंखौ प्रध्मनुः

प्रध्मै

Sikhā. 2. ध्येयमीशानं प्रध्यायन्ति

प्रध्वंस

Chhā. 8. 1. 4. यदेनज्जरा वामोति प्रध्वं-
सते वा

प्रध्वंसन

Brih. 2. 6. 3. मृत्युः प्राध्वंसनः प्रध्वंसनात्
4. 6. 3.

— प्रध्वंसन एकऋषेः

प्रध्वंसिन

Mantri. 1. 4. तृणवनस्पतयोद्भूतप्रध्वंसिनः

प्रपञ्च

Swet. 6. 6. यस्मात्प्रपञ्चः परिवर्त्तते ऽयम्

Kaivalya. 17. जाप्रत्स्वप्रसृपुन्यादिप्रपञ्चम्

Gāṇḍa. 1. 17. प्रपञ्चो यदि विद्येत

प्रपञ्चोपशम

Māṇḍū. 7. एकात्मप्रत्ययसारं प्रपञ्चो-
पशमम् Nrip. 4. 1;

Nrisut. 1; Rāmōt. 3.

12. प्रपञ्चोपशमः शिवो ऽद्वैतः
Nrisut. 2.

Gāṇḍa. 2. 35. प्रपञ्चोपशमो ऽद्वयः

Ait.

2. 1. एता देवताः सृष्टा अस्मि-
न्महत्यर्णवे प्रापतन्

Maitri. 6. 12. अहरहः प्रपतन्त्यन्नमभिजि-
घृक्षमाणानि

प्रपतन

Maitri. 1. 4. शिखरिणां प्रपतनम्

प्रपद्

Ait. 3. 11. स ईक्षत कतरेण प्रपद्यै
12. एतया द्वारा प्रापद्यत

Chhā. 2. 22. 3. इन्द्रं शरणं प्रपन्नोऽभूवम्
4. प्रजापतिं शरणं प्रपन्नोऽभू-
वं . . मृत्युं शरणं प्रपन्नो
ऽभूवम्

3. 15. 3. अरिष्टं कोशं प्रपद्ये ऽमुना
ऽमुना ऽमुना (similarly,
4 times more).

1. स यदवोचं प्राणं प्रपद्य
इति प्राणो वा इदं सर्वं भूतं
याददं किञ्च तमेव यत्पा-
पस्मि

5. यदवोचं भुः प्रपद्य इति
पृथिवीं प्रपद्ये ऽन्तरिक्षं प्र-
पद्ये दिवं प्रपद्य इत्येव त-
दवोचं (similarly in 6, 7).

8. 13. 1. श्यामाच्छबलं प्रपद्ये श-
बलाच्छचामं प्रपद्ये

8. 14. 1. प्रजापतेः सभा वेदम् प्रपद्ये

Tait. 1. 4. 3. प्र मा भाहि प्र मा पद्यस्व

Katha. 5. 7. योनिमन्ये प्रपद्यन्ते शरीर-
त्वाय

Śwet. 4. 21. अजात इत्येवं कश्चिद्भीरुः
प्रपद्ये (so 3 MSS.)

6. 18. मुमुक्षुर्वै शरणमहं प्रपद्ये

Maitri. 6. 30. तेम देवनिकायानां स्वधा-
मानि प्रपद्यते

- Mahânâr. 4. 11. हिरण्यभृङ्गं वह्णं प्रपद्ये
 6. 3. दुर्गां देवीं शरणमहं प्रपद्ये
 17. 1. सद्योजातं प्रपद्यामि
 Gauda. 4. 35. प्रबुद्धो न प्रपद्यते
 56. संसारं न प्रपद्यते
 Nrip. 3. 1. तामिहायुषे शरणं प्रपद्ये
 Kshur. 20. तज्जाकिताः प्रपद्यन्ते
 Garbha. 4. तत् प्रपद्ये महेश्वरम्
 — तत् प्रपद्ये नारायणम्
 Nyâsa. 2. वानप्रस्थं प्रपद्यते
 4. ब्रह्म प्रपद्यते ऽजरममरम-
 क्षरमव्ययं प्रपद्यते
 5. ऊर्ध्वं प्रपद्यते देहात्
 Gitâ. 2. 7. शशि मां त्वां प्रपन्नम्
 4. 11. ये यथा मां प्रपद्यन्ते
 7. 14. मामेव ये प्रपद्यन्ते
 15. न मां . . प्रपद्यन्ते नराधमाः
 19. ज्ञानवान्मां प्रपद्यते
 20. प्रपद्यन्ते ऽन्यदेवताः
 15. 4. तमेव चाद्यं पुरुषं प्रपद्ये

प्रपदन

- Chhâ. 8. 6. 5. विदुषां प्रपदनम्

प्रपितामह

- Gitâ. 11. 39. प्रजापतिस्त्वं प्रपितामहश्च

प्रपीड्

- Swet. 2. 9. प्राणान् प्रपीड्य

प्रफर्वी

- Brih. 6. 4. 19. अन्यामिच्छ प्रफर्व्यम्
 (Roer and my MS. read
 प्रपूर्य्यी)

प्रबन्ध्

- Chhâ. 6. 8. 2. यथा शकुनिः सूत्रेण प्रबद्धः

प्रबुध्

- Kaivalya. 14. प्रबुद्धः पुरत्रये क्रीडति

Gauda. 1. 16. यदा जीवः प्रबुध्यते

4. 35. प्रबुद्धो न प्रपद्यते

Nrisut.

7. स यदा प्रबुध्यते तदैतत् स-
 र्वमस्मादेवोत्तिष्ठति

प्रबोध

Gauda. 3. 40. दुःखक्षयः प्रबोधश्च

Hanisa.

1. ब्रह्मविद्याप्रबोधः

प्रब्रू

Chhâ. 3. 11. 5. ज्येष्ठाय पुत्राय पिता ब्रह्म
 प्रब्रूयात्

4. 10. 2. मा त्वाग्रयः परिप्रवोचन्
 प्रब्रूयस्मै

4. हन्तास्मै प्रब्रूवामेति

6. 14. 2. तस्य यथाभिनहनं प्रमुच्य
 प्रब्रूयात्

8. 8. 1. यदात्मनो न विजानीथस्त-
 न्मे प्रब्रूतमिति

Brih. 1. 4. 1. अथान्यन्नाम प्रब्रूते

Kaṭha. 1. 13. प्रब्रूहि तं श्रद्धधानाय मह्यम्
 14. प्र ते ब्रवीमि तदु मे निबोध

Mund. 1. 1. 1. अथर्वीय ज्येष्ठपुत्राय प्राह
 2. भारद्वाजाय सत्यवाहाय
 प्राह

Mahânâr. 9. 13. वयं नाम प्रब्रूवामा घृतस्य

Gauda. 2. 27. लोकान् लोकविदः प्राहुः

Râmôt. 4. श्रीरामः प्राह शंकरम्

Gitâ. 4. 1. विवस्वान्मनवे प्राह

6. 2. यं सञ्ज्ञासमिति प्राहुः

13. 1. एतद्यो वेत्ति तं प्राहुः क्षेत्रज्ञम्

15. 1. अश्वत्थं प्राहुरव्ययम्

18. 2. प्राहुस्त्यागं विचक्षणाः

3. इत्येके . . प्राहुर्मनीषिणः

प्रभव

Swet. 3. 4. यो देवानां प्रभवश्चोद्भवश्च
 4. 12.

Kaṭha. 6. 11. योगो हि प्रभवाप्ययौ

Māṇḍū. 6. प्रभवाप्ययौ हि भूतानां Nrip.
4. 1; Nrisut 1; Rāmōt. 3.

Gauḍa. 1. 6. प्रभवः सर्वभावानाम्
Gītā. 7. 6. प्रभवः प्रलयस्तथा
9. 18. प्रभवः प्रलयः स्थानम्
10. 2. न मे विदुः सुरगणाः प्रभवम्
8. अहं सर्वस्य प्रभवः

प्रभविष्णु

Gītā. 13. 16. प्रसिष्णु प्रभविष्णु च

1. प्रभा

Tait. 1. 4. 3. प्र मा भाहि प्र मा पणस्त्र
Gauḍa. 4. 81. प्रभातं भवति स्वयम्

2. प्रभा

Gītā. 7. 8. प्रभास्मि शशिसूर्ययोः

प्रभाव

Kshur. 19. प्रभावादिहजन्मनि

प्रभाशून्य

Mukti. 2. 55. प्रभाशून्यं मनःशून्यम्

प्रभाष्

Gītā. 2. 54. स्थितधीः किं प्रभाषेत

प्रभाहीन

Rāmāp. 4. प्रभाहीनास्तथा कृत्वा

प्रभिद्

Kāṭha. 6. 15. यदा सर्वे प्रभियन्ते हृदय-
स्येह ग्रन्थयः

प्रभु

Chhā. 7. 6. 1. ये प्रभवो ध्यानापादांशा
इवैव ते भवन्ति

Swet. 3. 12. महान् प्रभुर्वै पुरुषः

17. सर्वस्य प्रभुमिदानम्

Mantri. 3. 2. आत्मस्थं प्रभुं . . नापदयत्

5. 1. विश्वक्रीडारतिप्रभुः

6. 10. सर्वः कश्चित् प्रभुः साक्षी

Mahānār. 11. 1. अक्षरं परमं प्रभुम्

16. 3. प्रभुः प्रीणाति विश्वभुक्

Kaivalya. 7. उमासहायं परमेश्वरं प्रभुम्

Gauḍa. 1. 8. इच्छामात्रं प्रभोः सृष्टिः

10. ईशानः प्रभुरव्ययः

2. 13. एवं कल्पयते प्रभुः

Nrisut. 2. परिभवासहः प्रभुः

Chhā. 7. भुंक्ते ज्यौ प्रथमं प्रभुः (one
MS. has विभुः)

Nāda. 20. विमलः केवलः प्रभुः

Gītā. 5. 14. लोकस्य सृजति प्रभुः

9. 18. गतिर्भर्त्ता प्रभुः साक्षी

24. भोक्ता च प्रभुरेव च

11. 4. मन्यसे यदि . . प्रभो

14. 21. अतीतो भवति प्रभो

प्रभुविमित

Chhā. 8. 5. 3. प्रभुविमितं हिरण्यम्

1. प्रभू

Muṇḍ. 2. 1. 1. सहस्रशः प्रभवन्ते सरूपाः

8. सप्त प्राणाः प्रभवन्ति

Mahānār. 8. 4.

Praśna. 6. 2. यस्मिन्नेताः षोडशकलाः प्र-
भवन्ति

Nrip. 1. 4. य आपधीनां प्रभवति ता-
रापतिः सोमः

Gītā. 8. 18. प्रभवन्त्यहरागमे

19. प्रभवन्त्यहरागमे

16. 9. प्रभवन्त्युपकर्माणः

प्रभू

Bṛih. 6. 3. 4. विभूरसि प्रभूरसि

प्रभृति

Maitri. 1. 4. मरुत्तभरतप्रभृतयः

Jābāla. 6. संवर्त्तकारुणधेतुकेतुदु-
र्वासक्रभुनिदाघजडभरत-
दत्तात्रेयैवतकप्रभृतयः

प्रमद

- Tait. 1. 11. 1. स्वाध्यायान्मा प्रमदः
— सत्याच्च प्रमदितव्यम्
— धर्माच्च प्रमदितव्यम्
— कुशलाच्च प्रमदितव्यम्
— भृत्यै न प्रमदितव्यम्
— स्वाध्यायप्रवचनाभ्यां न प्र-
मदितव्यम्
2. देवपितृकार्याभ्यां न प्रम-
दितव्यम्
2. 5. 1. तस्माच्चैव प्रमाद्यति
Katha. 2. 6. प्रमाद्यन्तं वित्तमोहेन मुढम्

प्रमा

- Maitri. 6. 14. अनेनेव प्रमीयते हि कालः
— न विना प्रमाणेन प्रमेयस्यो-
पलब्धिः
— प्रमेयो ऽपि प्रमाणतां पृथ-
क्कादुपैति

प्रमाण

- Maitri. 6. 14. सौक्ष्म्यत्वादेतत्प्रमाणम्
— न विना प्रमाणेन प्रमेयस्यो-
पलब्धिः
Naisut. 9. प्रमाणैरेतैरवगतः
Sarvop. 4. प्रमाणाप्रमाणसाधारणा
Kāṭh. 1. किं द्रव्यं किं स्थानं कति
प्रमाणम्
— अथ सनत्कुमार प्रमाण-
मस्य
Mukti. 2. किं वा तत्र प्रमाणम्
— अष्टोत्तरशतोपनिषदः प्रमा-
णम्
2. 31. गुरुशास्त्रप्रमाणैस्तु
Gītā. 3. 21. स यत्प्रमाणं कुरुते
16. 24. तस्माच्छास्त्रं प्रमाणं ते

प्रमाणता

- Maitri. 6. 14. प्रमेयो ऽपि प्रमाणतां पृथ-
क्कादुपैति

प्रमाथिन्

- Gītā. 2. 60. इन्द्रियाणि प्रमाथीनि
6. 34. प्रमाथि बलवद्दृढम्

प्रमाद

- Maitri. 3. 5. प्रमादो जरा... इति ताम-
सानि
Muṇḍ. 3. 2. 4. न च प्रमादात्तपसो वाप्य-
लिङ्गात्
Yogaśi. 8. आलस्याच्च प्रमादतः
Gītā. 11. 41. मया प्रमादात्पण्येन वापि
14. 8. प्रमादालस्यनिद्राभिः
9. तमः प्रमादे सञ्जयत्युन
13. प्रमादो मोह एव च
17. प्रमादमोहौ तमसो भवतः
18. 39. निद्रालस्यप्रमादोत्थम्

प्रमायुक

- Bṛih. 1. 4. 8. न हास्य प्रियं प्रमायुकं भ-
वति

प्रमित

- Kaush. 1. 3. विभुप्रमितम्

प्रमी

- Mahānār. 25. 1. य एवं विद्वानुदगयने प्रमी-
यते
— यो दक्षिणे प्रमीयते

प्रमुखे

- Gītā. 2. 6. ते ऽवस्थिताः प्रमुखे

प्रमुखतस्

- Gītā. 1. 25. भीष्मद्रोणप्रमुखतः

प्रमुच

- Chhā. 6. 14. 2. अभिनहनं प्रमुच्य
8. 13. 1. चन्द्र इव राहोर्मुखात्प्रमुच्य
Bṛih. 4. 3. 36. यथाम्रं... बन्धनात्प्रमुच्यते
4. 4. 7. यदा सर्वे प्रमुच्यन्ते कामाः
Kāṭh. 6. 14.

- Katha. 1. 11. त्वां दृष्टवान्मृत्युमुखा-
त्प्रमुक्तम्
3. 15. निचाय्य तन्मृत्युमुखात्प्र-
मुच्यते
Mahânâr. 5. 11. तस्मात्पापात्प्रमुच्यते
Kaivalya. 17. सर्वबन्धैः प्रमुच्यते
Garbha. 4. यदि योन्याः प्रमुच्येहम्
(ter).
Nila. 13. प्रमुञ्च धन्वनः . . ज्याम्
Dhyâna. 1. सर्वपापैः प्रमुच्यते (one MS.
omits); Yogat. 1;
Gîtâ. 10. 3.
Nâr. 5. पञ्चमहापातकोपपातकेभ्यः
प्रमुच्यते
Gîtâ. 5. 3. सुखं बन्धात्प्रमुच्यते
प्रमुद्
Brîh. 4. 3. 10. न तत्र . . प्रमुदो भवन्त्यथ
. . प्रमुदः सृजते
प्रमुह
Mund. 1. 2. 10. नान्यच्छ्रेयो वेदयन्ते प्रमुदाः
प्रमोद
Tait. 2. 5. 1. प्रमोद उत्तरः पक्षः
Katha. 1. 28. अभिधायन् वर्णरतिप्रमो-
दान्
Parama. 3. न ह्येष्टि न प्रमोदश्च
प्रयतात्मन्
Gîtâ. 9. 26. अश्रामि प्रयतात्मनः
प्रयत्न
Maitri. 6. 34. तत्प्रयत्नेन शोधयेत्
Mukti. 2. तत्पुरुषप्रयत्नसाध्यम्
— nîde समाधि
2. 6. पौरुषेण प्रयत्नेन 7.
15. तस्मान्सौम्य प्रयत्नेन
63. अन्वेष्टव्यं प्रयत्नेन . . ज्यो-
तिरान्तरम्
Gîtâ. 6. 45. प्रयत्नाद्यतमानस्तु

प्रयत्नतस्

- Gaûḍa. 3. 45. एकीकुर्यात् प्रयत्नतः
प्रयम्
Kaush. 2. 11. अस्मै प्रयन्धि मघवन्जी-
विन्
Katha. 3. 17. प्रयतः श्राद्धकाले वा
प्रया
Brîh. 4. 3. 38. यथा राजानं प्रयियासन्तम
Maitri. 1. 4. अस्माद्धोकादमुं लोकं प्र-
याताः
3. 2. अभिभूतत्वात् सम्मूढत्वं प्र-
यातः
— व्यग्रश्चाभिमानित्वं प्रयातः
6. 30.
5. 2. तत्परेणेगितं विषमत्वं प्र-
याति
— तद्वजः खल्वीरितं विषम-
त्वं प्रयाति
6. 14. कालाहृद्धिं प्रयान्ति च
7. 10. ब्रह्मणो ज्ञितिकं प्रयाताः
Mund. 1. 2. 11. सूर्यहरेण ते विरजाः प्र-
यान्ति
Kaivalya. 24. प्रयाति शुद्धं परमात्मरूपम्
Nâr. 3. प्रयाति परमं पारम्
Gîtâ. 8. 5. यः प्रयाति स मद्भावं याति
13. यः प्रयाति त्यजन्देहम्
23. प्रयाता यान्ति
24. तत्र प्रयाता गच्छन्ति ब्रह्म
प्रयाज
Prâṇâg. 3. शारीरयज्ञस्य . . के प्रयाजाः
4. महाभूतानि प्रयाजाः
प्रयाणकाल
Gîtâ. 7. 30. प्रयाणकाले ऽपि च
8. 2. प्रयाणकाले च कथम्
10. प्रयाणकाले मनसायत्नेन

प्रयुज्

- Swet. 2. 10. गुहानिवाताश्रयेण प्रयोज-
येत्
Praśna 5. 6. प्रयुक्ता अन्योन्यसक्ताः
— क्रियासु .. सम्यक् प्रयु-
क्तासु
Sakha. 1. किमादौ प्रयुक्तं ध्यानं ध्या-
यितव्यम्
— ओमित्येतदक्षरमादौ प्रयुक्तं
ध्यानं ध्यायितव्यम्
2. ईशा वा सर्वमिदं प्रयुक्तम्
Gita 3. 36. अथ केन प्रयुक्ता जयम्
17. 26. सदित्येतत्प्रयुज्यते

प्रयोग

- Garbha. 3. ऋतुकाले प्रयोगात्

प्रयोगकल्प

- Maitri. 6. 18. तथा तत्प्रयोगकल्पः

प्रयोगस्थ

- Maitri. 6. 9. ध्यानं प्रयोगस्थं मनो वि-
द्विष्टुतम्

प्रयोग्य

- Chhā. 8. 12. 3. यथा प्रयोग्य आचरणे युक्तः

प्रयोजन

- Mukta. 2. सिद्ध्या वा किं प्रयोजनम्
— नित्यानन्दावाप्तिः प्रयोजनं
भवति

प्ररुह्

- Chhā. 5. 2. 3. प्ररोहेयुः पलाशानि Brih.
6. 3. 7-12.
Brih. 3. 9. 28. कस्मान्मूलात्प्ररोहति (bis).
Mahānār. 4. 3. काण्डात्काण्डात्प्ररोहन्ती

प्रलप्

- Gita 5. 9. प्रलपन्विसृजन् गृह्णन्

प्रलय

- Gītā. 7. 6. प्रभवः प्रलयस्तथा
9. 18. प्रभवः प्रलयः स्थानम्
14. 2. प्रलये न व्यथन्ति च
14. प्रलयं याति देहभूत्
15. रजसि प्रलयं गत्वा

प्रलयान्त

- Gītā. 16. 11. चिन्तां .. प्रलयान्तागुपाश्रि-
ताः

प्रली

- Gauda. 3. 4. घटादिषु प्रलीनेषु
Chā. 17. यस्मिन् भावाः प्रलीयन्ते
Nār. 1. नारायणे प्रलीयन्ते
Gītā. 3. 18. राज्यागमे प्रलीयन्ते
19. भुत्वा भुत्वा प्रलीयते
14. 15. तथा प्रलीनस्तमसि

प्रलूता (?)

- Gāruda. 2. लृतानां प्रलृतानाम् (so ?
MSS. and Weber)

प्रलोभदण्ड

- Maitri. 6. 28. प्रलोभदण्डं धनुर्गृहीत्वा

प्रवच्

- Chhā. 3. 11. 4. ज्येष्ठाय पुत्राय पिता ब्रह्म
प्रोवाच
8. 8. 4. एतामुपनिषदं प्रोवाच
Brih. 2. 5. 16. अश्वस्य शीर्ष्णां प्र यदीमु-
वाच
17. स वां मधु प्रावोचत्
Tait. 1. 8. 1. ओमिति ब्राह्मणः प्रवक्ष्य-
न्नाह
3. 1. 1. तस्मा एतत्प्रोवाचान्नं प्राणं
चक्षुः श्रोत्रं मनो वाचमिति
Kathā. 1. 19. एतमग्निं तवैव प्रवक्ष्यन्ति
2. 8. न नरेणावरेण प्रोक्त एष
सुविशेषः

- Katha. 2. 9. प्रोक्तान्येनैव सुज्ञानाय
5. 6. हन्त त इदं प्रवक्ष्यामि
Swet. 1. 12. सर्वं प्रोक्तं त्रिविधं ब्रह्मे-
तत्
6. 21. प्रोवाच सम्यगृषिषं प्रजुष्टम्
Matr. 6. 34. मनो हि द्विविधं प्रोक्तम्
Brahmab. 1.
Mund. 1. 2. 13. प्रोवाच तां सत्त्वतो ब्रह्म-
विद्याम्
Mahānār. 2. 4. प्र तद्देवे अमृतं नु विद्वान्
7. 5. प्रोवाचोपनिषदिन्द्रः
10. 8. यो वेदादौ स्वरः प्रोक्तः
22. 1. किं भगवन्तः परमं वद-
न्तीति तस्मै प्रोवाच
Praśna. 6. 5. समुद्र इत्येवं प्रोच्यते
— पुरुष इत्येवं प्रोच्यते
Nrip. 1. 2. अथ सावित्री गायत्री या
यजुषा प्रोक्ता
Brahmav. 1. ब्रह्मविद्यां प्रवक्ष्यामि
Gāṇḍa. 1.
1. तत्र देवास्त्रयः प्रोक्ताः
Kshur. 13. इन्द्रवज्र इति प्रोक्तः (3
MSS. have प्रोक्तं)
Amrita. 9. प्राणायामास्त्रयः प्रोक्ताः
Dhyāna. 1. योगतत्त्वं प्रवक्ष्यामि (one
MS. omits) ; Yogab. 1.
Yogas. 1. योगशिखां प्रवक्ष्यामि
Krish. 3. प्रोवाच भगवान् स्वयम्
5. माया सा त्रिविधा प्रोक्ता
6. प्रोक्ता सात्त्वी च रुद्रस्य
Skanda. 10. देहो देवालयः प्रोक्तः
Rāmāp. 58. एवमुद्देशतः प्रोक्तम्
(3 MSS. have प्रोक्तः)
Mukti. 2. 61. वासना द्विविधा प्रोक्ता
62. पुनर्जन्मकरी प्रोक्ता
Gitā. 3. 3. पुरा प्रोक्ता मयानघ
4. 1. प्रोक्तवानहमव्ययम्
3. योगः प्रोक्तः पुमाननः

- Gitā. 4. 4. त्वमादौ प्रोक्तवानिति
16. तत्ते कर्म प्रवक्ष्यामि
c. 33. यो ज्ञं योगस्त्वया प्रोक्तः
8. 1. अधिभूतं च किं प्रोक्तम्
11. तत्ते पदं संग्रहेण प्रवक्ष्ये
9. 1. प्रवक्ष्याम्यनसृज्ये
10. 40. एष तुद्देशतः प्रोक्तः
13. 11. एतज्ज्ञानमिति प्रोक्तम्
12. ज्ञेयं यत्तत्त्वप्रवक्ष्यामि
14. 1. परं भूयः प्रवक्ष्यामि
16. 6. दैवो विस्तरशः प्रोक्तः
17. 18. तदिह प्रोक्तं राजसम्
18. 13. सांख्ये कृतान्ते प्रोक्तानि
19. प्रोच्यते गुणसंख्याने
29. प्रोच्यमानमशेषेण
17. तत्सुखं सात्त्विकं प्रोक्तम्

प्रवचन

- Tan. 1. 3. 3 प्रवचनं सन्धानम्
1. 9. 1. स्वाध्यायप्रवचने
(13 times)
1. 11. 1. स्वाध्यायप्रवचनाभ्यां न प्र-
मदितव्यम्
Katha. 2. 23. नायमात्मा प्रवचनेन लभ्यः
Mund. 3. 2. 3.

प्रवता

- Tan. 1. 1. 3. यथापः प्रवता यन्ति

प्रवद्

- Swet. 3. 21. जन्मनिरोधं प्रवदन्ति यस्य
ब्रह्मवादिनां हि प्रवदन्ति
नित्यम्
Mund. 1. 1. 2. अथर्वणे यां प्रवदेत
Mahānār. 5. 12. रजोभूमिस्त्वमारीदयस्व
प्रवदन्ति धीराः
Nrip. 2. 4. प्र नूनं ब्रह्मणस्पतिर्मन्त्रं च
दत्तुमथम्
Rāmāp. 18. नमस्त्वैक्यं प्रवदेत्
Rāmōt. 3. तच्चतः प्रवदन्ति ये

- Gītā. 2. 42. प्रवदन्त्यविपश्चितः
5. 4. बालाः प्रवदन्ति न पण्डिताः
10. 32. वादः प्रवदतामहम्

प्रवर्ग्य

- Mahānār. 25. 1. यत्सञ्चारत्युपविशत्युत्ति-
ष्ठते च स प्रवर्ग्यः

प्रवर्त्तक

- Swet. 3. 12. सत्त्वस्यैष प्रवर्त्तकः

प्रवस्

- Kaush. 2. 11. अथ प्रोप्यायन् पुत्रस्य मृ-
र्धानमभिजिघ्रेत्
Chhā. 4. 4. 5. स ह वर्षगणं प्रोवासा
4. 10. 2. तस्मै हाप्रोच्यैव प्रवासा-
ञ्चक्रे
3. 1. 8. संवत्सरं प्रोप्य 9, 10, 11;
Brh. 6. 1. 8—12

प्रवाह

- Mukta. 2. 53. ब्रह्माकारमनोवृत्तिप्रवाहः

प्रवाहण

- Chhā. 1. 8. 1. प्रवाहणो जैवलिः 2, 8;
5. 3. 1.
Brh. 6. 2. 1. जैवलिं प्रवाहणम्
4. प्रवाहणस्य जैवलेः

प्रविद्

- Tait. 1. 5. 1. चतुर्थी माहात्म्यस्यः प्रवे-
दयते मह इति
Mund. 1. 2. 9. यस्कर्म्मिणो न प्रवेदयन्ति
रागात्

प्रविभज्

- Praśna. 2. 3. पञ्चधात्मानं प्रविभज्य
3. 1. आत्मानं वा प्रविभज्य क-
थं प्रातिष्ठते
Gītā. 11. 13. प्रविभक्तमनेकधा
18. 41. कर्माणि प्रविभक्तानि

प्रविली

- Mund. 3. 2. 2. इहैव सर्वे प्रविलीयन्ति का-
माः

- Mukta. 2. 17. वासना प्रविलीयते
Gītā. 4. 23. समग्रं प्रविलीयते

प्रविविक्तभुज्

- Māṇḍu. 4. प्रविविक्तभुक्तैजसः Nrip.
4. 1; Rāmot. 3.

- Gaudā. 1. 3. तैजसः प्रविविक्तभुक् 4.

प्रविविक्ताहारतर

- Brh. 4. 2. 3. तस्मादेष प्रविविक्ताहारतर
इवैव भवति

प्रविविच्

- Gaudā. 1. 4. प्रविविक्तं तु तैजसम्

प्रविश्

- At. 2. 3. यथायतनं प्रविशतेति
4. अग्निर्वाग्भृत्वा मुखं प्रावि-
शत् (similarly, 7 times
more).

- Kaush. 1. 5. तं ब्रह्मगन्धः प्रविशति
— तं ब्रह्मरसः प्रविशति
— तं ब्रह्मतेजः प्रविशति
— तं ब्रह्मयशः प्रविशति
2. 12. एताः सर्वा देवता वायुमेव
प्रविश्य

13. एताः सर्वा देवता प्राणमेव
प्रविश्य

14. अथैनद्वाक् प्रविवेश (simi-
larly, 4 times more).

- Chhā. 1. 4. 2. देवा वै मृत्योर्बिभ्यतस्त्रयीं
विद्यां प्राविशन्

3. स्वरमेव प्राविशन्

4. तत्प्रविश्य देवा अमृता अ-
भया अभवन्

5. य एतदेवं विद्वान्..स्वर-
ममृतमभयं प्रविशति त-
त्प्रविश्य..अमृतो भवति

3. 1. 8. प्रविवेश ह वाक् Brh.
6. 1. 8;

- Chhā. 5. 1. 9. प्रविवेश ह चक्षुः Brih.
6. 1. 9.
10. प्रविवेश ह श्रोत्रम् Brih.
6. 1. 10.
11. प्रविवेश ह मनः Brih.
6. 1. 11.
- Brih. 1. 4. 7. स एष इह प्रविष्ट आनखा-
मेभ्यः
4. 4. 10. अन्धं तमः प्रविशन्ति Isā.
9, 12.
13. अस्मिन्सन्देहे गहने प्रविष्टः
6. 1. 12. प्रविवेश ह रेतः
- Tait. 1. 4. 3. तं त्वा भग प्रविशानि . . स
मा भग प्रविश
- Katha. 1. 7. वैश्वानरः प्रविशत्यतिथिः
3. 1. गुहां प्रविष्टौ परमे परार्द्धे
4. 6. गुहां प्रविश्य तिष्ठन्तम्
7. गुहां प्रविश्य तिष्ठन्तीम्
5. 9. अग्निर्यथैको भुवनं प्रविष्टः
10. वायुर्यथैको भुवनं प्रविष्टः
- Maitri. 2. 6. अभ्यन्तरं प्राविशत्
5. 2. भूतेषु चरति प्रविष्टः
6. 10. यद्वन्न . . कामिन्यः प्रविष्टाः
स्पृशतीन्द्रियार्थास्तद्वद्यो न
स्पृशति प्रविष्टान्
- Prasna. 1. 6. आदित्य उदयन्यत्पार्चीं
दिशं प्रविशति
- Gauḍa. 4. 49. नालातं प्रविशन्ति ते
51. न विज्ञानं प्रविशन्ति ते
54. एवं हेतुफलाजातिं प्रविश-
न्ति मनीषिणः
- Nrip. 5. 10. यत्र न मृत्युः प्रविशति यत्र
न दुःखम्
- Nrisut. 7. तदैतन् सर्वमस्मिन् प्रवि-
शति
9. भूतानि . . सृष्ट्वा प्रविश्य
- Siras. 1. सो ऽन्तरादन्तरं प्राविशति-
शश्वान्तरं प्राविशत्

- Nyāsa. 2. गुहां प्रवेष्टुमिच्छामि
Arūṇeya. 5. यतयो हि भिक्षार्थं मामं
प्रविशन्ति
- Gītā. 2. 70. समुद्रमापः प्रविशन्ति य-
द्वात्
— तद्वत्कामा यं प्रविशन्ति
सर्वे
11. 54. प्रवेष्टुं च परन्तप
प्रवृत्
- Maitri. 6. 7. स वा एवं प्रवरणीय आ-
त्मकामेन
प्रवृत्
- Chhā. 5. 13. 2. प्रवृत्तोऽश्वतररीरथो दासीनि-
ष्कः
Śwet. 2. 12. पञ्चात्मके योगगुणे प्रवृत्ते
Maitri. 6. 28. सम्यग्योगः प्रवर्त्तते
Gauḍa. 4. 78. सदृशं तत्प्रवर्त्तते
Arūṇeya. 4. मत्तः सर्वं प्रवर्त्तते Gītā.
10. 8.
Mukti. 2. 22. प्रवर्त्तते बहिः स्वार्थे वास-
नामात्रकारणम्
28. वासना न प्रवर्त्तते
Gītā. 1. 20. प्रवृत्ते शस्त्रसम्पत्ते
3. 16. एवं प्रवर्त्तितं चक्रम्
5. 14. स्वभावस्तु प्रवर्त्तते
11. 32. लोकान्समाहर्तुमिह प्रवृत्तः
16. 10. प्रवर्त्तन्ते ऽशुचिब्रताः
17. 24. प्रवर्त्तन्ते विधानोक्ताः
प्रवृत्ति
- Gītā. 11. 31. नहि प्रजानामितव प्रवृत्तिम्
14. 12. लोभः प्रवृत्तिरारम्भः कर्म-
णाम्
22. प्रकाशं च प्रवृत्तिं च
15. 4. यतः प्रवृत्तिः प्रसृता पुराणी
16. 7. प्रवृत्तिं च निवृत्तिं च 18. 30.
18. 46. यतः प्रवृत्तिर्भूतानाम्

प्रवृथ्

Gītā. 11. 32. कालोऽस्मि लोकक्षयकृत्प्र-
वृद्धः

14. 14. यदा सत्त्वे प्रवृद्धे तु

प्रवृप्

Chhā. 5. 10. 6. मेघो भूत्वा प्रवर्षति

प्रवृह्

Chhā. 4. 17. 1. रसान् प्रावृहन् 2, 3.

Kātha. 2. 13. प्रवृह्य धर्म्यम्

6. 17. तं स्वाच्छरीरात्प्रवृहेत्

प्रवे

Kaush. 2. 6. तस्मिन् यजुर्मयं प्रवयेति

Chhā. 2. 11. 1. एतद्वायवं प्राणेषु प्रोतम् 2.

2. 12. 1. एतद्व्यन्तरमग्नौ प्रोतम् 2.

2. 13. 1. एतद्वाग्देव्यं मिथुने प्रोतम्
2.

2. 14. 1. एतद्बृहदादित्ये प्रोतम् 2.

2. 15. 1. एतद्वैरूपं पर्जन्ये प्रोतम् 2.

2. 16. 1. एतद्वैराजमृतुषु प्रोतम् 2.

2. 17. 1. एताः शक्रयो लोकेषु प्रोताः
2.

2. 18. 1. एता रेवत्यः पशुषु प्रोताः 2.

2. 19. 1. एतद्यज्ञायज्ञीयमङ्गेषु प्रोतम्
2.

2. 20. 1. एतद्राजनं देवतासु प्रोतम् 2.

2. 21. 1. एतत्साम सर्वस्मिन् प्रोतम्
2.

5. 24. 3. यथेषीकातुलमग्नौ प्रोतम्

Bṛh. 3. 6. 1. यदिदं सर्वमप्स्वोतं च प्रो-
तं च कस्मिन्नु खल्वाप
ओताश्च प्रोताश्च

— कस्मिन्नु खलु वायुरोतश्च
प्रोतश्च (similarly, nine
times more).

3. 8. 3. कस्मिन्स्तदोतं च प्रोतं चेति
6.

4. आकाशे तदोतं च प्रोतं च 7.

Bṛh. 3. 8. 7. कस्मिन्नु खल्वाकाश ओ-
तश्च प्रोतश्च

11. एतस्मिन्नु खल्वक्षरे . . आ-
काश ओतश्च प्रोतश्चेति

Maitri. 6. 3. एताभिः सर्वमिदमोतं प्रोतम्

Mahānār. 2. 3. स ओतः प्रोतश्च त्रिभुः प्रजासु

23. 1. येन सर्वमिदं प्रोतम्

Nṛip. 2. 4. खेहो यथा पल्लपिण्डमोतं
प्रोतमनुप्राप्तं व्यतिपक्तः

Nṛisut. 8. ओतश्च प्रोतश्च ह्ययमात्मा
सिंहः

— ओतश्च प्रोतश्चैव ओङ्कारः

Chūl. 17. यस्मिन् सर्वमिदं प्रोतम्

Siras. 4. शान्तरूपमोतप्रोतमनुप्राप्तः

6. यस्मिन्निदं सर्वमोतप्रोतम्
Brahma. 2.

Brahma. 2. तेन सर्वमिदं प्रोतम्

Gītā. 7. 7. मायि सर्वमिदं प्रोतम्

प्रवेश

Kathaśru. 3. अपां प्रवेशमग्निप्रवेशम्

Jābāla. 5. अपां प्रवेशे वा अग्निपंच-
शे वा

प्रव्यथ्

Gītā. 11. 20. लोकत्रयं प्रव्यथितं महा-
त्मन्

23. लोकाः प्रव्यथितास्तथाहम्

45. भयेन च प्रव्यथितं मनो मे

प्रव्यथितान्तरात्मन्

Gītā. 11. 24. दृष्ट्वा हि त्वां प्रव्यथितान्त-
रात्मा

प्रव्रज्

Kaush. 4. 19. तं ह पाणावभिपद्य प्रवव्राज

Chhā. 8. 8. 3. शान्तहृदयौ प्रवव्रजतुः

8. 9. 2. शान्तहृदयः प्राव्राजीः

8. 10. 3 ; 8. 11 2.

Chhâ. 8. 10. 1. शान्तहृदयः प्रवव्राज
8. 11. 1.

Brih. 4. 4. 22. एतमेव प्रव्राजिनो लोकमि-
च्छन्तः प्रव्रजन्ति

4. 5. 2. प्रव्रजिष्यन्वा अरे ऽहम्

Maitri. 7. 8. चाटजटनटभटप्रव्रजितर-
ङ्गावतारिणः

Prasna. 6. 1. स तूष्णीं रथमारुह्य प्रवव्रा-
ज

Kathasru. 1. प्राचीमुदीचीं वा दिशं प्रव-
जेत्

Jabala. 4. वनी भूत्वा प्रव्रजेत्
— यदि वेतरथा ब्रह्मचर्यादेव
प्रव्रजेत्
— यदहरेव विरजेत्तदहरेव प्र-
व्रजेत्

प्रव्रज्याज्य

Maitri. 6. 28. प्रव्रज्याज्यं . . भुगृहीत्वा

प्रव्राजिन्

Brih. 4. 4. 22. एतमेव प्रव्राजिनो लोकमि-
च्छन्तः प्रव्रजन्ति

प्रशंस

Brih. 1. 5. 16. तस्माद्विद्यां प्रशंसन्ति

3. 2. 13. यत्प्रशंसतुः कर्म हैव त-
त्प्रशंसतुः

3. 3. 2. स वायुमेव प्रशशंस

3. 8. 9. ददतो मनुष्याः प्रशंसन्ति

Mahânâr. 21. 2. दानमिति सर्वाणि भूतानि
प्रशंसन्ति

Gauḍa. 3. 13. जीवात्मनोरनन्यत्वमभेदेन
प्रशस्यते

Gîtâ. 17. 26. प्रशस्ते कर्मणि तथा

प्रशंसा

Brih. 1. 5. 2. स ऊर्जमुपजीवतीति प्रशंसा

प्रशंसाकाम

Chhâ. 2. 9. 3. तस्मात्ते प्रस्तुतिकायाः प्र-
शंसाकामाः

प्रशम्

Mund. 3. 2. 5. कृतात्मानो वीतरागाः प्र-
शान्ताः

Kaivalya. 6. शिवं प्रशान्तममृतं ब्रह्म
7. त्रिलोचनं नीलकण्ठं प्रशा-
न्तम्

Amṛita. 14. प्रशान्तस्येति लक्षणम्

Gîtâ. 6. 7. जितात्मनः प्रशान्तस्य

प्रशाखा

Maitri. 7. 11. प्रशाखयैवोत्क्रम्य

प्रशान्तचित्त

Mund. 1. 2. 13. प्रशान्तचित्ताय शमान्वि-
ताय

प्रशान्तमनस्

Gîtâ. 6. 27. प्रशान्तमनसं ह्येनम्

प्रशान्तवृत्तिक

Mukti. 2. 54. प्रशान्तवृत्तिकं चित्तम्

प्रशान्तात्मन्

Gîtâ. 6. 14. प्रशान्तात्मा विगतभीः

प्रशास्

Brih. 5. 6. 1. सर्वमिदं प्रशास्ति यदिदं
किञ्च

प्रशासन

Chhâ. 5. 3. 7. क्षत्रस्यैव प्रशासनमभूत्

Brih. 3. 8. 9. एतस्य वा अक्षरस्य प्रशा-
सने (5 times).

प्रशिस्

Nrip. 2. 4. विश्व उपासते प्रशिषं यस्य
देवाः

प्रश्र

Chhâ. 5. 3. 5. पञ्च . . प्रश्रानप्राक्षीत्

Brih. 6. 2. 3.

Brih. 3. 8. 1. द्वौ प्रश्रौ प्रक्ष्यामि

- Tait. 2. 6. 1. अथातो ऽनु प्रश्नाः
Maitri. 1. 2. दुःशक्यमेतत् प्रश्नम् (one MS. has अशक्यं मा पृच्छ प्रश्नं)
2. 5. अथोत्तरं प्रश्नमनुब्रूहि
Praśna. 1. 2. यथाकामं प्रश्नान् पृच्छथ
6. 1. मामुपेत्यैतं प्रश्नमपृच्छत
Mukti. 1. 30. *vide* तित्तिरि
1. *vide* गारुड
प्रश्नसु
Tait. 1. 11. 3. तेषां त्वयासनेन प्रश्नसित-
व्यम्
प्रष्टु
Kātha. 2. 9. त्वादृङ् नो भूयात् . . प्रष्टा
प्रसङ्ग
Gitā. 18. 34. प्रसङ्गेन फलाकांक्षी
प्रसङ्ग
Chhā. 4. 1. 2. तन्मा प्रसाङ्क्षीः
Gauda. 4. 13. न व्यवस्था प्रसज्यते
Gitā. 16. 16. प्रसक्ताः कामभोगेषु
प्रसद्
Kātha. 6. 13. तत्त्वभावः प्रसीदति
Nṛisut. 4. आत्मानं . . अनुष्टुभा नत्वा
प्रसाद्य
9. नमस्ते भगवन् प्रसीद
Yogaśi. 9. प्रसन्नं परमोष्ठिनम्
Rāmāp. 11. नैवं विना देवः प्रसीदति
13. देवता न प्रसीदति
85. पद्माद्यासनस्थः प्रसन्नः
Rāmōt. 4. ततः प्रसन्नो भगवान्
Gitā. 2. 10. प्रसन्न इव भारत
11. 25. प्रसीद देवेश जगन्निवास
45.
31. नमो ऽस्तु ते देववर प्रसीद
44. प्रसादये त्वामहमीशमीश-
म्

- Gitā. 11. 47. मया प्रसन्नेन . . रूपं परं द-
र्शितम्
प्रसन्नचेतसु
Gitā. 2. 65. प्रसन्नचेतसो ह्याशु बुद्धिः
पर्यवतिष्ठते
प्रसन्नवदन
Rāmāp. 26. प्रसन्नवदनो जेता
प्रसन्नात्मन्
Maitri. 6. 20. प्रसन्नात्मात्मनिस्थित्वा 34
Rāmāp. 48. धनुर्धरः प्रसन्नात्मा
Gitā. 18. 54. ब्रह्मभूतः प्रसन्नात्मा
प्रसभम्
Gitā. 2. 60. हरन्ति प्रसभं मनः
11. 41. सखेति मत्वा प्रसभं यदुक्तम्
प्रसमीक्ष
Śwet. 2. 14. आत्मतत्त्वं प्रसमीक्ष्य देही
प्रसव
Śwet. 2. 7. सवित्रा प्रसवेन जुषेत ब्रह्म
पूर्वम्
Gauda. 1. 7. विभूतिं प्रसवं त्वन्ये म-
न्यन्ते
प्रसवितृ
Nṛip. 2. 4. सविता प्रसविता
प्रसाद
Kātha. 2. 20. धातुः प्रसादात् Śwet. 3.
20 ; Mahānār. 8. 3.
Maitri. 6. 20. चित्तस्य हि प्रसादेन 34.
Brahmav. 2. प्रसादान्तःसमुत्थस्य वि-
ष्णोः
Gopī. 5. तत्प्रसादात्सर्वदेव चतुर्वर्ग-
फलप्रदम्
Skanda. 14. नृसिंह देवेश तव प्रसादतः
Gitā. 2. 64. प्रसादमधिगच्छति
65. प्रसादे सर्वदुःखानां हानिः

- Gītā. 18. 37. आत्मबुद्धिप्रसादजम्
56. मत्प्रसादादवाप्नोति
58. मत्प्रसादात्तरिष्यसि
62. तत्प्रसादात्परां शान्तिम्
73. स्मृतिलब्धा त्वत्प्रसादान्म-
याच्युत
75. व्यासप्रसादाच्छ्रुतवान्

प्रसिध्

- Kaush. 2 7. त्रिः प्रसिध्योद्भात्रम

प्रसिध्

- Maitri. 6 10. भोक्तृत्वाच्चैतन्यं प्रसिद्धं त-
स्य

- Gauda. 2 5. प्रसिद्धेनैव हेतुना

- 4 17. न ते हेतुः प्रसिद्धानि

- Gītā. 3 8. न प्रसिध्येदकर्मणः

प्रसू

- Chhā. 5. 12. 1. तव सुतं प्रसूतमासुतं कुले
दृश्यते

- Bṛh. 2. 1. 3. अहरहर्ह सुतः प्रसूतो भवति

1. प्रसू (प्रसवे)

- Kaush. 1 2. पञ्चदशात्यमुतात्प्रिष्याव-
तः

- Śwet. 5. 2. ऋषिं प्रसूतं कपिलं यस्तमग्रे

- Mahānār. 1. 4. यतः प्रसूता जगतः प्रसूती

- Maitri. 2. 6. एतयोरन्तरा देवौष्ण्यं प्रा-
सुवत्

- Gītā. 3. 10. अनेन प्रसविष्यध्वम्

2. प्रसू (प्रेरणे)

- Tait. 1. 8. 1. ओमिति ब्रह्मा प्रसूति

- Śwet. 2. 3. सविता प्रसूवाति तान्

प्रसूति

- Maitri. 2. 6. एतेषामन्तरा प्रसूतिरेवोदा-
नस्य

6. 10. यावच्च प्रसूतिः

- Mahānār. 1. 4. यतः प्रसूता जगतः प्रसूती

- Gauda. 1. 8. कालात्यसृति भूतानाम्

प्रसू

- Śwet. 4. 18. प्रज्ञा च तस्मात्प्रसूता पुराणी

- Mund. 2. 2. 11. अधश्चोर्ध्वं च प्रसूतम्

- Gītā. 15 2. अधश्चोर्ध्वं प्रसूतास्तस्य
शाखाः

4. यतः प्रवृत्तिः प्रसूता पुराणी

प्रसूज्

- Katha 1 10. त्वत्प्रसृष्टं माभिवदेत् प्रतीतः

11. यथा पुरस्ताद्धविता प्रतीतः

... मत्प्रसृष्टः

प्रस्कन्द

- Prasna 1. 13. प्राणं वा एते प्रस्कन्दन्ति ये
दिवा गत्या संयुज्यन्ते

प्रस्तब्ध

- Bṛh. 6 3 4. प्रस्तब्धमसि

प्रस्ताव

- Chhā. 1. 10. 9 या देवता प्रस्तावमन्वायत्ता
तां चेदविद्वान् प्रस्तोष्यसि
1. 11 4.

- 2 2 1. अग्निः प्रस्तावः

- 2 आदित्यः प्रस्तावः

2. 3. 1. मेघो जायते स प्रस्तावः
2. 15. 1.

2. 4. 1. यद्वर्षति स प्रस्तावः

- 2 5. 1. मीष्मः प्रस्तावः
2. 16. 1.

2. 6. 1. अवयः प्रस्तावः 2. 18. 1.

2. 7. 1. वाक् प्रस्तावः 2. 11. 1.

2. 8. 1. यन्प्रेति स प्रस्तावः

2. 9. 3. यत्प्रथमोदिति स प्रस्तावः

2. 10. 1. प्रस्ताव इति व्यक्षरम्

2. 12. 1. धूमो जायते स प्रस्तावः

2. 13. 1. जपयते स प्रस्तावः

2. 14. 1. उदितः प्रस्तावः

- Chhā. 2. 17. 1. अन्तरिक्षं प्रस्तावः
 2. 19. 1 त्वक् प्रस्तावः
 2. 20. 1 वायुः प्रस्तावः
 2. 21. 1. त्रय इमे लोकाः स प्रस्तावः

प्रस्तावभाजिन्

- Chhā. 2. 9. 3. प्रस्तावभाजिनो ह्येतस्य सा-
 चः

प्रस्तु

- Chhā. 1. 10. 9. तां चेदविद्वान् प्रस्तोप्यसि
 1. 11. 4.
 1. 11. 5. तां चेदविद्वान् प्रास्तोप्यः
 Brih. 1. 3. 28. प्रस्तोता साम प्रस्तौति स
 यत्र प्रस्तुयात्
 Maitri. 6. 5. ओमित्युक्तेनैताः प्रस्तुताः
 Nrip. 2. 4. प्र तद्विष्णुः स्तवते वीर्येण

प्रस्तुतिकाम

- Chhā. 2. 9. 3. तस्मात्ते प्रस्तुतिकामाः

प्रस्तोतृ

- Chhā. 1. 10. 8. स ह प्रस्तोतारमुवाच
 9. प्रस्तोतर्या देवता प्रस्तावम-
 न्वायत्ता तां चेदविद्वान्
 प्रस्तोप्यसि 1. 11. 4.
 1. 11. 4. अथ हैनं प्रस्तोतोपसमाद
 Brih. 1. 3. 28. प्रस्तोता साम प्रस्तौति
 Prānūg. 3. शारीरयज्ञस्य . . कः प्रस्तो-
 ता
 4. व्यानः प्रस्तोता

प्रस्थ

- Garbha 5. पित्तप्रस्थं . . मेदप्रस्थौ द्वौ

प्रस्था

- Prasna. 2. 4. तस्मिंश्च प्रतिष्ठमाने सर्व एव
 प्रातिष्ठन्ते
 — तस्मिंश्च प्रतिष्ठमाने सर्वा
 एव प्रातिष्ठन्ते

प्रस्यन्दिन्

- Brih. 3. 9. 28. त्वच्च एवास्य रुधिरं प्रस्य-
 न्दि

प्रस्वप्

- Brih. 4. 3. 9. स यत्र प्रस्वपिति
 — स्वेन ज्योतिषा प्रस्वपिति

प्रहरण

1. 9. नानाशस्त्रप्रहरणाः

प्रहा

2. 39. कर्मबन्धं प्रहास्यसि
 55. प्रजहाति यदा कामान्
 3. 41. पाप्मानं प्रजहि ह्येनम्

प्रहाणि

1. 11. जन्ममृत्युप्रहाणिः

प्रहि

- Kaush. 1. 1. स ह पुत्रं श्वेतकेतुं प्रजिषाय
 2. 3. दृतं वा प्रहिणुयात्
 Svet 6. 18. या वै वेदांश्च प्रहिणोति तस्मै

प्रहु

- Brih. 1. 5. 2. हुतं च प्रहुतं च
 — देवेभ्यो जुहति च प्र च जु-
 हति

प्रह

- Rāmāp. 17. स्थितानि च प्रहतान्येव तेषु
 प्रहप्

- Gītā. 5. 20. न प्रहप्येत्यर्थं प्राप्य
 11. 36. जगत्प्रहप्यत्यनुरज्यते च

प्रह्लाद

- Gītā. 10. 30. प्रह्लादश्चास्मि दैत्यानाम्

प्रह्लादीय

- Kaush. 3. 1. दिवि प्रह्लादीयानतृणमहम्

प्राकाश्यभूत

- Maitri. 7. 8. प्राकाश्यभूता वै ते तस्कराः

प्राकृत

- Maitri. 3. 2. एषो ऽभिभूतः प्राकृतैर्गुणैः
6. 10. प्राकृतमन्नं भुंक्ता इति
— प्राकृतमन्नं .. महदाद्यं वि-
शेषान्तम्
Gauda. 4. 86. शरः प्राकृत उच्यते
Rāmāp. 15. प्राकृतश्च महाद्रुमः
84. न देयं प्राकृतं जने
Gītā. 18. 28. अयुक्तः प्राकृतः स्तब्धः

प्राक्तन

- Mukti. 2. 5. प्राक्तनस्तदसौ यत्नाञ्जेत-
व्यः

प्राक्शिरस्

- Bṛih. 6. 3. 6. जघनेनाग्निं प्राक्शिराः सं-
विशति

प्रागुक्त

- Maitri. 5. 2. इत्यस्य प्रागुक्ता एतास्तनवः
Rāmāp. 82. प्रागुक्तमृषिसेवितम्

प्राग्गुण

- Rāmāp. 18. नमस्त्वैक्यं प्रवदंत्प्राग्गुणेन

प्राचीनयोगीपुत्र

- Bṛih. 6. 5. 2. काशक्रेयीपुत्रः प्राचीनयो-
गीपुत्रात्
— प्राचीनयोगीपुत्रः साञ्जीवी-
पुत्रात्

प्राचीनयोग्य

- Chhā. 5. 13. 1. प्राचीनयोग्यं कं त्वमात्मा-
नमुपास्मे
Tait. 1. 6. 2. इति प्राचीनयोग्योपास्व
Bṛih. 2. 6. 2. गौतमः सैतवप्राचीनयोग्या-
भ्याम्
— सैतवप्राचीनयोग्यौ पारा-
शर्यात्

प्राचीनशाल

- Chhā. 5. 11. 1. प्राचीनशाल औपमन्यवः

प्राचीनातान

- Kaush. 1. 5. ऋचश्च सामानि न प्राचीना-
तानानि (so MSS).

प्राच्य

- Swot. 5. 5. प्राच्यांश्च सर्वान् परिणाम-
येद्यः
Praśna. 1. 6. तेन प्राच्यान् प्राणान् र-
श्मिषु सन्निधत्ते

प्राच्यादिदिश

- Maitri. 6. 17. न ह्यस्य प्राच्यादिदिशः क-
ल्पन्ते

प्राजापत्य

- Chhā. 1. 2. 1. उभये प्राजापत्याः
2. 9. 5. तस्मात्ते सत्तमाः प्राजाप-
त्यानाम्
Bṛih. 1. 2. 7. प्राजापत्यमालभन्ते
1. 3. 1. इया ह प्राजापत्याः
4. 4. 4. प्राजापत्यं वा ब्राह्मं वा
5. 2. 1. त्रयाः प्राजापत्याः .. ब्रह्म-
चर्यमूयुः
5. 15. 1. पृषन्नेकर्षं यम सूर्यं प्राजा-
पत्यं Isā. 16.
Maitri. 6. 36. प्राजापत्यमासहस्रसंवत्स-
रान्तक्रतुना
Mahāmār. 22. 1. प्राजापत्या हारुणिः सुपर्णेयः
23. 1. मानसं वै प्राजापत्यं पवित्रम्
3. प्राजापत्यं सौम्यं सूक्ष्मं पुरु-
षम्
Garbha. 2. वायुतो हृदयं प्राजापत्यात्
क्रमात्
Kāṭhaśru. 3. प्रजापत्ये च प्राजापत्यं चरुम्
Nār. 4. विन्दते प्राजापत्यम्
Aśrama. 1. गायत्रो ब्राह्मणः प्राजापत्यो
बृहन्

- Asrama. 1. सदा परदारवर्जी प्राजा-
पत्यः
— अथवा . . अष्टाचत्वारिंश-
द्वर्षवासी च प्राजापत्यः
- Jābāla. 4. तद्वैके प्राजापत्यामेवेष्टिं
कुर्वन्ति
- Gopī. 4. ततः प्राजापत्यं रायस्पोषं
गौपत्यं च
- प्राज्ञ**
- Brh. 1. 3. 21. एवमेवायं पुरुषः प्राज्ञेना-
त्मना सम्परिप्वक्तः
35. शारीर आत्मा प्राज्ञेनात्म-
नान्वाकूटः
- Katha. 3. 13. यच्छेद्वाङ्मनसी प्राज्ञः
- Maitri. 1. 6. यः प्राज्ञो विधग्णः
- Māndū. 5. आनन्दभुक् चेतोमुखः प्रा-
ज्ञः Nrip. 4. 1 (3 MSS.
read अज्ञानभुक् q. v.);
Rāmōt. 3.
11. प्राज्ञो मकारः
- Gauḍa. 1. 1. घनप्राज्ञस्तथा प्राज्ञः
3. आनन्दभुक्तया प्राज्ञः
4. आनन्दस्तु तथा प्राज्ञम्
11. प्राज्ञः काण्वद्वस्तु
12. न सत्यं नापि चानृतं प्राज्ञः
किञ्चन संवेत्ति
13. उभयोः प्राज्ञतुर्ययोः
— बीजनिद्रायुतः प्राज्ञः
14. प्राज्ञस्त्वस्वमनिद्रया
21. मकारभावे प्राज्ञस्य
23. मकारश्च पुनः प्राज्ञं (नयते)
- Nr̥pat. 1. आनन्दभुक् चेतोमुखश्चतु-
रात्मा प्राज्ञः (Nārāyaṇa
reads अज्ञानभुक्)
2. सुषुप्तस्थानश्चतुरात्मा प्राज्ञः
9. तथाहि प्राज्ञैः सैषाविद्या ज-
गत्सर्व (3 MSS. read
प्राज्ञे)

- Yogaśi. 3. ध्यायेत सततं प्राज्ञः
- Gītā. 17. 14. देवद्विजगुरुप्राज्ञपूजनम्
प्राज्ञात्मक
- Rāmōt. 3. प्राज्ञात्मकस्तु भरतः (some
MSS. प्र०)
- प्राञ्च**
- Chha. 2. 1. 1. याः प्राच्यः स्यन्दन्ते स
उद्गीथः
2. 9. 6. प्रागपराह्णात्स प्रतिहारः
7. प्रागस्तमयात्स उपद्रवः
3. 1. 2. तस्य ये प्राञ्चो रश्मयस्ता
एवास्य प्राच्यो मधुनाद्यः
3. 13. 1. प्राङ् सुषिः स प्राणः
3. 15. 2. तस्य प्राची दिग्जुहर्त्तम
4. 5. 2. प्राची दिक् कला
4. 6. 1. पश्चादग्नेः प्राडुपोपविवेश
4. 7. 1; 4. 8. 1.
5. 3. 7. इयं न प्राक्त्वत्तः पुरा विद्या
ब्राह्मणान् गच्छति
6. 10. 1. पुरस्तात्प्राच्यः स्यन्दन्ते
6. 14. 1. प्राङ् वा उदङ् वाधराङ् वा
प्रधम्यात
- Brh. 1. 2. 3. तस्य प्राची दिक् शिरः
3. 8. 9. प्राच्यो ऽन्या नद्यः स्यन्दन्ते
3. 9. 20. किंदेवतो ऽस्यां प्राच्यां दि-
श्यसि
4. 2. 4. तस्य प्राची दिक् प्राञ्चःप्राणाः
6. 4. 2. स एतं प्राञ्चं यावाणमात्म-
न एव समुदपारयत्
- Katha. 6. 4. प्राक् शरीरस्य विस्त्रसः
- Maitri. 6. 15. यः प्रागादित्यात् सो ऽकालः
17. प्रागनन्तो दक्षिणतो ऽनन्तः
- Prasna. 1. 6. आदित्य उदयन्यत्प्राचीं
दिशं प्रविशति
- Gauḍa. 3. 1. प्रागुत्पत्तेरजं सर्वम्
14. प्रागुत्पत्तेः प्रकीर्तितम्

- Siras. 1. प्राञ्चः प्रत्यञ्चो ऽहम्
4. उदञ्चः प्राञ्चो ऽभिव्रज-
न्त्येके
- Kathāśru. 1. प्राचीमुदीचीं वा दिशम्
Aruṇeya. 4. उपनयनादूर्ध्वं . . प्राग्वा
Gītā. 23. प्राक् शरीराविमोक्षणात्
- प्राञ्जलि**
- Gītā. 11. 21. केचिद्भीताः प्राञ्जलयो गृ-
णन्ति
प्राण्
- Kaush. 2. 5. न तावत् प्राणितुं शक्नोति
— यावद्वै पुरुषः प्राणिनि
3. 2. प्राणं प्राणन्तं सर्वे प्राणा अ-
नुप्राणन्ति
- Kena. 8. यत्प्राणेन न प्राणिनि
Chhā. 1. 3. 3. यद्वै प्राणिनि स प्राणः
5. 1. 8. प्राणन्तः प्राणेन 9, 10, 11;
Bṛih. 6. 1. 8—12.
- Bṛih. 1. 4. 7. प्राणञ्चैव प्राणो नाम भवति
1. 5. 1. यच्च प्राणिनि यच्च न 2.
23. प्राण्याञ्चैवापान्याच्च
3. 4. 1. यः प्राणेन प्राणिनि स त
आत्मा सर्वान्तरः
- Tait. 2. 7. 1. को ह्येवान्यात्कः प्राण्यात्
Muṇḍ. 2. 2. 1. एजत्प्राणान्निमिषच्च यत्
- प्राण**
- At. 1. 4. नासिकाभ्यां प्राणः प्राणा-
द्वायुः
2. 4. वायुः प्राणो भूत्वा नासिके
प्राविशत्
3. 4. यत्प्राणेनाजिघृक्षत्तन्नाशक्नो-
त्प्राणेन ग्रहीतुं स यद्वैन-
त्प्राणेनाग्रहैष्यत्
11. यदि प्राणेनाभिप्राणितं . .
को ऽहम्
- Kaush. 1. 2. तेषां प्राणैः पूर्वपक्ष आप्या-
यते
- Kaush. 1. 5. स आगच्छत्यमितौजसं प-
र्यङ्कं स प्राणः
6. यदन्यदेवेभ्यश्च प्राणेभ्यश्च
तत् सदथ यदेवाश्च प्राणाश्च
तत्त्यम्
7. प्राणेनेति ब्रूयात्
2. 1. प्राणो ब्रह्मेति ह स्माह कौ-
षीतकिः
— एतस्य प्राणस्य ब्रह्मणो म-
नो दूतम्
— एतस्मै प्राणाय ब्रह्मणे . .
देवताः . . वलिं हरन्ति 2.
2. प्राणो ब्रह्मेति ह स्माह पैंग्यः
— एतस्य प्राणस्य . . वाक् पर-
स्ताच्चक्षुरारुन्धते
— मनः परस्तात्प्राण आरुन्धते
3. प्राणो नाम देवतावरोभिनी
4. प्राणं ते मयि जुहोमि
5. प्राणं तदा वाचि जुहोति
— वाचं तदा प्राणं जुहोति
8. मास्माकं प्राणेन प्रजया प-
शुभिराप्याययिष्ठाः
— तस्य प्राणेन प्रजया पशु-
भिराप्याययस्व
9. मास्माकं प्राणेन प्रजया प-
शुभिरपक्षेष्ठाः
— तस्य प्राणेन . . अपक्षीयस्व
12. आदित्यमेव तेजो गच्छति
वायुं प्राणः (similarly, 3
times more).
13. तस्य चक्षुरेव तेजो गच्छ-
ति प्राणं प्राणः (similarly,
twice more).
— तस्य प्राणमेव तेजो गच्छ-
ति प्राणं प्राणस्ता वा एताः
सर्वा देवताः प्राणमेव प्र-
विश्य प्राणे मृत्वा न मृ-
च्छन्ते

Kaush.

2. 14. अथैनत्प्राणः प्रविवेश
— प्राणे निःश्रेयसं विदित्वा
प्राणमेव प्रज्ञात्मानमभिसं-
भूय (bis).
15. प्राणं मे त्वयि दधानीति
पिता प्राणं ते मयि दध
इति पुत्रः
— प्राणान्मे त्वयि दधानीति
3. 2. स होवाच प्राणो ऽस्मि
— आयुः प्राणः प्राणो वा आयु-
र्यावच्छस्मिच्छरीरे प्राणो
वसति तावदायुः
प्राणेन . . अमृतत्वमाप्नोति
एकभूयं वै प्राणा गच्छन्ति
— एकभूयं वै प्राणा भूत्वा
— वाचं वर्न्तीं सर्वे प्राणा अ-
नुवदन्ति (similarly, 4
times more).
— अस्ति त्वेव प्राणानां निःश्रे-
यसमिति
3. अथ खलु प्राण एव प्रज्ञात्मा
(bis).
— सैषा प्राणे सर्वाभिर्यो वै प्राणः
सा प्रज्ञा या वा प्रज्ञा स
प्राणः (bis).
— अथास्मिन् प्राण एवैकधा
भवति (bis) ; 4. 20.
— आत्मनः प्राणा यथायतनं
विप्रतिष्ठन्ते प्राणेभ्यो देवाः
4. 20.
5. प्राण एवास्या एकमङ्गमुदृ-
ल्हम्
6. प्रज्ञया प्राणं समारुह्य प्रा-
णेन सर्वान् गन्धानामोति
7. नहि प्रज्ञापेतः प्राणो गन्धं
कंचन प्रज्ञापयेत्
8. प्रज्ञामात्राः प्राणे र्जिताः स
एष प्राणः प्रज्ञात्मा
4. 20. स एष प्राण एव प्रज्ञात्मा

Kena.

Chhā 1.

1. केन प्राणः प्रथमः प्रैति युक्तः
2. स उ प्राणस्य प्राणः
8. यत्प्राणेन न प्राणिमिति येन
प्राणः प्रणीयते
1. 1. 5. वागेवक् प्राणः साम
— एतन्मिथुनं यद्वाक् च प्राणश्च
1. 2. 2. ते ह नासिक्त्यं प्राणमुद्गी-
थमुपासांचक्रिरे
7. य एवायं मुख्यः प्राणः
1. 5. 3.
9. तेनेतरान्प्राणानवति
1. 3. 3. यद्वै प्राणिमिति स प्राणः
— प्राणापानयोः सन्धिः स
व्यानः
6. प्राण एवोत्प्राणेन त्युत्तिष्ठति
1. 5. 4. प्राणांस्त्वं भुमानमभिगाय-
तात्
1. 7. 1. प्राणः साम . . . प्राणो ऽमः
1. 8. 4. स्वरस्य का गतिरिति प्राण
इति होवाच प्राणस्य का
गतिः
1. 11. 5. प्राण इति होवाच सर्वाणि
ह वा इमानि भूतानि प्रा-
णमेवाभिविशन्ति प्राणम-
भ्युज्जिहते
1. 13. 2. प्राणः स्वरः
2. 7. 1. प्राणेषु पंचविधं परोवरीयः
सामोपासीत
2. प्राणेषु पंचविधं परोवरीयः
सामोपास्ते
2. 11. 1. प्राणो निधनमेतद्वायवं प्रा-
णेषु प्रोतम्
3. 12. 3. अस्मिन्हीमे प्राणाः प्रतिष्ठि-
ताः 3. 12. 4.
3. 13. 1. प्राङ् सुषिः स प्राणः
3. 15. 3. प्राणं प्रपद्ये ऽमुना ऽमुना ऽमुना
4. यद्वोचं प्राणं प्रपद्य इति
प्राणो वा इदं सर्वं भूतम्

- Chhâ. 3. 16. 1. प्राणा वाव वसवः
 2. माहं प्राणानां वसूनां मध्ये
 यज्ञो विलोप्सीय
 3. प्राणा वाव रुद्राः
 4. माहं प्राणानां रुद्राणां मध्ये
 यज्ञो विलोप्सीय
 5. प्राणा वावादित्याः
 6. माहं प्राणानामादित्यानां
 मध्ये यज्ञो विलोप्सीय
3. 18. 2. प्राणः पादः
 4. प्राण एव ब्रह्मणश्चतुर्थः पादः
4. 3. 3. प्राणो वाव संवर्गः
 — प्राणमेव वागप्येति प्राणं च-
 क्षुः प्राणं ओत्रं प्राणं मनः
 — प्राणो ह्येवैतान् सर्वान् सं-
 वृंक्ते
 4. तौ वा एतौ द्वौ संवर्गौ वायु-
 र्देव देवेषु प्राणः प्राणेषु
4. 8. 3. प्राणः कला चक्षुः कला
4. 10. 5. प्राणो ब्रह्म
 — विजानाम्यहं यत्प्राणो ब्रह्म
 — प्राणं च हास्मै तदाकाशं
 चोचुः
4. 13. 1. प्राण आकाशो द्यौर्विश्वत्
5. 1. 1. प्राणो वाव ज्येष्ठश्च श्रेष्ठश्च
 Brih. 6. 1. 1 (वै for
 वाव)
 6. प्राणा अहंश्रेयसि व्यूदिरे
 7. प्राणाः प्रजापतिं पितरमे-
 त्योचुः
 8. प्राणन्तः प्राणेन 9, 10, 11;
 Brih. 6. 1. 8-12.
 12. प्राण उच्चिक्रमिष्यन्. इत-
 रान् प्राणान् समखिदत्
 15. प्राणा इत्येवाचक्षते प्राणो
 ह्येवैतानि सर्वाणि भवति
5. 7. 1. प्राणो धूमः Brih. 6. 2.
 12.

- Chhâ. 5. 14. 2. प्राणस्त्वेष्ट आत्मनः
 — प्राणस्त उदक्रमिष्यद्यन्मां
 नागमिष्यः
5. 18. 2. प्राणः पृथग्बर्त्मात्मा
5. 19. 1. तां जुहुयात्प्राणाय स्वाहे-
 ति प्राणस्तृप्यति
 2. प्राणे तृप्यति चक्षुस्तृप्यति
6. 5. 2. यो जगिष्ठः स प्राणः
 4. आपोमयः प्राणः 6. 6. 5;
 6. 7. 6.
6. 6. 3. स प्राणो भवति
6. 7. 1. आपोमयः प्राणो न पिबतो
 विच्छेत्स्यते
6. 8. 2. प्राणमेवोपश्रयते
 6. मनः प्राणे प्राणस्तेजसि
 6. 15. 1, 2;
7. 4. 2. अन्नस्य संकृष्यै प्राणाः स-
 ङ्कल्पन्ते प्राणानां संकृष्यै
 मन्त्राः सङ्कल्पन्ते
7. 10. 1. व्याधीयन्ते प्राणाः
 — आनन्दिनः प्राणाः
7. 15. 1. प्राणो वा आशाय भूयान्
 — प्राणे सर्वं समर्पितं प्राणः
 प्राणेन याति प्राणः प्राणं
 ददाति प्राणाय ददाति प्रा-
 णो ह पिता प्राणो माता &c.
 4. प्राणो ह्येवैतानि सर्वाणि भ-
 वति
7. 26. 1. आत्मतः प्राणः
8. 12. 3. शरीरे प्राणो युक्तः
- Brih. 1. 1. 1. वातः प्राणः
 1. 2. 3. स एष प्राणस्त्रेधा विहितः
 6. प्राणा वै यशो वीर्यं तत्प्रा-
 णपुष्कान्तषु
1. 3. 3. प्राणमूचुस्त्वं न उद्गायेति
 — प्राण उदगायद्यः प्राणे भो-
 गस्तं देवेभ्य आगायत्
 7. आसन्नं प्राणमूचुः

- Bṛih. 1. 3. 7. तेभ्य एष प्राण उदगायत्
 13. अथ प्राणमत्यवहत्
 19. प्राणो वा अङ्गानां रसः
 — यस्मात्कस्माच्चाङ्गात्प्राण
 उत्क्रामति
 23. प्राणो वा उत्प्राणेन हीदं स-
 र्वमुत्तथम्
 24. स प्राणेन चोदगायत्
 27. वाचि . . प्राणः प्रतिष्ठितः
 1. 4. 7. प्राणञ्चैव प्राणो नाम भवति
 17. प्राणः प्रजा 1. 5. 7.
 1. 5. 3. मनो वाचं प्राणं तान्यात्म-
 नं ऽकुरुत
 — प्राणो ऽपानः . . एतत्सर्वं प्रा-
 ण एव
 4. प्राणो ऽसौ लोकः
 5. प्राणः सामवेदः
 6. प्राणो मनुष्याः
 10. यत्किञ्चाविज्ञातं प्राणस्य
 तद्गुपं प्राणो ह्यविज्ञातः प्राण
 एनं तद्गुत्वावति
 12. ततः प्राणो ऽजायत
 13. प्राणस्यापः शरीरम्
 — यावानेव प्राणस्तावत्य आ-
 पः
 14. प्राणभृतः प्राणं न विच्छि-
 न्यात्
 17. प्राणैः सह पुत्रमाविशति
 — एनमेते दैवाः प्राणा अमृ-
 ता आविशन्ति
 20. दैवः प्राण आविशति स वै
 दैवः प्राणः
 21. यो ऽयं मध्यमः प्राणः
 — तस्मादेत एतेमाख्यायन्ते
 प्राणाः
 22. यथैषां प्राणानां मध्यमः
 प्राणः

- Bṛih. 1. 5. 23. प्राणाद्वा एष उदेति प्राणे
 ऽस्तमेति
 1. 6. 3. प्राणो वा अमृतम्
 — ताभ्यामयं प्राणश्छन्नः
 2. 1. 10. नैनं पुरा कालात्प्राणो ज-
 हाति
 17. प्राणानां विज्ञानेन विज्ञान-
 मादाय
 — तद्गृहीत एव प्राणो भवति
 18. प्राणान् गृहीत्वा स्वे शरी-
 रे . . परिवर्त्तते
 20. सर्वे प्राणाः . . व्युच्चरन्ति
 — प्राणा वै सत्यम् 2. 3. 6.
 2. 2. 1. अयं वाक् शिशुर्यो ऽयं म-
 ध्यमः प्राणः
 — प्राणाः स्थृणा
 3. प्राणा वै यशः . . प्राणानेत-
 दाह
 — प्राणा वा ऋषयः प्राणानेत-
 दाह
 2. 3. 4. इदमेव मूर्त्तं यदन्यत्प्राणात्
 5. अथामूर्त्तं प्राणः
 2. 5. 4. अयमध्यात्मं प्राणः
 15. आत्मनि . . सर्वे प्राणाः
 3. 1. 5. उद्गात्रां विजा वायुना प्राणे-
 न प्राणो वै यज्ञस्योद्गाता
 तद्यो ऽयं प्राणः स वायुः
 10. प्राण एव पुरोऽनुवाक्या
 3. 2. 2. प्राणो वै ग्रहः
 11. उदस्मात्प्राणाः क्रामन्त्याहो
 नेति
 13. वातं प्राणः (अयेति)
 3. 4. 1. यः प्राणेन प्राणिति स त
 आत्मा सर्वान्तरः
 3. 7. 16. यः प्राणे तिष्ठन् प्राणादन्त-
 रो यं प्राणो न वेद यस्य
 प्राणः शरीरं यः प्राणम-
 न्तरो यमयति

Brih. 3. 9. 4. दशमे पुरुषे प्राणाः

8. अन्नं चैव प्राणश्चेति

9. कतम एको देव इति प्राण इति

26. कस्मिन्नु त्वं चात्मा च..

प्राण इति कस्मिन्नु प्राणः

4. 1. 3. प्राणो वै ब्रह्मेति (bis).

— प्राण एवायतनम्

— का प्रियता.. प्राण एव..

प्राणस्य वै.. कामाय &c.

— प्राणो वै.. परमं ब्रह्म नैनं प्राणो जहाति

4. 2. 4. तस्य प्राची दिक् प्राञ्चः

प्राणाः (similarly, 6 times more).

4. 3. 7. प्राणेषु ह्यन्तर्ज्योतिः पुरुषः

12. प्राणेन रक्षन्नवरं कुलायम्

36. आद्रवति प्राणायैव

37. अन्तर्काले सर्वे प्राणा अभिसमायन्ति

4. 4. 1. एनमेते प्राणा अभिसमायन्ति

2. तमुत्क्रामन्तं प्राणोऽनुत्क्रामति प्राणमनुत्क्रामन्तं सर्वे प्राणा अनुत्क्रामन्ति

6. न तस्य प्राणा उत्क्रामन्ति Nrisnt. 5 (ter).

7. अयमशरीरोऽमृतः प्राणः

18. प्राणस्य प्राणं (ये विदुः)

22. विज्ञानमयः प्राणेषु

5. 5. 2. प्राणैरयममुष्मिन् (प्रतिष्ठितः)

5. 8. 1. तस्याः प्राण कृष्णो मनो वत्सः

5. 12. 1. पुयति वा अन्नमृते प्राणात् — प्राणो ब्रह्मेत्येक आहुस्तन्न तथा शुष्यति वै प्राण कृतेऽज्ञात्

Brih. 5. 12. 1. प्राणो वै रं प्राणे हीमानि सर्वाणि भूतानि रमन्ते

5. 13. 1. प्राणो वा उक्थं प्राणो हीदं सर्वमुत्थापयति

2. प्राणो वै यजुः प्राणे हीमानि सर्वाणि भूतानि युज्यन्ते

3. प्राणो वै साम प्राणे हीमानि सर्वाणि भूतानि सम्यञ्चि

4. प्राणो वै क्षत्रं प्राणो हि वै क्षत्रं त्रायते हैनं प्राणः क्षणितोः

5. 14. 3. प्राणोऽपानो व्यान इत्यष्टा वक्षराणि

4. प्राणो वै बलं तत्प्राणे प्रतिष्ठितम्

— प्राणा वै गयास्तत्प्राणांस्तत्रे

— यस्मा अन्वाह तस्य प्राणांस्त्रायते

6. 1. 7. ते हेमे प्राणा अहंश्रेयसे विवदमाना ब्रह्म जग्मुः

13. अथ ह प्राण उत्क्रमिष्यन्

— एवमिमान् प्राणान् संववर्ह

6. 3. 2. प्राणाय स्वाहा वसिष्ठायै स्वाहा

6. 4. 24. मयि प्राणांस्त्रायि मनसा जुहोमि

Tait. 1. 5. 3. भूरिति वै प्राणः

— सर्वे प्राणा महीयन्ते

1. 7. 1. प्राणोऽपानो व्यान उदानः समानः

2. 2. 1. तस्य प्राण एव शिरः

2. 3. 1. प्राणं देवा अनुप्राणन्ति

— प्राणो हि भूतानामायुः (bis).

— ये प्राणं ब्रह्मोपासते

3. 1. 1. अन्नं प्राणं चक्षुः श्रोत्रं मनो वाचमिति

- Tait. 3. 3. 1. प्राणं ब्रह्मेति व्यजानात्पा-
णाद्धि . . भूतानि जायन्ते
प्राणेन जातानि जीवन्ति
प्राणं प्रयन्ति
3. 7. 1. प्राणो वा अन्नं . . प्राणे श-
रीरं प्रतिष्ठितं शरीरे प्राणः
- Katha. 4. 7. या प्राणेन संभवत्यदितिः
5. 3. ऊर्ध्वं प्राणमुन्नयति
5. न प्राणेन नापानेन मर्त्यो
जीवति कश्चन
6. 2. प्राण एजति निःसृतम्
- Swet. 2. 9. प्राणान् प्रपीड्येह संयुक्तचे-
ष्टः क्षीणे प्राणे &c.
- Maitri. 2 6. प्राणो ज्ञानः समान उदानो
व्यानः
— य ऊर्ध्वमुत्क्रामत्येष वाव
स प्राणः
4. 5. कालो यः प्राणः
6. 1. अयं यः प्राणो यश्चासा आ-
दित्यः
— अन्तरात्मा प्राणः
2. अर्वाग्विचरत एतौ प्राणा-
दित्यौ
5. प्राणो जग्निः सूर्यो इति प्रताप-
वत्येषा
— प्राणो ज्ञानो व्याना इति
प्राणवत्येषा
8. एष हि खल्वात्मा . . प्राणः
7. 7.
— प्राणः प्रजानामुद्यत्येष सू-
र्यः Prāsna. 1. 8.
9. प्राणाय स्वाहा . . इति पञ्च-
भिरभिजुहोति
— प्राणो जग्निर्विश्वो ज्ञसीति च
— प्राणो जग्निः परमात्मा
Prāṇag. 2.
11. अक्षमयो ह्ययं प्राणः
— प्राणांश्चेत्त्वजति
- Maitri. 6. 12. अज्ञेनाभिषिक्ताः पचन्तीमे
प्राणाः
13. प्राणो वा अन्नस्य रसो मनः
प्राणस्य
— अन्नं पश्यन् प्राणः
19. यदा वै . . विद्वान् . . प्राणः
— प्राणो वै तुर्याख्ये धारयेत्
प्राणम्
20. वाङ्मनः प्राणनिरोधनात्
21. *vide* युज्
25. एवं प्राणमयोङ्कारं . . युन-
क्ति
— एकत्वं प्राणमनसोः
26. इमान् प्राणान् . . उद्धृत्य
— प्राणसंस्पर्शेनोज्ज्वलति
31. वाक् श्रोत्रं चक्षुर्मनः प्राणः
32. तस्माद्वा . . सर्वे प्राणाः . .
उच्चरन्ति
33. प्राणो वै वायुः प्राणो जग्निः
— प्राणो ज्ञानो व्यानः समान
उदानः
35. यस्य हि सोमः प्राणा वा
अप्ययङ्कुराः
37. तत् त्रेधाभिहितमग्रा आदि-
त्ये प्राणे 7. 11.
— तेनेमे प्राणाः प्राणेभ्यः प्रजाः
- Mund. 1. 1. 8. अन्नात्प्राणो मनः सत्यम्
2. 1. 3. एतस्माज्जायते प्राणः Kai-
valya. 15.
4. वायुः प्राणः
8. सप्त प्राणाः प्रभवन्ति . . येषु
चरन्ति प्राणाः Mahānār.
8. 4.
2. 2. 2. स प्राणस्तदु वाङ्मनः
5. मनः सह प्राणैश्च सर्वैः
3. 1. 4. प्राणो ह्येष यः सर्वभूतैर्वि-
भाति

Muṇḍ.3. 1. 9. यस्मिन् प्राणः पञ्चधा सं-
विवेश
— प्राणैश्चित्तं सर्वमोतं प्रजा-
नाम्

Mahānār.12. 3. आकाशः प्राणो लोकपा-
लकः

14. 1. प्राणो वा आपः (most
MSS. have प्राणाः)

15. 8. प्राणे निविष्टो ऽमृतं जुहोमि9.
— प्राणाय स्वाहा

16. 1. श्रद्धायां प्राणे निविद्यामृतं
हुतं प्राणमन्त्रेनाप्यायस्व
2. प्राणानां ग्रन्थिरसि

17. 6. यांस्ते सोम प्राणांस्तान्जुहो-
मि

23. 1. अन्नेन प्राणाः प्राणैर्बलम्
— अन्नात्प्राणा भवन्ति भूतानां
प्राणैर्मनः

24. 1. प्राणे त्वमसि सन्धाता

25. 1 प्राण उद्गाता

Praśna. 1. 4. मिथुनमुत्पादयते रयिं च
प्राणं च

5. आदित्यो ह वै प्राणः

6. प्राच्यान् प्राणान् रश्मिषु
सन्निधत्ते

— सर्वान् प्राणान् रश्मिषु स-
न्निधत्ते

7. विश्वरूपः प्राणो ऽग्निरुदयते

10. एतद्वै प्राणानामायतनम्

12. कृष्णपक्ष एव रयिः शुक्रः
प्राणः

13. अहरेव प्राणो रात्रिरेव रयिः
— प्राणं वा एते प्रस्कन्दन्ति ये
दिवा रत्या संयुज्यन्ते

2. 3. तान् वरिष्ठः प्राण उवाच

4. ते प्रीताः प्राणं स्तुन्वन्ति

6. प्राणे सर्वं प्रतिष्ठितम्

Praśna. 2. 7. तुभ्यं प्राणः प्रजास्त्विमा
बलिं हरन्ति यः प्राणैः प्र-
तितिष्ठसि

9. इन्द्रस्त्वं प्राण तेजसा

10. प्राण ते प्रजा आनन्दरूपाः

11. ब्राह्म्यस्त्वं प्राण एक ऋषिः

13. प्राणस्येदं वशे सर्वम्

3. 1. कुत एष प्राणो जायते

3. आत्मन एष प्राणो जायते

4. एवमेवैष प्राण इतरान् प्रा-
णान् पृथक् पृथगेव सन्नि-
धत्ते

5. चक्षुःश्रोत्रे मुखनासिकाभ्यां
प्राणः स्वयं प्रातिष्ठते

8. आदित्यो ह वै बाह्यः प्राण
उदयत्येष ह्येनं चाक्षुषं प्रा-
णमनुगृह्णातः

10. यच्चित्तस्तेनैष प्राणमायाति
— प्राणः . . यथासङ्कल्पितं
लोकं नयति

11. य एवंविद्भान् प्राणं वेद

12. अध्यात्मं चैव प्राणस्य वि-
ज्ञाय

4. 3. यद्गार्हपत्यात्पणीयते प्रणय-
नादाहवनीयः प्राणः

8. प्राणश्च विधारयितव्यं च

11. प्राणा भूतानि सम्प्रतिष्ठन्ति
यत्र

6. 4. स प्राणमसृजत प्राणाच्छ्रद्धा-
म्

8. स एव विष्णुः स प्राणः

Kaivalya.

Gauḍa.

1. 6. सर्वं जनयति प्राणः

2. 20. प्राण इति प्राणावेदः

Nrip.

1. 4. प्राणा वा इन्द्रियाणि पञ्चशः

4. 3. यो वै नृसिंहः . . यश्च प्राण-
स्तस्मै वै नमो नमः (27)

Nṛisut.

2. प्राणस्य द्रष्टा . . प्राणस्य सा-
क्षी

- Kshur. 5. प्राणान् सञ्चारयेद्योगी
— भृत्वा तत्र गतः प्राणः
9. ततः सञ्चारयेत्प्राणान्
- Chûl. 12. कालः प्राणश्च भगवान्
- Siras. 3. हृदि प्राणाः प्रतिष्ठिताः
Brahma. 2.
4. प्राणानुर्ध्वमुत्क्रामयति
— सर्वान् प्राणान् संभक्ष्य
6. तत्प्राणो अभिरक्षति शिरः
- Sikhâ. 1. सर्वान् प्राणान् . . उत्क्राम-
यति
2. सर्वान् प्राणान् प्रणामयति
3. मात्रा . . प्राण आप्यायते
- Garbha. 1. प्राणाश्चतुर्दश आत्मा
Mahâ. 1. प्राणो ह्येष आत्मा
Brahma. — तथैवैष प्राणो यदा याति
— पुरुषः प्राणो हिंसा
2. स पुरुषः स प्राणः स जीवः
— हृदि प्राणश्च ज्योतिश्च
- Prâṇâg. 1. अमृतं प्राणे जुहोमि
— प्राणाय प्रदानाय स्वाहा
4. प्राणो ब्राह्मणाच्छेसी
- Nâda. 12. यदि प्राणैर्वियुज्यते 14.
- Amṛita. 25. प्राणस्तेन हि गच्छति
32. त्रिंशत्पर्वानुलः प्राणो यत्र
प्राणः प्रतिष्ठितः
— एष प्राण इति ख्यातः
34. प्राण आद्यो हृदि स्थाने
36. प्राणो वायुः प्रकीर्तितः
- Kaṭhaśru. 1. प्राणापानव्यानोदानसमा-
नान्
- Hamsa. 1. विशुद्धौ प्राणान्निरुध्य
Nâr. 1. नारायणात्प्राणो जायते
Jâbâla. 1. अत्र हि जन्तोः प्राणेषूत्क्रम-
माणेषु (प्राणैरुत्क्रममाण-
स्य is a variant) ; Râ-
mot. 1.
- Jâbâla. 4. अग्निर्ह वै प्राणः प्राणमेवैतया
करोति
— एष वा अग्नेर्योनिर्यः प्राणः
प्राणं गच्छ स्वाहा
- Râmap. 80. प्राणो ऽम्भो विद्यया युतम्
Râmot. 5. यो वै श्रीरामः . . यश्च प्राणः
(11).
- Mukti. 51. प्राणो यावन्नाभ्युदितः
52. बहिरस्तंगते प्राणे
53. प्राणास्त्यक्त्वा धनानि च
29. अपाने जुहति प्राणं प्राणे
ऽपानं तथापरे
30. प्राणान्प्राणेषु जुहति
10. भ्रुवोर्मध्ये प्राणमावेश्य स-
म्यक्
12. मृध्याधाय्यात्मनः प्राणम्
- Gîtâ. 18. 33. मनःप्राणेन्द्रियक्रियाः
प्राणकर्मन्
10. एवं सर्वाणीन्द्रियकर्माणि
प्राणकर्माणि
Gîtâ. 4 27. प्राणकर्माणि चापरे
प्राणदेवता
1. प्राणदेवतास्ताः सर्वा नाद्यः
प्राणानग्रह
Amṛita. 7. दोषा दद्यन्ते प्राणनिग्रहात्
प्राणपरिस्पन्द
Mukti. 2. 48. एकं प्राणपरिस्पन्दः
प्राणबन्धन
Chhâ. 6. 8. 2. प्राणबन्धनं हि मनः
प्राणभृत
Bṛih. 1. 5. 14. सर्वमिदं प्राणभृदनुप्रविश्य
— एतां रात्रिं प्राणभृतः प्राणं
न विच्छिन्द्यात्
3. 1. 7. यत्किञ्चिदं प्राणभृदिति

प्राणमय

- Bṛih. 1. 5. 3. वाङ्मयो मनोमयः प्राणमयः
 4. 4. 5. विज्ञानमयो मनोमयः प्रा-
 णमयः
 Tait. 2. 2. 1. अन्योऽन्तर आत्मा प्राण-
 मयः
 2. 3. 1. एतस्मात्प्राणमयादन्योऽन्तर
 आत्मा मनोमयः
 2. 8. 1. एतं प्राणमयमात्मानमुपसं-
 क्रामति 3. 10. 5 (उप-
 संक्रम्य)
 Sarvop. 1. अयमन्नमयः प्राणमयः..
 कथम्
 2. तदा प्राणमयः कोश इत्यु-
 च्यते

प्राणवन्त

- Maitri. 6. 5. प्राणो ज्ञानो व्याना इति
 प्राणवत्येषा
 13. प्राणवान्..भवति यो हैवं
 वेद

प्राणविद्

- Gauḍa. 2. 20. प्राण इति प्राणविद्:

प्राणशरीर

- Chhā. 3. 14. 2. मनोमयः प्राणशरीरः
 Maitri. 2. 6.

प्राणशरीरनेतृ

- Muṇḍ. 2. 2. 7. मनोमयः प्राणशरीरनेता

प्राणसंशित

- Chhā. 3. 17. 6. प्राणसंशितमसि

प्राणसञ्चारिन्

- Maitri. 6. 21. ऊर्ध्वगा नाडी ..प्राणस-
 ञ्चारिणी

प्राणसंज्ञक

- Maitri. 6. 19. अप्राणादिह यस्मात्सम्भूतः
 प्राणसंज्ञको जीवः

प्राणसन्धारण

- Kaṭhaśru. 1. प्राणसन्धारणार्थं Jābāla. 6.

प्राणसमृद्ध

- Maitri. 6. 11. प्राणसमृद्धो भूत्वा मन्ता
 भवति

प्राणस्पन्द, °न्दन

- Mukti. 2. 26. वासनावशतः प्राणस्पन्दः
 27. प्राणस्पन्दनवासने
 45. प्राणस्पन्दनिरोधनम्
 49. प्राणस्पन्देन चाल्यते

प्राणाख्य

- Maitri. 1. 1. कः सोऽभिध्येयो ज्यं यः
 प्राणाख्यः

प्राणाग्नि

- Praśna. 4. 3. प्राणाग्नय एवैतस्मिन् पुरे
 जायति

प्राणाग्निहोत्र

- Mukti. 1. vide सरस्वतीरहस्य

प्राणादि

- Maitri. 6. 26. प्राणादयो वै पुनरेव तस्मा-
 दभ्युच्चरन्तीह 31.

- Gauḍa. 2. 19. प्राणादिभिरनन्तैश्च भावैः

- Amṛita. 35. अथ वर्णास्तु पञ्चानां प्राणा-
 दीनाम्

- Sarvop. 2. प्राणादिचतुर्दशवायुभेदाः
 — मनआदिश्च प्राणादिश्च

प्राणाधिप

- Śvet. 5. 7. प्राणाधिपः सञ्चरति स्वक-
 र्मेभिः

प्राणापान

- Bṛih. 6. 4. 12. प्राणापानौ त आददे

- Tait. 3. 10. 2. योगक्षेम इति प्राणापानयोः

- Muṇḍ. 2. 1. 7. प्राणापानौ त्रीहियवौ तपश्च

Nyāsa. 4. तदभ्यासेन प्राणापानौ संय-
म्य

Gītā. 4. 29. प्राणापानगती रुद्धा
5. 27. प्राणापानौ समौ कृत्वा
15. 14. प्राणापानसमायुक्तः

प्राणायाम

Maitri. 6. 18. प्राणायामः प्रत्याहारः
Kshur. 24. प्राणायामसुतीक्ष्णेन
Amṛita. 6. प्राणायामो ऽथ धारणा
8. प्राणायामैर्देहेषान्
9. प्राणायामास्त्रयः प्रोक्ताः
10. प्राणायामः स उच्यते

Gītā. 4. 29. प्राणायामपरायणाः

प्राणायाम

Chhā. 3. 11. 5. प्राणायामाय वान्तेवासिने

प्राणाराम

Tait. 1. 6. 2. सत्यात्म प्राणारामं मन
आनन्दम्

प्राणिन्

Ait. 5. 3. यत्किंचिदं प्राणि
Chhā. 2. 11. 2. स य एवमेतद्वायत्रं प्राणेषु
प्रोतं वेद प्राणी भवति
Brih. 5. 14. 3. स यावदिदं प्राणि तावद्ध
जयति

6. यावदिदं प्राणि यस्तावत्प-
तिगृहीयात्

Sarvop 3. सर्वप्राणिवुद्धिषु
— सर्वप्राणिवुद्धिस्थः

Gītā. 15. 14. प्राणिनां देहमाश्रितः

प्रातःसवन

Chhā. 2. 24. 1. वसूनां प्रातःसवनम्
6. तस्मै वसवः प्रातःसवनं
संप्रयच्छन्ति
3. 16. 1. यानि चतुर्विंशतिवर्षाणि
तत्प्रातःसवनम्

Chhā. 3. 16.

Kālāg.

Chhā. 1. 10.

1. 12.

5. 3.

5. 11.

6. 13.

Brih. 1. 5.

6. 3.

Mahānār. 22.

1. गायत्रं प्रातःसवनम्
2. इदं मे प्रातःसवनं माध्य-
न्दिनं सवनमनुसन्तनुत
2. प्रथमा रेखा सा . . प्रातः-
सवनम्

प्रातर

6. स ह प्रातः संजिहान उवाच
5. 11. 5.

3. इहैव मा प्रातरुपसमीयात

6. स ह प्रातः सभाग उदेयाय

7. प्रातर्वः प्रतिवृत्तास्मि

1. मा प्रातरुपसीदथाः

14. ततः प्रातर्जायते

6. प्रातरादित्यमुपतिष्ठते

1. अग्निहोत्रं सायं प्रातः . .
स्विष्टं सुहुतम्

1. यत्सायं प्रातरन्ति तत्समि-
धो यत्सायंप्रातर्मध्यन्दिनं
च तानि सवनानि

Nyāsa.

Kāthaśru.

Nār.

Asrama.

Gopi.

1. अमावास्यायां प्रातरेवान्ते

3. यत् प्रातः सो ऽयं प्रातः

5. प्रातरधीयानः

3. उदुंबराः प्रातरुत्थाय

4. य एतद्ब्रह्मस्यं सायं प्रातरध्या-
येत्

प्रातरनुवाक

Chhā. 2. 24. 3. पुरा प्रातरनुवाकस्योपाक-
रणात्

4. 16. 2. उपाकृते प्रातरनुवाके 4.

प्रातर्दन

Kaush. 2. 5. अथातः संयमनं प्रातर्दनम्

प्रातिश्रुत्क

Brih. 2. 5. 6. अयमध्यात्मं श्रौत्रः प्राति-
श्रुत्कः . . पुरुषः

3. 9. 13. य एवायं श्रौत्रः प्रातिश्रु-
त्कः पुरुषः स एषः

प्रातृद

- Bṛih. 5. 12. 1. तद्ध स्माह प्रातृदः पितरम्
— स ह स्माह पाणिना मा
प्रातृद

प्रादुर्भू

- Kena. 15. तेभ्यो ह प्रादुर्बभूव
Chhā. 1. 12. 2. तस्मै श्वा श्वेतः प्रादुर्बभूव

प्रादेश

- Maitri. 6. 38. शरीरप्रादेशाङ्गुष्ठमात्रम्
प्रादेशमात्र

- Chhā. 5. 18. 1. प्रादेशमात्रमभिविमानमा-
त्मानम्

प्रादेशशरीरमात्र

- Maitri. 6. 38. अङ्गुष्ठप्रादेशशरीरमात्रम्

प्रादेशिनी

- Prānâg. 1. प्रादेशिन्या समने

प्राधान्यतस्

- Gītā. 10. 19. प्राधान्यतः कुरुश्रेष्ठ

प्राध्वंसन

- Bṛih. 2. 6. 3. अथर्वा दैवो मृत्योः प्राध्वंस-
नात् 4. 6. 3.
— मृत्युः प्राध्वंसनः प्रध्वंसनात्
4. 6. 3.

प्रान्त

- Yogat. 7. त्रयाणामक्षरे प्रान्ते

प्राप्

- Kaush. 1. 3. विजरां वा अयं नदीं प्रापत्
2. 14. तत्प्राप्य यदमृता देवाः

- Chhā. 4. 5. 1. प्राप्ताः सोम्य सहस्रं स्मः
प्रापय न आचार्यकुलम्

4. 9. 1. प्राप हाचार्यकुलम्
3. आचार्यादिव विद्या विदिता
साधिष्ठं प्रापयति

- Chhā. 5. 3. 6. तस्मै ह प्राप्तायार्हाञ्चकार
5. 11. 5. तेभ्यो ह प्राप्तेभ्यः पृथगर्हा-
णि कारयाञ्चकार

6. 4. 7. तिस्रो देवताः पुरुषं प्राप्य
6. 8. 6.

7. 6. 1. य इह मनुष्याणां महतां प्रा-
पुवन्ति

- Bṛih. 1. 4. 17. यावदेतेषामेकैकं न प्राप्नोति
4. 2. 4. अभयं वै जनक प्राप्नोति
4. 4. 6. प्राप्यान्तं कर्मणस्तस्य
5. 13. 4. प्र क्षत्रमत्रमाप्नोति
5. 14. 7. असावदो मा प्रापदिति

— अहमदः प्रापमिति वा

6. 2. 16. ते चन्द्रं प्राप्यान्नं भवन्ति
— ते पृथिवीं प्राप्यान्नं भवन्ति

6. 3. 1. स यः कामयेत महत्प्राप्नु-
याम्

6. 4. 28. परमां वत काष्ठां प्रापत्

- Tait. 3. 10. 1. यया कया च विधया बह-
न्नं प्राप्नुयात्

- Kātha. 2. 10. न ह्यधुवैः प्राप्यते हि ध्रुवं तत्
— अनित्यैर्द्रव्यैः प्राप्तवानस्मि
नित्यम्

3. 14. प्राप्य वराक्षिबोधत

5. 6. यथा च मरणं प्राप्य आत्मा
भवति

6. 12. नैव वाचा न मनसा प्राप्नुं
शक्यः

- Swet. 2. 12. प्राप्तस्य योगाग्निमय शरी-
रम्

- Maitri. 2. 6. यो ज्यं स्थविष्ठो धातुरन्न-
स्यापाने प्रापयति

4. 3. तपसा प्राप्यते सत्त्वं . . म-
नसः प्राप्यते ह्यात्मा

- Mund. 3. 2. 5. ते सर्वगं सर्वतः प्राप्य धीराः
Mahānār. 17. 6. ते सोमं प्राप्नुवन्ति 7, 8.

- Praśna. 6. 5. समुद्रं प्राप्यास्तं गच्छन्ति
— पुरुषं प्राप्यास्तं गच्छन्ति

- Gauḍa. 2. 3. वैतथ्यं तेन वै प्राप्तम्
4. 85. प्राप्य सर्वज्ञतां कृत्स्नाम्
Kshur. 1. यां प्राप्य न पुनर्जन्म
Prāṇāg. 4. मोक्षं च प्राप्नुयात्
Yogat. 7. तेन सर्वमिदं प्राप्तम्
Nyāsa. 5. ये प्राप्य परमां गतिम्
Sarvop. 2. प्राप्तशरीरसंबन्धवियोगम्
Rāmap. 83. प्राप्नुवन्ति क्षणात्सम्यक्
Rāmot. 4. मुक्ता मां प्राप्नुवन्ति ते
Mukti. 1. 15. मत्सायुज्यपदवीं प्राप्नोति
20. मुक्तिं प्राप्नोति मानवः
1. देहत्रयभंगं प्राप्य
Gītā. 2. 37. हतो वा प्राप्स्यसि स्वर्गम्
57. तत्तत्प्राप्य शुभाशुभम्
72. नैनां प्राप्य विमुह्यति
5. 5. यत्सांख्यैः प्राप्यते स्थानम्
20. न प्रहृष्येत्प्रियं प्राप्य नोद्वि-
जेत्प्राप्य चाप्रियम्
6. 41. प्राप्य पुण्यकृताङ्गिकान्
8. 21. यं प्राप्य न निवर्त्तन्ते
25. योगी प्राप्य निवर्त्तते
9. 33. इमं प्राप्य भजस्व माम्
12. 4. ते प्राप्नुवन्ति मामेव
16. 13. इमं प्राप्स्ये मनोरथम्
18. 50. सिद्धिं प्राप्नो यथा ब्रह्म...
आप्नोति
62. स्थानं प्राप्स्यसि शाश्वतम्
71. लोकान्प्राप्नुयात्पुण्यकर्मणा-
म्

प्राप्ति

- Nṛisut. 5. अतो नान्यत्र प्राप्तिः
Gopī. 2. ब्रह्मज्ञानप्राप्तिः
Gītā. 2. 13. तथा देहान्तरप्राप्तिः

प्रायण

- Mahānār. 22. 1. अभिहोत्रं . . यज्ञक्रतूनां प्रा-
यणम्

Aśrama.

1. आप्रायणाद्दुरोरपरित्यागी
(2 MSS. have आप्र-
याणात्)

प्रायणान्त

Prašna.

5. 1. स यः . . प्रायणान्तमोङ्का-
रमभिधायीति

प्रायश्चित्तीय

Prāṇāg.

2. प्रायश्चित्तीयस्त्वधस्तात्

प्रारम्भ

Mukti.

1. 43. प्रारब्धक्षयपर्यन्तम्
— प्रारब्धे तु क्षयं गते

1. प्रारब्धक्षयात् 2.

Gītā.

18. 15. यत्कर्म प्रारभते नरः

प्रार्थ

Kātha.

1. 25. सर्वान् कामांश्छन्दतः प्रा-
र्थयस्व

Aśrama.

4. 2. ध्रुवमध्रुवेष्विह न प्रार्थयन्ते
2. आत्मानं प्रार्थयन्ते (4
times); 3 (4 times); 4
(ter).

Vāsu.

2. धारणान्मुक्तिदो भवेति प्रा-
र्थयन्

Gītā.

9. 20. स्वर्गतिं प्रार्थयन्ते

प्रावरण

Bṛih. 4.

2. 3. अथैनयोरेतत्प्रावरणम्

प्रावार

Bṛih. 6.

2. 7. प्रावाराणां परिधानस्य

1. प्राश

Bṛih. 6.

4. 19. उद्धृत्य प्राभाति प्राश्येतर-
स्याः प्रयच्छति

25. अनन्तर्हितेन जातरूपेण प्रा-
शयति

Kathasru.

1. औषधवत् प्राश्रीयत्
3. स यः सायं प्राश्रीयत्

Jabāla.

4. उद्धृत्य प्राश्रीयात् साज्यं
हविरनामयम्5. प्राश्याचम्यायं विधिः परि-
व्राजिनाम्

2. प्राश

Nīla.

24. इमामस्य प्राशं जहि

प्राश्रीपुत्र

Bṛih. 6.

5. 2. साञ्जीवीपुत्रः प्राश्रीपुत्रादा-
सुरिवासिनः

— प्राश्रीपुत्र आसुरायणात्

प्रास्

Bṛih. 2.

4. 12. सैन्धवखिल्य उदके प्रास्तः

Maitri.

6. 27. अग्नौ प्रास्ताहुतिः सम्यक्

प्रास्था

Praśna.

2. 4. तस्मिंश्च प्रतिष्ठमाने सर्व एव
प्रातिष्ठन्ते— तस्मिंश्च प्रतिष्ठमाने सर्वा एव
प्रातिष्ठन्ते3. 1. आत्मानं वा प्रविभज्य कथं
प्रातिष्ठते5. मुखनासिकाभ्यां प्राणः स्व-
यं प्रातिष्ठते

प्रिय

Kaush.

1. 3. प्रिया च मानसी

4. तस्य प्रिया ज्ञातयः सुकृत-
मुपयन्ति

2. 4. यस्य प्रियो बुभूवेत्

— प्रियो हैव भवति

3. 1. इन्द्रस्य प्रियं धामोपजगाम

Chhā.

5. 12. 2. अत्यन्तं पश्यसि प्रियम-
त्यन्तं पश्यति प्रियम् 5.
13. 2; 5. 14. 2; 5. 15.
2; 5. 16. 2; 5. 17. 2.

Bṛih. 1.

4. 8. अन्यमात्मनः प्रियं ब्रुवाणं
ब्रूयात् प्रियं रोत्स्यतीति
— आत्मानमेव प्रियमुपासीत

Bṛih. 1.

4. 8. आत्मानमेव प्रियमुपास्ते न
हास्य प्रियं प्रमायुकम्10. एषां तन्न प्रियं यन्मनुष्या
विशुः2. 4. 4. प्रिया वतारे नः सती प्रियं
भाषसे5. न वा अरे पत्युः कामाय
पतिः प्रियो भवत्यात्मनस्तु
कामाय पतिः प्रियो भवति
(similarly, nine times
more); 4. 5. 6 (similar-
ly, 11 times more).

4. 1. 3. प्रियमित्येनदुपासीत

4. 3. 21. यथा प्रियया स्त्रिया सम्प-
रिष्वक्तः4. 5. 5. प्रिया वै खलु नो भवती
सती प्रियमवृधत्

Tait.

1. 11. 1. आचार्याय प्रियं धनमाहृत्य

2. 5. 1. तस्य प्रियमेव शिरः

Kāṭha.

2. 3. स त्वं प्रियान् . . अत्यन्ताक्षीः

Muṇḍ.

1. 2. 6. प्रियां वाचमभिवदन्त्यः

Mahānār.

2. 7. प्रियमिन्द्रस्य काम्यम्

Krish.

26. वृन्दा भक्तिः प्रिया बुद्धिः

Mukti.

2. 54. समाधिर्योगिनां प्रियः

Gītā.

1. 23. प्रियचिकीर्षवः

5. 20. न प्रहृष्येस्त्रियं प्राप्य

7. 17. प्रियो हि ज्ञानिनो श्यर्थमहं
स च मम प्रियः

9. 29. न मे हेष्यो ऽस्ति न प्रियः

11. 44. प्रियः प्रियायार्हसि देव सो-
ढुम्

12. 14. यो मद्भक्तः स मे प्रियः 16.

15. स च मे प्रियः

17. भक्तिमान्यः स मे प्रियः

19. भक्तिमान्मे प्रियो नरः

20. भक्तास्ते ऽतीव मे प्रियाः

17. 7. त्रिविधो भवति प्रियः

18. 65. प्रियो ऽसि मे

प्रियकृत्तम

Gītā. 18. 69. कश्चिन्मे प्रियकृत्तमः

प्रियङ्गु

Brīh. 6. 3. 13. अणुप्रियङ्गवः

प्रियतम

Nrisut. 2. अस्मात् सर्वस्मात् प्रियतम
आनन्दघनं हि

प्रियतर

Gītā. 18. 69 अन्यः प्रियतरो भुवि

प्रियता

Brīh. 4. 1. 3. का प्रियता . . प्राण एव

प्रियरूप

Kāthā. 2. 3. प्रियरूपांश्च कामान् . . अत्य-
साक्षीः

प्रियहित

Gītā. 17. 15. सत्यं प्रियहितं च यत्

प्रियाप्रिय

Chhā. 8. 12. 1. आत्तो वै सशरीरः प्रिया-
प्रियाभ्यां न वै सशरीरस्य
सतः प्रियाप्रिययोरपहति-
रस्ति— अशरीरं वाव सन्तं न प्रि-
याप्रिये स्पृशतः

प्री

Kāthā. 1. 16. तमब्रवीत्प्रीयमाणः

Maitri. 6. 9. स प्रीतः प्रीणातु विश्वम्

Mahānār. 6. 7. स्वां चाग्ने तन्वं पिप्रयस्व

16. 3. प्रभुः प्रीणाति विश्वभुक्

Praśua. 2. 4. ते प्रीताः प्राणं स्तुन्वन्ति

Nrip. 4. 3. कैर्मन्त्रैर्देवः स्तुतः प्रीतो भ-
वति

— ततो देवः प्रीतो भवति

Rāmōt 5. कैर्मन्त्रैः स्तुतः श्रीरामः प्री-
तो भवतिGītā. 10. 1. यत्ते ऽहं प्रीयमाणाय
प्रीतमनस्Gītā. 11. 49. व्यपेतभीः प्रीतमनाः पुनस्त्व-
म्

प्रीति

Rāmāp. 77. द्वेलः प्रीतिश्च सामरा

Gītā. 1. 36. का प्रीतिः स्याज्जनार्दन

17. 8. *vide* विवर्धन

प्रीतिकर

Vāsu. 1. मम प्रीतिकरं . . विष्णुच-
न्दनम्

प्रीतिपूर्वक

Gītā. 10. 10. भजतां प्रीतिपूर्वकम्

प्रे

Ait. 4. 4. आत्मा कृतकृत्यो वयोगतः
प्रीति स इतः प्रयत्नेन पुन-
र्जायतेKaush. 1. 2. ये वै के चास्माहोकात् प्र-
यन्ति

2. 8. न ह्यस्मात् पूर्वाः प्रजाः प्रैति

10. न ह्यस्याः पूर्वाः प्रजाः प्रैति

15. पिता पुत्रं प्रेष्यन्नाह्वयति

— यशु वै प्रेष्यात्तथैवैनं समा-
पयेयुः

4. 14. न पुरा कालात् प्रैति

Kena. 1. केन प्राणः प्रथमः प्रैति युक्तः

2. प्रेत्यास्माहोकादमृता भव-
न्ति 13.

Chhā. 2. 4. 2. न हाप्सु प्रैत्यप्सुवान् भवति

3. 14. 1. तथेतः प्रेत्य भवति

4. एतमितः प्रेत्याभिसंभविता-
स्मि

3. 16. 7. यो ऽहमनेन न प्रेष्यामि

5. 3. 2. वेत्थ यदितो ऽधि प्रजाः प्र-
यन्तीति

- Chhā. 5. 9. 2. तं प्रेतं दिष्टमितो ऽग्रय एव
हरन्ति
6. 8. 6. पुरुषस्य प्रयतो वाङ्मनसि
सम्पद्यते
8. 3. 1. यो यो हस्येतः प्रैति
2. ये चास्येह जीवा ये च प्रेताः
8. 8. 5. प्रेतस्य शरीरं भिक्षया . . सं-
स्कुर्वन्ति
- Bṛih. 1. 4. 15. स्वं लोकमदृष्ट्वा प्रैति
1. 5. 17. यदा प्रैत्यन्मन्यते
— यदैवंविदस्माल्लोकात्प्रैति
2. 4. 12. न प्रेत्य संज्ञास्ति 13; 4. 5.
13.
3. 7. 2. पुरुषं प्रेतमाहुर्व्यसंसिषता-
स्याङ्गानीति
3. 8. 10. अक्षरं गार्ग्यविदित्वास्मा-
ल्लोकात्प्रैति स कृपणः
— अक्षरं गार्गी विदित्वास्मा-
ल्लोकात्प्रैति स ब्राह्मणः
3. 9. 28. तस्मात्तदा तृष्णात्प्रैति रसः
4. 4. 11. तांस्ते प्रेत्याभिगच्छन्ति
Iśā. 3.
5. 10. 1. यदा वै पुरुषो ऽस्माल्लोकात्
प्रैति
5. 11. 1. एतद्वै परमं तपो यं प्रेतम-
रण्यं हरन्ति
— एतद्वै परमं तपो यं प्रेतम-
मात्रभ्यादधति
6. 2. 2. वेत्थ यथेमाः प्रजाः प्रयत्यो
विप्रतिपद्यन्ता रे इति
— बहुभिः पुनः पुनः प्रयद्भिः
4. प्रेहि तु तत्र प्रतीत्य ब्रह्मच-
र्यं वत्स्यावः
6. 4. 4. अस्माल्लोकात्प्रयन्ति
12. अस्माल्लोकात्प्रैति
- Tait. 1. 4. 2. प्र मा यन्तु ब्रह्मचारिणः

6. 1. उताविद्वानमुं लोकं प्रेत्य
कश्चन गच्छती रे आहो वि-
द्वानमुं लोकं प्रेत्य कश्चित्स-
मभुता रेड
8. 1. अस्माल्लोकात्प्रेत्यैतमन्नम-
यमात्मानमुपसंक्रामति
3. 10. 5 (उपसंक्रम्य)
3. 1. 1. यत्प्रयन्त्यभिसंविशन्ति
3. 2. 1. अन्नं प्रयन्त्यभिसंविशन्ति
3. 3. 1. प्राणं प्रयन्त्यभिसंविशन्ति
3. 4. 1. मनः प्रयन्त्यभिसंविशन्ति
3. 5. 1. विज्ञानं प्रयन्त्यभिसंविशन्ति
3. 6. 1. आनन्दं प्रयन्त्यभिसंविश-
न्ति
- Katha. 1. 20. येयं प्रेते विचिकित्सा म-
नुष्ये
- Nrip. 1. 1. अनुष्टुभं प्रयन्त्यभिसंवि-
शन्ति
— वाचैव प्रयन्ति वाचैवोद्य-
न्ति
3. 1. आकाशं प्रयन्त्यभिसंवि-
शन्ति
- Nyāsa. 1. प्रेतस्य मन्त्रैः संस्कारोप-
तिष्ठते
- Gītā. 17. 4. प्रेतान् भूतगणांश्चान्ये
28. न च तत्प्रेत्य नो इह
18. 12. भवत्यत्यागितां प्रेत्य
- प्रेक्ष्**
- Gauḍa. 2. 8. तानयं प्रेक्षते गत्वा
- प्रेक्षक**
- Maitri. 2. 7. निस्पृहः प्रेक्षकवदवस्थितः
- प्रेत्यसंभव**
- Bṛih. 3. 9. 28. वृक्षो ऽञ्जसा प्रेत्यसंभवः
- प्रेयस्**
- Bṛih. 1. 4. 8. एतत्प्रेयः पुत्राप्रेयो वित्ता-
त्प्रेयो ऽन्यस्मान्

- Katba. 2. 1. अन्यच्छ्रेयो अन्यदुतैव प्रेयः
— हीयते ऽर्थाय उ प्रेयो वृणीते
2. श्रेयश्च प्रेयश्च मनुष्यमेतः
— श्रेयो हि धीरो ऽभि प्रेयसो
वृणीते प्रेयो मन्दः . . वृणी-
ते

प्रेर

- Maitri. 7. 11. स प्रेरयति मारुतम्
Chôl. 4. तन्यते प्रेरिता पुनः
Siras. 6. मस्तिष्कादूर्ध्वः प्रेरयत्पव-
मानो ऽधि शीर्षतः

प्रेरितृ

- Swet. 1. 6. पृथगात्मानं प्रेरितारं च मत्वा
12. भोक्ता भोग्यं प्रेरितारं च
मत्वा

प्रेप्

- Kena. 1. केनेषितं पतति प्रेषितं मनः

प्रेष्ठ

- Katba. 2. 9. प्रोक्तान्येनैव सुज्ञानाय प्रेष्ठ
Mahânâr. 20. 1. वितुदस्य प्रेष्ठाः

प्रोक्ष्

- Bṛih. 1. 2. 7. सर्वदेवत्यं प्रोक्षितं प्राजाप-
त्यमालभन्ते

प्लव

- Mund. 1. 2. 7. प्लवा ह्येते अदृढा यज्ञरूपाः

प्लवन

- Piṇḍa. 8. भावानां प्लवनं तथा

प्लुत

- Nrip. 3. 1. ह्रस्वा वा दीर्घा वा प्लुता वेति
— यदि प्लुता भवति

- Sikhâ. 1. स्थूलह्रस्वदीर्घप्लुतः

प्लुतप्रयोग

- Sikhâ. 1. चतुर्थः शान्तात्मा प्लुतप्रयोगे

प्लुषि

- Bṛih. 1. 3. 22. समः प्लुषिणा समो मशकेन

फट्

- Nrip. 2. 2. ओमस्त्राय फट्

फणिन्

- Râmâp. 71. फणिसंयुतम्

फल

- Chhâ. 6. 12. 1. न्यग्रोधफलमत आहर
Bṛih. 6. 3. 1. सर्वोपधं फलानीति संभृत्य
6. 4. 1. पुष्पाणां फलानि फलग्नां
पुरुषः

- Maitri. 7. 9. रतिमात्रं फलमस्याः
Kaivalya. 24. एवं विदित्वैनं कैवल्यं फ-
लमश्नुते

- Gauḍa. 4. 14. हेतोरादिः फलं येषामादिर्हे-
तुः फलस्य च 15.

— हेतोः फलस्य चानादिः

16. संभवे हेतुफलयोः

17. फलादुत्पाद्यमानः सन्

— फलमुत्पादयिष्यति

18. यदि हेतोः फलास्तिद्धिः

23. फलं चापि स्वभावतः

76. हेत्वभावे फलं कुतः

- Nrip. 5. 3. मन्वराजस्य . . फलं नो ब्रू-
हि

- Sikhâ. 2. क्रतुशतस्यापि फलमवाप्नो-
ति

- Nyâsa. 2. विहितानोत्तरः फलैः (4
MSS. have उत्तरफलैः)

- Hamsa. 1. भुक्तिमुक्तिफलप्रदम्
Gopî. 5.

- Kâlâg. 1. काः शक्तयः किं फलमि-
ति च

1. *Āsrama.* 3. पुष्पफलमुत्सृजन्तः
 — शीर्णपर्णफलभोजिनः
 2. *Gopī.* 5. नाश्वमेधकृतः फलम्
 — चतुर्वर्गफलप्रदम्
 — काञ्चनाद्रिसमं फलम्
 3. *Mukti* 2. 36. *vide* शालिन्
 4. *Gītā.* 2. 47. मा फलेषु कदाचन
 51. फलं त्यक्त्वा मनीषिणः
 5. 4. उभयोर्विन्दते फलम्
 12. फले सक्तो निबध्यते
 7. 23. अन्तवत्तु फलं तेषाम्
 9. 26. पत्रं पुष्पं फलं तोयम्
 14. 16. सात्त्विकं निर्मलं फलम्
 — रजसस्तु फलं दुःखमज्ञानं
 तमसः फलम्
 17. 12. अभिसन्धाय तु फलम्
 21. फलमुद्दिश्य वा पुनः
 25. तदित्यनभिसन्धाय फलम्
 18. 6. संगं त्यक्त्वा फलानि च
 9. संगं त्यक्त्वा फलं चैव
 12. त्रिविधं कर्मणः फलम्
फलकर्मकर्तृ
 5. 7. गुणान्वयो यः फलकर्मक-
 र्त्ता

फलछिन्नपाश

6. 30. तत्फलछिन्नपाशो निराशः
फलद
 20. फलदश्चैव सर्वेषां साधका-
 नाम्
 2. 10. भवन्ति फलदा मताः

फलभोगिन्

4. गतास्ते फलभोगिनः

फलविशुद्धाङ्गिन्

2. तस्मात् फलविशुद्धाङ्गी
फलसिद्धि

4. 18. फलसिद्धिश्च हेतुतः
फलहस्त

1. 4. शतं फलहस्ताः
फलहेतु

2. 49. कृपणाः फलहेतवः

फलाकाङ्क्षिन्

18. 34. प्रसंगेन फलाकाङ्क्षी
फलिन्

1. याः फलिनीर्या अफलाः
फेन

6. मथ्यमानं फेनो भवति फे-
 नादण्डं भवति
फेनप

3. वैखानसा उदुंबरा बालखि-
 ल्याः फेनपाश्च
 — फेनपा उन्मत्तकाः शीर्ण-
 पर्णफलभोजिनः

वक

15. गव्यो रक्षः खगो वकः

वडवा

4. 4. बडवेतगभवत्

वदर

3. तदाहतोदुंबरवदरनीवार-
 श्यामाकैः

बधिर

3. 3. जीवति भोत्रापेतो बधिरान्
 हि पश्यामः

Chhā. 5. 1. 10. यथा बधिरा अगृण्वन्तः
Brih. 6. 1. 10.

Nrisut. 6. अन्धा बधिरा मुग्धाः

बन्धु

Maitri. 4. 2. सदसत्फलमयैः पाशैः पङ्क्तु-
रिव बद्धम्

6. 30. अध्यवसायसङ्कल्पाभिमा-
नलिङ्गो बद्धः (bis).

Mahānār. 10. 1. त्रिधा बद्धो वृषभो गोरवीति

Gauḍa. 2. 32. न बद्धो न च साधकः

Nrip. 5. 2. रक्षोघ्नं . . कण्ठे बाहौ वा
शिखायां वा बध्नीयात्सः

Kshur. 24. छित्त्वा तन्तुं न बध्यते (bis).

Siras. 3. द्विधा त्रिधा बद्धस्त्वम्

Prāṇāg. 1. मा ते बध्नाभ्योपधिम्

Nāda. 6. न बध्यते कर्मचारी

Amṛita. 18. बध्वा योगासनं सम्यक्

Yogasi. 2. आसनं पद्मकं बध्वा

Skanda. 6. तुषेण बद्धो व्रीहिः स्यात्

Mukti. 2. 16. मनो बद्धं विदुर्बुधाः

Gītā. 4. 14. कर्मभिर्न स बध्यते

14. 6. सुखसंगेन बध्नाति

16. 12. आशापाशशतैर्बद्धाः

बन्ध

Śwet. 6. 16. संसारमोक्षस्थितिवन्धहेतुः

Maitri. 6. 30. अध्यवसायात्मबन्धमुपाग-
तः

34. मन एव . . कारणं बन्धमो-

क्षयोः Brahṁab. 2.

— बन्धाय विषयासङ्गि

Brahṁab. 2. बन्धाय विषयासक्तम्

10. न बन्धो न च शासनम्

Sarvop. 1. कथं बन्धः कथं मोक्षः

— सो ऽभिमान आत्मनो बन्धः

Mukti. 2. क्लेशरूपत्वाद्बन्धो भवति

2. 68. बन्धो हि वासनाबन्धः

Gītā. 5. 3. सुखं बन्धात्प्रमुच्यते

18. 30. बन्धं मोक्षं च या वेत्ति

बन्धन

Chhā. 6. 8. 2. बन्धनमेवोपश्रयते

Brih. 4. 3. 36. यथाश्रं . . बन्धनात्प्रमुच्यते

Maitri. 6. 34. को न मुच्येत बन्धनात्

Nār. 5. जन्मसंसारबन्धनात्

Atmapra. 1.

बन्धनस्थ

Maitri. 4. 2. बन्धनस्थस्येवास्वातन्त्र्यम्

बन्धमोचक

Mukti. 1. 46. पठतां बन्धमोचकम्

बन्धु

Brih. 1. 1. 2. समुद्र एवास्य बन्धुः

4. 1. 2. वाचा वै सम्राड् बन्धुः
प्रज्ञायते

Mahānār. 2. 5. स नो बन्धुर्जनिता

Nrip. 1. 1. सतो बन्धुमसति निरवि-
न्दन्

Kāthasru. 1. बन्धून्नुमोदयित्वा

Aruṇeya. 1. पुत्रान् भ्रातृन् बन्ध्वादीन्

Paruma. 1. स्वपुत्रमित्रकलत्रबन्ध्वादीन्

Gītā. 1. 27. सर्वान्वन्धून्वास्थितान्

6. 5. आत्मैव ह्यात्मनो बन्धुः

6. बन्धुरात्मात्मनस्तस्य

9. सुहृन्मित्रार्थुदासीनमध्यस्थ-
द्वेष्यबन्धुषु

बन्धुवर्ग

Maitri. 1. 4. मिषतो बन्धुवर्गस्य

बभस

Chhā. 4. 3. 7. हिरण्यदंष्ट्रो बभसः

बभ्रु

Nila. 9. उत बभ्रुर्विलोहितः

22. बभ्रुश्च बभ्रुकर्णश्च

- Nīla. 23. विरूपाक्षेण बभुणा (so 5 Nṛisut. 3. तत्तेज आत्मचैतन्यरूपं ब-
MSS.) लमवष्टभ्य
बभुर्कर्ण
Brahma. 2. बलमस्तु तेजः
Gopī. 5. बलारोग्यविवर्द्धनम्
Nīla. 22. बभुश्च बभुर्कर्णश्च
Gītā. 10. बलं भीष्माभिरक्षितम्
— बलं भीष्माभिरक्षितम्
Bṛih. 4. 1. 4. बर्कुर्वाणः
3. 36. बलादिव नियोजितः
बर्हिस् 7. 11. बलं बलवतां चाहम्
Chhā. 5. 18. 2. लोमानि बर्हिः Bṛih. 6. 16. 18. अहंकारं बलं दर्पम् 18. 53.
4. 3 ; Mahānār. 25 17. 5. कामरागबलान्विताः
बल् 8. *vide* विवर्द्धन
Mukti. 2. 40. बलन्ति हृदि वासनाः
बलदा
1. बल् *adj.* Nrip. 2. 4. य आत्मदा बलदाः
Kṛish. 13. बलं ज्ञानं सुराणां वै बलप्रमथन
2. बल् Mahānār. 17. 2. बलप्रमथनाय नमः
Chhā. 2. 22. 5. इन्द्रे बलं ददानीति बलवन्त्
7. 8. 1. बलं वाव विज्ञानाद्भ्यः Chhā. 2. 22. 1. शृङ्गं बलवदिन्द्रस्य
— बलेन वै पृथिवी तिष्ठति व- 5. सर्वे स्वरा घोषणवन्तो ब-
लेनान्तरिक्षं बलेन द्यौः &c लवन्तो वक्तव्याः
— बलेन लोकस्तिष्ठति बलमु- 7. 8. 1. शतं विज्ञानवतामेको ब-
पास्वेति लवानाकम्पयते
2. स यो बलं ब्रह्मेत्युपास्ते Gītā. 6. 34. प्रमाथि बलवद्बृहद्म्
यावद्बलस्य गतम् 7. 11. बलं बलवतां चाहम्
— अस्ति भगवो बलाद्भ्य इति 16. 14. सिद्धो जहं बलवान् सुखी
बलाद्वाव भूयो ज्ज्ञाति बलविकरण
7. 9. 1. अन्नं वाव बलाद्भ्यो ऽस्ति Mahānār. 17. 2. बलविकरणाय नमः
7. 26. 1. आत्मतो बलम् बलहीन
Bṛih. 5. 14. 4. तद्वै तत्सत्यं बले प्रतिष्ठितं बलहीन
प्राणो वै बलम् 4. नायमात्मा बलहीनेन लभ्यः
— तस्मादाहुर्वलं सत्याढेगीय बलि
Tait. 1. 2. 1. वर्णः स्वरः । मात्रा बलम् Kaush. 2. 1. सर्वा देवताः . . बलिं हरन्ति
3. 10. 2. बलमिति विद्युति 2. 2.
Mahānār. 12. 3. आदित्यो वै तेज ओजो — सर्वाणि भूतानि . . बलिं ह-
बलम् रन्ति 2. 2.
15. 1. ओजो ऽसि सहो ऽसि बल Chhā. 2. 21. 4. सर्वा दिशो बलिमस्मै हरन्ति
मसि 5. 14. 1. तस्मान्त्वां पृथग्बलय आ-
23. 1. प्राणैर्बलं बलेन तपः ययन्ति

Bṛih. 6. 1. 13. तस्यो मे बलिं कुरुतेति
Tait. 1. 5. 3. सर्वे ऽस्मै देवा बलिमावहन्ति
Mahānār. 20. 1. ये भूताः प्रचरन्ति . . बलि-
मिच्छन्तः . . तेभ्यो बलिं
. . हरामि

Praśna. 2. 7. तुभ्यं प्राणः प्रजास्त्विमा ब-
लिं हरन्ति

Siras. 1. बलिश्च पुरस्ताज्ज्योतिरि-
त्यहमेव सर्वं

बलिन्

Chhā. 7. 8. 1. स यदा बली भवति
बलिष्ठ

Tait. 2. 8. 1. आशिष्ठो दृढिष्ठो बलिष्ठः
बलीयंस

Bṛih. 1. 4. 14. अबलीयान् बलीयांसमाश-
सते धर्मेण

बहिःप्रज्ञ

Māṇḍā. 3. जागरितस्थानो बहिःप्रज्ञः
Nṛip. 4. 1; Rāmōt. 3.
7. नान्तःप्रज्ञं न बहिःप्रज्ञम्
Rāmōt. 3.

Gauḍa. 1. 1. बहिःप्रज्ञो विभुर्विश्वः

Nṛip. 4. 1. न बहिःप्रज्ञं नान्तःप्रज्ञम्

बहिःसूत्र

Brahma. 2. बहिःसूत्रं त्यजेदुधः
— बहिःसूत्रं त्यजेद्विद्वान्
Aruneya. 3 (2 MSS.
have त्रिवृत्सूत्रम्)

बहिरात्मक

Maitri. 6. 1. बहिरात्मक्या गत्यान्तरा-
त्मनो ऽनुमीयते गतिः

बहिरात्मन्

Maitri. 6. 1. असौ वा आदित्यो बहि-
रात्मा

— अन्तरात्मक्या गत्या ब-
हिरात्मनो ऽनुमीयते गतिः

बहिर्द्वा

Chhā. 3. 2. 7. बहिर्द्वा पुरुषादाकाशः (bis).

बहिर्माया

Nṛip. 5. 1. बहिर्मायया वेष्टितं भवति
(ter).

बहिर्वेष्टित

Nṛip. 5. 1. तस्मान्मायया बहिर्वेष्टितं
भवति (bis).

बहिश्चित्त

Gauḍa. 2. 13. नियतांश्च बहिश्चित्तः (MSS.
read बहिश्चित्तम्)

बहिश्चेतस्

Gauḍa. 2. 9. बहिश्चेतो गृहीतं सत् 10.
(MSS. in both cases
read बहिश्चेतसा गृहीतं
हि सत्)

बहिष्ठ

Mukti. 2. 52. बहिष्ठं कुम्भकं विदुः

बहिष्पवमान

Chhā. 1. 12. 4. बहिष्पवमानेन स्तोप्यमाणाः

बहिस्

Bṛih. 3. 9. 28. त्वगस्योत्पाटिका बहिः

4. 3. 12. बहिः कुलायादमृतश्चरित्वा

Kaṭha. 5. 9. रूपं रूपं प्रतिरूपो बहिश्च 10.

Swet. 3. 18. हंसो लेलायते बहिः

Maitri. 5. 2. असा आत्मान्तर्बहिश्च

6. 1. द्वौ . . अस्य पन्थाना अन्त-
र्बहिश्च

8. बहिः कृत्वेन्द्रियार्थान्

19. यदा वै बहिर्विद्वान् . . इ-
न्द्रियार्थाश्च . . निवेशयि-
त्वा

Mahānār. 11. 6. अन्तर्बहिश्च तत्सर्वं व्याप्य
Vāsu. 3.

- Gauḍa. 2. 14. द्वयकालाश्च ये बहिः
15. स्फुटा एव च ये बहिः
- Nṛip. 5. 1. मायया बहिर्येष्टितं भवति
(bis).
- Nār. 2. अन्तर्बहिश्च नारायणः
- Rāmāp. 65. तद्बहिर्द्वादशदलम्
66. तद्बहिः षोडशदलम्
68. लिखेत्सम्यक्ततो बहिः
70. षष्ट्यकारं च तद्बहिः
- Rāmōt. 5. यो ब्रह्माण्डस्यान्तर्बहिर्यो-
मोति विराट् (36).
- Mukti. 2. 22. प्रवर्त्तते बहिः स्वार्थे वास-
नामात्रकारणम्
52. बहिरस्तं गते प्राणे
- Gītā. 5. 27. स्पर्शान्कृत्वा बहिर्बाह्यान्
13. 15. बहिरन्तश्च भूतानाम्
- Kaush. 3. 1. बह्वीः सन्धा अतिक्रम्य
- Kena. 25. स्त्रियमाजगाम बहुशोभमा-
नाम्
- Chhā 1. 5. 2. बहवो वै ते भविष्यन्ति
4. बहवो मे भविष्यन्तीति
4. 4. 2. बह्वहं चरन्ती परिचारिणी
4.
4. 10. 3. बहव इमे जस्मिन्पुरुषे का-
मा नानात्ययाः
5. 13. 1. तव बहु विश्वरूपं कुले दृ-
श्यते
6. 2. 3. बहु स्यां प्रजायेय (bis);
Tait. 2. 6. 1.
4. बह्यः स्याम प्रजायेमहि
6. 7. 3. तेन ततो ऽपि न बहु दहेत्
5. तेन ततो ऽपि बहु दहेत्
7. 10. 1 अन्नं बहु भविष्यति
7. 13. 1. यद्यपि बहव आसीरन्
- Bṛih. 1. 4. 10. बहवः पशवो मनुष्यं भुञ्ज्युः
— एकस्मिन् . . आदीयमाने
अग्रियं भवति किमु बहुषु
- Bṛih. 2. 5. 19. बहूनि चानन्तानि च
3. 8. 10. बहूनि वर्षसहस्राणि
12. तदेव बहु मन्येध्वम्
4. 3. 13. रूपाणि देवः कुरुते बहूनि
4. 4. 21. नानुभ्यायाद्बह्वृच्छब्दान्
5. 14. 5. यदि ह वा अध्येषे विद्वद्विष-
प्रतिगृह्णाति
8. यदि ह वा अपि बह्विवामा-
वभ्यादधाति
— एवंविद्यद्यपि बह्विव पापं
कुरुते
6. 2. 2. बह्वभिः पुनः पुनः प्रयाङ्गिः
7. बहोऽग्नन्तस्यापर्यन्तस्य
6. 4. 4. बहवो मर्या ब्राह्मणायनाः
— बहु वा इदं . . रेतः स्कन्दति
- Tait. 3. 9. 1. अन्नं बहु कुर्वीत तद्व्रतम्
3. 10. 1. यथा कथा च विषया बह्वस्रं
प्राप्नुयात्
- Kāthā. 1. 5. बहूनामेमि प्रथमो बहूनामे-
मि मध्यमः
23. वृणीष्व बहून् पशून्
2. 3. यस्यां मज्जन्ति बहवो म-
नुष्याः
4. न त्वा कामा बहवो ऽलोलु-
पन्त Maitri. 7. 9 (लो-
लुपन्ते)
7. श्रवणायापि बह्वभिर्यो न
लभ्यः शृण्वन्तो ऽपि बहवो
यन्न विश्वः
23. न मेधया न बहूना श्रुतेन
Mund. 3. 2. 3.
5. 13. एको बहूनां यो विदधाति
कामान् Śwet. 6. 13.
Śwet. 4. 5. बह्वीः प्रजाः सृजमानां स-
रूपाः
5. 12. बहूनि चैव रूपाणि
6. 12. एको वशी निष्क्रियाणां ब-
हूनाम्

- Maitri. 2. 6. सो न्मानमभिध्यात्वा बह्वीः
प्रजा अमृजत
3. 4. अन्यैश्चामर्यैर्बहुभिः परिपूर्ण-
म्
Mund.2. 1. 5. बह्वीः प्रजाः पुरुषात् सम्प्र-
सृताः
Mahânâr. 9. 2. बह्वी प्रजां जनयन्तीं सरूपा-
म्
Kshur. 8. नाडीभिर्बहुभिर्वृता
Brahma. 3. एको मनीषी निष्क्रियाणां
बहुनाम्
Prâpâg. 1. बह्वीः शतत्रिचक्षणाः
Dhyâna. 3. विस्तीर्णं योजनान्बहुन्
Gopî. 5. बहुनात्र किमुक्तेन
Râmâp. 88. बहुना किमेनेन वै
Mukti. 2. 63. बहुशास्त्रकथाकन्यारोम-
न्धेन
Gîtâ. 1. 9. अन्ये तु बहवः शूराः
2. 36. अवाच्यवादांश्च बहुन्
4. 5. बहूनि मे व्यतीतानि जन्मा-
नि
10. बहवो ज्ञानतपसा पूताः
7. 19. बहूनां जन्मनामन्ते
10. 42. अथवा बहुनैतेन
11. 6. बहून्यदृष्टपूर्वाणि
28. यथा नदीनां बहवोऽम्बवेगाः

बहुदृष्टाकराल

- Gîtâ. 11. 23. बहूदर बहुदृष्टाकरालम्

बहुदक्षिण

- Brih. 3. 1. 1. बहुदक्षिणेन यज्ञेनेजे

बहुदायिन्

- Chhâ. 4. 1. 1. बहुदायी बहुपाक्य आस

बहुधा

- Chhâ. 4. 3. 6. बहुधा वसन्तम्
Kâtha. 2. 8. बहुधा चिन्त्यमानः

- Kâtha. 5. 12. एकं रूपं बहुधा यः करोति
Swet. 4. 1. य एकोऽवर्णो बहुधा श-
क्तियोगात्
5. 3. एकैकं जालं बहुधा वि-
कुर्वन्
6. 12. एकं बीजं बहुधा यः करोति
Maitri. 5. 1. बहुधा संस्थितिस्त्वयि
Mund.1. 2. 1. त्रेतायां बहुधा सन्ततानि
9. अविद्यायां बहुधा वर्त्तमानाः
2. 1. 7. तस्माच्च देवा बहुधा सम्प्र-
सृताः
2. 2. 6. बहुधा जायमानः
Mahânâr. 1. 6. बहुधा जातं जायमानम्
13. 2.
Praśna. 1. 4. एतौ मे बहुधा प्रजाः करि-
ष्यतः
Gauḍa. 3. 24. बहुधा मायया जायते
Nrisut. 4. नत्वा च बहुधा वृष्ट्वा
Brahma. 3. एकं सन्तं बहुधा यः करोति
Prâpâg. 1. यदन्नमस्मि बहुधा विराद्धम्
Brahmab. 12. एकधा बहुधा चैव
Gîtâ. 9. 15. बहुधा विश्रुतो मुखम्
13. 4. ऋषिभिर्बहुधा गीतम्

बहुपाक्य

- Chhâ. 4. 1. 1. बहुदायी बहुपाक्य आस

बहुपुत्रिन्

- Mahânâr. 19. 1. ब्रह्मण्यं बहुपुत्रिणम्

बहुबाहूरूपाद

- Gîtâ. 11. 23. रूपं महत्ते . . बहुबाहूरूपा-
दम्

बहुभयावस्थ

- Maitri. 4. 2. यमविषयस्थस्येव बहुभ-
यावस्थम्

बहुमत

- Gîtâ. 2. 35. येषां च त्वं बहुमतः

बहुल

Chhā. 5. 15. 1. एष वै बहुल आत्मा . . . .
तस्माच्च बहुलोसि प्रजया
च धनेन च

5. 18. 2. सन्देहो बहुलः

Mahānār. 6. 4. पृथ्वी बहुला न उर्वी

बहुलायास

Gītā. 18. 24. क्रियते बहुलायासम्

बहुवक्त्रनेत्र

Gītā. 11. 23. रूपं महत्ते बहुवक्त्रनेत्रम्

बहुविद्

Chhā. 7. 5. 2. यद्यपि बहुविदचित्तो भ-
वति

बहुविध

Gītā. 4. 32. एवं बहुविधा यज्ञाः

बहुशस्

Amṛita. 20. दिव्यमन्त्रेण बहुशः कुर्या-
दात्ममलच्युतिम्

बहुशाख

Gītā. 2. 41. बहुशाखा ह्यनन्ताश्च

बहूदक

Asrama. 4. कुटीचग बहूदका हंसाः
परमहंसाश्च

— बहूदकाः . . साधुवृत्तेषु त्रा-
ह्मणकुलेषु भैक्षाचार्यं चर-
न्तः

बहूदर

Gītā. 11. 23. बहूदरं बहूदंष्ट्राकरालम्

बहूदुर

Nṛisat. 9. सैषा चित्रा सुदृढा बहूदुरा

बहूच

Chhā. 9. बहूचाः शास्त्रकोविदाः

Mukti.

1. ऐतरेयकौषीतकीनादबिह्वा-
त्मप्रबोधनिर्वाणमुद्रलाक्ष-
मालिकात्रिपुरासौभाग्यब-
हूचानाम्

बाण

Prāna. 2. 2. वयमेतद्बाणमवष्टभ्य वि-
धारयामः

3. एतद्बाणमवष्टभ्य विधार-
यामि

बाणवन्त्

Bṛih. 3. 8. 2. द्वौ बाणवन्तौ

Nīla. 15. विशन्त्यो बाणवाँ उत

बाधक

Parama. 3. न बाधक इति चेत्तद्बाध-
को ऽस्त्येव

बान्धव

Kaṭhasm. 3. तस्य सञ्चयामो गुरुभिर्गु-
ज्ञातस्य बान्धवैश्च

बाभ्रव

Bṛih. 2. 6. 3. विदर्भाकौण्डिन्यो वत्सन-
पातो बाभ्रवात् 4. 6. 3.
— वत्सनपाद्बाभ्रवः पथः सौ-
भगात् 4. 6. 3.

बाल

Kaush. 3. 3. जीवति मनोऽप्येतो बालान्
हि पदयामः

Chhā. 5. 1. 11. यथा बाला अमनसः

5. 24. 5. यथैह क्षुधिता बाला मातरं
पर्युपासते

Kāṭha. 2. 6. न साम्परायः प्रतिभाति
बालम्

4. 2. पराचः कामाननुयन्ति बालाः

Muṇḍ. 1. 2. 9. वयं कृतार्था इत्यभिमन्य-
न्ति बालाः

Gauḍa. 3. 8. यथा भवति बालानाम्

Nrip. 5. 2. एतन्महाचक्रं बालो वा यु-
वा वा वेद

Gîtâ. 5. 4. बालाः प्रवदन्ति न पण्डिताः
बालक

Krish. 19. क्रीडते बालको भृत्वा

Mukti. 2. 7. लालयेच्चित्तबालकम्
बालखिल्य

Âsrama. 3. वैखानसा उदुंबरा बालग्वि-
ल्याः फेनपात्र (2 MSS.
have बालि°)
— बालखिल्या जयाधराः
(one MS. has बालि°)

बालाकि

Kaush. 4. 1. गार्ग्यो बालाकिः
3. स होवाच बालाकिः (16
times).
19. बालाकिस्तूष्णीमास
— एतावच्च बालाकारे इति
— एतावदित्युवाच बालाकिः
— यो वै बालाक एतेषां . .
कर्त्ता
— बालाकिः समित्पाणिः प्रति-
चक्रमे
— कैष एतद्बालाके पुरुषो
ऽशयिष्ट
— बालकिर्न विजज्ञे
— यत्रैष एतद्बालाके पुरुषो
ऽशयिष्ट

बालाय

Îwet. 5. 9. बालायशतभागस्य

Dhyâna. 6. बालायशतसाहसार्द्धम्

बालायमात्र

Sims. 5. बालायमात्रं हृदयस्य मध्ये

बालिश

Gauḍa. 4. 83. आवृणोत्येव बालिशः

बाल्य

Brih. 3. 5. 1. बाल्येन निष्ठासेत्
— बाल्यं च पाण्डित्यं च नि-
र्विद्य

बाहु

Kaush. 2. 8. दक्षिणं बाहुमन्वावर्त्तते 9.
Brih. 5. 5. 3. भुव इति बाहु द्वौ बाहु. 4
Swet. 3. 3. सं बाहुभ्यां धमति Mahâ-
nâr. 2. 2.
Nrip. 5. 2. कण्ठे बाहौ वा . . बध्नीयात्
Nila. 4. नमस्ते अस्तु बाहुभ्याम्
12. उभाभ्यां . . बाहुभ्याम्
Nyâsa. 3. ऊर्ध्वको बाहुर्धिमुक्तमार्गः
(vide ऊर्ध्वगोपायु)

Hausa. 2. बाहु कालश्च

बाहुच्छिन्न

Kaush. 3. 3. जीवति बाहुच्छिन्नः . . इत्ये-
वं हि पश्यामः

बाहुमूल

Vâsn. 2. ललाटकण्ठहृदयबाहुमूलेषु

बाहुल्य adj.

Parâna. 1. न तु बाहुल्यो ऽपि (बाहु-
ल्यमस्यास्तीति बाहुल्यः
Nârâyana)

बाह्य

Brih. 2. 4. 7. न बाह्याञ्छब्दाञ्छक्रुयाद्बह-
णाय 8, 9; 4. 5. 8—10.

4. 3. 21. न बाह्यं किञ्चन वेद नान्त-
रम् (bis).

Katha. 5. 11. न लिप्यते लोकदुःखेन बाह्यः

Mund. 2. 1. 2. स बाह्याभ्यन्तरः

Praśna. 3. 1. कथं बाह्यमभिधत्ते

8. आदित्यो ह वै बाह्यः प्राणः

5. 6. क्रियास्तु बाह्याभ्यन्तरमध्य-
मास्तु

- Gauḍa. 2. 16. बाह्यानाध्यात्मिकाश्चैव
Nṛisut. 9. बाह्यान्तरवीक्षणात्
Dhyāna. 9. बाह्याभ्यन्तरे स्थितः
Gītā. 5. 27. स्पर्शान्कृत्वा बहिर्बाह्यान्

बाह्यतत्

- Isā. 5. तदु सर्वस्यास्य बाह्यतः
Gauḍa. 2. 38. तत्त्वं दृष्ट्वा तु बाह्यतः
Nyāsa. 4. देवागारेषु बाह्यतः

बाह्यदोष

- Kāṭha. 5. 11. न लिप्यते चाक्षुषैर्बाह्यदोषैः

बाह्यप्राण

- Amṛita. 32. बाह्यप्राणः सगोचरः

बाह्यस्पर्श

- Gītā. 5. 21. बाह्यस्पर्शेष्वसक्तात्मा

बिन्दु

- Maitri. 3. 2. अमृतो ऽस्यात्मा बिन्दुरिव
पुष्करा इति (so MS ;
printed text has अद्वि-
न्दुरिव)
6. 35. ये बिन्दव इवाभ्युच्चरन्ति
Dhyāna. 4. बीजाक्षरात्परं बिन्दुं नादं
बिन्दोः परे स्थितम् (four
MSS. read बिन्दु in
first instance).

- Harṣa. 2. बिन्दुस्तु नेत्रम्
Kṛish. 23. बिन्दुवत्सर्वमूर्द्धनि
Rāmap. 68. नादबिन्दुसमायुतम्
73. बिन्दुनादैः
Rāmot. 2. बिन्दुः पञ्चमाक्षरो भवति
Mukti. 1. 31. बिन्दुनादः शिरः शिखा

बिन्दुपूर्वक

- Rāmot. 2. दीर्घानलं बिन्दुपूर्वकम्

बिम्ब

- Śwet. 2. 14. यथैव बिम्बं मृदयोपलिप्तम्

बिल

- Chhā. 3. 15. 1. शौरस्योत्तरं बिलम्

विस

- Mukti. 2. 13. विसच्छेदादुणा इव

विसतन्तु

- Mukti. 2. 47. ते निबध्नन्ति नागेन्द्रं . .
विसतन्तुभिः

बीज

- Ait. 5. 3. बीजानीतराणि त्रेतराणि च
Chhā. 6. 3. 1. त्रीण्येव बीजानि भवन्ति
Śwet. 6. 12. एके बीजं बहुधा यः करोति
Maitri. 6. 10. तस्माद्वीजं भोज्यम्
— नहि बीजस्य स्वादुपरिग्रहः
31. यथैवेह बीजस्याङ्कुरा वा

- Gauḍa. 4. 59. यथा मायामयाद्वीजान्
Nṛip. 3. 1. शक्तिं बीजं च नो वृंहि
— आकाशं बीजं विद्यात्
Nṛisut. 2. स्थूलसूक्ष्मबीजसाक्षिभिः
(ter); 3 (4 times).
Dhyāna. 16. तस्याहुर्वीजमाहृत्य
Harṣa. 2. हर्षमिति बीजं स इति शक्तिः
Rāmap. 22. बीजशक्तिं न्यसेत्
59. तन्मध्ये बीजमालिख्य
60. लिखेद्वीजान्तरे रमाम्
61. लिखेद्वीजं हृदादिभिः
73. बीजं च सौकरम्
Mukti. 2. 26. बीजाङ्कुरक्रमः
— द्वे बीजे चित्तवृक्षस्य 48.
63. स्थितिः सम्मृष्टबीजवत्
Gītā. 7. 10. बीजं मां सर्वभूतानाम्
9. 18. निधानं बीजमव्ययम्
10. 39. यच्चापि सर्वभूतानां बीजम्

बीजतुल्यत्व

- Garbha. 3. उभयोर्बीजतुल्यत्वान्नपुंस-
कम्

बीजत्व

Nrisut. 2. बीजत्वात्साक्षित्वाच्च(ter).

बीजनिद्रायुत

Gauḍa. 1. 13. बीजनिद्रायुतः प्राज्ञः

बीजप्रद

Gītā. 14. 4. अहं बीजप्रदः पिता

बीजसम्भव

Maitri. 6. 10. यस्माद्बीजसम्भवाः पञ्चवः

बीजाक्षर

Dhyāna. 4. बीजाक्षरान्तरं विन्दुम्

बीजांकुराख्य

Gauḍa. 4. 20. बीजाङ्कुराख्यो दृष्टान्तः

बीजादिक

Rāmāp. 87. बीजादिकांश्चाभिदेशादिकांश्च

बीजाद्य

Rāmāp. 88. वृत्तत्रयं बीजाद्यं क्रमाद्भा-
वयेत्

बुडिल

Chhā. 5. 11. 1. बुडिल आश्वतराश्विः

5. 16. 1. बुडिलमाश्वतराश्विम्
Brih. 5. 14. 8.

बुद्धान्त

Brih. 4. 3. 16. आद्रवति बुद्धान्तायैव 34.

17. बुद्धान्ते रत्वा चरित्वा

18. स्वप्नान्तं च बुद्धान्तं च

बुद्धि

Kāṭha. 3. 3. बुद्धिं तु सारथिं विद्धि

10. मनसस्तु परा बुद्धिर्बुद्धेरा-
त्मा महान् परः

12. दृश्यते त्वग्र्यया बुद्ध्या

6. 10. बुद्धिश्च न विचेष्टते

Maitri. 6. 30.

Śwet.

3. 4. स नो बुद्ध्या शुभया संयु-
नक्तु 4. 1, 12.

5. 8. बुद्धेर्गुणेनात्मगुणेन चैव

Maitri.

6. 5. बुद्धिर्भनो ऽङ्कुरा इति
चेतनवत्येषा

7. धियो यो नः प्रचोदयादिति
बुद्ध्यो वै धियः

10. तत्र बुद्ध्यादीनि स्वादृनि भ-
वन्ति

31. बुद्धिर्धृतिः स्मृतिः प्रज्ञानम्

Prasna.

4. 8. बुद्धिश्च बोद्धव्यं च

Kaivalya.

22. न जन्म देहेन्द्रियबुद्धिरस्ति

Gauḍa.

2. 25. बुद्धिरिति च तादृदः

Nrisut.

2. बुद्धेर्द्रष्टा...बुद्धेः साक्षी

Siras.

5. बुद्ध्या सञ्चितं स्थापयित्वा
तु रुद्रे (bis).

Garbha.

1. बुद्ध्या बुद्ध्यति

3. बुद्धिगन्धरसादिज्ञाना

Mahā.

1. पञ्चदशी बुद्धिः

Prāṇag.

4. बुद्धिः पत्नी

Sarvop.

2. इष्टविषये बुद्धिः सुखबुद्धिः

— अनिष्टविषये बुद्धिर्दुःखबु-
द्धिः

3. सर्वप्राणिबुद्धिषु

2. वायव्ये गमनादौ बुद्धिः

Hamśa.

26. वृन्दा भक्तिः प्रिया बुद्धिः

Krish.

2. 71. मनोबुद्धिसमन्विताम्

Mukti.

2. 39. एषा ते ऽभिहिता सांख्ये

Gītā.

बुद्धिः

— बुद्ध्या युक्तो यया पार्थ

41. व्यवसायात्मिका बुद्धिः 44.

— बुद्ध्यो ऽव्यवसायिनाम्

49. बुद्धौ शरणमन्विच्छ

52. बुद्धिर्व्यतितारिष्यति

53. समाधावचला बुद्धिः

65. बुद्धिः पर्यवतिष्ठते

66. नास्ति बुद्धिरयुक्तस्य

Gītā.

3. 1. मता बुद्धिर्जनार्दन
 2. बुद्धिं मोहयसीव मे
 40. इन्द्रियाणि मनो बुद्धिः
 42. मनसस्तु परा बुद्धिर्यो बुद्धेः
 परतस्तु सः
 43. एवं बुद्धेः परं बुद्ध्वा
 5. 11. कायेन मनसा बुद्ध्या
 6. 25. बुद्ध्या धृतिगृहीतया
 7. 4. खं मनो बुद्धिरिव च
 10. बुद्धिर्बुद्धिमतामस्मि
 10. 4. बुद्धिर्ज्ञानमसम्मोहः
 12. 8. माय बुद्धि निवेशय
 13. 5. बुद्धिरव्यक्तमेव च
 18. 17. बुद्धिर्यस्य न लिप्यते
 29. बुद्धेर्भेदं धृतेश्चैव
 30. बुद्धिः सा पार्थ सात्त्विकी
 31. बुद्धिः सा पार्थ राजसी
 32. बुद्धिः सा पार्थ तामसी
 51. बुद्ध्या विशुद्धया युक्तः

बुद्धिग्राह्य

Gītā.

6. 21. बुद्धिग्राह्यमतीन्द्रियम्

बुद्धिनाश

Gītā.

2. 63. स्मृतिभ्रंशाद्बुद्धिनाशो बुद्धि-
 नाशात्प्रणश्यति

बुद्धिनिर्मल

Kshur.

11. सुतीक्ष्णं बुद्धिनिर्मलम् (2
 MSS. have ब्रह्मनिर्मलम्)

बुद्धिभेद

Gītā.

3. 26. न बुद्धिभेदं जनयेत्

बुद्धिमन्त

Amrita.

15. संक्षिप्यात्मनि बुद्धिमान्

Gītā.

4. 18. स बुद्धिमान्मनुष्येषु
 7. 10. बुद्धिर्बुद्धिमतामस्मि
 15. 20. एतद्बुद्ध्वा बुद्धिमान् स्यात्

बुद्धियुक्त

Gītā.

2. 50. बुद्धियुक्तो जहातीह
 51. कर्मजं बुद्धियुक्ता हि

बुद्धियोग

Gītā.

2. 49. बुद्धियोगाद्धनञ्जय
 10. 10. ददामि बुद्धियोगं तम्
 18. 57. बुद्धियोगमुपाश्रित्य

बुद्धिवृद्धिमन्त

Rāmāp.

60. वेष्टयेद्बुद्धिवृद्धिमान्
 (Weber has शुद्धबुद्धि°)

बुद्धिशून्य

Mukti.

2. 55. बुद्धिशून्यं चिदात्मकम्

बुद्धिसंयोग

Gītā.

6. 43. तत्र तं बुद्धिसंयोगम्

बुद्धिस्थ

Sarvop.

3. सर्वप्राणिबुद्धिस्थः

बुद्धीन्द्रिय

Maitri.

2. 6. बुद्धीन्द्रियाणि यानीमान्ये-
 तान्यस्य रश्मयः

Garbha.

5. बुद्धीन्द्रियाणि यज्ञपात्राणि
 Prāṇāg. 4.

बुद्धयन्तस्थ

Maitri

6. 34. यो बुद्धयन्तस्थो ध्यायी

बुद्धुद

Chûl.

17. बुद्धुदाः सागरे यथा
 18. जायन्ते बुद्धुदा इव

Garbha.

3. सप्ररात्रोपितं बुद्धुदम्

बुध्

Brh.

2. 1. 15. तं पाणिना पेपं बोधयाम्ब-
 कार

4. 3. 14. तं नायतं बोधयेत्

Kāṭha.

6. 4. इह चेदशकद्भोडुम्

- Śwet. 1. 8. अनीशश्चात्मा बुध्यते भो-
क्तृभावात् [M. M. pro-
poses to read बध्यते].
- Maitri. 6. 17. एतस्मादाकाशदिष खल्वि-
दं चेतामात्रं बोधयति
- Praśna. 4. 8. बुद्धिश्च बोद्धव्यं च
- Gauḍa. 1. 16. अजमनिद्रमस्वप्नमद्वैतं बु-
ध्यते तदा
2. 11. क एतान् बुध्यते भेदान्
12. स एव बुध्यते भेदान्
4. 19. एवं हि सवर्था बुद्धैः
42. जातिस्तु देशिता बुद्धैः
75. इयाभावं स बुद्धैव
78. बुद्ध्या निमित्ततां सत्याम्
79. वस्त्वभावं स बुद्धैव
80. विषयः स हि बुद्धानाम्
88. सदा बुद्धैः प्रकीर्तितम्
98. आदौ बुद्धास्तथा मुक्ता बु-
ध्यन्त इति नायकाः
99. क्रमेते न हि बुद्धस्य ज्ञानम्
— नैतद्बुद्धेन भाषितम्
100. बुद्ध्या पदमनानात्वम्
- Nṛisut. 6. नृसिंहानुष्टुभैव बुबुधिरे
9. नित्यः शुद्धो बुद्धः
— अत एव शुद्धः... बुद्धः
— नित्यं शुद्धं बुद्धं मुक्तम्
- Garbha. 1. बुद्ध्या बुद्ध्यति
- Yogaśi. 9. लब्धयोगेन बोद्धव्यम्
- Hansa. 2. शुद्धो बुद्धो नित्यः
- Gitā. 3. 43. एवं बुद्धेः परं बुद्ध्या
4. 17. कर्मणो ह्यपि बोद्धव्यं बो-
द्धव्यं च विकर्मणः
— अकर्मणश्च बोद्धव्यम्
10. 9. बोधयन्तः परस्परम्
15. 20. एतद्बुद्ध्या बुद्धिमान् स्यात्
बुध
- Chāḍ. 19. कारणैर्व्यञ्जयेद्बुधः

- Brahma. 2. बहिःसूत्रं त्यजेद्बुधः
3. यं ज्ञात्वा मुच्यते बुधः
- Nāda. 7. वारुणीं तां विदुर्बुधाः
- Mukti. 2. 16. मनोवदं विदुर्बुधाः
62. पुनर्जन्मकरी प्रोक्ता... बुधैः
- Gitā. 4. 19. तमाहुः पण्डितं बुधाः
5. 22. न तेषु रमते बुधः
10. 8. बुधा भावसमन्विताः

बृहत्

- Siras. 4. बृहद्बृहत्या बृंहयति
- Sikhā. 2. ब्रह्माबृहत् सर्वकरणानि
सम्प्रतिष्ठाप्य ध्यानात्

बृहज्जाबाल

- Mukti. 1 32. बृहज्जाबालतपनी
1. *vide* गारुड
1. बृहत्
- Kaush. 4. 2. आदित्ये बृहत्
3. बृहत्पाण्डुरवासा अतिष्ठाः
19. बृहत्पाण्डुरवासः सोमरा-
जन्निनि
- Chhā. 1. 2. 11. वाग्धि बृहती तस्या एष
पतिः
2. 14. 1. एतद्बृहदादित्ये प्रोतम्
2. स य एवमेतद्बृहदादित्ये
प्रोतं वेद
- Bṛih. 1. 3. 20. वाग्वै बृहती तस्या एष पतिः
2. 1. 3. बृहन्पाण्डुरवासाः सोमो
राजा
15. बृहन्पाण्डुरवासः सोमरा-
जन्निनि
- Kaṭha. 5. 2. अद्रिजा ऋतं बृहत् Mahā-
nār. 9. 3; 17. 8; Nṛip.
3. 1.
- Śwet. 1. 6. सर्वाजीवे सर्वसंस्थे बृहन्ते
2. 3. बृहज्ज्योतिः करिष्यतः
4. विप्रा विप्रस्य बृहतो विप-
श्चितः

- Śwet. 3. 7. ततः परं ब्रह्म परं बृहन्तम्
Mund. 3. 1. 7. बृहच्च तद्विव्यमचिन्त्यरूपम्
Mahânâr. 16. 4. बृहद्ब्रह्मे विदधे सुवीराः
Śiras. 4. बृहद्ब्रह्म व्यावृत्तयति
Āsrama. 1. गायत्रौ ब्राह्मणः प्राजापत्यो
बृहन्निति
— आप्रायणाद्गुरोरपरित्यागी
नैष्ठिको बृहन्निति

2. बृहत्

- Kaush. 1. 5. बृहद्रथन्तरे (bis).
Maitri. 7. 2. पञ्चदशो बृहत् . . दक्षिणत
उद्यन्ति
Mahânâr. 22. 1. आहवनीयः साम सुवर्गो
लोको बृहत्

बृहत्त्व

- Nrisut. 9. तद्वा एतद्ब्रह्माद्यं बृहत्त्वात्
बृहत्सामन्

- Châl. 9. रथन्तरे बृहत्सामि

- Gîtâ. 10. 35. बृहत्साम तथा साम्नाम्

बृहत्सेन

- Gâruda. 1. नारदो बृहत्सेनाय बृहत्सेन
इन्द्राय

बृहत्साम

- Mahânâr. 6. 1. बृहत्सोमो वावृधे सुवान
इन्द्रः

बृहदारण्यक

- Mukti. 1. 30. बृहदारण्यकं तथा
1. vide मुक्तिका

बृहद्रथ

- Maitri. 1. 2. बृहद्रथो वै नाम राजा
2. 1. महाराज बृहद्रथ

बृहत्सति

- Chhâ. 1. 2. 11. तेन तं ह बृहत्सतिरुद्गीथमु-
पासांचक्रे एतमु एव बृह-
स्पतिं मन्यन्ते

- Chhâ. 2. 22. 1. क्रौञ्चं बृहस्पतेः

- Brih. 1. 3. 20. एष उ एव बृहस्पतिः

— तस्माद्बृहस्पतिः

- Tait. 1. 1. 1. शं न इन्द्रो बृहस्पतिः 1. 12.
1.

2. 8. 1. शतमिन्द्रस्यानन्दाः स एको
बृहस्पतेरानन्दः

— शतं बृहस्पतेरानन्दाः स
एकः प्रजापतेरानन्दः

- Maitri. 7. 9. बृहस्पतिर्वै शुक्रो भूत्वा

- Mahânâr. 4. 12. तन्मे . . बृहस्पतिः सविता
च पुनन्तु

19. 2. बृहस्पतये स्वाहा

- Nrip. 1. 1. स्वास्ति नो बृहस्पतिर्दधातु
Nrisut. 1.

- Jâbâla 1. बृहस्पतिरुवाच याज्ञव-
ल्क्यम् Ramot. 1.

- Gîtâ. 10. 24. मां विद्धि पार्थ बृहस्पतिम्

बृहस्पतिप्रसूत

- Prânâg. 1. बृहस्पतिप्रसूतास्ताः (bis)

बैत्व

- Aruneya. 5. पालाशं बैल्वमौतुंबरं दण्डम्

बोद्ध

- Chhâ. 7. 8. 1. उपसीदन् . . बोद्धा भवति

7. 9. 1. अन्नस्याये . . बोद्धा भवति

- Prasna. 4. 9 एष हि . . मन्ता बोद्धा कर्त्ता

बोध

- Parama. 3. पूर्णानन्दैकरूपरसबोधः

बोधस्वरूप

- Atmapra. 1. कारणरूपं बोधस्वरूपं वि-
ज्ञानघनम्

बोधिन्

- Mahânâr. 6. 5. अस्माकं बोध्यविता तनुनाम्

ब्रह्म

- Swet. 1. 9. त्रयं यदा विन्दते ब्रह्मेनत
(ब्रह्ममिति मकारान्तम्
Com; but Nārāyaṇa
reads ब्रह्म ह्येतन् here
and in verse 12.)
12 सर्वं प्रोक्तं त्रिविधं ब्रह्मे-
नत्

ब्रह्मकर्मन

- Gītā. 18. 12. ब्रह्मकर्म स्वभावजम्

ब्रह्मकर्मसमाधि

- Gītā. 4. 24. ब्रह्मैव तेन गन्तव्यं ब्रह्मक-
र्मसमाधिना

ब्रह्मकुलदर्प

- Tejō 13. न ब्रह्मकुलदर्पं च (5 MSS.
read पर्व (for दर्प))

ब्रह्मकोश

- Mantr. 6 28. चतुर्गलं ब्रह्मकोशं प्रणुदेत्
28. चतुर्गलं ब्रह्मकोशं भिन्दत्

ब्रह्मगन्ध

- Kaush. 1. 5. तं ब्रह्मगन्धः प्रविशति

ब्रह्मगवी

- Bṛih. 3 7. 1. ब्रह्मगव्यारुदजम्

ब्रह्मचक्र

- Swet. 1. 6. तस्मिन् हंसो भ्राम्यते ब्रह्म-
चक्रे

6. 1. येनेदं भ्राम्यते ब्रह्मचक्रम्

ब्रह्मचर्य

- Chhā. 4. 4. 1. ब्रह्मचर्यं भवति विवत्स्यामि
3. ब्रह्मचर्यं भगवति वत्स्यामि
4. 10. 1. सत्यकामे जावाले ब्रह्मच-
र्यमुवास
6 1. 1. श्वेतकेतो वस ब्रह्मचर्यम्

- Chhā. 8. 4. 3. ब्रह्मलोकं ब्रह्मचर्येणानुवि-
न्दन्ति

- 8 5. 1. यश्च इत्याचक्षते ब्रह्मचर्य-
मेव तद्ब्रह्मचर्येण ह्येव...तं
विन्दते (similarly 5 times
more in this section)
4. य एवैतावरं च ण्यं चार्णवी
...ब्रह्मचर्येणानुविन्दन्ति

8. 7. 3. द्वात्रिंशत् वर्षाणि ब्रह्मचर्यमू-
पतुः

8. 12 3. एकशतं ह वै वर्षाणि...
ब्रह्मचर्यमुवास

- Bṛih. 5 2. 1 प्रजापतौ पितरि ब्रह्मचर्य-
मुषुः

— उषित्वा ब्रह्मचर्यं देवा ऊचुः

- 6 2. 4. तत्र प्रनीत्य ब्रह्मचर्यं व-
त्स्यावः

- Kaṭha. 2. 15 यदिच्छन्तो ब्रह्मचर्यं चर-
न्ति Gītā. 8. 11.

- Mund. 2. 1 7. श्रद्धा सत्यं ब्रह्मचर्यं विधि-
श्च

- 3 1. 5. मस्यज्ञानेन ब्रह्मचर्येण नि-
त्यम्

- Pracna. 1. 2. तपसा ब्रह्मचर्येण श्रद्धया
10; 5. 3.

13. ब्रह्मचर्यमेव तद्यद्रात्रौ रत्या
संयुज्यन्ते

15. तेषामेवैष ब्रह्मलोको येषां
तपो ब्रह्मचर्यम्

- Maha. 2. विभ्रच्छ्रूयं सत्यं ब्रह्मचर्यम्

- Aranyeya. 4. ब्रह्मचर्यमहिंसां चापरिग्रहं
च सत्यं च

- Jābāla. 4. ब्रह्मचर्यं समाप्य गृही भवेत्
— यदि वेतरथा ब्रह्मचर्यदेव
प्रव्रजेत्

- Mukti. 1. 52. ब्रह्मचर्योपपन्नम्

- Gītā. 17. 14. ब्रह्मचर्यमहिंसा च

ब्रह्मचर्याश्रम

Nyāsa.

2. ब्रह्मचर्याश्रमे खिन्नः

ब्रह्मचारिन्

Chhā. 2. 23.

2. ब्रह्मचार्याचार्यकुलवासी

4. 3.

5. ब्रह्मचारी विभिक्षे

7. वयं ब्रह्मचारिन्नेदमुपास्महे

4. 10.

2. तप्तो ब्रह्मचारी कुशलम-
ग्नीन् परिचचारीत्

3. ब्रह्मचारिन्नशान

4. तप्तो ब्रह्मचारी कुशलं नः
परिचचारीत्

Brh. 3.

1. 2. स्वमेव ब्रह्मचारिणमुवाच

Tait. 1.

1. 2. आ मा यन्तु ब्रह्मचारिणः

— वि मा यन्तु ब्रह्मचारिणः

— प्र मा यन्तु ब्रह्मचारिणः

— दमायन्तु ब्रह्मचारिणः

— शमायन्तु ब्रह्मचारिणः

3. एवं मां ब्रह्मचारिणो धात-
रायन्तु सर्वतः

Maitrī.

5. 2. अस्य तामसो ऽंशो ऽनौ स
ब्रह्मचारिणो यो ऽयं रुद्रः
(similarly twice more.)

Mahānār. 21. 2. दम इति नियतं ब्रह्मचारिणः

22. 1. दमेन ब्रह्मचारिणः सुवग्ग-
च्छन्

Chūl.

11. ब्रह्मचारी च ब्राह्म्यश्र

Kathasru.

3. ब्रह्मचारी वेदमधीत्ये

Hansa.

1. ब्रह्मचारिणे शान्ताय दा-
न्ताय

Aruṇeya.

2. गृहस्थो ब्रह्मचारी वानप्र-
स्थो वा

— कुटीचरो ब्रह्मचारी

5. ब्रह्मचारिणां मृत्पात्रं बाला-
बुपात्रं दारुपात्रं वा

Kālāg.

2. ब्रह्मचारी गृहस्थो वानप्रस्थो
यतिर्वा

Asrama.

1. तत्र ब्रह्मचारिणश्चतुर्विधा
भवन्ति

Jābāla.

3. अथ हैनं ब्रह्मचारिण ऊचुः

Vasu.

2. ब्रह्मचारी वानप्रस्थो वा

ब्रह्मचारिव्रत

Gīta

6. 14. ब्रह्मचारिव्रते स्थितः

ब्रह्मजज्ञ

Katha.

1. 17. ब्रह्मजज्ञं देवमीशं विदित्वा

ब्रह्मजज्ञान

Nyasa.

1. ब्रह्मजज्ञानमिति

ब्रह्मज्ञान

Gopi.

2. ब्रह्मज्ञानप्राप्तिः

ब्रह्मज्योतिस्

Maitrī.

6. 36. हे वाव खल्वेते ब्रह्मज्यो-
तिषो रूपके

ब्रह्मणस्पति

Brh. 1.

3. 21. एष उ एष ब्रह्मणस्पतिः

— तस्माद् ब्रह्मणस्पतिः

Mahānār.

14. 2. पुनन्तु ब्रह्मणस्पतिः Praṇāg.
1.

Nrip.

2. 1. प्र तृप्तं ब्रह्मणस्पतिर्मेन्त्रं व-
दत्युक्थम

ब्रह्मण्य

Mahānār.

19. 1. ब्रह्मण्यं बहुपुत्रिणम्

Nār.

3. ब्रह्मण्यो देवकीपुत्रो ब्रह्म-
ण्यो मधुसूदनः

Atmapra

1. ब्रह्मण्यो देवकीपुत्रो ब्रह्म-
ण्यो गरुडध्वजः— ब्रह्मण्यः पुण्डरीकाक्षो ब्र-
ह्मण्यो मधुसूदनः

ब्रह्मतत्त्व

Mahānār.

11. 4. नारायणः परं ब्रह्मतत्त्वम्

Swet.

2. 15. यदात्मतत्त्वेन तु ब्रह्मतत्त्वं
... प्रपश्येत्

Mukti. 2. 65. ब्रह्मतत्त्वं न जानाति

ब्रह्मतेजस्

Kaush. 1. 5. तं ब्रह्मतेजः प्रविशति

ब्रह्मत्वं

Nār. 3. ब्रह्मत्वं च गत्वामृतत्वं च
गच्छति

1. ब्रह्मदत्त *adj.*

Mahānār. 4. 5. तेन या ब्रह्मदत्तामि

2. ब्रह्मदत्त

Bṛih. 1. 3. 24. ब्रह्मदत्तश्चैकितानेयः

ब्रह्मदेवत्य

Siras. 5. या सा प्रथमा मात्रा ब्रह्म-
देवत्या (one MS. has वै)

Sikhā. 1. प्रथमा रक्ता ब्राह्मी ब्रह्म-
देवत्या

ब्रह्मद्वार

Maitri. 4. 4. ब्रह्मद्वारमिदमित्येवैतदाह

ब्रह्मद्वारपार

Maitri. 6. 28. तं ब्रह्मद्वारपारं निहत्याद्यम्

ब्रह्मधामन्

Mund. 3. 2. 1. स वेदैतत्परमं ब्रह्मधाम

4. तस्यैष आत्मा विशते ब्रह्म-
धाम

Brahma. 1. परं ब्रह्मधाम क्षेत्रज्ञमुपैति

ब्रह्मधी

Maitri. 7. 11. अजखं ब्रह्मधीयालम्बं वा

ब्रह्मन्

Ait. 3. 13. एतमेव पुरुषं ब्रह्म ततमम-
पश्यत्

5. 3. एष ब्रह्मैष इन्द्रः

— प्रज्ञानं ब्रह्म Atmapra. 1.

Kaush. 1. 3. तं ब्रह्माहमभिधावत मम
यशसा

Kaush. 1. 4. ब्रह्म विद्वान् ब्रह्माभिप्रेति
— ब्रह्म विद्वान् ब्रह्मैवाभिप्रेति

5. तस्मिन् ब्रह्मास्ते

— तं ब्रह्मा पृच्छति कोसीति

7. स ब्रह्मेति विज्ञेयः

— सा या ब्रह्मणो जितिर्या
व्यष्टिः

2. 1. प्राणो ब्रह्मेति ह स्म ह कौ-
षीतकिः

— एतस्य प्राणस्य ब्रह्मणो मनो
दूतम्

— एतस्मै प्राणाय ब्रह्मणे . .
देवताः . . बलि हरन्ति 2. 2

2. प्राणो ब्रह्मेति ह स्माह पैग्यः

— एतस्य प्राणस्य ब्रह्मणो वा-
क् परस्ताच्चक्षुरारुन्धते.

6 उक्थं ब्रह्मेति ह स्माह शु-
ष्कभृंगारः

12. एतद्वै ब्रह्मदीप्यते (4 times)

13 (4 times).

4. 1. ब्रह्म ते ब्रवाणीति Bṛih.

2. 1. 1.

8. पूर्णमप्रवृत्ति ब्रह्मेति वा अ
हमेतमुपासे

19. मृषा वै खलु मा संवादयि
ष्टा ब्रह्म ते ब्रवाणीति

Kena. 4. तदेव ब्रह्म त्वं विद्धि 5—8

9. दभ्रमेवापि नूनं त्वं वेत्थ
ब्रह्मणो रूपम्

14. ब्रह्म ह देवेभ्यो विजिग्ये
तस्य ह ब्रह्मणो विजये दे
वा अमहीयन्त

26. सा ब्रह्मेति होवाच ब्रह्मणे
वा एतद्विजये महीयध्व
मिति ततो हैव विदांच
कार ब्रह्मेति

27. एतत् प्रथमो विदाञ्चका
ब्रह्मेति 28.

- Chhâ. 1. 7. 5. अन्तरक्षिणि पुरुषो दृश्यते
.. तद्ब्रह्म
3. 5. 1. ब्रह्मैव पुष्पम्
2. ते वा एते गुह्या आदेशा
एतद्ब्रह्माभ्यतपन्
3. 10. 1. यत्पञ्चमममृतं तत्साध्या उ-
पजीवन्ति ब्रह्मणा मुखेन
3. 10. 3. साध्यानामेवैको भूत्वा ब्र-
ह्मणैव मुखेन
3. 11. 2. मा विराधिषि ब्रह्मणा
4. एतद्ब्रह्मा प्रजापतय उवाच
8. 15. 1.
— ज्येष्ठाय पुत्राय पिता ब्रह्म
प्रोवाच
5. ज्येष्ठाय पुत्राय पिता ब्रह्म
प्रवृत्तात्
3. 12. 7. तद्वैतद्ब्रह्मेतीदं वाव तद्यो
ज्यं बहिर्द्धा पुरुषादाकाशः
3. 14. 1. सर्वं खल्विदं ब्रह्म
4. एष म आत्मान्तर्हृदय एत-
द्ब्रह्म
3. 18. 1. मनो ब्रह्मेत्युपासीत
— आकाशो ब्रह्म
2. तदेतच्चतुष्पाद्ब्रह्म
3. वागेव ब्रह्मणश्चतुर्थः पादः
4. प्राण एव ब्रह्मणश्चतुर्थः पादः
5. चक्षुरेव ब्रह्मणश्चतुर्थः पादः
6. श्रोत्रमेव ब्रह्मणश्चतुर्थः पादः
3. 19. 1. आदित्यो ब्रह्मेत्यादेशः
4. आदित्यं ब्रह्मेत्युपास्ते
4. 5. 2. ब्रह्मणश्च ते पादं ब्रवाणि..
चतुष्कलः पादो ब्रह्मणः
4. 6. 3; 4. 7. 3; 4. 8. 3.
3. य एतमेवं विद्वांश्चतुष्कलं
पादं ब्रह्मणः .. उपास्ते
4. 6. 4; 4. 7. 4; 4. 8. 4.
4. 10. 5. प्राणो ब्रह्म कं ब्रह्म खं
ब्रह्मेति स होवाच विजा-
नाम्यहं यत्प्राणो ब्रह्म

- Chhâ. 4. 15. 1. एतदमृतमभयमेतद्ब्रह्म 8. 3.
4; 8. 7. 4; 8. 8. 3; 8.
10. 1; 8. 11. 1; Maitri.
2. 2; Nṛisut. 8 (four
times).
6. स एतान् ब्रह्म गमयति 5.
10. 2.
4. 16. 2. मनसा संस्करोति ब्रह्मा
— ब्रह्मा व्यववदति 4.
4. 17. 8. यत्रैवंविद्ब्रह्मा भवति 9.
9. एवंविदं ह वा एषा ब्रह्मा-
णमनु गाथा
10. मानवो ब्रह्मा
— एवंविद्ध वै ब्रह्मा यज्ञं ..
अभिरक्षति तस्मादेवविद-
मेव ब्रह्माणं कुर्वति
5. 11. 1. को न आत्मा किं ब्रह्मेति
7. 1. 5. यो नाम ब्रह्मेत्युपास्ते (bis).
7. 2. 2. यो वाचं ब्रह्मेत्युपास्ते (and
similarly in each sec-
tion down to the 14th)
7. 3. 1. मनो हि ब्रह्म
8. 3. 4. एतस्य ब्रह्मणो नाम सत्य-
मिति
8. 5. 3. अपराजिता पूर्वब्रह्मणः
8. 14. 1. ते यदन्तरा तद्ब्रह्म
- Bṛih. 1. 3. 21. वाग्वै ब्रह्म तस्या एष पतिः
1. 4. 6. सैषा ब्रह्मणो उत्तिष्ठतिः
9. किमु तद्ब्रह्मावेत्
10. ब्रह्म वा इदमप आसीत्
11; Maitri. 6. 17 (ह वा)
— अहं ब्रह्मास्मीति (bis).
11. सैषा क्षत्रस्य योनिर्धद्ब्रह्म
— ब्रह्मैवान्तत उपनिश्रयति
15. तदेतद्ब्रह्म क्षत्रं विद् शूद्रः
— अभिनैव देवेषु ब्रह्माभवत्
— एताभ्यां हि रूपाभ्यां ब्रह्मा-
भवत्

- Brih. 1. 5. 17. पुत्रमाह त्वं ब्रह्म
— स पुत्रः प्रत्याहाहं ब्रह्म
— यद्वै किञ्चानृक्तं तस्य सर्व-
स्य ब्रह्मेत्येकता
1. 6. 1. एतेदेषां ब्रह्मैतद्भि सर्वाणि
.. विभर्त्ति 2, 3.
2. 1. 2. आदित्ये पुरुष एतमेवाहं
ब्रह्मोपासे (similarly, in
3—13).
15. ब्रह्म मे वक्ष्यतीति
2. 2. 3. वागटमी ब्रह्मणा संविदाना
(his).
— वाग्यटमी ब्रह्मणा संविचे
2. 3. 1. द्वे वाव ब्रह्मणो रूपे Maitri.
6. 3. 15.
2. 4. 5. न वा अरे ब्रह्मणः कामाय
ब्रह्म प्रियं भवत्यात्मनस्तु
कामाय ब्रह्म प्रियं भवति
4. 5. 6.
6. ब्रह्म तं परादाद्यो अन्यत्रा-
त्मनो ब्रह्म वेद 4. 5. 7.
— इदं ब्रह्म .. इदं सर्वं यदय-
मात्मा 4. 5. 7
2. 5. 1. इदममृतमिदं ब्रह्मेदं सर्वं
(14 times).
19. तदेतद्ब्रह्मार्धमनपरम्
— अयमात्मा ब्रह्म सर्वानुभुः
2. 6. 3. परमेष्ठी ब्रह्मणः 4. 6. 3.
— ब्रह्म स्वयंभु ब्रह्मणे नमः
4. 6. 3 ; 6. 5. 4.
3. 1. 6. ब्रह्मर्णात्विजा मनसा चन्द्रेण
मनो वै यज्ञस्य ब्रह्मा
— सो ऽसौ चन्द्रः स ब्रह्मा
9. ब्रह्मा यज्ञं .. गोपायति
3. 4. 1. यत्साक्षादपरोक्षाद्ब्रह्म 2 ; 3.
5. 1.
3. 9. 9. स ब्रह्म त्यदित्याचक्षते
19. किं ब्रह्म विद्वानिति

- Brih. 3. 9. 28. विज्ञानमानन्दं ब्रह्म
4. 1. 2. वाग्वै ब्रह्मेति .. वाग्वै ..
परमं ब्रह्म
3. प्राणो वै ब्रह्मेति .. प्राणो वै
सघाट् परमं ब्रह्म (simi-
larly, 4—7).
4. 3. 37. इदं ब्रह्मायाति
4. 4. 5. स वा अयमात्मा ब्रह्म
6. ब्रह्मैव सन् ब्रह्माप्येति
Nrisut 5 (ter).
7. अत्र ब्रह्म समभ्रुते Katha.
6. 14.
— अयमशरीरो ऽमृतः प्राणो
ब्रह्मैव
9. एष पन्था ब्रह्मणा हानुर्वित्तः
Jābāla. 5.
17. विद्वान्ब्रह्मामृतो ऽमृतम्
18. ते निचिक्युर्ब्रह्म पुराणम्
25. महानज आत्मा .. अभयो
ब्रह्म
— अभयं वै ब्रह्माभयं हि वै
ब्रह्म भवति य एवं वेद
Nrisut. 8 (4 times).
5. 1. 1. ओं खं ब्रह्म
5. 3. 1. एतद्ब्रह्मैतत्सर्वम्
5. 4. 1. महद्यक्षं प्रथमजं वेद सत्यं
ब्रह्मेति सत्यं ह्येव ब्रह्म
5. 5. 1. आपः सत्यमसृजन्त सत्यं
ब्रह्म ब्रह्म प्रजापतिम्
5. 7. 1. विशुद्ध्येत्याहुः .. य एवं
वेद विशुद्ध्यति विशुद्धेव
ब्रह्म
5. 12. 1. अन्नं ब्रह्मेत्येक आहुस्तन्न
तथा
— प्राणो ब्रह्मेत्येक आहुस्तन्न
तथा
6. 1. 6. प्राणा अहंश्रेयसे विवदमा-
ना ब्रह्म जग्मुः
6. 3. 3. ब्रह्मणे स्वाहा .. क्षत्राय स्वाहा

- Brih. 6. 5. प्रजापतिर्ब्रह्मणः
Tait. 1. 1. नमो ब्रह्मणे . . त्वमेव प्रत्यक्षं ब्रह्मासि त्वामेव प्रत्यक्षं ब्रह्म वदिष्यामि 1. 12. 1 (अवादिषं)
1. 4. ब्रह्मणः कोशो ऽसि
1 मह इति तद्ब्रह्म
मह इति ब्रह्म ब्रह्मणा वाव सर्वे वेदा महीयन्ते ता यो वेद स वेद ब्रह्म
1. 6 मह इति ब्रह्मणि (प्रति- तिष्ठति)
आकाशशरीरं ब्रह्म
1 ओमिति ब्रह्म
ओमिति ब्रह्मा प्रसौति ब्रह्मोपाप्नुवानिति ब्रह्मैवोपाप्नोति
2. 1. 1. सत्यं ज्ञानमनन्तं ब्रह्म यो वेद . . सो ऽश्नुते सर्वान् कामान् सह ब्रह्मणा विपश्चिता
2. 1 ये ऽन्नं ब्रह्मोपासते
1 ये प्राणं ब्रह्मोपासते
1 आनन्दं ब्रह्मणो विद्वान् 2. 9. 1.
1 विज्ञानं देवाः सर्वे ब्रह्म ज्येष्ठमुपासते
विज्ञानं ब्रह्म चेद्वेद ब्रह्म पुच्छं प्रतिष्ठा असन्नेव स भवत्यसद्ब्रह्मेति वेद चेत् । अस्ति ब्रह्मेति चेद्वेद शतं प्रजाप्रतेरानन्दाः स एको ब्रह्मण आनन्दः
3. 1. अधीहि भगवो ब्रह्मेति 3. 2. 1 ; 3. 3. 1 ; 3. 4. 1 ; 3. 5. 1.
तद्विजिज्ञासस्व तद्ब्रह्मेति
- Tait. 3. 2. 1. अन्नं ब्रह्मेति व्यजानात् — तपसा ब्रह्म विजिज्ञासस्व तपो ब्रह्मेति 3. 3. 1 ; 3. 4. 1 ; 3. 5. 1.
1. प्राणो ब्रह्मेति व्यजानात्
1. मनो ब्रह्मेति व्यजानात्
3. 5. 1. विज्ञानं ब्रह्मेति व्यजानात्
3. 6. 1. आनन्दो ब्रह्मेति व्यजानात्
3. 10. 4. तद्ब्रह्मेत्युपासीन ब्रह्मवान्भवति — तद्ब्रह्मणः परिमर इत्युपासीत
Katha. 1. 9. अवात्सीर्गृहे मे ऽनभन् ब्रह्मन् . . नमस्तु ऽस्तु ब्रह्मन्
2. 16. एतद्ध्येवाक्षरं ब्रह्म
25. यस्य ब्रह्म च क्षत्रं च उभे भवत ओदनम्
2. अक्षरं ब्रह्म यत्परम्
6. गुह्यं ब्रह्म सनातनम्
8. तदेव शुक्रं तद्ब्रह्म तदेवामृतम् 6. 1.
Sweet. 1. 1. किं कारणं ब्रह्म
7. उद्गीतमेतत्परमं तु ब्रह्म — लीना ब्रह्मणि तत्पराः
16. तद्ब्रह्मोपनिषत्परं 3. Brahma.
2. 5. युजे वां ब्रह्म पूर्व्यं नमोभिः
7. जुपेत ब्रह्म पूर्व्यम्
11. ब्रह्मण्यभिव्यक्तिकराणि
3. 7. ततः परं ब्रह्म परं बृहन्तम्
4. 2. तदेव शुक्रं तद्ब्रह्म तदापः
5. 6. तद्ब्रह्मा वेदते ब्रह्मयोनिम् (Nārāyaṇa reads तद्ब्रह्म विन्दते)
6. 10. स नो दधातु ब्रह्माव्ययम्
18. यो ब्रह्माणं विदधाति पूर्वम्
21. ब्रह्म ह श्वेताश्वतरो ऽथ विह्वान्

- Maitri. 4. 4. अस्ति ब्रह्मेति ब्रह्मविद्यावि-
दब्रवीत्
— ओं ब्रह्मणो महिमा
— विद्याया तपसा चिन्तया चो-
पलभ्यते ब्रह्म
— स ब्रह्मणः पर एता भवति
— अनेन त्रिकेण ब्रह्मोपास्ते
5. ब्रह्मा रुद्रो विष्णुः
6. ब्रह्मणो वावैता अप्यास्तन-
वः
6. ब्रह्म खल्विदं वाव सर्वम्
5 1. त्वं ब्रह्मा त्वं च वै विष्णुः
2. अस्य राजसो ऽंशो ऽसौ
.. ब्रह्मा
6. 3. यदनूर्त्तं तत्सत्यं तद्ब्रह्म य-
द्ब्रह्म तज्ज्योतिः
4. ऊर्ध्वमुलं त्रिपाद्ब्रह्म
— एको ऽश्वत्थनामैतद्ब्रह्म
5. ब्रह्मा रुद्रो विष्णुरित्यधिप-
तिवत्येषा
— एतद्वै सत्यकाम परं चापरं
च ब्रह्म Praśna. 5. 2.
12. अन्नकामेनेदं प्रकल्पितं ब्र-
ह्मणा
14. यः कालं ब्रह्मेत्युपासीत
16. तस्मादादित्यात्मा ब्रह्म
— आदित्यो ब्रह्मेत्येके
18. यदा पश्यन् पश्यति.. ब्र-
ह्म योनिम्
20. ब्रह्म तर्केण पश्यति
22. हे वाव ब्रह्मणी अभिध्येये
शब्दश्चाशब्दश्च
— परे ऽशब्दे ऽव्यक्ते ब्रह्मण्य-
स्तंगताः
— हे ब्रह्मणी वेदितव्ये शब्द-
ब्रह्म परं च यत्
— शब्दब्रह्मणि निष्णातः परं
ब्रह्माधिगच्छति Brahma.
17.
- Maitri. 6. 24. आदित्यवर्णमूर्जस्वन्नं ब्रह्म
— तद्ब्रह्म चामृतं शुक्रम्
26. यदुज्ज्वलत्येतद्ब्रह्मणो रू-
पम्
27. ब्रह्मणो वावैतत्तेजः
29. ब्रह्मणः पन्थानमारूढाः
33. अथात्मविदुस्त्रिष्य ब्रह्मणे
प्रायच्छत्
34. यद्येवं ब्रह्मणि स्यात्
— ब्रह्मणः पदव्योमानुस्मरणं
विरुद्धम्
35. नमो ब्रह्मणे सर्वक्षिते
— एतद्ब्रह्मैतदमृतमंतर्गः (dis)
— आपो ज्योती रसोऽमृतं ब्रह्म
Śīras. 6; Prāṇāg. 1;
Mahānār. 13. 1; 15. 2, 3.
38. तद्ब्रह्माभिष्टूयमानम्
7. 10. देवान्मुराः.. ब्रह्मणोऽन्तिकं
प्रयाताः
11. त्रिष्वेकपाच्चरेद्ब्रह्म
Mund. 1. 1. 1. ब्रह्मा देवानां प्रथमः संब-
भूव
2. अथर्वणे यां प्रवदेत ब्रह्मा
8. तपसा चीयते ब्रह्म
9. तस्मादेतद्ब्रह्म.. जायते
2. 1. 10. कर्म तपो ब्रह्म परामृतम्
2. 2. 2. तदेतदक्षरं ब्रह्म
4. ब्रह्म तल्लक्ष्यमुच्यते
Dhyāna. 19.
9. विरजं ब्रह्म निष्कलम्
11. ब्रह्मैवेदमृतं पुरस्ताद्ब्रह्म प-
श्चाद्ब्रह्म दक्षिणतः
— ब्रह्मैवेदं विश्वमिदं वरिष्ठम्
3. 2. 9. ब्रह्म वेद ब्रह्मैव भवति
Mahānār. 1. 6. तदेव ब्रह्म परमं कवीनाम्
7. तदेव शुक्रममृतं तद्ब्रह्म
3. 18. तन्नो ब्रह्मा प्रचोदयात्
5. 10. ज्योतिर्ज्वलति ब्रह्माहमस्मि
यो ऽहमस्मि ब्रह्माहमस्मि

ahânâr. 7. 6. नमो ब्रह्मणे धारणं मे अस्तु

8. 1. ब्रह्मतदुपास्यैतत्तपः

9. 1. ब्रह्मा देवानाम् 17. 8.

13. उप ब्रह्मा शृणवच्छस्यमानम्

11. 13. स ब्रह्मा स शिवः सेन्द्रः

Kaivalya. 8.

12. 1. ऋतं सत्यं परं ब्रह्म Nrip.

1. 6.

3. ब्रह्मणः सायुज्यं . . आप्नोति

13. 1. तद्ब्रह्म तदाप आपो ज्योतिः

15. 3.

15. 1. अक्षरं ब्रह्म सम्मितम्

— ब्रह्म जुषस्व नः

4. ओं तद्ब्रह्म

6. त्वं ब्रह्मा त्वं प्रजापतिः

10. ब्रह्मणि स आत्मा मृतत्वाय

16. 1.

16. 4. त्वया जुष्ट ऋषिर्भवतु . .

या ब्रह्मा

17. 5. ब्रह्माधिपतिर्ब्रह्मणो अधिपति-

र्ब्रह्मा शिवो मे अस्तु

6. ब्रह्म मेतु मां . . ब्रह्म मे ऽव

7. ब्रह्ममेधया . . ब्रह्म मे ऽव

8. ब्रह्ममेधया . . ब्रह्म मे ऽव

21. 2. न्यास इति ब्रह्मा ब्रह्मा हि

परः परो हि ब्रह्मा

23. 1. न्यास इत्याहुर्मनीषिणो ब्र-

ह्माणम्

— ब्रह्मा विश्वः कतमः

— स एव परमेष्ठी ब्रह्मात्मा

24. 1. ब्रह्मन् त्वमासि विश्वसृक्

— ब्रह्मणे त्वा महसे

— ब्रह्मणो महिमानमाप्नोति

तस्माद्ब्रह्मणो महिमानम्

25. 1. मनो ब्रह्मा Garbha. 5.

Praśna. 1. 1. परं ब्रह्मान्वेषमाणाः

2. 6. यज्ञः क्षत्रं ब्रह्म च

4. 4. अहरहर्ब्रह्म गमयति

Praśna. 6. 7. एतावदेवाहमेतत्परं ब्रह्म वेद

Kaivalya. 6. शिवं प्रशान्तं . . ब्रह्म यो-
निम्

10. ब्रह्म परमं याति

16. यत् परं ब्रह्म सर्वात्मा

17. तद्ब्रह्माहमिति ज्ञात्वा

19. तद्ब्रह्माह्वयमस्म्यहम्

2. सर्वं ह्येतद्ब्रह्मायमात्मा ब्रह्म

Nrip. 4. 1 ; Nrisut. 1 ;

Rāmōt. 3.

Gauḍa. 1. 25. प्रणवो ब्रह्म निर्भयम्

26. प्रणवो ह्यपरं ब्रह्म

3. 1. जाते ब्रह्मणि वर्त्तते

12. परं ब्रह्म प्रकाशितम्

33. ब्रह्म ज्ञेयमजं नित्यम्

35. तदेव निर्भयं ब्रह्म

46. निष्पन्नं ब्रह्म तत्तदा

Nrip.

1. 4. स ब्रह्मा स शिवः स हरिः

6. ब्रह्मणो अधिपतिः

— तस्मादिदं साम सच्चिदान-

न्दमयं परं ब्रह्म

7. ब्रह्मणः सायुज्यं सलोकतां

यन्ति

— आत्मनि ब्रह्मण्यानुष्टुभं जा-

नीयात्

— परं ब्रह्म तारकं व्याचष्टे

2. 1. ब्रह्मा वसवो गायत्री गार्हप-

त्यः Nrisut. 3 ; Śikhā. 1.

4. 3. यो वै नृसिंहः . . यश्च ब्रह्मा

तस्मै वै नमो नमः (1)

5. 2. ब्रह्मविष्णुमहेश्वरा नाभ्याम्

1. आत्मानमोमिति ब्रह्मणैकी-

कृत्य ब्रह्म चात्मना ओमि-

त्यैकीकृत्य

— त्रिशरीरं परं ब्रह्मानुसन्द-

ध्यात्

2. अमृतमभयं ब्रह्मैव

Nṛisut.

2. इममात्मानं परं ब्रह्मानुस-
न्दध्यात्3. अकारं ब्रह्माणं नाभौ
— ब्रह्माणमेव . . सम्पूज्य4. परमं ब्रह्मोङ्कारम् (ter).
— परमं ब्रह्म संभाव्य
— आत्मानं . . ब्रह्मणैकीकुर्यात्
Rāmot. 3.— योगारूढो ब्रह्मण्येवानुष्टुभे
सन्दध्यात्

5. नृसिंहे ब्रह्मणि वर्त्तते (bis).

--- ब्रह्म भवति य एवं वेद (bis).

— नृसिंहे देवे परे ब्रह्मणि वर्त्त-
ते . . तस्मादयं . . ब्रह्मैव

— एतदेव ब्रह्मापि सर्वज्ञम्

— परमेव ब्रह्म मकारेण जा-
नीयात्— परमेव ब्रह्म भवति य एवं
वेद6. एवंवित् स्वप्रकाशं परमेव
ब्रह्म भवति

— प्रणवमेव परमं ब्रह्म

— ओङ्कारे परे ब्रह्मणि पर्य-
वसितः— आत्मनैवात्मानं परमं ब्रह्म
पश्यति7. ब्रह्मैवेदं सर्वं सच्चिदानन्दरू-
पम्

— तस्य ब्रह्मणो नाम ब्रह्मेति

— मकारेण परमं ब्रह्मान्वि-
च्छेत्

— मकारेण ब्रह्मणा सन्दध्यात्

— ब्रह्म ह वा इदं सर्वम्

— सततं ह्येतद्ब्रह्म

— अकारेण परमं ब्रह्मान्विष्य

— एनं मकारार्थेन परेण ब्रह्म-
णैकीकुर्यात्

9. ब्रह्मविष्णुशिवरूपिणी

Nṛisut.

Brahmav.

Sukhā.

Mahā.

Brahma.

9. सिद्धं हि ब्रह्म

— विष्णुरीशानो ब्रह्मा

— तद्वा एतद्ब्रह्माद्वयं बृहत्त्वात्

— आत्मा ब्रह्मैव ब्रह्मात्मैव

1. ब्रह्मविष्णुमहेश्वरात्

3. ओमित्येकाक्षरं ब्रह्म

Amrit. 20 ; Gītā. 8. 13.

5. पृथिवी ब्रह्म एव च

14. तत्परं ब्रह्म गीयते

— ध्रुवं हि चिन्तयेद्ब्रह्म

10. मन्त्रोपनिषदं ब्रह्म

17. यस्मिन् सर्वमिदं प्रोतं ब्रह्म
स्थावरजङ्गमम्

21. ब्रह्म ब्रह्मविधानं तु

1. ब्रह्माब्रह्माहम्

— ब्रह्म ब्राह्मणेश्व (तर्पयामि)

2. यो वै रुद्रः . . यश्च ब्रह्मा

3. यद्वैद्युतं तत्परं ब्रह्म यत्परं
ब्रह्म स एकः

4. ब्रह्म ब्राह्मणेभ्यः प्रणामयति

— कस्मादुच्यते परं ब्रह्म

— तस्मादुच्यते परं ब्रह्म

5. यस्माद्भूतमिदं पाशुपतं . .
तस्माद्ब्रह्म6. अण्डाद्ब्रह्मा भवति ब्रह्मणो
वायुः

1. चतुष्पादेतदक्षरं परं ब्रह्म

2. ब्रह्मा बृहत् सर्वकरणानि
सम्प्रतिष्ठाप्य— ब्रह्मविष्णुरुद्रेन्द्राः सम्प्रसू-
यन्ते

— ब्रह्मा विष्णुश्च रुद्रश्च

1. नारायण आसीन्न ब्रह्मा

3. तत्र ब्रह्मा चतुर्मुखोऽजायत

— स ब्रह्मा स ईशानः

1. विरजं निष्कलं शुभ्रमक्षरं
यद्ब्रह्म

— परापरं ब्रह्मात्मा

2. चतुष्पादं ब्रह्म विभाति

Brahma.	2. जागरिते ब्रह्मा — यत्परं ब्रह्म विभाति — एकमेव परं ब्रह्म विभाति — यदक्षरं परं ब्रह्म तत्सूत्रम्	Haimsa.	1. स वै ब्रह्म परमात्मेत्युच्यते 2. दशमं परमं ब्रह्म भवेत् 3. तद्ब्रह्माहमस्मि (MSS. omit अस्मि)
Prâṇag.	1. त्वं यज्ञस्त्वं ब्रह्मा त्वं रुद्रः ५. विश्वं तु त्वाहुतयः सर्वा यत्र ब्रह्मा 4. इदं वा ब्रह्म यः पठेत्	Aruṇeya.	3. खल्वहं ब्रह्म सूत्रम् — ब्रह्म सूत्रमहमेव विद्वान् 1. नारायणाद्ब्रह्मा जायते 2. ब्रह्मा च नारायणः
Nāda.	16. द्वादश्यां ब्रह्म शाश्वतम् 17. सदोदितं परं ब्रह्म	Nār.	5. प्रत्यगानन्दं ब्रह्म पुरुषम् Atmapra. 1.
Brahmab.	6. ब्रह्म सम्पद्यते तदा 8. तदेव निष्कलं ब्रह्म — तद्ब्रह्माहमिति ज्ञात्वा ब्रह्म सम्पद्यते ध्रुवम् 16. शब्दाक्षरं परं ब्रह्म 21. तद्ब्रह्माहमिति स्मृतम्	Gāruda	— कारणरूपमकारं परं ब्रह्म Atmapra. 1. 1. ब्रह्मा नारादाय . . प्रायच्छत् 3. इत्याह भगवान् ब्रह्मा
Dhyāna.	8. ब्रह्मविद्वद्गणि स्थितः Gītā. 5. 20.	Jābala.	1. रुद्रस्तारकं ब्रह्म व्याचष्टे Rāmot. 1.
Tejo.	12. ब्रह्माणं रक्तगौराङ्गम् 5. अव्यक्तं ब्रह्म निराश्रयम् 9. तद्ब्रह्माणं तदध्यात्मम् 14. तद्ब्रह्म ब्रह्म तत्परम्	Vāsu.	4. तद्ब्रह्मैतदुपासितव्यम् 1. मद्रक्तैर्ब्रह्मादिभिर्धारितम् 2. ब्रह्मैवाहमस्मीति भावयन् 3. मद्रूपमव्ययं ब्रह्म — परं ब्रह्म भवाम्यहम् 2. परं ब्रह्मैव विष्णुः
Nyāsa.	1. यद्ब्रह्माभ्युदय दिवं च लो- कम् — ब्रह्मणे ऽथर्वणे . . इति हुत्वा 4. ब्रह्म प्रपद्यते 5. तद्ब्रह्म तत्परायणम्	Gopi.	4. मायाशबलितं ब्रह्मासीत् — महदाया ब्रह्मणो महामा- यासंमिलितात् — मायासहितब्रह्मसंभोगव- शात् 5. सगुणं ब्रह्म विद्वाननन्दैक- रूपम् — परब्रह्मानन्दैकरूपम् — श्रीकृष्णाख्यं परं ब्रह्म
Kāthasru.	1. त्वं ब्रह्मा त्वं यज्ञस्त्वं सर्वम् 2. त्वं ब्रह्मा त्वं यज्ञस्त्वं व- षट्कारः — अहं ब्रह्माहं यज्ञो ऽहं वष- ट्कारः	Krish.	6. भक्ते ब्रह्मणि राजसी 14. कृष्णो ब्रह्मैव शाश्वतम् 22. तच्चक्रं ब्रह्म रूपधृक् 5. स एव हि परं ब्रह्म तद्ब्रह्माहं न संशयः 14. वेदात्मकं ब्रह्म निजं विजानते 6. परं ब्रह्माभिधीयते
Pinḍa.	1. ब्रह्माणमिदमनुवन्	Skanda.	
Sarvop.	3. ब्रह्मादिपिपीलिकापर्यन्तम् (so MSS.) — सत्यं ज्ञानमनन्तमानन्दं ब्रह्म 4. तत्पदार्थः परमात्मा परं ब्रह्मेत्युच्यते	Rāmāp.	

- Rāmap. 7. ब्रह्मणो रूपकल्पना
10. ब्रह्मण्येवं हि पञ्चधा
- Rāmot. 2. तदेव तारकं ब्रह्म त्वं विद्धि
3. परं ब्रह्म रामचन्द्रश्चिदात्म-
कः सो ऽहम्
4. त्वत्तो वा ब्रह्मणो वापि
5. श्रीरामेणैवं शिक्षितो ब्रह्मा
— मनसा संस्मरन् ब्रह्मा
— यः परं ब्रह्म (4 MSS. omit).
— यत्तारकं ब्रह्म (4).
— यो ब्रह्मा विष्णुरीश्वरः
- Mukti. 1. 31. ब्रह्मकैवल्यजाबालश्चेताश्वः
1. *vide* सरस्वतीरहस्य
2. 64. ब्रह्म न ब्रह्मवित्स्वयम्
- Gītā. 3. 15. ब्रह्माक्षरसमुद्भवम्
— तस्मात्सर्वगतं ब्रह्म
4. 24. ब्रह्मार्पणं ब्रह्म हविर्ब्रह्माग्नौ
ब्रह्मणा हुतम्
— ब्रह्मैव तेन गन्तव्यम्
31. यान्ति ब्रह्म सनातनम्
32. वितता ब्रह्मणो मुखे
5. 6. ब्रह्म नचिरेणाधिगच्छति
10. ब्रह्मण्याधाय कर्माणि
19. निर्दोषं हि समं ब्रह्म तस्मा-
द्ब्रह्मणि ते स्थिताः
6. 38. विमृढो ब्रह्मणः पथि
7. 29. ते ब्रह्म तद्भिदुः कृत्स्नम्
8. 1. किं तद्ब्रह्म किमध्यात्मम्
3. अक्षरं ब्रह्म परमम्
17. अहर्षं ब्रह्मणो विदुः
24. तत्र प्रयाता गच्छन्ति ब्रह्म
10. 12. परं ब्रह्म परं धाम
11. 15. ब्रह्माणमीशं कमलासनस्थम्
37. गरीयसे ब्रह्मणो ज्यादिकर्त्ते
13. 12. अनादिमत्परं ब्रह्म
30. ब्रह्म सम्पद्यते तदा
14. 3. मम योनिर्महद्ब्रह्म
4. तासां ब्रह्म महद्योनिः

- Gītā. 14. 27. ब्रह्मणो हि प्रतिष्ठाहम्
17. 23. ओं तत्सदिति निर्देशो ब्र-
ह्मणः
18. 50. यथा ब्रह्म तथाप्नोति निबो-
ध मे

ब्रह्मनाल

- Mukti. 1. 19. काश्यां तु ब्रह्मनाले ऽस्मिन्
ब्रह्मनिर्वाण
- Gītā. 2. 72. ब्रह्मनिर्वाणमृच्छति
5. 24. स योगी ब्रह्मनिर्वाणम्
25. लभन्ते ब्रह्मनिर्वाणम्
26. अभितो ब्रह्मनिर्वाणम्

ब्रह्मनिष्ठ

- Mund.1. 2. 12. ओत्रियं ब्रह्मनिष्ठम्
3. 2. 10. ओत्रिया ब्रह्मनिष्ठाः
Prašna. 1. 1. ते हैते ब्रह्मपरा ब्रह्मनिष्ठाः

ब्रह्मनीड

- Maitri. 6. 15. संवत्सरो वै... ब्रह्मनीडम्

ब्रह्मपथ

- Chhā. 4. 15. 6. एष देवपथो ब्रह्मपथः
Maitri. 6. 30. एषो ऽत्र ब्रह्मपथः

ब्रह्मपदवी

- Maitri. 6. 30. एषात्र ब्रह्मपदवी

ब्रह्मपर

- Śwet. 5. 1. *vide* ब्रह्मपुर
Prašna. 1. 1. ते हैते ब्रह्मपरा ब्रह्मनिष्ठाः

ब्रह्मपुर

- Chhā. 8. 1. 1. अस्मिन् ब्रह्मपुरे दहरं पुण्ड-
रीकं वेदम् 2.
4. ब्रह्मपुरे सर्वं समाहितम्
5. एतत्सत्यं ब्रह्मपुरम्
Śwet. 5. 1. द्वे अक्षरे ब्रह्मपुरे त्वनन्ते
(so Nārāyaṇa, the other
MSS. have ब्रह्मपुरे)

Mund.2. 2. 7. दिव्ये ब्रह्मपुरे . . आत्मा प्र-
तिष्ठितः

* Brahma. 1. दिव्ये ब्रह्मपुरे सम्प्रतिष्ठिताः
— दिव्ये ब्रह्मपुरे . . यद्ब्रह्म वि-
भाति

Atmapra. 1. यदिदं पुरं ब्रह्मपुरमिदं पु-
ण्डरीकं वेदम

ब्रह्मपुरुष

Chhâ. 3. 13. 6. एते पञ्च ब्रह्मपुरुषाः
— एतान् पञ्च ब्रह्मपुरुषान्
(bis).

ब्रह्मपूत

Mahânâr.14. 2. ब्रह्मपूता पुनातु माम्
Prânâg. 1.

Nrip. 5. 3. स ब्रह्मपूतो भवति

ब्रह्मप्राप्त

Kāṭha. 6. 18. ब्रह्मप्राप्तो विरजो ऽभूत्

ब्रह्मबन्धु

* Chhâ. 6. 1 1. ब्रह्मबन्धुरिव भवति

ब्रह्मभाव

Nâda. 20. तेनैव ब्रह्मभावेन परमानन्द-
मभ्रुते

ब्रह्मभावमय

Brahma. 2. ब्रह्मभावमयं सूत्रम्
ब्रह्मभुवन

Gîtâ. 8. 16. आब्रह्मभुवनाहोकाः
ब्रह्मभूत

Gîtâ. 5. 24. ब्रह्मभूतो ऽधिगच्छति
6. 27. ब्रह्मभूतमकल्मषम्
18. 54. ब्रह्मभूतः प्रसन्नात्मा

ब्रह्मभूय

* Jâbâla. 5. ब्रह्मभूयाय भवति

Gîtâ. 14. 26. ब्रह्मभूयाय कल्पते
18. 53.

ब्रह्ममय

Kaush. 1. 7. ब्रह्ममयो महानिति
Nrip. 5. 2. ब्रह्ममयममृतमयं भवति

ब्रह्ममुख

Mukti. 1. ब्रह्ममुखाद्देवान्तश्रवणादि
कृत्वा

ब्रह्ममेधा

Mahânâr.17. 7. ब्रह्ममेधया मधुमेधया ब्रह्म
मे ऽव
8. ब्रह्ममेधवा मधुमेधवा ब्रह्म
मे ऽव (मेधवा छान्दसो
यास्थाने वाशब्दः स ए-
वार्थः Nârâyana).

ब्रह्मयज्ञ

Maitri. 1. 1. ब्रह्मयज्ञो वा एष यत्पूर्वेषां
चयनम्

ब्रह्मयशस्

Kaush. 1. 5. तं ब्रह्मयशः प्रविशति

ब्रह्मयोगयुक्तात्मन्

Gîtâ. 5. 21. स ब्रह्मयोगयुक्तात्मा

ब्रह्मयोनि

Swet. 5. 6. तद्ब्रह्मा वेदते ब्रह्मयोनिम्
Mund.3. 1. 3. यदा पश्यः पश्यते . . पु-
रुषं ब्रह्मयोनिम्
Mahânâr.23. 1. विज्ञानादानन्दो ब्रह्मयोनिः
Nrip. 3. 1. तां विद्यां ब्रह्मयोनिं सरू-
पात्

ब्रह्मरन्ध्र

Hamsa. 1. ब्रह्मरन्ध्रं ध्यायन्
— आधाराद्ब्रह्मरन्ध्रपर्यन्तम्
Vâsu. 3. ब्रह्मरन्ध्रे भुवोर्मध्ये

ब्रह्मरस

Kaush. 1. 5. तं ब्रह्मरसः प्रविशति

ब्रह्मरूप

Krish. 15. ब्रह्मरूपा ऋचः स्त्रियः

ब्रह्मरूपिन्

Kshur. 17. विरजा ब्रह्मरूपिणी

ब्रह्मर्षि

Swet. 4. 15. यस्मिन्युक्ता ब्रह्मर्षयः

ब्रह्मलोक

Kaush. 1. 3. स ब्रह्मलोकं [आगच्छति]
— एतस्य ब्रह्मलोकस्यारो हृदः

Chhā. 8. 3. 2. एतं ब्रह्मलोकं न विन्दन्ति

8. 4. 1. अपहृतपाप्मा ह्येष ब्रह्मलो-
कः

2. सकृद्भिमातो ह्येष ब्रह्मलोकः

3. ये . . ब्रह्मलोकं ब्रह्मचर्ये-
णानुविन्दन्ति तेषामेवैष
ब्रह्मलोकः

8. 5. 3. अरश्च ह वै ण्यश्चार्णवौ
ब्रह्मलोके

4. य एवैतावरं च ण्यं चार्णवौ
ब्रह्मलोके ब्रह्मचर्येणानुवि-
न्दन्ति तेषामेवैष ब्रह्मलोकः

8. 12. 6. ब्रह्मलोके तं . . देवा आत्मा-
नमुपासते

8. 13. 1. अकृतं . . ब्रह्मलोकमभिसं-
भवामि

8. 15. 1. ब्रह्मलोकमभिसम्पद्यते

Bṛih. 3. 6. 1. ब्रह्मलोकेषु गार्गीति कस्मि-
न्नु खलु ब्रह्मलोका ओता-
श्च प्रोताश्चेति

4. 3. 32. एष ब्रह्मलोकः सम्राडिति
33 ; 4. 4. 23.

33. स एको ब्रह्मलोक आनन्दः

6. 2. 15. ब्रह्मलोकान् गमयति तेषु
ब्रह्मलोकेषु . . वसन्ति

Kātha. 2. 17. ब्रह्मलोके महीयते 3. 16.
Gopī. 1.

Kātha. 6. 5. ज्ञायातपयोरिव ब्रह्मलोके

Maitri. 6. 30. ब्रह्मलोकमतिक्रम्य

Mund. 1. 2. 6. एष वः पुण्यः सुकृतो ब्र-
ह्मलोकः

3. 2. 6. ते ब्रह्मलोकेषु परान्तकाले
Mahānār. 10. 6 ; Kai-
valya. 4.

Praśna. 1. 15. तेषामेवैष ब्रह्मलोकः

16. तेषामसौ विरजो ब्रह्मलोकः

5. 5. स सामभिरुन्नीयते ब्रह्म-
लोकम्

Gopī. 5. सर्वान्वेदान् . . ब्रह्मलोके
स्थापयामास

Amṛita. 2. ब्रह्मलोकपदान्वेषी

ब्रह्मलोकग

Gopī. 5. श्रुतयो ब्रह्मलोकगाः

ब्रह्मलोकस्थ

Mukti. 1. अत एव ब्रह्मलोकस्था अपि

ब्रह्मवन्त्

Tait. 3. 10. 4. तद्ब्रह्मत्युपासांत ब्रह्मवान्
भवति

ब्रह्मवर

Gopī. 5. इति ब्रह्मवरं लब्ध्वा

ब्रह्मवर्चस

Kaush. 2. 15. यशो ब्रह्मवर्चसं कीर्त्ति-
स्त्वा जुषतामिति

4. 8. पूर्यते प्रजया पशुभिर्ब्रह्मव-
र्चसेन

16. प्रजायते प्रजया . . ब्रह्म-
वर्चसेन

Chhā. 2. 16. 2. विराजति प्रजया पशुभि-
र्ब्रह्मवर्चसेन

3. 13. 3. ब्रह्मवर्चसमन्नाद्यमित्युपा-
सीत

- Chhâ. 3. 18. 3. भाति च तपति च.. ब्रह्म-
वर्चसेन य एवं वेद 4, 5, 6.
5. 12. 2. भवत्यस्य ब्रह्मवर्चसं कुले
5. 13. 2; 5. 14. 2; 5. 15.
2; 5. 16. 2; 5. 17. 2.
5. 19. 2. तृप्यति प्रजया.. ब्रह्मवर्च-
सेन 5. 20. 2; 5. 21. 2
5. 22. 2; 5. 23. 2.
Brih. 6. 4. 28. श्रिया यशसा ब्रह्मवर्चसेन
Tait. 1. 3. 1. सह नौ ब्रह्मवर्चसम्
4. सन्धीयते.. ब्रह्मवर्चसेन
3. 6. 1. महान् भवति प्रजया पशु-
भिर्ब्रह्मवर्चसेन 3. 7. 1; 3.
8. 1; 3. 9. 1.

ब्रह्मवर्चसिन्

- Chhâ. 2. 12. 2. ब्रह्मवर्चस्यन्नादो भवति
3. 13. 3.

ब्रह्मवादिन्

- Chhâ. 2. 24. 1. ब्रह्मवादिनो वदन्ति
Swet. 1. 1; Kathâsru. 1.
Brih. 4. 5. 1. मैत्रेयी ब्रह्मवादिनी बभूव
Swet. 3. 21. ब्रह्मवादिनो हि प्रवदन्ति
नित्यम्
Maitri. 6. 7. इत्याहुर्ब्रह्मवादिनः (ter).
— एष भर्गा इति रुद्रो ब्रह्म-
वादिनः
Nip. 2. 2. अक्षराणां न्यासमुपादिश-
न्ति ब्रह्मवादिनः
3. 1. मीमांसन्ते ब्रह्मवादिनः
Brahmay. 3. यदुक्तं ब्रह्मवादिभिः
5. व्याख्यातं ब्रह्मवादिभिः
Râmot. 3. इति वदन्ति ब्रह्मवादिनः
Gitâ. 17. 24. सततं ब्रह्मवादिनाम्

ब्रह्मविद्

- Chhâ. 4. 9. 2. ब्रह्मविदिव वै सोम्य भासि
4. 14. 2. ब्रह्मविद् इव सोम्य ते मु-
खं भाति

- Brih. 3. 7. 1. स ब्रह्मविस् लोकवित्
4. 4. 8. तेन धीरा अपि यन्ति ब्रह्म-
विदः
9. तेनैति ब्रह्मवित्पुण्यकृत्
Tait. 2. 1. 1. ब्रह्मविदाप्नोति परम्
Kathâ. 3. 1. छायातपौ ब्रह्मविदो वदन्ति
Swet. 1. 1. अधिष्ठिताः केन.. ब्रह्मविदः
Maitri. 6. 18. ब्रह्मविदो दोषा नाभ्यन्ति
Mund. 1. 1. 4. यद्ब्रह्मविदो वदन्ति
3. 1. 4. एष ब्रह्मविदो वरिष्ठः
Brahma. 3. इति ब्रह्मविदो विदुः
Dhyâna. 8. ब्रह्मविद्ब्रह्मणि स्थितः Gitâ.
5. 20.
Jâbâla. 2. एतद्वै सन्धिं सन्ध्यां ब्रह्म-
विद् उपासते Râmot. 4.
5. तेनैति सञ्ज्यासी ब्रह्मवित्
Mukti. 2. 64. ब्रह्म न ब्रह्मविस्स्वयम्
Gitâ. 8. 24. ब्रह्मविदो जनाः

ब्रह्मावद्या

- Chhâ. 7. 1. 2. अध्येमि.. ब्रह्मविद्याम्
4. नाम वै.. ब्रह्मविद्या
7. 2. 1. वाग्वै.. विज्ञापयति.. ब्र-
ह्मविद्याम्
7. 7. 1. विज्ञानेन वै.. विजानाति
.. ब्रह्मविद्याम्
Brih. 1. 4. 9. ब्रह्मविद्याया सर्वं भविष्यन्तः
Maitri. 2. 3. इयं ब्रह्मविद्या सर्वोपनिष-
द्भिः वा
6. 29. अनया ब्रह्मविद्याया.. ब्रह्म-
णः पन्थानमारूढाः
Mund. 1. 1. 1. ब्रह्मविद्यां सर्वविद्याप्राप्ति-
ष्ठाम्
2. तां पुरोवाचाङ्गिरे ब्रह्मवि-
द्याम्
1. 2. 13. प्रोवाच तां तत्त्वतो ब्रह्म-
विद्याम्
3. 2. 10. तेषामेवैतां ब्रह्मविद्यां वदेत

Kaivalya. 1. अभीहि भगवन् ब्रह्मविद्याम्

Brahmav. 1. ब्रह्मविद्यां प्रवक्ष्यामि
Gāruda. 1.

Brahma. 1. तस्मै स होवाच ब्रह्मविद्यां
वरिष्ठाम्

Amṛita. 1. परमं ब्रह्मविद्यायाः

Hansa. 1. ब्रह्मविद्याप्रबोधो हि केनो-
पायेन जायते

Krish. 7. देवकी ब्रह्मविद्या सा

Mukti. 1. *vide* सरस्वतीरहस्य

ब्रह्मविद्याविद्

Maitri. 4. 4. अस्ति ब्रह्मेति ब्रह्मविद्यावि-
दब्रवीत्

ब्रह्मविद्वस्

Kaush. 1. 4. ब्रह्मविद्वान् ब्रह्माभिप्रैति
— ब्रह्मविद्वान् ब्रह्मैवाभिप्रैति
ब्रह्मविधान

Chhā. 21. ब्रह्म ब्रह्मविधानं तु

ब्रह्मावपय

Maitri. 6. 35. एतच्छुक्रमेतदमृतमेतद्ब्रह्म-
विषयम्

ब्रह्मशायिन्

Chhā. 21. लीनास्या ब्रह्मशायिने
ब्रह्मशाला

Maitri. 6. 28. एवं ब्रह्मशालां विशेषत्
ब्रह्मसंसद्

Kātha. 3. 17. य इमं परमं गुह्यं श्रावये-
द्ब्रह्मसंसदि

ब्रह्मसंस्थ

Chhā. 2. 23. 2. ब्रह्मसंस्थो ऽमृतत्वमेति

ब्रह्मसंस्पर्श

Gītā. 6. 28. सुखेन ब्रह्मसंस्पर्शम्

Jābāla.

ब्रह्मसदन

1. सर्वेषां भूतानां ब्रह्मसदनम्
(ter). ; Rāmot. 1 (ter).

ब्रह्मसलोकता

Mahānār. 5. 3. गच्छेद्ब्रह्मसलोकताम्

ब्रह्मसूत्रपद

Gītā. 13. 4. ब्रह्मसूत्रपदैश्चैव

ब्रह्मस्वरूप

Nrip. 1. 2. ब्रह्मस्वरूपं निरञ्जनम्

ब्रह्महत्या

Mahānār. 17. 6. ब्रह्महत्यां वा एते घ्नन्ति

Kaivalya. 24. ब्रह्महत्यायाः पूतो भवति

Nrip. 5. 4. स ब्रह्महत्यां तरति Rāmot.
2.

Rāmot. 4. ब्रह्महत्यादिपापेभ्यः

ब्रह्महन

Chhā. 5. 10. 9. गुरोस्तल्पमावसन् ब्रह्महा च

Mahānār. 19. 1. ब्रह्महा गुरुतल्पगः

Parama. 3. स ब्रह्महा भवेत्

ब्रह्महन्तृ

Gopī. 5. ब्रह्महन्ता कृतघ्नश्च

ब्रह्माकार

Mukti. 2. 53. ब्रह्माकारमनोवृत्तिप्रवाहः

ब्रह्माण्ड

Parama. 1. अयं ब्रह्माण्डं च हित्वा

Aruneya. 1. ब्रह्माण्डं च विसृजेत्

Rāmot. 5. यो ब्रह्माण्डस्यान्तर्बहिर्व्या-
प्नोति

ब्रह्मात्मन्

Hansa. 2. ब्रह्मात्मसन्निधौ

ब्रह्मादि

Vāsu. 2. ब्रह्मादयस्त्रयो मूर्त्ययः

- Gopi. 5. एवं ब्रह्मादयो देवाः
Rāmā. 11. ब्रह्मादीनां वाचको ऽयम्
ब्रह्मादिवन्दित
Nrip. 5. 10. ब्रह्मादिवन्दितं योगिध्येयम्
ब्रह्माय
Chāl. 16. ब्रह्माद्यं स्थावरान्तं च
ब्रह्माधिपति
Mahānār. 17. 5. ब्रह्माधिपतिर्ब्रह्मणो अधिपतिः
Nrip. 1. 6
ब्रह्मानन्द
Gopi. 1. ब्रह्मानन्दकारणम्
2. एष ब्रह्मानन्दरूपः
— ब्रह्मानन्दैकरूपम्
Rāmā. 3. ब्रह्मानन्दैकविग्रहः
5. ब्रह्मानन्दाभूतम् (3)
ब्रह्मानन्दकर
Mukti. 1. 25. ब्रह्मानन्दकरी शिवा
ब्रह्माभूत
Skanda. 12. ब्रह्माभूतं पिबेत्
ब्रह्माग्नि
Gitā. 4. 24. ब्रह्माग्नौ ब्रह्मणा हुतम्
25. ब्रह्माग्रावपरे यज्ञम्
ब्रह्माहं
Kaush. 1. 1. ब्रह्माहोसि गौतम
ब्रह्मालङ्कार
Kaush. 1. 4. तं ब्रह्मालङ्कारेणालङ्कुर्वन्ति
— स ब्रह्मालङ्कारेणालङ्कृतः
ब्रह्मिष्ठ
Brih. 3. 1. 2. यो वो ब्रह्मिष्ठः
— कथं नो ब्रह्मिष्ठो ब्रवीत
— याज्ञवल्क्य ब्रह्मिष्ठो ऽसी३
इति
— नमो वयं ब्रह्मिष्ठाय कुर्मः

- Prasna. 3. 2. ब्रह्मिष्ठो ऽसीति तस्मान्ने ऽहं
ब्रवीमि
Kāthasāru. 2. सो ऽब्रवीद्ब्रह्मिष्ठेभ्यः
— ततो वै ते ब्रह्मिष्ठा न वद-
न्तो न वदन्तः
ब्रह्मैक
Śrīras. 3. विश्वरूपो ऽसि ब्रह्मैकस्त्वम्
ब्रह्मैकता
Mātri. 6. 35. एषा वै ब्रह्मैकता
ब्रह्मोद्गुप
Swet. 2. 8. ब्रह्मोद्गुपेन प्रतरेत... सो-
तांसि
ब्रह्मोद्भव
Gitā. 3. 15. कर्म ब्रह्मोद्भवं विद्धि
ब्रह्मोद्य
Brih. 3. 8. 1. न वै जातु युष्माकमिमं क-
श्चिद्ब्रह्माद्यं जेता 12.
ब्रह्मोपनिषद्
Chhā. 3. 11. 3. य एतामेवं ब्रह्मोपनिषदं वेद
ब्राह्म
Kena. 32. ब्राह्मीं वाच त उपनिषदमब्रुम
Brih. 4. 1. 4. प्राजापत्यं वा ब्राह्मं वा
Śrīras. 5. स गच्छेद्ब्राह्मं पदम्
Sikha. 1. प्रथमा रक्ता ब्राह्मी ब्रह्मदे-
वत्या
Nāda. 11. ब्राह्मीति द्वादशी मता
Nyāsa. 2. ब्राह्मीमिष्टिं यजेत्
Gitā. 2. 72. एषा ब्राह्मी स्थितिः
1. ब्राह्मण adj.
Āśrama. 1. गायत्रो ब्राह्मणः प्राजापत्यो
बृहन्निनि
— यावद्ब्रह्मणान्तं वा वेदस्य
स ब्राह्मणः

Aśrama.

1. अथवा चतुर्विंशतिवर्षाणि
गुरुकुलवासी स ब्राह्मणः
(two MSS read ब्राह्मः)

2. ब्राह्मण

Kausb

- 2 9. ब्राह्मणस्त एकं मुखम्
4. 19. प्रतिलोमरूपमेव तन्मन्यं
यत् क्षत्रियो ब्राह्मणमुपन-
येत

ChhA 1

8. 2. ब्राह्मणयोर्वदतोर्वाचं ओ-
प्यामि

2. 26. 2. ब्राह्मणान्न निन्देत्तद्वनम्

- 4 1. 7. यत्रारं ब्राह्मणस्यान्वेपणा
तदेनमृच्छेति

5. 3 7. इयं न प्राक् त्वत्तः पुरा
विद्या ब्राह्मणान् गच्छति

7. 15. 1. प्राणो ब्राह्मणः

- 2 ब्राह्मणं वा किञ्चिद्भृशमिव
प्रत्याह

8. 14. 1. यशो ऽहं भवामि ब्राह्मणा-
नाम्

Brih 1.

- 4 11. ब्राह्मणः क्षत्रियमधस्तादुपा-
स्ते राजसूये

- 15 ब्राह्मणो मनुष्येषु (अभवत्)
— ब्राह्मणे मनुष्येषु (लोकमि-
च्छन्ते)

2. 1. 35. प्रतिलोमं वै तद्यद् ब्राह्मणः
क्षत्रियमुपेयात्

3. 1. 1. कुरुपञ्चालानां ब्राह्मणाः
— कः स्विदेषां ब्राह्मणाना-
मनूचानतमः

2. ब्राह्मणा भगवन्तः 3. 8. 1.
12 ; 3. 9. 27.

- ते ह ब्राह्मणा न दधूयुः
3. 9. 27.

- ते ह ब्राह्मणाभुकुधुः

3. 5. 1. ब्राह्मणाः पुत्रैपणायाश्च . .
व्युत्थाय भिक्षाचर्यं चर-
न्ति

Brih. 3.

5. 1. ब्राह्मणः पाण्डित्यं निर्विद्य
— अमौनं च मौनं च निर्विद्या-
थ ब्राह्मणः

- स ब्राह्मणः केन स्याद्येन
स्यात्तेनेदृश एव

3. 8. 8. तदक्षरं . . ब्राह्मणा अभिव-
दन्ति

- 10 एतदक्षरं विदित्वास्माहो-
काल्यैति स ब्राह्मणः

- 3 9 18. त्वां स्वदिमे ब्राह्मणा अ-
ङ्गारावक्षयणक्रता रे इति

19. कुरुपञ्चालानां ब्राह्मणानन्त्य-
वादीः

1. 4. 21. प्रज्ञां कुर्वति ब्राह्मणः

22. तमेतं वेदानुवचनेन ब्राह्मणा
विनिदिपन्ति

23. एष नित्यो महिमा ब्राह्म-
णस्य

- अविचिकित्सो ब्राह्मणो भ-
वति

5. 1. 1 वेदो ऽयं ब्राह्मणा विदुः

6. 2. 8. इयं विद्येतः पूर्व न कस्मिंश्चन
ब्राह्मण उवाच

6. 1 12 यमेवंविद्ब्रह्मन् ब्राह्मणः श-
पति

- 28 य एवंविदो ब्राह्मणस्य पु-
त्रो जायते

Tait. 1.

8. 1. ओमिति ब्राह्मणः प्रवक्ष्य-
न्नाह

1. 11. 3. येकेचास्मच्छ्रूयांसो ब्राह्मणाः

4. ये तत्र ब्राह्मणाः सम्मार्शिनः

Katha.

1. 7. वैश्वानरः प्रविशत्यतिथिर्त्रा-
ह्मणो गृहान्

8. यस्यानश्नन् वसति ब्राह्मणो
गृहे

Maitri.

7. 10. ब्राह्मणो नवैदिकमधीयीत

Mund. 1.

2. 12. ब्राह्मणो निर्वेदमायात्

- Mahānār. 15. 5. ब्राह्मणेभ्यो अनुज्ञाता गच्छ देवि
17. 6. त्रिसुपर्णमयाचितं ब्राह्मणाय दद्यात्
— ये ब्राह्मणास्त्रिसुपर्णं पठन्ति 7, 8.
7. य इमं त्रिसुपर्णमयाचितं ब्राह्मणाय दद्यात् 8.
20. 1 एतौ वै सूर्याचन्द्रमसोर्महिमानौ ब्राह्मणो विद्वानभिजयति तस्माद्ब्राह्मणो महिमानमाप्नोति
- Chāṭ. 20. ब्राह्मणो नियतव्रतः
- Siras 1. ब्रह्म ब्राह्मणैश्च . . ब्राह्मणान् ब्राह्मण्येन . . तर्पयामि
1 ब्रह्म ब्राह्मणेभ्यः प्रणामयति
7. य इदमथर्वशिरो ब्राह्मणो ऽधीते
- Mahā. 1. य इमां महोपनिषदं ब्राह्मणो ऽधीते
- Gāruda. 3. अष्टौ ब्राह्मणान् याहयित्वा
— शतं ब्राह्मणान् याहयित्वा
— सहस्रं ब्राह्मणान् याहयित्वा
- Jabāla. 5. अयज्ञोपवीती कथं ब्राह्मणः
- Vāsu. 3. ब्राह्मणानां तु सर्वेषाम्
- Rāmoh. 2. य एतत्तारकं ब्राह्मणो नित्यमधीते
- Mukti. 1 15. विद्या इ वै ब्राह्मणमाजगाम
- Gītā. 2. 46. ब्राह्मणस्य विज्ञानतः
5. 18. ब्राह्मणे गवि हस्तिनि
9 33. किं पुनर्ब्राह्मणाः पुण्याः
17. 23. ब्राह्मणास्तेन वेदाश्च
18. 41. ब्राह्मणक्षत्रियविशाम्
- ब्राह्मणकुल**
- Aśrama. 4. साधुवृत्तेषु ब्राह्मणकुलेषु
- ब्राह्मणयोनि**
- Chhā. 5. 10. 7. ब्राह्मणयोनिं वा क्षत्रिययोनिं वा वैश्ययोनिं वा

ब्राह्मणहन्

- Chhā. 7. 15. 2. ब्राह्मणहा वै त्वमसि
3. न ब्राह्मणहासीति

ब्राह्मणाच्छंसीन्

- Pragat. 3. शारीर्यज्ञस्य . . को ब्राह्मणाच्छंसी

1 प्राणो ब्राह्मणाच्छंसी

ब्राह्मणादि

- Chhā. 7. ये विदुर्ब्राह्मणादयः
- Bedhma. 3. कर्मण्यधिकृताः . . ब्राह्मणादयः

ब्राह्मणायन

- Brh. 6. 1. बहवो मया ब्राह्मणायनाः . . अस्माद्धोकात्प्रयन्ति

ब्राह्मण्य

- Gārda. 1 86. ब्राह्मण्यं पदमद्वयम्
- Siras. 1. ब्राह्मणान् ब्राह्मण्येन . . तर्पयामि
3. ब्राह्मण्यं सकलं तस्य

ब्राह्मेष्टि

- Nyāsa 1. ब्राह्मेष्टिं निर्धेपत्

ब्रू

- Art. 2. 1. ता एनमब्रुवन्नायतनं नः प्रजानीहि
2. ता अब्रुवन् वै नो ऽयमलमिति
3. ना अब्रुवन् सुकृतं वत
— ता अब्रवीद्यथायतनं प्रविशत
4. अशनायापिपासे अब्रुताम् . . स ते अब्रवीत्

- Kaush. 1 3. तं ब्रूवाहाभिधावत मम यशमा
6. तमाह को ऽहमस्मीति सत्यमिति ब्रूयात्
— इदं सर्वमसीत्येवैनं तदाह

- Kaush. 1. 7. तमाह केन मे पौंसानि
नामान्याप्नोषीति प्राणेने-
ति ब्रूयात्
— प्रज्ञयैवेति ब्रूयात्तमाह आ-
पो वै खलु मे
2. 1. प्राणो ब्रह्मेति ह स्माह कौ-
षीतकिः
2. प्राणो ब्रह्मेति ह स्माह पैग्यः
3. अर्थं ब्रूयाद्भूतं वा प्रतिगुयात्
6. उक्तं ब्रह्मेति ह स्माह शु-
ष्कभृंगारः
15. यद्युवा उपाभिगदः स्यात्
समासेनैव ब्रूयात्
3. 2. तद्वैक आहुंरकभृयं वै प्रा-
णा गच्छन्ति
3. तमाहुर्दृक्कमीक्षितम्
7. अन्यत्र मे मनो ऽभूदित्याह
(7 times; नौ..आहतुः bis).
4. 1. ब्रह्म ते ब्रवाणीति 19;
Brih. 2. 1. 1.
Kena. 5. येनाहुर्मनो मतम्
16. ते ऽग्निमब्रुवन् जातवेद ए-
तद्विजानीहि
17. अग्निर्वा अहमस्मीत्यब्रवीत्
20. वायुमब्रुवन् वायवेतद्विजा-
नीहि
21. वायुर्वा अहमस्मीत्यब्रवीत्
24. इन्द्रमब्रुवन्मधवचेतद्विजा-
नीहि
32. उपनिषदं भो ब्रूहि.. ब्राह्मीं
वाव त उपनिषदमब्रूमेति
- Chhā. 1. 1. 8. यद्धि किंचानुजानात्योमि-
त्येव तदाह
1. 7. 8. तस्मादु हैवंविदुद्राता ब्रूयात्
1. 8. 6. यस्त्वेतर्हि ब्रूयान्मृद्धा ते
विपतिष्यतीति 8.
2. 1. 2. तदुताप्याहुः साक्षैनमुपागा-
दिति

- Chhā. 2. 1. 2. तदाद्वरसाक्षैनमुपागात्
— असाधुनैनमुपागादित्येव त-
दाहुः
3. अथोताप्याहुः साम नो व-
तेति
— यत्साधु भवति साधु वने-
त्येव तदाहुः
— असाधु वनेत्येव तदाहुः
2. 22. 3. स त्वा प्रतिबध्यतामि ब्रू-
यात्
4. स त्वा प्रतिपेक्ष्यतामि ब्रू-
यात्.. स त्वा प्रतिबध्य-
तीत्येनं ब्रूयात्
3. 14. 4. इति ह स्माह शाण्डिल्यः
3. 16. 2. स ब्रूयात्प्राणा वसवः
4. स ब्रूयात्प्राणा रुद्राः
6. स ब्रूयात्प्राणा आदित्याः
7. एतद्ध स्म वै तद्विद्वानाह
महिदास ऐतरेयः
3. 17. 5. तस्मादाहुः सोऽप्यत्यसोष्टेति
4. 1. 3. स युग्वानमिव रैक्कमात्य 5.
4. 3. 7. महान्तमस्य महिमानमाहुः
4. 4. 2. सत्यकाम एव जाबालो ब्र-
वीथाः
4. 5. 2. ब्रह्मणश्च ते पादं ब्रवाणीति
ब्रवीतु मे भगवान् 4. 6. 3;
4. 7. 3; 4. 8. 3.
4. 9. 2. भगवांस्त्वेव मे कामं ब्रूयात्
4. 14. 3. ब्रवीतु मे भगवानिति
5. 2. 3. यद्यप्येनच्छुष्काय स्थाणवे
ब्रूयात्
5. 3. 4. कथं सो ऽनुशिष्टो ब्रवीत
— मा भगवानब्रवीदनु त्वा-
शिषामिति
6. कुमारस्यान्ते वाचमभाष-
थास्तामेव मे ब्रूहीति
Brih. 6. 2. 5.
5. 11. 6. तमेव नो ब्रूहीति

- Chhâ. 6. 1. 7. भगवांस्त्वेवमेतद्ब्रवीतु
 6. 2. 1. एक आहुरसदेवेदमग्र आ-
 सीत्
 6. 4. 5. तद्विद्वांस आहुः
 6. 7. 2. किं ब्रवीमि भोः
 7. 1. 5. तन्मे भगवान् ब्रवीतु (and
 in each section to the
 14th).
 7. 5. 2. नायमस्तीत्येवैनमाहुः
 7. 11. 1. तदाहुर्नशोचति नितपति
 — तस्मादाहुर्विद्योतते स्तनयति
 7. 15. 2. धिक् त्वास्त्वित्येवैनमाहुः
 3. नैवैतं ब्रूयुः पितृहातीति
 4. तं चेद्ब्रूयुरतिवाद्यसीत्यति-
 वाद्यस्मार्ति ब्रूयात्
 7. 24. 2. नाहमेवं ब्रवीमर्ति
 8. 1. 2. तं चेद्ब्रूयुः 4.
 3. ब्रूयाद्यावान्वा अयमाकाशः
 5. स ब्रूयाज्ञास्य जरया
 8. 6. 4. तमाभित आसीना आहुः
 8. 8. 5. अयजसानमाहुरासुरो वते-
 ति
 8. 11. 3. तदाहुरेकशतं ह वै वर्षाणि
 . . ब्रह्मचर्यमुवास
 Bṛih. 1. 3. 18. ते देवा अब्रुवन्
 27. अन्न इत्यु हैक आहुः
 28. अमृतं मा कुर्वित्येवैतदाह
 (bis).
 1. 4. 2. इति ह स्माह याज्ञवल्क्यः
 6. यदिदमाहुरमुं यजामुं यज
 8. योऽन्यमात्मनः प्रियं ब्रुवा-
 णं ब्रूयात्
 9. तदाहुर्यद्ब्रह्मविद्यया &c.
 14. सत्यं वदन्तमाहुर्धर्मं वद-
 तीति
 1. 5. 2. अथो आहुर्दर्शपूर्णमासा-
 विति
 — वत्सं जातमाहुरगृणाद इति

- Bṛih. 1. 5. 2. तद्यदिदमाहुः संवत्सरम्
 &c.
 15. प्रथिनागादित्येवाहुः
 17. पुत्रमाह त्वं ब्रह्म त्वं यज्ञः
 — पुत्रमनुशिष्टं लोक्यमाहुः
 2. 2. 3. प्राणानेतदाह (bis).
 2. 4. 3. यदेव भगवान्वेद तदेव मे
 ब्रूहि
 12. न प्रेत्य संज्ञास्तीत्यरे ब्र-
 वीमि 4. 5. 13.
 13. न वा अरे जं मोहं ब्रवीमि
 4. 5. 14.
 1. 2. कथं नो ब्रह्मिष्ठो ब्रवीत
 3. 1. सो ऽब्रवीत्सुधन्वाङ्गिरसः
 — एनमब्रूम क परिक्षिता अ-
 भवन्
 7. 1. सो ऽब्रवीत्कबन्ध आथर्व-
 ण इति
 — सो ऽब्रवीत्पतञ्चलं काप्यं
 (ter).
 — सो ऽब्रवीत्पतञ्चलः काप्यः
 (bis).
 — यो वा इदं कश्चिद्ब्रूयाद्देव वे-
 देति यथा वेत्य तथा ब्रूही-
 ति
 2. पुरुषं प्रेतमाहुर्व्यसंसिपता-
 स्याङ्गानीति
 — अन्तर्यामिणं ब्रूहीति
 5. 8. 2. तौ मे ब्रूहीति
 3. 9. 9. तदाहुर्यदयमेक इवैव पव-
 ते ऽथ कथमध्यर्द्ध इति
 10. सर्वस्यात्मनः परायणं य-
 मात्य 11-17.
 22. तस्मादपि प्रतिरूपं जातमाहुः
 23. तस्मादपि दीक्षितमाहुः स-
 त्यं वदेति
 4. 1. 2. यत्ते कश्चिदब्रवीत्तच्छृणुवा-
 म 3-7.

- Bṛih. 4. 1. 2. अन्नवीन्मे जित्वा शैलिनिः
similarly, in 3—7.
— यथा मातृमान्पितृमानाचार्यवान् ब्रूयान्तथा.. अन्नवीत् 3—7.
— अन्नवीत्तु ते तस्यायतनं प्रतिष्ठां न मे अन्नवीदिति
— स वै नो ब्रूहि 3—7.
4. चक्षुषा वै पश्यन्तमाहुः
द्राक्षीरिति स आहाराक्षमिति
4. 2. 1. ब्रवीतु भगवानिति
4. 3. 11 तं नायनं बोधयेदित्याहुः
— अथो खल्वाहुर्जागर्गदश
एवास्यैषः
— अत ऊर्ध्वं निमोक्षाय ब्रूहि
15, 16, 33.
4. 4. 1. एकीभवति न पश्यतांत्याहुः (similarly, 7 times more).
5. अथो खल्वाहुः काममय
एवायं पुरुष इति
9. तस्मिञ्छुक्रमुत नीलमाहुः
5. 1. 1. इति ह स्माह कौण्ड्याय-
णीपुत्रः
5. 2. 1. ब्रवीतु नो भवानिति 2, 3.
— दाम्यतेति न आत्थेति
2. दत्तेति न आत्थेति
3. दयध्वमिति न आत्थेति
5. 7. 1. विशुद्धेत्याहुः
5. 12. 1. अन्नं ब्रह्मेत्येक आहुस्तन्न
तथा
— प्राणो ब्रह्मेत्येक आहुस्तन्न
तथा
— तद्ध स्माह प्रातृदः पितरम्
— स ह स्माह पाणिना मा
प्रातृद
5. 14. 4. य एव ब्रूयादहमदर्शमिति

- Bṛih. 5. 14. 4. तस्मादाहुर्वलं सत्यादोगीयः
8 यन्तु हो तद्वायत्रीविदब्रूयाः
6. 2. 6. मानुषाणां ब्रूहीति
8. को हि त्वेवं ब्रुवन्तमर्हति
प्रत्याख्यातुमिति
6. 3. 12. एतं नापुत्राय वानन्तेवासि-
ने वा ब्रूयात्
6. 4. 1. तद्विद्वानुहालक आरुणिराह
— तद्विद्वान्नाको मौद्गल्य आह
— तद्विद्वान् कुमारहारित आह
28. एतमाहुर्गतिपिता वताभूः
Isa. 10. अन्यदेवाहुर्विद्ययान्यदेवा-
हुरविद्यया
13. अन्यदेवाहुः संभवादन्यदा-
हुरसंभवात्
Tait. 1. 8. 1. ओमिति ब्राह्मणः पत्रक्यन्नाह
Katha. 1. 15. मृत्युः पुनरेवाह तुष्टः
16. तमब्रवीत्प्रीयमाणः
22. त्वं च मृत्यो यन्न सुविज्ञे-
यमान्य
29. यत्साम्पराये महति ब्रूहि
नस्तत्
2. 15. तत्ते पदं सङ्गृहेण ब्रवीमि
3. 4. इन्द्रियाणि हयानाहुः
— भोक्तेत्याहुर्मनीषिणः
6. 10. तामाहुः परमां गतिम्
Maitri. 6. 30.
12. अस्तीति ब्रुवतः
Sweet. 3. 19. तमाहुर्दृश्यं पुरुषम्
Mantr 1. 2. वरं वृणीष्वेति राजानमब्र-
वीत्
— स त्वं नो ब्रूहीति 7. 10.
2. 1. शाकायन्यः सुप्रीतस्त्वब्र-
वीद्राजानम्
2. इत्याह भगवान्नैत्रिः
— इत्येवं ह्याह 4. 3; 6. 1 (bis),
3, 4, 5, 6, 7, 11, 12, 14,
15, 16, 17, 18, 19, 20,
22, 25, 26, 27, 28, 37;
7, 8, 9.

- Maitri. 2. 3. क्रतुं प्रजापतिमब्रुवन्
— यद्भगवन् वेत्सि तदस्माकं
ब्रूहि
4. 4. अस्ति ब्रह्मेति ब्रह्मविद्यावि-
दब्रवीत्
— इत्येवैतदाह यस्तपसापह-
तपाप्मा
— इत्येवैतदाह यः सुयुक्तो
ऽजस्रं चिन्तयति
5. श्रेयः कतमो यः सो ऽस्माकं
ब्रूहि
6. 7. इत्याहुर्ब्रह्मवादिनः (ter).
30. अत्रैका आहुः
31. को नियन्ता वेत्याह
7. 8. शमयाम इत्येवं ब्रुवाणाः
11. विनिर्गतं मानुकमेवमाहुः

- Mahānār. 1. 6. तदेवर्त्तं तदु सत्यमाहुः
21. 2. अग्नय इत्याहुः
— अग्निहोत्रमित्याहुः
23. 1. न्यास इत्याहुर्मनीषिणो ब्र-
ह्माणम्
24. 1. न्यासमेपां तपसामतिरिक्त्वा-
माहुः

- Praśna. 1. 11. दिव आहुः परे अर्द्धे पुरी-
षिणम्
— सप्रचक्रो षडर आहुरर्णितम्
3. 2. ब्राह्मिष्ठो ऽसीति तस्मात्ते ऽहं
ब्रवीमि
6. 1. तमहं कुमारमब्रुवं नाहमि-
मं वेद

- Gauḍa. 2. 1. वैतथ्यं सर्वभूतानां स्वप्न
आहुः
3. वैतथ्यं तेन वै प्राप्तं स्वप्न आ-
हुः प्रकाशितम्
5. एकमाहुर्मनीषिणः
26. एकत्रिंशक इत्याहुः

- Nrip. 2. 4. देवा ह वै प्रजापतिमब्रुवन्
3. 1; 4. 1, 3; 5. 1, 3;
Nṛisut. 1. 7, 9.

- Nrip. 3. 1. शक्तिं बीजं च नो ब्रूहि
— यामिन्द्रसेनेत्युत आहुः
4. 1. अङ्गमन्वाप्नो ब्रूहि
3. कैर्मन्त्रैर्देवः स्तुतः प्रीतो भ-
वति . . तन्नो ब्रूहि
— इति तान् प्रजापतिरब्रवीत्
5. 1. महाचक्रं नाम चक्रं नो ब्रूहि
3. मन्त्रराजस्य . . फलं नो ब्रू-
हि

- Nṛisut. 7. किमिदमेवमित्यु इत्येवाहा-
विचिकित्सन्
8. एवं नैवमिति पृष्ठ ओमित्ये-
वाह
9. ब्रूतैष दृष्टो ऽदृष्टो वेति
— ब्रूहेव भगवन्मिति ते देवा
उचुः
— आह ओमित्यनुजानीध्वम्
— ब्रूतैनमिति ज्ञातो ऽज्ञातश्च
— ब्रूतैवैनमात्मासिद्धमिति हो-
वाच

- Sīras. 1. सो ऽब्रवीदहमेकः प्रथममा-
सीत्
5. रुद्रमेकत्वमाहुः (bis).
7. इत्याह भगवान्

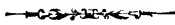
- Mahā. 1. तदाहुरेको ह वै नारायणः
4. इत्याह भगवान् हिरण्यगर्भः

- Brahma. 1. एवं सुप्रभो ब्रूते
2. सूचनात्सूत्रमित्याहुः

- Dhyāna. 16. तस्याहुर्बीजमाहृत्य
Kāṭhaśru. 2. देवा ह वै समेत्य प्रजाप-
तिमब्रुवन्
— सो ऽब्रवीद्ब्रह्मिष्ठेभ्यः

- Piṇḍa. 1. ब्रह्माणमिदमब्रुवन्
Parama. 1. तं भगवानाह
Gāruḍa. 3. इत्याह भगवान् ब्रह्मा
Kālāg. 2. इत्याह भगवान् कालाग्नि-
रुद्रः

- Jābāla. 3. किं जप्येनामृतत्वं ब्रूहि
4. प्राणं गच्छ स्वाहेत्येवमेवै-
तदाह
- Vāsu. 1. ऊर्ध्वपुण्ड्रविधिं . . मे ब्रूही-
ति
- Gopī. 5. एवं मुनिरब्रवीत्
— एवं मुनयो ऽब्रुवन्
- Rāmap. 42. सुग्रीवस्त्वाह
- Rāmōt. 5. तन्नो ब्रूहि भगवन्
- Mukti. 1. 51. मा मा ब्रूयाद्द्वार्यवती तथा
स्याम्
- Gītā. 1. 2. राजा वचनमब्रवीत्
7. संज्ञार्थं तान्ब्रवीमि ते
21. इदमाह महीपते
28. विषोदन्निदमब्रवीत्
2. 7. निश्चितं ब्रूहि तन्मे
3. 42. इन्द्रियाणि पराण्याहुः
4. 1. मनुरिद्धाकवे ऽब्रवीत्
19. तमाहुः पण्डितं ब्रूयाः
5. 1. तन्मे ब्रूहि सुनिश्चितम्
8. 21. तमाहुः परमां गतिम्
10. 13. आहुस्त्वामृषयः सर्वे
— स्वयं चैव ब्रवीषि मे
11. 3. एवमेतद्यथात्थ त्वम्
35. नमस्कृत्वा भूय एवाह कृ-
ष्णम्
14. 16. कर्मणः सुकृतस्याहुः
16. 8. जगदाहुरनीश्वरम्

भ

- Maitri. 6. 7. भ इति भासयतीमांल्लोकान्
भक्ति
- Śwet. 6. 28. यस्य देवे परा भक्तिः
Kaivalya. 2. भ्रष्टाभक्तिध्यानयोगात्
5. भक्त्या स्वगुरुं प्रणम्य

- Vāsu. 3. भक्त्या जानाति वाय यः
— मद्भक्त्या सिध्यति स्वयम्
4. मय्यचला भक्तिश्चास्य व-
र्धते
- Krish. 26. वृन्दा भक्तिः प्रिया बुद्धिः
- Rāmōt. 4. क्षेत्रे ऽस्मिन्योऽर्चयेद्भक्त्या
- Mukti. 1. 4. भक्त्या शुश्रूषया . . स्तुवन्
14. यस्तु पठते भक्तितो मयि
48. मद्भक्तिविमुखाय
- Gītā. 8. 10. भक्त्या युक्तो योगबलेन चैव
22. भक्त्या लभ्यस्त्वनन्यया
9. 11. नमस्यन्तश्च मां भक्त्या
26. यो मे भक्त्या प्रयच्छति
29. ये भजन्ति तु मां भक्त्या
11. 54. भक्त्या त्वनन्यया
13. 10. भक्तिरव्यभिचारिणी
18. 51. मद्भक्तिं लभते पराम्
55. भक्त्या मामभिजानाति
68. भक्तिं मयि परां कृत्वा
भक्तिमन्त्
- Gītā. 12. 17. भक्तिमान्त्रः स मे प्रियः
1. भक्तिमान्मे प्रियो नरः
भक्तियोग
- Mukti. 1. 16. भक्तियोगेन चापरे
- Gītā. 14. 26. भक्तियोगेन सेवते
भक्त्युपहत
- Gītā. 9. 26. तदहं भक्त्युपहतम्
भक्तृ
- Siras. 4. भक्ता ज्ञानेन भजति
भक्ष्
- Chhā. 5. 10. 4. तं देवा भक्षयन्ति
- Bṛh. 1. 3. 24. राजानं भक्षयन्नुवाच
6. 2. 16. तांस्तत्र देवाः . . भक्षयन्ति
भग
- Chhā. 5. 2. 7. तुरं भगस्य धीमहि

- Bṛih. 6. 4. 5. पुनर्माभैत्विन्द्रियं पुनस्तेजः
पुनर्भगः
Tait. 1. 4. 3. तं त्वा भग प्रविशानि
— स मा भग प्रविश
— नि भगाहं त्वयि मृजे
Yogat. 3. यस्मिन् जाते भगे पूर्णे त-
स्मिन्नेव भगे रमेत्

भगवत्

- Chhā. 1. 8. 3. भगवन्तावधे वदताम्
7. हन्ताहमेतद् भगवन्तो वेदा-
नि 8.
1. 11. 1. भगवन्तं वा अहं विविदि-
षाणि
2. भगवन्तं वा अहमेभिः सर्वै-
रार्त्विज्यैः पर्यैशिशम्
— भगवतो वा अहमविच्या-
न्यानवृषि
3. भगवांस्त्वेव मे सर्वैरार्त्वि-
ज्यैरिति
4. मा भगवानत्रोचत् 6, 8.
1. 12. 2. अन्नं नो भगवानागायतु
4. 1. 8. त्वं नु भगवः सयुग्वा रेकः
4. 2. 2. अनु म एतां भगवो देवतां
शाधि
4. अन्वेव मा भगवः शाधीति
4. 4. 3. ब्रह्मचर्यं भगवति वत्स्या-
म्युपेयां भगवन्तमिति
4. 5. 1. भगव इति प्रतिशुश्राव 4.
6. 2; 4. 7. 2; 4. 8. 2; 4.
14. 2.
2. ब्रवीतु मे भगवान् 4. 6. 3;
4. 7. 3; 4. 8. 3; 4. 14. 3.
4. 9. 2. भगवांस्त्वेव मे कामे ब्रूयात्
5. 1. 7. भगवन् को नः श्रेष्ठः
12. भगवन्नेधि त्वन्नः श्रेष्ठः
5. 3. 1. अनु हि भगव इति
2. न भगव इति 3.

- Chhā. 5. 3. 4. भगवानब्रवीदनु त्वाशिष-
मिति
6. भगवन् गौतम वित्तस्य वरं
वृणीथाः
5. 11. 2. भगवन्तो ज्यमारुणिः
4. भगवन्तो ज्यं कैकेयः
5. यक्ष्यमाणो वै भगवन्तः...
वसन्तु भगवन्तः
5. 12. 1. दिवमेव भगवो राजन्
(similarly, five times
more).
6. 1. 4. कथं नु भगवः स आदेशः
7. न वै नूनं भगवन्तस्त एत-
द्वेदिपुः
— भगवांस्त्वेवमेतद्ब्रवीतु
6. 5. 4. भूय एव मा भगवान् वि-
ज्ञापयतु 6. 6. 5; 6. 8. 7;
6. 9. 1; 6. 10. 3; 6. 11.
3; 6. 12. 3; 6. 13. 3; 6.
14. 3; 6. 15. 3; Nṛisut.
7 (नो)
6. 12. 1. इदं भगवः...भिन्नं भगवः
...इमा धाना भगवः...
न किञ्चन भगवः
7. 1. 1. अधीहि भगवः
2. ऋग्वेदं भगवो ज्येभि
3. सो ऽहं भगवो मन्त्रवित्
— सो ऽहं भगवः शोचामि
तं मा भगवान्...तारयतु
5. अस्ति भगवो...भूय इति
...तन्मे भगवान् ब्रवीतु
(so in each Section to
the 14th).
7. 16. 1. सो ऽहं भगवः सत्येनातिव-
दानीति
— सत्यं भगवो विजिज्ञासे
(similarly in each Sec-
tion to the 23rd).
7. 24. 1. स भगवः कस्मिन् प्रतिष्ठितः

- Chhâ. 7. 26. 2. भगवान् सनत्कुमारः
 8. 7. 3. इति भगवतो वचो वेदयन्ते
 4. योऽयं भगवो ऽस्तु परिख्या-
 यते
 8. 8. 1. भगव आत्मानं पश्यावः
 3. आवां भगवः साध्वलङ्कृतौ
 8. 9. 2. यथैव खल्वयं भगवः
 8. 10. 3. यद्यपीदं भगवः शरीरम्
 Brih. 2. 4. 2. यच्च म इयं भगोः सर्वा प्र-
 थिवी 4. 5. 3
 3. यदेव भगवान्वेद तन्मे वृ-
 हीति
 2. 4. 13. अत्रैव मा भगवानमुमुहत्
 3. 1. 2. ब्राह्मणा भगवन्तः 3. 8. 1
 12 ; 3. 9. 27.
 3. 7. 1. नाहं तद्भगवन्वेदेति
 — नाहं तं भगवन्वेदेति
 4. 2. 1. नाहं तद्भगवन्वेद यत्र गर्भि-
 प्यामि . . ब्रवीतु भगवान्
 4. यो नो भगवन्नभयं वेदयसे
 4. 3. 14. सोऽहं भगवते सहस्रं ददामि
 15, 16, 33 ; 4. 4. 7.
 4. 4. 23. सोऽहं भगवते विदेहान्ददामि
 4. 5. 4. यदेव भगवान्वेत्थ तदेव मे
 विवृहि
 11. अत्रैव मा भगवान्मोहान्त-
 मापीपिपत्
 6. 1. 13. मा भगव उत्क्रमीः
 6. 2. 4. वरं भगवते गौतमाय दद्याः
 Tait. 3. 1. 1. अभीहि भगवो ब्रह्मेति 3.
 2. 1 ; 3. 3. 1 ; 3. 4. 1 ; 3.
 5. 1.
 Śwet. 3. 11. सर्वज्यापी स भगवान्
 5. 4. एवं स देवो भगवान् वरेण्यः
 Maitri. 1. 2. आत्मविद्भगवाञ्छाकायन्यः
 — भगवन्नाहमात्मवित्
 3. भगवन् . . निःसारे ऽस्मिञ्छ-
 रीरे किं कामोपभोगैः

- Maitri. 1. 4. भगवस्त्वं नो गतिः
 2. 1. भगवाञ्छाकायन्यः सुप्रीतः
 — यः कतमो भगवा इति
 2. इत्याह भगवान्मैत्रिः
 3. भगवता मैत्रिणाख्याता
 — भगवन् शकटमिवाचेतन-
 मिदं शरीरम्
 — यद्भगवन् वेत्ति तदस्माकं
 वृहि
 4. भगवन् कथमनेनेद्देशनानि-
 टेन
 3. 1. भगवन् यद्येवं . . सूचयसि
 2. आत्मस्थं प्रभुं भगवन्तं . .
 नापश्यत्
 4. 1. भगवन्नमस्ते ऽस्तु
 5. भगवन्नभिवाद्यसि
 6. 13. विश्वभृद्वै नामैषा तनृभगव-
 तो त्रिणोः
 30. भगवानसावादित्यः
 7. 10. भगवन् व्ययमात्मकामाः
 Muṇḍ. 1. 1. 3. कस्मिन्नु भगवो विज्ञाते
 Mahânār. 3. 13. तन्नो भगवती प्रचोदयात्
 22. 1. किं भगवन्तः परमं वदन्ति
 Prasna. 1. 1. भगवन्तं पिपलादमुपसन्नाः
 3. भगवन् कुतो ह वा इमाः
 प्रजाः प्रजायन्ते
 2. 1. भगवन् कत्येव देवाः प्रजां
 विधारयन्ते
 3. 1. भगवन् कुत एष प्राणो जा-
 यते
 4. 1. भगवन्नेतस्मिन्पुरुषे कानि
 स्वपन्ति
 5. 1. स यो ह वै तद् भगवन्मनु-
 द्येषु प्रायणान्तमोङ्कारम-
 भिधायीत
 6. 1. भगवन् हिरण्यनाभः . . एतं
 प्रश्नमपृच्छत

Kaivalya.	1. भगवन्तं परमेष्ठिनं परिस- मेत्य — अधीहि भगवन् ब्रह्मविद्याम्	Siras.	7. इत्याह भगवान्
Gauḍa.	4. 82. यस्य कस्यच धर्मस्य ग्रहेण भगवानसौ (MSS. read यस्य धर्मस्य ग्रहणं भगवा- नपि सोऽश्रुते)	Sikhā.	1. अथर्वाणं भगवन्तं पप्रच्छ
	84. भगवानाभिरस्पृष्टः	Mahā.	4. इत्याह भगवान् हिरण्यगर्भः
Nrp.	3. 1. शक्तिः . ब्रूहि भगवः 4. 1. अङ्गमन्त्राज्ञो ब्रूहि भगवः 3. तन्नो ब्रूहि भगवः — ओं या वै नृसिंहो देवो भगवान् यस्य ब्रह्मा तस्मै वै नमो नमः (similarly, 31 times).	Brahma	1. अङ्गिरसं भगवन्तं पिप्पला- दम्
	5. 1. महाचक्रं नाम चक्रं नो ब्रूहि भगवः 2. मन्त्रराजस्य . . फलं नो ब्रु- हि भगवः	Nīla.	13. परा ता भगवो वप
Nrsut.	9. इममेव नो भगवन्नोङ्कार- मात्मानमुपदिश — ब्रूह्येव भगवन्निति ते देवा ऊचुः — पश्याम एव भगवन् — नमस्ते भगवन् प्रसीद	Hamsa.	1. भगवन् सर्वधर्मज्ञ
Brahma.	6. विष्णुश्च भगवान्देवः	Parama.	1. इति नारदो भगवन्तमुपग- म्योवाच तं भगवानाह
Chūl.	7. ध्यानक्रियाभ्यां भगवान् मुक्तं	Aruṇeya.	1. केन भगवन् कर्माणि . . वि- सृजामि
Siras.	12. कालः प्राणश्च भगवान् 2. यो वै रुद्रः स भगवान् . . तस्मै वै नमो नमः (31 times). 3. य ईशानः स भगवान् महे- श्वरः 4. कस्मादुच्यते भगवान् महे- श्वरः . . तस्मादुच्यते भग- वान् महेश्वरः 6. व्यापको हि भगवान् रुद्रः	Gāruda.	3. इत्याह भगवान् ब्रह्मा
		Kālag.	1. कालाग्निरुद्रं भगवन्तम् — अधीहि भगवंस्त्रिपुण्ड्रवि- धिसतत्त्वम् — तं होवाच भगवान् 2. इत्याह भगवान् कालाग्नि- रुद्रः
		Jābala.	1. भगवन् सञ्ज्ञासमनुब्रूहि — एवमेवैतद्भगवन्निति वै या- ज्ञवल्क्यः 5.
		Vasu.	1. नमस्कृत्य भगवन्तम् — श्रीभगवन्तुर्ध्वपुण्ड्रविधिं . . मे ब्रूहीति — तं होवाच भगवान्वासुदेवः
		Krish.	1. भगवन्तं सनातनम् 3. प्रोवाच भगवान् स्वयम् 10. वंशस्तु भगवान् रुद्रः
		Rāmap.	65. ओं नमो भगवते वासुदेवाय
		Rāmot.	4. ततः प्रसन्नो भगवान् 5. तन्नो ब्रूहि भगवन्निति — यो वै श्रीरामः स भगवान् (47 times). — य ओं नमो भगवते वासु- देवाय महाविष्णुः (44)
		Gītā.	10. 14. न हि ते भगवन्व्यक्तिं विदुः 17. चिन्त्यो ऽसि भगवन्मया

भगवद्दृश

Chhâ. 4. 9. 3. श्रुतं ह्येव मे भगवद्दृशेभ्यः
7. 1. 3.

भगवद्दोष

Atmapra. 1. वैकुण्ठं भगवद्दोषं गमिष्य-
ति

भगेश

Swet. 6. 6. धर्मावहं पापनुदं भगेशम्

भग्नभाण्डोदधि

Krish. 19. भग्नभाण्डोदधिर्गृहे

भङ्ग

Mukti. 1. देहत्रयभंगं प्राप्य

भञ्ज

Chhâ. 5. 19. 1. यद्भक्तं प्रथममागच्छेत्

Brih. 1. 5. 1. द्वे देवानभाजयत् 2.

Kāṭha. 1. 13. स्वर्गलोका अमृतत्वं भजन्ते

Mahānār. 17. 1. भवे भवे नातिभवे भजस्व

माम्

20. 10. श्री मे भजत

Siras. 4. ऋषिभिर्नान्यैर्भक्तैः

— भक्ता ज्ञानेन भजति

Vāsu. 1. भद्रकैर्ब्रह्मादिभिर्यारितम्

Gopî. 5. तत्र भवत्यः . . कृष्णं भजि-
ष्यथ

Krish. 6. भक्ते ब्रह्मणि राजसी

Rāmāp. 38. पूजितावीरपुत्रेण भक्तेन

94. तद्भक्ता ये लब्धकामांश्च
भुक्त्वा

Mukti. 1. 21. मत्सारूप्यं भजत्ययम्

23. मत्सामीप्यं भजत्ययम्

24. मत्सायुज्यं . . भजेत्

49. मद्भक्ताय सुशीलाय

2. 72. मम रूपमीदृशं भजस्व

Gītā. 4. 3. भक्तो ऽसि मे सखा चेति

11. तांस्तथैव भजाम्यहम्

Gītā.

6. 31. सर्वभूतस्थितं यो मां भ-
जति

47. श्रद्धावान्भजते यो माम्

7. 16. चतुर्विधा भजन्ते माम्

21. यो यो यां यां तनुं भक्तः

28. भजन्ते मां दृढव्रताः

9. 13. भजन्त्यनन्यमनसः

23. ये ऽप्यन्यदेवता भक्ता य-
जन्ते

29. ये भजन्ति तु मां भक्त्या

30. भजते मामनन्यभाक्

31. न मे भक्तः प्रणश्यति

33. भक्ता राजर्षयस्तथा

— लोकमिमं प्राप्य भजस्व मां

34. मन्मना भव मद्भक्तः

10. 8. इति मत्वा भजन्ते माम्

10. भजतां प्रीतिपूर्वकम्

12. 1. भक्तास्त्वां पर्युपासते

20. भक्तास्ते जीव मे प्रियाः

भजन

Mukti. 1. 16. केचित्त्वन्नामभजनात्

18. मन्नामभजनात्कपे

भञ्ज

Brahmab. 14. तद्भग्नं न च जानाति

Krish. 19. भग्नभाण्डोदधिर्गृहे

भट

Maitri. 7. 8. rīḍa रङ्गावतारिन्

1. भद्र

Mahānār. 9. 7. यद्भद्रं तन्न आरुर्ध्र 17. 7

16. 4. विश्वाची भद्रा सुमनस्य
माना

Nrip. 1. 1. भद्रं कर्णेभिः शृणुयाम दे-

भद्रं पश्येमाक्षभिर्यजत्राः

2. 4; Nrisut. 1.

7. भद्रं तृतीयस्यान्यम्

2. 3. भद्रमष्टमं (स्थानं ज्ञानं
यात्)

- Nrip. 2. 4. कस्मादुच्यते भद्रमिति
— यः स्वयं भद्रो भूत्वा सर्वदा
भद्रं ददाति
— तस्मादुच्यते भद्रमिति
- Nrisut. 4. एष एव भद्रः
5. एष एव भद्र एष हि व्याप्त-
तमः
— एष एव भद्र एष ह्येवोत्कृष्टः
— एतदेव भद्रमेतद्धि महावि-
भूति
6. भद्रमभद्रं . . बुबुधरे
- Rāmap. 32. भद्राय रघुवीराय (3 MSS.
have रुद्राय for भ०)
- Rāmof. 2. चन्द्राय नमो भद्राय नमः
- Mukti. 1. भद्रं कर्णेभिर्गति शान्तिः
2. भद्र
- Kaush. 1. 5. भद्रयज्ञायज्ञीये शीर्षण्ये
भद्रत्वं
- Nrisut. 7. भद्रत्वान्मृत्युनृत्यत्वात्
भद्रासन
- Amṛita. 18. भद्रासनमथापि वा
भय
- Chhā. 1. 3. 1. अपहन्ता ह वै भयस्य त-
मसो भवति
8. 9. 1. अप्राप्यैव देवानेतद्भयं ददर्श
8. 10. 1 ; 8. 11 1.
- Bṛih. 1. 4. 2. तत एवास्य भयं वीयाय
— द्वितीयाद्वै भयं भवति
4. 3. 13. उतेवापि भयानि पश्यन्
20. यदेव जायद्भयं पश्यति
- Tait. 2. 7. 1. एतस्मिन्नुदरमन्तरं कुरुते
यथ तस्य भयं भवति
— तत्त्येव भयं विदुषो मन्वा-
नस्य
- Kātha. 1. 12. स्वर्गे लोके न भयं किञ्चना-
स्ति

- Kātha. 6. 2. महद्भयं वच्चमुद्यतम्
3. भयादस्याग्निस्तपति भया-
त्तपति सूर्यः । भयादिन्द्रश्च
. . धावति
- Maitri. 1. 3. *vide* आद्य
3. 5. सम्मोहो भयं . . इति ताम-
सानि
- Gauḍa. 1. 25. न भयं विद्यते क्वचित्
Nrisut. 6. द्वितीयाद्भयमेव पश्यन्तः
Sikhā. 2. दुःखभयेभ्यः सन्तारयति
Amṛita. 27. भयं क्रोधमथालस्यम्
Tejo. 12. लोभं मोहं भयं दर्पम्
14. न भयं सुखदुःखं च
Nyāsa. 2. भयं किमुपश्यति
— गर्भवासभयाद्भूतिः
Gopī. 1. मृत्योर्भयाच्च संरक्षणी
Gītā. 2. 34. भयाद्रणादुपरतम्
10. ज्ञायते महतो भयात्
10. 4. भयमभयमेव च
11. 15. भयेन च प्रत्यथितं मनो मे
12. 15. हर्षामर्षभयोद्देशैः
18. 8. कार्यक्लेशभयात्
30. कार्याकार्ये भयाभये
35. यया स्वप्नं भयं शोकम्
- भयदर्शिन
- Gauḍa. 3. 39. अभये भयदर्शिनः
भयानक
- Gītā. 11. 27. दंष्ट्राकरालानि भयानकानि
भयावह
- Śwet. 2. 8. सोतांसि सर्वाणि भयाव-
हानि
Gītā. 3. 35. परधर्मो भयावहः
भरगत्व
- Maitri. 6. 7. तस्माद्भरगत्वाद्भर्गः

भरत

- Maitri. 1. 4. मरुत्तभरतप्रभृतयः
 Rāmap. 50. शत्रुघ्नभरतौ
 51. भरताधस्तु सुग्रीवम्
 53. सुग्रीवं भरतं तथा
 Rāmōt. 3. प्राज्ञात्मकस्तु भरतः
 Mukti. 1. 1. सीताभरतसौमित्रिशत्रुघ्नाद्यैः

भरतर्षभ

- Gītā. 3. 41. नियम्य भरतर्षभ
 7. 11. कामोजस्मि भरतर्षभ
 16. ज्ञानी च भरतर्षभ
 8. 23. वक्ष्यामि भरतर्षभ
 13. 26. तद्विद्धि भरतर्षभ
 14. 12. विवृद्धे भरतर्षभ
 18. 36. शृणु मे भरतर्षभ

भरतश्रेष्ठ

- Gītā. 17. 12. इज्यते भरतश्रेष्ठ

भरतसत्तम

- Gītā. 18. 4. निश्चयं शृणु . . भरतसत्तम

भरद्वाज

- Brih. 2. 2. 4. इमामेव गौतमभरद्वाजाव-
 यमेव गौतमो ऽयं भरद्वाजः
 Rāmōt. 1. भरद्वाजः पयच्छ याज्ञव-
 ल्क्यम्
 5. भरद्वाजो याज्ञवल्क्यमुवाच

भर्गस्

- Brih. 6. 3. 6. भर्गो देवस्य धीमहि
 Maitri. 6. 7.
 Maitri. 6. 7. अथ भर्गा इति . . भाभिर्ग-
 तिरस्य हीति भर्गो भर्जय-
 तीति वैष भर्गा इति रुद्रः
 — भरणत्वाद्भर्गः
 34. तत्सवितुर्वरेण्यं भर्गः
 Mahānār. 15. 2.

- Maitri. 6. 35. एतद्ब्रह्मैतदमृतमेतद्भर्गः
 (bis).

भर्गाख्य

- Maitri. 6. 7. सविता वै देवस्ततो यो ऽस्य
 भर्गाख्यस्तं चिन्तयामि
 — यो ह वा अमुष्मिन्नादित्ये
 निहितस्तारकोऽक्षिणि वैष
 भर्गाख्यः

भर्तृ

- Brih. 1. 3. 18. भर्त्ता स्वानां श्रेष्ठः पुर एता
 भवति
 Gītā. 9. 18. गतिर्भर्त्ता प्रभुः साक्षी
 13. 22. भर्त्ता भोक्ता महेश्वरः

भट्टाक्ष

- Chhā. 4. 1. 2. हो हंयि भट्टाक्ष भट्टाक्ष
 (one MS. has भट्टाक्षि)
 1. भव

- Mahānār. 17. 1. भवे भवे नातिभवे
 Mukti. 2. 28. भवभाववर्जनात्
 Gītā. 10. 4. दुःखं दुःखं भवो ऽभावः
 11. 2. भवव्ययौ हि भूतानाम्

2. भव

- Maitri. 6. 8. शम्भुर्भवो रुद्रः 7. 7.
 Chhā. 12. शर्वो भवश्च रुद्रश्च
 Nīla. 22. भवेन महतां पिता
 24. नमो भवाय नमः शर्वाय

भवत्

- Chhā. 4. 4. 1. ब्रह्मचर्यं भवति विवत्स्यामि
 Brih. 4. 5. 5. प्रिया वै खलु नो भवती
 सती
 — हन्त तर्हि भवत्येतद्व्याख्या-
 स्यामि
 5. 2. 1. ब्रवीतु नो भवान् 2. 3.
 6. 2. 3. इति वाव किल नो भवान्
 पुरानुशिष्टानवोचत्

- Bṛih. 6. 2. 4. भवानेव गच्छत्विति
7. मा नो भवान् बहोः.. अ-
भ्यवदान्यो भूत्
— उपैम्यहं भवन्तमिति
Sīras. 1. ते रुद्रमपृच्छन् को भवान्
Gopī. 5. तत्र भवत्यः.. कृष्णं भजि-
ष्यथ
Mukti. 2. 5. जेतव्यो भवता कपे
30. भवानज्ञाततत्पदः
Gītā. 1. 7. भवान्भीष्मश्च कर्णश्च
11. भवन्तः सर्व एव हि
4. 4. अपरं भवतो जन्म
10. 12. पवित्रं परमं भवान्
11. 31. को भवानुग्रहः
— विज्ञातुमिच्छामि भवन्तमा-
द्यम्

भवबन्धन

- Mukti. 1. 6. मुच्येयं भवबन्धनात्
भवभाव
Nīla. 4. नमस्ते भवभावाय (most
MSS. भामाय; one has
भवाय)
भवभूत
Śwet. 6. 5. तं विश्वरूपं भवभूतमीदृग्
भवमन्यु
Nīla. 4. नमस्ते भवमन्यवे
भवारि
Rāmāp. 92. गदारिशंखाब्जधरं भवारिम्
भविष्य
Gītā. 7. 26. भविष्याणि च भूतानि
भविष्यदृत्ति
Gauḍa. 3. 14. भविष्यदृत्त्या गौणं तत्
भवोद्व
Mahānār. 17. 1. भवोद्भवाय नमः

भस्मन्

- Chhā. 5. 24. 1. यथाङ्गारानपोह्य भस्मनि
जुहुयात्
Siras. 5. अग्निरिति भस्म वायुरिति
भस्म etc.
— सर्वं ह वा इदं भस्म
— व्रतमिदं पाशुपतं यद्भस्म-
नाङ्गानि संस्पृशेत्
Kālāg. 1. यद्भूयं तदाग्नेयं भस्म
— अग्निरिति भस्मेत्यनेन चा-
भिमन्त्र्य
2. त्रिपुण्ड्रं भस्मना करोति
Gāruda. 3. भस्मना मोक्षयति
Vāsu. 4. अग्नेर्भस्मासि
Mukti. 1. 38. हृदयं कुण्डली भस्म
1. vide गारुड
भस्ममुष्टि
Kāthāśru. 3. अरणिदेशाद्भस्ममुष्टिं पिबे-
दित्येके
भस्मसात्कृ
Gītā. 4. 37. भस्मसात्कुरुते र्जुन
— भस्मसात्कुरुते तथा
भस्मान्त
Bṛih. 5. 15. 1. अथेदं भस्मान्तं शरीरम्
Isā. 17.
1. भा
Chhā. 3. 18. 3. सो जग्निना ज्योतिषा भाति
च तपति च (similarly in
4, 5, 6.
— भाति च तपति च कीर्त्या
यशसा ब्रह्मवर्चसेन य एवं
वेद 4, 5, 6.
4. 9. 2. ब्रह्मविदिव वै सोम्य भासि
4. 14. 2. ब्रह्मविद इव सोम्य ते मुखं
भाति
4. 15. 4. एष हि सर्वेषु लोकेषु भाति

Bṛih. 1. 3. 16. असौ चन्द्रः परेण मृत्युम-
तिक्रान्तो भाति

1. 5. 22. भास्याम्यहमिति चन्द्रमाः
Kāṭha. 5. 14. किमु भाति विभाति वा
15. न तत्र सूर्यो भाति . . नेमा
विश्रुतो भान्ति . . तमेव भा-
न्तमनुभानि सर्वम् Swet.
6. 14; Muṇḍ. 2. 2. 10.

Maitri. 6. 16. यो ऽमुष्मिन् भाति मण्डले
Muṇḍ. 3. 2. 1. यत्र विश्वं निहितं भाति
शुभ्रम्

Nṛip. 5. 10. यत्र न नक्षत्राणि भान्ति
Rāmāp. 24. उत्पन्नं सीतया भाति
Skanda. 2. न निजं निजवद्भाति
2. भा

Kaush. 1. 6. संभृतो भायै (भार्यायै is
a variant).

Maitri. 6. 7. भाभिर्गतिरस्य हीति भर्गः
भाःसत्य

Bṛih. 5. 6. 1. मनोमयो ऽयं पुरुषो भाः-
सत्यः

भाग

Swet. 5. 9. शतधा कल्पितस्य च भागः

Mahānār. 19. 2. नान्यो भागो यत्नान्मे

Dhyāna. 6. तस्य भागस्य भागशः
— तस्य भागस्य भागार्द्धम्

भागधेय

Bṛih. 6. 3. 1. तेभ्यो ऽहं भागधेयं जुहोमि
भागवत्

Mukti. 1. 2. अन्धैर्भागवतैश्चापि
भागवित्ति

Bṛih. 6. 3. 9. चूलाय भागवित्तये
10. चूलो भागवित्तिः

भागशस्

Dhyāna. 6. तस्य भागस्य भागशः

भागाद्धे

Dhyāna.

6. तस्य भागस्य भागार्द्धम्

भागिन्

Ait.

2. 5. एतास्तु भागिन्यौ करोमि
— भागिन्यावेवास्यामशनाया
पिपासे भवतः

भाण्

Bṛih. 1.

2. 4. स भाणकरोत् सैव वागभ
वत्

भाण्ड

Krish.

19. भग्नभाण्डोदधिर्गृहे

भानवीय

Maitri.

6. 31. भानवीयाश्च मरीचयः

भानु

Maitri.

6. 35. एतद्भानुर्णवः

Mahānār.

3. 10. तत्रो भानुः प्रचोदयात्

Haiusa.

2. भानुकौटिप्रतीकाशः

भानुमण्डल

Nāda.

7. भानुमण्डलसङ्काशा भवे-
न्मात्रा तथोत्तरा

भान्त

Maitri.

7. 6. भान्तः क्षान्तः शान्तः

भामनी

Chhā.

4. 15. 4. एष उ एव भामनीः

भामित

Śwet.

4. 22. वीरान् मा नो रुद्र भामितो
वधीः (2 MSS. read भा-
मितो)

भारत

Nāda.

12. स राजा भारते वर्षे

Gītā.

1. 24. एवमुक्तः . . गुडकेशेन
भारत

3. 10. प्रसन्न इव भारत
 14. तांस्तितिक्षस्व भारत
 18. तस्माद्युध्यस्व भारत
 28. व्यक्तमध्यानि भारत
 30. देहे सर्वस्य भारत
 3. 25. यथा कुर्वन्ति भारत
 4. 7. ग्लानिर्भवति भारत
 42. उत्तिष्ठ भारत
 7. 27. इन्द्रमोहेन भारत
 11. 6. पद्याश्चर्याणि भारत
 12. 2. सर्वक्षेत्रेषु भारत
 13. 33. कुन्तं प्रकाशयति भारत
 14. 3. ततो भवति भारत
 8. तन्निबध्नाति भारत
 9. रजः कर्मणि भारत
 10. सत्त्वं भवति भारत
 15. 19. सर्वभावेन भारत 18. 62.
 20. कृतकृत्यश्च भारत
 16. 3. भवन्ति . . भारत
 17. 3. श्रद्धा भवति भारत

भारद्वाज

- Brh. 2. 6. 2. पाराशर्यो भारद्वाजात्
 — भारद्वाजो भारद्वाजाच्च गौ-
 तमाच्च
 — गौतमो भारद्वाजात्
 — भारद्वाजः पाराशर्यात्
 3. आसुरिर्भारद्वाजात् 4. 6. 3.
 — भारद्वाज आत्रेयात् 4. 6. 3.
 4. 1. 5. गर्हभीविपीतो भारद्वाजः
 — भारद्वाजो ऽत्रवीत्
 And. 1. 1. 2. स भारद्वाजाय सत्यवाहाय
 प्राह भारद्वाजो ऽङ्गिरसे
 Praśna. 1. 1. सुकेशा च भारद्वाजः 6. 1.
 6. 1. षोडशकलं भारद्वाज पुरुषं
 वेत्थ
 Ārūḍa. 1. इन्द्रो भारद्वाजाय भारद्वाजो
 जीवितुकामेभ्यः शिष्येभ्यः

भारद्वाजीपुत्र

- Brh. 6. 5. 1. गौतमीपुत्रो भारद्वाजीपुत्रात्
 2.
 — भारद्वाजीपुत्रः पाराशरीपु-
 त्रात् 2.

भारूप

- Chhā. 3. 14. 2. भारूपः सत्यमंकल्पः
 Maitri. 2. 6.
 Maitri. 6. 4. भारूपं विगतनिद्रं विरजम्
 25 ; 7. 5.
 25. भारूपो विगतनिद्रो विरजः

1. भार्गव adj.

- Tait. 3. 6. 1. सैषा भार्गवो वारुणी विद्या
 Chāl. 10. पठन्ते भार्गवा ह्येतत्

2. भार्गव

- Praśna. 1. 1. भार्गवो वैदर्भिः 2. 1.

भार्या

- Brh. 3. 7. 1. तस्यामीन्द्रार्या गन्धर्वगृ-
 हीता
 4. 5. 1. याज्ञवल्क्यस्य द्वे भार्ये बभू-
 वतुः
 Yogat. 4. या माता सा पुनर्भार्या या
 भार्या जननी हि सा
 Nyāsa. 2. लोकाद्भार्याया सहितः
 Kathasru. 1. भार्या पुत्रान् . . अनुमोद-
 यित्वा

भालुकीपुत्र

- Brh. 6. 5. 2. राथीतरीपुत्रो भालुकीपु-
 त्रात्
 — भालुकीपुत्रः क्रौञ्चिकीपुत्रा-
 भ्याम्

भाल्लवय

- Chhā. 5. 11. 1. इन्द्रद्युम्नो भाल्लवयः
 5. 14. 1. इन्द्रद्युम्नं भाल्लवयम्

भाव

- Swet. 6. 4. भावांश्च सर्वान् विनियोज-
येद्यः
- Mund. 2. 1. 1. तथाक्षरा द्विविधाः सोम्य
भावाः
- Gauḍa. 2. 13. विकरोत्यपरान् भावान्
16. ततो भावान् पृथग्विधान्
17. सर्पधारादिभिर्भावैः
19. प्राणादिभिरनन्तैश्च भावैरेतै-
र्विकल्पितः
29. यं भावं दर्शयेद्यस्य तं भावं
म तु पश्यति
33. भावैरसङ्गिन्वायम्
— भावा अप्यङ्ग्येनैव
3. 20. अज्ञातस्यैव भावस्य
— अज्ञातो ह्यमृतो भावः
22. स्वभावेनामृतो यस्य भावः
- Kshur. 20. एवं शुभाशुभैर्भावैः
- Chūl. 18. यस्मिन् भावाः प्रतीयन्ते
- Siras. 3. भावं भावेन . . ग्रसति
4. सर्वान् भावान् परित्यज्य
- Brahmab. 7. अस्वरेण हि भावेन भावो
नाभाव इष्यते
- Dhyāna. 10. सकले निष्कले भावे
- Tejo. 14. एतद्भावविनिर्मुक्तम्
- Piṇḍa. 8. भावानां प्रवर्तनं तथा
- Rāmota. 5. देवासुरमनुष्यादिभावान्मा
(9)
- Mukti. 1. 23. मयि सर्वात्मके भावः
2. 4. अथ चेदशुभो भावः
24. भावसंवित्प्रकटिताम्
- Gītā. 2. 16. नासतो विद्यते भावः
7. 12. ये चैव सात्त्विका भावाः
13. त्रिभिर्गुणमयैर्भावैः
15. आसुरं भावमाश्रिताः
24. परं भावमजानन्तः 9, 11.
8. 4. अधिभूतं क्षरो भावः

- Gītā. 8. 5. यः प्रयाति स मद्भावं याति
6. यं यं वापि स्मरन्भावम्
— सदा तद्भावभावितः
20. परस्तस्मान् भावो ऽन्यः
10. 5. भवन्ति भावा भूतानाम्
17. केषु केषु च भावेषु
18. 17. यस्य नाहङ्कृतो भावः
20. सर्वभूतेषु येनैकं भावम्
भावगत
- Mund. 2. 2. 3. आयस्य तद्भावगतेन चेत-
सा
भावग्राह्य
- Swet. 5. 14. भावप्राप्त्यमनीडाख्यम्
भावन
- Mukti. 2. 25. दृढाभ्यस्तपदार्थैकभावनान्
28. भवभावनवर्जनात्
भावन
- Tejo. 7. स्वभावभावनप्राप्त्यम्
- Mukti. 1. 37. त्रिपुराकठभावन
1. *vide* गारुड
2. 48. द्वितीयं दृढभावन
57. दृढभावनया
- Gītā. 2. 66. न चायुक्तस्य भावना
भावनान्नयनाशन
- Mukti. 1. 40. एवमष्टोत्तरशतं भावनान्नय-
नाशनम्
भावयितु
- Ait. 4. 3. सा भावयित्री भावयितव्य
भवति
भावरहित
- Sarvop. 2. भावसाक्षि स्वयं भावरहि-
तम्
भावसंशुद्धि
- Gītā. 17. 16. भावसंशुद्धिरिति

भावसमन्वित

Gitā. 10. 8. बुधा भावसमन्विताः

भावसाक्षिन्

Sarvop. 2. भावसाक्षि स्वयं भावर-
हितम्

भावाभावकर

Swet. 5 14. भावाभावकरं शिवम्

भाष्

Kaush. 2. 5. यावद्वै पुरुषो भाषते
— न तावद्भाषितुं शक्नोतिChhā. 5. 3. 6. यामेव कुमारस्यान्ते वाच-
मभाषथाः Brih. 6. 2. 5.Brih. 2. 4. 4. प्रिया वतारे नः सती प्रियं
भाषसे

Gauda. 4. 99. नैतद्बुद्धेन भाषितम्

Gitā. 2. 11. प्रज्ञावादांश्च भाषसे

11. 14. कृताञ्जलिरभाषत
भाषा

Gitā. 2. 54. स्थितप्रज्ञस्य का भाषा

भाषितृ

Brih. 6. 4. 18. शुभ्रुषितां वाचं भाषिता

1. भास्

Maitri. 6. 7. भ इति भासयतीमाहो-
कान्Sarvop. 2. तद्वतविशेषाविशेषज्ञो यदा
भासते

Râmap. 14. स्वेनैव भासते

Gitā. 15. 6. न तद्भासयते सूर्यः

12. जगद्भासयते ऽखिलम्

2. भास्

Chhā. 1. 6. 5. सवेतदादित्यस्य शुक्लं भाः
6.

1. 7. 4. यदेतदक्षः शुक्लं भाः (bi-).

Brih. 4. 3. 9. स्वेन भासा स्वेन ज्योतिषा

Kathā. 5. 15. तस्य भासा सर्वमिदं वि-
भाति Swet. 6. 14;
Mund. 2. 2. 10.Gitā. 11. 12. यदि भाः सदृशी सा स्या-
द्भासस्तस्य महात्मनः30. भासस्तवोग्राः प्रतपन्ति वि-
ष्णो

भास्कर

Maitri. 7. 2. धाता भास्करः

Mahānār. 3. 8. भास्कराय विद्महे

भास्वन्त

Chhā. 7. 11. 2. तेजस्वतो लोकान् भास्व-
तो ऽपहततमस्कानभिसि-
ध्यतिMaitri. 6. 5. अग्निर्वायुरादित्या इति भा-
स्वत्येषाNrip. 2. 1. विराडेक ऋषिर्भास्वती
Nrisut. 3.

Sikhā. 1. रुचिरा भास्वती स्वभा

Vāsu. 3. पीता भास्वत्यगृपमा

Gitā. 10. 11. ज्ञानदीपेन भास्वता

भास्वर

Maitri. 6. 17. अस्यैतद्भास्वरं रूपम्

7. 1. निर्गुणः शुद्धो भास्वरः

Mahānār. 11. 12. विद्युद्वेगव भास्वरा Vāsu.
3.

भास्वरवर्ण

Brih. 6. 2. 14. तस्या आहुत्ये पुरुषो भा-
स्वरवर्णः संभवति

भिक्षु

Kaush. 2. 1. यथा ग्रामं भिक्षित्वा 2. 2.

Chhā. 1. 10. 2. इभ्यं कुल्माषान् खादन्तं वि-
भिक्षे

4. 3. 5. व्रद्धचारी विभिक्षे

Jābāla. 5. शुनिग्द्रोही भिक्षाणः (so
Sankarānanda, but see
भिक्षाण)

भिक्षा

- Chhā. 4. 3. 7. दत्तास्मै भिक्षामिति
8. 8. 5. प्रेतस्य शरीरं भिक्षया . .
संस्कुर्वन्ति
Nyāsa. 4. भिक्षादिवैदलं पात्रम्
Arūṇeya. 5. भिक्षार्थं ग्रामं प्रविशन्ति

भिक्षाचर्य

- Bṛih. 3. 5. 1. भिक्षाचर्यं चरन्ति 4. 4. 22.
Āśrama. 4. स्वपुत्रगृहेषु भिक्षाचर्यं चर-
न्तः

भिक्षाशन

- Nyāsa. 3. भिक्षाशनं दध्यात्

भिक्षाशिन

- Kaṭhasru. 4. भिक्षार्था न दद्यात्

भिक्षु

- Parama. 3. यादृच्छिका भवेद्भिक्षुः
— अनिकेतस्थितिरिव स भिक्षुः
— यस्माद्भिक्षुः . . ब्रह्महा भवेत्
— यस्माद्भिक्षुः . . पौलकसो भ-
वेत्
— यस्माद्भिक्षुः . . आत्महा भ-
वेत्
— यस्माद्भिक्षुर्हिरण्यं यो न
दृष्टं च
Mukti. 1. 35. शाण्डिल्यं पैङ्गलं भिक्षुं (!)
1. *vide* मुक्तिका

भिद्

- Chhā. 6. 12. 1. भिन्धीति भिन्नं भगवः
— एकां भिन्धीति भिन्ना भगवः
Bṛih. 4. 2. 3. यथा केशः सहस्रधा भिन्नः
4. 3. 20.
Maitri. 2. 6. खानीमानि भिच्चोदितः
6. 24. तमोलक्षणं भिच्चा तमः
— अथाविष्टं भिच्चा

- Maitri. 6. 30. सौरं द्वारं भिच्चा
— यो भिच्चा सूर्यमण्डलम्
38. लोभजालं भिनत्ति
— चतुर्जालं ब्रह्मकोशं भिन्दत्
— सौरसौम्याग्नेयसात्त्विका-
नि मण्डलानि भिच्चा
Muṇḍ. 2. 2. 8. भिद्यते हृदयग्रन्थिः
Prasna. 6. 5. भिद्येते तासां नामरूपे (bis)
Gauda. 2. 4. संवृतत्वेन भिद्यते
3. 6. रूपकार्यसमाख्याश्च भिद्यन्ते
19. मायया भिद्यते ह्येतत्
— तत्त्वतो भिद्यमाने हि
4. 11. भिन्नं नित्यं कथं च तत्
Nisut. 8. शतधा सहस्रधा भिन्नः
Brahmav. 11. सूर्यं भिच्चा तदापरम्
12. सूर्यं भिच्चा तु मूर्धनि
Kshur. 11. तद्भिच्चा कण्ठमायाति
Chûl. 2. भिन्ने तमसि चैश्वरे
Brahmab. 14. भिद्यमानं पुनः पुनः
15. भिन्ने तमसि चैकत्वम्
Amrita. 38. यस्यैव मण्डलं भिच्चा
Dhyāna. 3. भिद्यते ध्यानयोगेन
Yogaśi. 6. भिन्दन्ति योगिनः सूर्यम्
7. कपालसम्पुटं भिच्चा
Yogat. 10. उकारंणैव भिद्यते
Nyāsa. 5. भिच्चा मूर्धनमव्ययम्
Pinda. 2. भिन्ने पञ्चात्मके देहे
Krish. 27. तस्माच्च भिन्ना एतास्ता आ-
भिभिन्नो न वै विभुः
Gitā. 7. 4. भिन्ना प्रकृतिरष्टधा

भिदा

- Nisut. 2. नैव तत्र काचन भिदास्ति 8.
8. नात्र काचन भिदास्ति
— अत्र भिदामिव मन्यमानः

भिषज्

- Maitri. 6. 13. अन्नं भिषक् स्मृतम्

1. भी

- Chhā. 1. 4. 2. देवा वै मृत्योर्विभ्यतः
 Brih. 1. 4. 2. सो ऽविभेत्स्मादेकाकी वि-
 भेति
 — कस्माच्च विभेमीति
 — कस्माच्चभेप्यत्
 4. 3. 33. याज्ञवल्क्यो विभयांचकार
 Tait. 2. 4. 1. आनन्दं ब्रह्मणो विह्वन्न
 विभेति कदाचन 2. 9. 1
 (कुतश्चन)
 Katha. 1. 12. न जरया विभेति
 Mahānār. 20. 4. यत इन्द्र भयामहे ततो नो
 अभयं कृधि
 Gāṇḍ. 3. 39. योगिनो विभ्यति ह्यस्मात्
 Nrip. 2. 1. देवा ह वै मृत्योः पाप्मभ्यः
 संसाराच्चाविभयुः
 — तस्माद्यो मृत्योः पाप्मभ्यः
 संसाराच्च विभीयात्
 4. स्वयं यतः कुतश्चिन्न वि-
 भेति
 9. न भेतव्यं पृच्छतेति
 Nyāsa. 2. गर्भवासभयाद्भूतः
 Gītā. 11. 21. केचिद्भूताः प्राञ्जलयो गृण-
 न्ति
 36. रक्षांसि भीतानि
 50. आश्रासयामास च भीतमे-
 नम्

2. भी

- Brih. 1. 5. 3. ह्रीर्धीर्भीरित्येतत्सर्वं मन एव
 Maitri. 6. 30.
 Tait. 1. 11. 3. ह्रिया देयं भिया देयम्
 भीतभीत
 Gītā. 11. 35. सगद्वदं भीतभीतः प्रणम्य
 भीति
 Nrip. 2. 4. सर्वाणि भूतानि भीत्या
 पलायन्ते

1. भीम

- Nrip. 2. 4. मृगं न भीममुपहतुमुषम्
 (a variant is नभीमं=अभ-
 यंकरम्)
 — मृगो न भीमः कुचरो गि-
 रिष्ठाः

2. भीम

- Gītā. 1. 4. भीमार्जुनसमा युधि
 10. बलं भीमाभिरक्षितम्
 भीमकर्मन्

- Gītā. 1. 15. भीमकर्मा वृकोदरः

भीरु

- Swet. 4. 21. अजात इत्येवं कश्चिद्भीरुः
 प्रपद्ये

भीषण

- Nrip. 1. 5. हं भी तृतीयस्यार्जुन्यम्
 6. पणं तृतीयान्तार्द्धस्याद्यम्
 2. 3. भीषणं सप्तमं (स्थानं जानी-
 यात्)
 4. कस्मादुच्यते भीषणमिति
 — तस्मादुच्यते भीषणमिति
 Nrisut. 4. एष एव भीषणः
 5. एष एव भीषण एव हि व्या-
 प्रतमः
 — एष एव भीषण एष ह्येवो-
 त्कृष्टः
 — एतदेव भीषणमेतद्धि महा-
 विभृति

6. भीषणमभीषणं . . बुबुधरे

भीषणत्व

- Nrisut.

7. नृसिंहत्वाद्भीषणत्वात्

भीषा

- Tait. 2. 8. 1. भीषास्माद्भूतः पवते भीषो-
 देति सूर्यः &c.; Nrip. 2.
 4.

भीष्म

- Gîtâ. 1. 8. भवान्भीष्मश्च कर्णश्च
10. बलं भीष्माभिरक्षितम्
11. भीष्ममेवाभिरक्षन्तु
25. भीष्मद्रोणप्रमुखतः
2. 4. कथं भीष्ममहं संख्ये
11. 26. भीष्मो द्रोणः सूतपुत्रः
34. द्रोणं च भीष्मं च जयद्रथं च

भुक्तभोग

- Swet. 4. 5. जहात्येनां भुक्तभोगामजो
ज्यः Mahânâr. 9. 2.

भुक्ति

- Hansa. 1. भुक्तिमुक्तिफलप्रदम्
Gopî. 5.

भुज्

- Kaush. 4. 20. तद्यथा श्रेष्ठी स्वैर्भुक्ते यथा
वा स्वाः श्रेष्ठिनं भुजन्त्ये-
वमेवैष प्रज्ञात्मैतैरात्मभि-
र्भुक्त एवमेवैत आत्मान
एतमात्मानं भुजन्ति
Chhâ. 8. 9. 1. नाहमत्र भोग्यं पश्यामीति
2; 8. 10. 2, 4; 8. 11. 1,
2.

- Brih. 1. 4. 10. पशवो मनुष्यं भुज्युरेवं . .
पुरुषो देवान् भुनक्ति

15. एनमविदितो न भुनक्ति

1. 5. 17. एतन्मा सर्वं सन्नयमितो
ऽभुनजत्

- Isâ 1. तेन त्यक्तेन भुञ्जीथाः

- Tait. 2. 1. 1. सह नौ भुनक्तु 3. 1. 1;
Kâṭha 6. 19.

- Swet. 1. 12. भोक्ता भोग्यं प्रेरितारं च

- Maitri. 6. 10. प्राकृतमन्नं भुक्ता इति
— तस्मात्त्रिगुणं भोज्यम्
— तस्माद्विजं भोज्यम्
— भोक्ता पुरुषो भोज्या प्रकृ-
तिः

- Maitri. 6. 10. पुरुषो ह्यव्यक्तमुखेन त्रिगुणं
भुक्ता इति

- Mahânâr. 4. 11. यन्मया भुक्तमसाधूनाम् ,,
19. 1. गणान्नं गणिकान्नं . . भुक्ता

- Kaivalya. 18. त्रिषु धामसु यज्ञोऽग्यम् (ज्यं
in one MS.); Gauḍa. 1.
5 (ज्यं)

- Gauḍa. 1. 5. स भुञ्जानो न लिप्यते

2. 22. भोज्यमिति च तद्विदः

- Chât. 7. भुक्ते ऽसौ प्रथमं प्रभुः

- Garbha. 4. आहारा विविधा भुक्ताः

- Râmâp. 94. लब्धकामाश्च भुक्ता

- Gîtâ. 2. 5. श्रेयो भोक्तुं भैक्ष्यम्

- भुञ्जीय भोगान् रुधिरप्रदि-
ग्धान्

37. जित्वा वा भोक्ष्यसे महीम्

3. 12. यो भुंक्ते स्तेन एव सः

13. भुजते ते त्वघं पापाः

9. 21. ते तं भुक्ता स्वर्गलोकं वि-
शालम्

11. 33. भुङ्क्व राज्यं समृद्धम्

13. 21. भुंक्ते प्रकृतिजान् गुणान्

15. 10. भुञ्जानं वा गुणान्वितम्

भुज्यु

- Brih. 3. 3. 1. भुज्युर्लाघानिः 2.

भुवन

- Chhâ. 4. 3. 6. भुवनस्य गोपाः Nrip. 2. 4. 1

- Tait. 3. 10. 6. अहं विश्वं भुवनमभ्यभवाम्
Nrip. 2. 4.

- Kâṭha. 5. 9. अग्निर्यथैको भुवनं प्रविष्टः

10. वायुर्यथैको भुवनं प्रविष्टः

- Swet. 2. 17. यो विश्वं भुवनमाविवेश

3. 2. संसृज्य विश्वा भुवनानि
Siras. 5.

4. 4. यतो जातानि भुवनानि
विश्वा

15. स एव काले भुवनस्य गोप्ता

- Swet. 6. 15. एको हंतो भुवनस्यास्य मध्ये
17. ज्ञः सर्वगो भुवनस्यास्य गोप्ता
- Maitri. 6. 38. महो देवो भुवनान्याविवेश
Mund. 1. 1. विश्वस्य कर्त्ता भुवनस्य गोप्ता
Mahânâr. 1. 1. अम्भस्यपारे भुवनस्य मध्ये
6. विश्वविभर्त्ता भुवनस्य नाभिः
2. 3. विश्वा भुवनानि विद्वान्
5. धामानि वेद भुवनानि विश्वा
5. 9. एष सर्वस्य भूतस्य भव्ये भुवनस्य गोप्ता
6. 1. जनयन्प्रजा भुवनस्य राजा
9. 4. य आविवेश भुवनानि विश्वा Nrip. 2. 4.
13. 2. भूतं भव्यं भुवनम्
- Gauda. 2. 24. भुवनानीति च तद्विदः
Nrip. 2. 4. यमप्येति भुवनं साम्पराये
— क्षियन्ति भुवनानि विश्वा
Sîras. 6. इमा विश्वा भुवनानि चाकूपे (bis).
Râmâp. 17. जातान्याभ्यां भुवनानि द्वि-
सप्त
- भुवनेश**
- Swet. 6. 7. विदाम देवं भुवनेशमीशम्
- भुवर्लक्ष्मी**
- Mahânâr. 4. 9. भूर्लक्ष्मीर्भुवर्लक्ष्मीः सुवः
कालकर्णी Nrip. 4. 2.
- भुवर्लोक**
- Nrip. 5. 6. स भुवर्लोके जयति
Aruṇeya. 1. *vid* तपोलोक
- भुवस्**
- Chhâ. 2. 23. 3. भूर्भुवः स्वरिति
3. 15. 3. भुवः प्रपद्येऽमुनामुनामुना
6. यद्वोचं भुवः प्रपद्ये
4. 17. 3. भुव इति यजुर्भ्यः

- Chhâ. 4. 17. 5. भुवः स्वाहेति दक्षिणामौ जुहुयात्
- Brih. 5. 5. 3. भुव इति बाहु 4.
6. 3. 3. भुवः स्वाहा . . भूर्भुवः स्वः
स्वाहा 6.
6. 4. 25. भुवस्ते दधामि
— भूर्भुवः स्वः सर्वं त्वयि दधा-
मि
- Tait. 1. 5. 1. भूर्भुवः सुवरिति . . व्याहतयः
— भुव इत्यन्तरिक्षम्
2. भुव इति वायुः
— भुव इति सामानि
3. भुव इत्यपानः
1. 6. 1. भुव इति वायौ
- Maitri. 6. 5. भूर्भुवः स्वरिति लोकवत्ये-
षा
6. अनुव्याहरद्भुवः स्वरिति
— नाभिर्भुवो भूः पादाः
— तस्माद्भुवः स्वरित्युपासीत
35. भूर्भुवः स्वरोम् Mahânâr.
13. 1 ; 15. 2, 3 ; Sîras.
6 ; Prâṇâg. 1.
- Mahânâr. 7. 1. भुवो वायवे
— भूर्भुवः सुवश्चन्द्रमसे
— भूर्भुवः सुवरक्षिरोम्
2. भुवो ऽन्नं वायवे
— भूर्भुवः सुवरन्नं चन्द्रमसे
— भूर्भुवः सुवरन्नमोम्
3. भुवो वायवे चान्तरिक्षाय च
— भूर्भुवः सुवश्चन्द्रमसे च न-
क्षत्रेभ्यश्च
— भूर्भुवः सुवर्महरोम्
5. भूर्भुवः सुवश्चन्द्र ओम्
8. 1. भूर्भुवः सुवर्त्रह
14. 1. भूर्भुवः सुवराप ओम्
15. 3. औ भूर्भुवः सुवर्महः
Sîras. 2. यो वै रुद्रः . . यच्च भुवः
3. भुस्ते आदिर्मध्यं भुवः

- Mahā. 3. भुव इति व्याहृतिः
 Rāmōt. 5. भूर्भुवः स्वः (47 times).
भुवोलोक
 Nāda. 3. भुवोलोकस्तु जानुनोः
 1. भू
 Ait. 2. 4. अभिर्वाग्भूत्वा मुखं प्रावि-
 शन् (similarly, 7 times
 more).
 5. भागिन्यावेवास्यां . . भवतः
 3. 13. स जातो भूतान्यभिव्यक्षन्
 4. 1. पुरुषे ह वा अयमादितो गर्भो
 भवति
 2. आत्मानमत्र गतं भावयति
 3. सा भावयित्री भावयितव्या
 भवति
 — आत्मानमेव तद् भावयति
 5. 2. एतानि प्रज्ञानस्य नामधेया-
 नि भवन्ति
 Kaush. 1. 2. तमिह वृष्टिर्भूत्वा वर्षति
 5. तस्य भूतं च भविष्यच्च पुरी
 पादौ
 6. तेजो भूतस्य भूतस्यात्मा भू-
 तस्य भूतस्य
 2. 1. मनो द्रुतं वेद द्रुतवान् भवति
 — गोमृमान् भवति
 — सभ्रावयितृमान् भवति
 — परिवेष्टीमान् भवति
 — एष धर्मो ज्याचतो भवति
 2.
 — सर्वाणि भूतान्ययाचमाना-
 यैव बलिं हरन्ति 2. 2.
 4. यस्य प्रियो बुभूषेत्
 — प्रियो हैव भवति
 5. ताः कर्ममय्यो हि भवन्ति
 6. सर्वाणि हास्मै भूतानि भ्रै-
 ष्ट्यायाभ्यर्च्यन्ते . . युज्य-
 न्ते . . सन्नमन्ते

- Kaush. 2. 6. यथैतन् . . तेजस्वितममिति
 शस्त्रेषु भवत्येवं स सर्वेषु
 भूतेषु . . भवति
 — एष उ एवैतदिन्द्रस्यात्मा
 भवति
 7. त्रीण्युपासनानि भवन्ति
 9. तेन मुखेन सर्वाणि भूतान्य-
 न्ति
 11. अश्मा भव परशुर्भव हिर-
 ण्यमस्तुतं भव
 14. तदमृतो भवति य एवं वेद
 15. यथा समापयितव्यो भवति
 3. 2. एकभूयं वै प्राणा भूत्वा
 3. अथास्मिन् प्राण एवैकधा
 भवति (bis); 4. 20.
 4. यथास्यै प्रज्ञायै सर्वाणि भू-
 तान्येकं भवन्ति
 7. अन्यत्र मे मनोऽभूदित्याह
 (7 times; and नौ . . आ-
 हतुः bis).
 8. न साधुना कर्मणा भूयान्
 भवति
 4. 3. सर्वेषां भूतानां मूर्द्धा भवति
 4. अन्नस्यात्मा भवति
 5. सत्यस्यात्मा भवति
 6. शब्दस्यात्मा भवति
 7. जिष्णुर्ह वा अपराजयिष्णु-
 रन्यतस्त्यजार्थी भवति
 9. विपासहिर्ह वा अन्येषु भ-
 वति
 10. तेजस आत्मा भवति
 12. द्वितीयवान् हि भवति
 17. एतेषां सर्वेषामात्मा भवति
 18.
 19. कैतदभूत् . . यत्रैतदभूत्
 — तास्तु तदा भवति यदा सुप्रः
 स्वप्नं न कंचन पश्यति
 20. सर्वेषां च भूतानां भ्रैष्ट्यं . .
 पर्यैत्

Kaush. 4. 20. सर्वेषां भूतानां श्रेष्ठं . . प-
र्येति

Kena. 2. प्रेत्यास्माह्लोकादमृता भव-
न्ति 13.

18. भूतेषु भूतेषु विचिन्त्य धीराः

31. अभि हैन सर्वाणि भूतानि
संवाञ्छन्ति

Chhâ.1. 1. 2. एषां भूतानां पृथिवी रसः

4. इति विमृष्टं भवति

7. आपयिता ह वै कामानां
भवति

8. समर्द्धयिता ह वै कामानां
भवति

10. तदेव वीर्यवत्तरं भवति

— एतस्याक्षरस्योपव्याख्यानं
भवति

1. 2. 13. स ह नैमिषीयानामुद्गाता
बभूव

14. आगाता ह वै कामानां भवति

1. 3. 1. अपहन्ता ह वै भयस्य तम-
सो भवति य एवं वेद

7. अन्नवानन्नादो भवति

1. 13. 4; 2. 8. 3; Tait.
3. 6. 1; 3. 7. 1; 3. 8.
1; 3. 9. 1.

1. 4. 4. देवा अमृता अभया अभदन्

5. यदमृता देवास्तदमृतो भ-
वति

1. 5. 2. बहवो वै ते भविष्यन्ति

4. बहवो मे भविष्यन्तीति

1. 8. 1. त्रयो होत्रीथे कुशला बभूवुः

1. 9. 1. इमानि भूतान्याकाशादेव
समुत्पद्यन्ते

2. परोवरीयो हास्य भवति
2. 7. 2.

3. परोवरीयः . . जीवनं भवि-
ष्यति

4. परोवरीय एव . . जीवनं
भवति

Chhâ. 1. 10. 5. साम एव सुमिक्षा बभूव

1. 11. 5. सर्वाणि ह वा इमानि भूतानि
प्राणमेवाभिसंविशन्ति

7. सर्वाणि ह वा इमानि भूता-
न्यादित्यमुच्चैः सन्तं गा-
यन्ति

9. सर्वाणि ह वा इमानि भूता-
न्यन्नमेव प्रतिहरमाणाणि
जीवन्ति

2. 1. 3. यत्साधु भवति साधु वतेति
— यदसाधु भवत्यसाधु वतेति

2. 4. 2. अप्सुमान् भवति

2. 5. 2. ऋतुमान् भवति

2. 6. 2. भवन्ति हास्य पशवः पशु-
मान् भवति

2. 9. 2. तस्मिन्निमानि सर्वाणि भू-
तान्यन्वायत्तानि

2. 10. 3. त्रिभिस्त्रिभिः समं भवति

4. निधनमिति त्र्यक्षरं तत् स-
ममेव भवति

6. परो हास्यादित्यस्य जया-
ज्जयो भवति

2. 11. 2. प्राणी भवति

— महान्प्रजया पशुभिर्भवति
महान् कीर्त्या 12. 2; 13.
2; 14. 2; 15. 2; 16. 2;
17. 2; 18. 2; 19. 2; 20.
2.

2. 12. 1. अंगारा भवन्ति स प्रतिहारः

2. ब्रह्मवर्चस्यन्नादो भवति
3. 13. 3.

2. 13. 2. मिथुनी भवति

2. 14. 2. तेजस्यन्नादो भवति
3. 13. 1.

2. 17. 2. लोकी भवति 4. 11. 2; 4.
12. 2; 4. 13. 2.

2. 18. 2. पशुमान् भवति

- Chhā. 2. 19. 2. अंगी भवति
 2. 21. 2. सर्वं ह भवति
 2. 22. 3. इन्द्रं शरणं प्रपन्नो ऽभूवम्
 4. प्रजापतिं शरणं प्रपन्नो ऽभूवं
 .. मृत्युं शरणं प्रपन्नो
 ऽभूवम्
 2. 23. 2. सर्व एतं पुण्यलोका भवन्ति
 3. 6. 3. वसुनामेवैको भूत्वा (simi-
 larly, 4 times more).
 3. 11. 3. सकृद्दिवा हैवासमै भवति
 Kathaśru. 1.
 3. 12. 1. गायत्री वा इदं सर्वं भूतं ..
 वाग्वा इदं सर्वं भूतं गायति
 2. अस्यां हीदं सर्वं भूतं प्रति-
 श्रितम्
 6. पादो ऽस्य सर्वा भूतानि
 3. 13. 2. श्रीमान्यशस्वी भवति
 4. कीर्त्तिमान् व्युष्टिमान् भव-
 ति
 5. ओजस्वी महस्वान् भवति
 8. चक्षुष्यः श्रुतो भवति
 3. 14. 1. यथाक्रतुरस्मिँल्लोके पुरुषो
 भवति तथेतः प्रेत्य भवति
 3. 15. 4. प्राणो वा इदं सर्वं भूतम्
 3. 16. 2. अगदो ह भवति 4, 6.
 3. 17. 6. अपिपास एव स बभूव
 — तत्रैते द्वे ऋचौ भवतः
 3. 18. 1. इत्युभयमादिष्टं भवति 2.
 3. 19. 1. ते आण्डकपाले रजतं च
 सुवर्णं चाभवताम्
 3. सर्वाणि च भूतानि सर्वे च
 कामाः (bis).
 4. 3. 8. सर्वमस्येदं दृष्टं भवत्यन्नादो
 भवति य एवं वेद
 4. 5. 3. प्रकाशवानस्मिँल्लोके भवति
 4. 6. 4. अनन्तवानस्मिँल्लोके भवति
 4. 7. 4. ज्योतिष्मानस्मिँल्लोके भव-
 ति

- Chhā. 4. 8. 4. आयतनवानस्मिँल्लोके भव-
 ति
 4. 16. 3. स इष्ट्वा पापीयान् भवति
 5. स इष्ट्वा श्रेयान् भवति
 4. 17. 8. यत्रैवाविद्ब्रह्मा भवति 9.
 5. 1. 1. ज्येष्ठश्च श्रेष्ठश्च भवति Brih.
 6. 1. 1.
 2. वसिष्ठो ह स्वानां भवति
 Brih. 6. 1. 2 (bis, omit-
 ting ह)
 5. आयतनं ह स्वानां भवति
 Brih. 6. 1. 5 (bis, omit-
 ting ह)
 15. प्राणो ह्येवैतानि सर्वाणि भ-
 वति 7. 15. 4
 5. 2. 1. किं मे ऽन्नं भविष्यतीते
 — न ह वा एवाँविदि किञ्चना-
 नन्नं भवति
 2. किं मे वासो भविष्यति
 — लम्बुको ह वासो भवत्य-
 नमो भवति
 5. 3. 3. पञ्चस्यामाहुतावापः पुरुष-
 वचसो भवन्ति 5. 9. 1.
 7. क्षत्रस्यैव प्रशासनमभूत्
 5. 9. 2. यतः संभूतो भवति
 5. 10. 5. वायुर्भूत्वा धूमो भवति धू-
 मो भूत्वाभ्रं भवति
 6. अभ्रं भूत्वा मेघो भवति
 — यो रेतः सिञ्चति तद्भूय ए-
 व भवति
 8. असकृदावर्त्तीनि भूतानि
 भवन्ति
 10. पुण्यलोको भवति य एवं
 वेद
 5. 12. 2. भवत्यस्य ब्रह्मवर्चसं कुले
 5. 13. 2; 5. 14. 2; 5. 15.
 2; 5. 16. 2; 5. 17. 2.
 5. 13. 2. अन्धो ऽभविष्यो यन्मां ना-
 गमिष्यः

- Chhā. 5. 18. 1. सर्वेषु भूतेषु . . अन्नमन्ति
 5. 24. 2. तस्य . . सर्वेषु भूतेषु . . हुतं भवति
 5. एवं सर्वाणि भूतान्यग्निहोत्र-मुपासते
 6. 1. 1. ब्रह्मबन्धुरिव भवति
 3. येनाश्रुतं श्रुतं भवति
 4. कथं नु भगवः स आदेशो भवतीति
 6. एवं सोम्य स आदेशो भवतीति
 6. 2. 4. तदेव भूयिष्ठमन्नं भवति
 6. 3. 1. एषां भूतानां त्रीण्येव बीजानि भवन्ति
 4. त्रिवृत्त्रिवृदेकैका भवति
 6. 4. 7; 6. 8. 6.
 6. 4. 6. यदु रोहितमिवाभूत् . . यदु शुक्लमिवाभूत् . . यदु कृष्णमिवाभूत्
 7. यद्विज्ञातमेवाभूत्
 6. 5. 1. स्थाविष्ठो धातुस्तत् पुरीषं भवति
 2. . . तन्मृत्रं भवति
 3. . . तदस्थि भवति
 6. 6. 1. तत्सर्पिर्भवति
 2. तन्मनो भवति
 3. स प्राणो भवति
 4. सा वाग् भवति
 6. 7. 6. एका कलातिशिष्टाभूत्
 6. 8. 1. सता सोम्य तदा सम्पन्नो भवति
 — स्वमपीतो भवति
 3. नेदममूलं भाविष्यति 5.
 6. तदुक्तं पुरस्तादेव भवति
 6. 9. 2. यद्यद्भवन्ति तदा भवन्ति
 6. 10. 2.
 6. 10. 1. समुद्र एव भवन्ति

- Chhā. 6. 16. 1. स यदि तस्य कर्त्ता भवति
 2. यदि तस्याकर्त्ता भवति
 7. 1. 5. तत्रास्य यथाकामचारो भवति (so in each section down to the 14th).
 7. 2. 1. यद्वै वाङ्माभविष्यत्
 7. 4. 1. नास्मि मन्वा एकं भवन्ति 7. 5. 1.
 7. 5. 2. यद्यपि बहुविदचित्तो भवति
 — यद्यल्पविच्चित्तवान् भवति
 7. 6. 1. ध्यानापादांशा इवैव ते भवन्ति
 7. 8. 1. यदा बली भवत्यथोत्थाता भवत्युत्तिष्ठन् परिचरिता भवति &c.
 7. 9. 1. अद्रष्टाश्रोतामन्ताबोद्धाकर्त्ताविज्ञाता भवति
 — द्रष्टा भवति श्रोता भवति मन्ता भवति &c.
 7. 10. 1. यदा सुवृष्टिर्न भवति . . अन्नं कनीयो भविष्यति
 — यदा सुवृष्टिर्भवत्यानन्दिनः प्राणा भवन्त्यन्नं बहु भवति
 2. तृप्तिमान् भवति
 7. 14. 2. अमोघा हास्याशिषो भवन्ति
 7. 15. 4. अतिवादी भवति
 7. 25. 2. स स्वराङ् भवति
 — सर्वेषु लोकेषु कामचारो भवति 8. 1. 6; 8. 4. 3; 8. 5. 4.
 — अन्यराजानस्ते क्षय्यलोका भवन्ति
 — सर्वेषु लोकेष्वकामचारो भवति 8. 1. 6.
 7. 26. 2. स एकधा भवति त्रिधा भवति

- Chhā. 8. 1. 4. सर्वाणि च भूतानि
 5. यं यमन्तमभिकामो भवन्ति
 8. 2. 1. यदि पितृलोककामो भवति
 (similarly, eight times more in this section).
 10. यं यमन्तमभिकामो भवति
 8. 4. 2. अनन्धो भवति.. अविद्धो
 भवति.. अनुपतापी भवति
 8. 6. 3. नाडीषु स्रोतो भवति
 — तेजसा हि तदा सम्पन्नो
 भवति
 4. अबलिमानं नीतो भवति
 — यावदस्माच्छरीरादनुत्क्रा-
 न्तो भवति
 6. विशङ्कुन्या उत्क्रमणे भव-
 न्ति Katha. 6. 16.
 8. 8. 2. साध्वलङ्कृतौ सुवसनौ परि-
 ष्कृतौ भूत्वा (bis).
 4. यतर एतदुपनिषदो भविष्य-
 न्ति देवा वासुरा वा
 8. 9. 1. शरीरे साध्वलङ्कृते साध्व-
 लङ्कृतौ भवति.. एवमेवा-
 यमस्मिन्नन्धे ऽन्धो भवति
 2.
 8. 10. 1. यद्यपीदं शरीरमन्धं भव-
 त्यनन्धः स भवति 3.
 2. अप्रियवेत्तेव भवति 4.
 8. 11. 1. नो एवेमानि भूतानि (जा-
 नाति) 2.
 — विनाशमेवापीतो भवति 2.
 8. 14. 1. यशो ऽहं भवामि ब्राह्मणा-
 नाम्
 8. 15. 1. अहिंसन्सर्वभूतानि
 Brih. 1. 1. 2. हयो भूत्वा देवानवहत्
 1. 2. 1. अर्चते वै मे कमभूत्
 — क ह वा अस्मै भवति
 2. सा पृथिव्यभवत्

- Brih. 1. 2. 4. स संवत्सरो ऽभवत्
 — सैव वागभवत्
 5. सर्वस्यैतस्यान्ता भवति स-
 र्वमस्याच्च भवति
 7. तन्मेध्यमभूत्
 — एकैव देवता भवति मृत्यु-
 रेव
 — मृत्युरस्यात्मा भवति
 — एतासां देवतानामेको भ-
 वति
 1. 3. 7. ततो देवा अभवन्.. भव-
 त्यात्मना.. य एवं वेद
 8. क नु सो ऽभूद्यो न इत्थम-
 सक्त
 9. दूरं ह वा अस्मान्मृत्युर्भवति
 12. यदा मृत्युमत्यमुच्यत रो
 ऽग्निरभवत् (similarly,
 in 13-16.).
 18. पुर एता भवति
 — एवाविदं स्वेषु प्रतिप्रतिर्बु-
 भूषति न हैवालं भार्ये-
 भ्यो भवति
 — अलं भार्येभ्यो भवति
 — य एवैतमनु भवति
 25. भवति हास्य स्वम्
 26. भवति हास्य सुवर्णम्
 1. 4. 1. ततो ऽहन्नामाभवत्
 — अथान्यन्नाम प्रब्रूते यदस्य
 भवति
 — यो ऽस्मात्पूर्वो बुभूषति
 2. द्वितीयाह्नौ भयं भवति
 3. पतिश्च पत्नी चाभवताम्
 4. सा गौरभवत्
 — बडवेतराभवत्
 — अजेतराभवत्
 5. ततः सृष्टिरभवत्सृष्ट्यां..
 एतस्यां भवति य एवं वेद
 6. अतिसृष्ट्यां हास्यैतस्यां
 भवति य एवं वेद

3. Brih. 1. 4. 7. प्राणेष्वेव प्राणो नाम भवति
— अकृत्स्नो शेषो ऽत एकैकेन भवति
— अत्र ह्येते सर्वे एकं भवन्ति
8. न हास्य प्रियं प्रमायुकं भवति
9. ब्रह्मविद्यया सर्वं भविष्यन्तः
— यस्मात्तत्सर्वमभवत्
10. तस्मात्तत्सर्वमभवत्
— यो यो देवानां प्रत्यबुध्यत स एव तदभवत्
— स इदं सर्वं भवति
— अहं मनुरभवत् सूर्यश्चेति
— आत्मा शेषां स भवति
— अप्रियं भवति
11. स पापीयान् भवति
14. एतद्देवैतदुभयं भवति
15. अग्निनैव देवेषु ब्रह्माभवत्
— एताभ्यां हि रूपाभ्यां ब्रह्माभवत्
16. अयं वा आत्मा सर्वेषां भूतानां लोकः
— सर्वाणि भूतान्यरिष्टिमिच्छन्ति
1. 5. 3. अन्यत्रमना अभुवम् (bis).
8. वागेनं तद्भूत्वावति
9. मन एनं तद्भूत्वावति
10. प्राण एनं तद्भूत्वावति
12. नास्य सपत्नो भवति
17. किञ्चिदक्षयाकृतं भवति
18. यथा यद्यदेव वदति तत्तद्भवति
19. येनानन्धोऽव भवति
20. सर्वेषां भूतानामात्मा भवति
— सर्वाणि भूतान्यवन्ति (bis)
— अमैवासां तद्भवति
21. मृत्युः भ्रमो भूत्वोपयेमे
— एतस्यैव सर्वे रूपमभवन्

- Brih. 1. 5. 21. यस्मिन् कुले भवति
23. अथैष श्लोको भवति
2. 1. 2. सर्वेषां भूतानां मूर्द्धा राजा भवति
3. अहरहर्हं द्युतः प्रद्युतो भवति
4. तेजस्वी ह भवति तेजस्विनी हास्य प्रजा भवति
6. जिष्णुर्हापराजिष्णुर्भवति
7. विषासहिर्हं भवति विषासहिर्हास्य प्रजा भवति
9. रोचिष्णुर्हं भवति रोचिष्णुर्हास्य प्रजा भवति
11. द्वितीयवान् ह भवति
13. आत्मन्वीह भवत्यात्मन्विनी हास्य प्रजा भवति
14. एतावच्च ३ इत्येतावद्धीति नैतावता विदितं भवति
16. यत्रैष एतत्सुप्तो ऽभूत्. कैष तदाभूत्
17. यत्रैष एतत्सुप्तो ऽभूत्
— तद्गृहीत एव प्राणो भवति
18. उतेव महाराजो भवति
19. अथ यदा सुप्तो भवति
20. सर्वाणि भूतानि व्युच्चरन्ति
2. 2. 3. तदेष श्लोको भवति 4. 4. 6, 7.
4. सर्वस्यात्ता भवति सर्वमस्यान् भवति य एवं वेद
2. 3. 6. सकृद्विद्युत्तेव ह वा अस्य श्रीर्भवति य एवं वेद
2. 4. 5. न वा अरे पत्युः कामाय पतिः प्रियो भवत्यात्मनस्तु कामाय पतिः प्रियो भवति (similarly, nine times more); 4. 5. 6 (similarly 11 times more).
— न वा अरे भूतानां कामाय 4. 5. 6.

- Bṛih. 2. 4. 6. भूतानि तं परादुर्योऽन्यत्रा-
त्मनो भूतानि वेद 4. 5. 7.
6. इमानि भूतानीदं सर्वं यद-
यमात्मा 4. 5. 7.
10. अस्य महतो भूतस्य निःश्व-
सितम् 4. 5. 11; Maitri.
6. 32.
12. एवं वा अर इदं महद्भूतम्
— एतेभ्यो भूतेभ्यः समुत्थाय
4. 5. 13.
14. यत्र हि द्वैतमिव भवति
4. 5. 15.
— यत्र वा अस्य सर्वमात्मै-
वाभूत् 4. 5. 15.
2. 5. 1. सर्वेषां भूतानां मधु. . सर्वा-
णि भूतानि मधु
(14 times).
15. सर्वेषां भूतानामधिपतिः
सर्वेषां भूतानां राजा
— आत्मानि सर्वाणि भूतानि
18. पुरः स पक्षी भूत्वा
19. रूपं रूपं प्रतिरूपो बभूव
Kāṭha. 5. 9, 10.
3. 1. 1. ब्राह्मणा अभिसमेता बभूवुः
— जनकस्य वैदेहस्य विजि-
ज्ञासा बभूव
— शृङ्गयोराबद्धा बभूवुः
2. होताश्वलो बभूव
3. 2. 13. क्वायं तदा पुरुषो भवति
— पुण्यो वै पुण्येन कर्मणा
भवति
3. 3. 1. क पारिक्षिता अभवन्(ter).
2. इन्द्रः सुपर्णो भूत्वा
— यत्राश्वमेधयाजिनो ऽभवन्
3. 4. 2. एवमेवैतद् व्यपदिष्टं भवति
2. 5. 1. उभे ह्येते एषणे एव भवतः
4. 4. 22.

- Bṛih. 3. 7. 1. सर्वाणि च भूतानि सन्दृ-
ग्धानि भवन्ति 2.
— सर्वाणि च भूतानि. . यम-
यति
2. अस्याङ्गानि. . सूत्रेण स-
न्दृग्धानि भवन्ति
15. यः सर्वेषु भूतेषु तिष्ठन् &c.
3. 8. 3. यद्भूतं च भवच्च भविष्यच्च
4, 6, 7.
10. अन्तवदेवास्य तद्भवति
3. 9. 20. हृदये रूपाणि प्रतिष्ठितानि
भवन्ति
21. हृदये श्रद्धा प्रतिष्ठिता भ-
वति
22. हृदये रेतः प्रतिष्ठितं भवति
23. हृदये सत्यं प्रतिष्ठितं भवति
4. 1. 2. सर्वाणि च भूतानि वाचैव
. . प्रज्ञायन्ते
— सर्वाण्येनं भूतान्यभिक्षर-
न्ति देवो भूत्वा देवानप्येति
3—7.
3. वधाशङ्का भवति यां दिश-
मेति
4. स आहाद्राक्षमिति तत्सत्यं
भवति
7. हृदयं वै सर्वेषां भूतानामा-
यतनं. . भूतानां प्रतिष्ठा ह-
ृदये ह्येव सर्वाणि भूतानि
प्रतिष्ठितानि भवन्ति
4. 2. 3. हिता नाम नाद्धो ऽन्तर्हृदये
प्रतिष्ठिता भवन्ति
— एष प्रविविक्ताहारतर इ-
वैव भवति
4. 3. 3. चन्द्रमा एवास्य ज्योतिर्भ-
वति
4. अभिरेवास्य ज्योतिर्भवति
5. वागेवास्य ज्योतिर्भवति
6. आत्मैवास्य ज्योतिर्भवति

- Brih. 4. 3. 7. स्वप्नो भूत्वेमं लोकमतिक्रा-
मति
9. द्वे एव स्थाने भवतः
— यथाक्रमोऽयं परलोकस्थाने
भवति
— अयं पुरुषः स्वयंज्योतिर्भ-
वति 14.
10. न पन्थानो भवन्ति . . न . .
प्रमुदो भवन्ति . . न तत्र . .
स्त्रवन्त्यो भवन्ति
11. तदेते श्लोका भवन्ति 4. 4.
8; Rāmōt. 3 (अथ)
14. दुर्भिषज्यं हास्मै भवति
15. अनन्वागतस्तेन भवति 16.
22. पितापिता भवति
— स्तेनो ऽस्तेनो भवति
— तीर्णो हि तदा सर्वाञ्छोकान्
हृदयस्य भवति
32. सलिल एको द्रष्टाद्वैतो भ-
वति
— अन्यानि भूतानि मात्रामुप-
जीवन्ति
33. राक्षः समृद्धो भवति
35. यत्रैतदूर्ध्वोच्छ्वासी भवति 38.
37. एवंविदं सर्वाणि भूतानि प्र-
तिकल्पन्ते
4. 4. 1. तथारूपज्ञो भवति
2. सविज्ञानो भवति
4. ब्राह्मं वान्येषां वा भूतानाम्
5. यथाकारी यथाचारी तथा
भवति
— साधुकारी साधुर्भवति
— पापकारी पापो भवति
— पुण्यः पुण्येन कर्मणा भवति
— यथाकामो भवति तत्कतु-
र्भवति यत्कतुर्भवति तत्क-
र्म कुरुते

- Brih. 4. 4. 7. अथ मर्त्यो ऽमृतो भवति
Kātha. 6. 14, 15.
14. य एतद्विदुरमृतास्ते भवन्ति
Kātha. 6. 2, 9; Svet.
3. 1, 10, 13; 4. 17, 20.
22. एतमेव विदित्वा मुनिर्भवति
23. तितिक्षुः समाहितो भूत्वा
— अविचिकित्सो ब्राह्मणो भ-
वति
25. अभयं हि वै ब्रह्म भवति य
एवं वेद Nṛisut. 8 (four
times).
4. 5. 1. याज्ञवल्क्यस्य द्वे भार्ये बभू-
वतुः
— मैत्रेयी ब्रह्मवादिनी बभूव
5. 5. 1. सत्यभूयमेव भवति
2. स यदोत्क्रमिष्यन् भवति
5. 9. 1. तस्यैष घोषो भवति
Maitri. 2. 6.
5. 12. 1. एकधाभूयं भूत्वा (bis).
— अन्ने . . सर्वाणि भूतानि वि-
ष्टानि
— प्राणे . . सर्वाणि भूतानि र-
मन्ते
— सर्वाणि ह वा अस्मिन्भूता-
नि विशन्ति सर्वाणि भू-
तानि रमन्ते य एवं वेद
5. 14. 8. कथं हस्ती भूतो वहसि
6. 1. 1. ज्येष्ठश्च श्रेष्ठश्च स्वानां भव-
त्यपि च येषां बुभूषति
2. वसिष्ठः स्वानां भवत्यपि च
येषां बुभूषति
14. न ह वा अस्यानन्नं जग्धं भ-
वति
6. 2. 2. आपः पुरुषवाचो भूत्वा
7. मा नो भवान् . . अभ्यवदा-
न्यो भूत्
14. तस्याग्निरेवाग्निर्भवति

- Brih. 6. 2. 16. ते चन्द्रं प्राप्यान्नं भवन्ति
— ते पृथिवीं प्राप्यान्नं भवन्ति
6. 3. 1. उपसङ्गती भूत्वा
3. भूताय स्वाहा.. भविष्यते
स्वाहा
6. माध्वीर्गावो भवन्तु नः
Mahânâr. 9. 10; 17. 7.
— अहमेवेदं सर्वं भूयासम्
— अहं मनुष्याणामेकपुण्डरी-
कं भूयासम्
13. चतुरैर्दुंबरो भवति
— दश ग्राम्याणि धान्यानि
भवन्ति
6. 4. 1. एषां वै भूतानां पृथिवी रसः
3. यावान्.. लोको भवति ता-
वानस्य लोको भवति
7. इत्ययंशा एव भवति
8. इति यशस्विनावेव भवतः
10. इत्यरेता एव भवति
11. इति गर्भिण्येव भवति
12. उत शेवंवित्परो भवति
26. तद्गुणमेव नाम भवति
28. वीरवती भव
— अतिपिता वताभूरतिपिता-
महो वताभूः
6. यस्तु सर्वाणि भूतान्यात्म-
न्येवानुपश्यति सर्वभूतेषु
चात्मानम्
7. यस्मिन् सर्वाणि भूतान्या-
त्मैवाभूत्
- Tait. 1. 1. 1. शं नो भवत्वर्थमा 1. 12. 1.
1. 4. 1. अमृतस्य देव धारणो भूया-
सम्
1. 6. 2. एतत्ततो भवति
1. 11. 2. मातृदेवो भव पितृदेवो भ-
वाचार्यदेवो भवातिथिदेवो
भव

- Tait. 2. 1. 1. तदप्येष श्लोको भवति
2. 2. 1; 2. 3. 1; 2. 4. 1;
2. 5. 1; 2. 6. 1; 2. 7. 1;
2. 8. 1.
2. 2. 1. अन्नं हि भूतानां ज्येष्ठम् (bis).
— अन्नाद्भूतानि जायन्ते
Maitri. 6. 12.
— अद्यते ऽस्ति च भूतानि
Maitri. 6. 12.
2. 3. 1. प्राणो हि भूतानामायुः
2. 6. 1. असन्नेव स भवत्यसङ्गहेति
वेद चेत्
— सच्च त्यच्चाभवत्
— सत्यं चानृतं च सत्यमभ-
वत्
2. 7. 1. रसं शेवायं लब्धवानन्दी
भवति
— अथ सो ऽभयं गतो भवति
— अथ तस्य भयं भवति
2. 8. 1. सैषानन्दस्य मीमांसा भ-
वति
3. 1. 1. यतो वा इमानि भूतानि
जायन्ते
3. 2. 1. अन्नात्.. भूतानि जायन्ते
3. 3. 1. प्राणात्.. भूतानि जायन्ते
3. 4. 1. मनसः.. भूतानि जायन्ते
3. 5. 1. विज्ञानात्.. भूतानि जा-
यन्ते
3. 6. 1. आनन्दात्.. भूतानि जा-
यन्ते
— महान् भवति प्रजया प-
शुभिः 3. 7. 1; 3. 8. 1;
3. 9. 1.
3. 10. 3. तत्पतिष्ठेत्युपासीत प्रतिष्ठा-
वान् भवति
— तन्मह इत्युपासीत महान्
भवति
— तन्मन इत्युपासीत मान-
वान् भवति

Tait. 3. 10. 4. तद्भवेत्युपासीत ब्रह्मवान् भवति

Katha. 1. 11. यथा पुरस्ताद्भविता प्रतीतः
16. तवैव नाम्ना भवितायमभिः
2. 1. श्रेय आददानस्य साधु भवति

9. त्वादृङ् नो भूयात् . . प्रष्टा

14. अन्यत्र भूताच्च भव्याच्च

18. नायं कुतश्चिन्न बभूव कश्चित्

25. यस्य ब्रह्म च क्षत्रं च उभे भवत ओदनम्

3. 5. यस्त्वविज्ञानवान् भवति 7.

6. यस्तु विज्ञानवान् भवति 8.

12. एष सर्वेषु भूतेषु गृढात्मा

4. 6. गुहां प्रविश्य तिष्ठन्तं यो भूतेभिर्व्यपश्यत

7. या भूतेभिर्व्यजायत

15. यथोदकं शुद्धे शुद्धमासि-
क्तं तादृगेव भवति

— एवं मुनेर्विज्ञानत आत्मा भवति

5. 6. यथा च मरणं प्राप्य आत्मा भवति

6. 11. अप्रमत्तस्तदा भवति

18. ब्रह्मप्राप्तो विरजो भूत्

Śwet. 1. 2. भूतानि योनिः पुरुष इति चिन्त्यम्

2. 14. कृतार्थो भवते वीतशोकः

3. 7. ईशं तं ज्ञात्वा अमृता भवन्ति

15. यद्भूतं यच्च भव्यम् Kaivalya
9.

4. 3. त्वं जातो भवसि विश्वतो मुखः

9. भूतं भव्यं यच्च वेदा वदन्ति

5. 6. ते तन्मया अमृता वै बभूवुः

6. 20. दुःखस्यान्तो भविष्यति

Maitri.

1. 4. *vide* आदि

4. 3. अनेनोर्ध्वभागभवति

— न स्वधर्मातिक्रमेणाश्रमा भवति

4. स ब्रह्मणः पर एता भवति

5. 2. स वा एकस्त्रिधा भूतः

— उद्भूतत्वाद्भूतं भूतेषु चरति

— स भूतानामधिपतिर्बभूव

6. 3. स वा एष ओमित्येतदात्मा-
भवत्

5. भूतं भव्यं भविष्यदिति का-
लव्येषा

— प्रस्तुता अविता आपिता भवन्ति

6 अनेन हि प्रजापतिः . . उपा-
सितो भवति

7. र इति रञ्जयतीमानि भूतानि

9. आचान्तो भूत्वात्मेज्यानः

10. अनेनैव . . व्याख्या कृता भ-
वति

— तस्याप्येवं . . असत्त्वं भवति

— एवं प्रधानस्य . . उपलब्धि-
र्भवति

— बुद्ध्यादीनि स्वादुनि भवन्ति

— इन्द्रियाथान् पञ्च स्वादुनि

भवन्ति

11. न यद्यभात्यमन्ता . . भवति

— यदि खल्वभाति प्राणसम्-
द्धो भूत्वा मन्ता भवति &c

12. सर्वाणि . . भूतान्यहरहः प्र-
पतन्ति

13. असवान् . . आनन्दवांश्च भ-
वति यो हैवं वेद

— यावन्तीह वै भूतान्यक्षम-
दन्ति

14. कालात् स्रवन्ति भूतानि

15. कालः पचति भूतानि

- Maitri. 6. 20. तदात्मनात्मानं दृष्ट्वा निरा-
त्मा भवति
21. निरात्मकत्वाच्च सुखदुःख-
भागभवति
25. सो ऽपि प्रणवाख्यः प्रणेता
भारूपः . . भवति
28. भूतेन्द्रियार्थानतिक्रम्य
— इमानि खलु भूतानि हन्ति
32. तस्माद्वा . . सर्वाणि च भूता-
न्युच्चरन्ति
— अस्त्यैवैतानि विश्वा भूतानि
33. आनन्दी मोदी भवति
34. अत्रेमे श्लोका भवन्ति
— यच्चित्तस्तन्मयो भवति
— चेतसः . . यन् मुखं भवेत्
35. आदित्यस्य मध्ये उदित्वा
मयूखे भवतः
37. तेनात्रं भवत्यन्नाद्भुतानामु-
त्पत्तिः
7. 8. *vide* आदि
9. बृहस्पतिर्वै शुक्रो भूत्वा
Mund. 1. 1. 3. सर्वमिदं विज्ञातं भवति
2. 1. 9. येनैष भूतैस्तिष्ठते ह्यन्तरात्मा
Mahânâr. 8. 5.
2. 2. 4. शरवत्तन्मयो भवेत्
Dhyâna. 19.
3. 1. 4. विजानन् विद्वान् भवते ना-
तिवादी
3. 2. 9. ब्रह्म वेद ब्रह्मैव भवति
— नास्याब्रह्मवित्कुले भवति
Mâṇḍû. 10.
— गुहाग्रन्थिभ्यो विमुक्तो ऽमृ-
तो भवति
Mahânâr. 1. 2. तदेव भूतं तदु भव्यमान-
मिदम्
4. विवेश भूतानि चराचराणि
11. य एनं विदुरमृतास्ते भवन्ति
2. 3. यत्र विश्वं भवत्येकनीडम्

- Mahânâr. 2. 6. तदपदयत्तदभवत्प्रजासु
7. परीत्य लोकान्परीत्य भू-
तानि
4. 13. दुर्मित्रियास्तस्मै भूयासुः
5. 9. एष सर्वस्य भूतस्य भव्ये
भुवनस्य गोप्ता
6. 4. भवा तोकाय तनयाय
7. 6. अनिराकरणं धारयिता भू-
यासम्
12. 3. एष भूतानामधिपतिः
13. 2. विश्वं भूतं भव्यं भुवनम्
5. यस्य वैकंकत्याग्निहोत्रहव-
णी भवति
14. 1. विश्वा भूतान्यापः
15. 6. अन्तश्चरसि भूतेषु Prârâg.
1.
16. 4. त्वया जुष्ट ऋषिर्भवतु
20. 1. ये भूताः प्रचरन्ति
15. ज्योतिरहं विरजा विपा-
त्मा भूयासम् 16-21, 24,
25.
21. 2. दानमिति सर्वाणि भूतानि
प्रशंसन्ति
22. 1. दमो भूतानां दुराधर्मम्
— शमो भूतानां दुराधर्मम्
— दानेन द्विषन्तो मित्रा भव-
न्ति
— पितृणामनृणा भवति
23. 1. यज्ञेन द्विषन्तो मित्रा भ-
वन्ति
— ओषधिवनस्पतिभिरन्नं भ-
वति
— अन्नात्प्राणा भवन्ति भूता-
नाम्
24. 1. स भूतं स च भव्यं जिज्ञास
Praśna. 2. 4. ते ऽश्रद्धाना बभूवुः
10. कामायात्रं भविष्यति
3. 5. तस्मादेताः सप्तार्विषो भव-
न्ति

3. 6. ह्यासप्रतिः प्रतिशाखानाडी-
सहस्राणि भवन्ति
11. न हास्य प्रजा हीयते ऽमृतो
भवति
4. 1. कस्यैतत्सुखं भवति
— कस्मिन्नु सर्वे सम्पत्तिष्ठिता
भवन्ति
6. स यदा तेजसाभिभूतो भ-
वति
— तदैतस्मिच्छरीरे एतत्सुखं
भवति
10. स सर्वज्ञः सर्वो भवति
11. प्राणा भूतानि सम्पत्तिष्ठन्ति
यत्र
5. 5. तदैतौ श्लोको भवतः
Nrisut. 4.
6. 3. कस्मिन्नहमुत्क्रान्त उत्क्रा-
न्तो भविष्यामि
5. अकलो ऽमृतो भवति
Kaivalya. 18. भोक्ता भोगश्च यद्भवेत्
24. सो ऽग्निपूतो भवति Nrip.
5. 3 ; Siras. 7; Mahā. 4.
— सुरापानात् पूतो भवति
— ब्रह्महत्यायाः पूतो भवति
— सुवर्णस्तेयात्पूतो भवति
— कृत्याकृत्यात्पूतो भवति
— अविमुक्तमाश्रितो भवत्य-
त्याश्रमी
Māṇḍū. 1. भूतं भवद्भविष्यदिति सर्वमो-
ङ्कार एव Nrip. 4. 1; Nri-
sut. 1; Rāmōt. 3 (भव्यं)
6. प्रभवत्प्राप्ययौ हि भूतानाम्
Nrip. 4. 1; Nrisut. 1;
Rāmōt. 3.
9. अदिश्च भवति य एवं वेद
Nrisut. 2.
10. समानश्च भवति . . य एवं
वेद Nrisut. 2.

Māṇḍū.

Gauḍa.

11. अपीतिश्च भवति य एवं वेद
Nrisut. 2.
1. 8. कालात्पस्यति भूतानाम्
2. 20. भूतानीति च तद्विदः
29. तं चावति स भूत्वासौ
37. यतिर्यादृच्छिको भवेत्
38. तत्त्वादप्रच्युतो भवेत्
3. 8. यथा भवति बालानाम्
— तथा भवत्यबुद्धानाम्
21. न भवत्यमृतं मर्त्यम् 4. 7.
— प्रकृतेस्तथाभावो न क-
थञ्चिद्भविष्यति 4 7, 29.
23. तद्भवति नेतरत्
41. मनसो निग्रहस्तद्भवेत्
45. निःसङ्गः प्रज्ञया भवेत्
4. 3. भूतस्य जातिमिच्छन्ति
4. भूतं न जायते किञ्चित्
15. तथा जन्म भवेत्तेषाम्
27. अनिमित्तो विपर्यासः कथं
तस्य भविष्यति
30. अनन्तता चादिमतो मोक्षस्य
न भविष्यति
33. भूतानां दर्शनं कुतः
38. न च भूतादभूतस्य संभवो
ऽस्ति
43. दोषो ऽप्यल्पो भविष्यति
68. भवन्ति न भवन्ति च 69,
70.
81. प्रभातं भवति स्वयम्
89. सर्वज्ञता हि सर्वत्र भवतीह
महाधियः
92. यस्यैवं भवति क्षान्तिः
95. भविष्यन्ति सुनिश्चिताः
Nrip. 1. 1. उपैतं तदुपनमति यत्कामो
भवति
— अनुष्टुभो वा इमानि भूतानि
जायन्ते
— तस्यैषा भवत्यनुष्टुप प्रथमा
भवत्यनुष्टुबुत्तमा भवति

- Nrip. 1. 2. चत्वारः पादा भवन्ति
 3. आयुर्यशःकीर्त्तिज्ञानैश्वर्य-
 वान् भवन्ति
 4. इदं सर्वं विश्वानि भूतानि
 5. मुमुक्षुर्भवति जपात्
 — कलौ नान्येषां भवति
 — यो जानीते स मुमुक्षुर्भवति
 6. तमेवं विद्वानमृत इह भवति
 7. महाविष्णुर्भवति
 2. 1. सा प्रथमः पादो भवति
 Nrisut. 3 (bis).
 — सा द्वितीयः पादो भवति
 Nrisut. 3.
 — सा तृतीयः पादो भवति
 Nrisut. 3.
 — सा सप्तमस्तुतः पादो भवति
 2. अष्टाक्षरः प्रथमः पादो भव-
 त्यष्टाक्षरास्त्रयः पादा भ-
 वन्ति
 — द्वात्रिंशदक्षरानुष्टुब् भवति
 — तस्य हि पञ्चाङ्गानि भवन्ति
 — चत्वार्यङ्गानि भवन्ति
 — सप्रणवं सर्वं पञ्चमं भवति
 — तस्माद्यतिषक्तान्यङ्गानि
 भवन्ति
 — तस्मात्पत्यक्षरमुभयत ओ-
 ङ्कारो भवति
 3. एकादशपदानुष्टुब् भवति
 4. सर्वाणि भूतान्युद्भूतानि
 — सर्वाणि भूतानि विरमन्ति
 — सर्वाणि भूतानि स्वतेजसा
 ज्वलन्ति
 — एकः पुरस्ताद्य इदं बभूव
 यतो बभूव भुवनस्य गोपाः
 — सर्वेषां भूतानां ना वीर्यतमः
 — एतद्रूपमक्षरं भवति
 — सर्वाणि भूतानि भीत्या प-
 लायन्ते

- Nrip. 2. 4. स्वयं भद्रो भूत्वा
 3. 1. यदि ह्रस्वा भवति . . यदि
 दीर्घा भवति . यदि भुता
 भवति ज्ञानवान् भवति
 — सर्वेषां . . भूतानामाकाशः
 परायणम्
 — सर्वाणि . . भूतान्याकाशा-
 देव जायन्ते
 4. 2. महालक्ष्मीः . . चतुर्विंशदक्ष-
 रा भवति
 — नृसिंहगायत्री देवानां . . नि-
 दानं भवति
 — य एवं वेद स निदानवान्
 भवति
 3. कैर्मन्त्रैर्देवः स्तुतः प्रीतो भ-
 वति
 — ततो देवः प्रीतो भवति (2
 MSS. read स्तुतो देवः)
 5. 1. तस्मात् षडरं भवति षट्पत्रं
 भवति
 — ऋतुभिः सम्मितं भवति
 — मध्ये नाभिर्भवति
 — नाभ्यां वा एते अराः प्रति-
 ष्ठिता भवन्ति
 — मायया वा एतत् सर्वं वेष्टितं
 भवति
 — मायया बहिर्वेष्टितं भवति
 (bis).
 — अष्टारमष्टपत्रं चक्रं भवति
 — गायत्र्या सम्मितं भवति
 — द्वादशारं द्वादशपत्रं चक्रं
 भवति
 — जगत्या सम्मितं भवति
 — बहिर्मायया वेष्टितं भवति
 (ter).
 — षोडशारं षोडशपत्रं चक्रं
 भवति
 — पुरुषेण सम्मितं भवति

Nrip.

5. 1. ह्यत्रिंशदरं ह्यत्रिंशत्पत्रं च-
क्रं भवति

— अनुष्टुभा सम्मितं भवति

— अरैर्वा एतत् सुबद्धं भवति
(some MSS. read सुद-
र्शनं भवति)2. तस्य मध्ये नाभ्यां तारकं
भवति— यदक्षरं नारसिंहमेकाक्षरं
तद्भवति— षट्सु पत्रेषु षडक्षरं सुदर्श-
नं भवति (similarly, 4
times more).— एतन्महाचक्रं . . अमृतमयं
भवति— एतन्महाचक्रं बालो वा
युवा वा वेद स महान् भव-
ति स गुरुर्भवति . . उपदेष्टा
भवति— यां काञ्चिद्दृष्ट्वात्सा दक्षि-
णा भवति3. स वायुपूतो भवति Siras.
7; Mahā. 4.

— स आदित्यपूतो भवति

— स सोमपूतो भवति Siras.
7; Mahā. 4.— स सत्यपूतो भवति Siras.
7; Mahā. 4.

— स लोकपूतो भवति

— स ब्रह्मपूतो भवति

— स विष्णुपूतो भवति

— स रुद्रपूतो भवति

— स वेदपूतो भवति (2 MSS.
read देवपूतः)— स सर्वपूतो भवति Siras.
7; Mahā. 4.

10. तदेतन्निष्कामस्य भवति

Nrisut.

3. भवति च सर्वेषु पादेषु च-
तुरात्मा (4 times).

Nrisut.

3. सा चतुर्थः पादो भवति

5. ब्रह्म भवति य एवं वेद
(bis).— परमेव ब्रह्म भवति य एवं
वेद6. ज्योतिरभवत् . . ज्योतिर्भ-
वति

— आनन्दघनं शून्यमभवत्

— एवंवित् . . परमेव ब्रह्म भ-
वति

— परे ब्रह्मणि पर्यवसितो भवेत्

7. स स्वराद् भवति य एवं
वेद (ter).— तस्यादिरयमकारः स एव
भवति— तस्यान्त्यो ऽयं मकारः स
एव भवति

— अतिनमाम्यत्यहं भूत्वा

8. एकमेव तद्भवति (4 times).

9. माया चाविद्या च स्वयमेव
भवति

— भूतानीन्द्रियाणि . . सृष्ट्वा

Kshur.

5. भूत्वा तत्र गतः प्राणः

Siras.

20. तद्भाविताः प्रपद्यन्ते

1. वर्त्तामि च भविष्यामि च

3. अपाम सोमममृता अभुम्

4. सृक्ष्मो भूत्वा शरीराण्यधि-
तिष्ठति— साकं स एको भूतश्चरति
प्रजानाम्5. तेषां शान्तिर्भवति नेतरे-
षाम्

6. न भूतं नोत भव्यं यदासीत्

— स एवेदमावरीर्वासी भूतम्

— उच्छ्वसिते तमो भवति

— मथ्यमानं फेनो भवति

— फेनादण्डं भवत्यण्डाद्ब्रह्म
भवति

Śiras.

6. गायत्र्या लोका भवन्ति
 7. अभ्रोत्रियः भ्रोत्रियो भवति
 Mahā. 4.
 — अनुपनीत उपनीतो भवति
 Mahā. 4.
 — स सूर्यपूतो भवति
 Mahā. 4.
 — स सर्वदेवैर्ज्ञातो भवति
 Mahā. 4; Kālāg. 2.
 — स सर्वदेवैरनुध्यातो भवति
 Mahā. 4.
 — स सर्वेषु तीर्थेषु स्नातो भ-
 वति Mahā. 4; Kālāg. 2;
 Vāsu. 4.
 — तेन सर्वैः क्रतुभिरिष्टं भवति
 Mahā. 4.

- गायत्र्याः षष्टिसहस्राणि
 जप्तानि भवन्ति Mahā. 4.
 — रुद्राणां शतसहस्राणि ज-
 प्तानि भवन्ति Mahā. 4.
 — प्रणवानामयुतं जपं भवति
 Mahā. 4.
 — शुचिः पूतः कर्मण्यो भवति

Garbha.

1. इष्टानिष्टानि .. दशविधा
 भवन्ति
 3. एकरात्रोषितं कललं भवति
 — अन्धाः खज्जाः कुज्जा वाम-
 नका भवन्ति
 — नवमे मासि सर्वलक्षणज्ञा-
 नसम्पूर्णो भवति
 5. त्रीणि स्थानानि भवन्ति

Mahā.

3. पूर्वामुखो भूत्वा
 — पश्चिमामुखो भूत्वा
 — उत्तरामुखो भूत्वा
 — दक्षिणामुखो भूत्वा

Brahma.

1. सम्प्रतिष्ठिता भवन्ति कथ-
 म्
 — कस्यैष महिमा बभूव

Brahma.

1. यो ह्येष महिमा बभूव क
 एषः
 — आत्मनो महिमा बभूव
 2. पुरुषस्य चत्वारि स्थानानि
 भवन्ति
 — नोच्छिष्टो नाशुचिर्भवेत्

Prāṇāg.

1. संसारविमुक्तिर्भवति
 2. अभयं सर्वभूतेभ्यो न भवे-
 दहं कदाचन (so all the
 MSS.)
 — सर्वेषामेव सन्भूवति
 — एकऋषिर्भूत्वा
 — आहवनीयो भूत्वा
 — दक्षिणाग्निर्भूत्वा
 — गार्हपत्यो भूत्वा

Nīla.

4. भूतान्यनुयाजाः
 7. शिवं बभूव ते धनुः
 10. उत त्वा विश्वा भूतानि
 — हस्ते बभूव ते धनुः

Nāda.

7. भानुमण्डलसङ्काशा भवेत्
 11. एकादशी भवेन्मौनी
 13. भवेद्यक्षो महात्मवान्
 18. मनो लीनं यदा भवेत्

Brahmab.

7. अस्वरं भावयेत्परम्
 12. भूते भूते व्यवस्थितः
 20. भूते भूते च वसति विज्ञानम्
 22. यद्भूतेषु वसत्यधि

Dhyāna.

8. एवं सर्वाणि भूतानि मणि-
 सूत्रमिवात्मनि

Nyāsa.

3. विमुक्तमार्गो भवति
 4. पृथिव्या इत्येषां भूतानाम्

Kāṭhaśru.

1. स सञ्ज्यस्तो भवति
 — कथं सञ्ज्यस्तो भवति
 — यद्यपुत्रो भवति
 — यद्यशक्तो भवति
 2. स स्वर्ग्यो भवति
 4. विमुक्तमार्गो भवेत्
 3. अहमाकाशगो भूत्वा

Piṇḍa.

- Sarvop. 2. पुण्यपापकर्मानुसारी भूत्वा
3. स्वरूपलाभहेतुर्भूत्वा
- Haṁsa. 2. एकविंशतिसहस्राणि षट्
शतान्यधिकानि भवन्ति
— हृदयाद्यङ्गन्यासकरन्यासौ
भवतः
— अभिश्चोभे पार्श्वे भवतः
— पश्यत्यनागारश्च शिष्टोभ-
यपार्श्वे भवतः
— तस्याष्टधा वृत्तिर्भवति
— आग्नेय्यां निद्रालस्यादयो
भवन्ति
— यदा हंसो नादे लीनो भवति
— दशमं परमं ब्रह्म भवेत्
- Parama. 1. यद्येको ऽपि भवति
3. यादृच्छिको भवोद्भिः
— स ब्रह्महा भवेत्
— स पौलकसो भवेत्
— स आत्महा भवेत्
— कृतकृत्यो भवति
- Nār. 1. सर्वाणि च भूतानि नाराय-
णादेव समुत्पद्यन्ते
2. नारायण एवेदं सर्वं यद्भूतं
यच्च भाव्यम्
— य एवं वेद स विष्णुरेव
भवति
3. अघेभ्यो विमुक्तो भवति
— घोरेभ्यो विमुक्तो भवति
- Kālāg. 2. समस्तमहापातकोपपातके-
भ्यः पूतो भवति
— तेन सर्वे देवा ध्याता भवन्ति
— स सततं रुद्रजापी भवति
— यस्त्वेतदधीते सोऽप्येवमेव
भवति
- Āśrama. 1. चत्वार आश्रमाः षोडशभे-
दा भवन्ति
— ब्रह्मचारिणश्चतुर्विधा भव-
न्ति

Āśrama.

Jābāla.

Ātmāpra.

Vāsu.

2. गृहस्था अपि चतुर्विधा भ-
वन्ति
3. वानप्रस्था अपि चतुर्विधा
भवन्ति
4. परिव्राजका अपि चतुर्विधा
भवन्ति
1. सर्वेषां भूतानां ब्रह्मसदनम्
(ter); Rāmōt. 1 (ter).
— अमृतीभूत्वा मोक्षी भवति
Rāmōt. 1.
— तेन वरणा भवतीति
Rāmōt. 4.
2. तेन नासी भवतीति
Rāmōt. 4.
— कतमं चास्य स्थानं भवति
Rāmōt. 4.
— शौर्लोक्तस्य परस्य च स-
न्धिर्भवति Rāmōt. 4.
3. एतैर्ह वा अमृतो भवति (4
MSS. add कथं जानीयां)
4. ब्रह्मचर्यं समाप्य गृही भवेत्
— गृही भूत्वा वनी भवेत्
— वनी भूत्वा प्रव्रजेत्
5. ब्रह्मभूयाय भवति
6. लाभालाभौ समौ भूत्वा
1. द्वैतादद्वैतमभयं भवति
1. मुक्तिसाधनं भवति
2. धारणान्मुक्तिदो भव
— ब्रह्मैवाहमस्मीति भावयन्
3. स्वमात्मानं भावयेत्
— भूतेष्वहमवस्थितः
— भूतेषु तथात्मावस्थितोऽस्म्य-
हम्
— परं ब्रह्म भवाम्यहम्
— अस्थीनि चक्ररूपाणि भव-
न्त्येव दिने दिने
4. सर्वमहापातकेभ्यः पूतो भ-
वति

Vāsu.	4. सर्वैर्यज्ञैर्याजी भवति — सर्वैर्देवैः पूज्यो भवति	Mukti.	2. क्लेशरूपत्वाद्बन्धो भवति — नित्यानन्दावाप्तिः प्रयोजनं भवति — तत्पुरुषप्रयत्नसाध्यं भवति — जीवन्मुक्त्यादिलाभो भवति — अत्र श्लोका भवन्ति
Gopī.	5. राजभिः सत्कृतो भवेत् — अभिव्याप्यायतो भूत्वा — साक्षाद्विष्णुमयो भवेत् — न तत्तुल्यं भवेल्लोके — प्रजापतिर्वायुर्भूत्वा — गोपिकाः श्रुतयो ऽभवन्	2. 10. भवन्ति फलदा मताः 11. तावन्न फलसम्प्राप्तिर्भवति 36. वैदेहमुक्तिगो भवेत् 55. मुनिभावितः 58. भावितं तीव्रसंवेगात् — भवत्याशु . . विगतेतरवासनः 70. अन्तःशान्तः समस्नेहे, भव चिन्मात्रवासनः 71. शेषस्थिरसमाधानो मयि त्वं भव 74. सुपूर्णभूमाहमितीह भावय 75. सदैव तूभो ऽहमितीह भावय	
Krish.	12. यष्टिरूपो ऽभवद्विधिः 14. शेषनागो ऽभवद्रामः 19. क्रीडते बालको भूत्वा	Gītā.	1. 13. स शब्दस्तुमुलो ऽभवत् 44. नरके नियतं वासो भवति 46. तन्मे क्षेमतरं भवेत् 2. 9. तूष्णीं बभूव ह 12. नचैव न भविष्यामः 20. नायं भूत्वा भविता वा न भूयः 28. अव्यक्तादीनि भूतानि 34. अकीर्त्तिं चापि भूतानि कथयिष्यन्ति 35. येषां च त्वं बहुमतो भूत्वा 45. निस्त्रैगुण्यो भवार्जुन 47. मा कर्मफलहेतुर्भूः 48. सिद्ध्यसिद्ध्योः समो भूत्वा 63. क्रोधाद्भवति सम्मोहः 69. यस्यां जायति भूतानि
Skanda.	13. वसेदेकान्तिको भूत्वा		
Rāmap.	21. अभिमुखो भवेत् 28. तदा कोणत्रयं भवेत् 52. त्र्यक्षं पुनर्भवेत् 88. क्रमाद्भावयेच्च		
Rāmot.	2. अकारः प्रथमाक्षरो भवति — उकारो द्वितीयाक्षरो भवति — मकारस्तृतीयाक्षरो भवति — अर्द्धमात्रश्चतुर्थाक्षरो भवति — बिन्दुः पञ्चमाक्षरो भवति — नादः षष्ठाक्षरो भवति — तारकत्वात्तारको भवति — सो ऽविमुक्तमाश्रितो भवति — स महान् भवति 3. सा सीता भवति ज्ञेया — य एवं वेद स मुख्यो भवति 4. स मुक्तो भविता शिव 5. कैर्मन्त्रैः स्तुतः श्रीरामः प्रीतो भवति — यो वै श्रीरामः . . यश्च भूतं भव्यं भविष्यत् (35)		
Mukti.	1. 6. येन मुक्तो भवाम्यहम् 22. सदाचाररतो भूत्वा 25. मदुपासनया भवेत् 43. जीवन्मुक्ता भवन्ति ते		

Gītā.

3. 11. देवान्भावयतानेन ते देवा
भावयन्तु वः

— परस्परं भावयन्तः

14. अन्नाद्भवन्ति भूतानि

— यज्ञाद्भवति पर्जन्यः

30. निराशीर्निर्ममो भूत्वा

33. प्रकृतिं यान्ति भूतानि

4. 6. भूतानामीश्वरो ऽपि सन्

7. ग्लानिर्भवति भारत

12. सिद्धिर्भवति कर्मजा

35. येन भूतान्यशेषेण

6. 2. योगी भवति कश्चन

17. योगो भवति दुःखहा

42. कुले भवति धीमताम्

46. तस्माद्योगी भवार्जुन

7. 11. धर्माविरुद्धो भूतेषु कामः

23. तद्भवत्यल्पमेधसाम्

26. भविष्याणि च भूतानि

8. 6. सदा तद्भावभावितः

19. भूत्वा भूत्वा प्रलीयते

20. भूतेषु सर्वेषु नश्यत्सुं

22. यस्यान्तःस्थानि भूतानि

27. योगयुक्तो भवार्जुन

9. 5. न च मत्स्थानि भूतानि

25. भूतानि यान्ति भूतेज्याः

31. क्षिप्रं भवति धर्मात्मा

34. मन्मना भव मद्भक्तः

18. 65.

10. 5. भवन्ति भावा भूतानाम्

20. भूतानामन्त एव च

22. भूतानामस्मि चेतना

34. उद्भवश्च भविष्यताम्

39. भूतं चराचरम्

11. 2. भवव्ययौ हि भूतानाम्

12. भवेद्युगपदुत्थिता

32. ऋते ऽपि त्वां न भविष्य-
न्ति सर्वे

Gītā.

11. 33. निमित्तमात्रं भव सव्यसा-
चिन्

46. तेनैव रूपेण . . भव

50. भूत्वा पुनः सौम्यवपुर्महा-
त्मा

12. 7. भवामि नचिरात्पार्थ

10. मत्कर्मपरमो भव

13. 15. बहिरन्तश्च भूतानाम्

16. अविभक्तं च भूतेषु

27. समं सर्वेषु भूतेषु

30. यदा भूतपृथग्भावम्

14. 3. सम्भवः सर्वभूतानां ततो
भवति

17. प्रमादमोहौ तमसो भवतः

21. अतीतो भवति प्रभो

15. 13. भूतानि धारयाम्यहमोजसा

— सोमो भूत्वा रसात्मकः

14. अहं वैश्वानरो भूत्वा

16. क्षरः सर्वाणि भूतानि

16. 2. दया भूतेष्वलोलत्वम्

3. भवन्ति सम्पदं दैवीमभि-
जातस्य

13. मे भविष्यति पुनर्जनम्

17. 2. त्रिविधा भवति श्रद्धा

3. सत्त्वानुरूपा . . श्रद्धा भवति

7. त्रिविधो भवति प्रियः

18. 12. भवत्यत्यागिनां प्रेत्य

21. वेत्ति सर्वेषु भूतेषु

46. यतः प्रवृत्तिर्भूतानाम्

54. समः सर्वेषु भूतेषु

57. मद्भक्तः सतत भव

69. भविता न च मे तस्मादन्यः

प्रियतरः

2. भू

Mund. 2.

2. 7. यस्यैष महिमा भुवि

Rāmāp.

5. भुवि स्यादथ तत्त्वतः

79. दीर्घयुक्ता भूः

Gītā. 18. 69. अन्यः प्रियतरो भुवि

भूगृह

Rāmā. 70. भूगृहं वच्चशूलीढम्

भूतगण

Maitri. 3. 3. चतुरशीतिधा परिणतं भूत-
गणम्

Gītā. 17. 4. प्रेतान् भूतगणांश्चान्ये

भूतग्राम

Gītā. 8. 19. भूतग्रामः स एवायम्

9. 8. भूतग्राममिदं कृत्स्नम्

17. 6. शरीरस्थं भूतग्रामम्

भूततस्

Gauḍa. 3. 23. भूततो ऽभूततो वापि

भूतदर्शन

Gauḍa. 4. 25. इष्यते भूतदर्शनात्

भूतपाल

Bṛih. 4. 4. 22. एष भूतपालः Maitri. 7. 7.

भूतप्रकृति

Gītā. 13. 34. भूतप्रकृतिमोक्षं च

भूतभर्तृ

Gītā. 13. 16. भूतभर्तृ च तज्ज्ञेयम्

भूतभव्य

Bṛih. 4. 4. 45. ईशानं भूतभव्यस्य Kāṭha.
4. 5.

Kāṭha. 4. 12. ईशानो भूतभव्यस्य 13.

भूतभावन

Gītā. 9. 5. ममात्मा भूतभावनः

10. 15. भूतभावन भूतेश

भूतभाविन्

Chāṭ. 5. जनित्री भूतभाविनी

भूतभावोद्भवकर

Gītā. 8. 3. भूतभावोद्भवकरो विसर्गः

भूतभृत्

Gītā. 9. 5. भूतभृत् च भूतस्थः

भूतमहेश्वर

Gītā. 9. 11. परं भावं . . मम भूतमहे-
श्वरम्

भूतमात्रा

Kaush. 3. 5. परस्तात्प्रतिविहिता भूत-
मात्रा (10 times).

8. ता वा एता दशैव भूतमा-
त्रा अधिप्रज्ञम्

— याद्वि भूतमात्रा न स्युर्न
प्रज्ञामात्राः स्युर्यद्वा प्रज्ञा-
मात्रा न स्युर्न भूतमात्राः
स्युः

— एवमेवैता भूतमात्राः प्रज्ञा-
मात्रास्वर्पिताः

भूतयोनि

Mund. 1. 1. 6. यद्भूतयोनिं परिपश्यन्ति
धीराः

Kaivalya. 7. मुनिर्गच्छति भूतयोनिम्

भूतल

Krish. 1. गृह्यन्ते नैव भूतले

भूतवत्

Gauḍa. 4. 41. अचिन्त्यान् भूतवत्स्पृशेत्

भूतविद्

Bṛih. 3. 7. 1. स भूतवित्स आत्मवित्

भूतविद्या

Chhā. 7. 1. 2. अध्येमि . . भूतविद्याम्

4. नाम वै . . भूतविद्या

7. 2. 1. वाग्वै . . विज्ञापयति . . भू-
विद्याम्

Chhā. 7. 7. 1. विज्ञानेन वै . . विजानाति
.. भूतविद्याम्

भूतविशेषसंघ

Gītā. 11. 15. सर्वास्तिथा भूतविशेषसंघा-
न्

भूतशब्द

Maitri. 3. 2. भूतशब्देनोच्यन्ते (bis).

भूतसम्मोहन

Chōl. 2. भूतसम्मोहने काले

भूतसर्ग

Gītā. 16. 6. द्वौ भूतसर्गौ लोके अस्मिन्

भूतस्थ

Gītā. 9. 5. भूतभृन्न च भूतस्थः

भूतात्मन्

Maitri. 3. 2. यो ह . . शरीर इत्युक्तं स
भूतात्मेत्युक्तम्

3. यः कर्ता सोऽयं वै भूतात्मा
— असौ भूतात्मान्तःपुरुषेणा-
भिभूतः

— अभिभूयत्ययं भूतात्मा

5. भूतात्मा तस्मान्नानारूपा-
ण्याग्रोति

4. 1. अस्य को विधिर्भूतात्मनः

2. येषां सक्तस्तु भूतात्मा

3. अयं . . अस्य. प्रतिविधि-
र्भूतात्मनः

6. 10. तस्यायं भूतात्मा ह्यन्नम्

— सोमसंज्ञोऽयं भूतात्मा

Brahmab. 12. एक एव हि भूतात्मा

Sarvop. 2. भूतात्मज्ञानादृते

भूतात्माख्य

Maitri. 3. 2. अस्ति खल्वन्योऽपरो भू-
तात्माख्यः

भूतादि

Gītā. 9. 13. ज्ञत्वा भूतादिमव्ययम्

भूतादिक

Rāmāp. 85. भूतादिकं शोधयेत्

भूताधिपति

Brih 4. 4. 22. एष भूताधिपतिरेष भूत-
पालः Maitri. 7. 7.

भूति

Tait. 1. 11. 1. भूत्यै न प्रमदितव्यम्

Gītā. 18. 78. तत्र श्रीर्विजयो भूतिर्भुवा-
णि

भूतिकाम

Mund. 3. 1. 10. तस्मादात्मज्ञमर्चयेद्भूतिकामः

भूतेश

Gītā. 10. 15. भूतभावन भूतेश

भूपति

Krish. 17. कलिः स कंसभूपतिः

भूतित्व

Gopi. 5. विष्णुपूजितभूतित्वान्

भूतेज्य

Gītā. 9. 25. भूतानि यान्ति भूतेज्याः

भूमन्

Chhā. 1. 5. 4. प्राणांस्त्वं भूमानमभिगाय-
तान्

7. 23. 1. यो वै भूमा तत् सुखं नाल्पे
सुखमस्ति भूमैव सुखं भू-
मा त्वेव विजिज्ञामितव्य
इति भूमानं भगवो विजि-
ज्ञासे

7. 24. 1. यत्र नान्यत्पश्यति नान्य-
च्छृणोति नान्यद्विजानाति
स भूमा

- Chhā. 7. 24. 1. यो वै भूमा तदमृतम्
 Mukti. 2. 74. सुपूर्णभूमाहमितीह भावय
भूमि
 Brih. 5. 14. 1. भूमिरन्तरिक्षं द्यौरित्यष्टा-
 वक्षराणि
 Katha. 1. 23. भूमेर्महदायतनं वृणीष्व
 Svet. 3. 14. स भूमिं विश्वतो वृत्वा
 Maitri. 6. 4. आकाशवाय्वग्न्युदकभू-
 म्यादयः
 27. भूमावयस्विण्डं निहितम्
 Mahānār. 1. 4. तोयेन जीवान्विससर्ज भू-
 म्याम्
 4. 5. भूमिर्धेनुर्धरित्री च
 5. 12. रजोभूमिस्त्वमारोदयस्व
 15. 5. भूम्यां पर्वतमूर्धनि
 Kaivalya. 23. न भूमिरापो न च वह्निरस्ति
 Nrip. 5. 2. सप्तद्वीपवती भूमिः
 Siras. 6. नवान्तरिक्षाणि नव भुम इ-
 माः (भूमयः has lost its
 last syllable; one MS.
 has भूव)
 Prānāg. 1. अन्नं भूमौ निक्षिप्य
 Nila. 2. प्रत्यष्टाद्भूम्यामधि
 Aruṇeya. 2. भूमावपु वा विसृजेत्
 5. आसनशयनादिकं भूमौ
 Krish. 27. भूमावुत्तारितं सर्वम्
 Rāmāp. 37. विचरतुस्तदा भूमौ
 Gitā. 2. 8. अवाप्य भूमावसपन्नमृदम्
 7. 4. भूमिरापो जलो वायुः
भूमित्व
 Maitri. 6. 27. अचिरेणैति भूमित्वम्
भूमिवुध्र
 Chhā. 3. 15. 1. अन्तरिक्षोदरः कोशो भू-
 मिवुध्रः
भूमिभाग
 Amrita. 17. भूमिभागे समे रभ्ये

भूयस्

- Kaush. 3. 8. न साधुना कर्मणा भूयान्
 Brih. 4. 4. 22.
 Chhā. 3. 11. 6. एतदेव ततो भूय इति
 6. 5. 4. भूय एव मा भगवान् वि-
 ज्ञापयतु 6. 6. 5; 6. 8. 7;
 6. 9. 4; 6. 10. 3; 6. 11.
 3; 6. 12. 3; 6. 13. 3; 6.
 14. 3; 6. 15. 3; Nrisut.
 7 (नो)
 7. 1. 5. अस्ति भगवो नासौ भूय
 इति नासौ वाव भूयो ऽस्ति
 (similarly in each Sec-
 tion down to the 14th)
 7. 2. 1. वाग्वाव नासौ भूयसी
 (similarly in each down
 to 14th.)
 8. 9. 3. एतं त्वेव ते भूयो ऽनुव्या-
 ह्यास्यामि 8. 10. 4; 8.
 11. 3.
 Brih. 1. 2. 6. भूयसा यज्ञेन भूयो यजेय
 1. 4. 17. नेच्छंश्ननातो भूयो विन्देत्
 4. 4. 10. ततो भूय इव ते तमः (प्र-
 विशन्ति) Isā. 9, 12.
 Katha. 1. 16. वरं तवेहाद्यं ददामि भूयः
 3. 8. यस्माद्भूयो न जायते
 Svet. 1. 10. तस्याभिध्यानात् . . भूयः
 13. स भूय एवेन्धनयोनिरुद्यः
 5. 3. भूयः सृष्ट्वा पतयस्तथेशः
 6. 3. विनिवृत्य भूयः
 Maitri. 6. 9. अद्भिर्भूय एवोपरिष्ठात्परि-
 दधाति
 Mahānār. 21. 2. प्रजननमिति भूयांसः
 24. 1. भूयो न मृत्युमुपयाहि
 Praśna. 1. 2. भूय एव तपसा . . संवत्सरं
 संवत्स्यथ
 Chāl. 18. नश्यन्ते व्यक्तां भूयो
 जायन्ते

- Brahma. 1. भूयस्तेनैव स्वप्राय गच्छति
Amṛita. 38. न स भूयो जमिजायते
Gītā. 13. 23.
Nyāsa. 5. भूयस्ते न निवर्त्तन्ते
Gītā. 2. 20. नायं भूत्वा भविता वा न
भूयः
6. 43. यतते च ततो भूयः
7. 2. यज्ञात्वा नेह भूयो जन्यत्
10. 1. भूय एव महाबाहो
18. भूयः कथय
11. 35. नमस्कृत्वा भूय एवाह कृ-
ष्णम्
39. पुनश्च भूयो जपि ननो नमस्ते
50. स्वकं रूपं दर्शयामास भूयः
14. 1. परं भूयः प्रवक्ष्यामि
15. 4. यस्मिन् गता न निवर्त्तन्ति
भूयः
18. 64. सर्वगुह्यतमं भूयः शृणु

भूयिष्ठ

- Chhā. 6. 2. 4. यत्र . . वर्षति तदेव भूयिष्ठ-
मन्नं भवति
Bṛih. 5. 15. 1. भूयिष्ठां ते नमर्त्तुं विधेम
Isā. 18.
Mahānār. 21. 2. तस्माद्भूयिष्ठाः प्रजायन्ते त-
स्माद्भूयिष्ठाः प्रजनने रम-
न्ते

भूयोजन्मन्

- Mukti. 2. 35. भूयोजन्मविनिर्मुक्तम्

भूर

- Chhā. 2. 23. 3. भूर्भुवः स्वरिति
3. 15. 3. भूः प्रपद्ये ऽमुनामुनामुना
5. यदवोचं भूः प्रपद्य इति
4. 17. 3. भूरित्यृग्न्यः
4. भूः स्वाहा Bṛih. 6. 3. 3,
6.

- Bṛih. 5. 5. 3. तस्य भूरिति शिरः 4.
6. 3. 3. भूर्भुवः स्वः स्वाहा 6.
6. 4. 25. भूस्ते दधामि
— भूर्भुवः स्वः सर्वं त्वयि द-
धामि
Tait. 1. 5. 1. भूर्भुवः सुवरिति . . व्याह-
तयः
— भूरिति वा अयं लोकः
2. भूरिति वा अग्निः
— भूरिति वा ऋचः
3. भूरिति वै प्राणः
1. 6. 1. भूरित्यग्नीं प्रतिनिष्ठति
Maitri. 6. 5. भूर्भुवः स्वरिति लोकवत्ये-
षा
6. अनुव्याहरद्भूर्भुवः स्वरिति
— नाभिर्भुवो भूः पादाः
— एतस्माद्भूर्भुवः स्वरित्युपा-
सीत
35. भूर्भुवः स्वरोम् Mahānār.
13. 1; 15. 2; Siras. 6;
Prānâg. 1.
Mahānār. 7. 1. ओं भूरमये
— भूर्भुवः सुवधन्त्रमसे
— भूर्भुवः सुवरभिमोम्
2. भूरचममये
— भूर्भुवः सुवरन्नं चन्द्रमसे
— भूर्भुवः सुवरचमोम्
3. भूरमये च पृथिव्यै च
— भूर्भुवः सुवधन्त्रमसे च
— भूर्भुवः सुवर्महरोम्
5. भूर्भुवः सुवश्चन्द्र ओम्
8. 1. भूर्भुवः सुवर्त्रक्ष
14. 1. भूर्भुवः सुवराप ओम्
15. 3. ओं भूर्भुवः सुवर्महः
Siras. 2. यो वै रुद्रः . . यच्च भूः
3. भूस्ते आदिर्मध्यं भुवस्ते
Mahā. 3. भूरिति व्याहतिः
Kathāśru. 3. भूः स्वाहेत्यष्ट जुहुयात्

Jābāla. 6. एतत्सर्वं भूः स्वाहेत्यप्सु
परित्यज्य

Rāmota. 5. भूर्भुवः स्वः (47 times).

भूरि

Tait. 1. 4. 1. कर्णाभ्यां भूरि विभुवम्

भूरिद्युम्न

Maitri. 1. 4. *vide* आदि

भूर्लक्ष्मी

Mahānār. 4. 9. भूर्लक्ष्मीर्भुवर्लक्ष्मीः सुवः
कालकर्णी Nrip. 4. 2.

भूर्लोक

Nrip. 5. 6. स भूर्लोकं जयति

Nāda. 3. भूर्लोकः पादयोस्तस्य

Aruṇeya. 1. *vide* तपोलोक

Kālāg. 2. प्रथमा रेखा सा . . भूर्लोकः

भूष्

Rāmap. 71. रादयादिभूषितम्

भृ

Ait. 4. 1. आत्मन्येवात्मानं विभर्त्ति
3. तं स्त्री गर्भं विभर्त्ति

Brih. 1. 2. 4. तमेतावन्तं कालमविभः

1. 3. 18. न हैवालं भार्येभ्यो भवति

— यो वै तमनु भार्यान्वभू-
र्षति स हैवालं भार्येभ्यो
भवति

1. 6. 1. एतदेषां ब्रह्मैतद्धि सर्वाणि
नाम्नानि विभर्त्ति (similar-
ly in 2, 3.)

Śwet. 1. 8. व्यक्ताव्यक्तं भरते विश्व-
मीशः

3. 6. यामिषुं . . हस्ते विभर्ष्यस्तवे
Nīla. 5.

5. 2. यस्तमये ज्ञानैर्विभर्त्ति

Maitri. 6. 1. द्विधा वा एष आत्मानं वि-
भर्त्ति

Mahānār. 1. 6. विश्वं विभर्त्ति भुवनस्य ना-
भिः

Mahā. 2. विभ्रच्छ्रयं सत्यं ब्रह्मचर्यम्

Gītā. 15. 17. विभर्ष्यव्यय ईश्वरः

भृगु

Tait. 3. 1. 1. भृगुर्वै वारुणिः

Gītā. 10. 25. महर्षीणां भृगुरहम्

भृगुविस्तर

Chāl. 11. पठ्यते भृगुविस्तरे

भृगूत्तम

Châl. 10. अथर्वाणो भृगूत्तमाः

भृज्

Maitri. 6. 7. भर्जयतीति वैष भर्गः

भृम्

Rāmap. 68. हं हं भृं हं लं शृं जृं च

भृश

Chhā. 7. 15. 2. किञ्चिद्भृशमिव प्रत्याह

भृशम्

Mukti. 2. 9. सन्दिग्धायामपि भृशम्

भेक

Maitri. 1. 4. अन्धोदपानस्थो भेक इवा-
हम्

6. 22. भेकाविःकृन्धिका

भेद

Maitri. 6. 10. त्रिगुणभेदपरिणामत्वात्

7. 11. भेदाश्चैते ऽस्य चत्वारः

Gauḍa. 2. 1. अन्तःस्थानात् भेदानाम् 4.

5. भेदानां हि समत्वेन

11. उभयोरपि वैतथ्यं भेदानाम्

— क एतान्बुध्यते भेदान्

- Gauḍa. 2. 12. स एव बुध्यते भेदान्
3. 6. आकाशस्य न भेदोऽस्ति
15. नास्ति भेदः कथञ्चन
18. हैतं तद्भेद उच्यते
4. 94. भेदे विचरतां सदा
Dhyāna. 3. नान्यो भेदः कदाचन
Sarvop. 2. प्राणदिचतुर्दशवायुभेदाः
3. कूटस्थाद्युपहितभेदानाम्
Parama. 2. तयोर्भेद एक एव विभक्तः
Skanda. 10. यथान्तरं (!) न भेदाः स्युः
Mukti. 1. 13. पञ्चाशद्भेदतो हरे
Gitā. 17. 7. तेषां भेदमिमं शृणु
18. 29. बुद्धेर्भेदं धृतेश्चैव

भेदनिम्न

- Gauḍa. 4. 94. भेदनिम्नाः पृथग्वादाः

भेरी

- Gitā. 1. 13. ततः शंखाश्च भेर्यश्च

भेरीनाद

- Hansa. 2. नवमो भेरीनादः

भेषजकृत

- Chhā. 4. 17. 8. भेषजकृतो ह वा एष यज्ञः

भैक्ष

- Jābāla. 6. भैक्षमाचरन्नुदरपात्रेण

- Skanda. 12. भैक्षमाचरेद्देहरक्षणे

भैक्षचर्य, ०र्या.

- Muṇḍ. 1. 2. 11. शान्ता विद्वांसो भैक्षचर्यां
चरन्तः

- Kaṭhaśru. 1. चतुर्षु वर्णेषु भैक्षचर्यं चरेत्

भैक्षाचर्य (!)

- Āśrama. 4. भैक्षाचर्यं चरन्तः (so MSS.)

भैक्षाण

- Jābāla. 5. शुचिरब्रोही भैक्षाणः

(So 2 good MSS. and Nārāyaṇa. The latter says भैक्षेण अनिति प्राणिति जीवति भैक्षाणः। यद्वा शानजन्तः “अनित्य-मागमशासनमिति” कामयानशब्दवन्मुगभावः स्वार्थिकोऽण्। The reading explained by Saṁkarānanda is भैक्षाणः)

भैक्ष्य

- Gitā. 2. 5. भेयो भोक्तुं भैक्ष्यम्

भोक्तृ

- Kaṭha. 3. 4. आत्मेन्द्रियमनोयुक्तं भोक्तृत्याहुर्मनीषिणः

- Śwet. 1. 9. भोक्तृभोगार्थयुक्ता

12. भोक्ता भोग्यं प्रेरितारं च

- Maitri. 6. 10. पुरुषश्चेता . . स एव भोक्ता

- भोक्ता पुरुषो ऽन्तःस्थः

- तस्माद्भोक्ता पुरुषः

- अस्य निर्गुणो भोक्ता

16. होता भोक्ता हविर्मन्त्रः

- Kaivalya. 18. भोक्ता भोगश्च यद्भवेत्

- Gauḍa. 1. 5. भोक्ता यश्च प्रकीर्तितः

2. 22. भोक्तेति च भोक्तृविदः

- Gitā. 5. 29. भोक्तारं यज्ञतपसाम्

9. 24. भोक्ता च प्रभुरेव च

13. 22. भर्ता भोक्ता महेश्वरः

भोक्तृत्व

- Maitri. 6. 10. भोक्तृत्वाच्चैतन्यं प्रसिद्धं
तस्य

- Mukti. 2. कर्तृत्वभोक्तृत्वसुखदुःखादिलक्षणः

- Gitā. 13. 20. सुखदुःखानां भोक्तृत्वे हेतुः

भोक्तृभाव

- Śwet. 1. 8. अनीशश्चात्मा बुध्यते भोक्तृभावान्

भोक्तृविद्

Gauḍa. 2. 22. भोक्तेति च भोक्तृविदः

भोग

Bṛih. 1. 3. 2. यो वाचि भोगस्तं देवेभ्य
आगायत् (similarly in
3—7).

4. 3. 33. सर्वैर्मानुष्यकैर्भोगैः सम्पन्न-
तमः

Kaivalya. 12. स्त्रियन्नपानादिविचित्रभोगैः

18. भोक्ता भोगश्च यद्भवेत्

Gauḍa. 1. 3. त्रिधा भोगं निबोधत

9. भोगार्थं सृष्टिरित्यन्ये

Nyāsa. 2. भोगांस्त्यजति सुस्थितान्

Mukti. 2. 41. क्षीयन्ते भोगवासनाः

Gītā. 1. 32. किं भोगैर्जीवितेन वा

33. राज्यं भोगाः सुखानि च

2. 5. भुञ्जीय भोगान् रुधिरप्रदि-
ग्धान्

3. 11. इष्टान्भोगान् हि वः

5. 22. ये हि संस्पर्शजा भोगाः

भोगायमान

Sīras. 6. भोगायमानो यदा शयते
रुद्रः

भोगार्थ

Śwet. 1. 9. भोक्तृभोगार्थयुक्ता

भोगिन्

Gītā. 16. 14. ईश्वरो ऽहमहं भोगी

भोगेच्छा

Mukti. 2. 15. भोगेच्छां दूरतस्त्यक्त्वा

भोगैश्वर्यगति

Gītā. 2. 43. भोगैश्वर्यगतिं प्रति

भोगैश्वर्यप्रसक्त

Gītā. 2. 44. भोगैश्वर्यप्रसक्तानाम्

भोजन

Chhā. 5. 2. 7. वयं देवस्य भोजनमित्या-
चामति

Gītā. 11. 42. विहारशय्यासनभोजनेषु

17. 10. भोजनं तामसप्रियम्

भोजिन्

Āśrama. 3. शीर्णपणफलभोजिनः

भोज्यत्व

Maitri. 6. 10. अनेनैव प्रधानस्य भोज्यत्वं
व्याख्यातम्

भ्रम्

Bṛih. 6. 3. 4. भ्रमदसि ज्वलदसि

Swet. 1. 6. तस्मिन् हंसो भ्राम्यते ब्रह्म-
चक्रे

6. 1. येनेदं भ्राम्यते ब्रह्मचक्रम्

Maitri. 4. 2. पाप्मना गृहीत इव भ्राम्य-
माणम्

7. 8. मिथ्यादृष्टान्तहेतुभिर्भ्राम्यन्

Yogat. 5. भ्रमन्तो यानि जन्मानि

Mukti. 2. 60. भ्रान्तं पश्यति दुर्दृष्टिः

Gītā. 1. 30. भ्रमतीव च मे मनः

18. 61. भ्रामयन् सर्वभूतानि

भ्रमर

Mukti. 1. 24. भ्रमरकीटवत्

भ्राज्

Śwet. 2. 14. तेजोमयं भ्राजते तत्सुध्मातम्

5. 4. सर्वा दिशः... प्रकाशयन्
भ्राजते

Mund. 1. 2. 5. एतेषु यश्चरते भ्राजमानेषु

भ्राजस्

Mahānār. 1. 3. येनादित्यस्तपति तेजसा
भ्राजसा च

15. 1. बलमासि भ्राजो ऽसि

भ्राजस्वन्त

¹ Mahânâr. 20. 8. सूर्याय त्वा भ्राजस्वते
(bis).

भ्रातृ

Chhâ. 7. 15. 1. प्राणो भ्राता
2. स यदि . . भ्रातरं वा . . कि-
ञ्चिद्भृशं प्रत्याह

8. 2. 3. भ्रातरः समुत्तिष्ठन्ति
Aruncya. 1. पुत्रान् भ्रातृन् . . विमृजेत्
Gîtâ. 1. 26. आचार्यान्मातुलान्भ्रातृन्

भ्रातृलोक

Chhâ. 8. 2. 3. भ्रातृलोकेन सम्पन्नो मही-
यते

भ्रातृलोककाम

Chhâ. 8. 2. 3. यदि भ्रातृलोककामो भवति

भ्रातृव्य

Brih. 1. 3. 7. परास्य द्विषन् भ्रातृव्यो भ-
वति

2. 2. 1. सप्त द्विषतो भ्रातृव्यानवरु-
णद्धि

Tait. 3. 10. 4. पर्येणं म्रियन्ते द्विषन्तः सप-
त्नाः परि ये प्रिया भ्रातृव्याः

भ्रातृहन्

Chhâ. 7. 15. 2. भ्रातृहा वै त्वमसि
3. न भ्रातृहासीति

भ्रू

Brih. 6. 4. 5. अन्तरेण स्तनौ वा भ्रुवौ वा
निमृज्यात्

Nâda. 4. भ्रुवोर्ललाटमध्ये तु

Dhyâna. 22. भ्रुवोर्मध्ये नयेहयम्

23. भ्रुवोर्मध्ये ललाटस्तु

Yogat. 14. भ्रुवोर्ललाटमध्यस्थम्

Nyâsa 5. दृष्टिं भ्रोत्रे स्थाप्य तथा भ्रु-
वि (3 MSS. have भुवि)

Kâlâg.

1. भ्रुवोर्मध्यतः

Jâbâla.

2. भ्रुवोर्प्राणस्य च यः सन्धिः
Râmôt. 4.

Vâsu.

3. ब्रह्मरन्ध्रे भ्रुवोर्मध्ये

Gîtâ.

5. 27. चक्षुश्चैवान्तरे भ्रुवोः

8. 10. भ्रुवोर्मध्ये प्राणमावेक्ष्य स-
स्यक्

भ्रूणहत्या

Kaush.

3. 1. न स्तेयेन न भ्रूणहत्याया

Mahânâr. 17.

7. भ्रूणहत्यां वा एते घ्नन्ति

19. 1. भ्रूणहत्यां तिलाः शमयन्तु

Nrip.

5. 4. स भ्रूणहत्यां तरति Râmôt.
2.

भ्रूणहन्

Brih. 4.

3. 22. भ्रूणहाभ्रूणहा

Mahânâr. 5.

11. भ्रूणहा गुरुतल्पगः

भ्रूमध्य

Nrisut.

3. मकारं रुद्रं भ्रूमध्ये

मकर

Gîtâ

10 31. क्षपाणां मकरश्चास्मि

मकार

Mâṇḍâ.

8. अकार उकारो मकारः
Nâr. 5; Atnapra. 1.

11. मकारस्तृतीया मात्रा

Gauḍa

1. 23. मकारश्च पुनः शब्दम्

Nrip.

2. 1. तृतीया वीः स मकारः
Nrisut. 3; Sikhâ. 1.

Nrisut.

2. ईश्वरश्चतुरूपो मकार एव
चतुरूपो ह्ययं मकारः

3. मकारं रुद्रं भ्रूमध्ये

5. मकारो महाविभूत्यर्थः

— परमेव ब्रह्म मकारेण जा-
नीयात्

7. तस्यान्त्यो ज्यं मकारः

- Nṛisut. 7. मकारेण परमं ब्रह्मान्वि-
च्छत्
— आत्मानमन्विष्य मकारेण
ब्रह्मणा सन्दध्यात्
— मकारेण मनआद्यवितारं
... अन्विच्छत्
- Brahmav. 7. मकारः परिकीर्तितः
9. मकारश्चाग्निमङ्कलाशः
- Sikhā. 1. सा लुप्तमकारः
- Nāda. 1. मकारस्तस्य पुच्छं वै
- Amrita. 4. अस्वरेण मकारेण
- Yogat. 10. मकारे लभते नादम्
- Kālag. 2. तृतीया रेखा सा . . मकारः
- Vāsu. 2. अकारेकारमकाराः
- Rāmot. 2. मकारस्तृतीयाक्षरे भवति
3. मकाराक्षरसम्भवः

मकारभाव

- Gaṇḍa. 1. 21. मकारभावे प्राज्ञस्य

मकाररूप

- Nṛisut. 2. स्थूलसूक्ष्मबीजसाक्षिभिर्म-
काररूपैः

मकारार्थ

- Nṛisut. 7. सिंहमाकृष्य . . मकारार्थे-
नानेनात्मनैकीकुर्यात्
(another reading is
मकारार्धेनार्थेनानेनात्मनै°)
— एनं मकारार्थेन परेण ब्र-
ह्मणैकीकुर्यात्

मक्षिका

- Bṛih. 3. 3. 2. यावद्वा मक्षिकायाः पञ्चम्
- Prasna. 2. 4. यथा मक्षिका मधुकररा-
जानमुत्क्रामन्तं सर्वा एवो-
त्क्रामन्ते

मघ

- Maitri. 7. 1. योगीश्वरः सर्वज्ञो मघः

मघवन्, मघवन्त

- Kaush. 2. 11. अस्मै प्रयन्धि मघवन्तृजी-
पिन्
- Kena. 24. मघवन्तेतद्विजानीहि
- Chhā. 8. 9. 2. मघवन्यच्छान्तहृदयः प्रा-
व्राजीः 8. 10. 3; 8. 11. 2.
3. एवमेवैष मघवन्ति होवा-
च 8. 10. 4; 8. 11. 3.
8. 11. 3. मघवान् . . ब्रह्मचर्यमुवास
8. 12. 1. मघवन्मर्त्यं वा इदं शरी-
रम्
- Mahānār. 20. 3. स्वस्ति नो मघवाधायु
4. मघवञ्छग्धि
11. स्वस्ति नो मघवा करोतु
- Prasna. 2. 5. एष पर्जन्यो मघवानेषः

मघाद्य

- Maitri 6. 14. मघाद्यं श्रद्धिष्टार्द्धमाधेयम्

मच्चित्त

- Gitā. 6. 14. मनः संयम्य मच्चित्तः
10. 9. मच्चित्ता मद्गतप्राणाः
18. 57. मच्चित्तः सततं भव
58. मच्चित्तः सर्वदुर्गाणि . . तरि-
प्यासि

मज्ज

- Kaush. 1. 4. तमित्रा सम्प्रतिविदो म-
ज्जन्ति
- Katha. 2. 3. यस्यां मज्जन्ति बहवो म-
नुष्याः

मज्जन्, मज्जस्, मज्जा

- Chhā. 2. 19. 1. मज्जा निधनम्
2. संवत्सरं मज्जो नाश्रियात्त-
द्वत्तं मज्जो नाश्रियादिति वा
6. 5. 3. यो मध्यमः स मज्जा
- Bṛih. 3. 9. 28. मज्जा मज्जोपमा कृता
- Tait. 1. 7. 1. चर्म मांसं स्नावास्थि मज्जा
- Maitri. 1. 3. *vide* संघात

- Matri. 3. 4. *vide* वसा
 Garbha. 2. अस्थिभ्यो मज्जा मज्जातः
 शुक्रम्
 5. पञ्च मज्जाशतानि
 Pipda. 5. अस्थिमज्जा प्रजायते
 मज्जोपम

- Bṛih. 3. 9. 28. मज्जा मज्जोपमा कृता
 मटची

- Chhā. 1. 10. 1. मटचीहितेषु कुरुषु
 मणि

- Chāl. 1. त्रिसृत्रं मणिमव्ययम्
 मणिकर्णा

- Rāmōt. 4. मणिकर्ण्यो वा मत्क्षेत्रे वा
 मणिगण

- Brahma 2. सूत्रे मणिगणा इव
 Gītā. 7. 7.

मणिगणमूत्र

- Sarvep 3. मणिगणसूत्रमिव सर्वक्षेत्रे-
 प्वलुस्यत्त्वेन

मणिपुष्पक

- Gītā. 1. 16. सुषोपमणिपुष्पकौ

मणिपूरक

- Hamsa. 1. मणिपूरकं च गत्वा

मणिमूत्र

- Dnyāna. 8. एवं सर्वाणि भूतानि मणि-
 सूत्रमिवात्मनि

मण्ड

- Swet. 4. 16. घृतात्परं मण्डमिवातिस्त-
 क्षमम्

मण्डन

- Gopī. 5. गोपीचन्दनमण्डनम्
 — मण्डनात्पावनं नृणाम्

मण्डल

- Bṛih. 2. 3. 3. य एष एतस्मिन्मण्डले पु-
 रूपः 5. 5. 2, 3.

5. 5. 2 शुद्धमेवैतन्मण्डलं पश्यति
 Matri. 6. 16. यो ऽमुष्मिन् भाति मण्डले
 33. सौरसौम्याग्नेयसात्त्विकानि
 मण्डलानि

- Mahānār. 12. 2. आदित्यो वा एष एतन्म-
 ण्डलं तपति
 — तदृचा मण्डलम्
 — य एष एतस्मिन्मण्डले अ-
 विपि पुरुषः
 — स यजुषा मण्डलम्
 — य एष एतस्मिन्मण्डले अर्ध-
 दीप्यते
 — स साम्ना मण्डलम्

- Amṛita. 17. जम्बा चैवथ मण्डलम्
 26. सुषिरं मण्डलं विदुः
 38. यस्मैय मण्डलं भित्त्वा
 Rāmāp. 71. एवं मण्डलमालिख्य
 Mukti. 1. 34. चूडानिर्वाणमण्डलम्

मण्डलब्राह्मण

- Mukti. 1. *vide* मुक्तिका

मति

- Ait. 5. 2. मेधादृष्टिर्भूतिर्मतिः
 Chhā. 7. 18. 1. मतिस्त्वेव विजिज्ञासित-
 व्येति मतिं भगवो विजिज्ञासे
 Bṛih. 2. 4. 5. आत्मनो वा अरे . मत्या
 3. 4. 2. न मतेर्मन्तारं मन्वीथाः
 4. 3. 28. न हि मन्तुर्मन्तार्विपरिलोपः
 Katha. 2. 9. नैषा तर्केण मतिरापनेया
 Pinḍa. 5. मतिस्तरवाभिजायते.
 Hamsa. 2. पूर्वदले पुण्ये मतिः
 — यास्ये क्रूरे मतिः
 Gītā. 6. 36. दुष्पाप इति मे मतिः

- Gītā. 18. 70. ज्ञानयज्ञेन . . इष्टः स्यामि-
ति मे मतिः
78. तत्र श्रीर्विजयो भूतिर्धुवा-
णीति मतिर्मम

मतिमन्त्

- Yogaśi. 4. मतिमानुपलक्षयेत्

मत्कर्मकृत्

- Gītā. 11. 55. मत्कर्मकृन्मत्परमः

मत्कर्मपरम

- Gītā. 12. 10. मत्कर्मपरमो भव

मत्पर

- Gītā. 2. 61. युक्त आसीत् मत्परः 6. 14
12. 6. कर्माणि मयि सञ्ज्यस्य म-
त्पराः
18. 57. सर्वकर्माणि मयि सञ्ज्यस्य
मत्परः

मत्परम

- Gītā. 11. 55. मत्कर्मकृन्मत्परमः
12. 20. श्रद्धात्मा मत्परमाः

मत्परायण

- Gītā. 9. 34. युक्तैवमात्मानं मत्परायणः

मत्संस्थ

- Gītā. 6. 15. मत्संस्थामधिगच्छति

मत्सरो

- Parama. 2. vide आदि
Krish. 15. मत्सरो मुष्टिको ऽजयः

मत्स्थ

- Gītā. 9. 4. मत्स्थानि सर्वभूतानि
5. न च मत्स्थानि भूतानि
6. तथा सर्वाणि भूतानि म-
त्स्थानीत्युपधारय

मत्स्य

- Kaush. 1. 2. मत्स्यो वा शकुनिर्वा
Chhā. 1. 4. 3. यथा मत्स्यमुदके परिप-
श्येत्
Rāmōt. 5. मत्स्यकूर्माद्यवताराः (10).

मथ्

- Chhā. 6. 6. 1. दध्नः सोम्य मथ्यमानस्य
Sras. 6. अप्सवङ्कुल्या मथिते मथि-
तम्
— मथ्यमानं फेनो भवति
Brahmab. 20. सततं मन्थयितव्यम्

मथुरा

- Gopī. 5. मथुरायां वसुदेवसङ्गाया-
विवर्धयिष्यति

मद्

- Bṛih. 6. 4. 9. दिग्धविद्धामिव मादयेमाम्
Mahānār. 9. 11. अनुष्वधमावह मादयस्व
Mukti. 2. 44. मत्तो यथा दुष्टमतंगजः

मद

- Parama. 2. vide आदि
Mukti. 2. 60. मदवशादिव
Gītā. 16. 10. दम्भमानमदान्विताः
17. धनमानमदान्विताः
18. 35. विषादं मदमेव च

मदामद

- Kaṭha. 2. 21. कस्तं मदामदं देवं मदन्त्यो
ज्ञातुमर्हति

मदाश्रय

- Gītā. 7. 1. योगं युञ्जन्मदाश्रयः

मदिरोन्मत्त

- Maitri. 4. 2. मदिरोन्मत्त इव मोहम-
दिरोन्मत्तम्

मद्रत

Gītā. 6. 47. मद्रतेनान्तरात्मना

मद्रतप्राण

Gītā. 10. 9. मच्चित्ता मद्रतप्राणाः

मद्रु

Chhā. 4. 8. 1. मद्रुष्टे पादं वक्तुं
2. तं मद्रुरूपनिपत्याभ्युवाद
Maitri. 6. 34. मद्रुहसस्ते जोवृषः

मद्रुक्त

Gītā. 7. 23. मद्रुक्ता यान्ति मामपि
9. 34. मन्मना भव मद्रुक्तः
18. 65.
11. 55. मद्रुक्तः संगवर्जितः
12. 14. यो मद्रुक्तः स मे प्रियः
16.
13. 18. मद्रुक्त एतद्विज्ञाय
18. 68. मद्रुक्तेष्वभिधास्यति

1. मद्राव

Gītā. 10. 6. मद्रावा मानसा जाताः

2. मद्राव

Gītā. 4. 10. मद्रावमागताः
13. 18. मद्रावायोपपद्यते
14. 19. मद्रावं सो ऽधिगच्छति

मद्यप

Chhā. 5. 11. 5. न कदर्यो न मद्यपः

मद्याजिन्

Gītā. 9. 25. यान्ति मद्याजिनो ऽपि माम्
34. मद्याजी मां नमस्कुह
18. 65.

मद्र

Bṛih. 3. 3. 1. मद्रेषु चरकाः पर्यव्रजाम
3. 7. 1. मद्रेष्ववसाम

मद्रूप

Vāsu. 3. मद्रूपमव्ययं ब्रह्म

मद्रुपाश्रय

Gītā. 18. 56. कुर्वाणो मद्रुपाश्रयः

मधु

Chhā. 5. 2. 4. दधिमधुनोरुपमथ्य
6. 9. 1. यथा मधु मधुकृतो निस्ति-
ष्ठति
Bṛih. 2. 5. 1. सर्वेषां भूतानां मधु . .
सर्वाणि भूतानि मधु
(14 times).
16. इदं वै तन्मधु (4 times).
— यन्मध्वाथर्वणो वां . . प्रय-
दीमुवाच
17. स वां मधु प्रावोचत्
6. 3. 6. मधु वाता कृतायने मधु
क्षरन्ति सिन्धवः Mahā-
nār. 9. 8 ; 17. 7.
— मधु नक्तमुनोपसः Mahā-
nār. 9. 9 ; 17. 7.
— मधु द्यौरस्तु नः पिता
Mahānār. 9. 9 ; 17. 7.
13. दधनि मधुनि घृत उपसि-
ञ्चति

6. 4. 25. दधि मधु घृतं सन्नीय

Mahānār. 13. 1. मधु क्षरन्ति तद्ब्रह्म 15. 3.

17. 6. मधु मन्तु मां (bis).^१

Siras. 6. मधु क्षरन्ति यद्ब्रह्म

मधुक

Bṛih. 6. 3. 8. मधुकाय पैंग्याय
9. मधुकः पैंग्यः

मधुकरराजन्

Pruśna. 2. 4. यथा मक्षिका मधुकररा-
जानमुत्क्रामन्तं सर्वा ए-
वोत्क्रामन्ते

Brahma. 1. स नियच्छति मधुकररा-
जानं मार्क्षीकवत्

मधुकृत

- Chhâ. 3. 1. 2. ऋच एव मधुकृतः
3. 2. 1. यजुष्येव मधुकृतः
3. 3. 1. सामान्येव मधुकृतः
3. 4. 1. अथर्वाङ्गिरस एव मधुकृतः
3. 5. 1. गृह्या एवादेशा मधुकृतः
6. 9. 1. यथा मधु मधुकृतो निस्ति-
ष्ठन्ति

मधुज्ञान

Gauda. 3. 12. द्वयोर्द्वयोर्मधुज्ञाने परं ब्रह्म
प्रकाशितम्

मधुत्व

Maitri. 6. 22. यथा सम्पन्ना मधुत्वनाना-
रसाः

मधुनाडी

- Chhâ. 3. 1. 2. प्राच्यो मधुनाद्यः
3. 2. 1. दक्षिणा मधुनाद्यः
3. 3. 1. प्रतीच्यो मधुनाद्यः
3. 4. 1. उदीच्यो मधुनाद्यः
3. 5. 1. ऊर्द्धा मधुनाद्यः

मधुमन्त

- Bṛh. 6. 3. 6. मधुमत्पार्वं रजः
Mahânâr. 9. 9 ; 17. 7.
— मधुमात्रो वनस्पतिर्मधुमाँ
अस्तु सूर्यः Mahânâr. 9.
10 ; 17. 7.
— सर्वा च सावित्रीमन्वाह स-
र्वाश्च मधुमतीः

Mahânâr. 9. 12. समुद्रादूर्ध्वमधुमाँ उदारत्

मधुपत्तम

Tait. 1. 4. 1. जिह्वा मे मधुपत्तमा

मधुमेधा

- Mahânâr. 17. 7. ब्रह्ममेधया मधुमेधया ब्रह्म
मे ऽव मधुमेधया
8. ब्रह्ममेधया मधुमेधया ब्रह्म
मे ऽव मधुमेधया (मेधया
छान्दसो यास्थानं वाशब्दः
स एवार्थः Nârâyana).

मधुर

Garbha. 1. vide रस

मधुवादिन्

Mahânâr. 11. 14. जिह्वा मे मधुवादिनी

मधुमूदन

- Nâr. 5. ब्रह्मप्यो मधुमूदनः
Atmapra. 1.
Gitâ. 1. 35. प्रतो ऽप मधुमूदन
2. 1. उवाच मधुमूदनः
4. द्रोणं च मधुमूदन
6. 33. सास्येन मधुमूदन
8. 2. देहे ऽग्निमन्मधुमूदन

मध्य

- Kaush. 2. 7. एतयेवावृता मध्ये सन्तम्
Chhâ. 3. 5. 3. एतदादित्यस्य मध्ये क्षोभत
इव

3. 11. 1. एकल एव मध्ये स्थाता
3. 16. 2. प्राणानां वसूनां मध्ये
4. प्राणानां रुद्राणां मध्ये
6. प्राणानामादित्यानां मध्ये
6. 11. 1. यो मध्ये ऽभ्याह्न्यात्
6. 13. 2. मध्यादात्रामेति

- Kaṭha. 4. 12. मध्य आत्मानि तिष्ठति
5. 3. मध्ये वामनमार्सानं . . उपा-
सते

- Śwet. 4. 14. सूक्ष्मातिसूक्ष्मं कलिलस्य
मध्ये

- Swet. 4. 19. न मध्ये परिजयभत्
Mahânâr. 1. 10.
5. 13. अनाद्यनन्तं कलिलस्य मध्ये
6. 15. एको हं सो भुवनस्यास्य मध्ये
- Maitri. 6. 35. एतद्यदादित्यस्य मध्ये
(4 times).
38. रविमध्ये . . सोममध्ये . .
तेजोमध्ये . . सत्त्वमध्ये
- Mahânâr. 1. 1. अम्भग्यपारे भुवनस्य मध्ये
11. 10. तस्य मध्ये महानग्निः
11. तस्य मध्ये वह्निशिवा
Mahâ. 3 ; Vâsu. 3.
13. तस्याः शिखायां मध्ये
Vâsu. 3.
- Prasna. 3. 5. मध्ये तु समानः
- Kaivalya. 5. मध्ये विशदं विशोकम्
- Gauda. 1. 27. मध्यमन्तस्तथैव च
- Nrip. 5. 1. मध्ये नाभिर्भवति
2. मध्ये नाभ्यां तारकं भवति
- Brahmav. 8. तस्य मध्यं व्यवस्थितः
- Kshur. 14. ऊरोर्मध्ये तु संस्थाप्य
15. तासां मध्ये वराः स्मृताः
16. तयोर्मध्ये वरं स्थानम्
3. भूस्ते आदिर्मध्यं भुवस्ते
5. बालाग्रमात्रं हृदयस्य मध्ये
- Sikhâ. 2. शिवमाकाशं मध्ये ध्रुव-
स्थम्
- Mahâ. 3. तस्य मध्ये महानर्चिः (so
MSS.; cf. Mahânâr. 11.
10.
- तस्यै शिखायै मध्ये
- Brahma. 2. तेषां मध्ये यत्परे ब्रह्म
- Nâda. 4. भ्रुवोर्ललाटमध्ये तु
- Amrita. 36. अपानस्तस्य मध्ये तु
37. समानस्तस्य मध्ये तु
- Dhyâna. 7. पुष्यमध्ये यथा गन्धं पयो-
मध्ये यथा घृतम्
- तिलमध्ये यथा तैलम्
Yogat. 1.

- Dhyâna. 22. भ्रुवोर्मध्ये नयेद्दयम्
23. भ्रुवोर्मध्ये ललाटस्तु
- Yogat. 8. पुष्यमध्ये यथा गन्धं पयो-
मध्ये जस्ति सर्पिवत्
9. तस्य मध्ये स्थितं मनः
13. घटमध्ये यथा दीपम्
- Nyâsa. 5. वृषणापानयोर्मध्ये
- Harisa. 2. मध्ये वैराग्यम्
- Atmapra. 1. य आत्मा हैमपुण्डरीकम-
ध्ये
- हृत्पद्ममध्ये सर्वं तत् प्रज्ञा-
नेत्रम्
- Jâbâla. 2. वरणायां नास्यां च मध्ये
Râmot. 4.
- Vâsu. 3. हृदयस्योर्ध्वपुण्ड्रमध्ये हृद-
यकमलमध्ये वा
- मध्याद्यन्तविराजितम्
- ब्रह्मरन्ध्रे भ्रुवोर्मध्ये
- Râmap. 22. कीलो मध्ये त्रिवेनाभाव्यः
58. मध्ये तारद्वयं लिखेत्
59. तन्मध्ये बीजमालिख्य
88. मध्ये क्रमादर्कविध्वजिते-
जांसि
- Mukti. 1. 44. सर्वोपनिषदां मध्ये
- Gîtâ. 1. 21. सेनयोरुभयोर्मध्ये
24 ; 2. 10.
8. 10. भ्रुवोर्मध्ये प्राणमावेश्य स-
म्यक्
10. 20. अहमादिश्च मध्यं च
32. मध्यं चैवाहमर्जुन
11. 16. नान्तं न मध्यं न पुनस्त-
वादिं पश्यामि
14. 18. मध्ये तिष्ठन्ति राजसाः
- मध्यग, गत
- Yogaśi. 4. तस्य मध्यगतो वह्निः
- Mukti. 1. 1. रत्नमण्डपमध्ये

मध्यतस

- Bṛih. 5. 5. 1. प्रथमोत्तमे अक्षरे सत्यं म-
ध्यतो ऽनृतम्
6. 4. 3. चर्माधिपत्रणे समिद्धो म-
ध्यतस्तौ मुक्कौ
Tait. 3. 10. 1. एतद्वै मध्यतो ऽन्नं राद्धं म-
ध्यतो ऽस्मा अन्नं राध्यते
Kālāg. 1. भ्रुवोर्मध्यतः

मध्यन्दिन

- Chhā. 2. 9. 5. यत् सम्प्रति मध्यन्दिने स
उद्गीथः
6. यदूर्ध्वं मध्यन्दिनात्प्रागपरा-
ह्वात्स प्रतिहारः
2. 14. 1. मध्यन्दिन उद्गीथः
Mahānār. 25. 1. यत्सायं प्रातर्मध्यन्दिनं च
तानि सवनानि
Nār. 5. मध्यन्दिनमादित्याभिमुखो
ऽधीयानः

मध्यपद्मार्चन

- Rāmāp. 85. पार्श्वार्चनं मध्यपद्मार्चनं च

मध्यपूर्ण

- Mukti. 2. 56. मध्यपूर्णं शिवात्मकम्

मध्यम

- Chhā. 6. 5. 1. यो मध्यमस्तन्मांसम्
2. यो मध्यमस्तल्लोहितम्
3. यो मध्यमः स मज्जा
Bṛih. 1. 5. 21. यो ऽयं मध्यमः प्राणः
22. यथैषां प्राणानां मध्यमः
प्राणः
2. 2. 1. अयं वाक् शिशुर्यो ऽयं म-
ध्यमः प्राणः
Kātha. 1. 5. बहुनामेमि मध्यमः
Pṛasna. 5. 6. क्रियास्तु बाह्याभ्यन्तरमध्य-
मास्तु
Gauḍa. 3. 16. vide दृष्टि

- Gauḍa. 4. 76. उत्तमाधममध्यमान्
Garbha. 1. vide निषाद

मध्यमिका

- Prāṇāg. 1. मध्यमिकया व्याने

मध्यस्थ

- Mahānār. 11. 12. नीलतोयदमध्यस्था विशु-
द्धेखा Vāsu. 3.
Gītā. 6. 9. सुहृन्मित्रार्युदासीनमध्यस्थ-
द्वेयवन्धुषु

मध्वद

- Kātha. 4. 5. य इमं मध्वदं वेद आत्मा-
नम्

मन्

- Kaush. 2. 8. मन्येऽहं मां तद्विद्वांसम्
3. 1. यं त्वं मनुष्याय हिततमं
मन्यसे
— एतदेवाहं मनुष्याय हित-
तमं मन्ये
4. 19. प्रतिलोमरूपमेव तन्मन्ये य-
त्क्षत्रियो ब्राह्मणमुपनयेत
Kena. 5. यन्मनसा न मनुते येनाहुर्म-
नो मतम्
9. यदि मन्यसे सुवेदेति
— मन्ये विदितम्
— देवेष्वथ नु मीमांस्यमेव ते
(one MS. has अप्यनु-
मीमांस्यमेव)
10. नाहं मन्ये सुवेदेति
11. यस्यामतं तस्य मतं मतं
यस्य न वेद सः
12. प्रतिबोधविदितं मतम्
Chhā. 1. 2. 10. एतमु एवांगिरसं मन्यन्ते
11. एतमु एव बृहस्पतिं मन्यन्ते

- Chhā. 1. 2. 12. एतमु एवायास्यं मन्यन्ते
 6. 1. 3. येन.. अमत्तं मतम्
 7. 13. 1. न मन्वीरन्न विजानीरन्
 .. अथ मन्वीरस्य वि-
 जानीरन्
 7. 15. 4. एवं मन्वान एव विजानन्
 7. 25. 2.
 7. 18. 1. यदा वै मनुते ऽथ विजा-
 नाति नामत्वा विजानाति
 मत्तैव विजानाति
 7. 19. 1. यदा वै भ्रष्टात्यथ मनुते
 नाभ्रष्टधन्मनुते भ्रष्टदेव
 मनुते
 7. 26. 1. एवं मन्वानस्यैवं विजा-
 नतः
 8. 5. 2. आत्मानमनुविद्य मनुते
 8. 8. 5. अमुं लोकं जेष्यन्तो मन्य-
 न्ते
 8. 12. 5. यो वेदेदं मन्वानीति स
 आत्मा
 Brih. 1. 2. 7. तमनवरुध्यैवामन्यत
 1. 4. 7. मन्वानो मनः
 9. ब्रह्मविद्या सर्वं भविष्य-
 न्तो मनुष्या मन्यन्ते
 16. एतद्विदितं मीमांसितम्
 17. अकृत्स्न एव तावन्मन्यते
 1. 5. 17. यदा प्रैष्यन्मन्यते
 2. 1. 16. तदु ह न मेने गार्ग्यः
 2. 4. 5. आत्मा वा अरे.. मन्तव्यः
 4. 5. 6.
 14. इतर इतरं मनुते 4. 5. 15.
 — केन कं मन्वीत 4. 5. 15.
 3. 4. 2. न मतेर्मन्तारं मन्वीथाः
 3. 8. 12. तदेव बहु मन्येध्वम्
 3. 9. 25. यत्रैतदन्यत्रास्मन्मन्यासि
 26. तं ह न मेने शाकल्यः
 — अस्थीन्यपजह्नुर्न्यन्मन्य-
 मानाः

- Brih. 4. 1. 2. पिता मे ऽमन्यत नाननुशि-
 ष्य हरेतेति 3—7.
 4. 3. 1. स मेने न वदिष्ये
 20. तदत्राविद्या मन्यते
 — अहमेवेदं सर्वमस्मीति म-
 न्यते
 28. यद्वै तन्न मनुते मन्वानो वै
 तन्न मनुते.. न तु तद्विती-
 यमस्ति.. यन्मन्वीत
 31. अन्यो ऽन्यन्मन्वीत
 4. 4. 2. एकीभवति न मनुते
 17. तमेव मन्य आत्मानम्
 4. 5. 6. आत्मनि खल्वरे दृष्टं भुते
 मते
 6. 1. 7. यस्मिन्व उत्क्रान्त इदं श-
 रीरं पापीयो मन्यते
 14. एतमेव तदनमनघं कुर्वन्तो
 मन्यन्ते
 Taub. 2. 7. 1 तत्त्वेव भयं विदुषो मन्वा
 नस्य
 Katha. 1. 2. कुमारं.. भद्राविवेश सो
 ऽमन्यत
 24. एतत्तुल्यं यदि मन्यसे व-
 रम्
 2. 4. विद्याभीप्सिनं नचिकेतसं
 मन्ये Maitr. 7. 9
 (स्मितम्)
 12. अध्यात्मयोगाधिगमेन देवं
 मत्वा
 13. विवृतं सद्य नचिकेतसं मन्ये
 19. हन्ता चेन्मन्यते हन्तुं हत-
 चेन्मन्यते हतम्
 22. महान्तं विभुमात्मानं मत्वा
 4. 4.
 5. 14. तदेतदिति मन्यन्ते प्रेनेर्दे-
 श्यं परमं सुखम्
 6. 6. इन्द्रियाणां पृथग्भावं.. म-
 त्वा

Katha.	6. 11.	तां योगमिति मन्यन्ते
Swet.	1. 6.	पृथगात्मानं . . मत्वा
	12.	भोक्ता भोग्यं प्रेरितारं च मत्वा
Mañtri.	1. 2.	अशाश्वतं मन्यमानः शरी- रम्
	2. 6.	सो ऽमन्यत . . अभ्यन्तरं विविशामि — अमन्यतार्थानभ्रान्ति
	3. 2.	अहं सो ममदमित्येवं म- न्यमानः 6. 30.
	6. 36.	आस्यमाहवनीयमिति मत्वा
	7. 10.	अतश्चिरं ध्यात्वामन्यत
Mund. 1.	2. 10.	इष्टापुर्तं मन्यमाना वरिष्ठम्
	3. 2.	कामान् यः कामयते मन्य- मानः
Prasna.	4. 8.	मनश्च मन्तव्यं च
Māṇḍū.	7.	शान्तं शिवमद्वैतं चतुर्थं म- न्यन्ते Nrisut. 1 (शिवं शान्तम्)
Gaṇḍa.	1. 7.	मन्यन्ते सृष्टिचिन्तकाः
	8.	मन्यन्ते कालचिन्तकाः
	28.	सर्वव्यापिनमोङ्कारं मत्वा
	1. 24.	परतन्त्रास्तिता मता
	67.	तन्मतं नैव गृह्यते
Nrip.	3. 1.	मीमांसन्ते ब्रह्मवादिनः
	4. 1.	शिवमद्वैतं चतुर्थं मन्यन्ते Rāmot. 3.
Nrisut.	8.	अत्र भिदामिव मन्यमानः
Nāḍa.	11.	ध्रुवेति दशमी मता
	—	ब्राह्मीति द्वादशी मता
Brahmab.	11.	एक एवात्मा मन्तव्यः
Hamsa.	1.	मतं ज्ञात्वा पिनाकिनः
Parama.	1.	स एव वेदपुरुष इति वि- दुषो मन्यन्ते
Jābāla	1.	यत्र कचन गच्छति तदेव मन्येत Rāmot. 1.
Mukti.	1. 14.	एकैकोपनिषन्मता

Mukti.	2. 10.	भवन्ति फलदा मताः
	29.	यदा न मनुते मनः
	37.	संकल्प एव तन्मन्ये
Gītā	2. 19.	यश्चैनं मन्यते हतम्
	26.	नित्यं वा मन्यसे मृतम्
	35.	मन्यन्ते त्वां महारथाः
	3. 1.	मता बुद्धिर्जनार्दन
	27.	कर्त्ताहमिति मन्यते
	28.	इति मत्वा न सज्जते
	31.	ये मे मतमिदं नित्यम्
	32.	नानुतिष्ठन्ति मे मतम्
	5. 8.	युक्तो मन्येत तत्त्वावित्
	6. 22.	मन्यते नाधिकं ततः
	32.	स योगी परमो मतः
	34.	तस्याहं नियहं मन्ये
	46.	ज्ञानिभ्यो ऽपि मतो ऽधिकः
	47.	स मे युक्ततमो मतः
	7. 18.	जानी त्वात्मैव मे मतम्
	24.	मन्यन्ते मामबुद्धयः
	8. 26.	जगतः शाश्वते मते
	9. 30.	साधुरेव स मन्तव्यः
	10. 8.	इति मत्वा भजन्ते माम्
	14.	सर्वमेतदृतं मन्ये
	11. 4.	मन्यसे यदि तच्छक्यम्
	18.	सनातनस्त्वं पुरुषो मतो मे
	41.	सखेति मत्वा प्रसभं यदु- क्तम्
	12. 2.	ते मे युक्ततमा मताः
	13. 2.	तज्ज्ञानं मतं मम
	16. 5.	निबन्धायासुरी मता
	18. 6.	निश्चितं मतमुत्तमम्
	9.	स त्यागः सात्त्विको मतः
	32.	मन्यते तमसावृता
	59.	न योत्स्य इति मन्यसे
		मनआदि
Nrisut.	7.	मनआद्यवितारं मनआदि साक्षिणमन्विच्छेत्

Sarvop.

1. मनआदिचतुर्दशकरणैः
2. मनआदिभिश्चतुर्भिः करणैः
- मनआदिश्च प्राणादिश्च . .
- पञ्च वर्गाः

मनआनन्द

Tait. 1. 6. 2. सत्यात्मप्राणारामं मनआ-
नन्दम्

मनःक्षय

Maitri. 6 20. यदात्मनात्मानं . . मनःक्ष-
यान् पश्यति

मनःपूति

Maitri. 6. 9. मनःपूतिमुच्छिष्टोपहतमित्य-
नेन तत्पावयेत्

मनःप्रग्रहवन्तः

Kutha. 3. 9 मनःप्रग्रहवाचनः

Nār. 3. मनःप्रग्रहवान्पुमान्

मनःप्रसाद

Gītā. 17. 16. मनःप्रसादः सौम्यस्वम्

मनःशान्तिपद

Maitri. 6. 34. इह मनःशान्तिपदमनुसरति

मनःशून्य

Mukti. 2. 55. प्रभाशून्यं मनःशून्यम्

मनःषष्ठ

Gītā. 15. 7. मनःषष्ठानीन्द्रियाणि

मनन

Rāmāp. 12. मननाच्चाणनान्मन्त्रः

Mukti. 1. श्रवणमनननिदिध्यासनानि

मनस्

Ait.

1. 4. हृदयान्मनो मनसश्चन्द्रमाः
2. 4. चन्द्रमा मनो भुत्वा हृदयं
प्राविशत्

Ait.

3. 8. तन्मनसाजिघृक्षत् &c.

11. यदि मनसा ध्यातं . . अथ
को ऽहम्

5. 2. यदेतद्दृश्यं मनश्चैतत्

Kaush.

1. 4. तं मनसात्येति
— तां मनसैवात्येति

7. केन नपुंसकानीति मनसेति

2. 1. एतस्य प्राणस्य ब्रह्मणो म-
नो दूतम्

2. श्रोत्रं परस्तान्मन आरुंभते
मनः परस्तात् प्राण आरुं
यत्

3. मनो नाम देवतावराधिनी

4. मनस्ते मयि जुहोमि

13. तस्य मन एव तेजो भञ्जति

— एतद्वै ब्रह्म दीप्यते यन्मनसा
व्यायति

14. अथैनन्मनः प्रविंश . .
तन्मनसा ध्यायच्छिष्ये

15. मनो मे त्वयि दधानीति
पिता मनस्ते मयि दध इति
पुत्रः

3 2. मनसा ध्यातं (प्रज्ञापयितुं)

— मनो ध्यायत् सर्वे प्राणा
अनुध्यायन्ति

3. मनः सर्वैर्ध्यानैः सहाप्येति
(bis) : 4. 20.

4. मन एवास्मिन् सर्वाणि
ध्यानान्यभिविस्ज्यन्ते म-
नसा सर्वाणि ध्यानान्या-
प्नोति

5. मन एवास्या एकमद्भुतमुद्-
ब्हम्

6. प्रज्ञया मनः समारुह्य मनसा
सर्वाणि ध्यानान्याप्नोति

7. अन्यत्र मे मनोऽभुदित्याह
(7 times ; नौ मनः bis).

Kaush. 3. 8. न मनो विजिज्ञासीत मन्तारं विद्यात्

Kena. 1. केनेषितं पतति प्रेषितं मनः
2. मनसो मनः
3. न वाग्गच्छति नो मनः
5. यन्मनसा न मनुते येनाहुर्मनो मतम्
30. यदेतद्गच्छतीव च मनः

Chhā. 1. 2. 6. अथ ह मन उद्गीथमुपासां चक्रिरे

1. 7. 3. मनः साम . . मनो ऽमः
2. 7. 1. मनो निधनम्
2. 11. 1. मनो हिंकारः
2. 22. 2. एतानि मनसा ध्यायन्नप्रमत्तः स्तुयीत
3. 13. 4. तन्मनः स पर्जन्यः
3. 18. 1. मनो ब्रह्मेत्युपासीत
4. 3. 3. प्राणं मनः (अप्येति)
4. 8. 3. श्रोत्रं कला मनः कला
4. 16. 1. तस्य वाक् च मनश्च वर्त्तनी
2. तयोरन्यतरां मनसा संस्करोति ब्रह्मा

5. 1. 5. मनो ह वा आयतनम्
Brih. 6. 1. 5.
8. ध्यायन्तो मनसा 9. 10.
11. मनो होचक्राम . . प्रविवेश ह मनः Brih. 6. 1. 11.
15. न श्रोत्राणि न मनांसि
5. 18. 2. मनो ऽन्वाहार्यपचनः
5. 22. 2. मनस्तृप्यति मनसि तृप्यति पर्जन्यस्तृप्यति
6. 5. 1. यो ऽणिष्ठस्तन्मनः
4. अन्नमयं हि सोम्य मनः
6. 6. 5 ; 6. 7. 6.
6. 6. 2. तन्मनो भवति
6. 8. 2. तन्मनो दिशं दिशं पतित्वा
— प्राणबन्धनं हि सोम्य मनः

Chha. 6. 8. 6. वाङ्मनसि सम्पद्यते मनः प्राणे 6. 15. 1, 2.

7. 3. 1. मनो वाव वाचो भूयः
— वाचं च नाम च मनो ऽनुभवति
— यदा मनसा मनस्यति
— मनो ह्यात्मा मनो हि लोको मनो हि ब्रह्म मन उपास्व
2. यो मनो ब्रह्मेत्युपास्ते यावन्मनसो गतम् &c.
— अस्ति भगवो मनसो भूय इति मनसो वाव भूयो ऽस्ति

7. 4. 1. सङ्कल्पो वाव मनसो भूयान्
7. 26. 1. आत्मनो मनः
8. 6. 5. यावत् क्षिप्येन्मनस्तावदादित्यं गच्छति
8. 12. 5. मनो ऽस्य दैवं चक्षुः . . एतेन दैवेन चक्षुषा मनसा . . पश्यन् रमते

Brih. 1. 2. 1. तन्मनो ऽकुरुत
4. स मनसा वाचं मिथुनं समभवत्
6. तस्य शरीर एव मन आसीत्
1. 3. 6. मन ऊचुस्त्वन्न उद्गायेति
— मन उद्गायद्यो मनसि भोगस्तं देवेभ्य आगायत्
16. अथ मनो ऽत्यवहत्
1. 4. 7. मन्वानो मनः
17. मन एवास्यात्मा
1. 5. 3. मनो वाचं प्राणं तान्यात्मने ऽकुरुत
— मनसा श्रेव पश्यति मनसा शृणोति Maitri. 6. 30.

- Brih. 1. 5. 3. हीर्षीर्भारित्येतत्सर्वं मन
एव Maitri. 6. 30.
— पृष्ठत उपस्पृष्टो मनसा वि-
जानाति
4. मनो ऽन्तरिक्षलोकः
5. मनो यजुर्वेदः
6. मनः पितरः
7. मन एव पिता
9. यत्किञ्च विजिज्ञास्यं मन-
सस्तद्रूपं मनो हि विजि-
ज्ञास्यं मन एनं तद्भूत्वावति
12. मनसो द्यौः शरीरम्
— यावदेव मनस्तावती द्यौः
19. दैवं मन आविशति तद्वै
दैवं मनः
2. 1. 17. गृहीतं मनः
2. 4. 11. सर्वेषां सङ्कल्पानां मन
एकायनम् 4. 5. 12.
3. 1. 6. ब्रह्मणर्त्विजा मनसा चन्द्रेण
मनो वै यज्ञस्य ब्रह्मा
— इदं मनः सो ऽसौ चन्द्रः
9. मन एवेत्यनन्तं वै मनः
3. 2. 7. मनो वै महः..मनसा हि
कामान्कामयते
13. मनश्चन्द्रं (अप्येति)
3. 7. 20. यो मनसि तिष्ठन्मनसो ऽन्त-
रो यं मनो न वेद यस्य मनः
शरीरं यो मनो ऽन्तरो
यमयति
3. 9. 10. मनो ज्योतिः 11—17.
4. 1. 6. मनो वै ब्रह्म (bis).
— मन एवायतनम्
— कानन्दता..मन एव
— मनसा वै..स्त्रियमभिहा-
र्यते
— मनो वै..परमं ब्रह्म
— नैनं मनो जहाति

- Brih. 4. 4. 6. मनो यत्र निषक्तमस्य
18. मनसो ये मनो विदुः
4. 4. 19. मनसैवानुद्भूतव्यम्
5. 8. 1. तस्याः प्राण ऋषभो मनो
वत्सः
6. 1. 8. विद्वांसो मनसा 9. 10, 12.
11. यथा मुग्धा अविद्वांसो म-
नसा
14. त्वं तदायतनमसीति मनः
6. 3. 2. मनसे स्वाहा प्रजात्यै स्वाहा
6. 4. 24. मयि प्राणांस्त्वयि मनसा जु-
होमि
Isa. 4. अनेजदेकं मनसो जवीयः
Tait. 1. 7. 1. चक्षुः श्रोत्रं मनो वाक्चक्षुः
2. 4. 1. यतो वाचो निवर्त्तन्ते अ-
प्राप्य मनसा सह 2. 9. 1;
Brahma. 3.
3. 1. 1. अन्नं प्राणं चक्षुः श्रोत्रं म-
नो वाचमिति
3. 4. 1. मनो ब्रह्मेति व्यजानान्मन-
सो ह्येव..भूतानि जायन्ते
मनसा जातानि जीवन्ति
मनः प्रयन्ति
3. 10. 3. तन्मन इत्युपासीत
Katha. 3. 3. मनः प्रमहमेव च
4. आत्मेन्द्रियमनोयुक्तम्
5. अयुक्तेन मनसा सदा
6. युक्तेन मनसा सदा
10. अर्थेभ्यश्च परं मनः
— मनसस्तु परा बुद्धिः
13. यच्छेद्वाङ्मनसी प्राज्ञः
4. 11. मनसैवेदमाप्तव्यम्
6. 7. इन्द्रियेभ्यः परं मनो मनसः
सत्त्वमुत्तमम्
9. इदा मनीषा मनसाभिरुपः
Śwet. 3. 13; 4. 17, 20
(2 MSS.); Mahānār.
1. 11.

- Kaṭha. 6. 10. यदा पञ्चावतिष्ठन्ते ज्ञाना-
नि मनसा सह Maitri.
6. 30.
12. नैव वाचा न मनसा
- Swet. 2. 1. युञ्जानः प्रथमं मनः
2. युक्तेन मनसा वयम्
3. युक्ताय मनसा देवान्
4. युञ्जते मन उत युञ्जते धियः
6. तत्र सञ्जायते मनः
8. इदीन्द्रियाणि मनसा मसि-
वेदय
9. मनो धारयेताप्रमत्तः
- Maitri. 2. 6. रथः शरीरं मनो नियन्ता
4. 3. सत्त्वात् सम्प्राप्यते मनो
मनसः प्राप्यते ह्यात्मा
5. निहितमस्माभिर्गतत्. . म-
नसि
6. 5. बुद्धिर्मनोऽहङ्कारा इति चे-
तनवत्येषा
9. ध्यानं प्रयोगस्थं मनो विद्व-
द्भिष्टुतम्
13. मनः प्राणस्य विज्ञानं मन-
सः
19. यदा वै. . विद्वान् मनो नि-
यम्य
20. वाङ्मनःप्राणनिरोधनात्
21. *vide* युज्
24. शिखास्य मनः
25. एकत्वं प्राणमनसोः
31. वाक् श्रोत्रं चक्षुर्मनः प्राणः
34. स्वयोनो उपशान्तस्य मनसः
— मनोहि द्विविधं प्रोक्तम्
Brahmab. 1.
— लयविक्षेपरहितं मनः
— तावन्मनो निरोद्धव्यम्
34. एवमन्तर्गतं यस्य मनः
— मन एव. . कारणं बन्ध-
मोक्षयोः Brahmab. 2.

- Maitri. 7. 11. मनः कायाभिमाहन्ति
Mund. 1. 1. 8. अन्नात्प्राणो मनः सत्यम्
2. 1. 3. मनः सर्वेन्द्रियाणि च
Kaivalya. 15; Nār. 1.
2. 2. 2. स प्राणस्तदु वाङ्मनः
5. मनः सह प्राणैश्च सर्वैः
3. 1. 10. यं यं लोकं मनसा संवि-
भाति
Mahānār. 4. 7. मनसा दुर्विचिन्तितम्
12. यन्मे मनसा. . दुष्कृतं कृ-
तम् 19 1.
12. 3. मनो मन्युर्मनुर्मृत्युः
14. 3. यदह्मा पापमकार्षं मनसा
4. यद्रात्र्या पापमकार्षं म-
नसा
16. 6. गन्धर्वेषु च यन्मनः
23. 1. मानसेन मनसा साधु प-
श्यति
— मनीषया मनो मनसा शा-
न्तिः
— प्राणैर्मनो मनसश्च विज्ञानम्
24. 1. ज्ञात्वा तमेवं मनसा इदा च
25. 1. मनो ब्रह्मा Garbha. 5.
Praśna. 2. 2. वाङ्मनश्चक्षुःश्रोत्रं च 4.
12. या च मनसि सन्तता
3. 9. इन्द्रियैर्मनसि सम्पद्यमानैः
4. 2. परे देवे मनस्येकीभवति
4. मनो ह वाव यजमानः
8. मनश्च मन्तव्यं च
5. 4. यदि हिमात्रेण मनसि स-
म्पद्यते
6. 4. इन्द्रियं मनो ऽत्रम्
Gauḍa. 1. 2. मनस्यन्तस्तु तैजसः
2. 25. मन इति मनोविदः
3. 29. इयाभासं स्पन्दते मायया
मनः (bis).
30. अहयं च इयाभासं मनः
31. मनसो लमनीभावे

- Gāuda. 3. 34. निगृहीतस्य मनसः
40. मनसो निग्रहायत्तम्
41. मनसो निग्रहस्तद्वत्
- Nrip. 1. 1. तस्यान्तर्मनसि कामः स-
मवर्त्तत
— यत् पुरुषो मनसाभिगच्छति
— अधि मनसो रेतः प्रथमं
यदासीत्
- Nrisut. 2. मनसो द्रष्टा . . मनसः साक्षी
4. मनसा ब्रह्मणैकीकुर्यात्
Rāmot. 3.
- Kshur. 3. मनो हृदि निरुध्य च
Gītā. 8. 12.
11. मनसस्तु क्षुरं गृह्य
Siras. 5. सर्वं ह वा इदं भस्म मन
एतानि चक्षूषि
6. प्राणो अभिरक्षति . . अन्न-
मथो मनः
- Sikhā. 2. विष्णुर्मेनासि नादान्ते
Garbha. 1. मनसा सङ्कल्पयति
Mahā. 1. दशैन्द्रियाणि मन एकाद-
शम्
2. सोऽन्यत्कामो मनसा ध्याय-
ते 3.
— बिभ्रत् . . मन ऐश्वर्यम्
- Prānag. 4. मनो रथः
Nāda. 18. मनो लीनं यदा भवेत्
Brahmab. 3. मनसो मुक्तिरिष्यते
— निर्विषयं . . मनः कार्यम्
4. सन्निरुद्धं मनो हृदि
20. मनसा मन्यानभूतेन
Amṛita. 5. मनश्चैवातिचञ्चलम्
15. मनः सङ्कल्पकं ध्यात्वा
31. मनसा चिन्तयेदात्मनात्मनि
- Yogasi. 3. मनः सर्वत्र संयम्य
Yogat. 9. तस्य मध्ये स्थितं मनः
Nyāsa. 4. विद्याया मनसि संयोगो
मनसाकाशः

- Gāruḍa. 3. मनसा मोक्षयति
Hansa. 2. तस्मान्मनो हंसो विचार्यते
— तस्मिन्मनो विलीयते
— मनसि सङ्कल्पविकल्पे
- Parama. 2. न गन्धं न च मनो ऽपि
Nār. 2. मनः प्रग्रहवान्पुमान्
Jābāla. 5. मनसा वाचा वा सन्नयसेत्
Skanda. 11. ध्यानं निर्विषयं मनः
12. स्नानं मनोमलत्यागः
Rāmot. 5. मनसा संस्मरन् ब्रह्मा
Mukti. 1. बाङ्गे मनसीति शान्तिः
2. 16. मनोबद्धं विदुर्वुधाः
17. मनो निर्वासनीभावमाचर
21. यस्य निर्वासनं मनः
29. यदा न मनुते मनः
35. जीवन्मुक्तस्य तन्मनः
37. मनो मूलमिदं स्थितम्
38. मनसः स्वस्य निग्रहे
39. मनसो ऽभ्युदयो नाशः
— ज्ञमनो नाशमभ्येति मनो
ज्ञस्य हि श्रृंगखला
40. यावच्च विजितं मनः
42. जयेदादौ स्वकं मनः
43. न शक्यते मनो जेतुम्
71. मनोबुद्धिसमन्विताम्
- Gītā. 1. 30. भ्रमतीव च मे मनः
60. हरन्ति प्रसभं मनः
2. 67. यन्मनो ऽनुविधीयते
3. 6. य आस्ते मनसा स्मरन्
7. यास्त्विन्द्रियाणि मनसा नि-
यम्य
40. इन्द्रियाणि मनो बुद्धिः
42. इन्द्रियेभ्यः परं मनः
— मनसस्तु परा बुद्धिः
5. 11. कायेन मनसा बुद्ध्या
13. सर्वकर्माणि मनसा स-
ज्यस्य
19. येषां साम्ये स्थितं मनः

- Gītā. 6. 12. तत्रैकाग्रं मनः कृत्वा
14. मनः संयम्य मच्चित्तः
24. मनसैवेन्द्रियग्रामम्
25. आत्मसंस्थं मनः कृत्वा
26. मनश्चञ्चलमस्थिरम्
34. चञ्चलं हि मनः कृष्ण
35. मनो दुर्निग्रहं चलम्
7. 4. खं मनो बुद्धिरेव च
8. 10. प्रयाणकाले मनसाचलेन
10. 22. इन्द्रियाणां मनश्चास्मि
11. 45. भयेन च प्रव्यथितं मनो मे
12. 2. मय्यावेदय मनः
8. मय्येव मन आधत्स्व
15. 9. अधिष्ठाय मनश्चायम्
17. 11. यष्टव्यमेवेति मनः समाधाय
18. 15. शरीरवाङ्मनोभिः
33. मनःप्रणोन्द्रियक्रियाः

मनसस्पति

- Tait. 1. 6. 2. आप्नोति मनसस्पतिम्

मनसिज

- Rāmāp. 3. राहुर्मनसिजं यथा

मनस्य

- Chhā. 7. 3. 1. स यदा मनसा मनस्यति
7. 4. 1. यदा वै सङ्कल्पयतेऽथ मन-
स्यति
7. 5. 1. अथ सङ्कल्पयतेऽथ मन-
स्यति

मनस्वन्त

- Maitri. 6. 13. मनस्वान् . भवति यो ह्येवं
वेद

मनीष, मनीषा

- Ait. 5. 2. मनीषा जूतिः स्मृतिः सङ्क-
ल्यः
Kāthā. 6. 9. हृदा मनीषा मनसाभिक्रमः
Śwet. 3. 13; 4. 17, 20
(2 MSS); Mahānār. 1. 11.

- Mahānār. 23. 1. मेधया मनीषा मनीषया
मनः

- Nrip. 1. 1. हृदि प्रतीप्य कवयो मनीषा
Hamsa. 2. नैकैत्ये पापे मनीषा

मनीषिन्

- Isā. 8. कविर्मनीषी परिभूः
Kāthā. 3. 4. भोक्तृत्याहुर्मनीषिणः

- Mahānār. 23. 1. न्यास इत्याहुर्मनीषिणो
ब्रह्माणम्

- Gauḍa. 2. 1. वैतथ्यं सर्वभूतानां स्वप्न
आहुर्मनीषिणः

5. एकमाहुर्मनीषिणः

4. 54. एवं हेतुफलाजातिं प्रविश-
न्ति मनीषिणः

- Brahma. 3. एको मनीषी निष्क्रियाणां
बहूनाम्

- Tejo. 2. मुनीनां च मनीषिणाम्

- Gītā. 2. 51. फलं त्यक्त्वा मनीषिणः

18. 3. इत्येके . . प्राहुर्मनीषिणः

5. पावनानि मनीषिणाम्

1. मनु

- Chhā. 3. 11. 4. प्रजापतिर्मनवे मनुः प्रजा-
भ्यः 8. 15. 1.

- Brih. 1. 4. 10. अहं मनुरभवं सूर्यश्च

- Nrip. 4. 3. यो वै नृसिंहः . . यथ मनु-
स्तस्मै वै नमो नमः (23)

- Gītā. 4. 1. विवस्वान्मनवे प्राह मनुरि-
क्ष्वाकवे ज्वरीत्

10. 6. चत्वारो मनवस्तथा

2. मनु

- Mahānār. 12. 3. आदित्यो वै . . मनो मन्यु-
र्मनुः

- Rāmōt. 4. श्रीरामचन्द्रस्य मनुं जजाप

मनुष्य

- Kaush. 3. 1. यं त्वं मनुष्याय हिततमं
मन्यसे

- Kaush. 3. 1. एतदेवाहं मनुष्याय हित-
तमं मन्ये
- Chhâ. 2. 9. 3. तदस्य मनुष्या अन्वायत्ताः
2. 22. 2. आशां मनुष्येभ्यः (आगा-
यानि)
4. 9. 2. अन्ये मनुष्येभ्य इति प्रति-
जज्ञे
7. 2. 1. देवांश्च मनुष्यांश्च 7. 7. 1.
7. 6. 1. ध्यायन्तीव देवमनुष्यास्त-
स्माद्य इह मनुष्याणां म-
हतां प्राप्नुवन्ति
7. 8. 1. बलेन देवमनुष्याः (तिष्ठन्ति)
7. 10. 1. यद्देवमनुष्याः
- Brih. 1. 1. 2. अश्वो मनुष्यान् (अवहत्)
1. 4. 3. ततो मनुष्या अजायन्त
9. ब्रह्मविद्यया सर्वं भविष्य-
न्तो मनुष्या मन्यन्ते
10. तथर्षिणां तथा मनुष्याणाम्
— बहवः पशवो मनुष्यं भुञ्जुः
— यदेतन्मनुष्या विद्युः
15. ब्राह्मणो मनुष्येषु (अभवत्)
— लोकमिच्छन्ते ब्राह्मणे मनु-
ष्येषु
16. यन्मनुष्यान्वासयते . . तेन
मनुष्याणाम्
1. 5. 2. पयो ह्यग्रे मनुष्याश्च पशव-
श्चोपजीवन्ति
6. देवाः पितरो मनुष्या एत एव
— प्राणो मनुष्याः
3. 8. 9. ददतो मनुष्याः प्रशंसन्ति
4. 3. 33. स यो मनुष्याणां राद्धः स-
मृद्धः . . स मनुष्याणां परम
आनन्दः
— ये शतं मनुष्याणामानन्दाः
5. 2. 1. देवा मनुष्या असुराः
2. अथ हैनं मनुष्या ऊर्जुर्नवी-
तु नो भवानिति

- Brih. 5. 8. 1. हन्तकारं मनुष्याः (उपजी-
वन्ति)
6. 3. 6. अहं मनुष्याणामेकपुण्ड-
रीकं भूयासम्
- Tait. 2. 3. 1. प्राणं देवा अनुप्राणन्ति मनु-
ष्याः पशवश्च ये
- Katha. 1. 20. येयं प्रेते विचिकित्सा मनुष्ये
25. न हीदृशा लम्बनीया म-
नुष्यैः
27. न वित्तेन तर्पणीयो मनुष्यः
2. 2. श्रेयश्च प्रेयश्च मनुष्यमेतः
3. यस्यां मज्जन्ति बहवो म-
नुष्याः
4. 8. जागृवद्भिर्हविष्मद्भिर्मनुष्ये-
भिः
- Maitri. 6. 31. मन एव मनुष्याणां कारणं
बन्धमोक्षयोः Brahmanab.
2.
- Mund. 2. 1. 7. साध्या मनुष्याः पशवो व-
यांसि
- Mahânâr. 13. 7. मनुष्याः पितरो ऽसुराः
- Praśna. 5. 1. स यो ह . . मनुष्येषु प्राय-
णान्तमोङ्कारमभिध्यायीत
- Nrip. 5. 7. स मनुष्यानाकर्षयति
- Râmôt. 5. देवासुरमनुष्यादिभावात्मा
- Gîtâ. 1. 44. उत्सन्नकुलधर्माणां मनुष्या-
णाम्
3. 23. मनुष्याः पार्थ सर्वशः 4. 11.
4. 18. स बुद्धिमान्मनुष्येषु
7. 3. मनुष्याणां सहस्रेषु
18. 69. न च तस्मान्मनुष्येषु

मनुष्यकाम

- Chhâ. 1. 7. 6. तेषां चेष्टे मनुष्यकामानां च
8. तांश्चाप्नोति मनुष्यकामांश्च
मनुष्यकृत

- Mahânâr. 18. 1. मनुष्यकृतस्यैनसोऽवयज-
नमसि

मनुष्यगन्धर्व

- Tait. 2. 8. 1. ते ये शतं मानुषा आनन्दाः
स एको मनुष्यगन्धर्वाणा-
मानन्दः
— ते ये शतं मनुष्यगन्धर्वाणा-
मानन्दाः स एको देवगन्ध-
र्वाणामानन्दः

मनुष्यज

- Mahānār. 16. 6. दैवी मेधा मनुष्यजा

मनुष्यलोक

- Bṛih. 1. 5. 16. मनुष्यलोकः पितृलोको दे-
वलोकः
— मनुष्यलोकः पुत्रेणैव जय्यः
3. 1. 8. मनुष्यलोकमेव तभिर्जय-
त्यध इव हि मनुष्यलोकः
Prasna. 3. 7. उभाभ्यामेव मनुष्यलोकं
(नयति)
5. 3. तमृचो मनुष्यलोकमुप-
यन्ते
Gītā. 15. 2. कर्मानुबन्धीनि मनुष्यलोकं

मनोकृत

- Prasna. 3. 3. मनोकृतेनायात्यास्मिञ्छरीरे

मनोगत

- Parama. 3. सर्वे कामा मनोगता व्याव-
र्त्तन्ते (सर्वान् कामाना-
त्मनो गतान् व्यावर्त्तेरन्
MSS.)
Gītā. 2. 55. सर्वान्पार्थ मनोगतान्

मनोजवा

- Mund. 1. 2. 4. काली कराली च मनोज-
वा च

मनोदृश्य

- Gāudā. 3. 31. मनोदृश्यमिदं द्वैतम्

मनोद्वार

- Kshur. 12. मनोद्वारेण तीक्ष्णेन

मनोनाश

- Mukti. 2. 10. वासनाक्षयविज्ञानमनोना-
शाः
35. सरूपो ऽसौ मनोनाशः
36. अरूपस्तु मनोनाशः
39. मनोनाशो महोदयः

मनोनुकूल

- Swet. 2. 10. मनोनुकूले न तु चक्षुषीडने

मनोन्मन

- Mahānār. 17. 2. मनोन्मनाय नमः

मनोपेत

- Kaush. 3. 3. जीवति मनोपेतो बालान्हि
पश्यामः

मनोमय

- Chhā. 3. 14. 2. नोमयः प्राणशरीरः
Maitri. 2. 6.
Bṛih. 1. 5. 3. वाङ्मयो मनोमयः प्राणमयः
4. 4. 5. विज्ञानमयो मनोमयः प्रा-
णमयः
5. 6. 1. मनोमयो ऽयं पुरुषो भाः
सत्यः
Tait. 1. 6. 1. तस्मिन्नयं पुरुषो मनोमयः
2. 3. 1. अन्यो ऽन्तर आत्मा मनो-
मयः
2. 4. 1. एतस्मान्मनोमयादन्धोऽन्त-
र आत्मा विज्ञानमयः
2. 8. 1. एतं मनोमयमात्मानमुपसं-
क्रामति 3. 10. 5 (उ-
पसंक्रम्य)
Mund. 2. 2. 7. मनोमयः प्राणशरीरनेता
Amṛita. 17. कृत्वा मनोमयीं रक्षाम्
Sarvop. 1. मनोमयो विज्ञानमय आ-
नन्दमयः कथम्

Sarpov. 2. तदा मनोमयः कोश इत्यु-
च्यते

मनोरथ

Gitā. 16. 13. इमं प्राप्स्ये मनोरथम्
मनोविद्

Gaudā. 2. 25. मन इति मनोविदः
मनोवृत्ति

Mukti. 2. 53. ब्रह्माकारमनोवृत्तिप्रवाहः
मन्तु

Kaush. 3. 8. न मनो विजिज्ञासीत मन्ता-
रं विद्यात्

Chhā. 7. 8. 1. उपसीदन् . . मन्ता भवति

7. 9. 1. अन्नस्याये . . मन्ता भवति

Bṛih. 3. 4. 2. न मतेर्मन्तारं मन्वीथाः

3. 7. 23. एतौ मन्ता

— नान्यो ज्ञो अस्ति मन्ता

3. 8. 11. अमतं मन्तु

— नान्यदतो अस्ति मन्तु

4. 3. 28. न हि मन्तुर्मतेर्विपरिलोपः

Maitri. 6. 7. चेता मन्ता गन्तोत्सष्टा
11. यदि खल्वभ्राति . . मन्ता
भवति

Praśna. 4. 9. एष हि . . मन्ता बोद्धा कर्त्ता
मन्त्र

Bṛih. 3. 2. 13. तौ होक्त्रस्य मन्त्रयान्चक्राते
मन्त्र

Chhā. 7. 3. 1. मन्त्रानधीयीय

7. 4. 1. नास्मि मन्त्रा एकं भवन्ति
मन्त्रेषु कर्माणि 7. 5. 1.

2. प्राणानां संकृष्टै मन्त्राः सं-
कल्पन्ते मन्त्राणां संकृष्टै
कर्माणि संकल्पन्ते.

7. 14. 1. आशेदो वै स्मरो मन्त्रा-
नधीते

Chhā. 7. 26. 1. आत्मतो मन्त्राः

Maitri. 6. 9. मन्त्रं पठति

16. होता भोक्ता हविर्मन्त्रः

36. vide आदि

Mund. 1. 2. 1. मन्त्रेषु कर्माणि . . अपश्यन्

Praśna. 6. 4. अन्नाद्दीर्यं तपो मन्त्राः

Nṛip. 2. 1. साथर्वणैर्मन्त्रैरथर्ववेदः

Nṛisut. 3 ; Sikkā. 1.

4. प्र नूनं ब्रह्मणस्पतिर्मन्त्रं
वदत्युक्तम्

4. 3. कैर्मन्त्रैर्देवः स्तुतः प्रीतो भ-
वति

— एतैर्द्वाविंशन्मन्त्रैर्नित्यं देवं
स्तुतध्वम्

— य एतैर्मन्त्रैर्नित्यं देवं स्तौति

Nṛip. 5. 2. सर्वेषां मन्त्राणामुपदेष्टा भ-
वति

Nāda. 5. मन्त्र एव प्रदर्शितः

Amṛita. 21. क्रमशो मन्त्र निर्दिशेत्
(so MSS; मन्त्र=मन्त्रम्
Nārāyaṇa).

Yogaśi. 1 यदा तु ध्यायते मन्त्रम्

Nyāsa. 1. प्रेतस्य मन्त्रैः संस्कारोपति-
ष्ठते

Parama 3. न मन्त्रं न ध्यानं नोपासनं
च

Aruṇeya. 4. इत्यनेन मन्त्रेण कृत्वा

Kālāg. 1. के मन्त्राः काः शक्तयः

Jābāla. 4. अनेन मन्त्रेणाग्निमाजिघ्रेत्

Vāsu. 1. द्रव्यमन्त्रस्थानादिसहितम्
4. अग्नेर्भस्मासीदं विष्णुस्त्रीणि
पदेति मन्त्रैः

Rāmāp. 11. मन्त्रो ऽन्वयादिसंज्ञकः

12. अर्थं मन्त्रो वदत्ययम्

— मननाच्चाणानामन्त्रः

20. मन्त्रो ऽयं वाचकः

23. सर्वेषामेव मन्त्राणाम्

- Rāmāp. 29. तथैव तस्य मन्त्राश्च
67. मन्त्रान्मन्त्रो समालिखेत्
Rāmōt. 4. मन्त्रेणानेन मां शिव
— उपदेक्ष्यसि मन्मन्त्रम्
5. कैर्मन्त्रैः स्तुतः . . प्रीतो भ-
वति
— एतैः सप्तचत्वारिंशन्मन्त्रैः
— य एतैर्मन्त्रैर्नित्यं देवं स्तौति

- Mukti. 2. 12. मन्त्राः संकीलिता इव
Gītā. 9. 16. मन्त्रो ऽहमहमेवाज्यम्

मन्त्रद्वय

- Rāmāp. 72. लिखेन्मन्त्रद्वयं तथा

मन्त्रराज

- Nrip. 1. 1. स एतं मन्त्रराजं नारसिं-
हमानुशुभमपश्यत्
2. 1. मन्त्रराजं . . प्रायच्छत्
— मन्त्रराजं . . प्रतिगृह्णीयात्
3. 1. मन्त्रराजस्य . . शक्तिं . .
ब्रूहि
4. 1. मन्त्रराजस्य . . अङ्गमन्त्रा-
च्चो ब्रूहि
5. 2. इत्त्रिंशदक्षरं मन्त्रराजम्
3. मन्त्रराजस्य . . फलं नो
ब्रूहि
— य एतं मन्त्रराजं . . नित्य-
मधीते 4-9.

- Nrisut. 2. मन्त्रराजेन तुरीयं विद्यात्

मन्त्रराजजापक

- Nrip. 5. 10. एकेन मन्त्रराजजापकेन
तत्समम्

मन्त्रराजाध्यायिक

- Nrip. 5. 10. तद्वा एतत्परमं धाम मन्त्र-
राजाध्यायिकस्य

मन्त्रराजार्ण

- Rāmāp. 69. विलिखेन्मन्त्रराजार्णान्

मन्त्रविद्

- Chhā. 7. 1. 3. मन्त्रविदेवास्मि नात्मवित्

मन्त्रसंयुक्त

- Chūl. 13. मन्त्रसंयुक्तैरथर्वविहितैः

मन्त्रसिद्ध

- Rāmōt. 4. जीवन्तो मन्त्रसिद्धाः स्युः

मन्त्रहीन

- Gītā. 17. 13. मन्त्रहीनमदक्षिणम्

मन्त्रार्थ

- Maitri. 6. 34. मन्त्रार्थं विचिनोति

मन्त्रिका

- Mukti. 1. 32. सुबालक्षुरिमन्त्रिका

1. *vide* मुक्तिका

मन्त्रिन्

- Rāmāp. 11. जप्रव्यो मन्त्रिणा
62. लिख्य मन्त्र्यभितो गिरम्
67. मन्त्रान्मन्त्रो समालिखेत्

मन्त्रोपनिषद्

- Chūl. 10. मन्त्रोपनिषदं ब्रह्म (उपनि-
षदशब्दो ऽकारान्तो नपुं-
सकमस्ति Nārāyaṇa).

मन्त्रोपासक

- Nār. 5. ओं नमो नारायणायेति
मन्त्रोपासकः Atmapra.
1 (one MS. has मन्त्रो-
पासनं and another म-
न्त्रोपायनं followed by
गमयिष्यति)

मन्थ

- Chhā. 5. 2. 4. सर्वोषधस्य मन्थम्
— मन्थे सम्पातमवनयेत्
5 (4 times).

- Chhâ. 5. 2. 6. अञ्जली मन्यमाधाय
Brih. 6. 3. 1. मन्यं सत्रीय जुहोति
2. मन्ये संखवमवनयति
(20 times).

मन्यन

- Chhâ. 1. 3. 5. अग्नेर्मन्यनम्

मन्यानभूत

- Brahmab. 20. मनसा मन्यानभूतेन

मन्द

- Kaṭha. 2. 2. प्रेयो मन्दो योगक्षेमादृणीति
Gîtâ. 3. 29. तानकृत्स्नविदो मन्दान्

मन्द्र

- Maitri. 7. 11. मन्द्रं जनयति स्वरम्

मन्मनस्

- Gîtâ. 9. 34. मन्मना भव मद्भक्तः 18. 65.

मन्मय

- Gîtâ. 4. 10. वीतरागभयक्रोधा मन्मयाः

मन्यु

- Mahânâr. 12. 3. आदित्यो वै . . मनो मन्युः
14. 3. मन्युश्च मन्युपतयश्च . . र-
क्षन्ताम् 4.
18. 3. मन्युरकार्षन्निहं करोमि
मन्युः करोति मन्युः कर्त्ता
मन्युः कारयिता एतत्ते
मन्यो मन्यवे स्वाहा
25. 1. मन्युः पशुः
Nyâsa. 3. यन्मन्युर्जीयामावहत्
Kaṭhaśru. 4.

मन्युकृत

- Mahânâr. 14. 3. मन्युपतयश्च मन्युकृतेभ्यः
पापेभ्यो रक्षन्ताम् 4.

मन्युपति

- Mahânâr. 14. 3. मन्युपतयश्च . . रक्षन्ताम् 4.

मन्वन्तर

Rāmōt.

4. मन्वन्तरसहस्रैस्तु

मन्वीश

Śwet.

3. 13. हृदा मन्वीशो मनसाभिकृ-
तः (this has very slight
authority; vide मनीष्)

ममत्व

Aruncya.

3. vide आदि

मयूख

Maitri.

6. 26. सूर्यान्मयूखाश्च तथैव . 31.
35. आदित्यस्य मध्ये उदित्वा
मयूखे भवतः

मयोभू

- Brih. 6. 4. 27. यो मयोभूर्यो रत्नधाः

मर

Ait.

1. 2. अंभो मरीचीर्मरमापः
— पृथिवी मरः

मरण

Chhâ. 3.

Kaṭha.

17.

1.

25.

5.

6.

यन्मरणमेवास्यावभृथः
मरणं मानुषाक्षीः
यथा च मरणं प्राप्य आत्मा
भवति
यन्मरणं तदवभृथः
मरणे संभवे चैव
अवभृथं मरणात्
(one MS. has मरणं)
vide महाभय
राक्षसा येन मरणं यान्ति
vide महद्भय
यत्र कुत्रापि वा कादयः
मरणे
जन्मजरामरणकारणम्
मरणादतिरिच्यते

5.

9.

4.

1.

25.

3.

20.

25.

34.

1. मरीचि

- Ait. 1. 2. अंभो मरीचिर्मरमापः
— अन्तरिक्षं मरीचयः
Chhâ. 2. 21. 1. नक्षत्राणि वयांसि मरीचयः
स प्रतिहारः
3. 1. 1. मरीचयः पुत्राः
Maitri. 6. 31. भानवीयाश्च मरीचयः
Prašna. 4. 2. यथा . . मरीचयो ऽर्कस्या-
स्तं गच्छतः

2. मरीचि

- Gîtâ. 10. 21. मरीचिर्मरुतामस्मि
मरुत्
Chhâ. 3. 9. 1. तन्मरुत उपजीवन्ति सो-
मेन मुखेन
3. मरुतामेवैको भूत्वा
4. मरुतामेव तावदाधिपत्यं
स्वाराज्यं पर्येता
Brih. 1. 4. 12. विश्वेदेवा मरुत इति
Mahânâr. 20. 2. मरुद्भिः सोमं पिब वृत्रहन्
Maitri. 2. 1. मरुच्चाक्षेति विश्रुतो ऽसि
6. 30. तस्मै नमस्कृत्वा . . मरुदु-
त्तरायणं गतः
7. 3. मरुतः . . पश्चादुद्यन्ति
Nrip. 2. 1. संवर्त्तको ऽग्निर्मरुतो विराट्
Nrisut. 3 ; Sikhâ. 1.
Nîla. 22. भवेन मरुतां पिता
Gîtâ. 10. 21. मरीचिर्मरुतामस्मि
11. 6. अश्विनौ मरुतस्तथा
22. मरुतश्चोष्मपाश्च

मरुतात्मज

- Mukti. 1. 12. शाखा यजुषो मरुतात्मज
मरुत्

- Maitri. 1. 4. मरुत्तभरतप्रभृतयः

मरुत्सुत

- Mukti. 2. 9. न दोषाय मरुत्सुत

मरुद्बुधा

- Mahânâr. 5. 4. मरुद्बुधे वितस्तया . . श्रु-
णुद्या

मर्त्कारी

- Gârûḍa. 2. ॐ तर्त्कारीं मर्त्कारीम्
(so 3 MSS.; two others
तर्त्कारीं मर्त्कारीं ; Weber
तर्त्कारीं सत्का°)

मर्त्य

- Chhâ. 4. 3. 6. तं . . नाभिपश्यन्ति मर्त्याः
7. 24. 1. यदल्पं तन्मर्त्यम्
8. 3. 5. यत्ति तन्मर्त्यम्
8. 12. 1. मर्त्यं वा इदं शरीरमात्तं
मृत्युना
Brih. 1. 4. 6. मर्त्यः सन्नमृतानसृजत
2. 3. 1. हे वाव ब्रह्मणो रूपे . . म-
र्त्यं चामृतं च
2. एतन्मर्त्यमेतत् स्थितमेत-
त्सत्
— एतस्य मर्त्यस्यैतस्य स्थि-
तस्यैतस्य सत एष रसः 4.
3. 9. 4. यदास्माच्छरीरान्मर्त्यादु-
त्क्रामन्ति
28. मर्त्यः स्थिन्मृत्युना वृक्कणः
(bis).
4. 4. 7. अथ मर्त्यो ऽमृतो भवति
Kâtha. 6. 14, 15.
6. 2. 2. हे सृती अभृणवं पितृणा-
महं देवानामुत मर्त्यानाम्
Kâtha. 1. 6. सस्यमिव मर्त्यः पच्यते
26. मर्त्यस्य . . सर्वेन्द्रियाणां
जरयन्ति तेजः
28. जीर्यन्मर्त्यः क्थःस्थः
2. 13. एतच्छ्रुत्वा संपरिगृह्य मर्त्यः
5. 5. न प्राणेन नापानेन मर्त्यो
जीवति कश्चन

- Maitri. 4. 2. मर्त्ये जन्या इवास्थिताः
 Mahânâr. 10. 1. महो देवो मर्त्यौ आविवेश
 Gauda. 3. 21. न भवत्यमृतं मर्त्यं न मर्त्य-
 ममृतं तथा 4. 7.
 Śiras. 3. किमु धूर्त्तरमृतं मर्त्यं च
 (one MS. has मर्त्यस्य
 with Rig-veda).
 Gîtâ. 10. 3. असम्मूढः स मर्त्येषु

मर्त्यता

- Gauda 3. 19. मर्त्यताममृतं व्रजेत्
 20. मर्त्यतां कथमेप्स्यति 4. 6.
 22. स्वभावेनामृतो यस्य भावो
 गच्छति मर्त्यताम्
 4. 8. स्वभावेनामृतो यस्य धर्मो
 गच्छति मर्त्यताम्

मर्त्यरूप

- Râmâp. 3. राक्षसान्मर्त्यरूपेण

मर्त्यलोक

- Kaṭha. 1. 25. ये ये कामा दुर्लभा मर्त्य-
 लोके
 Gîtâ. 9. 21. क्षीणे पुण्ये मर्त्यलोकं वि-
 शन्ति

मर्मजंघानुकीर्तन

- Kshur. 13. इन्द्रवच्च इति प्रोक्तो मर्म-
 जंघानुकीर्तनम्

मर्मन्

- Garbha. 5. सप्तोत्तरं मर्मशतम्

मर्मप्राणविमोचन

- Kshur. 14. ऊरोर्मध्ये तु संस्थाप्य म-
 र्मप्राणविमोचनम्

मर्य

- Brih. 6. 4. 4. बहवो मर्या ब्राह्मणायनाः
 ..प्रयन्ति

मल

- Maitri. 6. 34. समाधिनिर्धूतमलस्य चे-
 तसः
 Gauda. 3. 8. गगनं मलिनं मलैः..आ-
 त्मापि मलिनो मलैः
 Amrita. 7. दहन्ते धमनान्मलाः
 Skanda. 12. स्नानं मनोमलत्यागः
 Gîtâ. 3. 38. यथादर्शो मलेन च

मलिन

- Gauda. 3. 8. गगनं मलिनं मलैः..आ-
 त्मापि मलिनो मलैः
 Mukti. 2. 61. शुद्धा च मलिना तथा
 — मलिना जन्महेतुः स्यात्
 62. पुनर्जन्मकरी प्रोक्ता मलि-
 ना वासना

मलोद्वासस

- Brih. 6. 4. 6. श्रीर्हि वा एषा स्त्रीणां यन्म-
 लोद्वासस्तस्मान्मलोद्वा-
 ससं..अभिक्रम्योपमन्त्र-
 येत

मशक

- Chhâ. 6. 9. 3. दंशो वा मशको वा 6. 10. 2.
 Brih. 1. 3. 22. समो मशकेन
 Maitri. 1. 4. यथेमे दंशमशकादयः

मसूर

- Brih. 6. 3. 13. गोधूमाश्च मसूराश्च

मस्तक

- Mahânâr. 11. 11. आपादतलमस्तकम्

मस्तिष्क

- Śiras. 6. मस्तिष्कादूर्ध्वः प्रैरयत्पव-
 मानः

मह

- Chhâ. 8. 8. 4. आत्मैवेह महय्यः

Chhá. 8. 8. 4. आत्मानमेवेह महयन्
Siras. 4. महति महीयते

मह *adj.*

Śwet. 2. 4. मही देवस्य सवितुः परिदु-
तिः

Maitri. 6. 38. महो देवो भुवनान्याविवेश
Mahânâr. 10. 1. महो देवो मर्त्यी आविवेश

महत्

Ait. 2. 1. महत्यर्णवे प्रापतन्

Kaush. 1. 7. ब्रह्ममयो महानिति

Kena. 13. न चेदिहावेदीन्महती वि-
नष्टिः

Chhá. 2. 11. 2. महान् प्रजया पशुभिर्भव-
ति महान् कीर्त्या 12. 2 ;
13. 2 ; 14. 2 ; 15. 2 ; 16.
2 ; 17. 2 ; 18. 2 ; 19. 2 ;
20. 2.

4. 3. 7. महान्तमस्य महिमानमाहुः

5. 2. 4. यदि महज्जिगमिषेत्

6. 7. 3. यथा सोम्य महतो ऽभ्या-
हितस्य 5.

6. 11. 1. महतो वृक्षस्य यो मूले
ऽभ्याहन्यात्

Brîh. 1. 4. 15. महत्पुण्यं कर्म करोति

2. 4. 10. अस्य महतो भूतस्य निःश्र-
सितम् 4. 5. 11 ; Maitri.
6. 32.

12. एवं वा अर इहं महद्भूतम्

4. 2. 1. यथा वै.. महान्तमध्वान-
मेप्यन्

4. 4. 14. न चेदेवेदिर्महती विनष्टिः
[a MS. in Poona College
reads न चेदेवेदीः &c.]

20. अज आत्मा महान् ध्रुवः

22. स वा एष महानजः 24, 25.

5. 4. 1. महद्यक्षं प्रथमजं वेद

6. 3. 1. स यः कामयेत महत्यामु-
याम्

Tait. 3. 6. 1. महान् भवति प्रजया पशु-
भिर्ब्रह्मवर्चसेन महान् की-
र्त्या 3. 7. 1 ; 3. 8. 1 ; 3.
9. 1.

3. 10. 3. तन्मह इत्युपासीत महान्
भवति

Kātha. 1. 23. भूमर्महदायतनं वृणीष्व
29. यत्साम्पराये महति ब्रुहि
नस्तन्

2. 20. महतो महीयान् Śwet. 3.
20 ; Mahânâr. 1. 1 ; 8. 3.

22. महान्तं विभुमात्मानं मत्वा
4. 4.

3. 10. बुद्धेरात्मा महान् परः

11. महतः परमव्यक्तम्

13. ज्ञानमात्मानि महति निय-
च्छेत्

15. अनाद्यनन्तं महतः परम्

6. 2. महद्भयं वच्चमुद्यतम्

7. सत्त्वादधि महानात्मा मह-
तो ऽव्यक्तमुत्तमम्

Śwet. 3. 8. वेदाहमेतं पुरुषं महान्तम्

12. महान् प्रभुर्वै पुरुषः

19. तमादुरग्यं पुरुषं महान्तम्

Maitri. 1. 4. महतीं श्रियं त्यक्त्वा

6. 6. चक्षुरायत्ता हि पुरुषस्य
महती मात्रा

Mund. 2. 2. 1. आविः सन्निहितं गुहाचरं
नाम महत्पदम्

Mahânâr. 1. 5. यन्महतो महान्तम्

11. 8. विश्वस्यायतनं महत्
Kaivalya. 16 ; Brahma.
3 ; Dhyaṇa. 23.

10. तस्य मध्ये महानग्निः

20. 11. महाँ इन्द्रो वच्चबाहुः

Kaivalya. 20. तद्वन्महानहम्

Nrip. 3. 1. महतीं श्रियमभ्युते 4 2.

— महतीं श्रियमाप्नुयात्

- Nrip. 5. 2. एतन्महाचक्रं . . वेद स महान् भवति
 Nrisut. 4. एष एव महान्
 5. एष एव महानेष हि व्या-
 प्रतमः
 — एष एव महानेष ह्येवोत्कृष्टः
 — एतदेव महदेतादि महावि-
 भूति
 6. महान्तममहान्तं . . बुबु-
 धिरे
 Kshur. 10. पुरुषायतनं महत्
 Śiras. 4. अव्यक्ते महति तमसि
 द्योतयति
 Garbha. 4. यन्त्रेणापीक्ष्यमानो महता
 दुःखेन
 Mahā. 3. तस्य मध्ये महानर्चिः
 (so MSS; cf Mahānār. 11)
 Brahma. 2. त्रिवृत् सूत्रं च यन्महत्
 Prāṇāg. 2. महानवो ऽयं पुरुषः
 Nāda. 11. नवमी महती नाम
 Gopī. 2. प्रकृतिमहदहमाद्याः
 Rāmōt. 2. स महान् भवति
 Mukti. 1. 35. महच्छारीरकं शिखा
 1. vide जाबालि
 Gītā. 1. 3. पश्यैतां . . महतीं चमूम्
 14. महति स्यन्दने स्थितौ
 45. अहो बत महत्पापम्
 2. 40. त्रायते महतो भयात्
 4. 2. स कालेनेह महता
 9. 6. वायुः सर्वत्रगो महान्
 11. 23. रूपं महत्ते बहुवक्त्रेनेत्रम्
 14. 8. मम योनिर्महद्ब्रह्म
 4. तासां ब्रह्म महद्योनिः
 18. 77. विस्मयो मे महान् राजन्
 महता
 Jhā. 7. 6. 1. य इह मनुष्याणां महतां
 प्राप्नुवन्ति

महत्तर

- Maitri. 7. 11. तेभ्यस्तुर्यं महत्तरम्

महत्त्व

- Nrisut. 7. महत्त्वान्महत्त्वात्
 — उभत्वाक्षीरत्वान्महत्त्वात्
 (bis).

महदाद्य

- Maitri. 6. 10. महदाद्यं विशेषान्तम्
 Gopī. 4. महदाद्या ब्रह्मणो महामाया-
 संमिलितात्

महद्गुय

- Rāmōt. 2. गर्भेजन्मजरामरणसंसार-
 महद्गुयात्

महद्यशस्

- Śwet. 4. 19. यस्य नाम महद्यशः
 Mahānār. 1. 10 (तस्य)

महर

- Mahānār. 15. 2. ओ महः
 3. भूर्भुवः सुवर्महर्जनस्तपः स-
 त्यम्
 Śiras. 2. यो वै रुद्रः . . यच्च महः
 (some MSS. omit).

महर्जगत्

- Nāda. 3. नाभिदेशे महर्जगत्

महर्त्विज्

- Prāṇāg. 4. वेदा महर्त्विजः

महर्लोक

- Nrip. 5. 6. स महर्लोकं जयति
 Nāda. 16. नवम्यां च महर्लोकम्
 Aruṇeya. 1. vide तपोलोक

महर्षि

- Śwet. 3. 4. विश्वाधिको रुद्रो महर्षिः
 4. 12; Mahānār. 10. 3.

- Gītā. 10. 2. न मे विदुः सुरगणाः प्रभवं
न महर्षयः
— महर्षीणां च सर्वशः
6. महर्षयः सप्त पूर्वे
25. महर्षीणां भृगुरहम्
11. 22. महर्षिसिद्धसंघाः

महस्

- Chhā. 3. 13. 5. एतदोजश्च महश्चेत्युपासीत
Tait. 1. 5. 1. चतुर्थी माहाचमस्यः प्रवे-
दयते मह इति तद्ब्रह्म
2. मह इत्यादित्यः
— मह इति चन्द्रमाः
3. मह इति ब्रह्म
— मह इत्यन्नम्
1. 6. 2. मह इति ब्रह्मणि (प्रतिनिष्ठ-
ति)
2. 4. 1. महः पुच्छं प्रतिष्ठा
3. 10. 3. तन्मह इत्युपासीत महान्
भवति
Mahānār. 13. 2. पुरुषो वै रुद्रस्तन्महः
24. 1. उपयामगृहीतो ऽसि ब्रह्मणे
त्वा महसे

महस्त्व

- Nṛisut. 7. महत्त्वान्महस्त्वान्
महस्वन्त्
Chhā. 3. 13. 5. ओजस्वी महस्वान् भवति
Mahānār. 24. 1. श्रद्धासत्यो महस्वान्

महाकपि

- Mukti. 2. 17. आचराशु महाकपे

महाकारण

- Nṛisut. 3. महासूक्ष्मं महाकारणे
संहत्य

महाग्रास

- Śīras. 3. तस्मै महाग्रासाय वै नमो
नमः

महाचक्र

- Nṛip. 5. 1. महाचक्रं नाम चक्रं नो ब्रूहि
— षडरं वा एतत् सुदर्शनं
महाचक्रम्
2. तदेव चक्रं सुदर्शनं महाच-
क्रम्
— तद्वा एतन्महाचक्रं सार्व-
कामिकं मोक्षद्वारम्
— एतन्महाचक्रं बालो वा
युवा वा वेद स महान्
भवति

महाचित्त्व

- Nṛisut. 7. महासत्त्वान्महाचित्त्वान्म-
हानन्दत्त्वान्

महाचैतन्य

- Nṛisut. 2. ततो ऽविक्रियो महाचैतन्यः

महाज्ञान

- Gauḍā. 4. 95. ते हि लोके महाज्ञानाः

महाज्ञेय

- Mahānār. 11. 3. नारायणं महाज्ञेयम्

महातपस्

- Dhyāna. 2. महामायो महातपाः (one
MS. omits); Yogat. 2.

महात्मन्

- Chhā. 4. 3. 6. महात्मनश्चतुरो देव एकः
कः स जगार
Kāṭha. 1. 16. तमब्रवीत्वीयमाणो महात्मा
Swet. 4. 17. एष देवो विश्वकर्मा महा-
त्मा
5. 3. सर्वाधिपत्यं कुरुते महात्मा
6. 23. तस्यैते कथिता ह्यर्थाः प्र-
काशन्ते महात्मनः
Maitri. 6. 15. कालः पचति भूतानि सर्वा-
ण्येव महात्मनि

- Maitri. 7. 11. द्वैतीभावो महात्मनः
 Châl. 8. पश्यन्त्यस्यां महात्मानम्
 Gîtâ. 7. 19. स महात्मा सुदुर्लभः
 8. 15. नाप्नुवन्ति महात्मानः
 9. 13. महात्मानस्तु मां पार्थ
 11. 12. भासस्तस्य महात्मनः
 20. लोकत्रयं प्रव्यथितं महा-
 त्मन्
 37. कस्माच्च ते न नमेरन्महा-
 त्मन्
 50. भूत्वा पुनः सौम्यवपुर्म-
 हात्मा
 18. 74. पार्थस्य च महात्मनः

महात्मवन्त्

- Nâda. 13. भवेद्यक्षो महात्मवान्

महादुर्गा

- Mahânâr. 3. 13. महादुर्गायै धीमहि

महादेव

- Mahânâr. 3. 1. सहस्राक्षस्य महादेवस्य धी-
 महि
 2. महादेवाय धीमहि 17. 4.
 Skanda. 1. अच्युतो ऽस्मि महादेव
 4. स एव हि महादेवः
 Râmot. 5. यो वै श्रीरामः... यश्च म-
 हादेवः (43).

महादेवत्व

- Nrisut. 7. महादेवत्वान्महेश्वरत्वात्

महाद्युतिकर

- Mahânâr. 3. 9. महाद्युतिकराय धीमहि

महाद्रुम

- Râmap. 15. प्राकृतश्च महाद्रुमः

महाधनुर्धर

- Maitri. 1. 4. महाधनुर्धराक्षवर्त्तिनः

महाधी

- Gaûda. 4. 89. सर्वज्ञता हि सर्वत्र भवतीह
 महाधियः

महानदी

- Maitri. 4. 2. महानदीर्षुर्मय इवानिवर्त-
 कमस्य यत्पुराकृतम्

महानन्द

- Nrisut. 8. एतद्वयं स्वप्रकाशं महान-
 न्दमात्मैव

महानन्दत्व

- Nrisut. 7. महासत्त्वान्महाचित्त्वान्म-
 हानन्दत्वात्

महानारायण

- Mukti. 1. 34. महानारायणाद्वयम्
 1. xale गारुड

महानुभाव

- Gîtâ. 2. 5. गुरुनहत्वा हि महानुभावान्

महान्धकार

- Maitri. 1. 2. महान्धकारमिव रागान्धम्

महान्यग्रोध

- Chhâ. 6. 12. 2. अणिम एव महान्यग्रोध-
 स्तिष्ठति

महापथ

- Chhâ. 8. 6. 2. महापथ आतत उभौ यामौ
 गच्छति

महापद्म

- Râmap. 68. द्वात्रिंशारं महापद्मम्

महापद्मक

- Gârûda. 3. यदि महापद्मकदूतस्त्वं यदि
 वा महापद्मकः स्वयम्

महापातक

Kālāg. 2. समस्तमहापातकोपपातके-
भ्यः

Vāsu. 4. सर्वमहापातकेभ्यः

महापाप्मन्

Gītā. 3. 37. महाशनो महापाप्मा

महापीठ

Nṛisut. 3. महापीठे सपरिवारं तं .
सन्द्ध्यात्

महापुरुष

Parama. 1. स एव वेदपुरुषः . . महापु-
रुषः

महाप्रभुत्व

Nṛisut. 7. महानन्दत्वान्महाप्रभुत्वाच्च

महाप्रस्थान

Kaṭhaśru. 3. महाप्रस्थानं वृद्धाश्रमं वा
गच्छेत्

Jābāla. 5. वीराध्वाने वा . . महाप्र-
स्थाने वा

महाबाहु

Mukti. 1. 7. साधु पृष्टं महाबाहो

Gītā. 1. 18. सौभद्रश्च महाबाहुः

2. 26. तथापि त्वं महाबाहो

68. तस्माद्यस्य महाबाहो

3. 28. तत्त्ववित्तु महाबाहो

43. जहि शत्रुं महाबाहो

5. 3. निर्द्वन्द्वो हि महाबाहो

6. 35. असंशयं महाबाहो

38. अप्रतिष्ठो महाबाहो

7. 5. जीवभूतां महाबाहो

10. 1. भूय एव महाबाहो

11. 23. रूपं महत्ते . . महाबाहो

14. 5. निबध्नन्ति महाबाहो

Gītā. 18. 1. सञ्ज्ञासस्य महाबाहो त-
त्त्वम्

13. महाबाहो . . निबोध मे

महान्राक्षण

Bṛih. 2. 1. 18. महाराजो भवत्युतेव महा-
न्राक्षणः

19. महाराजो वा महान्राक्षणो
वा

महाभय

Śiras. 4. गर्भजन्मव्याधिरामरण-
संसारमहाभयात्तारयति

महाभूत

Prāṇāg. 4. महाभूतानि प्रयाजाः

Gītā. 13. 5. महाभूतान्यहंकारः

महाभूमि

Kaṭha. 1. 24. महाभूमौ नचिकेतस्त्वमेधि

महामति

Amṛita. 22. वृष्टिं विनिधाय महामतिः

महामत्स्य

Bṛih. 4. 3. 18. यथा महामत्स्य उभे कूले
ऽनुसञ्चरति

महामनस्

Chhā. 2. 11. 2. महामनाः स्यात्तद्वृत्तम्

6. 1. 2. महामना अनुचानमानी 3.

महामाय

Nṛisut. 5. महामायं महविभूति

Dhyāna. 2. महामायो महातपाः

Yogat. 2 (in both pla-
ces Nārāyaṇa reads

महाकायः, but would
omit the passage alto-
gether from Dhyāna-
bindu.

Gopī. 2. प्रकृतिमहदहमाथा महामा-
याः

महामाया

Gopî.

4. ब्रह्मणो महामायासम्मिलि-
तात्

महामुनि

Gauḍa.

1. 22. वन्यथैष महामुनिः

महायोगिन्

Dhyāna.

2. विष्णुर्नाम महायोगी
(one MS. omits);
Yogat. 2.

महायोगेश्वर

Gitā.

11. 9. महायोगेश्वरो हरिः

महारथ

Gitā.

1. 4. दुपदश्च महारथः
6. सर्व एव महारथाः
17. शिखण्डी च महारथः
2. 35. मंस्यन्ते त्वां महारथाः

महाराज

Bṛih. 2.

1. 18. उतेव महाराजो भवति
— यथा महाराजो जानपदान्
गृहीत्वा
19. यथा कुमारो वा महारा-
जो वा

Maitri.

2. 1. महाराज बृहद्रथ

महारौरव

Parama.

3. स याति नरकान् वोरान्
महारौरवमेव च (MSS.)

महार्णव

Maitri.

1. 4. अन्यानां शोषणं महार्ण-
वानाम्

महालक्ष्मी

Mahānṛ.

4. 9. तन्नो महालक्ष्मीः प्रचोद-
यात् Nrip. 4. 2.

Nrip.

1. 3. चतुर्विंशत्यक्षरा महाल-
क्ष्मीर्यजुः
4. 2. एषा ह वै महालक्ष्मीर्यजु-
र्गीयत्री
— य एतां महालक्ष्मीं याजुषीं
वेद

महावाक्य

Mukti.

1. 38. vide अग्निहोत्रक
1. vide गारुड

महाविद्या

Gāruḍa.

3. य इमां महाविद्याममावा-
स्यायां शृणुयात्
— य इमां महाविद्याममावा-
स्यायामधीयानो धारयेत्

महाविभूति

Nṛisut.

5. महामायं महाविभूति
— एतदेवोपमेतद्धि महावि-
भूति (so with each word
of the Mantra.)
— चिन्मात्रं महाविभूतिम्

महाविभूत्यर्थ

Nṛisut.

5. मकारो महाविभूत्यर्थः

महाविष्णु

Nrip.

1. 6. महा प्रथमान्ताङ्गस्यायम्
7. विष्णुं प्रथमस्यान्त्यम्
— स कृतपुरश्चरणो ऽपि महा-
विष्णुर्भवति
2. 3. महाविष्णुं तृतीयं (स्थानं
जानीयात्)
4. कस्मादुच्यते महाविष्णुमिति
— तस्मादुच्यते महाविष्णुमिति
1. चिन्मये ऽस्मिन्महाविष्णौ
5. विश्वधरं महाविष्णुम्
— यो वै श्रीरामः... महा-
विष्णुः (44).

Rāmap.

Rāmot.

महावीर

Dhyāna.

11. चतुर्भुजं महावीरम्

महावृष

Chhā. 4.

2. 5. ते हैते रैकपर्णा नाम महावृषेषु

महाव्याधि

Krish.

17. अवास्तुरो महाव्याधिः

महाशंख

Gitā.

1. 15. पौण्ड्रं दध्मौ महाशंखम्

महाशन

Gitā.

3. 37. महाशनो महापाप्मा

महाशाल

Chhā. 5.

11. 1. एते महाशाला महाश्रोत्रियाः

3. इमे महाशाला महाश्रोत्रियाः

6. 4. 5. पूर्वे महाशाला महाश्रोत्रियाः

Mund. 1.

1. 3. शौनको ह वै महाशालः
Brahma. 1.

महाशूलिनी

Mahânâr.

3. 13. महाशूलिन्यै विग्रहे

महाश्रोत्रिय

Chhā. 5.

11. 1. एते महाशाला महाश्रोत्रियाः

3. इमे महाशाला महाश्रोत्रियाः

6. 4. 5. पूर्वे महाशाला महाश्रोत्रियाः

महासंहिता

Tait.

1. 3. 1 ता महासंहिता इत्याचक्षते
4. इतीमा महासंहिताः

Tait. 1.

3. 4. य एवमेता महासंहिता
व्याख्याता वेद

महासत्त्व

Nrisut.

7. महासत्त्वान्महाचित्त्वान्महानन्दत्वात्

महासुहय

Brih. 6.

1. 13. यथा महासुहयः सैन्धवः

महासूक्ष्म

Nrisut.

3. महास्थूलं महासूक्ष्मे महासूक्ष्मं महाकारणे च संहृत्य

महासेन

Mahânâr.

3. 5. महासेनाय धीमहि

महास्र

Mund. 2.

2. 3. धनुर्गृहीत्वौपनिषदं महास्रम्

महास्थूल

Nrisut.

3. महास्थूलं महासूक्ष्मे . . संहृत्य

महाहरि

Skanda.

4. स एव हि महाहरिः

महि

Brih. 6.

3. 5. आमस्यामहि ते महि

महिदास

Chhā. 3.

16. 7. महिदास ऐतरेयः (so the MSS. ; but printed text reads मही०)

महिमन्

Kena.

14. अस्माकमेवायं महिमेति

Chhā. 1.

1. 9. एतस्यैवाक्षरस्य . . महिम्ना रसेन

3. 12. 6. तावानस्य महिमा

4. 3. 7. महान्तमस्य महिमानमाहुः

- Uhhā. 7. 24. 1. स्वे महिम्नि यदि वा न
महिम्नि
2. गोअश्वमिह महिमेत्याचक्षते
Bṛih. 1. 1. 2. अश्वं पुरस्तान्महिमान्वजा-
यत
— एनं पश्चान्महिमान्वजायत
— एतौ वा अश्वं महिमानाव-
भितः
3. 9. 1. महिमान एवैषामेते
4. 4. 23. एष नित्यो महिमा ब्राह्मण-
स्य
Kaṭha. 2. 20. पश्यति . . महिमानमात्मनः
Swet. 3. 20. पश्यति . . महिमानमीशम्
Mahānār. 8. 3.
4. 7. अस्य महिमानमिति वीत-
शोकः Muṇḍ. 3. 1. 2.
6. 1. देवस्यैष महिमा तु लोके
Maitri. 2. 3. कस्यैष खल्वीदृशो महिमा
4. स्वे महिम्नि तिष्ठति 6. 28.
3. 1. यद्येवमस्यात्मनो महिमानं
सूचयसि
4. 4. ओं ब्रह्मणो महिमा
6. 21. इन्द्रियाणि संयोज्य महि-
मानं निरीक्षेत (so MS.)
28. स्वे महिम्नि तिष्ठमानं दृष्ट्वा
38. स्वे महिम्नि तिष्ठमानं पश्यति
Muṇḍ. 2. 2. 7. यस्यैष महिमा भुवि
Mahānār. 24. 1. य एवं वेद ब्रह्मणो महि-
मानमाप्नोति तस्माद्ब्रह्मणो
महिमानम्
25. 1. देवानामेव महिमानं गत्वा
— पितृणामेव महिमानं गत्वा
— सूर्याचन्द्रमसोर्महिमानौ
ब्राह्मणो विज्ञानभिजयति
तस्माद्ब्रह्मणो महिमानमा-
प्नोति
Praśna. 4. 5. महिमानमनुभवति 5. 3.

- Nṛisut. 7. स्वे महिम्नि सदा समासते
Brahma. 1. कस्यैष महिमा बभूव
— यो ह्येष महिमा बभूव क
एषः
— आत्मनो महिमा बभूव
Gītā. 11. 41. अजानता महिमानं तथेमम्
महिष
Mahānār. 9. 1. महिषो मृगाणाम् 17. 8.
मही
Mahānār. 1. 3. येनावृतं खं च दिवं मही च
(so Nārāyaṇa ; other
MSS. read महीं च)
13. 7. मेदिनी पृथिवी महती मही
Gītā. 1. 35. किञ्चु महीकृते
2. 37. जित्वा वा भोक्ष्यसे महीम्
महीक्षित्
Gītā. 1. 25. सर्वेषां च महीक्षिताम्
महीतल
Krish. 8. सो ज्वतीर्णो महीतले
महीपति
Gītā. 1. 21. इदमाह महीपते
महीभृत्
Rāmap. 4. राज्यार्हाणां महीभृताम्
महीय
Kena. 14. ब्रह्मणो विजये देवा अम-
हीयन्त
26. ब्रह्मणो वा एतद्विजये मही-
यध्वम्
Chhā. 8. 2. 1. पितृलोकेन सम्पन्नो मही-
यते (similarly, 9 times
more).
8. 10. 1. स्वप्ने महीयमानश्चरत्येष
आत्मा
Tait. 1. 5. 2. सर्वे लोका महीयन्ते

- Tait. 1. 5. 2. सर्वाणि ज्योतींषि महीयन्ते
3. सर्वे वेदा महीयन्ते
— सर्वे प्राणा महीयन्ते
Kāṭha. 2. 17. ब्रह्मलोके महीयते 3. 16;
Gopī. 1.
Śiras. 4. महति महीयते
Nāda. 14. सोमलोके महीयते
Gopī. 5. विष्णुलोके महीयते

महीयंस्

- Kāṭha. 2. 20. महतो महीयान् Swet. 3.
20 ; Mahānār. 1. 1 ; 8.
3.

महीस्थित

- Rāmāp. 1. राजते यो महीस्थितः

महेश्वर

- Swet. 4. 10. मायिनं तु महेश्वरम्
6. 7. तमीश्वराणां परमं महेश्वरम्
Mahānār. 10. 8. तस्य प्रकृतिलीनस्य यः परः
स महेश्वरः
Nṛip. 4. 3. यो वै नृसिंहः... यश्च महेश्वरस्तस्मै वै नमो नमः (3)
5. 2. ब्रह्मविष्णुमहेश्वरा नाभ्याम्
Brahmav. 1. ब्रह्मविष्णुमहेश्वरात्
Śiras. 3. य ईशानः स भगवान् महेश्वरः
4. कस्मादुच्यते भगवान् महेश्वरः... तस्मादुच्यते भगवान् महेश्वरः
Garbha. 4. तत् प्रपद्ये महेश्वरम्
Kālāg. 2. प्रथमा रेखा सा... महेश्वरः
Kṛish. 20. खङ्गरूपो महेश्वरः
Rāmōt. 5. यो वै श्रीरामः... यश्च महेश्वरः (42).
Mukti. 1. 20. स महेश्वरः
Gītā. 5. 29. सर्वलोकमहेश्वरम्
10. 3. वेत्ति लोकमहेश्वरम्

- Gītā. 18. 22. भर्ता भोक्ता महेश्वरः

महेश्वरत्व

- Nṛisut. 7. महादेवत्वान्महेश्वरत्वात्

महेश्वास

- Rāmāp. 33. रामभद्र महेश्वास

- Gītā. 1. 4. अत्र शूरा महेश्वासाः

महैलापत्रक

- Gārūḍa. 3. यदि महैलापत्रकदूतस्त्वं
यदि वा महैलापत्रकः स्व-
यम्

महोदधि

- Kṛish. 19. पूर्ववच्च महोदधौ

महोदय

- Mukti. 2. 39. मनोनाशो महोदयः

महोपनिषद्

- Mahānār. 24. 1. एतद्वै महोपनिषदं देवानां
गुह्यम्

- Nṛip. 1. 7. य एवं वेदेति महोपनिषत्
4. 3 ; 5. 10.

— य एतां महोपनिषदं वेद

- Mahā. 1. अथातो महोपनिषदमेव
4. य इमां महोपनिषदं ब्राह्म-
णोऽधीते (य इदं 2 MSS.)

महोरगदष्ट

- Maitri. 4. 2. महोरगदष्ट इव विषयदष्टम्

मा

- Chhā. 4. 1. 1. सर्वत आवसथान् मापया-
ञ्जके

मांस

- Chhā. 2. 19. 1. मांसमुद्गीयः

6. 5. 1. यो मध्यमस्तन्मांसम्

- Bṛih. 1. 1. 1. नभो मांसानि

3. 9. 28. मांसान्यस्य शकराणि

- Tait. 1. 7. 1. चर्म मांसं स्नावास्थि मज्जा
Maitri. 1. 3. vide संघात
3. 4. मांसेनानुलिप्तम्
Garbha. 2. शोणितान्मांसं मांसान्मेदः
Pinḍa. 4. मांसत्वक्शोणितोद्भवः

मांसौदन

- Bṛih. 6. 4. 18. मांसौदनं पाचयित्वा

मांसपृष्ठ

- Bṛih. 4. 4. 8. अणुः पन्था विततः पुराणो
मांसपृष्ठः

माक्षीक, °का

- Brahma. 1. स नियच्छति मधुकररा-
जानं माक्षीकवत्
— यथा माक्षीकैकेन तन्तुना
जालं विक्षिपति (1 MSS.
have माक्षिकेन)

माण्टि

- Bṛih. 2. 6. 3. आत्रेयो माण्टेः 4. 6. 3.
— माण्टिर्गैतमात् 4. 6. 3.

माण्डव्य

- Bṛih. 6. 5. 4. माण्डूकायनिर्माण्डव्यात्
— माण्डव्यः कौत्सात्

माण्डूकायनि

- Bṛih. 6. 5. 4. साञ्जीवीपुत्रो माण्डूकायनेः
— माण्डूकायनिर्माण्डव्यात्

माण्डूकायनीपुत्र

- Bṛih. 6. 5. 2. जायन्तीपुत्रो माण्डूकाय-
नीपुत्रात्
— माण्डूकायनीपुत्रो माण्डू-
कीपुत्रात्

माण्डूकीपुत्र

- Bṛih. 6. 5. 2. माण्डूकायनीपुत्रो माण्डू-
कीपुत्रात्

- Bṛih. 6. 5. 2. माण्डूकीपुत्रः शाण्डिलीपु-
त्रात्

माण्डूक्य

- Mukti. 1. 26. माण्डूक्यमेकमेवालम्
30. vide तित्तिरि
1. vide गारुड

मातरिश्वन्

- Kena. 21. मातरिश्वा वा अहमस्मीति
Isā. 4. तस्मिन्नपो मातरिश्वा द-
धाति

- Praśna. 2. 11. पिता त्वं मातरिश्वनः

मातुल

- Gīta. 1. 26. आचार्योन्मातुलान्भ्रातृन्
34. मातुलाः श्वशुराः पौत्राः

मातृ

- Kaush. 1. 2. पुंसा कर्त्रा मातरि मा नि-
पिञ्च

- Chhā. 4. 4. 1. जवालां मातरमामन्त्रया-
च्चक्रे

4. अपृच्छं मातरम्

5. 24. 5. यथेह क्षुधिता बाला मातरं
पर्युपासते

7. 15. 1. प्राणो माता

2. स यदि..मातरं वा..

- किञ्चिद्भृशमिव प्रत्याह

8. 2. 2. मातरः समुत्तिष्ठन्ति

- Bṛih. 1. 5. 7. पिता माता प्रजैत एव..
वाङ्मता

4. 3. 22. मातामाता

6. 2. 2. यदन्तरा पितरं मातरं च

6. 4. 27. एनं मात्रे प्रदाय स्तनं प्रय-
च्छति

28. अथास्य मातरमभिमन्त्रयते

- Tait. 1. 3. 3. माता पूर्वरूपम्

- Mahānār. 13. 7. सर्वभूतानां माता मेदिनी

- Mahānār. 15. 1. गायत्री छन्दसां माता
 Praśna. 2. 13. मातेव पुत्रान् रक्षस्व
 Garbha. 3. मातू रेतोतिरेकात्स्नी
 — मात्रा . . प्राण आप्यायते
 4. मातरो विविधा दृष्टाः
 Brahma. 2. तत्र . . माता न माता
 Yogat. 4. या माता सा पुनर्भार्या
 Kaṭhaśru. 1. मातरं पितरं . . अनुमोदयित्वा
 Kṛish. 16. दया सा रोहिणी माता
 20. रज्जुर्मातादितिस्तथा
 Gītā. 9. 17. माता धाता पितामहः

मातृक

- Maitri. 7. 11 विनिर्गतं मातृकमेवमाहुः

मातृकाद्य

- Nrip. 5. 2. षोडशष्ट पत्रेषु मातृकाद्याः
 सबिन्दुकाः षोडशकला
 भवन्ति

मातृदेव

- Tait. 1. 11. 2. मातृदेवो भव

मातृमन्त्र

- Bṛih. 4. 1. 2. यथा मातृमान् . . वृयात्
 3—7.

मातृलोक

- Chhā. 8. 2. 2. मातृलोकेन सम्पन्नो मही-
 यते

मातृलोककाम

- Chhā. 8. 2. 2. यदि मातृलोककामो भवति

मातृवध

- Kaush. 3. 1. न मातृवधेन न पितृवधेन

मातृहन्

- Chhā. 7. 15. 2. मातृहा वै त्वमसि
 3. न मातृहासीति

मात्र

- Mukti. 2. 22. वासनामात्रकारणम्

मात्रा

- Chhā. 2. 24. 16. एष ह वै यज्ञस्य मात्रां वेद
 य एवं वेद
 3. 19. 1. तत्संवत्सरस्य मात्रामश-
 यत
 Bṛih. 4. 3. 9. अस्य लोकस्य सर्वाक्षतो
 मात्रामपादाय
 32. अन्यानि भूतानि मात्रामु-
 पजीवन्ति
 4. 4. 4. पेशसो मात्रामुपादाय
 Tait. 1. 2. 1. वर्णः स्वरः । मात्रा बलम्
 Maitri. 6. 3. ओमिति तिस्रो मात्राः
 6. चक्षुरायत्ता हि पुरुषस्य
 महती मात्रा चक्षुषा ह्ययं
 मात्राश्चरति
 Praśna. 5. 6. तिस्रो मात्रा मृत्युमत्यः
 Māndū. 8. पादा मात्रा मात्राश्च पादाः
 9. अकारः प्रथमा मात्रा
 10. उकारो द्वितीया मात्रा
 11. मकारस्तृतीया मात्रा
 Gauḍa. 1. 19. मात्रासम्प्रतिपत्तौ 20, 21.
 24. पादा मात्रा न संशयः
 Nrip. 2. 1. प्रणवस्य या पूर्वा मात्रा
 Nṛisut. 3 (bis).
 Nṛisut. 2. मात्राभिरोद्धारेण चैकीकु-
 र्यात्
 — मात्रामात्राः प्रतिमात्राः कु-
 र्यात्
 3. मात्रामात्राः प्रतिमात्राः कृ-
 त्वा
 — मात्राभिरोतानुज्ञात्रनुज्ञावि-
 कल्परूपं चिन्तयन्
 Brahmag. 4. तिस्रो मात्रार्द्धमात्रा च
 9. तिस्रो मात्रास्तथा ज्ञेयाः

Siras.

3. तिस्रो मात्राः परस्तु सः
 5. या सा प्रथमा मात्रा ब्रह्म-
 देवत्या
 — या सा द्वितीया मात्रा वि-
 ष्णुदेवत्या
 — या सा तृतीया मात्रेशान-
 देवत्या
 — या सार्धचतुर्थी मात्रा सर्व-
 देवत्या

Sikhā.

1. पृथ्वीस्य मात्रा पृथिव्यकारः

Nāda.

6. आग्नेयी प्रथमा मात्रा
 7. भवेन्मात्रा तथोत्तरा
 8. तासां मात्रा प्रतिष्ठिता
 9. घोषिणी प्रथमा मात्रा
 12. प्रथमायां तु मात्रायाम्
 14. पञ्चम्यामथ मात्रायाम्
 21. स्थूलान्तिस्थूलमात्रायाम्

Amṛita.

Yogaśi.

6. दीपशिखायां या मात्रा सा
 मात्रा परमेष्ठिनः

मात्राद्वादशयोग

Kshur.

3. मात्राद्वादशयोगेन प्रणवेन

मात्राधार

Kshur.

24. मात्राधारेण योगवित्

मात्रालिङ्गपद

Amṛita.

4. मात्रालिङ्गपदं त्यक्त्वा

मात्रास्पर्श

Gītā.

2. 14. मात्रास्पर्शास्तु कौन्तेय

मात्सर्य

Maitri.

3. 5. मात्सर्यं नैष्कारुण्यं . . इति
 तामसानि

माधव

Gītā.

1. 14. माधवः पाण्डवश्चैव
 37. दुखिनः स्याम माधव

माध्यन्दिन

Chhā. 2. 24.

1. रुद्राणां माध्यन्दिनं सवनम्
 7. पुरा माध्यन्दिनस्य सवन-
 स्योपाकरणात्
 10. तस्मै रुद्रा माध्यन्दिनं स-
 वनं संप्रयच्छन्ति

3. 16.

2. इदं मे प्रातःसवनं माध्य-
 न्दिनं सवनमनुसन्तनुत
 3. चतुश्चत्वारिंशद्वर्षाणि तन्मा-
 ध्यन्दिनं सवनम्
 — त्रैष्टुभं माध्यन्दिनं सवनम्
 4. इदं मे माध्यन्दिनं सवनं
 तृतीयसवनमनुसन्तनुत

Kālāg.

2. द्वितीया रेखा सा . . माध्य-
 न्दिनं सवनम्

माध्यन्दिनायन

Bṛih. 4. 6.

2. जावालायनो माध्यन्दिना-
 यनात्
 — माध्यन्दिनायनः सौकरा-
 यणात्

माध्व

Bṛih. 6. 3.

6. माध्वीर्नः सन्त्वोषधीः
 Mahānār. 9. 8 ; 17. 7.
 — माध्वीर्गावो भवन्तु नः
 Mahānār. 9. 10 ; 17. 7.

मान

Kaush.

1. 1. यो न मानमुपागाः

Tejo.

14. तथा मानापमानयोः
 Gītā. 6. 7 ; 12. 18.

Parama.

2. न मानापमानं च

Gītā.

14. 25. मानापमानयोस्तुल्यः
 16. 10. दम्भमानमदान्विताः
 17. धनमानमदान्विताः
 17. 18. सत्कारमानपूजार्थम्

मानत्व

Nṛisut.

7. मानत्वान्मुक्तत्वात्

मानव

- Chhā. 4. 15. 6. इमं मानवमावर्त्तं नावर्त्तन्ते
 4. 17. 10. मानवो ब्रह्मा
 Swet. 6. 20. यदा चर्मवदाकाशं वेष्ट-
 यिष्यन्ति मानवाः
 Rāmāp. 17. ततो रामो मानवो मायया-
 धात्
 Mukti. 1. 20. मुक्तिं प्राप्नोति मानवः
 Gītā. 3. 17. आत्मतृप्तश्च मानवः
 31. अनुतिष्ठन्ति मानवाः
 18. 46. सिद्धिं विन्दति मानवः

मानवन्त

- Tait. 3. 10. 3. तन्मन इत्युपासीत मान-
 वान् भवति

1. मानस *adj.*

- Brih. 2. 5. 7. अयमध्यात्मं मानसः ..
 पुरुषः
 6. 2. 15. पुरुषो मानस एत्य
 Mahānār. 23. 1. मानसेन मनसा साधु प-
 रयति मानसा कृपयः प्र-
 जा असृजन्त
 Mukti. 2. 69. मानसीर्वासनाः पृथक्
 Gītā. 10. 6. मद्भावा मानसा जाताः
 17. 16. तत्तपो मानसमुच्यते

2. मानस

- Maitri. 6. 24. मानसे च विलीने तु
 Mahānār. 21. 2. मानसमिति विद्वांसस्तस्मा-
 द्विद्वांस एव मानसे रमन्ते
 23. 1. मानसं वै प्राजापत्यं पवि-
 त्रम्
 — मानसे सर्वं प्रतिष्ठितं त-
 स्मान्मानसं परमं वदन्ति

- Gītā. 1. 47. शोकसंविग्नमानसः

मानसामान्य

- Gauda. 1. 21. मानसामान्यमुक्कटम्

मानसी

- Kaush. 1. 3. प्रिया च मानसी

मानिन्

- Kaṭha. 2. 6. अयं लोको नास्ति पर इति
 मानी

1. मानुष *adj.*

- Chhā. 5. 1. 4. सं हास्मै कामाः पश्यन्ते
 दैवाश्च मानुषाश्च
 5. 3. 6. मानुषस्य .. वित्तस्य वरं वृ-
 णीथाः
 — तत्रैव राजन् मानुषं वित्तम्
 Brih. 1. 4. 17. चक्षुर्मानुषं वित्तम्
 2. 5. 13. अयमध्यात्मं मानुषः .. पु-
 रुषः
 6. 2. 6. मानुषाणां ब्रूहीति
 Tait. 1. 9. 1. मानुषं च स्वाध्यायप्रवच-
 ने च
 2. 8. 1. स एको मानुष आनन्दः
 — ते ये शतं मानुषा आनन्दाः
 3. 10. 2. इति मानुषीः समाज्ञाः
 Gītā. 4. 12. क्षिप्रं हि मानुषे लोके
 9. 11. मानुषीं तनुमाश्रितम्
 11. 51. द्वेदं मानुषं रूपम्

2. मानुष

- Brih. 2. 5. 13. मानुषं सर्वेषां भूतानां म-
 ध्वस्य मानुषस्य सर्वाणि
 भूतानि मधु
 — यश्चायमस्मिन्मानुषे .. पु-
 रुषः
 Gopī. 2. गोपीचन्दनसंसक्तमानुषा-
 णाम्

मानुष्यक

- Brih. 4. 3. 33. सर्वैर्मानुष्यकैर्भोगैः सम्प-
 न्नतमः

मामक

- Mukti. 1. 27. मामकं धाम यास्यसि
44. वैदेहीं मामकीं मुक्तिम्
- Gītā. 1. 1. मामकाः पाण्डवाश्चैव
9. 7. प्रकृतिं यान्ति मामिकाम्
15. 12. तत्तेजो विद्धि मामकम्
- Bṛih. 2. 5. 19. इन्द्रो मायाभिः पुरुरूपः
Sweet. 1. 10. विश्वमायानिवृत्तिः
4. 9. तस्मिन्मान्यो मायया सन्नि-
रुद्धः
10. मायां तु प्रकृतिं विद्यात्
- Praśna. 1. 16. न येषु जिह्वमनृतं न माया च
Gauḍa. 2. 19. मायैषा तस्य देवस्य
31. स्वप्नमाये यथा दृष्टे
3. 19. मायया भिद्यते ह्यतत्
24. इन्द्रो मायाभिरित्यपि
— मायया जायते तु सः
27. सतो हि मायया जन्म यु-
ज्यते न तु तत्त्वतः
28. असतो मायया जन्म त-
त्त्वतो नैव युज्यते
— वन्ध्यापुत्रो न तत्त्वेन मा-
यया वापि जायते
29. स्पन्दते मायया मनः (bis).
4. 58. सा च माया न विद्यते
61. चित्तं चलति मायया (bis).
Nrip. 3. 1. माया वा एषा नारसिंही
— मायामेतां शक्तिं विद्यात्
— य एतां मायां शक्तिं वेद
5. 1. मायया वा एतत् सर्वं वे-
ष्टितम्
— नात्मानं माया स्पृशति
— मायया बहिर्वेष्टितम् (bis).
— क्षेत्रं क्षेत्रं वा मायैषा सम्प-
द्यते

Nrisut.

9. मायया ह्यन्यदिव
— माया च तमोरूपाः नुभूतः
— एवमेवैषा माया . . क्षेत्रा-
णि दर्शयित्वा
— माया चाविद्या च स्वयमेव
भवति
— मूढ इव व्यवहरन्नास्ते मा-
ययैव
— मायया नासंविद्धिः स्वप्न-
काशे

Chāḷ.

3. विकारजननीं मायाम्

Sarvop.

1. आत्मा माया चेति कथम्
4. सा मायेत्युच्यते

Gopī.

4. मायासहितब्रह्मसंभोगव-
शात्

Krish.

5. माया सा त्रिविधा शोक्ता
6. माया त्रेधा ह्युदाहृता
7. अजय्या वैष्णवी माया
12. मायया मोहितं जगत्
13. तस्य माया जगत्कथम्

Rāmap.

17. ततो रामो मानवो मायया-
धात्

61. कोणपार्श्वे रमामाये

89. मायाविद्ये ये

Gītā.

7. 14. मम माया दुरत्यया
— मायामेतां तरन्ति ते
15. माययापहतज्ञानाः

18. 61. भ्रामयन् सर्वभूतानि . . मा-
यया

मायापरिमोहित

Kaivalya.

12. स एवं मायापरिमोहितात्मा

मायामय

Maitri.

4. 2. इन्द्रजालमिव मायामयम्

Gauḍa.

4. 59. यथा मायामयाद्भीजात्
69. यथा मायामयो जीवः

Rāmap.

29. नमो मायामयाय च

मायामात्र

- Gauḍa. 1. 17 मायामात्रमिदं द्वैतम्
Nṛisut. 1. त्रयमप्येतत् सुषुप्तं स्वप्नं
मायामात्रम्
— त्रयमत्रापि सुषुप्तं स्वप्नं मा-
यामात्रम्
5. इदं सर्वं यदयमात्मा मा-
यामात्रम्

मायाविग्रहधारण

- Krish. 11. हरिः साक्षान्मायाविग्रह-
धारणः

मायाशबलित

- Gopī. 4. मायाशबलितं ब्रह्मासीत्

मायाहस्तिन्

- Gauḍa. 4. 44. मायाहस्ती यथोच्यते

मायिन्

- Śwet. 4. 9. अस्मान्मायी सृजते विश्व-
मेतत्
10. मायिनं तु महेश्वरम्

मायोपम

- Gauḍa. 4. 58. जन्म मायोपमं तेषाम्

मारण

- Rāmap. 73. ग्रहमारणकर्मणि

मारुत

- Maitri. 7. 11. स प्रेरयति मारुतम्
— मारुतस्तूरसि चरन्
Amṛita. 19. एकेन मारुतमाकृष्य
30. द्विमात्रो मारुतस्तथा
38. मारुतो याति मूर्धनि
Gītā. 2. 28. न शोषयति मारुतः

मारुति

- Mukti. 1. 4. स्तुवन्पप्रच्छ मारुतिः
40. विप्रपञ्च मारुते

Mukti.

1. श्रीरामचन्द्रं मारुतिः पप्रच्छ
2. 24. अनुरूपां च मारुते
63. अन्वेष्टव्यं प्रयत्नेन मारुते
71. शेषस्थिरसमाधानो मयि
त्वं भव मारुते
मार्ग

Maitri.

6. 10. चतुर्दशविधस्य मार्गस्य

Amṛita.

25. येनासौ पश्यते मार्गम्

Parama.

1. योगिनां परमहंसानां को
ऽयं मार्गः
— यो ऽयं परमहंसमार्गः

Mukti.

1. 24. गुरूपदिष्टमार्गेण
2. 5. शुभाशुभाभ्यां मार्गाभ्याम्
मार्गशीर्ष

Gītā.

10. 35. मासानां मार्गशीर्षो ऽहम्
मार्दव

Gītā.

16. 2. मार्दवं ह्रीरचापलम्
मालामनु

Rāmap.

63. तेषु मालामनोवर्णान्
मालामन्त्र

Rāmap.

74. मालामन्त्रो ऽधुनेरितः
माल्यहस्त

Kaush.

1. 4. शतं माल्यहस्ताः
माष

Chhā.

5. 10. 6. तिलमाषाः Brih. 6. 3. 1
13.

माषमात्र

Nyāsa.

5. माषमात्रीं तथा दृष्टिम्

मास्, मास

Kaush.

2. 8. मासि मास्यमावास्यायां वृ-
त्तायाम्

Chhā.

4. 15. 5. यान् षडुदङ्कुति मासांस्ताः
न्मासेभ्यः संवत्सरम्
5. 10. 1.

- Chhā. 5. 9. 1. दश वा मासानन्तः शयित्वा
5. 10. 3. अपरपक्षाद्यान् षड् दक्षिणै-
ति मासांस्तान्
4. मासेभ्यः पितृलोकम्
Brih. 1. 1. 1. मासाश्चार्द्धमासाश्च पर्वणि
3. 8. 9. अर्द्धमासा मासा ऋतवः
Mahānār. 1. 9.
3. 9. 5. द्वादश वै मासाः संवत्स-
रस्य
6. 2. 15. अपूर्णमाणापक्षाद्यान् षण्मा-
सानुदङ्गुदित्य एति मासे-
भ्यो देवलोकम्
16. अपक्षीयमाणापक्षाद्यान् ष-
ण्मासान्दक्षिणादित्य एति
मासेभ्यः पितृलोकम्
6. 4. 22. दशमे मासि सूतवे
Tait. 1. 4. 3. यथा मासा अहर्जरं (यन्ति)
Maitri. 6. 28. षड्भिर्मासैस्तु युक्तस्य
Mahānār. 25. 1. ये अर्द्धमासाश्च मासाश्च
Prašna. 1. 12. मासो वै प्रजापतिः
Garbha. 3. मासाभ्यन्तरे कठिनम्
— नवमे मासि सर्वलक्षणज्ञा-
नसम्पूर्णो भवति
Amṛita. 28. त्रिभिर्मासैर्न संशयः
29. षष्ठे मासि न संशयः
Kāthasru. 1. चतुरो मासान् वार्षिकान्
Aruneya. 3. अष्टौ मासानेकाकी यति-
श्चेत् (the prevailing
reading of MSS. is मा-
सु or मासु)
Āsrama. 3. शेषानष्टौ मासान्
Gitā. 8. 24. षण्मासा उत्तरायणम्
25. षण्मासा दक्षिणायनम्
10. 35. मासानां मार्गशीर्षी ञ्म

मासत्रय

Garbha.

3. मासत्रयेण पादप्रदेशः

मासद्वय

Garbha.

3. मासद्वयेन शिरः

माहाचमस्य

Tait. 1.

5. 1. एतां चतुर्थी माहाचमस्यः
प्रवेदयते मह इति

माहात्म्य

Gitā.

11. 2. माहात्म्यमपि चाव्ययम्

माहारजन

Brih. 2.

3. 6. यथा माहारजनं वासः

माहित्य

Brih. 6.

5. 4. कौत्सो माहित्यः
— माहित्यव्रीमकक्षायणात्

मि

Māṇḍū.

11. भिनोति ह वा इदं सर्वम्
Nṛisut. 2.

मिताहार

Gopī.

5. मिताहारो जितेन्द्रियः

मिति

Māṇḍū.

11. मितेरपीतेर्वा Nṛisut. 2.

1. मित्र

Mahānār. 22.

1. दानेन द्विषन्तो मित्रा भव-
न्ति

23. 1. यज्ञेन द्विषन्तो मित्रा भव-
न्ति

Gauḍa.

Parana.

4. 35. मित्राद्यैः सह सम्मन्त्र्य
1. स्वपुत्रमित्रकलत्रबन्ध्वादी-
न्

Krish.

Gitā.

17. शमो मित्रं सुदामा यः
6. 9. सुहृन्मित्रार्युदासीनमध्यस्थ-
द्वेष्यबन्धुषु

12. 18. समः शत्रौ च मित्रे च

2. मित्र

Tait. 1.

1. 1. शं नो मित्रः शं वरुणः
1. 12. 1.

- Mahânâr. 12. 3. आदित्यो वै . मित्रः
Nrip. 2. 4. इन्द्रो वरुणो मित्रोऽर्यमा

मित्रद्रोह

- Gîtâ. 1. 38. मित्रद्रोहे च पातकम्

मित्रानुग्रहण

- Maitri. 3. 5. मित्रानुग्रहणं परिग्रहावलंबः

मित्रारिपक्ष

- Gîtâ. 14. 25. तुल्यो मित्रारिपक्षयोः

मित्रावरुण

- Maitri. 7. 5. मित्रावरुणौ . ऊर्ध्वा उद्य-
न्ति

मिथुन

- Chhâ. 1. 1. 5. तद्वा एतन्मिथुनं यद्वाक् च
प्राणश्चर्कं च साम च
6. तदेतन्मिथुनमोमित्येतद-
स्मिन्नक्षरे संसृज्यते
— यदा वै मिथुनौ समागच्छतः

2. 13. 1. एतद्द्वामदेव्यं मिथुने प्रोतम्
2. स य एवमेतद्द्वामदेव्यं मिथु-
ने प्रोतं वेद मिथुनो भवति
मिथुनान्मिथुनात्पजायते

- Brih. 1. 2. 4. स मनसा वाचं मिथुनं स-
मभवत्

1. 4. 4. एवमेव यदिदं किञ्च मि-
थुनमापिपीलिकाभ्यः . .
असृजत

1. 5. 12. तौ मिथुनं समैताम्

- Praśna. 1. 4. स मिथुनमुत्पादयते
15. ते मिथुनमुत्पादयन्ते

मिथुनीभू

- Chhâ. 2. 13. 2. स य एवमेतद्द्वामदेव्यं मि-
थुने प्रोतं वेद मिथुनी-
भवति

मिथ्या

- Gauḍa. 2. 7. मिथ्यैव खलु ते स्मृताः
4. 32.

- Mukti. 2. 14. मिथ्या संसारवासना

- Gîtâ. 18. 59. मिथ्यैष व्यवसायस्ते

मिथ्याचार

- Gîtâ. 3. 6. मिथ्याचारः स उच्यते

मिथ्याज्ञान

- Parama. 2. संशयविपरीतमिथ्याज्ञाना-
नां यो हेतुः

मिथ्यादर्शन

- Maitri. 4. 2. स्वप्न इव मिथ्यादर्शनम्

मिथ्यादृष्टान्तहेतु

- Maitri. 7. 8. मिथ्यादृष्टान्तहेतुभिर्भाष्य-
न्

मिथ्यामनोरम

- Maitri. 4. 2. चित्रमिदं च मिथ्यामनो-
रमम्

मिश्र

- Ait. 5. 3. इमानि च क्षुद्रमिश्राणीव

- Brih. 1. 5. 2. मिश्रं छेतृ

- Gîtâ. 18. 12. अनिष्टमिष्टं मिश्रं च

मिष

- Ait. 1. 1. नान्यत्किञ्चन मिषत्

- Maitri. 1. 4. मिषतो बन्धुवर्गस्य

- Mahânâr. 5. 6. विश्वस्य मिषतो वशी

मिद्

- Brih. 1. 1. 1. यन्मेहति तद्दर्पति

- Mahânâr. 9. 11. घृतं मिमिक्षे (Nârâyana
derives this from a
root मिक्ष्)

1. मी (गतौ)

- Mahânâr. 17. 6. ब्रह्म मेतु मां मधु मेतु
मां . . मधु मेतु माम्

2. मी (हिंसायां)

- 'Kaush. 3. 1. तस्य मे तत्र न लोम चना-
मीयत स यो मां वेद न ह
वै तस्य केनचन कर्मणा
लोको मीयते

मीढुष्टम

- Nila. 17. या ते हेतिर्मीढुष्टम

मीमांसा

- Chhâ. 5. 11. 1. महंश्रोत्रियाः समेत्य मी-
मांसां चक्रुः

- Bṛih. 1. 5. 21. अथातो व्रतमीमांसा

- Tait. 2. 8. 1. सैषानन्दस्य मीमांसा भवति

मीढुष्टम

- Mahânâr. 13. 3. मीढुष्टमाय तव्यसे

मुक्तकिल्विप

- Mahânâr. 5. 3. निर्मुक्तो मुक्तकिल्विपः

मुक्तत्व

- Nṛisut. 7. मानत्वान्मुक्तत्वात्

मुक्तसङ्ग

- Gîtâ. 3. 9. मुक्तसंगः समाचर

18. 26. मुक्तसंगो ऽनहंवादिन्

मुक्ति

- Bṛih. 3. 1. 3. सा मुक्तिः सातिमुक्तिः

4, 5, 6.

- Brahmab. 3. निर्विषयस्यास्य मनसो मु-
क्तिरिष्यते

10. न मुमुक्षा न मुक्तिश्चेत्

- Hamśa. 1. मुक्तिमुक्तिफलप्रदम्
Gopî. 5.

- Skanda. 13. स एवं मुक्तिमाप्नुयात्

- Râmot. 4. देहि तज्जन्तोर्मुक्तिम्
— सर्वेषां मुक्तिसिद्धये

- Tejo. 13. न मुक्तिग्रन्थसम्बन्धम्
(most MSS. मुक्तं for
मुक्ति)

Vâsu.

Krish.

Mukti.

1. मुक्तिसाधनं भवति

5. यशोदा मुक्तिगेहिनी

1. 5. त्वद्रूपं ज्ञातुमिच्छामि . . मु-
क्तये

15. मुक्तिरेकेति चक्षिरे

17. चतुर्धा मुक्तिरीरिता

18. कैवल्यमुक्तिरेकैव

19. सालोक्यमुक्तिमाप्नोति

20. मुक्तिं प्राप्नोति मानवः

22. सैव सालोक्यसारूप्यमुक्तिः

23. सैव सालोक्यसारूप्यसामी-
प्यमुक्तिः

25. सैव सायुज्यमुक्तिः स्यात्
— चतुर्विधा तु या मुक्तिः

26. इयं कैवल्यमुक्तिस्तु

29. विदेहमुक्ताविच्छा चेत्

44. वैदेहीं मामकीं मुक्तिं
यान्ति

1. विदेहमुक्तिः सैव कैवल्य-
मुक्तिः

- कैवल्यमुक्तिर्ज्ञानमात्रेणो-
क्ता

मुक्तिका

- Mukti. 1. 40. कलिजाबालिसौभाग्यरह-
स्यकचमुक्तिका

1. ईशावास्यबृहदारण्यकजा-
बालहंसपरमहंससुबालम-
न्विकानिरालम्बत्रिशिखी-
ब्राह्मणमण्डलब्राह्मणाह्वय-
तारकपिंगलभिभुतुरीयाती-
ताध्यात्मतारसारप्राज्ञव-
ल्क्यशाटचायनीमुक्तिका-
नाम्

मुक्तिद

Vâsu.

2. धारणान्मुक्तिदो भव

मुख

- Ait. 1. 4. मुखं निरभिद्यत्.. मुखा-
द्वाक्
2. 4. अग्निर्वाग्भूत्वा मुखं प्रावि-
शत्
Kaush. 2. 9. ब्राह्मणस्त एकं मुखं तेन मु-
खेन राज्ञो ऽस्ति तेन मुखेन
मामन्नादं कुरु (similarly
3 times more).
— त्वयि पञ्चमं मुखं तेन मु-
खेन &c.
3. 1. नास्य पापं चकृषो मुखा-
न्नीलं वेतीति
Chhā. 3. 6. 1. तद्भव उपजीवन्त्याग्निना
मुखेन (similarly 4 times
more).
3. वसूनामेवैको भूत्वाग्निनैव
मुखेन (similarly 4 times
more).
4. 2. 5. तस्या ह मुखमुपोद्बृहन्
— अनेनैव मुखेनालापयिष्यथा
इति
4. 14. 2. ब्रह्मविद इव सोम्य ते मुखं
भाति
8. 13. 1. चन्द्र इव राहोर्मुखात्पुमुच्य
Brih. 1. 4. 6. मुखाच्च योनेः.. अग्निमसृ-
जत्
1. 5. 2. सोऽन्नमात्ति प्रतीकेनेति मु-
खं प्रतीकं मुखेनेत्येतत्
5. 14. 8. मुखं ह्यस्याः सम्राण्ण विदा-
ञ्चकार.. तस्या अग्निरेव
मुखम्
5. 15. 1. हिरण्मयेन पात्रेण सत्यस्या-
पिहितं मुखम् Isa. 15 ;
Maitri. 6. 35.
6. 4. 9. मुखेन मुखं सन्धाय
10, 11, 21.
Swet. 4. 21. रुद्र यत्ने दक्षिणं मुखम्

- Mahānār. 25. 1. यन्मुखं तदाहवनीयः
Kshur. 4. उरोमुखकटिप्रीवम्
Garbha. 3. षष्ठे मुखनासिकाक्षिभ्रो-
त्राणि
5. मुखे आहवनीयः
— मुखेऽन्तर्वेदिः (so MSS.)
Prāyāg. 2. आहवनीयो भूत्वा मुखे
तिष्ठति
Nīla. 14. निशीर्य शल्यानां मुखा
Tejo. 4. मुखानि त्रीणि विन्दन्ति
Pinda. 6. हस्ताङ्गुल्यः शिरो मुखम्
Hansa. 2. मुखे रुद्रः (so MSS.)
Prašna. 3. 5. मुखनासिकाभ्याम्
Mukti. 1. 42. वेदविद्याव्रतस्नातदेशिकस्य
मुखान्
Gītā. 1. 29. मुखं च परिशुष्यति
4. 32. वितता ब्रह्मणो मुखे
11. 25. दंष्ट्राकरालानि च ते मु-
खानि

मुखतस्

- Tait. 3. 10. 1. एतद्वै मुखतोऽन्नं राद्धं मु-
खतो ऽस्मा अन्नं राध्यते

मुखवन्त्

- Maitri. 6. 5. गार्हपत्या दक्षिणाग्निराहव-
नीया इति मुखवत्येषा

मुख्य

- Chhā. 1. 2. 7. य एवायं मुख्यः प्राणः
1. 5. 3.
Parana. 1. तच्च न मुख्योऽस्ति को मुख्य
इति चेदयं मुख्यः
Rāmōt. 3. य एवं वेद स मुख्यो भ
वति (one MS. has मु-
क्तो)
Gītā. 10. 24. पुरोधसां च मुख्यम्
मुख्यत्व
Gauḍa. 3. 14. मुख्यत्वं हि न युज्यते

मुख्यद्वार

- Nrip. 1. 5. तस्मादिदमेव मुख्यद्वारं
कलौ (so most MSS. ;
some read मोक्षद्वारम्)

मुख्यापहार

- Rāmāp. 91. मुख्योपहारैर्विविधैश्च पूज्य

मुच्

- Chhā. 6. 16. 2 स न दृश्यते ऽथ मुच्यते
Bṛih. 1. 5. 17. सर्वस्मात्पुत्रो मुञ्चति
3. 8. 12. यदस्मान्नमस्कारेण मुच्ये-

ध्वम्

- Kāṭha. 6. 8. यं ज्ञात्वा मुच्यते जन्तुः
Swet. 1. 8. ज्ञात्वा देवं मुच्यते सर्वपा-
शैः 2. 15; 4. 16; 5. 13;
6. 13.

- Maitri. 4. 4. यैः परिपूर्णो ऽभिभूतः . . तै-
र्वैव मुक्तः

6. 30. अतस्तद्विपरीतो मुक्तः (bis.)
34. को न मुच्येत बन्धनात्

- Gauḍa. 2. 32. न मुमुक्षुर्न वै मुक्तः
4. 98. आदौ बुद्धास्तथा मुक्ताः

- Nrip. 1. 5. तेनैव संसारान्मुच्यते मो-
चयति मुमुक्षुर्भवति

- Nṛisut. 9. सत्यो मुक्तो निरञ्जनः
— नित्यं शुद्धं बुद्धं मुक्तम्

- Kshur. 25. यदा कामात् स मुच्यते
(not in 5 MSS.)

- Sikhā. 2. एतामधीत्य द्विजो गर्भवा-
सान्मुच्यते

- Brahma. 3. यं ज्ञात्वा मुच्यते बुधः
Prāṇāg. 1. नो मुञ्चन्त्वंहसः (bis.)

- Nāda. 19. शनैर्मुञ्चेत् कलेवरम्
Brahmab. 1. मुक्तं निर्विषयं स्मृतम् (so
MSS.)

- Nār. 5. यमुक्ता मुच्यते योगी

- Atmpra. 1. यमिष्टा मुच्यते योगी

Vāsu.

Rāmōt.

Mukti.

Gitā.

Kāṭha.

Āśrama.

Jābāla.

Mukti.

Mukti.

Chhā. 6.

Bṛih. 4.

Kāṭha.

Kṛish.

Rāmāp.

Gitā.

3. स मुक्तो नात्र संशयः

4. मुक्ताः सन्तु न चान्यथा

— मुक्ता मां प्राप्नुवन्ति ते

— स मुक्तो भविता शिव

6. मुच्येयं भवबन्धनात्

— येन मुक्तो भवाम्यहम्

2. 16. मुक्तमित्यभिधीयते

20. मुक्त एवोक्तमाशयः

3. 13. मुच्यन्ते सर्वकिन्त्विषैः

31. मुच्यन्ते ते ऽपि कर्मभिः

5. 28. यः सदा मुक्त एव सः

8. 5. मुक्ता कलेवरम्

12. 15. हर्षामर्षभयोद्वेगैर्मुक्तः

18. 40. सत्त्वं प्रकृतिर्जैर्मुक्तम्

71. सो ऽपि मुक्तो ऽशुभात्

(so Thomson's text, but

others शुभान् &c.)

मुञ्च

6. 17. प्रवृहेन्मुञ्चादिवेषाकाम्

मुण्ड

4. परमहंसा नदण्डधरा मुण्डाः

5. मुण्डो ऽपरिग्रहः शुचिः

1. 30. *vide* तित्तिरि

मुण्डक

1. *vide* गारुड

1. मुद्

Chhā. 6. 11. 1. मोदमानस्तिष्ठति

Bṛih. 4. 3. 13. उतेव स्त्रीभिः सह मोदमानः

Kāṭha. 1. 12. शोकातिगो मोदने स्वर्ग-

लोके 18.

2. 13. अणुमेतमाप्य स मोदते

मोदनीयं हि लब्ध्वा

4. मोदितास्ते सुराः सर्वे (some

MSS. have मोहिताः)

40. मोदते राघवस्तदा

16. 15. यक्ष्ये दास्यामि मोदिष्ये

२. मुद्

Brih. 4. 3. 10. न तत्र . . मुदः . . मुदः प्रमु-
दः सृजते

मुद्गल

Mukti. 1. 35. वासुदेवं च मुद्गलम्
1. *vide* बहुच

मुद्रा

Râmap. 49. मुद्रां ज्ञानमयीं याम्ये

मुनि

Brih. 3. 5. 1. बाल्यं च पाण्डित्यं च नि-
र्विषयाथ मुनिः

4. 4. 22. एतमेव विदित्वा मुनिर्भवति

Kâtha. 4. 15. एवं मुनेर्विजानत आत्मा
भवति

Mahânâr. 21. 2. शम इत्यरण्ये मुनयः
22. 1. शमेन नाकं मुनयो ऽन्वावि-
न्दन्

Kaivalya. 7. मुनिर्गच्छति भूतयोनिम्

Gauḍa. 1. 29. स मुनिर्नेतरो जनः

2. 35. मुनिभिर्वेदपारगैः

Śiras. 5. मुनयोऽवाग्वदन्ति न तस्य
ग्रहणम्

Tejo. 2. मुनीनां च मनीषिणाम्

12. मुनीनां तत्त्वयुक्तं तु

Gopî. 5. एवं मुनिरब्रवीत्
(some MSS. read मनुः)

— एवं मुनयो ऽनुवन्

Krish. 26. सुदामा नारदो मुनिः

Râmap. 57. वसिष्ठवामदेवादिमुनिभिः

91. वसिष्ठश्चैर्यमुनिभिः

Mukti. 1. 2. सनकाद्यैर्यमुनिगणैः

15. मुनिदुर्लभाम्

2. 24. मुनयो विदुः

55. समाधिर्मुनिभावितः

Gîtâ. 2. 56. स्थितधीर्मुनिरुच्यते

69. सा निशा पश्यतो मुनेः

Gîtâ.

5. 6. योगयुक्तो मुनिः

28. मुनिर्मोक्षपरायणः

6. 3. आरुरुक्षोर्मुनेर्योगम्

10. 26. सिद्धानां कपिलो मुनिः

37. मुनीनामप्यहं व्यासः

14. 1. यज्ज्ञात्वा मुनयः सर्वे

मुनिश्रेष्ठ

Mukti. 1. 15. राम केचिन्मुनिश्रेष्ठाः

मुमुक्षा

Brahmab. 10. न मुमुक्षा न मुक्तिश्चेत्

७७

Śwet. 6. 18. मुमुक्षुर्वै शरणमहं प्रपद्ये

Gauḍa. 2. 32. न मुमुक्षुर्न वै मुक्तः

Nrip. 1. 5. तेनैव संसारान्मुच्यते मो-
चयति मुमुक्षुर्भवति

— यो जानीते स मुमुक्षुर्भवति

4. मुमुक्षवो ब्रह्मवादिनश्च

Brahmab. 3. निर्विषयं . . मनः कार्यं मु-
मुक्षुणा

Kâlâg. 1. तत्समाचरेन्मुमुक्षुर्न पुनर्भ-
वाय

Vâsu. 3. मुमुक्षुर्धारयेन्नित्यम्

Mukti. 1. 26. मुमुक्षूणां विमुक्तये

1. मुमुक्षवः पुरुषाः

Gîtâ. 4. 15. पूर्वैरपि मुमुक्षुभिः

Râmot. 4. मुमुक्षोर्दक्षिणे कर्णे

मुष्क

Brih. 6. 4. 3. चर्माधिषवणे . . तौ मुष्कौ

मुष्टि

Chhâ. 7. 3. 1. द्वौ बाक्षौ मुष्टिरनुभवति

मुष्टिक

Krish. 15. मत्सरो मुष्टिको ऽजयः

मुह

4. 12. अत्रैव मा भगवानमुमुहत्
1. 11. यथा मुग्धा अविद्वांसो मन-
सा

Katha. 2. 5. दन्द्रम्यमाणाः परियन्ति

मूढाः Maitri. 7. 9.

6. वित्तमोहेन मूढम्

Swet. 4. 7. अनीशया शोचति मुष्-
मानः Mund. 3. 1. 2.

Maitri. 7. 10. तदिमे मूढा उपजीवन्ति

Mund. 1 2. 7. एतच्छ्रेयो ये ऽभिनन्दन्ति
मूढाः

8. जङ्घन्यमानाः परियन्ति
मूढाः

6. अन्धा बधिरा मुग्धाः

9. मूढैरात्मैव दृष्टा

— अमूढो मूढ इव व्यवहर-
न्नास्ते

Krish. 11. मायया मोहितं जगत्

Mukti. 1. 48. शास्त्रगर्त्तेषु मुष्णते

Gîtâ. 2. 13. धीरस्तत्र न मुष्णति

3. 2. बुद्धिं मोहयसीव मे

4. 16. कवयो ऽप्यत्र मोहिताः

5. 15. तेन मुष्णन्ति जन्तवः

7. 13. मोहितं नाभिजानाति माम्

15. न मां दुष्कृतिनो मूढाः

25. मूढो ज्यं नाभिजानाति लोकः

8. 27. योगी मुष्णति कश्चन

9. 11. अवजानन्ति मां मूढाः

16. 20. मूढा जन्मनि जन्मनि

मुहुस्

Mukti. 1. 5. प्रणमामि मुहुर्मुहुः

Gîtâ. 18. 76. इष्यामि च मुहुर्मुहुः

मुहूर्त्त

Kaush. 1. 3. मुहूर्त्ता येष्टिहाः

4. स आगच्छति मुहूर्त्तान् ये-
ष्टिहान्

Brih. 3. 8. 9. निमेषा मुहूर्त्ता अहोरात्राणि

Mahânâr. 1. 8. कला मुहूर्त्ताः काष्ठाश्च

Atmapra. 1. आत्मप्रबोधोपनिषदं मुहूर्त्त-
मुपासित्वा

मूक

Kaush. 3. 3. जीवति वागपेतो मूकान्
हि पश्यामः

Nrisut. 6. मुग्धाः क्लीबा मूकाः

मूढग्राह

Gîtâ. 17. 19. मूढग्राहेणात्मनः

मूढत्व

Maitri. 3. 5. मूढत्वं निर्ग्राह्यत्वं . . इति
तामसानि

मूढयोनि

Gîtâ. 14. 15. मूढयोनिषु जायते

मूत्र

Chhâ. 6. 5. 2. स्थविष्ठो धातुस्तन्मूत्रं भवति

मूत्रद्वार

Maitri. 3. 4. अथ मूत्रद्वारेण निष्क्रान्तम्

मूत्रपुरीष

Swet. 2 13. मूत्रपुरीषमल्पम्

Garbha. 5. अनियतं मूत्रपुरीषमाहार-
परिमाणात्

मूर्ध्

Ait. 1. 3. अथ एव पुरुषं समुद्धृत्या-
मूर्च्छयत्

Chhâ. 7. 10. 1. आप एवेमा मूर्त्ताः (bis).

Brih. 2. 3. 1. द्वे वाव ब्रह्मणो रूपे मूर्त्तौ
चैवामूर्त्तौ च Maitri. 6. 3.

2. एतन्मूर्त्तौ यदन्यद्वायोश्चान्त-
रिक्षात्

— तस्यैतस्य मूर्त्तस्य . . एष र-
सो य एष तपति

Bṛih. 2. 3. 4. इदमेव मूर्त्तं यदन्यत्पाणं तु
— एतस्य मूर्त्तस्य . . एष रसो
यक्षुः

Maitri. 6. 3. यन्मूर्त्तौ तदसत्यम्
Praśna. 1. 5. रयिर्वा एतत्सर्वं यन्मूर्त्तौ
चामूर्त्तं च

Gauḍa. 2. 23. मूर्त्तं इति मूर्त्तविदः
Nār. 2. मूर्त्तामूर्त्तं च नारायणः

मूर्त्तविद

Gauḍa. 2. 23. मूर्त्तं इति मूर्त्तविदः

मूर्त्ति

Ait. 3. 2. ताभ्यो ऽभितप्ताभ्यो मूर्त्तिर-
जायत या वै सा मूर्त्तिर-
जायतान्न वै तत्

Śwot. 1. 13. वहेर्यथा योनिगतस्य मूर्त्ति-
र्न दृश्यते

Maitri. 6. 14. कालो मूर्त्तिरमूर्त्तिमान्

Mahānār. 15. 6. विश्वमूर्त्तिषु

Praśna. 1. 5. तस्मान्मूर्त्तिरेव रयिः

Vāsu. 2. ब्रह्मादयस्त्रयो मूर्त्तयः

Rāmap. 16. रेफारूढा मूर्त्तयः स्युः

Gitā. 14. 4. मूर्त्तयः सम्भवन्ति याः

मूर्धन

Kaush. 2. 11. पुत्रस्य मूर्धानमभिजिघ्रेत्
— पुत्र ते नाम्ना मूर्धानमभि-
जिघ्रामीति त्रिरस्य मूर्धा-
नमभिजिघ्रेत्

— त्रिरस्य मूर्धानमभिहिं-
कु-
र्यात्

4. 3. सर्वेषां भूतानां मूर्धा भवति

Chhā. 1. 8. 6. यस्त्वेतर्हि ब्रूयान्मूर्धा ते
विपतिष्यतीति मूर्धा ते
विपतेत् 8.

1. 10. 9. मूर्धा ते विपतिष्यति 10,
11; 1. 11. 4, 6, 8; Bṛih.
3. 7. 1; 3. 9. 26.

1. 11. 5. मूर्धा ते व्यपतिष्यत् 7, 9.

Chhā. 5. 12. 2. मूर्धत्वेष्ट आत्मन इति हो-
वाच मूर्धा ते व्यपतिष्य-
द्यन्मां नागमिष्यः

5. 18. 2. मूर्द्धेव सुतेजाः

8. 6. 6. तासां मूर्धानमभिनिःसृतै-
का Kāṭha. 6. 16.

Bṛih. 1. 3. 24. त्यस्य राजा मूर्धानं वि-
पातयतात्

2. 1. 2. सर्वेषां भूतानां मूर्धा राजा .
(bis).

3. 6. 1. मा ते मूर्धा व्यपपत्

3. 9. 26. तस्य ह मूर्धा विपपात

4. 4. 2. चक्षुषो वा मूर्धो वा

Maitri. 6. 21. तीर्त्वा पारमपारेण पश्चा-
द्युञ्जीत मूर्द्धनि
23. मूर्द्धि स्थाने ततो ऽभ्यसेत्

Mund. 2. 1. 4. अग्निमूर्द्धा

Brahmav. 12. सूर्यं भित्त्वा तु मूर्द्धनि

Siras. 6. मूर्धानमस्य संसीव्य

Brahma. 2. नाभिर्हृदयं कण्ठं मूर्धा

3. तुरीयं मूर्द्धि संस्थितम्

Prānāg. 2. एककपिर्भूत्वा मूर्द्धनि तिष्ठ-
ति

4. मूर्धा द्रोणकलशः

Amṛita. 33. मारुतो याति मूर्द्धनि

Nyāsa. 5. भित्त्वा मूर्धानमव्ययम्

— अयं मूर्धानमस्य देह

Gitā. 8. 12. मूर्ध्याधायाम्नः प्राणम्
मूल

Chhā. 6. 8. 4. तस्य क मूलं स्यादन्यत्रा-
ज्ञात्

— मूलमान्वच्छ 6.

6. तस्य क मूलं स्यादन्यत्राज्ञः

6. 11. 1. वृक्षस्य यो मूले ऽभ्याह्न्यात्

Bṛih. 3. 9. 28. वृक्षो वृक्षो रोहति मूलात्
— मर्त्यः . . कस्मान्मूलात्परो-
हति (bis).

- Swet. 1. 5. पञ्चबुद्ध्यादिमूलम्
16. आत्मविद्यातपोमूलम्
Brahma. 3.
- Siras. 5. क्षमां हित्वा हेतुजालस्य
मूलम् (bis).
- Dhyāna. 23. नासिकायां तु मूलतः
Vāsu. 3. तुलसीमूलमृत्तिकाम्
Mukti. 2. 37. मनो मूलमिदं स्थितम्
Gītā. 15. 2. अधश्च मूलान्यनुसन्ततानि
मूलप्रकृति
Rāmot. 3. मूलप्रकृतिसंज्ञिता
मूलाग्नि
Nrisut. 3. मूलाग्नावग्निरूपं प्रणवं सन्द-
ध्यात्
मूपक
Gārūḍa. 2. गृहगोधानां मूपकाणाम्
मृ
Kaush. 2. 12. अथैतन्म्रियते यन्न ज्वलति
— अथैतन्म्रियते यन्न दृश्यते
(bis).
— अथैतन्म्रियते यन्न विद्योतते
— वायौ मृत्वा न मृच्छन्ते
13. अथैतन्म्रियते यन्न वदति
— अथैतन्म्रियते यन्न पश्यति
— अथैतन्म्रियते यन्न शृणोति
— अथैतन्म्रियते यन्न ध्यायति
— प्राणे मृत्वा न मृच्छन्ते
3. 3. यत्रैतत्पुरुष आर्त्तो मरिष्यन्
Chhā. 5. 10. 8. जायस्व म्रियस्वेति
6. 11. 3. जीवापेतं वाव किलेदं म्रि-
यते न जीवो म्रियते
Brih. 1. 5. 21. अनुशुष्य हैवान्ततो म्रियते
3. 2. 11. यत्रार्थं पुरुषो म्रियते 12.
— आध्मातो मृतः शेते
13. यत्रास्य पुरुषस्य मृतस्याग्निं
वागप्येति
- Brih. 4. 3. 8. स उत्क्रामन् म्रियमाणः
4. 4. 7. यथा हि निर्ल्वयनी वल्मी-
के मृता
6. 2. 13. यदा म्रियते ऽथैनमग्रये ह-
रन्ति
Kātha. 2. 17. न जायते म्रियते वा विप-
श्चित् Gītā. 2. 20 (क-
दाचित्)
Gauḍa. 4. 68. जायते म्रियते ऽपि च 69, 70.
Nrip. 1. 3. स मृतो ऽधो गच्छति
— आचार्यस्तेनैव मृतो ऽधो
गच्छति
7. यत्रकुत्रापि म्रियेत
2. 4. मृत्युमपमृत्युं च मारयति
Garbha. 4. जातश्चाहं मृतश्चैव
— मृतश्चाहं पुनर्जातो जातश्चाहं
पुनर्मृतः
4. वाराणस्यां मृतो वापि
Prāṇāg. 38. यत्र यत्र म्रियेद्वापि
Amrita. 1. अथाहिताग्निम्रियेत
Nyāsa. 1. मृतस्य दीयते पिण्डम्
Piṇḍa. 4. मृतो मोक्षमश्नुते
Gopī. 5. म्रियते यत्रकुत्रचित्
Rāmot. 4. गंगायां वा तटे पुनर्म्रियते
— यत्रकुत्रापि वा मृताः
Mukti. 1. 19. मृतो मत्तारमाप्नुयात्
Gītā. 2. 26. नित्यं वा मन्यसे मृतम्
27. ध्रुवं जन्म मृतस्य च
मृग
Mahānār. 9. 1. महिषो मृगाणाम् 17. 8.
Maitri. 6. 18. नाभ्रयन्ति मृगद्विजाः
Nrip. 2. 4. मृगं न भीममुपहलुमुग्रम्
— मृगो न भीमः कुचरो नि-
रिष्टाः
Gītā. 10. 30. मृगाणां च मृगेन्द्रः
मृगेन्द्र
Gītā. 10. 30. मृगाणां च मृगेन्द्रः

मृच्छ

- Kaush. 2. 12. वायौ मृत्वा न मृच्छन्ते
13. प्राणे मृत्वा न मृच्छन्ते

मृज्

- Kshur. 12. पादस्योपरि मर्मज्य (Pa.
7. 4. 65).

मृड्

- Nrip. 2. 4. मृडा जरित्रे सिंह स्तवानः
Nila. 7. तथा नो मृड जीवसे

मृतसूतक

- Maitri. 6. 9. मृतसूतकाद्वा

मृत्तिका

- Chhâ. 6. 1. 4. मृत्तिकेत्येवं सत्यम्
Mahânâr. 4. 6. मृत्तिके हर मे पापम्
7. मृत्तिके देहि मे पुष्टिम्
Vâsu. 3. तुलसीमूलमृत्तिकां
Gopî. 1. गोपीचन्दनमृत्तिकाया नि-
रुत्तया

मृत्पात्र

- Aruneya. 5. मृत्पात्रं वा अलाबुपात्र दा-
रुपात्रं वा

मृत्पिण्ड

- Chhâ. 6. 1. 4. एकेन मृत्पिण्डेन सर्वं मृन्म-
यं विज्ञातम्

मृत्यव

- Maitri. 2. 6. अनेन खल्वीरितः परिभ्रम-
तीदं शरीरं चक्रमिव मृ-
त्यवेन
3. 3. एतानि गुणानि पुरुषेणेरि-
तानि चक्रमिव मृत्यवेन

1. मृत्यु

- Ait. 1. 4. नाभ्या अपानो उपानान्मृ-
त्युः

- Ait. 2. 4. मृत्युरपानो भूत्वा नाभि प्रा-
विशत्

- Kaush. 4. 2. शब्दे मृत्युः
14. मृत्युरिति वा अहमेतमुपासे
Brih. 2. 1. 12.

- Chhâ. 1. 4. 1. देवा वै मृत्योर्विभ्यतः
3. तानु तत्र मृत्युः... पर्यपश्यत्
2. 22. 3. सर्वे स्पर्शा मृत्योरात्मानः
4. मृत्युं शरणं प्रपन्नो भूवम्
5. मृत्योरात्मानं परिहराणीति
7. 26. 2. न पश्यो मृत्युं पश्यति
8. 4. 1. न जरा न मृत्युर्न शोकः
8. 12. 1. शरीरमात्तं मृत्युना

- Brih. 1. 2. 1. मृत्युनैवेदमावृतमासीदश-
नायया

— अशनाया हि मृत्युः

7. एकैव देवता भवति मृत्युरेव

— नैनं मृत्युराप्नोति मृत्युर-
स्यात्मा भवति

1. 3. 9. दूरं ह्यस्या मृत्युर्दूरं ह वा
अस्मान्मृत्युर्भवति

10. पाप्मानं मृत्युमपहत्य 11.

— नेत्पाप्मानं मृत्युमन्ववाया-
नि

11. एना मृत्युमत्यवहत्

12. यदा मृत्युमत्यमुच्यत

13—16.

— परेण मृत्युमतिक्रान्तः

13—16.

16. एनमेषा देवता मृत्युमति-
वहति

28. मृत्योर्मा मृतं गमय (ter).

— मृत्युर्वा असत्

— मृत्युर्वै तमः

1. 4. 11. पर्जन्यो यमो मृत्युरीशानः

1. 5. 21. मृत्युः भ्रमो भूत्वोपयेमे

— तान्याप्त्वा मृत्युरवारुन्धत्

23. नेन्मा पाप्मा मृत्युराजुवत्

2. 1. 12. नैनं पुरा कालान्मृत्युराग- | Maitri. 4. 2. दुर्निवार्यमस्य मृत्योरागम-
च्छति नम्
3. 1. 3. सर्वं मृत्युनाम्रं सर्वं मृत्यु-
नाभिपन्नं केन यजमानो Mahānār. 5. 9. एष मृत्यो हिरण्मयः
मृत्योराप्तिमतिमुच्यते 12. 3. मन्त्युर्मनुमृत्युः
3. 2. 10. इदं सर्वं मृत्योरन्नं कास्वि-
त्सा देवता यस्या मृत्युर- Prasna. 6. 6. यथा मा वो मृत्युः परि-
क्षम् व्यथाः
- - अभिर्वै मृत्युः Kaivalya. 9. ज्ञात्वा तं मृत्युमत्येति
3. 5. 1. मृत्युं जरामत्येति Nrip. 2. 1. देवा ह वै मृत्योः . . . अवि-
भ्युः
3. 9. 14. तस्य का देवतेति मृत्युरिति
28. मर्त्यः स्विन्मृत्युना वृक्णः
(bis).
4. 3. 7. अतिक्रामति मृत्यो रूपाणि
4. 4. 19. मृत्योः स मृत्युमाप्नोति
Kāṭha. 4. 10; Atmapra. 1.
- Isā. 11. अविद्यया मृत्युं तीर्त्वा
Maitri. 7. 9.
14. विनाशेन मृत्युं तीर्त्वा
- Tait. 2. 8. 1. मृत्युर्धावति पञ्चमः
Kāṭha. 6. 3; Nrip. 2. 4.
- Kāṭha. 1. 4. मृत्यवे त्वां ददामीति
10. वीतमन्त्युर्गैतमो माभि मृ-
त्यो Nrisut. 8. मृत्योर्मृत्युमाप्नोति
Siras. 2. यो वै रुद्रः . . . यश्च मृत्युः
Hatisa. 1. तं विदित्वा न मृत्युमेति
Gopī. 1. मृत्योर्भयाच्च संरक्षणी
Rāmōt. 5. यो वै श्रीरामः . . . यश्च मृ-
त्युः (15).
29. यस्मिन्निदं विचिकित्सन्ति
Gītā. 27. जातस्य हि ध्रुवो मृत्युः
9. 3. मृत्युसंसारवर्त्मनि
19. अमृतं चैव मृत्युश्च
10. 34. मृत्युः सर्वहरश्चाहम्
12. 7. मृत्युसंसारसागरात्
13. 8. जन्ममृत्युजराव्याधिदुःख-
दोषानुदर्शनम्
25. ते ऽपि ज्ञातितन्त्येव मृ-
त्युम्
14. 20. जन्ममृत्युजरादुःखैः
- Isā. 11. अविद्यया मृत्युं तीर्त्वा
Maitri. 7. 9.
14. विनाशेन मृत्युं तीर्त्वा
- Tait. 2. 8. 1. मृत्युर्धावति पञ्चमः
Kāṭha. 6. 3; Nrip. 2. 4.
- Kāṭha. 1. 4. मृत्यवे त्वां ददामीति
10. वीतमन्त्युर्गैतमो माभि मृ-
त्यो Nrisut. 8. मृत्योर्मृत्युमाप्नोति
Siras. 2. यो वै रुद्रः . . . यश्च मृत्युः
Hatisa. 1. तं विदित्वा न मृत्युमेति
Gopī. 1. मृत्योर्भयाच्च संरक्षणी
Rāmōt. 5. यो वै श्रीरामः . . . यश्च मृ-
त्युः (15).
29. यस्मिन्निदं विचिकित्सन्ति
Gītā. 27. जातस्य हि ध्रुवो मृत्युः
9. 3. मृत्युसंसारवर्त्मनि
19. अमृतं चैव मृत्युश्च
10. 34. मृत्युः सर्वहरश्चाहम्
12. 7. मृत्युसंसारसागरात्
13. 8. जन्ममृत्युजराव्याधिदुःख-
दोषानुदर्शनम्
25. ते ऽपि ज्ञातितन्त्येव मृ-
त्युम्
14. 20. जन्ममृत्युजरादुःखैः
- Śwet. 2. 12. न तस्य रोगो न जरा न
मृत्युः
3. 8. तमेव विदित्वानिमृत्युमेति
6. 15.
- Maitri. 1. 3. vide आद्य

2. मृत्यु

- Brih. 2. 6. 3. अथवा दैवो मृत्योः प्राध्वं-
सनात् 4. 6. 3.
— मृत्युः प्राध्वंसनः प्रध्वंसनात्
4. 6. 3.

मृत्युतारक

- Nrip. 5. 2. एतद्रक्षोघ्नं मृत्युतारकम्

मृत्युपाश

- Katha. 1. 18. मृत्युपाशान् पुरतः प्रणोद्य
Swet. 4. 15. तमेवं ज्ञात्वा मृत्युपाशां-
श्छिनत्ति
Siras. 5. पशवो ऽनुनामयन्तं मृत्यु-
पाशान्

मृत्युप्रोक्त

- Katha. 3. 16. मृत्युप्रोक्तं सनातनम्
6. 18. मृत्युप्रोक्तां . . विद्याम्

मृत्युमन्त्र

- Praśna. 5. 6. तिस्रो मात्रा मृत्युमन्त्रः प्रयु-
क्ता अन्योन्यसक्ताः

मृत्युमुख

- Katha. 1. 11. त्वां ददृशिवान्मृत्युमुखात्
प्रमुक्तम्
3. 15. नित्राय्य तन्मृत्युमुखात्प्र-
मुच्यते

मृत्युमृत्यु

- Nrip. 1. 4. मृत्युं चतुर्थस्याद्यं साम जा-
नीयात्
5. मृत्युं चतुर्थस्यार्द्धान्त्यं साम
जानीयात्
2. 3. मृत्युमृत्युं नवमं (स्थानं
जानीयात्)
4. कस्मादुच्यते मृत्युमृत्यु-
मिति
— यस्य आयामृतं यो मृत्यु-
मृत्युः

Nrip.

Nrisut.

2. 4. तस्मादुच्यते मृत्युमृत्युमिति
4. एष एव मृत्युमृत्युः
5. एष एव मृत्युमृत्युरेष हि
व्याप्रतमः
— एष एव मृत्युमृत्युरेष शे-
वोत्कृष्टः
— एतदेव मृत्युमृत्युरेतद्धि म-
हाविभृति
6. मृत्युमृत्युममृत्युमृत्युं . . बु-
बुधिरे

मृत्युमृत्युत्व

Nrisut.

7. भद्रत्वान्मृत्युमृत्युत्वात्

मृत्युरूपिणी (=श)

Rāmap.

77. ससूक्ष्मा मृत्युरूपिणी

1. मृद्

Vāsu.

2. विष्णोर्नुकमिति मर्हयेत्

2. मृद्, मृदा

Swet.

2. 14. यथैव विंवं मृदयोपलिप्रम

Maitri.

6. 27. मृद्वत्संस्थमयस्पिण्डम्

Gauḍa.

3. 15. मृद्वोहविस्फुलिङ्गाद्यैः

Sarvop.

4. मृद्विकारेषु मृदिव

Gopī.

4. पीतवर्णा मृदो जायन्ते

मृदङ्गनाद

Hansa.

2. अष्टमो मृदङ्गनादः

मृदितकषाय

Chhā. 7.

26. 2. तस्मै मृदितकषायाय तम-
सः पारं दर्शयति

मृदु

Chhā. 2.

22. 1. मृदु श्लक्ष्णं वायोः

Rāmap.

86. मृदुश्लक्ष्णसतूलिकायाम्

मृदुप्रभ

Maitri.

6. 30. ये नैकरूपास्त्वधस्ताद्भ्रम
यो ऽस्य मृदुप्रभाः

मृदुलोहित

Maitri. 6. 30. कपिला मृदुलोहिताः

मृद्विकार

Sarvop. 4. मृद्विकारेषु मृद्वि

मृध्

Mahânâr. 20. 2. अप मृधो नुदस्व

मृन्मय

Chhâ. 6. 1. 4. सर्वे मृन्मयं विज्ञातम्

Kathasru. 3. मृन्मयान्यप्सु जुहुयात्

मृषा

Kaush. 4. 19. मृषा वै खलु मा संवादयि-

ष्टा ब्रह्म ते ब्रवाणीति

Gauda. 4. 33. सर्वे धर्मा मृषा स्वप्ने

मेखला

Aruneya. 5. अजिनं मेखलां यज्ञोपवीतं
च त्यक्त्वा

मेघ

Chhâ. 2. 3. 1. मेघो जायते स प्रस्तावः 2.
15. 1.

2. 4. 1. मेघो यत् संप्रवते स हिंकारः

3. 19. 2. यदुत्वं स मेघो नीहारः

5. 10. 6. अभ्रं भूत्वा मेघो भवति
मेघो भूत्वा प्रवर्षति

मेघघोष

Krish. 18. मेघघोषस्तु स स्मृतः

मेघनाद

Hansa. 2. दशमो मेघनादः

मेदस्, मेद

Maitri. 3. 4. vide वसा

Garbha. 2. मांसान्मेदो मेदसः स्नात्वा

5. मेदप्रस्थौ द्वौ

Râmap. 74. मेदश्च कामिका

मेदिनी

Mahânâr. 13. 7. सर्वभूतानां माता मेदिनी

मेदोवृद्धि

Kathasru. 1. यथा मेदोवृद्धिर्न जायते

मेधा

Ait. 5. 2. मेधा वृद्धिर्धृतिर्मतिः

Brih. 1. 5. 1 मेधया तपसाजनयत्पिता 2

Tait. 1. 4. 1. स मेन्द्रो मेधया स्पृणोतु

— ब्रह्मणः कोदो जसि मेधया-
पिहितः

Katha. 2. 23. न मेधया न बहुना भुतेन
Mund. 3. 2. 3.

Mahânâr. 2. 7. सन्नि मेधामयासिषम्

16 4. मेधा देवी जुषमाणा

— सा नो जुषस्व द्रविणेन मेधे

5. मेधां मे इन्द्रो ददातु मेधां
देवी सरस्वती मेधां मे
अभिनावुभावाभताम्

6. अप्सरासु च या मेधा ..

दैवी मेधा मनुष्यजा सा

मां मेधा सुप्रभुषताम्

7. आ मां मेधा .. जगम्या

— सा मां मेधा सुप्रतीका जु-
षताम्

19. 1. अद्वा प्रजा च मेधा च (bis)

23. 1. अद्वा मेधा मेधया मनीषा

Râmap. 75. मेधामरविभूषिता

76. मेधया युक्ता दीर्घा

Gîtâ. 10. 34. स्मृतिर्मेधा धृतिः क्षमा

मेधाविन्

Chhâ 6. 14. 2. पण्डितो मेधावी

Brih. 4. 3. 33. मेधावी राजा

Katha. 3. 16. उक्त्वा भुत्वा च मेधावी

Brahmab. 18. ग्रन्थमन्वयस्य मेधावी

Amrita. 1. शास्त्राण्यधीत्य मेधावी

Mukti. 1. 52. मेधाविनं ब्रह्मचर्योपपन्नम्
Gītā. 18. 10. मेधावी छिन्नसंशयः

मेध्य

Brih. 1. 1. 1. अश्वस्य मेध्यस्य (bis).
1. 2. 7. मेध्यं म इदं स्यात्
— तन्मेध्यमभूत्

मेरु

Gītā. 10. 23. मेरुः शिखरिणामहम्

मेष

Brih. 1. 4. 4. अविरतिरा मेष इतरः

मैत्र

Mukti. 2. 34. मैत्रादिभिर्गुणैर्युक्तम्
Gītā. 12. 13. मैत्रः करुण एव च

मैत्रायणी

Mukti. 1. 32. मैत्रायणी कौपीनतर्का
1. vide जाबालि

मैत्रावरुण

Brih. 6. 4. 28. इलासि मैत्रावरुणी
Prāṇāg. 3. शारीरयज्ञस्य . . को मैत्रा-
वरुणः
4. समानो मैत्रावरुणः

मैत्रि

Maitri. 2. 2. इत्याह भगवान्मैत्रिः
3. भगवता मैत्रिणाख्याता

मैत्री

Mukti. 2. 69. मैत्र्यादिवासनानाप्त्रीः

मैत्रेय

Chhā. 1. 12. 1. वको दाल्भ्यो ग्लावो वा मै-
त्रेयः 3.

मैत्रेयी

Brih. 2. 4. 1. मैत्रेयीति होवाच याज्ञव-
ल्क्यः 4. 5. 2.

Brih. 2. 4. 2. सा होवाच मैत्रेयी 3, 13;
4. 5. 3, 4, 14.

5. मैत्रेय्यात्मनो वा अरे दर्श-
नेन

4. 5. 1. मैत्रेयी च कान्त्यायनी च
— मैत्रेयी ब्रह्मवादिनी बभूव
6. मैत्रेय्यात्मनि खल्वरे दृष्टे
15. उक्तानुशासनासि मैत्रेयि

Mukti. 1. 32. कालाभिरुद्रमैत्रेयी
1. vide जाबालि

मैथिली

Rāmāp. 43. आदाय मैथिलीमद्य

मैथुन

Chhā. 3. 17. 3. यन्मैथुनं चरति
Katha. 4. 3. मैथुनानेतेनैव विजानाति
Maitri. 3. 4. शरीरमिदं मैथुनादेवोद्भूतम्

मोक्ष

Gāṇḍa. 3. तृणेन मोक्षयति काष्ठेन मो-
क्षयति

— चक्षुषा मोक्षयति
— भस्मना मोक्षयति
— ममसा मोक्षयति

Asrama. 4. आत्मानं मोक्षयन्ते

Rāmōt. 4. मोक्षयिष्यामि मा शुचः
Gītā. 18. 66.

Gītā. 4. 16. यज्ज्ञात्वा मोक्षयसे शुभा-
त् 9. 1.

9. 28. मोक्षयसे कर्मबन्धनैः

मोक्ष

Swet. 6. 16. संसारमोक्षस्थितिबन्धहेतु-
Maitri. 6. 30. अध्यवसायस्य दोषक्षया
द्धि मोक्षः

34. एतज्ज्ञानं च मोक्षं च
— मन एव . . कारणं बन्ध
मोक्षयोः Brahmap. 2.

- Maitri. 6. 30. मोक्षे निर्विषयं स्मृतम्
(so MS.)
- Gauda. 4. 30. अनन्तता चादिमतो मोक्ष-
स्य न भविष्यति
- Garbha. 3. क्षराक्षरं मोक्षं चिन्तयति
- Prāṇāg. 4. मोक्षं च प्राप्नुयात्
- Sarvop. 1. कथं बन्धः कथं मोक्षः
— तच्चिवृत्तिर्मोक्षः
- Gopi. 4. मृतो मोक्षमभुते
5. स वै मोक्षं समभुते
- Rāmap. 92. मोक्षमाप्नोति सर्वः
94. अमला यान्ति मोक्षम्
- Mukti. 2. 68. मोक्षः स्याद्वासनाक्षयः
- Gītā. 7. 29. जन्ममरणमोक्षाय
13. 34. भूतप्रकृतिमोक्षम्
18. 30. बन्धं मोक्षं च या वेत्ति

मोक्षकर

- Rāmap. 82. सेवकानां मोक्षकरम्

मोक्षकांक्षिन्

- Gītā. 17. 25. क्रियन्ते मोक्षकांक्षिभिः

मोक्षद

- Gopi. 5. कामदं मोक्षदं चैव

मोक्षद्वार

- Nrip. 1. 5. *vide* मुख्यद्वार
5. 1. सार्वकामिकं मोक्षद्वारम् 2.

मोक्षद्वारबिल

- Ampita. 26. मोक्षद्वारबिलं चैव सुषिरं
मण्डलं विदुः

मोक्षपरायण

- Gītā. 5. 28. मुनिर्मोक्षपरायणः

मोक्षमन्त्र

- Jābāla. 4. मोक्षमन्त्रखण्ड्येवं विदेत्

मोक्षलक्षण

- Maitri. 6. 20. मोक्षलक्षणमित्येतत्परं रह-
स्यम्
30. निरव्यवसायः . . तिष्ठेदेत-
न्मोक्षलक्षणम्

मोक्षशास्त्र

- Garbha. 5. पैप्पलादं मोक्षशास्त्रम्

मोक्षार्थित्व

- Mukti. 2. 68. मोक्षार्थित्वमपि त्यज

मोक्षिन्

- Jābāla. 1. अमृतीभूत्वा मोक्षी भवति
Rāmot. 1.

मोक्षकर्मन्

- Gītā. 9. 12. मोक्षशा मोक्षकर्माणः

मोक्षज्ञान

- Gītā. 9. 12. मोक्षज्ञाना विचेतसः

मोक्षम्

- Gītā. 3. 16. मोक्षं पार्थ स जीवति

मोक्षश

- Gītā. 9. 12. मोक्षशा मोक्षकर्माणः

मोद

- Tait. 2. 5. 1. मोदो दक्षिणः पक्षः

मोदिन्

- Maitri. 6. 33. तत्रानन्दी मोदी भवति

मोह

- Brih. 2. 4. 13. न वा भरे जहं मोहं ब्रवीमि
4. 5. 14.
3. 5. 1. मोहं जरां मृत्युमत्येति
Isā. 7. को मोहः कः शोक एक-
स्वमनुपश्यतः

- Maitri. 1. 3. *vide* आद्य
6. 10. दुःखदुःखमोहसंज्ञं . . इहं ज-
गत्

Praśna. 2. 3. मा मोहमापद्य
Nṛisut. 2. निरस्ताखिलाविद्यातमोमो-
हः

Tejo. 12. लोभं मोहं भयं दर्पम्

Parama. 2. vide आदि

Aruṇeya. 3. vide आदि

Ātmapra. 1. शोकमोहविनिर्मुक्तम्

Rāmot. 3. निरस्ताविद्यातमोमोहः

Gītā. 4. 35. यज्ज्ञात्वा न पुनर्मोहमेवं
यास्यसि

11. 1. मोहो ज्यं विगतो मम

14. 13. प्रमादो मोह एव च

17. प्रमादमोहौ तमसो भवतः

22. मोहमेव च पाण्डव

16. 10. मोहाद्ब्रूहीत्वासद्ग्राहान्

18. 7. मोहात्तस्य परित्यागः

25. मोहादारभ्यते कर्म

60. कर्तुं नेच्छसि यन्मोहात्

73. नष्टो मोहः स्मृतिर्लब्धा

मोहकलिल

Gītā. 2. 52. यदा ते मोहकलिलम्

मोहजाल

Maitri. 7. 8. मोहजालस्यैष वै योनिः

Gītā. 16. 16. मोहजालसमावृताः

मोहन

Gītā. 14. 8. मोहनं सर्वदेहिनाम्

18. 39. सुखं मोहनमात्मनः

मोहमदिरोन्मत्त

Maitri. 4. 2. मद्विरोन्मत्त इव मोहमदि-
रोन्मत्तम्

मोहात्मक

Nṛisut. 9. तदेतज्जडं मोहात्मकम्

मोहान्त

Bṛih. 4. 5. 13. अथैव मा भगवान्मोहान्त-
माप्रीपिपत्

मोहिन्

Gītā. 9. 12. प्रकृतिं मोहिनीं श्रिताः

मौद्गल्य

Bṛih. 6. 4. 4. नाको मौद्गल्यः Tait. 1.
9. 1.

मौन

Chhā. 8. 5. 2. यन्मौनमित्याचक्षते

Bṛih. 3. 5. 1. अमौनं च मौनं च निर्विद्य

Mukti. 2. 21. सन्त्यक्तवासनान्मौनाद्वृते

Gītā. 10. 38. मौनं चैवास्मि गुणानाम्

17. 16. मौनमात्मविनिग्रहः

मौनिन्

Gītā. 12. 19. तुल्यनिन्दास्तुतिर्मौनी

मौनी

Nāda. 11. एकादशी भवेन्मौनी

म्लुच्

Bṛih. 1. 5. 22. म्लोचन्ति ह्यन्या देवता न
वायुः

यकृत्

Bṛih. 1. 1. 1. यकृच्च क्लोमानश्च पर्वताः

यक्ष

Kena. 15. तन्न व्यजानन्त किमिदं य-
क्षमिति

16. विजानीहि किमेतद्यक्षमि-
ति 20, 24.

19. नैतदशकं विज्ञातुं यदेतद्य-
क्षम् 23.

25. तां होवाच किमेतद्यक्षमिति

Bṛih. 5. 4. 1. महद्यक्षं प्रथमजं वेद

Maitri. 1. 4. vide आदि

7. 6. ditto.

8. ditto.

- Nrip. 1. 2. यक्षगन्धर्वाप्सरोगणैः
5. 7. स यक्षानाकर्षयति
Nāda. 13. भवेद्यक्षो महात्मवान्
Gitā. 10. 23. वित्तेशो यक्षरक्षसाम्
11. 22. गन्धर्वयक्षामुरसिद्धसंघाः
17. 4. यक्षरक्षांसि राजसाः

याचित

- Maitri. 6. 34. याचितस्तन्मयो भवति
Prasna. 3. 10. याचितस्तेनैष प्राणमायाति

यच्छब्द

- Dhyāna. 5. अनाहतं च यच्छब्दम्

यच्छूद्र

- Gitā. 17. 3. यो यच्छूद्रः स एव सः

यज्ञ

- Kaush. 1. 1. चित्रो ह वै गार्ग्यायणिर्य-
क्ष्यमाणः
— श्वेतकेतुं प्रजिघ्राय याजयेति

- Chhā. 1. 10. 6. राजासौ यक्ष्यते
1. 11. 1. अथ हैनं यजमान उवाच
3. तथेति ह यजमान उवाच
2. 22. 2. स्वर्गं लोकं यजमानाय
2. 24. 2. क्व तर्हि यजमानस्य लोकः
5. लोकं मे यजमानाय विदे-
ष वै यजमानस्य लोकः
9, 14.
6. एतास्म्यत्र यजमानः पर-
स्तादायुषः 10, 15.
4. 16. 3. यज्ञं रिष्यन्तं यजमानो ऽनु-
रिष्यति स इष्ट्वा पापी-
यान् भवति
5. यज्ञं प्रतितिष्ठन्तं यजमानो
ऽनुप्रतितिष्ठति स इष्ट्वा अ-
यान् भवति
4. 17. 10. यज्ञं यजमानं . . अभिरक्षति
5. 11. 5. यक्ष्यमाणो वै भगवन्तो
ऽहमस्मि

- Chhā. 8. 5. 1. यद्विष्टमित्याचक्षते ब्रह्मच-
र्यमेव तत् . . इष्ट्वात्मानम-
नुविन्दते

- Brih. 1. 2. 6. भूयसा यज्ञेन भूयो यजेय
1. 3. 28. आत्मने वा यजमानाय वा
1. 4. 6. अमुं यजामुं यजेति
16. यज्जुहोति यद्यजते तेन दे-
वानां लोकः

3. 1. 1. बहुदक्षिणेन यज्ञेनेजे
3. केन यजमानः . . आग्निम-
तिमुच्यते 4, 5.

6. केनाक्रमेण यजमानः स्वर्गं
लोकमाक्रमते

3. 8. 9. यजमानं देवाः . . अन्वा-
यन्ताः

10. अस्मिँल्लोके जुहोति यजते

4. 1. 2. इष्टं हुतमाशितं पायितम्
4. 5. 11.

3. अयाज्यं याजयति

6. 3. 1. तां त्वा घृतस्य धारया यजे

6. 4. 2. वाजपेयेन यजमानस्य

- Kātha. 3. 2. यः सेतुरीजानानाम्

- Maitri. 1. 1. यजमानधित्वैतानमीन्

6. 9. आत्मन्नेव यजति

33. करैर्यजमानमन्तरिक्षमु-
त्क्षिप्त्वा

- करैर्यजमानं दिवमुत्क्षिप्त्वा

- करैर्यजमानस्यात्मविदे
ऽवदानं करोति

34. तस्मादभिर्यष्टव्यः (bis).

- यजमानो हविर्गृहीत्वा

- सो ऽस्मिन्नग्नौ यजामहे

35. लोकमस्मै यजमानाय धे-
हि (ter).

- सर्वमस्मै यजमानाय धेहि

- तस्मिन्नेव यजमानाः सैन्धव
इव क्षीयन्ते

36. मन्त्र . . स्थालीपाकादिभि-
र्यष्टव्यमन्तर्वेद्याम्

- Mund 1. 2. 6. सूर्यस्य रश्मिभिर्यजमानं वहन्ति
 2. 1. 6. संवत्सरश्च यजमानश्च
 Mahânâr. 25. 1. आत्मा यजमानः
 Garbha. 5; Prânâg. 4.
 Prasna. 4. 4. मनो ह वाव यजमानः
 — स एनं यजमानमहरहर्द्रक्ष्य
 गमयति
 Nrip. 5. 8. सोऽग्निष्टोमेन यजते
 — स उक्थ्येन यजते
 — स षोडशिना यजते
 — स वाजपेयेन यजते
 — सोऽतिरात्रेण यजते
 — सोऽश्विनमेण यजते
 — स सर्वैः क्रतुभिर्यजते
 Châl. 7. इज्यमानां सुयज्वभिः
 Siras. 7. तेन सर्वैः क्रतुभिरिष्टं भवति
 Mahâ. 4.
 Prânâg. 3. शारिरियज्ञस्य . . को यज-
 मानः
 Nyâsa. 2. ब्राह्मीमिष्टिं यजेत्
 Kathâśru. 1. यजमानस्याङ्गानृत्विजः स-
 मारोप्य
 3. इष्ट्वा च शक्तितो यज्ञैः
 1. त्र्यम्बकं यजामहे
 Kâlâg. 1. यमिष्ट्वा मुच्यते योगी
 Atmapra. 1. शतसंवत्सराभिः क्रियाभि-
 Asrama. 2. र्यजन्तः (4 times).
 — शालीनवृत्तयो यजन्तो न
 याजयन्तः
 — यायावरा यजन्तो याज-
 यन्तः
 Gîtâ. 4. 12. यजन्त इह देवताः
 9. 15. यजन्तो मामुपासते
 20. यज्ञैरिष्ट्वा स्वर्गतिं प्रार्थयन्ते
 23. यजन्ते श्रद्धयान्विताः 17.1.
 — यजन्त्यविधिपूर्वकम्

- Gîtâ. 16. 15. यक्ष्ये दास्यामि मोदिष्ये
 17. यजन्ते नामयज्ञैस्ते
 17. 4. यजन्ते सात्त्विका देवान्
 — यजन्ते तामसा जनाः
 11. यज्ञो विधिदृष्टो य इज्यते
 — यष्टव्यमेवेति मनः समा-
 धाय
 12. इज्यते भरतश्रेष्ठ
 18. 70. ज्ञानयज्ञेन तेनाहमिष्टः स्याम्
 यजत्र
 Nrip. 1. 1. भद्रं पश्येमाक्षभिर्यजत्राः
 2. 4; Nrisut. 1.
 यजुर्गायत्री
 Nrip. 4. 2. एषा ह वै महालक्ष्मीर्यजुर्गा-
 यत्री
 यजुर्मय
 Kaush. 2. 6. तस्मिन् यजुर्मयं प्रवयति
 यजुर्मय ऋङ्गयम्
 Nrip. 5. 2. ऋङ्गयं यजुर्मयं साममयम्
 यजुर्लक्ष्मीं
 Nrip. 1. 3. सावित्रीं प्रणवं यजुर्लक्ष्मीं
 स्त्रीशूद्राय नेच्छन्ति
 4. 1. प्रणवं सावित्रीं यजुर्लक्ष्मीं
 . . अङ्गानि जानीयात्
 यजुर्वेद
 Chhâ. 1. 3. 7. यजुर्वेदो गीः
 3. 2. 1. यजुर्वेद एव पुष्पम्
 2. एतानि यजुष्येतं यजुर्वेद-
 मभ्यतपन्
 3. 15. 7. यजुर्वेदं प्रपद्ये
 7. 1. 2. अध्यामि यजुर्वेदम्
 4. नाम वै . . यजुर्वेदः
 7. 2. 1. वाग्वै . . विज्ञापयति यजु-
 र्वेदम्

Chhâ. 7. 7. 1. विज्ञानेन . . विज्ञानाति य-
जुर्वेदम्

Brih. 1. 5. 5. मनो यजुर्वेदः

2. 4. 10. ऋग्वेदो यजुर्वेदः सामवेदः
4. 1. 2; 4. 5. 11; Maitri.
6. 32; Mund. 1. 1. 5.

Nrip. 2. 1. स यजुर्मिर्यजुर्वेदः Nrisut.
3; Sikhâ. 1.

Brahmav. 6. यजुर्वेदो ऽन्तरिक्षं च

Mahâ. 3. त्रैष्टुभं छन्दो यजुर्वेदः

Kalâg. 2. द्वितीया रेखा सा . . यजुर्वेदः

यजुर्वेदवाच्य

Nrip. 1. 6. यो यजुर्वेदवाच्यस्तं साम
जानीयात्

यजुस्

Kaush. 1. 5. यजुंषि तिरश्चीनानि

2. 6. तद्यजुरित्युपासीत

Chhâ. 1. 4. 3. तानु तत्र मृत्युः . . पर्यप-
श्यच्चि साप्ति यजुषि । ते
नु वित्तोर्द्धा ऋचः सामो
यजुषः

4. एवं सभिधं यजुः

1. 7. 5. अक्षिणि पुरुषो वृश्यते . .
तद्यजुः

3. 2. 1. यजुंष्येव मधुकृतः

2. एतानि यजुंष्येतं यजुर्वेद-
मभ्यतपन्

4. 17. 2. वायोर्यजुंषि

3. भुव इति यजुर्भ्यः

5. यदि यजुष्टो रिष्येत् . .
यजुषामेव तद्रसेन यजुषां
वीर्येण यजुषां यज्ञस्य
विरिटं सन्दधाति

6. 7. 2. ऋचः सोम्य यजुंषि सामा-
नीति

Brih. 1. 2. 5. ऋचो यजुंषि सामानि
5. 14. 2, Prasna. 2. 6.

Brih. 5. 13. 2. प्राणो वै यजुः . . यजुषः सा-
युज्यं सलोक्तां जयति य
एवं वेद

6. 5. 3. आदित्यानीमानि शुक्रानि
यजुंषि

Tait. 1. 5. 2. सुवरिति यजुंषि

2. 3. 1. तस्य यजुरेव शिरः

Maitri. 6. 5. ऋग्यजुः सामेति विज्ञानव-
त्येषा

33. ऋग्यजुःसामाथर्वाङ्गिरसः
Mahâ. 2; Siras. 4 (सं)

35. एतद्यदादित्यस्य मध्ये यजु-
र्दीप्यति

Mund. 2. 1. 6. तस्मादृचः साम यजुंषि

Mahânâr. 12. 2. तानि यजुंषि स यजुषां म-
ण्डलं स यजुषां लोकः

14. 1. यजुंष्यापः

22. 1. अन्वाहार्यपवनो यजुरन्त-
रिक्षं वामदेव्यम्

Prasna. 5. 4. अन्तरिक्षं यजुर्मिरुचीयते
7. यजुर्मिरन्तरिक्षं (अन्वेति)

Nrip. 1. 2. ऋग्यजुःसामाथर्वाणः
3. चतुर्विंशत्यक्षरा महाल-
क्ष्मीर्यजुः

— सावित्रीं लक्ष्मीं यजुः प्रणवं
यदि जानीयात् स्त्रीशूद्रः

2. 1. स यजुर्मिर्यजुर्वेदः Nrisut.
3; Sikhâ. 1.

4. 2. अथ सावित्री गायत्री या
यजुषा प्रोक्ता

— एतस्य . . न यजुषा . . अर्थो
ऽस्ति यः सावित्रीं वेद

5. 9. स यजुंष्यधीते

Siras. 1. ऋगह यजुरहम्

Mukti. 1. 12. नवाधिकशतं शाखा यजुषः

Gîtâ. 9. 17. ऋक् साम यजुरेव च

यजूदर

Kaush. 1. 7. यजूदरः सामशिरा असौ

यज्ञ

Chhâ. 1. 10. 7. तान् खादित्वामुं यज्ञं वित-
तमेयाय2. 23. 1. त्रयो धर्मस्कन्धा यज्ञो ऽध्य-
यनं दानमिति प्रथमः2. 24. 16. एष ह वै यज्ञस्य मात्रां वेद
य एवं वेद3. 16. 1. पुरुषो वाव यज्ञः
2. माहं प्राणानां वसूनां मध्ये
यज्ञो विलोप्सीय (similar-
ly in 4, 6.)4. 16. 1. एष ह वै यज्ञो यो ऽयं पवते
— यदेष यन्निदं सर्वं पुनाति
तस्मादेष एव यज्ञः3. एवमस्य यज्ञो रिप्यति य-
ज्ञं रिप्यन्तं यजमानो ऽनु-
रिप्यति5. एवमस्य यज्ञः प्रतितिष्ठति
यज्ञं प्रतितिष्ठन्तं यजमानो
ऽनुप्रतितिष्ठति4. 17. 4. यज्ञस्य विरिटं सन्दधाति
5, 6, 8.

8. भेषजकृतो ह वा एष यज्ञः

9. एष ह वा उदक्प्रवणो यज्ञः

10. एवंविद्ध वै ब्रह्मा यज्ञं . . अ-
भिरक्षति8. 5. 1. यद्यज्ञ इत्याचक्षते ब्रह्मचर्य-
मेव

Brih. 1. 2. 5. यज्ञान् प्रजाः पश्यन्

6. भूयसा यज्ञेन भूयो यजेय

1. 3. 1. असुरान्यज्ञ उद्गीथेनात्य-
याम

25. यज्ञे स्वरवन्तं दिदृक्षन्ते

1. 4. 17. स एष पांक्तो यज्ञः

Brih. 1. 5. 17. त्वं ब्रह्म त्वं यज्ञस्त्वं लोकः
— अहं ब्रह्माहं यज्ञोऽहं लोकः
— ये वै के च यज्ञास्तेषां सर्वे-
षां यज्ञ इत्येकता3. 1. 1. बहुदक्षिणेन यज्ञेनेजे
3. वाग्वै यज्ञस्य होता
4. चक्षुर्वै यज्ञस्याध्वर्युः
5. प्राणो वै यज्ञस्योद्गाता
6. मनो वै यज्ञस्य ब्रह्मा
7. कतिभिः . . ऋग्भिः . . अ-
स्मिन्यज्ञे करिष्यति8. कति . . अस्मिन्यज्ञे आहु-
तीर्होष्यति

9. ब्रह्मा यज्ञं . . गोपायति

10. कति . . अस्मिन्यज्ञे स्तोत्रि-
याः स्तोष्यति

3. 7. 1. यज्ञमधीयानाः

3. 9. 6. यज्ञः प्रजापतिरिति
— कतमो यज्ञ इति पशव इति21. यमः कस्मिन्प्रतिष्ठित इति
यज्ञ इति कस्मिन् यज्ञः
प्रतिष्ठितः4. 4. 22. यज्ञेन दानेन तपसा 6. 2.
16.

Tait. 2. 5. 1. विज्ञानं यज्ञं तनुते

Swet. 4. 9. छन्दांसि यज्ञाः क्रतवो प्र-
तानि

Maitri. 1. 1. अविकलः संपद्यते यज्ञः

6. 16. यज्ञो विष्णुः प्रजापतिः

34. आविष्कृतमेतेनास्य यज्ञम्

Mund. 2. 1. 6. दीक्षा यज्ञाश्च सर्वे

Mahânâr. 7. 4. यज्ञं पाहि विभावसो

8. 1. दानं तपो यज्ञस्तपः

9. 13. अस्मिन्यज्ञे धारयामा न-
मोभिः

15. 6. त्वं यज्ञस्त्वं विष्णुः

- Maṇānār. 20. 12. शरीरं यज्ञः शमलं कुसी-
दम्
21. 2. यज्ञ इति यज्ञो हि देवानां
यज्ञेन हि देवा दिवं गता-
स्तस्माद्यज्ञे रमन्ते
22. 1. यज्ञानां वरूथं दक्षिणा
— यज्ञक्रतूनां प्रायणम्
23. 1. यज्ञ इति यज्ञो हि देवानां
यज्ञेन हि देवा दिवं गता
यज्ञेनासुरानपानुदन्त यज्ञेन
द्विषन्तो मित्रा भवन्ति य-
ज्ञे सर्वे प्रतिष्ठितं तस्माद्यज्ञं
परमं वदन्ति
25. 1. तस्यैवविदुषो यज्ञस्यात्मा
यजमानः
Praśna. 2. 6. यज्ञः क्षत्रं ब्रह्म च
Gauḍa. 2. 22. यज्ञा इति च तद्विदः
Brahma. 2. तत्र . . यज्ञा न यज्ञाः
3. स यज्ञः स च यज्ञवित्
Prāṇāg. 1. त्वं यज्ञस्त्वं ब्रह्मा त्वं रुद्रः
2. स्वे शरीरे यज्ञं परिवर्त्त-
यामि
Nyāsa. 1. यज्ञयज्ञं गच्छ
Kathāśru. 1. त्वं ब्रह्मा त्वं यज्ञस्त्वं स-
र्वम्
2. त्वं ब्रह्मा त्वं यज्ञस्त्वं वष-
ट्कारः
— अहं ब्रह्माहं यज्ञः
3. इष्ट्वा च शक्तितो यज्ञैः
Vāsu. 4. सर्वैर्यज्ञैर्जाजी भवति
Gītā. 3. 14. यज्ञाद्भवति पर्जन्यो यज्ञः
कर्मसमुद्भवः
15. नित्यं यज्ञे प्रतिष्ठितम्
4. 23. यज्ञायाचरतः कर्म
25. दैवमेवापरे यज्ञम्
— ब्रह्माभावपरे यज्ञं यज्ञेनैवो-
पजुहति

- Gītā. 4. 32. एवं बहुविधा यज्ञाः
33. श्रेयान्द्रव्यमयाद्यज्ञात्
5. 29. भोक्तारं यज्ञतपसाम्
8. 28. वेदेषु यज्ञेषु तपःसु चैव
9. 16. अहं क्रतुरहं यज्ञः
20. यज्ञैरिष्ट्वा स्वर्गेति प्रार्थयन्ते
10. 25. यज्ञानां जपयज्ञो ऽस्मि
11. 48. न वेदयज्ञाध्ययनैः
16. 1. दानं दमश्च यज्ञश्च
17. 7. यज्ञस्तपस्तथा दानम्
11. यज्ञो विधिवृष्टो य इज्यते
12. तं यज्ञं विद्धि तामसम्
18. भद्राविरहितं यज्ञम्
23. यज्ञाश्च विहिताः पुरा
24. यज्ञदानतपःक्रियाः
25. यज्ञतपःक्रियाः
27. यज्ञे तपसि दाने च
18. 3. यज्ञदानतपःकर्म 5.
5. यज्ञो दानं तपश्चैव

यज्ञक्षयितकल्मष

- Gītā. 4. 30. यज्ञक्षयितकल्मषाः
यज्ञपरिवृताहुति
Prāṇāg. 2. अथ यज्ञपरिवृताहुतीर्होम-
यति

यज्ञपात्र

- Garbha. 5. बुद्धीन्द्रियाणि यज्ञपात्राणि
Prāṇāg. 4.
Prāṇāg. 3. शारीरयज्ञस्य . . कानि य-
ज्ञपात्राणि

यज्ञभावित

- Gītā. 3. 12. दास्यन्ते यज्ञभाविताः

यज्ञरूप

- Muṇḍ. 1. 2. 7. प्रवा द्यते अद्वायज्ञरूपाः

यज्ञवचस्

- Brih. 6. 5. 4. कुभिर्यज्ञवचसो राजस्त्वा-
यनात्
— यज्ञवचा राजस्त्वायनस्तु-
रात्कावपेयात्

यज्ञविद्

- Brahma. 3. स यज्ञः स च यज्ञविन्
Gītā. 4. 30. सर्वं ज्ञेये यज्ञविद्ः

यज्ञशिष्टामृतभुज्

- Gītā. 4. 31. यज्ञशिष्टामृतभुजः

यज्ञशिष्टाशिन्

- Gītā. 3. 13. यज्ञशिष्टाशिनः सन्तः

यज्ञस्तोम

- Mahā. 1. तस्य ध्यानान्तःस्थस्य य-
ज्ञस्तोमम् (so Saṅkarā-
nanda; but Nārāyaṇa
explains यज्ञस्तोमम्

यज्ञायज्ञीय

- Kaush. 1. 5. भद्रयज्ञायज्ञीये शीर्षण्ये
Chhā. 2. 19. 1. एतद्यज्ञायज्ञीयमङ्गेषु श्रोतम्

यज्ञार्थ

- Gītā. 3. 9. यज्ञार्थात्कर्मणो ज्यत्र

यज्ञोपवीत

- Kaush. 2. 7. यज्ञोपवीतं कृत्वा
Brahma. 2. यज्ञोपवीतं परमं पवित्रम्
— शुभ्रं यज्ञोपवीतम्
3. इदं यज्ञोपवीतं तु परमम्
Kathāśrn. 1. विष्टज्य यज्ञोपवीतम् 2, 3.
— किमस्य यज्ञोपवीतम्
— इदमेवास्य तद्यज्ञोपवीतं
यदात्मध्यानम्
4. यज्ञोपवीतं वेदांश्च सर्वं त-
र्जयेद्यतिः

Parama.

1. शिखायज्ञोपवीतं च
2. न शिखां न यज्ञोपवीतम्
— तदेव शिखा च तदेव यज्ञो-
पवीतं च

Aruneya.

1. शिखां यज्ञोपवीतं च . . वि-
सृजेत्
5. अजिनं मेखलां यज्ञोपवीतं
च त्यक्त्वा

Āśrama.

4. *vide* धारिन्
— त्रिदण्डकमण्डलुशिक्यप-
क्षजलपवित्रपात्रपादुकास-
नशिखायज्ञोपवीतानां त्या-
गिनः

Jābāla.

5. इदमेवास्य तद्यज्ञोपवीतं य
आत्मा
6. शिखां यज्ञोपवीतं च

यज्ञोपवीतधारिन्

Āśrama.

4. शिखावर्जिता यज्ञोपवीतधा-
रिणः

यज्ञोपवीतिन्

Brahma.

3. ते च यज्ञोपवीतिनः
— सविद्वान् यज्ञोपवीतीत्यात

यत्

Mund. 3.

2. 4. एतैरुपायैर्यतते यस्तु वि-
हान्

Gītā.

2. 60. यततो ह्यपि कौन्तेय
6. 36. वश्यात्मना तु यतता
43. यतते च ततो भूयः
45. प्रयत्नाद्यतमानस्तु
7. 3. कश्चिद्यतति सिद्धये
— यततामपि सिद्धानाम्
29. मामाश्रित्य यतन्ति ये
9. 14. यतन्तश्च दृढव्रताः
15. 11. यतन्तो योगिनश्च
— यतन्तो ज्यैष्ठ्यात्मानः

यतचित्त

Gītā. 6. 19. योगिनो यतचित्तस्य

यतचित्तात्मन्

Gītā. 4. 21. निराशीर्यतचित्तात्मा

6. 10. एकाकी यतचित्तात्मा

यतचित्तेन्द्रियाक्रिय

Gītā. 6. 12. यतचित्तेन्द्रियाक्रियः

यतचेतस्

Gītā. 5. 26. यतीनां यतचेतसाम्

यतर

Chhā. 8. 4. यतर एतदुपनिषदो भविष्य-
न्ति देवा वासुरा वा

यतवाक्कायमानस

Gītā. 18. 52. यतवाक्कायमानसः

यतवाच्

Maitrī. 6. 9. अवशिष्टं यतवाग्भाति

यतात्मन्

Gītā. 5. 25. छिन्नद्वैधा यतात्मानः

12. 14. यतात्मा दृढनिश्चयः

यतात्मवन्त

Gītā. 12. 11. सर्वकर्मफलत्यागं ततः कुरु

यतात्मवान्

यति

Kaush. 3. 1. यतीन् सालावृकेभ्यः प्राय-
च्छम्Muṇḍ. 3. 1. 5. यं पश्यन्ति यतयः क्षीणदो-
षाः3. 2. 6. यतयः शुद्धसत्त्वाः Mahā-
nār. 10. 6; Kaivalya. 3.Mahānār. 10. 5. यद्यतयो विशन्ति Kaiva-
lya. 3.

Gauḍa. 2. यतिर्योऽहच्छिको भवेत्

Nrip.

5. 10. वानप्रस्थशतमेकमेकेन य-
यतिना तत्समम्— यतीनां तु शतं पूर्णं रुद्रजा-
पकेन तत्समम्

Nyasa.

3. सर्वं तद्वर्जयेद्यतिः Kāṭha-
śru. 4.

Parama.

3. स यतिः कथ्यते (MSS.)

Arūṇeya.

3. अष्टौ मासानेकाकी यति-
श्चरेत्5. यतयो हि भिक्षार्थं मामं प्र-
विशन्ति

Kālāg.

2. ब्रह्मचारी गृहस्थो वानप्रस्थो
यतिर्वा

Vāsu.

2. यतिस्तर्जन्या . . धारयेत्

3. यतिरूर्ध्वचतुष्कवान्

Gopī.

4. य एवंविद्वान् यतिहस्ते द-
द्यात्

Gītā.

4. 28. यतयः संशितव्रताः

5. 26. यतीनां यतचेतसाम्

8. 11. विशन्ति यद्यतयो वीतरागाः

यतिथ

Bṛih. 6. 2. 2. यतिथ्यामाहुत्यां हुतायाम्

यतेन्द्रियमनोबुद्धि

Gītā. 5. 28. यतेन्द्रियमनोबुद्धिः

यत्काम

Chhā. 1. 3. 12. यत्कामः स्तुवीत

Nrip.

1. 1. उपैतं तदुपनमति यत्कामो
भवति

यत्क्रतु

Bṛih. 4. 4. 5. स यत्क्रतुर्भवति तत्कर्म
कुरुते

यत्न

Mahānār. 19. 2. नान्यो भागो यत्नान्मे

Arūṇeya. 4. यत्नेन हे रक्षते

Mukti. 2. 5. प्राक्तनस्तदसौ यत्नाज्जेतव्यः

यत्नतस्

Râmap. 69. तेषु पत्रेषु यत्नतः

यत्परायण

Brahma. 3. इदं यज्ञोपवीतं . . यत्परा-
यणम्

यत्प्रभाव

Gîtâ. 13. 3. स च यो यत्प्रभावश्च

यत्प्रकामम्

Brih. 4. 3. 12. स ईयते ऽमृतो यत्प्रकामम्

यथाकर्म

Kaush. 1. 2. प्रत्याजायते यथाकर्म

Brih. 1. 5. 21. एवमन्यानि कर्माणि य-
थाकर्म

Kâtha. 5. 7. यथाकर्म यथाश्रुतम्

यथाकाम

Brih. 4. 4. 5. स यथाकामो भवति

यथाकामम्

Brih. 2. 1. 18. स्वे जनपदे यथाकामं परि-
वर्त्तते
— स्वे शरीरे यथाकामं परि-
वर्त्तते

Praśna. 1. 2. यथाकामं प्रश्नान् पृच्छथ

यथाकामचार

Chhâ. 7. 1. 5. तत्रास्य यथाकामचारो
भवति (so each section
down to 14)

यथाचारिन्

Brih. 4. 4. 5. यथाकारी यथाचारी तथा
भवति

यथाकालम्

Mund. 1. 2. 5. यथाकालं चाहृतयो षाद-
रायन्

यथाक्रतु

Chhâ. 3. 14. 1. यथाक्रतुरस्मिँल्लोके पुरुषो
भवति

यथाक्रम

Brih. 4. 3. 9. यथाक्रमो ऽयं परलोकस्थाने
भवति

Maitri. 6. 26. प्राणादयः . . तस्मादभ्युच्च-
रन्तीह यथाक्रमेण 31.

यथाचारिन्

Brih. 4. 4. 5. यथाकारी यथाचारी तथा
भवति

यथाजातरूपधर

Jâbâla. 6. यथाजातरूपधरो निर्दिष्टः

यथादेवतम्

Brih. 1. 5. 22. अन्या देवता यथादेवतम्

यथानिकायम्

Swet. 3. 7. यथानिकायं सर्वभूतेषु गूढम्

यथानुशासनम्

Chhâ. 8. 1. 5. यथा श्वेवेह प्रजा अन्वावि-
शन्ति यथानुशासनम्

यथापूर्वम्

Mahânâr. 5. 7. सूर्याचन्द्रमसौ धाता यथा-
पूर्वमकल्पयत्

यथाबलम्

Gauḍa. 4. 100. नमस्कुर्मो यथाबलम्

यथाभागम्

Gîtâ. 1. 11. यथाभागमवस्थिताः

यथायतनम्

Ait. 2. 3. यथायतनं प्रविशतेति

Kaush. 3. 3. प्राणा यथायतनं विप्रति-
ष्ठन्ते 4. 20.

यथालाभम्

Zaṭhaśru.

1. यथालाभमभ्रीयात्

यथावत्

Maitri.

4. 5. यथावदुक्तम्

6. 30. यथावदुपचारी

Mukti.

2. 2. यथावच्चैव जायते

50. यथावदुपदिश्यते

Gitā.

18. 19. यथावच्छृणु तान्यपि

यथाविद्य

Gauḍa.

2. 16. यथाविद्यस्तथास्मृतिः

यथाविद्यम्

Kaush.

1. 2. प्रत्याजायते यथाकर्म यथा-
विद्यम्

यथाविधानम्

Chhā.

8. 15. 1. वेदमधीत्य यथाविधानम्

यथाश्रुतम्

Kāṭha.

5. 7. यथाकर्म यथाश्रुतम्

यथासङ्कल्पितम्

Praśna.

3. 10. यथासङ्कल्पितं लोकं नय-
ति (2 MSS. read यथा-
कल्पितम्)

यथासुखम्

Mahānār.

15. 5. गच्छ देवि यथासुखम्

यथास्थानम्

Bṛih.

6. 4. 5. धिष्यथा यथास्थानं कल्प-
न्ताम्

यथेतम्

Chhā.

5. 10. 5. यथेतमाकाशमाकाशाहा-
यम्

Bṛih.

6. 3. 6. यथेतमेत्य

यथोक्तम्

Kāṭha.

1. 15. तत्पत्यवदयथोक्तम्

Gitā.

12. 20. यथोक्तं पर्युपासते

यथोक्तकाल

Jābāla.

6. यथोक्तकाले . . मैक्षमाच-
रन्नुदरपात्रेण

यथोपपन्न

Āsrama.

4. यथोपपन्नचातुर्वर्ण्यमैक्षान-
र्यं चरन्तः

यदहस्

Bṛih.

1. 5. 2. यदहरेव जुहोति तदहः
पुनर्मृत्युमुपजयति

Jābāla.

4. यदहरेव विरजेत्तदहरेव
प्रव्रजेत्

यदृच्छा

Śwet.

1. 2. यदृच्छा भूतानि योनिः

Gitā.

2. 32. यदृच्छया चोपपन्नम्

यदृच्छालाभसन्तुष्ट

Gitā.

4. 22. यदृच्छालाभसन्तुष्टो हन्द्वा-
तीतो विमत्सरः

यदोत्र

Chhā.

4. 4. 2. नाहमेतद्वेद तात यदोत्र-
स्त्वमसि

— एतन्न वेद यदोत्रस्त्वमसि 4.

4. नाहमेतद्वेद भो यदोत्रो जह-
मस्मि

यद्विकारिन्

Gitā.

13. 3. यद्विकारि यतश्च यत्

यन्त्र

Garbha.

4. यन्त्रेणापीशमनो महता
दुःखेन

Rāmāp.

13. विग्रहो यन्त्रकल्पना
— विना यन्त्रेण चेत्युजा

82. इदं सर्वात्मकं यन्त्रम्

84. एवं यन्त्रं समाख्यातम्

यन्त्रारुद

Gītā. 18. 61. भ्रामयन् सर्वभूतानि यन्त्रा-
रूढानि मायया

1. यम्

Kaush. 4. 15. सर्वं हास्मा इदं श्रेष्ठाय
यस्यते

Chhā. 8. 3. 5. यद्यं तेनोभे यच्छति यदने-
नोभे यच्छति तस्माद्यम्

Bṛih. 3. 7. 1. यो जन्तरो यमयति
3. यः पृथिवीमन्तरो यमयति
(similarly in 4-23).

Kātha. 3. 13. यच्छेद्वाङ्मनसी प्राज्ञस्तद्य-
च्छेज्ज्ञान आत्मनि
— तद्यच्छेच्छान्त आत्मनि

Kshur. 11. तां नाडीं पूरयन्त्यतः (in-
stead of यतः 2 MSS.
have यतिः 2 others दि-
वि, and a fifth शनैः)

2. यम्

Chhā. 8. 3. 5. यद्यं तेनोभे यच्छति यद-
नेनोभे यच्छति तस्माद्यम्

Bṛih. 5. 3. 1. यमित्येकमक्षरम् 5. 5. 1.

यम

Kaush. 4. 2. स्वप्ने यमः
15. यमो राजेति वा अहमेत-
मुपासे

Bṛih. 1. 4. 11. पर्जन्यो यमो मृत्युरीशानः
3. 9. 21. स यमः कस्मिन्प्रतिष्ठितः
5. 15. 1. पूषन्नेकर्षे यम सूर्य

Isā. 16.

Kātha. 1. 5. किं स्विद्यमस्य कर्त्तव्यम्
Maitri. 5. 1. त्वमन्नस्त्वं यमस्त्वं पृथिवी

Nṛip. 4. 3. यो वै नृतिहः... यश्च यम-
स्तस्मै वै नमो नमः (25)

Sīras. 2. यो वै रुद्रः... यश्च यमः

Rāmot. 5. यो वै श्रीरामः... यश्च यमः
(13)

Gītā. 10. 29. यमः संयमतामहम्
11. 39. वायुर्यमो ऽग्निर्वरुणः श-
शांकः

यमदेवत

Bṛih. 3. 9. 21. किं देवतोऽस्यां दक्षिणायां
दिश्यसीति यमदेवत इति

यमराज्य

Maitri. 6. 36. यमराज्यमग्निटोमेनाभिज-
यति

यमविषयस्थ

Maitri. 4. 2. यमविषयस्थस्यैव बहुभ-
यावस्थम्

यमुना

Mahānār. 4. इमं मे गङ्गे यमुने... स्तोमं
सञ्चता

ययाति

Maitri. 1. 4. *vide* आदि

यव

Chhā. 3. 14. 3. अणीयान् व्रीहिर्वा यवाद्वा
5. 10. 6. त इह व्रीहियवाः... इति जा-
यन्ते

Bṛih. 5. 6. 1. यथा व्रीहिर्वा यवो वा
6. 3. 13. व्रीहियवास्तिलमाषाः

Mund. 2. 1. 7. प्राणापानौ व्रीहियवौ तपश्च

यवमात्र

Nyāsa. 5. यवमात्रे विनिर्गताम्

यशस्

Kaush. 1. 3. तं ब्रह्माहाभिधावत मम य-
शसा

2. 6. तद्यश इत्युपासीत

15. यशो ब्रह्मवर्चसं कीर्त्तिस्त्वा
जुषतामिति

Kaush. 4. 8. पूर्यते प्रजया पशुभिर्यशसा
16. प्रजायते प्रजया पशुभिर्य-
शसा

Chhā. 3. 1. 3. तस्याभितप्रस्य यशस्तेज
इन्द्रियं वीर्यमन्नाद्यं रसो
ऽजायत 3. 2. 2; 3. 3. 2;
3. 4. 2; 3. 5. 2.

3. 13. 2. एतच्छीश्च यशश्चेत्युपासीत
3. 18. ७. भाति च तपति च कीर्त्या
यशसा.. य एवं वेद 4,
5, 6.

8. 14. 1. यशो ऽहं भवामि ब्राह्मणा-
नां यशो राज्ञां यशो वि-
शां यशो ऽहमनुप्रापत्सि
स हाहं यशसां यशः

Bṛih. 1. 2. 6. भ्रान्तस्य तप्रस्य यशो वी-
र्यमुदक्रामत्

— प्राणा वै यशो वीर्यम्

1. 4. 11. क्षत्र एव तद्यशो दधाति
2. 2. 3. तस्मिन्यशो निहितं विश्व-
रूपम् (bis).

— प्राणा वै यशो निहितम्

5. 14. 3. श्रिया यशसा तपति
6. 4. 6. मयि तेज इन्द्रियं यशः
7. इन्द्रियेण ते यशसा यश
आददे
8. इन्द्रियेण ते यशसा यश
आदधामि

28. श्रिया यशसा ब्रह्मवर्चसेन

Fait. 1. 3. 1. सह नौ यशः

1. 4. 3. यशो जने ऽजानि

3. 10. 3. यश इति पशुषु

Maitri. 6. 35. ते ऽर्चिषो वै यशस आश्र-
यवशात्

Mahânār. 12. 3. आदित्यो वै.. बलं यशः

Nrip. 1. 3. vide ऐश्वर्यवन्त्

Gītā. 10. 5. तपो दानं यशो ऽयशः

Gītā. 11. 33. तस्माच्चमुत्तिष्ठ यशो ल-
भस्व

यशस्वितम्

Kaush. 2. 6. यथैतत्.. यशस्वितम्..
भवत्येवं.. हैव स यश-
स्वितमः.. भवति

यशस्विन्

Chhā. 3. 13. 2. श्रीमान् यशस्वी भवति
Bṛih. 6. 4. 6. मलोद्वाससं यशस्विनीम-
भिक्रम्योपमन्तयेत
8. इति यशस्विनावेव भवतः

यशोदा

Krish. 5. यशोदा मुक्तिमेहिनी

यष्टि

Kaush. 4. 19. तत उ हैनं यष्ट्या विचिक्षेप
Bṛih. 6. 4. 7. काममेनां यष्ट्या वा पाणि-
ना वोपहत्य
Brahma. 1. यष्ट्यादिना ताद्यमानः (all
the MSS. omit ना)

यष्टिका

Krish. 9. यष्टिका कमलासनः

यष्टिरूप

Krish. 12. यष्टिरूपो ऽभवद्विधिः

1. या

Chhā. 7. 15. 1. प्राणः प्राणेन याति
Bṛih. 4. 3. 35. उत्सर्जयायात्.. उत्सर्ज-
न्याति

Kaṭha. 2. 21. शयानो याति सर्वतः

Śwet. 6. 4. कर्मक्षये याति स तत्त्वतो
ऽन्यः

Maitri. 6. 30. तेन यान्ति परां गतिम्
34. यदा यात्यमनीभावम्

Mahânār. 2. 7. सनिं मेधामयासिषम् (or
वशिषं)

- Kaivalya. 1. परात्परं पुरुषं याति
10. ब्रह्म परमं याति नान्येन हेतुना
15. यस्मिँल्लयं याति पुरत्रयं च
19. माये सर्वं लयं याति
- Gauḍa. 3. 32. अमनस्तां तदा याति
- Châl. 17. तस्मिन्नेव लयं यान्ति
18. लीनास्या व्यक्ततां ययुः
21. ते लयं यान्ति तत्रैव
- Siras. 5. उत्तरेण येन देवा यान्ति
- Brahma. 1. यदा याति संसृष्टमाकृष्य
— यथा खं श्येनमाश्रित्य याति स्वमालयम्
— यष्ट्यादिना ताड्यमानो न यति (छान्दसो ह्रस्वः Nâr.)
- Brahmab. 4. यदा यात्युन्मनीभावम्
- Amṛita. 38. मारुतो याति मूर्धनि
- Harisa. 2. तृतीये खेदनं याति
- Parama. 3. स याति नरकान् घोरान्
- Gopî. 5. न्यूनं सम्पूर्णतां याति
- Râmap. 2. राक्षसा येन मरणं यान्ति
94. तथा पदं परमं यान्ति ते च
— अमला यान्ति मोक्षम्
- Mukti. 1. 27. मामकं धाम यास्यसि
44. वैदेहीं मामकीं मुक्तिं यान्ति
2. 7. अशुभाच्चालितं याति
8. द्रागभ्यासवशाद्याति
- Gîtâ. 2. 35. यास्यसि लाघवम्
3. 33. प्रकृतिं यान्ति भूतानि
4. 31. यान्ति ब्रह्म सनातनम्
35. न पुनर्मोहमेवं यास्यसि
6. 45. ततो याति परां गतिम्
13. 28 ; 16. 22.
7. 23. देवान्देवयजो यान्ति मद्ग-
क्ता यान्ति मामपि
27. सम्मोहं सर्गे यान्ति परन्तप

- Gîtâ. 8. 5. स मद्भावं याति
8. परमं पुरुषं . . याति
13. स याति परमां गतिम्
23. प्रयाता यान्ति
26. एकया यात्यनावृत्तिम्
9. 7. प्रकृतिं यान्ति मामिकाम्
25. यान्ति देवव्रता देवान्पि-
तृन्यान्ति पितृव्रताः
— भूतानि यान्ति भूतेज्या
यान्ति मद्याजिनोऽपि माम्
32. तेऽपि यान्ति परां गतिम्
13. 34. ये विदुर्यान्ति ते परम्
14. 14. प्रलयं याति देहभृत्
16. 20. ततो यान्त्यधमां गतिम्
2. या

Chhâ. 1. 13. 2. अन्नं या
याग

- Parama. 1. यागस्वाध्यायं च (so MSS.)
- Aruneya. 1. यागं च सूत्रं च स्वाध्यायं
च . . विसृजेत्

याच

- Kaush. 2. 1. तस्योपनिषन्न याचेदिति 2.
Mahânâr. 4. 11. तीर्थं मे देहि याचितः
Mukti. 1. 47. याचतः कामपूरणम्

याजिन

- Vâsu. 4. सर्वैर्यज्ञैर्वाजी भवति
Gîtâ. 9. 25. यान्ति मद्याजिनोऽपि माम्
34. मद्याजी मां नमस्कुरु

याजुष

- Nrip. 4. 2. य एतां महालक्ष्मीं याजुषीं
वेद

याज्ञवल्क्य

- Brih. 1. 4. 3. इति ह स्माह याज्ञवल्क्यः

- Brih. 2. 4. 2. मैत्रेयीति होवाच याज्ञव-
ल्क्यः 4. 5. 2.
— नेति होवाच याज्ञवल्क्यः
3. 2. 11; 4. 5. 3.
4. स होवाच याज्ञवल्क्यः
13; 4. 1. 2—7; 4. 5. 5.
12. इत्यरे ब्रवीमीति होवाच
याज्ञवल्क्यः 4. 5. 13.
3. 1. 2. याज्ञवल्क्यः स्वमेव ब्रह्म-
चारिणमुवाच
— याज्ञवल्क्य ब्रह्मिष्ठो ऽसीरे
3. याज्ञवल्क्येति होवाच
4-10; 3. 2. 1, 10-13;
3. 4. 1; 3. 5. 1; 3. 6. 1;
3. 7. 1.
3. 3. 1. स त्वा पृच्छामि याज्ञवल्क्य
3. 4. 1. कतमो याज्ञवल्क्य सर्वा-
न्तरः (bis); 3. 5. 1.
3. 7. 1. तच्चेत्त्वं याज्ञवल्क्य सूत्रम-
विद्वान्
2. एवमेवैतद्याज्ञवल्क्य 3. 9.
20—23; 4. 3. 2-5, 15;
Jābāla. 1; Rāmōt., 1.
3. 8. 2. अहं वै त्वा याज्ञवल्क्य..
उपोदस्थाम्
3. यदूर्ध्वं याज्ञवल्क्य दिवः 6
5. नमस्ते ऽस्तु याज्ञवल्क्य
4. 2. 1.
3. 9. 1. कति देवा याज्ञवल्क्य (7
times).
10. याज्ञवल्क्य वेद वा अहं तं
पुरुषम् 11—17.
18. शाकल्येति होवाच याज्ञ-
वल्क्यः
19. याज्ञवल्क्येति होवाच शा-
कल्यः
25. अहल्लिकेति होवाच याज्ञ-
वल्क्यः
4. 1. 1. याज्ञवल्क्य आवग्राज

- Brih. 4. 1. 1. याज्ञवल्क्य किमर्थमचारीः
2. स वै नो ब्रूहि याज्ञवल्क्य
3—7.
— का प्रज्ञता याज्ञवल्क्य
4. 2. 4. अभयं.. प्राप्नो ऽसीति हो-
वाच याज्ञवल्क्यः
— अभयं त्वा गच्छताद्याज्ञव-
ल्क्य
4. 3. 1. जनकं.. याज्ञवल्क्यो ज-
गाम
— जनकश्च वैदेहो याज्ञवल्क्यश्च
— तस्मै ह याज्ञवल्क्यो बरं
ददौ
2. याज्ञवल्क्य किं ज्यातिरयं
पुरुषः
3. अस्तमित आदित्ये याज्ञव-
ल्क्य 4-6.
32. इति हैनमनुशाशास याज्ञ-
वल्क्यः
33. एष ब्रह्मलोकः.. इति हो-
वाच याज्ञवल्क्यः 4. 4. 23.
— अत्र ह याज्ञवल्क्यो बि-
भयाञ्चकार
4. 5. 1. याज्ञवल्क्यस्य द्वे भार्ये ब-
भूवतुः
— याज्ञवल्क्यो ऽन्यद्वृत्तमुपा-
करिष्यन्
15. इति होक्ता याज्ञवल्क्यो
विजहार
6. 3. 7. वाजसनेयास याज्ञवल्क्याय
8. वाजसनेयो याज्ञवल्क्यः
6. 5. 3. आसुरिर्याज्ञवल्क्यात्
— याज्ञवल्क्य उद्दालकात्
1. बृहस्पतिरुवाच याज्ञव-
ल्क्यम् Rāmōt. 1.
2. अग्निः पप्रच्छ याज्ञवल्क्य-
म् 5; Rāmōt. 4.

Jābāla.

2. स होवाच याज्ञवल्क्यः 3,
4, 5 ; Rāmōt. 2, 4, 5.4. जनको वैदेहो याज्ञवल्क्य-
मुपसमेत्य— एवमेवैतद्भगवन्निति वै या-
ज्ञवल्क्यः (or 'ल्क्य') 5.

5. पृच्छामि त्वा याज्ञवल्क्य

Rāmōt.

2. भरद्वाजः पप्रच्छ याज्ञव-
ल्क्यम्4. तं प्रत्युवाच स्वयमेव या-
ज्ञवल्क्यः5. भरद्वाजो याज्ञवल्क्यमु-
वाच

Mukti.

1. 39. याज्ञवल्क्यं वराहकम्
1 vide मुक्तिका

याज्ञिक

Bṛih. 3.

7. 1. सो ऽब्रवीत्पतञ्जलं काप्यं
याज्ञिकांश्च (ter).

याज्या

Bṛih. 3.

1. 7. पुरोनुवाक्या च याज्या च
10.

10. अपानो याज्या

— अन्तरिक्षलोकं याज्यया
(जयति)

यातयाम

Gītā.

17. 10. यातयामं गतरसम्

यातुधान

Nīla.

20. या इषवो यातुधानानाम्

याथातथ्यतस्

Isā.

8. याथातथ्यतो ऽर्थान् व्यद-
धात्

यादव

Gītā.

11. 41. हे कृष्ण हे यादव हे सखेति

यादस्

Gītā.

10. 29. वरुणो यादसामहम्

यादृच्छिक

Gauḍa.

2. 37. यतिर्यादृच्छिको भवेत्

Parama.

3. यादृच्छिको भवेद्भिक्षुः

(most MSS. omit the
first word).

यादृश्

Gītā.

13. 3. तत्क्षेत्रं यच्च यादृक् च

यान

Chhā. 8. 12.

3. रममाणः स्त्रीभिर्वा यानैर्वा

याम्य

Harisa.

2. याम्ये कूरे मतिः

Rāmap.

49. मुद्रां ज्ञानमयीं याम्ये

यायावरा

Asrama.

2. यायावरा घोरसञ्यासिका-
श्च

— यायावरा यजन्तो याजयन्तः

यावज्जीवम्

Gārūḍa.

3. यावज्जीवं न तं दशन्ति
सर्पाः

यावत्सम्पातम्

Chhā. 5. 10.

5. तस्मिन्यावत्सम्पातमुषित्वा

यावदायुषम्

Chhā. 5. 9.

2. स जातो यावदायुषं जीवति

8. 15.

1. एवं वर्त्तयन्त्यावदायुषम्

यावद्ब्रह्माण्तम्

Āsrama.

1. यावद्ब्रह्माण्तं वा वेदस्य

यास्क

Bṛih. 2. 6.

8. जातुकर्ण्य आसुरायणाच्च

यास्काच्च 4. 6. 3.

1. यु (मिश्रणे)

Gauḍa.

3. 5. रजोधूमादिभिर्युते

Gopī.

5. कृष्णगोपीजलप्रीडाकुंकुमं
चन्दनैर्युतम्

- Râmap. 9. हस्ताः शंखादिभिर्युताः
72. कूटरेफानुपहेन्दुनादश-
त्तयादिभिर्युतः
73. अन्त्यार्धशयुतः
75. अक्षुरयुता
80. अम्भो विद्यया युतम्

2. यु (अभिभ्रणे)

- Bṛih. 5. 15. 1. युयोध्यस्मज्जुहराणमेनः
Isā. 18.

युक्तप्रावन्

- Nṛip. 2. 4. यतो वीरः कर्मण्यः सुदक्षो
युक्तप्रावा

युक्तचेतस्

- Gītā. 7. 30. मां ते विदुर्युक्तचेतसः

युक्तचेष्ट

- Gītā. 6. 17. युक्तचेष्टस्य कर्मसु

युक्ततम

- Gītā. 6. 47. स मे युक्ततमो मतः
12. 2. ते मे युक्ततमा मताः

युक्तस्वप्रावबोध

- Gītā. 6. 17. युक्तस्वप्रावबोधस्य

युक्तात्मन्

- Mund. 3. 2. 5. युक्तात्मानः सर्वमेवाविश-
न्ति

- Gītā. 7. 18. आस्थितः स हि युक्तात्मा

युक्ताहारविहार

- Gītā. 6. 17. युक्ताहारविहारस्य

युक्ति

- Gauḍa. 4. 25. इष्यते युक्तिदर्शनात्
Mukti. 2. 43. विना युक्तिमनिन्दिताम्
45. एतास्ता युक्तयः पुष्टाः
46. सतीषु युक्तिष्वेतास्त

युक्तियुक्त

- Gauḍa. 3. 23. निश्चितं युक्तियुक्तं च
युग

- Gītā. 4. 8. सम्भवामि युगे युगे
युगपद्

- Gauḍa. 4. 16. युगपत्संभवे यस्मान्

- Gītā. 11. 12. भवेद्युगपदुत्थिता

युगसहस्रान्त

- Gītā. 8. 17. रात्रिं युगसहस्रान्ताम्

युग्म

- Garbha. 3. द्विधा तनूः स्याद्युग्मा प्रजा-
यन्ते

युज्

- Kaush. 2. 6. सर्वाणि हास्मै भूतानि श्रै-
ष्ठ्याय युज्यन्ते

- Kena. 1. केन प्राणः प्रथमः प्रैति युक्तः
— चक्षुः श्रोत्रं क उ देवो युनक्ति

- Chhā. 8. 12. 3. यथा प्रयोग्य आचरणे युक्त
एवमेवायमस्मिञ्छरीरे
प्राणो युक्तः

- Bṛih. 2. 5. 19. युक्ता ह्यस्य हरयः

5. 13. 2. प्राणे हीमानि सर्वाणि भू-
तानि युज्यन्ते युज्यन्ते
हास्मै सर्वाणि भूतानि श्रै-
ष्ठ्याय

- Tait. 1. 11. 4. ये तत्र ब्राह्मणाः . . युक्ता
आयुक्ताः (bis)

- Kaṭha. 3. 4. आत्मेन्द्रियमनोयुक्तम्
6. युक्तेन मनसा सदा

- Śwet. 1. 9. भोक्तृभोगार्थयुक्ता

2. 1. युञ्जानः प्रथमं मनः

2. युक्तेन मनसा वयम्

3. युक्ताय मनसा देवान्

4. युञ्जते मन उत युञ्जते धि-
यः

- Śwet. 2. 5. युजे वां ब्रह्म पूर्वं नमोभिः
15. दीपोपमेनेह युक्तः
4. 15. यस्मिन् युक्ता ब्रह्मर्षयः
5. 10. यद्यच्छरीरमादत्ते तेन तेन
स युज्यते (80 MSS.)
- Maitri. 6. 3. आत्मानं युञ्जीतेति
21. तथा प्राणोद्धारमनोयुक्त-
योर्ध्वमुत्क्रमेत्
— अपारेण पश्चाद्युञ्जीत मू-
र्द्धनि
25. यस्मात् सर्वमनेकधा युनक्ति
युञ्जते वा
28. षड्भिर्मासैस्तु युक्तस्य
- Mahānār. 24. 1. ओमित्यात्मानं युञ्जीत
- Praśna. 3. 10. प्राणस्तेजसा युक्तः
- Gauḍa. 1. 25. युञ्जीत प्रणवे चेतः
2. 10. युक्तं वैतथ्यमेतयोः (MSS.
read सदसतोर्वैतथ्यं दृष्टं)
36. अद्वैते योजयेत् स्मृतिम्
3. 14. मुख्यत्वं हि न युज्यते
27. सतो हि मायया जन्म यु-
ज्यते न तु तत्त्वतः
28. असतो मायया जन्म तत्त्व-
तो नैव युज्यते
4. 20. न हि साध्यसमो हेतुः सि-
द्धौ साध्यस्य युज्यते
34. न युक्तं दर्शनम्
- Nrip. 2. 2. प्रथमं प्रथमेन युज्यते
- Nṛisut. 6. सिंहं शृङ्गेषु योजयेत्
7. शृङ्गेणानेन योजयेत्
— तमनेनापि योजयेत्
- Brahmav. 13. ओंकारस्तु तथा योज्यः
- Amṛita. 3. शून्यभावेन युञ्जीयात्
- Rāmap. 46. षट्भोजसहस्राक्षजिज्ञां यु-
क्तम्
54. जाम्बवन्तं च तैर्युक्तः
(MSS. युक्तं)
76. मेधया युक्ता दीर्घा
- Rāmap. 80. लान्तो योन्या युक्तः
- Mukti. 2. 4. त्वां योजयति संकटः
6. योजनीया शुभे पथि
16. तस्माद्वासनया युक्तम्
34. मैत्रादिभिर्गुणैर्युक्तम्
- Gītā. 1. 14. ततः श्वेतैर्हयैर्युक्ते
2. 38. ततो युद्धाय युज्यस्व
39. बुद्ध्या युक्तो यया पार्थ
50. तस्माद्योगाय युज्यस्व
61. युक्त आसीत मत्परः 6.
14.
3. 26. युक्तः समाचरन्
4. 18. स युक्तः कृत्स्नकर्मकृत्
23. गतसंगस्य युक्तस्य
5. 8. युक्तो मन्येत तत्त्ववित्
12. युक्तः कर्मफलं त्यक्त्वा
23. स युक्तः स सुखी नरः
6. 8. युक्त इत्युच्यते योगी
10. योगी युञ्जीत सततमात्मा-
नम्
12. युज्याद्योगमात्माविशुद्धये
14. युक्त आसीत मत्परः
15. युञ्जन्नेवं सदात्मानम् 28.
18. युक्त इत्युच्यते तदा
19. युञ्जतो योगमात्मनः
23. स निश्चयेन योक्तव्यो
योगः
7. 1. योगं युञ्जन्मदाश्रयः
22. स तथा श्रद्धया युक्तः
8. 8. अभ्यासयोगयुक्तेन
10. भक्त्या युक्तो योगबलेन
चैव
9. 34. युक्तैवमात्मानं मत्परायणः
10. 7. सो ऽविकम्पेन योगेन यु-
ज्यते
17. 17. अफलाकांक्षिभिर्युक्तैः
26. सच्छब्दः पार्थ युज्यते
18. 51. बुद्ध्या विशुद्धया युक्तः

युद्ध

- Kaush. 3. 1. युद्धेन च पौरुषेण च
Râmāp. 46. युद्धमकारयत्
Gitā. 1. 23. युद्धे प्रियचिकीर्षवः
33. त इमे ज्वस्थिता युद्धे
2. 31. धर्म्याद्धि युद्धाच्छ्रेयः
32. लभन्ते युद्धमीदृशम्
37. युद्धाय कृतनिश्चयः
38. ततो युद्धाय युज्यस्व
18. 43. युद्धे चाप्यपलायनम्

युद्धविशारद

- Gitā. 1. 9. सर्वे युद्धविशारदाः

1. युध्

- Gitā. 1. 22. कैर्मया सह योद्धव्यम्
24. योत्स्यमानानवेक्षे ऽहम्
2. 9. न योत्स्य इति गोविन्दम्
18. तस्माद्युध्यस्व भारत
3. 30. युध्यस्व विगतज्वरः
8. 7. मामनुस्मर युध्य च
11. 34. युध्यस्व जेतासि रणे सप-
त्नान्
18. 59. न योत्स्य इति मन्यसे

2. युध्

- Gitā. 1. 4. भीमार्जुनसमा युधि

युधामन्यु

- Gitā. 1. 6. युधामन्युश्च विक्रान्तः

युधिष्ठिर

- Gitā. 1. 16. कुन्तीपुत्रो युधिष्ठिरः

युयुत्सु

- Gitā. 1. 1. समवेता युयुत्सवः
28. युयुत्सुं समुपस्थितम्

युयुधान

- Gitā. 1. 4. युयुधानो विराटश्च

युवन्

- Tait. 2. 8. 1. युवा स्यात् साधुयुवा
Nrip. 2. 4. स्तुहि भुतं गर्त्तसदं युवानम्
5. 2. एतन्महाचक्रं बालो वा युवा
वा वेद

यूप

- Mahānār. 25. 1. हृदयं यूपः
Prāṇāg. 3. शारीरयज्ञस्य . . को यूपः
4. ओङ्कारो यूपः

यूपरशनाशोभित

- Prāṇāg. 3. अस्य शारीरयज्ञस्य यूप-
रशनाशोभितस्य 4.

येष्टिह

- Kaush. 1. 3. मुहूर्त्ता येष्टिहाः
4. स आगच्छति मुहूर्त्तान् ये-
ष्टिहान्

योग

- Tait. 2. 4. 1. योग आत्मा महः पुच्छम्
Kāthā. 6. 11. तां योगमिति मन्यन्ते
— योगो हि प्रभावप्ययौ
Śwet. 2. 11. ब्रह्मण्यभिव्यक्तिकराणि
योगे
6. 3. तत्त्वस्य तत्त्वेन समेत्य
योगम्
13. सांख्ययोगाधिगम्यम्
Maitri. 6. 18. षडङ्गा इत्युच्यते योगः
22. श्रवणाङ्गयोगेन
25. तस्माद्योग इति स्मृतः
— सर्वभावपरित्यागो योग
इत्यभिधीयते
27. स्वं योगश्च ततो ऽस्माकम्
28. सम्यग्योगः प्रवर्तते
36. वन्द्याधारब्रह्मयोगात्
7. 11. खजाम्रियोगात्
Mahānār. 11. 14. अथातो योग

- Gauḍa. 4. 50. ब्रह्मत्वाभावयोगतः 52.
 Kaivalya. 2. भ्रद्धाभक्तिध्यानयोगात्
 14. जन्मान्तरकर्मयोगात्
 Kshur. 12. योगमाश्रित्य नित्यशः
 Sīkhā. 2. सर्वज्ञानयोगध्यानानाम्
 Garbha. 4. तत् सांख्यं योगमभ्यसेत्
 Brahma. 2. योगमुत्तममास्थितः
 Brahman. 7. स्वरेण सन्ध्येयोगम्
 Amṛita. 6. षडङ्गो योग उच्यते
 22. तदा योगं समभ्यसेत्
 23. तालमात्रा तथा योगः
 — द्वादशमात्रो योगस्तु
 10. तदा पश्यन्ति योगेन
 20. योग एतयोः फलदः
 1. न कर्मसांख्ययोगोपासना-
 दिभिः
 2. 14. चिराभ्यासयोगेन विना
 2. 39. योगे त्विमां शृणु
 48. समत्वं योग उच्यते
 50. तस्माद्योगाय युज्यस्व यो-
 गः कर्मसु कौशलम्
 53. तदा योगमवाप्स्यसि
 4. 1. इमं विवस्वते योगं प्रोक्त-
 वान्
 2. योगो नष्टः परन्तप
 3. योगः प्रोक्तः पुरातनः
 42. योगमातिष्ठ
 5. 1. पुनर्योगं च शंससि
 4. सांख्ययोगौ पृथक्
 5. तद्योगैरपि गम्यते
 — एकं सांख्यं च योगं च
 6. 2. योगं तं विद्धि पाण्डव
 3. आरुरुक्षोर्मुनेर्योगम्
 12. युञ्ज्याद्योगमात्मविशुद्धये
 16. नात्यभ्रतस्तु योगो ऽस्ति
 17. योगो भवति दुःखहा
 18. योगो योगमात्मनः

Gītā.

6. 23. स निश्चयेन योक्तव्यो योगः
 33. यो ज्यं योगस्त्वया प्रोक्तः
 36. असंयतात्मना योगो दुष्प्रा-
 पः
 37. योगाच्चलितमानसः
 44. जिज्ञासुरपि योगस्य
 7. 1. योगं युञ्जन्मदाश्रयः
 9. 5. पश्य मे योगमैश्वरम्
 11. 8.
 10. 7. एतां विभूतिं योगं च
 — सो ऽविकम्पेन योगेन
 18. विस्तरेणात्मनो योगम्
 12. 6. अनन्येनैव योगेन
 11. मद्योगमाश्रितः
 13. 24. अन्ये सांख्येन योगेन
 16. 1. ज्ञानयोगव्यवस्थितिः
 18. 33. योगेनाव्यभिचारिण्या
 75. योगं योगेश्वरात्कृष्णात्

योगकुण्डलिनी

Mukti.

1. vide सरस्वतीरहस्य

योगक्षेम

- Tait. 3. 10. 2. योगक्षेम इति प्राणापानयोः
 Kāṭha. 2. 2. प्रेयो मन्दो योगक्षेमाङ्गुली-
 ते

Gītā.

9. 22. योगक्षेमं वहाम्यहम्

योगगुण

Śwet.

2. 12. पञ्चात्मके योगगुणे प्रवृत्ते

योगचार

Nāda.

19. सुस्थितो योगचारेण

योगचूडामणि

Mukti.

1. vide जाबालि

योगतत्त्व

Dhyāna.

1. योगतत्त्वं प्रवक्ष्यामि (one MS. omits); Yogat. 1.

- Mukti. 1. 33. योगतत्त्वात्मबोधकम्
1. *vide* सरस्वतीरहस्य
योगधारणा
- Gītā. 8. 12. आस्थितो योगधारणाम्
योगनिर्मलधार
- Kshur. 18. योगनिर्मलधारेण क्षुरेण
योगपद
- Dhyāna. 21. योगो योगपदे स्थितः
योगप्रवृत्ति
- Swet. 2. 13. योगप्रवृत्तिं प्रथमां वदन्ति
योगबल
- Gītā. 8. 10. भक्त्या युक्तो योगबलेन
नैव
योगभ्रष्ट
- Gītā. 6. 41. योगभ्रष्टो ऽभिजायते
योगमाया
- Gītā. 7. 25. योगमायासमावृतः
योगयज्ञ
- Gītā. 4. 28. योगयज्ञास्तथापरे
योगयुक्त
- Kshur. 1. यां प्राप्य न पुनर्जन्म योग-
युक्तस्य जायते (योगयु-
क्तः स is a variant).
- Nāda. 18. योगयुक्तं तदादिशेत्
- Yogat. 11. लभते योगयुक्तात्मा
- Gītā. 5. 6. योगयुक्तो मुनिः
7. योगयुक्तो विशुद्धात्मा
8. 27. योगयुक्तो भवार्जुन
योगयुक्तात्मन्
- Gītā. 6. 29. ईक्षते योगयुक्तात्मा
योगवित्तम
- Gītā. 12. 1. तेषां के योगवित्तमाः

- योगविद**
- Kshur. 24. मात्राधारेण योगवित्
- Brahma. 2. योगवित्तस्वर्दाशिवान्
योगविधि
- Kātha. 6. 18. योगविधिं च कृत्स्नम्
योगशिखा
- Yogasi. 1. योगशिखां प्रवक्ष्यामि
- Mukti. 1. *vide* सरस्वतीरहस्य
योगसंसिद्ध
- Gītā. 4. 38. तत्स्वयं योगसंसिद्धः
योगसंसिद्धि
- Gītā. 6. 37. अप्राप्य योगसंसिद्धिम्
योगसञ्ज्ञित
- Gītā. 6. 23. दुःखसंयोगवियोगं योगस-
ञ्ज्ञितम्
योगसन्न्यस्तकर्मन्
- Gītā. 4. 41. योगसन्न्यस्तकर्माणम्
योगसिद्धि
- Kshur. 1. धारणां योगसिद्धये
योगसेवा
- Yogat. 15. निश्चितं चात्मभूतानामरिष्टं
योगसेवया
- Gītā. 6. 20. निरुद्धं योगसेवया
योगस्थ
- Gītā. 2. 48. योगस्थः कुरु कर्माणि
योगाग्निमय
- Swet. 2. 12. योगाग्निमयं शरीरम्
योगाभ्यास
- Maitri. 6. 29. शान्तत्वं योगाभ्यासादवा-
प्नोति
- Yogaśi. 6. भिन्दन्ति . . सूर्ययोगाभ्या-
सेन वै पुनः

योगारूढ

- Nrisut. 4. एवं योगारूढो ब्रह्मण्येवा-
नुष्ठुभं सन्दध्यात्
Gītā. 6. 3. योगारूढस्य तस्यैव
4. योगारूढस्तदोच्यते

योगासन

- Amṛita. 18. बद्ध्वा योगासनं सम्यक्

योगिभ्येय

- Nrip. 1. 5. नृकेसणिं योगिभ्येयम्
5. 10. ब्रह्मादिवन्दितं योगिभ्येयम्

योगिन

- Maitri. 6. 10. सञ्ज्ञासी योगी चात्मया-
जी च (bis).

- Gauḍa. 3. 39. योगिनो विभ्यति ह्यस्मान्

- Nrip. 5. 1. सार्वकामिकं मोक्षद्वारं य-
योगिन उपदिशन्ति
10. यत्र गत्वा न निवर्त्तन्ते यो-
गिनः

- Kshur. 5. प्राणान् सञ्चारययोगी

15. ततः कण्ठान्तरे योगी

23. कर्माणि योगी दग्ध्वा

- Brahma. 2. तत्सूत्रं धारययोगी

- Amrita. 27. नित्यं योगी विवर्जयेत्

- Dhyāna. 1. योगिनां हितकाम्यया
(one MS. omits); Yogat.
1.

5. स योगी छिन्नसंशयः

21. योगी योगपदे स्थितः

- Yogaśi. 6. भिन्दन्ति योगिनः सूर्यं

- Parama. 1. योगिनां परमहंसानाम्

3. स एव योगी च स एव
ज्ञानी च

- Nār. 5. यमुक्त्वा मुच्यते योगी

- Atmapra. 1. यमिष्ट्वा मुच्यते योगी

- Vāsu. 2. योगी मत्सायुज्यमाप्नोति

- Rāmap. 6. रमन्ते योगिनो जनन्ते

Mukti.

2. 51. योगिभिर्यानुभूयते

54. समाधिर्योगिनां प्रियः

Gītā.

3. 3. कर्मयोगेन योगिनाम्

4. 25. योगिनः पर्युपासते

5. 11. योगिनः कर्म कुर्वन्ति

24. स योगी ब्रह्मनिर्वाणम्

6. 1. स सञ्ज्ञासी च योगी च

2. योगी भवति कश्चन

8. युक्त इत्युच्यते योगी

10. योगी दुष्कृतिं सततमात्मा-
नम्

15. योगी नियतमानसः

19. योगिनो यतचित्तस्य

27. प्रशान्तमनसं . . योगिनम्

28. योगी विगतकल्मषः

31. स योगी मयि वर्त्तते

32. स योगी परमो मतः

42. अथवा योगिनामेव

45. योगी संशुद्धकिल्बिषः

46. तपस्विभ्यो ऽधिको योगी

— कर्मिभ्यश्चाधिको योगी त-
स्माद्योगी भवार्जुन

47. योगिनामपि सर्वेषाम्

8. 14. नित्ययुक्तस्य योगिनः

23. आवृत्तिं चैव योगिनः

25. योगी प्राप्य निवर्त्तते

27. योगी मुह्यति कश्चन

28. योगी परं स्थानमुपैति वा
द्यम्

10. 17. कथं विवक्ष्यमहं योगिन्

12. 14. मुनेर्मुमुक्षुः सततं योगी

15. 1. यत्तन्तो योगिनश्च

1 योगिनीकोश

Hansa.

1. योगिनीकोशसन्निभम्

(so all the MSS. b
one which has कोश

योगीश्वर

! Maitri. 7. 1. योगीश्वरः सर्वज्ञः

योगेश्वर

Gītā. 11. 4. योगेश्वर ततो मे त्वं दर्शय
18. 75. योगेश्वरात्कुष्णात्
78. यत्र योगेश्वरः कृष्णः

योगैश्वर्य

Siras. 4. आत्मज्ञानेन योगैश्वर्येण

योजन, योजना

Sweet. 1. 10. तस्याभिध्यानाद्योजनात्

Gauḍa. 4. 59. तद्वद्धर्मेषु योजना

Amṛita. 23. धारणा योजनं तथा

Dhyāna. 3. विस्तीर्णं योजनान् वहून्

योदुकाम

Gītā. 1. 22. योदुकामानवस्थितान्

योध

Gītā. 11. 32. ये ऽवस्थिताः प्रत्यनीकेषु
योधाः

योधमुख्य

Gītā. 11. 26. सहास्मदीयैरपि योधमुख्यैः

योधवीर

-Gītā. 11. 34. कर्णं तथान्यानापि योधवी-
रान्

योनि

Kaush. 1. 6. आकाशाद्योनेः संभूतः

Chhā. 5. 8. 1. योनिरार्चिः Brih. 6. 2. 13.

5. 10. 7. रमणीयचरणाः . . रमणी-

यां योनिमापद्येरन्

— कपूयचरणाः . . कपूयां यो-

निमापद्येरन्

! Brih. 1. 1. 2. तस्य पूर्वं समुद्रे योनिः

— तस्यापरे समुद्रे योनिः

— समुद्रो योनिः

Brih. 1. 4. 6. स मुखाच्च योनेर्हस्ताभ्यां च
— अलोमका हि योनिरन्तरतः

11. सैषा क्षत्रस्य योनिर्यद्वक्ष्य

— उपनिश्रयति स्वां योनिम्

— स्वां स योनिमुच्छति

6. 4. 21. विष्णुर्योनिं कल्पयतु
7. योनिमन्ये प्रपद्यन्ते शरी-
रत्वाय

2. यदृच्छा भुतानि योनिः

13. इच्छनयानिगृह्यः

2. 7. तत्र योनिं कृणवसे

4. 11. यो योनिं योनिमधितिष्ठति
5. 2; Siras. 5

5. 2. विश्वानि रूपाणि योनीश्च
सर्वाः

Maitri. 6. 14. अर्चं वा अस्य सर्वस्य यो-
निः

— सूर्यो योनिः कालस्य

18. यदा पश्यन् पश्यति . .
योनिम्

7. 8. मोहजालस्यैष वै योनिः

Mahānār. 9. 11. घृतमस्य योनिः

20. 8. एष ते योनिः

Kaivalya. 6. शिवं प्रशान्तं . . ब्रह्म योनिम्

Māṇḍū. 6. एष योनिः सर्वस्य

Nrip. 4. 1; Nṛisut 1;

Rāmota. 3.

Garbha. 4. यदि योन्याः प्रमुच्येहम्
(ter).

Jābāla. 4. अयं ते योनिर्काव्ययः

— एष वा अग्नेर्योनिर्यः प्राणः

Rāmap. 80. लान्तो योन्या युक्तः

Gītā. 14. 3. मम योनिर्महद्ब्रह्म

4. तासां ब्रह्म महद्योनिः

16. 19. आसुरीष्वेव योनिषु

20. आसुरीं योनिमापन्नाः

योनिगत

Śwet. 1. 13. वद्वैर्यथा योनिगतस्य मूर्तिः

योनित्व

Nrisut. 9. आत्मन एव . . योनित्वमपि

योनित्वार

Garbha. 4. अथ योनित्वारं सम्प्राप्तः

योनित्वमुक्त

Śwet. 1. 7. लीना ब्रह्मणि तत्परा योनि-
मुक्ताः

योनित्वभाव

Śwet. 5. 4. योनित्वभावानधितिष्ठत्ये-
कः

योषा

Chhā. 5. 8. 1. योषा वाव गौतमाग्निः

Bṛih. 6. 2. 13. योषा वा अग्निर्गौतम

योषाग्नि

Bṛih. 6. 2. 16. ततो योषाग्नौ जायन्ते

योषिता

Mund. 2. 1. 5. पुमान् रेतः सिञ्चति योषि-
तायाम्

यौवन

Chhā. 4. 4. 2. यौवने त्वामलभे 4.

Maitri. 6. 10. कौमारं यौवनं जरा Gītā.
2. 13.

यौवनाश्व

Maitri. 1. 4. vide आदि

र

Maitri. 6. 7. र इति रञ्जयतीमानि भूता-
नि

रक्तगौराङ्ग

Dhyāna. 12. ब्रह्माणं रक्तगौराङ्गम्

रक्तवर्णमाणप्रख्य

Amrita. 36. रक्तवर्णमाणप्रख्यः प्राणो
वायुः प्रकीर्तितः

रक्तात्पलाभासम्

Kshur. 10. ततो रक्तात्पलाभासम्

रक्ष

Ait. 4. 5. शतं मा पुर आयसीररक्षन्

Bṛih. 4. 3. 12. प्राणेन रक्षन्नवरं कुलायम्

Mahānār. 4. 4. रक्षस्व मां पदे पदे

14. 3. मन्युकृतेभ्यः पापेभ्यो रक्ष-
न्ताम् 4.

Praśna. 2. 13. मातेव पुत्रान् रक्षस्व

Nrip. 3. 1. माया . . सर्वमिदं रक्षति

Kshur. 16. इडा रक्षतु वामेन

Aruṇeya. 4. हे रक्षतो हे रक्षतो हे रक्षत

Rāmāp. 33. अस्माकं रक्ष देहि भियं च
(3 MSS. read रक्षाम्)

रक्षण

Krish. 21. रक्षणाय च संस्थितः

रक्षस्

Maitri. 7. 6. vide आदि

Prānāg. 1. अप रक्षांसि चातया (?)

Krish. 16. गर्वो रक्षः खगो बकः

Rāmāp. 56. vide अनिल

Gītā. 10. 23. वित्तेशो यक्षरक्षसाम्,

11. 36. रक्षांसि भीतानि

17. 4. यक्षरक्षांसि राजसाः

रक्षा

Amrita. 17. कृत्वा मनोमयीं रक्षाम्

रक्षोघ्न

Nrip. 5. 2. एतद्रक्षोघ्नं मृत्युतारकं गुरु-
णा लब्धम्

Rāmāp. 32. रक्षोघ्नाय शुभाग्निने

रक्षोदेवजन

Mahânâr. 19. 2. रक्षोदेवजनेभ्यः स्वाहा

रघु

Râmap. 1. रघोः कूले ऽखिलं राति

रघुनन्दन

Râmap. 48. द्विभुजो रघुनन्दनः

रघुवीर

Râmap. 32. भद्राय रघुवीराय

33. रघुवीर नृपोत्तम

रघुश्रेष्ठ

Mukti. 1. 5. इदानीं त्वां रघुश्रेष्ठ प्रण-
मामि

8. वेदान्ताः के रघुश्रेष्ठ

रङ्गावतारिन्

Maitri. 7. 8. चाटजटनटभटप्रव्रजितर-
ङ्गावतारणः

रजत

Chhâ. 3. 19. 1. ते आण्डकपाले रजतं च
सुवर्णं चाभवताम्
2. तद्यद्रजतं सेयं पृथिवी

4. 17. 7. सुवर्णेन रजतं रजतेन त्रपु

रजस्

B.ih. 5. 14. 3. एष रजः उपर्युपरि तपति

6. 3. 6. मधुमत्पार्ष्ण्यं रजः
Mahânâr. 9. 9; 17. 7.

Maitri. 5. 2. एतद्रूपं वै रजस्तद्रजः ख-
ल्वीरितम्

6. 28. रजस्तमोभ्यां विद्वस्य

Mahânâr. 5. 8. यत्पृथिव्यां रजः स्वम्

Nâda.

2. पादौ रजस्तमस्तस्य

Kâlâg.

2. प्रथमा रेखा सा . . रजः

Jâbâla.

4. सत्त्वं रजस्तम इति
14. 5.

Gauḍa. 3. 5. रजोधूमादिभिर्भुते

Râmap. 15. रजःसत्त्वतमोगुणैः

88. रजः सत्त्वं तमः

Gitâ. 14. 7. रजो रागात्मकं विद्धि

9. रजः कर्मणि भारत

10. रजस्तमश्चाभिभूय

— रजः सत्त्वं तमश्चैव

तमः सत्त्वं रजस्तथा

12. रजस्येतानि जायन्ते

15. रजसि प्रलयं गत्वा

16. रजसस्तु फलं दुःखम्

17. रजसो लोभ एव च

17. 1. सत्त्वमाहो रजस्तमः

रजोगुणसमुद्भव

Gitâ. 3. 37. काम एष क्रोध एष रजो-
गुणसमुद्भवः

रज्जु

Gauḍa. 2. 17. अनिश्चिता यथा रज्जुः

18. निश्चितायां यथा रज्ज्वाम्

— रज्जुरेवेति चाद्वैतम्

Dhyâna. 22. अर्द्धमात्रां रज्जुं कृत्वा

Krish. 20. रज्जुर्मातादितिस्तथा

रज्ज्

Maitri. 6. 7. र इति रज्जयतीमानि भूतानि

Kshur. 8. अणुरक्ताश्च पीताश्च (see
अणु)

Śiras. 5. ब्रह्मदेवत्या रक्ता वर्णेन

Śikhâ. 1. प्रथमा रक्ता ब्राह्मी ब्रह्म-
देवत्या

Garbha. 2. शुक्रो रक्तः कृष्णो धूमः

रण

Gitâ. 1. 22. अस्मिन् रणसमुद्यमे

46. धार्तराष्ट्रा रणे हन्युः

2. 34. भयाद्रणादुपरतम्

11. 34. युध्यस्व जेतासि रणे सप-
बान्

रति

- Kaush. 1. 7. केनानन्दं रतिं प्रजातिमिति
 2. 15. आनन्दं रतिं प्रजातिं मे त्व-
 यि दधानीति पितानन्दं
 रतिं प्रजातिं ते मयि दध
 इति पुत्रः
 3. 5. तस्यानन्दो रतिः प्रजातिः
 परस्तात् प्रतिविहिता भूत-
 मात्रा
 6. प्रज्ञयोपस्थं समारूढोपस्थे-
 नानन्दं रतिं प्रजातिमाप्नोति
 7. न हि प्रज्ञापेत् उपस्थ आ-
 नन्दं न रतिं न प्रजातिं
 काञ्चन प्रज्ञापयेत्
 — नाहमेतमानन्दं न रतिं न
 प्रजातिं प्राज्ञासिषम्
 8. न रतिं . . विजिज्ञासीत . .
 रतेः . . विज्ञातारं विद्यात्

- Katha. 1. 28. वर्णरतिप्रमोदान्
 Maitri. 3. 5. हिंसा रतिर्द्विष्टिः
 5. 1. विश्वक्रीडारतिप्रभुः
 Prasna. 1. 13. ये दिवा रत्या संयुज्यन्ते
 — यद्रात्रौ रत्या संयुज्यन्ते
 Râmap. 80. पीता रतिस्तथा लान्तः

रतिप्रीति

- Haṁsa. 2. सौम्ये रतिप्रीतिः

रतिमात्र

- Maitri. 7. 9. रतिमात्रं फलमस्याः

रत्नधा

- Bṛih. 6. 4. 27. यो मयोभूर्यो रत्नधाः

रत्नमण्डप

- Mukti. 1. 1. रत्नमण्डपमध्यगे

रत्नमालन्

- Râmap. 25. द्विभुजः कुण्डली रत्नमाली

रत्नासन

- Râmap. 86. रत्नासने देशिकं चार्चयित्वा

रथ

- Kaush. 1. 4. यथा रथेन धावयन्
 3. 8. यथा रथस्यारेषु नेमिरर्पितः
 Chhâ. 4. 16. 3. रथो वैकेन चक्रेण वर्त्तमानः
 5. रथो वोभाभ्यां चक्राभ्यां
 वर्त्तमानः
 Bṛih. 4. 2. 1. रथं वा नावं वा समाददीत
 4. 3. 9. न तत्र रथाः . . रथान्मृजते
 Kāṭha. 3. 8. शरीरं रथमेव तु
 Maitri. 2. 6. रथः शरीरं मनो नियन्ता
 Prasna. 6. 1. स तुष्णीं रथमारुह्य प्रव-
 त्वाज
 Gauḍa. 2. 3. अभावश्च रथादीनाम्
 Prâṇag. 3. शारीरयज्ञस्य . . को रथः
 4. मनो रथः
 Amṛita. 2. ओङ्कारं रथमारुह्य
 3. तावद्रथेन गन्तव्यम्
 — रथमुत्सृज्य गच्छति

- Gitâ. 1. 21. रथं स्थापय मे ऽच्युत

रथक्रान्त

- Mahânâr. 4. 4. अश्वक्रान्ते रथक्रान्ते

रथचक्र

- Kaush. 1. 4. रथचक्रे पर्यवेक्षेत
 Bṛih. 5. 10. 1. यथा रथचक्रस्य खम्

रथनाभि

- Bṛih. 2. 5. 15. यथा रथनाभौ च रथनेमौ
 चाराः सर्वे समर्पिताः
 Muṇḍ. 2. 2. 6. अरा इव रथनाभौ
 Prasna. 2. 6 ; 6. 6.

रथनेमि

- Bṛih. 2. 5. 15. यथा रथनाभौ च रथनेमौ
 चाराः सर्वे समर्पिताः

रथन्तर

- Kaush. 1. 5. बृहद्रथन्तरे (his).
 Chhâ. 2. 12. 1. एतद्रथन्तरमग्नौ प्रोतम्
 2. स य एवमेतद्रथन्तरमग्नौ
 प्रोतं वेद
 Mahânâr. 22. 1. गार्हपत्यमृक् पृथिवी रथ-
 न्तरम्
 Maitri. 7. 1. गायत्रं त्रिवृद्रथन्तरं . . पुर-
 स्तादुद्यन्ति
 Chhâ. 9. रथन्तरे बृहत्साक्षि

रथपथस्थान

- Amrita. 3. स्थित्वा रथपथस्थानम्

रथपथस्थित

- Amrita. 3. यावद्रथपथस्थितः

रथयोग

- Bṛih. 4. 3. 10. न तत्र . . रथयोगाः . . रथ-
 योगान्सृजते

रथश्रेणि

- Chhâ. 5. 14. 1. पृथग्रथश्रेणयोऽनुयन्ति

रथित

- Maitri. 4. 4. यैः परिपूर्णोऽभिभूतो ज्यं
 रथितश्च

रथिन्

- Katha. 3. 3. आत्मानं रथिनं विद्धि

रथोत्तम

- Gîtâ. 1. 24. स्थापयित्वा रथोत्तमम्

रथोपस्थ

- Gîtâ. 1. 47. रथोपस्थ उपाविशत्

1. रम्

- Chhâ. 3. 17. 1. यन्न रमते ता अस्य दीक्षा
 2. यद्रमते तदुपसदैरेति
 5. 10. 7. रमणीयां योनिमापद्येरन्

- Chhâ. 7. 12. 1. आकाशे रमत आकाशे न
 रमते

8. 12. 3. जक्षन् क्रीडन् रममाणः
 5. कामान् पश्यन् रमते

- Bṛih. 1. 4. 3. स वै नैव रेमे तस्मादेकाकी
 न रमते

4. 3. 5. एतस्मिन्सम्प्रसादे रत्वा

16. एतस्मिन्स्वप्ने रत्वा

17. एतस्मिन् बुद्धान्ते रत्वा

34. एतस्मिन् स्वप्नान्ते रत्वा

4. 4. 10. य उ विद्यायां रताः Isâ 9.

5. 12. 1. रमिति प्राणो वै रं प्राणे

- हीमानि . . भूतानि रमन्ते

- Isâ. 12. य उ संभृत्यां रताः

- Katha. 1. 28. अतिदीर्घे जीविते को रमेत

- Maitri. 2. 6. स नारमतैकः

- स नारमत

- Mahânâr. 21. 2. तस्मात्सत्ये रमन्ते

- तस्मात्तपसि रमन्ते

- तस्माद्भमे रमन्ते

- तस्माच्छमे रमन्ते

- तस्माद्दाने रमन्ते

- तस्माद्भमे रमन्ते

- तस्माद्भुविष्टाः प्रजने र-
 मन्ते

- तस्मादग्निहोत्रे रमन्ते

- तस्माद्यज्ञे रमन्ते

- तस्माद्विद्वांस एव मानसे
 रमन्ते

25. 1. यद्रमते तदुपसदः

- Amrita. 17. भूमिभागे समे रम्ये

- Yogat. 3. तस्मिन्नेव भगे रमेत्

- Nyâsa. 2. गुरुशुश्रूषणे रतः

- Gopî. 5. कृष्णगोपीरतोद्भूतम्

- Râmap. 6. रमन्ते योगिनो जन्ते

- Mukti. 1. 1. अयोध्यानगरे रम्ये

18. दुराचाररतो वापि

- Mukti. 1. 22. सदाचाररतो भूत्वा
48. दुराचाररताय वै
1. सर्वभूतहिते रतम्
Gītā. 5. 22. न तेषु रमते बुधः
25. सर्वभूतहिते रताः 12. 4.
10. 9. तुष्यन्ति च रमन्ति च
18. 36. अभ्यासाद्रमते यत्र

2. रम्

- Brih. 5. 12. 1. रमिति प्राणो वै रम्

रमणीयचरण

- Chhā. 5. 10. 7. रमणीयचरणाः . रमणीयां
योनिमापद्येरन्

रमा

- Rāmap. 60. लिखेद्भोजान्तरे रमाम्
61. कोणपार्श्वे रमामाये
64. लिखेत्तत्केसरे रमाम्

रमाधर

- Rāmap. 31. रमाधराय रामाय

रमासहित

- Rāmap. 93. रमासहितः सावृतश्च

रयि

- Chhā. 5. 16. 1. एष वै रयिरात्मा

- 5 18. 2. वस्तिरेव रयिः

- Praśna. 1. 4. स मिथुनमुत्पादयते रयिं
च प्राणं च
5. रयिरेव चन्द्रमा रयिर्वा
एतत् सर्वं . तस्मान्मूर्त्ति-
रेव रयिः

9. एष ह वै रयिर्यः पितृयाणः

12. कृष्णपक्ष एव रयिः

13. रात्रिरेव रयिः

2. 5. वायुरेष पृथिवी रयिर्देवः

- Jābāla. 4. अथा नो वर्द्धया रयिम्

रयिमन्

- Chhā. 5. 16. 1. तस्मात्त्वं रयिमान्

रवि

- Maitri. 6. 38. रविमध्ये स्थितः सोमः
Gītā. 10. 21. ज्योतिषां रविरेशुमान्
13. 33. यथा प्रकाशयत्येकः . .

रविः

रवितुल्यरूप

- Swet. 5. 8. अङ्गुष्ठमात्रो रवितुल्यरूपः

रशना

- Prāṇāg. 3. शारीरयज्ञस्य . . का रश-
ना

4. आशा रशना

रश्मि

- Chhā. 1. 5. 2. रश्मींस्त्वं पर्यावर्त्तयात्

3. 1. 2. तस्य ये प्राञ्चो रश्मयः

3. 2. 1. ये ऽस्य दक्षिणा रश्मयः

3. 3. 1. ये ऽस्य प्रत्यञ्चो रश्मयः

3. 4. 1. ये ऽस्योदञ्चो रश्मयः

3. 5. 1. ये ऽस्योर्ध्वो रश्मयः

5. 4. 1. रश्मयो धूमः Brih. 6. 2. 9.

8. 6. 2. आदित्यस्य रश्मय उभौ
लोकौ गच्छन्ति

5. रश्मिभिरूर्ध्व आक्रमते

- Brih. 5. 5. 2. रश्मिभिरेषो ऽस्मिन्प्रातिष्ठि-
तः

- नैनमते रश्मयः प्रत्यायन्ति

5. 15. 1. व्यूहं रश्मीन् समूहं तेजः

Isā. 16.

- Maitri. 2. 6. पञ्चभी रश्मिभिर्विषयानन्ति
6. 31.

- बुद्धीन्द्रियाणि . . अस्य र-
श्मयः

6. 9. सवितुश्च रश्मयः पुनन्त्व-
न्नम्

12. सूर्यो रश्मिभिराददात्यन्नम्

30. अनन्ता रश्मयस्तस्य

- ये नैकरूपास्त्वधस्ताद्रश्म-
यः

Maitri. 6. 30. यदस्यान्यद्रश्मिशनम्
37. तत्सूर्यो रश्मिभिर्वर्षति

Mund. 1. 2. 5. तं नयन्त्येताः सूर्यस्य र-
श्मयः

6. सूर्यस्य रश्मिभिर्यजमानं
ब्रह्मन्ति

Mahānār. 13. 1. याभिरादित्यस्तपति रश्मि-
भिः

• Prasna. 4. 6. प्राच्यान् प्राणान् रश्मिषु
सन्निधत्ते

— सर्वान् प्राणान् रश्मिषु स
न्निधत्ते

Nīla. 19. ये च सूर्यस्य रश्मिषु

Amṛita. 5. चिन्तयेदात्मना रश्मिन्

रश्मिज्वाला

Yogasā. 5. रश्मिज्वालासमाप्तुलम्

रस

Bṛih. 4. 3. 25. यद्वै तद्य रसयते रसयते
तद्य रसयते

— न तु . . ततोऽन्यद्विमर्शकं प-
द्रसयते

31. तत्रान्योऽन्यद्रसयते

4. 4. 2. एकी भवति न रसयते

4. 5. 15. इतर इतरं रसयते . . त-
त्केन कं रसयते

• Maitri. 7. यत्र द्वैतीभूतं विज्ञानं तत्र . .
रसयति

Prasna. 2. न जिघ्रति न रसयते

8. रसश्च रसयितव्यं च

रस

Chhā. 1. 1. 2. एषां भूतानां पृथिवी रसः

Bṛih. 6. 4. 1.

— पृथिव्या आपो रसः (simi-
larly 5 times more).

3. स एष रसानां रसतमः

Chhā. 1. 1. 9. एतस्यैवाक्षरस्य . . महिम्ना
रसेन

1. एतमु एवागिरसं मन्यन्ते
अंगानां यद्रसः

तस्याभितप्रस्य यशस्तेन
इन्द्रियं वीर्यमज्ञातं रसो

उजायत 3. 2. 2; 3. 5. 2;

3. 4. 2; 3. 5. 2.

एते रसानां रसा देवा हि
रसास्तेषामेते रसाः

4. 17. 1 रसान् प्राहुः 2. 1.

क्षयामेव तद्रसन

यदुदामेव तद्रसन

सप्तमेव तद्रसन

नावाव्ययनां वृक्षाणां रसान

सद्यः कृत्स्नमेकतां रसं गम-

यन्ति

अभुवन्त एवमथ रसो

अस्मै (has)

अर्धं तु रसः 1

एकां हृत्तेनां प्रज्ञायां हि रसः

12

प्राणो वा अङ्गुली रसः

एष हि वा अङ्गुली रसः

सत एव रसः य एष तपति

मते एव रसः

व्यत्येष रसः . . व्यस्य क्षेप

रसः 5.

1. सत एष रसो यद्यक्षुः सतो

क्षेप रसः

4. 11. सर्वेषां रसानां त्रिद्वैकायन-
म् 1. 5. 12.

2. 4. स रसेनातिप्रादेण गृहीतो
जिह्वया हि रसान्विजा-
नानि

तस्मात्तदा तृणात्यैति रसः

यद्वै तत्त्वकृते रसो वै सः रसं

क्षेपायं लब्धवानन्दा भवति

Kātha. 4. 3. येन रूपं रसं . . एतेनैव वि-
जानाति

Maitri. 5. 2. तत्सत्त्वमेवेरितं रसः स-
म्प्राप्तवत्

6. 13. प्राणो वा अन्नस्य रसः
31. अपां यः शिवतमो रसः
35. आपो ज्योती रसः Siras 6;
Prānāg. 1; Mahānār. 13.
1; 15. 2, 3.

37. अतो यो रसो ऽस्तवत्

Muṇḍ. 2. 1. 9. अतश्च सर्वा ओषधयो
रसश्च Mahānār. 8. 5.
(विश्वा)

Praśna. 4. 8. रसश्च रसयितव्यं च

Garbha. 1. मधुरामूलवणितक्तकटुक-
पायसरसान् विन्दति

2. षड्विधो रसो रसाच्छोणितम्

Sarvop. 2. शब्दस्पर्शरूपरसगन्धाः

Parama. 2. न रूपं न रसम्

3. हिरण्यं रसेन दृष्टम्

— हिरण्यं रसेन स्पृष्टम्

— हिरण्यं रसेन ग्राह्यम्

— पूर्णानन्दैकरूपरसबोधः

Rāmot. 3. परं ज्योती रसो ऽहम्

Gītā. 2. 59. रसवर्जं रसो ऽप्यस्य

7. 8. रसो ऽहमप्यु कौन्तेय

रसधन

Bṛih. 4. 5. 13. कृत्स्नो रसधन एव

रसतम

Chhā. 1. 1. 3. स एष रसानां रसतमः

रसन

Garbha. 1. जिह्वा रसने

Gītā. 15. 9. रसनं प्राणमेव च

रसनाय

Maitri. 6. 20. तालुरसनाग्रनिपीडनात्

रसयति

Bṛih. 4. 3. 25. न हि रसयितू रसयतोर्विप-
रिलोपः

रसयितृ

Bṛih. 4. 3. 25. न हि रसयितू रसयतोर्विप-
रिलोपः

Maitri. 6. 7. वक्ता रसयिता घ्राता

11. वक्ता भवति रसयिता भव-
ति

Praśna. 4. 9. एष हि . . घ्राता रसयिता

रसातल

Aruṇeya. 1. *vide* तलातल

रसात्मक

Gītā. 15. 13. सोमो भुत्वा रसात्मकः

रसादि

Gauḍa. 3. 11. रसादयो हि ये कोशाः

रस्य

Gītā. 17. 8. रस्यः क्षिग्धाः स्थिरा ह्रद्याः

रहम्

Gītā. 6. 10. रहसि स्थितः

रहस्य

Maitri. 6. 20. मोक्षलक्षणमित्येतत्परं रह-
स्यम्

Nṛisut. 8. अभयं हि वै ब्रह्म भवति य
एवं वेदेति रहस्यम्
(4 times).

Brahmav. 2. रहस्यं ब्रह्मविद्यायाम्

Gopī. 4. य एतद्ब्रह्मस्य सायं प्रातर्ध्या-
येत्

5. सरहस्योपनिषदङ्गान्

Rāmop. 84. इदं रहस्यं परमम्

Mukti. 1. 33. रहस्यं वञ्चसूचिकम्

35. रहस्यं रामतपनम्

40. *vile* सत्किंका

Gītā. 4. 3. रहस्यं ह्येतदुत्तमम्

रहित

- Maitri. 6. 34. लयविक्षेपरहितम्
 Tejo. 7. उपाधिरहितं स्थानम्
 Sarvop. 3. उत्पत्तिविनाशरहितं चैत-
 न्यम्
 Parama. 2. षड्वर्गिरहितम्
 Vāsu. 3. देहादिरहितं सूक्ष्मम्
 Mukti. 1. 20. पुनरावृत्तिरहितां मुक्तिम्

रा

- Rāmap. 1. रघोः कुले ऽखिलं राति
 5. तथा रात्यस्य रामाख्या

1. राक्षस *adj.*

- Gītā. 9. 12. राक्षसीमासुरीं चैव

2. राक्षस

- Maitri. 1. 4. *vide* आदि
 7. 8. ditto.
 Rāmap. 2. राक्षसा येन मरणं यान्ति
 3. राक्षसान्मर्त्यरूपेण

राग

- Maitri. 3. 5. अन्तस्तृष्णा स्नेहो रागः
 Muṇḍ. 1. 2. 9. यत्कर्मिणो न प्रवेदयन्ति
 रागान्
 Parama. 3. त्यागो रागे
 Gītā. 2. 64. रागद्वेषवियुक्तैस्तु
 3. 34. रागद्वेषौ व्यवस्थितौ
 7. 11. कामरागविवर्जितम्
 17. 5. कामरागबलान्विताः
 18. 51. रागद्वेषौ व्युदस्य च

रागात्मक

- Gītā. 14. 7. रजो रागात्मकं विद्धि

रागान्ध

- Maitri. 4. 2. महान्धकारमिव रागान्धम्

रागिन्

- Gītā. 18. 27. रागी कर्मफलप्रेष्ठः

राघव

- Rāmap. 40. मोदते राघवस्तदा
 42. निहत्य राघवः
 91. आराधयेद्वाघवं चन्दनाक्षैः
 93. विश्रव्यापी राघवः

- Mukti. 1. 10. तेषां शाखाश्च राघव

राज्

- Rāmap. 1. राजते यो महीस्थितः

राजकर्मन्

- Maitri. 7. 8. राजकर्मणि पतितादयः

राजगुह्य

- Gītā. 9. 2. राजविद्या राजगुह्यम्

राजन्

- Kaush. 2. 9. सोमो राजासि
 — तेन मुखेन राज्ञो ऽस्ति
 — राजा त एकं मुखं तेन मु-
 खेन विशो ऽस्ति
 4. 15. यमो राजेति वा अहमेतमु-
 पासे

19. सोम राजन्निति Brih. 2.
 1. 15.

- Chhā. 1. 10. 6. राजासौ यक्ष्यते
 5. 2. 6. स हि ज्येष्ठः श्रेष्ठो राजाधि-
 पतिः
 5. 3. 6. गौतमो राज्ञो ऽर्द्धमेयाय
 — तत्रैव राजन्मानुषं वित्तम्
 5. 4. 2. तस्या आहुतेः सोमो राजा
 संभवति
 5. 5. 2. सोमं राजानं जुह्वति Brih.
 6. 2. 10.

5. 10. 4. एष सोमो राजा

5. 12. 1. दिवमेव भक्ष्यो राजन्
 (similarly in Sections
 13—17).

8. 14. 1. यशो राज्ञां यशो विशाम्

Brih. 1. 3. 24. राजानं भक्षयन्नुवाचायं | Gopī.
त्यस्य राजा मूर्द्धानं विपा- | Gītā.
तयतात्

1. 4. 11. यद्यपि राजा परमतां ग-
च्छति

14. बलीयांसमाशंसते धर्मेण
यथा राज्ञा

2. 1. 2. सर्वेषां भूतानां मूर्द्धा राजा
(bis).

3. वृहस्पण्डरवासाः सोमो
राजा

2. 5. 15. आत्मा . . सर्वेषां . . राजा

4. 3. 20. यत्र देव इव राजेव

33. मेधावी राजा

37. यथा राजानमव्ययान्तम्

38. यथा राजानं प्रययामन्तम्

6. 2. 9. तस्या आहुत्यै सोमो राजा
संभवति

16. यथा सोमं राजानं . . भक्ष-
यन्ति

6. 3. 1. स हि राजेशानो अधिपतिः
स मां राजेशानो अधिपतिं
करोतु

Maitrī. 1. 2. बृहद्रथो वै नाम राजा
— वर वृणीष्वेति राजानमव-
र्धति

— गजेभ्यो गाथां जगाद

4. मरुत्तभरतप्रभृतयो राजानः

2. 1. सुप्रातस्त्वव्रीद्राजानम्

3. राजन् . . अहं ते कथयिष्या-
मि

6. 29. अनया ब्रह्मविद्यया राजन्

7. 8. इदानीं ज्ञानोपसर्गो राजन्

Mahānar. 5. 2. तन्मे वरुणो राजा पाणिना
ह्यवमर्शतु

6. 1. जनयन्प्रजा भुवनस्य राजा

Nīla. 2. उभयो राज्ञोर्ज्याम्

Nāda. 12. स राजा भारते वर्षे

Gopī.

Gītā.

Chhā. 2. 10.

Chhā. 5. 3.

Brih. 6. 2.

Prasna. 6.

Gītā.

Maitrī.

Krish.

Gītā.

5. राजभिः सत्कृतो भवेत्

2. राजा वचनमब्रवीत्

16. अनन्तविजयं राजा

9. एवमुक्त्वा ततो राजन्

76. राजन् संस्मृत्य संस्मृत्य
संवादिमिमम्

77. विस्मयो मे महान् राजन्
राजन

1. एतद्राजनं देवतासु प्रोतम् 2.

राजन्यबन्धु

पञ्च मा राजन्यबन्धुः प्र-
श्नानप्राक्षीत्

पञ्च मा प्रश्नान् राजन्यब-
न्धुरप्राक्षीत्

राजपुत्र

हिरण्यनाभः कौसल्यो रा-
जपुत्रः

राजर्षि

2. इमं राजर्षयो विदुः

33. भक्ता राजर्षयस्तथा

राजविद्या

2. राजविद्या राजगुह्यम्

राजस

5. अन्तस्तृष्णा . . अन्नतमः
स्त्विति राजसानि

2. अस्य राजसो ऽंशो ऽसौ स
. . यो ज्यं ब्रह्मा

5. सत्त्वराजसतामसी

6. भक्ते ब्रह्मणि राजसी

7. 12. राजसास्तामसाश्च ये

14. 18. मध्ये तिष्ठन्ति राजसाः

17. 2. सात्त्विकी राजसी चैव

4. यक्षरक्षांसि राजसाः

9. आहारा राजसस्थेष्टाः

12. तं यज्ञं विद्धि राजसम्

- Gitā. 17. 18. राजसं चलमधुवम्
21. तद्दानं राजसं स्मृतम्
18. 8. स कृत्वा राजसं त्यागम्
21. तज्ज्ञानं विद्धि राजसम्
24. तद्राजसमुदाहृतम्
27. राजसः परिकीर्तितः
31. बुद्धिः सा पार्थ राजसी
34. धृतिः सा पार्थ राजसी
38. तत्सुखं राजसं स्मृतम्

राजसूय

- Bṛih. 1. 4. 11. ब्राह्मणः क्षत्रियमधस्तादु-
पास्ते राजसूये

राजस्तंवायन

- Bṛih. 6. 5. 4. कुथिर्यज्ञवचसो राजस्तं-
वायनात्
— यज्ञवचा राजस्तंवायनस्तु-
रान्कावपेयात्

राजि

- Bṛih. 2. 2 2 इमा अक्षन् लोहिन्यो रा-
जयः

राज्ञी

- Chhā. 3. 15. 2 राज्ञी नाम प्रतीची

राज्य

- Chhā. 2. 24 4. पश्येम त्वा वयं राज्यायेति
5. 2. 6. स मा . . राज्यं . . गमयतु
Rāmāp. 42. राज्ये सुग्रीवं स्थापयेत्
Mukti. 1. 47. राज्यं देयं धनं देयम्
Gitā. 1. 32. न च राज्यं सुखानि च
— किं नो राज्येन गोविन्द
33. राज्यं भोगाः सुखानि च
35. त्रैलोक्यराज्यस्य हेतोः
45. यद्राज्यसुखलोभेन
2. 8. राज्यं सुराणामपि चाधिप-
त्यम्
11. 33. भुंक्ष्व राज्यं समृद्धम्

राज्याभिषिक्त

- Rāmāp. 81. राज्याभिषिक्तस्य तस्य रा-
मस्य

राज्याहं

- Rāmāp. 4. राज्याह्णां महीभृताम्
राति

- Bṛih. 3. 9. 28. रातेर्दातुः परायणम्

रात्रि, रात्री

- Chhā. 5. 2. 4. पौर्णमास्यां रात्री
5. 6. . रात्रिर्गर्भिः Bṛih. 6. 2. 11.
10. 3. धृमाद्रात्रिं रात्रेरपरपक्षम्
9. 1. यद्यपि दशरात्रीर्नाश्रियान्
1. 2. रात्रिरेवं पश्चान्महिमा
5. 14. तस्य रात्रय एव पञ्चदश
कलाः
— स रात्रिभिरेवा च पृथक्ते
— अमावास्यां रात्रिम्
— तस्मादेतां रात्रिं . . प्राणं न
विच्छिन्द्यात्

2. 16. धृमाद्रात्रिं रात्रेरपक्षीयमा-
णपक्षम्

- Utha. 1. 9. तिस्रो रात्रिर्यदवात्सीर्गृहे
मे ज्ञानम्
11. सुखं रात्रीः शयिता

- Swet. 4. 18. यदातमस्तत्र दिवा न रात्रिः
Mahānār. 5. 5. ततो राज्यजायत
14. 4. यद्राज्या पापमकार्ष . . रा-
त्रिस्तदवलुप्तम्

- Prasna. 1. 13. अहरेव प्राणो रात्रिरेव रा-
त्रिः
— ब्रह्मचर्यमेव तद्यद्रात्री रत्या
संयुज्यन्ते

- Kāthāśru. 1. यथाहनि तथा रात्री

- Vāsu. 4. रात्रावग्निहोत्रभस्मना

- Gitā. 8. 17. रात्रिं युगसहस्रान्ताम्

25. धूमो रात्रिस्तथा कृष्णः

रात्रिकृत

Nâr. 5. रात्रिकृतं पापं नाशयति

रात्र्यागम

Gîtâ. 8, 18. रात्र्यागमे प्रलीयन्ते
19. रात्र्यागमे ऽवशः पार्थ

राथीतर

Tait. 1. 9. 1. सत्यवन्त्रा राथीतरः

राथीतरीपुत्र

Brih. 6. 5. 2. शाण्डिलीपुत्रो राथीतरीपु-
त्रात्— राथीतरीपुत्रो भालुकीपु-
त्रात्

राध्

Brih. 4. 3. 33. स यो मनुष्याणां राद्धः

Tait. 3. 10. 1. अराध्यस्मा अन्नमित्याच-
क्षते— एतद्वै मुखतो ऽन्नं राद्धं मु-
खतो ऽस्मा अन्नं राध्यते— एतद्वै मध्यतो ऽन्नं राद्धं म-
ध्यतो ऽस्मा अन्नं राध्यते— एतद्वा अन्ततो ऽन्नं राद्धम-
न्ततो ऽस्मा अन्नं राध्यते

राम

Krish. 8. वेदार्थः कृष्णरामयोः

14. शेषनागो ऽभवद्रामः

Râmap. 2. स राम इति लोकेषु

3. रामनाम भुवि ख्यातम्

5. तथा रात्र्यस्य रामाख्या

17. सीतारामौ तन्मयौ

— ततो रामो मानवः

19. चात्मा रामेति गीयते

20. रामो वाच्यः स्यात्

23. अत्र रामो ऽनन्तरूपः

30. कामरूपाय रामाय

31. रमाधराय रामाय

Râmap.

36. रामो लक्ष्मण एव च

38. रामलक्ष्मणौ

39. स तु रामे शंकितः सन्

— यो रामस्तमत्रिक्षिपत्

44. आगत्य रामेण सह (Nâr.
explains रामाय स्वयम्)

45. तदा रामः क्रोधरूपी

74. हुंकारं चात्र रामस्य

81. राज्याभिषिक्तस्य तस्य रा-
मस्य92. रामं वन्दे सच्चिदानन्दरूप-
म्

Râmot.

3. अर्द्धमात्रात्मको रामः

— सदा रामो ऽहम्

— राम एव न संशयः

Mukti.

1. 4. रामं स्तुवन्प्रच्छ

— राम त्वं परमात्मासि

5. त्वद्वृषं ज्ञातुमिच्छामि..
राम

6. कृपया वद मे राम

10. राम वेदाः कतिविधाः

15. राम केचिन्मुनिश्रेष्ठाः

Gîtâ.

10. 31. रामः शस्त्रभृतामहम्

रामचन्द्र

Râmot.

3. यत्परं ब्रह्म रामचन्द्रश्चिदा-
त्मकः सो ऽहम्

रामतपन, तापनी

Mukti.

1. 35. रहस्यं रामतपनम्

1. vile गारुड

रामपत्नी

Râmap.

35. रामपत्नीं वनस्थाम्

रामपद

Râmap.

6. इति रामपदेनासौ

रामबीजस्थ

Râmap.

16. तथैव रामबीजस्थम्

	रामभद्र	Râmap.	3. राहृर्मेनसिजं यथा रिच्
Râmap.	33. रामभद्र महेष्वास		
Râmot.	3. ओं तद्रामभद्रः परं ज्योतिः	Amṛita.	20. ओमित्येकेन रेचयेत्
	रामरहस्य		रिपु
Mukti.	1. <i>vide</i> गारुड	Gītā.	5. आत्मैव रिपुरात्मनः
	रामा		रिष्
Kaṭha.	1. 25. इमा रामाः सरथाः सतूर्याः	Chhā. 4. 16.	3. रथो वैकेन चक्रेण वर्त्तमानो रिष्यत्येवमस्य यज्ञो रिष्यति यज्ञं रिष्यन्तं यजमानो ऽनुरिष्यति
	रामाख्या		
Râmap.	5. तथा रात्यस्य रामाख्या		
	रायस्पोष		
Nâr.	4. विन्दते प्राजापत्यं रायस्पोषं गौष्पत्यम्	4. 17.	4. तद्यद्युक्तो रिष्येत् 5. यदि यजुष्टो रिष्येत् 6. यदि सामतो रिष्येत्
Gopi.	4. ततः प्राजापत्यं रायस्पोषं गौष्पत्यं च	Bṛih. 1. 5. 20.	न व्यथते ऽथो न रिष्यति 21.
	राव	3. 9. 26.	असितो न व्यथते न रिष्यति 4. 2. 4; 4. 4. 22; 4. 5. 15.
Râmap.	36. यद्वा रावाच्च रावणः	Swet.	4. 22. मा नो अश्वेषु रारिषः
	रावण		रु
Râmap.	35. तदा रावण आसुरः	Mahânâr. 10.	1. त्रिधावद्धो वृषभो रोरचीति
	36. स रावण इति ख्यातो यद्वा रावाच्च रावणः		रुक्मवर्ण
	राशि	Maitri.	6. 18. यदा पश्यन् पश्यति रुक्मवर्णम्
Chhā. 7.	1. 2. अध्येमि . . राशिम्	Mund. 3.	1. 3. यदा पश्यः पश्यते रुक्मवर्णम्
	4. नाम वै . . राशिः		रुच्
	7. 2. 1. वाग्वै . . विज्ञापयति . . राशिम्	Mahânâr. 22.	1. सत्येनादित्यो रोचते दिवि
	7. 7. 1. विज्ञानेन वै . . विज्ञानाति . . राशिम्	Nṛip. 2.	4. रोचनो रोचमानः (bis).
Râmap.	71. राश्यादिभूषितम्	Yogaśi.	2. यच्चान्यद्वापि रोचते
	राष्ट्रवर्द्धन	Jābāla.	4. यतो जातो अरोचथाः
	राहु		रुचिर
Râmap.	55. राष्ट्रवर्द्धन एव च	Śikhā.	1. रुचिरा भास्वती स्वभा (4 MSS. omit रुचिरा
Chhā. 8. 13.	1. चन्द्र इव राहोर्मुखात्प्रमुच्य	Amṛita.	8. रुचिरं चैव चिन्तयेत्
Maitri.	7. 6. <i>vide</i> आदि		9. रुचिरे रेचकं चैव

रुद्र

- Kaush. 2. 8. माहं पुत्र्यमर्षं रुद्रमिति
 Chhā. 3. 15. 2. न पुत्ररोदं रोदिति
 मा पुत्ररोदं रुद्रम्
 3. 16. 3. प्राणा वाव रुद्रा एतं ह्रीं
 सर्वं रोदयन्ति
 8. 10. 2. अपि रोदन्तीव 4.
 Brih. 3. 9. 4. शरीरान्मर्त्यदुत्क्रामन्त्यथ
 रोदयन्ति तद्रुद्रोदयन्ति
 नस्माद्रुद्राः

रुद्र

- Chhā. 2. 24. 1. रुद्राणां माध्यन्दिनं सवनम्
 10. तस्मै रुद्रा माध्यन्दिनं स-
 वनं संप्रयच्छन्ति
 3. 7. 1. यद् द्वितीयममृतं तद्रुद्रा उ-
 पर्जीवन्ति
 3. रुद्राणामेवैको भुत्वा
 4. रुद्राणामेव तावदाधिपत्यं
 स्वागज्यं पर्येता
 3. 16. 3. तदस्य रुद्रा अन्वायन्ताः
 प्राणा वाव रुद्राः
 4. स वृयात्प्राणा रुद्राः
 — माहं प्राणानां रुद्राणां मध्ये
 यज्ञो विलोप्सीय
 Brih. 1. 4. 11. इन्द्रो वरुणः सोमो रुद्रः
 12. वसवो रुद्रा आदित्याः
 2. 2. 2. तभिरेनं रुद्रोऽन्वायन्तः
 3. 9. 2. एकादश रुद्राः
 4. कतमे रुद्रा इति . . तद्यद्रो-
 दयन्ति तस्माद्रुद्रा इति
 Svet. 3. 2. एको हि रुद्रो न द्वितीयाय
 तस्युः
 4. विश्वाधिको रुद्रो महर्षिः
 4. 12; Mahānār. 10. 3.
 5. या ते रुद्र शिवा तनुः
 Nila. 1.
 4. 21. रुद्र यत्ते दक्षिणं मुखम्

Svet.

Maitri.

Prasna.

Nrup.

Nṛisut.

Chhā.

Siras.

4. 22. वीरान्मा नो रुद्र भामितो
 वधीः
 4. 5. ब्रह्मा रुद्रो विष्णुः
 5. 1. त्वं रुद्रस्त्वं प्रजापतिः
 2. अस्य नामसो ऽंशो ऽसौ स
 . . यो ऽयं रुद्रः
 6. 5. ब्रह्मा रुद्रो विष्णुरित्यधि-
 पतिवत्येषा
 7. भर्जयतीति वैष भर्गा इति-
 रुद्रः
 8. शम्भुर्भवो रुद्रः 7. 7.
 26. एतद्रुद्रस्य रुद्रत्वम्
 7. 2. सोमा रुद्रा दक्षिणत उद्यन्ति
 3. 1. तन्नो रुद्रः प्रचोदयान्
 2; 17. 4.
 13. 2. सर्वो वै रुद्रस्तस्मै रुद्राय
 नमः
 — पुरुषो वै रुद्रस्तन्महः
 15. 6. त्वं रुद्रस्त्वं ब्रह्मा त्वं प्रजा-
 पतिः
 16. 2. रुद्रो माधिशान्तकः
 17. 3. नमस्ते अस्तु रुद्र रूपेभ्यः
 2. 9. रुद्रो ऽसि परिशक्ता
 4. 2. वसु रुद्रादित्यैः
 2. 1. विष्णुरुद्राः Nṛisut. 3.
 4. 3. यो वै नृसिंहः . . ये च रुद्रा-
 स्तस्मै वै नमो नमः (18)
 2. रुद्रा दक्षिणतः (आसते)
 3. मकारं रुद्रं भूमध्ये
 — रुद्रमेव . . सम्पूज्य
 12. शर्वो भवश्च रुद्रश्च
 1. ते रुद्रमपृच्छन् को भवा-
 निति
 ते देवा रुद्रमपृच्छन्
 ते देवा रुद्रमपश्यन्
 ते देवा रुद्रमध्यायन्
 ते देवा ऊर्ध्वबाह्वो रुद्रं
 स्तुवन्ति

Siras.

2. यो वै रुद्रः स भगवान् . .
तस्मै वै नमो नमः
(31 times).

3. य एकः स रुद्रो यो रुद्रः
स ईशानः

4. कस्मादुच्यते रुद्रः . . तस्मा-
दुच्यते रुद्रः

5. एको रुद्रो न द्वितीयाय त-
स्थौ

— बुद्ध्या सन्धितं स्थापयित्वा
तु रुद्रे रुद्रमेकत्वमाहुः
(bis).

— रुद्रो हि . . इषं . . नियन्ता

6. यो अग्नौ रुद्रो यो अप्सवन्तः

— तस्मै रुद्राय नमो अस्त्वग्नये

— यो रुद्रो अग्नौ यो रुद्रो अ-
प्सवन्तयौ रुद्र ओषधीर्वा-
रुध आविवेश

— यो रुद्र इमा विश्वा भुव-
नानि चाकृते तस्मै रुद्राय
वै नमो नमः

— यो रुद्रो अप्सु यो रुद्र ओ-

षधीषु यो रुद्रो वनस्पतिषु

— येन रुद्रेण जगदूर्ध्वं धारि-
तं . . तस्मै रुद्राय वै नमो
नमः

— व्यापको हि भगवान् रुद्रो
भोगायमानो यदा शयते
रुद्रः

7. रुद्राणां शतसहस्राणि जप्ता-
नि भवन्ति Mahā. 4.

Śikhā.

1. रुद्रो रुद्रास्त्रिष्टुब्धक्षिणाग्निः
(one MS. has विष्णु-
रुद्रो रुद्राः)

2. ब्रह्मविष्णुरुद्रेन्द्राः सम्प्रसृ-
यन्ते

— ब्रह्मा विष्णुश्च रुद्रश्च

2. सुषुप्ते रुद्रः

Prāṇâg.

1. रुद्रैः प्रजग्धं यदि वा पि-
शाचैः

— त्वं यज्ञस्त्वं ब्रह्मा त्वं रुद्रः

Nīla.

1. अपश्यमस्यन्तं रुद्रम्

3. एष एत्यवीरहा रुद्रः

9. ये चेमे अभितो रुद्राः

Nāda.

15. अष्टम्यां व्रजते रुद्रम्

Nār.

1. नारायणाद्गुद्रो जायते

— नारायणादेकादश रुद्राः

3. रुद्रं स सारथि कृत्वा

2. मुखे रुद्रः

Hātisa.

Jābāla.

1. रुद्रस्तारकं ब्रह्म व्याचष्टे
Rāmōt. 1.

Krish.

3. रुद्रादीनां वचः श्रुत्वा

6. प्रोक्ता सात्त्वीच रुद्रस्य
(2 MSS. have रुद्रे सा)

10. वंशस्तु भगवान् रुद्रः

13. रुद्रो येन कृतो वंशः

Rāmap.

69. एकादशरुद्रांश्च तत्र वै

75. रुद्रेण संयुता

Rāmōt.

5. ये चैकादश रुद्राः (33).

Gītā.

10. 23. रुद्राणां शंकरश्चास्मि

11. 6. रुद्रानभिन्नौ मरुतस्तथा

22. रुद्रादित्या वसवो ये च
साध्याः

रुद्रचरित

Śiras.

4. तदेतद्रुद्रचरितम्

रुद्रजापक

Nrip.

5. 10. यतीनां तु शतं पूर्णं रुद्रजा-
पकेन तत्समम्

— रुद्रजापकशतमेकम्

रुद्रजापिन्

Kālāg.

2. स सततं रुद्रजापी भवति

रुद्रत्व

Maitri.

6. 26. एतद्रुद्रस्य रुद्रत्वम्

Brahma.

रुद्रदेवत्व

Sikhā.

1. द्वितीया शुभशुक्ला रौद्री
रुद्रदेवत्या

रुद्रपूत

Nrip.

5. 3. स रुद्रपूतो भवति

रुद्रयुक्त

Rāmap.

79. कामिका रुद्रयुक्ता

रुद्राक्ष

Mukti.

1. 38. रुद्राक्षगणदर्शनम्
1. *vile* जावलि

रुद्राणी

Hanisa.

2. रुद्राणी चरणौ

रुद्राराधनतत्पर

Amrita.

2. ब्रह्मलोकपदान्वेषी रुद्रारा-
धनतत्परः

रुध्

Bṛih. 1.

4. 8. प्रियं रोत्स्यतीति

Gitā.

4. 29. प्राणापानगती रुद्धा

रुधिर

Bṛih. 3.

9. 28. त्वच एवास्य रुधिरं प्रस्यन्दि

Gitā.

2. 5. रुधिरप्रदिग्धान्

रुह्

Bṛih. 3.

9. 28. वृक्षो वृक्षो रोहति मूलात्

रुक्ष

Gitā.

17. 9. *vile* विदाहिन्

रूप

Ait.

5. 1. येन वा रूपं पश्यति

Kaush.

1. 7. केन रूपाणीति चक्षुषेति
3. 2. चक्षुषा रूपं (प्रज्ञापयितुं)
3. चक्षुः सर्वै रूपैः सहाप्येति
(bis); 4. 20.

Kaush.

3.

4. चक्षुरवोस्मिन् सर्वाणि रू-
पाण्यभिविस्तृज्यन्ते चक्षुषा
सर्वाणि रूपाण्याप्नोति

5. तस्य रूपं परस्तात्पतिवि-
हिता भूतमात्रा

6. प्रज्ञया चक्षुः समारुह्य चक्षु-
षा सर्वाणि रूपाण्याप्नोति

7. न हि प्रज्ञापेतं चक्षुरूपं किं-
चन प्रज्ञापयेत्

— नाहमेतद्रूपं प्राज्ञासिषम्

8. न रूपं विजिज्ञासीत द्रष्टारं
विद्यात्

— न ह्यन्यतरतो रूपं किंचन
सिध्येत्

Kena.

9. दध्रमेवापि नूनं त्वं वेत्थ
ब्रह्मणो रूपम्

Chhā. 1.

7.

5. तस्यैतस्य तदेव रूपं यद-
मुख्य रूपम्

1. 4. एतदादित्यस्य रोहितं रूपम्

2. 3. एतदादित्यस्य शुक्लं रूपम्

3. एतदादित्यस्य कृष्णं रूपम्

3. 3. एतदादित्यस्य परःकृष्णं रू-
पम्

3. 6. 2. त एतदेव रूपमभिसंविश-
न्त्येतस्माद्रूपादुद्यन्ति

3. 7. 2; 3. 8. 2; 3. 9.
2; 3. 10. 2.

3. स एतदेव रूपमभिसंविश-
त्येतस्माद्रूपादुदेति 3. 7. 3;
3. 8. 3; 3. 9. 3; 3. 10. 3.

4. 1. रोहितं रूपं तेजसस्तद्रूपम्
2, 3, 4.

— त्रीणि रूपाणीत्येव सत्यम्
2, 3, 4.

6. यदु रोहितमिवाभूदिति ते-
जसस्तद्रूपं . . यदु शुक्लमि-
वाभूदित्येषां रूपं . . यदु
कृष्णमिवाभूदित्यन्नस्य रू-
पम्

- Chhā. 8. 3. 4. स्वेन रूपेणाभिनिष्पद्यते. 8.
12. 2, 3; Maitri 2. 2.
- Bṛih. 1. 4. 11. तच्छ्रेयोरूपमत्यसृजत क्ष-
त्रम्
14. तच्छ्रेयोरूपमत्यसृजत धर्म-
म्
15. एताभ्यां हि रूपाभ्यां ब्रह्मा-
भवत्
1. 5. 3. यत्किञ्च विज्ञातं वाचस्तद्रू-
पम्
9. यत्किञ्च विजिज्ञास्यं मन-
सस्तद्रूपम्
10. यत्किञ्चाविज्ञातं प्राणस्य
तद्रूपम्
21. अस्यैव सर्वे रूपमसाम
— एतस्यैव सर्वे रूपमभवन्
1. 6. 1. त्रयं वा इदं नाम रूपं कर्म
2. रूपाणां चक्षुरित्येतदेवामु-
क्थमतो हि सर्वाणि रूपा-
ण्युत्तिष्ठन्ति
— एतद्धि सर्वे रूपैः समम्
— एतदेवां ब्रह्मेतद्धि सर्वाणि
रूपाणि विभर्ति
2. 3. 1. द्वे वाव ब्रह्मणो रूपे Maitri.
6. 3, 15.
6. तस्य हैतस्य पुरुषस्य रूपम्
2. 4. 11. सर्वेषां रूपाणां चक्षुरेका-
यनम् 4. 5. 12.
2. 5. 19. रूपं रूपं प्रतिरूपो बभूव
Katha. 5. 9, 10.
— तदस्य रूपं प्रतिचक्षणाय
3. 2. 5. स रूपेणातिग्राहेण गृहीतश्च-
क्षुषा हि रूपाणि पश्यति
3. 9. 12. रूपाण्येव यस्यायतनम् 15.
20. कस्मिन्नु चक्षुः प्रतिष्ठितमि-
ति रूपेऽपि चक्षुषा हि
रूपाणि पश्यति कस्मिन्नु
रूपाणि &c.

- Bṛih. 4. 3. 7. अतिक्रामति मृत्यो रूपाणि
13. रूपाणि देवः कुरुते बहूनि
21. अपहतपाप्माभयं रूपम्
— अकामं रूपं शोकान्तरम्
4. 4. 4. नवतरं कल्याणतरं रूपम्
(bis).
5. 15. 1. यत्ते रूपं कल्याणतमं तत्ते
पश्यामि Isā. 16.
6. 4. 21. त्वष्टा रूपाणि पिंशतु
Kāṭha. 4. 3. येन रूपं रसं. एतेनैव वि-
जानाति
5. 9. रूपं रूपं प्रतिरूपो बहिश्च 10.
12. एकं रूपं बहुधा यः करोति
6. 9. न सन्दृशे तिष्ठति रूपमस्य
Śwet. 4. 20; Mahānār.
1. 11.
Śwet. 2. 11. एतानि रूपाणि पुरः सराणि
5. 2. विश्वानि रूपाणि योनीश्च
सर्वाः
11. स्थानेषु रूपाण्यभिसंप्रपद्यते
12. स्थूलानि सूक्ष्माणि बहूनि
त्रैव रूपाणि
Maitri. 2. 6. उत्तरं व्यानस्य रूपं च
3. 3. एतद्वै नानात्वस्य रूपम्
5. 2. एतद्रूपं वै रजः
— एतद्वै सत्त्वस्य रूपम्
6. 11. परं वा एतदात्मनो रूपं
यदन्नम्
14. तस्यैतद्रूपं यन्निमेषादिका-
लात् संभृतम्
15. सकलस्य वा एतद्रूपं यत्
संवत्सरः
17. अस्यैतद्भास्वरं रूपम्
26. यदुज्ज्वलत्येतद्ब्रह्मणो रू-
पम्
Mahānār. 17. 3. नमस्ते रुद्रः रूपेभ्यः
Gauḍa. 3. 6. रूपकार्यसमाख्याश्च

- Nrip. 2. 4. जगद्धितं वा एतद्रूपमक्षरं
भवति
— यस्य रूपं दृष्ट्वा सर्वे लो-
काः... भित्त्या पलायन्ते
- Nrisut. 3. ओतानुज्ञात्रनुज्ञाविकल्परू-
पा (twice with रूपम्)
- Kshur. 12. तद्रूपं नाम कृन्तयेत्
- Siras. 4. द्रुतमस्य रूपमुपलभ्यते
- Garbha. 1. चक्षुषी रूपे
5. दर्शनाग्री रूपाणां दर्शनं
करोति
- Amrita. 14. अन्धवत् पश्य रूपाणि
- Sarvop. 2. शब्दस्पर्शरूपरसगंधाः
- Parama. 2. न रूपं न रसम्
3. पूर्णानन्दैकरूपरसबोधः
(MSS.)
- Gopi. 2. एष ब्रह्मानन्दरूपः
— ब्रह्मानन्दैकरूपम्
5. निखनानन्दैकरूपम्
— पुरुषोत्तमरूपेण
— परब्रह्मानन्दैकरूपम्
- Mukti. 1. 5. त्वद्रूपं ज्ञातुमिच्छामि
24. ध्यायन्मद्रूपमव्ययम्
2. क्लेशरूपत्वात्
- Gitā. 11. 3. द्रष्टुमिच्छामि ते रूपम्
5. पश्य मे पार्थ रूपाणि
9. परमं रूपमैश्वरम्
20. दृष्ट्वाद्भुतं रूपमुग्रं तवेदम्
23. रूपं महत्ते बह्वक्वनेत्रम्
45. तदेव मे दर्शय देवं रूपम्
46. तेनैव रूपेण चतुर्भुजेन
47. रूपं परं दर्शितमात्मयोगात्
49. दृष्ट्वा रूपं घोरमीदृङ्मेदम्
— तदेव मे रूपमिदं प्रपश्य
50. स्वकं रूपं दर्शयामास भुयः

- Gitā. 11. 51. दृष्ट्वेदं मानुषं रूपम्
52. सुदुर्दर्शमिदं रूपम्
— देवा अप्यस्य रूपस्य
15. 3. न रूपमस्येह तथोपलभ्यते
18. 77. रूपमत्यद्भुतं हरेः
रूपक
- Maitri. 6. 36. द्वे वाक् खल्वेते ब्रह्मज्यो-
तिषो रूपके
- रूपकल्पना
- Rāmap. 7. ब्रह्मणो रूपकल्पना
रूपधृक्
- Krish. 22. तच्चक्रं ब्रह्म रूपधृक्
- रूपवर्जित
- Tejo. 6. त्रिधातुं रूपवर्जितम्
रूपस्थ
- Rāmap. 8. रूपस्थानां देवतानाम्
रूपिन्
- Nrisut. 9. ब्रह्मविष्णुशिवरूपिणी
- Rāmap. 32. दशास्यान्तकरूपिणे
- Mukti. 1. 18. पारमार्थिकरूपिणी
रेखा
- Kālāg. 1. का रेखाः किं दैवतं के मंत्राः
— तिर्यक् तिस्रो रेखाः प्रकु-
र्वीत
2. यास्य प्रथमा रेखा
— यास्य द्वितीया रेखा
— यास्य तृतीया रेखा
रेखात्रय
- Rāmap. 70. रेखात्रयसमन्वितम्
रेचक
- Amrita. 9. रुचिरे रेचकं चैव
— रेचकपूरककुम्भकाः
11. रेचकस्येति लक्षणम्

- Dhyāna. 13. रेचकेन तु विद्यात्मा
रेतस्
- Ait. 1. 4. शिश्राद्रेतो रेतस आपः
2. 4. आपो रेतो भूत्वा शिश्रं प्रा-
विशन्
4. 1. एतद्रेतस्तदेतत्सर्वेभ्यो ऽङ्गे-
भ्यस्तेजः
- Kaush. 1. 2. विप्रक्षणादृतवो रेत आभृ-
तम्
6. रेतः संवत्सरस्य
- Chhā. 3. 17. 7. आदिन् प्रत्नस्य रेतसः
5. 7. 2. तस्या आहुते रेतः संभवति
5. 8. 2. एतस्मिन्नग्री देवा रेतो जु-
ह्वति Brih. 6. 2. 13.
5. 10. 6. यो रेतः सिञ्चति तद्भूय एव
भवति
- Brih. 1. 2. 4. तद्यद्रेत आसीत् संवत्सरो
ऽभवत्
1. 4. 6. आर्द्रं तद्रेतसो ऽसृजत
3. 2. 13. अप्ष्टु लोहितं च रेतश्च नि-
धीयते
3. 7. 23. यो रेतसि तिष्ठन् रेतसो
ऽन्तरो यं रेतो न वेद य-
स्य रेतः शरीरं यो रेतो
ऽन्तरो यमयति
3. 9. 17. रेत एव यस्यायतनम्
22. कस्मिन्वापः प्रतिष्ठिता इति
रेतसीति कस्मिन्नु रेतः
— हृदये ह्येव रेतः प्रतिष्ठितम्
28. रेतस इति मा वोचत
6. 1. 8. प्रजायमाना रेतसा 9-11.
12. रेतो होचक्राम
— यथा क्लीबा अप्रजायमाना
रेतसा
— प्रविवेश ह रेतः
14. यद्वा अहं प्रजातिरस्मि त्वं
तत्प्रजातिरसीति रेतः

- Brih. 6. 2. 12. तस्या आहुत्यै रेतः संभवति
6. 3. 2. रेतसे स्वाहा
6. 4. 1. पुरुषस्य रेतः [रसः]
4. सुप्तस्य वा जाग्रतो वा रेतः
स्कन्दति
5. यन्मे ऽयं रेतः पृथिवीम-
स्कान्सीत्
— इदमहं तद्रेत आददे
10. इन्द्रियेण ते रेतसा रेत
आददे
11. इन्द्रियेण ते रेतसा रेत
आदधामि
20. रेतो दधायहै
- Mund. 2. 1. 5. पुमान् रेतः सिञ्चति योषि-
तायाम्
- Praśna. 1. 14. ततो ह वै तद्रेतः
- Nrip. 1. 1. रेतः प्रथमं यदासीत्
रेतोतिरेक
- Garbha. 3. पितू रेतोतिरेकात्पुरुषः
— मानू रेतोतिरेकात् स्त्री
रेफ
- Rāmap. 72. vido आदि
रेफास्ठ
- Rāmap. 16. रेफास्ठा मूर्त्तयः स्युः
रेभ्
- Mahānār. 9. 1. सोमः पवित्रमत्येति रेभन्
17. 8.
रेरिवन्
- Tait. 1. 10. 1. अहं वृक्षस्य रेरिवा
रेवन्त्
- Chhā. 2. 18. 1. एता रेवत्यः पशुषु प्रोताः 2.
रे
- Brih. 5. 15. 1. अग्ने नय सुपथा राये
Isā. 18.

रैक

- Chhâ. 4. 1. 3. कम्बर एनमेतत्सन्तं सयु-
ग्वानमिव रैकमात्य
— यो नु कथं सयुग्वा रैकः 5.
5. अङ्गारे ह सयुग्वानमिव रै-
कमात्य
8. त्वं नु भगवः सयुग्वा रैकः
4. 2. 2. रैक्रेमानि षट् शतानि गवाम्
4. रैक्रेदं सहस्रं गवाम्

रैकपर्ण

- Chhâ. 4. 2. 5. ते हैते रैकपर्णा नाम महावृ-
षेषु

रैतस

- Bṛih. 2. 5. 2. अयमध्यात्मं रैतसः.. पुरु-
षः

रैवत

- Kaush. 1. 5. शाकरैवते Maitri. 7. 5.

रैवतक

- Jābāla. 6. *vide* प्रभृति

रोग

- Chhâ. 7. 26. 2. न पश्यो मृत्युं पश्यति न
रोगम्

- Śwet. 2. 12. न तस्य रोगो न जरा न
मृत्युः

- Maitri. 1. 3. *vide* आद्य
7. 11. न पश्यन्मृत्युं पश्यति न
रोगम्

रोचन

- Mahānār. 20. 7. विश्वमाभासि रोचनम्
Nṛip. 2. 4. रोचनो रोचमानः (bis).
Nīla. 19. ये चामी रोचने दिवि
(so 5 MSS.)

रोचिष्णु

- Bṛih. 2. 1. 9. रोचिष्णुरिति.. एतमुपासे

- Bṛih. 2. 1. 9. एवमुपास्ते रोचिष्णुर्हं भव-
ति रोचिष्णुर्हस्य प्रजा भ-
वति

रोमन्

- Chhâ. 8. 13. 1. अश्व इव रोमाणि विधूय
पापम्

- Garbha. 5. अर्द्धचतस्रो रोमाणि को-
ट्यः

रोमन्थ

- Mukti. 2. 63. बहुशास्त्रकथाकन्थारोम-
न्थेन वृथैव किम्

रोमहर्ष

- Gîtâ. 1. 29. रोमहर्षश्च जायते

रोमहर्षण

- Gîtâ. 18. 74. अद्भुतं रोमहर्षणम्

रोप

- Parama. 2. *vide* आदि

रोहिणी

- Krish. 16. दया सा रोहिणी माता

रोहित

- Chhâ. 3. 1. 4. एतदादित्यस्य रोहितं रूपम्

6. 4. 1. यदग्रे रोहितं रूपम्
2. यदादित्यस्य रोहितं रूपम्
3. यच्चन्द्रमसो रोहितं रूपम्
4. यद्विशुतो रोहितं रूपम्
6. यदु रोहितमिवाभूत्

रोहितोच्छिष्ट

- Chûl. 11. अनङ्गान् रोहितोच्छिष्टः

रौद्र

- Chhâ. 2. 24. 7. स रौद्रं सामाभिगायति
Śikhâ. 1. द्वितीया.. रौद्री रुद्रदेव-
त्या

लक्ष्

- Maitri. 6. 24. ध्यानं . . लक्ष्येषु च निधीयते
34. व्योम्नि व्योम न लक्षयेत्
Mund. 2. 2. 3. लक्ष्यं तदेवाक्षरं . . विद्धि
4. ब्रह्म तद्वक्ष्यमुच्यते
Dhyāna. 19.

- Gauḍa. 2. 6. अवितथा इव लक्षिताः
4. 31.
30. पृथगेवेति लक्षितः

लक्ष्

- Amṛita. 33. लक्षैकोऽपि निश्वासः
Parama. 3. न लक्षं नालक्षम् (so MSS.)

लक्षण

- Maitri. 6. 31. शान्तादिलक्षणोक्तः
Garbha. 3. सर्वलक्षणज्ञानसम्पूर्णः
Amṛita. 11. रेचकस्येति लक्षणम्
12. पूरकस्येति लक्षणम्
13. कुम्भकस्येति लक्षणम्
14. प्रशान्तस्येति लक्षणम्
Sarov. 4. यस्य लक्षणं . . अव्यभि-
चारि
Mukti. 2. कर्तृत्वभोक्तृत्वसुखदुःखा-
दिलक्षणश्चित्तधर्मः

लक्षणशून्य, लक्षणा°

- Gauḍa. 4. 67. लक्षणशून्यमुभयम्
Sarov. 4. लक्षणशून्या सा माया

लक्ष्मण

- Rāmap. 28. दक्षिणे लक्ष्मणेनाथ
36. रामो लक्ष्मण एव च
38. रामलक्ष्मणौ
51. पश्चिमे लक्ष्मणं धृत्वा
54. विभीषणं लक्ष्मणं च

लक्ष्मी

- Nṛip. 1. 3. सावित्रीं लक्ष्मीं यजुः प्रणवं
एति लक्ष्मीं तदा लीलायः

Nṛip.
Rāmot.

3. 1. पाहि . . भियं लक्ष्मीम्
5. यो वै श्रीरामः . . या ल-
क्ष्मीः (23).

लक्ष्मीरूप

Kṛish.

18. लक्ष्मीरूपो व्यवस्थितः

लघुमुण्ड

Kaṭhaśru.

4. लघुमुण्डोऽस्तूत्रोदरपात्रः
कस्मात्

लघुत्व

Śwet.

2. 13. लघुत्वमारोग्यमलोलुप-
त्वम्

लघ्वाशिन

Gītā.

18. 52. विविक्तसेवी लघ्वाशी

लङ्का

Rāmap.

43. लंकां समाययौ
45. पुरीं लंकां समाययौ

लब्धकाम

Rāmap.

94. लब्धकामांश्च भुक्त्वा

लब्धयोग

Yogaśi.

9. लब्धयोगेन बोद्धव्यम्

लब्ध्

Kaṭha.

2. 7. कुशलोऽस्य लब्धा

लभ्

Kaush.

2. 3. लभते हैव

Chhā. 1.

10. 6. यद्वतान्नस्य लभेमहि लभेम-
हि धनमात्रम्

3. 12. 9. अप्रवर्त्तिनीं भियं लभते य
एवं वेद

4. 4. 2. यौवने त्वामलभे 4.

6. 9. 2. ते यथा तत्र न विवेकं ल
भन्ते

7. 22. 1. यदा वै सुखं लभते ज्य व
रोति नासुखं लब्ध्वा करोति

- Chhā. 8. 3. 1. न तमिह दर्शनाय लभते
2. यच्चान्यदिच्छन्न लभते
- Tait. 2. 7. 1. रस ह्येवायं लब्धानन्दी भ-
वति
- Kaṭha. 1. 22. वक्ता चास्य त्वाद्गन्यो न
लभ्यः
25. न हीदृशा लम्बनीया मनु-
ष्यैः
27. लप्स्यामहे वित्तमद्राक्ष्म चे-
न्वा
2. 7. भवणायापि बहुभिर्यो न
लभ्यः
13. स मोदते मोदनीयं हि ल-
ब्ध्वा
23. नायमात्मा प्रवचनेन लभ्यः
Mund. 3. 2. 3.
— यमेवैष वृणुते तेन लभ्यः
Mund. 3. 2. 3.
6. 18. अथ लब्ध्वा विश्रामेताम्
Maitri. 6. 21. केवलत्वं लभते
22. तन्तुनोर्ध्वमुत्क्रान्तो ऽवका-
शं लभति
— ओमित्यनेनोर्ध्वमुत्क्रान्तः
स्वातन्त्र्यं लभते
- Mund. 3. 1. 5. सत्येन लभ्यस्तपसा ह्येष
आत्मा
3. 2. 4. नायमात्मा बलहीनेन लभ्यः
- Gauḍa. 4. 76. यदा न लभते हेतुन्
- Nrip. 5. 2. एतद्ब्रह्मोघं मृत्युतारकं गुरु-
णा लब्धम्
- Nrisut. 9. अनुज्ञामद्वयं लब्ध्वा
Amṛita. 16. यं लब्ध्वाप्यवमन्येत
Yogat. 7. लब्धं तत् परमं पदम्
10. मकारे लभते नादम्
11. लभते योगयुक्तात्मा
- Nār. 5. सर्ववेदपारायणं पुण्यं ल-
भते
- Vāsu. 4. सम्यग् ज्ञानं लब्ध्वा

- Gopī. 5. इति ब्रह्मवरं लब्ध्वा
Rāmot. 4. ये लभन्ते षडक्षरम्
Mukti. 1. 27. ज्ञानं लब्ध्वाचिरादेव
1. तेन सह कैवल्यं लभन्ते
Gītā. 2. 32. लभन्ते युद्धमीदृशम्
4. 39. श्रद्धावैल्लभते ज्ञानम्
— ज्ञानं लब्ध्वा परां शान्तिम्
5. 25. लभन्ते ब्रह्मनिर्वाणम्
6. 22. यं लब्ध्वा चापरं लाभम्
43. लभते पौर्वदैहिकम्
7. 22. लभते च ततः कामान्
8. 22. भक्त्या लभ्यस्त्वनन्यया
9. 21. गतागतं कामकामा लभन्ते
11. 25. दिशो न जाने न लभे च
शर्म
33. उत्तिष्ठ यशो लभस्व
16. 13. इदमद्य मया लब्धम्
18. 8. नैव त्यागफलं लभेत्
45. संसिद्धिं लभते नरः
54. मद्भक्तिं लभते पराम्
73. नष्टो मोहः स्मृतिर्लब्धा

लम्ब

- Brahma. 1. तमेव स्तन इव लंबते
लम्बर

- Brih. 5. 10. 1. यथा लम्बरस्य खम्
लम्भुक

- Chhā. 5. 2. 2. लम्भुको ह वासो भवति
लय

- Maitri. 6. 34. लयविक्षेपरहितम्
Kaivalya. 15. यस्मिँल्लयं याति पुरत्रयं
च

19. मयि सर्वं लयं याति
Gauḍa. 2. 28. लय इति च तद्विदः
3. 42. सुप्रसन्नं लये चैव यथा
कामो लयस्तथा
44. लये संबोधयेच्चित्तम्

Rāmāṇ.

64. पुनरष्टदलं लिखेत्
— लिखेत्तत्केसरे रामाम्
68. लिखेत्सम्यक्ततो बहिः
72. लिखेन्मन्त्रद्वयं तथा
81. उक्तक्रमाद्विखेत्

लिङ्ग

- Brih. 4. 4. 6. सह कर्मणैति लिङ्गं मनो
यत्र निपक्तमस्य
Śwet. 6. 9. न चेशिता नैव च तस्य
लिङ्गम्
Maitri. 2. 5. संकल्पाध्यवसायाभिमान-
लिङ्गः 5. 2.
6. 10. महदाद्यं विशेषान्तं लिङ्गम्
19. तच्च लिङ्गं निराश्रयम्
30. अध्यवसायसङ्कल्पाभिमा-
नलिङ्गः (lms).
81. स्वकैर्लिङ्गैरुपगृह्यः
— तस्यैतद्विङ्गमलिङ्गस्य

Nṛisut.

Hamsa.

Gītā.

3. अथ लिङ्गान् संदृत्य
2. लिङ्गे सुषुप्तिः
14. 21. कैर्लिङ्गैस्त्रीन्गुणानेतानतीतः

लिङ्गनाश

Swet.

1. 13. नैव च लिङ्गनाशः

लिङ्गरूप

Nṛisut.

3. लिङ्गरूपानेव च सम्पूज्य

लिङ्गवन्त

Maitri.

6. 5. स्त्रीपुंसपुंसकेति लिङ्गवती

लिङ्गशरीर

Sarov.

2. तद्विङ्गशरीरं दृश्यन्तिरि-
त्युच्यते

लिङ्गिन्

Brahmab.

19. लिङ्गिनस्तु गवां यथा

लिन्दु

Chhā. 8. 14.

1. श्वेतमदत्कमदत्कं श्वेत लि-
न्दु माभिगाम्

लिप्

- Chhā. 5. 10. 10. न स ह तैराचरन् पाप्मानं
लिप्यते

- Brih. 4. 4. 23. तं विदित्वा न लिप्यते क-
र्मणा पापकेन

Isā.

2. न कर्म लिप्यते नरे

Katha.

5. 11. सूर्यो यथा . . न लिप्यते . .
तथा सर्वभूतान्तरात्मा न
लिप्यते

Gauḍa.

1. 5. स भुञ्जानो न लिप्यते

Brahma.

1. एवमिष्टापूर्तैः शुभाशुभैर्न
लिप्यते

Gopī.

5. ललाटं यस्तु लेपयेत्

Gītā.

4. 14. न मां कर्माणि लिम्पन्ति

5. 7. कुर्वन्नपि न लिप्यते

10. लिप्यते न स पापेन

13. 31. न करोति न लिप्यते

18. 17. बुद्धिर्यस्य न लिप्यते

लिह

Garbha.

5. अशितपीतलेखचोष्यं पच-
तीति

Prāṇag.

2. अशितपीतलीढवादितानि

Gītā.

11. 30. लेलिहसे यसमानः

ली

Swet.

1. 7. लीना ब्रह्मणि तत्परा यो-
निमुक्ताः

Gauḍa.

3. 35. लीयते हि सुषुप्ते तन्निगृही-
तस्य न लीयते

46. यदा न लीयते चित्तम्

Brahmav.

13. यथा लीयति शान्तये

Kshur.

17. सुषुम्णा तु परे लीना

Nāda.

18. मनो लीनं यदा भवेत्

Brahmab.

13. लीयमाने घटे यथा

- घटो लीयेत नाकाशम्

Hamsa.

2. यदा हंसो नादे लीनो भवति

लीनास्य

- Chāl. 18. लीनास्या व्यक्ततां ययुः
21. लीनास्या ब्रह्मशायिने
लुप्
- Katha. 2. 4. न त्वा कामा बहवो ऽलो-
लुपन्त Maitri. 7. 9.
(लोलुपन्ते)
- Maitri. 2. 2. लुप्यमानः सस्पृहो व्ययः
6. 30.
- Sikhā. 1. सा लुपमकारः (one MS.
has सा महो लोको म-
कारः)
- Gītā. 1. 42. लुपपिण्डोदकक्रियाः
लुभ्
- Gītā. 18. 26. लुब्धो हिंसात्मको ऽशुचिः
लूता
- Gārūḍa. 2. लूतानां प्रलूतानाम्
लेलाय्
- Brih. 4. 3. 7. ध्यायतीव लेलायतीव
Śwet. 3. 18. हंसो लेलायते बहिः
Mund. 1. 2. 2. यदा लेलायते ह्यर्धः
4. लेलायमाना इति सप्त जि-
ह्वाः
- लेश
- Chhā. 2. 22. 5. सर्वे स्पर्शा लेशानाभिनि-
हिता वक्तव्याः
- Skanda. 1. तव कारुण्यलेशतः
लैङ्ग
- Gauḍa. 2. 27. क्षीपुनपुंसकं लैङ्गाः (MSS.
read लिङ्गाः)
- लोक
- Ait. 1. 1. स ईक्षत लोकासु सृजै
2. स ईर्षाँल्लोकानसृजत
3. स ईक्षतेमे नु लोकाः 3. 1.

- Ait. 4. 3. तद्भावयत्येषां लोकानां छ-
न्तस्या एवं सन्तता हीमे
लोकाः
6. स्वर्गे लोके सर्वान् कामा-
नाम्ना 5. 4; Atmapra. 1.
5. 3. प्रज्ञानेशो लोकः Atmapra.
1.
4. अस्माद्लोकादुत्क्रम्य
Atmapra. 1.
- Kaush. 1. 1. अस्ति संवृतं लोके
— मा लोके धास्यासि
2. ये वै केचास्माद्लोकात् प्र-
यन्ति
— एतद्वै स्वर्गस्य लोकस्य द्वारं
यच्चन्द्रमाः
7. लोको ऽयं तेऽसाविति
2. 9. तेन मुखेनमे लोकमस्ति
15. स्वर्गाल्लोकान् कामानामृहि
3. 1. न ह वै तस्य केनचन कर्म-
णा लोको मीयते
2. प्राणनास्मिँल्लोके ऽमृतत्वमा-
प्नोति
— सर्वमायुरस्मिँल्लोक एत्या-
प्नोत्यमृतत्वमक्षिति स्वर्गे
लोके
3. प्राणेभ्यो देवा देवेभ्यो लो-
काः 4. 20
8. यमेभ्यो लोकेभ्य उच्चिनी-
षते
4. 8. पूर्यते . . स्वर्गेण लोकेन
16. प्रजायते . . स्वर्गेण लोकेन
2. प्रेत्यास्माद्लोकादमृता भव-
न्ति 13.
34. अनन्ते स्वर्गे लोके . . प्रति-
तिष्ठति
- Chhā. 1. 6. 8. स एष ये चामुष्मात्परांचो
लोकास्तेषां चेष्टे

- Chhā. 1. 7. 6. स एष ये चैतस्मादर्वाञ्चो
लोकास्तेषां चेष्टे
7. स एष ये चामुष्मात्पराञ्चो
लोकास्तांश्चाप्नोति
1. 8. 5. अपां का गतिरित्यसौ लोकः
— अमुष्य लोकस्य का गतिः
— न स्वर्गं लोकमति नयेदिति
होवाच
— स्वर्गं वयं लोकं सामाभि-
संस्थापयामः
7. अमुष्य लोकस्य का गति-
रित्ययं लोक इति
— अस्य लोकस्य का गतिः
1. 9. 1.
— न प्रातिष्ठां लोकमति नयेत्
— प्रातिष्ठां वयं लोकं सामाभि-
संस्थापयामः
1. 9. 2. परोवरीयसो ह लोकान्
जयति
3. परोवरीयो ह... अस्मिँल्लो-
के जीवनं भविष्यति
4. तथामुष्मिँल्लोके लोकः (bis)
— परोवरीय एव हास्यास्मिँ-
ल्लोके जीवनं भवति
1. 13. 1. अयं वाव लोको हाउकारः
2. 2. 1. लोकेषु पञ्चविधं सामोपा-
सीत
3. कल्पन्ते हास्मै लोका ऊ-
र्ध्वाश्चावृत्ताश्च
2. 7. 2. परोवरीयसो ह लोकान् ज-
यति
2. 17. 1. एताः शक्रयो लोकेषु प्रोताः
2. लोकान् निन्देत्तद्व्रतम्
2. 21. 1. त्रय इमे लोकाः स प्रस्तावः
2. 22. 2. स्वर्गं लोकं यजमानाय
2. 23. 3. प्रजापतिर्लोकानभ्यतपत्
4. 17. 1.

- Chhā. 2. 24. 2. क तर्हि यजमानस्य लोकः
5. लोकं मे यजमानाय विन्दैष
वै यजमानस्य लोकः
9, 14, 15.
3. 13. 6. स्वर्गस्य लोकस्य द्वारपाः
— स्वर्गस्य लोकस्य द्वारपान्
(bis).
— प्रातिपद्यते स्वर्गं लोकम्
7. अनुत्तमेषुत्तमेषु लोकेषु
3. 14. 1. यथाकतुरास्मिँल्लोके पुरषो
भवति
3. ज्यायानिभ्यो लोकेभ्यः
4. 5. 3. प्रकाशवानास्मिँल्लोके भवति
प्रकाशवतो ह लोकान् जयति
(similarly, 4. 6. 4; 4.
7. 4; 4. 8. 4).
4. 11. 2. अस्मिँश्च लोके ऽमुष्मिँश्च
4. 12. 2; 4. 13. 2; 5.
1. 3.
4. 14. 3. लोकान्वाव किल सोम्य ते
ऽवोचन्
4. 15. 4. एष हि सर्वेषु लोकेषु भाति
4. 17. 8. एषां लोकानां... वीर्येण
5. 3. 3. वेत्थ यथासौ लोको न स-
म्पूर्यते
7. सर्वेषु लोकेषु क्षत्रस्यैव प्र-
शासनमभूत्
5. 4. 1. असौ वाव लोको गौतमा-
भिः
5. 10. 8. तेनासौ लोको न सम्पूर्यते
5. 18. 1. सर्वेषु लोकेषु... अन्नमसि
5. 24. 2. सर्वेषु लोकेषु... हृतं भवति
7. 3. 1. इमं च लोकममुं चेच्छेय
— मनो हि लोकः
7. 4. 2. कर्मणां संकृष्ट्यै लोकः स-
ङ्कल्पते लोकस्य संकृष्ट्यै
सर्वं सङ्कल्पते
3. संकृष्टान् वै स लोकान्...
अभिसिध्यति

Chhā. 7. 5. 3. चिचान् वै स लोकान् . .
अभिसिध्यति

7. 7. 1. इमं च लोकममुं च विशा-
नेनैव विजानाति

2. विज्ञानवतो वै स लोकान्
ज्ञानवतो अभिसिध्यति

7. 8. 1. बलेन लोकास्तिष्ठति

7. 9. 2. अन्नवतो वै स लोकान्
पानवतो अभिसिध्यति

7. 11. 2. तेजस्वतो लोकान् . . अभि-
सिध्यति

7. 14. 1. इमं च लोकममुं चेच्छते

7. 25. 2. सर्वेषु लोकेषु कामचारो
भवति 8. 1. 6; 8. 4. 3;
8. 5. 4.

— सर्वेषु लोकेष्वकामचारो
भवति 8. 1. 6.

8. 1. 6. कर्मजितो लोकः . . पुण्य-
जितो लोकः

8. 3. 3. एवंवित् स्वर्गं लोकमेति

8. 4. 1. एषां लोकानामसंभेदाय
Brih. 4. 4. 22.

8. 6. 2. रश्मय उभौ लोकौ गच्छ-
न्ति

8. 7. 1. स सर्वांश्च लोकानामोति
2, 3; 8. 12. 6.

8. 8. 4. उभौ लोकाववाप्नोति
5. अमुं लोकं जेष्यन्तो मन्य-
न्ते

8. 12. 6. सर्वे च लोका आत्ताः

Brih. 1. 2. 7. तस्येमे लोका आत्मानः

1. 3. 1. त एषु लोकेष्वस्पर्द्धन्त
22. सम एभिस्त्रिभिर्लोकैः

1. 4. 15. अमाविव देवेषु लोकमिच्छ-
न्ते

— अस्माह्लोकात्स्वं लोकमह-
द्वा प्रैति

Brih. 1. 4. 15. आत्मानमेव लोकमुपासीत
स य आत्मानमेव लोकमु-
पास्ते

16. अयं वा आत्मा सर्वेषां भूता-
नां लोकः

— यद्यजते तेन देवानां लोकः

— तेन तेषां लोकः

— यथा ह स्वाय लोकायारि-
ष्टिमिच्छेत्

1. 5. 4. त्रयो लोका एत एव

— वागेवायं लोकः . . प्राणो
ऽसौ लोकः

13. अन्तवन्तं स लोकं जयति
— अनन्तं स लोकं जयति

16. अथ त्रयो वाव लोकाः

— देवलोको वै लोकानां भ्रष्टः

17. त्वं ब्रह्म त्वं यज्ञस्त्वं लोकः

— अहं ब्रह्माहं यज्ञोऽहं लोकः

— ये वै के च लोकास्तेषां स-
र्वेषां लोक इत्येकता

— यदैवंविदस्माह्लोकात्प्रैति

— स पुत्रेणैवास्मिँह्लोको प्रति-
तिष्ठति

2. 1. 5. नास्यास्माह्लोकात्पजोहर्त्तते

10. सर्वं हैवास्मिँह्लोक आयुरे-
ति 12.

18. यत्रैतत्स्वप्नयया चरति ते
हास्य लोकाः

20. सर्वे लोकाः . . व्युच्चरन्ति

2. 4. 5. न वा अरे लोकानां कामाय
लोकाः प्रिया भवन्त्यात्म-
नस्तु कामाय लोकाः प्रिया
भवन्ति 4. 5. 6.

6. लोकास्तं परादुर्योज्यत्रा-
त्मनो लोकान्वेद 4. 5. 7.

— इमे लोकाः . . इदं सर्वं य-
दयमात्मा 4. 5. 7.

Bṛh. 2. 5. 15. आत्मनि . . सर्वे लोकाः

3. 1. 6. केनाक्रमेण . . स्वर्गं लोक-
माक्रमते

9. अनन्तमेव स तेन लोकं
जयति 3. 2. 12.

3. 3. 1. यदा लोकानामन्तानपृच्छाम
2. द्वाविंशतं वै देवराष्ट्रान्ययं लोकः

3. 7. 1. अयं च लोकः परश्च लोकः
2; 4. 1. 2; 4. 5. 11.

— इमं च लोकं परं च लोकम्

2. वायुना वै सूत्रेणायं च लो-
कः परश्च लोकः . . सन्-
स्थानि

3. 8. 10. यो वा एतदक्षरं . . अवि-
दित्वास्मिँल्लोके जुहोति

— यो वा एतदक्षरं . . अविदि-
त्वास्माँल्लोकालैति

— य एतदक्षरं . . विदित्वा-
स्माँल्लोकालैति

3. 9. 8. इम एव त्रयो लोकाः

10. अभिलोकः

11. हृदयं लोकः 14, 16, 17.

12. चक्षुर्लोकः 15.

13. श्रोत्रं लोकः

26. अष्टौ लोका अष्टौ देवाः

4. 3. 7. उभौ लोकावनुसञ्चरति

— इमं लोकमतिक्रामति

9. अस्य लोकस्य सर्वावतः

20. सो ज्य परमो लोकः

22. लोका अलोकाः

32. एषो ज्य परमो लोकः

4. 4. 6. तस्माँल्लोकात्पुनरैत्यस्मै लो-
काय

8. तेन धीरा अपियन्ति . . स्व-
र्गं लोकम्

11. अनन्दा नाम ते लोकाः

Kātha. 1. 3.

Bṛh. 4. 4. 13. तस्य लोकः स तु लोक एव

22. एतमेव प्रव्रजिनो लोकमि-
च्छन्तः प्रव्रजन्ति

— येषां नो ज्यमात्मायं लोकः

5. 3. 1. एति स्वर्गं लोकं य एवं वेद

5. 4. 1. जयतीमाँल्लोकान्

5. 10. 1. यदा वै पुरुषोऽस्माँल्लोकात्
प्रैति

— स लोकमागच्छत्यशोकम् ।
हिमम्

5. 11. 1. परमं हैव लोकं जयति य
एवं वेद (ter).

5. 14. 1. स यावदेषु त्रिषु लोकेषु ता-
वद् जयति

6. य इमाँल्लोकान् पूर्णान्
प्रतिगृह्णीयात्

6. 2. 2. वेत्यो यथेमं लोकं पुनराप-
द्यन्ता रे इति

— वेत्यो यथासौ लोकः . . न
सम्पूर्यता रे इति

9. असौ वै लोको जगिर्गीतम

11. अयं वै लोको जगिर्गीतम

16. ये यज्ञेन दामेन तपसा लो-
काञ्जयन्ति

— लोकान् प्रत्युत्थायिनः

6. 4. 3. यावान् ह वै वाजपेयेन
यजमानस्य लोको भवति
तावानस्य लोको भवति

4. निरिन्द्रिया विसृक्तो
ऽस्माँल्लोकात्प्रयन्ति

12. निरिन्द्रियो विसृक्त्वास्मा-
ँल्लोकालैति

Isā.

3. असूर्या नाम ते लोकाः

Tait. 1. 3. 4. सन्धीयते . . सुवर्णेण लो-
केन

1. 5. 1. भूरिति वा अयं लोकः . .
सुवरित्यसौ लोकः

- Tait. 1. 5. 2. आदित्येन वाव सर्वे लो-
का महीयन्ते
2. 6. 1. उताविद्वानमुं लोकं प्रेत्य
कश्चन गच्छती रे आहो
विद्वानमुं लोकं प्रेत्य सम-
भुता रे उ
2. 8. 1. अस्माल्लोकात्पेत्यैतमन्नमय-
मात्मानमुपसंक्रामति 3.
10. 5 (उपसंक्रम्य)
3. 10. 5. इमाँल्लोकान् कामाक्षी का-
मरूप्यनुसञ्चरन्
- Katha. 1. 12. स्वर्गे लोके न भयं किञ्च-
नास्ति
2. 6. अयं लोको नास्ति परः
3. 1. ऋतं पिबन्तौ सुकृतस्य लो-
के
5. 8. तस्मिँल्लोकाः भिताः सर्वे
6. 1.
6. 4. ततः सर्गेषु लोकेषु शरीर-
त्वाय कल्पते
- Śwet. 3. 1. सर्वाल्लोकानीशत ईशिनी-
भिः
2. इमाँल्लोकानीशत ईशिनी-
भिः
16. सर्वतः भुतिमल्लोके
Gītā. 13. 13.
18. वशी सर्वस्य लोकस्य
4. 13. यस्मिँल्लोका अधिभिताः
6. 1. देवस्यैष महिमा तु लोके
9. न तस्य कश्चित्परिस्ति
लोके
- Maitri. 1. 4. अस्माल्लोकादमुं लोकं प्रया-
ताः
4. 6. तस्यैव लोके प्रतिमोदतीह
— उपर्युपरि लोकेषु चरति
6. 7. भ इति भासयतीमाँल्लो-
कान्
- Maitri. 6. 16. यत्किञ्चिच्छुभाशुभं दृश्य-
तेह लोके
24. सा गतिर्लोक एव सः
26. पूरयतीमाँल्लोकान्
32. तस्माद्वा... सर्वे लोकाः...
उच्चरन्ति
35. लोकमस्मै यजमानाय धेहि
(ter).
7. 8. लोको न जानाति वेदवि-
द्यान्तरं तु यत्
- Mund. 1. 1. 8. अन्नात्पाणो मनः सत्यं लो-
काः
1. 2. 1. एष वः पन्थाः स्वकृतस्य
लोके
3. आसप्रमांस्तस्य लोकान् हि-
नस्ति
10. इमं लोकं शीनद्वरं चावि-
शन्ति
12. परीक्ष्य लोकान् कर्मचि-
तान्
2. 1. 6. लोकाः सोमो यत्र पवते
8. सप्त इमे लोकाः Mahānār.
8. 4.
2. 2. 2. यस्मिँल्लोका निहिताः
3. 1. 10. यं यं लोकं मनसा संविभा-
ति तं तं लोकं जयते
- Mahānār. 2. 6. परि लोकान् परि दिशः
7. परीत्य लोकान्परीत्य भू-
तानि
5. 9. एष पुण्यकृतां लोकान्
12. 2. स ऋचां लोकः... स सा-
क्षां लोकः... स यजुषां लो-
कः
20. 9. इमाँल्लोकान्... अभ्यजयन्
21. 2. सत्येन न सुवर्गाल्लोकाद्व्य-
वन्ते
22. 1. लोके दातारं सर्वभूतान्युप-
जीवन्ति

- Mahānār. 22. 1. लोके साधुप्रजावांस्तन्तुं
तन्वानः
— लोके धर्मिष्ठं प्रजा उपसर्प-
न्ति
— सुवर्गो लोको बृहत्
— सुवर्गस्य लोकस्य ज्योतिः
- Prāsua. 1. 9. चान्द्रमसमेव लोकमभि-
जयन्ते
3. 7. पुण्येन पुण्यं लोकं नयति
10. यथासङ्कल्पितं लोकं नयति
5. 1. कतमं वाव स तेन लोकं
जयति
6. 4. मन्त्राः कर्म लोका लोकेषु
च नाम च
- Gauḍa. 2. 21. लोका इति लोकविदः
27. लोकाँल्लोकविदः प्राहुः
36. जडवल्लोकमाचरेत्
4. 95. ते हि लोके महाज्ञानास्तश्च
लोको न गाहते
- Nrip. 1. 3. स त्रीँल्लोकान् जयति
2. 2. व्यतिषक्ता वा इमे लोकाः
4. सर्वाल्लोकान्. . उद्रुक्ताति
— सर्वाल्लोकान्. . विरमति
— यः सर्वाल्लोकान् व्याप्नोति
— सर्वाल्लोकान्. . स्वतेजसा
ज्वलति
— सर्वे लोकाः. . भीत्या पला-
यन्ते
- Brahmay. 4. लोका वेदास्त्रयो ऽग्रयः
Siras. 1. देवा इ वै स्वर्गो लोकमायन्
5. य इमाँल्लोकानीशत ईश-
नीभिः
6. गायत्र्या लोका भवन्ति
- Brahma. 2. तत्र लोका न लोकाः
3. ते वै सुत्रविदो लोके
- Yogat. 5. श्रुत्वा लोकान् समश्रुते
6. प्रबो लोकारूढो वेदाः

- Nyāsa. 1. अभ्युदय दिवं च लोकम्
2. लोकाद्धार्यया सहितः
- Parama. 1. लोकेषु दुर्लभतरः
— लोकस्योपचाराय
- Aruṇeya. 1. आरुणिः प्रजापतेर्लोकं ज-
गाम
2. दण्डैल्लोकांश्च विसृजेत्
3. सर्वैश्च लोकानाम्रोति
- Nār. 1. यस्मैल्लोके स्वीर्हृतम्
— अमृते लोके अक्षिते (bis).
- Atmapra. 1. लोकस्य नरकात्. . संरक्ष-
णी
4. लोकानुग्रहार्थम्
5. न तत्तुल्यं भवेल्लोके
- Gopī. 2. स राम इति लोकेषु
3. लोके ऽस्मिन्निविधा निष्ठा
9. लोको ऽयं कर्मबन्धनः
21. लोकस्तदनुवर्त्तते
22. त्रिषु लोकेषु किञ्चन
24. उत्सीदेयुरिमे लोकाः
- Rāmāp. 4. 12. क्षिप्रं हि मानुषे लोके
31. नायं लोको ऽस्त्ययज्ञस्य
40. नायं लोको ऽस्ति न परः
- Gitā. 5. 14. लोकस्य सृजति प्रभुः
6. 41. प्राप्य पुण्यकृतैल्लोकान्
42. लोके जन्म यदीदृशम्
7. 25. मूढो ऽयं नाभिजानाति लो-
कः
8. 16. आब्रह्मभुवनाल्लोकाः
9. 33. अनित्यमसुखं लोकम्
10. 3. वेत्ति लोकमहेश्वरम्
6. येषां लोक इमाः प्रजाः
16. लोकानिमांस्त्वं व्याप्य ति-
ष्ठसि
11. 23. दृष्ट्वा लोकाः प्रव्यथितास्त-
थाहम्
29. तथैव नाशाय विशन्ति
लोकाः

- Gītā. 11. 30. प्रसमानः .. लोकान्समग्रान्
 32. लोकान्समाहर्तुमिह प्रवृत्तः
 43. पितासि लोकस्य चराचर-
 स्य
 12. 15. यस्माच्चोद्भिजते लोको लो-
 काच्चोद्भिजते च यः
 13. 33. यथा प्रकाशयति .. कृत्स्नं
 लोकम्
 14. 14. तदोत्तमविदां लोकान्
 15. 16. द्वाविमौ पुरुषौ लोके
 18. अतो ऽस्मि लोके वंदे च
 16. 6. द्वौ भूतसर्गौ लोके ऽस्मिन्
 18. 17. हत्वापि स इमाँल्लोकान्
 71. लोकान्ग्रामुयात्पुण्यकर्मणाम्
लोकक्षयकृत्

- Gītā. 11. 32. कालोऽस्मि लोकक्षयकृत्
लोकक्षित्
 Chhā. 2. 24. 5. नमो ऽग्रये .. लोकक्षिते
 9. नमो वायवे .. लोकक्षिते
 14. नम आदित्येभ्यश्च .. लोक-
 क्षिप्तः

लोकजित्

- Bṛih. 1. 3. 28. तद्वैतल्लोकजिदेव

लोकत्रय

- Gītā. 11. 20. लोकत्रयं प्रव्यथितं महा-
 त्मन्
 43. लोकत्रये ऽप्यप्रतिमप्रभाव
 15. 17. यो लोकत्रयमाविश्य

लोकदुःख

- Kātha. 5. 11. न लिप्यते लोकदुःखेन वा-
 सः

लोकद्वार

- Chhā. 2. 24. 4. लोकद्वारमपावाणू 8, 12,
 13.

- Chhā. 8. 6. 5. एतद्वै खलु लोकद्वारम्
लोकधारिन्

- Mahānār. 4. 5. धरणी लोकधारिणी
लोकपाल, पालक

- Ait. 1. 3. लोकपालान्नु सृजे
 3. 1. इमे नु लोकाश्च लोकपालाश्च
 3. 8. एष लोकपाल एष लोका-
 धिपतिरेष लोकेशः
 Mahānār. 12. 3. आदित्यो वै .. लोकपालकः
 Nrip. 4. 3. यो वै नृसिंहः .. ये चाष्टौ
 लोकपालास्तस्मै वै नमो
 नमः (16).
 Rāmāp. 90. धृष्ट्यादिकैर्लोकपालैः
 5. या वै श्रीरामः .. ये चाष्टौ
 लोकपालाः (32).

लोकपूत

- Nrip. 5. 3. स लोकपूतो भवति
लोकवन्त्
 Maitri. 6. 5. भुर्भुवःस्वरिति लोकवत्येषा
 6. एषैवास्य .. स्थविष्ठा तनुर्या
 लोकवती

लोकवासना

- Mukti. 2. 2. लोकवामनया जन्तोः

लोकविद्

- Bṛih. 3. 7. 1. स ब्रह्मविद् लोकविद्
 Gauda. 2. 21. लोका इति लोकविदः
 27. लोकाँल्लोकविदः प्राहुः

लोकसग्रह

- Gītā. 3. 20. लोकसंग्रहमेवापि सम्प्रदयन्
 25. चिकीर्षुर्लोकसंग्रहम्

लोकस्मृत्

- Maitri. 6. 35. नमो ऽग्रये .. लोकस्मृते
 — नमो वायवे .. लोकस्मृते
 — नम आदित्याय .. लोक-
 स्मृते

लोकादि

Katha. 1. 15. लोकादिमग्निं तमुवाच तस्मै

लोकाधिपति

Kaush. 3. 8. एष लोकपाल एष लोका-
धिपतिरेष लोकेशः

लोकान्तर

Mukti. 1. 19. न तु लोकान्तरादिकम्

लोकिन्

Chhā. 2. 17. 2. एताः शक्रयो लोकेषु प्रोक्ता
वेद लोकी भवति

4. 11. 2. लोकी भवति सर्वमायुरेति
4. 12. 2, 4. 13. 2.

Mund. 2. 2. यस्मिंश्चोक्ता निहिता लो-
किनश्च

लोकेश

Kaush. 3. 8. एष लोकपाल एष लोका-
धिपतिरेष लोकेशः

लोकैषणा

Bṛih. 3. 5. 1. लोकैषणायाश्च व्युत्थाय
4. 4. 22.
— या विनैषणा सा लोकैष-
णा 4. 4. 22.

Nṛisut. 6. लोकैषणायाश्च ससाधने-
भ्यां व्युत्थाय

लोकोत्तर

Gauḍa. 4. 88. लोकोत्तरमिति स्मृतम्

लोक्य

Bṛih. 1. 5. 17. पुत्रमनुशिष्टं लोक्यमाहुः

लोभ

Maitri. 1. 3. vide आद्य

3. 5. जेहो रागो लोभः

Garbha. 5. लोभादयः पशवः

Tejo. 12. लोभं मोहं भवं दर्पम्

Parama. 2. vide आदि

Arunoṇya. 3. vide आदि

Krish. 11. लोभक्रोधादयो दैत्याः

Gītā. 1. 38. लोभोपहतचेतसः

45. यद्वाज्यसुखलोभेन

14. 12. लोभः प्रवृत्तिरारम्भः कर्म-
णाम्

17. रजसो लोभ एव च

16. 21. कामः क्रोधस्तथा लोभः

लोभजाल

Maitri. 6. 38. लोभजालं भिनक्ति

लोमन्

Art. 1. 4. त्वचो लोमानि लोमभ्य
ओषधिवनस्पतयः

2. 4. ओषधिवनस्पतयो लोमानि
भूत्वा त्वचं प्राविशन्

Kaush. 3. 1. तस्य मे तत्र न लोम चना-
मीयत

4. 20. अनुप्रविष्ट आलोमभ्य आ-
नखेभ्यः

Chhā. 2. 19. 1. लोम हिंकारः

5. 18. 2. लोमानि बर्हिः Bṛih. 6.
4. 3; Mahānār. 25. 1.

8. 8. 1. आलोमभ्य आनखेभ्यः प्र-
तिरूपमिति

Bṛih. 1. 1. 1. ओषधयश्च वनस्पतयश्च लो-
मानि

3. 2. 13. ओषधीर्लोमानि (अपिय-
न्ति)

3. 9. 28. तस्य लोमानि पर्णानि

6. 2. 12. लोमानि धूमः

Mund. 1. 1. 7. यथा सतः पुरुषात्केशलो-
मानि

Kaṭhaśru. 3. केशश्चभुलोमनखानि

लोमश

Tait. 1. 4. 2. ततो मे भ्रियमावह लोम-
शम्

लोष्ट

Bṛih. 1. 3. 7. यथाश्मानमृत्वा लोष्टो वि-
ध्वंसेत

Āsrama. 4. समलोष्टाश्मकाञ्चनाः

लोह

Chhā. 4. 17. 7. सीसेन लोहं लोहेन दाह

6. 1. 5. लोहमित्येव सत्यम्

Gauḍa. 5. 15. मृद्धोहविष्कुलिङ्गाद्यैः

लोहमणि

Chhā. 6. 1. 5. एकेन लोहमणिना सर्वं लो-
हमयं विज्ञातम्

लोहमय

Chhā. 6. 1. 5. सर्वं लोहमयं विज्ञातम्

लोहित

Kaush. 4. 19. शुक्रस्य कृष्णस्य पीतस्य
लोहितस्य च

Chhā. 6. 5. 2. यो मध्यमस्तलोहितम्

8. 6. 1. शुक्रस्य नीलस्य पीतस्य
लोहितस्य

— एष शुक्र एष नील एष पी-
त एष लोहितः

Bṛih. 2. 2. 2. इमा अक्षन् लोहित्यो रा-
जयः

3. 2. 13. अप्ठु लोहितं च रेतश्च नि-
धीयते

4. 3. 20. पिङ्गलस्य हरितस्य लोहि-
तस्य

4. 4. 9. पिङ्गलं हरितं लोहितं च

Śwet. 4. 5. लोहितशुक्रकृष्णम्
Mahānār. 9. 2.

Maitri. 7. 11. लोहितस्यात्र पिण्डः

लोहितपिण्ड

Bṛih. 4. 2. 3. य एषो ऽन्तर्हृदये लोहित-
पिण्डः

लोहिताक्ष

Bṛih. 6. 4. 16. पुत्रो मे श्यामो लोहिता-
क्षो जायेत

Swet. 4. 4. हरितो लोहिताक्षः

Mahānār. 20. 24. उत्तिष्ठ पुरुषाहरितपिण्डल
लोहिताक्ष

लौकिक

Gauḍa. 4. 87. इयं लौकिकमिष्यते

— शुद्धं लौकिकमिष्यते

लौकिकाग्नि

Aruneṣya. 2. लौकिकाग्नीनुदराग्नौ समा
रोपयेत् (6 M3S. read
लोकाग्नीन्)

वंश

Bṛih. 2. 6. 1. अथ वंशः 4. 6. 1; 6. 5. 1.
6. 3. 6. जघनेनाग्निमासीनो वंशं ज-
पति

Krish. 10. वंशस्तु भगवान् रुद्रः
13. रुद्रो यन् कृतो वंशः

वंशध्वज

Maitri. 2. 1. इक्ष्वाकुवंशध्वज

वक्

Chhā. 1. 2. 13. तेन तं ह वको दाल्भ्यो
विदांचकार

1. 12. 1. वको दाल्भ्यो ग्लायो वा
मैत्रेयः 3.

वक्ति

Bṛih. 4. 3. 26. न हि वक्तुर्वक्तोर्विपरिलोपः

वक्तृ

Kaush. 3. 8. न वाचं विजिज्ञासीत वक्ता-
रं विद्यात्

Bṛih. 4. 3. 26. न हि वक्तुर्वक्तोर्विपरिलोपः

Tait. 1. 1. 1. तद्वक्ता रमवतु. . अवतु व-
क्ता रम्

- Tait. 1. 12. 1. तद्वक्तारमावीत् . . आवीद्व-
क्तारम्
- Katha. 1. 22. वक्ता चास्य त्वादृगन्यो न
लभ्यः
2. 7. आश्चर्यो वक्ता
- Maitri. 6. 7. वक्ता रसयिता प्राता
11. वक्ता भवति रसयिता भ-
वति
वक्त्र
- Amṛita. 13. वक्त्रेणोत्पलनालेन
- Gitā. 11. 27. वक्त्राणि ते त्वरमाणा वि-
शान्ति
28. विशान्ति वक्त्राण्यभिर्वि-
ज्वलन्ति
29. विशान्ति लोकास्तवापि व-
क्त्राणि
वक्त्र
- Śwet. 1. 5. पञ्चयोन्युपवक्रां (Śaṅku-
rānanda gives वक्त्रां
as a variant).
- Gauḍa. 4. 47. ऋजुवक्रादिकाभासम्
वक्रतुण्ड
- Mahānār. 3. 4. वक्रतुण्डाय धीमहि
वक्रपाद
- Mahānār. 3. 11. वक्रपादाय धीमहि
वक्षस्
- Kāṭh. 1. शिरोललाटवक्षस्कंधेषु
वच्
- Ait. 4. 4. तदुक्तमृषिणा
5. वामदेव एवमुवाच
- Kaush. 1. 1. स होवाच नाहमेतद्वेद
3. 1. तं हेन्द्र उवाच . . स उवाच
प्रतर्दनः
2. स होवाच प्राणोस्मि
— एवमु हैतदिति हेन्द्र उवाच

- Kena. 25. तां होवाच किमेतद्वक्षमिति
26. सा ब्रह्मेति होवाच
32. उक्ता त उपनिषत्
- Chhā. 1. 5. 2. मम त्वमेकोसीति ह कौषी-
तकिः पुत्रमुवाच 4.
1. 8. 1. ते होचुरुद्गीथे वै कुशलाः
स्मः
1. 9. 3. उदरशाण्डिल्यायोक्तोवाच
1. 10. 2. तं होवाच नेतो ऽन्ये विद्यन्ते
6. प्रातः सञ्जिहान उवाच
5. 11. 5.
7. तं जायोवाच
8. प्रस्तोतारमुवाच
10. एवमेवोद्गातारमुवाच
11. एवमेव प्रतिहर्तारमुवाच
1. 11. 1. एनं यजमान उवाच
3. तथेति ह यजमान उवाच
4. मूर्द्धा ते विपतिष्यतीति मा
भगवानवाचत् 6, 8.
5. मूर्द्धा ते व्यपतिष्यन्तीति-
स्य मयेति 7, 9.
1. 12. 2. अन्ये श्वान उपसमेत्योचुः
3. तान् होवाचैव मा प्रातरु-
पसर्मायात
2. 22. 5. सर्वे स्वरा घोषवन्तो बल-
वन्तो वक्तव्याः
— सर्वे उष्माणो ऽग्रस्ता अ-
निरस्ता विवृता वक्तव्याः
— सर्वे स्पर्शा लेशेनानभिनि-
हिता वक्तव्याः
2. 24. 6. इत्युक्तोत्तिष्ठति 10, 15.
3. 11. 4. एतद्ब्रह्मा प्रजापतय उवाच
8. 15. 1.
3. 15. 4. यदवोचं प्राणं प्रपद्य इति
(similarly in 5, 6, 7).
3. 17. 6. तद्वैतत् . . कृष्णाय देवकी-
पुत्रायोक्तोवाच
4. 1. 4. यस्तद्वेद यस्त वेद स मयै-
तदुक्तः 6.

- Chhā. 4. 1. 5. क्षत्तारमुवाच
 4. 2. 5. तस्या ह मुखमुपोद्बुधुवा-
 च
 4. 4. 2. सा हैनमुवाच नाहमेतद्देद
 3. गौतममेत्योवाच
 4. तं होवाच किंगोत्रो नु सो-
 म्यासि
 5. गा निगाकृत्योवाच
 — ता अभिप्रस्थापयन्नुवाच
 4. 6. 1. अग्निष्टे पादं वक्ता
 4. 7. 1. हंसस्ते पादं वक्ता
 4. 8. 1. मद्गुष्टे पादं वक्ता
 4. 9. 3. तस्मै हैतदेवोवाचात्र ह न
 किञ्चन वीयाय
 4. 10. 2. तं जायोवाच तमो ब्रह्मचारी
 3. तमाचार्यजायोवाच
 4. हन्तास्मै प्रब्रवामेति तस्मै
 होनुः
 5. ते होचुर्यद्वावकं तदेव खम्
 — प्राणं च हास्मै तदाकाशं
 चोनुः
 4. 14. 1. आचार्यस्तु ते गतिं वक्ता
 2. किन्तु सोम्य किल ते ज्वो-
 चन्निति
 3. लोकान्वाव किल सोम्य ते
 ज्वोचन्नहं तु ते तद्ब्रूयामि
 — ब्रवीतु मे भगवानिति तस्मै
 होवाच
 5. 1. 7. पितरमेत्योनुः
 8. संवत्सरं प्रोष्य पथ्येत्यो-
 वाच 9, 10, 11.
 12. तं हाभिसमेत्योनुः
 13. अथ हैनं वागुवाच (simi-
 larly 3 times more).
 5. 2. 1. स होवाच किं मे ज्ञं.. आ
 शकुनिभ्य इति होनुः
 2. स होवाच किं मे वासो भ-
 विष्यतीत्याप इति होनुः

- Chhā. 5. 2. 3. वैयाप्रपद्यायोक्तोवाच
 5. 3. 4. किमनुशिष्टो ज्वोचथाः
 5. यद्यहमिमानवेदिष्यं कथं ते
 नावक्ष्यमिति
 6. स होवाच तवैव राजन् मा-
 नुषं वित्तम्
 5. 11. 7. तान् हानुपर्नयैवैतदुवाच
 6. 1. 1. तं ह पितोवाच 3.
 7. यदैतदवेदिष्यन् कथं मे
 नावक्ष्यन्
 — तथा सोम्येति होवाच 6. 5.
 4; 6. 6. 5; 6. 8. 7, &c.
 6. 8. 1. श्वेतकेतुं पुत्रमुवाच
 6. तदुक्तं पुरस्तादेव
 7. 1. 1. ततस्त ऊर्ध्वं वक्ष्यामि
 8. 3. 4. एष आत्मेति होवाच
 8. 10. 1; 8. 11. 1;
 Maitri. 2. 2.
 8. 7. 1. इति ह प्रजापतिरुवाच
 8. 12. 6.
 3. तौ ह प्रजापतिरुवाच 4; 8.
 8. 1, 2.
 4. तेषु परिख्यायत इति हो-
 वाच
 8. 8. 4. तौ हान्वीक्ष्य.. उवाच
 8. 9. 3. एवमेवैष मघवन्निति हो-
 वाच 8. 10. 4; 8. 11. 3.
 Brih. 1. 3. 1. ते ह देवा ऊनुः
 2. ते ह वाचमृनुः (similarly
 5 times more).
 8. ते होनुः क नु सो भृनु
 24. राजानं भक्षयन्नुवाच
 1. 4. 1. अहमयमित्येवाप उक्त्वा
 2. 1. 15. ब्रह्म मे वक्ष्यतीति
 2. 4. 2. नेति होवाच याज्ञवल्क्यः
 3. 2. 11; 4. 5. 3.
 2. 5. 16. तन्मधु दध्यङ्गुथर्वणो ऽग्नि-
 भ्यामुवाच 17, 18, 19.

- Brih. 2. 5. 16. ऋषिः पश्यन्नवोचत् 17, 18, 19.
3. 1. 2. तान्हावाच ब्राह्मणा भगवन्तः
— ब्रह्मचारिणमुवाच
— स होवाच नमो वयं . . कुर्मः
3. याज्ञवल्क्येति होवाच (passim).
3. 2. 13. तौ ह यदुचतुः कर्म हैव तदुचतुः
3. 3. 1. स होवाचोवाच वै सः
3. 4. 2. स होवाचोपस्तथक्रायणः
3. 6. 1. स होवाच गार्गी मातिप्राक्षीः
3. 8. 1. वाचक्रव्युवाच ब्राह्मणाः
— तौ चेन्मे वक्ष्याति
3. 9. 1. यावन्तो वैश्वदेवस्य निविशुच्यन्ते
— ओमिति होवाच (7 times);
5. 2. 1—3; 6. 2. 1.
10. तस्य का देवतेत्यमृतमिति होवाच (similarly in 11—17).
25. अहल्लिकेति होवाच
28. रेतस इति मा वोचत
4. 1. 1. तं होवाच किमर्थमचारीः
— उभयमेव सम्राडिति होवाच
4. 2. 1. कूर्चादुपावसर्पन्नुवाच
— वक्ष्यामि यत्र गमिष्यसि
4. 3. 2. आदित्यज्यातिः सम्राडिति होवाच
33. एष ब्रह्मलोकः सम्राडिति होवाच. 4. 4. 23.
4. 4. 7. सोऽहं भगवते सहस्रं ददामीति होवाच जनकः
4. 5. 15. एतावदरे खत्वमृतत्वमिति होक्त्वा . . विजहार
5. 2. 1. देवा ऊचुर्ब्रवीतु नो भवान्
— तेभ्यो हैतदक्षरमुवाच द इति 2, 3.

- Brih. 5. 2. 1. व्यज्ञासिष्मेति होचुः . . ओमिति होवाच 2, 3.
2. मनुष्या ऊचुर्ब्रवीतु नो भवान्
3. असुरा ऊचुर्ब्रवीतु नो भवान्
5. 12. 1. तस्मा उ हैतदुवाच वीति
6. 1. 7. तद्धोचुः को नो वसिष्ठ इति
8. संवत्सरं प्रोष्यागत्योवाच 9—12.
13. तेहोचुर्मा भगव उत्कमीः
6. 2. 2. नेति होवाच (4 times).
3. नो भवान् पुरानुशिष्टानवोचत्
4. यदहं किञ्चन वेद सर्वमहं तत्तुभ्यमवोचम्
8. तां त्वहं तुभ्यं वक्ष्यामि
6. 3. 7. एतं . . अन्तेवासिन उक्त्वोवाच 8—12.
- Tait. 1. 2. 1. इत्युक्तः शीक्षाध्यायः
1. 7. 1. ऋषिरवोचत्पांक्तं वा इदं सर्वम्
2. 2. 1. तस्मात्सर्वीषधमुच्यते (bis).
— तस्मादन्नं तदुच्यते Maitri. 6. 12.
2. 3. 1. तस्मात्सर्वायुषमुच्यते (bis).
2. 7. 1. तस्मात्तत्सुकृतमुच्यते
- Katha. 1. 4. स होवाच पितरं तात
— द्वितीयं तृतीयं तं होवाच
15. लोकादिमभितमुवाच तस्मै
3. 16. उक्त्वा भुत्वा च मेधावी
5. 8. तदेवामृतमुच्यते 6. 1.
- Maitri. 1. 2. स तस्मै नमस्कृत्वोवाच
2. 6. उच्यते यः प्राणो ज्ञानः &c.
— अन्यत्राप्युक्तम् 3. 3—5;
4. 2; 6. 4, 5, 12, 13, 14, 19—28.
3. 2. भूतशब्देनोच्यन्ते (bis).

Maitri. 3. 2. तच्छरीरमित्युक्तं यो ह...
शरीर इत्युक्तं स भूता-
स्मेत्युक्तम्

4. 1. ते... अभिसमेत्योचुः
2. अथोक्तं शब्दस्पर्शादयः
3. आश्रमेष्वेवानवस्थस्तपस्वी
वेत्युच्यते
5. ते होतुर्भगवन्नभिवाद्यसि
— निहितमस्माभिरेतद्यथाव-
दुक्तं मनसि
6. 5 इत्यत ओमित्युक्तेनैताः प्र-
स्तुता अर्चिताः

18. षडङ्गा इत्युच्यते योगः

29. एवमुक्तान्तर्हृदयः शाका-
यन्यः 30.

31. शान्तादिलक्षणाक्तः

7. 8. वाटये पुरस्तादुक्ते अपि

10. तस्मै नमस्कृत्योचुः

— अतोऽन्यतममेतेषामुक्तम्
— यद्वेदेषुक्तं तद्विद्वांस उपजी-
वन्ति

11. कस्मादुच्यते वैशुतः

Muq.d. 1. 2. तां पुरोवाचाङ्गिरे

1. 2. 7. उक्तमवरं येषु कर्म

2. 2. 4. ब्रह्म तद्वक्ष्यमुच्यते

Dhyāna. 19.

3. 2. 11. एतत्सत्यमृषिरङ्गिराः पुरो-
वाच

Mahānār. 13. 3. योचेम शन्तमं हृदे

Prasna. 1. 1. एष ह वै तत्सर्वं वक्ष्यतीति
2. तान् ह स ऋषिरुवाच
— यदि विज्ञास्यामः सर्वं ह वो
वक्ष्यामः

2. 3. तान् वरिष्ठः प्राण उवाच

4. 8. वाक् च वक्तव्यं च

6. 1. यद्यहमिममवेदिषं कथं ते
नावक्ष्यम्

Prasna. 6. 1. तस्मान्नार्हाम्यहमनृतं वक्तु-
म्

Kaivalya. 1. भगवन्तं परमोष्ठिनं परिस-
मेत्योवाच

2. तस्मै स होवाच पिताम-
हश्च

Gauda. 3. 2. अतो वक्ष्याम्यकार्पण्यम्

18. द्वैतं तद्भेद उच्यते

4. 44. मायाहस्ती यथोच्यते

— अस्ति वस्तु तथोच्यते

60. विवेकस्तत्र नोच्यते

67. किं तदस्तीति चोच्यते

86. शमः प्राकृत उच्यते

Nrp. 1. 3. स होवाच स यो ह वै तन्
...वेद

4. स होवाच प्रजापतिः

3. 1; 4. 1; 5. 1, 3.

2. 4. कस्मादुच्यते उग्रमिति

— तस्मादुच्यते उग्रमिति

— कस्मादुच्यते वीरमिति

— तस्मादुच्यते वीरमिति

— कस्मादुच्यते महाविष्णुमिति

— तस्मादुच्यते महाविष्णुमिति

— कस्मादुच्यते ज्वलन्तमिति

— तस्मादुच्यते ज्वलन्तमिति

— कस्मादुच्यते सर्वतोमुखमि-
ति

— तस्मादुच्यते सर्वतोमुखमि-
ति

— कस्मादुच्यते नृसिंहमिति

— तस्मादुच्यते नृसिंहमिति

— कस्मादुच्यते भीषणमिति

— तस्मादुच्यते भीषणमिति

— कस्मादुच्यते भद्रमिति

— तस्मादुच्यते भद्रमिति

— कस्मादुच्यते मृत्युमृत्युमिति

— तस्मादुच्यते मृत्युमृत्युमिति

— कस्मादुच्यते नमामीति

Nrip.	2. 4. तस्मादुच्यते नमामीति — कस्मादुच्यते अहमिति	Siras.	4. कस्मादुच्यते जनन्तः — कस्मादुच्यते तारम्
	3. 1. तदेतद्विणोक्तं निदर्शनम् (bis).		— कस्मादुच्यते शुक्लम्
	7. कस्त्वमित्यहमिति होवाच — अयन्ननैवानुभवञ्चुवाच (bis).		— कस्मादुच्यते सूक्ष्मम्
Nrisut.	9. वृष्टेव भगवन्निति ते देवा ऊचुः — नेति होचुर्हन्तासङ्गा वय- मिति होचुः — कथं पश्यन्तीति होवाच न वयं विद्म इति होचुः — ततो यूयमेव स्वप्रकाशा इ- ति होवाच — विदिताविदितात्पर इति हो- चुः (bis). — कैषा कथमिति होचुः — किं तेन न किञ्चनेति होचुः — ज्ञातो ज्ञातश्चेति होचुः — न चैवमिति होचुः — व्रूतैवैनमात्मसिद्धमिति हो- वाच — नैव वयं वक्तुं शकुमः — नमस्ते भगवन् प्रसीदेति होचुः — न भेतव्यं पृच्छतेति होवाच — एष एवात्मेति होवाच — ते होचुर्नमस्तुभ्यं वयं ते		— कस्मादुच्यते वैशुतम्
			— कस्मादुच्यते परं ब्रह्म — कस्मादुच्यते एकः — कस्मादुच्यते रुद्रः — कस्मादुच्यते ईशानः — कस्मादुच्यते भगवान्महे- श्वरः
		Sikhā.	6. कालाद्यापक उच्यते
		Mahā.	1. ओमोमोमिति त्रिरुक्तः
		Brahma.	1. तस्य ध्यानान्तःस्थस्य यज्ञः स्तोममुच्यते
			1. तस्मै स होवाच ब्रह्मविद्यां वरिष्ठाम्
		Nāda.	3. स शिखीत्युच्यते विद्वान्
		Anrita.	2. शरीरं सत्त्वमुच्यते
			5. प्रत्याहारः स उच्यते
			6. षडङ्गो योग उच्यते
			10. प्राणायामः स उच्यते
			10. आगमस्याविरोधेन ऊहं तर्क उच्यते
		Tejo.	4. त्रिधामा हंस उच्यते
		Nyāsa.	2. उच्यते . आश्रमी — कथं सन्न्यस्त उच्यते — यस्मिन् सन्न्यस्त उच्यते
			1. को ऽयं सन्न्यास उच्यते — तद्व्येतद्विणोक्तम्
		Kathāśru.	4. स्वस्ति सर्वजीवेभ्य इत्युक्त्वा
			2. तत्तुरीयं चैतन्यमित्युच्यते
			— अन्नमयः कोश इत्युच्यते
			— प्राणमयः कोश इत्युच्यते
			— मनोमयः कोश इत्युच्यते
			— विज्ञानमयः कोश इत्युच्यते
			— आनन्दमयः कोश इत्यु- च्यते
Brahmav.	3. यदुक्तं ब्रह्मवादिभिः — शरीरं तस्य वक्ष्यामि		
Kshur.	1. 15. यथोक्तं हि स्वयम्भुवा	Sarvop.	
Siras.	4. कस्मादुच्यते ओङ्कारः — तस्मादुच्यते ओङ्कारः — कस्मादुच्यते प्रणवः (this is repeated with तस्मात् and so with the others). — कस्मादुच्यते सर्वव्यापी		

- Sarvop. 2. उपहितत्वाज्जीव इत्युच्यते
— हृद्ग्रन्थिरित्युच्यते
— स क्षेत्रज्ञ इत्युच्यते
3. स साक्षीत्युच्यते
— तदा कृष्टस्थ इत्युच्यते
— तदान्तर्यामीत्युच्यते
— तदा त्वंपदार्थः प्रत्यगात्मे-
त्युच्यते
4. अनन्तमित्युच्यते
— आनन्द इत्युच्यते
— परं ब्रह्मेत्युच्यते
— आत्मेत्युच्यते
— सा मायेत्युच्यते
- Hamsa. 1. स वै ब्रह्म परमात्मेत्युच्यते
- Parama. 1. नारदो भगवन्तमुपगम्यो-
वाच
3. एकदण्डी स उच्यते
- Aruneya. 1. आरुणिः... तं गवोवाच
2. लोकांश्च विसृजेदतिहोवाच
- Nār. 5. यमुक्त्वा मुच्यते योगी (यं दृ-
ष्ट्वा is a variant).
- Kālāg. 1. तं होवाच भगवान्
— वेदवादिभिरुक्तम्
- Jābāla. 1. बृहस्पतिरुवाच याज्ञवल्क्य-
म् Rāmōt. 1.
3. अथ हैनं ब्रह्मचारिण ऊचुः
4. अथ ह जनको वैदेहो या-
ज्ञवल्क्यमुपसमेत्योवाच
- Vāsu. 1. तं होवाच भगवान्वासुदेवः
- Gopī. 3. गोपीत्यम उच्यताम्
5. बहुनाच किमुक्तेन
— गोपीचन्दनमित्युक्तम्
- Krish. 1. ते होचुस्तं सुराः सर्वे
- Rāmāp. 20. रामो वाच्यः
- Rāmōt. 2. तस्मादुच्यते तारकम्
4. अथ स होवाच श्रीरामः
— श्रीरामचन्द्रेणोक्तम्

- Rāmōt. 5. भरद्वाजो याज्ञवल्क्यमुवाच
- Mukti. 1. 8. हनूमच्छृणु वक्ष्यामि
29. शृणु वक्ष्यामि तत्त्वतः
1. ज्ञानमात्रेणोक्ता
- Gītā. 1. 24. एवमुक्तो हृषीकेशः
25. उवाच पार्थ पश्यैतान्
47. एवमुक्त्वा मुनः संख्ये
2 1. उवाच मधुसूदनः
9. एवमुक्त्वा हृषीकेशम्
— न योत्स्य इति गोविन्दमुक्त्वा
10. तमुवाच हृषीकेशः
18. अन्तवन्त इमे देहाः... उ-
क्ताः
25. अधिकार्योऽयमुच्यते
48. समत्वं योग उच्यते
55. स्थितप्रज्ञस्तदोच्यते
56. स्थितधीर्भूतिरुच्यते
3. 6. मिथ्याचारः स उच्यते
40. अस्याधिष्ठानमुच्यते
6. 3. कर्म कारणमुच्यते
— शमः कारणमुच्यते
4. योगारूढस्तदोच्यते
8. युक्त इत्युच्यते योगी
18. युक्त इत्युच्यते तदा
7. 2. इदं वक्ष्याम्यशेषतः
8. 1. अधिदैवं किमुच्यते
3. स्वभावो ज्ञात्मा मुच्यते
21. अव्यक्तो ऽक्षर इत्युक्तः
23. तं कालं वक्ष्यामि भरतर्षभ
10. 1. वक्ष्यामि हितकाम्यया
16. वक्तुमर्हस्यशेषेण
11. 1. यत्त्वयोक्तं वचः
9. एवमुक्त्वा ततो राजन्
21. स्वस्तीत्युक्त्वा महर्षिसिद्ध-
संघाः
41. सखेति मत्वा प्रसभं यदु-
क्तम्

- Gītā. 11. 50. इत्यर्जुनं वासुदेवस्तथोक्त्वा
 13. 12. न सत्तन्नासदुच्यते
 17. तमसः परमुच्यते
 18. ज्ञेयं चोक्तं समासतः
 20. हेतुः प्रकृतिरुच्यते
 — भोक्तृत्वे हेतुरुच्यते
 22. परमात्मेति चाप्युक्तः
 14. 25. गुणातीतः स उच्यते
 15. 16. कूटस्थो ऽक्षर उच्यते
 20. इदमुक्तं मयानघ
 16. 24. ज्ञात्वा शास्त्रविधानोक्तम्
 17. 14. शारीरं तप उच्यते
 15. वाङ्मयं तप उच्यते
 16. तपो मानसमुच्यते
 27. सदिति चोच्यते
 28. असदित्युच्यते पार्थ
 18. 23. तत्सात्त्विकमुच्यते
 26. कर्त्ता सात्त्विक उच्यते
 28. कर्त्ता तामस उच्यते
 65. ततो वक्ष्यामि ते हितम्
 67. न चाशुभ्रूपवे वाच्यम्

वचन

- Maitri. 6. 10. इति वचनात्
 Gītā. 1. 2. राजा वचनमब्रवीत्
 11. 35. एतच्छ्रुत्वा वचनं केशवस्य
 18. 73. करिष्ये वचनं तव

वचस्

- Chhā. 8. 7. 3. इति भगवतो वचो वेदयन्ते
 Brih. 6. 2. 2. अपि हि न ऋषेर्वचः श्रुतम्
 Nīla. 6. शिवेन वचसा . . अच्छाव-
 हामसि
 Krish. 3. रुद्रादीनां वचः श्रुत्वा
 Gītā. 2. 10. तमुवाच . . इदं वचः
 10. 1. शृणु मे परमं वचः 18. 64.
 11. 1. यच्चयोक्तं वचः

वज्र

- Kaṭha. 6. 2. महद्भयं वज्रमुद्यतम्
 Aruṇeya. 4. इन्द्रस्य वज्रो ऽसि
 Gārūḍa. 2. हतमिन्द्रस्य वज्रेण
 Gītā. 10. 28. आयुधानामहं वज्रम्

वज्रनख

- Mahānār. 3. 17. वज्रनखाय धीमहि Nrip.
 4. 2.

वज्रबाहु

- Mahānār. 20. 11. महौ इन्द्रो वज्रबाहुः

वज्रशूलाढ्य

- Rāmāp. 70. भूगृहं वज्रशूलाढ्यम्

वज्रसूचिक

- Mukti. 1. 33. रहस्यं वज्रसूचिकम्
 1. vide जाबालि

वञ्च

- Śwet. 4. 3. त्वं जीर्णो दण्डेन वञ्चसि
 (so all the MSS.)

वट

- Nrisut. 9. वटान् स्वबीजानुत्पाद्य

वटकणिका

- Sarvop. 2. वटकणिकायामिव वृक्षः

वटबीज

- Nrisut. 9. सैषा वटबीजसामान्यवत्
 — यथा वटबीजसामान्यमेक-
 म्

वटबीजस्थ

- Rāmāp. 15. यथैव वटबीजस्थः

वटभाण्डीर

- Krish. 26. गरुडो वटभाण्डीरः (2
 MSS. have भाण्डारः)

वत्स

- Chhā. 3. 15. 2. तासां वायुर्वत्सः
— वायुं दिशां वत्सं वेद (bis).
Bṛih. 1. 5. 2. वत्सं जातमाहुरतृणाद् इति
5. 8. 1. तस्याः प्राण ऋषभो मनो
वत्सः

वत्सनपात्

- Bṛih. 2. 6. 3. विदर्भीकौण्डिन्यो वत्सन-
पातो वाभ्रवात् 4. 6. 3.
— वत्सनपाद्वाभ्रवः पथः सौ-
भरात्

वत्सर

- Maitri. 6. 14. द्वादशात्मकं वत्सरम्

वद्

- Ait. 3. 13. किमिहान्यं वावदिषदिति
Kaush. 2. 13. एतद्वै ब्रह्म दीप्यते यद्वाचा
वदत्यथैतन्म्रियते यन्न व-
दति

14. तद्वाचा वदच्छिष्ये

— तद्वाचा वदच्छिष्या पदयत्
(ter).

3. 2. वाचं वदन्तीं सर्वे प्राणा
अनुवदन्ति

3. न वाचा वदति न ध्यायति

- Kena. 1. केनेषितां वाचमिमां वदन्ति

- Chhā. 1. 2. 3. तस्मात्तयोभयं वदति सत्यं
चानृतं च

1. 8. 1. हन्तोऽज्ञीये कथां वदामः
2. भगवन्तावमे वदतां ब्राह्म-
णयोर्वदतोर्वाचं श्रोष्यामि

2. 24. 1. ब्रह्मवादिनो वदन्ति Śwet.
1. 1; Kāṭhāśru. 1.

5. 1. 9. वदन्तो वाचा 10, 11;
Bṛih. 6. 1. 9-12.

- Chhā. 5. 3. 5. यथा मा त्वं तदैतानवदः
7. यथा मा त्वं गौतमावदः
5. 11. 6. येन हैवार्थेन पुरुषश्चरेत्तं है-
व वदेत्
7. 17. 1. यदा वै विजानात्यथ सत्यं
वदति नाविजानन् सत्यं व-
दति

- Bṛih. 1. 3. 2. यत्कल्याणं वदति तदात्मने
— यदेवेदमप्रतिरूपं वदति
1. 4. 7. वदन्वाक्
14. सत्त्वं वदन्तमाहुर्धर्मं वद-
तीति धर्मं वा वदन्तं सत्यं
वदतीति

1. 5. 18. यया यद्यदेव वदति तद्भवति
21. वदिष्याम्येवाहमिति वा-
ग्दध्रे

2. 4. 9. यथा वीणायै वाद्यमानायै
4. 5. 10.

3. 9. 10. वदैव शाकल्य तस्य का
देवता 11-17.

23. दीक्षितमाहुः सत्यं वदेति

4. 3. 1. स मेने न वदिष्ये
26. यद्वै तन्न वदति वदन्वै तन्न
वदति

— न तु... ततोऽन्यद्विभक्तं य-
द्देत

31. अन्योऽन्यद्देत

4. 4. 2. एकीभवति न वदति

6. 2. 2. आपः पुरुषवाचो भूत्वा स-
मुत्थाय वदन्ति

- Tait. 1. 1. 1. त्वामेव प्रत्यक्षं ब्रह्म वदि-
ष्यामि
— ऋतं वदिष्यामि सत्यं व-
दिष्यामि

1. 11. 1. सत्यं वद धर्मं चर

1. 12. 1. त्वामेव प्रत्यक्षं ब्रह्मावादि-
षम्

- Tait. 1. 12. 1. ऋतमवादिषं सत्यमवादि-
पम्
Kātha. 2. 14. यत्तत्पश्यसि तद्द
15. तपांसि सर्वाणि च यद्ददन्ति
3. 1. छायातपौ ब्रह्मविदो वदन्ति
14. दुर्गं पथस्तत्कवयो वदन्ति
Śwet. 2. 13. योगप्रवृत्तिं प्रथमां वदन्ति
4. 9. भूतं भव्यं यच्च वेदा वदन्ति
6. 1. स्वभावमेके कवयो वदन्ति
Maitri. 6. 22. निवाते वदति
7. 9. वेदादिशास्त्रहिंसकधर्माभि-
ध्यानमस्त्विति वदन्ति
Mand. 1. 1. 4. यद्ब्रह्मविदो वदन्ति
3. 2. 10. तेषामेवैतां ब्रह्मविद्यां वदेत
Mahānār. 1. 3. यदन्तः समुद्रे कवयो वद-
न्ति
16. 1. बृहद्देम विदथे सुवीराः
22. 1. किं भगवन्तः परमं वदन्ति
— सत्यं परमं वदन्ति
— तपः परमं वदन्ति
— दमः परमं वदन्ति
— शमः परमं वदन्ति
— दानं परमं वदन्ति
— धर्मं परमं वदन्ति
— प्रजननं परमं वदन्ति
— अग्नीन्परमं वदन्ति
— अग्निहोत्रं परमं वदन्ति
23. 1. यज्ञं परमं वदन्ति
— मानसं परमं वदन्ति
Nrip. 1. 1. तद्वाचा वदति
Śiras. 5. मुनयो ज्वाग्वदन्ति न तस्य
ग्रहणम्
Garbha. 1. वाचा वदति
Nīla. 23. वाचं वदिष्यतः
Kāthāśru. 2. मे तद्ददतो ज्ञास्यथेति
— न वदन्तो न वदन्तः
— अथ पुत्रो वदति

- Krish. 23. वदन्ति विबुधा जनाः
Rāmāp. 12. अर्थं मन्त्रो वदत्ययम्
Rāmōt. 3. इति वदन्ति ब्रह्मवादिनः
Mukti. 1. 6. कृपया वद मे राम
7. वदामि शृणु तत्त्वतः
8. वर्त्तन्ते कुत्र ते वद
10. कृपया वद तत्त्वतः
Gītā. 2. 29. आधर्यवद्दति तथैव चान्य
36. वदिष्यन्ति तयाहिताः
3. 2. तदेकं वद निश्चित्य
8. 11. यदक्षरं वेदविदो वदन्ति
10. 14. यन्मां वदसि केशव

वदन

- Gītā. 11. 30. लेलिहसे . . वदनैर्ज्वलद्भिः

वध्

- Śwet. 4. 22. वीरान् मा नो रुद्र भामिनो
वधीः

वध

- Chhā. 8. 1. 5. न वधेनास्य हन्यते 8. 10
2, 4.

वधाशङ्का

- Bṛih. 4. 1. 3. वधाशङ्का भवति यां दिश
मेति (one MS. has. °श
ङ्कम्)

वध्यश्च

- Maitri. 1. 4. vido आदि

वन

- Mahānār. 9. 5. वसोः कुविद्वनाति नः

वन

- Mahānār. 9. 1. स्वधितिर्वनानाम् 17. 8.
Nyāsa. 2. वनं गच्छति संयतः
Jābāla. 4. ब्रह्मचर्यादेव प्रव्रजेद्ब्रह्मा
वनाद्वा
Krish. 9. वने वृन्दावने क्रीडन्

वनमार्ग

Nyāsa.

2. चरेत वनमार्गेण (4 MSS.
read चरेत्सुवर्णवर्णेन)

वनस्थ

Rāmap.

35. रामपत्नीं वनस्थाम्

वनस्पति

Chhā. 7.

2. 1. तृणवनस्पतीन् 7. 7. 1.

7. 8. 1. तृणवनस्पतयः 7. 10. 1;

Maitri. 1. 4.

- Brih. 1. 1. 1. ओषधयश्च वनस्पतयश्च लो-
मानि

3. 2. 13. वनस्पतीन् केशाः

3. 9. 28. यथा वृक्षो वनस्पतिः

6. 3. 6. मधुमाक्षो वनस्पतिः

Mahānār. 9. 10; 17. 7.

- Tait. 1. 7. 1. आप ओषधयो वनस्पतयः

- Swet. 2. 17. य ओषधीषु यो वनस्प-
तीषु

- Siras. 6. यो रुद्रो वनस्पतिषु

- Nīla. 20. ये वा वनस्पतीनाम्

वनिन्

Jābāla.

4. गृही भूत्वा वनी भवेद्द्विती
भूत्वा प्रव्रजेत्

वन्द्

Gauḍa.

1. 22. वन्द्यश्चैष महामुनिः

4. 1. तं वन्दे द्विपदां वरम्

Rāmap.

92. रामं वन्दे सच्चिदानन्दरूपम्

वन्ध्या

Maitri.

7. 9. अन्यथैषा वन्ध्येवैषा

वन्ध्यापुत्र

Gauḍa.

3. 28. वन्ध्यापुत्रो न तत्त्वेन मा-
यया वापि जायते

वप्

Kāṭhaśru.

3. यद्वसन्ते केशश्मश्रुलोमन-
खानि वापयेन्

वपन

Brabma.

2. सशिखं वपनं कृत्वा

वपुस्

Parama.

2. एतद्वपुर्पध्वस्तम्

Rāmap.

3. अभिरामेण वपुषा (so
Weber, but MSS. वा पु-
नः for last word).

वम्

- Mahānār. 9. 13. चतुःशृङ्गो ज्वमीद्वौर एतत्

वयस्

Chhā. 2.

9. 4. तदस्य वयांस्यन्वायत्तानि

2. 21. 1. नक्षत्राणि वयांसि मरीचयः
स प्रतिहारः

3. 16. 2. तं चेदेतस्मिन्वयसि किञ्चि-
दुपतपेत् 4, 6.

7. 2. 1. पशूश्च वयांसि च 7. 7. 1.

7. 8. 1. पशवश्च वयांसि च 7. 10. 1.

- Brih. 1. 4. 16. श्रापदा वयांसि

3. 9. 25. वयांसि वैनद्विमथीरन्

- Mund. 2. 1. 7. साध्या मनुष्याः पशवो व-
यांसि

- Praśna. 4. 7. यथा.. वयांसि वासोवृक्षं
सम्पतिष्ठन्ते

वयुन

Brih. 5.

15. 1. विश्वानि देव वयुनानि वि-
द्वान् Isā. 18.

वयुनाविद्

Śwet.

2. 4. वि होत्रा दधे वयुनावित्

वयोगत

Ait.

4. 4. अस्यायमितर आत्मा ..
वयोगतः प्रैति

1. वर adj.

Kaush.

3. 1. न वै वरो ज्वरस्मै वृणीते

- Mahānār. 10. 7. वरं वेदमभूतम्

- Gauda. 4. 1. तं वन्दे द्विपदां वरम्
Kshur. 15. तासां मध्ये वराः स्मृताः
16. तयोर्मध्ये वरं स्थानम्

- Gītā. 8. 4. देहे देहभृतां वर
2. वर

- Kaush. 3. 1. प्रतर्दन वरं वृणीष्व
Chhā. 5. 3. 6. मानुषस्य . . वित्तस्य वरं
वृणीथाः

- Bṛih. 1. 3. 28. तेषु वरं वृणीत यं कामं
कामयेत

4. 3. 1. तस्मै ह याज्ञवल्क्यो वरं
ददौ

6. 2. 4. वरं भगवते गौतमाय दद्याः
5 प्रतिज्ञातो म एष वरः
6. दैवेषु वै गौतम तद्ग्रेषु

- Kaṭha. 1. 9. त्रीन् वरान् वृणीष्व
10. त्रयाणां प्रथमं वरं वृणे
13. एतद् द्वितीयेन वृणे वरेण
16. वरं तवेहाद्य ददामि भूयः
19. यमवृणीथा द्वितीयेन वरेण
— तृतीयं वरं नचिकेतो वृ-
णीष्व

20. वराणामेष वरस्तृतीयः
21. अन्यं वरं नचिकेतो वृणीष्व
22. नान्यो वरस्तुल्य एतस्य
कश्चित्

24. एतत्तुल्यं यदि मन्यसे वरम्
27. वरस्तु मे वरणीयः स एव
29. यो ज्यं वरो गृह्णन्नुपविष्टः

3. 14. प्राप्य वरान्निबोधत

- Maitri. 1. 2. उत्तिष्ठोत्तिष्ठ वरं वृणीष्व
वरणा

- Jābāla. 2. वरणायां नास्यां च मध्ये
(वरणाया नास्याश्च is a
variant); Rāmōt. 4.

- का वै वरणा (केन वरणा
भवति is a variant); Rā-
mōt. 4.

- Jābāla. 2. सर्वानिन्द्रियकृतान्दोषा-
न्वारयतीति तेन वरणा
भवति Rāmōt. 4.

वरद

- Śwet. 4. 11. ईशानं वरदं देवमीशम्
Siras. 5.

- Mahānār. 15. 1. आयातु वरदा देवी
Brahmav. 12. वरदः सर्वभूतानाम्

वरसद्

- Kaṭha. 5. 2. नृषद्भरसद्भृतसत् Mahānār.
9. 3; 17. 8; Nṛip. 3. 1.

वरान्तर

- Rāmōt. 4. नातो वरान्तरम्

वराह, हक

- Kaush. 1. 2. सिंहो वा वराहो वा

- Chhā. 6. 9. 2. वृको वा वराहो वा 6. 10. 2.

- Mahānār. 4. 5. उद्धृतासि वराहेण

- Mukti. 1. 39. याज्ञवल्क्यं वराहकम्
1. vidb सरस्वतीरहस्य

वरिष्ठ

- Mund. 1. 2. 10. इष्टापूर्तं मन्यमाना वरिष्ठम्
2. 2. 1. परं विज्ञानाद्यहरिष्ठं प्रजा-
नाम्

11. ब्रह्मैवेदं विश्वमिदं वरिष्ठम्

3. 1. 4. एष ब्रह्मविदां वरिष्ठः

- Praśna. 2. 1. कः पुनरेषां वरिष्ठः

3. तान् वरिष्ठः प्राण उवाच

- Kaivalya. 1. अधीहि भगवन् ब्रह्मविद्यां
वरिष्ठाम्

- Śiras. 1. ज्येष्ठोऽहं श्रेष्ठोऽहं वरिष्ठोऽहम्

- Brahma. 1. तस्मै स होवाच ब्रह्मविद्यां
वरिष्ठाम्

वरुण

- Chhā. 1. 12. 5. देवो वरुणः प्रजापतिः सविता

2. 22. 1. अपध्वान्तं वरुणस्य

Chhā. 3. 8. 1. यत्तृतीयममृतं तदादित्या
उपजीवन्ति वरुणेन मुखेन
3. आदित्यानामेवैको भूत्वा व-
रुणेनैव मुखेन

Brih. 1. 4. 11. इन्द्रो वरुणः सोमो रुद्रः
3. 9. 16. तस्य का देवतेति वरुण इति
22. स वरुणः कस्मिन्प्रतिष्ठितः

Tait. 1. 1. 1. शं नो मित्रः शं वरुणः 1.12.1.
3. 1. 1. वरुणं पितरमुपससार
8. 2. 1; 3. 3. 1; 3. 4. 1;
3. 5. 1.

Maitri. 5. 1. त्वमग्निर्वरुणो वायुः
7. 4. वरुणः साध्या उत्तरत उ-
द्यन्ति

Mahānār. 4. 11. हिरण्यभृङ्गं वरुणं प्रपद्ये
12. तन्मे इन्द्रो वरुणः पुनन्तु
5. 1. नमो वरुणाय नमो वारुण्यै
2. तन्मे वरुणो राजा पाणिना
ह्यवमर्शतु
8. इमास्तदापो वरुणः पुनातु
11. वरुणो ज्वाभघमर्षणः
12. पुनातु वरुणः पुनात्वघमर्षणः
20. 13. वरुणस्य स्कम्भनमसि वरु-
णस्य स्कम्भसर्जनमसि
उन्मुक्तो वरुणस्य पाशः

Nrip. 2. 4. इन्द्रो वरुणो मित्रो ज्येमा

Rāmap. 56. vide अनिल

Gītā. 10. 29. वरुणो यादसामहम्
11. 89. वायुर्यमो जग्निर्वरुणः श-
शाकः

वरुणदेवत

Brih. 3. 9. 22. किं देवतो ज्ञ्यां प्रतीच्यां दि-
श्यसीति वरुणदेवत इति

वरुणलोक

Kaush. 1. 3. स वरुणलोकं (आगच्छति)

वरुथ

Mahānār. 22. 1. यज्ञानां वरुथं दक्षिणा

वरेण्य

Brih. 6. 3. 6. अथैनमात्रामति तत्सवितुर्व-
रेण्यम्

Swet. 4. 18. तदक्षरं तत्सवितुर्वरेण्यम्
5. 4. एवं स देवो भगवान् वरेण्यः

Maitri. 6. 7. तत्सवितुर्वरेण्यम्
34. तत्सवितुर्वरेण्यं भर्गः
Mahānār. 15. 2.

Mund 2. 2. 1. एतज्ज्ञानथ सदसद्वरेण्यम्
Siras. 5. विश्वं देवं जातरूपं वरेण्यम्

वर्ग

Kaush. 2. 7. वर्गोऽसि पाप्मानं मे वृद्धि
Sarvop. 2. एते पञ्च वर्गा इति
— एतेषां पञ्चवर्गाणाम्

वर्गाष्टक

Rāmap. 63. वर्गाष्टकमथालिखेत्
वर्चोदा

Mahānār. 24. 1. वर्चोदास्त्वमसि सूर्यस्य
वर्जन

Mukti. 2. 28. भवभावनवर्जनात्

वर्जम्

Kāṭhaśru. 4. वर्षावर्जम्

Gītā. 2. 59. रसवर्जम्

वर्ण

Maitri. 6. 34. न शक्यते वर्णयितुं गिरा .
वर्ण

Brih. 1. 4. 13. स शौद्रं वर्णमसृजत

Tait. 1. 2. 1. वर्णः स्वरः । मात्रा बलम्

Kāṭha. 1. 28. वर्णरतिप्रमोदान्

Swet. 4. 1. य एकोऽवर्णः . . वर्णानने-
कान् . . दधाति

Gauḍa. 4. 57. यत्र वर्णा न वर्तन्ते

Siras. 5. ब्रह्मदेवत्या रक्ता वर्णेन

— विष्णुदेवत्या कृष्णा वर्णेन

- Siras. 5. ईशानदेवत्या कपिला वर्णेन
— शुद्धस्फटिकसन्निभा वर्णेन
Amṛita. 35. अथ वर्णास्तु पञ्चानाम्
Kāṭhaśru. 1. चतुर्षु वर्णेषु भैक्षचर्यं चरेत्
Rāmāp. 9. वर्णवाहनकल्पना
63. तेषु मालामनोर्वर्णान्

वर्णप्रसाद

- Śwet. 2. 13. वर्णप्रसादं स्वरसौष्टवं च
वर्णभेद
Gopī. 4. पृथिव्याश्च वैभवाद्गर्णभेदाः
वर्णसङ्कर
Gītā. 1. 41. जायते वर्णसंकरः
43. वर्णसंकरकारकैः

वर्त्तनि, णी

- Chhā. 4. 16. 1. तस्य वाक् च मनश्च वर्त्तनी
3. अन्यतगमेव वर्त्तनीं सं-
स्कुर्वन्ति
4. उभे एव वर्त्तनी संस्कुर्व-
न्ति
Bṛih. 2. 2. 2. अधर्यैनं वर्त्तन्या पृथिव्य-
न्वायत्ता

वर्त्ति

- Maitrī. 6. 36. वर्त्त्याधारस्नेहयोगात्

वर्त्मन्

- Chhā. 4. 15. 1. वर्त्मनी एव गच्छति
Gītā. 3. 23. मम वर्त्मानुवर्त्तन्ते 4. 11.
9. 3. मृत्युसंसारवर्त्मनि

वर्द्धन

- Rāmāp. 82. आयुरारोग्यवर्द्धनम्

वर्मन्

- Rāmāp. 67. वर्मास्त्रनतिसंयुक्तम्

वर्ष

- Chhā. 3. 16. 1. चतुर्विंशति वर्षाणि तत्पातः-
सवनम्
3. चतुश्चत्वारिंशद्वर्षाणि तन्मा-
ध्यन्दिनं सवनम्
5. अष्टाचत्वारिंशद्वर्षाणि तत्
तृतीयसवनम्
4. 10. 1. द्वादशवर्षाण्यमीन् परिच-
चार
5. 5. 2. तस्या आहुतेर्वर्षं संभवति
5. 6. 2. देवा वर्षं जुह्वति
7. 4. 2. तेषां संकृष्यै वर्षं सङ्कल्प-
ते वर्षस्य संकृष्या अन्नं
सङ्कल्पते
8. 7. 3. तौ ह द्वात्रिंशतं वर्षाणि ब्र-
ह्मचर्यमूपतुः
8. 9. 3. अपराणि द्वात्रिंशतं वर्षा-
णि (bis); 8. 10. 4 (bis).
8. 11. 3. अपराणि पञ्च वर्षाणि (bis).
— एकशतं ह वै वर्षाणि ब्रह्म-
चर्यमुवास
Nāda. 12. स राजा भारते वर्षे
Aśrama. 1. अष्टाचत्वारिंशद्वर्षाणि वेद-
ब्रह्मचर्यं चरेत्
— चतुर्विंशतिवर्षाणि गुरुकु-
लवासी
— अष्टाचत्वारिंशद्वर्षवासी

- Gītā. 9. 19. वर्षं निगृह्णाम्युत्सृजामि च .

वर्षगण

- Chhā. 4. 4. 5. स ह वर्षगणं ा प्रोवासा

वर्षशत

- Chhā. 3. 16. 7. स ह षोडशं वर्षशतमजी-
वति षोडशं वर्षशतं जी-
वति य एवं वेद

वर्षसहस्र

- Bṛih. 3. 8. 10. तपस्तप्यते बहुनि वर्षसह-
स्राणि

वर्षा

- Chhā. 2. 5. 1. वर्षा उद्गीथः 2. 16. 1.
 Maitri. 6. 33. वसन्तो ग्रीष्मो वर्षाः शर-
 देमन्तः
 7. 3. वैरूपं वर्षाः... पश्चादुद्यन्ति
 Kāṭhaśru. 4. वर्षावर्जम्
 Aruṇeya. 3. वर्षासु ध्रुवशीलः

वलकल

- Kāṭhaśru. 1. विशीर्णं वल्लं वलकलं वा
 Āśraṇa. 3. चीरचर्मवलकलपरिवृताः

वल्मीक

- Bṛih. 4. 4. 7. यथा हि निर्लव्यनी वल्मी-
 के मृता
 Jābāla. 6. *vide* स्थाण्डिल

वश

- Kāṭha. 1. 1. उशन् ह वै वाजश्रवसः
 Maitri. 2. 7. स वा एष आत्मेहोशन्ति
 कवयः

वश

- Ait. 5. 2. क्रतुरसुः कामो वश इति
 Kāṭha. 2. 6. पुनः पुनर्वशमापद्यते मे
 Praśna. 2. 13. प्राणस्येदं वशे सर्वम्
 Mukti. 2. 26. वासनावशतः प्राणस्पन्दः
 Gītā. 2. 61. वशे हि यस्येन्द्रियाणि
 3. 34. तयोर्न वशमागच्छेत्
 6. 26. आत्मन्येव वशं नयेत्

वशात्

- Maitri. 6. 30. प्रकृतिभेदवशात्
 35. यशस आश्रयवशात्
 Hamsa. 2. एवं सर्वं हंसवशात् (bis).
 Gopī. 4. मायासहितब्रह्मसंभोग-
 शात्
 Rāmōt. 3. श्रीरामसान्निध्यवशात्
 Mukti. 1. 43. ततः कालवशादेव

- Mukti. 2. 8. ब्राह्म-भ्यासवशाद्यानि
 60. मदवशादिव

- Gītā. 9. 8. प्रकृतेर्वशात्

वशानुग

- Mahānār. 19. 1. तिलाः सौम्या वशानुगाः
 Chūl. 6. स्वच्छन्देन वशानुगः
 Nāda. 6. वायव्यैषा वशानुगा

वशिन्

- Bṛih. 4. 4. 22. सर्वस्य वशी सर्वस्येशानः
 Kāṭha. 5. 12. एको वशी सर्वभूतान्तरात्मा
 Svet. 3. 18. वशी सर्वस्य लोकस्य
 6. 12. एको वशी निष्क्रियाणां
 बहूनाम्
 Mahānār. 5. 6. विश्वस्य मिषतो वशी
 20. 5. वृत्रहा विमृधो वशी
 Gītā. 5. 13. आस्ते सुखं वशी

वश्य

- Kāṭha. 3. 6. तस्येन्द्रियाणि वश्यानि
 Nṛisut. 4. वश्यां स्फुरन्तीमसतीं नि-
 पीड्य (Nārāyaṇa ex-
 plains this and वत्स्यां;
 other MSS. vary con-
 siderably).

वश्यात्मन्

- Gītā. 6. 36. वश्यात्मना तु यतता

वषट्

- Nrip. 2. 2. ओं शिवायै वषट्

वषट्कार

- Bṛih. 5. 8. 1. स्वाहाकारो वषट्कारो ह-
 न्तकारः स्वधाकारः
 — द्वौ स्तनौ देवा उपजीवन्ति
 स्वाहाकारं च वषट्कारं च
 Mahānār. 15. 6. न्वं यज्ञस्त्वं विष्णुस्त्वं व-
 षट्कारः

- Prāṇag. 1. त्वं रुद्रस्त्वं विष्णुस्त्वं वषट्कारः
- Kaṭhaśru. 2. त्वं ब्रह्मा त्वं यज्ञस्त्वं वषट्कारः
— अहं ब्रह्माहं यशोऽहं वषट्कारः
- Rāmāp. 70. वषट्कारं च तद्वहिः
1. वस् (निवासे)
- Kaush. 2. 15. पुत्रस्यैश्वर्यं पिता वसेत्
3. 2. यावदस्मिच्छरीरे प्राणो वसति तावदायुः
4. सह ह्येतावस्मिच्छरीरे वसतः
4. 1. सोऽवसदुशीनरेषु
- Chhā. 1. 10. 1. इभ्यमामे प्रद्राणक उवास
3. 16. 1. एते हीदं सर्वं वासयन्ति
4. 2. 5. महावृषेषु यत्रास्मा उवास (?)
4. 3. 6. तं... नाभिपश्यन्ति... बहुधा वसन्तम्
4. 4. 3. ब्रह्मचर्यं भगवति वत्स्यामि
4. 10. 1. सत्यकामे जाबाले ब्रह्मचर्यमुवास
5. 3. 7. चिरं वसेत्याज्ञापयाम्बकार
5. 10. 5. तस्मिन्यावत्सम्पातमुषित्वा
5. 11. 5. वसन्तु भगवन्त इति
6. 1. 1. श्वेतकेतो वस ब्रह्मचर्यम्
8. 7. 3. तौ ह... ब्रह्मचर्यमूषतुः
— किमिच्छन्ताववास्तमिति
— तमिच्छन्ताववास्तमिति
8. 9. 3. वसापराणि द्वात्रिंशत् वर्षाणीति स... उवास 8. 10. 4.
8. 11. 3. वसापराणि पञ्चवर्षाणीति स... उवास
— मघवान् प्रजापतौ ब्रह्मचर्यमुवास
- Bṛih. 1. 4. 16. यन्मनुष्यान् वासयते
3. 7. 1. मन्त्रेष्ववसाम
5. 2. 1. त्रयाः प्राजापत्याः... ब्रह्मचर्यमूषुः... उषित्वा ब्रह्मचर्यं देवा ऊचुः
5. 10. 1. तस्मिन्वसति शाश्वतीः समाः
6. 2. 4. तत्र प्रतीत्य ब्रह्मचर्यं वत्स्यावः
7. स होपायनकीर्त्या उवास
8. इयं विद्येतः पूर्वं न कस्मिंश्चन ब्राह्मण उवास
15. पराः परावतो वसन्ति
- Kaṭha. 1. 8. यस्यानभन् वसति ब्राह्मणो गृहे
9. तिष्ठो रात्रिर्यदवात्सीर्गृहे मे ऽनभन्
- Nṛip. 2. 4. सृजति विसृजति वासयति (bis).
- Garbhā. 3. एकरात्रोषितं कललं भवति समरात्रोषितं बुद्धुदम्
4. नानायोगिनिसहस्राणि मयोपितानि यानि वै
- Brahmab. 20. भूते भूते च वसति विज्ञानम्
- Kaṭhaśru. 1. मामे वा नगरे वापि वसेत्
- Piṇḍa. 3. अहं वसति तोयेषु अहं वसति चाग्निषु
- Āśrama. 3. यत्र यत्र वसन्तो ऽग्निपरिचरणं कृत्वा
4. नगरे तीर्थेषु पञ्चरात्रं वसन्तः
3. अनुस्यूतो वसामि
18. वसेदेकान्तिको भूत्वा
- Vāsu. 6. 41. उषित्वा शाश्वतीः समाः
- Skanda. 2. वस् (आच्छादने)
1. ईशा वास्यमिदं सर्वम्
- Gitā. 1. ईशा वास्यमिदं सर्वम्
- Itā. 1. ईशा वास्यमिदं सर्वम्

वसति

Brih. 6. 2. 3. एनं वसत्योपमन्त्रयाञ्च-
क्रे ज्नादृत्य वसति कुमारः
प्रदुद्राव

Tait. 3. 10. 1. न कञ्चन वसतो प्रत्याच-
क्षीत

वसन

Chhâ. 8. 5. 5. प्रेतस्य शरीरं भिक्षया व-
सनेनालङ्कारेणेति संस्कुर्व-
न्ति

वसनान्त

Kaush. 2. 15. वसनान्तेन वा प्रच्छाद्य

वसन्त

Chhâ. 2. 5. 1. वसन्तो हिंकारः 2. 16. 1.

Maitri. 6. 33. वसन्तो ग्रीष्मो वर्षाः शर-
द्धेमन्तः

7. 1. वसन्तः प्राणः... पुरस्तादु-
द्यन्ति

Kaṭhaśru. 3. यद्वसन्ते केशश्मश्रुलोम-
नखानि वापयेत्

वसा

Maitri. 3. 4. विण्मूत्रपित्तकफमज्जामेदो-
वसाभिः

1. वसिष्ठ adj.

Chhâ. 5. 1. 2. यो ह वै वसिष्ठं वेद वसि-
ष्ठो ह स्वानां भवति वा-
ग्वाव वसिष्ठः

13. यदहं वसिष्ठास्मि त्वं तद्व-
सिष्ठो ऽसि Brih. 6. 1. 14.

5. 2. 5. वसिष्ठाय स्वाहा

Brih. 6. 1. 2. यो ह वै वसिष्ठां वेद वसिष्ठः
स्वानां भवति वाग्वावै वसिष्ठा
वसिष्ठः स्वानां भवति... य

Brih. 6. 1. 7. को नो वसिष्ठ इति... य-
स्मिन्व उत्क्रान्त इदं श-
रीरं पापीयो मन्यते स
वो वसिष्ठ इति

6. 3. 2. प्राणाय स्वाहा वसिष्ठायै
स्वाहा

2. वसिष्ठ

Brih. 2. 2. 4. इमावेव वसिष्ठकश्यपावय-
मेव वसिष्ठः

Mahânâr. 13. 7. या सा सत्येत्यमृतेति व-
सिष्ठः

Râmap. 57. वसिष्ठवामदेवादिमुनिभिः

91. वसिष्ठाद्यैर्मुनिभिर्निलमुख्यैः

Mukti. 1. 2. वसिष्ठैः शुकादिभिः

वसु

Chhâ. 2. 24. 1. यद्वसूनां प्रातःसवनम्
6. तस्मै वसवः प्रातःसवनं संप्र-
यच्छन्ति

3. 6. 1. यत्पथमममृतं तद्वसव उप-
जीवन्ति

3. वसूनामेवैको भूत्वा

4. वसूनामेव तावदाधिपत्यं
स्वाराज्यं पर्येता

3. 16. 1. तदस्य वसवो ज्वायन्ताः
प्राणा वाव वसवः

2. प्राणा वसवः

— माहं प्राणानां वसूनां मध्ये
यज्ञो विलोप्सीय

Brih. 1. 4. 12. वसवो रुद्रा आदित्याः

3. 9. 2. अष्टौ वसवः

3. कतमे वसवः... एते वसव
एतेषु हीदं वसु सर्वं हित-
मिति तस्माद्वसव इति

4. 4. 24. विन्दते वसु य एवं वेद

Kaṭha. 5. 2. हंसः शुचिषद्वसुः Mahâ-
nâr. 9. 8 ; 17. 8 ; Nrip.
3. 1.

- Maitri. 3. 4. आमयैर्बहुभिः परिपूर्णं को-
श इव वसुना
6. 9. वसोः पवित्रमग्निः सवितुश्च
रश्मयः पुनस्त्वन्नम्
7. 1. वसवः पुरस्तादुद्यन्ति
Mahânâr. 5. 12. पुनन्तु वसवः
9. 5. वसोः कुविद्वनाति नः
16. 4. त्वया जुष्टश्चित्रं विन्दते वसु
24. 1. वसुरण्यो विभूरसि
Nrip. 1. 2. वसुरुद्रादित्यैः
2. 1. ब्रह्मा वसवो गायत्री गार्ह-
पत्यः Nrisut. 3; Sikhâ. 1.
4. 3. यो वै नृसिंहः .. ये चाष्टौ
वसवस्तस्मै वै नमो नमः (17)
5. 2. तस्य पुरस्ताद्वसव आसन्ते
Nâr. 1. नारायणादष्टौ वसवः
2. वसवो ऽश्विनौ च नारायणः
Râmâp. 69. ध्यायेदष्टवसून्
Râmôt. 5. यो वै श्रीरामः .. ये चाष्टौ
वसवः (81).
Gîtâ. 10. 23. वसूनां पावकाश्चस्मि
11. 6. पश्यादित्यान्वसून्
22. रुद्रादित्या वसवो ये च सा-
ध्याः
वसुदान
Brih. 4. 4. 24. आत्मानादो वसुदानः
वसुदेव
Gopî. 5. वसुदेवसन्नि
Krish. 8. निगमो वसुदेवः
वसुधान
Chhâ. 3. 15. 1. स एष कोशो वसुधानः
वसुन्धरा
Mahânâr. 4. 4. अश्वक्रान्ते रथक्रान्ते वि-
ष्णुक्रान्ते वसुन्धरे
Nrip. 1. 2. ससागरां सपर्वतां .. वसु-
न्धराम्

वसुविद्

- Brih. 6. 4. 27. यो रत्नधा वसुविद्
वस्त

- Brih. 1. 4. 4. अजेतराभवद्वस्त इतरः
वस्ति

- Chhâ. 5. 16. 2. वस्तिस्त्वेष आत्मन इति
होवाच वस्तिस्ते व्यभेत्स्य-
यन्मां नागमिष्यः

5. 18. 2. वस्तिरेव रयिः

वस्तु

- Gauḍa. 4. 22. स्वतो वा परतो वापि न
किञ्चिद्वस्तु जायते
— सदसत्सदसद्वापि न कि-
ञ्चिद्वस्तु जायते

44. अस्ति वस्तु तथोच्यते

Nrisut.

Sarvop.

8. न हि वस्तुतः सत्

3. नामदेशकालवस्तुनिमित्तेषु

वस्तुचतुष्टय

Sarvop.

4. एतद्वस्तुचतुष्टयम्

वस्तुत्ववादिन्

- Gauḍa. 4. 42. अस्ति वस्तुत्ववादिनाम्
वस्त्र

- Kaṭhaśru. 1. विशीर्णं वस्त्रं वल्कलं वा
वस्त्वभाव

- Gauḍa. 4. 79. वस्त्वभावं स बुद्धैव
वस्त्वाभास

- Gauḍa. 4. 45. वस्त्वाभासं तथैव च
वस्यस्

- Tait. 1. 4. 3. श्रेयान् वस्यसो ऽजानि
वह्

- Brih. 1. 1. 2. हयो भूत्वा देवानवहन्
5. 14. 8. कथं हस्ती भूतो वहसि

- Maitri. 3. 2. गुणौवैरुह्यमानः 6. 30.
 Mund. 1. 2. 6. सूर्यस्य रश्मिभिर्यजमानं
 वहन्ति
 Mahânâr. 9. 11. स्वाहाकृतं वृषभ वक्षि ह-
 व्यम्
 Dhyâna. 16. वोढुं चन्द्रामिसूर्ययोः
 Mukti. 2. 5. वहन्ती वासनासरित्
 Gîtâ. 9. 22. योगक्षेमं वहाम्यहम्

वह्नि

- Swet. 1. 13. वह्नेर्यथा योनिगतस्य मूर्तिः
 2. 10. शर्करावह्निवालुकाविवाजि-
 ते
 Maitri. 6. 26. वह्नेश्च यद्वत् खलु विष्णु-
 लिंगाः 31.
 34. यथा निरिन्धनो वह्निः
 Kaivalya. 23. न भूमिरापो न च वह्निरास्ति
 Brahman. 21. चरेद्बह्निमतः परम्
 Dhyâna. 15. तत्रार्कचन्द्रवह्नीनाम्
 Yogâsi. 5. तस्य मध्यगतो वह्निः
 Vâsu. 3. तैलं तिलेषु काष्ठेषु वह्निः
 Râmâp. 23. तेजसा वह्निना समः
 56. vide अनिल
 57. वह्निस्तदायुधैः पूज्यः (3
 MSS. and Weber read
 वहिस्)

75. वह्निर्मेधामरविभूषिता

- Gîtâ. 3. 38. धूमेनाव्रियते वह्निः

वह्नितम

- Prasna. 2. 8. देवानामसि वह्नितमः

वह्निशिखा

- Mahânâr. 11. 11. तस्य मध्ये वह्निशिखा
 Mahâ. 3; Vâsu. 3.

वा

- Mahânâr. 8. 2. दूराद्गन्धो वाति (bis).
 Nrip. 5. 10. यत्र वायुर्न वाति

वाकोवाक्य

- Chhâ. 7. 1. 2. अध्येभि..वाकोवाक्यम्
 4. नाम वै..वाकोवाक्यम्
 7. 2. 1. वाग्वै..विज्ञापयति..वा-
 कोवाक्यम्
 7. 7. 1. विज्ञानेन वै..विज्ञानाप्ति
 ..वाकोवाक्यम्

वाक्पति

- Tait. 1. 6. 2. वाक्पतिश्चक्षुष्पतिः

वाक्य

- Krish. 4. भवद्वाक्यं करोम्यहम्
 Mukti. 1. 17. वेदान्तवाक्यार्थविचारात्
 Gîtâ. 1. 21. हृषीकेशं तदा वाक्यमिद-
 माह
 2. 1. इदं वाक्यमुवाच मधुसूदनः
 3. 2. व्यामिश्रेणैव वाक्येन
 17. 15. अनुद्देशकरं वाक्यम्

वागपेत

- Kaush. 3. 3. जीवति वागपेतः

वाघत्

- Mahânâr. 20. 6. यदञ्जिभिर्वाघाञ्जिर्विहया-
 महे

वाङ्मनोतीतगोचर

- Tejo. 7. उपाधिरहितं स्थानं वाङ्म-
 नोतीतगोचरम्

वाङ्मय

- Brih. 1. 5. 3. वाङ्मयो मनोमयः प्राणमयः
 2. 5. 3. अयमध्यात्मं वाङ्मयः...
 पुरुषः

- Gîtâ. 17. 15. वाङ्मयं तप उच्यते

वाच्

- Ait. 1. 4. मुखाद्वाग्वाचो ऽभिः
 2. 4. अभिर्वाग्भूत्वा मुखं प्रावि-
 शन्

- Ait. 3. 3. तद्वाचाजिघृक्षत्तन्नाशक्रोहा-
चा महीतुं स यदैनद्वाचा-
महैष्यत्
11. यदि वाचाभिव्याहृतं . . को
ऽहम्
5. 1. येन वाचं व्याकरोति
Kaush. 1. 6. तदेतया वाचाभिव्याह्रियते
सत्यम्
7. केन स्त्रीनामानीति वाचेति
2. 1. वाक् परिवेष्ट्री
— यो वाचं परिवेष्ट्रीं परिवे-
ष्ट्रीमान् भवति
2. वाक्परस्ताच्चक्षुरारुंधते
3. वाङ्म देवतावरोधिनी
4. वाचं ते मयि जुहोम्यसौ
स्वाहा
5. प्राणं तदा वाचि जुहोति
— वाचं तदा प्राणे जुहोति
13. एतद्वै ब्रह्म दीप्यते यद्वाचा
वदति
14. अथैनद्वाक् प्रविवेश तद्वाचा
वदच्छिष्ये
— तद्वाचा वदच्छ्लुषा पश्यत्
(ter).
15. वाचं मे त्वयि दधानीति पिता
वाचं ते मयि दध इति पुत्रः
3. 2. न हि कश्चन शक्नुयात् सकृ-
द्वाचा नाम प्रज्ञापयितुम्
— वाचं वदन्तीं सर्वे प्राणा
अनुवदन्ति
3. तदेनं वाक् सर्वैर्नामभिः स-
हाप्येति (bis); 4. 20.
— न वाचा वदति न ध्यायति
4. वागेवास्मिन् सर्वाणि नामा-
न्यभिविस्तृज्यन्ते वाचा स-
र्वाणि नामान्याप्नोति
5. वागेवास्या एकर्मणमुदूहम्

- Kaush. 3. 6. प्रज्ञया वाचं समारुह्य वाचा
सर्वाणि नामान्याप्नोति
7. न हि प्रज्ञापेता वाङ्म किं-
चन प्रज्ञापयेत्
8. न वाचं विजिज्ञासीत वक्ता-
रं विद्यात्
4. 1. सहस्रं दम्न इत्येतस्यां वाचि
2. दक्षिणे ऽक्षिणि वाचः
17. वाच आत्मा . . इति वा अ-
हमेतमुपासे
Kena. 1. केनेषितां वाचमिमां वदन्ति
2. यद्वाचो ह वाचम्
3. न वाग्गच्छति नो मनः
4. यद्वाचानभ्युदितं येन वाग्-
भ्युद्यते
Chhâ. 1. 1. 2. पुरुषस्य वायसो वाच क्र-
मसः
5. वागेवर्क् प्राणः साम
— तद्वा एतन्मिथुनं यद्वाक् च
प्राणश्च
1. 2. 3. अथ ह वाचमुद्रीथमुपासां-
चक्रिरे
11. एतमु एव बृहस्पतिं मन्य-
न्ते वाग्धि बृहती तस्या
एष पतिः
1. 3. 3. यो व्यानः सा वाक्
— अप्राणजनपानन्वाचमभि-
व्याहरति
4. या वाक् सर्क्
6. वाग्मीर्वाचो ह गिर इत्या-
चक्षते
7. दुग्धे ऽस्मै वाग्दोहं यो वाचो
दोहः 1. 13. 4; 2. 8. 3.
1. 7. 1 वागेवर्क् . . वागेव सा
1. 8. 2. ब्राह्मणयोर्वदतोर्वाचं श्रो-
व्यामि
1. 13. 2. वाग्विराट्
2. 7. 1. वाक् प्रस्तावः 11. 1.

- Chhā. 2. 8. 1. वाचि सप्तविधं सामोपासी-
त यत्किंच वाचो हुमिति
स हिंकारः
3. वाचि सप्तविधं सामोपास्ते
2. 23. 4. ओंकारेण सर्वा वाक् सन्तु-
ण्णा
3. 12. 1. वाग्वै गायत्री वाग्वा इदं
सर्वं भूतं गायति च त्रायते
च
3. 13. 3. सा वाक् सो ऽग्निः
3. 18. 2. वाक् पादः
3. वागेव ब्रह्मणश्चतुर्थः पादः
4. 3. 3. प्राणमेव वागप्येति
4. 16. 1. तस्य वाक् च मनश्च वर्त्तनी
2. वाचा होताध्वर्युरुद्राता
5. 1. 2. वाग्वाव वसिष्ठः
8. सा ह वागुच्चक्राम
— प्रतिवेश ह वाक् Brih.
6. 1. 8.
9. वदन्तो वाचा 10, 11; Brih.
6. 1. 9-12.
13. अथ हैनं वागुवाच
15. न वै वाचो न चक्षुषि
5. 3. 6. यामेव कुमारस्यान्ते वाच-
मभाषथाः Brih. 6. 2. 5.
5. 7. 1. वागेव समित्
5. 21. 2. वाक्प्यति वाचि तृप्यत्या-
ममिस्तृप्यति
6. 5. 3. यो ऽग्निष्ठः सा वाक्
4. तेजोमयी वाक् 6. 6. 5; 6.
7. 6.
6. 6. 4. सा वाग् भवति
6. 8. 6. पुरुषस्य प्रयतो वाङ्मनसि
सम्पद्यते
6. 15. 1. यावन्न वाङ्मनसि सम्पद्यते
2. यदा वाङ्मनसि सम्पद्यते
7. 2. 1. वाग्वाव नाम्नो भूयसी वा-
ग्वा ऋग्वेदं विशापयति

- Chhā. 7. 2. 1. यद्वै वाङ्माभविष्यत्
— वागेवैतत्सर्वं विशापयति
वाचमुपास्वेति
2. यो वाचं ब्रह्मेत्युपास्ते या-
वद्वाचो मतम् &c.
— अस्ति भगवो वाचो भूय
इति वाचो वाव भूयो ऽस्ति
7. 3. 1. मनो वाव वाचो भूयः
— वाचं च नाम च मनोऽनुभ-
वति
7. 4. 1. वाचमीरयति 7. 5. 1.
7. 26. 1. आत्मतो वाक्
8. 12. 4. अभिव्याहाराय वाक्
Brih. 1. 1. 1. वागेवास्य वाक्
1. 2. 4. मनसा वाचं मिथुनं सम-
भवत्
— सैव वागभवत्
5. स तथा वाचा . . इदं सर्व-
मसृजत
1. 3. 2. ते ह वाचमूचुस्त्वं न उद्गाय
— तेभ्यो वागुद्गायत्
— यो वाचि भोगस्तं देवेभ्य
आगायत्
12. वाचमेव प्रथमामत्यवहत्
20. वाग्वै बृहती तस्या एष पतिः
21. वाग्वै ब्रह्म तस्य एष पतिः
22. वाग्वै साम
23. वागेव गीथा
24. वाचा च ह्येव . . उद्गायत्
25. वाचि स्वरमिच्छेत तथा
वाचा स्वरसंपन्नया
27. तस्य वै वागेव प्रतिष्ठा वा-
चि हि . . प्राणः प्रतिष्ठितः
1. 4. 7. वदन् वाक्
17. वाग्जाया
1. 5. 8. मनो वाचं प्राणं ताम्यात्मने
ऽकुरुत

- Brih. 1. 5. 3. यः कश्च शब्दो वागेव
 4. वागेवायं लोकः
 5. वागेवर्वेदः
 6. वागेव देवाः
 7. वाङ्माता
 8. यत्किञ्च विज्ञातं वाचस्त-
 द्रूपं वाग्धि विज्ञाता वागेनं
 तद्भूत्वावति
 11. तस्यै वाचः पृथिवी शरीरम्
 — यावत्येव वाक्तावती पृ-
 थिवी
 18. दैवी वागाविशति सा वै
 दैवी वाक्
 21. वदित्याम्येवाहमिति वा-
 ग्दधे
 — आम्येत्येव वाक्
 1. 6. 1. तेषां नाम्नां वागित्येतदेपा-
 मुक्थम्
 2. 1. 1. सहस्रमेतस्यां वाचि दक्षः
 17. गृहीता वाक्
 2. 2. 3. वागष्टमी ब्रह्मणा संविदाना
 (bis).
 — वाग्ध्यष्टमी ब्रह्मणा संवित्ते
 4. वागेवान्निर्वाचा ह्यन्नमयते
 2. 4. 11. सर्वेषां वेदानां वागेकायनम्
 4. 5. 12.
 3. 1. 3. होत्रास्विजामिना वाचा वा-
 ग्वै यज्ञस्य होता तथेयं
 वाक्
 3. 2. 3. वाग्वै महः .. वाचा हि
 नामान्यभिवदति
 13. अग्निं वागप्येति
 3. 7. 17. यो वाचि तिष्ठन् वाचोऽन्तरो
 यं वाङ् वेद यस्य वाक्
 शरीरं यो वाचमन्तरो
 यमयति
 3. 9. 24. सो ऽग्निः कस्मिन्प्रतिष्ठित इ-
 ति वाचीति कस्मिन् वाक्

- Brih. 4. 1. 2. वाग्वै ब्रह्मेति
 — वागेवायतनमाकाशः प्रति-
 ष्ठा
 — का प्रज्ञता .. वागेव .. वा-
 चा वै .. बन्धुः प्रज्ञायते
 — सर्वाणि च भूतानि वाचैव
 .. प्रज्ञायन्ते वाग्वै .. पर-
 मं ब्रह्म
 — नैनं वाग्जहाति
 4. 3. 5. वागेवास्य ज्योतिर्भवतीति
 वाचैवायं ज्योतिषास्ते
 — यत्र वागुच्चरत्युपैव तत्र
 न्येति
 6. शान्तायां वाचि किञ्ज्यो-
 तिरेवायम्
 4. 4. 21. वाचो विग्लापनं हि तत्
 5. 2. 3. दैवी वागनुवदति स्तनयि-
 त्वुर्दद इति
 5. 8. 1. वाचं धेनुमुपासीत
 5. 14. 5. वागनुष्टुबेतद्वाचमनुब्रूमः
 6. 1. 2. वाग्वै वसिष्ठा
 8. वाग्धोचक्राम
 — यथा कला अवदन्तो वाचा
 14. सा ह वागुवाच यद्वा अहं
 वसिष्ठास्मि
 6. 2. 7. वाचा ह स्म वै पूर्वं उपयन्ति
 12. वागर्चिः
 6. 3. 2. वाचे स्वाहा प्रतिष्ठायै स्वाहा
 6. 4. 18. शुभ्रूषितां वाचं भाषिता
 25. वाग्वागिति त्रिः
 6. 5. 3. करयपो नैध्रुविर्वाचः
 — वागंभिण्याः
 Tait. 1. 3. 4. वाक् सन्धिः
 1. 7. 1. चक्षुः श्रोत्रं मनो वाक्कक्
 2. 4. 1. यतो वाचो निवर्त्तन्ते 2.
 9. 1 ; Brahma. 3.
 3. 1. 1. अन्नं प्राणं चक्षुः श्रोत्रं मनो
 वाचमिति

- Tait. 3. 10. 2. क्षेम इति वाचि
 Kātha. 3. 13. यच्छेद्वाङ्मनसी प्राज्ञः
 6. 12. नैव वाचा न मनसा
 Maitri. 6. 20. वाङ्मनःप्राणनिरोधनात्
 31. वाक् श्रोत्रं चक्षुर्मनः प्राणः
 Muṇḍ. 1. 2. 6. प्रियां वाचमभिवदन्त्यः
 2. 1. 4. वाग्विवृताश्च वेदाः
 2. 2. 2. स प्राणस्तदु वाङ्मनः
 5. अन्या वाचो विमुञ्चथ
 3. 1. 8. न चक्षुषा गृह्यते नापि वाचा
 Mahānār. 4. 7. वाचा कृतं कर्मकृतम्
 12. मनसा वाचा कर्मणा वा
 दुष्कृतं कृतम् 19. 1.
 14. 3. पापमकार्यं . . वाचा 4.
 22. 1. सत्यं वाचः प्रतिष्ठा
 25. 1. दक्षिणा वाग्धेता
 Praśna. 2. 2. वाङ्मनश्चक्षुः श्रोत्रं च 4.
 12. या ते तनूर्वाचि प्रतिष्ठिता
 4. 8. वाक् च वक्तव्यं च
 Nrip. 1. 1. तद्वाचा वदति
 — वाग्वा अनुदुव् वाचैव प्र-
 यन्ति वाचैवोद्यन्ति
 Nṛisut. 2. वाचो द्रष्टा . . वाचः साक्षी
 8. वाग्वा ओङ्कारो वागेवेदं
 सर्वम्
 — वाग्वा ओङ्कारो वागेवेदं
 सर्वमनुजानाति
 — वाग्वा ओङ्कारो वागेव ह्य-
 नुजानाति
 Siras. 4. वाचं संसृजति विसृजति च
 Garbha. 1 वाचा वदति
 Brahma. 3. वाक्कायकेशवर्जिता
 Nila. 23. वाचं वदिष्यतः
 Piṇḍa. 7. वाचं पुष्यति वीर्यवान्
 Jābāla. 5. मनसा वाचा वा सद्भ्यसेत्
 Mukti. 1. वाङ्मे मनसीति शान्तिः
 Gītā. 2. 42. यामिमां पुष्पितां वाचम्

- Gītā. 10. 34. कीर्त्तिः श्रीर्वाक् च नारीणाम्
 18. 15. शरीरवाङ्मनोभिः
वाचक
 Rāmāp. 11. ब्रह्मादीनां वाचको ऽयम्
 12. सर्ववाच्यस्य वाचकः
 20. मन्त्रो ऽयं वाचकः
 21. वाचको न नाम्ना
वाचकवी
 Brih. 3. 6. 1. गार्गी वाचकवी (bis.)
 3. 8. 1. वाचकव्युवाच
 12. वाचकव्युपरराम
वाचंयम
 Kaush. 2. 3. वाचंयमो ऽभिप्रव्रज्य 4.
 Chhā. 5. 2. 8. वाचंयमो ऽप्रसाहः
वाचा
 Hausa. 2. परा वाचा तथाष्टमे
वाचारम्भण
 Chhā. 6. 1. 4. वाचारम्भणं विकारो नाम-
 धेयम् 5, 6; 6. 4. 1—4.
वाज
 Kaush. 2. 8. सं ते पयसि समु यन्तु
 वाजाः
 Mahānār. 20. 6. ऊर्ध्वो वाजस्य मनिता
वाजपेय
 Brih. 6. 4. 3. यावान् ह वै वाजपेयेन य-
 जमानस्य लोको भवति
 Nrip. 5. 8. स वाजपेयेन यजते
 Gopi. 5. वाजपेयशतानि च
वाजश्रवस
 Brih. 6. 5. 3. कुश्रिर्वाजश्रवसः
 — वाजश्रवा जिह्वावतो वा-
 ध्योगात्
वाजश्रवस
 Kātha. 1. 1. उशन् ह वै वाजश्रवसः

वाजसनेय

- Brih. 6. 3. 7. वाजसनेयाय याज्ञवल्क्याय
8. वाजसनेयो याज्ञवल्क्यः
6. 5. 3. वाजसनेयेन याज्ञवल्क्येन

वाजिन्

- Brih. 1. 1. 2. वाजी गन्धर्वान् (अवहत्)
Tait. 1. 10. 1. ऊर्ध्वपवित्रो वाजिनीव स्व-
मृतमस्मि
Nila. 11. सहस्राक्षाय वाजिने

वाञ्छा

- Rāmāp. 22. स्ववाञ्छाविनियोगवान्

वाय्व

- Maitri. 7. 8. वाटचे पुरस्तादुक्तं ऽपि

वाणिज्य

- Asrama. 2. कृषिगोरक्षवाणिज्यम्
Mukti. 2. यथा . . वाणिज्यादिना वि-
त्तम्

- Gītā. 18. 44. कृषिगोरक्षवाणिज्यम्

वाणी

- Rāmāp. 87. विघ्नं दुर्गा क्षेत्रपालं च वा-
णीम्

वात

- Kaush. 2. 4. अपि वाताद्वा तिष्ठेत् सम्मा-
पमाणः

- Brih. 1. 1. 1. वातः प्राणः

3. 2. 13. वातं प्राणः (अप्येति)

6. 3. 6. मधु वाता ऋतायते . . क्ष-
रन्ति Mahānār. 9. 8;
17. 7.

- Tait. 2. 8. 1. भीषास्माद्वातः पवते
Nrip. 2. 4.

- Maitri. 6. 35. भणुवातेरितः

वातरज्जु

- Maitri. 1. 4. व्रधनं वातरज्जुनाम्

वार्तिका

Nila.

3. वार्तिकारो ऽप्येतु ते

वात्सीपुत्र

- Brih. 6. 5. 2. पाराशरीपुत्रो वात्सीपुत्रात्
— वात्सीपुत्रः पाराशरीपुत्रात्

वात्स्य

- Brih. 2. 6. 3. गौतमो वात्स्यात् 4. 6. 3.
— वात्स्यः शाण्डिल्यात्
4. 6. 3.
6. 5. 4. शाण्डिल्यो वात्स्यात्
— वात्स्यः कुश्रेः

वाद

- Gauḍa. 1. 18. उपदेशादयं वादः
2. 24. वादा इति वादविदः

- Gītā. 10. 32. वादः प्रवदतामहम्

वादविद्

- Gauḍa. 2. 24. वादा इति वादविदः

वादिन्

- Gauḍa. 3. 20. अजातस्य . . जातिमिच्छ-
न्ति वादिनः 4. 6.
4. 3. भूतस्य जातिमिच्छन्ति वा-
दिनः

- Gītā. 2. 42. नान्यदस्तीति वादिनः

वाध्योग

- Brih. 6. 5. 3. वाजश्रवा जिह्वावतो वा-
ध्योगात्
— जिह्वावान् वाध्योगो ऽसि-
ताद्वार्षगणात्

वानप्रस्थ

- Nrip. 5. 10. गृहस्थशतमेकमेकेन वान-
प्रस्थेन तत्समम्
— वानप्रस्थशतमेकम्

- Nyāsa. 2. वानप्रस्थं प्रपद्यते

- Aruneṣya. 2. गृहस्थो ब्रह्मचारी वानप्रस्थो वा
Kālāg. 2. ब्रह्मचारी गृहस्थो वानप्रस्थो यतिर्वा
Asrama. 3. वानप्रस्था अपि चतुर्विधाः
Vāsu. 2. ब्रह्मचारी वानप्रस्थो वा
वानर

- Rāmāp. 45. तानाहुयाथ वानरान्
1. वाम *adj.*
Brih. 4. 2. 3. वामे ऽक्षिणि पुरुषरूपम्
Kshur. 16. इडा रक्षतु वामन
Rāmāp. 22. दक्षवामयोः स्तनयोः
49. वामं तेजः प्रकाशनम्

2. वाम

- Chhā. 4. 15 2. सर्वाणि वामान्यभिसंयन्ति
3. सर्वाणि वामानि नयति

वामकक्षायण

- Brih. 6. 5. 4. माहित्विर्वामकक्षायणान्
— वामकक्षायणः शाण्डिल्यात्

वामदेव

- Att. 4. 5. वामदेव एवमुवाच
Brih. 1. 4. 10. ऋषिर्वामदेवः प्रतिपदे
Mahānār. 17. 2. वामदेवाय नमः
Rāmāp. 57. वसिष्ठवामदेवादिमुनिभिः

वामदेव्य

- Chhā. 2. 13. 1. एतद्द्वामदेव्यं मिथुने प्रोतम्
Mahānār. 22. 1. अन्वाहार्यपचनो यजुरन्त-
रिक्षं वामदेव्यम्

वामन

- Kaṭha. 5. 3. मध्ये वामनमासीनं . . उपा-
सते

वामनक

- Garbha. 3. अन्धाः खज्जाः कुज्जा वा-
मनका भवन्ति (so MSS.)

वामनी

- Chhā. 4. 15 3. एष उ एव वामनीः

वायव्य

- Siras 3. वायव्यं वायव्येन पतति
Nāda. 6. वायव्यैषा वशानुगा
Hansa. 2. वायव्ये गमनादौ बुद्धिः

वायु

- Att. 1 4. नासिकाभ्यां प्राणः प्राणा-
द्वायुः
2. 4. वायुः प्राणो भूत्वा नासिके
प्राविशत्
3 10. स एषो ऽस्य ग्रहो यद्वा-
युरन्नायुर्वा एष यद्वायुः
5. 3. पृथिवी वायुराकाश आपः
Kana. 2. 12. आदित्यमेव तेजो गच्छति
वायुं प्राणः (similarly 3
times more).

— एताः सर्वा देवता वायुमेव
प्रविश्य वायौ मृत्वा न
मृच्छन्ते

- 4 2. वायाविन्द्रो वैकुण्ठः
7. वायौ पुरुषस्तमेवाहमुपासे
Kena. 20. वायुमद्भवन् वायवेतद्विजा-
नीहि
21. वायुर्वा अहमस्मि
27. यदमिर्वायुरिन्द्रस्ते श्वेनज्ञे-
दिष्टं पस्पशुः

- Chhā. 1. 3. 7 वायुर्गाः
1. 6. 2. वायुः साम . . वायुरमः
1. 13. 1. वायुर्हाङ्कारः
2 20. 1. वायुः प्रस्तावः
2. 21. 1. अमिर्वायुरादित्यः स उद्गीथः
2. 22. 1. मूढु श्लक्ष्णं वायोः
2. 24. 9. नमो वायवे ज्ञतरिक्षाक्षिते
Maitri. 6. 35.
3. 13. 5. स वायुः स आकाशः
3. 15. 2. तासां वायुर्वत्सः स य एत-
मेव वायु दिशां वत्सं वेद

- Chhā. 3. 15. 2. अहमेतमेवं वायुं दिशां व-
त्सं वेद
6. वायुं प्रपद्ये
3. 18. 2. वायुः पादः
4. स वायुना ज्योतिषा भाति
4. 3. 1. वायुर्वाव संवर्गः
— वायुमेवाप्येति (ter).
2. वायुमेवापियन्ति
— वायुर्ह्येवैतान्सर्वान्संवर्गं क्ते
4. तौ वा एतौ द्वौ संवर्गा वा-
युरेव देवेषु प्राणः प्राणेषु
4. 17. 1. वायुमन्तरिक्षात्
2. वायोर्यजुषि
5. 5. 1. वायुरेव समित्
5. 10. 5. आकाशाद्वायुं वायुर्भूत्वा
धूमो भवति
5. 14. 1. वायुमेव भगवो राजन्
5. 23. 2. वायुस्तृप्यति वायौ तृप्य-
त्याकाशस्तृप्यति
— यत्किञ्च वायुश्चाकाशश्चा-
धितिष्ठतः
7. 2. 1. वायुं चाकाशं च 7. 7. 1.
7. 4. 2. समकल्पेतां वायुश्चाकाशश्च
7. 11. 1. एतद्वायुमागृह्य
8. 1. 3. उभावमिश्र वायुश्च
8. 12. 2. अशरीरो वायुः
Brih. 1. 2. 3. वायुं तृतीयम्
1. 3. 13. स वायुरभवत्सोऽयं वायुः
परेण मृत्युमतिक्रान्तः प-
वते
1. 5. 22. एवमेतासां देवतानां वायुः
— श्लोचन्ति ह्यन्या देवता न
वायुः सैषानस्तमिता देव-
ता यद्वायुः
2. 1. 6. वायौ पुरुष एतं . . ब्रह्मो-
पासे
2. 3. 2. एतन्मूर्त्तं यदन्यद्वायोश्चान्त-
रिक्षाच्च

- Brih. 2. 3. 3. अथामूर्त्तं वायुश्चान्तरिक्षं च
2. 5. 4. वायुः सर्वेषां . . मधु वायोः
सर्वाणि . . मधु
— वायौ . . अमृतमयः पुरुषः
3. 1. 5. उद्गात्रात्विजा वायुना प्राणेन
— योऽयं प्राणः स वायुः
3. 3. 2. तानिन्द्रः . . वायवे प्रायच्छ-
त्तान्वायुरात्मनि धित्वा
— स वायुमेव प्रशशंस तस्मा-
द्वायुरेव व्यष्टिर्वायुः समष्टिः
3. 6. 1. वायौ गार्गीति कस्मिन्नु ख-
लु वायुरोतश्च प्रोतश्चेति
3. 7. 2. वायुर्वै . . तत्सूत्रं वायुना वै
. . सर्वाणि . . सन्दब्धानि
7. यो वायौ तिष्ठन्वायोरन्तरो
यं वायुर्न वेद यस्य वायुः
शरीरं यो वायुमन्तरो य-
मयति
3. 9. 3. अग्निश्च पृथिवी च वायुश्च 7.
5. 10. 1. स वायुमागच्छति
5. 15. 1. वायुरनिलममृतम् Iśā. 17.
6. 2. 16. आकाशाद्वायुं वायौर्वृष्टिम्
6. 4. 22. वायुर्दिशां यथा गर्भः
23. यथा वायुः पुष्करिणीं स-
मिच्छयति सर्वतः
Tait. 1. 1. 1. नमस्ते वायो 1. 12. 1.
1. 3. 2. वायुः सन्धानम्
1. 5. 2. भुव इति वायुः
1. 6. 1. भुव इति वायौ
1. 7. 1. अग्निर्वायुरादित्यः
Maitri. 4. 5.
2. 1. 1. आकाशाद्वायुर्वायोरग्निः
Kātha. 5. 10. वायुर्यथैको भुवनं प्रविष्टः
6. 3. भयादिन्द्रश्च वायुश्च मृत्यु-
र्धावति
Swet. 2. 6. वायुर्यत्राधिरुध्यते
4. 2. तद्वायुस्तदु चन्द्रमाः

- Maitri. 2. 6. स वायुरिवात्मानं कृत्वा
5. 1. त्वमग्निर्वरुणो वायुः
6. 4. शाखा आकाशवाय्वभ्युद-
कभूम्यादयः
5. अग्निर्वायुरादित्या इति भा-
स्वत्येषा
33. अन्तरिक्षमुत्क्षिप्वा वायवे
प्रायच्छत् प्राणो वै वायुः
- Mund. 2. 1. 3. खं वायुर्ज्योतिरापः पृथिवी
Prašna. 6. 4; Kaivalya.
15; Nār. 1.
4. वायुः प्राणः
- Mahānār. 1. 7. तदेवाग्निस्तद्वायुरतत्सूर्यः
12. 3. सत्यो मित्रो वायुराकाशः
22. 1. सत्येन वायुरावाति
- Prasna. 2. 2. वायुरग्निरापः पृथिवी
5. वायुरेष पृथिवी रयिर्देवः
3. 8. वायुर्व्यानः
4. 8. वायुश्च वायुमात्रा च
- Nrip 5. 5. स वायुं स्तंभयति
10. यत्र वायुर्न वाति
- Kashur. 7. वायोरायतनं चात्र
- Siras. 2. यो वै रुद्रः . . यश्च वायुः
5. वायुरिति भस्म
6. ब्रह्मणो वायुर्वायोरोङ्कारः
- Garbha. 1. पृथिव्यापस्तेजोवायुराका-
शम्
— को वायुः किमाकाशम्
— यत्सञ्चरति स वायुः
— वायुर्व्यूहने
2. पित्तस्थाने वायुर्वायुतो ह-
दयम्
3. *vide* हृदय
4. वैष्णवेन वायुना संस्पृष्टः
9. वायोराकर्षणं तथा
11. उत्क्षिप्य वायुम्
12. एवं वायुर्गहीतव्यः
13. वायुं कृत्वा निराभयम्

- Amrita. 36. प्राणो वायुः प्रकीर्तितः
Dhyāna. 21. तथैवोत्कर्षयेद्वायुम्
Yogat. 12. वायुः पूरत पूरत
Nyāsa. 4. आकाशाद्वायुर्वायोज्योतिः
5. अथ तैः संभूतैर्वायुः
Hansa. 1. आधाराद्वायुमुत्थाप्य
Gopi. 5. प्रजापतिर्वायुर्भूत्वा
Krish. 22. वैजयन्ती च वायुश्च
(so 3 MSS; 4 others
read जयन्तीसंभवो वायुः)
- Rāmap. 78. दीर्घयुतो वायुः
Gitā. 2. 67. वायुर्नावमिवाम्भसि
6. 34. वायोरिव सुदुष्करम्
7. 4. भूमिरापो जलो वायुः
9. 6. वायुः सर्वत्रगो महान्
11. 39. वायुर्धर्मोऽग्निर्वरुणः शशां-
कः
15. 8. वायुर्गन्धानिवाशयात्
वायुग
3. दिनमेकं तु वायुगः
वायुद्वार
Amrita. 26. द्वारं वायुद्वारं च
वायुपूत
Nrip. 5. 3. स वायुपूतो भवति Siras.
7; Mahā. 4.
वायुप्रविष्ट
Kaush. 2. 14. ते वायुप्रविष्टाः . . स्वरियुः
— स वायुप्रविष्टः . . स्वरिति
वायुभक्ष
Nyāsa. 2. वायुभक्षोऽम्बुभक्षो वा
वायुमय
Brih. 4. 4. 5. वायुमय आकाशमयः
वायुमात्रा
Prašna. 4. 8. वायुश्च वायुमात्रा च

वायुर

Brih. 5. 1. 1. खं पुराणं वायुरं खमिति

वायुलोक

Kaush. 1. 3. स वायुलोकं [आगच्छति]

वायुवेगिनी

Nâda. 9. चतुर्थी वायुवेगिनी

वायुसूनु

Râmap. 53. तृतीयं वायुसूनुं च

वाराणसी

Prâṇâg. 4. वाराणस्यां मृतो वापि

वाराह

Râmap. 72. नारसिंहं च वाराहम्

वारि

Vâsu. 3. गोपीचन्दनवारिभ्याम्

वारुण

Chhâ. 2. 22. 1. वारुणं त्वेव वर्जयेत्

Tait. 3. 6. 1. सैषा भार्गवी वारुणी विद्या

Mahânâr. 5. 1. नमो वारुण्यै

Maitri. 6. 14. एतस्याग्नेयमर्द्धमर्द्धं वारु-
णम्

Nâda. 7. वारुणीं तां विदुर्बुधाः

Amṛita. 30. चतुर्मात्राणि वारुणः

Hamsa. 2. वारुण्यां क्रीडा

वारुणि

Tait. 3. 1. 1. भूगुर्वै वारुणिः

वार्कारुणीपुत्र

Brih. 6. 5. 2. पाराशरीपुत्रो वार्कारुणी-
पुत्रात्

— वार्कारुणीपुत्रो वार्कारुणी-

पुत्रात्

— वार्कारुणीपुत्र आर्त्तभागी-
पुत्रात्

वार्त्ताकवृत्ति

Aśrama. 2. वार्त्ताकवृत्तयः (bis; three
MSS. have वार्त्तुक° in
both places).

वार्य

Brih. 6. 4. 27. येन त्रिंशत् पुष्यसि वार्याणि

वार्षगण

Brih. 6. 5. 3. जिह्वावान् वाध्योगो ऽसि-
ताद्वार्षगणात्— असितो वार्षगणो हरिता-
त्कश्यपात्

वार्षिक

Kathaśru. 1. चतुरो मासान् वार्षिकान्
... वसेत्

वार्ष

Brih. 4. 1. 4. वर्कुर्वार्षः
— तथा तद्वाष्णो ऽब्रवीत्

वार्षेय

Gitâ. 1. 41. स्त्रीषु दुष्टासु वार्षेय

3. 36. अनिच्छन्नपि वार्षेय

वालखिल्य

Maitri. 2. 3. ऊर्ध्वरेतसो वालखिल्या
इति श्रूयन्ते

वालिन

Râmap. 41. वालिनो वेगतो गृहात्
— वाली तदा निर्जगाम तं
वालिनमथाहवे (निहत्य)

वालुका

Śwet. 2. 10. शर्करावह्निवालुकाविव-
जिते

वास

Kshur. 19. यथावास्यन्ति तैतिलम्

- वास**
- Gītā. 1. 44. नरके नियतं वासो भवति
- वासना**
- Mukti. 2. 8. याति यदा ते वासनोदयम्
14. मिथ्या संसारवासना
16. तस्माद्वासनया युक्तम्
- सम्यग्वासनया त्यक्तम्
17. वासना प्रविलीयते
18. वासनाविलये
- वासनां सम्परित्यज्य 68.
22. वासनामात्रकारणम्
24. चित्तस्थोत्पत्तिपरमां वास-
नाम्
26. वासनावशतः प्राणस्पन्द-
स्तेन च वासना
27. प्राणस्पन्दनवासने
28. वासना न प्रवर्तते
29. वासनासम्परित्यागात्
40. बलन्ति हृदि वासनाः
41. क्षीयन्ते भोगवासनाः
45. वासनासम्परित्यागः
57. वासना सा प्रकीर्तिता
59. वासनाविवशीकृतः
60. वासनावेगवैचित्र्यात्
61. वासना द्विविधा प्रोक्ता
62. पुनर्जन्मकरी प्रोक्ता मलि-
ना वासना
69. मानसीर्वासनाः पूर्वं त्यक्त्वा
विषयवासनाः
- मैत्र्यादिवासनानाम्नीर्गृहाणा-
मलवासनाः
70. भव चिन्मात्रवासनः
- वासनाक्षय**
- Mukti. 2. सर्ववासनाक्षयात्तद्वाभः
2. 10. वासनाक्षयविज्ञानमनोना-
शाः
- Mukti. 2. 68. मोक्षः स्याद्वासनाक्षयः
वासनात्रयनाशन
- Mukti. 1. 41. ज्ञानवैराग्यदं पुंसां वास
नात्रयनाशनम्
- वासनावन्ध**
- Mukti. 2. 68. बन्धो हि वासनावन्धः
- वासनामय**
1. वासनामयान् शब्दादीन्
यदोपलभते
- वासनारहित**
1. तद्वासनारहितः (one MS.
has सहितः)
- वासनावृद्धि**
- Mukti. 2. 9. शुभायां वासनावृद्धौ
- वासनाव्यूह**
- Mukti. 2. 3. द्विविधो वासनाव्यूहः
- वासनासारित्**
- Mukti. 2. 5. वहन्ती वासनासारित्
- वासनाहीन**
- Mukti. 2. 22. वासनाहीनमप्येतन्
- वासनौघ**
- Mukti. 2. 3. वासनौघेन शुद्धेन
32. त्याज्यो वासनौघः
1. वासव *adj.*
- Chhā. 2. 24. 3. स वासवं सामाभिगायति
- वासव**
- Gītā. 10. 22. देवानामस्मि वासवः
- वासस्**
- Kaush. 2. 15. अहतेन वाससा संप्रच्छन्नः
- Chhā. 5. 2. 2. किं मे वासो भविष्यति
— लभ्युको वासो भवति
- Bṛih. 2. 3. 6. यथा माहारजनं वासः

- Bṛih. 6. 1. 14. किं मे वास इति . . आपो वास इति
 Tait. 1. 4. 2. वासांसि मम गावश्च
 Āsrama. 4. कन्याकौपीनवाससः
 Gitā. 2. 22. वासांसि जीर्णानि यथा वि-
 हाय

वासिन्

- Chhā. 2. 23. 2. आचार्यकुलवासी
 Āsrama. 1. गुरुकुलवासी
 — अष्टाचत्वारिंशद्वर्षवासी
 4. यामैकरात्रवासिनः
 — शून्यागारदेवगृहवासिनः

वासुकि

- Gāruḍa. 2. यदि वासुकिद्वृतस्त्वं यदि
 वा वासुकिः स्वयम्
 Gitā. 10. 28. सर्पाणामस्मि वासुकिः

1. वासुदेव *adj.*

- Nrip. 5. 2. द्वादशसु पत्रेषु द्वादशाक्षरं
 वासुदेवं भवति

2. वासुदेव

- Mahānār. 8. 16. वासुदेवाय धीमहि
 Brahman. 22. तदस्म्यहं वासुदेवः (so 2
 MSS.; 3 have 'देवम्)

- Vāsu. 1. सर्वेश्वरं वासुदेवं पप्रच्छ
 — तं होवाच भगवान्वासुदेवः

- Rāmap. 53. द्वितीयं वासुदेवायैः
 65. तथो नमो भगवते वासुदे-
 वाय

- Rāmot. 5. य ओ नमो भगवते वासुदे-
 वाय महाविष्णुः (44).

- Mukti. 1. 35. वासुदेवं च मुद्गलम्
 1. *vide* जाबालि

- Gitā. 7. 19. वासुदेवः सर्वमिति
 10. 97. वृष्णीनां वासुदेवो ऽस्मि
 11. 50. इत्यर्जुनं वासुदेवस्तथोक्त्वा

- Gitā. 18. 74. इत्यहं वासुदेवस्य पार्थस्य
 च

वासोवृक्ष

- Prasna. 4. 7. यथा . . वयांसि वासोवृक्षं
 सम्पतिष्ठन्ते

वासोहस्त

- Kaush. 1. 4. शतं वासोहस्ताः

वास्तेय

- Chhā. 3. 19. 2. यद्वास्तेयमुदकं स समुद्रः

वाह

- Katha. 1. 26. तवैव बाह्वास्तव नृत्यगोते
 Svet. 2. 9. दुष्टाश्चयुक्तमिव बाहम्

वाहन

- Rāmap. 9. वर्णवाहनकल्पना

वि

- Bṛih. 5. 12. 1. तस्मा उ हैतदुवाच वीत्य-
 न्नं वै वि

विंशति

- Chhā. 7. 26. 2. सहस्राणि च विंशतिः
 Svet. 1. 4. विंशतिप्रत्यराभिः

विकृन्धिका

- Maitri. 6. 22. भेकविःकृन्धिका

विकम्प

- Gitā. 2. 31. न विकम्पितुमर्हसि

विकर्ण

- Gitā. 1. 8. अश्वत्थामा विकर्णश्च

विकर्मन्

- Gitā. 4. 17. बोद्धव्यं च विकर्मणः

विकल्प

- Gauḍa. 1. 18. विकल्पो विनिवर्त्तते 2.
 18 ('वर्त्तते)

Gāṇḍhā.

2. मनसि सङ्कल्पविकल्पे विकल्पक

Gāṇḍhā.

2. 11. को वै तेषां विकल्पकः

Tejo.

13. सङ्कल्पं च विकल्पकम्
विकार

Chhā.

6. 1. 4. वाचराम्भगं विकारो ना-
मधेयम् 5, 6; 6. 4. 1, 2,
3, 4.

Maitri.

6. 10 उत्तरो विकारो ऽस्यात्म-
यज्ञस्य

Gāṇḍhā.

3. 7. विकारावयवौ (bis).

Garbha.

3. अष्टौ प्रकृतयः षोडश वि-
काराः

Gītā.

13. 19. विकारांश्च गुणांश्चैव

विकारजननी

Chhā.

3. विकारजननीं मायाम्

विकारहेतु

Sarvop.

4. विकारहेतौ निरूप्यमाणे ऽस-
नी

विकित्

Kathā.

1. 21. द्वैरत्रापि विचिकित्सितम्
22.

29. यस्मिन्निदं विचिकित्सन्ति

Nrisut.

9. अत्र ह्येव न विचिकित्स्यम्
(bis).

विकृ

Brih.

1. 2. 3. स त्रेधात्मानं व्यकुर्वत्
Maitri. 6. 3.

Śwet.

5. 3. एकैकं जालं बहुधा विकुर्वन्

Gāṇḍhā.

2. 13. विकरोत्यपरान् भावान्

विकृति

Mukti.

2. 50. विलाप्य विकृतिं कृत्वा

विकृ

Mund.

2. 10. सो ऽविद्यायन्त्रि विकिर-
तीह सोऽयम्

विकृप्

Gāṇḍhā.

1. 7. स्वप्नमायास्वरूपेति सृष्टि-
न्यैर्विकल्पिता17. रज्जुरन्धकारे विकल्पिता
... तद्वात्मा विकल्पितः

19. भावेरेतैर्विकल्पितः

विक्रम्

Mahānār.

20. 14. त्रीणि पदा विचक्रमे विष्णु-
गोपा अदाभ्यः

Gītā.

1. 6. युधामन्युश्च विक्रान्तः

विक्रमण

Nrip.

2. 4. यस्योरुषु त्रिषु विक्रमणे-
ष्वधि

विक्रिया

Mukti.

1. 3. धीविक्रियासहस्राणां सा-
क्षिणं (MSS. read विधि-
क्रिया)

विक्षर्

Chhā.

3. 1. 4. तद् व्यक्षरत् 3. 2. 3;
3. 3. 3; 3. 4. 3; 3. 5. 3.

विक्षिप्

Gāṇḍhā.

3. 42. विक्षिप्तं कामभोगयोः

44. विक्षिप्तं शमयेत्पुनः

46. न च विक्षिप्यते पुनः

Brahma.

1. एकेन तन्तुना जालं विक्षि-
पति

विक्षेप

Maitri.

6. 34. लयविक्षेपपरहितम्

विगतकल्मष

Gītā.

6. 28. योगी विगतकल्मषः

विगतज्वर

Gītā.

30. युध्यस्व विगतज्वरः

विगतनिद्र

Maitri. 6. 4. भारूपं विगतनिद्रम् 25 ;
7. 5.

25. भारूपो विगतनिद्रः

विगतभय

Maitri. 6. 30. परेष्वान्मत्राद्भिगतभयः

विगतभी

Gîtâ. 6. 11. प्रशान्तात्मा विगतभीः

विगतस्पृह

Gîtâ. 2. 56. सुखेषु विगतस्पृहः

18. 49. जितात्मा विगतस्पृहः

विगतेच्छाभयक्रोध

Gîtâ. 5. 28. विगतेच्छाभयक्रोधः

विगतेतर्गवासन

Mukti. 2. 58. भवत्याशु . . विगतेतर्गवा-
सनः

विगम्

Gîtâ. 11. 1. मोहो ऽयं विगतो मम

विगुण

Gîtâ. 3. 35. श्रेयान्स्वधर्मो विगुणः 18.
47.

विगुप्

Brih. 4. 4. 15. न ततो विजुगुप्सते Katha.
4. 5. 12.

Isâ. 6. ततो न विजुगुप्सते

विग्रह

Maitri. 6. 7. विभुर्विग्रहे सन्निविष्टः

Krish. 2. अन्यो न विग्रहं धत्ते
(one MS. has अन्यम्)

Râmāp. 13. विग्रहो यन्त्रकल्पना

39. विग्रहं दर्शयामास

Râmōt. 3. ब्रह्मानन्दैकविग्रहः

Mukti. 2. 18. मयि चिन्मात्रविग्रहे

विग्रहवन्त

Maitri. 6. 16. विग्रहवानेष कालः

विग्लापन

Brik. 4. 4. 21. वाचो विग्लापनं हि तत्

विघ्न

Râmāp. 87. विघ्नं दुर्गा क्षेत्रपालं च वा-
णीम्

विचक्ष्

Isâ. 10. ये नस्तद्विचचक्षिरे 13.

विचक्षण

Kaush. 1. 2. विचक्षणाद्भवो रेत आभू-
तम्

2. 9. विचक्षणः पञ्चमुखो ऽसि

Prasna. 1. 11. उपरो विचक्षणं . . आहुर-
र्षितम्

Gauda. 2. 31. वेदान्तेषु विचक्षणेः

Nâda. 5. हंमयोगविचक्षणः

Gîtâ. 18. 2. प्राहुस्त्यागं विचक्षणाः

विचक्षणा

Kaush. 1. 3. विचक्षणासन्दी

5. विचक्षणामासन्दीम्

विचर्

Maitri. 6. 2. अर्वाग्विचरत एतौ प्राणा-
दित्यौ

Gauda. 4. 94. भेदे विचरतां सदा

Sîras. 5. येनेदं सं च विचरति सर्वम्
— अव्यक्तीभूता खं विचरति

Brahma. 2. तस्मिन्निदं सं च विचरति

Hainsa. 1. विचार्य सर्ववेदेषु

2. तस्मान्मनो हंसो विचार्यते

Râmāp. 37. विचरतुस्तदा भूमौ

विचर्षण

Tait. 1. 4. 1 शरीरं मे विचर्षणम्

विचल

- Gita. 3. 29. कृत्स्नविचित्र विचालयेत्
6. 22. न दुःखेन गुरुणापि विचाल्यते
14. 23. गुणैर्यो न विचाल्यते

विचार

- Mukti. 1. 17. वेदान्तवाक्यार्थविचारान्

विचारण, णा

- Gopi. 5. नात्र कार्या विचारणा
Mukti. 2. 57. त्यक्तपूर्वापरविचारणम्

विचि

- Maitri. 6. 34. मन्त्रार्थं विचिनोति
Mukti. 2. 46. विचिन्वन्ति तमोऽञ्जनै.

विचिकित्सा

- Chhā. 3. 14. 4. यस्य स्यादद्धा न विचिकित्सास्ति
Brh. 1. 5. 3. कामः सङ्कल्पो विचिकित्सा
Maitri. 6. 30.
Katha. 1. 20. येयं प्रतेविचिकित्सा मनुष्ये
Tait. 1. 11. 3. यदि ते कर्मविचिकित्सा वा
वृत्तिविचिकित्सा वा स्यात्

विचिष्टि (?)

- Mahānir. 20. 22. विचिष्टि स्वाहा (so Nārāyana and one other MS.; other readings are विविष्टि and चिष्टि)

विचित्र

- Kaivalya. 12. स्त्रियन्नपानादिविचित्रभेदैः
14. ततस्तु जातं सकलं विचित्रम्
20. विश्वमहं विचित्रम्

विचिन्त

- Kena. 13. भूतेषु भूतेषु विचिन्तय नीमः

- Kaivalya. 5. हृत्पुण्डरीकं विरजं विशोकं विचिन्त्य

- Dhyāna. 11. महावीरं पुरकेण विचिन्त्य

- Mukti. 2. 51. चिदानन्दं विचिन्तय

विचूर्ण

- Mukti. 2. 42. दन्तैर्दन्तान्विचूर्ण्य च

विचेतस्

- Gita. 9. 12. मोक्षज्ञाना विचेतसः

विचेष्ट

- Katha. 6. 10. बुद्धिश्च न विचेष्टते
Maitri. 6. 30.

विच्छद

- Chhā. 8. 10. 2. प्रान्ति त्वेवैनं विच्छादयः
न्ताव (so all MSS. but M. M. proposes to read विच्छाययन्तीव)

विच्छिद

- Chhā. 6. 7. 1. आपोमयः प्राणो न पिबतो विच्छिद्यते
Brh. 1. 5. 14. एतां रात्रिं . . प्राणं न विच्छिद्यन्तात्

विच्छ

- Brh. 1. 5. 20. हस्तेन विच्छाययति

विजन्

- Katha. 1. 7. या भूतभिर्यजयत
Mahānir. 2. 1. स विजायमानः स जनिष्यमाणः

विजय

- Kena. 14. ब्रह्मणो विजये देवा अमर्षयन्त त एक्षन्तास्माकमेवायं विजयः
20. ब्रह्मणो वा एतद्विजये मही-
याम्

- Gītā. 1. 32. न कांक्षे विजयं कृष्ण
18. 78. तत्र श्रीविजयो भूतिर्धुवाणि

2. विजय

- Rāmā. 55. विजयश्च सुराष्ट्रश्च
विजर
Kaush. 1. 3. विजरा नदी
— विजरां वा अयं नदीं प्रापत्
4. स आगच्छति विजरां नदीम्
Chhā. 8. 1. 5. विजरो विमृत्युर्विशोकः
8. 7. 1, 3; Maitri. 6.
25; 7. 7.
Brih. 1. 4. 20. विजरः पर आकाशात्
Maitri. 6. 4. विजरं विमृत्युं त्रिपदम्
25. विजरं विमृत्युं विशोकम्
7. 5.

विजरन्न

- Maitri. 6. 13. अन्नमेव विजरन्नम्
विजि
Kaush. 4. 20. अथ हत्वासुरान् विजित्य
Kena. 14. ब्रह्म ह देवेभ्यो विजित्ये
Chhā. 4. 1. 4. यथा कृताय विजिताय 6.
Mukti. 2. 40. यावन्न विजितं मनः

विजिगीत

- Brih. 6. 4. 18. पुत्रो मे पण्डितो विजिगीतः
... जायेत

विजिघत्स

- Chhā. 8. 1. 5. विजिघत्सो ऽपिपासः 8. 7.
1, 3.

विजिज्ञासा

- Brih. 3. 1. 1. जनकस्य विजिज्ञासा बभूव

विजितात्मन्

- Gītā. 5. 7. विजितात्मा जितेन्द्रियः

विजिति

- Maitri. 6. 36. पुण्यलोकविजित्यर्थाय

विजितेन्द्रिय

- Gītā. 6. 8. कूटस्थो विजितेन्द्रियः

विजृम्भ

- Brih. 1. 1. 1. यद्विजृम्भते तद्विद्योतते

विज्ञा

- Ait. 5. 1. येन वा स्वादु चास्वादु च
विजानानि
Kaush. 1. 1. एहि व्येव त्वा ज्ञपयिष्यामि
4. 19.
7. स ब्रह्मेति विज्ञेयः
— केन धियो विज्ञातव्यं का-
मानिति
3. 1. मामेव विजानीहेतदेवाहं
मनुष्याय हिततमं मन्ये
यन्मां विजानीयात्
8. न वाचं विजिज्ञासीत व-
क्तारं विद्यात् (similarly
8 times more).
4. 19. तत उ ह बालाकिर्न विजज्ञे
20. यावद्ध वा इन्द्र एतमात्मानं
न विजज्ञे . . स यदा विजज्ञे
3. न विज्ञो न विजानीमः
11. अविज्ञातं विजानतां विज्ञा-
तमविजानताम्
15. तद्वैषां विजज्ञौ तेभ्यो ह
प्रादुर्बभूव तन्न व्यजानन्त
16. एतद्विजानीहि किमेतद्यक्ष-
मिति 20, 24.
19. नैतदशकं विज्ञातुं यदेतद्य-
क्षमिति 23.
Chhā. 1. 2. 9. नैवैतेन सुराभि न दुर्गेन्धि
विजानाति
3. 13. 7. उष्णिमानं संस्पर्शेन विजा-
नाति
4. 10. 5. विजानाम्यहं यत्पाणो ब्रह्म
कं च तु खं च न विजाना-
मीति

- Uhhâ. 6. 1. 3. येन . . अविज्ञातं विज्ञात-
मिति
4. सर्वं मृन्मयं विज्ञातम्
5. सर्वं लोहमयं विज्ञातम्
6. सर्वं कार्पायसं विज्ञातम्
6. 3. 4. तन्मे विजानीहि 6. 4. 7.
6. 5 4. भूय एव मा भगवान् वि-
ज्ञापयतु 6. 6. 5; 6. 8. 7;
6. 9. 4; 6. 10. 3; 6. 11.
3; 6. 12. 3; 6. 13. 8; 6.
14. 3; 6. 15. 3; Nrisut.
7 (नो)
6. 7. 4. अज्ञानाथ मे विज्ञास्यसि
6. तद्भास्य विजज्ञौ 6. 16. 3.
6. 8. 1. स्वप्नान्तं मे . . विजानीहि
3. अज्ञानापिपासे . . विजानीहि
— शुङ्गमुत्पतितं . . विजानी-
हि 5.
7. 2. 1. वाग्वा ऋग्वेदं विज्ञापयति
— न धर्मो नाधर्मो व्यज्ञापयि-
ष्यत्
— वागेवैतत्सर्वं विज्ञापयति
7. 7 1. विज्ञानेन वा ऋग्वेदं विजा-
नाति
— विज्ञानेनैव विजानाति
7. 13. 1. न मन्वीरन्न विजानीरन् . .
अथ मन्वीरन्नथ विजानी-
रन् स्मरेण वै पुत्रान् वि-
जानाति
7. 15. 1. एवं मन्वान एवं विजानन्
7. 25. 2.
7. 16. 1. सत्यं त्वेव विजिज्ञासितव्य-
मिति सत्यं भगवो विजि-
ज्ञासे (similarly in each
section down to 23).
7. 17. 1. यदा वै विजानात्यथ सत्यं
वदति नाविजानन् सत्यं
वदति विजानन्नेव सत्यं
वदति

- Chhâ. 7. 18. 1. यदा वै मनुते ऽथ विजाना-
ति नामत्वा विजानाति म-
त्त्वैव विजानाति
7. 24. 1. यत्र . . नान्यद्विजानाति स
भूमा यत्र . . अन्यद्विजाना-
ति तदल्पम्
7. 26. 1. एवं विजानत आत्मतः प्रा-
णः
8. 1. 1. तद्वाव विजिज्ञासितव्यम्
2. किं तद् . . यद्वाव विजिज्ञा-
सितव्यम्
8. 6. 3. स्वप्नं न विजानाति
8. 11. 1.
8. 7. 1. सो ऽन्वेष्टव्यः स विजिज्ञा-
सितव्यः
— यस्तमान्मानमनुविद्य वि-
जानाति 3.
8. 8 1. यदात्मनो न विजानीथः
Bṛh. 1. 5. 3. पृष्ठत उपस्पृष्टो मनसा वि-
जानाति
8. विज्ञातं विजिज्ञास्यमवि-
ज्ञातमेत एव यत्किञ्च वि-
ज्ञातं वाचस्तद्रूपं वाग्धि
विज्ञाता
9. यत्किञ्च विजिज्ञास्यं मन-
सस्तद्रूपं मनो हि विजि-
ज्ञास्यम्
2. 1. 15. व्येव त्वा ज्ञपयिष्यामीति
2. 4. 14. इतर इतरं विजानाति . .
केन कं विजानीयात्
4. 5. 15.
— येनेदं सर्वं विजानाति तं
केन विजानीयात् 4. 5. 15
— विज्ञातारमरे केन विजा-
नीयात् 4. 5. 15.
3. 2. 4. जिहया हि रसान्विजा-
नाति

- Bṛih. 3. 4. 2. न विज्ञातेर्विज्ञातारं वि-
जानीयाः
4. 3. 30. यद्वै तन्न विजानानि विजा-
नन्वै तन्न विजानाति. .
न तु तद्वितीयमस्ति. . य-
द्विजानीयात्
31. अन्योऽन्यद्विजानीयात्
4. 4. 2. एकीभवति न विजानाति
13. आत्मानं चेद्विजानीयात्
21. तमेव धीरो विज्ञाय
4. 5. 6. आत्मनि खल्वरे. . विज्ञात
इदं सर्वं विदितम्
14. न वा अहमिमं विजाना-
मीति
5. 2. 1. व्यज्ञासिष्टा^३ इति व्यज्ञासि-
ष्मेति. . ओमिति होवाच
व्यज्ञासिष्टेति 2, 3.
6. 2. 7. विज्ञायते हास्ति हिरण्य-
स्यापात्तम्
7. यस्मिन् सर्वाणि भूतान्या-
त्मैवाभूद्विजानतः
Isā. 7. यस्मिन् सर्वाणि भूतान्या-
त्मैवाभूद्विजानतः
Tait. 3. 1. 1. तद्विजिज्ञासस्व तद्ब्रह्मेति
3. 2. 1. अन्नं ब्रह्मेति व्यजानात्
— तद्विज्ञाय पुनरेव वरुणं पि-
तरमुपससार. . तं होवाच
तपसा ब्रह्म विजिज्ञासस्व
3. 3. 1; 3. 4. 1; 3. 5. 1.
3. 3. 1. प्राणो ब्रह्मेति व्यजानात्
3. 4. 1. मनो ब्रह्मेति व्यजानात्
3. 5. 1. विज्ञानं ब्रह्मेति व्यजानात्
3. 6. 1. आनन्दो ब्रह्मेति व्यजानात्
Kathā. 2. 19. उभौ तौ न विजानीतः Gītā.
2. 19.
4. 2. येन रूपं. . एतेनैव विजा-
नाति
15. एवं मुनेर्विजानत आत्मा
भवति
5. 14. कथं नु तद्विजानीयाम्
Swet. 5. 9. जीवः स विज्ञेयः
Mund. 1. 1. 3. कस्मिन्. . विज्ञाते सर्वमिदं
विज्ञातं भवति
3. 1. 4. विज्ञानन्विद्वान् भवते नाति-
वादी
Mahānar. 11. 8. हृदयं तद्विजानीयात्
Brahma. 3.
Prasna. 1. 2. यदि विज्ञास्यामः सर्वं ह वो
वक्ष्यामः
3. 12. अध्यात्मं चैव प्राणस्य वि-
ज्ञाय
Kaivalya. 21 अहं विजानामि विविक्त-
रूपः
Māndū. 7. स आत्मा स विज्ञेयः Nrip.
4. 1 (most MSS. omit
second स)
Gauda. 3. 34. प्रचारः स तु विज्ञेयः
44. सकषायं विजानीयात्
4. 9. प्रकृतिः सेति विज्ञेया
46. एवमेव विजानन्तः
88. ज्ञानं ज्ञेयं च विज्ञेयम्
90. विज्ञेयान्यप्रयाणतः
— तेषामन्यत्र विज्ञेयात्
Neisut. 1. स एवात्मा स एव विज्ञेयः
9. जानन्नेव ह्यत्र न विजानाति
— ज्ञातो वैष विज्ञातः
Dhyāna. 23. अमृतस्थानं विजानीयात्
Jābāla. 2. तं कथमहं विजानीयामिति
Rāmot. 4.
5. तं तं पूतं विजानीयात्
Gopī. 5. तं तं पूतं विजानीयात्
Skand. 14. वेदात्मकं ब्रह्म निजं विजा-
नते
Rāmot. 3. स आत्मा विज्ञेयः
Gītā. 2. 46. ब्राह्मणस्य विजानतः
4. 4. कथमेतद्विजानीयाम्
11. 31. विज्ञातुमिच्छामि भवन्तम्
13. 18. यद्वक्तुं एतद्विज्ञाय

विज्ञातवस्तु

Mukti. 2. 31. ततः पक्ककषायेन नूनं वि-
ज्ञातवस्तुना

विज्ञाति

B.ih. 3. 4. 2 न विज्ञातेर्विज्ञातारं विज्ञा-
नीयाः

4. 3. 30. न हि विज्ञातुर्विज्ञातेर्विप-
लोपः

विज्ञातृ

Kaush. 3. 8 नाक्षरसं विजिज्ञासीताक्षर-
सस्य विज्ञातारं विद्यात्
— न सुखदुःखे विजिज्ञासीत
सुखदुःखयोर्विज्ञातारं वि-
द्यात्
— आनन्दस्य रतेः प्रजातेर्वि-
ज्ञातारं विद्यात्

Chhā. 7. 8 1 उपसीदन् . . विज्ञाता भवति
7. 9. 1. अन्नस्याये . . विज्ञाता भवति

B.ih. 2. 4. 14. विज्ञातारमरे केन विजानी-
यात् 4. 5. 15.

3. 4. 2. न विज्ञातेर्विज्ञातारं विज्ञा-
नीयाः

3. 7. 23. अविज्ञातो विज्ञाता
— नान्यो ऽतो ऽस्ति विज्ञाता

3. 8. 11. अविज्ञातं विज्ञातृ
— नान्यदतो ऽस्ति विज्ञातृ

4. 3. 30. न हि विज्ञातुर्विज्ञातेर्विप-
रिलोपः

विज्ञान

Ait. 5. 2. संज्ञानमाज्ञानं विज्ञानं प्र-
ज्ञानम्

Kaush. 3. 3. तस्यैषैव दृष्टिरेतद्विज्ञानम्
— तस्यैषैव सिद्धिरेतद्विज्ञानम्

Chhā. 7. 7. 1. विज्ञानं वाच ध्यानाद्भूयो
विज्ञानेन वा ऋग्वेदं वि-
जानाति

Chhā. 7. 7. 1. विज्ञानेनैव विजानाति वि-
ज्ञानमुपास्वेति

2. यो विज्ञानं ब्रह्मेत्युपास्ते

— यावद्विज्ञानस्य गतम्

— अस्ति भगवो विज्ञानाद्भूयो
इति विज्ञानाद्भूयो ऽस्तीति

7. 8. 1. बलं वाच विज्ञानाद्भूयोः

7. 17. 1. विज्ञानं त्वेव विजिज्ञासि-
तव्यमिति विज्ञानं . . वि-
जिज्ञासे

7. 16. 1. आत्मतो विज्ञानम्

B.ih. 2. 4. 17. प्राणानां विज्ञानेन विज्ञान-
मादाय

2. 4. 5. आत्मनो वा अरे . . विज्ञा-
नेन

13. अलं वा अर इदं विज्ञानाय

3. 7. 22. यो विज्ञाने तिष्ठन्विज्ञानाद-
न्तरो ये विज्ञानं न वेद य-
स्य विज्ञानं शरीरम्

3. 9. 28. विज्ञानमानन्दं ब्रह्म

Thit. 2. 5. 1. विज्ञानं यज्ञं तनुते
— विज्ञानं देवाः सर्वे ब्रह्मज्ये-
ष्ठमुपासते

— विज्ञानं ब्रह्म चेद्वेद

2. 6. 1. विज्ञानं चाविज्ञानं च

3. 5. 1. विज्ञानं ब्रह्मेति व्यजानाद्वि-
ज्ञानाद्वि . . भूतानि जाय-
न्ते विज्ञानेन . . जीवन्ति
विज्ञानं प्रयन्ति

Katha. 3. 9. विज्ञानसारथिर्यस्तु

Maitri. 6. 7. यत्र द्वैतीभूतं विज्ञानम्

— यत्राद्वैतीभूतं विज्ञानम्

13. विज्ञानं मनस आनन्दं वि-
ज्ञानस्य

24. अविशेषविज्ञानं विशेषमुप-
गच्छति

Mund. 1. 2. 12. नद्विज्ञानार्थं स गुरुमेवाभि-
गच्छेत्

- Mund. 2. 2. 1. परं विज्ञानाद्यद्विरिष्टं प्रज्ञा-
नाम्
7. तद्विज्ञानेन परिपश्यन्ति
3. 2. 6. वेदान्तविज्ञानसुनिश्चितार्थाः
Mahanar. 10. 6; Kaival-
ya. 3.
Mahanar. 23. 1. स्मारेण विज्ञानं विज्ञानेना-
त्मानं वेदयति
— मनसश्च विज्ञानं विज्ञानादा-
नन्दो ब्रह्मयोनिः
25. 1. यदस्य विज्ञानं तज्जुहोति
Gauda. 1. 20. तैजसस्योत्वविज्ञाने
4. 45. विज्ञानं शान्तमद्वयम्
47. विज्ञानस्पन्दितं तथा
48. अस्पन्दमानं विज्ञानम्
59. विज्ञाने अपि तथैव स्युः
51. न विज्ञानं प्रविशन्ति ते
— विज्ञाने स्पन्दमाने वै
52. न निर्गता विज्ञानात्ते
Brahma. 2. ह्याकाशं तद्विज्ञानमाका-
शम्
Brahmah. 18. ज्ञानविज्ञानतत्त्वतः
20. भूते भूतं च वसति विज्ञा-
नम्
Sarvop. 1. विषयविशेषविज्ञानाभावात्
2. स्वकारणविज्ञानेन
3. विज्ञानचिन्मात्रस्वभावः
Rāmōt. 5. पूर्णानन्दैकविज्ञानम्
Mukti. 1. 28. दृढता नोचेद्विज्ञानस्य
2. 10. वासनाक्षयविज्ञानमनोना-
शाः
Gitā. 3. 41. ज्ञानविज्ञाननाशनम्
6. 8. ज्ञानविज्ञाननृप्रात्मा
9. 1. ज्ञानं विज्ञानसहितम्
18. 42. ज्ञानं विज्ञानमास्तिक्यम्

विज्ञानघन

- Brih. 2. 4. 12. अन्नन्तमपारं विज्ञानघनएव

- Parama. 2. विज्ञानघन एवास्मि
Skanda. 1.
Nâr. 5. तदिदं पुरं पुण्डरीकं विज्ञा-
नघनम्
Atnapra. 1. कारणरूपं बोधस्वरूपं वि-
ज्ञानघनम्

विज्ञानपति

- Tait. 1. 6. 2. श्रोत्रपतिर्विज्ञानपतिः
विज्ञानमय
Brih. 2. 1. 16. य एष विज्ञानमयः पुरुषः 17.
4. 3. 7. यो ज्यं विज्ञानमयः... पुरुषः
4. 4. 5. विज्ञानमयो मनोमयः
29. यो ज्यं विज्ञानमयः प्राणेषु
Tait. 2. 4. 1. अन्योऽन्तर आत्मा विज्ञा-
नमयः
2. 5. 1. एतस्माद्विज्ञानमयादन्यो
ऽन्तर आत्मानन्दमयः
2. 8. 1. एतं विज्ञानमयमात्मानमु-
पसंक्रामति 3. 10. 5
(उपसंक्रम्य)
Mund. 3. 2. 7. कर्माणि विज्ञानमयश्च आ-
त्मा
Sarvop. 1. अयं... विज्ञानमय आन-
न्दमयः कथम्
2. तदा विज्ञानमयः कोश इ-
त्युच्यते

विज्ञानवन्त

- Chhâ. 7. 7. 2. विज्ञानवतो वै स लोकान्
ज्ञानवतो अभिसिध्यति
7. 8. 1. शतं विज्ञानवतामेको ब-
लवानाकम्पयते
Kāṭha. 3. 6. यस्तु विज्ञानवान् भवति 8.
Maitri. 6. 5. ऋग्यजुः सामेति विज्ञानव-
त्येषा
13. विज्ञानवान्... भवति यो
हैवं वेद

विज्ञानात्मन्

Praśna. 4. 9. एष हि . . विज्ञानात्मा पुरुषः

11. विज्ञानात्मा सह देवैश्च सर्वैः

विज्य

Nila. 15. विज्यं धनुः शिखण्डिनः

विण्मूत्र

Maitri. 1. 3. *vide* संपात

3. 4. *vide* वसा

वितथ

Gaṇḍa. 2. 6. वितथैः सहृशाः सन्तः 4. 31.

वितन्

Chhā. 1. 10. 7. यज्ञं विततमेयाय

Bṛih. 4. 4. 8. अणुः पन्था विततः पुराणः

Tait. 1. 4. 1. आवहन्ती वितन्वाना

Kaṭha. 4. 2. ते मृत्योर्यन्ति विततस्य पाशम्

Mund. 3. 1. 6. सत्येन पन्था विततो देवयानः

Mahānār. 2. 6. ऋतस्य तन्तुं विततं विवृत्य

Kaṭhaśru. 3. ताननुरूपमिर्वृत्तिभिर्वितत्य

Gītā. 4. 32. वितता ब्रह्मणो मुखे

वितप्

Nṛip. 2. 4. तपन् वितपन् सन्तपन्

वितल

Aruṇeya. 1. *vide* तलातल

वितस्ता

Mahānār. 5. 4. मरुद्भूधे वितस्तया . . भृगु-
द्या

वितस्ति

Mahānār. 11. 8. अधो निष्ठया वितस्त्यां तु

वितुद

Mahānār. 20. 1. भूताः . . वितुदस्य प्रेष्टाः

वितृद्

Kaṭha. 4. 1. पराञ्चि त्वानि व्यतृणत्स्व-
यभूः

वित्त

Chhā. 5. 3. 6. मानुषस्य . . वित्तस्य वरं
वृणीथाः

— तथैव राजन् मानुषं वित्तम्

Bṛih. 1. 4. 8. प्रेयो वित्तात्

17. अथ वित्तं मे स्यात् (bis).

— चक्षुर्मानुषं वित्तम्

1. 5. 15. तस्य वित्तमेव पञ्चदश क-
लाः

— वित्तेनैवा च पृथक्ते ऽप च
क्षीयते

— प्रथिवित्तम्

2. 4. 2. सर्वा पृथिवी वित्तेन पूर्णा
4. 5. 3.

— अमृतत्वस्य तु वित्तेन ना-
शास्ति 4. 5. 3.

5. न वा अरे वित्तस्य कामाय
वित्तं प्रियं भवत्यात्मनस्तु
कामाय वित्तं प्रियं भवति
4. 5. 6.

Tait. 2. 8. 1. तस्येयं पृथिवी वित्तस्य पूर्णा

Kaṭha. 1. 24. वृणीष्व वित्तं चिरजीविकां
च

27. न वित्तेन तर्पणीथो मनुष्यो
लप्स्यामहे वित्तमद्राक्ष्म
चेत्त्वा

Mukti. 2. यथा . . वाणिज्यादिना वि-
त्तम्

वित्तमय

Kaṭha. 2. 3. नैतां सङ्कां वित्तमयीमवाप्तः

वित्तमोह

Katha. 2. 6. प्रमाद्यन्तं वित्तमोहेन मृढम्

वित्तेश

Gitā. 10. 23. वित्तेशो यक्षरक्षसाम्

वित्तैषणा

Brih. 3. 5. 1. वित्तैषणायाश्च . . व्युत्थाय

4. 4. 22 ; Nrisut. 6.

— या ह्येव पुत्रैषणा सा वित्तैषणा या वित्तैषणा सा लोकैषणा 4. 4. 22.

1. विद् (ज्ञाने)

Kaush. 1. 1. नाहमेतद्देव

— अहमप्येतन्न वेद

7. तां व्यष्टिं व्यभुते य एवं वेद

2. 1. ब्रह्मणो मनो द्रुतं वेद

— य एवं वेद तस्योपनिषत्तयाचेदिति 2. 2.

5. एतत् पुर्वे विद्वांसो अग्निहोत्रं न जुहवांचक्रुः

6. तेजस्वितमो भवति य एवं वेद

— इन्द्रस्यात्मा भवति य एवं वेद

14. प्राणे निःश्वेयसं विदित्वा (bis).

— तदमृतो भवति य एवं वेद

3. 1. यो मां वेद न ह वै तस्य केन चन कर्मणा लोको मीयते

8. न वाचं विजिज्ञासीत वक्ता-
रं विद्यात् (similarly
8 times more).

— स म आत्मेति विद्यात्

4. 19. यस्य वै तत्कर्म स वै वे-
दितव्यः

20. आधिपत्यं पर्येति य एवं वेद

Kena. 3. न विदो न विजानीमः

Kena.

3. अन्यदेव तद्विदितादयो
अविदितादधि

4. तदेव ब्रह्म त्वं विद्धि 5, 6,
7, 8.

9. यदि मन्यसे सुवेदेति दध्न-
मेवापि नृनस्त्वं वेत्थ ब्रह्मणो
रूपम्

— मन्ये विदितम्

10. नाहं मन्ये सुवेदेति नो न
वेदेति वेद च । यो नस्तद्देद
तद्देद नो न वेदेति वेद च

11. मतं यस्य न वेद सः

12. प्रतिबोधविदितं मतम्

13. इह चेदवेदीदथ सत्यमास्ति
न चेदिहावेदीन्महती वि-
नष्टिः (2 MSS. have अवे-
दीः in second instance.)

26. ततो हैव विदां चकार ब्रह्मेति

27. ऐतत्प्रथमो विदांचकार ब्र-
ह्मेति 28.

31. स य एतदेवं वेदाभिहैनं
सर्वाणि भूतानि संवाञ्छ-
न्ति

34. या वा एतामेवं वेदापहत्य
पाप्मानम्

Chhā. 1. 1. 7. य एतदेवं विद्वानक्षरमुद्गी-
थमुपास्ते 8.

10. यश्चैतदेवं वेद यश्च न वेद

1. 2. 13. वको दाल्भ्यो विदांचकार

14. य एतदेवं विद्वानक्षरमुद्गी-
थमुपास्ते

1. 3. 1. अपहन्ता ह वै भयस्य तम-
सो भवति य एवं वेद

7. य एतान्येवं विद्वानुद्गीथा-
क्षराण्युपास्ते

1. 4. 3. ते नु विस्वोर्द्धा ऋचः सामो
यजुषः

- Chhā. 1. 4. 5. स य एतदेवं विद्वानक्षरं
प्रणौति
1. 6. 7. उदेति ह वै सर्वेभ्यः पाप्म-
भ्यो य एवं वेद
1. 7. 7. य एतदेवं विद्वान् साम
गायति 9.
1. 8. 7. हन्ताहमेतद्भगवत्तो वेदा-
नीति विद्धीति होवाच 8.
1. 9. 2. य एतदेवं विद्वान् परोवरी-
यांसमुन्नथमुपास्ते
3. यावत्त एनं प्रजायामुन्नथं
वेदिष्यन्ते
4. य एतमेवं विद्वानुपास्ते
1. 11. 1. भगवन्तं वा अहं विविदि-
षाणि
1. 13. 4. अन्नादो भवति य एतामेवं
साक्षामुपनिषदं वेद
2. 1. 4. स य एतदेवं विद्वान् साधु
सामेत्युपास्ते
2. 2. 3. य एतदेवं विद्वान्लोकेषु पं-
चविधं सामोपास्ते (simi-
larly 6 times more).
2. 9. 2. तस्मिन्निमानि सर्वाणि भू-
तान्यन्वायत्तानीति विद्यात्
2. 10. 6. य एतदेवं विद्वानात्मसम्मि-
तमतिमृत्यु सप्तविधं सा-
मोपास्ते
2. 11. 2. स य एवमेतद्वायत्रं प्राणेषु
प्रोतं वेद (similarly 12.
2; 13. 2; 14. 2; 15. 2;
16. 2; 17. 2; 18. 2; 19.
2; 20. 2; 21. 2.)
2. 21. 4. यस्तद्देद स वेद सर्वम्
2. 24. 2. स यस्तं विद्यात्कथं कुर्या-
दथ विद्वान् कुर्यात्
16. एष ह वै यज्ञस्य मात्रां वेद
य एवं वेद

- Chhā. 3. 6. 3. स य एतदेवममृतं वेद 3. 7.
3; 3. 8. 3; 3. 9. 3; 3. 10.
3.
3. 11. 3. य एतामेवं ब्रह्मोपनिषदं वेद
3. 12. 9. पूर्णामप्रवर्त्तिनीं श्रियं लभते
य एवं वेद
3. 13. 1. तेजस्यन्नादो भवति य एवं
वेद
2. यशस्वी भवति य एवं वेद
3. ब्रह्मवर्चस्यन्नादो भवति य
एवं वेद
4. कीर्त्तिमान् व्युष्टिमान् भ-
वति य एवं वेद
5. ओजस्वी महस्वान् भवति
य एवं वेद
6. स्वर्गस्य लोकस्य द्वारपान्
वेद
8. चक्षुष्यः श्रुतो भवति य एवं
वेद
3. 15. 2. स य एतमेवं वायुं दिशां
वत्सं वेद
— अहमेतमेवं वायुं दिशां व-
त्सं वेद
3. 16. 7. प्र ह षोडशं वर्षशतं जीवति
य एवं वेद
3. 18. 3. भाति च तपति च कीर्त्या
यशसा ब्रह्मवर्चसेन य एवं
वेद 4, 5, 6.
3. 19. 4. स य एतमेवं विद्वानादित्यं
ब्रह्मेत्युपास्ते
4. 1. 4. यस्तद्देद यत् स वेद 6.
4. 3. 8. अन्नादो भवति य एवं वेद
4. 4. 2. नाहमेतद्देद तात यज्ञोन्नस्त्व-
मसि (similarly three
times more).
4. 5. 3. स य एतमेवं विद्वान्भुतुष्क-
लं पादं ब्रह्मणः... उपास्ते
4. 6. 4; 4. 7. 4; 4. 8. 4.

- Chhā. 4. 9. 3. आचार्याद्वैव विद्या विदि-
ता साधिष्ठं प्रापयति
4. 11. 2. य एतमेवं विद्वानुपास्ते
4. 12. 2; 4. 13. 2.
4. 15. 2. सर्वाण्येन वामान्यभिसंय-
न्ति य एवं वेद
3. सर्वाणि वामानि नयति य
एवं वेद
4. सर्वेषु लोकेषु भाति य एवं
वेद
5. 1. 1. यो ह वै ज्येष्ठं च श्रेष्ठं च
वेद Brih. 6. 1. 1.
2. यो ह वै वसिष्ठं वेद
3. यो ह वै प्रतिष्ठां वेद Brih.
6. 1. 3.
4. यो ह वै संपदं वेद Brih.
6. 1. 4.
5. यो ह वा आयतनं वेद
Brih. 6. 1. 5.
5. 2. 8. समृद्धं कर्मेति विद्यात्
5. 3. 2. वेत्थ यदितो ऽधि प्रजाः प्रय-
न्तीति
— वेत्थ यथा पुनरावर्त्तन्ता इ
इति
— वेत्थ पथोर्देवयानस्य पितृ-
याणस्य च व्यावर्त्तना इ
इति
3. वेत्थ यथासौ लोको न संपू-
र्यता इ इति
— वेत्थ यथा पञ्चम्यामाहु-
तावापः पुरुषवचसो भव-
न्तीति
4. यो हीमानि न विद्यात्
5. अहमेषां नैकञ्चन वेद य-
द्यहमिमानवेदिव्यम्
5. 10. 1. तद्य इत्थं विदुः
10. य एतानेवं पञ्चाग्नीन् वेद
— पुण्यलोको भवति य एवं
वेद

- Chhā. 5. 18. 1. आत्मानं वैश्वानरं विद्वांस
5. 24. 2. य एतदेवं विद्वानमिहोत्रं
जुहोति 3.
6. 1. 7. न . . . त एतदवेदिषुर्यद्वैतद-
वेदिव्यन् कथं मे नावक्ष्यन्
6. 4. 5. इति ह्येभ्यो विदाञ्चकुः
6. तेजसस्तद्रूपमिति तद्विदा-
ञ्चकुः (similarly twice
more).
7. देवतानां समास इति तद्वि-
दाञ्चकुः
6. 9. 2. न विदुः सति सम्पद्यामहे
6. 10. 1. न विदुरियमहमस्मि
2. न विदुः सत आगच्छामहे
6. 11. 2. एवमेव खलु सोम्य विदि-
6. 14. 2. आचार्यवान् पुरुषो वेद
7. 1. 1. यद्वेत्थ तेन मोपसीद
7. 5. 2. नायमस्तीत्येवैनमाहुर्देवयं
वेद यद्वायं विद्वन्नेत्थम-
चित्तः स्यात्
7. 25. 2. ये ऽन्यथातो विदुरन्यराजा-
नस्ते
8. 6. 5. विदुषां प्रपदनं निरोधो ऽवि-
दुषाम्
8. 7. 3. भगवतो वचो वेदयन्ते
8. 12. 4. यो वेदेदं जिघ्राणीति स
आत्मा (similarly 3 times
more.)
Brih. 1. 2. 1. य एवमेतद्वर्कस्यार्कत्वं वेद
5. य एवमेतददितेरदितित्वं
वेद
7. अश्वमेधं वेद य एनमेवं वेद
1. 3. 2. ते ऽविदुरनेन वै न उद्गात्रा-
त्येव्यन्तीति 3—7.
7. परास्य द्विषन् भ्रातृव्यो भ-
वति य एवं वेद
9. दूर ह वा अस्मान्मृत्युर्भ-
वति य एवं वेद

- Brih. 1. 3. 16. एनेमेषा देवता मृत्युमतिव-
हति य एवं वेद
18. अन्नादो ऽधिपतिर्य एवं वेद
22. अभ्रुते सायुज्यं सलोकतां
य एवमेतत्साम वेद
25. एतस्य साम्नो यः स्वं वेद
भवति हास्य स्वम्
26. साम्नो यः सुवर्णं वेद भवति
हास्य सुवर्णम्
27. साम्नो यः प्रतिष्ठां वेद प्रति
ह तिष्ठति
28. न हैवालोक्त्यताया आशा-
स्ति य एवमेतत्सम वेद
1. 4. 1. ओषति ह वै स तं . . य
एवं वेद
5. सो ऽवेदहं वाव सृष्टिरस्मि
— सृष्ट्यां . . एतस्यां भवति य
एवं वेद
6. अतिसृष्ट्यां . . भवति य
एवं वेद
7. यो ऽत एकैकमुपास्ते न स
वेद
— अनेन ह्येतत्सर्वं वेद
— कीर्त्ति श्लोकं विन्दते य एवं
वेद
9. किमु तद्ब्रह्मावेत्
— तदात्मानमेवावेदहं ब्रह्मा-
स्मीति
10. य एवं वेदाहं ब्रह्मास्मीति
— अन्यो ऽसावन्यो ऽहमस्मी-
ति न स वेद
— एषां तन्न प्रियं यदेतन्मनु-
ष्या विशुः
16. एतद्विदितं मीमांसितम्
17. इदं सर्वमाप्नोति य एवं वेद
1. 5. 1. यो वै तामक्षितिं वेद 2.
2. न तथा विद्यात्

- Brih. 1. 5. 12. नास्य सपत्नो भवति य एवं
वेद
21. तेन ह वाव तत्कुलमाचक्षते
. . य एवं वेद
2. 1. 14. एतावन्नूरे इत्येतावद्धीति
नैतावता विदितं भवतीति
19. यदा न कस्यचन वेद
2. 2. 1. यो ह वै शिशुं . . वेद
2. नास्यान्नं क्षीयते य एवं वेद
4. सर्वमस्यान्नं भवति य एवं
वेद
2. 3. 6. सङ्गक्षिशुत्तेव ह वा अस्य
भ्रीर्भवति य एवं वेद
2. 4. 3. यदेव भगवान्वेद तदेव मे
ब्रूहीति
5. आत्मनो वा अरे . . विज्ञा-
नेनेदं सर्वं विदितम्
6. ब्रह्म तं परादाद्यो ऽन्यत्रा-
त्मनो ब्रह्म वेद
(similarly 5 times more);
4. 5. 7 (similarly six
times more).
3. 2. 9. त्वचा हि स्पर्शान् वेदयते
13. आवामेवैतस्य वेदिष्यावः
3. 3. 2. अप पुनर्मृत्युं जयति य एवं
वेद
3. 5. 1. एतं वै तमात्मानं विदित्वा
3. 7. 1. वेत्थ नु त्वं काप्य तत्सूत्रम्
— नाहं तद्गणधन्वेदेति
— वेत्थ नु त्वं . . तमन्तर्यामि-
णम्
— नाहं तं भगवन्वेदेति
— यो वै तत्काप्य सूत्रं वि-
द्यात्तं चान्तर्यामिणम्
— तदहं वेद
— वेद वा अहं गौतम तत्सूत्रम्
— यो वा इदं कश्चिद्ब्रूयाद्देव-
देति यथा वेत्थ तथा ब्रूहीति

- Brih. 3. 7. 3. यं पृथिवी न वेद (similarly, in 4-23).
8. 9. 10. यो वै तं पुरुषं विद्यात्..वेद वा अहं तं पुरुषम् 11-17.
19. किं ब्रह्म विद्वानिति
— दिशो वेद.. यद्दिशो वेत्थ
4. 2. 1. नाहं..वेद यत्र गमिष्यामि
4. यो नो भगवन्नभयं वेदयसे
4. 3. 21. न बाह्यं किञ्चन वेद नान्तरम् (bis).
4. 4. 14. इहैव सन्तो ज्य विद्मस्तह्यम्
— य एतद्भिदुरमुतास्ते भवन्ति
Katha. 6. 2, 9; Svet. 3. 1, 10, 13; 4. 17, 20.
17. विद्वान्ब्रह्मामृतो ऽमृतम्
18. मनसो ये मनो विदुः
22. तमेतं वेदानुवचनेन ब्राह्मणा विविदिषन्ति
— एतमेव विदित्वा मुनिर्भवति
— पूर्वं विद्वांसः प्रजां न कामयन्ते
23. तं विदित्वा न लिप्यते कर्मणा पापकेन
24. विन्दते वसु य एवं वेद
25. अभयं हि वै ब्रह्म भवति य एवं वेद Nrisut. 8 (4 times).
4. 5. 4. यदेव भगवान्वेत्थ तदेव मे विब्रूहि
6. आत्मनि खल्वरे..विज्ञात इदं सर्वं विदितम्
5. 1. 1. वेदो ज्यं ब्राह्मणा विदुर्वेदे-
नेन यद्वेदितव्यम्
5. 3. 1. अभिहरन्त्यस्मै स्वाश्वान्ये
च य एवं वेद
— इदत्यस्मै स्वाश्वान्ये च य एवं वेद
— एति स्वर्गं लोकं य एवं वेद

- Brih 5. 4. 1. महद्यज्ञं प्रथमजं वेद
5. 5. 1. नैनं विद्वांसमनृतं हिनस्ति
3. हन्ति पाप्मानं जहाति च य एवं वेद 4.
5. 7. 1. विद्यत्येनं पाप्मनो य एवं वेद विद्युद्भस्मेति
5. 11. 1. परमं हैव लोकं जयति य एवं वेद (ter).
5. 12. 1. सर्वाणि ह वा अस्मिन् भूतानि विशन्ति सर्वाणि भूतानि रमन्ते य एवं वेद
5. 13. 1. सायुज्यं सलोकतां जयति य एवं वेद 2, 3, 4.
5. 14. 1. स यावदेषु त्रिषु लोकेषु तावद्ध जयति यो ऽस्या एतदेवं पदं वेद
2. यावतीयं त्रयी विद्या तावद्ध जयति यो ऽस्या एतदेवं पदं वेद
3. यावदिदं प्राणि तावद्ध जयति यो ऽस्या एतदेवं पदं वेद
— एवं हैव भिया यशसा तपति यो ऽस्या एतदेवं पदं वेद
8. मुखं ह्यस्याः सम्राण विद्वज्जकारिति
5. 15. 1. विश्वानि देव वयुनानि विद्वान् Isa. 18.
6. 1. 1. ज्येष्ठश्च भ्रेष्ठश्च स्वानां भवत्यपि च येषां बुभूषति य एवं वेद
2. यो ह वै वसिष्ठां वेद.. वसिष्ठः स्वानां भवति.. य एवं वेद
3. प्रतिनिष्ठानि समे प्रतिनिष्ठानि दुर्गे य एवं वेद
4. स हास्मै पद्यते यं कामं कामयते य एवं वेद

- Bṛih. 6. 1. 5. आयतनं स्वानां भवत्याय-
तनं जनानां य एवं वेद
6. यो ह वै प्रजातिं वेद . .
प्रजायते ह प्रजया . . य एवं
वेद
8. विद्वांसो मनसा 9, 10, 12.
14. य एवमेतदनस्यान्नं वेद
6. 2. 2. वेत्थ यथेमाः प्रजाः प्रयत्यो
विप्रतिपद्यन्ता ३ इति
— वेत्थो यथेमं लोकं पुनराप-
द्यन्ता ३ इति
— वेत्थो यथामौ लोक एवं
बहुभिः पुनः पुनः प्रयज्जिर्न
सम्पूर्यता ३ इति
— वेत्थो यतिथ्यामाहुत्यां हु-
तायामापः पुरुषवाचो मृ-
त्वा समुत्थाय वदन्ती ३
इति
— वेत्थो देवयानस्य वा पथः
प्रतिपदम्
— नाहमत एकञ्चन वेद
3. ततो नैकञ्चन वेद
4. यदहं किञ्चन वेद
15. ते य एवमेतद्विदुः
16. य एतौ पन्थानौ न विदुः
6. 4. 24. अग्निष्टत्स्विष्टकृद्विद्वान्
Isā. 11. यस्तद्वेदोभयं सह 14 ;
Maitri. 7. 9.
Tait. 1. 3. 4. य एवमेता महासंहिता
व्याख्याता वेद
1. 5. 3. ता यो वेद स वेद ब्रह्म
2. 1. 1. ब्रह्म यो वेद निहितं गुहा-
याम्
2. 4. 1. आनन्दं ब्रह्मणो विद्वान्
2. 9. 1.
2. 5. 1. विज्ञानं ब्रह्म चेद्देद
2. 6. 1. असद्वद्वेति वेद चेत्

- Tait. 2. 6. 1. अस्ति ब्रह्मेति चेद्देद सन्त-
मेनं ततो विदुः
— आहो विज्ञानमुं लोकं प्रेत्य
काश्चित्समभुता ३ उ
2. 7. 1. तत्त्वेव भयं विदुषो मन्वा-
नस्य
2. 9. 1. य एवं विद्वानेते आत्मानं
स्पृणुते । उभे ह्येवैष एते
आत्मानं स्पृणुते य एवं वेद
3. 6. 1. स य एवं वेद प्रतिष्ठति
3. 7. 1. स य एतदन्नमन्ने प्रतिष्ठितं
वेद 3. 8. 1 ; 3. 9. 1.
3. 10. 2. य एवं वेद क्षेम इति वाचि
6. य एवं वेदेत्युपनिषत्
Mahānār. 21. 2 ; Nrip.
2. 4 ; 3. 1 ; Gopī. 2.
Kaṭha. 1. 14. अनन्तलोकाभिमतो प्रतिष्ठां
विद्धि
17. देवमीदृशं विदित्वा
18. त्रयमेतद्विदित्वा य एवं वि-
द्वांश्चिनुते नात्रिकेतम्
20 एतद्विद्यामनुशिष्टस्त्वया
2. 7. शृण्वन्तो ऽपि बहवो यं न
विद्युः
25. क इत्था वेद यत्र सः
3. 3. आत्मानं रथिनं विद्धि
— बुद्धिं तु सारथिं विद्धि
4. 2. अथ धीरा अमृतत्वं विदि-
त्वा
5. य इमं मध्वदं वेद आत्मा-
नम्
6. 17. तं विद्याच्छुक्रममृतम्
Śvet. 1. 7. अत्रान्तरं वेदविदो विदि-
त्वा
12. नातः परं वेदितव्यं हि कि-
ञ्चिन्
2. 8. प्रतरेत विद्वान् सोतांसि
9. एनं विद्वान् मनो धारयेत्

- Śwet. 3. 8. वेदाहमेतं पुरुषं महान्तम्
— तमेव विदित्वातिमृत्युमेति
6. 15.
19. स वेत्ति वेद्यम्
21. वेदाहमेतमजरं पुराणम्
4. 8. यस्तन्न वेद किमृचा करि-
ष्यति य इत्तद्विदुः Nrip.
4. 2 ; 5. 2.
10. मायां तु प्रकृतिं विद्यात्
5. 6. तद्ब्रह्मा वेदते ब्रह्मयोनिम्
(Nārāyaṇa reads तद्ब्रह्म
विन्दते)
— ये पूर्व देवा ऋषयश्च तद्विदुः
14. कलासर्गकरं देवं ये विदुः
6. 7. विदाम देवं भुवनेशमीदम्
21. ब्रह्म ह श्वेताश्वतरो ऽथ वि-
द्वान्
- Maitri. 2. 3. यद्गवन् वेत्ति तदस्माकं
ब्रूहि
6. 1. यः कश्चिद्विद्वानपहतपाप्मा
9. ध्यानं प्रयोगस्थं मनो विद्व-
द्भिटुतम्
10. अथापरं वेदितव्यम्
— यो हैवं वेद स ज्ञयासी योगी
चात्मयाजां च
13. अन्नवान् . . आनन्दवांश्च भ-
वति यो हैवं वेद
— तावत्स्वन्तःस्थो ऽन्नमन्ति
यो हैवं वेद
15. यस्तं वेद स वेदवित्
Kshur. 16 ; Dhyāna. 17,
18 ; Gītā. 15. 1.
17. एकस्य हैकत्वमेति य एवं
वेद
18. विद्वान् पुण्यपापे विहाय
19. यदा वै . . विद्वान् मनो नि-
यम्य
22. हे ब्रह्मणी वेदितव्ये
- Maitri. 7. 10. यद्वेदेषूक्तं तद्विद्वांस उपजी-
वन्ति
11. जिह्वाग्रदेशे श्यणुकं च विद्वि
Mund.1. 1. 4. हे विश्वे वेदितव्ये
Brahmab. 17.
1. 2. 10. नान्यच्छ्रेयो वेदयन्ते प्रमूढाः
11. शान्ता विद्वांसौ मैक्षचर्या
चरन्तः
13. तस्मै स विद्वानुपसन्नाह
— येनाक्षरं पुरुषं वेद
2. 1. 10. एतयो वेद निहितं गुहायां
2. 2. 9. तद्यदात्मविदो विदुः
3. 1. 3. तदा विद्वान् पुण्यपापे विधूय
4. विजानन् विद्वान् भवते
नातिवादी
9. एषो ऽणुरात्मा चेतसा वे-
दितव्यः
3. 2. 1. स वेदैतत्परमं ब्रह्मधाम
4. एतेरुपायैर्यतते यस्तु विद्वान्
8. तथा विद्वान्नामरूपाद्विमुक्तः
9. ब्रह्म वेद ब्रह्मैव भवति
Mahānār. 1. 11. य एनं विदुरमृतास्ते भवन्ति
2. 3. विश्वा भुवनानि विद्वान्
4. प्र तद्वं चै अमृतं नु विद्वान्
— यस्तद्वेद स पितुः पितासन्
5. धामानि वेद भुवनानि विश्वा
3. 1. तत्पुरुषस्य विद्वहे
2. तत्पुरुषाय विद्वहे 3, 4,
15 ; 17. 4.
5. षण्मुखाय विद्वहे
6. पावकाय विद्वहे
7. वैश्वानराय विद्वहे
8. भास्कराय विद्वहे
9. दिवाकराय विद्वहे
10. आदित्याय विद्वहे
11. तीक्ष्णभृङ्गाय विद्वहे
12. कात्यायन्यै विद्वहे
13. महाभूलिन्यै विद्वहे

- Mahânâr. 3. 14. सुभगायै विद्महे
 16. नारायणाय विद्महे
 17. नृसिंहाय विद्महे Nrip. 4.
 2.
 18. चतुर्मुखाय विद्महे
 12. 3. देवतानां सायुज्यं . . आमो-
 ति य एवं वेद
 18. 1. विद्वांसश्चाविद्वांसश्चैनश्चक्रम
 (bis).
 20. 2. वृत्रहञ्छुर विद्वान्
 21. 2. मानसमिति विद्वांसस्तस्मा-
 द्विद्वांस एव मानसे रमन्ते
 23. 1. विज्ञानेनात्मानं वेदयति
 24. 1. भूयो न मृत्युमुपयाहि वि-
 द्वान्
 — य एवं वेद ब्रह्मणो महिमा-
 नमाप्नोति
 25. 1. य एवं विद्वानुदगयने प्रमी-
 यते Nrip.
 — ब्राह्मणो विद्वानभिजयति
 Prâśna. 3. 11. य एवं विद्वान्प्राणं वेद
 4. 10. अक्षरं वेदयते यस्तु 11.
 5. 2. विद्वानेतेनैवायतनेनैकतरम-
 न्वेति
 7. स सामभिर्यत्तत्कवयो वे-
 दयन्ते
 — तमोङ्कारेणैवायतनेनान्वेति
 विद्वान्
 6. 1. पौडशकलं . . पुरुषं वेत्थ
 — नाहमिमं वेद यद्यहमिमम-
 वेदिषम्
 6. तं वेद्यं पुरुषं वेद
 7. एतावदेवाहमेतत्परं ब्रह्म वेद
 Kaivalya. 1. परात्परं पुरुषं याति विद्वान्
 22. वेदैरेनेकैरहमेव वेद्यः
 23. एवं विदित्वा परमात्मरूपम्
 24. एवं विदित्वैनं कैवल्यं फ-
 लमश्नुते

Mândû.

9. आदिश्व भवति य एवं वेद
 Nrisut. 2.
 10. नास्याब्रह्मवित्कुले भवति
 य एवं वेद
 11. अपीतिश्च भवति य एवं वेद
 Nrisut. 2.
 12. संविशत्यात्मनात्मानं य
 एवं वेद Nrisut. 2.
 1. 5. वेदैतदुभयं यस्तु
 22. सामान्यं वेत्ति निश्चितः
 24. ओङ्कारं पादशो विद्यात्
 28. प्रणवं हीश्वरं विद्यात्
 29. ओङ्कारो विदितो येन
 2. 30. एवं यो वेद तत्त्वेन
 34. इति तत्त्वविदो विदुः
 36. तस्मादेवं विदित्वैनम्
 4. 89. क्रमेण विदिते स्वयम्
 1. 3. तत्सामोऽङ्गं वेद (tor).
 6. तमेवं विद्वानमृत इह भवति
 7. यो ऽसौ सो ऽवेदयदिदं
 किञ्च
 — य एवं वेदेति महोपनिषत्
 4. 3; 5. 10.
 — य एतां महोपनिषदं वेद
 3. 1. मायामेतां शक्तिं विद्यात्
 — य यतां मायां शक्तिं वेद
 — तस्मादाकाशं बीजं विद्यात्
 4. 2. य एवं वेद श्रिया हैवाभि-
 पिच्यते
 — न साम्प्रार्थोऽस्ति यः सावि-
 त्रीं वेद
 — य एतां महालक्ष्मीं याजुषीं
 वेद
 — य एवं वेद स निदानवान्
 भवति
 5. 2. एतन्महाचक्रं बालो वा यु-
 वा वा वेद
 2. समानश्च भवति य एवं वेद

Nrisut.

Nrisut.	2. मन्त्रराजेन तुरीयं विद्यात्	Aruṇeya.	3. ब्रह्म सूत्रमहमेव विद्वाग्जी-
	5. ब्रह्म भवति य एवं वेद (bis).		4. खलु वेदार्थं यो विद्वान्
	— परमेव ब्रह्म भवति य एवं वेद		5. एतदुपनिषदं विद्वान् य एवं वेद
	7. स स्वराद् भवति य एवं वेद (ter).		— यज्ञोपवीतं च त्यक्त्वा शूरो य एवं वेद
	9. न वयं विद्म इति होतुः	Nā.	2. य एवं वेद स विष्णुरेव भवति
	— विदिताविदितात्परः (bis).		
Cihāt.	14. अथर्वाणः शिरो विदुः	Kālag.	2. यो विद्वान् ब्रह्मचारी
	21. ये विदुर्वाग्मिणादयः	Jābāla.	2. सो ऽविमुक्तं ज्ञानमाचष्टे यो वै तदेवं वेद Rāmōt. 4.
Siras.	1. यो मां वेद स देवान् वेद		4. मोक्षमंत्रस्त्रय्येवं विदेन् (यदेत् and विन्देत् are variants).
Brahma.	1. देवता वेदयति		
	— य एवं वेद स परं ब्रह्मधाम क्षेत्रज्ञमुपैति		
	2. तद्वेद्यं हृद्याकाशं (4 MSS. have वेद्यां and one वैद्यां; my reading is conjectural).	Rāmop. Rāmōt.	2. विद्वद्भिः प्रकटीकृतः 2. तदेव तारकं ब्रह्म त्वं विद्धि 3. य एवं वेद स एतन्मो न गति
	— तत्सूत्रं विदितं येन	Mukti.	1. 52. यमवैष विद्याः श्रुतमप्रमत्तम्
	— बहिः सूत्रं त्यजेद्ब्रह्मन् Aruṇeya. 3.		2. 8. साफल्यं विद्धि त्वमरिमर्दन
	3. स शिखीत्युच्यते विद्वान्		16. मनोवद्धं विदुर्वुधाः
	— इति ब्रह्मविदो विदुः		24. मुनयो विदुः
	— स विद्वान् यज्ञोपवीती स्यात्		52. बहिष्ठं कुम्भकं विदुः
	— नेत्रस्थं जायतं विद्यात्	Gītā.	2. 6. न चैतद्ब्रह्मः कतरन्नो गरीयः
Nāda.	7. वारुणीं तां विदुर्वुधाः		17. अविनाशि तु तद्विद्धि
Amṛita.	26. सुषिरं मण्डलं विदुः		19. य एनं वेत्ति हन्तारम्
Dhyāna.	10. वृक्षं तु सकलं विद्यात्		21. वेदाविनाशिनं नित्यम्
Tejo.	12. न देवा न परं विदुः		25. तस्मादेवं विदित्वैनम्
Yogat.	13. निर्वारणं कुम्भकं विदुः		29. श्रुत्वाप्येनं वेद न चैव कश्चित्
Kaṭhaśru.	2. न विदामो न विदामः		
	— सायुज्यतां गच्छति य एवं वेद		3. 15. कर्म ब्रह्मोद्भवं विद्धि
Haṁsa.	1. तं विदित्वा न मृत्युमेति		25. कुर्याद्ब्रह्मास्तथासक्तः
Parama.	1. स एव वेदपुरुष इति विमन्यन्ते		26. विद्वान्युक्तः समाचरन्
			32. विद्धि नष्टानचेतसः
			37. विद्धेनमिह वैरिणम्

Mah.

4. 2. इमं राजर्षयो विदुः
 5. तान्यहं वेद सर्वाणि न त्वं
 वेत्थ परन्तप
 9. एवं यो वेत्ति तत्त्वतः
 13. विद्वक्कर्त्तारमव्ययम्
 32. कर्मजान् विद्धि तान्सर्वान्
 34. तद्विद्धि प्रणिपातेन
 6. 2. योगं तं विद्धि पाण्डव
 21. वेत्ति यत्र न चैवायम्
 23. तं विद्याहुः खस्ययोगवियोगं ।
 7. 3. कश्चिन्मां वेत्ति तत्त्वतः
 5. अन्यां प्रकृतिं विद्धि मे प-
 राम्
 10. विद्धि पार्थ सनातनम्
 12. मत्त एवेति तान् विद्धि न
 त्वहं तेषु ते मयि
 26. वेदाहं समतीतानि
 — मां तु वेद न कश्चन
 29. ते ब्रह्म तद्विदुः कृत्स्नम्
 30. साधियज्ञं च ये विदुः
 — ते विदुर्युक्तचेतसः
 8. 17. अहर्षे ब्रह्मणे विदुः
 28. अत्येति तत्त्वन्मिदं विदि-
 त्वा
 9. 17. वेद्यं पवित्रमोकारः
 10. 2. न मे विदुः सुरगणाः
 3. वेत्ति लोकमहेश्वरम्
 7. योगं च मम यो वेत्ति त-
 त्वतः
 14. नहि ते भगवन्व्यक्तिं विदुः
 15. वेत्थ त्वं पुरुषोत्तम
 17. कथं विद्यामहं योगिन्
 24. मां विद्धि पार्थ बृहस्पतिम्
 27. उच्चैः श्रवसं . . विद्धि मां
 11. 18. त्वमक्षरं परमं वेदितव्यम्
 38. वेत्तासि वेद्यं च परं च धा-
 म

Gitā.

13. 1. एतद्यो वेत्ति तं प्राहुः क्षेत्र-
 जम्
 2. क्षेत्रज्ञं चापि मां विद्धि
 19. प्रकृतिं पुरुषं चैव विद्धि
 — विद्धि प्रकृतिसम्भवान्
 23. य एवं वेत्ति पुरुषम्
 26. तद्विद्धि भरतर्षभ
 34. भृतप्रकृतिमोक्षं च ये विदुः
 14. 7. रजो रागात्मकं विद्धि
 8. तमस्त्वज्ञानजं विद्धि
 11. ज्ञानं यदा तदा विद्यात्
 19. गुणैर्भ्यश्च परं वेत्ति
 15. 12. तत्तेजो विद्धि मामकम्
 15. वेदैश्च सर्वैरहमेव वेद्यः
 16. 7. जना न विदुरासुराः
 17. 6. तान् विद्धि चासुरनिश्चयान्
 12. तं यज्ञं विद्धि राजसम्
 18. 1. तत्त्वमिच्छामि वेदितुम्
 2. सञ्ज्ञासं कवयो विदुः
 20. तज्ज्ञानं विद्धि सात्त्विकम्
 21. वेत्ति सर्वेषु भूतेषु तज्ज्ञानं
 विद्धि राजसम्
 30. बन्धं मोक्षं च या वेत्ति
 2. विद् (सत्तायां)
 Chhā. 1. 10. 2. नेतो ऽन्ये विद्यन्ते
 8. 1. 2. किं तदत्र विद्यते यदन्वेष्ट-
 व्यम्
 Brih. 4. 3. 23. न हि द्रष्टुर्दृष्टेर्विपरिलोपो
 विद्यते (similarly in
 24-30).
 Svet. 3. 8. नान्यः पन्था विद्यते ऽयनाय
 6. 15.
 6. 8. न तस्य कार्यं करणं च वि-
 द्यते
 17. नान्यो हेतुर्विद्यत ईशनाय
 Maitri. 4. 1. अस्माकं गतिरन्या न वि-
 द्यते

- Gauḍa. 1. 13. सा च तुर्ये न विद्येत
17. प्रपञ्चो यदि विद्यते
18. ज्ञाते द्वैतं न विद्यते
23. नामात्रे विद्यते गतिः
25. न भयं विद्यते क्वचित्
2. 2. तस्मिन्देशे न विद्यते 4. 34.
3. 10. नोपपत्तिर्हि विद्यते
38. चिन्ता यत्र न विद्यते
48. संभवो ऽस्य न विद्यते 4.71.
4. 23. आदिर्न विद्यते यस्य तस्य
ह्यादिर्न विद्यते
58. सा च माया न विद्यते
64. न विद्यन्ते ततः पृथक् 66.
75. इयं तत्र न विद्यते
91. विद्यते नहि नानात्वं तेषां
कचन किञ्चन
- Brahmab. 11. पुनर्जन्म न विद्यते Gītā. 8.16.
- Mukti. 2. 34. चित्तनाशाभिधानं हि यदा
ते विद्यते
35. जीवन्मुक्तस्य विद्यते
- Gītā. 2. 16. नासतो विद्यते भावो ना-
भावो विद्यते सतः
31. श्रेयो ऽन्यत्क्षत्रियस्य न वि-
द्यते
40. प्रत्यवायो न विद्यते
3. 17. तस्य कार्यं न विद्यते
4. 38. पवित्रमिह विद्यते
6. 40. विनाशस्तस्य विद्यते
16. 7. न सत्यं तेषु विद्यते
3. विद् (लाभे)
- Kaush. 4. 12. स यो हैतमेवमुपास्ते वि-
न्दते द्वितीयात्
- Kena. 12. अमृतत्वं हि विन्दते
— आत्मना विन्दते वीर्यं वि-
द्यया विन्दते ऽमृतम्
- Chhā. 1. 2. 9. एतमु एवान्ततो ऽविन्वो-
त्कामति
2. 24. 5. लोकं मे यजमानाय विन्द
9.
14. लोकं मे यजमानाय वि-
न्दत
7. नाविदमिति प्रत्येयाय
8. अविदमिति प्रत्येयाय
6. 1. तद्धावमुद्य न विवेद
8. 2. सर्वं तदत्र गत्वा विन्दते
— उपर्युपरि सञ्चरन्तो न
विन्दयुः
— एवं ब्रह्मलोकं न विन्दन्ति
8. 1. ज्ञाता तं विन्दते
2. सत आत्मनस्त्राणं विन्दते
- Brih. 1. 4. 7. कीर्त्तिं श्लोकं विन्दते य
एवं वेद
16. पशुभ्यस्तृणोदकं विन्दति
17. नेच्छंश्नातो भृशो विन्दन्
— नक्षुया हि तद्विन्दते
4. 4. 24. विन्दते वसु य एवं वेद
6. 4. 13. यस्य जायामार्त्तवं विन्देत्
20. रेतो दधात्रहै पुंसे पुत्राय
वित्तये
- Tait. 2. 7. 1. यदा . . एतस्मिन्नदृश्ये . .
अभयं प्रतिष्ठां विन्दते
- Śwet. 1. 9. त्रयं यदा विन्दते ब्रह्मेतत्
Mahānār. 16. 4. चित्रं विन्दते वसु
Siras. 3. अगन्म ज्योतिरविदाम दे-
वान्
Garbha. 1. मधुरामूलवणित्ककुटुक-
पायरसान् विन्दति
3. शुभाशुभं च कर्म विन्दति
4. न च कर्म शुभाशुभं विन्दति
5. तत्परं विन्दयेद्यस्तु (so 4
MSS.; one has विन्दते)
- Dhyāna. 4. मुखानि त्रीणि विन्दन्ति
Nār. 4. विन्दते प्राणापत्यं रायस्पोषं
गौष्पत्यम्

Jābāla.

4. यद्यपि न विन्देदप्सु जुहु-¹

यात्

Gītā.

4. 38. कालेनात्मनि विन्दति

5. 4. उभयोर्विन्दते फलम्

21. विन्दत्यात्मनि यः सुखम्

11. 24. धृतिं न विन्दामि शमं च
विष्णो

18. 45. सिद्धिं यथा विन्दति

46. सिद्धिं विन्दति मानवः

विदग्ध

Brih. 3. 9. 1. विदग्धः शाकल्यः 4. 1. 7

विदथ

Mahānār. 16. 4. बृहद्देम विदथे सुवीराः

विदर्भीकौण्डिन्य

Brih. 2. 6. 3. गालवो विदर्भीकौण्डिन्या-
त् 4. 6. 3.— विदर्भीकौण्डिन्यो वत्सन-
पातो बाभ्रवात् 4. 6. 3.

विदान

Brih. 5. 7. 1. विदानाद्विद्युत्

विदाहिन

Gītā. 17. 9. कट्टमलवणान्युष्णतीक्ष्णरू-
क्षविदाहिनः

विदितचित्त

Kshur. 21. ततो विदितचित्तस्तु

विदितात्मन्

Gītā. 5. 26. वर्त्तते विदितात्मनाम्

विदिश

Rāmāp. 71. तस्य दिक्षु विदिक्षु च

विदुष्कृत

Kaush. 1. 4. स एष विदुष्कृतो विदुष्कृतः

विदृति

Ait. 3. 12. सैषा विदृतिर्नाम हाः

विदृश

Kaush. 1. 5. सा प्रज्ञा प्रज्ञया हि विप-
श्यतिKatha. 4. 6. गुहां प्रविश्य तिष्ठन्तं यो
भूतेभिर्यपश्यत

विदृ

Ait. 3. 12. स एतमेव सीमानं विदार्य

Gītā. 1. 19. हृदयानि व्यदारयत्

विदेह

Brih. 4. 2. 4. इमे विदेहा अयमहमस्मीति

4. 4. 23. सो ऽहं भगवते विदेहान् द-
दामि

विदेहमुक्ति

1. 29. विदेहमुक्ताविच्छा चेत्

1. विदेहमुक्तिः सैव कैवल्य-
मुक्तिः

2. केयं विदेहमुक्तिः

— प्रारब्धक्षयाद्विदेहमुक्तिः

— जीवन्मुक्तिविदेहमुक्तयोः

विदो

7. 1. विद्यत्येनं पाप्मनो य एवं
वेदं विदुःकृतेति

विद्या

12. विद्याया विन्दते ऽमृतम्

1. 10. नाना तु विद्या चाविद्या च
यदेव विद्याया करोति . .
तदेव वीर्यवत्तरम्9. 3. आचार्याद्वैव विद्या विदिता
साधिष्ठं प्रापयति4. 14. 1. उपकोसलैषा सोम्य ते ऽस्म-
द्विद्या5. 3. 7. इयं न प्राक् त्वत्तः पुरा वि-
द्या ब्राह्मणान् गच्छति

Brih. 1. 5. 16. विद्याया देवलोकः

— तस्माद्विद्यां प्रशंसन्ति

- Bṛih. 2. 4. 10. विद्या उपनिषदः श्लोकाः 4. 1. 2; 4. 5. 11; Maitri. 6. 32.
11. सर्वासां विद्यानां हृदयमेका-
यनं 4. 5. 12.
4. 4. 2. तं विद्याकर्मणी समन्वारभेते
10. य उ विद्यायां रताः Iśā. 9.
6. 2. 8. इयं विद्येतः पूर्वं न कस्मि-
श्चन ब्राह्मण उवास
- Iśā. 10. अन्यदेवाहुर्विद्यया
11. विद्यां चाविद्यां च यस्तद्वे-
दोभयं सह... विद्यायामृ-
तमश्नुते Maitri. 7. 9.
- Tait. 1. 3. 3. विद्या सन्धिः
3. 6. 1. सैषा भार्गवी वारुणी विद्या
- Kāṭha. 2. 4. अविद्या या च विद्येति ज्ञाता
Maitri. 7. 9.
6. 18. मृत्युप्रोक्तां... विद्यामेताम्
- Swet. 5. 1. क्षरं त्वविद्या ह्यमृतं तु विद्या
- Maitri. 4. 4. विद्यया तपसा चिन्तया चो-
पलभ्यते ब्रह्म
- Mund. 1. 1. 4. द्वे विद्ये वेदितव्ये Brahmap. 17.
- Praśna. 1. 10. अज्ञया विद्यायात्मानमन्वि-
ष्य
- Nṛip. 3. 1. यामिन्द्रसेनेत्युत आहुस्तां
विद्यां (पाहि)
4. 3. यो वै नृसिंहः... या विद्या
तस्मै वै नमो नमः (10).
- Nyāsa. 4. विद्याया मनसि संयोगः
Kāṭhaśru. 1. विद्या सा शिखा
2. प्रजां विद्यां छिन्यात्
(for विद्यां 2 MSS. have
विद्यात् and 2 विन्यात्)
- Sarvop. 1. का अविद्या का विद्येति
— सो ऽभिमानो ययाभिनिव-
र्त्तते सा विद्या
- Rāmop. 89. मायाविद्ये ये कलापारत-
त्त्वे (Weber proposes
अविद्या for विद्या)
5. यो वै श्रीरामः... या विद्या
(Weber reads अविद्या)
- Rāmop. 1. 33. तेजोनादो ध्यानं विद्या
51. विद्या ह वै ब्राह्मणमाज-
गाम
- Gītā. 10. 32. अध्यात्मविद्या विद्यानाम्
विद्यात्मन्
13. रेचकेन तु विद्यात्मा
विद्याधर
13. विद्याधरस्तृतीयायाम्
विद्यान्तर
7. 8. न जानाति वेदविद्यान्तरं
तु यत्
विद्याभीप्सित
7. 9. विद्याभीप्सितं न चिकेतसं
मन्ये
विद्याभीप्सिन्
2. 4. विद्याभीप्सिनं न चिकेतसं
मन्ये
विद्याविद्य
5. 1. विद्याविद्ये निहिते यत्र गृहे
— विद्याविद्ये ईशते यस्तु सो
ऽन्यः
विद्यावनयसम्पन्न
5. 18. विद्याविनयसम्पन्ने ब्राह्मणे
1. विद्युत्
2. 12. एतद्वै ब्रह्म दीप्यते यद्विद्युद्वि-
द्योतते ऽथैतन्म्रियते यच्च
विद्योतते
Kena. 29. एतद्विद्युतो व्यद्युतदा

Chhâ. 2. 3. 1. विद्योतते स्तनयति स प्र-
तिहारः 2. 15. 1.

7. 11. 1. विद्योतते स्तनयति वर्षिष्य-
ति वा इति

Brih. 1. 1. 1. यद्विजृम्भते तद्विद्योतते
Maitri. 7. 11. उच्चारितमात्र एव सर्वं श-
रीरं विद्योतयति

Praśna. 4. 8. तेजश्च विद्योतयितव्यं च

2. विद्युत् *adj.*

Mahânâr. 1. 8. सर्वे निमेषा जज्ञिरे विद्युतः
पुरुषादधि

3. विद्युत्

Kaush. 1. 12. तस्य विद्युतमेव तेजो ग-
च्छति वायुं प्राण एतद्वै
ब्रह्म दीप्यते यद्विद्युद्वि-
द्योतते

4. 2. विद्युति सत्यम्
5. य एवैष विद्युति पुरुषस्त-
मेवाहमुपासे

18. विद्युत आत्मा . . अहमेत-
मुपासे

Kena. 29. एतद्विद्युतो व्यद्युतदा

Chhâ. 4. 7. 3. चन्द्रः कला विद्युत्कला

4. 13. 1. प्राण आकाशो द्यौर्विद्युदि-
ति य एष विद्युति पुरुषो
दृश्यते

4. 15. 5. चन्द्रमसो विद्युतम् 5. 10. 2.

5. 5. 1. विद्युर्दार्चिः Brih. 6. 2. 10.

5. 22. 2. विद्युत्तृप्यति विद्युति तृप्य-
त्यां यत्किञ्च विद्युच्च पर्ज-
न्यश्चाधितिष्ठतस्तत्तृप्यति

6. 4. 4. यद्विद्युतो रोहितं रूपम्
— अपागाद्विद्युतो विद्युत्त्वम्

7. 11. 1. ऊर्ध्वाभिश्च तिरश्चीभिश्च वि-
द्युज्जिः

7. 12. 1. आक्तशो वै . . विद्युत्

Chhâ. 8. 1. 3. विद्युन्मक्षत्राणि

8. 12. 2. अभ्रं विद्युत्स्तनयितुः

Brih. 2. 1. 4. विद्युति पुरुष एतं . . ब्रह्मो-
पासे

2. 5. 8. विद्युत्सर्वेषां . . मध्वस्यै वि-
द्युतः सर्वाणि . . मधु

— विद्युति . . अमृतमयः पुरुषः

5. 7. 1. विद्युद्ब्रह्मेत्याहुर्विदानाद्विद्यु-
त . . विद्युद्ब्रह्मेति विद्यु-
ज्जैव ब्रह्म

Tait. 3. 10. 2. बलमिति विद्युति

Kātha. 5. 15. नेमा विद्युतो भान्ति Śwet.
6. 14; Muṇḍ. 2. 2. 10.

Śwet. 2. 11. खद्योतविद्युत्स्फटिकशशी-
नाम्

Maitri. 6. 24. यत् . . अभ्रौ विद्युति वि-
भाति

35. विद्युदिवाभ्राचिषः परमे
व्योमन्

विद्युतोपम

Brahmav. 9. विधुमो विद्युतोपमः

विद्युत्त्व

Chhâ. 6. 4. 4. अपागाद्विद्युतो विद्युत्त्वम्

विद्युन्मन्त्

Śikhâ. 1. चतुर्थी विद्युन्मन्ती सर्ववर्णा

विद्युन्माली

Nāda. 9. विद्युन्माली तथापरा

विद्युल्लेखा

Mahânâr. 11. 12. विद्युल्लेखेव भास्वरा Vāsu.
3.

विद्योत

Nrisut. 6. ओङ्काराभविद्योतम् (ter).

1. विद्विष

Tait. 2. 1. 1. मा विद्विषावहै 3. 1. 1;
Kātha. 6. 19.

2. विद्विष

Mahânâr. 20. 4. विद्विषो विमृधो जहि

विधरण

Bṛih. 4. 4. 22. एष सेतुर्विधरणः Maitri.
7. 7.

6. 3. 1. या तिरश्ची निपद्यते जहं
विधरणी इति

Maitri. 7. 6. यः प्राज्ञो विधरणः

विधर्तृ

Mahânâr. 9. 5. विधर्त्तरिं हवामहे
(Nârâyana gives विभ-
क्तारम् as variant).

विधर्मन्

Mahânâr. 6. 1. अक्रान्त्समुद्रः प्रथमे वि-
धर्मन्

1. विधा

Chhâ. 6. 5. 1. अन्नमशितं त्रेधा विधीयते
2. आपः पीतास्त्रेधा विधीयन्ते
3. तेजो ऽशितं त्रेधा विधीयते

8. 15. 1. धार्मिकान् विदधत्

Bṛih. 1. 2. 3. स एष प्राणस्त्रेधा विहितः

5. 15. 1. भूयिष्ठां ते नमउक्तिं विधेम
Iśa. 18.

8. अर्थान् व्यदधाच्छाश्वतीभ्यः

समाभ्यः

Kaṭha. 5. 13. एको बहूनां यो विदधाति
कामान् Śwet. 6. 13.

Śwet. 2. 4. वि होत्रा दधे व्युनावित्

4. 13. कस्मै देवाय हविषा विधेम
Nṛip. 2. 4.

18. यो ब्रह्माणं विदधाति पूर्वम्

Mahanâr. 5. 6. अहोरात्राणि विदधत्

Praśna. 2. 13. श्रीश्च प्रज्ञां विधेहि नः

Śiras. 5. अयं पन्था विहितः

Nâda. 1. षष्ठी चैन्द्री विधीयते

Vâsu.

Mukti.

Gîtâ.

Tait. 3. 10.

Maitri.

Mahânâr. 2.

Kathaśru.

Gîtâ.

Kaṭha.

Maitri.

Mund. 2.

Prâṇâg.

Amṛita.

Kâlâg.

3. ऊर्ध्वपुण्ड्रं विधीयते

1. 41. पूर्वोत्तरेषु विहितः (?)

2. 67. कस्य शौचं विधीयते

2. 44. समाधौ न विधीयते

7. 21. तामेव विदधाम्यहम्

22. मयैव विहितान्हितान्

17. 23. यज्ञाश्च विहिताः पुरा

2. विधा

1. यया कया च विधया बद्धं
प्राप्नुयात्

विधातृ

8. एष हि खल्वात्मा विधाता

5. स नो बन्धुर्जनिता स वि-
धाता

2. त्वं धाता त्वं विधाता
— अहं धाताहं विधाता

विधान

5. विधानेन विशेषतः

विधानोक्त

17. 24. प्रवर्त्तन्ते विधानोक्ताः

विधाव्

4. 14. यथोदकं दुर्गे वृष्टं पर्वतेषु
विधावति

1. विधि

1. अस्य को विधिर्भूतात्मनः

6. 9. एवं विधिना खल्वनेनात्ता

7. श्रद्धा सत्यं ब्रह्मचर्यं वि-
धिश्च

1. स्वेन विधिनान्नं भूमौ नि-
क्षिप्य

28. अनेन विधिना सम्यङ् नि-
त्यमभ्यस्यतः

1. अधीहि भगवंस्त्रिपुण्ड्रविधि-
सतत्त्वम् (so Nârâyana ;
all other MSS. विधिं)

Jabāla.

5. अयं विधिः परिव्राजिनाम्

Vāsu.

4. एवं विधिना गोपीचन्दनं
यो धारयेत्

2. विधि

Krish.

12. यद्विरूपो ऽभवद्विधिः

विधिदृष्ट

Gītā.

17 11. यज्ञो विधिदृष्टो य इज्यते

विधिवत्

Mund.1.

1. 3. अङ्गिरसं विधिवदुपसन्नः
3. 2. 10. शिरोव्रतं विधिवदैस्तु ची-
र्णम्

Mukti.

1. सद्गुरुं विधिवदुपसंगम्य
— अष्टोत्तरशतोपनिषदं वि-
धिवदधीत्य

विधिहीन

Gītā.

17. 13. विधिहीनममृष्टाक्षम्

विधु

Rāmāp.

88. अर्कविध्वान्नितेजांसि

विधू

Chhā. 8.

13. 1. अथ इव रोमाणि विधूय
पापम्

Brih. 1.

1. 1. यद्विधूनुते तत्स्तनयति

Mund.3.

1. 3. तदा विद्वान्पुण्यपापे विधूय

विधूम

Brahmav.

9. विधूमो विद्युतोपमः

विधृ

Brih. 3.

8. 9. सूर्याचन्द्रमसौ विधृतौ ति-
ष्ठतः— यावापृथिव्यौ विधृते ति-
ष्ठतः— संवत्सरा इति विधृतास्ति-
ष्ठन्ति

Prašna.

2. 1. कत्येव देवाः प्रजां विधार-
यन्ते

Prašna.

2. 2. एतद्भागमवष्टभ्य विधारया-
मः 3 (°यामि)

4. 8. प्राणश्च विधारयितव्यं च

विधृति

Chhā. 8.

4. 1. आत्मा स सेतुर्विधृतिः

विधेयात्मन्

Gītā.

2. 64. आत्मवश्यैर्विधेयात्मा

विध्वंस

Chhā. 1.

2. 7. तं हासुरा कृत्वा विध्वं-
सुर्यथादमानमाखणमृत्वा
विध्वंसेत8. एवं यथादमानमाखणमृत्वा
विध्वंसत एवं हेव स वि-
ध्वंसेत

Brih. 1.

3. 7. यथादमानमृत्वा लोटो वि-
ध्वंसेतैवं हेव विध्वंसमानाः

विनद्

Gītā.

1. 12. सिंहनादं विनद्योच्चैः

विनय

Gandā.

4. 86. विप्राणां विनयो ह्येषः

विनर्दिन्

Chhā. 2.

22. 1. विनर्दिं साम्नो वृणे (one
MS. and Sāyana read
विनदि)

विनश्

Brih. 1.

3. 7. विष्वञ्चो विनेशुः

Nila-

3. वि ते ऽक्षेममनोनशत्

Sarvop.

2. भूतात्मज्ञानादृते न विन-
श्यति3. नामदेशकालवस्तुनिमित्ते-
षु विनश्यत्तु यच्च विन-
श्यति

Skanda.

3. स्वप्रवच विनश्यति

Gītā.

4. 40. संशयात्मा विनश्यति

- Gītā. 8. 20. यः स सर्वेषु भूतेषु नश्य-
त्सु न विनश्यति
13. 27. विनश्यत्स्वविनश्यन्तम्
18. 58. अथ चेत् . . न श्रोष्यसि
विनक्ष्यसि

विनाष्टि

- Kena. 13. न चेदिहावेदीन्महती वि-
नष्टिः
Bṛih. 4. 4. 14. न चेदवेदिर्महती विनष्टिः

विना

- Prāṇāg. 1. विनाप्यग्निहोत्रेण विनापि
साख्ययागन
Rāmāp. 11. नैवं विना देवः प्रसीदति
13. विना यन्त्रेण चेत्युजा
Mukti. 2. 14. चिराभ्यासयोगेन विना
43. विना युक्तिमनिन्दिताम्
44. अंकुशेन विना
53. अहंकृतिं विना
Gītā. 10. 39. न तदस्ति विना यत्स्यान्मया

विनाश

- Chhā. 8. 11. 1. विनाशमेवापीतो भवति 2.
Isā. 14. संभूतिं च विनाशं च यस्त-
द्वेदोभयं सह विनाशेनै मृ-
त्युं तीर्त्वा
Sarvop. 3. उत्पत्तिविनाशरहितम्
Gītā. 2. 17. विनाशमव्ययस्यास्य
4. 8. विनाशाय च दुष्कृताम्
6. 40. विनाशस्तस्य विद्यते

विनिधा

- Bṛih. 1. 3. 10. तदासां पाप्मनो विन्यद-
धात्

विनिधृ

- Amṛita. 22. तिर्यगूर्ध्वमधो दृष्टिं विनि-
धार्थं

विनियम्

- Gītā. 6. 18. यदा विनियतं चित्तम्
24. विनियम्य समन्ततः

विनियुज्

- Śwet. 5. 5. गुणांश्च सर्वान् विनियोज-
येद्यः
6. 4. भावांश्च सर्वान् विनियोज-
येद्यः
Praśna. 3. 4. यथा सम्राडेवाधिकृतान्
विनियुंक्ते

विनियोग

- Rāmāp. 22. स्ववाञ्छाविनियोगवान्

विनिर्गम्

- Maitri. 6. 30. सौरं द्वारं भिच्चोर्ध्वेन वि-
निर्गतः
7. 11. विनिर्गतं मातृकमेवमाहुः
Nyāsa. 5. यवमात्रे विनिर्गताम्

विनिर्ज्ञा

- Bṛih. 4. 3. 5. यत्र स्वः पाणिर्न विनिर्ज्ञा-
यते

विनिर्दिश

- Brahma. 3. कण्ठे स्वप्नं विनिर्दिशेत्

विनिर्मुच

- Praśna. 5. 5. यथा पादोदरस्त्वचा वि-
निर्मुच्यत एवं ह वै स पा-
प्मना विनिर्मुक्तः
Brahmab. 6. पक्षपातविनिर्मुक्तम्
Tejo. 8. चित्तवृत्तिविनिर्मुक्तम्
14. एतद्भावविनिर्मुक्तम्
Sarvop. 3. सर्वोपाधिनिर्मुक्तः (so
2 MSS. ; 3 have क्तं)
Atmapra. 1. शोकमोहविनिर्मुक्तं वि-
ष्णुम्

Mukti. 1. उपाधिविनिर्मुक्तघटाकाश-
वत् 2.

2. 35. भूयोजन्मविनिर्मुक्तम्
Gitā. 2. 51. जन्मबन्धविनिर्मुक्ताः

विनिवृत्

Śwet. 6. 3. तत्कर्म कृत्वा विनिवृत्य
भूयः (so MSS. and
Sānikarānanda, Nārā-
yaṇa, and Viṣṇuabha-
gavat).

Gauḍa. 1. 18. विकल्पो विनिवर्त्तते
2. 18. विकल्पो विनिवर्त्तते
4. 79. निःसङ्गं विनिवर्त्तते

Gitā. 2. 59. विषया विनिवर्त्तन्ते

विनिश्चय

Gauḍa. 1. 6. प्रभवः सर्वभावानां सता-
मिति विनिश्चयः

विनिश्चर्

Bṛih. 2. 4. 10. पृथग्भूमा विनिश्चरन्ति
4. 5. 11.

विनिश्चि

Gauḍa. 1. 8. इति सृष्टौ विनिश्चिताः

Gitā. 13. 4. हेतुमद्भिर्विनिश्चितैः

विनिष्कम्प

Amṛita. 22. स्थिरस्थायी विनिष्कम्पः

विनुद्

Maitri. 6. 27. तदेकाग्रैणैवमन्तर्हृदयाका-
शं विनुदन्ति

विन्यस्

Aruṇeya. 5. ओं हि ओं हि ओं हित्ये-
तदुपनिषदं विन्यसेत्

विपट्

Kaush. 4. 19. तद्यथा सहस्रधा केशो वि-
पाटितः

विपत्

Chhā. 1. 8. 6. यस्त्वेतर्हि ब्रूयान्मूर्द्धा ते
विपतिष्यतीति मूर्द्धा ते वि-
पतेत् 8.

1. 10. 9. मूर्द्धा ते विपतिष्यति 10, 11;
1. 11. 4, 6, 8; Bṛih. 8.
7. 1; 3. 9. 26.

1. 11. 5. मूर्द्धा ते व्यपतिष्यत् 7, 9;
5. 12. 2.

Bṛih. 1. 3. 24. अयं त्यस्य राजा मूर्द्धानं
विपातयतात्

3. 6. 1. मा ते मूर्द्धा व्यपपत्

3. 9. 26. तस्य ह मूर्द्धा विपपात

विपन्यु

Nṛip. 5. 10. तद्विप्रासो विपन्यवो जागृ-
वांसः समिन्धते
Aruṇeya. 5; Vāsu 4;
Skanda. 15; Mukti. 2.
78.

विपरिपत्

Bṛih. 4. 3. 19. आकाशे श्येनो वा सुपर्णो
वा विपरिपत्य

विपरिलोप

Bṛih. 4. 3. 23. न हि द्रष्टुं दृष्टेर्विपरिलोपः
24. न हि प्रातुर्प्रतिर्विपरिलोपः
25. न हि रसयितू रसयतेर्विप-
रिलोपः
26. न हि वक्तुर्वक्तोर्विपरिलोपः
27. न हि श्रोतुः श्रुतेर्विपरिलोपः
28. न हि मन्तुर्मतेर्विपरिलोपः
29. न हि स्पष्टुः स्पष्टेर्विपरिलोपः
30. न हि विज्ञातुर्विज्ञातेर्विपरि-
लोपः

विपरिवृत्

Gitā. 9. 10. जगद्विपरिवर्त्तते

विपरी

- Kaṭha. 2. 4. दूरमेते विपरीते विषूची
Maitri. 7. 9.
Maitri. 6. 30. अतस्तद्विपरीतो मुक्तः (bis).
Parama. 2. संशयविपरीतमिध्याज्ञाना-
नां यो हेतुः
Gītā. 1. 31. निमित्तानि च पश्यामि वि-
परीतानि
18. 15. न्याय्यं वा विपरीतं वा
32. सर्वार्थान्विपरीतांश्च

विपर्यय

- Gauḍa. 4. 46. न पतन्ति विपर्यये

विपर्यास

- Gauḍa. 1. 15. विपर्यासे तयोः क्षाणे
4. 27. अनिमित्तो विपर्यासः
41. विपर्यासाद्यथा जायते
— तथा स्वप्ने विपर्यासात्

विपल्यय

- Bṛih. 4. 3. 2. कर्म कुरुते विपल्येति 3-6.

विपश्चित्

- Sait. 2. 1. 1. सो ऽभुते सर्वान् कामान्
सह ब्रह्मणा विपश्चिता
Kaṭha. 2. 18. न जायते म्रियते वा विप-
श्चित्
Śwet. 2. 4. विप्रा विप्रस्य बृहतो विप-
श्चितः
Gītā. 2. 60. पुरुषस्य विपश्चितः

विपाप

- Bṛih. 4. 4. 23. विपापो विरजः... भवति

विपाप्मन्

- Mahānār. 10. 7. दहं विपाप्मं वरं वेदमभू-
तम् (so MSS.)
20. 15. विपाप्मा भूयासम् 16-21,
24, 25.

विप्र

- Śwet. 2. 4. विप्रा विप्रस्य बृहतो विप-
श्चितः
Mahānār. 9. 1. ऋषिर्विप्राणाम् 17. 8.
Gauḍa. 4. 86. विप्राणां विनयां ह्येषः
Nṛip. 5. 10. तद्विप्रासो विपन्यवः Aru-
neya 5; Vāsu. 4; Skan-
da 15; Mukti. 2. 78.
Brahma. 2. स विप्रो वेदपारगः

विप्रकीर्णाब्जकार्णिक

- Dhyāna. 15. शताब्जं शतपत्राढ्यं विप्र-
कीर्णाब्जकार्णिकम्

विप्रचित्ति

- Bṛih. 2. 6. 3. एकऋषिर्विप्रचित्तेः 4. 6. 3.
— विप्रचित्तिर्व्यष्टेः 4. 6. 3.

विप्रतिपद्

- Bṛih. 6. 2. 2. वेत्य यथेमाः प्रजाः प्रयत्यो
विप्रतिपद्यन्तारं इति
Gauḍa. 2. 7. स्वप्ने विप्रतिपद्यन्ते 4. 32.
Gītā. 2. 53. श्रुतिविप्रतिपत्ता ते

विप्रमोक्ष

- Chhā. 7. 26. 2. सर्वघन्थीनां विप्रमोक्षः

विप्रस्था

- Kaush. 3. 3. यथामेज्वरुतो विष्कुलिंया
विप्रतिष्ठेरन्नेवमेवैतस्मादा-
त्मनः प्राणा यथायतनं वि-
प्रतिष्ठन्ते 4. 20.

विबुध्

- Gauḍa. 3. 33. अजेनाजं विबुध्यते

विबुध

- Kṛish. 23. वदन्ति विबुधा जनाः

विबोध

- Maitri. 2. 5. सुप्तस्येवाबुद्धिपूर्वं विबोधः

विब्रू

- Bṛih. 3. 4. 2. यथा विब्रूयादसौ गौः
4. 5. 4. यदेव भगवान्वेत्थ तदेव
मे विब्रूहि

विभञ्ज

- Bṛih. 4. 3. 23. न तु तद्वितीयमस्ति ततो
ज्यद्विभक्तं 24-30.
Maitri. 2. 6. पञ्चधात्मानं विभज्य (bis).
6. 26. अपरिमितधा चात्मानं वि-
भज्य
11. 10. सो ज्यभुग्विभजंस्तिष्ठन्ना-
हारम्
3. विभक्तांस्त्रीनेव . . संपूज्य
Nila. 24. येनेदं विभजामहे
Gītā. 13. 16. विभक्तमिव च स्थितम्
18. 20. अविभक्तं विभक्तेषु

विभञ्ज

- Parama. 2. तयोर्भेद एक एव विभजः
विभा
Kāṭha. 5. 14. किमु भाति विभाति वा
15. तस्य भासा सर्वमिदं वि-
भाति Swet. 6. 14;
Mund. 2. 2. 10.
Maitri. 6. 24. यदमुष्मिन्नादित्ये ज्य सोमे
ज्यौ विद्युति विभाति
Mund. 2. 2. 7. आनन्दरूपममृतं यद्विभाति
3. 1. 4. प्राणो ह्येष यः सर्वभूतैर्वि-
भाति
7. सूक्ष्माच्च तत्सूक्ष्मतरं वि-
भाति
Brahma. 1. दिव्ये ब्रह्मपुरे . . यद्ब्रह्म वि-
भाति
2. चतुष्पादं ब्रह्म विभाति
— तेषां मध्ये यत्परं ब्रह्म
विभाति
— एकमेव परं ब्रह्म विभाति

विभाग

- Mukti. 1. 10. ऋग्वेदादिविभागेन
17. सालोक्यादिविभागेन

विभावसु

- Mahānār. 7. 4. यज्ञं पाहि विभावसो
Gītā. 7. 9. तेजश्चास्मि विभावसौ

विभिद्

- Chhā. 5. 16. 2. वस्तिस्ते व्यभेत्स्यद्यन्म
नागमिष्यः
Rāmāp. 40. सप्रतालान् विभिद्याशु

विभीषण

- Rāmāp. 47. विभीषणं तत्र स्थाप्य
51. शत्रुघ्नायो विभीषणम्
54. विभीषणं लक्ष्मणं च

विभु

- Kāṭha. 2. 22. महान्तं विभुमात्मानं मत्वा
4. 4.
Maitri. 6. 7. विभुर्विग्रहे सन्निविष्टः
Mund. 1. 1. 6. नित्यं विभुं सर्वगतम्
Mahānār. 2. 3. स ओतः प्रोतश्च विभुः प्र-
जासु
Kaivalya. 6. विभुं चिदानन्दमरूपम्
Gauḍa. 1. 1. बहिःप्रज्ञो विभुर्विश्वः
10. देवस्तुर्यो विभुः स्मृतः
Nṛisut. 9. विभुरद्वय आत्मानन्दः
Chāl. 5. सर्वकामदुषा विभोः
13. स्तुयते मन्त्रसंयुक्तैरथर्व-
विहितैर्विभुः
16. पश्यन्ति परिशुद्धं विभुम्
2. सं विभोः प्रजा विज्ञायेरन्
Brahma. 27. आभिर्भिन्नो न वै विभुः
Krish. 5. 15. न चैव सुकृतं विभुः
Gītā. 10. 12. आदिदेवमजं विभुम्
विभुत्व
Swet. 3. 21. सर्वात्मानं सर्वगतं विभु-
त्वात्

- Śwet. 4. 4. अनादिमत्त्वं विभुत्वेन वर्त्तते
 Prasna. 3. 12. विभुत्वं चैव पञ्चधा
 विभुप्रमित
 Kaush. 1. 3. विभुप्रमितम्
 5. स आगच्छति विभुप्रमितम्
 1. विभू
 Brih. 1. 4. 11. तदेकं सन्न व्यभवत्
 12. स नैव व्यभवत् 13, 14.
 Mund. 3. 1. 9. विभवत्येष आत्मा
 Kshur. 20. सा नाडी तां विभावयेत्
 2. विभू
 Brih. 6. 3. 4. विभूरसि प्रभूरसि
 Mahānār. 2. 24. वसुरण्यो विभूरसि
 विभूति
 Prasna. 5. 4. सोमलोके विभूतिमनुभूय
 Gauḍa. 1. 7. विभूतिं प्रसवं त्वन्ये मन्यन्ते
 Gītā. 10. 7. एतां विभूतिं योगं च
 16. यामिर्विभूतिभिः . . तिष्ठसि
 18. विभूतिं च जनाईन
 40. नान्तो ऽस्ति मम दिव्यानां
 विभूतीनाम्
 — विभूतेर्विस्तरो मया
 विभूतिमन्त
 Gītā. 10. 41. यद्यद्विभूतिमत्सत्त्वम्
 विभूष
 Rāmāp. 26. धृष्टद्युष्टकविभूषितः
 75. मेधामरविभूषिता
 विभ्रम्
 Gītā. 16. 16. अनेकचित्तविभ्रान्ताः
 विभ्राज्
 Mahānār. 10. 5. परेण नाकं निहितं गुहायां
 विभ्राजते Kaivalya. 3.

- Gītā. 4. 22. इन्द्रातीतो विमत्सरः
 विमथ्
 Brih. 3. 9. 25. वयांसि वै न द्विमश्रीरन्
 विमल
 Nāda. 20. विमलः केवलः प्रभुः
 विमलादि
 Rāmāp. 90. विमलादीश्च शक्तीरभ्ययेत्
 विमुक्तमार्ग
 Nyāsa. 3. विमुक्तमार्गो भवति
 Kāṭhaśru. 4. विमुक्तमार्गो भवेत्
 विमुक्ति
 Tait. 3. 10. 2. विमुक्तिरिति पायी
 Kaivalya. 9. नान्यः पन्था विमुक्तये
 Mukti. 1. 26. मुमुक्षूणां विमुक्तये
 विमुख
 Mukti. 1. 48. मङ्गक्तिविमुखाय
 विमुच
 Chhā. 6. 14. 2. तावदेव चिरं यावन्न विमोक्षये
 Brih. 4. 2. 1. इतो विमुच्यमानः क्व गमिष्यसीति
 4. 4. 8. इत ऊर्ध्वा विमुक्ताः
 Kāṭha. 5. 1. विमुक्तश्च विमुच्यते
 4. देहाद्विमुच्यमानस्य किमत्र परिशिष्यते
 Mund. 2. 2. 5. अन्या वाचो विमुञ्चथ
 3. 2. 8. नामरूपाद्विमुक्तः
 9. गुहाग्रन्थिभ्यो विमुक्तः
 Nār. 3. सर्वेभ्यो अव्येभ्यो विमुक्तो भवति . . सोरेभ्यो विमुक्तो भवति

- Jābāla. 1. अविमुक्तं न विमुञ्चेत्
Rāmot. 1.
6. यथोक्तकाले विमुक्तो भै-
क्षमाचरन्नुदरपात्रेण
(one MS. has अविमुक्तः
Śaṅkara explains both).
- Mukti. 2. 73. तदेव चाहं सकलं विमुक्त
ओम्
- Gītā. 4. 32. एवं ज्ञात्वा विमोक्ष्यसे
9. 28. विमुक्तो मामुपैष्यसि
14. 20. विमुक्तो ऽमृतमश्नुते
15. 5. इन्द्रैर्विमुक्ताः सुखदुःखसं-
ज्ञैः
16. 22. एतैर्विमुक्तः कौन्तेय
18. 35. न विमुञ्चति दुर्मेधाः
53. कामं क्रोधं परिग्रहं । वि-
मुच्य
विमुह
Maitri. 6. 34. इन्द्रियार्थविमूढस्य
Mukti. 2. 47. विमूढाः कर्तुमुद्युक्ताः
59. सङ्गस्त्विति विमुद्यति
Gītā. 2. 72. नैनां प्राप्य विमुद्यति
3. 32. सर्वज्ञानविमूढास्तान्
40. एतैर्विमोहयन्त्येषः
6. 38. विमूढो ब्रह्मणः पथि
15. 10. विमूढा नानुपश्यन्ति
विमूढभाव
Gītā. 11. 49. मा ते व्यथा मा च विमूढ-
भावः
विमूढात्मन्
Gītā. 3. 6. इन्द्रियार्थान्विमूढात्मा
27. अहंकारविमूढात्मा
विमृत्यु
Chhā. 8. 1. 5. विजरो विमृत्युर्विशोकः
8. 7. 1, 3; Maitri. 6. 25;
7. 7.

- Kātha. 6. 18. विरजो ऽभूद्भिर्मृत्युः
Maitri. 6. 4. विजरं विमृत्युं त्रिपदम्
25. विजरं विमृत्युं विशोकम्
7. 5.
विमृध्
Mahānār. 20. 4. विद्विषो विमृधो जहि
5. वृत्रहा विमृधो वशी
विमृश्
Chhā. 1. 1. 4. इति विमृष्टं भवति
Gītā. 13. 63. विमृश्यैतदशेषेण
विमोक्ष
Brih. 4. 3. 14. अत ऊर्ध्वं विमोक्षाय ब्रूहि
15, 16, 33.
Gītā. 16. 5. दैवी सम्पद् विमोक्षाय
विमोक्षण
Siras. 5. पशुपाशविमोक्षणम्
— पशुपाशविमोक्षणाय
Yogat. 14. ऊर्ध्ववायुविमोक्षणे
Gītā. 5. 23. प्राक् शरीरं विमोक्षणान्
विमै
Chhā. 5. 17. 2. पादौ ते व्यमृस्येतां यन्मां
नागमिष्यः
वियुज्
Nāda. 12. यदि प्राणैर्वियुज्यन्ते 14.
Gītā. 2. 64. रागद्वेषवियुक्तैस्तु
वियोग
Sarov. 2. प्राप्तशरीरसंबन्धवियोगम्
(4 MSS. have सन्धि-
योगम्)
Gītā. 6. 23. दुःखसंयोगवियोगम्
विरज, विरजस्
Brih. 4. 4. 23. विपापो विरजः... भवति
Kātha. 6. 18. ब्रह्मप्राप्तो विरजो ऽभूत्

- Mund 1. 2. 11. सूर्यद्वारेण ते विरजाः प्र-
यान्ति Nṛisut.
2. 2. 9. विरजं ब्रह्म निष्कलम् Châl.
Mahânâr. 5. 3. सो ऽहमपापो विरजः Sikhâ.
20. 15. ज्योतिरहं विरजा विपा-
प्मा भूयासम् 16-20, 21, Râmot.
24, 25.
Praśna. 1. 16. तेषामसौ विरजो ब्रह्मलोकः
Kaivalya. 5. ह्यणुण्डरीकं विरजं विशु-
द्धम् Maitri.
Kshur. 17. विरजा ब्रह्मरूपिणी
Brahma. 1. विरजं निष्कलं . . ब्रह्म
विरञ्ज
Jābāla. 4. यदहरेव विरजेत्तदहरेव प्र-
व्रजेत्
Mukti. 2. 66. न विरज्येत यः पुमान्
विरम्
Nṛip. 2. 4. सर्वाणि भूतानि विरमति
विरामयति
विरम
Mukti. 1. 3. समाधिविरमे
विराग
Mukti. 2. 66. विरागकारणं तस्य
1. विराज्
Chhâ. 2. 16. 2. य एवमेतद्वैराजमृषु प्रोतं
वेद विराजति प्रजया
2. विराज्
Chhâ. 1. 13. 2. वाग्विराद्
4. 3. 8. सैषा विराड्ब्राह्मी
Brih. 4. 2. 3. एषास्य पत्नी विराद्
Mahânâr. 14. 1. विराडापः
Nṛip. 1. 4. सम्राट् स्वराट् विराट्
2. 1. विराडेकऋषिः Nṛisut. 3.
4. 3. यो वै नृसिंहः . . यश्च विरा-
ट् तस्मै वै नमो नमः (31).

9. विराजं देवताः कोशांश्च
सृष्ट्वा
13. प्रजापतिर्विराट् चैव
1. विराडेकऋषिरङ्गिराः
(so 2 MSS.)
5. यो ब्रह्माण्डस्यान्तर्बहिर्व्या-
प्नोति विराट् (36).

विराज्य

1. 2. विराज्ये पुत्रं निधापयित्वा

विराट्

1. 4. युयुधानो विराटश्च
17. धृष्टयुष्मो विराटश्च

विराध्

- Chhâ. 3. 11. 2. मा विराधिपि ब्रह्मणा
Prânâg. 1. यदन्नमग्निं बहुधा विराडम्
(so one MS.; Nārāyaṇa
says विराद्धे सिद्धिर्विरोधि
विराद्धमेवाह, Four MSS.
read विराजम्)

विरिञ्चि

- Skanda. 14. विरिञ्चिनारायणशंकरा-
त्मक

विरिष्ट

- Chhâ. 4. 17. 4. यज्ञस्य विरिष्टं सन्दधाति
5, 6, 8.

विरुध्

- Maitri. 6. 34. ब्रह्मणः पदव्योमानुस्मरणं
विरुद्धम्
Gauḍa. 8. 17. परस्परं विरुध्यन्ते तैरयं न
विरुध्यते
18. तेनायं न विरुध्यते

विरूप

- Chhâ. 2. 15. 2. विरूपांश्च वृरूपांश्च पश्यन्-
वरुन्धे

विरूपाक्ष

Mahânâr. 12. 1. ऊर्ध्वरेतं विरूपाक्षम् Nrip.
1. 6.

Nilâ. 23. विरूपाक्षेण बभूणा

विरोचन

Chhâ. 8. 7. 2. विरोचनो ऽसुराणाम्
8. 8. 4. विरोचनो ऽसुरान् जगाम
9. 2. प्रात्राजीः सार्द्धं विरोचनेन

विरोदम्

Mahânâr 5. 8. यत् प्रथिव्यां रजः स्वमान्त-
रिक्षे विरोदसी

विलक्षण

Kaivalya. 18. तेभ्यो विलक्षणः साक्षी
Nrisut. 2. सर्वस्मादस्मादन्यो विल-
क्षणः
Sarvop. 4. त्वंपदार्थादौपाधिकात्तत्प-
दार्थादौपाधिकाद्विलक्षणः

विलग्

Gîtâ. 11. 27. केचिद्विलग्ना दशनान्तरेषु

विलय

Mukti. 2. 18. वामनाविलये

विलिख्

Râmap. 62. विलिखेस्स्वरान्
63. विलिखेदूर्मिसंख्यया
65. विलिखेद्वादशाक्षरम्
66. विलिखेत्केसरे द्वियम्
69. विलिखेन्मन्त्रराजाणीन्

विली

Chhâ. 6. 13. 1. यथा विलीनमेवाङ्ग-

Maitri. 6. 24. मानसे च विलीने तु

35. सैन्धव इव व्रीयन्ते

Kaivalya. 13. सुषुप्तिकाले सकले विलीने

Harisa.

Mukti.

Nâda.

Kshur.

Nilâ.

Chhâ. 4

5

Brih. 3

Kaush

Chhâ 5.

Brih. 5.

Gauda.

Maitri.

Jâbâla.

2. तस्मिन्मनो विलीयते

2. 50. विलाप्य विकृतिं कृत्स्नाम्

विलीनपाश

20. ततो विलीनपाशो ऽसौ

विलुप्

Chhâ. 3. 16. 2. माहं . . यज्ञो विलोप्सीय
4. 6.

विलोहित

8. कृष्णाम्नाम्रविलोहिताः
2. नीलश्रीवं विलोहितम् 10.
9. उत बभूविलोहितः

विवक्षा

1. 19. विश्वस्यात्वविवक्षायाम्

विवच

Chhâ. 4 4. 5 नैतदब्राह्मणो विवक्तुर्महति
5 3 5. नैकं चगाशकं विवक्तुमिति
Brih. 3 8. 5. नमस्ते ऽस्तु . . यो म एतं
व्यवोचः

3. 9. 26. तं चेन्मे न विवक्ष्यसि

विवद्

2. 14. देवता अहंभ्रयसे विवद-
मानाः

Chhâ 5. 1. 6 प्राणा अहंभ्रयसि व्यूहिरे
Brih. 5. 14. 4. यदिदानीं द्वौ विवदमानावे-
याताम्

6. 1. 7. ते हेम प्राणा अहंभ्रयसे
विवदमानाः

3. विवदन्तः परस्परम्
4. विवदन्तो ऽद्या हि
5. विवदामो न तैः सार्द्धम्

विवर

7. 1. विवरणेक्षन्ति 2—6.

विवर्णवासस्

5. अथ परिव्राड्विवर्णवासाः

विवर्द्धन

- Gopl. 5. बलारोग्यविवर्द्धनम्
Gītā. 17. 8. आयुःसत्त्वबलारोग्यसुख-
प्रातिविवर्द्धनाः

विवशीकृत

- Mukti. 2. 59. वासनाविवशीकृतः

विवस्

- Chhā. 4. 1. त्रयचर्यं भवति विवत्स्यामि

विवस्वत्

- Gītā. 4. 1. इमं विवस्वते योगम्
— विवस्वान्मनवे प्राह
4. परं जन्म विवस्वतः

विविक्तदेश

- Kaivalya. 4. विविक्तदेशे च सुवासनस्थः
Gītā. 13. 10. विविक्तदेशसेवित्वम्

विविक्तरूप

- Kaivalya. 21. अहं विजानामि विविक्त-
रूपः

विविक्तसेविन्

- Gītā. 18. 52. विविक्तसेवी लब्धाशी

विविच्

- Kātha. 2. 2. तौ सम्परीत्य विविनक्ति
धीरः

विविध

- Swet. 6. 8. परास्य शक्तिर्विविधैव श्रू-
यते
Muṇḍ. 2. 1. 1. तथाक्षराद्विविधाः सोम्य
भावाः
Garbha. 4. आहारा विविधा मुक्ताः
— मातरो विविधा दृष्टाः
Rāmāp. 91. मुख्योपहारैर्विविधैश्च पूज्य
Gītā. 13. 4. छन्दोभिर्विविधैः शृण्व
17. 25. दानक्रियाश्च विविधाः

विविधाकार

- Brahmab. 14. घटवद्विविधाकारम्

विविश्

- Maitri. 6. एतासां प्रतिबोधनायाभ्य-
न्तरं विविशामि

विवृ

- Kātha. 2. 13. विवृतं सद्य नचिकेतसं
मन्ये
23. तस्यैष आत्मा विवृणुते तनूं
स्वाम् Muṇḍ. 3. 2. 3.

- Muṇḍ. 2. 1. 4. वाग्विवृताश्च वेदाः
Mahānār. 2. 6. ऋतस्य तन्तुं विततं विवृत्य
Gauḍa. 4. 82. दुःखं विव्रियते सदा

विवृज्

- Swet. 2. 10. शर्करावद्विवालाकाविव-
र्जिते
3. 17. सर्वेन्द्रियविवर्जितम्
(Gītā. 13. 14.)
Gauḍa. 3. 10. आत्ममायाविवर्जिताः
Amṛita. 27. नित्यं योगी विवर्जयेत्
Vāsu. 3. मध्याद्यन्तविवर्जितम्
Kshur. 20. पुनर्जन्मविवर्जिताः
7. 10. कामरागविवर्जितम्
12. 18. संगविवर्जितः

विवृत

- Chhā. 2. 22. 5. ऊष्माणो . . विवृत्ता वक्त-
व्याः

- Tait. 1. 6. 1. यत्रासौ केशान्तो विवर्त्तते
Swet. 6. 2. तेनेशितं कर्म विवर्त्तते ह

विवृध्

- Maitri. 6. 15. संवत्सरेणेह वै जाता विव-
र्धन्ते
Mahānār. 4. 2. शतमायुर्विवर्द्धति (so 2
MSS.; 2 others read व-
र्द्धिनी)

- Gitā. 14. 11. विवृद्धं सत्त्वमित्युत
12. रजसि . . विवृद्धे भरतर्षभ
13. तमसि . . विवृद्धे कुरुनन्दन

विवेक

- Chhā. 6. 9. 2. ते यथा तत्र न विवेकं ल-
भन्ते
Gauda. 4. 60. विवेकस्तत्र नोच्यते

विवेकिन्

- Mukti. 2. 15. पौरुषेण विवेकिना

1. विश्

- Bṛih. 5. 12. 1. अन्नं वै वि अन्ने हीमानि
सर्वाणि भूतानि विष्टानि
— सर्वाणि ह वा अस्मिन् भू-
तानि विशन्ति . . य एवं
वेद

- Maitri. 6. 9. विशन्तु त्वामाहुतयश्च सर्वाः
28. एवं ब्रह्मशालां विशेत्
7. 1. पुनर्विशन्त्यन्तर 2-6

- Mund. 3. 2. 4. तस्यैष आत्मा विशते ब्रह्म-
धाम

- Mahānār. 1. 4. विवेश भूतानि चराचराणि
10. 5. यद्यतयो विशन्ति Kaiv-
alya. 3.

- Mukti. 2. 76. विशत्यदेहमुक्तत्वम्
Gitā. 8. 11. विशन्ति यद्यतयो वीतरागाः

9. 21. क्षीणे पुण्ये मर्त्यलोकं वि-
शन्ति

11. 21. अमी हि त्वां सुरसंघा वि-
शन्ति

27. वक्त्राणि ते त्वरमाणा वि-
शन्ति

28. विशन्ति वक्त्राण्यभिवि-
ज्वलन्ति

29. विशन्ति नाशाय समृद्ध-
वेगाः

- Gitā. 11. 29. तथैव नाशाय विशन्ति
लोकाः
18. 55. विशते तदनन्तरम्

2. विश्

- Kaush. 2. 9. तेन मुखेन विशो ऽस्ति
Chhā. 8. 14. 1. यशो राज्ञां यशो विशाम्
Bṛih. 1. 4. 12. स विशमसृजत
15. तदेतद्ब्रह्म क्षत्रं विद् शुद्धः

- Gitā. 18. 41. ब्राह्मणक्षत्रियविशाम्

विशद

- Kaivalya. 5. विचिन्त्य मध्ये विशदं वि-
शोकम्

विशल्य

- Nilā. 15. विशल्यो वाणवाँ उत

विशांपति

- Mahānār. 20. 5. स्वस्तदा विशांपतिः

विशारद

- Gauda. 4. 93. अजं साम्यं विशारदम् 100.

विशाल

- Gitā. 9. 21. ते तं भुक्त्वा स्वर्गलोकं वि-
शालम्

विशिष्

- Gitā. 1. 7. अस्माकं तु विशिष्टा ये
3. 7. असक्तः स विशिष्यते
5. 2. कर्मयोगो विशिष्यते
6. 9. समबुद्धिर्विशिष्यते
7. 17. एकभक्तिर्विशिष्यते
12. 12. ज्ञानाद्यान् विशिष्यते

विशुद्धसत्त्व

- Mund. 3. 1. 8. ज्ञानप्रसादेन विशुद्धसत्त्वः
10. विशुद्धसत्त्वः कामयते यां-
श्च कामान्

विशुद्धात्मन्

- Gitā. 5. 7. योगयुक्तो विशुद्धात्मा

विशुद्धि

- Harṁsa. 1. विशुद्धौ प्राणान्निरुध्य
Gītā. 6. 12. आत्मविशुद्धये

विशुद्ध

- Śwet. 2. 15. सर्वतत्त्वैर्विशुद्धम्
Mund. 3. 1. 9. यस्मिन् विशुद्धे विभवत्येष
आत्मा
Kaivalya. 5. हृत्पुण्डरीकं विरजं विशु-
द्धम्
Gītā. 18. 51. बुद्ध्या विशुद्धया युक्तः

विशु

- Chhā. 5. 15. 2 सन्देहस्ते व्यशीर्यद्यन्मां ना-
गमित्यः
Kāṭhaśru 1. विशीर्णं वस्त्रं वल्कलं वा

विशेष

- Maitri. 6. 24. अविशेषविज्ञानं विशेषमु-
पगच्छति
Gauda. 2. 14. विशेषो नान्यहेतुकः
15. विशेषस्त्विन्द्रियान्तरे
Sārvop. 1. विषयविशेषविज्ञानाभावा-
त्
2. तद्गतविशेषाविशेषज्ञः

विशेषतस्

- Gopī. 5. विधानेन विशेषतः

विशेषान्त

- Maitri. 6. 10. महदाद्यं विशेषान्तम्

विशोक

- Chhā. 2. 10. 5. तन्नाकं तद्विशोकम्
8. 1. 5. विजरो विमृत्युर्विशोकः
8. 7. 1, 3; Maitri. 6.
25; 7. 7.
Maitri. 6. 25. विजरं विमृत्युं विशोकम्
7. 5.
Mahānār. 10. 7. तत्रापि दहं गरुणं विशोकः

Kaivalya.

5. विचिन्त्य मध्ये विशदं वि-
शोकम्

विश्व

- Tait. 1. 4. 1. कर्णाभ्यां भूरि विश्ववम्
Maitri. 2. 1. मरुन्नाप्तेति विश्वतो ऽसि

1. विश्व

- Ait. 4. 5. अन्वेषामवेदमहं देवानां
जनिमानि विश्वा
Chhā. 3. 15. 1. तस्मिन्विश्वमिदं श्रितम्
Brih. 5. 15. 1. विश्वानि देव वयुनानि वि-
ह्वान् Isa. 18.
6. 2. 2. ताभ्यामिदं विश्वमेजत्समेति
6. 3. 3. विश्वाय स्वाहा
6. 4. 27. येन विश्वा पुष्यसि वार्याणि

- Tait. 3. 10. 6. अहं विश्वं भुवनमभ्यभवा-
म् Nrip. 2. 4.

- Śwet. 1. 8. व्यक्ताव्यक्तं भरते विश्व-
मीशः

10. विश्वमायानिवृत्तिः

2. 5. शृण्वन्तु विश्वे अमृतस्य
पुत्राः

17. यो विश्वं भुवनमाविवेश

3. 2. संसृज्य विश्वा भुवनानि
Siras. 5.

7. विश्वस्यैकं परिवेष्टितारम्
4. 14, 16; 5. 13.

4. 1. वि चैति चान्ते विश्वमादौ

4. यतो जातानि भुवनानि
विश्वा8. यस्मिन्देवा अधि विश्वे नि-
षेदुः Mahānār. 1. 2; Nrip.
4. 2; 5. 2.9. अस्मान्मायी सृजते विश्व-
मेतत्

14. विश्वस्य स्रष्टारमनेकरूपम्
5. 13.

- Swet. 5. 2. विश्वानि रूपाणि योनीश्च सर्वाः
5. सर्वमेतद्विश्वमधितिष्ठत्येकः
- Maitri. 5. 1. त्वं विश्वं त्वमथाच्युतः
— विश्वभुग्विश्वमायुस्त्वं विश्वक्रीडारतिपभुः
2. प्रजापतिर्विश्वेत्यस्य प्रागुक्ता एतास्तनवः
6. 9. प्राणो ऽग्निर्विश्वो ऽसि
— स प्रीतः प्रीणातु विश्वम्
— विश्वो ऽसि . . विश्वं त्वया धार्यते जायमानम् Prāṇâg. 2.
32. अस्यैवैतानि विश्वा भूतानि
- Mund. 1. 1. 1. विश्वस्य कर्त्ता भुवनस्य गोप्ता
7. तथाक्षरात् सम्भवतीह विश्वम्
2. 1. 3. पृथिवी विश्वस्य धारिणी
Kaivalya. 15 ; Nār. 1.
4. हृदयं विश्वम्
10. पुरुष एवेदं विश्वम्
2. 2. 11. ब्रह्मैवेदं विश्वमिदं वरिष्ठम्
3. 2. 1. यत्र विश्वं निहितं भाति शुभ्रम्
- Mahānār. 1. 5. विश्वं पुराणं तमसः परस्तात्
6. विश्वं विभर्त्सि भुवनस्य नाभिः
2. 3. विश्वा भुवनानि विद्वान्यत्र विश्वं भवत्येकनीडम्
5. धामानि वेद भुवनानि विश्वा
5. 6. विश्वस्य मिषतो वशी
6. 2. स नः पर्षदति दुर्गाणि विश्वा
4. अमे त्वं पारया . . अति दुर्गाणि विश्वा
5. विश्वानि . . दुरिता
8. 5. अतश्च विश्वा ओषधयः
9. 4. य आविवेश भुवनानि विश्वा Nrip. 2. 4.
- Mahānār. 9. 7. विश्वानि . . दुरितानि परासुव 17. 7.
11. 1. विश्वं नारायणं देवम्
2. विश्वं नारायणं हरिम्
Mahā. 3.
— विश्वमेवेदं पुरुषस्तद्विश्वमुपजीवति Mahā. 3 (most MSS. read पुरुषम्)
3. पतिं विश्वस्यात्मेश्वरम्
8. विश्वस्यायतनं महत्
Kaivalya. 16 ; Brahma. 3 ; Dhyāna. 23.
12. 3. अमृतो जीवो विश्वः
13. 2. विश्वं भूतं भव्यं भुवनम्
7. पृथ्वी बहुला विश्वा
14. 1. विश्वा भूतान्यापः
15. 1. विश्वमग्निं विश्वायुः
6. विश्वमूर्तिषु
20. 7. विश्वमाभासि रोचनम्
22. 1. धर्मो विश्वस्य जगतः प्रतिष्ठा
23. 1. ब्रह्मा विश्वः कतमः
- Praśna. 2. 11. अत्ता विश्वस्य सत्पतिः
Kaivalya. 20. विश्वमहं विचित्रम्
Gauḍa. 1. 1. वहिःप्रज्ञो विभुर्विश्वः
2. दक्षिणाक्षिमुखे विश्वः
3. विश्वो हि स्थूलभुङ् नित्यम्
4. स्थूलं तर्पयते विश्वम्
11. इष्येते विश्वतैजसौ
19. विश्वस्यात्वविवक्षायाम्
23. अकारो नयते विश्वम्
2. 31. तथा विश्वमिदं दृष्टम्
Nrip. 1. 4. इदं सर्वं विश्वानि भूतानि
7. विश्वसृज एतेन वै विश्वमिदमसृजन्त यद्विश्वमसृजन्त तस्माद्विश्वसृजः
— विश्वमेतानुप्रजायते
2. 4. क्षियन्ति भुवनानि विश्वा

Nrip. 2. 4. विश्व उपासते प्रशिषं य
स्य देवाः

Nrisut. 1. विश्वो वैश्वानरः 2.
Siras. 2. यो वै रुद्रः... यच्च विश्वम्
3. सर्वमसर्वं विश्वमविश्वम्
5. विश्वं देवं जातरूपं वरेण्यम्
6. इमा विश्वा भुवनानि चा-
कृपे (bis).

Prāṇāg. 2. विश्वं तु त्वाद्दृतयः सर्वाः
Nila. 10. उत त्वा विश्वा भूतानि
Rāmap. 24. स त्वनुष्णगुविश्वश्चेत्
76. अमोघा च विश्वमपि

Gītā. 11. 18. त्वमस्य विश्वस्य परं नि-
धानम् 38

19. स्वतेजसा विश्वमिदं तप-
न्तम्

38. त्वया ततं विश्वमनन्तरूप
47. तेजोमयं विश्वमनन्तमा-
द्यम्

2. विश्व

Gītā. 11. 22. विश्वे ऽश्विनौ मरुतश्चोष्म-
पाथ

विश्वकर्मकृत्

Maitri. 5. 1. विश्वात्मा विश्वकर्मकृत्

विश्वकर्मन्

Śwet. 4. 17. एष देवो विश्वकर्मा महात्मा

विश्वकृत्

Brih. 4. 4. 13. स विश्वकृत्स हि सर्वस्य
कर्त्ता

Śwet. 6. 16. स विश्वकृद्विश्वविदात्मयो-
निः

विश्वचक्षुस्

Maitri. 6. 6. प्रजापतिर्विश्वात्मा विश्वच-
क्षुरिवोपासितः

विश्वतश्चक्षुस्

Śwet. 3. 3. विश्वतश्चक्षुरुत विश्वतोमुखः
Mahānār. 2. 2.

विश्वतस्

Chhā. 3. 13. 7. विश्वतः पृष्ठेषु
Śwet. 3. 14. स भूमिं विश्वतो वृत्वा
Mahānār. 11. 2. विश्वतः परमं नित्यम् Mahā.
3.

20. 2. अभयं कृणुहि विश्वतो नः

Nila. 16. परि... अस्मान् वृणक्तु
विश्वतः

17. तथा त्वं विश्वतः... परिभुज

विश्वतस्पाद्

Śwet. 3. 3. विश्वतोबाहुरुत विश्वतस्पा-
त् Mahānār. 2. 2.

विश्वतोबाहु

Śwet. 3. 3. विश्वतोबाहुरुत विश्वतस्पा-
त् Mahānār. 2. 2.

विश्वतोमुख

Śwet. 3. 2. विश्वतश्चक्षुरुत विश्वतोमुखः
Mahānār. 2. 2.

4. 3. त्वं जातो भवसि विश्वतो-
मुखः

Mahānār. 11. 10. विश्वार्चिर्विश्वतोमुखः
Mahā. 3 (मुखं)

Prāṇāg. 1. गुहायां विश्वतोमुखः

Gītā. 9. 15. बहुधा विश्वतोमुखम्

10. 33. धाताहं विश्वतोमुखः

11. 11. अनन्तं विश्वतोमुखम्

विश्वदर्शत

Mahānār. 20. 7. तरणिर्विश्वदर्शतः

विश्वधामन्

Śwet. 6. 6. ज्ञात्वात्मस्थममृतं विश्व-
धाम

विश्वंधर

Amot.

5. विश्वंधरं महाविष्णुम् (वि-
श्वाधारम् Weber).

विश्वभावन

Rāmōt.

3. सौमित्रिर्विश्वभावनः

विश्वभुज्

Maitri.

5. 1. विश्वभुज्विश्वमायुस्त्वम्
6. 9. स प्रीतः प्रीणातु विश्वं वि-
श्वभुक्

Mahānār.

16. 3. प्रभुः प्रीणाति विश्वभुक्

विश्वभृत्

Maitri.

6. 6. एषा वै प्रजापतेर्विश्वभृत्तनुः
13. विश्वभृद्वै नामैषा तनूर्भगव-
तो विष्णोः

विश्वमूर्ति

Gītā.

11. 46. सहस्रबाहो . . विश्वमूर्ते

विश्वंभर

Kaush.

4. 20. विश्वंभरो वा विश्वंभरकुला-
ये Brih. 1. 4. 7.

विश्वयोनि

Swet.

5. 5. यश्च स्वभावं पचति विश्व-
योनिः

विश्वरूची

Mund. 1.

2. 4. विश्वरूची च देवी (so MSS;
printed text has वि-
श्वरूपी)

1. विश्वरूप

Chhā.

5. 13. 1. एष वै विश्वरूप आत्मा
— तस्मात्तव बहु विश्वरूपं
कुले दृश्यते

5. 18. 2. चक्षुर्विश्वरूपः

Brih. 2. 2. 3. यशो निहितं विश्वरूपम्
(ter).

Tait. 1.

4. 1. यश्चन्दसामृषभो विश्वरूपः
Mahānār. 7. 5.

Swet.

1. 4. विश्वरूपैकपाशम्
9. अनन्तश्चात्मा विश्वरूपः

5. 7. विश्वरूपस्त्रिगुणस्त्रिवर्त्मा

6. 5. तं विश्वरूपं भवभूतमीदृशम्

Maitri.

6. 8. विश्वरूपं हरिणं जातवेदसम्
Praśna. 1. 8.

7. 7. इन्द्रो ऽभिरिव विश्वरूपः

— तस्मै ते विश्वरूपाय . . न-
मः

Mahānār. 12.

1. विश्वरूपाय वै नमः

16.

7. मेधा सुरभिर्विश्वरूपा

Praśna.

1. 7. स एष वैश्वाङ्गो विश्वरूपः

Siras.

3. विश्वरूपो ऽसि ब्रह्मैकस्त्वम्

Prāpāg.

2. विश्वोऽसि वैश्वाङ्गो विश्वरू-
पः

Gītā.

11. 16. विश्वेश्वर विश्वरूप

2. विश्वरूप

3. आभूतिस्त्वाष्ट्रो विश्वरूपा-
त्त्वाष्ट्रात् 4. 6. 3.— विश्वरूपस्त्वाष्ट्रो ऽश्विभ्या-
म् 4. 6. 3.

विश्वरूपिन्

Mahā.

3. समुद्रेतं विश्वरूपिणम्

विश्वलोक

Kaivalya.

13. स्वमायया कल्पितविश्वलो-
के . . विर्लाने

विश्वविद्

Swet.

16. स विश्वकृद्विश्वविदात्मयो-
निः

विश्ववेदस्

Mahānār.

7. 4. पाहि नो विश्ववेदसे

Nrip.

1. 1. स्वस्ति नः पूषा विश्ववेदाः
Nṛisut. 1.

विश्वव्यापिन्

Râmap. 93. विश्वव्यापी राघवः

विश्वशंभू

Mahânâr. 11. 1. विश्वाख्यं विश्वशंभुवम्

7. समुद्रेतं विश्वशंभुवम्

Mahâ. 3. सहस्राक्षं विश्वशंभुवम् (2
MSS. have श्वं)

विश्वसृज्

Maitri. 6. 8. एष हि खल्लात्मा . . विश्व-
सृक् 7. 7.

Mahânâr. 24. 2. ब्रह्मन् त्वमसि विश्वसृक्

Nrip. 1. 7. विश्वसृज एतेन वै विश्वमि-
दमसृजन्त यद्विश्वमसृजन्त
तस्माद्विश्वसृजः

विश्वारख्य

Maitri. 2. 5. प्रजापतिर्विश्वारख्यः

Mahânâr. 11. 1. विश्वारख्यं विश्वशम्भुवम्

विश्वाच्च

Mahânâr. 16. 1. विश्वाची भद्रा सुमनस्य-
माना

विश्वातीत

Tejo. 1. विश्वातीतं हृदि स्थितम्

विश्वात्मन्

Maitri. 5. 1. विश्वात्मा विश्वकर्मकृत्

6. 6. प्रजापतिर्विश्वात्मा विश्वच-
क्षुरिव

Mahânâr. 11. 3. विश्वात्मानं परायणम्

विश्वाधिक

Swet. 3. 4. विश्वाधिको रुद्रो महार्धः
4. 12; Mahânâr. 10. 3.

विश्वाधिप

Swet. 4. 15. विश्वाधिपः सर्वभूतेषु गूढः

विश्वामित्र

Brih. 2. 2. 4. इमावेव विश्वामित्रजमद्
ग्री अयमेव विश्वामित्रः

विश्वामृत

Maitri. 6. 9. प्रजास्तत्र यत्र विश्वामृतो
ऽसि

Prâṇâg. 2. विश्वामृतो ऽसि

विश्वायुस्

Mahânâr. 15. 1. विश्वमसि विश्वायुः

विश्वार्चिस्

Mahânâr. 11. 10. विश्वार्चिर्विश्वतोमुखः

Mahâ. 3 (has खम्)

विश्वावसु

Brih. 6. 4. 19. उत्तिष्ठतो विश्वावसो

विश्वेदेवास

Mahâ. 1. 13. 2. विश्वेदेवा औहोइकारः

2. 24. 1. विश्वेषां च देवानां तृतीय-
सवनम्11. नम आदित्येभ्यश्च विश्वे-
भ्यश्च देवेभ्यः16. तस्मा आदित्याश्च विश्वे च
देवास्तृतीयसवनं संप्रयच्छ-
न्ति

Brih. 1. 4. 12. विश्वेदेवा मरुत इति

3. 1. 9. अनन्ता विश्वेदेवाः 3. 2.
12

Kāṭha. 5. 3. विश्वेदेवा उपासते

Maitri. 7. 4. विश्वेदेवाः . . उत्तरत उच्य-
न्तिNrip. 2. 4. विश्व उपासते प्रशिषं यस्य
देवाः

5. 2. विश्वेदेवा उत्तरतः

विश्वेश्वर

- Maitri. 5. 1. विश्वेश्वर नमस्तुभ्यम्
Mahā. 3. ऋषि विश्वेश्वरं देवम् (4
MSS. have कवि after
ऋषि and omit देव)

- Gītā. 11. 16. विश्वेश्वर विश्वरूप

विश्वैश्वर्य

- Śwet. 1. 11. देहभेदे विश्वैश्वर्यम्

विष

- Nrip. 5. 5. स विषं स्तंभयति
Gārūḍa. 2. हतं विषं नष्टं विषं प्रनष्टं वि-
षम्

- Rāmāp. 78. सूक्ष्मयुतो विषः

- Gītā. 18. 37. यत्तदभ्रे विषमिव
38. परिणामे विषमिव

विषद

28. विषीदन्तिदमत्रवीत्
1. विषीदन्तमिदं वाक्यमुवाच
10. विषीदन्तमिदं वचः

विषदन्त

vide नवकुल

विषदूषिन्

- Gārūḍa. 2. विषहारिणीं विषदूषिणीम्

विषनाशिन्

- Gārūḍa. 2. विषसर्पिणीं विषनाशिनीम्
(most MSS. omit this).

विषम

- Gītā. 2. 2. विषमे समुपस्थितम्

विषमत्वं

- Maitri. 5. 2. तत्परेणेरितं विषमत्वं प्रया-
ति
— तद्वजः खल्वीरितं विषम-
त्वं प्रयाति

विषय

- Kātha. 3. 4. विषयांस्तेषु गोचरान्

- Maitri. 2. 6. पञ्चभी रश्मिभिर्विषयान-
त्ति 6. 31.

- Gauḍa. 2. 21. विषया इति तद्विदः

4. 80. विषयः स हि बुद्धानाम्

- Garbha. 2. द्रव्यादिविषया जायन्ते

- Chūl. 6. पिबन्ते नामाविषयम्

- Amṛita. 5. शब्दादिविषयाः पञ्च

- Sarvop. 1. शब्दादीन् विषयान्

— विषयविशेषविज्ञानाभावात्

2. शब्दादिविषयान्

- Mukti. 2. 74. न मे ऽस्ति कश्चिद्विषयः स्व-
भावात्

- Gītā. 2. 59. विषया विनिवर्त्तन्ते

62. ध्यायतो विषयान्पुंसः

64. विषयानिन्द्रियैश्चरन्

4. 26. शब्दादीन्विषयान्

15. 9. विषयानुपमेवते

18. 38. विषयेन्द्रियसंयोगात्

51. शब्दादीन्विषयांस्त्यक्त्वा

विषयगोचर

- Maitri. 6. 34. समासक्तं यथा चित्तं ज-
न्तोर्विषयगोचरे

विषयदष्ट

- Maitri. 4. 2. महोरगदष्ट इष विषयदष्टम्

विषयप्रबाल

- Gītā. 15. 2. गुणप्रवृद्धा विषयप्रबालाः

विषयासक्त

- Brahmab. 2. बन्धाय विषयासक्तम्

विषयासङ्ग

- Brahmab. 4. निरस्तविषयासङ्गम्

विषयासङ्गिन्

- Maitri. 6. 34. बन्धाय विषयासङ्गि-

विषसर्पिन्

- Gārūḍa. 2. विषसर्पिणीं विषनाशिनीम्

विषहारिन्

Gāruda.

2. विषहारिणीं विषदूषिणीम्

विषाणवत्

Gauda.

4. 16. असंबन्धो विषाणवत्

विपाद्

Maitri.

3. *vide* आद्य5. विपादो निद्रा . . इति ताम-
सानि

Gītā.

18. 35. विपादं मदमेव च

विपादिन्

Gītā.

18. 28. विषादी दीर्घसूत्रा च

विपासहि

Kaush.

2. अग्नौ विपासहिः

9. विपासहिरिति वा अहमे-
तमुपासे Brih. 2. 1. 7.— एतमेवमुपास्ते विपासहिर्ह
वा अन्येषु भवति

Brih. 2.

1. 7. एतमेवमुपास्ते विपासहिर्ह
भवति विपासहिर्हास्य प्र-
जा भवति

विष्टम्भ्

Gītā.

10. 42. विष्टम्भाहमिदं कृत्स्नम्

विष्णु

Brih. 6.

4. 21. विष्णुर्योनिं कल्पयतु

Tait. 1.

1. 1. शं नो विष्णुरुक्तमः 1.
12. 1.

Katha.

9. तद्विष्णोः परमं पदम्

Maitri. 6. 26.

Maitri.

5. ब्रह्मा रुद्रो विष्णुः

1. त्वं ब्रह्मा त्वं च वै विष्णुः

2. अस्य सात्त्विको ऽंशः . .

विष्णुः

6. 5. ब्रह्मा रुद्रो विष्णुरित्यधि-
पातिवत्येषा

Maitri.

6. 8. एष हि खल्वात्मा . . विष्णुः
7. 7.13. विश्वभूद्वै नामैषा तनूर्भग-
वतो विष्णोः

16. यज्ञो विष्णुः प्रजापतिः

35. सत्यधर्माय विष्णवे

Mahānār.

8. 16. तन्नो विष्णुः प्रचोदयात्

15. 6. त्वं यज्ञस्त्वं विष्णुः

20. 14. त्रीणि पदा विचक्रमे विष्णुः

Kaivalya.

7. स एव विष्णुः स प्राणः

Nrip.

2. 1. विष्णुरुद्राः Nrisut. 3.

4. प्र तद्विष्णुः स्तवते वीर्येण

4. 3. यो वै नृसिंहः . . यश्च वि-
ष्णुस्तस्मै नमो नमः (2)

2. ब्रह्मविष्णुमहेश्वरा नाभ्याम्

10. तद्विष्णोः परमं पदं सदा

पदयन्ति सूरयः Aruṇeya.

5; Vāsu. 4; Skanda. 15;

Mukti. 2. 77.

— विष्णोर्यत्परमं पदम्

Aruṇeya. 5; Vāsu. 4;

Skanda. 15; Mukti. 2

78.

Nrisut.

3. उक्तरं विष्णुं हृदये

— विष्णुमेव . . सम्पृज्य

4. एष एव विष्णुः

5. एष एव विष्णुरेष हि व्याप्र-
तमः— एष एव विष्णुरेष ह्येवोत्कृ-
ष्टः— एतदेव विष्णुरेतद्वि महा-
विभूति

6. विष्णुमविष्णुं . . बुबुधिरे

9. ब्रह्मविष्णुशिवरूपिणी

— विष्णुरीशानो ब्रह्मा

Brahmav.

1. ब्रह्मविष्णुमहेश्वरात्

2. विष्णोरद्भुतकर्मणः

6. विष्णुश्च भगवान्देवः

2. यो वै रुद्रः... यश्च विष्णुः

1. विष्णुरादित्या जगत्याहवनीयः

2. विष्णुः सर्वान् जयति

— विष्णुर्मनसि नादान्ते

— ब्रह्मविष्णुरुद्रेन्द्राः सम्प्रसूयन्ते

— ब्रह्मा विष्णुश्च रुद्रश्च

2. स्वप्ने विष्णुः

— स आदित्यश्च विष्णुश्चेश्वरश्च

1. त्वं विष्णुस्त्वं वषट्कारः

2. विष्णुं कृत्वा तु सारथिम्

2. विष्णुर्नाम महायोगी (one MS. omits); Yogat. 2.

5. विष्णोस्तत्परमं पदम्

2. य एवं वेद स विष्णुरेव भवति

Atmapra.

1. शोकमोहविनिर्मुक्तं विष्णुं ध्यायन्न सीदति

Vāsu.

2. विष्णोर्नु कमिति मर्हयेत्

3. एको विष्णुरनेकेषु

4. इदं विष्णुः... इति मन्त्रैः

Gopī.

2. कश्च विष्णुः परं ब्रह्मैव विष्णुः

5. विष्णुपूजितभूतित्वात्

Krish.

18. यः शंखः स स्वयं विष्णुः

Skanda.

8. शिवरूपाय विष्णवे

— शिवस्य हृदयं विष्णुर्विष्णोश्च हृदयं शिवः

9. यथा शिवमयो विष्णुः

Rāmot.

5. यो ब्रह्मा विष्णुरीश्वरः

Mukti.

1. 9. निश्वासभूता मे विष्णोः

Gītā.

10. 21. आदित्यानामहं विष्णुः

11. 24. धृतिं न विन्दामि शमं च विष्णो

30. भासस्तवोग्राः प्रतपन्ति विष्णो

Mahārār. 4.

विष्णुकान्त

4. विष्णुकान्ते वसुन्धरे

विष्णुगायत्री

2. विष्णुगायत्र्या च त्रिवारमभिमन्त्र्य

— विष्णुगायत्र्या केशवादिपञ्चनामभिर्वा

— विष्णुगायत्र्या कृष्णादिपञ्चनामभिर्वा

4. विष्णुगायत्र्या प्रणवेन

विष्णुचन्दन

1. विष्णुचन्दनं वैकुण्ठस्थानादाहत्य

— चन्दनं कुंकुमादिसहितं विष्णुचन्दनम्

विष्णुत्व

7. महत्त्वाद्विष्णुत्वात्

विष्णुदेवस्य

5. या सा द्वितीया मात्रा विष्णुदेवत्या (one MS. has द्वे°)

1. तृतीया कृष्णा विष्णुमती विष्णुदेवत्या

विष्णुदेहसमुद्भव

2. गोपीचन्दन पापघ्न विष्णुदेहसमुद्भव

विष्णुपत्नी

2. गोप्यो नाम विष्णुपत्न्यः स्युः

— काश्च विष्णुपत्न्यो गोप्यो नाम

विष्णुपूत

Nrip.

5. 3. स विष्णुपूतो भवति

विष्णुमन्त्र

Sikhā.

1. तृतीया . . विष्णुमती वि-
ष्णुदंवत्या

विष्णुमय

Gopī.

5. साक्षाद्विष्णुमयो भवेत्

Skanda.

9. एवं विष्णुमयः शिवः

विष्णुमुख

Mahānār. 20.

9. विष्णुमुखा वै देवाः

विष्णुरूप

Gopī.

5. विष्णुरूपमिदं पुण्यम्

Skanda.

8. शिवाय विष्णुरूपाय

विष्णुलोक

Gopī.

5. विष्णुलोके महीयते

विष्णुसंज्ञित

Maitri.

6. 23. ध्रुवं विष्णुसंज्ञितम् 38; 7. 3.

विष्णुसायुज्य

Vāsu.

4. विष्णुसायुज्यमाप्नोति

विष्णुवाख्य

Nār.

3. विष्णुवाख्यं पदमव्ययम्

विष्णुस्फुलिङ्ग

Kaush.

3. 3. यथाग्नेर्ज्वलतः सर्वा दिशो
विष्कुलिङ्गा विप्रतिष्ठेरन्
4. 20.

Chhā. 5.

4. 1. नक्षत्राणि विष्कुलिङ्गाः
Brih. 6. 2. 11.5. 5. 1. ह्यदुनयो विष्कुलिङ्गाः
Brih. 6. 2. 10.5. 6. 1. अवान्तरदिशो विष्कुलि-
ङ्गाः Brih. 6. 2. 9.5. 7. 1. भोत्रं विष्कुलिङ्गाः Brih.
6. 2. 12.5. 8. 1. अभिनदा विष्कुलिङ्गाः
Brih. 6. 2. 13.

Brih. 2.

1. 20. यथामेः क्षुद्रा विष्कुलिङ्गाः

6.

2. 14. विष्कुलिङ्गा विष्कुलिङ्गाः

Maitri.

6. 26. वहेत्थ यद्वा खलु विष्कु-
लिङ्गाः 31.

31. धूर्माचिर्विष्कुलिङ्गा इवामेः

Muṇḍ. 2.

1. 1. यथा सुदीप्तात्पावकाद्विष्कु-
लिङ्गाः

Gauḍa.

3. 15. मृक्षोहविष्कुलिङ्गाद्यैः

विष्वच्

Chhā. 8.

6. 6. विष्वङ् न्या उत्क्रमणे भ-
वन्ति Kāṭha. 6. 16.

Brih. 1.

3. 7. विष्वच्चो विनेशुः

Kāṭha.

2. 4. दूरमेते विपरोते विषूची
Maitri. 7. 9.

विसर्ग

Brih. 2.

4. 11. सर्वेषां विसर्गाणां पायुरे-
कायनम् 4. 5. 12.

Gītā.

8. 3. विसर्गः कर्मसंज्ञितः

विसर्जन

Parama.

3. नावाहनं न विसर्जनम्

विसुकृत्, विसुकृत

Kaush.

1. 4. स एष विसुकृतो विदुकृतः

Brih. 6.

4. 4. निरिन्द्रिया विसुकृतः
12. निरिन्द्रियो विसुकृत्

विसृज

Ait.

3. 9. विसृज्य हैवान्नमवप्यत्
11. यदि शिश्नेन विसृष्टं . . को
ऽहम्

Chhā. 6.

14. 1. तं ततो गतिजने विसृजेत्
— अभिनदाक्षो विसृष्टः

Mahānār. 1.

4. तोयेन जीवान्विससर्ज भू-
म्याम्

Prašna.

4. 2. न विसृजते नेयायते
8. पायुश्च विसर्जयितव्यं च

Nrip. 2. 4. सृजति विस्जति वासयति
(bis).

Śiras. 4. संसृजति विस्जति च
— वाचं संसृजति विस्जति च

Nyāsa. 2. ग्राम्यकामान् विस्ज्य च

Kathaśru. 1. विस्ज्य यज्ञोपवीतम् 2, 3.

Aruṇeya. 1. केन . . कर्माण्यशेषतो वि-
सृजामि (one MS. has
विस्जानि)

— ब्रह्माण्डं च विस्जेत् (3
MSS. read विवर्जयेत्)

— शेषं विस्जेत्

2. उपवीतं शिखां भूमावप्सु
वा विस्जेत्

— कुटुंबं विस्जेत्पात्रं विस्जे-
त्पवित्रं विस्जेद्दण्डाँल्लोकां-
श्च विस्जेत्

— ऊर्ध्वगमनं विस्जेत्

Gītā. 1. 47. विस्ज्य सशरं चापम्

5. 9. प्रलपान्विस्जन् गृह्णन्

9. 7. कल्पादौ विस्जाम्यहम्

8. विस्जामि पुनः पुनः

विस्पृ

Yogasi. 7. परिशुद्धं विसर्पति

विस्पृष्टि

Bṛih. 1. 4. 6. एतस्यैव सा विस्पृष्टिः

विस्तर

Gītā. 10. 18. विस्तरणात्मनो योगम्
19. नास्त्यन्तो विस्तरस्य मे
40. प्रोक्तो विभूतेर्विस्तरो मया

विस्तरशस्

Gītā. 11. 2. श्रुतो विस्तरशो मया

16. 6. दैवो विस्तरशः प्रोक्तः

विस्तार

Gītā. 13. 30. तत एव च विस्तारम्

विस्तृ, स्तृ

3. विस्तीर्णं योजनान् बहून्

5. धूममार्गविस्तृतं हि वेदा-
र्थम्

— अन्निर्मार्गविस्तृतं वेदार्थम्
(MSS. vary consider-
ably in both places ;
other readings are विस्तृ-
तं ताविष्कृतं, विस्तरम्)

विस्तृति

Maitri. 7. 11. अभिध्यातुर्विस्तृतिरिवैतत्

विस्मय

Gītā. 18. 77. विस्मयो मे महान् राजन्

विस्मयाविष्ट

Gītā. 11. 14. ततः स विस्मयाविष्टः

विस्मि

Gītā. 11. 22. वीक्षन्ते त्वां विस्मिताश्चैव
सर्वे

विस्संस्

Bṛih. 3. 7. 2. व्यस्संसिषतास्याङ्गानि

Kātha. 5. 4. अस्य विस्संसमानस्य श-
रीरस्थस्य देहिनः

विस्सस्

Kātha. 6. 4. प्राक् शरीरस्य विस्ससः

विहग

Maitri. 7. 6. vide आदि

विहन्

Bṛih. 4. 3. 9. स्वयं विहृत्य स्वयं निर्माय

1. विहा (गती)

Bṛih. 5. 10. 1. तस्मै स तत्र विजिहीते (ter).

6. 4. 21. अथास्या ऊरू विहापयति
विजिहीथां यावापृथिवी
इति

2. विहा (त्यागे)

- Brih. 4. 3. 8. पाप्मनो विजहाति
 Maitri. 6. 18. विद्वान् पुण्यपापे विहाय
 Muṇḍ. 3. 2. 8. नामरूपे विहाय
 Mukti. 1. 48. गुरुभक्तिविहीनाय
 Gītā. 2. 22. वासांसि जीर्णानि यथा
 विहाय

— तथा शरीराणि विहाय
 जीर्णानि

71. विहाय कामान्यः सर्वान्

विहार

- Gītā. 11. 42. विहारशय्यासनभोजनेषु

वाहतानात्तर

- Nyāsa. 2. विहितानोत्तरः फलैः (so
 Nār. and one MS; 4
 MSS. have उत्तरफलैः)

विहृष्ट

- Chhā. 2. 19. 2. नाङ्गन विहृष्टति

विह

- Brih. 4. 5. 15. इति होक्त्वा याज्ञवल्क्यो
 विजहार

विहल

- Mahānār. 8. 2. यद्युवेह वेह वा विहलि-
 प्यामि कर्त्तुं पतिष्यामि

विह्वे

- Mahānār. 20. 6. यदञ्जिभिर्वाघञ्जिर्विह्वया-
 महे

1. वी (गतौ)

- Kaush. 3. 1. नास्य पापं चकृषो मुखा-
 नीलं वेतीति

2. वी (✓इ)

- Chhā. 4. 9. 3. तस्मै हैतदेवोवाचात्र ह न
 किञ्चन वीयाय

- Brih. 1. 4. 2. तत एवास्य भयं वीयाय
 Tait. 1. 4. 2. वि मा यन्तु ब्रह्मचारिणः
 Śwet. 2. 5. वि श्लोक एतु पथ्येव सूरेः
 4. 1. वि चैति चान्ते विश्वमादौ
 11. यस्मिन्निदं सं च विचैति
 सर्वम् Mahānār. 1. 2.
 Gauda. 4. 43. उपलम्भाद्वियन्ति ये

वीक्ष्

- Nṛisut. 5. असङ्गो ऽन्यं न वीक्षत
 आत्मा
 Gītā. 11. 22. वीक्षन्ते त्वां विस्मिताश्चैव
 सर्वे

वीक्षण

- Nṛisut. 9. बाह्यान्तरवीक्षणात्

वीणा

- Chhā. 1. 7. 6. तद्य इमे वीणायां गायन्ति
 Brih. 2. 4. 9. यथा वीणायै वाद्यमानायै
 ..वीणायै तु ग्रहणेन
 4. 5. 10.

वीणावाद

- Brih. 2. 4. 9. वीणायै तु ग्रहणेन वीणावा-
 दस्य वा

वीतमन्यु

- Kaṭha. 1. 10. वीतमन्युर्गीतमो मामि
 11. सुखं रात्रीः शयिता वीत-
 मन्युः

वीतराग

- Muṇḍ. 3. 2. 5. कृतात्मानो वीतरागाः प्र-
 शान्ताः
 Gītā. 8. 11. विशन्ति यद्यतयो वीत-
 रागाः

वीतरागभयक्रोध

- Gauda. 2. 35. वीतरागभयक्रोधैर्मुनिभिर्वे-
 दपारगैः

Gītā. 2. 56. वीतरागभयक्रोधः स्थितधी-
र्मुनिरुच्यते

4. 10. वीतरागभयक्रोधा मन्मयाः

वीतशोक

Kāṭha. 2. 20. तमक्रतुः पश्यति वीतशोकः

Swet. 2. 14. कृतार्थो भवते वीतशोकः

3. 20. तमक्रतुं पश्यति वीतशोकः
Mahānār. 8. 3.

4. 7. यदा पश्यति . . इति वीत-
शोकः Mund. 3. 1. 2.

Gauḍa. 4. 78. वीतशोकं . . पदमभुते

वीर

Chhā. 3. 13. 6. अस्य कुले वीरो जायते

Bṛih. 6. 4. 28. वीरे वीरमजीजनत्सा त्वम्

Swet. 4. 22. वीरान्मा नो रुद्र भामितो
वधीः

Nṛip. 1. 5. वीरं प्रथमस्यार्द्धान्त्यम्

2. 3. वीरं द्वितीयं स्थानम्
4. कस्मादुच्यते वीरमिति
— यतो वीरः कर्मण्यः सुदक्षः
. . तस्मादुच्यते वीरमिति

Nṛisut. 2. एष वीरः . एष वीरो नृसिं-
ह एव

4. एष एव वीरः

— स एष वीरः

5. एष एव वीर एष हि व्या-
घ्रतमः

— एष एव वीर एष ह्येवो-
त्कृष्टः

— एतदेव वीरमेतद्धि महा-
विभूति

6. वीरमवीरं . . बुबुधिरे

Nāla. 23. सर्व नीलशिखण्ड वीर

वीरत्व

7. उपत्वाद्भीरुत्वान्महत्त्वात्
(bis).

वीरवन्त

Bṛih. 6. 4. 28. वीरवती भव यास्मान्वीर-
वतो ऽकरत्

वीरहत्या

Mahānār. 17. 8. वीरहत्यां वा एते घ्नन्ति

Nṛip. 4. स वीरहत्यां तरति Rāmot.
2.

वीराध्वन्

Kāṭhasru. 3. वीराध्वानं महाप्रस्थानं वृ-
द्धाश्रमं वा गच्छेत्

वीराध्वान

Jābāla. 5. वीराध्वाने वा अनाशके
वा (so Nārāyaṇa and
Sāṅkarānanda; but
one MS. of latter has
वीराध्वनि)

वीरुध्

Siras. 6. ओषधीर्वीरुध् आविवेश
(bis).

वीर्य

Kena. 12. आत्मना विन्दते वीर्यम्
18. तस्मिंस्त्वयि किं वीर्यं 22.

Chhā. 3. 1. 3. वीर्यमन्नाद्यं रसो ऽजायत
3. 2. 2; 3. 3. 2; 3. 4. 2;
3. 5. 2.

4. 17. 4. ऋचां वीर्येण

5. यजुषां वीर्येण

6. साम्नां वीर्येण

8. त्रय्या विद्याया वीर्येण

Bṛih. 1. 2. 6. यशो वीर्यमुदक्रामत्

— प्राणा वै यशो वीर्यम्

Tait. 2. 1. 1. सह वीर्यं करवावहे
3. 1. 1; Kāṭha. 6. 19.

Praśna. 6. 4. अन्नद्वीर्यं तपो मन्त्राः

Nṛip. 2. 4. प्र तद्विष्णुः स्तवते वीर्येण

वीर्यतम

Nrip. 2. 4. ना वीर्यतमः श्रेष्ठतमश्च
— सिंहो वीर्यतमः श्रेष्ठतमश्च
वीर्यवत्तर

Chhā. 1. 1. 10. यदेव विद्यया करोति . .
तदेव वीर्यवत्तरं भवति

वीर्यवन्त

Chhā. 1. 3. 5. यान्यन्यानि वीर्यवन्ति क-
र्माणि

Pinḍa. 7. वाचं पुष्पति वीर्यवान्

Mukti. 1. 51. वीर्यवती तथा स्याम्

Gītā. 1. 5. काशिराजश्च वीर्यवान्

6. उत्तमौजाश्च वीर्यवान्

वृ

Kaush. 1. 1. आरुणि वज्रे
3. 1. प्रतर्दन वरं वृणीष्वेति
— त्वमेव मे वृणीष्व
— न वै वरो ऽवरस्मै वृणीते
त्वमेव वृणीष्व

Chhā. 1. 10. 6. स मा सर्वैरर्त्विज्यैर्वृणी-
तेति

1. 11. 2. भगवतो वा अहमविच्छ्या-
न्यानवृषि

2. 22. 1. विनर्हि साम्नो वृणे

5. 2. 7. तत्सवितुर्वृणीमह इत्याचा-
मति

5. 3. 6. वित्तस्य वरं वृणीथाः

Brih. 1. 3. 28. तेषु वरं वृणीत यं कामं
कामयेत

4. 3. 1. स ह कामप्रभमेव वज्रे

Kātha. 1. 9. त्रीन् वरान् वृणीष्व

10. त्रयाणां प्रथमं वरं वृणे

13. एतद् द्वितीयेन वृणे वरेण

19. यमवृणीथा द्वितीयेन वरेण

— तृतीयं वरं नचिकेतो वृ-
णीष्व

Katha

1. 21. अन्यं वरं नचिकेतो वृणी-
ष्व

23. पुत्रपौत्रान् वृणीष्व

— भूमेर्महदायतनं वृणीष्व

24. वृणीष्व वित्तं चिरजीवि-
कां च

27. वरस्तु मे वरणीयः स एव

29. नान्यं तस्मान्नचिकेता वृ-
णीते

2. 1. हीयते ऽर्थाद्य उ प्रेयो वृ-
णीते

2. प्रेयो मन्दः . . वृणीते

23. यमेवैष वृणुते तेन लभ्यः
Mund. 3. 2. 3.

Swet.

3. 14. स भूमिं विश्रतो वृत्वा

5. 12. रूपाणि देही स्वगुणैर्वृणोति

Maitri.

1. 2. उत्तिष्ठोत्तिष्ठ वरं वृणीष्व
— अन्यान् कामान् वृणीष्व

Gauda.

4. 84. ग्रहैर्यासां सदा वृतः

Kshur.

8. नाडीभिर्बहुभिर्वृता

Kathaśru.

1. सर्वाश्च पूर्ववद्वृणीत्वा

Jābāla.

2. सर्वानिन्द्रियकृतादोषान्
वारयति (or इन्द्रियपु-
षान्); Rāmōt. 4.

Rāmōt.

4. वृणीष्व यदभीष्टम्

वृक

Chhā. 6. 9. 3. वृको वा वराहो वा
6. 10. 2.

वृकोदर

Gītā. 1. 15. भीमकर्मा वृकोदरः

वृक्ष

Kaush.

1. 3. इत्यो वृक्षः

5. स आगच्छतीत्यं वृक्षम्

Chhā. 6.

9. 1. नानात्ययानां वृक्षाणां रसा-
— अमुष्याहं वृक्षस्य रसोऽसि
(bis).

Chhā. 6. 11. 1. महतो वृक्षस्य यो मूले

ऽभ्याहन्यात्

Bṛih. 3. 9. 27. यथा वृक्षो वनस्पतिस्तथैव
पुरुषः

28. वृक्षादिवहतात्

— यद्वृक्षो वृक्षो रोहति मू-
लात्

— वृक्षो ऽञ्जसा प्रेत्यसंभवः

— यत्समूलमावृहेयुर्वृक्षम्

Tait. 1. 10. 1. अह वृक्षस्य रेरिवा

Swet. 3. 9. वृक्ष इव स्तब्धो दिवि ति-
ष्ठत्येकः Mahānār. 10. 4.

4. 6. समानं वृक्षं परिषस्वजाते
Mund. 3. 1. 1.

7. समाने वृक्षे पुरुषो निमग्नः
Mund. 3. 1. 2.

6. 6. वृक्षकालाकृतिभिः परः

Mahānār. 8. 2. यथा वृक्षस्य सम्पुष्पितस्य

Dhyāna. 10. वृक्षं तु सकलं विद्यात्

Sarvop. 2. वटकणिकायामिव वृक्षः

Mukti. 2. 27. हे बीजे चित्तवृक्षस्य 48.

37. अस्य संसारवृक्षस्य

वृक्षमूल

Jābāla.

6. vide स्थण्डिल

Kaush. 2. 7. वर्गो ऽसि पाप्मानं मे वृद्धि

Chhā. 2. 22. 1. वारुणं त्वेव वर्जयेत्

Bṛih. 6. 4. 3. आसां स स्त्रीणां सुकुतं वृत्ते

Kātha. 1. 8. एतद्वृत्ते पुरुषस्याल्पमेधसः

Brahma. 3. वाक्कायके शर्वाजिता

Brahmab. 9. हेतुवृष्टान्तवर्जितम्

Nyāsa. 3. कक्षोपस्थलोलोमानि वर्जयेत्

Kāṭhāśru. 4 (लोमान्)

— सर्वं तद्वर्जयेद्यतिः

Kāṭhāśru. 4.

Gītā. 4. 19. कामसंकल्पवर्जिताः

वृजिन

Gītā. 4. 36. वृजिनं सन्तरिप्यसि

वृत्

Kaush. 2. 8. मासि मास्यमावास्यायां
वृत्तायाम्

Chhā. 1. 1. 9. तेनेयं त्रयी विद्या वर्त्तते

4. 16. 3. रथो धैकेन चक्रेण वर्त्तमानः

5. रथो वोभाभ्यां चक्राभ्यां
वर्त्तमानः

8. 15. 1. एवं वर्त्तयन्त्यावदायुषम्

Bṛih. 4. 5. 1. याज्ञवल्क्यो ऽन्यद्वृत्तमुपा-
करिष्यन्

Tait. 1. 11. 3. वृत्तवित्तिकित्सा वा

4. यथा ते तत्र वर्त्तैरस्तथा
तत्र वर्त्तैथाः (again, with
तेषु for तत्र).

Kātha. 2. 5. अविद्यायामन्तरे वर्त्तमा-
नाः Mund. 1. 2. 8.

Swet. 1. 1. सुखेतेरेषु वर्त्तमहे

4. 4. अनादिमत्त्वं विभुत्वेन य-
र्त्तते

Maitri. 1. 2. एतद्वृत्तं पुरस्तात्

6. 8. सहस्ररदिमः शतधा वर्त्तमा-
नः Prasna. 1. 8.

Mund. 1. 2. 9. अविद्यायां बहुधा वर्त्तमानाः

Gauḍa. 2. 6. वर्त्तमाने ऽपि तत्तथा 4. 31.

3. 1. जाते ब्रह्मणि वर्त्तते

4. 60. यत्र वर्णा न वर्त्तन्ते

Nṛisut. 5. नृसिंहे ब्रह्मणि वर्त्तते (bis).

— नृसिंहे देवे परे ब्रह्मणि वर्-
त्तते

Brahmav. 10. शिखा च दीपसङ्काशा य-
स्मिन्नुपरि वर्त्तते

Śiras. 1. वर्त्तामि च भविष्यामि च

Garbha. 1. पञ्चात्मकं पञ्चसु वर्त्तमा-
नम्

- Sarvop. 2. भक्षमये कोशे यदा वर्त्तन्ते
— वटकणिकायामिव वृक्षो
यदा वर्त्तते
- Haṁsa. 1. सर्वेषु देहेषु व्याप्तो वर्त्तते
- Mukti. 1. 8. वर्त्तन्ते कुत्र ते वद
- Gītā. 3. 22. वर्त्त एव च कर्मणि
23. यदि ह्यहं न वर्त्तयम्
28. गुणा गुणेषु वर्त्तन्ते
5. 9. इन्द्रियाणीन्द्रियार्थेषु वर्त्त-
न्ते
26. वर्त्तते विदितात्मनाम्
6. 6. वर्त्ततात्मैव शत्रुवत्
31. सर्वथा वर्त्तमानो ऽपि स
योगी मयि वर्त्तते
7. 26. वर्त्तमानानि चार्जुन
13. 23. सर्वथा वर्त्तमानो ऽपि न
स भूयो ऽभिजायते
14. 23. गुणा वर्त्तन्त इत्येव
16. 23. वर्त्तते कामकारतः
- वृत्तच्युत
- Maitri. 9. रतिमात्रं फलमस्या वृत्त-
च्युतस्येव
- वृत्तत्रय
- Rāmāp. 62. वृत्तत्रयं साष्टपत्रं सरोजम्
88. वृत्तत्रयं बीजाद्यम्
- वृत्ताकार
- Rāmāp. 66. वृत्ताकारेण संलिखेत्
- वृत्ति
- Nyāsa. 4. एतां वृत्तिमुपासीनाः
Kathāśru 3. ताननुरूपाभिवृत्तिभिर्वितत्य
4. एतां वृत्तिमुपासन्तः
- Haṁsa. 2. तस्याष्टधा वृत्तिर्भवति
- वृत्तिक्षय
- Maitri. 6. 34. तथा वृत्तिक्षयाच्चित्तम्
- वृत्त्युपार्जन
- Āśrama. 3. वृत्त्युपार्जनं कृत्वा
वृत्रहन्
- Mahānār. 20. 2. सोमं पिब वृत्रहन्
5. वृत्रहा विमृधो वशी
वृथा
- Maitri. 7. 8. वृथा कषायकुण्डलिनः
— वृथातर्कवृष्टान्तकुहकेन्द्र-
जालैः
- Mukti. 2. 63. बहुशास्त्रकथाकन्थारोम-
न्थेन वृथैव किम्
वृद्धश्रवस्
- Nrip. 1. 1. स्वस्ति न इन्द्रो वृद्धश्रवाः
Nṛisut. 1.
- वृद्धाश्रम
- Kathāśru. 3. वृद्धाश्रमं वा गच्छेत्
वृद्धि
- Maitri. 6. 14. कालाद्भृद्धिं प्रयान्ति च
वृध्
- Bṛih. 4. 4. 23. न वर्द्धते कर्मणा नो कनी-
यान्
4. 5. 5. प्रियमवृद्धत्
Tait. 2. 2. 1. जातान्यस्तेन वर्द्धन्ते
Maitri. 6. 12.
- Mahānār. 6. 1. बृहत्सोमो वावृधे सुवान
इन्दुः
Jābāla. 4. अथा नो वर्द्धया रथिम्
Vāsu. 4. मय्यचला भक्तिश्चास्य व-
र्द्धते
- वृन्दा
- Kṛish. 26. वृन्दा भक्तिः प्रिया बुद्धिः
वृन्दारक
- Bṛih. 4. 2. 1. वृन्दारक आढ्यैः सन्

वृन्दावन

Kṛish.

9. वने वृन्दावने क्रीडन्

वृम्

Rāmāp.

68. हं सं भृं वृं लं शृं जृं च

वृश्चिक

Gārūḍa.

2. नागानां सर्पाणां वृश्चिकानाम्

वृष्

Kaush.

1. 2. तमिह वृष्टिर्भूत्वा वर्षति

Chhā.

2. 3. 1. वर्षति स उद्गीथः 2. 15. 1.

2. वर्षति हास्मै वर्षयति ह य
एतदेवं विद्वान् वृष्टौ पंच-
विधं सामोपास्ते

2. 4. 1. यद्वर्षति स प्रस्तावः

2. 15. 2. वर्षन्तं न निन्देत्तद्व्रतम्

6. 2. 4. यत्र क्व च वर्षति तदेव भू-
यिष्ठमन्नं भवति

7. 11. 1. तदाहर्निशोचति नितपाति
वर्षिष्यति वा इति

— तस्मादाहुर्विद्योतते स्तनय-
ति वर्षिष्यति वा इति

Bṛih.

1. 1. 1. यन्मेहति तद्वर्षति

Kātha.

4. 14. यथोदकं दुर्गे वृष्टम्

Maitri.

6. 37. स उद्गीथं वर्षति

— तत् सूर्यो रदिमभिर्वर्षति

7. 1. तपन्ति वर्षन्ति सुवन्ति
2-6.

Mahānār.

23. 1. ताभिः पर्जन्यो वर्षति

वृषण

Nyāsa.

5. वृषणापानयोर्मध्ये

वृषन्

Mahānār. 6. 1. वृषा पवित्रे अधि सानो
अव्ये

20. 5. वृषेन्द्रः पुर एतु नः

वृषभ

Mahānār.

3. 3. तन्नो वृषभः प्रचोदयात् 11.

9. 11. स्वाहाकृतं वृषभ वक्षि ह-
व्यम्

10. 1. त्रिधा बद्धो वृषभो रोरवीति

वृषभध्वज

Rāmōt.

4. जजाप वृषभध्वजः

वृषल, वृषली

Bṛih.

6. 4. 13. नैनं वृषलो न वृषल्युपह-
न्यात्

वृषलीभोजन

Mahānār.

19. 1. भुक्ता वृषलीभोजनम्

वृष्टि

Kaush.

1. 2. तमिह वृष्टिर्भूत्वा वर्षति

Chhā.

2. 3. 1. वृष्टौ पंचविधं सामोपासीत
2. वृष्टौ पंचविधं सामोपास्ते

Bṛih.

2. 5. 16. तन्यतुर्न वृष्टिम्

6. 2. 10. तस्या आहुत्यै वृष्टिः संभ-
वति

11. एतस्मिन्नमौ देवा वृष्टिं जु-
हति

16. वायोर्वृष्टिं वृष्टेः पृथिवीं

Tait.

3. 10. 2. तृप्तिरिति वृष्टौ

Maitri.

6. 22. भेकविःकृन्धिका वृष्टिः

37. आदित्याज्जायते वृष्टिर्वृष्टे-
रन्नम्

वृष्टिण

Gītā.

10. 37. वृष्टिणां वासुदेवो अस्मि

वेग

Śwet.

1. 5. पञ्चदुःखौघवेगाम्

Mukti.

2. 60. वासनावेगवैचित्र्यात्

Gītā.

5. 23. कामक्रोधोद्भवं वेगम्

वेगतस्

Rāmāp.

41. वालिनो वेगतो गृहात्

वेणुनाद

Hamsa.

2. सप्तमो वेणुनादः

वेताल

Mukti.

2. 40. तावन्निशीव वेतालाः

वेत्तु

Śwet.

3. 19. न च तस्यास्ति वेत्ता

Kaivalya.

21. न चास्ति वेत्ता मम

Gītā.

11. 38. वेत्तासि वेद्यं च परं च धाम

1. वेद

Kena.

33. वेदाः सर्वाङ्गानि

Chhā. 3.

5. 4. वेदा हि रसाः

— वेदा ह्यमृताः

6. 1. 2. सर्वान् वेदानधीत्य

6. 7. 3. तथैतार्हं वेदाज्ञानभ्रमसि

6. तथैतार्हं वेदानभ्रमसि

7. 1. 2. अध्येमि . . वेदानां वेदम्

4. नाम वै . . वेदानां वेदः

7. 2. 1. वाग्यै . . विज्ञापयति . . वेदानां वेदम्

7. 7. 1. विज्ञानेन वै . . विजानाति . . वेदानां वेदम्

8. 15. 1. आचार्यकुलार्द्धेदमधीत्य

Bṛih.

1. 4. 15. यथा वेदो वाननुक्तः

1. 5. 5. त्रयो वेदा एत एव

2. 4. 11. सर्वेषां वेदानां वागेकायनम्

4. 5. 12.

4. 3. 22. वेदा अवेदाः

4. 5. 6. न वा अरे वेदानां कामाय वेदाः प्रिया भवन्त्यात्मनस्तु कामाय वेदाः प्रिया भवन्ति

4. 5. 7. वेदास्तं परादुर्यो ज्ञ्यन्त्रात्मनो वेदान्वेद

5. 1. 1. वेदो ज्यं ब्राह्मणा विदुः

6. 1. 4. भोजे क्षीमे सर्वे वेदा अभि-सम्पन्नाः

Bṛih. 6. 4. 14.

वेदमनुब्रवीत

15. द्वौ वेदावनुब्रवीत

16. त्रीन् वेदानुब्रवीत

18. सर्वान् वेदानुब्रवीत

26. अस्य नाम करोति वेदो ऽसि

Tait.

1. 5. 3. सर्वे वेदा मह्यन्ते

1 11. 1. वेदमनुच्याचार्यो ऽन्तेवा-

सिनमनुशास्ति

Kātha.

2. 15. सर्वे वेदा यत्पदमामनन्ति

Śwet.

4. 9. भूतं भव्यं यच्च वेदा वदन्ति

6. 18. यो वै वेदांश्च प्रहिणोति तस्मै

Maitri

4. 3. एष स्वधर्मो ऽभिहितो यो वेदेषु

6. 32. तस्मात् . . सर्वे वेदाः . . उ-ज्जग्न्ति

7. 8. न जानाति वेदविद्यान्तरम्

9 वेदादिशास्त्रादिसकधर्माभि-ध्यानम्

10. यद्वेदेष्वभिहितं तत्सत्यम्

— यद्वेदेषूक्तं तद्विद्वांस उप-जीवन्ति

Mund. 2.

1. 4. वाग्विवृताश्च वेदाः

Kaivalya.

22. वेदैरेनेकैरहमेव वेदाः

Gāṇḍa.

22. वेदा इति च वेदविदः

Nṛip.

2. चत्वारो वेदाः साङ्गाः स-शाखाः

3. सर्वे वेदाः प्रणवादिकाः

4. अग्निर्वै वेदाः

4. 2. देवानां वेदानां निदानम्

3. यो वै नृसिंहः . . ये वेदाः साङ्गाः सशाखास्तस्मै वै नमो नमः (13).

5. 1. वेदा वा एते अराः

Brahmav.

4. लोका वेदास्त्रयो ऽग्रयः

Śiras.

1. सर्वान् वेदान् साङ्गानपि

7. स सर्वैर्वेदैरनुध्यातो भव-ति Mahā. 4.

- ikhâ. 1. देवाश्चत्वारो वेदाश्चत्वारः
 brahma. 1. वेद एव परं ज्योतिः
 2. तत्र . . वेदा न वेदाः
 râṇâg. 4. वेदा महर्त्विजः
 ōgat. 6. त्रयो लोकास्त्रयो वेदाः
 ŷyâsa. 2. वेदानधीत्यानुज्ञातः . . गुरु-
 गा
 Kāthâśru. 2. वेदमधीत्य वेदौ वेदान् वा
 4. यज्ञोपवीतं वेदांश्च सर्वं
 तद्ब्रजयेद्यतिः
 Aruṇeya. 2. सर्वेषु वेदेष्वारण्यकमावर्त्त-
 येत्
 Asrama. 1. यावद्ब्रह्मणान्तं वा वेदस्य
 Vâsu. 2. त्रयो वेदास्त्रयः स्वराः
 Gopî. 5. गायत्र्या वेदाः
 — सर्वान् वेदान् . . ब्रह्मलोके
 स्थापयामास
 Râmot. 5. ये सर्वे वेदाः सांगाः (6)
 Mukti. 1 9. वेदा जाताः सुविस्तराः
 — तिलेषु तैलवद्भेदे वेदान्तः
 10. राम वेदाः कतिविधाः
 11. वेदाश्चत्वार ईरिताः
 65. अधीत्य चतुरो वेदान्
 Gîtâ. 2 45. त्रैगुण्यविषया वेदाः
 46. तावान्सर्वेषु वेदेषु
 28. वेदेषु यज्ञेषु तपःसु चैव
 10. 22. वेदानां सामवेदो ऽस्मि
 11. 48. न वेदयज्ञाध्ययनैः
 53. नाहं वेदैर्न तपसा
 15. वेदैश्च सर्वैरहमेव वेद्यः
 18. अतो ऽस्मि लोके वेदे च
 17. 23. ब्राह्मणास्तेन वेदाश्च
 2. वेद (= दर्भमुष्टि)

Mahânâr. 25. 1. वेदः शिखा

वेदगुह्य

Śwet. 5. 6. वेदगुह्योपनिषत्सु

वेदतत्त्वार्थविहित

Kshur.

2. वेदतत्त्वार्थविहितं यथोक्तं
 हि स्वयंभुवा

वेददेवयोनि

Śikhâ.

1. प्रणवश्चतुर्धावस्थित इति वे-
 ददेवयोनिः

Brahma.

1. तमेव स्तन इव लम्बते वे-
 ददेवयोनिः (1 MSS. read
 एष for वेद)

वेदपारग

Gandâ.

2. 35. मुनिभिर्वेदपारगैः

Brahma.

2. स विप्रो वेदपारगः

वेदपुरुष

Parama.

1. स एव वेदपुरुष इति विदु-
 षो मन्यन्ते

वेदपूत

Nrip.

5. 3. स वेदपूतो भवति
 (2 MSS. read देवपूतः)

वेदप्रवचन

Hamsa.

2. ओं वेदप्रवचनम्

वेदब्रह्मचर्य

Asrama.

1. अष्टाचत्वारिंशद्वर्षाणि वेद-
 ब्रह्मचर्यं चरेत्

वेदवादरत

Gîtâ.

2. 42. वेदवादरताः पार्थ

वेदवादिन्

Kâlâg.

1. सर्ववेदेषु वेदवादिभिरुक्तम्

वेदविद्

Brih. 3.

7. 1. स देववित्स वेदवित्

Śwet.

1. 7. अत्रान्तरं वेदविदो विदि-
 स्त्वा

Maitri. 6. 15. यस्तं वेद सवेदवित् Kshur.
16; Dhyāna. 17, 18;
Gitā. 15. 1.

Kaivalya. 22. वेदान्तकृद्देवदेव चाहम्
Gitā. 15. 15.

Gauḍa. 2. 22. वेदा इति वेदविदः

Gitā. 8. 11. यदक्षरं वेदविदो वदन्ति

वेदविद्या

Chhā. 7. 1. 2. अध्येमि . . वेदविद्याम्
4. नाम वै . . वेदविद्या

7. 2. 1. वाग्वै . . विज्ञापयति . . वे-
दविद्याम्

7. 7. 1. विज्ञानेन वै . . विजानाति
. . वेदविद्याम्

Maitri. 4. 3. वेदविद्याधिगमः

वेदावद्याव्रतस्नात

Mukti. 1. 42. वेदविद्याव्रतस्नातदेशिकस्य
मुखात्

वेदस्

Mahānār. 6. 2. अरातीयतो निदहाति वेदः

वेदात्मक

Skanda. 14. वेदात्मकं ब्रह्म निजं विजा-
नते

वेदादि

Mahānār. 10. 8. यो वेदादौ स्वरः प्रोक्तः

वेदादिरूप

Rāmāp. 31. नमो वेदादिरूपाय

वेदानुवचन

Bṛih. 4. 4. 22. तमेतं वेदानुवचनेन ब्राह्म-
णा विविदिषन्ति

Tait. 1. 10. 1. इति त्रिशङ्कोर्वेदानुवचनम्

वेदानुशासन

Arṇeya. 5. एवं निर्वाणानुशासनं वेदा-
नुशासनम् Skanda 16.

वेदान्त

Śwet. 6. 22. वेदान्ते परमं गुह्यम्

Mund. 3. 2. 6. वेदान्तविज्ञानसुनिश्चितार्थाः
Mahānār. 10. 6; Kai-
valya. 8.

Mahānār. 10. 8. यो वेदादौ स्वरः प्रोक्तो
वेदान्ते च प्रतिष्ठितः

Gauḍa. 2. 12. इति वेदान्तनिश्चयः

31. वेदान्तेषु विचक्षणैः (दृष्टं)

Kshur. 10. वेदान्तेषु निगद्यते

Mukti. 1 7. वेदान्ते सुप्रतिष्ठो ऽहं वेदा-
न्तं समुपाश्रय

8. वेदान्ताः के रघुभ्रेष्ठ
— वक्ष्यामि वेदान्तस्थितिम-
ञ्जसा

9. वेदे वेदान्तः सुप्रतिष्ठितः

17. वेदान्तवाक्यार्थविचारात्

1. वेदान्तभ्रवणादि कृत्वा

2. vide समाधि

वेदान्तकृत

Kaivalya. 22. वेदान्तकृद्देवदेव चाहम्
Gitā. 15. 15.

वेदार्थ

Arṇeya. 4. खलु वेदार्थं यो विद्वान्

Gopī. 5. धूममार्गविस्तृतं हि वेदार्थम्

— अर्चिमार्गविस्तृतं वेदार्थम्

Kṛish. 8. यो वेदार्थः कृष्णरामयोः

वेदि

Chhā. 5. 18. 2. उर एव वेदिः

Bṛih. 6. 4. 3. तस्या वेदिरूपस्थः

Mahānār. 25. 1. उरो वेदिः

Prāṇāg. 3. शारीरयज्ञस्य . . का वेदिः

4. शरीरं वेदिः

वेदितृ

Bṛih. 3. 9. 10. यो वै तं पुरुषं विद्यात् . .
स वै वेदिता स्यात् 11-17.

वेदिषद्

- Katha. 5. 2. वेदिषदितिथिर्दुरोणसत्
Mahânâr. 9. 3; 17. 8;
Nrip. 3. 1.

वेदोपनिषद्

- Tait. 1. 11. 4. एषा वेदोपनिषत्

वेन

- Mahânâr. 2. 3. वेनस्तत्पश्यन्
10. 2. वेनादेकं स्वधया निष्टतक्षुः

वेप्

- Gîtâ. 11. 35. कृताञ्जलिर्वेपमानः किरी-
टी

वेपथु

- Gîtâ. 1. 29. वेपथुश्च शरीरे मे

वेशान्त

- Bṛih. 4. 3. 10. न तत्र वेशान्ताः... भवन्त्य-
थ वेशान्तान्... सृजते

वेश्मन्

- Chhâ. 8. 1. 1. दहरं पुण्डरीकं वेश्म 2.
8. 14. 1. प्रजापतेः सभां वेश्म प्रपद्ये
Atmapra. 1. यदिदं पुरं ब्रह्मपुरमिदं पु-
ण्डरीकं वेश्म

वेश्मभूत

- Mahânâr. 10. 7. दहं विपाप्मं वरं वेश्मभूतम्

वेष्ट

- Śwet. 6. 20. यदा चर्मवदाकाशं वेष्टयि-
ष्यन्ति मानवाः

- Maitri. 7. 9. अविद्यायामन्तरे वेष्टयमा-
नाः

- Nrip. 5. 1. मायया वा एतत्सर्वं वेष्टितं
भवति

— बाहिर्मायया वेष्टितं भवति
(ter).

- Râmāp. 60. वेष्टयेद्बुद्धिबुद्धिमान्

वैकङ्कत

- Mahânâr. 13. 5. यस्य वैकङ्कत्यग्निहोत्रह-
वणी

वैकुण्ठ

- Kaush. 4. 2. वायाविन्द्रो वैकुण्ठः
7. इन्द्रो वैकुण्ठः... अहमेतमु-
पासे Bṛih. 2. 1. 6.

- Atmapra. 1. वैकुण्ठं भगवद्भोक्तृं गमिष्यति
Krish. 10. गोकुलवनं वैकुण्ठम्
27. वैकुण्ठं स्वर्गवासिनम्

वैकुण्ठभुवन

- Nâr. 5. वैकुण्ठभुवनं गमिष्यति
(most MSS. have भव-
नम्)

वैकुण्ठस्थान

- Vâsu. 1. वैकुण्ठस्थानोद्भवम्
— विष्णुचन्दनं वैकुण्ठस्थाना-
दाहत्य

वैखानस

- Âśrama. 3. वैखानसा उदुंबरा बाल-
खिल्याः फेनपाश्च
— वैखानसा अकृष्टपच्यौषधि-
वनस्पतिभिर्ग्रामबहिष्कृता-
भिरग्निपरिचरणं कृत्वा

वैचित्र्य

- Mukti. 2. 60. वासनावेगवैचित्र्यात्

वैजयन्ती

- Krish. 22. वैजयन्ती च वायुश्च (so 2
MSS. and Nâr : with
जयन्तीसंभवो वायुः as
variant).

जवापायन

- Bṛih. 2. 6. 2. पाराशर्यो वैजवापायनात्
— वजवापायनः कौशिकायनेः

वैणव

Aruṇeya.

4. वैणवं दण्डं...परिग्रहेत्

वैतथ्य

Gauḍa.

2. 1. वैतथ्यं सर्वभावानाम्
3. वैतथ्यं तेन वै प्राप्तम्
9. दृष्टं वैतथ्यमेतयोः (MSS.
read सदसतोर्वैतथ्यं यु-
क्तम्)
10. युक्तं वैतथ्यमेतयोः (MSS.
read सदसतोर्वैतथ्यं दृ-
ष्टम्)
11. उभयोरपि वैतथ्यं भेदानाम्

वैदर्भि

Prasna.

1. 1. भार्गवो वैदर्भिः 2. 1.

वैदल

Nyāsa.

4. भिक्षादिवैदलं पात्रम्

वैदिक

Maitri.

7. 8. वैदिकेषु परिस्थानुमिच्छन्ति

Brahma.

3. कर्मण्याधिकृता ये तु वैदिके

Vāsu.

3. ब्राह्मणानां तु सर्वेषां वैदि-
-
- कानाम्

वैदृभतीपुत्र

Bṛih. 6.

5. 2. क्रीञ्चिकीपुत्रौ वैदृभतीपु-
त्रात्
— वैदृभतीपुत्रः कार्शकेयीपु-
त्रात्

1. वैदेह

Bṛih. 3.

1. 1. जनको वैदेहः 4. 1. 1-7;
4. 2. 1; 4. 4. 7; 5. 14.
8; Jābāla. 4.

— जनकस्य वैदेहस्य 2.

3. 8. 2. काश्यो वा वैदेहो वा

4. 3. 1. जनकं ह वैदेहम्

— जनकश्च वैदेहः

2. वैदेह

Mukti.

1. 44. वैदेहीं मामकीं मुक्तिं याति
वैदेहमुक्तिग (1)

Mukti.

2. 36. अरूपस्तु मनोनाशो वैदेह-
मुक्तिगो भवेत्

वैद्युत

Bṛih. 6.

2. 15. आदित्याद्वैद्युतं तान् वैद्यु-
तान् पुरुषो मानस एत्य

Tait. 1.

3. 2. वैद्युतः सन्धानम्

Maitri.

7. 11. कस्मादुच्यते वैद्युतः

Śiras.

3. यत् सूक्ष्मं तद्वैद्युतं यद्वैद्युतं
तत्परं ब्रह्म

4. कस्मादुच्यते वैद्युतं.. त-
स्मादुच्यते वैद्युतम्

वैधर्म्य

Gauḍa.

4. 97. अणुमात्रे अपि वैधर्म्ये

वैनतेय

Gītā.

10. 30. वैनतेयश्च पक्षिणाम्

वैभव

Gopī.

4. पृथिव्याश्च वैभवाङ्गर्णभेदः
— चन्दनस्य वैभवम्

वैयाघ्रपदीपुत्र

Bṛih. 6.

5. 1. कौशिकीपुत्र आलंबीपुत्रा-
श्च वैयाघ्रपदीपुत्राश्च
— वैयाघ्रपदीपुत्रः काण्वीपु-
त्राश्च कापीपुत्राश्च

वैयाघ्रपद्य

Chhā. 5.

2. 3. गोश्रुतये वैयाघ्रपद्याय

5. 14.

1. वैयाघ्रपद्य कं त्वमात्मान-
मुपास्ते 5. 16. 1.

वैराग्य

Maitri.

1. 2. वैराग्यमुपेतो ऽरण्यं निर्ज-
गाम

- Jahā. 2. विभ्रत् . . तपो वैराग्यम्
 Janśa. 2. मध्ये वैराग्यम्
 Rāmāp. 5. यथा ध्यानेन वैराग्यम्
 Gītā. 6. 35. वैराग्येण च गृह्यते
 13. 8. इन्द्रियाण्येव वैराग्यम्
 18. 52. वैराग्यं सम्पादितः

वैराग्योपलघृष्ट

- Kshar. 24. वैराग्योपलघृष्टेन छित्त्वा
 तन्तुम्

वैराज

- Kaush. 1. 5. वैरूपवैराजे अनूच्ये
 Chhā. 2. 16. 1. एतद्वैराजमृतपु प्रोतम् 2.
 Maitri. 7. 4. अनुष्टुबेकविंशो वैराजः . .
 उत्तरत उद्यन्ति

वैराज्य

- Chhā. 2. 24. 8. लोकद्वारमपावार्थं पश्येम
 त्वा वयं वैराज्यायति

वैरिन्

- Gītā. 3. 37. विद्धचेनमिह वैरिणम्

वैरूप

- Kaush. 1. 5. वैरूपवैराजे अनूच्ये
 Chhā. 2. 15. 1. एतद्वैरूपं पर्जन्यं प्रोतम्
 2. स य एवमेतद्वैरूपं पर्जन्ये
 प्रोतं वेद
 Maitri. 7. 3. वैरूपं वर्षाः . . पश्चादुद्यन्ति

वैरोचन

- Mahānār. 6. 3. तामश्विर्वर्णा नपसा ज्वल-
 न्तां वैरोचनीम्

वैवस्वत

- Kāṭha. 1. 7. हर वैवस्वतोदकम्
 Gopī. 5. वैवस्वते जन्तरं

वैशारद्य

- Gaudā. 4. 94. वैशारद्यं तु वै नास्ति

वैश्य

- Brh. 1. 4. 15. वैश्येन वैश्यः (अभवत्)
 Gītā. 9. 32. स्त्रियो वैश्यास्तथा शूद्राः

वैश्यकर्मन्

- Gītā. 18. 44. वैश्यकर्म स्वभावजम्

वैश्ययोनि

- Chhā. 5. 10. 7. क्षत्रिययोनि वा वैश्ययो-
 नि वा

वैश्वदेव

24. 11. स वैश्वदेवं सामाभिगायति
 9. 1. यावन्तो वैश्वदेवस्य निवि-
 द्युच्यन्ते

वैश्वानर

11. 2. सम्पत्तीममात्मानं वैश्वानर-
 मध्येति 4.
 6. आत्मानमेवेमं वैश्वानरं स-
 म्यत्यध्वेपि
 5. 12. 1. वैश्वानरो ज्यं न्वमात्मान-
 मुपास्ते 5. 13. 1 ; 5. 14.
 1 ; 5. 15. 1 ; 5. 16. 1 ;
 5. 17. 1.
 2. य एतमेवमात्मानं वैश्वानर-
 मुपास्ते 5. 13. 2 ; 5. 14.
 2 ; 5. 15. 2 ; 5. 16. 2 ;
 5. 17. 2.
 5. 18. 1. आत्मानं वैश्वानरं विद्वांसः
 — आत्मानं वैश्वानरमुपास्ते
 5. 24. 4. आत्मानं हैवास्य तद्वैश्वानरे
 हुतं ग्यात्
 Brh. 1. 1. 1. व्यात्तमग्निर्वैश्वानरः
 5. 9. 1. अयमग्निर्वैश्वानरो यो ज्य-
 मन्तः पुरुष Maitri. 2. 6.
 Kāṭha. 1. 7. वैश्वानरः प्रविशत्यतिथिः
 Maitri. 2. 6. यः पुरुषः सां प्रविशत्यतिथिः
 6. 9. विंशो ऽसि वैश्वानरो ऽसि

- Mahānār. 3. 6. तन्नो वैश्वानरः प्रचोदयात्
7. वैश्वानराय विद्महे
Prasna. 1. 7. स एष वैश्वानरो विश्वरूपः
Mandū. 3. स्थूलभुग्वैश्वानरः Nrip. 4.
1; Rāmōt. 3.
9. जागरितस्थानो वैश्वानरो
ऽकारः

- Nrisut. 1. विश्वो वैश्वानरः 2.
Prāṇāg. 2. विश्वो ऽसि वैश्वानरः
Kathāśru. 1. वैश्वानरीमिष्टिं कुर्यात्
3. अग्नये वैश्वानराय प्रजापत-
ये न

- Gītā. 15. 14. अहं वैश्वानरो भूत्वा
वैष्णव

- Siras. 5. स गच्छेद्वैष्णवं पदम्
Garbha. 4. वैष्णवेन वायुना संस्पृष्टः
Nāda. 10. सप्रसी वैष्णवी नाम
15. सप्रस्यां वैष्णवं पदम्
Kathāśru. 3. वैष्णवं त्रिकपालम्
Krish. 7. अजय्या वैष्णवी माया
Mukti. 1. 52. वैष्णवीमात्मनिष्ठाम्

वैपट्

- Hansa. 2. अग्नीषोमाभ्यां वैपट्

व्यक्तचैतन्य

- Nrisut. 9. ईश्वरव्यक्तचैतन्यः

व्यक्तता

- Maitri. 6. 10. एवं प्रधानस्य व्यक्ततां गत-
स्य
Chāl. 18. व्यक्ततां ययुः
— व्यक्ततां भूया जायन्ते

व्यक्तदर्शन

- Chāl. 15. अव्यक्तं व्यक्तदर्शनम्

व्यक्तमध्य

- Gītā. 2. 28. व्यक्तमध्यनि भारत

व्यक्ति

- Gītā. 7. 24. अव्यक्तं व्यक्तिमापन्नम्
8. 18. अव्यक्ताव्यक्तयः सर्वे
10. 14. न हि ते भगवन्व्यक्तिं विदुः

व्यय

- Mait. 3. 2. लुप्यमानः सस्पृहो व्ययः
6. 30.

व्ययत्व

- Maitri. 1. चलत्वं व्ययत्वम्

व्यञ्ज

- Swet. 1. 8. व्यक्ताव्यक्तं भरते विश्व-
मीशः

- Maitri. 6. 10. एवं व्यक्तमन्नमव्यक्तमन्नम्
Chāl. 19. कारणैर्व्यञ्जयेद्बुधः

- Siras. 1. नित्यानित्यो व्यक्ताव्यक्तः
Gītā. 8. 20. अव्यक्तो व्यक्तात्सनातनः

व्यञ्जक

- Nrisut. 5. अस्य व्यञ्जिका नित्यनि-
वृत्तापि मूढैरात्मैव दृष्टा

व्यतितृ

- Gītā. 2. 52. दुर्द्धियतितरिष्यति

व्यतिरिच्

1. नान्यः कश्चिन्मत्तो व्यति-
रिक्तः

- Skanda. 3. व्यतिरिक्तं जडं सर्वम्

व्यतिषञ्ज

- Nrip. 2. 2. व्यतिषक्ता वा इमे लोका-
स्तस्माद्व्यतिषक्तान्यङ्गानि
भवन्ति

4. क्षेत्रो यथा पल्लपिण्डमोतं
प्रोतमनुप्राप्तं व्यतिषक्तः

- Siras. 4. ओतप्रोतमनुप्राप्तो व्यतिष-
क्तश्च (one MS. has व्य-
तिसृष्टश्च)

व्यतिसन्दह

- hhā. 7. 15. 3. यद्यप्येनानुक्तान्तप्राणाञ्छू-
लेन समाप्तं व्यतिसन्द-
हेत्

व्यती

- Brahma. 11. स्थानत्रयाव्यतीतस्य
Gītā. 4. 5. बहूनि मे व्यतीतानि ज-
न्मानि

व्यत्यय

- Mukti. 2. 50. संभवव्यत्ययक्रमात्

व्यथ्

- Kaush. 2. 11. मा छेत्था मा व्यथिष्ठाः
Brih. 1. 5. 20. न व्यथते ज्यो न रिप्यति 21.
3. 9. 26. असितो न व्यथते न रि-
प्यति 4. 2. 4; 4. 4. 22;
4. 5. 15.
2. 15. यं हि न व्यथयन्त्येते
11. 34. मया हतास्त्वं जाहि मा
व्यथिष्ठाः
14. 2. प्रलये न व्यथन्ति च

व्यथा

- Gītā. 11. 49. मा ते व्यथा मा च विमु-
ढभावः

व्यध्

- Chhā. 1. 2. 2. तं हासुराः पाप्मना विविधुः
(similarly, 3—6).
— पाप्मना ह्येष विद्धः
3. पाप्मना ह्येषा विद्धा
4. पाप्मना ह्येतद्विद्धम् 5, 6.
8. 4. 2. विद्धः सन्नविद्धो भवति
Brih. 1. 3. 2. तमभिद्रुत्य पाप्मनाविध्यन्
3—6.
6. एवमेनाः पाप्मनाविध्यन्
7. तमभिद्रुत्य पाप्मनाविध्य-
त्सन्

- Maitri. 6. 28. रजस्तमोभ्यां विद्धस्य
Mund. 2. 2. 2. तद्विद्धव्यं सोम्य विद्धि
3. लब्धं तदेवाक्षरं . . विद्धि
4. अप्रमत्तेन वेद्धव्यम्
Dhyāna 19.

व्यन्

- Brih. 3. 4. 1. यो व्यनेन व्यानिति स त
आत्मा सर्वान्तरः (व्या-
निर्ताति सान्द्रसं देव्यं
Sāṅkara).

व्यनुनद्

- Gītā. 1. 19. नमश्च प्रथिवीं चैव . . व्य-
नुनादयन्

व्यपादिश्

- Brih. 3. 4. 2. एवमेवैतद् व्यपादिष्टं भवति

व्यपाथि

- Gītā. 9. 32. मां हि पार्थ व्यपाश्रित्य

व्यपेतभी

- Gītā 11. 49. व्यपेतभीः प्रीतमनाः पुन-
स्त्वम्

व्यपोह्

- Tait. 1. 6. 1. व्यपोह्य शीर्षकपाले
Kaivalya. 1. अचिरात् सर्वपापं व्यपोह्य

व्यय्

- Maitri. 2. 2. व्ययमानो ज्ययमानः

व्यय

- Gītā. 11. 2. भवव्ययौ हि भूतानाम्

व्यवाच्छद्

- Tait. 1. 11. 1. प्रजातन्तुं मा व्यवच्छेत्सीः

व्यववद्

- Chhā. 4. 16. 2. ब्रह्मा व्यववदति 4 (व्यप-
वदति MSS.)

व्यवसाय

- Gītā. 10. 36. जयो जस्मि व्यवसायो जस्मि
18. 59. मिथ्यैष व्यवसायस्ते

व्यवसायात्मक

- Gītā. 2. 41. व्यवसायात्मिका वृद्धिः 11.

व्यवसो

- Gītā. 1. 45. महत्पापं कर्तुं व्यवसिता व-
यम्
9. 30. सम्यग्व्यवसितो हि सः

1. व्यवस्था

- Maitrī. 6. 30. ऊर्ध्वमेव व्यवस्थितम्
Muhānār. 11. 41. अर्णयोर्यो व्यवस्थिता
Maha. 3; Vasu. 3.
13. परमात्मा व्यवस्थितः
Maha. 3; Vasu. 3.

- Gauda. 1. 2. त्रिधा देहे व्यवस्थितः
2. 13. अन्तश्चित्ते व्यवस्थितान्

- Brahmav. 8. तस्य मध्ये व्यवस्थितः
Nāda. 4. सत्यलोको व्यवस्थितः

- Brahmab. 12. भूते भूते व्यवस्थितः

- Dhyāna. 10. सर्वत्रात्मा व्यवस्थितः

- Piṇḍa. 2. कस्मिन् स्थाने व्यवस्थितः

- Kṛish. 18. लक्ष्मीरूपो व्यवस्थितः

- Gītā. 1. 20. अथ व्यवस्थितान्द्रष्टु

3. 34. रागद्वेषौ व्यवस्थितौ

2. व्यवस्था

- Swet. 1. 1. सुखेतेरेषु वर्त्तमाने..व्य-
वस्थाम्

- Gauda. 3. 17. स्वसिद्धान्तव्यवस्थासु

4. 13. न व्यवस्था प्रसज्यते

व्यवस्थिति

- Gītā. 16. 1. ज्ञानयोगव्यवस्थितिः
24. कार्याकार्यव्यवस्थितौ

व्यवहार

- Mukti. 2. 28. असंगव्यवहारत्वात्

व्यवह

- Nṛisut. 9. अमृदो मृद इव व्यवहर-
ज्ञास्ते माययैव

- Mukti. 2. 70. तानिर्व्यवहरत्तपि

व्यश्

- Kaush. 1. 7. तां व्यष्टिं व्यभुते

- Gauda. 1. 27. व्यभुते तदनन्तरम्

- Nṛip. 1. 1. व्यशेम देवहितं यदायुः
2. 4; Nṛisut 1.

1. व्यष्टि

- Kaush. 1. 7. सा या ब्रह्मणो जितिर्या
व्यष्टिस्तां जितिं जयति तां
व्यष्टिं व्यभुते

- Bṛih. 3. 3. 2. तस्माद्वायुरेव व्यष्टिः

2. व्यष्टि

- Bṛih. 2. 6. 3. विप्रचित्तिर्व्यष्टिः 4. 6. 3.
— व्यष्टिः सनातोः 4. 6. 3.

व्याकरण

- Mund. 1. 1. 5. शिक्षा कल्पो व्याकरणम्

व्याकुलितमनस्

- Garbha. 3. व्याकुलितमनसो जन्धाः ख-
ज्जाः कुञ्जा वामनका भ-
वन्ति

व्याकृ

- Ait. 5. 1. येन वाचं व्याकरोति

- Chhā. 6. 3. 2. नामरूपे व्याकरवाणि

3. नामरूपे व्याकरोत्

- Bṛih. 1. 4. 7. नामरूपाभ्यामेव व्याक्रियत
(again with स्ते)

1. व्याख्या

- Kaush. 3. 4. यथास्यै प्रज्ञायै सर्वाणि भू-
तान्येकं भवन्ति तद् व्या-
ख्यास्यामः

Bṛih. 2. 4. 4. एखास्व व्याख्यास्यामि ते
4. 5. 5. भवत्येतद् व्याख्यास्यामि ते

Tait. 1. 2. 1. शीक्षां व्याख्यास्यामः
1. 3. 1. संहिताया उपनिषदं व्या-
ख्यास्यामः

4. य एवमेता महासंहिता
व्याख्याता वेद

Maitri. 6. 10. अनेनैव प्रधानस्य भोज्यत्वं
व्याख्यातम्

Gauḍa. 3. 11. रसादयो हि ये कोशा
व्याख्यातास्तैस्त्तिरीयके
26. स एष नेति नेतीति व्याख्या-
तम्

Brahmav. 5. व्याख्यातं ब्रह्मवादिभिः

Prāṇāg. 1. शारीरयज्ञं व्याख्यास्यामः

Uaṃsa. 1. हंसपरमहंसनिर्णयं व्या-
ख्यास्यामः

2. व्याख्या

Maitri. 6. 10. अनेनैव चतुर्दशविधस्य मा-
गस्य व्याख्या कृता

व्याख्यान

Bṛih. 2. 4. 10. अनुव्याख्यानि व्याख्याना-
नि 4. 1. 2; 4. 5. 11;
Maitri. 6. 32.

Rāmup. 49. व्याख्याननिरतः

व्याघ्र

Chhā. 6. 9. 2. व्याघ्रो वा सिंहो वा 6.10.2.

व्याचक्ष्

Kena. 3. इति शुश्रुम पूर्वेषां ये नस्तद्
व्याचक्षिरे

Bṛih. 2. 4. 4. व्याचक्षाणस्य मे निदिध्या-
सस्व 4. 5. 5.

3. 4. 1. य आत्मा सर्वान्तरस्तं मे
व्याचक्ष्व 2; 3. 5. 1.

Nrip. 1. 7. देहान्ते देवः परं ब्रह्मतार-
कं व्याचष्टे

Nṛisut.

1. इममात्मानमोङ्कारं नो व्या-
चक्ष्व

Jābāla.

1. रुद्रस्तारकं ब्रह्म व्याचष्टे
Rāmot. 1.

व्याज

Rāmup.

36. तद्याजेनेक्षितुं सीताम्

व्यात्तानन

Gītā.

11. 24. व्यात्ताननं दीपविशालनेत्रम्

व्यादा

Chhā. 1. 2.

9. व्याददात्येवान्तत इति

Bṛih. 1. 1.

1. व्यात्तमग्निर्वैश्वानरः

6. 2.

12. तस्य व्यात्तमेव समित्

व्याधा

Chhā. 7. 10.

1. व्याधीयन्ते प्राणाः

Bṛih. 5. 11.

1. एतद्वै परमं तपो यद्व्याहित-
स्तप्यते

व्याधि

Chhā. 4. 10.

3. स ह व्याधिनानाशितुं दध्रे
— व्याधिभिः प्रतिपूर्णां जस्मि

Siras.

4. *vile* महाभय

Gītā.

13. 8. जन्ममृत्युजराव्याधिदुःख-
दोषानुदर्शनम्

व्यान

Chhā. 1. 3.

3. अथ खलु व्यानमेवोद्गीथ-
मुपासीत 5.

— प्राणापानयोः संधिः स व्या-
नां यो व्यानः सा वाक्

3. 13.

2. दक्षिणः सुषिः स व्यानः

5. 20.

1. तां जुहुयाद्वायवाय स्वाहेति
व्यानस्तृप्यति

2. व्याने नृप्यति भोत्रं तृप्यति

Bṛih. 1. 5.

3. प्राणो ज्ञानो व्यान उदानः
समानः Tait. 1. 7. 1.

3. 1.

10. व्यानः शस्या

- Brih. 3. 4. 1. यो व्यानेन व्यानिति स त
आत्मा सर्वान्तरः
3. 9. 26. कस्मिन्वपानः . . व्यान इति
कस्मिन्नु व्यानः
5. 14. 3. प्राणो ऽपानो व्यान इत्यष्टा-
वक्षराणि
Tait. 1. 5. 3. सुविरिति व्यानः
2. 2. 1. व्यानो दक्षिणः पक्षः
Maitri. 2. 6. प्राणो ऽपानः समान उदानो
व्यानः
— येन वा एता अनुगृहीता
इत्येष वाव स व्यानः
— उत्तरं व्यानस्य रूपं च
6. 5. प्राणो ऽपानो व्याना इति
प्राणवत्येषा
9. प्राणाय स्वाहा . . व्यानाय
स्वाहा
33. प्राणो ऽपानो व्यानः समान
उदानः
7. 2. श्रीष्मो व्यानः सोमो रुद्रा
दक्षिणत उद्यन्ति
Mahānār. 15. 8. व्याने निविष्टो ऽमृतं जुहोमि 9.
16. 1. व्याने निविष्टायामृतं हुतं
व्यानमन्त्रेनाप्यायस्व
Praśna. 3. 6. आसु व्यानश्चरति
8. वायुर्व्यानः
4. 3. व्यानो ऽन्वाहार्यपचनः
Prāṇāg. 1. मध्यमिकया व्याने
4. व्यानः प्रस्तोता
Amṛita. 35. व्यानः सर्वेषु चाङ्गेषु
37. व्यानो ऽप्यायसमप्रभः
Kāṭhaśru. 1. प्राणापानव्यानोदानसमानान्

व्याप्

- Śwet. 4. 10. तस्यावयवभूतैस्तु व्याप्तं
सर्वमिदं जगत्
Mahānār. 11. 6. तत्सर्वं व्याप्य नारायणः
स्थितः Vāsu. 3.

- Nrip. 2. 4. यः सर्वलोकान् व्याप्नोति
व्यापयति
— खेहो यथा पललपिण्डं . .
व्याप्यते व्यापयते
4. 2. तथा सर्वमिदं व्याप्तम्
Nṛisut. 2. व्याप्तः सदोज्ज्वलः
Brahmav. 12. सर्वं व्याप्यैव तिष्ठति
Siras. 6. सहस्रपादेकमृध्ना व्याप्तम्
Hathsa. 1. सर्वेषु देहेषु व्याप्तो वर्त्तते
2. येनेदं व्याप्तम्
Rāmot. 5. यो ब्रह्माण्डस्यान्तर्बहिर्व्या-
प्नोति विराट् (36).
Gītā. 10. 16. लोकानिमांस्त्वं व्याप्य ति-
ष्ठसि
11. 20. व्याप्तं त्वयैकेन दिशश्च
सर्वाः

व्यापक

- Katha. 6. 8. व्यापको ऽलिङ्ग एव च
Siras. 6. कालाव्यापक उच्यते
— व्यापको हि भगवान् रुद्रः
Nāda. 17. व्यापकं निष्कलं शिवम्
Sarvop. 4. पूर्वं व्यापकं चैतन्यम्

व्याप्ततम

- Nṛisut. 5. न हीदं सर्वमेष हि व्याप्ततमः
— एष एवोऽत्र एष हि व्याप्ततमः
(so with the other 10
words of the Mantra).
— व्याप्ततम उत्कृष्टतमः

व्यामिश्र

- Gītā. 3. 2. व्यामिश्रेणैव वाक्येन
व्यावर्त्तन
Chhā. 5. 3. 2. वेत्थ पथोर्देव्यानस्य पितृया-
णस्य च व्यावर्त्तना ३ इति

व्यावृ

- Amṛita. 35. सदा व्यावृत्त्य तिष्ठति

व्यावृत्

- Brih. 1. 5. 2. न स पाप्मनो व्यावर्त्तते
Maitri. 6. 1. अहोरात्रेणैतौ व्यावर्त्तते
Parama. 3. सर्वे कामा मनोगता व्या-
वर्त्तन्ते (सर्वान् कामाना-
त्मनो गतान् व्यावर्त्तेरन्
MSS.)

व्यावृत्तत्व

- Maitri 3. 5. व्यावृत्तत्वमीर्ष्या

व्याशा

- Rāmāp. 88. आशाव्याशास्वपि

व्यास

- Gītā. 10. 13. असितो देवलो व्यासः
87. मुनीनामप्यहं व्यासः
18. 75. व्यासप्रसादाच्छ्रुतवान्

व्याह

- Brih. 1. 4. 1. सो ऽहमस्मीत्यये व्याहरत्
Nār. 4. ओमित्येतदये व्याहरत्
Gītā. 8. 13. ओमित्येकाक्षरे ब्रह्म व्या-
हरन्

व्याहति

- Tait. 1. 5. 1. भूर्भुवः सुवर्गिति वा एता-
स्तिस्रो व्याहृतयः
3. चतस्रश्चतस्रो व्याहृतयः
Maitri. 6. 2. व्याहृतिभिः सावित्र्या च
Nrip. 4. 3. यो वै नृसिंहः... याः सप्त
व्याहृतयस्तस्मैवैनमो नमः
(15).
Mahā. 2. सप्रणवा व्याहृतयः
3. भूरिति व्याहृतिः
— भुव इति व्याहृतिः
— स्वर्गिति व्याहृतिः
— ओं जनदिति व्याहृत्या
Vāsu. 2. तिस्रो व्याहृतयस्त्रीणि छ-
न्दांसि

Gopf.

5. ततो व्याहृतीस्ततो गाय-
त्रीम्

Rāmōt.

5. यो वै श्रीरामः... याः सप्त
व्याहृतयः (20).

व्युच्चर

- Brih. 2. 1. 20. यथाग्नेः क्षुद्रा विस्फुलिङ्गा
व्युच्चरन्त्येवमेवास्मादात्म-
नः सर्वे प्राणाः ... व्युच्चर-
न्ति

व्युत्था

- Brih. 3. 5. 1. पुत्रैषणायाश्च वित्तैषणायाश्च
लोकैषणायाश्च व्युत्थाय 4.
4. 22; Nrisut. 6 (adda
ससाधनेभ्यः before last
word).

Kāthāśru.

1. यो वा व्युत्तिष्ठति किमस्य
यज्ञोपवीतम्

व्युदस्

- Gītā. 18. 51. रागद्वेषौ व्युदस्य च

व्युष्टि

- Chhā. 3. 13. 4. एतः कीर्त्तिश्च व्युष्टिश्चेत्यु-
पासीत

व्युष्टिमन्त्र

- Chhā. 3. 13. 4. स कीर्त्तिमान् व्युष्टिमान्
भवति

व्यूह

- Brih. 5. 15. 1. व्यूह रश्मीन् समूह तेजः
Isā. 16.

Gītā.

1. 2. दृष्ट्वा तु पाण्डवानीकं व्यू-
ढम्
3. व्यूढां द्रुपदपुत्रेण

व्यूह

Rāmāp.

90. अंगव्यूहानिलजायैः

व्यूहन

Garbha.

1. वायुर्व्यूहने

व्योम, व्योमन्

- Tait. 2. 1. 1. निहितं गुहायां परमे व्योमन्
3. 6. 1. एषा भार्गवी वारुणी विद्या
परमे व्योमन् प्रतिष्ठिता
Śwet. 4. 8. ऋचो अक्षरे पद्मे व्योमन्
Nrip. 4. 2 ; 5. 2.

- Maitri. 6. 34. व्योम्नि व्योम न लक्षयेत्
— पदव्योमानुस्मरणम्
35. विद्युदिवाम्नाचिपः परमे
व्योमन्

- Mund. 2. 2. 7. व्योस्यात्मा प्रतिष्ठितः
Mahānār. 1. 2. तदक्षरे परमे व्योमन्
Siras. 1. अहमेव सर्वे व्योममव सः
(व्योमशब्दो ङ्कारान्तः
Nār.)
5. व्योममिति भस्म (not in
the MSS.)

- Tejo. 9. तद्योम परमं स्थितम्

व्योमरूप

- Tejo. 5. व्योमरूपं कलासूक्ष्मम्

व्योमसद्

- Katha. 5. 2. वरसदृतसद्योमसत्
Mahānār. 9. 3; 17. 8;
Nrip. 3. 1.

व्रज्

- Chhā. 4. 16. 3. यथैकपाद्भजन्
5. यथोभयपाद्भजन्
6. 14. 2. एतां दिशं व्रज
8. 1. 6. आत्मानमनुविद्य व्रजन्ति
.. आत्मानमनुविद्य व्रज-
न्ति

4. आत्मानमनुविद्य व्रजतः

- Katha. 2. 21. आसीनो दूरं व्रजति

- Gauḍa. 3. 19. मर्त्यताममृतं व्रजेत्

4. 86. एवं विद्वाञ्छमं व्रजेत्

- Kshur. 23. दग्ध्वा लयं व्रजेत् (bis).

Siras.

4. तीर्थमेके व्रजन्ति

Nāda.

15. अष्टम्यां व्रजते रुद्रम्

16. दशम्यां च ध्रुवं व्रजेत्

Gītā.

2. 54. किमासीत व्रजेत किम्

18. 66. मामेकं शरणं व्रज

व्रज

- Bṛih. 6. 4. 23. इन्द्रस्यायं व्रजः कृतः

व्रत

- Chhā. 2. 11. 2. महामनाः स्यात्तद्व्रतम्

2. 12. 2. न प्रत्यङ्मुष्मिमाचामेव नि-
ष्टीवेत्तद्व्रतम्

2. 13. 2. न काचन परिहरेत्तद्व्रतम्

2. 14. 2. तपन्तं न निन्देत्तद्व्रतम्

2. 15. 2. वर्षन्तं न निन्देत्तद्व्रतम्

2. 16. 2. ऋतुञ्च निन्देत्तद्व्रतम्

2. 17. 2. लोकाञ्च निन्देत्तद्व्रतम्

2. 18. 2. पशुञ्च निन्देत्तद्व्रतम्

2. 19. 2. संवत्सरं मज्जो नाभ्रीया-
त्तद्व्रतं मज्जो नाभ्रीयादिति
वा

2. 20. 2. ब्राह्मणान्न निन्देत्तद्व्रतम्

2. 21. 4. सर्वमस्मीत्युपासीत तद्व्रतम्

- Bṛih. 1. 5. 21. अथातो व्रतर्मांसां

23. तस्मादेकमेव व्रतं चरेत्

- Tait. 3. 7. 1. अन्नं न निन्द्यात्तद्व्रतम्

3. 8. 1. अन्नं न परिचक्षीत तद्व्रतम्

3. 9. 1. अन्नं बहु कुर्वीत तद्व्रतम्

3. 10. 1. न कञ्चन वसतौ प्रत्याच-
क्षीत तद्व्रतम्

- Śwet. 4. 9. छन्दांसि यज्ञाः क्रतवो व्र-
तानि

- Maitri. 4. 3. स्वधर्मस्य वा एतद्व्रतम्

- Nṛisut. 6. देवानां व्रतमाचरन्

- Siras. 5. यस्माद्व्रतमिदं पाशुपतम्

- Kālāg. 1. व्रतमेतच्छांभवम्

- Gopī. 5. व्रतं यस्तु समाचरेत्

- Mukti. 2. 48. निवृत्तिव्रतधारिणः

व्रतवन्त

Vyāsa.

1. व्रतवान् स्यादतन्द्रितः

व्रतिन्

Māhāt.

4. पुनरव्रती वा व्रती वा

व्रश्च

Bṛih. 3.

9. 28. वृक्षो वृक्षो रोहति मूलात्
मर्त्यः स्विन्मृत्युना वृक्षः

व्रश्चन

Maitri.

1. 4. व्रश्चनं वातरज्जुनाम्

व्रात्य

Praśna.

2 11. व्रात्यस्त्वं प्राणैकऋषिः

Chât.

11. व्रद्धचारी च व्रात्यश्च

Chhâ. 3.

14. 3. अणीयान् व्रीहिर्वा यवाश्च

5. 10. 6. त इह व्रीहियवाः... इति
जायन्ते

Bṛih. 5.

6. 1. अन्तर्हृदये यथा व्रीहिर्वा

6. 3. 13. व्रीहियवाः

6. 4. 13. व्रीहीनवघातयेत्

Muṇḍ. 2.

1. 7. प्राणापानौ व्रीहियवौ तपश्च

Skanda.

6. तुषेण बद्धो व्रीहिः स्यात्

शंयु

Mahānār.

6. 4. भवा तोकाय तनयाय शं-
योः

शंयोर्वाक

Prāṇag.

3. शारीरयज्ञस्य... कः शंयो-
र्वाकः

4. तालुः शंयोर्वाकः

शंस

Chhâ. 1

1. 9. ओमिति शंसति

114

Tait. 1. 8.

1. ओं शोमिति शब्दाणि शं-
सन्ति

Mahānār.

9. 13. उप ब्रह्मा भृगवच्छस्यमा-
नम्

Chât.

9. शंसन्तमनुशंसन्ति

Rāmāp.

38. आहूय शंसतां सर्वम्

Gitā.

5. 1. पुनर्थो गं च शंससि

शक्

Ait.

3. 3. तत्राशक्रोश्वाचा ग्रहीतुम्
(similarly in 4-9).

Kaush.

2. 5. न ताक्याणितुं शक्रोति
— त ताक्याणितुं शक्रोति3. 2. न हि कथ्यन् शक्रयात् स-
कृद्वाचा नाम प्रजापयितुम्

Kema.

19. तत्र शशाकं दग्धुम्
— नैतदशकं विज्ञातुम् 23.

23. तत्र शशाकादानुम्

Chhâ. 5.

1. 8. कथमशकतत्तं मज्जीवितु-
मिति 9, 10, 11.

5.

3. 5. नैकं यनाशकं विवक्तुमिति

Bṛih. 2.

4. 7. न बाष्पाब्जब्जदाब्जक्रुयाद्-
ह्णाय 8, 9; 4, 5, 8, 9,
10.

5.

2. 3. एतच्छयं शिक्षेदमं दानं द-
याम्

6.

1. 8. कथमशकतं मदुते जी-
वितुमिति 9-12.13. न वै शक्ष्यामस्त्वदुते जी-
वितुम्

Kātha.

3. 2. नाचिकेतं शकमहि

6. 4. इह चेदशकद्वौडम्

12. न मनसा प्राप्तुं शक्यः

Maitri.

2. 6. स एको नाशकत्

6. 31. न शक्यते वर्णयितुं गिरा

Mahānār.

7. 5. सतां शक्यः प्रोवाचोपनि-
पदिन्द्रः

20. 4. मनवञ्जस्थं तत्र तत्रः

- Nrisut. 9. नैव वयं वक्तुं शक्नुमः
 Rāmōt. 5. श्रीरामेणैवं शिक्षितः
 Mukti. 2. 43. न शक्यते मनो जेतुम्
 Gitā. 1. 30. न च शक्नोम्यवस्थातुम्
 5. 23. शक्नोतीहैव यः सोढुम्
 6. 36. शक्यो ज्वातुमुपायतः
 11. 4. मन्यसे यदि तच्छक्यम्
 8. न तु मां शक्यसे द्रष्टुम्
 48. एवंप्रकारं शक्य अहं नृलोके
 द्रष्टुम्
 53. शक्य एवंप्रविधो द्रष्टुम्
 54. भक्त्या त्वनन्यया शक्यः
 12. 9. अथ चित्तं समाधातुं न श-
 क्येति
 18. 11. न हि देहभृता शक्यम्

शकट

- Chhā. 4. 8. अधस्ताच्छकटस्य
 Maitri. 3. शकटमिवाचेतनमिदं श-
 रीरम्

शकर

- Bṛih. 3. 28. मांसान्यस्य शकगाणि

शकुन

- Maitri. 34. हिरण्यवर्णः शकुनः

शकुनि

- Kaush. 2. मत्स्यो वा शकुनिर्वा
 Chhā. 5. 1. यत्किञ्चिदिदमा श्वभ्य आ
 शकुनिभ्यः
 6. 8. 2. यथा शकुनिः सूत्रेण प्रबद्धः

शक्यस्

- Chhā. 2. 17. 1. एताः शक्यो लोकेषु प्रो-
 ताः 2.

शक्ति

- Swet. 2. सुवर्गेयाय शक्त्या (so 3
 MSS. agreeing with
 VS. xi. 2; the reading
 of TS. is शक्त्यै)

Śwet.

Nrip.

Siras.

Nyāsa.

Kāṭhaśru.

Hamsa.

Kālāg.

Rāmap.

Swet.

Hamsa.

Mahānār. 20.

Nār.

Rāmap.

Nrip.

Skanda.

6. 8. परास्य शक्तिर्विविधैव श्रू-
 यते

3. 1. मन्त्रराजस्य . . शक्ति . .
 वृद्धि

— मायामेतां शक्तिं विद्यात्

— य एतां मायां शक्तिं वेद

4. ईशानीभिर्जननीभिश्च शक्ति-
 भिः

2. अग्निमाधाय शक्तितः

3. इष्ट्वा च शक्तितां यज्ञैः

2. इमिति बीजं स इति शक्तिः

1. के मंत्राः काः शक्तयः

10. शक्तिसेनाकल्पना

16. शक्तयस्तिष्ठ एव च

22. वीजशक्ती न्यसेत्

72. rīde आदि

86. शक्तिं चाधाराख्यकाम्

90. विमलादीश्च शक्तीरभ्यर्च-
 येत्

शक्तियोग

4. 1. बहुधा शक्तियोगाङ्गान्ने-
 कान् . . दधाति

शक्त्यात्मन्

2. सदाशिवः शक्त्यात्मा

शक्र

3. हयामि शक्रं पुरुहुतमि-
 न्द्रम्

2. शक्रश्च नारायणः

शङ्क

39. स तु रामे शक्तिः सन्

शङ्कर

6. शङ्करं नीललोहितम्
 14. विरिञ्चिनारायणशङ्करा-
 त्मक

Rāmōt. 4. श्रीरामः प्राह शङ्करम्
Gītā. 10. 23. रुद्राणां शंकरश्चास्मि

शङ्कु

Chhā. 2. 23. 4. यथा शङ्कुना सर्वाणि पर्णा-
नि सन्तृण्णानि

5. 1. 12. यथा सृह्यः पट्टीश-
ङ्कुन् संखिदेत्

Bṛih. 6. 1. 13. यथा महासृह्यः पट्टीश-
शङ्कुन् संवृहेत्

शंख

Bṛih. 2. 4. 8. यथा शंखस्य ध्यायमानस्य
4. 5. 9.

— शंखस्य तु ग्रहणेन 4. 5. 9.

Kṛish. 18. यः शंखः स स्वयं विष्णुः

Rāmāp. 9. हस्ताः शंखादिभिर्मुताः

92. गदारिशंखाब्जधरम्

93. शंखचक्रे गदाब्जे

Gītā. 1. 12. शंखं दध्मौ प्रतापवान्

13. ततः शंखाश्च मेधश्च

14. दिव्यौ शंखौ प्रदध्मतुः

18. शंखान्दध्मुः पृथक्पृथक्

शंखचक्रगदाधर

Atmapra. 1. ओ नमो नारायणाय शं-
खचक्रगदाधराय

शंखचक्रगदापाणि

Vāsu. 2. शंखचक्रगदापाणे द्वारका-
निलयाच्यत

शंखध्म

Bṛih. 2. 4. 8. शंखस्य तु ग्रहणेन शंखध्म-
स्य वा 4. 5. 9.

शंखनाद

Hamśa. 2. शंखनादश्चतुर्थः

शंखपुलिक

Gāruḍa. 2. यदि शंखपुलिकदूतस्त्वं य-
दि वा शंखपुलिकः स्वयम्

शंखमध्यग

Brahmay. 8. अकारः शंखमध्यगः

शठ

Mukti. 1. 51. अमुयकायानुजवे शठाय

Gītā. 18. 28. शठो नैष्कृतिका ऽलसः

शत

At. 4. 5. शतं मा पुर आयसीररक्षण

Kaush. 1. 4. शतं फलहस्ताः &c.

2. 11. स जीव शरदः शतमिति
(bis).

— शतं शरद आयुषो जीवस्व

Chhā. 3. 16. 7. स ह पांडशवर्षशतमजीव-
त्य ह पांडशवर्षशतं जी-
वति य एवं वेद

4. 2. 1. पट् शतानि गवाम् 2.

7. 8. 1. शतं विज्ञानवतामेको बल-
वानाकम्पयते

7. 26. 2. शतं च दश पैकं च

8. 6. 6. शतं पैका च हृदयस्य ना-
द्यः Katha. 6. 16.

Bṛih. 2. 5. 19. अस्य हरयः शता दश

3. 9. 1. त्रयश्च त्री च शता (bis).

4. 3. 33. ये शतं मनुष्याणामानन्दाः
स एकः पितृणां जितलो-
कानामानन्दः (similarly
5 times more).

Isā. 2. निजीयिषेच्छतं समाः

Tait. 2. 8. 1. ते ये शतं मानुषा आनन्दाः
स एको मनुष्यगन्धर्वाणां
मानन्दः (similarly 9
times more).

Mahānār. 4. 2. शतं मे घ्नन्ति पापानि श-
तसायुर्विवर्द्धति

- Mahânâr. 3. एषा नो दूर्वे प्रतनु सहस्रेण
शतान च
6. जीवामि शतदः शतम्
Prašna. 3. 6. तामां शतं शतमेकैकस्याम्
Nrip. 5. 10. अनुपनीतशतमेकम्
— उपनीतशतमेकम्
— गृहस्थशतमेकम्
— वाचस्पथशतमेकम्
— यतीनां तु शतं पूर्णम्
— रुद्रजापकशतमेकम्
— अथर्वशिरःशखाध्यायिक-
शतमेकम्
Garbha. 5. सत्रोत्तरं मर्मशतम्
— साक्षात्कं सन्धिशतम्
— मनयकं स्वायुशतम्
— सप्त शिराशतानि
— पञ्च मज्जाशतानि
— अस्थीनि च ह वै त्रीणि
शतानि पटिश्र
Gāruda. 3. शतं ब्राह्मणान् ग्राहयित्वा
Gopî. 5. वाञ्छेयशतानि च
Mukti. 1. 41. सारमष्टोत्तरं शतम्
46. गुह्यमष्टोत्तरं शतम्
50. एवमष्टोत्तरं शतम्
2. 11. समाशतैः
11. जन्मान्तरशताभ्यस्ता

शतक्रतु

- Mahânâr. 7. 1. सर्वं पाहि शतक्रतो

शतधा

- Swet. 5. 9. शतधा कल्पितस्य च भा-
गः
Maitri. 6. 8. सहस्ररश्मिः शतधा वर्त्त-
मानः Prâśna. 1. 8.
Npîsut. 8. शतधा सहस्रधा भिन्नः
शतपत्राढ्य
Dhyâna. 15. शताब्जं शतपत्राढ्यम्

शतबाहु

- Mahânâr. 4. 5. कृष्णेन शतबाहुना

शतभाग

- Swet. 5. 9. बालाग्रशतभागस्य

शतमूल

- Mahânâr. 4. 1. सहस्रपरमा देवी शतमूला
शताङ्कुरा
2. दूर्वा अमृतसम्भूताः शत-
मूलाः शताङ्कुराः (singular
in 4 MSS.)

शतरुद्रिय

- Kaivalya. 24. यः शतरुद्रियमधीते
Jâbâla. 3. शतरुद्रियेणेत्येतान्येव ह वा
अमृतस्य नामानि

शतविचक्षण

- Prânâg. 1. बह्वीः शतविचक्षणाः

शतशम्

- Gîtâ. 11. 5. शतशो ऽथ सहस्रशः

शतसंवत्सर

- Âśrama. 2. शतसंवत्सरभिः क्रियाभि-
र्यजन्तः (4 times).

शतसहस्र

- Siras. 7. रुद्राणां शतसहस्राणि ज-
पानि भवन्ति Mahâ. 4

शतसाहस्राङ्ग

- Dhyâna. 6. बालाग्रशतसाहस्राङ्गम्
(so MSS).

शताङ्कुर

- Mahânâr. 4. 1. शतमूला शताङ्कुरा
2. शतमूलाः शताङ्कुराः
(singular in 4 MSS.)

शताधिक

Krish. 14. शताधिकाः स्त्रियस्तथा

शताब्ज

Dhyāna. 15. शताब्जं शतपत्राद्यम्

शतायुस्

Kaṭha. 1. 23. शतायुषःपुत्रपौत्रान् वृणीष्व

शतार्द्धार

Śwet. 1. 4. शतार्द्धारं विंशतिप्रत्यराभिः

शतेपुधि

Ūla. 16. सहस्राक्ष शतेपुधे

शत्रु

Mahānār. 20. 2. जहि शत्रुं गप मृधो नुदस्व

Ūla. 21. नमः कुमाराय शत्रवे

Krish. 21. संहारार्थं च शत्रुणाम्

Gītā. 3. 43. जहि शत्रुं महाबाहो

6. 6. वर्त्ततात्मैव शत्रुवत्

11. 33. जित्वा शत्रुन् मुञ्च्य राज्यम्

12. 18. समः शत्रौ च मित्रे च

16. 11. असौ मया हतः शत्रुः

शत्रुघ्न

Rāmop. 50. शत्रुघ्नभरतौ

51. शत्रुघ्नायो विभीषणम्

Rāmop. 3. शत्रुघ्नस्यैव जसात्मकः

Mukti. 1. 1. सीताभरतसौमित्रिशत्रुघ्ना-
द्यैः

शत्रुत्व

Gītā. 6. 6. अनात्मनस्तु शत्रुत्वे

शनकैस्

Maitri. 6. 28. शनकैरवटैवावटकृद्भ्रातु-
कामः संविशति

शनि

Maitri. 7. 6. *vide* आदि

शनैस्

3. प्रणवेन शनैः शनैः

5. शनैरेव समुत्सृजेत्

21. निरपेक्षः शनैः शनैः

Nāda. 19. शनैर्मुञ्चेत् कलेवरम्

Gītā. 6. 25. शनैः शनैरुपरमेत्

शान्तम्

Śwet. 3. 5. तथा नस्तनुवा शान्तमया

Ūla. 8 (तन्वा)

Mahānār. 13. 3. वोचेम शान्तमं हृदे

शप्

Bṛh. 6. 4. 12. येमवविद्वां ब्राह्मणः शपति

Nyāsa. 4. निन्दितो न शपेत् परान्

Kaṭhaśru. 4.

शवरी

Ri 37. शवरीं गत्वा

शबल

Chhā. 8. 13. 1. श्यामाच्छबलं प्रपद्ये शब-
लाच्छयाम्

शब्द

Ait. 5. 1. येन वा शब्दं शृणोति

Kaush. 1. 7. केन शब्दानिति श्रोत्रेणेति

3. 2. श्रोत्रेण शब्दम्

3. श्रोत्रं सर्वैः शब्दैः सहाप्ये-
ति (bis); 4. 20.

4. श्रोत्रमेवास्मिन् सर्वे शब्दा
अभिविस्तृज्यन्ते श्रोत्रेण स-
र्वाञ्छब्दानामिति

5. तस्य शब्दः परस्तात्प्रति-
विहिता भृतमात्रा

6. प्रज्ञया श्रोत्रं समारुह्य श्रो-
त्रेण सर्वाञ्छब्दानामिति

7. न हि प्रज्ञापेतं श्रोत्रं शब्दं
कंचन प्रज्ञापयेत्

Mahânâr. 3. एवा नो दूर्वे प्रतनु सहस्रेण
शतेन च

6. जीवाणि शरदः शतम्

Praśna. 3. 6. तासां शतं शतमेकैकस्याम्

Nrip. 5. 10. अनुपनोतशतमकम्

— उपनोतशतमेकम्

— गृहस्थशतमेकम्

— वातप्रस्थशतमेकम्

— यतीनां तु शतं पूर्णम्

— रुद्रजापकशतमेकम्

— अथर्वशिरःशिखाध्यायिक-
शतमेकम्

Garbha. 5. सप्तोत्तरं मर्मशतम्

— साक्षात्कं सन्धिशतम्

— सनयकं स्त्रायुशतम्

— सप्त शिराशतानि

— पञ्च गज्जाशतानि

— अस्थानि च ह वै त्रीणि
शतानि पटिश्च

Gâruda. 3 शतं ब्राह्मणान् यादयित्वा

Gopî. 5. वाजपेयशतानि च

Mukti. 1. 41. सारमष्टोत्तरं शतम्

46. गुह्यमष्टोत्तरं शतम्

50. पञ्चमष्टोत्तरं शतम्

2. 11. समाशनेः

14. जन्मान्तरशताभ्यस्ता

शतक्रतु

Mahânâr. 7 4. सर्वं पाहं शतक्रतो

शतधा

Swet. 5. 9. शतधा कल्पितस्य च भा-
गः

Maitri. 6. 8. सहस्ररदिमः शतधा वर्त्त-
मानः Praśna. 1. 8.

Nṛisut. 8. शतधा सहस्रधा भिन्नः

शतपत्राढ्य

Dhyâna. 15. शताब्जं शतपत्राढ्यम्

शतबाहु

Mahânâr. 4. 5. कृष्णेन शतबाहुना

शतभाग

Swet. 5. 9. बालाग्रशतभागस्य

शतमूल

Mahânâr. 4. 1. सहस्रपरमा देवी शतमूला
शताङ्कुरा

2. दूर्वा अमृतसम्भूताः शत-
मूलाः शताङ्कुराः (singular
in 4 MSS.)

शतरुद्रिय

Kaivalya. 24. यः शतरुद्रियमधीते

Jâbâla. 3. शतरुद्रियेणेत्येतान्येव ह वा
अमृतस्य नामानि

शतविचक्षण

Prâṇâg. 1. बहीः शतविचक्षणाः

शतशम्

Gitâ. 11. 5. शतशो ऽथ सहस्रशः

शतसंवत्सर

Āśrama. 2. शतसंवत्सराभिः क्रियाभि-
र्यजन्तः (4 times).

शतसहस्र

Siras. 7. रुद्राणां शतसहस्राणि ज-
पानि भवन्ति Mahâ. 4.

शतसाहसार्द्ध

Dhyâna. 6. बालाग्रशतसाहसार्द्धम्
(so MSS).

शताङ्कुर

Mahânâr. 4. 1. शतमूला शताङ्कुरा
2. शतमूलाः शताङ्कुराः
(singular in 4 MSS.)

शताधिक

- Krish. 14. शताधिकाः स्त्रियस्तथा
शताब्ज
Dhyāna. 15. शताब्जं शतपत्राद्यम्
शतायुस्
Kāṭha. 1. 23. शतायुषः पुत्रपौत्रान् वृणीष्व
शताद्वार
Śwet. 1. 4. शताद्वारं विंशतिप्रत्यराभिः
शतेपुधि
Nīla. 16. सहस्राक्ष शतेपुधे
शत्रु
Mahānār. 20. 2. जहि शत्रुं मृधो नुदस्व
Nīla. 24. नमः कुमाराय शत्रवे
Krish. 21. संहारार्थं च शत्रुणाम्
Gītā. 3. 43. जहि शत्रुं महाबाहो
6. 6. वल्लंतात्मैव शत्रुवत्
11. 33. जित्वा शत्रुन् भुङ्क्व राज्यम्
12. 18. समः शत्रौ च मित्रं च
16. 14. असौ मया हतः शत्रुः

शत्रुघ्न

- Rāmāp. 50. शत्रुघ्नभरतौ
51. शत्रुघ्नायो विर्भाषणम्
Rāmōt. 3. शत्रुघ्नसैजसात्मकः
Mukti. 1. 1. सीताभरतसौमित्रिशत्रुघ्ना-
द्यैः

शत्रुत्व

- Gītā. 6. 6. अनात्मनस्तु शत्रुत्वे

शनकैस्

- Maitri. 6. 28. शनैकैरवटैवावटकृद्भानु-
कामः संविशति

शानि

- Maitri. 7. 6. vide आदि

शनैस्

- Kshur. 3. प्रणवेन शनैः शनैः
5. शनैरथ समुत्सृजेत्
21. निरपेक्षः शनैः शनैः
Nāda. 19. शनैर्मन्त्रेत् कलेवरम्
Gītā. 6. 25. शनैः शनैरुपरमेत्

शान्तम्

- Śwet. 3. 5. तथा नस्तनुवा शान्तमया
Nīla. 8 (तन्वा)
Mahānār. 13. 3. वोचम शान्तमं हृदे

शप्

- Bṛih. 6. 4. 12. येमवंधिद्वान् ब्राह्मणः शपति
Nyāsa. 4. निन्दितो न शपेत् परान्
Kāṭhāśm. 4.

शबरी

- Rāmāp. 37. शबरीं गत्वा

शबल

- Chhā. 8. 13. 1. श्यामाच्छबलं प्रपद्ये शब-
लाच्छयामम्

शब्द

- Ait. 5. 1. येन वा शब्दं शृणोति
Kaush. 1. 7. केन शब्दानिति श्रोत्रेणेति
3. 2. श्रोत्रेण शब्दम्
3. श्रोत्रं सर्वैः शब्दैः सहाप्ये-
ति (bis); 4. 20.
4. श्रोत्रमेवास्मिन् सर्वे शब्दा
अभिविस्तृज्यन्ते श्रोत्रेण स-
र्वाञ्छब्दानामोति
5. तस्य शब्दः परस्तात्प्रति-
विहिता भूतमात्रा
6. प्रज्ञया श्रोत्रं समारुह्य श्रो-
त्रेण सर्वाञ्छब्दानामोति
7. न हि प्रज्ञापेतं श्रोत्रं शब्दं
कंचन प्रज्ञापयेत्

- Kaush. 3. 7. नाहमेतं शब्दं प्राज्ञासिषम्
8. न शब्दं विजिज्ञासीत श्रो-
तारं विद्यात्
4. 2. स्तनयित्वौ शब्दः
— शब्दे मृत्युः
6. शब्दस्यात्मनि वा अहमे-
तमुपासे . . एतमेवमुपास्ते
शब्दस्यात्मा भवति
4. 14. शब्दे पुरुषस्तमेवाहमुपासे
Bṛih. 1. 5. 3. यः कश्च शब्दो वागेव
2. 1. 10. यन्तं पश्चाच्छब्दो ऽनुदेति
2. 4. 7. न वाद्याञ्छब्दाञ्छक्रुयाद्गृह-
णाय 8, 9; 4. 5. 8—10.
— शब्दो गृहीतः 8, 9; 4. 5.
8—10.
11. सर्वेषां शब्दानां श्रोत्रमेका-
यनम् 4. 5. 12.
3. 2. 6. स शब्देनानिप्राहणं गृहीतः
श्रोत्रेण हि शब्दाञ्छृणाति
4. 4. 21. नानुध्यायाद्बहुञ्छब्दान्
Kātha. 4. 3. शब्दान् . . एतन्नैव विजाना-
ति
Śwet. 2. 10. शब्दजलाभयादिभिः
Maitri. 6. 22. शब्दश्चाशब्दश्च
— शब्देनैवाशब्दमाविष्कृत्यते
— तत्रा ओमिति शब्दः
— अन्तर्हृदयाकाशशब्दम्
23. यः शब्दस्तदोमित्येतदक्षरम्
Brahmav. 14. यस्मिन् संलीयते शब्दः
Amṛita. 14. शृणु शब्दमकर्णवत्
19. शब्दमेवाभिचिन्तयेत्
Dhyāna. 5. अनाहतं च यच्छब्दं तस्य
शब्दस्य यत्परम्
Sarvop. 2. शब्दस्पर्शरूपरसगन्धाः
Parama. 2. न शब्दं न स्पर्शम्
Gitā. 1. 13. स शब्दस्तुमुलो ऽभवत्
7. 8. शब्दः खे पौरुषं नृषु
17. 26. सच्छब्दः पार्थ युज्यते

शब्दब्रह्मन्

- Maitri. 6. 22. शब्दब्रह्म परं च यत्
Brahmab. 17.
— शब्दब्रह्मणि निष्णातः
Brahmab. 17.
Gitā. 6. 44. शब्दब्रह्मातिवर्त्तते
शब्दमायावृत्
Brahmab. 15. शब्दमायावृत्तो यावत्
शब्दवादिन्
Maitri. 6. 22. अन्यथा परे शब्दवादि
शब्दव्यञ्जनवर्जित
Amṛita. 4. मात्रालिङ्गपदं त्यक्त्वा
शब्दव्यञ्जनवर्जितम्
शब्दसंज्ञाप्रणिधान
Garbha. 1. इष्टानिष्टानि शब्दसंज्ञाप्रा-
धानादशब्दिवा
शब्दस्पर्शादि
Maitri. 4. 2. शब्दस्पर्शादयो ह्यर्थाः
शब्दाक्षर
Brahmab. 16. शब्दाक्षरं परं ब्रह्म
शब्दादि
Amṛita. 5. शब्दादिविषयाः पञ्च
Sarvop. 1. शब्दादीन् विषयान् स्थू-
लान्
— शब्दाद्यभावे ऽपि
— वासनामयाञ्छब्दादीन्
2. शब्दादिविषयान्
Gitā. 4. 26. शब्दादीन्विषयानन्त्ये
18. 51. शब्दादीन्विषयांस्त्यक्त्वा
शब्दोपलब्धि
Garbha. 1. श्रोत्रे शब्दोपलब्धौ
1. शम्
Chhā. 3. 14. 1. शान्त उपासीत

Brih. 4. 3. 5. शान्ते ऽमौ किञ्च्योतिरेवा-
यम्

6. शान्ते ऽमौ शान्तायां वावि

4. 4. 23. शान्तो दान्त उपरतः

Kāṭha. 3. 13. तद्यच्छेच्छान्त आत्मनि

Swet. 6. 19. निष्कलं निष्क्रियं शान्तम्

Maitri. 2. 4. शुद्धः पृतः शून्यः शान्तः

6. 23. यदस्यायं तच्छान्तमशब्दम्

31. शान्तादिलक्षणाक्तः

36. शान्तमेकं समृद्धं चैकम्
— यच्छान्तं तस्याधारं खम्

3. शान्तमशब्दमभयम्

4. अन्तःशुद्धः पृतः शून्यः
शान्तः

6. भान्तः क्षान्तः शान्तः

8. शमयाम इत्येवं वृवाणाः

Muṇḍ. 1. 2. 11. शान्ता विद्वांसो भैक्षचर्या
चरन्तः

Mahānār. 8. 1. श्रुतं तपः शान्तं तपः

19. 1. भूणहृत्यां तिलाः शमयन्तु

22. 1. शमेन शान्ताः शिवमाच-
रन्ति

Praśna. 5. 7. शान्तमजरममृतमभयम्

Māṇḍū. 7. शान्तं शिवमद्वैतं चतुर्थम्
Nṛisut. 1 (शिवं first).

Gauḍa. 3. 44. विक्षिप्तं शमयेत् पुनः

47. स्वस्थं शान्तं सनिर्वाणम्

4. 45. विज्ञानं शान्तमद्वयम्

Nṛip. 5. 10. शाश्वतं शान्तं सदाशिवम्

Nṛisut. 6. शान्ता दान्ता उपरताः

Brahma. 21. निष्कलं निर्मलं शान्तम्

Hamśa. 1. शान्ताय दान्ताय गुरुभक्ता-
य

2. निरञ्जनः शान्तः प्रकाशितः

Parama. 2. तं शान्तमचलमद्वयानन्दम्

Gītā. 18. 53. निर्ममः शान्तः

2. शम्

Tait. 1. 1. 1. शं नो मित्रः शं वरुणः ।

शं नो भवत्वर्थमा । शं न

इन्द्रो बृहस्पतिः । शं नो

विष्णुरुक्रमः । 1. 12. 1.

शम

Tait. 1. 9. 1. शमश्च स्वाध्यायप्रवचने च

Mahānār. 21. 2. शम इत्यरण्ये मुनयस्त-
स्माच्छमे रमन्ते

22. 1. शमेन शान्ताः शिवमाच-
रन्ति शमेन नाकं मुनयो
ऽन्वविन्दञ्छमो भूतानां
दुरार्धं शमे सर्वं प्रति-
ष्ठितं तस्माच्छमः परमं व-
दन्ति

Gauḍa. 4. 86. शमः प्राकृत उच्यते

— एवं विद्वाञ्छमं व्रजेत्

Krish. 17. शमो मित्रं सुदामा यः

Mukti. 2. 18. शममायाति दीपवत्

Gītā. 6. 3. शमः कारणमुच्यते

10. 4. क्षमा सत्यं दमः शमः

11. 24. धृतिं न विन्दामि शमं च
विष्णो

18. 42. शमो दमस्तपः शौचम्

शमप्राप्त

Gauḍa. 3. 44. शमप्राप्तं न चालयेत्

शमयितृ

Mahānār. 25. 1. दमः शमयिता

शमल

Mahānār. 20. 12. शमलं कुसीदम्

शमान्वत

Muṇḍ. 1. 2. 13. प्रशान्तचित्ताय शमान्वि-
ताय

शमाय्

Tait. 1. 4. 2. शमायन्तु ब्रह्मचारिणः

शम्भु

Maitri. 6. 8. एष हि खल्वान्मा.. श-
म्भुः 7. 7.

Nilā. 14. शिवो नः शम्भुराभव

शयन

Aruṇeya. 5. आसनशयनादिकं भूमौ (2
MSS. read आसनशय-
नाभ्याम्)

शय्या

Gitā. 11. 42. विहारशय्यासनभोजनेषु

शर

Bṛih. 1. 2. 2. तद्यदपां शर आसीत्
Maitri. 6. 24. धनुः शरीरमोमित्येतच्छरः

Muṇḍ. 2. 2. 3. शरं ह्युपासानिशितं सन्धी-
यत

4. प्रणवो धनुः शरो ह्यात्मा
Dhyāna. 19.

— शरवत्तन्मयो भवेत्
Dhyāna. 19.

Kṛish. 25. शरः कालो ऽभुभोजनः

शरण

Chhā. 2. 22. 3. इन्द्रं शरणं प्रपन्नो ऽभूवम्
4. प्रजापतिं शरणं प्रपन्नो ऽभू-
वम्

— मृत्युं शरणं प्रपन्नो ऽभूवम्

Śwet. 3. 17. सर्वस्य शरणं सृहत्

6. 18. सुमुखैर् शरणमहं प्रपद्ये
Mahānār. 6. 3. दुर्गा देवीं शरणमहं प्रपद्ये

Nṛip.

Gitā.

3. 1. तामिहायुषे शरणं प्रपद्ये

2. 49. बुद्धौ शरणमन्विच्छ

9. 18. निवासः शरणं सृहत्

18. 62. तमेव शरणं गच्छ

66. मामेकं शरणं व्रज

शरणागत

2. मां पाहि शरणागतम्

शरद्

Kaush.

11. स जीव शरदः शतमिति
(bis).

— शतं शरद आयुषो जीवस्व

Chhā. 2.

Kātha.

1. शरत्प्रतिहारः 2. 16. 1.

23. स्वयं च जीव शरदो याव-
दिच्छसि

Maitri.

33. वसन्तो ग्रीष्मो वर्षाः शर-
द्धिमन्तः

4. शरत् समानो वरुणः..
उत्तरत उद्यन्ति

Mahānār.

6. जीवामि शरदः शतम्

शरबर्हि

Bṛih. 6.

4. 12. प्रतिलोमं शरबर्हि स्तीर्त्वा

शरभ

Maitri.

7. 6. *vide* आदि

Mukti.

1. 34. दक्षिणाशरभं स्कन्दम्

1. *vide* गारुड

शरभृष्टि

Bṛih. 6.

4. 12. तस्मिन्नेताः शरभृष्टीः प्रति-
लोमाः सर्पिषाक्ता जुहुयात्

शरव्या

Nilā.

7. शिवा शरव्या या तव

शरीर

Kaush.

1 7. केन सुखदुःखे इति श-
रीरेणेति

Kaush. 2. 14. अस्माच्छरीरादुच्चक्रमुः
(bis).

— अस्माच्छरीरादुत्क्रामति

3. 2. यावदस्मिञ्छरीरे प्राणो व-
सति तावदायुः

3. प्राण एव... शरीरं परिगृ-
ह्यत्यापयति (bis).

— स यदास्माच्छरीरादुत्क्रा-
मति

4. सह ह्येतावस्मिञ्छरीरे वस-
तः

5. शरीरमेवास्या एकमङ्गमु-
दृत्तम्

6. प्रज्ञया शरीरं समारुह्य श-
रीरेण सुखदुःखे आप्नोति

7. न हि प्रज्ञापतं शरीरं सुखं
न दुःखं किञ्चन प्रज्ञापयेत्

4. 2. शरीरे प्रजापतिः

16. शरीरे पुरुषस्तमेवाहमुपासे

20. इदं शरीरमात्मानमनुप्रवि-
ष्टः (bis).

Chhā. 3. 12. 3. इयं वाव सा यदिदमस्मि-
न्पुरुषे शरीरम्

4. यैत्रैतत्पुरुषे शरीरमिदं वाव
तद्यदिदमस्मिन्नन्तः पुरुषे
हृदयम्

3. 13. 7. यैत्रैतदस्मिञ्छरीरे संस्पर्शो-
नोष्णिमानं विजानाति

5. 1. 7. शरीरं पापिष्ठतरमिव वृ-
श्येत

8. 3. 4. अस्माच्छरीरात्समुत्थाय
8. 12. 3; Maitri. 2. 2.

8. 6. 4. यावदस्माच्छरीरादनुत्क्रा-
न्तः

5. यैत्रैतदस्माच्छरीरादुत्क्रा-
मति

8. 8. 5. प्रेतस्य शरीरं... संस्कुर्वन्ति

Chhā. 8. 9. 1. शरीरे साधवलङ्कृते 2.

— शरीरस्य नाशमन्वेष न-
श्यति 2.

8. 10. 1. यद्यपीदं शरीरमन्धं भव-
ति 3.

3. 12. 1. मर्त्यं वा इदं शरीरम्

3. नोपजनं स्मरन्निदं शरीरम्

— अस्मिञ्छरीरे प्राणो युक्तः

8. 13. 1. धृत्वा शरीरं... ब्रह्मलोक-
मभिसम्भवामि

Bṛih. 1. 2. 6. शरीरं श्रयितुमधियत

— तस्य शरीर एव मन आ-
सीत्

1. 5. 11. तस्यै वाचः पृथिवी शरीरम्

12. तस्य मनसा धौः शरीरम्

13. एतस्य प्राणस्यापः शरीरम्

2. 1. 18. स्वे शरीरे यथाकामं परि-
वर्त्तते

3. 2. 13. पृथिवीं शरीरं (अप्येति)

3. 7. 3. यस्य पृथिवी शरीरम्
(similarly in 4—23.)

3. 9. 4. ते यदास्माच्छरीरान्म-
त्यादुत्क्रामन्ति

4. 3. 8. शरीरमभिसम्पद्यमानः

4. 4. 3. शरीरं निहत्याविद्यां गम-
यित्वा 4.

7. एवमेवेदं शरीरं शेते

12. शरीरमनुसञ्चरेत्

5. 15. 1. अथेदं भस्मान्तं शरीरम्
Isā. 17.

6. 1. 7. इदं शरीरं पापीयो मन्यते

Tait. 1. 4. 1. शरीरं मे विन्नर्षणम्

2. 5. 1. शरीरे पाप्मनो हित्वा

3. 7. 1. शरीरमन्नादं प्राणे शरीरं
प्रतिष्ठितं शरीरे प्राणः

Kāṭha. 2. 18. न हन्यते हन्यमाने शरीरे
Gītā. 2. 20.

- Kātha. 2. 22. अशरीरं शरीरेषु
3. 3. शरीरं रथमेव तु
6. 4. प्राक् शरीरस्य विस्ससः
17. तं स्वाच्छरीरात्प्रवृहेत्
- Śwet. 2. 8. त्रिरुन्नतं स्थाप्य समं श-
रीरम्
12. योगाग्निमयं शरीरम्
5. 10. यद्यच्छरीरमादत्ते
- Maitri. 1. 2. अशाश्वतं मन्यमानः श-
रीरम्
3. अस्मिञ्छरीरे किं कामोप-
भोगैः (bis).
2. 3. शकटमिवाचेतनमिदं श-
रीरम्
4. अनेनेदं शरीरं चेतनवत्
प्रतिष्ठापितम् G.
5. चेतनेनेदं शरीरं चेतनवत्
प्रतिष्ठापितम्
6. रथः शरीरं मनो नियन्ता
— अनेन खल्वीरितः परिभ्रम-
तीदं शरीरम्
7. प्रति शरीरेषु चरति
3. 2. तेषां यत्समुदयं तच्छरीरं
.. यः.. शरीरे.. स भू-
तात्मा
4. शरीरमिदं मैथुनादेवोद्धृतम्
6. 8. स्वाच्छरीरादुपलभेतैनम्
24. धनुः शरीरमोमित्येतच्छरः
27. ब्रह्मणो वावैतत्तेजः .. य-
च्छरीरस्यौण्यम्
38. शरीरप्रादेशाङ्गुष्ठमात्रम्
— अङ्गुष्ठप्रादेशशरीरमात्रम्
7. 11. उच्चारितमात्र एव सर्वं श-
रीरं विद्योतयति
- Mund. 3. 1. 5. अन्तः शरीरे ज्योतिर्मयः
Mahānār. 20. 12. शरीरं यज्ञः
25. 1. शरीरमिधमः
- Praśna. 3. 1. कथमायात्यस्मिञ्छरीरे
3. मनोऋतेनायात्यस्मिञ्छरीरे
4. 6. तदैतस्मिञ्छरीरे एतत्सुखं
भवति
6. 2. इहैवान्तः शरीरे.. स पु-
रुषः
Kaivalya. 4. समभीवशिरःशरीरः
12. शरीरमास्थाय करोति स-
र्वम्
Nrip. 1. 5. तेनैव शरीरेण देवतादर्शनं
करोति
Brahmav. 3. शरीरं तस्य वक्ष्यामि
5. अकारस्य शरीरं तु
Śiras. 4. सूक्ष्मो भूत्वा शरीराण्य-
धितिष्ठति
Garbha. 1. चतुर्विधाहारमयं शरीरम्
— अस्मिन् पञ्चात्मके शरीरे
5. शरीरं कस्मात्
Prāpāg. 2. स्वे शरीरे यज्ञं परिवर्त्त-
यामि
4. शरीरं वेदिः
— देवताः शरीरे अधिसमाहि-
ताः
Nāda. 2. शरीरं सत्त्वेमुच्यते
Dhyāna. 9. पुरुषस्य शरीरे तु
Yogaśi. 4. ईदृशे तु शरीरे वा
Nyāsa. 4. नात्यर्थं .. शरीरमुपतापयेत्
Kathāśru. 4.
9. पिण्डे पिण्डे शरीरस्य पि-
ण्डदानेन संभवः
Sarvop. 2. प्राप्तशरीरसंबन्धवियोगम-
प्राप्तशरीरसंयोगमिव
Rāmop. 10. कल्पितस्य शरीरस्य
Mukti. 2. 28. शरीरनाशदर्शित्वात्
Gītā. 1. 29. वेपथुश्च शरीरे मे
2. 22. तथा शरीराणि विहाय जी-
र्णानि

5. 23. प्राक् शरीरविमोक्षणात्
11. 13. अपश्यद्देवदेवस्य शरीरे
13. 1. इदं शरीरं कौन्तेय
15. 8. शरीरं यदवाप्नोति
18. 15. शरीरवाङ्मनोभिः

शरीरत्रय

Nrisut.

3. तेजसा शरीरत्रयं संव्याप्य

शरीरत्व

Kātha.

5. 7. योनिमन्ये प्रपद्यन्ते शरी-
रत्वाय
6. 4. ततः सर्गेषु लोकेषु शरीर-
त्वाय कल्पते

शरीरदश

Bṛih. 4.

4. 2. अन्येभ्यो वा शरीरदेशेभ्यः

शरीरभेद

Ait.

4. 6. स एव विद्वानस्माच्छरीरभे-
दादूर्ध्व उत्क्रम्य

शरीरयात्रा

Gītā.

3. 8. शरीरयात्रापि च ते

शरीरस्थ

Kātha.

5. 4. शरीरस्थस्य देहिनः

Gītā.

18. 31. शरीरस्थो ऽपि कौन्तेय
17. 6. कर्शयन्तः शरीरस्थं भूत-
मामम्

शरीरिन्

Gītā.

2. 18. नित्यस्य . . शरीरिणः

शर्करा

Śwet.

2. 10. शर्करावह्निबालुकाविष-
जिते

शर्मन्

Mahānār. 20.

11. शर्म यच्छतु

Gītā.

11. 25. न लभे च शर्म

शर्याति

Maitri.

1. 4. *vide* आदि

शर्व

Chāṭ.

12. शर्वो भवश्च रुद्रश्च

शल्य

Nīla.

14. निशीर्य शल्यानां मुखं

शव्य

Chhā.

4. 15. 5. यदु चैवास्मिच्छव्यं कुर्वन्ति
यदि च न

शशबिन्दु

Maitri.

1. 4. *vide* आदि

शशय

Bṛih. 6.

4. 27. यस्ते स्तनः शशयः

शशाङ्क

Gītā.

11. 39. वायुर्यमो ऽग्निर्वहणः श-
शाङ्कः

15. 6. न शशाङ्को न पावकः

शशिन्

Śwet.

2. 11. खद्योतविशुस्फटिकशशी-
नाम् (all the MSS. have
शी. Nārāyaṇa says श-
शिनामिति युक्तः पाठः ।
छान्दसो वा मध्यदीर्घः)

Gītā.

7. 8. प्रभास्मि शशिसूर्ययोः

10. 21. नक्षत्राणामहं शशी

शशिसूर्यनेत्र

Gītā.

11. 19. अनन्तबाहुं शशिसूर्यनेत्रम्

शश्वच्छान्ति

Gītā.

9. 31. शश्वच्छान्तिं निगच्छति

शश्वत्

Chhā.

6. 13. 2. तच्छश्वत्संवर्त्तते

Maitri.

6. 7. शश्वत्सूयमानात् सूर्यः

Krish.

3. शश्वत्स्पर्शापिते ऽस्माकम्

1. शस्त्र (शंस)

Tait. 1. 8. 1. ओंशोमिति शस्त्राणि शंस-
न्ति

2. शस्त्र (शस्)

Kaush. 2. 6. तेजस्वितममिति शस्त्रेषु भ-
वति

Gītā. 2. 23. नैनं छिन्दन्ति शस्त्राणि

शस्त्रपाणि

Gītā. 1. 46. अशस्त्रं शस्त्रपाणयः

शस्त्रभृत्

Gītā. 10. 31. रामः शस्त्रभृतामहम्

शस्त्रसम्पात

Gītā. 1. 20. प्रवृत्ते शस्त्रसम्पाते

शस्या

Bṛih. 3. 1. 7. शस्यैव तृतीया 10.
10. व्यानः शस्या
— शुलोकं शस्यया (जयति)

शाकल्य

Bṛih. 3. 9. 1. विदग्धः शाकल्यः 4. 1. 7.
10. वदैव शाकल्य तस्य का
देवता 11-17.
26. तं ह न मेने शाकल्यः

4. 1. 7. तच्छाकल्यो ऽब्रवीत्

शाकायन्य

Maitri. 1. 2. आत्मविद्भगवाञ्छाकाय-
न्यः
— अन्यान् कामान् वृणीष्वेति
शाकायन्यः
2. 1. भगवाञ्छाकायन्यः सुप्रीतः
6. 29. अन्तर्हृदयः शाकायन्यः 30

शाकुनिक

Maitri. 6. 26. अप्सुचारिणः शाकुनिकः
सूत्रयन्त्रेणोद्भूत्य

शाक्त

Tejo.

1. आणवं शांभवं शाक्तम्

शाकर

Kaush.

1. 5. शाकररैवते तिरश्ची

Maitri.

7. 5. शाकररैवते . . ऊर्ध्वा उद्य-
न्ति

शाखा

Chhā.

5. 2. 3. जायेरन्नेवास्मिञ्छाखाः

6. 11. 2. यदेकां शाखां जीवो जहाति

Bṛih.

6. 3. 7. जायेरञ्छाखाः प्ररोह्युः प-
लाशानि 8 12.

Maitri.

6. 4. शाखा आकाशवाय्वग्न्यु-
दकभूम्यादयः

Nrip.

5. 9. स शाखा अधीते

Mukti.

1. 10. तेषां शाखाश्च राघव

11. तेषां शाखा हनेकाः स्युः

12. ऋग्वेदस्य तु शाखाः स्युः

— नवाधिकशतं शाखाः

13. शाखाः साम्नः परन्तप

— आथर्वणस्य शाखाः स्युः

14. एकैकस्यास्तु शाखायाः

2. 36. vide शालिन्

Gītā.

15. 2. अधश्चोर्ध्वं प्रसृतास्तस्य शा-
खाः

शांकर

Nāda.

10. शाङ्करी च तथाष्टमी

शास्त्रायनी

Mukti.

1. 39. शाट्टायनी हयग्रीवम्

1. vide मुक्तिका

शाण्डिलीपुत्र

Bṛih.

6. 5. 2. माण्डूकीपुत्रः शाण्डिलीपु-
त्रात्

— शाण्डिलीपुत्रो राथीतरीपु-
त्रात्

शाण्डिल्य

- Chhā. 3. 14. 4. इति ह स्माह शाण्डिल्यः
 Bṛih. 2. 6. 1. कौण्डिन्यः शाण्डिल्यात्
 4. 6. 1.
 — शाण्डिल्यः कौशिकाच्च गौ-
 तमाच्च 4. 6. 1.
 2. आभिवेद्यः शाण्डिल्याच्चा-
 नभिमुतात्
 3. वात्स्यः शाण्डिल्यात् 4. 6.
 3.
 — शाण्डिल्यः कैशोर्यात् का-
 प्यात् 4. 6. 3.
 6. 5. 4. वामकक्षायणः शाण्डिल्या-
 त्
 — शाण्डिल्यो वात्स्यात्
 Mukti. 1. 35. शाण्डिल्यं पैङ्गलं भिक्षुम्
 1. vide गारुड

शान्तत्व

- Maitri. 6. 29. शान्तत्वं योगाभ्यासादवा-
 प्रोति

शान्तरजस्

- Gītā. 6. 27. उपैति शान्तरजसम्

शान्तरूप

- Sīras. 4. शान्तरूपमोतप्रोतम्

शान्तसकल्प

1. 10. शान्तसङ्कल्पः सुमना यथा
 स्यात्

शान्तहृदय

8. 3. तौ ह शान्तहृदयौ प्रवव्रजतुः
 4. शान्तहृदय एव विरोचनः
 9. 2. शान्तहृदयः प्रात्राजीः
 8. 10. 3; 8. 11. 2.
 10. 1. स ह शान्तहृदयः प्रवव्राज
 8. 11. 1.

शान्तात्मन्

- Maitri. 5. 1. नमः शान्तात्मने तुभ्यम्
 Sikkā. 1. चतुर्थः शान्तात्मा ध्रुतप्र-
 योगे

शान्ति

- Tait. 1. 1. 1. शान्तिः शान्तिः शान्तिः
 2. 1. 1; 3. 1. 1; Kātha.
 6. 19.
 Kātha. 1. 7. तस्यैतां शान्तिं कुर्वन्ति
 17. इमां शान्तिमत्यन्तमेति
 Svet. 4. 11; Sīras. 5.
 5. 13. तेषां शान्तिः शाश्वती नेत-
 रेषाम् Brahma. 3.
 Svet. 3. 12. सुनिर्मला मिमां शान्तिम्
 4. 14. ज्ञात्वा शिवं शान्तिमत्य-
 न्तमेति
 Mahānār. 19. 1. तिलाः शान्तिं कुर्वन्तु
 (3 times).
 23. 1. मनसा शान्तिः शान्त्या
 चित्तम्
 Gauḍa. 3. 40. अक्षया शान्तिरेव च
 Nṛp. 1. 1. ओं शान्तिः (3 times);
 Nṛisut. 1; Mukti. 1.
 Brahmav. 13. यथा लीयति शान्तये
 — तथा योज्यः शान्तये
 Sīras. 3. शान्तिस्त्वं पृष्टिस्त्वम्
 5. आत्मन्. . शान्तिं संसृजति
 — तेषां शान्तिर्भवति नेतरे-
 षाम्
 Brahmab. 16. यदीच्छेच्छान्तिमाप्नुयात्
 Mukti. 1. 41. तत्तच्छान्तिपुरःसरम्
 1. पृथक् शान्तिमनुब्रूहि
 — वाङ्मे मनसीति शान्तिः
 — पूर्णमद इति शान्तिः
 — सह नाववत्विति शान्तिः
 — आप्यायन्त्विति शान्तिः
 — भद्रं कर्णेभिरिति शान्तिः
 2. 34. शान्तिमेति न संशयः

- Gītā. 2. 66. न चाभावयतः शान्तिः
70. स शान्तिमाप्नोति न काम-
कामी
71. स शान्तिमधिगच्छति
4. 39. ज्ञानं लब्ध्वा परां शान्तिम्
5. 12. शान्तिमाप्नोति नैष्ठिकीम्
29. ज्ञात्वा मां शान्तिमृच्छति
6. 15. शान्तिं निर्वाणपरमाम्
12. 12. त्यागाच्छान्तिरनन्तरम्
16. 2. त्यागः शान्तिरपैशुनम्
18. 62. तत्पसादात्परां शान्तिम्

शान्तिसमृद्ध

- Tait. 1. 6. 2. शान्तिसमृद्धममृतम्
शाब्द
Brih. 2. 5. 9. अयमध्यात्मं शाब्दः सौवरः
.. पुरुषः

शांभव

- Tejo. 1. आणवं शांभवं शाक्तम्
Kālāg. 1. व्रतमतेच्छांभवम्

शारीर

- Brih. 2. 5. 1. शारीरस्तेजोमयो ऽमृतमयः
पुरुषः
3. 9. 10. य एवायं शारीरः पुरुषः
4. 2. 3. अस्माच्छारीरादात्मनः
4. 3. 11. स्वप्नेन शारीरमभिप्रहत्य
35. शारीर आत्मा .. उत्सर्ज-
न्याति
Tait. 2. 3. 1. तस्यैष एव शारीर आ-
त्मा 2. 4. 1; 2. 5. 1; 2.
6. 1.

- Prāpāg. 2. शारीरो ऽभिर्नाम जराप्रणुदा
Gītā. 4. 21. शारीरं केवलं कर्म
17. 14. शारीरं तप उच्यते

शारीरक

- Mukti. 1. 35. महच्छारीरकं शिखा
1. vide सरस्वतीरहस्य

Prāpāg.

शारीरयज्ञ

1. शारीरयज्ञं व्याख्यास्यामः
3. अस्य शारीरयज्ञस्य .. को
यजमानः
4. अस्य शारीरयज्ञस्य .. आ-
त्मा यजमानः

शार्कराक्ष्य

- Chhā. 5. 11. 1. जनः शार्कराक्ष्यः
5. 15. 1. शार्कराक्ष्यं कं त्वमात्मान-
मुपास्ते

शार्ङ्ग

- Krish. 25. धनुः शार्ङ्गं स्वमाया तत्
शार्दूल

- Kaush. 1. 2. परश्वा वा शार्दूलो वा
शालावत्य

- Chhā. 1. 8. 1. शिलकः शालावत्यः 3, 6.
8. अन्तवह्नौ किल ते शालाव-
त्यसाम

शालिन्

- Mukti. 2. 36. सहस्राक्षुरशाखाफलप-
ल्लवशालिनः
62. घनाहंकारशालिनी

शालीनवृत्ति

- Āśrama. 2. वार्त्ताकवृत्तयः शालीनवृ-
त्तयः
— शालीनवृत्तयो यजन्तो न
याजयन्तः

शाश्वत

- Brih. 5. 10. 1. तस्मिन्वसति शाश्वतीः समाः
Iśā. 8. अर्थान् व्यदधाच्छाश्वतीभ्यः
समाभ्यः

- Kaṭha. 2. 18. अजो नित्यः शाश्वतो ऽयं
पुराणः Gītā 2. 20.

Ātha. 5. 12. तेषां सुखं शाश्वतं नेतरेषा- Mukti. 1. 46. इदं शास्त्रं मयादिष्टम्
म् Swet. 6. 12.

13. तेषां शान्तिः शाश्वती नेत-
रेषाम् Brahma. 3.

Maitri. 2. 4. स्थिरः शाश्वतः 6. 28.

Mahānār. 11. 3. शाश्वतं शिवमच्युतम्

Gauḍa. 4. 57. शाश्वतं तेन नास्ति वै
60. शाश्वताशाश्वताभिधा

Nrip. 5. 10. शाश्वतं शान्तं सदाशिवम्

Siras. 5. शाश्वतं पुराणमिषम्
— शाश्वतेन वै पुराणेन . . ऊ.
र्जेन

Nāda. 16. ह्यदस्यां ब्रह्म शाश्वतम्

Tejo. 8. शाश्वतं ध्रुवमच्युतम्

Krish. 14. कृष्णो ब्रह्मैव शाश्वतम्

Gītā. 1. 43. कुलधर्माश्च शाश्वताः
6. 41. उषित्वा शाश्वतीः समाः
8. 26. जगतः शाश्वते मते

10. 12. पुरुषं शाश्वतं दिव्यम्

14. 27. शाश्वतस्य च धर्मस्य

18. 56. शाश्वतं पदमव्ययम्
62. स्थानं प्राप्स्यसि शाश्वतम्

शाश्वतधर्मगोत्र

Gītā. 11. 18. त्वमव्ययः शाश्वतधर्मगोत्रा

शास्

Gītā. 2. 7. शाधि मां त्वां प्रपन्नम्

शासन

Brahma. 10. न बन्धो न च शासनम्

शास्तृ

Maitri. 6. 8. एष हि खल्वात्मा . . शा-
स्ता 7. 7.

शास्त्र

Maitri. 7. 9. वेदादिशास्त्रहिंसकधर्माभि-
धानमस्तु

Amṛita. 1. शास्त्राण्यधीत्य मेधावी

Gītā.

Chāl.

Mukti.

Mukti.

Maitri.

Gītā.

Gītā.

Mukti.

Nyāsa.

Āśrama.

Jābāla.

Tait. 1. 2.

Mund. 1. 1.

48. शास्त्रगर्त्तेषु मुह्यते
2. 31. गुरुशास्त्रप्रमाणैस्तु
63. बहुशास्त्रकथाकन्धारोम-
न्येन

15. 20. इति गुह्यतमं शास्त्रम्

16. 24. तस्माच्छास्त्रं प्रमाणं ते

शास्त्रकोविद

9. बहुधाः शास्त्रकोविदाः

शास्त्रवात्सल्य

1. भोत्रियं शास्त्रवात्सल्यम्

शास्त्रवासना

2. 2. शास्त्रवासनयापि च

शास्त्रविद्वंस

7. 8. शूद्राश्च शास्त्रविद्वांसः

शास्त्रविधान

16. 24. ज्ञात्वा शास्त्रविधानोक्तम्

शास्त्रविधि

16. 23. यः शास्त्रविधिमुत्सृज्य

17. 1. ये शास्त्रविधिमुत्सृज्य

शास्त्रित

2. 1. उच्छास्त्रं शास्त्रितं चेति
— परमार्थाय शास्त्रितम्

शिक्य

4. कुण्डिकां चमसं शिक्यम्
Kāṭhaśru. 4.

4. vide धारिन्
— शिक्यकमण्डलुहस्ताः
— vide यज्ञोपवीत

6. त्रिदण्डं कमण्डलुं शिक्यम्

शिक्षा

1. शीक्षां व्याख्यास्यामः

5. शिक्षा कल्पो व्याकरणम्

शिक्षाध्याय

- Tait. 1. 2. 1. इत्युक्तः शिक्षाध्यायः
 शिखण्डिन्
 Nīla. 1. नीलघोषं शिखण्डिनम्
 15. विज्यं धनुः शिखण्डिनः
 Gitā. 1. 17. शिखण्डी च महारथः
 शिखर
 Mahānār. 15. 5. उत्तमे शिखरे देवी
 शिखरिन्
 Maitri. 1. 4. शिखरिणां प्रपतनम्
 Gitā. 10. 23. मेरुः शिखरिणामहम्
 शिखा
 Maitri. 6. 24. शिखास्य मनः
 Mahānār. 11. 13. तस्याः शिखाया मध्ये
 Vāsu. 3.
 25. 1. वेदः शिखा
 Nrip. 2. 2. ओं शिखायै वषट्
 5. 2. कण्ठे बाहौ वा शिखायां वा
 बध्नीयात्
 Brahmag. 10. शिखा च दीपसङ्काशा
 Mahā. 3. तस्यै शिखायै मध्ये
 Brahma. 3. अग्नेरिव शिखा नान्या य-
 स्य ज्ञानमयी शिखा
 — शिखा ज्ञानमयी यस्य
 Kathaśru. 1. का वास्य शिखा
 — विद्या सा शिखा
 Parama. 1. शिखायज्ञोपवीतं च (two
 MSS. read शिखां)
 2. न शिखां न यज्ञोपवीतम्
 (so 6 MSS. of text, but
 Nārāyaṇa reads शिखं)
 — तदेव शिखा च तदेवोपवी-
 तं च
 Aruṇeya. 1. शिखां यज्ञोपवीतं च . . वि-
 सृजेत्
 2. उपवीतं शिखां . . विसृजेत्

- Aśrama. 4. vide धारिन्
 — vide यज्ञोपवीत
 Jābāla. 6. शिखां यज्ञोपवीतं च
 Mukti. 1. 31. बिन्दुर्नादः शिरः शिखा
 35. महच्छारीरकं शिखा
 शिखाभ
 Brahmag. 11. शिखाभा दृश्यते परा
 शिखावर्जित
 Aśrama. 4. शिखावर्जिता यज्ञोपवीत-
 धारिणः
 शिखिन्
 Brahma. 3. स शिखीत्युच्यते विद्वान्
 शिरस्
 Brih. 1. 1. 1. अश्वस्य मेध्यस्य शिरः
 1. 2. 3. तस्य प्राची दिक् शिरः
 2. 2. 3. इवं तच्छिरः
 2. 5. 17. अश्व्यं शिरः प्रत्यैरयतम्
 5. 5. 3. भुरिति शिर एकं शिरः 4.
 Tait. 2. 1. 1. तस्येदमेव शिरः
 2. 2. 1. तस्य प्राण एव शिरः
 2. 3. 1. तस्य यजुरेव शिरः
 2. 4. 1. तस्य अद्भैव शिरः
 2. 5. 1. तस्य प्रियमेव शिरः
 Maitri. 1. 2. शिरसास्य चरणावभिमृश-
 मानः
 6. 6. स्वरित्यस्याः शिरः
 33. शिरःपक्षसीपुच्छपृष्ठवान्
 (ter).
 Mahānār. 4. 4. शिरसा धारिता देवि
 Nrip. 2. 2. ओं शिरसे स्वाहा
 Chūl. 14. अथर्वणः शिरो विदुः
 Siras. 3. तस्योत्तरतः शिरः
 6. तद्वा अथर्वणः शिरः
 — तत्प्राणो अभिरक्षति शिरः
 Garbha. 3. मासहयेन शिरः

- Garbha. 5. शिरः कपालं केशा दर्भाः
— चतुष्कपालं शिरः
Nāda. 1. अर्द्धमात्रा शिरस्तथा
Amrita. 10. गायत्री शिरसा सह
Yogat. 12. शिरस्यात्मनि धारयेत्
Pinda. 6. हस्ताङ्गुल्यः शिरो मुखम्
Hamisa. 2. ओङ्कारः शिरः
— चतुर्थे कम्पते शिरः
Kālāg. 1. शिरोललाटवक्षःस्कंधेषु
Kaivalya. 4. समधोवशिरः शरीरः
Vāsu. 2. शिरोललाटहृदयेषु
Mukti. 1. 31. बिन्दुर्नादः शिरः शिखा
Gītā. 6. 13. समं कायशिरोऽप्रीवम्
11. 14. प्रणम्य शिरसा देवम्

शिरा

- Mahānār. 11. 9. सततं तु शिराभिस्तु
Garbha. 5. सप्त शिराशतानि

शिरोव्रत

- Mund. 3. 2. 10. शिरोव्रतं विधिवच्चैस्तु ची-
र्णम्

शिलक

- Chhā. 1. 8. 1. शिलकः शालावत्यः 3. 6.

शिल्प

- Brih. 6. 5. 3. हरितः कश्यपः शिल्पात्
कश्यपात्
— शिल्पः कश्यपः कश्यपा-
न्नेध्रुवेः

शिल्पोपजीविन्

- Maitri. 7. 8. नित्यं शिल्पोपजीविनः

1. शिव adj.

- Swet. 3. 5. या ते रुद्र शिवा तनूः
Nīla. 8.
6. शिवां गिरित्रि नां कुरु
Nīla. 5.

- Swet. 3. 11. तस्मात् सर्वगतः शिवः
4. 14. ज्ञात्वा शिवं शान्तिमत्य-
न्तमेति
16. ज्ञात्वा शिवं सर्वभूतेषु गू-
ढम्
18. शिव एव केषलः
5. 14. भावाभावकरं शिवम्
Maitri. 7. 9. तथा शिवमशिवमित्युहि-
जन्यशिवं शिवमिति
Mahānār. 11. 3. शान्तं शिवमच्युतम्
17. 5. ब्रह्मा शिवो मे अस्तु
22. 1. शमेन ज्ञान्ताः शिवमाचर-
न्ति
Prasna. 2. 12. शिवां तां कुरु मोल्कमीः
Kaivalya. 6. शिवं प्रशान्तममृतम्
Māndū. 7. शान्तं शिवमद्वैतं चतुर्थम्
Nrisht. 1 (शिवं शा-
न्तं)
12. पपञ्चोपशमः शिवः
Nrisht. 2.
Gāṇḍa. 1. 29. द्वैतस्योपशमः शिवः
2. 33. तस्मादद्वयता शिवा
Nrip. 4. 1. शिवमद्वैतं चतुर्थं मन्यन्ते
Rāmot. 3.
Sikhā. 2. शिवमाकाशं मध्ये ध्रुव-
स्थम्
Prānāg. 1. अभयं कृणोतु शिवम्
Nīla. 6. शिवेन वचसा त्वा... अ-
च्छावदामि
7. शिवं बभुव ते धनुः
— शिवा शरव्या या तव
14. शिवो न शंभुराभव
15. शिवो अस्य निषङ्गतिः
Nāda. 17. व्यापकं निष्कलं शिवम्
Brahmab. 9. ज्ञात्वा च परमं शिवम्
Skanda. 1. शिवो ऽस्मि किमतः परम्
Mukti. 1. 25. ब्रह्मानन्दकरी शिवा

2. शिव n.

Mahānār. 11. 12. स ब्रह्मा स शिवः सेन्द्रः Kālāg.
Kaivalya. 8.

15. 9. शिवोमाविशाप्रदाहाय
(5 times).

Nrip. 1. 4. स ब्रह्मा स शिवः स हरिः Mukti.

Nrisut. 9. ब्रह्मविष्णुशिवरूपिणी

Brahmav. 4. त्र्यक्षरस्य शिवस्य च

Śikhā. 2. ईश्वरः शिव एव च

— शिव एको ध्येयः शिवङ्करः

Nīla. 22. नीलगलमालः शिवः

Nār. 2. शिवश्च नारायणः

Kālāg. 2. तृतीया रेखा सा... शिवो
देवता

Skanda. 6. जीवः शिवः शिवो जीवः
स जीवः केवलः शिवः

8. शिवाय विष्णुरूपाय

— शिवस्य हृदयं विष्णुर्वि-
ष्णोश्च हृदयं शिवः

9. एवं विष्णुमयः शिवः

10. शिवकेशवयोस्तथा

— स जीवः केवलः शिवः

Rāmōt. 4. क्षेत्रे ऽस्मिन्यो ऽर्चयेत्...
शिव

— स मुक्तो भविता शिव

शिवंकर

Śikhā. 2. शिव एको ध्येयः शिवङ्करः

शिवतम

Maitri. 6. 31. अपां यः शिवतमो रसः

Nīla. 7. या त इषुः शिवतमा

शिवमय

Skanda. 9. यथा शिवमयो विष्णुः

शिवरूप

Kaivalya. 20. शिवरूपमस्मि

Skanda. 8. शिवरूपाय विष्णवे

शिवसायुज्य

2. देहं त्यक्त्वा शिवसायुज्य-
मेति

शिवात्मक

2. 56. मध्यपूर्णं शिवात्मकम्

शिशिर

7. 5. हेमन्तशिशिरा उदानः...
ऊर्ध्वा उद्यन्ति

6. शिशिरं शिशिरम्

शिशु

Br̥ih. 2. 2. 1. यो ह वै शिशुं वेद
— अयं वाव शिशुर्योऽयं भ-
ध्यमः प्राणः

शिभ्र

Ait. 1. 4. शिभ्रं निरभिद्यत शिभ्राद्रेतः
2. 4. आपो रेतो भूत्वा शिभ्रं प्रा-
विशन्

3. 9. तच्छिभ्रेनाजिघृक्षत्तन्नाश-
क्राच्छिभ्रेन ग्रहीतुं स यदै-
नच्छिभ्रेनाग्रहैष्यत्

11. यदि शिभ्रेन विमृष्टमथ
को ऽहमिति

Mahānār. 14. 3. पापमकार्षे... शिभ्रा 4.

Kshur. 7. गुदे शिभ्रे त्रयस्त्रयः

शिष्

Hamsa.

2. पश्यत्यनागारश्च शिष्टोभय-
पार्श्वे भवतः

शिष्य

Nrip. 1. 4. पुत्राय शुश्रूषवे दास्यत्य-
न्यस्मै शिष्याय च

Prāṇâg. 1. अमा शिष्यान्तो ऽसि

Gārūḍa. 1. भारद्वाजः... शिष्येभ्यः प्रा-
यच्छत्

Mukti. 1. 45. मयोपदिष्टं शिष्याय तुभ्यम्
49. सेवापराय शिष्याय

Gītā. 1. 3. तव शिष्येण धीमता
2. 7. शिष्यस्ते ऽहं शाधि मां त्वां
प्रपन्नम्

शी

Ait. 4. 5. गर्भ एव शयानो वामदेवः
Kaush. 2. 14. तद्वाप्राणच्छुष्कं दारुभृतं
शिष्ये

— तद्वाचा वदच्छिष्य एव
(similarly 3 times more).

15. अहंतेन वाससा सम्प्रच्छन्नः
पिता शेते

4. 19. स उ ह शिष्य एव
— कैष एतद्वालाके पुरुषो ऽश-
यिष्ट

— यत्रैष एतद्वालाके पुरुषो
ऽशयिष्ट

Chhā. 2. 13. 1. स्त्रिया सह शेते स उद्गीथः
प्रतिस्त्री सह शेते स प्रति-
हारः

3. 19. 1. तत्संवत्सरस्य मात्रामश-
यत

5. 9. 1. दश वा मासानन्तःशयित्वा

Bṛih. 2. 1. 17. अन्तर्द्वय आकाशस्तस्मि-
ञ्छेते

19. पुरीतति शेते

— अतिघ्नीमानन्दस्य गत्वा श-
यीतैवमेवैष एतच्छेते

3. 2. 11. आध्मातो मृतः शेते

4. 4. 7. वल्मीके मृता प्रत्यस्ता श-
यीतैवमेवेदं शरीरं शेते

22. तस्मिञ्छेते सर्वस्य वशी

Kātha. 1. 11. सुखं रात्रीः शयिता

2. 21. शयानो याति सर्वतः

Sīras. 6. भोगायमानो यदा शयते रुद्रः

Nīla. 20. ये ब्रह्मणो शेरते

Mahā.

Maitri.

Parama.

Nyāsa.

Tojo.

Nyāsa.

Gītā.

Bṛih. 2.

Tait. 1.

Mahānār. 10.

Sīras.

Kaush.

Mukti.

Mukti.

Maitri.

शीकर

3. सन्तते शीकराभिश्च (so
Nārāyaṇa; but Saṅka-
rānanda सन्तत्यै शीत्क-
राभिश्च)

शीघ्र

2. 1. शीघ्रमात्मज्ञः कृतकृत्यः

शीत

2. न शीतं न चोष्णम्

शीतोपघातिन्

3. शीतोपघातिर्न कन्थाम्
Kāthasru. 4.

शीतोष्ण

13. शीतोष्णं क्षुत्पिपासं च

2. गर्भवासभयाद्गीतः शीतो-
ष्णाभ्यां तथैव च

2. 14. शीतोष्णसुखदुःखदाः

6. 7. शीतोष्णसुखदुःखेषु 12. 18.

शीर्ष, शीर्षन्

Bṛih. 2. 5. 16. वामश्वस्य शीर्ष्णां प्र यदी-
मुवाच

Tait. 1. 6. 1. व्यपोह्य शीर्षकपाले

Mahānār. 10. 1. द्वे शीर्षे सप्रहस्तासौ अस्य

3. स्वस्ते शीर्षम्

6. प्रैरयत्पवमानो ऽधि शीर्षतः

शीर्षण्य

Kaush. 1. 5. भद्रयज्ञायज्ञीये शीर्षण्ये

शुक

Mukti. 1. 2. वसिष्ठाद्यैः शुकादिभिः

शुकरहस्य

Mukti. 1. vile सरस्वतीरहस्य

शुक्तस्वर

Maitri. 3. 5. शुक्तस्वरो ज्ञतमः

शुक्र

- Brih. 4. 11. शुक्रमदाय पुनर्गति स्था-
नम्
Isā. 8. शुक्रमकायमयणम्
Katha. 8. तदेव शुक्रं तद्ब्रह्म तदेवामृ-
तम् 6. 1.
6. 17. तं विद्याच्छुक्रममृतम्
Swet. 4. 2. तदेव शुक्रं तद्ब्रह्म तदापः
Maitri. 1. 3. *vide* संघात
6. 24. तद्ब्रह्म चामृतं शुक्रम्
35. एतच्छुक्रमेतदमृतमेतद्ब्रह्म-
विषयम्
7. 9. बृहस्पतिर्वै शुक्रो भूत्वा
Mund. 3. 2. 1. शुक्रमेतदतिवर्त्तन्ति धीराः
Mahānār. 1. 1. शुक्रेण ज्योतीर्षि समनुप-
विष्टः
7. तदेव शुक्रममृतं तद्ब्रह्म
20. 25. शुक्रशोणित ओजांसि मे
शुध्यन्तां (so MSS).
Garbha. 2. आस्थिभ्यां मज्जा मज्जातः
शुक्रम्
— शुक्रशोणितसंयोगादावर्त्त-
ते गर्भः
3. *vide* द्वैध्य
5. शुक्रकुडवम्
शुक्र
Kaush. 4. 19. शुक्रस्य कृष्णस्य पीतस्य
Chhā. 1. 6. 5. यदेतदादित्यस्य शुक्रं भाः 6.
1. 7. 4. यदेतदक्षः शुक्रं भाः (bis).
3. 2. 3. एतदादित्यस्य शुक्रं रूपम्
6. 4. 1. यच्छुक्रं तदपाम् 2—4.
6. यदु शुक्रमिवामूदित्यपां रू-
पम्
8. 6. 1. शुक्रस्य नीलस्य पीतस्य
— एष शुक्र एष नील एष पीतः
Brih. 2. 2. 2. यच्छुक्रं तेनेन्द्रः

- Brih. 4. 3. 20. शुक्रस्य नीलस्य पिङ्गलस्य
4. 4. 9. तस्मिच्छुक्रमुत नीलमाहुः
6. 4. 14. पुत्रो मे शुक्रो जायेत
6. 5. 3. आदित्यानीमानि शुक्रानि
यजुषि
Swet. 4. 5. लोहितशुक्रकृष्णां Mahā-
nār. 9. 2.
Maitri. 6. 35. तच्छुक्रं पुरुषमलिङ्गम्
Prasna. 1. 12. कृष्णपक्ष एव रयिः शुक्रः)
प्राणस्तस्मादेते कपयः शु-
क्र इष्टि कुर्वन्ति
Kshur. 9. शुक्रां नाडीं समाश्रयेत्
Siras. 2. यो वै रुद्रः . . यच्च शुक्रम्
3. यत्तारं तच्छुक्रं यच्छुक्रं तत्
सूक्ष्मम्
4. कस्मादुच्यते शुक्रं . . तस्मा-
दुच्यते शुक्रम्
Garbha. 2. शुक्रो रक्तः कृष्णो धूम्रः
Gitā. 8. 24. अग्निज्योतिरहः शुक्रः
26. शुक्रकृष्णं गर्ती ह्यते

शुक्रध्यानपरायण

- Jābāla. 6. शुक्रध्यानपरायणो ऽध्या-
त्मनिष्ठः

शुक्रयजुर्वेद

- Mukti. 1. शुक्रयजुर्वेदगतानां . . उप-
निषदाम्
शुक्र
Chhā. 6. 8. 3. तत्रैतच्छुद्धमुत्पतितं सोम्य
विजानीहि 5.
4. अग्नेन शुङ्गेनापो मूलम-
न्विच्छ
— अङ्गिः शुङ्गेन तेजो मूलम-
न्विच्छ तेजसा शुङ्गेन स-
न्मूलमन्विच्छ 6.

1. शुच् (शोके)

- Chhā. 7. 1. 3. सो ऽहं भगवः शोचामि

- Brih. 1. 5. 19. आनन्द्येव भवत्यथो न शो-
चति
20. यद् किञ्चेमाः प्रजाः शो-
चन्ति
Katha. 2. 22. आत्मानं मत्वा धीरो न
शोचति 4. 4.
5. 1. पुरं . . अनुष्ठाय न शोचति
6. 6. इन्द्रियाणां पृथग्भावं . .
मत्वा धीरो न शोचति
Swet. 4. 7. अनीशया शोचति मुद्यमा-
नः Mund. 3. 1. 2.
Gauda. 1. 28. ओङ्कारं मत्वा धीरो न
शोचति
Rāmōt. 4. मोक्षयिष्यामि मा शुचः
Gitā. 18. 66.
Gitā. 2. 26. नैनं शोचितुमर्हसि
27. न त्वं शोचितुमर्हसि 30.
12. 17. न शोचति न काक्षति 18. 54.
Gitā. 16. 5. मा शुचः . . पाण्डव
2. शुच (ह्रिदे &c.)
Chhā. 6. 2. 3. यत्र क्व च शोचति स्वेदते
वा पुरुषः
Yogat. 10. अकारं शोचितं पद्मम्
शुचि *adj.*
Chhā. 8. 15. 1. शुचौ देशे स्वाध्यायमधी-
यानः
Kātha. 3. 8. समनस्कः सदा शुचिः
Swet. 2. 10. समे शुचौ शर्करा . . वि-
वर्जिते
Maitri. 6. 30. शुचौ देशे शुचिः सत्त्वस्थः
34. तत एव पवमानपावकशु-
चयः
— पवमानपावकशुचिसंघातो
हि जाठरः
35. अष्टपादं शुचिं हंसं . . प-
दयन् (*vide* शुचिस्)
36. इमौ स्थितावात्मशुची

Kaivalya.

Siras.

Nyâsa.

Jâbâla.

Gitā.

Katha.

Châl.

Mahânâr.

Kaush.

Jâbâla.

Mund. 3. 2.

Siras.

Dhyâna.

Gopî.

4. शुचिः समग्रीवाशिरःशरीरः

7. शुचिः पूतः कर्मण्यो भवति

2. शुचौ देशे परिभ्रमन्

5. शुचिरद्रोही मैक्षानः

6. 11. शुचौ देशे प्रतिष्ठाप्य

41. शुचीनां श्रीमतां गेहे

12. 16. अनपेक्षः शुचिर्दक्षः

शुचिपद

2. हंसः शुचिपद्मसुः Mahânâr.
9. 3; 17. 8; Nrip. 3. 1.

शुचिस्

1. अष्टपादं शुचिर्हंसं (शुचि-
रुज्ज्वलं शुचिःशब्दः स-
कारान्तो नपुंसकम् Nârâ-
yaṇa.)4. इमं मे . . सरस्वति शतुत्रि-
स्तोमं सचता

शुद्धपक्ष

3. शुद्धपक्षे वा पुण्ये नक्षत्रे

शुद्धमानस

6. तत्त्वब्रह्ममार्गे सम्यक्सम्प-
न्नः शुद्धमानसः

शुद्धसत्त्व

6. यतयः शुद्धसत्त्वाः Mahâ-
nâr. 10. 6. Kaivalya. 3.

शुद्धस्फटिक

5. शुद्धस्फटिकसन्निभा वर्णेन
13. शुद्धस्फटिकसङ्काशम्
Yogat. 11; Hainsa. 1

शुद्धि

5. न शुद्धिर्गोपीचन्दनान

शुद्धितम

Maitri. 6. 25. शुद्धितमया धिया

शुध्

Chhâ. 5. 10. 10. शुद्धः पृतः पुण्यलोको भवति

Bṛih. 5. 5. 2. शुद्धमेवैतन्मण्डलं पश्यति

5. 14. 8. शुद्धः पूतो ऽजरो ऽमृतः

Iśā. 8. शुद्धमपापविद्धम्

Kāṭha. 4. 15. यथोदकं शुद्धे शुद्धमासिक्तम्

Maitri. 2. 4. शुद्धः पूतः शुन्यः शान्तः
6. 28.

7. शुद्धः स्थिरो ऽचलश्चालेप्यः

6. 31. शुद्धः पूतः शुन्यः शान्तादिलक्षणोक्तः

34. तत् प्रयत्नेन शोधयेत्

— शुद्धं चाशुद्धमेव च Brahmanab. 1.

— शुद्धं कामविवर्जितम्
Brahmanab. 1.

38. ततः शुद्धः... चैतन्यं... पश्यति

7. 1. निर्गुणः शुद्धो भास्वरः

6. शुद्धः पूतो भान्तः क्षान्तः

Mahânâr. 20. 15. प्राणापानध्यानोदानसमाना मे शुध्यन्ताम्

16. वाङ्मनश्चक्षुःश्रोत्रजिह्वाघ्राण-
रेतोबुद्ध्याकृतिसङ्कल्पा मे
शुध्यन्ताम्17. शिरःपाणिपादपार्श्वपृष्ठोदर-
जंघाशिभ्रोपस्थपायवो मे
शुध्यन्ताम्18. त्वक्चर्ममांसरुधिरह्नायु-
मेदोस्थिमज्जा मे शुध्य-
न्ताम्19. शब्दस्पर्शरसरूपगन्धा मे
शुध्यन्ताम्

Mahânâr. 20. 20. पृथिव्यप्तेजोवाय्वाकाशा मे

शुध्यन्ताम्

21. अन्नमयप्रोणमयमनोमूयवि-
ज्ञानमयानन्दमया मे शु-

ध्यन्ताम्

24. देहि देहि ददापयिता मे
शुध्यन्ताम्25. शुक्रशोणितओजांसि मे
शुध्यन्ताम्

Kaivalya. 24. प्रयाति शुद्धं परमात्मरूपम्

Gauḍa. 4. 87. शुद्धं लौकिकमिष्यते

Nṛisut. 3. शुद्धः संविष्टो निर्विघ्नः

9. नित्यः शुद्धो बुद्धः सत्यः

— अत एव शुद्धो ऽवाह्यस्व-
रूपः

— नित्यं शुद्धं बुद्धं मुक्तम्

Nāda.

17. ततः परतरं शुद्धम्

Hainsa.

2. शुद्धो बुद्धो नित्यः

Nār.

2. शुद्धो देव एको नारायणः

Gopī.

2. शुद्धान्तःकरणानाम्

Rāmāp.

85. भूतादिकं शोधयेत्

Mukti.

2. 3. वासनौघेन शुद्धेन

61. शुद्धा च मलिना तथा

— शुद्धा जन्मविनाशिनी

73. दृशिस्तु शुद्धो ऽहम्

Kena.

25. स तस्मिन्नेवाकाशे स्त्रिय-
माजगाम बहुशोभमानाम्

Nṛip.

2. 4. शोभनः शोभमानः कल्या-
णः (bis).

शुभ

Swet.

2. 13. गन्धः शुभो मूत्रपुरीषम-
ल्पम्3. 4. स नो बुद्ध्या शुभया सं-
युक्तु 4. 1, 12.

Mahânâr. 10.

3. स नो देवः शुभया स्मृत्या
संयुनक्ति

2. 3. शुभश्चैवाशुभश्च तौ
 6. योजनीया शुभे पथि
 — शुभेष्वेवावतारयेत्
 7. शुभं तस्मादपीतरत्
 9. शुभामेव समाचर
 — शुभायां वासनावृद्धौ
 32. शुभो ज्यसौ त्वया त्याज्यः

शुभशुक्ल

- Śikhā. 1. द्वितीया शुभशुक्ला रौद्री
 (so 4 MSS ; another
 has शुक्ला)

शुभाकल्प

- Gopī. 5. सदाचारः शुभाकल्पः

शुभाङ्गिन्

- Rāmā. 32. रक्षात्राय शुभाङ्गिने

शुभाशुभ

- Maitrī. 6. 16. यत्किञ्चिच्छुभाशुभं दृश्य-
 तेह लोके
 20. इन्ति कर्म शुभाशुभम् 34.

- Kshur. 20. एवं शुभाशुभैर्भावैः

- Garbhā. 3. शुभाशुभं य कर्म विन्दति
 5.

4. यन्मया . . कृतं कर्म शुभा-
 शुभम्

— न च कर्म शुभाशुभं विन्दति

1. एवमिष्टापूर्तः शुभाशुभैर्न
 लिप्यते

— यत्र जायति शुभाशुभमनि-
 रुक्तमस्य देवस्य

- Paramā. 3. सर्वत्र शुभाशुभयोरनाभि-
 स्नेहः

- Mukti. 2. 5. शुभाशुभाभ्यां मार्गाभ्याम्

- Gītā. 2. 57. तत्तत्प्राप्य शुभाशुभम्

शुभाशुभपरित्यागिन्

- Gītā. 12. 17. शुभाशुभपरित्यागी

शुभाशुभफल

9. 28. शुभाशुभफलैः . . कर्मब-
 न्धनैः

शुभ्र

- Mund. 2. 1. 2. अप्राणो ह्यमनाः शुभ्रः
 2. 2. 9. तच्छुभ्रं ज्योतिषां ज्योतिः
 3. 1. 5. ज्योतिर्मयो हि शुभ्रः
 2. 1. यत्र विश्वं निहितं भाति शु-
 भ्रम्

- Praśna. 1. 10. शुभ्रमक्षरं वेदयते यः

- Brahma. 1. शुभ्रमक्षरं यद्ब्रह्म
 2. शुभ्रं यज्ञोपवीतम्

शुश्रूषा

1. 1. भक्त्या शुश्रूषया . . स्तुवन्

शुश्रूप

1. 4. पुत्राय शुश्रूपत्रे दास्यत्य-
 न्यस्मै शिष्याय च

शुप्

- Chhā. 6. 11. 2. एकां शाखां जीवो जहात्यथ
 सा शुप्यति
 द्वितीयां जहात्यथ सा शु-
 प्यति तृतीयां जहात्यथ
 सा शुप्यति
 सर्वं जहाति सर्वः शुप्यति

- Brih. 1. 3. 19. प्राण उत्क्रामति तदेव त-
 च्छुप्यति

- 5 12. 1. शुप्यति यै प्राण कृते ज्ञात्
 Mukti. 2. 38. शोषयाशु यथा शोषमति

- Gītā. 2. 23. न शोषयति मारुतः

शुष्क

- Kaush. 2. 14. तद्धाप्राणच्छुष्कं दारुभूतं
 शिष्यं

Chhá. 5. 2. 3. यद्यप्येनच्छुष्काय स्थाणवे
ब्रूयात्

Bṛih. 6. 3. 7. य एनं शुष्के स्थाणौ नि-
पिञ्चेत् 8—12.

शुक्लभृंगार

Kaush. 2. 6. उक्तं ब्रह्मेति ह स्माह शु-
क्लभृंगारः

शुष्मिन्

Prāṇāg. 1. अनमीवस्य शुष्मिणः

शूद्र

Chhá. 4. 2. 3. हारेत्वा शूद्र तवैव
5. आनहारेमाः शूद्र

Bṛih. 1. 4. 15. तदेतद्ब्रह्म क्षत्रं विद् शूद्रः
— शूद्रेण शूद्रः (अभवत्)

Maitri. 7. 8. शूद्राश्च शास्त्रविद्वांसः

Gītā. 9. 32. स्त्रियो वैद्यास्तथा शूद्राः

18. 41. शूद्राणां च परन्तप

44. शूद्रस्यापि स्वभावजम्

शूद्रशिष्य

Maitri. 7. 8. अयाज्ययाजकाः शूद्रशि-
ष्याः

शून्य

Maitri. 2. 4. शुद्धः पूतः शून्यः शान्तः
6. 28.

6. 31. शुद्धः पूतः शून्यः शान्ता-
दिलक्षणोक्तः

7. 4. अन्तःशुद्धः पूतः शून्यः

Nṛisut. 6. आनन्दघनं शून्यमभवत्
— आत्मपकाशं शून्यं जान-
न्तः

Amṛita. 11. शून्यं कृत्वा निरात्मकम्

Tejo. 2. सर्वं च परमं शून्यम्

Āsrama. 4. शून्यागारदेवगृहवासिनः

शून्यभाव

Amṛita. 11. शून्यभावेन युञ्जीयात्

Tejo. 10. अद्यन्ते शून्यभावं च

शून्यभूत

Maitri. 6. 23. निःशब्दः शून्यभूतस्तु

शून्यागार

Maitri. 6. 10. यद्वन्न कश्चिच्छून्यागारे का-
मिन्यः प्रविष्टाः स्पृशति

Āsrama. 4. शून्यागारदेवगृहवासिनः

Jābāla. 6. *vide* स्थण्डिल

शून्यातीत

Tejo. 10. शून्यातीतमवस्थितम्

शूरा

Mahānār. 20. 2. सोमं पिव वृत्रहञ्छूर

3. सुहवं शूरमिन्द्रम्

Siras.

4. अभि त्वा शूर नोनुमः

Aranyea.

5. शूरो य एवं वेद

Gītā.

1. 4. अत्र शूरा महेष्वासाः

9. अन्ये तु बहवः शूराः

शूल

Chhá. 7. 15. 3. यद्यप्येनानुत्क्रान्तप्राणाञ्छु-
लेन समासं व्यतिसन्दहेत्

शूलपाणि

Mahā. 2. व्यक्षः शूलपाणिः पुरुषः
(Sāṅkarānanda reads
व्यक्षशूलपाणिपुरुषः)

शृङ्खला

Mukti. 39. मनो जस्य हि शृङ्खला

शृङ्ग

Bṛih. 3. 1. 1. दश वृदा पादा एकैकस्याः
शृङ्गयोः

Mahānār. 10. 1. चत्वारि शृङ्गा त्रयो अस्य
पादाः

Nṛisut. 4. संयोज्य शृङ्गैर्कैषमस्य

6. शृङ्गेषु शृङ्गं संयोज्य सिंहं
शृङ्गेषु योजयेत्

risut.

6. शृङ्गाभ्यां शृङ्गमावध्य
7. शृङ्गं शृङ्गार्द्धमाकृष्य शृङ्गे-
णानन योजयेत्
— शृङ्गमेनं परे शृङ्गे तमनेना-
पि योजयेत्

Kṛish.

10. शृङ्गमिन्द्रः सखा सुगः

शृङ्गप्रोत

Nrisut.

4. शृङ्गप्रोतान् पदान् स्पृष्ट्वा

शृङ्गार्द्ध

Nrisut.

7. शृङ्गं शृङ्गार्द्धमाकृष्य

शृम्

Rāmāp.

68. इ सु शृं वृं ल शृं वृं च

शृ

Bṛih. 3.

9. 26. अशीर्षो न हि शीर्यते 4. 2.
4; 4. 1. 22, 4 5. 15.

Āsrama.

3. शीर्षार्पणफलभोजनः

शेवधि

Katha.

2. 10. जानास्यह शेवधिर्गन्धर्वान-
त्यम्

Maitri.

6. 30. परमं ये शेवधेग्वि पर-
स्योद्धरणम्

Mukti.

1. 51. शेवधिष्ठे ऽहमस्मि

शेष

Maitri.

6. 34. शेषान्ये सन्ध्यावसनगः

Arūṇeya.

1. शेषं विसृजेत्

Āsrama.

3. शेषानष्टौ मासान्

शेषनाग

Kṛish.

11. शेषनागो ऽभवद्भामः

शेषस्थिरसमाधान

Mukti.

2. 71. शेषस्थिरसमाधानो गवि
त्वं भव

शैलसम

Dhyāna.

3. यदि शैलसमं पापम्

117

शैलिनि, शैलिन

Bṛih. 4.

1. 2. जित्वा शैलिनिः
— तथा तच्छैलिनो ऽब्रवीत्
शैव

Nyāsa.

5. अथ शैव पदं यत्र
शैव्य

Prasna.

1. 1. शैव्यश्च सत्यकामः 5. 1.

Gītā.

1. 5. शैव्यश्च नरपुंगवः

शोक

Chhā. 7.

1. 3. तरति शोकमात्मवित्
— शाकस्य पारं तारयत्

Bṛih. 3.

8. 4. 1. न जरा न मृत्युर्न शोकः

Bṛih. 3.

5. 1. शोकं मोहं जरां मृत्युम-
त्येति

4. 3.

22. तीर्णो हि तदा सर्वोऽङ्गे-
कान्

Isā.

7. तत्र को मोहः कः शोकः

Katha.

2. 12. हर्षशोकौ जहाति

Maitri.

1. 3. vide आद्य
3. 5. जरा शोकः... इति ताम-
सानि

Muṇḍ. 3.

2. 9. तरति शोकं तरति पाप्मा-
नम्

Ātmāpra

1. शोकमोहोर्वानर्मुक्तं वि-
ष्णुम्

Gītā.

1. 47. शोकसर्वप्रमानसः

2. 8. ममापनुक्याद्यच्छोकम्

17

9. दुःखशोकात्मयपदाः

18.

27. हर्षशोकान्वितः कर्त्ता

15. यया स्वप्नं भयं शोकम्

शोकातिग

Katha.

1. 12. शोकातिगो मोदते स्वर्ग-
लोके 18.

शोकान्तर

Bṛih. 4.

3. 21. अकामं रूपं शोकान्तरम्

शोणित

- Maitri. 1. 3. *vide* संघात
 Mahānār. 20. 25. शुक्रशोणितओजांसि मे
 शुच्यन्ताम्
 Garbha. 2. रसाच्छोणितं शोणितान्मांसम्
 — शुक्रशोणितसंयोगात्
 Piṇḍa. 4. मांसत्वकशोणितोद्भवः

शोभन

- Nrip. 2. 1. शोभनः शोभमानः (br-).

शोम

- Tait. 1. 8. 1. ओं शोमिनि शस्त्राणि शो-
 सन्ति

शोप

- Mukti. 2. 38. यथा शोपमेति संसारपा-
 दपः

शोषण

- Maitri. 1. 4. अन्यानां शोषणं महर्षिवा-
 नाम्

शौङ्गीपुत्र

- Bṛih. 6. 5. 2. आर्त्तभागीपुत्रः शौङ्गीपु-
 त्रात्
 — शौङ्गीपुत्रः साङ्गुतीपुत्रात्

शौच

- Nyāsa. 4. स्नानं दानं तथा शौचम्
 Kathasru. 4.

- Skanda. 12. शौचमिन्द्रियनिग्रहः
 Mukti. 2. 67. कस्य शौचं विधीयते
 Gītā. 13. 7. आचार्योपासनं शौचम्
 16. 3. तेजः क्षमा धृतिः शौचम्
 7. न शौचं नापि चाचारः
 17. 14. शौचमार्जवम्
 18. 42. शमो दमस्तपः शौचम्

शौद्र

- Bṛih. 1. 4. 13. स शौद्रं वर्णमसृजत

शौनक

- Chhā. 1. 9. 3. अतिधन्वा शौनकः
 4. 3. 4. शौनकं च कापेयम्
 7. शौनकः कापेयः
 Muṇḍ. 1. 1. 3. शौनको ह वै महाशालः
 Brahma. 1.

शौर्य

- Gītā. 18. 43. शौर्यं तेजो धृतिर्दाक्ष्यम्

शौल्वायन

- Bṛih. 4. 1. 3. उदङ्कः शौल्वायनः
 — तथा तच्छौल्वायनो ऽत्र शीत्

शौव

- Chhā. 1. 12. 1 अथातः शौव उद्गीथः

शमथु

- Kathasru. 3. केशश्मश्रुलोभनखानि

श्याम

- Chhā. 8. 13. 1. श्यामाच्छबलं प्रपद्ये शब-
 लाच्छ्यामम्
 Bṛih. 6. 4. 16. पुत्रो मे श्यामो लोहिताक्षश्च
 जायेत
 Rāmāp. 25. प्रकृत्या सहितः श्यामः

श्यामाक

- Chhā. 3. 14. 3. श्यामाकाश्च श्यामाकत-
 ण्डुलाश्च
 Asrama. 3. तदाहतोदुंबरबदरीवार-
 श्यामाकैः

श्यामाकतण्डुल

- Chhā. 3. 14. 3. श्यामाकाश्च श्यामाकत-
 ण्डुलाश्च

श्याल

- Gītā. 1. 34. श्यालाः सम्बन्धिनस्तथा

इयाव

- Chhā. 12. इयावश्च पुरुषस्तथा (This is the reading of one MS. and of Nārāyaṇa who says इयावा विकृता अश्वा इन्द्रियाणि नेत्रादीनि यस्य. Three MSS. read इयावाश्च. The Calc. text has ईश्वरः.)

इयेन

- Ait. 4 5. अधः इयेनो जवसा निर-
दीयम्
Kaush. 2. 9 इयेनस्त एकं मुखम्
Brih. 4. 3. 19. इयेनो वा सुपर्णो वा
Mahānār. 9. 1 इयेनो गृध्राणाम् 17. 8.
Brahma. 1 इयेनाकाशवत्
— यथा खं इयेनमाभित्य या-
ति (one MS. has इयेनः)

इयैत

- Kaush. 1. 5. इयैतनौयसे जापरी पादौ

1. अद्वा

- Chhā. 6 12. 3. अद्वास्व सांख्य
7. 19. 1. यदा वै अद्वात्यथ मनुते
.. अद्वादेव मनुते
7. 20. 1. यदा वै निस्तिष्ठत्यथ अद्वा-
धाति .. निस्तिष्ठत्येव अद्वा-
धाति
Brih. 3. 9. 21. यदा ह्येव अद्वात्ते ऽथ दक्षि-
णां ददाति
5. 14. 4. य एव ब्रूयादहमदशीमिति
तस्मा एव अद्वाध्याम
Katha. 1. 13. प्रबृहि तं अद्वाधाय मह्यम्
Mund. 3. 2. 10. स्वयं जुहते एकार्षि अद्वा-
धन्तः
Gitā. 12. 20. अद्वाधना मत्परमाः

2. अद्वा

- Chhā. 1. 1. 10. यदेव .. कमेति अद्वायोप-
निषदा
5. 4. 2. एतस्मिन्नमौ देवाः अद्वां
जुहति (Brih. 6. 2. 9.)
7 19. 1 अद्वात्वेव विजिज्ञासितव्ये-
ति अद्वां भगवो विजिज्ञासे
Brih. 1. 5. 3. अद्वाअद्वा धृतिरधृतिः
Mund. 6 30.
3 9. 21. कस्मिन् दक्षिणा पतिष्ठितेति
अद्वायामिति
— कस्मिन् अद्वा प्रतिष्ठितेति
.. ददयेनति अद्वां जाना-
ति ददये ह्येव अद्वा पति-
ष्ठिता
6. 2. 15. ये जामी अग्नये अद्वां स-
त्यमुपासते
Tait. 1 11. 3 अद्वाया देयमअद्वादेयम्
2. 4. 1. तस्य अद्वादेव शिरः
Katha. 1. 1. तं ह कुमारं सन्तं .. अद्वा
विवेश
Mund. 1 2. 2 अद्वाया हुतम्
11. तपःअद्वा ये ह्यपवसन्त्य-
राग्य
2 1. 7. अद्वा सन्त्यं ब्रह्मवर्षं विधिश्च
Mahānār. 16. 1. अद्वायां प्राणे निविश्यभूतं
हुतम्
19. 1. अद्वा पत्नी मे मेधा च (bis).
23. 1 तपसा अद्वा अद्वाया मेधा
25. 1 आत्मा यजमानः अद्वा
पत्नी
Prasna. 1. 2. तपसा ब्रह्मचर्येण अद्वाया
10; 5. 6.
6. 4 स प्राणमसृजत प्राणाच्छ-
दाम
Kaivalya. 2 अद्वाभक्तियानयोगात्
Nrip. 5. 2. अद्वाया यां काञ्चिद्व्यात्
Gitā. 6. 37. अयतिः अद्वायोपेतः
7. 21. अद्वायाचितुमिच्छति

- Gītā. 7. 21. तस्य तस्याचलां अज्ञाम्
22. स तथा अज्ञया युक्तः
9. 23. यजन्ते अज्ञयान्विताः
17. 1.
12. 2. अज्ञया परयोपेताः
17. 2. त्रिविधा भवति अज्ञा
3. सत्त्वानुरूपा सर्वस्य अज्ञा
17. अज्ञया परया तर्प तपः

अज्ञातपत्र

- Chhā. 5. 10. 1. ये चेमे ऽरण्ये अज्ञातप
इत्युपासत

अज्ञादेय

- Chhā. 4. 1. 1. अज्ञादेयो बहुदार्ढ्य
अज्ञामय

- Gītā. 17. 3. अज्ञामयो ऽयं पुरुषः

अज्ञावन्त

- Mukti. 1. अज्ञावन्तं सत्कुलभवम्

- Gītā. 3. 31. अज्ञावन्तो ऽनसूयन्तः
4. 39. अज्ञावौलभते ज्ञानम्
6. 47. अज्ञावान्भजते यो माम्
18. 71. अज्ञावाननसूयश्च

अज्ञाविरहित

- Gītā. 17. 13. अज्ञाविरहितं यज्ञम्

अज्ञासत्य

- Mahānār. 24. 1. अज्ञासत्यो महस्वान्

अत्रम्

- Bṛih. 1. 2. 2. तस्यामआम्यत्तस्य आन्त-
स्य
6. सो ऽआम्यत्. . तस्य आ-
न्तस्य

1. 5. 21. आम्यत्येव वाक् आम्यति
चक्षुः आम्याति आजम्

4. 3. 19. सुपर्णो वा विपरिपत्य आ-
न्तः

- Gopī. 5. प्रजापतिर्वायुर्भूत्वा आम्यत

अत्रम्

- Bṛih. 1. 21. मृत्युः अमो भूत्वोपयेमे
अत्रम्

- Bṛih. 4. 22. अमणो ऽअमणः
Brahma. 2. तत्र. अमणो न अमण-
अवण

- Chhā. 8. 12. 4. अवणाय ओत्रम्
Bṛih. 2. 4. 5. आत्मनो वा अरे. अव-
णेन

- Katha. 2. 7. अवणायपि बहुभिर्यो न
लभ्यः

- Maitri. 6. 22. अवणादुष्टयोगेन
Nyāsa. 5. अवणे नासिके न गन्धाय
Mukti. 1. अवणजनननिदध्यासनानि
— वेदान्तअवणादि कृत्वा
2. vide समाधि

अविष्टार्द्ध

- Maitri. 6. 14. मघाद्यं अविष्टार्द्धमाग्नेयम्
अविष्टार्द्धन्त

- Maitri. 6. 14. सार्पाद्यं अविष्टार्द्धन्तं सौ-
म्यम्

आ

- Prānāg. 2. अशितपीतलीढखादितानि
सम्यक् अपथित्वा

आहु

- Chhā. 20. य एवं आवयेच्छादे
आहुकाल

- Katha. 17. प्रयतः आहुकाले वा
आहुतर्पण

- Nyāsa. 1. पितृभ्यः आहुतर्पणं कृत्वा

अत्रि

- Kaush. 8. यन्मे सुसीमं हृदयं दिवि
चन्द्रमसि अत्रम्

Kaush. 2. 10. यत्ते सुसीमे हृदये अितम्
Chhā. 3. 1. 4. तदादित्यमभितो ऽभयत्
3. 2. 3; 3. 3. 3; 3. 4. 3;
3. 5. 3.

3. 15. 1. तस्मिन्विश्रमिदं अितम्

Brih. 4. 4. 7. कामा ये ऽस्य हृदि अिताः
Katha. 6. 14.

Tait. 2. 2. 1. याः काश्च पृथिवीं अिताः

Katha. 5. 8. तस्मिँल्लोकाः अिताः सर्वे
6. 1.

Maitri. 6. 2. स एषो ऽग्निर्दिवि अितः सौरः

Mahânâr. 9. 11. घृते अितो घृतम्यस्य धाम
Garbha. 5. अन्नयो ह्यत्र अियन्ते

Nîla. 9. रुद्रा दिक्षु अिताः सहस्रशः

Gîtâ. 9. 12. प्रकृतिं मोहिनीं अिताः

श्री

Kaush. 1. 5. श्रीश्चैरा चापरौ (पादौ)
— श्रीरूपवर्णनम्

6. तच्छ्रीरित्युपासीत

Chhā. 3. 12. 9. अप्रवर्त्तनीं अियं लभते य
एवं वेद

3. 13. 2. एतच्छ्रीश्च यशश्चेत्युपासीत

Brih. 2. 3. 6. सकृद्भियुक्तेव ह वा अस्य
श्रीर्भवति य एवं वेद

5. 14. 3. अिया यशसा तपति

6. 4. 6. श्रीर्ह वा एषा स्त्रीणाम्

28. अिया यशसा ब्रह्मवर्चसेन

Tait. 1. 4. 2. ततो मे अियमावह

1. 11. 3. अिया देयं हिया देयम्

Maitri. 1. 4. महतीं अियं त्यक्त्वा

Mahânâr. 2. 9. अिया मा परिपातय

4. 8. तामिहोपहृये अियम्

19. 1. श्रीश्च पुष्टिश्चानृण्यम्

20. 10. श्री मे भजत

Praśna. 2. 13. श्रीश्च प्रज्ञां विधेहि नः

Nrip. 1. 3. सावित्रस्याष्टाक्षरं पदं अि-
याभिपिक्तम् 4. 2.

Nrip.

1. 3. अिया हैवाभिषिच्यते 4. 2.

3. 1. महतीं अियमभुते 4. 2.

— महतीं अियमाप्नुयात्

— पाहि . . अियं लक्ष्मीम्

4. 3. यो वै नृसिंहः . . या श्रीस्त-
स्मै वै नमो नमः (7)

Mahā.

2. बिभ्रच्छ्रियं सत्यं ब्रह्मचर्यं

(instead of अियं Sam-
karānanda explains श्रीं
= शीत्कारम्)

Rāmap.

33. देहि अियं च ते

Gîtâ.

10. 34. कीर्त्तः श्रीर्वाक् च नारी-
णाम्

18. 78. तत्र श्रीर्विजयो भुतिर्धुवानि

श्रीकृष्णारख्य

Gopî.

5. श्रीकृष्णारख्यं परं ब्रह्म

श्रीमत्तम

Kaush.

2. 6. यथैतच्छ्रीमत्तमं . . भवत्येवं
स . . श्रीमत्तमः . . भवति

श्रीमन्त

Chhā. 3.

13. 2. श्रीमान् यशस्वी भयनि

Maitri.

7. 1. श्रीमान्नो धीमान्

Gîtâ.

6. 41. शुचीनां श्रीमतां गेहे

10. 41. श्रीमद्वर्जितमेव वा

श्रीराम

Rāmap.

31. श्रीरामायात्ममुत्तये

Rāmot.

3. श्रीरामसाध्विवशात्

4. श्रीरामः प्राह शंकरम्

— अथ स होवाच श्रीरामः

5. कैर्मन्त्रैः स्तुतः श्रीरामः प्री-
तो भवति

— श्रीरामेणैवं शिक्षितः

— यो वै श्रीरामः स भगवा-
न् (47 times).

श्रीरामचन्द्र

Rāmot.

4. श्रीरामचन्द्रस्य मनुं जज्ञाप

Rāmōt.

4. श्रीरामचन्द्रेणोक्तम्

Mukti.

1. श्रीरामचन्द्रं मारुतिः पप्रच्छ

शु

Ait.

3. 6. भुत्व हैवासमत्रप्यत्

11. यदि भोत्रेण भुतं .. को ऽहम्

5. 1. येन वा शब्दं भृणोति

Kaush.

2. 13. एतद्वै ब्रह्म दीप्यते यच्छ्रोत्रेण भृणोत्यथैतन्म्रियते यच्च भृणोति

14. भोत्रेण भृण्वच्छिष्ये (bis)

3. 2. भोत्रं भृण्वत् सर्वे प्राणा अनुभृण्वन्ति

3. न भृणोति न पश्यति न वाचा वदति

Kena.

3. इति शुभ्रम् पूर्वेषाम्

7. यच्छ्रोत्रेण न भृणोति येन भोत्रमिदं भुतम्

Chhā. 1. 2. 5. तस्मात्तन्मोभयं भृणोति भ्रवणीयं चाभ्रवणीयं च

1. 8. 2. ब्राह्मणयोर्वदतोर्वाचं भ्रोष्यामि

3. 13. 8. एतद् दृष्टं च भुतं चेत्युपासीत

— चक्षुष्यः भुतो भवति य एवं वेद

4. 9. 3. भुतं ह्येव मे भगवद्देश्यः 7. 1. 3.

5. 1. 8. भृण्वन्तः भोत्रेण 9. 11. Brih. 6. 1. 8, 9, 11, 12.

6. 1. 3. येनाभुतं भुतं भवति

7. 5. 2. तस्मा एवोत शुभ्रवन्ते

7. 12. 1. आकाशेन भृणोति

7. 13. 1. न स्मरन्तो नैव ते कञ्चन शृणुयुः.. यदा वाव ते स्मरेयुश्च शृणुयुः

Chhā. 7. 24.

1. यत्र नान्यत्पश्यति नान्यच्छृणोति.. स भूमा.. यत्रान्यत्पश्यत्यन्यच्छृणोति.. तदल्पम्

8. 12. 4. यो वेदेदं शृण्वानीति स आत्मा

Brih. 1. 3. 5. यत्कल्याणं शृणोति तदात्मने

— यदेवेदमप्रतिरूपं शृणोति

1. 4. 7. शृण्वन् भोत्रम्

17. भोत्रेण हि तच्छृणोति

1. 5. 3. अन्यत्रमना अभुवं नाभ्रोषम्

— मनसा भृणोति Maitri.

6. 30.

21. भोष्याम्यहमिति भोत्रम्

— आभ्यति भोत्रम्

2. 4. 5. आत्मा वा अरे.. भोतव्यः 4. 5. 6.

14. इतर इतरं शृणोति

4. 5. 15.

— केन कं शृणुयात् 4. 5. 15. 1

3. 2. 6. भोत्रेण हि शब्दाञ्छृणोति

3. 4. 2. न भुतेः भोतारं शृणुयाः

4. 1. 2. यत्ते कश्चिद्ब्रवीत्तच्छृण्वाम 3—7.

4. 3. 27. यद्वैतच्च भृणोति भृण्वन्वै तच्च भृणोति.. न तु तद्धि-

तीयमस्ति.. यच्छृणुयात्

31. अन्योऽन्यच्छृणुयात्

4. 4. 2. एकीभवति न शृणोति

4. 5. 6. आत्मनि खल्वरे दृष्टे भुते मते

5. 9. 1. तस्यैष घोषो भवति यमेतत्कर्णावपिधाय भृणोति

Maitri. 2. 6.

— स यदोक्तमिष्यन् भवति नैनं

घोषं शृणोति Maitri. 2. 6.

- Brih. 5. 14. 4. अहमदर्शमहमश्रौषमिति
6. 2. 2. अपि हि न ऋषेर्वचः श्रुतं द्वे
सूती अशृणवम्
6. 3. 4. श्रावितमसि प्रत्याश्रावित-
मसि
6. 4. 18. शुश्रूषितां वाचं भाषिता
Isā. 10. इति शुश्रुम धीराणाम् 13.
Tait. 1. 4. 1. श्रुतं मे गोपाय
Kātha. 2. 7. शृण्वन्तोपि बहवो यं न
विद्युः
13. एतच्छ्रुत्वा सम्परिगृह्य
23. न मेधया न बहुना श्रुतेन
Mund. 3. 2. 3.
3. 16. उक्त्वा श्रुत्वा च मेधावी
17. य इमं परमं गुह्यं श्रावयेत्
Swet. 2. 5. शृण्वन्तु विश्वे अमृतस्य
पुत्राः
3. 19. स शृणोत्यकर्णः
6. 8. परास्य शक्तिर्विविधैव श्रु-
यते
Maitri. 1. 2. त्वं तत्त्वविच्छ्रुश्रुमो वयम्
2. 3. ऊर्ध्वरेतसो बालखिल्या
इति श्रुयन्ते
4. यो ह खलु वात्रोपरिस्थः
श्रुयते
6. 7. यत्र द्वैतीभूतं विज्ञानं तत्र
हि शृणोति
Mahānar. 5. 4. आर्जकीये शृणुष्या सुषो-
मया
7. 6. कर्णयोः श्रुतं मा च्योद्बुम्
8. 1. श्रुतं तपः शान्तं तपः
11. 6. इदयते श्रुयते ऽपि वा
Vāsu. 3.
Praśna. 4. 2. न शृणोति न पश्यति न
जिघ्रति
5. श्रुतं तमेवार्थमनुशृणोति
— श्रुतं चाश्रुतं च . . पश्यति
8. भोत्रं च श्रोतव्यं च

- Kaivalya. 21. स शृणोम्यकर्णः
Gauḍa. 2. 3. श्रुयते न्यायपूर्वकम्
Nrip. 1. 1. भद्रं कर्णेभिः शृणुयाम दे-
वाः 2. 4; Nrisut. 1.
2. 4. स्तुहि श्रुतं गर्त्तसदं युवानम्
— सर्वतः शृणोति
Chūl. 20. य एवं श्रावयेच्छ्रुदे
Amṛita. 14. शृणु शब्दमकर्णवत्
Dhyāna. 1. तच्छ्रुत्वा च पठित्वा च (one
MS. omits) ; Yogat. 1.
Yogat. 5. श्रुत्वा लोकान् समश्रुते
Hainsa. 1. शृणु गौतम तन्मम
Gāruda. 3. य इमां महाविद्याममावा-
स्यायां शृणुयात्
Krish. 3. रुद्रादीनां वचः श्रुत्वा
Mukti. 1. 7. वदामि शृणु तत्त्वतः
8. हनूमच्छृणु वक्ष्यामि
29. तासां क्रमं . . शृणु
50. यः पठेच्छृणुयाद्वापि
52. यमेवैष विद्याः श्रुतमप्रम-
त्तम्
2. 33. पात्रेन शृणु सादरम्
Gītā. 2. 29. आश्चर्यवचैनमन्यः शृणोति
श्रुत्वाप्येन वेद न चैव क-
श्चित्
39. योगे त्विमां शृणु
52. श्रोतव्यस्य श्रुतस्य च
5. 8. पश्यन् शृण्वन् स्पृशन् जि-
घ्रन्
7. 1. यथा ज्ञास्यसि तच्छृणु
10. 1. शृणु मे परमं वचः 18. 64.
18. तृप्तिर्हि शृण्वतो नास्ति मे
ऽमृतम्
11. 2. श्रुतौ विस्तरशो मया
35. एतच्छ्रुत्वा वचनं केशवस्य
13. 3. समासेन मे शृणु
25. श्रुत्वान्येभ्य उपासते
16. 6. आसुरं पार्थ मे शृणु

- Gītā. 17. 2. तां शृणु
7. तेषां भेदमिमं शृणु
18. 4. निश्चयं शृणु मे तत्र
19. यथावच्छृणु तान्यपि
29. गुणतन्त्रिविधं शृणु
36. शृणु मे भरतर्षभ
45. सिद्धिं यथा विन्दति तच्छृणु
58. अथ चेत् . . न श्रोष्यसि
71. शृणुयादपि यो नरः
72. कश्चिदेतच्छ्रुतं पार्थ
74. संवादमिममश्रौषम्

भुति

- Chhā. 3. 13. 8. तस्यैरा भुतिः
Bṛih. 3. 4. 2. न भुतेः श्रोतारं शृणुयाः
4. 3. 27. न हि श्रोतुः श्रुतं विपरि-
लोपः
Gauḍa. 3. 23. समा भुतिः
Gopī. 5. तत उपनिषदः श्रुतय आ-
विर्बभूवुः
— श्रुतयो ब्रह्मलोकगाः
— गोपिकाः श्रुतयो ऽभवन्
Gītā. 2. 53. श्रुतिविप्रतिपन्ना ते

भुतिपरायण

- Gītā. 13. 25. ते ऽपि चातितरन्ति . . भु-
तिपरायणाः

श्रेयस्

- Chhā. 4. 16. 5. स इष्टा श्रेयान् भवति
5. 1. 6. अहं श्रेयानस्म्यहं श्रेयान-
स्मीति
Bṛih. 1. 4. 6. श्रेयसो देवानसृजत
11. तच्छ्रेयोरूपमत्यसृजत क्ष-
त्रम्
— यथा श्रेयांसं हिंसित्वा
14. तच्छ्रेयोरूपमत्यसृजत ध-
र्मम्

- Tait. 1. 4. 3. श्रेयान् वस्यसो ऽस्तानि
1. 11. 3. ये के चास्मच्छ्रेयांसो ब्रा-
ह्मणाः
Kāthā. 2. 1. अन्यच्छ्रेयो ऽन्यदुतैव प्रेयः
— श्रेय आददानस्य साधु भ-
वति
2. श्रेयश्च प्रेयश्च मनुष्यमेतः
— श्रेयो हि धीरो ऽभि . . वृ-
णीते
Maitrī. 4. 5. श्रेयः कतमो यः सो ऽस्मा-
कं ब्रूहि
Mund. 1. 2. 7. एतच्छ्रेयो ये ऽभिनन्दन्ति

मृदाः

10. नान्यच्छ्रेयो वेदयन्ते प्र-
मृदाः
Gītā. 1. 31. न च श्रेयो ऽनुपदयामि
2. 5. श्रेयो भोक्तुं मैत्र्यम्
7. यच्छ्रेयः स्यान्निश्चितं ब्रूहि
तन्मे
31. धर्म्यादि युद्धाच्छ्रेयः
3. 2. येन श्रेयो ऽहमाप्नुयाम्
11. श्रेयः परमवाप्स्यथ
35. श्रेयान्स्वधर्मो विगुणः
18. 47

— स्वधर्मे निधनं श्रेयः

4. 33. श्रेयान्द्रव्यमयाद्यज्ञान्
5. 1. यच्छ्रेय एतयोरेकम्
12. 12. श्रेयो हि ज्ञानसम्भासान्
16. 22. आचरत्यात्मनः श्रेयः

श्रेष्ठ

- Kaush. 2. 11. इन्द्र श्रेष्ठानि द्रविणानि धेहि
Chhā. 5. 1. 1. ज्येष्ठं च श्रेष्ठं च वेद . . ज्ये-
ष्ठश्च श्रेष्ठश्च भवति प्राणो
वाव . . श्रेष्ठः Bṛih. 6. 1.
1 (वै for वाव)
7. भगवन् को नः श्रेष्ठः
— स वः श्रेष्ठः

5. 1. 12. त्वन्नः श्रेष्ठो ऽस्ति
5. 2. 4. ज्येष्ठाय श्रेष्ठाय स्वाहा
6. ज्येष्ठः श्रेष्ठो राजाधिपतिः
7. श्रेष्ठं सर्वधातममित्याचाम-
ति
- Bṛih. 1. 3. 18. श्रेष्ठः पुर एता भवति
1. 5. 16. देवलोकौ वै लोकानां श्रेष्ठः
21. अयं वै नः श्रेष्ठः
6. 1. 1. ज्येष्ठश्च श्रेष्ठश्च स्वानां भ-
वति . . य एवं वेद
6. 3. 2. ज्येष्ठाय स्वाहा श्रेष्ठाय
स्वाहा
- Kātha. 2. 17. एतदालंबनं श्रेष्ठम्
Mahānār. 17. 2. ज्येष्ठाय नमः श्रेष्ठाय नमः
Siras. 1. ज्येष्ठोहं श्रेष्ठोहं वरिष्ठोहम्
Gītā. 3. 21. यद्यदाचरति श्रेष्ठः
- श्रेष्ठतम**
- Nrip. 2. 4. ना वीर्यतमः श्रेष्ठतमश्च
— सिंहो वीरतमः श्रेष्ठतमश्च
- श्रेष्ठिन्**
- Kaush. 4. 20. एतमात्मानमेत आत्मानो
ऽन्ववस्यन्ति यथा श्रेष्ठि-
नं स्वास्तद्यथा श्रेष्ठी स्वै-
र्भुक्ते यथा वा स्वाः श्रे-
ष्ठिनं भुञ्जन्ति
- Kaush. 2. 6. श्रेष्ठचायाभ्यर्चन्ते . . युज्य-
न्ते . . सन्नमन्ते
4. 15. सर्वं हास्मा इदं श्रेष्ठचाय
यम्यते
20. सर्वेषां भूतानां श्रेष्ठचं . .
पर्येत्
— सर्वेषां भूतानां श्रेष्ठचं . .
पर्येति
- Chhā. 5. 2. 6. स मा ज्यैष्ठ्यं श्रेष्ठचं . .
गमयतु
- Bṛih. 5. 13. 2. युज्यन्ते हास्मै सर्वाणि
भूतानि श्रेष्ठचाय
3. सम्यञ्चि हास्मै सर्वाणि
भूतानि श्रेष्ठचाय कल्पन्ते
श्रोतृ
- Kaush. 3. 8. न शब्दं विजिज्ञासीत श्रो-
तारं विद्यात्
Chhā. 7. 8. 1. उपसीदन् . . श्रोता भवति
. 9. 1. अन्नस्याये . . श्रोता भवति
Bṛih. 3. 4. 2. न श्रुतेः श्रोतारं शृणुयाः
3. 7. 23. अश्रुतः श्रोता
— नान्यो ऽतो ऽस्ति श्रोता
8. 11. अश्रुतं श्रोतृ
— नान्यदतो ऽस्ति श्रोतृ
3. 27. न हि श्रोतुः श्रुतं विपरिलोपः
Maitrī. 6. 7. प्राता द्रष्टा श्रोता स्पृशति च
11. यदि खल्वश्रुति . . श्रोता
भवति
Praśna. 4. 9. एष हि द्रष्टा स्पृशति श्रोता
Rāmāp. 50. हनुमन्तं च श्रोतारम्
- श्रोत्र**
1. 4. कर्णाभ्यां श्रोत्रं श्रोत्राक्षिः
2. 4. दिशः श्रोत्रं भूत्वा कर्णां
प्राविशन्
3. 6. तच्छ्रोत्रेणाजिघृक्षन्नाश-
क्रोच्छ्रोत्रेण महीतुं स यदै-
नच्छ्रोत्रेणमहैष्यत्
11. यदि श्रोत्रेण श्रुतं . . कोऽह-
मिति
- Kaush. 1. 7. केन शब्दानिति श्रोत्रेणिति
2. 1. श्रोत्रं संभावयितृ
— यः श्रोत्रं संभावयितृ (वेद)
2. चक्षुः परस्ताच्छ्रोत्रमारुधते
श्रोत्रं परस्तान्मन आरुधते
3. श्रोत्रं नाम देवतावगेधिनी
4. श्रोत्रं ते माय जुहोमि

Kaush.

2. 13. तस्य श्रीराममेव तेजो गच्छति
— एतद्वै ब्रह्म दीप्यते यच्छ्रो-
त्रेण शृणोति
14. अथैनच्छ्रोत्रं प्रविशेत् तद्वा-
चा वदन्ननुपा पश्यच्छ्रोत्रे-
ण शृण्वच्छिप्ये
15. श्रीरामं मे त्वयि दधानीति
पिता श्रीरामं ते मायि दध
इति पुत्रः
3. 2. श्रीरामेण शब्दं (प्रज्ञापयितुं)
— श्रीरामं शृण्वत् सर्वे प्राणा
अनुशृण्वन्ति
3. श्रीरामं सर्वैः शब्दैः सहाप्ये-
ति (bis); 4. 20.
4. श्रीराममेवास्मि सर्वे शब्दा
अभिविस्तृज्यन्ते श्रीरामेण
सर्वाञ्छब्दानाम्प्रोति
5. श्रीराममेवास्या एकमङ्गमु-
दूहम्
6. प्रज्ञया श्रीरामं समारुह्य श्री-
रामेण सर्वाञ्छब्दानाम्प्रोति
7. नहि प्रज्ञापितं श्रीरामं शब्दं
कंचन प्रज्ञापयेत्

Kena.

1. चक्षुः श्रीरामं क उ देवो युन-
क्ति
2. श्रीरामस्य श्रीरामम्
7. यच्छ्रोत्रेण न शृणोति येन
श्रीराममिदं श्रुतम्

Chhā. 1. 2. 5. अथ ह श्रीराममुद्रीथमुपासां-
चक्रिरे

1. 7. 3. श्रीराममेवर्क... श्रीराममेव सा
2. 7. 1. श्रीरामं प्रतिहारः 2. 11. 1.
3. 13. 2. स व्यानस्तच्छ्रोत्रम्
3. 18. 2. श्रीरामं पादः
6. श्रीराममेव ब्रह्मणश्चतुर्थः पादः
4. 3. 3. यदा स्वपिति प्राणमेव वा-
गप्येति... प्राणं श्रीरामम्

Chhā. 4. 8. 3. श्रीरामं कला मनः कला

5. 1. 4. श्रीरामं वाव सम्पत्
8. शृण्वन्तः श्रीरामेण 9, 11;
Brih. 6. 1. 8, 9, 11, 12.
10. श्रीरामं होचक्राम... प्रविवे-
श श्रीरामम् Brih. 6. 1. 10.
14. श्रीराममुवाच यदहं सम्पद-
स्मि त्वं तत्सम्पदसीति
15. न श्रीरामाणि न मनांसि
5. 7. 1. श्रीरामं विस्फुलिङ्गाः Brih. 6.
2. 12.
5. 20. 2. श्रीरामं तृप्याति श्रीरामे तृप्यति
चन्द्रमास्तृप्यति
8. 12. 4. श्रवणाय श्रीरामम्
Brih. 1. 3. 5. श्रीराममनुस्त्वन्न उद्गायेति
... श्रीराममुदगायद्यः श्रीरामे
भोगस्तं देवेभ्य आगायत्
14. अथ श्रीराममत्यवहत्
1. 4. 7. शृण्वच्छ्रोत्रम्
17. श्रीरामं दैवं श्रीरामेण हि तच्छृ-
णोति
1. 5. 21. श्रीरामम्यहमिति श्रीरामम्
— श्रीरामयति श्रीरामम्
2. 1. 17. गृहीतं श्रीरामम्
2. 4. 11. सर्वेषां शब्दानां श्रीराममे
कायनम् 4. 5. 12.
3. 2. 6. श्रीरामं वै ग्रहः... श्रीरामेण हि
शब्दाञ्छृणोति
13. दिशः श्रीरामं (अप्येति)
3. 7. 19. यः श्रीरामे तिष्ठच्छ्रोत्रादन्त
रो यं श्रीरामं न वेद यस्य
श्रीरामं शरीरं यः श्रीराममन्त
रो यमयति
13. श्रीरामं लोकः
5. श्रीरामं वै ब्रह्म (bis).
— श्रीराममेवायतनम्
— दिशो वै... श्रीरामं श्रीरामं वै.
परमं ब्रह्म नैनं श्रीरामं जहा

Brih. 4. 4. 18. उत ओत्रस्य ओत्रं (ये वि-
दुः)

6. 1. 4. ओत्रं वै सम्पच्छोत्रे हीमे
सर्वे वेदा अभिसम्पन्नाः

10. यथा बधिरा अभृण्वन्तः
ओत्रेण

14. त्वं तत्सम्पदसीति ओत्रम्

6. 3. 2. ओत्राय स्वाहायतनाय स्वा-
हा

Tait. 1. 7. 1. चक्षुः ओत्रं मनो वात्कक

3. 1. 1. अन्नं प्राणं चक्षुः ओत्रं म-
नो वाचमिति

Maitri. 6. 31. वाक् ओत्रं चक्षुर्मनः प्राणः

Mund. 2. 1. 4. दिशः ओत्रे

Mahânâr. 12. 3. आदित्यो वै . . चक्षुः ओ-
त्रम्

25. 1. ओत्रमग्नीत्

Praśna. 2. 2. वाङ्मनश्चक्षुः ओत्रं च 4.

12. या ओत्रे या च चक्षुषि

4. 8. ओत्रं च ओतव्यं च

Nrisut. 2. ओत्रस्य द्रष्टा . . ओत्रस्य
साक्षी

Garbha. 1. ओत्रे शब्दोपलब्धौ

3. षष्ठे मुखनासिकाक्षिओत्राणि

Prânâg. 4. ओत्रे आधारौ

Nyâsa. 5. ओत्रे स्थाप्य तथा भुवि

Gîtâ. 15. 9. ओत्रं चक्षुः स्पर्शनं च
ओत्रपति

Tait. 1. 6. 2. ओत्रपतिर्विज्ञानपतिः

ओत्रमय

Brih. 4. 4. 5. चक्षुर्मयः ओत्रमयः

ओत्रादि

Gîtâ. 4. 26. ओत्रादीनीन्द्रियाणि

ओत्रापेत

Kaush. 3. 3. जीवति ओत्रापेतो बधिरान्
हि पर्यामः

ओत्रिय

Brih. 4. 3. 33. ओत्रियो ऽवृजिनो ऽकाम-
हतः (ter).

6. 1. 14. ओत्रिया अश्लिष्यन्त आ-
चामन्ति

6. 4. 12. तस्मादेवंविच्छोत्रियस्य दा-
रेण नोपहासमिच्छेत्

Tait. 2. 8. 1. ओत्रियस्य चाकामहतस्य
(10 times).

Mund. 1. 2. 12. ओत्रियं ब्रह्मनिष्ठम्

3. 2. 10. क्रियावन्तः ओत्रिया ब्रह्म-
निष्ठाः

Sîras. 7. अओत्रियः ओत्रियो भवति
Mahâ. 4.

Mukti. 1. ओत्रियं शास्त्रवात्सल्यम्
श्रौत्र

Brih. 2. 5. 6. अयमध्यात्मं श्रौत्रः प्राति-
श्रुत्कः . . पुरुषः

3. 9. 13. य एवायं श्रौत्रः प्रातिश्रु-
त्कः पुरुषः स एषः

श्रुक्षण

Chhâ. 2. 22. 1. मृदु श्रक्षणं वायोः श्रक्षणं
बलवदिन्द्रस्य

Râmâp. 86. मृदुश्रक्षणसत्तुलिकायाम्
श्लिष्

Chhâ. 4. 14. 3. यथा पुष्करपलाश आपो न
श्लिष्यन्त एवमेवंविदि पापं
कर्म न श्लिष्यते

Râmâp. 27. श्लिष्टः कमलधारिण्या

श्लेष्मन्

Maitri. 1. 3. nide संज्ञान

श्लोक

Kaush. 1. 6. तदेतच्छ्लोकेनाभ्युक्तम्
(MSS. insert. ऋक्
before श्लोकेन)

Chhâ. 2. 21. 3. तदेष श्लोकः 3. 11. 1 ; 5.
2. 9; 5. 10. 8; 5. 24. 4;
7. 26. 2; 8. 6. 6; Praśna
1. 10; 3. 11; 4. 10; 6.
5; Nrisut. 6, 7. 9.

Bṛih. 1. 4. 7. कीर्त्ति श्लोकं विन्दते य एवं
वेद

1. 5. 1. इति श्लोकाः

23. अथैष श्लोको भवति

2. 2. 3. तदेष श्लोको भवति 4. 4. 6. 7.

2. 4. 10. उपनिषदः श्लोकाः सूत्राणि
4. 1. 2; 4. 5. 11; Mai-
tri. 6. 32.

3. 9. 28. तान्हेतैः श्लोकैः पप्रच्छ

4. 3. 11. तदने श्लोका भवन्ति
4. 4. 8; Rāmot. 3 (अथ)

Tait. 2. 1. 1. तदप्येष श्लोको भवति
2. 2. 1; 2. 3. 1; 2. 4. 1;
2. 5. 1; 2. 6. 1; 2. 7. 1;
2. 8. 1.

Śwet. 2. 5. वि श्लोक एतु पथ्येव सूरेः

Maitri. 6. 34. अत्रेमे श्लोका भवन्ति

Praśna. 5. 5. तदेतौ श्लोकौ भवतः Nri-
sut. 4.

Gopī. 5. तत्र श्लोकौ

Mukti. 2. अत्र श्लोका भवन्ति

श्लोककृत्

Tait. 3. 10. 6. अहं श्लोककृदहं श्लोककृदहं
श्लोककृत्

श्वन्

Chhâ. 1. 12. 2. तस्मै आ श्वेतः प्रादुर्बभूव
तमन्ये श्वान उपसमेत्योत्तुः

5. 2. 1. यत्किञ्चिदिदमा श्वभ्य आ
शकुनिभ्यः

Bṛih. 3. 9. 25. श्वानो वैनदद्युः

6. 1. 14. यदिदं किञ्चाश्वभ्य आकृ-
मिभ्यः

Gītā. 5. 18. शुनि चैव श्वपाके च

श्वपाक

Gītā. 5. 18. शुनि चैव श्वपाके च

श्वध

Chhâ. 2. 9. 7. ते पुरुषं दृष्ट्वा कसं श्वधमि-
त्युपब्रवन्ति

श्वयोनि

Chhâ. 5. 10. 7. श्वयोनि वा सूकरयोनि वा

श्वशुर

Gītā. 1. 27. श्वशुरान् सुहृद्भैव
34. मातुलाः श्वशुराः पौत्राः

1. श्वस्

Gītā. 5. 8. अभन् गच्छन् स्वपन् श्व-
सन्

2. श्वस्

Bṛih. 1. 5. 23. स एवाय स उ श्वः
Katha. 4. 13.

श्वापद

Chhâ. 7. 2. 1. श्वापदान्याकीटपतङ्गपिपी-
लकम् 7. 7. 1; 7. 8. 1; 7.
10. 1.

Bṛih. 1. 4. 16. श्वापदा वयांस्यापिपीलिका-
भ्यः

श्वि

Bṛih. 1. 2. 6. शरीरं श्वयितुमधियत
7. ततोऽश्वः समभवद्यदश्वत्

श्वेत

Chhâ. 1. 12. 2. तस्मै आ श्वेतः प्रादुर्बभूव
8. 14. 1. श्वेतमदत्कमदत्कं श्वेतम्
(one MS. has द्येतं in
both places).

Bṛih. 3. 8. 9. नद्यः स्यन्दन्ते श्वेतेभ्यः प-
र्वतेभ्यः

Mahānâr. 19. 1. तिलाः कृष्णास्तिलाः श्वेताः
Gītā. 1. 14. ततः श्वेतैर्हवैर्युक्ते

श्वेतकेतु

- Kaush. 1. 1. पुत्रं श्वेतकेतुं प्रजिषाय
Chhā. 5. 3. 1. श्वेतकेतुर्होर्णयः 6. 1. 1;
Bṛh. 6. 2. 1.
6. 1. 1. श्वेतकेतो वस ब्रह्मचर्यम्
3. श्वेतकेतो यन्तु सोम्य &c.
6. 8. 1. श्वेतकेतुं पुत्रम्
7. तत्त्वमसि श्वेतकेतो 6. 9.
4; 6. 10. 3; 6. 11. 3; 6.
12. 3; 6. 13. 3; 6. 14. 3;
6. 15. 3; 6. 16. 3.

Jābāla. 6. *vide* प्रभृति

श्वेता (=स)

Rāmāp. 77. श्वेतानुस्वारसंयुता

श्वेताश्व

Mukti. 1. 31. ब्रह्मकैवल्यजाबालश्वेताश्वः

श्वेताश्वतर

Śwet. 6. 21. ब्रह्म ह श्वेताश्वतरो ऽथ वि-
हान्

Mukti. 1. *vide* सरस्वतीरहस्य

श्वोभाव

Kaṭha. 1. 26. श्वोभावा मर्त्यस्य . . सर्वे-
न्द्रियाणां जरयन्ति तेजः

श्वोभूते

Chhā. 4. 6. 1. स ह श्वोभूते गा अभिप्र-
स्थापयाञ्चकार 4. 7. 1;
4. 8. 1.

षट्कोण

Rāmāp. 52. एवं षट्कोणम्

षट्पत्र

Nrip. 5. 1. षडरं भवति षट्पत्रं भवति

षट्शत

Haimsa.

2. एकविंशतिसहस्राणि षट्-
शतान्यधिकानि

षट्संख्या

Haimsa.

2. अथ हंस ऋषिरव्यक्तगाय-
त्री छन्दः . . षट्संख्या
(so MSS.).

षड्

Chhā. 4. 2. 1. षट् शतानि शतान् 2.
4. 15. 5. षडुदङ्गेति मासान् 5. 10.
1.

5. 10. 3. षड् दक्षिणैति मासान्

Bṛh. 3. 9. 1. कथ्येव देवाः . . षडिति
7. कतमे षडिति . . एते षडेते
हीदं सर्वं षडिति

6. 2. 15. यान् षण्मासानुदङ्गादित्व
एति

Śwet. 1. 4. अष्टकैः षड्भिः

Maitri. 6. 28. षडभिर्मासैस्तु युक्तस्य

Nrip. 5. 1. षड् वा ऋतवः

2. षट्सु पत्रेषु षडक्षरं सुदर्शनं
भवति

Sarvop. 2. अन्नकार्याणां षण्णां को-
शानां समूहः

Rāmāp. 8. द्विचत्वारि षडष्टासाम्

Gitā. 8. 24. षण्मासा उत्तरायणम्

25. षण्मासा दक्षिणायनम्

षडक्षर

Nrip. 5. 2. षट्सु पत्रेषु षडक्षरं सुदर्शनं
भवति

Rāmāp. 4. ये लभन्ते षडक्षरम्

षडङ्ग

Maitri. 6. 18. षडङ्गा इत्युच्यते योगः

Amrita. 6. षडङ्गो योग उच्यते

षडर

- Praśna. 1. 11. सप्तचक्रे षडरे
Nrip. 5. 1. षडरं वा एतत्षडदर्शनं महा-
चक्रं तस्मात् षडरं भवति

षडस्र

- Rāmap. 61. दीर्घभाजि षडस्रेषु

षडाश्रय

- Garbha. 1. षडाश्रयं षड्गुणयोगयुक्तम्
— षडाश्रयं कस्मात्

षडूर्मि

- Parama. 2. षडूर्मिरहितम्

षड्गुणयोगयुक्त

- Garbha. 1. षडाश्रयं षड्गुणयोगयुक्तम्

षड्ज

- Garbha. 1. vide निपाद

षड्विंश

- Gauḍa. 2. 26. षड्विंश इति चापरे

षड्विंशक

- Chāl. 14. तं षड्विंशकमित्येके

षड्विध

- Chhā. 3. 12. 5. सैषा चतुष्पदा षड्विधा
गायत्री

- Garbha. 2. परस्परं सौम्यगुणत्वात् ष-
ड्विधो रसः

षण्मुख

- Mahānār. 3. 5. षण्मुखाय विद्महे

षष्टि

- Garbha. 5. अस्थीनि च ह वै त्रीणि
शतानि षष्टिश्च

षष्टिसहस्र

- Śiras. 7. गायत्र्याः षष्टिसहस्राणि ज-
प्तानि भवन्ति Mahā. 4.

षष्ठ

- Mahānār. 3. 5. तन्नः षष्ठः प्रचोदयात्
Nrip. 2. 3. नृसिंहं षष्ठं (स्थानं जानी-
यात्)

- Garbha. 3. षष्ठे मुखनासिकाक्षिश्रोत्रा-
णि

- Nāda. 10. षष्ठी चैन्द्री विधीयते
15. षष्ठ्यामिन्द्रस्य सायुज्यम्

- Amṛita. 29. षष्ठे मासि न संशयः

- Piṇḍa. 6. षष्ठेन कृतपिण्डेन

- Harisa. 2. षष्ठस्तालनादः

- षष्ठे ऽमृतनिषेवणम्

- Rāmota. 2. नादः षष्ठाक्षरो भवति

षष्ठी

- Nrip. 3. 1. पाहि . . षष्ठीं च

षष्ठ्यन्त

- Rāmap. 59. षष्ठ्यन्तं साधकं तथा

षोडश

- Chhā. 3. 16. 7. स ह षोडशं वर्षशतमजी-
वत्य ह षोडशं वर्षशतं
जीवति य एवं वेद

- Bṛih. 1. 5. 14. ध्रुवैवास्य षोडशी कला
— एतया षोडश्या कलया
15. आत्मैवास्य षोडशी कला

षोडशकल

- Chhā. 6. 7. 1. षोडशकलः सौम्य पुरुषः
Bṛih. 1. 5. 14. संवत्सरः प्रजापतिः षोडश-
कलः 15.

- Praśna. 6. 1. षोडशकलं भारद्वाज पुरुषं
वेत्थ

- Nrip. 5. 1. षोडशकलो वै पुरुषः

षोडश कलाः

- Chhā. 6. 7. 3. षोडशानां कलानामेका क-
लातिशिष्टा 6.

- Praśna. 6. 2. यस्मिन्नेताः षोडश कलाः प्रभवन्ति
 5. एवमेवास्य परिब्रष्टुरिमाः षोडश कलाः
 Nrip. 5. 2. मातृकाद्याः सविन्दुकाः षोडश कलाः
 Maitri. 6. 36. सूर्यराज्यं षोडशिना
 Nrip. 5. 8. स षोडशिना यजते

षाडशदल

- Rāmap. 66. तद्वहिः षोडशदलम्

षोडशन

- Nrip. 5. 2. षोडशसु पत्रेषु . षोडश कला भवन्ति
 Nrip. 3. आनन्दामृतरूपं प्रणवं षोडशान्ते
 Garbha. 3. अष्टौ प्रकृतयः षोडश विकाराः
 5. षोडश पार्श्वदन्तौष्ठपटलानि
 Rāmap. 8. दश द्वादश षोडश

षोडशपत्र

- Nrip. 5. 1. षोडशारं षोडशपत्रं चक्रम्

षोडशभेद

- Āśrama. 1. चत्वार आश्रमाः षोडशभेदा भवन्ति

षोडशसंख्याक

- Mukti. 1. षोडशसंख्याकानामुपनिषदाम्

षोडशान्त

- Śwet. 1. 4. तमेकनेमिं त्रिवृतं षोडशान्तम्

षाडशार

- Nrip. 5. 1. षोडशारं षोडशपत्रं चक्रम्

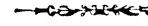
षोडशिन्

- Mahānār. 9. 4. त्रीणि ज्योतींषि सचते स षोडशी Nrip. 2. 4.

- Mahānār. 20. 11. महां इन्द्रो वचवाहुः षोडशी

2. षोडशिन्

- Maitri. 6. 36. सूर्यराज्यं षोडशिना
 Nrip. 5. 8. स षोडशिना यजते

- Bṛih. 5. 5. 1. स इत्येकमक्षरम्

संयत्

- Chhā. 1. 2. 1. देवासुरा ह वै यत्र संयतिरे

संयतेन्द्रिय

- Gītā. 4. 39. तत्परः संयतेन्द्रियः

संयद्दाम

- Chhā. 4. 15. 2. एतं संयद्दाम इत्याचक्षते

संयम्

- Yogaśi. 3. मनः सर्वत्र संयम्य
 Nvāsa. 2. वनं गच्छति संयतः
 (5 MSS. have 'युतः')
 4. तदभ्यासेन प्राणापानौ संयम्य

Gītā.

2. 61. तानि सर्वाणि संयम्य

3. 6. कर्मेन्द्रियाणि संयम्य

6. 14. मनः संयम्य मच्चित्तः

8. 12. सर्वद्वाराणि संयम्य

10. 29. यमः संयमतामहम्

संयमन

Kaush.

2. 5. अथातः संयमनं प्रातर्दनम्

संयमाग्नि

Gītā.

4. 26. संयमाग्निषु जुह्वति

संयमिन्

Gītā.

2. 69. तस्यां जागर्ति संयमी

संया

- Gītā. 2. 22. अन्यानि संयाति नवानि
देही
15. 8. गृहीत्वैतानि संयाति
संयु
Yogasi. 2. हस्तौ पादौ च संयुतौ
(Nārāyaṇa reads संयतौ)
Rāmāp. 52. स्वदीर्घाङ्गैरेष संयुतः
53. आग्नेयादिषु संयुतः
71. फणिसंयुतम्
75. रुद्रेण संयुता (so Nār. and
Weber; but 7 MSS.
have संयुतः)

77. अनुस्वारसंयुता

संयुक्तचेष्ट

- Śwet. 2. 9. प्राणान् प्रपीद्येह संयुक्तचेष्टः

संयुज्

- Śwet. 1. 8. संयुक्तमेतन् क्षरमक्षरं च
3. 4. स नो बुद्ध्या शुभया संयु-
नक्तु 4. 1, 12.
Maitri. 6. 21. इन्द्रियाणि संयोज्य महि-
मानं निरीक्षेत (so MS.)
38. सत्यकामसर्वज्ञत्वसंयुक्तम्
Mahānār. 10. 3. स नो देवः शुभया स्मृत्या
संयुनक्ति
Praśna. 1. 13. ये दिवा रत्या संयुज्यन्ते
— यद्रात्रौ रत्या संयुज्यन्ते
Nṛisut. 4. स्वसुतान् गुणार्दान् संयो-
ज्य शृङ्गैर्ऋषभस्य
6. शृङ्गेषु शृङ्गं संयोज्य
Garbha. 3. सप्तमे जीवेन संयुक्तः
Sarpov. 2. एतत्कोशद्वयसंयुक्तः
— एतत्कोशत्रयसंयुक्तः
Rāmāp. 67. वर्माखनतिसंयुक्तम्
77. अभिसंयुक्ता

Gītā. 17. 5. दम्भाहंकारसंयुक्ताः

संयोग

- Śwet. 1. 2. संयोग एषां न त्वात्मभावात्
5. 12. संयोगहेतुः
6. 5. संयोगनिमित्तहेतुः
Garbha. 2. शुक्रशोणितसंयोगात्
Nyāsa. 4. विद्याया मनसि संयोगः
Sarpov. 2. अप्राप्तशरीरसंयोगमिव
Gītā. 6. 23. दुःखसंयोगवियोगम्
13. 26. क्षेत्रक्षेत्रज्ञसंयोगात्
18. 38. विषयेन्द्रियसंयोगात्

1. संरक्षण *adj.*

1. गोपी का नाम । संरक्षणी ।
कुतः संरक्षणी । लोकस्य
नरकात् . . संरक्षणी । (oue
MS. reads संरक्षिणी)

2. संरक्षण

3. जन्तुसंरक्षणार्थम् Kāṭha-
śru. 4.

संरम्भ

- Chhā. 1. 12. 4. यथैवेह बहिष्पवमानेन स्तो-
ष्यमाणाः संरम्भाः सर्पन्ति
Bṛih. 6. 4. 20. तावेहि संरभावहै सह

संराधनी

- Bṛih. 6. 3. 1. तां त्वा घृतस्य धारया यजे
संराधनीमहम्

संलय

- Bṛih. 4. 3. 19. संहत्य पक्षौ संलयायैव धि-
यते

संलिख्

- Rāmāp. 66. वृत्ताकारेण संलिखेत्

संली

- Brahmav. 14. यस्मिन् संलीयते शब्दः

संवत्सर

- Kaush. 1. 6. रेतः संवत्सरस्य
 Chhā. 2. 19. 2. संवत्सरं मञ्जो नाश्रिया-
 चद्रुतम्
 3. 19. 1. तत्संवत्सरस्य मात्रामशयत
 4. 15. 5. मासेभ्यः संवत्सरं संव-
 त्सरादादित्यम् 5. 10. 2.
 5. 1. 8. संवत्सरं प्रोप्य 9, 10, 11;
 Brih. 6. 1. 8—12.
 5. 6. 1. संवत्सर एव समित्
 Brih. 6. 2. 10.
 5. 10. 3. नैते संवत्सरमभिप्रायवन्ति
 Brih. 1. 1. 1. संवत्सर आत्माश्वस्य
 1. 2. 4. स संवत्सरोऽभवन्न ह पुग
 ततः संवत्सर आस
 — यावान्संवत्सरस्तेमेतावतः
 कालस्य परस्तादसृजत
 7. संवत्सरस्य परस्तात्
 — तस्य संवत्सर आत्मा
 1. 5. 2. संवत्सरं पयसा जुहत्
 14. संवत्सरः प्रजापतिः 15.
 3. 8. 9. मासा ऋतवः संवत्सराः
 3. 9. 5. द्वादश वै मासाः संवत्स-
 रस्य
 4. 4. 16. संवत्सरो ज्योभिः परिवर्तते
 Maitri. 6. 15. सकलस्य वा एतद्रूपं यत्सं-
 वत्सरः
 — संवत्सरात्. . इमाः प्रजाः
 प्रजायन्ते
 — संवत्सरेणेह वै जाता वि-
 वर्धन्ते संवत्सरे प्रत्यस्तं
 यन्ति
 — तस्मात्संवत्सरो वै प्रजा-
 पतिः
 16. *vide* आदि
 33. पञ्चेष्टको वा एषो ऽग्निः
 संवत्सरः

- Mund. 2. 1. 6. संवत्सरश्च यजमानश्च
 Mahanâr. 1. 9. संवत्सरश्च कल्पताम्
 5. 6. समुद्रादर्णवादधि संवत्सरो
 अजायत
 Mahanâr. 12. 3. कतमः स्वयम्भुः प्रजापतिः
 संवत्सर इति संवत्सरो
 ऽप्सावादित्यः 23. 1.
 25. 1. ये संवत्सराश्च परिवत्सराश्च
 Prasna. 1. 2. संवत्सरं संवत्स्यथ
 9. संवत्सरो वै प्रजापतिः
 Mahā. 1. संवत्सरादधिजायन्ते
 संवद्
 Kaush. 4. 3. मा मैतस्मिन् संवादयिष्ठाः
 (17 times).
 19. मृषा वै ग्वलु मा संवाद-
 यिष्ठा ब्रह्म ते ब्रवाणीति
 Chhā. 4. 10. 4. अथ हाप्रयः समुद्विरे
 Brih. 2. 1. 2. मा मैतस्मिन्संवदिष्ठाः (12
 times).
 4. 3. 1. अग्निर्वात्र समुदाते
 संवनन
 Maitri. 6. 13. अन्नं संवननं स्मृतम्
 संवर्ग
 Kaush. 7. संवर्गो ऽसि पाप्मानं मे सं-
 वृद्धि
 Chhā. 4. 3. 1. वायुर्वायु संवर्गः
 3. प्राणो वायु संवर्गः
 4. तौ वा एतौ द्वौ संवर्गौ
 Brih. 6. 3. 4. निधनमसि संवर्गो ऽसि
 संवर्त्तक
 Nrip. 1. संवर्त्तको ऽग्निर्मरुतो विराट्
 Nrisut. 3; Sikhā. 1.
 Jābāla. 6. *vide* प्रभृति
 संवस्
 Maitri. 7. 8. तैः सह न संवसेत्
 Prasna. 1. 2. संवत्सरं संवत्स्यथ

संवाद

- Gītā. 18. 70. धर्म्यं संवादमावयोः
74. संवादमिममश्रौषम्
76. संस्मृत्य संस्मृत्य संवादम्

संविज्ञ

- Gītā. 1. 47. शोकसंविद्यमानसः

संविज्ञा

- Brahma. 2. सं विभोः प्रजा विज्ञायेरन्

1. संविद्

- Bṛih. 2. 2. 3. वागटमी ब्रह्मणा संविदाना
(bis).

— वाग्यटमी ब्रह्मणा संवित्ते

- Mahānār. 9. 4. प्रजापतिः प्रजया संविदानः

Nṛip. 2. 4.

- Prasna. 5. 3. तेनैव संवेदितस्तुर्णमेव ज-
गत्यामभिसम्पद्यते

- Gauḍa. 1. 12. न सत्यं नापि चानृतं प्राज्ञः
किञ्चन संवाति

- Tojo. 11. न च सत्यं न संविद्दुः

- Krish. 23. छच्चं च खं च संविद्धि

2. संविद्

- Tait. 1. 11. 3. भिया देयं संविदा देयम्

- Mukti. 2. 24. भावसंवित्प्रकटिताम्
49. सा हि सर्वगता संवित्

संविन्मात्रस्थित

- Skanda. 2. संविन्मात्रस्थितो हरिः

3. संविन्मात्रस्थितश्चाहम्

संविभज्

- Nyāsa. 2. संविभज्य सुतानर्थान्

संविभा

- Muṇḍ. 3. 1. 10. यं लोकं मनसा संविभाति

संविश

- Kaush. 2. 10. अथ संवेद्यन् जायायै हृद-
यमभिपृशेत्

- Chhā. 5. 2. 8. पश्चादग्नेः संविशति

- Bṛih. 6. 3. 6. जघनेनाग्निं . . संविशति

- Maitri. 6. 28. शनकैरवटैवावटकृदातु-
कामः संविशति

- Muṇḍ. 3. 1. 9. यस्मिन् प्राणः पञ्चधा सं-
विवेश

- Māṇḍū. 12. संविशत्यात्मनात्मानं य
एवं वेद Nṛisut. 2.

- Nṛisut. 3. शुद्धः संविटो निर्विघ्नः

संवृ

- Kaush. 1. 1. अस्ति संवृतं लोके यस्मिन्
मा धास्यसि

- Gauḍa. 4. 33. संवृते ऽस्मिन् प्रदेशे वै

संवृज्

- Kaush. 2. 7. संवर्गा ऽसि पाप्मानं मे सं-
वृज्धि

— यदहोरात्राभ्यां पापमकरोत्
सं तद्दृक्ते

— यदहोरात्राभ्यां पापं करो-
ति सं तद् दृक्ते

- Chhā. 4. 3. 2. वायुर्गन्धैतान्सर्वान्संवृक्ते

3. प्राणा ह्येतेतान्सर्वान्संवृक्ते

संवृत्

- Chhā. 6. 13. 2. तच्छ्रुत्सर्वर्त्तते

- Nṛip. 1. 1. तस्यान्तर्मनसि कामः स-
मवर्त्तत

— कामस्तदग्ने समवर्त्तत

- Gītā. 11. 51. इदानीमस्मि संवृत्तः सचे-
ताः

संवृतत्व

- Gauḍa. 2. 1. संवृतत्वेन हेतुना

4. संवृतत्वेन भियते

संवृति

- Gauḍa. 4. 57. संवृत्या जायते सर्वम्

74. संवृत्या जायते तु सः

संशुद्धपुषे

Maitri. 3. 4. संशुद्धपुषेत् निरये

संवृह

Bṛih. 6. 1. 13. यथा महासुहयः सैन्धवः
पट्टीशशङ्कुन् संवृहेदेवं
हैवेमान्प्राणान् संववर्ह

संवेग

Mukti. 2. 58. भावितं तीव्रसंवेगान्

संव्याप्

Nṛisut. 3. तेजसा शरीरत्रयं संव्याप्य

संशम्

Chhā. 2. 12. 1. संशाम्यति तन्निधनम्

संशय

Gauda. 1. 17. निवर्त्तत न संशयः
24. पादा मात्रा न संशयः
3. 30. ह्याभासं मनः स्वप्ने न
संशयः . . तथा जायते सं-
शयः 4. 62 (has चित्तं
for मनः though MSS.
read मनः)

Amṛita. 28. त्रिभिर्मासैर्न संशयः

29. षष्ठे मासि न संशयः

Parama. 2. संशयविपरीतमिध्याज्ञाना-
नां यो हेतुः

Vāsu. 3. स मुक्तो नात्र संशयः

Krish. 24. एवमादि न संशयः

Skanda. 5. तद्ब्रह्माहं न संशयः

Rāmap. 20. फलदश्चैव . . न संशयः

Rāmot. 3. राम एव न संशयः

Mukti. 1. 44. नास्त्यत्र संशयः

50. स मामेति न संशयः

2. 34. शान्तिमेति न संशयः

Gītā. 4. 42. छिन्नैर्न संशयम्

6. 39. एतं मे संशयं कृष्ण छेतुम्

Gītā.

6. 39. त्वदन्यः संशयस्यास्य छेत्ता

8. 5. नास्त्यत्र संशयः

10. 7. नात्र संशयः

12. 8. अत ऊर्ध्वं न संशयः

संशयात्मन्

Gītā.

4. 40. संशयात्मा विनश्यति

— न सुखं संशयात्मनः

संशास्

Mahānār.

5. 9. स नः सुखः संशिश्राधि

संशितव्रत

Gītā.

4. 28. यतयः संशितव्रताः

संशुद्धकिल्बिष

Gītā.

6. 45. योगी संशुद्धकिल्बिषः

संश्रा

Mahānār.

5. 9. श्वावापृथिव्योर्हिरण्यमयं सं-
श्रुतं सुखः

संश्रावयितृ

Kaush.

2. 1. भ्रात्रं संश्रावयितृ (bis)

संश्रावयितृमन्त्र

Kaush.

2. 1. यः भ्रात्रं संश्रावयितृ संश्रा-
वयितृमान्भवति

संश्रि

Nyāsa.

5. पाणी आस्थाया संश्रयेत्

Gītā.

16. 18. कामं क्रोधं च संश्रिताः

संसक्त

Gopī.

2. गोपीचन्दनसंसक्तमानुषा-
णाम्

संसार

Kāthā.

3. 7. संसारं चाधितच्छति

Śwet.

6. 16. संसारमोक्षस्थितिवन्धहेतुः

Maitri.

1. 4. एतद्विधेऽस्मिन्संसारे

— अन्धोदपानस्थो भेक इवा-
हमस्मिन्संसारे

- Maitri. 6. 34. चित्तमेव हि संसारम्
Gauda. 4. 30. अनादेरन्तवत्त्वं च संसारस्य
56. संसारस्तावदायतः
— संसारं न प्रपद्यते
Nrip. 1. 5. तेनैव संसारान्मुच्यते
2. 1. देवा इ वै . संसागाद्याविभ्युः
— तेन . . संसारं चातरन्
— यः . . संसागाद्य विभोयान्
— स संसारं तर्गति 5 4 ;
Rāmot. 2.
Kshur. 22. संसारं तर्गते तदा
Siras. 4. *vide* महाभय
Nār. 5. जन्मसंसागबंधनात्
Atmapra. 1.
Rāmot. 2. *vide* महद्भय
Mukti. 2. 14. मिथ्यासंसारवासना
Gītā. 9. 3. मृत्युसंसारवर्त्मनि
12. 7. मृत्युसंसारसागरात्
16. 19. संसारेषु नराधमान । क्षि-
पाभि

संसारचक्र

- Maitri. 6. 28. आद्युत्तचक्रमिव संसारचक्र-
मालोकयति
Yogat. 5. एवं संसारचक्रेण कृपचक्र-
घटा इव

संसारच्छेदन

- Yogasi. 10. तदा पश्यन्ति योगेन संसा-
रच्छेदनं परम्

संसारज्ञान

- Prānāg. 1. संसारज्ञानं . . शारीरयज्ञम्

संसारपादप

- Mukti. 2. 38. यथा शोषमेति संसारपा-
दपः

संसारविमुक्ति

- Prānāg. 1. संसारविमुक्तिर्भवति

संसारवृक्ष

- Mukti. 2. 37. अस्य संसारवृक्षस्य मनो
मूलम्

संसारार्णवनाशन

- Karvalya. 24. अनेन ज्ञानमाप्नोति संसा-
रार्णवनाशनम्

संसारिन्

- Rāmot. 3. न ते संसारिणो नूनम्

संसिद्धि

- Gītā. 3. 20. कर्मणैव हि संसिद्धिमा-
स्थिताः
6. 43. संसिद्धौ कुरुनन्दन
8. 15. संसिद्धिं परमां गताः
18. 45. संसिद्धिं लभते नरः

संसिद्ध

- Gītā. 6. 45. अनेकजन्मसंसिद्धः

संसिद्ध

- Siras. 6. मूर्धानमस्य संसीव्य

संसृ

- Maitri. 6. 30. इह कर्मोपभोगाय तैः संस-
रति

संसृज्

- Chhā. 1. 1. 6. एतदस्मिन्नक्षरे संसृज्यते
Brih. 4. 3. 8. पाप्मभिः संसृज्यते
Swet. 3. 2. संसृज्य विश्वा भुवनानि
Siras. 5.
Siras. 4. संसृजति विसृजति च
— वाचं संसृजति विसृजति च
5. तदेतेनात्मन्नेतेनार्द्धचतुर्थमा-
त्रेण शान्तिं संसृजति प-
शुपाशविमोक्षणम्
Brahma. 1. यदा याति संसृष्टमाकृष्य

संस्कार

- Nyāsa. 1. प्रेतस्य मन्यैः संस्कारोपति-
ष्ठते

संस्कृ

- Kaush. 2. 6. आत्मानमध्वर्युः संस्करोति
 Chhā. 4. 16. 2. तयोरन्यतरां मनसा संस्क-
 रोति ब्रह्मा
 3. अन्यतरामेव वर्त्तनीं संस्कु-
 र्वन्ति
 4. उभे एव वर्त्तनीं संस्कुर्वन्ति
 8. 8. 5. प्रेतस्य शरीरं . . संस्कुर्वन्ति
 Brih. 6. 3. 1. आवृताज्यं संस्कृत्य

संस्तम्भ

- Nrisut. 4. संस्तम्भ्य सिंहम्
 Gītā. 3. 43. संस्तम्भ्यात्मानमात्मना

संस्ताव

- Brih. 4. 2. 3. तयोरपे संस्तावः

संस्तृ

- Kaush. 2. 15. नवैस्तृणेरगारं संस्तृति

संस्थ

- Maitri. 6. 27. मृद्वत्संस्थमयस्पिण्डम्

संस्था

- Nrisut. 9. तत्र तत्र च सम्पूर्णं सन्ति-
 ष्ठति
 Kshur. 14. ऊरोर्मध्ये तु संस्थाप्य
 Brahma. 3. तुरीयं मूर्ध्नि संस्थितम्
 Nyāsa. 5. संस्थाप्य हृदयं तपः
 Kṛish. 21. रक्षणाय च संस्थितः

संस्थान

- Kaush. 1. 3. सालज्यं संस्थानम् 5.

संस्थापन

- Gītā. 4. 8. धर्मसंस्थापनार्थाय

संस्थिति

- Maitri. 5. 1. बहुधा संस्थितिस्त्वयि
 6. 36. यथा दीपस्य संस्थितिः

संस्पर्श

- Kaush. 2. 4. संस्पर्शं जिगमिषेत्
 Chhā. 3. 13. 7. शरीरे संस्पर्शेनोष्णिमानं
 विजानाति
 Maitri. 6. 26. तृणकाष्ठसंस्पर्शेन . . प्राणसं-
 स्पर्शेन

संस्पर्शज

- Gītā. 5. 22. ये हि संस्पर्शजा भोगाः

संस्पष्ट

- Kaush. 4. 1. गार्ग्यो बालाकिरनुत्तानः
 संस्पष्ट आस

संस्पृष्ट

- Kaush. 2. 15. इन्द्रियैरिन्द्रियाणि संस्पृश्य
 Gauda. 4. 26. चित्तं न संस्पृष्टार्थम्
 27. निमित्तं न सदा चित्तं सं-
 स्पृष्टाति
 Siras. 5. व्रतमिदं पाशुपतं यद्भस्म-
 नाङ्गानि संस्पृष्टात्
 Garbha. 4. वैष्णवेन वायुना संस्पृष्टः

संस्फुर

- Maitri. 6. 35. संस्फुरत्यसावन्तर्गः सुरा-
 णाम्

संस्मृ

- Rāmōt. 5. मनसा संस्मरन् ब्रह्मा
 Gītā. 18. 76. संस्मृत्य संस्मृत्य संवादम्
 77. तच्च संस्मृत्य संस्मृत्य रूपम्

संस्त्रव

- Brih. 6. 3. 2. अग्नौ हुत्वा मन्थे संस्त्रवम-
 वनयति (20 times).

संहन्

- Brih. 1. 2. 2. तद्यदपां शर आसीत्तत् स-
 महन्यत

Brih. 4. 3. 19. संहत्य पक्षौ संलयायैव ध्रि-
यते

Mund. 2. 2. 6. अरा इव रथनाभौ संहता
यत्र नाशः

संहा

Chhâ. 1. 10. 6. स ह प्रातः सञ्जिहान उवा-
च 5. 11. 5.

4. 1. 5. स ह सञ्जिहान एव क्षत्ता-
रमुवाच

संहार

Krish. 21. संहारार्थं च शत्रुणाम्

Rāmōt. 3. उत्पत्तिस्थितिसंहारकारि-
णी

संहिता

Tait. 1. 3. 1. संहिताया उपनिषदं व्या-
ख्यास्यामः

संह

Śwet. 5. 3. यस्मिन् क्षेत्रे संहर्त्येव देवः

Nrip. 3. 1. माया . . सर्वमिदं संहरति

Nṛisut. 1. संहरेदोमिति

3. अथ लिङ्गान् संहत्य

— महासुद्धं महाकारणे च
संहत्य

4. ओमिति संहत्य

— ओमिति संहर्त्तुं

Kshur. 3. कूर्मो ऽङ्गानीव संहत्य

Siras. 6. तदा संहर्त्यते प्रजाः

Brahma. 3. सृजते संहर्त्यपि

Gītā. 2. 58. यदा संहर्तते चायम्

सकल

Maitri. 6. 15. य आदित्याद्यः स कालः
सकलः

— सकलस्य वा एतद्रूपं यत्
संवत्सरः

Kaivalya.

5. सकलेन्द्रियाणि निरुध्य

13. सुषुप्तिकाले सकले विलीं

14. ततस्तु जातं सकलं विचि-
त्रम्

19. मय्येव सकलं जातम्

Nṛisut.

3. अथ सकलः साधारः

Brahma.

3. ब्राह्मण्यं सकलं तस्य

Dhyāna.

10. वृक्षं तु सकलं विद्यात्

— सकले निष्कले भावे

Mukti.

2. 73. तदेव चाहं सकलं विमुक्त-
भोम्

सकलभोगभुज्

Kālāg.

2. स सकलभोगभुक्

सकपाय

Gauḍa.

3. 44. सकपायं विजानीयात्

सकाशम्

Chhâ. 8.

7. 3. प्रजापतिसकाशमज्ञमनुः

सकृच्छ्रवणमात्र

Mukti.

1. 45. सकृच्छ्रवणमात्रेण सर्वा-
धौषनिकृन्तनम्

सकृज्ज्योतिस्

Gauḍa.

3. 37. सुप्रशान्तः सकृज्ज्योतिः

सकृत्

Kaush.

3. 2. न हि कश्चन शक्यतात् सकृ-
द्वाचा नाम प्रज्ञापयितुम्

Kaivalya.

24. सर्वदा सकृद्वा जपेत्

Siras.

7. अथर्वशिरः सकृज्जन्वा

Sikhâ.

1. सकृदावर्त्तयः

— सकृदुच्चारितमात्रः

सकृद्दिवा

Chhâ. 8. 11.

3. सकृद्दिवा हैवास्यै भवति

Kāṭhāśru. 1.

सकृद्विद्युत्

Brih. 2. 3.

6. यथा पुण्डरीकं यथा सकृ-
द्विद्युत्

Bṛih. 2. 3. 6. सकृद्विशुत्सेव ह वा अस्य-
श्रीर्भवति य एवं वेद

सकृद्भिभात

Chhā. 8. 4. 2. सकृद्भिभातो ह्येवैष ब्रह्म-
लोकः

Gauḍa. 3. 36. सकृद्भिभातं सर्वज्ञम्

4. 81. सकृद्भिभातो ह्येवैष धर्मः

Nṛisut. 9. सुविभातं सकृद्भिभातम्

Mukti. 2. 73. सकृद्भिभातं त्वजमेकमक्षरम्

सखि

Bṛih. 1. 2. 3. असौ चासौ च सख्यौ

सखि

Chhā. 8. 2. 5. सखायः समुत्तिष्ठन्ति

Swet. 4. 6. इा सुपर्णा मयुजा सखाया
Mund. 3. 1. 1.

Nyāsa. 1. ओं चित्सखायामिति

Aruṇeya. 4. सखा मा गोपायौजः सखा
योऽसि

Krish. 10. शृंगमिन्द्रः सखा सुगः

Gitā. 1. 26. पुत्रान्पौत्रान् सर्व्वींस्तथा

4. 3. भक्तो ऽसि मे सखा चेति

11. 41. सखेति मत्वा प्रसभं यदुक्तं

हे कृष्ण हे यादव हे सखेति

41. पितेव पुत्रस्य सखेव सख्युः

सखिलोक

Chhā. 8. 2. 5. सखिलोकेन सम्पन्नो मही-
यते

सखिलोककाम

Chhā. 8. 2. 5. यदि सखिलोककामो भ-
वति

सगुण

Mahānār. 20. 2. सजोषा इन्द्र सगुणः

सगद्गदम्

Gitā. 11. 35. सगद्गदं भीतभीतः प्रणम्य

सगुण

Gopi.

5. सगुणं ब्रह्म चिद्विद्वाननन्दैक-
रूपम्

Rāmāp.

81. गुणान्तः सगुणः स्वयम्

संकट

Mukti.

2. 4. त्वां योजयति संकटे

संकर

Gitā.

1. 42. संकरो नमकायैव

3. 21. संकरस्य न कर्त्ता स्याम्

संकल्प

Ait.

5. 2. मनीषाजुतिः स्मृतिः सङ्कल्पः

Kaush.

3. 2. आपोति पश्या सत्यं स-
ङ्कल्पम्

Kena.

30. अनेन चैतदुपस्मरत्यभीक्ष्णं
सङ्कल्पः

Chhā. 7.

4. 1. सङ्कल्पो वाव मनसो भूयान्
— एतानि . . सङ्कल्पे प्रतिष्ठि-
तानि

2. स एष सङ्कल्पः सङ्कल्पमु-
पास्व

3. यः सङ्कल्पं ब्रवेत्युपास्ते

— यावत्सङ्कल्पस्य गतम्

— अस्ति भगवः सङ्कल्पाद्भूय
इति सङ्कल्पाद्वाव भूयो
ऽस्ति

7. 5. 1. चित्तं वाव सङ्कल्पाद्भूयः

7. 26. 1. आत्मनः सङ्कल्पः

8. 2. 1. सङ्कल्पादेवास्य पितरः स-
मुत्तिष्ठन्ति (similarly 8
times more)

10. यं कामं कामयते सो ऽस्य
सङ्कल्पादेव समुत्तिष्ठति

Bṛih. 1.

5. 3. कामः सङ्कल्पो विचिकि-
त्सा Maitri. 6. 30.

2. 4. 11. सर्वेषां सङ्कल्पानां मन ए-
कायनम् 4. 5. 12.

- Swet. 5. 8. संकल्पाहंकारसमान्वितः
 Maitri. 2. 5. *vide* लिङ्ग 5. 2.
 6. 10. अध्यवसायसंकल्पाभिमानाः
 30. *vide* लिङ्ग
 Tejo. 13. सङ्कल्पं च विकल्पकम्
 Hamsa. 2. मनसि सङ्कल्पविकल्पे
 Mukti. 2. 37. सङ्कल्प एव तन्मन्ये सङ्क-
 ल्पोपशमे न तत्
 Gītā. 6. 4. सर्वसंकल्पसङ्ग्रासी

संकल्पक

- Amṛita. 15. मनः सङ्कल्पकं ध्यात्वा
 Swet. 5. 11. सङ्कल्पनस्पर्शनदृष्टिहोमैः

संकल्पप्रभव

- Gītā. 6. 21. संकल्पप्रभवान् कामान्

संकल्पात्मक

- Chhā. 7. 1. 2. सङ्कल्पैकायनानि सङ्कल्पा-
 त्मकानि

संकल्पादिधर्म

- Sarvop. 2. सङ्कल्पादिधर्मान् यदा क-
 रंति

संकल्पैकायन

- Chhā. 7. 1. 2. एतानि सङ्कल्पैकायनानि

संकाश

- Nāda. 7. भानुमण्डलसङ्काशः
 Dhyāna. 11. अतसीपुष्पसङ्काशम्
 13. शुद्धस्फटिकसङ्काशम् Yo-
 gat. 11; Hamsa. 1.
 14. कदलीपुष्पसङ्काशम्
 Brahmav. 9. उकारश्चन्द्रसङ्काशः

संकील्

- Mukti. 2. 12. मन्त्राः संकीलिता इव

संकुच्

- Swet. 3. 2. सञ्चुकोचान्तकाले
 Siras. 5.

संकृप्

- Chhā. 1. 2. 6. तस्मात्तेनोभयं संकल्पयते सं-
 कल्पनीयं चासंकल्पनीयं च
 7. 4. 1. यदा वै सङ्कल्पयते
 2. समकृपतां द्यावापृथिवी स-
 मकल्पेतां वायुश्चाकाशं च
 समकल्पतामापश्च तेजश्च
 — तेषां संकृष्यै वर्षं सङ्कल्पते
 (similarly six times
 more).

3. संकृपान् वै स लोकान्
 . . अभिसिध्यति

7. 5. 1. यदा वै चेतयते ऽथ सङ्क-
 ल्पयते

- Brah. 1. 3. 6. यत्कल्याणं सङ्कल्पयति त-
 दात्मने

- यदेवेदमप्रतिरूपं सङ्कल्प-
 यति

- Gauḍa. 3. 32. न सङ्कल्पयते यदा

- Garbha. 1. मनसा सङ्कल्पयति

संकृति

- Chhā. 7. 4. 2. तेषां संकृष्यै वर्षं सङ्कल्पते
 (similarly 6 times more).

संक्रम

- Maitri. 2. 6. यो ऽयमवाङ् संक्रामति

संक्लेश

- Gauḍa. 4. 24. संक्लेशस्योपलब्धेश्च

संक्षिप्

- Amṛita. 15. संक्षिप्यात्मनि बुद्धिमान्

संक्षेप

- Yogasi. 9. संक्षेपात् कथितं मया

संविद

- Chhā. 5. 1. 12. यथा सुहयः पट्टीशशङ्कुन्
 संविदेदेवमितरान्प्राणान्त्स-
 मविदत्

संख्य

- Gītā. 1. 47. एवमुक्त्तार्जुनः संख्ये
2. 4. कथं भीष्ममहं संख्ये

संख्या

- Rāmāp. 63. विलिखेदूर्ध्वसंख्यया
Muktī. 1. 12. एकविंशतिसंख्यया
13. सहस्रसंख्यया जाताः

सङ्ग

- Gītā. 2. 47. मा ते संगो ऽस्त्वकर्मणि
48. संगं त्यक्त्वा धनंजय
62. संगस्तेषूपजायते
— संगत्सञ्जायते कामः
5. 10. संगं त्यक्त्वा करोति यः
11. संगं त्यक्त्वात्मशुद्धये
18. 6. संगं त्यक्त्वा फलानि च
9. संगं त्यक्त्वा फलं चैव

सङ्गत

- Kāṭha. 1. 8. आशाप्रतीक्षे सङ्गतं सुगुणं
च

सङ्गति

- Sūras. 4. सर्वेषामिह सङ्गतिः
Muktī. 2. 41. साधुसङ्गतिरेव च

सङ्गरहित

- Gītā. 18. 23. नियतं संगरहितम्

सङ्गवर्जित

- Gītā. 11. 55. सङ्गक्तः संगवर्जितः

सङ्गविवर्जित

- Gītā. 12. 18. समः संगविवर्जितः

सङ्गवेला

- Chhā. 2. 9. 4. यत्सङ्गवेलायां स आदिः

संग्रह

- Kāṭha. 2. 15. तत्ते पदं संग्रहेण ब्रवीमि
Gītā. 8. 11. तस्मै पदं संग्रहेण पवक्ष्ये

संग्राम

- Gītā. 2. 33. अथ चेत्त्वमिमं धर्म्यं संग्रा-
मं न करिष्यसि

संघ

- Gītā. 11. 15. भूतविशेषसंघान्
21. महर्षिसिद्धसंघाः
22. गन्धर्वयक्षासुरसिद्धसंघाः
26. अवनिपालसंघैः
36. सिद्धसंघाः

संघात

- Maitrī. 1. 3. अस्थिनर्मस्त्रायुमज्जमांस-
शुक्रशोणितक्षेप्माभ्रदृषि-
कविष्णुमृत्रपित्तकफसंघाते
6. 31. पयमानपावकशुचिसंघातो
हि जाडरः

- Gāṇḍā. 3. 3. घटादिवच्च संघातैः
10. संघाताः स्वप्रवत्सर्वे

- Gītā. 13. 6. संघातश्चेतना धृतिः

संघातैकपदोऽज्झित

- Tejo. 7. स्वभावभावनाघातं संघातै-
कपदोऽज्झितम्

सच

- Mahānār. 5. 4. इमं मे . . . स्तामं सचता
9. 4. श्रीणि ज्योतीषि सचते
Nrip. 2. 4.

सचराचर

- Gāṇḍā. 3. 31. मनोदृश्यमिदं द्वैतं यत्कि-
ञ्चित् सचराचरम्

- Gītā. 9. 10. नृयंत सचराचरम्
11. 7. पश्याद्य सचराचरम्

सचामर

- Rāmāp. 51. धृतच्छत्रं सचामरम्

संसारकविध

- Maitrī. 6. 14. तत्रैकैकमात्मनो नवांशकं
संसारकविधम्

सचेतस्

- Gītā. 11. 51. सचेताः प्रकृतिं गतः
 सच्चित्सुखात्मक
 Mukti. 2. 19. सोहं सच्चित्सुखात्मकः
 सच्चिदानन्द
 Vāsu. 3. स्वप्नं सच्चिदानन्दम्
 Rāmōt. 5. यः सच्चिदानन्दद्वितैकरसा-
 त्मा (47).

सच्चिदानन्दधन

- Nṛisut. 6. सच्चिदानन्दधनं ज्योतिः
 (bis).

सच्चिदानन्दपूर्णात्मन्

- Nṛisut. 4. सच्चिदानन्दपूर्णात्मसु नवा-
 त्मकं सच्चिदानन्दपूर्णात्मानं
 ... परमं ब्रह्म संभाव्य

सच्चिदानन्दमय

- Nṛip. 1. 7. तस्मादिदं साम सच्चिदान-
 न्दमयं परं ब्रह्म

सच्चिदानन्दमात्र

- Nṛisut. 5. सच्चिदानन्दमात्रमेकरसम्
 (bis).
 7. अतमाः सच्चिदानन्दमात्रः
 (ter).

सच्चिदानन्दरूप

- Nṛisut. 7. ब्रह्मैवेदं सर्वं सच्चिदानन्द-
 रूपम्
 — सच्चिदानन्दरूपमिदं सर्वम्
 Rāmāp. 92. रामं वन्दे सच्चिदानन्दरूपम्

सच्चिदानन्दविग्रह

- Mukti. 1. 4. त्वं परमात्मासि सच्चिदान-
 न्दविग्रहः

सच्चिदानन्दाख्य

- Rāmōt. 2. ओतद्ब्रह्मात्मकाः सच्चिदान-
 न्दाख्याः

सजन

- Bṛih. 3. 2. 13. न नावेतत्सजन इति

सजोपस्

- Mahānār. 20. 2. सजोषा इन्द्र सगणः

सञ्चय

- Tejo. 13. न मुक्तिग्रन्थसञ्चयम्

सञ्चर

- Chhā. 8. 3. 2. उपर्युपरि सञ्चरन्तः
 Bṛih. 1. 5. 20. सञ्चरंश्चासञ्चरंश्च न व्य-
 थते 21.
 Swet. 5. 7. प्राणाधिपः सञ्चरति स्वक-
 र्माभिः
 Mahānār. 25. 1. यत्सञ्चरत्युपविशत्युत्तिष्ठ-
 ने च स प्रवर्यः
 Kshur. 5. प्राणान् सञ्चारयेद्योगी
 9. ततः सञ्चारयेत्प्राणान्
 Siras. 5. मं च विचरति सर्वम्
 Garbha. 1. यत्सञ्चरति स वायुः
 Brahma. 2. तस्मिन्निदं स च विचरति
 (so MSS.).

- Dhyāna. 16. आत्मा सञ्चरते ध्रुवम्

सञ्चर

- Chhā. 1. 13. 3. सञ्चरो हुंकारः

सञ्चरण

- Bṛih. 4. 2. 3. एनयोरेषा सृतिः सञ्चरणी

सञ्चि

- Siras. 5. बुद्ध्या सञ्चितं स्थापयित्वा
 तु रुद्रे (bis).

सञ्चिन्त

- Nṛisut. 4. तुरीयोङ्कारायविद्योतं प्र-
 णवेन सञ्चिन्त्य

सञ्ज

- Bṛih. 1. 3. 8. क नु सो ऽभूद्यो न इत्थम-
 सक्त

- Brih. 3. 9. 26. असङ्गो न हि सज्यते 4.
2. 4; 4. 4. 22; 4. 5. 15.
4. 4. 6. तदेव सक्तः सह कर्मणैति
Maitri. 4. 2. येषां सक्तस्तु भूतात्मा
6. 28. पुत्रदारकुटुम्बेषु सक्तस्य
Gitā. 3. 25. सक्ताः कर्मण्यविद्वांसः
28. इति मत्वा न सज्जते
29. सज्जन्ते गुणकर्मसु
5. 12. फले सक्ता निवध्यते
14. 9. सत्त्वं सुखे सज्जयति
— तमः प्रमादे सज्जयत्युत
18. 22. एकस्मिन् कार्ये सक्तम्

सज्जन्

- Swet. 2. 6. तत्र सज्जायते मनः
Siras. 6. अक्षरात् सज्जायते कालः
Mukti. 2. 25. अतिचञ्चलं चित्तं सज्जा-
यते
Gitā. 1. 11. तस्य सज्जनयन् हर्षम्
2. 62. संगत्सज्जायते कामः
13. 26. यावत्सज्जायते किञ्चित्
14. 17. सत्त्वात्सज्जायते ज्ञानम्

सज्जय

- Gitā. 1. 1. किमुर्बत सज्जय

सज्ज्ञा

- Brih. 2. 4. 12. न प्रेत्य संज्ञासि 13; 4.
5. 13.
Maitri. 6. 10. सुखदुःखमोहसंज्ञं . . इदं ज-
गत्
Mukti. 1. 7. संज्ञार्थं तान्त्रवीमि ते

सज्ज्ञान

- Ait. 5. 2. संज्ञानमाज्ञानं विज्ञानं प्र-
ज्ञानम्

सज्ज्ञित

- Rāmōt. 3. मूलप्रकृतिसंज्ञिता
Gitā. 11. 1. अध्यात्मसंज्ञितम्

सञ्ज्वल्

Nrisub.

3. तदधिष्ठानमात्मानं संज्वाल्य
7. स एतत् सर्वं . . संज्वाल्य

सत्

- Kaush. 1. 6. यदन्यदेवेभ्यश्च प्राणेभ्यश्च
तत्सत्
Chhā. 3. 19. 1. तत्सदासीत्तत्समभवत्
6. 2. 1. सदेव सोम्येदमप आसीत्
— तस्मादसतः सज्जायेत
2. कथमसतः सज्जायेतेति
— सत्त्वेव सोम्येदमप आ-
सीत्
6. 8. 1. सता सोम्य तदा सम्पन्नो
भवति
4. सन्मूलमन्विच्छ 6.
6. 9. 2. इमाः सर्वाः प्रजाः सति
सम्पद्य न विदुः सति स-
म्पद्यामहे
6. 10. 2. इमाः सर्वाः प्रजाः सत आ-
गम्य न विदुः सत आग-
च्छामहे
6. 13. 2. सत्सोम्य न निभालयसे
8. 3. 5. तद्यत्सत्तदमृतम्
8. 5. 2. सत आत्मनस्त्राणं विन्दते
Brih. 1. 3. 28. असतो मा सद्गमय (bis)
— सदमृतम्
2. 3. 1. द्वे वाव ब्रह्मणो रूपे . . सद्य-
त्यं च
2. एतं मर्त्यमेतत्स्थितमेतत्स-
त् 4.
— एतस्य सत एष रसो य-
एष तपति सतो ह्येष रसः
4. एतस्य सत एष रसो यद्य-
क्षुः सतो ह्येष रसः
Tait. 2. 6. 1. तदनुप्रविश्य सद्य इत्यभ-
वत्
2. 7. 1. ततो वै सदङ्गावत

- Kāṭha. 1. 1. तं ह कुमारं सन्तं .. अद्वा-
विवेश
- Swet. 4. 18. यदातमसन्न .. सन्नचासन्
- Maitri. 6. 30. सद्ब्रह्मणि सत्यभिराणिणि
- Mund. 2. 2. 1. एतज्ज्ञानथ सदसद्वरेण्यम्
- Mahānār. 7. 5. सतां शक्यः प्रोवाचोपनि-
पदिन्द्रो ज्येष्ठः
21. 2. सतां हि सत्यं तस्मात्सत्ये
रमन्ते
- Praśna. 2. 5. सदसच्चासत्तं च यत्
4. 5. सच्चासच्च सर्वं पद्यति
- Kaivalya. 1. सदा सद्भिः सेव्यमानाम्
- Gauḍa. 1. 6. प्रभवः सर्वभावनानां सताम्
2. 9. बहिःश्रेतोऽगृहीते सन् 10.
3. 27. सतो हि मायया जन्म यु-
ज्यते न तत्त्वतः
4. 22. सदसत्सदसद्वापि
37. सज्जागरितमिष्यते
40. सदसद्देतुकं तथा
— सच्च सद्देतुकं नास्ति
- Nrip. 1. 1. सतो बन्धुमसति निरवि-
न्दन्
- Nṛisut. 7. सद्दीदं सर्वं सत्सदिति
(Nārāyaṇa explains this
and सदिदं ; 3 MSS.
read तत्सदिति)
— किं सदितीदमिदं नेत्यनुभू-
तिरिति
8. न हि वस्तुतः सत्
- आत्मा हीदं सर्वं सदेव
9. सदेव पुरस्तात्
4. न सती नासती न सदसती
- विकारहेतौ .. अनिरूप्य-
माणे सती
- Rāmot. 3. अहमो तत्सद्यत्परं ब्रह्म
- Gītā. 2. 16. नाभावो विद्यते सतः
9. 19. सदसच्चाहमर्जुन

- Gītā. 11. 37. त्वमक्षरं सदसत्तत्परं यत्
13. 12. न सत्तन्नासदुच्यते
17. 23. ओ तत्सदिति निर्देशो ब्र-
ह्मणः
26. सदित्येतत्प्रयुज्यते
— सच्छब्दः पार्थ युज्यते
27. सदिति चोच्यते
— सदित्येवाभिधीयते

सततम्

- Mahānār. 11. 9. सततं तु शिराभिस्तु
- Nṛisut. 7. सततं ह्येतद्ब्रह्म
- Brahmab. 20. सततं मन्थयितव्यम्
- Yogaśi. 3. ध्यायेत सततं प्राज्ञः
- Kālāg. 2. स सततं रुद्रजापी भवति
- Kṛish. 8. स्तुवन्ति सततं यन्मे
- Mukti. 2. 29. आवासनत्वात्सततम्
- Gītā. 3. 19. तस्मादसक्तः सततम्
6. 10. योगी युञ्जीत सततमात्मा-
नम्
8. 11. अनन्यचेताः सततम्
9. 14. सतत कीर्त्तयन्तो माम्
12. 14. सन्तुष्टः सततं योगी
17. 24. सततं ब्रह्मवादिनाम्
18. 57. मच्चित्तः सततं भव

सततयुक्त

- Gītā. 10. 10. तेषां सततयुक्तानाम्
12. 1. एवं सततयुक्ता ये

सतत्त्वं

- Kālāg. 1. अर्धाहि भगवन्निपुणविविधि-
सतत्त्वं (so Nārāyaṇa ;
other MSS. विधिम्)

सतूर्य

- Kāṭha. 1. 25. इमा रामाः सरथाः सतूर्याः

सतूलिका

- Rāmop. 86. मूढभ्रष्टसतूलिकायाम्

सत्कार

Gītā. 17. 18. सत्कारमानपूजार्थम्

सत्कुलभव

Mukti. 1. श्रद्धावन्तं सत्कुलभवम्

सत्कृत

Gopī. 5. राजभिः सत्कृतो भवेत्

सत्तम

Chhā. 2. 9. 5. तस्मात्ते सत्तमाः प्राजाप-
त्यानाम्

सत्तामात्र

Nrisut. 9. सत्तामात्रं हीदं सर्वम्

Sarpop. 4. केवलः सत्तामात्रः

सत्चायण

Chhā. 8. 5. 2. यत्सत्चायणमित्याचक्षते

सत्त्व

Kāṭha. 6. 7. मनसः सत्त्वमुत्तमं सत्त्वा-
दधि महानात्मा

Śwet. 3. 12. सत्त्वस्यैष प्रवर्त्तकः

Maitri. 4. 3. तपसा प्राप्यते सत्त्वं स-
त्त्वात्सम्प्राप्यते मनः5. 2. एतद्वै सत्त्वस्य रूपं तत्स-
त्त्वमेवेरितम्6. 38. तेजोमध्ये स्थितं सत्त्वं स-
त्त्वमध्ये स्थितो ऽच्युतःNrisut. 9. अस्य सत्त्वमसत्त्वं च दर्श-
यति

Nāda. 2. शरीरं सत्त्वमुच्यते

Kālāg. 2. द्वितीया रेखा सा . . स-
त्त्वम्Jābāla. 4. सत्त्वं रजस्तम इति Gītā.
14. 5.

Krish. 5. सत्त्वरजसतामसी

Rāmāp. 15. रजःसत्त्वतमोगुणैः

88. रजः सत्त्वं तमः

Gītā. 10. 36. सत्त्वं सत्त्ववतामहम्

41. यद्यद्विभूतिमत्सत्त्वम्

13. 26. सत्त्वं स्थावरजंगमम्

14. 6. तत्र सत्त्वं निर्मलत्वात्प्रका-
शकम्

9. सत्त्वं सुखे सञ्जयति

10. सत्त्वं भवति भारत

— रजः सत्त्वं तमश्चैव तमः
सत्त्वं रजस्तथा

11. विवृद्धं सत्त्वमित्युत

14. यदा सत्त्वे प्रवृद्धे तु

17. सत्त्वात्सञ्जायते ज्ञानम्

17. 1. सत्त्वमाहो रजस्तमः

8. *vide* विवर्द्धन

18. 40. सत्त्वं प्रकृतिर्जैर्मुक्तम्

सत्त्ववन्त

Gītā. 10. 36. सत्त्वं सत्त्ववतामहम्

सत्त्वशुद्धि

Chhā. 7. 26. 2. आहारशुद्धौ सत्त्वशुद्धिः
सत्त्वशुद्धौ ध्रुवा स्मृतिः

सत्त्वसंशुद्धि

Gītā. 16. 1. अभयं सत्त्वसंशुद्धिः

सत्त्वसमाविष्ट

Gītā. 18. 10. त्यागी सत्त्वसमाविष्टः

सत्त्वस्थ

Maitri. 6. 30. शुचौ देशे शुचिः सत्त्वस्थः

Chāl. 2. अन्तः पश्यति सत्त्वस्थम्

Gītā. 14. 18. ऊर्ध्वं गच्छन्ति सत्त्वस्थाः

सत्त्वादि

Sarpop. 2. मनआदिश्च प्राणादिश्च स-
त्त्वादिश्च

सत्त्वानुरूप

Gītā. 17. 3. सत्त्वानुरूपा सर्वस्य श्रद्धा

सत्त्वान्तरस्थ

Maitri. 6. 38. सत्त्वान्तरस्थमचलममृतम्

सत्यति

Praśna. 2. 11. अत्ता विश्वस्य सत्पत्तिः

सत्प्रतिष्ठ

Chhā. 6. 8. 4. सर्वाः प्रजाः सदायतन्यः स-
त्प्रतिष्ठाः 6.

सत्य

Kaush. 1. 2. तेन सत्येन तेन तपसा कृ-
तुरस्मि

6. सत्यमिति ब्रूयात् किं तद्य-
त्सत्यम्

— एतया वाचाभिध्याद्विद्यते
सत्यम्

3. 1. इन्द्रः सत्यादेव नेयाय स-
त्यं हीन्द्रः

2. आप्नोति प्रज्ञया सत्यं संक-
ल्पम्

4. 2. विद्युति सत्यम्

— सत्ये ऽक्षिणि सत्यस्य

5. सत्यस्यात्मेति वा अहमेत-
मुपासे

— एतमेवमुपास्ते सत्यस्यात्मा
भवति

18. सत्यस्यात्मा . . तेजस आ-
त्मेति वा अहमेतमुपासे

Kena. 13. इह चेदवेदीत् सत्यमस्ति

33. सत्यमायतनम्

Chhā. 1. 2. 3. तस्मात्तयोभयं वदति सत्यं
चानृतं च

3. 11. 2. देवास्तेनाहं सत्येन मा वि-
राधिषि ब्रह्मणा

4. 4. 5. न सत्यादगाः

6. 1. 4. मृत्तिकेत्येव सत्यम्

Chhā. 6. 1. 6. कृष्णायसमित्येव सत्यम्

6. 4. 1. त्रीणि रूपाणीत्येव सत्यम्
2, 3, 4.

6. 8. 7. तत्सत्यं स आत्मा 6. 9.
4; 6. 10. 3; 6. 11. 3;
6. 12. 3; 6. 13. 3; 6.
14. 3; 6. 15. 3; 6. 16.
3.

6. 16. 2. सत्यमात्मानं कुरुते . . स-
त्येनात्मानमन्तर्द्वाय

7. 2. 1. सत्यं चानृतं च 7. 7. 1.
— न सत्यं नानृतम्

7. 16. 1. एष तु अतिवदति यः स-
त्येनातिवदति सो ऽहं
भगवः सत्येनातिवदानीति
सत्यं त्वेव विजिज्ञासित-
व्यमिति सत्यं . . विजि-
ज्ञास इति

7. 17. 1. यदा वै विजानात्यथ सत्यं
वदति नाविजानन् सत्यं
वदति विजानन्नेव सत्यं
वदति

8. 1. 5. एतत्सत्यं ब्रह्मपुरम्
6. व्रजन्त्येतांश्च सत्यान्का-
मान्

8. 3. 1. सत्याः कामा अनृतापि-
धानाः 2.

— तेषां सत्यानां सतामनृत-
मपिधानम्

4. ब्रह्मणो नाम सत्यमिति

Brih. 1. 4. 14. यो वै स धर्मः सत्यं वै तत्
— सत्यं वदन्तमाहुर्धर्मं वद-
तीति धर्मं वा वदन्तं स-
त्यं वदतीति

1. 6. 3. एतदमृतं सत्येन ऽन्नम्
— नामरूपे सत्यम्

2. 1. 20. तस्योपनिषत्सत्यस्य सत्य-
मिति Maitri. 6. 32.

- Brih. 2. 1. 20. प्राणा वै सत्यं तेषामेष सत्यम्
 2. 3. 6. अथ नामधेयं सत्यस्य सत्यमिति प्राणा वै सत्यं तेषामेष सत्यम्
 2. 5. 12. सत्यं सर्वेषां भूतानां मध्वस्य सत्यस्य सर्वाणि . . मधु
 — अयमस्मिन्सत्ये . . पुरुषः
 3. 9. 12. तस्य का देवतेति सत्यमिति
 23. कस्मिन्नु दीक्षा प्रतिष्ठितेति सत्य इति तस्मादपि दीक्षितमाहुः सत्यं वदेति सत्यं स्येव दीक्षा . . कस्मिन्नु सत्यम्
 — इदयेन सत्यं जानाति इदये स्येव सत्यं प्रतिष्ठितम्
 4. 1. 4. सत्यमित्येनदुपासीत
 — स आहाव्राक्षमिति तत्सत्यम्
 5. 4. 1. तदास सत्यमेव . . सत्यं ब्रह्म . . सत्यं ब्रह्मेति सत्यं स्येव ब्रह्म
 5. 5. 1. आपः सत्यमसृजन्त सत्यं ब्रह्म
 — ते देवाः सत्यमेवोपासते
 — एतत् व्यक्षरं सत्यमिति
 — प्रथमोत्तमे अक्षरे सत्यम्
 — अनृतमुभयतः सत्येन परिगृहीतम्
 2. यत्तत्सत्यमसौ स आदित्यः
 5. 14. 4. तद्वै तत्सत्ये प्रतिष्ठितं चक्षुर्वै सत्यं चक्षुर्वै वै सत्यम्
 — तद्वै तत्सत्यं बले प्रतिष्ठितं . . तस्मादाहुर्वै सत्यादोगीयः
 5. 15. 1. हिरण्मयेन पात्रेण सत्यस्यापिहितं मुखं Isā. 15; Maitri. 6. 35.

- Brih. 6. 2. 15. ये चामी अरण्ये भद्रां सत्यमुपासते
 Tait. 1. 1. 1. कृतं वदिष्यामि सत्यं वदिष्यामि
 1. 9. 1. सत्यं च स्वाध्यायप्रवचने च — सत्यामिति सत्यवत्ता राथीतरः
 1. 11. 1. सत्यं वद धर्मं चर — सत्यान्न प्रमदितव्यम्
 1. 12. 1. कृतमवादिषं सत्यमवादिषम्
 2. 1. 1. सत्यं ज्ञानमनन्तं ब्रह्म
 2. 4. 1. सत्यमुत्तरः पक्षः
 2. 6. 1. सत्यमभवद्यादिदं किञ्च तत्सत्यमित्याचक्षते
 Swet. 1. 15. सत्येनैतं तपसा यो ऽनुपश्यति Brahma. 3.
 Maitri. 6. 3. यदमुर्त्तं तत्सत्यम्
 6. स सत्यं प्रजापतिस्तद्वा — सत्यं वै चक्षुः
 8. एष हि खल्वात्मा . . सत्यम् 7. 7.
 7. 7. सत्ये नभसि हिताय नमः
 10. सत्यामिवानृतं पश्यन्ति — यद्वेदेऽन्वभिहितं तत् सत्यम्
 11. सत्यानृतोपभोगार्थः
 Mund. 1. 1. 8. अत्रात्माणो मनः सत्यम्
 1. 2. 1. तदेतत्सत्यम् 2. 1. 1; 2. 2. 2.
 13. येनाक्षरं पुरुषं वेद सत्यम्
 2. 1. 7. भद्रा सत्यं ब्रह्मचर्यं विधिश्च
 3. 1. 5. सत्येन लभ्यस्तपसा स्येव आत्मा
 6. सत्यमेव जयते नानृतम्, — सत्येन पन्था विततो देवयानः
 — यत्र तत्सत्यस्य परमं निधानम्

- Mund.3. 2. 11. तदेतत्सत्यमृषिरङ्गिराः
पुरोवाच
- Mahânâr. 1. 6. तदेवर्त्तं तदु सत्यमाहुः
5. 5. ऋतं च सत्यं चाभीष्टात्त-
पसो ऽध्यजायत
8. 1. ऋतं तपः सत्यं तपः
12. 1. ऋतं सत्यं परं ब्रह्म Nrip.
1. 6.
3. आदित्यो वै . . सत्यः
— किं तत्सत्यमन्नमायुः
13. 1. अर्चयन्ति तपः सत्यम्
Siras. 6.
7. या सा सत्येत्यमृतेति व-
सिष्ठः
14. 3. सत्यं ज्योतिषि जहोमि
15. 3. भूर्भुवः सुवर्महर्जनस्तपः स-
त्यम्
21. 2. सत्यं परं परं सत्यं सत्येन
न सुवर्गालोकाश्च वन्ते
— सतां हि सत्यं तरमात्
सत्ये रमन्ते
22. 1. सत्येन वायुरावाति सत्येना-
दित्यो रोचते दिवि
— सत्यं वाचः प्रतिष्ठा सत्ये
सर्वं प्रतिष्ठितं तस्मात् सत्यं
परमं वदन्ति
- Praśna. 1. 15. येषु सत्यं प्रतिष्ठितम्
2. 8. ऋषीणां चरितं सत्यम्
- Gauḍa. 1. 12. न सत्यं नापि चानृतम्
3. 48. एतत्तदुत्तमं सत्यम् 4. 71.
4. 78. बुध्वा निमित्ततां सत्याम्
- Nṛisut. 9. सत्यो मुक्तो निरञ्जनः
— सत्यं हीत्यं पुरस्तात्
— सत्यं सूक्ष्मं परिपूर्णमद्वयम्
— तदेतत्सत्यमात्मा ब्रह्मैव
— अत्र ह्येव न त्रिकित्स्य-
मित्यो सत्यम्

- Siras. 1. छन्दोहं सत्योहम्
— सत्येन सत्यं . . तर्पयामि
2. यो वै रुद्रः . . यच्च सत्यम् 4
7. ओं सत्यमो सत्यम्
- Mahā. 2. बिभ्रच्छ्रियं सत्यं ब्रह्मचर्यम्
- Tejo. 11. न च सत्यं न संविदुः
- Sarvop. 3. सत्यं ज्ञानमनन्तमानन्दं
ब्रह्म
— सत्यमविनाशि
- Aruṇeya. 4. ब्रह्मचर्यमहिंसां चापरिग्रहं
च सत्यं च
- Kālāg. 2. ओं सत्यमित्युपनिषत्
Mukti. 2. 78.
- Kṛi-h. 17. सत्याकूरो दमोद्धवः
- Mukti. 2. 17. सम्यगालोकात्सत्यात्
- Gīta. 10. 4. क्षमा सत्यं दमः शमः
16. 2. अहिंसा सत्यमक्रोधः
7. न सत्यं तेषु विद्यते
17. 15. सत्यं प्रियहितं च यत्
18. 65. सत्यं ते प्रतिजाने
1. सत्यकाम *adj.*
- Chhā. 8. 1. 5. सत्यकामः सत्यसंकल्पः
8. 7. 1, 3.
- Maitri. 7. 7. सत्यसंकल्पः सत्यकामः
- Mund.1. 2. 1. तान्याचरथ नियतं सत्य-
कामाः
2. सत्यकाम
- Chhā. 4. 4. 1. सत्यकामो जाबालः 2, 4 ;
5. 2, 3 ; Brīh. 4. 1. 6 ;
6. 3. 12.
2. सत्यकामो नाम त्वमसि 4.
4. 5. 1. एनं . . अभ्युवाद सत्यका-
मा रे 4. 6. 2 ; 4. 7. 2 ;
4. 8. 2 ; 4. 9. 1.
4. 10. 1. सत्यकामे जाबाले
- Brīh. 6. 3. 11. सत्यकामाय जाबालाय

Maitri. 6. 5. एतद्वै सत्यकाम परं चापरं
च ब्रह्म Praśna. 5. 2.

Praśna. 1. 1. शैव्यश्च सत्यकामः 5. 1.
3. सत्यकाम

Maitri. 6. 38. सत्यकामसर्वज्ञत्वसंयुक्तं
... चैतन्यम्
सत्यकामतस्

Maitri. 6. 34. स्वयोना उपशान्तस्य मन-
सः सत्यकामतः

सत्यता

Bṛh. 4. 1. 1. का सत्यता... चक्षुरेव

सत्यधर्म

Bṛh. 5. 15. 1. तत्त्वं पूषन्पावृणु सत्यध-
र्माय Isā. 15; Maitri.
6. 35.

Maitri. 6. 35. एष ह वै सत्यधर्मो यदा-
दित्यस्यादित्यत्वम्
— एतत्सत्यधर्मो नभसो ऽन्त-
र्गतस्य तेजसोऽशमात्रं (bis).
— एतन् सचित् सत्यधर्मः

सत्यधृति

Kaṭha. 2. 9. सत्यधृतिर्व्यतासि

सत्यपूत

Nrip. 5. 3. स सत्यपूतो भवति
Siras. 7; Mahā. 4.

सत्यप्रसव

Jib. 6. 4. 19. देवाय सचित्रे सत्यप्रसवाय
स्वाहा

सत्यभामा

gish. 16. सत्यभामाहिंसेति वै

सत्यभूय

gih. 5. 5. 1. एतदनुत्तमुभयतः सत्येन प-
रिगृहीतं सत्यभूयमेव भ-
वति

सत्ययज्ञ

Chhā. 5. 11. 1. सत्ययज्ञः पौलुषिः

5. 13. 1. सत्ययज्ञं पौलुषिम्

सत्यलोक

Nrip. 5. 6. स सत्यलोकं जयति

Nāda. 4. सत्यलोको व्यवस्थितः

Aruneya. 1. सत्यलोकं च... विसृजेत्

सत्यवचन

Chhā. 3. 17. 4. अहिंसा सत्यवचनमिति

सत्यवचस्

Tait. 1. 9. 1. सत्यवचा राथीतरः

सत्यवाह

Mund. 1. 1. 2. भारद्वाजाय सत्यवाहाय

सत्यसङ्कल्प

Chhā. 3. 14. 2. भारूपः सत्यसङ्कल्पः
Maitri. 2. 6.

8. 1. 5. सत्यकामः सत्यसङ्कल्पः
8. 7. 1, 3.

Maitri. 7. 7. सत्यसङ्कल्पः सत्यकामः

सत्यस्वरूप

Nrisut. 5. तस्मादेव सत्यस्वरूपः

सत्यात्मन्

Tait. 1. 6. 2. सत्यात्म प्राणारामं मन-
आनन्दम्

सत्याभिसन्ध

Chhā. 6. 16. 2. स सत्याभिसन्धः सत्येना-
त्मानमन्तर्ज्ञाय

सत्र

Mahānār. 25. 1. सर्ववेदसं वा एतत्सत्रम्
— एतद्वै जगामर्यमग्निहोत्रं स-
त्रम्

सत्त्वन्

Nila.

11. अथो ये अस्य सत्त्वानः

सत्त्वन्मत्स्य

Kaush.

4. 1. सो ऽयसत् . . सत्त्वन्मत्स्येषु
(so one MS. ; another
reads सत्त्वन्मत्स्येषु)

सत्संविन्मय

Nrisut.

9. ततो यूयमेव स्वप्रकाशा
इति होवाच न च सत्सं-
विन्मयाः

सत्संविन्मयत्व

Nrisut.

9. इदं हि सत्संविन्मयत्वाद्यु-
यमेव

सद्

Mahānār.

6. 7. मनाद्य द्रोता नश्यथ सत्सि
20. 12. शरीरं यज्ञः शमलं कुसीदं
तस्मिन्सीदतु यो ऽस्मा-
न्द्वेष्टि

Atmapra.

1. विष्णुं ध्यायन्न सीदति

Gītā.

1. 20. सीदन्ति मम गात्राणि

सदधीयान

Maitri.

6. 30. सदधीयानः सद्वादी

सदम्

Swet.

4. 22. हविष्मन्तः सदमित्त्वा ह-
वामहे (so all the MSS.)

सदश्च

Kātha.

3. 6. सदश्चा इव सारथेः

सदस्

Kaush.

1. 1. सदस्येव वयं स्वाध्यायम-
धीत्य

Nila.

19. येषामधु सदस्कृतम्

सदसत्फलमय

Maitri.

4. 2. सदसत्फलमयैः पाशैः पङ्गु-
रिव बद्धम्

सदसद्योनि

Maitri.

3. 1. सदसद्योनिमापद्यता इति
2 (bis).

Gītā.

13. 21. सदसद्योनिजन्मद्यु

सदसद्विहीन

Kaivalya.

24. समस्तसाक्षि सदसद्विहीनम्

सदसस्पति

Mahānār.

2. 7. सदसस्पतिमद्भुतं प्रियमि-
न्द्रस्य काम्यम्

सदस्य

Prānāg.

3. शारीर्यज्ञस्य . . के सद-
स्याः

4. तन्मात्राणि सदस्याः

सदा

Kātha.

3. 5. अयुक्तेन मनसा सदा

6. युक्तेन मनसा सदा

7. अमनस्कः सदा शुचिः

8. समनस्कः सदा शुचिः

6. 17. सदा जनानां हृदये सन्नि-
विष्टः Śwet 3. 13; 4. 17.

Kaivalya.

1. सदा सद्भिः सेव्यमानाम्

21. चित् सदाहम्

Gauḍa.

1. 12. तुर्यं तत्सर्वदृक् सदा

3. 7. नैवात्मनः सदा जीवः

4. 20. सदा साध्यसमो हि सः

27. न सदा चित्तं संपृच्छति

42. अजातेस्त्वसतां सदा

52. यतो ऽचिन्त्याः सदैव ते

63. जीवान् पश्यति यान् स-
दा 65.

82. दुःखं विव्रियते सदा

84. महैर्यासां सदा वृतः

88. सदा बुद्धैः प्रकीर्तितम्

94. भेदे विचरतां सदा

97. असङ्गता सदा नास्ति

Nrip. 5. 10. सदा पश्यन्ति सूरयः
Arṇeya. 5; Vāsu 4;
Skanda 15; Mukti 2.
77.

Nrisut. 7. स्वे महिम्नि सदा समासते

Amrita. 35. सदा व्यावृत्त्य तिष्ठति

Harisa. 1. सदायं सर्वेषु देहेषु व्याप्तः

Parama. 1. तत्सदा मय्येवावतिष्ठते
2. सदात्मा आत्मन्येवावतिष्ठते

Asrama. 1. सदा परदारवर्जं

Rāmot. 3. सदा रामो जहम्

Mukti. 2. 75. सदैव तृप्तो जहमितीह भावय

Gītā. 5. 28. यः सदा मुक्त एव सः
6. 15. युञ्जन्नेवं सदात्मानम् 28.
8. 6. सदा तद्भावभावितः

10. 17. त्वां सदा परिचिन्तयन्
18. 56. सर्वकर्माण्यपि सदा कुर्वाणः

सदाचार

Gopī. 5. सदाचारः शुभाकल्पः

Mukti. 1. 22. सदाचाररतो भुव्या

सदानन्द

Nrip. 5. 10. सदानन्दं परमानन्दम्

Nrisut. 9. सदानन्दचिन्मात्रमात्मैव

सदाम

Bṛih. 2. 2. 1. सप्रत्याधानं सस्थुर्णं सदा-
मम्

सदायतन

Chhā. 6. 8. 4. सर्वाः प्रजाः सदायतनाः स-
त्यतिष्ठाः 6.

सदाशिव

Mahānār. 17. 5. ब्रह्मा शिवो मे अस्तु सदा-
शिवोम्

Nrip. 5. 10. शाश्वतं शान्तं सदाशिवम्

Harisa.

Kālāg.

Kaivalya.

Skanda.

2. सदाशिवः शक्त्यात्मा

2. द्वितीया मात्रा सा . . सदा-
शिवः

13. चिन्मात्रो जहं सदाशिवः

7. कर्मनाशो सदाशिवः

— पाशमुक्तः सदाशिवः

सदृश

Gauḍa. 2. 6. वितथैः सदृशाः सन्तः
4. 31.

4. 79. सदृशे तत्प्रवर्त्तते

Nyāsa.

Gītā.

2. दारमाहत्य सदृशम्

3. 33. सदृशं चेष्टते स्वस्याः प्रकृतेः

4. 38. न हि ज्ञानेन सदृशम्

11. 12. सदृशी सा स्याद्भासस्तस्य
महात्मनः

16. 15. को ऽन्यो ऽस्ति सदृशो मया

सदेव

Bṛih. 3. 9. 19. दिशः . . सदेवाः सप्रतिष्ठाः
(bis).

सदैकरस

Nrisut.

2. नित्यानन्दं सदैकरसम्

सदोज्ज्वल

Nrisut.

Rāmot.

2. व्याप्तः सदोज्ज्वलः

3. स आत्मा विज्ञेयः सदो-
ज्ज्वलः

सदोदित

Nāda.

17. सदोदितं परं ब्रह्म

सदोष

Gītā.

18. 48. सदोषमपि न त्यजेत्

सद्गुरु

Mukti.

1. सद्गुरुं विधिवदुपसंगम्य

सद्गुण

Nrisut.

8. सद्गुणो ऽयं त्रिद्वानः

सङ्केतुक

Gauḍa. 4. 40. सच्च सङ्केतुकं नास्ति सङ्केतु-
कमसङ्कुतः

सदुचायिन्

Maitri. 6. 30. सद्वायी सद्याजी स्यात्

सद्ब्रह्मन्

Maitri. 6. 30. सद्ब्रह्मणि सत्यभिलाषिणि
निर्वृत्तो ऽन्यः

सद्भाव

Gauḍa. 4. 57. सद्भावेन ह्यजं सर्वम्
Gītā. 17. 26. सद्भावे साधुभावे च

सद्गन्

Kaṭha. 2. 13. विवृतं सद्गं नचिकेतसं
मन्ये

Gopī. 5. वसुदेवसद्गनि

सद्यस्

Mahānār. 2. 6. परि धावापृथिवी यन्ति
सद्यः

सद्याजिन्

Maitri. 6. 30. सद्वायी सद्याजी स्यात्

सद्यादि

Kālāg. 1. सद्यादिपञ्चब्रह्ममंत्रैः परि-
गृह्य

सद्योजात

Mahānār. 17. 1. सद्योजातं प्रपद्यामि सद्यो-
जाताय वै नमः

सद्वस्तु

Mukti. 2. 59. सद्वस्त्विति विमुह्यति

सद्वादिन्

Maitri. 6. 30. सदधीयानः सद्वादी

सधनुष्पाणि

Rāmāp. 28. सधनुष्पाणिना पुनः

सधस्थ

Mahānār. 6. 6. अग्निमुग्रं हुवेम परमात्सध-
स्थात्

सनक

Mukti. 1. 2. सनकाद्यैर्मुनिगणैः

सनग

Bṛih. 2. 6. 3. सनातनः सनगात् सनगः प-
रमेष्ठिनः 4. 6. 3.

सनत्कुमार

Chhā. 7. 1. 1. उपससाद् सनत्कुमारं ना-
रदः

7. 26. 2. तस्मै . . तमसः पारं दर्श-
यति भगवान् सनत्कुमारः

Sakhā. 1. पिप्पलादो ऽङ्गीराः सनत्कु-
मारश्च

Kālāg. 1. कालाग्निरुद्रं . . सनत्कुमारः
पप्रच्छ

— अथ सनत्कुमार प्रमाणमस्य

सनत्सुजात

Hansa. 1. सनत्सुजात उवाच

सनवक

Garbha. 5. सनवकं क्षायशतम्

सनात्

Mahānār. 6. 7. सनाच्च होता नव्यश्च सत्सि

1. सनातन

Kaṭha. 3. 16. मृत्युप्रोक्तं सनातनम्

5. 6. गुह्यं ब्रह्म सनातनम्

6. 1. एषो ऽश्वत्थः सनातनः

Maitri. 6. 34. गुह्यमेतत् सनावनम्

Kaivalya. 8. स एव सर्वं . . सनातनम्

Krish. 1. भगवन्तं सनातनम्

Gītā. 1. 30. कुलधर्माः सनातनाः

2. 24. अचलो ऽयं सनातनः

- Gītā. 4. 31. यान्ति ब्रह्म सनातनम्
7. 10. विद्धि पार्थ सनातनम्
8. 20. अव्यक्तो व्यक्तात्सनातनः
11. 18. सनातनस्त्वं पुरुषो मतो मे
15. 7. जीवभूतः सनातनः

2. सनातन

- Bṛih. 2. 6. 3. सनारुः सनातनात्सनातनः
सनगात् 4. 6. 3.

सनामधेय

- Nyāsa. 2. सनामधेयस्तु स किम्

सनारु

- Bṛih. 2. 6. 3. व्यष्टिः सनारोः सनारुः स-
नातनात् 4. 6. 3.

सनि

- Bṛih. 2. 5. 16. तद्वां नरा सनये दंस उयम्
Mahānār. 2. 7. सनिं मेधामयासिषम्

सनितृ

- Mahānār. 20. 6. देवो न सनिता . . वाजस्य
सनिता (so Nārāyaṇa ;
all other MSS. have
सविता)

सनिमित्तत्व

- Gauḍa. 4. 24. प्रज्ञप्तेः सनिमित्तत्वम् 25.

सनिर्वाण

- Gauḍa. 3. 47. स्वस्थं शान्तं सनिर्वाणम्

सन्तति

- Ait. 4. 3. आत्मानमेव तद्भावयत्येषां
लोकानां सन्तत्यै

सन्तन्

- Ait. 4. 3. एयं सन्तता हीमे लोकाः
Kaush. 2. 5. एते . . आहुती . . सन्ततं
जुहोति

- Muṇḍ. 1. 2. 1. तानि त्रेतायां . . सन्ततानि

- Praśna. 2. 12. या च मनसि सन्तता
Mahā. 3. सन्तते शीकराभिश्च
(so Nārāyaṇa; but Sami-
karānanda सन्तत्यै शी-
कराभिश्च)

सन्तप्

- Mahānār. 11. 11. सन्तापयति स्वं देहम्
Nṛip. 2. 4. तपन् वितपन् सन्तपन्

सन्तान

- Tait. 1. 2. 1. साम सन्तानः

सन्तुष्

- Gītā. 3. 17. आत्मन्येव च सन्तुष्टः
12. 14. सन्तुष्टः सततं योगी
19. सन्तुष्टो येन केनचित्

सन्तृद्

- Chhā. 2. 23. 4. यथा शंकुना सर्वाणि पर्णा-
नि सन्तृण्णान्येवमोङ्कारेण
सर्वा वाक् सन्तृण्णा

सन्तृ

- Śikha. 2. सर्वेभ्यो दुःखभयेभ्यः सन्ता-
रयति

- Rāmot. 2. गर्भजन्मजरामरणसंसार-
महद्भयात्सन्तारयति

- Gītā. 4. 36. वृजिनं सन्तरिप्यसि

सन्तोष

- Maitri. 6. 29. सन्तोषं . . योगाभ्यासादवा-
प्नोति

- Garbha. 5. धृतिर्दीक्षा सन्तोषश्च

सन्त्यक्तवासन

- Mukti. 2. 21. सन्त्यक्तवासनान्मौनावृते

सन्दंश्

- Nyāsa. 5. सन्दश्य दशनैर्जिह्वाम्

सन्दह

- Bṛih. 5. 14. 8. सर्वमेव तत्सन्दहति

सन्दिह

Mukti. 2. 9. सन्दिग्धायामपि भृशम्

सन्दीप्

Brih. 6. 3. 4. आर्त्रे सन्दीप्तमसि

सन्दृभ्

Brih. 3. 7. 1. तत्सूत्रं . . येन . . सर्वाणि . .

सन्दृब्धानि

2. वायुना . . सूत्रेण . . सर्वाणि

. . सन्दृब्धानि

सन्दृश

Kaivalya. 10. सर्वभूतानि चात्मनि सम्प-
श्यन्

Rāmap. 37. देवीं सन्दृश्य

Mukti. 2. 59. सम्पश्यति यदैवैतत्

Gitā. 3. 20. लोकसंग्रहमेवापि संपश्यन्

11. 27. सन्दृश्यन्ते चूर्णितैरुत्तमांगैः

सन्दृश

Kātha. 6. 9. न सन्दृशे तिष्ठति रूपमस्य
Swet. 4. 20; Mahānār.
1. 11.

सन्देध

Brih. 4. 4. 13. अस्मिन्सन्देधे गहने प्रविष्टः
(= MS.)

सन्देह

Chhā. 5. 15. 2. सन्देहस्त्वेप आत्मन इति
होवाच सन्देहस्ते व्यशी-
र्यद्यन्मां नागमिष्यः

5. 18. 2. सन्देहो बहुलः

सन्धर्त्तु

Sikhā. 2. सन्धर्त्ता सर्वेभ्यो दुःखभये-
भ्यः सन्तारयति

1. सन्धा

Chhā. 4. 17. 4. यज्ञस्य विरिष्टं सन्ध्या-
ति 5, 6, 8.Chhā. 4. 17. 7. लवणेन सुवर्णं सन्दध्यात्
Brih. 6. 4. 9. मुखेन मुखं सन्धाय 10,
11, 21.

Tait. 1. 3. 4. सन्धीयते प्रजया पशुभिः

Mund. 2. 2. 3. शरं ह्युपासानिश्चितं सन्धी-
यत

Nrisut. 3. अग्निरूपं प्रणवं सन्दध्यात्

4. ब्रह्मण्येवानुष्टुभं सन्दध्यात्

7. आत्मानं . . मकारेण ब्रह्म-
णा सन्दध्यात्Brahma. 1. आत्मानं नयति परं सन्ध-
य (= सन्धाय Nār. ; but
4 MSS. read सन्धयति)3. आत्मानं सन्धत्ते परमा-
त्मनि

Brahmab. 7. स्वरेण सन्धयेद्योगम्

Kāthasru. 1. एतेनात्मानं सन्धत्ते

2. सन्धा

Kaush. 3. 1. बह्वीः सन्धा अतिक्रम्य

सन्धातृ

Mahānār. 24. 1. प्राणे त्वमसि सन्धाता

सन्धान

Tait. 1. 3. 2. वायुः सन्धानम्

— वैद्युतः सन्धानम्

3. प्रवचनं सन्धानम्

— प्रजननं सन्धानम्

4. जिह्वा सन्धानम्

सन्धि

Chhā. 1. 3. 3. प्राणापानयोः सन्धिः

Tait. 1. 3. 1. आकाशः सन्धिः

2. आपः सन्धिः

3. विद्या सन्धिः

— प्रजा सन्धिः

4. वाक् सन्धिः

Katha. 1. 17. त्रिभिरेत्य सन्धिम्

- Garbha. 5. साशीतिकं सन्धिशतम्
 Aruṇeya. 2. सन्धि समाधावात्मन्याच-
 रेत्
 Jābāla. 2. भुवोर्प्राणस्य च यः सन्धिः
 स एष द्यौर्लोकस्य परस्य
 च सन्धिर्भवति Rāmōt. 4.
 — एतद्वै सन्धि सन्ध्यां ब्रह्म-
 विद् उपासते Rāmōt. 4.
 Rāmāp. 67. तत्सन्धिप्वीरजादीनाम्

सन्धिन्

- Brahma. 3. सन्धिनी सर्वभूतानां सा
 सन्ध्या ह्येकदण्डिनाम्
 सन्धु

- Brahma. 3. तैः सन्धार्यमिदं सूत्रम्
 सन्ध्मा

- Swet. 3. 3. सं बाहुभ्यां धमति
 Mahānār. 2. 2.

सन्ध्य

- Bṛih. 4. 3. 9. सन्ध्यं तृतीयं स्वप्नस्थानम्
 — तस्मिन्सन्ध्ये स्थाने तिष्ठन्

सन्ध्या

- Brahma. 3. तेन सन्ध्या ध्यानमेव त-
 स्मात्सन्ध्याभिवन्दनम्
 — सा सन्ध्या ह्येकदण्डिनाम्

- Yogat. 6. त्रयः सन्ध्यास्त्रयः सुगः

- Parame. 2. या सा सन्ध्या

सन्नम्

- Kaush. 2. 6. सर्वाणि हास्मै भूतानि श्रै-
 ष्ठ्याय सन्नमन्ते

सन्नय

- Bṛih. 1. 5. 17. एतन्मा सर्वं सन्नयमितो
 ऽभुनजत्

सन्निगम्

- Bṛih. 2. 1. 9. यैः सन्निगच्छति . . तानति-
 रोचते

सन्निधा

- Mund. 2. 2. 1. अविः सन्निहितं गुहाचरम्
 7. हृदयं सन्निधाय

- Praśna. 1. 6. प्राच्यान् प्राणान् रश्मिषु
 सन्निधत्ते
 — सर्वान् प्राणान् रश्मिषु स-
 न्निधत्ते

3. 4. एवमेवैष प्राण इतरान् प्रा-
 णान् पृथक् पृथगेव सन्नि-
 धत्ते

- Rāmōt. 4. अहं सन्निहितस्तत्र

सन्निधि

- Hansa. 2. ब्रह्मात्मसन्निधौ

सन्निभ

- Mahānār. 11. 9. लम्बन्त्या कोशसन्निभम्
 Mahā. 3.

- Siras. 5. शुद्धस्फटिकसन्निभा

- Hansa. 1. योगिनीकोशसन्निभम्

- Amrita. 36. इन्द्रगोपकसन्निभः

- Gītā. 11. 25. कालानलसन्निभानि

सन्नियम्

- Gītā. 12. 4. सन्नियम्येन्द्रियग्रामम्

सन्निरुध्

- Swet. 4. 9. अन्यो मायया सन्निरुद्धः

- Brahmab. 4. सन्निरुद्धं मनो हृदि

सन्निविश

- Kātha. 6. 17. सदा जनानां हृदये सन्निवि-
 ष्टः Swet. 3. 13; 4. 17.

- Swet. 2. 8. हृदीन्द्रियाणि मनसा स-
 न्निवेदय

6. 15. स एवाग्निः सलिले सन्नि-
 विष्टः

- Maitri. 6. 7. विभुर्विग्रहे सन्निविष्टः

- Gītā. 15. 15. सर्वस्य चाहं हृदि सन्नि-
 विष्टः

सत्री

- Brih. 6. 3. 1. मन्त्रं सत्रीय जुहोति
6. 4. 24. कंसे वृषदाज्यं सत्रीय
25. दाधि मधु घृतं सत्रीय
Brahma. 1. यथैवैष कपालाटकं सन्न-
यति

सन्त्र्यस्

- Nyāsa. 2. कथं सन्त्र्यस्त उच्यते
— यस्मिन् सन्त्र्यस्त उच्यते
— त्यक्त्वा कामान् सन्त्र्यस्यति
3. सन्त्र्यस्याग्निमपुनरावर्त्तनम्
Kathāśru. 1. यो अनुक्रमेण सन्त्र्यसति स
सन्त्र्यस्तो भवति
— कथं सन्त्र्यस्तो भवति
— यो वा एवं क्रमेण सन्त्र्य-
सति

4. सन्त्र्यस्याग्निं पुनरावर्त्त-
येत्

- Parama. 1. सर्वकर्माणि सन्त्र्यस्य
Arūṇeya. 4. सन्त्र्यस्तं मया सन्त्र्यस्तं म-
या सन्त्र्यस्तं मयेति त्रिः
कृत्वा

Jābāla. 5. मनसा वाचा वा सन्त्र्यसेत्

Gītā. 3. 30. मायि सर्वाणि कर्माणि स-
न्त्र्यस्य

5. 13. सर्वकर्माणि मनसा सन्त्र्य-
स्य

12. 6. ये तु सर्वाणि कर्माणि मायि
सन्त्र्यस्य

18. 57. चेतसा सर्वकर्माणि मायि
सन्त्र्यस्य

सन्त्र्यसन

Gītā. 3. 4. न च सन्त्र्यसनादेव

सन्त्र्यास

Nyāsa. 2. सन्त्र्यासं सहते ऽर्चिमान्

- Kathāśru. 1. को ऽयं सन्त्र्यास उच्यते
3. तस्य सन्त्र्यासो गुह्यभिर्गु-
ज्ञातस्य बान्धवैश्च
Jābāla. 4. भगवन् सन्त्र्यासमनुवृत्ति
6. सन्त्र्यासेन देहत्यागं करोति
Mukti. 1. 36. *vide* अक्षमालिका
1. *vide* जाबालि
Gītā. 5. 1. सन्त्र्यासं कर्मणां कृष्ण
2. सन्त्र्यासः कर्मयोगश्च
6. सन्त्र्यासस्तु महाबाहो
6. 2. यं सन्त्र्यासमिति प्राहुः
18. 1. सन्त्र्यासस्य . . . तत्त्वम्
2. सन्त्र्यासं कवयो विदुः
7. नियतस्य तु सन्त्र्यासः
49. सन्त्र्यासेनाधिगच्छति

सन्त्र्यासयोग

- Mund. 3. 2. 6. सन्त्र्यासयोगादतयः शुद्ध-
सत्त्वाः Mahānār. 10. 6;
Kaiyaḥ 3.

सन्त्र्यासयोगयुक्त

Gītā. 9. 28. सन्त्र्यासयोगयुक्तात्मा

सन्त्र्यासिन्

Maitri. 6. 10. सन्त्र्यासी योगी चात्मयाजी
च (bis).

Jābāla. 5. तेनैति सन्त्र्यासी ब्रह्मवित्

Gītā. 6. 1. स सन्त्र्यासी च योगी च
4. सर्वसंकल्पसन्त्र्यासी

13. 12. न तु सन्त्र्यासिना कश्चित्

सन्मात्र

Nrisūt. 2. सर्वाधिष्ठानः सन्मात्रः
Rāmōt. 3.

9. सन्मात्रो नित्यः शुद्धो बुद्धः
— पश्यतेहापि सन्मात्रमसद-
न्यत्

सन्मार्गगमन

Amṛita. 25. अतः समभ्यसेन्नित्यं सन्मा-
र्गगमनाय वै

सन्मुख (?)

- Gopl. 5. देवाः सन्मुखास्तानुपासते
(so all the MSS. but
one which reads देवा-
स्तन्मुखाः)

सन्मूल

- Chhā. 6. 8. 4. सन्मूलाः सोम्येमाः सर्वाः
प्रजाः 6.

सपत्तन

- Rāmāp. 93. सपत्तनः सानुजः सर्वलो-
की (so 5 MSS. and We-
ber; but Nār. has ससप-
त्तनः)

सपत्न

- Bṛih. 1. 5. 12. द्वितीयो वै सपत्नो नास्य
सपत्नो भवति य एवं वेद
Tait. 3. 10. 4. पर्येणं श्रियन्ते द्विषन्तः स-
पत्नाः
Mahānār. 22. 1. तपसा सपत्नान् प्रणुदामा-
रातीः
Gitā. 11. 34. युध्यस्व जेतासि रणे सप-
त्नान्

सपत्नातिव्याधिन्

- Bṛih. 3. 8. 2. द्वौ बाणवन्तौ सपत्नाति-
व्याधिनी

सपरिवार

- Npīsut. 3. अथ महापीठे सपरिवारं तं
... सन्ध्यात्

सपरिश्रय

- Bṛih. 6. 4. 23. सार्गलः सपरिश्रयः

सपर्वत

- Nrip. 1. 2. सपर्वतां सप्तमहीपां वसुन्ध-
राम्

सपात्र

- Kaush. 2. 15. उदकुंभं सपात्रमुपनिधाय

सपुराण

- Rāmōt. 5. ये सर्वे वेदाः सांगाः स-
शाखाः सपुराणाः (6).

सप्तचक्र

- Prasna. 1. 11. सप्तचक्रे षडरे

सप्तचत्वारिंशत्

- Rāmōt. 5. इत्येतैः सप्तचत्वारिंशन्म-
न्त्रैः... स्तुवन्

सप्तचत्वारिंशदूर्ण

- Rāmāp. 81. सप्तचत्वारिंशदूर्णो गुणान्तः

सप्तजिह्व

- Mahānār. 3. 6. सप्तजिह्वाय धीमहि

सप्तदश

- Maitri. 7. 3. मरुतो जगती सप्तदशः...
पश्चादुच्यन्ति

सप्तद्वीपवन्त

- Nrip. 5. 2. सप्तद्वीपवती भूमिः

सप्तधा

- Chhā. 7. 26. 2. सप्तधा नवधा

सप्तधातु, तुक

- Garbha. 1. तत्सप्तधातु त्रिमलं द्विबो-
निम्

सप्तधातुकं कस्मात्

सप्तन्

- Bṛih. 1. 5. 1. यत्सप्तान्नानि मेधया तपसा-
जनयत् पिता 2.

2. 2. 1. सप्त ह द्विषतो भ्रातृव्यानव-
रुणदि

2. तमेताः सप्ताक्षितय उपति-
ष्ठन्ते

Br̥ih. 2. 2. 3. तस्यासत ऋषयः सप्त तीरे
(bis).

Mund. 1. 2. 4. लेलायमाना इति सप्तजिह्वाः
2. 1. 8. सप्त प्राणाः..सप्ताग्निपः..

सप्त होमाः..सप्त इमे लो-
काः..सप्त सप्त Mahânâr.
8. 4 (जिह्वाः for होमाः)

Mahânâr. 10. 1. सप्त हस्तासौ अस्य

Prasna. 3. 5. तस्मादेताः सप्ताग्निषो भव-
न्ति

Nrip. 4. 3. यो वै नृसिंहः..याः सप्त
व्याहतयः (15).

Chûl. 9. सप्तैवैते च गीयन्ते

Garbha. 5. सप्त शिराशतानि

Râmāp. 40. सप्ततालान् विभिद्याशु

Râmōt. 5. यो वै श्रीरामः..याः सप्त
व्याहतयः

Gitā. 10. 6. महर्षयः सप्त पृथ्वे

सप्तम

Mund. 1. 2. 3. आसप्तमास्तस्य लोकान् हि-
नस्ति

Nrip. 2. 3. भीषणं सप्तमं (स्थानं जा-
नीयात्)

Siras. 7. आसप्तमात्पुरुषयुगात् पुना-
ति Mahā. 4.

Garbha. 3. सप्तमे जीवेन संयुक्तः

Nada. 10. सप्तमी वैष्णवी नाम

15. सप्तम्यां वैष्णवं पदम्

Pinda. 7. सप्तमेन तु पिण्डेन

Hansa. 2. सप्तमो वेणुनादः

— सप्तमे गुढविज्ञानम्

सप्तरात्र

Garbha. 3. सप्तरात्रोषितं बुद्धुर्दं (भवति)

सप्तविध

Chhā. 2. 8. 1. अथ सप्तविधस्य

— सप्तविधं सामोपासीत

— 2. 9. 1; 2. 10. 1.

Chhā. 2. 8. 3. सप्तविधं सामोपास्ते 2. 9.
8; 2. 10. 6.

Maitri. 6. 22. सप्तविधेयं तस्योपमा

सप्ताङ्ग

Māṇḍū. 3. सप्ताङ्ग एकोनविंशतिमुखः
4; Nrip. 4. 1; Nrisut. 1;
Rāmōt. 3.

सप्तात्मन्

Nrisut. 3. सप्तात्मानं चतुरात्मानम्
(5 times).

सप्ताविंश

Chûl. 14. सप्ताविंशमथापरं

सप्तोत्तर

Garbha. 5. सप्तोत्तरं मर्मशतम्

सप्तणव

Nrip. 2. 2. सप्तणवं सर्वं पञ्चमं भवति

Mahā. 2. सप्तणवा व्याहतयः

Amṛita. 10. सप्त्याहति सप्तणवां गाय-
त्रीम्

सप्ततिष्ठ

Br̥ih. 3. 9. 19. दिशः..सदेवाः सप्ततिष्ठाः
(bis).

Rāmāp. 77. सप्ततिष्ठा ह्यादिनी त्वक्

सप्तत्याधान

Br̥ih. 2. 2. 1. शिशुं साधानं सप्तत्या-
धानम्

सप्तयोजनता

Gauḍa. 2. 7. सप्तयोजनता तेषाम् 4. 32.

सबिन्दुक

Nrip. 5. 2. मानृकाद्याः सबिन्दुकाः षो-
डश कलाः

सभा

Chhā. 8. 14. 1. प्रजापतेः सभां वेदम प्रपद्ये

सभाग

Uhhā. 5. 3. 6. स ह प्रातः सभाग उदे-
यात्र

सभाप्रपादिन्

Nīla. 25. नमः सभाप्रपादिने (bis).

सभ्य

Kathāśru. 1. सभ्यावसभ्ययोश्च

सम

Chhā. 2. 9. 1. सर्वदा समस्तेन साम मां
प्रति मां प्रतीति सर्वेण
समस्तेन साम

2. 10. 1. हिंकार इति व्यक्षरं प्र-
स्ताव इति व्यक्षरं तत्स-
मम्

2. तत इहैकं तत्समम्

3. त्रिभिस्त्रिभिः समं भवति . .
व्यक्षरं तत्समम्

4. निधनमिति व्यक्षरं तत्
सममेव

4. 1. 2. समं दिवा ज्योतिराततम

Bṛih. 1. 3. 22. यद्येव समः ध्रुविणा समो
मशकेन &c.

1. 5. 13. एते सर्व एव समाः

1. 6. 1. एतद्वि सर्वैर्नामभिः समम्

2. एतद्वि सर्वै रूपैः समम्

3. एतद्वि सर्वैः कर्मभिः समम्

6. 1. 3. प्रतितिष्ठति समे प्रतितिष्ठति
दुर्गे (bis).

— समे च दुर्गे च प्रतितिष्ठति

Swet. 2. 8. त्रिरुन्नतं स्थाप्य समं श-
रीरम्

10. समे शुचौ शर्करा . . वि-
वर्जिते

Praśna. 3. 5. एष श्वेतद्रुतमन्नं समं नयति

4. 4. एतावाद्दृती समं नयतीति

स समानः

Gāṇḍa. 3. 23. समा भुतिः

4. 77. यानुत्पत्तिः समाह्वया

Nrip. 5. 10. एकेनोपनीतेन तत्समम्

— एकेन गृहस्थेन तत्समम्

— एकेन वानप्रस्थेन तत्समम्

— एकेन यतिना तत्समम्

— रुद्रजापकेन तत्समम्

— एकेनाथर्वशिरःशिखाध्या-
यिकेन तत्समम्

— एकेन मन्त्रराजजापकेन
तत्समम्

Siras. 1. व्योममेव स सर्वे समाः

Amṛita. 17. भूमिभागे समे रम्ये

Kaivalya. 4. शुचिः समपीवशिरः शरीरः

Āsrama. 4. समलोष्टाश्मकाञ्चनाः

Jābāla. 6. लाभालाभौ समौ भुत्वा

Gopī. 5. न गङ्गाया समं तीर्थम्

— काञ्चनाद्रिसमं फलम्

Rāmāp. 23. तेजसा वह्निना समः

Mukti. 2. 11. त्रयमेतत्समं यावन्नाभ्यस्तम्

Gītā. 1. 4. भीमार्जुनसमा युधि

2. 38. सुखदुःखे समे कृत्वा

48. सिद्धसिद्धोः समो भुत्वा

4. 22. समः सिद्धार्थसिद्धौ च

5. 19. निर्दोषं हि समं ब्रह्म

27. प्राणापानौ समौ कृत्वा

6. 13. समं कार्याशरोप्रीवम्

32. समं पश्यति यो ऽर्जुन

9. 29. समो ऽहं सर्वभूतेषु

11. 43. न त्वत्समो ऽन्यभ्यधिकः
कुतो ऽन्यः

12. 18. समः शत्रौ च मित्रे च

— शीतोष्णसुखदुःखेषु समः

13. 27. समं सर्वेषु भूतेषु

28. समं पश्यन् हि सर्वत्र

18. 54. समः सर्वेषु भूतेषु

समकाल

Mukti. 2. 10. समकालं विराभ्यस्ताः

समक्षम्

Gītā. 11. 42. एको ऽथवाप्यच्युत तन्स-
मक्षम्

समग्र

Gītā. 4. 23. समग्रं प्रविलीयते
7. 1. असंशयं समग्रं माम्
11. 30. प्रसमानः... लोकान् सम-
ग्रान्
— तेजोभिरापूर्य जगत्समग्रम्

समचित्तत्व

Gītā. 13. 9. नित्यं च समचित्तत्वम्

समञ्जस

Gauḍa. 3. 13. तदेवं हि समञ्जसम्

समता, समत्व

Gauḍa. 2. 5. भेदानां हि समत्वेन
3. 2. अजाति समतां गतम् 38.
Gītā. 2. 48. समत्वं योग उच्यते
10. 5. अहिंसा समता तुष्टिः

समतिमृज्

Chhā. 1. 11. 3. एत एव समतिमृष्टाः स्तुव-
ताम्

समती

Gītā. 7. 26. वेदाहं समतीतानि
14. 26. स गुणान् समतीत्यैतान्

समदर्शन

Gītā. 6. 29. सर्वत्र समदर्शनः

समदर्शिन

Gītā. 5. 18. पण्डिताः समदर्शिनः

समदुःखसुख

Gītā. 2. 15. समदुःखसुखं धीरम्
12. 13. समदुःखसुखः क्षमी
14. 24. समदुःखसुखः स्वस्थः

समधिगम्

Gītā. 3. 4. सिद्धिं समधिगच्छति
समनस्क

Kāṭha. 3. 8. समनस्कः सदा शुचिः

समनुप्राविश

Mahānār. 1. 1. शुक्रेण ज्योतीषि समनुप्र-
विष्टः

समनुप्राप्

Gauḍa. 2. 36. अद्वैतं समनुप्राप्य

समन्ततस्

Gauḍa. 3. 2. जायमानं समन्ततः

35. ज्ञानालोकं समन्ततः

Gītā. 6. 24. विनियम्य समन्ततः

समन्तम्

Bṛih. 1. 3. 18. तं समन्तं परिण्यविशन्त
3. 3. 2. तं समन्तं पृथिवी... पर्येति
तां समन्तं पृथिवीं... समु-
द्रः पर्येति

समन्तात्

Gītā. 11. 17. पदयामि त्वां दुर्मिरीक्ष्यं
समन्तात्

30. लेलिहसे प्रसमानः सम-
न्तात्

समन्वारम्

Bṛih. 4. 4. 2. तं विशाकर्मणि समन्वार-
भेते पूर्वप्रज्ञा च

समन्वि

Śwet. 5. 8. सङ्कल्पाहङ्कारसमन्वितः

Chāl. 10. पदक्रमसमन्वितम्

Garbha. 4. जन्तुभिश्च समन्वितः

Rāmāp. 70. रेखात्रयसमन्वितम्

Mukti. 1. 1. सीताभरतसौमित्रिशत्रुघ्ना-
द्यैः समन्वितम्

- Mukti. 2. 71. मनोबुद्धिसमन्विताम्
Gītā. 10. 8. बुधा भावसमन्विताः
18. 26. धृत्युत्साहसमन्वितः

समबुद्धि

- Gītā. 6. 9. समबुद्धिर्विशिष्यते
12. 4. सर्वत्र समबुद्धयः

समभ्यस्

- Amṛita. 22. तदा योगं समभ्यसेत्
25. समभ्यसेन्नित्यं सन्मार्गगम-
नाय वै
Mukti. 1. 28. द्वात्रिंशाख्योपनिषदं सम-
भ्यस्य

समभ्यादा

- Bṛih. 4. 4. 1. एतास्तेजोमात्राः समभ्याद-
दानः

समर्थ

- Garbha. 3. पञ्चात्मकः समर्थः

समर्द्धयितृ

- Chhā. 1. 1. 8. समर्द्धयिता ह वै कामानां
भवति

समलोष्टाश्मकाञ्चन

- Gītā. 6. 8. योगी समलोष्टाश्मकाञ्चनः
14. 21. स्वस्थः समलोष्टाश्मकाञ्चनः

समवनी

- Bṛih. 3. 2. 11. अत्रैव समवनीयन्ते
Nṛisut. 5 (ter).

समवस्था

- Gītā. 13. 28. समवस्थितमीश्वरम्

समवह

- Chhā. 6. 9. 1. नानात्ययानां वृक्षाणां रसान्
समवहारम्

समवे

- Gītā. 1. 1. समवेता युयुत्सवः
25. समवेतान् कुरून्

समश्

- Bṛih. 4. 4. 7. अत्र ब्रह्म समभुते Kāṭha.
6. 14.

- Tait. 2. 5. 1. सर्वान् कामान् समभुते
2. 6. 1. आहो विद्वानमुं लोकं प्रेत्य
कश्चित्समभुता श्रेष्ठ

- Mahānār. 9. 12. उपांशुना सममृतत्वमानट्
Yogat. 5. लोकान् समभुते
Gopī. 5. स वै मोक्षं समभुते

समष्टि

- Bṛih. 3. 3. 2. वायुरेव व्यष्टिर्वायुः समष्टिः

समस्

- Chhā. 2. 1. 1. समस्तस्य खलु साक्ष उपा-
सनं साधु
7. 15. 3. यद्यप्येनानुत्क्रान्तप्राणाऽङ्क-
लेन समासं व्यतिसन्दहेत्
8. 6. 3. यत्रैतत् सुप्तः समस्तः सम्य-
सन्नः स्वप्नं न विजानाति
8. 11. 1.

- Kālig. 2. समस्तमहापातकोपपातके-
भ्यः

समस्तसाक्षि

- Kaivalya. 7. समस्तसाक्षिं तमसः परस्ता-
त् [इकारान्तः साक्षिशब्द-
श्छान्दसः Nār. Dipikā.]
24. समस्तसाक्षिं सदसद्विहीनम्

समस्नेह

- Mukti. 2. 70. अन्तःशान्तः समस्नेहो भव

समा

- Bṛih. 5. 10. 1. तस्मिन्वसति शाश्वतीः स-
माः

- Isā. 2. जिजीविषेच्छतं समाः
8. शाश्वतीभ्यः समाभ्यः

- Mukti. 2. 11. समाशतैः

- Gītā. 6. 41. उपित्वा शाश्वतीः समाः

समाकुल

Yogaśi. 5. रश्मिज्वालासमाकुलम्

समाक्रमम्

Mukti. 2. 42. अङ्गानङ्गैः समाक्रम्य

1. समाख्या

Rāmap. 73. यो नृसिंहः समाख्यातः

84. एवं यन्त्रं समाख्यातम्

2. समाख्या

Gauḍa. 3. 6. रूपकार्यसमाख्याश्च

समागम्

Chhā.1. 1. 6. यदा वै मिथुनौ समागच्छतः

Gītā. 1. 23. य एते ऽत्र समागताः

समागम

Maitri. 7. 11. समागमस्तयोरेव हृदयान्त-
गते सुषौ

समाचर

Kālāḡ. 1. तत्समाचरेन्मुमुक्षुर्न पुनर्भ-
वाय

Gopī. 5. व्रतं यस्तु समाचरेत्

Mukti. 2. 9. शुभामेव समाचर

Gītā. 3. 9. मुक्तसंगः समाचर

19. कार्यं कर्म समाचर

26. विद्वान्युक्तः समाचरन्

समाचार

Gauḍa. 4. 42. उपलभ्यात् समाचारात्

44 (bis).

समाज्ञा

Tait. 3. 10. 2. इति मानुषीः समाज्ञाः

समादा

Brih. 4. 2. 1. रथं वा नावं वा समाददीत

Brahmab. 21. ज्ञाननेत्रं समादाय

समाधा

Chhā. 8. 1. 3. द्यावापृथिवी अन्तरेव स-

माहिते... सर्वं तदस्मिन्

समाहितम्

4. अस्मिन्नेदिदं ब्रह्मपुरे सर्वं

समाहितम्

5. अस्मिन् कामाः समाहिताः

Brih. 4. 4. 23. तितिक्षुः समाहितो भूत्वा

Maitri. 6. 30. अत्र हि सर्वे कामाः समा-

हिताः 35, 38.

Nṛisut. 6. तितिक्षवः समाहिताः

Kshur. 6. अङ्गुष्ठे तु समाहितः

Gītā. 6. 7. परमात्मा समाहितः

12. 9. अथ चित्तं समाधातुम्

17. 11. यष्टव्यमेवेति मनः समाधाय

समाधान

Mukti. 2. 21. न समाधानजाप्याभ्याम्

समाधि

Maitri. 6. 18. प्राणायामः... समाधिः ष-

डङ्गा इत्युच्यते योगः

34. समाधिनिर्धोतमलस्य चेतसः

Gauḍa. 3. 37. समाधिरचलो ऽभयः

Amṛita. 6. तर्कश्चैव समाधिश्च

16. समाधिः परिकीर्तितः

Aruneya. 2. सन्धिं समाधावात्मन्याच-

रेत्

Mukti. 1. 3. समाधिविरमे

2. पुरुषप्रयत्नसाध्यवेदान्तश्र-

वणादिजनितसमाधिना

2. 19. समाधिमथ कर्माणि

53. सम्प्रज्ञातसमाधिः

54. असम्प्रज्ञातनामायं समाधिः

55. अतद्व्यावृत्तिरूपो ऽसौ स-

माधिः

56. समाधिः परमार्थिकः

Gītā. 2. 44. समाधौ न विधीयते

58. समाधावचला बुद्धिः

समाधिस्थ

Gītā. 2. 54. स्थितप्रज्ञस्य . . समाधिस्थ-
स्य

1. समान *adj.*

Chhā. 1. 3. 2. समान उ एवायं चासौ च
Bṛih. 4. 3. 7. समानः सन्नुभौ लोकावनु-
सञ्चरति

6. 5. 4. समानमा साञ्जीवीपुत्रात्
Śwet. 4. 6. समानं वृक्षं परिष्वज्जाते
Mund. 3. 1. 1.

7. समाने वृक्षे पुरुषो निमग्नः
Mund. 3. 1. 2.

Māṇḍū. 10. समानश्च भवति . . य एवं
वेद Nṛisut. 2.

2. समान

Chhā. 3. 13. 4. उदङ्सुषिः स समानः
5. 22. 1. तां जुहुयात् समानाय स्वा-
हेति समानस्तृप्यति

2. समाने तृप्यति मनस्तृप्यति

Bṛih. 1. 5. 3. प्राणो ऽपानो व्यान उदानः
समानः Tait. 1. 7. 1.

3. 9. 26. कस्मिन्नृदानः . . समान इति

Maitri. 2. 6. प्राणो ऽपानः समान उदा-
नो व्यानः

6. 9. प्राणाय स्वाहा . . समानाय
स्वाहा

33. प्राणो ऽपानो व्यानः समान
उदानः

7. 4. शरत् समानः . . उत्तरत
उद्यन्ति

Mahānār. 15. 8. समाने निविष्टो ऽमृतं जुहो-
मि 9.

16. 1. समाने निविष्टायामृतं हृतं
समानमन्त्रेनाप्यायस्व

Praśna. 3. 5. मध्ये तु समानः

Praśna. 3. 8. अन्तरा यदाकाशः स स-
मानः

4. 4. एतावाहुती समं नयतीति स
समानः

Prāṇāg. 1. प्रादेशिन्या समाने

4. समानो मैत्रावरुणः

Amṛita. 34. समानो नाभिदेशे तु

37. समानस्तस्य मध्ये तु

Kaṭhaśru. 1. प्राणापानव्यानोदानसमानान्
समानद्

Rāmāp. 75. अथो दीर्घा समानदा

समानलोकता

Mahānār. 12. 3. एतासामेव देवतानां . . स-
मानलोकतामाप्नोति

समानसंज्ञ

Maitri. 2. 6. अग्निष्टो वाङ्मे ऽङ्गे समानय-
त्येष वाव स समानसंज्ञः

समानी

Maitri. 2. 6. अग्निष्टो वाङ्मे ऽङ्गे समानयति
समाप्

Kaush. 2. 15. एनं समापयेयुर्यथा समा-
पयितव्यो भवति

Bṛih. 1. 5. 23. यद्यु चरेत्समापिपयिषेत्

Kshur. 25. अमृतत्वं समाप्नोति (not
in 5 MSS.).

Jābāla. 4. ब्रह्मचर्यं समाप्य गृही भ-
वेत्

Gītā. 11. 40. सर्वं समाप्नोषि ततो ऽसि
सर्वः

समाभिन्न

Gauḍa. 4. 93. सर्वे धर्माः समाभिन्नाः

समाया

Rāmāp. 29. तं देवा ये समाययुः

43. लंकां समाययौ

45. पुरीं लंकां समाययौ

समायु

Rāmap. 68. नादविन्दुसमायुतम्

समायुज्

Gitā. 15. 14. प्राणापानसमायुक्तः

समायोग

Kshur. 19. जार्तीपुष्पसमायोगैः (five independent MSS. read समो योगी)

समारम्

Chhā. 1. 10. 11. ते ह समारतास्तूष्णीमासां-
चक्रिरे

समारुह्

Kaush. 3. 6. प्रज्ञया वाचं समारुह्य (si-
milarly 9 times more).

Nāda. 5. एवमेनं समारुढः

Nyāsa. 1. मय्यग्रे अभिमित्यग्नीन् स-
मारोपयेत्Kāṭhaśru. 1. यजमानस्याङ्गान् .. समा-
रोप्य

— सर्वान् सर्वेषु समारोपयेत्

Aruṇeya. 2. लौकिकाग्नीनुदराग्नौ समा-
रोपयेत्— गायत्रीं च स्ववाचाग्नौ स-
मारोपयेत्

समारोप

Nyāsa. 2. स्वशरीरे समारोपः

समालिख्

Rāmap. 67. मन्वान्मन्त्री समालिखेत्

समावस्था

Mukti. 2. 52. तावत्पूर्णा समावस्थाम्

समाविश्

Mukti. 2. 6. अशुभेषु समाविष्टम्
10. 10. ज्ञानी मन्त्रसमाविष्टः

समावृ

Śwet. 6. 10. देव एकः समावृणोति

Gitā. 7. 25. योगमायासमावृतः

16. 16. मोहजालसमावृताः

समावृत्

Chhā. 4. 10. 1. अन्यानन्तेवासिनः समा-
वर्त्तयन्तं ह स्मैव न समा-
वर्त्तयति

समाश्रि

Maitri. 6. 9. परमात्मा वै पञ्चवायुः स-
माश्रितः

Mahānār. 16. 3. अङ्गुष्ठं च समाश्रितः

Kshur. 7. नाभिदेशे समाश्रयेत्

9. शृङ्गां नाडीं समाश्रयेत्

Mukti. 2. 15. त्रयमेव समाश्रय

समास्

Śwet. 4. 8. य इत्तद्विदुस्त इमे समासते
Nrip. 4. 2; 5. 2.

Nrisut. 7. स्वे महिषि सदा समासते

समास

Kaush. 2. 15. समासेनैव ब्रूयात्

Chhā. 6. 4. 7. एतासामेव देवतानां समा-
सः

Gitā. 13. 3. तत्समासेन मे शृणु

6. एतत्क्षेत्रं समासेन

18. 50. समासेनैव कौन्तेय

समासञ्ज्

Maitri. 6. 34. समासक्तं यथा चित्तम्

समासतस्

Gitā. 13. 18. ज्ञेयं चोक्तं समासतः

समासद्

Yogast. 9. पुण्यमेतत् समासाद्य

समाहितात्मन्

Bṛih. 4. 2. 1. एतामिरुपनिषद्भिः समा-
हितात्मासि

समाह

Gītā. 11. 32. लोकान्समाहर्तुमिह प्रवृत्तः

समाहति

Pīṇḍa. 8. सर्वेन्द्रियसमाहतिः

समि

Kaush. 2. 8. आप्यायस्व समेतु ते
— सं ते पयांसि समु यन्तु
वाजाः

Chhā. 4. 1. 4. यथा कृतायविजितायाधरे-
याः संयान्ति 6.

Bṛih. 1. 5. 12. तौ मिथुनं समैताम्

6. 2. 2. ताभ्यामिदं विश्वमेजत्समेति

Swet. 4. 11. यस्मिन्निदं सं च विचैति
सर्वम् Mahānār. 1. 2.

समिञ्च

Bṛih. 6. 4. 23. यथा वायुः पुष्करिणीं स-
मिञ्चयति

समिति

Chhā. 5. 3. 1. पञ्चालानां समितिमेयाय

समितिगम

Bṛih. 6. 4. 18. पुत्रो मे पण्डितो विजिगीतः
समितिगमः... जायेत

समितिञ्चय

Gītā. 1. 8. कृपञ्च समितिञ्चयः

समित्पाणि

Kaush. 1. 1. स ह समित्पाणिः... प्रति-
चक्रमे

4. 19. बालाकिः समित्पाणिः प्रति-
चक्रमे

Chhā. 5. 11. 7. समित्पाणयः पूर्वाङ्गे प्रतिच-
क्रमिरे

8. 7. 2. समित्पाणी प्रजापतिसका-
शमाजग्मतुः

8. 9. 1. स समित्पाणिः पुनरेथाय
8. 10. 3; 8. 11. 2.

Mund. 1. 2. 12. गुरुमेवाभिगच्छेत् समित्पा-
णिः

Praśna. 1. 1. समित्पाणयो भगवन्तं पि-
प्लादमुपसन्नाः

समिध्, समिध

Chhā. 4. 4. 5. समिधं सोम्याहम्

4. 6. 1. समिधमाधाय 4. 7. 1,
4. 8. 1.

5. 4. 1. आदित्य एव समित् Bṛih.
6. 2. 9.

5. 5. 1. वायुरेव समित्

5. 6. 1. संवत्सर एव समित् Bṛih.
6. 2. 10.

5. 7. 1. वागेव समित्

5. 8. 1. उपस्थ एव समित् Bṛih.
6. 2. 13.

Bṛih. 6. 2. 11. पृथिव्येव समित्

12. व्यात्तमेव समित्

14. समित्समित्

Mund. 2. 1. 5. तस्मादग्निः समिधो यस्य
सूर्यः

8. सप्तार्चिषः समिधः Mahā-
nār. 8. 4.

Mahānār. 25. 1. यत्सायं प्रातर्गन्ति तत्स-
मिधः

समिन्ध

Bṛih. 6. 4. 3. चर्माधिपवणे समिन्धो मध्य-
तस्तौ मुष्कौ

12. मम समिन्धे ज्जौषीः
(4 times).

Mund. 1. 2. 2. समिन्धे हव्यवाहने

- Nrip. 5. 10. तद्विप्रासो विपन्यवो जागृ-
वांसः समिन्धते Aruṇeya.
5; Vāsu. 4; Skanda. 15;
Mukti. 2. 78.
- Gītā. 4. 37. यथैधांसि समिद्धो ऽग्निः
समीक्ष्
- Gītā. 1. 27. तान् समीक्ष्य स कौन्तेयः
समीरण
- Maitri. 7. 11. एतन् समीरणे प्रकाशप्रक्षे-
पकौण्यस्थानीयम्
— समीरणे नमसि प्रशाख्यै-
वोत्क्रम्य
समुत्क्रम्
- Nāda. 13. द्वितीयायां समुत्क्रान्तः
समुत्थ
- Brahmay. 2. प्रसादान्तः समुत्थस्य विष्णोः
Gītā. 7. 27. इच्छाद्वेषसमुत्थेन
समुत्था
- Kaush. 2. 14. तत्त एव समुत्तस्थौ
4. 19. स तत एव समुत्तस्थौ
- Chhā. 8. 2. 1. सङ्कल्पादेवास्य पितरः स-
मुत्तिष्ठन्ति (similarly 9
times more in this sec-
tion).
8. 3. 4. अस्माच्छरीरात्समुत्थाय
8. 12. 3; Maitri. 2. 2.
8. 12. 2. अमुष्यादाकाशात्समुत्थाय
- Bṛih. 2. 4. 12. एतेभ्यो भूतेभ्यः समुत्थाय
4. 5. 13.
6. 2. 2. आपः पुरुषवाचो भूत्वा स-
मुत्थाय वदन्ति
- Swet. 2. 12. पृथ्याप्यतेजोनिलखे समु-
त्थिते
समुत्पद्
- Chhā. 1. 9. 1. इमानि भूतान्याकाशादेव
समुत्पद्यन्ते

- Nār. 1. सर्वाणि च भूतानि नाराय-
णादेव समुत्पद्यन्ते
- Krish. 18. दुग्धसिन्धोः समुत्पन्नः
समुत्पद्
- Bṛih. 6. 4. 2. एतं प्राञ्चं यावाणमात्मन
एव समुदपारयत्
समुत्सृज्
- Kshur. 5. शनैरेथ समुत्सृजेत्
- Maitri. 3. 2. तेषां यत् समुदयं तच्छरी-
रमित्युक्तम्
समुदय
- Chhā. 6. 6. 1. यो ऽग्निमा स ऊर्ध्वः समु-
दीपति 2, 3, 4.
समुदीप्
- Nyāsa. 2. किं वा दुःखं समुद्दिश्य
समुद्दिश्
- Gītā. 12. 7. तेषामहं समुद्धर्त्ता
समुद्धर्त्
- Ait. 1. 3. अद्भ्य एव पुरुषं समुद्धृत्य
Kālāg. 3. मा नस्तोकेति समुद्धृत्य
समुद्धम
- Gītā. 1. 22. अस्मिन् रणसमुद्धमे
समुद्र
- Chhā. 2. 4. 1. समुद्रो निधनम् 2. 17. 1.
3. 19. 2. यद्वास्तेयमुदकं स समुद्रः
4. 6. 3. समुद्रः कला
6. 10. 1. समुद्रात्समुद्रमेवापियन्ति
समुद्र एव भवन्ति
- Bṛih. 1. 1. 2. तस्य पूर्वं समुद्रे योनिः
— तस्यापरे समुद्रे योनिः
— समुद्र एवास्य बन्धुः समु-
द्रो योनिः

Bṛih. 2. 4. 11. सर्वासामपां समुद्र एकाय-
नम् 4. 5. 12.

3. 3. 2. पृथिवी द्विस्तावत्समुद्रः प-
र्येति

Śwet. 4. 4. ऋतवः समुद्राः

Mund. 2. 1. 9. अतः समुद्रा गिरयश्च सर्वे
Mahânâr. 8. 5.

3. 2. 8. समुद्रे ऽस्तङ्गच्छन्ति

Mahânâr. 1. 3. यदन्तः समुद्रे कवयो व-
दन्ति

5. 5. ततः समुद्रो अर्णवः

6. समुद्रादर्णवादधि संवत्सरो
अजायत

6. 1. अक्रान्तसमुद्रः प्रथमे वि-
धर्मन्

9. 12. समुद्रादूर्ध्वमधुमानुदारत्

Praśna. 6. 5. समुद्रं प्राप्यास्तङ्गच्छन्ति
— समुद्र इत्येवं श्रेयते

Sarvop. 4. अपरिमितानन्दसमुद्रः

Gītā. 2. 70. समुद्रमापः प्रविशन्ति य-
द्वात्

11. 28. समुद्रमेवाभिमुखा द्रवन्ति

समुद्रवेला

Maitri. 4. 2. समुद्रवेलेव दुर्निवार्यमस्य
मृत्योरागमनम्

समुद्रायण

Praśna. 6. 5. यथेमा नद्यः स्यन्दमानाः
समुद्रायणाः

समुद्रेत

Mahânâr. 11. 7. समुद्रेतं विश्वदांभुवम् (so
MSS; समुद्रेतं समुद्रमितं
प्राप्तम् Nârâyana).

Mahâ. 3. समुद्रेतं विश्वरूपिणम् (so
Nârâyana; but Śaṅk-
arānanda समुद्रे कं, &c.).

समुपादिश

Mukti. 1. 21. मत्तारं समुपादिशन्

समुपविश

Chhā. 1. 8. 2. तथेति ह समुपविशः

1. 12. 4. ते ह समुपविश्य हिंचकुः

समुपस्था

Gītā. 1. 28. युयुत्सवं समुपस्थितम्

2. 2. विषमं समुपस्थितम्

समुपाश्रि

Mukti. 1. 7. वेदान्तं समुपाश्रय

Gītā. 18. 52. वैराग्यं समुपाश्रितः

समुपास्

Rāmāp. 57. वसिष्ठवामदेवादिसुनिभिः
समुपासितः

समुपे

Gauḍa. 2. 29. तद्गृहः समुपैति तम्

समुब्ज

Siras. 6. देवकोशः समुब्जितः

समूल

Bṛih. 3. 9. 28. यत्समूलमावृहेयुर्वृक्षम्

Praśna. 6. 1. समूलो वा एष परिशुष्यति

समूह

Bṛih. 5. 15. 1. व्यूह रश्मीन् समूह तेजः
Iṣā. 16.

Kshur. 15. समूहन्नाडिसञ्चयम्

समूह

Sarvop. 2. षण्णां कोशानां समूहः

समृ

Chhā. 7. 15. 1. यथा वा अरा नामौ सम-
र्पिता एवमस्मिन् प्राणे सर्व
समर्पितम्

Bṛih. 2. 5. 15. यथा रथनाभौ च रथनेमौ
चाराः सर्वे समर्पिताः . .
आत्मनि . . सर्व एत आ-
त्मानः समर्पिताः

Mupd. 2. 1. अत्रैतत् समर्पितमेजत्वाण-
न्निमिषच्च यत्

Rāmāp. 91. तस्मै जपादींश्च सम्यक् स-
मर्प्य

समृद्धवेग

Gītā. 11. 29. विशन्ति नाशाय समृद्ध-
वेगाः

— तथैव . . लोकास्तवापि व-
क्त्राणि समृद्धवेगाः

समृद्धि

Chhā. 1. 1. 8. एषो एव समृद्धिर्यदनुज्ञा

1. 3. 8. अथ खल्वाशीः समृद्धिः

5. 2. 9. समृद्धिं तत्र जानीयात्

Maitri. 6. 36. तेजसः समृद्धौ

समृध्

Chhā. 1. 3. 12. अभ्याशो ह यदस्मै स
कामः समृद्धेयं यत्कामः
स्तुवीत

5. 2. 8. समृद्धं कर्मेति विद्यात्

7. 14. 2. अस्य सर्वे कामाः समृ-
ध्यन्ति

Bṛih. 4. 3. 33. स यो मनुष्याणां राज्ञः स-
मृद्धः

5. 14. 7. असावस्मै कामो मा स-
मर्द्धि

Maitri. 6. 36. शान्तमेकं समृद्धं चैकम्
— यत्समृद्धमिदं तस्यान्नम्

Gītā. 11. 33. भुंक्ष्व राज्यं समृद्धम्

समे

Chhā. 5. 11. 1. महाश्रोत्रियाः समेत्य मी-
मांसां चक्रुः

Śwet. 6. 3. तत्त्वस्य तत्त्वेन समेत्य यो-
गम्

Kaṭhaśru. 2. देवा ह वै समेत्य प्रजाप-
तिमनुवन्

सम्पद्

Chhā. 4. 4. 5. ता यदा सहस्रं सम्पदुः

5. 1. 4. सम्पदं वेद सं हास्मै कामाः
पद्यन्ते

5. 11. 2. ते ह सम्पादयान्चक्रुः

3. स ह सम्पादयान्चकार

6. 8. 1. सता सोम्य तदा सम्पन्नो
भवति

6. पुरुषस्य प्रयतो वाङ्मनसि
सम्पद्यते

6. 9. 2. सति सम्पद्य न विदुः सति
सम्पद्यामहे (MSS. and

Sāyana read सम्पत्स्या-
महे)

6. 14. 2. अथ सम्पत्स्ये

6. 15. 1. यावन्न वाङ्मनसि सम्पद्यते
2. यदास्य वाङ्मनसि सम्पद्यते

8. 2. 1. पितृलोकेन सम्पन्नो महीय-
ते (similarly 9 times
more in this section).

8. 6. 8. तेजसा हि तदा सम्पन्नो भ-
वति

8. 11. 3. तान्येकशतं सम्पदुः

Bṛih. 6. 1. 4. सं हास्मै पद्यते यं कामं
कामयते (bis).

Maitri. 1. 1. अविकलः संपद्यते यज्ञः

6. 22. यथा सम्पन्ना मधुत्वं नाना
रसाः

27. यत्तस्य ज्योतिरिव सम्प-
द्यति

Praśna. 3. 9. इन्द्रियैर्मनसि सम्पद्यमानैः

5. 3. तपसा ब्रह्मचर्येण श्रद्धया
सम्पन्नः

Praśna. 5. 4. यदि द्विमात्रेण मनसि सम्पद्यते

5. स तेजसि सूर्ये सम्पन्नः

Nṛip. 2. 2. एवं द्वात्रिंशदक्षराणि संपद्यन्ते

5. 1. क्षेत्रं क्षेत्रं वा मायैषा सम्पद्यते

Nṛisut. 3. गुणैरैक्यं सम्पाद्य

Śikhā. 2. करणं सर्वमैश्वर्यं सम्पन्नम्

Brahmab. 6. ब्रह्म सम्पद्यते तदा
Gītā. 13. 30.

8. ब्रह्म सम्पद्यते ध्रुवम्

Jābāla. 6. तत्त्वब्रह्ममार्गे सम्यक् सम्पन्नः

Mukti. 1. साधनचतुष्टयसम्पन्नाः

2. सम्पद्

Chhā. 5. 1. 4. यो ह वै सम्पदं वेद... श्रोत्रं
... सम्पत् Brih. 6. 1. 4.
14. यदहं सम्पदस्मि त्वं तत्सम्पदसि Brih. 6. 1. 14.

5. 2. 5. सम्पदे स्वाहा

Brih. 3. 1. 6. इत्यतिमोक्षा अथ सम्पदः

4. 3. 32. एषास्य परमा सम्पत्

6. 3. 2. चक्षुषे स्वाहा सम्पदे स्वाहा

Gītā. 16. 3. सम्पदं दैवीमभिजातस्य

4. सम्पदमासुरीम्

5. दैवी सम्पद्विमोक्षाय

— मा शुचः सम्पदं दैवीमभिजातो ऽसि पाण्डव

सम्पन्नतम

Brih. 4. 3. 33. सर्वैर्मानुष्यकैर्भोगैः सम्पन्नतमः

सम्परिग्रह

Kāṭha. 2. 13. एतच्छ्रुत्वा सम्परिगृह्य

सम्परित्यज्

Mukti. 2. 18. वासनां सम्परित्यज्य 68.

सम्परित्याग

Mukti. 2. 29. वासनासम्परित्यागात्

45. वासनासम्परित्यागः

सम्परिष्वञ्ज

Brih. 1. 4. 3. यथा स्त्रीपुमांसौ सम्परिष्वक्तौ

4. 3. 21. यथा प्रियया स्त्रिया सम्परिष्वक्तः... एवमेवायं पुरुषः प्राज्ञेनात्मना सम्परिष्वक्तः

सम्परी

Kāṭha. 2. 2. तौ सम्परीत्य विविनक्ति धीरः

सम्पात

Chhā. 5. 2. 4. मन्ये सम्पातमवनयेत् 5.
5. 10. 5. तस्मिन्त्यावत्संपातमुषित्वा

सम्पीड्

Nṛisut. 7. स एतत्सर्वं... सम्पीड्य

Mukti. 2. 42. हस्तं हस्तेन सम्पीड्य

सम्पुष्पित

Mahānūr. 8. 1. यथा वृक्षस्य सम्पुष्पितस्य

सम्पूज्

Gauḍa. 1. 22. सम्पूज्यः सर्वभूतानाम्

Nṛisut. 3. आनन्दात्मतेनैनांश्चतुर्धा सम्पूज्य

— सम्पूज्योपहारैश्चतुर्धा

Rāmap. 90. (मायाविद्ये...) सम्पूजयेत्

सम्पूर्णता

Gopī. 5. न्यूनं सम्पूर्णतां याति

सम्पृ

Chhā. 5. 3. 3. वेत्य यथासौ लोको न सम्पूर्यता ३ इति

- Chhâ. 5. 10. 8. तेनासौ लोको न सम्पूर्यते
 Brih. 6. 2. 2. वेत्यो यथासौ लोक एवं व-
 ह्मभिः पुनः पुनः प्रयद्भिर्न
 सम्पूर्यता ३ इति
 Nrisut. 9. तत्र तत्र च सम्पूर्णं सन्तिष्ठति
 Garbha. 3. नवमे मासि सर्वलक्षणज्ञान-
 सम्पूर्णो भवति

सम्प्रकाश

- Gauḍa. 3. 11. खं यथा सम्प्रकाशितः

सम्प्रकृत्

- Gītā. 18. 4. त्रिविधः सम्प्रकीर्तितः

सम्प्रचक्ष्

- Brahmav. 2. ध्रुवाग्निः सम्प्रचक्षते

सम्प्रच्छद्

- Kaush. 2. 15. अहतेन वाससा सम्प्रच्छन्नः

सम्प्रज्ञा

- Mukti. 2. 53. सम्प्रज्ञातसमाधिः

सम्प्रति

- Chhâ. 2. 9. 5. यत्सम्प्रति मध्यन्दिने स
 उद्गीथः

- Râmāp. 34. सम्प्रत्याश्रिमारणं कुरु

सम्प्रतिज्ञा

- Chhâ. 8. 11. 1. नाहं खल्वयमेवं सम्प्रत्या-
 त्मानं जानात्ययमहमस्मी-
 ति 2.

सम्प्रतिपत्ति

- Gauḍa. 1. 19. मात्रासम्प्रतिपत्तौ 20, 21.

सम्प्रतिविद्

- Kaush. 1. 4. तमित्वा सम्प्रतिविदो म-
 ज्जन्ति

सम्प्रतिष्ठ

- Śwet. 1. 1. क्व च सम्प्रतिष्ठाः

सम्प्रतिष्ठा

- Chhâ. 8. 15. 1. आत्मनि सर्वेन्द्रियाणि स-
 म्प्रतिष्ठाप्य
 Prasna. 4. 1. कस्मिन्नु सर्वे सम्प्रतिष्ठिताः
 Sîkhâ. 2. सर्वकरणानि सम्प्रतिष्ठाप्य
 ध्यानात्
 Brahma. 1. दिव्ये ब्रह्मपुरे सम्प्रतिष्ठिताः

2. सम्प्रतिष्ठा

- Gītā. 15. 3. नान्तो न चादिर्न च सम्प्र-
 तिष्ठा

सम्प्रत्ति

- Brih. 1. 5. 17. अथातः सम्प्रत्तिः

सम्प्रत्यधी

- Chhâ. 5. 11. 2. सम्प्रतीममात्मानं वैश्वान-
 रमध्येति 4.
 6. आत्मानमेवेमं वैश्वानरं स-
 म्प्रत्यध्येषि

सम्प्रदा

- Kaush. 2. 15. अथास्मै सम्प्रयच्छति

सम्प्रदान

- Kaush. 2. 15. अथातः पितापुत्रीयं सम्प्र-
 दानम्

सम्प्रधा

- Kaush. 2. 15. अस्मा आसीतायाभिमुखा-
 यैव सम्प्रदध्यात् (so MS.)

सम्प्रमुच्

- Brih. 4. 3. 36. एभ्यो ऽङ्गेभ्यः सम्प्रमुच्य

सम्प्रयम्

- Chhâ. 2. 24. 6. तस्मै वसवः प्रातःसवनं
 संप्रयच्छन्ति
 10. तस्मै रुद्रा माध्यन्दिनं स-
 वनं संप्रयच्छन्ति

Chhā. 2. 24. 16. तस्मा आदित्याश्च विश्वे च
देवास्तृतीयसवनं संप्रय-
च्छन्ति

सम्प्रयुज्

Maitri. 7. 11. खजाग्रियोगाद्भृदि सम्प्रयु-
क्तम्

Gauḍa. 3. 5. न सर्वे सम्प्रयुज्यन्ते

सम्प्रली

Gauḍa. 3. 4. आकाशे सम्प्रलीयन्ते

सम्प्रवच्

Kshur. 1. क्षुरिकां सम्प्रवक्ष्यामि

सम्प्रवृत्

Gītā. 14. 22. न हेष्टि सम्प्रवृत्तानि

सम्प्रसद्

Chhā. 8. 6. 3. सुप्रः समस्तः सम्प्रसन्नः
8. 11. 1.

सम्प्रसाद

Chhā. 8. 3. 4. य एष सम्प्रसादो ऽस्माच्छ-
रीरात्समुत्थाय Maitri.
2. 2.

8. 12. 3. एवमेवैष सम्प्रसादः

Bṛih. 4. 3. 15. एतस्मिन्सम्प्रसादे रत्वा

सम्प्रसार

Brahma. 1. सम्प्रसारो ऽन्तर्यामी

सम्प्रसू

Muṇḍ. 2. 1. 5. बह्वीः प्रजाः पुरुषात् सम्प्र-
सृताः

7. तस्माच्च देवा बहुधा सम्प्र-
सृताः

Sikhā. 2. ब्रह्मविष्णुरुद्रेन्द्राः सम्प्रसूय-
न्ते

सम्प्रस्था

Praśna. 4. 7. यथा . . वयांसि वासोवृक्षं
सम्प्रतिष्ठन्त एवं . . तत्सर्वं
पर आत्मानि सम्प्रतिष्ठते

Praśna. 4. 9. स परे ऽक्षरे आत्मानि स-
म्प्रतिष्ठते

11. प्राणा भूतानि सम्प्रतिष्ठन्ति
यत्र

सम्प्रसृ

Chhā. 2. 23. 3. त्रयी विद्या सम्प्रसृजवत्
— एतान्यक्षराणि सम्प्रसृजवन्त

4. ओङ्कारः सम्प्रसृजवत्

Maitri. 5. 2. तत्सत्त्वमेवेरितं रसः सम्प्रा-
सृजवत्

सम्प्राप्

Maitri. 4. 3. सत्त्वात् सम्प्राप्यते मनः

Muṇḍ. 3. 2. 5. सम्प्राप्यैनमृषयो ज्ञानतृप्ताः

Garbha. 4. अथ योनिद्वारं सम्प्राप्तः

सम्प्राप्ति

Mukti. 2. 11. तावच्च पदसम्प्राप्तिः

सम्प्रेक्ष्

Gītā. 6. 13. सम्प्रेक्ष्य नासिकाग्रं स्वम्

सम्पु

Chhā. 2. 4. 1. मेघो यत्सम्पुवते स हि-
ङ्कारः

2. 15. 1. अभ्राणि सम्पुवन्ते स हि-
ङ्कारः

सम्पुतोदक

Gītā. 2. 46. सर्वतः सम्पुतोदके

सम्पसा

Bṛih. 5. 14. 8. सर्वमेव तत्सम्पसाय

सम्बन्ध

Sarvop. 2. प्राप्तशरीरसंबन्धवियोगम्

सम्बन्धिन्

Gītā. 1. 34. श्यालाः सम्बन्धिनस्तथा

सम्बुध्

Gauḍa. 3. 44. लये सम्बोधयेष्वित्तम्

4. 1. ज्ञेयाभिधेन सम्बुद्धः

सम्बोधयितु

Maitri. 6. 4. एको ऽस्य सम्बोधयिता

सम्भक्ष

Nṛisut.

4. संभक्ष्य सिंहने

7. स एतत् सर्वं... संभक्ष्य

Śiras.

4. सर्वान् प्राणान् संभक्ष्य

सम्भक्षण

Śiras.

4. संभक्षणेनाजः संसृजति

सम्भव

Isā.

13. अन्यदेवाहुः संभवात्

Śwet.

3. 1. य एवैक उद्भवे संभवे च

Gauda.

3. 9. मरणे संभवे चैव

25. संभवः प्रतिषिध्यते

48. संभवो ऽस्य न विद्यते

4. 71.

4. 16. संभवे हेतुफलयोः

— युगपत्संभवे यस्मात्

38. न च भूतादभूतस्य संभवो

ऽस्ति

Piṇḍa.

4. कलानां तस्य संभवः

9. पिण्डदानेन संभवः

Gopī.

5. केलिकुङ्कुमसंभवम्

Rāmota.

3. मकाराक्षरसंभवः

Mukti.

2. 50. संभवव्यत्ययक्रमात्

Gītā.

14. 3. सम्भवः सर्वभूतानाम्

सम्भाष

Kaush.

2. 4. अपि वाताह्वा तिष्ठेत्संभाष-
माणः

सम्भू

Ait.

4. 1. रेतस्तदेतत्सर्वेभ्यो ऽङ्गेभ्य-
स्तेजः संभूतम्6. सर्वान् कामान्भावामृतः स-
मभवत् 5. 4; Atmapra.

1.

Kaush.

1. 6. आकाशाद्योनेः संभूतः

2. 11. अङ्गादङ्गात्संभवसि Brih.
6. 4. 9.

Chhā.

3. 19. 1. तत्सदासीत्तत्समभवत्

5. 4. 2. तस्या आहुतेः सोमो राजा
संभवति Brih. 6. 2. 9
(आहुत्यै)

5. 5. 2. ... वर्षं संभवति

5. 6. 2. ... अन्नं संभवति Brih. 6.
2. 11.5. 7. 2. ... रेतः संभवति Brih. 6.
2. 12.

5. 8. 2. ... गर्भः संभवति

5. 9. 2. यतः संभूतो भवति

Brih. 1.

1. 2. एतौ वा अश्वं महिमाना-
वभितः संभवतुः1. 2. 4. स मनसा वाचं मिथुनं सम-
भवत्

7. अश्वः समभवद्यदश्वत्

1. 4. 3. तां समभवत्ततो मनुष्या
अजायन्त4. कथं नु मात्मन एव जनयि-
त्वा संभवति— तां समेवाभवत्ततो गावो
ऽजायन्त (similarly twice
more).5. 14. 8. शुद्धः पूतो ऽजरो ऽमृतः संभ-
वति6. 2. 10. तस्या आहुत्यै वृष्टिः संभ-
वति13. तस्या आहुत्यै पुरुषः संभ-
वति14. तस्या आहुत्यै पुरुषो भास्व-
रवर्णः संभवति

Tait. 2.

1. 1. आत्मन आकाशः संभूतः

Kātha.

4. 7. या प्राणेन संभवत्यदितिः

Maitri. 6.

19. अप्राणात्... सम्भूतः प्राणसं-
ज्ञको जीवः

Muṇḍ. 1. 1. 1. ब्रह्मा देवानां प्रथमः संबभूव
7. यथा पृथिव्यामोषधयः सं-
भवन्ति
— तथाक्षरात् संबवतीह वि-
श्रम्

Mahānār. 1. 12. अज्ञः संभूतो हिरण्यगर्भः
Nrip. 1. 1. स प्रजापतिरेकः पुष्करपर्णे
समभवत्

Nrisut. 4. परमं ब्रह्म संभाव्य
Nyāsa. 5. अथ नैः संभूतैर्वायुः
Nār. 5. नानेकधा सम्भवत्तदोमिति
Vāsu. 2. तदंतदोमित्येकधा सम्भ-
वत्

Gopī. 5. एतत्संभोगसंभूतं तन्दनम्
Rāmōt. 3. अकाराक्षरसंभूतः
— उकाराक्षरसंभूतः
— अहमेवंति सम्भाव्य

Gītā. 2. 34. सम्भावितस्य चाकीर्तिः
4. 6. सम्भवाम्यात्ममायया
8. सम्भवामि युगे युगे
14. 4. मूर्त्तयः सम्भवन्ति याः
16. 8. अपरस्परसंभूतम्

सम्भूति

Isā. 12. य उ संभूत्यां गताः
14. संभूतिं च विनाशं च य-
स्तद्वेदोभयं सह .. संभू-
त्यामृतमभ्युते

Gāṇḍa. 3. 25. संभूतेरपवादाच्च

सम्भू

Bṛih. 6. 8. 1. सर्वोपधं कलानीति संभूत्य
Maitri. 6. 14. तस्यैतदूपं यन्निमेषादिका-
लात् संभूतम्

Nyāsa. 1. ओषधिसंभारान् संभूत्य
(3 MSS. have विधिव-
त्संभारान् and 2 omit the
वत्)

Gopī.

Gopī.

Mukti.

Gāṇḍa.

Tait.

Chhā.

Mahānār.

Nrip.

Gopī.

Gāṇḍa.

Gītā.

Maitri.

5. कुङ्कुमं .. जलक्रीडासु सं-
भूतम्

संभोग

4. मायासहितब्रह्मसंभोगव-
शात्
5. एतत्संभोगसंभूतं तन्दनम्
(one MS has एतत्सं-
योगः)

सम्भोज्ज

2. 63. स्थितिः सम्भूज्जीववत्
सम्भन्त्

4. 35. मित्राद्यैः सह सम्मन्त्र्य
सम्मर्शित्

4. ये तत्र ब्राह्मणाः सम्मर्शि-
नः (hr.).

सम्मा

1. आत्मसम्मितम् 6.
1. अक्षरे ब्रह्म सम्मितम्
5. 1. भूमिभिः सम्मितं भवति
— गायत्र्या सम्मितं भवति
— जगत्या सम्मितं भवति
— पुरुषेण सम्मितं भवति
— अतुष्टुभा सम्मितं भवति

सम्मिलित

4. महावाद्या ब्रह्मणो महागा-
यासम्मिलितात्

संभूत

2. 12. यथा सम्भूतितः स्वयम्
7. धर्मसंभूतधेनाः

संभूदत्वं

2. अभिभूतत्वात् संभूदत्वं
प्रयातः संभूदत्वादात्मस्थं
.. नापश्यत्

सम्मोह

- Kaush. 3 3. आबल्यमेत्य सम्मोहमेति
4. 13. न पुरा कालात् सम्मोह-
मेति
Brh. 4. 4. 1. अदत्तं न्येत्य सम्मोहमिव
न्येति
Maitri. 3. 5. सम्मोहो भयं . . इति ताम-
सानि
6. 38. अतः सम्मोहं डिच्वा
Gītā. 2. 63. क्रोधाद्भवति सम्मोहः
सम्मोहात्समृतिविभ्रमः
7. 27. सर्वगुणानि सम्मोहं . . या-
न्ति

सम्मोहमौलिन

- Maitri. 6. 28. सम्मोहमौली तृष्णैर्प्याकु-
ण्ठली

सम्यग्ज्ञान

- Mund. 3. 1. 5. सम्यग्ज्ञानेन ब्रह्मचर्येण नि-
त्यम्

सम्यक्

- Brh. 5. 13. 3. प्राणे हीमानि सर्वाणि भू-
तानि सम्यञ्चि सम्यञ्चि
हाम्मै . . अत्राया कल्पन्ते
Swet. 6. 21. प्रोवाच सम्यगृषिसंघजुष्टम्
Maitri. 6. 28. सम्यग्योगः प्रवर्त्तते
37. अमौ प्रास्तावतिः सम्यक्
Mund. 1. 2. 13. सम्यक् . . प्रोवाच
Praśna. 5. 6. क्रियासु . . सम्यक् प्रयुक्ता-
स्तु
Prānāg. 2. सम्यक् श्रपयित्वा
Amṛita. 18. बध्वा योगासनं सम्यक्
28. सम्यङ्निनित्यमभ्यस्यतः
Jābāla. 6. तच्चब्रह्ममार्गं सम्यक् स-
म्पन्नः
Vāsu. 4. सम्यग् ज्ञानं लब्ध्वा

Rāmāp.

68. लिखेत्सम्यक्तो बहिः
83. प्राप्नुवन्ति क्षणात्सम्यक्
91. तस्मै जपादींश्च सम्यक् स-
मर्प्य

Mukti.

1. 24. मत्सायुज्यं द्विजः सम्यग्भ-
जेत्
49. सम्यक्परीक्ष्य दातव्यम्
52. सम्यक्परीक्ष्य दद्याः
2. 16. सम्यग्वासनया त्यक्तम्
17. सम्यगालोकनान्स्यात्

Gītā.

5. 4. एकमप्याश्रितः सम्यक्
8. 10. प्राणमावेश्य सम्यक्
9. 30. सम्यग्यवसितो हि सः

सम्राज

- Brh. 4. 1. 1. उभयमेव सम्राडिति हो-
वाच
2. एकपाद्वा एतत्सम्राडिति
3—7.
— वागेव सम्राडिति होवाच
वाचा वै सम्राड् बन्धुः प्र-
ज्ञायते (similarly in 3, 4,
5, 6, 7).
— वाग्वै सम्राट् परमं ब्रह्म
(similarly in 3—7).
4. 2. 1. यथा वै सम्राणमहान्तमध्वा-
नमेप्यन्
4. 3. 1. तं सम्राडेव पूर्वं पप्रच्छ
2. आदित्यजोतिः सम्राट्
5. तस्माद्वै सम्राडपि यत्र स्वः
पाणिर्न विनिर्ज्ञायते
32. एष ब्रह्मलोकः सम्राडिति
33; 4. 4. 23.
5. 14. 8. मुखं हस्याः सम्राणं विदा-
ञ्चकारेति
Maitri. 6. 8. एष हि खल्वात्मा . . सम्राट्
Mahānār. 14. 1. सम्राडापः

Praśna. 3. 4. यथा सन्नाडेवाधिकृतान्
विनियुक्ते

Nrip. 1. 4. सन्नाड् स्वराद्विगट्

सयुग्वन्

Chhā. 4. 1. 3. कस्य एतमेतस्मिन् सयु-
स्वानमित्यैकमात्थ

— यो नु कथं सयुग्या रैक
इति 5

5. अङ्गादे इ सयुग्यानामित्य
रैकमात्थ

8. त्वं नु भवतः सयुग्या रैकः

सयुज्

Śwet. 4. 6. इति सुपर्णा सयुजा सत्याया
Mund. 3. 1. 1.

सरण

Chhā. 1. 5. 5. अग्निः सरणम्

सग्ध

Katha. 1. 25. इमा गमाः सरथाः सतृयाः

सरस

Chhā. 8. 5. 3. तदेरस्मदीयं सरः

Gitā. 10. 24. सरसामस्मि मागमः

सरस्वती

Bṛih. 6. 4. 97. सरस्वति तमिह धातवे कः

Mahānār. 5. 4. इमं मे . . सरस्वति शुतुद्रि
स्तोमं सचता

15. 1. सरस्वतीमावाहयामि

16. 5. ददातु मेधां देवी सरस्वती

Nrip. 4. 3. यो वै नृसिंहः . . या सरस्व-
ती तस्मै वै नमो नमः (6).

Rāmōt. 5. यो वै श्रीरामः . . या सर-
स्वती (22).

सरस्वतीरहस्य

Mukti. 1. कठवल्लीतैत्तिरीयकब्रह्मके-
वलयश्वेताश्वतरगर्भनाराय-

णामृतबिन्दुमृतनादकाला-
भिरुद्रक्षुगिकासर्वसारशु-
करहस्यतेजोबिन्दुध्यान-
बिन्दुब्रह्मविद्यायोगतत्त्व-
दक्षिणामूर्तिस्कन्दशारीर-
कयोगशिरैकाक्षराक्षयव-
भूतकठरुद्रहृदययोगकण्ड
मिनीपञ्चव्रतप्राणाभिज्ञो-
त्रयमाहकलिसन्तरणसर-
स्वतीरहस्यानाम्

सराग

Rāmōt. 40. सरागस्तस्य पञ्चनम्

सरूप

Śwet. 4. 5. वर्द्धाः प्रजाः भूजमानां स-
रूपाः

Mund. 2. 1. 1. सहस्रशः प्रभवन्ते सरूपाः

Mahānār. 9. 2. वर्द्धां प्रजां जनयन्तीं सरू-
पां

Nrip. 3. 1. पाहि . . त्रयस्यानिं सरूपाम्

Mukti. 2. 32. सरूपो ऽरूप एव च

33. जीवन्मुक्तः सरूपः स्यात्

35. सरूपो ऽसौ मनोनाशः

सरोज

Rāmōt. 62. वृत्तत्रय साष्टपत्र सरोजम्

सर्ग

Katha. 6. 4. ततः सर्गेषु लोकेषु शरीर-
त्वाय कल्पते

Mund. 6. 30. एते हेतु

Gitā. 5. 19. इहैव तैर्जितः सर्गः

7. 27. सम्मोहं सर्गे यान्ति परन्तप

10. 32. सर्गाणामादिरन्तश्च

14. 2. सर्गेऽपि नोपजायन्ते

सर्प

Chhā. 2. 21. 1. सर्पो गन्धर्वाः पितरस्त-
विधनम्

- Mahānār. 3. 1. *ride* नवकुल
 Nila. 18. नमो ऽस्तु सर्पेभ्यः
 — तेभ्यः सर्पेभ्यो नमः 19, 20.
 Gāruḍa. 2. नागानां सर्पाणां वृश्चिका-
 नाम्
 3. द्वावृश्चिके न त दशन्ति
 सर्पाः
 — यावज्जीवं न त दशन्ति
 सर्पाः
 Gītā. 10. 28 सर्पाणामस्मि बाधुक्तिः

सर्पदेवजनविद्या

- Chhā. 7. 1. 2. अध्येमि . . सर्पदेव जनवि-
 द्याम्
 4. नास वै . . सर्पदेवजनवि-
 द्या
 7. 2. 1. वाग्यै . . विज्ञापयन्ति . . स-
 र्पदेवजनविद्याम्
 7. 7. 1. विज्ञानेन वै . . विज्ञानानि
 . . सर्पदेवजनविद्याम्

सर्पधारा

- Gauḍa. 2. 17. सर्पधारादिभिर्भात्रैः

सर्पिष्मन्त

- Brih. 6. 4. 14. क्षीरौदनं पाचयित्वा सर्पि-
 ष्मन्तम्
 15. दध्न्यौदनं पाचयित्वा सर्पि-
 ष्मन्तम्
 16. उदोदनं पाचयित्वा सर्पि-
 ष्मन्तम्
 17. तिलौदनं पाचयित्वा सर्पि-
 ष्मन्तम्
 18. मांसौदनं पाचयित्वा सर्पि-
 ष्मन्तम्

सर्पिस्

- Chhā. 4. 15. 1. यद्यप्यस्मिन् सर्पिर्वोदकं वा
 सिञ्चन्ति

- Chhā. 6. 1. तत्सर्पिर्भवति
 Brih. 6. 4. 12. शरभृष्टीः प्रतिलोमाः सर्पि-
 षाक्ताः
 Śwet. 1. 15. दधिनीव सर्पिः Brahma. 3.
 16. क्षीरे सर्पिर्निवार्षिणम् Brah-
 ma. 3.
 Maitri 6. 26. यथा तथोर्वि सर्पिः . . उ-
 ज्ज्वलति
 Yogat. 8. पयोमध्ये ऽस्ति सर्पिष्वन
 (छान्दसो वर्णलोपः Nar.)

सर्व

- At. 4. 1. सर्वेभ्यो ऽङ्गेभ्यस्तेजः संभु-
 तम्
 6. स्वर्गे लोके सर्वान् कामा-
 नाप्त्वा 5. 4; Atmapra. 1.
 5. 2. सर्वाभ्यैतानि प्रज्ञानस्य
 नामधेयानि भवन्ति
 3. एते सर्वे देवाः
 — सर्वं तत्प्रज्ञानेचम् At-
 mapra. 1.
 Kaush. 1. 2. चंद्रमसमेव ते सर्वे गच्छन्ति
 4. सर्वाणि च द्वेष्टानि
 6. एतावदिदं सर्वमिदं सर्वमसि
 2. 1. सर्वा देवता अयाचमानाय
 बलिं हरन्ति 2. 2.
 — सर्वाणि भूतान्ययाचमाना-
 यैव बलिं हरन्ति 2.
 6. सर्वाणि हास्मै भूतानि श्रै-
 ष्ठ्यायाभ्यर्च्यन्ते . . युज्य-
 न्ते . . सन्नमन्ते
 — एवं हैव स सर्वेषु भूतेषु
 9. तेन मुखेन सर्वाणि भूता-
 न्यस्ति
 12. एताः सर्वा देवता वायुमेव
 प्रविश्य
 13. एताः सर्वा देवताः प्राणमेव
 प्रविश्य

- Kaush. 2 14. एताः सर्वा देवताः प्राणे निःश्वसं विदित्वा
— सैहैवैतैः सर्वैरस्माच्छरीरा-
दुच्चक्रमुः (again with उ-
क्तामति)
3. 2. सर्वमायुरस्मिंल्लोक एति
— एकैकमेतानि सर्वाणि प्र-
ज्ञापयन्ति
— सर्वे प्राणा अनुवदन्ति (si-
milarly 4 times more).
3. तदेनं वाक् सर्वैर्नामभिः स-
हाप्येति (similarly 6
times more); 4. 20.
— यथाग्नेर्ज्वलतः सर्वा दिशो
त्रिष्कुलिं गा विप्रतिष्ठरन्
4. 20.
4. सर्वाणि नामान्यभिविस्मृज्य-
न्ते . . सर्वाणि नामान्या-
प्नोति (similarly 4 times
more).
— सर्वाणि भूतान्येकं भवन्ति
6. प्रज्ञाया वाचं समारुह्य वा-
चा सर्वाणि नामान्याप्नोति
(similarly nine times
more).
4. 3. सर्वेषां भूतानां मृडा Brih.
2. 1. 2 (bis).
8. सर्वमायुरेति 16; Chhâ. 2.
11. 2; 12. 2; 13. 2; 14.
2; 15. 2; 16. 2; 17. 2;
18. 2; 19. 2; 20. 2; 4.
11. 2; 4. 12. 2; 4. 13.
2; Gopî. 4.
15. सर्वं हास्मा इदं श्रैष्ठ्याय
यम्यते
20. सर्वेषां च देवानां सर्वेषां च
भूतानां श्रैष्ठ्यं . . पर्येत्

- Kaush. 4. 20. तथो एवैवं विद्वान् सर्वान्
पाप्मनो ऽपहस्य
— सर्वेषां भूतानां श्रैष्ठ्यं पर्ये-
ति य एवं वेद
- Kena. 18. इदं सर्वं दहेगम्
19. तदुपश्रेयाय सर्वजवेन 23.
22. इदं सर्वमाददीयम्
31. अभि हैनं सर्वाणि भूतानि
संयांछन्ति
33. वेदाः सर्वाङ्गानि
- Chhâ. 1. 3. 6. अन्नं धमन्ने हीदं सर्वं स्थि-
तम्
1. 6. 6. आप्रणखात्सर्व एष सुवर्णः
7. स एष सर्वेभ्यः पाप्मभ्य उ-
दित उदेति ह वै सर्वेभ्यः
पाप्मभ्यो य एवं वेद
1. 9. 1. सर्वाणि ह वा इमानि भू-
तान्याकाशादेव समुत्प-
द्यन्ते
1. 10. 6. स मा सर्वैरार्षिर्वज्रैर्वृणी-
तेति
1. 11. 2. भगवन्तं वा अहमेभिः सर्वै-
रार्षिर्वज्रैः पर्येशिषम्
3. भगवांस्त्वेव मे सर्वैरार्षि-
र्वज्रैरिति तथेति
5. सर्वाणि ह वा इमानि भूता-
नि प्राणमेवाभिसंविशन्ति
(vide also 7 and 9.)
2. 4. 1. सर्वास्वप्नु पंचविधं सामो-
पासीत
2. 9. 1. मां प्रति मां प्रतीति सर्वेण
समस्तेन साम
2. तस्मिन्निमानि सर्वाणि भूता-
न्यन्वायन्तानि
2. 21. 1. एतत्साम सर्वस्मिन् प्रोतम्
2. एतत्साम सर्वस्मिन् प्रोतं वदे
सर्वं ह भवति

- Chhā. 2. 21. 4. यस्तद्वेदं स वेदं सर्वं सर्वा
दिशो बलिमस्मै हरन्ति
— सर्वमस्मीन्युपासीत तद्वृतम्
2. 22. 1. तान् सर्वानेवोपसेवेत
3. सर्वे स्वरा इन्द्रस्यात्मानः
&c.
5. सर्वे स्वरा घोषवन्तो बल-
वन्तो वक्तव्याः
— सर्व ऊष्माणो ज्यस्ता अनि-
रस्ता वक्तव्याः
— सर्वे स्पर्शा लेशनानभिनि-
हिता वक्तव्याः
2. 23. 2. सर्वे एते पुण्यलोका भवन्ति
4. अंकुना सर्वाणि पर्णानि स-
न्तृणान्येवर्मोकारेण स-
र्वा वाक् सन्तृण्णा
— ओंकार एवेदं सर्वम्
3. 12. 1. गायत्री वा इदं सर्वं भूतं
.. वाग्वा इदं सर्वं भूतं
गायति
2. अस्यां हीदं सर्वं भूतं प्रति-
श्रितम्
6. पादो ज्यस्य सर्वा भूतानि
3. 14. 1. सर्वं खल्विदं ब्रह्म
2. सर्वमिदमभ्यात्तः 4.
3. 15. 4. प्राणो वा इदं सर्वं भूतम्
3. 16. 1. एते हीदं सर्वं वासयन्ति
3. एते हीदं सर्वं रोदयन्ति
5. एते हीदं सर्वमाददते
3. 19. 3. सर्वाणि च भूतानि सर्वे च
कामाः (bis).
4. 1. 4. एनं सर्वं तदभिसमेति 6.
4. 3. 2. वायुरेवैतान्सर्वान्संवृत्ते
8. तस्मात्सर्वास्तु दिक्ष्वन्नमेव
दशकृतम्
— तथेदं सर्वं दृष्टं सर्वमस्येदं
दृष्टम्

- Chhā. 4. 15. 2. एतं हि सर्वाणि वामान्य-
भिसंयन्ति
3. सर्वाणि वामानि नयति
4. सर्वेषु लोकेषु भाति
4. 16. 1. एष ह यन्निदं सर्वं पुनाति
4. 17. 10. सर्वाश्चात्स्वजो अभिरक्षति
5. 1. 15. प्राणो ह्येवैतानि सर्वाणि भ-
वति
5. 2. 6. अमा हि ते सर्वमिदम्
— अहमेवेदं सर्वमसानि
7. इति सर्वं पिवति
5. 3. 7. सर्वेषु लोकेषु क्षत्रस्यैव प्र-
शासनमभूत्
5. 11. 3. तेभ्यो न सर्वमिव प्रतिपत्स्ये
5. 18. 1. सर्वेषु लोकेषु सर्वेषु भूतेषु
सर्वेष्व्वात्मस्वन्नमन्ति
5. 24. 2. तस्य सर्वेषु लोकेषु सर्वेषु
भूतेषु सर्वेष्व्वात्मस्तु हुतं
भवति
3. अस्य सर्वे पाप्मानः प्रदृ-
यन्ते
5. एवं सर्वाणि भूतान्यग्निहो-
त्रमुपासते
6. 1. 2. सर्वान् वेदानधीन्य
4. सर्वं मन्मथं विज्ञातम्
5. सर्वं लोहमयं विज्ञातम्
6. सर्वं कार्णायसं विज्ञातम्
6. 7. 4. यत्किञ्च पंपच्छ सर्वं ह प्र-
तिपेदे
6. 8. 4. सन्मृलाः सोम्येमाः सर्वाः
प्रजाः 6.
6. 8. 7. ऐतदात्म्यमिदं सर्वम्
6. 9. 4; 6. 10. 3; 6. 11.
3; 6. 12. 3; 6. 13. 3; 6.
14. 3; 6. 15. 3; 6. 16. 3.
6. 9. 2. इमाः सर्वाः प्रजाः.. न वि-
दुः 6. 10. 2.

- Chhā. 6. 11. 2. सर्वे जहाति सर्वः शुष्यति
 7. 2. 1. वागेवैतत्सर्वं विज्ञापयति
 7. 4. 2. लोकस्य संकृष्यै सर्वं स-
 कृत्पते
 7. 10. 2. आप्नोति सर्वान् कामान्
 7. 14. 2. अस्य सर्वे कामाः समृध्य-
 न्ति
 7. 15. 1. एवमस्मिन्प्रागे सर्वं सम-
 र्पितम्
 4. प्राणो ह्येवैतानि सर्वाणि भ-
 वति
 7. 25. 1. स एवेदं सर्वं . . अहमेवेदं
 सर्वमिति
 2. आत्मैवेदं सर्वमिति
 — सर्वेषु लोकेषु कामचारो भ-
 वति 8. 1. 6; 8. 4. 3; 8.
 5. 4.
 — सर्वेषु लोकेष्वकामचारो
 भवति 8. 1. 6.
 7. 26. 1. आत्मन एवेदं सर्वमिति
 2. सर्वं ह् पश्यः पश्यति सर्व-
 माप्नोति सर्वशः
 — स्मृतिलभे सर्वधन्यानां वि-
 प्रमोक्षः
 8. 1. 3. सर्वं तदस्मिन् समाहितम्
 4. ब्रह्मपुरे सर्वं समाहितं स-
 र्वाणि च भूतानि सर्वे च
 कामाः
 8. 3. 2. सर्वं तदत्र गत्वा विन्दते
 — सर्वाः प्रजा अहरहर्गच्छ-
 न्त्यः
 8. 4. 1. सर्वे पाप्मानो ऽतो निवर्त्तन्ते
 8. 7. 1. सर्वाश्च लोकानाप्नोति सर्वा-
 श्च कामान् 2, 3; 8. 12. 6.
 4. एष उ एवेषु सर्वेष्वेतेषु प-
 रिख्यायते
 8. 8. 1. सर्वमेवेदमावां . . पश्यावः

- Chhā. 8. 12. 6. सर्वे च लोका आत्ताः सर्वे
 च कामाः
 8. 15. 1. आत्मनि सर्वेन्द्रियाणि स-
 म्प्रतिष्ठाप्यादिसन्त्सर्वभू-
 तानि
 Brih. 1. 2. 5. इदं सर्वमसृजत यदिदं
 किञ्च
 — सर्वं वा अस्ति
 — सर्वस्येतरयात्ता भवति स-
 र्वमस्यान्नं भवति
 1. 2. 18. इदं सर्वं यदन्नं तदात्मने
 22. समो ऽनेन सर्वेण
 23. प्राणेन हीदं सर्वमृत्तद्धम्
 1. 4. 1. पुर्यो ऽस्मात्सर्वस्मात्सर्वान्
 पाप्मन औषत्
 4. तत्सर्वमसृजत
 5. अहं हीदं सर्वमसृक्षि
 6. एष उ ह्येव सर्वे देवाः
 — एतावद्वा इदं सर्वमन्नं चैवा-
 न्नादश्च
 7. अत्र ह्येते सर्वे एकं भवन्ति
 — एतत्पदनीयमस्य सर्वस्य
 यदयमात्मानेन ह्येतत्सर्वं
 वेद
 8. प्रयो ऽन्यस्मात्सर्वस्मात्
 9. ब्रह्मविद्याया सर्वं भविष्यन्तः
 — यस्मात्तत्सर्वमभवत्
 10. तस्मात्तत्सर्वमभवत्
 — स इदं सर्वं भवति
 13. इयं हीदं सर्वं पुष्यति
 16. आत्मा सर्वेषां भूतानां लोकः
 — सर्वाणि भूतान्यारिष्टमिच्छ-
 न्ति
 17. पांक्तमिदं सर्वं यदिदं कि-
 ञ्च
 — तदिदं सर्वमाप्नोति य एव
 वेद

- Brih. 1. 5. 1. तस्मिन्सर्वं प्रतिष्ठितम् 2.
 2. पयसि हीदं सर्वं प्रतिष्ठितम्
 — सर्वं हि देवेभ्यो ज्ञाद्यं प्र-
 यच्छति
 3. एतत्सर्वं मन एव Maitri.
 6. 30.
 — एतत्सर्वं प्राण एव
 13. एते सर्व एव समाः सर्वे
 जनन्ताः
 14. सर्वमिदं प्राणभृदनुप्रविश्य
 15. यद्यपि सर्वज्यानि जीयते
 17. तस्य सर्वस्य ब्रह्म
 — तेषां सर्वेषां यज्ञः
 — तेषां सर्वेषां लोकः
 — एतावद्वा इदं सर्वम्
 — मा सर्वं सन्नयमितो ऽमु-
 नजत्
 — एनं सर्वस्मात्पुत्रो मुञ्चति
 20. एवंवित्सर्वेषां भूतानामा-
 त्मा
 — सर्वाणि भूतान्यवन्ति (bis).
 21. अस्यैव सर्वं रूपमसाम
 — एतस्यैव सर्वं रूपमभवन्
 1. 6. 1. सर्वाणि नामान्युत्तिष्ठन्ति
 — सर्वैर्नामभिः समम्
 — सर्वाणि नामानि विभर्त्ति
 2. सर्वाणि रूपाण्युत्तिष्ठन्ति
 — सर्वै रूपाः समम्
 — सर्वाणि रूपाणि विभर्त्ति
 3. सर्वाणि कर्माण्युत्तिष्ठन्ति
 — सर्वैः कर्मभिः समम्
 — सर्वाणि कर्माणि विभर्त्ति
 2. 1. 9. सर्वास्तान्तिरोचते
 10. सर्वे . . आयुरेति 12.
 20. आत्मनः सर्वे प्राणाः सर्वे
 लोकाः सर्वे देवाः . . व्यु-
 चरन्ति

- Brih. 2. 2. 4. सर्वस्यात्मा भवति सर्वम-
 स्याच्च भवति
 2. 4. 2. सर्वा पृथिवी विस्तेन पूर्णा
 4. 5. 3.
 5. न वा अरे सर्वस्य कामाय
 सर्वं प्रियं भवत्यात्मनस्तु
 कामाय सर्वं प्रियं भवति
 4. 5. 6.
 — आत्मनो . . विज्ञानेनेदं सर्वं
 विदितम्
 6. सर्वं तं परादाद्यो ऽन्यत्रात्म-
 नः सर्वं वेद 4. 5. 7.
 — इदं सर्वं यदयमात्मा 4.
 5. 7.
 10. अस्यैवैतानि सर्वाणि नि-
 श्रसितानि 4. 5. 11.
 11. सर्वासामपां समुद्र एका-
 यनम् (similarly 12
 times more) ; 4. 5. 12
 (12 times more).
 14. यत्र वा अस्य सर्वमात्मै-
 वाभूत् 4. 5. 15.
 — येनेदं सर्वं विजानाति
 4. 5. 15.
 2. 5. 1. सर्वेषां भूतानां मधु . . स-
 र्वाणि भूतानि मधु (14
 times).
 — इदममृतमिदं ब्रह्मेदं सर्वम्
 (14 times).
 15. सर्वेषां . . अधिपतिः सर्वेषां
 . . राजा
 — अराः सर्वे समर्पिताः
 — आत्मानि सर्वाणि भूतानि
 सर्वे देवाः सर्वे लोकाः
 सर्वे प्राणाः सर्व एत आ-
 त्मानः समर्पिताः
 18. सर्वासु पुरुषु पुरिशाय.

- Brh. 3. 1. 3. सर्वं मृत्युनामं सर्वं मृत्यु-
नाभिपन्नम्
4. सर्वमहोरात्राभ्यामात्रं सर्व-
महोरात्राभ्यामभिपन्नम्
5. सर्वं पूर्वपक्षापरपक्षाभ्यामा-
त्रं सर्वं . . अभिपन्नम्
3. 2. 10. इदं सर्वं मृत्योरन्नम्
3. 6. 1. यदिदं सर्वमप्स्वोतं च प्रोतं
च
3. 7. 1. सृत्रं येन . . सर्वाणि च भू-
तानि सन्दृश्यानि
— सर्वाणि च भूतानि यो
ऽन्तरो यमयति
2. वायुना . . सृत्रेण . . सर्वाणि
च भूतानि सन्दृश्यानि
15. यः सर्वेषु भूतेषु तिष्ठन्, &c.
3. 9. 3. एतेषु हीदं वस्तु सर्वं हितम्
5. इदं सर्वमाददाना यन्ति
7. एते हीदं सर्वं पडिति
8. एषु हीमे सर्वे देवा इति
9. अस्मिन्निदं सर्वमध्याधोत्
10. सर्वस्यात्मनः परायणम्
(16 times).
27. सर्वे वा मा पृच्छत . . स-
र्वान्वा वः पृच्छामीति
4. 1. 2. सर्वाणि च भूतानि वाचैव
. . प्रज्ञायन्ते
— सर्वान्येनं भूतान्यभिक्षरन्ति
3—7.
7. हृदयं वै सर्वेषां भूतानामा-
यतनं . . सर्वेषां . . प्रतिष्ठा
. . हृदये ह्येव सर्वाणि . .
प्रतिष्ठितानि
4. 2. 4. सर्वा दिशः सर्वे प्राणाः
4. 3. 20. अहमेवेदं सर्वमस्मीति
22. तीर्णो हि तदा सर्वाञ्छो-
कान्

- Brh. 4. 3. 33. सर्वैर्मानुष्यकैर्भोगैः सम्प-
न्नतमः
— सर्वेभ्यो मा ऽन्तेभ्य उदरौ-
त्सीत्
37. एवंविदं सर्वाणि भूतानि
प्रतिकल्पन्ते
— सर्वे प्राणा अभिसमायन्ति
1. 4. 2. सर्वे प्राणा अनूत्कामन्ति
7. यदा सर्वे प्रमुच्यन्ते कामाः
Katha. 6. 14.
13. स विश्वकृत्स हि सर्वस्य
कर्त्ता
22. सर्वस्य वशी सर्वस्येशानः
सर्वस्याधिपतिः
23. सर्वमात्मानं पश्यति
— सर्वं पाप्मानं तरति . . सर्वं
पाप्मानं तपति
4. 5. 6. आत्मनि खल्वरे . . विज्ञात
इदं सर्वं विदितम्
5. 3. 1. एतद्ब्रह्मैतत्सर्वम्
5. 6. 1. एष सर्वस्येशानः सर्वस्या-
धिपतिः सर्वमिदं प्रज्ञास्ति
5. 12. 1. अत्रे हीमानि सर्वाणि भू-
तानि विष्टानि
— प्राणे हीमानि सर्वाणि भू-
तानि रमन्ते
— सर्वाणि . . अस्मिन् . . वि-
शन्ति सर्वाणि . . रमन्ते
5. 13. 1. प्राणो हीदं सर्वमुत्थापयति
2. प्राणे हीमानि सर्वाणि भू-
तानि युज्यन्ते युज्यन्ते
हास्मै सर्वाणि भूतानि श्रै-
ष्ठ्याय . . य एवं वेद
3. प्राणे हीमानि सर्वाणि भू-
तानि सम्यञ्चि सम्यञ्चि
हास्मै सर्वाणि भूतानि श्रै-
ष्ठ्याय

- Bṛih. 5. 14. 3. एष परोरजा इति सर्वः . .
 रजः . . तपति
 8. सर्वमेव तत् सन्दहति
 — सर्वमेव तत् संसाय
 6. 1. 4. श्रोत्रे हीमे सर्वे वेदा अभि-
 सम्पन्नाः
 6. 2. 4. सर्वमहं तत्तुभ्यमवोचम्
 6. 3. 1. सर्वैः कामैस्तर्पयन्तु
 3. सर्वाय स्वाहा
 6. सर्वा च सावित्रीमन्वाह स
 र्वाश्च मधुमतीः
 — अहमेवेदं सर्वं भूयासम्
 6. 4. 14. सर्वमायुरियादिति 15-18
 18. सर्वान् वेदाननुवृत्तान्
 25. भूर्भुवः स्वः सर्वं त्वयि दधा-
 मि
 1. ईशा वास्यमिदं सर्वम्
 5. तदन्तरस्य सर्वस्य तदु स-
 र्वस्यास्य बाह्यतः
 6. यस्तु सर्वाणि भूतान्यात्म-
 न्येवानुपश्यति सर्वभूतेषु
 चात्मानम्
 7. यस्मिन् सर्वाणि भूतान्या-
 त्मैवाभूत्
 Tait. 1. 5. 2. सर्वे लोका महीयन्ते
 — सर्वाणि ज्योतीषि महीयन्ते
 3. सर्वे वेदा महीयन्ते
 — सर्वे प्राणा महीयन्ते
 — सर्वे ऽस्मै देवा बलिमावह-
 न्ति
 1. 7. 1. पांक्तं वा इदं सर्वम्
 1. 8. 1. ओमितीदं सर्वम्
 2. 1. 1. सो ऽभुते सर्वान् कामान्
 2. 2. 1. सर्वं वै ते ऽन्नमाप्नुवन्ति
 2. 3. 1. सर्वमेव त आयुर्यन्ति
 2. 5. 1. विज्ञानं देवाः सर्वे ब्रह्म ज्ये-
 ष्ठमुपासते

- Tait. 2. 5. 1. सर्वान् कामान् समभुते
 2. 6. 1. तपस्तप्त्रेदं सर्वमसृजत
 2. 8. 1. तस्येयं पृथिवी सर्वा वि-
 त्तस्य पूर्णा
 3. 10. 3. सर्वमित्याकाशे
 Kātha. 1. 8. पुत्रपशूंश्च सर्वान्
 25. सर्वान् कामान् ष्वन्दतः प्रार्थ-
 यस्व
 26. सर्वं जीवितमल्पमेव
 2. 15. सर्वे वेदाः . . तपांसि सर्वाणि
 3. 12. एष सर्वेषु भूतेषु गृढात्मा
 4. 9. तं देवाः सर्वे र्षपताः
 5. 8. तस्मिँहोकाः श्रिताः सर्वे
 6. 1.
 15. तमेव भान्तमनुभाति सर्वं
 तस्य भासा सर्वमिदं वि-
 भाति Swet. 6.14; Munj.
 2. 2. 10.
 6. 2. यदिदं किञ्च जगत्सर्वम्
 15. यदा सर्वे प्रभिद्यन्ते
 Swet. 1. 12. सर्वं प्रोक्तं त्रिविधं ब्रह्ममेतत्
 2. 8. स्रोतांसि सर्वाणि भयाव-
 हानि
 16. एषो ऽहं देवः प्रदिशो ऽनु
 सर्वाः Mahânâr. 2. 1
 (एष हि)
 3. 1. सर्वल्लोकानीशत ईशि-
 नीभिः
 9. तेनेदं पूर्णं पुरुषेण सर्वम्
 Mahânâr. 10. 4.
 15. पुरुष एवेदं सर्वम् Nrip.
 5. 1.
 16. सर्वमावृत्य तिष्ठति Gitâ.
 13. 13.
 17. सर्वस्य प्रभुं . . सर्वस्य श-
 रणम्
 18. वशी सर्वस्य लोकस्य
 4. 10. तस्यावयवभूतैस्तु व्याप्तं
 सर्वम्

- Swet. 4. 11. यस्मिन्निदं सं च विचैति
सर्वम् Mahânâr. 1. 2.
5. 2. योनीश्च सर्वाः
4. सर्वा दिश ऊर्ध्वमधश्च
तिर्यक्
5. प्राच्यांश्च सर्वान् परिणाम-
येद्यः सर्वमेतद्विश्वमाधिति-
ष्ठत्येको गुणांश्च सर्वान् वि-
नियोजयेद्यः
6. 2. येनावृतं नित्यमिदं हि सर्वम्
4. भावांश्च सर्वान् विनियोज-
येद्यः
- Maitri. 1. 4. सर्वं चेदं क्षयिष्णु पद्यामः
4. 6. ब्रह्म खल्विदं वाच सर्वम्
6. 3. एताभिः सर्वैर्मदमोतं प्रोतम्
6. एतस्यामिदं सर्वमन्तर्हितम-
स्मिंश्च सर्वस्मिन्नेवान्तर्हिता
7. सर्वमात्मा जानीतेति
9. विशन्तु त्वामाहुतयश्च सर्वाः
10. एवं सर्वाणीन्द्रियकर्माणि
12. सर्वाणि . . भूतान्यहरहः प्र-
पतन्ति
14. अन्नं वा अस्य सर्वस्य योनिः
15. कालः पचति भूतानि सर्वा-
णि
16. अथैभ्यः सर्वमिदम्
— सर्वैः कश्चित् प्रभुः साक्षी
18. परे ऽज्यये सर्वमेकीकरोति
25. यस्मात् सर्वमेकपा युन-
क्ति
30. अत्र हि सर्वे कामाः समा-
हिताः 35, 38.
32. तस्माद्वा . . सर्वे प्राणाः सर्वे
लोकाः सर्वे वेदाः सर्वे दे-
वाः सर्वाणि च भूतान्युच्चर-
न्ति
35. सर्वमस्मै यजमानाय धेहि
— सर्वं पश्यन् पश्यति

- Maitri. 7. 1. सर्वस्यात्मा . . सर्वस्येशानः
सर्वस्यान्तरान्तरः
7. अस्यैवान्नमिदं सर्वम्
11. उच्चारितमात्र एव सर्वं श-
रीरं विद्योतयति
— सर्वं हि पश्यन् पश्यति स-
र्वमाप्नोति
- Mupd. 1. 1. 3. सर्वमिदं विज्ञातं भवति
2. 1. 6. दीक्षा यज्ञाश्च सर्वे
9. अतः समुद्रा गिरयश्च सर्वे
Mahânâr. 8. 5.
— अतश्च सर्वा ओषधयः
2. 2. 5. मनः सह प्राणैश्च सर्वैः
3. 1. 9. प्राणैश्चित्तं सर्वमोतम्
3. 2. 2. इहैव सर्वे प्रविलीयन्ति का-
माः
5. सर्वमेवाविशन्ति
6. परिमुच्यन्ति सर्वे Mahâ-
nâr. 10. 6 ; Kaivalya. 4.
7. देवाश्च सर्वे प्रतिदेवतास्तु
— परे ऽज्यये सर्व एकीभ-
वन्ति
- Mahânâr. 1. 8. सर्वे निमेषा जज्ञिरे
2. 7. परीत्य सर्वाः प्रदिशो दि-
शश्च
4. 1. सर्वं हरतु मे पापम्
7. त्वयि सर्वं प्रतिष्ठितम्
5. 9. एष सर्वस्य भृतस्य . . गोप्रा
7. 4. सर्वं पाहि शतक्रतो
11. 6. अन्तर्बहिश्च तत्सर्वम्
Vâsu. 3.
9. तस्मिन् सर्वं प्रतिष्ठितम्
13. 2. सर्वो वै रुद्रः
— सर्वो ह्येष रुद्रः
14. 1. आपो वा इदं सर्वम्
— सर्वा देवता आपः
2. सर्वं पुनन्तु मामापः
Prânâg. 1.

- Mahānār. 15. 1. सर्वमसि सर्वायुः
 16. 3. ईशः सर्वस्य जगतः
 17. 3. सर्व सर्वेभ्यो नमस्ते रुद्र
 रूपेभ्यः
 21. 2. दानमिति सर्वाणि भूतानि
 प्रशंसन्ति
 — धर्मेण सर्वमिदं परिगृहीतम्
 22. 1. सत्ये सर्वं प्रतिष्ठितम्
 — तपसि सर्वं प्रतिष्ठितम्
 — दमे सर्वं प्रतिष्ठितम्
 — शमे सर्वं प्रतिष्ठितम्
 — दाने सर्वं प्रतिष्ठितम्
 — धर्मे सर्वं प्रतिष्ठितम्
 23. 1 यज्ञे सर्वं प्रतिष्ठितम्
 — मानसे सर्वं प्रतिष्ठितम्
 — तस्मादन्नं ददन्त्सर्वाण्येता-
 नि ददाति
 — येन सर्वमिदं प्रोतं . . सर्वैः
 सर्वमिदं जगत्
 Prasna. 1. 1. एष ह वै तत्सर्वं वक्ष्यतीति
 2. सर्वं ह यां वक्ष्यामः
 5. रयिर्वा एतत्सर्वम्
 6. यत्सर्वं प्रकाशयति तेन स-
 र्वान् प्राणान् रश्मिषु स-
 न्निधत्ते
 2. 1. इतरे सर्व एवोत्क्रामन्ते . .
 सर्व एव प्रातिष्ठन्ते
 — सर्वा एवोत्क्रामन्ते . . सर्वा
 एव प्रातिष्ठन्ते
 6. प्राणे सर्वं प्रतिष्ठितम्
 4. 1. कस्मिन्नु सर्वे सम्प्रतिष्ठिताः
 2. सर्वाः एकीभवन्ति
 — तत्सर्वं . . एकीभवति
 5. सर्वं पश्यति सर्वः पश्यति
 7. सर्वं पर आत्मानि सम्प्रतिष्ठते
 10. स सर्वज्ञः सर्वो भवति
 11. विज्ञानात्मा सह देवैश्च सर्वैः
 — स सर्वज्ञः सर्वमेवाविवेश

Kaivalya.

Māṇḍū.

Gauda.

9. स एव सर्वं यद्भूतं यच्च भव्यम्
 19. मयि सर्वं प्रतिष्ठितम्
 — मयि सर्वं लयं याति
 1. ओमित्येतदक्षरमिदं सर्वम्
 Nrip. 2. 2; 4. 1; Nris-
 ut. 1; Rāmōt. 3.
 — सर्वमोङ्कार एव Nrip. 4.
 1; Nrisut. 1; Rāmōt. 3.
 2. सर्वं ह्येतद्ब्रह्म Nrip. 4. 1;
 Nrisut. 1; Rāmōt. 3.
 6. एष योनिः सर्वस्य Nrip. 4.
 1; Nrisut. 1; Rāmōt. 3.
 9. आप्नोति ह वै सर्वान् का-
 मान् . . य एवं वेद
 11. मिनोति ह वा इदं सर्वम्
 Nrisut. 2.
 1. 6. सर्वं जनयति प्राणः
 27. सर्वस्य प्रणवो ह्यादिः
 28. सर्वस्य हृदये स्थितम्
 2. 2. प्रतिबुद्धश्च वै सर्वः 4. 34.
 14. कल्पिता एव ते सर्वे 15.
 28. सर्वे चेह तु सर्वदा
 3. 1. प्रागुत्पत्तेरजं सर्वम्
 5. न सर्वं सम्प्रयुज्यन्ते
 10. संघाताः स्वप्रवत्सर्वे
 26. निह्रुते यतः सर्वम्
 43. दुःखं सर्वमनुस्मृत्य
 — अजं सर्वमनुस्मृत्य
 4. 10. सर्वे धर्माः स्वभावतः
 33. सर्वे धर्मा मृषा स्वप्ने
 36. यथा कायस्तथा सर्वम्
 38. अजं सर्वमुदाहृतम्
 57. संवृत्या जायते सर्वम्
 — सद्भावेन ह्यजं सर्वम्
 68. तथा जीवा अमी सर्वे 69.
 70.
 77. अजातस्यैव सर्वस्य

Gauḍa.

4. 91. सर्वे धर्मा अनादयः
92. सर्वे धर्माः सुनिश्चिताः
93. सर्वे धर्माः समाभिन्नाः
98. अलम्भावरणाः सर्वे धर्माः
99. सर्वे धर्मास्तथा ज्ञानम्

Nrip.

1. 1. तेन वै सर्वमिदमसृजत ..
तस्मात् सर्वमिदमानुष्टुभ-
मित्याचक्षते
2. सर्वैः सेवितं दिवम्
3. सर्वे वेदाः प्रणवादिकाः
4. इदं सर्वं विश्वानि भूतानि
2. 1. सर्वे मृत्युमजयन् सर्वे पा-
प्मानमतरन्
2. अनुष्टुभा सर्वमिदं सृष्टम् 3.
— अनुष्टुभा सर्वमुपसंहृतम् 3.
— सप्रणवं सर्वं पञ्चमं भव-
ति
3. सर्वमिदमानुष्टुभं जानीयात्
4. सर्वाङ्गैकान् सर्वान्देवान्
सर्वानात्मनः सर्वाणि भूता-
नि (ter).
— यस्मात् सर्वेषां भूतानां ना
वीर्यतमः
— सर्वे लोकाः सर्वे देवाः स-
र्वाणि भूतानि भीत्या प-
लायन्ते
— यं सर्वे देवा नमन्ति
3. 1. माया .. सर्वमिदं सृजति
सर्वमिदं रक्षति सर्वमिदं
संहरति
— सर्वं पाप्मानं दहति
— सर्वेषां वा एतद्भूतानामा-
काशः परायणम्
— सर्वाणि ह वा इमानि भूता-
न्याकाशादेव जायन्ते
4. 2. तथा सर्वमिदं व्याप्तम्
— गायत्री वा इदं सर्वम्

Nrip.

4. 3. यो वै नृसिंहः .. यच्च सर्वं
तस्मै वै नमो नमः (32).
5. 1. मायया वा एतत् सर्वं वे-
ष्टितम्
2. सर्वेषां मन्त्राणामुपदेष्टा भ-
वति
4. स सर्वं तरति Rāmot. 2.
5. स सर्वान्देवान् स्तंभयति
— स सर्वान् महान् स्तंभयति
7. स सर्वानाकर्षयति
8. स सर्वैः क्रतुभिर्यजते
9. स सर्वमधीते
1. तस्मिन्निदं सर्वं .. आरोप्य
2. सर्वस्य द्रष्टा
— सर्वस्मादस्मादन्यो विलक्ष-
णः
— सर्वस्य साक्षी
— अस्मात् सर्वस्मात् प्रियत-
मः
— अस्मात् सर्वस्मात् पुरतः
सुविभातम्
— आप्नोति ह वा इदं सर्वं
.. य एवं वेद
— यथेदं सर्वमन्तकाले का-
लाग्निसूर्यो ऽस्त्रैः
— अस्य सर्वस्य स्वात्मानं द-
दाति
— यदि सर्वमिदं दर्शयतीदं
सर्वं स्वात्मानं करोति
— नामरूपात्मकं हीदं सर्वम्
— अविकल्परूपं हीदं सर्वम्
3. भवति च सर्वेषु पादेषु च-
तुरात्मा (4 times).
— इहेदं सर्वं दृष्ट्वा (सृष्ट्वा
2 MSS.)
4. असौ हि .. सर्वमस्ति
5. नहीदं सर्वमेष हि व्याप्ततमः

Nrisut.

Nrisut.

5. इदं सर्वं यद्यमात्मा माया-
मात्रम्
— पुरतो ऽस्मात् सर्वस्मात् सु-
विभातम् 9.
6. सर्वस्य पुरतः सुविभातम्
7. एवमेवेदं सर्वम्
— सर्वं ह्यमात्मा
— न हीदं सर्वं निरात्मकमा-
त्मैवेदं सर्वम्
— ब्रह्मैवेदं सर्वं सच्चिदानन्दरू-
पम्
— सच्चिदानन्दरूपमिदं सर्वम्
— सद्हीदं सर्वं चिद्हीदं सर्वम्
— सर्वमन्यदपि
— ब्रह्म ह वा इदं सर्वम्
— स यदेतत्सर्वमुपैक्षते तदेत-
त्सर्वमस्मिन् प्रविशति
— एतत्सर्वमस्माद्वोत्तिष्ठति
— स एतत् सर्वं निरुह्य
8. अस्मिन्निदं हि सर्वम्
— अयं हि सर्वमेवौतः
— वागेवेदं सर्वम्
— चिन्मयमिदं सर्वम्
— एष ह्यस्य सर्वस्य स्वात्मा-
नमनुजानाति
— नहीदं सर्वं स्वत आत्मवत्
— वागेवेदं सर्वमनुजानाति
— चिद्हीदं सर्वं निरात्मक-
मात्मसात्करोति
— अयं ह्यस्मात्सर्वस्मात्पुरतः
सुविभातः
— आत्मा हीदं सर्वं सदेव
9. एषैव सर्वम्
— तथाहि प्राज्ञैः सैषाविद्या
जगत्सर्वम्
— सर्वं सर्वमयं सर्वं जीवाः
सर्वमयाः

Nrisut.

9. सत्तामात्रं हीदं सर्वम्
— अन्यदपि सर्वं सर्वगं सर्वम्
— न हीदं सर्वं कदाचित्
— एतद्हीदं सर्वं साधयति
Brahmav. 12. सर्वं व्याप्यैव तिष्ठति
13. योज्यः शान्तये सर्वमिच्छता
Ksbur. 4. पूरयेत्सर्वमात्मानम्
23. सर्वाणि कर्माणि . . दग्ध्वा
Châl. 1. सर्वः पश्यन्न पश्यति
17. यस्मिन् सर्वमिदं प्रोतम्
Siras. 1. अहमेव सर्वं व्योममेव स
सर्वे समाः (so Nârâyana
and some MSS. of the
text).
— सर्वाश्च वेदान् साङ्गानपि
2. यो वै रुद्रः . . यच्च सर्वम्
3. सर्वमसर्वं विश्वमविश्वम्
— सूक्ष्मः पुरुषः सर्वम्
— इदिस्था देवताः सर्वाः
Brahma. 2.
4. सर्वाणि चाङ्गान्यभिमृशति
— सर्वान् प्राणान् संभक्ष्य
— तेषां सर्वेषामिह सङ्गतिः
— यः सर्वान्देवानीशते
— सर्वान् भावान् परित्यज्य
5. एको ह देवः प्रदिशो ऽनु
सर्वाः
— सं च विचरति सर्वम्
— सर्वं ह वा इदं भस्म
6. यस्मिन्निदं सर्वमोतप्रोतम्
Brahma. 2.
7. स सर्वैर्देवैर्ज्ञातो भवति
Mahâ. 4; Kâlâg. 2;
— स सर्वैर्देवैरनुध्यातो भवति
Mahâ. 4.
— स सर्वेषु तीर्थेषु स्नातो भ-
वति Mahâ. 4; Kâlâg. 2;
Vâsu 4.

- Siras. 7. तेन सर्वैः क्रतुभिरिष्टं भव-
ति Mahā. 4.
- Sikhā. 1. स एष सर्वान् प्राणान् . .
उत्क्रामयति
2. प्रणवः सर्वान् प्राणान् प्रणा-
मयति
— सर्वेभ्यो दुःखभयेभ्यः सन्ता-
रयति
— तारणात्तानि सर्वाणीति वि-
ष्णुः सर्वान् जयति
— ईशा वा सर्वमिदं प्रयुक्तम्
— सर्वाणि चेन्द्रियाणि सह-
भूतानि
— करणं सर्वमैश्वर्यं सम्पन्नम्
— सर्वज्ञानयोगध्यानानाम्
— सर्वमन्यत्परित्यज्य
3. सर्वलक्षणज्ञानसम्पूर्णः
2. सर्वाणि छन्दांसि तान्यङ्गे-
ष्वाश्रितानि
- Garbha. 1. प्राणदेवतास्ताः सर्वा नाष्टः
Mahā. 2. तेन सर्वमिदं प्रोतम्
Brahma. 1. सर्व . . अभयं कृणातु
Prāṇāg. — सर्वाभिरुदाने
2. विश्वं तु त्वाहुतयः सर्वाः
— सर्वेषामेव सूनुर्भवति
4. सर्वा ह्यस्मिन् देवताः
Nila. 6. यथा नः सर्वमिज्जगदय-
क्षमम्
Amrita. 35. व्यानः सर्वेषु चाङ्गेषु
Dhyāna. 8. एवं सर्वाणि भूतानि मणि-
सूत्रमिवात्मनि
- Tejo. 11. सर्वं च परमं शून्यम्
Yogat. 6. स्थिताः सर्वे त्रयाक्षरे
7. तेन सर्वमिदं प्राप्तम्
12. एवं सर्वेषु द्वारेषु
- Nyāsa. 1. अभ्युदय . . इदममुं च स-
र्वम्

- Nyāsa. 1. सर्वमभिजित्य सर्वभिर्यं द-
धतु (another reading is
सर्वमभिजन्युः)
3. सर्वं तद्वर्जयेद्यतिः Kātha-
śru. 4.
- Kāthaśru. 1. सर्वैश्च पूर्ववद्वृणीत्वा
— सर्वैः पात्रैः समारोप्य
— सर्वान् सर्वेषु समारोपयेत्
— त्वं सर्वमित्यनुमन्त्रयेत्
- Piṇḍa. 1. देवता ऋषयः सर्वे
Sarvop. 3. सर्वप्राणिबुद्धिषु
— सर्वप्राणिबुद्धिस्थः
— सर्वोपाधिविनिर्मुक्तः
- Haimsa. 1. सर्वेषु देहेषु व्याप्तो वर्तते
2. एवं सर्वं हंसवशात् (bis).
- Parama. 2. सर्वान् कामान् परित्यज्य
3. सर्वे कामा मनोगता व्या-
वर्तन्ते (सर्वान् कामाना-
त्मनो गतान् व्यावर्त्तेरन्
MSS.)
— सर्वेषामिन्द्रियाणां गतिरु-
परमते
- Aruṇeya. 2. सर्वेषु वेदेष्वारण्यकमाव-
र्त्तयेत्
4. मत्तः सर्वं प्रवर्त्तते
- Nār. 1. नारायणात् . . सर्वा देवताः
— नारायणात् . . सर्वे ऋषयः
सर्वाणि छन्दांसि
— सर्वाणि च भूतानि नारा-
यणादेव
2. नारायण एवेदं सर्वम्
3. सर्वेभ्यो ज्येष्ठेभ्यो विमुक्तो
भवति स सर्वान् कामान-
वाप्नोति सर्वाश्च लोकाना-
प्नोति
4. सर्वमायुरप्येति
- Kālāg. 2. तेन सर्वं देवा ध्याता भवन्ति

Jābāla.

1. सर्वेषां भूतानां ब्रह्मसदनम्
(ter); Rāmōt. 1 (ter).2. सर्वानिन्द्रियकृतान् दोषान्
वारयति Rāmōt. 4.— सर्वानिन्द्रियकृतान्पापाञ्चा-
शयति Rāmōt. 4.4. आपो वै सर्वा देवताः
— सर्वाभ्यो देवताभ्यो जुहोमि6. एतत् सर्वं भुः स्वाहेत्यप्सु
परित्यज्य

Vāsu.

2. एते सर्वे प्रणवमयोर्ध्वपुण्ड्र-
त्रयात्मकाः3. यच्च किञ्चिज्जगत्सर्वम्
— ब्राह्मणानां तु सर्वेषाम्4. सर्वमहापातकेभ्यः
— सर्वैर्यज्ञैर्यानी भवति

— सर्वैर्देवैः पूज्यो भवति

Gopī.

5. सर्वान् वेदान् . . ब्रह्मलोकं
स्थापयामास

Krishn.

1. ते होतुस्तं सुराः सर्वे

4. मोदितास्ते सुराः सर्वे

12. दुर्जया सा सूरैः सर्वैः

27. भुमात्तुत्तारितं सर्वम्

Skanda.

3. व्यतिरिक्तं जडं सर्वम्

Rāmāp.

20. सर्वेषां साधकानाम्

23. सर्वेषामेव मन्त्राणाम्

27. सर्वलोकतया चिता

38. आहूय शंसतां सर्वम्

60. तत्सर्वं प्रणवाभ्याम्

92. मोक्षमाप्नोति सर्वः

Rāmōt.

3. सर्वदेहिनाम्

4. सर्वेषां मुक्तिसिद्धये

5. ये सर्वे वेदाः सांगाः (6).

Mukti.

1. सर्वेषां कैवल्यमुक्तिः

2. सर्ववासनाक्षयात्

2. 60. भ्रान्तं पश्यति . . सर्वम्

Gitā.

1. 6. सर्व एव महारथाः

Gitā.

1. 9. सर्वे युद्धविशारदाः

11. अयनेषु च सर्वेषु

— भवन्तः सर्वे षष्ठि हि

25. सर्वेषां च महीक्षिताम्

27. सर्वान्बन्धनवस्थितान्

2. 12. सर्वे वयमतः परम्

17. येन सर्वमिदं ततम्

8. 22; 18. 46.

30. देहे सर्वस्य भारत

46. तावान्सर्वेषु वेदेषु

54. सर्वान्पार्थ मनोगतान्

61. तानि सर्वाणि संयम्य

70. तद्वत्कामा यं प्रविशन्ति सर्वे

71. विहाय कामान्यः सर्वान्

3. 5. कार्यते ह्यवशः कर्म सर्वः

30. मयि सर्वाणि कर्माणि स-
ज्यस्य

4. 5. तान्यहं वेद सर्वाणि

19. यस्य सर्वे समारम्भाः

27. सर्वाणीन्द्रियकर्माणि

30. सर्वे ज्ञ्येते यज्ञवित्दः

32. कर्मजान्विद्धि तान्सर्वान्

33. सर्वं कर्माखिलं पार्थ

36. सर्वेभ्यः पापकृत्तमः

— सर्वं ज्ञानप्रवेनेव

6. 4. सर्वसंकल्पसञ्जयासी

24. त्यक्त्वा सर्वानशेषतः

30. सर्वं च मयि पश्यति

47. योगिनामपि सर्वेषाम्

7. 6. एतद्योनीनि भूतानि सर्वाणि

7. मयि सर्वमिदं प्रोतम्

13. एभिः सर्वमिदं जगत्

18. उदाराः सर्व एवैते

19. बाह्यदेवः सर्वमिति

7. तस्मात्सर्वेषु कालेषु

9. सर्वस्य धातारम्

18. अव्यक्ताव्यक्तयः सर्वाः

- Gītā. 8. 20. सर्वेषु भूतेषु नश्यत्सु
27. तस्मात्सर्वेषु कालेषु
28. अत्येति तत्सर्वमिदं वि-
दित्वा
9. 4. मयाततमिदं सर्वम्
6. तथा सर्वाणि भूतानि म-
त्स्थानि
10. 8. अहं सर्वस्य प्रभवो मत्तः
सर्वं प्रवर्तते
13. आहुस्वामृषयः सर्वे
14. सर्वमेतदृतं मन्ये
11. 15. सर्वास्तथा भूतविशेषसं-
घान्
— ऋषींश्च सर्वानुरगांश्च दि-
व्यान्
20. व्यामं त्वयैकेन दिशश्च
सर्वाः
22. वीक्षन्ते त्वां विस्मिताश्चैव
सर्वे
26. सर्वे सहेवावनिपालसंवेः
32. ऋते ऽपि त्वां न भविष्य-
न्ति सर्वे
36. सर्वे नमस्यन्ति च सिद्धि-
संघाः
40. नमो ऽस्तु ते सर्वत एव सर्व
— सर्वं समामोषि ततो ऽसि
सर्वः
12. 6. ये तु सर्वाणि कर्माणि म-
यि सञ्जस्य
11. सर्वकर्मफलत्यागम् 18. 2.
13. 17. हृदि सर्वस्य धिष्ठितम्
27. समं सर्वेषु भूतेषु
14. 1. यज्ज्ञात्वा मुनयः सर्वे
15. 13. पुण्यामि चौषधीः सर्वाः
15. सर्वस्य चाहं हृदि सान्निवि-
ष्टः
— वेदैश्च सर्वैरहमेव वेद्यः

- Gītā. 15. 16. क्षरः सर्वाणि भूतानि
17. 3. सत्त्वानुरूपा सर्वस्य श्रद्धा
7. आहारस्त्वपि सर्वस्य
18. 21. वेत्ति सर्वेषु भूतेषु
54. समः सर्वेषु भूतेषु
64. सर्वगुणतमं भूयः
2. सर्व (—Siva.)
Nīla. 22. सर्वेण नीलशिखण्डेन
23. सर्वे नीलशिखण्ड वीर
24. नमो भवाय नमः सर्वाय
सर्वसह
Asrama. 4. सर्वसहाः सर्वसमाः
सर्वकरण
Sikhā. 2. सर्वकरणानि सम्पतिष्ठाप्य
ध्यानात्
1. सर्वकर्मन्
Chhā. 3. 14. 2. सर्वकर्मा सर्वकामः 4.
2. सर्वकर्मन्
Parama. 1. सर्वकर्माणि सञ्जस्य
Gītā. 3. 26. जोषयेत्सर्वकर्माणि
4. 37. ज्ञानाग्निः सर्वकर्माणि भ-
स्ममात्कुरुते
5. 13. सर्वकर्माणि मनसा सञ्ज-
स्य
18. 13. सिद्धये सर्वकर्मणाम्
56. सर्वकर्माण्यपि सदा कुर्वाणः
57. चेतसा सर्वकर्माणि मयि
सञ्जस्य
1. सर्वकाम
Chhā. 3. 14. 2. सर्वकर्मा सर्वकामः 4.
2. सर्वकाम
Gītā. 6. 18. निःस्पृहः सर्वकामेभ्यः
सर्वकामदुष
Chhā. 5. सर्वकामदुषा विभोः

सर्वकाममय

Maitri. 6. 30. स हि सर्वकाममयः पुरुषः

सर्वकामार्थद

Rāmāp. 94. इमा ऋचः सर्वकामार्थदाश्च

सर्वकित्विप

Gitā. 3. 13. मुच्यन्ते सर्वकित्विषैः

सर्वक्षित्

Maitri. 6. 35. नमो ब्रह्मणे सर्वक्षिते

सर्वक्षेत्र

Sarvop. 3. मणिगणसूत्रमिव सर्वक्षेत्रे-
ष्वनुस्यूतत्वेन

Gitā. 13. 2. सर्वक्षेत्रेषु भारत

सर्वग

Swet. 6. 17. ज्ञः सर्वगो भुवनस्यास्य गोप्ता

Mund. 3. 2. 5. ते सर्वगं सर्वतः प्राप्य धीराः

Nrip. 2. 4. सर्वगः सर्वतस्तिष्ठति

Nrisut. 9. सर्वगो ह्येष ईश्वरः

— अन्यदपि सर्वं सर्वगं सर्वम्

सर्वगत

Swet. 3. 11. तस्मात् सर्वगतः शिवः

21. सर्वात्मानं सर्वगतम्

Mund. 1. 1. 6. नित्यं विभुं सर्वगतम्

Nrisut. 5. एष हीश्वरो ज्ञतः सर्वगतः

Mukti. 2. 49. सा हि सर्वगता संवित्

73. अलेपकं सर्वगतं यदद्वयम्

75. स्वयम्भूतः सर्वगतो ऽहम्-

व्ययः

Gitā. 2. 24. नित्यः सर्वगतः स्थाणुः

3. 15. तस्मात्सर्वगतं ब्रह्म

13. 32. यथा सर्वगतं . . आकाशम्

सर्वगन्ध

Chhā. 3. 14. 2. सर्वगन्धः सर्वरसः 4.

सर्वगुणसम्पन्न

Maitri. 6. 29. सर्वगुणसम्पन्नाय दद्यात्

सर्वग्रास

Nrisut. 5. सर्वग्रासं सर्वप्रेमास्पदम्

सर्वचिन्तासमुत्थित

Gauḍa. 3. 37. सर्वाभिलाषविगतः सर्वचि-
न्तासमुत्थितः

सर्वजन्तुप्रकाशिन्

Krish. 26. प्रिया बुद्धिः सर्वजन्तुप्रका-
शिनी

सर्वजित्

Kaush. 2. 7. सर्वजितः कौपीतकेः
— सर्वजिह्व स्म कौपीतकिः

सर्वजीव

Kathośru. 4. स्वस्ति सर्वजीवेभ्यः

सर्वज्ञ

Maitri. 7. 1. योगीश्वरः सर्वज्ञः

Mund. 1. 1. 9. यः सर्वज्ञः सर्ववित् 2. 2.
7.

Praśna. 4. 10. स सर्वज्ञः सर्वो भवति

Māndū. 6. एष सर्वेश्वर एष सर्वज्ञः
Nrip. 4. 1; Nrisut. 1;
Rāmōt 3.

Gauḍa. 3. 36. सकृद्विभातं सर्वज्ञम्

47. अजमजेन ज्ञेयेन सर्वज्ञम्

Nrisut. 5. एतदेव ब्रह्मापि सर्वज्ञम्

9. सर्वज्ञो जनन्तो जभिन्नः

Nyāsa. 1. स सर्वज्ञः सर्ववित्

सर्वज्ञता, त्व

Maitri. 6. 38. सत्यकामसर्वज्ञत्वसंयुक्तम्

Gauḍa. 4. 85. प्राप्य सर्वज्ञतां कृत्स्नाम्

89. सर्वज्ञता हि सर्वत्र भव-
तीह

सर्वज्ञान

Brahmav. 1. ब्रह्मविद्यां प्रवक्ष्यामि स-
र्वज्ञानम्

- Yogaśi. 1. सर्वज्ञानेषु चोत्तमाम्
 Gītā. 3. 32. सर्वज्ञानविमूढांस्तान्
सर्वतःपाणिपाद
 Śwet. 3. 16. सर्वतःपाणिपादं तत्
 Gītā. 13. 13.
सर्वतःश्रुतिमन्त्र
 Śwet. 3. 16. सर्वतःश्रुतिमन्त्रेके Gītā.
 13. 13.
सर्वतत्त्व
 Śwet. 2. 15. सर्वतत्त्वैर्विशुद्धम्
सर्वतम्
 Chhā. 3. 13. 7. सर्वतः पृष्ठे
 4. 1. 1. स ह सर्वत आवसथान् मा-
 पयाञ्चक्रे सर्वत एव मे
 ऽस्त्यन्तीति
 Brih. 6. 4. 23. यथा वायुः पुष्करिणीं स-
 मिञ्जयति सर्वतः
 Tait. 1. 4. 3. ब्रह्मचारिणः... आयन्तु स-
 र्वतः
 Katha. 2. 21. शयानो याति सर्वतः
 Maitri. 6. 17. सर्वतो ऽनन्तः
 Mund. 3. 2. 5. ते सर्वगं सर्वतः प्राप्य
 Mahānār. 17. 3. सर्वतः सर्व सर्वेभ्यो नमस्ते
 रुद्र रूपेभ्यः
 Nrip. 2. 4. सर्वतः पश्यति सर्वतः शृ-
 णोति सर्वतो गच्छति सर्व-
 त आदत्ते... सर्वतस्तिष्ठति
 5. 1. पत्रैर्वा एतत् सर्वतः परि-
 क्रामति
 Mukti. 2. 74. पुरस्तिरश्वोर्ध्वमधश्च सर्वतः
 Gītā. 2. 46. सर्वतः सम्प्रुतोदके
 11. 16. पश्यामि त्वां सर्वतो ऽनन्त-
 रूपम्
 17. तेजोराशिं सर्वतो दीप्तिम-
 न्तम्
 40. नमो ऽस्तु ते सर्वत एव सर्व

सर्वतोक्षिशिरोमुख

- Śwet. 3. 16. सर्वतःपाणिपादं तत् सर्वतो-
 क्षिशिरोमुखम् Gītā.
 13. 13.

सर्वतोमुख

- Śwet. 2. 16. प्रत्यङ् जनास्तिष्ठति सर्वतो-
 मुखः Śiras. 5.
 Mahānār. 2. 1. प्रत्यङ्मुखस्तिष्ठति सर्वतोमु-
 खः (so Nārāyaṇa; other
 MSS. विश्वतोमुखः)
 Nrip. 1. 5. तं स द्वितीयस्यार्द्धान्त्यम्
 6. र्वतो द्वितीयान्तार्द्धस्याष्टम्
 7. मुखं द्वितीयस्यान्त्यम्
 2. 3. सर्वतोमुखं पञ्चमं (स्थानं
 जानीयात्)
 4. कस्मादुच्यते सर्वतोमुख-
 मिति
 — नमामि तमहं सर्वतोमुखम्
 — तस्मादुच्यते सर्वतोमुख-
 मिति
 Nrisut 4. एष एव सर्वतोमुखः
 5. एष एव सर्वतोमुख एष हि
 व्याघ्रतमः
 — एष एव सर्वतोमुख एष
 होवोऽनृष्टः
 — एतदेव सर्वतोमुखमेतादृ-
 महाविभूति
 6. सर्वतोमुखमसर्वतोमुखं...
 बुर्बुधरे

सर्वतोमुखत्व

- Nrisut. 7. ज्वलत्वात् सर्वतोमुखत्वात्
सर्वत्र
 Gauda. 4. 89. सर्वज्ञता हि सर्वत्र
 Nrisut. 4. एष उ एव न एष हि सर्वत्र
 सर्वदा सर्वत्रमा :

Nṛisut.

4. असौ हि सर्वत्र सर्वदा स-
र्वात्मा9. अविकारो ह्युपलब्धा स-
र्वत्र— सर्वत्र ब्रह्मविष्णुशिवरूपि-
णी— आत्मन एव . . सर्वत्र यो-
नित्वम्

Dhyāna.

10. सर्वत्रात्मा व्यवस्थितः

Yogaśi.

3. मनः सर्वत्र संयम्य

Parama.

3. सर्वत्र शुभाशुभयोरनभि-
क्षेहः

Gītā.

2. 57. यः सर्वत्रानभिक्षेहः

6. 29. सर्वत्र समदर्शनः

30. यो मां पश्यति सर्वत्र

32. आत्मौपम्येन सर्वत्र

12. 4. सर्वत्र समबुद्धयः

13. 28. समं पश्यन् हि सर्वत्र

18. 49. असक्तबुद्धिः सर्वत्र

सर्वत्रग

Gītā.

9. 6. वायुः सर्वत्रगो महान्

12. 3. सर्वत्रगमचिन्त्यं च

सर्वत्रावस्थित

Kathasru.

1. नीरैः सर्वत्रावस्थितैः

Hansa.

2. सर्वत्रावस्थितः स्वयंज्योतिः

Gītā.

13. 32. सर्वत्रावस्थितो देहे

सर्वथा

Gauḍa.

4. 19. एवं हि सर्वथा बुद्धैः

Gītā.

6. 31. सर्वथा वर्त्तमानो जपि

13. 23.

सर्वदा

Chhā.

2. 9. 1. सर्वदा समस्तेन साम

Bṛih.

1. 5. 1. अद्यमानानि सर्वदा 2.

Tait.

1. 4. 2. अन्नपाने च सर्वदा

Kaivalya.

24. सर्वदा सकृद्वा जपेत्

Gauḍa.

2. 28. सर्वे चेह तु सर्वदा

Nṛip.

1. 3. तस्मात् सर्वदा नाबधे

Nṛisut.

2. 4. सर्वदा भद्रं ददाति

2. सर्वदा द्वैतरहितः 11āmot.

3.

4. सर्वत्र सर्वदा सर्वात्मा (bis).

Hansa.

1. त्रिमात्रोहमित्येव सर्वदा

ध्यायन्

Gopī.

5. सर्वदैव चतुर्वर्गफलप्रदम्

सर्वदासंवित्ति

Nṛisut.

9. अद्वयः सर्वदा संवित्तिः

सर्वदुःख

Gauḍa.

1. 10. निवृत्तेः सर्वदुःखानाम्

Gītā.

2. 65. प्रसादे सर्वदुःखानां हानिः

सर्वदुर्ग

Gītā.

18. 58. माघित्तः सर्वदुर्गाणि . . तरि-

व्यसि

सर्वदृश

Gauḍa.

1. 12. तुर्यं तत्सर्वदृक् सदा

4. 84. येन दृष्टः स सर्वदृक्

सर्वदेवत्य

Bṛih.

1. 2. 7. सर्वदेवत्यं प्रोक्षितं प्राजाप-

त्यमालभन्ते

Siras.

5. सर्वदेवत्याव्यक्तीभृता (one

MS. has दे for दे)

सर्वदेवमयांबुज

Dhyāna.

14. कदलीपुष्पसङ्काशं सर्वदेव-

मयांबुजम् (०यात्मकं, ०या-

त्मजं and ०वामुयात् are

variants).

सर्वदेहिन्

Gītā.

14. 8. मोहनं सर्वदेहिनाम्

सर्वदोषविवर्जित

Amṛita.

17. भूमिभागे . . सर्वदोषविव-

र्जिते

सर्वद्रष्टृ

- Nṛisut. 5. सर्वद्रष्टारं सर्वसाक्षिणम्
 सर्वद्वार
 Kshur. 4. सर्वद्वारान् निरुध्य च (one MS. reads सर्वद्वाराणि रुध्य च)

- Gītā. 8. 12. सर्वद्वाराणि संयम्य
 14. 11. सर्वद्वारेषु देहे ऽस्मिन्

सर्वधर्म

- Gaṇḍa. 4. 60. नाजेषु सर्वधर्मेषु
 Gītā. 18. 66. सर्वधर्मान्परित्यज्य

सर्वधर्मज्ञ

- Hainsa. 1. भगवन् सर्वधर्मज्ञ

सर्वधातम

- Chhā. 5. 2. 7. श्रेष्ठं सर्वधातममित्याचाम-
 ति

सर्वपाप

- Kaivalya. 1. अनिरात् सर्वपापं व्यपोष्य
 Dhyāna. 1. सर्वपापैः प्रमुच्यते (one MS. omits); Yogat. 1; Gītā. 10. 3.
 Gītā. 18. 66. अहं त्वा सर्वपापेभ्यो मो-
 क्षायिष्यामि

सर्वपाश

- Swet. 1. 8. ज्ञात्वा देवं मुच्यते सर्वपा-
 शैः 2. 15; 4. 16; 5. 13;
 6. 13.

11. सर्वपाशापहानिः

सर्वपूत

- Nṛip. 5. 3. स सर्वपूतो भवति Śiras.
 7; Mahā. 4.

सर्वप्रायश्चित्तीय

- Prāṇāg. 1. एकां सर्वप्रायश्चित्तीये (जु-
 हाति)

सर्वप्रेमास्पद

- Nṛisut. 5. सर्वप्राप्तं सर्वप्रेमास्पदम्
 (Nārāyaṇa reads सर्वप्रे-
 यमास्पदम्)

सर्वबन्ध

- Kaivalya. 17. सर्वबन्धैः प्रमुच्यते

सर्वभाव

- Maitri. 6. 25. सर्वभावपरित्यागः

- Gaṇḍa. 1. 6. प्रभवः सर्वभावानाम्
 10. अद्वैतः सर्वभावानाम्
 2. 1. वैतथ्यं सर्वभावानाम् (भु-
 तानाम् MSS.).

- Gītā. 15. 19. स सर्वविद्भजति मां सर्व-
 भावेन
 18. 62. तमेव शरणं गच्छ सर्व-
 भावेन

सर्वभुज्

- Maitri. 7. 1. सर्वभुक् सर्वस्येशानः

सर्वभूत

- Swet. 3. 7. यथानिकायं सर्वभूतेषु गू-
 ढम्
 4. 15. विश्वाधिपः सर्वभूतेषु गूढः
 16. ज्ञात्वा शिवं सर्वभूतेषु गूढम्
 6. 11. एको देवः सर्वभूतेषु गूढः
 Brahma. 3.

- Maitri. 6. 2. सर्वभूतान्वयसमत्ति

8. सर्वभूतेभ्यो अयं इत्त्वा
 Muṇḍ. 3. 1. 4. प्राणाद्येष यः सर्वभूतैर्विभाति
 Mahānār. 4. 8. ईश्वरीं सर्वभूतानाम्
 13. 7. तेषां सर्वभूतानां माता
 17. 5. ईश्वरः सर्वभूतानाम् Nṛip.
 1. 6; Gītā. 18. 61.

19. 2. सर्वभूतेभ्यः स्वाहा
 22. 1. लोके दातारं सर्वभूतान्युप-
 जीवन्ति

Kaivalya. 10. सर्वभूतस्थमात्मानं सर्वभू-
तानि चात्मनि Gītā. 6. 29.

Gauda. 1. 22. सम्पुज्यः सर्वभूतानाम्
2. 1. वैतथ्यं सर्वभूतानाम् (the
printed text has सर्व-
भावानाम्)

Brahmay. 12. वरदः सर्वभूतानाम्

Brahma. 3. सन्धिनी सर्वभूतानाम्

Prāṇag. 2. अभयं सर्वभूतेभ्यः Aru-
ṇeya. 4.

Kṛish. 21. कृपार्थं सर्वभूतानाम्

Gītā. 2. 69. या निशा सर्वभूतानाम्

3. 18. न चास्य सर्वभूतेषु

5. 7. सर्वभूतात्मभूतः त्मा

29. सुहृदं सर्वभूतानाम्

7. 9. जीवनं सर्वभूतेषु

10. बीजं मां सर्वभूतानाम्

27. सर्वभूतानि सम्मोहं . . या-
न्ति

9. 4. मत्स्थानि सर्वभूतानि

7. सर्वभूतानि कौन्तेय

29. समो ऽहं सर्वभूतेषु

10. 39. यच्चापि सर्वभूतानां बीजम्

11. 55. निर्वैरः सर्वभूतेषु

12. 13. अद्वेष्टा सर्वभूतानाम्

14. 3. सम्भवः सर्वभूतानाम्

18. 20. सर्वभूतेषु येनैकं भावम्

61. भ्रामयन् सर्वभूतानि

सर्वभूतगुहाशय

Śwet. 3. 11. सर्वाननशिरोऽर्धवः सर्वभू-
तगुहाशयः

सर्वभूतदमन

Mahānār. 17. 2. सर्वभूतदमनाय नमः

सर्वभूतस्थ

Kaivalya. 10. सर्वभूतस्थमात्मानम्

Gītā. 6. 29

Nār.

5. सर्वभूतस्थमेकं नारायणम्
Atmapra. 1.

सर्वभूतस्थित

Gītā.

6. 31. सर्वभूतस्थितं यो माम्
सर्वभूताहित

Mukti.

1. सर्वभूतहिते रतम्

Gītā.

5. 25. सर्वभूतहिते रताः 12. 4.

सर्वभूताधिवास

Swet.

6. 11. कर्मध्यक्षः सर्वभूताधिवा-
सः Brahma. 3.

Brahmab.

22. सर्वभूताधिवासं च यद्भूतेषु
वसत्यधि

सर्वभूतान्तरात्मन्

Kaṭha.

5. 9. एकस्तथा सर्वभूतान्तरात्मा
10, 11.

12. एको वशी सर्वभूतान्तरा-
त्मा

Swet.

6. 11. सर्वव्यापी सर्वभूतान्तरात्मा
Brahma. 3.

Mund. 2.

1. 4. ह्येष सर्वभूतान्तरात्मा

Rāmōt.

5. यो वै श्रीरामः . . यः सर्व-
भूतान्तरात्मा (8).

सर्वभूताशयस्थित

Gītā.

10. 20. अहमात्मा . . सर्वभूताशय-
स्थितः

सर्वभूत

Gītā.

13. 14. असक्तं सर्वभूतैव

सर्वमय

Bṛih. 4.

4. 5. धर्ममयो ऽधर्ममयः सर्वमयः

Nṛisut.

3. सर्वमयश्चतुरात्मा

9. सर्वं सर्वमयं सर्वे जीवाः

सर्वमयाः

सर्वगुह्यं

Kṛish.

93. विन्तव्यमसर्वमर्त्यं

सर्वयज्ञ

Gîtâ. 9. 24. अहं हि सर्वयज्ञाना भोक्ता

सर्वयोगिन्

Gauḍa. 3. 39. दुर्दर्शः सर्वयोगिभिः
40. मनसो निप्रहायत्तमभयं
सर्वयोगिनाम्

सर्वयोगि

Gîtâ. 14. 4. सर्वयोगिषु कौन्तेय

सर्वरस

Chhâ. 3. 14. 2. सर्वगन्धः सर्वरसः 4.

सर्वरूप

Mund. 2. 1. 9. अस्मात्स्यन्दन्ते सिन्धवः स-
र्वरूपाः Mahânâr. 8. 5.

सर्वलोक

Kaṭha. 5. 11. सूर्यो यथा सर्वलोकस्य
चक्षुः

Nrip. 5. 6. स सर्वलोकं जयति

Gopî. 5. सर्वलोकोत्कृष्टसौन्दर्यक्री-
डाभोगाः

Gîtâ. 5. 29. सर्वलोकमहेश्वरम्

सर्वलोकिन्

Râmâp. 93. सपत्नः सानुजः सर्वलोकी

सर्ववर्ण

Sikhâ. 1. चतुर्थी विशुन्मती सर्ववर्णा

सर्ववाच्य

Râmâp. 12. सर्ववाच्यस्य वाचकः

सर्वविद्

Brih. 3. 7. 1. स आत्मवित्स सर्ववित्

Swet. 6. 2. ज्ञः कालकालो गुणी सर्व-
विद्यः 16.

Mund. 1. 1. 9. यः सर्वज्ञः सर्ववित् 2. 2. 7.

Brahma.

Nyâsa.

Gîtâ. 15. 19. स सर्वविद्भजति माम्

सर्वविद्या

Mund. 1. 1. 1. सर्वविद्याप्रतिष्ठाम्

Mahânâr. 17. 5. ईशानः सर्वविद्यानाम्
Nrip. 1. 6.

सर्ववृक्ष

Gîtâ. 10. 26. अश्वत्थः सर्ववृक्षाणाम्

सर्ववेद

Hansa. 1. विचार्य सर्ववेदेषु

Kâlâg. 1. सर्ववेदेषु वेदवादिभिरुक्तम्

Gîtâ. 7. 8. प्रणवः सर्ववेदेषु

सर्ववेदपारायण

Nâr. 5. सर्ववेदपारायणं पुण्यं लभते

सर्ववेदस

Kaṭha. 1. 1. सर्ववेदसं ददौ

Mahânâr. 25. 1. सर्ववेदसं वा एतत्सत्रम्

सर्ववेदात्मन्

Râmot. 5. यः सर्ववेदात्मा (5).

सर्वव्यापिन्

Swet. 1. 16. सर्वव्यापिन्मात्मानम्
Brahma. 3.

3. 11. सर्वव्यापी स भगवान्

6. 11. सर्वव्यापी सर्वभूतान्तरा-
त्मा Brâhma. 3.

Gauḍa. 1. 28. सर्वव्यापिनमोङ्कारं मत्वा

Siras. 3. यः प्रणवः स सर्वव्यापी यः
सर्वव्यापी सो ऽनन्तः

4. कस्मादुच्यते सर्वव्यापी

— तस्मादुच्यते सर्वव्यापी

सर्वशत्रुनिबर्हण

Krish. 24. गदा च कालिका साक्षात्स-
र्वशत्रुनिबर्हणी

सर्वशरीर

- Gauda. 3. 9. सर्वशरीरेषु आकाशेनावि-
लक्षणः
सर्वशस्
Chhā. 7. 26. 2. सर्वमाप्नोति सर्वशः Mai-
tri. 7. 11.
Mahānār 1. 8. काष्ठाश्वाहोरात्राश्च सर्वशः
Gitā. 1. 18. सर्वशः पृथिवीपते
2. 54. कूर्मो ऽङ्गानीव सर्वशः
68. निगृहीतानि सर्वशः
3. 23. मनुष्याः पार्थ सर्वशः 4. 11.
27. गुणैः कर्माणि सर्वशः
10. 2. महर्षीणां च सर्वशः
13. 29. क्रियमाणानि सर्वशः

सर्वशास्त्र

- Mukti. 2. 65. अधीत्य . . सर्वशास्त्राण्यने-
कशः
सर्वशास्त्रविशारद
Hansa. 1. भगवन् सर्वधर्मज्ञ सर्वशा-
स्त्रविशारद (so all the
MSS.).

सर्वश्री

- Nyāsa. 1. सर्वमभিজित्य सर्वश्रियं द-
धतु
सर्वसंशय
Mund. 2. 2. 8. छिद्यन्ते सर्वसंशयाः
सर्वसंस्थ

- Śwet. 1. 6. सर्वाजीवे सर्वसंस्थे

सर्वसंहारसमर्थ

- Nrisut. 2. सर्वसंहारसमर्थः परिभवा-
सहः

सर्वसङ्गविवर्जित

- Nāda. 19. सुस्थितो योगचारेण सर्व-
सङ्गविवर्जितः

सर्वसत्त्वसुख

- Gauda. 4. 2. सर्वसत्त्वसुखो हितः

सर्वसम

- Āsrama. 4. सर्वसहाः सर्वसमाः

सर्वसम्पूर्ण

- Garbha. 3. अष्टमे सर्वसम्पूर्णः

सर्वसाक्षिन्

- Nrisut. 5. सर्वद्रष्टारं सर्वसाक्षिणम्
9. स्वप्रकाशे सर्वसाक्षिणि

सर्वसाधारण

- Chāl. 7. सर्वसाधारणां दोग्ध्रीम्

सर्वसाम्य

- Gauda. 3. 10. आधिक्ये सर्वसाम्ये वा

सर्वसार

- Mukti. 1. 33. सर्वसारं निरालम्बम्
1. vide सरस्वतीरहस्य

सर्वसृज्

- Maitri. 7. 1. सर्वसृक् सर्वस्यात्मा

सर्वस्मृत्

- Maitri. 6. 35. नमो ब्रह्मणे . . सर्वस्मृते

सर्वस्व

- Kaṭhaśru. 1. सर्वस्वं दद्यात्

सर्वहत्या

- Nrip. 5. 4. स सर्वहत्यां तरति
Rāmot. 2.

सर्वहर

- Gitā. 10. 34. मृत्युः सर्वहरश्चाहम्

सर्वाजीव

- Śwet. 1. 6. सर्वाजीवे सर्वसंस्थे बृहन्ते

सर्वात्मक

Nrisut.

7. तस्मात्सर्वात्मकेनाकारेण
सर्वात्मकमात्मानमन्वि-
च्छेत्

Rāmap.

82. इदं सर्वात्मकं यन्त्रम्

Mukti.

1. 23. अयि सर्वात्मके भावः

सर्वात्मन्

Swet.

3. 21. सर्वमात्मनं सर्वगतम्

Kaivalya.

16. यन् परं ब्रह्म सर्वात्मा

Nrisut.

4. सर्वत्र सर्वदा सर्वात्मा (Ins)

8. अयं हि सर्वात्मा

सर्वात्मैकत्वसार

Brahma.

3. सर्वात्मैकत्वसारेण तद्ब्रह्मो-
पनिषत्परम् (only in one
of six MSS.)

सर्वाधिपत्य

Swet.

5. 3. सर्वाधिपत्यं कुरुते महा-
त्मा

सर्वाधिष्ठान

Nrisut.

2. सर्वाधिष्ठानः सन्मात्रः

Rāmot. 3.

सर्वाननशिरोघ्नीव

Swet.

3. 11. सर्वाननशिरोघ्नीवः सर्वभूत-
गुहाशयः

सर्वानुग्राहकत्व

Brahmab.

22. सर्वानुग्राहकत्वेन तदस्म्य-
हं वासुदेवः

सर्वानुभू

Brih. 2

5. 19. अयमात्मा ब्रह्म सर्वानुभूः

सर्वानुस्यूत

Vāsu.

3. सर्वानुस्यूतमद्वैतम्

सर्वान्तर

Brih. 3.

4. 1. य आत्मा सर्वान्तरस्तं मे
व्याचक्ष्व 2; 3. 5. 1.

Brih. 3. 4. 1. एष त आत्मा सर्वान्तरः

2; 3. 5. 1.

— कतमो याज्ञवल्क्य सर्वा-
न्तरः 2; 3. 5. 1.

— यः प्राणेन प्राणिति स त
आत्मा सर्वान्तरः (simi-
larly 3 times more).

Maitri.

7. 6. यः प्राज्ञो विधरणः सर्वा-
न्तरः

Nrisut.

7. सर्वं ह्ययमात्मायं हि स-
र्वान्तरः

सर्वापर

Maitri.

6. 38. सर्वापरं धाम 7. 3

सर्वापरत्व

Maitri.

6. 23. सर्वापरत्वाय तदेता उपा-
सीत

सर्वाप्ति

Kaush.

3. 3. सैषा प्राणे सर्वाप्तिः

सर्वाभरणभूषित

Rāmap.

48. धनुर्धरः प्रसन्नात्मा सर्वाभ-
रणभूषितः

सर्वाभिधान

Nrisut.

7. तस्मादहमिति सर्वाभिधा-
नम्

सर्वाभिलाषविगत

Gauda.

3. 37. सर्वाभिलाषविगतः सर्वचि-
न्तासमुत्थितः

सर्वायुष

Tait. 2

3. 1. प्राणो हि भूतानामायुस्त-
स्मात्सर्वायुषमुच्यते (bis.)

सर्वायुस्

Mahānār.

15. 1. सर्वमसि सर्वायुः

सर्वारम्भ

Gītā. 18. 48. सर्वारम्भा हि दोषेण

सर्वारम्भपरित्यागिन्

Gītā. 12. 16. सर्वारम्भपरित्यागी 14. 25.

सर्वार्थ

Maitri. 6. 6. अक्षिण्यवस्थितो हि पुरुषः
सर्वार्थेषु चरति

Gītā. 18. 32. सर्वार्थान्विपरीतांश्च

सर्वावन्त

Bṛih. 4. 3. 9. अस्य लोकस्य सर्वावन्तः

सर्वावस्था

Nṛisut. 9. सर्वे जीवाः सर्वमयाः सर्वा-
वस्थास्तु

सर्वाशिन्

Parama. 3. सर्वाशी ज्ञानवर्जितः

सर्वाश्वर्यमय

Gītā. 11. 11. सर्वाश्वर्यमयं देवम्

सर्वाहंमानिन्

Nṛisut. 9. नियन्तेश्वरः सर्वाहंमानी

सर्वेन्द्रिय

Chhā. 8. 15. 1. आत्मनि सर्वेन्द्रियाणि स-
म्प्रतिष्ठाप्य

Kātha. 1. 26. सर्वेन्द्रियाणां जरयन्ति ते-
जः

Mund. 2. 1. 3. मनः सर्वेन्द्रियाणि च
Kaivalya 15; Nār. 1.

Swet. 3. 17. सर्वेन्द्रियगुणाभासं सर्वे-
न्द्रियविर्वाजितम् Gītā.
13. 14.

Piṇḍa. 8. सर्वेन्द्रियसमाहतिः

सर्वेश्वर

Bṛih. 4. 4. 22. एष सर्वेश्वर एष भूताधि-
पतिः

Māṇḍū.

6. एष सर्वेश्वर एष सर्वज्ञः
Nrip. 4. 1; Nṛisut. 1;
Rāmot. 3.

Nṛisut.

3. ओङ्कारं सर्वेश्वरं द्वादशान्ते

Vāsu.

1. सर्वेश्वरं वासुदेवं पप्रच्छ

सर्वैश्वर्य

Nrip.

1. 7. स सर्वैश्वर्यं ददाति

सर्वैषणाविनिर्मुक्त

Kshur.

25. सर्वैषणाविनिर्मुक्तश्चिच्छ्वा
तन्तुम् (not in 5 MSS.)

सर्वोपनिषद्

Mukti.

1. 44. सर्वोपनिषदां मध्ये

सर्वोपनिषत्सार

Prāṇag.

1. अथातः सर्वोपनिषत्सारं
... व्याख्यास्यामः

सर्वोपनिषद्विद्या

Maitri.

2. 3. इयं ब्रह्मविद्या सर्वोपनि-
षद्विद्या वा

सर्वोपध

Chhā. 5.

2. 4. सर्वोपधस्य मन्थम्

Bṛih. 6.

3. 1. सर्वोपधं फलानीति संभृत्य

Tait. 2.

2. 1. तस्मात्सर्वोपधमुच्यते
(bis).

सर्षप

Chhā. 3. 14. 3. अणीयान्... सर्षपाद्वा

1. सलिल adj.

Bṛih. 4.

3. 32. सलिल एको द्रष्टा ज्ञैतो
भवति

Chāl.

13. पार्ष्णिः सलिल एव च (so
Nārāyaṇa, who says स-
लिलः सलिलवान् गंगा-
धरत्वात् The usual read-
ing is सलिलमेव च)

2. सलिल

Swet. 6. 15. स एवाग्निः सलिले सन्नि-
विष्टः

Nrip. 1. 1. आपो ह वा इदमासन् स-
लिलमेव

सलोकता

Chhā. 2. 20. 2. देवतानां सलोकतां सार्ष्टि-
तां सायुज्यं गच्छति

Bṛih. 1. 3. 22. अभुते सास्रः सायुज्यं स-
लोकताम्

1. 5. 23. सायुज्यं सलोकतां जयति
5. 13. 1-4.

Mahānār. 12. 3. ब्रह्मणः सायुज्यं सलोक-
तामाप्नोति

Nrip. 1. 7. ब्रह्मणः सायुज्यं सलोकतां
यन्ति

सव

Swet. 2. 2. देवस्य सवितुः सवे

सवन

Chhā. 2. 24. 1. रुद्राणां माध्यन्दिनं सवनम्
7. पुरा माध्यन्दिनस्य सवन-
स्योपाकरणात्

10. तस्मै रुद्रा माध्यन्दिनं स-
वनं संप्रयच्छन्ति

3. 16. 2. इदं मे प्रातःसवनं माध्य-
न्दिनं सवनमनुसन्तनुत

3. चतुश्चत्वारिंशद्वर्षाणि त-
न्माध्यन्दिनं सवनम्

— त्रैदुभं माध्यन्दिनं सवनम्

4. इदं मे माध्यन्दिनं सवनं
तृतीयसवनमनुसन्तनुत

Maitri. 6. 7. सवनात्सविता

Mahānār. 25. 1. यत्सायम्प्रातर्मध्यन्दिनं च
तानि सवनानि

Kālag. 2. द्वितीया रेखा सा . . माध्य-
न्दिनं सवनम्

सवस्तु

Gauḍa. 4. 87. सवस्तु सोपलम्भं च

सविकार

Gītā. 13. 6. सविकारमुदाहृतम्

सविज्ञान

Bṛih. 4. 4. 2. सविज्ञानो भवति सविज्ञा-
नमेवान्ववक्रामति

Gītā. 7. 2. ज्ञानं ते जहं सविज्ञानम्

सविताख्य

Maitri. 6. 16. एष तत्स्थः सविताख्यः

सवितृ

Chhā. 1. 12. 5. देवो वरुणो प्रजापतिः स-
विता

5. 2. 7. तत्सवितुर्वरेण्यमह इत्यात्रा-
मति

Bṛih. 6. 3. 6. तत्सवितुर्वरेण्यं . . भर्गो दे-
वस्य धीमहि Maitri. 6. 7.

6. 4. 19. देवाय सवित्रं सत्यप्रसवाय
स्वाहा

Swet. 2. 1. तत्वाय सविता धियः

2. देवस्य सवितुः सवे

3. सविता प्रसूत्राति तान्

4. मही देवस्य सवितुः परि-
दुतिः

7. सवित्रा प्रसेयेन जुषेत ब्रह्म
पूर्व्यम्

4. 18. तदक्षरं तत्सवितुर्वरेण्यम्

Maitri. 6. 7. तत्सवितुर्वरेण्यमित्यसौ वा
आदित्यः सविता

— सविता वै देवस्तनो यो
ऽस्य भर्गाख्यस्तं चिन्त-
यामि

— सवनात् सविता

8. एष हि स्वत्वात्मा . . सवि-
ता

Maitri. 6. 9. सवितुश्च रदमयः पुनन्त्व-
न्नम्

34. तत्सवितुर्वरेण्यं भर्गः
Mahānār. 15. 2.

Mahānār. 4. 12. तन्मे इन्द्रः... सविता च पु-
नन्तु

9. 5. सवितारं नृचक्षसम्
6. अद्या नो देव सवितः 17.
7.
7. विश्वानि देव सवितर्दुरि-
तानि 17. 7.

Nrip. 2. 4. सविता प्रसविता
Nṛisut. 2. यथा तमः सविता

सविद्

Maitri. 6. 35. एतत् सवित् सत्यधर्मः
— यो हैवंवित् स सवित्
सव्य

Kaush. 2. 11. इन्द्र श्रेष्ठानि द्रविणानि धे-
हीति सव्ये (कर्णे जपति)
15. अथेतरः सव्यमन्वंसमभ्य-
वेक्षते

4. 2. सव्ये ऽक्षिणि सत्यस्य
18. सव्ये ऽक्षिणि पुरुषस्तमेवा-
हमुपासे

Maitri. 7. 11. अस्य जायेयं सव्ये चाक्षि-
ण्यवास्थिता

Prāṇāg. 2. सव्ये पाणावपो गृहीत्वा

सव्यसाचिन्

Gītā. 11. 33. निमित्तमात्रं भव सव्यसा-
चिन्

सव्यहस्त

Prāṇāg. 4. सव्यहस्त आज्यस्थाली

सव्याहति

Amṛita. 10. सव्याहति सप्रणां गायत्रीम्
(2 MSS. of the text,
and 2 of Nārāyaṇa's

Dipikā read सव्याहति,
but see *Vishṇusmṛiti*.
55. 9).

सशर

Gītā. 1. 47. विसृज्य सशरं चापम्

सशरीर

Chhā. 8. 12. 1. आत्तो वै सशरीरः प्रियाप्रि-
याभ्यां न वै सशरीरस्य
सतः प्रियाप्रिययोरपहति-
रस्ति

सशाख

Nrip. 1. 2. चत्वारो वेदाः साङ्गाः स-
शाखाः
4. 3. यो वै नृसिंहः... ये वेदाः
साङ्गाः सशाखास्तस्मै वै
नमो नमः (13)
Rāmōt. 5. ये सर्वे वेदाः साङ्गाः स-
शाखाः (6)

सशान्ति

Mukti. 1. 29. तासां क्रमं सशान्तिं च
शृणु

सशिख

Brahma. 2. सशिखं वपनं कृत्वा
Kāṭhaśru. 1. सशिखान् केशान्निष्कृत्य
2. 3.

ससपत्नज

Rāmāp. 93. *vide* सपत्न

ससप्तद्वीप

Nrip. 1. 2. ससप्तद्वीपां वसुन्धराम्

ससागर

Nrip. 1. 2. ससागरां सपर्वतां... वसु-
न्धराम्

ससाधन

Nṛisut. 6. लोकैषणायाश्च ससाधनेभ्यो
व्युत्थाय

ससूक्ष्म

- Rāmap. 76. ससूक्ष्मा मृत्युरूपिणी
सस्यूण
Bṛih. 2. 2. 1. स प्रत्याधानं सस्यूणं सदा-
मम्
सस्पृह
Maitri. 3. 2. लुप्यमानः सस्पृहो व्यग्रः
6. 30.
सस्य
Kātha. 1. 6. सस्यमिव मर्त्यः पच्यते स-
स्यमिवाजायते पुनः
सह
Mahānār. 6. 6. पृतनाजितं सहमानमुग्रम-
ग्निं हुवेम
Nyāsa. 2. सन्न्यासं सहते र्जमान्
Gītā. 5. 23. शक्नोतीहैव यः सोढुम्
11. 44. अर्हसि देव सोढुम्
सहज
Gandā. 4. 9. सहजा अकृता च या
Brahma. 2. प्रजापतेर्यत्सहजं पुरस्तात्
Gītā. 18. 48. सहजं कर्म कौन्तेय
सहदेव
Gītā. 1. 16. नकुलः सहदेवश्च
सहभूत
Sikhā. 2. सर्वाणि चेन्द्रियाणि सहभू-
तानि
सहमाना
Chhā. 3. 15. 2. सहमाना नाम दक्षिणा
सहयज्ञ
Gītā. 3. 10. सहयज्ञाः प्रजाः सृष्ट्वा
सहस्र
Mahānār. 15. 1. ओजो ऽसि सहो ऽसि बल-
मसि

सहस्रा

- Gītā. 1. 13. सहसैवाभ्यहन्यन्त
सहस्र
Kaush. 4. 1. सहस्रं दद्या इत्येतस्यां वाचि
Chhā. 4. 2. 3. सहस्रं गवाम् 4.
4. 4. 5. ता यदा सहस्रं संपेदुः
4. 5. 1. प्राप्ताः सोम्य सहस्रं स्मः
7. 26. 2. सहस्राणि च विंशतिः
Bṛih. 2. 1. 1. सहस्रमेतस्यां वाचि दद्याः
19. हिता नाम नाद्यो द्वासप्ततिः
सहस्राणि
2. 5. 19. अयं वै दश च सहस्राणि
3. 1. 1. गवां सहस्रमवरोध
3. 9. 1. त्रयश्च त्री च सहस्रेति (bis)
4. 1. 2. हस्त्यृषभं सहस्रं ददामीति
3—7.
4. 3. 14. सो ऽहं भगवते सहस्रं ददा-
मि 15, 16, 33; 4. 4. 7.
6. 4. 24. अस्मिन् सहस्रं पुण्यासम्
Maitri. 1. 2. अन्ते सहस्रस्य (so MS.).
Mahānār. 4. 3. एवा नो द्वेवं प्रतनु सहस्रेण
शतेन च
17. 6. आसहस्रात्पुनर्न पुनर्नन्ति
7. 8.
Praśna. 3. 6. प्रतिशाखानाडीसहस्राणि
Yogaśi. 10. जन्मान्तरसहस्रेषु
Brahmav. 12. द्वासप्ततिसहस्राणि
Kshur. 17.
Amṛita. 33. सहस्राणि त्रयोदश
Hamsa. 2. एकविंशति सहस्राणि
Gārūḍa. 3. सहस्रं ब्राह्मणान् पाहयित्वा
Gopī. 5. अभिष्टोमसहस्राणि
Rāmota. 4. मन्वन्तरसहस्रैस्तु
Mukti. 1. 3. विधिक्रियासहस्राणाम्
13. सहस्रसंख्यया जाताः
2. 36. vide शालिन्
Gītā. 7. 3. मनुष्याणां सहस्रेषु

सहस्रकिरण

Mahânâr. 3. 10. सहस्रकिरणाय धीमहि

सहस्रकृत्वस्

Gîtâ. 11. 39. नमो नमस्ते ऽस्तु सहस्र-
कृत्वः

सहस्रदृश्

Râmap. 56. vide अनिल

सहस्रधा

Kaush. 4. 19. तद्यथा सहस्रधा केशो वि-
पाटितः

Bṛih. 4. 2. 3. यथा केशः सहस्रधा भि-
न्नः 4. 3. 20.

Nṛisut. 8 शतधा सहस्रधा भिन्नः

सहस्रपद्

Śwet. 3. 14. सहस्राक्षः सहस्रपात्

Śiras. 6. सहस्रपादेकमूर्धा व्याप्तम्

सहस्रपरम

Mahânâr. 4. 1. सहस्रपरमा देवी

सहस्रबाहु

Gîtâ. 11. 46. सहस्रबाहो . . विश्वमूर्ते

सहस्रयुगपर्यन्त

Gîtâ. 8. 17. सहस्रयुगपर्यन्तमहः

सहस्ररश्मि

Maitri. 6. 8. सहस्ररश्मिः शतधा वर्त्त-
मानः Praśna. 1. 8.

Prâṇâg. 2. सहस्ररश्मिभिः परिवृतः

सहस्रशस्

Mund. 2. 1. 1. सहस्रशः प्रभवन्ते सरूपाः

Chûl. 19. एवं सहस्रशो देवं पर्यस्य-
न्तम्

Nilâ. 9. रुद्रा दिक्षु भिताः सहस्रशः

Gîtâ. 11. 5. शतशो ज्य सहस्रशः

सहस्रशाख

Tait. 1. 4. 3. तस्मिन्सहस्रशाखे

सहस्रशीर्ष, षण्

Swet. 3. 14. सहस्रशीर्षा पुरुषः

Mahânâr. 11. 1. सहस्रशीर्षं देवम्

Mahâ. 3.

सहस्रान्त

Râmap. 9. सहस्रान्तास्तथा तासाम्

सहस्राक्ष

Śwet. 3. 14. सहस्राक्षः सहस्रपात्

Maitri. 6. 8. अपिहितः सहस्राक्षेण हिर-
ण्मयेनाण्डेन

Mahânâr. 3. 1. सहस्राक्षस्य महादेवस्य धी-
महि

Mahâ. 3. सहस्राक्षं विश्वशंभुवम्

Nilâ. 11. सहस्राक्षाय वाजिने

14. अवतत्य धनुस्त्वं सहस्राक्ष

सहस्राक्षजित्

Râmap. 46. षट्भोजसहस्राक्षजिज्ञाम्

सहस्राह्

Nadâ. 5. सहस्राह्मिति चात्र (print-
ed text has सहस्राक्षम्)

सहित

Nyâsa. 2. लोकाद्धार्यया सहितः

Vâsu. 1. द्रव्यमंत्रस्थानादिसहितम्
— चन्दनं कुंकुमादिसहितम्

Gopî. 4. मायासहितब्रह्मसंभोगव-
शात्

Râmap. 25. प्रकृत्या सहितः इयामः

Gîtâ. 9. 1. ज्ञानं विज्ञानसहितम्

सा

Chhâ. 1. 6. 1. इयमेव सा ऽग्निरमस्तत्साम

2. अन्तरिक्षमेव सा वायु-
रमस्तत्साम (similarly
in 3, 4, 6.)

- Chhā. 1. 7. 1. वागेव सा प्राणो ऽमस्त-
त्साम
2. चक्षुरेव सा &c.
3. श्रोत्रमेव सा &c.
4. यदेवैतदक्ष्णः शुक्लं भाः सैव
सा &c.

- Bṛih. 1. 3. 22. वाचै सामैष सा चाम-
धेति तत्साम्नः सामत्वम्
6. 4. 20. अमो ऽहमस्मि सा त्वं सा
त्वमस्यमो ऽहम्

सांसिद्धिक

- Gauḍa. 4. 9. सांसिद्धिकी स्वाभाविकी
साकम्

- Siras. 4. साकं स एको भूतश्चरति
साक्षात्

- Bṛih. 3. 4. 1. यत्साक्षादपरोक्षाद्ब्रह्म 2 ;
3. 5. 1.

- Gopī. 5. साक्षाद्विष्णुमयो भवेत्

- Kṛish. 11. गोपस्वरूपो हरिः साक्षात्

24. गदा च कालिका साक्षात्

- Gītā. 18. 75. कृष्णात्साक्षात्कथयतः स्व-
यम्

साक्षाद्विधिमुख

- Mukti. 2. 56. साक्षाद्विधिमुखो ऽसौ स-
माधिः

साक्षित्व

- Nṛisut. 2. बीजत्वात् साक्षित्वाच्च
(ter).

साक्षिन्

- Śwet. 6. 11. साक्षी चेता केवलो निर्गु-
णश्च Brahma. 3.

- Maitri. 6. 16. सर्वः कश्चित्प्रभुः साक्षी

- Kaivalya. 18. तेभ्यो विलक्षणः साक्षी

- Nṛisut. 2. चक्षुषः साक्षी श्रोत्रस्य सा-
क्षी वाचः साक्षी

Nṛisut.

2. मनसः साक्षी बुद्धेः साक्षी
प्राणस्य साक्षी

- तमसः साक्षी सर्वस्य सा-
क्षी

- स्थूलसूक्ष्मबीजसाक्षिभिः
(ter) ; 3 (4 times).

5. एष हि साक्ष्येष हीश्वरः

7. मनआदिसाक्षिणमन्विच्छेत्

9. एक एव साक्षी स्वप्रकाशः

- द्रष्टा द्रष्टुः साक्ष्यविक्रियः

Sarpop.

1. कर्त्ता जीवः क्षेत्रज्ञः साक्षी
... कथम्

3. स साक्षीत्युच्यते

Mukti.

1. 3. साक्षिणं निर्विकारिणम्

Gītā.

9. 18. गतिर्भर्त्ता प्रभुः साक्षी

साक्ष्यविशेष

Nṛisut.

9. नान्यः साक्ष्यविशेषो नान्यः

सागर

Chāl.

17. बुद्ध्याः सागरे यथा

Gītā.

10. 24. सरसामस्मि सागरः

12. 7. मृत्युसंसारसागरात्

सांकृतीपुत्र

Bṛih. C.

5. 2. शौङ्गीपुत्रः साङ्कृतीपुत्रात्

- साङ्कृतीपुत्र आलंबायनीपु-
त्रात्

सांख्य

Śwet.

6. 13. सांख्ययोगाधिगम्यम्

Chāl.

14. पुरुषं निर्गुणं सांख्यम्

Garbha.

4. तत्सांख्यं योगमभ्यसेत्

Mukti.

1. न कर्मसांख्ययोगोपासना-
दिभिः

Gītā.

2. 39. एषा ते ऽभिहिता सांख्ये

3. 3. ज्ञानयोगेन सांख्यानाम्

5. 4. सांख्ययोगौ पृथक्

5. यत्सांख्यैः प्राप्यते स्थानम्

- Gītā. 5. 5. एकं सांख्यं च योगं च
13. 24. अन्ये सांख्येन योगेन
18. 13. सांख्ये कृतान्ते प्रोक्तानि

सांख्ययोग

- Prānāg. 1. विनापि सांख्ययोगेन
Mukti. 1. 16. अन्ये तु सांख्ययोगेन

साङ्ग

- Nrip. 1. 2. चत्वारो वेदाः साङ्गाः स-
शाखाः
3. तस्मादिदं साङ्गं साम जा-
नीयात् 5, 6, 7
4. 3. यो वै नृसिंहः . . ये वेदाः
साङ्गाः सशाखास्तस्मै वै
नमो नमः (13).

- Siras. 1. सर्वथा वेदान् साङ्गानपि
Rāmōt. 5. ये सर्वे वेदाः साङ्गाः सशा-
खाः (6)

साज्य

- Jābāla. 4. उद्धृत्य प्राश्रीयत् साज्यं
हविरेनामयम्

साञ्जीवीपुत्र

- Bṛih. 6. 5. 2. प्राचीनयोगीपुत्रः साञ्जीवी-
पुत्रात्
— साञ्जीवीपुत्रः प्राश्रीपुत्रा-
दासुरवासिनः
4. समानमा साञ्जीवीपुत्रात्
— साञ्जीवीपुत्रो माण्डुकाश-
नेः

सात्त्व

- Krish. 6. प्रोक्ता सात्त्वी च रुद्रस्य
सात्त्विक

- Maitri. 5. 2. अस्य सात्त्विको ऽंशो ऽसौ
. . विष्णुः
6. 38. सौरसौम्याभेयसात्त्विकानि
मण्डलानि भित्वा

- Gītā. 7. 12. ये चैव सात्त्विका भावाः
14. 16. सात्त्विकं निर्मलं फलम्
17. 2. सात्त्विकी राजसी चैव
4. यजन्ते सात्त्विका देवान्
11. इति मनःसमाध्याय स सा-
त्त्विकः
17. सात्त्विकं परिचक्षते
20. तद्गानं सात्त्विकं स्मृतम्
18. 9. स त्यागः सात्त्विको मन
20. तज्ज्ञानं विद्धि सात्त्विकम्
23. तत्सात्त्विकमुच्यते
26. कर्त्ता सात्त्विक उच्यते
30. बुद्धिः सा पार्थ सात्त्विकी
33. धृतिः सा पार्थ सात्त्विकी
37. तत्सुखं सात्त्विकं प्रोक्तम्
सात्त्विकप्रिय

- Gītā. 17. 8. आहाराः सात्त्विकप्रियाः
सात्य

- Bṛih. 2. 5. 12. अयमध्यात्मं सात्यः . . पु-
रुषः

सात्यकि

- Gītā. 1. 17. सात्यकिश्चापराजितः

सादरम्

- Mukti. 2. 33. पावने शृणु सादरम्

साध

- Gauḍa. 4. 20. न हि साध्यसमो हेतुः सि-
द्धौ साध्यस्य युज्यते
Nṛisut. 9. एतद्धिदं सर्वं साधयति
Rāmāp. 59. तदधः साध्यमालिखेत्
Mukti. 2. तत्पुरुषप्रयत्नसाध्यम्
— vide समाधि

साधक

- Gauḍa. 2. 32. न बद्धो न च साधकः
Rāmāp. 20. सर्वेषां साधकानाम्
59. षष्ठ्यन्तं साधकं तथा

साधन

- Vāsu. 1. मुक्तिसाधनं भवति
Mukti. 1. साधनचतुष्टयसम्पन्नाः
2. 50. तत्साधनमथो ध्यानम्

साधर्म्य

- Gītā. 14. 2. मम साधर्म्यमागताः

साधन

- Bṛih. 2. 2. 1. शिशुं साधनं सप्तव्याधा-
नम्

साधार

- Nṛisut. 3. अथ सकलः साधारः

साधारण

- Bṛih. 1. 5. 1. एकमस्य साधारणम् 2.
2. तत्साधारणमत्रं यदिदमद्यते

- Sarvop. 1. प्रमाणाप्रमाणसाधारणा

- Rāmāp. 23. एष साधारणः क्रमः

साधिभूताधिदैव

- Gītā. 7. 30. साधिभूताधिदैवं माम्

साधियज्ञ

- Gītā. 7. 30. साधियज्ञं च ये विदुः

साधिष्ट

- Chhā. 4. 9. 3. आचार्याद्वैव विद्या विदिता
साधिष्टं प्रापयति

साधु

- Kaush. 3. 8. न साधुना कर्मणा ध्रुयान्
Bṛih. 4. 4. 22.

— एष ह्येव साधु कर्म कारय-
ति

- Chhā. 2. 1. 1. समस्तस्य खलु साम्न उपा-
सनं साधु यत् खलु साधु
तत् सामेत्याचक्षते

2. तदुताप्याहुः साधनैर्मुपागा-
दिति साधुनैर्मुपागादि-
त्येव

- Chhā. 2. 1. 8. अथोताप्याहुः साम नो ब-
नेति यत्साधु भवति साधु
वनेत्येव

4. स य एतदेवं विद्वान् सा-
धु सामेत्युपास्ते ऽभ्याशो
ह यदेनं साधवो धर्मा आ
च गच्छेयुः

3. 19. 4. अभ्याशो ह यदेनं साधवो
घोषा आ च गच्छेयुः

4. 1. 4. यत्किञ्च प्रजाः साधु कु-
र्वन्ति

7. 2. 1. साधु चासाधु च 7. 7. 1.
— न साधु नासाधु

- Bṛih. 4. 4. 5. साधुकारी साधुर्भवति

5. 12. 1. किंस्विदेवैवं विदुषं साधु
कुर्याम्

- Tait. 2. 9. 1. किमहं साधु नाकरवम्

- Kātha. 2. 1. श्रेय आददानस्य साधु भ-
वति

- Mahānār. 23. 1. मानसेन मनसा साधु पश्यति

- Mukti. 1. 7. साधु पृष्टं महावाहो

44. साधुसंगतिरेव च

- Gītā. 4. 8. परित्राणाय साधुनाम्

6. 9. साधुष्वपि च पापेषु

9. 30. साधुरेव स मन्तव्यः

साधुकारिन्

- Bṛih. 4. 4. 5. साधुकारी साधुर्भवति

साधुप्रजावन्त

- Mahānār. 22. 1. लोके साधुप्रजावांस्तन्तुं न-
न्वानः

साधुभाव

- Gītā. 17. 26. सद्भावे साधुभावे च

साधुयुवन्

- Tait. 2. 8. 1. युवा स्यात्साधुयुवा

साधुवृत्त

- Asrama. 4. साधुवृत्तेषु ब्राह्मणकुलेषु
साध्य
Chhā. 3. 10. 1. यत्पञ्चमममृतं तत्साध्या उ-
पजीवन्ति
3. साध्यानामेवैको भूत्वा
4. साध्यानामेव तावदाधिपत्यं
स्वाराज्यं पर्येता
Munḍ. 2. 1. 7. साध्या मनुष्याः पशवो व-
यांसि
Maitri. 7. 4. वरुणः साध्या उत्तरत उ-
द्यन्ति
Gītā. 11. 22. रुद्रादित्या वसवो ये च
साध्याः

साध्यसम

- Gauda. 4. 20. सदा साध्यसमो हि सः
— न हि साध्यसमो हेतुः

साध्वलंकृत

- Chhā. 8. 8. 2. साध्वलङ्कृतौ सुवसनौ परि-
ष्कृतौ 3.
8. 9. 1. शरीरे साध्वलङ्कृते साध्व-
लङ्कृतो भवति 2.

सानन्त

- Rāmap. 78. स सानन्तो दीर्घयुतः

सानु

- Mahānār. 6. 1. पवित्रे अधि सानो अग्नये

सानुज

- Rāmap. 93. सपत्नः सानुजः सर्वलोकी

सान्निध्य

- Rāmōt. 3. श्रीरामसान्निध्यवशात्

साफल्य

- Mukti. 8. तदाभ्यासस्य साफल्यम्

सामत्व

- Bṛih. 1. 3. 22. इति तत्साम्नः सामत्वम्
सामन्

- Kaush. 1. 5. बृहद्रथन्तरे सामानी पूर्वा
पादौ
— ऋचश्च सामानि च प्राची-
नातानानि
2. 6. तत् सामेत्युपासीत
Chhā. 1. 1. 2. ऋचः साम रसः साम्न उ-
द्गीथो रसः
4. कतमत्कतमत्साम
5. प्राणः साम
— वाक् च प्राणश्चर्क च साम च
1. 3. 4. यर्क् तत्साम तस्मादप्राण-
न्नपानन् साम गायति
यत् साम स उद्गीथः
8. येन साम्ना स्तोप्यन्त्यात्त-
त्सामोपधावेत्
1. 4. 3. तानु... पर्यपश्यद्वाचि साम्नि
यजुषि ते नु वित्त्वोर्द्धा ऋ-
चः साम्नो यजुषः
4. एवं सामैव यजुः
1. 6. 1. अग्निः साम
— तदेतदेतस्यामृच्यध्यूढं साम
तस्मादृच्यध्यूढं साम गी-
यते 2-5; 1. 7. 1-4.
— इयमेव सा अग्निमस्तत्सा-
म (similarly in 2-4).
2. वायुः साम
3. आदित्यः साम
4. चन्द्रमाः साम
5. यक्षीलं परःकृष्णं तत्साम
1. 7. 4.
6. यदेवैतदादित्यस्य शुक्लं भाः
सैव सा ऽथ यक्षीलं परः-
कृष्णं तदमस्तत्साम

- Chhā. 1. 6. 8. तस्यक्वे च साम च गेष्णो
 1. 7. 1. प्राणः साम
 — वागेव सा प्राणो ऽमस्तत्साम
 म (similarly in 2, 3.)
 2. आत्मा साम
 3. मनः साम
 — यदेतदङ्गः शुक्लं भाः सैव
 सा यन्नीलं परः कृष्णं तद-
 मस्तत्साम
 5. य एषो ऽन्तरक्षिणि पुरुषो
 दृश्यते सैवर्क्षत्साम
 7. य एतदेवं विद्वान् साम गा-
 यति 9.
 1. 8. 4. का सामो गतिः
 5. स्वर्गं वयं लोकं सामाभिसं-
 स्थापयामः स्वर्गसंस्तारं
 हि साम
 6. अप्रतिष्ठितं वै किल ते साम
 7. प्रतिष्ठां वयं लोकं सामाभि-
 संस्थापयामः प्रतिष्ठासं-
 स्तारं हि साम
 8. अन्तर्वद्वै किल ते साम
 1. 13. 4. अन्नादो भवति य एतामेवं
 सामामुपनिषदं वेद
 2. 1. 1. समस्तस्य खलु साम उपा-
 सनं साधु यत् खलु साधु
 तत्सामेत्याचक्षते
 2. तदुताप्याहुः सामैवमुपागा-
 दिति
 3. अथोताप्याहुः साम नो व-
 तेति
 4. स य एतदेवं विद्वान् साधु
 सामेत्युपास्ते
 2. 2. 1. पंचविधं सामोपासीत 3. 1 ;
 4. 1 ; 5. 1 ; 6. 1.
 3. पंचविधं सामोपास्ते 3. 2 ;
 4. 2 ; 5. 2 ; 6. 2.

- Chhā. 2. 7. 1. पंचविधं परोवरीयः सामो-
 पासीत
 2. पंचविधं परोवरीयः सा-
 मोपास्ते
 2. 8. 1. सप्तविधं सामोपासीत 2. 9.
 1 ; 2. 10. 1.
 3. सप्तविधं सामोपास्ते 2. 9.
 8 ; 2. 10. 6.
 2. 9. 1. सर्वदा समस्तेन साम मां
 प्रति मां प्रतीति सर्वेण स-
 मस्तेन साम
 2. हिंकारभाजिनो ह्येतस्य सा-
 म्नः
 3. प्रस्तावभाजिनो ह्येतस्य सा-
 म्नः
 4. आदिभाजिनो ह्येतस्य साम्नः
 5. उद्गीथभाजिनो ह्येतस्य साम्नः
 6. प्रतिहारभाजिनो ह्येतस्य सा-
 म्नः
 7. उपद्रवभाजिनो ह्येतस्य सा-
 म्नः
 8. निधनभाजिनो ह्येतस्य साम्नः
 2. 21. 1. एतत्साम सर्वस्मिन् प्रो-
 तम् 2.
 2. 22. 1. त्रिर्नाई सामो वृणे
 2. 24. 3. वासवं सामाभिगायति
 7. रौद्रं सामाभिगायति
 11. स आदित्यं स वैश्वदेवं सा-
 माभिगायति
 3. 3. 1. सामान्येव मधुकृतः
 2. एतानि सामान्येतं साम-
 वेदमभ्यतपन्
 4. 17. 2. सामान्यादित्यात्
 3. स्वरिति सामभ्यः
 6. यदि सामतो रिप्येत् . . सा-
 म्नामेव तद्रसेन सामां वी-
 र्येण सामां यज्ञस्य विरिष्टं
 सन्दधाति

- Chhā. 6. 7. 2. ऋचः सोम्य यजुंषि सामानि
Bṛih. 1. 2. 5. ऋचो यजुंषि सामानि
5. 11. 2; Praśna. 2. 6.
1. 3. 22. एष उ एव साम वाग्वै
साम
— एष सा चामश्चेति तत्सामः
सामत्वम्
— समो ऽनेन सर्वेण तस्माद्वैव
साम
— अश्रुते सामः सायुज्यं . . य
एवमेतत्साम वेद
25. सामः . . स्वं वेद (bis).
26. सामः . . सुवर्णं वेद (bis).
27. सामः . . प्रतिष्ठां वेद (bis).
— न हैवालोऽक्यताया आशा-
स्ति य एवमेतत्साम वेद
28. प्रस्तोता साम प्रस्तौति
1. 6. 1. एतदेपां साम 2, 3.
5. 13. 3. प्राणो वै साम . . सामः सा-
युज्यं सलोकतां जयति य
एवं वेद
6. 4. 20. सामाहमस्मि ऋक्कम्
Tait. 1. 2. 1. साम सन्तानः
1. 5. 2. भुव इति सामानि
1. 8. 1. ओमिति सामानि गायन्ति
2. 3. 1. सामोत्तरः पक्षः
3. 10. 5. एतत्साम गायन्नास्ते
Maitri. 6. 5. ऋग्यजुः सामेति विज्ञान-
वती
33. ऋग्यजुः सामाथर्वीङ्गिरसः
Mahā. 2; Śiras. 4 (रसम्)
Monḍ. 2. 1. 6. तस्मादृचः सामयजुंषि
Mahānār. 12. 2. तानि सामानि स सामां म-
ण्डलं स सामां लोकः
22. 1. आहवनीयः साम सुवर्गो
लोको बृहत्
Praśna. 5. 5. स सामभिरुन्नीयते ब्रह्मलो-
कम्
Praśna. 5. 7. स सामभिर्यत्तत्कवयो वेद-
यन्ते
Nṛip. 1. 2. तत्सामः प्रथमं पादं जा-
नीयात् 4.
— तत्सामो द्वितीयं पादं जा-
नीयात् 4.
— तत्सामस्तृतीयं पादं जा-
नीयात् 4.
— तत्सामश्चतुर्थं पादं जानी-
यात् 4.
— ऋग्यजुःसामाथर्वणः
3. तत्सामो ऽङ्गं वेद (ter).
— तस्मादिदं सामं साम जा-
नीयात् 5-7.
— द्वाविंशदक्षरं साम जानी-
यात्
4. मृत्युं चतुर्थस्याद्यं साम
जानीयात्
— तस्मादिदं साम यत्र कुत्र-
चिन्नाचष्टे
5. नृकेसरिं . . परमं पदं साम
जानीयात्
— मृत्युं चतुर्थस्यार्द्धान्त्यं सा-
म जानीयात्
— इदं साम येन केनचिदाचा-
र्यमुखेन यो जानीते
6. यो यजुर्वेदवाच्यस्तं साम
जानीयात्
— नमा चतुर्थान्तार्द्धस्याद्यं
साम जानीयात्
— तस्मादिदं साम सच्चिदान-
न्दमयं परं ब्रह्म
7. म्यहं चतुर्थस्यान्त्यं साम
जानीयात्
2. 1. स सामभिः सामवेदः
Nṛisut. 3; Sikkā. 1.
— स सामश्चतुर्थः पादो भवति

- Nrip. 4. 2. न साम्नाथो ऽस्ति यः सावि-
त्री वेद
5. 9. स सामान्यधीते
Siras. 1. सामाहमथर्वाङ्गिरसोहम्
Mukti. 1. 13. शाखाः सामः परन्तप
Gitā. 9. 17. ऋक् साम यजुरेव च
10. 35. बृहत्साम तथा साम्नाम्

साममध्यग

- Nrip. 1. 7. तस्मादिदं साममध्यगं ज-
पति

साममय

- Kaush. 2. 6. ऋङ्गये साममयमुद्राता
(प्रवयति)
Nrip. 5. 2. ऋङ्गयं यजुर्मयं साममयम्

सामर

- Rāmap. 77. श्वेलः प्रीतिश्च सामरा

सामर्थ्य

- Gitā. 2. 36. निन्दन्तस्तव सामर्थ्यम्

सामवेद

- Chhā. 1. 3. 7. सामवेद एवोत्
3. 3. 1. सामवेद एव पुष्पम्
2. एतानि सामान्येतं सामवे-
दमभ्यतपन्
3. 15. 7. सामवेदं प्रपद्य इत्येव तद-
बोचम्
7. 1. 2. अध्येमि.. सामवेदम्
4. नाम वै.. सामवेदः
7. 2. 1. वाग्वै.. विज्ञापयति.. सा-
मवेदम्
7. 7. 1. विज्ञानेन वै.. विजानाति
.. सामवेदम्

- Brih. 1. 5. 5. प्राणः सामवेदः
2. 4. 10. ऋग्वेदो यजुर्वेदः सामवेदः
4. 1. 2; 4. 5. 11; Maitri.
6. 32; Muṇḍ. 1. 1. 5.

- Nrip. 2. 1. स सामभिः सामवेदः
Nrisut. 3; Sikhā. 1.
Brahmav. 7. सामवेदस्तथा द्यौश्च
Mahā. 3. जागतं छन्दः सामवेदः
Kālāg. 2. तृतीया रेखा सा .. साम-
वेदः
Mukti. 1. सामवेदगतानां .. उपनि-
षदाम्
Gitā. 10. 22. वेदानां सामवेदो ऽस्मि

सामशिरस्

- Kaush. 1. 7. यजुदरः सामशिरा असौ
सामश्रवस्
Brih. 3. 1. 2. एताः सौम्योदज सामश्र-
वा रे इति

सामाङ्ग

- Nrip. 1. 7. तस्मादिदं सामाङ्गं प्रजा-
पतिः

सामान्य

- Gauḍa. 1. 22. सामान्यं वेत्ति निश्चितः
Nrisut. 9. वटबीजसामान्यवत्
— यथा वटबीजसामान्यमे-
कम्

सामासिक

- Gitā. 10. 33. इन्द्रः सामासिकस्य च

सामीप्य

- Mukti. 1. 23. मत्सामीप्यं भजत्ययम्
— सैव सालोक्यसारूप्यसा-
मीप्यमुक्तिः

साम्पराय

- Kāṭha. 1. 29. यत् साम्पराये महति ब्रूहि
नस्तत्
2. 6. न साम्परायः प्रतिभाति बा-
लम्
Nrip. 2. 4. यमप्येति भुवनं साम्पराये

साम्य

- Mund. 3. 1. 3. परमं साम्यमुपैति
 Gaudā. 4. 80. तत्साम्यमजमद्वयम्
 93. अजं साम्यं विशारदम् 100.
 95. अजे साम्ये तु ये केचित्
 Gītā. 5. 19. येषां साम्ये स्थितं मनः
 6. 33. साम्येन मधुसूदन

साम्राज्य

- Chhā. 2. 24. 13. पश्येम त्वा वयं साम्राज्या-
 येति

साम्यम्

- Chhā. 4. 6. 1. ता यत्राभि सायं बभूवुः
 4. 7. 1; 4. 8. 1.
 Mahānār. 22. 1. अभिहोत्रं सायम्प्रातर्गृहाणं
 निष्कृतिः
 25. 1. यत्सायम्प्रातरन्ति
 — यत्सायम्प्रातर्मध्यन्दिनं च
 तानि सवनानि
 Kāṭhasru. 3. स यः सायम्प्राभीयात्
 Nār. 5. सायमधीयानः
 Gopī. 4. य एतद्ब्रह्मस्य सायम्प्रातर्ध्या-
 येत्

सायंहोम

- Kāṭhasru. 3. स यः सायं प्राभीयात् सो
 ऽस्य सायंहोमः

सायकायन

- Bṛih. 4. 6. 2. काषायणः सायकायनात्
 — सायकायनः क्रौशिकायनः

सायुज्य

- Chhā. 2. 20. 2. देवतानां सलोकतां सार्ष्टि-
 तां सायुज्यं गच्छति
 Bṛih. 1. 3. 22. अभुते साम्नः सायुज्यम्
 1. 5. 23. सायुज्यं सलोकतां जयति
 5. 13. 1—4.
 Maitri. 4. 1. आत्मन्नेव सायुज्यमुपैति 4.

- Mahānār. 12. 3. ब्रह्मणः सायुज्यं . . एतासा-
 मेव देवतानां सायुज्यं . .
 आप्नोति

25. 1. आदित्यस्य सायुज्यं ग-
 च्छति
 — चन्द्रमसः सायुज्यं गच्छति

- Nrip. 1. 7. ब्रह्मणः सायुज्यं सलोकतां
 यन्ति

- Nāda. 15. पञ्चयामिन्द्रस्य सायुज्यम्

- Nār. 5. नारायणे सायुज्यमाप्नोति

- Vāsu. 2. योगी मत्सायुज्यमाप्नोति

- Mukti. 1. 15. स मत्सायुज्यपदवीं प्रा-
 प्नोति

24. मत्सायुज्यं द्विजः . . भजेत

25. सैव सायुज्यमुक्तिः स्यात्

सायुज्यता, त्व

- Maitri. 6. 22. एतत्सायुज्यत्वं निर्वृतत्वम्

- Kāṭhasru. 2. देवानां . . सायुज्यतां गच्छ-
 ति

सार

- Mukti. 1. 44. सारमष्टोत्तरं शतम्

सारणी

- Maitri. 7. 11. हृदयादायती . . सारणी

सारथि

- Kāṭha. 3. 3. बुद्धिं तु सारथिं विद्धि

5. दुष्टाश्वा इव सारथेः

6. सदश्वा इव सारथेः

9. विज्ञानसारथिर्यस्तु

- Amṛita. 2. विष्णुं कृत्वा तु सारथिम्

- Nār. 3. रुद्रं स सारथिं कृत्वा

सारूप्य

- Mukti. 1. 21. मत्सारूप्यं भजत्ययम्

22. सैव सालोक्यसारूप्यमुक्तिः . .

23. सैव सालोक्यसारूप्यसामी-
 प्यमुक्तिः

सार्गल

Brh. 6. 4. 23. इन्द्रस्यायं व्रजः कृतः सार्गलः

सार्द्धम्

Chhā. 8. 9. 2. प्रात्राजीः सार्द्धं विरोचनेन
Gauda. 4. 5. विवदामो न तैः सार्द्धम्
Rāmāp. 34. तेन सार्द्धं सुखं स्थिताः
45. तैः सार्द्धमादायास्त्रांश्च
46. तदधीशेन सार्द्धम्

सार्पाद्य

Maitri. 6. 14. सार्पाद्यं श्रविष्ठादर्द्धान्तं सौम्यम्

सार्वकामिक

Nrip. 5. 1. सार्वकामिकं मोक्षद्वारम् 2.

सार्वभौम

Nāda. 12. सार्वभौमः प्रजायते

सार्ष्टिता

Chhā. 2. 20. 2. देवतानां सलोकतां सार्ष्टितां सायुज्यं गच्छति

Mahānār. 12. 3. एतासामेव देवतानां सायुज्यं सार्ष्टितां समानलोकतामाप्नोति

Kathasru. 2. देवानां सार्ष्टितां सलोक्यतां सायुज्यतां गच्छति

सालज्य

Kaush. 1. 3. सालज्यं संस्थानम् 5.

सालावृक

Kaush. 3. 1. अरुन्मुखान्पतीन् सालावृकैभ्यः प्रायच्छम्

सालोक्य

Mukti. 1. 17. सालोक्यादिभिभावेन
19. सालोक्यमुक्तिमाप्नोति
22. सालोक्यसारूप्यमुक्तिः

Mukti. 1. 23. सालोक्यसारूप्यसामीप्यमुक्तिः

सालोक्यता

Kathasru. 2. देवानां सार्ष्टितां सालोक्यतां सायुज्यतां गच्छति

सावरा

Brh. 6. 4. 23. तमिन्द्र निर्जहि गर्भेण सावरां संहति

सावित्र

Nrip. 1. 3. सावित्रस्याष्टाक्षरं पदम् 4. 2.
4. 2. अथ सावित्री गायत्री या यजुषा प्रोक्ता

सावित्री

Brh. 5. 14. 4. यामेवामुं सावित्रीमन्वाह
5. एके सावित्रीमनुदुभमन्वाहुः
— गायत्रीमेव सावित्रीमनुब्रूयात्

6. 3. 6. सर्वी च सावित्रीमन्वाह

Maitri. 6. 2. व्याहृतिभिः सावित्र्या च

Mahānār. 13. 7. सावित्री गायत्री जगती

15. 1. सावित्रीमावाहयामि

Nrip. 1. 3. सावित्रीं प्रणवं यजुर्लक्ष्मीं स्त्रीशूद्राय नेच्छन्ति

— सावित्रीं लक्ष्मीं यजुः प्रणवं यदि जानीयात् स्त्रीशूद्रः

4. 1. प्रणवं सावित्रीं . . अङ्गानि जानीयात्

2. न ह वा एतस्य कृत्वा . . अर्थो ऽस्ति यः सावित्रीं वेद

Siras.

1. सावित्र्यहं गायत्र्यहम्

6. ओङ्कारात् सावित्री सावित्र्या गायत्री

Mukti. 1. 37. सावित्र्यात्मा पाशुपतम्

1. vide जाबालि

सावृत

- Râmap. 93. रमासहितः सावृतश्च (2
MSS. and Weber read
संवृतश्च)

साशीतिकं

- Garbha. 5. साशीतिकं सन्धिशतम्

साष्टपत्र

- Râmap. 62. वृत्तत्रयं साष्टपत्रं सरोजम्

साहङ्कार

- Gitâ. 18. 24. साहङ्कारेण वा पुनः

सि

- Kathâ. 2. 1. उभे नानार्थे पुरुषं सिनीतः

सिंह

- Kaush. 1. 2. सिंहो वा बराहो वा
Chhâ. 6. 9. 2. व्याघ्रो वा सिंहो वा 6.
10. 2.
Muhânâr. 3. 17. तन्नः सिंहः प्रचोदयात्
Nrip. 4. 2.
Nrip. 2. 4. मूढा जरित्रे सिंह स्तवानः
— सिंहो वीर्यतमः श्रेष्ठतमश्च
Nrisut. 4. सिंहो ऽसौ परमेश्वरः
— संस्तभ्य सिंहम्
— सम्भक्ष्य सिंहेन
6. सिंहं शृङ्गेषु योजयेत्
7. उकारेण परमं सिंहमन्विष्य
— उत्तरार्द्धेन तं सिंहमाकृष्य
8. ओतश्च प्रोतश्च ह्ययमात्मा
सिंहः
9. आत्मा सिंहश्चिद्रूप एव

सिंहनाद

- Gitâ. 1. 12. सिंहनादं विनयोच्चैः

सिंहासनस्थ

- Râmap. 48. ततः सिंहासनस्थः सन्

सिंहीकृ

- Nrisut. 7. अकारं . . उकारपूर्वार्द्धमा-
कृष्य सिंहीकृत्य

सिकता

- Bṛih. 1. 1. 1. ऊवध्यं सिकताः

सिच्

- Ait. 4. 1. तद्यथा स्त्रियां सिञ्चति
Chhâ. 4. 15. 1. यद्यप्यस्मिन् सर्पिर्वोदकं वा
सिञ्चन्ति (°ति in MSS.)
5. 10. 6. यो रेतः सिञ्चति
Mund. 2. 1. 5. पुमान् रेतः सिञ्चति यो-
षितायाम्

सितरक्ता

- Châl. 5. असिता सितरक्ता च

सितासित

- Maitri. 2. 7. सितासितैः कर्मफलैरनभि-
भूत इव
3. 1. सितासितैः कर्मफलैरभिभू-
यमानः 2.
6. 30. सितासिताः कद्रुनीलाः

सिद्धत्व

- Nrisut. 9. सिद्धत्वासिद्धत्वाभ्याम्

सिद्धि

- Kaush. 3. 3. तस्यैषैव सिद्धिरेतद्विज्ञानम्
Gaudâ. 4. 18. यदि हेतोः फलात्सिद्धिः
— यस्य सिद्धिरपेक्षया
20. सिद्धौ साध्यस्य युज्यते
Amṛita. 31. सिद्धिं कृत्वा तु मनसा चि-
न्तयेत्
Vâsu. 3. अपरोक्षात्मसिद्धये
Râmot. 4. सर्वेषां मुक्तिसिद्धये
Mukti. 2. कथं वा तत्सिद्धिः सिद्ध्या
वा किं प्रयोजनम्
2. 12. तन्न सिद्धिं प्रयच्छन्ति

Gītā.

2. 49. सिद्धसिद्धोः समो भूत्वा
 3. 4. सिद्धिं समधिगच्छति
 4. 12. कांक्षन्तः कर्मणां सिद्धिम्
 — सिद्धिर्भवति कर्मजा
 22. समः सिद्धावसिद्धौ च
 7. 3. कश्चिद्यतति सिद्धये
 12. 10. सिद्धिमवाप्स्यसि
 14. 1. परां सिद्धिमितो गताः
 16. 23. न स सिद्धिमवाप्नोति
 18. 13. सिद्धये सर्वकर्मणाम्
 26. सिद्धसिद्धोर्निर्विकारः
 45. सिद्धिं यथा विन्दति
 46. सिद्धिं विन्दति मानवः
 49. नैष्कर्म्यसिद्धिं परमाम्
 50. सिद्धिं प्राप्नोति यथा ब्रह्म . .
 आप्नोति

सिध्

Kaush.

3. 7. न हि प्रज्ञापेता धीः काचन
 सिध्येत्
 8. न ह्यन्यतरतो रूपं किंचन
 सिध्येत्

Gaudā.

1. 11. द्वौ तौ तुर्ये न सिध्यतः
 4. 30. अनादेरन्तवन्त्वं च संसार-
 स्य न सेत्स्यति

Nṛisut.

43. जातिदोषा न सेत्स्यन्ति
 9. आत्मैव सिद्धोऽद्वितीयः
 — सिद्धं हि ब्रह्म
 — सिद्धं ह्यसिद्धं तत्
 — आत्मा पुरतो हि सिद्धः
 — सिद्धो निरविद्यः

Vāsu.

3. मद्गच्छत्या सिध्यति स्वयम्

Mukti.

1. 26. केनोपायेन सिध्यति

Gītā.

7. 3. यतनामपि सिद्धानाम्
 10. 26. सिद्धानां कपिलो मुनिः
 11. 22. महर्षिसिद्धसंघाः
 22. गन्धर्वयक्षासुरसिद्धसंघाः

Gītā.

11. 30. नमस्यन्ति च सिद्धसंघाः
 16. 14. सिद्धोऽहं बलवान् सुखी

सिनीवाली

Bṛih. 6. 4. 21. गर्भं धेहि सिनीवालि

सिन्धु

Bṛih. 1. 1.

1. सिन्धवो गुदाः
 6. 3. 6. मधु क्षरन्ति सिन्धवः

Mahānār. 9. 8; 17. 7.

Mupd. 2. 1.

9. अस्मात्स्यन्दन्ते सिन्धवः
 सर्वरूपाः Mahānār. 8. 5.

Mahānār. 6.

2. नावेव सिन्धुं दुरितान्यग्निः
 5. सिन्धुर्न नावा दुरितातिपाधि

सिन्धुराज

Maitri.

6. 16. विप्रह्वानेप कालः सिन्धु-
 राजः प्रजानाम्

सीता

Rāmāp.

17. सीतारामौ तन्मयौ
 24. उत्पन्नं सीतया भाति
 36. तव्याजेनेक्षितुं सीताम्
 44. सीतां दृष्ट्वा सुरान् हत्वा

Rāmōt.

3. सा सीता भवति ज्ञेया

Mukti.

1. 1. सीताभरतसौमित्रिशनु-
 प्राचैः

34. परिव्राट् त्रिशिखी सीता

1. vīdo गारुड

सीमन्

Ait.

3. 12. स एतमेव सीमानं विदार्य

सीस

Chhā.

4. 17. 7. त्रुणा सीसं सीसेन लोहम्

1. सु (प्रसवे)

Chhā.

3. 17. 5. तस्मादाहुः सोष्यत्यसोष्टेति

Bṛih. 6.

4. 22. दशमे मासि सूतवे
 23. सोष्यन्ती मद्भिरेभ्युक्षति

Maitri. 6. 16. यस्मादेवेमे चन्द्रक्षेपहसंव-
त्सरादयः सृयन्ते

Mahānār. 6. 1. बृहत्सोमो वावृधे सुवान
इन्दुः

9. 6. प्रजायन्मावीः सौभगम्

Nyāsa. 2. संविभज्य सुनानर्थान्

Gītā. 9. 10. सृयते सचराचरम्

2. सु (अभिपद्ये)

Chhā. 5. 12. 1. तस्मात्तत्र सुतं प्रसुतमासुतं
कुले दृश्यते

Bṛih. 2. 1. 3. अहरहर्ह सुतः प्रसुतो भवति

Mahānār. 6. 2. जातयेदसे सुनवाम सोमम्

Maitri. 6. 7. शश्वत् सृयमानान् सूर्यः

सुकृत

Ait. 2. 3. सुकृतं वतेति पुरुषो वाय
सुकृतम्

Kaush. 1. 4. तत्सुकृतदुष्कृते धुनुते वा
तस्य प्रिया ज्ञातयः सुकृ-
तमुपयन्ति

Chhā. 8. 4. 1. न सुकृतं न दुष्कृतम्

Bṛih. 6. 4. 3. स्त्रीणां सुकृतं वृञ्जते .. आ-
स्य स्त्रियः सुकृतं वृञ्जते

6. मयि तेज इन्द्रियं .. सुकृ-
तम्

Tait. 2. 7. 1. तस्मात्तत्सुकृतमुच्यत इति
— यद्वैतत्सुकृतं रसो वै सः

Kātha. 3. 1. ऋतं पिबन्तौ सुकृतस्य
लोके

Mund. 1. 2. 6. एष वः पुण्यः सुकृतो ब्रह्म-
लोके

10. नाकस्य पृष्ठे ते सुकृते ज्यु-
भूत्वा

Gītā. 2. 50. उभे सुकृतदुष्कृते

5. 15. न चैव सुकृतं विभुः

14. 16. कर्मणः सुकृतस्याहुः

सुकृतिन्

Gītā. 7. 16. जनाः सुकृतिनो ज्ञेयन्

सुकेशन्

Praśna. 1. 1. सुकेशा च भारद्वाजः 6. 1.

सुख

Chhā. 7. 22. 1. यदा वै सुखं लभते ज्य क-
रोति .. सुखमेव लब्ध्वा
करोति सुखं त्वेव विजि-
ज्ञासितव्यमिति सुखं ..
विजिज्ञासे

7. 23. 1. यो वै भूमा तत् सुखं नाल्पे
सुखमास्ति भूमैव सुखम्

Kātha. 5. 12. तेषां सुखं शाश्वतं नेतरेषाम्
Swet. 6. 12.

14. अनिर्देश्यं परमं सुखम्

Maitri. 4. 4. अक्षय्यं .. अनामयं सुखम-
भुते

6. 20. सुखमव्ययमभुते 34.

24. यत् सुखं चान्मसाक्षिकम्

30. अक्षय्यमपरिमितं सुखमा-
क्रम्य

34. चेतसः .. यत् सुखं भवेत्

Prasna. 4. 1. कस्यैतत् सुखं भवति
6. तदैतस्मिञ्छरीरे एतत्सुखं
भवति

Gāṇḍa. 3. 5. तद्वज्जीवाः सुखादिभिः
45. नास्वादयेत् सुखं तत्र

47. अकथ्यं सुखमुत्तमम्

4. 82. सुखमात्रियते नित्यम्

Sarvop. 4. सुखचैतन्यस्वरूपः

— आविशिष्टसुखस्वरूपः

Parama. 2. न सुखं न दुःखम्

— vide आदि

3. सुखे निस्पृहः

- Gītā. 1. 32. न च राज्यं सुखानि च
33. राज्यं भोगाः सुखानि च
45. यद्राज्यसुखलोभेन
56. सुखेषु विगतस्पृहः
2. 66. अशान्तस्य कुतः सुखम्
4. 40. न सुखं संशयात्मनः
5. 21. विन्दत्यात्मनि यः सुखम्
— सुखमक्षयमभुते
6. 21. सुखमात्यन्तिकं यत्तत्
27. सुखमुत्तमम्
28. सुखेन ब्रह्मसंस्पर्शमत्यन्तं
सुखमभुते
32. सुखं वा यदि वा दुःखम्
10. 4. सुखं दुःखं भवो ऽभावः
13. 6. इच्छा द्वेषः सुखं दुःखम्
14. 9. सत्त्वं सुखे सञ्जयति
27. सुखस्यैकान्तिकस्य च
16. 23. न सुखं न परां गतिम्
17. 8. *vide* विवर्द्धन
18. 36. सुखं त्विदानीं त्रिविधम्
37. तत्सुखं सात्त्विकं प्रोक्तम्
38. तत्सुखं राजसं स्मृतम्
39. सुखं मोहनमात्मनः

सुखदुःख

- Kaush. 1. 7. केन सुखदुःखे इति शरीरे-
णेति
2. 15. सुखदुःखे मे त्वयि दधानी-
ति पिता सुखदुःखे ते मायि
दध इति पुत्रः
3. 5. तस्य सुखदुःखे परस्तात्प-
तिर्विहिता भूतमात्रा
6. प्रज्ञया शरीरं समारुह्य श-
रीरेण सुखदुःखे आप्नोति
7. न हि प्रज्ञापितं शरीरं सुखं
न दुःखं किञ्चन प्रज्ञापयेत्
— नाहमेतत्सुखं न दुःखं प्राज्ञा-
सिषम्

- Kaush. 3. 8. न सुखदुःखे विजिज्ञासीत
सुखदुःखयोर्विज्ञातारं वि-
द्यात्
Maitri. 6. 10. सुखदुःखमोहसंज्ञं . . इदं ज-
गत्
Tejo. 14. न भयं सुखदुःखं च
Nyāsa. 4. नात्यर्थं सुखदुःखाभ्यां श-
रीरमुपतापयेत् *Sha-*
śru. 4.
Parama. 2. *vide* आदि
Mukti. 2. कर्तृत्वभोक्तृत्वसुखदुःखा-
दिलक्षणः
Gītā. 2. 38. सुखदुःखे समे कृत्वा
6. 7. शीतोष्णसुखदुःखेषु
12. 18.
13. 20. पुरुषः सुखदुःखानां भोक्तृ-
त्वे हेतुः

सुखदुःखद

- Gītā. 2. 14. शीतोष्णसुखदुःखदाः

सुखदुःखबुद्धि

- Sarvop. 2. सुखदुःखबुद्ध्याभयः

सुखदुःखभाज्

- Maitri. 6. 21. निरात्मकत्वाच्च सुखदुःख-
भागभवति

सुखदुःखभोक्तृ

- Kaivalya. 13. स्वप्ने स जीवः सुखदुःखभो-
क्ता

सुखदुःखसञ्ज्ञ

- Gītā. 15. 5. इन्द्रैर्विमुक्ताः सुखदुःख-
सञ्ज्ञैः

सुखदुःखहेतु

- Śwet. 1. 2. आत्माप्यनीशः सुखदुःख-
हेतोः
Sarvop. 2. शब्दस्पर्शरूपरसगन्धाः सु-
खदुःखहेतवः

सुखबुद्धि

Sarpop. 2. इटविपये बुद्धिः सुखबुद्धिः

सुखम्

- Katha. 1. 11. सुखं रात्रीः शयिता
 Rāmap. 34. तेन सार्द्धं सुखं स्थिताः
 Gītā. 5. 2. सुखं बन्धात्प्रमुच्यते
 13. आस्ते सुखं वशी

सुखरूप

- Kaivalya. 13. तमोभिभूतः सुखरूपमेति
 Nṛisut. 9. बुद्धः सुखरूप आत्मा

सुखसङ्ग

- Gītā. 14. 6. सुखसङ्गेन बध्नाति

सुखासनस्थ

- Kaivalya. 4. विविक्तदेशे च सुखासनस्थः

सुखिन्

- Gītā. 1. 37. सुखिनः स्याम माधव
 2. 32. सुखिनः क्षत्रियाः पार्थ
 5. 23. स युक्तः स सुखी नरः
 16. 14. सिद्धो ऽहं बलवान् सुखी

सुखेतर

- Śwet. 1. 1. अधिष्ठिताः केन सुखेतरेषु
-
- वर्त्तामहे

सुगुप्त

- Kāṭhaśru. 1. य आत्मानं क्रियाभिः सु-
-
- गुप्तं करोति

सुग्रीव

- Rāmap. 42. सुग्रीवं स्थापयेत्ततः
 — हरीनाहूय सुग्रीवः
 51. भरताधस्तु सुग्रीवम्
 53. सुग्रीवं भरतं तथा

सुघन

- Mukti. 2. 62. भजानसुघनाकारा

सुघोष

- Gītā. 1. 10. सुघोषमणिपुष्पकौ

सुचरित

- Tait. 1. 11. 2. यान्यस्माकं सुचरितानि
-
- तानि त्वयोपास्यानि

सुज्ञान

- Kāṭha. 2. 9. प्रोक्तान्येनैव सुज्ञानाय प्रेष्ठ

सुतरसिद्धतरम्

- Mahānār. 6. 3. सुतरसिद्धतरसे नमः
-
- (2 MSS. omit इ)

सुतल

- Aruṇeya. 1.
- vide*
- तलाल

सुतीक्ष्ण

- Kshur. 11. सुतीक्ष्णं बुद्धिनिर्मलम्
 24. प्राणायामसुतीक्ष्णेन

सुतेजस्

- Chhā. 5. 12. 1. एष वै सुतेजा आत्मा
 5. 18. 2. मूर्द्धैव सुतेजाः

सुदक्ष

- Nrip. 2. 4. यतो वीरः कर्मण्यः सुदक्षः

सुदत्र

- Bṛih. 6. 4. 27. वसुविद्यः सुदत्रः

सुदर्शन

- Nrip. 5. 1. षडरं वा एतत् सुदर्शनं म-
 हाचक्रम्
 — *vide* सुबद्ध
 2. तदेव चक्रं सुदर्शनं महाच-
 क्रम्
 — षट्सु पत्रेषु षडक्षरं सुदर्श-
 भवति

सुदामन्

- Krish. 17. शमो मित्रं सुदामा यः
 26. सुदामा नारदो मुनिः

सुदीप्त

Mund.2. 1. 1. यथा सुदीप्तात् पावकाहि-
स्फुलिङ्गाः

सुदुराचार

Gītā. 9. 30. अपि त्रेत्सुदुराचारः

सुदुर्दर्श

Gītā. 11. 52. सुदुर्दर्शमिदं रूपम्

सुदुर्लभ

Gītā. 6. 19. स महात्मा सुदुर्लभः

सुदुष्कर

Gītā. 6. 34. वायोरिव सुदुष्करम्

सुदूर

Mund.3. 1. 7. दूरात्सुदूरे तदिहान्तिके च

सुदृढ

Nṛisut. 9. सैषा त्रिन्ना सुदृढा बहुङ्कुरा

सुसुम्न

Maitri. 1. 4. vide आदि

सुधन्वन्

Bṛih. 3. 3. 1. सुधन्वाङ्गिरसः

सुधूम्रवर्णा

Mund.1. 2. 4. सुलोहिता या च सुधूम्रवर्णा

सुध्मात

Swet. 2. 14. भ्राजते तत्सुध्मातम् (so
Nārāyaṇa; one MS. has
सुधातं; Śaṅkarānanda
explains सुधान्तम्)

सुनिर्मल

Swet. 3. 12. सुनिर्मलामिमां शान्तिम्

सुनिर्वृत

Gauḍa. 4. 93. प्रकृत्यैव सुनिर्वृताः

सुनिश्चल

Maitri. 6. 34. मनः कृत्वा सुनिश्चलम्

सुनिश्चित

Mund.3. 2. 6. वेदान्तविज्ञानसुनिश्चितार्थाः
Mahānār. 10. 6; Kaiv-
alya. 3.

Gauḍa. 4. 92. सर्वे धर्माः सुनिश्चिताः
95. ये केचिद्विष्यन्ति सुनि-
श्चिताः (विपश्चितः MSS.)

Gītā. 5. 1. तन्मे ब्रूहि सुनिश्चितम्

सुपथिन्

Bṛih. 5. 15. 1. अग्रे नय सुपथा राये
Iśā. 18.

सुपर्ण

Bṛih. 3. 3. 2. इन्द्रः सुपर्णो भूत्वा
4. 3. 19. आकाशं द्येनो वा सुपर्णो
वा विपरिपत्य

Swet. 4. 6. इह सुपर्णा सयुजा सखाया
Mund.3. 1. 1.

Chāḍ. 8. सुपर्णं पिप्पलाशनम्

सुपर्णपक्ष

Mahānār. 3. 15. सुपर्णपक्षाय धीमहि

सुपर्णेय

Mahānār. 22. 1. प्राजापत्यो हारुणिः सुपर्णेयः

सुपूर्ण

Mukti. 2. 74. सुपूर्णभूमाहमितीह भावय

सुप्रतिष्ठ

Mukti. 1. 7. वेदान्ते सुप्रतिष्ठो ऽहम्

सुप्रतिष्ठा

Swet. 1. 7. तस्मिन्मयं सुप्रतिष्ठाक्षरं च

सुप्रतिष्ठित

Mukti. 1. 9. वेदे वेदान्तः सुप्रतिष्ठितः

सुप्रतीक

Mahânâr. 16. 7. सा मां मेधा सुप्रतीका जु-
षताम्

सुप्रपञ्चहीन

Nṛisut. 3. इहेदं सर्वं दृष्ट्वा सुप्रपञ्चही-
नः (Nârâyana also ex-
plains असुप्रपञ्चहीनः)

सुप्रशान्त

Gauḍa. 3. 37. सुप्रशान्तः सकृज्जयोतिः

सुप्रसन्न

Gauḍa. 3. 42. सुप्रसन्नं लये चैव

सुप्रीत

Maitri. 2. 1. भगवाञ्छाकायन्यः सुप्रीतः

सुबद्ध

Nṛip. 5. 1. अरैर्वा एतत्सुबद्धं भवति
(some MSS. read एत-
त्सुदर्शनम्)

सुबाल

Mukti. 1. 32. सुबालशुरिमन्त्रिका
1. *vile* मुक्तिका

सुभगा

Mahânâr. 3. 14. सुभगायै विद्महे

सुभिक्ष

Chhâ. 1. 10. 5. साम एव सुभिक्षा बभूव

सुभूता

Chhâ. 3. 15. 2. सुभूता नामोदीची

सुभृत

Kaṭha. 4. 8. गर्भ इव सुभृतो गर्भिणीभिः

सुमनस्

Kaṭha. 1. 10. शान्तसङ्कल्पः सुमना यथा
स्यात्

Nilâ. 6. सुमना असन्

सुमनस्यमान

Mahânâr. 16. 4. विश्वाची भद्रा सुमनस्यमा-
ना

Nyâsa. 1. सर्वभियं दधतु सुमनस्य-
माना

सुमन्त्र

Râmap. 55. सुमन्त्रैरेभिरावृतः

सुमित्रिय

Mahânâr. 4. 13. सुमित्रिया न आप ओषध-
यः सन्तु

सुमेधस्

Brîh. 6. 2. 3. कथं सुमेध इति
Tait. 1. 10. 1. सुमेधा अमृतो ज्ञितः
Mukti. 1. 49. कुलीनाय सुमेधसे

सुयज्वन्

Châl. 7. इज्यमानां सुयज्वभिः

सुयुक्त

Maitri. 4. 4. यः सुयुक्तो ऽजस्रं चिन्त-
यति

सुर

Maitri. 1. 4. स्थानादपसरणं सुराणाम्
6. 35. संस्फुरत्यसावन्तर्गः सुरा-
णाम्

Yogat. 6. त्रयः सन्ध्यास्त्रयः सुराः

Krish. 1. ते होनुस्तं सुराः सर्वे
4. मोदितास्ते सुराः सर्वे
9. गोपगोपीसुरैः सह
10. शृंगमिन्द्रः सखा सुराः
12. दुर्जया सा सुरैः सर्वैः
13. बलं ज्ञानं सुराणां वै

Gîtâ. 2. 8. राज्यं सुराणामपि चाधिप-
पत्यम्

सुरगण

Gītā. 10. 2. न मे विदुः सुरगणाः

सुरभि

Chhā. 1. 2. 2. तस्मात्तेनोभयं जिघ्रति सुर-
भि च दुर्गेन्धि च
9. नैवैतेन सुरभि न दुर्गेन्धि
विजानाति

Mahānār. 16. 6 सा मां मेधा सुरभिर्जुषताम्
7. मेधा सुरभिर्विश्रूपा

सुरसंघ

Gītā. 11. 21. अमो हि त्वां सुरसंघा वि-
शन्ति

सुरा

Chhā. 5. 10. 9. सुरां पिवंश्च

सुरापान

Mahānār. 19. 1. गोस्तेयं सुरापानम्
Kaivalya. 24. सुरापानात्पुनो भवति

सुराष्ट्र

Rāmā. 55. विजयश्च सुराष्ट्रश्च

सुरूप

Chhā. 2. 15. 2. विरूपांश्च सुरूपांश्च पशून-
वरुन्धे (all the MSS.
read सरूपांश्च)

सुरेन्द्रलोक

Gītā. 9. 20. ते पुण्यमासाद्य सुरेन्द्रलो-
कम्

सुरेश्वर

Gopī. 5. गोपीचन्दनमित्युक्तं द्वारव-
त्यां सुरेश्वरैः

सुलक्षण

Gopī. 5. चक्राकारं सुलक्षणम्

सुलभ

Gītā. 8. 14. तस्याहं सुलभः पार्थ

सुलोहिता

Mund. 1. 2. 4. सुलोहिता या च सुधूम्रवर्णा

सुवःकालकर्णी

Mahānār. 4. 9. भूर्लक्ष्मीर्भुवर्लक्ष्मीः सुवः
कालकर्णी Nrip. 4. 2
(vide Śaṅkaras' com-
mentary).

सुवर, स्वर

Kaush. 2. 14. आकाशात्मानः स्वरीयुः
— आकाशात्मा स्वरेति

Chhā. 2. 23. 3. भूर्भुवः स्वरिति

3. 15. 3. स्वः प्रपद्ये ऽमुनामुनामुना
7. यदवोचं स्वः प्रपद्य इति

4. 17. 3. स्वरिति सामभ्यः
6. स्वः स्वाहेत्याहवनीये जु-
ह्वयात्

5. 3. स्वरिति प्रतिष्ठा 4.

3. 3. स्वः स्वाहा.. भूर्भुवः स्वः
स्वाहा 6.6. 4. 25. स्वस्ते दधामि भूर्भुवः स्वः
सर्वं त्वयि दधामिTait. 1. 5. 1. भूर्भुवः स्वरिति.. व्याहृतयः
— सुवरित्यसौ लोकः

2. सुवरित्यादित्यः

— सुवरिति यजुषि

3. सुवरिति व्यानः

1. 6. 2. सुवरित्यादित्ये

Śwet. 2. 3. देवान् सुवर्यतः

Maitri. 6. 5. भूर्भुवः स्वरिति लोकवत्येषा

6. अनुव्याहरद्भुवः स्वरिति

— स्वरित्यस्याः शिरः

— एतस्माद्भुवः स्वरित्युपा-
सीत

Maitri. 6. 35. भूर्भुवः स्वरोम् Mahânâr. 13. 1; 15. 2, 3; Siras. 6; Prâñag. 1.

Mahânâr. 1. 9. अन्तरिक्षमथो सुवः 5. 7.
2. 6. परि दिशः परि सुवः
5. 9. द्यावापृथिव्योर्हिरण्यं सं-
भृतं सुवः स नः सुवः सं-
शिशुधि

7. 1. सुवरादित्याय
— भूर्भुवः सुवश्चन्द्रमसे
— भूर्भुवः सुवरमिरोम्
2. सुवरन्नमादित्याय
— भूर्भुवः सुवरन्नं चन्द्रमसे
— भूर्भुवः सुवरन्नमोम्
3. सुवरादित्याय च दिवे च
— भूर्भुवः सुवश्चन्द्रमसे च
नक्षत्रेभ्यश्च
— भूर्भुवः सुवर्महरोम्
5. भूर्भुवः सुवश्छन्द ओम्
8. 1. भूर्भुवः सुवर्ब्रह्म
14. 1. भूर्भुवः सुवराप ओम्
15. 3. ओ भूर्भुवः सुवर्महः
22. 1. तपसःकृषयः सुवरन्ववि-
न्दन्
— दमेन ब्रह्मचारिणः सुवरग-
च्छन्

Siras. 2. यो वै रुद्रः . . यच्च स्वः
3. स्वस्ते शीर्षम्

Mahâ. 3. स्वरिति व्याहृतिः

Atmapra. 1. यस्मिँल्लोके स्वरहितम्

Râmôt. 5. भूर्भुवः स्वः (47 times).

सुवर्ण

Tait. 1. 3. 4. सन्धीयते . . सुवर्णेण लो-
केन

Mahânâr. 21. 2. सत्येन न सुवर्गल्लोकाद्भ्य-
वन्ते

Mahânâr. 22. 1. आहवनीयः साम सुवर्गो
लोको बृहत्
— अभिहोत्रं . . सुवर्गस्य लो-
कस्य ज्योतिः

सुवर्गेय

Śwet. 2. 2. सुवर्गेयाय शक्त्या (one
MS. reads स्वर्गेयाय
and another, with VS,
स्वर्ग्याय)

सुवर्चस्, सुवर्चस

Tait. 1. 10. 1. द्रविणं सुवर्चसम्
Mund. 1. 2. 6. आहुतयः सुवर्चसः

सुवर्ण

Chhâ. 1. 6. 6. आप्रणखात्सवे एव सुवर्णः
3. 19. 1. ते आण्डकपाले रजतं च सु-
वर्णं चाभवताम्
2. यत्सुवर्णं सा द्यौः
4. 17. 7. लवणेन सुवर्णं सन्दध्यात्
सुवर्णेन रजतम्
Bṛih. 1. 3. 26. साक्षो यः सुवर्णं वेद भव-
ति हास्य सुवर्णं तस्य वै
स्वर एव सुवर्णम्

Sarvop. 4. सुवर्णविकारेषु सुवर्णमिव

सुवर्णघन

Sarvop. 3. सुवर्णघनवत्

सुवर्णज्योतिस्

Tait. 3. 10. 6. अहं विश्वं भुवनमभ्यभवां
सवर्णज्योतीः Nrip. 2.
4 (तिः)

सुवर्णविकार

Sarvop. 4. सुवर्णविकारेषु सुवर्णमिव

सुवर्णस्तेय

Kaivalya. 24. सुवर्णस्तेयात् पूतो भवति

सुवसन

Chhā. 8. 8. 2. साध्वलङ्कृतौ सुवसनौ परि-
ष्कृतौ, 3.

8. 9. 1. सुवसने सुवसनः, 2.

सुविज्ञेय

Kaṭha. 1. 21. न हि सुविज्ञेयमणुरेष धर्मः
22. त्वं च मृत्यो यत्र सुविज्ञे-
यमात्थ
2. 8. न नरेणावरेण प्रोक्त एष
सुविज्ञेयः

सुविभात

Nṛisut. 2. सर्वस्मात्पुरतः सुविभातम्
5. पुरतो ऽस्मात् सर्वस्मात् सु-
विभातम् 9.
6. सर्वस्य पुरतः सुविभातम्
8. अयं ह्यस्मात् सर्वस्मात्पुरतः
सुविभातः
9. एतौ हि पुरस्तात्सुविभात-
मव्यवहार्यमद्वयम्
— सुविभातं सकृद्विभातम्

सुविरुद्धमूल

Gītā. 15. 3. अश्रुत्यमेनं सुविरुद्धमूलम्

सुविस्तर

Mukti. 1. 9. वेदा जाताः सुविस्तराः

सुविस्पष्ट

Nṛisut. 9. सुविस्पष्टस्तमसः परस्तात्

सुवीर

Mahānār. 16. 4. बृहद्भदेम विद्ये सुवीराः

सुवृष्टि

Chhā. 7. 10. 1. यदा सुवृष्टिर्न भवति
— यदा सुवृष्टिर्भवति

सुशब्द

Dhyāna. 4. सुशब्दं चाक्षरे क्षीणे

सुशिक्षित

8. यथैवेह सुशिक्षितः

सुशील

Mukti. 1. 49. मद्भक्ताय सुशीलाय

सुषि

Chhā. 3. 13. 1. प्राङ् सुषिः स प्राणः
2. दक्षिणः सुषिः स व्यानः
3. प्रत्यङ् सुषिः सो ऽपानः
4. उदङ् सुषिः स समानः
5. ऊर्ध्वः सुषिः स उदानः

Maitri. 7. 11. हृदयान्तर्गते सुषौ

सुपिर

Mahānār. 11. 7. सुपिरं चाप्यधोमुखम् (seo
हृदय) ; Brahma. 3.
9. तस्यान्ते सुपिरं सूक्ष्मम्
Garbha. 1. तत्सुपिरं तदाकाशम्
Brahma. 2. तत्सुपिरमाकाशम्
Amrita. 26. सुपिरं मण्डलं विदुः

सुषुप्त

Bṛih. 2. 1. 19. यदा सुषुप्तो भवति
Mahānār. 18. 1. तत्सुषुप्तश्च जाग्रतश्चैतद्वैतश्चक्रम
Māṇḍū. 5. यत्र सुप्तः . . . न कञ्चन स्व-
प्नं पश्यति तत्सुषुप्तम्
Nṛip. 4. 1 ; Nṛisut. 1 ;
Rāmot. 3.

Gauḍa. 3. 34. सुषुप्ते ऽन्यो न तत्समः
85. लीयते हि सुषुप्ते तत्

Nṛisut. 1. त्रयमव्येतत् सुषुप्तं स्वप्नं
मायामात्रम्
— त्रयमत्रापि सुषुप्तं स्वप्नं मा-
यामात्रम्

Brahma. 2. सुषुप्ते ऽजाग्रतमस्वप्नम्
1. एवं सुषुप्तो वृत्ते
2. जागरितं स्वप्नं सुषुप्तं तुरी-
यम्

- Brahma. 2. सुषुप्ते रुद्रः
3. सुषुप्तं हृदयस्थं तु
- Sarvop. 1. जाग्रत्स्वप्नसुषुप्तं तुरीयं च
कथम्
— तदात्मनः सुषुप्तम्
- सूषुप्तस्थान**
- Māndū. 5. सुषुप्तस्थान एकीभूतः
Nrip. 4. 1; Nrisut. 1.
11. सुषुप्तस्थानः प्राज्ञः
Nrisut. 2. सुषुप्तस्थानश्चतुरात्मा प्राज्ञः
- सुषुप्ति**
- Kaivalya. 17. जाग्रत्स्वप्नसुषुप्त्यादिप्रपञ्चम्
Brahmah. 11. जाग्रत्स्वप्नसुषुप्तिषु
Hauṣa. 2. लिङ्गे सुषुप्तिः
- सुषुप्तिकाल**
- Kaivalya. 13. सुषुप्तिकाले सकले विलीने
- सुषुप्णा**
- Kshur. 8. तत्र नाडी सुषुप्णा तु
17. सुषुप्णा तु परं लीना
18. सुषुप्नैका न विद्यते
- सुषुप्णाद्वार**
- Yogasi. 7. द्वितीयं सुषुप्णाद्वारम्
- सुषुप्ताख्या**
- Maitri. 6. 21. ऊर्ध्वगा नाडी सुषुप्ताख्या
- सुषोमा**
- Mahānār. 5. 4. आर्जकीये शृणुद्या सुषो-
मया
- सुष्वप**
- Brahma. 1. सुष्वपे श्येनाकाशवत्
- सुसमाहित**
- Bṛih. 4. 3. 35. यथानः सुसमाहितम्

सुसमिद्ध

- Maitri. 6. 28. सुसमिद्धस्य देहिनः
- सुसीम**
- Kaush. 2. 8. यन्मे सुसीमं हृदयं दिवि
चंद्रमसि श्रितम्
10. यत्ते सुसीमे हृदये श्रितम्
- सुसुग्व**
- Gītā. 9. 2. सुसुग्वं कर्तुमव्ययम्
- सुसूक्ष्म**
- Mupd. 1. 1. 6. सुसूक्ष्मं तदव्ययम्
- सुस्थित**
- Nāda. 19. सुस्थितो योगचारेण
Nyāsa. 2. भोगांस्त्यजति सुस्थितान्
- सुहय**
- Chhā. 5. 1. 12. यथा सुहयः पट्वीशशङ्कुन्
संखिंदत्
- सुहव**
- Mahānār. 20. 3. हव हवे सुहवं शूरमिन्द्रं
हवामि
- सुहुत**
- Bṛih. 6. 4. 24. स्विष्टं सुहुतं करोतु नः
Mahānār. 22. 1. अग्निहोत्रं सायं प्रातः...
स्विष्टं सुहुतम्
- सुहृद्**
- Śwet. 3. 17. सर्वस्य शरणं सुहृत्
Garbha. 4. पितरः सुहृदस्तथा
Kathaśru. 1. सुहृदो बन्धून्नुमोदयित्वा
Gītā. 1. 27. अशुरान् सुहृदश्चैव
5. 29. सुहृदं सर्वभूतानाम्
9. सुहृन्मित्रार्थुदासीनमध्यस्थ-
द्वेष्यबन्धुषु
18. निवासः शरणं सुहृत्

सूकरयोनि

Chhā. 5. 10. 7. श्वयोनिं वा सूकरयोनिं वा

सूक्तवाक

Prāṇāg. 3. शारीरयज्ञस्य . . कः सूक्त-
वाकः

4. दन्तोष्ट्रौ सूक्तवाकः

सूक्ष्म

Mahānār. 11 9. तस्यान्ते सुषिरं सूक्ष्मम्

Katha. 3. 12. दृश्यते त्वध्यया बुद्ध्या सु-
क्ष्मयाŚwet. 5. 12. स्थूलानि सूक्ष्माणि बहुनि
धैव रूपाणि

3. आत्मगुणैश्च सूक्ष्मैः

Maitri. 2. 5. स वा एष सूक्ष्मो ऽप्राप्यः

Mund. 3. 1. 7. सूक्ष्माच्च तत्सूक्ष्मतरं विभा-
ति

Kaivalya. 16. सूक्ष्मात् सूक्ष्मतरं नित्यम्

Gaṇḍa. 2. 23. सूक्ष्म इति सूक्ष्मविदः

Nṛisut. 2. स्थूलसूक्ष्मवानमार्शभिः
(ter); 3 (1 times).9. सत्यं सूक्ष्मं पस्पर्णमह-
यम्

Brahmav. 11. पञ्चसु नभिमा सूक्ष्मा

Siras. 2. यो वै रुद्रः . . यच्च सूक्ष्मम्

3. सूक्ष्मः पुरुषः सत्यम्
— प्राजापत्यं सौम्यं सूक्ष्मं पु-
रुषम्

— सूक्ष्मं भूक्ष्मेण . . प्रसति

— यच्छुक्लं तत् सूक्ष्मं यत् सू-
क्ष्मं तद्वैद्युतम्

4. कस्मादुच्यते सूक्ष्मम्

— सूक्ष्मो भूत्वा शरीराण्य-
धितिष्ठति

— तस्मादुच्यते सूक्ष्मम्

Amṛita. 4. पदं सूक्ष्मं च गच्छति

Tejo. 1. स्थूलं सूक्ष्मं परं च यत्

Sarvop.

Hansa.

Vasū.

Mund. 3.

Kaivalya.

Nṛisut.

Katha.

Nṛisut.

Nṛisut.

Nṛisut.

Rāmāp.

Gaṇḍa.

Śwet.

Maitri.

4. आकाशवत्सूक्ष्मः केवलः

2. तनु सूक्ष्म प्रचोदयात् (so
5 MSS.; two तन्नः सू-
क्ष्मः)

3. देहादिगहितं सूक्ष्मम्

सूक्ष्मतर

Mund. 3. 1. 7. सूक्ष्माच्च तत्सूक्ष्मतरं वि-
भातिKaivalya. 16. सूक्ष्मात् सूक्ष्मतरं नित्यम्
सूक्ष्मत्वं

1. सूक्ष्मत्वात् सूक्ष्मभुक्ताच्च

2. स्थूलत्वात् सूक्ष्मत्वाद्भिन्न-
त्वात् साक्षित्वाच्च (ter).

13. 15. सूक्ष्मत्वात्तदयिज्ञेयम्

सूक्ष्मदर्शिन

Katha. 3. 12. दृश्यते . . सूक्ष्मदर्शभिः

सूक्ष्मप्रज्ञ

1. स्वप्रस्थानः सूक्ष्मप्रज्ञः

— न स्थूलप्रज्ञं न सूक्ष्मप्रज्ञम्

सूक्ष्मभुक्त्व

1. सूक्ष्मत्वात् सूक्ष्मभुक्ताच्च

सूक्ष्मभुज्

1. सूक्ष्मभुक् तनुगत्मा

सूक्ष्मयुत

79. सूक्ष्मयुतो धियः

सूक्ष्मविद्

Gaṇḍa. 2. 23. सूक्ष्म इति सूक्ष्मविदः

सूक्ष्मातिसूक्ष्म

Śwet. 4. 14. सूक्ष्मातिसूक्ष्मं कलिलस्य
मध्ये

सूच

1. यद्येवमस्यात्मनो महिमानं
सूचयति

सूचन

Brahma.

2. सूचनात्सूत्रमित्याहुः

Aruṇeya.

3. सूचनात्सूत्रमहमेव सूत्रम्

सूत

Bṛih. 4.

3. 37. उयाः प्रत्येनसः सूतयाम-
ण्यः 38.

सूतपुत्र

Gītā.

11. 26. भीष्मो द्रोणः सूतपुत्रस्तथा-
सौ

सूत्र

Chhā. 6.

8. 2. यथा शकुनिः सूत्रेण प्रवद्धः

Bṛih. 2.

4. 10. उपनिषदः श्लोकाः सूत्राणि
4. 1. 2; 4. 5. 11; Maitri.
6. 32.3. 7. 1. वेत्थ नु त्वं काप्य तत्सूत्रम्
— यो वै तत्काप्य सूत्रं वि-
द्यात्

— तद्यत्त्वं .. सूत्रमविद्वान्

— वेद वा अहं गौतम तत्सू-
त्रम्2. वायुर्वै .. तत्सूत्रं वायुना वै
.. सूत्रेण .. सर्वाणि .. स-
न्दृग्धानि— वायुना हि गौतम सूत्रेण
सन्दृग्धानि

Brahma.

2. त्रिवृत् सूत्रं च यन्महत्

— ब्रह्म तत्सूत्रमिति धारयेत्

— सूचनात्सूत्रमित्याहुः सूत्रं
नाम परं पदम्

— तत्सूत्रं विदितं येन

— सूत्रे मणिगणा इव

Gītā. 7. 7.

— तत्सूत्रं धारयेद्योगी

— ब्रह्मभावमयं सूत्रम्

— धारणात्तस्य सूत्रस्य

3. सूत्रमन्तर्गतं येषाम्

Brahma.

3. तैः सन्धार्यमिदं सूत्रम् (one
MS. has बहिः for इदम्)

Aruṇeya.

1. यागं च सूत्रं च स्वाध्यायं
च .. विसृजेत्3. खल्वहं ब्रह्म सूत्रं सूचनात्
सूत्रमहमेव सूत्रं ब्रह्मसूत्र-
महमेव विद्वान्

सूत्रयन्त्र

Maitri.

6. 26. असुचारिणः .. सूत्रयन्त्रे-
णोद्धृत्य

सूत्रविद्

Brahma.

3. ते वै सूत्रविदो लोके

सूनु

Prāpāg.

2. सर्वेषामेव सूनुर्भवति (4
MSS. have सूनुम्)

सूनता

Katha.

1. 8. आशाप्रतीक्षे सद्गतं सूनु-
तां च

सूरि

Swet.

2. 5. वि श्लोक एतु पथ्येव सूरैः

Nrip.

10. तद्विष्णोः परमं पदं सदा
पश्यन्ति सूरयः Aruṇeya.
5; Vāsu. 4; Skanda 15;
Mukti. 2. 77.

सूर्य

Chhā. 3. 17.

7. पश्यन्त उत्तरं देवं देवत्रा
सूर्यम्

4. 4. 1. यदा सूर्यो ऽस्तमेति

4. 7. 3. सूर्यः कला

Bṛih. 1. 1.

1. सूर्यश्चक्षुः

1. 4. 10. अहं मनुरभवं सूर्यश्च

1. 5. 23. यतश्चोदेति सूर्यः Katha.
4. 9.5. 15. 1. पृषन्नेकर्षे यम सूर्य Isā.
16.

- Bṛih. 6. 3. 6. मधुमाँ अस्तु सूर्यः Mahā-
Prašna. 2. 9. सूर्यस्त्वं ज्योतिषां पतिः
Tait. 2. 8. 1. भीषोदेति सूर्यः Nrip. 2.4. Nrip. 5. 5. स तेजसि सूर्ये सम्पन्नः
Kātha. 5. 11. सूर्यो यथा सर्वलोकेषु
चक्षुः
15. न तत्र सूर्यो भाति Swet.
6. 14; Mund. 2. 2. 10.
6. 3. भयात्तपति सूर्यः
Maitri. 6. 5. प्राणो ऽग्निः सूर्या इति प्रता-
पवत्येषा
7. शश्वत्सूर्यमानात्सूर्यः
8. प्राणः प्रजानामुदयत्येष सृ-
र्यः Praśna. 1. 8.
12. सूर्यो रश्मिभिराददात्यन्नम्
14. सूर्यो योनिः कालस्य
26. सूर्यान्मयूखाश्च तथैव, 31.
27. तेजश्चैवाग्निसूर्ययोः
37. तत्सूर्यो रश्मिभिर्वर्षति
Mund. 1. 2. 5. तं नयन्त्येताः सूर्यस्य रश्म-
यः
6. सूर्यस्य रश्मिभिर्यजमानं
बहन्ति
11. सूर्यद्वारेण ते विरजाः प्रया-
न्ति
2. 1. 4. चक्षुषी चन्द्रसूर्यौ
5. तस्मादग्निः समिधो यस्य
सूर्यः
6. सोमो यत्र पवत यत्र सूर्यः
Mahānār. 1. 7. तत्सूर्यस्तदु चन्द्रमाः
3. 8. तन्नः सूर्यः प्रचोदयात्
10. 2. सूर्य एकं जजान
13. 1. घृणिः सूर्य आदित्य ओम्
14. 4. सूर्यश्च मा मन्युश्च
— सूर्ये ज्योतिषि जुहोमि
20. 7. ज्योतिष्कदसि सूर्य
8. सूर्याय त्वा भ्राजस्वते
24. 1. वर्चोदास्त्वमसि सूर्यस्य
Praśna. 2. 5. एषो ऽग्निस्तपत्येष सूर्यः
Prašna. 2. 9. सूर्यस्त्वं ज्योतिषां पतिः
5. 5. स तेजसि सूर्ये सम्पन्नः
1. 4. ऋग्यजुःसामाथर्वरूपः सूर्यः
4. 2. सूर्य इति त्रीणि
3. यो वै नृसिंहः... यश्च सूर्य-
स्तस्मै वै नमो नमः (28).
5. 10. यत्र सूर्यो न तपति
11. सूर्य भित्त्वा तदापरम्
12. सूर्य भित्त्वा तु मूर्धनि
2. यो वै रुद्रः... यश्च सूर्यः
1. न नक्षत्राणि न सूर्यः
2. सूर्यो ऽग्निर्नाम
19. ये च सूर्यस्य रश्मिषु
16. चन्द्राग्निसूर्ययोः
6. भिन्दन्ति योगिनः सूर्यम्
2. सूर्याय सोमाय
5. यो वै श्रीरामः... यश्च सूर्यः
1. 36. सूर्याख्यध्यात्मकुण्डिका
7. 8. प्रभास्मि शशिसूर्ययोः
15. 6. न तद्भासयते सूर्यः
सूर्यपूत
7. स सूर्यपूतो भवति Mahā.
4.
सूर्यमण्डल
Maitri. 6. 30. यो भित्त्वा सूर्यमण्डलम्
Brahmav. 8. सूर्यमण्डलमाभाति (so all
the MSS.)
सूर्यमण्डलाकृति
2. सूर्यो ऽग्निर्नाम सूर्यमण्डला-
कृतिः
सूर्यमरीचि
11. किञ्चित् सूर्यमरीचिवत्
सूर्यराज्य
Maitri. 6. 36. सूर्यराज्यं षोडशिनः

सूर्यसङ्काश

- Brahmav. 11. सा नाडी सूर्यसङ्काशा
(one MS. reads सूत्र-
सङ्काशा)

सूर्यसहस्र

- Gītā. 11. 12. दिवि सूर्यसहस्रस्य

सूर्याचन्द्रमस

- Chhā. 7. 12. 1. आकाशे वै सूर्याचन्द्रम-
सायुभौ

8. 1. 3. सूर्याचन्द्रमसायुभौ

- Bṛih. 3. 8. 9. सूर्याचन्द्रमसौ विभृतौ ति-
ष्ठतः

- Mahānār. 5. 7. सूर्याचन्द्रमसौ धाता यथा
पूर्वमकलयत्

25. 1. एतौ वै सूर्याचन्द्रमसोर्माहे-
मानौ ब्राह्मणो विद्वानभि-
जयति

- Nṛip. 5. 2. सूर्याचन्द्रमसौ पार्श्वयोः
(आसानि)

सूर्यात्मन्

- Mukti. 1. *vide* गारुड

- Bṛih. 6. 4. 5. यदोषधीरप्यसरद्यदपः

सृंका

- Kaṭha. 1. 16. सृङ्कां चेमामनेकरूपां गृ-
हाण

2. 3. नैतां सृङ्कां वित्तमयीमवाप्तः

सृज्

- Ait. 1. 1. स ईक्षत लोकानु सृजै
2. स इमाँल्लोकानसृजत
3. लोकपालानु सृजै

2. 1. ता एता देवताः सृष्टाः

3. 1. अन्नमेभ्यः सृजै

- Chhā. 6. 2. 3. तत्तेजो ऽसृजत . . तदपो ऽसृ-
जत

4. ता अन्नमसृजन्त

7. 11. 1. तेज एव . . अपः सृजते
(bis).

- Bṛih. 1. 2. 4. तमेतावतः कालस्य परस्ता-
दसृजत

5. इदं सर्वमसृजत यदिदं
किञ्च

- यद्यदेवासृजत तत्तदत्तुम-
प्रियत

1. 4. 4. आपिपीलिकाभ्यस्तत्सर्वम-
सृजत

- अहं हीदं सर्वमसृक्षि

- मुखाच्च . . इस्ताभ्यां चाग्नि-
मसृजत

- आर्द्रं तद्रेतसो ऽसृजत

- श्रेयसो देवानसृजत

- मर्त्यः सन्नमृतानसृजत

12. स विशमसृजत

13. स शौद्रं वर्णमसृजत पूष-
णम्

15. आत्मनो यद्यत्कामयते त-
त्तत्सृजते

1. 5. 21. प्रजापतिर्ह कर्माणि ससृजे
तानि सृष्टानि . . अस्पृद्धन्त

3. 10. रथान् रथयोगान्पथः सृजते ।
— आनन्दान् मुदः प्रमुदः सृ-
जते

- वेशान्तान् पुष्करिण्यः ज-
वन्त्यः सृजते

5. 5. 1. आपः सत्यमसृजन्त

6. 4. 2. स खियं ससृजे तां सृष्ट्वा
उपास्त

- Tait. 2. 6. 1. तपस्तावेदं सर्वमसृजत . .
तत्सृष्ट्वा देवानुग्राविशत्

Śwet.

5. बर्हीः प्रजाः सृजमानां स-
रूपाः

9. अस्मान्मायी सृजते विश्व-
मेतत्

3. भूयः सृष्ट्वा पतयस्तथेशः

Maitri.

6. बर्हीः प्रजा असृजत

9. वृहस्पतिः . . इमामविद्याम-
सृजत्

Muṇḍ. 1.

7. यथोष्णनाभिः सृजते गृह्णते च

Mahānār.

1. मानसा ऋषयः प्रजा असृ-
जन्त

Praśna.

4. स प्राणमसृजत प्राणाच्छू-
द्राम्

Gauḍa.

23. भूततो भूततो वापि सृज्य-
माने

Nṛip.

1. 1. तस्यान्तर्मनसि कामः सम-
वर्त्ततेदं सृजेयमिति

— तेन वै सर्वमिदमसृजत

7. विश्वसृज एतेन वै विश्वमि-
दमसृजन्त यद्विश्वमसृजन्त
तस्माद्विश्वसृजः

2. अनुष्टुभा सर्वमिदं सृष्टम्

4. सर्वाणि भूतानि . . अजस्रं
सृजति (bis).

1. माया . . सर्वमिदं सृजति

9. देवताः कोशांश्च सृष्ट्वा

Nṛisut.

Brahma.

1. कथं सृजन्ति

3. सृजते संहरत्यपि

Nār.

1. प्रजाः सृजेयेति

Gopī.

5. अश्राम्यतेदं सृजेयमिति
— तैरिदमसृजत

— चतुर्दशलोकानसृजत

Krish.

22. यत्सृष्टमीश्वरेणासीत्

Gītā.

3. 10. सहयज्ञाः प्रजाः सृष्ट्वा

4. 7. तदात्मानं सृजाम्यहम्

13. चातुर्वर्ण्यं मया सृष्टम्

15. 14. लोकस्य सृजति प्रभुः

सृति

Bṛih. 4. 2. 3. अथैनयोरेषा सृतिः सञ्च-
रणी

6. 2. 2. द्वे सृती अशृगवं पितृणामहं
देवानामुत

Gītā.

8. 27. नैते सृती पार्थ जानन्

सृप्

Chhā. 1. 12. 4. संख्याः सर्पन्ति

8. 6. 2. ता आसु नाडीषु स्रप्ताः . .
ते ऽमुष्मिन्नादित्ये स्रप्ताः

3. तदा नाडीषु स्रप्ता भवति

9. 22. हृदयादिव स्रप्ताः

सृम्

Rāmāp.

68. हं सृं भूं वृं लं शृं जूं च

सृष्टि

Bṛih. 1. 4.

अहं वाव सृष्टिरस्मि

— ततः सृष्टिर्भवत्सृष्ट्यां हा-
स्यैतस्यां भवति य एवं
वेद

Gauḍa.

1. 7. स्वप्रमायास्वरूपेति सृष्टिः

8. इच्छामात्रं प्रभोः सृष्टिरिति
सृष्टौ विनिश्चिताः

9. भोगार्थं सृष्टिरित्यन्ये

2. 28. सृष्टिरिति सृष्टिविदः

3. 15. सृष्टिर्या चोदितान्यथा

Gopī.

2. जगत्सृष्टिस्थित्यन्तकारि-
ण्यः

Rāmāp.

14. सृष्टिस्थितिलयस्य

सृष्टिचिन्तक

Gauḍa.

1. 7. मन्यन्ते सृष्टिचिन्तकाः

सृष्टिप्रपञ्च

Sarvop.

4. अव्यक्तादिसृष्टिप्रपञ्चेषु

सृष्टिविद्

Gauḍa.

2. 28. सृष्टिरिति सृष्टिविदः

सेतु

- Chhā. 8. 4. 1. आत्मा स सेतुर्विधृतिः
— नैतं सेतुमहोरात्रे तरतः
2. एतं सेतुं तीर्त्वा (bis).
Brih. 4. 4. 22. एष सेतुर्विधरणः Maitri.
7. 7.
Kātha. 3. 2. यः सेतुरीजानानाम्
Swet. 6. 19. अमृतस्य परं सेतुम्
Mund. 2. 2. 5. अमृतस्यैष सेतुः

सेना

- Kaush. 4. 7. अपराजिता सेनेति वा
अहमेतमुपासे Brih.
2. 1. 6.
Nrip. 2. 4. अन्यं ते ऽस्मान्निवपन्तु से-
नाः
Rāmāp. 10. शक्तिसेनाकल्पना
— तस्य सेनादिकल्पना
Gītā. 1. 21. सेनयोरुभयोर्मध्ये 24; 2.
10.
27. सेनयोरुभयोरपि

सेनानी

- Gītā. 10. 24. सेनानीनामहं स्कन्दः

सेव्

- Tait. 1. 11. 2. यान्यनवद्यानि कर्माणि ता-
नि सेवितव्यानि नो इतरा-
णि
Kaivalya. 1. सज्ञा सद्भिः सेव्यमानाम्
Nrip. 1. 2. यक्षगन्धर्वाप्सरोगणैः सेवि-
तमन्तरिक्षम्
— वसुरुद्रादित्यैः सर्वैः सेवितं
दिवम्
Rāmāp. 82. प्रागुक्तमृषिसेवितम्
Gītā. 14. 26. भक्तियोगेन सेवते

सेवक

- Rāmāp. 82. सेवकानां मोक्षकरम्

सेवा

- Gītā. 4. 34. परिप्रभेन सेवया

सेवापर

- Mukti. 1. 49. सेवापराय शिष्याय

सेवित्व

- Gītā. 13. 10. विविक्तदेशसेवित्वम्

सैतव

- Brih. 2. 6. 2. गौतमः सैतवप्राचीनयोग्या-
भ्याम्
— सैतवप्राचीनयोग्यौ पारा-
शर्यात्
4. 6. 2. गौतमः सैतवात्
— सैतवः पाराशर्यायणात्

सैन्धव

- Brih. 6. 1. 13. यथा महासुहयः सैन्धवः
Maitri. 6. 35. तस्मिन्नेव यजमानाः सैन्धव
इव व्रीयन्ते

सैन्धवखिल्य

- Brih. 2. 4. 12. सैन्धवखिल्य उदके प्रास्तः

सैन्धवघन

- Brih. 4. 5. 13. यथा सैन्धवघनो ऽनन्तरो
ऽबाह्यः

सैन्य

- Gītā. 1. 7. नायका मम सैन्यस्य

सोपलम्भ

- Gauda. 4. 87. सवस्तु सोपलम्भं च
— अवस्तु सोपलम्भं च

सोम

- Kaush. 2. 9. सोमो राजासि
4. 19. बृहत्पाण्डरवासः सोम रा-
जन्निति Brih. 2. 1. 1:
(बृहन्)

- Chhā. 2. 22. 1. निरुक्तः सोमस्य
3. 9. 1. तन्मरुत उपजीवन्ति सोमेन
मुखेन
3. मरुतामेवैको भूत्वा सोमे-
नैव मुखेन
5. 4. 2. तस्या आहुतेः सोमो राजा
संभवति
5. 5. 2. सोमं राजानं जुहति
10. 4. एष सोमा राजा
Brh. 1. 4. 6. आर्द्रं तद्रतसो ष्वजत तदु-
सोमः
— सोमं पृथक्त्वं
11. इन्द्रो वरुणः सोमो रुद्रः
2. 1. 3. बृहन्पाण्डरवासाः सोमो
राजति
3. 9. 23. स सोमः कस्मिन्वर्तिष्ठितः
6. 2. 9. तस्या आहुत्यै सोमो राजा
संभवति
16. यथा सोमं राजानमाप्याय-
स्यापक्षीयस्येति . . भक्षय-
न्ति
6. 3. 3. सोमाय स्वाहा
Śvet. 2. 6. सोमो यत्रातिरिच्यते
Mātri. 6. 10. अग्निर्ये देवानामच्चादः सो-
मो ऽन्नम्
24. यन् . . सोमं ऽग्नौ विद्युति
विभाति
35. यस्य हि सोमः जणा वा
अप्ययङ्कुराः
38. रविमध्ये स्थितः सोमः सो-
ममध्ये हुताशनः
7. 2. श्रीर्षो व्यानः सोमो रुद्रा
दक्षिणत उच्यन्ति
Mund. 2. 1. 5. सोमात्पर्जन्यः
6. सोमो यत्र पवते यत्र सूर्यः
Mahânār. 6. 2. जातवेदमे मुनवाम सोमम-
- Mahânār. 9. 1. सोमः पवित्रमत्येति रेभन्
17. 8.
17. 6. यस्ते सोम प्रजावत्सो ऽभि
सो अहम्
— यांस्ते सोम पाणांस्ताञ्जुहो-
मि
— ते सोमं प्राप्नुवन्ति 7, 8.
2. सोमं पिव वृत्रहन्
4. तारापतिः सोमः
3. यो वै नृसिंहः . . यश्च सो-
मस्तस्मै वै नमो नमः (29).
5. 5. स सोमं स्तम्भयति
2. यो वै रुद्रः . . यश्च सोमः
3. अपाम सोमम्
2. सूर्याय सोमाय
5. यो वै श्रीरामः . . यश्च सोमः
Nrip.
Siras.
Harisa.
Rāmōt.
Gītā.
B.
Mahânār. 20.
Gītā. 9. 20.
Mahânār. 25.
Nrip.
Prānāg.
Mātri.
15. 13. सोमो भूत्वा रसात्मकः
सोमदेवत
23. किंदेवतो ऽस्यामुदीच्यां वि-
श्यसीति सोमदेवत इति
सोमपा
5. सोमपा अभयंकरः
20. त्रैविद्या मां सोमपाः पूत-
पापाः
सोमपान
1. यत्पिबति तदस्य सोमपा-
नम्
सोमपूत
3. स सोमपूतो भवति 7; Maha. 4.
सोमराजन्
1. या आपधयः सोमराज्ञीः
(bis).
सोमराज्य
36. सोमराज्यमुक्थेन

सोमलोक

- Praśna. 5. 4. अन्तरिक्षं यजुर्भिरुन्नीयते
सोमलोकं स सोमलोके
विभूतिमनुभूय
Nrip. 2. 1. यावत्साने ऽस्य चतुर्थ्यर्द्धमा-
त्रा सा सोमलोकः Nrisut.
3.

- Nāda. 14. सोमलोके महीयते

सोमसंज्ञ

- Maitri. 6. 10. सोमसंज्ञो ऽयं भृतात्मा

सोमसवन

- Chhā. 8. 5. 3. अश्वत्थः सोमसवनः

सोमसूर्य

- Sūras. 3. सोमसूर्यः पुग्स्तात्

सोमसूर्याग्नितेजस

- Brahmav. 9. तिस्रो मात्रास्तथा ज्ञेयाः
सोमसूर्याग्नितेजसः

सोमांशु

- Kaush. 1. 5. सोमांशव उपस्तरणम्

सोम्य

- Chhā. 4. 4. 4. किंगोत्रो नु सोम्यासीति
5. समिधं सोम्याहर

— इमाः सोम्यानुसंव्रज

4. 5. 1. प्राप्ताः सोम्य सहस्रं स्मः

4. 6. 3. ब्रह्मणः सोम्य ते पादं ब्रवा-
णि 4. 7. 3 ; 4. 8. 3.

4. 9. 2. ब्रह्मविदिव वै सौम्य भासि

4. 14. 1. एषा सोम्य ते ऽस्मद्विद्या
2. ब्रह्मविद इव सोम्य ते मुखं
भाति

— किं नु सोम्य किल ते ऽवो-
चन्ति

3. लोकान्वाव किल सोम्य ते
ऽवोचन्

6. 1. 1. न वै सोम्य &c. (passim)

- Brih. 3. 2. 13. आहर सोम्य हस्तम्

- Mund. 2. 1. 1. तथाक्षराद्विधाः सोम्य
भावाः
10. सो ऽविद्यामान् विकिर-
तीह सोम्य

2. 2. 2. तद्वेद्व्यं सोम्य विद्धि
3. लक्ष्यं . . सोम्य विद्धि

- Praśna. 4. 7. यथा सोम्य वयांसि &c.

10. अक्षरं वेदयते यस्तु सोम्य

6. 2. अन्तःशरीरे सोम्य स पु-
रुषः

सोहम्भाव

- Skanda. 11. सोहम्भावेन पुजयेत्

सौकर

- Rāmāp. 73. बीजं च सौकरम्

सौकरायण

- Brih. 4. 6. 2. माध्यन्दिनायनः सौकराय-
णात्
— सौकरायणः काषायणात्

सौक्ष्म्य

- Maitri. 2. 7. अव्यक्तत्वात् सौक्ष्म्यात्
Gītā. 13. 32. सौक्ष्म्यात् . . नोपलिप्यते

सौक्ष्म्यत्व

- Maitri. 6. 14. सौक्ष्म्यत्वादेतत्प्रमाणम्

सौन्दर्य

- Gopī. 5. सर्वलोकोत्कृष्टसौन्दर्यक्री-
डाभोगाः

सौभग

- Mahānār. 6. 7. अस्मभ्यं च सौभगमायज-
स्व

9. 6. प्रजावत्सावीः सौभगम् 17.7

सौभद्र

- Gītā. 1. 6. सौभद्रो द्रौपदेयाश्च

18. सौभद्रश्च महाबाहुः

सौभर

Bṛih. 2. 6. 3. वत्सनपाद्वाभ्रवः पथः सौभ-
रात् 4. 6. 3.

— पन्थाः सौभरो ज्यास्यादा-
ङ्गिरसात् 4. 6. 3.

सौभाग्य

Mukti. 1. 40. *vide* मुक्तिका
1. *vide* बहुव

सौमदत्ति

Gitā. 1. 8. सौमदत्तिस्तथैव च

सौमित्रि

Rāmōt. 3. सौमित्रिर्विश्रभावनः

Mukti. 1. 1. सीताभरतसौमित्रिशत्रुघ्ना-
द्यैः

सौम्य

Bṛih. 3. 1. 2. एताः सौम्योदज

Maitri. 6. 14. सार्पाद्यं भविष्याद्दन्तं सौ-
म्यम्

38. सौरसौम्याग्नेयसाच्चिकानि

Mahânâr. 19. 1. तिलाः सौम्या वशानुगाः

Siras. 3. सौम्यं सूक्ष्मं पुरुषम्

— सौम्यं सौम्येन . . प्रसति

Hansa. 2. सौम्ये रतिप्रीतिः

Gitā. 11. 51. रूपं तव सौम्यं जनार्दन

सौम्यगुणत्व

Garbha. 2. परस्परं सौम्यगुणत्वात् प-
द्विधो रसः

सौम्यत्व

Gitā. 17. 16. मनःप्रसादः सौम्यत्वम्

सौम्यवपुस्

Gitā. 11. 50. भूत्वा पुनः सौम्यवपुर्महा-
त्मा

सौर

Maitri. 6. 2. स एषो ऽग्निर्दिवि भितः
सौरः

Maitri. 6. 30. सौरं द्वारं भित्त्वा
18. सौरसौम्याग्नेयसाच्चिका-
नि

सौर्यायणिन्

Praśna. 1. 1. सौर्यायणी च गार्ग्यः 4. 1.

सौवर

Bṛih. 2. 5. 9. शान्दः सौवरः . . पुरुषः

स्कन्द

Bṛih. 6. 4. 4. सुप्रस्य वा जायतो वारेतः
स्कन्दति

5. यन्मे ऽथ रेतः पृथिवीम-
स्कान्त्सीत्

स्कन्द

Chhā. 7. 26. 2. तं स्कन्द इत्याचक्षते

Siras. 2. यो वै रुद्रः . . यथ स्कन्दः

Mukti. 1. 34. दक्षिणा शरभं स्कन्दम्

1. *vide* सरस्वतीरहस्य

Gitā. 10. 24. सेनानीनामहं स्कन्दः

स्कन्ध

Chhā. 2. 23. 1. त्रयो धर्मस्कन्धाः

Maitri. 7. 11. स्कन्धात्स्कन्धमनुसरति

Kālāg. 1. शिरोललाटवक्षःस्कंधेषु

स्कम्भ

Chāl. 11. स्कम्भो ऽथ पलितस्तथा

स्कम्भन

Mahânâr. 20. 18. वरुणस्य स्कम्भनमसि

स्कम्भसर्जन

Mahânâr. 20. 18. वरुणस्य स्कम्भसर्जनमसि

स्तन

Chhā. 2. 3. 1. स्तनयति स प्रतिहारः 2.
15. 1.

7. 11. 1. स्तनयति वार्षिष्यति वै
Bṛih. 1. 1. 1. यद्विधुनुते तत्स्तनयति

स्तन

- Brih. 1. 5. 2. स्तनं वानुधापयन्ति
5. 8. 1. तस्याश्रित्वारः स्तनाः
— द्वौ स्तनौ देवा उपजीवन्ति
6. 4. 5. अन्तरेण स्तनौ वा भुवौ
वा निर्जुज्यान्
27. एनं सवेन प्रदाय स्तनं प्रय-
च्छति
— यस्ते स्तनः शशयः
Tait. 1. 6. 1. य एष स्तन इवालम्बते
Garbha. 4. पीता नानाविद्याः स्तनाः
Brahma. 1. तमेव स्तन इव लम्बते
Rāmā. 22. दक्षवामयोः स्तनयोः

स्तनयितु

- Kaush. 4. 2. स्तनयित्वौ शय्यः
6. य एवैष स्तनयित्वौ पुरुष-
स्तमेवाहमुपासे
Chhā. 8. 12. 2. अभ्रं विशुस्तनयित्तरशरी-
राण्येतानि
Brih. 2. 5. 9. स्तनयित्त्वं सर्वेषां भूतानां
मध्वस्य स्तनयित्त्वं सर्वा-
णि . . मधु
— स्तनयित्वौ . . अमृतमयः पु-
रुषः
3. 9. 6. स्तनयित्त्वरंवेन्द्रः . . कतमः
स्तनयितुः
5. 2. 3. देवी वागनुवदति स्तनयि-
तुर्दद इति

स्तन्य

- Yogat. 3. यः स्तन्यं पृथ्वी पीत्वापि
(3 MSS. have स्तनम्)

स्तंबशाखा

- Maitri. 4. 3. स्तंबशाखेवापराणि

स्तम्भ

- Chhā. 6. 1. 2. अनुचानमानी स्तम्भः 3.

Swet.

Nrip.

Gītā.

Chhā.

Brih.

Maitri.

3. 9. वृक्ष इव स्तम्भो दिवि तिष्ठ-
त्येकः Mahānār. 10. 4.
5. 5. सो जग्नि स्तम्भयति
— स वायुं स्तम्भयति
— स आदित्यं स्तम्भयति
— स सोमं स्तम्भयति
— स उदकं स्तम्भयति
— स सूर्यान् देवान् स्तम्भयति
— स सूर्यान् ग्रहान् स्तम्भयति
— स विप्रे स्तम्भयति

16. 17. आत्मसम्भाविताः स्तम्भाः
18. 28. अयुक्तः प्राकृतः स्तम्भः

स्तु

- Chhā. 1. 3. 8. येन साम्ना स्तोप्यन् स्यात्
10. येन छन्दसा स्तोप्यन् स्यात्
— येन स्तोमेन स्तोप्यमाणः
स्यात्
12. आत्मानमन्तत उपसृत्य
स्तुयीत
— यत्कामः स्तुयीत
1. 10. 8. उद्रादुद्रास्तावे स्तोप्यमाणा-
नुषेपविपेश
1. 11. 3. एत एव समतिसृष्टाः स्तु-
वताम्
1. 12. 1. बहिष्पवमानेन स्तोप्यमा-
णाः
2. 22. 2. एतानि मनसा ध्यायन्नप्र-
मत्तः स्तुवीत
Brih. 3. 1. 10. कति . . स्तोत्रियाः स्तोप्य-
न्ति
Maitri. 6. 9. ध्यानं प्रयोगस्थं मनो विद्-
द्भिदुतम्
34. तस्मादग्निः . . स्तोतव्यः
(bis).
38. न क्रोधान् स्तुन्वानः (न
प्रशंसन् क्रोधम् MS.)

- Prasna. 2. 4. ते प्राताः प्राणं स्तुवन्ति
 Nrip. 1. 1. स्थिरैरङ्गैस्तुष्टुवांसस्तनुभिः
 2. 4 ; Nrisut. 1.
 2. 4. स्तुहि भुतं गर्त्तसदं युवा-
 नम्
 — मृडा जरित्रे सिंहं स्तवानः
 4. 3. कैर्मन्त्रैर्देवः स्तुतः प्रातो भ-
 वति
 — एतैर्द्वात्रिंशन्मन्त्रैर्नित्यं देवं
 स्तुवन्मन्त्रम्
 — एतैर्मन्त्रैर्नित्यं देवं स्तौति
 स देवं पश्यति Rāmot
 5.
 Chhā. 4. स्तुयते पुरुषार्थं च (so
 MSS., but Nārāyaṇa
 सूयत)
 13. स्तुयते मंत्रसंयुक्तैरथर्ववि-
 हितैः
 Siras. 1. ते देवा ऊर्ध्वबाह्वो रुद्रं
 स्तुवन्ति
 Nyāsa. 4. स्तूयमानां न तुष्यत
 Kathasru. 4.
 Krish. 8. स्तुवन्ति सततं यन्मे
 Rāmāp. 34. अस्ति स्तुत्य देवाद्याः
 35. स्तुयन्त्येवं हि ऋषयः
 Rāmot. 5. कैर्मन्त्रैः स्तुतः . . प्रातो भ-
 वति
 — तुष्टाव परमेश्वरम्
 — एतैः सप्तत्रिंशन्मन्त्रै-
 र्नित्यं देवं स्तुवन्
 Mukti. 1. 2. स्तूयमानमहर्निशम्
 4. स्तुवन्पप्रच्छ मारुतिः
 Gītā. 11. 21. स्तुवन्ति त्वां स्तुतिभिः पु-
 ष्कलाभिः
स्तुतशस्त्र
 Chhā. 3. 17. 3. स्तुतशस्त्रैरेव तदेति

स्तुति

- Maitri. 5. 1. अथ यथेयं कौत्सायनी
 स्तुतिः
 Rāmāp. 30. स्तुतिं चक्रुश्च जगतः पतिम्
 Gītā. 11. 21. स्तुवन्ति त्वां स्तुतिभिः पु-
 ष्कलाभिः

स्त

- Kaush. 2. 13. पर्वता . . तुस्तुर्ममाणौ न हैनं
 स्तृण्वीयाताम
 Brih. 6. 4. 12. प्रतिश्लोमं शम्बाहं स्तीर्त्वा

स्तेन

- Chhā. 5. 10. 9. स्तेनो हिरण्यस्य
 5. 11. 5. न मे स्तेनो जनपदे
 Brih. 4. 3. 22. स्तेनो स्तेनो भयति
 Mahānār. 5. 11. स्तेना भृगुहा गुरुतन्पगः
 Gītā. 12. यो भुङ्क्ते स्तेन एव सः

स्तेय

1. न स्तेयेन न भृगुहत्यया
 Chhā. 6. 16. 1. स्तेयमकार्षीत्

स्तोत्र

- Brih. 1. 3. 28. यानीतराणी स्तोत्राणि

स्तोत्रिया

- Brih. 3. 1. 10. कति . . स्तोत्रियाः स्तो-
 प्यति

स्तोभ

- Chhā. 1. 13. 3. अनिरुक्तस्त्रयोदशस्तोभः

1 स्तोम (= स्तुत्य)

- Kaṭha. 2. 11. स्तोममहदुरुगायम्

2. स्तोम

- Chhā. 1. 3. 10. येन स्तोमेन स्तोप्यमाणः
 स्यान्नं स्तोममुपधावेत्
 Mahānār. 5. 4. इमं म . . स्ताम सत्तता

- Mahā. 1. तस्य . . यन्नः स्तोममुच्यते Garbha.
(so Nārāyaṇa and some Prāṇāg.
MSS. ; others यज्ञस्तो- Kṛish.
मम्)

स्त्री

- Ait. 4. 1. तद्यथा स्त्रियां सिञ्चति Rāmāp.
2. तत्स्त्रिया आत्मभृयं गच्छ- Gītā.
ति
3. तं स्त्री गर्भं विभर्ति

- Kaush. 1. 7. केन स्त्रीनामानाति वाचेति
Kena. 25. स तस्मिन्नेवाकाशे स्त्रिय-
माजगाम

- Chhā. 2. 13. 1. स्त्रिया सह शेते स उद्गीथः
5. 2. 8. यदि स्त्रियं पश्येत् समृद्धं
कर्मेति विद्यात्
9. यदा . . स्त्रियं स्वप्नेषु पश्य-
ति
8. 2. 9. सङ्कल्पादेव स्त्रियः समुत्ति-
ष्ठन्ति

8. 12. 3. रममाणः स्त्रीभिर्वा

- Brih. 1. 4. 3. तस्मादयमाकाशः स्त्रिया
पूर्य्यते
3. 9. 11. तस्य का देवतेति स्त्रिय इति
4. 1. 6. मनसा वै स्त्रियमभिहार्यते
4. 3. 13. उतेव स्त्रीभिः सह मोदमानः
21. यथा प्रियया स्त्रिया सम्प-
रिप्वक्तः

6. 4. 2. स स्त्रियं ससृजे
— तस्मात्स्त्रियमथ उपासीत
3. आसां स स्त्रीणां सुकृतं वृ-
क्ते . . आस्य स्त्रियः सुकृतं
वृञ्जते
6. श्रीर्ह वा एषा स्त्रीणाम्

- Śwet. 4. 3. त्वं स्त्री त्वं पुमानसि
5. 10. नैव स्त्री न पुमानेषः

- Kaivalya. 12. स्त्रियन्नपानादिविचित्रभोगैः

- Siras. 1. पुमानपुमान् स्त्रियश्चाहम्

3. मातू रेतोतिरेकात् स्त्री

2. स्त्रियस्तिष्ठः

2. गोपांस्तस्वीश्व नो कुरु

14. शताधिकाः स्त्रियस्तथा

15. ब्रह्मरूपा ऋचः स्त्रियः

8. पुंस्त्र्यंगास्त्रादिकल्पना

1. 41. स्त्रीषु दुष्टासु वाष्णेय

9. 32. स्त्रियो वैश्यास्तथा शूद्राः

स्त्रीपुंस्

- Brih. 1. 4. 3. यथा स्त्रीपुमांसौ सम्परि-
प्वक्तौ

- Nrip. 1. 7. स्त्रीपुंसेर्वा

स्त्रीपुन्नपुंसक

- Maitri. 6. 5. स्त्रीपुन्नपुंसकेति लिङ्गवती

- Gauḍa. 2. 27. स्त्रीपुन्नपुंसकं लैङ्गाः

स्त्रीपुंस्

- Brih. 4. 5. 1. स्त्रीपुंस्त्रैव तर्हि कात्यायनी

स्त्रीलोक

- Chhā. 8. 2. 9. स्त्रीलोकेन सम्पन्नो मही-
यते

स्त्रीलोककाम

- Chhā. 8. 2. 9. यदि स्त्रीलोककामो भवति

स्त्रीशूद्र

- Nrip. 1. 3. सावित्री प्रणवं यजुर्लक्ष्मीं
स्त्रीशूद्राय नेच्छन्ति
— सावित्रीं लक्ष्मीं यजुः प्रणवं
यदि जानीयात् स्त्रीशूद्रः

स्थण्डिल

- Chhā. 5. 2. 8. चर्मणि वा स्थण्डिले वा
Jābāla. 6. शून्यागारदेवगृहतृणकूटव-
ल्मीकवृक्षमूलकुलालशा-
लाभिहोत्रनदीपुलिनगिरि-
कुहरकन्दरकोटरनिर्हार-
स्थण्डिलेषु

स्थल

Śiras.

5. स्थलमिति भस्म

Vāsu.

2. ललाटादिद्वादशस्थलेषु

स्थविष्ठ

Chhā. 6.

5. 1. यः स्थविष्ठो धातुः 2, 3.

Maitri.

2. 6. यो ऽयं स्थविष्ठो धातुरन्-

स्य

6. 6. एषैवास्य . . स्थविष्ठा तनूः

स्था

Kaush.

2. 4. अपि वाताद्वा तिष्ठेत् संभा-
षमाणः

4. 19. पिङ्गलस्याणिष्ठा तिष्ठन्ति

Chhā. 1.

3. 6. अन्नं थमन्ने हीदं सर्वं स्थि-
तम्

3. 11. 1. एकल एव मध्ये स्थाता

6. 11. 1. मोदमानस्तिष्ठति

6. 12. 2. एतस्य . . अणिष्ठा एवं महा-
न्यमोऽस्तिष्ठति7. 8. 1. बलेन वै पृथिवी तिष्ठति
— बलेन लोकास्तिष्ठति8. 6. 1. ताः पिङ्गलस्याणिष्ठास्तिष्ठ-
न्ति

Bṛih. 2.

3. 1. द्वे वाव ब्रह्मणो रूपे . . स्थि-
तं च यच्च2. एतत्स्थितमेतत्सत् . . एत-
स्य स्थितस्यैतस्य सत एष
रसः 4.3. 5. 1. पाण्डित्यं निर्विद्य बाल्येन
तिष्ठासेत्3. 7. 3. यः पृथिव्यां तिष्ठन्पृथिव्या
अन्तरः (similarly, in
4—23.)3. 8. 9. सूर्याचन्द्रमसौ विधृतौ ति-
ष्ठतः— द्यावापृथिव्यौ विधृते ति-
ष्ठतः

Bṛih. 3.

8. 9. संवत्सरा इति विधृतास्ति-
ष्ठन्ति

3.

9. 28. परायणं तिष्ठमानस्य

4.

3. 9. तस्मिन्सन्ध्ये स्थाने तिष्ठन्

20. तावताणिष्ठा तिष्ठन्ति

Isā.

4. तद्भावतो ऽन्यानत्येति ति-
ष्ठन्

Kaṭha.

4. 6. गुहां प्रविश्य तिष्ठन्तम्

7. गुहां प्रविश्य तिष्ठन्तीम्

12. मध्य आत्मानि तिष्ठति

6. 9. न सन्दृशे तिष्ठति रूपमस्य

Sweet. 4. 20; Mahānār.

1. 11.

Sweet.

2. 8. त्रिरुक्षतं स्थाप्य समं शरी-
रम्16. प्रत्यङ्मनास्तिष्ठति 3. 2;
Śiras. 5.3. 2. एको हि रुद्रो न द्वितीयाय
तस्थुः9. वृक्ष इव स्तम्भो दिवि ति-
ष्ठत्येकः Mahānār. 10. 4.16. सर्वमावृत्य तिष्ठति Gītā.
13. 13.

Maitri.

1. 2. ऊर्ध्वबाहुस्तिष्ठति

2. 4. स्वे महिषि तिष्ठति 6. 28.

6. प्रजापतिर्वा एको ऽये ऽति-
ष्ठन्

— स्थाणुरिव तिष्ठमानाः

6. 19. निःसङ्कल्पस्ततस्तिष्ठेत्

20. प्रसन्नात्मात्मानि स्थित्वा 34.

28. स्वे महिषि तिष्ठमानं दृष्ट्वा

30. अपरिमितं सुखमाक्रम्य
तिष्ठति— निरर्ध्यवसायो निःसङ्कल्पो
निरभिमानस्तिष्ठेत्

— दीपवद्यः स्थितो हृदि

— ऊर्ध्वमेकः स्थितस्तेषाम्

- Maitri. 6. 36. इमौ स्थितावात्मशुची
38. चैतन्यं स्वे महिम्नि तिष्ठ-
मानं पश्यति
— रविमध्ये स्थितः सोमः
— तेजोमध्ये स्थितं सत्त्वं स-
त्त्वमध्ये स्थितो ज्योतः
- Mund. 2. 1. 9. येनैव भूतं तिष्ठते ह्यन्तरा-
त्मा Mahānār. 8. 5.
- Mahānār. 2. 1. प्रत्यङ्मुख्यस्तिष्ठति सर्वतोमु-
खः
11. 6. तन्मयं व्याप्य नागायणः
स्थितः Vac. 3.
8. नाभ्यामुपरि तिष्ठति
10. विभर्जंस्तिष्ठन्नाहारम्
20. 6. ऊर्ध्वं ऊ. पु. ण ऊतये तिष्ठा
- Prasna. 2. 10. आनन्दरूपास्तिष्ठन्ति
- Gauḍa. 1. 1. एक एव त्रिधा स्थितः
28. सर्वस्य हृदये स्थितम्
3. 22. कथं स्थास्यति निश्चलः
4. 8.
4. 63. दिक्षु ये दशसु स्थितान् 63.
- Nap. 1. 7. य इह स्थातुमर्क्षते
2. 4. सर्वगः सर्वतस्तिष्ठति
- Brahmav. 10. प्रणवस्योपरि स्थिता
12. सर्वं व्याप्यैव तिष्ठति
- Siras. 4. ईशानमिन्द्र तस्थुषः
5. एका रुद्रो न द्वितीयाय त-
स्थौ
— बुद्ध्या सञ्चितं स्थापयित्वा
तु रुद्रे (bis).
- Sikhā. 2. परमात्मनि स्थाप्य
Brahma. 2. हृदि चैतन्ये तिष्ठति
Prāṇāg. 2. मूर्द्धनि तिष्ठति
— मुखे तिष्ठति
— हृदये तिष्ठति
— नाभ्यां तिष्ठति
- Brahmab. 10. नावत्तिष्ठति पुष्करे
- Amṛita. 3. स्थित्वा रथपथस्थानम्
(so 4 MSS. and
Nārāyaṇa.)
18. उत्तराभिमुखः स्थितः
35. सदा व्यावृत्त्य तिष्ठति
- Dhyāna. 4. नादं विन्दोः परे स्थितम्
8. ब्रह्मविद्ब्रह्मणि स्थितः Gītā.
5 20.
9. स बाह्याभ्यन्तरे स्थितः
21. योगी योगपदे स्थितः
1. विश्वातीति हृदि स्थितम्
9. तद्व्यासं परमं स्थितम्
6. स्थिताः सर्वे त्रयाक्षरं
9. हृदि स्थाने स्थितं पद्मम्
— तस्य मध्ये स्थितं मनः
5. श्रोत्रे स्थाप्य तथा भुवि
5. सर्वान् वेदान् . . ब्रह्मलोके
स्थापयामास
17. स्थितानि च प्रहृतान्येव तेषु
30. पतिं कल्पतगै स्थितम्
34. तेन सार्द्धं सुखं स्थिताः
42. सुधीवं स्थापयेत्ततः
47. विभीषणं तत्र स्थाप्य
- Nyāsa. 2. 19. यस्तिष्ठति गतव्ययः
37. मनो मूलमिदं स्थितम्
- Gopi. 1. 14. महति स्यन्दने स्थितौ
21. रथं स्थापय मे ज्योत
24. स्थापयित्वा रथोत्तमम्
26. तत्रापश्यस्थितान्
53. यदा स्थास्यति निश्चला
72. स्थित्वास्यामन्तकालेऽपि
- Rāmap. 3. 5. न हि कश्चित् . . जातु ति-
ष्ठत्यकर्मकृत्
5. 18. येषां साम्ये स्थितं मनः
19. तस्माद्ब्रह्मणि ते स्थिताः
6. 10. रहसि स्थितः
14. ब्रह्मचारिव्रते स्थितः

Gītā.

6. 21. यत्र न चैवायं स्थितश्चल-
ति तच्चतः
22. यस्मिन् स्थितो न... विचा-
ल्यते
10. 16. लोकानिमांस्त्वं व्याप्य ति-
ष्ठसि
42. विष्टभ्याहमिदं... स्थितो ज-
गत्
13. 16. विभक्तमिव च स्थितम्
27. तिष्ठन्तं परमेश्वरम्
14. 18. मध्ये तिष्ठन्ति राजसाः
15. 10. उत्क्रामन्तं स्थितं वापि
18. 61. हृद्देशे ऽर्जुन तिष्ठति
73. स्थितो ऽस्मि गतसन्देहः

Swet.

Maitri.

Praśna.

Gāṇḍa.

Nrip.

Brahmay.

Kshur.

Gārbha.

Brahma.

Amṛta.

Dhyāna.

Yoga.

Yogat.

Pinda.

Kāṇḍ.

Kaṭha.

Mantri.

Gītā.

Kaush.

Chhā.

Bṛih.

स्थाणु

2. 3. यद्यप्येनच्छुष्काय स्थाणवे
ब्रूयात्
3. 7. अपि य एनं शुष्के स्थाणौ
निपिच्छत् 8—12.

स्थान

1. 2. तेषु तेषु स्थानेषु प्रत्याजा-
यत
5. 10. 8. एतत्तृतीयं स्थानम्
2. 4. 1. उद्यास्यन्वा अरे ऽहमस्मा-
त्स्थानात्
4. 3. 9. एतस्य पुरुषस्य द्वे एव
स्थाने
— सन्ध्ये स्थाने तिष्ठन्नेते उभे
स्थाने पश्यति
11. शुक्रमादाय पुनरेति स्था-
नम्
4. 5. 2. प्रव्रजिष्यन्वा अरे ऽहमस्मा-
त्स्थानादस्मि

Jābala.

Vāsu.

Gītā.

Brahmab.

Gāṇḍa.

5. 11. स्थानेषु रूपाण्यभिसंप्रपद्यते
1. 4. स्थानादपसरणं सुराणाम्
6. 23. मूर्द्धि स्थाने ततो ऽभ्यसेत्
3. 12. उत्पत्तिमायति स्थानम्
2. 5. स्वप्रजागरिते स्थाने
11. उभयोरपि... स्थानयोः
2. 3. उद्यं प्रथमं स्थानं जानीयात्
— वीरं द्वितीयं स्थानम्
— अहमित्येकादशं स्थानं जा-
नीयात्
3. स्थानं कालं लयं तथा
16. तयोर्मध्ये वरं स्थानम्
5. त्राणि स्थानानि भवन्ति
2. पुरुषस्य चत्वारि स्थाना-
नि भवन्ति

34. प्राण आद्यो हृदि स्थाने
12. कुम्भेन हृदि स्थाने
5. परं गुह्यमिदं स्थानम्
6. त्र्यम्बकं त्रिगुणं स्थानम्
7. उपाधिरहितं स्थानम्
9. हृदि स्थाने स्थितं पद्मम्
2. कस्मिन् स्थाने व्यर्थास्थितः
1. किं द्रव्यं किं स्थानं कति
प्रमाणम्
2. कतमं वास्य स्थानं भवति
Rāmot. 4.
1. द्रव्यमेतत्स्थानादिसहितम्
5. 5. यन्सारथ्यैः प्राप्यतं स्थानम्
8. 28. योगी परं स्थानमुपैति ना-
द्यम्
9. 18. प्रभवः पलयः स्थानम्
18. 62. स्थानं प्राप्यसि शाश्वतम्

स्थानत्रय

11. स्थानत्रयाद्यतीतस्य

स्थानिधर्म

8. अपूर्वं स्थानिधर्मो हि

स्थानीय

Maitri. 7. 11. एतन् . . प्रकाशयत्सपकौण्य-
स्थानीयम्

स्थाने

Gitā. 11. 36. स्थाने हर्षाकेश तत्र प्रकी-
र्त्या

स्थालीपाक

Bṛih. 6. 4. 19. स्थालीपाकावृत्तान्यं चेष्टि-
त्वा स्थालीपाकस्यापगतं
जुहोति

Maitri. 6. 36. *vidā* आदि

स्थावर

Ait. 5. 3. यन्तिकचेदं प्राणि जंगमं च
पतत्रि च यत्र स्थावरम्

Śwet. 3. 18. स्थावरस्य चरस्य च

Chāḍ. 17. यस्मिन् सर्वमिदं . . स्थाव-
रजङ्गमम्

Gārūḍa. 2. स्थावरगणां जङ्गमानाम्
(so margin of 2 MSS.)

Vāsu. 3. जङ्गमस्थावरं च

Rāmōt. 5. यस्थावरजंगमात्मकम्
(18)

Gitā. 10. 25. स्थावरगणां हिमालयः

13. 26. सत्त्वं स्थावरजंगमम्

स्थावरान्त

Chāḍ. 16. ब्रह्माद्यं स्थावरान्तं च

स्थितधी

Gitā. 2. 54. स्थितधीः किं प्रभाषेत

56. स्थितधीर्मुनिरुच्यते

स्थितप्रज्ञ

Gitā. 2. 54. स्थितप्रज्ञस्य का भाषा

55. स्थितप्रज्ञस्तदोच्यते

स्थिति

Bṛih. 4. 1. 7. स्थितिरित्येनदुपासीन

Śwet.

Gauda.

Parama.

Gopi.

Rāmop.

Rāmōt.

Mukti.

Gitā.

Bṛih. 4.

Gauda.

Bṛih. 3.

Kāṭha.

Maitri.

Nṛip.

Gitā.

6. 16. संसारमोक्षस्थितिबन्धहेतुः

2. 28. स्थितिरिति स्थितिविदः

3. 9. गत्यागमनयोरपि स्थितौ

4. 80. निश्चला हि तदा स्थितिः

1. तेषां का स्थितिः

2. तस्य स्वयमेव स्थितिरिति

2. जगत्सृष्टिस्थित्यन्तकारि-
ण्यः

11. सृष्टिस्थितिलयस्य च

3. उत्पत्तिस्थितिसंहारकारिणी

1. 8. वक्ष्यामि वेदान्तस्थितिम्

2. 63. स्थितिः सम्भृष्टबीजवत्

2. 72. एषा ब्रह्मी स्थितिः पार्थ

6. 33. स्थितिं स्थिराम्

17. 27. यज्ञे तपसि दाने च स्थितिः

स्थितिता

Bṛih. 4. 1. 7. का स्थितिता . . हृदयमेव

स्थितिविद्

Gauda. 2. 28. स्थितिरिति स्थितिविदः

स्थिर

Bṛih. 3. 3. 28. किनाष्टं क्षावतस्थिरम्

Kāṭha. 6. 11. स्थिरामिन्द्रियधारणाम्

Maitri. 2. 4. स्थिरः शाश्वतः 6. 28.

7. शुद्धः स्थिरो ज्वलः

6. 28. स्थिरमचलममृतमच्युतम्

Nṛip. 1. 1. स्थिरैरङ्गैस्तुष्टुवांसस्तनूभिः

2. 4; Nṛisut. 1.

Gitā. 6. 11. स्थिरमासनमात्मनः

13. भाग्यन्नचलं स्थिरः

38. स्थितिं स्थिराम्

1 9. अथ चित्तं समाधानं . .

स्थिरम्

1 8. रस्याः स्निग्धाः स्थिरा इ-

वस्थः

स्थिरबुद्धि

Dhyāna.

8. स्थिरबुद्धिरसम्मूढः
Gītā. 5. 20.

Nṛisut.

स्थिरमति

Gītā.

12. 19. अनिकेतः स्थिरमतिः

Nṛisut.

स्थिरमात्रादृढ

Kshur.

6. स्थिरमात्रादृढं कृत्वा

Māndū.

स्थिरस्थ

Parama.

3. ज्ञाने स्थिरस्थः

Gauda.

स्थिरस्थायिन्

Nṛisut.

Amṛita.

22. स्थिरस्थायी विनिष्कम्पः

स्थिरा (—ज)

Gītā.

Rāmāp.

29. अथो ऽथ स्थिरा स ए

(5 MSS. read अथो ऽथ्य-
स्थिरं च्छया)

Siras.

स्थूणा

Bṛih.

2. 1. प्राणाः स्थूणां दाम

स्थूल

Chāl.

Śwet.

5. 12. स्थूलानि सूक्ष्माणि बहूनि
चैव रूपाणि

Jābāla.

Gauda.

1. 4. स्थूलं तर्पयते विश्वम्

Nyāsa.

2. 23. स्थूल इति च तद्विदः

Nṛisut.

2. स्थूलसूक्ष्मबीजसाक्षिभिः
(ter) ; 3 (4 times).

Arumeyā.

Skanda.

Śiras.

2. यो वै रुद्रः . . यच्च स्थूलम्

Śikhā.

1. स्थूलह्रस्वदीर्घप्रुतः

Nyāsa.

Amṛita.

21. स्थूलातिस्थूलमात्रायाम्

Tejo.

1. स्थूलं सूक्ष्मं परं च यत्

Sarvop.

1. शब्दादीन् विषयान् स्थूलान्

Nyāsa.

स्थूलत्व

Nṛisut.

1. स्थूलत्वात् स्थूलभुक्ताश्च

2. स्थूलत्वात् सूक्ष्मत्वाद्बीज-

Maitri.

स्वान् साक्षित्वाश्च (ter)

Garbhā.

स्थूलप्रज्ञ

1. जागरितस्थानः स्थूलप्रज्ञः

— न स्थूलप्रज्ञं न सूक्ष्मपञ्चम्

स्थूलभुक्त्व

1. स्थूलत्वात् स्थूलभुक्ताश्च

स्थूलभुज्

3. स्थूलभुग्वैश्वानरः Nṛip. 4.
1; Rāmōt. 3.

3. विश्वो हि स्थूलभुज् नित्यम्

1. स्थूलभुक् चतुरात्मा

स्थैर्य

7. स्थैर्यमात्मविनिग्रहः

स्ना

7. स सर्वेषु तीर्थेषु ज्ञातो भ-
वति Mahā. 4; Kālāg.
2; Vāsu. 4.

स्नातक

8. स्नातकाध्यययो हये

4. स्नातको वा ऽस्नातको वा

स्नान

4. ज्ञानं दानं तथा शौचम्
Kāthasru. 4.

2. विसन्ध्यादौ ज्ञानमानरेत्

12. ज्ञानं मनोमलत्यागः

स्नानद्रव्य

4. ज्ञानद्रव्यमवारितम्

स्नानशाटी

4. पवित्रं ज्ञानशाटीं च

Kāthasru. 4.

स्नायु

3. vide संघात

5. संघातं ज्ञानशतम्

स्नावन्

Bṛih. 3. 9. 28. किनाटं स्नावन्स्थिरम्
(so MSS. and printed
text ; Bhāṣhya has स्ना-
वयत्)

Tait. 1. 7. 1. चर्म मांसं स्नावास्थिमज्जा
Garbha. 2. मेदसः स्नावा स्नावोऽस्थी-
नि

स्निह

Gitā. 8. रस्याः क्षिप्वाः स्थिरा ह-
द्याः

सुपा

Brahma. 2. तत्र . . सुपा न सुपा

स्नेह

Maitri. 3. 5. अन्तस्तृष्णा स्नेहो रागः
6. 26. वच्योधारस्नेहयोगात्
Nṛip. 2. 4. स्नेहो यथा पललपिण्डमोतं
प्रोतमनुप्राप्तं व्यतिपक्तः
Siras. 4. यथा स्नेहेन पललपिण्डमिव

स्पन्द

Gauḍa. 3. 29. स्पन्दते मायया मनः
(bis).
4. 47. अलातस्पन्दितं यथा
— विज्ञानस्पन्दितं तथा
49. अलाते स्पन्दमाने वै
51. विज्ञाने स्पन्दमाने वै
72. चित्तस्पन्दितमेवेदं (चित्तं
स्पन्दति मे सर्वम् MSS.)

स्पर्ध

Bṛih. 1. 3. 1. त एषु लोकेष्वस्पन्दन्त
1. 5. 21. तानि सृष्टान्यन्योन्येनास्प-
न्दन्त
य य दैर्ध्वविदा स्पर्धते

स्पर्श

Chhā. 2. 22. 3. सर्वे स्पर्शा मृत्योरात्मानः
4. यद्येनं स्पर्शोऽपृथालभेत
5. सर्वे स्पर्शा लेशेनानभिनि-
हिता वक्तव्याः
Bṛih. 2. 11. सर्वेषां स्पर्शानां त्वगेका-
यनम् 4. 5. 12.
9. स स्पर्शेनातिमाहेण गृही-
तस्त्वचा हि स्पर्शान् वेद-
यते

Kathā. 4. 3. स्पर्शान् . एतेनैव विजा-
नाति
Garbha. 1. त्वक् स्पर्शे
Sarvop. 2. शब्दस्पर्शरूपरसगन्धाः
Parama. 2. न शब्दं न स्पर्शम्
Krish. 3. शब्दस्पर्शार्पितेऽस्माकम्
Gitā. 5. 27. स्पर्शान्कृत्वा बहिर्बाह्यान्

स्पर्शन

Swet. 5. 11. सङ्कल्पनस्पर्शनदृष्टिहोमैः
Gitā. 15. 9. श्रोत्रं चक्षुः स्पर्शनं च

स्पृ

Tait. 1. 4. 1. स मेन्द्रो मेधया स्पृणोतु
1. पांक्तेनैव पांक्तं स्पृणाति
2. 9. 1. आत्मानं स्पृणुते (bis)

स्पृश

Ait. 3. 7. स्पृष्ट्वा हैवान्नमत्रप्स्यत्
11. यदि त्वचा स्पृष्टं . . का
जहम्
Kena. 27. ते ह्येनैर्दिष्टं पस्पृशुः
28. स ह्येनैर्दिष्टं पस्पृश
Chhā. 8. 6. 3. तं न कश्चन पाप्मा स्पृशति
8. 12. 1. अशरीरं वाव सन्तं न प्रिया-
प्रियेः स्पृशतः
Bṛih. 4. 3. 29. यद्वै तन्न स्पृशति स्पृशन्वै
तन्न स्पृशति . . न तु . . त-
द्वन्यहिभक्तं यत्स्पृशेत्

- Bṛih. 4. 3. 31. अन्योऽन्यत्स्पृशेत्
 4. 4. 2. एकीभवति न स्पृशति
 4. 5. 15. इतर इतरं स्पृशति . . त-
 ल्केन कं स्पृशेत्

- Maitri. 6. 7. प्राता द्रष्टा श्रोता स्पृशति च
 — यत्र द्वैतीभूतं विज्ञानं तत्र . .
 चैव स्पर्शयति
 10. यद्वच्च . . कामिन्यः . . स्पृ-
 शतीन्द्रियार्थीस्तद्वच्चो न
 स्पृशति

- Praśna. 4. 2 न स्पृशते नाभिवदते
 8 त्वक् च स्पर्शयितव्यं च

- Gauḍa. 4. 41 अचिन्त्यान् भूतवत् स्पृशेत्

- Nṛip. 5. 1. नात्मानं माया स्पृशति

- Nṛisut. 4. शृङ्गप्रोतान् पदान् स्पृष्ट्वा

- Nyāsa. 5. न त्वचं न स्पर्शयेत्
 (1 MSS. स्पर्शयति)

- Parama. 3. हिरण्यं रसेन स्पृष्टम्
 — न दृष्टं च न स्पृष्टं च न ग्रा-
 ह्यं च

- Gītā. 5. 8. स्पृशन् जिघ्रन्

स्पृष्टि

- Bṛih. 4. 3. 29. न हि स्पृष्टुः स्पृष्टेर्विपरि-
 लोपः

स्पृहा

- Gauḍa. 1. 9. आप्तकामस्य का स्पृहा

- Gītā. 4. 14. न मे कर्मफले स्पृहा

14. 12. लोभः प्रवृत्तिः . . अशमः
 स्पृहा

स्पृष्ट

- Bṛih. 4. 3. 29. न हि स्पृष्टुः स्पृष्टेर्विपरिलो-
 पः

- Maitri. 6. 11. यदि खल्वभाति . . स्पृष्टा
 भवति

- Praśna. 4. 9. एष हि द्रष्टा स्पृष्टा श्रोता

स्फटिक

- Swet. 2. 11. खद्योतविशुत्स्फटिकशशी-
 नाम्

स्फुट

- Gauḍa. 1. 20. उत्कर्षो दृश्यते स्फुटम्
 2. 15. स्फुटा एव च ये बहिः

स्फुर

- Maitri. 6. 24. अलातचक्रमिव स्फुरन्तम्
 4. वदयां स्फुरन्तीमसतीं नि-
 पीद्य

स्फुलिङ्गिनी

- Mund. 1. 4. स्फुलिङ्गिनी विश्वरूची च
 देवी

स्मर

- Kaush. 2. 4. अथातो दैवः स्मरः

- Chhā. 7. 13. 1. स्मरो वा आकाशाद्भूयः
 — स्मरेण वै पुत्रान् विजाना-
 ति स्मरेण पशून् स्मरमु-
 पास्व

2. स यः स्मरं ब्रह्मेत्युपास्ते
 यावत्स्मरस्य गतं तत्र
 — अस्ति भगवः स्मराद्भूय इति
 स्मराद्वाव भूयोऽस्तीति

7. 14. 1. आशा वाव स्मराद्भूयस्या-
 शोद्धो वै स्मरो मन्त्रानधीते

7. 26. 1. आत्मतः स्मरः

स्मार

- Mahānār. 23. 1. स्मृत्या स्मारं स्मारेण वि-
 ज्ञानम्

स्मृ

- Kaush. 2. 4. स्मरन्ति हैवास्य

- Chhā. 7. 13. 1. न स्मरन्तो नैव ते कञ्चन
 शृणुयुः . . यदा वाव ते
 स्मरेयुरथ शृणुयुः

- Chhā. 7. 26. 2. पुनश्चैकादशः स्मृतः
8. 12. 3. नोपजनं स्मरन्निदं शरीरम्
Brih. 5. 15. 1. क्रतो स्मर कृतं स्मर क्रतो
स्मर कृतं स्मर Isa. 17.
Maitri. 4. 2. न स्मरेत् परमं पदम्
6. 13. अन्नं संवननं स्मृतं . अन्नं
भिषक् स्मृतम्
25. तस्माद्योग इति स्मृतः
34. मोक्षे निर्विषयं स्मृतम्
Gauḍa. 1. 10. देवस्तुर्यो विभुः स्मृतः
26. प्रणवश्च परः स्मृतः
2. 4. तथा जागरिते स्मृतम्
7. मिथ्यैव खलु ते स्मृताः
4. 32.
3. 1. तेनासौ कृपणः स्मृतः
4. 46. एवंधर्मा अजाः स्मृताः
88. लोकोत्तरमिति स्मृतम्
99. उपलम्भास्त्रिषु स्मृतः
94. तस्मात्ते कृपणाः स्मृताः
Nrip. 2. 4. स्वभक्तानां स्मृत एव मृत्युं
.. माणयति
Nrisut. 3. सा. . भास्वती स्मृता
Kshur. 15. तासां मध्यं वराः स्मृताः
Garbha. 3. पूर्वजातीः स्मरति
4. तदा न स्मरति जन्ममर-
णानि
Brahma. 3. क्रियाङ्गं तद्धि वै स्मृतम्
Nāda. 1. उकारस्तुत्तरः स्मृतः
2. अधर्भश्चोत्तरं स्मृतम्
Brahmab. 2. मुक्तं निर्विषयं स्मृतम्
21. तद्ब्रह्माहमिति स्मृतम्
Amṛita. 23. कालतो नियतः स्मृतः
Krish. 18. मेघघोषस्तु स स्मृतः
Mukti. 2. 1. पौरुषं द्विविधं स्मृतम्
Gītā. 3. 6. य आस्ते मनसा स्मरन्
6. 19. सौपमा स्मृता
8. 3. अन्तर्काले च मामेव स्मरन्

- Gītā. 8. 16. यं यं वापि स्मरन्भावम्
14. यो मां स्मरति नित्यशः
17. 20. तद्दानं सात्त्विकं स्मृतम्
21. तद्दानं राजसं स्मृतम्
23. निर्देशो ब्रह्मणस्त्रिविधः स्मृ-
तः
18. 38. तत्सुखं राजसं स्मृतम्

स्मृति

- Ait. 5. 2. मनीषा जूतिः स्मृतिः संकल्पः
Chhā. 7. 26. 2. सत्त्वशुद्धौ ध्रुवा स्मृतिः
Maitri. 6. 31. बुद्धिर्धृतिः स्मृतिः प्रज्ञानम्
Mahānār. 10. 3. स नो देवः शुभया स्मृत्या
संयुर्नाक्त
23. 1. चित्तेन स्मृतिः स्मृत्या स्मा-
रम्
Gauḍa. 2. 36. अद्वैते योजयेत् स्मृतिम्
Prāṇag. 4. स्मृतिर्देया क्षान्तिरहिंसा प-
त्नीसंयाजाः
Rāmāp. 74. निद्रायाः स्मृतिः
Gītā. 10. 34. स्मृतिर्मेधा धृतिः क्षमा
15. 15. मत्तः स्मृतिर्ज्ञानमपोहनं च
18. 73. नष्टो मोहः स्मृतिर्लब्धा

स्मृतिर्लभ

- Chhā. 7. 26. 2. स्मृतिर्लभे सर्वग्रन्थिनां वि-
प्रमोक्षः

स्मृतिर्भ्रंश

- Gītā. 2. 63. स्मृतिर्भ्रंशादुद्धिनाशः

स्मृतिविभ्रम

- Gītā. 2. 63. सम्मोहास्मृतिविभ्रमः

स्यन्द

- Chhā. 2. 4. 1. याः प्राच्यः स्यन्दन्ते स
उद्रीयः
6. 10. 1. पुरस्तात्प्राच्यः स्यन्दन्ते
Brih. 3. 8. 9. प्राच्यो ज्या नद्यः स्यन्द-
न्ते

Mupd. 2. 1. 9. अस्मात्स्यन्दन्ते सिन्धवः । Prāpāg.
सर्वरूपाः Mahānār. 8. 5.

3. 2. 8. यथा नद्यः स्यन्दमानाः
Prasna. 6. 5. यथेमा नद्यः स्यन्दमानाः

स्यन्दन

Gītā. 1. 14. महति स्यन्दने स्थितौ

संसृ

Gītā. 1. 30. गाण्डीवं संसते हस्तात्

सक्ति

Chhā. 3. 15. 1. दिशो ह्यस्य सक्तयः

सवन्ती

Bṛih. 4. 3. 10. न तत्र . . सवन्त्यो भवन्त्य-
थ . . सवन्त्यः सृजते

सष्ट

Swet. 4. 14. विश्वस्य सष्टारमनेकरूपम्
5. 13.

साम

Chhā. 8. 9. 1. सामे सामः 2.
8. 10. 1. यदि साममसामः 3.
2. नास्य साम्येण सामः 4.

साम्य

Chhā. 8. 10. 2. नास्य साम्येण सामः 4.

सु

Chhā. 6. 11. 1. जीवन् सवेत् (ter).
Maitri. 6. 14. कालात्सवन्ति भूतानि
37. अतो यो रसो ऽस्रवत्
7. 1. तपन्ति वर्षन्ति सवन्ति
2—6.

Hamse. 2. पञ्चमे सवते तालु (so
MSS.)

सुव

Kaush. 2. 3. सुवेणाज्याहुतीर्जुहोति

Bṛih. 6. 3. 13. औदुंबरः सुवः

3. शारीरयज्ञस्य . . कः सुवः
4. दक्षिणहस्तः सुवः

स्रोतस्

Swet. 1. 15. आपः स्रोतःसु Brahma. 3.
2. 8. स्रोतांसि सर्वाणि भयावहा-
नि

Gītā. 10. 31. स्रोतसामस्मि जाह्नवी

स्व

Ait. 4. 2. तस्त्रिया आत्मभूयं गच्छ-
ति यथा स्वमङ्गम्

Kaush. 4. 20. यथा श्रेष्ठिनं स्वास्तयथा श्रे-
ष्ठी स्वैर्भुक्ते यथा वा स्वाः
श्रेष्ठिनं भुजन्ति

Chhā. 5. 1. 2. वसिष्ठो ह स्वानां भवति
5. आयतनं ह स्वानां भवति

6. 8. 1. स्वमपीतो भवति
7. 24. 1. स्वे महिषि यदि वा न म-
हिषि

8. 3. 4. स्वेन रूपेणाभिनिष्पद्यते
8. 12. 3; Maitri. 2. 2.

8. 12. 2. स्वेन रूपेणाभिनिष्पद्यन्ते

Bṛih. 1. 3. 18. एनं स्वा अभिसंविशन्ति
— भर्ता स्वानां . . भवति
— य एनंविदं स्वेषु प्रतिप्रति-
बुभूषति

25. एतस्य साक्षो यः स्वं वेद
भवति हास्य स्वं तस्य वै
स्वर एव स्वम्

— अथो यस्य स्वं भवति

— भवति हास्य स्वं य एवमे-
तत्साक्षः स्वं वेद

1. 4. 11. अन्तत उपनिश्रयति स्वां
योनिम्

— स्वां स योनिमृच्छति

15. स्वं लोकमदृष्ट्वा गौनि

16. स्त्राय लोकायारिष्टिमिच्छेत्

Brih. 2. 1. 18. स्वे जनपदे यथाकामं परि- Prāṇāg.

वर्त्तते

— स्वे शरीरे यथाकामं परि- Parama.
वर्त्तते Vāsu.

3. 1. 2. स्वमेव ब्रह्मचारिणमुवाच

4. 2. 5. यत्र स्वः पाणिर्न विनिर्ज्ञा-
यते Rāmāp.

9. स्वेन भासा स्वेन ज्योतिषा

5. 3. 1. अभिहरन्त्यस्मै स्वाश्चान्ये
च य एवं वेद

— ददत्यस्मै स्वाश्चान्ये च य
एवं वेद Mukti.

6. 1. 1. ज्येष्ठश्च श्रेष्ठश्च स्वानां भ-
वति (bis). Gītā.

2. वसिष्ठः स्वानां भवति
(bis).

5. आयतनं स्वानां भवति
(bis).

4. 24. एधमानः स्वे गृहे

Kathā. 2. 23. तस्यैष आत्मा विवृणुते त-
नूं स्वाम् Mund. 3. 2. 3.

6. 17. तं स्वाच्छरीरात्पृथुहेत्

Maitri. 2. 4. स्वे महिम्नि तिष्ठति 6. 28.

6. 8. स्वाञ्छरीरादुपलभतेनम्

27. स्वं योगश्च ततो ऽस्माकम्

28. स्वे महिम्नि तिष्ठमानं दृष्ट्वा

38. स्वे महिम्नि तिष्ठमानं पश्य-
ति Swot.

Mahānār. 5. 8. यत्पृथिव्यां रजः स्वम्

6. 7. स्वां चाग्ने तन्नं पिप्रयस्व

11. 11. सन्तापयति स्वं देहम्

Gāṇḍa. 34. न स्वेनापि कथञ्चन

Nṛisut. 7. स्वे महिम्नि सदा समासते

Siras. 1. तर्पयामि स्वेन तेजसा

Brahma. 1. याति स्वमालयम्

Prāṇāg. 1. स्वेन विधिवाचं भूमौ नि-
क्षिप्य

2. स्वे शरीरे यज्ञं परिवर्त्त-
यामि

1. स्वपुत्रमित्रकलत्रबन्धादीन्

2. स्वमात्मानं पश्यन्

3. स्वमात्मानं भावयेत् (bis).

— हृत्पंकजे स्वमात्मानम्

2. स्वोद्रेकतो ऽथवा

14. स्वेनैव भासते

22. स्ववाञ्छाविनियोगवान्

35. स्वनिवृत्त्यर्थम्

50. उदग्दक्षिणयोः स्वस्य

2. 38. मनसः स्वस्य निग्रहे

3. 33. सदृशं चेदते स्वस्याः प्रकृ-
तेः

4. 6. प्रकृतिं स्वामधिष्ठाय

6. 13. सम्प्रेक्ष्य नासिकाग्रं स्वम्

7. 20. प्रकृत्या नियताः स्वया

9. 8. प्रकृतिं स्वामवष्टभ्य

18. 45. स्वे स्वे कर्मण्यभिरतः

60. निबद्धः स्वेन कर्मणा

स्वक

6. 31. स्वकैर्लिङ्गैरुपगृह्यः

2. 42. जयेदादौ स्वकं मनः

11. 50. स्वकं रूपं दर्शयामास भूयः

स्वकर्मन्

5. 7. प्राणाधिपः सञ्चरति स्व-
कर्मभिः

18. 45. स्वकर्मनिरतः

46. स्वकर्मणा तमभ्यर्च्य

स्वकारण

2. स्वकारणविज्ञानेन

स्वकृत

2. 1. एष वः ण्याः स्वकृतस्य
लोकं

स्वगुण

- Śwet. 1. 3. अपदयन्देवात्मशक्तिं स्व-
गुणैर्निगूढाम्
5. 12. रूपाणि देही स्वगुणैर्वृणोति

स्वगुरु

- Kaivalya. 5. भक्त्या स्वगुरुं प्रणम्य

स्वडेता

- Rāmāp. 29. यश्चाणुश्च स्वडेताया
(MSS. vary considerably).

स्वचक्षुस्

- Gītā. 11. 8. अनेनैव स्वचक्षुषा

स्वचित्स्थ

- Śwet. 6. 5. देवं स्वचित्स्थमुपास्य

स्वच्छन्द

- Chāl. 6. स्वच्छन्देन वशानुगः

स्वजन

- Nīla. 21. यः स्वजनामीलमीत्रो यः
स्वजनान् हरिहत (स्व-
जनानाम् in both places,
is a variant).

- Gītā. 1. 28. दृष्ट्वेमं स्वजनं कृष्ण
31. हत्वा स्वजनमाहवे
37. स्वजनं हि कथं हत्वा
45. हन्तुं स्वजनमुद्यताः

स्वतन्त्र

- Maitri. 2. 4. अजः स्वतन्त्रः स्वे महिषि
तिष्ठति 6. 28.
6. 38. स्वतन्त्रं चैतन्यं स्वे महिषि
तिष्ठमानम्
7. 2. अपरप्रयोज्यः स्वतन्त्रः

स्वतन्त्रास्वतन्त्रत्व

- Nrisut. 9. सत्त्वमसत्त्वं च दर्शयति
.. स्वतन्त्रास्वतन्त्रत्वेन

स्वतस्

- Gauḍa. 4. 22. स्वतो वा परतो वापि
Nrisut. 8. न हीदं सर्वं स्वत आत्मवत्
Mukti. 2. 22. चक्षुरादीन्द्रियं स्वतः

स्वतेजस्

- Nrip. 2. 4. सर्वाणि भूतानि स्वतेजसा
ज्वलति

- Gītā. 11. 19. स्वतेजसा विश्वमिदं तपन्त-
म्

स्वदारनिरत

- Āśrama. 1. स्वदारनिरत ऋतुकालाभि-
गामी

स्वदीर्घाङ्ग

- Rāmāp. 52. आदौ स्वदीर्घाङ्गैरेष संयुतः

स्वदेह

- Śwet. 1. 14. स्वदेहमरणिं कृत्वा
Dhyāna. 20.

- Mukti. 2. 66. स्वदेहाशुचिगन्धेन
76. स्वदेहे कालसात्कृते

स्वधर्म

- Maitri. 4. 3. स्वधर्मस्यानुचरणम्
— स्वधर्मस्य वा एतद्भूतम्
— एष स्वधर्मो ऽभिहितो यो
वेदेषु
— न स्वधर्मातिक्रमेणाभमी
भवति

- Gītā. 2. 31. स्वधर्ममपि चावेक्ष्य
33. ततः स्वधर्मं कीर्त्ति च
3. 35. श्रेयान्स्वधर्मो विगुणः
18. 47.
— स्वधर्मे निधनं श्रेयः

स्वधा

- Chhā. 2. 22. 2. आगायेत्स्वधां पितृभ्यः
Mahānār. 10. 2. येनादेकं स्वधया निष्ठतक्षुः

- Praśna. 2. 8. पितृणां प्रथमा स्वधा
Kathaśru. 2. त्वं स्वाहा त्वं स्वधा
— अहं स्वाहा अहं स्वधा
Gītā. 9. 16. स्वधाहमहमोपधम्

स्वधाकार

- Brih. 5. 8. 1. स्वाहाकारो वषट्कारो
हन्तकारः स्वधाकारः
— स्वधाकारं पितरः (उपजी-
वन्ति)

स्वधामन्

- Maitri. 6. 30. तेन देवनिकायानां स्वधा-
मानि प्रपद्यते

स्वधिति

- Mahānār. 9. 1. स्वधितिर्वनानाम् 17. 8.

स्वनवन्त

- Maitri 6. 5. स्वनवत्येषास्य तनूर्या ओ-
मिति

स्वनुष्ठित

- Gītā. 3. 35. परधर्मात्स्वनुष्ठितात्
18. 47.

स्वप्

- Kaush. 2. 5. जाग्रच्च स्वप्नश्च संततं जुहोति
3. 8. यत्रैतत्पुरुषः सुप्तः स्वप्नं न
कंचन पश्यति
4. 15. पुरुषः सुप्तः स्वप्नया चरति
19. तौ ह सुप्तं पुरुषमाजग्मतुः
— यदा सुप्तः स्वप्नं कंचन न
पश्यति

- Chhā. 4. 3. 3. स यदा स्वपिति प्राणमेव
वागप्येति
6. 8. 1. यत्रैतत्पुरुषः स्वपिति . . त-
स्मादेनं स्वपितीत्याचक्षते
8. 6. 3. सुप्तः समस्तः सम्प्रसन्नः स्व-
प्नं न विजानाति 8. 11. 1.

- Brih. 2. 1. 15. तौ ह पुरुषं सुप्तमाजग्मतुः
16. यत्रैव एतत्सुप्तो ऽभूत् 17.
17. अथ हैतत्पुरुषः स्वपिति
4. 3. 11. असुप्तः सुप्तानभिचाकशीति
14. यानि ह्येव जाग्रत्पश्यति
तानि सुप्तः
19. यत्र सुप्तो न कञ्चन कामं
कामयते Māṇḍ. 5 ;
Nrip. 4. 1 ; Nṛisut. 1 ;
Rām. 3.

6. 4. 4. सुप्तस्य वा जाग्रतो वा रेतः
स्कन्दति

- Katha. 5. 8. य एष सुप्तेषु जागर्त्त
Maitri. 2. 5. सुप्तस्येवाबुद्धिपूर्वं विबोधः
7. 11. सुप्तः सुप्तात् परश्च यः
Mahānār. 18. 1. यत्स्वपन्तश्च जाग्रतश्चैनश्च-
कृम

- Praśna. 4. 1. एतस्मिन्पुरुषे कानि स्व-
पन्ति
2. स्वपितीत्याचक्षते

- Kaivalya. 14. स एव जीवः स्वपिति

- Gāṇḍ. 1. 16. अनादिमायया सुप्तः
Kathaśru. 4. देवागारेषु वा स्वपेत्
Gītā. 5. 8. स्वपन् श्वसन्

स्वपुत्रगृह

- Āśrama. 4. स्वपुत्रगृहेषु भिक्षाचर्यं च-
रन्तः

स्वपुर

- Rām. 47. स्वपुरं तैर्जगाम सः

स्वप्न

- Ait. 3. 12. तस्य त्रयं आवसथास्त्रयः
स्वप्नाः

- Kaush. 3. 3. यत्रैतत्पुरुषः सुप्तः स्वप्नं न
कंचन पश्यति
4. 2. स्वप्ने यमः
19. यदा सुप्तः स्वप्नं कंचन न
पश्यति

- Chhā. 5. 2. 9. यदा कर्मसु काम्येषु स्त्रियं स्वप्नेषु पश्यति
8. 6. 2. स्वप्नं न विजानाति 8. 11. 1.
8. 10. 1. स्वप्ने महीयमानश्चरति
Bṛih. 4. 3. 7. स्वप्नो भूत्वेमं लोकमतिक्रामति
11. स्वप्नेन शरीरमभिग्रहत्य
15. आद्रवति स्वप्नायैव
16. स्वप्ने रत्वा चरित्वा
19. यत्र सुप्तः . . न कञ्चन स्वप्नं पश्यति Māndū. 5 ; Nṛp. 4. 1 ; Nṛisut. 1 ; Rāmōt. 3.
Kātha. 6. 5. यथा स्वप्ने तथा पितृलोकं
Maitri. 4. 2. स्वप्न इव मिथ्यादर्शनम्
6. 25. स्वप्न इव यः पश्यति . . प्रणवाख्यम्
Praśna. 4. 1. कतर एष देवः स्वप्नान् पश्यति
5. अत्रैष देवः स्वप्ने महिमानमनुभवति
6. अत्रैष देवः स्वप्नाच्च पश्यति
Kaivalya. 13. स्वप्ने स जीवः सुखदुःखभोक्ता
17. जाग्रत्स्वप्नसुषुप्त्यादिप्रपञ्चम्
Gauḍa. 1. 14. न निद्रां नैव च स्वप्नम्
15. अन्यथा गृह्यते स्वप्नः
2. 1. वैतथ्यं सर्वभूतानां स्वप्न आहुर्मनीषिणः
3. वैतथ्यं तेन वै प्राप्तं स्वप्ने . . प्रकाशितम्
4. यथा तत्र तथा स्वप्ने
5. स्वप्नजागरिते स्थाने
7. स्वप्ने विप्रतिपद्यते 4. 32.
31. स्वप्नमाये यथा वृष्टे
Gauḍa. 3. 29. यथा स्वप्ने द्वयाभासं स्पन्दते मायया मनः
30. अद्वयं च द्वयाभासं मनः स्वप्ने
4. 33. सर्वे धर्मा मृषा स्वप्ने
36. स्वप्ने चावस्तुकः कायः
37. तद्धेतुः स्वप्न इष्यते
39. स्वप्ने पश्यति तन्मयः
41. तथा स्वप्ने विपर्यासान्
61. यथा स्वप्ने द्वयाभासम्
62. द्वयाभासं नित्तं स्वप्ने
63. स्वप्नदृक् प्रचरन् स्वप्ने
Nṛisut. 1. त्रयमप्यतत् सुषुप्तं स्वप्नं मायामात्रम्
— त्रयमत्रापि सुषुप्तं स्वप्नं मायामात्रम्
2. स्वप्ने जाग्रतमसुषुप्तम्
Brahma. 1. देवदत्तः स्वप्ने आनन्दमभियाति
— भूयस्तेनैव स्वप्नाय गच्छति
2. जागरितं स्वप्नं सुषुप्तं तुरीयम्
— स्वप्ने विष्णुः
3. जाग्रत् स्वप्ने तथा जीवो गच्छति
— कण्ठे स्वप्नं त्रिनिर्दिशत्
11. जाग्रत्स्वप्नसुषुप्तिषु
1. जाग्रत्स्वप्नसुषुप्तं तुरीयं च कथम्
— तदात्मनः स्वप्नम् (so 2 MSS.; the rest have तन्मनःस्वप्नम्)
2. कर्णिकायां स्वप्नम्
Gītā. 18. 35. यथा स्वप्नं भयं शोकम्
स्वप्नचारिन्
Maitri. 7. 11. चाक्षुषः स्वप्नचारी च

स्वप्नदृष्ट

Gauḍa. 4. 63. स्वप्नदृक् प्रचरन् स्वप्ने

स्वप्नदृक्चित्त

Gauḍa. 4. 64. स्वप्नदृक्चित्तमिष्यते

स्वप्नदृक्चित्तदृश्य

Gauḍa. 4. 64. स्वप्नदृक्चित्तदृश्यास्ते न
विद्यन्ते ततः पृथक्

स्वप्ननिदर्शन

Chhā. 5. 2. 9. समृद्धिं तत्र जानीयात्तस्मि-
न्स्वप्ननिदर्शने

स्वप्ननिद्रायुत

Gauḍa. 1. 14. स्वप्ननिद्रायुतावाद्यौ

स्वप्नमय

Gauḍa. 4. 68. यथा स्वप्नमयो जीवः

स्वप्नमायास्वरूप

Gauḍa. 1. 7. स्वप्नमायास्वरूपेति सृष्टि-
न्यैर्विकल्पिता

स्वप्नया, स्वप्नयया

Kaush. 4. 15. पुरुषः सुप्तः स्वप्नया चरति

Bṛih. 2. 1. 18. स यत्रैतत्स्वप्नयया चरति

स्वप्नवत्

Gauḍa. 3. 10. संघाताः स्वप्नवत्सर्वे

Skanda. 3. स्वप्नवच्च विनश्यति

स्वप्नवृत्ति

Gauḍa. 2. 9. स्वप्नवृत्तावपि त्वन्तश्चेतसा
कल्पितम्

स्वप्नस्थान

Bṛih. 4. 3. 9. सन्ध्यं तृतीयं स्वप्नस्थानम्

Māṇḍā. 4. स्वप्नस्थानो ऽन्तःप्रज्ञः Nṛip-
4. 1; Rāmōt. 3.

10. स्वप्नस्थानस्तैजस उकारः

Nṛisut. 1. स्वप्नस्थानः सूक्ष्मप्रज्ञः
2. स्वप्नस्थानश्चतुरात्मा तैजसः

स्वप्नान्त

Chhā. 6. 8. 1. स्वप्नान्तं मे सोम्य विजा-
नीहि

Bṛih. 4. 3. 12. स्वप्नान्त उच्चावचमीयमानः
17. आद्रवति स्वप्नान्तायैव
18. स्वप्नान्तं च बुद्धान्तं च
34. एतस्मिन् स्वप्नान्ते रत्वा

Kātha. 4. 4. स्वप्नान्तं जागरितान्तं च

स्वप्नकाश

Nṛisut. 2. स्वराट् स्वयमीश्वरः स्वप्न-
काशः

5. एष हि स्वप्नकाशो ऽसङ्गः
— तस्मादयं . . स्वप्नकाशो ब्र-
ह्मैव

6. स्वप्नकाशमानन्दघनम्
— एवंवित् स्वप्नकाशं परमेव
ब्रह्म भवति

8. एतद्वद्वयं स्वप्नकाशं . . आ-
त्मैव

9. स्वप्नकाशोऽपि . . न विजा-
नाति

— स्वप्नकाशे सर्वसाक्षिणि

— एक एव साक्षी स्वप्नकाशः

— मायया नासंविच्छिः स्वप्न-
काशे

— अतो यूयमेव स्वप्नकाशाः
(bis).

स्वप्नभ

Vāsu. 3. स्वप्नभं सच्चिदानन्दम्

स्वप्नान्धव

Gītā. 1. 37. धार्तराष्ट्रान् स्वप्नान्धवान्

स्वबीज

Nṛisut. 9. वटान् स्वबीजानुत्पाद्य (2
MSS. read सबीजान्)

स्वभ

Sikhā.

1. रुचिरा भास्वती स्वभा (3
MSS. have शुभा)

स्वभक्त

Nrip.

2. 4. स्वभक्तानां स्मृत एव मृ-
त्युमपमृत्युं च मारयति

स्वभाव

Swet.

1. 2. कालः स्वभावो नियतिः
5. 5. यश्च स्वभावं पचति विश्व-
योनिः

Gauda.

6. 1. स्वभावमेके कवयो वदन्ति
1. 9. देवस्यैष स्वभावो ज्यम्
3. 22. स्वभावोनामृतो यस्य भावः
4. 8 (धर्मः)

Tejo.

4. 9. स्वभावं न जहाति या

Sarvop.

3. विज्ञानचिन्मात्रस्वभावः

Gītā.

2. 7. कार्पण्यदोषोपहतस्वभावः
5. 14. स्वभावस्तु प्रवर्तते
8. 3. स्वभावो ज्यात्ममुच्यते

स्वभावज

Gītā.

17. 2. देहिनां सा स्वभावजा
18. 42. ब्रह्मकर्म स्वभावजम्
43. क्षात्रं कर्म स्वभावजम्
44. वैश्यकर्म स्वभावजम्
— शूद्रस्यापि स्वभावजम्
69. स्वभावजेन . . स्वेन कर्मणा

स्वभावतस्

Swet.

6. 10. स्वभावतो देव एकः समा-
वृणोति

Gauda.

4. 10. सर्वे धर्माः स्वभावतः
23. फलं चापि स्वभावतः
81. धर्मो धातुः स्वभावतः

Mukti.

2. 74. न मे गति कश्चिद्विषयः स्व-
भावतः

स्वभावनियत

18. 47. स्वभावनियतं कर्म
स्वभावप्रभव

Gītā.

18. 41. स्वभावप्रभवैर्गुणैः

स्वभू

Rāmap.

14. स्वभूज्योतिर्मयः

स्वमहिमन्

Nrip.

2. 4. स्वमहिम्ना सर्वालोकान् . .
उद्धृणाति
— स्वमहिम्ना सर्वालोकान् . .
विरमति
— स्वमहिम्ना सर्वालोकान् . .
स्वतेजसा ज्वलति

स्वमहिमस्थ

Nrisut.

9. आत्मा हि स्वमहिमस्थः

स्वमाया

Kaivalya.

13. स्वमायया कल्पितविश्वलो-
के

Gauda.

2. 12. कल्पयत्यात्मनात्मानमात्मा
देवः स्वमायया

Krish.

25. धनुः शार्ङ्गं स्वमाया तत्

स्वमृत

Tait.

1. 10. 1. ऊर्ध्वपवित्रो वाजिनीव स्व-
मृतमस्मि

स्वयज्यातस्

Brih.

4. 3. 9. अयं पुरुषः स्वयंज्योतिर्भ-
वति 14.

Sarvop.

3. आविर्भावतिरोभावहीनः
स्वयंज्योतिः

Hamsa.

2. सर्वत्रावस्थितः स्वयंज्योतिः

स्वयन्धीर

Kāṭha.

2. 5. स्वयन्धीराः पण्डितम्मन्य-
मानाः Maitri. 7. 9 ;
Mund. 1. 2. 8.

स्वयम्

- Kaush. 2. 13. यांश्च स्वयं द्वेष्टि
Bṛih. 4. 3. 9. स्वयं विहृत्य स्वयं निर्माय
Tait. 2. 7. 1. तदात्मानं स्वयमकुरुत
Kātha. 1. 23. स्वयं च जीव शरदो याव-
दिच्छसि
Maitri. 6. 34. स्वयं तदन्तःकरणेन गृह्यते
Mund. 3. 2. 10. स्वयं जुहोते एकार्षम्
Praśna. 3. 5. चक्षुःश्रोत्रे मुखनासिकाभ्यां
प्राणः स्वयं प्रातिष्ठते
Gauḍa. 2. 19. यया सम्मोहितः स्वयम्
4. 81. प्रभातं भवति स्वयम्
89. क्रमेण विदिते स्वयम्
Nṛip. 2. 4. स्वयं यतः कुतश्चिन्न विभेति
— स्वयं भद्रो भूत्वा
Nṛisut. 4. तानयसत् स्वयम्
— नृसिंहः स्वयमुद्भौ
9. माया चाविद्या च स्वयमेव
भवति
— स्वयं गुणभिन्ना
Brahma. 2. स्वयममनस्कमश्रोत्रम्
Amṛita. 28. स्वयमुत्पद्यते ज्ञानम्
Sarvop. 2. स्वयं भावरहितम्
3. स्वयमेवमाविर्भावतिरोभा-
वहीनः
Parama. 2. तस्य स्वयमेव स्थितिरिति
(so MSS.)
Gāruḍa. 2. यदि वानन्तकः स्वयम्
— यदि वा वायुकिः स्वयम्
— यदि वा तक्षकः स्वयम्
— यदि वा कर्कोटकः स्वयम्
— यदि वा शंखपुलिकः स्व-
यम्
— यदि वा पद्मकः स्वयम्
— यदि वा महापद्मकः स्व-
यम्
— यदि वैलापत्रकः स्वयम्

Gāruḍa.

Vāsu.

Kṛish.

Rāmop.

Rāmot.

Mukti.

Gītā.

Sarvop.

Nṛisut.

Mukti.

Bṛih. 2.

Isā.

Kātha.

2. यदि वा महैलापत्रकः स्व-
यम्

— यदि वा कालिकः स्वयम्

— यदि वा कुलिकः स्वयम्

— यदि वा कंबलाश्वतरः स्व-
यम्

3. मद्भक्त्या सिध्यति स्वयम्

3. प्रोवाच भगवान् स्वयम्

18. यः शंखः स स्वयं विष्णुः

44. पुरं दग्ध्वा तथा स्वयम्

81. गुणान्तः सगुणः स्वयम्

4. तं प्रत्युवाच स्वयमेव या-
ज्ञवल्क्यः

— यस्य कस्यापि वा स्वयम्

1. 42. देशिकस्य मुखात्स्वयम्

2. 64. स्वयं केवलरूपतः

— ब्रह्म न ब्रह्मविस्त्वयम्

4. 38. तत्स्वयं योगसंसिद्धः

10. 13. स्वयं चैव ब्रवीषि मे

15. स्वयमेवात्मनात्मानम्

18. 75. साक्षात्कथयतः स्वयम्

स्वयमविकार

4. स्वयमविकाराद्विकारहेतौ
निरूप्यमाणे

स्वयमीश्वर

2. स्वराट् स्वयमीश्वरः स्वप्न-
काशः

स्वयम्प्रभ

2. 75. स्वयम्प्रभः सर्वगतो ऽहम-
व्ययः

स्वयम्भू

Bṛih. 2. 6. 3. ब्रह्म स्वयम्भू ब्रह्मणे नमः
4. 6. 3; 6. 5. 4.

8. परिभूः स्वयम्भूः

Kātha. 4. 1. पराञ्चि खानि व्यतृणत्
स्वयम्भूः

- Mahânâr. 12. 3. कतमः स्वयम्भूः
23. 1. स्वयम्भूः प्रजापतिः संवत्सर
इति
Kshur. 2. यथोक्तं हि स्वयम्भुवा

स्वयोनं

- Maitri. 6. 34. स्वयोना उपशाम्यते (bis).
— स्वयोना उपशान्तस्य म-
नसः

स्वर

vide सुवर

स्वर

- Chhâ 1. 3. 2. स्वर इतीममानक्षते स्वर
इति प्रत्यास्वर इत्यमुम्
1. 4. 3. स्वरमेव प्राविशन्
4. एष उ स्वरौ यदेतदक्षर-
मेतदमृतमभयम्
5. एतदेवाक्षरं स्वरममृतमभ-
यं प्रविशति
1. 8. 4. का साम्नो गतिरिति स्वर
इति होवाच स्वरस्य का
गतिः
1 13. 2. प्राणः स्वरः
2. 22. 3. सर्वे स्वरा इन्द्रस्यात्मानः
— तं यदि स्वरेषूपालभेत
5. सर्वे स्वरा घोषवन्तो बल-
वन्तो वक्तव्याः

- Brih. 1. 3. 25. तस्य वै स्वर एष स्वम्
— वाचि स्वरमिच्छेत

- Tait. 1. 2. 1. वर्णः स्वरः । मात्रा बलम्
Maitri. 7. 11. मन्द्रं जनयति स्वरम्
Mahânâr. 10. 7. यो वेदादौ स्वरः प्रोक्तः
Brahmab. 7. स्वरेण सन्धयेयोगम्
Vâsu. 2. त्रयो वेदास्त्रयः स्वराः
Râmâp. 62. विलिखेत्स्वरान्

स्वरवन्त

- Brih. 1. 3. 25. यज्ञे स्वरवन्तं दिदृक्षन्ते

स्वरसम्पन्न

- Brih. 3. 25. वाचा स्वरसंपन्नयास्विज्यं
कुर्यात्

स्वरसौष्ठवं

- Swet. 2. 13. वर्णप्रसादं स्वरसौष्ठवं च
स्वराज्

- Chhâ. 7. 25. 2. स स्वराद् भवति
Mahânâr. 11. 13. सो ऽक्षरः परमः स्वराद्
Kaivalya. 8; Nrip. 1.
4; Mahâ. 3.

11. 1. स्वराडापः

- Nrip. 1. 4. सम्राट् स्वराद् विराट्
Nrisut. 2. स्वराद् स्वयमीश्वरः स्वप्र-
काशः
7. स स्वराद् भवति य एवं
वेद (ter).

स्वरूप

- Maitri. 7. 11. एतद्वाव तत्स्वरूपम् (bis).
Sarvop. 3. स्वरूपलाभहेतुर्भूत्वा
4. सुखचैतन्यस्वरूपः
— अविशिष्टसुखस्वरूपः
5. गोपिकास्वरूपैः
Gopi. 1. 3. स्वरूपध्याननिरतम्
Mukti. 2. 60. स्वरूपं यज्जहाति तत्

स्वर्ग

- Ait. 4. 6. स्वर्गे लोके सर्वान्कामाना-
प्त्वा 5. 4; Atmapra. 1.
Kaush. 1. 2. एतद्देवैः स्वर्गस्य लोकस्य द्वारं
यच्चन्द्रमाः
2. 15. स्वर्गाल्लोकान् कामानामुहि
3. 2. आप्रोत्यमृतत्वमक्षितिं स्व-
र्गे लोके
4. 8. पूर्यते . . स्वर्गेण लोकेन
16. प्रजायते . . स्वर्गेण लोकेन

Kena. 34. अनन्ते स्वर्गे लोके . . प्रति-
तिष्ठति

Chhâ. 1. 8. 5. न स्वर्गं लोकमतिनयेदिति
— स्वर्गं वयं लोकं सामाभि-
संस्थापयामः

2. 22. 2. स्वर्गलोकं यजमानाय

3. 13. 6. स्वर्गस्य लोकस्य द्वारपाः
— स्वर्गस्य लोकस्य द्वारपान्
(bis).
— प्रतिपद्यते स्वर्गं लोकम्

8. 3. 3. अहरहर्वा एव वित् स्वर्गं लो-
कमेति

Brih. 3. 1. 6. केनाक्रमेण . . स्वर्गं लोक-
माक्रमते

4. 8. तेन . . अपि यन्ति ब्रह्मविदः
स्वर्गं लोकम्

3. 1. एति स्वर्गं लोकं य एवं वेद
Kathâ. 1. 12. स्वर्गे लोके न भयं किञ्च-
नास्ति

Maitri. 6. 30. *vile* हेतु

Śiras. 1. देवा ह वै स्वर्गं लोकमायन्
Mukti. 2. यथा . . ज्योतिष्टोमेन स्व-
र्गम्

Gîtâ. 2. 37. हतो वा प्राप्स्यसि स्वर्गम्
स्वर्गकाम

Maitri. 6. 36. अभिहोत्रं जुहुयात्स्वर्गका-
मः

स्वर्गति

Gîtâ. 9. 20. स्वर्गतिं प्रार्थयन्ते

स्वर्गद्वार

Gîtâ. 2. 32. स्वर्गद्वारमपावृतम्

स्वर्गनिवासिन्

Gauḍa. 2. 8. यथा स्वर्गनिवासिनाम्

स्वर्गपर

Gîtâ. 2. 43. कामात्मानः स्वर्गपराः

1. स्वर्गलोक *adj.*

Kathâ. 1. 13. स्वर्गलोका अमृतत्वं भजन्ते,

2. स्वर्गलोक

Kathâ. 1. 12. शोकातिगो मोदते स्वर्ग-
लोके

Gîtâ. 9. 21. ते तं भुक्त्वा स्वर्गलोकं वि-
शालम्

स्वर्गवासिन्

Krish. 27. वैकुण्ठं स्वर्गवासिनम्

स्वर्गसंस्ताव

Chhâ. 1. 8. 5. स्वर्गसंस्तावं हि साम

स्वर्ग्य

Kathâ. 1. 13. त्वमग्निं स्वर्ग्यमध्येषि

14. स्वर्ग्यमग्निं नचिकेतः प्रजा-
नन्

19. एष ते अग्निर्नचिकेतः स्वर्ग्यः

Maitri. 7. 8. अस्वर्ग्यैः सह स्वर्ग्यस्य

Kathâśru. 2. स स्वर्ग्यो भवति

स्वर्दृश

Siras. 4. ईशानमस्य जगतः स्वर्दृशम्

स्वर्लोक

Nrip. 5. 6. स स्वर्लोकं जयति

Nâda. 3. स्वर्लोकः कटिदेशे तु

Aruneya. 1. *vide* तपोलोक

स्वलीला

Krish. 25. धृतं पाणौ स्वलीलया

स्वल्प

Gîtâ. 2. 40. स्वल्पमप्यस्य धर्मस्य

स्ववपुस्

Parama. 2. स्ववपुः कुणपमिव दृश्यते

स्ववाचामि

Aruneya 2. गायत्रीं च स्ववाचांमौ स
मारोपयेत्

स्वशरीर

- Nyāsa. 2. स्वशरीरे समारोपः
Parana. 1. स्वशरीरस्योपभोगार्थाय

स्वसिद्धान्त

- Gauḍa. 3. 17. स्वसिद्धान्तव्यवस्थासु द्वैति-
नो निश्चिता दृढम्

स्वसुत

- Nṛisut. 4. स्वसुतान् गुणद्वान्

स्वसृ

- Chhā. 7. 15. 1. प्राणः स्वसा
2. स यदि . . स्वसारं वा . .
किञ्चिद्भृशमिव प्रत्याह
8. 2. 4. स्वसारः समुत्तिष्ठन्ति

स्वसृलोक

- Chhā. 8. 2. 4. स्वसृलोकेन सम्पन्नो म-
हीयते

स्वसृलोककाम

- Chhā. 8. 2. 4. यदि स्वसृलोककामो भ-
वति

स्वसृहन्

- Chhā. 7. 15. 2. स्वसृहा वै त्वमसि
3. न स्वसृहासीति

स्वस्ति

- Kaṭha. 1. 9. स्वस्ति मे ऽस्तु
Muṇḍ. 2. 2. 6. स्वस्ति वः पाराय तमसः प-
रस्तात्
Mahānār. 6. 4. त्वं पारया . . स्वस्तिमिरति
दुर्गाणि विश्वा
20. 3. स्वस्ति नो मधवा धात्वि-
न्द्रः
11. स्वस्ति नो मधवा करोतु
Nṛip. 1. 1. स्वस्ति न इन्द्रः . . स्वस्ति
नः पूषा . . स्वस्ति नस्ता-

र्ह्यः . . स्वस्ति नो बृहस्प-
तिर्दिधातु Nṛisut. 1.

- Kaṭhasru. 4. स्वस्ति सर्वजीवेभ्यः
Skanda. 9. तथा मे स्वस्तिरायुषि
Gītā. 11. 21. स्वस्तीत्युक्ता महर्षिसिद्ध-
संघाः

स्वस्तिक

- Amṛita. 18. पञ्चकं स्वस्तिकं वापि

स्वस्तिदा

- Mahānār. 20. 5. स्वस्तिदा विशांपतिः

स्वस्थ

- Maitri. 2. 7. प्रेक्षकवदवस्थितः स्वस्थश्च
Gauḍa. 3. 17. स्वस्थं ज्ञानं सनिर्वाणम्
Nyāsa. 1. स्वस्थो वाश्रमपारं गच्छे-
यम्

- Gītā. 14. 24. समदुःखसुखः स्वस्थः

स्वातन्त्र्य

- Maitri. 6. 22. अस्मा अभिध्याता . . स्वात-
न्त्र्यं लभते

स्वात्मन्

- Nṛip. 4. 3. स्वात्मानं दर्शयति (bis);
Rāmōt. 5.
2. अस्य सर्वस्य स्वात्मानं द-
दाति
— इदं सर्वं स्वात्मानं करोति
7. स्वात्मानमेषां ददाति
8. एष ह्यस्य सर्वस्य स्वात्मा-
नमनुजानाति

स्वात्मबन्धहर

- Nṛisut. 2. अविद्यातत्कार्यहीनः स्वात्म-
बन्धहरः Rāmōt. 3.

स्वात्मस्थ

- Nṛisut. 9. अयोनिं स्वात्मस्थमानन्द-
चिद्वनम्

1. स्वादु

- Ait. 5. 1. येन वा स्वादु चास्वादु च विजानानि
 Śwet. 4. 6. तयोरन्यः पिप्पलं स्वाद्वत्ति
 Munda. 3. 1. 1.
 Maitri. 6. 10. बुद्ध्यादीनि स्वादुनि भवन्ति
 — इन्द्रियार्थान् पञ्च स्वादुनि भवन्ति

2. स्वादु

- Maitri. 6. 10. नहि बीजस्य स्वादुपग्नि-
 हो ऽस्तीति यावन्न प्रसूतिः

स्वाधिष्ठान

- Hansa. 1. स्वाधिष्ठानं त्रिः प्रदक्षिणा-
 कृत्य

स्वाध्याय

- Kaush. 1. 1. सदस्येव स्वाध्यायमधीत्य
 Chhā. 1. 12. 1. स्वाध्यायमुद्राज
 8. 15. 1. शुचौ देशे स्वाध्यायमधी-
 यानः
 Tait. 1. 9. 1. स्वाध्यायप्रवचने
 (13 times).
 1. 11. 1. स्वाध्यायान्मा प्रमदः
 — स्वाध्यायप्रवचनाभ्यां न प्र-
 मदितव्यम्

- Parama. 1. यागस्वाध्यायं च
 2. न स्वाध्यायं नाच्छादनं च
 Aruṇeya. 1. यागं च सूत्रं च स्वाध्यायं
 च . . विसृजेत्
 Gītā. 16. 1. स्वाध्यायस्तप आर्जवम्
 17. 15. स्वाध्यायाभ्यसनं चैव

स्वाध्यायज्ञानयज्ञ

- Gītā. 4. 28. स्वाध्यायज्ञानयज्ञाश्च यतयः

स्वाभाविक

- Śwet. 6. 8. स्वाभाविकी ज्ञानबलक्रिया
 च

- Maitri. 5. 1. स्वार्थे स्वाभाविके ऽर्थे च
 Gauḍa. 4. 9. सांसिद्धिकी स्वाभाविकी

स्वाराज्य

- Kaush. 4. 20. श्रैष्ठ्यं स्वाराज्यमाधिपत्यं
 पर्येत्
 — श्रैष्ठ्यं स्वाराज्यमाधिपत्यं
 पर्येति
 Chhā. 2. 24. 12. पश्येम त्वा वयं स्वारा-
 ज्याय
 3. 6. 4. आधिपत्यं स्वाराज्यं पर्ये-
 ता 3. 7. 4; 3. 8. 4; 3.
 9. 1; 3. 10. 4.

- Tait. 1. 6. 2. आप्नोति स्वाराज्यम्

- Maitri. 6. 36. स्वाराज्यमतिगत्रेण

स्वार्थ

5. 1. स्वार्थे स्वाभाविके ऽर्थे च
 2. 22. प्रवर्तते बाहः स्वार्थे वास-
 नामात्रकारणम्

स्वाव्यतिरिक्त

- Npīsut. 9. स्वाव्यतिरिक्तान् वटान्
 स्ववीजानुत्पाद्य
 — स्वाव्यतिरिक्तानि परिपु-
 र्णानि क्षेत्राणि दर्शयित्वा

स्वाश्रम

- Maitri. 4. 3. स्वाश्रमेष्वेवानुक्रमणम्

स्वासन

- Rāmāp. 86. पृथिव्यब्जे स्वासनाधः प्रक-
 ल्य

स्वाहा

- Kaṭhaśru. 2. त्वं स्वाहा त्वं स्वधा
 — अहं स्वाहा अहं स्वधा

स्वाहाकार

- Bṛih. 5. 8. 1. तस्याश्चत्वारः स्तनाः स्वाहा-
 कारो वषट्कारः &c.

Bṛih. 5. 8. 1. हौ स्तनौ देवा उपजीवन्ति
स्वाहाकारं च वषट्कारं च

स्वाहाकृत

Mahānār. 9. 11. स्वाहाकृतं वृषभ वक्षि हव्य-
म्

1. स्विद्

Chhā. 6. 2. 3. यत्र क च शोचति स्वेदते वा
पुरुषः

2. स्विट्

Chhā. 1. 10. 4. न स्विदेते ऽप्युच्छिष्टा इति

Bṛih. 3. 9. 28. मर्त्यः स्विन्मृत्युना वृक्कणः
(bis).

Kaṭha. 1. 5. किं स्विद्यमस्य कर्त्तव्यम्

स्विष्ट

Bṛih. 6. 4. 24. अग्निष्टस्विष्टकृद्भिर्हान् स्वि-
ष्टं सुहृतं करोतु नः

Mahānār. 22. 1. अग्निहोत्रं सायं प्रातर्गृहाणां
निष्कृतिः स्विष्टं सुहुतम्

स्विष्टकृत्

Bṛih. 6. 4. 24. अग्निः...स्विष्टकृत्

Mahānār. 19. 2. अग्नये स्विष्टकृते स्वाहा

Nyāsa. 1. अग्नये स्विष्टकृत् इति हुत्वा

सृ

Chhā. 1. 5. 1. ओमिति ह्येव स्वरचेति 3.

स्वेद

Mahā. 3. ललाटास्वेदो ऽपतत्

स्वेदज

Ait. 5. 3. स्वेदजानि चोद्भिज्जानि च

Gauḍa. 4. 63. अण्डजान् स्वेदजान् वापि
65.

स्वैरिन्

Chhā. 5. 11. 5. न स्वैरी स्वैरिणी कुतः

हंस

Chhā. 4. 1. 2. हंसा निशायामतिपेतुस्त-
द्धेवं हंसा हंसमभ्युवाद

4. 7. 1. हंसस्ते पादं वक्ता
2. तं हंस उपनिषत्याभ्युवाद

Kaṭha. 5. 2. हंसः शुचिषद्भुः Mahā-
nār. 9. 3 ; 17. 8 ; Nrip.
3. 1.

Swet. 1. 6. तस्मिन् हंसो भ्राम्यते
3. 18. हंसो लेलायते बहिः
6. 15. एको हंसो भुवनस्यास्य
मध्ये

Maitr. 6. 8. एष हि खल्व्वात्मा...हंसः

मद्गृह्णस्तेजोवृषः

20. अष्टपादं शुचिं हंसम्

22. पाशं धित्वा यथा हंसः

1. अष्टपादं शुचिर्हंसम्

8. उदासीनं ध्रुवं हंसम्

Tejo. 4. त्रिधामा हंस उच्यते

Piṇḍa. 2. हंसस्त्यक्त्वा गतो देहम्

Hansa. 1. हंसस्य गतिविस्तारम्

— हंसपरमहंसनिर्णयम्

— हंस हसेति

2. अथ हंस ऋषिः

— यदा हंसो नादे लीनो भवति

— एवं सर्वं हंसवशात् (bis).

— तस्मान्मनो हंसो विचार्यते

(MSS. omit हंसो, but
it is explained in Di-
pikā).

Astama. 4. कुटीचरा बहूदका हंसाः
परमहंसाश्च

— हंसा एकदण्डधराः शिखा-
वार्जिताः

Mukti. 31. श्रेताश्रो हंस आरुणिः

— गर्भो नारायणो हंसः

1. vide मुक्तिका

हंसयोग

Nāda.

5. हंसयोगविचक्षणः (so most MSS. ; other readings are हंसः, हंसः)

हंसात्मन्

Hansa.

2. हंसात्मानं ध्यायेत्

हठ

Mukti.

2. 46. हठाच्चियमयन्ति ये
47. हठाच्चित्तसो जयम्

हन्

Kaush.

3. 1. त्रिशीर्षाणं त्वाष्ट्रमहनम्
4. 20. अथ हत्वासुरान्

Chhā.

1. 10. 1. मटचीहेतेषु कुरुषु
6. 16. 1. स दद्यात् यथ हन्यते
8. 1. 5. न वधेनास्य हन्यते
8. 10. 2. 1. 8. 10. 2. 1.
8. 10. 2. गन्ति त्वेवैनम् 4.

Brh.

2. 4. 7. यथा दुन्दुभेर्हन्यमानस्य
4. 5. 8.
4. 3. 20. एनं गन्तीव जिनन्तीव

5. 5. 3. हन्ति पाप्मानं जहानि च
य एवं वेद 4.

6. 3. 1. गन्ति पुरुषस्य कामान्

Kaṭha.

2. 18. न हन्यते हन्यमाने शरीरे
Gītā. 2. 20.
19. हन्ता चेन्मन्यते हन्तुं हत-
श्चेन्मन्यते हतं . . नायं ह-
न्ति न हन्यते

Maitri.

3. 3. अयस्पिण्डः . . कर्तुमिर्हन्य-
मानः
— भूतात्मा . . गुणैर्हन्यमानः
— अयस्पिण्डे हन्यमाने
6. 20. चित्तस्य हि प्रसादेन हन्ति
कर्म शुभाशुभम् 34.
28. इमानि खलु भूतानि हन्ति

Maitri.

6. 28. तं हत्वा . . ब्रह्मशालां वि-
शेत्

Muṇḍ.

1. 2. 8. जघन्यमानाः परियन्ति मू-
ढाः

Mahānār.

4. 2. शतं मे गन्ति पापानि
6. स्वया हतेन पापेन
17. 6. ब्रह्महत्यां वा एते गन्ति
7. भृगहत्यां वा एते गन्ति
8. वीरहत्यां वा एते गन्ति
20. 2. जहि शत्रूंष्य मृधो नुदस्व
4. विद्विषो विमृधो जहि
11. हन्तु पाप्मानं यो ऽस्मान्हे-
टि

Nṛisut.

4. स्वसुतान् गुणर्जान् . . हत्वा
— शृङ्गप्रोतान्पदान् . . हत्वा

Nīla.

23. विरूपाक्षेण बभ्रुणा . . हतः
24. इमामस्य प्राञ्जं जहि

Nyāsa.

4. घातयन्तीन्द्रियाणि
Kāṭhaśrn. 4 (some MSS.
have तापयन्ति)

Gāruda.

2. हतं विषं . . हतमिन्द्रस्य व-
ज्रेण

Rāmāp.

37. असुरं हत्वा कबन्धम्
44. सीतां दृष्ट्वागुरान् हत्वा
46. तमाहवे हत्वा

Gītā.

1. 31. हत्वा स्वजनमाहवे
35. एतान्न हन्तुमिच्छामि प्र-
तो ऽपि मधुसूदन
36. हत्वैतानाततायिनः
37. तस्मान्नाहो वयं हन्तुम्
— स्वजनं हि कथं हत्वा
45. हन्तुं स्वजनमुद्यताः
46. धार्तराष्ट्रा रणे हन्युः
2. 5. हत्वार्थकामास्तु गुरुन्
6. यानेव हत्वा न जिजीविषा-
मः
19. यश्चैनं मन्यते हतम्
— नायं हन्ति न हन्यते

- Gītā. 2. 21. कं घातयति हन्ति कम्
37. हनो वा प्राप्स्यसि स्वर्गम्
3. 43. जहि शत्रुं महाबाहो
11. 34. मया हतांस्त्वं जहि
16. 14. असौ मया हतः शत्रुर्हनि-
ष्ये चापरानपि
18. 17. हत्वापि स इमाँल्लोकान्
हन्ति न निबध्यते

हनु

- Tait. 1. 3. 4. अधरा हनुः पूर्वरूपम्
— उत्तरा हनुरुत्तररूपम्

हनुमन्त्, हनू

- Rāmāp. 43. ततस्ततार हनुमान्
50. हनुमन्तं च श्रोतारम् (so all
MSS. but printed edi-
tions हनू)

- Mukti. 1. 8. हनून्च्छृगु वक्ष्यामि

हन्त

- Mahānār. 19. 2. मनुष्येभ्यो हन्ता
Nrisut. 9. हन्तासङ्गा वयम्
Gītā. 10. 19. हन्त ते कथयिष्यामि

हन्तकार

- Bṛih. 5. 8. 1. स्वाहाकारो वषट्कारो ह-
न्तकारः स्वधाकारः
— हन्तकारे मनुष्याः (उपजी-
वन्ति)

हन्तृ

- Kātha. 2. 19. हन्ता चेन्मन्ये हन्तुम्
Gītā. 2. 19. य एनं वेत्ति हन्तारम्

हम्

- Hārīsa. 2. हमिति बीजं स इति शक्तिः

हय

- Bṛih. 1. 1. 2. हयो भूत्वा देवानवहत्
Kātha. 3. 4. इन्द्रियाणि हयानाहुः

- Maitri. 2. 6. कर्मेन्द्रियाण्यस्य हयाः
Chāl. 8. स्नातकाध्वर्यवो हये

(IMSS. read हयेत् which
is one of the 5 variants
explained by Nārāyaṇa.
He says, however, that
हये is the traditional
reading.)

- Gītā. 1. 14. ततः श्वेतहयैर्युक्ते

हयग्रीव

- Mukti. 1. 39. शाय्यानी हयग्रीवम्
1. ride गाहड

हर

- Swet. 1. 10. अमृताक्षरं हरः

1. हरि

- Bṛih. 2. 5. 19. युक्ता ह्यस्य हरयः
— अयं वै हरयः

- Nilā. 21. यः स्वजनान् हरिगन्त
5. यस्य हरी अश्वतरौ

- Rāmāp. 42. हरीनाद्वयं सुर्यावः

- Mukti. 1. 13. पञ्चाशद्भद्रो हरे

2. हरि

- Mahānār. 11. 2. विश्वं नारायणं हरिम्
Mahā. 3.

- Nrip. 1. 4. स ब्रह्मा स शिवः स हरिः
Vasu. 3. स्वमात्मानं भावयेन्मां परं
हरिम्

— ध्यायते हरिमव्ययम्
— हृदये चिन्तयेद्धरिम्

- Kṛish. 11. गोप रूपो हरिः साक्षात्

- Skanda. 2. संविन्मात्रस्थितो हरिः

- Rāmāp. 1. जाते दशरथे हरौ

- Mukti. 1. 3. स्वरूपध्याननिरतं . . हरिम्

- Gītā. 11. 9. महायोगेश्वरो हरिः

18. 77. रूपमत्यद्भुतं हरः

हरिण

Maitri. 6. 8. विश्वरूपं हरिणं जातवेद-
सम् Praśna. 1. 8.

1. हरित

Bṛih. 4. 3. 20. हरितस्य लोहितस्य पूर्णाः
4. 4. 9. पिङ्गलं हरितं लोहितं च
Śwet. 4. 4. हरितो लोहिताक्षः

2. हरित

Bṛih. 6. 5. 3. असितो वार्षगणो हरिता-
त्कश्यपात्
— हरितः कश्यपः शिल्पात्
कश्यपात्

हरिततृण

Kaush. 2. 8. हरिततृणे वा प्रत्यस्यति

हरिश्चन्द्र

Maitri. 1. 4. *vide* आदि

हर्ष

Kaṭha. 2. 12. धीरो हर्षशोकौ जहाति
Parama. 2. *vide* आदि
Gitā. 1. 12. तस्य सञ्जनयन् हर्षम्
12. 15. हर्षामर्षभयोद्धौः
18. 27. हर्षशोकान्वितः

हव

Mahānār. 20. 3. हवे हवे सुहवं शूरमिन्द्रं
हयामि

हविष्मन्त

Kaṭha. 4. 8. हविष्मद्भिर्भुव्येभिः
Śwet. 4. 22. हविष्मन्तः सदमित्रा ह-
वामहे

हविस्

Ait. 2. 5. यस्यै कस्यै च देवतायै ह-
विर्भुषते
Śwet. 4. 13. कस्मै देवाय हविषा विधे-
म Nṛp. 2. 4.

Maitri.

6. 16. होता भोक्ता हविर्मन्त्रः
34. यजमानो हविर्गृहीत्वा
37. यद्विरधौ हुयते (यद्वा-
धौ MS.)

Mahānār

Siras.

Garbha.

Prāṇāg.

Jābāla.

25. 1. यदभ्राति तद्धविः
1. हविर्हविषा . . . तर्पयामि
5. कर्मेन्द्रियाणि हवीषि
Prāṇāg. 4.
2. हविरविष्कन्दी
3. शारीरयज्ञस्य . . . कानि ह-
वीषि
4. उद्धृत्य प्राश्रियात् साज्यं
हविरनामयम्
4. 24. ब्रह्मार्पणं ब्रह्म हविः

हव्यवाहन

Mund. 1.

2. 2. समिद्धे हव्यवाहने
हस्

Chhā. 3.

17. 3. यद्धसति यज्जक्षति

हस्त

Kaush.

1. 7. केन कर्माणीति हस्ताभ्या-
मिति
3. 5. हस्तावेवास्या एकमङ्गमुदु-
ल्हम्
6. प्रज्ञया हस्तौ समारुह्य ह-
स्ताभ्यां सर्वाणि कर्माण्या-
प्रोति
7. न हि प्रज्ञापितौ हस्तौ कर्म
किञ्चन प्रज्ञापयेयाताम्

Bṛih. 1.

4. 6. हस्ताभ्यां चाग्निमसृजत
2. 4. 11. सर्वेषां कर्मणां हस्तावेका-
यनम् 4. 5. 12.
3. 2. 8. हस्तौ वै ग्रहः . . . हस्ताभ्यां
हि कर्म करोति
13. आहर सोम्य हस्तम्
3. 8. 2. द्वौ बाणधन्तौ . . . हस्ते कृ-
त्वा

Tait. 3. 10. 2. कर्मेति हस्तयोः

Śwet. 3. 6. यामिषुं . . हस्ते बिभार्षि
Nīla. 5.

Mahānār. 10. 1. सप्त हस्तासो अस्य
14. 3. पापमकार्ष . . हस्ताभ्यां 4.

Praśna. 4. 8. हस्तौ चादातव्यं च

Nīla. 13. याश्च ते हस्त इषवः

17. हस्ते बभूव ते धनुः

Yogasi. 2. हस्तौ पादौ च संयुतौ

Pinḍa. 6. हस्ताङ्गुल्यः शिरो मुखम्

Aśrama. 4. शिष्यकमण्डलुहस्ताः

Gopī. 4. य एवं विद्वान् यतिहस्ते
दद्यात्

Kāmap. 9. हस्ताः शंखादिभिर्युताः

Mukti. 2. 42. हस्तं हस्तेन सम्पीड्य

Gītā. 1. 30. गाण्डीवं संसते हस्तात्

हस्तगृहीत

Chhā. 6. 16. 1. पुरुषं . . हस्तगृहीतमानय-
न्ति

हस्तिन्

Ait. 5. 3. अश्वा गावः पुरुषा हस्तिनः

Bṛih. 4. 3. 20. हस्तीव विच्छाययति

5. 11. 8. कथं हस्ती भूतो ब्रह्मसि

Gītā. 5. 18. ब्राह्मणे गवि हस्तिनि

हस्तिहिरण्य

Chhā. 7. 24. 2. हस्तिहिरण्यं दासभार्यम्

Kaṭha. 1. 23. हस्तिहिरण्यमश्वान्

हस्त्यृषभ

Bṛih. 4. 1. 2. हस्त्यृषभं सहस्रं ददामीति
3—7.

हा (त्यागे)

Chhā. 4. 16. 3. हीयते अन्यतरा

4. न हीयते अन्यतरा

6. 11. 2. यदेकां शाखां जीवो जहा-

ति . . द्वितीयां जहाति . .
तृतीयां जहाति . . सर्वं ज-
हाति

Bṛih. 2. 1. 10. नैनं पुरा कालात्प्राणो ज-
हाति

2. 12. किमेनं न जहाति

4. 1. 2. नैनं वाग्जहाति

3. नैनं प्राणो जहाति

4. नैनं चक्षुर्जहाति

5. नैनं श्रोत्रं जहाति

6. नैनं मनो जहाति

7. नैनं हृदयं जहाति

8. 3. हन्ति पाप्मानं जहाति च 4.

Tait. 2. 1. शरीरे पाप्मनो हित्वा

Kaṭha. 1. हीयते रथ्या उ प्रेयो वृणीते

12. धीरो हर्षशोकौ जहाति

Śwet. 4. 5. जहात्येनां भुक्तभोगाम्
Mahānār. 9. 2.

5. 14. ते जहुस्तनुम्

Maitri. 4. 1. येनेदं हित्वात्मन्नेव सायु-
ज्यमुपैति

Praśna. 3. 11. न हास्य प्रजा हीयते

Gauḍa. 3. 16. *vide* वृष्टि

4. 9. स्वभावं न जहाति या

90. हेयं जयाप्यपाक्यनि

Siras. 5. क्षमां हित्वा हेतुजालस्य
मूलम् (bis).

Sarvop. 3. स्वयमेवमाविर्भावतिरोभा-
वहीनः

Parama. 1. अयं ब्रह्माण्डं च हित्वा
2. हर्षासृयाहंकारादींश्च हित्वा

Mukti. 2. 60. स्वरूपं यज्जहाति तत्

64. दर्शनादर्शने हित्वा

Gītā. 2. 33. ततः स्वधर्मं कीर्त्तय च हि-
त्वा

50. बुद्धियुक्तो जहातीह

हाङ्कार

Chhā. 1. 13. 1. वायुर्हाङ्कारः

हाउकार

Chhā. 1. 13. 1. अयं वाव लोको हाउकारः

हाट्कार

Parama. 3. हाटकादीनां नैव परिग्रहेत्

हानि

Gitā. 2. 65. हानिरस्योपजायते

हार

Chhā. 4. 2. 3. हारंस्वा शृद्र तवैव मह गो-
भिरस्तु (see note to
p. 295, Vol. iii. Muir's
Sanskrit Texts).

हारिदुमत

Chhā. 4. 4. 3. हारिदुमतं गौतमम्

हा३वु

Tait. 3. 10. 5. हा३वु हा३वु हा३वु

हिंम्

Ait. 4. 2. तस्मादेनां न हिनस्ति

Brh. 1. 4. 11. य उ एनं हिनस्ति

— यथा श्रेयांसं हिंसित्वा

5. 5. 1. नैनं विद्वांसमनृतं हिनस्ति

Śwet. 3. 6. मा हिंसीः पुरुषं जगत्

Mund. 1. 2. 3. आसदमांस्तस्य लोकान् हि-
नस्तिMahānār. 2. 9. मा नो हिंसीज्जातवेदो गा-
मश्वम्

Nila. 5. मा हिंसीत्पुरुषान्मम

Gitā. 13. 28. न हिनस्त्यात्मनात्मानम्

हिंसक

Maitri. 7. 9. वेदादिशास्त्रहिंसकधर्माभि-
धानमस्तु

हिंसा

Maitri. 3. 5. हिंसा रतिर्द्विष्टिः

Brahma. 1. पुरुषः प्राणो हिंसा

Gitā. 18. 25. अनुबन्धं क्षयं हिंसाम्

हिंसात्मक

Gitā. 18. 27. लुब्धो हिंसात्मको ऽशुचिः

हिंकार

Kaush. 2. 11. गवां त्वा हिङ्कारेणाभिहि-
ङ्करोमि

Chhā. 1. 13. 2. प्रजापतिर्हिङ्कारः

2. 2. 1. पृथिव्यं हिङ्कारः 2. 17. 1.

2. द्यौर्हिङ्कारः

2. 3. 1. पुरोवातो हिङ्कारः

2. 4. 1. मेवो यत्संभवते स हि-
ङ्कारः

2. 5. 1. वसन्तो हिङ्कारः 2. 16. 1.

2. 6. 1. अजा हिङ्कारः 2. 18. 1.

2. 7. 1. प्राणो हिङ्कारः

2. 8. 1. यत्किञ्च वाचो दृमिति स
हिङ्कारः2. 9. 2. तस्य यत्पुरोदयात्स हि-
ङ्कारः

2. 10. 1. हिङ्कार इति व्यक्षरम्

2. 11. 1. मनो हिङ्कारः

2. 12. 1. अभिमन्थति स हिङ्कारः

2. 13. 1. उपमन्त्रयते स हिङ्कारः

2. 14. 1. उद्यन् हिङ्कारः

2. 15. 1. अभ्राणि संभवन्ते स हि-
ङ्कारः

2. 19. 1. लोम हिङ्कारः

2. 20. 1. अग्निर्हिङ्कारः

2. 21. 1. त्रयी त्रिया हिङ्कारः

हिंकारभाजिन

Chhā. 2. 9. 2. हिंकारभाजिनो ह्येतस्य सा-

हिङ्

- Chhā. 1. 12. 4. ते ह समुपविश्य हिङ्चक्रुः
2. 9. 2. तस्मात्ते हिङ्कुर्वन्ति
Brih. 6. 3. 4. हिङ्कृतमसि हिङ्गियमाणम-
सि

हितकाम्या

- Dhyāna. 1. योगिनां हितकाम्यया
(one MS. omits.),
Yogat. 1.
Gītā. 10. 1. वक्ष्यामि हितकाम्यया

हिततम

- Kaush. 3. 1. यं त्वं मनुष्याय हिततमं
मन्यसे
— एतदेवाहं मनुष्याय हित-
तमं मन्ये

हितपुत्र

- Muktī. 1. 49. हितपुत्राय मारुते

हिता

- Kaush. 4. 19. हिता नाम पुरुषस्य नाद्यः
Brih. 2. 1. 19. हिता नाम नाद्यः 4. 2. 3;
4. 3. 20.

हिमांशुप्रभा

- Prānāg. 2. हिमांशुप्रभाभिः प्रजननक-
र्मा (3 MSS. have ऋभुः
one प्रभाः and one प्रभः)

हिमालय

- Gītā. 10. 25. स्थावराणां हिमालयः

हिरण्य

- Chhā. 1. 6. 6. य एषोऽन्तरादित्ये हिरण्य-
यः पुरुषो वृश्यते
8. 5. 3. प्रभुर्विमितं हिरण्यमयम्
Brih. 4. 3. 11. हिरण्यमयः पुरुष एकहंसः
12.

- Brih. 5. 15. 1. हिरण्यमेन पात्रेण सत्त्व-
स्यापिहितं मुखम् Isā. 15
Maitri. 6. 35.

6. 4. 22. हिरण्यमी अरणी

- Tait. 1. 6. 1. मनोमयोऽमृतो हिरण्यमयः
Maitri. 6. 1. य एषोऽन्तरादित्ये हिर-
ण्यमयः पुरुषः Mahānār.
12. 2.

8. अपिहितः सहस्राक्षेण हिर-
ण्यमेनाण्डेन

- Mund. 2. 2. 9. हिरण्यमे परे कोशे

- Mahānār. 7. 9. एष मृत्योः हिरण्यमयः . .
हिरण्यमयः . . सुवः . . संशि-
शाधि

- Kaivalya. 20. हिरण्यमयोऽहम्

- Nep. 1. 1. अन्तरादित्ये हिरण्यमयः पु-
रुषः

- Mahā. 3. तामु तेजो हिरण्यमयगण्डम्

हिरण्य

- Kaush. 2. 11. हिरण्यमस्तुतं भव

- Chhā. 5. 10. 9. स्तेनो हिरण्यस्य

- Brih. 6. 2. 7. अस्ति हिरण्यस्यापातम्

- Parama. 3. हिरण्यं रसेन दृष्टम्

- हिरण्यं रसेन स्पृष्टम्

- हिरण्यं रसेन ग्राह्यम्

- हिरण्यं यो न दृष्टं च न

- स्पृष्टं च न ग्राह्यं च

हिरण्यकेश

- Chhā. 1. 6. 6. हिरण्यदमश्रुः हिरण्यकेशः

हिरण्यगर्भ

- Śwet. 3. 4. हिरण्यगर्भं जनयामास पृ-
थ्वम्

4. 12. हिरण्यगर्भं पश्यत जायमा-
नम् Mahānār. 10. 3.

- Maitri. 6. 8. एष हि खल्वात्मा . . हिर-
ण्यगर्भः 7. 7.

Mahānār. 1. 12. अश्वः सम्भूतो हिरण्यगर्भः

Nrisut. 1. तैजसो हिरण्यगर्भः 2.

9. सर्वाहिम्मानो हिरण्यगर्भः

Mahā. 4. इत्याह भगवान् हिरण्यगर्भः

Rāmot. 5. यो वै श्रीरामः... यो हिर-
ण्यगर्भः (37).

हिरण्यदंष्ट्र

Chhā. 4. 3. 7. हिरण्यदंष्ट्रो वभसः

हिरण्यनाभ

Prasna 6. 1. हिरण्यनाभः कौसल्यो रा-
जपुत्रः

हिरण्यनिधि

Chhā. 8. 3. 2. हिरण्यनिधिं निहितं... न
विन्देयुः

हिरण्यपति

Mahānār. 13. 4. नमः... हिरण्यपतये

हिरण्यवाहु

Mahānār. 13. 4. नमो हिरण्यवाहवे

हिरण्यरूप

Mahānār. 13. 4. नमः... हिरण्यरूपाय

हिरण्यवर्ण

Maitri. 6. 34. हिरण्यवर्णः शक्रुनः

Mahānār. 13. 4. नमो हिरण्यवाहवे हिरण्य-
वर्णाय

16. 7. विश्वरूपा हिरण्यवर्णा

हिरण्यवस्थ

Maitri. 6. 1. यः पश्यतीमां हिरण्यव-
स्थात्

हिरण्यशृङ्ग

Mahānār. 4. 11. हिरण्यशृङ्गं वरुणं प्रपद्ये

हिरण्यदमश्रु

Chhā. 1. 6. 6. हिरण्यदमश्रुः हिरण्यकेशः

हीनतर

10. इमं लोकं हीनतरं चावि-
शन्ति

3. सुवेणाज्याहुतीर्जुहोति

4. एता आज्याहुतीर्जुहोति

— वाचं ते मयि जुहोम्यसौ

स्वाहा (similarly five
times more).

5. प्राणं तदा वाचि जुहोति

— वाचं तदा प्राणे जुहोति

— जायच स्वपंश्च संततं
होति

— अधिहोत्रं न जुहवांचक्रुः

Chhā. 2. 24. 5. अथ जुहोति 9. 14.

4. 17. 4. भूः स्वाहेति गार्हपत्ये जुहु-

यात्

5. भुवः स्वाहेति दक्षिणामौ
जुहुयात्

6. स्वः स्वाहेत्याहवर्णाय जुहु-
यात्

5. 2. 4. अग्रावाज्यस्य हुत्वा 5.

5. 1. 2. एतस्मिन्नग्नौ देवाः श्रद्धां
जुहति Brih. 6. 2. 9.

5. 5. 2. देवाः सोमं राजानं जुह-
ति Brih. 6. 2. 10.

5. 6. 2. देवा वर्षं जुहति

5. 7. 2. देवा अन्नं जुहति Brih.
6. 2.

5. 8. 2. देवा रेतो जुहति Brih.
6. 2. 13.

5. 19. 1. यां प्रथमामाहुतिं जुहुयात्तां
जुहुयात्प्राणाय स्वाहेति
(similarly 4 times more).

5. 24. 1. य इदमविद्वानग्निहोत्रं जुहो-
ति यथाङ्गारानपोष्य भस्म-
नि जुहुयात्तादृक् तस्यात्

- Chhā. 5. 24. 2. य एतदेवं विद्वानग्निहोत्रं जुहोति 3.
— तस्य . . सर्वेष्व्वात्मसु हुतं भवति
4. आत्मनि देवास्य तद्देशानरे हुतं स्यात्
- Bṛh. 1. 4. 16. यज्जुहोति यद्यजते तेन देवानां लोकः
1. 5. 2. हुतं च प्रहुतं च
— जुहति च प्र च जुहति
— संवत्सरं पयसा जुहत्
— यदहरेव जुहोति
3. 1. 8. कति . . आहुतीर्होष्यति
— या हुता उज्ज्वलन्ति या हुता अतिनेदन्ते या हुता अधिशरते
3. 8. 10. यो वा एतदक्षरं गार्ग्यविदित्वास्मिँल्लोके जुहोति
4. 1. 2. इष्टं हुतमाशितं पायितम् 4.5. 11.
6. 2. 2. यतिथ्यामाहुत्यां हुतायाम्
11 एतस्मिन्नग्नी देवा वृष्टिं जुहति
14. देवाः पुरुषं जुहति
16. ते पुनः पुरुषाग्नी हुयन्ते
6. 3. 1. मन्थं सत्रीय जुहोति
— तेषां ऽहं भागधेयं जुहोमि
2. अग्नी हुत्वा मन्थे संस्रवमवनयति (20 times).
13. आज्यस्य जुहोति
6. 4. 12. शरभृष्टीः . . जुहुयात्
— मम समिद्धे ऽहौषीः (four times).
19. स्थानीपाकस्योपघातं जुहोति . . इति हुत्वा . . प्राश्नाति
24. पृषदाज्यस्योपघातं जुहोति
— मयि प्राणांस्त्वयि मनसा जुहोमि

- Maitrī. 6. 26. उदरे ऽग्नी जुहोति
— अनामये ऽग्नी जुहोति
36. अग्निहोत्रं जुहुयात् स्वर्गकामः
37. एषाग्नी हुतमादित्यं गमयति
— यद्विषाग्नी हुयते तदादित्यं गमयति
38. अग्निहोत्रं जुहानो लोभजालं भिनन्ति
- Mund. 1. 2. 2. भद्रया हुतम्
3. अविधिना हुतम्
3. 2. 10. स्वयं जुहते एकार्षिम्
- Mahānār. 5. 10. अहमेवाहं मां जुहोमि
9. 11. स्वाहाकृतं वृषभयक्षिहव्यम्
14. 3. मन्थे ज्यातिपि जुहोमि
4. मुर्ये ज्यातिपि जुहोमि
15. 8. अमृतं जुहोमि (5 times)
9 (5 times).
16. 1. अमृतं हुतम् (5 times).
17. 6. यांस्ते सोम प्राणांस्तान्जुहोमि
25. 1. यदस्य विज्ञानं तज्जुहोति
- Prasna. 3. 5. हुतमन्नं समं नयति
Stras. 3. हुतमहुतं दत्तमदत्तम्
Prānāg. 1. अमृतं प्राणं जुहोमि
— अङ्गुष्ठेन च प्राणं जुहोति
— तूर्णामिकामकक्रपौ जुहोति
2. अग्निहोत्रं जुहोमीति
- Nyāsa. 1. अग्नये स्विष्टकृत इति हुत्वा
— अग्नावरणी हुत्वा
— आज्याहुतीर्जुहुयात्
- Kathasru. 3. द्वादशरात्रं पयसाग्निहोत्रं जुहुयात्
— तारुपात्राण्यग्नी जुहुयात्
— मृन्मयाण्यष्ट जुहुयात्
— भूः स्वाहेत्यष्ट जुहुयात्

- Jābāla. 4. यद्यग्निं न विन्देदप्सु जु-
हुयात्
— सर्वाभ्यो देवताभ्यो जुहोमि
स्वाहेति हुत्वा
- Gītā. 4. 24. ब्रह्माग्नौ ब्रह्मणा हुतम्
26. संयमाग्निषु जुहति
— इन्द्रियाग्निषु जुहति
27. आत्मसंयमयोगाग्नौ जुह-
ति
29. अपाने जुहति प्राणम्
30. प्राणान्प्राणेषु जुहति
9. 16. अहमग्निरहं हुतम्
27. यज्जुहोषि ददासि यत्
17. 28. अश्रद्धया हुतं दत्तम्
- हुंकार
- Chhā. 1. 13. 3. सञ्चरो हुंकारः
Rāmāp. 74. हुंकारं चात्र रामस्य
हुतसंवित्क
- Nṛisut. 3. ज्ञो ऽमृतो हुतसंवित्कः
हुताशन
- Maitri. 6. 38. सोममध्ये हुताशनः
- Chhā. 2. 8. 1. यत्किंच वाचो हुमिति स
हिंकारः
Nṛip. 2. 2. ओं कवचाय हुम्
1. ह
- Kaush. 1. 1. स्वाध्यायमधीत्य हरामहे
2. 1. सर्वा देवताः... बलिं हर-
न्ति 2. 2.
— सर्वाणि भूतानि... बलिं ह-
रन्ति 2. 2.
- Chhā. 2. 21. 4. सर्वा दिशो बलिमस्मै हर-
न्ति
5. 9. 2. तं प्रेतं दिष्टमितो ऽग्रय एव
हरन्ति
- Bṛih. 4. 1. 2. नाननुशिष्य हरेतेति 3—7.
- Bṛih. 5. 11. 1. यं प्रेतमरण्यं हरन्ति
6. 2. 14. अथैनमग्रये हरन्ति
- Kaṭha. 1. 7. हर वैवस्वतोदकम्
Mahānār. 4. 1. सर्वं हरतु मे पापम्
6. मृत्तिके हर मे पापम्
20. 1. तेभ्यो बलिं पुष्टिकामो ह-
रामि
- Praśna. 2. 7. प्रजास्त्रिमा बलिं हरन्ति
Nṛisut. 4. भृङ्गप्रोतान्पदान् स्पृष्ट्वा ह-
त्वा (हत्वा Nārāyaṇa).
- Krish. 13. तेषां ज्ञानं हतं क्षणात्
Gītā. 2. 60. हरन्ति प्रसभं मनः
67. तदस्य हरति प्रज्ञाम्
6. 41. द्वियते ह्यवशो ऽपि सः
2. ह
- Bṛih. 5. 3. 1. व्यक्षरं हृदयमिति ह इत्ये-
कमक्षरम्
हतज्ञान
- Gītā. 7. 20. कामैस्तेस्ते हतज्ञानाः
हृत्पंकज
- Vāsu. 3. हृत्पङ्कजे स्वमात्मानम्
हृत्पद्म
- Atinapra. 1. हृत्पद्ममध्ये सर्वं तत्त्वज्ञाने-
त्रम्
हृत्पद्मस्थ
- Vāsu. 3. हृत्पद्मस्थं ततो ऽग्र्यसेत्
(two MSS. read हृत्प-
द्मे तु)
हृत्पुण्डरीक
- Kaivalya. 5. हृत्पुण्डरीकं विरजं विशु-
द्धम्
हृत्पुष्कर
- Maitri. 6. 1. एषो जन्तरे हृत्पुष्कर एवा-
भिहितः 2.

हृत्स्य

Gītā. 4. 42. हृत्स्यं ज्ञानासिनात्मनः

हृद्

Chhā. 8. 3. 3. स वा एष आत्मा हृदि
तस्यैतदेव निरुक्तं हृद्य-
मिति तस्माद्भूयम्Bṛih. 4. 3. 7. हृद्यन्तर्ज्योतिः पुरुषः
4. 4. 7. कामा ये ज्यस्य हृदि श्रि-
ताः Kāṭha. 6. 14.Kāṭha. 6. 9. हृदा मनीषा मनसाभिकृपः
Śvet. 13. 3; 4. 17, 20;
Mahānār. 1. 11.Śvet. 2. 8. हृदिन्द्रियाणि मनसा स-
न्निवेश्यMaitri. 6. 27. हृद्याकाशमयं कोशम्
30. दीपवद्यः स्थितो हृदि
34. हृद्यादित्ये प्रतिष्ठितः
— हृदि यावद्गतक्षयम्
7. 11. खजाप्रियोगाद्भूदि सम्पयु-
क्तम्Mahānār. 13. 3. वोचैम शन्तमं हृदे
24. 1. ज्ञात्वा तमेवं मनसा हृ-
दा चPraśna. 3. 6. हृदि ह्येष आत्मा
Gauḍa. 1. 2. आकाशे च हृदि प्राज्ञः
Nṛip. 1. 1. हृदि प्रतीप्य कवयो म-
नीषाKshur. 3. मनो हृदि निरुध्य च
Gītā. 8. 12.Siras. 3. हृदि प्राणाः प्रतिष्ठिताः
Brahma. 2.

— हृदि त्वमसि यो नित्यम्

Garbha. 5. हृदि दक्षिणाग्निः

Brahma. 2. हृद्याकाशे तद्विज्ञानमाका-
शम्

— बह्वेवं हृद्याकाशम्

Brahma.

Brahmab.

Amrita.

Dhyāna.

Tejo.

Yogaśi.

Yogat.

Pinda.

Rāmap.

Mukti.

Gītā.

Maitri.

Ait.

Kaush.

Chhā. 3. 12.

2. हृदि प्राणश्च ज्योतिश्च
— हृदि चैतन्ये तिष्ठति

4. सच्चिद्रुद्धं मनो हृदि

5. यावद्भूदि गतं क्षयम्

34. प्राण आयो हृदि स्थाने

12. कुम्भकेन हृदि स्थाने

1. विश्वातीतं हृदि स्थितम्

3. हृत्कृत्वा परमेश्विनम्

9. हृदि स्थाने स्थितं पद्मम्

6. हृत्कृतं तालु जायते

61. लिखेद्वीजं हृदादिभिः

2. 40. वलन्ति हृदि वासनाः

51. प्राणो यावन्नाभ्युदितो हृदि

13. 17. हृदि सर्वस्य धिष्ठितम्

15. 15. सर्वस्य चाहं हृदि सन्नि-
विष्टः

हृदन्तर

Maitri. 2. 6. हृदन्तरादकृतार्थो ऽमन्यत

हृदय

Ait. 1. 4. हृदयं निरभिद्यत हृदयान्म-
नः2. 4. चन्द्रमा मनो भूत्वा हृदयं
प्राविशत्

5. 2. यदेतद्भूदयं मनश्चैतत्

Kaush. 2. 8. यन्मे सुसीमं हृदयं दिवि
चन्द्रमसि श्रितम्10. हृदयमभिमुख्यते सुसीमे
हृदये श्रितम्11. हृदयादधिजायसे Bṛih.
6. 4. 9.4. 19. हृदयात्पुरीतमभिप्रतन्व-
न्तिChhā. 3. 12. 4. यदिदमस्मिन्नन्तःपुरुषे हृद-
यम्

9. यो ऽयमन्तर्हृदय आकाशः

3. 13. 1. एतस्य हृदयस्य पञ्च देवसु-
पयः

- Chhā. 3. 14. 3. एष म आत्मान्तर्हृदये 4. Brih. 4. 1. 7. नैनं हृदयं जहाति
 5. 18. 2. हृदयं गार्हपत्यः 4. 2. 3. य एषो ऽन्तर्हृदये लोहित-
 8. 1. 3. तावानेषो ऽन्तर्हृदय आका-
 शः
 8. 3. 4. हृदयमिति तस्माद्धृदयम्
 8. 6. 1. या एता हृदयस्य नाड्यः
 6. शतं त्रैकाच हृदयस्य नाड्यः
 Kātha. 6. 16.
 Brih. 2. 1. 17. य एषो ऽन्तर्हृदय आकाशः
 4. 2. 3; 4. 4. 22. Tat.
 1. 6. 1.
 19. हृदयात्पुरीततमभिप्रतिष्ठन्ते
 2. 4. 11. सर्वासां विद्यानां हृदयमे-
 कायनम् 4. 5. 12.
 8. 9. 11. हृदयं लोकः 14, 16, 17.
 20. कस्मिन्नु रूपाणि.. हृदये
 .. हृदयेन हि रूपाणि
 जानाति हृदये ह्येव रूपाणि
 21. कस्मिन्नु भ्रष्टा.. हृदये..
 हृदयेन हि भ्रष्टा जानाति
 हृदये ह्येव भ्रष्टा
 22. कस्मिन्नु रेतः.. हृदये..
 हृदयादिव सृमो हृदयादिव
 निर्मित इति हृदये ह्येव
 रेतः
 23. कस्मिन्नु सत्यं.. हृदये..
 हृदयेन हि सत्यं जानाति
 हृदये ह्येव सत्यम्
 24. कस्मिन्नु वाक्.. हृदय इति
 कस्मिन्नु हृदयं प्रतिष्ठितम्
 4. 1. 7. हृदयं वै ब्रह्मेति (bis).
 — हृदयमेवायतनम्
 — का स्थितिता.. हृदयमेव
 — हृदयं वै.. आयतनं हृदयं
 वै.. प्रतिष्ठा हृदये ह्येव
 सर्वाणि भूतानि प्रतिष्ठि-
 तानि
 — हृदयं वै.. परमं ब्रह्म
6. 15. हृदयस्येह मन्थयः
 17. सदा जनानां हृदये सन्नि-
 विष्टः Swet. 3. 13; 4.
 17.
 6. 17. यश्चायं हृदये यश्चासा आ-
 दित्ये स एष एकः 7. 7.
 7. 7. एष हि खल्वात्मान्तर्हृदये
 11. हृदयादायनी तावत्.. सा-
 रणी
 1. 4. हृदयं विश्वम्
 2. 2. 7. हृदयं सन्निधाय.. पक्षिप-
 द्यन्ति
 7. हृदयं चाप्यधोमुखम्
 (3 MSS. read सुषिरं);
 Mahā. 3 (हृदये).
 8. हृदयं तद्विजानीयात्
 Brahma. 3.
 1. हृदयं गृपः
 1. 28. सर्वस्य हृदये स्थितम्
 2. 2. ओं हृदयाय नमः
 3. उकारं विष्णुं हृदये
 4. किञ्चिद्धृदयमुन्नतम्

Siras. 5. बालाग्रमात्रं हृदयस्य मध्ये
6. मूर्धनमस्य संसीव्य . . हृदयं
च यत्

Garbha. 2. हृदये अन्तराग्निः
— वायुतो हृदयं प्राजापत्यात्
क्रमात्

Brahma. 5. हृदयं पलान्यटौ
2. नाभिर्हृदयं कण्ठे मूर्द्धा
Prāṇāg. 2. हृदयमन्वालय जपेत्
— दक्षिणाग्निर्भूत्वा हृदये ति-
ष्ठति

Nāda. 4. जनलोकास्तु हृदये

Nyāsa. 5. संस्थाप्य हृदयं तपः

Hatīsa. 2. हृदये षटदले हंसात्मानं
ध्यायेत्

— हृदयाद्यङ्गन्यासकरन्यासौ

Vāsu. 2. ललाटकण्डहृदयबाहुमूलेषु
— शिरोललाटहृदयेषु

3. हृदये चिन्तयेद्धरिम्

Skanda. 8. शिवस्य हृदयं विष्णुर्वि-
ष्णोश्च हृदयं शिवः

Mukti. 1. 38. हृदयं कुण्डली भस्म

1. *vile* सरस्वतीरहस्य

2. 20. हृदयेनात्तमर्वहः

Gītā. 1. 19. हृदयानि व्यदारयत्

2. 3. क्षुद्रं हृदयदैवित्यम्

हृदयग्रन्थि

Muṇḍ. 2. 8. भिद्यते हृदयग्रन्थिः

Mukti. 2. 18. हृदयग्रन्थयो दृढाः

हृदयज्ञ

Chhā. 7. 2. 1. हृदयज्ञं चाहृदयज्ञं च
7. 7. 1.

— न हृदयज्ञो नाहृदयज्ञः

हृदयकमल

Vāsu. 3. हृदयकमलमध्ये वा

हृदयस्थ

Brahma. 3. सुषुप्तं हृदयस्थं तु

Vāsu. 3. हृदयस्थोर्ध्वपुण्ड्रमध्ये

हृदयान्तर्गत

Maitri. 7. 11. हृदयान्तर्गते सुषौ

हृदिव्यवस्थ

Garbha. 2. हृदिव्यवस्थानीति

हृदिस्थ

Śwet. 4. 20. हृदा हृदिस्थं मनसा य ए-
नमेवं विदुः (This is the
reading of printed text,
but it has very little
support).

Siras. 3. हृदिस्था देवताः सर्वाः
Brahma. 2.

हृद्वन्थि

Sarvop. 2. तस्मिङ्गशरीरं हृद्वन्थिरि-
त्युच्यते

हृदेश

Gītā. 18. 61. हृदेशे र्जुन तिष्ठति

हृद्धार

Amṛita. 26. हृद्धारं वायुद्धारं च

हृदय

Gītā. 17. 8. रस्याः क्षिग्धाः स्थिरा ह-
याः

हृद्याकाश

Bṛih. 2. 5. 10. अयमध्यात्मं हृद्याकाशः

हृम्

Rāmāp. 68. हं सं भूं वृं लं शृं जृं च

हृष्

Rāmāp. 40. तेन हृष्टः कपीन्द्रो ऽसौ

Gītā. 11. 45. अदृष्टपूर्वं हृषितो जस्मि Gaudā. 4. 16. संभवे हेतुफलयोः
दृष्टा

12. 17. यो न हृष्यति न ह्येष्टि

18. 76. हृष्यामि च मुहुर्मुहुः

77. हृष्यामि च पुनः पुनः

हृषीकेश

Gītā. 1. 15. पाञ्चजन्यं हृषीकेशः

21. हृषीकेशं तदा वाक्यम्

24. एवमुक्तो हृषीकेशः

2. 9. एवमुक्त्वा हृषीकेशम्

10. तमुवाच हृषीकेशः

11. 36. स्थाने हृषीकेश तव प्रकी-
र्त्या

18. 1. त्यागस्य च हृषीकेश

हृष्टरोमन्

Gītā. 11. 14. हृष्टरोमा धनञ्जयः

हेति

Nīla. 16. परि ते धन्वनो हेतिरस्मा-
न्वृणक्तु

17. या ते हेतिर्मादृष्टम

हु

Chhā. 1. 3. 5. एतस्य हेतोर्व्यानमेवोद्गीय-
मुपासीत

Swet. 5. 12. संयोगहेतुः

6. 5. संयोगनिमित्तहेतुः

16. संसारमोक्षस्थितिवन्धहेतुः

17. नान्यो हेतुर्विद्यत ईशनाय

Maitri. 6. 30. तस्मात् सर्गस्वर्गापवर्गहेतु-
र्भगवानसावादित्यः

Kaivalya. 10. ब्रह्म परमं याति नान्येन
हेतुना

Gaudā. 2. 1. संकृतत्वेन हेतुना

5. प्रसिद्धैव हेतुना

3. 26. अयाह्यभावेन हेतुना

4. 14. हेतोरादिः फलं येषामादिहे-
तुः फलस्य च 15.

— हेतोः फलस्य चानादिः

Brahmab.

Sarvop.

Parama.

Gītā.

1. 35. त्रैलोक्यराज्यस्य हेतोः

9. 10. हेतुनानेन कौन्तेय

13. 20. कार्यकारणकर्तृत्वे हेतुः

— भोक्तृत्वे हेतुरुच्यते

18. 15. पञ्चैते तस्य हेतवः

हेतुजाल

Siras.

5. क्षमां हित्वा हेतुजालस्य मृ-
लम् (bis).

हेतुत्व

Gaudā.

4. 37. तद्धेतुत्वानु तस्यैव सज्जा-
गरितमिष्यते

हेतुफलाजाति

Gaudā.

4. 54. एवं हेतुफलाजातिं प्रविश-
न्ति मनीषिणः

हेतुफलावश

Gaudā.

4. 55. यावद्धेतुफलावेशः 56.

— क्षीणे हेतुफलावेशे 56.

हेतुफलोद्भव

Gaudā.

4. 55. तावद्धेतुफलोद्भवः

— नास्ति हेतुफलोद्भवः

हेतुमन्त्र

Gītā. 13. 4. हेतुमद्भिर्विनिश्चितैः

हेत्वभाव

Gauda. 4. 76. हेत्वभावे फलं कुतः

हेमन्त

Chhā. 2. 5. 1. हेमन्तो निधनम् 2. 16. 1.

Maitri. 6. 33. वसन्तो ग्रीष्मो वर्षाः शर-
द्धेमन्तः7. 5. हेमन्तशिशिरा उदानः..
ऊर्ध्वो उद्यन्ति

Mukti. 2. 41. पद्मिन्य इव हेमन्ते

हेमपुण्डरीक

Atmapra. 1. तस्य य आत्मा हेमपुण्डरी-
कमध्ये

हेमाभ

Rāmāp. 27. हेमाभया द्विभुजया

28. हेमाभेनानुजेनैव

हैमवत

Kena. 25. उमां हैमवतीम्

Kaush. 2. 6. यजुर्मय ऋद्धयं होता (प्रव-
यति)Chhā. 4. 16. 2. वाचा होताध्वर्युरुद्रातान्य-
तराम्Bṛih. 3. 1. 2. जनकस्य वैदेहस्य होताश्व-
लो बभूव

— प्रष्टुं दधे होताश्वलः

3. होत्रात्विजामिना वाचा वा-
ग्वै यज्ञस्य होता

— सो ऽयमग्निः स होता

7. कतिभिरयमर्थाभिर्होतास्मि-
न्यज्ञे करिष्यति

10. होताश्वल उपरराम

Kāṭha. 5. 2. अन्तरिक्षसदोता Mahā-
nār. 9. 3; 17. 8; Nṛip. 3. 1.

Maitri. 6. 16. होता भोक्ता हविर्मन्त्रः

Mahānār. 6. 7. सनाथ होता नव्यथ सस्ति
25. 1. दक्षिणा वाग्धोताPrānāg. 3. शारीरयज्ञस्य.. को होता
4. होता चित्तम्

हातृपदन

Chhā. 1. 5. 5. इति हातृपदनादैवापि दुरु-
द्गीथमनुसमाहरति

होत्रा

Śwet. 2. 4. वि होत्रा दधे वयुनावित्

होम

Śwet. 5. 11. सङ्कल्पनस्पर्शनदृष्टिहोमैः

Mund. 2. 1. 8. सप्ताचिपः समिधः सप्तहो-
माः

Nṛip. 5. 2. अनुष्टुभा होमं कुर्यात्

Rāmōt. 4. जपहोमार्चनादिभिः

होमय

Prānāg. 2. यज्ञपरिवृताहुतीर्होमयति

होमीय

Chhā. 5. 19. 2. यद्रक्तं प्रथममागच्छेत्तद्धो-
मीयम्

होहोयि

Chhā. 4. 1. 2. होहोयि भस्माक्ष भस्माक्ष
(2 MSS. have भोभोयि)

हृद

Kaush. 1. 3. एतस्य ब्रह्मलोकस्यारो हृदः
4. स आगच्छत्यारं हृदम्

ह्रस्व

Nṛip. 3. 1. ह्रस्वा वा दीर्घा वा ध्रुता वेति
— यदि ह्रस्वा भवति

Śikhā. 1. स्थूलह्रस्वदीर्घप्रतः

हादुनि

Chhá.5. 5. 1. हादुनयो विस्फुलिङ्गाः
Brih. 6. 2. 10.

ही

Brih. 1. 5. 3. हीर्धर्भाँरित्येतत्सर्वं मन
एव Maitri. 6. 30.

Tait. 1. 11. 3. भ्रिया देयं ह्रिया देयम्
Rāmāp. 66. विलिखेत्केसरे ह्रियम्

Gitā. 16. 2. मार्दवं ह्रीरचापलम्

ह्रादिनी (= द)

Rāmāp. 75. ह्रादिन्यथो दीर्घा समानदा

Rāmāp.

77. सप्रतिष्ठा ह्रादिनी त्वक्

ह्वे

Brih. 6. 4. 22. तं ते गर्भं हवामहे दशमे
मासि सूतवे

Śwet. 4. 22. हविष्मन्तः सदमिच्छा ह-
वामहे

Mahānār. 6. 6. अभिमुचं हुवेम परमात्सध-
स्थात्

9. 5. विधत्तारं हवामहे

20. 3. हवामि शक्रं पुरुहुतमि-
न्द्रम्

Addenda and Corrigenda.

- Page 7. *s. v.* अक्षया, read अक्षयाकृतम्
- Page 11a. After quotation from Mund.
2. 1. 7, add Praśna 1. 7,
and *dele* that quotation in
line 14 of next column.
- Page 60a. After line 13, insert 6. 4. 13.
त्रिरात्रान्त आप्तुत्य
- Page 73. *s. v.* अन्योन्यदृश्य read दृश्ये ते
- Page 74a, line 8. Read वामदेव्यम्
- Page 76b, line 7. After Mahānār. insert
13. 1; and *dele* line 21.
- Page 78b. In the quotation from Gītā. 6.
22, read लब्ध्वा
- Page 106a. In line 11, read ऽमृतोपमम्
- Page 139b, line 2. Read अहदयस्य
- Page 149b. After line 3, insert —अन्य-
तात्मनो वै ते ऽमुराः
- Page 157b. In Gītā. 11. 31, read आ-
ख्याहि
- Page 172b, line 4. Read अश्वतुर्दश
- Page 175b, *s. v.* आत्मशुद्धि, *dele* the
second quotation.
- Page 185. Under the word आध्यायिक
add the following:—
Nrip. 5. 10. अथर्वेशिरःशिखाध्यायि-
केन
— अथर्वेशिरःशिखाध्यायि-
कशतम्
— मन्त्रराजाध्यायिकस्य
- Page 267. *s. v.* एकादशन् Transfer the first
example to the heading ए-
कादश and read पुनश्चैकादशः
- Page 443a, line 16. Read देवी
- Page 553b. In line 8, read दशः

BOMBAY SANSKRIT SERIES.

	Rs. a. p.
No. I.—Pañchatantra, Books IV. and V. Edited, with Notes, by Dr. Bühler. 3rd Edition	0 6 6
No. II.—Nāgōjibhāṭṭa's Paribhāṣhendusekhara. Edited and explained by Dr. Kielhorn. The Sanskrit Text and various Readings, Part I	1 4 0
No. III.—Pañchatantra, Books II. and III. Edited, with Notes, by Dr. Bühler. 3rd Edition	0 6 6
No. IV.—Pañchatantra, Book I. Edited, with Notes, by Dr. Kielhorn. 5th Edition	0 10 0
No. V.—The Raghuvamśa of Kālidāsa, with the Commentary of Mallinātha. Edited, with Notes, by S. P. Pandit, M.A. Part I., Cantos I.—VI.	1 4 0
No. VI.—Mālavikāgnimitra, a Sanskrit Play by Kālidāsa. Edited, with Notes, by Shankar P. Pandit, M.A. ...	2 2 0
No. VII.—Nāgōjibhāṭṭa's Paribhāṣhendusekhara. Edited and explained by Dr. Kielhorn. Part II. (Translation and Notes), Paribhāṣhās I.—XXXVII.	1 4 0
No. VIII.—The Raghuvamśa of Kālidāsa with the Commentary of Mallinātha. Edited, with Notes, by S. P. Pandit, M.A. Part II., Cantos VII.—XIII.	1 8 0
No. IX.—Nāgōjibhāṭṭa's Paribhāṣhendusekhara. Edited and explained by Dr. Kielhorn. Part II. (Translation and Notes), Paribhāṣhās XXXVIII.—LXIX.	1 4 0
No. X'—The Daśakumāracharita of Daṇḍin, Part I. Edited, with Critical and Explanatory Notes, by Dr. Bühler ...	0 14 6
No. XI.—The Nīṭisataka and Vairāgyasataka of Bhartrihari, with extracts from two Sanskrit Commentaries. Edited, with Notes, by Kāshināth Trimbak Telang, M.A. 2nd Edition....	1 0 0
No. XII.—Nāgōjibhāṭṭa's Paribhāṣhendusekhara. Edited and explained by Dr. Kielhorn. Part II. (Translation and Notes), Paribhāṣhās LXX.—CXXII.	1 4 0
No. XIII.—The Raghuvamśa of Kālidāsa, with the Commentary of Mallinātha. Edited, with Notes, by S. P. Pandit, M.A. Part III., Cantos XIV.—XIX.	1 4 0
No. XIV.—Vikramāṅkadeva-Charita. Life of King Vikramāditya Tribhuvanamalla of Kalyāṇa, composed by his Vidvāpati Bilhāṇa. Edited, with an Introduction, by Dr. G. Bühler	1 0 0
No. XV.—Mālatī-Mādhava : a Drama by Bhavabhūti. Edited, with Critical and Explanatory Notes, by Dr. R. G. Bhandarkar, M.A. (New Edition in the Press.)	
No. XVI.—Vikramorvaśī : a Drama by Kālidāsa. Edited, with Notes, by Shankar P. Pandit, M. A.	2 8 0

	Rs.	a.	p.
No. XVII.—Hemachandra's Deśināmamâlâ. Edited, with Critical Notes, a Glossary and a Historical Introduction, by Professor R. Pischel and Dr. G. Bühler. Part I. Text and Critical Notes by Professor Pischel	3	4	0
No. XVIII.—Vyākaraṇa-Mahābhāṣhya of Patañjali. Edited by Dr. F. Kielhorn. Vol. I. Part I. (In the Press.)			
No. XIX. Ditto ditto by ditto Vol. I. Part II.	2	0	0
No. XX. Ditto ditto by ditto Vol. I. Part III.	2	0	0
No. XXI. Ditto ditto by ditto Vol. II. Part I.	2	0	0
No. XXII. Ditto ditto by ditto Vol. II. Part II.	2	0	0
No. XXIII. Vāsisṭhādharmaśāstram. Edited, with Notes, by Dr. A. A. Führer	0	12	0
No. XXIV.—Kādambarī by Bāṇa and his Son. Vol. I. Sanskrit Text, complete. 3rd Edition. Edited by Dr. P. Peterson. Do. Vol. II. Introduction and Notes. 2nd Edition do. Ditto do. Vols. I. and II. (Bound together)	1	8	0
No. XXV.—Kīrti-Kaumudī. Edited, with Notes, by Prof. A. V. Kathavate... ..	1	4	0
No. XXVI.—Vyākaraṇa-Mahābhāṣhya of Patañjali. Edited by Dr. F. Kielhorn. Vol II. Part III.	2	0	0
No. XXVII.—Mudrārākṣhaśa, by Viśākhadatta, with the Commentary of Dhuṇḍhirāja. Edited, with Notes, by K. T. Telang	1	14	0
No. XXVIII.—Vyākaraṇa-Mahābhāṣhya of Patañjali. Edited by Dr. F. Kielhorn. Vol. III. Part I.	2	0	0
No. XXIX.—Ditto do. of do. by do. Vol. III. Part II.	2	0	0
No. XXX.—Ditto do. of do. by do. Vol. III. Part III.	2	0	0
No. XXXI.—Subhāṣhitāvalī of Vallabhadeva. Edited by Dr. P. Peterson and Pandit Durgaprasad	5	0	0
No. XXXII.—Tarka-Kaumudī of Laṅgākṣhi Bhāṣkara. Edited by Professor M. N. Dvivedi	0	12	0
No. XXXIII.—Hitopadeśa of Nārāyaṇa. Edited by Dr. P. Peterson... ..	1	10	0
No. XXXIV.—The Gaudavaho, by Vākpati. Edited by Shankar P. Pandit	5	8	0
No. XXXV.—Mahānārāyaṇa Upanishad. Edited by Colonel G. A. Jacob	0	11	0
No. XXXVI.—University Selections of Hymns from the Rīgveda. Edited by Dr. P. Peterson	4	0	0
No. XXXVII.—Śarnagadhara Paddhati. Edited by Dr. P. Peterson. Vol. I.	5	6	0
No. XXXVIII.—Naiṣhakarmyasiddhi. Edited by Col. G. A. Jacob	3	6	0
No. XL.—Eleven Atharvaṇa Upanishads, with Dipikas. by Do.	2	8	0

WORKS IN THE PRESS.

Harshacharita, edited by A. Führer.

Atharva-Veda, edited by S. P. Pandit.

Bhīmāchārya's Nyāyakōśa, 2nd Edition.

An Edition of the Mṛichchhakatika, by Mr. N. B. Godbole.

An Edition of Daṇḍin's Daśakumāracharita, Part II., by Dr. P. Peterson.

An Edition of Patañjali's Yogasūtras, with the Scholium of Vyāsa and the Commentary of Vāchaspati, by Mahāmahopādhyāya Rajaram Shastri Bodas.

Parāsara Smṛiti, with the Commentary of Sāyana-Mādhavācharya, by Vaman Shastri Islampurkar and Shamrao Vitthal.

WORKS UNDERTAKEN.

An additional Part of the Vyākaraṇa-Mahābhāṣya of Patañjali, containing an introduction and indices, by Dr. F. Kielhorn.

An Edition of the Kāvya-prakāśa, by Professor A. V. Kathavate.

An Edition of Tarkasaṃgraha, by Mr. Y. V. Athlye.

An Edition of the Veṇṇīśāhāra, by Mr. L. R. Vaidya.

An Edition of the Shatprābhritatīkā, by Mr. K. B. Pathak.

An Edition of the Uttararāmacharita, by Dr. R. G. Bhandarkar and Mr. S. R. Bhandarkar.

An Edition of the 7th Maṇḍala of the Rīgveda, with Sāyana's Commentary, by Dr. P. Peterson.

Keśava Miśra's Tarkabhāṣya, with the Commentary of Chinna-bhaṭṭa edited with Notes, Critical and Explanatory, by Dr. R. G. Bhandarkar.

Varadarāja's Tārkikarakṣhā, with the perpetual Commentary, edited with Notes, Critical and Explanatory, by Dr. R. G. Bhandarkar.

Kṛishṇamiśra's Prabodhachandrodaya, with a Commentary and Notes, edited by Mr. Shridhar Ganesh Joshi.

An Edition of Rekḥā Gaṇita, by Mr. H. H. Dhruva.

An Edition of the Syādvādamāñjarī of Hemachandra, by Mr. Manilal Divedi.

An Edition of the Bhaṭṭī Kāvya, by Mr. Kamalashankar P. Trivedi.

मसुरी
MUSSOORIE.

This book is to be returned on the date last stamped.

[illegible]

ग्रंथालय संख्या 118321
 वर्ग संख्या 294.5921803
 पुस्तक संख्या R400
 Class No. Jac Book No.
 लेखक Author Colonel J. N. Jais
 शीर्षक Title Discipline To the
 Principal of Bhagalpur

294.5921803
 Jac

LIBRARY

R400

LAL BHADUR SHASTRI

National Academy of Administration

MUSSOORIE

Accession No. 118321

1. Books are issued for 15 days only but may have to be recalled earlier if urgently required.
2. An over-due charge of 25 Paise per day per volume will be charged.
3. Books may be renewed on request, at the discretion of the Librarian.
4. Periodicals, Rare and Reference books may not be issued and may be consulted only in the Library.
5. Books lost, defaced or injured in any way shall have to be replaced or its double price shall be paid by the borrower.

Help to keep this book fresh, clean & moving